Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 594 | vineri 6 ianuarie 1961 | 8 pagini 25 bani

Cu prilejul Anului Nou în sala Palatului R.P.R. a fost organizat un feeric Carnaval al pionierilor și școlarilor fruntași. În fotografie: un grup de elevi participanți la serbare.

Au început examenele pentru obținerea gradului II

La Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din București se desfășoară acum prima sesiune a examenelor pentru obținerea gradului II de către învățătorii și profesorii din învățământul de cultură generală, din învățământul special și preșcolar.

La examene s-a prezentat un număr mare de cadre didactice: 200 de profesori de diverse specialități și 192 de învățători din Capitală și din regiunile București, Dobrogea, Argeș și Ploești, 32 de învățători și profesori din școlile speciale din țară și 30 de educatoare. Examenele le vor da prilejul să demonstreze nivelul lor de pregătire profesională și ideologică, măsura în care stăpînesc metodele înaintate de instruire și educare a elevilor.

Examenele se desfășoară după programe de studiu individual care au fost puse din vreme la dispoziția candidaților. Programele au orientat studiul acestora spre aprofundarea problemelor privind conținutul ideologic și științific al lecțiilor și metodele cele mai adecvate de predare, de legare a învățămîntului de viață în cadrul fiecărei specialități.

În munca de pregătire în vederea examenelor, candidații au primit un substanțial sprijin prin instituțiile de perfecționare ale cadrelor didactice care au organizat pentru ei consultații și cursuri de pregătire.

Profesorii candidați la examen dau trei probe orale: susținerea lucrării personale metodico-științifice, verificarea cunoștințelor de specialitate și de metodică a specialității și o probă pentru cunoștințele de materialism dialectic și istoric. La educatoare și învățători se mai adaugă o probă scrisă la literatura română.

Lucrările cu care s-au prezentat candidații la examen sînt elaborate pe baza cunoștințelor teoretice și a experienței proprii, iar în unele cazuri și pe baza cunoașterii experienței altor cadre didactice. Cerința de a întocmi astfel lucrările i-a determinat pe candidații la examen să facă generalizări și să tragă concluzii teoretice din rezultatele obținute în activitatea lor la catedră și, prin aceasta, să-și îmbunătățească pregătirea de specialitate.

Temele lucrărilor se referă la educarea elevilor în spiritul moralei comuniste, al patriotismului socialist și internaționalismului proletar, la legarea învățămîntului de viață, de producție etc.

Cele șase comisii care îi examinează pe candidați — două comisii pentru profesori, grupate pe specialități, o comisie pentru cadrele din învățămîntul special, o comisie pentru educatoare, o comisie pentru învățătorii din Capitală și regiunea București și o comisie pentru învățătorii din regiunile Dobrogea, Argeș și Ploești — cercetează cu atenție lucrările și răspunsurile date de învățători și profesori, căutînd să creeze condiții cît mai bune pentru desfășurarea examenelor.

Pregătirea în vederea examenului pentru obținerea gradului II și însăși desfășurarea acestuia constituie pentru cadrele didactice un bun prilej de a-și ridica nivelul profesional și ideologic, de a-și întări contribuția la realizarea sarcinilor puse în fața învățămîntului de Congresul al III-lea al P.M.R.

Sărbătoarea majoratului

În toate localitățile țării s-a organizat de curînd „Sărbătoarea majoratului", sărbătoarea celor care au împlinit vîrsta de 18 ani. Printre cei sărbătoriți s-au numărat mulți elevi din ultima clasă a școlilor de cultură generală și profesionale sau din școlile tehnice.

La Constanța au participat la sărbătoarea majoratului peste 180 de elevi, fii de muncitori și colectiviști din orașul Constanța și regiunea Dobrogea. În cadrul unei adunări care s-a desfășurat într-o atmosferă plină de entuziasm, tovarășii Ion Petre, prim-secretar al Comitetului orășenesc U.T.M., Alexandru Dumitru, vicepreședintele Sfatului popular orășenesc și Ion Lungu, directorul Școlii medii nr. 3 din Constanța le-au vorbit tinerilor despre importanța acestui eveniment din viața lor, despre drepturile și îndatoririle ce le revin ca cetățeni majori ai patriei.

Și în centrele de comune ale raionului Cehul Silvaniei sărbătoarea majoratului a avut loc într-o atmosferă de însuflețire, într-un cadru festiv. În comuna Fărcașa, de exemplu, cei 32 de tineri și tinere care au împlinit de curînd 18 ani au fost felicitați cu căldură de reprezentanții organelor locale și de cadrele didactice

O interesantă dezbatere metodico-științifică

Sesiunea metodico-științifică interregională a Societății de științe istorice și filologice

În educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, sarcină a cărei însemnătate a fost subliniată de cel de al III-lea Congres al P.M.R., un rol important îl are studiul istoriei patriei, al limbii și literaturii române. Înțelegînd acest lucru, Societatea de științe istorice și filologice, care grupează în sînul său specialiști din domeniul istoriei și filologiei — oameni de știință, cadre didactice din învățămîntul superior și din învățămîntul de cultură generală — organizează acțiuni menite să sprijine cunoașterea trecutului de luptă al poporului și al partidului nostru. Printre aceste acțiuni se numără și sesiunea metodico-științifică interregională care a avut loc recent la Sibiu și care s-a bucurat de tot ajutorul din partea organelor locale de partid și de stat.

Reunind un mare număr de membri ai filialelor societății din numeroase regiuni ale țării și cadre didactice din localitate, sesiunea a prilejuit o largă dezbatere a unor probleme științifice și metodice din domeniul istoriei și filologiei, precum și un rodnic schimb de experiență între conducerile filialelor ca și între profesorii de istorie și de limba și literatura română. Participarea la sesiune a unor membrii din conducerea societății și a unor lucrători cu munci de răspundere în Ministerul Învățămîntului și Culturii și în institutele de perfecționare a cadrelor didactice, ca și a reprezentanților organelor locale de partid și de stat a subliniat însemnătatea acestei sesiuni — prima de acest fel organizată de Societatea de științe istorice și filologice — și a demonstrat necesitatea organizării și pe viitor a unor asemenea acțiuni.

Un loc important în cadrul dezbaterilor sesiunii l-a ocupat discutarea, în prezența unora dintre autori, a primului volum al lucrării „Din Istoria Transilvaniei" de acad. C. Daicoviciu, St. Pascu, V. Cheresteșiu și T. Morariu, volum apărut în cinstea celui de al III-lea Congres al P.M.R. în Editura Academiei R.P.R. și care tratează istoria Transilvaniei de la începuturile societății omenești și pînă la evenimentele din preajma anului revoluționar 1848.

După cum s-a subliniat în referatul prezentat de colectivul profesorilor din Brașov (colectiv format din Tiberiu Jiga, Maya Philippi, Bako Geza, M. Nistor și Pavel Binder), în coreferatul prezentat de tovarășul Aurel Țintă din Timișoara, ca și în discuțiile ce au avut loc, lucrarea „Din Istoria Transilvaniei" vine să umple un gol de mult simțit, fiind prima lucrare de istorie a Transilvaniei scrisă de pe pozițiile materialismului istoric. Fundamentîndu-și concluziile pe baza celor mai noi cercetări în domeniul științei istorice, colectivul de autori a reușit să elaboreze o lucrare cu o importantă valoare științifică, care se adresează atît oamenilor de știință cît și publicului larg.

Meritul deosebit al lucrării, după cum s-a subliniat în cadrul sesiunii, constă în aceea că cercetarea științifică se bazează pe izvoarele istorice și arheologice, pe interpretarea marxist-leninistă. Lucrarea demască cu tărie teoriile istoriografiei burgheze cu privire la situația Daciei în timpul stăpînirii romane și la golurile de populație în Transilvania, argumentînd, pe baza unor date concludente, stabilitatea, continuitatea neîntreruptă și unitatea poporului nostru pe întreg teritoriul R.P.R. De asemenea lucrarea aduce date prețioase cu privire la legătura permanentă a Transilvaniei cu Muntenia și Moldova, la tendința tot mai puternică spre apropiere și unificare manifestată de acestea, la unitatea limbii române și a poporului român.

O serie de participanți la discuții au arătat că lucrarea „Din Istoria Transilvaniei" prezintă importanță deosebită și pentru cadrele didactice, oferind profesorilor de istorie un bogat material bibliografic și didactic cu privire la periodizarea istoriei patriei, la formarea poporului român și a limbii române, la lupta maselor populare împotriva asupririi și la rolul lor de făuritor al istoriei.

Important este și faptul că dezbaterile consfătuirii au scos la iveală și unele lacune ale lucrării, în legătură cu tratarea insuficientă a unor epoci din istoria Transilvaniei sau cu insuficienta adîncire pe baza tezelor marxist-leniniste a unor fenomene istorice, fără însă ca acestea să scadă din valoarea în ansamblu a lucrării și din importanța ei pentru educarea patriotică a oamenilor muncii. Autorii au apreciat utilitatea discuțiilor pe marginea lucrării și s-au angajat să lichideze la reeditare lacunele semnalate.

Tot atît de importantă s-a dovedit a fi și prezentarea și discutarea în cadrul sesiunii a programei de Istoria Romîniei pentru clasa a XI-a, programă de curînd publicată în întregime.

Din referatul prezentat și din discuțiile ce au avut loc — cu toate că acestea au fost destul de restrînse și n-au adîncit suficient problemele la care s-au referit — a reieșit că actuala programă de Istoria Romîniei a fost mult îmbunătățită față de cele anterioare și răspunde în cea mai mare măsură sarcinilor ce reies din documentele Congresului al III-lea al partidului cu privire la studierea istoriei patriei în școlile de cultură generală. Întocmită pe baza consultării unui larg colectiv de specialiști și cadre didactice, programa se întemeiază pe documentele de partid, pe cele mai noi rezultate ale cercetărilor istorice și pe materialele Tratatului de Istoria Romîniei pe care îl elaborează Academia R.P.R.

Ținînd seamă de rolul deosebit al predării istoriei patriei pentru educarea patriotică și internaționalistă a noilor generații, pentru formarea conștiinței lor socialiste, programa prevede sporirea numărului orelor de istorie la clasa a XI-a de la 2 la 3 pe săptămînă. Totodată, pentru a veni

C. Mincă

(Continuare în pag. 4)

Toată atenția dezbaterilor din seminarii

Discuțiile purtate în cercurile de învățămînt ideologic constituie pentru cadrele didactice un bun prilej de aprofundare și sistematizare a cunoștințelor, de clarificare și înțelegere a problemelor teoretice ale învățăturii marxist-leniniste. Eficacitatea dezbaterilor ce au loc în seminarii depinde însă în foarte mare măsură de propagandist — de pregătirea lui, de priceperea cu care conduce discuțiile, de ajutorul concret pe care-l dă cursanților în timpul studiului individual.

Cei mai mulți dintre propagandiștii care conduc cercurile de învățămînt ideologic ale cadrelor didactice din Capitală au obținut an de an bune rezultate în munca lor, dobîndind o experiență bogată și valoroasă și lucrînd cu tragere de inimă pentru a ajuta pe învățători și profesori să-și însușească temeinic și în mod creator învățătura marxist-leninistă, politica științifică a partidului nostru. Exemple numeroase se pot da în acest sens. Iată, bunăoară, cîteva aspecte din munca pozitivă desfășurată de tov. Izabela Avramescu de la Școala medie „I. L. Caragiale", propagandistă la un cerc de Istorie a P.M.R., anul I. Tovarășa Avramescu acordă o mare atenție pregătirii personale, frecventînd cu regularitate seminariile organizate pentru propagandiști și aprofundînd toate problemele, chiar și pe acelea pe care le-a mai studiat în anii precedenți. Preocuparea aceasta de a se pregăti temeinic pentru dezbaterile ce au loc în cercul de care se ocupă îi permite să fie exigentă cu cursanții, să poată scoate în evidență aspectele cele mai semnificative ale problemelor, să sistematizeze și să sintetizeze problemele ridicate, să tragă concluzii juste și clar formulate. În timpul dezbaterilor, propagandista urmărește cu atenție expunerile cursanților. Nu-i scapă nici o greșeală și intervine cu mult tact atunci cînd constată că aceștia nu sînt în temă, spun generalități ori dau dovadă că și-au însușit mecanic o serie de date, fără să le poată interpreta. Astfel, la seminarul cu tema „Începutul mișcării muncitorești și al răspîndirii marxismului în Romînia", observînd că un cursant se mărginește să expună bucherește problemele legate de convenția comercială încheiată cu Austro-Ungaria în 1875, i-a cerut să scoată în evidență aspectul politic al acestei chestiuni, să arate cine era interesat în această convenție, cui dăuna ea etc. Precizările cerute de propagandistă au permis cursanților să înțeleagă mai bine rolul trădător al politicii cercurilor conducătoare de pe atunci din țara noastră. După dezbaterea problemei puse în discuție propagandista a sintetizat aspectele principale, esențiale, care să fie reținute.

Este bine că tov. Avramescu se preocupă îndeaproape de antrenarea la discuții a tuturor cursanților, mai ales a acelora care nu se anunță singuri să ia cuvîntul, invitîndu-i să încerce a dezvolta anumite probleme. Știind că vor fi întrebați, cursanții se pregătesc cu mai multă grijă, urmăresc cu mai multă atenție dezbaterile și iau cuvîntul, căutînd să contribuie la elucidarea problemelor. Sprijinite astfel, învățătoarele Calita Borcea și Sevasta Prisăcanu au devenit cursante active, situîndu-se astăzi printre membrii cercului cu cele mai bune rezultate.

Stă în atenția propagandistei să nu lase să se strecoare confuzii, impreciziuni în tratarea problemelor; la nevoie ea solicită și părerea cursanților, după care face întotdeauna precizările necesare, creînd astfel o atmosferă prielnică asigurării purității conținutului de idei al discuțiilor. La sfîrșitul fiecărei ședințe, tov. Avramescu obișnuiește să facă o apreciere generală asupra felului cum au decurs dezbaterile, precum și aprecieri critice cu privire la pregătirea cursanților, ceea ce o ajută la îmbunătățirea muncii în cerc.

Conștiinciozitatea cu care se pregătește pentru seminarii, seriozitatea cu care conduce discuțiile, grija pentru felul cum se pregătește și se prezintă fiecare cursant ne îndreptățesc să credem că tov. Avramescu va reuși să transforme în realitate dorința pe care și-o manifestă ca și cercul pe care-l conduce să devină fruntaș pe raion.

Asemenea tovarășei Avramescu sînt și alți propagandiști din Capitală, printre care tov. Demetra Cenușaru de la aceeași școală, Luiza Răican de la Școala medie „N. Bălcescu" și mulți alții care nu precupețesc eforturile pentru ridicarea nivelului ideologic și politic al tovarășilor lor.

Trebuie să arătăm însă că mai există propagandiști — e drept, puțini la număr — care nu acordă atenția cuvenită conținutului muncii în seminarii, purității ideologice a discuțiilor, orientării lor spre aspectele concrete ale muncii cadrelor didac-

VIAȚA DE PARTID ÎN ȘCOLI

tice pentru a ușura înțelegerea sarcinilor ce le revin din documentele de partid și de stat. Printre aceștia se numără și propagandistul Gh. Scarlat de la Școala de 7 ani nr. 165. La un seminar a cărui temă privea situația internațională și politica externă a statului nostru, bunăoară, a trecut cu foarte multă ușurință peste probleme. El nu a sesizat, de pildă, că despre coexistența pașnică nici nu s-a amintit, deși după cît se știe aceasta constituie o preocupare vitală a contemporaneității, problema cea mai mult discutată la ora actuală. Aceeași lipsă de grijă pentru aprofundarea problemelor a manifestat propagandistul și în ceea ce privește discutarea propunerii delegației țării noastre în cadrul recentei sesiuni a Adunării Generale a O.N.U. cu privire la educarea tineretului în spiritul ideilor păcii. Ca urmare, nici unul din membrii cercului nu s-au referit la importanța uriașă a acestei propuneri, la sarcinile ce le revin învățătorilor și profesorilor în educarea tineretului în spiritul ideilor păcii și înțelegerii între popoare. În interpretarea fenomenelor nu s-a pornit de la învățătura leninistă. Bunăoară, nu s-au analizat cauzele războaielor în epoca imperialismului în lumina învățăturii lui Lenin, nu s-au analizat aspectele acestor probleme în diferite etape și pînă în zilele noastre, nu s-a arătat cum posibilitatea prevenirii războaielor este determinată nu de schimbarea caracterului imperialismului, ci de noul raport de forțe pe arena internațională, ca urmare a creșterii forței și prestigiului internațional al sistemului socialist.

Propagandista Lucreția Mareș de la Școala de 7 ani nr. 112 lasă pe cursanți să vorbească cît vor și ce vor, nu intervine activ pentru a canaliza discuțiile și problemele esențiale, pentru a lămuri neclaritățile și a adînci ceea ce este necesar. La seminarul care se referea la perioada primelor începuturi ale mișcării muncitorești din țara noastră, de exemplu, au existat în intervențiile unor cursanți ca Virginia Popescu și Maria Anton numeroase imprecizii, prezentări unilaterale și deformări ale faptelor. Cu toate acestea, propagandista nu a lămurit problemele mai puțin înțelese de cursanți, nu a corectat greșelile și nu a combătut unele denaturări. Cei care au luat cuvîntul s-au mulțumit cu înșiruirea asociațiilor, cercurilor muncitorești, a grevelor din etapa respectivă, fără să scoată în evidență în mod eficient procesul de maturizare a clasei muncitoare ce a avut loc în acea perioadă, procesul de unire a socialismului științific cu mișcarea muncitorească. Slaba combativitate, nivelul scăzut, absența interpretării evenimentelor și a sublinierii esențialului — sînt trăsăturile care au caracterizat acest seminar. Faptul că propagandista, în loc să tragă concluzii serioase pe marginea dezbaterilor, are obiceiul de a menționa la sfîrșitul fiecărui capitol că „problema s-a tratat destul de bine și putem trece la punctul următor" îi derutează pe cursanți, care pot lua drept bune afirmațiile greșite și confuze făcute în seminar.

Este de la sine înțeles că efortul propagandiștilor pentru ridicarea nivelului discuțiilor în seminarii și îmbunătățirea conținutului învățămîntului ideologic trebuie dublat cu efortul susținut al tuturor cursanților, printr-un studiu aprofundat al materialului bibliografic și prin participare activă la discuții. Tovarăși ca Tutoveanu Alexandrina, Băcioiu Nicolae și Petrescu Silvia de la Școala medie „I. L. Caragiale" sînt exemplu în acest sens, ceea ce se reflectă în întreaga lor activitate în școală.

Ce au de spus însă acele cadre didactice care își permit să se prezinte la seminarii complet nepregătite, mulțumindu-se să citească pur și simplu din caiet sau broșură răspunsurile la întrebările ce li se pun, ori nu participă deloc la discuții? Așa procedează, de pildă, profesoara Dalvina Bergheanu de la aceeași școală, care vine sistematic nepregătită la seminarii. Indiferența ei față de problemele politice se reflectă și în munca profesională. Numai astfel se explică faptul că intervențiile sale în consiliile pedagogice sînt uneori complet apolitice, pune problemele pe dos, încît ne întrebăm cum izbutește această profesoară să contribuie la formarea concepției științifice despre natură și societate a elevilor, ce fel de educație le poate face ea în calitate de dirigintă cînd are un nivel atît de scăzut? Tot astfel, profesorul de științe naturale Ion Teodoru minimalizează studierea învățăturii marxist-leniniste sub pretextul că trebuie să se pregătească la specialitatea lui. El uită că un bun specialist poate fi numai acela care și-a însușit metoda materialist-dialectică de cercetare. Acest lucru [illegible] să-l înțeleagă și învățătoarea Natalia Zharodnii și profesoara Lucreția Popescu-Ulmu, Ot[illegible] Longhin ș.a. de la această școală.

Asemenea situații — așa precum arătam mai sus — constituie însă excepția. În felul cum privesc în general propagandiștii și cadrele didactice studierea ideologiei marxist-leniniste. Marea masă a învățătorilor și profesorilor din școlile Capitalei au înțeles că nu pot desfășura o bună activitate pedagogică fără să cunoască profund învățătura marxist-leninistă și de aceea se ocupă cu zel și stăruință de pregătirea lor ideologică și politică.

B. Petre

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Comitetul de secție

Comitetul de secție de la Școala medie nr. 2 din Craiova este bine cunoscut de mai mulți ani pentru rezultatele frumoase obținute în muncă, pentru sprijinul concret adus la buna desfășurare a procesului de învățămînt.

Ce metode folosește acest comitet de secție? care este secretul succeselor sale?

„De fapt — ne relata tov. Olga Nuțu, președinta comitetului de secție — nu e vorba de nici un secret. Metodele noastre de muncă sînt cele indicate în statutul sindicatelor și în documentele C.C.S. Prin activitatea noastră nu am făcut altceva decît să ducem în mijlocul membrilor de sindicat cuvîntul însuflețitor al partidului, să-i mobilizăm în lupta pentru realizarea sarcinilor ce stau în fața școlii, să-i ajutăm efectiv în îndeplinirea acestor sarcini".

Chiar și o sumară privire asupra activității sindicale de la Școala medie nr. 2 Craiova confirmă cele spuse de tov. Nuțu. Fiecare acțiune din planul de muncă urmărește un scop precis — de a face cît mai rodnică munca membrilor de sindicat, de a o orienta spre rezolvarea sarcinilor importante pe care partidul le-a pus în fața școlii. Acesta este, însă, conținutul activității tuturor organizațiilor sindicale din școli. Atunci cum se explică totuși că rezultatele obținute în activitatea comitetului de secție de la Școala medie nr. 2 din Craiova sînt mai bune decît cele înregistrate în alte școli? Este limpede că „secretul" trebuie căutat în stilul de muncă al comitetului de secție.

Comitetul de secție din această școală a tradus în viață indicația C.C.S. de a se muta centrul de greutate al activității sindicale în unitatea de bază a acesteia, grupa sindicală. Consecințele s-au resimțit imediat. Mai întîi, propaganda profesională, fiind organizată chiar în cadrul grupei, a devenit mai concretă, mai legată de sarcinile fiecărui membru de sindicat. Astfel în grupa sindicală de la secția serală a școlii s-au discutat probleme privind organizarea cursurilor de pregătire de 6 luni pentru muncitori în vederea examenului de admitere în clasa a VIII-a, cunoașterea locului de muncă al elevilor-muncitori etc.

Consfătuirile de muncă, organizate separat pentru învățămîntul seral și învățămîntul de zi au putut să dezbată mai pe larg problemele specifice, iar hotărîrile adoptate s-au referit mai concret și mai în profunzime la măsurile ce se impun pentru continua îmbunătățire a muncii. Consfătuirea cu tema „Metodica lecției în învățămîntul seral", de pildă, temeinic organizată de grupa sindicală, a prilejuit un bogat și rodnic schimb de experiență între cadrele didactice. Cu această ocazie profesorii cu rezultate foarte bune în munca la învățămîntul seral au arătat cum au muncit pentru lichidarea golurilor în pregătirea muncitorilor-elevi care întrerupseseră școala mai mulți ani, asigurînd astfel o mai bună însușire a noilor cunoștințe. Totodată s-a discutat despre felul cum trebuie să se folosească la lecțiile de fizică, matematică, chimie etc. cunoștințele căpătate de muncitorii-elevi în procesul de producție, cum să se predea anumite capitole și teme mai dificile, ce loc trebuie să ocupe în cadrul lecției fixarea cunoștințelor predate.

Un alt aspect al stilului de muncă al comitetului de secție de la Școala medie nr. 2 din Craiova este preocuparea pentru crearea unui larg activ obștesc, care ajută comitetul de secție atît în alcătuirea planurilor de activitate cît și în organizarea acțiunilor prevăzute de acestea. O contribuție însemnată aduce activul obștesc, de pildă, la activitatea colțului roșu, unde se prezintă referate pe teme pedagogice, ca și informări și conferințe pe teme de politică internă și internațională, se organizează consultații pentru cei ce studiază în diferitele cercuri ale învățămîntului ideologic etc.

Străduindu-se să mute centrul activității în grupele sindicale, comitetul de secție a întărit totodată sprijinul și îndrumarea acestora în fiecare acțiune întreprinsă. A ajutat, de pildă, grupele în întocmirea referatelor care urmau să fie ținute la consfătuirile de muncă, în organizarea adunărilor generale de dări de seamă etc.

Un auxiliar important folosit de comitetul de secție pentru îmbunătățirea activității sindicale din școală și pentru orientarea acesteia în sprijinirea profesională a membrilor de sindicat este gazeta de perete. La gazeta de perete sînt publicate cu regularitate articole pe teme profesionale. În ultimul timp s-au publicat, de pildă, articolele „Cum lupt împotriva mediocrității", „Ce avem de făcut" și altele în care a fost împărtășită experiența unor cadre didactice din școală.

Preocupîndu-se de justa orientare a activității sindicale și de continua îmbunătățire a stilului său de muncă, comitetul de secție de la Școala medie nr. 2 din Craiova aduce o contribuție importantă la îmbunătățirea activității școlii și cadrelor didactice.

N. Dona

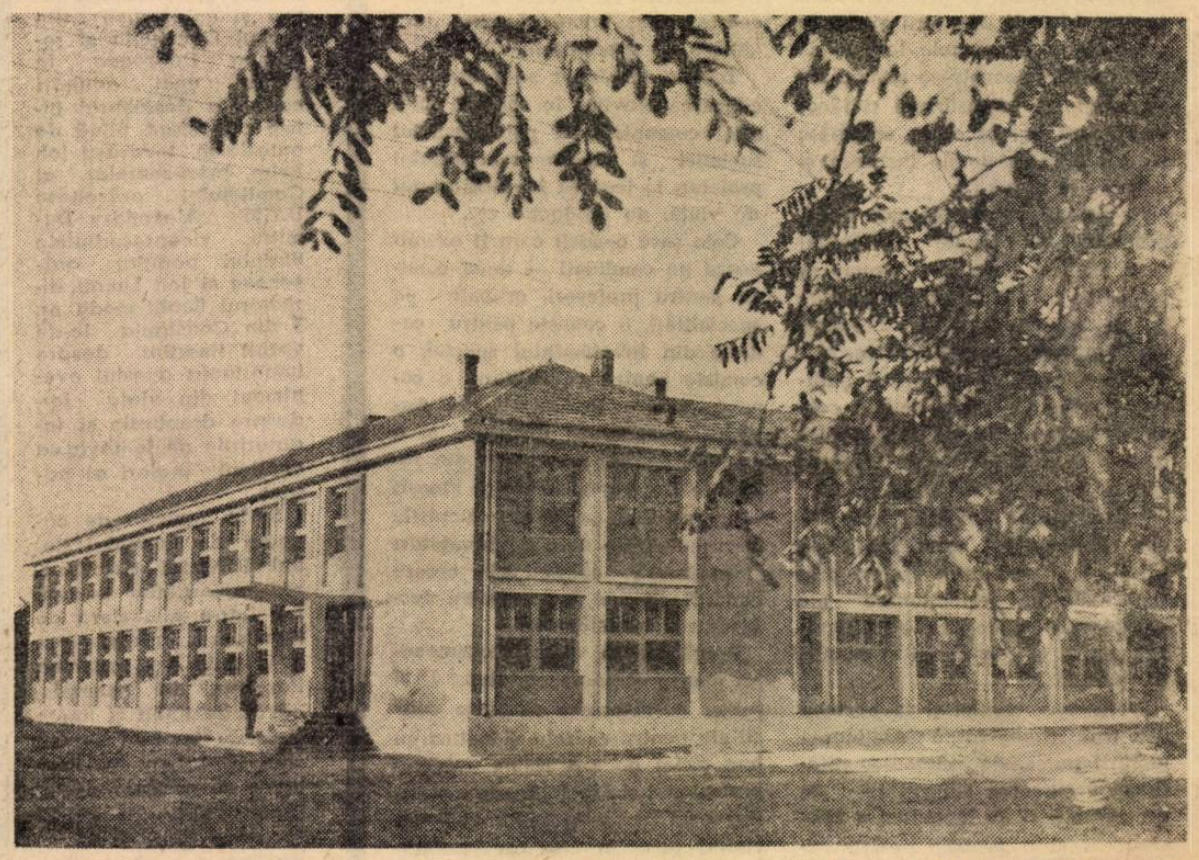

În comuna Negru Vodă, regiunea Dobrogea, s-a construit recent o școală medie modernă, înzestrată cu tot ceea ce este necesar bunei desfășurări a procesului de învățămînt.

VACANŢĂ ★ VACANŢĂ

La tabără, alături de copii

La Predeal, una din minunatele staţiuni de pe Valea Prahovei, a sosit în această iarnă o mulţime de copii, fii de oţelari, de petrolişti, de zidari sau de ceferişti, copii ai muncitorilor din Bucureşti şi Ploieşti. Au adus cu ei pantalonii „pană", puloverele groase de lînă, fesurile şi tichiile împletite, căciulile cu urechi, schiuri pe măsura lor, săniuţe şi o gălăgioasă voioşie. După efortul primelor luni de şcoală din acest an ei cunosc bucuria unor minunate zile de vacanţă petrecute în mijlocul munţilor. Pe unii i-am întîlnit răspîndiţi în vreo 11 din cele mai somptuoase vile ale Predealului. Erau elevi de la diferite şcoli din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej al Capitalei. Pe alţii, pionieri de la şcolile din Ploieşti, i-am cunoscut la tabăra care îşi are sediul în localul şcolii medii din localitate.

Pretutindeni am întîlnit printre ei — ca de obicei acolo unde se află mai mulţi copii de şcoală — profesori şi instructori de pionieri. Nu le ţineau lecţii, nu aveau catalog, nu le puneau note. Cum copiii au venit să se recreeze, şi rolul profesorilor este de data aceasta deosebit de acela pe care-l joacă în şcoală. Ei au îmbrăcat haina unor prieteni mai mari care, în atmosfera de destindere a taberelor, sînt tot atît de pricepuţi să organizeze jocuri, excursii, concursuri de schi şi de săniuş ca şi să predea ecuaţiile de gradul al II-lea, istoria literaturii sau tabloul lui Mendeleev.

Dimineaţa, după ce orele de odihnă au luat sfîrşit, profesorii sînt cei care, mai în joacă, mai în serios, îi gonesc pe copii la spălător şi la masă. Nu-i bine să lîncezeşti. Vacanţa e scurtă şi nu trebuie irosită. Schiurile aşteaptă. Dar staţi! Înainte de schiuri, o bătaie cu zăpadă ţine loc de încălzire. Se fac două tabere. Să vedem, care pe care? Cu obrajii îmbujoraţi, cu ochii scînteietori de veselie, potrivind în pumni bulgării de zăpadă afînată şi însoţindu-şi loviturile cu strigăte entuziaste, exclamaţii şi risete, micii combatanţi uită de toate în vîltoarea luptei. Nu bănuiesc că cineva care se preface a lua parte cu tot dinadinsul la joaca lor zîmbeşte tainic, mulţumit că în primele ore ale dimineţii le-a făcut, fără ştirea lor, o subtilă invitaţie la buna dispoziţie ce nu-i va părăsi toată ziua.

Şi tot acel cineva îi învaţă, cîteva minute mai tîrziu, să-şi pună schiurile, să ţină bastoanele sau să cadă fără să-şi încurce picioarele în cele două stinghii curbate la capete, care sînt atît de nestabile şi buclucaşe pentru micii începători în arta alunecatului pe zăpadă. El, profesorul a fost acela care a rostit cunoscuta formulă „fereşte pîrtia!", atunci cînd săniuţa înaltă şi suplă a pornit vertiginos în pantă. Şi tot el a strigat „Ai grijă, Costin!", cînd zvăpăiatul Georgescu dintr-a V-a era să facă o năzbîtie. Pare că se amuză alături de copii, că strigă şi se veseleşte împreună cu ei. De fapt, caută un mijloc s-o atragă în joacă şi pe mica Iulia, care stă zgribulită, retrasă deoparte, neîndrăznind să se aventureze pe terenul nesigur al tălpigilor de lemn.

Profesorul i-a condus, într-o zi senină, spre cabana „Trei brazi". Pe poteca din pădure era o linişte misterioasă, plină de măreţie. Crenguţa călcată sub picior avea un sunet fragil şi sec. Brazii înalţi, simetrici şi nemişcaţi erau parcă paznici ai acestei lumi a tăcerii. Urcuşul, care precipita respiraţia, dezvăluia la fiece pas noi şi noi surprize. O rîpă abruptă, o stîncă ce semăna cu un om, o mică îngrămădire de zăpadă cu o formă ciudată. Natura are nenumărate chipuri şi înfăţişări sub care îşi arată frumuseţea. Trebuie să ştii s-o vezi, s-o înţelegi, s-o iubeşti. Fără prea multe cuvinte, poate cu un gest, cu o frază, cel a cărui menire este aceea de a-i învăţa pe alţii i-a ajutat pe drum să vadă cît de frumos este acest colţ din patria noastră ce se aseamănă cu o lume de basm în care albastrul estompat de culmile îndepărtate se întîlneşte cu albul imaculat al zăpezilor aşternute pe înălţimi şi cu verdele întunecat al pădurilor de brad. E o părticică din iubita noastră patrie şi imaginea ei va rămîne neştearsă în amintirea celor care au văzut-o pentru prima dată cu ochii copilăriei, în timpul zilelor de vacanţă petrecute într-o tabără.

Poate că, lăsaţi singuri, copiii s-ar plictisi după ce într-o zi sau două ar epuiza tot ce poate fi frumos într-o tabără. Profesorul are însă o inepuizabilă sursă de idei cu privire la felul cum poate fi ocupat timpul în fiecare zi. Excursiile la Cioplea, la Clăbucet, la Gîrbova, la Diham, la Timiş, orientarea cu busola, convorbirile prin semnalizare cu fanioane după alfabetul Morse, pregătirea unui adăpost, cîntecele, jocurile, concursurile, vizionările de filme, serile de muzică şi chiar de... dans constituie numai o mică parte din ideile profesorului pe care el le şi înfăptuieşte deîndată pentru a le crea copiilor cît mai multe bucurii în această minunată vacanţă.

Cine e profesorul despre care am vorbit aici? În chip voit nu i-am dat un nume, pentru că faptele lui pot fi tot atît de bine şi ale tovarăşei Niculina Cîmpeanu şi ale lui Alexandru Ştefănescu, Iancu Săceanu, Gheorghe Dinulescu, Maria Covaliu şi ale multor alţi profesori şi instructori de pionieri care, părînd că se joacă şi se amuză şi ei alături de copii, nu fac decît să-şi continue în tabără munca de educatori.

Octavian Buzescu

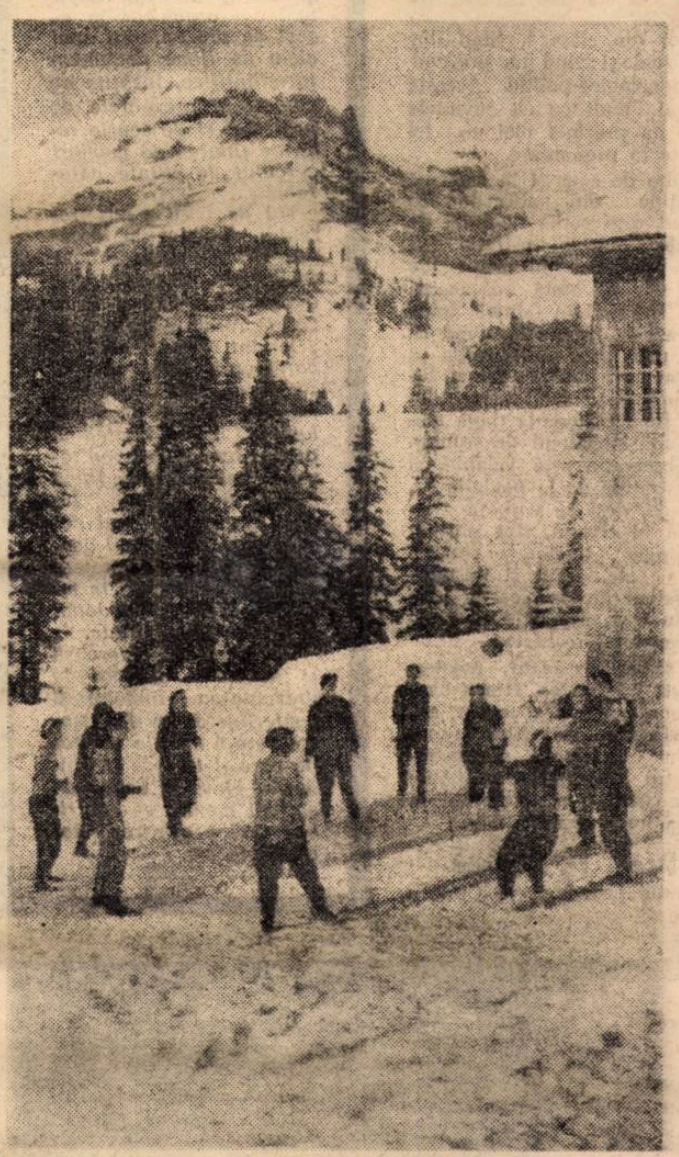

Zile de neuitat

Numeroşi elevi ai Şcolii sportive nr. 1 din Capitală îşi petrec vacanţa în localităţile şi cabanele din Munţii Bucegi. Chiar din prima zi, grupurile de elevi de la Buşteni şi Cabana Peştera Ialomicioarei au pornit în excursie prin împrejurimi. Au vizitat Peştera Ialomicioarei, Cheile Tătarului, vîrful Babele şi Pasul Strunga.

Iată, în fotografia de sus, un grup ajuns pe culme, admirînd prin poarta deschisă de Pasul Strunga minunatul peisaj al podişului transilvan. Pînă cînd se va sfîrşi vacanţa, elevii au de gînd să cunoască în amănunţime cele mai pitoreşti locuri ale Bucegilor.

Într-o zi, grupul de elevi de la „Peştera" a primit în acelaşi timp trei vizite. Le-au venit în ospeţie taberele de la Poiana Stinii, de la Piatra Arsă şi de la Padina. După ce şi-au povestit minunatele întîmplări din zilele de vacanţă şi au vorbit ca nişte schiori încercaţi despre progresele realizate în tehnica slalomului, au hotărît să se întreacă într-un original meci de volei pe zăpadă. Iată-i în fotografia din stînga pe „finalişti" disputîndu-şi întîietatea.

Dar în ciuda „discuţiilor competente" purtate, cei mai mulţi sînt de abia la începutul însuşirii tehnicii de a schia. Sub îndrumarea instructorilor, aşa cum se vede în fotografia de jos, elevii îşi perfecţionează pregătirea. În curînd cei mai buni schiori vor participa la primul concurs.

Vacanţa se va sfîrşi curînd, dar amintirea ei va rămîne mereu vie în sufletele acestor tineri, ca şi ale tuturor elevilor din ţară care, prin grija partidului şi guvernului, petrec zile de neuitat.

Fotoreportaj de MATEI BORŞA

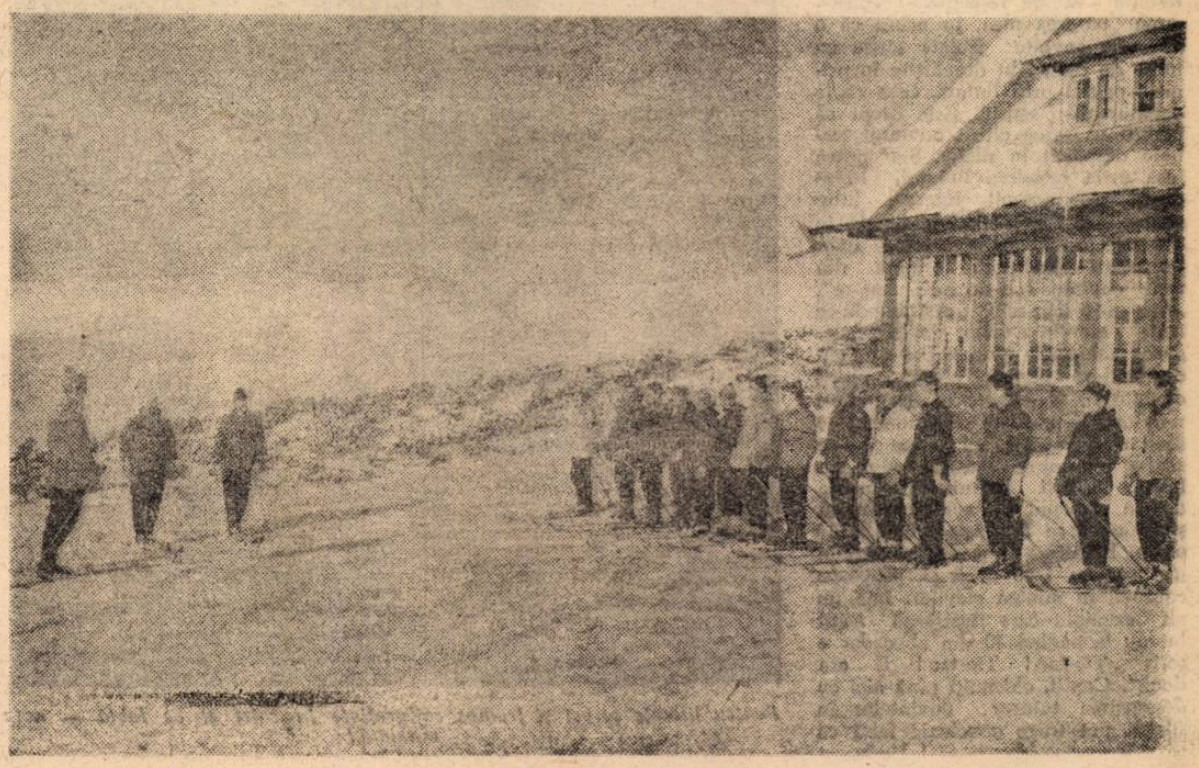

Întîlnire cu sportivi fruntaşi

Zilele trecute, la Palatul pionierilor din Capitală peste 300 de pionieri şi şcolari s-au întîlnit cu sportivi fruntaşi care au participat la jocurile olimpice de la Roma. Cu acest prilej numeroşi maeştri ai sportului le-au vorbit şcolarilor despre activitatea sportivilor romîni la Olimpiada de la Roma.

Pionierii şi şcolarii au vizionat în continuare cîteva filme documentare cu caracter sportiv.

Activităţi plăcute şi recreative

În cele mai frumoase vile din localităţile pitoreşti ale regiunii Braşov îşi petrec vacanţa de iarnă numeroşi pionieri şi elevi din regiunile Hunedoara, Argeş, Ploieşti, Oltenia, Mureş-Autonomă Maghiară, Bucureşti şi Braşov. Pentru ei se organizează zilnic numeroase activităţi plăcute şi recreative: excursii pe munţi, concursuri de săniuţe, manifestări culturale etc.

DISCUŢII DESPRE MANUALELE ŞCOLARE

Unele observaţii asupra abecedarului

Abecedarul este primul manual cu care face cunoştinţă copilul în clasa I, cartea pe care o îndrăgeşte cel mai mult şi de care depinde dezvoltarea dragostei lui faţă de învăţătură. Atît prin conţinutul cît şi prin forma sa abecedarul contribuie nu numai la învăţarea citirii şi scrierii, ci şi la dezvoltarea percepţiei, gîndirii şi imaginaţiei micilor şcolari, la formarea bazelor educaţiei lor ideologico-politice. De aceea, felul cum este alcătuit abecedarul, conţinutul şi forma sa reprezintă o problemă de cea mai mare importanţă.

Deşi a fost mult îmbunătăţit faţă de abecedarele anterioare, abecedarul actual mai are, după părerea mea, o serie de lipsuri care ar trebui lichidate, pentru ca să avem într-adevăr un manual bun.

O condiţie esenţială pentru ca şcolarii să înveţe uşor şi repede citirea şi scrierea o constituie ordinea justă a predării sunetelor şi literelor. Se ştie că, pentru uşurinţa pronunţării sunetelor, a desprinderii lor din vorbire şi a scrierii literelor, ordinea folosită în predarea sunetelor şi literelor în abecedarul ediţia 1960 nu este cea mai potrivită. De exemplu, situarea sunetului şi literei „m" pe locul al treilea în abecedar, după „a" şi „u", nu mi se pare justificată. Experienţa a arătat că în citirea primelor cuvinte formate din două sunete sau a primelor cuvinte formate din două silabe copiii trebuie să prelungească în pronunţare primul sunet sau prima silabă pînă ce prind în cîmpul lor vizual litera a doua. In cazul sunetului „m", prelungirea pronunţării degenerează adeseori în „î", din care cauză unii copii scriu mai tîrziu „mna" în loc de mîna, „mndru" în loc de mîndru, „mncare" în loc de mîncare etc., ne mai făcînd distincţie în pronunţare între „m" şi „mî".

Pe de altă parte, litera „m" ocupă un spaţiu grafic mai mare decît alte litere, răpind pentru început prea mult din cîmpul vizual al începătorilor, care este destul de mic. Acesta este un alt argument pentru care socotesc că sunetul şi litera „m" trebuie să ocupe în abecedar locul al zecelea sau al unsprezecelea, adică să li se facă cunoscute copiilor atunci cînd la ei începe să dispară tendinţa de prelungire în citire şi cînd li se lărgeşte cîmpul vizual.

Nici predarea sunetului şi literei „e" înaintea lui „i" nu mi se pare justificată, întrucît „e" este greu de pronunţat, în anumite situaţii pronunţîndu-se ca „ie".

Iată de ce consider că în cadrul unui nou abecedar primele locuri trebuie să fie ocupate de vocale şi consoane care prezintă o mai mare independenţă în pronunţare şi care ocupă un spaţiu mai mic în scriere („a", „u", „r", „c", „o", „s", „i" etc.) Cu aceste sunete se pot forma o serie de cuvinte necesare primelor deprinderi de citit-scris.

O altă lipsă a abecedarului care trebuie să fie remediată constă, după părerea mea, în aceea că o serie de cuvinte izolate scrise cu litere de tipar sînt despărţite în primele pagini prin liniuţă, ceea ce le denaturează sensul. Este drept că pentru uşurarea citirii cuvîntul trebuie despărţit în silabe. S-ar putea însă evita folosirea liniuţei, lăsîndu-se un anumit interval între silabe. Acest procedeu se repetă în paginile următoare la scrierea unor propoziţii închegate formate din trei cuvinte. („E-ne a-re me-re", „Ana a-re mu-re"), distrăgîndu-se astfel atenţia elevilor de la înţelegerea sensului propoziţiei şi concentrînd-o numai asupra citirii cuvîntului. O asemenea despărţire n-ar mai fi necesară din moment ce şcolarul a învăţat să citească pe silabe cuvintele izolate din coloană. Elevii trebuie să înveţe de la început să scrie corect, să ştie cînd se foloseşte liniuţa de unire. Folosirea procedeului arătat mai sus nu face decît să provoace confuzii în mintea elevilor. Iată un alt exemplu care ilustrează acest lucru : la pagina 40 din abecedar e scris „Tic-tac ! Tic-tac ! E ora două". Copiii, obişnuiţi pînă aici cu despărţirea tuturor cuvintelor în silabe, pot trage concluzia falsă că „tic-tac" e un singur cuvînt, despărţit în silabe.

Cred că este necesar să se acorde mai multă grijă redactării textelor din abecedar. În general, un text din abecedar trebuie să îndeplinească mai multe cerinţe : să conţină sunetele şi literele învăţate, să fie gradat ca mărime şi greutate, să fie instructiv, să aibă caracter educativ, să exprime adevărul. Nu toate textele din abecedar îndeplinesc însă aceste cerinţe. De pildă, textul de la pagina 29 — „Ion are un car cu mere. E un car mare" — lasă impresia că Ion este un întreprinzător particular, un negustor. Textul de la pagina 43 sună astfel : „Noi avem un cal. Numele lui, „Şuru" etc. Şi aici este vorba de o gospodărie individuală.

Pe de altă parte, în textele din abecedar nu şi-au găsit loc, în afară de o serie de aspecte ale realităţii noastre, cuvinte ca „partid", „tovarăş" etc., deşi aceste noţiuni trebuie să le fie bine cunoscute chiar şi şcolarilor din clasa I, fiind din cele mai uzuale şi avînd un profund conţinut ideologico-politic. Aceasta cu atît mai mult cu cît cuvintele respective nu prezintă nici un fel de greutate în pronunţare.

Sînt multe de spus şi în legătură cu ilustraţiile din abecedar. In primul rînd este vorba de lipsă de concordanţă între ilustraţie şi text. De exemplu, în textul de la pagina 63 se arată că mama lui Florin lucrează în fabrică, unde este fruntaşă în producţie. Cred că ar fi fost mai bine ca ilustraţia să fi prezentat mai multe femei lucrînd (o brigadă), iar mama lui Florin să fie recunoscută după medalie şi după steguleţul de fruntaş. Aceeaşi observaţie este valabilă şi pentru ilustraţiile de la paginile 30, 53, 66, unde, deşi se vorbeşte despre munca în comun, sînt prezentate un singur tractor, o singură secerătoare etc. Sînt şi ilustraţii care nu redau în mod corect cele afirmate în text, sau care prezintă în mod denaturat realitatea.

Ţinînd seama de toate acestea, cred că este necesar ca, atunci cînd se va elabora un nou abecedar, autorii să reflecteze mai mult asupra conţinutului textelor şi al ilustraţiilor, pentru a oglindi realităţile din ţara noastră şi a contribui la buna pregătire a copiilor.

Prof. D. Stoica
Institutul pedagogic — Craiova

O tecţie în clasa a II-a a Şcolii de 7 ani nr. 151, de curînd construită în cartierul Gării de Nord.

Filmul în şcoală

La Şcoala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" din Capitală s-a organizat în acest an prezentarea unui ciclu de filme documentar-ştiinţifice, însoţite de conferinţe prezentate de profesori şi de scurte referate ţinute de membri cercului de ştiinţe naturale.

Nu de mult s-au prezentat, de exemplu, în cadrul acestui ciclu, o conferinţă despre originea şi evoluţia omului şi două scurte referate cu temele „Ce sînt rasele omeneşti, caracterul reacţionar al rasismului" şi „Călătoria lui Ch. Darwin în jurul lumii şi însemnătatea ei pentru fundamentarea teoriei evoluţioniste". După expunerea acestor lucrări a urmat filmul documentar „Adevărul despre Adam". In încheiere s-au purtat discuţii în legătură cu filmul vizionat şi referatele ascultate.

Participarea numeroasă şi activă a elevilor la prezentarea filmelor şi conferinţelor ce le însoţesc arată marele interes pe care îl trezesc în rîndurile elevilor astfel de acţiuni menite să contribuie la pregătirea lor multilaterală.

Pentru literele corect şi frumos caligrafiate în caiet şi pe tablă — nota maximă !

O interesantă dezbatere metodico-ştiinţifică

(Urmare din pag. 1)

în ajutorul profesorilor, programa cuprinde o tematică bogată cu indicaţii amănunţite pentru fiecare capitol, temă şi lecţie, şi acordă o mare atenţie istoriei contemporane, subliniind în mod deosebit rolul conducător al clasei muncitoare şi al partidului său în lupta pentru dobîndirea independenţei şi pentru construirea socialismului în patria noastră. Programa va duce la rezultate cît mai bune în munca instructiv-educativă dacă fiecare profesor va da dovadă de atitudine creatoare în tratarea problemelor. Programa de istorie pentru clasa a XI-a este întregită de apariţia noului manual de Istorie a Romîniei, de care profesorii şi elevii au luat cunoştinţă cu satisfacţie.

Desigur, programei respective i se vor putea aduce îmbunătăţiri — în special în ceea ce priveşte dezvoltarea unor teme cuprinse prea sumar, ca şi în justa proporţionare a materiei prevăzute în cadrul diferitelor capitole — cu contribuţia cadrelor didactice care vor sesiza eventualele lacune în decursul aplicării ei.

Cu un viu interes au fost primite şi comunicările prezentate în cadrul lucrărilor care au avut loc în cele două secţii ale sesiunii — de istorie şi de filologie. Aceste lucrări, rod al muncii de cercetare ştiinţifică pe care o desfăşoară cu interes şi perseverenţă o serie de membri ai filialelor societăţii, în majoritate profesori din învăţămîntul mediu, aduc o contribuţie activă la cunoaşterea mai adîncită a unor probleme de specialitate. La secţia istorie, de pildă, s-au prezentat comunicările : „Începuturile mişcării muncitoreşti din Sibiu" (Carol Göllner), „Aspecte din viaţa şi lupta muncitorilor din Valea Jiului în timpul dictaturii militaro-fasciste antonesciene" (Mircea Valea, Deva) şi „Date noi asupra răscoalei ţărăneşti din 1784" (C. Cîmpianu, Cluj), iar la secţia filologie : „Ion Urban Jarnik şi interesul lui pentru folclorul romînesc" (Gh. Popovici, Sibiu), „Elemente locale în creaţia lui I. Budai-Deleanu" (Ion Iliescu, Deva), „Tolstoi şi unii scriitori ardeleni de la sfîrşitul secolului al XIX-lea şi începutul secolului XX" (Tatiana Nicolescu. Bucureşti) şi „Contribuţii la biografia lui Gh. Şincai şi Petru Maior" (Lucia Protopopescu, Bucureşti). Pe marginea comunicărilor au fost purtate discuţii fructuoase, care au contribuit la îmbunătăţirea lucrărilor respective dintre care unele îşi vor putea găsi loc în viitoarele volume („Limbă-literatură", „Studii şi articole de istorie" etc.) ale Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice.

La sesiune s-au prezentat şi referate metodice, care au prilejuit discuţii vii şi preţioase în legătură cu unele probleme interesînd cadrele didactice din învăţămîntul de cultură generală în predarea lecţiilor de specialitate. Aceste referate şi lecţiile practice care s-au ţinut după aceea la unele clase a VII-a şi a XI-a din localitate constituie un sprijin direct acordat profesorilor de istorie şi de limba şi literatura romînă. Se poate spune chiar că lecţiile practice au constituit o continuare a referatelor şi o argumentare concretă a conţinutului acestora. Aşa. de exemplu, lecţiile de Istoria Romîniei au demonstrat actualitatea referatului prezentat de tovarăşa Eliza Bichman (I.P.C.D.-Bucureşti) despre „Importanţa pregătirii ideologice a cadrelor didactice în predarea lecţiilor de istorie", întrucît s-au observat, chiar la unii dintre profesorii la care s-a asistat, unele greşeli sau confuzii ce pot determina la elevi o înţelegere eronată a anumitor fenomene istorice.

Acelaşi lucru se poate spune în linii generale şi despre lucrările metodice din secţia de filologie. Referatele „Contribuţia predării limbii şi literaturii romîne la întărirea educaţiei patriotice" (Maria Fanache, Sibiu), „Importanţa pregătirii ideologice a cadrelor didactice în predarea lecţiilor de limba şi literatura romînă" (G.G. Ursu. Bucureşti) şi „Actualizarea în lecţiile de limba şi literatura romînă" (Emilia Şt. Milicescu de la I.P.C.D.-Bucureşti), ca şi lecţiile care le-au urmat au reuşit să demonstreze în mod teoretic şi practic importanţa problemelor puse în discuţie.

Unele dintre referatele prezentate ar fi putut să capete o valoare şi mai mare dacă nu s-ar fi limitat la o tratare pur teoretică a problemelor, dacă ar fi pornit de la fapte şi exemple concrete pe care viaţa din şcolile noastre le oferă zi de zi. Este totuşi pozitiv faptul că ele au reuşit să înfăţişeze probleme de mare însemnătate pentru munca fiecărui învăţător sau profesor, să reţină atenţia prin actualitatea lor.

Se poate deci afirma că iniţiativa Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice de a organiza o sesiune interregională ştiinţifico-metodică, a fost bine venită şi a scos în evidenţă însemnătatea unor măsuri ce trebuie continuate, spre a veni astfel şi pe această cale în sprijinul muncii de instruire şi educare a tineretului.

Ajunul primului bilanț

In această lună, în școlile serale se încheie prima etapă a anului școlar. Peste trei săptămîni va lua sfîrșit primul semestru. Este momentul cînd fiecare profesor din aceste școli se gîndește la măsurile pe care trebuie să le ia acum pentru a consolida rezultatele bune obținute în cursul primelor luni de școală, pentru a înlătura lipsurile care mai persistă.

Asemenea măsuri iau, bunăoară, profesorii Școlii medii serale nr. 1 din Brașov. In cea mai mare parte, tinerii muncitori care frecventează cursurile acestei școli au reușit să asimileze cunoștințele predate de-a lungul primului semestru. Pregătirea lor se află la un nivel mulțumitor și, deci, bilanțul ce se va încheia înainte de vacanța de iarnă va fi, în genere, satisfăcător. Această apreciere cu caracter general nu este însă de natură să-i liniștească pe profesorii școlii. Oricît de bună ar fi pregătirea generală a elevilor, au rămas totuși în cunoștințele lor anumite verigi mai șubrede, pe care profesorul este dator să le verifice și cărora trebuie să le adauge întăriturile solide. Lichidarea lacunelor din pregătirea elevilor, lămurirea oricăror probleme care au rămas confuze constituie tocmai una din principalele sarcini care stau acum în fața profesorilor.

In cursul semestrului profesorii au avut posibilitatea să facă numeroase observații cu privire la pregătirea elevilor lor, să-și dea seama care sînt acele lecții care au fost mai puțin înțelese, mai puțin însușite. Așa de pildă, profesoara de matematică Elvira Simion a observat că unii elevi din clasa a XI-a nu și-au însușit pe deplin cunoștințele privitoare la teoria mulțimilor. O parte din elevii clasei a VIII-a nu rezolvă cu destulă ușurință exercițiile de algebră și nu cunosc bine proprietățile triunghiului isoscel. Profesorul care predă matematica la clasa a X-a a constatat că o serie de elevi din această clasă au asimilat într-o măsură insuficientă lecțiile de trigonometrie privind aplicațiile formulelor corelative și identitățile trigonometrice. Profesoara de chimie Ana Koch și-a dat seama că o parte dintre elevii săi din clasa a VIII-a trebuie să-și consolideze cunoștințele privitoare la ecuațiile chimice și că în clasa a IX-a va trebui să mai stăruie asupra lecțiilor privind grupa carbonului. In legătură cu însușirea cunoștințelor de fizică, profesorul Valeriu Bogdan și-a dat seama că pentru buna pregătire a elevilor săi va fi necesar să insiste în mod deosebit în această perioadă asupra lecțiilor de statică în clasa a VIII-a și asupra cunoștințelor de cinetică moleculară în clasa a IX-a.

După cum se vede profesorii de la Școala medie serală nr. 1 din Brașov știu care sînt problemele asupra cărora trebuie să se oprească în lecțiile recapitulative din această perioadă pentru ca nivelul de cunoștințe al elevilor să fie cît mai ridicat. Rămîne să aflăm ce măsuri au luat și ce metode folosesc pentru a atinge scopul propus.

In primul rînd, ținînd seama de faptul că această etapă este o etapă de vîrf a activității școlare, în care se cere ca muncitorii-elevi să aibă mai mult timp liber pentru studiul individual, profesorii i-au îndrumat să-și ia acum o parte din concediul de studii. Din păcate, ei nu au discutat în suficientă măsură această problemă și cu cadrele de conducere din întreprinderi, și de aceea o serie de tineri de la Depoul Timiș-Triaj sau de la Atelierele principale de locomotive nu și-au luat acum concediile de studii.

Socotind că în timpul lecțiilor nu vor reuși să recapituleze cu elevii toate cunoștințele ce trebuie consolidate, profesorii au organizat ore de meditații. Aproape fiecare dintre ei ține săptămînal un anumit număr de ore de meditații cu elevii din diferite clase. S-au organizat meditații la fizică, la matematică, la chimie, la limba romînă. Deși acestea au loc sîmbăta și duminica, adică în zilele în care tinerii muncitori nu au program școlar, numărul lor mare duce, fără îndoială, la fenomene de supraîncărcare, care fac să scadă capacitatea de asimilare a tinerilor și care pot determina rezultate cu totul opuse celor scontate.

Mult mai just ar fi fost ca profesorii să caute a folosi cît mai rațional fiecare oră de curs, așa încît să asigure consolidarea cunoștințelor chiar în timpul lecțiilor și să organizeze meditațiile cu foarte multă grijă, numai atunci cînd ele sînt de absolută necesitate. Aceasta cu atît mai mult cu cît numai o parte din tinerii muncitori se află în acest moment în concediu de studii.

Trebuie remarcat însă că profesorii Școlii medii serale nr. 1 din Brașov au ales în mod judicios temele care constituie obiectul orelor de recapitulare. Aceste teme privesc tocmai capitolele cu privire la care cunoștințele elevilor nu sînt încă destul de temeinice. Socotim că aceasta este latura cea mai pozitivă a activității pe care o desfășoară ei acum, în preajma încheierii semestrului.

V. O.

În preajma încheierii semestrului

Aproape 500 de tineri muncitori din întreprinderile orașului Buzău își completează studiile prin învățămîntul seral la Școala medie „B. P. Hașdeu". In clișeu: la ora de științe naturale.

Examene la cursurile fără frecvență

Paralel cu învățămîntul seral, pentru oamenii muncii angajați în procesul de producție funcționează, pe lîngă școlile de cultură generală, secțiile de învățămînt fără frecvență. In aceste zile tinerii înscriși la cursurile fără frecvență se află în plină sesiune de examene.

La secția fără frecvență a Școlii medii nr. 3 din Capitală s-au prezentat la examenul din anul acesta numeroși elevi. Deși aprecierile cu privire la nivelul lor de pregătire pot fi încă premature, dat fiind că examenele de abia au început, se poate totuși spune, avînd în vedere rezultatele de pînă acum, că tinerii ce studiază fără frecvență au privit cu seriozitate munca de pregătire în cadrul acestei forme de învățămînt.

Grăitoare sînt, în această privință, datele pe care le furnizează cele două lucrări scrise — „Demascarea burghezo-moșierimii în opera lui Mihail Eminescu" la limba romînă și „Lupta de clasă în orînduirea sclavagistă și răscoalele sclavilor" la istorie. Din felul cum candidații la examen au dezvoltat aceste două subiecte se vede că cea mai mare parte din ei au reușit nu numai să memoreze datele și faptele cuprinse în manual, ci să înțeleagă și semnificația diferitelor fenomene sociale și literare studiate, să le interpreteze, să aleagă ceea ce este esențial în ele.

Pentru viitorii muncitori-elevi

S-au deschis cursurile de pregătire pentru tinerii muncitori care urmează să se înscrie în clasa a VIII-a a școlilor serale. Pretutindeni deschiderea cursurilor a fost precedată de o serie de acțiuni menite să asigure buna lor organizare.

Ca și la alte școli din țară, la Școala medie serală de pe lîngă Atelierele C.F.R. Grivița Roșie din București profesorii s-au gîndit din vreme la cele ce au de făcut pentru ca încă din primele zile munca din cadrul cursurilor de pregătire să se desfășoare cît mai bine, să dea cele mai bune rezultate. Unul din principalele obiective către care au fost concentrate eforturile profesorilor a fost acela al recrutării tinerilor muncitori care îndeplinesc toate condițiile pentru a frecventa cursurile școlii serale. Profesorii școlii au sprijinit munca de selecționare a viitorilor elevi desfășurată de comisiile din întreprinderile aflate în raza școlii. Ei au vizitat întreprinderile, au discutat cu conducerile acestora, cu reprezentanții organizațiilor de partid, U.T.M. și sindicale și i-au cunoscut pe tinerii muncitori ce pot fi îndrumați, în conformitate cu prevederile Hotărîrii partidului, către învățămîntul seral. S-au întîlnit cu aceștia la locul lor de muncă, le-au vorbit despre însemnătatea frecventării cursurilor școlii serale pentru îmbogățirea cunoștințelor lor de cultură generală, pentru ridicarea calificării lor profesionale, despre perspectivele ce le deschide în fața lor absolvirea școlii medii, despre condițiile ce le vor fi create pentru ca activitatea lor în școală să fie rodnică. Discuții similare au fost purtate în întreprinderi și cu alte prilejuri. In ședințele organizațiilor de partid, sindicale sau U.T.M. tovarășii din întreprinderi au dezbătut de asemenea problema necesității continuării studiilor. Stațiile de amplificare, gazetele de întreprindere și-au adus și ele, la rîndul lor, contribuția în munca de atragere a tinerilor muncitori către școala serală. Toate aceste acțiuni au făcut ca numeroși tineri să-și exprime dorința de a frecventa învățămîntul seral.

Pregătindu-se pentru buna desfășurare a muncii lor în cadrul cursurilor de pregătire, profesorii de la Școala medie serală de pe lîngă Atelierele C.F.R. Grivița Roșie au studiat cu atenție programa de învățămînt destinată acestui curs, au alcătuit planurile lecțiilor ce urmează să fie predate viitorilor elevi ai clasei a VIII-a în cadrul cursurilor de pregătire. Cu foarte multă atenție a fost studiată problema orarului, pe care profesorii s-au străduit să-l alcătuiască în așa fel încît prin eșalonarea judicioasă a orelor să ușureze munca elevilor, să prevină supraîncărcarea lor, să-i ajute să învețe cît mai bine.

Cu cîteva zile înainte de începerea activității toți profesorii care predau la cursul de pregătire au discutat în cadrul consiliului pedagogic despre felul cum își propun să muncească, despre colaborarea ce trebuie s-o realizeze între ei pentru a obține cele mai bune rezultate. Astfel, prima zi de școală a viitorilor muncitori-elevi i-a găsit pe profesori deplin pregătiți pentru muncă.

Avînd în vedere că nivelul de pregătire al cursanților este diferit, în funcție de intervalul de timp mai mare sau mai mic ce a trecut de cînd ei au întrerupt școala, profesorii se străduiesc acum, la început, să afle ce cunoștințe stăpînește fiecare tînăr în parte pentru a ști cum anume să desfășoare lecțiile astfel încît să asigure tuturor muncitorilor încadrați la cursuri pregătirea necesară. Profesoara de limba romînă Maria Popescu, de pildă, a dictat în acest scop cursanților un text din Caragiale cu numeroase probleme de ortografie și punctuație și le-a dat o lucrare de control care le cerea să analizeze o frază din punct de vedere morfologic și sintactic. Aceste lucrări o vor ajuta să-și cunoască elevii, să-și dea seama asupra căror laturi va trebui să insiste, cu fiecare din ei în parte, în timpul orelor de gramatică. O lucrare subordonată aceluiași scop a dat cursanților și profesoara de limba rusă, Natalia Cazacu-Ripeanu. Profesorul de fizică Constantin Soltuz s-a interesat mai întîi de specificul muncii elevilor săi. Printre cursanți se află montatori, cazangii, lăcătuși, strungari, ajustori, mecanici, acari, nichelatori, turnători, tîmplari etc. Fiecare din ei are deci, datorită muncii în producție, o sumă de cunoștințe practice strîns legate de fizică. De aceea profesorul va pune accentul, în predarea cunoștințelor teoretice, pe acele exemple care le sînt familiare elevilor pentru că le-au întîlnit în procesul de producție din întreprindere. Deocamdată, prima lecție s-a rezumat la o prezentare generală a fizicii, a ramurilor ei, a utilității și însemnătății cunoașterii ei pentru dezvoltarea tehnicii moderne.

Bine înțeles că nici unul dintre profesori nu a neglijat să le dea cursanților acum, la început de drum, cîteva îndrumări cu caracter general cu privire la felul cum vor trebui să-și organizeze timpul, să învețe, să-și ia notițe, ce cărți să citească și ce manuale să folosească pentru ca străduințele lor în școală să fie rodnice.

Dragostea de învățătură și entuziasmul cu care viitorii elevi au venit la cursuri, precum și seriozitatea și răspunderea cu care privesc profesorii sarcinile ce le revin în pregătirea tinerilor muncitori ne dau temei să credem că eforturile lor comune vor fi încununate de succes.

Prof. D. Nica

METODE EFICIENTE

Preocuparea pentru continua îmbunătățire a frecvenței se află în centrul atenției cadrelor didactice de la Școala medie serală de pe lîngă fabrica de postav din Buhuși. In acțiunile inițiate pentru obținerea unui procentaj cît mai ridicat de elevi prezenți la cursuri, profesorii de la această școală folosesc cîteva metode care, după cum arată rezultatele, și-au dovedit eficiența.

Pe lîngă discuțiile individuale sau colective cu muncitorii-elevi, pentru asigurarea unei bune frecvențe profesorii acordă o foarte mare atenție colaborării strînse cu conducerea Fabricii de postav, cu organele de partid, U.T.M. și sindicale din această întreprindere. Pe linia colaborării cu întreprinderea în vederea reducerii numărului de absențe, școala ține o strînsă legătură cu șefii de sectoare și secții în care lucrează tinerii muncitori-elevi. Responsabilii de clase le prezintă periodic acestora caietele de clasă cu evidența absențelor pe zile și ore. La sugestia școlii, în birourile șefilor de sectoare au apărut cîteva grafice în care sînt trecute numele elevilor, zilele și lecțiile la care au absentat. Intrucît zilnic în birourile șefilor de sectoare se adună maiștrii și șefii de secție pentru a discuta diferite probleme de producție, existența acestor grafice este foarte utilă ținîndu-i permanent la curent cu situația frecvenței muncitorilor-elevi. Plecînd de la datele cuprinse în aceste grafice, tovarășii din întreprindere se interesează de cauzele care i-au determinat pe unii tineri să absenteze, discută individual cu ei sau ridică problema frecvenței lor în ședințele organizațiilor de partid, sindicale sau U.T.M., la colțul roșu etc.

Profesorii școlii au luat obiceiul să invite de fiecare dată la orele de diriginție în care se discută probleme privind frecvența și reprezentanți ai întreprinderii. Discuțiile care se desfășoară în prezența acestora au rolul de a pune în evidență mijloacele prin care întreprinderea îi poate sprijini pe tinerii muncitori pentru a frecventa cu regularitate cursurile. Din astfel de discuții s-a desprins, de pildă, necesitatea de a grupa elevii dintr-o clasă — așa cum s-a întîmplat cu elevii clasei a IX-a „C" din sectorul „țesătorie-lînă" — în același loc de muncă. In urma unei astfel de măsuri clasa a IX-a „C", care avea cel mai mare procentaj de absențe, a reușit să devină clasă cu cea mai bună frecvență din școală.

Profesorii de la Școala medie serală de pe lîngă Fabrica de postav din Buhuși au adoptat pentru îmbunătățirea frecvenței și metoda întrecerii între clase. S-a dovedit că lupta pentru obținerea steagului de clasă fruntașă pe școală în ceea ce privește frecvența a fost deosebit de eficientă. Din momentul în care a pornit această întrecere frecvența s-a îmbunătățit simțitor.

Este necesar să arătăm că rezultatele bune obținute de Școala medie serală de pe lîngă Fabrica de postav din Buhuși se datorează faptului că, în lupta pentru realizarea unei cît mai bune frecvențe, întregul colectiv al școlii a fost mobilizat, într-un efort comun și susținut, pornit din convingerea că fără o prezență regulată a tinerilor muncitori-elevi la cursuri nu se poate asigura calitatea procesului instructiv-educativ.

Schimb de experiență între școlile de meserii

Cadrele didactice ale școlilor de meserii din regiunile Bacău, Iași și Suceava au participat de curînd la un interesant și rodnic schimb de experiență privind probleme legate de conținutul și metodica lecțiilor de cultură tehnică și de instruire practică.

Schimbul de experiență, care a avut loc la Școala de meserii din Iași, s-a desfășurat în cadrul a cinci secții, și anume: metal, lemn, construcții, confecții și menaj. Toți participanții au ascultat un referat cu privire la desfășurarea instruirii practice în atelierul-școală și în atelierul de producție al Școlii de meserii din Iași. De asemenea, ei au asistat, în cadrul fiecărei secții, la o serie de lecții teoretice și de instruire practică.

Cu prilejul discuțiilor care au avut loc pe marginea referatului și a lecțiilor s-a subliniat ca pozitivă activitatea Școlii de meserii din Iași în ceea ce privește realizarea unor sortimente cît mai apropiate de programa școlară. S-a accentuat de asemenea în mod deosebit asupra faptului că la lecțiile de instruire practică s-a acordat atenția necesară bunei organizări a locurilor de muncă pentru elevi și pentru maistrul-instructor. Datorită acestui fapt demonstrațiile practice s-au putut desfășura cu succes. In cadrul demonstrațiilor — au subliniat participanții la discuții — s-a realizat o legătură strînsă între instruirea practică și materiile de specialitate: tehnologia materialelor, tehnologia meseriei, desenul tehnic etc., evitîndu-se însă transformarea lecției de instruire practică într-o lecție de tehnologie a meseriei. In instructajele introductive s-au folosit numai cunoștințele strict necesare din disciplinele de specialitate, accentul principal punîndu-se pe însușirea deprinderilor de muncă pe baza demonstrației.

Discuțiile purtate în cadrul secțiilor pe marginea lecțiilor desfășurate au dus la concluzia că în școlile cu același specific trebuie respectată o formă unitară în organizarea lecțiilor teoretice și de instruire practică. De asemenea, s-a arătat necesitatea cunoașterii de către cadrele didactice a documentației noi în specialitate, precum și a documentației tehnice în specialitățile auxiliare.

Numeroși participanți la schimbul de experiență au evidențiat necesitatea continuării legăturilor stabilite cu acest prilej printr-o informare periodică între cadrele de specialitate asupra rezultatelor obținute prin aplicarea metodelor de instruire considerate drept cele mai eficace.

Ing. Nicolae Mocanu
inspector șef metodist,
Cabinetul metodic-Iași

Elevii anului I montatori-electricieni de la Grupul școlar C.F.R. - Craiova la o oră de practică în atelierul școlii.

In perspectiva progresului tehnic

Printre principalele obiective ale muncii desfășurate de profesorii și maiștrii Școlii profesionale de pe lîngă întreprinderea „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii se numără, alături de formarea siderurgiștilor pentru întreprinderea tutelară, formarea de cadre pentru viitorul combinat siderurgic care se va înălța la Galați. Ținînd seama de tehnica modernă cu care va fi înzestrat combinatul, cadrele didactice urmăresc să-i familiarizeze pe ucenicii siderurgiști și laminoriști cu cele mai perfecționate elemente ale tehnicii în domeniul laminării.

Realizarea cu succes a acestei sarcini a cerut adoptarea unor măsuri complexe, în așa fel încît elevii să cunoască bine nu numai procedeele folosite la agregatele instalate acum în secțiile de laminare ale întreprinderii „Industria Sîrmei", ci și trăsăturile principale privind progresul tehnicii mondiale în domeniul laminării. Bunăoară, la temele privind clasificarea și productivitatea laminoarelor profesorii de specialitate au trecut în revistă categoriile de laminoare existente la întreprinderea „Industria Sîrmei" și metodele folosite aici pentru mărirea productivității laminoarelor. În acest scop ei au pornit de la cunoștințele ucenicilor privind raportul dintre viteza de laminare a trenului pregătitor și cea a trenului finisor de la laminorul II, subliniind apoi că la laminorul I — de o construcție mai nouă — acest raport este mai judicios, permițînd realizarea unei productivități mai înalte. Astfel ucenicii au putut să deducă în mod logic calitățile superioare ale sistemului de organe de transmisie de la laminoarele continui — cele mai moderne — cu antrenare individuală sau comună a cajelor de lucru.

Folosind date comparative privind productivitatea realizată acum 15—20 de ani în secțiile întreprinderii și productivitatea realizată astăzi de aceste secții, profesorul Anatolie Crafti a arătat ucenicilor importanța montării la laminorul de sîrmă a aparatelor de ghidare automată, importanța reducerii numărului de treceri și a mecanizării transportului dintre treceri, care au determinat creșterea productivității laminoarelor de cîteva ori față de trecut. Această trecere în revistă a continuei perfecționări a sistemului de mecanizare și automatizare a laminoarelor de la „Industria Sîrmei" și prezentarea importanței acesteia pentru creșterea productivității muncii a dat ucenicilor o imagine concretă a înaltei productivități realizate la agregatele complet automatizate și cu o mare viteză de laminare.

O deosebită importanță acordă profesorii de specialitate de la Școala profesională de pe lîngă întreprinderea „Industria Sîrmei" colaborării cu profesorii de matematică în vederea dezvoltării interesului ucenicilor pentru efectuarea calculelor în problemele de calibraj. În acest scop profesorii ingineri A. Crafti și Gheorghe Coldea le-au arătat ucenicilor că „arta calibrării" era privită în trecut drept un secret pe care numai unii inițiați îl puteau cunoaște. De teamă să nu li se „fure" meseria, unii tehnicieni cu vederi învechite făceau tot posibilul ca nimeni să nu cunoască metodele de lucru în calibrare și de aceea în țara noastră existau foarte puțini calibrori. Ei au arătat apoi importanța cunoștințelor privitoare la calculele de calibraj pentru fiecare laminator de înaltă calificare și posibilitățile de care dispun ucenicii pentru a căpăta aceste cunoștințe, atrăgîndu-le în același timp atenția asupra anumitor dificultăți pe care le vor întîmpina la început. Ucenicii au căutat să-și dovedească capacitatea de a-și însuși aceste calcule și, treptat, ele i-au pasionat. Deseori ei poartă acum, în pauzele dintre lecții, discuții aprinse asupra problemelor de calibraj. O dovadă grăitoare a nivelului atins de ucenici în efectuarea acestor calcule o constituie faptul că ei au reușit să refacă în cadrul lecțiilor calculele pe care se bazează studiul tehnicienilor întreprinderii privind ridicarea limitei superioare de greutate a lingourilor folosite la laminorul II de la 160 kg la 180 kg, sporind prin aceasta productivitatea muncii cu 13%. Astfel ucenicii s-au convins în același timp în mod practic că pentru un laminator de înaltă calificare nici caracteristicile tehnice de construcție ale laminorului nu reprezintă limita în creșterea productivității.

Profesorii de specialitate ai școlii, în majoritate ingineri ai întreprinderii „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii, acordă o importanță egală atît însușirii cunoștințelor teoretice cît și aplicării lor practice în producție, conducînd personal practica ucenicilor pentru formarea unor deprinderi la nivelul tehnicii înaintate. Bunăoară, prof. ing. Gheorghe Coldea, predînd lecția „Calculul reducerii de secțiune prin trefilare", le-a prezentat ucenicilor efectele reducerii de secțiune asupra proprietăților mecanice și tehnologice ale sîrmelor trefilate, dimensiunile limite la care trebuie să se oprească trefilarea pentru a se putea aplica procesele de tratament termic intermediare și a se înlătura fenomenul de ecruisaj, în scopul trefilării în continuare și al îmbunătățirii calității sîrmelor. În același timp el a cerut ucenicilor să efectueze principalele calcule practice de reducere a secțiunii prin trefilare. În ziua următoare de practică profesorul a repartizat ucenicii la diverse agregate de trefilat, dîndu-le lucrări conform graficului zilnic de lucru al secției respective. Pentru a verifica temeinicia cunoștințelor însușite de ucenici cu privire la calculele de trefilare, profesorul Coldea și maistrul-instructor Pompei Moldovan au cerut fiecărei grupe să calculeze în carnetele de practică scara de reducere pentru dimensiunea de sîrmă ce se trefilează pe mașina unde lucrează și să verifice apoi cu micrometrul dacă calculele sînt reale. La fiecare abatere de calcul profesorul a intervenit explicînd în ce constă greșeala și cum trebuie ea evitată pe viitor.

Asemenea lecții sînt în măsură să deschidă larg în fața ucenicilor perspectivele de viitor ale profesiei lor, să-i înarmeze pentru stăpînirea tainelor laminării.

Al. C.

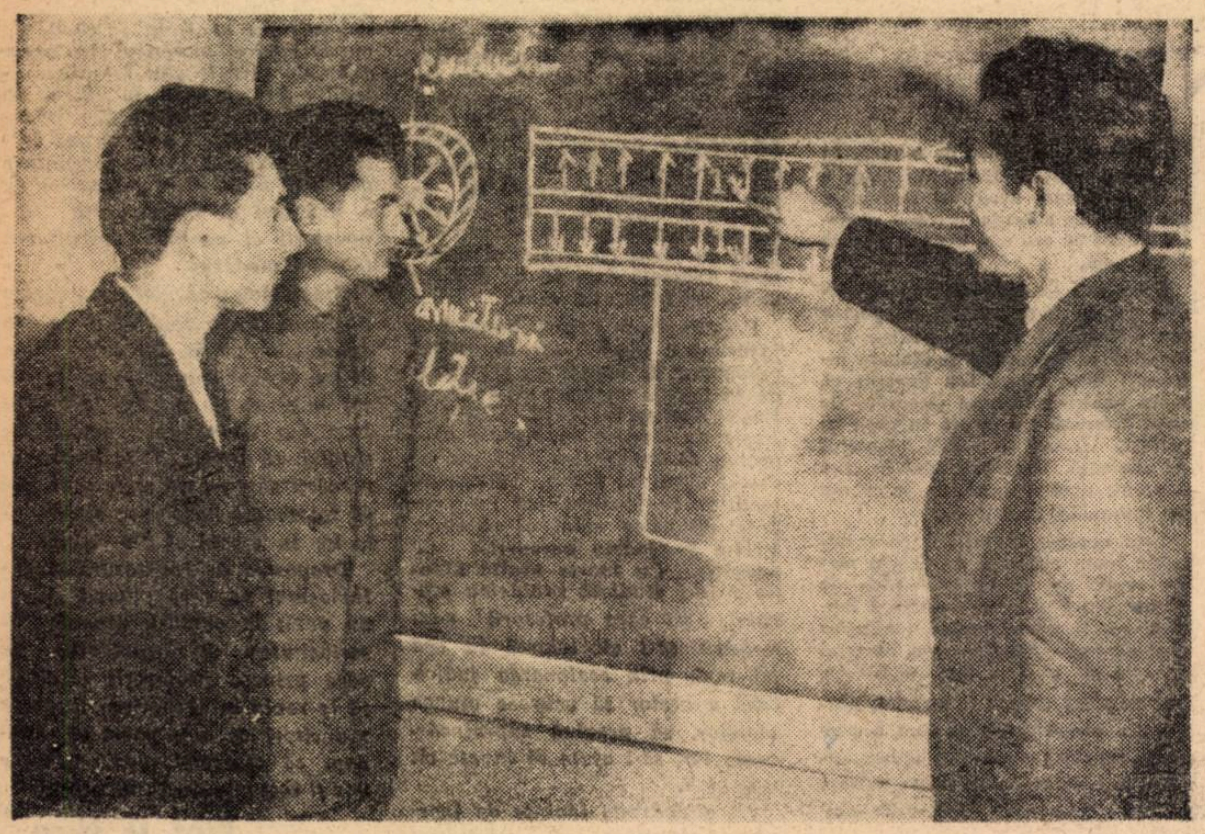

Elevi din anul I al Școlii tehnice „Independența" din Sibiu rezolvînd la tablă o problemă de electrotehnică.

Practica viitorilor tehnicieni mineri

Grupul școlar al Trustului minier din Maramureș constituie una din unitățile de bază în care sînt pregătiți viitorii muncitori și tehnicieni din sectorul minier și geologic. Un loc deosebit de important în cadrul grupului școlar îl ocupă școala tehnică de maiștri, în care sînt instruiți conducătorii secțiilor de producție din domeniul minereuri neferoase și prospecțiuni geologice.

Conducerea școlii tehnice de maiștri a luat în acest an școlar măsuri importante pentru familiarizarea elevilor cu noile cuceriri ale științei și aplicațiile lor în producție. Alături de dotarea celor patru laboratoare ale școlii cu noi planșe și scheme în funcțiune ale instalațiilor mecanice din uzine și exploatări, o metodă larg folosită este predarea cunoștințelor noi chiar în unitățile miniere. Aici, sub îndrumarea profesorilor de specialitate, elevii pot să-și adîncească cunoștințele în legătură cu utilajele, agregatele și metodele de exploatare și preparare a minereurilor.

Astfel, elevii din anul II — secția preparare minereurilor — au vizitat, împreună cu profesorii de specialitate, instalațiile de preparare a minereurilor nemetalifere de la Exploatarea minieră Baia Borșa, iar elevii de aceeași specialitate din anul III au vizitat instalațiile de preparare ale întreprinderii „Gheorghe Doja" din Zlatna și alte instalații. În același timp, elevii din anul II — secția electromecanică minieră și din anul III — secția exploatări miniere — au vizitat uzinele „Unio" din Satu Mare, unde au avut posibilitatea să cunoască îndeaproape felul cum sînt fabricate unele utilaje pentru sectorul minier. Elevii din anul II care se pregătesc pentru specialitatea electromecanică minieră au participat de asemenea la cîteva lecții desfășurate în secțiile Combinatului siderurgic de la Hunedoara.

După reîntoarcerea în școală elevii au participat la seminarii cu privire la noile cunoștințe însușite. Pentru verificarea cît mai temeinică a cunoștințelor profesorii le-au cerut să schițeze în cadrul cercului de desen tehnic principalele mașini și agregate cunoscute cu prilejul lecțiilor-excursii. Schițele executate de ei sînt deosebit de valoroase pentru sistematizarea cunoștințelor elevilor și vor fi folosite cu multă eficacitate în cadrul lecțiilor recapitulative și de sinteză.

La școala tehnică de maiștri a Grupului școlar minier din Maramureș a devenit o tradiție obiceiul ca înainte de a trece la practica de producție elevii să efectueze, sub îndrumarea profesorilor de specialitate, o excursie științifică în țară, trecînd pe la cele mai importante exploatări și uzine legate de specialitatea lor. Pregătirile pentru această excursie au început de pe acum. S-a stabilit ca în fiecare întreprindere și exploatare explicațiile să fie date de elevii-maiștri proveniți de la unitatea industrială respectivă. De aceea fiecare viitor maistru studiază problemele complexe ale întreprinderii sale pentru a le putea da colegilor explicații cît mai competente. În felul acesta excursia proiectată va fi nu numai un prilej de îmbogățire a cunoștințelor fiecărui elev-maistru, ci și o posibilitate de verificare mai deplină a specializării în tehnica întreprinderii de bază.

Sever Pașca
director adjunct al Grupului școlar de pe lîngă Trustul minier din Maramureș

Eroul Muncii Socialiste Ştefan Tripşa în mijlocul pionierilor şi utemiştilor de la Şcoala medie nr. 2 din Craiova.

Intîlnire cu un Erou al Muncii Socialiste

De mult doreau pionierii şi utemiştii Şcolii medii nr. 2 din Craiova să se întîlnească cu Ştefan Tripşa, cel mai tînăr Erou al Muncii Socialiste din ţara noastră, prim maistru forjor la Combinatul siderurgic din Hunedoara. I-au scris în cîteva rînduri că doresc să-l vadă printre ei. Le-a răspuns de fiecare dată că va căuta să-şi facă timp pentru această întîlnire. Şi iată că acum, de curînd, o telegramă le-a anunţat ziua şi ora exactă a sosirii.

Cu bucurie şi emoţie l-au aşteptat în gară zeci şi zeci de pionieri şi utemişti. L-au întîmpinat cu flori, cu urări calde de bun venit. Apoi, a doua zi dimineaţa, s-au reîntîlnit cu el în sala spaţioasă şi frumos pavoazată a Filarmonicii de stat. Domnea o atmosferă solemnă, de zile mari. Şi într-adevăr era o zi mare pentru pionieri. Eroul pe care îl îndrăgesc avea să le vorbească şi apoi să asiste la festivitatea de împărţire a distincţiilor pionereşti.

Cu glas domol, dar limpede, Eroul Muncii Socialiste prinde să le povestească elevilor crîmpeie din viaţa lui. Îşi aminteşte în faţa lor despre anii cînd a învăţat la şcoala primară, despre dorinţa lui aprinsă dar neîmplinită de a se înscrie la liceul din Alba-Iulia. Nu le era dat pe atunci fiilor de muncitori să înveţe la liceu, căci trebuiau bani mulţi— pentru taxe, pentru cărţi, pentru haine. Abia după 23 August 1944 a putut Ştefan Tripşa să-şi satisfacă dorul de învăţătură. A urmat atunci şcoala profesională de siderurgie din Hunedoara. În anul 1950 era absolvent al acestei şcoli. Cînd a terminat-o, o dată cu diploma a primit şi carnetul de U.T.M.

„Regimul democrat-popular — continuă Ştefan Tripşa — mi-a deschis un nou drum în viaţă. Şi, o dată pornit pe el, am mers mereu înainte". Într-adevăr, după absolvirea şcolii profesionale a urmat şcoala de maiştri. La 19 ani era maistru oţelar, apoi maistru şef de platformă, conducînd cinci cuptoare.

E linişte adîncă în sală, fiecare ascultă cu respiraţia parcă oprită. Nimeni nu-l întrerupe pe vorbitor, dar el înţelege întrebarea mută a sălii. „A fost greu, fără îndoială, dar am învăţat mereu, am studiat zi după zi — răspunde Ştefan Tripşa acestei întrebări. Aveam doar acum toate condiţiile pentru aceasta. La fiecare pas am simţit ajutorul comuniştilor, al organizaţiei de partid din combinat. Iar în 1958 am avut cinstea să fiu primit în rîndurile membrilor de partid. Vedeţi, prin muncă şi învăţătură ţi se deschid azi, în ţara noastră, cele mai nebănuite orizonturi. Şi din rîndurile voastre sînt sigur că se vor ridica mulţi fruntaşi, eroi ai muncii socialiste. Pentru aceasta trebuie numai să iubiţi munca, să iubiţi învăţătura, să fiţi cinstiţi şi vrednici."

După ce Ştefan Tripşa a răspuns la numeroasele întrebări puse de pionierii şi utemiştii prezenţi la întîlnire, a urmat festivitatea înmînării distincţiilor pionereşti. 26 de pionieri din unitatea nr. 16 au avut cinstea să primească aceste distincţii chiar din mîna Eroului Muncii Socialiste. Ei şi-au exprimat dorinţa fierbinte de a deveni, asemeni lui, oameni cu care să se mîndrească ţara întreagă.

I. Dumitrescu
Craiova

Cîteva păreri despre o carte pentru copii

Am citit şi am recitit multe din cărţile pentru şcolarii mici apărute în ultimii trei ani. Căutam o poveste pentru manualul de limba română de clasa a doua. Am parcurs cu acest prilej multe cărţi cu poveşti şi basme, dar n-am izbutit să găsesc ceea ce căutam. Pornisem poate cu pretenţii mari. Voiam o poveste cu temă nouă, o poveste atrăgătoare, cu un vocabular adecvat vîrstei şcolarilor mici, o poveste scurtă pe care copiii să o citească cu plăcere.

Mărturisesc că nu am găsit încă povestea care să întrunească toate aceste calităţi. Nu am dezarmat. Mai caut.

Despre altceva vreau să vorbesc însă acum. Printre cărţile citite a fost şi cartea cu poveşti a scriitoarei Viorica Huber intitulată „De ce nu mai are puricele potcoave de argint", apărută în 1958. Conţinutul acestei cărţi nu numai că nu m-a satisfăcut, dar pune o serie de probleme pentru părinţi şi educatori.

Cartea cuprinde povestiri despre animale şi păsări. Unele teme ale acestor povestiri sînt vechi, cunoscute, reluate însă, amplificate şi modificate.

Pe lîngă conţinutul neinteresant, lungimea poveştilor depăşeşte puterea de atenţie a micilor cititori.

Ceea ce este surprinzător este însă vocabularul folosit. Mă întreb cu ce scop au fost date o seamă de cuvinte cu totul neindicate pentru „îmbogăţirea" vocabularului copiilor, dar pe care autoarea pare a le socoti atît de necesare, încît, pentru a fi bine înşuşite, le şi explică la sfîrşitul cărţii. Iată cîteva din aceste cuvinte: babacule, şterpelise, puşlama, zărghiţilor, s-o cotonogim.

Voind să folosească un stil colorat, scriitoarea a introdus în vorbirea personajelor zicători, proverbe şi expresii de-a dreptul dăunătoare educaţiei copiilor noştri în spiritul moralei comuniste (de exemplu: „Zi ca toţi şi fă ca tine" sau „Sutele mărită slutele şi miile stafiile" etc.).

Nu ştiu de ce a socotit necesar povestitoarea să presare în conţinutul cărţii expresii care murdăresc limba literară şi împiedică dezvoltarea simţului estetic al copiilor, de ce trebuie să citească aceştia expresii ca: „La revedere şi-un praz verde" sau „Ce-mi stai ca un ţap logodit" ori „Cine n-are nevastă frumoasă, pupă şi riioasă". Literatura pentru copii trebuie să exprime frumosul atît în conţinut cît şi în formă, fiind unul din mijloacele importante în educarea estetică a celor mici.

Pe lîngă toate aceste neajunsuri care scad conţinutul educativ al povestirilor, se adaugă prezenţa elementului mistic şi a superstiţiilor. Şcoala, organizaţia de pionieri, familia educă omul nou, omul societăţii comuniste, iar literatura nouă trebuie să ajute la formarea trăsăturilor de caracter comuniste. Iată de ce puteau lipsi din poveştile Viricăi Huber expresii ca: „îl blestemă", „nu-i fie de deochi", „să cobească", „blestemul se împlini", „să-mi sară ochii dacă mint" etc. De asemenea, dracul, eroul atîtor poveşti, ar putea să nu-şi mai vîre coada şi în poveştile noi. Viorica Huber nu s-a putut lipsi de el şi l-a pomenit de nenumărate ori: „Racdrac", „cînepa dracului", „drac împeliţat", „pe unde şi-ar rupe şi dracul opincile" etc.

Am făcut aceste mărunte observaţii cu dorinţa de a ajuta pe scriitorii pentru copii să-şi îndeplinească mai bine datoria patriotică, de a sprijini şcoala în opera de educare comunistă a tinerei generaţii. Totodată, am vrut să atrag atenţia educatorilor, părinţi sau învăţători, asupra grijii deosebite pe care trebuie s-o acorde alegerii materialului pentru lectură recomandat copiilor în clasă şi în afară de clasă.

O. Delarăscruci
redactor la Editura de stat didactică şi pedagogică

Cînd lipseşte îndrumarea dirigintelui

Am asistat nu de mult la o oră de diriginţie ţinută la clasa a X-a „A" a Şcolii medii nr. 1 „B. P. Haşdeu" din Buzău.

Era de aşteptat ca, în acea perioadă din preajma încheierii trimestrului, să se discute în ora de diriginţie despre rezultatele pe care le-au obţinut elevii, despre ceea ce mai trebuia făcut încă pentru ca primele luni de şcoală să se încheie cu succes deplin. Lucrurile n-au stat însă aşa. Tema programată pentru ora respectivă se referea la igiena personală şi la întărirea şi menţinerea sănătăţii. Desigur, este importantă şi această temă, numai că punerea ei în discuţia colectivului clasei ar fi fost mult mai potrivită la începutul anului şcolar decît în zilele cînd se pregătea încheierea unui trimestru.

Dar să trecem cu vederea acest fapt şi să urmărim în ce măsură a corespuns cerinţelor desfăşurarea însăşi a orei de diriginţie. Aceasta a început cu un referat prezentat de una dintre elevele bune ale clasei. In prima parte a sa referatul a tratat despre importanţa socială a igienei şi a subliniat atenţia care se acordă în ţara noastră asistenţei medicale. Apoi a urmat un istoric al igienei, după care s-au precizat maladiile de care se poate contamina un om dacă nu dă ascultare regulilor igienice. In total, 23 de minute! Totul era exact, bine documentat. Au lipsit doar cîteva mici „amănunte" — şi anume: ce este igiena personală, situaţia concretă din clasă în ceea ce priveşte respectarea igienei, indicarea măsurilor ce trebuie luate în acest sens.

Ne-am pus pe bună dreptate întrebarea: oare cum o fi îndrumat-o dirigintele — tov. Mircea Dumitrescu — pe eleva care a întocmit referatul, dacă tocmai aceste chestiuni esenţiale au fost omise din referat? Dar ne-am lămurit repede: dirigintele n-a îndrumat-o în nici un fel. El s-a mulţumit să critice referatul doar după ce a fost expus în faţa întregii clase, deoarece a luat cunoştinţă de conţinutul lui o dată cu elevii care l-au ascultat. Nu ştie oare tov. Dumitrescu că a îndruma, a ajuta şi a controla munca elevilor care urmează să expună referate este una din îndatoririle elementare ale dirigintelui?

Intervenţiile prompte şi concrete ale elevilor care au luat cuvîntul pe marginea referatului şi îndeosebi precizările făcute de medicul şcolii au reuşit să completeze într-o măsură serioasele lacune ale referatului. Desigur însă că ora de diriginţie nu a dat rezultatele pe care le-ar fi putut da dacă s-ar fi respectat întrutotul cerinţele pedagogice.

In legătură cu cele de mai sus se cuvine să precizăm că referatele susţinute de elevi pot fi eficiente numai dacă ne îngrijim îndeaproape de întocmirea lor. Ele rămîn însă lipsite de caracter concret, stimulativ şi, foarte adesea, chiar de conţinut educativ atunci cînd elevii sînt lăsaţi să se descurce singuri, dirigintele intervenind tardiv doar cu critici asupra referatului gata prezentat. Acest procedeu are şi alte neajunsuri, şi ele destul de însemnate: elevul care prezintă referatul este descurajat, iar prestigiul dirigintelui suferă.

La sfîrşitul orei condusă de tov. Dumitrescu ni s-a mai rezervat o surpriză. Anunţînd tema orei viitoare, dirigintele a precizat: „Vom vizita împreună muzeul oraşului". Oare a procedat bine tov. Dumitrescu planificînd o asemenea acţiune în locul orei de diriginţie? Fără îndoială că nu. Ora de diriginţie este o oră de clasă, care trebuie să aibă un conţinut specific: sărbătorirea unor evenimente importante din viaţa clasei muncitoare, a poporului, a unor aniversări etc, discutarea problemelor referitoare la morala comunistă, analiza periodică a activităţii colectivului clasei. Acolo unde există condiţii, ora de diriginţie închinată evenimentelor importante din lupta clasei muncitoare se poate desfăşura la muzeul istoric din localitate. Dar în ora pe care o planificase tov. Dumitrescu nu era vorba de sărbătorirea vreunui eveniment. El îşi propusese să organizeze cu elevii o vizită obişnuită la muzeul oraşului. Se ştie însă că vizitarea muzeelor, a întreprinderilor, vizionările în colectiv ale spectacolelor, acţiunile patriotice etc. fac parte din activitatea extraşcolară şi trebuie desfăşurate în cadrul acesteia, în colaborare cu organizaţiile de U.T.M. şi de pionieri.

Tov. Dumitrescu este un om tînăr, încă lipsit de experienţă. Bine pregătit în specialitatea lui — educaţia fizică — îşi va putea îmbunătăţi, desigur, şi munca de diriginte. Pentru aceasta este însă nevoie să muncească stăruitor, să ceară ajutorul colegilor mai experimentaţi şi al conducerii şcolii. Respectînd specificul orelor de diriginţie, organizîndu-le cu grijă şi asigurîndu-le un conţinut just, el va putea îndeplini în condiţii bune înaltul rol de îndrumător al unei clase, al unui colectiv de elevi.

Prof. Ioan N. Chiţu

Răspuns cititorilor

Intrucît în urma publicării articolului „Este bine să asiste părinţii la lecţii?", apărut în nr. 564 al „Gazetei învăţămîntului", redacţia a primit cîteva scrisori în care această problemă era reluată, considerăm că este necesar să revenim în scopul de a sublinia încă o dată faptul că procedeul asistenţei părinţilor la lecţii este neindicat.

Prin asistenţa părinţilor la lecţii se creează, atît pentru copilul al cărui părinte asistă la lecţii, cît şi pentru toţi elevii clasei, o situaţie nenaturală. Dacă părintele vine la lecţie el are un scop — să vadă cum răspunde copilul său. Deci la lecţia respectivă trebuie ascultat acel copil. El ştie însă că va fi ascultat şi se pregăteşte special pentru aceasta. Ce concluzii se pot trage din ascultarea lui în aceste condiţii? Nu este bine să creăm situaţii artificiale ca aceasta în procesul instructiv-educativ. Pe de altă parte, părinţii nu au întotdeauna pregătirea necesară pentru a putea face aprecieri juste asupra calităţii cunoştinţelor copiilor lor.

Numai în anumite condiţii asistenţa părinţilor la lecţii poate da roade bune. Este vorba de cunoscutele „zile ale uşilor deschise", la care sînt invitaţi laolaltă toţi părinţii elevilor dintr-o clasă şi care pot avea loc o dată pe an. Dacă este bine organizată, „ziua uşilor deschise" dă părinţilor prilejul să cunoască mai bine problemele şi activitatea şcolii. Pe această cale se întăreşte şi colaborarea cadrelor didactice cu părinţii elevilor lor.

Orice participare a părinţilor la lecţii în afara acestei forme nu poate fi recomandată, dat fiind faptul că duce la crearea unor relaţii nenormale între şcoală şi părinţi.

K. D. Uşinski

La 3 ianuarie 1961 s-au împlinit 90 de ani de la moartea celui care a fost numit „părintele pedagogiei ruse" şi „învăţătorul învăţătorilor ruşi" Konstantin Dmitrievici Uşinski.

Primul care, în perioada gîndirii pedagogice premarxiste din Rusia, a fundamentat pedagogia ca teorie ştiinţifică a educaţiei, a instrucţiei, a învăţămîntului, Uşinski a fost un gînditor profund, un savant şi un enciclopedist al timpului său, ocupînd un loc important printre reprezentanţii filozofiei clasice ruse din deceniul al şaselea al secolului trecut. Prin concepţiile sale economice, politice şi filozofice K. D. Uşinski a fost un democrat iluminist, care a dorit ca patria sa dragă să se îndrepte pe un drum nou, a susţinut cu căldură eliberarea ţăranilor din iobăgie, a luptat permanent pentru răspîndirea ştiinţei în popor. El poate fi considerat ca unul dintre reprezentanţii acelor curente ale gîndirii sociale progresiste din Rusia care, potrivit cunoscutei caracterizări a lui V. I. Lenin, se bizuiau pe o solidă tradiţie materialistă rusă. Numai considerîndu-l astfel ne putem explica cum a putut să fundamenteze un sistem pedagogic propriu atît de înaintat şi de valoros.

Uşinski a fost un adevărat practician în domeniul pedagogiei, lucrînd încă de la vîrsta de 22 de ani ca profesor la diferite licee. El a cunoscut astfel, în mod direct, din practica sa, sistemul de educaţie şi instrucţie din Rusia ţaristă şi întreaga sa viaţă a luptat pentru reorganizarea acestui sistem. De asemenea, a criticat cu ascuţime concepţiile pedagogice şi sistemele de educaţie şi instrucţie predominante din apusul Europei, pe care le cunoştea în adîncime deoarece a trebuit să trăiască o perioadă de timp departe de patrie, în urma represaliilor guvernului ţarist, care îl destituise din postul de profesor pentru vederile sale înaintate.

Datorită înaltei sale pregătiri teoretice, datorită faptului că era un profund cunoscător al concepţiilor pedagogice şi al sistemelor de educaţie şi instrucţie aplicate în vremea lui, Uşinski a ajuns la închegarea unei concepţii pedagogice proprii, la formularea şi la rezolvarea într-un mod nou, înaintat pentru acel timp, a unui mare număr de probleme pedagogice. Sistemul său pedagogic conţine, în linii mari, învăţătura despre pedagogie ca ştiinţă şi raporturile ei cu celelalte ştiinţe, problema obiectului educaţiei, a scopului şi a sarcinilor ei, ideea caracterului popular al educaţiei, problema formării personalităţii omului, problemele învăţămîntului, ale şcolii în genere şi ale învăţătorului, problema manualelor şcolare etc. Uşinski a arătat rolul deosebit de important al literaturii pedagogice şi a contribuit personal la înfiinţarea unei asemenea literaturi în Rusia. Criticînd pedagogia germană predominantă în acea epocă, el îi opune acesteia sistemul său pedagogic propriu, pe care l-a conceput nu ca pe o culegere de reguli, de reţete sau de construcţii metafizice speculative, ci ca pe un ansamblu de legi ale educaţiei, de generalizări ale experienţei pedagogice fundamentate pe filozofie, pe studiul vieţii psihice a omului şi pe respectarea particularităţilor poporului rus şi ale dezvoltării lui istorice.

Uşinski a tratat într-un mod cu totul nou problema raportului dintre educaţie şi instrucţie, considerînd educaţia drept o categorie pedagogică fundamentală, căreia îi este subordonată instrucţia, fără ca prin aceasta să se anuleze specificul acesteia din urmă. Educaţia nu trebuie ruptă de instrucţie — arată Uşinski — dar ea trebuie să aibă totdeauna rolul hotărîtor. Instrucţia are sens în procesul pedagogic numai ca mijloc de educaţie, un mijloc instructiv puternic, dar care, dacă nu se bazează pe educaţie, nu poate da rezultate pozitive.

Studiind amănunţit domeniul teoriei învăţămîntului Uşinski a fost un minunat îndrumător în probleme de didactică şi metodică. El şi-a formulat teoria sa didactică pe baza studierii temeinice a practicii instructiv-educative a şcolii şi a profesorilor în lumina concepţiei sale metodologice. Privită în acest fel, didactica sa poate fi considerată drept o sinteză ştiinţifică a experienţelor pedagogice înaintate din acel timp.

Pe drept cuvînt a fost socotit Uşinski „învăţător al învăţătorilor ruşi". El i-a înarmat pe aceştia cu teoria pedagogică, oferindule prin scrierile sale un adevărat tratat de pedagogie generală, le-a dat indicaţii valoroase în cele mai însemnate probleme ale teoriei învăţămîntului din şcoala elementară, le-a pus la îndemînă metodici speciale pentru predarea diferitelor obiecte, îndeosebi pentru predarea limbii materne şi a limbilor străine. Nici unul din pedagogii Rusiei prerevoluţionare sau din alte ţări n-a scos în evidenţă atît de viu ca el importanţa educativă şi instructivă a studiului limbii materne. Menţionăm că unele din indicaţiile sale metodice se mai aplică şi acum în primele clase ale şcolilor elementare din Uniunea Sovietică.

Fondator al pedagogiei clasice ruse, deschizător de drumuri în pedagogia progresistă din lumea întreagă, K. D. Uşinski ocupă un loc de seamă în pedagogia universală, fiind situat alături de marii pedagogi clasici Komenski şi Pestalozzi. Pedagogia sovietică, prin marii săi reprezentanţi N. I. Kalinin şi N. K. Krupskaia, îl apreciază la justa sa valoare, socotindu-l un înaintaş de seamă.

In ţara noastră îndrumările lui Uşinski cu privire la problemele de didactică şi metodică au fost cunoscute de mult. De o circulaţie mai largă şi de o caldă preţuire se bucură ideile lui la noi în ultimii ani, după publicarea în traducere a volumelor de „Opere pedagogice alese".

Folosind ideile valoroase ce se desprind din opera lui Uşinski, delimitîndu-le de ceea ce reprezintă în scrierile sale tributul plătit epocii, profesorii, învăţătorii şi toţi educatorii din ţara noastră vor găsi multe învăţăminte, sugestii şi soluţii pentru numeroase probleme pedagogice.

Mioara Cimpoieş

In sala de lectură pentru cei mici a Palatului pionierilor din Moscova

IN R. P. UNGARĂ

Educaţia prin muncă a copiilor preşcolari

Marx arăta că munca este o activitate orientată spre un scop, în cursul căreia omul îşi exercită influenţa asupra naturii, transformînd-o potrivit necesităţilor sale şi, în acelaşi timp, se transformă el însuşi. Prin urmare, trăsăturile caracteristice ale muncii constau în orientarea ei spre un scop, în influenţarea mediului înconjurător şi în transformarea omului însuşi.

Aceste trăsături sînt caracteristice şi pentru activitatea copiilor, chiar şi a celor de vîrstă preşcolară. Activitatea pe care o îndeplinesc aceştia cuprinde îngrijirea hainelor, a încălţămintei etc., îngrijirea animalelor şi plantelor şi realizarea diferitelor însărcinări primite în grădiniţă. Analizînd oricare din aceste activităţi putem găsi elemente de orientare spre un anumit scop (copilul udă florile ca ele să nu se veştejească), de influenţă asupra mediului înconjurător (după ce florile au fost udate pămîntul uscat devine umed), precum şi de transformare a copilului însuşi (în procesul activităţii copilul capătă cunoştinţe, deprinderi, devine îndemînatic, i se formează noi trăsături morale).

Munca copilului are însă un caracter specific, datorită faptului că aceste trei criterii joacă, în procesul activităţii lor, un rol diferit. Orientarea spre scop şi influenţa asupra mediului înconjurător sînt mult mai reduse în comparaţie cu influenţa muncii asupra personalităţii copilului.

Dar asupra dezvoltării personalităţii copilului îşi exercită influenţa nu numai munca, ci orice activitate a lui, inclusiv jocul. A. S. Makarenko, subliniind asemănarea dintre muncă şi joc, a văzut diferenţa dintre aceste două forme de activitate în faptul că munca înseamnă participare la producţia socială, în timp ce jocul nu are o legătură directă cu ţelurile societăţii. Indicaţia lui că jocul îi deprinde pe copii cu eforturile fizice şi spirituale necesare în muncă pune în mod acut problema dacă se poate vorbi în general despre munca preşcolarilor sau dacă nu cumva activitatea lor în întregime face parte din joc. Întrebarea este firească şi în virtutea faptului că la copilul mic însăşi munca are un caracter de joc. Totuşi, comparînd activitatea copilului care îndeplineşte îndatoririle ce-i revin atunci cînd este de serviciu, de exemplu la servirea mesei în grădiniţă, cu activitatea lui cînd face de mîncare pentru păpuşi rezultă în mod clar o deosebire. Dacă munca copilului de serviciu serveşte necesităţilor colectivului, copilul care se joacă cu păpuşile îşi formează reprezentări, dobîndeşte deprinderi care îi vor fi necesare pentru munca ce o va desfăşura în viitor. Şi mai există şi o altă deosebire între muncă şi joc: copilul munceşte din datorie, dar se joacă după dorinţa sa proprie.

În grădiniţele de copii din R.P.U. se folosesc două forme de muncă. Prima formă cuprinde activitatea utilă legată de viaţa grădiniţei: îngrijirea plantelor şi animalelor, munca în grădină, îndeplinirea sarcinilor cînd copilul este de serviciu. A doua formă de muncă urmăreşte să-i ajute pe copii să-şi însuşească diferite procedee de muncă, să le dezvolte îndemînarea.

Primind diferite sarcini, cei mici simt că munca lor este folositoare, că ei sînt membri utili ai societăţii. Înţelegînd rostul muncii depuse copilul lucrează cu plăcere, cu satisfacţie. Astfel, influenţa educaţiei prin muncă se exercită atît asupra dezvoltării fizice a copilului cît şi asupra dezvoltării lui intelectuale şi morale. Prin muncă organismul copilului se călesţe. El devine mai îndemînatic, orizontul lui se dezvoltă.

Munca încununată de succes înalţă sentimentul propriei demnităţi, îl face pe copil să aibă încredere în forţele sale, să se bucure de viaţă, îl pregăteşte pentru rezolvarea unor sarcini mereu mai importante şi mai complexe.

Martone Madaras

Intr-o grădiniţă de copii din R. P. Polonă la tradiţionala serbare de Anul Nou.

C U B A:

În loc de cazărmi — şcoli

Potrivit statisticilor date publicităţii de guvernul revoluţionar cuban, ca rezultat al îndelungatei dominaţii imperialiste asupra Cubei aproape 40 la sută din populaţia ţării este analfabetă. Pentru înlăturarea acestei grave consecinţe a jugului colonial, guvernul a luat unele măsuri menite să ducă la alfabetizarea tuturor acelora care n-au avut posibilitatea să înveţe carte în timpul regimului dictatorial al lui Batista. La chemarea guvernului, mii de învăţători şi profesori tineri au plecat la sate. De asemenea, circa 50.000 de voluntari din armata cubană au hotărît să participe la campania de alfabetizare a populaţiei.

Guvernul cuban a pus la dispoziţia celor care învaţă carte peste 9.560 de noi săli de clasă. 12 cazărmi ale fostei dictaturi au fost transformate în şcoli. Numărul şcolilor elementare şi medii a crescut de la 174 cîte erau în 1958, la 254 în anul 1960. In mediul rural s-au înfiinţat 50 de şcoli noi. Numărul celor care frecventează şcolile elementare a crescut cu peste 400.000 faţă de anul 1958.

Peste tot în oraşele Cubei se pot citi lozinci ca: „Imperialiştii ne-au ţinut în întuneric, să luptăm împotriva analfabetismului".

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 595 | vineri 13 ianuarie 1961 | 8 pagini 25 bani

LA ÎNCEPUT DE TRIMESTRU

Am păşit în cel de al doilea trimestru al anului şcolar. Pornim în această nouă etapă de muncă cu un bilanț bogat de realizări, cu forțe și cu îndemnuri noi, generate de victoriile dobîndite sub conducerea partidului, în anul încheiat.

În primele luni ale anului şcolar, datorită condițiilor care i-au fost create de partid și de stat, învățămîntul nostru s-a ridicat pe o treaptă nouă. Toate măsurile luate pentru întărirea legăturii şcolii cu viața, cu producția au dus la îmbunătățirea predării, la îmbunătățirea pregătirii elevilor. A crescut nivelul general al întregii munci instructiv-educative. Vizitînd întreprinderile, căutînd să fie la curent cu problemele economiei și cu progresul tehnic, profesorii au căpătat posibilitatea să-și lărgească cunoștințele, să aprofundeze noțiunile de ordin științific, să predea lecții mai consistente, mai bogate în exemple pe care le oferă viața, să pună un accent mai mare pe caracterul educativ al muncii în şcoală. Îmbinarea muncii pentru însuşirea cunoștințelor teoretice cu activitatea practică a elevilor a creat, de asemenea, posibilitatea ca elevii să înțeleagă mai bine cele predate, să-și dezvolte convingerile și deprinderile de conduită comunistă.

În același timp, activitatea metodică — organizată mai bine decît în trecut și cuprinzînd forme mai variate (comisii metodice, cercuri pedagogice, pregătirea examenelor pentru acordarea gradelor didactice etc.) — ca și dezbaterea în cadrul acestei activități a unor teme mai strîns legate de aspectele concrete ale muncii instructiv-educative au avut drept urmare o îmbunătățire a lecțiilor și sub aspectul metodic.

Pretutindeni, în timpul vacanței s-au ținut ședințe ale consiliilor pedagogice în care s-au analizat munca desfăşurată în decursul primului trimestru și rezultatele obținute. Analizele au confirmat încă o dată progresele realizate, au arătat că în majoritatea şcolilor s-au obținut succese importante în ceea ce privește pregătirea elevilor și îndeplinirea sarcinilor pe care le-a pus în fața învățămîntului cel de al III-lea Congres al partidului. Trebuie desigur subliniat, ca deosebit de important, faptul că au fost cuprinși în clasa a V-a 96 la sută din absolvenții clasei a IV-a. Această realizare ne apropie în mod practic de încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani.

Există prin urmare toate condițiile ca succesele dobîndite pînă acum să fie dezvoltate în continuare în trimestrul al II-lea. Pentru aceasta sîntem chemați să întărim și mai mult legătura şcolii noastre cu viața, să căutăm, să descoperim și să valorificăm tot ceea ce este nou, pozitiv, în activitatea fiecărei şcoli.

O trăsătură esențială a activității din toate sectoarele economiei noastre naționale o constituie astăzi lupta pentru calitate, pentru a realiza produse mai multe și mai bune. Această trăsătură pătrunde tot mai adînc și în activitatea şcolilor. Și aici se face simțită din ce în ce mai puternic lupta pentru o calitate cît mai ridicată a muncii instructiv-educative,

(Continuare în pag. 2)

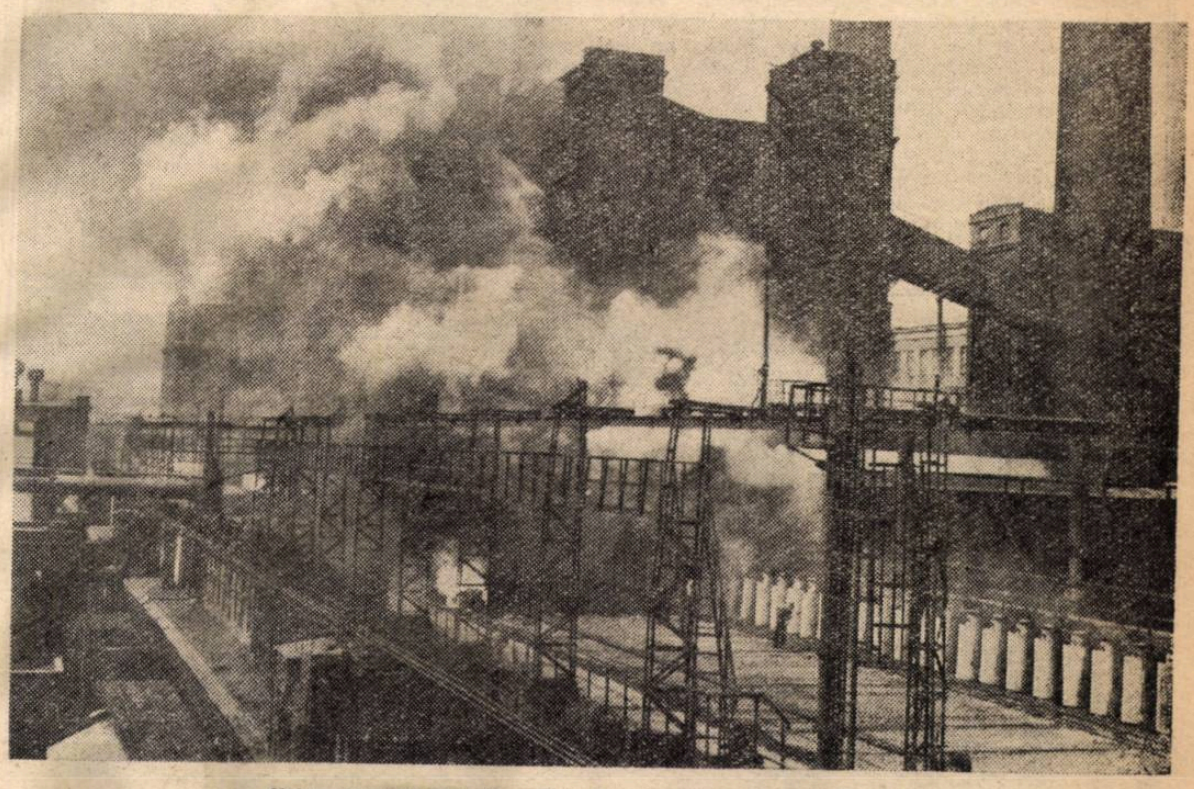

Uzina cocsochimică din cadrul Combinatului siderurgic Hunedoara

Cei mai buni fii ai poporului, propuși candidați ai Frontului Democrației Populare

La București și în alte orașe și sate din țară a început marți 10 ianuarie, desemnarea candidaților pentru alegerile în Marea Adunare Națională care vor avea loc la 5 martie 1961. În adunări ținute într-o atmosferă entuziastă la care au participat mii de oameni ai muncii din fabrici și uzine, din gospodării agricole colective, din instituții și cartiere ale orașelor, au fost desemnați drept candidați ai Frontului Democrației Populare cei mai iubiți fii ai poporului, conducătorii partidului și guvernului, numeroși muncitori și colectiviști fruntași, intelectuali, femei și tineri, oameni care prin munca lor, prin devotamentul lor față de cauza socialismului și păcii și-au cîștigat stima, prețuirea și încrederea alegătorilor. Candidații desemnați sînt membri ai Partidului Muncitoresc Romîn, ai Sindicatelor, ai Uniunii Tineretului Muncitor, ai cooperației și ai altor organizații obștești, culturale și științifice care alcătuiesc Frontul Democrației Populare — întruchipare a unității politico-morale a întregului popor în jurul partidului.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a fost propus în circumscripția electorală nr. 1 „Grivița Roșie" din București.

Tovarășul Chivu Stoica a fost propus în circumscripția electorală nr. 1 Ploiești-Est; în circumscripția electorală nr. 1 Galați-Est a fost propus tovarășul Gheorghe Apostol; în circumscripția electorală nr. 1 Iași-Vest, tovarășul Emil Bodnăraș; în circumscripția electorală nr. 1 „Steagul Roșu"-oraș Brașov, tovarășul Petre Borilă; în circumscripția electorală nr. 1 oraș Pitești, tovarășul Nicolae Ceaușescu; în circumscripția electorală Hunedoara 1, tovarășul Alexandru Drăghici; în circumscripția electorală „Universității"-1 oraș Cluj, tovarășul Ion Gheorghe Maurer; în circumscripția electorală nr. 1 Tg. Mureș-Nord, tovarășul Alexandru Moghioroș.

Autodeservirea — mijloc important de educare comunistă a elevilor

Noțiunea de „autodeservire" este din ce în ce mai mult folosită în ultima vreme în terminologia pedagogică din țara noastră. Ea oglindește o realitate nouă, care prinde tot mai mult viață în practica şcolilor.

Ce este autodeservirea? Este vorba, în primul rînd, de o servire individuală care presupune munca desfăşurată pentru a satisface nevoile personale în viața de fiecare zi. În aceasta intră îngrijirea persoanei proprii, îngrijirea încăperii în care locuiești etc. În condițiile educației comuniste, sensul pedagogic al autodeservirii este însă mult mai profund. Nu este vorba numai de o simplă servire personală (și aceasta necesară), ci și de o muncă pe care elevul o desfăşoară pentru colectivul din care face parte, în folosul acestuia. Plinătatea sentimentelor pe care le trăiește elevul în aceste condiții izvorăște din conștiința utilității muncii respective pentru colectiv, pentru dezvoltarea lui, pentru îmbunătățirea condițiilor sale de viață și învățătură.

În practica şcolii noastre găsim exemple tot mai numeroase care arată apariția acestui fenomen nou. Într-un mare număr de şcoli elevii manifestă tot mai multă grijă pentru păstrarea lucrurilor pe care le au la dispoziție, pentru asigurarea curățeniei și ordinei în sălile de clasă, în dormitoarele internatului, în şcoală.

Autodeservirea colectivă prezintă, în practică, aspecte foarte variate — de la forme incipiente, cînd elevii sînt răspunzători numai de păstrarea curățeniei fără a fi angajați în realizarea ei, pînă la forme mai complexe, care ridică răspunderea elevilor pe o treaptă superioară. Asemenea elemente înaintate de organizare a autodeservirii s-au introdus, de exemplu, la Complexul şcolar din Bîrlad. Aici elevilor li se dau în primire, la începutul anului şcolar, clasele și dormitoarele pe care trebuie să le îngrijească în tot timpul cursurilor și pe care trebuie să le predea, în cele mai bune condiții, la sfîrșitul anului şcolar. Colectivele de elevi devin astfel răspunzătoare pentru starea bunurilor obștești încredințate lor, vor să le înfrumusețeze, nu admit încălcarea regulilor de igienă, de curățenie, sancționează pe cei ce încalcă regulile stabilite.

Asemenea elemente pozitive pe care le relevă practica şcolii noastre trebuie extinse, dezvoltate. Autodeservirea trebuie să devină un fenomen obișnuit în toate şcolile. Conducătorii de şcoli, cadrele didactice au datoria să dea toată atenția problemei autodeservirii, organizării ei în cele mai bune condiții pedagogice.

A. Coman

cercetător științific principal la Institutul de științe pedagogice

(Continuare în pag. 7)

Alegerile — expresie a democratismului orînduirii noastre socialiste

Ziua de 5 martie 1961 va marca un eveniment de seamă în viața poporului nostru muncitor. Masele populare își vor alege reprezentanții în organele puterii de stat: Marea Adunare Națională — organul suprem — și sfaturile populare — organele locale ale puterii de stat.

În regimul nostru democrat-popular alegerile constituie întotdeauna un prilej de bilanț al realizărilor obținute în opera de înfăptuire a societății noi, socialiste, de demonstrare a unității moral-politice a maselor populare, de reliefare puternică a caracterului profund democratic al orînduirii noastre sociale și de stat, a viabilității și trăiniciei de nezdruncinat a regimului democrat-popular. În statul socialist alegerile scot deosebit de puternic în evidență superioritatea democrației socialiste asupra celei burgheze.

Sistemul profund democratic de organizare a societății noastre socialiste creează cele mai bune condiții de desfăşurare a inițiativei creatoare a maselor populare, de participare a oamenilor muncii la conducerea treburilor obștești. În țara noastră, regimul democrat-popular, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, a asigurat și asigură într-o măsură fără egal în trecut posibilitatea ca oamenii muncii să-și spună cuvîntul și să participe în mod activ la conducerea și rezolvarea treburilor de stat. În anii puterii populare au fost create și și-au dovedit trăinicia forme numeroase de mobilizare a maselor populare la rezolvarea problemelor obștești și de stat. În afară de Marea Adunare Națională, care este organul suprem al puterii de stat compus din reprezentanții cei mai înaintați ai maselor muncitoare, s-au creat sfaturile populare, comisiile de judecată tovărășească în întreprinderi și multe altele. Există și alte numeroase posibilități de afirmare a voinței populare ca: întîlnirile deputaților cu alegătorii, comisiile permanente ale sfaturilor populare, comitetele cetățenești, comisiile de femei etc. — în cadrul cărora sute de mii de oameni ai muncii discută și iau hotărîri pe care le traduc apoi în viață.

Țăria statului democrat-popular constă în atragerea celor ce muncesc la creația istorică conștientă, la conducerea construcției economice și de stat. Organele

(Continuare în pag. 2)

Într-o școală de muzică

Specificul învățământului artistic pune cu deosebire în fața profesorilor care predau în școlile medii de artă sarcina de a da elevilor o temeinică pregătire de specialitate, pentru a asigura dezvoltarea aptitudinilor lor artistice și, în același timp, de a-i crește pe elevi ca viitori oameni de artă legați de popor, ca oameni care să înțeleagă însemnătatea socială a artei și să contribuie la răspîndirea ei în rîndul maselor.

Conștienți de importanța acestor sarcini, profesorii de la Școala de muzică de 12 ani nr. 2 din București le-au pus în centrul preocupărilor lor. Iată cîteva aspecte din activitatea școlii care ilustrează atenția acordată de profesori instruirii elevilor, educării acestora ca viitori artiști-cetățeni.

O mare grijă arată cadrele didactice creșterii nivelului de interpretare a lucrărilor muzicale. În acest scop s-a luat inițiativa de a se organiza concerte, deoarece prezentarea în fața publicului face să crească exigența elevilor față de calitatea interpretării. Totodată, se acordă multă atenție îmbunătățirii repertoriului concertelor prezentate de elevi. Acum acestea cuprind un număr tot mai mare de piese ale unor autori romîni ca Marțian Negrea, Filip Lazăr, Constantin Dimitrescu, Eugen Scuteanu, Sandu Albu, Ion Borgovan, Corneliu Mareș. Un loc de frunte îl ocupă de asemenea în repertoriul programelor prezentate de elevi creația clasică rusă și sovietică, precum și lucrări ale compozitorilor din țările de democrație populară.

O dată cu grija pentru pregătirea de specialitate a elevilor, școala se preocupă și de orientarea acestora spre acțiunea de răspîndire a culturii muzicale în mase. În acest scop, în ultima vreme școala a organizat concerte în diferite întreprinderi, în fața oamenilor muncii. Ele i-au ajutat pe elevi să înțeleagă o dată mai mult însemnătatea și frumusețea muncii pentru răspîndirea culturii în rîndul maselor.

Cadrele didactice și elevii Școlii de muzică de 12 ani nr. 2 din Capitală socotesc ca o mîndrie patriotică să apară în fața muncitorilor și se străduiesc să le ofere concerte de un nivel artistic cît mai ridicat. Acest contact direct și permanent cu viața înconjurătoare duce la substanțiale îmbunătățiri chiar în procesul de învățămînt. Eforturile cadrelor didactice și ale elevilor se orientează acum tot mai mult spre studierea și interpretarea lucrărilor contemporane îndrăgite de ascultători, către creația izvorîtă din folclor.

Totodată, cadrele didactice ale Școlii se interesează îndeaproape de pregătirea elevilor în domeniul culturii generale. Pentru ca munca acestora să se desfășoare în condiții cît mai bune și cu rezultate rodnice, profesorii caută să nu-i supraîncarce nici în studiile de specialitate și de cultură generală, nici în activitatea culturală. Astfel, asigurînd un ritm rațional de desfășurare a muncii elevilor, școala le asigură o pregătire tot mai temeinică.

C. V.

Elevul Gh. Dima din clasa a XI-a a Școlii de muzică nr. 2 din Capitală, interpretînd o piesă la vioară.

Alegerile — expresie a democratismului orînduirii noastre socialiste

(Urmare din pag. 1)

puterii de stat sînt cu atît mai puternice, cu atît mai competente, cu cît în compoziția lor intră cei mai capabili și mai devotați luptători pentru socialism și comunism, reprezentanții autentici ai maselor muncitoare. Acesta este un principiu călăuzitor în desemnarea de către masele populare a candidaților pentru alegerea de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

Ideologii și propagandiștii burgheziei fac o reclamă asurzitoare „libertății" alegerilor din țările capitaliste. În statele burgheze dreptul de a propune candidați este acordat însă numai unui număr restrîns de alegători. Analiza sistemului electoral din țările capitaliste demonstrează de altfel echivocul fundamental al întregii democrații burgheze — sistemul electoral fiind unul din indiciile importante ale măsurii în care un stat are caracter democratic. În țările capitaliste toată lumea are în principiu aceleași drepturi, dar nu toată lumea posedă în fapt mijloacele de a se folosi de ele.

Democratismul profund al sistemului nostru electoral își găsește o expresie vie în faptul că a asigurat în mod real caracterul universal al votului. În Romînia burghezo-moșierească, numărul celor înscriși în listele electorale a fost întotdeauna sub 4.500.000, iar numărul votanților n-a atins niciodată 3.000.000. În Romînia democrat-populară, la ultimele alegeri au participat peste 11.500.000 de alegători. În regimul democrat-popular dreptul de a propune candidați îl au oamenii muncii. Ei și-l exercită în adunări obștești sau prin organizațiile lor politice și de masă care cuprind milioane de oameni. Numai o orînduire cu adevărat populară, strîns legată de mase, poate mobiliza milioane de cetățeni la o participare activă în viața politică, economică și culturală a țării. Toate acestea ilustrează în mod grăitor cucerirea de însemnătate istorică a poporului nostru muncitor — exercitarea întregii puteri de stat de către oamenii muncii, adevărații stăpîni ai tuturor bogățiilor țării.

Animate de dorința fierbinte de a întări necontenit regimul democrat-popular, de a-și concentra toate forțele în direcția realizării marilor sarcini pe care le ridică desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră, masele populare se pregătesc de alegeri însuflețite de mărețele succese obținute în făurirea socialismului, de perspectivele luminoase de dezvoltare și înflorire continuă a patriei deschise de Congresul al III-lea al P.M.R. Poporul muncitor a obținut realizări de importanță istorică în crearea și dezvoltarea bazei tehnice materiale a socialismului, în dezvoltarea industriei socialiste și îndeosebi a industriei grele, în transformarea socialistă a agriculturii, în înfăptuirea revoluției culturale și creșterea nivelului de trai material și cultural al celor ce muncesc. Principalul rezultat al luptei maselor muncitoare conduse de partid este faptul că în țara noastră a fost creată baza economică a socialismului. Cauza socialismului, pentru care s-au jertfit cei mai buni fii ai clasei muncitoare, ai poporului muncitor, a triumfat în Republica Populară Romînă. În economia țării noastre au avut loc profunde transformări. S-a făcut un uriaș pas pe drumul transformării Romîniei într-o țară industrială înaintată. Au fost create noi ramuri industriale, s-au construit noi întreprinderi și s-au modernizat cele existente, au crescut foarte mult nivelul tehnic al industriei și productivitatea muncii, s-a înfăptuit înainte de termen planul decenal de electrificare. În prezent industria dă peste două treimi din venitul național, asigurînd cea mai mare parte din necesarul de produse industriale al țării și sporindu-și necontenit posibilitățile de export. În agricultură, relațiile de producție socialiste au învins. Cooperativizarea agriculturii a fost în linii generale înfăptuită. Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. și documentele ultimei Plenare a C.C. al P.M.R. prevăd fonduri sporite pentru dezvoltarea continuă a industriei și agriculturii. Nivelul de trai material și cultural al oamenilor muncii a crescut an de an, căci partidul și statul alocă sume mari pentru construcții de locuințe, dezvoltarea învățămîntului și culturii, ocrotirea sănătății, prevederile și asigurările sociale etc. Este suficient să arătăm că dublarea investițiilor social-culturale față de anii 1954-1959 permite construirea de noi școli, cămine studențești, așezăminte de cultură și de artă. După cum se știe, partidul și statul acordă o atenție deosebită dezvoltării în continuare a școlii de cultură generală, a învățămîntului seral mediu și superior, care și-au dovedit în practică aportul considerabil la pregătirea oamenilor muncii fără scoaterea din producție.

Caracteristic campaniei electorale ce se desfășoară în prezent în țara noastră este faptul că ea are loc în condițiile unui puternic avînt constructiv, ale unui mare entuziasm cu care oamenii muncii dau viață grandiosului program de desăvîrșire a construcției socialiste adoptat de Congresul al III-lea al P.M.R., că ea se desfășoară în strînsă și organică legătură cu lupta pentru traducerea în viață a planului de stat pe 1961.

Adunările de propuneri a candidaților F.D.P. care au început la 10 ianuarie, sînt un prilej de manifestare largă a bucuriei și mîndriei oamenilor muncii pentru succesele minunate dobîndite sub conducerea partidului în construcția socialistă.

Oamenii muncii de la orașe și sate întîmpină alegerile cu noi succese în activitatea lor creatoare, menită să întărească necontenit regimul nostru democrat popular.

LA ÎNCEPUT DE TRIMESTRU

(Urmare din pag. 1)

pentru lecții tot mai documentate, mai pline de conținut și de valoare educativă, pentru tot mai buna pregătire a fiecărui elev. Lupta aceasta trebuie să crească în intensitate, să devină principala preocupare a fiecărui învățător și profesor.

Îmbunătățirea muncii instructiv-educative, creșterea eficacității lecțiilor și îmbunătățirea calității lor depind în bună măsură de îndrumarea și controlul exercitate de directorii școlilor. Desfășurarea unei munci care să ducă la cunoașterea în adîncime a tuturor laturilor activității din școală, asistarea cu regularitate la lecții, urmată de analiza amănunțită a acestora și de o îndrumare concretă vor fi de cel mai mare ajutor pentru învățători și profesori. Majoritatea directorilor au înțeles acest lucru, străduindu-se să asigure în bune condiții controlul și îndrumarea muncii din școlile lor. Unii directori, însă, cum sînt de exemplu Constantin Badea de la Școala medie din Băilești, regiunea Oltenia, sau Gheorghe Petroniu de la Școala medie „Unirea" din Focșani, nu vor putea să ajute colectivele lor în ridicarea calității muncii instructiv-educative dacă vor continua să asiste doar sporadic la lecții și să nu le analizeze temeinic cu cei în cauză, așa cum au procedat în trimestrul I. Numai asistînd cu regularitate la lecții, după ce s-au pregătit temeinic, analizîndu-le în adîncime și discutînd amănunțit cu cei care le-au ținut, directorii școlilor vor putea să descopere și să valorifice nou, să dea o îndrumare competentă cadrelor didactice.

Este firesc ca felul cum muncesc directorii școlilor, cum se preocupă ei de conținutul muncii instructiv-educative să stea în centrul atenției organelor de învățămînt, înțelegînd acest lucru, secția de învățămînt și cultură a raionului Suceava, de exemplu, nu se limitează la prelucrarea cu directorii a instrucțiunilor și circularelor, ci a organizat un cerc pedagogic al directorilor școlilor din raion, în cadrul căruia se prezintă lunar referate pe cele mai actuale probleme ale muncii instructiv-educative și se studiază experiența școlilor cu cele mai bune rezultate. Directorii sînt ajutați în felul acesta să-și îndrepte atenția spre cele mai importante probleme ale activității din școală, să controleze și să îndrumeze cu competență cadrele didactice.

Desigur, în trimestrul care a început, în fața școlilor se ridică numeroase alte probleme de rezolvarea cărora depinde încheierea cu succes a anului școlar. Este vorba, în primul rînd, de asigurarea unei frecvențe bune a elevilor la cursuri. Dacă în primul trimestru atenția principală a fost îndreptată spre școlarizarea tuturor copiilor de vîrstă școlară și îndeosebi spre cuprinderea în clasa a V-a a absolvenților clasei a IV-a acum este necesar ca eforturile să se orienteze spre menținerea la cursuri a celor înscriși și spre asigurarea unei frecvențe cît mai bune.

O altă măsură ce se impune acum este revederea planificării materiei — acolo unde acest lucru nu s-a făcut încă — în vederea lichidării eventualelor rămîneri în urmă. De asemenea, este necesar să se întocmească cu grijă planul de muncă pe trimestrul II, în așa fel încît să se asigure parcurgerea întregii materii repartizate acestui trimestru și recapitularea și consolidarea cunoștințelor predate, respectîndu-se întocmai prevederile programelor.

Analiza rezultatelor primului trimestru a arătat în același timp că buna pregătire a elevilor este strîns legată de felul cum cadrele didactice se pregătesc pentru fiecare lecție, de nivelul predării. Dacă în cele mai multe școli acestei laturi a muncii profesorilor i se acordă toată atenția, în unele locuri ea mai este neglijată. La Școala medie nr. 5 din București, de pildă, trimestrul I s-a încheiat cu un număr destul de mare de note mici și mediocre, tocmai datorită faptului că nu toate cadrele didactice s-au pregătit temeinic pentru lecții. Este necesar ca fiecare învățător și profesor să fie exigent în primul rînd cu sine însuși, să intre la lecții cît mai bine pregătit, așa încît să poată asigura eficacitatea deplină a fiecărei ore de curs. Totodată trebuie acordată toată grija verificării și notării regulate a cunoștințelor elevilor.

Întărirea colaborării școlilor cu organizațiile U.T.M. și de pionieri în vederea mobilizării elevilor pentru ridicarea nivelului lor la învățătură, utilizarea largilor posibilități pe care le oferă formele activității pionierești pentru îmbogățirea cunoștințelor școlarilor și pentru educarea lor constituie de asemenea o cale importantă pentru asigurarea succesului muncii instructiv-educative. Cadrele didactice sînt chemate s-o folosească permanent, valorificînd din plin marele ajutor pe care-l aduc școlii organizațiile de tineret.

Condițiile create muncii în școlile noastre dau învățătorilor și profesorilor posibilitatea să desfășoare o activitate tot mai rodnică, să descopere și să generalizeze ceea ce este nou, pozitiv, să încheie anul școlar cu bune rezultate.

ȘTIRI DIN ȘCOLI

Numeroase brigăzi de muncă patriotică ale elevilor și ucenicilor din școlile orașului Iași au lucrat cu entuziasm la ridicarea construcției casei de cultură a tineretului și la amenajarea unui parc de odihnă. În numai cîteva zile elevii școlilor medii și ucenicii din Iași au efectuat pe șantierul casei de cultură a tineretului peste 2000 de ore de muncă patriotică.

ION MATEESCU
Iași

La Școala pedagogică din Arad a avut loc de curînd o consfătuire cu bibliotecarii din școli, organizată de secția de învățămînt și cultură a orașului. Cu această ocazie a fost prezentat referatul „Biblioteca în sprijinul procesului instructiv-educativ". Participanții la discuțiile purtate pe marginea referatului au relatat aspecte din munca pe care o duc în sprijinirea activității instructiv-educative. Ei au subliniat folosul unor acțiuni cum ar fi concursul „Iubiți cartea", recenziile și prezentările de cărți etc.

În încheierea consfătuirii s-a subliniat necesitatea ca bibliotecile școlare să-și lege și mai strîns munca de școlile în care funcționează, aprovizionîndu-se cu cărți în conformitate cu profilul acestor școli, și să folosească forme cît mai variate și mai interesante de răspîndire a cărții în rîndurile elevilor.

A. DRĂGAN
Arad

Perfecţionarea profesorilor-maiştri

O dată cu introducerea în planurile de învăţămînt ale şcolilor de cultură generală a disciplinelor cu caracter practic productiv, au început să lucreze în aceste şcoli, ca profesori-maiştri, numeroase cadre de tehnicieni.

Profesorilor-maiştri le revine un rol important în pregătirea unui tineret multilateral dezvoltat, capabil să aplice în viaţă, în producţie cunoştinţele dobîndite prin lecţii, prin practica din şcoală şi din întreprinderi.

In desfăşurarea procesului instructiv-educativ, profesorul-maistru este chemat să le formeze elevilor priceperile şi deprinderile necesare în munca de desăvîrşire a construcţiei socialiste şi de construire a comunismului în patria noastră. In acelaşi timp, prin lucrările de atelier profesorul-maistru poate şi trebuie să le formeze elevilor trăsături comuniste de caracter.

Munca dusă în şcoală cu elevii presupune desigur, pe lîngă cunoştinţe de specialitate, şi o bună pregătire pedagogică. Pentru participarea conştientă şi activă a elevilor la lecţii şi la lucrările practice — condiţie de bază în însuşirea temeinică a cunoştinţelor — profesorul-maistru trebuie să asigure muncii sale o desfăşurare metodică. El trebuie să evite stilul de lucru meşteşugăresc, astfel încît elevii să-şi însuşească deprinderile de muncă nu în mod mecanic, ci pe baza înţelegerii avantajelor ce decurg din executarea corectă a fiecărei operaţii, să facă corelaţia cu cele învăţate la alte discipline, să generalizeze noţiunile. Totodată, instruirea şi educarea elevilor necesită metode diferenţiate, în funcţie de vîrsta acestora, de condiţiile concrete ale fiecărei şcoli, de tema ce se predă şi chiar de stadiul dezvoltării fizice şi psihice a fiecărui elev în parte. In organizarea şi desfăşurarea lecţiilor, a lucrărilor practice, profesorii-maiştri sînt datori să acorde o atenţie mereu crescîndă folosirii cît mai largi a bagajului de cunoştinţe pe care elevii le capătă la fizică, chimie, matematică, desen, iar fixarea datelor la care se vor executa diferitele teme trebuie strîns corelată cu parcurgerea materiei la aceste discipline. Se cere deci ca ei să aibă variate cunoştinţe de matematică, fizică, desen, să cunoască programele şcolare ale acestor discipline şi manualele respective, la toate clasele cu care lucrează.

Mulţi dintre profesorii-maiştri din şcolile de cultură generală cu o vechime mai mare în învăţămînt provin din şcolile profesionale sau de meserii şi sînt tentaţi să aplice în continuare metodele specifice acestor şcoli. Dar în învăţămîntul de cultură generală nu se urmăreşte calificarea elevilor într-o anumită specialitate, ci se asigură condiţiile necesare alegerii libere a profesiunii, se înlesneşte şi se accelerează însuşirea unei specialităţi.

Pentru a face faţă sarcinilor impuse de activitatea didactică, profesorii-maiştri au datoria să-şi însuşească cunoştinţele de pedagogie şi metodică, să ştie să le aplice în practică. Desigur, aceasta se realizează în primul rînd prin studiul individual. De un real folos sînt şi asistenţele la lecţiile predate de profesorii de fizică, matematică, desen, a căror experienţă pedagogică poate fi folosită cu succes şi la lucrările practice de atelier. De asemenea nu trebuie neglijate lecţiile deschise, activitatea în cadrul comisiei metodice sau consfătuirile de producţie organizate pe linie sindicală. In rezolvarea problemelor de ordin educativ profesorii-maiştri pot primi un ajutor însemnat prin colaborarea strînsă cu diriginţii claselor la care predau.

Forma cea mai cuprinzătoare de pregătire a profesorilor-maiştri o constituie însă cursurile organizate de către institutele de perfecţionare a cadrelor didactice, în cadrul cărora, pe lîngă adîncirea cunoştinţelor de specialitate, sînt prevăzute lecţii de pedagogie şi marxism-leninism.

Astfel, Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice din Bucureşti a iniţiat recent, pentru profesorii-maiştri, un curs seral de perfecţionare ce va lua sfîrşit la 1 iunie 1961. In cadrul cursului ei au posibilitatea de a se pune la punct cu unele probleme ale tehnologiei moderne, ale tehnicii securităţii muncii, îşi împrospătează cunoştinţele de matematică, fizică, desen, studiază probleme de metodică. In scopul asigurării unei bune desfăşurări a lecţiilor şi seminariilor cursanţii au fost împărţiţi pe grupe, în funcţie de studiile ce le au la bază.

Pentru a cuprinde un număr cît mai mare de profesori-maiştri la cursurile de perfecţionare, I.P.C.D.-Bucureşti va organiza pe timpul verii un nou curs, cu durata de 30 de zile, pe care îl vor urma profesorii-maiştri din şcolile de cultură generală ale regiunilor Bucureşti, Constanţa şi Argeş.

Perfecţionarea continuă a profesorilor-maiştri este o condiţie importantă pentru a asigura învăţămîntului nostru o legătură mereu mai strînsă cu producţia, pentru a creşte un tineret temeinic şi multilateral pregătit pentru viaţă. Bine înarmat din punct de vedere politico-ideologic, profesional şi pedagogic, profesorul-maistru va putea să le facă cunoscute elevilor realizările regimului nostru democrat-popular, prevederile planului de dezvoltare a economiei naţionale, să-i facă să înţeleagă însemnătatea atitudinii noi, socialiste faţă de muncă, a metodelor de înaltă productivitate folosite în industrie, precum şi rezultatele remarcabile obţinute de industria noastră socialistă în plină dezvoltare.

V. Manolache

Maistrul Gh. S. Ioan din secţia lăcătuşărie a Atelierelor centrale I.T.B. se preocupă îndeaproape de instruirea elevilor din şcolile de cultură generală care îşi desfăşoară practica în producţie la aceste ateliere.

Exemple din producţie în lecţii

Predarea cunoştinţelor tehnice şi efectuarea lucrărilor practice asigură elevilor o pregătire cu atît mai temeinică pentru viaţă, le lărgesc cu atît mai mult orizontul ştiinţific, cu cît noile probleme studiate, noile deprinderi formate sînt împletite mai strîns cu cunoştinţele care se predau la fizică, chimie, matematică, biologie, geografie etc. In permanenţă predarea cunoştinţelor la aceste obiecte trebuie să se bazeze pe noţiunile elevilor despre producţie şi pe deprinderile dobîndite de ei şi să constituie, la rîndul lor, o bază pentru dezvoltarea pe mai departe a cunoştinţelor despre producţie, pentru consolidarea deprinderilor însuşite şi formarea unor noi deprinderi. In acest fel se obţine o mai adîncită cunoaştere de către elevi a aplicării legilor ştiinţei în industrie şi agricultură, a principiilor ştiinţifice de bază ale producţiei moderne, se realizează o legătură mai strînsă între învăţătură şi viaţă şi se elimină însuşirea formală a cunoştinţelor despre bazele ştiinţelor.

Una dintre căile larg folosite de profesorii care predau bazele ştiinţelor în vederea legării acestora de problemele producţiei o constituie ilustrarea principiilor teoretice cu exemple concrete privind aplicarea lor în industrie şi agricultură. Iată, de pildă, cum au fost folosite la lecţii asemenea exemple de profesorii Margareta Ailincăi şi Stela Manoţescu, de la Şcoala medie nr. 10, Angela Negulescu, de la Şcoala medie nr. 13, Olimpia Bină de la Şcoala medie nr. 22 şi alţii. După ce li s-au explicat elevilor la lecţiile de fizică, cunoştinţele despre pîrghii, s-a stăruit asupra felului cum sînt folosite ele în practică la vinciuri, la transmisii cu roţi dinţate, la macarale, la diferite maşini etc. Cum elevii aveau ei înşişi cunoştinţe despre pîrghii şi unele deprinderi în mînuirea acestora, ei au putut să arate pe larg, după studierea lecţiei, pe ce principii se bazează funcţionarea fiecărui tip de pîrghie.

De asemenea, aceşti profesori ştiu să folosească cu pricepere vizitele în uzine pentru a le arăta elevilor însemnătatea pentru practică a celor studiate de ei la lecţii. De exemplu, în clasa a IX-a, cu prilejul predării legii lui Pascal, li s-a arătat elevilor, în întreprinderile unde îşi fac practica, cum funcţionează o presă hidraulică şi care sînt caracteristicile frînei hidraulice de la automobil. Ca aplicaţii la studiul legii lui Boyle-Mariotte la aparatele pentru măsurarea presiunilor şi depresiunilor le-au fost prezentate elevilor, cu ocazia unor vizite tematice în întreprinderi, diferite tipuri de manometre cu apă sau mercur folosite în turnătorie pentru măsurarea presiunii aerului suflat la cubilou, a presiunii gazului sau pentru măsurarea tirajului la coş.

In clasa a X-a, după studierea efectului termic al curentului electric s-au făcut în laborator demonstraţii privind aplicarea acestei legi la lămpile electrice, la aparatele de încălzit electrice, la fierul de călcat, la ciocanul de lipit etc. Apoi s-au organizat vizite în întreprinderile unde elevii îşi fac practica, pentru ca aceştia să vadă importanţa pe scară industrială a aplicării legii lui Joule-Lenz la siguranţele fuzibile, la instalaţiile de uscare, la instalaţiile de tratament termic ş.a.m.d., şi să vadă în acelaşi timp avantajele cuptorului electric cu rezistenţă, li s-a explicat elevilor că, pentru a se produce o tonă de oţel din fier vechi şi fontă solidă în cuptoarele obişnuite sînt necesare 700 kW ore, în timp ce dacă se foloseşte fonta fluidă în cuptorul electric cu rezistenţă sînt necesare doar 300 kW ore.

Mulţi profesori efectuează cu elevii în laborator, la lecţia privitoare la fenomenul de polarizare şi acumulatori, lucrări practice privind încărcarea şi descărcarea unui acumulator, insistînd în special asupra fenomenelor chimice care au loc şi asupra regulilor de întreţinere a acumulatorilor.

Totuşi, se mai întîlnesc în şcolile noastre şi exemple de profesori care, predînd bazele ştiinţelor, se limitează doar la expunerea abstractă a cunoştinţelor. Ei nu numai că nu organizează lucrări practice sau vizite în producţie, că nu se interesează de practica pe care o desfăşoară elevii în întreprinderi şi nu folosesc la lecţii cunoştinţele şi deprinderile dobîndite de ei în cadrul acesteia, dar nu se referă prin exemple cît de simple la aplicaţiile pe care le au în producţie principiile şi legile ştiinţifice predate. Aşa, de exemplu, unii profesori de specialitate de la Şcoala medie nr. 31, se mulţumesc să le transmită elevilor în cadrul orelor de chimie, cunoştinţe despre proprietăţile fizico-chimice ale diferitelor substanţe şi despre metodele prin care pot fi obţinute în laborator, fără să le indice modul cum se obţin în producţie aceste substanţe şi cum sînt folosite ele în economia naţională. Alţi profesori expun numai teoretic coroziunea — realizînd astfel o lecţie întru totul formală — fără să le arate elevilor bucăţi de metale corodate, să-i familiarizeze cu metodele folosite în industrie pentru combaterea coroziunii: nichelarea, cromarea, argintarea, zincarea, vopsirea, lăcuirea etc.

Se înregistrează de asemenea, într-o serie de şcoli, şi un alt neajuns — şi anume, tendinţa de a privi activitatea practică a elevilor unilateral, numai ca un mijloc de consolidare a cunoştinţelor predate anterior la lecţii. In realitate, lucrările practice efectuate de elevi — pe lîngă faptul că-i pregătesc pe aceştia pentru viitoarea lor muncă în producţie — constituie şi o bază temeinică pentru însuşirea noilor cunoştinţe teoretice. De aceea procedează bine acei profesori care îşi întemeiază explicarea principiilor teoretice expuse la lecţii pe experienţa personală dobîndită de elevi în activitatea lor practică. Cu cît învăţătura este mai strîns legată de activitatea elevilor, de experienţa lor, cu atît îi atrage mai mult, cu atît muncesc ei mai bine.

Toate acestea impun, desigur, profesorilor care predau fizica, chimia, matematica, geografia, o legătură cît mai strînsă cu profesorii-maiştri, cunoaşterea nemijlocită a activităţii pe care o desfăşoară elevii în ateliere şi în întreprinderi, precum şi, în general, cunoaşterea cît mai largă a problemelor producţiei industriale şi agricole. Fără o asemenea cunoaştere nici nu este posibilă studierea cu succes a bazelor ştiinţelor în şcolile noastre astăzi, cînd, aşa cum o impun cerinţele vieţii, pregătirea tineretului trebuie să fie tot mai strîns legată de producţie, de activitatea şi problemele ei. Acest lucru îl înţeleg bine un număr mereu mai mare de profesori. Este însă necesar să-l înţeleagă toţi, pentru că numai aşa vom asigura tineretului pregătirea cerută de stadiul actual al dezvoltării ştiinţei şi tehnicii, de opera de desăvîrşire a construcţiei socialiste în ţara noastră.

Ing. N. Dinu
inspector la secţia de învăţămînt a Capitalei

La practică în întreprindere

Numeroşi elevi de la Şcoala medie nr. 10 şi de la Şcoala „Gh. Barițiu" din Cluj îşi efectuează activitatea practică la Fabrica de bujii „Triumf" din localitate.

Pe baza programului de practică întocmit în comun de către conducerile şcolilor şi conducerea întreprinderii, elevii, împărţiţi pe echipe, lucrează prin rotaţie în toate secţiile productive ale acesteia. În perioada care a trecut de la începutul anului şi pînă acum ei s-au familiarizat cu multe probleme care apar în practica de zi cu zi a fabricii.

Sub îndrumarea tehnicienilor şi muncitorilor elevii efectuează acum cu succes lucrări independente la maşini. De exemplu, o echipă de elevi de la Şcoala medie nr. 10 lucrează cu multă îndeminare şi precizie la maşinile de filetat corpul bujiilor. Rezultate frumoase obţin şi echipele de elevi de la Şcoala medie „Gh. Barițiu", care lucrează în secţia de strungărie a întreprinderii.

Planificarea compunerilor

Efectuarea compunerilor joacă un rol însemnat în studiul limbii și literaturii române. Nu întotdeauna însă profesorii pot folosi cu cele mai bune rezultate acest mijloc de pregătire a elevilor. Greutățile pe care le întîmpină ei în această privință se datoresc, în mare parte, felului cum este tratată problema compunerilor în programele și manualele școlare existente.

Într-adevăr, programele școlare pentru clasele V—VII rezervă trei sau patru ore trimestrial pentru compuneri, fără să le stabilească însă, analitic, și tipologia. La rîndul lor, manualele cuprind un important număr de teme pentru acasă care sînt fie compuneri propriu-zise (adeseori cu plan propus), fie exerciții care îi pregătesc pe elevi pentru efectuarea compunerilor. Existența pe de o parte, în programe, a unor ore de compunere fără obiect precizat, iar pe de altă parte, în manuale, a unor numeroase compuneri-teme pentru acasă concepute fără unitate și fără continuitate provoacă nedumeriri profesorilor ducînd la rezolvări prea variate și nu totdeauna corespunzătoare.

În cele ce urmează ne propunem, cu titlu consultativ, să fixăm premisele unui punct de vedere unitar în ceea ce privește planificarea compunerilor la clasele V—VII.

Compunerile sînt exerciții, adică activități aplicative orientate în scopul formării de priceperi și deprinderi, a căror organizare și efectuare sînt supuse unor condiții pedagogice specifice. Amintim numai condițiile care luminează modalitatea de planificare. Exercițiile de compunere trebuie constituite într-un sistem, într-un ansamblu organizat de elemente teoretice și de activități practice, care au drept scop formarea priceperii de a compune, dezvoltarea gîndirii logice și cultivarea deprinderilor de exprimare. Sistemul de compuneri presupune unitate de concepție, deci și de organizare, pe întreaga perioadă de exersare (în cazul nostru, clasele V—VII). Greutățile care decurg din succesiunea uneori defectuoasă a compunerilor în manuale ar putea fi înlăturate dacă programa ar recomanda sistemul de compuneri, eșalonînd formele de activitate pe clase, și dacă manualele ar oferi — pentru compunerile din orele speciale, ca și pentru cele legate de lecțiile de lectură literară — material în concordanță cu cerințele formelor și tipurilor de compunere recomandate pentru clasa respectivă. Referindu-mă, pentru ilustrare negativă, numai la manualul de clasa a VII-a, al cărui coautor sînt, observ, de pildă, că predarea planului complex apare după ce un plan dezvoltat fusese propus cu multe lecții înainte, pentru o compunere-analiză literară a unei poezii lirice.

Planificarea sistematică a compunerilor cere ca efectuarea de compuneri — sau numai efectuarea unui tip **nou** de compunere — să fie precedată de cunoștințe și norme cu caracter de îndrumare teoretică. Se știe că deprinderile se formează în procesul de trecere de la cunoștințele despre acțiune la efectuarea acțiunii însești. De aceea, sistemul compunerilor cuprinde **și** lecții despre aspectul grafic și estetic al paginii, despre structura compunerilor, despre etapele elaborării unei compuneri, ca și lecții despre tipurile principale de compuneri.

Eșalonarea compunerilor trebuie să aibă în vedere tendința spre ridicarea treptată și continuă a nivelului de reușită a acțiunilor. Aceasta presupune clasificarea compunerilor din punctul de vedere al dificultăților lor în raport cu posibilitățile elevilor din clasele V—VII. Criteriile de diferențiere ar fi: măsura contribuției personale a elevilor la realizarea compunerii, gradul de dificultate specific modului de expunere folosit precum și fiecărui tip de compunere în parte, ori natura și volumul sarcinilor impuse. De exemplu, compunerile după plan propus, reducînd contribuția elevilor, sînt mai ușor de realizat și se exersează înainte de compunerile după plan elaborat individual. Pentru elevii claselor V—VII descrierile sînt, evident, mai anevoioase decît narațiunile, deci exersarea celor din urmă are întîietate. Portretul, compunerea cu obiect real, pregătește caracterizarea unui personaj, personajul obligînd nu numai la descriere, ci și la aprecieri, la evaluarea gradului de realizare artistică. În compunerile descriptive după tablou sarcinile se limitează la început la descrierea obiectului zugrăvit, rămînînd ca descoperirea mijloacelor prin care artistul a zugrăvit obiectul, înțelegerea sentimentelor artistului încorporate în tablou, comunicarea impresiilor personale să se ceară mult mai tîrziu.

Acțiunile fundamentale (invenția, dispunerea ideilor, stilizarea) și tipurile mari de compunere trebuie realizate de repetate ori în practică, pentru că numai prin repetare o acțiune capătă

Consultație pentru clasele V—VII

caracterele deprinderii. De aceea, de pildă, efectuarea de compuneri numai după plan propus nu este indicată, privînd pe elevi de exercițiul invenției și al dispunerii ideilor, iar obligația de a preceda un tip de compunere de altul, mai ușor, nu exclude cerința de a reveni, la intervale variabile, asupra unor tipuri predate anterior (eventual complicîndu-le).

Constatăm, așadar, că în planificare ordinea compunerilor nu este de loc liberă, și că eșalonarea lor conform cerințelor pedagogice este necesară. În lumina considerentelor expuse, propunem cîteva liste cu tipologia minimală pe clase, omițînd repetările.

Clasa a V-a : 1) Copiere ; problemele așezării în pagină ; alineatul. 2) Structura generală a unei compuneri. 3) Planul simplu al unui text narativ și reproducerea acestuia. 4) Etapele elaborării unei compuneri. 5) Compunere narativă liberă după plan propus ; particularitățile tipului. 6) Planul simplu al unui text descriptiv și reproducerea acestuia. 7) Compunere descriptivă după tablou, cu plan propus ; particularitățile tipului. 8) Compunere liberă — descriere după natură — după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 9) Scrisori. 10) Articolul la gazeta de perete.

Clasa a VI-a : 1) Planul dezvoltat al unui text narativ și reproducerea textului. 2) Exerciții de transformare a vorbirii directe în vorbire indirectă. 3) Planul dezvoltat al unui text cu toate modurile de expunere evidente și reproducerea textului. 4) Portretul, după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 5) Compunere liberă cu îmbinarea tuturor modurilor de expunere, după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 6) Caracterizarea unui personaj literar, după plan propus ; particularitățile tipului. 7) Analiza literară a unei scurte povestiri (subiect, personaje, impresii personale), după plan propus ; particularitățile tipului. 8) Compunere liberă despre o carte citită, după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 9) Compunere liberă legată de o manifestare cultural-artistică, după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 10) Compuneri speciale (acte oficiale etc.).

Clasa a VII-a : 1) Caracterizarea a două personaje asemănătoare sau opuse, după plan propus ; particularitățile tipului. 2) Analiza literară a unei opere epice (apoi a unei opere lirice, a unei opere dramatice), după plan propus ; particularitățile tipului. 3) Sinteza literară (comparație între două scurte opere narative, sinteze pe baza unei probleme comune mai multor opere studiate), după plan propus ; particularitățile tipului. 4) Referatul, după plan propus ; particularitățile tipului. 5) Recenzia, după plan alcătuit în colectiv ; particularitățile tipului. 6) Compuneri speciale.

Chestiunea punerii de acord a celor două situații în care se alcătuiesc compuneri (lecții de lectură literară sau ore speciale) cere, întîi, delimitarea clară a activităților afectate uneia sau alteia și, în al doilea rînd, încadrarea tuturor activităților (ordonate după criteriile amintite, indiferent de situația în care se realizează) într-o planificare unică. Ar putea fi repartizate pentru lecțiile de lectură literară (sau pentru temele de acasă la astfel de lecții) : a) aspectul grafic și estetic al paginii ; b) structura generală a unei compuneri (desprinsă din cercetarea unui model literar) ; c) toate activitățile legate de reproducerea conținutului unui text literar, indiferent de natura planului sau de modul de reproducere a textului (oral, în scris) ; d) orice compunere al cărei tip se reia. În orele speciale de compunere ar urma să fie planificate : a) etapele elaborării unei compuneri ; b) tipurile fundamentale de compunere, care comportă comunicarea de noțiuni și reguli cu caracter de îndrumare teoretică ; c) compunerile speciale.

Privitor la felul cum ar trebui folosite orele speciale de compunere, s-ar putea stabili un raport just între timpul acordat indicațiilor teoretice și timpul rezervat pentru exersarea propriu-zisă, în funcție de clasă, de tipul vizat, de sarcinile formulate sau de volumul compunerii. Sînt de evitat atît excesul de teoretizare, cît și activitatea neîndrumată teoretic. În clasele a V-a și a VI-a, majoritatea compunerilor s-ar putea efectua în ora în care se predau și indicațiile teoretice, chiar dacă pentru unele tipuri (îndeosebi cele prevăzute la nr. 6, 7, 8 și 9 din clasa a VI-a) timpul n-ar permite decît realizarea orală. Compunerile mai dificile din clasa a VII-a, mai ales cele care cer oarecare documentare sau revederea unui material literar nestudiat recent, ar trebui alcătuite acasă, după ce, în ora specială, se va fi discutat atent planul propus, desprinzîndu-se din el particularitățile tipului, și se va fi încercat dezvoltarea orală a ideilor din plan. În general orice compunere trebuie să fie urmată în planificare de o oră pentru citirea, discutarea și corectarea ei.

Ar mai rămîne de lămurit chestiunea stabilirii temelor pentru tipurile de compunere planificate. Lucrul acesta este legat direct de conținutul programei școlare, de materialul prin care manualul concretizează programa, de sarcinile educative ale școlii noastre și de condițiile locului de muncă. Coordonarea efectivă a tuturor factorilor enumerați urmează să fie realizată de profesor.

Știm că, în ciuda dificultăților ridicate de programă și de manuale, caracterul sistematic al planificării compunerilor la clasele V—VII, concretizat în variante mai mult sau mai puțin apropiate de cea propusă mai sus, este o realitate în activitatea multor profesori. Celorlalți, tot atît de mulți, consultația de față le oferă ipoteze de lucru, iar viitorilor autori de manuale eventuale sugestii pentru o concepție unitară.

G. Beldescu

Mobilier nou pentru școli

In regiunea Maramureș s-au cheltuit în cursul anului 1960, numai din bugetul de stat, circa 3 milioane lei pentru procurarea de mobilier școlar. La această sumă s-au adăugat încă 1.300.000 lei alocați de comitetul executiv al sfatului popular regional din rezerva sa bugetară. La confecționarea și repartizarea mobilierului s-a avut în vedere echiparea completă a sălilor de clasă cu bănci, table, catedre, dulapuri, cuiere etc.

Realizări deosebite în înzestrarea școlilor cu mobilierul necesar s-au obținut și în regiunea Suceava. In ultimul an școlile din regiune au primit 5357 bănci, 841 table de scris, 874 dulapuri pentru material didactic și altele.

DISCUȚII

Continuitatea în munca instructiv-educativă

Încă de mult timp și noi, cadrele didactice din școlile raionului Strehaia, am sesizat că la trecerea elevilor din clasa a IV-a în clasa a V-a nu se realizează o perfectă continuitate în munca instructiv-educativă, se vădesc greutăți în adaptarea elevilor la cerințele clasei a V-a.

Acest fapt a ieșit mai bine în evidență acum, în condițiile învățămîntului de 7 ani general și obligatoriu. Discutînd cauzele acestor greutăți în consiliile pedagogice, dezbătînd în cercurile pedagogice problemele privitoare la continuitatea muncii instructiv-educative în clasele I-VII, am ajuns la concluzia că posibilitatea de a le înlătura — desigur, numai în oarecare măsură — se găsește și în munca noastră, a învățătorilor și a profesorilor, în felul cum ținem legătura cu părinții elevilor. De aceea, măsurile pe care le-am luat s-au îndreptat tocmai în aceste direcții.

Un prim pas pe linia asigurării continuității în munca instructiv-educativă l-a constituit strîngerea legăturilor dintre învățătorii claselor a IV-a și profesorii claselor a V-a, mai întîi în scopul cunoașterii puterii de muncă a elevilor și apoi al sesizării diferențelor existente în conținutul muncii într-o clasă și în cealaltă. Asistînd și chiar ținînd lecții la clasa a IV-a, profesorii clasei a V-a și-au dat seama că trebuie să renunțe la expunerea lecțiilor în formă de prelegere, să întrebuințeze în predare mai mult material didactic, să dea atenție deosebită verificării cunoștințelor vechi legîndule de conținutul lecției noi și să fixeze noile cunoștințe cu ajutorul unor întrebări de bază, exerciții sau probleme aplicative. Pe de altă parte, învățătorii au înțeles că pentru a ușura trecerea elevilor în clasa a V-a este necesar să pună mai mult accent pe înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă independentă.

Legătura dintre învățătorii claselor a IV-a și profesorii claselor a V-a a dus la concluzii importante și în ceea ce privește munca cu manualul a elevilor celor două clase. Învățătorii au înțeles că, dată fiind folosirea mai largă a muncii elevilor cu manualul în clasa a V-a, trebuie să-i pregătească pentru această muncă încă din clasa a IV-a. Îmbinînd citirea explicativă cu povestirea evenimentelor și a faptelor, precum și cu descrierea fenomenelor și lucrurilor, învățătorii i-au îndrumat pe elevii clasei a IV-a să folosească în mai mare măsură manualul.

In același timp s-a introdus la clasele a IV-a folosirea maculatorului împărțit pe obiecte, iar elevii au fost deprinși să-și ia notițe în timpul explicării lecțiilor.

Trebuie adăugat că în asigurarea continuității în munca instructiv-educativă la clasele I-VII un rol deosebit de important a revenit diriginților, care s-au preocupat să-i cunoască pe elevii claselor a IV-a și au studiat atît stilul de muncă al învățătorilor cît și acel al profesorilor ce predau la clasa a V-a. Asistînd la lecțiile acestora, cunoscînd bine problemele și metodele de muncă specifice fiecărei clase, cunoscîndu-i din vreme pe elevi, diriginții au putut da sugestii pentru coordonarea întregii activități instructiv-educative în clasele IV-V. Diriginte clasei a V-a a propus de exemplu ca la anumite lecții de fizică din clasa a IV-a să se ceară ajutorul profesorului de specialitate pentru efectuarea unor experiențe, pentru confecționarea unor materiale didactice etc.

La asigurarea continuității în munca instructiv-educativă din clasele I-VII și-au adus contribuția și instructorii superiori de pionieri, care au inclus în planurile de muncă ale organizației de pionieri activități menite să lărgească orizontul elevilor.

Considerăm că legătura învățătorilor ce predau la clasele a IV-a cu profesorii și diriginții claselor a V-a constituie unul din mijloacele principale care contribuie la asigurarea continuității în munca instructiv-educativă, la continua ei îmbunătățire.

Inv. I. Penteș
Strehaia, regiunea Oltenia

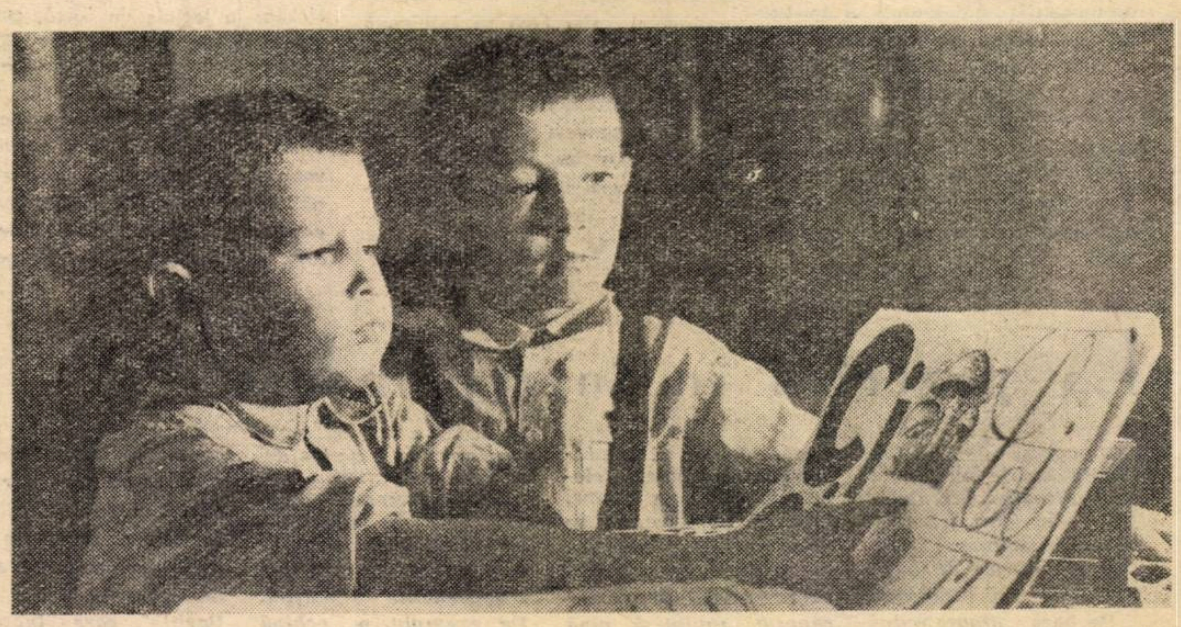

Fratele mai mare învață zilnic să scrie noi și noi litere. Mezinul e foarte interesat de această treabă, căci și el va deveni în curînd elev.

Valorificarea experienței elevilor

Legarea lecțiilor din școala serală de problemele practice cunoscute de tinerii muncitori-elevi datorită activității desfășurate de ei la locul de producție, în întreprinderi, constituie una din cele mai importante laturi ale metodicii predării în această formă de învățămînt. Majoritatea elevilor au o bogată experiență practică ce se leagă în mod direct de unele lecții de matematică, de fizică, de chimie, de economie politică etc. Valorificarea acestei experiențe aduce o contribuție substanțială la ridicarea nivelului calitativ al predării.

Am putut observa că de fiecare dată reușita profesorilor în ceea ce privește folosirea experienței din producție a elevilor este condiționată de temeinica studiere și cunoaștere a preocupărilor lor profesionale, a locului lor de muncă, de documentarea sistematică a cadrelor didactice asupra problemelor privind diversele ramuri de producție în care sînt angajați elevii lor. Așa, de pildă, profesorul de chimie Marin Stoica de la secția serală a Școlii medii din Rîmnicu Vîlcea, ai cărui elevi sînt răspîndiți la mai multe întreprinderi din oraș, s-a străduit să cunoască locul de muncă al fiecăruia dintre tineri și specificul producției din întreprinderile respective. Străduințele lui și-au dovedit din plin utilitatea cu prilejul lecțiilor. La tema „Oxigenul", de exemplu, după ce a experimentat arderea acetilenei în aer și în curent de oxigen, profesorul s-a referit la sudura autogenă binecunoscută elevilor de la cele trei întreprinderi metalurgice din oraș, Astfel profesorul a ușurat mult înțelegerea și însușirea de către muncitorii-elevi a noilor cunoștințe.

O altă profesoară de la aceeași școală, tov. Silvia Stroescu, care predă geografia, acordă de asemenea atenție legării lecțiilor sale de problemele concrete ale procesului de producție din întreprinderi. Avînd, de exemplu, de tratat tema „Industria lemnului din țara noastră" și știind că în clasa sa se află elevi care lucrează în acest domeniu de producție, profesoara a discutat cu ei problemele dezvoltării economiei forestiere plecînd de la elementele privind fabricarea placajului, a furnirului, a panelelor, binecunoscute de o mare parte din elevii săi. Discuții asemănătoare s-au purtat la lecția „Industria alimentară" cu elevii care lucrează în întreprinderile cu specific industrial alimentar din localitate.

Același lucru se poate spune și despre profesorul Gheorghe Vericeanu, de la Școala medie serală de pe lîngă fabrica „Cimentul păcii" din Medgidia. Profesorul Vericeanu a studiat cu seriozitate specificul producției de la această fabrică, precum și de la Întreprinderea metalurgică de utilaje, Medgidia, în care lucrează o parte din elevii școlii. Pe baza acestei documentări el reușește să-și ilustreze lecțiile cu bogate exemple din producție și să-și argumenteze temeinic, pe baza acestor exemple, afirmațiile teoretice. Bunăoară vorbindu-le elevilor din clasa a VIII-a despre mișcarea de rotație, profesorul Vericeanu s-a referit la roțile dințate de la cuptoarele rotative și de la morile de ciment sau la sistemul de transmisie prin curele și transmisie combinată, utilizate la întreprinderea metalurgică de utilaje. Studierea aprofundată a problemelor de producție i-a dat aceluiași profesor posibilitatea ca la lecția „Metalurgia fierului", ținută la clasa a X-a, să le vorbească elevilor despre o nouă metodă sovietică de obținere a fierului în cuptoare electrice prin separarea magnetică. Discuțiile purtate în clasă au sugerat tinerilor de la fabrica „Cimentul păcii" ideea de a aplica aceeași metodă în întreprinderea lor, pentru ca la locul unde se încarcă cimentul să nu se mai producă înfundări din cauza bucăților de fier.

Profesorul de fizică Nicolae Dumitrescu din orașul Giurgiu, pregătindu-se pentru munca de predare la cursurile cu muncitorii care urmează să se înscrie în clasa a VIII-a a școlii serale, a efectuat în prealabil numeroase vizite la șantierele navale unde lucrează cei mai mulți dintre cursanți. Aici el a observat cu atenție diferitele faze ale procesului de fabricare a navelor, notîndu-și exemple pe care le va folosi în lecțiile de fizică.

Studierea aprofundată a problemelor muncii depuse de elevi în întreprinderi îi ajută pe profesori să dea lecțiilor lor un caracter mai concret, mai viu, mai interesant, să asigure temeinica însușire a cunoștințelor teoretice.

E. Șechter
lector la I.P.C.D.-București

In laboratorul de științe naturale al Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „23 August" din Capitală : o lecție de anatomie

CONSFATUIRI

In vederea ridicării calității muncii instructiv-educative din școlile serale secția de învățămînt a Capitalei a luat inițiativa organizării unor consfătuiri periodice cu directorii școlilor și secțiilor serale din București.

In aceste consfătuiri, care au scopul de a contribui la îndrumarea activității directorilor, se dezbat — pe baza unor referate care înfățișează experiența școlilor serale — probleme importante ale instruirii și educării muncitorilor-elevi. Ultima consfătuire, de pildă, a luat în discuție o temă de mare actualitate și însemnătate — aceea a luptei desfășurate de cadrele didactice pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor.

Apreciem ca foarte valoroasă inițiativa secției de învățămînt a Capitalei de a organiza asemenea consfătuiri — și aceasta cu atît mai mult cu cît, datorită faptului că învățămîntul seral are particularități care cer folosirea unor metode pedagogice specifice, profesorii simt în mod deosebit nevoia unei serioase îndrumări. Desigur, pentru ca măsura luată de secția de învățămînt să-și atingă scopul este absolut necesar să se acorde o grijă deosebită atît calității științifice a referatelor prezentate cît și nivelului pedagogic la care se desfășoară discuțiile. De aceasta însă ne vom ocupa într-unul din numerele viitoare ale gazetei noastre.

Discuții utile

La îmbunătățirea predării lecțiilor în școala serală, la mai buna adaptare a lor pentru condițiile specifice acesteia, discuțiile profesorilor cu elevii sînt de un real folos. Experiența dobîndită în munca de predare în școala serală mi-a arătat deseori că în această formă de învățămînt, unde avem de-a face cu oameni maturi, este bine ca profesorul să afle, chiar de la muncitorii-elevi, cum învață ei, care sînt eventualele greutăți pe care le întîmpină în asimilarea materiei.

Discuțiile cu elevii îl pot lămuri pe profesor și asupra cauzelor care au determinat ca unele lecții să fie însușite mai ușor, iar altele mai greu, asupra dificultăților pe care le întîlnesc ei atunci cînd trebuie să învețe o lecție sau alta. Aflînd toate acestea, profesorului îi este mai lesne să ia măsuri menite să îmbunătățească propria lui muncă, ceea ce va avea drept urmare ridicarea nivelului de pregătire a muncitorilor-elevi.

Cît de utile sînt convorbirile de această natură cu muncitorii-elevi am putut constata deseori. În ultimul timp o parte din ei mi-au arătat că sînt unele lecții de matematică care par mai confuze, mai greoaie, mai puțin clare. Cercetînd cauzele care au dus la aceste situații am găsit două explicații. Una ar fi aceea că la lecțiile insuficient înțelese s-au folosit o serie de cunoștințe predate la clasele anterioare, cunoștințe pe care unii elevi le-au uitat. O altă explicație este și aceea că nu întotdeauna am avut grijă să pornesc în predare de la simplu la complex. Trecerea bruscă de la expozeul teoretic la rezolvarea unor probleme complicate îi derutează adesea pe elevi. Am înțeles că, pentru a preîntîmpina manifestarea unor astfel de fenomene, trebuie să dau mai multă atenție felului cum se desfășoară lecțiile, să nu trec la lecția nouă fără a mă asigura că elevii cunosc noțiunile ce urmează să fie folosite în predare. Mi-am dat seama că, dacă procedez așa, toți elevii reușesc să înțeleagă cu ușurință noile teoreme și demonstrații.

Înainte de a trece de pildă, la clasa a XI-a, la predarea domeniului de definire al funcțiilor, al polinoamelor sau al funcțiilor raționale, am efectuat în prealabil cu elevii exerciții pe baza cărora am recapitulat ecuațiile. Am pus accentul în special pe rezolvarea ecuațiilor de gradul I și gradul II pe care aveam să bazez predarea lecției noi. Procedînd astfel am reușit să-i fac pe toți elevii să înțeleagă unul din capitolele cele mai grele ale matematicii.

Caut în același timp să asigur gradația în comunicarea noilor cunoștințe din fiecare lecție. După ce am expus o definiție, rezolv întîi cu elevii exerciții simple, care să-i ajute să înțeleagă temeinic și să memoreze definiția respectivă. Abia după aceea îmi iau libertatea să trec la exerciții mai complicate, care pun în evidență particularități noi ale problemei studiate. Nerespectarea acestei gradări în predare duce desigur la confuzii, la neînțelegerea în profunzime a lecțiilor.

Cele relatate aici constituie numai o mică parte a dovezilor prin care aș putea demonstra că discuțiile cu elevii, consultarea lor asupra problemelor pe care le întîmpină pot sugera profesorului idei de natură să ducă la ridicarea calității muncii sale de predare.

Prof. Nicolae Hoară

Diriginte în școala serală

Ca și diriginții din școlile de zi, diriginții din învățămîntul seral trebuie să țină în permanență seama, în munca lor, de cerințele vieții, de sarcinile social-politice care stau astăzi în fața poporului muncitor.

Dar dacă la cursurile de zi dirigintele este dator să țină seama în munca lui de faptul că lucrează cu copii sau cu adolescenți care abia trebuie să se formeze, în învățămîntul seral lucrurile stau altfel. Aici dirigintele își duce munca în rîndul unor tineri cu oarecare experiență de viață, care în anii anteriori de școală și mai ales în anii activității în producție au acumulat cunoștințe variate, și-au format sentimente și convingeri, care au, la vîrsta lor, o mai ridicată pregătire ideologică și politică decît elevii cursurilor de zi. De aceea, în funcție de obiectivele și de condițiile în care se desfășoară munca diriginților în școlile serale, se cere ca și tematica orelor de dirigenție din aceste școli să aibă un caracter specific.

Tematica orelor de dirigenție din școlile serale poate să fie întocmită în urma discuțiilor purtate cu elevii clasei, în scopul cunoașterii problemelor, preocupărilor și intereselor acestora, ca și în urma consultării organizațiilor de partid, U.T.M. și sindicale din întreprinderile în care lucrează tinerii muncitori. Aceste organizații îi vor putea lămuri mai bine pe diriginți asupra sarcinilor și răspunderilor pe care le au tinerii la locul lor de producție. Studierea atentă a problemelor ridicate de activitatea din întreprinderi a muncitorilor-elevi le poate sugera diriginților multe teme adecvate orelor de dirigenție. De exemplu, despre disciplina în muncă, despre punctualitate, despre simțul de răspundere în îndeplinirea sarcinilor, despre spiritul de colectiv etc.

Se cere în același timp ca discuțiile ce au loc în cadrul orelor de dirigenție să contribuie la îmbunătățirea muncii școlare a elevilor, la obținerea unor cît mai bune rezultate pe linia însușirii de către tinerii muncitori a cunoștințelor de cultură generală. De fiecare dată diriginții sînt datori să aibă în vedere etapa școlară în care se vor afla elevii atunci cînd va fi dezbătută o anumită temă. La clasele a V-a și a VIII-a, de pildă, primele teme ale orelor de dirigenție pot să se refere la felul cum se iau notițele, la metodele de studiu individual și în general la metodele de pregătire a lecțiilor acasă. La sfîrșit de semestru este bine să se organizeze în orele de dirigenție discuții asupra situației la învățătură în decursul etapei străbătute și asupra sarcinilor care decurg pentru viitor din analiza acestei situații.

Diriginții înțeleg că, atunci cînd au întocmit o tematică pe o perioadă mai îndelungată, să o respecte cu rigurozitate. Aceasta nu înseamnă însă că, atunci cînd intervin probleme actuale, importante, tematica nu poate să fie modificată.

O discuție pe marginea orelor de dirigenție din învățămîntul seral ridică implicit, alături de problema tematicii, problema metodelor folosite în organizarea și desfășurarea acestora.

Îndeobște se utilizează în orele de dirigenție metoda referatelor. Pentru mulți diriginți acestea constituie aproape unica formă de lucru. Astfel de diriginți dau elevilor cîte o temă pe baza căreia urmează ca ei să întocmească un referat în perioada de timp care o au la dispoziție de la o oră de dirigenție la alta. Considerăm că această practică este greșită. Dacă elevii cursurilor de zi pot pregăti uneori, așa cum arată instrucțiunile M.I.C. publicate în Buletinul din decembrie 1958, referate elaborate pe baza bibliografiei indicate de diriginți, elevilor din școala serală nu li se poate cere acest lucru, asemenea referate i-ar supraîncărca. Totuși mai sînt diriginți care nu țin seama de acest fapt. Mai mult încă : uneori se prezintă în aceeași oră de dirigenție cîte două, trei și chiar patru referate, între care nu există nici o legătură logică și la care nici concluziile profesorului nu pot fi, evident, nici cuprinzătoare, nici eficiente. Am întîlnit la unele școli serale din București și situații în care muncitorii-elevi ascultaseră de trei ori, cu prilejul unui eveniment, un referat cu un conținut similar : o dată la locul de producție, o dată pe școală, o dată la ora de dirigenție.

Astfel de cazuri fac și mai evidentă necesitatea atenției și grijii care trebuie acordată judicioasei organizări a orelor de dirigenție. În primul rînd este necesar să fie eliminată din activitatea diriginților practica însărcinării elevilor cu întocmirea de referate. Dacă o anumită temă ce urmează să fie tratată impune neapărat, datorită caracterului ei, alcătuirea unui referat, acesta poate fi elaborat chiar de către diriginte. Cel mai adesea se pot folosi însă cu bune rezultate alte forme de organizare a orelor de dirigenție. Cu prilejul sărbătoririi unui eveniment, de pildă, se pot purta pe baza unui bogat material ajutător pregătit de diriginte discuții menite să sublinieze și să adîncească anumite laturi ale evenimentului respectiv. Utilizînd albume, fotografii, texte literare etc., diriginții pot să organizeze, în astfel de cazuri, ore mult mai interesante decît cele pe care le-ar prilejui simpla lectură a unui referat.

Cele spuse în articolul de față nu rezolvă, bineînțeles, toate problemele privitoare la orele de dirigenție. Am căutat să dezbatem numai cîteva aspecte de orientare generală, de care credem că este bine ca profesorii diriginți să țină seama pentru a asigura reușita muncii lor.

Ion Vilcu
inspector principal în M.I.C.

Productivitate și calitate înaltă, reducerea prețului de cost

— Rezultatele unor metode înaintate de instruire și educație —

Nu se poate concepe formarea unor muncitori și tehnicieni înaintați fără a-i familiariza încă de pe băncile școlilor profesionale sau tehnice cu problemele de bază ale producției moderne, fără a-i înarma deci cu toate cunoștințele și deprinderile menite să asigure participarea lor efectivă la lupta care se poartă în fiecare fabrică și uzină, pe fiecare șantier, în vederea ridicării productivității muncii, a îmbunătățirii calității lucrărilor și a reducerii necontenite a prețului de cost al acestora.

„Gazeta învățământului", cu sprijinul Cabinetului metodic pentru învățământul profesional și tehnic din Cluj a organizat de curînd la Brașov o discuție în care profesori de specialitate și maiștri-instructori din școlile profesionale și tehnice și-au relatat experiența pe tărîmul educării ucenicilor și elevilor în spiritul luptei pentru calitatea lucrărilor, creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost. Au participat la discuții prof. Petre Puni, *directorul Grupului școlar „Steagul roșu" din Brașov, ing.* Alexandru Mazinger, *ing.* Mihai Demian *și maistrul* Gheorghe Corodeanu *de la Școala profesională a uzinelor „Steagul roșu", ing.* Honoriu Grigorescu, *prof.* Nicolae Bezrodnîi *și ing.* Nicolae Dănilă, *de la Școala tehnică a uzinelor „Steagul roșu",* Gheorghe Crețu, *director al Școlii profesionale de ucenici de pe lîngă uzinele de tractoare „Ernst Thälmann", ing.* Radu Bratosin *și maistrul* Ioan Benea *de la Centrul școlar de construcții din Săcele, precum și ing.* Mihai Frank, *director de studii al Școlii profesionale de ucenici de pe lîngă întreprinderea „Partizanul roșu" din Brașov.*

Pregătirea începe încă din atelierul-școală

Participanții la discuție au fost unanimi în a aprecia că formarea la ucenici a simțului de răspundere privind contribuția lor la continua ridicare a calității produselor și productivității muncii, paralel cu reducerea necontenită a prețului de cost este o sarcină de mare însemnătate, a cărei îndeplinire cu succes cere îmbinarea strînsă și multilaterală a instruirii cu munca de educație. Această activitate — au subliniat toți cei care au luat cuvîntul — trebuie să înceapă chiar din atelierul-școală, o dată cu însușirea de către ucenici și elevi a primelor noțiuni privind specificul producției industriale moderne.

Desigur, problemele privind îmbunătățirea calității se împletesc strîns cu problemele referitoare la ridicarea productivității muncii și cu cele ale reducerii prețului de cost. Totuși, din experiența personală relatată în cadrul discuției de numeroși profesori de tehnologia meseriei și maiștri-instructori rezultă că verigă de bază o constituie, chiar din primul an de școală, lupta pentru obținerea unor produse de înaltă calitate. La școlile profesionale de pe lîngă uzinele „Steagul roșu" și „Ernst Thälmann" educarea ucenicilor în spiritul răspunderii pentru calitatea produselor începe chiar din etapa formării priceperilor de muncă. În atelierul-școală ucenicii execută, pe principiul complexelor de operații, lucrări la nivelul posibilităților lor din planul de producție al întreprinderilor pentru care școala pregătește cadre. În felul acesta, pentru ucenicii care au urmărit în secțiile uzinelor fluxul de fabricație al tractoarelor și autocamioanelor noțiunea de calitate nu este abstractă, ci îmbracă forme din cele mai concrete. Ea este întruchipată în piesele pe care le lucrează fiecare dintre ei și care sînt folosite la lucrările din întreprindere — ciocane, clești, dălți, compase, repere ale autocamioanelor sau tractoarelor — piese de a căror precizie în execuție depinde terminarea la timp a unei mașini și buna funcționare a acesteia.

Cîștigarea luptei pentru calitate înseamnă totodată o temeinică pregătire în vederea obținerii unor produse cu un preț de cost cît mai scăzut, căci reducerea substanțială a procentului rebuturilor atrage după sine importante economii de materiale și de consum de energie electrică, economii la cheltuielile de regie etc. Un grafic întocmit recent la Grupul școlar „Steagul roșu" dovedește că strădaniile depuse de cadrele didactice pentru a-i educa pe ucenici în spiritul răspunderii pentru calitatea produselor n-au întîrziat să-și arate roadele. În primul trimestru al acestui an, cifra de pe grafic care indica procentul rebuturilor s-a apropiat la cîteva sutimi de linia care marchează indicele zero.

Exemplele concrete din activitatea practică de producție constituie punctul de pornire și pentru dezvoltarea interesului elevilor de a contribui la ridicarea productivității muncii. Educarea lor în această direcție se bazează pe buna organizare a locului de muncă, pe deprinderea de a aranja sculele și instrumentele de măsură la îndemînă, în ordinea folosirii lor, pe verificarea periodică de către maiștrii-instructori a calității sculelor folosite, pe aprovizionarea constantă a locurilor de muncă cu semifabricate.

A doua etapă importantă în îndrumarea elevilor cu privire la problemele ridicării productivității muncii o formează deprinderea lor cu folosirea documentației tehnice, prezentarea în timpul lecțiilor predate în uzină a metodelor de muncă folosite de fruntașii în producție, precum și explicarea caracteristicilor tehnice ale mașinilor moderne pentru efectuarea cu mare productivitate a unor operații care, în atelierele mai mici, cum sînt cele ale școlilor, se execută încă manual. În acest fel ucenicii pot înțelege limpede că introducerea elementelor de mecanizare și automatizare contribuie la obținerea cu aceleași mijloace de bază, cu o forță de muncă egală și într-un timp egal, a unei producții sporite, deci la ridicarea productivității muncii.

O interesantă experiență privind deprinderea ucenicilor cu respectarea cerințelor impuse de obținerea unei calități superioare a produselor, a unei înalte productivități și a unui preț de cost cît mai scăzut au relatat cadrele didactice de la Școala profesională de pe lîngă întreprinderea „Partizanul roșu". În această școală, activitatea atelierului de instructaj practic este organizată după modelul secțiilor de țesătorie din întreprinderi. Sortimentele lucrate de ucenici și cuprinse în planul de producție al școlii sînt aceleași, în mare măsură cu sortimentele lucrate în întreprinderea tutelară. Întreaga activitate economică a atelierului-școală are o structură asemănătoare cu activitatea economică a unei întreprinderi. Bunăoară, pentru dezvoltarea spiritului de răspundere al ucenicilor față de calitatea produselor s-a introdus controlul tehnic al produselor lucrate de fiecare ucenic în parte, greșelile de țesătură fiind apreciate cu un anumit număr de puncte, raportat la mia de bătăi efectuate de război. Punctajul calitativ este, alături de indicele de productivitate, unul din elementele de bază în aprecierea rezultatelor întrecerii socialiste care se desfășoară între două clase de țesătoare organizate în două brigăzi de producție.

Concluzia acestei discuții se desprinde din fapte, din rezultatele obținute în producție de către viitorii muncitori și tehnicieni. De aceea vom cita, în încheiere, cîteva date semnificative.

Pe șantierele Combinatului pentru industrializarea lemnului din Gherla și ale Fabricii „Emailul roșu" din Mediaș, numeroși ucenici au îndeplinit funcții de mecanici ai utilajelor de construcții, contribuind la mecanizarea aproape totală a lucrărilor și mărind durata de funcționare a mașinilor și agregatelor.

Cu privire la succesele ucenicilor constructori, este deosebit de elocventă o telegramă primită recent de conducerea Centrului școlar din Săcele.

Prin această telegramă, conducerea Trustului 5 Construcții felicită Centrul școlar de construcții din Săcele pentru contribuția efectivă a brigăzilor de ucenici la construirea Combinatului pentru industrializarea lemnului din Blaj și a noilor secții ale Fabricii de ciment din Turda.

Aplicînd cu succes în producție metodele înaintate de schimbare a semitortului și de legare prin desrăsucire a firelor la mașina de filat, brigăzile de ucenice de la Școala profesională a fabricii „Partizanul roșu" au dat în ultimele luni fire și țesături de prima calitate, realizînd o depășire a planului cu 3 la sută.

Asemenea fapte demonstrează concret roadele educării ucenicilor și elevilor în spiritul răspunderii față de calitatea produselor, dezvoltarea dorinței de a contribui creator la creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost al lucrărilor.

Colaborarea școlii cu întreprinderea — un factor hotărîtor

La școlile profesionale ale uzinelor „Steagul roșu", „Ernst Thälmann", „Partizanul roșu", la Centrul școlar de construcții din Săcele ca și la Școala tehnică a uzinelor „Steagul roșu" desfășurarea practicii în producție a ucenicilor din anii II și III și a elevilor din anul II este considerată de către cadrele didactice drept o etapă nouă, superioară, a muncii de educare a viitorilor muncitori și tehnicieni în spiritul unei înalte răspunderi pentru calitatea produselor, pentru sporirea productivității muncii și reducerea prețului de cost.

Colaborarea deplină între școală și întreprindere în munca de pregătire a viitorilor muncitori și tehnicieni constituie și în acest domeniu al educației un element hotărîtor. Pe baza acestei colaborări organizațiile de partid și conducerile fabricilor, uzinelor și șantierelor de construcții au îndrumat cadrele de muncitori și tehnicieni să considere contribuția lor proprie la pregătirea ucenicilor și elevilor drept o sarcină de mare însemnătate pentru dezvoltarea în perspectivă a întreprinderilor și creșterea necontenită a producției. Semnificativă este în această privință lozinca sub care se desfășoară pregătirea viitorilor muncitori la fabrica „Partizanul roșu": *„De pregătirea pe care o dăm astăzi ucenicilor depinde contribuția lor de mîine la sarcinile de producție ale secțiilor"*.

Numeroase alte exemple relatate de participanții la discuții arată că printr-o strînsă colaborare între școală și întreprinderi elevii pot să lucreze în producție la repere complexe corespunzătoare nivelului lor de pregătire tehnică și să-și formeze chiar în practica muncii din uzină deprinderea de a contribui la bătălia pentru reducerea prețului de cost, creșterea productivității și calității produselor. Astfel, conducerea uzinei „Ernst Thälmann" a îndrumat inginerii și maiștrii din secții să încadreze ucenicii în brigăzi speciale de tineret și să le încredințeze acestora lucrări complexe, cum sînt construcțiile metalice de poduri rulante, operații la cuptoarele termice, mînuirea mașinilor de înaltă precizie și a agregatelor cu dispozitive de executare a mai multor operații deodată. De asemenea, elevii anului II ai Școlii tehnice „Steagul roșu" execută instalații complete la stațiile de forță, montaje generale la autocamioane etc. Ca urmare a acestor activități crește continuu simțul de răspundere al ucenicilor și elevilor pentru calitatea produselor, pentru îndeplinirea sarcinilor de plan privind creșterea productivității muncii și reducerea prețului de cost.

În condițiile specifice de muncă pe șantier ale ucenicilor Centrului școlar de construcții din Săcele, ale cărui brigăzi, răspîndite la distanțe de zeci de kilometri, răspund de sectoarele de lucru ale unor mari construcții industriale, din diferite localități din țară, activitatea maiștrilor-instructori și a inginerilor-profesori care îndrumă și controlează practica în producție constituie elementul hotărîtor în formarea unei conștiințe înaintate a viitorilor muncitori. Încă din primele zile ale activității ucenicilor pe șantier, conducerea acestuia le-a prezentat sarcinile de plan și angajamentele colectivului, angajamente la o căror realizare au fost chemați să contribuie și ei. Constituiți în brigăzi și repartizați în diferite sectoare de muncă, ucenicii au putut cunoaște specificul lucrărilor și metodele folosite pentru executarea lor. Brigăzile de ucenici au fost repartizate în schimburi cu cele mai bune echipe, apreciate în mod deosebit pentru calitatea muncii lor și pentru reducerea termenului de execuție prin aplicarea pe scară largă a mecanizării lucrărilor.

De un cîmp larg pentru desfășurarea muncii de educare a ucenicilor în spiritul răspunderii pentru calitatea produselor, pentru creșterea productivității și reducerea prețului de cost dispun cadrele didactice ale școlilor tehnice de muncitori calificați. Profesorii și maiștrii Școlii tehnice de muncitori din cadrul Grupului școlar „Steagul roșu", de exemplu, le demonstrează elevilor lor avantajele folosirii unor metode înaintate, dînd fiecăruia posibilitatea să fie inițiatorul introducerii unor asemenea metode în uzină. În acest scop, pentru lucrările de control și lucrările de absolvire a anului II s-au ales diferite inovații și raționalizări popularizate în fișele Institutului de documentare tehnică și li s-a cerut elevilor să le adapteze la specificul de lucru și la caracteristicile mașinilor folosite în secțiile întreprinderii. Această muncă creatoare i-a pasionat de la început pe elevi. În realizarea ei, elevii au parcurs toate etapele unei activități inovatoare: au reproiectat la scară și la dimensiunile cerute de mașinile utilizate în secție toate reperele — cca 10—15 — din care era alcătuit dispozitivul constituind inovația, au executat desenele de detalii, stabilind toleranțele impuse de cerințele funcționale, au ales materialele corespunzătoare reperelor și au întocmit întreaga documentație tehnologică. Apoi au executat în practică dispozitivele care, de cele mai multe ori, au necesitat lucrul la mai multe mașini — strung, freză, mașină de găurit, mașină de rectificat. În acest fel au fost executate inovații ca, de pildă, un dispozitiv de rectificare a burghielor, un universal de strung autoblocant, un dispozitiv oscilant pentru alezare, un dispozitiv universal pentru rectificat fără vîrfuri, un dispozitiv pentru recondiționarea frezelor-disc etc. Majoritatea acestor dispozitive sînt folosite acum în procesul de producție din secții, contribuind la ridicarea randamentului mașinilor și la precizia de execuție.

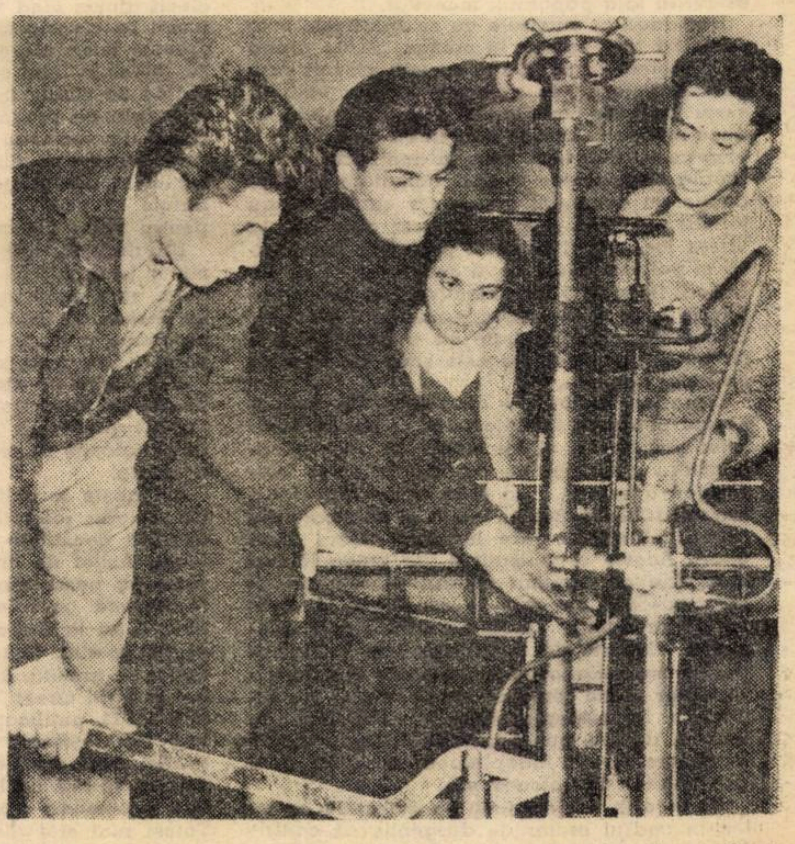

Într-unul din laboratoarele Școlii tehnice de la Grupul școlar profesional „Steagul roșu" din Brașov, elevii din anul I fac experiențe la mașina pentru încercarea rezistenței materialelor la îndoire.

Hărnicia o dovedesc și în clasă...

Grijă pentru avutul obștesc

Respectul, grija pentru bunurile obștești constituie una din trăsăturile cele mai însemnate de caracter ale omului societății socialiste. Ea se formează încă din anii copilăriei, de îndată ce copilul începe să înțeleagă însemnătatea pentru societate a bunurilor obștești și îndatoririle ce-i revin lui în folosirea acestor bunuri. Desigur însă că grija și respectul față de lucrurile care se află la dispoziția colectivității nu apar la copii spontan, fără influența educativă a celor mari.

Înțelegînd acest fapt caut să folosesc, în munca mea de educatoare, orice prilej de a-i învăța pe copii să păstreze cu grijă bunurile grădiniței, să le formez convingeri, deprinderi și obișnuințe în această privință. Munca îndreptată spre acest scop o încep chiar din prima zi a anului școlar, cînd îi conduc pe copiii din grupa mică să viziteze fiecare colț al grădiniței, explicîndule că aceasta va fi de acum în colo, timp de cîțiva ani, o a doua casă a lor, unde vor petrece multe ceasuri frumoase. „Dar apoi — le spun — voi veți crește mari, veți merge la școală și aici vor veni mereu alți și alți copii care vor trebui să găsească toate curate, frumoase, în bună stare, așa cum le-ați găsit și voi. De aceea trebuie să le îngrijiți, să le păstrați".

Încep apoi să le arăt copiilor, în mod concret cum trebuie păstrate bunurile grădiniței. De pildă, îi învăț cum să închidă ușa fără s-o trîntească, cum să folosească robinetul de la chiuvetă, cum să umble cu jucăriile.

Desigur, toate acestea nu sînt suficiente. Este necesar să-i educi pe copii în spiritul grijii pentru avutul obștesc în însuși procesul de zi cu zi al activității din grădiniță. În această privință are o mare însemnătate exigența față de îndeplinirea cerințelor formulate.

Nicușor, unul din copiii din grupa mea, trîntea ușa de cîte ori intra sau ieșea din sală. Deși îi atrăgeam mereu atenția asupra acestui lucru, uita regulat spusele mele. Vizitîndu-l acasă și stînd de vorbă cu părinții lui am constatat că făcea și acasă acest lucru. I-am sfătuit pe părinți să-l supravegheze atent, să nu-i tolereze această comportare. La grădiniță am hotărît ca, ori de cîte ori se va duce la vestiar, să fie însoțit de un alt copil care închide ușa așa cum trebuie. Am constatat că procedeul folosit dă rezultate bune. Nicușor a încetat de a mai trînti ușa. Pentru a-i întări această deprindere am hotărît să-i dau sarcina de a controla intrarea și ieșirea copiilor din sala de grupă ; lucrul l-a bucurat mult, a făcut să crească simțul lui de răspundere.

În sala de grupă stăteau frumos așezate pe o măsuță cîteva reviste și cărți cu poze, în stare perfectă. Într-una din zile observ că o carte nu mai are copertă, iar alteia îi lipsește o foaie. A treia zi văd o altă copertă ruptă și o pagină mîzgălită cu creionul. A patra zi lucrurile merseseră și mai departe. Căutînd să văd cine e autorul acestei isprăvi, am aflat că nu-i unul singur, ci că mai mulți copii rup cărțile și revistele. Atunci, chiar dintre aceștia copii, am ales în fiecare zi pe cîte unul care să facă „de serviciu" la cărți. Acesta le dădea copiilor revistele și cărțile și controla dacă sînt în bună stare cînd erau date înapoi. Metoda a avut un rezultat pozitiv. Cărțile și revistele s-au păstrat de atunci intacte.

Preocupîndu-mă să fac pe toți copiii să păstreze cu grijă avutul grădiniței, am căutat să aflu, în cazurile de nerespectare a cerințelor stabilite, care sînt cauzele care-i fac pe copii să le încalce. Aflînd aceste cauze am putut găsi mai ușor și metodele de îndreptare.

Sandu avea obiceiul să deseneze pe măsuță. I-am arătat în repetate rînduri cît de urîtă este măsuța lui în comparație cu măsuțele celorlalți copii și i-am spus că tovarășa îngrijitoare trebuie să muncească mult ca s-o curețe. Totuși, Sandu continua să deseneze pe măsuță. Mi-am dat seama curînd că el avea o adevărată înclinație pentru desen și că pur și simplu nu se putea stăpîni ca, atunci cînd nu era ocupat cu altceva, să nu îia creionul în mînă și să deseneze pe orice ar fi, chiar și pe măsuță. Înțelegînd acest lucru i-am dat creță și i-am spus că, atunci cînd vrea să deseneze, să folosească tabla. Din ziua aceea, măsuța lui a devenit la fel de curată ca a celorlalți copii.

Munca mea pentru formarea la copii a deprinderilor de respect și grijă față de bunurile obștești nu s-a limitat între zidurile grădiniței. De exemplu, în timpul plimbărilor prin parcul din apropiere, le-am arătat cît de frumoase sînt rondurile de flori, copacii, iarba, cît de mulți oameni se bucură de ele. Le-am vorbit totodată despre munca depusă zi cu zi de muncitorii florari și grădinari pentru ca parcul să fie cît mai frumos și mai plăcut, să-i desfete pe oamenii muncii și pe copiii lor. Îndată am observat la toți copiii grija de a nu călca pe iarbă, de a nu rupe flori sau crenguțe.

În munca pentru formarea la copii a atitudinii pline de grijă pentru avutul obștesc am căutat să-i mobilizez și pe părinți. Cu prilejul ședințelor, al discuțiilor individuale, le-am vorbit adesea despre această problemă și le-am cerut să mă sprijine.

Rezultatele pozitive ale eforturilor din grădiniță și de acasă au și început să se vadă. De la începutul anului și pînă acum toate lucrurile din grădiniță au fost bine păstrate, n-a fost nevoie de nici un fel de reparații

Elvira Ungureanu
directoare la grădinița nr. 56 din București

Autodeservirea — mijloc important de educare comunistă a elevilor

(Urmare din pag. 1)

Se mai constată însă, pe alocuri, o înțelegere limitată a autodeservirii, a rostului ei în școală.

Unele cadre didactice consideră autodeservirea ca o „acțiune" temporară, ca o campanie, fără a înțelege pe deplin scopul ei educativ. În asemenea cazuri autodeservirea este organizată sporadic ; lipsește continuitatea, perspectiva dezvoltării ei. Dar autodeservirea își dovedește întreaga sa eficiență numai în condițiile înțelegerii juste a scopului ei educativ, a faptului că ea reprezintă în primul rînd un mijloc educativ care, folosit așa cum trebuie, alături de altele (și nu este vorba de o simplă alăturare, ci de o încadrare într-un sistem de măsuri educative) contribuie la formarea unei atitudini pozitive față de munca fizică.

Autodeservirea poate și trebuie să fie folosită de la cea mai mică vîrstă. Începînd cu deprinderile elementare de ordine — care trebuie formate la copii din primii ani ai vieții lor — și pînă la activitatea obștească a tinerilor, legată de păstrarea, îngrijirea și înfrumusețarea bunurilor pe care le au la dispoziție — clasă, școală, internat — autodeservirea cunoaște o gamă întreagă de forme. Există în unele școli tendința de a limita practicarea autodeservirii colective numai la elevii din clasele mari. Acest lucru se petrece îndeosebi în școlile care funcționează cu clasele I—XI. Se consideră în asemenea cazuri că elevii din clasele superioare, fiind mai dezvoltați din punct de vedere fizic, pot îndeplini cu succes sarcinile privind autodeservirea în clasă, în școală În asemenea situații, elevii de vîrstă școlară mică și chiar mijlocie de cele mai multe ori fie că sînt îndepărtați în mod nejust de la o serie de sarcini în cadrul muncii de autodeservire, fie că primesc sarcini mult prea ușoare, care nu-i stimulează la eforturi, nu le trezesc interesul pentru muncă. Desigur, particularitățile dezvoltării fizice și psihice a elevilor de o anumită vîrstă trebuie luate în seamă atît în legătură cu conținutul sarcinilor pe care le primesc în cadrul autodeservirii cît și în legătură cu formele de organizare folosite. Stabilind sarcinile de muncă ale elevilor nu trebuie să pierdem însă din vedere un lucru, important, de altfel, pentru întreaga activitate educativă — și anume necesitatea de a asigura dezvoltarea în timp a capacității de muncă a elevilor, a interesului lor pentru autodeservirea personală și colectivă.

Chibzuind asupra sarcinilor concrete ale autodeservirii în școală, cadrele didactice nu trebuie să piardă din vedere faptul că autodeservirea, fiind o verigă dintr-un sistem educativ, este strîns legată de întregul complex al muncii elevilor. În această privință are o mare însemnătate aplicarea în cadrul autodeservirii a cunoștințelor și deprinderilor căpătate de elevi la lecții și cu prilejul activităților practice din școală și din producție. Folosirea acestor cunoștințe și deprinderi permite lărgirea și îmbogățirea conținutului autodeservirii, elevii putînd fi antrenați nu numai la îndeplinirea sarcinilor gospodărești obișnuite, ci și într-o serie de lucrări mai complexe — reparații, instalații, lucrări de construcții.

Eficiența educativă a autodeservirii depinde în mare măsură de felul în care este organizată ea. Nu se pot recomanda forme „tip", șabloane de organizare. Acest lucru nu ar fi nici posibil, nici util. Condițiile de muncă ale fiecărei școli, tradițiile ei, nivelul diferit al deprinderilor de muncă ale elevilor, experiența lor de muncă — toate acestea trebuie luate în considerare atunci cînd se pune problema organizării autodeservirii în școală.

Desigur, însă că în organizarea autodeservirii nu poate fi admisă improvizația. Or, în unele școli se poate constata că ea se desfășoară la întîmplare. Se inițiază unele acțiuni gospodărești, dar fără a exista o organizare precisă, fără un control sistematic al modului de îndeplinire a sarcinilor.

Autodeservirea, ca orice activitate a elevilor, trebuie organizată în amănunțime : cu o strictă planificare a muncii, cu responsabilități precise, cu o urmărire sistematică a îndeplinirii sarcinilor. Planificarea muncii desfășurate în cadrul autodeservirii este absolut necesară deoarece ea permite să se introducă ordine, să se înlăture pericolul supraîncărcării elevilor. Este indicat chiar să se stabilească o anumită ordine în realizarea sarcinilor, pe zilele săptămînii și pe clase. În felul acesta fiecare clasă știe de la începutul anului școlar ce sarcini are de îndeplinit în decursul anului. Pentru a se evita supraîncărcarea elevilor în urma necesității de a se efectua anumite munci neprevăzute se poate folosi un grafic special care să prevadă succesiunea prin rotație a claselor la îndeplinirea sarcinilor ce nu au fost stabilite în plan.

O mare însemnătate are și controlul îndeplinirii sarcinilor date. Rolul pozitiv al controlului este scos în evidență, de exemplu, de experiența Institutului pedagogic de învățători din București, unde autodeservirea s-a introdus de cîțiva ani. Aici s-a format un colectiv de elevi și studenți utemiști cărora li s-a dat răspunderea diferitelor sectoare de muncă din cadrul autodeservirii (clase, dormitoare, culoare etc.). Membrii colectivului controlează permanent felul cum se desfășoară munca din toate sectoarele. Principalele ajutoare ale acestui colectiv sînt responsabilii de clase și de dormitoare. Periodic, în orele de diriginție și în adunări U.T.M., colectivul analizează felul cum s-au îndeplinit sarcinile autodeservirii. Rezultatele nu au întîrziat să se vadă : clasele, dormitoarele, sînt bine îngrijite, elevii manifestă o atitudine tot mai atentă față de bunurile școlii.

Deosebit de important din punct de vedere educativ este de a dezvolta independența în muncă a elevilor, inițiativa lor. Criticînd practica nejustă de a indica copilului o sarcină limitată și modul ei de rezolvare, A. S. Makarenko spunea : „Mult mai bine ar fi să încredințați pentru un timp mai îndelungat copilului păstrarea curățeniei într-o cameră anumită, iar de felul cum va îndeplini această sarcină lăsați-l să hotărască și să răspundă el singur" Munca elevilor, viața lor zilnică trebuie astfel organizate încît ei să fie stimulați să caute și să găsească metodele de a îndeplini în cele mai bune condiții sarcina încredințată. Încrederea acordată elevilor constituie un foarte prețios stimulent în muncă. Aceasta îi face să manifeste nu numai grijă pentru bunurile încredințate, dar și inițiativă, interes, dorință de a îmbunătăți, de a înfrumuseța și prin propriile lor eforturi viața lor zilnică.

Desigur, preocuparea pentru dezvoltarea inițiativei elevilor nu exclude existența unui control sistematic al muncii de autodeservire din partea cadrelor didactice, a organizațiilor U.T.M. și de pionieri Trebuie dusă, totodată, o muncă educativă susținută pentru a crea o opinie colectivă sănătoasă în clasă, în școală, opinie care să nu permită încălcarea hotărîrilor privind autodeservirea, să tragă la răspundere pe cei ce aduc daune bunurilor școlii, să urmărească educarea celor neglijenți.

De o deosebită însemnătate pentru succesul acțiunilor de autodeservire este strînsa colaborare dintre cadrele didactice și organizația U.T.M. din școală. Organizația U.T.M. poate realiza foarte mult pe linia antrenării, a stimulării elevilor în muncă. În acest sens un element prețios îl constituie întrecerea. Just organizată, cu sarcini concrete, cu obiective noi, mereu mai complexe, cu un sistem de control bine pus la punct, întrecerea mobilizează colectivele de elevi, dezvoltă interesul lor pentru muncă, pentru buna îndeplinire a sarcinilor.

Autodeservirea trebuie să devină un lucru obișnuit în viața elevilor, să fie prezentă în clasă, în laborator, în atelier, în întreprinderea unde fac practică, precum și în familie. În acest ultim caz trebuie prevenite sau înlăturate două situații de o potrivă de periculoase : supraîncărcarea elevului cu sarcini gospodărești în familie sau îndepărtarea lui de la efectuarea unor munci în gospodăria casnică. Cadrelor didactice și îndeosebi diriginților le revine sarcina de a lămuri părinții asupra autodeservirii în școală și acasă, de a-i îndruma în organizarea ei în familie.

Acționînd asupra copiilor în procesul îndeplinirii unor sarcini concrete puse în slujba colectivului, învățîndu-i să-și organizeze activitatea, să biruie greutățile ivite în desfășurarea ei, să răspundă pentru felul cum îndeplinesc sarcinile primite autodeservirea este un mijloc important de formare a atitudinii comuniste față de muncă, Iată de ce școala, cadrele didactice sînt chemate să-i acorde însemnătate, s-o folosească cu pricepere în procesul complex al educației comuniste a copiilor.

...și acasă

De peste hotare

Cuba lichidează neştiinţa de carte

În aceste zile, cînd ştirile despre Cuba abundă în paginile ziarelor de pretutindeni, am avut ocazia să ascult un ziarist cuban vorbind despre patria sa liberă şi neînfricată. Cu patos zugrăvea Leon Perez, tabloul vieţii descătuşate a unui popor care pentru prima oară, după secole zbuciumate, simte gustul minunat al libertăţii. L-am rugat pe ziaristul cuban să vorbească şi despre transformările petrecute în domeniul învăţămîntului. Oaspetele nostru a început prin a evoca trecutul.

Pe vremea lui Battista — ne-a relatat el — analfabetismul făcea ravagii. 47 la sută din populaţia rurală şi 18 la sută din populaţia urbană era neştiutoare de carte. Într-o ţară în care monopolurile americane obţineau anual beneficii de zeci de milioane de dolari, nu se găseau bani pentru lichidarea analfabetismului.

Revoluţia cubană schimbă însă lucrurile şi în acest domeniu. Un popor liber nu trebuie să aibă în rîndurile sale neştiutori de carte — spun patrioţii cubanezi. De aceea lupta împotriva analfabetismului a fost declanşată pe un front larg. 1961 a fost proclamat „anul educaţiei". În acest an urmează a fi complet lichidat analfabetismul. La fiecare loc de muncă au fost create centre de alfabetizare. Zeci de mii de oameni participă la ofensiva împotriva nefastei moşteniri lăsate de regimul Battista. Pentru sprijinirea acestei ofensive, marile tipografii, care odinioară editau maculatura diversionistă, de îndobitocire a maselor, comandată de patronii americani ai lui Battista, scot acum în tiraje uriaşe materiale necesare alfabetizării — manuale, broşuri, afişe etc. E interesant — arăta confratele cuban — că un mare săptămînal, la cererea cititorilor săi, a renunţat la publicarea horoscopului, punînd în locul acestuia o nouă rubrică : ghid pentru cei ce lucrează în domeniul alfabetizării. Faptul este plin de semnificaţii...

Problemele învăţămîntului preocupă intens guvernul Fidel Castro. Într-o ştire venită din Havana se arăta că numai într-un an numărul elevilor a crescut cu aproape 30 la sută. S-au deschis mii de şcoli noi, unele în fostele cazărmi ale mercenarilor lui Battista. O „cetate universitară" ce va ocupa peste 9 km.p. se construieşte lîngă Havana. Pînă şi ziarul burghez „Le Monde" observa că în Cuba se alocă mereu noi fonduri pentru construirea şi utilarea şcolilor.

Un ziarist care a vizitat Cuba povestea că, oprindu-se într-o şcoală dintr-un cartier al Havanei, a întîlnit o învăţătoare ce dezvăluia micuţilor ei elevi tainele alfabetului. Pe tablă o mînă de copil, neobişnuită încă cu scrisul, aşternuse un cuvînt : „Venceremos".

N-a fost o întîmplare. „Venceremos" înseamnă „vom învinge". Şi, într-adevăr, poporul Cubei va învinge. Nici o uneltire imperialistă nu va putea să înfrîngă eroicul popor al Cubei.

M. Ramură

Mişcarea grevistă din Belgia

Presa burgheză din apus nu era zgîrcită cu paginile ei : zeci de fotografi şi reporteri inundaseră Bruxellesul. Pe coloane întregi nu se scria altceva decît despre căsătoria regelui Baudouin. Erau descrise toaletele cele mai elegante, se calculau imensele cheltuieli prilejuite de festivităţi, nu lipseau referirile la bucatele pregătite de meşterii bucătari ai palatului.

Dar iată că, în plină „lună de miere" a regelui Baudouin, Belgia este zguduită de unul din cele mai acute conflicte sociale din perioada de după război.

De ce a izbucnit cu atîta forţă mişcarea grevistă din Belgia ? Clasa muncitoare din Belgia s-a ridicat la luptă datorită înrăutăţirii situaţiei ei economice, datorită încercărilor guvernului de a arunca pe umerii celor ce muncesc povara consecinţelor aventurii colonialiste din Congo. Guvernul belgian a încercat să treacă prin parlament o lege pe care muncitorii belgieni au denumit-o „legea nenorocirilor".

Pe de o parte guvernul Eyskens procedează la impunerea populaţiei la noi impozite, în valoare de 6 miliarde de franci, pentru că aventura din Congo a necesitat această fabuloasă sumă. Legea prevede, paralel cu aceasta, reducerea cheltuielilor bugetare cu 10 miliarde franci. Reducerile se referă, bine înţeles, nu la cheltuielile militare, ci la subvenţiile pe care statul le acordă învăţămîntului, ocrotirii sănătăţii, prevederilor sociale etc.

„Legea nenorocirilor" s-a lovit de împotrivirea clasei muncitoare belgiene. Refuzul guvernului de a-şi revizui politica economică a determinat pe oamenii muncii să folosească arma grevei. Atitudinea combativă a maselor a silit şi pe liderii de dreapta ai sindicatelor şi partidului socialist belgian să adere la acţiunea grevistă. Grevele s-au întins în întreaga Belgie. Toate iluziile autorităţilor de a putea opri valul grevist prin ameninţări, represiuni, calomnii, prin folosirea clerului şi a spărgătorilor de grevă au fost spulberate de realităţi. Bruxelles, Liège, Charleroi, Anvers, toate centrele industriale ale Belgiei au fost paralizate. Uzinele şi-au închis porţile. Tramvaiele şi trenurile au încetat să mai circule. În şcoli s-a aşternut liniştea desăvîrşită.

Încă din primele zile ale mişcării greviste, cadrele didactice şi cu deosebire cele din şcolile comunale, s-au aflat în rîndurile greviştilor. Profesorii şi învăţătorii puteau fi întîlniţi în lungile coloane ce străbăteau străzile Bruxelles-ului, ale Liège-ului, ale Anvers-ului. Ei înfruntau cu curaj poliţiştii călări, jeturile cu apă rece ale maşinilor pompierilor, gloanţele jandarmilor. Aceeaşi hotărîre de luptă îi anima pe cei ce părăsiseră liniştea sălilor de clasă din şcoli spre a participa la furtunoasele acţiuni greviste.

Trec săptămînile. Oamenii muncii înfruntă sălbaticele şi sîngeroasele represiuni guvernamentale şi luptă din greu cu lipsurile materiale. Dar ei nu cedează. Deşi unii lideri de dreapta ai sindicatelor şi ai socialiştilor sînt dispuşi să ajungă la un compromis cu guvernul, lupta continuă.

Amploarea şi forţa mişcării greviste sînt o lovitură serioasă dată apologeţilor capitalismului, celor ce vor să înfrumuseţeze tragicele realităţi din lumea capitalului. Împotriva mizeriei, pentru pîine şi pace — muncitorii belgieni luptă cu hotărîre.

E. Obrea

La cercul de chimie al Casei pionierilor din Iaşi

CONCURSURI

Institutul agronomic din Timişoara organizează concurs pentru ocuparea următoarelor posturi de cadre didactice vacante :

1). Asistent la catedra de educaţie fizică, disciplina educaţie fizică, poziţia II/2 din statul de funcţiuni ;

2). Asistent la catedra de agricultură generală, disciplina pedologie, poziţia IV/12 din statul de funcţiuni ;

3). Asistent la catedra de agricultură generală, disciplina topografie, poziţia IV/13 din statul de funcţiuni ;

4). Asistent la catedra de agricultură specială, disciplina fiziologie vegetală şi microbiologie, poziţia V/15 din statul de funcţiuni ;

5). Asistent la catedra mecanizare, disciplina tractoare, unelte şi maşini pentru agricultură, poziţia VII/11 din statul de funcţiuni ;

6). Asistent la catedra de mecanizare, disciplina fizică-meteorologie şi matematici generale, poziţia VII/12 din statul de funcţiuni ;

7). Asistent la catedra de chimie şi alimentaţie, disciplina anorganică, organică şi biologică, poziţia VIII/13 din statul de funcţiuni ;

8). Asistent la catedra de zootehnie generală, disciplina anatomie-histologie şi fiziologie animală, poziţia IX/12 din statul de funcţiuni;

9). Asistent la catedra de zootehnie specială, disciplina bovine-ecvine, poziţia X/12 din statul de funcţiuni.

10). Asistent la catedra de practică, disciplina întroducerea în practica agricolă, poziţia XI/3 din statul de funcţiuni;

11). Asistent la catedra de practică, disciplina introducerea în practica agricolă, poziţia XI/8 din statul de funcţiuni;

12). Şef de laborator la catedra agricultură generală, poziţia IV/15 din statul de funcţiuni ;

13). Şef de cabinet la catedra agrobiologie şi organizarea I.A.S., poziţia VI/15 din statul de funcţiuni ;

14). Şef de laborator la catedra de zootehnie generală, poziţia IX/13 din statul de funcţiuni ;

15). Preparator principal la catedra chimie şi alimentaţie, poziţia VIII/15 din statul de funcţiuni ;

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la data publicării acestui anunţ o cerere în acest sens rectoratului Institutului agronomic din Timişoara, la care vor anexa următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii ; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţilor profesionale şi obşteşti eliberat de instituţia (întreprinderea) la care îşi are funcţia de bază, sau recomandarea şefului de catedră în cazul cînd candidatul funcţionează în învăţămînt ; certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Concursul pentru ocuparea posturilor de mai sus se va ţine la Institutul agronomic din Timişoara în termen de două luni de la data apariţiei în ziar a anunţului.

★

Institutul de Construcţii din Bucureşti anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1. Preparator la catedra Clădiri civile, poziţia 15 din statul de funcţiuni ;

2. Asistent la catedra Clădiri civile, poziţia 11 din statul de funcţiuni ;

3. Preparator la catedra Mecanica construcţiilor, poziţia 21 din statul de funcţiuni ;

4. Preparator la catedra Mecanica construcţiilor, poziţia 22 din statul de funcţiuni ;

5. Şef de cabinet la catedra Organizarea, planificarea şi economia construcţiilor, poziţia 11 din statul de funcţiuni.

6. Asistent la catedra Organizarea, planificarea şi economia construcţiilor, poziţia 10 din statul de funcţiuni ;

7. Şef laborator la Centrul de cercetări nr. 5, instalaţii şi termotehnică, poziţia 2 din statul de funcţiuni ;

8. Preparator principal la catedra Instalaţii, poziţia 8 din statul de funcţiuni ;

9. Şef de laborator la catedra Tehnologie mecanică şi organe de maşini, poziţia 9 din statul de funcţiuni ;

10. Asistent la catedra Matematici, poziţia 15 din statul de funcţiuni;

11. Asistent la catedra Geometrie descriptivă, poziţia 12 din statul de funcţiuni ;

12. Preparator la catedra Poduri, poziţia 15 din statul de funcţiuni ;

13. Preparator la catedra Construcţii feroviare, poziţia 7 din statul de funcţiuni ;

14. Preparator principal la catedra Topografie, poziţia 12 din statul de funcţiuni ;

15. Şef de laborator la catedra Topografie, poziţia 11 din statul de funcţiuni ;

16. Şef de laborator la catedra Geodezie, poziţia 11 din statul de funcţiuni ;

17. Preparator principal la catedra Geodezie, poziţia 13 din statul de funcţiuni ;

18. Preparator principal la catedra Fizică, poziţia 14 din statul de funcţiuni ;

19 ; Asistent la catedra Fizică, poziţia 11 din statul de funcţiuni ;

20. Asistent la catedra Hidraulică şi construcţii hidrotehnice, poziţia 11 din statul de funcţiuni;

21. Preparator la catedra Alimentări cu apă şi canalizări, poziţia 8 din statul de funcţiuni ;

22. Asistent la catedra Educaţie fizică, poziţia 9 din statul de funcţiuni ;

23. Asistent la catedra Educaţie fizică, poziţia 10 din statul de funcţiuni ;

24. Şef de cabinet la catedra Matematici, poziţia 25 din statul de funcţiuni.

La concurs se pot prezenta persoanele care funcţionează în posturi de asistenţi, şef de laborator sau şef de cabinet, preparator principal şi preparator, sau persoane din producţie care au diplomă de examen de stat, de licenţă, de inginer etc. în specialitatea corespunzătoare postului. Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta, în decurs de o lună de la publicarea prezentei, o cerere adresată rectoratului Institutului de construcţii din Bucureşti, b-dul Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August. Cererea va fi însoţită de următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; lucrările ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia în care îşi are funcţia de bază, din care să rezulte şi vechimea în cîmpul muncii ; memoriu de activitate didactică-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografie.

Concursul pentru ocuparea posturilor de asistent constă din următoarele probe : o probă scrisă şi orală la disciplina (disciplinele) care formează obiectul postului respectiv ; o probă practică la disciplinele care comportă lucrări practice sau de atelier ; o probă pedagogică, care constă din conducerea unei şedinţe de seminar sau lucrări practice după specificul disciplinei.

Concursul pentru ocuparea posturilor de şef de laborator sau cabinet, preparator sau preparator principal constă din următoarele probe: o probă scrisă şi orală la disciplina de specialitate; o probă practică la disciplinele care au prevăzute lucrări practice.

Locul şi data concursului vor fi anunţate direct candidaţilor admişi la concurs pentru postul respectiv.

De la corespondenţi

Profesorul SEBASTIAN GEORGESCU din raionul Horezu ne relatează că ţăranii muncitori din satul Turceşti au participat zilele trecute la un eveniment de seamă din viaţa satului: inaugurarea noii construcţii a şcolii în care învaţă fiii şi fiicele lor. La această sărbătoare au participat peste 500 săteni. Ei au vizitat încăperile spaţioase şi luminoase ale noii clădiri, la ridicarea căreia au pus şi ei umărul. Într-adevăr, mulţi dintre ţăranii muncitori au lucrat voluntar pentru grăbirea ritmului de construire a şcolii, contribuind astfel şi la realizarea unor însemnate economii.

★

Corespondentul SEVER PAŞCA de la Grupul şcolar al Trustului minier din Baia Mare ne relatează despre succesele obţinute de elevi, sub conducerea profesorilor, în confecţionarea materialului didactic.

În şcoală s-a format un cerc de desen tehnic la care participă numeroşi elevi ai şcolii tehnice de maiştri din cadrul grupului şcolar. Pe baza indicaţiilor primite de la profesorii de specialitate, membrii cercului de desen tehnic au confecţionat numeroase planşe reprezentînd diverse piese, agregate, metode de exploatare minieră etc. Datorită activităţii desfăşurate de membrii cercului de desen tehnic cabinetele grupului şcolar au fost înzestrate cu un bogat material didactic.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 596 | vineri 20 ianuarie 1961 | 8 pagini 25 bani

Noi construcții școlare

Astăzi și în cele mai îndepărtate sate și cătune din raioanele de munte ale regiunii Crișana, unde în trecut 75 la sută din locuitori erau analfabeți, funcționează azi școli noi, moderne, cămine culturale, biblioteci și cinematografe. Numai în anul trecut în satele raioanelor Beiuș, Aleșd, Gurahonț și Simleu s-au construit 47 școli elementare.

In prezent, în satele și orașele regiunii Crișana se află în construcție 72 de școli elementare, precum și alte numeroase construcții social-culturale.

Noi construcții școlare continuă să se ridice și în celelalte regiuni ale patriei. De pildă, în localitățile Negru Vodă și Băneasa din regiunea Dobrogea au fost terminate recent lucrările de construire a două școli noi, cu cîte 20 săli de clasă.

In orașul Brașov, pe lîngă numeroase lucrări pentru construcția de locuințe, a început zilele trecute construcția a încă trei școli noi, cu cîte 16 săli de clasă fiecare.

Printre noile clădiri școlare ridicate în patria noastră se află și localul Școlii pedagogice din Suceava, pe care-l înfățișează fotografia alăturată.

Candidați ai F.D.P.

Intr-o atmosferă plină de însuflețire, oamenii muncii din toate colțurile țării, întruniți în adunări populare, își propun candidații în alegerile pentru Marea Adunare Națională și pentru sfaturile populare. Cei mai devotați fii ai poporului, cei mai harnici, mai cinstiți și mai pricepuți muncitori, tehnicieni, țărani și intelectuali sînt propuși candidați ai Frontului Democrației Populare în alegerile ce se apropie.

Cu mîndrie au aflat oamenii muncii din școli că printre cei ce au această cinste se numără și cadre didactice. Învățătorii și profesorii trecuți pe listele de candidați sînt oamenii cu care școala se mîndrește pe bună dreptate. Numai cuvinte de laudă au, de pildă, cetățenii din comunele și satele Reteag, Bața, Ciceu-Giurgești și Negrilești, raionul Dej, despre profesoara Cornelia Borza.

— Ne mîndrim cu profesoara noastră — a spus la adunare Valentin Năstase, țăran din Ciceu-Giurgești. O vedem cum își pune la inimă treburile obștești și luptă ca viața noastră să fie tot mai bună, pentru a face ca pretutindeni să prindă rădăcini învățătura partidului.

Cuvintele vorbitorului și ale celorlalți cetățeni care au susținut propunerea ca tovarășa Cornelia Borza să fie candidată a F.D.P. în circumscripția electorală regională Reteag se întemeiază pe sumedenia de fapte pline de patriotism ale profesoarei: străduință permanentă de a-i educa și instrui cît mai bine pe copiii ce i-au fost încredințați, de a ajuta la construirea școlii și amenajarea parcului din comuna Reteag, la înființarea dispensarului medical de pediatrie și a secției de stomatologie pe lîngă dispensar, de a lămuri pe țăranii muncitori că drumul cel mai sigur ce duce la bunăstare și fericire este drumul gospodăriei colective.

Propunerea ca tovarășa Sofia Anghel, șefa secției de învățămînt București să fie candidată a F.D.P. pentru Sfatul popular al Capitalei a fost susținută cu căldură de numeroși cetățeni și de muncitorii fabricilor „Răscoala din 1907" și „Fraga", adunați în sala Casei de cultură a raionului V. I. Lenin. Vorbitorii au subliniat înfăptuirile deosebite obținute în domeniul învățămîntului în Capitală, au vorbit despre noile școli construite în raioanele Bucureștiului, dînd exemple privitoare la munca plină de abnegație depusă de tovarășa Sofia Anghel, la contribuția pe care a adus-o la succesele dobîndite.

Tovarășul Gheorghe Ciolac, inspectorul șef al secției de învățămînt și cultură a Sfatului popular raional N. Bălcescu, este și el bine cunoscut de oamenii muncii din raion pentru activitatea neobosită dusă pe tărîmul școlii, pentru felul în care a înțeles să-și îndeplinească obligațiile de cinste ce i-au revenit în calitate de deputat în sfatul popular raional. De aceea, propunerea făcută în adunarea cetățenească ce s-a ținut zilele trecute în sala întreprinderii Imprimeria C.F.R. — Filaret, ca tov. Gheorghe Ciolac să fie înscris pe lista candidaților F.D.P. în alegerile de deputați, a fost primită cu mult entuziasm de muncitorii, funcționarii, cadrele didactice și ceilalți locuitori ai cartierului aflați în sală.

Cuvinte de laudă adresate învățătorilor și profesorilor pot fi auzite în multe din adunările cetățenești ce se desfășoară acum cu prilejul desemnării candidaților F.D.P. Căldura cu care oamenii muncii propun sau susțin propunerile de a fi trecuți pe lista candidaților învățători și profesori sînt grăitoare pentru stima și prețuirea de care se bucură azi în țara noastră munca devotată a cadrelor didactice, pusă în slujba ridicării școlii noastre, a răspîndirii culturii în masele largi.

Un început promițător

Observații în legătură cu lucrările personale prezentate la examenul de gradul II

De curînd s-a încheiat prima sesiune de examene pentru acordarea gradului II, examene care fac parte din sistemul de perfecționare a cadrelor didactice, fiind menite să stimuleze ridicarea continuă a măiestriei lor pedagogice, atragerea lor în valorificarea experienței proprii și în munca de cercetare metodico-științifică a celor mai importante și mai actuale probleme ale școlii noastre.

Rezultatele cu care s-au încheiat examenele au arătat că mulți candidați au privit problema pregătirii lor cu toată seriozitatea, au reușit să trateze temele date la examen la un nivel științific și metodic corespunzător.

Un element pozitiv al examenului de gradul II și care merită a fi subliniat în mod deosebit îl constituie obligația candidaților de a prezenta o lucrare personală cu caracter metodico-științific și de a susține această lucrare în fața comisiei de examinare. Această obligație are o deosebită importanță în primul rînd prin faptul că îi îndreaptă pe învățători și profesori spre munca de cercetare științifică, care va căpăta astfel un caracter mult mai larg, iar în al doilea rînd, prin faptul că dă posibilitate unei mai bune cunoașteri, valorificări și generalizări a experienței pozitive acumulate în decurs de mulți ani de către cele mai merituoase cadre didactice. Acum, cînd această experiență începe să fie concretizată în numeroase lucrări cu caracter metodico-științific, se poate organiza cu ușurință publicarea celor mai merituoase dintre acestea după o selecționare exigentă, ceea ce va duce, fără îndoială, la îmbogățirea literaturii noastre pedagogice.

Deși candidații nu au avut timp prea îndelungat la îndemînă pentru elaborarea lucrărilor, deși unii dintre ei nu stăpînesc încă suficient metodele de cercetare științifică, se poate trage totuși concluzia că lucrările personale prezentate la această primă sesiune de examene pentru gradul II constituie un început promițător pentru dezvoltarea muncii de cercetare a învățătorilor și profesorilor.

Preocupări pentru cercetarea științifică a unor probleme actuale privind conținutul și metodica predării au existat și pînă acum în rîndurile cadrelor didactice. Aceste preocupări au fost însă destul de restrînse și de sporadice, manifestîndu-se doar la un număr limitat de învățători și profesori, în general membri activi ai societăților științifice sau participanți la sesiunile lecturilor pedagogice. Datorită examenelor pentru obținerea gradului II, însă, munca de cercetare științifică tinde să capete un caracter mult mai larg, mai aprofundat și să îmbrățișeze o tematică mai bogată.

Creșterea interesului cadrelor didactice pentru elaborarea lucrărilor cu caracter metodico-științific se oglindește în mod grăitor în calificativele pe care le-au primit multe dintre aceste lucrări. Din cele 185 de lucrări prezentate la examenul de gradul II pentru învățători la cele două comisii din București, de exemplu, un număr de 88 au fost notate cu 9 și 10. Aceleași calificative le-au primit multe din lucrările prezentate la I.P.C.D.-Cluj pentru specialitățile științe naturale, geografie, economie politică, pedagogie și psihologie, ca și numeroase lucrări prezentate la examenul pentru învățători din același centru.

Principalul merit al lucrărilor care au primit calificative ridicate îl constituie faptul că ele ajung la concluzii practice folositoare pentru activitatea școlilor, a cadrelor didactice. Pot fi citate, în această privință, lucrările „Formarea bazelor concepției materialist-dialectice la elevii școlii elementare prin predarea cunoștințelor de științele naturii" (de Constantin Arsene, învățător din Pitești); „Formarea deprinderilor de muncă independentă la elevii din clasele I—IV" (de Florea State, învățător din Curtea de Argeș); „Organizarea și desfășurarea lecțiilor în condițiile predării simultane la două sau mai multe clase" (de Dumitru Vișinescu, învățător din Găești); „Structura și metodica lecțiilor în învățămîntul seral" (de Aurora Demetrescu, profesoară din Sibiu); „Dezvoltarea gîndirii logice a elevilor prin predarea sintaxei" (de Alexandru Pop, profesor din Gîlău-Cluj); „Cunoașterea și folosirea justă a elementelor de istorie locală

C. Mincă

(Continuare în pag. 4)

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAŢIILOR SINDICALE

Atenţie sporită problemelor principale

Nu de mult, şcoala de 7 ani nr. 8 din Roman a primit un număr însemnat de oaspeţi, cadre didactice din celelalte şcoli ale oraşului. Comitetul Sindicatului învăţămînt din oraş organizase aci o consfătuire de muncă model, pe o temă de mare actualitate — legarea învăţămîntului de viaţă.

Tema consfătuirii justifica pe deplin interesul pe care l-au manifestat cadrele didactice. Interesul era sporit însă şi de organizarea „model" a consfătuirii. De aceea au participat la această acţiune organizatorii multor grupe sindicale şi membrii unor comitete de secţie din celelalte şcoli ale oraşului.

Consfătuirea s-a desfăşurat după schema obişnuită. Un profesor a prezentat un referat, apoi au urmat dezbateri, iar în încheiere s-a prezentat şi adoptat proiectul de hotărîre al consfătuirii.

Pentru eficienţa consfătuirii urma să se treacă la traducerea în viaţă a măsurilor stabilite în hotărîrea adoptată.

A trecut o lună şi jumătate de la data cînd a avut loc consfătuirea. Unele probleme ridicate în dezbateri au continuat să preocupe cîteva zile pe învăţătorii şi profesorii şcolii. Treptat însă ecoul lor s-a pierdut în ocupaţiile diverse. Liniştea s-a aşternut apoi peste acest „eveniment" care efectiv a rămas fără urmări practice.

O examinare chiar şi sumară a lucrărilor consfătuirii poate lămuri uşor cauzele care au determinat această situaţie. Să ne oprim, spre edificare, asupra hotărîrii adoptate, care stabileşte măsuri menite să ducă la mai strînsa legare a învăţămîntului de viaţă. Printre acestea se numără : încheierea trimestrului cu cele mai bune rezultate la învăţătură, sprijinirea activităţii căminului cultural, ridicarea continuă a nivelului profesional al cadrelor didactice etc. ...toate fără nici un fel de altă indicaţie.

Este clar că asemenea „măsuri" nu puteau fi decît rodul unei superficiale înţelegeri a problemei. Lucrurile se lămuresc şi mai bine dacă cercetăm conţinutul referatului. Acesta are de fapt caracterul unei dări de seamă asupra multor probleme — muncă administrativă, şcolarizare, frecvenţa, apoi predarea literaturii, a istoriei şi aşa mai departe — dar nu ridică nici măcar o singură problemă legată de tema pusă în dezbatere. De altfel, unii dintre participanţii la consfătuire au relevat chiar în cadrul ei aceste neajunsuri. Surprinzător este însă faptul că tovarăşa V. Ionescu, responsabila comisiei propagandei profesionale din comitetul sindicatului, a considerat — în concluziile trase — că această consfătuire... şi-a atins scopul. E de dorit ca pe viitor organizarea unor consfătuiri, chiar dacă nu sînt „model" să se facă cu mai mult simţ de răspundere, spre folosul şcolii şi al cadrelor didactice.

De acest lucru trebuie să se preocupe îndeaproape Comitetul Sindicatului, dat fiindcă propaganda profesională constituie una din principalele sale sarcini. Se pare însă că membrii comitetului nu sînt suficient lămuriţi asupra însemnătăţii ei. De aceea nu-i acordă locul cuvenit în cadrul preocupărilor, al activităţii lor, despre care nu se poate spune însă că este slabă în toate privinţele.

Iată, bunăoară, în munca artistică sînt realizări.

Acum trei ani, pe scena Teatrului Naţional din Iaşi, echipa de teatru a Sindicatului învăţămînt din Roman demonstra pregătire şi măiestrie artistică în întrecerea la care participau formaţiile artistice ale cadrelor didactice din întreaga Moldovă. „Trei generaţii", emoţionanta piesă a Luciei Demetrius, le-a adus atunci, pe lîngă aplauzele unui public entuziast, şi premiul atît de disputat al concursului.

In aceşti trei ani echipa de teatru a continuat să se dezvolte. Repertoriul ei este acum mult mai bogat ,componenţa mai largă. Mai mult încă, s-a creat şi o nouă formaţie, denumită „echipa de tineret". Ambele echipe prezintă adesea spectacole pentru cadrele didactice şi familiile lor, precum şi pentru ceilalţi oameni ai muncii din oraş.

In prezent formaţiile de teatru au în pregătire piesele „Din prea multă dragoste", de K. Ţadev, care se va prezenta în scurt timp, şi „Oameni care tac", de A. Voitin, a cărei premieră va avea loc în primăvară.

Informaţiile de mai sus sînt suficiente pentru a ne înfăţişa în linii generale bogata activitate pe care o desfăşoară Sindicatul învăţămînt din Roman în domeniul pregătirii artistice. Pentru o edificare deplină ar mai trebui adăugat că sindicatul are şi un cor de 80 de persoane, o echipă de dansuri populare de 20 persoane şi, de cîtăva vreme, şi o orchestră semisimfonică, care grupează 30 de învăţători şi profesori. Dacă adăugăm recitatorii, soliştii, cititorii artistici etc., ajungem la cifra de 200 de artişti amatori, Aceasta înseamnă că în Roman fiecare al doilea membru al sindicatului este artist amator. Repertoriul, numărul mare al spectatorilor şi distincţiile obţinute la diferite concursuri vorbesc despre semnificaţia acestor activităţi şi atestă totodată valoarea lor artistică.

Cum reuşeşte Sindicatul învăţămînt din Roman să obţină asemenea succese în activitatea artistică de amatori ? La această întrebare am primit cîteva răspunsuri interesante de la secretarul sindicatului, tov. Gheorghe Dumbravă, care ne-a vorbit despre colaborarea dintre secţia de învăţămînt şi cultură şi sindicat în repartizarea sarcinilor obşteşti, astfel ca activitatea artistică să nu fie împiedicată, dar nici să nu-i supraîncarce pe învăţători şi profesori, ca şi despre stimularea artiştilor amatori prin diverse mijloace. Intr-adevăr, măsurile privitoare la justa repartizare a sarcinilor obşteşti şi evidenţierea celor mai buni activişti dintre artiştii amatori îşi au importanţa lor în buna desfăşurare a muncii. Dar nu pot fi în nici un caz considerate ca suficiente. In afara lor există desigur şi alte motive care au determinat succesul echipelor artistice de amatori ale Sindicatului învăţămînt din Roman. Printre acestea un loc important îl ocupă şi buna organizare a activităţii fiecărei formaţii. Cercul de teatru al cadrelor didactice din Roman, de pildă, lucrează pe baza unor repertorii stabilite minuţios pentru fiecare stagiune în parte. Colectivul ştie dinainte ce anume piese se vor juca în stagiunea respectivă, ce se urmăreşte prin fiecare piesă, cîte spectacole vor fi susţinute şi unde anume. Aceasta are o mare importanţă pentru munca echipelor de teatru. Şi, mai ales, este cu deosebire important faptul că sindicatul a ştiut să-i facă pe toţi membrii echipelor să înţeleagă însemnătatea socială a muncii lor de culturalizare a maselor. Tocmai acestui fapt i se datoresc în primul rînd succesele obţinute.

După cum vedem, comitetul sindicatului se ocupă de activitatea cultural-artistică a membrilor de sindicat cu multă perseverenţă, în mod permanent. El a reuşit să creeze în jurul acestei activităţi o adevărată tradiţie. Diferitele probleme care se ridică în acest domeniu sînt soluţionate cu participarea unui activ obştesc larg, care a antrenat multe cadre didactice pasionate şi competente. Comitetul se mîndreşte cu echipele sale artistice şi nu precupeţeşte nici un efort pentru sprijinirea lor.

Ne întrebăm, pe bună dreptate, de ce nu se ocupă comitetul sindicatului în aceeaşi măsură şi de propaganda profesională ?

Deşi sprijinirea membrilor de sindicat în activitatea profesională este una din cele mai importante probleme ale activităţii organizaţiilor sindicale, comitetul sindicatului învăţămînt din Roman nu i-a acordat nici pe departe atenţia cuvenită. De aceea, în organizarea unor consfătuiri de muncă, a interasistenţelor şi a unor lecţii deschise s-au înregistrat serioase deficienţe. Se pare că unii membri ai comitetelor de secţii şi unii organizatori sindicali nu ştiu încă prea bine cum trebuie organizate consfătuirile, ce anume urmăresc ele şi cum pot contribui efectiv la îmbunătăţirea activităţii profesionale a cadrelor didactice. De altfel, slaba preocupare a sindicatului pentru munca profesională rezultă şi din faptul că în afara unor consfătuiri de muncă, a interasistenţelor şi a lecţiilor deschise nu s-au iniţiat nici un fel de alte acţiuni dedicate sprijinirii activităţii profesionale a membrilor de sindicat, cum ar fi conferinţele, recenziile asupra unor lucrări ştiinţifice şi pedagogice etc.

Este ştiut că în ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice propaganda profesională desfăşurată pe linie sindicală are o mare însemnătate. Nu este admisibil ca tocmai latura principală a activităţii să fie neglijată

A nins din belşug şi în Bucureşti

Cetăţenii din circumscripţia electorală nr. 9 Şieu, raionul Bistriţa, au aprobat în unanimitate drept candidată a lor în alegerile pentru Marea Adunare Naţională pe învăţătoarea Lucreţia Brendea din Şieu-Măgheruş. Iată pe candidată stînd de vorbă cu un grup de cetăţeni despre probiemele gospodăreşti

In întîmpinarea alegerilor

Apropierea însemnatului eveniment din viaţa întregului popor muncitor — alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională şi sfaturile populare — constituie un puternic stimulent în mobilizarea tuturor forţelor la realizarea înainte de termen a măreţelor sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

Educatoarele, învăţătorii şi profesorii, alături de întreg poporul muncitor îşi înzecesc în această perioadă eforturile pentru a întîmpina măreţul eveniment cu cît mai frumoase realizări în activitatea şcolară şi extraşcolară.

★

Sute de învăţători şi profesori din Capitală desfăşoară o frumoasă activitate legată direct de campania alegerilor. Cu dragoste sprijină ei comisiile electorale, ajutînd la pregătirea unor programe interesante şi atractive la casele alegătorului, la desfăşurarea unei largi agitaţii în mase pentru susţinerea candidaţilor F.D.P. Cu mult drag îşi dau aportul la această activitate, de pildă, profesoarele Maria Ştefănescu, Carmen Rădulescu, profesorii Ioan Georgescu, Jean Enescu, Sabin Leizerovici, Vladimir Dumbravă, Ionel Vasilescu, Virgil Mirea, învăţătorii Hedwiga Rujan, Constantin Dumitrăşcuţă şi mulţi alţii.

Iată, bunăoară, pe profesorul Gheorghe Păunescu, directorul Şcolii de 7 ani nr. 107 care, după orele de curs, poate fi întîlnit în aceste zile adeseori la Casa alegătorului din comuna Jilava. Zilnic vin aici zeci şi sute de muncitori şi ţărani muncitori dornici să afle amănunte în legătură cu alegerile de la 5 martie. Multe din lămuririle solicitate sînt date de profesor. În cadrul Casei alegătorului din Jilava se organizează regulat manifestări care de care mai interesante, cum ar fi conferinţe, vizionări de filme şi programe de televiziune, programe artistice etc. La această bogată şi multilaterală activitate participă şi alte cadre didactice din comună, ca de exemplu profesorul Vasile Bucuroiu, învăţătoarea Sonia Rotaru şi alţii.

Cum în aceste zile în comuna Jilava se completează şi ultimele cereri de înscriere în gospodăria agricolă colectivă ce va lua fiinţă în curînd, colectivul didactic al Şcolii nr. 107 a intensificat acţiunea de lămurire a ţăranilor asupra avantajelor muncii în comun. Folosind exemple grăitoare, învăţătorii şi profesorii au arătat concret elevilor şi părinţilor lor roadele muncii unite, care dă posibilitatea folosirii maşinilor şi tehnicii înaintate în scopul obţinerii unui belşug de produse calitativ superioare.

★

În toate şcolile Capitalei se fac pregătiri în vederea importantului eveniment de la 5 martie. Peste tot domneşte o atmosferă de muncă entuziastă pentru ridicarea calităţii muncii instructiv-educative. Astfel, la Şcoala de 7 ani nr. 102 din Şoseaua Olteniţei învăţătorii, profesorii şi instructorul superior îi sprijină pe pionieri să pregătească în cinstea alegerilor o adunare de unitate cu tema : „Republica mea — patria mea dragă". Tot în întîmpinarea alegerilor colectivul de profesori de la Şcoala de 7 ani nr. 109 a hotărît să extindă sectoarele în care se foloseşte autodeservirea şi să îmbunătăţească activitatea extraşcolară — mijloace importante pentru educarea comunistă a elevilor.

Prof. Ion N. Chiţu

Formarea simţului de răspundere al elevilor pentru utilajele cu care lucrează

Nu de mult, în secţia metodică de specialitate a cercului nostru pedagogic s-au purtat discuţii privitoare la educarea elevilor în spiritul grijii faţă de instrumentele şi sculele ce li se încredinţează în timpul orelor de practică în întreprinderi. Ne-am dat seama, în decursul activităţii cu elevii, că problema aceasta este deosebit de importantă. Într-adevăr, este nevoie ca încă de pe acum tinerii să-şi formeze, paralel cu deprinderile de muncă, şi deprinderea de a mînui cu grijă utilajele încredinţate, astfel încît atunci cînd vor intra în producţie să poată folosi intensiv utilajele şi în acelaşi timp să contribuie la prelungirea duratei de folosire a acestora.

Pe de altă parte, dacă ţinem seama că în multe ateliere şi secţii de producţie ale întreprinderilor lucrează numeroase grupe de elevi, putem vedea uşor că întărirea grijii elevilor faţă de utilajul încredinţat are şi un aspect economic. Atunci cînd profesorii-maiştri acordă insuficientă atenţie acestui aspect al muncii educative se poate întîmpla ca unii elevi să lucreze nereglementar cu sculele încredinţate, degradînd sau chiar pierzînd unele din aceste scule, ceea ce aduce prejudicii întreprinderilor.

Discuţiile purtate în secţia metodică a cercului pedagogic au scos în evidenţă experienţa pozitivă a unor profesori-maiştri în ceea ce priveşte dezvoltarea simţului de răspundere al elevilor faţă de utilajul cu care lucrează. Ei au folosit în acest scop exemple concrete din producţie, privind activitatea desfăşurată de muncitorii-fruntaşi care au realizat importante economii prin folosirea raţională şi plină de grijă a sculelor — cuţite de strung, pile, burghie, electrozi pentru sudură. De asemenea, o formă eficientă a muncii educative în această direcţie o constituie colaborarea profesorilor-maiştri cu diriginţii şi cu organizaţiile U.T.M. în vederea organizării în orele de dirigenţie şi în adunările generale U.T.M. a unor discuţii în legătură cu atitudinile pozitive şi negative ale elevilor faţă de utilajul care le este încredinţat în timpul practicii.

O serie de profesori-maiştri au făcut cunoscute, în cadrul discuţiilor din cercul pedagogic, cîteva procedee pe care le aplică ei în reglementarea însăşi a folosirii sculelor. Astfel de procedee, determinîndu-i pe elevi să acorde toată atenţia felului cum mînuiesc sculele, au şi ele o însemnată influenţă educativă.

De exemplu, unii profesori-maiştri au arătat că numerotează locurile de muncă şi sculele şi întocmesc un grafic al elevilor care lucrează cu ele. Toate sculele purtînd acelaşi număr aparţin locului de muncă marcat cu numărul respectiv. Pe baza graficului elevii din diferite grupe pot cunoaşte precis locul lor de muncă. Ei se deprind astfel să controleze sculele luate în primire şi să nu le mai schimbe între ei decît cu ştirea profesorului-maistru. La terminarea orei de practică elevii predau sculele maistrului, care le controlează, în timp ce ei se ocupă de curăţatul locului de muncă.

Rezultate bune în folosirea cu grije de către elevi a sculelor obţin şi acei profesori-maiştri care au aranjat la locul de practică un dulap cu circa 20 de sertare — cîte unul pentru fiecare elev din grupă — în care se păstrează sculele. Sertarele sînt numerotate şi au pe ele etichete pe care sînt notate numele elevilor ce folosesc sculele din sertarul respectiv. În interiorul fiecărui sertar se află un inventar al sculelor. La începutul activităţii practice elevii confruntă sculele cu inventarul şi verifică totodată dacă ele nu prezintă defecţiuni. Fiecare elev răspunde de sculele luate în primire în to' timpul orei de practică, pînă în momentul cînd le predă elevului din schimbul următor. În cazul unor eventuale lipsuri sau deteriorări elevii trebuie să-l anunţe imediat pe profesorul-maistru. Sertarele cu scule sînt controlate periodic de acesta.

O metodă deosebit de utilă mai ales în atelierele şi secţiile unde lucrează, în cursul unei săptămîni, un număr mai mare de elevi este aceea a folosirii „mărcilor de control", aşa cum se obişnuieşte în întreprinderi, mai cu seamă în metalurgia prelucrătoare. „Mărcile de control" ale elevilor se pot confecţiona în cadrul unei ore de practică, din tablă cositorită (cutii de conserve). Ele au o suprafaţă de cca. 15 cm², forma de triunghi, pătrat, exagon sau octogon şi sînt prevăzute cu o mică gaură (diametru 3 mm) într-o parte, pentru a putea fi înşirate. Prin poansonare se imprimă în partea din mijloc a mărcii numărul matricol al elevului căruia îi aparţine respectiva marcă. Fiecare elev îşi confecţionează 5—10 „mărci de control" de acest fel, fiind obligat să le păstreze ca şi caietele de practică şi să le aducă cu el la fiecare oră de lucrări în atelier. În schimbul fiecăreia dintre aceste mărci el primeşte una din sculele necesare efectuării unei anumite lucrări.

De obicei, pentru a putea folosi cît mai raţional timpul de lucru în scopul îndrumării şi controlului muncii elevilor, profesorii-maiştri care au introdus procedeul mărcilor de control numesc zilnic, prin rotaţie, cîte un elev ca „responsabil pentru scule". Acesta primeşte de la profesorul-maistru sculele necesare executării lucrării şi le predă elevilor din grupă, la cerere, în schimbul mărcilor de control. Elevilor li se atrage atenţia să nu-şi scoată toate sculele deodată, ci numai cele necesare operaţiei la care lucrează şi să le dea înapoi după terminarea operaţiei, schimbîndu-le cu sculele necesare continuării lucrului. Elevul responsabil verifică sculele primite şi sesizează orice neregulă constatată. Totodată el execută, în timpul cînd este mai puţin ocupat, diferite lucrări de întreţinere a sculelor, la indicaţiile maistrului (schimbarea pilelor uzate cu altele noi, schimbarea mînerelor rupte, ascuţirea acelor de trasare, ascuţirea punctatoarelor, a dălţilor şi altele).

Exemplele de mai sus, relatate de profesorii-maiştri au dovedit în mod elocvent numeroasele posibilităţi existente pentru întărirea educaţiei elevilor în spiritul răspunderii faţă de bunul încredinţat şi, în acelaşi timp, pentru orientarea acestora spre o folosire justă şi economică a sculelor.

Ervin Etter
maistru la Şcoala medie nr. 2 din Sibiu

APRECIEREA cunoştinţelor şi deprinderilor practice ale elevilor

Aprecierea justă a activităţii practice efectuate în întreprinderi de elevii şcolilor de cultură generală constituie un mijloc important de cunoaştere a măsurii în care îşi însuşesc ei priceperile şi deprinderile de lucru şi, în acelaşi timp, un element de stimulare a interesului şi dragostei lor faţă de munca practică. De aceea acord o mare atenţie aprecierii şi notării cunoştinţelor şi deprinderilor practice, pregătindu-mă amănunţit pentru aceasta.

Obişnuiesc ca, în funcţie de conţinutul lecţiei pe care o predau, să-mi formulez din timp, în planul-conspect al acesteia, întrebări de control cu ajutorul cărora să verific cît mai deplin cunoştinţele tehnice ale elevilor. De pildă, pregătindu-mă să predau la clasa a IX-a lecţia „Strunjirea conică", am formulat întrebări privitoare la strunjire, în raport cu produsele ce se prelucrează la strunguri în întreprinderea în care-şi fac practica elevii. Iată cîteva din aceste întrebări: Pe ce lege din fizică se bazează funcţionarea injectorului? Din ce metal se face pistolul la injector şi care este turaţia de lucru a strungului ţinînd seama de duritatea şi diametrul pistolului? Cu ce cuţit şi sub ce unghi se lucrează la strunjirea fină a pistolului?

Aprecierea cunoştinţelor însuşite de elevi cu privire la principiile ştiinţifice care stau la baza construcţiei şi funcţionării unor maşini şi aparate, ca şi aprecierea cunoştinţelor tehnice privind funcţionarea diferitelor instalaţii nu pot fi separate de aprecierea deprinderilor practice pentru executarea anumitor lucrări. Efectuez verificarea acestor deprinderi în mod diferit, în funcţie de specificul muncii elevilor. În clasa a IX-a, ai cărei elevi fac practică în atelierele de maşini-unelte, aprecierea măsurii în care şi-au însuşit ei deprinderile decurge fără greutăţi, întrucît porneşte de la calitatea execuţiei unei anumite piese, executate pe cît posibil integral de către un anumit elev. Lucrurile sînt mai complicate însă atunci cînd trebuie să apreciez nivelul deprinderilor de muncă însuşite de elevii claselor a X-a şi a XI-a, care fac practică în ateliere de reparaţii auto şi la instalaţii electrice, unde majoritatea lucrărilor se efectuează în echipe, nu pe locuri individuale de muncă. În această situaţie obişnuiesc să mă orientez după aprecierile făcute de maistrul secţiei şi de şeful echipei în care lucrează elevii şi să verific minuţios caietele de practică. În acelaşi timp, în fiecare şedinţă de lucru urmăresc în mod special îndeminarea şi disciplina în muncă a cîte 2–3 elevi din grupă.

În general, în aprecierea cunoştinţelor şi deprinderilor de muncă ale elevilor iau în consideraţie următoarele elemente: volumul cunoştinţelor, gradul de aprofundare a materialului, măsura în care pot da exemple, măsura în care leagă problemele tehnice de cunoştinţele căpătate la lecţiile de fizică, matematică etc., priceperea de a aplica cunoştinţele în diferite activităţi practice şi nivelul de însuşire a deprinderilor de muncă.

Pe baza rezultatelor obţinute pînă acum socotesc că aceste criterii de verificare şi apreciere a cunoştinţelor tehnice şi a deprinderilor de muncă corespund cerinţelor unei pregătiri practice temeinice a elevilor din şcolile de cultură generală.

Gheorghe Stoian
profesor-maistru la Şcoala medie nr. 12 din Capitală

Schimb de experienţă

Secţia de învăţămînt a raionului 23 August a organizat de curînd, cu sprijinul secţiei de învăţămînt a Capitalei, un schimb de experienţă cu tema „Pentru o mai strînsă legătură a învăţămîntului cu practica din producţie". La acest schimb de experienţă au participat responsabilii cabinetelor pedagogice raionale, profesori de fizică, de chimie, de ştiinţe naturale şi de lucrări practice, precum şi responsabili ai comisiilor metodice de specialitate din şcoli.

Tovarăşa E. Popovici, responsabila cabinetului pedagogic al raionului 23 August, a prezentat o serie de aspecte din munca cadrelor didactice pentru asigurarea unei strînse legături între predarea cunoştinţelor teoretice şi practică. Astfel, a fost apreciată pozitiv activitatea profesorilor de fizică de la şcolile medii nr. 13 şi nr. 15. Pe lîngă munca pe care o desfăşoară în clasă, aceştia se preocupă şi de orientarea spre practică a activităţii desfăşurate de elevi în afara clasei. În cadrul cercurilor de radiotehnică elevii acestor şcoli au construit aparate electrice cu care au făcut experienţe interesante şi instructive. De asemenea, la Şcoala medie nr. 29 „Alexandru Sahia", sub directa îndrumare a cabinetului pedagogic raional şi a secţiei de învăţămînt raionale, s-a amenajat un lot şcolar care permite desfăşurarea în bune condiţii a numeroase şi interesante lucrări agricole.

Din discuţiile purtate în cadrul schimbului de experienţă, care au dat unui mare număr de profesori posibilitatea să-şi împărtăşească reciproc metodele şi procedeele folosite în vederea legării învăţămîntului de practică, s-au desprins o serie de concluzii importante pentru activitatea de viitor. S-a subliniat, bunăoară, necesitatea ca secţiile de învăţămînt şi cabinetele pedagogice raionale să acorde şcolilor un sprijin mai susţinut, să se realizeze o legătură mai strînsă între profesorii care predau bazele ştiinţei şi profesorii de cunoştinţe tehnice, să se planifice şi să se urmărească mai îndeaproape munca în cercuri a elevilor.

N. D.

O lecţie—excursie

Pregătindu-se să studieze, în cadrul lecţiilor de chimie organică, capitolul „Zaharide", elevii claselor a XI-a de la şcolile medii nr. 3, 4 şi 5 din Braşov au făcut împreună sub conducerea profesorilor, o excursie la Fabrica de zahăr din Bod, pentru a cunoaşte nemijlocit procesul tehnologic de fabricare a zahărului.

Întregul personal al fabricii şi conducerea acesteia i-au primit pe elevi cu o deosebită căldură. Inginerii şi tehnicienii le-au dat toate explicaţiile necesare şi au căutat să le prezinte în aşa fel fazele de fabricare a zahărului, încît să poată cunoaşte întregul proces tehnologic. Astfel, elevii au urmărit procesul de fabricare de la descărcarea din vagoane a sfeclei pînă la împachetarea zahărului în cutii, saci etc.

Cu un deosebit interes au cercetat elevii filtrele folosite pentru purificarea zahărului. Pe lîngă filtrele mici, cunoscute de ei ca material didactic la lecţii, filtrele mari din întreprindere li s-au părut impresionante. De asemenea i-au impresionat fineţea şi precizia reglării acestor filtre, tehnica distribuirii lor în succesiune, care permite o perfectă filtrare. Totodată, a fost foarte interesant pentru elevi să vadă cum se desfăşoară cristalizările în sucul zaharat, cristalizări pe care ei le-au efectuat în mic cu alte substanţe în laboratoarele şcolilor.

Cele văzute i-au ajutat pe elevi să înţeleagă mai bine şi însemnătatea mecanizării şi automatizării muncii în industrie. De pildă au aflat că înainte, cînd la descărcatul sfeclei de zahăr din vagoane se folosea munca manuală, erau necesari pentru această operaţie 20—30 muncitori, în timp ce acum, cînd se foloseşte descărcătorul hidraulic, doar doi muncitori dirijează maşina.

Lecţia-excursie a fost astfel deosebit de bogată în învăţăminte. Elevii s-au întors la şcoală cu noi cunoştinţe tehnice şi economice privind producţia industrială, precum şi cu bogate cunoştinţe ştiinţifice, care îi vor ajuta să adîncească problemele ce vor fi predate la capitolul „Zaharide" din chimia organică.

Această lecţie-excursie a dat impuls şi activităţii cercurilor de chimie din şcoli. Elevii care fac parte din aceste cercuri şi-au planificat pentru una din şedinţele lor prezentarea unui referat cu tema „Fabricarea zahărului".

Prof. V. Ivănescu
Braşov

La cercul „mîinilor îndemînatice", harnicele eleve lucrează şorţuleţe, ruf ărie şi hăinuţe pentru copii

Pentru copiii siderurgiștilor hunedoreni a luat ființă, în anul școlar trecut, o școală de muzică care funcționează cu clase de pian și vioară.

Nu de mult a avut loc prima audiție muzicală dată de elevii școlii. În sala mare a clubului „Siderurgistul", cei peste 700 de părinți ai elevilor care urmează cursurile școlii de muzică — muncitori, tehnicieni și ingineri de la Combinatul siderurgic din Hunedoara — i-au ascultat timp de două ore pe copiii lor care le-au arătat ce au învățat din minunata artă a muzicii. Violoniștii au cîntat piese în duet și cuartet, iar pianiștii piese în solo și la patru mîini.

Tinerii interpreți au reușit să prezinte un program frumos, care a plăcut mult auditorilor.

Pe marginea discuției despre

CONTINUITATEA ÎN MUNCA INSTRUCTIV-EDUCATIVĂ

Articolele publicate în paginile „Gazetei învățămîntului" în legătură cu asigurarea continuității în munca instructiv-educativă din clasele a IV-a și a V-a au stîrnit un viu interes în rîndul cadrelor didactice.

Din numeroasele materiale sosite la redacție pe această temă reiese că mulți învățători și profesori au sesizat încă mai de mult unele greutăți ce apar în munca instructiv-educativă o dată cu trecerea elevilor din clasa a IV-a în clasa a V-a, s-au preocupat să descopere cauzele acestor greutăți și să găsească cele mai potrivite măsuri de înlăturare a lor. Fiecare dintre ei a căutat să-și expună constatările în legătură cu această problemă și să-și prezinte experiența în rezolvarea ei. Toți sînt unanimi în a recunoaște că trecerea la școala de 8 ani, permițînd o mai justă eșalonare și repartizare a materiei pe clase, va înlătura trecerile prea brusce de la o clasă la alta ce se mai manifestă încă în conținutul unor programe și manuale precum și, îndeosebi, salturile ce apar în privința volumului de cunoștințe o dată cu trecerea de la clasa a IV-a la a V-a.

În același timp s-a arătat că o cauză esențială a dificultăților existente în munca instructiv-educativă la trecerea elevilor din clasa a IV-a în clasa a V-a o constituie sistemul diferit de muncă în aceste clase — în clasa a IV-a cu un învățător, iar în clasa a V-a cu mai mulți profesori — fără să se realizeze totodată o perfectă unitate de cerințe, de metode și procedee, de apreciere a cunoștințelor elevilor.

Aproape în toate materialele care au sosit în redacție, ca și în materialele publicate, se apreciază că multe din dificultățile de adaptare a elevilor pot fi înlăturate printr-o legătură mai strînsă între învățători și profesori, prin pregătirea elevilor încă din clasa a IV-a pentru activitatea ce o vor desfășura în clasa următoare, prin cunoașterea temeinică a particularităților psihofizice ale copiilor. Dintre aceste materiale poate fi citat de exemplu, cel al tovarășului V. Popeangă din Arad, care analizează cauzele psihologice ale dificultăților de adaptare a elevilor, determinate tocmai de trecerea la sistemul de muncă cu mai mulți profesori. Pentru ușurarea trecerii elevilor de la clasa a IV-a la a V-a tovarășul Popeangă socotește necesar ca încă de pe băncile clasei a IV-a să se pună în fața elevilor perspectiva absolvirii de către ei a școlii de 7 ani (8 ani) și să se asigure pregătirea lor psihică pentru munca cu mai mulți profesori prin reorganizarea stereotipului dinamic format în primii ani de școală pe calea unor măsuri cum ar fi ținerea în clasa a IV-a a unor lecții de către profesorii care vor preda la clasa a V-a, folosirea unor teme și a unor metode de verificare a cunoștințelor specifice acestei clase etc.

Tovarășul Fl. Dițuleasa, învățător la Școala de 7 ani din Vitănești, raionul Costești, consideră că problema continuității în munca instructiv-educativă la clasele a IV-a și a V-a nu poate fi desprinsă de ansamblul măsurilor instructiv-educative ce se iau în școală, că în această privință trebuie să se acorde o grijă deosebită formării și întăririi colectivului de elevi, prin păstrarea pe cît posibil a vechilor colective sau a unor nuclee capabile să influențeze în mod pozitiv pe elevii nou veniți din alte școli în clasa a V-a. De asemenea tovarășul Dițuleasa cere, printre altele, învățătorilor să introducă din clasa a IV-a, fără a-i supraîncărca pe elevi, unele elemente specifice activității în clasele următoare, să se continue în clasa a V-a cu folosirea în măsură mai largă a materialului didactic și a unor procedee metodice familiare elevilor din clasele anterioare și să se realizeze o mai strînsă unitate de vederi în ceea ce privește aprecierea cunoștințelor școlarilor în diferite clase.

Tovarășii I. Costin din Rîmnicu-Sărat, Uța Alexiu din Galați, Constantin Pașcău, directorul Școlii de 7 ani din Lenauheim — regiunea Banat, și mulți alți învățători și profesori fac de asemenea unele propuneri interesante, printre care cităm: desemnarea din vreme a viitorilor diriginți ai clasei a V-a în vederea cunoașterii elevilor și folosirea unor metode de studiu cum ar fi alcătuirea planului lecției în predare chiar din clasa a IV-a etc.

Socotim că aceste propuneri, ca și experiența relatată în articolele publicate, vor ajuta învățătorilor și profesorilor în munca lor. Continuîndu-și eforturile pentru asigurarea continuității în munca instructiv-educativă la clasele IV—V, cadrele didactice vor aduce o contribuție de seamă la realizarea unității în metodele folosite la aceste clase, unitate cerută de generalizarea învățămîntului de 7 ani (8 ani).

Scopul lecției

Am auzit în cîteva rînduri profesori sau învățători vorbind despre două scopuri ale lecției: scopul instructiv și scopul educativ.

Dar poate fi despărțit oare scopul educativ al lecției de scopul ei instructiv? A socoti că lecția are două scopuri, a despărți aspectul educativ de cel instructiv înseamnă a face o mare greșeală, înseamnă a nu ține seama de faptul că formarea și dezvoltarea sentimentelor, a convingerilor sînt laturi de nedespărțit ale unui proces unic — procesul instructiv-educativ.

Prin lecții, care sînt verigă de bază în cadrul educației intelectuale, morale și estetice, elevii își însușesc cunoștințe, li se dezvoltă gîndirea, li se formează concepția comunistă despre lume, li se trezesc sentimente și li se formează convingeri, își dezvoltă capacitățile și aptitudinile creatoare, toate acestea realizîndu-se într-o strînsă unitate. Nu poate fi deci vorba de două scopuri ale lecției, ci de unul singur: cel instructiv-educativ, aceste două aspecte neputînd fi separate unul de celălalt.

Înțelegerea greșită a acestui lucru duce la lipsuri grave în munca din școală. Tocmai pentru că despart în mod artificial aspectul educativ de cel instructiv, unele cadre didactice țin lecții neizbutite, lipsite de valoare instructivă și educativă.

Înțelegînd că lecția are un singur scop — scopul instructiv-educativ — că cele două laturi ale acestui scop trebuie să se realizeze în mod continuu, într-o legătură de nedespărțit, pe tot parcursul lecției, luptînd cu pricepere, prin folosirea celor mai bune mijloace, pentru îmbinarea lor în cadrul scopului unic al lecției, învățătorii și profesorii vor putea asigura muncii lor o eficiență deplină, vor reuși să înfăptuiască în condiții bune educația comunistă a elevilor.

Un început promițător

(Urmare din pag. 1)

la lecțiile de istorie și în cadrul activității extrașcolare pentru realizarea educației patriotice și internaționaliste a elevilor" (de Carol Göllner, profesor din Sibiu) și altele. Valoroase sînt și lucrările unor profesori ca Felicia Nana și Margareta Boer din Cluj, Vasile Vasu din Sibiu, Paul Pteancu și Paul Bartok din Carei, Alexandru Dumitrescu din București, Irina Voichin și Maria Moșneaga din Ploiești etc.

Autorii acestor lucrări au dat temelor pe care le-au tratat o temeinică fundamentare științifică și practică, au dovedit o bună cunoaștere a problemelor teoretice și o bogată experiență practică, priceperea de a analiza și interpreta în mod just această experiență, au arătat că pot mînui cu pricepere metodele de cercetare științifică. Lucrările personale au mobilizat cadrele didactice să-și privească în mod critic activitatea depusă, să descopere unele lipsuri, stabilind măsurile corespunzătoare pentru înlăturarea lor, să motiveze în mod științific metodele și procedeele folosite în scopul îmbunătățirii procesului instructiv-educativ.

Demn de remarcat este și faptul că unele lucrări personale sînt rezultatul unor preocupări de durată ale autorilor, reușind să sintetizeze un bogat material faptic și observații adunate ani la rînd.

Susținerea lucrărilor în fața comisiilor de examinare le-a permis candidaților să sesizeze unele lipsuri ce le-au scăpat la elaborare, să analizeze și să înlăture aceste lipsuri, să prezinte materiale și fapte noi în completarea temelor tratate. Alții și-au dat seama cu acest prilej de lacunele lucrărilor și de necesitatea de a le reface în vederea prezentării lor în diferite sesiuni științifice.

Lucrările apreciate ca bune dovedesc activitatea rodnică, creatoare, depusă de multe cadre didactice, activitate care a fost insuficient cunoscută și valorificată pînă acum. Aceasta nu înseamnă că toate aceste lucrări pot fi valorificate în întregime. Unele conțin numai anumite capitole bine prezentate și fundamentate, în altele se găsesc doar anumite procedee valoroase cu privire la rezolvarea unor probleme mai dificile din activitatea instructiv-educativă sau conțin doar unele procedee originale. Este necesar ca în vederea valorificării lor și a generalizării anumitor concluzii institutele de perfecționare a cadrelor didactice și Institutul de științe pedagogice să studieze cu atenție și să prelucreze în mod critic metodele și procedeele indicate în aceste lucrări, fără ca aceasta să scadă meritele și contribuția autorilor.

Desigur, nu toate lucrările personale prezentate la examenul de gradul II se ridică la nivelul celor citate mai sus. Sînt și lucrări care au fost apreciate ca mediocre sau chiar slabe, care nu aduc nici o contribuție originală la rezolvarea problemelor de conținut sau de metodică. Unele lucrări cuprind o serie de lipsuri și erori de ordin științific sau metodic. O serie de candidați nu au reușit să stabilească un raport just între partea teoretică și partea practică a lucrărilor lor, nu au dat o fundamentare științifică metodelor și procedeelor prezentate. În lucrările lor aceștia s-au mărginit la o prezentare empirică a activității practice, la o relatare stîngace, pur faptică a experienței proprii, ori s-au mulțumit cu fraze generale, cu prezentarea în rezumat a unor lucrări deja apărute.

Ca o lipsă de ordin mai general s-a remarcat insuficienta cunoaștere de către mulți candidați a metodicii muncii de cercetare, absența prezentării planului lucrării, a referirilor bibliografice și a indicării bibliografiei studiate. Cele mai multe din lucrările care au avut astfel de lipsuri au fost lucrări elaborate în pripă, fără o cercetare de durată a temelor tratate și fără o îndrumare metodică din partea cadrelor din institutele de perfecționare.

Se impune ca pe viitor să se creeze condiții mai bune pentru elaborarea lucrărilor personale, prin stabilirea tematicii lor cu cel puțin doi ani înainte de prezentarea la examen, prin alegerea unor teme mai variate și mai clar delimitate, prin indicarea unei bibliografii minimale la fiecare temă și prin acordarea pe parcursul elaborării lucrărilor a unor consultații calificate privind problemele științifice care urmează să fie tratate și metodica cercetării.

Dînd candidaților la examenul pentru obținerea gradului II prilejul să-și perfecționeze propria lor pregătire politico-ideologică și profesională, să-și îmbunătățească mult activitatea, elaborarea lucrărilor personale le creează în același timp posibilitatea să-și aducă contribuția la îmbogățirea teoriei și practicii pedagogice, în vederea ridicării nivelului întregii munci instructiv-educative din școlile noastre. Iată de ce ele trebuie să se bucure de cea mai mare atenție atît din partea cadrelor didactice, cît și din partea forurilor chemate să-i ajute pe învățători și profesori în elaborarea lor.

Compunere despre vacanță

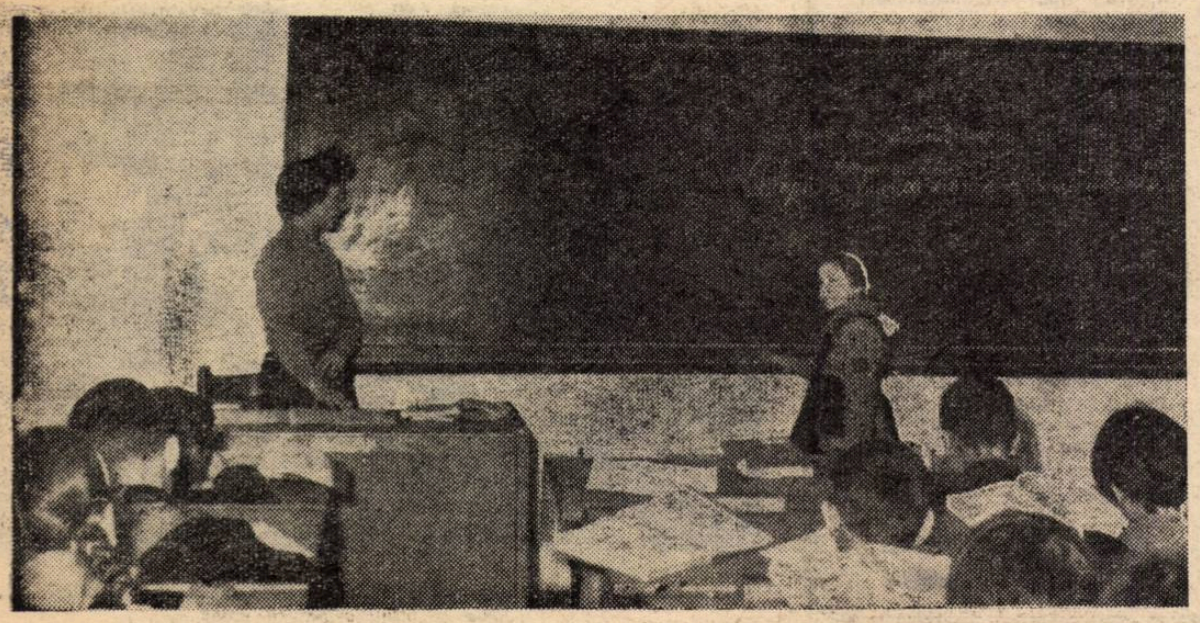

Într-o oră de compunere la Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" din Capitală

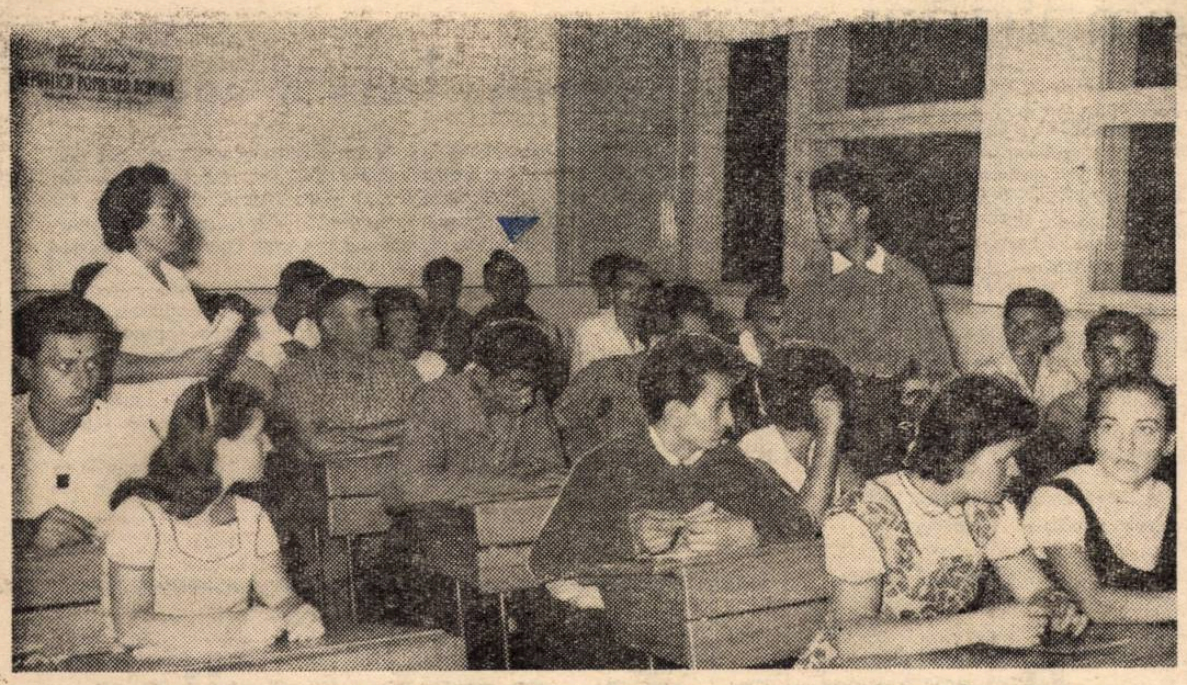

Intr-o clasă la cursurile serale de pe lîngă Şcoala medie nr. 27 din cartierul Ferentari

Analizînd lucrările scrise

Din aceste zile, cînd prima etapă de muncă din şcolile serale se apropie de sfîrşit, ne putem da seama mai bine de ceea ce am realizat în decursul ei, de greutăţile pe care trebuie să le mai învingem, de felul cum ne putem îmbunătăţi munca în cel de al doilea semestru. In această privinţă ne poate fi de un mare ajutor analiza lucrărilor scrise semestriale, care arătîndu-ne nivelul de cunoştinţe al muncitorilor-elevi, ne arată implicit şi calitatea propriei noastre munci, laturile pozitive şi neajunsurile ei.

Asistînd la mai multe ore în care profesorii şcolii noastre au analizat cu muncitorii-elevi lucrările scrise, am observat că, în majoritatea cazurilor, aceştia au tratat cu pricepere subiectele care le-au fost date la matematică, fizică, chimie. Indeosebi s-au orientat cu uşurinţă în dezvoltarea acelor subiecte al căror conţinut era legat de problemele practice, de procesul de producţie din întreprinderile industriale. La lucrările scrise de matematică, de pildă, tinerii muncitori au rezolvat foarte bine o problemă cu mărimi proporţionale, ale cărei date priveau îndeplinirea planului şi productivitatea muncii în condiţiile în care normele sînt depăşite. Au fost de asemenea bine soluţionate probleme privind depăşirea normei de lucru cînd se cere efectuarea unei lucrări într-un timp dat şi productivitatea muncii este sporită. Majoritatea muncitorilor-elevi au aflat rezultatele juste la problemele de geometrie, în care li s-a cerut să determine distanţe pînă la puncte inaccesibile.

Pe de altă parte, lucrările de literatură şi istorie reflectă buna orientare ideologico-politică a tinerilor muncitori în aprecierea fenomenelor de ordin social, de ordin artistic etc. Elevii clasei a VIII-a, de pildă, au reuşit să aprecieze în mod just valoarea ideologică a poeziei „In frunte comuniştii" de M. Beniuc. Legînd luptele din 1933 ale comuniştilor de realizările cu care se mîndreşte astăzi patria noastră, datorită conducerii înţelepte de către partid a construcţiei socialiste, elevii au desprins înalta semnificaţie a versurilor lui Mihai Beniuc. Tinerii muncitori din clasa a XI-a au subliniat în lucrarea scrisă la literatură însemnătatea rolului social al scriitorilor, relevînd funcţia mobilizatoare a operelor literare care slujesc idealurile clasei muncitoare.

Cunoaşterea laturilor pozitive ale lucrărilor scrise ne-a ajutat pe noi, cadrele didactice, să apreciem valoarea şi eficienţa metodelor folosite în predare. Din exemplele date mai sus se desprinde o idee esenţială. Aceea că tinerii muncitori se orientează bine atît în legarea cunoştinţelor teoretice de practică, de problemele producţiei, cît şi în chestiunile care cer un anumit nivel ideologic, o anumită maturitate politică. Aceasta este consecinţa firească a faptului că, respectînd specificul învăţămîntului seral, profesorii au ştiut să folosească în predare cunoştinţele pe care tinerii muncitori le au din producţie, experienţa lor de viaţă, pregătirea politică pe care ei au căpătat-o de-a lungul anilor de muncă în întreprinderi.

Permanenta valorificare în procesul de învăţămînt a experienţei dobîndite de muncitori în sfera muncii productive şi-a dovedit deci eficacitatea şi cu prilejul lucrărilor scrise semestriale. Se impune de aci concluzia că profesorii din şcoala noastră vor trebui să-şi continue şi pe viitor străduniile pe această linie.

Dar, alături de aspectele pozitive, lucrările scrise au şi anumite laturi deficitare. Am observat, de pildă, că subiectele de matematică al căror caracter era pur teoretic au fost rezolvate într-o măsură mai mică decît subiectele legate strîns de problemele practice. Inseamnă, deci, că profesorii de matematică nu au acordat suficientă atenţie preocupării de a-i deprinde pe toţi elevii să se orienteze în chestiunile care nu pot avea întotdeauna suportul unei concretizări imediate. Am observat totodată că există încă elevi care nu au destule cunoştinţe gramaticale. Se mai întîlnesc în lucrările scrise greşeli ortografice, cuvinte folosite impropriu etc. Urmărind în pregătirea elevilor aspecte pe care le-au socotit mai importante şi care au, neîndoielnic, o mare însemnătate — cum ar fi, de pildă, dezvoltarea capacităţii de a interpreta just fenomenele literare — unii profesori au lăsat pe un plan secundar grija pentru felul cum se exprimă în scris elevii, pentru vocabularul pe care-l folosesc. Dar nici aceste probleme nu pot fi socotite ca minore şi noi nu avem dreptul să le neglijăm.

Cunoaşterea lipsurilor existente în lucrările scrise ne ajută să vedem limpede neajunsurile manifestate în procesul predării de-a lungul semestrului pe care-l încheiem. Ele ne arată, totodată, asupra căror probleme va trebui să ne concentrăm pe viitor atenţia pentru ca rezultatele activităţii noastre să fie din cele mai bune.

Astfel, analiza rezultatelor lucrărilor scrise semestriale reprezintă încă unul din factorii care sînt de natură să aducă o contribuţie însemnată la permanenta îmbunătăţire a muncii din şcoala serală, la continua ridicare a calităţii procesului de pregătire a tinerilor muncitori-elevi în această formă de învăţămînt.

M. Mihalcea
director al Şcolii medii serale I.R.E.B.

Lecţiile de recapitulare

Acum, în zilele care preced încheierea semestrului, preocuparea mea principală este de a consolida cunoştinţele pe care le-am predat muncitorilor-elevi în decursul primelor luni ale anului şcolar. Imi stau la dispoziţie, în acest scop, orele de recapitulare pe care le prevede programa. Străduinia mea s-a îndreptat spre folosirea cu un randament cît mai deplin a acestor ore — deci spre planificarea cît mai chibzuită, cît mai atentă a lecţiilor recapitulative.

Parţial, organizarea, structura şi desfăşurarea orelor de recapitulare în şcoala serală este asemănătoare celor de la zi. Şi aici profesorul trebuie să cerceteze, înainte de a alcătui planul lecţiilor de recapitulare, nivelul de pregătire al elevilor lui, să vadă care sînt problemele asupra cărora va trebui să-şi concentreze mai mult atenţia, care sînt lecţiile pe care urmează să pună îndeosebi accentul. Şi aici repetarea întregii materii trebuie să se sprijine pe elementele esenţiale ale capitolelor parcurse.

Ceea ce deosebeşte însă recapitularea efectuată în şcoala serală de recapitularea din şcoala de zi este faptul că aici nu putem recurge decît în foarte mică măsură la studiul individual al elevilor acasă, deoarece ar însemna să-i supraîncărcăm într-o măsură nepermisă pe muncitorii-elevi. Contraindicată mi se pare şi organizarea orelor de meditaţii şi consultaţii, care duce şi ea la supraîncărcare.

Iată, aşadar, că în şcoala serală capătă şi mai multă importanţă chiar decît în şcolile de zi buna organizare şi desfăşurare a orelor de recapitulare, deoarece numai în decursul acestor ore — şi nu prin studiul individual sau prin consultaţii şi meditaţii — trebuie rezolvate (şi rezolvate bine) problemele pe care le ridică temeinica consolidare a cunoştinţelor predate în timpul semestrului.

De la aceste premise am pornit în organizarea lecţiilor recapitulative de fizică la clasele a X-a şi a XI-a. In clasa a X-a am parcurs cu muncitorii-elevi, în primul semestru, electrostatica, legile curentului electric continuu, curentul electric în electroliţi şi gaze şi unele teme din electromagnetism, iar în clasa a XI-a capitolele „Oscilaţii şi unde" şi „Oscilaţii şi unde electromagnetice". Mi-am dat seama că faţă de bogăţia acestui material o simplă reluare mecanică nu va da în nici un caz, rezultatele dorite.

Particularităţile muncii în şcoala serală, particularităţi care adaugă elemente noi şi caracteristicilor obişnuite ale orelor de recapitulare, m-au ajutat să găsesc firul principal în jurul căruia să organizez lecţiile recapitulative. Mă refer anume la faptul că m-am sprijinit în acest scop pe experienţa din producţie a elevilor. In acest fel mi-a fost uşor să trec din nou în revistă cu ei, pentru a le consolida, principalele cunoştinţe studiate pînă acum, legîndu-le de însemnătatea anumitor sectoare industriale şi de perspectivele dezvoltării acestora. In felul acesta lecţiile de recapitulare devin mai strîns legate de viaţă şi totodată, mai atractive, mai interesante.

De exemplu, mi-am propus ca la recapitularea cunoştinţelor despre semiconductori să cer tinerilor care lucrează la secţia de automatizări şi semnalizări de la Termocentrala Brazi să sublinieze însemnătatea semiconductorilor pentru mecanizarea şi automatizarea industriei noastre. De asemenea, ştiind că unii elevi ai mei, electricieni la uzinele „1 Mai", care lucrează la încărcarea acumulatorilor şi la întreţinerea lor, constată încărcarea acumulatorilor prin încercări cu aparate de măsură electrice şi că, pe baza unui calcul învăţat la lecţiile de fizică, au reuşit să afle precis timpul de încărcare a acumulatorilor, am hotărît ca la începutul lecţiei recapitulative cu tema „Curentul electric în electrolizi" să le cer să arate care sînt principalele reguli de folosire a acumulatorilor. Pe baza răspunsurilor la aceste întrebări i-am putut face pe toţi muncitorii-elevi să înţeleagă mai bine problemele lecţiei. După aceea mi-a fost uşor să rezolv cu ei exerciţii recapitulative alcătuite pe baza unui prospect al fabricii „Acumulatorul" din Bucureşti. La fel mi-am propus să procedez la tema privitoare la sudura electrică, bazîndu-mă pe experienţa muncitorilor-elevi de la Uzina mecanică-Ploieşti.

Am relatat aici unele aspecte privind desfăşurarea lecţiilor recapitulative la fizică. Bineînţeles că la alte discipline se folosesc metode şi procedee diferite. Esenţială consider însă că este datoria fiecărui profesor de a efectua pe cît se poate în întregime recapitularea numai în cadrul orelor care-i sînt rezervate, dat fiind că munca în clasă este principala formă de activitate şcolară cu elevii cursurilor serale. Desigur însă că, pentru a realiza bine această sarcină, trebuie să ne străduim să dăm lecţiilor recapitulative maximum de randament. Aceasta constituie, în şcoala serală, una din însemnatele căi pe care se poate asigura ridicarea nivelului de pregătire a tinerilor muncitori-elevi.

Traian M. Popescu
Şcoala medie
„C. I. Parhon"-Ploieşti

Tovarăşa Elena Ungureanu, muncitoare textilistă la Fabrica de postav din Buhuşi, este o elevă sîrguincioasă a cursurilor serale. Iat-o pregătindu-se pentru lecţii în mijlocul colegilor ei.

Pătrunzînd tainele automatizării

Proiectantul-șef se opri satisfăcut la capătul drumului prin noile secții ale fabricii „21 Decembrie".

— Mai aveți puțin — îi spuse el directorului — și puteți trece la probele pentru darea în exploatare a întregii instalații. De fapt, singura problemă mai complicată care v-a rămas de rezolvat este aici, la montarea vibratoarelor — adăugă el, făcînd un cerc cu creionul pe unul dintre planuri.

Planurile acestea, umplînd o mapă impunătoare, reprezentau fiecare o împletitură curioasă. Linii subțiri simple, linii duble, elipse se întrețeseau într-un desen migălos, complicat. Fiecare linie indica conductorul dintr-un circuit electric, fiecare elipsă o rezistență, un punct de legătură sau de bifurcare. Și fiecare dintre aceste planuri prinsese viață în noile dispozitive de comandă automată a instalației Waelz pentru oxizi de zinc.

Intreaga instalație constituie o expresie a tehnicii moderne în domeniul automatizării operației de răcire a gazelor care ies din cuptorul rotativ de oxidare a zincului din zgură. Prin răcire, oxidul de zinc se depune pe anumite suprafețe, de pe care este apoi strîns cu grijă. Toată această operație era pînă nu de mult migăloasă, cerea timp îndelungat și nu permitea valorificarea completă a întregii cantități de oxid de zinc, parte din el rămînînd mai departe pe suprafețele de răcire. Prin automatizare, întreaga operație se reduce acum la mînuirea unor butoane. Acestea vor declanșa automat clapetele pentru reglarea suprafețelor de răcire și vor efectua comanda electrică cu acționare pneumatică a vibratoarelor care vor elibera integral oxidul de zinc depus pe pereții de răcire. Dar pentru ca la comanda dispecerului o simplă apăsare de buton să declanșeze automat acest întreg șir de operații complicate, pentru ca periodic releele de timp să acționeze vibratoarele, trebuiau mai întîi efectuate complicatele operații de montaj desfășurate pe cele peste 80 de planșe cuprinse în mapa care se afla acum în mîna proiectantului șef. Acesta tocmai îi spunea directorului fabricii :

— Ei, și acum spuneți-mi, vă rog, de ce m-ați chemat. Ce detalii suplimentare sînt necesare?

Spunînd acestea își aruncă din nou privirea prin secții, de astă dată cu mirare. Mirare căreia îi și dădu glas : „Nu-i văd pe muncitorii care fac instalațiile. De ce nu lucrează astăzi ?"

— Sînt aici și lucrează Priviți mai bine și-i veți vedea — îi atrase atenția directorul, abia stăpînindu-și un zîmbet. De altfel ei v-au chemat pentru aceste lămuriri, adăugă el.

In clipa aceea, de grupul format din proiectantul-șef al instalației, directorul uzinei și cîțiva ingineri ai acesteia se apropiară grăbiți doi tineri, dintre care unul abia trecuse de vîrsta adolescenței.

— Cînd rezolvăm problema releelor de comandă a vibratoarelor, tovarășe director?

— Chiar acum! Directorul se întoarse către proiectantul-șef : Vă prezint pe conducătorii lucrării. Maistrul Mircea Ionescu și Valter Depner, responsabilul brigăzii de elevi-electricieni a Școlii de meserii din Mediaș.

Cum, acești băieți cu care se întîlnise în secții, pe care-i zărea și acum lucrînd, dar cărora nu le acordase prea mare importanță, crezînd că sînt niște ucenici în așteptarea meșterilor, executaseră întreaga instalație de automatizare, una dintre cele mai complexe lucrări pe care le proiectase pînă acum? Uimirea șefului de proiect nu mai cunoștea margini. Ce să mai spună însă apoi, cînd Valter Depner porni să-i explice pe una din planșe că felul cum a fost proiectată instalarea releelor de comandă a vibratoarelor nu corespunde materialului utilizat, putînd da naștere la defecțiuni ! Și, culmea : avea dreptate !

— Voi studia din nou problema și am să vă trimit în cîteva zile desenul modificat.

— Trimiteți-l repede și puteți veni în curînd la recepție.

Proiectantul-șef strînse cu putere mîna maistrului-instructor și a elevului-electrician. Trecu din nou prin secții, de data aceasta cercetînd cu priviri atente, de specialist, munca elevilor din brigadă și strîngînd mîna fiecăruia din ei.

Delegații diferitelor întreprinderi din Mediaș și din localitățile apropiate, care urcă adesea, pe lîngă zidurile groase ale vechii cetăți, către dealul unde se află clădirea Școlii de meserii, știu că elevii acesteia, conduși și îndrumați cu grijă de profesorii lor, realizează în condiții dintre cele mai bune lucrări de înaltă tehnicitate. De aceea le încredințează mereu asemenea lucrări, convinși că ele vor fi duse cu succes la capăt.

Ziarul local menționează aproape în fiecare număr succesele obținute de Școala de meserii în realizarea acestor lucrări. S-a scris, de pildă, despre priceperea elevilor-tinichigii care au executat instalațiile de ventilație ale noii turnătorii de la Uzinele metalurgice din Cugir și ale fabricii de prelucrare a marmorei din Simeria; s-a scris despre lucrările de înaltă precizie executate de elevii turnători, lucrări care au permis repararea cu o lună mai devreme a cuptorului de preparat sticlă de la Fabrica de geamuri din Mediaș ; s-a scris despre instalațiile complete de lumină și forță realizate de elevii-electricieni, îndrumați de maistrul Mircea Ionescu, la S.M.T.-Tîrnăveni și la gospodăria agricolă de stat „Gheorghe Coșbuc" din Mediaș, ca și despre numeroase alte întîmplări ale școlii.

Pe carnetele în care delegații diferitelor întreprinderi beneficiare își notează problemele privitoare la lucrările pe care le execută pentru ei această școală-fabrică se găsesc mai întotdeauna, într-un colț, numele cîtorva elevi ca Ioan Brad, Liviu Mateica, Ioan Sarai, Aladar Berchi sau eroul reportajului nostru, Valter Depner, cu mențiunea: „Să cerem să fie repartizați la noi după absolvire".

Și oare ce satisfacție mai deplină pot încerca profesorii și maiștrii acestei școli — care au călăuzit cu pricepere pașii elevilor către cunoașterea aprofundată a meseriei, către stăpînirea tainelor mecanizării și automatizării — decît această dispută între întreprinderi pentru repartizarea viitorilor absolvenți?

Al. Ciucă

In prima lună a anului

In zilele care au trecut de la începutul acestui an, ucenicii Școlii profesionale de petrol-chimie din Teleajen, care își fac practica în secțiile Rafinăriei nr. 1 și la blocul de ulei din localitate, au contribuit, prin munca lor, la realizarea unor însemnate succese, cu care se mîndrește întregul colectiv al acestor unități industriale.

Astfel, organizați în brigăzi și echipe conduse de muncitori fruntași în producție, ucenicii au luat parte la acțiunea desfășurată în toate secțiile Rafinăriei nr. 1 Teleajen pentru folosirea integrală și cu maximum de randament a întregii capacități de producție a agregatelor de rafinare a petrolului. Rezultatele acestei inițiative nu au întîrziat să se arate: colectivul rafinăriei a realizat o depășire de zece la sută față de planul de producție din această perioadă.

Popularizînd succesele obținute de ucenici, postul utemist de control al întreprinderii subliniază în mod deosebit aportul lor la realizarea sarcinilor acesteia.

Pentru a da profesorilor îndrumările necesare

Munca celor ce fac parte din colectivul de conducere a școlii poate da rezultate bune numai dacă este întemeiată pe o cunoaștere adîncită, amănunțită a tuturor aspectelor activității instructiv-educative desfășurate de cadrele didactice. Am înțeles bine acest lucru în decursul anilor de cînd lucrez ca director adjunct la Școala de meserii din Galați. Mi-am dat seama în acest timp că, fără a asista personal și cît mai des la lecții, la activitățile practice, la acțiunile educative organizate de profesori, fără a cunoaște concret munca lor, nu le voi putea da îndrumările necesare și, deci, nu voi putea îndeplini principala îndatorire care îmi revine în calitate de director adjunct.

În acest an școlar, bizuindu-mă pe experiența anterioară, am intensificat asistențele la lecții, am căutat să le dau un caracter mai organizat decît în trecut. Asistînd la lecțiile profesorilor urmăresc obiective precizate dinainte. O atenție deosebită acord urmăririi modului în care cadrele didactice aplică prevederile programei școlare și felului cum respectă planul calendaristic. Datorită acestui control am putut lua măsuri în cazurile de aplicare greșită a prevederilor programei școlare, de rămînere în urmă față de planificarea calendaristică etc. Astfel, la o lecție de tehnologie a meseriei în specialitatea confecții, cu tema „Determinarea consumurilor specifice", am constatat că profesoara preda fără să aplice cunoștințele respective, așa cum prevede programa, la exemple din cadrul atelierului de confecții al școlii. În același timp era în urmă cu două lecții față de planul calendaristic. Am cerut atunci profesoarei respective să participe în luna ce urma la cel puțin 5 instructaje practice în atelierul de croitorie și am propus comisiei metodice de specialitate să organizeze o discuție cu privire la problemele economice de producție și să verifice periodic respectarea planurilor calendaristice.

De asemenea, la instruirea practică de atelier am controlat dacă maiștrii-instructori din cadrul atelierelor metalurgice folosesc în predare documentația tehnico-științifică. Am constatat cu această ocazie că unii elevi din anul I nu lucrează după schițe și desene și, mai mult chiar, că aceste documente de bază sînt privite încă formal de unii maiștri-instructori care predau la anul II. Aceștia nu întocmeau, la executarea lucrărilor, planul de operații și fișa tehnologică. În urma acestor constatări am cerut profesorilor de cultură tehnică și maiștrilor-instructori să studieze aprofundat programele școlare ale tuturor disciplinelor de specialitate, precum și programele și instrucțiunile metodice privind instruirea practică, iar într-o ședință de producție am trasat maiștrilor-instructori sarcina de a folosi documentația tehnică de bază în executarea tuturor lucrărilor. În același timp am format un colectiv care să verifice felul cum se aplică în practică îndrumările date.

La cîteva lecții de limba română am urmărit în special modul în care se exprimă elevii și dacă profesorul corectează pe loc greșelile lor de exprimare. La alte lecții mi-am stabilit ca obiectiv principal urmărirea modului în care elevii își scot notițe. În acest scop, în momentul cînd profesorul preda lecția nouă, îmi notam și eu explicațiile, iar la sfîrșit confruntam cele notate de mine cu notițele cîtorva elevi. Văzînd că la mai multe lecții nu au fost notate lucruri esențiale, am atras atenția profesorilor respectivi asupra acestui lucru, arătîndu-le în același timp că deficiența se datorește ritmului prea accelerat al expunerii, neclarității unor pasaje din explicație etc. Într-un control ulterior am constat că deficiențele semnalate au fost remediate.

În asistențele efectuate la orele de dirigenție am urmărit îndeosebi munca diriginților pentru dezvoltarea dragostei de meserie a elevilor. Am constatat că, în timp ce mai mulți diriginți se preocupă îndeaproape de această importantă sarcină a lor, la o clasă de constructori problema dezvoltării dragostei elevilor pentru meserie era neglijată de către diriginte. Acesta le-a vorbit elevilor din anul I, chiar la primele ore de dirigenție, despre probleme sportive, despre diferiți maiștri emeriți și maiștri ai sportului, despre fotbal și altele, dar nu le-a pomenit nimic despre frumusețea meseriei pentru care se pregătesc. I-am cerut să-și lege strîns orele de dirigenție de specificul muncii elevilor, să organizeze cu ei discuții în forme atrăgătoare, prin care să le facă cunoscute problemele de construcție specifice orașului și regiunii Galați, sarcinile industriei construcțiilor în anii șesenalului și ai programului economic de perspectivă. Curînd am putut constata o creștere vizibilă a atașamentului față de muncă al elevilor din anul I constructori.

Pentru a cunoaște cît mai bine activitatea cadrelor didactice din școală, în scopul îndrumării lor, folosesc pe lîngă asistențele la lecții și alte forme. De exemplu, verific lunar cîteva cataloage, pentru a vedea cum sînt notate cunoștințele elevilor. Din studiul cataloagelor am tras o serie de concluzii interesante. Bunăoară, am constatat că, în timp ce unele cadre didactice îi notau pe elevi prea des, profesorii de desen tehnic și de tehnologia materialelor nu notaseră în decurs de o lună aproape nici un elev. Această lipsă de unitate în notare avea repercusiuni asupra pregătirii unor elevi, care învățau diferit la fiecare materie, orientîndu-se după felul cum erau ascultați. Am dat tuturor profesorilor îndrumări amănunțite cu privire la felul cum trebuie notate cunoștințele elevilor.

Toate constatările pe care le fac cu privire la munca profesorilor și a maiștrilor îmi folosesc nu numai pentru a discuta cu fiecare din ei în parte, ci și pentru a ajunge la unele concluzii cu caracter general pe care le prezint în ședințele consiliului pedagogic. De obicei în aceste ședințe se analizează, pe rînd, munca didactică și activitatea social-obștească a profesorilor sau maiștrilor-instructori. De exemplu, nu de mult tov. Vasile Manafu, profesor de tehnologia materialelor și a meseriei, a prezentat un referat cu titlul „Cum îi pregătesc pe elevi la specialitatea mea", iar maistrul-instructor Ion Greceanu un referat cu tema „Cum muncesc ca maistru-instructor la atelierul de strungărie". Pregătindu-mă pentru a participa la discutarea unor asemenea referate, folosesc larg însemnările pe care mi le-am făcut la lecții. Astfel, de exemplu, îndrumările date profesorului Vasile Manafu în privința folosirii materialului didactic, a fixării și consolidării cunoștințelor însușite de elevi, ca și recomandările făcute maistrului-instructor Greceanu cu privire la utilizarea documentației tehnice, au ajutat și alți profesori și maiștri din școală să-și îmbunătățească munca. La fel, îndrumările date dirigintei Steriana Caraman, care îi supraîncărca mult pe elevii din clasa ei, au contribuit la orientarea tuturor cadrelor didactice din școală în ceea ce privește înlăturarea supraîncărcării elevilor.

În felul acesta, folosind experiența pe care am dobîndit-o la catedră și în munca de director adjunct, cu sprijinul activ al directorului școlii și al cadrelor didactice fruntașe, mă străduiesc să contribui la rezolvarea problemelor complexe ale activității instructiv-educative, la cît mai buna pregătire a viitorilor muncitori.

Mircea Mogoș
director adjunct la Școala de meserii din Galați

Elevii anului III de la Școala profesională zootehnică din Satu Mare urmăresc cu atenție explicațiile profesorului

Teatrul de păpuși al școlii

„Copii, sînteți aici ?"

Așa începe convorbirea între Țăndărică și copiii din grădinițele și școlile elementare ale orașului și raionului Sighișoara atunci cînd teatrul de păpuși al Școlii medii nr. 2 din oraș își prezintă în fața lor spectacolele.

Teatrul acesta a luat ființă acum cîțiva ani, în cercul dramatic al școlii. Cu ajutorul diriginților elevii au confecționat o scenă minusculă și cîteva păpuși. S-a format treptat și un repertoriu.

La început teatrul dădea reprezentații numai în cadrul școlii unde a fost creat. Apoi, cînd colectivul lui s-a lărgit, a început să se deplaseze și la alte școli din oraș, iar mai tîrziu și la grădinițele de copii și școlile elementare din raion.

În prezent teatrul de păpuși al Școlii medii nr. 2 din Sighișoara se bucură în raion de o largă popularitate. Colectivul lui de conducere este format din 6 profesori. Aceștia se ocupă, cu ajutorul elevilor, de alcătuirea repertoriului, de confecționarea decorurilor, a păpușilor, de mînuirea acestora etc. Eroul principal al spectacolelor prezentate este întotdeauna Țăndărică, care luptă împotriva minciunii, a leneviei, împotriva misticismului etc.

Cu piesa „Batista pierdută", de pildă, în care se combate misticismul, teatrul de păpuși a dat reprezentații în satele Apold, Țicmandru, Măgheruș etc., obținînd mari succese. De multe aplauze s-a bucurat și spectacolul cu piesa „Țăndărică dansator pe funii" — o satiră la adresa societății burgheze, în care marea majoritate a copiilor oamenilor muncii nu-și pot permite luxul să urmeze o școală.

În prezent colectivul teatrului pregătește piesa „Cele trei dorințe", dramatizare după un basm de frații Grimm. Pregătirea sistematică și atentă arată că această piesă va fi pentru Teatrul de păpuși al Școlii medii nr. 2 din Sighișoara un nou succes.

Prof. Gh. Popovici
Sighișoara

Pionierii din comuna Dumitrești, raionul R. Sărat, vin adesea la biblioteca căminului cultural din comună, unde găsesc cărțile și revistele care le plac cel mai mult

Activitate intensă în rîndurile țăranilor muncitori

Căminul cultural din comuna Talpoș, raionul Salonta, își îmbogățește pe zi ce trece activitatea, contribuind — prin acțiunile pe care le întreprinde — la culturalizarea maselor. În rîndul celor mai activi colaboratori ai căminului se numără cadrele didactice din comună care, sub îndrumarea organizației de bază P.M.R., desfășoară o muncă plină de roade, interesantă și atractivă, în mijlocul țăranilor muncitori.

Locul central în activitatea culturală desfășurată de cadrele didactice din comuna Talpoș îl ocupă propaganda agricolă și, în special, învățămîntul agrozootehnic. Învățătorii și profesorii care fac parte din colectivul de conferențiari ai căminului cultural țin conferințe cu teme agricole și pregătesc materialul didactic necesar cercurilor agrozootehnice.

Căminul cultural din Talpoș se poate mîndri pe drept cuvînt și cu formațiile sale artistice — corul, echipa de teatru, brigada artistică de agitație, echipa de gimnastică artistică, fanfara și orchestra — conduse în majoritate de către cadrele didactice. Acestea pregătesc adesea, împreună cu echipele artistice, programe care se bucură de o mare popularitate în rîndul locuitorilor comunei.

Munca de culturalizare a învățătorilor și profesorilor cuprinde și prezentarea unor lecții la cercul de cultură generală, organizarea de lecturi la cercul de citit, recenzarea unor cărți sau pregătirea unor șezători literare la biblioteca căminului cultural, cursuri de croit sau de gospodărie la cercul femeilor.

Cum munca este bine împărțită pe oameni, cu sarcini concrete și delimitate, se evită supraîncărcarea cadrelor didactice și există posibilitatea bunei pregătiri a fiecărei acțiuni în parte. De aceea, acțiunile culturale desfășurate de învățători și profesori sînt izbutite și îi atrag pe țăranii muncitori. Ei au ascultat cu plăcere, de exemplu, lecția cu tema „Călătorie pe glob", expusă la cercul de cultură generală și au participat cu interes la „seara de calcul" organizată tot aici. Biblioteca căminului cultural este vizitată acum de un număr tot mai mare de săteni.

Legînd strîns activitatea lor din școală cu activitatea în rîndurile țăranilor muncitori cadrele didactice aduc o contribuție tot mai largă la răspîndirea culturii în mase.

Eustațiu Mustățea
directorul căminului cultural
din comuna Talpoș
raionul Salonta

Material didactic confecționat cu mijloace proprii

Centrul școlar agricol din Capitală dispune de un bogat material didactic constînd în aparate, planșe, mulaje, instrumente etc. O mare parte din materialul intuitiv existent a fost confecționat cu mijloace proprii, cu ajutorul elevilor, în cadrul cercului tehnic.

Creat în urmă cu doi ani, din inițiativa conducerii centrului școlar, cercul tehnic pentru confecționarea materialului didactic constituie în prezent un sprijin real în munca profesorilor de specialitate.

Profesorii și cadrele care conduc activitatea desfășurată în laboratoarele centrului școlar au realizat, cu ajutorul elevilor membri ai cercului tehnic, numeroase aparate tehnice pentru distilat apa, spirtiere, peste 250 de planșe, diferite tipuri de mulaje etc.

De cîte ori elevii pleacă în practica de producție cadrele didactice organizează cu ei scurte instructaje în care li se dau indicații privind colecționarea de material didactic. Prin acest mijloc centrul școlar s-a îmbogățit în ultimul an cu numeroase ierbare, insectare, colecții de semințe etc.

Datorită bogatei activități îndreptate spre confecționarea materialului didactic, profesorii de la Centrul școlar agricol din Capitală au posibilitatea să folosească în predarea diferitelor discipline numeroase asemenea materiale care dau lecțiilor un caracter mai concret și mai atrăgător și îi ajută pe elevi să capete bogate cunoștințe de specialitate.

Dr. N. Coltofeanu
director adjunct al Centrului
școlar agricol București

„DIMINEȚILE DE ODIHNA"

„Diminețile de odihnă" — așa numesc elevii de la Școala de 7 ani din Adamclisi programele pe care le organizează pentru ei școala în diminețile de duminică. În cadrul acestor programe li se citesc sau li se povestesc basme, schițe, versuri, se organizează programe sportive, jocuri în aer liber etc.

Iată, de pildă, care a fost programul uneia din aceste dimineți, care a avut loc recent pentru elevii din clasele V-VII. Bibliotecara care lucrează la biblioteca comunală le-a citit copiilor schița „Domnul Vucea" de B. St. Delavrancea și a purtat cu ei discuții în legătură cu aceasta. Apoi au fost sărbătoriți cei mai buni sportivi ai școlii, cîștigători ai multor probe la faza raională a spartachiadei pionierilor și școlarilor. A urmat un meci de handbal, care i-a pasionat pe toți elevii.

După ceasurile plăcute petrecute în „dimineața de odihnă", elevii au plecat acasă veseli și cu forțele refăcute.

Prof. Eugen Lumezianu

Muncă patriotică însuflețită

Pionierii și elevii romîni și germani de la Școala de 7 ani din Zăbrani, raionul Lipova, participă cu multă însuflețire la acțiunile patriotice organizate în comuna lor. Sub conducerea cadrelor didactice și a instructorului superior de pionieri școlarii au strîns în primul trimestru al anului școlar 3.000 kg. de fier vechi, 2.045 kg. castane, 800 kg. deșeuri etc.

Din fondurile realizate prin predarea deșeurilor s-au cumpărat pentru școală un aparat de radio, jocuri distractive, mingi de volei, de fotbal și handbal.

Francisc Wild
corespondent

La biblioteca școlii

Cadrele didactice de la Școala medie din Urziceni acordă o deosebită atenție muncii cu cartea în rîndurile elevilor. Profesorii de limba romînă organizează recenzii și șezători literare la care elevii participă cu un deosebit interes. La biblioteca școlii, spațioasă și frumos amenajată, vin zilnic numeroși elevi, nu numai din clasele mari, ci și din clasele III, IV și V.

Din cei 520 elevi ai școlii 412 sînt cititori activi ai bibliotecii. Ca urmare a îndrumărilor date de profesori și diriginți, peste 300 de elevi și-au format biblioteci personale.

Gh. Gheorghiu
Urziceni

Propuneri

Condițiile specifice în care se desfășoară activitatea instructiv-educativă în învățămîntul seral ne cer nouă, cadrelor didactice din acest învățămînt, o justă orientare în muncă, deosebită pricepere pedagogică, inițiativă creatoare pe linia sarcinilor profesionale. Profesorii școlilor serale sînt adînc interesați să ridice nivelul cunoștințelor muncitorilor-elevi, să le asigure o cît mai bună pregătire în domeniul culturii generale, conștienți că astfel își aduc contribuția la făurirea intelectualității noi a patriei, intelectualitate ieșită din popor și strîns legată de năzuințele lui.

Iată de ce ne preocupă foarte îndeaproape cunoașterea căilor pe care să ne îmbunătățim activitatea. Cum să organizăm cît mai bine predarea cunoștințelor ? Ce metode sînt cele mai potrivite ? Cum să asigurăm fixarea în clasă a cunoștințelor, consolidarea lor ? Cînd să recurgem la teme date pentru acasă și cum să obținem o justă dozare a lor ? Cum să realizăm lectura extrașcolară atît de importantă în lărgirea orizontului cultural ? Acestea sînt cîteva din întrebările pe care ni le punem, cu dorința de a ne îmbunătăți mereu munca. Cele mai bune răspunsuri la asemenea întrebări pot fi găsite, desigur, numai printr-un efort colectiv. Socotesc de aceea ca foarte bine venită inițiativa „Gazetei învățămîntului" de a deschide coloanele sale unui schimb larg de experiență în ceea ce privește munca instructiv-educativă din cadrul învățămîntului seral. Propun să se organizeze, în pagina rezervată acestui învățămînt, discuții pe marginea întrebărilor formulate mai sus, să se publice articole în care să se înfățișeze cît mai concret metodele folosite de profesorii fruntași, să se combată unele procedee exagerate sau greșite. Cred că în lumina faptelor astfel prezentate de cadrele didactice, ca și pe baza propriilor lor cercetări, forurile competente ar putea elabora concluzii importante, care să orienteze toată munca noastră de viitor.

Prof. S. Rabinovici
director adjunct al secției
serale de la Școala medie
„Emil Racoviță" București

*

Se știe ce însemnătate are muzica pentru educarea estetică a copiilor preșcolari.

Pentru ca munca educatoarelor în această direcție să se desfășoare cu rezultate cît mai bune ar fi necesar să se editeze, special pentru învățămîntul preșcolar, colecții de discuri cu înregistrări de muzică pentru copii. Asemenea colecții s-au editat nu de mult în U.R.S.S. și ele constituie un ajutor efectiv pentru educatoare.

De aceea ar fi nimerit ca și la noi să se ia o asemenea inițiativă care ar da posibilitatea ca munca educatoarelor în această direcție să se desfășoare cu mai mult succes.

Ar fi de dorit ca la înregistrările destinate învățămîntului preșcolar să se țină seama de tematica indicată în „Îndrumătorul pentru grădinițele de copii", alegîndu-se mici piese instrumentale cu caracter variat pentru audiții, avînd ca scop dezvoltarea atenției copiilor, a puterii lor de a se concentra în timpul ascultării, jocuri populare, melodii pentru jocurile de mișcare, melodii necesare acompanierii diferitelor exerciții de gimnastică etc. Astfel noi, educatoarele, îi vom putea învăța mai lesne pe copii să cînte armonios și nuanțat, să asculte cu atenție muzica, să o îndrăgească.

Olga Mumii
educatoare la Grădinița
de copii nr. 6 Brăila

Maria Giacobbe: „Jurnalul unei tinere învățătoare"

În 1957, în editura Laterze (Bari, Italia) a apărut o carte pe cît de simplă, pe atît de grăitoare, intitulată modest „Diario di una maestrina" (Jurnalul unei tinere învățătoare). Cartea a apărut recent și în traducere romînească.

Date despre Maria Giacobbe — autoarea „Jurnalului" — găsim chiar din primele pagini ale acestuia. Născută în 1930 la Nuoro, în Sardinia, Maria Giacobbe a avut o copilărie sumbră, profund zguduită de evenimentele tragice prin care a trecut întreaga lume în cel de-al doilea război mondial. După război, tînăra fată și-a dedicat viața profesiunii de învățătoare.

„Jurnalul" Mariei Giacobbe cuprinde concluzii la care nu este posibil să nu ajungă orice om cinstit, animat de un ideal înalt și de noblețe umană, care trăiește experiența dramatică a învățămîntului în școala burgheză. De fapt, Maria Giacobbe nu a înfățișat decît un crîmpei din realitatea copleșitoare și tristă a vieții din țara ei. Ea a descris momente și întîmplări din școlile Sardiniei, insulă cunoscută prin atrocitatea condițiilor de viață, ca un fel de „semicolonie" a Italiei.

Ochiul încă neexperimentat dar pătrunzător al autoarei surprinde nenumărate aspecte ale vieții mizere din satele sarde din care adeseori, cu toată munca ei plină de rezultate rodnice în ridicarea școlii, inimoasa învățătoare este aproape expulzată de către oficialități. Iat-o, de pildă, lucrînd la Oliena, un sat situat numai la 12 kilometri de orașul Nuoro. Aici, după expresia curentă folosită în regiune, s-ar afla „drojdia societății" din Sardinia. De ce? Fiindcă satul este alcătuit din cei mai sărmani păstori. Fiindcă aici tuberculoza face ravagii mai cumplite decît o molimă medievală. Fiindcă majoritatea copiilor mor încă înainte de a împlini trei ani. Evident, într-un asemenea sat nici nu poate fi vorba de existența unei școli pentru cei mici. Învățătoarea duce muncă de alfabetizare, păstorii fiind cu toții analfabeți. Activitatea ei este „sprijinită" de stat mai ales prin discursuri, cum ar fi acesta:

„Trebuie să fiți recunoscători statului. Trebuie să vă obișnuiți să respectați munca intelectuală, pentru că noi, cei care lucrăm cu capul, nu sîntem ca voi — noi avem un stomac delicat, ne trebuie mîncăruri alese și ușoare, care să ne deschidă pofta de mîncare; digestia noastră se face greu și adesea avem dureri de cap, fiindcă suferim de insomnie. Voi însă puteți mînca orice, vă puteți hrăni cu pîine și ceapă și le mistuiți bine, după aceea dormiți buștean, chiar și pe pămîntul gol, și habar n-aveți ce înseamnă durerile de cap..."

Acest „discurs inaugural" a fost rostit de un reprezentant al inspectoratului școlar la deschiderea școlii de adulți din Oliena.

De asemenea fapte, de asemenea „sprijin" se lovește Maria Giacobbe în întreaga Sardinie — și la Bortigali, și la Orgosolo, și în sate mai mari, ca Solita.

Refractară progresului și luminării poporului, societatea burgheză nu se arată de loc interesată în crearea condițiilor corespunzătoare pentru educarea și instruirea copiilor celor ce muncesc. De aceea, în satul Fonni, ca și în alte părți, tînăra învățătoare nu-și poate aduna niciodată clasa de fetițe, fiindcă 21 dintre eleve sînt obligate să presteze „aggiudu" — adică să lucreze la stăpîni.

Tragismul acestei situații este agravat, în școlile din Italia, de lipsa de cărți și de caiete, de denutriția cronică și de frigul pe care îl suportă școlarii, ca și de lipsa asistenței medicale. Dacă adăugăm la acest aspect dezolant, faptul că școlarii, după ce ies pe porțile școlii, au de întîmpinat mizeria ce domnește în casele părinților lor, ne putem imagina cadrul cu totul întunecat în care se desfășoară viața lor.

Informarea amplă pe care o oferă cartea Mariei Giacobbe asupra realităților crude ale vieții copiilor proveniți din păturile sărace ale populației italiene, asupra situației îngrijorătoare a școlii, a mizeriei și a înapoierii culturale în care sînt silite să trăiască masele din satele Italiei, face ca „Jurnalul unei tinere învățătoare" să fie citit cu deosebit interes.

Mihail Cosma

Bibliografie

K. Marx, Fr. Engels: Opere — vol. 1, ediția a II-a, Ed. politică. 716 pag. — 15 lei (perg.)

K. Marx, Fr. Engels: Despre educație și învățămînt, E.S.D.P. 380 pag. — 16,70 lei (perg.)

V. I. Lenin: Opere complete — vol. 2 (1895—1897), Ed. politică, 666 pag. — 12 lei (perg.)

x x x Greva generală din Romînia — 1920, Ed. politică. 448 pag. — 14,50 lei (pînzat).

Ath. Joja: Studii de logică, Ed. Acad. R.P.R. 392 pag. — 26,60 lei (perg.).

O. S. Bogdanova: Timpul liber al micului școlar. Colecția „In ajutorul părinților", E.S.D.P., 48 pag. — 1,10 lei.

Răsfoind un album cu imagini despre viața și opera scriitorului preferat

Una din trăsăturile prin care se caracterizează impetuoasa dezvoltare a învățămîntului în anii regimului de democrație populară o constituie și atenția ce se acordă cultivării aptitudinilor, talentelor tineretului prin școli de artă menite să contribuie la ridicarea pe o treaptă din ce în ce mai înaltă a mișcării artistice din țara noastră.

La Școala de coregrafie din București, zeci de copii ai oamenilor muncii își însușesc, îndrumați îndeaproape de profesori, nu numai cunoștințele de cultură generală, ci și minunata artă a baletului.

Educarea celor ce învață graiul mișcărilor armonizate pe fraze muzicale are multiple aspecte printre care unul dintre cele mai importante este acela al familiarizării lor cu munca artistică. Viitorii balerini și balerine învață încă de pe acum ce înseamnă luminile scenei, exigența spectatorilor. Participînd efectiv la unele spectacole ale Teatrului de operă și balet, ca „Lacul lebedelor", „Călărețul de aramă", „Haiducii" etc., ei au prilejul să-și dea singuri seama de seriozitatea și perseverența cu care trebuie să muncească un adevărat artist.

In clișeu: *aspect de la o oră de balet.*

CONCURS

pentru ocuparea de posturi vacante

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN TIMIȘOARA publică, pentru a fi ocupate prin concurs, următoarele posturi vacante:

FACULTATEA DE MECANICĂ: 1) Catedra de geometrie descriptivă și desen, postul de asistent la disciplina geometrie descriptivă și desen, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 2) Catedra de geometrie descriptivă și desen, postul de asistent la disciplina desen în construcția de mașini, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 3) Catedra de geometrie descriptivă și desen, postul de asistent la disciplina geometrie descriptivă și desen, poziția nr. 15 din statul de funcțiuni; 4) Catedra de geometrie descriptivă și desen, postul de asistent la disciplina geometrie descriptivă și desen, poziția nr. 17 din statul de funcțiuni; 5) Catedra de geometrie descriptivă și desen, postul de asistent la disciplina geometrie descriptivă și desen, poziția nr. 18 din statul de funcțiuni; 6) Catedra de rezistența materialelor și organe de mașini, postul de șef de laborator, poziția nr. 18 din statul de funcțiuni; 7) Catedra de rezistența materialelor și organe de mașini, postul de preparator principal, poziția nr. 19 din statul de funcțiuni; 8) Catedra de termotehnică, postul de șef de laborator, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 9) Catedra de termotehnică, postul de preparator principal, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 10) Catedra de mașini hidraulice, postul de preparator, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 11) Catedra de mașini termice, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 12) Catedra de mașini termice, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 13) Catedra de material rulant, postul de asistent la disciplina locomotive Diesel și turbine cu gaz, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 14) Catedra de material rulant, postul de șef de laborator, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 15) Catedra de material rulant, postul de preparator principal, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 17) Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, postul de asistent la disciplina teoria așchierii și proiectarea sculelor, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 17) Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, postul de șef de laborator T.C.M., poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 18) Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, postul de șef de laborator Met. Fiz, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 19) Catedra de tehnologia construcțiilor de mașini, postul de preparator principal, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 20) Catedra de tehnica sudării, postul de asistent la disciplina utilaj sudări electrice, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 21) Catedra de tehnica sudării, postul de șef de laborator, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 22) Catedra de tehnologia mecanică, postul de asistent la disciplina organizarea și planificarea tehnologiei mecanice, poziția nr. 14 din statul de funcțiuni; 23) Catedra de tehnologia mecanică, postul de șef de laborator, poziția nr. 15 din statul de funcțiuni; 24) Catedra de tehnologie mecanică, postul de șef de laborator, poziția nr. 16 din statul de funcțiuni; 25) Catedra de tehnologia mecanică, postul de preparator principal, poziția nr. 17 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ: 1) Catedra de matematici I, postul de asistent la disciplina geometrie analitică și diferențială, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 2) Catedra de matematici I, postul de asistent la disciplina matematici superioare, geometrie analitică și diferențială, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 3) Catedra de matematici I, postul de asistent la disciplina analiză matematică și algebră, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 4) Catedra de matematici I, postul de asistent la disciplina analiză matematică, algebră și matematici superioare, poziția nr. 13 din statul de funcțiuni; 5) Catedra de matematici I, postul de asistent la disciplina matematici superioare, analiză matematică, algebră, geometrie analitică și diferențială, poziția nr. 14 din statul de funcțiuni; 6) Catedra de matematici I, postul de preparator, poziția nr. 16 din statul de funcțiuni; 7) Catedra de electrotehnică, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 8) Catedra de mașini electrice, postul de asistent la disciplina aparate electrice, bazele tehnologiei construcțiilor de mașini, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 9) Catedra de mașini electrice, postul de șef de laborator, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 10) Catedra de mașini electrice, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 11) Catedra de mașini electrice, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 12) Catedra de electrificări, postul de asistent la disciplina electronică industrială, poziția nr. 5 din statul de funcțiuni; 13) Catedra de electrificări, postul de șef de laborator, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 14) Catedra de electrificări, postul de preparator principal, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 15) Catedra de utilizarea energiei electrice, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 16) Catedra de utilizarea energiei electrice, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CONSTRUCȚII: 1) Catedra de matematici II, postul de asistent la disciplina matematici speciale, analiză matematică și algebră, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 2) Catedra de matematici II, postul de asistent la disciplina geometria analitică — analiză matematică, poziția nr. 13 din statul de funcțiuni; 3) Catedra de matematici II, postul de asistent la disciplina geometria analitică și analiză matematică, poziția nr. 15 din statul de funcțiuni; 4) Catedra de matematici II, postul de șef de cabinet, poziția nr. 16 din statul de funcțiuni; 5) Catedra de matematici II, postul de preparator, poziția nr. 17 din statul de funcțiuni; 6) Catedra de mecanică teoretică, postul de șef de cabinet, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 7) Catedra de mecanică teoretică, postul de preparator principal, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 8) Catedra de clădiri civile, industriale și agricole, postul de asistent la disciplina geometrie descriptivă, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 9) Catedra de clădiri civile, industriale și agricole, postul de asistent la disciplina topografie, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 10) Catedra de clădiri civile, industriale și agricole, postul de asistent la disciplina clădiri civile și desen de construcție, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 11) Catedra de clădiri civile, industriale și agricole, postul de asistent la disciplina statica construcțiilor, poziția nr. 13 din statul de funcțiuni; 12) Catedra de construcții metalice, postul de preparator principal, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 13) Catedra de construcții metalice, postul de preparator principal, poziția nr. 13 din statul de funcțiuni; 14) Catedra de beton armat, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 15) Catedra de beton armat, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 16) Catedra de beton armat, postul de preparator principal, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 17) Catedra de hidrotehnică, postul de șef de laborator, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 18) Catedra de hidrotehnică, postul de preparator principal, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 19) Catedra de hidrotehnică, postul de preparator, poziția nr. 13 din statul de funcțiuni; 20) Catedra de practică, postul de asistent la disciplina conducerea și îndrumarea proiectelor premergătoare de producție, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 21) Catedra de practică; postul de asistent la disciplina conducerea și îndrumarea practicii premergătoare de producție, poziția nr. 8 din statul de funcțiuni; 22) Catedra de practică, postul de asistent la disciplina conducerea și îndrumarea practicii premergătoare de producție, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ: 1) Catedra de fizică, postul de asistent la disciplina fizică, poziția nr. 14 din statul de funcțiuni; 2) Catedra de fizică, postul de asistent la disciplina fizică, poziția nr. 15 din statul de funcțiuni; 3) Catedra de fizică, postul de asistent la disciplina fizică, poziția nr. 16 din statul de funcțiuni; 4) Catedra de fizică, postul de șef de laborator, poziția nr. 17 din statul de funcțiuni 5) Catedra de fizică, postul de preparator principal, poziția nr. 18 din statul de funcțiuni; 6) Catedra de chimie anorganică și generală, postul de asistent la dischiplina chimie generală, poziția nr. 18 din statul de funcțiuni; 7) Catedra de chimie anorganică și generală, postul de preparator principal, poziția nr. 22 din statul de funcțiuni; 8) Catedra de chimie anorganică și generală, postul de preparator principal, poziția nr. 23 din statul de funcțiuni; 9) Catedra de chimie fizică și electrochimie, postul de șef de laborator, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 10) Catedra de chimie fizică și electrochimie, postul de preparator principal, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 11) Catedra de procese și aparate, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 12) Catedra de procese și aparate, postul de preparator, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 13) Catedra de industrii anorganice, postul de șef de laborator, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 14) Catedra de industrii anorganice, postul de șef de laborator, poziția nr. 11 din statul de funcțiuni; 15) Catedra de industrii anorganice, postul de preparator principal, poziția nr. 12 din statul de funcțiuni; 16) Catedra de chimie organică, postul de șef de laborator, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 17) Catedra de chimie organică, postul de preparator principal, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni; 18) Catedra de chimie organică, postul de preparator principal, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni; 19) Catedra de industrii organice, postul de șef de laborator, poziția nr. 9 din statul de funcțiuni.

CATEDRA DE EDUCAȚIE FIZICĂ: 1) Postul de asistent la disciplina gimnastică sportivă, poziția nr. 4 din statul de funcțiuni; 2) Postul de asistent la disciplina atletism, poziția nr. 5 din statul de funcțiuni; 3) Postul de asistent la disciplina gimnastică artistică, poziția nr. 6 din statul de funcțiuni; 4) Postul de asistent la disciplina gimnastică sportivă, poziția nr. 7 din statul de funcțiuni; 5) Postul de asistent, poziția nr. 10 din statul de funcțiuni.

Cererile pentru înscrierea la concurs se vor înainta, în termen de o lună de la publicarea concursului, la rectoratul Institutului politehnic din Timișoara, bulevardul 30 Decembrie nr. 2, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii; lucrările științifice ale candidaților; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) unde candidatul își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; certificat de vechime, eliberat de unitatea unde lucrează; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 597 | vineri 27 ianuarie 1961 | 8 pagini 25 bani

Lecția — creația noastră

Este știut că profesorul își organizează lecția după indicațiile programei, pe care e obligat să le respecte întocmai. Este de asemenea știut că în sprijinul lui direct vin manualele și indicațiile metodice. Și totuși — deși ceea ce trebuie predat spune manualul și cum trebuie predat spune metodica — lecția este un act de creație.

Dacă s-ar mărgini la indicațiile programei și manualului, lecția ar fi un simplu act mecanic. A făuri însă oameni — căci acesta este în ultimă instanță rostul lecției — înseamnă a crea.

Directivele partidului au subliniat în repetate rînduri necesitatea de a lega învățămîntul de viață. Or, viața se dezvoltă fără întrerupere și prin aceasta ea aduce mereu la suprafață noul, pune mereu spre rezolvare probleme noi și descoperă pentru aceasta mereu mijloace noi. In toate domeniile vieții — despre care noi transmitem elevilor cunoștințe prin lecții — se înscriu pași înainte zi de zi. A lega lecția de viață înseamnă a vedea toate acestea, a ține seama de ele. Nu putem rămîne în urmă, la stadii depășite, trecute, cînd creștem oameni pentru viitor.

Viitorul socialist al patriei noastre cere oameni multilateral pregătiți, capabili să aplice în practică cunoștințele primite în școală, capabili să aducă o contribuție activă la sporirea producției și a productivității muncii, la înfăptuirea de noi realizări menite să ridice nivelul de trai al poporului. De aceea, partidul a pus în fața școlii sarcina de a dezvolta neîncetat legătura dintre învățămînt și munca productivă. Iată loc larg pentru inițiative, pentru activitate creatoare.

Școala este chemată să dea elevilor o temeinică pregătire științifică și ideologică, să formeze oameni cu convingeri comuniste, capabili să lupte pentru idealurile înalte ale omenirii. Fiecare lecție trebuie să aibă o puternică forță educativă pentru a putea insufla asemenea convingeri, pentru a le dezvolta, a le întări. Iată deci larg solicitată și pe această latură activitatea creatoare a cadrelor didactice.

Contribuția creatoare, în lecție, a celui ce predă este impusă de concepția științifică, marxist-leninistă, care stă la baza învățămîntului nostru. Procesul instructiv-educativ, strîns legat de întreaga noastră viață, se dezvoltă o dată cu ea. El trebuie să oglindească această dezvoltare și, în același timp, să răspundă cerințelor pe care le pune ea, pe care le pune mersul înainte al patriei noastre pe drumul desăvîrșirii socialismului.

Învățămîntul nostru înțelege această necesitate și ține seama de ea. Manualele școlare sînt revizuite periodic pentru a le face să corespundă cerințelor actuale. Totuși, manualele au o stabilitate. Ele nu se pot schimba, reedita an de an. An de an sînt revăzute, completate, legate de cerințele vieții programele, pe linia indicațiilor generale pe care ele le pot da. Dar nici aceasta nu ajunge pentru îndeplinirea cerinței de a lega învățămîntul de viață. Cel mai mult în această privință pot face învățătorii și profesorii, în procesul predării lecțiilor. Actualitatea lecției, legătura ei strînsă cu viața, o realizează pedagogul prin exemplele cu care ilustrează lecția, prin materialul intuitiv, prin adăugirile cerute de cuceririle științei, de mersul înainte al întregii noastre vieți.

Mai departe, după ce s-au stabilit conținutul și volumul cunoștințelor ce trebuie transmise, se pune problema esențială pentru munca pedagogului — alegerea căilor, a mijloacelor, stabilirea modului cum vor fi transmise aceste cunoștințe, pentru a fi însușite, reținute de elevi și, în același timp, cum pot fi create convingeri, sentimente, trăsături morale care să dea viață, să dea forță cunoștințelor cîștigate. Aici se cere contribuția creatoare nelimitată a celui care predă.

Modul de predare, metodica lecției depind atît de materialul care trebuie transmis, cît și de condițiile în care este transmis acest material — trăsăturile caracteristice clasei, materialul didactic, intuitiv de care dispune școala, condițiile locale ale regiunii, orașului sau satului etc. A găsi modalitatea didactică cea mai potrivită cunoștințelor ce trebuie transmise și convingerilor ce trebuie formate și, în același timp, cea mai potrivită colectivului căruia îi sînt transmise — aceasta înseamnă a crea lecția.

Creația pedagogului presupune în primul rînd cunoașterea, pătrunderea adîncă de către el, pe baza unei temeinice pregătiri ideologice, a materialului care urmează a fi predat, apoi cunoașterea metodelor de predare și, în sfîrșit, cunoașterea clasei căreia urmează să-i fie predat. Dar toate acestea însumate nu constituie încă o garanție că lecția va fi bine predată. Buna predare presupune nu însumarea, ci închegarea, îmbinarea armonioasă a acestor principale elemente într-un tot calitativ nou, care formează lecția. Nu este suficient deci ca un profesor să fie stăpîn pe elementele principale ale lecției, ci trebuie

E. Mănac

(Continuare în pag 4)

IN FAȚA UNEI HĂRȚI

Trecînd pe lîngă casa alegătorului din comuna noastră pașii mi se opresc de fiecare dată în fața panoului care reprezintă harta comunei. Apar pe această hartă, în imagini și cifre, aspecte grăitoare din viața de ieri și de azi pe meleagurile Ocnei Sibiului.

În regimul burghezo-moșieresc, țăranii din Ocna Sibiului duceau un trai chinuit, plin de lipsuri. Azi numeroase familii au pășit pe drumul belșugului, lucrînd în unități agricole socialiste.

Iată cum era odinioară școala din comună: o clădire insalubră, în care învățau un pumn de copii. Și iată școala ridicată în anii puterii populare: o clădire modernă și spațioasă, cu 18 săli de clasă, care cuprinde peste 600 de elevi și unde lucrează 23 de cadre didactice. În timpul regimului burghezo-moșieresc la Ocna Sibiului existau peste 1.000 de analfabeți. Acum neștiința de carte e doar o amintire.

Regimul trecut, regim de teroare și cruntă exploatare, a construit la Ocna Sibiului o închisoare. Astăzi, pe locul fostei închisori s-a înălțat un cămin cultural. Sătenii vin zilnic aici pentru a împrumuta cărți de la bibliotecă, pentru a participa la un spectacol artistic sau pentru a vedea filme.

Privind harta, încerc de fiecare dată un adînc sentiment de mîndrie pentru realizările dobîndite în comuna noastră, la fel ca în toate orașele și satele țării. Și acest sentiment se împletește cu bucuria de a ști că și noi, cadrele didactice, am contribuit cu munca noastră modestă la dobîndirea lor. Conștiința acestui fapt ne întărește încrederea în forțele noastre, ne este imbold spre noi înfăptuiri.

Angela Buhăescu
directoarea Școlii de 7 ani din Ocna Sibiului

Candidați ai F.D.P.

In întreaga țară continuă să se desfășoare adunările oamenilor muncii în care sînt propuși candidați ai F.D.P. în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare. Cu dragoste și entuziasm, oamenii muncii propun în aceste adunări pe cei mai buni fii ai poporului, atașați cu trup și suflet cauzei socialismului și păcii, luptători înflăcărați pentru înflorirea țării, pentru continua îmbunătățire a vieții celor ce muncesc. Printre ei se numără învățători și profesori, slujitori devotați ai școlii.

La adunarea care a avut loc în sala căminului cultural din comuna Drajna, cetățenii au propus cu căldură pe profesorul Gheorghe Boșovei drept candidat al F.D.P. în circumscripția electorală nr. 79.

Gh. Boșovei, astăzi director al Școlii medii mixte din Vălenii de Munte, a fost pînă nu de mult ajustor mecanic la Uzinele „1 Mai" din Ploiești. Absolvent al Facultății de filozofie, el este unul din nenumăratii tineri muncitori care, în condițiile vieții noi din țara noastră, au putut să-și însușească cele mai înalte cunoștințe științifice. Om cu o deosebită dragoste pentru cultură, Gh. Boșovei a contribuit larg, încă din anii studenției, la înflorirea comunei lui natale — Drajna. A pus umărul și la construirea școlii noi care s-a ridicat aici, și la organizarea căminului cultural și a cinematografului, și la extinderea rețelei de electrificare.

Știind că îi va ajuta să înmulțească realizările lor, cetățenii din comuna Drajna au susținut cu căldură propunerea ca profesorul Boșovei să fie candidat al F.D.P. pentru sfatul popular al regiunii Ploiești.

★

Cu mîndrie au aflat cadrele didactice din București că printre candidații F.D.P. propuși la alegerile pentru sfatul popular al Capitalei se află și tov. Lucreția Apostol, profesoară la Școala medie nr. 23. Propunerea ca tov. Apostol să fie candidată în circumscripția electorală orășenească nr. 55 a fost susținută cu căldură de numeroși muncitori, cadre didactice, funcționari și gospodine din raionul 1 Mai. In adunarea cetățenească care a avut loc cu acest prilej ei au arătat cît de multe s-au realizat în ultimii ani în raion, ca urmare a grijii permanente a partidului pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale oamenilor muncii. Vorbitorii au dat exemple numeroase privind contribuția adusă de profesoara Lucreția Apostol la înfăptuirea acestor realizări. De asemenea, ei au vorbit despre munca plină de roade dusă de tov. Apostol în școală.

— Ne mîndrim cu profesoara noastră — a spus la adunare tovarășa Maria Sergheescu. Ca mamă a unei eleve a cărei profesoară și dirigintă este Lucreția Apostol nu o dată am simțit ajutorul, îndrumarea acesteia, nu o dată mi-am putut da seama de munca ei pentru statornicirea unor legături trainice între școală și familie.

★

De o caldă prețuire se bucură și profesoara Gherghina Ionescu, directoare adjunctă la Școala medie nr. 15 „Elena Sîrbu" din raionul „23 August". Colegii ei, ca și oamenii muncii din raion o stimează atît pentru activitatea neobosită dusă pe tărîmul școlii, unde lucrează de aproape 35 de ani, precum și pentru felul cum a înțeles să-și îndeplinească obligațiile de cinste ce-i reveneau în calitate de deputată. De aceea, propunerea făcută în adunarea cetățenească care s-a ținut zilele trecute la Casa de cultură a tineretului din raionul „23 August", ca tov. Gherghina Ionescu să fie înscrisă pe lista candidaților F.D.P. în alegerile de deputați pentru sfatul popular al Capitalei a fost primită cu mult entuziasm.

Căldura cu care oamenii muncii propun pe lista candidaților F.D.P. numeroși profesori și învățători constituie un exemplu grăitor al stimei și prețuirii de care se bucură azi în patria noastră munca devotată a cadrelor didactice.

ÎNTRE DOUĂ SEMINARII

Rolul propagandistului nu se limitează numai la organizarea şi conducerea seminariilor—aşa cum uneori sînt înclinaţi să creadă unii propagandişti. Se ştie doar că buna desfăşurare a dezbaterilor din cercurile de învăţămînt ideologic nu depinde numai de capacitatea şi de competenţa propagandistului, de priceperea cu care el conduce discuţiile, ci şi de măsura în care se îngrijeşte să-i pregătească pentru seminarii pe membrii cercului.

Între două seminarii, cursantul are de parcurs materialul bibliografic indicat, trebuie să conspecteze acest material şi, prin intermediul unui atent studiu individual, să se edifice asupra fiecărei probleme, astfel încît să poată participa activ la dezbateri. Pentru însuşirea cît mai temeinică a cunoştinţelor, pentru înţelegerea adîncă a problemelor, studiul individual trebuie să se desfăşoare în mod sistematic, organizat. Dată fiind însemnătatea lui pentru înţelegerea problemelor teoretice, propagandistului nu-i poate fi indiferent cum se pregătesc cursanţii, cum studiază. În cele ce urmează voi căuta să arăt unele aspecte din experienţa mea în această privinţă.

Încă de la începutul anului şcolar în învăţămîntul ideologic m-am preocupat să asigur materialul bibliografic de bază pentru toţi membrii cercului de care răspund. Astfel, am grijă ca în biblioteca şcolii să existe operele clasicilor marxism-leninismului, ca broşurile de politică curentă care vor apărea pe parcurs să fie cumpărate pentru toţi membrii cercului imediat ce se găsesc în librării.

Munca propagandistului de sprijinire a cursanţilor între două seminarii nu se limitează însă numai la aceasta. Ce studiază, cum conspectează ei, ce greutăţi au în înţelegerea problemelor — iată ce m-a preocupat permanent. Discuţiile individuale, participarea regulată la lecţiile ţinute de membrii cercului m-au ajutat să cunosc îndeaproape toate aceste aspecte. I-am îndrumat pe cursanţi să folosească regulat caietele de notiţe, le-am dat indicaţii asupra felului cum trebuie să conspecteze materialul bibliografic şi am controlat sistematic dacă îndeplinesc această obligaţie. Socotind că nu este bine să-i lăsăm pe cursanţi să se limiteze doar la rezumate din materialele ce se găsesc în diferite manuale şi broşuri de popularizare, am căutat să-i îndrept în primul rînd spre izvoarele oferite de operele clasicilor şi le-am arătat că numai astfel vor putea cunoaşte îndeaproape învăţătura partidului clasei muncitoare. Totodată, am accentuat asupra faptului că fiecare învăţător şi profesor trebuie să se obişnuiască a studia permanent, pe îndelete şi nu în asalt, în preajma zilei de seminar, căci acest lucru nu este de natură să le asigure însuşirea adîncă a cunoştinţelor.

Pentru o cît mai largă şi creatoare aprofundare a materialului bibliografic s-a dovedit deosebit de utilă şi participarea în colectiv la vizionări de filme, spectacole de teatru, la conferinţe, audiţii radiofonice axate pe diferitele teme dezbătute în seminarii.

Am acordat o grijă deosebită consultaţiilor, care pot aduce o mare contribuţie la întregirea cunoştinţelor cursanţilor, la înţelegerea justă şi profundă a problemelor. În şcoala noastră, sistemul programării unei zile anumite pentru consultaţii nu a fost îndeajuns de eficient, întrucît diversele şi multiplele acţiuni determinate de obligaţiile şcolare ale cadrelor didactice nu au putut permite tuturor cursanţilor să folosească întotdeauna consultaţiile la data programată. În plus, au existat diferenţe între membrii cercului în ce priveşte volumul lor de cunoştinţe anterioare şi posibilităţile de înţelegere şi de interpretare a problemelor. Astfel, în acelaşi cerc erau cursanţi care nu reuşeau să dezvolte problemele esenţiale ale unei teme datorită unei insuficiente pregătiri de bază. Alţii, deşi aveau un nivel politic şi ideologic corespunzător, lipsind de la unele seminarii din motive obiective întîmpinau greutăţi în însuşirea materialului nou. De aceea am organizat consultaţii separate, pe grupe de cursanţi, în funcţie de deficienţele constatate şi de zilele în care ei aveau mai mult timp la dispoziţie. La consultaţiile ţinute pentru cursanţii cu o mai slabă pregătire anterioară am căutat să plec întotdeauna, în formularea unui principiu general, a unei teze teoretice de la exemple concrete, actuale, cunoscute de ei. Astfel, cu prilejul discutării planului cooperatist al lui Lenin, am insistat asupra cotei-părţi diferenţiate a membrilor din întovărăşiri faţă de cea a membrilor din gospodăriile agricole colective, subliniind superioritatea sistemului retribuirii după ziua-muncă, pentru a scoate în evidenţă principiul cointeresării materiale a ţărănimii în procesul de colectivizare a agriculturii.

Pentru a-i ajuta pe cursanţii cu o pregătire de bază satisfăcătoare, dar care, din motive obiective, nu au avut timpul necesar să studieze anumite probleme, am pus de la bun început accentul pe tezele teoretice, pe aplicarea principiilor teoretice de către partid în activitatea sa practică. În consultaţia pe care am dat-o cu privire la temele „Învăţătura marxist-leninistă despre clase şi lupta de clasă" şi „Învăţătura marxist-leninistă despre industrializare", de exemplu, am subliniat unele probleme teoretice care se ridică în problema industrializării în capitalism şi în socialism.

În şcoli s-a format buna obişnuinţă de a se citi adeseori în colectiv materialele mai importante din presa de partid. Şi în această acţiune propagandistul poate şi trebuie să-i sprijine pe cursanţii săi. În discuţiile care urmează de obicei lecturii acestor articole, ca şi în discuţiile personale în care trebuie să-i antreneze pe cursanţi în legătură cu materialele apărute în ziare, propagandistul poate scoate în evidenţă tezele teoretice cele mai importante, legîndu-le de temele aprofundate în seminarii, poate sublinia valoarea aplicării practice a acestor teze, iar acolo unde este cazul, trebuie să insiste asupra contribuţiei pe care materialul respectiv o aduce la îmbogăţirea tezaurului învăţăturii marxist-leniniste. Procedînd astfel, i-am ajutat pe cursanţi să înţeleagă mai adînc, bunăoară, marea însemnătate a documentelor prezentate de delegaţia Uniunii Sovietice la cea de-a XV-a Sesiune a Adunării Generale a O.N.U., a declaraţiei Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti ţinută la Moscova la sfîrşitul anului trecut şi altele.

Firește, între două seminarii propagandistul are şi alte obligaţii importante, legate de pregătirea sa personală. Ele nu au făcut obiectul acestui articol, care se opreşte numai la mijloacele folosite în vederea sprijinirii studiului individual al cursanţilor.

Înţelegînd că propagandistul are datoria să fie cît mai mult alături de cursanţi, să-i sprijine cu atenţie, ţinînd seama de nivelul lor de pregătire, de posibilităţile lor de înţelegere a problemelor, mă străduiesc să caut în permanenţă cele mai bune căi pentru a-i ajuta pe membrii cercului în însuşirea problemelor. Îndeplinirea atentă a acestei obligaţii mă va ajuta să asigur ridicarea nivelului dezbaterilor ce au loc în seminarii, să contribui la tot mai buna pregătire ideologico-politică a cursanţilor.

Prof. Ioan N. Chiţu
propagandist la Şcoala de 7 ani nr. 102 din Bucureşti

Ştiri

Organizaţia U.T.M. şi cadrele didactice de la Şcoala medie nr. 1 „Vasile Alecsandri" din Galaţi acordă o deosebită atenţie răspîndirii cărţii în rîndurile pionierilor şi elevilor. Recent, ca urmare a muncii desfăşurate de organizaţia U.T.M. cu sprijinul diriginţilor şi al profesorilor de limba romînă, peste 160 de elevi au primit insigna de „prieteni ai cărţii".

În prezent alţi 150 de elevi ai şcolii se pregătesc să obţină insigna de „Prieten al cărţii".

Prof. D. UNGUREANU
Galaţi

*

Din iniţiativa comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Banat, la Lipova, s-a deschis de curînd un curs de calificare pentru ajutoarele de educatoare care lucrează în cadrul grădiniţelor de copii.

La aceste cursuri, ajutoarele de educatoare sînt familiarizate cu principalele probleme privitoare la metodele de muncă în învăţămîntul preşcolar. De asemenea, ele participă la diferite activităţi practice organizate la grădiniţa din Lipova.

Cursurile, care se vor desfăşura în trei serii, vor fi urmate de 300 ajutoare de educatoare.

FRANCISC WILD
Lipova

*

În oraşele, comunele şi satele regiunii Bucureşti au fost construite şi date în folosinţă, anul trecut, 11 şcoli elementare şi medii, însumînd 73 săli-clasă. Fiecare comună din regiune are acum cel puţin o şcoală elementară. În curînd va începe construirea a 4 şcoli medii — la Călăraşi, Răcari, Drăgăneşti-Vlaşca şi Urziceni, precum şi a încă 2 şcoli elementare în comunele Iazu (raionul Slobozia) şi Jilavele (raionul Urziceni).

În casă la colectivistul Tudor Chiriac din satul Dîrvari, comuna Ciorogîrla, regiunea Bucureşti. Nepotul Ionică spune în faţa bunicilor o poezie învăţată la şcoală

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAŢIILOR SINDICALE

Munca noastră de îndrumare

Congresul al IV-lea al Sindicatelor din R.P.R. a chemat organizaţiile sindicale să-şi sporească contribuţia la lupta pentru calitate în îndeplinirea sarcinilor ce decurg din planul de şase ani. Un rol important în această luptă îl are capacitatea organizatorică, de mobilizare a fiecărei organizaţii sindicale. „Îndeplinirea cu succes a sarcinilor tot mai mari şi de răspundere care stau în faţa organelor şi organizaţiilor sindicale cere îmbunătăţirea permanentă a muncii lor organizatorice", *arată Rezoluţia adoptată de Congres.*

Multe din sindicatele de învăţămînt au obţinut şi obţin rezultate bune în domeniul ridicării capacităţii lor organizatorice şi mobilizatoare. Este necesar ca experienţa obţinută de acestea să fie cunoscută şi valorificată.

Găsind rezultate bune pe această linie în activitatea Sindicatului învăţămînt din raionul N. Bălcescu ne-am adresat tov. preşedinte D. Dună, care ne prezintă cîteva aspecte din preocupările sindicatului în acest domeniu.

La conferinţa pentru prezentarea dării de seamă şi pentru alegeri a Sindicatului învăţămînt din raionul Nicolae Bălcescu s-a cerut comitetului nou ales să organizeze cu mai mult spirit de răspundere îndrumarea activităţii grupelor sindicale. Această cerinţă a fost înscrisă şi în hotărîrea adoptată de conferinţă, menţionîndu-se că de sporirea capacităţii organizatorice a sindicatului, de perfecţionarea metodelor de muncă ale organizaţiilor sindicale, de studierea şi popularizarea experienţei bune a unor grupe şi comitete de secţie depinde în cea mai mare măsură mobilizarea tuturor membrilor de sindicat la traducerea în viaţă a sarcinilor ce le stau în faţă.

Au trecut zece luni de la alegerea noului comitet, căruia îi revenea sarcina să traducă în viaţă această cerinţă. Noi, membrii comitetului, ne-am ocupat îndeaproape de ea, reuşind să obţinem o seamă de realizări pe această linie.

La început însă, atunci cînd a trebuit să trecem practic la activitate, ne-am izbit de numeroase greutăţi. Printre ele un loc de frunte îl ocupa faptul — subliniat în adunările generale de alegeri — că în multe grupe sindicale se statorniciseră metode birocratice de muncă. O pare din grupe îşi reduceau activitatea doar la încasarea cotizaţiilor. Cercetînd cauzele acestei activităţi formale am ajuns la concluzia că mulţi din cei care formau activul grupelor sindicale nu erau lămuriţi cum anume trebuie să muncească. Parte din ei nu ştiau ce caracterizează specificul activităţii sindicale şi, ca atare, se mulţumeau să înregistreze unele rezultate obţinute de membrii de sindicat în activitatea profesională, fără să-şi fi adus în vreun fel oarecare contribuţia la obţinerea acestor rezultate.

Prima măsură pe care şi-a propus-o comitetul sindicatului a fost instruirea activului ales în adunările generale. Ne-am dat seama că de felul cum se realizează instruirea depinde eficienţa tuturor celorlalte măsuri pe care le avem în vedere pentru ridicarea capacităţii organizatorice şi mobilizatoare a organizaţiilor noastre sindicale. Cu prilejul instruirii am cunoscut mai bine activul grupelor sindicale, am învăţat noi înşine din activitatea celor mai bune organizaţii, am folosit experienţa acestora pentru ridicarea nivelului muncii organizatorice şi orientarea activităţii grupelor cu activitate mai slabă. În felul acesta instruirea nu s-a limitat la simple indicaţii cu caracter teoretic, ci a însemnat şi o îndrumare concretă, practică, asupra felului cum trebuie organizată activitatea sindicală. In timpul instruirii, activele grupelor au alcătuit, cu ajutorul membrilor din comitetul sindicatului, şi planuri de muncă. Acestea au fost dezbătute şi definitivate în şedinţe de grupă, după consultarea tuturor membrilor de sindicat.

Imediat după această acţiune comitetul sindicatului nostru a stabilit măsurile pe care urma să le ia în vederea permanentei îndrumări a activităţii grupelor. Fiecărui membru din comitet i s-au repartizat 2—3 grupe pe care să le ajute în desfăşurarea activităţii. Cel puţin o dată pe lună membrii comitetului au mers în organizaţiile de care răspundeau, ajutîndu-le nu numai în orientarea muncii spre problemele principale ale procesului de învăţămînt, ci şi în organizarea practică a diferitelor acţiuni.

Măsurile pe care le-a luat comitetul în vederea instruirii activului grupelor sindicale şi a comitetelor de secţie şi apoi a îndrumării lor permanente n-au întîrziat să-şi aducă roadele. La începutul acestui an şcolar s-a putut constata că aportul dat de grupele sindicale la buna desfăşurare a activităţii din şcoli a crescut mult. Grupele sindicale au devenit un sprijin de nădejde în întreaga muncă instructiv-educativă a şcolilor din raion, desfăşurînd o activitate din ce în ce mai rodnică, mai multilaterală. În cadrul lor se dezbat probleme de mare însemnătate pentru activitatea profesională, cum ar fi legarea învăţămîntului de viaţă, diferite aspecte ale educaţiei comuniste etc. Delegaţii culturali din fiecare grupă pun la îndemîna cadrelor didactice materialul bibliografic de care au nevoie pentru învăţămîntul ideologic. Acţiunile pe care le organizează fie comitetul sindicatului, fie organizaţiile sindicale din şcoli vin nemijlocit în sprijinul membrilor de sindicat. Aşa sînt, de exemplu, lecţiile deschise, care au loc frecvent. Bunăoară, pentru educatoare am organizat o lecţie deschisă la care s-a prezentat mai întîi un referat intitulat „Educaţia prin muncă a copiilor de vîrstă preşcolară", susţinut de tov. Eugenia Moiceanu, una din cele mai bune directoare de grădiniţă din raion. După acest referat a urmat o lecţie deschisă de numărat şi socotit ţinută la grupa mare de educatoarea Gabriela Ionescu. La această acţiune au participat şi organizatorii grupelor sindicale, care au discutat apoi, pornind de la aceste două lecţii deschise, despre felul cum poate fi îmbunătăţită propaganda profesională în unităţile de învăţămînt ale raionului.

Ca urmare a ridicării nivelului muncii organizatorice, a crescut şi nivelul activităţii de asigurări sociale desfăşurate de sindicat, grija acestuia faţă de condiţiile de muncă şi de viaţă ale membrilor săi. Mulţi învăţători şi profesori au primit locuinţe în clădirile nou construite în Capitala patriei noastre, urmînd ca, pe măsură ce se ridică noi blocuri, să se lărgească şi mai mult spaţiul destinat cadrelor didactice. Participanţii la conferinţa care a avut loc zilele trecute pentru prezentarea dării de seamă asupra executării bugetului de asigurări sociale pe anul 1960 şi pentru aprobarea noului buget au scos în relief preocuparea delegaţilor de asigurări sociale din grupele sindicale pentru sănătatea membrilor de sindicat. S-a îmbunătăţit de asemenea, desfăşurarea activităţii culturale. Am organizat pentru învăţători şi profesori excursii, spectacole, vizitarea unor muzee şi instituţii de artă şi alte acţiuni care au contribuit la lărgirea orizontului lor.

Activitatea de îndrumare pe care o desfăşoară comitetul sindicatului nostru a contribuit la sporirea capacităţii organizatorice a fiecărei grupe sindicale, la mutarea centrului activităţii sindicale în grupă, la orientarea tuturor eforturilor spre mobilizarea cadrelor didactice în vederea traducerii în viaţă a politicii partidului în domeniul învăţămîntului.

Prof. D. Dună
preşedintele comitetului Sindicatului învăţămînt din raionul „N. Bălcescu"

La orele de practică în producție la Atelierele I.T.B. elevii școlilor de cultură generală ascultă cu atenție explicațiile maiștrilor

Participarea la practica elevilor — sprijin în activitatea profesorului

Viața școlilor noastre devine tot mai strîns legată de munca plină de eroism desfășurată în fabrici și uzine, pe șantierele de construcții și pe ogoare. Practica în producție le deschide elevilor din școlile de cultură generală un orizont larg, îi ajută să-și formeze cunoștințe și deprinderi temeinice, să se pregătească multilateral pentru viață. In același timp, cunoașterea tot mai profundă a problemelor producției de către profesori, prin participarea lor la orele de practică ale elevilor, contribuie mult la îmbogățirea lecțiilor, la legarea lor de problemele vii, concrete ale actualității, ale vieții economice și social-politice a țării. Și aceasta privește nu numai lecțiile de fizică, matematică, chimie, științele naturale, ci și disciplinele umanistice și orele de dirigenție, în cadrul cărora activitatea fruntașilor muncii din industrie și agricultură constituie o minunată pildă însuflețitoare pentru elevi.

Iată, bunăoară, cîteva aspecte din experiența profesorilor S. Petrescu, de la Școala medie nr. 7 și A. Niculescu, de la Școala medie nr. 23 din București privind valorificarea la lecțiile de literatură și la orele de dirigenție a exemplelor cunoscute de elevi în decursul practicii în producție.

Cunoașterea principalului izvor de inspirație al literaturii noastre noi

Prezentarea largă în cadrul lecțiilor a problemelor pe care le ridică construirea socialismului — atît pe tărîm științific sau tehnic cît și în domeniul etic, educativ — constituie o trăsătură de bază a noii pedagogii socialiste. Această trăsătură se vădește larg și în cadrul lecțiilor de romînă din clasa a XI-a, în care se studiază literatura de după 23 August 1944. În aceste lecții intervin adesea probleme legate de procesul tehnologic, de îndeplinirea sarcinilor de plan în industrie sau de procesul complex al transformării socialiste a agriculturii, probleme care au o influență hotărîtoare asupra vieții sufletești a eroilor din operele pe care le studiem. Conștientă de faptul că literatura noastră realist-socialistă își lărgește continuu aria, că ea se îmbogățește mereu cu noi aspecte de viață, caut să-i îndrum pe elevi să înțeleagă această literatură și s-o iubească tocmai datorită faptului că ea oglindește laturile cele mai noi, mai înaintate ale vieții.

Efectuînd cu elevii studiul aprofundat al unor opere literare cum sînt, de exemplu, „Mitrea Cocor", „Cetatea de foc", „La cea mai înaltă tensiune", „Bărăgan", „Desfășurarea", „Setea" și altele, prezentîndu-le reportajele literare ale lui Geo Bogza, Tr. Coșovei, Al. Ivan Ghilia, V. Nicorovici etc., pregătind cu ei compuneri tematice, caut să contribui în mod eficient la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor și la legarea cît mai strînsă a acestor cunoștințe de viață. Mă străduiesc să-i fac pe elevii mei să înțeleagă faptul că omul — ca preocupare centrală în opera literară — nu poate fi rupt de cadrul în care își desfășoară viața și, în primul rînd, de munca lui, de locul lui de muncă. Dar pentru aceasta se cere — în primul rînd — ca eu însumi să fiu în suficientă măsură orientată, ca să-i pot orienta pe ei. Desigur, nu e vorba de o specializare tehnică a profesorului de literatură, ci de înțelegerea esenței muncii în producție și a elementului etic generat de procesul realizării bunurilor materiale, înțelegere absolut necesară în interpretarea literaturii realist-socialiste.

De mare ajutor în această privință îmi este cunoașterea unor aspecte concrete din unitățile productive în care-și desfășoară elevii mei practica în producție. Bunăoară, vorbeam deseori la lecții, în legătură cu diferite texte literare pe care le analizam, despre munca metalurgiștilor, despre viața și preocupările lor. Dar numai cunoașterea acestora în realitate, atelierele de prelucrare din întreprinderea unde elevii își desfășoară practica în producție, m-a ajutat să-i fac să înțeleagă în adîncime pentru ce au luptat muncitorii înaintați din piesa „Cetatea de foc" de M. Davidoglu sau din romanul „Oțel și pîine" de Ion Călugăru.

Cunoscînd realizările fermei experimentale de stat de la Băneasa, am putut să înțeleg mai bine și să le vorbesc elevilor cu mai multă convingere și competență despre însemnătatea productivității muncii, realizată cu unelte și metode perfecționate. Elevii școlii noastre au cercetat atenți fiecare clădire a fermei, mașinile agricole, turnul de apă, parcelele experimentale, au participat cu entuziasm la unele lucrări de întreținere a culturilor și au cunoscut belșugul recoltelor obținute prin folosirea mijloacelor tehnice moderne și a metodelor agrotehnice înaintate. Toate aceste fapte concrete le-au întărit convingerea că transformarea socialistă a agriculturii constituie adevăratul drum al bunăstării țărănimii muncitoare, al înfloririi culturii în viața satelor și i-au ajutat să înțeleagă mai bine sensul luptei pline de abnegație a unor eroi îndrăgiți din literatură, asemeni lui Ilie Barbu din „Desfășurarea" de Marin Preda, Anton Filip din „Bărăgan" de V. Em. Galan sau Lazăr Cernescu din poemul „Lazăr de la Rusca" de Dan Deșliu.

Numeroase alte fapte asemănătoare, numeroase posibilități noi de care dispun astăzi în predare vin să-mi întărească convingerea că și în predarea limbii și literaturii cunoașterea de către profesor a problemelor producției constituie un factor de seamă pentru îmbunătățirea conținutului ideologic, științific și educativ al lecției.

S. Petrescu
profesoară de limba romînă la Școala medie nr. 7 „I. L. Caragiale" — București

Protecția muncii — o problemă importantă

Asigurarea deplinei securități a muncii elevilor în timpul practicii în producție este una din sarcinile centrale ce revin atît școlii cît și întreprinderii unde își desfășoară ei practica. Înțelegînd acest lucru, conducerea Școlii medii nr. 11 „D. Cantemir" și conducerea Întreprinderii de Transport-București, unde lucrează elevii acesteia, au luat încă de la începutul anului școlar măsuri menite să le facă cunoscute elevilor regulile de securitate a muncii și să le formeze deprinderea de a le respecta.

O dată cu începerea practicii, biroul de protecție a muncii din întreprindere a efectuat pentru elevi un instructaj privind normele generale ce trebuie respectate în incinta întreprinderii. Instructajul preciza bunăoară că intrarea în întreprindere se va face numai sub conducerea profesorului-maistru, că nu este permis nimănui să stea sub podurile rulante sau sub macarale, că în timpul pauzelor elevii nu au voie să se plimbe la întîmplare prin ateliere. Li s-a arătat în același timp elevilor ce poziție trebuie să aibă în timpul cînd lucrează, cum să-și organizeze locul de muncă pentru a lăsa libere căile de acces la fiecare mașină, cum trebuie să stea atunci cînd asistă la executarea unei operații mai dificile la una din mașinile-unelte din atelier etc. Pe baza acestui instructaj au fost întocmite procese verbale care au fost semnate atît de reprezentanții întreprinderii cît și de reprezentanții școlii.

Pe bună dreptate au considerat însă, atît întreprinderea, cît și conducerea școlii, că aceste măsuri nu sînt suficiente. De aceea, îndată ce elevii au fost repartizați la locurile lor de muncă, șefii echipelor au organizat un nou instructaj, prevăzînd măsurile de securitate a muncii specifice fiecărui atelier. Astfel, în atelierul de strungărie, unde își desfășoară practica elevii claselor a IX-a, li s-au făcut cunoscute elevilor regulile de protecție a muncii ce trebuie respectate la mașinile-unelte din acest atelier (polizoare, strunguri, mașini de găurit, raboteze, freze etc.). Elevii au aflat de ce nu au voie să lucreze la polizoare fără apărători și ochelari de protecție, de ce nu pot porni mașina de găurit înainte ca maistrul să fi verificat modul în care a fost fixată în mașină piesa care urmează să fie lucrată, de ce nu e îngăduit să se modifice regimul de lucru al mașinii decît sub directa supraveghere a muncitorului sau a maistrului secției. Întrucît în unele ateliere sînt folosite electrocare pentru transportul pieselor, li s-a atras elevilor atenția asupra faptului că nu au voie să se urce pe acestea, căci din nebăgare de seamă ele ar putea porni, ceea ce ar provoca pagube întreprinderii și ar putea da loc chiar la accidente.

În secția de bobinaj, unde fac practică elevii claselor a XI-a, instruirea a fost adaptată specificului muncii la instalații electrice de înaltă și joasă tensiune. S-a insistat asupra modului în care se lucrează la montarea și demontarea motoarelor electrice, asupra regulilor de protecție a muncii care trebuie respectate cînd se lucrează la instalații electrice sau cu aparatele de măsură și control.

Instruirea elevilor pentru a respecta normele de protecție a muncii a fost efectuată în mod amănunțit și în școală. La desfășurarea lucrărilor de laborator la fizică sau chimie, în laboratoarele pentru studiul motoarelor auto sau al mașinilor electrice se acordă o deosebită atenție deprinderii elevilor de a respecta cu strictețe normele de protecție a muncii. Profesorii le-au cerut să semnaleze deîndată ori de cîte ori constată că vreun aparat sau dispozitiv de protecție nu funcționează. De asemenea, se urmărește îndeaproape ca fiecare elev să posede echipamentul de protecție necesar — salopetă, halat sau șorț.

Ca urmare a măsurilor luate, practica elevilor în producție se desfășoară în bune condițiuni. Procesul de producție nu numai că nu este perturbat, ci dimpotrivă, în unele cazuri elevii contribuie direct la îndeplinirea planului de producție.

V. Manolache

Într-o întreprindere textilă

Cîteva grupe de elevi ai Școlii medii nr. 1 din Brașov își efectuează experimental practica în producție, începînd din acest an, la întreprinderea textilă „Partizanul roșu" din localitate.

După lecțiile teoretice, care sînt predate chiar de un tehnician al întreprinderii, urmează aplicații practice în secțiile de producție, sub conducerea celor mai buni muncitori și tehnicieni. De pe acum unii elevi au învățat să efectueze singuri unele operații la război, mașini de filat etc.

Pentru ca elevii să-și însușească temeinic cunoștințele privind prelucrarea firelor textile tehnicienii întreprinderii au alcătuit și au dăruit școlii panouri mari pe care se poate urmări procesul de transformare în țesături a principalelor produse textile: lînă, bumbac, mătase, fire sintetice.

Un însemnat factor educativ

Elevii școlii noastre își efectuează practica în producție la uzinele „Grigore Preoteasa".

Ca diriginte al clasei a XI-a „D" am avut prilejul să-i însoțesc adeseori pe elevi la orele de practică în uzină, i-am urmărit cum trec de la cunoașterea ansamblului lucrărilor uzinei și a instrucțiunilor de protecție a muncii la executarea de lucrări din ce în ce mai complexe în secția de contoare.

Munca aceasta are o influență deosebit de însemnată asupra elevilor. Nu mă refer aici numai la faptul că, datorită ei, și-au îmbogățit mult cunoștințele, ci și la faptul că munca în producție contribuie larg la formarea trăsăturilor comuniste de caracter, a conștiinței comuniste a elevilor. Și aceasta se realizează atît în procesul activității pe care o desfășoară în uzină cît și în orele de dirigenție, al căror conținut s-a îmbogățit considerabil prin folosirea exemplelor pe care eu însumi le-am putut cunoaște însoțindu-i pe elevi la practică.

Am pus astfel, în discuție, aproape în fiecare oră de dirigenție, pe baza acestor exemple, cîte o problemă de morală comunistă. Am discutat, bunăoară, cu elevii despre abnegația dovedită în muncă de colectivele cărora le-a fost încredințată sarcina executării unor aparate și utilaje electrice ce se produc pentru prima oară la noi în țară, despre mîndria pentru „marca fabricii" și grija pentru calitatea înaltă a produselor, despre minunata lor atitudine față de muncă etc.

Înaltul spirit de răspundere al unor muncitori cum sînt maistrul Francisc Petre, decorat recent cu Ordinul Muncii, șefa de echipă Maria Tudor, fruntașă în producție Sofia Grozea etc, față de sarcinile de producție, caracterul creator al activității lor, pildele de ajutor tovărășesc pe care le scoate la iveală întrecerea socialistă i-au impresionat profund pe elevi, influențînd întreaga lor comportare.

Pe elevi i-a impresionat de asemenea mult ordinea și curățenia care domnesc în atelierele uzinei, disciplina în muncă, grija muncitorilor din schimburi pentru curățenia locului de muncă. Chiar din prima zi cînd au vizitat întreaga întreprindere le-am atras atenția asupra faptului că terminînd lucrul, primul schimb lăsase totul într-o desăvîrșită ordine și curățenie. Am organizat imediat după aceea o discuție pe această temă, la care a participat și inginerul-șef al secției. Constat cu bucurie roadele acestor exemple. Elevii — și în primul rînd ucenicii — păstrează curățenie și ordine deplină la locurile de muncă, fiind în repetate rînduri evidențiați pentru aceasta de conducerea întreprinderii.

Deseori elevii mei mi-au arătat cît de impresionați sînt de interesul cu care muncitorii urmăresc mersul evenimentelor interne și internaționale. Am căutat să folosesc acest exemplu în cadrul informărilor politice de la orele de dirigenție și observ, în ultimul timp, că elevii mei participă mai activ și cu mai multă competență la discuțiile care se poartă în jurul principalelor evenimente ale vieții interne și internaționale.

Toate exemplele din întreprindere au asupra elevilor o deosebită putere de convingere deoarece ei le cunosc nemijlocit, deoarece au devenit o parte a vieții pe care o trăiesc ei înșiși. Tocmai pe acest fapt mă bizui atunci cînd folosesc exemplele din uzină pentru a-i mobiliza să-și îndeplinească îndatoririle lor școlare cu mai mult simț de răspundere, pentru a le forma și dezvolta trăsăturile comuniste de caracter. Și tocmai acest fapt asigură succesul muncii mele. Marea majoritate a elevilor din clasa la care sînt diriginte participă acum mai activ la lecții, se comportă mai disciplinat, dau dovadă de o înțelegere mai matură, mai justă a problemelor care se ivesc în viața lor. La sfîrșitul trimestrului I peste jumătate din numărul total al elevilor clasei au avut medii de 8, 9 și 10. Aceasta, ca și comportarea lor, a adus clasei titlul de fruntașă pe școală.

A. Niculescu
profesor la Școala medie nr. 23 „Dimitrie Bolintineanu" din Capitală

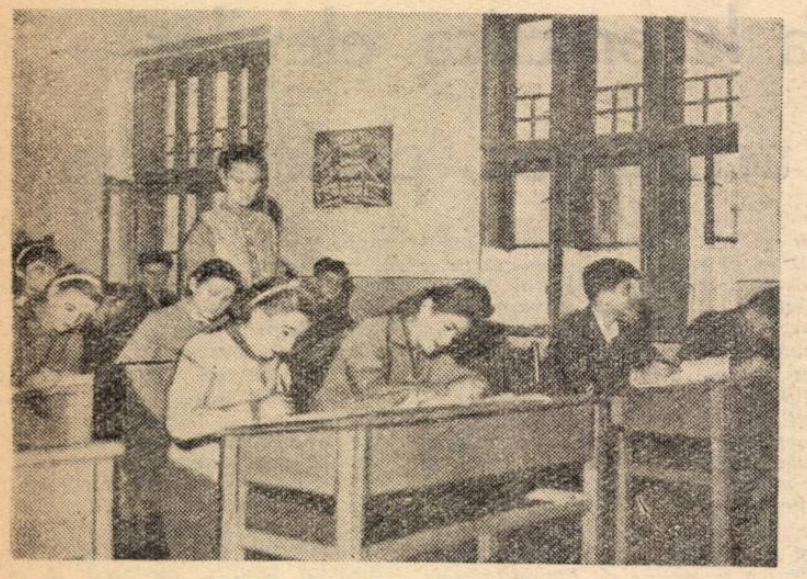

In clasa a X-a reală a Şcolii medii din Beiuş, la o oră de trigonometrie

Comisii metodice

In vederea continuei perfecţionări a metodelor de muncă folosite de învăţători şi profesori şi în vederea îndrumării cadrelor didactice tinere, cu mai puţină experienţă pedagogică, la Şcoala de 7 ani din comuna Corvineşti, raionul Beclean, regiunea Cluj, s-au organizat mai multe comisii metodice. Aşa, de pildă, funcţionează o comisie metodică a învăţătorilor, comisii ale profesorilor, precum şi o comisie a diriginţilor.

Activitatea comisiilor se desfăşoară pe baza unor planuri de muncă trimestriale care prevăd organizarea unor lecţii deschise urmate de analiza metodelor folosite în cadrul lor, prezentarea unor referate cu privire la problemele cele mai importante ale procesului instructiv-educativ etc.

Comisia metodică a învăţătorilor, de pildă, a organizat în cursul primului trimestru o lecţie deschisă de citire la clasa I-a, cu tema „Predarea sunetului N", urmată de un referat privitor la importanţa metodei fonetice analitico-sintetice în predarea citit-scrisului. Intr-o altă şedinţă învăţătorii au analizat o lecţie deschisă de aritmetică ţinută la clasa a III-a, au ascultat un referat cu tema „Calculul oral în predarea aritmeticii la clasele I—IV" şi au purtat discuţii pe marginea acestuia.

In bune condiţii se desfăşoară şi activitatea comisiei metodice a diriginţilor. Una din cele mai interesante teme discutate în cadrul acestei comisii a fost „Legătura dintre şcoală, familie şi organizaţia de pionieri". Dezbaterea ei a contribuit la îmbunătăţirea muncii educative desfăşurate de profesorii diriginţi la clasele V—VII.

Munca desfăşurată în cadrul comisiilor metodice a stimulat şi dorinţa de studiu a cadrelor didactice. Acestea cercetează acum cu mai mult interes materiale de specialitate, fac conspecte, se preocupă îndeaproape de ridicarea calificării lor profesionale.

DISCUŢII

Unele observaţii asupra abecedarului

De linia succeselor obţinute în ultimul timp se înscrie şi tipărirea unor manuale şcolare cît mai bune şi la un nivel cît mai apropiat de cerinţele educării multilaterale a tinerei generaţii. In rîndul acestora se numără, fără îndoială, şi abecedarul, care are o serie de laturi pozitive şi conţine anumite îmbunătăţiri faţă de ediţiile anterioare.

Cu toate acestea, actualul abecedar are încă lacune atît de ordin metodic, cît şi în ceea ce priveşte conţinutul. Este vorba, în primul rînd, de faptul că unele sunete şi litere mai dificile sînt predate înaintea altora mai uşoare. De pildă, sunetul şi litera „m" se predau înaintea lui „n", sunetul şi litera „e" înaintea lui „c" etc. In practica noastră la clasă am reuşit adeseori să depăşim acest neajuns ocupîndu-ne mai îndeaproape de pregătirea şi scrierea elementelor grafice prin exerciţii suficiente de antrenare şi coordonare a muşchilor mîinii şi ai corpului pentru mînuirea corectă a tocului şi păstrarea unei poziţii corecte la scris.

Considerăm că abecedarul ar putea fi îmbunătăţit din acest punct de vedere dacă în paginile destinate perioadei preabecedare s-ar acorda o atenţie mai mare pregătirii elevilor pentru scriere. De exemplu, scrierea beţişorului mare pe două spaţii n-ar trebui predată în aceeaşi lecţie cu scrierea beţişorului mic pe un spaţiu (pag. 5). Ar fi mai bine să se predea scrierea beţişorului mare după ce se consolidează deprinderile de scriere a beţişorului mic. De asemenea, ar fi bine dacă în primele pagini s-ar da mai multe figuri geometrice cu margini rotunde — balon, cerc etc. — a căror desenare pregăteşte mîna pentru învăţarea unor elemente grafice necesare în scrierea multor litere.

Cum sunetul şi litera „c" se numără printre primele din abecedar, credem că ar fi necesar să se introducă în perioada preabecedară şi jumătatea de oval ca element grafic. Pentru acelaşi motiv nu este lipsită de sens nici propunerea ca în perioada preabecedară să se predea şi scrierea unor elemente grafice în formă de bici cu bucla în sus şi în jos, în formă de cîrlig etc. Astfel, ajungînd la scrierea literelor ce conţin astfel de elemente copiii nu se vor mai găsi în faţa unei lecţii complet necunoscute, ci vor pleca de la un element cunoscut, îl vor repeta pentru fixare, vor retuşa unele mici greşeli pe care nu le-au putut învinge în perioada preabecedară şi vor putea scrie corect.

In ceea ce priveşte ordinea predării sunetelor şi literelor considerăm juste observaţiile tov. D. Stoica. Pe bună dreptate cere acesta amînarea predării lui „M". La cele spuse am vrea să adăugăm că între predarea sunetelor „m" şi „n" în abecedar nu este decît sunetul „r". Şi cum posibilitatea de diferenţiere fină este redusă la copiii de 7 ani, aceste două sunete sînt deseori confundate. De aceea sîntem de părere ca predarea sunetului „m" să fie precedată cu 4—5 lecţii de cea a sunetului „n". De asemenea, să se lase un interval mai mare între predarea sunetelor „d" şi „p", pe cînd sunetul „s", datorită uşurinţei cu care poate fi prelungit, ar putea trece în rîndul sunetelor ce se predau la începutul perioadei abecedare. Este de asemenea just ca predarea sunetului şi literei „i" să se facă înaintea sunetului şi literei „e", iar între ele să se lase interval suficient, pentru a se evita greutatea ridicată de predarea lui „e".

Incepînd cu pagina 58 din abecedar dimensiunile literelor sînt micşorate — aceasta şi pentru a-i pregăti pe elevi să treacă treptat la citirea literelor din manualul de citire. Credem că o dată cu aceasta ar fi necesară pregătirea elevilor şi pentru trecerea la scrierea pe alt model de caiet, care să impună de asemenea micşorarea dimensiunilor literelor.

Autorul unui articol anterior cu privire la abecedar este împotriva despărţirii cuvintelor în silabe cu linioare. Noi socotim că pentru formarea cîmpului de citire al copiilor despărţirea cuvintelor în silabe e necesară. Şi credem că nu este greşit să se folosească linioara, gîndindu-ne că aceasta va fi folosită apoi cu ocazia despărţirii cuvintelor în silabe la sfîrşitul rîndului. Sîntem însă de părere să nu se folosească procedeul despărţirii cuvintelor cu linioară în cadrul textului, al propoziţiilor, ci numai în cadrul cuvintelor care sînt trecute în coloanele de la începutul lecţiei.

In ceea ce priveşte conţinutul unor texte şi ilustraţii considerăm şi noi ca şi cei care au semnat articolele anterioare, că acesta trebuie să corespundă în mai mare măsură realităţilor social-economice din patria noastră. Am vrea să adăugăm în plus că ar fi necesar să se introducă în primele pagini cel puţin o ilustraţie menită să prilejuiască familiarizarea copiilor cu 1—2 sunete, fără prezentarea literelor respective, aceasta fiind una din cerinţele programei pentru perioada preabecedară. De asemenea, socotim că, pe lîngă o mai strînsă concordanţă a conţinutului ilustraţiilor cu textul, se impune şi îmbogăţirea acestora cu elemente care să ajute pe copii în însuşirea sunetelor. De exemplu, ilustraţia de la pagina 16 ar putea fi îmbogăţită cu un roi de albine, prins pe o creangă, deoarece cuvîntul „roi", începînd cu sunetul „r", ar înlesni însuşirea acestui sunet . De asemenea, din ilustraţiile de la paginile 18 şi 26 n-ar trebui să lipsească nuca şi cucul, care sînt bine cunoscute copiilor şi i-ar ajuta la însuşirea sunetelor „n" şi „c".

O lipsă care se mai face simţită în paginile abecedarului o constituie numărul redus de poezii, deşi acestea le plac mult elevilor din clasa I. Numărul poeziilor în ultimele pagini ale abecedarului ar putea fi sporit faţă de cel prezent, mai cu seamă la lecţiile pentru consolidarea cunoştinţelor privind sunetele compuse.

Cît despre prezentarea grafică a abecedarului ar fi de dorit ca acesta să fie tipărit pe o hîrtie mai bună, lucioasă, iar exemplarele întregii ediţii ar trebui cartonate, pentru ca elevii să le poată păstra mai bine.

Credem că observaţiile făcute cu prilejul discuţiei asupra abecedarului vor putea ajuta pe autori să elaboreze un manual care să vină şi mai mult în sprijinul elevilor şi al cadrelor didactice.

Înv. F. V. Diţuleasa
Vităneşti, raionul Costeşti

Lecţia — creaţia noastră

(Urmare din pag. 1)

ceva mai mult — efortul său de a le închega, de a realiza intima lor sudură. Este momentul, punctul în care creaţia sa atinge gradul cel mai înalt. Iată de ce poţi fi profesor cu bogate şi temeinice cunoştinţe în domeniul specialităţii pe care o predai, poţi cunoaşte îndeaproape colectivul cu care lucrezi, poţi fi stăpîn pe metodica predării specialităţii respective şi totuşi să nu realizezi o lecţie bună. Aceasta se întîmplă atunci cînd nu s-a împlinit actul de creaţie pe linie pedagogică, cînd nu s-a realizat închegarea elementelor principale arătate.

Cu atît mai mult o lecţie bună nu se realizează atunci cînd vreunul din elementele principale nu este întrunit. S-ar putea ca, asistînd la lecţie, un inspector să aibă în vedere doar ceea ce se transmite elevilor şi, aici neavînd obiecţii, să tragă concluzia că profesorul a predat o lecţie bună. Lecţia este bună numai atunci cînd este înţeleasă, pătrunsă, însuşită de elevi. Altfel nu e vorba de o lecţie bună, ci de exactitatea unor date. De asemenea, poţi avea în vedere atît conţinutul celor predate cît şi indicaţiile metodice generale, dar să nu ţii seama de faptul că metodele folosite nu sînt potrivite condiţiilor concrete — vîrstei, clasei, pregătirii anterioare a elevilor etc. şi că, deci, lecţia nu şi-a atins scopul, n-a fost înţeleasă, însuşită de elevi.

Nu se poate face abstr... de scopul pentru care se ţine lecţia — însuşirea cunoştinţelor de către elevi. Fără această însuşire nu poate fi vorba de lecţie bună, de profesor bun. Dacă nu toţi elevii au înţeles ceea ce s-a predat, nu putem trage concluzia că este vorba de o lecţie bună. Se întîmplă să găseşti oameni nedumeriţi atunci cînd întîlnesc o situaţie ca aceasta: profesori bine pregătiţi în domeniul specialităţii lor, dar avînd în clasă 8, 10, 15 elevi cu note mici. Cum se poate una ca asta! — se minunează unii. Dar nu este nici un mister. Profesorul, deşi are un bogat bagaj de cunoştinţe, nu s-a pregătit pentru a face lecţia clară, înţeleasă de colectivul de elevi cu care lucrează.

Trecerea materialului lecţiei din manual în bagajul de cunoştinţe al elevului nu este un lucru simplu. De aceea este nevoie de educator, de omul care, pe baza unei pregătiri de specialitate, să realizeze această trecere. De aceea nu poate fi o încălcare mai gravă a datoriei din partea unui profesor decît aceea de a indica elevilor pe fugă, la finele orei, paginile pe care trebuie să le înveţe singuri.

Materialul ce trebuie predat constituie punctul de plecare. Cercetarea lui atentă este o cerinţă categorică pentru fiecare învăţător sau profesor. Oricît de bine ar fi documentat, se impune ca el să acorde toată atenţia acestui moment al pregătirii lecţiei, pentru a putea reflecta asupra locului ce trebuie să-l ocupe fiecare idee, pentru a stabili ce extindere să-i dea şi cum să o explice. Altfel se întîmplă ca unele idei neesenţiale să fie dezvoltate prea mult în detrimentul altora esenţiale, ca secundarul să înece principalul.

Pătrunderea conţinutului materialului care urmează să alcătuiască lecţia trebuie să prilejuiască de la început scopul acesteia, scop specific, propriu, fiecărei lecţii în parte. Înţelegerea scopului ajută la reliefarea esenţialului. S-ar putea spune şi invers — înţelegerea esenţialului ajută la precizarea scopului. Notat în minte, sau notat în scris — scopul trebuie precizat de profesor cînd se pregăteşte pentru lecţie. Altfel se întîmplă că se iroseşte timpul preţios al orei de curs cu divagaţii, cu opriri îndelungate şi inutile.

Vorbeam de formarea elevului, nu de o simplă transmitere de cunoştinţe. Formare înseamnă, o dată cu predarea cunoştinţelor şi prin aceasta, a-i învăţa pe elevi să desprindă ceea ce este important, să tragă concluzii, să generalizeze, să abstractizeze pînă a ajunge la înţelegerea simbolurilor cu care operează matematica, a noţiunilor şi categoriilor diferitelor domenii ale ştiinţelor — înseamnă, cu alte cuvinte, a-i învăţa să gîndească. A-i învăţa să gîndească şi să exprime limpede ceea ce gîndesc. A-i învăţa să gîndească şi să acţioneze în spiritul idealurilor morale celor mai înalte, ale idealurilor comuniste. Iată de ce prizonierii metodelor învechite, ai metodelor care nu fac apel la gîndirea, la judecata elevilor, nu pot obţine bune rezultate, după cum nu pot obţine realizări nici aceia care prezintă ideile unei lecţii prin mijloace sărace, prin expresii stereotipe. Varietatea şi bogăţia ideilor, claritatea lor cer varietate şi bogăţie de expresii, care să stimuleze gîndirea. La toate acestea, profesorul trebuie să chibzuiască înainte de predare. Fără a reflecta atent asupra lecţiei nu poate preda bine nici cel mai experimentat profesor. Anii de experienţă şi bagajul de cunoştinţe pot să-i scurteze timpul de pregătire, să-i uşureze găsirea căilor, dar nu pot să-l scutească de pregătire.

Dacă un profesor sau un învăţător a reuşit sau nu să îndeplinească cu succes munca lui de creaţie o spun rezultatele obţinute, nivelul de pregătire al clasei. Analizînd acest nivel trebuie să ne referim, desigur, nu la memorare, nu la posibilitatea de a reproduce întocmai, ci la măsura înţelegerii, a pătrunderii, la posibilitatea de aplicare. Cea mai bună verificare se realizează în îndeplinirea temelor şi în activitatea practică. Dacă elevii nu reuşesc să alcătuiască teme bune, lucrări practice izbutite, a tunci profesorul nu şi-a făcut datoria cum trebuie, în munca lui sînt cu siguranţă neajunsuri. Acolo trebuie căutate cauzele rămînerii în urmă la învăţătură a elevilor, în primul rînd şi în cea mai mare măsură — în predare. Înţelegînd aceasta vom stabili măsuri care să ducă la îmbunătăţirea predării şi nu ne vom îndrepta în primul rînd spre căile care cer mai mult efort elevului în afara clasei — teme suplimentare, ore suplimentare, meditaţii, consultaţii. Acestea să se organizeze rar, ca o excepţie în procesul de pregătire al elevilor.

A înţelege locul pe care-l ocupă creaţia în munca de instruire şi educare a elevilor înseamnă a dovedi preocupare continuă pentru perfecţionare profesională. Şcoala noastră a creat condiţii bune, căi variate în vederea desăvîrşirii măiestriei pedagogice. In sprijinul învăţătorului şi profesorului vin colaborarea şi schimbul de experienţă organizat în cadrul comisiilor pe specialităţi, al consfătuirilor de muncă, al discuţiilor în consiliile pedagogice, al cercurilor pedagogice, al consfătuirilor raionale, vin cursurile de perfecţionare.

Lecţia este deci un act de creaţie. Ea este un complex şi minunat act de creaţie pus la temelia formării omului. Sîntem chemaţi să punem creaţia noastră în slujba făuririi omului înaintat, a omului nou, crescut pentru socialism şi comunism. Acesta este temeiul demnităţii şi mîndriei noastre. Chemarea la o astfel de activitate creatoare ne înflăcărează dorinţa de desăvîrşire, ridică la cel mai înalt grad simţul nostru de răspundere.

In atenţia profesorilor de limba romînă

Se reaminteşte profesorilor de limba romînă că în revista „Luceafărul" din 15 decembrie 1960 şi din 15 ianuarie 1961 au fost publicate capitolele: „Literatura romînă din anii construirii socialismului", „Poezia" şi „Proza" — din manualul de literatură romînă pentru clasa a XI-a, partea a II-a.

Cititorii sînt rugaţi să trimită observaţiile şi propunerile lor la Direcţia generală pedagogică din M.I.C.

In timpul unei lucrări scrise

Ce condiţionează fixarea cunoştinţelor

După cum se ştie, unul din ţelurile principale pe care le urmăresc profesorii şcolilor serale este acela de a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească într-o cît mai mare măsură încă din clasă, din timpul orelor, cunoştinţele predate în cadrul fiecărei lecţii. In atingerea acestui scop utilizarea judicioasă a momentului fixării cunoştinţelor constituie un element esenţial şi indispensabil. Tocmai de aceea preocuparea de a găsi cele mai bune forme de organizare şi desfăşurare a momentului fixării, preocuparea de a asigura reuşita lui se află în centrul atenţiei cadrelor didactice din învăţămîntul seral.

Asistînd la cîteva lecţii predate la secţia serală a Şcolii medii nr. 12 din Bucureşti am avut prilejul să observ că profesorii acestei şcoli condiţionează reuşita fixării de calitatea verigii precedente a lecţiei — şi anume, de buna desfăşurare a momentului comunicării noilor cunoştinţe, moment care constituie elementul principal în predare. Aceasta dovedeşte că ei înţeleg just corelaţia dintre aceste două verigi, pornind de la faptul că prima determină calitatea celei de a doua. Într-adevăr, dacă profesorul şi-a dozat bine timpul rezervat comunicării noilor cunoştinţe, dacă el a ştiut să sublinieze esenţialul, eliminînd amănuntele de prisos — fără ca, bineînţeles, să schematizeze lecţia — dacă a ştiut să folosească astfel de metode încît problemele expuse să aibă claritate, să fie înţelese şi reţinute, atunci şi fixarea cunoştinţelor va decurge în bune condiţiuni. Timpul necesar pentru repetare va fi suficient, răspunsurile elevilor vor fi bune, iar profesorul nu va fi obligat să revină cu explicaţii suplimentare.

Cîteva exemple ne vor ajuta să înţelegem valabilitatea acestor afirmaţii. De pildă, la o lecţie de matematică a cărei temă era extragerea rădăcinii dintr-un produs şi dintr-o fracţie, profesorul Gabriel Popescu a socotit că va asigura succesul fixării cunoştinţelor dacă îi va face pe elevi să participe cît mai activ la predarea lecţiei noi, orientîndu-i spre raţionamente şi deducţii proprii. După ce mai întîi le-a pus cîteva întrebări privind înmulţirea radicalilor de acelaşi indice, profesorul a trecut la extragerea rădăcinii dintr-un produs şi le-a dat elevilor să efectueze cîteva exerciţii. Pe baza cunoştinţelor căpătate în decursul rezolvării acestor exerciţii profesorul a reuşit să formuleze, sprijinindu-se pe răspunsurile date de tinerii muncitori, regulile cu privire la extragerea rădăcinii dintr-un produs. Pe această treaptă din desfăşurarea lecţiei profesorul le-a cerut elevilor să repete pe scurt problemele studiate. Mai departe a explicat — folosind aceeaşi metodă a antrenării elevilor în descoperirea datelor esenţiale ale lecţiei noi — extragerea rădăcinii dintr-un cît, după ce pusese în prealabil elevilor întrebări privind împărţirea radicalilor cu acelaşi indice şi demonstrarea aducerii radicalilor la acelaşi indice.

Larga antrenare a elevilor în predarea lecţiei noi a constituit premisa unei bune desfăşurări a momentului fixării. Deoarece o mare parte din noile cunoştinţe fusese dedusă de elevi pe baza raţionamentelor la care i-a condus profesorul, deoarece ei lucraseră singuri la tablă exerciţii, au înţeles pe deplin conţinutul lecţiei noi. În cadrul fixării, la cererea profesorului, tinerii muncitori au repetat mai întîi elementele teoretice pe care se bazau regulile nou învăţate şi apoi au trecut la rezolvarea cîtorva exerciţii aplicative. Astfel, o bună parte a cunoştinţelor predate a fost însuşită încă din clasă şi, neîndoielnic, studiul individual al elevilor a fost mult uşurat.

La o altă lecţie. de data aceasta de chimie, profesoara Lucia Tatomirescu, avînd de predat „Proprietăţile chimice ale carbonului", a pus accentul pe cunoştinţele din producţie ale tinerilor muncitori-elevi privind gazul de cocserie, gazul generator şi gazul de apă, ale căror reacţii chimice au fost scrise pe tablă. Pe de altă parte profesoara a făcut apel la cunoştinţele anterioare ale elevilor privind proprietăţile chimice, combinaţiile chimice, toxicitatea bioxidului de carbon etc. Utilizînd în cadrul predării cunoştinţelor noi atît elemente privind producţia, familiare elevilor, cît şi elemente din materia parcursă de ei anterior, profesoara i-a ajutat să înţeleagă bine cele predate. De aceea, în momentul fixării nu i-a rămas decît să constate din răspunsurile căpătate la întrebările sale că materialul a fost bine ordonat şi sistematizat în mintea elevilor, că ei au reuşit să reţină, pe baza elementelor cunoscute, ceea ce era esenţial în tema predată.

Profesorul de literatură Constantin Fierescu socoteşte că, pentru a asigura fixarea temeinică a cunoştinţelor, este deosebit de important să se realizeze o sistematizare riguroasă a materialului lecţiei. Predînd tema „Contemporanul" la clasa a X-a, de pildă, tov. Fierescu a împărţit lecţia în trei unităţi distincte: 1) Caracterizarea epocii în care a apărut revista; 2) Scriitori grupaţi în jurul ei; 3) Tematica şi ideologia revistei. După încheierea fiecărui punct a făcut o scurtă recapitulare. Datorită acestui procedeu, în cadrul fixării elevii au putut să expună în mod corect problemele principale ale lecţiei, să redea ceea ce era esenţial în cuprinsul ei.

In legătură cu felul cum au decurs aceste trei lecţii se impune o remarcă însemnată, aceea că în comunicarea noilor cunoştinţe profesorii au folosit metode variate, adecvate conţinutului materiei predate, volumului acesteia, nivelului de cunoştinţe al elevilor etc.

Lecţiile la care ne-am referit aici, demonstrînd că reuşita fixării este determinată în primul rînd de atenţia care s-a acordat bunei desfăşurări a momentului comunicării noilor cunoştinţe, confirmă o dată mai mult faptul că grija principală a profesorilor din şcolile serale trebuie să se îndrepte spre folosirea celor mai bune, mai indicate metode de predare.

E. Sechter
lector la I.P.C.D.-Bucureşti

Activităţi ale profesorilor de matematică

Profesorii care predau matematica în şcolile serale ale Capitalei se preocupă îndeaproape de legarea muncii lor de problemele producţiei. Această preocupare se vădeşte larg şi în activitatea cercului metodic de specialitate.

La şedinţele cercului profesorii discută diferite probleme şi aspecte importante privind legarea predării de practică. Deosebit de utile şi interesante au fost, bunăoară, dezbaterile purtate recent în jurul referatului cu tema „Utilizarea datelor privind economia naţională în predarea matematicii". Cu acest prilej s-a subliniat că lecţiile cu un pronunţat caracter abstract devin mult mai clare pentru elevi dacă în cadrul lor se folosesc, ca aplicaţii, exerciţii cu date concrete privind activitatea din producţie. De exemplu, la studierea capitolului „Reprezentări grafice", în clasa a XI-a se poate da o reprezentare grafică în care Y reprezintă depăşirea productivităţii muncii în funcţie de x, care reprezintă ridicarea producţiei. Date din producţie se pot folosi şi la rezolvarea unor probleme cu ajutorul separării rădăcinii pe baza teoremei lui Rolle precum şi la numeroase alte probleme din cursul de matematică.

În şedinţele cercului profesorii au discutat şi alte teme cum ar fi „Predarea geometriei la clasa a VIII-a", „Predarea noţiunii de limită" etc.

Contribuţia şcolii

Unul din aspectele caracteristice impetuoasei dezvoltări a patriei noastre îl constituie larga orientare a oamenilor muncii spre şcoală. Condiţiile mereu mai bune create de partid şi de guvern în acest scop fac ca tot mai mulţi tineri angajaţi în procesul de producţie să poată urma cursurile învăţămîntului seral pregătindu-se să dobîndească o calificare superioară, să devină cadre de nădejde ale construcţiei economice şi culturale din patria noastră.

Numărul muncitorilor care frecventează cursurile şcolii medii serale de pe lîngă Uzinele 23 August, de pildă, creşte de la an la an. Dacă în anul şcolar trecut numărul claselor acestei şcoli era de 25, anul acesta şcoala are 32 de clase, în care învaţă peste 1000 de elevi.

Conştienţi de însemnătatea sarcinilor care le revin, profesorii care lucrează la Şcoala medie serală de pe lîngă Uzinele 23 August depun în permanenţă eforturi pentru ca tinerii muncitori să capete o cît mai temeinică pregătire de cultură generală. Numeroase aspecte din activitatea şcolii ilustrează seriozitatea cu care cadrele didactice privesc problema bunei pregătiri a elevilor. Astfel, profesorii caută mereu metode de predare cît mai potrivite specificului învăţămîntului seral, cît mai eficiente din punct de vedere pedagogic. Profesorii de matematică, de fizică, de chimie, fac adeseori vizite la locurile de producţie ale muncitorilor. Cunoscînd problemele concrete ale procesului de producţie, ei îşi pot alege numeroase exemple pe care le folosesc apoi la lecţii. Profesorii de literatură, de istorie, de geografie folosesc la lecţii un bogat material ilustrativ—albume, texte literare etc. — care-i ajută pe elevi să înţeleagă şi să reţină mai bine cele predate.

Foarte frecvent sînt utilizate recapitulările periodice după un şir de lecţii, la sfîrşit de capitol. Cu astfel de prilejuri profesorii scot în evidenţă problemele esenţiale ale lecţiilor studiate, asigură temeinica înţelegere a acestora de către elevi.

Îmbunătăţind în permanenţă calitatea activităţii lor pedagogice profesorii Şcolii medii serale de pe lîngă Uzinele 23 August se străduiesc să obţină rezultate mereu mai bune în pregătirea muncitorilor-elevi, aduc o contribuţie importantă la formarea orizontului intelectual al muncitorilor.

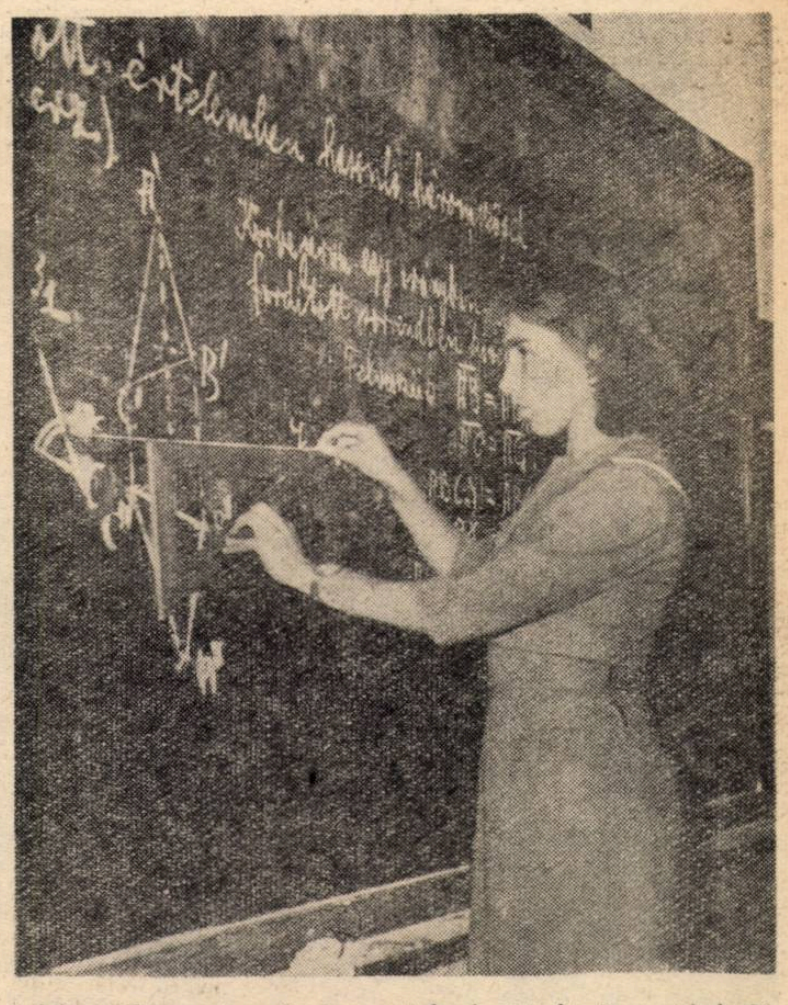

Isabela Broch, muncitoare la Termocentrala electrică din Singiorgiul de Pădure şi elevă în clasa a VIII-a a cursurilor serale, demonstrînd la tablă o problemă de geometrie

Ridicarea nivelului de pregatire

al mecanizatorilor din agricultură

Şcolilor care pregătesc cadre pentru mecanizarea agriculturii le revin, în lumina directivelor celui de al III-lea Congres al partidului, sarcini deosebit de importante atît în legătură cu perspectiva încheierii în anii şesenalului a procesului de colectivizare a agriculturii, cît şi cu introducerea pe scară largă a tehnicii agricole moderne.

Pentru a ajuta cadrelor didactice din aceste şcoli să ridice nivelul de pregătire al ucenicilor la înălţimea cerinţelor mereu sporite ale agriculturii socialiste, Cabinetul metodic din Bucureşti a organizat recent o consfătuire la Şcoala profesională de mecanici agricoli din Roşiori de Vede. Participanţii la consfătuire — profesori de cultură tehnică şi maiştri din şcolile de mecanizatori — au discutat cîteva importante probleme privind conţinutul şi metodica predării disciplinelor „Tractoare", „Maşini agricole", „Conducerea tractorului" şi „Reparaţia maşinilor agricole", precum şi probleme privitoare la instruirea ucenicilor în ateliere şi în producţie.

Consfătuirea a evidenţiat orientarea întregii munci instructiv-educative din şcolile de specialitate către pregătirea unor tineri mecanizatori cu bogate cunoştinţe tehnice, care să cunoască în amănunţime funcţionarea celor mai perfecţionate maşini şi agregate folosite în agricultură.

O deosebită atenţie a fost acordată desfăşurării lecţiilor la disciplina „Conducerea tractorului". S-a arătat că actuala organizare a practicii de conducere a tractoarelor în cadrul Şcolii profesionale de mecanici agricoli din Roşiori de Vede, ca şi în majoritatea celorlalte şcoli permite, în general, însuşirea de către ucenici a deprinderilor de bază în acest domeniu. Totuşi, după cum au observat vorbitorii, în predarea acestor lecţii se mai constată pe alocuri rămîneri în urmă faţă de cerinţele deprinderii ucenicilor cu cele mai noi tipuri de tractoare, adaptate la efectuarea diferitelor lucrări în cultura mare sau livadă. Pentru înlăturarea acestei deficienţe ei au propus valorificarea mai largă a legăturilor create între şcolile de mecanici agricoli şi centrele mecanice, staţiunile de maşini şi tractoare şi gospodăriile agricole de stat, pentru folosirea parcului de tractoare al acestora.

Lecţia deschisă cu tema „Sistemul de răcire", predată în cadrul schimbului de experienţă de tov. ing. M. Oprescu, profesor la Şcoala profesională de mecanici agricoli din Roşiori de Vede, a prilejuit discuţii interesante privind metodica lecţiilor de laborator la disciplinele „Tractoare" şi „Maşini agricole". Această lecţie a demonstrat eficacitatea desfăşurării lucrărilor de laborator pe grupe de ucenici, toate grupele avînd pe cît posibil aceeaşi temă de lucrare, pentru ca astfel rezultatele să poată fi comparate şi apreciate precis.

O remarcă generală făcută de participanţi a fost aceea că în momentul de faţă se resimte lipsa unor materiale de îndrumare metodică pentru predarea disciplinelor de specialitate şi a lucrărilor practice de laborator. Pentru remedierea acestei carenţe au fost alcătuite, cu ocazia consfătuirii, colective formate din cadre didactice ale şcolilor de mecanici agricoli din Roşiori de Vede, Cernavodă şi Bîrlad care, pe baza unor tematici comune, vor elabora, pînă la sfîrşitul acestui an şcolar, îndrumări metodice pentru predarea obiectelor „Tractoare", „Maşini agricole" şi „Reparaţii de maşini şi tractoare".

Problemele instruirii practice a ucenicilor în atelierele-şcoală şi în producţie au fost şi ele larg dezbătute în cadrul consfătuirii. Referatul cu titlul „Desfăşurarea instruirii practice în atelierul-şcoală şi în producţie", ţinut de tov. inginer Gheorghe Dumitrache, directorul Şcolii de mecanici agricoli din Roşiori de Vede, precum şi lecţia deschisă de instruire practică la anul I, cu subiectul „Filetarea exterioară" au constituit, prin valoarea numeroaselor exemple pe care le-au cuprins, o temeinică bază de discuţie. Cei care au luat cuvîntul în legătură cu organizarea instructajului practic au accentuat asupra necesităţii de a se parcurge toate operaţiile prevăzute în programă asupra unor piese—repere, subansamble şi ansamble — care să constituie organe de maşini agricole şi tractoare. Pentru buna pregătire a instructajelor practice — au subliniat vorbitorii — în predarea cunoştinţelor de tehnologie trebuie să se insiste în special asupra metodelor de executare a reperelor trecute în tabloul de piese care urmează să fie efectuate de ucenici în atelierul-şcoală. In felul acesta maistrul-instructor se va putea ocupa în instructajul introductiv numai de recapitularea succintă a unor noţiuni de tehnologie, elementul de bază al instructajului constituindu-l demonstraţia practică, în repetarea căreia vor putea fi antrenaţi un număr mai mare de ucenici din grupă.

Discuţii rodnice au fost purtate pe marginea utilizării desenului în cadrul lecţiilor de instruire practică. Majoritatea participanţilor la discuţii au propus ca la primele operaţii predate în cadrul instructajului practic să se utilizeze desene de contur, mai tîrziu să li se dea ucenicilor desene simple, executate de maistrul-instructor, iar ucenicii să execute ei înşişi schiţe numai după însuşirea noţiunilor fundamentale de proiecţie studiate în cadrul lecţiilor de desen tehnic.

Concluzii deosebit de utile au desprins toţi profesorii participanţi la consfătuire pe marginea unei ore deschise de dirigenţie în care ucenicii din anul I de la Şcoala din Roşiori de Vede au primit vizita tractoristului fruntaş Gheorghe Picioruş, fost ucenic al acestei şcoli. Tractoristul le-a vorbit elevilor despre viaţa şi munca colectivului în care lucrează, a înfăţişat succesele dobîndite în producţie de acest colectiv şi a răspuns apoi la numeroasele întrebări puse de viitorii mecanizatori, întrebări care au dovedit interesul acestora faţă de meseria pentru care se pregătesc şi dorinţa lor de a aduce o contribuţie cît mai eficientă la sarcinile transformării socialiste depline a agriculturii. Desfăşurarea acestei ore de dirigenţie a scos în evidenţă eficacitatea convorbirilor organizate în cadrul şcolii între elevi şi fruntaşii în producţie.

Discutarea în cadrul consfătuirii a cîtorva din cele mai importante probleme privitoare la pregătirea viitorilor mecanizatori, schimbul de experienţă realizat cu acest prilej între cadrele didactice vor contribui, fără îndoială, la ridicarea nivelului activităţii instructiv-educative în şcolile de mecanici agricoli.

Eduard Cupfer

Elevii şcolilor profesionale de mecanici agricoli se pregătesc cu sîrguinţă pentru viitoarea lor muncă pe ogoare. Iată-l pe unul din ei lucrînd pe tractor în perioada de practică

Aspecte specifice în predarea lecţiilor de tehnologie

Datorită specificului şcolii noastre, ca şi al altor şcoli profesionale şi tehnice ai căror elevi fac timp de trei zile practică în producţie, orele de tehnologia meseriei sînt grupate cîte două consecutiv în aceeaşi zi.

Indicaţiile metodice recomandă diferite procedee de organizare şi desfăşurare a acestor lecţii. Bunăoară, se recomandă ca prima oră să fie rezervată verificării cunoştinţelor predate anterior, iar a doua transmiterii cunoştinţelor noi, sau ca în prima oră să se repete şi să se sistematizeze cunoştinţele anterioare, iar a doua să fie destinată muncii independente a ucenicilor. De asemenea, prima oră se poate destina muncii independente a ucenicilor, iar a doua transmiterii noilor cunoştinţe etc.

Ca profesor de tehnologia meseriei la anii II şi III am folosit, în funcţie de materialul predat, fiecare dintre aceste forme de organizare a muncii. De exemplu, conform planului, trebuia să predau într-una din zile, în două ore consecutiv, temele „Aşchierea metalelor" şi „Regimul de aşchiere la strunjire". Pentru a asigura lecţiei o cît mai mare eficacitate am socotit cel mai potrivit ca în prima oră să transmit noile cunoştinţe, iar în a doua să mă ocup de fixarea acestora prin aplicaţii de calcul. Astfel, în prima oră am prezentat toate cunoştinţele în legătură cu temele stabilite : definiţiile, unităţile de exprimare, metoda de calcul cu formulele respective, precum şi alegerea unora dintre valorile de calcul direct după tabelele care se găsesc în cărţile tehnice ale maşinilor. În ora a doua, la fixarea cunoştinţelor şi la aplicaţii de calcul am rezolvat mai întîi pe tablă un exerciţiu practic, apoi am cerut elevilor să rezolve ei înşişi asemenea exerciţii. Verificarea în secţiile întreprinderii a dovedit că ucenicii şi-au însuşit cunoştinţele necesare despre teoria aşchierii şi despre regimul de aşchiere la strunjire şi, în acelaşi timp, s-au familiarizat cu alegerea sau calculul valorilor vitezei, avansului şi adîncimii de strunjire.

Tot două ore consecutiv am avut la dispoziţie şi pentru predarea temei „Strunjirea rapidă a metalelor". Aceasta este o temă complexă, în cursul căreia trebuia să le prezint elevilor şi o serie întreagă de desene ale unor scule speciale. Am împărţit materialul astfel încît să asigur însuşirea lui deplină şi conştientă. Pentru aceasta, în cursul primei ore am verificat în cîteva minute cunoştinţele elevilor şi apoi am trecut la predarea lecţiei noi, adică la prezentarea principiilor strunjirii rapide, a sculelor folosite, a materialelor din care sînt confecţionate cuţitele, a modificărilor necesare la maşinile unelte precum şi a avantajelor economice ale strunjirii rapide şi intensive. În ora a doua, în scopul adîncirii cunoştinţelor elevilor, am prezentat un diafilm despre strunjirea rapidă şi intensivă a metalelor. O dată cu prezentarea diafilmului am dat explicaţiile necesare, ajutînd la o cît mai temeinică fixare a cunoştinţelor. Astfel organizată lecţia i-a interesat şi i-a atras pe ucenici, care şi-au însuşit temeinic majoritatea cunoştinţelor predate.

În general, în predarea unor lecţii timp de două ore consecutiv sînt foarte atent la dozarea materialului în aşa fel încît volumul noilor cunoştinţe să nu-i oboseaască pe elevi, mai ales atunci cînd orele sînt programate către sfîrşitul programului zilnic. Adesea, în cea de a doua oră mă deplasez cu ucenicii în atelierele de prelucrare şi acolo caut să lămuresc, prin exemple şi demonstraţii practice, problemele mai dificile, le prezint elevilor anumite desene, procese tehnologice, scule cu caracter special.

Aceeaşi preocupare o arăt şi la lecţiile de calcule specifice unor meserii, predate săptămînal elevilor din anul III strungari şi frezori. După ce expun în prima oră principiile pe care se bazează calculele respective, formulele care trebuie folosite, corelaţiile între diferite date tehnice ale maşinilor, aplic în cea de a doua oră aceste cunoştinţe la cît mai multe exemple privind tipurile de strunguri, freze, maşini de danturat etc., existente în secţiile întreprinderii „Vasile Tudose".

Întotdeauna rezerv ultima parte o celei de a doua ore pentru lărgirea cunoştinţelor elevilor cu privire la tehnica înaintată în folosirea maşinilor-unelte, la metodele de prelucrare pe diferite maşini folosite de muncitorii fruntaşi, căci acestea, pasionîndu-i în cea mai mare măsură pe ucenici, sînt însuşite de către ei fără eforturi.

Ing. O. Popa
profesor la Şcoala profesională a uzinelor „Vasile Tudose" din Colibaşi

Aspect de la o oră la Şcoala profesională a Uzinelor „1 Mai" din Ploieşti : verificarea cunoştinţelor

Ore de dirigenţie legate de actualitate

Imbogăţirea tematicii orelor de dirigenţie în raport cu evenimentele noi, cu actualitatea social-politică a ţării face să crească mult valoarea educativă a muncii pe care o desfăşoară diriginţii în cadrul acestor ore, contribuie la legarea mai strînsă de viaţă a activităţii şcolii. Înţelegînd acest lucru, majoritatea diriginţilor din şcolile patriei noastre se preocupă ca, respectînd în general planul tematic al orelor de dirigenţie alcătuit la începutul anului, să includă în acelaşi timp în cadrul lui, pe parcurs, problemele pe care le reclamă actualitatea.

In această perioadă, de exemplu, cînd ne apropiem tot mai mult de importantul eveniment de la 5 martie — alegerile de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională şi sfaturile populare — diriginţii se străduiesc să găsească cele mai interesante şi atractive forme pentru a-i lămuri pe elevi asupra însemnătăţii alegerilor. Din această preocupare pentru problemele actualităţii a pornit, de exemplu, iniţiativa organizării unor ore de dirigenţie închinate alegerilor la şcolile medii nr. 18 şi nr. 12 din Capitală.

*

Elevii şi elevele clasei a VIII-a „A" de la Şcoala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" au, ca şi colegii lor de la toate celelalte şcoli medii, vîrsta de 14 ani. E o vîrstă la care înţeleg lucrurile cu multă uşurinţă, dar care... nu-i ajută să ştie ce au fost alegerile de altădată. Ora de dirigenţie la care au participat săptămîna trecută, lămurindu-i în această privinţă, i-a făcut totodată să vadă mai limpede marea superioritate a orînduirii noastre de astăzi, caracterul ei adînc democratic.

Îndrumat îndeaproape de diriginte, unul din elevi a ales un paragraf din lucrarea lui I. L. Caragiale „1907 — din primăvară pînă-n toamnă" în care marele scriitor prezintă, cu virulenţa specifică geniului său, cîrdăşia dintre partidele claselor exploatatoare. Ajutaţi de diriginte, elevii au relevat faptul că conducătorii acestor partide se temeau de opinia maselor şi, ca urmare, sistemul electoral în regimul burghezo-moşieresc era alcătuit astfel încît să împiedice de la vot un număr mare de cetăţeni din păturile largi ale poporului.

In anii regimului burghezo-moşieresc, obţinerea mandatelor de deputat — a arătat elevul Liviu Hodoş — era rezultatul jocurilor de culise, al şantajelor şi al celor mai murdare afaceri. Spre ilustrare, doi dintre elevi au interpretat un tablou din nemuritoarea operă a lui I.L. Caragiale—„O scrisoare pierdută". Discuţiile, fragmentele literare prezentate i-au ajutat pe elevi să tragă o concluzie clară : în trecut alegerile nu aveau un caracter democratic, „aleşii" nu reprezentau interesele poporului, ci ale unui pumn de exploatatori.

In continuare, şcolarii au fost ajutaţi să înţeleagă de ce astăzi, pentru poporul nostru, apropierea alegerilor însemnează apropierea unei mari sărbători. In cuvinte simple şi emoţionante au vorbit elevii clasei despre calităţile deosebite ale celor ce sînt propuşi candidaţi în alegeri, ca şi despre angajamentele şi realizările cu care colectivul şcolii medii „Mihail Eminescu" întîmpină alegerile de la 5 martie.

*

In zilele noastre alegerile constituie şi un minunat prilej de trecere în revistă a realizărilor ce au fost obţinute de regimul democrat-popular în măreaţa operă de construire a socialismului. Aceste înfăptuiri se reflectă adînc nu numai în faţa nouă a oraşelor şi satelor ţării, dar şi în transformările care au avut loc în viaţa fiecărei familii de oameni ai muncii din patria noastră. Aceasta a fost tema interesantei ore de dirigenţie desfăşurate la clasa a IX-a „B" a Şcolii medii nr. 12 din Capitală.

Ce minunat tablou s-a ţesut din povestirile fiecărui elev despre împlinirea, în anii regimului de democraţie populară, a celor mai scumpe năzuinţe ale familiilor lor ! Cît de puternic a străbătut în relatările lor — scurte şi emoţionante, biografii ale părinţilor — grija partidului şi guvernului faţă de om şi nevoile sale.

Mama mea — a spus eleva Floriana Chiriţă — lucrează de ani şi ani la o întreprindere de încălţăminte. Deseori îmi povesteşte despre viaţa ei din trecut. A participat pe atunci şi la o grevă. Muncitorii cereau să se reducă programul de lucru de la 16 la 10 ore. Femeile, care primeau cele mai mici salarii, cereau să fie plătite ca şi bărbaţii.

Mama lucrează şi azi în aceeaşi fabrică. Intreprinderea s-a mărit, s-a modernizat. O dată cu ea s-a schimbat şi viaţa muncitorilor. Mama este şefă de secţie, se ocupă cu drag de calificarea muncitoarelor tinere. Avem o locuinţă confortabilă, mergem la spectacole. In timpul vacanţei eu plec în tabere, iar părinţii mei, aflaţi în concediu, pleacă la casele de odihnă de pe litoral sau de la munte.

Discuţiile s-au înteţit. Copiii se întrec în a arăta schimbările petrecute în viaţa familiilor lor în anii noştri, munca plină de elan a părinţilor lor pentru construcţia socialismului. Aflăm astfel că tatăl altei eleve este unul din harnicii constructori ai fabricii de îngrăşăminte azotoase de la Săvineşti. Ori de cîte ori vorbeşte despre această nouă localitate apărută pe harta ţării, ochii fetiţei prind a străluci, glasul îi devine mai puternic. E mîndră că tatăl ei a lucrat acolo. E mîndră că alături de Săvineşti au apărut şi apar alte noi oraşe pe harta patriei.

Plină de emoţie o elevă povesteşte că tatăl său a fost muncitor la rafinăria „Steaua Română" din Cîmpina. A dus o viaţă de cîine — viaţa din trecut a tuturor muncitorilor. După 23 August 1944 a păşit cu încredere pe drumul arătat de partid. A devenit muncitor fruntaş. Apoi a început să înveţe, folosind din plin condiţiile create pentru aceasta de partid. In acest fel şi-a completat studiile, în prezent putînd să desfăşoare o activitate tot mai calificată, tot mai rodnică.

Pentru toate aceste măreţe transformări din viaţa poporului nostru muncitor, din viaţa fiecărei familii din întreg cuprinsul ţării — a arătat diriginta clasei la sfîrşitul orei — toţi oamenii muncii vor vota cu dragoste şi încredere, la 5 martie, pe candidaţii Frontului Democraţiei Populare.

C. N. Ioan

Instructorul superior Lucian Oroviceanu le vorbeşte pionierilor din clasele a III-a şi a IV-a de la Şcoala de 7 ani nr. 151 din Capitală despre păsările folositoare agriculturii

Sfatul unităţii de pionieri

Adeseori, mergînd prin şcoli, întrebam pe director sau pe instructorul superior de pionieri : „Cum vă ajută sfatul unităţii de pionieri ?" Răspunsul venea prompt : „Ne ajută, tovarăşe, foarte mult ne ajută". Şi începea demonstraţia : „Profesorul de desen, care-i membru al sfatului, a făcut pentru unitate o gazetă de perete, o minunăţie. Nu vreţi s-o vedeţi ? Un tovarăş maistru-lăcătuş, de asemenea membru în sfat, a venit într-o după amiază şi a reparat broasca de la camera pionierilor ; în altă zi a venit să repare ivărele de la geamuri, pe care le stricaseră copiii. Un alt tovarăş din sfat a colectat fier vechi, un camion întreg..." Şi exemplele continuau — dar tot dintr-acestea. Cu alte cuvinte, era vorba numai de ajutoare de ordin material.

Desigur, nu-i greşit că membrii sfatului unităţii de pionieri se gîndesc să sprijine şi din punct de vedere material organizaţia de pionieri, dar a te limita la aceasta înseamnă a nu înţelege rolul sfatului, a nu-i sesiza specificul. Sfatul unităţii de pionieri este chemat **să ajute în primul rînd la îmbogăţirea, la înfrumuseţarea activităţii pionireşti**, la întărirea mai ales a caracterului educativ pe care această activitate trebuie să-l aibă.

Iată, de pildă, n-ar fi fost mai bine ca profesorul de desen să-i înveţe pe copii să-şi facă singuri o gazetă de perete frumoasă ? Sau n-ar fi fost mai interesant ca maistrul lăcătuş să-i înveţe să repare singuri broasca, ivărele ? (Aşa a procedat un muncitor, membru în sfatul unităţii de pionieri de la Şcoala nr. 4 din Braşov). Faptul că ar fi executat singuri micile reparaţii ar fi avut ca rezultat o grijă sporită a lor faţă de bunurile obşteşti. Cu alte cuvinte, ajutorul dat nu s-ar fi încheiat o dată cu repararea broaştei şi ivărelor, ci ar fi avut o finalitate pe un plan superior, acela al educaţiei.

Dar exemplul dat nu epuizează nici pe departe sfera foarte largă a ajutorului pe care sfatul unităţii îl poate da la îmbunătăţirea activităţii pionireşti. Iată, spre ilustrare, cîteva aspecte din activitatea sfatului unităţii de pionieri de la Şcoala pedagogică din Constanţa.

A supune spre consultare sfatului unităţii de pionieri programul de activitate al acesteia a devenit la Şcoala pedagogică din Constanţa un obicei bun şi folositor. Cum membrii sfatului fac adesea propuneri interesante, care îmbogăţesc programul, ei dau activităţii o orientare mai bună, accentuîndu-i caracterul educativ. De exemplu, tovarăşul Grigore Calapodescu, membru în sfatul unităţii, a propus organizarea unei excursii pe litoral în cadrul concursului „Să ne cunoaştem ţinutul natal" şi s-a oferit să le fie ghid copiilor. Excursia a avut într-adevăr loc şi pionierii au fost entuziasmaţi de cele văzute şi învăţate în cursul ei. Tot tovarăşul Calapodescu le-a vorbit într-o zi copiilor despre importanţa strîngerii fierului vechi, despre drumul pe care îl face fierul ca pînă la urmă, în amestec cu fonta, să se transforme în oţel de calitate superioară. Expunerea fiind bine documentată şi pe înţelesul lor, i-a captivat pe copii şi i-a însufleţit. Pătrunşi de însemnătatea acestei acţiuni, ei au plecat să adune fier vechi. Altă dată, sfatul unităţii a ridicat problema orientării profesionale a pionierilor din clasa a VII-a. La sugestiile lui s-a ţinut o adunare cu tema : „Pregăteşte-te pentru viaţă" şi s-au organizat vizite în întreprinderi, la şantierul naval etc., de care au răspuns chiar membrii sfatului. O iniţiativă frumoasă, sprijinită de sfatul unităţii este aceea a acţiunilor organizate în „comun" cu pionierii sovietici de la Şcoala nr. 1 din Moscova. O dată, bunăoară, pionierii de la Şcoala pedagogică din Constanţa au avut o întîlnire cu un tovarăş care a vizitat Uniunea Sovietică ; în aceeaşi zi pionierii de la Şcoala nr. 1 din Moscova au avut o întîlnire cu un tovarăş care a vizitat Republica Populară Română.

Din iniţiativa sfatului unităţii s-au realizat şi numeroase alte lucruri : s-a întocmit o carte de onoare în care au fost trecute acţiunile întreprinse de pionieri în cinstea celui de al III-lea Congres al partidului, s-au pregătit programe artistice, s-a organizat un cerc al „micilor gospodine", s-au prezentat programe interesante în cadrul „duminicilor pionireşti" etc. Unii membri ai sfatului unităţii de pionieri s-au dovedit chiar foarte activi. Actorul Mircea Psatta, de exemplu, îndrumă permanent brigada artistică de agitaţie, dar şi pe filatelişti, el însuşi fiind un pasionat colecţionar de timbre.

Cel mai activ membru al sfatului unităţii de pionieri de la Şcoala pedagogică din Constanţa este — cum e şi firesc de altfel şi cum ar trebui să fie peste tot — preşedintele sfatului, adică tovarăşa directoare Elena Lungu. Nu există în şcoală nici o acţiune pionierească pe care tovarăşa directoare să n-o cunoască, la care să nu participe. Instructoarea superioară Sofia Pîndichi îi cere sfatul în legătură cu tot ceea ce întreprinde : cu programul de activitate, cu manifestaţiile artistice pionireşti, cu repertoriul brigăzii artistice de agitaţie etc. Bogata experienţă pedagogică a tovarăşei Lungu şi inventivitatea instructoarei superioare dau la lumină lucruri frumoase care îmbogăţesc, atît în privinţa formelor cît şi a conţinutului educativ, activitatea pionierească.

Aşadar, atunci cînd este bine folosit, sfatul unităţii de pionieri poate aduce o contribuţie serioasă la organizarea unei bogate şi atractive activităţi cu conţinut educativ pentru pionieri şi şcolari. Planul de perspectivă al organizaţiei de pionieri din şcoală trebuie supus spre consultare sfatului unităţii care, pe de o parte, va veni cu sugestii pentru îmbogăţirea lui, iar pe de altă parte, va găsi mijloacele cele mai atractive şi mai eficace prin care să fie realizat. Pentru aceasta însă e necesar să se asigure o bună componenţă a sfatului unităţii de pionieri, să fie atraşi în cadrul lui tovarăşi din cele mai diverse domenii de activitate. Sugestiile vor fi în felul acesta mai bogate şi ajutorul mai multilateral.

Aurel Georgescu

O zi model?

La Şcoala medie din Slobozia s-a organizat nu de mult „o zi model la învăţătură, disciplină, curăţenie". Învăţătorii şi profesorii din şcoala respectivă au socotit că acesta este un bun mijloc de educare a elevilor, un stimulent pentru ridicarea nivelului la învăţătură, meritînd a fi popularizat.

O zi în care clasele strălucesc de curăţenie, iar copiii, cuminţiţi peste noapte, stau liniştiţi în bănci, aşteptînd desfăşurarea lecţiei pentru care s-au pregătit temeinic, mai bine decît oricînd... Aşa arată, desigur, „ziua model".

Dar pot să se prezinte elevii „model" la învăţătură într-o zi, dacă ei n-au fost la înălţime şi ieri şi alaltăieri? Cunoştinţele de astăzi sînt oare desprinse de cele căpătate anterior, nu se clădesc pe acestea? Sau se are în vedere numai aspectul formal al problemei, adică există preocuparea ca în această zi toţi elevii să-şi facă temele — însă se dă mai puţină atenţie felului cum şi le-au făcut, iar în clase trebuie să fie linişte fiindcă... e ziua model, nu pentru că elevii, în urma educaţiei primite în şcoală, înţeleg să fie disciplinaţi?

Dar nu numai atît. Chiar dacă ar fi posibilă organizarea unei zile model, de ce să-i îndemnăm pe copii la o comportare exemplară numai o dată pe an — în ziua model — şi de ce nu le-am cere, nu i-am învăţa să se poarte astfel în fiecare zi, aşa încît fiecare zi de şcoală să fie model, elevii depăşindu-se mereu pe ei înşişi?

Este uşor de înţeles faptul că procedeul organizării zilelor model la învăţătură, disciplină şi curăţenie cultivă formalismul în rîndul elevilor, superficialitatea în felul de a privi îndatoririle şcolare permanente pe care le au, că el presupune formalism şi superficialitate în însăşi munca pedagogului.

INFORMAŢIE

Teatrul „Ţăndărică", cu sprijinul Secţiei de învăţămînt a sfatului popular al Capitalei organizează luni, 30 ianuarie a.c. orele 18, în sala teatrului din strada Academiei nr. 20, o consfătuire cu cadrele didactice din şcolile elementare şi medii ale oraşului Bucureşti. Consfătuirea este convocată în scopul întăririi colaborării dintre teatru şi şcoală, pentru îmbogăţirea tematicii spectacolelor de păpuşi destinate elevilor.

În acelaşi scop al strîngerii legăturilor cu şcoala, conducerea teatrului organizează vizionarea de către cadrele didactice a tuturor pieselor pe care le are în repertoriu. In cursul lunii ianuarie vor fi vizionate în avant-premieră toate spectacolele noi ale teatrului.

CARNET CULTURAL

Preocupări literare

Profesorul Ion Diaconescu de la Școala de 7 ani din comuna Gura Ocniței, raionul Târgoviște, a creat o piesă de teatru intitulată „Ceasul vremii", inspirată din viața satului. Piesa — a cărei temă o constituie lupta pentru socializarea deplină a agriculturii — a fost citită și în cadrul cercului literar al casei de cultură a raionului Târgoviște și îmbunătățită pe baza discuțiilor care au avut loc cu acest prilej.

Prezentată pe scena căminului cultural din Gura Ocniței în interpretarea unor învățători, profesori și țărani muncitori din comună, piesa s-a bucurat de un deosebit succes. Acum ea este prezentată pe scenele căminelor culturale din satele și comunele raionului Târgoviște.

Contribuția cadrelor didactice

Recent, țăranii muncitori din comuna Blăgești, raionul Buhuși, au sărbătorit un eveniment important: încheierea cooperativizării agriculturii în întreaga comună.

La munca pentru transformarea socialistă a agriculturii au adus o contribuție importantă și cadrele didactice din comună. Sub conducerea și îndrumarea permanentă a comitetului comunal de partid ele au desfășurat o bogată activitate culturală. Formațiile artistice ale căminelor culturale din satele Blăgești, Buda Valea lui Ion, în cadrul cărora activează numeroși învățători și profesori, au prezentat în fața țăranilor muncitori programe bogate și variate, oglindind pe larg superioritatea muncii unite. Astfel, echipele de teatru au dat spectacole cu piesele „Indoiala", „Bucuroși de oaspeți", „Cei care rămîn singuri". Brigăzile artistice au prezentat programe în care au popularizat pe întovărășiții fruntași. Nici conferințele cu conținut agrotehnic n-au lipsit. În anul care a trecut au fost ținute peste 40 asemenea conferințe. Dintre ele amintim „Munca în comun sporește producția de cereale la hectar", „Superioritatea sectorului socialist al agriculturii", „Cum se pot obține producții sporite".

Toate aceste forme ale muncii culturale desfășurate de cadrele didactice din comuna Blăgești, sub conducerea comitetului comunal de partid, au contribuit la înflorirea comunei, la continua ei dezvoltare.

Înv. Constantin Boboc
Lespezi, raionul Buhuși

Un supliment bine venit

La numărul său din ianuarie, „Îndrumătorul cultural" adaugă un supliment dedicat alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională. Suplimentul oferă un bogat material de repertoriu pentru echipele artistice de amatori. Pentru brigăzile artistice de agitație și pentru recitatori și cititori artistici suplimentul publică texte și versuri semnate de scriitori și poeți de prestigiu ca Cicerone Theodorescu, Marcel Breslașu, Veronica Porumbacu, Dan Deșliu etc.

Deosebit de sugestiv sînt prezentate în paginile revistei aspecte privind alegerile de altădată. Alături de cunoscutele scrieri pe această temă ale lui N. T. Orășanu, Al. Macedonski, N. D. Cocea, care dau la o parte vălul de pe mascarada alegerilor de altă dată, suplimentul cuprinde și excepționala evocare „Alegeri și aleși, odinioară" semnată de Tudor Arghezi.

Echipele de teatru găsesc în revistă și savuroasa comedie a lui Mircea Ștefănescu „Jos Tudorache, sus Tudorache".

Prin publicarea acestui supliment redacția revistei „Îndrumătorul cultural" împlinește o cerință de mare actualitate, aducînd un sprijin efectiv activității din această perioadă a echipelor artistice de amatori.

Intr-un sat de la poalele munților

În satul Bouțarul așezat la poalele munților, la vreo 35 km. de Caransebeș, își desfășoară activitatea didactică și culturală opt învățători și profesori.

Satul, care cu ani în urmă avea o școală neîncăpătoare și mulți analfabeți, și-a schimbat cu totul înfățișarea. S-a înălțat aici o școală nouă, spațioasă, înzestrată cu tot ceea ce este necesar realizării unui învățămînt științific. La rîndul lor, căminul cultural și biblioteca sătească permit ca activitatea culturală să se desfășoare în toată plinătatea ei, în forme variate, bogate în conținut.

Rezultate deosebit de bune au fost obținute, de exemplu, în răspîndirea cărții. Ele se datoresc în mare parte activității pe care o desfășoară învățătoarea Neonila Beicu, bibliotecară voluntară, precum și strădaniei întregului colectiv de învățători și profesori. Metodele de muncă folosite de ei în această direcție sînt variate — lecturi la cercurile de citit, răspîndirea permanentă a cărților la casele oamenilor, recenzii, consfătuiri cu cititorii

Această muncă susținută a stîrnit interesul oamenilor din sat pentru o lectură organizată și continuă. Foste analfabete ca Maria Teodor, Rozalia Găină sau Aurelia Matei, care și-au însușit știința de carte sub îndrumarea tovarășei Beicu, sînt astăzi cititoare permanente ale bibliotecii. Mulți tineri au prins o adevărată pasiune pentru cărțile de știință popularizată. Numeroși gospodari experimentează acum în munca lor metodele pe care le află în cărțile și broșurile cu caracter agrozootehnic.

Iată și cîteva cifre care grăiesc convingător despre rezultatele bune obținute de învățători și profesori din satul Bouțarul în munca cu cartea. Dacă în urmă cu cîțiva ani doar 70—80 de locuitori ai satului erau cititori ai bibliotecii, în anul 1958 numărul acestora crescuse la 408, iar în 1960 au participat la concursul bienal „Biblioteca în slujba construcției socialiste" 581 de cititori. În ultimul an biblioteca din satul Bouțarul a difuzat peste 4.000 de cărți, dintre care mare parte sînt lucrări agrotehnice, social-politice și de știință popularizată. Aceste realizări în domeniul sporirii numărului de cititori, ca și în difuzarea cărții au făcut ca biblioteca din satul Bouțarul să se situeze printre bibliotecile fruntașe din regiunea Banat.

Activitatea multilaterală și bogată a învățătorilor și profesorilor din Bouțarul pe tărîm cultural arată marele lor interes pentru ridicarea satului, a țărănimii muncitoare.

Ioana Bică

Brigada artistică de agitație a căminului cultural din Broscari, raionul Vînju Mare, regiunea Oltenia, cuprinde în rîndurile ei numeroase cadre didactice din comună

L. N. Tolstoi: Texte pedagogice

A apărut de curînd, în colecția „Clasicii pedagogiei", publicată de Editura de stat didactică și pedagogică, culegerea „Texte pedagogice" de L. N. Tolstoi. Traducere a lucrării apărută în a doua ediție la Moscova în anul 1953, cartea aduce o contribuție prețioasă la cunoașterea de către cadrele didactice și publicul cititor mai larg a gîndirii pedagogice a lui Tolstoi.

Studiul introductiv al lucrării, semnat de prof. V. A. Veikșan, se oprește în prima parte la concepția despre lume a lui L. N. Tolstoi, analizînd vederile lui în domeniul politicii, filozofiei, religiei și moralei, precum și în domeniul științei și artei. Cea mai mare parte a studiului se ocupă de activitatea și concepția pedagogică a marelui scriitor și umanist care și-a închinat viața instruirii copiilor de țărani. Cunoaștem, astfel, perioadele de intensă activitate pedagogică a acestuia: prima perioadă — de la 1859 pînă la 1862 — în care L. N. Tolstoi învață pe copiii de țărani în modesta școală de la Iasnaia Poliana și editează revista „Iasnaia Poliana", unde și-a publicat principalele articole cu conținut pedagogic; cea de a doua, cuprinsă între anii 1870 și 1876, în care își reia activitatea didactică cu copiii, desfășoară muncă metodică în rîndurile învățătorilor și duce activitate obștească în domeniul învățămîntului public, întocmește „Abecedarul", „Abecedarul nou", cărți de citire și alte lucrări; în sfîrșit, cea de a treia perioadă începînd din cel de al 9-lea deceniu al secolului trecut și pînă la moarte, în care Tolstoi și-a arătat adeseori părerile în problemele pedagogiei, subliniind necesitatea educării copiilor în spiritul religiei, a luat parte activă la munca editurii „Posrednik și a redactat scrisoarea către V. F. Bulgakov, cu care se încheie seria lucrărilor sale teoretice

Cît privește moștenirea pedagogică a lui L. N. Tolstoi, studiul relevă complexul de idei prețioase și contradictorii în care, alături de opinii juste, extrem de valoroase și vădind o înțelegere profundă a faptelor își fac loc numeroase contradicții și teze depășite, a căror origină trebuie căutată în ideologia lui Tolstoi, în condițiile contradictorii în care s-a dezvoltat pedagogia rusă în cea de a doua jumătate a veacului trecut.

Ideile lui L. N. Tolstoi cu privire la sarcinile științei pedagogice, criticarea vehementă a sistemului educației burgheze, susținerea necesității de a se organiza în Rusia o rețea întinsă de școli corespunzînd setei de învățătură a poporului, străduințele de a arăta importanța locului pe care trebuie să-l ocupe în complexul muncii învățătorului problemele dezvoltării personalității copilului, ale înarmării lui cu deprinderi și cunoștințe folositoare în viață, ale stimulării forțelor creatoare ale celor mici, atenția acordată fundamentării principiului libertății în procesul educării și instrucției, preocuparea pentru problemele educației morale a copiilor, pentru problemele didactice etc. — constituie obiectul unor capitole speciale

Textele, cu multă justețe alese, redau tot ce este esențial în gîndirea pedagogică tolstoiană, marcînd totodată, în ordine cronologică, și momentele dezvoltării și maturizării concepției sale. Cititorul ia astfel contact cu scrierile pedagogice de bază ale marelui scriitor „Despre instrucțiunea publică", „Despre importanța descrierii școlilor și cărților destinate poporului", „Despre metodele de predare a citirii și scrierii", „Despre libera apariție și dezvoltare a școlilor în popor", „Proiectul planului general de înființare și organizare a școlilor elementare", „Activitatea școlii din Iasnaia Poliana", „Educația și instrucțiunea", „Progresul și definiția instrucțiunii", „Despre munca manuală" ș.a.m.d.

În ce privește redarea textelor în limba noastră trebuie menționată deosebita realizare a traducerii, prof. Tamara Gane, semnatara acesteia, reușind să prezinte într-o formă aleasă specificul stilului tolstoian.

Prin documentatul studiu și buna alegere a textelor, ca și prin bogatul aparat critic (note, comentarii, bibliografie, indice tematic etc.), volumul „Texte pedagogice" de L. N. Tolstoi reprezintă o apariție folositoare atît pentru cadrele didactice și studenți, cît și pentru alți cititori.

CONCURS

INSTITUTUL AGRONOMIC „NICOLAE BĂLCESCU" DIN BUCUREȘTI anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1. Asistent, poziția IV/16, disciplina fiziologia plantelor și microbiologie, catedra de fitotehnie;
2. Asistent, poziția VII/7, disciplina tractoare-unelte, catedra de tractoare și mașini agricole:
3. Șef de laborator, poziția VII/12, disciplina tractoare, unelte și mașini pentru agricultură, catedra de tractoare și mașini agricole.
4. Asistent, poziția VIII/16, disciplina reproducție însămînțări artificiale și embriologie, catedra de zootehnie generală:
5. Asistent, poziția XI/20, disciplina practică agricolă, catedra de practică agricolă;
6. Asistent, poziția XI/21, disciplina practică agricolă, catedra de practică agricolă;
7. Asistent, poziția XI/22, disciplina practică agricolă, catedra de practică agricolă;
8. Asistent, poziția XIV/7 disciplina limba rusă, catedra de limbi străine;
9. Asistent, poziția XV/11, disciplina fizică și meteorologie, catedra de fizică și matematici;
10. Asistent, poziția XV/12, disciplina fizică și meteorologie, catedra de fizică și matematici;
11. Asistent, poziția XV/13, disciplina matematici generale, catedra de fizică și matematici;
12. Asistent, poziția XVI/14, disciplina botanică, catedra de biologie agricolă;
13. Asistent, poziția XVI/16, disciplina botanică cu prod. de nutreturi, catedra de biologie agricolă;
14. Asistent, poziția XVII/23, disciplina chimie generală și chimie biologică, catedra de chimie agricolă;
15. Asistent, poziția XVII/24, disciplina chimie anorganică, catedra de chimie agricolă;
16. Preparator, poziția XVII/33, disciplina tehnologia produselor vegetale, catedra de chimie agricolă;
17. Asistent, poziția XXI/11, disciplina anatomie comparată, catedra de anatomie și histologie;
18. Asistent, poziția XXI/12 disciplina anatomie comparată, catedra de anatomie și histologie;
19. Asistent, poziția XXII/9, disciplina anatomie și fiziologie animală, catedra de fiziologie și farmacologie;
20. Asistent, poziția XXIV/13, disciplina expertiză sanitar-veterinară, catedra medicală și expertiză sanitar-veterinară;
21. Asistent, poziția XXIV/22, disciplina anatomie patologică și prosectură, catedra medicală și expertiză sanitar-veterinară;
22. Asistent, poziția XXV/9, disciplina patologia și clinica bolilor chirurgicale, catedra de chirurgie și obstetrică.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; certificat de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează; dovadă de efectuarea stagiului de producție; memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat; autobiografie.

Concursul va avea loc la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" București, B-dul Mărăști nr. 59, după două luni de la apariția prezentului anunț.

Informații suplimentare se pot lua zilnic, între orele 8—15, de la rectoratul institutului.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 598 | vineri 3 februarie 1961 | 8 pagini 25 bani

Elevii școlilor din cartier admiră cu mîndrie noile clădiri de pe marele șantier de locuințe ce se înalță pe magistrala nord-sud din Capitală.

Pe primul plan — calitatea

Cînd au studiat documentele partidului cu privire la prevederile planului pe anul 1961, muncitorii și tehnicienii Întreprinderii de material didactic s-au oprit îndelung asupra sarcinilor privind ridicarea continuă a calității produselor. „Aceasta ne privește în mod deosebit și pe noi" — au arătat majoritatea participanților la discuții. Tot ceea ce au spus atunci și mai tîrziu, toate la cîte s-au gîndit în legătură cu îmbunătățirea calității produselor, și-au găsit o vie expresie în realizările lor din ultimul timp.

Munca din secția de mase plastice constituie, fără îndoială, elementul cel mai reprezentativ al luptei pentru calitate pe care o duc muncitorii Întreprinderii de material didactic. În ultimele luni, activitatea acestei secții a determinat importante transformări în profilul de producție al întregii întreprinderi. Au dispărut cu totul greoaiele mulaje de gips pentru laboratoarele de științe naturale sau pentru lecțiile de geografie. Toate sortimentele care se turnau mai înainte în gips — secțiune în piele, secțiune în ochi, diferite organe interioare ale corpului omenesc — se execută acum numai din mase plastice, prin presare. Productivitatea muncii a crescut cu mult și, în același timp, a crescut considerabil calitatea produselor. Rezultatele îi vor bucura în primul rînd pe oamenii școlii. Ele sînt concretizate în produse mult mai frumoase și de zeci de ori mai rezistente și mai ușor de mînuit decît vechile mulaje de gips. Pe scurt, sînt produse cu o valoare didactică mult sporită.

Colectivul secției de mase plastice și mulaje se mîndrește în mod deosebit cu cea mai recentă realizare a inovatorilor secției: Ieau Ionescu, Constantin Iliescu și Stela Georgescu. Aceștia au pus la punct un nou proces tehnologic de executare prin presare a hărții fizice a R.P.R. În același timp, cei trei inovatori au preparat o soluție chimică cu care este tratat materialul hărților și care le asigură acestora o mare duritate.

Lupta pentru calitate se desfășoară însă nu numai în secția de mase plastice, ci în toate secțiile întreprinderii. Unul din produsele livrate în ultimul timp școlilor și a cărui calitate este cu deosebire apreciată de profesorii de fizică, este aparatul de radio emisie-recepție pentru uz didactic. Acest aparat, care emite pe lungimea de undă de 3,6 Mh, este montat pe un panou în care toate piesele sînt descoperite. Circuitele lui fiind marcate cu culori diferite, permit demonstrarea clară a fenomenelor electromagnetice ce se produc.

Un alt sortiment de calitate ridicată care a intrat de curînd în procesul de fabricație al Întreprinderii de material didactic îl constituie stațiile de observație meteorologică pentru uz școlar. Aceste stații, care dau posibilitatea efectuării unor variate observații asupra fenomenelor atmosferice, cuprind o giruetă, un pluviometru, un hidrometru, un barometru cu capsulă aneroidă, un termometru pentru măsurarea temperaturilor solului și un termometru de minim-maxim. În mod deosebit trebuie remarcată realizarea, pentru prima oară în țara noastră, pe baza unui proiect al întreprinderii, a barometrului cu capsulă aneroidă, a cărui tehnică de construcție cere, datorită vidului avansat care trebuie obținut, o înaltă calitate de execuție.

Pentru laboratoarele de chimie ale școlilor se realizează în serie o trusă pentru lucrări frontale cuprinzînd totalitatea instrumentelor și pieselor necesare efectuării experiențelor curente, începînd cu balanța de precizie și termometrul de laborator și terminînd cu pipete și cleme.

O trăsătură generală a producției Întreprinderii de material didactic o constituie creșterea continuă a complexității sortimentelor în fabricație. Se produc bunăoară secțiuni în motoare cu ardere internă pentru demonstrarea principiilor de funcționare a acestor motoare, truse de telefoane, truse cuprinzînd șapte bobine și becuri de calcinare cu suflător Ako, cu ajutorul cărora se pot efectua atît arderi cît și uscări rapide a unor substanțe în laboratoarele școlilor. Toate acestea, ca și multe alte produse livrate școlilor în ultimul timp de Întreprinderea de material didactic, permit efectuarea unei game largi și variate de experiențe și demonstrații, care îi vor familiariza într-o mai mare măsură pe elevi cu noile descoperiri ale științei și tehnicii. Fără îndoială că asemenea experiențe cer aparate de calitate, de mare precizie. Noile sortimente ale Întreprinderii de material didactic au trecut cu succes aceste probe. Calitatea tot mai înaltă a produselor se împletește strîns cu sporirea necontenită a volumului producției.

Și în planurile de viitor ale Întreprinderii de material didactic bătălia pentru ridicarea calității produselor se află pe primul plan. Cele mai interesante lucruri în legătură cu aceasta le putem afla în atelierele de prototipuri, unde au și prins contur cîteva din sortimentele producției viitoare. Sînt produse de execuție superioară și de tehnicitate ridicată. Fruntașul în producție Emanuel Senpeteri ne prezintă gata, la bancul de probă, o bobină Ruhmkorf pentru demonstrarea formării arcurilor electrice și alimentarea tuburilor cu vid, un areometru Nicholson pentru determinarea densității corpurilor solide și lichide în cursul lucrărilor de mecanică și o cutie stereometrică, ce servește la efectuarea unor demonstrații cu privire la diferite probleme de geometrie în spațiu.

Primele serii ale acestor noi sortimente, ca și multe altele care se află acum de abia în stadiul de prototip vor ajunge în școli pînă la sfîrșitul acestui an școlar. La fiecare dintre acestea „marca fabricii" va purta pecetea unei calități ridicate.

Al. C.

Candidați ai F.D.P.

Un director de școală

...Nu-i este greu, dar nici ușor nu-i este profesorului Ion Siminiceanu să-și imagineze cum vor arăta elevii lui peste cîțiva ani, cînd vor fi învățători. Nu-i este greu pentru că răspunsurile lor la lecții, ca și lucrările lor, vădesc cunoștințe temeinice și o înțelegere matură a lucrurilor. Totuși, fețele încă atît de copilărești reflectă aerul mai grav pe care încearcă să li-l dea în închipuire: mustața nu se lipește, codițele nu se lasă strînse în coc...

Surprinzîndu-se zîmbind, profesorul își întoarce capul către fereastră. Scîrțîitul familiar al benzilor nu s-a întrerupt. Gîndurile își urmează și ele firul; cam în zig-zag ce-i drept, cînd retrospective, cînd de perspectivă, însă dezordinea aceasta e numai aparentă. Ion Siminiceanu e un om ordonat, orice fel de neglijență îi repugnă. Dar sînt acum clipe cînd i se pare că nu se gîndește la nimic. Încearcă un sentiment nou, greu de definit, care, în ciuda ceței de afară, îi dă senzația că se află într-o cameră inundată de soare. Adineaori a căutat, în urma unei incursiuni în propriul său trecut, să-și imagineze cum vor arăta elevii săi peste cîțiva ani. Întîmplările vechi nu-l urmăresc prea des, dar revine cîteodată la ele pentru că întregesc cum nu se poate mai bine, prin comparație, înțelesul celor noi. Ultima întîmplare nouă, care e și pricina sentimentului netrăit pînă acum, are toate proporțiile unui eveniment despre care știi că va rămîne pentru totdeauna în biografia ta.

Sute și sute de oameni și-au exprimat încrederea în el. Sute și sute de oameni l-au socotit vrednic să-i reprezinte. Toți cîți au fost prezenți în aula școlii medii „Ștefan cel Mare" din Suceava au susținut cu entuziasm propunerea ca în circumscripția electorală nr. 7 să fie desemnat el drept candidat pentru alegerile în sfatul popular al regiunii.

...Aude parcă iar vocea aspră și totuși atît de caldă a meșterului care, în urmă cu 16 ani, atingîndu-i ca într-o mîngîiere stîngace bărbia, l-a silit să-și ridice capul. „Greutățile, măi băiete, or să treacă. Ai să vezi tu! Ca mine ai să fii bărbat în toată firea și ai să trăiești o viață frumoasă ca o zi de primăvară. Uite, așa cum îi astăzi. Iar ziua asta, 6 martie 1945, să n-o uiți!"

N-a uitat-o. Dar abia mai tîrziu a înțeles că atunci cînd el, un copil de țărani săraci, începea să deprindă meseria la școala profesională C.F.R. din Pașcani, în țară se instaura puterea democrat-populară. Și a înțeles în același timp că și viața sa se desfășura sub semnul acestei puteri. Strungarul Ion Siminiceanu a fost trimis de tovarășii săi la facultatea muncitorească.

...Ion Siminiceanu își privește din nou elevii. Gîndul său îi îmbrățișează și pe ceilalți, din celelalte clase ale școlii pedagogice „A. S. Makarenko". Ca director al acestei școli, pe umerii săi apasă răspunderi mari. Dar are umeri puternici. Și profesiunea îi place. De fel din comuna Corni, raionul Botoșani, fostul strungar s-a întors în Țara de Sus, pentru că știa cît de necesare sînt aici cadrele didactice. Între anii 1951 și 1960 s-au construit 207 unități școlare, cu aproape 600 săli de clasă. De la 725 unități preșcolare, elementare, medii și profesionale existente în regiune în anul 1938, s-a ajuns astăzi la 1.200 unități școlare de toate gradele, în care învață peste 160.000 de elevi. Numărul cadrelor didactice este acum de peste 6.300 față de numai 2.670 cîte erau în anul 1938. Dar numărul elevilor crește mereu, construirea de școli continuă. Așadar sînt necesari și mai mulți învățători. Pe aceștia îi pregătește Ion Siminiceanu împreună cu colegii lui, în școala al cărei director este.

Viitorii învățători... Iată-i în bănci, scriind. Directorul îi cunoaște bine pe fiecare în parte. Se simte în mijlocul lor ca între prieteni. Și ei îl consideră ca pe un prieten apropiat. Și nu-i de mirare. Ion Siminiceanu și-a păstrat intact entuziasmul primei tinereți. În treacăt fie zis, el consideră acest lucru ca fiind absolut obligatoriu pentru pedagogi, care, după cum spune adesea, „trăind între tineri, n-au voie să îmbătrînească". Roadele acestui entuziasm se vădesc în întregul proces de învățămînt, în rezultatele acestuia.

S-a vorbit și despre aceste lucruri în adunarea electorală, subliniindu-se totodată faptul că propunerea unui candidat din rîndurile cadrelor didactice ilustrează în același timp atenția de care se bucură, în regimul nostru, cei ce instruiesc și educă tineretul. Vorbitorii îl cunoscuseră pe Ion Siminiceanu în împrejurări diferite: ca director al școlii pedagogice, ca lector al S.R.S.C. — filiala Suceava, cu prilejul ciclului de conferințe organizat de școală pentru părinți.

...„Ai să trăiești o viață frumoasă ca o zi de primăvară..." Ion Siminiceanu se ridică de la catedră și vine în mijlocul elevilor. A trecut multă vreme de cînd verbul acestei fraze se poate conjuga la prezent: „Trăim o viață frumoasă ca o zi de primăvară". Și profesorul candidat, privindu-și elevii, continuă tot în gînd: „Și o vom face și mai frumoasă, mereu mai frumoasă".

Gheorghe Ștefan

DIN ACTIVITATEA
ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Acțiunea de dări de seamă și încheiere a bugetelor sindicale și de asigurări sociale

În sindicatele de învățămînt se desfășoară în momentul de față acțiunea de dări de seamă și încheiere a bugetelor sindicale și de asigurări sociale.

În adunările generale și în conferințele sindicale membri de sindicat sau delegații lor discută despre modul în care au fost gospodărite veniturile sindicatelor respective, despre administrarea importantelor fonduri date de stat sindicatelor pentru asigurările sociale, apreciază oportunitatea și utilitatea cheltuielilor efectuate, discută și aprobă noile bugete. Pentru a înțelege importanța acestei acțiuni este suficient să amintim că fiecare sindicat cu un număr de aproximativ 1000 de membri administrează milioane de lei. Este limpede marea răspundere ce le revine acestora în buna gospodărire a sumelor de care dispun, în folosirea lor judicioasă pentru scopurile destinate.

Acțiunea de dări de seamă și încheiere a bugetelor sindicale și de asigurări sociale, prilejuind analiza activității desfășurate de sindicate în domeniul gospodăririi importantelor fonduri care le stau la dispoziție și definitivarea noilor bugete, nu are însă numai un caracter strict financiar. Rezolvarea sau nerezolvarea ei are implicații mult mai largi, se răsfrînge în toate domeniile activității sindicale.

La conferința Sindicatului învățămînt din orașul Ploiești, de pildă, mulți dintre cei care au participat la dezbateri pe marginea dărilor de seamă au arătat că, prin buna gospodărire a fondurilor, sindicatul a putut dispune de o bază materială din ce în ce mai largă, ceea ce a făcut să crească mult calitatea activității lui. Numai în cursul ultimului an, bunăoară, s-au procurat cărți în valoare de 10.545 lei. Dacă ținem seama că majoritatea cărților cumpărate vin în sprijinul cadrelor didactice care studiază în cercurile de învățămînt politic sau în sprijinul celor care-și pregătesc examenele de definitivat sau de grade ne putem face o idee clară asupra semnificației pe care o are justa folosire a fondurilor înscrise în bugetul sindicatului. De asemenea s-au procurat costume și instrumente pentru formațiile artistice, mese de șah pentru club, un aparat de radio cu picup pentru audiții muzicale, televizor etc.

O latură deosebit de pozitivă a activității sindicatului învățămînt din Ploiești, menționată de altfel la conferință, este faptul că în cursul anului 1960, traducînd în viață sarcinile trasate de partid și de guvern în vederea ridicării necontenite a nivelului de viață al celor ce muncesc, a contribuit la reducerea îmbolnăvirilor în rîndurile membrilor săi. Aceasta s-a realizat prin antrenarea lor la asigurarea și menținerea tuturor condițiilor igienice la locul de muncă, prin permanenta colaborare cu instituțiile sanitare pentru asigurarea la timp a asistenței medicale, prin aplicarea unor măsuri de prevenire a îmbolnăvirilor. Zeci de delegați cu asigurările sociale din grupele sindicale au desfășurat zi de zi o activitate perseverentă. Ori de cîte ori lipsea cîte un profesor de la școală delegatul cu asigurările sociale se deplasa imediat la domiciliul lui, chema medicul, se îngrijea de procurarea medicamentelor necesare. Astfel, ajutorul imediat își făcea de fiecare dată efectul. În execuția bugetului aceasta se exprimă prin faptul că s-a redus numărul zilelor de incapacitate temporară de muncă, iar în activitatea școlilor din Ploiești, prin faptul că, reducîndu-se numărul zilelor de concediu de boală, procesul de învățămînt s-a putut desfășura în condiții mai bune, cu mai puține improvizări și deci la un nivel mai ridicat.

Acțiunea de dări de seamă și încheiere a bugetelor sindicale și de asigurări sociale trebuie să continue pe baza analizei execuțiilor bugetare pe anul precedent, cu stabilirea sarcinilor concrete pe care și le propune comitetul sindicatului pentru anul în curs și a acțiunilor pe care acesta le va iniția și organiza. În acest fel dezbaterea în adunarea generală sau în conferință nu se va limita la cifrele înscrise, ci va cuprinde și acțiunile și măsurile pe care comitetul sindicatului le are în vedere. Cît de util ar fi fost în această privință dacă la conferința sindicatului învățămînt din raionul Lenin, de pildă, în loc să se anunțe lapidar că la articolul „Excursii" din buget s-a prevăzut suma de 16.000 lei, s-ar fi comunicat ce anume excursii intenționează comitetul să organizeze, pentru cine, ce scop vor urmări ele. Opiniile exprimate de delegați în legătură cu aceste probleme, sugestiile lor ar fi scutit desigur comitetul de multe eforturi ulterioare. Din păcate însă, comitetul s-a mulțumit să prezinte în mare proiectele de bugete, fără măcar să menționeze semnificația cifrelor înscrise. Dezbaterile care au avut loc s-au limitat la simple declarații, mai mult contabilicești. De neînțeles apare mai ales faptul că, atunci cînd unul dintre participanții la conferință a cerut explicații în legătură cu lipsa de activitate pe linia sportivă — oglindită în execuția bugetară — președintele sindicatului a evitat să răspundă, ocolind astfel și eventualele critici care ar fi putut fi aduse comitetului.

Neglijențele cît de mici în perioada aceasta de alcătuire și dezbatere a bugetelor se pot răsfrînge în activitatea sindicatului pe întregul an. De aceea este necesar ca pregătirea materialelor care se prezintă adunării generale sau în conferințele sindicatelor să fie făcută cu toată răspunderea, pentru ca dezbaterea și definitivarea lor să contribuie la crearea premizelor materiale necesare unei activități tot mai rodnice.

Eclipsa de Soare de la 15 februarie

Prilej de interesante observații cu elevii

Pentru profesorii de fizică și de matematică eclipsa totală de Soare care va avea loc la 15 februarie este un foarte bun prilej de a organiza cu elevii observații simplu de efectuat, dar deosebit de interesante și instructive, cu atît mai mult cu cît fenomenul eclipsei totale de Soare este extrem de rar.

În scopul cît mai bunei organizări a observațiilor este necesar să fie cunoscute dinainte fazele eclipsei pentru locul de observație, precum și momentele la care vor avea loc începutul, faza maximă și sfîrșitul eclipsei. Aceste date pot fi găsite ușor în articolul „Eclipsa totală de Soare de la 15 februarie 1961" de prof. univ. Călin Popovici, apărut în „Gazeta matematică și fizică" seria A, nr. 9, 1960. Este indicat ca aceste date, ca și condițiile în care se va desfășura eclipsa să fie aduse și la cunoștința elevilor, de pildă cu prilejul unei expuneri în cadrul cercului de matematică sau fizică. Scoțînd în evidență importanța eclipsei, expunerea îi va lămuri totodată pe elevi asupra fenomenelor ce urmează să fie observate în timpul ei. De asemenea, este bine să se confecționeze cu elevii aparate simple pentru observații sau să se adapteze în acest scop aparatele existente. Cel mai simplu și mai accesibil aparat este un ciob de sticlă plană pe care o afumăm la flacăra unei lumînări. Pentru ca sticla să se înnegrească în mod uniform, ea trebuie mișcată într-una în timpul afumării, prin fața flăcării. Sticla afumată va da elevilor posibilitatea să urmărească eclipsa cu ochiul liber, apărîndu-i de razele puternice ale Soarelui.

În timpul fazei totale se vor putea vedea cu ochiul liber stelele cele mai luminoase și planetele Mercur, Saturn, Jupiter și eventual Venus, care va răsări cu aproximativ 2 ore și jumătate în urma Soarelui. Cu un binoclu sau o lunetă se vor putea urmări protuberanțele Soarelui — uriașe cantități de materie incandescentă, greu observabile în alte condiții. Și în acest caz vom avea grijă să punem în fața obiectivului un filtru sau o sticlă afumată. Opacitatea filtrului sau a sticlei afumate trebuie verificată în zilele premergătoare eclipsei.

Cu ajutorul unui aparat de fotografiat al cărui obiectiv are lungimea focală destul de mare sau este prevăzut cu teleobiectiv se vor putea fotografia fazele eclipsei. În acest caz se va utiliza un filtru de culoare oranj sau roșie.

Iată și alte observații care pot fi efectuate cu ușurință și care vor da elevilor prilejul să facă o serie de cercetări interesante. De exemplu, urmărind claritatea și intensitatea emisiunii unui post îndepărtat de radio și comparîndu-le cu acelea dinaintea eclipsei, din timpul ei și de la sfîrșit, elevii vor constata legătura existentă între activitatea solară și unele fenomene terestre, în cazul de mai sus, propagarea undelor radiofonice. Cu ajutorul unui termometru așezat la umbră, afară, elevii vor putea urmări variația temperaturii mediului ambiant. Reprezentarea grafică a temperaturii în funcție de timp (orele și minutele citite pe ceas) va da o curbă cu ajutorul căreia elevii vor putea determina momentul fazei maxime a eclipsei. Pentru ca graficul să fie întocmit cu ușurință se vor citi simultan diviziunea termometrului și timpul, la intervale de 5 sau 10 minute. De asemenea, cu ajutorul unei moriști de vînt, pe care o poate construi fiecare elev, se poate determina variația direcției și intensității vîntului care se naște în timpul eclipsei, numit vînt de eclipsă. Pe un loc deschis se poate urmări mersul umbrei Lunii pe suprafața Pămîntului. Totodată, elevii vor putea urmări starea de neliniște a unor animale, stare datorită faptului că „vine seara" mai repede decît de obicei.

Pentru ca observațiile elevilor să se desfășoare în condiții bune este necesar ca toate aparatele pe care le vor folosi să fie pregătite cu cîteva zile înainte, asigurîndu-se perfecta lor funcționare.

Am arătat cîteva din posibilitățile pe care le au profesorii de fizică sau de matematică pentru a organiza cu elevii observații în legătură cu eclipsa de Soare. Folosind aceste posibilități, răspunzînd elevilor la întrebările pe care le vor pune, prin explicații clare, bazate pe materialele furnizate de observatoarele astronomice, S.R.S.C. etc., profesorii vor lărgi orizontul tinerilor, le vor satisface curiozitatea științifică, le vor dezvolta interesul pentru noi probleme ale științei și vor contribui totodată la întărirea educației lor în spirit ateist.

Ioan Todoran
cercetător științific
la Observatorul astronomic
din Cluj

Propagandă științifică

Pentru cadrele didactice, eclipsa de soare de la 15 februarie este nu numai un prilej de a organiza observații cu elevii asupra unor însemnate fenomene ale naturii, ci și un prilej de intensificare a muncii cultural-științifice în rîndurile țăranilor muncitori. În această privință învățătorii și profesorii primesc un ajutor important din partea S.R.S.C. și a Direcției generale a Așezămintelor Culturale din M.I.C., care au inițiat o largă propagandă științifică în legătură cu eclipsa.

La căminele culturale se vor ține conferințe și se vor face numeroase observații asupra eclipsei. Pentru aceste conferințe au fost pregătiți lectori speciali — în majoritate din rîndurile profesorilor de fizică și de matematică și ale învățătorilor. Pentru ușurarea înțelegerii fenomenului, studioul de filme documentare „Al. Sahia" a realizat pe această temă un diafilm care va fi prezentat cu prilejul conferințelor din căminele culturale, cluburi, colțuri roșii.

În multe cămine culturale propaganda științifică în legătură cu eclipsa din 15 februarie a început încă de pe acum. Învățătorii și profesorii care fac parte din colectivele de conferențiari ale căminelor culturale din regiunea Ploiești, de exemplu, au inițiat discuții pregătitoare cu țăranii muncitori, cu gospodinele, cu tineretul sătesc. În aceste discuții ei i-au familiarizat pe săteni cu unele cunoștințe cu privire la Soare, Lună, Pămînt, la forma și mișcarea lor. Totodată, învățătorii și profesorii le-au vorbit țăranilor muncitori despre netemeinicia reprezentărilor pe care și le-au făcut în trecut oamenii atunci cînd au avut loc eclipse, ca și despre folosirea acestor reprezentări false de către exploatatori, sprijiniți de cler, în scopuri de asuprire a maselor.

Demnă de menționat în privința activității obștești a cadrelor didactice este și inițiativa unor colective de pedagogi ca la ședințele cu părinții să se dea unele indicații privind observarea eclipsei. Aceste colective s-au ocupat și de confecționarea unor mijloace simple pentru efectuarea observațiilor, îndeosebi a unor plăci de sticlă plană uniform afumată. Ele au anunțat de pe acum orele cînd va începe eclipsa, explicînd și anumite fenomene ce vor avea loc cu prilejul ei — scăderea temperaturii, intensificarea vîntului etc.

O mare importanță pentru eficiența propagandei științifice care se organizează cu prilejul eclipsei de la 15 februarie o are accesibilitatea conferințelor, a simpozioanelor care se vor iniția. Este necesar ca învățătorii și profesorii să asigure claritatea expunerilor, folosind un limbaj simplu și, în același timp, să organizeze demonstrații pe bază de scheme. În ajutorul conferențiarilor stau în această privință schemele din broșura „Despre eclipsele de Soare și de Lună" tipărită nu de mult de M.I.C.

Propaganda științifică ce se organizează pe tema eclipsei totale de Soare de la 15 februarie are o mare însemnătate pentru lămurirea țăranilor muncitori asupra fenomenelor naturii, pentru înlăturarea superstițiilor. De aceea este necesar ca la buna ei desfășurare să participe toate cadrele didactice din mediul sătesc.

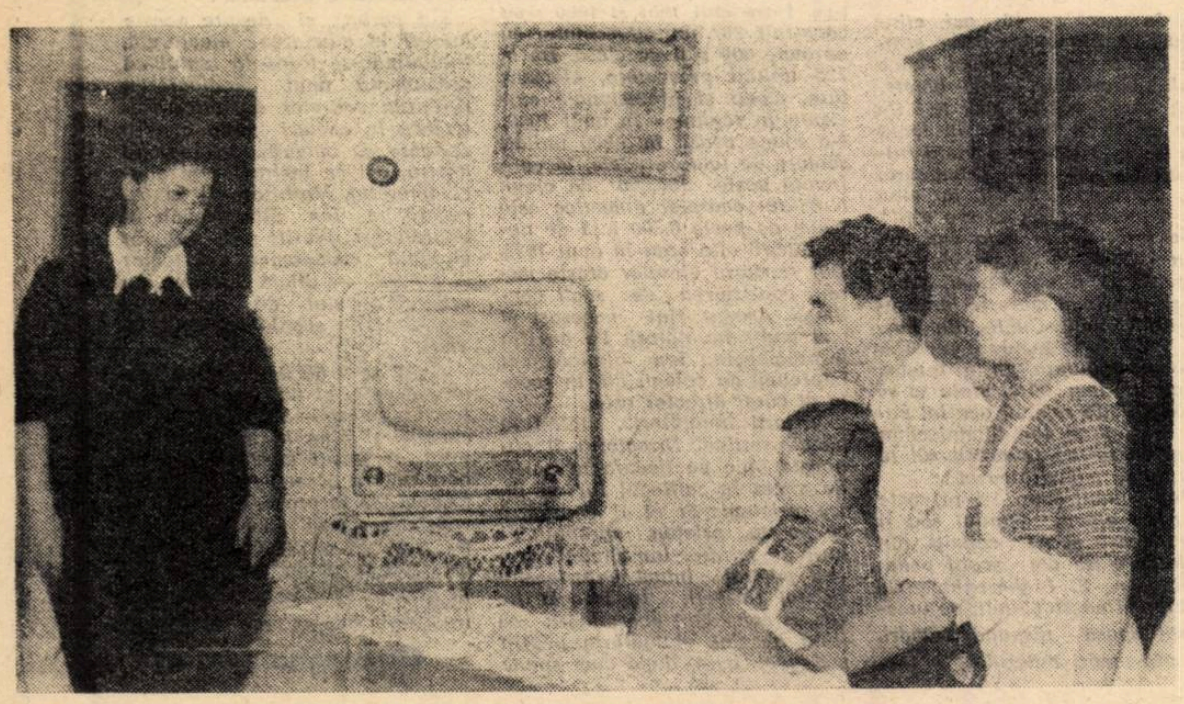

În cursul lunii ianuarie a.c. 10 familii ale unor învățători și profesori din raionul Stalin s-au mutat în locuințe noi. În clișeu : profesorul Marin Georgescu de la Școala medie nr. 7, cu întreaga familie, în noul apartament primit în cartierul Floreasca.

În întîmpinarea alegerilor

Învățătorii și profesorii școlilor din Capitală se pregătesc să întîmpine cu cinste alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și pentru sfaturile populare. Pe lîngă munca obștească pe care o desfășoară în circumscripțiile electorale, multe cadre didactice duc o activitate susținută în rîndurile elevilor.

● *Profesorii diriginți de la Școala medie „Dr. Petru Groza", de exemplu, au introdus în planul orelor de dirigenție teme a căror dezbatere îi ajută pe elevi să înțeleagă caracterul alegerilor în regimul democrat-popular, să-și dea seama ce însemnau acestea în trecut, să cunoască mai bine marile înfăptuiri dobîndite în anii noștri de către poporul muncitor, sub conducerea înțeleaptă a partidului. Printre subiectele în jurul cărora se vor purta convorbiri în orele de dirigenție amintim „Alegerile de la 5 martie — eveniment de seamă în viața poporului nostru" (discuțiile vor fi urmate de un film documentar despre frumusețile și bogățiile patriei noastre), „Alegerile din trecut și de azi", „Marile realizări ale regimului democrat-popular din țara noastră".*

Printre cei care vor fi invitați să le vorbească pionierilor și elevilor în orele de dirigenție, despre aceste teme, se numără și o serie de activiști de partid.

● *Conducerea Școlii medii „Ion Creangă" se interesează de pregătirea pentru alegeri a elevilor care au împlinit vîrsta de 18 ani și vor vota pentru întîia oară. Tov. M. Săvulescu, directoarea școlii, ca și o serie de diriginți discută cu acești elevi despre importanța votului, despre cinstea de a fi alegător, despre meritele și calitățile deosebite ale celor propuși de mase drept candidați ai F.D.P., despre tehnica votării etc.*

Legătură tot mai strînsă cu familia

Lectoratele sînt un mijloc eficient de ridicare a nivelului pregătirii pedagogice a părinților. De aceea, colectivul de învățători și profesori de la Școala de 7 ani nr. 2 din Timișoara acordă o mare atenție organizării acestei forme de muncă cu părinții.

Încă înainte de deschiderea anului școlar a fost întocmit, în colaborare cu filiala S.R.S.C., planul conferințelor pe probleme pedagogice ce urmau să fie susținute în fața părinților, căutîndu-se ca acestea să le fie cît mai folositoare și să constituie pentru ei un ajutor cît mai concret. La una din ședințe, bunăoară, s-a făcut o expunere despre autoritatea părinților și căile prin care poate fi realizată, la altele s-a vorbit despre felul cum poate și trebuie să contribuie familia la educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și internaționalismului proletar, despre metodele muncii educative etc. Unele din conferințele prezentate sînt urmate de filme cu subiecte legate de munca educativă. De pildă, a stîrnit mult interes în rîndurile părinților filmul „Răsfățatul".

Atrași de conținutul interesant al conferințelor, părinții participă la ele în număr din ce în ce mai mare.

Efectele conferințelor pe teme pedagogice pentru părinți au și început să se vadă. Părinții înțeleg mai bine cerințele școlii față de copiii lor, ca și problemele activității instructiv-educative și îi ajută pe învățători și profesori din convingerea că aceasta este o datorie a lor.

Prof. ELENA DAVID
Timișoara

★

Colectivul pedagogic de la Școala medie din Tg. Lăpuș, regiunea Maramureș, nu se mulțumește să desfășoare în rîndurile părinților numai propaganda pedagogică, ci se preocupă totodată să răspîndească în mijlocul lor cunoștințele științifice.

De curînd, de exemplu, cu prilejul unei ședințe cu părinții care s-a desfășurat la școală, cadrele didactice le-au prezentat părinților o proiecție privind eclipsa de Soare care va avea loc la 15 februarie. Proiecția a fost însoțită de explicații științifice cu privire la natura eclipselor de Soare și de Lună.

ROMAN PRECUP
Tg. Lăpuș

★

Pentru a-i ajuta pe părinți să cunoască mai temeinic sarcinile pe care le au în educarea celor mici la Școala de 7 ani nr. 10 din Oradea li se prezintă, cu prilejul discuțiilor care se poartă cu ei, cărți și broșuri cu conținut pedagogic, trezindu-li-se interesul pentru acest gen de literatură. Lucrările „Cum educăm copiii" de L. Ghivirigă sau „Copii răsfățați" de C. Păunescu, ambele apărute în colecția S.R.S.C., ca și alte asemenea lucrări care le-au fost prezentate părinților, au stîrnit interesul acestora față de problemele ridicate de educația copiilor și i-au ajutat să se orienteze mai bine pe acest tărîm.

★

Un viu schimb de păreri a avut loc în ședința organizată cu părinții elevilor care învață în clasa a II-a „C" de la Școala de 7 ani din Urziceni. Părinții prezenți la adunare s-au referit cu deosebire la problemele ridicate de munca de educare a tineretului, la regimul de zi în familie, și-au împărtășit experiența în legătură cu felul cum îi sprijină pe copii în efectuarea temelor, cum îi supraveghează în timpul destinat studiului individual.

De asemenea, părinții au arătat preocupările lor pentru justa dozare a timpului necesar pentru reconfortare.

Muncitorul Ion Moldovan de la Uzinele „Timpuri Noi", candidat al F.D.P., înconjurat cu bucurie, într-o recreație, de elevi de la Școala de 7 ani nr. 120 din București

La orele de dirigenție

Mijloace cît mai variate

Un loc important în munca de educare desfășurată de școală îl ocupă orele de dirigenție, care prin însăși natura lor contribuie efectiv, alături de disciplinele de învățămînt, la formarea trăsăturilor comuniste de caracter ale elevilor. Convins de acest lucru, am căutat să organizez astfel fiecare oră de dirigenție la clasa de care mă ocup — clasa a V-a — încît ea să-și aducă contribuția la realizarea scopurilor propuse de școală în domeniul educației. Am dat o deosebită atenție mijloacelor pe care le-am folosit în desfășurarea acestor ore, înțelegînd că eficacitatea lor depinde și de forma în care prezentăm conținutul de idei ce vrem să-l transmitem copiilor.

De o deosebită valoare educativă și cu un puternic efect în formarea convingerilor elevilor s-au dovedit a fi întîlnirile cu luptătorii din ilegalitate, din războiul antihitlerist, cu muncitorii fruntași etc. De exemplu, la ora cu tema **„Lupta eroică a poporului romîn pentru o viață liberă și fericită"** am invitat un locuitor din satul nostru care a luptat pe frontul antihitlerist. După ce mi-am fixat bine scopul orei, am întocmit împreună cu oaspetele, pînă în cele mai mici amănunte, planul întîlnirii lui cu elevii.

Cei mai mulți copii îl cunoșteau din sat, dar nici unul din ei nu stătuse de vorbă cu dînsul pe îndelete, nu-l auzise povestind. În ora de dirigenție, în cuvinte simple, rostite însă cu căldură și convingere, oaspetele a evocat întreaga perioadă a războiului antihitlerist, reliefînd frăția de arme romîno-sovietică și mîrșăviile comise de hitleriștii aflați în retragere. Emoționantă a fost descrierea tabloului sumbru al crimelor făptuite de trupele hitleriste în rîndul copiilor. „La poalele unei păduri din Transilvania — a relatat povestitorul — am găsit, după plecarea hitleriștilor, șapte cadavre de copii ca voi, sfîrtecați de baionete. În zadar aveau să-i aștepte mamele să se mai întoarcă cu vitele de la pășune...". Conținutul celor auzite, tonul plin în același timp de tristețe și de revoltă al povestirii au trezit în inimile copiilor un necruțător sentiment de ură împotriva călăilor hitleriști, împotriva tuturor ațițătorilor la război, i-au făcut să înțeleagă mai bine marea însemnătate a luptei pentru pace.

În încheiere, nu a uitat să-i îndemne pe elevi la învățătură, subliniind că în felul acesta își dau contribuția, pe măsura puterilor lor, la propășirea patriei noastre. Întîlnirea a lăsat asupra elevilor o impresie puternică și și-a atins scopul în întregime.

Un procedeu pe care l-am utilizat cu mult succes în educarea patriotică a elevilor au fost vizitele în unitățile socialiste. Am organizat astfel, în cadrul temei „Avîntul creator al maselor largi populare sub conducerea partidului în opera de construire a socialismului", o vizită de o oră la gospodăria agricolă colectivă din satul nostru. Întrucît cea mai mare parte a construcțiilor gospodăriei se află la o distanță de aproximativ 200 de metri de școală, se înțelege că deplasarea a fost foarte ușoară și nu ne-a răpit timp. Ora a decurs pe baza unui plan întocmit în colaborare cu biroul organizației de partid din cadrul gospodăriei și consiliul de conducere al acesteia. Arătîndu-le elevilor ansamblul noilor construcții, președintele gospodăriei le-a povestit istoricul făuririi lor, le-a vorbit despre străduințele colectiviștilor de a transforma șesul, altă dată năpădit de buruieni și ierburi, într-un loc înfloritor și rodnic. Li s-a relatat în continuare că digul ce apără cele 11 hectare de grădină a fost făcut cu însuflețire, cu dragoste. „Cheia" succeselor obținute de colectiviștii din satul nostru — a spus în încheiere președintele gospodăriei — este îndrumarea de către partid și faptul că în fruntea tuturor acțiunilor s-au situat întotdeauna comuniștii".

Mult interes a stîrnit în rîndul elevilor și o altă excursie de scurtă durată pe care am organizat-o cu ei și care a avut drept obiectiv locurile de interes arheologic din sat, cu scopul de a-i face să înțeleagă că munca oamenilor a stat din cele mai vechi timpuri la baza procesului de creare a valorilor materiale ale societății. Cu prilejul acesta, elevii au putut vedea numeroase fragmente de silex, un toporaș de piatră neolitic, fragmente ceramice neolitice și medievale, reflectînd ocupațiile celor care au viețuit odinioară pe aceste meleaguri.

În general caut să organizez vizitele și excursiile, ca și alte acțiuni, la intervale mari, așa ca să nu încarc programul elevilor.

Am mai folosit în orele de dirigenție și alte mijloace — ca lectura unor texte literare ce ilustrau anumite fapte pe baza cărora voiam să desfășor unele discuții, cercetarea unor albume de vederi, alcătuirea de scrisori către elevi din alte localități etc.

În felul acesta mă străduiesc să dau orelor de dirigenție varietate, să le sporesc efectul educativ, să le fac mai atrăgătoare și mai interesante.

Prof. Teodor Hardon
Școala elementară din Puicani, raionul Bîrlad

O „călătorie" atractivă

Unii profesori folosesc aproape în exclusivitate, în orele de dirigenție, metoda referatelor urmate de discuții — și aceasta chiar și la clasele mici, unde adeseori, pentru a asigura întocmirea unor referate bune, obișnuiesc să încredințeze alcătuirea lor unor colective de școlari. A cere însă copiilor prea des să se ocupe de pregătirea unor referate înseamnă, firește, a le încărca programul.

Mult mai atractive pentru copii și de aceea mult mai eficiente sînt discuțiile libere, pornite de la fapte semnificative luate din viața lor, din filmele și piesele de teatru văzute de ei, din știrile publicate de ziare etc. Dacă sînt organizate cu pricepere, asemenea activități pot avea mari efecte educative. Ele îi mobilizează pe copii, trezesc interesul lor, activizează colectivul.

În orașul nostru, numeroase cadre didactice se preocupă să dea orelor de dirigenție un conținut cît mai variat, mai atractiv, mai accesibil școlarilor și, în același timp, mai educativ. Mă voi referi la una din orele de dirigenție la care am avut ocazia să asist cu cîtva timp în urmă, oră care reflectă tocmai această preocupare.

Sîntem la clasa a V-a „B" a Școlii elementare nr. 3 din Roman, a cărei dirigintă este tov. Aurelia Pîrlogea. Propunîndu-și să contribuie la dezvoltarea admirației copiilor pentru marile realizări ale regimului nostru, a mîndriei patriotice pentru aceste realizări, tov. Pîrlogea a făcut cu elevii, în ora de dirigenție, o „călătorie" pe harta țării. Convorbirea dirigintei cu școlarii a fost precedată de o rubrică vorbită, intitulată „Știați că?". Ideea aceasta a fost deosebit de bună, căci întrebările-informații lansate în clasă au atras luarea aminte a întregului colectiv. Iată cîteva din ele: Știați că într-un minut în cuptoarele uzinelor siderurgice din țara noastră se produc peste 5 tone de oțel? Că în fiecare trei secunde este adusă la suprafață o nouă tonă de cărbune? Că abia poți să numeri pînă la 2 — și sondele țării noastre au și dat o nouă tonă de țiței? Știați că într-un minut în centralele electrice ale țării se produc peste 14.000 kwh energie electrică?

Dar cu aceasta pregătirea pentru „călătorie" nu s-a terminat. Cîntecul „Cînd mă uit pe harta mea", atît de îndrăgit de școlari, a venit să întărească nota de voioșie în care s-a desfășurat ora de dirigenție și admirația pentru minunatele realizări ale patriei noastre, despre care urma să se vorbească în acea oră.

Se pornește „la drum". Elevii se întrec în a arăta ce este mai frumos, mai deosebit, mai semnificativ pentru viața noastră nouă în fiecare regiune. Ajutați de dirigintă, ei subliniază faptul că în anii noștri harta țării s-a schimbat mult, căci mîinile harnice ale oamenilor muncii, conduși de partid, au înălțat fabrici și uzine noi, au construit blocuri de locuințe, școli și spitale, au dat viață pămînturilor sterpe.

Relatările sînt presărate cu momente de destindere. Iată-ne, de pildă, în regiunea Suceava. Sînt menționate noile realizări din această regiune. Convorbirea se oprește și asupra obiceiurilor și portului localnicilor. Prilejul este folosit pentru a menține treaz atenția școlarilor: în fața lor apare un elev îmbrăcat în portul specific al țăranilor din regiune, executînd din fluier un cîntec popular din partea locului. Dirigînta arată copiilor că dacă în trecut cîntecele populare exprimau amarul oamenilor exploatați de cei avuți, ura și revolta împotriva asupritorilor — astăzi ele exprimă fericirea, voia bună a maselor eliberate pentru totdeauna din robie.

În continuare, referirile la bogățiile specifice și la realizările dobîndite în regiunile străbătute sînt însoțite, la momentul potrivit, de versuri chibzuit alese din folclorul nou, unele făcînd parte chiar din creația artistică a muncitorilor din uzinele despre care s-a vorbit.

„Călătoria" se încheie cu regiunea Bacău. O elevă citește: „...E veche lumea plutașilor și plină de cîntece și legende. Altă dată, îmbrăcați în zdrențe, hrăniți cu mămăliga rece, trăgeau seara plutele la mal, și adormea sub cerul liber. Astăzi viața lor s-a schimbat...".

Fiindu-le bine cunoscute realizările din regiunea Bacău, elevii arată că pămîntul bătrînei Moldove a cunoscut în anii noștri lucruri minunate: nașterea primului lac de acumulare făcut de mîna omului, hidrocentrala de la Bicaz, combinatul de îngrășăminte azotoase de la Roznov, uzina de fire și fibre sintetice de la Săvinești etc.

Un loc important l-a ocupat în timpul discuției și compararea vieții copiilor din țările capitaliste cu cea a copiilor din țara noastră, sublinierea minunatelor condiții create celor mici de către partid și guvern.

Trebuie arătat că dirigînta a reușit să îmbine în chip firesc diferitele elemente ale orei, însoțind expunerile elevilor de un valoros material documentar, literar și artistic care i-au sporit eficiența educativă și instructivă.

Concluziile trase de dirigintă au întărit convingerea elevilor că poporul este creatorul tuturor bunurilor materiale și spirituale ale societății. Prin ele dirigînta a contribuit la formarea sentimentului de dragoste pentru clasa muncitoare și partid, trezind dorința elevilor de a participa, chiar de pe băncile școlii, la lupta pentru construirea socialismului.

Anton Gherghel

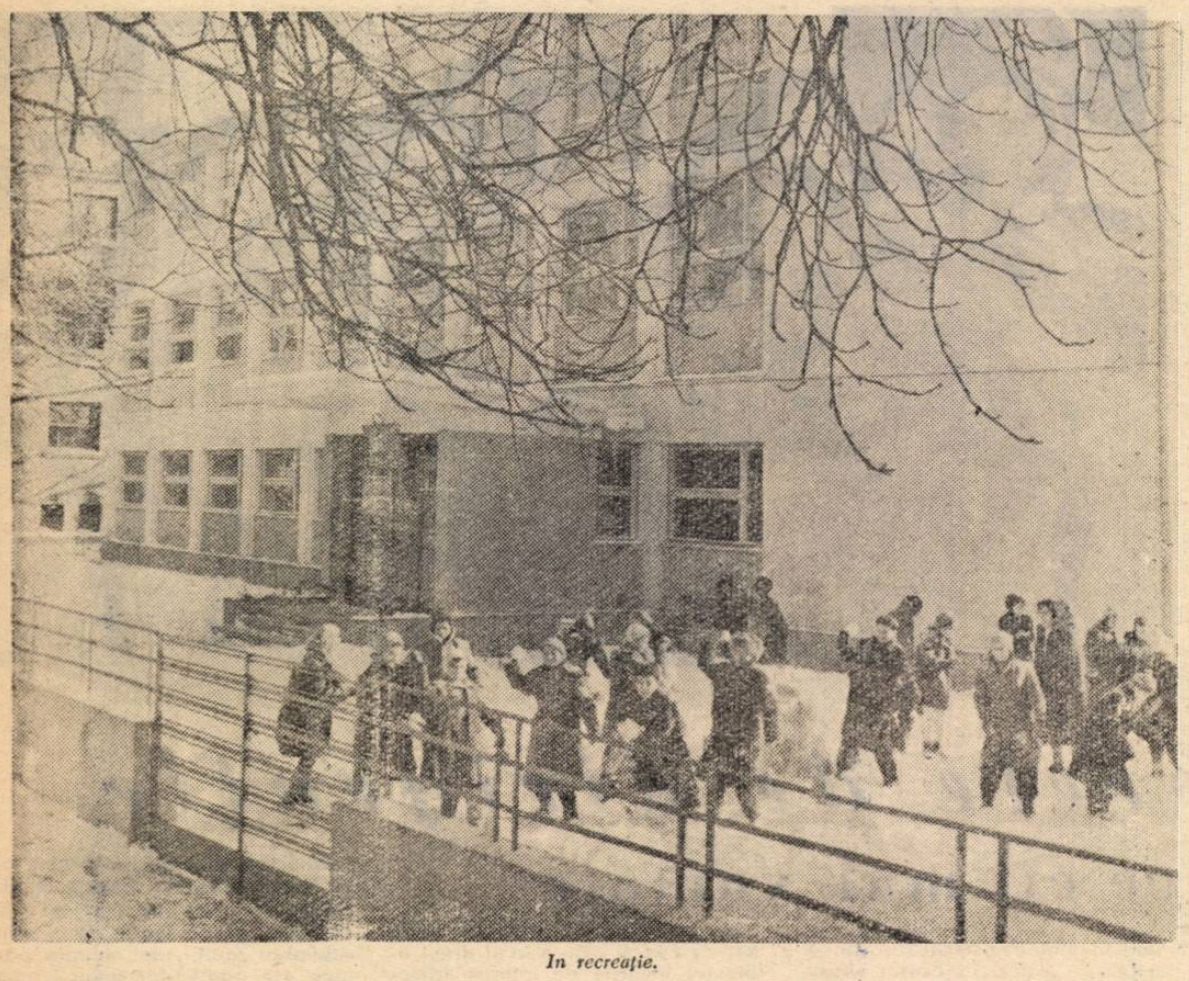

In recreație.

Utilizarea exemplelor

Predarea în școală a normelor gramaticale nu constituie un scop în sine, ci urmărește să le formeze elevilor deprinderea de a se exprima corect oral și în scris. Însușirea categoriilor, a definițiilor, a regulilor gramaticale numai sub aspectul lor teoretic ar fi lipsită de rațiune. In ultimă analiză, cele mai concludente date cu privire la calitatea lecțiilor de gramatică ni le oferă corectitudinea cu care elevii reușesc să se exprime în scris sau prin viu grai.

Tocmai de aceea este specifică predării gramaticii permanenta referire la text, utilizarea permanentă a exemplelor, a analizelor care lămuresc pe deplin elevilor conținutul noțiunilor abstracte și îi învață să aplice normele gramaticale. De aceea alegerea și folosirea cît mai atentă și mai judicioasă a exemplelor joacă un rol hotărîtor în asigurarea succesului lecțiilor de gramatică.

O lecție ținută la clasa a V-a de la Școala de 7 ani nr. 1 din București de către profesorul Constantin Pascali ne-a prilejuit cîteva observații interesante în acest sens. Tema acestei lecții a constituit-o pronumele demonstrativ. In cadrul capitolului „Pronumele" aceasta este una din lecțiile relativ ușoare, noțiunile ce trebuie predate elevilor fiind destul de simple și reduse ca volum. Avînd în vedere faptul că noua temă nu ridica probleme deosebite, profesorul a rezervat mai mult timp verificării cunoștințelor predate anterior. In felul acesta el a avut posibilitatea să consolideze cunoștințele elevilor în legătură cu pronumele posesiv, predat în lecția precedentă, cît și în legătură cu unele chestiuni mai dificile privind pronumele personal, cu care se deschide studiul capitolului respectiv.

După cum era și firesc, verificarea cunoștințelor s-a desfășurat pe baza unor analize pe text. Profesorul a cerut elevilor să scrie la tablă, după dictare, versurile „Și m-am dus să-mi văd băiatul / Că-i la Plevna și-i al meu", „Să te-întorci în sat acasă / Ia-ți toiagul tău și du-te", precum și propozițiile „Țara noastră se pregătește de alegeri. Cei mai buni fii ai ei vor fi aleși deputați". După cum se vede, profesorul a ales exemple care au ridicat de la început în fața elevilor cîteva probleme de grafie a formelor pronominale neaccentuate legate de verbe sau conjuncții și care conțineau variate forme ale pronumelui personal și posesiv. In acest mod profesorul a avut posibilitatea să constate în ce măsură și-au însușit elevii regulile scrierii corecte a formelor pronominale, iar aceștia și-au putut întipări mai bine în memorie regulile respective. Profesorul, atrăgîndu-le elevilor atenția că în exemplele date sînt grupe de cîte două cuvinte rostite împreună, le-a cerut să explice fiecare caz în parte : de ce „m-am", „să-mi", „ia-ți" se scriu despărțite prin linioară, ce reprezintă „m", „mi" sau „ți", ce fel de pronume sînt acestea etc. Atunci cînd elevii au scris greșit unele forme pronominale, profesorul le-a pus întrebări cu privire la valoarea morfologică a acestora, ajutîndu-i astfel să-și dea singuri seama în ce constă greșala lor.

In continuare analiza exemplelor i-a permis profesorului să repete cu elevii pronumele posesiv. El s-a preocupat îndeosebi să constate în ce măsură au înțeles elevii noțiunile „posesor" și „obiect posedat".

Din păcate, însă, profesorul nu a manifestat aceeași grijă pentru folosirea exemplelor în predarea lecției noi. Urmările acestei inconsecvențe s-au făcut vizibile chiar în timpul orei. Pentru predarea pronumelui demonstrativ tov. Pascali a ales trei exemple din „Harap Alb" de Ion Creangă. Dar, față de numărul pronumelor demonstrative cuprinse în ele, aceste exemple au fost disproporționat de lungi, avînd multe cuvinte de prisos. Iată un exemplu : „Măi, măi, măi ! Aceștia-s curat sărăcie pe capul meu ! zise împăratul în sine, plin de amărăciune. Mi se pare că ia acum mi-am dat și eu peste oameni". In toate cele trei exemple scrise pe tablă nu se găseau decît trei pronume demonstrative. Astfel, irosind o mare parte din timp cu transcrierea pe tablă a acestor texte inutil de lungi, profesorul n-a mai putut asigura înțelegerea temeinică de către elevi a noilor cunoștințe.

Ceva mai mult, faptul că a pierdut timp pentru a identifica pronumele în numărul mare al cuvintelor din propozițiile date l-a obligat pe profesor să renunțe la o importantă indicație ortografică ce se cerea subliniată cu acest prilej — deosebirea formei de singular feminin **aceea** față de masculin plural **aceia**, pe care elevii le confundă deseori în scris — precum și la o precizare privind formele familiare și populare ale pronumelui demonstrativ, întîlnite frecvent în textele studiate (un exemplu se afla, de fapt, chiar în exercițiile din manual date elevilor drept temă pentru acasă). Din același motiv profesorul a fost nevoit să renunțe și la fixare. Deși, după cum am mai subliniat, tema lecției era destul de simplă, faptul că s-a renunțat la fixare nu era întru nimic justificat. Profesorul este dator să verifice de fiecare dată dacă problemele lecției au fost reținute și înțelese de elevi. Ceva mai mult, momentul fixării cunoștințelor i-ar fi dat profesorului posibilitatea să le ceară elevilor să formuleze singuri exemple noi de propoziții cuprinzînd pronume demonstrative. Aceasta ar fi contribuit, desigur, la mai buna înțelegere a lecției.

Este de la sine înțeles că, mai ales în predarea unei lecții noi, exemplele alese trebuie să fie cît mai reprezentative, clare, lipsite de echivoc. Or, pentru a explica elevilor că pronumele demonstrativ poate indica depărtarea în timp, tov. Pascali a folosit exemplul „Împăratul auzind vuet tocmai din casă, iese afară și cînd vede **aceste**, își pune mîinile în cap de necaz". In realitate pronumele demonstrativ „aceste" nu arată, în cazul dat, depărtarea în timp.

In legătură cu conținutul exemplelor se impune și o altă observație. Se știe că acestea, servind la învățarea gramaticii, au în același timp și un scop educativ. Justa lor alegere trebuie să-i ajute pe elevi să înțeleagă frumusețea limbii noastre, să contribuie la educarea lor în spirit comunist. Din acest punct de vedere este bine că profesorul s-a orientat către fragmente din operele scriitorilor noștri clasici. Ar fi fost necesar însă să folosească în mai mare măsură și exemple cuprinzînd idei strîns legate de actualitate.

Din influența pe care au avut-o exemplele asupra desfășurării lecției discutate aici vedem cît de important este ca profesorii de limba romînă să selecționeze cu grijă textele pe care urmează să le folosească în lecțiile de gramatică, să acorde toată atenția aplicării celor mai juste și mai potrivite metode în utilizarea lor.

Octavian Buzescu

Discuții

Unele observații asupra abecedarului

Sugestiile aduse de învățători cu prilejul discuției deschise în „Gazeta învățămîntului" în jurul abecedarului pot constitui o contribuție substanțială la îmbunătățirea acestuia, dat fiind că cei care desfășoară munca practică în clasă își pot da foarte bine seama de calitățile și neajunsurile lui. De aceea consider discuția bine venită și încerc să-mi aduc contribuția la desfășurarea ei, comunicînd unele observații pe care le-am făcut asupra abecedarului în timpul folosirii lui în predare.

Pentru formarea deprinderilor de scriere și citire corectă la elevii clasei I cred că este necesar să începem predarea cititului și scrisului cu cele mai simple sunete și litere. De exemplu, am putea începe cu „i". Sunetul „i" are aceleași calități sonore ca și „a", dar litera „i" este mai simplă decît litera „a". Pornind de la „i", prin adăugarea unui alt element grafic obținem litera „u", ceea ce dă procesului de însușire a deprinderilor de scris o anumită gradare, în sensul trecerii treptate de la simplu la complex. După „u" putem trece în continuare la „n", „c, „o" ș.a.m.d.

Copiii au tendința de a pronunța consoanele cu vocala de sprijin „i". Pentru a înlătura această tendință ar trebui să predăm sunetul „i" cît mai la începutul abecedarului. Ar fi chiar de preferat, dacă este posibil, ca sunetul și litera „i" să fie predate înaintea tuturor consoanelor. Cunoscîndu-le din timp, elevii nu vor mai pronunța consoanele cu vocala de sprijin „i" și nu vor mai omite litera „i" din scrierea unor cuvinte, după cum s-a arătat într-un articol precedent.

La pagina 13 abecedarul dă semnul exclamării. Nu este oare prematur să-i învățăm pe copii semnul exclamării de la a treia lecție, cînd ei nu cunosc decît două litere ? Prezența acestui semn în locul indicat mi se pare nejustificată, deoarece copiii nu stăpînesc încă citirea și scrierea și ei nu vor putea nici măcar să reproducă intonația pe care o impune semnul exclamării.

După părerea mea coloanele de cuvinte din abecedar vor trebui despărțite în continuare în silabe, cu linioară, ca și pînă acum. Argumentul adus împotriva acestei păreri în articolul semnat de tov. D. Stoica nu rezistă, pentru că exemplul dat („tic-tac") nu este semnificativ și ar putea fi înlăturat cu ușurință din noul abecedar. Scrierea cuvintelor pe silabe este necesară pentru a dezvolta cîmpul vizual al elevilor și a-i învăța cu folosirea liniuței, pentru a le arăta că toate silabele sînt legate între ele, formînd cuvîntul. Dacă am admite să nu folosim liniuța în despărțirea cuvintelor în silabe, atunci toate cuvintele dintr-o propoziție le-ar părea copiilor silabe și, cînd li s-ar cere să scrie o asemenea propoziție, ei ar scrie, de exemplu, „Enearemere" în loc de „Ene are mere". Susțin necesitatea liniuței pentru că ea arată legătura între silabele care formează la un loc cuvîntul.

Consider greșit faptul că uneori în abecedar nu este lăsat un spațiu corespunzător între cuvinte. La pagina 52, de exemplu, în propoziția „Bunica are multe găini" și în propozițiile următoare, cuvintele sînt neglijent spațiate. Aceasta îi împiedică pe elevi să citească în mod corect și îi determină să scrie propozițiile fără a despărți cuvintele.

Ultimele două poezii din abecedar, „Brădețul" și „Scrisoarea" nu sînt just plasate, deoarece ele se predau după 1 februarie, adică într-un moment cînd este tîrziu să le mai vorbim copiilor despre Moș Gerilă.

Noul abecedar va trebui să fie realizat la un mai înalt nivel ideologic, metodic și artistic, ca să corespundă pe deplin cerințelor instructiv-educative.

C. Prăjinaru
învățător, Tg. Ocna

Indrumarea muncii directorilor

Printre preocupările de seamă ale secției de învățămînt și cultură a orașului Brașov se înscrie și aceea a îndrumării muncii directorilor. Una din metodele cele mai eficiente folosite în vederea continuei îmbunătățiri a muncii desfășurate de directori o constituie ședințele în care aceștia prezintă ample expuneri cu privire la experiența dobîndită în activitatea lor.

Astfel, în luna octombrie tov. Constantin Moarcăș, directorul Școlii medii nr. 4 „Ștefan Gheorghiu", a vorbit în fața a numeroși directori despre felul cum s-a preocupat de buna desfășurare a lucrărilor de început de an școlar. In luna noiembrie, un alt director, tov. Alexandru Găvenea, care conduce munca Școlii medii nr. 1, a făcut o expunere în legătură cu felul cum se pregătește el pentru asistențele la lecții, cum își alege obiectivele pe care să le urmărească în cadrul acestora și după ce criterii se conduce în analiza lecțiilor. Prezentarea tov. Găvenea a fost urmată de asistențe la lecții cărora li s-a făcut apoi analiza în vederea ilustrării celor spuse în expunere.

In timpul vacanței de iarnă, directorii școlilor din Brașov au participat la o ședință în care tov. Valentin Georgescu, directorul Școlii medii nr. 3, a analizat munca desfășurată de consiliul pedagogic în trimestrul I. Insoțită de un referat pe tema „Rolul directorului în organizarea și conducerea consiliului pedagogic", această analiză a căpătat și o fundamentare teoretică, contribuind astfel mai deplin la lămurirea unor probleme importante ale muncii directorului.

Intr-o altă ședință, care a avut loc recent, doi directori — tov. Victoria Negrea de la Școala de 7 ani nr. 6 și tov. Maria Sebeșan, de la Școala medie nr. 2 — au făcut expuneri privitoare la munca directorului pentru sprijinirea activităților pionierești și ale organizației U.T.M.

Cercetînd planul de muncă alcătuit de secția de învățămînt a regiunii Brașov observăm că și pe viitor vor avea loc ședințe asemănătoare. Tematica lor ne dă temei să credem că ele vor contribui în aceeași măsură la buna îndrumare a muncii directorilor. In luna februarie se va dezbate tema „Rolul directorului în organizarea și îndrumarea activității extrașcolare", în luna martie „Organizarea, îndrumarea și controlul muncii culturale a cadrelor didactice de către directorul școlii", în aprilie „Conducerea muncii metodice din școală" și în mai „Munca directorului pentru încheierea cu succes a anului școlar".

In legătură cu organizarea acestor ședințe cu directorii trebuie să remarcăm faptul că ele sînt de fiecare dată urmate de activități cu caracter practic, ceea ce nu numai că ilustrează problemele în jurul cărora s-au purtat discuții, dar contribuie și la deplina lămurire a acestora.

Trebuie de asemenea să menționăm orientarea tematicii ședințelor cu directorii către probleme de actualitate ale muncii școlare și către probleme metodicè de cea mai mare însemnătate.

Considerăm că felul cum a fost concepută și cum se desfășoară această latură a activității de îndrumare a muncii directorilor din școlile regiunii Brașov va ajuta la continua îmbunătățire a activității acestora.

Silvestru Patița
lector la I.P.C.D. Brașov

La încheierea primului semestru

Încheierea primului semestru marchează o etapă importantă pentru toate școlile și secțiile serale, prilejuind concluzii utile atît pentru aprecierea rezultatelor muncii depuse cît și pentru îmbunătățirea activității din semestrul următor.

La secția serală a Școlii medii nr. 1 „B. P. Hașdeu" din Buzău, activitatea desfășurată în decursul primelor luni de școală a pus în fața profesorilor cîteva probleme importante. Ei au constatat astfel, pe lîngă numeroase succese în asigurarea însușirii temeinice a cunoștințelor de către elevi, și unele neajunsuri, unele rămîneri în urmă. Bunăoară, în ceea ce privește exprimarea elevilor în scris, în ceea ce privește studierea unor capitole la chimie sau rezolvarea problemelor la fizică. Ținînd seama de această situație, conducerea școlii, împreună cu organizația de partid au inițiat în luna noiembrie o amplă analiză a muncii didactice, pentru a se stabili ce este de făcut. S-au hotărît, cu acest prilej, o seamă de măsuri menite să îmbunătățească din punct de vedere metodic munca profesorilor, așa încît aceștia să poată da un ajutor mai substanțial elevilor în vederea însușirii depline a cunoștințelor studiate.

De exemplu, s-a hotărît să se intensifice folosirea la lecții a materialului demonstrativ, să se cunoască de către toți profesorii locul de muncă al elevilor în producție și activitatea pe care o desfășoară ei în întreprinderi, să se asigure la fiecare lecție mai mult timp pentru fixarea cunoștințelor etc. De asemenea, s-a hotărît ca predarea lecției să se încheie, în toate cazurile, cu un tabel sinoptic, o schemă sau un grafic, după specificul obiectului respectiv. Pe de altă parte, diriginții au primit sarcini privind îmbunătățirea frecvenței muncitorilor-elevi printr-un contact permanent cu întreprinderile unde lucrează ei.

Încă de la analiza lucrărilor scrise s-a putut vedea că măsurile luate au adus rezultatele dorite. Acest lucru a fost confirmat pe deplin acum, o dată cu încheierea semestrului, cînd se înregistrează o însemnată creștere a procentului de note bune.

Rezultatul cu care s-a încheiat semestrul a arătat cadrelor didactice ce laturi ale muncii lor au fost pozitive și trebuie dezvoltate în a doua perioadă a anului școlar. Bunăoară, a contribuit mult la ridicarea nivelului predării activitatea metodică a profesorilor. În cadrul comisiilor pe obiecte au fost prezentate și discutate referate pe teme specifice muncii din școala serală, cum ar fi, de pildă, referatele „Metode și procedee specifice cursului seral" și „Probleme legate de munca în producție a elevilor" (discutate de membrii comisiei metodice de matematică), „Metode și procedee specifice folosite în predarea fizicii la cursul seral" (prezentate în comisia profesorilor de fizică și chimie) sau referatul „Îmbunătățirea muncii de predare în lumina experienței anului trecut" (discutat de profesorii de geografie). Asemenea referate vor fi prezentate și în cursul celui de al doilea semestru. De asemenea, vor continua și se vor lărgi acțiunile organizate de conducerea școlii în sprijinul profesorilor tineri, ca și în sprijinul cadrelor didactice care predau în acest an pentru prima dată la cursul seral. În vederea ajutorării lor, aceștia vor fi mai des asistați la lecții, vor participa la lecțiile profesorilor cu practică mai îndelungată, la schimburi de experiență etc.

Printre laturile pozitive ale muncii din școală se înscrie și preocuparea stăruitoare a unor diriginți pentru asigurarea frecvenței regulate a elevilor. Din cei 466 elevi ai școlii peste 90 la sută au avut în timpul semestrului, și îndeosebi în ultima parte a acestuia, o frecvență bună, ca urmare a strînsei legături pe care au ținut-o diriginții cu întreprinderile. Se remarcă în mod special pe această linie rezultatele obținute în clasele a IX-a „A", a VIII-a „A" și a VIII-a „C". Și pe această linie eforturile diriginților vor fi continuate în semestrul următor.

De asemenea, în semestrul al doilea se vor lua măsuri în vederea înlăturării unor neajunsuri care mai dăinuie încă în munca instructiv-educativă. De exemplu, se vădește încă o rămînere în urmă în pregătirea elevilor din clasa a XI-a. Cadrele didactice care predau la clasele a XI-a ca și diriginții acestor clase au primit sarcini concrete menite să asigure ridicarea nivelului la învățătură al elevilor, cu atît mai mult cu cît aceștia vor trebui să dea la sfîrșitul anului școlar examenul de maturitate. În acest scop trebuie să se realizeze printre altele, chiar din primele zile de după vacanță, ajutorarea în mod deosebit la învățătură a elevilor rămași în urmă, să se recapituleze materia la sfîrșitul fiecărui capitol, să se folosească mai larg, în predarea fizicii și matematicii, rezolvarea unor probleme legate de producție, care să permită cît mai bogate concluzii teoretice.

Continuînd să aplice măsurile bune pe care le-au luat pînă acum, remediind lipsurile, organizînd pe parcurs noi analize ale situației la învățătură, cadrele didactice de la secția serală a Școlii medii nr. 1 din Buzău vor înregistra cu siguranță la sfîrșitul anului școlar rezultate dintre cele mai bune.

Victor Constantin

Pentru tinerii muncitori-elevi din raionul Moinești

În raionul Moinești învățămîntul seral a luat în ultimii ani un deosebit avînt. Majoritatea tinerilor muncitori din unitățile industriale din raion, multe create în anii regimului democrat-popular, își completează studiile urmînd cursurile celor patru școli medii serale și ale celor două secții serale de pe lîngă școlile de cultură generală din cuprinsul raionului. Astfel, pentru tinerii muncitori de la Rafinăria nr. 8 din Dărmănești s-au organizat cursuri serale la Școala medie serală din Boiștea, pentru tinerii muncitori de la Trustul de extracție Moinești a fost creată o școală medie serală în noul oraș Lucăcești. De asemenea a fost înființată o școală medie serală la Zemeș pentru muncitorii Întreprinderii de foraj și extracție din localitate și o secție serală pe lîngă Școala medie din Comănești, pentru muncitorii minieri.

Majoritatea profesorilor care predau la școlile și cursurile serale din raionul Moinești desfășoară o activitate susținută în scopul asigurării unei temeinice pregătiri de cultură generală muncitorilor-elevi. Bunăoară, profesorul Iulian Bădulescu de la Școala medie serală din orașul Lucăcești, predă cunoștințele de matematică și fizică pe baza a numeroase exemple desprinse din activitatea de producție a muncitorilor sondori. Pentru aceasta, profesorul se deplasează adesea la locurile de muncă ale elevilor săi, documentîndu-se asupra activității schelelor petrolifere și discutînd cu inginerii și tehnicienii diferite probleme tehnice la care se referă apoi în predare. O activitate la fel de rodnică desfășoară și profesorul de matematică și fizică E. Gherman de la Școala medie serală din Zemeș.

Roadele muncii instructiv-educative a profesorilor din școlile serale din raionul Moinești se vădesc puternic acum, cu prilejul încheierii primului semestru. Rezultatele acestuia arată că tinerii muncitori-elevi și-au însușit cunoștințe bogate și temeinice.

Nu de mult au început în raionul Moinești cursurile de pregătire a tinerilor muncitori în vederea admiterii lor în clasa a VIII-a. Cursurile sînt frecventate regulat de numeroși muncitori din întreprinderile petrolifere și forestiere. În felul acesta sînt asigurate condițiile pentru ca numărul tinerilor muncitori care urmează cursurile școlilor serale să crească necontenit.

Recapitularea

S-a subliniat deseori faptul că una din caracteristicile specifice, esențiale ale muncii didactice în învățămîntul seral o constituie necesitatea de a se folosi în primul rînd acele metode de predare care pot asigura însușirea într-o cît mai mare măsură de către elevi a cunoștințelor încă din clasă, care pot ușura cît mai mult studiul individual al acestora. O asemenea metodă este recapitularea, cu diferitele ei forme, cu largile ei posibilități de folosire la lecțiile curente sau la sfîrșit de capitol, la încheierea semestrului sau a anului școlar. Mă voi opri, în cele ce urmează, la cîteva forme de recapitulare pe care le folosesc în cadrul predării specialității mele — matematica.

Unii socotesc că necesitatea recapitulării este determinată numai de cerințele fixării, ale consolidării cunoștințelor predate. În realitate, însă, lucrurile nu stau așa. Recapitularea curentă este necesară și pentru a-i ajuta pe elevi să-și însușească cunoștințele noi, pentru a le crea o bază solidă în vederea înțelegerii acestor cunoștințe. Mai ales în predarea lecțiilor de matematică, unde diferitele capitole constituie un lanț continuu în care teoremele, definițiile, demonstrațiile se sprijină întotdeauna pe un eșafodaj de cunoștințe anterioare, recapitularea constituie și un factor indispensabil pentru transmiterea materialului nou. Revederea, reîmprospătarea în memoria elevilor a acelor elemente pe care se bazează lecția nouă reprezintă de aceea o formă foarte importantă a recapitulării.

Felul cum este concepută recapitularea în aceste condiții nu poate fi, bineînțeles, întîmplător. Experiența predării în școala serală m-a ajutat să înțeleg că, pentru a asigura eficiența recapitulării menite să slujească la înțelegerea cunoștințelor noi, este necesar să fac de fiecare dată o anumită selecție a celor care urmează să fie recapitulate. In primul rînd, pentru a nu îngreuna și a nu complica în mod inutil lecția, caut să elimin acele cunoștințe despre care sînt sigur că au fost bine însușite. În al doilea rînd, în grupul cunoștințelor a căror repetare se impune, stabilesc două categorii: prima se referă la cunoștințele mai dificile, asupra cărora voi stărui mai mult, iar a doua la cunoștințele mai simple, pentru care este suficientă o sumară trecere în revistă.

Mă voi referi la un exemplu concret. Pentru ca elevii clasei a X-a să-și însușească așa cum trebuie lecția de geometrie analitică cu tema „Intersecția unei drepte cu un cerc", era necesar să-și reamintească o serie de cunoștințe studiate anterior: natura rădăcinilor unei ecuații de gradul al II-lea, rezolvarea sistemelor de ecuații, pozițiile unei drepte față de un cerc, faptul că tangenta are comune cu cercul două puncte confundate, coordonatele punctelor de intersecție a două curbe care reprezintă soluțiile sistemului format de ecuațiile celor două curbe etc. Dintre toate acestea, însă, la clasa la care am predat nu trebuia aprofundată decît natura rădăcinilor ecuațiilor de gradul al II-lea, deoarece elevii stăpîneau temeinic celelalte cunoștințe. De aceea, cele mai multe întrebări cu caracter recapitulativ s-au referit la natura rădăcinilor ecuațiilor de gradul al II-lea. O scurtă schemă alcătuită la tablă a întregit recapitularea. În continuare am efectuat o sumară repetare a pozițiilor dreptei față de cerc, pentru aflarea coordonatelor punctelor de intersecție, și am pus cîteva întrebări privind rezolvarea sistemelor de ecuații, fără să stărui însă asupra lor, căci știam că le sînt bine cunoscute elevilor. Mi se pare foarte important ca profesorul să găsească modalitatea potrivită pentru recapitularea cunoștințelor predate anterior, avînd grijă să nu dea lecțiilor un caracter încărcat, confuz și eterogen, să nu creeze situații defavorabile bunei desfășurări a procesului predării.

O altă formă de recapitulare este aceea pe care o realizez în momentul fixării. Cred că este foarte important să subliniem în legătură cu aceasta faptul că în școala serală fixarea nu trebuie redusă la un simplu „moment" al lecției. Clasica repetare a cunoștințelor care urmează expunerii mi se pare insuficientă în condițiile specifice acestei forme de învățămînt. Prin metode variate determinate de specificul lecțiilor, al disciplinelor, fixarea trebuie să se integreze chiar în veriga precedentă a lecției, în comunicarea noilor cunoștințe. Iată un exemplu. Predînd elevilor mei relațiile metrice în triunghiul dreptunghic, le-am dat întîi spre rezolvare o problemă. După cîteva încercări, îndrumați de întrebările mele, ei au întrezărit soluția acesteia. La început m-am rezumat la discuții orale. Ulterior, planul de rezolvare a fost desfășurat pe tablă. Aceasta a constituit deja o acțiune orientată spre fixarea noilor cunoștințe. Au urmat apoi deducerea orală a problemelor teoretice—care, reformulate de mine, au fost transpuse în caietele de note ale elevilor—și, în sfîrșit, exercițiile aplicative. Momentul fixării propriu-zise mi-a permis să subliniez elementele esențiale care trebuiau reținute din lecție — ce este media proporțională a două numere, a două segmente, mediile proporționale în triunghiul dreptunghic, aplicații uzuale.

Recapitularea efectuată după predarea unui capitol ridică problema judicioasei organizări a materialului. Unii profesori obișnuiesc să se rezume la a-i anunța pe elevi: „Pentru ora viitoare repetați tot capitolul". Consider că aceasta denotă superficialitate. Avînd de repetat într-o singură oră materia predată de-a lungul mai multor lecții, profesorul trebuie să alcătuiască din timp un plan al desfășurării acesteia, pe care să-l comunice și elevilor, pentru a îndruma studiul lor individual către problemele esențiale. În vederea recapitulării relațiilor metrice în triunghi, de exemplu, am dat elevilor mei un astfel de plan prin care le ceream să revadă relațiile metrice în triunghiul dreptunghic și într-un triunghi oarecare, indicîndu-le să aprofundeze teorema lui Pitagora generalizată și demonstrația acestei teoreme, precum și aplicațiile ei.

Continuînd să acord o cît mai mare atenție folosirii diverselor forme de recapitulare, alegerii celor mai adecvate metode pentru a da o maximă eficiență acesteia, mă străduiesc să îmbunătățesc din ce în ce mai mult munca de pregătire a muncitorilor-elevi.

Prof. Elena Opreanu
secția serală a Școlii medii „Gh. Șincai"—București

Cursuri de pregătire pentru admiterea în clasa a VIII-a a Școlii serale nr. 11 din Capitală. Tineri muncitori de la Atelierele Griviția Roșie în ora de matematică.

Linie de cale ferată îngustă prezentată la Expoziţia şcolilor profesionale şi tehnice din sectorul industriei grele

Creaţia tehnică în şcolile din sectorul industriei grele

Cea de a treia expoziţie a şcolilor profesionale şi tehnice care pregătesc cadre pentru sectorul industriei grele permite vizitatorilor să realizeze o performanţă unică: aceea de a vedea în funcţiune, simultan, agregate ale unor mari uzine care se află în diferite colţuri ale ţării, la sute de kilometri distanţă între ele. Se află aici, în stare de funcţionare — dar la scară redusă, bineînţeles — cîteva din cele mai reprezentative unităţi din noul peisaj industrial al patriei noastre socialiste — laminorul bluming de la Hunedoara alături de bateria de cocsificare de la Reşiţa, laminorul din Roman şi furnalul nr. 2 din Calan, precum şi maşini-unelte şi agregate care reprezintă ultima expresie a tehnici industriale moderne. Alte machete înfăţişează realizări ale tehnicii celei mai avansate, care vor fi introduse în viitorul apropiat în industria ţării noastre. Toate acestea — machete la scară redusă, compuse din sute şi mii de piese — sînt executate de ucenicii şcolilor profesionale şi elevii şcolilor tehnice de maiştri, după maşinile şi agregatele existente în uzinele în care ei îşi fac practica.

Asemenea lucrări, care cer o deosebită măiestrie tehnică, constituie o dovadă în plus a nivelului pregătirii profesionale pe care o capătă în şcoli viitorii muncitori ai industriei noastre. Dar fiecare din aceste machete nu reprezintă numai o simplă probă a măiestriei. Machetele îndeplinesc un rol însemnat în însuşi procesul de învăţămînt din şcoli, fiind folosite cu cele mai bune rezultate în predarea lecţiilor de specialitate, în cadrul cabinetelor tehnice şcolare.

Realizarea de către ucenici şi elevi, în cadrul practicii de atelier, a machetelor funcţionale ale celor mai importante maşini şi agregate folosite în întreprinderi este urmarea directă a ridicării pe o treaptă mai înaltă a instruirii în şcolile din sectorul industriei grele, dovedeşte că pregătirea dată ucenicilor şi elevilor din aceste şcoli răspunde cerinţelor producţiei moderne socialiste.

Să ne oprim la cîteva din cele mai reprezentative machete prezentate la expoziţie.

Macheta în funcţiune a laminorului de ţevi din Roman — unul dintre cele mai mari laminoare din sud-estul Europei — cuprinde principalele agregate de perforare a ţevilor — trenurile cu role, maşinile de încărcat şi descărcat, cuptorul cu vatră rotativă, perforatorul, cuptorul de reîncălzire, laminorul duo şi patul de răcire. Macheta a fost executată în întregime de elevii Şcolii profesionale a Întreprinderii metalurgice de stat din Roman.

Foarte interesantă este şi macheta furnalului nr. 2 din Calan, care a fost executată la scara 1/25 de elevii Şcolii profesionale „Victoria" din acest oraş. Furnalul realizează în mod automat încărcarea şarjelor compuse din minereu, cocs, şpan de fier şi calcar. În machetă şarja este transportată de o macara acţionată electric, al cărei sens de funcţionare este comandat prin dispozitive mecanice.

Macheta bateriei de cocsificare, executată de Grupul şcolar al Combinatului metalurgic din Reşiţa reprezintă cuptorul de cocsificare cu regeneratorul de căldură şi arată cum are loc în procesul cocsificării eliminarea apei, gudroanelor şi gazelor combustibile, pentru transformarea combustibilului natural într-un combustibil superior prin metoda distilării uscate.

Deosebit de complexă este funcţionarea machetei de presă hidraulică tip U.C.P., care a fost realizată de elevii Şcolii profesionale a uzinelor „Grigore Preoteasa" din Bucureşti. Această presă de 8 tone este unul din produsele cele mai importante ale uzinei.

Oprindu-te în faţa machetei unui puţ în săpare, realizată de elevii Grupului şcolar minier din Petroşani, ai o imagine cuprinzătoare a tehnicii moderne, mecanizate folosite în industria extractivă. Întreaga operaţie de încărcare a rocilor se efectuează mecanizat, cu ajutorul unui grefier (dispozitiv de prindere cu 4 ghiare).

Imaginea tehnicii miniere moderne este amplificată de macheta susţinerii metalice a galeriei de mină cu rame păşitoare şi acţionare hidraulică, executată de elevii Şcolii profesionale de ucenici din Filipeştii de Pădure. Această formă de susţinere a fost experimentată la exploatările miniere din Sălaj şi Filipeştii de Pădure, unde a determinat o importantă creştere a productivităţii muncii.

Elevii Grupului şcolar „Electromotorul" din Timişoara au prezentat la expoziţie macheta la scara 1/10 a unui grup microgenerator în stare de funcţionare, cu pupitru de comandă, tablou de distribuţie, staţie ridicătoare şi coborîtoare de tensiune.

Un exponat în faţa căruia se opresc îndelung toţi vizitatorii este macheta locomotivei Diesel electrice la scara 1/10, executată de elevii Grupului şcolar „Electroputere" din Craiova.

Expoziţia cuprinde, de asemenea, interesante machete prezentate de Grupul şcolar al Combinatului siderurgic din Hunedoara, Grupul şcolar „Unirea" din Bucureşti etc.

Prin varietatea ei, prin nivelul tehnic ridicat al fiecărei machete prezentate, cea de a treia expoziţie a şcolilor profesionale şi tehnice din sectorul industriei grele reprezintă o cuprinzătoare imagine a calităţii muncii desfăşurate de cadrele didactice din aceste şcoli pentru formarea schimbului de mîine al muncitorilor din siderurgie, metalurgie, mine şi industria electrotehnică.

Ing. D. Lalu
şi ing. P. Rădulescu

Cunoştinţe esenţiale pentru pregătirea cadrelor din sectorul agricol

În scopul îmbunătăţirii planului de învăţămînt şi a programelor din şcolile care pregătesc cadre pentru agricultura noastră socialistă, Institutul de ştiinţe pedagogice, împreună cu Direcţia generală de învăţămînt din Ministerul Agriculturii au organizat la unele şcoli cu acest profil o cercetare menită să stabilească ce cunoştinţe şi deprinderi trebuie neapărat însuşite de ucenici şi elevi în vederea bunei lor pregătiri pentru muncă. Urmărind cum lucrează în producţie absolvenţii şcolilor, măsura în care răspund aceştia cerinţelor producţiei agricole moderne, cei care au organizat experimentul au ajuns la stabilirea cîtorva grupe de cunoştinţe şi deprinderi practice care nu pot lipsi nici unui tînăr muncitor din sectorul agricol.

O primă grupă de cunoştinţe este aceea care se referă la familiarizarea ucenicilor şi elevilor cu materialele cu care lucrează, cu proprietăţile lor, ca şi cu utilajul folosit în prepararea acestor materiale. Viitorii muncitori din sectorul agricol trebuie obişnuiţi să aleagă şi să folosească în mod independent materialele necesare muncii lor productive în cîmp, în livadă, în laborator, în adăposturile pentru animale sau în vie.

Înţelegînd însemnătatea însuşirii de către elevi a acestor cunoştinţe şi a deprinderii lor cu folosirea în practică a diferitelor substanţe şi materiale, profesorul Mihai Cazacu de la Şcoala profesională viticolă din Valea Călugărească — şcoala experimentală a Institutului de ştiinţe pedagogice — îi acordă toată atenţia. În lecţia despre tratarea soiurilor nobile de viţă de vie, de exemplu, predată în laboratorul de vinificare, a pus accentul asupra proprietăţilor chimice ale unor substanţe folosite în mod uzual în acest scop. Pentru aceasta, profesorul Cazacu le-a prezentat ucenicilor sulful, pentonita şi cleiul de oase, atît în formă brută cît şi prelucrate, pentru a putea fi folosite în producţie. Sub îndrumarea lui ucenicii au trecut în continuare la prepararea substanţelor studiate şi au calculat doza care urma să fie folosită în operaţia de tratare a unei cantităţi de vin în raport cu stasul stabilit.

O altă grupă de cunoştinţe şi deprinderi, deosebit de importante pentru pregătirea elevilor şi asupra cărora trebuie să se insiste în mod deosebit în cadrul lecţiilor, se referă la principiile de construcţie ale uneltelor şi maşinilor de muncă şi la folosirea acestora.

Familiarizîndu-i pe elevi cu funcţionarea în producţie a noilor maşini şi agregate, formîndu-le deprinderi pentru lucrul efectiv cu mijloacele tehnice moderne, le vom putea demonstra în mod ştiinţific avantajele muncii mecanizate, dîndu-le posibilitatea de a se convinge prin propria lor experienţă în ce măsură munca mecanizată este mai uşoară şi mai productivă. Acest proces de familiarizare trebuie început chiar din primul an de şcoală, în legătură cu maşini mai puţin complexe, şi încheiat cu practica desfăşurată înainte de absolvirea şcolii, în marile unităţi agricole socialiste, bogat înzestrate cu cele mai moderne maşini şi agregate.

Familiarizarea elevilor cu problemele economice şi de organizare a producţiei agricole moderne constituie de asemenea un element esenţial în predare. Pentru buna realizare a acestei sarcini este necesar însă să fie îmbunătăţit planul de învăţămînt. Actualul sistem de învăţămînt agricol se desfăşoară, după cum se ştie, pe baza unui plan cu caracter sezonier, care prevede pe de o parte etape de învăţămînt teoretic, iar pe de altă parte, etape de practică în producţie. Organizatorii experimentului au iniţiat la Şcoala profesională viticolă din Valea Călugărească instruirea ucenicilor într-o formă nouă, care să permită însuşirea mai ştiinţifică a cunoştinţelor de specialitate şi a deprinderilor practice. Munca profesorilor şi a ucenicilor de la această şcoală se desfăşoară acum după un plan de învăţămînt în cadrul căruia instruirea practică se efectuează zilnic, concomitent cu învăţămîntul teoretic. Acest plan de învăţămînt prevede pentru elevii anului I o perioadă de 15 zile pentru adaptare şi pentru cunoaşterea specificului agriculturii socialiste a ţării. Prin vizite şi excursii la unităţile agricole socialiste din jur, elevii iau contact direct cu principalele aspecte ale muncii în agricultură — în G.A.S., S.M.T., G.A.C., centre mecanice, staţiuni experimentale etc. Aici ei capătă cunoştinţe cu privire la specificul producţiei agricole socialiste, la structura şi forma ei de organizare, la dotarea tehnică a unităţilor sale. După această perioadă instruirea practică se desfăşoară paralel cu pregătirea teoretică a elevilor, în tot cursul anului şcolar, asigurîndu-se continuitatea activităţii şi îmbinarea cunoştinţelor de specialitate cu deprinderile practice. În acest fel ucenicii sînt familiarizaţi cu metodele moderne de muncă în producţie, pot cunoaşte permanent problemele complexe ale activităţii economice şi organizatorice desfăşurate în agricultură şi se formează chiar în cadrul acestei activităţi.

O importanţă deosebită trebuie acordată în predarea lecţiilor teoretice şi practice dezvoltării priceperii elevilor de a-şi organiza munca în modul cel mai judicios.

Urmărind formarea capacităţii elevilor de a munci organizat, profesorii şi maiştrii-instructori ai şcolilor în care se desfăşoară experimentul îndrumă pe viitorii muncitori în special către stabilirea succesiunii raţionale a operaţiunilor de muncă. Ei cer grupelor de elevi să efectueze aceeaşi lucrare în succesiuni diferite ale operaţiilor pentru a evidenţia prin comparaţie, pe baza rezultatelor obţinute, ordinea justă, ştiinţifică. De asemenea, îi îndrumă să-şi organizeze judicios locul de muncă, să îngrijească atent utilajul şi maşinile, să economisească materialele şi să-şi desfăşoare munca într-un ritm constant. Asigurînd formarea tuturor acestor priceperi la fiecare elev în parte, profesorii îndrumători ai practicii şi maiştrii-instructori caută ca acestea să devină deprinderi trainice, pe care viitorii muncitori din agricultură să le aplice apoi în întreaga lor activitate profesională.

Formarea unei atitudini creatoare faţă de muncă reprezintă un alt obiectiv de bază care trebuie urmărit neabătut în cadrul lecţiilor, al practicii, ca şi în activitatea desfăşurată în cercurile tehnice. Fără îndoială că un deosebit aport pot aduce în această privinţă cercetătorii de pe lîngă staţiunile şi punctele de cercetare, ca şi cadrele din producţie care îndrumă munca elevilor. Este demnă de remarcat pe această linie contribuţia unor cercetători de la Staţiunea experimentală din Băneasa a Institutului de cercetări hortiviticole şi a profesorilor de la Centrul şcolar hortivitícol Miniş şi de la Şcoala profesională din Valea Călugărească. Printr-o îndrumare competentă a activităţii elevilor în cercuri, aceştia le-au dat posibilitatea să efectueze cercetări valoroase, care au fost aplicate în producţie.

Punînd necontenit accentul, în întreaga muncă instructiv-educativă, pe însuşirea de către elevi a cunoştinţelor, deprinderilor şi priceperilor de bază, vom pregăti pentru producţia agricolă a ţării noastre muncitori destoinici, capabili să rezolve în mod creator sarcinile sporirii continue a recoltelor pe ogoare şi în toate celelalte sectoare ale agriculturii socialiste.

Prof. Dimitrie D. Roman
cercetător principal
la Institutul de ştiinţe pedagogice
din Bucureşti

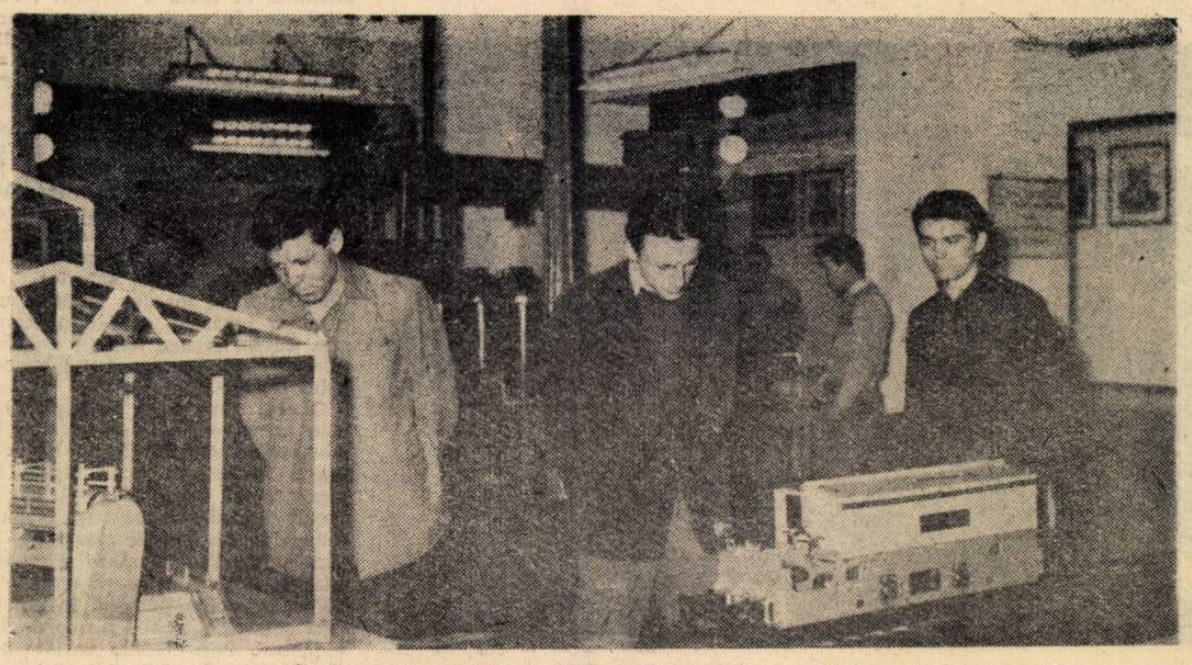

Altă lucrare din cadrul expoziţiei: o locomotivă modernă de mină

DE LA CORESPONDENȚI ȘI CITITORI

Un minunat dar

Zilele trecute, locuitorii cartierului muncitoresc Nicolina din Iași au primit un minunat dar: în cinstea alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare, muncitorii întreprinderii nr. 1 Construcții au terminat ultimele lucrări de finisare ale unui local modern de școală.

Vechi cartier muncitoresc al Iașului, Nicolina n-a cunoscut în timpul odiosului regim burghezo-moșieresc decît case dărăpănate, mizere. Acum, fața cartierului se schimbă cu fiecare zi care trece. Se înalță mereu noi și noi blocuri de locuințe, apar scuaruri, piețe, magazine. Și iată că acum s-a înălțat și o școală nouă, unde vor învăța fiii muncitorilor de la atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie".

Noul local al școlii — cu 16 săli de clasă, cu laboratoare de chimie, biologie și fizică — a fost dotat cu tot mobilierul necesar unei bune funcționări. Băncile, dulapurile, catedrele, mesele din laborator — toate sînt noi. Cadrele didactice au la dispoziție și o sală în care se va desfășura activitatea lor metodică.

Pentru a dezvolta grija elevilor față de avutul obștesc și, în același timp, pentru a lărgi posibilitățile de educare a acestora prin muncă, în școală s-a introdus autodeservirea, primită cu multă bucurie de pionieri și școlari.

Prof. Florica Tufescu
director adjunct la Școala medie „Ilie Pintilie"-Iași

Difuzoarea de carte

Învăluită în umbrele înserării, care se lasă pe nesimțite, o tînără cu ochi negri ca murele coapte și cozile brune lăsate pe spate își mînă pașii pe la casele sătenilor. Poartă sub braț o servietă plină de cărți. La casele lor, colectiviștii și întovărășiții o așteaptă, ca de obicei, să le aducă cartea preferată.

Învățătoarea utemistă Florica Luca din comuna Simand, raionul Criș, îndeplinește frumoasa sarcină de difuzoare de carte doar de 4 luni. Dar în acest timp scurt ea a difuzat în rîndul colectiviștilor și întovărășiților din comună peste 1843 volume — cărți și broșuri de literatură ideologică, agrotehnică, beletristică, de popularizare a științei. A aflat repede care sînt preferințele literare ale consătenilor săi. Știe, de pildă, că pe legumicultorul Petre Batrinuț îl interesează lucrări legate de meseria lui, că pe colectivistul Ștefan Cosma, unul dintre cei mai buni coriști, îl interesează — pe lîngă broșurile agricole — cărți muzicale. Și nu uită să anunțe fiecăruia noutățile care au apărut în librării.

Florica Luca nu s-a mulțumit însă să înregistreze preferințele. Ea a inițiat și numeroase acțiuni menite să dezvolte dragostea și interesul pentru carte al țăranilor muncitori. A organizat în acest scop, pînă acum, patru șezători literare, două simpozioane literar-muzicale și un proces literar. La acestea se adaugă recenziile și discuțiile desfășurate în rîndul colectiviștilor de la G.A.S. „Scînteia". S-au recenzat cărți ca „Folosirea porumbului în hrana animalelor" de Gheorghe Baia, „Cum se pot obține peste 3.800 kg. lapte pe cap de vacă furajată" de Gh. Banică etc.

Acum, datorită Floricăi Luca, tot mai mulți locuitori ai comunei Simand au început să-și alcătuiască biblioteci personale. Urmînd sfaturile învățătoarei, ei își completează mereu raftul de cărți cu noi și noi lucrări care le îmbogățesc orizontul, îi ajută să muncească și să trăiască mai bine, mai frumos.

Ion Coțoi
raionul Criș, regiunea Crișana

Micii naturaliști din cercul de științe naturale al Casei pionierilor din Ploiești studiază la microscop structura internă a rădăcinii.

Cabinetul geografic al școlii

La Școala medie nr. 4 „N. Bălcescu" din Ploiești s-a amenajat de curînd un frumos cabinet geografic. Sala repartizată cabinetului, mare și luminoasă, a fost dotată cu mobilierul potrivit scopului urmărit și ornată cu fotografii reprezentînd peisaje din întreg cuprinsul țării.

Totodată, cabinetul a fost înzestrat cu un bogat material didactic, printre care o stațiune meteorologică în miniatură, o masă cartografică, un teluriu, instrumente de măsurat, schițe, hărți, planigloburi, tabloul semnelor convenționale etc. De asemenea, se află aici un mare număr de planșe, grafice și diagrame privitoare la dezvoltarea social-economică a țării noastre. Printre acestea enumerăm materialele cu privire la creșterea populației între anii 1938—1958, exploatările petrolifere, transporturile în R.P.R., electrificarea, pădurile și industria petroliferă, agricultura, dezvoltarea șeptelului etc.

La dispoziția profesorilor stă și o bibliotecă, care cuprinde lucrări geografice sau din domeniul științelor apropiate acesteia, precum și publicații periodice de specialitate.

N. Hăman
Ploiești

PROPUNERI

În ultima vreme sînt tot mai numeroase cărțile cu conținut istoric care apar în țara noastră, în diferite colecții. Din păcate însă ele nu se găsesc cu ușurință peste tot.

Discutînd această problemă, membrii cercului pedagogic al profesorilor de istorie din raionul Aiud, regiunea Cluj, au propus să se editeze culegeri cu texte semnificative din diverse opere literare referitoare atît la istoria patriei noastre cît și la istoria universală.

În același timp, se simte lipsa unor hărți istorice, atlase și albume istorice. Ar fi necesar ca Editura de stat didactică și pedagogică să se ocupe de editarea unor astfel de materiale, foarte necesare școlilor.

I. Drăgotoiu
Școala de 7 ani, comuna Spălnaca, raionul Aiud

Dezvoltarea gustului pentru citit al elevilor constituie una din preocupările de frunte ale multor învățători. În această activitate întîmpinăm însă unele greutăți datorate în special faptului că unele lucrări indicate de programa școlară pentru clasele I—IV nu le putem procura decît cu mare dificultate, din cauză că librăriile primesc un număr mic de exemplare din aceste lucrări, din cauză că ele sînt epuizate etc.

Aș propune, de aceea, să se editeze culegeri cuprinzînd lecturile prevăzute de programa școlară pentru clasele I—IV, grupate fie pe clase, fie pe autori. Aceste culegeri ar putea fi trimise bibliotecilor școlare prin secțiile de învățămînt și cultură sau difuzate prin librării. Ar fi bine, de exemplu, ca Editura Tineretului să publice o astfel de culegere în colecția „Biblioteca școlarului" așa cum face cu lucrările recomandate pentru clasele V—XI.

Vasile Costin
directorul școlii din Satul Rus, raionul Somcuța — regiunea Maramureș

Activitate culturală

În comuna Cianul Mare din raionul Turda se desfășoară o frumoasă activitate culturală, la care-și dau contribuția numeroși învățători și profesori.

În satul Bolduț, de pildă, învățătorii se preocupă de bunul mers al cercului de citit și de popularizarea cunoștințelor agrotehnice în rîndul sătenilor, organizează pentru aceștia audiții colective la radio etc.

Cu deosebită plăcere ascultă sătenii din comună prezentările făcute de învățători și profesori asupra cărților. Acestea sînt urmate de lectura unor fragmente din lucrările prezentate.

Prin munca lor obștească învățătorii și profesorii din comuna Cianul Mare aduc un aport însemnat la ridicarea nivelului cultural al țăranilor muncitori, la răspîndirea științei în rîndurile acestora.

GH. RADU

Material didactic cu mijloace proprii

Cadrele didactice de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din Craiova, sprijinite de comitetul de părinți, se îngrijesc de procurarea și confecționarea unui bogat material didactic realizat cu mijloace locale.

Prin străduințele acestora laboratoarele școlii au fost înzestrate cu aparate noi, necesare exemplificării unor lecții de fizică și chimie.

De asemenea, prin grija părinților terenul geografic al școlii a fost înzestrat cu o stație meteorologică cuprinzînd întreaga aparatură necesară.

Prof. Ion Petrescu

Pe timp nefavorabil desfășurării orelor de educație fizică și sport în aer liber, elevii școlilor noastre dispun de săli și de utilaj special pentru continuarea în bune condiții a exercițiilor de atletism.

O colaborare rodnică

Între cadrele didactice de la școlile medii din Moinești și Miercurea Ciuc s-a statornicit de mult timp o strînsă colaborare. Cu prilejul vizitelor reciproce profesorii ambelor școli au participat la lecții deschise, la discuții privind activitatea instructiv-educativă etc.

La începutul lunii ianuarie a acestui an, din inițiativa organizației de partid la Școala medie din Miercurea Ciuc, o delegație de profesori ai acestei școli a plecat la Moinești pentru a discuta cu cadrele didactice de aci planul de colaborare pe anul în curs. În urma discuțiilor purtate s-a stabilit, printre altele, ca în vacanța de primăvară să aibă loc un schimb de experiență la Miercurea Ciuc. Cu acest prilej profesorii vor asista la lecții deschise, vor purta convorbiri cu caracter metodic etc.

Prof. Simon Andras
Miercurea Ciuc

Discuții despre educația muzicală

De curînd, învățătorii din comuna Mogoșani, raionul Galați, au participat la o interesantă discuție în legătură cu problemele educației muzicale a elevilor.

Cu acest prilej învățătoarele Maria Badea și Eleonora Ivanciu au vorbit despre însemnătatea educației muzicale și despre metodele prin care se realizează aceasta. Problemele ridicate cu acest prilej au stîrnit discuții vii și interesante în rîndul învățătorilor. Ei au subliniat metodele cele mai eficiente de realizare a educației muzicale, precum și rolul acesteia în pregătirea multilaterală a elevilor.

GH. COSTIN

Expoziția cărții școlare

Un bun manual de școală reprezintă — fără îndoială — un instrument de instruire și educare ce ușurează mult procesul învățăturii în ansamblul lui. De aceea, preocuparea pentru editarea manualelor în condiții optime constituie astăzi la noi în țară o acțiune care se înfăptuiește conform unor cerințe mereu mai înalte. In același timp se acordă o atenție mereu sporită și formei grafice a manualelor. Acest aspect îl oglindește concret recenta „Expoziție a cărții școlare", organizată de Editura didactică și pedagogică la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii".

Expoziția prezintă în standurile ei numeroase exponate care reflectă progresul vizibil înregistrat în tipărirea cărții școlare în cei peste 10 ani de activitate a Editurii didactice și pedagogice. Unul din sectoarele importante ale muncii editurii îl reprezintă, de exemplu, ilustrația. Ilustrația cărților școlare ridică probleme deosebite deoarece trebuie să îmbine armonios aspectul didactico-pedagogic cu cel estetic. În trecut, cărțile de școală erau ilustrate cu un număr redus de desene, executate în alb-negru, adeseori fără gust artistic, ceea ce făcea manualele aride și neatractive. Prin eforturile depuse de editură — eforturi ale căror rezultate se pot vedea în cadrul expoziției — s-a ajuns nu numai la îmbogățirea manualelor cu ilustrații colorate, create de cei mai de seamă artiști plastici, dar și la varietatea de maniere a prezentării ilustrațiilor, menținîndu-se însă unitatea grafică și de stil a fiecărui manual în parte.

Ilustrarea manualelor școlare — preocupare grafică destul de nouă, aproape fără tradiție la noi — înscrie prin eforturile depuse de Editura didactică și pedagogică realizări care merită a fi subliniate. Astfel, colaborarea editurii cu graficieni competenți a favorizat apariția în ultimii ani a unor manuale care conțin ilustrații reușite, chiar valoroase din punct de vedere artistic. Din seria acestora pot fi enumerate ilustrațiile din manualele „Istoria patriei" pentru clasa a IV-a — ilustrator Niki Popescu, „Citirea" de clasa a II-a pentru școli ajutătoare — ilustrator Al. Alexe, „Citirea" de clasa a IV-a pentru surdo-muți (în limba maghiară) — ilustrator Tenkey Livia ș.a.

Din cărțile prezentate la expoziție se pot constata, de asemenea, eforturile depuse de editură în eliminarea unor caracteristici negative ale ilustrațiilor cum este, de pildă, forma naturalistă de tratare a subiectelor fie printr-o redare pur fotografică, fie prin supraîncărcarea prin detalii. Asemenea defecte au apărut în majoritatea ilustrațiilor Abecedarului în limba romînă, ed. 1956 (valabil și astăzi) — ilustrator Coca Crețoiu-Seinescu, în cîteva din ilustrațiile la Citirea de clasa a III-a, ed. 1959 — ilustrator I. Untch. etc.

Expoziția prezintă, tot în cadrul ilustrațiilor, realizările editurii pe linia portretelor folosite în manuale, domeniu în care se pot cita portretele reușite ale unor artiști graficieni ca Mariana Riegler-Petrașcu, Sonia Petrașcu, Niki Popescu.

Un stand interesant al expoziției, care atrage mulți vizitatori, este cel consacrat copertei. Dacă pînă nu de mult copertele manualelor mai erau tratate simplist sau vădeau o atitudine exagerată față de nota de sobrietate pe care trebuie s-o aibă un manual, în ultimii ani editura a depășit această etapă și s-a străduit să îmbunătățească aspectul copertelor, făcîndu-le și plăcute la vedere și rezistente. Manualele tipărite în anii 1959—1960, comparate din acest punct de vedere cu cele tipărite în anii anteriori, ilustrează în mod convingător această strădanie. În categoria copertelor a căror prezentare marchează un progres caracterizat printr-o concepție grafică nouă și o realizare adecvată se pot include copertele manualelor de Geografie pentru clasa a IV-a (de Tiberiu Nicorescu) de Istorie a Romîniei pentru clasa a XI-a (Niki Popescu), de Geometrie descriptivă (Nicolae Vlădescu) ș.a.

Un alt fapt interesant pe care-l evidențiază expoziția este varietatea materialelor folosite în executarea copertelor. În ultimii ani, pe lîngă un număr însemnat de manuale care au fost legate în pergamoid, s-au tipărit 20 de manuale cu coperți din material plastic și 160 de manuale legate în semi-pînză.

Expoziția reliefează, de asemenea, rolul pe care-l joacă în cartea școlară fotografiile care, ca și ilustrațiile, sînt menite să îmbogățească conținutul, să răspundă necesităților didactice și artistice. Prin diversele reproduceri din manuale, expoziția oglindește utilizarea reușită a fotografiilor într-o serie de manuale școlare cum sînt, îndeosebi, manualele de Geografie a R.P.R. pentru clasa a IV-a și pentru clasa a VII-a, ediția 1960. Există însă și unele exemple negative în această direcție, ca de pildă manualul de Geografie pentru clasa a III-a (regiunea București), manualele de Istorie pentru clasele a V-a și a VIII-a etc., ale căror fotografii se cer împrospătate deoarece sînt sau depășite sau uzate.

Un stand special al expoziției este rezervat desenelor tehnico-științifice folosite mai ales în manualele pentru învățămîntul tehnic și profesional. O realizare importantă în această direcție este introducerea în manuale a desenelor științifice colorate și a planșelor anexe, care contribuie la prezentarea mai vie a materiei de studiu. Din manualele tipărite din 1960, 68 conțin planșe colorate și 47 hărți colorate executate la un nivel artistic ridicat.

Expoziția interesează mulți vizitatori și prin materialele care reprezintă alte aspecte ale editării manualelor școlare, cum sînt proiectarea și tehnoredactarea, reproducerea poligrafică, probleme de paginație, alegerea literelor, încadrarea textelor etc.

Plecînd de la expoziție, vizitatorul va reține fără îndoială și cîteva cifre de ansamblu, prezentate pe mari panouri: în 1939 în țara noastră învățau în școli 1.604.481 elevi — în 1960, școlile din R. P. R. numărau peste 2.300.000 de elevi. În 1952 s-au editat în țara noastră 9.892.000 manuale — în 1960 cifra lor s-a ridicat la peste 15.858.000. În lumina acestor cifre, care ilustrează marile realizări ale regimului democrat-popular în domeniul învățămîntului, Expoziția cărții școlare este o nouă dovadă a grijii ce se acordă în țara noastră instruirii și educării tinerei generații.

Mihail Cosma

Aspect de la grădinița întreprinderii de mașini-unelte „Înfrățirea" din Oradea.

Plecarea unei delegații sindicale în Uniunea Sovietică

Marți 31 ianuarie a.c. a plecat spre Moscova, la invitația C.C. al Sindicatului lucrătorilor din învățămînt, din școlile superioare și instituțiile științifice din U.R.S.S., o delegație a C.C. al Uniunii Sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură din țara noastră. La plecare delegația a fost condusă de tov. Ion Nistor, președintele C.C. al Uniunii, precum și de numeroși alți activiști sindicali.

Delegația, în fruntea căreia se află tov. Elena Balog, membru în prezidiul C.C. al Uniunii, va realiza în cursul acestei vizite un schimb de experiență cu sindicatele sovietice de învățămînt.

ÎNSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

„Limbă și literatură"

Volumul IV din culegerea „Limbă și literatură", editată de Societatea de științe istorice și filologice, înmănunchiază cîteva lucrări valoroase realizate în ultimul timp în acest domeniu.

Foarte util profesorilor de limbă și literatură română este articolul „Principii leniniste în istoria literară", de Silvian Iosifescu, care prezintă cîteva din criteriile leniniste privind interpretarea fenomenului literar.

Studiile de istorie literară, folclor și lingvistică aduc documentate contribuții la rezolvarea unor probleme importante în domeniile respective. Menționăm pe această linie studiile „Contribuții la o periodizare a literaturii române moderne", de G. C. Nicolescu, „Valoarea artistică a inspirației istorice în opera lui C. Negruzzi" de C. G. Ionescu, însemnările monografice despre Dimitrie Anghel ale lui Mihail I. Dragomirescu, lucrările „Izvoarele folclorice ale poeziei lui St. O. Iosif" de G. C. Ursu și „Structura gramaticală și stilistică a coordonatei cauzale" de Gh. N. Dragomirescu.

Multe din studiile cuprinse în acest volum sînt orientate către problemele literaturii contemporane. Astfel profesorii de limba și literatura română vor găsi indicații prețioase în lucrările „Satul contemporan în proza lui Titus Popovici și Al. Ivan Ghilia", de Const. Ianculescu, „Cîteva observații cu privire la limba și stilul operei lui Marin Preda", de C. Jalbă etc.

Rubrica de texte și documente aduce de asemenea interesante informații cu privire la unele aspecte privind începuturile literare ale lui Al. Odobescu și activitatea lui Ion Pop Reteganul.

În ansamblu, volumul cuprinde un material deosebit de util fiecărui profesor de limbă și literatură română.

„Studii de literatură universală"

Apărut de asemenea sub egida Societății de științe istorice și filologice, volumul II din culegerea „Studii de literatură universală" cuprinde lucrări cu privire la creația unor titani ai literaturii universale, precum și lucrări referitoare la curentele și stilurile literare din diferite epoci. Sînt analizate, în lumina esteticii marxiste, operele și principalele momente ale creației unor scriitori reprezentativi ai clasicismului antic, ai renașterii franceze și italiene, ai romantismului, realismului critic etc. Prin caracterul de sinteză al studiilor și prin contribuția originală pe care acestea o aduc în interpretarea creației unor mari scriitori se remarcă în mod deosebit lucrări ca „Modernitatea lui Francesco Petrarca", de Alexandru Balaci, „Ovidiu și peisajul dobrogean", de Gh. Bulgăr, „Despre «perenitatea» limbii literare", de acad. Iorgu Iordan etc.

Mai puțin reprezentată este literatura contemporană. Interesantul studiu polemic „Realismul socialist și lupta pentru adevăr în literatură", semnat de Mihai Novicov, lucrarea „Diversitate tipologică în creația lui Tvardovski", de Tamara Gane și articolul „André Kedros — scriitorul rezistenței poporului grec", de Ana Stanciu sînt insuficiente pentru a răspunde cerințelor orientării cititorilor în problemele complexe ale literaturii contemporane.

Cărți noi

******* ISTORIA ROMÎNIEI, Volumul I, Editura Academiei R.P.R.

O. S. BOGDANOVA : TIMPUL LIBER AL MICULUI ȘCOLAR. E.S.D.P.

V. A. SUHOMLINSKI : EDUCAREA ATITUDINII COMUNISTE FAȚĂ DE MUNCĂ. E.S.D.P.

INFORMAȚIE

Societatea de științe istorice și filologice din R.P.R., Filiala București — Secția de istorie literară — anunță cuvîntarea tov. **Dan Simonescu**, cercetător principal la Institutul de istorie al Academiei R.P.R., despre **„Probleme actuale cu privire la reconsiderarea cronicilor române".**

Comunicarea va avea loc luni, 6 februarie 1961, ora 18, în sala de comunicări a Muzeului de istorie a orașului București.

Prof. AURELIA CONONOV-IONESCU (București): „Casa memorială Gh. Topîrceanu de la Nămăiești-Mușcel" — acuarelă.

Muzeul din comuna Smeeni

In centrul comunei Smeeni din raionul Buzău, în localul școlii de 7 ani, s-a amenajat nu de mult, cu ajutorul cadrelor didactice, un muzeu istoric. Aici se găsesc numeroase exponate dintre care unele datînd din epocile bronzului și fierului. Alte obiecte — ca pluguri de lemn, roți de car etc. — ilustrează viața țăranilor noștri în vremea exploatării moșierești.

Recent muzeul s-a îmbogățit cu obiecte și documente din timpul răscoalelor din 1907. De asemenea, în colecția sa au intrat de curînd vechi monede și costume țărănești.

La căminul cultural

In comuna Săcele din regiunea Oltenia se desfășoară o muncă culturală intensă. O formă eficace a acestei munci o constituie cercurile de citit, organizate și conduse de către profesorii și învățătorii din comună.

Aceștia se preocupă și de buna desfășurare a activității căminului cultural, unde cu sprijinul lor se organizează șezători, spectacole artistice, conferințe etc. Duminica trecută, de pildă, sătenii au ascultat cu vădit interes expunerea tov. Emanoil Cinteză, profesor la școala de 7 ani din comună, care le-a vorbit despre importanța folosirii cărții agrotehnice.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.00.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 599 | vineri 10 februarie 1961 | 8 pagini 25 bani

CANDIDAȚI AI F. D. P.

O învățătoare din orașul Victoria

Orașul Victoria, răsărit ca din pământ, în cîțiva ani, lîngă peretele stîncos al munților Făgăraș, este o imagine convingătoare a marilor realizări dobîndite în țara noastră în anii puterii populare. Lîngă marele combinat chimic ridicat aici au apărut în scurtă vreme puzderie de blocuri construite cu gust și confortabile, o școală medie, o școală de 7 ani, o școală profesională, un stadion, un strand, parcul „7 Noiembrie", un parc al copiilor, o policlinică, un palat cultural. La toate aceste realizări a pus umărul și învățătoarea Ecaterina Siu.

Venită de pe meleagurile Buzăului cînd a început construirea combinatului și a orașului, Ecaterina Siu nu s-a mărginit la munca ei de învățătoare, ci a pornit să desfășoare și o bogată activitate obștească. Se aflau pe șantier, pe atunci, oameni din toată țara. Mulți nu știau nici să se iscălească. Învățătoarea Ecaterina Siu le-a dăruit nenumărate zile și seri învățîndu-i să descifreze tainele și minunea slovelor. A fost o muncă asiduă, dar bucuria oamenilor în clipa în care au putut să scrie și să citească a constituit pentru învățătoarea lor cea mai mare răsplată.

An de an, după aceea, și-a continuat cu rîvnă munca în școală și pe tărîm obștesc. I-a învățat carte pe copii, a contribuit la ridicarea noilor construcții, la înfrumusețarea continuă a orașului. Nu-i de mirare, de aceea, că cetățenii au ales-o deputată. Și pentru că le-a îndreptățit din plin încrederea, au propus-o acum din nou candidată a F.D.P. pentru circumscripția electorală nr. 22 — orașul Victoria.

Am stat de curînd de vorbă cu Ecaterina Siu. Am discutat cu ea despre orașul Victoria, despre oamenii orașului, despre elevi și despre școală. Am întrebat-o apoi care sînt preocupările ei prezente. Mi-a răspuns simplu, cu convingere, ca orice om care știe că are de făcut un lucru și îl va face :

— Trebuie construite blocuri pentru tinerii de la combinat. Apoi, construcția unui internat modern pentru elevi. Și școala mai trebuie mărită...

În urmă cu 11 ani, pe locurile unde se află acum orașul Victoria era pustiu. Astăzi, în orașul modern, o învățătoare visează, laolaltă cu toți locuitorii lui, la noi blocuri de locuințe, la mărirea spațiului de școlarizare, la noi și noi înfăptuiri. Este, în fond, un fapt obișnuit al vieții noi din țara noastră, un rezultat al marilor înfăptuiri dobîndite în anii aceștia de poporul nostru muncitor, sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Aurel Georgescu

Cu dragoste și devotament

Pentru a patra oară consecutiv, cetățenii din orașul Buhuși au propus-o drept candidată a F.D.P. pentru sfatul popular regional Bacău pe profesoara Maria Popescu.

Pe drept cuvînt și-a cîștigat tov. Maria Popescu stima și încrederea concetățenilor ei. În adunarea în care au propus-o candidată, aceștia au amintit acțiunile valoroase inițiate de ea, cum ar fi cele privind grăbirea construcției noului local al școlii medii din oraș, dat recent în funcțiune, cele privind dezvoltarea și îmbunătățirea învățămîntului din satele și orașele regiunii, activitatea culturală etc. În sesiunile sfatului popular regional tov. Popescu a prezentat adeseori sugestii și soluții concrete în legătură cu îmbunătățirea învățămîntului seral, cu generalizarea învățămîntului de 7 ani, cu răspîndirea largă a culturii. Neprecupețindu-și eforturile ea a mobilizat cetățenii din circumscripție la acțiunile obștești și a dus o intensă activitate în sprijinul colectivizării agriculturii, străduindu-se să arate țăranilor muncitori că drumul cel mai sigur spre fericirea și bunăstarea lor este cel care duce la marea gospodărie construită pe solidul fundament socialist.

Dar buna apreciere de care se bucură profesoara Maria Popescu pornește, după cum putem lesne presupune, și de la activitatea ei în școală, în clasele la care predă și este dirigintă. Cu pricepere, cu hărnicie și devotament instruiește și educă ea generațiile de elevi, își aduce necontenit contribuția la întărirea colectivului pedagogic al școlii, la realizarea frontului unic în procesul instructiv-educativ. Toate acestea au făcut să-i crească prestigiul în rîndul elevilor, al colegilor de muncă, al părinților.

Din activitatea sa obștească și profesională, deputata și profesoara Maria Popescu a căpătat convingerea nestrămutată că cetățeanul demn și muncitorul harnic și devotat de mîine se plămădește cu temeinicie încă din școală. Spre formarea unui asemenea cetățean își îndreaptă ea toate eforturile, iar rezultatele pe care le dobîndește îi aduc cea mai mare, cea mai neprețuită bucurie.

G. V.

Se dezvoltă necontenit baza materială a învățămîntului

În aceste zile în care întîmpină alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare, poporul muncitor din țara noastră a luat cunoștință cu bucurie de cifrele cuprinse în Comunicatul Direcției Centrale de Statistică asupra îndeplinirii Planului de Stat al R. P. Române pe anul 1960.

Înfățișînd un tablou larg al succeselor dobîndite, sub conducerea înțeleaptă a partidului, în toate sectoarele activității economice și social-culturale, Comunicatul Direcției Centrale de Statistică este și o mărturie a dezvoltării ample a învățămîntului în țara noastră. Iată, concretizate în cîteva date semnificative, rezultatele obținute în anul 1960 prin aplicarea consecventă în domeniul învățămîntului a politicii leniniste a partidului nostru :

În anul școlar 1960/1961 au fost cuprinși în învățămîntul de toate gradele un număr de 2.840.000 elevi și studenți, cu 11 la sută mai mulți decît în anul precedent. Procentul absolvenților clasei a IV-a din anul școlar trecut cuprinși astăzi în clasa a V-a a ajuns la peste 96 la sută, fiind o mărturie grăitoare a înfăptuirii cu succes a sarcinii privind generalizarea învățămîntului de 7 ani.

Se lărgește, devine tot mai puternică baza materială a învățămîntului. În cursul anului 1960 s-au cheltuit din bugetul statului, pentru acțiuni în domeniul învățămîntului, 3,5 miliarde lei, cu 17 la sută mai mult decît în anul 1959. Au fost date în folosință 3.000 săli de clasă. Se înalță școli în locuri unde, cu nici 20 de ani în urmă, puteai să străbați zeci de kilometri în lung și în lat fără să întîlnești o școală, în locuri unde analfabeții se numărau în aceeași perioadă cu zecile de mii. Numărul elevilor care puteau urma atunci cursurile echivalente școlilor de 7 ani era de aproape șase ori mai mic decît în acest an școlar.

În fiecare zi gazeta noastră primește scrisori în care oamenii școlii relatează cu bucurie despre școlile noi, construite în ultimul an. Ne scriu învățătorii cătunului Meia, de pe culmile împădurite ale Horezului, profesorii din Nicolina, vestit cartier muncitoresc al Iașului, cadrele didactice din Azuga, directorul Școlii viticole din Călărași, raionul Corabia, învățători și profesori din nenumărate alte colțuri ale țării.

Să ne întoarcem însă o clipă cu gîndul la trecut. Una din cele mai răspîndite promisiuni demagogice ale diferiților candidați „istorici" în alegerile din timpul regimului burghezo-moșieresc — monetă falsă cu care încercau să cumpere voturile alegătorilor — era trîmbițarea cu emfază a formulei : „O să vă facem școli !". Repetată ani în șir, promisiunea aceasta nu mai înșela pe nimeni. Treceau alegerile — și cartierele muncitorești, satele, rămîneau mai departe fără școli...

Impresionante apar de asemenea, prin contrast cu condițiile întunecate ale trecutului, noile realizări în domeniul înzestrării școlilor cu manuale didactice. În cursul anului 1960 au fost tipărite 380 de titluri de manuale școlare pentru clasele I-XI, în tiraje de milioane de exemplare. Sînt manuale cu un bogat conținut de idei, elaborate în spiritul celor mai înaintate concepții științifice și pedagogice. Dintre aceste manuale 211 de titluri diferite au fost distribuite gratuit elevilor din școlile de 7 ani.

Vă mai amintiți care era în trecut situația aprovizionării școlilor cu manuale ? „Criza manualelor" — așa caracteriza „Revista învățătorimii gorjene", care apărea în perioada dintre cele două războaie, această situație. Cîte 3-4 volume dintr-un manual pentru elevii unei clase ; în școli circulau lucrări didactice cu o vechime de aproape un sfert de secol, depășite din toate punctele de vedere. Chiar și în aceste condiții, costul manualelor era o povară deosebit de grea pentru familiile de oameni ai muncii.

În ceea ce privește manualele pentru învățămîntul profesional și tehnic, acestea puteau fi numărate în trecut pe degetele de la mîini. Cele 92 de titluri de manuale pentru învățămîntul profesional și tehnic apărute în cursul anului 1960 reprezintă mai mult decît totalul lucrărilor editate în decursul a 20 de ani în timpul regimului burghezo-moșieresc.

Pe linia dezvoltării conținutului realist-științific, legat de viață, de producție, al învățămîntului nostru, capătă an de an o mai mare amploare dotarea școlilor cu material didactic. În cursul anului 1960 a fost alocată suma de 25 milioane lei pentru dotarea școlilor cu material didactic. Numai Întreprinderea de material didactic a Ministerului Învățămîntului și Culturii a furnizat școlilor în acest an 58.000 de exemplare din peste 100 de sortimente de material didactic, în afara eprubetelor și sitelor de laborator, din care au fost produse peste 300.000 de exemplare. De asemenea, școlile au fost înzestrate în cursul anului 1960 cu peste 40 de aparate de proiecție cinematografică.

În egală măsură cu asigurarea condițiilor materiale pentru studiu au fost îmbunătățite necontenit, prin grija partidului și guvernului, condițiile de viață ale tineretului școlar. Pentru înzestrarea internatelor, caselor de copii și școlilor speciale cu mobilier și alte materiale, au fost investite în cursul anului 1960, peste 19 milioane de lei.

Imagine caracteristică a necontenitei dezvoltări a țării noastre pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste, Comunicatul Direcției Centrale de Statistică asupra realizării Planului de Stat pe anul 1960 constituie un imbold către și mai mari realizări în viitor. Importantele înfăptuiri consemnate în Comunicat privind îmbunătățirea continuă a bazei materiale a învățămîntului reprezintă totodată o chezășie de mare preț pentru creșterea unui tineret sănătos, cult, cu cunoștințe bogate, strîns legate de practică, gata să răspundă cu cinste măreților sarcini ale epocii noastre.

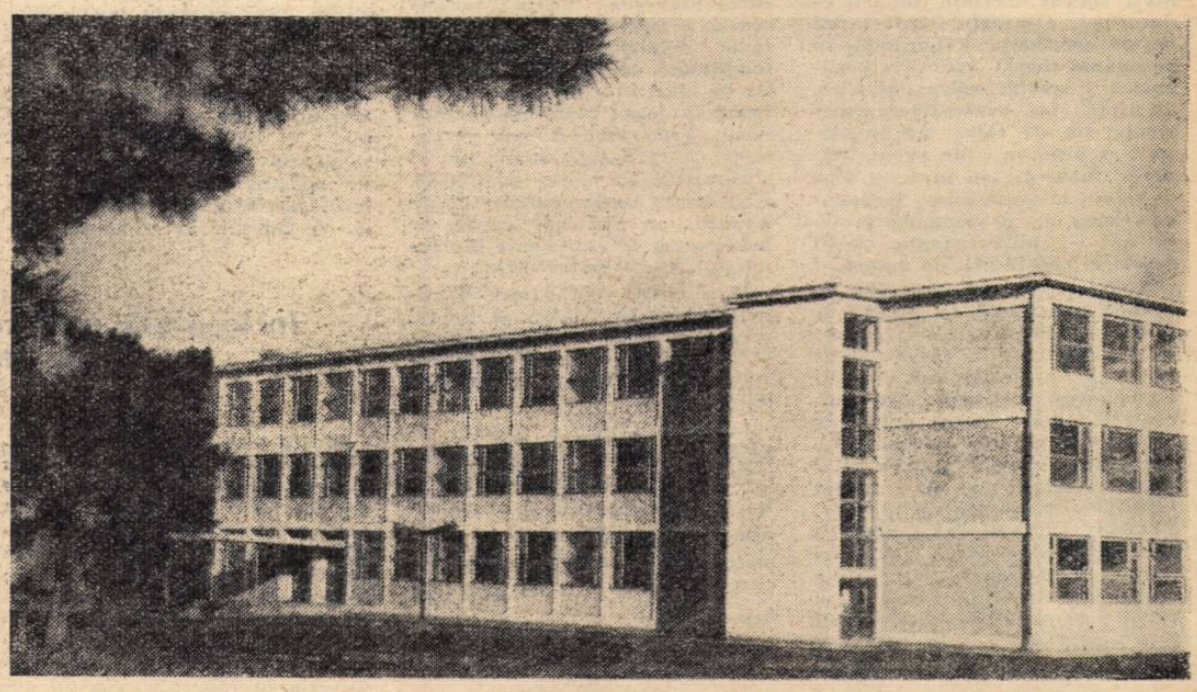

Clădirea nouă a Institutului pedagogic de 3 ani din Craiova

DIN ACTIVITATEA
ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Pentru o calitate ridicată a muncii profesionale

Căutînd să sprijine cît mai concret cadrele didactice în munca lor de pregătire a viitorilor învățători, grupa sindicală de la Institutul pedagogic din Arad organizează adesea consfătuiri de producție privind problemele esențiale ale activității instructiv-educative

Pe această linie se înscrie și ultima acțiune inițiată de organizația sindicală. Este vorba de consfătuirea de muncă pe tema „Analiza lecțiilor de probă ale studenților — criterii, metode, procedee". Au fost prezenți la această consfătuire conducătorii institutului, profesorii de pedagogie, profesorii metodiști și învățătorii școlii elementare de pe lîngă institut. Referatul prezentat a expus criteriile după care s-a condus profesorul Victor Tircovnicu în analiza lecțiilor studenților din anul său, precum și metodele și procedeele pe care le-a utilizat în desfășurarea analizei acestor lecții.

Din referat, ca și din discuții, la care au luat parte multe cadre didactice, s-au desprins concluzii deosebit de utile pentru activitatea de viitor în acest domeniu. S-a subliniat astfel că analiza lecțiilor de probă trebuie să fie o analiză integrală și, ca atare, să vizeze și alte aspecte decît cele strict metodice. Profesorul metodist, au spus participanții la discuții, nu trebuie să scape din vedere faptul că analiza nu se poate opri numai la aspectele legate de transmiterea cunoștințelor, ci trebuie să ia în seamă și felul cum este valorificată latura educativă a acestora. In concluziile analizei trebuie să li se arate cu claritate studenților părțile pozitive ale lecțiilor ținute de ei și lipsurile esențiale ale acestora, ca și cauzele care le-au determinat. Dacă, de pildă, unele verigi ale lecției nu s-au legat organic între ele, profesorul nu se va limita să semnaleze și să analizeze doar aceste aspecte. El trebuie să găsească sursa acestor greșeli — de exemplu insuficienta pregătire prealabilă, întocmirea defectuoasă a planului etc. — să arate studenților consecințele unor asemenea neajunsuri și ce au de făcut pentru a le înlătura.

In consfătuire s-a subliniat, de asemenea, necesitatea ca analiza lecțiilor de probă să fie astfel desfășurată încît să-i ajute pe studenți să-și formeze o perspectivă științifică asupra structurii lecției, asupra succesiunii logice, firești a etapelor ei.

O idee care a fost mult dezbătută în consfătuire a fost aceea a concordanței dintre munca de îndrumare a studenților prin consultații, lecții model etc. și între îndrumarea realizată prin analiza lecțiilor de probă. S-a vorbit, de asemenea, despre necesitatea de a-i obișnui pe studenți să-și argumenteze științific afirmațiile făcute la analiza lecțiilor, folosindu-se în acest scop de cunoștințele de didactică, de metodică și de psihologia copilului.

Consfătuirea de muncă s-a soldat cu rezultate rodnice. Ea a contribuit la lămurirea profesorilor asupra celor mai însemnate momente ale analizei lecțiilor de probă și, în același timp, a constituit un ajutor important pentru cadrele tinere, încă lipsite de experiență, venite de curînd în școală.

Prof. Ion Drăgan
Arad

★

Sprijinirea cadrelor didactice pentru desăvîrșirea măiestriei lor pedagogice este una din cele mai importante acțiuni pe linia propagandei profesionale pe care o desfășoară comitetul sindicatului învățămînt din raionul 23 August.

In acest scop comisia profesională a Sindicatului a inițiat în prealabil, cu o serie de membri de sindicat, discuții privind raporturile dintre pregătirea pedagogică și de specialitate și măiestria pedagogică. Cu prilejul acestor dezbateri s-a subliniat faptul că măiestria pedagogică nu poate fi confundată cu pregătirea metodică. Măiestria presupune aplicarea creatoare a metodelor și procedeelor muncii instructiv-educative la condițiile concrete care, evident, sînt foarte diferite. Așadar, măiestria presupune muncă de creație.

In raionul nostru există învățători și profesori cu rezultate deosebit de bune în muncă. Unii dintre ei lucrează de ani de zile fără corifenți și repetenți, asigurînd o pregătire temeinică elevilor lor. De asemenea, multe cadre didactice realizează la un nivel ridicat sarcinile muncii educative. Comitetul sindicatului nostru urmărește să determine în ce anume constă măiestria pedagogică a acestor cadre didactice, să ajute la cunoașterea experienței lor de către toți învățătorii și profesorii din raion. Măsurile luate de noi în acest scop se referă la organizarea formelor cunoscute de propagandă profesională — interasistențe, lecții deschise consfătuiri de muncă.

Astfel, la consfătuirea de muncă organizată la Școala de 7 ani nr. 50 pentru cunoașterea și popularizarea experienței de dirigință a profesoarei Aurelia Carapancea, discuțiile s-au concentrat asupra marii puteri de influențare pe care profesoara o are asupra elevilor ei, subliniindu-se efectele acesteia asupra formării personalității elevilor. Pe baza studierii îndelungate a activității educative a tovarășei Aurelia Carapancea directoarea școlii, tov. Smaranda Ionescu, a vorbit în consfătuire despre felul cum contribuie aceasta la formarea noțiunilor și deprinderilor etice ale elevilor ei, despre conținutul bogat și despre formele atractive ale diferitelor activități pe care le inițiază.

In același scop s-au organizat consfătuiri de muncă la Școala medie nr. 14, la Școala serală „23 August", la Școala specială de ambliopi etc.

De asemenea, sindicatul s-a străduit să atragă un număr tot mai mare de cadre didactice la îmbogățirea și perfecționarea materialului didactic. Și pe această linie s-au obținut rezultate bune, mulți dintre învățătorii și profesorii din raion realizînd însemnate inovații, unele de o mare valoare practică. Astfel, tovarășa Corina Popa, învățătoare la Școala elementară de 7 ani nr. 51, a construit o mașină de socotit care o ajută mult în predarea lecțiilor. Profesoara Sulamita Mora, de la Școala medie nr. 15, a construit un aparat pentru demonstrarea existenței cîmpului magnetic al curentului liniar și circular, un aparat pentru demonstrarea legării în serie și paralel a conductorilor, un aparat pentru demonstrarea reactanței capacitive, a reactanței inductive, a descărcării oscilante a unui condensator etc. Profesorul Niculae Stănescu, de la aceeași școală a construit un aparat de radio defalcind pe un panou funcțiunile de detecție a triodei, iar pe altul funcțiunea de amplificare în joasă frecvență și difuzorul. Profesoara Angela Negulescu de la Școala medie nr. 13 a construit un panou pentru demonstrarea legilor curentului alternativ, cu ajutorul căruia se pot efectua 16 experiențe din capitolul „Curentul electric".

Comitetul sindicatului îi stimulează pe învățători și pe cei care contribuie la perfecționarea și îmbogățirea materialului didactic propunîndu-i pentru distincții, prime.

Luptînd pentru o calitate ridicată a predării și a tuturor activităților instructiv-educative, comitetul sindicatului și organizațiile sindicale din școli își aduc contribuția la traducerea în viață a sarcinilor puse de partid în fața școlii.

Constanța Tarcea
președintele comitetului sindicatului învățămînt din raionul „23 August"

ORIZONTURI

Privite cu atenție, faptele cele mai obișnuite, care alcătuiesc realitatea noastră cotidiană, dezvăluie adînci și minunate semnificații.

Zilele trecute, un grup de tineri muncitori de la secția serală a Școlii medii „Papiu-Ilarian" din Tg. Mureș au venit, profitînd de răgazul concediului și al vacanței de iarnă, într-o excursie la București. În grupul acesta am cunoscut un tînăr înalt, cu fața prelungă, care mi-a atras îndeosebi atenția. Vorbea cu pasiune despre frumusețea planorismului. Dincolo de imaginea Albatrosului alunecînd suplu, cu aripile prelungi și albe, pe pînzele de aer, spre înălțimi, am reținut exclamația lui entuziastă:

— Este atît de frumos să vezi cum s-a deschis orizontul!

Cuvintele lui m-au urmărit în toată seara aceea pe care am petrecut-o în mijlocul tinerilor, dînd o semnificație și o lumină nouă tuturor faptelor, datelor și numelor pe care mi le-am însemnat în filele carnetului de reporter. Într-adevăr, în fața strungarilor, a betoniștilor, a tîmplarilor din Tg. Mureș, în fața tuturor celor ce muncesc și învață din țara noastră s-au deschis larg orizonturile culturii. Seară de seară cei ce dau în întreprinderi bătălia producției vin de se așează în băncile școlii pentru a culege din filele cărților roadele înțelepciunii. Printre ei se află și mecanicul frunțaș Ion Matei și mecanicul de precizie Lajos Benkö, și bobinatorul fruntaș Schön Miklos, și țesătoarea de covoare Lazăr Ödön, și montatorul Ioan Feșteu și mulți, mulți alții, fruntași ai muncii din întreprinderi și elevi sîrguincioși ai școlii. Alături de ei se găsesc profesorii — prieteni mai vîrstnici sau, uneori, de-o seamă cu elevii — care se străduiesc să le limpezească tainele științelor.

Despre viața, despre noile orizonturi care se deschid în fața muncitorilor-elevi din Tg. Mureș mi-a vorbit profesorul Simion Sălăgeanu, conducătorul excursiei. Echilibrat, calm, cu gesturi reținute dar nuanțate, cu chipul luminat de un vag surîs, tovarășul Sălăgeanu povestește cu plăcere despre școală, despre destinele elevilor și, bineînțeles, despre excursie.

În București muncitorii-elevi au fost la muzee și expoziții, au văzut spectacole, au vizitat întreprinderi.

Cît de frumos a fost spectacolul de la Teatrul de Operă și Balet! Tîrziu în noapte, după ce ecourile aplauzelor s-au stins, cînd tinerii se îndreptau spre casă păsind agale pe sub ghirlandele de lumini fluorescente, între ei a început o discuție pe tema calității artistice a „Cavaleriei Rusticane" și a „Paiațelor". Departe de a se limita la simple și banale exclamații admirative sau la formulări de genul „cutare mi-a plăcut", „cutare nu mi-a plăcut", tinerii căutau să analizeze în profunzime valoarea interpretării, conținutul de idei al spectacolelor, mesajul lor artistic. Prin felul cum își susțineau opiniile, prin argumentele pe care le aduceau în sprijinul lor, tinerii dovedeau o largă înțelegere a problemelor ce artă. Cei ce purtau această discuție nu erau decît mecanici, zidari, țesători, tîmplari, dar finețea și competența aprecierilor te-ar fi făcut să crezi că ai de-a face cu oameni care au primit o pregătire specială în problemele de artă. Aceeași impresie ți-ar fi lăsat-o și comentariile purtate în șoaptă, dar cu aprindere în fața tablourilor și sculpturilor răspîndite în spațioasele săli ale Muzeului de Artă al R.P.R. Pe mulți i-ai fi putut vedea aici notînd din cînd în cînd într-un carnețel nume, date, impresii. Aceleași carnețele puteau fi văzute în mîinile tinerilor și la Muzeul de științe naturale „Gr. Antipa". Notele adunate în ele s-au înmulțit cu lămuririle date de ghizi și de profesori, cu referiri la lecțiile învățate în clasă.

Toate aceste amănunte, neînsemnate în aparență, sînt o consecință a pregătirii căpătate în școală și demonstrează un fapt important — acela că orizontul intelectual al tinerilor muncitori, preocupările lor de această natură au devenit mai largi, mai cuprinzătoare.

O mare parte din timpul excursiei a fost dedicat vizitelor în cîteva din marile întreprinderi bucureștene. Profesorii lor i-au condus pe muncitorii-elevi la uzinele „23 August", la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii", la uzinele „Mao-Tze dun". Vizitele nu s-au limitat la simpla contemplare a mașinilor și utilajelor cu care sînt dotate aceste unități industriale sau la observarea caracteristicilor procesului tehnologic. Tinerii au legat prietenii cu muncitorii bucureșteni, au întîrziat în discuții cu ei asupra mijloacelor folosite pentru sporirea randamentului mașinilor, asupra metodelor de raționalizare a muncii. Astfel că ceea ce fusese proiectat la început ca o simplă vizită s-a transformat în cele din urmă într-un adevărat schimb de experiență. Dar discuțiile nu au rămas numai la problemele concrete și imediate ale producției. În orizontul de preocupări al muncitorilor intră astăzi și importantele probleme ale învățăturii. Mulți dintre cei cu care tinerii din Tg. Mureș au legat prietenii în întreprinderile din Capitală sînt, ca și ei, elevi ai școlilor serale. Așa că au avut prilejul să-și împărtășească unii altora și metodele lor de învățătură, să vorbească despre felul cum studiază, cum își organizează timpul pentru a face față cu succes și sarcinilor din producție și celor din școală, despre ajutorul pe care-l primesc din partea întreprinderilor și a profesorilor.

Înainte de a mă despărți de grupul muncitorilor-elevi și al profesorilor din Tg. Mureș, am stat de vorbă cu doi tîmplari de la Fabrica de mobilă „23 August" — tineri în jurul a 20 de ani. Unul este în clasa a VIII-a, iar celălalt în clasa a X-a a secției serale de la Școala medie „Papiu-Ilarian". Mi-au vorbit despre nerăbdarea cu care așteaptă să termine școala, despre proiectele lor de viitor. Întrebîndu-i dacă își vor schimba mai tîrziu profesia, cei doi tineri n-au ezitat să-mi răspundă.

— Aș vrea să devin inginer, dar tot la noi în fabrică — a declarat primul.

— Nu doresc să-mi schimb profesia, a spus cel de-al doilea, dar sînt hotărît să-i schimb titlul. Țin ca în viitor să mi se spună „muncitor de înaltă calificare".

Și din nou mi-am amintit, fără să vreau, fraza plină de semnificații a planoristului: „Este atît de frumos să vezi cum s-a deschis orizontul"!

Octavian Buzescu

In vederea înțelegerii științifice de către elevi a eclipsei de Soare

În legătură cu eclipsa de Soare care va avea loc în ziua de 15 februarie 1961, Departamentul Școlilor din M.I.C. a dat de curînd indicații în vederea explicării ei, așa încît să poată fi înțeleasă de către toți elevii în mod științific, combătîndu-se totodată superstițiile și misticismul.

Conform acestor indicații, în toate clasele profesorii vor explica acest fenomen în orele de matematică, fizică sau geografie, la nivelul clasei respective. Se vor folosi în acest scop materialele publicate în presă, în revistele de specialitate, conferințele trimise de Ministerul Învățămîntului și Culturii la căminele culturale („Despre eclipsele de Lună și de Soare — eclipsa de Soare din 15.II.1961"), broșurile editate de S.R.S.C., planșele privind desfășurarea eclipselor de Soare trimise prin Direcția de aprovizionare și desfacere în cursul lunii ianuarie, precum și alte materiale intuitive aflate în școală. La clasele I-IV explicațiile vor fi date de către învățătorul respectiv. La clasele V—XI explicațiile vor fi date de profesorii de matematică, fizică sau geografie.

În ziua de 15.II.961, în timpul fazei maxime, în caz că timpul e favorabil observației, elevii vor putea fi scoși în curtea școlii pentru a observa desfășurarea eclipsei. Pentru ca observațiile să se facă în condiții optime elevii trebuie îndrumați din timp să-și pregătească sticlă afumată.

Profesorii care vor explica eclipsa au datoria să se documenteze pentru ca explicațiile lor să fie cu adevărat științifice, accesibile și atrăgătoare, arătînd totodată falsitatea și netemeinicia superstițiilor și a interpretărilor mistice legate de acest fenomen.

Indicațiile M.I.C. arată că este bine ca elevii să fie îndrumați să popularizeze și în familii explicațiile date de învățători sau profesori.

In legătură cu formele activității instructiv-educative în școlile de meserii cu profil de gospodărie

Pentru a se asigura o bună calificare a elevilor din școlile de meserii cu profil de gospodărie se stabilesc următoarele forme de activitate instructiv-educativă: a) instruirea practică — care se efectuează în atelierul-școală; b) practică în producție — care se efectuează la cantinele școlare, în unitățile de alimentație publică, la cooperativele meșteșugărești, în laboratoarele de cofetărie și patiserie, în unitățile de spălătorie-călcătorie.

Pentru ca instruirea practică a elevilor din aceste școli să dea rezultatele scontate și pentru a se asigura planul de producție la anul II, se recomandă ca la școlile (secțiile) care au și anul II să se organizeze cu sprijinul sfatului popular o cantină-restaurant la care se vor înscrie un număr restrîns de abonați (25—30). Colectivul de specialiști din școală va alcătui menu-ul săptămînal, care va cuprinde și teme specificate în programa de instruire practică pentru anul II. Organizarea cantinei-restaurant va crea posibilități mai largi de instruire practică, deoarece preparatele se vor putea pregăti într-o cantitate mai mare, astfel că vor putea lucra toate elevele din grupă, în așa fel ca ele să-și însușească temeinic procesul tehnologic al fiecărui preparat. De asemenea, elevele vor învăța în mod practic să așeze masa și să efectueze corect servirea și deservirea ei.

Etapa locală a olimpiadei de matematică şi fizică

Duminică 5 februarie s-a desfăşurat în întreaga ţară etapa locală la matematică a olimpiadei de matematică şi fizică, concurs tradiţional al celor mai buni matematicieni şi fizicieni din clasele VIII—XI ale şcolilor de cultură generală, din şcolile pedagogice, profesionale şi tehnice de maiştri. Popularitatea de care se bucură acest concurs, organizat de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii prin Societatea de Matematică şi Fizică, se oglindeşte atît în numărul mare de participanţi cît şi în buna lor pregătire.

Pentru o cît mai rodnică desfăşurare a primei etape a concursului Societatea de matematică şi fizică a constituit 236 de comisii locale, care au popularizat în rîndurile elevilor însemnătatea acestuia şi au efectuat pregătirea organizatorică în toate raioanele şi în localităţile unde există cel puţin o şcoală medie.

Subiectele date la etapa locală a olimpiadei dovedesc preocuparea organizatorilor de a prezenta concurenţilor probleme legate de desăvîrşirea construcţiei socialismului în patria noastră. De pildă, problema de algebră dată concurenţilor din anul III al şcolilor pedagogice, pornind de la datele cuprinse în directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la dezvoltarea economiei naţionale în perioada 1961—1965, le-a cerut să calculeze numărul de biciclete şi de receptoare de radio şi televiziune ce va fi produs în 1965. Pe aceeaşi linie se înscrie conţinutul uneia din problemele date concurenţilor din anul II al şcolilor profesionale. Aceasta trata o chestiune des întîlnită în practica electricării ţării — şi anume ancorarea stîlpilor susţinători ai liniilor de înaltă tensiune, în punctele unde traseul îşi schimbă direcţia. Problema de geometrie dată concurenţilor din anul II al şcolilor tehnice de maiştri a adus în faţa acestora un exemplu privitor la felul în care matematica ajută la rezolvarea unor probleme practice. Astfel, ea le-a cerut să calculeze greutatea unui piedestal de marmoră, indicîndu-le greutatea specifică şi unele date pe baza cărora să poată afla dimensiunile necesare.

Nu în aceeaşi măsură s-a reflectat însă această preocupare în problemele date concurenţilor din clasele VIII-XI ale şcolilor de cultură generală. În unele din aceste probleme, pe lîngă un caracter foarte abstract, se observă şi tendinţa de a solicita cunoştinţe de matematică numeroase dar mai puţin profunde decît ar fi fost de aşteptat la un concurs la care participă cei mai buni elevi. Problemele date concurenţilor din clasa a IX-a, de pildă, au solicitat în special calcule laborioase şi mai puţin raţionamente matematice deosebite, iar problemele care li s-au dat concurenţilor din clasa a VIII-a puteau fi rezolvate cu uşurinţă de elevi cu un nivel mijlociu de pregătire.

S-au putut constata, în problemele date la etapa locală, şi unele inadvertenţe. De pildă, problema propusă concurenţilor din clasa a XI-a conducea la un loc geometric de formă parabolică. Or, la această dată, în majoritatea şcolilor de cultură generală s-au studiat doar problemele de loc geometric ce conduc la dreptă şi numai la cîteva şcoli a început să se studieze cercul. Concurenţii au rezolvat în cea mai mare parte problema dată, bazîndu-se pe cunoaşterea discuţiei trinomului de gradul II, studiată în anii precedenţi. Mulţi din ei au avut însă dificultăţi în ceea ce priveşte definirea domeniului de existenţă al locului geometric din problema dată. Faptul acesta arată profesorilor de matematică că elevii lor din clasa a XI-a şi-au însuşit în mai mică măsură determinarea domeniului de existenţă al funcţiilor, pe care l-au studiat chiar în acest an şcolar.

O inadvertenţă s-a putut constata şi în problema de geometrie dată concurenţilor din anul III al şcolilor de meserii, problemă care cerea construirea unui trunchiu de con dintr-o sferă. În practică însă această problemă se poate ridica numai într-un caz cu totul excepţional, cu atît mai mult cu cît procedeul este nerentabil. În problema dată concurenţilor din anul I al şcolilor tehnice de maiştri se vorbea despre „decuparea" unor plăcute triunghiulare prin sudură. Se ştie însă că sudura este o operaţie contrară decupării.

S-a remarcat, cu prilejul primei etape a olimpiadei, o participare insuficient de largă a profesorilor de matematică. Aceştia n-au făcut decît în rare cazuri propuneri de probleme care să fie date spre rezolvare concurenţilor. Desigur că, dacă astfel de propuneri ar fi fost mai numeroase, conţinutul problemelor ar fi fost mai bogat. Este necesar ca profesorii de matematică să-şi intensifice participarea la etapele următoare ale olimpiadei.

Pe baza constatărilor făcute cu ocazia desfăşurării primei etape a olimpiadei se vor lua, desigur, măsuri ce vor asigura o şi mai bună desfăşurare a etapelor următoare — faza locală a olimpiadei de fizică, ce va avea loc duminică 12 februarie, fazele regionale la matematică şi la fizică ce se vor desfăşura la 23 martie şi faza finală, ce va avea loc la 23—25 aprilie.

V. Manolache

Cresc exigenţele faţă de nivelul predării

A instrui şi educa constructori ai socialismului şi comunismului, oameni înaintaţi, cu larg orizont cultural, cu bogată pregătire ştiinţifică şi practică, cu înalte trăsături morale — înseamnă a desfăşura în şcoală o activitate care să se caracterizeze prin temeinicie şi profunzime.

Învăţătorilor şi profesorilor din şcolile patriei noastre le sînt asigurate condiţii pentru a duce o astfel de muncă. Pregătirea pe care o primesc în şcoli şi facultăţi, precum şi variatele forme ale muncii metodice şi de perfecţionare la care participă ulterior, grija pentru înarmarea lor ideologică, asigură condiţii ca ei să răspundă cu cele mai bune rezultate sarcinilor puse de instruirea şi educarea elevilor.

Roadele obţinute în munca de învăţămînt prin aplicarea directivelor de partid sînt permanent valorificate pentru noi şi mai mari succese viitoare. Şi succesele acestea sînt realităţi pe care le constatăm cu toţii în examenul cel mai înalt, cel mai exigent dat de tinerii crescuţi în şcoli — activitatea lor după absolvire într-un sector sau altul al frontului construcţiei socialismului. Tinerii absolvenţi fac cinste şcolii. Ei sînt oameni harnici, înflăcăraţi de elan patriotic, pricepuţi. Dintre ei se ridică tot mai numeroşi fruntaşi în muncă.

Congresul al III-lea al partidului a mobilizat întregul nostru popor, pe toţi oamenii muncii în lupta dîrză, hotărîtă pentru colitate tot mai înaltă. Înscrisă printre obiectivele de frunte ale fiecărui sector al învăţămîntului, sarcina trasată de partid a pus în acţiune masele de oameni ai şcolii, a dus la iniţierea de noi acţiuni menite să întărească procesul instructiv-educativ, să ridice nivelul său. Preocuparea oamenilor din învăţămînt este îndreptată cu stăruinţă spre activitatea şcolară de bază — lecţia. Condiţiile tot mai bune create şcolii noastre permit să crească încă mai mult în momentul de faţă exigenţa faţă de nivelul predării.

Calitatea procesului de instruire şi educare cere din partea cadrelor didactice o stăruitoare, o neîntreruptă grijă pentru a face accesibile elevilor cunoştinţele care sînt prevăzute în programele de învăţămînt. Gradul în care sînt însuşite cunoştinţele de către elevi este măsura calităţii predării. Însuşirea cunoştinţelor impune folosirea unor metode care să poarte în ele acea forţă menită să le fixeze în mintea elevilor, să le facă să rodească apoi în activitatea lor practică. Pentru ca materialul lecţiei să se adauge la zestrea intelectuală a elevului — arată metodica — trebuie, printre altele, să chibzuieşti bine şi să stabileşti un volum raţional de cunoştinţe, pe care să le faci înţelese din clasă.

Am asistat recent la o şedinţă de consiliu pedagogic. Se discuta despre nivelul de pregătire al elevilor şi despre măsurile pe care urmează să le ia şcoala pentru continua lui ridicare. S-au făcut referiri generale la folosirea materialului didactic, la schimbul de experienţă între profesori, la interasistenţe, la volumul şi conţinutul temelor pentru acasă, s-au formulat cerinţe bine cunoscute de profesorii şcolii, dar nu s-a oprit nimeni la nici un aspect concret al predării, nu s-a făcut nici o referire la conţinutul lecţiilor, care determină, de fapt, nivelul de pregătire al elevilor, nu s-a pomenit o vorbă despre lipsurile predării.

Cînd se analizează situaţia la învăţătură şi se stabilesc măsuri pentru îmbunătăţirea ei, nu poate fi trecut cu vederea un element atît de important ca nivelul predării. În neajunsurile predării sînt cuprinse, desigur, atît dozarea nejudicioasă a volumului de cunoştinţe ce trebuie transmis elevilor, cît şi lipsurile propriu-zise de conţinut, care privesc nivelul ştiinţific, ideologic al lecţiilor şi metodele de predare.

Din lipsurile existente în predarea lecţiilor izvorăsc multe neajunsuri în munca elevilor. A încărca lecţia cu amănunte şi date neesenţiale înseamnă a crea multe greutăţi în pregătirea lor. Pe de o parte, lecţia ţinută de profesor rămîne la suprafaţă, neexplicată în profunzime şi elevul trebuie să facă singur efortul pentru a înţelege ceea ce ar fi trebuit să înţeleagă în clasă, iar pe de altă parte el trebuie să parcurgă un material prea vast, să memoreze şi ceea ce nu este esenţial sau ceea ce nu corespunde puterilor lui. Se prelungeşte astfel neîngăduit de mult timpul de pregătire al elevului la materia respectivă şi, bineînţeles, cunoştinţele tot nu sînt bine însuşite. Dar a prelungi timpul de pregătire la o materie înseamnă a-l pune pe elev în situaţia de a neglija alte obiecte de învăţămînt. Deci el rămîne în urmă la învăţătură. Elevul este, pe de o parte obosit şi, pe de altă parte, nu poate învăţa temeinic, nu poate să adîncească, să-şi fixeze materia predată în minte.

Toate aceste aspecte trebuie analizate de un colectiv care are de rezolvat problema îmbunătăţirii pregătirii elevilor. Aplicînd măsurile generale care sînt recomandate şcolilor, colectivele pedagogice au datoria să stabilească, pe baza unei analize atente, măsuri care să contribuie la răspîndirea metodelor şi experienţei înaintate, la îmbunătăţirea stilului de muncă din şcoala respectivă. Măsurile trebuie să aibă în vedere activitatea concretă din şcoală. Discuţiile „în general" nu aduc cele mai bune roade.

Sîntem chemaţi să ridicăm nivelul predării, să ducem o muncă de profunzime în şcoală, pentru ca elevii să-şi însuşească temeinic cunoştinţele de bază ale fiecărei materii de învăţămînt. Sîntem chemaţi să ridicăm mereu mai mult nivelul lecţiilor, să-i pregătim tot mai bine pe elevi fără a le solicita eforturi peste puterile lor, fără a le răpi din timpul destinat odihnei şi recreării. Temeinicia pregătirii elevilor să fie asigurată prin măiestria noastră pedagogică.

E. Cojocaru

La cercurile pedagogice

Cercul pedagogic al profesorilor de matematică şi fizică din şcolile raionului Piatra Neamţ desfăşoară o activitate rodnică îndreptată spre continua îmbunătăţire a muncii cadrelor didactice de specialitate. Referatele prezentate în cadrul consfătuirilor organizate de acest cerc, ca şi discuţiile purtate pe marginea lor, contribuie mult la răspîndirea şi generalizarea metodelor înaintate de predare a matematicii şi fizicii.

Recent cercul pedagogic al profesorilor de matematică şi fizică din raionul Piatra Neamţ a organizat participarea membrilor săi la o lecţie deschisă de geometrie. Lecţia, care a fost predată la clasa a VII-a a Şcolii de 7 ani din comuna Stejaru, a fost urmată de referatul „Hidrocentralele şi funcţionarea lor", prezentat de un inginer de la Uzina hidroelectrică Stejaru. Profesorii de matematică şi fizică au purtat discuţii vii, interesante, pe marginea lecţiei şi a referatului. Ei au făcut apoi o vizită la Uzina hidroelectrică din localitate.

Prof. N. Negrea
comuna Tărcău,
raionul Piatra Neamţ

★

Pe lîngă consfătuirile cu caracter de schimb de experienţă, cercul pedagogic al profesorilor de matematică şi fizică din raionul Orşova organizează numeroase discuţii pe teme ştiinţifice, recenzii ale unor cărţi din domeniul matematicii, fizicii, tehnicii etc.

Bunăoară, la ultima consfătuire a cercului pedagogic s-a vorbit despre realizările savanţilor sovietici N. Basov şi A. Prohonov, distinşi cu premiul Lenin, care au demonstrat că generarea şi amplificarea undelor radio se poate realiza şi cu ajutorul moleculelor. Recenzia cărţii noi apărute „Dezvoltarea ideilor fundamentale ale fizicii" a completat programul deosebit de interesant al acestei consfătuiri.

Prof. Florica Mageriu
Orşova

Activitate intensă

Cadrele didactice de la Şcoala elementară din satul Babaşa, raionul Lugoj, desfăşoară o activitate intensă în întîmpinarea alegerilor de deputaţi pentru Marea Adunare Naţională şi pentru sfaturile populare.

La „Casa alegătorului" din comună, de pildă, învăţătorii şi profesorii organizează numeroase convorbiri cu sătenii, popularizînd realizările regimului nostru democrat-popular, lămurind prevederile legii şi decretului cu privire la alegerile de deputaţi în Marea Adunare Naţională şi sfaturilor populare etc. Cu sprijinul învăţătorilor şi profesorilor s-au confecţionat panouri, se editează gazete de stradă.

De asemenea, ei au contribuit la organizarea unei brigăzi artistice de agitaţie şi a unei echipe de dansuri populare care dau spectacole la Casa alegătorului şi pe scena căminului cultural.

Vasile Cica
comuna Babaşa,
raionul Lugoj

Învăţătorii şi profesorii din comuna Căzăneşti, regiunea Bucureşti desfăşoară o bogată activitate culturală în rîndurile ţăranilor muncitori. În clişeu: unul din profesorii şcolii din comună vorbind, la căminul cultural, în faţa tinerilor săteni

Citirea unui text literar în clasele I—IV

O problemă care ridică adesea dificultăţi în munca învăţătorilor ce predau la clasele I—IV o constituie predarea lecţiilor de citire a textelor literare. De multe ori aceste lecţii se realizează nediferenţiat în raport cu cele de citire a unui text „cu conţinut practic". Confuziile metodologice ce intervin aici au, de obicei, două cauze: identitatea obiectivelor fundamentale şi, în general, modalitatea de predare comună. În adevăr, indiferent de natura textului, lecţia de citire urmăreşte formarea deprinderilor de citire, precizarea, activizarea şi îmbogăţirea vocabularului, formarea priceperii de a înţelege un text citit şi de a-i putea reproduce conţinutul, dezvoltarea gîndirii logice şi a exprimării coerente, cu corolarul educativ al tuturor acestora. Apoi, tot indiferent de natura textului, obiectivele de mai sus se realizează prin „citire explicativă", adică — în linii mari — prin citirea şi prin comentarea sumară a textului, precedate de un moment de pregătire şi urmate de altul de fixare.

Cu toate aceste echivalenţe, natura textului (literară sau practic-ştiinţifică) determină obiective noi, diferenţiate, precum şi moduri particulare de realizare concretă a fiecăreia din etapele amintite.

La vîrsta pe care o au copiii din clasele I—IV, felului de a înţelege textul literar îi este caracteristică lipsa sentimentului ficţiunii, confundarea planului real cu acela al imaginii reflectate: copiii integrează faptele şi personajele din textul citit în realitatea aievea, dotînd cu atributele vieţii reale pînă şi alegoria sau miraculosul. Citirea reprezintă pentru ei pătrunderea în lumi mereu noi şi participarea intensă la întîmplările povestite. De aceea, perceperea directă şi vie a unor fapte, personaje, medii naturale sau sociale, trăirea unor emoţii şi sentimente sînt punctul de plecare în înţelegerea propriu-zisă a operei literare.

Citirea explicativă lărgeşte treptat cercul de reprezentări al elevilor, contribuind, prin activităţi de generalizare şi abstractizare — descoperirea semnificaţiei sociale sau morale a imaginii particulare, găsirea sumară a mijloacelor artistice prin care este realizată imaginea, aprecieri asupra concepţiei scriitorului — la formarea noţiunii de operă literară, lucru care se desăvîrşeşte pe alte trepte ale învăţămîntului. Tot ce ajută la înţelegerea textului literar ca atare — în limitele posibilităţilor vîrstei — constituie obiective speciale, care deosebesc citirea unui text literar de citirea unui text „cu conţinut practic".

Obiectivelor specifice le corespunde şi un mod aparte de desfăşurare a citirii explicative. S-ar putea stabili, în acest sens, cîteva principii metodologice determinate de natura textului literar. Textul literar reprezintă o unitate (de fapte, de idei, de concepţii). Cunoaşterea lui începe cu perceperea integrală a unităţii — percepere pregătită, de obicei, în partea introductivă a lecţiei — şi sfîrşeşte cu reconstituirea unităţii. Prima percepţie, insuficientă, urmează a fi adîncită prin analiză, prin descompunerea unităţii în elemente (momente ale acţiunii, tablouri, idei, stări sufleteşti, personaje şi relaţii între ele etc.). Scopul descompunerii constă nu numai în înţelegerea şi memorarea — într-o înlănţuire logică — a conţinutului (ca în textele care cuprind cunoştinţe practice), ci mai ales în aprofundarea impresiilor, a emoţiilor şi sentimentelor, în interpretarea faptelor în lumina semnificaţiei lor sociale sau morale. Iar reconstituirea unităţii, în ultima parte a lecţiei, nu înseamnă reproducerea simplă a conţinutului, ci presupune o serie de activităţi care continuă şi desăvîrşesc operaţia de generalizare şi de adîncire a imaginii particulare şi care recompun unitatea de impresii provocate de perceperea imaginii

Indicaţii clare pentru realizarea obiectivelor şi a principiilor de mai sus — cu aplicaţii la situaţii variate (text descriptiv, narativ sau dialogat, poezie lirică, fabulă, basm etc.) — se găsesc în Metodica predării citirii în şcoala elementară (clasele I—IV). **Dar cîteva exemple sînt necesare şi aici, pentru a înţelege spiritul discuţiei de mai înainte.**

Alieta Helaşvili **(clasa a IV-a) este una din figurile care îi impresionează puternic pe micii cititori. Înainte de a o cunoaşte — deci înainte de citirea textului — elevii trebuie să fie pregătiţi, introduşi în atmosfera de prietenie caldă care leagă pe copiii din ţările socialiste, cu implicaţiile educative ale relevării acestui fapt. Urmează citirea. Au sesizat oare copiii tîlcul povestirii ? O singură întrebare este suficientă pentru a ne putea da seama de aceasta : „De ce a plîns Alieta ?" Reluarea lecturii pe fragmente (ar fi destul două fragmente) îi apropie mai mult pe copii de fetiţa orfană. Textul, sumar, poate fi folosit ca izvor de variate asociaţii şi evocări (toate avînd scopul să adîncească emoţia şi sentimentele primei percepţii) : grozăvia războiului, eroismul armatelor sovietice, lupta lor pentru eliberarea popoarelor, viaţa în familia Alietei după primirea tristei veşti a morţii tatălui ei, amintirea neştearsă din sufletul fetiţei, demnitatea cu care-şi ascunde durerea etc. Întreaga activitate cu clasa se subordonează reluării şi sublinierii semnificaţiei acestei mici povestiri : Alieta este imaginea suferinţelor nenumărate pe care omenirea le-a îndurat în urma agresiunii hitleriste şi întruchiparea legăturilor care unesc poporul romîn cu poporul sovietic.**

Important este ca aşa-numita „activitate în legătură cu planul unei bucăţi literare" să nu absoarbă tot timpul destinat analizei, să nu dizolve analiza, cum se întîmplă adesea. Planul este nu scopul descompunerii unităţii, ci un mijloc de a adînci înţelegerea textului. De multe ori planul nici nu este necesar. Primăvara **(clasa a II-a),** Bărăganul **(clasa a III-a), Pe** valea Bistriţei **(clasa a IV-a) sînt numai cîteva exemple de texte în care insistenţa asupra planului ar anula iremediabil valorile literare şi educative cuprinse. Şi nu numai descrierile sau poeziile lirice se pot dispensa de un plan scris la tablă, ci şi unele naraţiuni. În măsura în care constatăm că momentele acţiunii, de obicei puţine, sînt clare în reprezentările elevilor, timpul pe care l-am consuma cu scrierea lor (caligrafică !) la tablă ar putea fi întrebuinţat mult mai fructuos pentru adîncirea sentimentelor, pentru înţelegerea semnificaţiei faptelor etc. În predarea textului Ţara fără bătrîni de exemplu (clasa a II-a), care are o acţiune simplă, întocmirea planului s-ar putea reduce la înşirarea orală a celor cîtorva momente. În felul acesta timpul ar îngădui stimularea discuţiilor în jurul ideii etice de bază.**

În concluzie, citirea explicativă nu este un pat al lui Procust. Fiind o formă, o modalitate formală de realizare a unui conţinut, ea se adaptează la cerinţele acestuia, şi nu invers. Citirea explicativă nu trebuie să niveleze deosebirile de natură dintre textele cuprinse în manualele de citire — nu trebuie să niveleze nici măcar deosebirile dintre textele literare — ci, dimpotrivă, este menită să scoată în relief deosebirile, să le valorifice în direcţia sarcinilor impuse de natura textului, de conţinutul lui.

B. Georgescu şi M. Ionescu

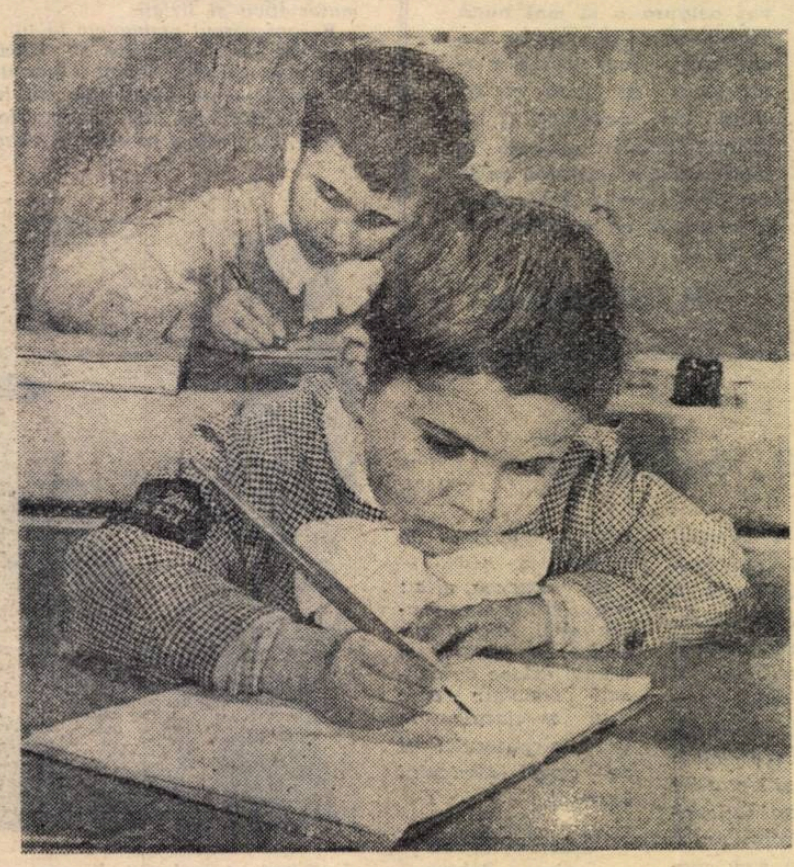

Dic tare

DISCUŢII

Observaţii asupra abecedarului

Prin felul cum este conceput, prin conţinutul lecţiilor pe care le cuprinde, prin structura şi ordinea acestora, prin ilustraţii abecedarul influenţează în mod hotărîtor asupra muncii instructiv-educative în clasa I. De valoarea şi calitatea abecedarului depinde în mare măsură cît de bine vor învăţa elevii mai tîrziu, care vor fi rezultatele ce le vor obţine de-a lungul anilor de şcoală. Aşa se şi explică de altfel interesul manifestat de cadrele didactice pentru dezbaterile purtate în coloanele gazetei noastre pe marginea abecedarului.

Pe lîngă articolele publicate, pe adresa redacţiei au sosit şi numeroase alte materiale în care mulţi învăţători îşi exprimă opinia în legătură cu felul cum va trebui să arate viitorul abecedar. Din cuprinsul lor se impun în primul rînd atenţiei unele păreri comune majorităţii cadrelor didactice. Aşa, de pildă, se subliniază faptul că faţă de ediţiile precedente actualul abecedar prezintă o evidentă îmbunătăţire în ceea ce priveşte concepţia pedagogică, conţinutul lecţiilor şi forma prezentării. Totodată, însă, învăţătorii sînt unanimi în a recunoaşte că exigenţele mereu crescînde ale procesului de învăţămînt impun revizuirea acestui abecedar elaborat încă din anul 1955.

Departe de a se mărgini la simpla constatare a acestei necesităţi, învăţătorii, bazîndu-se pe experienţa dobîndită în practica muncii cu actualul abecedar, fac observaţii şi propuneri concrete în dorinţa de a sprijini pe cei care se vor îngriji de redactarea viitorului abecedar. De exemplu, învăţătorul Paul Paraschivescu de la Şcoala de 7 ani din Chetriş, raionul Bacău, stăruie asupra predării silabelor închise. Silabele **mac, rac,** arată dînsul, sînt introduse fără să apară ca o completare a silabelor directe şi inverse. Pentru ca citirea cuvintelor formate din trei silabe să prezinte o cît mai mică dificultate faţă de citirea cuvintelor formate din două silabe — continuă tov. Paraschivescu — ar fi necesar ca la început să se procedeze prin complicarea cuvintelor alcătuite din două silabe cunoscute de elevi, ca în exemplul de la pagina 34 (luna — aluna). Abecedarul este însă inconsecvent în această privinţă, întrucît în lecţiile următoare nu se mai găsesc decît cîteva cuvinte cu aceeaşi structură.

Faptul că nu se predau toate elementele grafice înainte de a se trece la predarea literelor este subliniat ca negativ de învăţătorul Ştefan Sanda din comuna Livada, raionul Oaş. Acelaşi învăţător menţionează dificultăţile care provin din aceea că literele mari de mînă nu sînt predate o dată cu cele de tipar. „A" mare de tipar, de exemplu, se predă în lecţia de la pagina 13, pe cînd aceeaşi literă scrisă de mînă apare abia în lecţia de la pagina 21. Acelaşi lucru se întîmplă şi cu alte litere ca U, N, E. Situaţia este complicată prin faptul că între timp în abecedar se întîlnesc nume ca Ana, Ene, Nana, a căror iniţială este o majusculă de tipar şi copiii nu cunosc corespondentul „de mînă" al acesteia.

Ocupîndu-se de ilustraţii, două învăţătoare, Emilia Rîncu şi Eugenia Covăceanu de la Şcoala de 7 ani din Oneşti, propun ca în locul ilustraţiei de la pagina 5 — „Amintiri despre vară" — să se introducă cîteva pagini cu imagini din care să se vadă cum îşi petrec copiii vacanţa într-o tabără, cum participă pionierii la strîngerea spicelor de pe ogoarele G.A.C. Aceste pagini ar putea sluji şi pentru introducerea acelor elemente grafice a căror lipsă s-a făcut simţită (liniile în formă de bastoane lungi pe trei spaţii, în formă de bici pe două şi trei spaţii, jumătăţile de oval).

Asupra ilustraţiilor se opreşte şi învăţătorul Constantin Cheznoiu din comuna Arcani, raionul Tg. Jiu. La pagina 53 — arată el — ilustraţia nu se află în deplină concordanţă cu textul. Or, ilustraţia ar trebui nu numai să redea cît mai exact conţinutul textului, ci şi să-l întregească, să sublinieze idei pe care acesta nu le-a putut cuprinde. Textul vorbeşte despre munca unui ţăran pe ogorul gospodăriei colective. Dar ilustraţia este departe de a-i ajuta pe elevi să-şi formeze o imagine despre ce înseamnă marele ogor al gospodăriei colective. Ar fi greu de asemenea să ne dăm seama din această imagine că munca în gospodăria colectivă se face în comun. Ţăranul cară singur gunoi folosindu-se de un car cu doi boi. La fel, în ilustraţia de la pagina 47, căsuţa mică, joasă, acoperită cu stuf şi avînd în curte doar cuşca lui Ursei nu aminteşte nimic despre aspectul gospodăriei unui ţăran colectivist din zilele noastre.

Tot la calitatea ilustraţiilor se referă şi tov. Gh. M. Ioncea, învăţător în comuna Urzicuţa, raionul Băileşti, care arată că la pagina 27 ilustraţia pretinde a reda două unelte diferite (o casma şi o lopată) fără să le deosebească însă prin ceva. În ilustraţia de la pagina 36 se află un spic de grîu atît de mic încît seamănă cu grîul sălbatic, deşi este ştiut că în momentul de faţă noi cultivăm grîu cu spic ramificat sau grîu foarte productiv. În textul de la pagina 41 se spune : „tata cu Toma urcă pe munte", dar din ilustraţie se vede că ei merg avînd muntele în spate, nici de cum în faţă.

După cum vedem, observaţiile cu privire la abecedar sînt multiple şi variate. Fiind rezultatele unei experienţe, ele pot constitui un binevenit ajutor pentru cei ce vor redacta noul abecedar.

O tradiţie valoroasă

Cadrele didactice ale Centrului şcolar agricol nr. 1 din Turda se mîndresc cu o tradiţie valoroasă : aceea de a îmbina strîns munca de pregătire profesională a elevilor lor — viitori horticultori — cu orientarea acestora către cercetarea ştiinţifică, de a sădi în sufletul fiecărui elev năzuinţa către o activitate creatoare.

Un exemplu deosebit de grăitor în această privinţă îl constituie activitatea care se desfăşoară acum în serele centrului şcolar — vaste grădini sub bolţi de sticlă, care se întind pe o suprafaţă de peste 1.600 m.p.

„Serele acestea sînt pentru noi în acelaşi timp şi laboratoare şi ateliere de producţie" — ne explică tovarăşul inginer Aron Popa, directorul centrului şcolar. În interiorul acestor vaste dreptunghiuri, în care vara domneşte veşnic, întîlnim o adevărată grădină botanică, cu sute de soiuri de plante. Fiecare metru de teren este valorificat la maximum. De îndată ce se recoltează o plantă, alta îi ia locul. În sute de ghivece, răsadurile de legume de seră, de flori şi de plante ornamentale aşteaptă să fie aşezate în brazdele libere.

Pe primul plan al activităţii desfăşurate în cadrul serelor stă desigur pregătirea elevilor cu privire la desfăşurarea activităţii de iarnă în domeniul horticulturii şi legumiculturii. Prin rotaţie, elevii horticultori sînt deprinşi să execute lucrări în condiţiile specifice producţiei în această perioadă : îngrijirea răsadurilor, transplantarea lor, tratarea cu îngrăşăminte chimice, reglarea temperaturii şi a umidităţii în sere, recoltarea plantelor ornamentale şi a legumelor de seră, ambalarea lor pentru a fi transportate.

În acelaşi timp serele sînt şi un adevărat laborator de experienţă, în care se desfăşoară aplicaţii practice la toate disciplinele de specialitate. Bunăoară, aici se fac diferite experienţe comparate privind înmulţirea plantelor, se efectuează altoiri asupra plantelor citrice şi a arbuştilor ornamentali ; se aplică diferite îngrăşăminte chimice, se urmăreşte dezvoltarea culturilor acvatice etc.

Dar oricît de spaţioase sînt serele, ele sînt mult prea strîmte pentru amploarea activităţilor necesare în vederea pregătirii viitorilor horticultori. Desfăşurarea acestor activităţi cere zeci şi zeci de hectare de teren. De aceea nu-i de mirare că profesorii şcolii aşteaptă cu nerăbdare anotimpurile calde, pentru care şi-au pregătit din vreme planurile de activitate. Profesorul Mihail Ghiuţă, de exemplu, care predă disciplina „protecţia plantelor", şi-a propus să organizeze cu elevii studierea vegetaţiei Cheilor Turzii şi a măsurilor de protecţie a pomilor împotriva endosigmei inequalis-rapînul merilor. Proiectele lui se întemeiază pe bogata experienţă dobîndită în pregătirea a numeroase serii de absolvenţi, care au fost antrenaţi încă din primii ani de studii în munca de cercetare ştiinţifică. „Absolvenţii şcolii noastre — ne spune profesorul Ghiuţă — sînt horticultori îndrăzneţi, adevăraţi adepţi ai miciurinismului, care năzuiesc spre înnoire şi nu se tem să pornească pe căi nebătătorite".

Printre numeroasele lucrări de specialitate aflate în biblioteca şcolii se află şi cîteva volume, impresionante ca dimensiuni, care cuprind rezultatele activităţii desfăşurate de prof. Ghiuţă cu elevii. Sînt în special studii şi atlase editate în ultimii ani, privind răspîndirea cecidiilor în ţara noastră. La acestea se vor adăuga curînd volumele despre noile lucrări pe care le efectuează cu actualele serii de elevi.

În aceeaşi bibliotecă a şcolii se găsesc numeroase alte volume de studii în domeniul floriculturii şi dendrologiei, redactate de alţi profesori ai şcolii — inginerii Avram Popa, Iolanda Ogruţan etc. Şi lucrările lor sînt rodul îmbinării muncii didactice cu activitatea de cercetare ştiinţifică.

Rezultatul cel mai valoros al muncii desfăşurate de Centrul şcolar agricol nr. 1 din Turda îl constituie însă seriile de horticultori harnici şi pricepuţi care lucrează în întreaga ţară, desfăşurînd o activitate rodnică, creatoare.

Al. C.

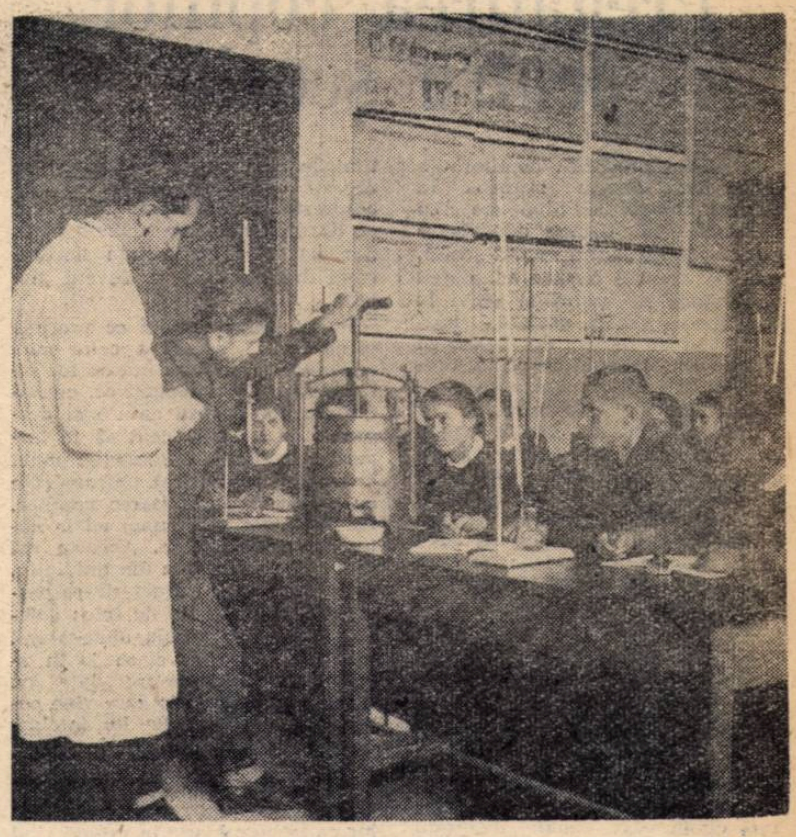

Centrul şcolar Drăgăşani. Lecţie practică de vinificaţie

Problemele cu date din producţie

Rezolvarea cu ucenicii a unor probleme cu date din producţie, prin utilizarea largă a elementelor cunoscute de ei în activitatea pe care o desfăşoară în întreprindere reprezintă, fără îndoială, o formă deosebit de eficace şi interesantă de legare a studiului teoretic de practică. De aceea folosesc adesea asemenea probleme în lecţiile de fizică tehnică pe care le predau la Şcoala profesională mecano-navală din Giurgiu.

Bunăoară, predînd lecţia „Legea lui Joule-Lenz şi aplicaţiile tehnice ale acestei legi", am folosit probleme cu date din producţie atît la verificarea cunoştinţelor din lecţia anterioară şi la legarea acestora de tema nouă, cît şi la fixarea principalelor cunoştinţe pe parcursul expunerii şi după predarea lecţiei în întregime. Astfel verificînd cunoştinţele elevilor cu privire la lucrul mecanic, putere, energie electrică am pus accentul, fără a neglija bineînţeles definiţiile, pe rezolvarea a două probleme care erau în măsură să evidenţieze clar cunoştinţele elevilor în acest domeniu şi posibilităţile lor de a le folosi practic. Prima problemă se referea la calcularea curentului electric consumat de electromotorul unei raboteze cu o putere de 7,5 Kw şi o rezistenţă de 300 ohmi. În a doua problemă pe care am dat-o spre rezolvare elevilor se cerea aflarea puterii în C.P. a electromotorului unui strung la care degroşarea unei piese durează 5 minute şi necesită un consum de energie de 0,4 Kwh.

Pornind de la cunoştinţele puse în evidenţă cu ajutorul acestor probleme am putut trece firesc, cu ajutorul unor întrebări, la tema lecţiei noi — „Legea lui Joule-Lenz". Iată cîteva din aceste întrebări : „Ce se întîmplă cu corpurile asupra cărora se efectuează un lucru mecanic ?" ; „Ce se întîmplă cu conductorul prin care trece un număr de electroni ?" ; „De cine depinde energia pe care o cedează electronii conductorului ?"

În continuare lecţia s-a referit la explicarea ştiinţifică a încălzirii unui conductor atunci cînd este străbătut de electroni, ca urmare a ciocnirii acestora cu particulele de materie ale conductorului. Apoi a fost stabilită relaţia dintre unităţile de lucru mecanic ale curentului şi unităţile de căldură : 1 Kcal = 427 Kgm ; 1 Kgm = 9,81 jouli ; 1 Kcal = 427 × 9,81 = 4180 jouli ; 1000 cal = 4180 jouli — ceea ce duce în ultimă instanţă la raportul 1 joul = 1 : 4,18 = 0,24 cal.

Pe baza acestor formule ucenicii au dedus singuri că lucrul mecanic de 1 joul va degaja o cantitate de căldură de 0,24 calorii, rolul meu fiind doar acela de a sublinia că acest raport se numeşte echivalent caloric Joule-Lenz.

Am stabilit apoi în ce constă această echivalenţă : $Q = 0{,}24\ W$ sau $Q = 0{,}24\ P\ t$, sau $Q = 0{,}24\ U\ I\ t$., sau $Q = 0{,}24\ R\ I^2\ t$, sau $Q = 0{,}24$ ro 1 $I^2\ t$.

Socotind că aceste cunoştinţe constituie baza însuşirii întregii lecţii, am căutat să le fixez printr-o problemă practică. Firească că în alegerea ei am ţinut seama ca legătura între datele acesteia şi cunoştinţele predate cu puţin înainte să fie cît mai evidentă, mai clară. Astfel, am cerut ucenicilor să calculeze cantitatea de căldură degajată de un bec electric cu o putere de 40 waţi care arde timp de 8 ore cu un randament de 5 la sută. În rezolvarea problemei ei au aplicat formula echivalenţei calorice : $Q = 0{,}24\ P\ t = 0{,}24 \times 40 \times 28.800 \times \frac{95}{100} = 262656$ cal ≈ 263 Kcal.

În partea a doua a lecţiei m-am ocupat de aplicaţiile practice ale efectului termic, începînd cu evoluţia iluminatului electric — de la arcul lui Petrov, realizat în 1802, pînă la lampa cu incandescenţă — şi continuînd cu siguranţele fuzibile şi aparatele de încălzire electrică. Şi aici problemele cu date practice au jucat un rol important. De pildă, o problemă simplă cu privire la topirea unei siguranţe datorită depăşirii intensităţii admise a curentului a atras atenţia ucenicilor asupra primejdiei pe care o prezintă asemenea depăşiri.

Evident, în explicaţiile cu privire la aplicaţiile practice ale efectelor termice am acordat întîietate exemplelor din activitatea întreprinderii în care îşi desfăşoară practica ucenicii : sudurii electrice şi diferitelor metode folosite în acest domeniu, cuptoarelor electrice cu tipurile respective — creuzetul electric, cuptorul cu arc şi cuptorul electrolitic — instrumentelor termice de măsură.

Şi în această parte a lecţiei am solicitat participarea directă a ucenicilor la lecţie prin intermediul unei probleme în care, pe baza unor date relatate în revistele tehnice, le-am cerut să calculeze creşterea randamentului la cuptorul electric al uzinelor „Steagul roşu" din Braşov prin aplicarea metodei moderne de turnare Duplex.

Am trecut apoi la fixarea generală folosind în această privinţă cîteva întrebări ca de pildă : „Care este legea lui Joule-Lenz" ; „Care este formula de bază a cantităţii de căldură emise de conductorii electrici" ; „Ce aplicaţii practice are efectul termic" etc. — precum şi două probleme de sinteză : „Ce cantitate de căldură degajă un bec de 250 Waţi în timp de o oră dacă randamentul este de 6 la sută" ; şi : „Să se afle rezistenţa unui cuptor electric care produce 24.000 Kcal. într-o oră şi al cărui consum de curent este de 200 A.". Asemenea probleme solicită atenţia elevilor şi le întipăresc în minte cunoştinţele de fizică tehnică sub forma unor raporturi între elementele funcţionale ale maşinilor şi agregatelor cu care lucrează.

Prof. T. Ruşanu
Şcoala profesională
mecano-navală din Giurgiu

Schimb de experienţă între şcolile profesionale speciale

La Galaţi a avut loc de curînd un schimb de experienţă între cadrele didactice care predau în şcolile profesionale pentru tineri deficienţi motori din Bucureşti, Oradea, Brăila şi Galaţi.

În cadrul schimbului de experienţă s-au predat cîteva lecţii deschise privitoare la modul cum se execută strunjirea unei suprafeţe profilate cu un cuţit prismatic lat, la reprezentarea prin desen a filetului STAS 700-49 şi la ajustarea prin răzuire a lagărului de pat de la un strung paralel. De asemenea, s-au purtat discuţii privitoare la metodele specifice care trebuie folosite în şcolile profesionale speciale la lecţiile de tehnologie, de desen tehnic şi de instruire practică.

Contribuind la lămurirea cadrelor didactice din şcolile profesionale speciale asupra unor probleme importante pe care le ridică înarmarea elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi temeinice de muncă, schimbul de experienţă recent organizat la Galaţi va ajuta la ridicarea nivelului activităţii din aceste şcoli, la mai buna pregătire a tinerilor care le frecventează.

Victor Radu
Galaţi

Lecţie de specialitate în cabinetul de tehnologie al şcolii tehnice a Grupului şcolar „Steagul roşu" din Braşov

Pregătirea copiilor pentru școală

Problema pregătirii copiilor din grupa mare pentru intrarea în clasa I trebuie să preocupe cu stăruință pe fiecare educatoare încă de la începutul anului școlar, căci de aceasta depind adaptarea mai rapidă a viitorilor elevi la noul mediu școlar, evitarea neajunsurilor ce decurg din faptul că aceștia sînt solicitați la un alt program decît cel cu care erau obișnuiți, la activități deosebite.

Înțelegînd acest lucru m-am străduit încă din toamnă să organizez cu copiii din grupa mare activități care să le dea posibilitatea să afle amănunte despre școală, despre viața care se duce acolo, despre îndatoririle pe care le au elevii și despre frumusețea acestor îndatoriri. Am făcut acest lucru, de pildă, arătîndu-le ilustrații ce reprezintă copiii la joacă în timpul recreațiilor, lecții în clasă, etc. Pe baza acestor imagini i-am ajutat să povestească lucruri legate de școală, ca să aflu ce cunoștințe au în legătură cu aceasta și să-mi dau seama de ceea ce trebuie să fac în continuare. Într-o etapă ceva mai avansată le-am prezentat fotografii care înfățișau copii scriind, citind, punîndu-și cărțile în ghiozdane etc.

Dar nu mă folosesc numai de fotografii. Povestirea unor întîmplări din școală, citirea unor poezii care vorbesc despre viața elevilor, relatările despre felul cum trebuie să se poarte în clasă copiii au venit și ele să ajute la pregătirea pentru școală a celor mici. În zilele care au urmat acestor lecturi și povestiri am organizat cîteva activități care s-au desfășurat așa cum se desfășoară activitățile în școală. I-am așezat pe copii cu fața la mine, le-am cerut să păstreze tăcerea, am căutat ca întreg colectivul să înceapă lucrul o dată și să-l termine în timpul rezervat activității respective. Se întîmplă adeseori — la activitățile de desen, la cele manuale etc. — ca micuții să uite să fie disciplinați, să mă cheme pentru a-mi arăta ce au realizat, sau pur și simplu să plece de la locul lor. Am folosit aceste prilejuri pentru a le arăta că la școală, unde vor merge în curînd, n-au voie să creeze dezordine în clasă, căci prin aceasta își tulbură în muncă colegii.

Cu mult interes privesc copiii vizitele în școală, pe care le organizez pentru a-i face să cunoască nemijlocit lucrurile despre care au aflat din fotografii sau din povestirile mele. Tot astfel, le trezește interesul și invitarea la grădiniță a unei învățătoare care le povestește despre școală, despre elevii ei, despre clasa în care învață aceștia, despre frumusețea vieții de școlar. De asemenea îi atrag întîlnirile cu școlarii la casa pionierilor. De obicei, cînd îi duc la casa pionierilor, copiii asistă la desfășurarea activităților din diferitele cercuri — de muzică, de coregrafie, desen etc. — bineînțeles, atît cît să nu-i obosească și să le poată menține treaz interesul. Întîlnirile cu pionierii ce au loc cu această ocazie se desfășoară sărbătorește și se încheie de obicei cu daruri făcute din ambele părți, dar mai ales cu dorința fiecărui copil din grupă de a deveni pionier.

În tot timpul anului ce precede plecarea la școală a celor mici mă preocup de dezvoltarea lor intelectuală, de îmbogățirea cunoștințelor lor despre natură și despre viața socială, caut să le formez o exprimare corectă din punct de vedere gramatical. Observațiile cu privire la dezvoltarea copiilor, făcute în tot acest timp mi le notez cu minuțiozitate. Aceasta mă ajută ca, la plecarea din grădiniță, să le pot face o caracterizare personală care să-i fie de folos colegului meu din școala elementară, învățătorul de la clasa I. În această caracterizare trec date cu privire la mediul din care vine copilul, la posibilitățile lui intelectuale, la felul cum s-a dezvoltat, la înclinațiile pe care le are, la felul lui de a fi, de a se manifesta, accentuînd asupra problemelor ce trebuie avute în primul rînd în vedere. Astfel învățătorul va avea posibilitatea să-și cunoască elevul încă din prima zi de școală și să-l cunoască în dezvoltarea lui.

În pregătirea pentru școală a copiilor din grupa mare are o mare importanță și legătura cu părinții. Preocupările educatoarei pentru îndeplinirea acestei sarcini trebuie să-și găsească continuarea în familie. De aceea îi îndemn pe părinți să le vorbească fiilor lor despre școală, le arăt cerințele mele față de copii, îi informez despre activitățile zilnice ale acestora pentru a evita eventualele contradicții între ceea ce li se cere la grădiniță, pe de o parte, și acasă, pe de altă parte.

Un moment important în viața copilului îl constituie desigur acela al plecării lui din grădiniță pentru a deveni elev. Desigur, acest eveniment sărbătoresc nu trebuie trecut cu vederea. Înainte de a mă despărți de copii le arăt că la școală vor găsi alți prieteni tot atît de buni ca aceia pe care i-au cunoscut la grădiniță, le spun, în cîteva cuvinte calde, cît de frumoasă e viața pe care o încep. La deschiderea cursurilor sînt conduși la școală de mine și de copiii mai mici, care le oferă flori și daruri.

Este foarte important ca noi, cei ce lucrăm în grădinițe, să menținem legătura cu școala și după ce copiii au fost — ca să spunem așa — predați noului colectiv pedagogic. Personal mă interesez de felul cum evoluează în continuare copii plecați din grupa mare, ce progrese fac, ce neajunsuri au. Acest lucru îmi folosește mult pentru orientarea activității din grădiniță în raport cu cerințele școlii.

Maria Neculce
educatoare Brăila

În jurul colegilor care știu să cînte la diverse instrumente se adună adesea elevii iubitori de muzică.

În sala „grupei mari", la Grădinița de copii nr. 27 din raionul 1 Mai — București

Oră de dirigenție sau lecție de literatură?

Cu cîtva timp în urmă, la cercul pedagogic al diriginților din orașul Botoșani a avut loc o oră de dirigenție model, cu tema „Discutarea romanului „Pămînt desțelenit" de Mihail Șolohov și importanța educativă a acestuia". Ora a fost condusă de profesoara L. Schifter, dirigintă la clasa a IX-a.

După ce elevii au prezentat amîndouă volumele romanului, scoțînd în evidență însemnătatea anului marii cotituri în istoria poporului sovietic, trecerea în masă a țărănimii muncitoare din U.R.S.S. în colhozuri și apoi întărirea economică și organizatorică a acestora, sub conducerea P.C.U.S., au început discuțiile. Sub îndrumarea dirigintei, elevii au urmărit patru probleme: caracterizarea personajelor, valoarea literară a romanului, influența lui asupra literaturii noastre și sarcinile care revin tineretului, elevilor clasei, în legătură cu desăvîrșirea construirii socialismului în țara noastră, în lumina hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R.

Nu încape îndoială că discuțiile libere din orele de dirigenție pornite de la fapte semnificative de viață luate din cărțile de literatură pot contribui mult la educarea elevilor. A le da însă acestora să studieze pentru ora de dirigenție un roman — poate chiar de la o săptămînă la alta — a le cere să-l analizeze în ora de dirigenție înseamnă, de fapt, a ține o lecție nu prea deosebită de lecția de literatură — prin urmare a-i supune la un efort în plus în intervalul dintre cele două ore de dirigenție și a-i solicita mai mult decît e necesar.

Mult mai indicate sînt convorbirile ce se pot purta plecînd de la un amănunt — un fapt, o frază, un gest — luat din cărțile citite de școlari și raportat la fapte din propria lor viață. Totul este ca dirigintele să știe să aleagă acel fapt plin de semnificație, să știe să brodeze în jurul lui o discuție firească, vie, substanțială, din care elevii să tragă concluzii.

Se întîmplă însă destul de des ca diriginții ce predau, ca profesori, o anumită specialitate — îndeosebi literatura sau istoria — să transforme orele de dirigenție în adevărate lecții la disciplina lor. Ba se întîmplă aceasta, deși pare destul de curios, și cu diriginți care predau alte specialități: fizică, chimie, matematică, științe naturale. Se mai întîlnesc cazuri cînd, sub pretextul unei teme ca, de exemplu, „Figuri de oameni de știință din trecut", să asiști în ora de dirigenție la o lecție de fizică, chimie ș.a.m.d. Și astfel, în loc ca, pornindu-se de la un fapt concret, să se poarte discuții cu caracter social-politic sau etic, asiști uneori în orele de dirigenție la lecții propriu-zise

Ora de dirigenție trebuie să-și păstreze însă caracterul specific. Desigur, rețete-șablon în ce privește desfășurarea discuțiilor ce trebuie purtate în cadrul ei nu se pot da. Depinde de pregătirea și priceperea pedagogului, de nivelul lui ideologic, politic și de cultură generală, de fantezia și inteligența lui, ca discuția să capete consistență, să suscite interesul elevilor și să exercite asupra lor o influență cît mai puternică. În orice caz însă ora de dirigenție nu trebuie să devină o lecție obișnuită cu toate implicațiile ei.

A. C.

FILMELE și educarea tineretului

Există o problemă care mă frămîntă de mult — și aceasta pentru că m-am izbit de ea de multe ori.

Este vorba de influența educativă sau mai puțin educativă pe care o au filmele asupra copiilor și tineretului.

Filmul este unul din mijloacele cele mai eficiente în educația celor mici. El acționează multilateral asupra copilului, care vede imaginile, le trăiește, participă cu toată ființa la acțiunea prezentată pe ecran. Se știe ce urme adînci lasă în sufletele copiilor un film bun. Se știe ce influență binefăcătoare au asupra lor eroii pozitivi pe care îi cunosc din filmele create anume pentru ei. Înțelegîndu-i, copiii vor să-i imite, vor să fie ca ei. Și încearcă: în viața de toate zilele, la școală, acasă, între ei, nu o dată i-am auzit spunînd: „Eu sînt Timur", „Și eu Trubaciov".

Ce se întîmplă însă cu puzderia de elevi ce vizionează filme pentru adulți cu consimțămîntul părinților, uneori duși chiar de aceștia? Reușesc ei să înțeleagă just, în adevărata semnificație, faptele ce se succed pe ecran, să desprindă în esență învățătura pe care vrea să o pună în evidență filmul? Nu cumva prin vizionarea de filme ce nu li se adresează, preocupările copiilor sînt canalizate în alte direcții decît aceea dorită? Mă gîndesc cît a putut înțelege și ce preocupări i-a putut trezi unei fetițe de vîrsta școlii elementare filmul „Nopțile Cabiriei" la care am văzut-o deunăzi împreună cu mama ei în sala unui cinematograf? Sau ce au înțeles școlarii în vîrstă de 13-14 ani veniți în număr mare să vadă filmul „Prietene de noapte" ce se juca cu mai mult timp în urmă?

Pentru considerentele de mai sus, cred că nouă, pedagogilor, nu trebuie să ne fie indiferent dacă elevii vizionează filme și piese de teatru ce li se adresează sau obișnuiesc să le guste și pe cele destinate adulților, oamenilor cu experiență de viață. De aceea, îndemn pe colegii mei la o supraveghere mai atentă a copiilor și cînd este vorba de vizionarea spectacolelor și la lămurirea mai amănunțită a părinților asupra acestei probleme.

Prof. Aurora Ardeleanu
Casa pionierilor — Oradea

Din activitatea unui lectorat pentru părinți

Lectoratul, această formă pedagogică de muncă cu părinții, a căpătat în școala noastră, Școala medie nr. 1 din Caracal, încă din anul școlar 1958—1959, un vădit caracter de masă, datorită faptului că tematica expunerilor a avut mereu un conținut bogat, variat și interesant, că a existat o vie preocupare pentru crearea unor condiții materiale corespunzătoare desfășurării ședințelor.

La lectorat s-au prezentat conferințe pe teme cu conținut pedagogic axate pe fapte din viața școlii, a familiei, vizînd cerințele ce se pun în fața părinților în munca de educare a copiilor lor și în strîngerea legăturii cu școala.

În acest an școlar, de pildă, s-au ținut conferințe despre colaborarea dintre școală și familie, despre justa orientare profesională a copiilor, despre sprijinul familiei în organizarea muncii copiilor acasă, în pregătirea temelor, despre educarea tineretului în spiritul moralei comuniste.

De obicei, referatele sînt urmate de discuții în care părinții își împărtășesc experiența în legătură cu felul cum înțeleg să-și îndrumeze copiii și să-i supravegheze în timpul ce-l petrec în familie și societate. În cursul discuțiilor, unii părinți au cerut ajutorul școlii pentru rezolvarea unor situații mai dificile de ordin educativ. Alții ne-au ajutat să ne îmbunătățim munca, pornind de la faptele semnalate de ei. Bunăoară ne-au ajutat la îmbunătățirea orarului, la înlăturarea unor fenomene de supraîncărcare etc.

Datorită preocupării organizației de partid din școală, a direcției școlii și a colectivului pedagogic de a îmbunătăți continuu activitatea în cadrul lectoratului pentru părinți, această formă de muncă cu familia este apreciată și susținută din ce în ce mai mult de părinții elevilor din oraș și chiar din raion. Au existat — spre satisfacția noastră — cazuri cînd părinții veniți din sate situate la marginea raionului au cerut să li se comunice datele și temele ședințelor lectoratului pedagogic, pentru a putea să participe și ei la acestea.

I. Zamfirescu
Școala medie nr. 1
Caracal

Material didactic confecționat cu mijloace locale

Redresarea curentului alternativ

In studiul fizicii sînt numeroase cazurile cînd trebuie să folosim un curent continuu de un voltaj între 100—220 V. Spre exemplu, la lucrarea de laborator cu tema „Trasarea caracteristicii unei triode", la demonstrarea funcționării unui aparat de radio simplu cu lămpi etc.

Pentru a obține un asemenea curent ne-am gîndit să construim un panou demonstrativ cu ajutorul căruia să putem redresa curentul alternativ și să obținem un curent de un voltaj dorit. Acest panou ne-a folosit cu succes și în tratarea temei „Dioda și funcționarea ei ca redresoare" din cadrul capitolului „Oscilații și unde electromagnetice", care se predă în clasa a XI-a.

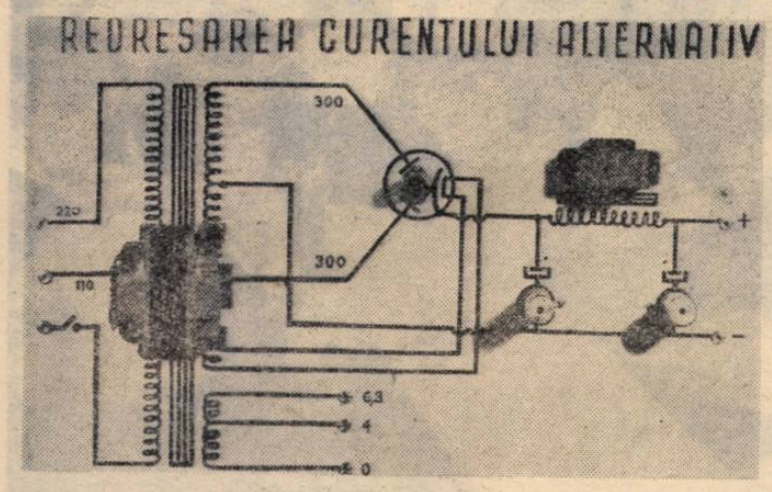

Principalele materiale pentru confecționarea acestui panou demonstrativ, așa cum se văd și în figura alăturată, sînt:

1) Transformatorul de rețea avînd circuitul primar bobinat pentru alimentarea de la rețeaua de curent alternativ de 220 V, cu o priză pentru a putea funcționa și la rețeaua de 110 V și trei bobinaje secundare ce furnizează respectiv 2 × 300 V — 70 m A pentru alimentarea anodică, 6,3 v — — 1 A pentru alimentarea filamentului redresoarei și 6,30 v — 2 A cu priză la 4 volți pentru încălzirea altor tuburi electronice.

2) tubul electronic — o dublă diodă cu catodă separată de tipul EZ 80, ce are rol de supapă electronică, nelăsînd fluxul de electroni să circule decît într-un singur sens și realizînd astfel redresarea. (Am ales lampa EZ 80 și un soclu ceramic, deoarece dimensiunile lor reduse contribuie la claritatea schemei pe care au fost montate aparatele pe panoul demonstrativ);

3) grupul de filtraj — format din doi condensatori electrolitici de 50 μF, la 350 V, și o bobină de șoc de .8 Henry.

Am ales modul de prezentare suprapus, ca în figura alăturată, deoarece plasarea pieselor direct pe schemă asigură o mai ușoară înțelegere a fenomenelor ce urmează să fie demonstrate. Dimensiunile panoului demonstrativ sînt de 70 x 50 cm. Culorile lui — fondul galben și liniile albastre — urmăresc să înlăture dificultățile de vizionare în clasă, chiar la o distanță de 6-8 m. Întrerupătorul și bucșele de conectare au fost puse în scopul unei manevrări mai sigure și mai comode a dispozitivului.

La bornele de ieșire a dispozitivului de redresare se obține un curent continuu cu tensiunea de circa 250 V, care, cu ajutorul unui potențiometru exterior, poate fi redusă la valoarea dorită. Menționăm de asemenea că redresorul astfel confecționat poate da un curent de maximum 70 mA, curent admisibil pentru tubul electronic EZ 80 folosit.

Curentul continuu obținut cu ajutorul acestui dispozitiv poate fi folosit cu succes pentru unele montaje experimentale de laborator din cadrul capitolelor din fizică privind electricitatea, oscilații și unde electromagnetice, structura atomului.

Mircea Gociman
și prof. T. M. Popescu
Școala medie nr. 6 Ploiești

De curînd s-a deschis în sala Consiliului local al Sindicatelor din bulevardul 6 Martie expoziția pe țară a bienalei de artă plastică a artiștilor amatori. Expoziția cuprinde și numeroase lucrări ale unor artiști plastici amatori din rîndurile învățătorilor și profesorilor.
În chenar: „Portret" — sculptură de prof. Arthur Hoffman, care a primit mențiune.

Calculul volumului unor prismatoide

Învățîndu-i pe elevi să calculeze volumul unor prismatoide contribuim la legarea de viață, de practică a cunoștințelor de matematică, deoarece prismatoidele sînt forme geometrice des întîlnite în viața de toate zilele, în producție. Au forme de prismatoide, de pildă, grămezile de nisip și alte materiale de pe șantierele de construcții, silozurile pentru prepararea nutreturilor verzi, anumite piese metalice din fabrici și uzine, acoperișurile unor case și altele.

Formula clasică $V = \frac{H}{6} \times (Q_1 + Q_2 + 4Q_0)$ pentru calculul volumului prismatoidului implică multe calcule. Deosebit de aceasta, ea nu oferă nici posibilitatea unei demonstrații practice. De aceea am căutat o altă metodă de calcul a volumului prismatoidului (cu baza un dreptunghi) cu ajutorul dimensiunilor.

Pentru ca demonstrația acestei metode să fie cît mai ușor înțeleasă de elevi am confecționat un prismatoid. Acesta poate fi construit din lemn sau din alt material, în așa fel încît diferitele lui părți să poate fi detașate (după planurile hașurate din fig. 1).

Pe prismatoidul astfel construit notăm: B = lungimea bazei mari (pe figură CC'); b = lungimea muchiei de sus (pe figură A A'); L = lățimea prismatoidului (pe figură BC); i = înălțimea (vezi figura nr. 1).

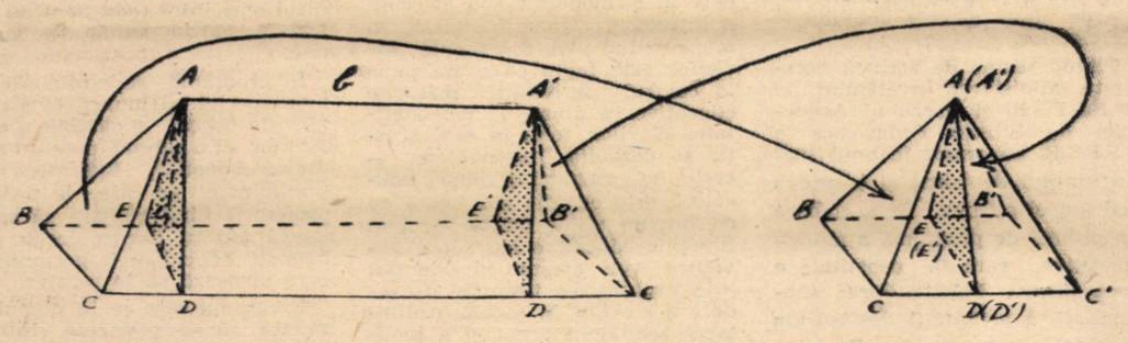

Fig. 1 *Fig. 2*

În funcție de dimensiunile prismatoidului, volumul piramidei A B C D' C' (fig. 2) este: $V_1 = \frac{Li(B-b)}{3}$ Volumul prismei ce a rămas după detașarea piramidei este: $V_2 = \frac{bLi}{2}$. Deci volumul prismatoidului rezultă din: $V = D\,E\,F$ și $A'\,B'\,C'\,D'\,E'\,F'$ este $V_1 = \frac{i(B-b)(2L+l)}{6}$ Volumul prismei A B D E A' B' D' E' este $V_2 = \frac{bi\,(L+l)}{2}$ De aici rezultă volumul prismatoidului A B C F A' B' C' F':

$$V = \frac{i\,(B-b)\,(2L+l)}{6} + \frac{bi\,(L+l)}{2} =$$

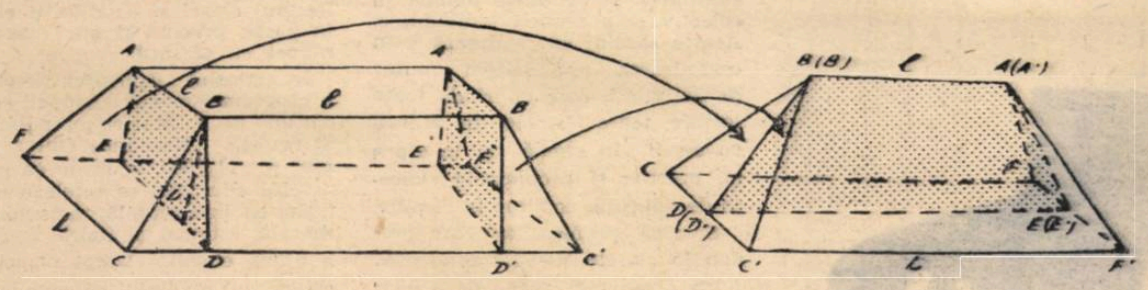

Fig. 3 *Fig. 4*

$$= \frac{Li\,(B-b)}{3} + \frac{bLi}{2} =$$

$$= \frac{2BLi - 2bLi + 3bLi}{6} =$$

$$= \frac{2BLi + bLi}{6} = \frac{Li}{6}(2B + b)$$

(Formula I).

Pentru a calcula volumul prismatoidului din fig. 3 se confecționează un prismatoid din același material și în același mod ca mai sus, în care notăm: B = lungimea bazei mari (pe fig. C C'); b = lungimea bazei mici (pe fig. B B'); L = lățimea bazei mari (pe fig. F C); l = lățimea bazei mici (pe fig. A B); i = înălțimea.

Prin muchiile A B și A' B' se duc planele A B D E și A' B' D' E' perpendiculare pe planul bazei. Rezultă două solide — A B C D E F și A' B' C' D' E' F' — și prisma A B D E A' B' D' E'. Prin alăturare, cele două solide dau un prismatoid de forma din fig. nr. 1, în care L devine B — b, iar 2 B + b devine 2 L + l.

Volumul prismatoidului din fig. 4, provenit din solidele A B C

$$= \frac{2BLi + Bli - 2bLi - bli}{6} +$$

$$+ \frac{3bLi + 3bli}{6} = \frac{2BLi + Bli}{6} +$$

$$+ \frac{bLi + 2bli}{6} \text{ deci}$$

$$V = \frac{1}{6}\left[B(2L+l) + b(L+2l)\right]$$

(Formula II).

Dacă în formula II înlocuim l = 0, obținem formula I. Deci, pentru prismatoide de forma celor din fig. 1 sau fig. 3 formula II este formula generală.

Dumitru Mîrzan
profesor la Școala de 7 ani din comuna Bujoreni, raionul R. Vîlcea

Alături de țăranii muncitori

Recent, sătenii din comuna Săcueni, raionul Tîrgoviște au trăit un eveniment deosebit de însemnat din viața lor. 430 de familii și-au unit pămînturile formînd o puternică gospodărie colectivă.

Cu prilejul acestei sărbători, cadrele didactice din satele Săcueni, Răzvad și Gura Ocniței, care au contribuit, prin munca lor obștească, la atragerea țăranilor muncitori pe făgașul agriculturii socialiste au organizat și susținut în comun un bogat program artistic. Acesta s-a bucurat de un deosebit succes în rîndurile sătenilor.

Prof. G. Diaconescu
Brănești, raionul Pucioasa

★ ★

În comuna Tarcău din raionul Piatra Neamț se desfășoară o bogată activitate culturală în rîndurile țăranilor muncitori. Învățătorii și profesorii aduc o contribuție însemnată la buna desfășurare a acestei activități. În comună funcționează mai multe cercuri de citit precum și cercuri agrozootehnice conduse de cadrele didactice de la Școala de 7 ani din localitate.

Activitatea căminului cultural este de asemenea sprijinită în mod activ de profesori și învățători, sub îndrumarea cărora s-a închegat o echipă de teatru și una de dansuri populare.

Recent, din inițiativa învățătorilor și profesorilor la căminul cultural din comuna Tarcău s-a organizat o serată literară. La serata literară ca și la programul artistic prezentat cu acest prilej, au participat peste 300 de săteni.

Prof. D. Negrea
comuna Tarcău, raionul Piatra Neamț

Bibliografie

M. ȘOLOHOV: Pămînt desțelenit — 2 volume. Ediția a VIII-a. Roman distins cu Premiul Lenin pe anul 1960. Traducere din limba rusă de Mihail Sevastos. Prefață de Ioan Grigorescu. 478 pag. vol. I.; 528 pag. vol. II. — 13,50 lei ambele volume.

E.S.P.L.A.-Cartea rusă

ALEXEI TOLSTOI: Gobelinul reginei Marie-Antoinette și alte povestiri. Traducere din limba rusă de A. Lambrino, I. Popovici, R. Tudoran, A. Ivanovschi, A. Steinberg și Al. Philippide. Colecția „B.P.T." nr. 56, 328 pag. — 5 lei.

Ed. pentru literatură

I. EFREMOV: Nebuloasa din Andromeda — roman. În românește de A. Rogoz și T. Berindei. Cuvînt înainte de I. Efremov. 400 pag. — 7,25 lei.

Ed. tineretului

VL. NEFED și I. STABOVOI: Cine-i primul? — piesă într-un act. În românește de Irina Popescu. Colecția „Teatru de amatori". 52 pag. — 1,35 lei.

E.S.P.L.A.

GEORGETA MORARU: Cîntrel. Ilustrații de Sorin Obreja. 60 pag. — 3,45 lei.

Ed. tineretului

* * * **Peisaje din Romînia — CARPAȚII.** Prefață de Tudor Arghezi. Introducere de prof. Mihai Iancu. 152 pag. — cu ilustrații — 70 lei (pînzat).

Ed. Meridiane

Din experiența școlii sovietice

Enciclopedie pentru copii

În Uniunea Sovietică au apărut primele 6 volume ale „Enciclopediei pentru copii", editată de Academia de științe pedagogice a R.S.F.S.R. pentru copiii de vîrstă școlară mijlocie și mare.

Așa cum se arată în introducerea Enciclopediei, aceasta a fost inițiată cu scopul de a-i ajuta pe elevi în îmbogățirea cunoștințelor. Ea este îndeosebi o lucrare de cultură generală, menită să satisfacă setea de cunoștințe a copiilor.

În total Enciclopedia va avea 10 volume, cuprinzînd cunoștințe despre natură, om și societatea omenească. Primul volum — „Pămîntul" — conține informații variate din domeniul geografiei fizice a lumii și al geografiei fizice generale. Se dau aici cunoștințe despre apariția și dezvoltarea științei geografice, despre legile naturii studiate de această știință și despre descoperirile geografice. Volumul II — „Scoarța și straturile de adîncime ale pămîntului. Lumea corpurilor cerești" — îl familiarizează pe tînărul cititor cu noțiuni de geologie și astronomie. Volumul III — „Numerele și figurile. Substanțele și energia" — este consacrat matematicii, fizicii și chimiei. Cel de al IV-lea volum — „Plantele și animalele" — îmbogățește cunoștințele de botanică și de zoologie dobîndite de copii în școală. Volumul V — „Tehnica" — cuprinde articole despre cele mai importante ramuri ale industriei moderne, despre tehnică, agricultură, transporturi, comunicații etc. Volumul VI — „Omul" — îi familiarizează pe cititori cu structura și funcțiile corpului omenesc și ale diferitelor lui organe. Sînt prezentate date cu privire la originea omului, la modul cum simte și gîndește acesta, la felul cum se dezvoltă gîndirea, la educarea voinței și a caracterului, la ocrotirea sănătății Volumul VII — „Din trecutul omenirii" — va fi consacrat descrierii vieții, luptei și muncii, descoperirilor și invențiilor popoarelor lumii în decursul vremurilor. Volumul VIII — „Literatura" — va da copiilor cunoștințe din domeniul creației literare, plasticii, muzicii, teatrului și cinematografului, din diferite țări și la diferite popoare. Volumul IX — „Patria noastră" — va vorbi despre Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, despre viața minunată pe care o trăiește astăzi poporul sovietic, despre planul construirii comunismului care asigură oamenilor sovietici o viață tot mai fericită, mai luminoasă. În acest volum va fi cuprins un vast material informativ despre Uniunea Sovietică. În sfîrșit, Volumul X — „Țările străine" — va fi consacrat geografiei, economiei, culturii și orînduirii de stat din celelalte țări.

De curînd, prezidiul Academiei de științe pedagogice din R.S.F.S.R. a analizat volumele apărute pînă acum și a discutat perspectivele de viitor ale muncii de editare a „Enciclopediei pentru copii". Cu acest prilej s-au luat măsuri importante în vederea pregătirii următoarelor volume.

Inna Lisenko, o elevă deosebit de dotată la desen, conduce cercul „pictorilor" de la Palatul pionierilor din Moscova

Un dicționar pedagogic

Editura Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R. a publicat în cursul anului 1960 o lucrare pe cît de interesantă, pe atît de folositoare. Este vorba de dicționarul pedagogic, apărut în două volume (1540 de pagini). Lucrarea se adresează educatorilor, învățătorilor, profesorilor din toate tipurile de școli, precum și studenților, părinților și cercurilor largi ale intelectualității sovietice. Ea cuprinde circa 3.000 de noțiuni însoțite de explicațiile necesare, din domeniul teoriei și istoriei pedagogiei, al practicii învățămîntului public, al experienței pedagogice

Cititorul găsește în dicționar, bunăoară, ample informații despre sistemele de învățămînt în articole ca „Politica în domeniul învățămîntului", „Învățămîntul în colonii", „P.C.U.S. și învățămîntul public", „Comsomolul și școala" etc.

Un loc important ocupă în dicționar problemele reorganizării școlii sovietice. În legătură cu această temă cititorul va găsi materiale care înfățișează concret situația învățămîntului elementar, mediu, mediu de specialitate, profesional, superior etc. din U.R.S.S.

În ce privește teoria și istoria pedagogiei, dicționarul dă explicații largi legate de probleme ca „Obiectul și metodele de cercetare", „Principalele etape de dezvoltare a pedagogiei", „Dezvoltarea pedagogiei în Rusia", „Formarea și dezvoltarea pedagogiei sovietice" etc.

Bine reprezentate în lucrare sînt problemele educației, cărora le sînt consacrate numeroase articole cum sînt „Educația", „Educația fizică", „Educația intelectuală", „Concepția despre lume a elevilor", „Educația morală", „Educația comunistă".

Instrucția, și anume latura sa metodică, este tratată într-un articol de sinteză intitulat „Didactica", precum și într-o serie de articole pe probleme ca „Metodele de învățămînt", „Intuiția", „Metoda proiectelor" etc. Și în legătură cu metodica predării diferitelor obiecte de învățămînt se dau informații bogate. De pildă, informațiile de la articolul „Geografia în școală" se referă atît la conținutul instrucției, la manualele, la materialele didactice folosite în lecții la acest obiect, cît și la activitățile în afara clasei și extrașcolare la metodele de predare etc.

Sînt, de asemenea, prezentate problemele psihologiei, fiziologiei și defectologiei. Articole ca „Psihicul", „Psihologia", „Funcțiile psihice", „Dezvoltarea psihică", „Psihologia copilului", „Particularitățile anatomo-fiziologice ale copiilor", „Activitatea nervoasă superioară etc. oferă cadrelor didactice informații ample.

Această realizare a Editurii Academiei de științe pedagogice a R.S.F.S.R. este de un real folos celor ce lucrează pe tărîmul instrucției și educației tineretului, precum și publicului mai larg pe care îl interesează noțiunile din domeniul pedagogiei.

I. S.

La Școala medie de muzică, care funcționează pentru copiii minerilor în orașul Velikie Mosti

Programa-model a muncii educative

Practica școlilor a dovedit că munca educativă dă rezultate satisfăcătoare numai atunci cînd este bine organizată și se desfășoară în mod planificat, cînd urmărește un scop bine precizat, cînd are în vedere particularitățile de vîrstă și cele individuale ale elevilor.

Ținînd seama de această necesitate, Ministerul Învățămîntului al R.S.F.S.R. și Prezidiul Academiei de Științe Pedagogice a R.S.F.S.R. au trasat în anul 1957 Institutului de teorie și istorie a pedagogiei sarcina de a elabora un proiect de programă a muncii educative, care să constituie o bază pentru îmbunătățirea substanțială a activității desfășurate de școală în acest sens. Pe baza consultării specialiștilor și a celor ce muncesc în școli s-a alcătuit un proiect de programă-model după care și-au desfășurat munca educativă, cu titlu experimental, peste 2000 de școli din R.S.F.S.R.

Aplicînd programa profesorii și diriginții desfășoară o muncă educativă unitară, realizează un sistem unitar de influențe pedagogice asupra școlarilor în general și asupra fiecărui elev în parte, în scopul dezvoltării lor multilaterale.

Important din punctul de vedere al elementului nou pe care îl introduce programa-model în munca educativă din școlile sovietice este faptul că ea nu pune în centrul activității măsurile educative ca atare, ci personalitatea elevilor, felul în care aceștia se dezvoltă. Însemnătatea acestei noi orientări în munca educativă este cu atît mai mare cu cît într-un viitor foarte apropiat funcțiile educative ale școlii sovietice vor crește considerabil prin prelungirea timpului de ședere a elevilor în școală (înființarea școlilor-internat și a școlilor care funcționează întreaga zi).

Principiul fundamental al programei-model este acela al educației elevilor prin muncă. Pregătirea psihologică și practică pentru muncă începe din clasele mici. Încă de la această vîrstă, copiii trebuie învățați să-i respecte pe oamenii muncii, să lucreze în folosul colectivului, să muncească în mod creator, să-și formeze deprinderi de autodeservire, să poată răspunde pentru cantitatea și calitatea muncii în colectiv și a muncii individuale. Aceste sarcini se realizează prin organizarea unui sistem unitar de activități, care cuprinde toate lecțiile, toate formele de muncă cu copiii în școală și în afara ei, precum și problemele ridicate de educația copiilor în familie.

Sarcina profesorilor care predau în clasele V—VIII este, conform programei, aceea de a continua în mod mult mai larg și mai profund pregătirea psihologică și practică a elevilor pentru muncă. În clasele V—VIII elevii sînt ajutați să înțeleagă că în societatea socialistă munca stă la baza vieții și că ea nu este numai o datorie, ci și o chestiune de onoare a fiecărui om. Totodată, programa urmărește să trezească interesul elevilor față de viața oamenilor muncii din întreprinderi, față de munca direct productivă.

Concomitent cu educarea dragostei față de muncă și cu formarea deprinderilor de muncă elevii din clasele V—VIII trebuie antrenați în munca de autodeservire, în acțiuni puse în folosul societății.

În clasele mari, programa prevede formarea deprinderii de a munci ca o trebuință vitală a fiecărui om cinstit, conștient de datoria pe care o are față de societate.

În programă se subliniază în mod special că munca educativă nu este numai o sarcină a diriginților, ci o sarcină a tuturor cadrelor didactice, indiferent de disciplinele pe care le predau, profesorii fiind obligați să stabilească pentru fiecare lecție problemele educative importante pe care urmează să le rezolve.

Programa cere ca în planul de muncă să se precizeze, într-un prim capitol, nivelul educației atins de elevi în intervalul de timp anterior, să se arate lipsurile, problemele nerezolvate și să se enumere sarcinile curente pe care le are educatorul în activitatea cu clasa și cu diferiți elevi în parte. Într-un alt capitol trebuie să se facă referiri la ajutorul pe care îl va da dirigintele sau profesorul activului de comsomoliști, de pionieri și de elevi. Planul va mai cuprinde un capitol special pentru formele de activitate cu colectivul clasei și cu diferiți elevi în parte, precum și unul pentru munca cu părinții.

În articolul „Aplicarea practică a programei-model a muncii educative" de I. Marienko, publicat în revista „Narodnoe Obrazovanie" nr. 11/1960, se arată că prin nivelul educației se înțelege maturitatea intelectuală, maturitatea morală, estetică și fizică la care a ajuns elevul. Drept principal criteriu al nivelului educației morale a elevilor poate fi considerată comportarea lor, atitudinea față de realitatea înconjurătoare, față de muncă, față de oameni, ca și exigența lor față de ei înșiși.

Introducerea definitivă a programei muncii educative, care va avea loc începînd din viitorul an școlar, va ajuta la sistematizarea și coordonarea eforturilor depuse de colectivele din școli, de familie și organizații de tineret pentru educarea cu cele mai bune rezultate a noii generații de constructori ai comunismului.

S. Iacob

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 600 | vineri 17 februarie 1961 | 8 pagini 25 bani

S-a dezvoltat puternic învățămîntul de toate gradele, care a devenit accesibil tuturor copiilor și întregului tineret. În țara în care altădată milioane de copii rămîneau analfabeți, astăzi nu mai există copii de vîrstă școlară care să nu fi fost școlarizați, iar aproape toți absolvenții de anul trecut ai clasei a IV-a au fost înscriși în ciclul II al școlii de 7 ani. Din acest an școlar a fost introdusă gratuitatea manualelor pentru toți elevii de la clasa I pînă la clasa a VII-a, inclusiv. În învățămîntul elementar și mediu de cultură generală, în școlile pedagogice, în învățămîntul profesional și tehnic sînt cuprinși aproape 2.800.000 elevi. Numai în școlile medii de cultură generală, profesionale și tehnice învață astăzi 435.000 elevi, față de 88.500 în 1938.

Statul acordă o deosebită atenție învățămîntului superior care pregătește cadrele de înaltă calificare necesare dezvoltării economiei și culturii socialiste. Avem azi de patru ori mai multe facultăți decît în 1938. Numărul studenților care au intrat în 1960 în anul I este aproape egal cu cel al tuturor studenților Romîniei anului 1938. Aproape două treimi din numărul lor primesc burse, locuiesc în cămine, iau masa în cantine. Pentru pregătirea și întreținerea unui student statul cheltuiește în medie 11.000 lei anual. Învățămîntul seral dă posibilitatea oricărui tînăr să frecventeze și să absolve școala medie și institutele superioare, lucrînd în același timp în producție.

★

Se vor investi fonduri sporite în vederea dezvoltării învățămîntului de toate gradele. Vor fi construite la orașe și sate încă 15.000 de săli de clasă, noi localuri pentru învățămîntul superior, noi cămine studențești cu peste 15.000 de locuri. In anul 1962, aproape întregul tineret de vîrstă școlară va fi absolvit școala de șapte ani, ceea ce va permite trecerea treptată la învățămîntul general de opt ani, durata școlii medii de cultură generală ajungînd la 12 ani. Se va dezvolta învățămîntul profesional și tehnic și va continua profilarea institutelor de învățămînt superior, dezvoltîndu-se ramurile legate de extinderea tehnicii moderne. Se va lărgi tot mai mult învățămîntul mediu seral.

DIN MANIFESTUL CONSILIULUI CENTRAL AL FRONTULUI DEMOCRAȚIEI POPULARE

Propunerile s-au înfăptuit

Nimeni nu mai știe bine cine a făcut propunerea. A fost probabil unul dintre ceferiștii stației locale, sau poate vreunul dintre muncitorii carierei de balast sau dintre colectiviștii de aici. S-a ridicat de pe locul pe care stătea, undeva prin mijlocul sălii, și a spus :

— Cred că aici, la noi, ar fi potrivit să înființăm o școală medie. Gîndiți-vă : doar localitatea noastră e centru de raion sătesc!

Propunerea le era multora pe suflet, deși gîndul putea să pară îndrăzneț : să se înființeze o școală medie într-o localitate în care pînă nu de mult nu exista nici școală de 7 ani.

Că lucrul acesta era chibzuit în fel și chip de cei care participau la ședință s-a vădit în spusele care au urmat :

— De s-ar porni construcția școlii am pune toți umărul s-o terminăm repede și cu bani puțini!

— Musai să-i facem și internat, pentru copiii celor din satele mai depărtate — a răsunat un glas de prin fundul sălii.

Și ideea aceasta a fost de îndată îmbrățișată cu căldură. Toți participanții la ședință s-au arătat gata să lucreze voluntar la ridicarea construcției pentru noua școală. Președinta comisiei de femei i-a asigurat pe cei de față că femeile cele mai harnice din localitate se vor ocupa de organizarea și bunul mers al cantinei internatului.

—Pînă le vom construi case noi putem lua în gazdă profesori — s-au făcut auzite voci din diferite colțuri.

Ședința despre care e vorba s-a ținut la începutul anului 1958, la Ilia — localitate de podiș pe malul drept al uriașului cot pe care-l face Mureșul străbătînd regiunea Hunedoarei. Era una dintre primele întîlniri ale locuitorilor de aici cu candidatul lor în alegerile din acea primăvară pentru sfaturile populare. S-au propus și s-au discutat atunci multe lucruri cu privire la gospodărirea acestei localități. Ne vom referi însă numai la urmările discuțiilor relatate la începutul însemnărilor de față și consemnate într-o frază simplă în procesul-verbal al adunării : „S-a propus înființarea unei școli medii cu internat". Curînd propunerea a fost analizată și socotită pe deplin întemeiată...

Vreți să știți cum arată școala medie din Ilia? Este, așa cum ați bănuit, o clădire modernă, cu etaj. Săli de clasă? 12. Are laborator de fizică și chimie, muzeu de științe naturale și geografie. Se regăsesc în istoria acestei școli noi nu numai realizarea propunerii inițiale, ci și înfăptuirile angajamentelor chibzuite ale tuturor celor care au luat cuvîntul în seara aceea din primăvara lui '58. Dacă socotim la valoarea clădirii, jumătate din numărul sălilor construite au fost realizate prin contribuție voluntară : au muncit alături ceferiștii nodului de cale ferată Ilia, lucrătorii carierei de balast și colectiviștii. La cantina internatului membrele comisiei de femei pregătesc zilnic o masă substanțială și gustoasă ; majoritatea profesorilor și învățătorilor nou veniți au găsit în sat gazde pline de prietenie. Mulți dintre profesorii noii școli sînt tineri, utemiști, din promoții nu mai vechi decît anul în care s-a înălțat școala. De pildă, profesoara de istorie Elizabeta Văideanu sau profesorul de romînă Gheorghe Cîndea. Simțul lor de răspundere, entuziasmul și dragostea pentru munca didactică, ajutorul cadrelor cu experiență îi fac să muncească din ce în ce mai bine, cu roade tot mai bogate. Sînt devotați din tot sufletul activității pedagogice și mîndri de școala lor — una din nenumăratele înfăptuiri care au apărut în urma propunerilor făcute în sfaturile ținute de oamenii muncii cu alegii lor.

★

Același an — 1958 — și aceleași condiții — o adunare a alegătorilor cu candidatul lor — pot fi consemnate și în actul de naștere al Școlii viticole din comuna Călărași, raionul Corabia. Prin locurile pe unde se înalță azi această școală creștea mai mult ierasă — viță cu struguri mărunți, din care teascurile scoteau un must roș-negru și tulbure, pe care podgorenii îl numeau, în deridere, motorină. Cu cîțiva ani în urmă călărășenii au pornit să cultive însă, în mod științific, soiuri de viță nobilă. Și firesc, au înțeles că aceasta nu se poate face cu deplini sorți de izbîndă decît cu ajutorul unor cadre bine pregătite. De aici pînă la propunerea de a se înființa o școală viticolă a fost numai un pas.

Materializarea propunerii — pasul următor — ne este relatată într-o scrisoare primită recent la redacție. „Înființată în toamna anului 1958 cu două clase și un total de 60 de elevi, Școala viticolă din Călărași — se spune în această scrisoare — se dezvoltă necontenit. Ea are acum de trei ori mai mulți elevi, a căror pregătire este asigurată de 28 de cadre didactice. În vara acestui an își va mări capacitatea cu un nou local pentru săli de clasă și o clădire pentru internat".

Prima promoție de elevi ai școlii își va începe în curînd munca în viile gospodăriilor colective din regiune. Vor duce elevii aceștia cu ei nu numai cunoștințele acumulate în școală, ci și peste 50.000 de butași de viță altoită din 22 de soiuri nobile.

★

Sînt două dintre miile de înfăptuiri care ilustrează strînsa legătură între gînd și faptă, între propunere și realitate în anii regimului nostru democrat-popular.

În aceste zile, cînd în sute de întîlniri ale alegătorilor cu candidații Frontului Democrației Populare răsună noi propuneri înțelepte, cînd auzim de nenumărate ori : „să construim o nouă școală", „să mărim școala construită anii trecuți", reporterul se surprinde cu gîndul la începutul unor alte însemnări, de peste cîțiva ani :

„Nu mai știm precis cine a făcut primul propunerea atunci, în 1961, la un sfat al alegătorilor cu candidatul lor, dar acum propunerea a devenit realitate vie...".

Al. C.

La lecția de aritmetică

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Preocupare pentru condițiile de muncă

In străduința ei de a răspunde cu rezultate cît mai bune noilor cerințe ridicate de pregătirea viitorilor muncitori, direcția Școlii profesionale de ucenici pentru industria ușoară din Buhuși primește un sprijin permanent din partea organizației sindicale. Firește că accentul principal al activității pe care o desfășoară în această privință organizația sindicală din școală cade pe asigurarea condițiilor menite să contribuie la continua ridicare a nivelului muncii de instruire și educare a ucenicilor.

Pentru aceasta organizația sindicală urmărește îndeaproape experiența profesorilor și a maiștrilor și se îngrijește de valorificarea celor mai bune dintre metodele de muncă ale lor. Schimbul de experiență se realizează după un plan de activitate întocmit de organizația sindicală în colaborare cu direcția școlii. Planul prevede, de exemplu, consfătuiri de producție, interasistențe la lecții etc.

Dar problemele specifice complexe ale școlii — care are un plan de producție — au solicitat colaborarea neîntreruptă între conducerea școlii și organizația sindicală și în alte laturi ale activității din școală. Una dintre aceste laturi, de o mare importanță pentru buna desfășurare a activității profesionale, o constituie condițiile de muncă ale profesorilor, maiștrilor și ucenicilor. Și în acest scop organizația sindicală a inițiat numeroase acțiuni. Iată cîteva din ele.

Preocupîndu-se de asigurarea unor condiții cît mai bune de muncă în atelierul de țesătorie, organizația sindicală i-a ajutat pe profesori și maiștri să realizeze repartizarea cea mai rațională a mașinilor în spațiul disponibil. Mașinile au fost vopsite din nou. Locurile periculoase, ca transmisiile prin curele sau angrenajele de roți dințate au fost prevăzute cu apărători din tablă sau din plase de sîrmă. La inițiativa organizației sindicale din școală și sub îndrumarea biroului de protecție a muncii din întreprindere, li s-au dat ucenicilor explicații asupra felului cum trebuie să lucreze cu sculele și mașinile spre a se feri de accidente, cu privire la tehnica securității muncii în întreprinderile cu profil textil și în special la țesătorii. Tot din inițiativa organizației sindicale s-au confecționat și au fost plasate la locuri vizibile panouri și afișe sugestive care amintesc continuu de necesitatea respectării regulilor de protecție a muncii.

In privința păstrării și folosirii rationale a bunurilor obștești ce le posedă școala, organizația sindicală a inițiat conferințe cu caracter educativ, a căutat să precizeze răspunderea fiecăruia în manipularea acestor bunuri. Totodată, s-a îngrijit de repararea unor defecțiuni la mobilier sau instalații. In acest scop organizația sindicală a reușit să amenajeze cu mijloace proprii, împreună cu direcția școlii, un mic atelier. Prin confecționarea de către mecanicul școlii în acest atelier a unui sistem simplu de ventilație, de exemplu, s-a înlăturat aburul de la spălătorie, din cauza căruia era greu de lucrat în sala respectivă. Apoi s-au adus îmbunătățiri la injectorul de păcură, adăugîndu-i-se și un tub de nivel.

Organizația sindicală i-a antrenat pe profesori și maiștri să controleze cu regularitate starea sălilor de clasă și a coridoarelor, să evidențieze femeile de serviciu în sectorul cărora se face cea mai bună curățenie, să supravegheze menținerea mai departe a curățeniei și ordinei, să semnaleze pe loc deficiențele, să pună în discuție și în ședințe asemenea aspecte care influențează asupra bunului mers al activității instructiv-educative. Indemnul acesta n-a rămas fără rezultate. De unde mai înainte administratorul școlii se plîngea des de lipsa de interes a unor cadre didactice pentru problemele de gospodărire a școlii, acum toți profesorii și maiștrii-instructori se preocupă de astfel de probleme, contribuind mult, prin aceasta, la îmbunătățirea condițiilor de muncă în școală.

De asemenea, organizația sindicală a reușit să-i antreneze pe membrii săi, ca și pe ucenici la ornarea sălilor de clasă, a clubului, a coridoarelor cu ghivece de flori, la amenajarea unui teren sportiv în curtea școlii, la plantarea pomilor și florilor în curte.

Preocupîndu-se de crearea unor condiții tot mai bune de muncă, organizația sindicală de la Școala profesională de ucenici din Buhuși contribuie la ridicarea nivelului activității instructiv-educative, la mai buna pregătire a viitorilor muncitori.

G. Vărzaru

Pregătirile echipelor artistice

Sindicatul învățămînt din orașul Piatra Neamț participă la cel de al VI-lea Concurs al echipelor artistice de amatori cu formațiile de cor și dansuri populare.

Prima din aceste formații numără 120 de persoane și are o tradiție de îndelungată activitate. Cele dintîi mențiuni despre existența corului învățătorilor din Piatra Neamț datează din 1908.

In timpul regimului burghezo-moșieresc, însă, el n-a putut avea decît o activitate sporadică. Un avînt deosebit l-a luat corul abia după 23 August 1944, cînd s-a încadrat în mișcarea largă de culturalizare inițiată de partidul clasei muncitoare. In acest răstimp a participat, de pildă, la acțiunile culturale organizate cu prilejul inaugurării primelor gospodării agricole colective din comunele Mărgineni, Dobreni, Războieni ș. a., a dat concerte pe scenele căminelor culturale din cuprinsul raionului, pe șantierele de la Bicaz, Onești, Roznov, Săvinești, în stațiunile de odihnă Borsec, Lacul Roșu, a prezentat un program de cîntece la posturile de radio și televiziune, iar recent a înregistrat circa 30 minute muzică corală pentru postul de radio din Iași. Corul a participat de asemenea la numeroase concursuri, obținînd de fiecare dată distincții și aprecieri elogioase.

In vederea participării corului la cel de al VI-lea Concurs al echipelor artistice de amatori, Sindicctul Invățămînt din Piatra Neamț a luat de curînd o serie de măsuri pentru dezvoltarea activității lui. Astfel, a organizat o bibliotecă corală, a cumpărat un pian și a lărgit componența corului, antrenînd multe cadre tinere numite în învățămînt în ultimii ani. Cea mai mare atenție însă a fost acordată repertoriului — baza ideologică a activității unei formații artistice. Repertoriul corului este mereu îmbogățit cu piese recente, legate de actualitate. El cuprinde cîntece închinate partidului, patriei noastre, muncii socialiste, piese corale clasice din repertoriul sovietic și universal, prelucrări din folclorul local etc.

Pentru o mai bună pregătire a corului, în perioada vacanței de primăvară se va organiza un schimb de experiență cu corul cadrelor didactice din Sibiu. Cadrele didactice din Piatra vor da un concert la Sibiu, iar colegii lor sibieni vor concerta la Piatra Neamț. Fiecare din aceste concerte va fi urmat, bineînțeles, de discuții în care vor fi dezbătute probleme de repertoriu și interpretare.

In perioada pregătirii pentru concurs se acordă o atenție sporită organizării de spectacole pe scenele căminelor culturale. De aceea, în repertoriul corului au fost introduse cîntece despre viața de azi a țărănimii, despre munca în gospodăriile colective etc.

Cealaltă formație cu care Sindicatul Invățămînt din orașul Piatra Neamț participă la concurs — echipa de dansuri populare — se pregătește de asemenea cu intensitate pentru a-și îmbunătăți și dezvolta activitatea. In repertoriul echipei de dansuri au fost incluse recent, special pentru concurs, două suite de dansuri, prelucrări din folclorul coregrafic al regiunii.

Fără îndoială că cel de al VI-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori va duce la ridicarea nivelului muncii cultural artistice a sindicatului, la sporirea eficienței ei educative.

C. Grapă
președintele comitetului Sindicatului învățămînt din Piatra Neamț

Cea mai tînără generație de harpiști de la Școala medie de muzică nr. 1 din București se deprinde să mînuiască acest străvechi și complicat instrument. Iată grupa harpiștilor într-o oră de studiu

O inițiativă lăudabilă

Cu cîteva luni în urmă, clubul sindicatelor din învățămînt din Capitală a luat inițiativa organizării unor concerte la care să-și dea concursul artiști de seamă. Aceste concerte, care se organizează din două în două săptămîni, se bucură de un deosebit interes din partea cadrelor didactice.

Pînă acum au prezentat concerte de operă, recitaluri de canto și balet și concerte de muzică de cameră soliști de la Teatrul de Operă și Balet, de la Filarmonica de stat „George Enescu" și de la Teatrul de operetă. Printre soliști s-au numărat Petre Ștefănescu-Goangă, artist al poporului, precum și Ana Tălmăceanu-Dinescu, Zenaida Paly, Maria Volonescu, Mircea Buciu, Garbis Zobian, George Rafael, Șerban Tasian — artiști emeriți.

In cursul acestei săptămîni va avea loc în sala de festivități a clubului un recital de operă la care își dau concursul Iolanda Mărculescu, Maria Volonescu, Dinu Bădescu, Nicolae Secăreanu, Mihail Știrbei, Iulian Buciuceanu, Lelia Cincu, Vera Rudeanu, Alexandru Enăceanu, David Ohanezian, Cornel Stavru și alții.

In viitor clubul va organiza asemenea concerte și în cadrul serilor culturale la care participă cadre didactice fruntașe în munca instructiv-educativă și social-obștească din cele 8 raioane ale Capitalei.

CONCURSURI

pentru ocuparea de posturi didactice în învățămîntul superior

INSTITUTUL AGRONOMIC „NICOLAE BĂLCESCU" DIN BUCUREȘTI

anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1) conferențiar — poziția VIII/1 — la disciplina zootehnie generală și specială, catedra de zootehnie generală, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie ;

2) conferențiar — poziția XIX/2 — la disciplina pomologie, pomicultură (capitole speciale), catedra de pomicultură, pendinte de Facultatea de horticultură ;

3) șef de lucrări — poziția XVI/7 — la disciplina botanică, catedra de biologie agricolă, pendinte de Facultatea de horticultură.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe (pentru posturile de conferențiar); copie legalizată de pe atestatul de conferențiar (pentru posturile de conferențiar) ; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază ; certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează (pentru posturile de șef de lucrări) ; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat ; autobiografia ;

Concursul va avea loc la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București, b-dul. Mărăști nr. 59, după două luni de la apariția prezentului anunț.

Informații suplimentare se pot lua zilnic, între orele 9—14, de la rectoratul Institutului.

INSTITUTUL PEDAGOGIC DIN TIMIȘOARA

anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice :

1) postul de profesor la disciplina pedagogie, catedra de pedagogie, Facultatea de filologie, poziția 1 ;

2) postul de conferențiar la disciplina gramatica limbii germane, catedra de limbi străine, Facultatea de filologie, poziția 1.

Pentru a participa la concurs, candidații interesați urmează să înainteze, în termen de o lună de la publicarea prezentului anunț, o cerere adresată Institutului pedagogic din Timișoara, b-dul V. Pîrvan nr. 4, însoțită de următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii ; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar ; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază ; memoriul de activitate didactico-științifică semnat de candidat ; autobiografia.

Concursul se va desfășura în localul institutului din Timișoara, b-dul. V. Pîrvan nr. 4.

Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

La Casa alegătorului nr. 10 din raionul Lenin au venit elevi care votează anul acesta prima oară

La Casa alegătorului

Am însoțit, împreună cu directorul Școlii medii nr. 1 din Tulcea, șirul de elevi ai clasei a XI-a „B" de la această școală, care, condus de diriginte, se îndrepta în ordine spre „Casa alegătorului". Urma să aibă loc aici o întîlnire a tinerilor cu deputatul Vasile Ciobănescu.

Începerea primitoare a Casei alegătorului, împodobită cu afișe, panouri și fotomontaje, îmbia la o discuție prietenească. Așa a și fost discuția care s-a desfășurat între elevi și deputat. Ea a ajutat tinerilor să înțeleagă mai bine importanța alegerilor de la 5 martie, să cunoască mai profund unele realizări ale regimului nostru democrat-popular și în același timp să-i pregătească pe cei care vor vota acum pentru prima oară.

Înainte de începerea discuției, elevii au ascultat cu interes expunerea scurtă, dar mobilizatoare a dirigintelui despre marea sărbătoare a alegerilor, ca și lectura articolelor din Legea electorală de către responsabilul casei.

Iată-l apoi vorbind pe tov. Vasile Ciobănescu, candidat al F.D.P. In cuvinte simple, el a arătat contrastul între farsa alegerilor în statele capitaliste și largul democratism în spiritul căruia se desfășoară alegerile la noi și în toate țările socialiste. Mai departe, în cîteva imagini sugestive, el a înfățișat, referindu-se la exemple din Tulcea, aspecte din mascarada alegerilor de odinioară, cînd numeroși oameni cinstiți ajungeau de la localul de vot la spital, ciomăgiți de mardeiașii electorali.

Limpezi și concludente pentru elevi au fost comparațiile între situația economico-politică și socială a țării noastre în vremea regimului burghezo-moșieresc și situația ei de astăzi. Tocmai aceste comparații i-au făcut să vadă mai bine cît de mari, cît de însemnate sînt realizările dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea înțeleaptă a partidului, în anii puterii populare. Astfel au înțeles mai adînc și importanța alegerilor de azi și semnificația votului pe care cetățenii îl dau candidaților Frontului Democrației Populare, oameni de nădejde, care vor gospodări cu pricepere treburile obștești.

Lectura avîntată a două poezii dedicate alegerilor, făcută de eleva Doina Bacalu, fruntașa clasei, a dat întîlnirii o atmosferă de tinerească sărbătoare.

La sfîrșit, elevii care vor vota pentru prima oară la 5 martie au cerut și au primit lămuriri asupra modului cum să-și verifice sau să-și obțină înscrierea în listele de alegători, asupra tehnicii votării etc.

Și în zilele care vor urma se vor organiza în școală acțiuni dedicate elevilor care votează pentru prima oară. Astfel va avea loc, printre altele, o întîlnire a acestora cu candidații F.D.P. din rîndul învățătorilor și profesorilor, printre care se numără și directorul școlii, tov. Șt. Lupancu.

Ion Bădică

Visuri împlinite

Într-una din zile am poposit în satul Horia — sat situat în apropierea orașului Roman.

Era o zi cu soare. O zi în care rar poți găsi vreun gospodar pe lîngă casă. Pretutindeni domnea o atmosferă de muncă. Agronomul și veterinarul satului treceau de la un punct de lucru la altul. Cîțiva oameni ajutau la descărcarea materialului pentru construcția noii școli.

Pe colectivista Maria Sîrbușca — o femeie înaltă, svelță — am găsit-o gata de plecare.

— Iertați-mă — ne-a spus ea puțin stînjenită — nu pot zăbovi nici o clipă. Am venit doar să îmbuc ceva. Trebuie să plec la maternitatea cresctoriei...

Drumul de la casa colectivistei și pînă la creșcătoria gospodăriei agricole colective „Tudor Vladimirescu" nu-i scurt, așa că, pînă acolo am putut discuta îndelung cu dînsa.

Copilăria Mariei a fost amară, așa cum amară a fost întreaga viață a țăranilor sub regimul burghezo-moșieresc. De școală nici nu putea fi vorba. În afară de muncă, Maria nu știa nimic. Făcea și ea parte din nenumăratele femei neștiutoare de carte din regiunea Bacău. Și la ce avea nevoie să învețe? De slugărit la ciocoi putea și fără știință de carte.

Împreună cu Luca — soțul ei — și-au încropit din greu o gospodărie. Mică, săracă... Zilele negre ale războiului le-au distrus-o însă. Tainele slovelor le-a aflat Maria de abia după eliberarea țării. Tot după eliberare familia Sîrbușca a primit ceva pămînt, refăcîndu-și astfel gospodăria.

Spre deosebire de Maria, Luca a învățat carte. Ar fi dorit el să învețe ceva mai mult, dar... era fiu de țăran sărac.

Luca se simțea atras de pictură. Dorea ca prin pînzele sale să redea locurile pline de poezie pe unde a copilărit, dorea să fixeze oamenii aceia buni, plini de înțelepciune, cu fețele arse de vînt și de soare, cu mîinile mari, bătătorite, oameni îmbătrîniți înainte de vreme. Aflase el că la Iași există o școală de arte și a pornit-o, mai mult fără știrea părinților, să bată la porțile ei. A luat examenul de admitere. A reușit. Dar nici nu se obișnuise încă cu clădirea impunătoare a școlii, cu profesorii severi, cu colegii simandicoși printre care se simțea stingher, străin, cînd se trezi față în față cu tatăl său.

— Poftim, mi-ai făcut-o! Citește. — Și tatăl întinse băiatului un plic albastru. Era o înștiințare prin care administrația școlii cerea părintelui drept taxă școlară, suma de șase mii lei.

— Știi tu ce înseamnă pentru noi șase mii de lei? — spuse răspicat bătrînul. De unde să-i scoatem? Chiar dacă ne-am vîndut de tot ce avem...

Luca n-a mai spus nimic. Zilele petrecute în școală, plicul albastru l-au făcut să-și dea seama cine poate învăța la școală și cine nu. Își făcu bocceluța și amărît porni spre casă.

În timp ce ascultam povestea lui Luca, mi-au revenit în minte cuvintele cu care Geo Bogza își încheia un articol apărut în anul 1935, sub titlul „Abecedare". După ce demască afacerile murdare cu manualele didactice ale unor funcționari superiori din Ministerul Instrucțiunii Publice, autorul scrie: „Cîte pîini, cîte zile de viață smulge din casele sărace prețul manualelor didactice? Oamenii se gîndesc: tăbliță: 4 pîini. Aritmetica: 10 pîini. Geografia: 8 pîini. Abecedarul: 7 pîini. E fantastic".

Familia Sîrbușca, la fel ca orice familie din țara noastră, nu mai este de mult nevoită să raporteze totul la pîine. Munca în gospodăria colectivă i-a adus belșug în casă. Cei șapte fii ai ei sînt cuprinși în școli de toate gradele — de la învățămîntul preșcolar pînă la cel superior. Dar dacă Luca Sîrbușca își permite să-i țină pe cei șapte copii ai săi la școală, după cum ne-a spus chiar el, asta nu se datorește numai muncii pe care o depune împreună cu soția lui în marea gospodărie socialistă ci și nenumăratelor înlesniri pe care statul nostru, sub conducerea partidului, le-a creat celor ce muncesc. Să ne gîndim la milioanele de manuale școlare care sînt oferite azi în mod gratuit copiilor din învățămîntul elementar, la suprimarea taxelor școlare, la miile de burse ce se acordă celor merituoși și la atîtea alte înlesniri pe care cu deosebită mîndrie oamenii muncii le trec în revistă acum, întîmpinînd cu bucurie însemnatul eveniment ce va avea loc la 5 martie — alegerile de deputați la Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

B. Moldoveanu

Candidați ai F. D. P.

Humuleștii, neuitatul sat al copilăriei lui Creangă, este acum un cartier al orașului Tg. Neamț. Dar, ca și odinioară, Ozana continuă să curgă cu toane prin apropierea lui, cînd năvalnic, năpustindu-se peste ogoarele oamenilor, cînd liniștită de parcă ar dormi. Humuleștenii n-au putut răbda însă toanele apei. S-au ridicat cu mic cu mare și au înălțat de-a lungul rîului un dig care zăgăzuiește apele în matca lor.

— Să mulțumim deputatului nostru — au zis humuleștenii. El ne-a îndemnat să ridicăm digul.

Deputatul căruia i-au adus mulțumiri humuleștenii este învățătorul Toma Mosor, directorul Școlii de 7 ani din comună. Tot el i-a mobilizat pe cetățeni la construcția unui nou local de școală, la întreținerea și repararea unor drumuri. Iar în ultimul timp Toma Mosor a adus o contribuție însemnată la făurirea gospodăriei agricole colective.

Fiu de țărani săraci, Toma Mosor are mai bine de 25 ani de muncă în școală. A pribegit în anii orînduirii burghezo-moșierești prin multe sate, la multe școli, cu durerea că, din cauza condițiilor vitrege, nu-și putea face datoria așa cum visa.

Anii puterii populare l-au găsit muncind la Humulești, în locul lui de baștină. Acum are bucuria de a nu mai vedea copii rămași în afara școlii, de a lucra în condiții din ce în ce mai bune. Harnic, cu adevărată rîvnă de gospodar, el muncește cu însuflețire pe tărîm obștesc ca și în școală.

Pentru toate acestea humuleștenii l-au propus pe învățătorul Toma Mosor a cincea oară drept candidat al F.D.P. în circumscripția electorală nr. 37 pentru alegerile de deputați în sfatul popular orășenesc.

★

Nu a trecut prea mult timp de cînd tovarășa Gabriela Simion a primit sarcina de directoare a Școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Iași. Cu toate acestea, în răstimpul celor cîteva luni care au trecut de la numirea sa, în viața școlii au și avut loc cîteva transformări.

Clasele a VII-a, a X-a și a XI-a erau socotite clase slabe. „Nu vor să învețe" — spuneau unii profesori despre elevii acestor clase. „Orice am face, cu ei n-o s-o scoatem la capăt" — capitulau alții. Dar noua directoare nu putea să se împace cu acest gînd.

Însuflețită de o profundă dragoste pentru copii, de conștiința însemnătății rolului pe care îl au oamenii școlii în educarea viitorilor cetățeni ai patriei, ea a hotărît să ridice nivelul claselor rămase în urmă. Îndrumarea susținută și amănunțită a activității profesorilor și diriginților pe care a desfășurat-o directoarea, sprijinul acordat de ea activității organizațiilor de tineret, legătura tot mai strînsă cu părinții elevilor nu au întîrziat să-și arate roadele. Elevii au început să devină mai disciplinați, mai harnici. Rezultatele obținute la învățătură la sfîrșitul primului trimestru au înregistrat o îmbunătățire simțitoare.

Dar preocupările tovarășei Simion nu se limitează numai la activitatea desfășurată în școală. N-a fost în cartier acțiune patriotică la care ea să nu participe, mobilizînd, prin exemplul ei, și alți locuitori ai cartierului. Nu o dată cetățenii au apelat la ea pentru un sfat, pentru o îndrumare. Și de fiecare dată tovarășa Simion nu și-a precupețit timpul pentru a-i ajuta să găsească cele mai bune soluții.

Nu-i de mirare de aceea că cetățenii din circumscripția electorală nr. 113 au propus-o pe tovarășa Gabriela Simion drept candidată a lor în alegerile de deputați pentru sfatul popular al orașului.

★

Ca și în ziua în care l-au propus candidat pe tovarășul Gheorghe Ciolac, șeful secției de învățămînt a sfatului popular raional „N. Bălcescu", și acum cetățenii din circumscripția electorală raională nr. 52 s-au adunat în număr impresionant în sala de festivități a Întreprinderii „Filaret". De data aceasta au venit să se întîlnească cu candidatul lor în alegerile de la 5 martie, să afle împreună cu el căile de rezolvare a unor treburi gospodărești din circumscripția respectivă.

Întîlnirea aceasta a constituit o nouă mărturie a profundului democratism al sistemului nostru electoral. În cuvinte simple, izvorîte din inimă, cetățenii din cartier — muncitori, femei, tineri ca și oameni cu părul înălbit de ani — au vorbit despre marile transformări din raionul „N. Bălcescu" în anii regimului democrat-popular, despre proiectele de viitor care privesc viața cartierului din jurul gării Filaret ca și despre hotărîrea lor de a-și da contribuția neprecupețită pentru a-l face și mai frumos, și mai modern.

Cu multă atenție au fost ascultate cuvintele profesorului A. Zlociver care a vorbit despre noile construcții școlare ce se vor înălța în raion. „Pe șoseaua Olteniței, care cu ani în urmă era străjuită de lanuri de porumb, s-a ridicat acum un mare cartier muncitoresc — a arătat vorbitorul. Nu de mult au început și lucrările pentru construcția unui nou local de școală cu 24 de săli de clasă, cu laboratoare și bibliotecă. În curînd vor porni lucrările pentru construcția altul local în str. Emigrantului. Vom avea și aici o școală nouă, cu 16 săli de clasă. Acestea sînt dovezi concrete ale grijii părintești pe care partidul și guvernul nostru o arată școlii, instruirii și educării tinerei generații".

Cetățenii prezenți la întîlnirea cu candidatul și-au luat angajamentul să muncească voluntar pentru a grăbi terminarea construcțiilor noi, pentru a contribui la realizarea de economii. În acest fel întîlnirile candidaților cu alegătorii contribuie la promovarea inițiativelor cetățenești, la antrenarea maselor pentru noi și noi înfăptuiri.

Participare însuflețită

Profesorii și învățătorii din comuna Lupac, raionul Reșița, participă cu însuflețire la acțiunile inițiate în comuna lor în cadrul campaniei electorale pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în sfatu-rile populare.

Deosebit de bogată este activitatea pe care o desfășoară ei la Casa alegătorului din comună, în scopul de a populariza în rîndurile țăranilor muncitori realizările regimului democrat-popular. Astfel, cadrele didactice fin conferințe cu teme ca „Adîncul democratism al regimului democrat popular", „Drepturile femeilor în R.P.R.", etc.

Cu sprijinul cadrelor didactice a fost creată o brigadă artistică de agitație, care a pregătit un program bogat de cîntece și versuri închinate alegerilor de la 5 martie. Brigada artistică din comuna Lupac prezintă actualmente spectacole și pe scenele căminelor culturale din alte sate și comune ale raionului Reșița.

★

Și cadrele didactice din comuna Hangu, regiunea Bacău, desfășoară o intensă activitate culturală în cinstea alegerilor. De curînd învățătorii și profesorii din comună au ajutat echipa artistică a căminului cultural să pună în scenă piesa „Jos Tudorache, sus Tudorache", care demască mascarada alegerilor din trecut.

De asemenea, cadrele didactice organizează șezători literare dedicate alegerilor. De un deosebit succes s-a bucurat șezătoarea „O călătorie pe hartă". În fața hărții regiunii Bacău a avut loc o călătorie imaginară pe meleagurile acesteia, trecîndu-se în revistă marile înfăptuiri realizate în cuprinsul ei în anii puterii populare.

Grijă sporită pentru activitatea elevilor

Pentru a asigura dezvoltarea multilaterală, armonioasă a elevilor, însuşirea conştientă a cunoştinţelor şi formarea trăsăturilor de caracter caracteristice cetăţeanului unui stat socialist, colectivul nostru didactic acordă cea mai mare grijă calităţii lecţiilor, desfăşurării raţionale a întregii activităţi instructiv-educative.

Încă de la începutul anului ne-am preocupat îndeaproape de ridicarea eficienţei lecţiilor, principalul mijloc care determină însuşirea temeinică — în bună parte încă din clasă — a cunoştinţelor. În conformitate cu această cerinţă planul nostru general de muncă stabileşte măsuri concrete pentru întărirea muncii comisiilor metodice din şcoală şi pentru lărgirea schimbului de experienţă dintre profesorii de aceeaşi specialitate, în vederea extinderii celor mai bune procedee, menite să asigure însuşirea conştientă a cunoştinţelor de către elevi şi înarmarea lor cu deprinderi de muncă independentă. O deosebită atenţie a fost dată fixării noilor cunoştinţe, ca şi consolidării lor în cadrul fiecărei lecţii, recapitulării curente la sfîrşit de capitol sau în vederea lucrărilor trimestriale. Am dat atenţie şi îndrumării elevilor pentru a-şi lua notiţe ordonate şi clare, care să le fie un ajutor real în studiul individual. În mod deosebit ne-a preocupat sistemul de verificare şi notare a elevilor aplicat în şcoală. Pentru îmbunătăţirea lui, comitetul secţiei noastre sindicale a organizat o consfătuire de producţie în cadrul căreia au fost prezentate procedeele bune folosite în această privinţă de cadrele didactice şi s-au combătut tendinţele de notare „în asalt", la sfîrşitul trimestrului sau tendinţele de folosire a notei ca mijloc de intimidare a elevilor.

Datorită acestor măsuri, datorită muncii desfăşurate de colectivul de pedagogi sub îndrumarea organizaţiei P.M.R., a crescut simţitor procentul de promovare a elevilor, precum şi numărul copiilor cu note bune şi foarte bune.

Totuşi, faptul că la sfîrşitul trimestrului mai erau în şcoală destui elevi cu note slabe şi mediocre, elevi care au tendinţa de a-şi însuşi mecanic cunoştinţele, sau care nu şi-au format încă deprinderi trainice de muncă independentă, ne-a arătat că mai există neajunsuri în desfăşurarea procesului instructiv-educativ în şcoala noastră. Analizînd cauzele acestor neajunsuri ne-am dat seama că ceea ce le determină în primul rînd este faptul că încă n-am ajuns să organizăm astfel lecţiile încît desfăşurarea lor să orienteze activitatea independentă a elevilor. În special principiul sistematizării materiei predate nu a fost întotdeauna respectat, ceea ce a dus într-o serie de cazuri la însuşirea mecanică — numai pe baza memorizării — a cunoştinţelor. Nu au fost folosite cu regularitate procedeele de sistematizare şi consolidare a celor predate, ca, de pildă, schemele sintetice, menite să conducă gîndirea logică a elevilor. Unele cadre didactice au dat elevilor prea multe teme scrise pentru acasă, n-au controlat cu regularitate felul în care îşi efectuează elevii aceste teme. Toate acestea au făcut ca elevii să fie solicitaţi în pregătirea lecţiilor la eforturi mai mari decît cele fireşti, i-au supraîncărcat

Într-o şedinţă ce a avut loc de curînd consiliul pedagogic a analizat cu toată seriozitatea situaţia din şcoală în această privinţă. Pentru îmbunătăţirea organizării şi desfăşurării lecţiilor, consiliul pedagogic a dat responsabililor comisiilor metodice sarcina să pregătească o dezbatere cu privire la realizarea principiului sistematizării materiei. S-a hotărît de asemenea ca diriginţii să verifice cu atenţie, săptămînal, prin registrul de clasă, temele scrise date elevilor pentru acasă, volumul şi numărul lor, urmărind să realizeze o coordonare cît mai bună a activităţii profesorilor clasei. Conducerea şcolii va face sondaje asupra felului cum se respectă dispoziţiile privitoare la temele pentru acasă.

Trebuie arătat, tot ca o preocupare pentru organizarea mai bună a muncii la fiecare clasă, faptul că pentru acest trimestru lucrările scrise de control au fost programate sub directa îndrumare a diriginţilor, aşa încît să nu se dea mai mult de două lucrări scrise de control pe săptămînă, la interval de 2—3 zile între ele. Conducerea şcolii a verificat felul în care sînt respectate indicaţiile cu privire la eşalonarea tezelor, aşa încît să nu cerem eforturi prea mari din partea elevilor în perioada cînd au loc acestea.

Împreună cu comitetul U.T.M., conducerea şcolii a organizat o consfătuire la care au participat diriginţii şi secretarii organizaţiilor U.T.M. pe clasă. În cadrul acestei şedinţe s-au precizat mijloacele de coordonare a activităţii în fiecare clasă, pentru a se evita paralelismul care mai există încă în activitatea extraşcolară a elevilor şi s-au luat măsuri pentru a se asigura acestei activităţi un caracter recreativ, accesibil şi atractiv pentru elevi. Cu ajutorul comitetului U.T.M. al şcolii şi al birourilor pe clase, căutăm să întărim spiritul de răspundere al elevilor în ceea ce priveşte învăţătura şi îndeplinirea sarcinilor şcolare.

Am discutat cu părinţii elevilor sarcinile ce le revin pentru organizarea raţională a activităţii şi a odihnei elevilor acasă. Părinţii vor fi îndemnaţi, de asemenea, să aducă la cunoştinţa şcolii greutăţile pe care le întîmpină copiii în efectuarea temelor, pentru a se putea lua măsurile necesare.

Problema organizării şi desfăşurării judicioase a muncii din şcoală, pentru a se asigura adîncime procesului instructiv-educativ va constitui o preocupare permanentă a noastră. Viaţa şcolii ne va da prilejul să descoperim, desigur, noi şi noi mijloace pentru a înlătura tot ceea ce constituie piedici în munca noastră cu elevii. Sîntem convinşi că, sub îndrumarea organizaţiei de partid din şcoală, în colaborare strînsă cu comitetul U.T.M. şi cu ajutorul părinţilor, ne vom putea desfăşura activitatea didactică şi educativă cu rezultate mereu mai bune, dînd o pregătire temeinică elevilor noştri printr-un program raţional de muncă.

Maria Săvulescu
directoarea Şcolii medii nr. 19
„Ion Creangă" din Bucureşti

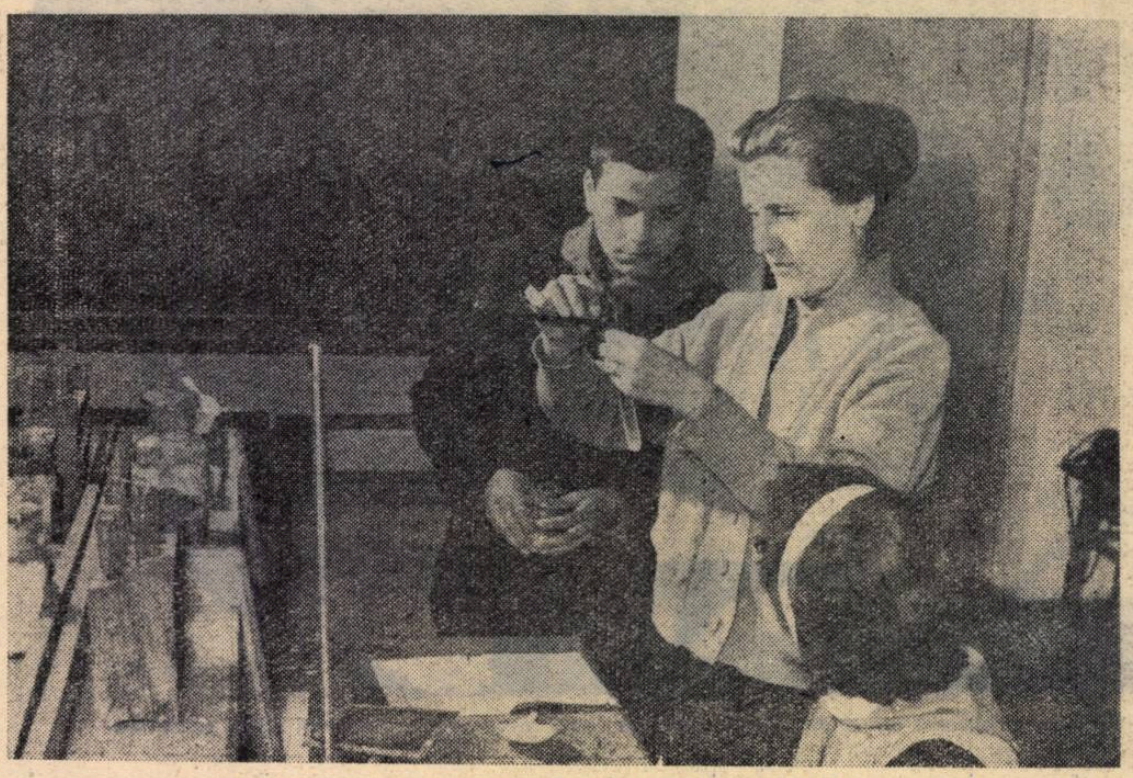

Cît de interesante sînt experienţele efectuate în laboratorul de chimie al şcolii!

O LECŢIE DE ARITMETICĂ LA CLASA A IV-a

Este un lucru ştiut că nivelul de cunoştinţe al elevilor reflectă, în cea mai mare măsură, calitatea muncii profesorului, a învăţătorului. Valabilă pentru orice obiect de învăţămînt, această afirmaţie îşi verifică pe deplin justeţea şi în cadrul lecţiilor de aritmetică, unde volumul şi calitatea cunoştinţelor elevilor, siguranţa cu care ei rezolvă probleme sau exerciţii, modul lor de exprimare sau chiar şi felul în care ordonează exerciţiile pe tablă duc la concluzii deosebit de limpezi cu privire la felul în care îşi desfăşoară munca învăţătorul respectiv.

Am asistat zilele trecute la o lecţie de aritmetică ţinută la clasa a IV-a a Şcolii de 7 ani nr. 12 din Herăstrău de tovarăşa învăţătoare Ana Dumitrescu. Lecţia a început cu controlul temelor date pentru acasă în ora precedentă, în care se studiase împărţirea numerelor zecimale. Controlul a fost efectuat cu amănunţime. Se vedea din atitudinea elevilor, din interesul cu care expuneau rezultatele exerciţiilor rezolvate acasă, că această parte a lecţiei este în mod obişnuit tratată cu seriozitate. Proba împărţirii, efectuată de elevi cu precizie şi siguranţă, a arătat că ei şi-au însuşit temeinic şi cunoştinţele predate anterior cu privire la înmulţirea numerelor zecimale. De asemenea, elevii au folosit în exprimarea orală un vocabular matematic corect, iar în rarele cazuri cînd vreunul din ei făcea vreo greşală în această privinţă atunci învăţătoarea se dovedea exigentă, corectîndu-l imediat. S-a conturat deci, chiar de la început, concluzia că tov. Dumitrescu îşi desfăşoară bine munca, dînd o pregătire temeinică elevilor ei.

Această concluzie a fost întărită de întrebările puse spre a pregăti trecerea la lecţia nouă — „Micşorarea unui număr de 10, 100 sau 1000 de ori" — cît şi de răspunsurile date de elevi la aceste întrebări. Într-adevăr, răspunsurile elevilor la întrebările referitoare la mărirea unui număr de 10, 100 sau 1000 de ori au arătat că ei au înţeles în profunzime mecanismul înmulţirii în care cifrele nu se schimbă, ci trec dintr-un ordin sau dintr-o clasă în alt ordin sau în altă clasă.

Desfăşurarea ulterioară a lecţiei a arătat însă şi unele scăderi în munca dusă de învăţătoare. Este drept că vina nu-i aparţine numai ei, ci într-o măsură şi manualului de aritmetică pentru clasa a IV-a, care, la tema „Micşorarea unui număr de 10, 100 sau 1000 de ori" dă, în parte, o orientare greşită învăţătorilor. Dar să explicăm despre ce este vorba.

Conţinutul lecţiei la care ne referim se pretează în mod deosebit pentru a fi dedus în întregime de către elevi, pe baza cunoştinţelor anterioare. O dată ce s-a recapitulat înmulţirea numerelor zecimale cu zece, o dată ce elevii cunosc regula mutării virgulei şi au înţeles faptul că în urma acestei înmulţiri miimile se transformă în sutimi, sutimile în zecimi, zecimile în unităţi simple ş.a.m.d., se putea trece imediat la micşorarea unui număr de zece ori ca o operaţie inversă măririi numărului de zece ori, elevii putînd să găsească cu uşurinţă regula mutării virgulei şi în acest caz. Astfel micşorarea numărului de zece ori se putea prezenta ca o operaţie inversă măririi lui de acelaşi număr de ori.

Tovarăşa învăţătoare a comis însă o inconsecvenţă metodică. Trecînd la micşorarea unui număr de zece ori pe baza unei probleme ce conducea la împărţirea cu zece a unui număr concret, ea a cerut copiilor să calculeze costul unui metru de pînză ştiind că 10 metri au costat 95 de lei. Elevii nu au putut sesiza faptul că cifra cinci se transformă, trecînd din rîndul unităţilor simple în acelea al zecimilor, ci au scris pe tablă 95 : 10 = 9 lei, 5 bani.

Astfel, deşi a recapitulat înmulţirea cu 10, cu 100 şi 1000, tovarăşa Dumitrescu a renunţat la utilizarea cunoştinţelor anterioare ale elevilor, obligîndu-i să tragă concluziile necesare pe baza unui exemplu dificil (se ştie doar că leul nu se împarte în zece părţi, ci într-o sută).

Folosirea unei probleme ce conducea la împărţirea unui număr concret era cu atît mai puţin indicată în acest caz cu cît în tema ce au avut-o spre rezolvat elevii acasă, în legătură cu lecţia precedentă figurau cîteva exerciţii de împărţire a numerelor zecimale, dar nu se află nici o problemă (mai indicat ar fi fost să li se fi dat mai puţine exerciţii şi o problemă simplă). De asemenea, şi în clasă s-au rezolvat doar exerciţii şi nici o problemă.

După cum am spus, aici este în mare parte şi vina manualului de aritmetică pentru clasa a IV-a. Într-adevăr, manualul este acela care tratează lecţia cu privire la micşorarea unui număr de 10, 100 sau 1000 de ori pe baza unei probleme ce conduce la împărţirea unui număr concret. Problema pe care o dă ca exemplu cere să se calculeze distanţa parcursă de un vapor în timp de o oră dacă în 10 ore a parcurs 300,500 km. Modelul de rezolvare propus în manual împarte separat la 10 o dată 300 km, iar apoi 500 m. Este limpede că în felul acesta elevii nu pot intui cu uşurinţă regula mutării virgulei. De altfel, însuşi elevul scos la tablă a efectuat împărţirea sub forma 300,500 km : 10 = 30,50 km. Deci el nu a sesizat faptul că virgula s-a mutat cu o cifră spre stînga, ci pur şi simplu a efectuat simultan două împărţiri, iar greşala comisă (30,50 km în loc de 30,050 km) nu a fost semnalată de nici un elev din clasă.

Desigur, este bine şi chiar necesar să folosim în explicaţii probleme cu date concrete, care îi fac pe elevi să înţeleagă sensul operaţiilor şi nu numai tehnica lor. Este necesar însă să alegem astfel problemele, încît ele să scoată clar în evidenţă regula pe care o predăm. Ar fi fost mai bine dacă în manual s-ar fi dat în prealabil cîteva exerciţii de micşorare a unui număr de zece ori, ca operaţie inversă înmulţirii cu zece, sau o problemă care să conducă la împărţirea unui număr concret ce admite submultipli de zece ori mai mici, cum ar fi, de pildă, centimetrul, şi numai după ce regula a fost bine însuşită să se treacă la rezolvarea problemelor în care această regulă iese mai puţin în evidenţă

Faptul pe care l-am relatat arată că învăţătorul nu trebuie să aibă o atitudine pasivă faţă de manual. El este chemat să-şi organizeze astfel fiecare lecţie, încît aceasta să fie rezultatul unei strădanii creatoare, al unei analize atente a înlănţuirii de raţionamente şi concluzii la care este solicitată mintea copiilor.

Tovarăşa Ana Dumitrescu este o învăţătoare cu experienţă, cu bune rezultate în muncă. Nivelul de cunoştinţe al elevilor săi dovedeşte din plin aceasta. Nu ne îndoim de faptul că ea va putea înlătura cu uşurinţă lipsurile care apar întîmplător în munca sa.

V. Constantin

Bogat material didactic

Cadrele didactice de la şcoala din satul Telega, raionul Cîmpina, acordă o deosebită atenţie confecţionării şi folosirii materialului didactic. Din iniţiativa profesorilor, într-o sală din şcoală a fost amenajat un mic muzeu cu păsări şi animale împăiate, precum şi un colţ al naturii vii. De asemenea, de curînd a fost instalat aici un acvariu cu diferite specii de peşti.

Cadrele didactice au înzestrat şcoala şi cu diferite planşe colorate.

Inv. Anton Moisin
satul Telega, raionul Cîmpina

CICLU DE CONFERINŢE

Nu de mult, secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Şimleu a organizat pentru cadrele didactice un ciclu de conferinţe pe teme legate de munca lor profesională. În faţa învăţătorilor şi profesorilor din raion au fost prezentate astfel conferinţe pe teme cum ar fi: „Pregătirea profesorului pentru lecţie", „Metode şi procedee de predare", „Tipurile de lecţii şi structura lor", „Formarea colectivului de elevi", „Forme de legătură între şcoală şi familie" etc.

Evidentele îmbunătăţiri care s-au manifestat în activitatea pedagogică a învăţătorilor şi profesorilor au venit în scurt timp să afirme eficienţa acestui ciclu de conferinţe.

Consfătuirile cadrelor didactice

Consfătuirile cadrelor didactice din şcolile serale, care au avut loc în întreaga ţară în timpul vacanţei de iarnă a acestor şcoli, au constituit, fără îndoială, o contribuţie de seamă la ridicarea calităţii învăţămîntului seral.

Desfăşurîndu-se în cadrul unei forme de învăţămînt dezvoltate în anii regimului de democraţie populară, activitatea didactică din şcoala serală ridică numeroase probleme specifice — atît de ordin pedagogic cît şi de organizare. Profesorii au acumulat o experienţă pe care o fructifică în strădaniile lor pentru buna pregătire a muncitorilor-elevi. Discuţiile din cadrul consfătuirilor — discuţii la care au participat numeroşi profesori, delegaţi ai comisiilor de selecţionare, reprezentanţi ai organizaţiilor de partid, U.T.M. şi sindicale din şcoli şi din întreprinderi — au avut tocmai scopul de a prilejui răspîndirea acestei experienţe, confruntarea metodelor folosite şi verificarea eficienţei lor. Observaţiile pe care profesorii le-au adunat de la începutul anului le-au slujit acum pentru a determina căile pe care au fost dobîndite succesele în muncă, pentru a descoperi deficienţele care au dus la unele rezultate negative şi pentru a stabili ce au de făcut pe viitor în vederea ridicării procesului de pregătire a muncitorilor-elevi la un nivel din ce în ce mai înalt.

Cea de a doua zi a consfătuirilor, rezervată discutării — pe secţii sau pe specialităţi — a problemelor privind programele şcolare, a dat profesorilor posibilitatea să-şi exprime opiniile cu privire la conţinutul programelor, la problemele întîmpinate în aplicarea lor, le-a permis să aducă sugestii şi propuneri menite să contribuie la îmbunătăţirea acestora.

Un referatul cu privire la rezultatele muncii desfăşurate în semestrul I prezentat la consfătuirea cadrelor didactice care predau în şcolile şi secţiile serale din Bucureşti s-a menţionat la loc de frunte că în această muncă s-a înregistrat o îmbunătăţire apreciabilă faţă de aceeaşi perioadă din anul trecut. A crescut numărul elevilor bine pregătiţi, a scăzut numărul celor cu o pregătire nesatisfăcătoare. Aceste rezultate se datoresc, după cum s-a subliniat şi în referat — măsurilor luate de partid şi guvern pentru a veni în ajutorul celor ce urmează cursurile şcolilor serale, ca şi eforturilor susţinute depuse de cadrele didactice pentru perfecţionarea continuă a muncii lor, pentru folosirea celor mai indicate metode de predare. Au fost citate numeroase exemple care ilustrează grija profesorilor de a-şi pregăti cît mai bine lecţiile, de a le lega strîns de viaţă, de a utiliza procedee specifice muncii la seral.

S-a arătat astfel că folosirea în predare a documentelor de partid şi a materialelor publicate în presă este unul din mijloacele principale aplicate de profesori în vederea îmbogăţirii conţinutului ideologico-ştiinţific al lecţiilor. Tov. Paraschiva Veres, de pildă, profesoară la secţia serală a Şcolii medii nr. 7 „I. L. Caragiale", a predat lecţia cu tema „Criza generală a capitalismului" în lumina documentelor recentei consfătuiri de la Moscova a reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti, subliniind intrarea crizei generale a capitalismului într-o nouă fază. Prof. David Blumen de la secţia serală a Şcolii medii nr. 17 „Matei Basarab" s-a referit în lecţia „Aplicaţii ale electrolizei" la prevederea planului de 6 ani de a se construi un combinat de aluminiu cu o capacitate de 50.000 tone, insistînd asupra faptului că dezvoltarea industriei aluminiului a devenit posibilă datorită realizării planului de electrificare.

Bune rezultate a dat şi folosirea la lecţii a cunoştinţelor dobîndite de către elevi în producţie. Astfel, tov. Maria Enăchescu, profesoară la secţia serală a Şcolii medii nr. 12, a executat, în cadrul unei lecţii demonstrative, galvanizări şi nichelări cu ajutorul unor elevi ce lucrează în secţia de galvanizări a uzinelor „Electronica", ajutînd astfel la o mai adîncă cunoaştere a acestor fenomene de către ceilalţi elevi. De asemenea, tov. A. Mihăilescu, profesor la şcoala serală de pe lîngă uzinele „Semănătoarea", predînd la clasa a IX-a tema „Siliciul" a folosit cunoştinţele elevilor despre carborund. Ei au arătat unde este folosit carborundul în uzina lor şi au subliniat faptul ca acest produs, care înainte era importat, este procurat astăzi de la noile fabrici de carborund construite în anii puterii populare la Cluj şi Bucureşti.

Referatul a atras în acelaşi timp atenţia participanţilor la consfătuire asupra faptului că mai sînt unii profesori care, nepreocupîndu-se suficient de propria lor pregătire, predau lecţii care nu sînt întotdeauna la nivelul corespunzător. O slabă pregătire dovedeşte, de pildă, tov. Petre Moroşanu, profesor de limba romînă la şcoala serală a uzinelor „Timpuri Noi", care la lecţia de recapitulare cu tema „Dezvoltarea literaturii în prima jumătate a secolului XIX" s-a mulţumit să enumere date istorice lipsite de conţinut, fără a arăta modul în care operele literare, instituţiile de cultură şi presa din perioada respectivă au reflectat condiţiile economice şi sociale ale vremii.

Discuţiile purtate au ridicat multe probleme importante cu privire la specificul lecţiei în şcoala serală. Astfel, tov. Elena Opreanu, profesoară la secţia serală a Şcolii medii nr. 20, a subliniat importanţa pregătirii profesorului pentru lecţie, relevînd atenţia ce trebuie acordată momentului transmiterii cunoştinţelor noi, în realizarea căruia este necesar să se ţină seama de conţinutul lecţiei precedente, de cunoştinţele dobîndite de elevi în viaţă, în producţie sau în cadrul altor obiecte de învăţămînt. Tov. Florica Lelescu, profesoară de geografie la secţia serală a Şcolii medii nr. 12, a arătat că foloseşte cu precădere în predare, tipul lecţiei mixte, care prilejuieşte o mai activă participare a elevilor şi o mai bună utilizare a cunoştinţelor lor anterioare. Tot despre organizarea lecţiei a vorbit şi tov. Constantin Herescu, directorul secţiei serale de la Şcoala medie nr. 12, care a arătat pe larg importanţa momentului fixării şi a subliniat importanţa folosirii în lecţie a mijloacelor pe care le pune la îndemînă tehnica modernă, — diafilmele, epidiascopul şi filmul de scurt metraj. Ilustrîndu-şi spusele cu bogate exemple din experienţa proprie la catedră, tov. Norbert Golhammer, profesor de economie politică şi socialism ştiinţific la Şcoala serală a uzinelor „Timpuri Noi", a expus marea însemnătate pe care o are pentru buna pregătire a elevilor selecţionarea cu grijă a noţiunilor şi datelor esenţiale şi înlăturarea amănuntelor care încarcă în mod inutil lecţia.

Concluzia principală care s-a desprins din lucrările consfătuirii cadrelor didactice care lucrează în şcolile serale din Bucureşti a fost aceea că nivelul pregătirii elevilor este determinat în cea mai mare măsură de calitatea predării, de găsirea şi folosirea procedeelor celor mai potrivite. Acestei probleme trebuie să-i acorde întîietate profesorii care lucrează în şcolile serale — au subliniat vorbitorii. Totodată, ei au arătat că se face simţită necesitatea unei mai active preocupări a Institutului de ştiinţe pedagogice faţă de problemele învăţămîntului seral, ca şi a unei mai largi îndrumări, prin presa de specialitate, a procesului instructiv-educativ desfăşurat în şcoala serală.

V. Manolache

Una din problemele care s-au aflat în centrul dezbaterilor, purtate de participanţii la consfătuirea cadrelor didactice din şcolile serale ale oraşului Iaşi a fost aceea a colaborării şcolilor cu întreprinderile.

În referatul prezentat de secţia de învăţămînt şi cultură se subliniază că în această privinţă s-au înregistrat o serie de rezultate pozitive, care se oglindesc atît în mai buna organizare a procesului de învăţămînt cît şi în îmbunătăţirea conţinutului acestuia. Dintre metodele prin care şcolile menţin o strînsă legătură cu întreprinderile, referatul a amintit vizitele efectuate de directori, diriginţi şi profesori în întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi, discuţiile purtate de aceştia cu şefii de secţii sau sectoare, cu reprezentanţii organizaţiilor de partid, U.T.M., sau sindicale. S-a subliniat totodată că şcolile obişnuiesc să invite la şedinţele consiliului pedagogic pe delegaţii comisiilor de selecţionare din întreprinderi. De exemplu, membrii comisiilor de la Fabrica de antibiotice, de la Fabrica „Ţesătura", de la I.P.R.O.-C.H.I.M. sau de la Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie", au participat cu regularitate, în cursul semestrului I, la asemenea şedinţe, avînd astfel prilejul să cunoască problemele activităţii instructiv-educative şi să afle căile prin care întreprinderea poate contribui la îmbunătăţirea pregătirii muncitorilor-elevi.

În cuvîntul lor participanţii la discuţii au arătat că, realizînd pe aceste căi o strînsă legătură cu întreprinderile, profesorii şcolilor serale din Iaşi au reuşit să rezolve numeroase probleme privind mai buna organizare a cursurilor învăţămîntului seral. De exemplu, studiind îndeaproape, împreună cu conducerea atelierelor C.F.R. „Ilie Pintilie", modalitatea lichidării absenţelor determinate de obligaţiile profesionale ale elevilor, profesorii şcolii care funcţionează pe lîngă această întreprindere au adoptat soluţia organizării claselor pe schimburi

Colaborarea şcolilor cu întreprinderile nu a contribuit însă numai la rezolvarea problemelor de ordin organizatoric, ci a influenţat în mare măsură şi asupra îmbunătăţirii procesului de învăţămînt. Din dezbaterile care s-au purtat în consfătuire a reieşit că, vizitînd întreprinderile, profesorii au avut posibilitatea să cunoască specificul muncii lor şi să folosească datele culese în predarea lecţiilor. La Şcoala medie serală de pe lîngă atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie", de pildă, folosindu-se aceste date, li s-a cerut muncitorilor-elevi din clasa a VIII-a „B" să rezolve problema amplasării unui transformator electric care să alimenteze două sate folosind cel mai scurt cablu posibil. În clasa a VII-a de la aceeaşi şcoală li s-a arătat elevilor cum se calculează distanţele inaccesibile, efectuîndu-se exerciţii în care se cerea să se afle înălţimea unei hale din întreprindere. La secţia serală a Şcolii medii nr. 1 „Mihail Sadoveanu" profesorul N. Dumitru a explicat determinarea centrului de greutate referindu-se la construcţii de clădiri, la fundaţii de maşini, la folosirea pompelor în construcţia sub apă etc.

Totodată, în consfătuire s-a arătat că acolo unde nu se realizează o legătură strînsă a şcolii serale cu întreprinderile se întîmpină numeroase deficienţe în asigurarea condiţiilor pentru buna organizare şi desfăşurare a muncii. Pe bună dreptate au fost criticate în această privinţă unele cadre didactice de la secţia serală a Şcolii medii nr. 6 „Vasile Alecsandri".

La consfătuire s-au făcut şi unele propuneri valoroase, a căror aplicare în practică va contribui, desigur, la realizarea pe viitor a unei mai bune colaborări a şcolilor cu întreprinderile. S-a arătat că în oraşul Iaşi sînt peste 90 de întreprinderi şi că muncitorii-elevi care lucrează în ele nu sînt îndrumaţi către aceleaşi şcoli. Aşa se întîmplă că tinerii de la Fabrica „Ţesătura" de exemplu, frecventează cursurile şi la Şcoala medie serală de pe lîngă atelierul C.F.R. „Ilie Pintilie", şi la secţia serală a Şcolii medii nr. 1, şi la secţia serală a Şcolii medii nr. 6. De aceea s-a propus ca pe viitor şcolile să-şi recruteze elevii numai din anumite întreprinderi, apropiate din punct de vedere teritorial. S-a propus de asemenea ca, pe cît este posibil, să se organizeze clase cu elevi care lucrează în aceeaşi întreprindere, întrucît aceasta ar facilita atît munca diriginţilor cît şi sprijinul întreprinderilor. O mare atenţie s-a acordat necesităţii de a strînge în continuare legăturile între şcolile serale şi întreprinderi în vederea bazării lecţiilor pe cunoştinţele dobîndite de muncitorii-elevi în procesul de producţie.

★

Prilejuind un larg schimb de experienţă, stimulîndu-i pe participanţi să caute şi să aplice cele mai bune metode de muncă, consfătuirile cadrelor didactice din şcolile serale au constituit neîndoielnic un pas înainte pe drumul continuei îmbunătăţiri a învăţămîntului seral din ţara noastră.

O. Buzescu

Pentru viitorii muncitori-elevi

Alături de grija pe care trebuie să o aibă pentru continua îmbunătăţire a rezultatelor la învăţătură ale muncitorilor-elevi, în faţa profesorilor din şcolile serale se află şi sarcina, tot atît de importantă, a pregătirii acelora care, de la an la an, vin să sporească rîndurile tinerilor ce învaţă fără a părăsi producţia. După o întrerupere mai mult sau mai puţin îndelungată a învăţăturii, cursurile de pregătire constituie pentru tinerii muncitori un mijloc de reîamiliarizare cu şcoala, de reîmprospătare a cunoştinţelor care le sînt necesare pentru a intra în clasa a VIII-a.

Înţelegînd acest lucru, profesorii de la secţia serală a Şcolii medii „Gheorghe Lazăr" acordă multă atenţie îndrumării cursanţilor în ceea ce priveşte felul cum trebuie să înveţe, cum să-şi ia notiţe, cum să-şi facă temele. Pe de altă parte, ei urmăresc ca, prin felul cum predau lecţiile, prin expunerea interesantă, atractivă a cunoştinţelor să uşureze, să grăbească reintegrarea cursanţilor în atmosfera şcolară. În acest scop profesorii folosesc metode variate, specifice învăţămîntului în şcoala serală. Profesoara Ecaterina Ivănescu, de pildă, pleacă în predarea lecţiilor de fizică de la elemente care, în mare măsură, le sînt bine cunoscute cursanţilor de la locul lor de muncă. De exemplu, cu prilejul predării noţiunilor introductive despre măsurători s-a referit la şubler, la rigla gradată, la ruletă, la vernier. Mijloace asemănătoare utilizează şi profesoara Ortansa Roca pentru reîmprospătarea cunoştinţelor de matematică.

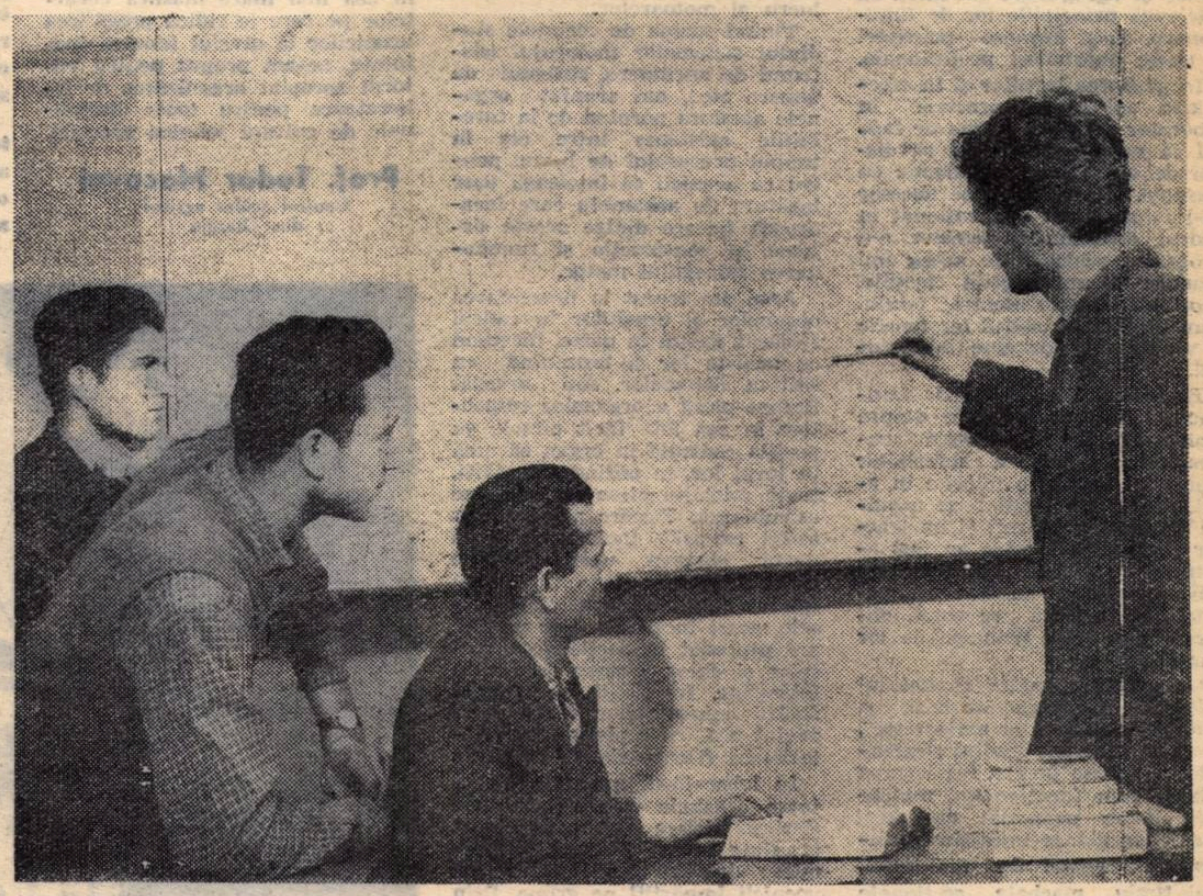

Lecţie de geografie a patriei la şcoala medie serală urmată de tinerii petrolişti de la schela Bilteni, regiunea Oltenia

In cabinetele-laboratoare ale şcolii tehnice de maiştri din cadrul Centrului şcolar de construcţii din Bucureşti se folosesc larg machetele unor maşini şi utilaje din construcţii.

Folosirea laboratorului de maşini agricole şi tractoare

Pentru a da ucenicilor mecanizatori cunoştinţe amănunţite cu privire la funcţionarea şi conducerea principalelor tipuri de maşini agricole şi tractoare, la lucrările de reparaţii efectuate la aceste maşini precum şi la tehnica exploatării lor în timpul campaniei de lucru la diferite culturi agricole, cadrele didactice din şcoala noastră acordă o mare atenţie lucrărilor în laboratorul de maşini agricole şi tractoare.

Cu sprijinul unităţilor agricole în care îşi fac practica ucenicii şi elevii noştri şi datorită muncii profesorilor de specialitate şi a maiştrilor-instructori, am reuşit să asigurăm dotarea laboratorului cu numeroase piese care se încadrează în următoarele patru grupe mari: tractoare şi maşini agricole de diferite tipuri, organe de maşini secţionate, machete ale organelor tractoarelor şi maşinilor, precum şi planşe care reprezintă ansamble şi detalii ale unor maşini şi agregate. In acest fel lecţiile care se desfăşoară în laborator permit ucenicilor ca, pe baza observării directe a maşinilor, ansamblelor şi agregatelor de lucru să înţeleagă principiile lor de funcţionare, să-şi formeze priceperi şi unele deprinderi profesionale.

In predarea lecţiilor şi în efectuarea aplicaţiilor practice în laborator am ţinut seama de faptul că nu ajunge numai să dispui de un material didactic cu conţinut adecvat, ci este necesar să-l foloseşti cît mai raţional în cadrul desfăşurării temelor din programa şcolară. De aceea îmi planific cu multă grijă lecţiile, acordînd o mare atenţie felului cum utilizez în cadrul lor fiecare piesă de care dispune laboratorul.

Bunăoară, la capitolul introductiv „Noţiuni generale despre tractoare", care urmăreşte cunoaşterea în mare a diferitelor tipuri de tractoare folosite în agricultură, am studiat cu ucenicii un tractor pe roţi şi un tractor pe şenile. Acestea au fost aranjate în spaţiul central al sălii laboratorului şi au fost decapotate, aşa încît să se poată observa bine toate principalele lor ansamble.

Cu prilejul predării capitolului „Noţiuni generale de bază şi procesul de lucru al motoarelor", cu care se începe studiul elementelor necesare pentru înţelegerea felului cum funcţionează motoarele, le-am prezentat mai întîi ucenicilor planşe înfăţişînd principalele organe ale motorului, mai tîrziu machete secţionate ale acestor organe pentru ca apoi, în cadrul unei lecţii de fixare, să prezint motorul în funcţiune.

Astfel, ucenicii fiind familiarizaţi cu principiile generale de funcţionare a motoarelor, am putut trece la analiza concretă a fiecărui detaliu în parte. De exemplu, pentru a evidenţia raporturile care există în procesul de funcţionare al motorului între mecanismul bielă-manivelă şi mecanismul de distribuţie — părţi componente organice ale motorului — am aranjat subansamblele mecanismelor în ordinea asamblării. După ce ele au fost studiate de ucenici în această ordine, am trecut la studiul mecanismelor asamblate. In această fază am înfăţişat mecanismele în diferite poziţii şi momente din timpul funcţionării motorului — poziţiile de bază ale funcţionării pistonului în cilindru, momentele principale în rotirea arborelui motor, momentele închiderii şi deschiderii supapelor etc. Datorită acestei succesiuni în prezentarea subansamblelor şi a mecanismelor în totalitatea lor, ucenicii au reuşit să înţeleagă în întregime rolul, construcţia, funcţionarea şi contribuţia acestor piese în procesul de lucru al motoarelor.

Ţinînd seama de cerinţele studiului sistemelor motorului (sistemul de aprindere, sistemul de ungere etc.), am aranjat organele acestora pornind de la corelaţiile existente între ele în timpul procesului de lucru, pentru ca ucenicii să înţeleagă uşor legătura de ansamblu care încadrează fiecare dintre aceste sisteme în construcţia şi funcţionarea întregului motor.

Apoi am trecut la prezentarea organelor şi detaliilor în cadrul fiecărui sistem în parte, începînd cu analiza lor şi terminînd cu sinteza sistemelor. Am aranjat fiecare piesă a organelor respective în aşa fel încît piesele cu poziţia centrală în organ să aibă în jurul lor, în ordinea montării, toate celelalte piese cu care se asamblează. Fiecare piesă a fost astfel expusă încît ucenicii să poată observa uşor detaliile esenţiale. Acolo unde, din cauza felului cum sînt construite piesele, acest lucru n-a fost posibil, am procedat la secţionarea pieselor şi chiar a unor organe în întregime. In sfîrşit, cu prilejul fixării cunoştinţelor, le-am prezentat ucenicilor planşe care sintetizează fiecare sistem în parte.

In laboratorul nostru de tractoare organele componente ale fiecărui sistem sînt complete şi aranjate în aşa fel încît să permită desfăşurarea lecţiilor cu ucenicii împărţiţi pe grupe. Prin această organizare a materialului didactic ucenicii pot studia toate piesele sistemelor motorului, îşi pot da seama de felul cum se asamblează acestea şi trec apoi la asamblarea mecanismelor din piesele existente în laborator şi, mai departe, la alcătuirea din aceste subansamble a sistemelor în întregime. In acest scop ucenicii au la îndemînă toate sculele ce le sînt necesare pentru a face montările şi reglările necesare.

La capitolul „Transmisia tractoarelor", subansamblele sistemului de transmisie fiind mai mari şi, din această cauză, mai greu de procurat, am folosit înseşi piesele şi organele tractoarelor existente în laborator. Demonstraţiile cu acestea au fost însoţite de prezentarea unor planşe înfăţişînd organele respective.

Activitatea desfăşurată în laboratorul de tractoare contribuie mult la buna pregătire profesională a viitorilor mecanizatori, la înarmarea lor cu temeinice cunoştinţe privind funcţionarea, exploatarea şi întreţinerea raţională a parcului de maşini agricole şi tractoare. Socotind că asemenea laboratoare corespund în cea mai mare măsură cerinţelor pe care le ridică pregătirea ucenicilor la nivelul tehnicii înaintate, ne-am propus pentru viitorul apropiat organizarea de laboratoare pentru toate disciplinele de cultură tehnică specială.

Prof. Tudor Macovei
Centrul şcolar agricol
din Giurgiu

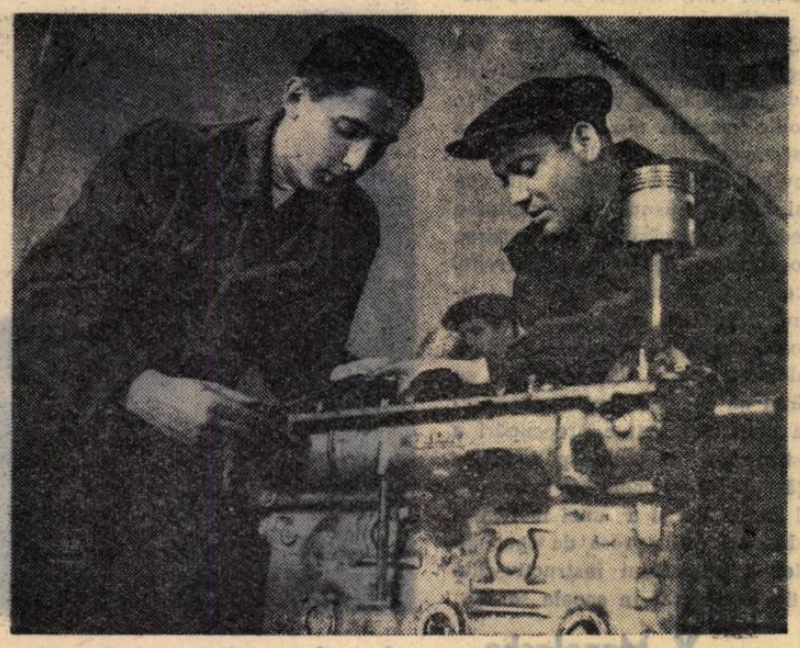

Construcţii practice pentru cunoaşterea motorului de tractor

Elemente de tehnică nouă în pregătirea ucenicilor constructori

Pregătirea viitorilor muncitori din domeniul construcţiilor industriale include şi familiarizarea lor cu procedeele privind realizarea construcţiilor înalte cu pereţi netezi şi cu secţiune constantă, cum sînt coşurile de fabrici, silozurile, pilele podurilor, castelele de apă etc.

În ultimul timp s-au introdus în acest sector al construcţiilor numeroase metode noi, de înaltă productivitate, care încă nu sînt expuse în lucrările folosite în mod obişnuit de profesorii de specialitate pentru pregătirea lecţiilor. De aceea am utilizat, atunci cînd m-am pregătit să predau capitolele respective, fişe şi lucrări editate de I.D.T. care se află la cabinetele tehnice ale trusturilor şi întreprinderilor mari de construcţii.

Iată cum am predat, bazîndumă pe acest material, cunoştinţele privitoare la tehnica betonării cu ajutorul cofrajelor alunecătoare — metodă modernă de muncă, introdusă recent pe multe şantiere din ţara noastră.

Am pornit expunerea, bineînţeles, de la definirea cofrajelor alunecătoare—tipare, care se execută treptat în jurul clădirii pe măsura turnării betonului, ca şi cofrajele obişnuite, dar a căror înălţime nu depăşeşte 1,50 m. Le-am arătat ucenicilor că acest cofraj se deplasează pe toată înălţimea clădirii, oricît de înaltă ar fi ea, cu ajutorul unor dispozitive speciale pentru ridicare, care îl fac să alunece pe suprafaţa pereţilor de beton. Le-am explicat apoi că aceste cofraje pot fi folosite la clădiri a căror formă în plan orizontal este pătrată, dreptunghiulară, în forma oricărui poligon regulat sau circulară. Iniţial metoda cerea ca pereţii să fie perfect verticali. În ultimul timp însă, întrebuinţîndu-se anumite dispozitive, s-au executat cu cofraje alunecătoare şi construcţii cu pereţii înclinaţi.

Am trecut apoi la explicarea tehnicii construirii cofrajelor alunecătoare, al căror element central îl constituie o tijă puternică din oţel-beton cu diametrul de 3-4 cm., care se încastrează în betonul turnat pe măsura înaintării lucrării. Ea are lungimea de cca 10 m şi poate fi prelungită cu ajutorul unui manşon din ţeavă. Am arătat că, pentru a sta vertical, tija se susţine cu ajutorul unui stîlp metalic din fier cornier foarte subţire, în formă de stîlp cu zăbrele, subliniind că toată ingeniozitatea metodei constă în ridicarea podinei de lucru cu ajutorul acestei tije. Ucenicii au dedus astfel că nu mai e nevoie să se construiască schele de susţinere, întrucît o dată cu cofrajul alunecă în sus şi podinele de lemn — cea interioară şi cea exterioară — care sînt fixate pe cofraj. Cu ajutorul unor planşe didactice şi a schemelor desenate pe tablă am explicat cum este trecută tija prin canalul axial al unei bare cu filet elicoidal şi cum, învîrtind cu ajutorul unui disc circular această bară, ea se înşurubează în piuliţa fixată de jugul cofrajului, ridicînd astfel întreaga podină de lucru.

O atenţie deosebită am acordat predării cunoştinţelor cu privire la construcţia cofrajului propriu-zis, compusă din două perechi de cleşti pe care se bate căptuşeala de scînduri în care se va turna betonul. De asemenea, m-am ocupat amănunţit de tehnica desprinderii cofrajului de betonul care a fost deja turnat, prin lărgirea părţii inferioare şi prin ridicarea întregului tipar cu ajutorul vinciurilor prinse de jugurile care se aşează pe conturul clădirii peste pereţii de beton şi sînt fixate la cleştii cofrajului.

După expunerea principiului tehnic al construcţiei cofrajelor alunecătoare şi prezentarea principalelor părţi componente ale acestora m-am ocupat de executarea lucrărilor de betonare cu ajutorul acestor cofraje. Mai întîi le-am arătat ucenicilor că executarea cofrajului începe cu peretele interior şi se continuă cu armătura orizontală şi verticală. M-am ocupat în amănunt de metodele de control a verticalităţii cofrajului cu firul de plumb

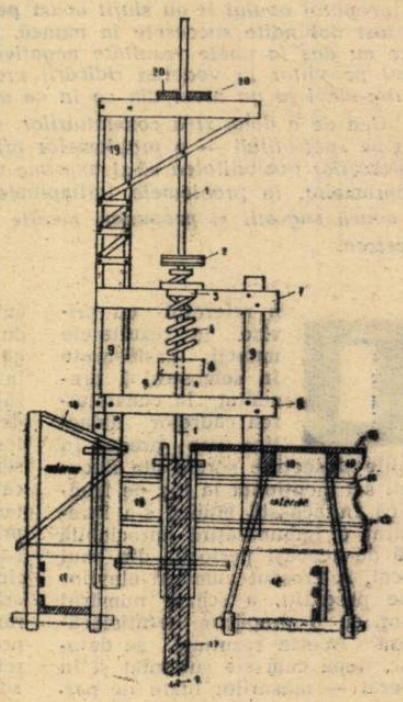

COFRAJ ALUNECĂTOR
(Secţiune verticală)

1) Tija de susţinere. 2) Discul de rotire. 3) Piuliţa vinciului. 4) Bară cu filet şi canal. 5) Manşon de fund. 6) Şurub de fund pentru strîns. 7) Moazele superioare ale jugului. 8) Moazele inferioare ale jugului. 9) Montanţii jugului. 10) Nervuri de sprijin pentru podină. 11) Schelă exterioară de finisaj. 12) Schelă interioară de finisaj. 13) Cofraj. 14) Cleşti superiori. 15) Cleşti inferiori. 16) Podina de lucru. 17) Peretele de beton. 18) Streaşina de protecţie. 19) Stîlp pentru susţinerea verticală. 20) Scînduri de ghidare.

şi a orizontalităţii acestuia cu furtunul de nivel. Am menţionat de asemenea că, înainte de începerea betonării, pereţii cofrajului se propteşc între ei. Am arătat apoi că prima betonare se face în straturi de beton de 10-15 cm. pe o înălţime de 1 metru, pe tot conturul clădirii, pentru ca, la înălţimi egale, betonul să aibă aceeaşi întărire. Am explicat că la marginea de jos a căptuşelii se aşează o serie de pene, în scopul obţinerii orizontalităţii şi pentru ca prin spaţiul format între această margine şi suprafaţa pe care se aşează cofrajul să nu se scurgă betonul proaspăt. Cînd s-a ajuns cu înălţimea cofrajului la 90 cm, se începe ridicarea lui şi se continuă turnarea betonului. Aceasta se face fără întreruperi în trei schimburi. Ucenicii au putut deduce astfel înalta productivitate a acestei metode faţă de vechile metode de betonare folosite la clădirile industriale înalte.

În legătură cu aceasta am putut evidenţia necesitatea unei calificări superioare a muncitorilor constructori care efectuează lucrările de betonare cu cofraje alunecătoare. Le-am arătat de asemenea ucenicilor că, atunci cînd vor aplica pe şantier această metodă, cea mai mică neglijenţă — neuniformitate în lucrări, lipsa de control a verticalităţii tijelor şi a eventualelor neregularităţi ale acestora etc. — poate atrage după sine înţepenirea cofrajului alunecător şi deci pierderi de timp şi de material. Aplicarea corectă a acestei metode de către muncitori bine calificaţi — am spus în continuare — permite realizarea unei economii de schele şi cofraje ajungînd pînă la 80 la sută faţă de obişnuitele metode de betonare.

Înţelegînd însemnătatea acestui nou procedeu de lucru ucenicii au dovedit un deosebit interes pentru însuşirea lui.

Ing. Ştefan Gall
Şcoala profesională a Trustului
de construcţii al regiunii Bucureşti

Laureatul
din clasa a XI-a

Publicul prezent în Studioul de concerte al Radioteleviziunii asculta cu adîncă emoție. Se cînta la pian „Sarabanda" marelui nostru George Enescu. În sală răsunau acorduri luminoase, cînd pline de năvalnică impetuozitate, cînd diafane și pline de gingășie. Toate acestea erau redate cu o sensibilitate și o înțelegere artistică proprie adevăraților virtuoși. După ultimele măsuri ale minunatei compoziții enesciene, ovațiile răsunară timp îndelungat.

Interpretul era cu totul necunoscut celor ce aplaudau. Numele lui îl aflaseră cu cîteva minute înainte, cînd președintele comitetului de organizare a celui de al II-lea Concurs și festival muzical „George Enescu" dînd citire listei laureaților concursului național produsese o mare surpriză anunțînd:

„Premiul I la pian — Dan Grigore".

Băiatul înalt, cu profilul meditativ, care cucerise cea mai înaltă apreciere a juriului concursului național mulțumea aplauzelor zîmbind modest și emoționat. Se înclină adînc către locul unde stătea aceea care-i călăuzise pașii către această primă culme artistică, profesoara Florica Muzicescu, către cei care-l stimulează pe această cale, îl instruiesc și îl educă: cadrele didactice ale Școlii medii nr. 27 din cartierul Ferentari. Căci tînărul laureat are doar 17 ani și se numără printre elevii clasei a XI-a a acestei școli.

Afirmat încă de la vîrsta de 4 ani, talentul lui Dan Grigore s-a putut dezvolta pe tărîm muzical în anii regimului democrat-popular fără a cunoaște niciuna din opreliștile care au stăvilit calea părinților săi, muncitori modești, pasionați ai muzicii. Mai tîrziu, pe la 14 ani, cînd își însușise tot ceea ce îl puteau învăța profesorii săi de muzică de pînă atunci, părinții, dirigintele clasei sale și profesorul de specialitate au fost împreună cu micul muzician la profesoara Florica Muzicescu. De atunci Dan își desăvîrșește talentul sub îndrumarea acesteia.

În același timp profesorii săi l-au făcut să înțeleagă pe deplin că un adevărat artist al epocii noastre trebuie să fie un om cu o înaltă conștiință patriotică, strîns legat de viața oamenilor muncii, stăpîn pe o bogată și multilaterală cultură. Dan Grigore merge consecvent pe acest drum. Învață cu rîvnă, cu hărnicie, este disciplinat și modest. De cîte ori nu se strîng în jurul lui grupuri rugîndu-l: „Cîntă-ne ceva, Dane!" Și curînd răsună acordurile triumfătoare ale unei piese pentru pian de Enescu sau ale unei sonate de Ceaikovski, picurii cristalini ai unei melodii de Debussy sau notele melancolice ale unei compoziții a lui Liszt.

Modestia aceasta, calda îndrumare primită din partea profesorilor sînt, alături de talentul lui Dan Grigore, chezășia cea mai sigură a deplinei lui realizări artistice. Mărturie întru aceasta stau de asemenea proiectele lui de viitor: Dan dorește să termine cu succes școala, paralel cu studiul perseverent la pian, fiindcă, așa cum spunea marele Enescu, rezultatele se obțin doar prin muncă intensă.

Visul său cel mai apropiat: să reușească cît mai bine la cel de al II-lea concurs internațional „George Enescu", pentru a nu dezamăgi nădejdile puse în el și pentru a mulțumi pe această cale partidului nostru, care i-a creat minunate condiții de studiu și dezvoltare artistică.

M Borșa

O discuție cu profesoara dirigintă este totdeauna instructivă

Elevii Școlii medii nr. 2 „Frații Buzești" din Craiova își petrec în chip plăcut o parte din timpul liber în camera pionierului. Iată două pioniere răsfoind un frumos album cu vederi din patrie

Întîlnire cu un fruntaș în producție

Într-una din zile, șiatul unității de la Școala nr. 16 din Galați l-a invitat pe tov. Barbu Gheorghe, fruntaș în producție pe șantierul de construcții de locuințe din oraș, să vină în mijlocul pionierilor din școală.

Tînărul fruntaș s-a întîlnit cu elevii clasei a VII-a. El le-a povestit despre munca brigăzii din care face parte, despre frumusețea meseriei sale. Important în munca unei brigăzi, ca de altfel în munca oricărui colectiv — a subliniat vorbitorul — este crearea unui spirit de într-ajutorare tovărășească, a unei discipline conștiente, a unei bune organizări a muncii. Aceste însușiri s-a străduit să le dobîndească brigada tovarășului Barbu. Rezultatul a fost obținerea titlului de brigadă fruntașă.

Vorbitorul le-a relatat elevilor și cîteva aspecte din viața lui personală: despre activitatea lui obștească, despre prietenii săi, despre filmele și piesele care i-au plăcut mai mult. Cu mîndrie el a povestit cum, datorită condițiilor create de partid, a reușit să termine cursurile serale ale școlii medii, iar acum se pregătește pentru Facultatea de construcții.

Au luat apoi cuvîntul mai mulți pionieri, arătînd cît de mult i-au interesat cele povestite de muncitorul fruntaș Gheorghe Barbu și arătîndu-și dorința de a deveni participanți activi la construirea socialismului.

ÎMPREUNĂ

„Scrie: Constantinescu Alin, Berindea Cornelia. Mai scrie-le pe Eugenia și pe Maria. În primul rînd aceștia patru. Ce părere ai?"

Doi ochi mici, de un castaniu închis, se ridică spre dirigintă, privind-o aprobativ.

„Și noi, biroul U.T.M. ne-am gîndit la ei. Dar ce să facem, cum să procedăm, eu una nu mai știu". Și Tamara Paraschivoiu, secretara organizației U.T.M. din clasa a X-a „E" a Școlii medii nr. 4 din București ridică din umeri. „Am încercat în toate felurile — continuă ea. Băieții tot cei mai obraznici sînt, iar fetele..."

...Era la începutul trimestrului II. La începutul unei noi perioade de muncă, în care forțele trebuiau concentrate, unite, pentru ca rezultatele la învățătură să fie și mai bune. Ceea ce se obținuse în primul trimestru n-o mulțumea pe deplin nici pe dirigintă și nici pe secretara organizației U.T.M. a clasei. Mai erau unii elevi — și printre ei doi utemiști — cu rezultate slabe la învățătură. Mai erau și elevi care tulburau deseori liniștea orelor de curs. Iată lucruri care trebuiau discutate acum, la început de trimestru, în prima adunare generală.

Tovarășa Eva Lupu, diriginta clasei, a ajutat-o pe Tamara Paraschivoiu să stabilească, pornind de la această realitate, o tematică amănunțită a problemelor ce urmau să fie dezbătute în prima adunare generală a utemiștilor. I-a sugerat secretarei mai multe măsuri care să fie propuse, discutate și, dacă utemiștii se vor declara de acord cu ele, adoptate ca hotărîri ale adunării.

Acesta este însă numai un aspect al colaborării dintre dirigintă și secretara organizației U.T.M. Desigur, nu-i un aspect lipsit de importanță. „Dar colaborarea dintre noi, — spune tovarășa Lupu, — devine mult mai vizibilă, mai concretă, în munca cu fiecare elev în parte. De altfel acesta este lucrul pe care l-am urmărit tot timpul în legăturile mele cu organizația U.T.M.: munca individuală cu fiecare elev în parte":

Și a povestit în continuare unele cazuri în care colaborarea dintre dirigintă și secretara U.T.M. a dat rezultatele așteptate. Iată cîteva dintre ele, începînd cu cazul unuia dintre tinerii enumerați la începutul acestui articol: Alin Constantinescu.

...L-au scris în după amiaza aceea pe o listă. Două gînduri fuseseră îndreptate, în același timp, spre același om: al diriginței și al secretarei U.T.M. Prima fusese de mai multe ori acasă la Alin. Nu a găsit pe nimeni. Ore în șir, zile, săptămîni, Alin, nesupravegheat, își pierdea timpul în hoinăreli fără rost. Lecțiile au fost lăsate pe planul al doilea, o dată cu școala, iar în viața lui locul principal l-a ocupat hoinăreala.

— Cunoști toate acestea Tamara?

Fata se uită repede la dirigintă și apoi își plecă ochii:

— Nu, nu le cunosc. Pe Alin îl consideram un înrăit. Poate că greșeam...

— Sigur că greșeai, Tamara. Băiatul trebuie să fie ajutat să-și formeze prieteni noi.

Și împreună au hotărît atunci să-l atragă pe Alin în preajma celor mai buni elevi din clasă, care să-i fie exemplu și la învățătură, și în petrecerea cu folos a timpului liber. Treptat, Alin a început să se simtă jenat văzînd că nivelul de cunoștințe al colegilor lui este mult mai ridicat decît al său. Discuțiile pasionante despre cărțile și eroii zilelor noastre la care a început să ia parte au făcut să-i crească gustul pentru citirea literaturii contemporane; discuțiile despre filmele și piesele de teatru vizionate i-au dezvoltat simțul de observare și puterea de înțelegere a fenomenului artistic. Toate acestea l-au ajutat și îl ajută să-și dea seama din ce în ce mai profund cît de rău este să-ți irosești timpul, să nu-l folosești cu rost, pentru a-ți îmbogăți mintea și sufletul. Și Alin a început să vină la școală cu lecțiile mai bine pregătite, să fie mai atent la ore. Lucrurile nu sînt rezolvate încă. Cu el mai este încă de muncit. Dar atît diriginta cît și secretara organizației U.T.M. sînt convinse că Alin se află pe drumul cel bun.

...Ultima oră de clasă a luat sfîrșit. Un ciocănit ușor și apoi ușa cancelariei s-a deschis, lăsînd să se vadă două codițe ce încadrau o față ovală, punctată de doi ochi mici, de culoarea castanei la sfîrșit de toamnă.

— Tovarășă dirigintă, se poate cîteva minute?

— Ce s-a întîmplat, Tamara?

— Nimic grav. Aș vrea să vă cer părerea într-o chestiune. Este vorba de Cornelia Berindea. Iar a luat un 5. Eu nu știu ce să mă fac. Fata asta parcă se încăpățînează să ia numai note mediocre. Dacă aș ști că nu poate mai mult n-aș mai spune nimic. Dar știu că e capabilă. Eu cred însă că este leneșă...

Ultima frază a spus-o ezitînd, cu o nuanță de necaz în glas.

Diriginta o privi cu dragoste. Pentru că într-adevăr fata asta, Tamara, îi era tare dragă. Poate pentru că suferea pentru fiecare greșală făcută de un elev din clasă, poate pentru tragerea de inimă cu care se ocupa de colegii ei, poate pentru ambiția de a face din clasa lor o clasă fruntașă pe școală...

— Și ce te-ai gîndit să faci, Tamara?

— Cu discuții individuale văd că nu mai merge. Am hotărît în birou să organizăm o adunare generală în care să discutăm despre mediocritate. Ce spuneți?

Diriginta stătu un moment pe gînduri. Ideea secretarei era bună. Dar ar fi fost indicată și încă o discuție cu părinții Corneliei.

Îi împărtăși aceste gînduri și secretarei U.T.M. A doua zi au pregătit împreună, cu temeinicie, adunarea generală U.T.M. Foarte curînd a avut loc și convorbirea cu părinții Corneliei.

...Frînturi de discuții, întîmplări lapidar povestite, toate însă subliniind unul și același lucru: colaborarea strînsă ce există între dirigintă și secretara organizației U.T.M., în scopul îmbunătățirii permanente a muncii de educare comunistă a elevilor, de ridicare a nivelului la învățătură.

Diriginta, cu maturitatea politică pe care o are, cu experiența de viață acumulată, poate să sfătuiască biroul organizației U.T.M. să-și orienteze munca spre cele mai esențiale probleme ale colectivului clasei, spre problemele legate de învățătură, de formarea și dezvoltarea la elevi a trăsăturilor de caracter proprii tînărului înaintat al zilelor noastre. Pe de altă parte, biroul U.T.M., secretara, întreaga organizație pe clasă, făcînd front comun cu diriginta, dat fiind scopurile comune, țelurile comune — o ajută pe aceasta în muncă.

Totul depinde însă, așa cum a declarat și tovarășa Eva Lupu, de diriginte: de priceperea cu care știe să-i cîștige pe tineri, de seriozitatea și pasiunea pe care o pune în muncă. Pentru că fiecare diriginte trebuie să înțeleagă că organizația U.T.M. din clasă este sprijinul lui esențial în munca de educare comunistă a tineretului.

Petru Crîng

Teatrul de păpuși adresat copiilor

Constituind unul din multiplele mijloace de educație comunistă a tinerei noastre generații, teatrul de păpuși pentru copii își ajunge scopul educativ numai dacă alcătuirea repertoriului și realizarea spectacolelor vor urma criteriul respectării trăsăturilor psihice proprii copiilor la diferite vîrste. Firește, teatrul de păpuși adresat celor mici își are specificul său, și tocmai de acest specific trebuie să se țină seama în alcătuirea repertoriului și în realizarea spectacolelor pe scena lui.

Din convorbirile purtate cu specialiști în domeniul teatrului de păpuși, cu învățători, profesori și educatori, cît și din discuțiile duse la întîlnirea teatrului „Țăndărică" cu cadrele didactice — întîlnire organizată recent cu sprijinul secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei — am putut desprinde păreri interesante privind educarea copiilor noștri prin teatrul de păpuși.

Să realizăm spectacole în lumina eticii comuniste

Ca unul din numeroșii factori care contribuie la educarea tinerei noastre generații, teatrul de păpuși adresat copiilor are ca scop cultivarea în sufletele celor mici a înaltelor virtuți comuniste. Răspunzînd setei de fantastic proprie copiilor de vîrstă școlară și realizînd în consecință dramatizări după basme, teatrul „Țăndărică" și celelalte teatre de păpuși din țara noastră au izbutit să scoată la lumină adevăratul sens al luptei dintre bine și rău caracteristică poveștilor populare. Din asemenea dramatizări ca „Punguța cu doi bani", de exemplu, jucată cu succes pe scena Teatrului „Țăndărică" se vădește preocuparea de a se sublinia nedreptatea socială aparținînd vechii lumi bazată pe exploatare.

Nu trebuie însă să pierdem din vedere că repertoriul unui teatru — și în mod deosebit al aceluia care se adresează copiilor — ca să poată contribui efectiv la educația copiilor în spiritul moralei comuniste, trebuie să cuprindă, pe lîngă dramatizările poveștilor din folclor și ale basmelor scrise de scriitorii noștri clasici și piese cu conținut nou, realist-socialiste, piese inspirate din atmosfera școlii, din viața pionierească, din realitatea țării noastre în plină construcție socialistă.

Se cere oare ca în abordarea unor asemenea teme pentru piesele cu păpuși să se părăsească domeniul basmului ? Fără îndoială că nu. Prin însuși specificul său, scena teatrului de păpuși se pretează din plin la feerie, avantajînd mai puțin sau de loc desfășurarea unor întîmplări obișnuite într-o atmosferă lipsită de fantezie. Tocmai de aceea, dintre piesele cu temă actuală ar fi deosebit de adecvate pe o asemenea scenă acelea dintre ele care îmbină elementul real cu cel fantastic. Lucrînd cu autoarea V. Huber la realizarea piesei „N-a fost nici un zmeu de vină" sau punînd în scenă piesa „O istorioară ciudată" de Irina Opran, teatrul „Țăndărică" a dovedit preocuparea de a oferi copiilor piese cu un conținut nou. Dar atît la acest teatru, cît și la celelalte teatre de păpuși din țară repertoriul se cere mult îmbogățit din acest punct de vedere. Realizarea unor lucrări cu conținut realist-socialist pentru teatrul de păpuși ar trebui să-i preocupe mai îndeaproape pe scriitorii noștri.

Să facem și din elevii de vîrstă mijlocie spectatori ai teatrului de păpuși

Multe cadre didactice își exprimă pe bună dreptate părerea că actualul repertoriu al teatrului nostru de păpuși cuprinde în insuficientă măsură piese științifico-fantastice și legende geografice, istorice. Unii profesori de limba română arată că absența din repertoriu a unui asemenea gen de piese explică în bună măsură dezinteresul elevilor de vîrstă mijlocie pentru teatrul de păpuși, pe care aceștia îl consideră o distracție prea puerilă pentru ei. Dacă genul științifico-fantastic nu a fost pînă acum prezent în teatrul nostru de păpuși în schimb dramatizarea de legende a fost încercată. Spectacolul „Heracle", montat la teatrul „Țăndărică" s-a dovedit însă realizat sub posibilitățile colectivului. În prezent, specialiștii noștri în domeniul teatrului de păpuși caută mijloace regizorale și plastice pentru reprezentarea legendelor. Depășind ideea luptei dintre bine și rău și punînd acut problema luptei sociale a poporului asuprit pentru libertate, legenda istorică, balada — care se cer dramatizate cu mijloace proprii teatrului de păpuși — pun în fața creatorilor din aceste teatre sarcini complexe de regie, de realizare plastică și interpretare actoricească cu păpușa.

Soluționarea unor astfel de probleme și realizarea spectacolelor cu temă științifico-fantastică pe scena teatrului de păpuși va face ca printre spectatorii acestor teatre să se numere și elevi de vîrstă mijlocie.

Păpușile să fie frumoase sau... expresive ?

Nu rare ori s-a emis părerea că păpușile care apar pe scena teatrului „Țăndărică" sînt prea urîte, prea schimonosite, că în sfîrșit, ele nu plac copiilor. Se spune adesea că păpușile ar trebui să fie mai frumoase, să fie „păpuși", așa cum sînt cele pe care le admirăm în vitrinele magazinelor de jucării. Să fie oare acesta un punct de vedere just ? Nu trebuie să uităm, înainte de toate, că fără stilizarea păpușilor — mai corect — fără esențializare în teatrul de păpuși, arta păpușărească încetează să mai fie artă. Pe scenă, păpușa trebuie să sugereze, așa cum sugerează, de pildă, mișcările într-un dans. Nu este însă mai puțin adevărat faptul că figurile păpușilor din teatrul adresat celor mici trebuie să fie cît mai expresive, să oglindească principalele trăsături de caracter proprii fiecărui personaj. Personajele pozitive trebuie să inspire simpatie, să se deosebească esențial de personajele negative, rămînînd întipărite multă vreme în inima micului spectator. S-ar cere, de exemplu, ca figura moșului din „Punguța cu doi bani" realizat la teatrul „Țăndărică" să exprime mai multă bunătate, mai multă curățenie sufletească, în contrast cu figura boierului, care ar trebui să reflecte caracterul său hrăpăreț și viclean.

În rezolvarea acestei probleme, ca de altfel în rezolvarea tuturor problemelor legate de respectarea particularităților psihice ale copiilor la diferite vîrste, cadrele didactice sînt chemate să dea teatrului ajutorul lor competent.

Repertoriul să se desprindă firesc din strînsa colaborare între teatru și școală

Atingerea acestui deziderat înseamnă împlinirea unei condiții esențiale cerute teatrului de păpuși pentru ca el să-și poată atinge țelul educativ. Numai o strînsă colaborare între cadrele didactice și lucrătorii teatrului de păpuși poate asigura închegarea unui repertoriu accesibil copiilor la diferite vîrste, interesant pentru ei, a unui repertoriu care, în consecință, să dea roadele așteptate în educația etică și estetică a copiilor noștri. În acest sens consfătuiri ca aceea care a avut loc recent la teatrul „Țăndărică" sînt deosebit de bine venite. Dar colaborarea dintre școală și teatru nu trebuie să se mărginească doar la împărtășirea unor păreri și sugestii în legătură cu cerințele pedagogice față de repertoriu, față de punerea în scenă a spectacolelor pentru copii. Se cere ca educatorii, instructorii de pionieri, învățătorii și profesorii să cunoască bine conținutul pieselor din repertoriu spre a-i putea pregăti pe copii anticipat și spre a putea discuta cu ei ulterior, în vederea înlesnirii procesului de percepere a esteticului și înțelegere a eticului cuprinse în fiecare dintre piese.

Colaborarea dintre școală și teatru presupune, pe lîngă frecventarea teatrului de către cadrele didactice, și prezența în mijlocul copiilor a autorilor de piese și a celor care lucrează în teatru, organizarea de către aceștia a unor anchete printre copii, a unor asistențe la activitățile din școală și din afara școlii, așa încît ei să poată cunoaște direct și îndeletnicirile lor de fiecare zi. Deosebit de util ar fi ca autorii dramatici și artiștii teatrelor de păpuși să urmărească activitatea copiilor în cercurile consacrate teatrelor de păpuși de la casele și palatele pionierilor. Aici ar putea ieși la iveală mai limpede decît oriunde interesele copiilor de diferite vîrste pentru tematica pieselor de teatru, capacitatea lor de sesizare a fondului moral și de apreciere a formei artistice proprii pieselor jucate pentru ei la teatrul de păpuși. Tot aici s-ar putea cunoaște încercările de creație dramatică ale copiilor și, după cum spunea cineva în cadrul consfătuirii de la teatrul „Țăndărică", poate că aceste încercări ar putea sugera teme interesante acelor scriitori care s-ar hotărî să îmbogățească repertoriul teatrelor de păpuși.

În soluționarea tuturor problemelor privind contribuția teatrului de păpuși la educarea și instruirea celor mici, respectarea puterii lor de înțelegere, de sesizare a esențialului și de percepere a frumosului artistic, învățătorii, profesorii și educatorii sînt chemați să dea teatrului ajutorul lor competent. Pentru ca acest ajutor să fie eficace, în măsură să asigure atingerea țelului educativ al spectacolelor, lucrătorii din domeniul teatrului de păpuși trebuie să-și facă din colaborarea cu școala o metodă a lor de lucru permanentă și sistematică.

Tia Mureș
cercetător principal
la Institutul de științe pedagogice

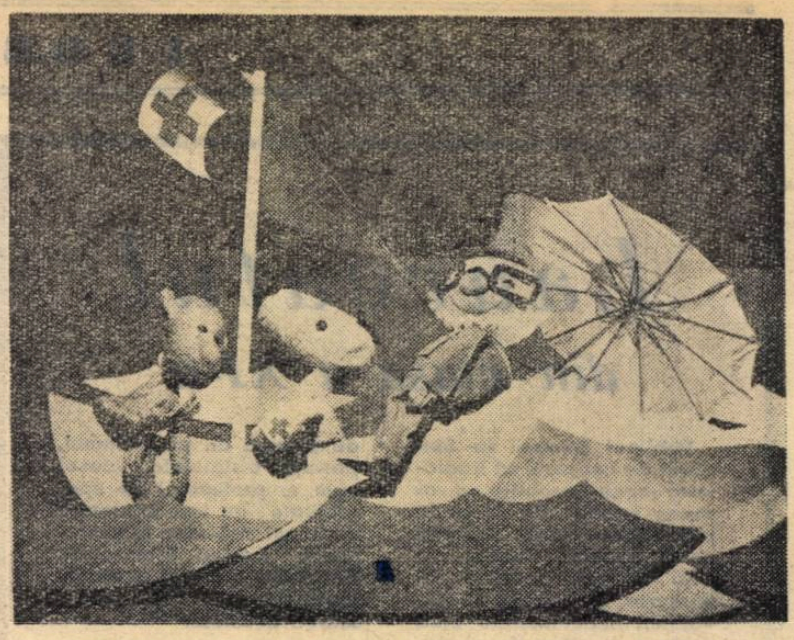

Teatrul de păpuși „Țăndărică" prezintă cu succes spectacolul pentru copii „Doctorul Aumădogre"

Monografii literare

De curînd E.S.P.L.A. a prezentat cititorilor săi, aproape concomitent, două monografii : Ov. S. Crohmălniceanu — „Tudor Arghezi" și Constantin Ciopraga — „Calistrat Hogaș". Monografiile au fost primite cu viu interes de către masele largi ale iubitorilor de literatură și în mod deosebit de către profesorii de limba română, căci amîndouă au venit să umple un gol în literatura de specialitate.

Propunîndu-și să analizeze opera lui Tudor Arghezi, Ov. S. Crohmălniceanu și-a asumat o sarcină destul de dificilă, dacă ne gîndim la multilateralitatea, la bogăția universului arghezian. La capătul unei cercetări profunde și atente, Ov. S. Crohmălniceanu a reușit să ne dea primul studiu marxist de proporții închinat poetului care, așa cum arată monografia, domină lirica românească de după Eminescu și rivalizează cu figurile majore ale poeziei mondiale din ultima jumătate de veac. Pagină cu pagină, capitol cu capitol, autorul monografiei demonstrează această afirmație a sa făcînd o amănunțită analiză a problemelor fundamentale ale creației argheziene. Cu puterea de analiză și sintetizare care-l caracterizează și care este cunoscută cititorilor și din alte lucrări ale sale, Ov. S. Crohmălniceanu a căutat să pătrundă în dialectica interioară a literaturii argheziene și apoi să orînduiască întregul material astfel încît să poată duce la o cît mai sistematică cunoaștere și interpretare a acestuia.

După ce în „Preliminarii" criticul introduce pe cititor în activitatea literară a poetului și a ziaristului Tudor Arghezi și dezvăluie credințele lui artistice, în capitolul următor, „Disocieri", care constituie miezul volumului, realizează o analiză amănunțită a principalelor ipostaze sub care se înfățișează geniul arghezian.

Interesante sînt paginile care se referă la unele frămîntări și căutări reflectate în poeziile mai vechi ale lui Tudor Arghezi și la limpezirea la care ajunge poetul, mai tîrziu, o dată cu întîlnirea revoluției și a concepției materialist-dialectice, moment după care creația arghezian atinge cele mai înalte culmi ale măiestriei. „O lume întreagă a realităților noastre românești — scrie criticul în „Concluzii" — se urnește cu el ca să intre în jerba de foc a celor mai îndrăznețe traiectorii înscrise pe bolta poeziei. Stihul arghezian, în care cîntă toate fluierele cîmpiilor dintre Dunăre și Carpați, s-a rupt o dată cu gîndirea descătușată a oamenilor liberi de robia țărînii".

Oamenii școlii găsesc în lucrare un ajutor de preț pentru predarea literaturii, a lecțiilor cu privire la opera lui Tudor Arghezi. Studii asupra lui Arghezi și în special asupra creației sale de după 23 August (căreia programa de învățămînt îi dă o deosebită importanță) există relativ puține și adeseori sînt răspîndite prin diferite reviste. Ele tratează, pe cît se știe, doar anumite laturi ale poeziei argheziene. Monografia recent apărută este prima care ne prezintă poezia arghezian în mod unitar, în întreg ansamblul său.

Constantin Ciopraga este, fără îndoială un îndrăgostit de arta drumețului moldovean Calistrat Hogaș, de care se ocupă în monografia scrisă cu atîta căldură. Cartea oferă nu numai un studiu critic bine documentat, dar și o lectură plăcută și, evident, instructivă. Făcînd dese referiri și investigații în lumea literară românească contemporană lui Hogaș și chiar în literatura universală, autorul reușește să fixeze locul acestuia în literatura română și să demonstreze dezvoltarea pe care a luat-o sub măiastra sa pană literatura de călătorii.

Afirmarea literară a lui Calistrat Hogaș — așa cum arată autorul monografiei — s-a făcut către sfîrșitul vieții lui. Condiții vitrege — analizate cu claritate în monografie — au făcut ca intrarea în lumea literară a profesorului de literatură și de limbi clasice Hogaș să aibă loc tîrziu. Opera lui Hogaș a rezistat însă timpului și s-a impus datorită realismului său, optimismului și umorului, datorită nepieritoarelor descrieri ale frumuseților plaiurilor românești. În anii regimului democrat-popular, creația drumețului moldovean a fost apreciată și valorificată. Astăzi, așa cum arată Const. Ciopraga, Hogaș este socotit printre reprezentanții de seamă ai prozei noastre artistice.

Cursivitatea cu care este scrisă monografia, stilul simplu, lipsit de prețiozități, fac din lucrarea lui Const. Ciopraga un studiu accesibil și folositor nu numai oamenilor de specialitate, ci și elevilor.

★

Semnalînd apariția celor două valoroase studii monografice nu putem să încheiem rîndurile de față fără a ridica unele probleme legate de publicarea monografiilor literare. Desigur, ar fi inutil să mai insistăm asupra importanței pe care o au monografiile în studierea literaturii. Monografiile literare apărute în ultimii ani au fost primite cu căldură și interes tocmai pentru că răspundeau unor stringente necesități. Din păcate însă acestea au fost prea puține. În anul literar 1960 au apărut doar două — cele de mai sus — iar în anul 1959 trei : G. Călinescu — „Nicolae Filimon", Al. Piru — „Opera lui Ibrăileanu" și D. Vatamaniuc — „I. Popovici-Bănățeanul". Chiar dacă am mai adăuga lucrarea lui Savin Bratu — „Ibrăileanu-omul" apărută în colecția „Oameni de seamă" și studiile de proporții reduse apărute în „Mica bibliotecă critică", tot nu ar fi deajuns.

Profesorii, elevii, studenții, ca și masele largi de cititori așteaptă ca editurile să publice cît mai multe studii monografice atît despre scriitorii noștri clasici cît și despre cei contemporani.

Al. Vladimir

Bibliografie „Îndrumătorul cultural"

De curînd a apărut un nou supliment al revistei „Îndrumătorul cultural" dedicat alegerilor de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

Suplimentul se deschide cu poezia „Partidului", de Mihail Beniuc — un adevărat cîntec de slavă adresat partidului, făuritor al vieții noastre noi. Semnează versuri în acest supliment și poeții Victor Tulbure, Ioan Meițoiu, Aurel Rău, Alfred Margul Sperber, Nicolae Tăutu, Veronica Porumbacu, Nina Cassian și alții.

Pentru brigăzile artistice de agitație suplimentul cuprinde programele : „Azi votează și brigada" de Ovidiu Dumitru, „I-auzi cum mai cîntă satul" de Stelian Filip și Ion Rus, „Într-o autogară" de Ștefan Tita și I. Țăranu și „Telegrame și Telegrame" de Ion Damian.

De asemenea, suplimentul cuprinde cîntece dedicate alegerilor.

Formațiile artistice de amatori ale cadrelor didactice și cele ale căminelor culturale pot găsi în paginile acestui supliment un valoros material pentru a-și îmbogăți repertoriile.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 601 | vineri 24 februarie 1961 | 8 pagini 25 bani

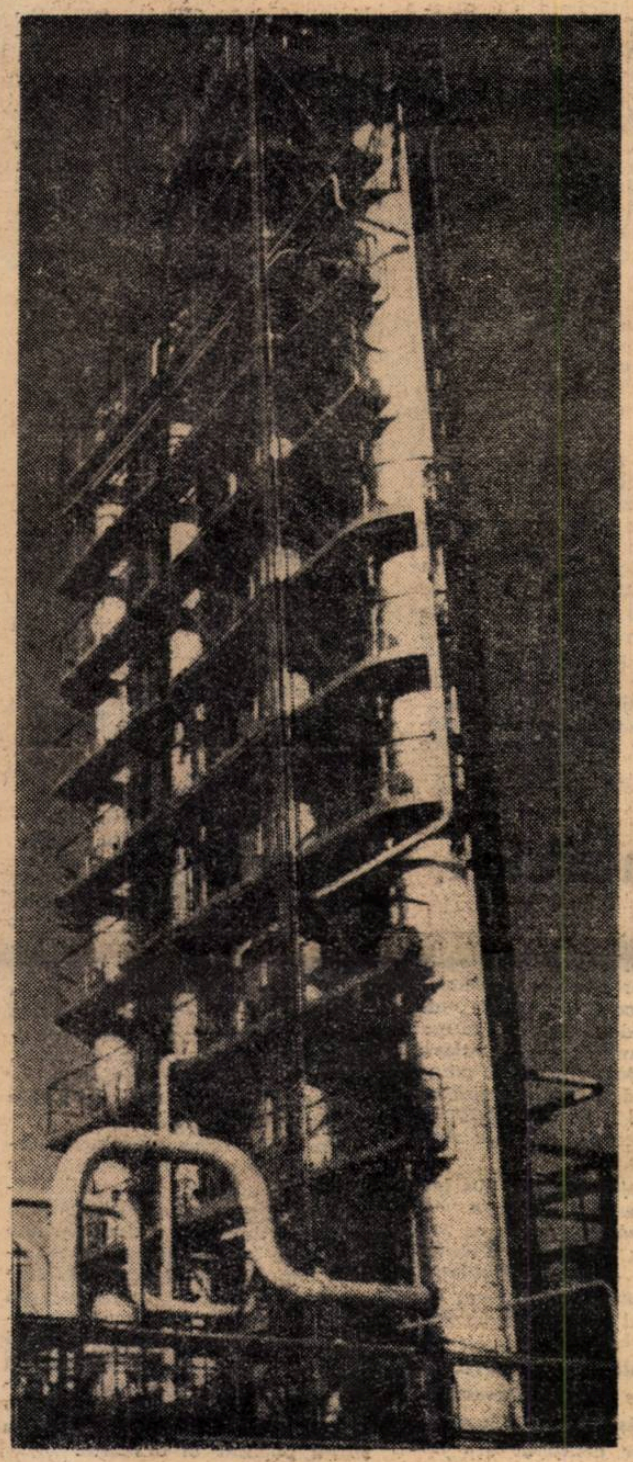

Intr-un nou centru al industriei noastre socialiste: aspect al rafinăriei de la Onești

În întîmpinarea alegerilor

Vie activitate politico-educativă în școli

Îndrumate continuu de organizațiile de partid, cadrele didactice din școlile Capitalei, la fel ca învățătorii și profesorii din întreaga țară și-au intensificat munca de educare patriotică a elevilor, dezvoltînd sentimentele lor de mîndrie față de importantele realizări obținute de poporul nostru în anii regimului de democrație populară sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, făcînd să crească hotărîrea lor de a deveni constructori de nădejde ai noii noastre societăți.

În orele de clasă, profesorii au îmbinat mai strîns lecțiile cu problemele actuale ale construcției socialismului, au subliniat mai puternic contrastul dintre situația economică și social-politică deosebit de grea în care se afla țara noastră în trecut și marile realizări dobîndite în anii în care stăpînul bogățiilor patriei a devenit poporul muncitor, făuritorul tuturor bunurilor materiale. La Școala nr. 77 din raionul Tudor Vladimirescu, de pildă, li s-a vorbit elevilor în orele de geografie, despre industria chimică, care în trecut era aproape inexistentă și care se află astăzi în plină dezvoltare, despre starea de înapoiere în care regimul burghezo-moșieresc a ținut regiuni întregi, cum ar fi Moldova, Dobrogea și despre dezvoltarea multilaterală pe care au căpătat-o acestea în anii puterii populare. În toate școlile din Capitală li s-a vorbit elevilor în orele de istorie despre demagogia alegerilor din trecut și despre caracterul profund democratic al alegerilor de astăzi. În orele de limba romînă au fost analizate opere ale scriitorilor noștri clasici care au demascat alegerile din timpul regimului burghezo-moșieresc, dîndu-se exemple ilustrative din scrierile lui I. L. Caragiale. Orele de constituție au oferit un bun prilej de a li se vorbi elevilor despre semnificația sfaturilor populare, despre rolul lor în atragerea maselor la conducerea treburilor obștești.

La rîndul lor, orele de dirigenție au dat celor ce educă tineretul posibilitatea să folosească forme variate — lecturi, discuții, referate etc. — pentru a le prezenta elevilor date și fapte cu privire la dezvoltarea economică și culturală a patriei noastre în anii regimului de democrație populară, a raionului în care locuiesc, a orașului, a întregii țări, pentru a le face și mai larg cunoscute perspectivele luminoase deschise dezvoltării patriei noastre prin hotărîrile Congresului al III-lea al partidului.

În multe școli se organizează audiții colective în care elevii și cadrele didactice ascultă emisiunea „Jurnalul electoral". O frumoasă inițiativă au avut conducerile școlilor de 7 ani nr. 6 și nr. 7 din Băneasa, care au organizat cu elevii fruntași manifestări cultural-artistice la Casa alegătorului din comună. Valoroasă este și inițiativa Școlii de 7 ani nr. 15 și a Școlii profesionale textile din raionul I. V. Stalin, care au organizat seri literare cu tema „Alegerile în trecut și astăzi".

La Școala nr. 150 din raionul V. I. Lenin a fost organizată o întîlnire între elevi și candidata circumscripției orășenești nr. 298, tovarășa Cornelia Costea, care le-a vorbit școlarilor despre minunatele condiții create de regimul nostru celor ce învață: dezvoltarea rețelei de învățămînt, numărul tot mai mare de școli, suprimarea taxelor, manuale gratuite pentru toți elevii din clasele I—VII, burse, cămine, cantine etc. Candidata a reamintit totodată politica antipopulară a vechiului regim, care făcea aproape cu neputință pătrunderea fiilor de muncitori și țărani săraci în școli și facultăți. În contrast cu situația de odinioară, elevilor le-a apărut și mai clară semnificația marilor realizări obținute în anii noștri în domeniul învățămîntului, ale cărui porți au fost larg deschise fiilor oamenilor muncii.

În multe școli medii s-au organizat întîlniri între alegătorii virstnici și elevii care, împlinind pînă la 5 martie 18 ani, vor vota pentru prima dată. La o asemenea întîlnire care a avut loc la Școala medie nr. 26 din raionul T. Vladimirescu, de pildă, au participat 51 de elevi. La o altă întîlnire, organizată la Școala tehnică de poștă și telecomunicații, au luat parte 60 de elevi. Cele spuse în cadrul acestor întîlniri i-au făcut pe elevi să înțeleagă mai bine marea cinste pe care o are fiecare cetățean care votează astăzi într-o țară liberă, în care au fost instaurate drepturi egale și depline pentru toți cetățenii.

Este de remarcat faptul că în întîmpinarea alegerilor colectivele de cadre didactice din București și-au intensificat și activitatea pe care o desfășoară în rîndurile părinților. În ședințele comitetelor de părinți, în adunările și consfătuirile cu părinții care au loc în această perioadă, învățătorii și profesorii prezintă referate și expuneri pe diverse teme cum ar fi „Mărețele realizări ale regimului democrat-popular", „Caracterul profund democratic al regimului democrat-popular", „Perspectivele deschise de Congresul al III-lea al P.M.R. oamenilor muncii din țara noastră", „Superioritatea orînduirii democrat-populare", „Caracterul democratic al sistemului nostru electoral" etc.

Lecțiile, orele de dirigenție, manifestările cultural-artistice, întîlnirile cu alegătorii, ședințele cu părinții, toate formele activității din școală și din afara ei constituie pentru învățătorii și profesorii din Capitală tot atîtea prilejuri de a desfășura o intensă muncă politică și educativă în timpul campaniei electorale.

Miron Henick

Însemnări

Mă aflam pentru prima oară în satul Recaș din raionul Timișoara. Totul era nou pentru mine, dar nu și neobișnuit. Cunoscusem și alte sate bănățene, cu uliți largi, case spațioase și multă. foarte multă verdeață — totul împrăștiind parcă lumină. Și totuși în acest sat ceva îmi atrăgea atenția în mod deosebit: în curtea școlii elementare din Recaș, treizeci de trotinete se odihneau.

Ce rost au trotinetele la o școală elementară? Acest sport este practicat de preșcolari, iar grădinița gospodăriei agricole colective se află în altă parte a satului.

Enigma a fost dezlegată. Gălăgioși, posesorii trotinetelor — pionieri și școlari, fii ai colectiviștilor — terminînd ora de muzică, au năvălit în curtea școlii instalîndu-și cu băgare de seamă pe trotinete. acordeoanele prea voluminoase pentru puterile lor. Primite în dar de la părinți, acordeoanele nu le-au pus numai problema de a învăța să cînte din ele, ci și problema „transportului". Aveau deci nevoie de un mijloc de transport. Și l-au găsit.

Desigur, convoiul nostim al copiilor cu acordeoane purtate pe trotinete are darul să atragă atenția oricărui nou vizitator, nu însă și al recășenilor, care s-au obișnuit cu acest cortegiu intrat în firescul satului.

Urma să particip la o adunare pionierească. Și, cum este și firesc, am vrut mai întîi să mă împrietenesc cu copiii, să-i cunosc și să mă cunoască, pentru a evita obișnuitele rezerve din partea lor atunci cînd primesc un oaspete necunoscut. Am pus deci unuia din copii o întrebare obișnuită, banală: „ce mai e pe la voi"? Mărturisesc că atunci cînd am formulat întrebarea nu-mi precizasem la care „voi" mă refer.

— La noi — îmi răspunse copilul — a dispărut ultima casă acoperită cu paie.

— Nu casa a dispărut, ci acoperișul — rectifică altul.

— Noi, acasă, am înlocuit acoperișul încă anul trecut — completă cu mîndrie primul.

Răspunsul la întrebare a dovedit însă și altceva. Pentru pionieri „noi" nu înseamnă numai ei și familia lor ci și marea familie — satul, colectiva. Pentru ei bucuriile satului sînt bucuriile lor. Succesele lor sînt succesele colectivului. Copii încă, nu sînt străini de tot ceea ce se petrece în sat, participă cu toată făptura lor la preocupările, bucuriile și realizările satului.

Desigur, aceasta este un efect al educației primite în școală, în organizația de pionieri.

B. Moldovanu

Lumina cărții

Un pescar bătrîn mi-a povestit, nu de mult, o întîmplare care are un tîlc adînc și dureros. Pe vremea cherhanagiilor, s-a dus la un agent al patronului să-și ceară banii ce i se cuveneau pentru munca sa de mai bine de o lună de zile. În loc de plată, agentul i-a dat un bilet și l-a trimis la alt punct pescăresc. Acolo, cel care a citit biletul a zîmbit și l-a trimis la alt punct. Și așa a rătăcit pescarul cîteva zile din loc în loc pînă cînd un alt pescar a citit biletul și, suduind năpraznic, i-a spus și lui ce scria acolo: „Trimite-l pe prost mai departe!".

În fostul județ Tulcea neștiința de carte era tot așa de răspîndită ca și paludismul și tuberculoza. Procentul de analfabeți atingea în 1944 aproape 50 la sută din numărul populației de la 7 ani în sus, iar în unele comune ca Chilia Veche, Caraorman ș.a. depășea 60 la sută.

Într-un ziar tulcean de prin 1930 un învățător se plîngea că din cei 140 copii înscriși în clasa I vin la cursuri doar 26. Numeroase localități n-aveau de loc școli. Toate însă aveau cîrciumi.

Azi, prin grija partidului și guvernului urmele trecutului întunecat s-au șters. Analfabetismul a fost lichidat, iar foștii analfabeți sînt participanți activi la construcția socialistă.

În 1944, în fostul județ Tulcea erau 6 gimnazii, azi sînt peste 30 de școli de 7 ani, iar pînă în 1962 încă 10 școli de 4 ani se vor transforma în școli de 7 ani. Numărul elevilor — care în 1944 abia se ridica la 4000 — a ajuns azi la 14.200.

Organele de partid și de stat au acordat o deosebită atenție îmbunătățirii condițiilor de învățătură. S-au construit în ultimii ani numeroase localuri de școli noi, cu săli luminoase, încăpătoare: la Nicolițel și Murighiol, la Ada Marinescu și Ilgani. În aproape toate localitățile așezate pe malurile brațului Sulina găsim școli noi, spațioase și luminoase, în care învață copiii pescarilor și ai muncitorilor de la șantierele de amenajări și recoltări stuficole din Deltă. Așa, de pildă, s-au construit școli noi la Vulturul și la Mila 23, la Crișan și la Sulina. Pentru talentații copii ai muncitorilor tulceni a fost înființată acum cîțiva ani o școală de artă.

Seara, ferestrele multora din școlile raionului sînt luminate. Se continuă programul — de data asta cu elevi virstnici. Cei care n-au avut cum să învețe altădată cît i-ar fi îndemnat inima vin acum să-și îmbogățească cunoștințele. La Nicolițel și la Murighiol, la Somova și la Sulina, la Isaccea și la Kogălniceanu, ca și în multe alte școli sute de oameni ai muncii învață. Stăpîni pe toate cîte le-au făptuit sub înțeleapta conducere a partidului, ei se pregătesc cu sîrg să gospodărească cu chibzuială și să sporească toate aceste cuceriri.

Aici, ca pretutindeni în patria noastră, lumina cărții pătrunde tot mai adînc, ajutînd la creșterea oamenilor de mîine, ajutînd la dezvoltarea conștiinței noi a oamenilor pe care partidul i-a ridicat din întunericul neștiinței la lumina soarelui strălucitor al socialismului.

Ion Bădică

ODINIOARĂ

Comunei Burcești i se trăgea numele după cel al familiei Burcescu, boieri care își înălțaseră conac și, de ani și ani de zile, își întinseseră moșiile de-a lungul apei domoale a Ialomiței.

Grea și plină de suferințe era viața satului în acele vremuri. Înecați în amar, în necazuri, oamenii își duceau zilele de azi pe mîine în aceeași veșnică apăsare. Cei de sus își aminteau de ei numai cînd veneau alegerile. Satul era străbătut atunci aproape zi și noapte de mașini, de jandarmi călări sau de cele două echipe care se întreceau în a lipi afișe și a striga pe uliță „Trăiască ai noștri". Într-o seară, după ce au ieșit din circiumă, de la Vasile Surduc, s-au încăierat de au sărit locuitorii satului să-i despartă.

Cu prilejul unor astfel de alegeri a sosit în sat și candidatul partidului liberal, partid aflat la putere. A tras la boierul Sandu Burcescu. Acesta nu era înscris în nici un partid. Dar asta nu însemna că nu făcea politică. Dimpotrivă. Îl găseai, în București, prin toate cluburile. Era prieten și cu liberalii și cu țărăniștii. „Vulpea cea bătrînă" — cum îi spuneau oamenii din comună — simțea, după zile și nopți petrecute prin cafenele și cluburile Capitalei, cine va ieși în alegeri. Și imediat își oferea („dezinteresat, mon cher, dezinteresat...") serviciile. Așa se face că în primăvara aceea devenise ospitaliera gazdă a candidatului liberal.

A doua zi, vreo trei oameni de la curte i-au strîns pe locuitorii comunei în fața primăriei. Pe scări îi aștepta un om înalt, uscățiv, cu ochi lucitori și părul negru. Purta un fel de haină de vînătoare, iar în mînă ținea un bastonaș al cărui mîner de argint strălucea în soare. S-au adunat și toți mai marii comunei. Primarul, un om îndesat, cu fața roșie, purtînd haină neagră, l-a înfățișat pe oaspete.

„Iă candidatul nostru, oameni buni. Iă om cu stare și cu minte și o să vă ajute". Apoi a vorbit candidatul. Se numea Sebastian Viltoreanu.

„Sînt și eu ca voi legat de pămîntul țării. Vă știu necazurile. Dar ele vor trece. Partidul liberal nu face promisiuni deșarte. Să-mi spuneți tot ce vă doare..."

O femeie care stătea rezemată de un gard a și început:

— „Ne dor șalele de atîta muncă și nu mai aflăm leac!"

Candidatul a încruntat sprîncenele și a strîns mai puternic bastonul în mînă. Era în încurcătură.

„Munca aceasta pe care o faceți — munca sfîntă de la țară, cum spun poeții — e pentru propășirea țării și a neamului. Dar să vorbim serios. Uite, am auzit că nu aveți o școală ca lumea în comună!"

— „Da — îngîimă moș Stanciu, din capul satului — am avea tare nevoie de o școală. Acum învățătorul se muncește într-o odăiță din curtea bisericii. Nu-ncap bine nici o duzină de copii și în sat sînt peste o sută..."

Sigur pe el, candidatul i s-a adresat primarului: „Notează, primarule, o școală mare, din cărămidă!"

Auziseră și copiii că se va înălța o școală. Și încă una mare, din cărămidă. Și se bucurau. Dar numai ei. Oamenii mai în vîrstă, cînd auzeau vorbindu-se despre școală, dădeau din cap a neîncredere.

A venit ziua alegerilor. Liberalii s-au ales. Cît despre școală: doar copiii mai vorbeau.

Și anii au trecut. Pe albia Ialomiței s-a scurs potop de ape, iar viața oamenilor din Burcești se depăna aidoma. Au venit iarăși alegerile. Într-o dimineață, primarul satului cu trei „tîrgoveți" s-au dus pe medeanul din inima comunei. Au măsurat, au desenat niște schițe și au bătut vreo douăzeci de țăruși.

„Aici pornim școala" — spunea fălos primarul oamenilor care se opreau din drum să privească.

Și iarăși a venit Sebastian Viltoreanu. Și iar s-au strîns oamenii în fața primăriei.

„Țara a avut greutăți mari, oameni buni. Dar acum s-a mîntuit cu ele. Așa că vom ridica școală".

Și iar s-au ales liberalii. Cu timpul, copiii care păzeau vitele la păscut au început a scoate țărușii puși, chipurile, pentru școală.

Oamenii de peste tot îndurau cu greu obida și necazurile. Țara a prins să se miște. Ziarele vesteau despre „răzvrătirile", muncitorilor din Galați, din Iași, din Ploiești... Se aștepta căderea guvernului. S-au anunțat iarăși alegeri. De data aceasta, Sandu Burcescu a devenit gazda lui Ionel Mocanu-Breaza, candidatul partidului țărănist. Și din nou oamenii au fost strînși în fața primăriei. Vocea lui Ionel Mocanu-Breaza tuna.

„Liberalii au prădat țara. V-au înșelat. Au promis că vă vor ridica școală. Vorbe goale! Cum se poate înălța școală în curtea bisericii sau pe maidanul din vatra satului? Pămîntul e nisipos și pe dedesubt e o pînză de apă!"

A doua zi primarul, tot cu trei tîrgoveți, a prins a măsura terenul din fața primăriei. Au bătut și țăruși. Oamenii se opreau din mers și zîmbeau. Au mai văzut ei dintr-astea! Nu mai credeau nici copiii.

Se apropia ziua alegerilor. Într-o noapte, vreo doi flăcăi conduși de feciorul cel mare al lui Gheorghe Dosoftei — mecanic de locomotivă — au șters cu var tot ce scriseseră țărăniștii și liberalii pe gardurile satului. A doua zi, cînd au văzut isprava, primarul și jandarmii au intrat în panică. Conu Sandu Burcescu a telefonat la București. Pe seară a apărut în comună inspectorul sanitar al județului. A încheiat un proces-verbal prin care constatase că în comună este... epidemie de tifos exantematic. S-a oprit circulația, s-a pus pază la intrările în comună și s-a anunțat că în sat nu se vor mai face alegeri.

★

...Sînt doar cîteva săptămîni de cînd am fost ultima oară în satul de pe malul Ialomiței. Țăranii și-au strîns laolaltă pămînturile și puterile. Pe șosea m-a întîmpinat unul din feciorii lui moș Nicolae Dosoftei. Nu-l mai văzusem de mult. Fusese la școală. Acum s-a întors în sat. E unul din cei 17 învățători din comună. 17 învățători la cele două școli mari, luminoase, acoperite cu tablă și înconjurate de grădini ce vor înflori curînd.

Prof. Ioan N. Chițu

Întîlniri cu alegătorii

În amintirile celor de prin partea locului mai stăruie imaginea de acum 15—16 ani a maidanelor din jurul străzii Stoian Militaru. Case dărăpănate, acoperite cu tablă ruginită, iar pe drumurile întrerupte de bălți mari, copii cu picioarele desculțe jucîndu-se în praf. Deși era un cartier bucureștean, mortalitatea infantilă, epidemiile, analfabetismul atingeau aici aceleași proporții ca și în satele de pe întinsele moșii ce sugeau vlaga oamenilor și cîmpurilor de pe Bărăgan. Ca să ajungă la cea mai apropiată școală, copiii trebuiau să străbată 2—3 kilometri. După atîta drum îi așteptau două săli mici, întunecoase, cu cîteva bănci roase de ani.

Despre toate acestea a povestit alegătorul Ștefan Opriș la întrunirea cetățenilor din cartier cu candidatul F.D.P., profesorul D. Feldman, directorul Școlii de 7 ani nr. 111.

„Anii mi-au picurat argint în plete — a spus tovarășul Ștefan Opriș — dar inima mi-i tînără și bucuria mi-i nespus de mare cînd văd cîte s-au înfăptuit în Bucureștiul nostru drag, în cartierul nostru oropsit de altădată".

Într-adevăr, cartierul a devenit de nerecunoscut. De o parte și de alta a străzilor sale luminate, pietruite și cu trotuare asfaltate s-au ridicat locuințe mari, frumoase și moderne. La îndemîna cetățenilor stau mijloace de transport care în cîteva minute îi duc pînă în centrul Capitalei. Dispensarul, policlinica și cabinete medicale speciale stau la dispoziția cetățenilor.

Cu multă mîndrie a vorbit alegătorul Victor Moldovanu despre intensa viață culturală a cartierului. Biblioteca cu 8.200 de volume, cinematograful, desele manifestări culturale sînt frecventate cu mult interes de cetățenii cartierului.

În cuvîntul său, alegătorul Mihai Ionescu s-a oprit mai mult asupra puternicei dezvoltări pe care a luat-o învățămîntul în anii regimului democrat-popular. „Îmi aduc bine aminte de vremurile de altădată. Printre numeroasele doleanțe ale cetățenilor din cartier era și construirea unui local de școală. De fiecare dată ni se promitea. Ba un deputat liberal ne-a dus chiar să ne arate și locul unde se va înălța, după cum spunea el, noua construcție școlară. A fost prima și ultima oară cînd l-am văzut la noi în cartier. A plecat și noi tot fără școală am rămas. Astăzi, în inima cartierului nostru funcționează una dintre cele mai frumoase școli de 7 ani ale Bucureștiului. Ți-i mai mare dragul să o privești. 24 de săli mari, luminoase, cu parchet pe jos. Clase, laboratoare, sală de sport — totul a fost făcut cu grijă, în anii regimului democrat-popular, pentru copiii noștri, pentru copiii cartierului atît de oropsit altădată!"

Alegătorii au ascultat cu atenție cuvintele candidatului pe care l-au propus pentru alegerile de la 5 martie 1961. Ei au aplaudat din toată inima angajamentul acestuia ca, împreună cu cetățenii din circumscripția electorală să muncească fără preget pentru continua ridicare și înflorire a cartierului lor drag.

I. C.

★

Pe comunista Maria Buiuc-Vartanesian, profesoară fruntașă la Școala medie nr. 2 din Constanța, o cunosc numeroși cetățeni ai orașului. Profesoară de aproape 30 de ani, tovarășa Buiuc-Vartanesian a crescut numeroase generații de elevi. În prezent, ca directoare adjunctă a secției serale, ea este apreciată pentru priceperea cu care îndrumă activitatea cadrelor didactice, pentru atitudinea tovărășească plină de grijă pe care o are față de muncitorii-elevi.

Din 1953 tovarășa Maria Buiuc-Vartanesian este deputată în sfatul popular al orașului Constanța. Împreună cu alegătorii din circumscripție ea a desfășurat o activitate susținută pentru rezolvarea multor probleme edilitare și gospodărești: reamenajarea pieții Griviței, pietruirea și pavarea unor străzi, înființarea unui punct farmaceutic, plantarea de arbori etc. Acum, alegătorii circumscripției 135 au propus-o pentru a patra oară candidată în sfatul popular al orașului.

Nu de mult, în sala frumos împodobită a clubului întreprinderii de panificație de pe str. Ștefan cel Mare, candidata s-a întîlnit cu alegătorii săi. S-au adunat atîția că abia-i cuprindea sala — muncitori, funcționari, gospodari, pensionari. Au venit nu ca să o cunoască pe candidată, pentru că figura blîndă dar energică, mereu zîmbitoare a dăscăliței, le este de mult familiară. Au venit să se sfătuiască cu dînsa asupra planurilor lor de viitor. O gospodină propune să se paveze o porțiune de stradă rămasă încă nepavată și toată asistența, aprobînd propunerea, s-a oferit să presteze ore de muncă voluntară. Propunerile se deapănă una după alta. În vocea vorbitorilor se simte încrederea cu care au venit să se sfătuiască cu un om care niciodată nu le-a înșelat așteptările.

Iar candidata își notează cu grijă propunerile oamenilor conștientă de răspunderea ce-i revine. E convinsă însă că-i va face față cu cinste și de astă dată. Fiindcă simte că alături de ea sînt sutele de cetățeni ai circumscripției care o vor ajuta, participînd cu însuflețire la toate acțiunile patriotice menite să asigure buna gospodărire a orașului, înfrumusețarea și modernizarea lui.

L. B.

Muncitor-elev candidat în alegeri

Prin ce anume reușește să cîștige simpatia și stima tovarășilor săi acest tînăr de statură potrivită, cu trăsăturile energice, cu privirile limpezi și serutătoare? Viața, faptele lui sînt ale unui om obișnuit al zilelor noastre. Îl cheamă Gheorghe Murariu. Este montator de locomotive la atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie" din Iași. Aproape că nu există om în întreprindere care să nu-l cunoască.

Dacă ai să vorbești cu comunistul Dumitru Costăchescu, șeful brigăzii „Mecanism", din care face parte Murariu, acesta va exclama, fără îndoială: „Gheorghe al nostru este un muncitor minunat, fruntașul brigăzii noastre. Este disciplinat și serios, preocupat de calitatea și de randamentul muncii sale". Muncitorii mai tineri vor povesti, desigur, cîte acțiuni frumoase a inițiat Murariu, la cîte manifestări interesante i-a antrenat.

Și dacă discuți cu profesorii de la Școala medie serală de pe lîngă atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie", auzi aceleași cuvinte de laudă: „Murariu este unul dintre cei mai buni elevi ai școlii. Nu numai că învață bine, nu numai că nu absentează și răspunde de pe larg și precis la lecții, dar își ajută și colegii. Deseori îl poți vedea, în pauze, explicînd unui coleg sau altuia, o problemă mai dificilă".

Dar nu numai în întreprindere și nu numai în școală este cunoscut Murariu. În urmă cu trei ani tînărul acesta a fost ales deputat în circumscripția electorală orășenească nr. 28. De atunci el putea fi deseori văzut pe străzile cartierului. S-a oprit, de pildă, îngîndurat — lucrurile se petreceau acum vreo 2 ani — în lungul străzii Dubălari, o uliță care își păstrase parcă o dată cu numele și o parte din înfățișarea de pe vremea breslelor medievale. Și iată că în curînd au apărut aici camioane cu nisip și pietriș. Numeroși cetățeni, antrenați de entuziasmul și pasiunea tînărului deputat au pornit să schimbe prin muncă voluntară aspectul străzii. În scurt timp ea a devenit de nerecunoscut. Frumos pavată, flancată de canale de scurgere, strada Dubălari nu mai amintește acum decît cu numele de ceea ce a fost cîndva. O transformare asemănătoare a cunoscut, cu sprijinul deputatului, și strada 13 Decembrie din aceeași circumscripție.

Circumscripția aceasta din Iași a devenit și ea o imagine a noului ce schimbă din ce în ce mai mult întreaga înfățișare a bătrînei cetăți de scaun a Moldovei, cu sprijinul însuflețit al unor oameni de felul comunistului Murariu.

Așa se explică simpatia și stima de care se bucură Murariu în rîndul tovarășilor săi, așa se explică de ce cetățenii din circumscripția nr. 28 l-au propus pentru a doua oară candidat în alegerile de deputați.

Victor Octavian

Școala de azi și cea de ieri

În apropierea uzinelor „1 Mai" Feneziu din Baia Mare s-a dat în folosință la începutul acestui an o nouă școală medie cu 16 săli de clasă și laboratoare (fotografia din stînga). *Clădirea îmbătrînită și cu totul neîncăpătoare în care a funcționat școala a fost transformată în magazie* (fotografia de jos)

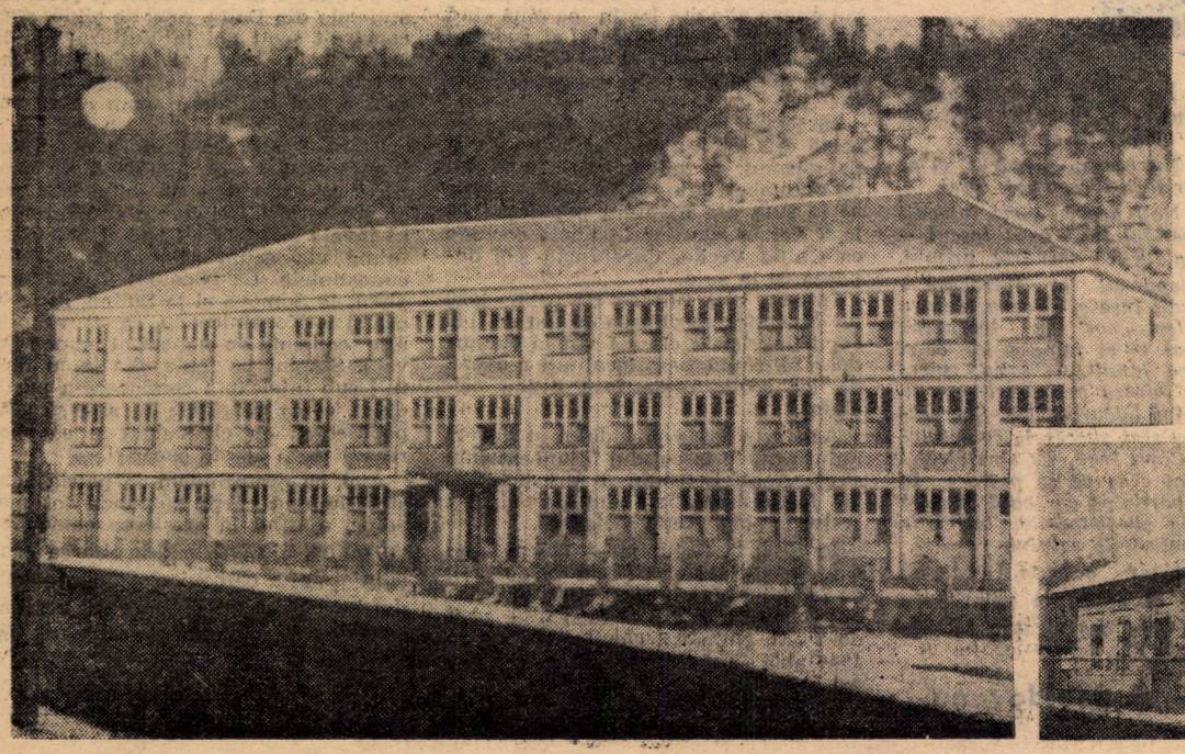

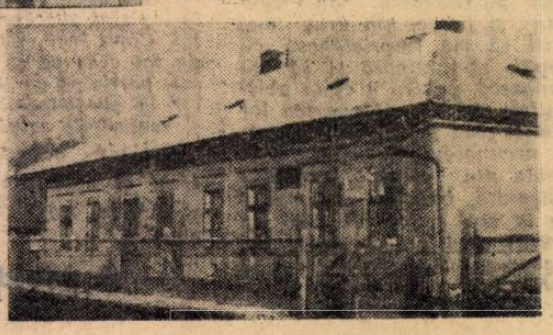

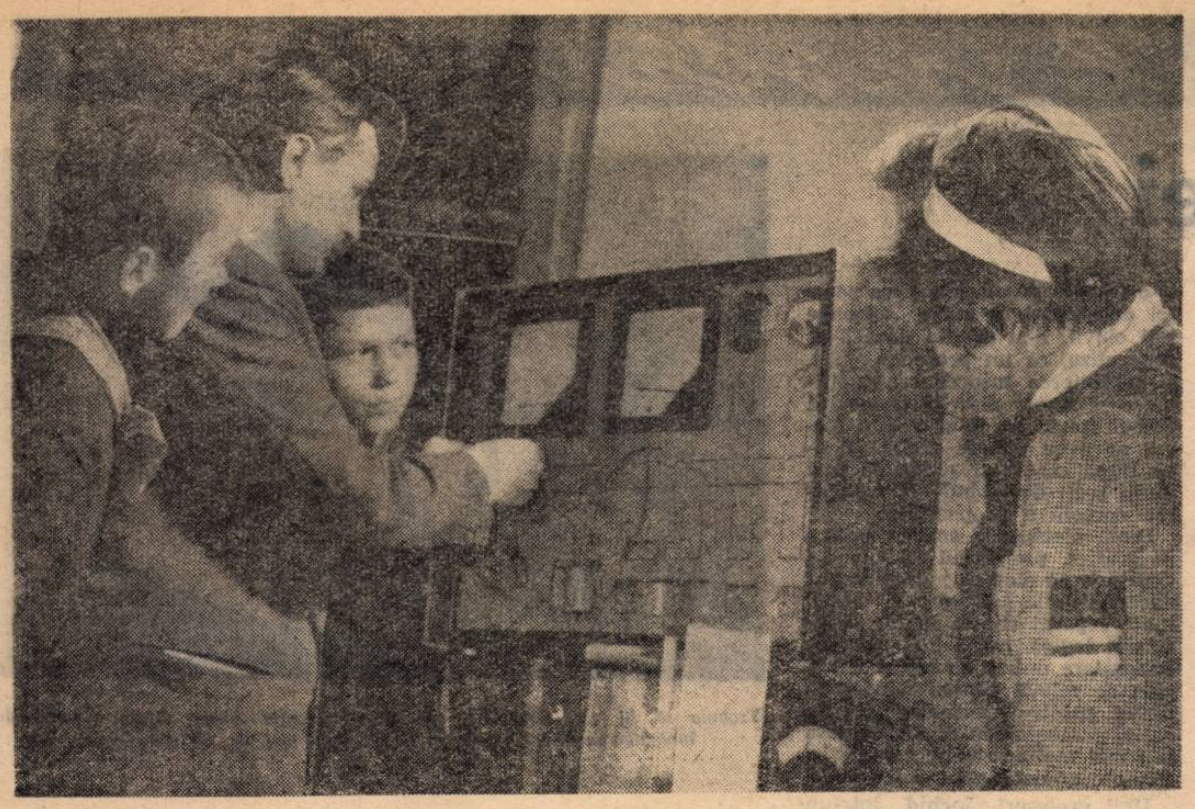

În laboratorul de fizică al Școlii de 7 ani nr. 10 din Buzău

Lucrările de laborator — mijloc de legare a teoriei cu practica

O lucrare de laborator nu este numai un prilej de fixare a cunoștințelor, ci și un foarte bun prilej de a-i înarma pe elevi cu priceperi și deprinderi practice. Lucrările de laborator îi ajută pe elevi să înțeleagă mai ușor legătura dintre fenomene, prezentîndu-le diferite forme ale aplicabilității acestora în practică, dîndu-le posibilitatea să sesizeze imediat importanța pentru viață a celor observate.

Ținînd seama de toate acestea, profesorii de fizică și chimie din școala noastră caută să organizeze cît mai bine lucrările de laborator, așa încît ele să-și atingă pe deplin scopul. De exemplu, la tema „Aplicațiile electrolizei", studiată în clasa a X-a, s-au efectuat în laborator lucrări de galvanostegie. Elevii s-au convins ușor că un metal poate fi acoperit cu un strat subțire dintr-un alt metal dacă baia de galvanizare conține o sare a metalului care trebuie să se depună, iar anodul este constituit dintr-o placă confecționată din acest metal. Încercînd să nicheleze o placă metalică, ei au constatat că baia trebuie să fie constituită dintr-un electrolit conținînd o sare de nichel, iar ca anod să se folosească o placă de nichel metalic. De asemenea, ei au observat că intensitatea curentului necesar galvanizării nu poate fi oarecare, ci este determinată de suprafața plăcii catodice. Elevii cunoșteau teoretic faptul că în acest fenomen un rol foarte important îl joacă densitatea curentului. Însă cu toate că la curs li s-a explicat conținutul noțiunii de densitate a curentului, ei nu aveau o reprezentare concretă a ei. Abia prin încercările făcute în laborator, asupra aceluiași electrolit și cu plăci catodice diferite, conținutul noțiunii s-a precizat pentru ei.

De asemenea, elevii au observat că trebuie să dea o atenție deosebită degresării și decapării plăcilor metalice ce urmau să fie nichelate. I-a convins de această necesitate faptul că acolo unde plăcile metalice nu au fost degresate și decapate cu grijă stratul de metal nu adera, ci se putea șterge ușor chiar cu degetul.

Profesorii de fizică și chimie caută să le arate clar elevilor, cu prilejul fiecărei experiențe, importanța condițiilor în care se desfășoară fenomenele. Un exemplu concludent în acest sens îl constituie lucrarea de laborator executată de elevii clasei a X-a la tema „Aldehide". O parte din ei, deși cunoșteau teoretic, de la lecții, proprietățile hidroxidului de aluminiu și caracterul său amfoter, utilizînd la prepararea lui un exces de hidroxid alcalin nu au putut obține precipitatul. În schimb, colegii lor care au respectat toate recomandările profesorului cu privire la executarea experienței au obținut un precipitat gelatinos. După aceasta au verificat faptul că hidroxidul de aluminiu se dizolvă în acizi și baze, confirmîndu-se astfel cunoștințele teoretice în legătură cu aluminiul. În urma experiențelor făcute elevii au tras concluzia că hidroxidul de aluminiu se disociază, în funcție de condițiile de reacție, ca acizii sau ca bazele. Ca aplicare practică elevii au reușit să coloreze durabil o țesătură impregnînd-o cu hidroxid de aluminiu.

Pentru ca lucrările de laborator să fie concludente, profesorii de fizică și chimie din școala noastră se străduiesc să-i orienteze astfel pe elevi în interpretarea rezultatelor, încît atenția lor să fie îndreptată în special asupra aplicațiilor practice ale legii studiate în lecția respectivă. Ei caută ca explicațiile ajutătoare pe care le dau în timpul execuției lucrărilor să nu fie prolixe și complicate, spre a nu distrage atenția elevilor de la ceea ce este esențial în mersul lucrării. În cursul lucrărilor de galvanostegie, de pildă, această preocupare a căpătat o deosebită importanță, deoarece procesul de depunere a metalului prin electroliză se îmbină cu procese chimice complexe ca de exemplu disocierea electrolitică sau reacțiile secundare, ce puteau abate atenția elevilor de la aplicațiile legii fizice studiate.

Pentru a evita acest lucru profesorul a căutat ca în lecțiile anterioare să le facă cunoscut elevilor și conținutul chimic al proceselor fizice ce urmau să aibă loc în cadrul lucrării pe care o aveau de efectuat în laborator, astfel încît în momentul executării ei atenția lor să fie îndreptată spre aplicațiile practice ale electrolizei. De aceea, în timpul lucrării profesorul a insistat asupra elementelor circuitului electric ce se formează, asupra legăturii existente între cantitatea de electricitate ce se transportă prin circuit, timpul cît durează acest transport și cantitatea de metal depusă. Prin conținutul întrebărilor pe care le-a adresat elevilor în timpul lucrului atenția lor a fost canalizată numai spre fondul și succesiunea operațiilor ce le aveau de executat. N-a fost neglijat nici aspectul economic al problemei, profesorul cerînd elevilor pentru lecția următoare să calculeze costul energiei electrice necesare spre a nichela placa metalică respectivă.

Contactul cu aparatura și munca de la laborator nu numai că adîncește și consolidează cunoștințele elevilor, dar îi și înarmează cu valoroase deprinderi practice, le dezvoltă interesul pentru tehnică. Iată de ce în școala noastră se acordă toată atenția organizării și desfășurării lucrărilor de laborator, pentru a se utiliza din plin posibilitățile pe care le oferă acestea de a lega noțiunile teoretice de activitatea practică.

Florin D. Popescu
director adjunct la Școala medie nr. 32 „Filimon Sîrbu" din Capitală

Predarea desenului în școlile cu instruire în producție

Școala medie „Aurel Vlaicu", în cadrul căreia predau desenul, este una dintre primele școli din țara noastră în care s-a introdus experimental programa specială de instruire practică în producție pentru elevi. Aplicarea cunoștințelor de desen la lucrările practice efectuate în întreprinderi a constituit de la început pentru mine o preocupare importantă. Printr-o legătură permanentă cu maiștrii de practică și prin participarea directă la orele de practică în producție, am găsit numeroase posibilități de legare a cunoștințelor de desen predate în clasă de lucrările efectuate în întreprinderi.

Pentru început am organizat o discuție cu elevii în care am urmărit să le arăt cît de necesare le vor fi cunoștințele și deprinderile însușite la orele de desen în activitatea lor practică din producție, în procesul de confecționare a pieselor și dispozitivelor pe care le vor lucra.

În același timp, am orientat astfel predarea lecțiilor de desen încît cunoștințele pe care și le însușesc elevii să le fie de un real folos în munca practică. Bunăoară, în clasa a VIII-a, după ce elevii și-au însușit noțiunile principale de desen geometric, prevăzute în programă ca elemente de bază ale desenului tehnic, am efectuat cu ei o serie de aplicații practice. Ca aplicare la divizarea cercului în părți egale elevii au executat desene ale unor roți, pinioane, discuri cu creste etc. Developanta cercului am aplicat-o la desenarea diferitelor roți dințate și angrenaje. La capitolul „racordări", elevii au aplicat elemente de racordare la diferite flanșe. Am efectuat de asemenea racordări de nervuri la plăci simple, pîlnii etc., piese pe care elevii le-au executat apoi în orele de practică în producție. Tot la acest capitol s-au efectuat și aplicații de racordări la diferite elemente de roți ca, de pildă, racordarea butucului roții cu coroana ei, secțiuni de canale de beton etc., precum și cheia fixă dublă după sistemul sovietic, pe 11 fețe. Desenele pieselor alese au fost schițate pe un singur plan și au fost executate în cadrul orelor de lucrări practice.

La clasele a IX-a, a X-a și a XI-a, cunoștințele de axonometrie, de perspectivă sau de proiecție ortogonală a corpurilor și pieselor pe unul, două sau mai multe plane le-au dat elevilor posibilitatea de a-și reprezenta clar în spațiu corpurile și piesele, cît și detaliile acestora, datorită prezentării lor secționate. Elevii au executat o serie de piese cotate, în schiță sau desen, cu secțiunile cerute, ca aplicații la capitolele „Secțiuni în corpuri", precum și unele lucrări aplicative cu privire la intersecția corpurilor geometrice. Astfel, la clasa a IX-a, după ce am predat regulile de executare a schiței, ordinea operațiilor în schiță și cotarea ei, le-am cerut elevilor să execute ca exercițiu practic schița unor piese după natură cu cotarea respectivă. Bunăoară au fost schițate lagăre verticale în proiecție izometrică, piulițe exagonale și lagăre orizontale în proiecție dimetrică, suporturi de lagăre orizontale și tije de manșon în perspectivă cavalieră. Toate aceste piese au fost apoi executate, după schițe, în cadrul practicii de producție.

Prin combinarea unor corpuri geometrice le-am dat elevilor posibilitatea să execute în proiecție ortogonală desenul complet al unor piese tehnice mai complicate. Lucrările necesitau schițarea obiectelor în creion, cu mîna liberă, complet cotate, pentru a putea fi apoi reproduse la scară. Astfel au fost executate piese de închidere a robinetelor, chei tubulare pentru piulițe cu cap pătrat, capete de șurub pentru lemn etc.

Pentru ca lecțiile de desen tehnic să contribuie în măsură și mai largă la pregătirea elevilor pentru munca în producție socotesc că ar fi necesară îmbunătățirea programei la această disciplină și mai bună ei coordonare cu programele altor materii de învățămînt. De exemplu, cred că predarea noțiunilor de desen trebuie să fie precedată de predarea noțiunilor fundamentale de geometrie plană și în spațiu. De asemenea, pentru legarea directă a cunoștințelor de desen de lucrările practice ale elevilor ar fi necesar ca programa de desen să prevadă predarea unor cunoștințe care să-și găsească imediată aplicare în cadrul practicii. La fiecare lecție de desen programa ar putea să prevadă concretizarea noțiunilor printr-o schiță aplicativă, executată astfel încît să poată fi folosită pentru o lucrare practică de producție. Bunăoară, la capitolul racordări se pot schița piese la care să se aplice fiecare caz în parte — flanșe, plăcuțe etc. ca exemple de racordări de drepte, o bucșă de dilatare și un clichet ca exemple de racordări de drepte cu cercul etc. În unele cazuri socotesc că trebuie adîncite mai mult cunoștințele fundamentale care au o aplicare practică imediată, eliminîndu-se noțiunile de interes scăzut care încarcă programa, cum sînt anumite noțiuni teoretice de geometrie, de pildă cele din lecția despre poligoane stelate, diviziuni de cercuri etc., care sînt cunoscute elevilor din clasa a VII-a.

Datorită faptului că elevii claselor a IX-a, a X-a și a XI-a fac practica în secțiile unor întreprinderi, se impune, cred, și folosirea unui alt procedeu în predarea cunoștințelor de desen. Profesorul trebuie să pornească de la planul de producție al întreprinderii și să aleagă din cadrul acestuia piesele cele mai indicate la care se pot aplica cunoștințele prevăzute în programă.

Interesul elevilor pentru studierea desenului va crește astfel necontenit, iar aportul acestuia în legarea învățămîntului de practică, de viață, va deveni din ce în ce mai important.

C. Lepădatu
profesor la Școala medie „Aurel Vlaicu" — București

Activitatea unei comisii

Comisia metodică pentru legarea învățămîntului de practică de la Școala medie „C. I. Parhon" din Ploiești desfășoară o activitate bogată și rodnică. De curînd, această comisie a organizat o consfătuire cu profesorii-maiștri și cu profesori de matematică, fizică, chimie, științe naturale și desen, la care au fost invitați diriginți precum și ingineri din întreprinderile unde își desfășoară practica în producție elevii claselor IX-XI.

La consfătuire a fost prezentat un referat cu privire la felul cum se realizează în școală, în cadrul diferitelor obiecte de învățămînt, legarea teoriei cu practica. Discuțiile purtate pe marginea acestui referat au analizat pe larg conținutul și formele legării lecțiilor de activitatea practică, în vederea îmbunătățirii în continuare a acestora. De asemenea, au fost analizate rezultatele dobîndite de elevii care își desfășoară munca în producție.

Trecînd în revistă aceste rezultate, participanții la discuție au subliniat îndeosebi succesele obținute în pregătirea practică a elevilor din clasa a IX-a, care lucrează la mașina de frezat, la raboteză, la morteză și la mașinile de alezat și rectificat alături de muncitorii uzinei „1 Mai" din Ploiești, ca și în pregătirea elevilor din clasele a X-a, care studiază motorul automobilului în cadrul atelierelor Rafinăriei nr. 1.

Consfătuirea a dat participanților posibilitatea să facă numeroase propuneri.

O serie de propuneri făcute în consfătuire s-au referit la îmbunătățirea programelor de învățămînt, în vederea înlăturării unor paralelisme. Bunăoară, s-a arătat că la clasa a VIII-a se prevăd cunoștințe identice despre instrumentele de măsură atît în programa cuprinzînd cunoștințele despre mașini și aplicații practice cît și în programa de fizică. O situație asemănătoare se întîlnește la clasa a IX-a în ceea ce privește lecțiile despre motoarele termice cu ardere internă. Asemenea paralelisme — au subliniat participanții la discuții — duc la supraîncărcarea elevilor. Totodată, lipsesc din programe teme importante, ca de exemplu calculul erorilor, atît de necesar pentru aprecierea rezultatelor lucrărilor practice de laborator. S-a hotărît ca toate propunerile privind programele să fie aduse la cunoștința ministerului.

Pentru luna următoare comisia metodică de legare a învățămîntului de practică și-a propus să analizeze activitatea în cadrul laboratoarelor de fizică și chimie ale școlii și la muzeul de științe naturale, pentru a mobiliza cadrele didactice la obținerea unor rezultate cît mai bune și în aceste direcții.

Prof. P. Traian
Ploiești

Aplicații practice ale cunoștințelor de geografie: determinarea coordonatelor geografice ale locului

Predarea sintaxei

Însușirea logică a gramaticii de către elevi, dar mai ales a sintaxei este una din condițiile esențiale pe care se bazează studierea acestei discipline în școală. Memorarea formală, mecanică a unor noțiuni abstracte, adesea destul de diferite, numai de dragul de a se respecta programa școlară este un nonsens.

La sfîrșitul anului școlar trecut, fiind pus în situația de a examina circa 120 de candidați la concursul de admitere în clasa a VIII-a a uneia din școlile medii ale Capitalei, mi-am dat seama că mai sînt absolvenți ai școlii de 7 ani care nu sînt în măsură să facă o analiză sintactică pe deplin corectă. Unii dintre ei n-au reușit chiar nici să despartă fraza corect în propoziții. Această remarcă am făcut-o și la oral. Elevii știu, în marea lor majoritate, să afle predicatele, dovedind că aceasta a constituit o preocupare specială pentru profesorii de limba romînă. Sînt din ce în ce mai rare cazurile de elevi care mai încep analiza unei fraze pornind de la căutarea subiectelor. Marea majoritate a elevilor demonstrează că au înțeles pe deplin sensul definiției propoziției ca o comunicare în care există un singur predicat și știu să aplice practic această definiție concisă și cuprinzătoare.

Dificultatea cea mai mare o ridică însă nu găsirea predicatelor, ci separarea corectă a propozițiilor dintr-o frază. Mai mult decît lucrarea scrisă, examinarea orală mi-a întărit această convingere. Unii elevi pe care i-am examinat nu înțeleseseră că propoziția exprimă o categorie gramaticală corespunzătoare judecății din logică, că în calitatea ei de expresie lingvistică a judecății — cea mai redusă (ca întindere) unitate a gîndirii științifice — este cea mai scurtă unitate a vorbirii care comunică ceva.

Dar înțelegerea de către elevi a acestui adevăr este neapărat necesară dacă vrem ca ei să înțeleagă în mod logic cunoștințele de sintaxă, dacă nu ne mulțumim cu o memorare mecanică a acestora. De aceea este bine ca în predarea gramaticii profesorul să nu se piardă în speculații abstracte, lipsite de valoare aplicativă, ci să le formeze elevilor deprinderi practice de disecare a gîndirii și deci a vorbirii în elementele ei cele mai simple: judecățile, în gramatică propozițiile. O judecată logică nu poate fi lipsită de sens. La rîndul ei nici o propoziție nu poate constitui o comunicare logică dacă nu are un sens precis. Tocmai pentru că acest adevăr esențial le scapă unor elevi, ca urmare a faptului că profesorii n-au insistat asupra lui, în mod mecanic ei despart frazele în propoziții făcînd abstracție de sensul lor, de înțelesul deplin al fiecărei unități logice pe care se întemeiază gîndirea omenească.

Alți elevi ignorează conjuncțiile și importanța lor ca instrumente gramaticale, trecînd cu ușurință peste ele, ca și cînd n-ar avea nici un rost în frază. Cu aceeași ușurință ei trec peste pronumele relativ nedîndu-și seama că aceasta introduce propoziții atributive, comportîndu-se deci ca o conjuncție. Și mai surprinzător este faptul că unii elevi includ într-o propoziție (la începutul ei) două conjuncții, sau un pronume relativ și o conjuncție, care de fapt introduc două propoziții diferite, una din ele fiind intercalată. Dacă astfel de elevi sînt puși să despartă în propoziții o frază ca aceasta, de exemplu: „Auzisem eu din oameni, că dacă vrei să nu te muște ciinii și să te lase în pace, cum îi vezi că sar la tine, să te tupilezi jos, la pămînt, și să-i lași să latre cît le place, fără să te urnești din loc...“ (Creangă — Amintiri), fără cea mai mică ezitare vor spune că propoziția a doua din această frază este „că dacă vrei“, luînd ambele conjuncții **(că și dacă)** în aceeași propoziție. De aici o serie de confuzii. În loc să se oprească la fiecare din cele două conjuncții și să le ia împreună cu propozițiile respective: „dacă vrei“ și „că să te tupilezi jos, la pămînt“ și astfel să le considere în mod corect pe prima drept condițională, iar pe a doua completivă, elevii consideră propoziția incorect luată „că dacă vrei“ drept completivă, iar propoziția „să te tupilezi jos la pămînt“ principală și, ca atare, și propoziția următoare, fiind legată de aceasta prin conjuncția **și**, tot principală.

Confuzii de felul acesta se mai întîlnesc, din păcate, destul de frecvent în analizele făcute de elevi, dovedind însușirea mecanică a unor capitole din gramatică și modul formal cum sînt tratate anumite probleme de unele cadre didactice. Fără a fi primul care sesizează importanța sublinierii conjuncțiilor imediat după aceea a predicatelor ori de cîte ori se desparte o frază în propoziții, cred că acest procedeu trebuie generalizat. Firește că și aici se ivesc unele dificultăți, mai ales cînd este vorba de conjuncții care unesc între ele părți de propoziție de același fel în cadrul unei propoziții. Însă nu este prea greu ca elevii să fie deprinși să deosebească aceste conjuncții și să evite scindarea frazei în atîtea propoziții cîte conjuncții întîlnesc într-un text.

Dat fiind faptul că generalizarea sublinierii predicatelor într-o frază a dus la însușirea acestei deprinderi de către aproape toți elevii, n-ar fi rău dacă s-ar generaliza, ca un procedeu util, și sublinierea tuturor conjuncțiilor care unesc diferite propoziții într-o frază. În felul acesta elevul ar avea trasate grafic jaloane după care s-ar ghida cu mai mulți sorți de izbîndă în separarea corectă a propozițiilor

După efectuarea acestor operații grafice, profesorul trebuie să-l deprindă pe elev să judece singur dacă unitățile gramaticale astfel luate separat conțin în ele o judecată logică, adică un act de cunoaștere unitar cu ajutorul căruia se relevă pentru mintea omului, printr-o afirmație sau negație, prezența sau absența unuia sau mai multor semne caracteristice ale unui obiect sau fenomen.

Unii profesori închid într-un cerc, într-un dreptunghi sau un patrat conjuncțiile care leagă între ele propozițiile unei fraze. Acest procedeu este chiar mai eficace, deoarece scoate în evidență conjuncțiile și marchează mai bine propozițiile. Orice procedeu este binevenit dacă duce la însușirea logică a sintaxei, în special a sintaxei frazei, care ridică cele mai numeroase probleme pentru elevii școlilor elementare și chiar ai școlilor medii.

Numai o permanentă preocupare pentru predarea logică a sintaxei ne poate da garanția că eforturile depuse în vederea înțelegerii și însușirii lecțiilor vor fi încununate de succes.

Prof. Ion Popescu

„INOVAȚII“

Stînd de vorbă uneori cu cîte un profesor sau citind cîteva rînduri scrise de el, dai peste paradoxale inovații terminologice. „Metoda cursului seral“ — spunea cineva vrînd să înțeleagă metodele de predare specifice acestei forme de învățămînt. „Folosirea elevilor în predarea gramaticii“ scria un altul — și sîntem gata să dăm un premiu celui care înțelege cum devine cazul cu această „folosire“.

O „frumoasă“ surpriză ne-a făcut-o recent un inspector școlar care, cu multă convingere, a dat temelor pentru acasă numele de „teme de casă“. Știam că există papuci de casă, prăjituri de casă, halat de casă — dar formula descoperită de inspectorul nostru ni se pare o excepțională performanță lingvistică.

S-ar părea că acestea sînt fapte mărunte, neînsemnate. Dar celor care sînt chemați să-i educe și să-i învețe pe elevi, indiferent de disciplina pe care o predau, nu le este permis să vorbească oricum. Învățătorul sau profesorul trebuie să se exprime în fața elevilor limpede și corect, folosind termeni proprii, fraze corecte. Este și aceasta un aspect — și încă foarte important — al muncii sale instructiv-educative.

O. B.

Oră de fizică la clasa a VII-a a noii Școli medii din cartierul „Elena Sîrbu“ al orașului Constanța

Trebuia să fii mai atentă! — îi atrage atenția uneia dintre elevele sale învățătoarea clasei I-a de la Școala de 7 ani nr. 56 din Capitală

O LECȚIE DE GEOGRAFIE

Geografia îi înarmează pe elevi cu cunoașterea naturii ca un tot unitar, în care părțile componente sînt strîns legate între ele și se condiționează reciproc. Studiind geografia elevii învață legile structurii și dezvoltării mediului natural în care se desfășoară viața omului și variatele sale activități, înțelegînd faptul că folosirea bogățiilor naturale și repartizarea producției depind de nivelul forțelor de producție și de caracterul relațiilor de producție dintr-o anumită țară.

De adevărul conținut în aceste observații m-am convins o dată în plus asistînd la o lecție de geografie condusă de profesoara Gabriela Zolic, care a avut loc la clasa a VI-a „A“ de la Școala mixtă de 7 ani nr. 19 din Capitală.

Lecția a început, așa cum era și firesc, cu verificarea temei efectuate acasă. In treacăt fie zis, ar fi fost necesar ca hărțile, executate de cei cîțiva elevi ce au fost controlați prin sondaj să fie ceva mai mult comentate, pentru ca toți elevii să poată avea, prin comparație, un mijloc de apreciere a calității muncii lor.

Verificarea cunoștințelor la lecția „Așezarea și condițiile naturale ale arhipelagului britanic“ a dovedit că geografia le oferă elevilor posibilități din cele mai variate de a-și lărgi orizontul, dezvoltîndu-le totodată puterea de raționament și contribuind la cunoașterea legilor de dezvoltare ale naturii și societății.

Arătînd la hartă așezarea arhipelagului, a regiunilor și insulelor ce formează Marea Britanie, a mărilor și oceanelor ce o înconjoară, elevii au dovedit în același timp că știu să descrie aspectul fizico-geografic al unui teritoriu. De asemenea ei au înțeles că așezarea pe glob a acestei țări a avut ca urmare firească dezvoltarea transporturilor, în special a celor maritime. Vorbind despre climă, iar apoi despre ape, elevii au arătat în mod just felul în care elementele naturii interacționează între ele. Astfel, particularitatea apelor Marii Britanii, care sînt scurte și au un debit bogat, a fost explicată de elevi ca fiind o consecință a climei umede din această regiune a globului și a faptului că munții sînt orientați pe direcția nord-sud, iar apele curgînd transversal pe această direcție nu pot avea o lungime prea mare.

Influența mediului geografic a fost de asemenea corect explicată de elevi. Ar fi fost însă necesar ca prin cîteva întrebări tovarășa profesoară să sublinieze faptul că mediul geografic influențează dar nu determină dezvoltarea societății omenești, aceasta fiind determinată de modul în care sînt produse bunurile materiale.

Lecția nouă, „Economia Marii Britanii“, a evidențiat o altă latură importantă a studiului geografiei — marele aport pe care această disciplină îl aduce la înarmarea elevilor cu concepția științifică, marxist-leninistă despre lume și viață.

Exprimînd factorii ce au făcut ca Marea Britanie să devină o țară industrială, profesoara a condus pe elevi, prin întrebări, la concluzia că dezvoltarea industrială a Angliei s-a efectuat atît pe baza cointeresării marilor latifundiari în întreprinderile capitaliste, în special cele legate de prelucrarea lînii cît și prin exploatarea bogățiilor jefuite din colonii. Vorbind despre formarea și apoi despre destrămarea imperiului colonial britanic, profesoara a folosit cunoștințele dobîndite de elevi în lecțiile anterioare în care studiaseră și alte țări imperialiste, bunăoară Franța. Astfel, elevii au arătat deosebirea formală între colonii, dominioane și protectorate, subliniind că toate reprezintă forme ale exploatării și asupririi naționale ale acestor țări de către puterile imperialiste.

Cu toate că în lecție s-a vorbit despre procesul destrămării sistemului colonial, acest fenomen nu a fost suficient de profund tratat. Este drept că s-a subliniat lupta de eliberare dusă de popoarele din colonii și rolul mîrșav jucat de către marile monopoluri și guvernele aservite lor. Era însă absolut necesar să se ajungă la concluzia că destrămarea sistemului colonial este un proces legic al dezvoltării lumii contemporane.

Cu mai multă atenție pentru folosirea tuturor posibilităților pe care le oferă geografia în instruirea și educarea elevilor, tovarășa Zolic va reuși să asigure lecțiilor sale cea mai bună calitate.

V. Manolache

Şedinţe comune cu părinţi şi elevi?

Articolul „Şedinţe comune cu părinţi şi elevi?", publicat în nr. 586 din 11 noiembrie 1960 al gazetei noastre, sub semnătura profesoarei Elvira Tănăsescu, la rubrica „Puncte de vedere" a determinat dezbaterea acestei probleme în cadrul unei discuţii desfăşurate în cîteva numere la rînd. Autoarea articolului susţinea părerea că şedinţele de analiză a situaţiei la învăţătură şi disciplină la care participă, alături de diriginţele şi profesorii clasei, elevii şi părinţii acestora nu constituie un procedeu recomandabil, dat fiind că, în asemenea cazuri, încercarea de a stabili cauzele unor lipsuri poate duce la situaţii dificile care ştirbesc atît autoritatea şcolii cît şi aceea a părinţilor. Pe lîngă aceasta, atitudinea unor părinţi sau a unor elevi ar putea să ducă discuţiile pe altă linie decît cea necesară. „Adunările comune cele mai indicate — spunea prof. E. Tănăsescu — sînt cele festive, la care se prezintă programe artistice, mici expoziţii de lucrări ale elevilor etc. Elevii şi părinţii participă cu deosebită plăcere la astfel de adunări, care au un puternic efect stimulativ". Autoarea recomanda ca situaţia concretă la învăţătură şi disciplină a fiecărui elev să fie discutată nu în şedinţe comune şi în prezenţa elevilor, ci cu fiecare părinte în parte.

Interesaţi îndeaproape de această problemă, au ţinut să-şi spună cuvîntul în legătură cu rezolvarea ei numeroşi învăţători, profesori, diriginţi, directori de şcoală, instructori superiori de pionieri, deputaţi în sfaturile populare, studenţi ai facultăţilor de pedagogie. Din numărul mare de scrisori pe care aceştia le-au trimis redacţiei unele au fost publicate, altele, sosite mai tîrziu, nu. Toate au fost însă luate în considerare la formularea concluziilor de faţă.

Problema care trebuie rezolvată se naşte din întrebarea: oare prezenţa părinţilor şi, mai ales, intervenţiile lor într-o asemenea adunare nu creează situaţii nedorite atît pentru şcoală cît şi pentru familie? Pe de altă parte, renunţarea la acest gen de şedinţe nu înseamnă renunţarea la unul din mijloacele eficace întrebuinţate de şcoală pentru îmbunătăţirea situaţiei la învăţătură şi disciplină a elevilor?

Punînd în cumpănă avantajele şi dezavantajele pe care le prezintă pentru educaţie un asemenea procedeu, mulţi din cei ce s-au angajat în dezbatere s-au arătat net împotriva şedinţelor de analiză cu părinţi şi elevi, subliniind că ele aduc mai multe prejudicii decît foloase. De exemplu, prof. Mihail A. Negură, din oraşul Victoria, precizează că nu toţi părinţii înţeleg în chip just problemele şcolii, ale educaţiei, aşa încît este posibil ca printr-o afirmaţie a unuia din ei, făcută în prezenţa elevilor, să fie răsturnat tot ceea ce a clădit pînă atunci diriginţele. Acelaşi profesor subliniază că părinţii, cerînd ajutorul şcolii de faţă cu copiii, nu fac decît să contribuie la scăderea autorităţii, a influenţei lor asupra copiilor, dovedindu-şi propria nepricepere în rezolvarea problemelor de educaţie.

Inv. Gh. Sireteanu din comuna Şipote, prof. I. Dumitrescu din Craiova, studentul Emil P. Păun din Bucureşti ş.a. aduc argumente în plus pentru combaterea şedinţelor de analiză cu elevi şi părinţi. „Am observat — spune tov. Sireteanu în intervenţia sa din nr. 590 al gazetei — că majoritatea părinţilor nu se interesează numai de situaţia copiilor lor, ci şi de situaţia altor elevi... unii manifestă chiar un interes exagerat pentru cunoaşterea situaţiei altor elevi. Cum forţele şcolarilor nu sînt egale, înseamnă că unii şi aceiaşi elevi vor fi mereu puşi în inferioritate faţă de ceilalţi şi, o dată cu ei, părinţii — ceea ce duce la descurajarea celor dintîi şi la îndepărtarea de şcoală a acestora din urmă".

Alţi participanţi la discuţie au argumentat în favoarea şedinţelor comune cu elevi şi părinţi pentru analiza situaţiei la învăţătură şi disciplină, apreciindu-le ca un mijloc eficient pentru îmbunătăţirea acestei situaţii. Tovarăşii Ioan N. Chiţu din Bucureşti, ca şi Gh. Necula din Poiana Mărului (regiunea Braşov), D. Dimoftache din Brăila, Teodor Miclea din Cluj, Gh. Căruntu din Iaşi şi alţii afirmă că aceste şedinţe au un mare efect educativ, producînd o adevărată cotitură în munca clasei şi a familiei. Dezbaterile ce au loc în asemenea şedinţe — susţin ei — îi impresionează puternic atît pe elevi cît şi pe părinţii lor. Criticaţi în faţa părinţilor şi a întregului colectiv al clasei, care îi judecă cu asprime, elevii care nu-şi fac datoria aşa cum trebuie iau hotărîrea de a se schimba. La rîndul lor, părinţii înţeleg mai bine cauzele lipsurilor, precum şi ceea ce au de făcut pentru a-i ajuta pe copii să se îndrepte.

După prof. I. Teodorescu din Comarnic, şedinţele comune cu părinţi şi elevi sînt şi un mijloc de cultivare a onestităţii celor mari şi a celor mici, deoarece „confruntarea afirmaţiilor (ale părinţilor şi ale elevilor deopotrivă — n.n.) se face pe loc" — excluzîndu-se posibilitatea ca unii elevi să-şi învinuiască pe nedrept părinţii că i-ar folosi la prea multe treburi gospodăreşti în detrimentul studiului... şi ca unii părinţi să se plîngă că au folosit „fără rezultat" toate mijloacele de educare, cînd în realitate manifestă un total dezinteres faţă de această problemă".

Cei care susţin eficacitatea şedinţelor comune declară, aproape în unanimitate, că nu le-au folosit decît pentru îndreptarea unor situaţii grele, de obicei după o pregătire îndelungată şi amănunţită. „Munca de pregătire — spune prof. Ioan N. Chiţu — trebuie astfel desfăşurată, încît să se creeze în adunare o asemenea atmosferă, un asemenea curent de opinii încît... elevii leneşi şi nedisciplinaţi să înţeleagă din plin că trebuie să-şi schimbe de îndată atitudinea... care este dezaprobată total".

In sfîrşit, o a treia categorie de participanţi la discuţie au adoptat o cale de mijloc. Unii recomandă, de pildă, ca numai la prima parte a şedinţei să participe elevii — şi anume atunci cînd se dă citire referatului de analiză, în timp ce la partea a doua, la discuţii, să fie prezenţi doar părinţii şi cadrele didactice. Alţii au ţinut

Concluziile redacţiei

să arate că, fiind vorba de o analiză care presupune participarea activă a celor prezenţi la dezbatere, nici nu poate fi concepută la clasele mici. Alţii sînt de părere că şedinţele comune trebuie iniţiate numai cu elevii slabi la învăţătură, iar alţii, în sfîrşit, nu sînt pentru analizarea situaţiei la învăţătură şi disciplină, ci numai a unor aspecte ale muncii clasei, de care depinde aceasta.

Pentru ca analiza situaţiei la învăţătură şi disciplină făcută într-o şedinţă comună cu părinţi şi elevi să poată da roade — spun cei care susţin necesitatea acestor şedinţe — este nevoie ca şi colectivul pedagogic, şi colectivul de elevi, şi părinţii să fie foarte bine pregătiţi pentru ele. Unii diriginţi arătau chiar că încep pregătirile pentru asemenea şedinţe cu luni de zile înainte ca ele să aibă loc: au convorbiri amănunţite cu toţi profesorii clasei, poartă discuţii cu activul U.T.M. sau pionieresc, cu elevii şi îndeosebi cu cei rămaşi în urmă sau nedisciplinaţi, îi vizitează în repetate rînduri pe părinţi acasă, explicîndu-le ce scop are şedinţa, cum trebuie să se comporte ei pentru a înlesni atingerea acestui scop. Şi, spun ei, se cere mult, deosebit de mult tact în conducerea şedinţei înseşi, ceea ce presupune cunoaşterea foarte precisă a particularităţilor psihice ale fiecărui copil, a sensibilităţii fiecărui părinte, a atmosferei familiale etc.

Ne putem da însă uşor seama că oricît de atentă şi de minuţioasă ar fi fost pregătirea, nu este posibil ca diriginţele să cunoască îndeaproape sensibilitatea părinţilor, să prevadă totul. Şi, mai ales, este cu desăvîrşire imposibil să se prevadă reacţiile părinţilor în momentul cînd, în public, sînt criticaţi ei şi copiii lor. Avem de a face aici cu un element extrem de sensibil: sentimentele oamenilor — ale unor oameni cu nivel diferit, cu pregătire diferită, cu temperamente diferite. Este suficient ca unul dintre ei să-şi socotească fiul cît de cît neîndreptăţit, ajunge ca altul să se simtă jignit sau numai pus în inferioritate faţă de ceilalţi, pentru ca să înceapă (în faţa elevilor ţineţi seama!) discuţii în contradictoriu, acele discuţii atît de dăunătoare la care s-au referit mulţi dintre cei ce ne-au scris şi care, cum pe bună dreptate arată ei, ştirbesc nespus de mult şi prestigiul şcolii şi autoritatea părinţilor.

De altfel, înseşi manualele de pedagogie arată că şedinţele comune de analiză a lipsurilor la învăţătură şi comportare sînt departe de a fi recomandabile. „De regulă — se spune în manualul de pedagogie de I. A. Kairov (ediţia 1958, pag. 455-456) — despre lipsurile în purtarea unor elevi şi despre deficienţele în munca lor şcolară nu trebuie să se vorbească la adunări pe clasă, ci într-o convorbire individuală sau colectivă cu acei părinţi la ai căror copii se referă direct faptele respective. O astfel de convorbire nu este delicată pentru părinţi şi permite dirigintelui să se apropie mai mult de ei, să le dea un sfat. Observaţiile pe care dirigintele le face la adunare despre purtarea şi rezultatele slabe la învăţătură ale unor elevi impresionează neplăcut părinţii elevilor respectivi şi, ca urmare, părinţii se duc cu silă la adunări, iar uneori încetează cu desăvîrşire să le frecventeze".

Ce să mai spunem de asemenea situaţii cînd şedinţa comună se transformă, cu asentimentul dirigintelui, într-un mijloc de confruntare a celor afirmate anterior de părinţi şi elevi!

Dar să presupunem chiar situaţia cea mai bună: şedinţa comună a fost pregătită timp atît de îndelungat, cu atîta minuţiozitate, elevii şi părinţii au fost atît de bine lămuriţi, dirigintele a condus discuţiile cu un asemenea tact, încît totul s-a desfăşurat în condiţii ideale şi elevii şi-au luat, la sfîrşitul şedinţei, angajamentul să înveţe bine, să fie disciplinaţi. Se ridică totuşi, în mod logic, o întrebare: la ce bun să desfăşori o activitate atît de asiduă, să consumi atîta timp şi să faci atîtea eforturi nu pentru soluţionarea de fapt a problemelor, ci numai pentru a pregăti o şedinţă de la care abia să aştepţi rezultate ulterioare? De ce asemenea mijloace ocolite, indirecte? De ce să nu mergi de-a dreptul la scop, orientînd toată activitatea cu colectivul de profesori ai clasei, cu organizaţia U.T.M. sau de pionieri, cu elevii şi cu părinţii lor nu spre pregătirea unei şedinţe, ci nemijlocit spre îmbunătăţirea situaţiei la învăţătură şi disciplină?

Nu încape nici o îndoială că în felul acesta rezultatele s-ar face simţite mult mai repede şi mult mai direct. Am discuta cu profesorii clasei nu pentru a ne informa de la ei care sînt lipsurile în pregătirea elevilor, cu scopul de a le anunţa public în şedinţă, ci pentru a găsi laolaltă căile de a înlătura aceste lipsuri prin mijloacele fireşti ale şcolii. Stînd de vorbă cu organizaţia U.T.M. sau cu instructorul superior de pionieri nu ne-am mulţumi numai să strîngem date pentru referat, pentru şedinţă, ci am trece direct la luarea măsurilor care să exercite o influenţă pozitivă asupra elevilor rămaşi în urmă la învăţătură sau nedisciplinaţi. Pe părinţi n-am mai fi nevoiţi să-i pregătim pentru criticile ce urmează să li se aducă, ci le-am arăta, fiecăruia în parte, care este răspunderea lor pentru felul cum se comportă copiii şi ce au de făcut. Iar în ceea ce priveşte pe elevii „incriminaţi" — n-am mai aştepta şedinţa, care, după cum au arătat susţinătorii ei, trebuie atît de îndelung pregătită, ci ne-am îndrepta de îndată toată stăruinţa spre folosirea numeroaselor şi variatelor mijloace educative pe care ni le recomandă ştiinţa şi practica pedagogică pentru a-i ajuta să-şi îmbunătăţească situaţia.

Iată de ce socotim că analiza în şedinţe comune cu părinţi şi elevi a felului cum învaţă şi se comportă aceştia din urmă constituie dacă nu o piedică, în orice caz o cale ocolită, care nu duce prin ea însăşi la rezolvarea problemelor şi, ca atare, nu merită să fie recomandată. Desigur, aceasta nu înseamnă că trebuie să renunţăm la orice fel de şedinţe cu părinţii. Dimpotrivă, este bine să-i chemăm pe părinţi în şcoală, dar nu la şedinţe de analiză, ci la şedinţe în care să discutăm cu ei probleme de educaţie, să le dăm îndrumări pentru munca pe care o desfăşoară acasă cu copiii lor etc.

Concluziile noastre se referă, bineînţeles, numai la problema pe care am luat-o iniţial în discuţie — şedinţele comune de analiză a situaţiei la învăţătură şi disciplină la care participă profesori, părinţi şi elevi. Toate materialele publicate de noi privesc condiţiile în care se desfăşoară astfel de şedinţe organizate de şcoală. Ele nu se referă la şedinţele organizate pe linie de U.T.M. şi pionieri, care se desfăşoară în alte condiţii şi la care se discută în alt mod problemele.

Experienţa şcolilor noastre ne arată că există variate mijloace şi căi pentru a întări munca de educare a elevilor, pentru a lărgi legătura cu părinţii. Să folosim în munca noastră astfel de metode care, verificate fiind de practica pedagogică, pot da rezultatele cele mai bune.

Să recomandăm elevilor filmul „Cu orice preţ"

Marele Război pentru Apărarea Patriei a lăsat urme adînci în inima oamenilor sovietici. De aceea, este şi firesc ca el să continue a constitui o sursă principală de inspiraţie pentru realizarea unor valoroase opere de artă, printre care şi numeroase filme. Fie că este vorba de viteaza luptă a soldaţilor pe front, fie că este vorba de rezistenţa celor rămaşi în teritoriul vremelnic ocupat de fascişti sau de participarea la război a celor rămaşi acasă, în spatele frontului, filmele acestea aduc aminte şi, mai mult decît atît, trezesc vigilenţa.

La baza scenariului filmului „Cu orice preţ", realizat de Studioul cinematografic din Ialta, stă o faptă autentică pe care au săvîrşit-o în timpul Marelui Război pentru Apărarea Patriei doi pionieri sovietici, doi din milioanele de oameni sovietici — copii, tineri vîrstnici şi bătrîni — care au înfruntat fascismul. Centrul ilegal din N olaev a intrat în posesia unor date deosebit de preţioase privitoare la o mare acţiune militară a hitleriştilor. În cel mai scurt timp ele trebuie aduse la cunoştinţa comandamentului Armatei Sovietice. Prin radio datele pot fi interceptate. Singura soluţie este ca ele să fie trecute de către cineva peste linia frontului şi predate comandamentului. Această misiune este încredinţată de partid pionierilor Vitea şi Şura. In prezenţa învăţătoarei lor, primind această sarcină, cei doi pionieri depun un jurămînt: „Vom muri, dar vom îndeplini misiunea". Dar nu acest legămînt trebuie să-i călăuzească în acţiune. Partidul, prin glasul comandantului centrului ilegal din Nikolaev, dîndu-le această misiune le cere să trăiască. Ei trebuie să trăiască, să înfrunte duşmanul şi să construiască o viaţă nouă, fericită. „Da — răsună ferm glasul pionierilor — vom îndeplini misiunea şi vom rămîne în viaţă".

Filmul relevă acel puternic spirit de sacrificiu al pionierilor ca şi al tuturor oamenilor sovietici, acea dăruire totală, acea luptă cu orice preţ pentru victoria cauzei drepte care a constituit şi constituie şi pentu pionierii romîni un luminos exemplu

Vizionarea acestui film de către elevii şcolilor noastre, discuţiile pe care le pot organiza diriginţii pe marginea lui constituie un mijloc de a dezvolta mai mult dragostea tineretului nostru pentru tineretul sovietic, de a le forma trăsăturile nobile de caracter ale omului societăţii socialiste.

Al. I. V.

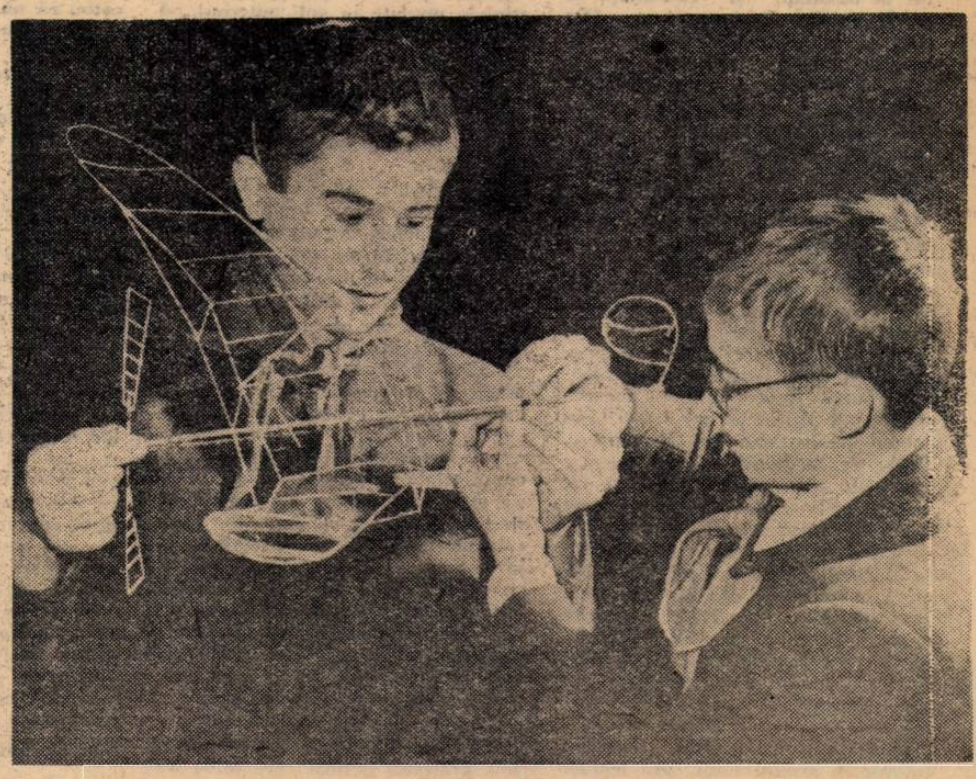

Viitori cosmonauţi? Tot ce-i posibil, căci pionierii din fotografie au şi cucerit locul I la un recent concurs de micromodele

Numeroși muncitori de la întreprinderile din Buftea, raionul Răcari, își continuă studiile la cursurile serale ale Școlii medii din localitate

Meditații și consultații

Marea majoritate a cadrelor didactice care lucrează în învățămîntul seral, luînd în seamă particularitățile specifice desfășurării procesului instructiv-educativ în acest învățămînt, se străduiesc să folosească metodele cele mai adecvate pentru asigurarea unei bune pregătiri a muncitorilor-elevi.

Fi stăruie, astfel, asupra însușirii de către elevi a lecțiilor chiar în clasă, în timpul orei, dau o mare atenție fixării și consolidării cunoștințelor predate etc.

Sînt însă unii profesori care consideră drept principala cale de ridicare a nivelului la învățătură organizarea a cît mai multe ore de meditații și consultații. Ei încarcă programul școlii, adăugînd celor trei sau patru lecții pe care le prevede orarul zilnic o oră de meditații înainte de începerea cursurilor și alta după ce acestea iau sfîrșit. Alții au mai programat cîteva ore sîmbătă — ziua în care în mod obișnuit muncitorii-elevi nu au școală — și încă două-trei ore pentru duminica dimineața. Ba se pare că unii profesori și-au propus să țină cîteva ore de meditații și în timpul vacanței. Astfel de exagerări reprezintă o încălcare a normelor pedagogice. Cei care le comit nu-și dau seama că organizarea irațională a orelor de meditații și a consultațiilor îi supraîncarcă pe elevi și că, deci, departe de a da rezultatele scontate, mai de grabă îi împiedică să se pregătească temeinic.

Trebuie oare să renunțăm cu totul la meditații și consultații în școala serală? Desigur că nu. Dar cum să le organizăm în condițiile specifice acestei forme de învățămînt? Ce trebuie să avem în vedere pentru ca ele să ne ofere rezultatele dorite? Vom încerca să răspundem în rîndurile de față acestor întrebări.

Mai întîi să facem o delimitare. Mulți profesori își rezumă activitatea cu elevii în afara orelor obișnuite de curs la o singură formă, care poartă cînd numele de consultație, cînd pe acela de meditație, avînd de fapt și caracteristicile uneia și pe ale celeilalte. Între meditații și consultații sînt însă deosebiri nete, fiecare avînd caracteristicile sale distincte, rezultate din scopul pentru care au fost create. Orele de meditații — care, printre altele fie spus, nu trebuie neapărat să se desfășoare pe durata unei ore întregi — urmăresc de obicei să ridice o parte din elevi care, din diferite motive, nu au asimilat suficient cunoștințele predate în cadrul unei anumite discipline, la nivelul general al clasei. Spre deosebire de meditații, care sînt destinate în mod obișnuit elevilor cu o pregătire mai slabă, consultațiile constituie o formă ajutătoare a lecțiilor care se adresează tuturor elevilor, dar nu tuturor în același timp. Din lecțiile predate rămîn uneori anumite chestiuni izolate — definiții, reguli, teoreme — insuficient înțelese. Aceasta li se poate întîmpla atît elevilor bine pregătiți, cît și celor cu un nivel de pregătire mai scăzut. Pentru a le limpezi nedumeririle, profesorul stă de vorbă cu ei cîteva minute și le dă, în afara lecțiilor, explicațiile necesare. Consultațiile sînt organizate de obicei cu fiecare elev în parte dîndu-i-se lămuriri în legătură cu problemele neînțelese de el, sau în grupuri, atunci cînd mai mulți elevi n-au înțeles aceeași problemă.

Orele de meditații trebuie să fie organizate numai atunci cînd sînt cerute de o necesitate imperioasă. Se întîmplă, de pildă, în clasele a V-a și a VIII-a, unde vin de obicei elevi care au o pregătire diferită și care au întrerupt școala de mai multă sau mai puțină vreme, ca o parte din ei să-și fi însușit într-o măsură mai mică decît colegii lor cunoștințele predate. De obicei, în astfel de cazuri profesorii lichidează diferențele de pregătire lucrînd într-o mai mare măsură în clasă cu elevii respectivi. Uneori însă munca desfășurată în clasă nu este suficientă. Atunci profesorii sînt nevoiți să recurgă la meditații. Astfel de situații se întîlnesc îndeobște la disciplinele a căror însușire presupune nu numai un efort deosebit, dar și o îndrumare permanentă din partea profesorului. Ore de meditații se mai organizează și în funcție de alte împrejurări. De pildă, pentru elevii clasei a XI-a. Avînd în vedere că aceștia urmează să se prezinte, la sfîrșitul anului la examenul de maturitate, profesorii se îngrijesc să le reîmprospăteze cunoștințele predate în anii anteriori, să le asigure o cît mai bună pregătire. Bineînțeles că și aici principala formă de muncă trebuie să rămînă munca desfășurată în clasă și numai în cazul cînd aceasta nu este suficientă să se organizeze și ore de meditații.

Prin urmare, nu vom recurge la meditații decît în anumite cazuri. Iar atunci cînd le vom organiza, va trebui neapărat să respectăm condițiile care le asigură succesul.

În primul rînd, nu-i vom mobiliza pe elevi la ore de meditații decît după ce în prealabil ne-am convins de absoluta necesitate a acestora, după ce ne-am dat seama că nu avem altă cale pentru a înlătura lacunele din pregătirea lor. Apoi, este necesar ca meditațiile să fie organizate în perioada în care tinerii muncitori își iau concediile de studiu. Aceasta presupune o strînsă colaborare a școlii cu întreprinderile în care lucrează elevii lor. Stabilind cu conducerile întreprinderilor și cu tinerii muncitori perioada în care aceștia se vor afla în concediu, vom programa în funcție de aceasta și orele de meditații.

Nici alegerea temelor ce urmează să fie discutate în orele de meditații nu poate fi făcută la întîmplare. Sînt profesori pentru care orele de meditații constituie pur și simplu un prilej de a relua lecțiile predate în timpul orelor obișnuite de curs, repetîndu-le la rînd, de la prima pînă la ultima. Procedeul este total greșit. Înainte de a programa meditațiile profesorul are datoria să gîndească serios la temele ce vor fi discutate în orele de meditații, la elevii cu care va trebui să lucreze în aceste ore.

O dată ce chestiunile rămase neclare au fost limpezite, orele de meditații trebuie să înceteze, iar activitatea școlară să intre pe făgașul normal al programului zilnic.

Este necesar să se evite organizarea simultană de ore de meditații la mai multe discipline. În această privință are un rol important conducerea școlii. Diriginții din școlile serale au datoria de a coordona planificarea meditațiilor, de a se îngriji ca acestea să fie eșalonate la intervale mari de timp.

În ceea ce privește consultațiile, este bine, după cum am arătat, ca ele să se rezume la convorbiri scurte în care să se clarifice ceea ce a rămas neînțeles după ce s-a predat o lecție. De obicei profesorul constată nelămuririle elevilor cu prilejul fixării și verificării cunoștințelor, cu prilejul lucrărilor de control sau al lucrărilor semestriale. De ajutor în această direcție îi sînt și discuțiile cu elevii. Solicitîndu-i să spună ce nu au înțeles, profesorul află ce anume va trebui să lămurească la consultații. Profesorul are chiar datoria să-i obișnuiască pe elevi ca atunci cînd există anumite chestiuni care acestora li se par confuze să-i solicite consultații. Dat fiind caracterul consultațiilor, socotim că nu este necesar să se facă o programare riguroasă a acestora. Ele se vor da ori de cîte ori se ivește necesitatea. Se cere numai ca elevii să se poată adresa întotdeauna profesorului de specialitate atunci cînd vor să-și lămurească o anumită problemă.

În orice caz însă meditațiile și consultațiile nu pot fi amestecate la întîmplare. La consultații se lămuresc numai unele probleme, unele chestiuni neclare, pe cînd la meditații se revede și se aprofundează o temă, o lecție, un întreg capitol sau mai multe, care nu au fost destul de bine asimilate de o parte din elevi.

Obligatorie și în cazul meditațiilor și al consultațiilor este utilizarea lor cît mai rațională, cît mai chibzuită. Este bine ca atunci cînd se folosește această formă a activității școlare în învățămîntul seral să se ceară și părerea elevilor. Tinerii muncitori nu trebuie să considere participarea lor la meditații și consultații ca pe o datorie inutilă și obligatorie, ci ca pe un mijloc de a-și ridica nivelul de pregătire, ca pe un mijloc pe care-l pot folosi oricînd atunci cînd îi simt într-adevăr necesitatea. Faptul că tinerii muncitori sînt oameni maturi, cu simț de răspundere, ne dă garanția că ei vor ști să-l folosească cu rezultate cît mai bune.

La început de semestru

În învățămîntul seral a început cel de al doilea semestru al anului școlar. Ca întotdeauna începutul unei noi etape în munca școlară a prilejuit stabilirea unor măsuri menite să ridice calitatea activității viitoare. Caracterul acestor măsuri s-a conturat îndeobște încă de la sfîrșitul etapei precedente cînd, în cadrul consiliilor pedagogice, profesorii au făcut o analiză critică retrospectivă a muncii desfășurate în școală subliniind atît laturile pozitive cît și deficiențele ei. Învățămintelor desprinse din aceste analize li s-au adăugat, ca un element nou, chemat să joace o influență însemnată în lupta pentru îmbunătățirea procesului instructiv-educativ, concluziile desprinse din dezbaterile purtate în recentele consfătuiri ale profesorilor din școlile serale.

Pentru a afla cum vor fi folosite în acest semestru învățămintele consfătuirilor pentru ridicarea calității muncii practice depuse de profesori în școală ne-am adresat tovarășului Ch. Simionescu, directorul școlii medii serale de pe lîngă fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din București:

— Ce anume ați reținut îndeosebi din problemele consfătuirii pentru îmbunătățirea activității din școala dv.?

— La consfătuirea profesorilor din școlile serale ale Capitalei a fost mult discutată problema lecțiilor. S-a subliniat cu insistență faptul că, ținînd seama de timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiul individual, profesorii trebuie să-și pregătească foarte minuțios lecția, prevăzînd utilizarea acelor metode și procedee care asigură însușirea chiar din clasă a cunoștințelor esențiale din cuprinsul ei. Înțelegînd cît de însemnat este să ținem lecții bune, adecvate condițiilor specifice învățămîntului seral, am înscris discutarea acestei probleme pe ordinea de zi a primei ședințe a consiliului nostru pedagogic.

Desigur însă că acțiunile menite să contribuie la îmbunătățirea calității lecțiilor nu se vor limita numai la această măsură. Ne preocupă îndeaproape lichidarea unor lipsuri care au fost subliniate și în consfătuire și care s-au făcut vădite și în școala noastră. Am în vedere în primul rînd necesitatea de a asigura caracterul sistematic al expunerii cunoștintelor, claritatea acestei expuneri. De pildă, profesoara de matematică Ely Voinarovski din școala noastră, deși dovedește conștiinciozitate în pregătirea lecțiilor, nu reușește încă să le expună de ajuns de limpede și din această cauză nu-i poate antrena în suficientă măsură pe elevi în procesul predării, ceea ce le cere eforturi mari în timpul studiului individual. Deficiențe asemănătoare s-au manifestat și la alți profesori din școala noastră. Puțină grijă pentru activizarea colectivului de elevi în toate etapele lecției manifestă și tov. Victoria Oprică, profesoară de chimie sau tov. Constanța Avram, profesoară de științe naturale. Pentru a înlătura pe viitor astfel de lipsuri ne propunem să folosim mai multe mijloace. În primul rînd vom da o atenție sporită îndrumării efectuate de conducerea școlii. Verificînd planurile de lecții, discutînd în prealabil cu profesorii asupra felului cum și-au conceput lecția pe care urmează să o predea, asistînd la lecții și analizînd după aceea calitatea metodelor și procedeelor folosite consider că vom reuși să înlăturăm greșelile de genul celor amintite.

În același scop vor fi folosite mai bine interasistențele, fiecare dintre acestea fiind urmată de discuții purtate în cadrul comisiilor metodice.

— Ce alte măsuri sugerate de consfătuire vor fi luate pentru ca rezultatele ce se vor obține la sfîrșitul anului să fie dintre cele mai bune?

În semestrul trecut noi am folosit deseori metoda analizei situației la învățătură în ședințe plenare organizate cu toți elevii școlii și în ședințe cu elevii unor grupe de clase. A rezultat și din discuțiile purtate la consfătuire și am constatat și noi că cea de a doua formă este mai potrivită și mai eficientă. Vom organiza deci în acest semestru îndeosebi ședințe pe grupe de clase cu muncitorii-elevi la care vom antrena în mai mare măsură comitetele de elevi ale claselor și al școlii. Aici se vor cerceta cauzele absențelor luîndu-se măsuri pentru înlăturarea lor, se vor prezenta rezultatele obținute la învățătură de diferiți elevi, analizîndu-se totodată și cauzele pentru care unii au reușit să se pregătească mai bine, iar alții mai puțin bine. Totodată, elevii vor avea prilejul să ne arate în ce direcție este necesar să fie sprijiniți pentru ca munca lor în școală să fie cît mai rodnică. La aceste ședințe vor fi chemați și membri ai comisiilor de selecționare din întreprinderi. Prezența acestora va ajuta la lămurirea acelor probleme școlare care sînt strîns legate de activitatea muncitorilor-elevi în întreprinderi.

— Aveți în vedere și alte forme de colaborare cu întreprinderea?

— Da. În consfătuirea cadrelor didactice din învățămîntul seral s-a arătat că fără o strînsă legătură a școlii cu întreprinderea nu se pot dobîndi succese în școala serală. Și pînă acum profesorii școlii noastre mergeau în întreprinderile unde lucrează muncitorii-elevi. Ținînd seama de sugestiile făcute în consfătuire vom dezvolta însă mai mult această formă de legătură cu întreprinderile. Am hotărît ca aproape zilnic unul sau mai mulți din profesorii noștri să se afle printre muncitorii-elevi de la fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", de la uzinele „Clement Gottwald" sau de la întreprinderea „9 Mai", (acestea sînt unitățile unde lucrează elevii). Pe lîngă că vor sta de vorbă cu șefii de secții și sectoare, cu conducătorii organizațiilor obștești etc. și vor putea rezolva pe această cale o serie de probleme legate de pregătirea muncitorilor-elevi în școală, profesorii vor avea posibilitatea să culeagă numeroase date din producție pe care le vor folosi apoi în lecții.

Din răspunsurile pe care tov. Simionescu le-a dat la întrebările noastre se vede că la Școala medie serală de pe lîngă fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din București există, la începutul acestei noi etape a anului școlar, o evidentă preocupare pentru ridicarea calității muncii pe o treaptă superioară. Aplicîndu-le cu consecvență, găsind în procesul însuși al desfășurării muncii, noi forme și procedee de activitate, profesorii acestei școli vor reuși desigur să dea o pregătire din ce în ce mai bună tinerilor muncitori-elevi.

Învățămînt profesional și tehnic

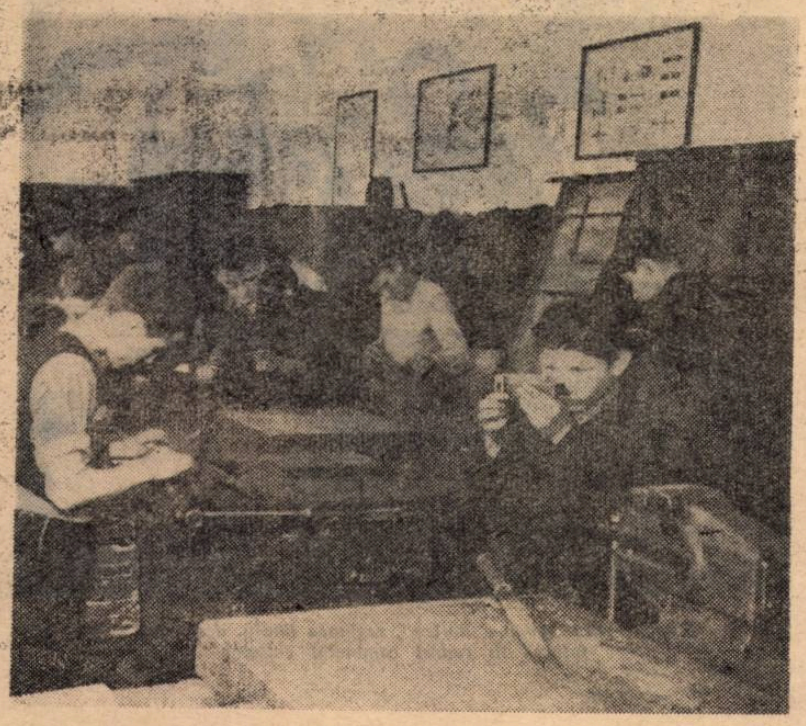

Lucrări practice în atelierul de lăcătușărie al Școlii de meserii din Oradea

Legătură cu întreprinderile

Grupul școlar petrol-chimie din Ocna Mureșului pregătește cadre pentru numeroase unități ale noii noastre industrii chimice. Majoritatea ucenicilor și elevilor sînt recrutați chiar de către uzinele în care vor fi repartizați după absolvire.

Un factor esențial în pregătirea profesională a viitorilor muncitori și tehnicieni chimiști îl constituie colaborarea strînsă, în forme cît mai variate, între școală și întreprinderi. Înțelegînd acest lucru, cadrele didactice de la grupul școlar au îmbunătățit în mod substanțial formele colaborării cu întreprinderile pentru care pregătesc cadre. Astfel s-a stabilit ca școala să trimită întreprinderilor progamele disciplinelor de specialitate, pentru ca practica pe care o fac elevii în întreprinderi, să se poată desfășura în succesiunea lucrărilor prevăzute în programă și, în același timp, să se poată verifica felul cum sînt aprofundate în producție cunoștințele de specialitate predate în cadrul școlii. In același timp, profesorii de specialitate de la grupul nostru școlar se deplasează în perioada practicii în întreprinderi, verificînd, împreună, cu cei ce răspund aici de activitatea elevilor, nivelul însușirii deprinderilor practice de muncă de către viitorii muncitori și tehnicieni, pregătirea lor generală în profesie, disciplina și simțul lor de răspundere. Periodic profesorii și responsabilii cu practica redactează împreună informări asupra pregătirii profesionale a elevilor. Acestea sînt dezbătute atît în ședințele consiliului nostru pedagogic, cît și în ședințele colectivului de conducere al întreprinderii respective.

Asemenea acțiuni au determinat creșterea simțitoare a nivelului de cunoștințe și deprinderi al elevilor care sînt pregătiți pentru Uzinele chimice din Turda, Combinatul chimic „Karl Marx" din Tîrnăveni, Uzinele „Petru Poni" din Valea Călugărească, Combinatul de îngrășăminte azotoase, Uzinele din Roznov, Uzina de fibre sintetice din Săvinești etc.

In mai mică măsură am izbutit să stabilim o legătură operativă și eficace cu fabrica „Bernath Andrei" din Prundul Bîrgăului sau cu Uzinele metalo-chimice din Baia Mare. Datorită faptului că maiștrii șefi de secție de la aceste întreprinderi n-au fost informați asupra succesiunii temelor din programele școlare și nu au fost suficient instruiți asupra importanței rotației elevilor la principalele posturi de muncă, unii elevi capătă o pregătire tehnică prea îngustă. Școala noastră a analizat de curînd aceste cazuri și a luat măsuri menite să remedieze lipsurile constatate.

Ne propunem, de asemenea, să intensificăm una din formele cele mai eficiente de legătură cu întreprinderile și în același timp cu părinții elevilor pregătiți pentru aceste întreprinderi — și anume ședințele la care participă reprezentanții conducerii unității industriale respective, cadre didactice ale școlii și părinții elevilor. Intr-o asemenea ședință ținută la Uzina de produse sodice nr. 2 din Govora, bunăoară, s-a prezentat situația la învățătură după primul trimestru din anul școlar în curs. După ședință părinții elevilor au avut prilejul de a sta de vorbă și cu maiștrii și cu muncitorii-instructori care-i pregătesc pe fiii lor. Cunoscînd în acest fel mai bine condițiile de muncă și îndatoririle elevilor, perspectivele lor de viitor, părinții au avut posibilitatea de a-și aduce contribuția la îmbunătățirea muncii instructiv-educative controlînd mai atent felul cum se achită copiii lor de sarcinile școlare și conlucrînd mai strîns pe această linie cu școala. Acest lucru se oglindește clar în creșterea substanțială a calificativelor obținute de elevi în cel de al doilea trimestru, drept urmare a unui studiu mai temeinic și a unei munci mai intense desfășurate în producție.

In această perioadă acordăm o deosebită importanță pregătirii, împreună cu conducerile întreprinderilor, a lucrărilor de diplomă pentru elevii școlii tehnice și elevii școlii tehnice de maiștri. Temele lucrărilor de diplomă sînt propuse de cei mai buni tehnicieni din întreprinderi, în colaborare cu profesorii de specialitate. Ele se referă la tehnica și tehnologia înaintată de fabricație din domeniul industriei chimice, în lumina perspectivelor care i-au fost deschise acesteia prin prevederile înscrise în documentele celui de al III-lea Congres al P.M.R. Pentru întocmirea lucrărilor elevii vor avea posibilitatea să studieze condițiile tehnice și tehnologice actuale ale procesului de fabricație propus ca temă de lucrare, precum și întreaga documentație existentă la cabinetele tehnice ale întreprinderilor. In acest fel multe dintre lucrări vor putea aduce soluții cu posibilități imediate de aplicare în producție, concretizînd totodată nivelul de pregătire al viitorilor muncitori și tehnicieni din industria chimică.

Prof. Ioan Uțiu
directorul Grupului școlar petrol-chimie din Ocna Mureș

Pregătirea viitorilor mecanizatori

Lecții de lăcătușărie generală

Predarea lăcătușăriei generale în școlile de mecanizare a agriculturii urmărește ca viitorii tractoriști, combineri, mecanici de mașini agricole să fie stăpîni nu numai pe tehnica conducerii mașinilor agricole, ci și pe tehnica reparării și întreținerii acestora.

Există însă unele școli de mecanici agricoli în care profesorii de lăcătușărie generală și maiștrii-instructori nu țin seama de specificul meseriei în care vor fi calificați ucenicii, deși ministerul a dat în acest sens instrucțiuni clare și amănunțite. Cînd asiști la lecțiile teoretice sau practice ținute în asemenea școli nu-ți poți da seama dacă ele se adresează viitorilor muncitori agricoli sau unor tineri care se pregătesc să lucreze în sectorul metalurgiei prelucrătoare, atît de depărtate sînt exemplele folosite în predare de reperele utilizate în mod curent în construcția mașinilor agricole și a tractoarelor.

Pentru a evita asemenea greșeli, în lecțiile de lăcătușărie generală pe care le țin la anul I ucenici al Centrului școlar agricol din Focșani caut ca exemplele cu care ilustrez aceste lecții să se refere exclusiv la piese și organe de mașini agricole. Pentru aceasta am stabilit încă de la începutul anului școlar, împreună cu maistrul-instructor de atelier, lista lucrărilor complexe care urmau să fie executate de elevi. Aceste lucrări privesc în exclusivitate subansamble ale mașinilor agricole și tractoarelor. Coordonînd astfel predarea lăcătușăriei generale și practica de atelier realizez condițiile necesare aprofundării cunoștințelor și deprinderilor de bază cerute viitorilor mecanizatori. Bunăoară, în predarea lecției „Teșirea conică și alezarea" am dat ca exemplu capacul de cilindri al motorului D-36. Am arătat cauzele pentru care se frezează scaunele de supapă și importanța părții de ghidaj, bazîndu-mă și pe faptul că elevii văzuseră în prealabil efectuîndu-se aceste operații în atelierul mecanic al gospodăriei agricole de stat din localitate. Ca exemplu de alezare am folosit bucșa capacului mic de la biela motorului D-36, arătînd importanța obținerii unei suprafețe perfect netede a bucșei pentru buna funcționare a motorului. Aceste operații au fost apoi efectuate în atelierul de instruire practică

Materialul didactic pe care îl folosesc la lecții este alcătuit din organe ale tractorului U-27 și pe cît posibil și lucrările practice se efectuează pe piesele acestui tractor. Atelierul de reparații este astfel organizat încît cuprinde utilaje, dispozitive și bancuri de probă care permit executarea de lucrări de reparații capitale la tractorul U-27.

Predarea în acest fel a lecțiilor de lăcătușărie generală asupra unor piese și organe de mașini agricole și tractoare asigură deci nu numai formarea unor deprinderi practice la nivelul cerințelor producției și în același timp permite prezentarea ansamblelor și subansamblelor nu în mod izolat ci în funcție de rolul și importanța lor în complexul fiecărei mașini și fiecărui agregat de lucru.

*

In planul trimestrial pe care mi l-am întocmit am eșalonat temele indicate de programă, respectînd principiul trecerii de la simplu la complex, ținînd seama ca lecțiile să fie expuse înainte de lucrările practice aplicate. Astfel, la lecția „Instrumentele de măsură și control folosite în lăcătușărie", după ce le-am prezentat elevilor metrul metalic, rigla gradată, echere, raportoare, compase, șublere, micrometre etc. am trecut la demonstrarea practică a mînuirii lor, efectuînd cu elevii măsurători asupra unor piese și ansamble de mașini agricole dintre cele mai cunoscute. Am asigurat astfel condiții ca lecția practică de atelier să se ocupe exclusiv de formarea unor deprinderi trainice privind măsurarea pieselor și verificarea exactității diferitelor dimensiuni.

Caut să transmit elevilor, încă la lecțiile teoretice, toate cunoștințele necesare efectuării lucrărilor practice, pentru ca la lecțiile din atelier instructajul introductiv, să ocupe cît mai puțin timp, cîștigînd astfel ore prețioase pentru efectuarea de exerciții aplicative și lucrări practice.

Socotesc că procedînd în acest fel la predarea lăcătușăriei generale putem realiza într-adevăr obiectivul propus prin cuprinderea acestei discipline în planul de învățămînt al școlilor de mecanizatori, lărgind orizontul tehnic de specialitate și îmbogățind sfera deprinderilor profesionale ale viitorilor mecanici de mașini agricole și tractoare.

Ing. Oct. Vrabie
Centrul școlar agricol din Focșani

Cunoștințe de pedagogie viitorilor maiștri

Maiștrii din diferite sectoare economice au un rol deosebit de important în pregătirea noilor cadre de muncitori calificați, îndrumînd sau realizînd direct instruirea elevilor din școlile profesionale și tehnice aflați la practică de producție. De asemenea, din rîndul maiștrilor din producție se recrutează cadrele care se ocupă în mod special de organizarea și conducerea practicii ucenicilor și elevilor în atelierele școlilor pofesionale și tehnice. Toate acestea impun ca alături de o temeinică pregătire tehnică generală și de specialitate, maiștrii să cunoască principiile pedagogiei științifice. Pentru a se răspunde acestei cerințe, începînd cu anul școlar 1960-1961 s-a introdus pedagogia ca obiect de studiu în toate școlile tehnice de maiștri.

Predau pedagogia la Școala tehnică de maiștri din cadrul Centrului școlar viticol din Odobești. In munca pe care am desfășurat-o pînă acum am pus în primul rînd accentul pe elementele necesare înțelegerii de către elevi a proceselor de cunoaștere și, în același timp, pe condițiile formării și dezvoltării lor, socotind că aceasta are o mare importanță pentru activitatea elevilor noștri de mai tîrziu. Pentru a-i familiariza, de pildă, cu procesul formării priceperilor și deprinderilor, le prezint viitorilor maiștri, cît mai amplu, condițiile în care se formează, se stabilizează și se automatizează deprinderile. Am folosit în acest scop numeroase exemple privind formarea deprinderilor practice ale elevilor de altoire la vița de vie și pomi, stropirea viei, analiza vinului etc. Pe de altă parte, am atras atenția elevilor-maiștri să nu se bazeze în activitatea lor de producție numai pe automatizarea unor deprinderi întrucît deseori este necesar efortul de atenție și de voință pentru a efectua lucrări de calitate.

O deosebită grijă acord predării cunoștințelor privitoare la realizarea educației comuniste. Arătîndu-le viitorilor maiștri că în orînduirile sociale bazate pe clase antagoniste educația are întotdeauna un caracter de clasă, fiind folosită în interesele claselor dominante, am evidențiat totodată rolul mediului social în formarea concepției morale a clasei muncitoare. Subliniind înalta principialitate a moralei comuniste m-am oprit asupra trăsăturilor pe care trebuie să le dezvolte la tineri cei care îndrumă activitatea lor: patriotismul socialist și internaționalismul proletar, pasiunea pentru muncă, dragostea și respectul față de cei ce muncesc, atașamentul față de colectiv etc.

Înțelegînd importanța însușirii cunoștințelor de pedagogie pentru activitatea lor în producție sau ca instructori de practică, elevii școlii noastre tehnice de maiștri se pregătesc temeinic, străduindu-se să aprofundeze necontenit probleme de bază ale acestei discipline.

Prof. T. Cojocaru
Centrul școlar viticol din Odobești

Secția de confecții a Școlii de meserii din Peștișani, raionul Tg. Jiu

Marx și Engels

despre educație și învățămînt

Recenzie

Publicarea de către Editura de Stat didactică și pedagogică a volumului „Marx și Engels despre educație și învățămînt" se înscrie în rîndul acțiunilor de mare amploare privind răspîndirea largă în rîndurile oamenilor muncii a operelor clasice ale marxism-leninismului. Volumul, întocmit de omul de știință sovietic P. N. Gruzdev, este o culegere din cele mai importante lucrări ale lui Marx și Engels în care sînt abordate probleme privind educația și învățămîntul.

Studierea acestei culegeri oferă o imagine cuprinzătoare privitoare la locul important pe care-l ocupă în ansamblul preocupărilor multilaterale ale lui Marx și Engels problemele de educație și învățămînt. Considerațiile cu caracter pedagogic făcute de Marx și Engels în textele care alcătuiesc culegerea sînt deosebit de bogate în idei, constituind în ansamblul lor un sistem închegat, model de aplicare a dialecticii marxiste în tratarea problemelor de educație. Totodată, lucrarea ne conduce cu fermitate la adevărul că apariția marxismului a însemnat o cotitură istorică revoluționară și în ceea ce privește dezvoltarea pedagogiei ca știință. Concepția marxistă despre lume constituie fundamentul rezolvării cu adevărat științifice a celor mai importante și complexe probleme de pedagogie, cărora pedagogia premarxistă nu le-a putut da răspuns din cauza caracterului vicios al bazelor sale metodologice și a limitelor sale de clasă. Numai aplicarea dialecticii marxiste la studiul educației și al învățămîntului dezvăluie legile generale ale acestora, pedagogia putînd deveni astfel, o știință capabilă să explice fenomenul educativ în mod just, să prevadă dezvoltarea viitoare a instrucției și educației.

★

Învățătura marxist-leninistă cu privire la determinarea conștiinței sociale de existența socială, de condițiile vieții materiale ale societății constituie baza dezvăluirii esenței sociale a educației, a caracterului ei istoric și de clasă. În „Ideologia germană", ca și în alte lucrări ale lor, Marx și Engels pun în evidență faptul că educația este un factor al progresului social, al dezvoltării oamenilor, ea însăși fiind însă condiționată de o serie întreagă de aspecte ale vieții sociale : starea forțelor de producție, diviziunea socială a muncii, interesele claselor sociale, nivelul culturii și al științei. Pe baza unui bogat material faptic, Marx și Engels evidențiază legătura între caracteristicile educației dintr-o anumită societate și trăsăturile specifice ale respectivei societăți, subliniind faptul că, în anumite condiții istorice și în funcție de clasa care o înfăptuiește, educația poate contribui la frînarea dezvoltării vieții sociale sau la sprijinirea progresului social.

În „Manifestul Partidului Comunist", în „Capitalul", în „Situația clasei muncitoare din Anglia", ca și în alte lucrări, Marx și Engels înfățișează, pe baza unor analize care cuprind un imens material, tabloul real al educației în condițiile capitalismului. Ei supun unei analize demascatoare situația tragică a copiilor oamenilor muncii, felul în care sînt exploatați, condițiile neomenești în care sînt siliți să muncească de la o vîrstă fragedă. În ceea ce privește instrucția pe care o primesc copiii oamenilor muncii, măsura în care învățămîntul din țările capitaliste le este accesibil acestora, Marx și Engels ne învață să vedem totdeauna adevăratul mobil care a stat și stă la baza acțiunilor întreprinse în acest domeniu de către burghezie. Toate acestea sînt totdeauna strîns legate de necesitățile producției capitaliste și ale exploatării. Burghezia este nevoită să ia unele măsuri în domeniul învățămîntului destinat copiilor oamenilor muncii, să facă unele concesii pentru o oarecare ridicare a nivelului de instruire al acestora, pe de o parte fiindcă are nevoie de muncitori cu o anumită calificare, iar pe de altă parte fiindcă lupta organizată a clasei muncitoare o silește să facă aceste concesii. Aceasta nu înseamnă — subliniază Marx și Engels — că instruirea muncitorilor în societatea capitalistă nu e totdeauna unilaterală, îngrădită fiind de relațiile capitaliste de producție. Indiferent cît de multe sînt cunoștințele care se dau muncitorilor, nivelul acestor cunoștințe se află într-un continuu regres în raport cu dezvoltarea științei și tehnicii. Muncitorilor li se oferă din ce în ce mai puțin posibilitatea să cuprindă procesul de producție și ansamblul procesului economic din întreprinderile în care lucrează. Următoarea afirmație a lui Fr. Engels explică caracterul limitat, unilateral al instrucției date muncitorilor în condițiile capitalismului. „Dacă burghezia le lasă din viață numai strictul necesar, să nu ne mire că și educația pe care le-o dă se reduce la atît cît cer interesele ei. Și nu s-ar putea spune că e prea darnică". Engels dezvăluie și cauza pentru care burghezia se teme să dea muncitorilor o pregătire multilaterală : lărgirea orizontului cultural al oamenilor muncii reprezintă o puternică armă în lupta de clasă a proletariatului. Burghezia — spune el — nu are ce spera, dar are de ce se teme de pe urma instruirii muncitorilor. De aici, limitarea cunoștințelor care se dau copiilor oamenilor muncii. Pentru ca efectul acestor cunoștințe, așa înguste cum sînt, să fie anihilat și astfel să fie frînată dezvoltarea conștiinței oamenilor muncii, burghezia folosește cu multă insistență un „antidot" : învățămîntul religios și educația morală în spirit burghez. În „Dialectica naturii" Engels dezvăluie ruptura între cucerirările științei și locul dominant pe care-l ocupă religia în conținutul învățămîntului din școala burgheză. Deși progresul științei a zdruncinat din temelii concepția teologică asupra naturii, iar burghezia este nevoită să introducă în școală cunoștințe noi din domeniul științelor naturii, ea lărgește în același timp educația religioasă, căci religia este principalul reazim ideologic al imperialismului în lupta împotriva gîndirii progresiste.

În lucrările lor Marx și Engels pun totodată în evidență faptul că oamenii muncii nu acceptă cu resemnare situația care le este hărăzită de burghezie nici în ceea ce privește învățămîntul. Înțelegînd marea importanță a lărgirii orizontului cultural al maselor muncitoare, mișcarea muncitorească revoluționară înscrie printre revendicările sale sfărîmarea monopolului burgheziei asupra învățămîntului, cere realizarea învățămîntului general obligatoriu, învățămînt cu conținut științific, laicizarea școlii etc. În același timp, clasa muncitoare creează instituții educative proletare (cercuri, săli de lectură, reviste, ziare etc.) prin care desfășoară o susținută activitate de culturalizare a maselor de muncitori și educația în spirit proletar a acestora.

Marx și Engels au dat o fundamentare științifică celei mai importante probleme a științei pedagogice, legate de însăși clarificarea scopului educației comuniste : dezvoltarea multilaterală a personalității. Ei supun unei analize atente influența pe care diviziunea socială a muncii o exercită asupra dezvoltării personalității, punînd în evidență faptul că în societatea împărțită în clase omul este stînjenit și îngrădit în dezvoltarea sa de diviziunea socială a muncii, de poziția sa de clasă. În perioada manufacturieră, cînd muncitorul nu îndeplinește decît o funcție parțială în procesul de producție, diviziunea muncii provoacă în mod inevitabil schilodirea trupească și spirituală a muncitorului, dezvoltarea lui unilaterală pe linia unor anumite aptitudini speciale și înăbușirea tuturor celorlalte aptitudini și însușiri. Diviziunea manufacturieră a muncii este reprodusă într-o formă monstruoasă de către capitaliști prin diferitele forme ale raționalizării introduse în producție. Marx atrage atenția asupra uneia din contradicțiile cele mai izbitoare ale orînduirii burgheze, constînd în faptul că marea industrie de mașini, care reprezintă creșterea puterii omului asupra naturii, duce, în forma ei capitalistă, la înrobirea omului, la transformarea muncitorului într-o anexă a mașinii. În capitalism muncitorul din fabrici este o anexă vie a unui mecanism mort.

Această contradicție poate fi înlăturată numai prin revoluția proletară, numai de noul mod de producție socialist. Numai în societatea socialistă sînt create premisele necesare pentru dezvoltarea multilaterală a oamenilor. „Locul vechii societăți burgheze cu clasele și antagonismele ei de clasă — arată Marx și Engels în „Manifestul Partidului Comunist" — îl ia o societate în cadrul căreia dezvoltarea liberă a fiecăruia este condiția pentru dezvoltarea liberă a tuturora".

Trasformarea comunistă a societății este indisolubil legată de educația omului nou, multilateral dezvoltat. Nevoile și lupta construcției socialiste cer în mod necesar dezvoltarea multilaterală a personalității. Ridicarea producției sociale la o înălțime fără precedent în istorie, conducerea obștească, planificată de către societate a producției se pot realiza numai prin dezvoltarea corespunzătoare a aptitudinilor oamenilor. Ele nu se pot înfăptui prin oameni unilateral dezvoltați, subordonați unei singure ramuri de producție, de care sînt ținuți toată viața. Societatea socialistă, producția socialistă, presupun în mod necesar — arată Engels în „Principiile comunismului" — „existența unor oameni cu aptitudini omnilateral dezvoltate, oameni în stare să aibă o privire de ansamblu asupra întregului sistem al producției". Astfel educația multilaterală devine o necesitate obiectivă și totodată o premisă a progresului neîntrerupt al societății.

Dezvăluind căile de realizare a dezvoltării multilaterale a personalității în condițiile socialismului, întemeietorii marxismului au pus pe o bază nouă problema educației intelectuale și a educației morale, au formulat pentru prima oară și au fundamentat teoria învățămîntului politehnic, au studiat problemele educației fizice. În felul acesta, în viziunea lui Marx „educația viitorului" este aceea „care va combina, pentru toți copiii trecuți de o anumită vîrstă, munca productivă cu învățămîntul și cu gimnastica, nu numai ca metodă pentru mărirea producției sociale, ci ca singura metodă pentru formarea unor oameni dezvoltați din toate punctele de vedere". Îmbinarea învățămîntului cu munca productivă este cerută în mod obiectiv, în condițiile socialismului, de natura producției socialiste — care se bazează pe progresul tehnico-științific și reclamă ridicarea nivelului cultural-tehnic al oamenilor muncii — ca și de interesele omului însuși, știut fiind că activitatea creatoare multilaterală a oamenilor atinge o înflorire deplină pe baza îmbinării muncii fizice cu cea intelectuală.

În U.R.S.S. și în țările de democrație populară se înfăptuiește azi previziunea genială a lui Marx și Engels cu privire la faptul că în societatea socialistă munca productivă se va transforma dintr-un mijloc de înrobire într-un mijloc de eliberare a oamenilor, prin faptul că va da fiecăruia posibilitatea de a-și dezvolta și de a-și manifesta în toate direcțiile totalitatea aptitudinilor sale fizice și intelectuale, munca transformîndu-se astfel dintr-o povară într-o plăcere.

★

Desigur că prezentarea unei asemenea culegeri este departe de a putea face referiri la toate domeniile abordate în cuprinsul ei. La cunoașterea bogăției de idei pe care o cuprinde culegerea „Marx și Engels despre educație și învățămînt" nu se poate ajunge decît printr-o studiere aprofundată a volumului însuși, studiere care îi înarmează pe cititori cu cunoașterea elementelor teoretice fundamentale ale educației comuniste.

Conf. univ. T. Trutzer

Cadrele didactice din comuna Borlești, regiunea Bacău, desfășoară o activitate intensă în cadrul căminului cultural

Bibliografie

Nr. 5/1961 al Buletinului de informare științifică *(publicație săptămînală a Institutului de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R.) cuprinde un material bogat și variat. Sînt publicate traduceri și referate ample asupra unor materiale apărute în revistele sovietice de specialitate din toate domeniile științei.*

Astfel, este publicat în acest număr, în traducere integrală, interesantul articol intitulat „Căile științei", *de acad. A. N. Nesmeianov, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S.*

De asemenea, se publică referate asupra articolelor „Locul și rolul conducerii producției în sistemul relațiilor sociale" *de E. P. Dunaev,* „Cu privire la studiul etnografic al clasei muncitoare din Uniunea Sovietică" *de V. I. Krupeanskaia,* „Capitalismul de stat în țările slab dezvoltate din punct de vedere economic", *de S. Bessonov,* „Biserica ortodoxă contemporană și știința", *de L. R. Harahorkin,* „Electrificarea agriculturii în U.R.S.S." *de D. Valovoi și G. Lapșina,* „Introducerea mecanizării complexe în domeniul creșterii animalelor" *de S. Kozlov etc.*

Totodată, buletinul cuprinde rubricile „Din viața științifică", „Prezențe românești în publicațiile sovietice" *și* „Cărți noi în limba rusă intrate în biblioteca institutului", *precum și o listă de traduceri efectuate la I.S.R.S.*

★

NINA CASSIAN: Încurcă lume — versuri. Desene de Nell Cobar. Ed. tineretului. 32 pag., 7 lei.

TITEL CONSTANTINESCU: S-au întors graurii. Ilustrații de C. Plăcintă, Ed. tineretului, 96 pag. — 4,50 lei

V. EFTIMIU: Povestind copiilor. Ilustrații și coperta de M. Chirnoagă. Colecția „Scriitorii patriei povestind copiilor". Ed. tineretului, 136 pag. — 5,50 lei

M. LUNGIANU: Basme. Ilustrații de Gh. Adoc. Prefață de Teodor Vîrgolici, Ed. tineretului, 144 pag. — 6 lei.

Anunț

Societatea de Științe Naturale și Geografie din R.P.R. informează pe profesorii de științe naturale și geografie că începînd cu nr. 1/1961 revista „NATURA" va apare în două serii : „NATURA — Seria GEOGRAFIE-GEOLOGIE" și „NATURA Seria — BIOLOGIE".

Fiecare serie va apărea cu 6 numere pe an, a cîte 96 pagini, la prețul de 4 lei exemplarul. Costul abonamentului pe un an la o serie a revistei „Natura" este 24 lei, iar la ambele serii — 48 lei.

Cei care au contractat abonamente la revista „NATURA" pe anul 1961 sînt rugați să ia neîntîrziat legătura cu oficiul poștal sau oficiul de difuzare a presei unde au plătit abonamentul, anunțînd pentru care serie a revistei doresc să-și valorifice abonamentul făcut.

Persoanele, instituțiile ș.a. care au achitat un abonament la revista „Natura" pe anul 1961, dar doresc a primi ambele serii ale acesteia — adică și cele 6 numere ale seriei „GEOGRAFIE-GEOLOGIE" și cele 6 numere ale seriei „BIOLOGIE" — vor achita în plus costul unui abonament, adică 24 lei.

CONCURS

Institutul de Construcții București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1. conferențiar la disciplina beton armat, Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri, poziția 7 din statul de funcțiuni al catedrei de poduri ;

2. profesor la disciplina geotehnică și fundații, Facultatea de construcții feroviare, drumuri și poduri, poziția 2 din statul de funcțiuni al catedrei de geotehnică și fundații ;

3. profesor la disciplinele regularizări, căi navigabile și porturi, Facultatea de hidrotehnică, poziția 2 din statul de funcțiuni al catedrei de hidraulică și construcții hidrotehnice ;

4. profesor la disciplina analiză matematică, Facultatea instalații și utilaj, poziția 1 din statul de funcțiuni al catedrei de matematică II.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț o cerere adresată rectoratului Institutului de construcții București, b-dul Tolbuhin nr. 80, raionul 23 August, însoțită de următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar ; lucrările științifice ale candidatului într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază ; memoriul de activitate didactică-științifică semnat de candidat ; autobiografie.

Locul și data concursului vor fi anunțate direct candidaților admiși la concurs pentru postul respectiv.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 602 | vineri 3 martie 1961 | 8 pagini 25 bani

Poporul își alege reprezentanții

La 5 martie, milioane de oameni ai muncii de la orașe și sate vor păși în fața urnelor pentru a-și alege reprezentanții în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

Alegerile ce vor avea loc, ca și întreaga desfășurare a campaniei electorale, constituie o nouă mărturie a superiorității democrației noastre socialiste, la temelia căreia se află lichidarea exploatării omului de către om, conducerea statului de către oamenii muncii, cărora regimul nostru de democrație populară le asigură cele mai largi posibilități de a participa la gospodărirea treburilor obștești. Precum se știe, democrația noastră socialistă asigură adevăratul vot universal — toți cetățenii care au împlinit vîrsta de 18 ani, fără deosebire de naționalitate, sex, religie, grad de cultură, profesie sau durata domicilierii avînd dreptul de a alege. Candidații F.D.P. propuși de oamenii muncii în adunările cetățenești, se numără printre elementele cele mai capabile, mai devotate construcției socialiste. Felul profund democratic de desemnare a candidaților face ca deputații în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare să fie reprezentanți autentici ai poporului, ieșiți din rîndurile muncitorilor, țăranilor și intelectualilor înaintați, din rîndurile femeilor și tinerilor, ale oamenilor muncii români și de alte naționalități.

Este o deosebire ca de la cer la pămînt între felul în care se desfășoară astăzi alegerile și situația existentă în trecut. In anii de tristă amintire, alegerile luau înfățișarea unor farse sinistre, legile burgheze lipsind milioane de cetățeni de dreptul de a vota. In felul acesta, în parlament, în conducerea prefecturilor și primăriilor, în consiliile județene și comunale ajungeau reprezentanții moșierilor, fabricanților, bancherilor, iar toate problemele de stat erau hotărîte în spatele ușilor zăvorite, pe ascuns de popor și fără consultarea lui.

Vremurile acelea au apus pentru totdeauna. In Romînia a învins socialismul, a fost înlăturată exploatarea omului de către om. Poporul muncitor este deplin stăpîn pe munca lui, stăpîn în țara lui liberă și independentă.

Muncitorii, țăranii, intelectualii simt tot mai puternic că tot ceea ce se înfăptuiește astăzi în țara noastră este spre binele și în folosul lor. Pe temelia trainică și sănătoasă a realizărilor dobîndite în creșterea puterii economice a patriei, s-a ridicat simțitor nivelul de trai al oamenilor muncii. Sporirea salariilor și pensiilor, introducerea alocației de stat pentru copii, micșorarea sau desființarea impozitelor pe salarii, reducerile de prețuri, construcțiile de locuințe, îmbunătățirea continuă a aprovizionării populației, grija intensă pentru sănătatea publică, mai buna gospodărire a orașelor și satelor — toate acestea se răsfrîng în viața fiecărei familii, în viața fiecărui om al muncii.

Slujitorii devotați ai școlii — educatoarele, învățătorii, profesorii — au simțit desigur, în ridicarea propriului lor nivel de trai, toate aceste realizări. Cadrele didactice, a căror muncă este respectată și prețuită în țara noastră, se bucură de grija partidului și statului democrat-popular. Cîtă deosebire între viața lor de astăzi și cea din trecut! In anul 1937 un învățător dobrogean scria într-o publicație a vremii: „Noi, învățătorii satelor, mîncăm o dată pe zi și de mai multe ori nimic. Leafa nu ni se plătește cîte cinci-șase luni în șir. După umilitoare rugăminți, primim de la cîte un localnic mai cuprins o strachină de mălai. Soțiile ne sînt bolnave, sobele ne sînt reci". Primul ministru al Romîniei de atunci se adresă însă învățătorilor cu recomandarea cinică: „Dacă nu mai puteți răbda, aruncați-vă în mare, că tot sînteți prea mulți". Așa arăta „grija" statului burghezo-moșieresc pentru slujitorii școlilor.

Regimul democrat-popular s-a străduit să creeze învățătorilor și profesorilor din fiecare școală condițiile materiale necesare pentru a-și consacra toate forțele educării tinerelor generații. Numeroși pedagogi au fost distinși cu ordine și medalii, cu titlul de profesor sau învățător fruntaș, iar astăzi sute de cadre didactice au cinstea să candideze în alegeri.

Mîndru de succesele obținute, în plină înflorire a forțelor sale creatoare, poporul nostru privește cu încredere spre viitor. Am ajuns pe o culme de pe care ni se înfățișează limpede privelișteа viitorului minunat al patriei noastre. Conduși de partid mergem cu pași mari mai departe, spre desăvîrșirea construcției socialiste, care ne deschide larg porțile comunismului.

Pentru fiecare dintre noi e limpede că dacă am dobîndit minunate succese în făurirea unei vieți noi, dacă trăim din ce în ce mai bine și avem certitudinea că fiecare zi ne va aduce noi victorii, aceasta se datorește faptului că la cîrma țării se află Partidul Muncitoresc Romîn, neobosit luptător pentru fericirea maselor muncitoare. Poporul nostru, antrenat astăzi, în cinstea glorioasei aniversări a partidului, în larga întrecere socialistă pentru produse de calitate superioară, știe că izvorul marilor succese dobîndite pînă acum și chezășia înfăptuirii măreților obiective conturate pentru anii ce vin stau în conducerea de către partidul clasei muncitoare, în politica lui marxist-leninistă, înțeleaptă și clarvăzătoare. De aceea, votul pe care milioane de muncitori, țărani și intelectuali îl vor da la 5 martie candidaților F.D.P. va fi o minunată expresie a dragostei lor profunde și atașamentului lor neclintit față de partid, a unității întregului nostru popor în jurul partidului. El va reflecta încă o dată hotărîrea noastră de a înfăptui mărețul program elaborat de cel de al III-lea Congres al P.M.R., de a munci cu rîvnă pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră. Votînd candidații F.D.P., masele de oameni ai muncii vor vota totodată pentru politica externă promovată de partid, de statul democrat-popular, politică de coexistență pașnică, de luptă pentru destinderea internațională și colaborare între popoare, pentru zădărnicirea uneltirilor războinice ale cercurilor imperialiste, pentru dezarmare generală și totală, pentru asigurarea unei păci trainice în lume.

Votul pe care-l vom da candidaților F.D.P. și pe care-l vom întări prin noi realizări în munca noastră va fi deci un vot pentru înflorirea patriei socialiste, pentru pace și bunăstare.

Termocentrala Paroșeni din regiunea Hunedoara

Trăiască victoria în alegeri a Frontului Democrației Populare!

ÎN CINSTEA GLORIOASEI ANIVERSĂRI A PARTIDULUI

Muncă de calitate înaltă

Partidul nostru va împlini anul acesta, la 8 mai, patru decenii de existență — 40 de ani de activitate neobosită dusă pentru triumful ideilor marxism-leninismului, 40 de ani de luptă dîrză și neînfricată pentru eliberarea poporului muncitor din exploatare, pentru a da conținut nou vieții în patria noastră, conținutul luminos al socialismului.

Nu numai comuniștii, dar și oamenii muncii fără de partid iubesc ca lumina ochilor partidul, care duce întregul nostru popor spre înfăptuiri de o măreție nevisată, spre o viață plină de bucurii și de belșug. Toți se pregătesc cu entuziasm să întîmpine această mare zi de sărbătoare a oamenilor muncii din patria noastră. Realizări cu totul deosebite, realizări cît mai multe și cît mai bune — cu aceste daruri se pregătesc muncitorii, țăranii și intelectualii din toate colțurile patriei să sărbătorească ziua cînd se vor împlini 40 de ani de la nașterea partidului. Eforturile fiecăruia țintesc spre produse de înaltă calitate care — așa cum se arată în Directivele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn — „prin însușirile și gradul lor de finisare să satisfacă cît mai complet cele mai exigente cerințe ale celor ce le folosesc, să reflecte înalta calificare și măiestria celor ce le-au produs, ridicîndu-se astfel la nivelul celor mai perfecționate produse asemănătoare de pe piața mondială".

Lupta pentru calitate, pentru îmbunătățirea substanțială a conținutului întregii activități constituie o preocupare vie și pentru oamenii muncii care lucrează pe tărîmul învățămîntului. Adînc recunoscători partidului pentru viața tot mai frumoasă pe care le-o făurește, pentru condițiile minunate create școlii, muncii din învățămînt, învățătorii și profesorii socotesc drept o înaltă datorie a lor să răspundă grijii ce li se arată prin noi și mari înfăptuiri în educarea comunistă a tinerelor generații.

Lecții bine pregătite, ținute la un nivel ridicat, grijă deosebită pentru legarea strînsă a predării de viață, de practica construcției socialiste, întărirea continuă a educației patriotice și internaționaliste a elevilor — iată cîteva din obiectivele pe care cadrele didactice sînt hotărîte să le îndeplinească pentru a contribui la ridicarea calitativă a procesului de învățămînt, alăturîndu-se astfel luptei pentru o calitate înaltă pe care o duc masele muncitoare în cinstea aniversării a 40 de ani de existență a partidului nostru. In acest scop ele caută să-și perfecționeze pregătirea profesională, să-și ridice nivelul ideologic — chezășia principală a unei munci de înaltă calitate. Studiind cu grijă documentele partidului nostru, documentele Consfătuirii de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești, oamenii muncii care lucrează pe tărîmul școlii cunosc mai profund problemele teoretice și practice ale construirii socialismului în patria noastră, ale mișcării comuniste și muncitorești internaționale, sînt mai puternic înarmați pentru descoperirea și combaterea oricăror denaturări și deformări ale teoriei marxist-leniniste, a oricăror manifestări ale ideologiei burgheze în activitatea de învățămînt. Pentru cei ce-și desfășoară activitatea pe tărîmul școlii aceste prețioase documente sînt un bogat izvor de învățăminte, un sprijin serios în munca desfășurată în vederea pregătirii pentru viață a tinerei generații, în vederea educării ei în spiritul înaltelor virtuți comuniste.

În întîmpinarea glorioasei aniversări a partidului învățătorii și profesorii din școlile patriei noastre fac mai larg cunoscute în școală și în afara ei, prin mijloacele ce le stau la îndemînă, glorioasele tradiții ale luptei eroice duse de clasa muncitoare condusă de partid, minunatele înfăptuiri pe care oamenii muncii le-au obținut sub conducerea lui înțeleaptă. Împreună cu elevii lor, învățătorii, profesorii, diriginții organizează vizite la Muzeul de Istorie a Partidului, la Muzeul Doftana, la Casele memoriale, în diferite locuri istorice, organizează variate manifestări care oferă celor mici posibilitatea să cunoască noi amănunte despre lupta dusă de partid în trecut și astăzi pentru fericirea și bunăstarea celor mulți, le adîncesc dorința de a sluji cu dragoste și devotament cauza partidului clasei muncitoare. Cu multă grijă și dragoste ajută învățătorii, profesorii, diriginții și directorii școlilor la pregătirea primirii în organizația de pionieri a promoției „40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia".

Astfel se pregătesc învățătorii și profesorii să întîmpine marea sărbătoare de la 8 mai, convinși că nu există lucru mai nobil prin care să poată aduce cinstire partidului decît pregătirea unui tinerel demn de înfăptuirile măreți ce au loc sub ochii noștri în minunata epocă socialistă.

ȚARA SE PREGĂTEȘTE DE ALEGERI

Școală, carte pentru toți

Cele două linii negre încrucișate se lăfăiau sfidătoare alături de înscrisul mărunt: semnătura. Le întîlneai nu numai în contractele de angajare încheiate de patroni, ci și în actele oficiale ale instituțiilor de stat. În concepția guvernanților de atunci aceasta făcea, probabil, parte din „pitorescul" țării: să afle și străinătatea că Romînia burghezo-moșierească avea 4.000.000 de analfabeți, 4.000.000 de oameni care apăsau deasupra celor două linii negre încrucișate amprenta mujată în tuș a unui deget. Familii întregi nu cunoșteau slovele cărții. Cînd fiul de la cătănie trimitea celor de acasă, de la țară, cîteva rînduri scrise de un tovarăș mai luminat, părinții trebuiau să bată îndelung ulițele pînă găseau pe cineva care să le citească scrisoarea. Orînduirea burghezo-moșierească ridicase în fața aspirațiilor către cultură ale oamenilor muncii — ca și în fața aspirațiilor lor pentru o viață mai bună — un zid întunecat.

Zidul acesta a fost sfărîmat pentru totdeauna. Lumina a izbucnit, triumfătoare, în viața orașelor, în viața satelor. Lăcașuri noi de cultură, luminoase, s-au înălțat în cartierele muncitorești; a pătruns în limbajul curent o noțiune nouă — școală medie sătească. Porțile tuturor acestor școli sînt larg deschise pentru copiii celor mulți, pentru copiii constructorilor socialismului.

În trecut școala se înfățișa celor mulți ca o scară cu o singură treaptă — și aceea șubredă, gata să se năruie: învățămîntul primar.

Cine putea trece dincolo, peste vămile străjuite de burghezie? Să consultăm o clipă statisticile. În anul școlar 1938/39 urmau cursurile echivalente claselor V-VII ale școlii de 7 ani 119.110 elevi, din care marea majoritate erau recrutați din familii burgheze. În acest an școlar numărul elevilor din clasele V-VII este de 781.410, adică de peste 6 ori mai mare; marea majoritate sînt, bine înțeles, fii de muncitori și colectiviști. La fel de elocventă este compararea numărului de elevi din școlile medii. În anul școlar 1938/1939 cifra totală a elevilor din cursul superior de liceu era de 29.004. Cîteva procente, atîta era în cadrul lor proporția fiilor de muncitori și țărani muncitori. Astăzi urmează cursurile școlilor medii de zi 141.161 de elevi, care sînt în totalitatea lor fiii celor ce muncesc.

Cu ce încercau să amăgească în trecut oficialitățile setea de cultură a fiilor de oameni ai muncii care cu nesfîrșite greutăți izbuteau să răzbească în școli mai înalte? Cu o pseudoștiință ruptă de viață, îmbîcsită de misticism, paseistă. Absolvenții școlilor elementare din anii noștri și-au însușit la cursuri mai multe cunoștințe științifice de bază, mai multe noțiuni legate de tehnica producției decît stăpîneau majoritatea bacalaureaților din anii dinaintea lui 23 August 1944.

★

În secțiile marelui combinat siderurgic de la Hunedoara, la uzinele „23 August", la uzinele „Iosif Rangheț" din Arad, în fața tablourilor de comandă ale laminorului din Roman, ale combinatelor chimice din Borzești, Săvinești sau Govora, pe ogoarele gospodăriei agricole de stat din Chirnogeni, în serele Stațiunii experimentale de la Turda, în fiecare fabrică, uzină, unitate agricolă socialistă, întîlnești nenumărați tineri ale căror biografii cuprind numeroase trăsături comune. Iată prima dintre aceste trăsături: tinerii în salopete sau halate albe sînt absolvenți ai școlilor profesionale și tehnice din promoția ultimilor 15 ani. Ei s-au format pe băncile și în atelierele școlilor profesionale și tehnice, a căror rețea constituie un uriaș și impresionant izvor de cadre pentru producție. Patria noastră, care va deveni în anii șesenalului o țară industrială avansată, cu o agricultură complex dezvoltată, dispune astăzi de peste 750 de unități școlare care pregătesc cadre pentru sute de specialități din toate sectoarele industriei și agriculturii socialiste, ale ocrotirii sănătății etc. 180.000 de tineri învață astăzi în aceste școli — și rîndurile lor cresc mereu, an de an. Numai în anii șesenalului noile cadre pe care le vor da producției școlile profesionale și tehnice vor fi în număr de 350.000.

Încă de pe acum Combinatul siderurgic de la Galați trăiește nu numai în planurile inginerilor și în primele lucrări de amplasare efectuate la marginea orașului dunărean, ci și în clasele de furnaliști, oțelari și laminatori care sînt pregătite încă de pe acum în cetățile oțelului de la Hunedoara și Reșița. În centrele școlare de petrol-chimie din București și Ploiești sînt pregătiți viitorii operatori chimiști ai combinatului de cauciuc de la Popești-Leordeni. La Centrul școlar „Filimon Sîrbu" din Capitală se formează muncitorii noilor fabrici ale industriei alimentare.

Vor fi 350.000! Uriașe puteri și energii noi dăruite socialismului.

★

Ați observat că majoritatea tinerilor muncitori din promoțiile ultimului deceniu și jumătate sînt însuflețiți de dorința de a-și îmbogăți neconținut cunoștințele de cultură generală — fizică, matematică, istorie, geografie, naturale, literatură. Iată o altă trăsătură comună importantă a majorității acestor tineri: merg mai departe pe drumul școlii. La ceasul cînd încep să coboare umbrele înserării se așează în băncile școlilor și secțiilor serale de cultură generală peste 90.000 de tineri. Clasa a VIII-a, a IX-a, a X-a, a XI-a... Apoi institutul de învățămînt superior...

90.000 de metalurgiști, mineri, petroliști, constructori, țărani colectiviști sau muncitori pe ogoarele gospodăriilor agricole de stat vor constitui numai peste cîțiva ani o nouă generație de intelectuali, crescută din rîndurile clasei muncitoare.

Priviți, alături de marile uzine, școlile serale în care învață acești tineri. Lîngă fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" s-a înălțat nu de mult una din cele mai moderne construcții școlare, în care seara învață tinerii muncitori ai fabricii. O clădire asemănătoare, destinată acelorași scopuri, găsești și în apropierea uzinelor „Grigore Preoteasa" și în multe alte părți în Capitală, la Brașov, la Cluj, în nenumărate localități. Pe întreg cuprinsul patriei sînt astăzi peste 500 de școli și secții serale pentru tinerii muncitori și țărani muncitori.

Școli. Mii și mii de școli pentru întreg tineretul patriei.

Țara noastră este astăzi una din primele țări din lume în ceea ce privește cheltuielile în domeniul învățămîntului.

Acesta este prezentul școlilor noastre. Aceasta este și chezășia că viitorul lor va deveni din ce în ce mai strălucitor.

Votez candidații F. D. P.

Am participat recent la cîteva întîlniri ale alegătorilor cu candidații Frontului Democrației Populare, pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și sfaturile populare.

Am ascultat cuvîntul sincer rostit cu prilejul acestor întîlniri de către cetățenii din Capitala patriei noastre și mi s-a întărit și mai mult încrederea că poporul nostru muncitor realizează, sub îndrumarea înțeleaptă a Partidului Muncitoresc Romîn, o operă măreață de transformare profundă a vieții noastre pe calea socialismului biruitor. Sînt mîndru că aparțin acestei generații care construiește cu atît elan și cu atîta încredere această viață nouă și plină de măreție.

In toate aceste întîlniri alegătorii s-au întrecut să arate, în cuvinte simple și clare, înfăptuirile care s-au înscris, cu fiecare etapă de muncă și cu fiecare an, la bilanțul succeselor regimului nostru democrat-popular. Uriașele construcții socialiste din patria noastră, avîntul și dezvoltarea fără precedent a tuturor ramurilor economiei și culturii și, printre ele, avîntul și dezvoltarea învățămîntului de toate gradele nu se pot cuprinde în cuvinte, oricît de măiestrit ar fi formulate; nici creșterea fără egal a condițiilor de viață și de muncă ale întregului nostru popor; nici bucuriile de astăzi ale copiilor noștri, nici perspectivele luminoase ale tineretului nostru, care-și poate îndeplini visurile cele mai îndrăznețe...

M-au cuprins, cu o emoție firească, și triste aduceri aminte despre ceea ce a fost cîndva, atunci, de demult, în cealaltă parte a istoriei poporului nostru.

M-am ridicat și eu la cuvînt și mi-am spus toată hotărîrea mea ca cetățean și ca pedagog: voi vota în alegerile de la 5 martie pentru candidații Frontului Democrației Populare. Și voi vota astfel pentru că am certitudinea că acești candidați, ca deputați aleși, vor lupta umăr la umăr cu întregul nostru popor pentru înfăptuirea mărețului program trasat de partid pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră.

Prof. V. I. Iliescu

directorul Școlii medii „Gheorghe Lazăr" din București

Se dezvoltă învățămîntul în regiunea Galați

Campania alegerilor de deputați pentru Marea Adunare Națională și pentru sfaturile populare este un prilej de trecere în revistă a realizărilor obținute în patria noastră în anii regimului democrat-popular. Alături de întregul nostru popor oamenii muncii din regiunea Galați au obținut, sub conducerea partidului, realizări însemnate în toate domeniile de activitate, printre care, la loc de frunte, se înscriu și cele din domeniul învățămîntului.

În regiunea Galați, de pildă, funcționează astăzi 460 grădinițe de copii cu 642 educatoare, în care sînt înscriși peste 19.600 copii. Cu numai 20 de ani în urmă, în 1938/39, în întreaga regiune existau doar 54 grădinițe, cu 64 educatoare și 2836 copii. Numărul unităților școlare a crescut față de anul 1938/39 de la 602 la 761, iar al elevilor de la 96.591 la peste 152.000. În același timp a crescut numărul cadrelor didactice, de la 2.919 la peste 5.500.

O înfăptuire deosebită obținută în regiunea Galați o constituie progresul realizat în generalizarea învățămîntului de 7 ani, care cuprinde acum peste 95 la sută din numărul absolvenților clasei a IV-a. Organele locale au luat din vreme, în acest scop, o serie de măsuri. Astfel, s-au înființat 101 școli noi de 7 ani și s-au dat în folosință în anul 1960 un număr de 162 săli noi de clasă. Pentru anul 1961 s-a prevăzut construirea a încă 283 săli de clasă, ceea ce va asigura condiții și mai bune în privința încheierii generalizării învățămîntului de 7 ani încă din anul școlar viitor.

Sume importante au fost alocate și pentru înzestrarea școlilor cu mobilier și material didactic. Numai în ultimul an s-au cheltuit în regiune, din bugetul statului, 4.560.000 lei pentru mobilier și 1.190.000 lei pentru material didactic.

Realizările obținute în regiunea Galați în toate domeniile, ca și în învățămînt, constituie încă o dovadă a grijii permanente pe care partidul și guvernul o acordă ridicării nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, instruirii și educării tineretului.

C. M.

In mijlocul alegătorilor

Alegătorii din orașul Brăila acordă multă prețuire muncii neobosite desfășurate de cadrele didactice din localitate pentru instruirea și educarea copiilor și tineretului. De aceea, cei mai merituoși învățători și profesori din Brăila au fost propuși, alături de numeroși oameni ai muncii, candidați din partea Frontului Democrației Populare pentru alegerile de deputați în Marea Adunare Națională și în sfaturile populare.

Profesoara Elena Andrei, directoarea Școlii de 7 ani nr. 15, de pildă, candidează pentru a doua oară în alegerile de deputați pentru sfatul popular al orașului Brăila, în circumscripția electorală orășenească nr. 168. Radu Ciucă, șeful secției orășenești de învățămînt și cultură, este propus pentru a treia oară candidat în circumscripția electorală orășenească nr. 142, iar profesoara Dumitra Mocioiu candidează în alegerile de deputați pentru sfatul popular al regiunii Galați.

In ultimele săptămîni, alegătorii din orașul Brăila s-au întîlnit în repetate rînduri cu candidații pe care i-au propus și cărora le vor acorda, cu toată încrederea, voturile lor.

Peste 150 de cetățeni au participat la una din întîlnirile ce au avut loc între candidata Elena Andrei și alegători. Ei o apreciază pe candidată ca pe o bună profesoară și ca o membră activă a comitetului executiv al sfatului popular orășenesc. Profesoara Elena Andrei a răspuns cu cinste încrederii acordate de cetățenii din circumscripția în care a fost deputată pînă în prezent. Astfel, avînd în frunte pe deputata lor, cetățenii au efectuat numeroase ore de muncă patriotică pentru pavarea unei porțiuni din trotuarul străzii și pentru instalarea unei conducte de apă pe o lungime de circa 250 m, iar acum și-au luat angajamentul să înfrumusețeze împreună parcul Kiseleff și să întrețină în condițiuni exemplare curățenia străzilor.

Mulți dintre vorbitorii care au luat cuvîntul la întîlnirile cu candidatul Radu Ciucă au scos în evidență o seamă de realizări înfăptuite cu sprijinul deputatului lor în circumscripția electorală 138, privind înfrumusețarea și curățenia străzilor, înființarea în cartier a unui centru „Aprozar" etc. Ei s-au angajat să sprijine în continuare pe candidat și acțiunile ce le va întreprinde sfatul popular orășenesc pentru refacerea și pavarea străzii și a canalizării, pentru o mai bună deservire cu combustibil a populației etc.

Munca neobosită dusă de candidați pînă acum, sprijinul neprecupețit pe care îl acordă înfăptuirii politicii partidului și statului democrat-popular sînt o chezășie că nu vor desmînți cu nimic încrederea pe care toți alegătorii sînt hotărîți să le-o acorde.

M. Costin

Dirigintele, coordonator al activității clasei

Evitarea supraîncărcării elevilor sau eliminarea supraîncărcării lor, atunci cînd se manifestă, trebuie să se afle în centrul preocupării organelor de învățămînt și ale școlii. Măsurile luate în ultimul timp în legătură cu înlăturarea supraîncărcării vor fi eficiente numai în măsura în care toți cei care se ocupă de munca școlară își vor da contribuția la aplicarea lor.

Printre factorii chemați la aplicarea măsurilor luate de Ministerul și C.C. al U.T.M. cu privire la înlăturarea supraîncărcării elevilor, diriginții claselor ocupă un rol central; ei sînt chemați să coordoneze întreaga activitate ce se desfășoară cu elevii clasei lor.

Poate dirigintele să facă acest lucru? În afară de faptul că răspunsul la această întrebare nu poate fi decît afirmativ, el mai trebuie completat: numai dirigintele poate asigura cu succes coordonarea activității elevilor clasei.

Dirigintele este în contact nemijlocit cu elevii, cunoaște cel mai bine greutățile, condițiile lor de lucru. În același timp el are o legătură permanentă cu profesorii clasei și cu părinții elevilor și lucrează în strînsă colaborare cu organizația U.T.M. sau organizația de pionieri. Așa stînd lucrurile, dirigintele nu are numai cele mai largi posibilități să-și dea seama în ce măsură pot elevii să facă față sarcinilor școlare și celor extrașcolare, dar poate și să ia măsuri eficiente pentru înlăturarea a tot ce este de prisos sau exagerat, în așa fel încît elevilor să le rămînă timp suficient pentru a putea să-și însușească în mod corespunzător cunoștințele prevăzute în programa clasei respective și să le rămînă și timpul necesar pentru reconfortare

Principalele aspecte în legătură cu evitarea supraîncărcării elevilor care depind de modul cum dirigintele își îndeplinește sarcina de coordonare privesc temele scrise ce se dau elevilor pentru a fi efectuate acasă, programarea tezelor și a lucrărilor de control curent, activitățile în afară de clasă și școală, precum și activitățile obștești la care sînt antrenați aceștia.

Practic, pînă la sfîrșitul săptămînii dirigintele va trebui să găsească posibilitatea de a discuta cu profesorii clasei despre temele pe care aceștia intenționează să le dea elevilor pentru săptămîna următoare. Atunci cînd temele stabilite de profesori depășesc limitele prevăzute de instrucțiunile ministerului, dirigintele va atrage atenția asupra acestui lucru, pentru a se ajunge la un volum de muncă rațional. Dacă în rezolvarea acestei probleme se ivesc greutăți dirigintele poate organiza o discuție comună cu toți profesorii clasei, spre sfîrșitul săptămînii, pentru ca împreună să stabilească, pe zile, la ce obiecte li se vor da elevilor teme și ce volume vor avea acestea.

Sistemul de legătură a dirigintelui cu profesorii clasei pentru precizarea volumului temelor care li se dau elevilor pentru acasă va fi stabilit în funcție de condițiile concrete ale muncii fiecărei școli și se va îmbunătăți pe baza experienței pe care o vor căpăta ele în această direcție. Desigur, la început programarea temelor va merge mai greu, mai anevoios, dar în scurt timp imperfecțiunile sistemului adoptat vor putea fi înlăturate.

Unele școli folosesc, cu succes, în acest scop locul rezervat temelor pentru acasă în jurnalul clasei. Alte școli au găsit o altă cale, după părerea noastră de asemenea potrivită, pentru ca diriginții să ia cunoștință de temele pe care le au de efectuat elevii clasei lor. Acestea au introdus pentru fiecare clasă în parte „caietul de teme", care se află permanent în cancelarie. În acest caiet fiecare din profesorii clasei notează temele pe care le va da elevilor săi, precizînd volumul acestora și timpul aproximativ necesar pentru efectuarea lor. Pînă la sfîrșitul săptămînii în caietele claselor sînt trecute toate temele care urmează a fi date elevilor în săptămîna următoare. Fiecare diriginte cercetează caietul clasei sale. Făcînd săptămînal acest lucru și controlînd în ce măsură elevii pot să răspundă sarcinilor, dirigintele poate propune unele modificări în volumul sau în caracterul temelor

Există la mulți profesori tendința de a programa tezele în ultimele ore ale trimestrului, pentru a avea posibilitatea să aleagă subiectele din întreaga materie predată. Pe de altă parte, datorită faptului că unii profesori nu-i ascultă pe elevi în primele săptămîni de curs, mulți dintre aceștia rămîn fără note, ascultarea se îngrămădește spre sfîrșitul trimestrului sau se dau extemporale în aceeași perioadă în care se dau tezele. În afară de aceste „metode", unii profesori dau „extemporale anunțate" pe care le programează, de obicei, după recapitulări, iar în unele cazuri în aceleași zile cînd sînt programate teze. Astfel tezele și extemporalele, cît și ascultarea multor elevi în perioada încheierii trimestrului devin mijloace serioase de supraîncărcare.

Pentru a se evita acest lucru, dirigintele trebuie să vegheze ca elevii să fie ascultați, la toate obiectele, în întreaga perioadă a trimestrului, iar programarea tezelor și a extemporalelor să se facă cu mult discernămînt, avînd grijă ca „inovațiile" privind „extemporalele anunțate" date după perioada de recapitulare să fie înlăturate din practica muncii

Ținem să precizăm că toate aceste probleme legate de munca lui de coordonator al activității ce se desfășoară cu elevii clasei dirigintele le discută cu profesorii și le soluționează împreună cu ei sau, dacă este cazul, cu sprijinul directorului. Dirigintele nu dă însă dispoziții profesorilor, nu conduce munca lor.

Sînt cunoscute indicațiile comune ale M.I.C. și C.C. al U.T.M. în privința activităților obștești și a celor în afară de clasă și de școală ale elevilor. Și în aplicarea acestora dirigintele are un mare rol. Împreună cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, el trebuie să programeze în așa fel participarea elevilor la diferite activități, încît aceasta să nu depășească timpul prevăzut. El trebuie să lămurească totodată pe acei părinți care îi antrenează pe copiii lor la activități suplimentare (cursuri de balet, de pian, de limbi străine etc.) că procedează greșit, contribuind mult la supraîncărcarea elevilor.

Nici în această activitate dirigintele nu trebuie să lucreze „în general", ci să ducă o muncă foarte concretă. El trebuie să știe la ce activități participă fiecare elev la școală sau acasă și să ia măsurile necesare în fiecare caz în parte.

Este adevărat că, pentru a putea face acest lucru, dirigintele trebuie să se găsească mult timp în mijlocul elevilor, să participe alături de ei la unele activități, să conlucreze strîns cu profesorii conducători de cercuri, cu organizațiile U. T. M. și de pionieri și cu părinții elevilor. Aceasta presupune o muncă dusă cu mult simț de răspundere, animată de dragostea pentru copii și de dorința de a-i ajuta. Numai lucrînd în acest fel dirigintele își va putea duce la îndeplinire sarcina importantă de coordonator al tuturor activităților elevilor din clasa pe care o conduce.

Diriginții școlilor noastre au dovedit nu o dată că știu să ducă o muncă stăruitoare și plină de grijă pentru copii, arătîndu-se demni de nobila lor sarcină. Fără îndoială că și de această dată își vor înțelege pe deplin îndatoririle și vor munci astfel încît să asigure o activitate rațională și rodnică a elevilor, tot mai buna lor pregătire pentru viață.

I. Gh. Borca
Director general în Ministerul Învățămîntului și Culturii

În cartierul Tătărași din Iași a fost dată de curînd în folosință clădirea unei școli medii cu clase mari și luminoase, laboratoare, bibliotecă etc.

Pe marginea lucrărilor personale ale educatoarelor

Este cunoscut faptul că în obținerea gradelor didactice elaborarea și susținerea lucrărilor personale joacă un rol deosebit de important. Acest gen de lucrări redactate de educatoare, de învățători și profesori sînt revelatorii în mai multe privințe. În ele se oglindește atît calitatea muncii desfășurate de cadrele didactice în procesul de învățămînt cît și pregătirea teoretică a acestora, capacitatea lor de a aprecia critic, pe baza unor criterii științifice, propria lor activitate, de a-și valorifica experiența personală. Totodată lucrările personale stimulează efortul cadrelor didactice de a se perfecționa, de a-și ridica mereu calificarea profesională, de a-și îmbunătăți metodele de muncă folosite în practica pedagogică, de a se documenta consultînd materiale de specialitate, de a se pune la curent cu ultimele noutăți ale cercetării științifice din domeniul disciplinei și al producției.

Dată fiind însemnătatea lor, socotim că nu este de loc lipsit de interes să vedem care a fost nivelul la care s-au prezentat lucrările personale elaborate de educatoare, de pildă, la două din centrele unde a avut loc examenul pentru obținerea gradului II — la Iași și Cluj. În legătură cu această problemă tovarășele Maria Nicoară, lector la I.I.P.C.D.-Cluj și Elena Adamescu, lector la I.I.P.C.D. Iași ne-au trimis unele observații și aprecieri interesante a căror prezentare o socotim utilă.

Ambele tovarășe subliniază multiple aspecte pozitive privind lucrările personale ale educatoarelor. Tov. Nicoară arată, de exemplu, că lucrările redactate de educatoarele din regiunile Cluj, Crișana și Baia Mare, care au dat examenul la I.I.P.C.D.-Cluj, se caracterizează în primul rînd prin marea varietate a temelor alese și citează în sprijinul acestei afirmații cîteva titluri: „Educarea copiilor în spiritul prieteniei și tovărășiei", „Cum le facem cunoscute copiilor preșcolari sărbătorile revoluționare ale oamenilor muncii în scopul educării lor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar", „Cum am folosit povestirile create de copii pentru dezvoltarea gîndirii logice, a imaginației și vorbirii corecte și expresive", „Procesele folosite în activitățile de numărat și socotit pentru însușirea conștientă a noțiunilor de număr și a operațiilor de calcul de către copiii preșcolari" etc. Tov. Nicoară remarcă faptul că cea mai mare parte a educatoarelor s-au străduit să trateze temele de pedagogie, psihologie și metodică în lumina materialismului dialectic și a învățăturii lui I. P. Pavlov despre activitatea nervoasă superioară, multe din lucrările lor avînd o ținută cu adevărat științifică, cuprinzînd generalizări și concluzii juste, izvorîte din analiza rezultatelor obținute în munca practică. Este caracteristică pentru numeroase lucrări tratarea subiectelor după un plan sistematic, judicios alcătuit, care oglindește strădania candidatelor de a-și valorifica în mod științific experiența. Tov. Nicoară relevă totodată ca pozitiv faptul că îndeobște problemele au fost studiate la copii cu niveluri diferite de dezvoltare psihică și că același fenomen a fost tratat sub mai multe aspecte, întărind astfel certitudinea valabilității concluziilor

Aprecieri cu caracter similar face și tov. Adamescu de la I.I.P.C.D.-Iași. În elaborarea lucrărilor metodice personale — arată aceasta — s-a remarcat în general grija pentru o expunere sistematică și corectă. Majoritatea lucrărilor au fost bine orientate. Am constatat — mai menționează tov. Adamescu — că multe educatoare au o pregătire profesională temeinică, asigură un conținut bogat activităților cu copiii, aplică în mod creator instrucțiunile metodice și dovedesc măiestrie pedagogică în desfășurarea activității educative. Multe educatoare se preocupă, așa cum reiese din lucrările lor, de ridicarea continuă a nivelului lor profesional, iar unele din ele și de cercetarea științifică în domeniul pedagogiei preșcolare. Ele și-au alcătuit truse personale cu variate și instructive jocuri didactice, cu material intuitiv pe care-l folosesc în diferite activități, au adunat o bogată colecție de cîntece și poezii, au alcătuit albume tematice, au selecționat texte de literatură pentru copii pe probleme, după tematica prevăzută în programă.

Alături de aceste aprecieri pozitive se întîlnesc și unele observații critice, care se referă îndeosebi la lipsa de unitate în tratarea problemelor sub aspect teoretic și practic. Într-o serie de lucrări — arată tov. Adamescu — partea teoretică este ruptă de cea care descrie activitatea practică. Se fac afirmații teoretice generale, sînt formulate idei și teze pedagogice care nu sînt ilustrate cu exemple. Se vorbește, bunăoară, despre dezvoltarea spiritului de observație la copii, despre formarea capacității de abstractizare și generalizare a acestora, despre necesitatea formării unor trăsături de caracter fără să se dea exemple care să demonstreze cum s-au rezolvat în munca practică astfel de probleme.

Aceeași observație o face și tov. Nicoară, arătînd, de pildă, că în unele lucrări se vorbește pe de o parte despre însemnătatea cunoștințelor de măsurat și socotit în dezvoltarea copiilor de vîrstă preșcolară, despre particularitățile însușirii număratului și socotitului de către copii, despre particularitățile formării deprinderilor de calcul, iar pe de altă parte sînt înșirate fără referire la afirmațiile teoretice, mijloacele și procedeele folosite. Unele lucrări se limitează la simpla descriere a metodelor folosite, fără să dea o motivare științifică utilizării acelor metode, fără să explice, în lumina principiilor pedagogice, rezultatele la care au dus acestea. Astfel, de exemplu, în cîteva din lucrările cu tema „Folosirea jocurilor de mișcare" nu se arată că în alegerea și complicarea jocurilor de mișcare educatoarele trebuie să se conducă după particularitățile fizice și psihice ale copiilor și după stadiul la care au ajuns ei în formarea deprinderilor motrice. Deficiențe similare s-au observat și în unele lucrări cu tema „Dezvoltarea gîndirii și vorbirii copiilor în procesul de cunoaștere a naturii și mediului înconjurător", în care nu se arată cum se dezvoltă copilul sub influența măsurilor educative, cum se îmbogățește gîndirea și vorbirea lui, cum i se formează sentimentele.

Atît tov. Nicoară cît și tov. Adamescu arată că pentru înlăturarea acestor lipsuri, pentru ridicarea nivelului lucrărilor personale ce vor fi prezentate în viitor la examenul pentru obținerea gradului II este necesar ca educatoarele să dea mai multă atenție documentării proprii, să se informeze asupra metodelor de cercetare, să poarte discuții în consiliile și cercurile pedagogice, să ceară consultații de la institutele de perfecționare. În același scop se menționează necesitatea ca institutele de perfecționare să dea mai multă atenție îndrumării cadrelor didactice, să le acorde un sprijin mai eficient, prin îmbunătățirea din punct de vedere ideologic, pedagogic și metodic a calității lecțiilor, conferințelor, seminariilor și consultațiilor.

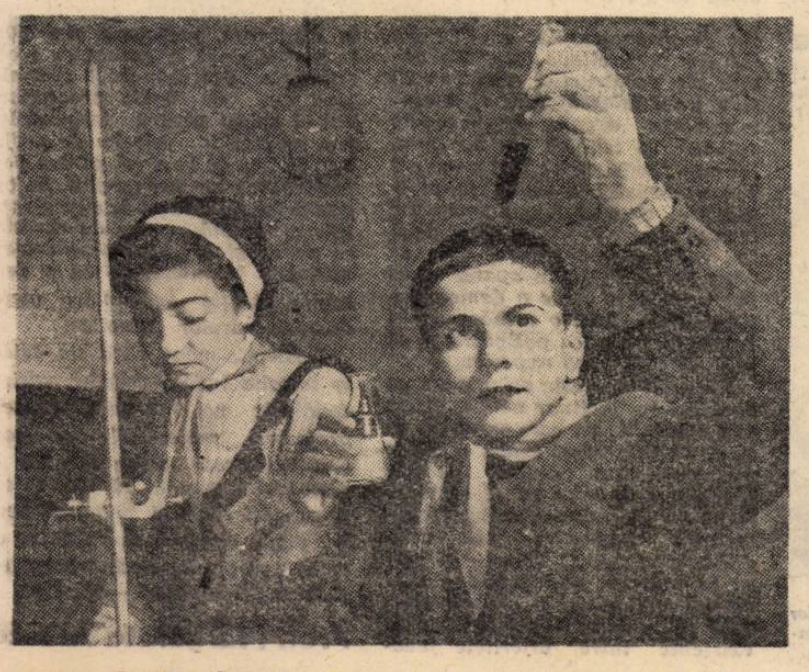

Reacția substanțelor în eprubetă arată că experiența a reușit!

Oră de limba romînă la clasa a V-a „C" a Şcolii medii „Filimon Sîrbu" din Capitală

DOUĂ LECŢII

Raportarea prezentului la trecut este în multe privinţe revelatorie. Mai ales pe noi, cei mai vîrstnici, care am trăit în două orînduiri diferite şi am avut astfel posibilitatea să le cunoaştem direct, fiecare amănunt al vieţii cotidiene ne solicită la antiteze.

Iată, de pildă, într-una din zilele trecute am predat elevilor o lecţie, o lecţie pe care o predam şi acum 25 de ani. Dar cîte deosebiri între aceste două lecţii!

Era o lecţie de geografie economică despre industria chimică a ţării noastre.

Oare ce le-am spus şcolarilor acum un sfert de veac? Îmi vine greu să-mi amintesc. Iau din raftul bibliotecii un manual vechi, cu filele îngălbenite de vreme şi, răsfoindu-l, îmi dau seama de ce memoria a păstrat prea puţin din ceea ce am spus atunci. Despre toată industria chimică manualul nu cupindea decît douăzeci şi cinci de rînduri, cîteva fraze goale. Arăta, bunăoară, că industria chimică „e una din marile industrii născute de curînd şi care va avea un viitor strălucit". Nu-şi închipuia autorul cît de justă era această previziune, care nu s-ar fi înfăptuit însă niciodată dacă stăpînul tuturor bogăţiilor ţării n-ar fi devenit poporul. „Poate preface cu mare cîştig toate felurile de bogăţii (vegetale, animale, minerale)" — îndruga mai departe manualul vorbe goale, pe care profesorii le repetau pentru a umple răstimpul unei ore — „se poate amesteca cu folos, prin procedeele sale, în toate celelalte ramuri industriale şi ne va scăpa în bună parte de birul pe care îl dăm străinătăţii". Sfîrşind cu această „emoţionantă" pledoarie pentru viitorul industriei chimice, în care fără vrere era scăpată şi o aluzie la aservirea ţării noastre capitalului străin, aluzie de genul celor ce nu o dată ne dădeau prilejul să dezvăluim elevilor unele adevăruri neplăcute suspuşilor vremii, cu riscul de a fi luaţi la ochi de cei de la inspectoratul şcolar — autorii manualului erau în cele din urmă nevoiţi să vină la obiect — şi îmi închipui că asta nu era de loc o treabă plăcută. „La noi — spuneau ei — (industria chimică) se ocupă numai de puţine ramuri industriale (în ordinea importanţei: uleiuri vegetale, colori şi lacuri, săpun şi lumînări, acid sulfuric şi sulfaţi, parfumerii, chibrituri etc.)". Deci pînă una alta, pînă la „viitorul strălucit" al industriei chimice care ar fi urmat să se amestece — în vremea regimului burghezo-moşieresc la sfîntu-aşteaptă — în toate ramurile industriale, pentru a ne scăpa de birul străinătăţii, le povesteam şi noi elevilor despre principalele ramuri industriale — „în ordinea importanţei": „colori", „lacuri", „lumînări", „parfumerii", „chibrituri" etc.".

O lecţie cu o temă asemănătoare am ţinut deunăzi şi în faţa elevilor mei din clasa a XI-a şi mărturisesc că cele 30 de minute pe care le-am avut la dispoziţie mi-au părut prea puţine pentru a înfăţişa realizările dobîndite de regimul nostru în domeniul industriei chimice în anii puterii populare. Am avut posibilitatea să le arăt elevilor şi alte lucruri despre care altă dată nu puteam vorbi. Le-am putut spune că în Romînia dinainte de eliberare aproape 3/4 din producţie era sub stăpînirea capitalului străin, care împiedica sistematic dezvoltarea unei industrii naţionale în ţara noastră, că — exceptînd cîteva produse, ca substanţe explozive, acid sulfuric, produse sodice, săpun şi lumînări — industria noastră chimică nu mai producea aproape nimic, că, în general, situaţia moştenită în această ramură în momentul naţionalizării era deosebit de grea şi că, numai la doisprezece ani de la înfăptuirea naţionalizării, producţia industriei chimice a depăşit de 11 ori nivelul din 1938.

Cîte noi şi minunate construcţii ale chimiei industriale nu s-au ridicat de la naţionalizare şi pînă în prezent, cîte noi ramuri ale industriei chimice nu s-au dezvoltat! Şi în legătură cu fiecare din aceste subramuri ale industriei chimice le-am putut spune acum copiilor nu vorbe goale, ci nume de fabrici şi localităţi, cifre comparative grăitoare prin realităţile pe care le oglindesc. Iată, numai în anul 1959 s-au produs la noi în ţară 640.000 de tone de sodă caustică. Deocamdată aceasta este producţia fabricilor existente.

De la an la an în producţia de îngrăşăminte chimice s-au înregistrat adevărate salturi. În 1955 ea a depăşit de 16,1 ori nivelul anului 1950, în 1958 de circa 44 ori, iar în 1959 de 80,2 ori.

Cu cîtă vădită mîndrie m-au ascultat elevii mei de astăzi cînd le-am vorbit despre tînăra şi moderna noastră industrie de fire şi fibre sintetice, despre grandioasa uzină de relon care s-a înălţat pe meleagurile Moldovei, la Săvineşti, despre fabrica a cărei construcţie a început tot aici în 1959 şi care va produce foarte curînd rolanul ce va înlocui lîna! Cu aceeaşi legitimă mîndrie m-au ascultat elevii cînd le-am vorbit despre industria noastră de medicamente şi produse farmaceutice. Şi aveau, neîndoielnic, multe motive să se mîndrească. Romînia, care înainte importa toate felurile de medicamente, nu numai că produce astăzi o întreagă diversitate de medicamente de calitate superioară, dar exportă chiar cantităţi însemnate. La Iaşi s-a înfiinţat o fabrică de antibiotice, ale cărei produse deţin un loc de frunte pe lista noilor produse farmaceutice fabricate la noi în ţară.

Dar cîte alte şi alte realizări ale industriei chimice nu au stîrnit entuziasmul şcolarilor mei. Şirul măreţelor realizări dobîndite de poporul nostru în domeniul industriei chimice este imens şi mărturisesc că nu mi-a fost uşor să selecţionez din multitudinea lor pe cele mai semnificative.

Le-am vorbit elevilor mei şi în lecţia ţinută zilele trecute despre viitorul industriei chimice. De data aceasta n-am mai fost însă silit să fac pronosticuri vagi şi anoste cu privire la o puţin probabilă dezvoltare. Directivele celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn dau informaţii sigure, clare şi precise. Ştim cu siguranţă cum va arăta industria noastră chimică în 1965: producţia de îngrăşăminte chimice va livra agriculturii 500.000 de tone de substanţe nutritive, se vor produce cel puţin 26.000 tone de antidăunători, producţia de mase plastice şi de răşini sintetice va ajunge la 95.000 de tone, se vor produce aproximativ 34.000 tone de fire şi fibre pe bază de celuloză şi circa 13.000 tone de fibre şi fire sintetice. Viitorul industriei chimice, ca şi al întregii noastre dezvoltări economice, nu este o afirmaţie aruncată în vînt, ci o certitudine netă, care se înfăptuieşte neabătut, pe măsură ce trece timpul, de la o lună la alta, de la un an la altul.

Două lecţii, două momente aparent neînsemnate din activitatea unui profesor, situate la extremităţile unui interval de un sfert de veac. Dar ce schimbări structurale se oglindesc în ele, ce adevăruri de profundă semnificaţie sînt cuprinse în aceste două lecţii!

Prof. Gh. C. Vasilescu

La Staţiunea experimentală a tinerilor naturalişti din Timişoara, pionierii învaţă acum să planteze răsadurile

Altădată şi acum

Adesea, cînd mă pregătesc să predau o nouă lecţie, mă gîndesc cîtă deosebire este între ceea ce predam şi cum predam cu 20—25 de ani în urmă şi ceea ce predau şi cum predau astăzi, în cadrul aceluiaşi obiect de studiu, în cadrul aceluiaşi capitol uneori. Deosebirea aceasta este determinată de cerinţele diferite ale şcolii de atunci şi de acum, de condiţiile diferite de atunci şi de acum.

Ce i se cerea unui profesor de fizică, bunăoară, cu douăzeci de ani în urmă? Să comunice elevilor săi un cuantum de cunoştinţe, un şir de noţiuni şi de probleme pe care aceştia, la rîndul lor, aveau obligaţia să le memoreze mai mult sau mai puţin papagaliceşte.

Ce se mai cerea altădată profesorilor? Să respecte indicaţiile unei programe în care ordinea capitolelor era cu totul arbitrară, iar unele probleme ce urmau să fie tratate de către profesori îşi pierduseră de mult actualitatea, fiind depăşite de dezvoltarea ştiinţei contemporane. Ştiinţa descoperise de mult inexistenţa masei magnetice, iar noi continuam să le vorbim elevilor „în conformitate cu programa în vigoare" despre masa magnetică şi legea lui Coulomb relativ la această noţiune.

De altfel nici manualele nu se aflau departe de programe. Regăseam în ele aceleaşi confuzii şi anacronisme.

Mulţi profesori repetau ani de-a rîndul aceleaşi lucruri vechi de cînd lumea, pe care le ştiau încă din facultate şi care nu fuseseră împrospătate cu nimic pentru că nu exista nici unde, din partea nimănui, vreo preocupare pentru a le înnoi cunoştinţele, pentru a le pune la dispoziţie material informativ şi documentar, pentru a-i pune la curent cu ultimele cuceriri ale ştiinţei.

Ce să mai vorbesc despre vreo preocupare pentru îmbunătăţirea metodelor de predare, pentru utilizarea în munca la clasă a unor procedee cît mai eficiente, pentru desfăşurarea unei activităţi cu adevărat pedagogice? Preda fiecare cum îl tăia capul. Încă nu se pomenise de existenţa cursurilor de metodică.

Dar ceea ce caracteriza mai cu seamă munca profesorilor în trecut era totala lipsă a unei orientări cu adevărat ştiinţifice. Îmi amintesc, de pildă, cum se preda înainte tema „Electromagneţii şi aplicaţiile lor". Studiul magnetismului era complet rupt de studiul electricităţii şi al electromagnetismului. Nu se dădea nici o atenţie sublinierii esenţei fenomenelor fizice, nu erau explicate legăturile logice dintre aceste fenomene. Nu li se arăta, de exemplu, elevilor de ce se aseamănă spectrul magnetic al unui magnet bară cu spectrul unui solenoid, nu li se vorbea nimic despre unitatea fenomenelor electrice şi magnetice, nu li se spunea nimic despre cîmpul magnetic ca una din formele de existenţă a materiei. Lecţia despre care vorbesc ar fi constituit un minunat prilej pentru a demonstra unitatea lumii materiale. Dar în trecut lecţiile erau înrobite concepţiei metafizice în ştiinţă.

Altădată şcoala era în afara vieţii, în afara practicii — şi lecţiile de asemenea. Ca aplicaţii ale electromagneţilor le dădeam elevilor doar cîteva date elementare ale construcţiei unei sonerii şi a unui telegraf fără să amintesc nimic despre numeroasele aplicaţii în tehnică ale acestora. De experienţe ce să mai vorbim? Tot materialul didactic se alcătuia din cîteva piese deteriorate, încuiate într-un dulap. Rar dacă îmi puteam permite luxul să aduc în clasă vreun aparat şi să fac la catedră cîte o demonstraţie pe care elevii o urmăreau din bănci, fără a avea posibilitatea să facă singuri vreo experienţă.

Cu totul alta este orientarea pe care o dăm lecţiilor astăzi, altele sînt condiţiile în care muncim acum. Dacă predau astăzi elevilor mei cunoştinţe despre electromagneţi urmăresc ca ei să înţeleagă în profunzime esenţa fenomenelor magnetice. Mă străduiesc să-i fac să evite — şi aici ca în oricare altă lecţie — memorarea mecanică a problemelor, caut să le arăt legăturile logice existente între diferitele fenomene. Studiul electromagneţilor este precedat astăzi de un studiu al inducţiei magnetice, pentru ca elevii să-şi explice natura magnetizării miezului de fier. Studiul magnetismului este, aşa cum e şi firesc, strîns legat de studiul electricităţii şi al electromagnetismului. Nu mă mai rezum numai la expunerea simplistă a problemelor de fizică, ci le arăt şcolarilor că fenomenele studiate demonstrează justeţea concepţiei materialist dialectice despre lume şi societate.

Astăzi sînt la curent cu aplicaţiile electromagneţilor în tehnică şi nu mă limitez numai la a le vorbi elevilor mei despre utilizarea lor la sonerii şi telegraf, ci le arăt cum sînt folosiţi aceştia în producţie la macarale electromagnetice la maşini-unelte, pentru fixarea pieselor ce urmează să fie prelucrate, la întrerupătoare automate prevăzute cu relee termice şi electromagnetice.

Urmăresc acum ca fiecare problemă cuprinsă în lecţie să nu rămînă o simplă abstracţiune goală de conţinut. Caut să leg cunoştinţele predate de viaţă, de problemele practicii. Elevii mei fac vizite în întreprinderi şi lucrează chiar alături de muncitori. Ei au avut astfel posibilitatea să se familiarizeze în uzinele „Electroaparataj" sau „Mao Ţze-dun" cu numeroase probleme ale producţiei. De aceea şi în lecţia despre electromagneţi mă pot referi la utilizarea acestora în procesul de producţie din întreprinderi.

Le lămuresc totodată elevilor însemnătatea electromagneţilor pentru dezvoltarea viitoare a tehnicii din patria noastră şi le arăt că directivele Congresului al III-lea au trasat sarcini precise, cu privire la larga introducere a automatizării în procesul de producţie şi că, în cadrul automatizării, electromagneţii joacă un rol deosebit de important.

Pentru buna predare a acestei teme — ca şi pentru celelalte — am acum la dispoziţie un bogat material didactic. În laboratorul şcolii se află magneţi, diferite forme de electromagneţi, macara electromagnetică, materiale pentru a alcătui siguranţe automate şi relee electromagnetice, modele de sonerii, telegraf, diafilmul despre electromagneţi din colecţia de diafilme a laboratorului.

Preocupările pe care le am astăzi în predarea unei lecţii de fizică, felul radical deosebit în care o predau este explicabil din multiple puncte de vedere. În zilele noastre există o permanentă preocupare pentru continua îmbunătăţire a programelor şi manualelor, cărora li s-a dat o bază nouă, ştiinţifică, o concepţie unitară, concepţia materialist-dialectică despre lume şi societate. Ştiinţa evoluează cu paşi repezi şi şcoala noastră depune susţinute eforturi pentru a se păstra în permanentă actualitate. Există forme organizate de activitate a căror menire este tocmai de a-i ţine pe profesori la curent cu ultimele cuceriri ale ştiinţei. Prin munca institutelor de perfecţionare, prin acţiunile iniţiate de secţiile de învăţămînt şi cultură, prin cercurile şi comisiile organizate pe specialităţi, prin societăţile ştiinţifice, prin bibliotecile şi publicaţiile care le stau la dispoziţie, profesorii sînt puşi în permanenţă la curent cu toate noutăţile din domeniul specialităţii lor. O egală preocupare există astăzi pentru îmbunătăţirea metodelor folosite de profesori în munca la clasă pentru perfecţionarea lor pedagogică. Se organizează schimburi de experienţă, este stimulată munca de cercetare pedagogică, sînt popularizate metodele înaintate, se dă o deosebită atenţie îndrumării metodice a cadrelor didactice.

Concepţia nouă care stă astăzi la temelia învăţămîntului nostru, condiţiile noi în care muncesc profesorii, materialele cu care sînt înzestrate şcolile — toate acestea sînt menite să instruiască şi să educe tineri pregătiţi pentru viaţă, capabili să participe cu toată energia la desăvîrşirea socialismului în patria noastră.

Prof. Margareta Ailincăi

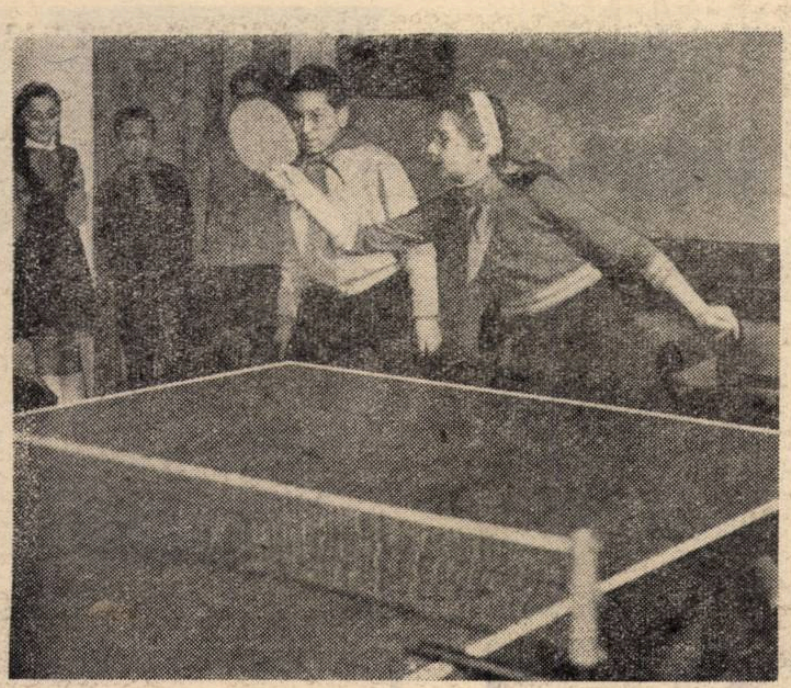

În recreație, puțină mișcare

Bogată activitate metodică

Cercul pedagogic de științe naturale din Orașul Brașov desfășoară o activitate rodnică îndreptată spre ridicarea calității lecțiilor de specialitate, spre legarea mai strînsă a învățămîntului teoretic de practică. In acest scop cercul caută să folosească mijloace variate pentru a îmbunătăți pregătirea de specialitate a membrilor săi.

Recent, cercul pedagogic a organizat pentru profesorii de științe naturale o vizită la renumitele sere din orașul Codlea. Aici profesorii au primit numeroase și bogate explicații cu privire la cercetările științifice organizate asupra unor soiuri diferite de plante, putînd astfel să-și îmbunătățească lecțiile cu exemple interesante și semnificative.

Prof. Ionuț Petre
comuna Cristian,
regiunea Brașov

★

In scopul ridicării nivelului muncii instructiv-educative din școli, secția de învățămînt și cultură a sfatului popular al raionului Sînnicolaul Mare a luat inițiativa de a organiza periodic schimburi de experiență între directorii școlilor din raion.

O astfel de consfătuire cu caracter de schimb de experiență a avut loc de curînd la Școala de 7 ani din comuna Comlosul Mare. Directorii tuturor școlilor din raion au urmărit aici cum este condusă activitatea metodică desfășurată de cadrele didactice, cum este îndrumată munca diriginților, precum și felul în care este organizată activitatea extrașcolară a elevilor. Pentru aprofundarea acestor probleme participanții la schimbul de experiență au asistat la lecții, la orele de dirigenție, s-au interesat îndeaproape de colaborarea dintre diriginți și organizația de pionieri, de legătura școlii cu părinții elevilor etc.

Discuțiile purtate de participanți pe marginea celor constatate au constituit un bun prilej pentru generalizarea unor experiențe înaintate în muncă.

Prof. Const. Pascu
directorul Școlii de 7 ani
din comuna Lenauheim

Planificarea lucrărilor scrise de control trimestriale

In școlile din întreaga țară lucrările scrise de control pe trimestrul doi au fost planificate, așa cum prevede ordinul ministrului Învățămîntului și Culturii privind înlăturarea supraîncărcării elevilor, cîte două pe săptămînă, fără ca întreaga perioadă în care se desfășoară să depășească 3 săptămîni la clasele V—VII și 4 săptămîni la clasele VIII—XI.

La Focșani, de această problemă s-au ocupat directorii și mai ales diriginții fiecărei clase. Eșalonarea s-a făcut astfel încît ultima lucrare scrisă să nu depășească data de 15 martie, spre a se asigura o cît mai bună desfășurare a lucrărilor de încheiere a trimestrului.

In atenția diriginților din școlile orașului Focșani a stat și problema justei succesiuni a tezelor, pentru ca să nu se solicite efortul maxim al elevilor la începutul perioadei, cînd încă nu sînt acomodați cu o activitate suplimentară, sau la sfîrșit, cînd randamentul muncii lor este de asemenea mai scăzut, datorită oboselii. Totuși sînt și unele școli care au neglijat acest aspect. La clasa a VII-a a Școlii de 7 ani din comuna Costești, de pildă, prima lucrare scrisă planificată a fost cea de limba română, iar la Școala de 7 ani din comuna Suvorov lucrările scrise la clasa a VI-a au început cu teza de matematică. Este necesar ca pe viitor asemenea încălcări ale cerințelor pedagogice să fie înlăturate.

Pentru a nu-i supraîncărca pe elevi în această perioadă și pentru a-i sprijini în pregătirea pentru lucrările scrise, profesorii au prevăzut în planurile lor calendaristice, la toate obiectele la care se dau teze, cîte 1—2 ore de recapitulare, așa cum prevăd instrucțiunile ministerului.

O consecință firească a ansamblului de măsuri luate pentru buna desfășurare a lucrărilor scrise este faptul că elevii vin mai bine pregătiți atît la aceste lucrări cît și la lecțiile de la celelalte materii, reușindu-se astfel să se asigure o bună desfășurare a procesului de învățămînt și în perioada tezelor.

La lecțiile de istorie

Utilizarea materialului intuitiv

În predarea istoriei nu ne bazăm pe o percepție directă, ci pe una mijlocită. Cînd încercăm să reconstituim în fața elevilor diferitele epoci ale vieții popoarelor apelăm la imaginația și fantezia lor, folosind metode și procedee variate între care pe primul loc se află utilizarea materialului intuitiv.

Pentru a le forma elevilor o imagine cît mai veridică asupra trecutului istoric utilizez mai multe tipuri de materiale. Într-o mare măsură recurg la tablourile cu tematică istorică. Întîlnim îndeobște două categorii de tablouri de acest fel. Unele sînt executate mai recent și reproduc imagini din trecut reconstituindu-le, în timp ce altele sînt vechi desene-document, stampe executate într-un stil specific epocii. În general caut să evit utilizarea acestora din urmă la clasele mici, unde trebuie să recurgem la tablouri cît mai clare și mai plastice. Ele pot fi însă folosite cu mult succes la clasele mari. Foarte utile îmi sînt și fotografiile reprezentînd imagini ale unor localități istorice, monumente, ruine etc.

Nu întotdeauna am însă la îndemînă tablouri istorice sau fotografii pentru a-i ajuta pe elevi să-și facă o imagine justă asupra diferitelor momente istorice. Ce fac în astfel de cazuri? In primul rînd folosesc cu foarte multă grijă ilustrațiile din manual, caut să valorific fiecare tablou din carte. Acest lucru este important și din alt punct de vedere. Fără o dirijare metodică din partea profesorului elevii nu sesizează tot ceea ce este semnificativ în ilustrațiile cărților. Am constatat că dacă nu sînt îndrumați să analizeze ilustrațiile din manual elevii le privesc în mod foarte superficial. De aceea, în predarea lecțiilor acord întotdeauna atenție discuțiilor purtate în jurul ilustrațiilor. Astfel se dezvoltă la elevi spiritul de observație și li se formează deprinderea de a descifra ideile cuprinse în imaginile din cărți, de a nu vedea în ele numai simple poze, ci materiale care completează cele spuse în text.

De multe ori însă nici ilustrațiile din manual nu ajung pentru exemplificarea celor predate. În acest caz folosesc ilustrații din alte cărți. Cu ajutorul unui aparat de proiecții se pot folosi cu și mai mult succes aceste imagini, deoarece explicațiile se dau în fața tabloului mărit.

Caut totuși să nu abuzez în predare de ilustrații. Prezentarea unui număr prea mare de tablouri slăbește inevitabil intensitatea percepției elevilor, căci dacă sînt prea numeroase imaginile nu-i interesează suficient pe elevi și nu se mai fixează bine în memoria lor. Este de preferat să le arătăm copiilor tablouri mai puține, dar alese cu grijă și analizate în profunzime.

O mare însemnătate în predarea istoriei o are și schița efectuată de profesori pe tablă. De multe ori simt că expunerea verbală nu a fost suficientă, că nu a reușit să-i facă pe elevi să înțeleagă exact ceea ce am vrut să le explic. Atunci recurg la schiță. Așa am făcut, de pildă, pentru a explica ierarhia feudală, organizarea domeniului feudal, stilul roman, stilul gotic, desfășurarea unor campanii, lupte etc.

Mult interes le stîrnesc elevilor diafilmele. Țin seama, atunci cînd organizez proiecții de diafilme, că acestea trebuie să fie pregătite cu multă grijă. Consult încă înainte diafilmul, pentru a-mi alcătui planul lecției ținînd seama de imaginile și textele acestuia. În oră nu mă mulțumesc să prezint doar imaginile diafilmului, chiar dacă acesta cuprinde toate problemele lecției, ci îl completez cu explicații. Foarte important este ca la sfîrșitul unei lecții în care s-a folosit diafilmul să nu lipsească niciodată momentul fixării căruia, pentru clarificarea și deplina sistematizare a lecției, este nevoie să i se acorde un spațiu mai larg. Tot în cadrul fixării întocmesc și schema lecției pe tablă, întrucît în timpul prezentării diafilmului elevii nu pot lua notițe.

De un real folos îmi sînt și filmele istorice. La orele mele de istorie mă refer deseori la filmele de acest fel vizionate de elevi. De obicei îi îndrum pe elevii mei ca atunci cînd văd un film istoric să nu urmărească numai acțiunea, ci să acorde atenție și altor probleme, ca uneltele, armele, construcțiile, îmbrăcămintea etc., deoarece astfel de amănunte îi vor ajuta să înțeleagă mai bine o epocă istorică.

Este datoria profesorului de istorie să încadreze întotdeauna fenomenele istorice într-un mediu geografic bine determinat. Harta nu poate lipsi din orele de istorie după cum nu poate lipsi din cele de geografie. Realizez legarea faptelor istorice de spațiul geografic în care s-au petrecut cu ajutorul hărții istorice sau, în lipsa acesteia, cu ajutorul hărții geografice. In prezent nu dispun încă în suficientă măsură de hărți istorice. Pentru a înlătura acest inconvenient am confecționat cîteva asemenea hărți. Trecerea de la harta geografică la cea istorică prezintă pentru elevii clasei a V-a unele dificultăți. În clasa a IV-a elevii învață geografia patriei și foarte sumar geografia continentelor. Ei se pot deci orienta în linii mari pe glob cu ajutorul hărților geografice. Întrucît harta istorică se deosebește de cea geografică elevii nu se vor putea orienta pe ea de la început. De aceea am pus una lîngă alta harta geografică și cea istorică și le-am arătat că atît una cît și cealaltă reprezintă aceleași locuri și că, în timp ce pe prima este reprezentată suprafața pămîntului, mediul geografic în care trăiesc oamenii astăzi, cealaltă reprezintă aspectul aceluiași teritoriu într-un moment al trecutului. După aceea am fixat unele puncte de reper: conturul oceanelor, al mărilor, cursul fluviilor, unele localități etc. Cu ajutorul lor elevii au văzut că într-adevăr cele două hărți reprezintă aceleași locuri. Le-am mai spus că hărțile fizico-geografice au un caracter static, deoarece transformările suprafeței pămîntului se produc extrem de încet pe cînd hărțile istorice sînt dinamice, deoarece reflectă schimbările ce se produc în societatea umană. Pînă cînd elevii s-au familiarizat cu harta istorică am adus mereu în clasă ambele hărți.

Utilizarea consecventă a acestor materiale, care îi ajută pe elevi să intuiască evenimentele și fenomenele trecutului istoric, îmi este de un real folos în predarea lecțiilor.

Prof. Michael Kroner
Școala medie din Bistrița

Discuțiile în legătură cu lecțiile pe care le au de învățat sînt un aspect obișnuit în rîndurile elevilor de la Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din Craiova

Aspecte de la Casa pionierilor din Ploiești

Pentru a-și petrece în mod plăcut și instructiv timpul liber, copiii ploieșteni au la dispoziție casa lor proprie — Casa pionierilor. In cei peste 10 ani de existență, Casa pionierilor din Ploiești a desfășurat o activitate susținută, aducînd o contribuție substanțială la educarea multilaterală a copiilor.

Prin organizarea unor acțiuni de masă tot mai atractive și mai variate, la care sînt solicitați activiști de partid și de stat, oameni de știință și artă, ziariști etc., Casa pionierilor a urmărit cu fidelitate telurile educației comuniste. Este destul să cercetezi jurnalul Casei pentru ca să înțelegi cît de temeinic s-a dus munca de informare a copiilor, la nivelul vîrstei lor, privind politica partidului nostru, realizările regimului democrat-popular, lupta popoarelor pentru pace și libertate, cîtă grijă au arătat învățătorii și profesorii care lucrează aici educării patriotice și internaționaliste a copiilor.

Să spicuim împreună din susamintitul jurnal.

O ÎNTÎLNIRE INTERESANTĂ. **„Douăzeci de ani despart vîrsta mea de a voastră** — le-a spus copiilor, la întîlnirea pe care a avut-o cu ei, tov. Vasilescu, vicepreședintele sfatului popular al orașului Ploiești. **Eu am apucat, ca elev, vechea școală din vremea burgheziei, cînd fiii oamenilor muncii nu izbuteau să pătrundă în școli, iar dacă izbuteau, rar dovedeau să răzbească pînă la capăt din pricina lipsurilor materiale. Acum în anii regimului de democrație populară, alta-i situația! Vă vorbesc ca reprezentant al sfatului popular, în grija căruia cade și crearea unor condiții cît mai bune pentru învățămînt.**

Trebuie să vă spun că nu se întîmplă să treacă un singur an fără ca în orașul nostru să se înalțe o nouă clădire de școală. Desigur că printre voi se află și copii din cartierul nou, Boreasca. Ei pot să vă povestească, mai ușor decît mine, cît de frumoasă și bine înzestrată este școala lor cea nouă, și cît de bucuroși fac ei astăzi drumul spre ea, pînă la care nu mai sînt nevoiți să străbată distanțe mari".

Apoi, stînd de vorbă cu copiii „de la om la om", tovarășul Vasilescu le-a explicat atribuțiile sfatului popular, rolul deputaților în conducerea treburilor obștești.

★

O EXCURSIE INTERESANTĂ. Ploiești, Bicaz, Cheile Bicazului, Lacul Roșu, Gheorghieni, Sighișoara, Mediaș, Sibiu, Brașov, Ploiești — acesta a fost itinerariul excursiei organizate de Casa pionierilor. Multe lucruri și locuri minunate au văzut pionierii în această interesantă excursie. Dar nu numai lucrurile și locurile minunate pe care le-au văzut le-au prilejuit bucurii, ci și viața de colectiv, plină de farmec, voie bună și... exigență.

★

AFRICA LUPTĂ. „Cît de departe se află pe hartă Africa", deslușeai din privirile micilor ascultători care urmăreau cu atenție spusele vorbitorului.

„In Uganda, colonie britanică din Africa, din 100 de copii nou născuți doar 40 ating vîrsta de 15 ani. Mizeria, foamea, într-un cuvînt asuprirea colonială reprezintă foarfeca ucigașă care retează de timpuriu firul vieții copiilor. In Rodezia de Sud, 215.000 de europeni stăpînesc 24 milioane de hectare din cele mai mănoase pămînturi, în vreme ce milioane și milioane de africani posedă un număr redus de hectare de pămînt.

Copiii ascultă cu un interes sporit, deși printre ei se află și unii care n-au învățat încă, la școală, despre continentul african. Ecourile luptei continentului negru pentru eliberare au ajuns însă și la urechile lor. Cifrele și faptele elocvente care le-au fost puse în față de către tov. Constantinescu Bădiu, redactor la ziarul „Flamura Roșie" din Ploiești, au avut darul să-i apropie de îndepărtatele meridiane. Sentimentele trezite în sufletul lor capătă mai multă profunzime atunci cînd ei află, din spusele vorbitorului, că întregul lagăr al păcii și socialismului, în frunte cu Uniunea Sovietică, sprijină neclintit lupta dreaptă pe care popoarele continentului african o duc pentru eliberarea de sub jugul colonialist.

★

„PATRIA MEA IN ANUL 1965". Așa s-a intitulat concursul „Cine știe, cîștigă", organizat între elevii clasei a VII-a ai Școlii medii nr. 6 din Ploiești sub auspiciile Casei pionierilor. Copiii au răspuns fără greșeală la întrebările privind dezvoltarea multilaterală a țării în următorii cinci ani.

In acest fel consemnează jurnalul și celelalte acțiuni organizate cu pionierii.

O activitate interesantă s-a desfășurat și în cercurile „mîini îndemînatice", „științe naturale", „radio", „aeromodele", „sculptură", „muzică" etc. Tinerii din cercul de științe naturale, de exemplu, sînt renumiți. Cu ajutorul profesorului ei au reușit să transforme camera lor într-un adevărat muzeu. Au împăiat păsări, au conservat diverse specii de batracieni, au alcătuit numeroase insectare și ierbare, au amenajat un colț al naturii vii etc. Muzeul este de un real ajutor multor școli din orașul Ploiești.

Tinerilor naturaliști le place deosebit de mult activitatea în aer liber. Ei nu pierd nici o ocazie pentru a efectua lucrări în grădina Casei pionierilor.

Concursurile, activitățile în aer liber, serile literare, călătoriile imaginare, jurnalele vorbite, simpozioanele, vizionările de spectacole, excursiile organizate la marile șantiere ale socialismului, la monumentele istorice sau în locurile cele mai pitorești, — toate au contribuit la lărgirea orizontului de cunoștințe al copiilor, la educarea lor patriotică și internaționalistă.

Este de subliniat, în munca desfășurată de educatori, preocuparea de a alege, pentru variatele activități pe care le organizează, teme actuale, interesante pentru copii, cu un puternic caracter educativ.

In același timp trebuie relevat faptul că cei ce lucrează la Casa pionierilor din Ploiești se străduiesc ca toate acțiunile desfășurate aici să aibă un caracter accesibil pentru copii, să-i atragă, să fie potrivite cu vîrsta și interesele lor.

Trebuie arătat însă că, în ansamblul multiplu al cercurilor, nu cercurile tehnice sînt acelea care au preponderență, așa cum ar trebui, cu atît mai mult cu cît ne aflăm într-o dezvoltată regiune industrială (surprinde lipsa tocmai a cercului „micilor petroliști" sau chimiști). Este greu să stimulezi la copii dragostea față de diferitele profesii, să-i ajuți să-și găsească meseria cea mai potrivită înclinațiilor lor, necesităților regiunii, numai prin convorbiri sau vizite în întreprinderi.

Conducerea Casei pionierilor trebuie să acorde o atenție mai mare activităților în aer liber. Fiecare cerc poate realiza acest lucru și cu atît mai mult cercul tinerilor turiști care, din păcate, în așteptarea unor excursii de proporții mari, își desfășoară activitatea.. în camera care i s-a rezervat

Ar fi de discutat, de pildă, și cazul „elevilor-vedete". Sînt o seamă de copii în Ploiești care, fiind înzestrați și avînd condiții bune de dezvoltare, sînt solicitați de Palatul culturii, de Casa pionierilor, de cluburi etc., fapt ce duce la o supraîncărcare dăunătoare învățăturii și chiar justei educări a acestor copii. In plus și școlile, în loc să acționeze în interesul elevilor, iau parte la „cursa vedetelor", solicitîndu-i în aceleași scopuri. O legătură mai strînsă între Casa pionierilor și școlile din oraș ar înlătura aceste practici, ar duce la aplicarea mai operativă a instrucțiunilor comune ale M.I.C. și C.C. al U.T.M., care prevăd ca elevii care participă la cercurile de la casele și palatele pionierilor să nu participe la cercurile organizate în școli.

Organizarea programelor, a timpului pe care copiii îl petrec la Casa pionierilor nu este întotdeauna îndeajuns de judicioasă. Iată, de pildă, duminică 19 februarie a.c., copiii veniți la Casa pionierilor, după ce au participat la o expunere, au vizionat filmul „Hocheistul de rezervă" și încă cîteva numere din „Pionieria". Ei au petrecut astfel în cadrul Casei pionierilor circa 5 ore. A fost obositor pentru copii și neliniștitor pentru părinți. In spiritul indicațiilor prevăzute în instrucțiunile mai sus amintite — valabile și pentru casele de pionieri — este necesar să se revizuiască programele cercurilor, programul acțiunilor întreprinse, în așa fel încît să se lichideze cu numărul de ore exagerat petrecut de copii la diferitele activități organizate de Casa pionierilor.

Ar fi de dorit să existe o preocupare sporită față de fiecare cerc în parte, realizîndu-se un contact mai direct cu problemele practice, fără a se repeta metodele folosite la orele de clasă.

Avînd în vedere condițiile materiale bune pe care Casa pionierilor le are la dispoziție, experiența pozitivă acumulată aici, nu încape îndoială că ea poate să devină un ajutor din ce în ce mai important al școlii și al organizației de pionieri în răspîndirea celor mai bune metode de organizare a activităților extrașcolare, în educarea comunistă a copiilor.

B. Moldovanu

Un bogat „material didactic"

Plimbările zilnice, observarea a tot ce este nou, urmărirea construcțiilor care se înalță în orașul nostru, activitatea muncitorilor de pe șantiere sau din fabricile vizitate mi-au oferit un bogat „material didactic" în sprijinul educației patriotice a copiilor din grupa mare.

Atunci cînd mi-am propus să realizez prima formă de povestire — povestirea după modelul educatoarei — m-am referit la ceea ce s-a întîmplat pe strada noastră. Modelul meu de povestire relata despre blocul nou de locuințe ce s-a construit în strada unde se află grădinița.

Povestirile copiilor au dovedit participarea lor activă la întîmplările și viața celor din jur.

La a doua formă de povestire — povestirea începută de educatoare și terminată de copii — le-am vorbit celor mici despre construcția unei școli în cartier. Le-am arătat astfel cum Gheorghiță, în vîrstă de 7 ani, îl însoțea pe tatăl său atunci cînd acesta se ducea să lucreze voluntar pentru terminarea cît mai grabnică a școlii din cartierul lor.

Aici m-am oprit, lăsîndu-i pe copii să continue. Sfîrșitul a fost ușor de găsit. Ei au povestit mai departe cum Gheorghiță s-a prezentat printre primii la școală, învață bine și e mîndru că și tatăl lui a contribuit la terminarea mai grabnică a construcției.

In povestirile lor copiii au vorbit și despre vizitele în întreprinderile unde lucrează părinții lor.

Astfel, folosind fiecare prilej, am căutat să sădesc în sufletul copiilor dragostea față de muncă, față de patrie, față de partid

Elisabeta Salcă

In comuna Cornu din regiunea Ploiești s-a amenajat un muzeu al satului. Pionierii cercetează cu mult interes obiectele expuse în încăperile muzeului

Copilul și arta

Scriu aceste rînduri cu convingerea că însușirea cunoștințelor de estetică constituie o înzestrare socialmente necesară pentru orice cetățean al patriei noastre. Ea face parte integrantă din dezvoltarea multilaterală pe care o preconizează și o exemplifică omul comunist.

Nu sînt pedagog decît în măsura în care această calificare e implicată de profesia scriitoricească. De aceea nu am pretenția, în ceea ce urmează, să fac recomandări cu valoare științifică, ci să formulez doar unele păreri — rod al observației directe asupra copiilor și al rememorării propriei copilării.

★

„Ce frumos!" — exclamă copilul în fața unui apus de soare, a unei pajiști înflorite, a pomului de iarnă, a mărgelelor mamei, în fața unei fîntîni arteziene, a unei poze de carte, a unui cîntec — asociind în general frumosul cu datele unui univers feeric la care visează puținii lui ani — un univers de basm, multicolor, neprevăzut diafan, sclipitor. De aci pînă la diferențierea unui cîntec de copii de o frază mozartiană, la perceperea unui sens poetic e, desigur, o mare distanță — și aceasta trebuie parcursă sub supravegherea atentă și perseverentă a educatorilor.

Nu pun aici problema de a crește o generație de artiști creatori — scriitori, pictori compozitori, ci de a pregăti un public consumator al operelor de artă, capabil de a emite judecăți de valoare asupra lor și de a fi educat de ele.

★

In procesul de formare a unui om, frecventarea artei adevărate aduce o contribuție de seamă la cunoașterea lumii și, în special, a sufletului omenesc, la dezvoltarea luciditătii și a supleței spirituale, a ținutei etice și a sensibilității.

Copilul trebuie crescut în stima creației și a creatorilor. Prejudecățile și falsificările burgheze care înconjurau arta și pe artiști cu o aură de batjocură, zădărnicie sau alienare psihică — trebuie înfierate cu tărie. E bine ca, încă de la o vîrstă fragedă, copilul să afle de existența oamenilor iluștri, să rețină numele unor personalități de seamă din istorie și cultură.

In vederea compunerii unei juste ierarhii, cred că profesorii au dreptul și datoria de a aplica, pe lîngă alte criterii, și criteriul valorii estetice personalităților artistice incluse în programul de studiu. Astfel, socotesc că ar fi greșit să punem un semn de egalitate între de pildă, creația lui Ciprian Porumbescu (compozitor cu merite deosebite în dezvoltarea muzicii noastre și luminoasă figură de luptător) și cea a lui George Enescu (geniu creator de însemnătate mondială). O asemenea prezentare naște confuzii și denaturează gustul.

Totodată, e bine să i se sugereze copilului că frumusețea adevărată nu este întotdeauna și cea mai la îndemînă, că, asemeni altor cuceriri prețioase ale omului, și frumusețea artei se obține prin străduință și luptă, prin efort de cunoaștere, studiu și perseverență. Trebuie combătute înclinațiile spre facilitate, efecte ieftine, manifestări țipătoare sau superficiale.

In acest sens, metoda comparativă a prezentării unei lucrări denaturate și de prost gust alături de una de înaltă calitate ar putea da bune rezultate. O așa numită „pictură de gang" pusă alături de o reproducere din Luchian, de exemplu, poate prilejui pedagogului observații interesante și convingătoare despre capacitatea de reflectare și interpretare a vieții pe care o are arta autentică și ajută copilului să se orienteze, să opteze pentru valori.

★

Studierea variată și alternativă a artelor și a genurilor respective ar duce la evitarea situației ca, la o anumită vîrstă școlară, copiii să abandoneze cu totul poezia în favoarea prozei, mai bogată în evenimente, mai asemănătoare graiului zilnic, mai „firească" în reproducerea vieții. Desigur, preferințe vor exista întotdeauna (conform temperamentului vîrstei etc.) dar analiza poeziei, făcută la substanță, cu înflăcărare și în mod elocvent ar înlătura orientările unilaterale și sărăcirea de acest inepuizabil depozit de frumusețe care este poezia lumii. Trebuie explicat copiilor cum, de multe ori, o poezie condensează un întreg roman, trebuie subliniată calitatea intensivă a emoției, valoarea imaginilor, forța de șoc etc.

In domeniul muzical de asemenea, urechea copilului se cere obișnuită paralel cu genul vocal, instrumental și simfonic.

Fără îndoială, nu e vorba de a se forța posibilitățile de înțelegere ale vîrstei; o aglomerare excesivă de cunoștințe sau impunerea unor opere prea dificile îl înstrăinează pe copil de artă și-l fac să recurgă la divertismente lesnicioase și, de multe ori, vătămătoare. De aceea se vor alege, în general, ca exemplificare, lucrări artistice de valoare, cu caracter atractios în care tema interesantă, verva, culoarea sau umorul să fie vehicule rapide spre inima copilului.

★

Mi-am îngăduit aceste cîteva modeste observații nesistematizate — și s-ar putea adăuga altele altele — cu gîndul la copiii cu care am stat de vorbă în menumăratele rînduri, dintre care s-au recrutat cititorii cărților pentru tineret, apoi ai întregii noastre literaturi, cu gîndul la consumatorii de artă fără de care străduințile creatorilor n-ar avea nici un sens.

Astăzi, cînd concepția comunistă conferă artei un rol de seamă în cunoașterea și transformarea lumii și-i dă artistului înaltul titlu de tribun — problema celor cărora ne adresăm implică grave și măreațe răspunderi. In această muncă de formare, contribuția profesorilor și a tuturor educatorilor este decisivă și de o profundă semnificație morală.

Nina Cassian

Concurs pentru elaborarea unor texte literare

Ministerul Învățământului și Culturii, prin Editura de stat didactică și pedagogică, instituie un concurs pentru elaborarea unor texte literare necesare manualelor de citire și de lectură literară pentru clasele I-VIII în limbile: română, maghiară și germană.

La concurs pot participa scriitori, cadre didactice din învățământul elementar, mediu și superior, precum și alte persoane cu preocupări în domeniul învățământului și al literaturii.

Volumul fiecărui text se indică în pagini dactilografiate, sau în număr de versuri, astfel: texte pentru clasa I: ½ — 1 pagină de proză sau 8—12 versuri; pentru clasa a II-a: ½—1½ pagină de proză sau 8—16 versuri; pentru clasa a III-a: 1 — 2 ½ pagini de proză sau 12—20 de versuri; pentru clasa a IV-a: 1—4 pagini de proză sau 12—32 de versuri; pentru clasele V—VIII: 2—6 pagini de proză sau 16—40 de versuri.

Manuscrisele vor fi depuse la Editura de stat didactică și pedagogică în termen de cel mult 90 de zile de la publicarea concursului. Lucrările prezentate după expirarea termenului nu vor fi luate în considerație.

Manuscrisele vor fi trimise pe adresa: *Editura de stat didactică și pedagogică, Piața Scînteii, nr. 1, corp central, etaj VI, raionul I. V. Stalin, București* — cu mențiunea: *„Pentru concursul de texte literare"*. Pe manuscris se va trece pseudonimul sau moto-ul ales. Manuscrisele vor fi însoțite de un plic închis și sigilat de autor. În plic se vor indica: numele, adresa autorului, profesiunea, locul de muncă, pseudonimul sau moto-ul ales. De asemenea, se va indica clasa și tematica cărora le corespunde fiecare text.

Indicații generale și indicații privind tematica textelor literare pentru care se instituie concursul

Textele literare prezentate la concurs trebuie să oglindească aspecte din opera de construire a socialismului în țara noastră și momente din trecutul de luptă al poporului român. Autorii vor avea în vedere, la elaborarea textelor, rolul important al acestora în educarea comunistă a elevilor.

Textele literare trebuie să îndeplinească următoarele cerințe:

— să fie just orientate din punct de vedere ideologic, scrise de pe poziție partinică;

— să scoată în evidență realizările mărețe ale oamenilor muncii din patria noastră sub conducerea partidului;

— să aibă un conținut atrăgător și convingător prin faptele expuse și prin argumentarea lor; să se adreseze imaginației și voinței copiilor, să-i îndemne la acțiuni pozitive;

— să aibă caracter pedagogic-metodic corespunzător cerințelor predării textului respectiv sub formă de lecție;

— să fie unitare, clare, accesibile elevilor; ideile să se succeadă logic, spre a fi ușor înțelese și reproduse de copii; ideile principale și ideile secundare să se desprindă cu ușurință;

— să fie scrise într-o formă literară plăcută, cu propoziții și fraze scurte, expresii clare, vocabular ales cu grijă. Să constituie un model de limbă literară.

Tematica textelor

Textele trebuie să trateze următoarele teme:

1. Dragostea față de Partidul Muncitoresc Român, care acordă copiilor toată grija părintească spre a crește sănătoși, robuști, bine instruiți și educați, pentru a deveni constructori de nădejde ai socialismului și comunismului.

2. Despre viața și opera marilor învățători ai omenirii muncitoare: Marx, Engels, Lenin.

3. Trecutul de luptă al poporului nostru. Lupta comună, în trecut, a oamenilor muncii români și a celor aparținînd minorităților naționale, pentru eliberarea socială și justa rezolvare a problemei naționale; conviețuirea lor frățească și activitatea dusă laolaltă în anii regimului democrat-popular, sub conducerea partidului, pentru făurirea vieții noi în patria noastră liberă, R.P.R. Aspecte din viața comună și întrajutorarea frățească între elevii români și cei aparținînd minorităților naționale.

Lecții de istorie pentru elevii clasei a III-a, sub formă de povestiri, tratînd momentele cele mai importante din trecutul patriei noastre.

4. Figuri de eroi ai clasei muncitoare: Vasile Roaită, Filimon Sîrbu. Oameni de cultură și știință înaintați care constituie o mîndrie a poporului nostru: V. Babeș, E. Racoviță, Aurel Vlaicu, C. I. Parhon, M. Sadoveanu și Tudor Arghezi.

Sărbători ale oamenilor muncii: 23 August, 7 Noiembrie, 30 Decembrie, 8 Martie, 1 Mai, 1 Iunie.

5. Frumusețile și bogățiile patriei noastre libere; lupta oamenilor muncii din uzine și fabrici, de pe șantiere și ogoare etc., sub conducerea partidului, pentru înflorirea patriei. Figuri de oameni înaintați ce muncesc în industrie și agricultură.

6. Trăsături ale moralei comuniste: dragostea fierbinte față de patria noastră socialistă, față de partid și față de conducătorii iubiți ai poporului nostru, curajul și eroismul poporului, dragostea de muncă, bucuria muncii în colectiv, participarea la munca patriotică și de utilitate socială, devotament și inițiativă, optimism și încredere în viață, în oamenii care construiesc și care luptă pentru un viitor luminos, respectul față de avutul obștesc, hărnicia și perseverența, punctualitatea, chibzuința, spiritul de economie, modestia.

Se recomandă ca printre eroii aleși în tratarea temelor să fie reprezentați și copiii (elevi, pionieri).

7. Sprijinul acordat țării noastre de către Uniunea Sovietică pentru construirea socialismului. Prietenia și dragostea nemărginită a poporului nostru față de U.R.S.S. Ajutorul reciproc între țările care construiesc socialismul. Legăturile de prietenie între pionierii și elevii din țara noastră și cei din U.R.S.S. și țările de democrație populară.

8. Prietenia de arme româno-sovietică, faptele glorioase de arme în lupta împotriva fascismului. Armata noastră populară, scut de nădejde al cuceririlor poporului muncitor.

9. Lupta poporului nostru pentru pace, alături de toate popoarele iubitoare de pace.

10. Viața fericită a copiilor din R.P.R., U.R.S.S. și din toate celelalte țări ale sistemului mondial socialist. Viața copiilor de muncitori și țărani muncitori în trecut și azi. Situația grea a copiilor oamenilor muncii din țările capitaliste, coloniale și dependente.

11. Aspecte din viața în familie și în școală: dragostea și respectul copiilor față de părinții lor, față de învățători și profesori, autodeservirea în familie și școală, ajutorul acordat familiei, prietenia și ajutorul reciproc între elevi, respectul față de cinstea și onoarea clasei, a detașamentului de pionieri. Elevi fruntași la învățătură, în sport și în activitatea obștească. Setea de cunoaștere prin lecturi științifice și literare, dorința de a realiza fapte mari, străduința de a se pregăti temeinic pentru atingerea scopului propus. Părinți, eroi ai muncii socialiste.

12. Aspecte din viața elevilor în tabere și colonii. Aspecte din activitatea practică a elevilor.

13. Respectul pentru munca productivă în industrie și agricultură. Profesiuni industriale și agricole — rolul și importanța lor. Succesele omului în lupta pentru stăpînirea naturii.

14. Aspecte din viața nouă a orașului: construcții de noi fabrici și blocuri de locuințe, transportul, comerțul socialist. Realizări ale științei și tehnicii noi, care ușurează munca și viața oamenilor. București, capitala patriei noastre dragi.

15. Aspecte din viața nouă a satelor noastre: electrificarea, noi construcții, viața în gospodăria agricolă colectivă etc.

Relații noi între oraș și sat, între industria socialistă și agricultură.

16. Aspecte din activitatea de culturalizare a maselor. Viața culturală a muncitorilor în uzine și fabrici. Căminul cultural; lupta împotriva superstițiilor.

17. Istorioare hazlii din viața elevilor, din care se pot trage învățăminte pentru comportarea lor.

18. Povestiri, legende și fabule despre plante, păsări și animale.

În cazul cînd manuscrisul va fi trimis prin poștă, expeditorul va trece pe colet și pe buletinul de expediție, în locul numelui său, pseudonimul ales, cu indicația „Post-restant".

Textele vor fi înregistrate la editură sub pseudonimul sau moto-ul ales de către autor, fie că participanții la concurs prezintă manuscrisele personal, fie că le trimit prin poștă.

Manuscrisele vor fi prezentate în 5 exemplare dactilografiate. Fiecare pagină în proză va avea circa 31 de rînduri a 65 de semne fiecare rînd (aproximativ 2.000 de semne pe pagină). Poeziile vor avea maximum 30 de versuri dactilografiate pe o pagină. Dacă este cazul, autorul poate da indicații privitoare la ilustrarea textului.

Conținutul materialului prezentat trebuie să fie în concordanță cu tematica indicată.

Manuscrisele depuse în termen vor fi studiate de o comisie propusă de editură și aprobată de M.I.C. Comisia va fi formată dintr-un delegat al M.I.C., un delegat al F.S.D.P., un delegat al Uniunii scriitorilor și două cadre didactice.

Textele de calitate foarte bună vor fi premiate (pînă la 5 texte de fiecare clasă).

Pentru textele în proză destinate claselor I-IV se vor acorda următoarele premii: 1.200 lei (premiul I), 1.000 lei (premiul al II-lea) și 800 lei (premiul al III-lea).

Pentru textele în proză destinate claselor V-VIII premiile vor fi de: 1.500 lei (premiul I), 1.200 lei (premiul al II-lea) și 900 lei (premiul al III-lea).

Pentru versurile destinate claselor I-IV se vor acorda premii în valoare de: 1.200 lei (premiul I), 1.000 lei (premiul al II-lea) și 800 lei (premiul al III-lea), iar pentru versurile destinate claselor V-VIII, în valoare de: 1.500 lei (premiul I), 1.200 lei (premiul al II-lea) și 900 lei (premiul al III-lea).

Se vor putea acorda și mențiuni, nelimitate ca număr, care se vor ridica pînă la suma de 700 lei.

Autorii ale căror texte vor fi publicate vor încheia cu Editura de stat didactică și pedagogică contracte în baza cărora vor primi și drepturile de autor.

Textele premiate și recomandate pentru editare se vor publica în cuprinsul manualelor cu numele autorilor respectivi.

Rezultatele concursului se vor comunica prin presă.

Lucrările prezentate la concurs nu se restituie autorilor. Ele rămîn în arhiva Editurii de stat didactice și pedagogice. Cele nepremiate, dar în situația de a putea fi îmbunătățite, vor fi publicate în cuprinsul manualelor cu eventuale refaceri în sensul celor cerute de comisie, refaceri ce vor fi făcute de autori pe baza unui contract cu editura. În cazul publicării lor, și aceste texte vor fi remunerate cu drepturi de autor.

Noi construcții școlare

În 1938 existau în Capitală numai 21 de unități școlare de învățămînt mediu. Astăzi se numără aici 55 de școli medii și 20 de secții serale pentru învățămîntul mediu.

Numai în ultimii doi ani s-au dat în folosință peste 530 de săli de clasă în învățămîntul de cultură generală. În cursul anului trecut au fost inaugurate opt școli noi. Clădiri mari, însorite, înzestrate cu tot ceea ce este necesar bunei desfășurări a muncii instructiv-educative — laboratoare, muzee, biblioteci, săli de gimnastică etc. — s-au ridicat în toate cartierele orașului — la Giulești, la Ferentari, în Crîngași, în Colentina sau în Apărătorii Patriei.

★

În comunele și satele regiunii Suceava se ridică mereu noi construcții școlare. Anul trecut, cu sprijinul activ al cetățenilor s-au ridicat în orașele și satele regiunii 42 de clădiri școlare. În acest an se vor ridica alte 69 școli noi.

★

Numeroase școli noi se ridică an de an și în regiunea Argeș. Aici, ca urmare a lărgirii rețelei de școli, s-a reușit ca 97,4 la sută din absolvenții clasei a IV-a să fie cuprinși în clasa a V-a, punîndu-se astfel în practică hotărîrile partidului și guvernului cu privire la generalizarea învățămîntului de 7 ani.

Numărul construcțiilor școlare din fond central și din contribuție voluntară s-a mărit continuu. Școlilor insalubre, cu mobilier deteriorat, le-au luat locul clădiri noi, luminoase, spațioase. Numai în anul 1960 au fost construite în regiunea Argeș 57 de școli, însumînd 259 săli de clasă.

★

Sute de elevi din Toplița, regiunea Mureș—Autonomă Maghiară, învață acum în noua școală medie, dată de curînd în folosință.

În ultimul an, în cadrul regiunii Mureș—Autonomă Maghiară au fost construite noi școli medii la Tîrnăveni, Sărmaș și în alte localități. În perioada 1957—1960 în regiune s-au construit peste 500 de săli de clasă. Ca urmare, numărul elevilor din școlile medii și elementare a sporit cu peste 25.000.

★

Vestea ridicării unor noi școli în satele Găbud și Botez din comuna Cecălaca, raionul Luduș a constituit un eveniment de seamă pentru țăranii muncitori și pentru copiii din comună.

Construcțiile noilor școli au fost terminate în numai cîteva luni, cu sprijinul larg al sătenilor, al cadrelor didactice și al tinerilor. Acum, copiii țăranilor muncitori din satele Găbud și Botez învață în clădiri noi, luminoase și spațioase.

★

Recent, în satul Noul din comuna Roșia, raionul Sibiu, s-au terminat lucrările de construcție a unei școli noi, care a și fost dată în folosință. La ridicarea ei au adus un aport deosebit cadrele didactice și locuitorii satului.

INFORMAȚIE

Ministerul Învățămîntului și Culturii a stabilit că cererile de transferare ale cadrelor didactice pentru anul școlar 1961/1962 se depun la secțiile de învățămînt și cultură raionale (orășenești) de care aparțin cei în cauză, pînă la 15 martie a.c.

Transferările de cadre didactice se fac numai pentru motive întemeiate, dovedite cu acte, în aceleași condiții care au fost publicate în „Gazeta Învățămîntului" nr. 557 din 18 martie 1960.

Bibliografie

Clara Cușnir-Mihailovici: **Mișcarea muncitorească din Romînia între anii 1917—1921. Crearea P.C.R.**, Ed. politică — 8,90 lei.

V. Liveanu: **1918 — Din istoria luptelor revoluționare din Romînia**, Ed. politică — 21,70 lei.

Amintiri despre răscoalele din 1907, Ed. politică — 5,25 lei.

Din istoria luptelor greviste ale proletariatului din Romînia — Vol. I, Ed. politică — 9,75 lei.

Greva generală din Romînia — 1920, Ed. politică — 14,50 lei.

Muzeul de istorie a Partidului Muncitoresc Romîn, Ed. politică — 3 lei.

Patruzeci de ani de la luptele din 13 Decembrie (1918—1958), Ed. politică — 4 lei.

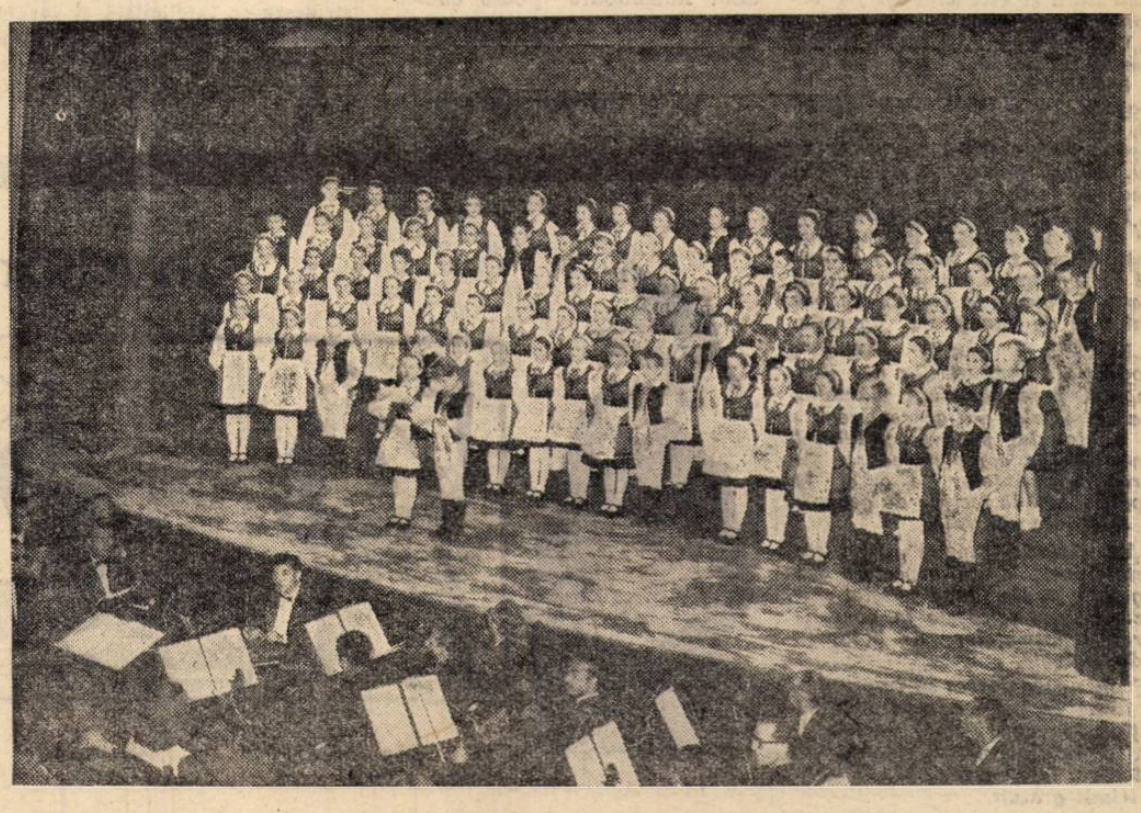

Corul de copii al Ansamblului secuiesc de stat din Tîrgu Mureș

Doctorul Aumădoare

pe scena Teatrului „Ţăndărică"

Povestea Doctorului Aumădoare este foarte veche. Întîmplările pline de haz şi duioşie prin care trece prietenul animalelor sînt cunoscute de-a lungul a cîteva generaţii, dar ele rămîn şi astăzi la fel de vii şi actuale. Din Anglia, unde doctorul cel bun este numit Doolittle, ajungînd în poveştile ruseşti Doctorul Aibolit, micul erou a călătorit pe toate meridianele şi în toate continentele.

Dramatizarea lui V. Korostilev are meritul de a fi selecţionat bogatul material al acestei suite de povestiri organizîndu-l într-o acţiune dinamică. Micul spectator urmăreşte cu emoţie şi interes călătoria Doctorului Aumădoare spre Ţara maimuţelor, întîmplările pline de peripeţii şi lupta lui cu fiorosul pirat Barmalei. Bineînţeles că pînă la urmă bunul doctor, ajutat de cîinele Hau şi de maimuţa Cici, găseşte îndepărtata ţară, reuşeşte să scape de urmăritori şi vindecă maimuţele bolnave. În piesă se păstrează trăsăturile de caracter ale personajului principal şi cu mijloace simple, uşor de înţeles, într-o replică vie, din care nu lipseşte umorul, este arătat mediul în care trăieşte el. Poate că mobilul duşmăniei lui Barmalei putea fi mai bine motivat, dar lupta în sine este pasionantă şi plină de evenimente neaşteptate.

Spectacolul Teatrului „Ţăndărică" umple un gol îndelung resimţit în repertoriul ce se adresează celor mai mici spectatori ai săi. Copiii vor desprinde din piesă idei educative valoroase, familiarizîndu-se în primul rînd cu o serie de noţiuni privind lumea animalelor. Vor admira calităţile deosebite ale Doctorului Aumădoare, modestia şi bunătatea lui, curajul de care dă dovadă în lupta cu bandiţii şi cu greutăţile călătoriei, conştiinciozitatea pe care o arată şi care-l face să treacă peste orice piedici pentru a-şi îndeplini datoria. Faptul că simpatia pentru doctorul din piesă se va răsfrînge în viaţa de toate zilele asupra noţiunii de doctor în sens larg şi actual nu este un lucru de neglijat, căci, după cum se ştie, mulţi părinţi întîmpină dificultăţi din partea copiilor atunci cînd este vorba de efectuarea unui vaccin, a unei injecţii sau chiar a unui inofensiv examen medical...

Realizarea spectacolului a solicitat desigur eforturi susţinute din partea mînuitorilor şi a regizorului, pentru că desfăşurarea acţiunii cere mereu planuri noi de joc care, fără o judicioasă punere la punct şi cizelare, pot duce la o fragmentare ininteligibilă în succesiunea scenelor.

Regizorul Ştefan Lenkisch a ştiut să evite tentaţia de a încărca spectacolul cu scene şi mişcări inutile, făcînd astfel uşor de urmărit desfăşurarea acţiunii. Un ritm mai viu şi o mai precisă gradare spre rezolvarea conflictului în partea a doua a spectacolului ar fi fost însă necesare.

Am apreciat mult formula scenografei Mioara Buescu — ingeniozitatea celor trei planuri de joc pe care schimbările de decor se fac „la vedere" fără coborîre de cortină. Unele rezolvări sînt foarte izbutite, ca aceea din tabloul în care valurile mării unduiesc lin. Totuşi am reproşa scenografei lipsa de diferenţiere a culorilor din partea a doua a spectacolului, culori ce nu transmit bogăţia exotică a peisajului însorit.

Păpuşile create de Ella Conovici exprimă, cu mijloace simple, caracterul fiecărui personaj şi, în primul rînd, al eroului principal, doctorul Aumădoare. Ceva mai puţin fericită este înfăţişarea celor doi servitori ai lui Barmalei (Cel-care rîde-întotdeauna şi Cel-care-nu-rîde-niciodată), în care n-am regăsit umorul cu care au fost punctate celelalte personaje. La acest fapt a contribuit şi vocea prea gravă a actorului C. Rauţchi.

Foarte expresivă muzica lui Dumitru Capoianu. Compozitorul nu a recurs la onomatopee şi zgomote inutile, ci a însoţit întreaga acţiune cu melodii frumoase şi sugestive, muzica avînd aici rolul comentatorului.

Dintre mînuitori am apreciat în primul rînd pe Justin Grad care, ajutat de vocea lui Marcel Anghelescu, a dat viaţă doctorului Aumădoare, pe Rita Stoian, mînuitoarea maimuţei Cici, pe Carmen Stamatiade, care a găsit mijloace adecvate pentru a arăta devotamentul şi curajul lui Hau, apoi pe Costel Popovici (Barmalei), Valeriu Simion şi Mihai Prujinschi (cei doi servitori), ca şi pe ceilalţi artişti mînuitori din spectacol.

Cu îndreptarea lipsurilor arătate, spectacolul cu piesa „Doctorul Aumădoare" poate constitui un succes deplin al Teatrului „Ţăndărică".

Mihai Crişan

Filme didactice noi

Arhiva Naţională de Filme îşi îmbogăţeşte anual fondul de filme didactice, ştiinţifice şi educative, pe care le pune la dispoziţia şcolilor pentru a fi folosite în procesul instructiv-educativ.

Dintre filmele achiziţionate în ultimul timp recomandăm următoarele :

„Paginile unei vieţi mari", *film sovietic care prezintă aspecte din viaţa lui Karl Marx. Filmul are o mare valoare educativă şi documentară şi este bine să fie vizionat în cît mai multe şcoli.*

„Din trecutul Pămîntului", *film romînesc care face o incursiune în istoria vieţii Pămîntului de la apariţia lui pînă la epoca fierului, contribuie la completarea cunoştinţelor elevilor în acest domeniu. Filmul poate fi folosit în predarea lecţiilor de geologie.*

„Florile", *producţie a studiourilor de filme din R.P. Polonă prezintă deosebit de sugestiv procesul de formare a fructelor. Filmul poate fi folosit la lecţiile de botanică şi de cunoştinţe agricole.*

„In văile şi munţii Arcticii", *producţie a studiourilor din R.P. Ungară, prezintă viaţa plantelor şi a animalelor din această regiune a globului pămîntesc. Filmul contribuie la completarea şi fixarea cunoştinţelor pe care le capătă elevii la lecţiile de geografie şi ştiinţe naturale.*

„Pe cărările junglei", *film sovieto-chinez, arată aspecte din vegetaţia şi din fauna junglei chineze. Filmul foloseşte la consolidarea cunoştinţelor de botanică şi de zoologie.*

Şcolile care doresc să împrumute filme se pot adresa Arhivei Naţionale de Filme, Bucureşti, str. Sobarului nr. 1, raionul N. Bălcescu, telefon 15.67.28. Filmele se trimit gratuit.

DE PESTE HOTARE

S. U. A.

Mărturie semnificativă

Ce poate spera tineretul din regiunile Americii, cuprinse de dificultăţi economice ? Această întrebare a fost pusă senatorului democrat Joseph S. Klark într-o serie de scrisori ai căror autori sînt elevi din şcolile medii dintr-un mic orăşel din partea de nord-est a statului Pennsylvania. Rîndurile de mai jos, reproduse din scrisoarea elevei Mary Mouro, reflectă îngrijorarea care a cuprins pe mulţi tineri din Statele Unite.

„Frecventez şcoala medie din Nechsehoning — **astfel începe scrisoarea.** M-am gîndit la viitorul meu. El nu mi se pare de loc strălucit. Perspectivele economice ale minunatului nostru şes sînt foarte proaste. Majoritatea colegilor mei de şcoală pleacă în căutare de lucru deoarece aici nu există de lucru pentru adulţi, fără să mai vorbim de tineri".

Mary Mouro trăieşte într-o regiune cîndva prosperă, care s-a transformat acum într-o regiune a oraşelor-fantomă de mineri, regiune carboniferă lăsată în părăsire, cu mine inundate în care este înmormîntată munca a mii de oameni. Acum numai 10 la sută din mineri mai au de lucru. Viaţa lor, ca şi a tinerilor, este din ce în ce mai grea.

FRANŢA

Criza învăţămîntului

„Inteligenţa nu este rentabilă", „devotamentul de asemenea". Aceasta este aprecierea revistei „Paris Match" în legătură cu situaţia învăţămîntului din Franţa.

„Copiii noştri — scrie revista cu amărăciune — vor să se instruiască, dar se face coadă pentru a învăţa în faţa aşezămintelor şcolare arhiaglomerate în care profesorul este o persoană din ce în ce mai rară" şi, mărturiseşte revista, „o persoană din ce în ce mai puţin competentă, deoarece dificultăţile de recrutare fac din corpul didactic unul dintre acele regimente decimate cu care se completează efectivele pentru a le expedia în gura tunurilor înainte de a-şi fi terminat instruirea".

Concluzia la care ajunge revista este un adevărat strigăt de alarmă : „Lumea modernă se construieşte cu inteligenţă şi carenţa statului riscă să facă din Franţa, în următorii ani, o ţară slab dezvoltată din punct de vedere intelectual".

CANADA

Un nou „centru al crimei"

Corespondentul agenţiei vestgermane D.P.A. relatează că Montreal, cel mai mare oraş al Canadei, cu 2.000.000 de locuitori, a întrecut în ultimii ani trista faimă a oraşului Chicago, devenind principalul „centru al crimei" din întreaga Americă de nord.

Spargerile de bănci şi jafurile sînt la ordinea zilei la Montreal. În 1960 au fost înregistrate 640 de atacuri urmate de jaf, iar anul acesta au şi avut loc 60 de spargeri de bănci, din care o mare parte au fost săvîrşite de bande cuprinzînd elevi. Este efectul educaţiei burgheze şi al „grijii" statului pentru condiţiile în care sînt crescuţi copiii.

ANGLIA

Cînd pentru învăţămînt nu se găsesc bani...

O ştire şi-a făcut loc în coloanele ziarelor : cîteva rînduri care vorbeau despre uriaşele cheltuieli pentru înarmare ale Angliei. Se citau cifre astronomice. Cam tot în aceleaşi zile a văzut lumina tiparului şi o altă ştire, aparent fără legătură cu cea menţionată mai înainte. Ştirea aceasta — îndeajuns de laconică — relata despre reducerea unor cheltuieli destinate învăţămîntului britanic. Reducerea privea construirea de localuri pentru instituţiile de învăţămînt în perioada 1962-1963 şi era deosebit de substanţială, după cum ne încredinţează săptămînalul „Reynolds News". Suma prevăzută iniţial fusese de 170.000.000 lire sterline. Unora li s-a părut o risipă prea mare. Insemna cîteva rachete şi bombe mai puţin. De aceea a fost redusă, astfel că nu a mai rămas nici măcar la jumătate.

Reacţia opiniei publice a fost vehementă. Sindicatul naţional al profesorilor a caracterizat hotărîrea autorităţilor ca fiind „monstruoasă". Un profesor şi-a exprimat astfel indignarea într-o declaraţie făcută ziarului „Reynolds News" : „Reducerea alocărilor este scandaloasă".

Părinţii şi profesorii au manifestat o adîncă revoltă. Problema clădirilor pentru şcoli este deosebit de gravă în Anglia. Multe clădiri ce adăpostesc actualmente instituţii şcolare sînt gîrbovite de povara cîtorva secole. Deseori ziarele engleze au fost nevoite să recunoască faptul că unele şcoli de pe insulele britanice nu merită acest nume dacă ţinem seama de cerinţele secolului XX. Sub presiunile opiniei publice, autorităţile au promis remedierea situaţiei.

Promisiunile au fost mari, dar înfăptuirile s-au dovedit a fi mai puţin decît modeste. La Manchester trebuiau construite 22 de şcoli. O dată cu reducerea alocaţiilor speranţele s-au limitat la opt construcţii. La Bristol fuseseră promise 10 şcoli noi, iar acum se vorbeşte doar despre... două. Adică a cincea parte ! Se mai pot da multe alte exemple. Londra, Cardiff şi alte localităţi britanice vor continua să suporte dificultăţile unui învăţămînt ce se desfăşoară în condiţii anormale.

Dar problema învăţămîntului britanic este mult mai amplă. Presa britanică arată că în Anglia se resimte lipsa a 60.000 de învăţători în şcolile elementare şi medii. Influentul ziar londonez „Times" scria că sute de mii de copii în vîrstă de 15 sau 16 ani pleacă din şcoală fără a poseda cunoştinţele necesare, datorită lipsei de profesori. Nevoile de cadre didactice au devenit atît de acute încît Ministerul Învăţămîntului al Angliei a adresat un apel tuturor profesorilor care au renunţat la profesarea meseriei lor, cerîndu-le să revină la catedre. Nu trebuie uitat însă un singur lucru : lipsa de cadre didactice trebuie pusă în strînsă legătură cu condiţiile proaste de salarizare.

Opinia publică şi chiar unele ziare burgheze recomandă guvernului să studieze cu mai multă atenţie problemele învăţămîntului britanic şi să ia măsuri eficiente pentru înlăturarea situaţiei actuale. Din păcate, însă, autorităţile britanice sînt preocupate într-o măsură considerabil mai mare de politica „războiului rece" şi a cursei înarmărilor decît de dezvoltarea învăţămîntului.

Andrei Dragu

Invăţămînt à la Bonn

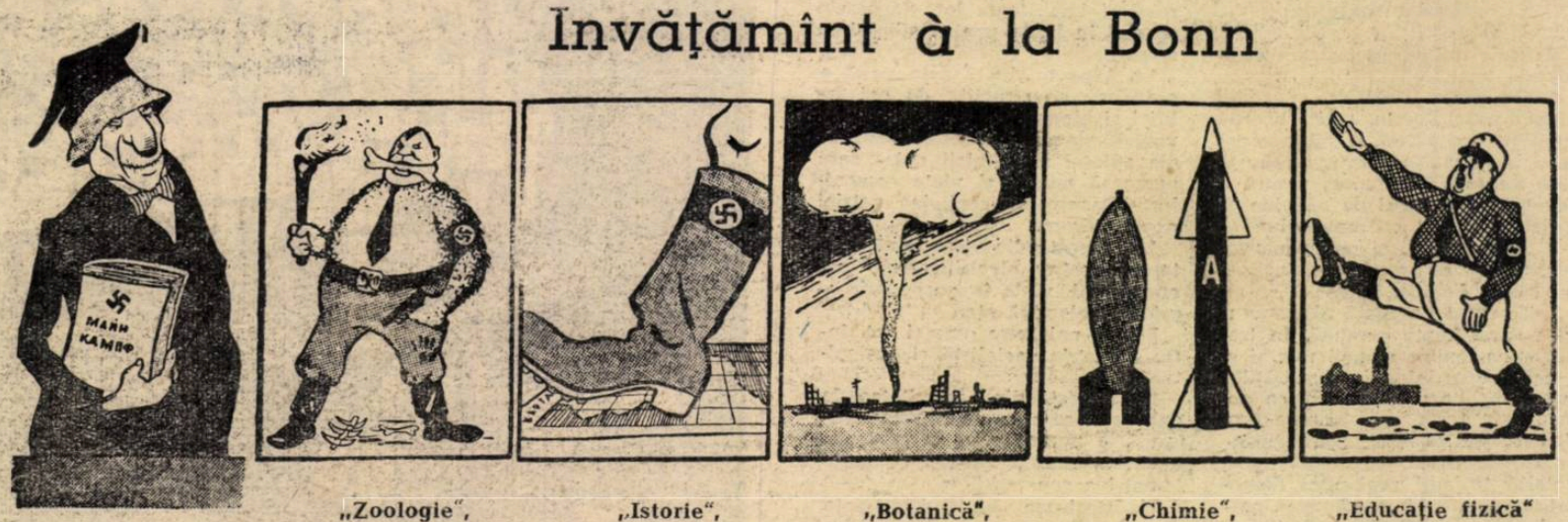

„Zoologie", „Istorie", „Botanică", „Chimie", „Educaţie fizică"

(Din „Ucitelskaia gazeta" nr 128/4718)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 603 | vineri 10 martie 1961 | 8 pagini 25 bani

DECRET
pentru convocarea Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne

În temeiul articolului 37, litera a, din Constituția Republicii Populare Romîne;

Prezidiul Marii Adunări Naționale a Republicii Populare Romîne convoacă Marea Adunare Națională a Republicii Populare Romîne în prima sesiune a celei de-a patra legislaturi, pentru ziua de luni, 20 martie 1961, orele 10 dimineața, la sediul Marii Adunări Naționale.

Președintele Prezidiului Marii Adunări Naționale
ION GHEORGHE MAURER

Secretarul Prezidiului Marii Adunări Naționale
GHEORGHE STOICA

București, 7 martie 1961.

Un vot unanim pentru socialism și pace

Într-o atmosferă sărbătorească, în cîntec și voie bună, cu sufletul plin de bucurie, poporul nostru s-a prezentat în fața urnelor. Rezultatele alegerilor sînt o minunată confirmare a unității politico-morale de nezdruncinat a oamenilor muncii în jurul partidului, sînt o strălucită manifestare a hotărîrii oamenilor muncii din patria noastră de a traduce în viață mărețul program al desăvîrșirii construcției socialiste trasat de cel de al III-lea Congres al partidului. S-au prezentat la vot 12.417.800 cetățeni, adică 99,78% din numărul total al alegătorilor. Este o prezență de o amploare ce nu-și găsește egal în istoria țării noastre. 99,77% dintre acești alegători și-au dat votul candidaților Frontului Democrației Populare.

Alegerile, atît prin rezultatele lor, cît și prin campania electorală care le-a precedat și prin desfășurarea operațiunilor de votare, au fost o profundă ilustrare a consecventului democratism socialist caracteristic regimului nostru, au reliefat participarea largă a maselor celor ce muncesc la conducerea statului, sprijinul unanim acordat de popor politicii partidului și guvernului. Votul de la 5 martie este un vot pentru consolidarea puterii populare, pentru desăvîrșirea construcției socialiste. Poporul a aprobat politica partidului de dezvoltare a economiei naționale prin industrializarea țării, de propășire a agriculturii socialiste, politica de ridicare a nivelului de trai material și cultural al oamenilor muncii, pentru dezvoltarea școlii și continua întărire a învățămîntului. Prin votul său, poporul nostru și-a exprimat sprijinul deplin pentru politica externă a Republicii Populare Romîne, politică întemeiată pe nobilele principii ale coexistenței pașnice, ale colaborării între popoare.

Alegerile s-au desfășurat sub semnul mărețului atașament al poporului întreg față de partidul iubit al clasei muncitoare, partid care în acest an împlinește 40 de ani de luptă eroică pentru apărarea intereselor celor ce muncesc, pentru triumful socialismului în patria noastră. Dragostea poporului față de partid și față de conducătorii săi s-a exprimat în participarea totală la vot și în unanimitatea voturilor acordate în circumscripțiile electorale unde au candidat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej și ceilalți conducători ai partidului și guvernului.

Poporul nostru muncitor își exprimă hotărîrea de a-și întări votul de la 5 martie prin noi succese în muncă, în industrie, în agricultură, în dezvoltarea științei și culturii. Oamenii muncii se pregătesc să întîmpine glorioasa aniversare a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Rômînia în mod entuziast, cu strălucite realizări în producție. Recentele Directive ale partidului au chemat pe toți oamenii muncii să participe cu toată energia la întrecerea socialistă pornită în cinstea acestui măreț eveniment, întrecere al cărui obiectiv principal este îmbunătățirea continuă a calității produselor.

Trăim zile minunate ale desăvîrșirii construcției socialiste. Rezultatele alegerilor pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare sînt o nouă victorie în lupta pentru triumful socialismului în patria noastră. Ele ne asigură că poporul nostru va merge și pe mai departe pe calea cea mai bună pentru avîntul economiei naționale și al culturii, pentru ridicarea bunăstării generale, pentru continua întărire a regimului de democrație populară, pentru victoria deplină a socialismului în patria noastră, pentru consolidarea păcii și dezvoltarea colaborării internaționale. **„A rămas de domeniul trecutului — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la adunarea electorală din sala Floreasca — imaginea vechii Romînii înapoiată economic, anexă agrară și furnizoare de materii prime pentru puterile imperialiste. Tot mai clar se profilează înfățișarea nouă a țării, cu o industrie în continuă dezvoltare, cu o agricultură socialistă mecanizată, cu o cultură înfloritoare, unde viața economică, politică, socială pulsează cu vigoare pretutindeni, în toate regiunile și raioanele, în toate orașele și comunele".**

Cu o încredere nețărmurită în politica partidului și guvernului, hotărîți să întărească și pe mai departe puterea populară, oamenii muncii pășesc înainte spre noi victorii în înflorirea patriei, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în Republica Populară Romînă.

Înaltă prețuire

devenit o tradiție dragă tuturor popoarelor lumii sărbătorirea Zilei Internaționale a Femeii, zi care de mai bine de cinci decenii prilejuiește unirea și mai puternică a forțelor oamenilor muncii de pretutindeni în lupta lor nobilă pentru progres și bunăstare, pentru pace și prietenie între popoare.

În țara noastră, Ziua Internațională a Femeii a găsit întregul popor în avîntul întrecerii pentru ridicarea calității produselor, cerință izvorîtă din Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la desăvîrșirea construcției socialiste. În munca plină de elan desfășurată azi în patria noastră socialistă sînt prezente și multe, foarte multe femei. O bună parte din ele pot fi găsite printre fruntașii uzinelor, ai fabricilor, ai ogoarelor, ai instituțiilor, printre cei ce conduc sectoare importante de activitate pe tărîm economic și ideologic, căci statul socialist nu are rezerve în promovarea femeilor merituoase, în folosirea lor în oricare domeniu pot și doresc să-și dea aportul. Femeile reprezintă o treime din numărul total al salariaților și aproape 50 la sută dintre oamenii muncii cu pregătire medie. Pe tărîmul învățămîntului și culturii 60 la sută din lucrători sînt femei, iar în învățămîntul superior — în care odinioară lucrau extrem de puține femei — sînt astăzi peste 2.000 de femei profesori, conferențiari, lectori sau asistenți. Multe din femeile țării noastre se ocupă cu sîrg de educarea și instruirea copiilor din grădinițe, școli elementare, medii, profesionale, străduindu-se să le dea o bună educație, să-i pregătească temeinic pentru viața plină de răspundere ce-i așteaptă.

Statul nostru democrat-popular a recunoscut munca devotată a femeilor, distingînd pe cele mai merituoase dintre ele cu ordine și medalii, acordîndu-le titluri înalte etc. Recent, în alegerile de deputați pentru Marea Adunare Națională și sfaturile populare, oamenii muncii au votat cu încredere, ca deputați în aceste organe ale puterii de stat, și numeroase femei — tovarășe harnice, întreprinzătoare, cu spirit gospodăresc, adînc devotate partidului, regimului democrat-popular. Sînt învățătoare, profesoare, educatoare, activiste pe tărîmul școlii, care prin întreaga lor viață și muncă fac cinste învățămîntului nostru nou.

Cît de mult s-a schimbat traiul femeilor din țara noastră în anii regimului democrat-popular o arată nu numai respectarea dreptului lor la muncă, prețuirea meritelor și a contribuției pe care o aduc la construcția socialistă, dar și condițiile de viață mereu mai bune ce le sînt create. O largă rețea de instituții pentru ocrotirea sănătății veghează ca viața femeii să nu fie tulburată de grija bolilor, le ajută să-și crească copiii. Mamele din cîmpul muncii sînt sprijinite intens de către stat în îngrijirea copiilor lor mai mici: au de an s-au consumat sume importante pentru înființarea și buna funcționare a numeroase creșe, cămine, grădinițe sezoniere. Dorința din trecut a femeilor muncitoare ca și fiii lor să învețe carte a fost în zilele noastre împlinită: toți copiii au dreptul la învățătură, pot urma școli de orice grad. Le stau la dispoziție localuri luminoase, sănătoase, dotate cu toate cele necesare, cămine și internate, burse pentru cei mai merituoși și alte ajutoare.

Cît deosebire între viața femeilor din patria noastră liberă și traiul pe care îl duc milioane de femei din țările capitaliste și coloniale — femei exploatate, desconsiderate, măcinate de grija zilei de mîine, de mizerie. Și cum s-ar putea ca traiul lor să fie altfel, cînd, de pildă, în țări ca S.U.A., Anglia, Franța, Canada, Japonia, ele primesc, după o muncă istovitoare, un salariu variind între 50 și 80 la sută din leafa unui bărbat, cînd nenumărate femei sînt nevoite să-și crească copiii în cocioabe, în ganguri, mereu flămînzi, desculți și bolnavi?

Conștiente de forța lor, femeile din țările capitaliste și coloniale luptă pentru făurirea unei vieți mai bune pentru popoarele lor. Ele se alătură cu toată hotărîrea oamenilor muncii în mișcările greviste, în demonstrații, în acțiunile revoluționare. Lupta lor este urmărită cu interes și sprijinită de femeile din țările socialiste care doresc din tot sufletul ca surorile lor de pe toate meleagurile să-și poată cîștiga drepturile, să poată duce și ele o viață liberă, lipsită de griji, de nesiguranță.

...O viață fericită, așa cum este viața femeilor în statele în care masele muncitoare au devenit stăpîne pe soarta lor și trăiesc într-o societate fără exploatare, o societate a belșugului și bunăstării.

Ca și în toată țara, jocul și voia bună au domnit și printre muncitorii uzinelor „Steagul Roșu" din Brașov. Aspect de la secția de prelucrare a lemnului

SPRIJIN ACTIV LUPTEI PENTRU CALITATE

În lupta lor pentru îndeplinirea și depășirea sarcinilor planului de 6 ani, oamenii muncii din patria noastră acordă o atenție deosebită calității produselor. Acesta este și principalul obiectiv al întrecerii pe care o desfășoară în prezent oamenii muncii în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului. Urmînd exemplul celor ce muncesc în producție, cadrele didactice sînt hotărîte ca, prin ridicarea nivelului predării, a întregii munci instructiv-educative din școlile patriei să realizeze pregătirea elevilor lor — constructorii de mîine — la înălțimea cerințelor construcției socialiste.

Un rol însemnat în această privință îl au organizațiile sindicale din școli care, valorificînd experiența pedagogică înaintată, contribuie la rezolvarea multor probleme curente din activitatea pedagogică, la ridicarea măiestriei învățătorilor și profesorilor. Înțelegînd acest lucru multe organizații sindicale au pus în centrul luptei lor pentru calitate cunoașterea și generalizarea experienței pedagogice înaintate.

În orașul Giurgiu au avut loc, pe această linie, două consfătuiri de muncă. Una, ținută la Școala medie nr. 2, pe tema formării colectivului de elevi, iar cealaltă la Școala elementară de 7 ani nr. 6 pe tema educării patriotismului socialist și a internaționalismului proletar. Referatul prezentat la prima din aceste consfătuiri a pus în dezbaterea cadrelor didactice din școală o serie de aspecte din experiența unei diriginte care a obținut bune rezultate în închegarea colectivului de elevi și în lupta pentru combaterea mediocrității. Experiența comunicată în consfătuire a ilustrat importanța cunoașterii multilaterale a elevilor de către fiecare profesor în general și de către diriginte în special, rolul activităților din clasă precum și al activităților extrașcolare în închegarea colectivului și în combaterea mediocrității și indisciplinei. Diriginta a stîrnit interesul participanților la consfătuire mai ales prin exemplificările vii cu care a ilustrat problemele abordate. Astfel, vorbind despre rolul dirigintelui și despre forța colectivului de elevi a expus cazul unuia din elevii săi, socotit o adevărată problemă pentru școală. Elevul respectiv, mai mare decît colegii lui de clasă, repetent, impulsiv, nu venea cu săptămînile la școală. Părinții, cu care s-a luat legătura, au arătat că fiul lor pleacă la școală în fiecare dimineață. Nici ei nu știau însă unde își petrece el timpul. Acest lucru și-au propus să-l afle colegii lui după ce diriginta i-a convins de răspunderea ce revine întregului colectiv pentru felul cum se comportă el. S-a constatat că în timpul orelor de școală juca fotbal sau se ducea la un atelier de electrotehnică din apropiere. Aceasta a făcut-o pe dirigintă să înțeleagă că, pentru a-și aduce pe drumul cel bun elevul, poate folosi pasiunea lui pentru electrotehnică. I-a dat sarcina să pregătească instalația de lumină pentru un spectacol prezentat de clasa lui și apoi l-a atras să ia parte la repetiții. Treptat, elevul a început să se împrietenească cu colegii lui, să vină regulat la școală. Stimulîndu-i înclinația pentru electrotehnică, diriginta a reușit să-l convingă și de necesitatea de a se pregăti pentru lecții. Elevul a reușit nu numai să promoveze anul școlar, ci și să obțină note bune. Firește, procesul de integrare a lui în colectivul clasei nu s-a desfășurat în mod liniar. Rezultatele obținute au răsplătit însă eforturile dirigintei, ale profesorilor și ale întregului colectiv al clasei.

Referatul a cuprins și alte fapte concrete privind numeroase aspecte ale activității dirigintelui. Dezbaterile din consfătuirea de muncă, măsurile adoptate au făcut ca activitatea educativă din școală să se desfășoare mai bine, cu rezultate care s-au răsfrînt și în situația la învățătură.

În cea de-a doua consfătuire, organizată la Școala elementară de 7 ani nr. 6, referatul a fost prezentat de învățătorul clasei a II-a „B", clasă fruntașă la învățătură și disciplină. Au fost expuse unele probleme ale procesului de educare a elevilor în spiritul patriotismului. Deși referatul nu a fost suficient de cuprinzător, experiența comunicată a fost în general interesantă și valoroasă. Completările care s-au adus în cursul dezbaterilor și măsurile adoptate au făcut ca și această consfătuire de muncă să fie utilă.

Ceea ce se cuvine însă menționat în mod deosebit în legătură cu consfătuirea de muncă de la Școala de 7 ani nr. 6 este modul ei de organizare. Timp de aproape două luni de zile după ce consfătuirea a fost anunțată, cadrele didactice din școală au făcut asistențe la orele învățătorului care urma să-și expună experiența. Observațiile lor au fost discutate la sfîrșitul fiecărei săptămîni împreună cu conducerea școlii. Cu acest prilej se adoptau și măsurile menite să generalizeze experiența bună sau să înlăture deficiențele. Astfel, apreciindu-se ca bune metodele folosite de învățătorul respectiv în domeniul popularizării sistematice a realizărilor obținute în anii puterii populare de oamenii muncii sub conducerea partidului, s-au luat măsuri pentru generalizarea lor. De asemenea, a fost valorificată în întreaga școală experiența lui privind folosirea — în scopul educației patriotice și internaționaliste a elevilor — a povestirilor despre lupta eroilor clasei muncitoare pentru eliberarea patriei, despre viața și lupta eroilor muncii socialiste. Discuțiile ce au avut loc pe parcursul pregătirii consfătuirii ca și măsurile adoptate au sporit utilitatea acestei acțiuni. În asemenea condiții dezbaterile pe marginea referatului au avut, desigur, un nivel ridicat și au contribuit la îmbunătățirea reală a muncii cadrelor didactice.

Este evident că asemenea acțiuni au fost bine primite de cadrele didactice, care le-au socotit ca pe un ajutor prețios pentru continua ridicare a măiestriei lor profesionale.

Din păcate, însă, în celelalte școli din orașul Giurgiu nu s-au organizat nici un fel de acțiuni similare. Activitatea organizațiilor sindicale din aceste școli sub raportul sprijinirii procesului de învățămînt este departe de a răspunde cerințelor cadrelor didactice. Là Școala medie nr. 1, de pildă, activitatea organizației sindicale are un caracter formal, este străină de cea mai actuală sarcină a școlii — ridicarea sub toate aspectele a calității procesului de învățămînt.

Lipsa de preocupare a organizațiilor sindicale pentru această latură de mare importanță a activității sindicale rezultă mai ales din subaprecierea de care se „bucură" propaganda profesională în comitetul sindicatului. De mai bine de un an de cînd a fost ales, comitetul sindicatului învățămînt din orașul Giurgiu și-a mobilizat forțele exclusiv spre acțiuni social-culturale — în care a obținut într-adevăr rezultate bune — neglijînd însă sarcinile ce-i reveneau pe linia sprijinirii cadrelor didactice în munca profesională. Tovarășa Petra Vlaicu, responsabila comisiei profesionale, deși este o apreciată directoare de școală, a alcătuit de formă — probabil doar cu scopul de „a fi la dosar" — citeva planuri care n-au nici o legătură cu cerințele concrete ale învățămîntului din școlile orașului. Lipsite de îndrumarea comitetului, activele celor mai multe organizații sindicale din școli nici nu cunosc de fapt modul în care ar putea să sprijine eficient munca profesională a cadrelor didactice. De aceea se mulțumesc să înregistreze în „scripte", ca activitate proprie, activitatea obișnuită care se desfășoară pe linia comisiilor metodice și a cercurilor pedagogice.

Și activele organizațiilor sindicale din cele două școli unde s-au organizat consfătuirile despre care am relatat mai sus au fost lipsite de sprijinul comitetului sindicatului. Cu mai multă preocupare acesta ar fi putut extinde măcar experiența organizației sindicale de Școala de 7 ani nr. 6.

Este de dorit ca în perioada care urmează pînă la sfîrșitul anului școlar, comitetul sindicatului învățămînt din Giurgiu să ia măsuri în vederea atragerii organizațiilor sindicale din școli spre sprijinirea membrilor de sindicat în vederea ridicării măiestriei lor pedagogice. Bineînțeles, comitetul sindicatului trebuie mai întîi să instruiască activele organizațiilor sindicale asupra folosirii mijloacelor de propagandă specifice lor. Pentru propria lui orientare comitetul sindicatului are datoria să se adreseze comitetului local al sindicatelor, care îi va acorda desigur sprijinul necesar.

C. R.

...Mihail Sadoveanu" din București

Pe adresa redacției

Activitate culturală intensă

Prin grija sindicatului lor, cadrele didactice din orașul Pitești au la îndemînă numeroase mijloace pentru a-și lărgi orizontul cultural, pentru a desfășura o bogată activitate artistică.

Biblioteca sindicatului, înzestrată cu mii de volume, se află permanent la dispoziția cadrelor didactice. Comisia muncii culturale aprovizionează regulat biblioteca cu cărțile noi care apar în librării.

Cu ajutorul comisiei muncii culturale s-au organizat un cor de peste 100 de persoane, patru echipe de teatru, două brigăzi artistice de agitație, precum și o formație de dansuri. Spectacolele date de aceste formații se bucură de aprecieri elogioase din partea a mii de spectatori.

STELIANA STĂNESCU

Noi instituții preșcolare

Secția de învățămînt și cultură a sfatului popular al raionului Călărași, cu sprijinul organelor de partid și de stat, a obținut o serie de realizări în dezvoltarea rețelei instituțiilor preșcolare. În acest an școlar s-au deschis un număr de 12 unități preșcolare noi.

Această realizare, creînd posibilitatea cuprinderii în învățămîntul preșcolar a tuturor copiilor între 3—7 ani din raion, constituie un ajutor însemnat pentru mamele muncitoare, care au siguranța că în timp ce ele se află la lucru copiii lor sînt bine îngrijiți la grădiniță.

AURELIAN POPESCU

Brigada de agitație a cadrelor didactice

Cadrele didactice de la Școala de 7 ani din satul Lespezi raionul Buhuși, desfășoară o bogată activitate culturală în rîndurile țăranilor muncitori.

Printre formele muncii culturale desfășurate de învățători și profesori se numără și brigada artistică de agitație. Pînă în prezent această brigadă a prezentat programe la mai multe cămine culturale din satele și comunele raionului Buhuși.

CONSTANTIN BOBOC

Colțul naturii vii

La Școala de 7 ani din comuna Dodeni, raionul Piatra Neamț, s-a amenajat de curînd un colț al naturii vii, pentru care școlarii manifestă un deosebit interes.

Fiecare plantă aflată la colțul naturii vii este dată în seama unei grupe de elevi care o îngrijesc, prin rotație, zi de zi, notînd observațiile științifice într-un caiet special.

Cadrele didactice ale școlii se străduiesc ca prin activitatea desfășurată la colțul naturii vii să le formeze elevilor cunoștințe strîns legate de viață.

Prof. NICOLAE MOGA

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 1 — 1961

Numărul este deschis cu editorialul „Să promovăm în rîndurile tineretului ideile păcii, respectului reciproc și înțelegerii între popoare".

La rubrica **„Studii și cercetări"** sînt publicate articolele: „Probleme ale metodicii desfășurării lecției în învățămîntul seral", elaborat de un colectiv de la catedra de pedagogie a Universității „C. I. Parhon", „Aplicarea principiilor stereotipului dinamic în procesul de învățămînt" de **Gheorghe Zapan**, „Contribuția organizației de pionieri la educația ateist-științifică a copiilor" de **Virgil Caraba** și „Probleme metodice cu privire la studierea solului în clasa a V-a" de **Nicolae C. Matei** și **Vladimir Caravan.**

Rubrica **„Școala și producția"** cuprinde articolul „Considerații asupra criteriilor de organizare a practicii agricole a elevilor" de **Valentina Vișan.**

În cadrul rubricii **„Consultații — discuții — cronică"** sînt publicate articolele: „În legătură cu metodica lecțiilor de matematică în învățămîntul seral" de **Elena Opreanu**, „Sesiunile regionale și cea de a treia sesiune centrală a „Lecturilor pedagogice" de **Mihai Timofte**, precum și programele de studiu individual pentru examenul de gradul II la specialitățile socialism științific și economie politică. De asemenea, este expus planul tematic pe anul 1961 al revistei.

La rubrica **„De peste hotare"** revista prezintă articolul „Problemele tiflopedagogiei în discuția conferinței internaționale de la Leipzig" de **Walter Roth.**

Rubrica **„Critică și bibliografie"** cuprinde recenziile: „În sprijinul organizațiilor de partid din școli", de **Isidor Simioanca** și **Constantin Olah**; „Dicționarul pedagogic" de **Steliana Năstăsescu**, „Din literatura pedagogică bulgară: «Literatura pentru copii și educația» de Jecio Atanasov" de **Tiberiu Iovan** și „Observații asupra manualului de aritmetică pentru clasa I" de **Mihai Sandu.**

Institutul de științe pedagogice informează pe cititorii săi că Revista de pedagogie **va apare lunar, în 128 de pagini. Prețul unui exemplar este de 5 lei, iar costul unui abonament pe un an este de 60 lei.**

Cum revista nu se difuzează decît pe bază de abonamente, cadrele didactice sînt invitate să achite costul abonamentului pe întregul an, asigurîndu-și în felul acesta colecția completă.

Curs de foto-amatori

Zilele acestea, la Clubul Sindicatelor din Învățămînt din Capitală se deschide al IV-lea curs de foto-amatori pentru cadrele didactice și membrii lor de familie. Cursul va avea o durată de 3 luni și va cuprinde lecții teoretice și practice despre legile opticii, regia iluminării, fotografia artistică, tehnică și științifică, developarea, copierea, mărirea etc.

Paralel cu acest curs își va începe activitatea și cercul de foto-amatori pentru membrii sindicatelor din învățămînt.

CONSULTAȚIA

formă a muncii de perfecționare

Consultația este una din formele principale ale muncii de perfecționare. Ținînd seama de însemnătatea ei, de rolul pe care îl poate avea în ridicarea pregătirii ideologice și profesionale a învățătorilor și profesorilor, lucrătorii de la Institutul de perfecționare a cadrelor didactice București dau o atenție din ce în ce mai mare utilizării acestui mijloc de perfecționare, se îngrijesc mai mult de conținutul consultațiilor, de metodica desfășurării și de organizarea lor.

La I.P.C.D.-București se folosesc multiple forme de consultații, care cuprind un număr mare de cadre didactice și care și-au arătat eficiența cu prilejul examenelor de definitivat și pentru obținerea gradului II. După perioada în care se efectuează, aceste forme se includ în două mari categorii: consultațiile care au loc în cadrul cursurilor de pregătire, ca parte componentă a acestora, și consultațiile care se desfășoară în etapa studiului individual, anterior cursului propriu-zis. Consultațiile din etapa cursurilor au la rîndul lor mai multe forme: consultațiile colective în cadrul cărora lectorul dezvoltă, pe baza unui plan adus dinainte la cunoștința cursanților, o temă în jurul căreia se poartă apoi discuții menite să aprofundeze materialul prezentat; consultația pe bază de chestionar, în care discuțiile sînt urmate de precizarea amplă a problemelor de către lector; consultația pe bază de referat urmat de discuții; consultația cu caracter practic în care se efectuează lucrări de laborator, se rezolvă probleme, se fac analize gramaticale și literare etc.

Sînt utilizate de asemenea și consultațiile individuale. Acestea se dau la cererea cursanților, avînd rolul de a preciza unele probleme neînțelese, de a completa bibliografia etc.

Consultațiile din etapa studiului individual au un caracter mult mai complex. Pentru a-și atinge scopul multiplu, de îndrumare ideologică, științifică și metodică asupra problemelor mai dificile din programă, ele întrunesc trăsături ale diferitelor forme de consultație din perioada cursurilor. Îndeobște în acest fel de consultație se combină prezentarea teoretică a lectorului cu activitatea practică efectuată de cadrele didactice, cu discuțiile purtate de către acestea și cu concluziile trase de asemenea de lector.

Pentru cadrele didactice din Capitală I. P. C. D. a planificat consultații colective cu anumite teme în cea de a treia săptămînă a fiecărei luni, în ziua cînd profesorii nu țin lecții în școală (în săptămîna a IV-a această zi este rezervată de obicei, desfășurării activității cercului pedagogic de specialitate). Consultațiile individuale se dau în zilele cînd profesorii nu țin lecții din primele două săptămîni ale lunii.

Consultațiile colective se desfășoară după o tematică dinainte comunicată, pentru a da cursanților posibilitatea să studieze în prealabil problemele. Se aleg îndeobște acele teme care atît în domeniul disciplinei respective cît și în domeniul metodicii predării ridică probleme deosebite, ce nu pot fi rezolvate numai pe calea studiului individual sau a prelegerilor și seminariilor ținute în cadrul cursului. La consultațiile de marxism-leninism, de pildă, se va discuta despre dezvoltarea învățăturii marxist-leniniste în Declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova din noiembrie 1960, despre învățătura marxist-leninistă privind conștiința socială și însemnătatea tezelor privind această problemă pentru formarea conștiinței socialiste a elevilor. În prezentarea și dezbaterea temelor se va urmări aprofundarea acestora din punct de vedere teoretic și valorificarea conținutului lor în munca instructiv-educativă. În acest scop, în discuțiile care vor avea loc, se vor folosi cît mai multe exemple concrete din activitatea cadrelor didactice, referiri la lecții și la acțiuni cu caracter educativ care vor ajuta pedagogilor să înțeleagă cît mai bine cum pot aplica în munca didactică învățătura marxist-leninistă. Consultațiile vor fi completate cu asistențe la lecțiile unor învățători și profesori fruntași în vederea cunoașterii metodelor și procedeelor ce trebuie folosite pentru asigurarea unui nivel ideologic și politic cît mai ridicat al lecțiilor.

Profesorii de limba română vor participa la consultații în care se vor da îndrumări cu privire la alegerea celor mai potrivite texte pentru analizele gramaticale și la efectuarea acestor analize, cu privire la felul cum este oglindită în literatura română contemporană transformarea vieții satului după 23 August 1944 și la metodica predării lecțiilor cu această temă în diferite clase. Profesorilor de istorie li se vor da lămuriri în legătură cu educația ateist-științifică a elevilor prin lecțiile de istorie și cu legarea lecțiilor de istorie de viață. O consultație va clarifica rolul lecțiilor de istorie în educarea elevilor în spiritul moralei comuniste. În tematica consultațiilor de chimie este prevăzută dezbaterea unor probleme ca metodica efectuării lucrărilor de laborator, legarea teoriei de practică în predarea lecțiilor de chimie, predarea temei „Hidrocarburi" etc. La consultațiile de științe naturale se vor clarifica probleme privind teme ca: „Miciurinismul, etapă înaltă în dezvoltarea biologiei materialiste", „Metodica organizării lucrărilor de laborator și importanța lucrărilor practice de pomicultură" etc. Profesorii de matematică vor participa la consultații despre „Elemente de teoria numerelor și mulțimilor", „Introducerea noțiunii de funcție și de limită în școală" și „Metodica predării ecuațiilor". Pentru fiecare din aceste teme, în cadrul fiecărei discipline sînt prevăzute și lucrări practice, vizite în întreprinderi, în școli, care vor contribui la mai buna clarificare a problemelor discutate. După consultațiile de științe naturale, de pildă, se vor executa lucrări de laborator pentru aprofundarea problemelor privind funcțiunile rădăcinii tulpinii și frunzei și se vor vizita unități agricole unde se vor efectua lucrări de altoiri, tăieri de coroane etc. Consultațiile de chimie vor fi însoțite de lucrări practice de laborator și de vizite în unele întreprinderi ale Capitalei în vederea cunoașterii problemelor de producție care pot fi utilizate în lecții.

Pentru consultațiile individuale nu s-a fixat o tematică anume. Conținutul acestora depinde de întrebările puse de cadrele didactice precum și de amploarea răspunsurilor pe care le suscită problemele puse în discuție. Unele consultații individuale au caracter teoretic. Așa a fost, de exemplu, consultația despre categoriile dialecticii sau cea despre formarea poporului și a limbii române. Altele se îmbină cu unele lucrări practice executate în laboratoarele institutului sau cu unele exemplificări metodice date prin asistențe la activități din școală. Așa s-a procedat, de pildă, la consultațiile privind problema organizării interne în seria animală, metodica utilizării unor anumite aparate electrice în orele de fizică, problemele propoziției predicative și subiective, ale verbelor auxiliare și copulative, ale locuțiunilor adverbiale și conjuncționale.

La examenele pentru definitivat și pentru obținerea gradului II, am avut posibilitatea să constatăm ce loc însemnat ocupă consultațiile în pregătirea cadrelor didactice. La acele teme ce fuseseră discutate cu prilejul consultațiilor candidații au dovedit o mai adîncă și mai precisă cunoaștere a problemelor, dînd răspunsuri judicioase și corecte.

Dată fiind valoarea și eficacitatea lor vom continua să acordăm o permanentă atenție bunei organizări a consultațiilor și ne vom strădui să facem din ele un mijloc tot mai valoros de ridicare a calificării profesionale a cadrelor didactice.

C. Drăgulescu
director la I.P.C.D.-București

La Școala din comuna Băbeni, regiunea Argeș. Scurtă „consultație" elevilor din clasa a II-a.

Procese-verbale de inspecție

Analiza proceselor-verbale întocmite de inspectorii unei secții de învățămînt și cultură în urma controlului efectuat în școli este interesantă din mai multe puncte de vedere. În primul rînd acestea reflectă, în măsura în care sînt întocmite conștiincios, cu obiectivitate, calitatea muncii desfășurate de cadrele didactice dintr-o anumită școală, rezultatele pe care acestea le-au înregistrat în munca lor pînă la un moment dat. Procesele-verbale bine alcătuite îți dau posibilitatea să afli și mijloacele prin care învățătorii și profesorii au ajuns la rezultate bune, ca și cauzele care au determinat lipsurile din activitatea lor.

Dar procesele-verbale de inspecție îți arată, în același timp, cum își exercită secția de învățămînt și cultură rolul său de îndrumător al muncii cadrelor didactice, cum contribuie inspectorii la continua ridicare a nivelului procesului de învățămînt.

Avem în față cîteva procese-verbale de inspecție ale secției de învățămînt și cultură a orașului Iași, încheiate în urma controlului efectuat în mai multe școli. În cea mai mare parte ele arată grija inspectorilor pentru reflectarea obiectivă și concretă a muncii învățătorilor și profesorilor. Multe aprecieri consemnate în aceste procese-verbale au și calitatea unor îndrumări.

Iată, de pildă, ce fel de observații s-au făcut pe marginea unor lecții de științe naturale la clasa a V-a de la Școala de 7 ani nr. 8. Inspectorul a constatat că elevii sînt bine pregătiți, dau răspunsuri corecte, că atît verificarea cunoștințelor cît și predarea lecției noi au decurs în bune condiții. Procesul-verbal nu se rezumă însă numai la consemnarea acestor constatări. Inspectorul a căutat să înfățișeze și acele aspecte din munca profesorului care au dus la aceste rezultate. Aflăm astfel, că în orele de științe naturale se folosește un bogat material didactic, care îi ajută pe elevi să înțeleagă și să rețină mai bine problemele discutate în clasă. „În timpul orelor — arată mai departe inspectorul — se folosesc schița și desenul la tablă. Întrebările puse elevilor sînt clare și urmăresc să determine nu răspunsuri mecanice, bazate exclusiv pe memorie, ci răspunsuri logice, care solicită capacitatea copiilor de a raționa, de a face legături între fenomene, de a trage concluzii. Profesorul nu neglijează să le arate elevilor însemnătatea pentru practică a problemelor studiate".

Observații amănunțite se fac și pe marginea unor lecții neizbutite. La lecția cu tema „I. L. Caragiale — date biografice", care nu și-a atins scopul și la care elevii nu au înțeles suficient de bine cunoștințele predate, inspectorul se oprește îndeosebi asupra cauzelor care au dus la aceste lipsuri. El arată că profesorul nu și-a sistematizat în suficientă măsură materialul, nu a știut să selecționeze esențialul, introducînd în mod nejustificat în lecție povestirea subiectului piesei „O scrisoare pierdută".

Considerăm că astfel de observații asupra lecțiilor sînt utile. Relevînd calitățile lecțiilor, ele atrag atenția cadrelor didactice asupra a ceea ce este bun în munca lor și trebuie continuat; subliniind lipsurile, arată ce procedee anume trebuie să fie eliminate din practica predării pentru ca eforturile depuse în clasă să ducă la rezultate mai bune.

Înțelegînd că munca de îndrumare și control nu se poate rezuma numai la prezentarea rezultatelor și la aprecierea metodelor care au dus la anumite rezultate, inspectorii nu uită să treacă în procesele-verbale, după relatarea constatărilor privind problema urmărită, și o serie de indicații. Profesoarei de limba română Maria Oprea de la Școala de 7 ani nr. 16, de pildă, i se recomandă să corecteze mai des și cu mai multă atenție caietele de teme ale elevilor, să acorde mai multă grijă dezvoltării la copii a deprinderilor de scriere corectă. Profesoarei Victoria Ioil de la Școala de 7 ani nr. 19 i se atrage atenția să folosească mai mult schemele la tablă pentru explicarea lecțiilor, să nu fragmenteze nerațional problemele pe care le predă, ci să caute să le axeze pe un fir logic, să utilizeze mai mult material didactic.

Privind procesele-verbale de inspecție sub raportul caracterului lor orientativ, constatăm însă și unele deficiențe. Uneori sînt apreciate ca bune metode nerecomandabile sau, dimpotrivă, sînt criticate metode bune, ceea ce este desigur de natură să deruteze cadrele didactice. De pildă, unui învățător de la Școala de 7 ani nr. 21, care predă la clasa I i se recomandă să nu mai întrerupă lecția pentru a cere elevilor să cînte. Această indicație este categorică. Or, este știut că la clasa I utilizarea unei astfel de metode este, în anumite condiții, recomandabilă. Procesul-verbal ar fi trebuit să precizeze dacă în cazul respectiv ea era neindicată. Profesoarei de geografie de la Școala de 7 ani nr. 19 i se cere să dea mai multă atenție temelor pentru acasă pe care le efectuează elevii. Dar aceasta este una din disciplinele la care temele pentru acasă joacă un rol secundar și la care se pune îndeosebi chestiunea reducerii volumului de teme.

La sfîrșitul trimestrului trecut, la Școala de 7 ani nr. 16 rezultatele la învățătură au fost destul de slabe. În această situație conducerea școlii a hotărît să ia cîteva măsuri care sînt consemnate în planul ei de muncă. Ne-am fi așteptat ca procesul-verbal de inspecție să se oprească mai mult asupra acestui lucru, să sublinieze cauzele care au dus la rezultatele arătate, să aprecieze valoarea măsurilor stabilite de conducerea școlii și, în sfîrșit, să arate dacă în mod practic cadrele didactice de la această școală se ocupă de remedierea situației la învățătură a elevilor, dacă metodele folosite de ele în acest scop sînt bune. Procesul-verbal de inspecție alunecă însă la suprafață, limitîndu-se la aprecieri sumare de genul „tov. profesor pregătește lecțiile și reușește să facă plăcut obiectul predat", „tov. profesor verifică metodic cunoștințele elevilor", „elevii dau dovadă de conștiinciozitate și de preocupare pentru acest obiect" ș.a.m.d. Considerăm că într-o școală cu o atare situație inspectorii ar fi trebuit să studieze cu mai multă atenție, mai în profunzime, munca învățătorilor și profesorilor.

De altfel, se observă în mai multe procese-verbale de inspecție o anumită tendință spre limitarea acestora la simple constatări cu caracter general. Profesorul predă „metodic", elevii răspund „corect" lecțiile sînt „conforme planificării și programei" etc. Astfel de afirmații nu trebuie ocolite, dar este necesar ca ele să fie exemplificate, argumentate.

Socotim că pentru a asigura o îndrumare din ce în ce mai eficace a școlilor, inspectorii care lucrează la secția de învățămînt și cultură a orașului Iași vor trebui să dea pe viitor mai multă atenție analizării aprofundate a lecțiilor, a metodelor și procedeelor folosite alegerii atente a recomandărilor celor mai potrivite și mai juste.

O. Buzescu

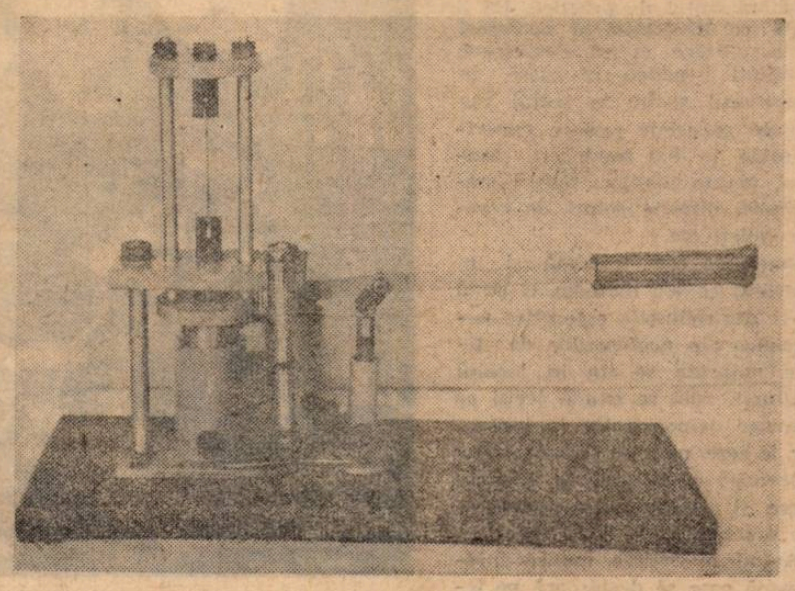

Întreprinderea de material didactic aprovizionează continuu școlile cu o mare varietate de piese și aparate. Iată în clișeul nostru presa hidraulică ce se folosește la încercări mecanice (de presiune și tracțiune) ale metalelor.

La staţiunea tinerilor naturalişti

Nu au trecut decît cinci ani de cînd a luat fiinţă Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti din Timişoara. Dar dezvoltarea pe care a căpătat-o acest centru de studii aplicative, succesele înregistrate sînt cu adevărat impresionante. Sute de copii au posibilitatea să-şi completeze şi să-şi adîncească aici cunoştinţele de ştiinţe naturale, efectuînd o întreagă diversitate de lucrări practice. Zeci de cadre didactice au posibilitatea să se documenteze în diferite probleme de specialitate, să cunoască metodele înaintate de efectuare a lucrărilor cu caracter practic în şcoală, să-şi procure material didactic necesar predării ştiinţelor naturale.

Este demn de remarcat faptul că o dată cu strădania pentru desfăşurarea unei activităţi cît mai interesante profesorii staţiunii acordă o evidentă atenţie şi bunei organizări a muncii pe care o desfăşoară tinerii naturalişti. Elevii încadraţi în cercurile staţiunii nu sînt aleşi la întîmplare, ci sînt selecţionaţi de către profesorii de ştiinţe naturale ai şcolilor dintre acei copii care obţin rezultate frumoase la învăţătură, îşi duc cu regularitate la bun sfîrşit îndatoririle şcolare şi sînt disciplinaţi. Pentru ca munca lor în cercuri să nu constituie un fenomen de supraîncărcare, conducerea staţiunii, împreună cu profesorii de ştiinţe naturale, a hotărît ca lucrările să fie astfel programate încît unui elev, de pildă, să nu-i vină rîndul să participe la activităţile din cercuri decît o dată pe lună. Lucrările pe care le desfăşoară elevii în staţiune nu durează mai mult de o oră sau o oră şi jumătate. În organizarea activităţilor profesorii ţin seama de programa de învăţămînt, de materia studiată pînă în momentul respectiv la ştiinţele naturii, de particularităţile de vîrstă ale elevilor.

Pentru ca elevii să nu se transforme în simpli lucrători ai staţiunii, profesorii se îngrijesc întotdeauna să orienteze astfel activitatea lor încît fiecare lucrare din laborator, din seră sau de pe lotul experimental să fie un prilej de a adînci şi a înţelege fenomenele şi problemele studiate la diferitele discipline ale ştiinţelor naturale. Fiecare lucrare practică este precedată de o scurtă expunere teoretică în care li se explică elevilor scopul activităţilor, li se atrage atenţia asupra problemelor ce vor trebui urmărite, li se explică fenomenele ce vor fi observate în timpul lucrării. Organizînd astfel activitatea tinerilor naturalişti profesorii de la staţiunea din Timişoara au obţinut frumoase rezultate.

Dacă aruncăm o scurtă privire asupra muncii desfăşurate în staţiune numai în ultimul an ne dăm seama cît de multiple, cît de bogate, de interesante şi pline de conţinut sînt activităţile la care participă, sub îndrumarea unor profesori bine pregătiţi, elevii timişoreni. Între 1 ianuarie şi 15 martie 1960, de pildă, activitatea elevilor s-a desfăşurat în laboratorul staţiunii, în cele 5 sere şi în răsadniţele staţiunii. În sere elevii au asistat la lecţii şi au participat la lucrări practice privind înmulţirea vegetativă a unor plante decorative, tehnica repicării răsadurilor, tehnica polenizării artificiale etc. Cu acelaşi prilej ei şi-au pregătit materialul care urma să fie plantat pe terenurile experimentale. În perioada următoare, între 15 martie şi 31 mai, s-a pus accentul pe munca desfăşurată în cercurile de legumicultură, de pomiculturăviticultură, fitotehnie şi zootehnie. Tot atunci au intensificat şi lucrările pe lotul experimental al staţiunii, unde s-au obţinut rezultate deosebit de frumoase. Tinerii pomicultori au amenajat o pepinieră silvică cu aproximativ 100 specii de arbori şi arbuşti, au executat altoiri de primăvară şi vară, lucrări de întreţinere în livadă, în vie şi pe parcela cu plante decorative. Membrii cercurilor de fitotehnie au cultivat peste 60 de soiuri de cereale ale căror recolte, raportate la hectar, au atins niveluri impresionante. S-au cultivat peste 50 de specii de plante tehnice (unele în curs de aclimatizare), plante medicinale, melifere etc. Fiecare profesor a urmărit ca elevii să aplice în munca desfăşurată pe parcela experimentală cele mai avansate metode agrotehnice. Aşa, de pildă, legumicultorii au aplicat îngrăşăminte organice şi chimice, au folosit soiuri ameliorate, au efectuat lucrări de întreţinere ca ciupitul, copilitul, prăşitul manual şi mecanic, irigaţiile etc.

La începutul lunii octombrie a avut loc în staţiune „serbarea recoltei". În vederea acestei serbări elevii au selecţionat din produsele staţiunii pe cele mai frumoase, pentru a le prezenta într-o expoziţie organizată cu acest prilej. „Serbarea recoltei" a constituit un minunat mijloc de popularizare a activităţii staţiunii, de stimulare a interesului elevilor pentru munca agricolă. La această serbare, la care au participat elevi din 25 de şcoli, s-a organizat un concurs „Drumeţii veseli" cu tema „Prin cunoaşterea plantelor la mărirea recoltei". Tot în cadrul sărbătorii elevii au participat la întreceri în lucrări ca recoltarea roşiilor. arat cu motoplugul sau plantarea căpşunilor.

Pentru a păstra şi a duce mai departe succesele dobîndite, profesorii staţiunii se preocupă ca, o dată cu varietatea şi valoarea instructiv-educativă a activităţilor, să asigure şi o cît mai bună organizare a muncii tinerilor naturalişti. Recent, ei au studiat în amănunţime instrucţiunile privind evitarea supraîncărcării elevilor. Observînd că mai există unele cazuri cînd elevii încadraţi în cercurile staţiunii sînt antrenaţi şi în alte numeroase acţiuni, răpindu-li-se astfel o bună parte din timpul rezervat pregătirii lecţiilor, cadrele didactice de la staţiune au luat hotărîrea să discute cu conducerile şcolilor, cu profesorii de ştiinţe naturale, cu reprezentanţii organizaţiilor U.T.M. din şcoli şi cu instructorii de pionieri pentru a stabili măsuri care să evite aglomerarea tinerilor naturalişti cu sarcini extraşcolare. Grija pentru organizarea raţională a activităţii elevilor va face, desigur, ca munca profesorilor staţiunii să dea rezultate din ce în ce mai bune.

Alături de activitatea instructiv-educativă pe care o desfăşoară în rîndul elevilor, profesorii care lucrează la staţiunea republicană a tinerilor naturalişti din Timişoara depun şi o intensă muncă de cercetare ştiinţifică. Roadele eforturilor lor se oglindesc în calitatea şi cantitatea recoltelor pe care le-au obţinut de pe ogoarele staţiunii. Astfel, la floarea soarelui s-a obţinut, prin hibridare vegetativă cu napul, o producţie cu 15 la sută mai mare decît cea obişnuită. La porumbul hibrid indigen obţinut la staţiune prin încrucişarea soiului „Lester-Phister" cu soiul „Dobrogean" producţia a fost de 4.000 kg. boabe la hectar. Colaborînd cu Institutul agronomic din Timişoara profesorii au reuşit să amelioreze diferite soiuri de roşii obţinînd hibrizi de calitate superioară cu o mare productivitate. Soiul de roşii „Ileana", de exemplu, obţinut prin selecţie, pe lîngă că este rezistent la secetă, a dat o producţie de 5-7 kg. la metrul pătrat. S-au obţinut de asemenea castraveţi de seră lungi de 50 cm. cu o greutate de 2 kg.

Staţiunea republicană a tinerilor naturalişti acordă totodată o deosebită atenţie sprijinirii învăţătorilor şi profesorilor în străduinţele lor pentru legarea învăţămîntului de practică. Ea îi ajută pe învăţători şi profesori să organizeze şi să desfăşoare activităţi practice în clasă, în laboratorul şcolii, la colţul viu sau pe parcelele şcolare experimentale, le dau seminceri, răsaduri, plante tehnice, plante medicinale, diferite soiuri de cereale, puieţi etc.

Staţiunea este totodată şi un adevărat centru metodic. O bună parte din şedinţele cercurilor pedagogice ale profesorilor de ştiinţe naturale se ţin în localul staţiunii. Aici se expun lecţii cu caracter demonstrativ în laborator, în sere, pe lotul şcolar, se dau îndrumări cu privire la organizarea şi desfăşurarea activităţilor practice.

Avînd în vedere munca interesantă care se desfăşoară pe terenul staţiunii republicane a tinerilor naturalişti, frumoasele rezultate ce s-au obţinut aici în ceea ce priveşte instruirea şi educarea copiilor, munca de cercetare ştiinţifică şi de îndrumare metodică, considerăm că ar fi necesar ca profesorii staţiunii să dea o mai mare atenţie popularizării experienţei lor prin indicaţii metodice scrise, prin broşuri, foi volante etc. venind astfel şi în sprijinul celorlalte cadre didactice din ţară care predau ştiinţele naturii şi care sînt preocupate de găsirea celor mai bune metode de muncă pentru legarea învăţămîntului de practică.

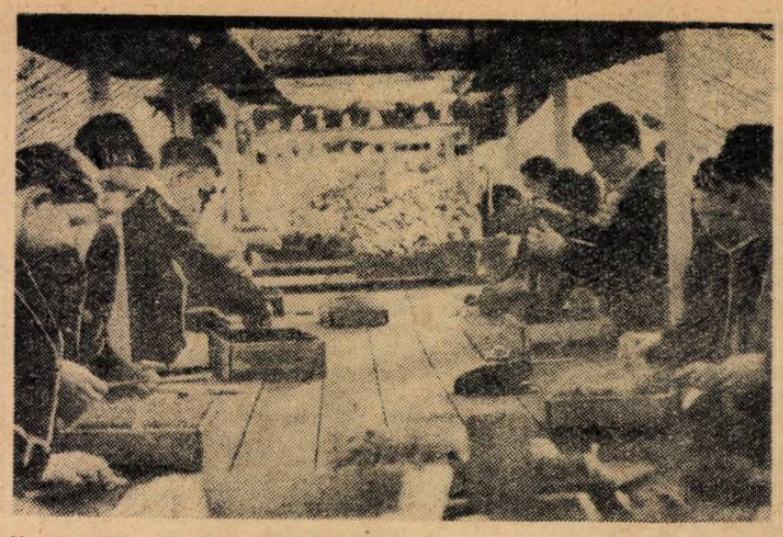

Una din cele mai interesante activităţi organizate la staţiunea republicană a tinerilor naturalişti : lucrările practice în seră

Cîteva probleme de fonetică în legătură cu abecedarul

Una dintre problemele care *s*-au situat în centrul atenţiei participanţilor la discuţia asupra abecedarului („Gazeta învăţămîntului", decembrie 1960 — februarie 1961) a fost aceea a ordinii de predare a sunetelor şi literelor. În rezolvarea corectă a acestei probleme e necesar să se ţină seamă, printre altele, de unele particularităţi ale foneticii şi ale ortografiei limbii romîne şi, de la început, trebuie să spunem că autorii abecedarului au făcut acest lucru. Am vrea, totuşi, să ne oprim asupra cîtorva aspecte care, după părerea noastră, fie că au fost neglijate, fie că au fost luate în consideraţie într-o măsură insuficientă.

Unii dintre cei care au luat parte la discuţie au remarcat, pe bună dreptate, că în pronunţarea prelungită a anumitor consoane apare un **i**, ceea ce, mai tîrziu, face ca elevii să întîmpine greutăţi la scrierea unor cuvinte ca **mină, mîncare** etc. (D. Stoica). După părerea noastră, acest fenomen constituie un argument în favoarea propunerii (făcute de C. Prăjinaru) ca vocala (litera) **i** să fie predată cît mai la început, chiar dacă — avîndu-se în vedere necesitatea de a da exemple cu cuvinte conţinînd un **î** — nu va fi posibil ca acest sunet să apară înaintea tuturor consoanelor (cum propune acelaşi autor). În mod firesc, cînd cineva încearcă să pronunţe o consoană izolată, în limba romînă, îi adaugă un **i (bi, ci, di** etc.; numai în şcoală se învaţă pronunţarea **be, ce, de** etc.). Prin urmare, este de cea mai mare importanţă ca elevii să-şi dea seama, cît mai curînd, că într-o silabă ca **mi** din **mîna**, de exemplu, sînt două sunete, nu unul ; evident, acest lucru este posibil numai dacă vocala (litera) **i** este deja cunoscută.

În „Îndrumări metodice pentru predarea abecedarului" (Bucureşti, 1956) se subliniază distincţia dintre sunetele „prelungibile" şi cele care nu au această însuşire, primele fiind considerate mai uşor de pronunţat. Trebuie, pe de o parte, să remarcăm că e vorba de pronunţarea sunetelor izolate (căci **p**, de exemplu, se pronunţă foarte uşor dacă este urmat de o vocală), iar, pe de altă parte, vrem să atragem atenţia că aplicarea acestui criteriu trebuie să se facă avîndu-se în vedere, simultan, problema lui **i**, amintită mai sus, precum şi deosebirile calitative existente între diversele categorii de sunete „prelungibile". La rostirea unui **m** prelungit, ceea ce se aude înaintea exploziei (care se produce prin îndepărtarea buzelor una de alta) nu este un **m** propriu-zis, ci, mai degrabă, o „vocală" de timbru **i**; o situaţie asemănătoare întîlnim la **n**. De aceea este indicat, credem, ca în prima fază a predării scris-cititului să se recurgă la sunete continui care nu prezintă inconvenientul întîlnit la **m** şi la **n** (într-o măsură mai mică, afirmaţia de mai sus este valabilă şi pentru **l** şi pentru **r**, consoane care, şi ele, au un caracter „vocalic"). S-a emis părerea că s-ar putea să treacă la începutul perioadei abecedare (F. V. Dîţuleasa). Pot fi, eventual, „mutate" mai la început şi alte consoane fricative (de exemplu, **f, h**), în măsura în care acest lucru nu contravine necesităţii de a ţine seamă şi de greutăţile de scriere. Consoana **f**, de exemplu, poate fi prelungită fără ca **fff** să se confunde cu **fiii**.

Consoanele **s** şi **j** prezintă unele dificultăţi legate de particularităţi fonetice regionale; după cum se ştie, în unele părţi ale ţării cuvîntul **moş**, de exemplu, se rosteşte, şi la singular, ca la plural: (un) **moşi**. E bine că **ş** apare în abecedar (la p. 58) după ce elevii învaţă să scrie cuvinte ca **peri, pomi,** în care apare aşa-numitul „**i** final" sau „pseudo-**i** final" (numit în „Îndrumări metodice", p. 81, „sunet de sprijin", ceea ce nu ni se pare prea potrivit). Ar fi, poate, necesar ca şi **j** să apară după însuşirea lui „**i** final", iar abecedarul să conţină exemple cu ajutorul cărora copiii să poată deosebi pe **j** din Cluj de **ji** din viteji (adăugăm că există nu numai pronunţarea **ji** în ambele cazuri, ci şi fenomenul opus, pronunţarea **s, j** în pluralele **moşi, viteji).** Fără a pretinde ca abecedarul, unic pentru întreaga ţară, să ţină seamă de numeroasele particularităţi fonetice regionale, considerăm, totuşi, că el poate şi trebuie să ofere învăţătorilor posibilitatea de a pleca de la unele dintre aceste particularităţi pentru a-i obişnui pe copii, de la o vîrstă cît mai fragedă, cu pronunţarea corectă, literară.

S-a făcut propunerea (D. Stoica, F. V. Dîţuleasa) ca **e** să fie predat după **i**. Într-adevăr, pe de o parte, nu poate fi neglijată dificultatea pe care o întîmpină mulţi vorbitori ai limbii romîne cînd încearcă să pronunţe un **e** neprecedat de **i** consonantic (ei rostesc **ie,** în loc de **e**), iar, pe de altă parte, trebuie să avem în vedere scrierea unor cuvinte de tipul lui **cu, este, eram,** în care apare o nepotrivire sensibilă între pronunţare şi scriere. De fapt, în această categorie de cuvinte, o singură literă **(e)** notează două sunete **(ie)** şi situaţia lui **e** din **eu** nu se deosebeşte principial de cea a lui **x**. Iată motivele pentru care considerăm justă propunerea amintită mai sus.

Am mai vrea să semnalăm un amănunt. În abecedar, **e** apare la p. 20, iar la p. 22 apar deja cuvinte ca **eu, e,** pe care elevii sau le citesc cum se scriu (şi fenomenul, foarte supărător, se menţine, adesea, şi la unii elevi mai mari), sau, dacă îşi dau seama că încep cu **i** consonantic (iot), sînt nedumeriţi să constate că acest sunet nu se scrie (şi, de altfel, nici nu au învăţat încă scrierea lui **i**).

În introducerea la „Îndrumări metodice" (p. 8), atît despre iot, cît şi despre diftongi şi triftongi se spune că sînt sunete (respectiv, grupuri de sunete) care prezintă dificultăţi mai mari; în aceeaşi lucrare (p. 20), se arată că în abecedar s-a urmat o ordine a predării sunetelor în funcţie de greutatea pronunţării, ceea ce, în linii mari, este adevărat. Cum se explică însă că primul cuvînt care apare în abecedar este format tocmai dintr-un diftong (interjecţia **au**)? În realitate, nu diftongii ca atare (sau, cel puţin, nu toţi) sînt dificili pentru copiii care vorbesc romineşte în momentul cînd încep să înveţe scris-cititul; dificilă e distincţia dintre cele două valori ale literelor **i, e, u, o,** care uneori notează vocale, alteori semivocale (fără să mai vorbim de cazurile mai „complicate" ca, de exemplu, valoarea lui **i** în **moşi** sau a lui **e** în **ceas**). Din aceste motive, nu credem că pentru predarea lui **i** (p. 24) exemplele au fost alese în modul cel mai fericit : în **in** litera **i** notează un lucru, în **ai** altceva, iar în **ei** (trei sunete !) se află un **i** (nesilabic) care nu se scrie.

Observaţiile de mai sus au avut ca obiect numai cîteva probleme de ordin fonetic, importante, credem, pentru un abecedar destinat predării după metoda fonetică analitico-sintetică. Desigur, va trebui să fie luaţi în consideraţie mulţi alţi factori, pentru ca abecedarului — care, după cum s-a mai arătat, are merite incontestabile — să i se poată aduce unele îmbunătăţiri.

Andrei Avram

candidat în ştiinţele filologice

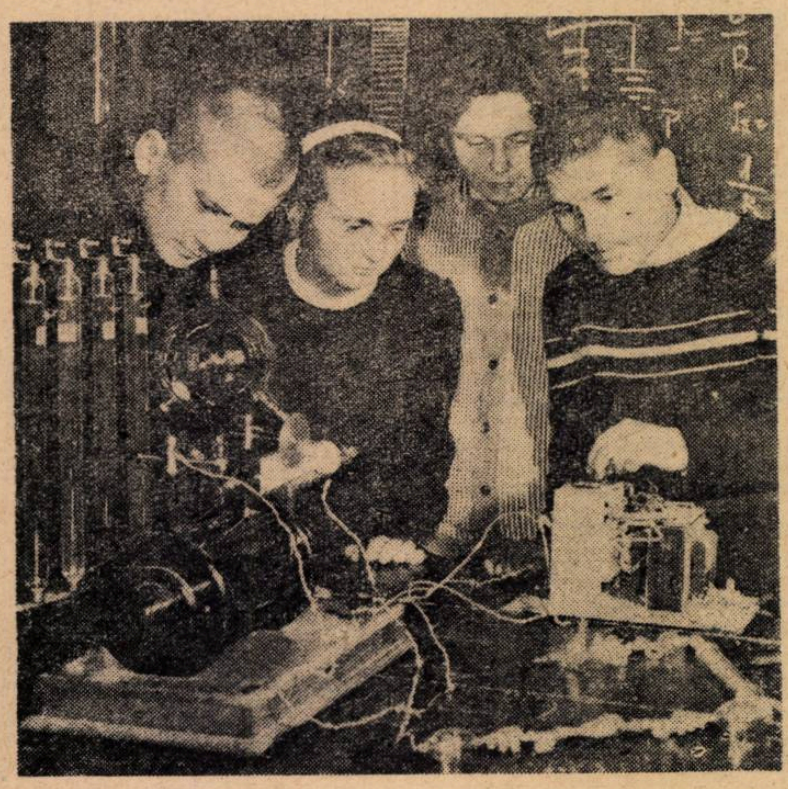

Lecţiile de fizică sînt mult mai eficiente şi mai interesante cînd sînt însoţite de experienţe

În aceeași școală

Profesoara este așteptată de elevii săi în liniște. Semn al exigenței pedagogului, cărțile și caietele închise stau în ordine pe fiecare bancă.

După epuizarea momentului organizatoric, tovarășa Gabriela Găgeanu, care predă geografia la clasa a VII-a a Școlii de 7 ani din comuna Buzescu, raionul Alexandria, trece la ascultarea elevilor din lecția pe care au avut-o de învățat: „Cărbunii". Pentru început, profesoara adresează clasei cîteva întrebări în legătură cu sursele energetice de care dispune țara noastră. După înșiruirea acestor bogății, copiii sînt puși să numească și apoi să arate la hartă regiunile și localitățile bogate în petrol și gaze naturale. Se trece în continuare la verificarea cunoștințelor despre bogăția naturală pe care o formează cărbunii. Copiii arată astfel că în țara noastră se află toate felurile de cărbuni, începînd cu cărbunele superior — antracitul și huila — și continuînd cu cărbunele inferior și cărbunele brun. Elevii cunosc bazinele carbonifere din țara noastră, locurile mai importante de unde se extrage această avuție naturală și, fără excepție, fiecare din cei întrebați (profesoara are grijă să antreneze întreaga clasă) știe să se orienteze pe hartă, să arate localitățile la care se referă. Alte cîteva întrebări o fac pe profesoară să se convingă că elevii și-au însușit și cunoștințele de bază despre condițiile extrem de grele și riscante în care munceau minerii în regimul burghezo-moșieresc, despre măsurile luate de partid și guvern în anii noștri pentru dezvoltarea industriei carbonifere, despre succesele obținute în sporirea producției de cărbuni.

Lecția nouă, referitoare la energia electrică, începe cu arătarea importanței pe care o are această energie pentru dezvoltarea economiei și pentru ridicarea nivelului de trai al populației. Profesoara le vorbește copiilor despre situația existentă în trecut, cînd uzinele — mici și puține — erau răspîndite inegal în cuprinsul țării, alimentînd de obicei întreprinderile industriale, cînd pentru obținerea de curent electric se consumau derivate ale petrolului și cărbuni superiori, iar forța apelor curgătoare era foarte puțin utilizată, cînd nu exista nici o preocupare pentru electrificarea satelor și pentru îmbunătățirea și extinderea aprovizionării orașelor cu curent electric. Se insistă asupra planului de electrificare a țării, asupra principiilor leniniste care au stat la baza elaborării lui. Profesoara nu uită să arate la hartă localitățile în care s-au construit termo și hidrocentrale, marcîndu-le vizibil cu buline de carton colorat (păcat că nu a folosit culori diferite, pentru a deosebi mai bine termocentralele de hidrocentrale).

În continuare, tov. Găgeanu se ocupă de sistemul energetic național, de foloasele și avantajele pe care le prezintă electrificarea. Atunci cînd tratează problema electrificării satelor solicită mai mult pe școlari, făcînd apel la cunoștințele pe care ei le posedă din viața de toate zilele.

Am reproșa, totuși, lecției ținute de tov. Găgeanu la clasa a VII-a și unele scăpări. Astfel, cînd s-a vorbit despre dezvoltarea în țara noastră a industriei și în primul rînd a industriei grele, cu pivotul ei industria constructoare de mașini, trebuia menționat că aceasta înseamnă industrializare socialistă. Termenul va fi astfel introdus în vocabularul copiilor, pentru ca aceștia să-i cunoască pe deplin conținutul. De asemenea, credem că nu tuturor elevilor le-a fost suficient de clar cum apa poate produce energie electrică. Dacă profesoara arăta că e vorba de punerea în valoare a „forței apelor" și nu pur și simplu de „folosirea apei", cum s-a exprimat adeseori, asemenea neajunsuri puteau fi evitate.

Lecția de geografie ținută la clasa a VII-a de tovarășa G. Găgeanu rămîne o lecție bună atît în conținut cît și sub aspect metodic. Felul în care au răspuns elevii, comportarea și ținuta lor la lecție arată că au o profesoară exigentă, pricepută și conștiincioasă.

★

La aceeași școală, în clasa a IV-a. E o oră de istorie. Caietele, dar mai ales cărțile cu coperte albastre stau deschise pe mai toate băncile. Elevii se pregătesc să răspundă la lecția pe care au avut-o de pregătit acasă: „Dezvoltarea Rominiei după dobîndirea independenței".

După ce zadarnic a încercat să facă legătura cu lecția precedentă, cerînd elevilor să spună cînd a avut loc războiul pentru independența Rominiei, de ce năzuia poporul nostru spre independență, tov. Miroslava Dumitrescu, învățătoarea clasei, le cere să expună și să dezvolte „ideile" principale ale lecției, pe care le-a scris pe tablă cu prilejul predării în ora trecută. Nedeslipindu-și privirile din caiete, școlarii citesc cele 4–5 „idei" principale ce sună cam așa: „S-au construit poduri, căi ferate", „Viața muncitorilor era foarte grea". „Dezvoltarea culturii". Cît despre dezvoltarea acestor probleme, cu greu reușesc să dea cîteva explicații în plus, dovedind o slabă pregătire. Uneori e silită să răspundă în locul lor însăși învățătoarea. Sînt omise sau atinse în treacăt probleme importante, cu care trebuie să-i familiarizăm de pe acum pe școlari, cum ar fi: exploatarea maselor muncitoare de către burghezia națională și de către capitaliștii străini, răspîndirea printre muncitori a învățăturii marilor dascăli ai proletariatului. Neprimind explicații suficiente, copiii se vor fi întrebat pe bună dreptate de ce dacă „regele era sărac cînd a venit în țară la noi", totuși „nu avea tragere de popor" (citește nu era atașat poporului), sau de ce muncitorii „voiau să aibă și ei un partid"?

Pentru a putea trece la lecția nouă „Răscoala țăranilor din anul 1907", învățătoarea se adresează clasei:

— Vă aduceți aminte că la începutul anului am citit o poezie despre răscoala din 1907? Și astăzi vom învăța despre răscoala din 1907.

Ea nu caută să se convingă dacă într-adevăr copiii mai cunosc conținutul poeziei. Apoi începe să vorbească — folosind exclusiv metoda expozitivă — despre munca în condiții înrobitoare a muncitorilor, despre greutățile vieții lor. De asemenea, se referă la viața grea a țăranilor, la faptul că „ne mai putînd trăi ei s-au răsculat în satul Flăminzi". Arătarea semnificației pe care o are localitatea este binevenită, păcat că ea nu se face cu ajutorul copiilor.

O lipsă de grijă pentru corectitudinea propriei sale exprimări se face simțită. Fără îndoială, formulări de felul „capitaliștii nu plăteau pe muncitori", „muncitorii s-au alăturat țăranilor pentru că erau bine organizați și aveau un partid" etc. pot crea confuzii.

Tovarășa Dumitrescu prezintă copiilor și ilustrațiile din carte, explicînd (tot prin metoda expozitivă), ce cuprind acestea. În loc ca la sfîrșitul explicației, pentru fixarea cunoștințelor să le pună elevilor cîteva întrebări legate de problemele principale ale lecției ea îi pune pe copii să citească cu glas tare din carte cîte un fragment din lecție, să scoată ideea principală și să o scrie pe tablă. Ceea ce așternu ei pe tablă însă nu sînt ideile ce trebuie să li se întipărească bine în minte, ci planul lecției: „Cauzele răscoalei", „Înăbușirea răscoalei", „Dobîndirea drepturilor de către țăroni" etc.

Solicitîndu-i pe școlari să dezvolte problemele din lecția nouă scrise pe tablă, învățătoarea întîmpină mari dificultăți. Era și de așteptat. După o lecție în care clasa nu a fost chibzuit antrenată, în care pedagogul nu a făcut apel la judecată, memoria, cunoștințele căpătate de aceștia anterior, rezultatele nici nu pot fi altele.

I. Petrescu

Pe un drum bun

Oricît de bine ai studia cursurile de metodică și pedagogie, există unele lucruri de a căror importanță îți dai seama numai atunci cînd lucrezi nemijlocit la catedră. Valabilă pentru munca din orice școală, această afirmație este cu atît mai adevărată atunci cînd se referă la predarea în școlile serale, unde se ridică numeroase probleme speciale, unde este necesar ca metodele generale să fie adaptate unor condiții specifice de activitate. Iată de ce am fost surprins, asistînd la o lecție de chimie ținută de profesoara Radinia Grecu la clasa a VIII-a serală a Școlii medii din Găiești de faptul că, deși tînără, aceasta a reușit să evite o serie de greșeli pe care, în general, le fac profesorii lipsiți de o experiență mai îndelungată.

Lecția respectivă cuprindea verificarea cunoștințelor privitoare la acidul clorhidric și predarea temei „Sărurile acidului clorhidric".

Chiar de la începutul orei, verificarea cunoștințelor a dovedit, prin felul cum s-a desfășurat și prin calitatea răspunsurilor date de elevi, că tov. Grecu își organizează și își desfășoară munca cu competență, posedînd pregătirea necesară profesorilor ce predau în școala serală. Întrebările puse au avut o succesiune logică. Pornindu-se de la starea naturală a acidului clorhidric s-a trecut la proprietățile fizice și chimice ale acestuia și la metodele de preparare. Elevii au arătat care este metoda industrială de preparare a acidului clorhidric și avantajele acestei metode și au trecut în revistă întrebuințările lui practice, insistînd asupra importanței pe care o are în industria maselor plastice și la prepararea clorului. Cunoștințele elevilor au fost just apreciate, iar faptul că ei au fost notați numai cu note peste șapte reflectă și calitatea muncii profesoarei.

Priceperea pedagogică a tovarășei Grecu s-a făcut vădită îndeosebi cu prilejul fixării cunoștințelor. În timpul acesteia, un elev care în producție executase adeseori lipituri cu cositor a întrebat cum acționează clorura de zinc asupra metalelor ce urmează a fi sudate. Fără să se lase antrenată într-o explicație prea detaliată, ce l-ar fi interesat doar pe elevul în cauză, profesoara a subliniat efectul decapant al acesteia și a folosit imediat întrebarea elevului pentru fixarea cunoștințelor despre această sare a acidului clorhidric, despre metoda de preparare a ei precum și despre alte utilizări ale sale. De asemenea, la întrebarea unui elev care lucrează la impregnarea cu substanțe conservante a traverselor de cale ferată și a stîlpilor de telegraf, dacă clorura de potasiu și creozotul sînt una și aceeași substanță, tovarășa Grecu a dat un răspuns clar și precis, dar a evitat tentația de a lămuri pe loc elevului compoziția și utilizările substanței numite creozot. Arătîndu-i că această substanță se folosește de asemenea la protejarea lemnului împotriva putrezirii și că va fi studiată în anii următori, profesoara a folosit această întrebare pentru a fixa cunoștințele elevilor despre proprietățile clorurei de potasiu și despre prepararea acestei substanțe.

În felul acesta verificarea cunoștințelor a putut fi efectuată destul de amplu, respectîndu-se totodată încadrarea lecției în timp. În ceea ce privește explicațiile suplimentare cerute de unii elevi, acestea sînt date de tov. Grecu individual, în afara lecției. Dacă, așa cum fac mulți profesori tineri, tovarășa profesoară s-ar fi lăsat antrenată în răspunsuri amănunțite care n-ar fi fost înțelese de întreaga clasă, ci numai de cîte un elev, fixarea cunoștințelor s-ar fi făcut superficial sau ar fi fost necesar să se folosească o parte din recreație pentru a se termina lecția — ceea ce, desigur, este cu totul neindicat.

Demn de remarcat este și modul sistematic și îngrijit în care profesoara utilizează tabla. Sub titlul lecției ea a notat sărurile mai importante ale acidului clorhidric, trecînd alături de formula chimică și felul în care se citește aceasta, iar acolo unde a fost cazul și denumirea populară a substanței respective. Sub forma unei scheme simple tov. Grecu a arătat apoi felul în care va fi tratată fiecare sare în parte, începînd cu starea naturală și proprietățile fizice și chimice, trecînd apoi la metodele de extragere și la metodele de preparare în laborator și sfîrșind cu utilizările în industrie și în viața de toate zilele.

Acest plan de tratare a fost respectat pentru fiecare sare în parte, fapt ce a contribuit în primul rînd la precizarea și sistematizarea cunoștințelor elevilor, dîndu-le totodată o indicație deosebit de utilă asupra felului cum trebuie să-și ia și ei notițe în maculatoare. În acest fel, tabla a devenit un element important al lecției, lucru ce reușește mai rar profesorilor tineri.

Au fost însă, în timpul lecției, și momente în care s-au produs unele defecțiuni. Ca și la alte cadre didactice tinere, se observă la tovarășa Grecu tendința de a interveni prea des în răspunsurile elevilor. Este necesar ca orice greșeală sau impreciziune conținută în răspuns să fie corectată, dar acest lucru trebuie făcut cu ajutorul clasei. Numai în cazul în care clasa nu poate aduce corectarea necesară, lucru ce se întîmplă destul de rar, profesorul intervine în mod direct și face el completarea sau corectarea necesară.

Trebuie evitată și o altă tendință manifestată de unii profesori tineri — printre care și tovarășa Grecu — și anume, aceea de a interveni înainte ca elevul să termine fraza. Chiar dacă s-a comis o greșeală profesorul trebuie să-l lase pe elev să termine și apoi să formuleze o nouă întrebare, care să scoată în evidență eroarea comisă. Observația de mai sus este valabilă și atunci cînd elevul răspunde corect dar nu a terminat încă tot ce avea de spus. Din cele spuse de elevul interogat și alți elevi își pot clarifica unele lucruri și de aceea este cu atît mai necesar să i se permită să-și formuleze complet răspunsu' Pe de altă parte, nu trebuie neglijat nici faptul că, indiferent de obiectul pe care îl predă, fiecare profesor trebuie să contribuie la îmbunătățirea exprimării orale a elevilor. Or, acest lucru se realizează numai dacă vom permite elevului să-și formuleze răspunsul în întregime.

Desigur că îndrumarea efectuată de conducerea școlii și schimbul de experiență cu profesorii care au o practică mai îndelungată o vor ajuta pe tov. Grecu să înlăture cu ușurință deficiențele ce se fac încă simțite în activitatea ei. Privită în ansamblu, munca pe care o desfășoară este corespunzătoare, relevînd o bună pregătire pedagogică și de specialitate.

V. Manolache

Numeroși tineri muncitori din Oradea urmează cursurile de pregătire în vederea intrării în clasa a VIII-a a școlilor serale. Iată-i, după o lecție, stînd de vorbă cu unul din profesorii lor

„Metode" care trebuie să dispară

Unii profesori din școala serală, crezînd poate că îi ajută pe muncitorii-elevi să rețină mai ușor materialul predat, mai folosesc încă dictarea lecțiilor ca o „metodă" de predare. Practica a arătat însă de mult nu numai lipsa de eficiență a acestei „metode", ci și efectul negativ pe care îl are asupra dezvoltării gîndirii elevilor.

Unul dintre principiile pedagogice de bază afirmă necesitatea participării conștiente și active a elevilor la lecție. O cît de sumară examinare a faptelor arată însă că metoda dictării elimină cu totul posibilitatea de a se respecta acest principiu. În adevăr, în timpul dictării elevul nu numai că nu este solicitat să ajungă singur la unele deducții, concluzii etc., dar, mai mult, fiind concentrat asupra cuvintelor în sine pentru a nu pierde șirul celor spuse de profesor, nu mai poate reține nici conținutul de idei al frazei. Pe lîngă aceasta, o eventuală nelămurire a unui elev nu poate fi reținută de către acesta spre a cere explicația necesară, iar dacă, recitind acasă notițele, vede că unele lucruri îi sînt neclare, nu are de unde să ceară cuvenita explicație.

De altfel, la lecțiile în care se folosește dictarea fixarea cunoștințelor este un adevărat chin atît pentru profesor cît și pentru elevi. Este firesc să fie așa, căci cum poți să fixezi niște cunoștințe pe care elevii încă nu le au, deoarece atenția lor a fost îndreptată nu asupra cunoștințelor, ci asupra cuvintelor prin care acestea au fost exprimate? Apoi, efortul cerut de scrierea după dictare este foarte obositor. Din această cauză elevii se resimt și în orele următoare, cînd atenția lor este mult scăzută, ceea ce atrage rezultate mai slabe și în aceste ore.

Sprijinirea elevilor din școala serală în asimilarea cunoștințelor implică utilizarea unor astfel de metode în care participarea conștientă și activă a elevilor la lecție, sistematizarea materialului, selecționarea cu grijă și competență a elementelor esențiale, fixarea temeinică a cunoștințelor — să fie pe primul plan. Este necesar, de asemenea, ca planul expunerii temei să fie scris pe tablă, să se folosească pe larg scheme, diagrame și în special cunoștințele dobîndite anterior de către elevi, atît în cadrul altor obiecte de studiu cît și în activitatea lor de fiecare zi. Desigur, este necesar să se dicteze unele reguli, definiții sau citate, dar practica dictării lecției în întregime trebuie lichidată categoric și fără întîrziere.

C. Victor

Instruirea în producţie

a viitorilor lucrători din cooperaţie

Instruirea în producţie a elevilor din şcolile profesionale şi tehnice de cooperaţie se desfăşoară în unităţile cooperaţiei de consum.

Un element deosebit de important în asigurarea desfăşurării cu bune rezultate a acestei activităţi îl constituie instructajul elevilor înaintea perioadei de practică.

În şcoala noastră, acest instructaj general asupra principalelor probleme pe care elevii vor trebui să le urmărească în cadrul practicii este efectuat, cu o săptămînă înainte ca ei să fie repartizaţi la unităţile unde vor lucra, de către profesorul de specialitate. Acesta îi ajută să-şi alcătuiască planul de muncă aşa încît să ţină seama de specificul activităţii din unităţile unde se duc şi îi îndrumează să cuprindă în plan principalele teme prevăzute în programa şcolară de practică, în succesiunea în care lucrările se vor desfăşura în cadrul cooperativei în perioada în care ei îşi vor efectua practica. Astfel, pe elevii şcolii tehnice cu specialitatea merceologie îi îndrumăm să urmărească în special felul cum sînt aranjate mărfurile în rafturi, curăţenia şi igiena unităţii, deservirea populaţiei şi respectarea programului de deschidere a magazinului de către personalul gestionar, munca merceologului unităţii pentru aprovizionarea cu mărfuri de bună calitate, conform cerinţelor şi specificului populaţiei, precum şi influenţa acestor factori asupra realizării planului de desfacere a mărfurilor, a rentabilizării cooperativei şi a realizării de beneficii. Pe ucenicii-vînzători îi îndrumăm să observe în mod special felul cum este deservită populaţia de către lucrătorii fruntaşi ai unităţii, felul cum este organizată munca, ce metode se întrebuinţează pentru o deservire rapidă a populaţiei — de exemplu, preambalarea mărfii din timp în pachete de 250 gr. şi 500 gr., deplasarea personalului de la un raion la altul în perioadele de vîrf pentru vînzarea unui anumit produs etc. Totodată recomandăm elevilor ca în alcătuirea planului de muncă să ceară ajutorul îndrumătorului practicii, care pentru viitorii contabili este contabilul cooperativei, pentru elevii cu specialitatea merceologie, merceologul unităţii, iar pentru ucenicii-vînzători gestionarul magazinului. Pentru a urmări realizarea acestui plan elevii sînt îndrumaţi de asemenea să-şi alcătuiască caiete de practică, în care să consemneze zilnic lucrările efectuate.

Un loc însemnat în cadrul instructajului dinaintea perioadei de practică îl ocupă reamintirea normelor de comportare faţă de consumatori şi faţă de personalul unităţii. De altfel, aceasta constituie una din problemele centrale pe care le urmărim în cursul desfăşurării practicii atunci cînd ne deplasăm în unităţile unde sînt repartizaţi elevii.

Pentru cunoaşterea de către elevi a metodelor înaintate de deservire acordăm o mare atenţie repartizării la practică a acestora în cooperativele care au magazine cu autodeservire, deoarece prin specificul ei activitatea în cadrul acestor magazine îi deprinde pe ucenicii-vînzători cu rapiditatea şi corectitudinea în deservire, contribuind la calificarea lor profesională superioară.

Ţinem seama totodată ca repartizarea elevilor să fie în raport cu posibilităţile fiecărei unităţi, ca numărul elevilor să nu fie prea mare în raport cu spaţiul şi volumul lucrărilor, ceea ce ar putea stingheri desfăşurarea în bune condiţii a practicii.

Nu neglijăm de asemenea organizarea vizitelor în alte unităţi, diferite ca specific. Astfel, pentru efectuarea aplicaţiilor practice la lecţiile de analiză contabilă, organizăm vizite ale elevilor contabili în diferite cooperative sătesti, la U.R.C.C., sau la magazinele cooperativelor oraşeneşti unde, pe baza datelor aflate din registre şi dări de seamă, efectuează o analiză multilaterală a activităţii din diferite sectoare de muncă — analiza realizării planurilor, a circuitului mărfurilor, a vitezei de circulaţie etc. La lecţiile de revizie şi control facem în acelaşi fel aplicaţii practice privind revizia unei gestiuni, inventarierea unui magazin cu un volum mai mic de mărfuri (pentru ca operaţia să nu dureze prea mult), verificarea datelor la descărcarea şi justificarea gestiunii etc. Pentru elevii cu specialitatea de merceologi organizăm vizite în magazinele cooperativelor sătesti, la depozitele I.C.R.-ului, la magazinele cooperativelor oraşeneşti.

În pregătirea profesională a viitorilor lucrători din cooperaţie folosim pe scară largă şi cooperativa din şcoala noastră, unde elevii învaţă prin rotaţie, sub îndrumarea directă a profesorilor de specialitate, cum se asigură o bună aprovizionare, cum se efectuează un inventar, cum se păstrează mărfurile, cum se ţine caietul de gestiune, cum se stabileşte o situaţie de gestiune, cum se întocmesc documentele şi se fac înregistrările, cum se întocmesc situaţiile centralizate.

În felul acesta ne străduim să formăm viitoarele cadre de lucrători din cooperaţie la nivelul sarcinilor importante pe care le vor avea în întărirea legăturilor între oraş şi sat.

Prof. Petre Stoian
Şcoala tehnică de cooperaţie
din Caracal

***Demonstraţie de artă** culinară la Şcoala profesională UCECOM-Ploieşti.*

În laboratorul Şcolii profesionale de mecanici-agricoli din comuna Ianca, regiunea Galaţi. Elevii primesc explicaţii privind reglarea mecanismului de distribuţie la un motor de tractor.

Trăsături noi în pregătirea muncitorilor de înaltă calificare

Trăsături noi au apărut şi se dezvoltă în învăţămîntul profesional şi tehnic în legătură cu progresele tehnicii şi cu ritmul de lucru din producţia modernă. Introducerea utilajelor automatizate cere adîncirea conţinutului ştiinţific al cunoştinţelor de specialitate şi folosirea de către cadrele didactice a unor forme de predare care să permită ca atît cunoştinţele teoretice cît şi aplicaţiile practice să se refere la elementele de bază ale producţiei moderne.

In condiţiile actuale, învăţămîntul pentru pregătirea cadrelor de muncitori cu înaltă calificare nu poate fi îngrădit în cadrul unor programe de minim tehnic, ci trebuie să includă elemente de pregătire tehnică înaltă. Demonstraţiile cu material didactic obişnuit — planşe, secţiuni etc. — care rămîn, fără îndoială, importante şi acum, au devenit totuşi neîndestulătoare pentru a răspunde pe deplin marilor sarcini trasate învăţămîntului de pregătire a cadrelor prin Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. Pregătirea elevilor prin executarea de sarcini de producţie complexe, la nivelul tehnicii celei mai avansate, reprezintă actualmente forma cea mai eficace de activitate pentru formarea viitorilor muncitori.

De curînd, cercetarea unor lucrări tehnice — maşini-unelte şi agregate de înaltă tehnicitate, în mărime naturală sau reduse la scară, dar în stare de funcţionare — executate de elevii şcolilor din sectorul industriei grele ne-a convins încă o dată de eficacitatea acestei forme de pregătire. Priveam maşinile şi agregatele executate de elevi în cadrul practicii şi în cercurile de specialitate cînd s-a apropiat de noi o tînără. In faţa unui aparat pentru reglarea şi controlul distribuitoarelor de aprindere pentru motoarele cu explozie a început să ne dea lămuriri :

— Principiul ştiinţific de funcţionare a acestui complicat aparat îl constituie legile descărcărilor electrice în gaze rarefiate. Observaţi aceste dispozitive — adaugă ea, demontînd aparatul piesă cu piesă şi lămurind rolul fiecăreia.

— Iar acesta — spuse după ce am trecut la un alt aparat — este tipul cel mai perfecţionat de maşină electrică de bobinat.

Puse maşina în mişcare şi se lansă într-o nouă serie de consideraţii tehnice :

— Vă este cunoscut cîtă atenţie şi ce înaltă pregătire se cere la bobinarea maşinilor electrice, a alternatoarelor, de exemplu. Maşina răspunde pe deplin acestor cerinţe.

Cu aceeaşi competenţă însoţitoarea noastră ne dădu în continuare explicaţii despre generatorul de impulsuri şi despre aparatul de vopsit şi uscat motoare cu raze infraroşii. Mulţumindu-i pentru explicaţii, am întrebat-o mirat :

— Cînd aţi terminat facultatea ?

Ne-a răspuns, sporindu-ne mirarea :

— Nu sînt ingineră ci elevă în anul II al Şcoli tehnice din cadrul grupului şcolar „Iosif Rangheţ".

Iată dar la ce nivel ridicat ajung încă de pe acum elevii şcolilor tehnice a căror instruire practică se desfăşoară în condiţiile producţiei moderne.

Printre lucrările executate în cadrul practicii de elevii şcolilor tehnice şi profesionale din sectorul industriei grele şi pe care am avut posibilitatea să le cercetăm în ultimul timp se numără şi machetele uriaşului laminor de ţevi de la Roman, a laminorului bluming de la Hunedoara, a furnalului automatizat nr. 2 de la Uzinele „Victoria" din Călan etc. Ne-au dat explicaţii de înalt nivel ştiinţific, la fiecare din aceste mari şi complexe agregate, tot elevi ai unor şcoli tehnice.

Numeroase şi importante agregate moderne, executate la scară, ne-au întărit convingerea că elevii şcolilor tehnice care fac practica de producţie în întreprinderi mari şi complexe realizează în scurt timp mari progrese pe linia însuşirii măiestriei profesionale. Într-adevăr, şcoala tehnică, bazîndu-se pe cultura generală a absolvenţilor de şcoli medii le poate forma elevilor o bogată cultură tehnică, orientată spre producţia industrială modernă.

Desigur că generalizarea predării cunoştinţelor tehnice şi a formării deprinderilor practice prin executarea unor lucrări complexe şi de înaltă tehnicitate, la nivelul producţiei industriale moderne, de către elevii şcolilor profesionale, de meserii şi tehnice care pregătesc cadre pentru toate sectoarele economice va constitui un factor important în ridicarea nivelului de pregătire al viitorilor muncitori. Progresul înregistrat pe acest tărîm de către Şcoala profesională a uzinelor „1 Mai" din Ploieşti este elocvent în această privinţă. Pînă nu de mult elevii acestei şcoli executau scule de mînă din fier — lucrări de tehnicitate scăzută şi de utilitate redusă. Acum aceiaşi elevi lucrează la producţia complexă.

Socotim că toate şcolile profesionale, tehnice şi de meserii au posibilitatea să-i instruiască pe elevi în producţia modernă din întreprinderi ; pe lîngă aceasta ele găsesc uşor comenzi importante care, executate chiar în atelierele şcolii, permit ca elevii să-şi însuşească profesia în aşa fel ca după absolvirea şcolii să fie stăpîni pe cunoştinţe şi deprinderi tehnico-industriale temeinice.

Pregătirea profesională a elevilor şi ucenicilor la nivelul actual al dezvoltării tehnicii în industrie şi agricultură cere cunoaşterea şi generalizarea celor mai bune, mai înaintate metode de instruire în producţie. Considerăm că Institutul de ştiinţe pedagogice şi cabinetele metodice ale învăţămîntului profesional şi tehnic trebuie să-şi asume această sarcină însemnată, contribuind astfel la îmbunătăţirea muncii de pregătire a cadrelor de viitori muncitori şi tehnicieni.

Ing. Vangheli Mişicu
consilier în M. I. C.

Intrecere pentru calitate

Scăldată în marea de foc a zorilor, silueta zveltă a secţiei de motoare se desprinde asemeni unei nave-amiral chiar în centrul uriaşei flote imobile a uzinelor „23 August". Aici se nasc inimile sondelor petrolifere, ale căror pulsaţii au fiecare 450 c.p.

Bancul de probă al secţiei de motoare are misiunea stetoscopului minuit de cel mai competent specialist. De fapt, este chiar mai mult : un consult al specialiştilor înzestraţi cu cele mai moderne aparate şi instrumente de control — electronice, ultrasonice, spectroscopice. Controlul fiecărui motor de 450 c.p., deşi nu durează mai mult decît de obicei, este în aceste zile mai exigent decît niciodată. Parcă pînă şi privirea egal trează a aparatelor electronice a devenit mai pătrunzătoare. Nu este vorba de a găsi defecte. De multă vreme nu s-a mai întîmplat ca de la bancul de probă să fie înapoiat vreun motor pentru defecţiuni în funcţionare. Acum se pune însă problema de a se asigura o calitate tot mai înaltă. Este unul dintre obiectivele centrale ale întrecerii organizate în cinstea aniversării a 40 de ani de la crearea gloriosului Partid Comunist din Romînia.

Cîţiva tineri, de abia trecuţi de vîrsta adolescenţei, fac cu schimbul de gardă în jurul bancului de probă. După fiecare rezultat anunţat de controlorii de calitate, ştafetele brigăzilor de ucenici de la secţia de motoare anunţă tovarăşilor lor de muncă rezultatele. Veştile acestea dau şi mai mult avînt muncii echipelor de montaj. Ucenicii care lucrează la montarea blocului motorului se simt mai siguri în efectuarea acestei operaţii cheie, lucrează mai atent. Urmînd pilda muncitorilor fruntaşi, ascultă cu urechea tot mai exersată bătaia regulată a pistoanelor, privesc mişcarea ritmică a tijelor. Toate acestea, alături de veştile despre primele succese le dau certitudinea calităţii noilor motoare. În aceste zile, lupta pentru o calitate tot mai înaltă a lucrărilor executate, luptă pe care ucenicii o desfăşoară alături de întreg colectivul uzinelor „23 August", a intrat într-o nouă etapă. În şedinţa ţinută la cîteva zile după apariţia Directivelor Comitetului Central al P.M.R. cu privire la întrecerea socialistă în cinstea celei de-a 40-a aniversări a partidului, ucenicii-mecanici i-au chemat la întrecere pe colegii lor din secţiile de maşini-unelte şi pe ucenicii-oţelari. Obiectiv principal : contribuţia adusă la ridicarea continuă a calităţii lucrărilor produse în secţiile unde-şi fac practica. În holul şcolii a apărut un grafic nou. În primele zile s-au clasat în frunte „motoriştii". Dar diferenţele în punctaj sînt atît de minime, încît oricînd pot trece în cap oţelarii sau strungarii.

Cuvîntul „calitate" intervine cel mai frecvent în discuţiile purtate acum de ucenicii şi cadrele didactice ale Şcolii profesionale a uzinelor „23 August". Iar cînd vorbesc despre calitate profesorii acestei şcoli se gîndesc nu numai la produsele care ies pe porţile uriaşei uzine, ci mai ales la oameni, la viitorii muncitori care vor pleca de pe băncile şcolii.

Al. C.

În aceeași direcție

La Școala medie „Nicolae Bălcescu" din Capitală vin zilnic peste o mie de copii și tineri pentru a învăța, pentru a se pregăti în așa fel încît să intre în viață cît mai bine înarmați cu cunoștințe, să devină constructori pricepuți ai economiei și culturii socialiste.

Ei sînt instruiți și educați de aproape 100 de cadre didactice care, ajutate de organizațiile obștești, sub conducerea organizației de partid, își desfășoară cu pricepere și tragere de inimă munca complexă, de mare răspundere care le-a fost încredințată. Rezultatele acestei munci sînt mereu mai rodnice, mai bune.

— Care este cheia succeselor dumneavoastră? — am întrebat-o pe tovarășa I. Cosma, directoarea școlii. Desigur — mă corectez — nu poate fi vorba de o singură „cheie", ci de un complex de măsuri pe care le-ați luat.

„Întocmai. Aș dori să subliniez că succesele noastre se datoresc în mare parte unității de acțiune pe care a realizat-o școala — unitate de acțiune între colectivul didactic, organizația U.T.M. și comitetul de părinți în vederea rezolvării principalelor probleme ale școlii.

Aș vrea să mă opresc îndeosebi asupra colaborării între cadrele didactice și organizația U.T.M. Și în școala noastră organizația U.T.M. cuprinde pe cei mai buni, mai devotați tineri. Datorită educației pe care o primesc în organizație ei sînt capabili să înțeleagă mai bine problemele pe care le ridică în fața lor viața, să pătrundă mai adînc în miezul lor. Utemiștii formează nucleul de bază al colectivelor claselor noastre. În activitatea lor diriginții acționează împreună cu organizațiile U.T.M. și de multe ori prin ele.

Problema principală a școlii și a organizației de tineret — continuă tovarășa Cosma — este aceea de a îmbunătăți continuu procesul instructiv-educativ. Atît școala cît și organizația U.T.M. au căutat ca, prin formele specifice fiecăreia — orele de dirigenție, adunările generale U.T.M., postul utemist de control etc. — să formeze o opinie de masă pentru o activitate serioasă și susținută, împotriva lenei și chiulului, să creeze un spirit sănătos de muncă. În urma propunerilor făcute de utemiști s-au organizat în școală consultații pentru elevii care le-au cerut, s-au dat indicații privind felul cum trebuie luate și folosite notițele, s-au organizat expoziții cu cele mai bune lucrări și caiete ale elevilor".

Am stat de vorbă și cu tovarășul Aurel Corodeanu, secretarul comitetului U.T.M. pe școală, despre felul cum sînt organizate activitățile extrașcolare.

În această direcție — ne-a spus el — s-a statornicit între conducerea școlii și organizația noastră o colaborare despre care am putea spune că este fructuoasă. Acțiunile sînt stabilite împreună de direcția școlii și organizația U.T.M. Ele sînt cuprinse în planul comun de activitate extrașcolară. Această colaborare a permis nu numai înlăturarea paralelismului din activitatea culturală, ci unindu-ne forțele, am reușit să găsim și să realizăm acțiuni interesante, cu un puternic caracter educativ și recreativ. A intrat în tradiția școlii noastre organizarea seratelor literare, precum și a vizionărilor colective de spectacole, urmate de discuții. Astfel, nu de mult, am vizionat cu toții piesa „Celebrul 702". Altădată am vizitat galeriile de artă, unde ne-au fost prezentate cele mai de seamă pînze ale picturii românești. Prin munca culturală noi am urmărit nu numai educația estetică a elevilor, ci și educarea lor morală prin intermediul artei.

În lumina instrucțiunilor comune ale M.I.C. și C.C. al U.T.M. — a continuat tovarășul Corodeanu — conducerea școlii a organizat analiza activităților extrașcolare. Analiza a scos la iveală o serie de lacune din munca noastră și, în mod deosebit, necesitatea lichidării supraîncărcării unor elevi. În acest sens în urma discuțiilor individuale cu elevii și ținîndu-se seama de aptitudinile și preferințele lor s-au reorganizat cercurile pe materii. Diriginții și birourile U.T.M. țin evidența sarcinilor obștești ale fiecărui elev, evitîndu-se astfel încărcarea unora cu prea multe sarcini și neglijarea altora.

Pentru conducerea școlii, pentru organizația U.T.M. a devenit clar că nu numărul acțiunilor extrașcolare, ci calitatea lor influențează educația comunistă a elevilor.

— Colaborarea între școală și organizația U.T.M. tinde nu numai spre creșterea unor oameni cu un bagaj de cunoștințe cît mai bogat, ci și a unor oameni disciplinați, ordonați, cu înalte calități morale — intervine în discuție tovarășa Luiza Răican, directoarea adjunctă a școlii, secretara organizației de partid. Colaborarea între școală și organizația U.T.M. nu se rezumă la măsurile cu caracter general, ci se realizează și în munca plină de răbdare cu fiecare elev în parte.

Iată un exemplu. Într-una din zile, un membru al biroului U.T.M. a prezentat spre consultare organizației de partid un referat cu privire la purtarea utemistului I. Vintilă, elev în clasa a XI-a. Referatul menționa că de la o vreme încoace Vintilă încalcă regulamentul școlii, răspunde la lecții slab, sub posibilitățile lui intelectuale. Întrucît, deși a fost aspru criticat și avertizat, nu s-a îndreptat, în referat se propunea excluderea lui din U.T.M.

— Îl cunoaștem noi bine pe Vintilă? Ce a determinat această delăsare? Îl știm cu toții un băiat pregătit. Am făcut noi totul pentru a-l îndrepta? Măsurile extreme se adoptă în cazurile extreme.

Întrebările puse de organizația de partid au avut darul să pună pe gînduri biroul organizației U.T.M. și pe dirigintele clasei. Trebuia neapărat ca Vintilă să fie cunoscut mai îndeaproape, observat, trebuia să se chibzuiască cu mai multă grijă.

Vizitele pe care membrii biroului U.T.M., împreună cu dirigintele, le-au făcut acasă la elev, discuțiile dirigintelui cu rudele lui au dezvăluit un complex de împrejurări care au determinat schimbările intervenite în purtarea acestuia. Vintilă primise o lovitură cumplită prin moartea timpurie a mamei sale, la care ținuse extrem de mult. Prin natura muncii, tatăl venea destul de rar acasă. Rudele îl răsfățau cu mijloacele cele mai comode pentru ei — banii. Iată-l astfel aproape singur, avînd la dispoziție bani, intrat într-un anturaj care a avut o înrîurire negativă asupra lui.

Era cazul de a lua măsuri extreme? Desigur că nu. Elevul, utemistul Vintilă avea nevoie de afecțiune deosebită, de exigența colectivului. Chibzuind împreună, dirigintele și biroul U.T.M. pe clasă, cu ajutorul organizației de partid au găsit unele soluții pentru readucerea lui Vintilă pe făgașul cel bun. Organizația U.T.M. i-a încredințat sarcini pe măsura posibilităților lui, dîndu-i astfel preocupări și dovedindu-i încredere. Școala i-a creat condiții pentru a studia și a-și petrece o cît mai mare parte din zi în cadrul internatului, fiind astfel mai mult în mijlocul unui colectiv supravegheat de pedagogi. Rezultatele nu au întîrziat să se arate. Catalogul clasei a XI-a a consemnat pașii pe care Vintilă i-a făcut pe linia lichidării lipsurilor semnalate.

Și încă un exemplu. Elevul A. Manu, care nu ridica probleme deosebite în ceea ce privește învățătura, în comportarea sa avea ceva supărător: era arogant, îngîmfat, se îmbrăca strident, nu se încadra în ținuta și comportarea școlară. Discuțiile cu el, criticile pe care i le-a adus organizația U.T.M. au reușit să-i îndrepte purtările din școală. Dar acasă? Acasă rămînea tot atît de arogant. Aștepta să fie salutat și era încîntat cînd vecinii i se adresau cu „domnule Manu". Cine și cum l-a influențat? În ce direcție trebuia acționat? Discuția purtată cu părinții elevului de către diriginte a adus lumină și în această direcție.

A. Manu provine dintr-o familie de meseriași individuali. La acești oameni, rădăcinile mentalității mic-burgheze sînt încă foarte adînci. Drept model în educarea copilului și-au ales, probabil, pe fiul fostului patron. Iată de ce ei stimulează și alimentează comportarea tipic mic-burgheză, stridentă, de prost gust a fiului lor. Nu a fost ușor pentru diriginte să învingă părerile greșite ale părinților, care socoteau că școala și organizația de tineret nu trebuie să se amestece în comportarea elevului, ci numai să-l ajute la învățătură. Nu a fost ușor să fie convinși că manifestările aparent inofensive împiedicau buna dezvoltare a elevului, pregătirea lui pentru viață.

Insistîndu-se pe aceste două căi — influențarea elevului de către colectiv, a familiei de către școală — elevul A. Manu a pornit pe calea cea bună.

★

Acționînd în aceeași direcție, folosind mijloace variate specifice, școala și organizația U.T.M. aduc o contribuție substanțială la creșterea unui tineret multilateral pregătit, educat în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, a unui tineret cu înalte calități morale.

B. Moldovanu

— Priviți cît sînt de frumoși! — spun elevii de la Școala de 7 ani din Chirnogi, raionul Oltenița, aducînd în clasă primii ghiocei pe care i-au culeș în acest an.

ÎNVĂȚĂTORII

Scriitorul Șerban Nedelcu a predat de curînd la Editura pentru literatură un roman cu subiect din viața învățătorilor de la sate. Romanul vorbește despre viața grea a slujitorilor școlii în perioada anilor 1940—1944, despre năzuințele lor spre mai bine, despre lupta dusă de cei mai conștienți dintre ei, sub conducerea Partidului Comunist, împotriva fascismului și a războiului antisovietic.

Reproducem mai jos un fragment din roman

Zilele lui decembrie au venit cu frig și ploi reci. În cea de a doua săptămînă, ploile se transformaseră în lapoviță, apoi în ninsoare. Dinspre răsărit și miazănoapte, bătea un vînt tăios și toată noaptea zdrăngăni fereastra odăii în care Adina locuia cu chirie.

Spre dimineață, vîntul se înteți. Adina ar mai fi stat în pat, căci în odaie era cam frig și ea se simțea bine sub plapuma moale și călduroasă cu miros de zambile și levănțică. Petrecuse toată noaptea frămîntată de gînduri. Treburile școlii mergeau prost. Nu existau nici lemne și nici bani ca să se cumpere. Casierul comunal nu vroia să-i achite cota cuvenită comitetului școlar; de cîte ori se dusese să-i ceară bani, el îi răspunsese nepăsător: „N-am!" Toate străduințele ei de a face rost de bani pentru lemne fuseseră zadarnice. Era o situație grea, de nerezolvat. Elevii nu mai veneau la școală decît în număr mic. Dezbrăcați și desculți, ședeau mai bucuroși acasă, după sobă, decît să vină la școală, unde era tot așa de frig ca și-afară. Adina făcuse raport la prefectură și la inspectoratul școlar, dar nu primise nici un răspuns.

...În clasă erau numai nouă elevi. Se adunaseră în jurul sobei reci și vorbeau. În clipa cînd Adina deschise ușa, trecură în bănci și strigară:

— Bună dimineața, domnișoară învățătoare.

Adina cercetă cu privirea clasa. Într-o bancă din fund un băiat cu părul bălai bocănea cu picioarele în dușumea.

— Stai frumos, Costică! De ce bați din picioare? îl dojeni ea.

Elevul n-o auzi și continua să lovească cu tălpile în podele.

— N-auzi, Costică? De ce bocănești? repetă întrebarea Adina.

— Mi-e frig.

— Și ție ți-e frig, Ioniță Maria? întrebă Adina întorcîndu-se spre o fată care se zgribulise în bancă și-și sufla-n pumni.

Fără să-i răspundă, fetița își duse mîinile la piept, vrînd parcă să le bage în sîn. Le îndepărtă repede și-și așeză cartea pe bancă.

— Da domnișoară, Păruș Niculaie n-a vrut să-aducă lemne, zise hodoronc, tronc un elev tuciuriu.

Frecîndu-și mereu pumnii ca să și-i încălzească, un copil gras și cîrn se ridică dintr-o bancă din fund. Făcînd o sforțare să-și stăpînească plînsul, abia șopti:

— Am vrut s-aduc și eu un coș de coceni bătuți, da' nu m-a lăsat mama. A zis că am adus săptămîna trecută. Și-a mai zis că școala de ce nu cumpără lemne?

— Pe mine m-ar ti lăsat și mama și tata, dar noi n-avem nici coceni bătuți, nici lemne, spuse și un băiat pirpiriu care ședea alături de Păruș Niculaie.

Adina își încreți fruntea. Urmărind cum aerul ieșit din gura copiilor se transforma în aburi, se ridică de pe scaun și trecu printre bănci. În clasă era mai rece ca într-o ghețărie. Pe un ochi de geam spart, vîntul își umfla grozav foalele și așternuse pe dușumea un strat gros de zăpadă.

Adina se duse în cancelarie, de unde se întoarse cu o bucată de carton. Astupă gaura prin care intra vîntul și zise:

— Ieși la tablă, Păruș.

Roșcovan la față, cu ochii mici, strălucindu-i în fundul capului, Păruș Niculaie ieși din bancă cu o cretă în mînă.

— Scrieți și voi pe maculatoare, spuse Adina privind spre elevii din bănci. Curtea școlii noastre are un perimetru de 2.600 metri. Pentru fiecare metru de gard e nevoie de cîte opt scînduri și fiecare scîndură costă nouă lei.

Ridicîndu-se pe vîrful picioarelor, elevul începu să scrie în partea de sus a tablei negre, de brad. Adina aștepta să termine și adăugă:

— Ce ne mai trebuie să știm, ca să putem afla cît ne-ar costa gardul?

Păruș Niculae scrise la sfîrșit semnul întrebării și citi vorbele cu glas tare. Rămase cîteva clipe pe gînduri. După aceea se-ntoarse către învățătoare și zise:

— Pînă acum putem să aflăm doar prețul scîndurilor. Mai e nevoie să știm cîți bulumaci trebuie la tot gardul și cît costă un bulumac; care e prețul unui metru de leațuri și cîte kilograme de cuie intră la tot gardul... Pe urmă trebuie să știm cît costă mîna de lucru și balamalele de la poartă...

— Bine. Să iasă Iliescu Marin să afle cît costă scîndurile, rosti Adina.

În aceeași clipă, din bănci se auzi un plînset. Ghemuită în banca sa, Ioniță Maria plîngea înăbușit.

— Ce e cu tine? o întrebă Adina apropiindu-se de ea.

Fetița continua să plîngă și nu răspunse.

— De ce plîngi, Ioniță? Ce e cu tine? stărui învățătoarea.

— Îi degeră picioarele și d-aia plînge, rosti un băiat din banca din spatele fetei.

— Așa e, Ioniță? Ți-e frig? o întrebă iarăși învățătoarea.

Cu un suman bărbătesc pe deasupra unei rochii jerpelite de stambă, cu niște ghete peticite și scofîlcite-n picioare, fata abia rosti printre suspine:

— Mă junghie picioarele... Mi-au înghețat...

— De ce n-ai spus? Scoate ghetele și plimbă-te nițel prin clasă, o îndemnă Adina și fără să-i aștepte răspunsul, se aplecă la picioarele fetei și-i dezlegă sforile de cînepă care țineau loc de șireturi. Îi scoase anevoie ghetele și luînd-o de mînă îi spuse:

— Joacă pe loc... Fă mișcări cît mai repezi și pune-ți sîngele în mișcare! Așa... Începură să joace și ceilalți copii. Numai Păun Mircea, fiul cel mai mic al cîrciumarului Gruia Păun, ședea liniștit în bancă și zîmbea a dispreț. Cu un palton îmblănit, cu bocanci noi și cu ciorapi de lînă, cu o căciulă moțată în cap, se prefăcea că nu simte frigul, deși începuse să-l piște și pe el de picioare.

Învățătoarea își dădu seama că nu va putea să-și continue lecțiile.

— Destul. Acum încălțați-vă. Strîngeți și voi cărțile și plecați acasă, că azi e prea frig și n-avem lemne să facem focul, spuse copiilor.

Șerban Nedelcu

DE PESTE HOTARE

Cursul „Bazele cunoştinţelor politice“

Instituţiile de resort din Uniunea Sovietică au desfăşurat o activitate susţinută în vederea pregătirii cursului „Bazele cunoştinţelor politice“ care va fi introdus, începînd cu anul viitor şcolar, în ultimele clase ale şcolilor medii şi în ultimii ani ai instituţiilor de învăţămînt mediu de specialitate. Cadrele didactice sovietice au salutat introducerea acestei noi discipline în şcoală şi, în general, au apreciat pozitiv structura şi conţinutul proiectului programei, de care au luat cunoştinţă prin presă.

Un loc important în programa cursului îl ocupă marxism-leninismul. Elevii vor căpăta cunoştinţe cu privire la premisele istorice ale apariţiei marxismului, la marxism-leninism ca ştiinţă a transformării lumii, cu privire la problemele construcţiei socialiste şi ale căilor de trecere de la socialism la comunism. Cursul relevă rolul P.C.U.S. în lupta pentru victoria socialismului şi construirea comunismului, principiile fundamentale ale politicii sale interne şi externe.

Intr-o formă accesibilă tinerii vor primi cunoştinţe despre esenţa exploatării capitaliste, despre acumularea capitalului şi pauperizarea proletariatului etc.

Pentru a preda noţiunile fundamentale despre cele mai generale legi de dezvoltare a naturii şi societăţii, profesorii se vor sprijini pe cunoştinţele de fizică, chimie, biologie ale elevilor.

Cursul „Bazele cunoştinţelor politice“ îi va ajuta pe tineri să înţeleagă just problemele contemporaneităţii, va contribui la formarea trăsăturilor morale ale omului nou care construieşte comunismul şi va trăi în comunism.

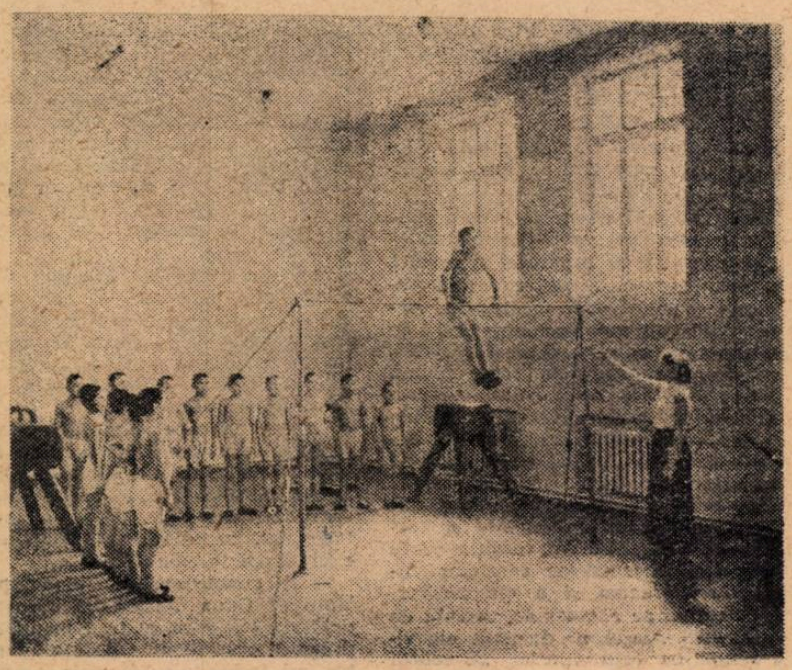

In sala de gimnastică a unei şcoli-internat colhoznice

INSTITUTE NOI

în cadrul Academiei de ştiinţe pedagogice a R.S.F.S.R

In R.S.F.S.R. a luat fiinţă un institut de cercetări ştiinţifice în domeniul instruirii în producţie. Una din sarcinile cele mai importante ale institutului este cercetarea ştiinţifică a conţinutului, metodelor şi formelor de organizare a pregătirii profesionale a elevilor.

Activitatea în cadrul institutului se desfăşoară pe sectoare strîns legate de diversele ramuri de producţie. Astfel, unele din aceste sectoare se ocupă de problemele pregătirii lucrătorilor pentru industria prelucrătoare, industria chimică şi metalurgică, industria energetică, electrotehnică şi radiotehnică, altele de elaborarea sistemului pregătirii profesionale a cadrelor pentru agricultură sau de pregătirea cadrelor pentru domeniile neproductive: comerţ, sectorul cultural şi asistenţa medicală. Paralel cu aceste sectoare pe ramuri, s-a organizat şi un sector în cadrul căruia se studiază bazele pedagogiei generale ale instruirii în producţie.

★

Reorganizarea sistemului educaţiei preşcolare în U.R.S.S. ridică în faţa ştiinţei pedagogice sarcini noi. In legătură cu acestea, Consiliul de Miniştri al R.S.F.S.R. a hotărît înfiinţarea, în cadrul Academiei de ştiinţe pedagogice, a unui institut de cercetări ştiinţifice în domeniul educaţiei preşcolare. Acest institut şi-a început activitatea la 1 septembrie 1960. El are ca sarcină să elaboreze programele şi să studieze metodele de educare a copiilor de vîrstă preşcolară pe baza unor cercetări pedagogice, psihologice şi fiziologice speciale, precum şi pe baza generalizării experienţei instituţiilor preşcolare fruntaşe.

In structura Institutului intră laboratoare, o grădiniţă de copii şi o secţie de educaţie artistică a copiilor de vîrstă preşcolară.

Atenţie deosebită educaţiei fizice

Reorganizarea sistemului învăţămîntului public în U.R.S.S. a pus în faţa şcolii şi sarcina de a îmbunătăţi educaţia fizică a elevilor.

In ultima vreme în Uniunea Sovietică s-au întreprins cercetări experimentale menite să ofere material valoros pentru generalizări teoretice în legătură cu influenţa educaţiei fizice asupra dezvoltării generale a copiilor. Totodată, în presa sovietică de specialitate apar tot mai multe articole ce împărtăşesc experienţa şcolilor şi profesorilor fruntaşi care au obţinut rezultate pozitive în această privinţă. O deosebită atenţie se acordă educaţiei fizice a elevilor de vîrstă şcolară mică, pentru care se elaborează sisteme şi complexe de exerciţii fizice care să corespundă particularităţilor lor de vîrstă.

Pentru clasele I–IV se recomandă, de pildă, exerciţii de fugă, care dezvoltă forţele fizice ale elevilor, le întăresc muşchii şi în special ligamentele care primesc solicitarea maximă în cazul executării acestor exerciţii motorii. La Şcoala nr. 387 din Moscova exerciţiile de fugă sînt incluse în cadrul lecţiilor de educaţie fizică de la începutul primului pătrar şi de la sfîrşitul celui de-al treilea. Pentru aceste exerciţii se rezervă 1–3 minute în partea introductivă a lecţiei şi 6-8 minute în cadrul lecţiei propriu-zise. Se folosesc următoarele materiale: 20 de ştachete cu dimensiunile 30 – 2,5 – 0,5 cm. 10 garduri de 20 – 30 cm., mingi, funii de cătărat, coarde de sărit, bastoane de gimnastică. Aceste materiale se folosesc drept obstacole (de exemplu la fuga cu săritură peste garduri, peste ştachete) sau drept limitatoare (de exemplu la fuga pe o pistă îngustă, delimitată cu ajutorul funiilor, bastoanelor aşezate pe sol).

In şcoala sovietică un loc important îl ocupă gimnastica efectuată înaintea lecţiilor, care se organizează de regulă în aer liber, pe terenul de sport. Practica a dovedit că interesul şcolarilor pentru gimnastica efectuată înaintea lecţiilor creşte dacă în complexele de exerciţii se introduc nu numai exerciţii de dezvoltare generală, ci şi exerciţii de fugă, paşi de dans, jocuri. O mare atenţie se acordă consolidării deprinderilor de încolonare.

In şcoala sovietică se acordă multă atenţie unuia din sporturile deosebit de prielnice dezvoltării fizice generale – schiul. Pregătirea elevilor pentru acest sport începe, de regulă, încă din clasele I–IV. După exerciţiile pregătitoare în sala de gimnastică elevii se antrenează pe terenul de sport, special amenajat pentru exerciţii de schi. In aceste clase se introduc şi elemente de joc pentru a varia lecţiile şi a le face mai interesante.

In ultima vreme, tot mai mulţi profesori au introdus în cadrul lecţiilor de educaţie fizică acompaniamentul muzical. Astfel, la Şcoala medie nr. 53 din Kadiev se aleg pentru lecţiile de gimnastică piese muzicale simple dar atrăgătoare şi pe cît posibil cunoscute elevilor: marşuri, valsuri, gavote, polci, poloneze etc. Se folosesc, de pildă, „Polca pentru copii“ de Glinka fragmente din „Albumul pentru copii“ de Ceaikovski, „Polca“ de Balakirev. Experienţa acestei şcoli a dovedit că introducerea muzicii la lecţiile de educaţie fizică dă rezultate pozitive: a crescut spiritul de organizare al elevilor, s-a întărit disciplina, s-a îmbunătăţit ţinuta etc. Copiii au învăţat să asculte cu atenţie muzica, să sesizeze ritmul, particularităţile structurii lucrărilor muzicale şi să-şi coordoneze mişcările cu ritmul muzicii.

Educaţia fizică este considerată în U.R.S.S. un obiect de învăţămînt la fel de important ca matematica şi limba rusă, deoarece, fiind o parte integrantă a educaţiei comuniste, urmăreşte pregătirea tinerei generaţii pentru muncă şi pentru apărarea patriei, dezvoltă dragostea faţă de patria socialistă.

Sidonia Iacob

Dificultăţile şcolii din S.U.A.

COMENTARII

In S.U.A. există o extraordinară lipsă de profesori. Ziarul „Times“ relata că guvernul american „evaluează că în prezent lipsesc aproximativ 200.000 profesori“. Chiar şi noul preşedinte Kennedy a recunoscut, în mesajul adresat Congresului S.U.A., că se resimte o lipsă acută de profesori.

Mai mult decît atît. Preşedintele S.U.A. atrage atenţia asupra unei situaţii ce alarmează de mult opinia publică americană, dar împotriva căreia nu au fost luate măsuri la timpul potrivit. Este vorba de faptul că 90.000 de profesori nu corespund pe deplin cerinţelor ce li se impun. Numeroase persoane fără calificarea necesară ajung la catedră. Rezultatul ? Nu puţini sînt absolvenţii care părăsesc băncile şcolii fără să fi acumulat un minimum necesar de cunoştinţe.

Ce anume determină acuta lipsă de profesori din S.U.A. ? Explicaţia trebuie căutată în salariile mizere ale corpului didactic. In aceste condiţii mulţi absolvenţi ai universităţilor preferă să aleagă alte profesiuni decît să se dedice învăţămîntului, care nu le oferă decît perspectiva unei vieţi de lipsuri. Opinia publică americană este îngrijorată pe bună dreptate de această situaţie. Şi iată că a apărut soluţia salvatoare. La Santa Barbara, la aproximativ 100 mile nord de Los Angeles, societatea „U. S. Industries“ a început să producă un aparat denumit „profesorul automat“. Profesorul acesta nu cere nici salariu, nu declară nici grevă, n-are nici un fel de pretenţii şi nici nu poate fi învinuit de activitate... „antiamericană“. Automatul acesta pune întrebări şi dă răspunsuri exacte. Dar el în nici un caz nu-l poate înlocui pe profesor. Cercurile largi ale opiniei publice cer măsuri eficace şi reale pentru a lichida situaţia gravă a învăţămîntului american.

Comentatorii relevă şi alte aspecte ale dificultăţilor în care se află învăţămîntul în S.U.A. Chiar Kennedy a recunoscut că o situaţie deosebit de grea există — şi sub raportul învăţămîntului — în regiunile de şomaj cronic şi în cartierele de cocioabe din marile oraşe. A stîrnit vîlvă ancheta ce a fost efectuată la o şcoală primară dintr-un oraş din cele mai mari ale S.U.A., anchetă pe care însuşi Kennedy s-a văzut nevoit s-o amintească. Ancheta a dezvăluit că 91 la sută din elevii acestei şcoli se alimentează foarte prost, 87 la sută din ei au nevoie de asistenţa medicului stomatolog, 21 la sută au nevoie de corijarea defectelor de vedere şi 19 la sută de corijarea defectelor de vorbire.

In S.U.A. există o problemă deosebit de acută a tinerilor siliţi să părăsească şcoala de timpuriu. Revista „Life“ vorbea de „tragedia tineretului american care părăseşte şcoala înainte de absolvire“. Pentru anul 1960, revista apreciase la 900.000 numărul tinerilor americani ce încetează de a fi elevi cu mult înainte de a deveni posesorii unui certificat de absolvire. In ceea ce priveşte perspectivele de viitor, „Life“ se arăta îndeajuns de pesimist: „In perioada 1960–1970, în cazul că tendinţa care predomină în rîndurile tineretului american de a părăsi şcoala înainte de termen nu se va schimba radical, un procent înspăimîntător — o treime din numărul elevilor şcolilor secundare din S.U.A. — nu vor termina şcoala“.

Nu este greu de înţeles cine sînt tinerii ce părăsesc înainte de vreme şcoala. Sînt copiii oamenilor muncii nevoiţi, la o vîrstă fragedă, să ia pieptiş viaţa potrivnică şi să încerce să cîştige banii necesari pentru ca familia să nu moară de foame.

Dar, în fond, ce-l aşteaptă chiar pe tînărul care, biruind greutăţi fără seamăn, reuşeşte să devină posesorul unei diplome de absolvent ?

Kennedy mărturisea că printre cei ce trăiesc fără speranţă de a găsi de lucru „sînt absolvenţii institutelor de învăţămînt care nu pot găsi o aplicare pentru capacităţile lor“.

După recunoaşterile lui Kennedy, se va îmbunătăţi oare situaţia învăţămîntului din S.U.A. ? Cercuri largi ale opiniei publice americane privesc cu scepticism viitorul, deoarece şi noul guvern american s-a dovedit îndeajuns de zgîrcit cu învăţămîntul. Insuşi Kennedy a recunoscut că sumele prevăzute de programul propus Congresului sînt insuficiente dacă se ţine seama de acuitatea problemei învăţămîntului din S.U.A.

La drept vorbind, soluţii există. Cîteva rachete şi bombe atomice mai puţin în arsenalul Pentagonului, cîteva miliarde de dolari cheltuite mai puţin pentru întreţinerea isteriei războinice şi şcoala americană ar putea avea o soartă mai bună. Dar dincolo de ocean comandă bussiness-ul morţii, care este mai profitabil pentru marile monopoluri...

M. Ramură

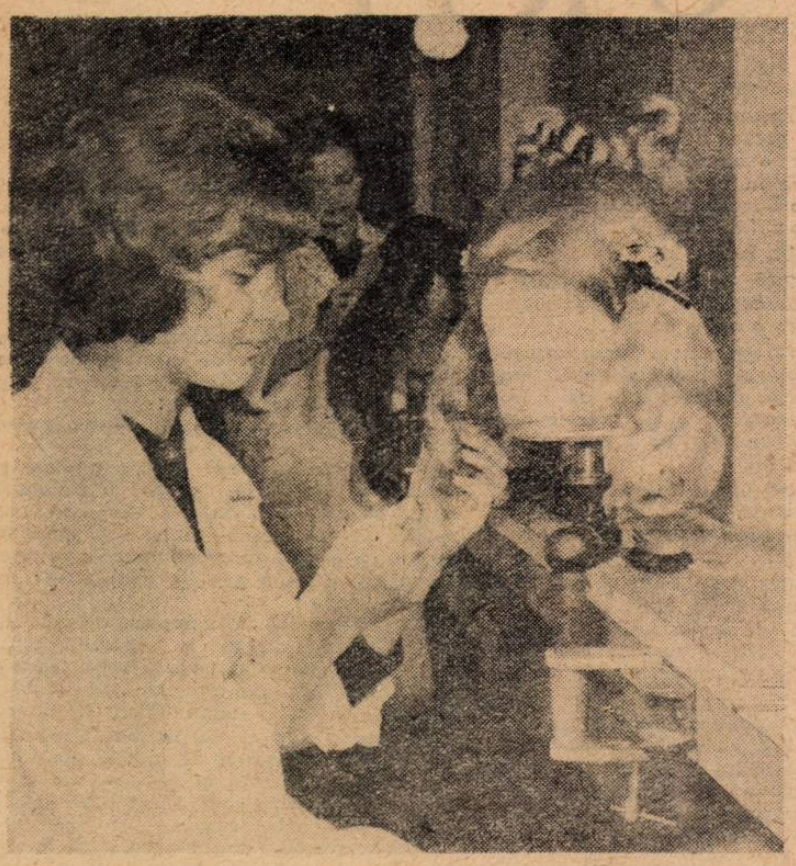

Liceul de stat pentru tehnica scenei din Varşovia, unica şcoală specializată de acest gen în Europa, pregăteşte pictori şi sculptori, constructori de decoruri şi de mobilă, electrotehnicieni, grimeri. In clişeu: eleva Lidia Dymna pregătind o perucă

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“ Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 604 | vineri 17 martie 1961 | 8 pagini 25 bani

Orientare profesională

Problema orientării profesionale a tinerilor care absolvă școala sugerează comparația cu momentul cînd un drumeț, despărțindu-se de călăuza care l-a însoțit pînă atunci, primește sfatul acesteia pentru a putea ajunge pe drumul cel mai sigur, cel mai bun, la ținta propusă. Pentru tinerii absolvenți de școală călăuza aceasta de nădejde, sfătuitorul înțelept pe drumul cel mai bun în viață este profesorul, educatorul.

In fața a zeci de mii de tineri din patria noastră, se pune în fiecare an una din cele mai însemnate probleme de viață – alegerea viitoarei profesiuni. Absolvenții clasei a VII-a, absolvenții clasei a XI-a trebuie să hotărască asupra drumului pe care vor merge în viață, asupra activității căreia se vor dedica.

Principalul sfătuitor al tuturor acestor tineri trebuie să fie în primul rînd profesorul, educatorul. Tinerii așteaptă de la acesta un sfat competent, confirmarea unei hotăriri luate, o părere spusă cu căldură, cu dragoste. In aceasta constă una dintre trăsăturile esențiale ale nobilei misiuni de educator, de părinte spiritual al tinerei generații.

Ce va deveni fiecare dintre elevii mei, se întreabă încă de timpuriu un adevărat educator. Răspunsul la această întrebare presupune grija lui continuă pentru a-și cunoaște elevii, pentru a dezvolta posibilitățile și înclinațiile lor, pentru a-i face pe ei înșiși conștienți de aceste posibilități și înclinații.

Există criterii pe baza cărora educatorul să-și desfășoare această activitate de îndrumare? Desigur că există! Fiecare document, fiecare hotărîre a partidului nostru cu privire la desăvîrșirea construcției socialiste constituie o piatră de temelie în orientarea profesională a tinerei generații. Căci fiecare dintre aceste documente proiectează într-o lumină puternică viitorul patriei, viitor pentru care pregătim tînăra generație. Dezvoltarea industriei și agriculturii noastre în anii șaptelea și ai programului economic de perspectivă reprezintă principalul criteriu în îndrumarea elevilor către viitoarea lor profesiune. Căci această activitate de mare răspundere are în primul rînd un profund conținut politic. Educatorul trebuie să insufle elevilor dragoste pentru profesiunile din sectoarele cheie ale economiei noastre socialiste și în primul rînd pentru meseriile din industria grea. Pilda siderurgiștilor și a metalurgiștilor fruntași în producție constituie un puternic imbold însuflețitor pentru tineri, pe care educatorul îl poate folosi cu mult succes în determinarea unor convingeri puternice, în orientarea profesională a elevilor săi.

Acestei profunde munci politice i se alătură un element esențial al măiestriei pedagogului: acela de a descifra în aptitudinile și înclinațiile abia schițate ale copiilor și adolescenților, în preocupările lor, profesiunea în care vor găsi depline posibilități de a se afirma în chip creator.

Niciodată în trecut profesorul nu a dispus de asemenea mijloace ca astăzi pentru a cunoaște profund posibilitățile și înclinațiile elevilor săi. Căci profesorul are posibilitatea de a-i observa și a-i îndruma pe elevii săi în activitatea practică din uzine, de pe ogoarele socialiste, în cercurile tehnice, literare și artistice. Astfel se formează dragostea elevilor pentru viitoarea profesiune, dragoste care trebuie stimulată, încurajată continuu.

A ajunge să-i convingi pe elevi că drumul către o înaltă calificare trece prin școala muncii în fabrici, în uzine, în unitățile agricole socialiste, constituie mărturia deplinului succes în munca de orientare profesională a tinerilor.

Nenumărate mijloace, cu fiecare an mai numeroase, pot fi folosite de profesori pentru dăltuirea acestei convingeri în sufletele tinerilor. Munca în producție a elevilor în marile fabrici și uzine, vizitele organizate la noile obiective ale industriei noastre socialiste, orele educative în care se discută realizările industriei și agriculturii și importanța muncii în producție, întîlnirile cu fruntașii întrecerilor socialiste, prezentarea vieții și activității elevilor din școlile profesionale și tehnice – sînt cîteva din cele mai însemnate mijloace care

(Continuare în pag. 4)

In biblioteca bine înzestrată a Școlii profesionale petrol-chimie din Cîmpina, ucenicii găsesc toate lucrările de specialitate care-i ajută la îmbogățirea cunoștințelor.

Însemnări

Documentare

De la un timp îl întîlnești destul de des. Uneori se ivește în hala de montare. Se strecoară cu îndemînare printre mașini, se oprește gînditor în fața unui agregat, își însemnează ceva într-un carnețel minuscul. Alteori îl poți vedea la tinichigerie, aplecat alături de un sudor, observînd atent, prin ochelarii de protecție fumurii, cum se îmbină două bare de metal sub văpaia flăcării oxiacetilenice. Pretutindeni privește și cercetează cu egală atenție. Pretutindeni este primit ca o veche cunoștință, care se bucură de simpatie și respect. Iată, la sculărie un strungar și-a desprins pentru o clipă privirile de la lucrul său și, salutîndu-l, i-a zîmbit ca unui bun prieten. Un inginer care, trecînd în grabă prin secția de forjare, l-a zărit la gura unui cuptor, îi face un semn amical

Uneori este un bărbat mai vîrstnic, alteori un tînăr care a absolvit facultatea doar cu cîțiva ani în urmă. După hainele pe care le poartă pare a nu fi din întreprindere. Dar după ușurința cu care se orientează prin labirintul de piese, de mașini și stive de fier, după familiaritatea cu care este primit de muncitori, ai crede că de fapt aici îi este locul de muncă. Și, în parte, această presupunere nu este greșită.

Cel despre care vorbim este profesor la o școală medie serală. Îi ajută să învețe pe muncitori, pe cei care au bogate cunoștințe practice. Profesorul de fizică, la fel ca și cel de chimie, profesorul de matematică sau cel de desen — toți și-au dat seama că elevii lor înțeleg mai ușor lecțiile atunci cînd principiile teoretice sînt întemeiate pe exemple din producție, din activitatea întreprinderilor. Astfel de exemple sînt nenumărate. Ele trebuiesc numai căutate, înțelese și folosite. Așa s-a ivit în munca de pregătire a lecțiilor un element nou — documentarea în întreprindere. Observînd diferitele aspecte ale procesului de producție, luîndu-și note, profesorul acumulează date care îi slujesc să-și facă lecțiile mai clare, mai accesibile.

De aceea, mai în glumă, mai în serios, profesorul care a devenit unul din cei mai apropiați și mai statornici prieteni ai uzinei nu ezită să mărturisească unui tînăr muncitor că vrea să învețe și el cîte ceva de la elevii săi despre munca din întreprindere.

V. O.

LA ONEȘTI

Onești, unul din noile orașe industriale apărute pe harta țării noastre, te întîmpină încă de departe prin imense profiluri metalice. Termocentrala, rafinăria nr. 10, combinatul chimic se înșiruie de-a lungul văii Trotușului ca niște imense bijuterii așezate pe un covor multicolor. Strălucirea metalului dă în lumina soarelui de primăvară reflexe diamantine, sugerînd parcă un ținut de basm cu castele fermecate.

Ghizii mei sînt cîțiva elevi ai uneia din școlile de 7 ani din oraș. Călătoria pe care o facem împreună pe magistralele orașului mă edifică nu numai asupra uimitoarei rapidități cu care a răsărit „din pămînt" orașul de aproape 40.000 de locuitori, ci și asupra felului cum aceasta se oglindește în conștiința lor. Sînt cu toții elevi în clasa a VI-a. Întîlnești în această clasă, ca și în celelalte clase din școlile orașului, copii ai foștilor țărani din fostul sat Onești, ca și fii ai constructorilor și tehnicienilor veniți aici din toate regiunile țării. Sînt printre ei moldoveni, munteni, olteni, bănățeni, ardeleni. Sînt și cîțiva din Țara Moților, din Dobrogea etc. Pentru toți însă orașul, combinatul, termocentrala, rafinăria sînt tot atît de familiare. Fiecare se întrece a-ți furniza informațiile cele mai recente despre succesele constructorilor și ale chimiștilor, despre capacitatea de producție a uzinelor. Fiecare dată, fiecare cifră este riguros exactă, mergînd pînă la zecimale. De la ei aflu că pentru alimentarea termocentralei în vederea producerii aburului și răcirii turbinelor sînt necesari în fiecare oră 30.000 m. c. apă, adică de două ori debitul Trotușului în aceeași unitate de timp. Tot ei îmi spun că puterea instalată a termocentralei va fi în curînd de 225.000 kw, că încă de pe acum ea alimentează cu energie electrică industria din 10 orașe ale Moldovei.

„În afară de aceasta — se repede unul din însoțitorii mei — termocentrala livrează energie termică, sub formă de abur și apă caldă, necesară întregului complex petrochimic. Și orașul este în întregime încălzit cu energie termică". „Este primul oraș din țară încălzit astfel", subliniază altul cu mîndrie. „Cu cantitatea de abur produsă de cazanele termocentralei în timp de 24 de ore — continuă el — un transatlantic poate parcurge 30.000 km adică de patru ori distanța Londra — New-York".

Imaginea dezvoltării orașului ți-o pot da însă și cifrele care înscriu situația învățămîntului. Funcționează în Onești o școală medie cu aproape 2.000 de elevi, 4 școli de 4 ani și 4 școli de 7 ani cu alte cîteva mii, școli de maiștri, școli tehnice, profesionale. Problema pregătirii cadrelor este o problemă căreia i se acordă cea mai mare atenție. O dată cu instalațiile moderne ale rafinăriei, ale fabricii de cauciuc sintetic, ale termocentralei se înalță și omul nou — stăpînul celei mai avansate tehnici. Numai la combinatul chimic 73 de muncitori studiază acum în școlile de maiștri, 105 în școlile tehnice, 244 în școlile profesionale, 37 în învățămîntul superior. În afara acestora, aproape 700 de muncitori frecventează cursurile școlii medii serale. Avîntul spre studiu al muncitorilor din Onești a depășit orice „planificări". Înainte de începerea anului școlar se prevedea, de pildă, că vor fi necesare 3–4 clase a VIII-a pentru cursurile serale. Dar la începutul anului școlar numai în clasa a VIII-a s-au înscris aproape 500 de muncitori-elevi, fiind nevoie de 11 clase paralele.

Toate acestea, într-o localitate care se remarca, pînă nu de mult, doar prin numărul mare al analfabeților.

★

Tinerețea orașului te solicită de pretutindeni. În minunatele construcții noi și moderne, în liniile

Const. Rădoi

(Continuare în pag. 3)

Pentru buna educare a copiilor preşcolari

La începutul acestei luni s-au deschis grădiniţele de copii de la sate, menite să asigure buna educare a copiilor şi să vină în sprijinul ţărancelor muncitoare.

Reţeaua grădiniţelor sezoniere creşte an de an, ca urmare a dezvoltării în ritm rapid a sectorului socialist al agriculturii noastre. Datorită atenţiei pe care le-o acordă organele de partid şi grijii permanente a sfaturilor populare şi a gospodăriilor agricole colective, grădiniţele îşi desfăşoară activitatea în condiţii materiale din ce în ce mai bune, au la dispoziţie localuri corespunzătoare, mobilier adecvat, un bogat material didactic etc. De asemenea, grădiniţele sezoniere se bucură de sprijinul comisiilor de femei care organizează cursuri de pregătire a ajutoarelor de educatoare.

Străduindu-se să desfăşoare o activitate cît mai rodnică, educatoarele care lucrează în grădiniţele de la sate organizează pentru copii activităţi atractive, interesante, potrivite vîrstei lor, se îngrijesc de dezvoltarea lor fizică, veghează ca toţi să fie voioi, veseli şi sănătoşi.

Din iniţiativa secţiei de învăţămînt şi cultură a sfatului popular al raionului Oradea s-a organizat recent un curs scurt de perfecţionare a educatoarelor de la grădiniţele de copii din raion.

Timp de şase zile, educatoarele au participat la diferitele lecţii şi activităţi practice, au ascultat referate pe probleme educative şi au purtat discuţii vii privind organizarea activităţii în grădiniţele de copii.

Învăţămintele dobîndite la curs vor ajuta educatoarelor să-şi desfăşoare mai bine munca lor de educare a celor mici.

Transformarea sistemului socialist mondial în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti

Una din tezele importante ale Declaraţiei reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova din noiembrie 1960 elaborată în urma analizei multilaterale şi profunde a fenomenelor sociale nou apărute este aceea prin care se precizează caracterul şi conţinutul epocii noastre.

Ţinînd seama de marile prefaceri pe care le-a cunoscut societatea în perioada ce a trecut de la victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie şi în special ţinînd seama de naşterea şi consolidarea orînduirii socialiste devenită în timpurile noastre un sistem mondial, de unirea tot mai strînsă a forţelor mari ale contemporaneităţii care luptă împotriva imperialismului — popoarele care construiesc socialismul şi comunismul, mişcarea revoluţionară a clasei muncitoare din ţările capitaliste, lupta de eliberare naţională a popoarelor asuprite, mişcările general-democratice, Declaraţia constată că „epoca noastră... este epoca luptei celor două sisteme sociale opuse, epoca revoluţiilor socialiste şi a revoluţiilor de eliberare naţională, epoca prăbuşirii imperialismului, a lichidării sistemului colonial, epoca trecerii pe calea socialismului a noi şi noi popoare, epoca triumfului socialismului şi comunismului pe scară mondială". Declaraţia ajunge la concluzia că **„principala trăsătură distinctivă a timpurilor noastre constă în aceea că sistemul socialist mondial se transformă în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti".**

Această constatare se bazează pe aprecierea rezultatelor marilor bătălii ce au avut loc între lumea veche şi cea nouă, pe faptul că aceste rezultate au fost în favoarea socialismului. Încercările lumii capitaliste de a ţine pe loc mersul istoriei prin război, de a bara drumul revoluţiilor socialiste din Europa şi Asia şi în special de a împiedica dezvoltarea cuceririlor maselor muncitoare din această parte a lumii prin blocade economice, prin politica „războiului rece" cu toate anexele sale (spionaj, provocări, dezinformare şi defăimare) etc. încercările ei de a opri procesul prăbuşirii sistemului robiei coloniale s-au izbit de mersul obiectiv al dezvoltării sociale spre o treaptă superioară, de voinţa popoarelor de a fi stăpîne pe soarta lor, de a construi o viaţă liberă şi îmbelşugată.

Teza marxistă cu privire la transformarea sistemului mondial socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii contemporane se bazează totodată pe analiza raportului de forţe ce există între cele două lagăre în etapa actuală. Numai după 43 de ani de la victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, cînd în lume forţa imperialismului determina încă într-o măsură considerabilă desfăşurarea evenimentelor internaţionale — societatea capitalistă a intrat în a treia etapă a crizei generale. Dovezi cu privire la faptul că dezvoltarea crizei generale a capitalismului a intrat într-o nouă etapă există suficiente : triumful socialismului într-un mare grup de ţări din Europa şi Asia, care cuprinde o treime din omenire, creşterea puternică a forţelor care luptă pentru socialism în întreaga lume şi slăbirea necontenită a poziţiilor imperialismului în întrecerea economică cu socialismul, noul avînt uriaş al luptei de eliberare naţională şi destrămarea accelerată a sistemului colonial, accentuarea instabilităţii întregului sistem capitalist al economiei mondiale, ascuţirea contradicţiilor capitaliste ca urmare a dezvoltării capitalismului monopolist de stat şi a creşterii militarismului, adîncirea contradicţiilor dintre monopoluri şi interesele întregii naţiuni, restrîngerea democraţiei burgheze, tendinţa spre metodele de guvernare autocrate şi fasciste, criza profundă a politicii şi ideologiei burgheze. Toate acestea dovedesc declinul permanent al societăţii burgheze, declin pe care nu-l mai pot contesta nici măcar unii dintre ideologii oficiali sau din conducătorii statelor capitaliste. Limbajul faptelor l-a obligat pe însuşi preşedintele S.U.A. să aprecieze ca sumbră situaţia celei mai bogate ţări capitaliste. Niciodată încă de la marea depresiune — afirmă Kennedy în „Mesajul cu privire la starea Uniunii" — nu a existat un număr atît de mare de falimente în lumea de afaceri. Începînd cu 1951, venitul fermierilor s-a micşorat cu 25 la sută... Din cca. 5,5 milioane de americani şomeri, peste 1 milion caută de lucru de mai bine de 4 luni.

Imperialismul american, cel mai mare exploatator internaţional şi de aceea şi jandarmul reacţiunii mondiale, a cunoscut într-un singur deceniu (1948—1958) trei crize economice, iar în prezent se află în pragul celei de a patra. Declinul economic, desigur, nu este propriu numai S.U.A. Producţia industrială a Angliei este în scădere încă de la începutul celei de a doua jumătăţi a anului trecut, iar volumul exportului său scade permanent. Aceeaşi situaţie o întîlnim şi în Italia, Franţa, Canada etc.

Cu totul alta este situaţia lagărului socialist. Astfel, în 1959 ţările socialiste au produs peste o treime din producţia industrială mondială şi aproximativ jumătate din producţia mondială de cereale. Apreciind în perspectivă (şi întotdeauna prevederile economice de perspectivă ale ţărilor socialiste au fost nu numai înfăptuite, ci şi depăşite), vom constata că peste cîţiva ani, ca urmare a îndeplinirii planurilor economice de către ţările socialiste, sistemul mondial socialist va produce mai mult de jumătate din întreaga producţie industrială mondială.

Ritmul rapid de dezvoltare este o lege cu acţiune permanentă a socialismului, iar acest fapt demonstrează încă o dată superioritatea sa faţă de capitalism. Dacă între anii 1951—1959 ritmul mediu anual de creştere a producţiei industriale din ţările socialismului a fost de 13,7 la sută faţă de numai 4,8 la sută cît a fost înregistrat în economia capitalistă, rezultă cu necesitate că socialismul va cunoaşte şi în viitor o dezvoltare rapidă pe baza căreia se poate spune cu siguranţă că socialismul va învinge capitalismul în întrecerea paşnică.

Aşadar, balanţa raportului de forţe dintre cele două lumi în domeniul producţiei materiale — domeniu decisiv al activităţii umane, al dezvoltării societăţii — înclină de partea socialismului. Uniunea Sovietică construieşte desfăşurat comunismul, unele ţări socialiste—între care se numără şi Romînia — au intrat în etapa desăvîrşirii construcţiei societăţii socialiste, iar altele construiesc cu succes bazele socialismului. In aceste ţări **au fost lichidate posibilităţile social-economice de restaurare a capitalismului, iar prin aceasta s-a asigurat victoria deplină a socialismului pe întregul sistem.**

Victoriile cîştigate de către întregul lagăr al socialismului sînt dovada cea mai grăitoare pentru oamenii muncii din ţările subjugate capitalului că drumul socialismului este drumul cel mai sigur pentru eliberarea lor socială, pentru progres şi bunăstare, că nu sînt decît minciuni tezele apologetice ale ideologilor burghezi şi revizionişti despre „trăinicia", „regenerarea", „perfecţionarea" capitalismului, despre integrarea sa „evolutivă" în socialism etc.

Cu toate înfrîngerile suferite de capitalism, acesta nu părăseşte liniştit poziţiile sale şi nu renunţă la cele pe care le-a pierdut. Societatea muribundă încearcă să întoarcă roata istoriei înapoi, iar pentru aceasta ea militează pe plan economic, politic sau diplomatic, recurgînd la toate mijloacele, începînd de la cele ipocrite de înşelare a opiniei publice şi terminînd cu crima făţişă sau şantajul dezlănţuirii unui război atomic nimicitor.

Este de domeniul trecutului însă epoca în care imperialismul decidea soarta omenirii. „Spre binele omenirii — arată tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej — epoca noastră a dat naştere nu numai unor mijloace de distrugere fără precedent, ci şi unor forţe capabile să stăvilească folosirea acestora". Existenţa lagărului socialist cu enorma sa forţă economică şi politică, cu tehnica militară pe care a atins-o în special U.R.S.S. în domeniul armamentului modern constituie elementul fundamental care temperează încercările imperialismului de a declanşa un nou război.

Socialismul orientează rezolvarea problemelor litigioase dintre state către mijloace paşnice. Omenirea devine tot mai conştientă că pacea este indisolubil legată de socialism. Lupta lagărului socialist pentru coexistenţă paşnică, pentru realizarea dezarmării generale şi totale, pentru încetarea experienţelor cu arme nucleare a avut un mare răsunet în conştiinţa opiniei publice mondiale. Frontul păcii cuprinde astăzi un număr mereu crescînd de state, iubitoare de pace, clasa muncitoare internaţională, organizaţiile ei şi în primul rînd partidele comuniste, popoarele care luptă pentru eliberarea de sub jugul colonial, largul front al partizanilor păcii, ţările neutre care nu sînt de acord cu politica de război.

Ca urmare a acestei situaţiei reale, deşi natura agresivă a imperialismului rămîne în continuare o trăsătură a sa, războiul mondial şi local pot fi preîntîmpinate. Încetarea intervenţiei anglo-franco-izraeliene în Egipt, ca urmare a condamnării ei şi a luării unei atitudini ferme din partea Uniunii Sovietice şi a celorlalte ţări socialiste, precum şi a altor state iubitoare de pace, preîntîmpinarea invaziei în Siria, Irak şi alte ţări, propunerile constructive ale Uniunii Sovietice şi ale celorlalte ţări socialiste în diferite conferinţe internaţionale consacrate coexistenţei paşnice şi în special în O.N.U., iniţiativele U.R.S.S. în problema dezarmării generale şi totale — sînt numai cîteva exemple care atestă că problema păcii şi a războiului se pune într-un chip nou datorită creşterii influenţei lagărului socialismului pe arena internaţională.

Lichidarea totală a sistemului colonial — al doilea fenomen ca importanţă istorică după naşterea sistemului mondial socialist — este şi ea strîns legată de procesul de creştere a forţei economice şi politice a socialismului. Victoria Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, desprinderea unui şir întreg de ţări din lanţul imperialismului spre a porni pe un drum propriu, al prosperităţii şi independenţei economice şi politice, pe drumul construirii socialismului au constituit stimulente puternice pentru intensificarea mişcării de eliberare naţională din colonii şi din ţările dependente. Mişcarea de eliberare naţional-colonială a cuprins întreaga lume ca un val care mătură din calea sa punctele de rezistenţă ale colonialismului. Semnificativă în acest sens este situaţia Africii a cărei hartă se schimbă cu o asemenea repeziciune, încît cartografii trebuie să o retuşeze în permanenţă. Lagărul socialismului constituie pentru tinerele state eliberate un reazim de nădejde în vederea sfărîmării definitive a cătuşelor colonialismului sau neocolonialismului. Ţările socialiste şi în special Uniunea Sovietică acordă acestor popoare în mod dezinteresat un larg sprijin în vederea creării unei industrii naţionale, în pregătirea de cadre proprii, în folosirea resurselor naturale etc. In zadar s-au opus statele colonialiste atunci cînd N. S. Hruşciov a propus în faţa Adunării Generale a O.N.U. adoptarea unei declaraţii privind abolirea totală şi definitivă a colonialismului. Manevrele de culise ale diplomaţiei burgheze nu au ferit colonialismul de profunda dezaprobare a popoarelor. Votul dat Declaraţiei cu privire la acordarea independenţei popoarelor coloniale a demonstrat încă o dată precumpănirea forţelor socialismului, ale păcii şi progresului faţă de cele ale reacţiunii. Pentru adevăr — şi este meritul celei mai puternice ţări a lagărului socialist de a-l fi expus şi susţinut — au votat 89 ţări membre ale O.N.U. Cei 9 reprezentanţi ai ţărilor imperialiste au rămas încă o dată izolaţi de restul omenirii.

Succesele pe tărîm economic, social, politic, ideologic şi cultural ale frontului alcătuit de ţările socialiste şi îndeosebi noul raport de forţe pe plan internaţional au creat condiţii noi pentru mişcarea muncitorească internaţională care, în frunte cu partidele comuniste şi muncitoreşti, luptă cu hotărîre pentru pace, independenţă naţională, democraţie şi socialism. Ideile socialismului nu mai reprezintă pentru omenire numai o teorie, o concepţie, ele au fost transpuse în realitate, au fost materializate, constituind o realitate vie. Această realitate — care înseamnă o viaţă fericită pentru toţi cei ce muncesc — este una din cauzele esenţiale care fac ca ideile marxism-leninismului să fie îmbrăţişate de sute de milioane de oameni. Tovarăşul Gh. Gheorghiu-Dej citează în această privinţă o constatare edificatoare a Comisiei economice unite a Congresului S.U.A., după care „progresele economice rapide ale ţărilor socialiste exercită o influenţă magică şi vor crea o forţă de atracţie în vaste regiuni ale lumii".

Mişcarea comunistă, care cu 41 ani în urmă număra, în afară de partidele marxist-leniniste din republicile ce intră azi în componenţa U.R.S.S., numai 6 partide comuniste, îşi desfăşoară astăzi activitatea în 87 ţări şi reuneşte peste 36 milioane membri. Ea constituie o forţă de primă importanţă care va mobiliza mase tot mai largi la luptă pentru pace, democraţie şi socialism — înalte idealuri ale omenirii.

Existenţa lagărului socialist, forţa lui şi influenţa exercitată de el asupra dezvoltării mondiale deschide perspective incomparabil mai mari pentru ca soarta popoarelor să se hotărască în mod echitabil, pentru ca lumea să nu mai cunoască urgiile războaielor, iar omenirea să-şi pună cuceririle ei măreţe în slujba progresului şi prosperităţii.

Lector univ.
F. Georgescu

CONSULTAŢIE

De curînd profesorii de fizică Mihai şi Elena Onisie de la Şcoala medie din Buhuşi au primit locuinţă în blocurile construite de stat. Iată-i în noul apartament, împreună cu fiica lor, Irina.

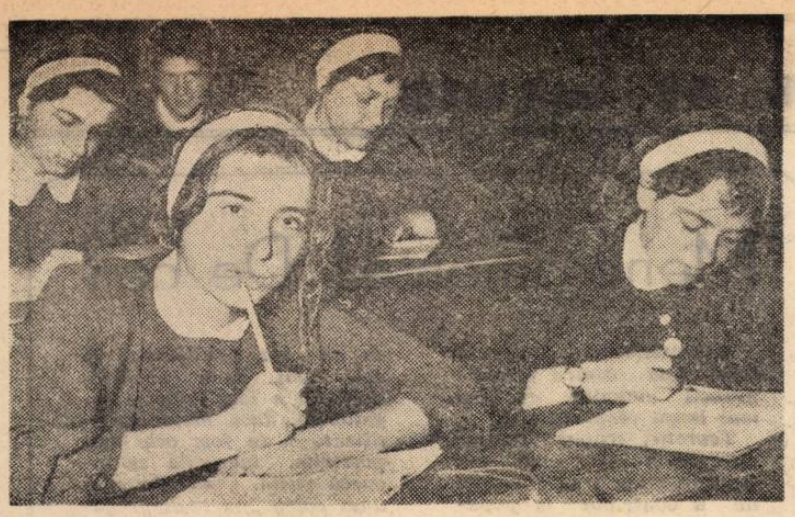

Urmărind cu toată atenția explicațiile

Îndrumării și controlului
mai multă atenție

Prin specificul său, munca didactico-educativă este o muncă vie, creatoare, variată și complexă, care trebuie ridicată neîncetat la nivelul cerințelor impuse de viață, de mersul înainte al societății. Această activitate, care se desfășoară simultan în mii de școli, de către zeci de mii de învățători și profesori, solicită în cel mai înalt grad contribuția personală a fiecărui educator. In același timp ea trebuie să fie îndreptată, în ansamblul său, spre un scop unic, înfăptuit prin unitatea conținutului și metodelor învățămîntului. Realizarea acestui scop, ca și generalizarea metodelor înaintate sînt garantate în mare măsură de o îndrumare și un control permanent din partea directorilor de școli și a inspectorilor metodiști.

Conștiente de acest lucru, multe conduceri de școli și secții de învățămînt și cultură acordă cea mai mare atenție cunoașterii, studierii și aprecierii activității cadrelor didactice, îndrumării și controlului muncii pe care o depun acestea, socotind-o drept cea mai importantă sarcină a lor. Un bun director de școală nu lasă să treacă nici o zi fără să asiste la cel puțin 2—3 lecții ale învățătorilor și profesorilor din școala sa, fără să cerceteze planurile de lecții ale acestora, să verifice stadiul parcurgerii programelor, calitatea predării lecțiilor, nivelul cunoștințelor elevilor și să dea îndrumări celor în cauză pentru a și lichida anumite lacune. El urmărește cu atenție felul cum aplică fiecare învățător și profesor îndrumările date, cum progresează de la o etapă la alta, încurajează și promovează inițiativele bune.

La rîndul lor, inspectorii metodiști din cadrul secțiilor de învățămînt și cultură se preocupă îndeaproape de îndrumarea și controlul activității instructiv-educative, caută să fie cît mai mult în școli, în mijlocul cadrelor didactice, să asiste la lecțiile acestora și să discute pe marginea lor cu cei în cauză, să verifice personal nivelul pregătirii elevilor și să dea îndrumări concrete atunci cînd constată deficiențe.

Din păcate nu peste tot se întîmplă așa. Astfel, se întîlnesc încă multe cazuri de directori de școli și inspectori metodiști care lasă munca de îndrumare și control pe planul al doilea, ocupîndu-se în special de rezolvarea unor probleme administrative, sau care controlează mai mult aspectul formal al muncii cadrelor didactice în loc să analizeze îndeosebi conținutul acesteia.

Un exemplu concludent în ceea ce privește lipsa de grijă pentru îndrumarea și controlul predării îl constituie activitatea directorului Școlii de 7 ani din comuna Negrilești, raionul Focșani — tov. Ion Florea. Acesta a asistat de la începutul anului școlar și pînă acum doar la cîteva lecții ale cadrelor didactice și a adoptat o atitudine pasivă față de lipsurile din munca acestora, din care cauză calitatea lecțiilor lasă mult de dorit, programele de învățămînt nu au fost îndeplinite, iar nivelul de cunoștințe al elevilor este foarte scăzut.

Desigur, lipsuri ca cele de la Școala din Negrilești nu se datoresc numai colectivului didactic și conducătorului unității, ci și felului cum muncesc unii inspectori metodiști. Sînt astfel inspectori care se deplasează foarte puțin în școli pentru că trebuie să stea în secții și să centralizeze numeroase situații și rapoarte cerute de la școli. Inspectorii din raionul Tecuci, de pildă, au efectuat în prima jumătate a anului școlar, în medie, pe lună cîte opt zile de deplasare în școli, iar cei de la raionul Brăila cîte nouă zile, în loc de cel puțin 20 de zile cît au sarcina. In acest timp ei au reușit să controleze abia 50 la sută din numărul unităților școlare și mult mai puține cadre didactice. Un număr și mai mic de zile pe lună s-au deplasat în școli, în această perioadă, inspectorii metodiști din orașele Brăila și Focșani.

Pe de altă parte, chiar și atunci cînd se deplasează în școli, unii inspectori nu asistă suficient la lecții și nu controlează în adîncime conținutul activității instructiv-educative, ocupîndu-se mai mult de aspectele organizatorice ale muncii din școală. Ei acordă mult timp verificării registrelor, planurilor calendaristice și planurilor de lecții, dar nu controlează mai aprofundat felul cum se îndeplinesc aceste planuri, exactitatea datelor trecute în statistici și rapoarte.

Trebuie subliniat și un alt aspect negativ din munca de îndrumare și control desfășurată de unii inspectori metodiști. Este vorba de faptul că, chiar și atunci cînd asistă la lecțiile cadrelor didactice și fac observații juste, aceștia inspectori nu discută cu cei în cauză pe marginea celor constatate, nu dau îndrumări concrete și nu analizează în consiliile pedagogice rezultatele controlului. Este destul de frecvent la unele secții de învățămînt și cultură din regiunea Galați, de exemplu, procedeul de a nu încheia procese-verbale de inspecție după fiecare control, ceea ce face ca aceasta să fie lipsit de eficacitate.

Sarcinile puse astăzi de partid în fața școlii cer ca și în munca de îndrumare și control să se realizeze progrese mai mari, să fie lichidate aspectele negative, așa încît această muncă să devină mai operativă și mai concretă, cu un conținut bogat și plină de eficacitate.

C. Mincă

Se dezvoltă necontenit rețeaua școlară

Statul nostru democrat-popular acordă o deosebită grijă asigurării condițiilor pentru cuprinderea în școală a tuturor copiilor de vîrstă școlară. În acest scop rețeaua școlilor de cultură generală s-a dezvoltat an de an, ajungînd să cuprindă astăzi 15.077 unități care funcționează cu clasele I—IV și I—VII, precum și 388 școli medii. Cu ajutorul acestei rețele s-a putut asigura școlarizarea în primele 4 clase elementare a totalității copiilor de vîrsta claselor I—IV, cuprinderea în școala de 7 ani a cca 96 la sută din promovații clasei a IV-a ai anului școlar trecut, precum și a peste 141.000 elevi în clasele VIII—XI, cursuri de zi.

Succesele dobîndite pînă în prezent în dezvoltarea învățămîntului de 7 ani constituie o garanție că în anul școlar 1961/1962 vor putea fi cuprinși în școala de 7 ani toți promovații clasei a IV-a, fapt confirmat de altfel și de propunerile de plan pentru anul următor ale organelor locale.

Pentru încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani, este însă necesar să se ia din timp măsuri care să ducă la îmbunătățirea organizării rețelei școlare și la lărgirea spațiului de învățămînt corespunzător cu creșterea numărului elevilor care vor fi cuprinși în școli. În acest sens se efectuează în prezent în toate regiunile țării, pe baza indicațiilor date de Ministerul Învățămîntului și Culturii, un studiu privind situația existentă a rețelei școlilor de cultură generală și dezvoltarea în perspectivă a acestor școli. Prima parte a studiului se referă la situația existentă — la numărul unităților școlare și circumscripțiile acestora, la capacitatea lor de cuprindere și la repartizarea lor teritorială. În partea a doua a studiului vor fi cuprinse propunerile organelor locale privind dezvoltarea rețelei pînă în anul 1965 (numărul de unități școlare și necesarul de spațiu de învățămînt) în strictă concordanță cu sarcinile de școlarizare.

La întocmirea propunerilor de dezvoltare a rețelei școlare este necesar să se aibă în vedere cerința ca noile circumscripții școlare să fie astfel stabilite încît să asigure cuprinderea în școală a tuturor copiilor și să le ușureze frecventarea cursurilor în tot timpul anului școlar. Criteriile principale după care trebuie să se stabilească circumscripțiile școlilor de 7 ani sînt: distanța pe care urmează să o parcurgă elevii pînă la școală și care nu trebuie să depășească 3 km; contingentele de promovați ai clasei a IV-a.

Pentru a ușura cuprinderea integrală în învățămîntul de 7 ani a copiilor din localitățile mici și izolate, cu populație școlară mai puțin numeroasă, se pot organiza temporar, cu aprobarea Ministerului Învățămîntului și Culturii, școli de 7 ani cu efective de minimum 15 elevi de clasă. Pentru școlarizarea copiilor din localitățile cu o populație școlară și mai redusă se vor putea organiza și școli de 7 ani cu circumscripții mai întinse. În astfel de cazuri este neapărat necesar să se asigure transportul în comun al copiilor sau internate. Pentru o mai bună organizare a rețelei școlare, în unele situații circumscripțiile școlilor de 7 ani de la periferia unui raion pot cuprinde și sate învecinate din alte raioane ale aceleiași regiuni sau ale unei regiuni vecine.

Aceste criterii, care sînt orientative vor fi desigur adaptate în funcție de condițiile locale.

O dată cu stabilirea localităților unde se vor crea noi școli de 7 ani secțiile de învățămînt și cultură vor lua măsuri urgente pentru a li se asigura acestora localuri corespunzătoare, avînd în vedere și dezvoltarea lor ulterioară.

Paralel cu dezvoltarea rețelei școlare pentru generalizarea învățămîntului general de 8 ani este necesar ca organele locale de învățămînt să ia măsuri pentru îmbunătățirea treptată a actualei rețele școlare. Datorită unei insuficiente îndrumări atît din partea organelor Ministerului Învățămîntului și Culturii cît și din partea sfaturilor populare, în unele regiuni s-au creat școli de 7 ani fără a li se delimita o circumscripție școlară care să le poată asigura rezervorul necesar de promovați ai clasei a IV-a. De asemenea, în unele orașe funcționează clase cu efective mici de elevi în școli apropiate. Această situație a fost determinată de faptul că uneori structura rețelei școlare s-a cristalizat spontan, sub acțiunea unor factori secundari.

Este îndeobște recunoscut că o rețea sănătoasă de școli de 7 ani trebuie să fie constituită din unități școlare puternice, cu efective normale de elevi în fiecare clasă, pentru a crea posibilitatea folosirii mai judicioase a personalului didactic, utilizării mai raționale a spațiului de învățămînt, a materialului didactic și a aparaturii și utilajelor pentru laboratoare și ateliere.

Pentru a asigura în etapa următoare, o îmbunătățire a rețelei școlare, așa încît aceasta să răspundă pe deplin cerințelor enunțate mai sus, determinînd și stabilitatea unităților școlare, se impune ca sfaturile populare să analizeze cu mai multă atenție situația fiecărei școli de 7 ani și să propună lărgirea spațiului de învățămînt, la acele unități unde vor fi școlarizați, în viitor, și copiii din localitățile mai mici. În localitățile unde funcționează școli de 7 ani mici și fără perspectivă de dezvoltare investițiile trebuie să se limiteze doar la amenajarea și întreținerea clădirilor existente.

O atenție deosebită trebuie să se dea, de asemenea, și reorganizării rețelei școlilor de cultură generală din orașe. Intrucît prin acțiunea de sistematizare și reconstrucție a orașelor și centrelor muncitorești se înregistrează o mare fluctuație a populației dintr-un cartier în altul, planul de dezvoltare a rețelei școlare trebuie strîns corelat cu planurile de sistematizare. În acest scop organele locale de învățămînt trebuie să țină o legătură permanentă cu organele de sistematizare pentru ca în cartierele noi de locuințe să se prevadă și construirea de școli cu o capacitate corespunzătoare.

Concomitent cu dezvoltarea rețelei școlilor de 7 ani este necesar să se extindă în continuare și rețeaua școlilor medii, îndeosebi în centrele muncitorești și comunele mari, complet colectivizate. Pentru aceasta trebuie să se ia din timp măsuri în vederea creării bazei materiale a unităților noi și îmbunătățirea condițiilor de funcționare a unităților existente.

În scopul rezolvării cu succes a problemelor legate de dezvoltarea rețelei școlilor de cultură generală și de mai buna organizare a acestora este necesar ca organele locale să atragă în această acțiune cadre didactice cu o bogată experiență, precum și alți factori interesați în dezvoltarea și propășirea școlii de cultură generală în țara noastră, ca de pildă, comisiile permanente pentru învățămînt și cultură de pe lîngă sfaturile populare, comisiile de femei, organizațiile obștești etc.

Sporindu-ne preocuparea pentru dezvoltarea necontenită a rețelei școlare, pentru crearea tuturor condițiilor materiale necesare generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerii la învățămîntul de 8 ani îndeplinim una din sarcinile mari puse în fața școlii de Congresul al III-lea al P.M.R.

Ilie Aliman
directorul Direcției planificării din M.I.C.

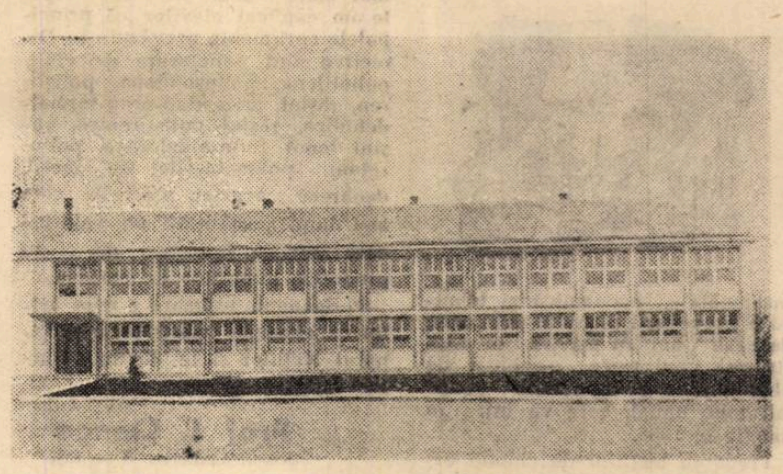

Noul local al Școlii de 7 ani din Luduș, regiunea Mureș — Autonomă Maghiară.

LA ONEȘTI

(Urmare din pag. 1)

lor svelte, elegante, în culorile lor, în uimitoarea rapiditate cu care se înalță.

Tinerețea te întîmpină pretutindeni și în școlile orașului. Iată, bunăoară, tînăra școală medie construită doar de cîțiva ani. Are culoare largi, prevăzute cu vestiare, clase luminoase cu întreg mobilierul nou, ferestre mari prevăzute cu perdele de mătasă, parchete strălucitoare. Colectivul didactic — format din peste 60 învățători și profesori — este și el la fel de tînăr ca și școala. Atracția față de Onești a absolvenților de facultăți este semnificativă pentru întreaga dezvoltare a orașului. Au sosit cu 5—6 ani în urmă 6 profesori, apoi 18, apoi 26, apoi 35. Problema locuințelor lor a fost rezolvată definitiv. Toți, absolut toți, au primit apartamente în blocurile nou construite. Nu cîte o singură cameră, ci un apartament cu cel puțin două camere, baie, bucătărie.

Tinerețea colectivului nu este un impediment în realizarea unui învățămînt de calitate. Lipsa de îndelungată experiență pedagogică este suplinită de o minuțioasă și sistematică pregătire pentru fiecare lecție, de desfășurarea unei rodnice activități metodice și de schimbul de opinii și experiență pe care-l inițiază organizația sindicală. Cel mai important element care contribuie la succesul activității din școală este însă necontenita frămîntare a tinerilor profesori, permanenta căutare a celor mai bune soluții pentru problemele pe care le au de rezolvat. Rezultatele obținute — școala a fost evidențiată de secția de învățămînt a regiunii cu prilejul analizei muncii din școlile serale — autentifică valoarea și rezultatul acestor căutări.

★

Necontenita mișcare înainte, avîntul tuturor oamenilor muncii din Onești urmărește acum același țel: „Succese tot mai mari în cinstea aniversării partidului". Angajamentele sînt înscrise vizibil: în oraș, pe șantiere, în școli. Cel mai adînc sînt însă înscrise în inimile onești enilor. Și nu este greu să le descifrezi.

În cinstea aniversării partidului colectivele de profesori din școlile orașului Onești au înscris la loc de frunte printre angajamentele luate preocuparea sporită pentru calitatea muncii instructiv-educative. Pretutindeni s-au alcătuit planuri de măsuri pentru ca etapa finală a anului școlar să însemne un nou succes în munca de pregătire a elevilor. Profesorii au început să se gîndească încă de pe acum la lecțiile recapitulative. Diriginții dau o atenție sporită legăturii cu organizațiile U.T.M. și de pionieri precum și cu familiile elevilor intensificînd vizitele și convorbirile la domiciliu.

În întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului colectivele de cadre didactice s-au angajat să-și lărgească contribuția și în privința dezvoltării activității culturale din oraș. În acest scop participă la pregătirea unor concerte speciale ale corului Casei de cultură, al cărui repertoriu va cuprinde cîntece privind lupta partidului în trecut și azi pentru libertatea și fericirea poporului. Învățătorii și profesorii din echipa de teatru pregătesc spectacolul „Oameni care tac". Brigăzile artistice de agitație, echipele de dansuri, conferențiarii, recitatorii, soliștii se pregătesc de asemenea pentru marea sărbătoare.

Pasiunea cu care muncesc profesorii școlilor din Onești garantează traducerea în viață a angajamentelor luate, iar angajamentele lor reprezintă una din expresiile devotamentului și dragostei lor pentru partid, făuritorul minunatelor realizări care-i înconjoară.

★

Am plecat din Onești seara tîrziu. Panorama nocturnă a orașului, cu luminile zecilor de mii de becuri m-a urmărit pînă departe. Imaginea lui mirifică, entuziasmul și tinerețea lui nu le voi putea însă uita niciodată.

Elevi din Lenauheim, regiunea Banat, în vizită la casa laborator a gospodăriei agricole colective „Victoria" din comună.

Perspectivele dezvoltării industriei și predarea chimiei

Chimia este una din acele discipline care dau profesorilor cele mai largi posibilități de a lega problemele teoretice de practică, de viață. Alături de experiențele efectuate în laboratoare, de cunoștințele acumulate de elevi în urma vizitelor efectuate în întreprinderi, folosesc într-o largă măsură în lecțiile de chimie pe care le predau numeroase date privind dezvoltarea industriei chimice în țara noastră.

Bunăoară, la clasa a IX-a, în predarea lecției „Cărbunele de pământ", am scos în evidență sarcinile trasate industriei cărbunelui cu privire la intensificarea exploatărilor prin cercetări privind posibilitățile de înnobilare și valorificare completă a lignitului, prin deshidratare, brichetare, gazificare sub presiune, arătînd superioritatea acestor forme moderne de valorificare a zăcămintelor carbonifere.

Atît în clasa a IX-a la tema „Carbonul" cît și în clasa a X-a în cadrul temei „Fierul" m-am ocupat pe larg de importanța cocsului metalurgic, subliniind semnificația prevederilor din Directive cu privire la creșterea producției de cocs în patria noastră de la 609 mii tone în 1959 la 1,6 milioane tone în 1965. Totodată, le-am arătat elevilor că în acest scop, pe lîngă uzina cocsochimică de la Hunedoara va fi construită o uzină pentru fabricarea cocsului metalurgic din cărbuni energetici pe Valea Jiului, uzină care va produce în 1965 cel puțin 400 mii tone cocs.

Tot în cadrul temei „Fierul", referindu-mă la dezvoltarea cu precădere a industriei grele și prezentînd cifre privitoare la creșterea producției în acest sector — 2 milioane tone de fontă în 1965 față de 846 de mii tone în 1959 și 3,3 milioane tone de oțel în 1965 față de 1,4 milioane tone în 1959 — am scos în evidență posibilitățile de realizare a acestor sarcini prin creșterea producției de minereu de fier de 3,8 ori față de 1959, prin reconstruirea furnalelor de la Reșița și construirea unei noi secții de furnale de mare capacitate și a unor noi oțelării Martin la Hunedoara. Un accent deosebit am pus asupra sporirii productivității furnalelor de la Hunedoara în medie cu 40 la sută față de anul 1959 și asupra extinderii producției de noi tipuri de oțeluri pentru rulmenți, industria electro-tehnică, producția de oțeluri inoxidabile pentru utilaje chimice și petrolifere. Le-am vorbit în mod deosebit elevilor despre construcția giganticului combinat siderurgic de la Galați — principalul obiectiv din următorii 10 ani al programului economic — care va da țării, în faza finală de construcție, 4 milioane tone de oțel pe an.

În predarea lecției despre metalele neferoase am pornit de la prevederile Directivelor celui de al III-lea Congres cu privire la creșterea producției în acest domeniu deosebit de important al industriei noastre.

Punînd în evidență faptul că obținerea aluminiului pe cale electrolitică necesită un înalt nivel de industrializare, i-am putut face pe elevi să înțeleagă clar

însemnătatea economică și tehnică a prevederii planului economic de șase ani cu privire la construirea unui mare combinat de aluminiu cu o capacitate de 50 mii tone anual, care va intra în funcție în 1965.

Predarea lecțiilor de chimie organică la clasa a XI-a devine de asemenea mai strîns legată de viață prin folosirea datelor cuprinse în Directivele Congresului cu privire la planul șesenal și la programul economic de perspectivă. Astfel, la lecția „Petrolul" am scos în evidență faptul că această bogăție a patriei noastre este valorificată chimic și nu numai energetic datorită nivelului atins de industria noastră. Elevii au înțeles în acest fel mai bine importanța prevederii din Directive conform căreia, paralel cu creșterea extracției de țiței, care va fi în 1965 de 12,2 milioane tone, obiectivul principal în prelucrarea țițeiului îl constituie ridicarea nivelului tehnic al rafinăriilor existente și introducerea celor mai noi procedee de prelucrare secundară. Totodată, aflînd că volumul produselor petrochimice va continua să sporească, la fel ca și cel al produselor petrolifere, elevii și-au putut da mai bine seama de importanța industrială a petrochimiei, care valorifică chimic petrolul. Vorbind despre uzina de cauciuc sintetic cu o capacitate anuală de 50 mii de tone care va fi pusă în funcție în cadrul complexului Borzești și care va folosi gazele petroliere, elevii au dedus singuri, pe baza cunoștințelor anterioare, că produsul obținut va fi de tipul butadien — metil — stirenic. Am subliniat de asemenea în această lecție că în viitor se va folosi la fabricarea cauciucului în țara noastră polimerizarea izoprenului obținîndu-se astfel cauciuc care înlocuiește integral cauciucul natural.

Tot în clasa a XI-a, la tema „Mase plastice și fibre sintetice", am insistat asupra faptului că producția acestora în anii șesenalului va crește uimitor producția de mase plastice și rășini sintetice ajungînd în 1965 de peste 16 ori mai mare decît în 1959. Apoi le-am explicat elevilor că principalele sortimente prevăzute în Directive sînt policlorura de vinil, polietilena, polipropilena, polistiren, rășini, melamino-ureo-formaldehidice, rășini polistirenice, rășini fenol form-aldehidice, poliuretani, polimetacrilat de metil, deoarece acestea prezintă cele mai largi posibilități de valorificare atît în industrie cît și în producția bunurilor de consum.

Permanenta utilizare a unor astfel de exemple îmbogățește conținutul lecțiilor și le dă un puternic caracter educativ.

Prof. L. Cianga
Școala medie nr. 5 — Iași

Menajamente! De ce?

Interasistențele constituie una dintre formele muncii metodice cu cea mai largă răspîndire.

Teoretic, scopul interasistențelor este cunoscut tuturor. Ele au menirea de a contribui la popularizarea experienței înaintate, de a extinde utilizarea celor mai bune metode și procedee, de a înlătura, cu ajutorul criticii tovărășești, greșelile și lipsurile din munca unor pedagogi.

Avînd în vedere scopul organizării lor, am putea crede că acolo unde au loc mai multe asistențe și rezultatele muncii școlare sînt dintre cele mai bune. Dar lucrurile nu stau pretutindeni astfel. Am întîlnit școli în care s-au organizat de la începutul anului zeci de interasistențe fără ca în munca profesorilor să se înregistreze schimbări esențiale. Aceiași profesori buni țin lecții de bună calitate, aceiași profesori la care s-au observat altădată lipsuri continuă să lucreze defectuos.

Cum se explică această situație? Asistențele au încă în multe școli un caracter formal. In aceste școli profesorul care predă o anumită disciplină se duce la orele unui coleg al său care predă aceeași disciplină sau una înrudită nu din dorința de a contribui pe această cale la ridicarea calității procesului de învățămînt, ci pentru a-și îndeplini o obligație. Cînd ai o fereastră sau două în orar poți ajunge la un număr mare de asistențe. Unele cadre didactice gîndesc așa: la urma urmei, decît să pierzi timpul în cancelarie, mai bine te duci să asiști la o lecție.

Ce se întîmplă însă după aceasta? Dacă lecția a fost bine predată îți feliciți colegul și ai terminat. Dacă ea nu s-a desfășurat în cele mai bune condiții, dacă nu a fost judicios organizată, dacă metodele utilizate n-au fost cele mai potrivite, lucrurile se încurcă puțin. Cum să-i spui unui coleg „nu te-ai pregătit, ai făcut greșeli, ai folosit procedee nepotrivite" ? Dilema se soluționează diferit: sau îi spui că lecția a fost bună, lăsîndu-l să stăruie în greșelile lui („lasă că o să-și dea el singur seama"), sau te legi de cîteva greșeli mai mărunte și cauți să-i strecori observațiile într-o formă delicată. O profesoară ne-a mărturisit că niciodată cei ce asistă la lecțiile ei nu-i fac observații critice. „Este explicabil, arăta ea. Eu sînt mai în vîrstă Colegii se jenează să-mi arate greșelile. Despre asta cred însă că nu-i nevoie să scrieți în gazetă".

Din păcate, tocmai despre asta trebuie să scriem. Atitudinea unor astfel de tovarăși este cu totul greșită. Atunci cînd se abțin să arate colegilor lor lipsurile observate cu prilejul asistențelor ei sînt departe de a le face acestora o demonstrație de amiciție. Nu de felicitări și de complimente măgulitoare au nevoie profesorii pentru a-și îmbunătăți munca, ci de o critică tovărășească, principială. Grija de a nu leza amorul propriu al cuiva este un deserviciu adus nu numai școlii ci și celui în cauză.

Să înlăturăm menajamentele, să analizăm cu atenție, cu obiectivitate și cu grijă calitățile și defectele lecțiilor la care asistăm, să ne arătăm unii altora ce avem de făcut pentru ca rezultatele activității noastre să fie din ce în ce mai bune.

C. V.

Tabără pe timpul vacanței de primăvară

Asociația sportivă „Olimpia" de pe lîngă Ministerul Învățămîntului și Culturii organizează pentru cadrele didactice din Capitală și regiunea București, inclusiv membrii de familie, la Sinaia (în vila Păltiniș) o tabără de 6 zile: 27 martie — 1 aprilie.

În programul taberei sînt înscrise vizionarea de obiective culturale și industriale, excursii facultative. Tabăra dispune de bibliotecă, radio, televizor.

Costul integral (transport, cazare, masă) 150 lei de persoană.

Informații și înscrieri la sediul asociației: str. Spiru Haret 12 (telefon 14.24.00) pînă în ziua de 20 martie 1961.

Orientare profesională

(Urmare din pag. 1)

pot fi folosite cu succes în acest scop.

Principalul este însă ca în folosirea tuturor acestor mijloace să avem limpede în minte că ele trebuie să conducă la o clară orientare profesională a elevilor. Și de asemenea esențial este ca în desfășurarea acțiunii care trebuie să dea patriei noi și destoinici constructori ai socialismului să pășească alături, în același gînd, profesorii, organizația de tineret și părinții.

Există în fiecare școală asemenea oameni care s-au dedicat cu trup și suflet muncii de educatori ai tineretului. In discuțiile pe care le poartă pot relata fără greș pe ce drum a pornit fiecare dintre tinerii cărora le-au ajutat să descifreze tainele naturii, pe care i-au învățat să privească viața în chip socialist. Povestesc cu căldură și entuziasm despre succesele în muncă ale unui fost elev — „nici cîțiva ani n-au trecut de cînd a terminat școala" — care a ajuns vestit maistru-oțelar la Hunedoara, despre alți foști elevi care lucrează la Onești și Săvinești, sînt agronomi în Dobrogea sau profesori și învățători în noile școli ce se ridică în toate orașele și satele patriei.

Uneori chipul profesorului se întunecă. I-a venit în minte numele unui elev care nu s-a dezvoltat așa cum ar fi așteptat el. Profesorul simte la fel ca un părinte, este conștient că răspunderea pentru această nereușită apasă greu și asupra umerilor lui. Pentru adevăratul educator asemenea întîmplări sînt întotdeauna prilejul unei adînci analize de conștiință, un angajament față de sine însuși de a veghea pentru ca în viitor nici unul dintre actualii lui elevi să nu-l mai prilejuiască asemenea constatări.

In perioada care ne desparte de încheierea anului școlar trebuie intensificată munca de orientare profesională în special în rîndul elevilor din clasele a VII-a și a XI-a. Este etapa finală cînd diriginții, toți profesorii acestor clase, verifică încă o dată în ce măsură activitatea de orientare profesională desfășurată în anii de școală a dus la rezultatul dorit, se conving încă odată de justețea aprecierilor lor anterioare cu privire la aptitudinile elevilor, le dau ultimele îndrumări pe această linie.

Cu inimă de părinte, cu înțelepciune de educator, profesorul trebuie să îndrume mai departe pe drumul vieții pe fiecare dintre elevi. Satisfacțiile succesului deplin în această acțiune sînt cele mai înalte pe care le poate cunoaște un om al școlii.

Cîteva observații

asupra manualului de geografie pentru clasa a IV-a

Ceea ce trebuie să remarcăm în primul rînd în legătură cu noul manual de geografie a Republicii Populare Romîne pentru clasa a IV-a semnat de M. Iancu și M. Negulescu este valoarea educativă a acestuia. Departe de a face o prezentare obiectivistă a diferitelor probleme de geografie, autorii s-au străduit să sublinieze în fiecare lecție acea latură care contribuie la formarea sentimentelor și convingerilor patriotice.

În capitolul „Hotarele și vecinii", de exemplu, se insistă asupra puternicelor relații de prietenie care leagă țara noastră de Uniunea Sovietică, asupra sprijinului pe care U.R.S.S. îl acordă poporului nostru în lupta pentru construirea socialismului. Sînt subliniate de asemenea legăturile de bună vecinătate și de adîncă prietenie dintre Republica Populară Romînă și celelalte țări care construiesc socialismul. Atunci cînd vorbesc despre relief, despre ape și despre climă, autorii pun în evidență minunatele comori ale patriei noastre, lupta oamenilor muncii din țara noastră pentru transformarea și folosirea lor.

În partea referitoare la situația economică li se arată copiilor, pe înțelesul lor, cum Republica Populară Romînă a reușit să devină dintr-o țară agrară înapoiată o țară cu o industrie puternică în plină dezvoltare, despre uzinele și fabricile ridicate pe tot cuprinsul țării. Manualul le vorbește copiilor despre felul cum a fost înfăptuit planul de electrificare, despre orașele noi apărute pe harta Republicii noastre Populare, despre transformarea socialistă a agriculturii.

Autorii au reușit să arate elevilor pe adevărații creatori ai marilor transformări petrecute în țara noastră — oamenii muncii conduși de partid — care au făurit o țară nouă, Republica Populară Romînă.

Este demn de subliniat totodată faptul că autorii au avut în vedere la redactarea manualului puterea de înțelegere a elevilor cărora li se adresează. Ei s-au străduit ca atît volumul și conținutul cunoștințelor cuprinse în manual, cît și forma de prezentare a acestora să fie pe măsura elevilor de clasa a IV-a.

Materialul cuprins în lecții este bine dozat. Textele sînt însoțite de sublinieri menite să rețină atenția copiilor asupra chestiunilor esențiale, iar titlurile clare, concise și sugestive. O parte din lecții sînt redate sub forma unor lecturi care reușesc să-i atragă și să-i intereseze pe copii. Menționăm ca deosebit de atractive lecturile „Bucegii", „Marea Neagră", „Dunărea la Cazane", „Bistrița în chei" etc.

Întrebările care întregesc fiecare lecție sînt limpezi, bine formulate, și reușesc să stimuleze raționamentul elevilor. Temele indicate de manual sînt limitate la volumul strict necesar pentru deplina adîncire și fixare a cunoștințelor. Ilustrațiile, ca și materialul cartografic bogat și bine ales, utilizînd simboluri adecvate, contribuie la însușirea și înțelegerea de către copii a problemelor cuprinse în lecții.

Manualul este scris într-un stil simplu, colorat, viu și atrăgător. El va ajuta neîndoielnic la îmbogățirea vocabularului elevilor, la deprinderea acestora cu folosirea limbajului geografic.

Relevînd aceste aspecte pozitive, îmbucurătoare pe care le prezintă noul manual, vrem să facem și unele observații.

Nu întotdeauna textul se află în deplină concordanță cu ilustrațiile. Este cazul lecției despre relief, unde profilul „Tăietură în relieful țării noastre de la nord la sud" nu se află în deplin acord cu descrierea din text, ceea îngreunează înțelegerea lecției.

Considerăm că ar fi fost necesar ca după fiecare capitol mare să se alcătuiască o scurtă sinteză care să reia și să resistematizeze principalele idei din lecții. Socotim de asemenea că era foarte potrivit ca manualul să cuprindă mai multe lecturi de natură să contribuie la formarea concepției științifice despre lume și societate a copiilor. Utilizarea unui colorit mai bogat în execuția materialului cartografic ar fi sporit expresivitatea acestuia și valoarea lui intuitivă.

Cu aceste rezerve apreciem manualul de geografie a Republicii Populare Romîne pentru clasa a IV-a ca un însemnat pas înainte pe linia îmbunătățirii manualelor școlare.

Elisabeta Petrescu
Ieana Rucăr

O imagine a vieții noi, luminoase pe care transformarea socialistă a agriculturii a adus-o în satele, altădată oropsite ale regiunii Dobrogea. După cursuri, în noua școală de 7 ani din Cobadin în care învață împreună copiii romîni și tătari, două colege și prietene își pregătesc lecțiile pentru ziua următoare.

Întîlnire cu absolvenții

La Institutul pedagogic de învățători din București s-a statornicit de cîțiva ani o frumoasă tradiție. În fiecare primăvară absolvenții institutului se întorc în băncile părăsite cu un an în urmă pentru a-și întîlni profesorii, pentru a sta de vorbă cu actualii elevi, viitorii lor colegi de profesiune.

Conducerea institutului și cadrele didactice au discutat, la întîlnirea pe care au avut-o recent cu foștii lor studenți, despre munca pe care aceștia o desfășoară în satele patriei, despre viața și preocupările lor. Discuțiile au fost utile și pentru unii și pentru alții. Absolvenții au ridicat diferite probleme privind munca de instruire și educare a copiilor din clasele I–IV, au relatat despre felul cum aplică cele învățate la cursurile de pedagogie și de metodică, iar foștii lor dascăli le-au arătat cum să rezolve unele dintre problemele ridicate, cum să găsească soluțiile cele mai bune în funcțiile concrete în care lucrează. Mulți dintre absolvenți s-au referit, în discuțiile purtate, și la activitatea culturală pe care o desfășoară ei la sate. În același timp, au făcut unele propuneri judicioase pentru pregătirea în acest domeniu a viitorilor învățători.

Cu actualii studenți ai institutului învățătorii au vorbit despre frumusețile profesiunii lor, le-au arătat necesitatea unui studiu serios, susținut, a însușirii temeinice a cunoștințelor și deprinderilor, astfel încît, atunci cînd vor păși în școala unde vor trebui să lucreze, să fie cît mai bine pregătiți. Fiecare dintre cei care au luat cuvîntul a arătat grija pe care o manifestă organele de partid și de stat din localitățile unde funcționează pentru viața și munca lor.

Întîlnirea s-a încheiat cu un reușit festival artistic.

Caietul de științe naturale

Căutînd să înlăture supraîncărcarea elevilor cu teme pentru acasă, colectivul didactic al școlii noastre a luat o serie de măsuri privind mai justa dozare a acestora, mai raționala lor folosire. S-a cerut ca profesorii să nu mai socotească fiecare în parte, așa cum se întîmpla uneori, pînă acum, că obiectul lui are o importanță de prim ordin și că deci, el este neapărat îndreptățit să dea mai multe teme pentru acasă, în timp ce numai ceilalți au datoria să reducă volumul temelor. De asemenea, s-au dat indicații cu privire la folosirea caietelor în care elevii își notează explicațiile cadrelor didactice, fac schițe, desene etc., întrucît și utilizarea acestor caiete poate duce la supraîncărcare atunci cînd nu există o îndrumare justă din partea profesorului.

Iată, de pildă, cum este folosit acum caietul de științe naturale. Un asemenea caiet este necesar, începînd din clasa a III-a și sfîrșind cu clasa a XI-a, pentru a lua notițe și a executa schițe în clasă, după schemele și desenele făcute de învățător sau profesor la tablă.

O deosebită atenție se acordă utilizării caietului la clasele a III-a și a IV-a. Elevii sînt îndrumați ca în acest caiet să noteze lecție cu lecție, titlul acesteia, o mică schemă, reproducînd schema lecției alcătuită de învățător pe tablă și, cînd este necesar, un desen simplu și de proporții reduse, de asemenea reprodus după desenul efectuat de învățător pe tablă. În felul acesta copiii învață să desprindă esența lecției, să lucreze ordonat, să țină la caietul lor, care îi ajută să învețe mai ușor și nu-i supraîncarcă, nu le răpește din timp acasă.

Unii învățători cereau ca elevii din clasele III—IV să aibă și un caiet „de curat" unde să transcrie schema de pe caietul pe care au lucrat în clasă și să copieze desenele din manual. Dar în asemenea cazuri elevul copiază de obicei fără să-și dea seama de ce anume face, nu execută o lucrare conștiență. În felul acesta el se obișnuiește să execute mecanic desenele, ba uneori le și colorează cu culori care nu corespund realității. În plus, mulți elevi din clasele III—IV înfrumusețau caietele de științele naturale cu chenare care le luau cîteodată mai mult timp decît însuși desenul, devenind partea principală a temei. A devenit acum evident pentru toți învățătorii cît de neindicat este să ceară elevilor lor asemenea lucrări absolut inutile.

În clasele V—VII profesorii sînt mai exigenți în privința folosirii caietului de către elevi. Aceștia sînt deprinși să transcrie îngrijit, în clasă, schema întocmită de profesor pe tablă și desenul executat de el. Este bine ca desenele să fie executate pe tablă cu cretă colorată, folosind pentru anumite organe, la diverse ființe, aceeași culoare pentru a-i obișnui pe elevi să le observe mai ușor. Desenele elevilor sînt corectate prin sondaj mai ales cu prilejul verificării cunoștințelor. Nu li se cere elevilor să execute desenele artistic, dar ei au datoria să asigure corectitudinea științifică, aspectul curat și îngrijit. În nici un caz nu li se dă să execute desene acasă, după carte.

Elevii din clasele VIII—XI sînt deprinși să noteze în caietul de științe naturale ceea ce este esențial în explicațiile profesorului în așa fel încît aceste notițe să constituie o bază temeinică pentru studiul individual ulterior. Este combătută tendința pe care o au încă unii elevi de a nota cuvînt cu cuvînt ceea ce spune profesorul, întrucît astfel sînt atenți la cuvinte, nu la sens și adesea omit ceea ce este cel mai important. În acest scop ei sînt îndrumați să reproducă în caiet schema lecției pe care în mod obligatoriu fiecare profesor o execută pe tablă, pe măsură ce își dezvoltă expunerea și să completeze această schemă cu notițe luate din explicațiile orale ale profesorului. Elevii sînt deprinși să noteze aceste completări menținînd ordinea schemei și estetica ei. De asemenea și în aceste clase elevii sînt îndrumați să reproducă pe caietele de științe naturale desenul efectuat de profesor pe tablă, pe care să-l schițeze în același timp cu profesorul. De aceea profesorii de științe naturale ai școlii noastre au grijă ca poziția lor la tablă să permită acest lucru în cele mai bune condiții.

Deprinzîndu-i în acest fel pe elevi, încă din primele clase, cu folosirea judicioasă a caietului de științe naturale, fără a le cere eforturi suplimentare pentru alcătuirea unor caiete „de curat", care constituie de altfel, de cele mai multe ori, o muncă formală, îi învățăm să utilizeze în condiții cît mai bune acest auxiliar prețios în însușirea și sistematizarea cunoștințelor de botanică, zoologie, anatomie, bazele darwinismului etc.

Prof. Irina Voichin
Școala medie nr. 4
„N. Bălcescu" — Ploiești

În cabinetul de fizică al Școlii medii „Matei Basarab" din Capitală.

Procedee eficiente de predare

În şcoala serală se pot folosi în predarea fizicii mijloace mai numeroase şi mai variate decît în şcolile de zi, datorită faptului că muncitorii-elevi sînt familiarizaţi din producţie cu aplicarea practică a celor mai multe din legile acestei discipline. Referirile directe la cele cunoscute de elevi în producţie, fac ca predarea să devină mai interesantă mai atractivă, determină o participare activă şi conştientă a muncitorilor-elevi la lecţie şi, în acelaşi timp, constituie o bază solidă pentru înţelegerea principiilor teoretice ale fizicii, pentru înţelegerea legilor ei şi a felului cum se aplică acestea în practică.

Profesorii de fizică folosesc procedee diferite pentru a-şi îmbogăţi lecţiile cu exemple din munca productivă pe care o desfăşoară elevii lor. Unul din aceste procedee, menit să stimuleze interesul elevilor pentru noile cunoştinţe şi să le lege de cele dobîndite anterior, este de a începe predarea cu prezentarea unor procese din producţie ce au la bază fenomenele ce urmează a se studia. De pildă, la clasa a VIII-a a cursului seral de la Şcoala medie „I. L. Caragiale" din Capitală, la tema „legea lui Bernoulli", profesorul a cerut unuia dintre elevi, mecanic de calorifere, să descrie şi să deseneze funcţionarea unui injector, iar unui alt elev să descrie dispozitivul pompei de stropit. Apoi, cu ajutorul elevilor, a confecţionat un pulverizator simplu, format din două tuburi subţiate la vîrf, după care a explicat de ce se formează picăturile de lichid pulverizate (prin creşterea vitezei aerului, deci şi a presiunii dinamice, se produce o scădere a presiunii statice — un gol — astfel că presiunea totală rămîne constantă). Cerînd unui elev să enunţe legea conservării şi transformării energiei în procesele mecanice, profesorul a arătat în continuare, cu ajutorul clasei, că legea lui Bernoulli este un caz particular al acestei legi.

La clasa a VII-a a Şcolii medii serale „23 August" s-a folosit acelaşi procedeu în expunerea lecţiei cu tema „Efectul termic al curentului electric". Elevii care în producţie lucrează în atelierele de sudură au descris modul de lucru la sudura electrică, iar apoi profesorul a explicat cum se transformă energia electrică în energie calorică.

Alţi profesori apelează la experienţa din producţie a elevilor în cadrul fixării cunoştinţelor nou predate. De exemplu, la clasa a VIII-a a Şcolii medii serale nr. 26, în cadrul fixării cunoştinţelor la tema „Transmiterea presiunii prin lichide", profesorul a cerut unui elev care lucrează în producţie la presa hidraulică să facă schiţa presei şi să explice modul ei de funcţionare. Acelaşi procedeu este des folosit şi la clasa a IX-a a Şcolii medii serale nr. 8. La lecţia „Lichefierea gazelor", de exemplu, profesorul care predă fizica la această clasă a cerut unui elev care lucrează la „Frigotehnica" să explice, în cadrul fixării cunoştinţelor, cum funcţionează maşinile frigorifere şi pe ce principii se bazează construcţia lor.

Numeroşi profesori de fizică din şcolile serale folosesc în demonstraţiile lor instrumente cu care elevii lucrează în producţie. Astfel, la secţia serală a Şcolii medii „Matei Basarab" se fac demonstraţii cu aparate de măsură ca ohmmetre, voltmetre, ampermetre ş.a. De asemenea, mulţi profesori întocmesc în clasă, împreună cu elevii lor, scheme ale unor instalaţii sau dispozitive pe care aceştia le întîlnesc adesea în activitatea din producţie, ca de exemplu, instalaţia electrică a unei maşini-unelte, instalaţia de forţă şi lumină a unui atelier etc.

Un procedeu util este cel al „observaţiilor în producţie". Profesorii care folosesc acest procedeu cer elevilor să observe în producţie anumite procese fie înainte de studierea noului material, fie după aceasta. Observaţiile organizate înaintea predării dau elevilor posibilitatea să-şi însuşească mai activ cunoştinţele noi, să înţeleagă mai profund esenţa proceselor studiate, în timp ce observaţiile făcute după predare contribuie la consolidarea celor învăţate.

Astfel, unor muncitori-elevi din clasa a VIII-a de la Şcoala serală de pe lîngă uzinele „23 August" li s-a dat să urmărească în producţie, în legătură cu lecţia „Frecarea", unde apare frecarea în procesele de producţie la care lucrează ei, cum ajută sau împiedică aceasta executarea unor operaţii şi cum se evită atunci cînd constituie o piedică în procesul tehnologic. Elevilor din clasa a IX-a li s-a propus să observe, atunci cînd au studiat primul principiu al termodinamicii, unde apare, în atelierele în care lucrează ei, fenomenul de transformare a energiei mecanice în energie calorică, dacă este folositor sau dacă stinghereşte. La clasa a X-a, în legătură cu studiul fenomenelor de polarizare a electrozilor li s-a cerut elevilor electricieni să observe în producţie procesul de încărcare şi întreţinere a acumulatorilor.

În scopul însuşirii cunoştinţelor chiar din clasă o serie de profesori acordă multă atenţie muncii individuale a elevilor în timpul lecţiei. De exemplu, la secţia serală a Şcolii medii „Matei Basarab" li se dau elevilor spre efectuare, în orele de fizică, probleme din producţie care cer aplicarea celor învăţate în lecţiile anterioare. O formă eficace a muncii independente a elevilor la lecţie o constituie şi efectuarea lucrărilor de laborator, pentru care muncitorii-elevi acordă mult interes, deoarece îi ajută să înţeleagă mai bine multe procese pe care le întîlnesc în producţie. Se efectuează astfel, în multe şcoli, lucrări frontale de determinare a coeficientului de frecare, de determinare a densităţii corpurilor, determinări calorimetrice, lucrări peentru studiul legilor gazelor, determinarea acceleraţiei gravitaţiei sau a fenomenului de rezonanţă sonoră etc.

Selecţionînd cu atenţie şi competenţă mijloacele şi procedeele de predare, sprijinindu-se în cea mai largă măsură pe experienţa dobîndită de tinerii muncitori în producţie, profesorii de fizică din şcolile serale îi vor face pe elevii lor să-şi însuşească uşor cunoştinţele, ajutîndu-i totodată să capete şi o calificare mai înaltă, să aplice conştient în munca lor practică legile şi principiile studiate în şcoală.

Prof. D. Blumen

Metode „specifice"

Munca în şcoala serală cere profesorilor să folosească în predare metode şi procedee adecvate condiţiilor din aceste şcoli. Conştienţi de însemnătatea acestei îndatoriri, marea majoritate a profesorilor care predau la şcolile serale sînt viu preocupaţi de găsirea unor astfel de metode şi procedee, fac schimb de experienţă pe această temă, discută adesea despre ea în cercurile pedagogice, în comisiile metodice, în consfătuiri.

Uneori, însă, se pot auzi adevărate discursuri despre aşazise metode „specifice" şcolii serale dar care, la cea mai sumară analiză, se dovedesc a nu fi de loc specifice. Într-un referat prezentat la o recentă consfătuire metodică, de pildă, se indicau ca „metode specifice" procesului instructiv-educativ din şcolile serale buna sistematizare a cunoştinţelor predate, explicarea cît mai clară, interogarea în tot decursul semestrului etc. Nu vom nega, desigur, însemnătatea acestor cerinţe. Numai că ele nu sînt metode de predare şi, mai ales, nu sînt specifice învăţămîntului seral, ci sînt la fel de valabile pentru orice forme de învăţămînt. Dacă un profesor nu le cunoaşte sau nu le aplică înseamnă că nu satisface unele condiţii elementare pe care le presupune munca instructiv-educativă.

În activitatea metodică a cadrelor didactice din şcolile şi secţiile serale accentul trebuie pus pe utilizarea maximă a posibilităţilor create de caracterul cu adevărat specific al învăţămîntului seral. Este vorba, în primul rînd, de faptul că aici ne putem baza pe cunoştinţele şi experienţa de muncă şi de viaţă mult mai largă a elevilor, pe maturitatea lor de gîndire.

Metodele folosite în şcolile de zi — care sînt metode de bază ale pedagogiei noastre — trebuie aplicate, desigur, şi în învăţămîntul seral, dar adaptate la condiţiile acestuia. Preluarea întocmai a unor cerinţe general valabile, învestite cu titlul de „specifice" nu poate fi considerată în nici un caz ca o străduinţă creatoare, ci ca un procedeu „specific" de îndeplinire formală a sarcinilor.

V. M.

Cum muncim în şcoala serală

Printre problemele pe care munca de pregătire a muncitorilor-elevi le-a pus în faţa profesorilor din şcoala noastră se află două care se bucură de o deosebită atenţie. Este vorba de adoptarea celor mai bune soluţii pentru organizarea programului activităţii şcolare în funcţie de timpul de care dispun elevii pentru studiu şi de intensificarea activităţii metodice în vederea utilizării acelor procedee pedagogice care sînt cele mai adecvate învăţămîntului seral.

Problema unei cît mai bune organizări a programului activităţii şcolare a fost pusă în faţa cadrelor didactice atît de diversitatea întreprinderilor din care provin elevii cît şi de timpul în care aceştia sînt ocupaţi la locul de muncă. Şcoala noastră funcţionează pe lîngă Atelierele C.F.R. „Ilie Pintilie". Majoritatea muncitorilor-elevi care frecventează cursurile ei sînt angajaţi în producţie la această întreprindere. Alături de ei învaţă însă în şcoala noastră şi numeroşi muncitori de la Fabrica „Ţesătura", de la Fabrica de antibiotice, de la Fabrica de mobilă, de la staţiile C.F.R. Socola şi Nicolina şi de alte numeroase întreprinderi. Faţă de această situaţie am hotărît să înfiinţăm clase în ture de diferite tipuri, corespunzătoare schimburilor din producţie. Am organizat astfel clase care învaţă o săptămînă de dimineaţă şi alta seara. Acestea au fost create pentru muncitorii care lucrează în două ture. Pentru muncitorii care lucrează în trei ture există un alt tip de clase. Acestea funcţionează o săptămînă dimineaţa şi două săptămîni seara. Mai avem de asemenea clase corespunzătoare turelor din producţie care au o zi program şi una nu, orarul acestora fiind astfel alcătuit încît să cuprindă într-o zi lecţiile ce în mod normal sînt predate în două zile. Şi pentru acest tip de clase se ţin lecţii uneori dimineaţa, alteori seara. După cum se vede, programul muncii noastre este puternic influenţat de programul de lucru din întreprinderi. Organizînd munca în felul acesta am reuşit însă să le creăm elevilor condiţii cît mai bune de studiu şi să înlăturăm în mare măsură una din principalele cauze ale absenţelor.

O dată stabilit programul activităţii, grija principală a profesorilor s-a îndreptat spre munca metodică, menită să ridice calitatea procesului instructiv-educativ.

Referatele ţinute în cadrul comisiilor metodice, discuţiile purtate cu prilejul şedinţelor consiliului pedagogic, participarea la lecţii deschise şi schimburi de experienţă reprezintă tot atîtea mijloace folosite de profesorii şcolii pentru a-şi îmbunătăţi activitatea la catedră, pentru a ridica pe o treaptă mai înaltă calitatea muncii lor profesionale. Purtînd, de pildă, discuţii în jurul unor referate ca „Munca independentă la lecţii a elevilor în şcoala serală" sau „Forme ale colaborării dintre şcoală, întreprindere şi organizaţiile obşteşti" profesorii au desprins învăţăminte utile a căror ulterioară aplicare în activitatea lor practică a contribuit la înmulţirea succeselor dobîndite de şcoala noastră în pregătirea elevilor. De o deosebită atenţie în cadrul activităţii metodice s-au bucurat acţiunile menite să clarifice problemele muncii diriginţilor, întrucît sarcinile acestora în învăţămîntul seral sînt mult diferite de cele ale diriginţilor care lucrează la cursurile de zi. Pe lîngă dezbaterile care au avut loc în şedinţele comisiei diriginţilor pe marginea unor referate cu tema „Munca diriginţilor în şcoala serală", profesorii diriginţi au participat şi la unele ore deschise de dirigenţie. De un deosebit interes s-a bucurat o oră deschisă ţinută la clasa a 11-a „D", în care s-a făcut analiza situaţiei la învăţătură a elevilor. Din această oră s-au desprins învăţăminte preţioase cu privire la felul cum trebuie alcătuit referatul la problemele care se cer cuprinse în el, cu privire la modul cum e bine să fie conduse discuţiile etc.

Eficienţa activităţii metodice se reflectă în însăşi calitatea muncii depuse de profesori la clasă, în timpul lecţiilor. Analizînd activitatea cadrelor didactice din acest punct de vedere constatăm cîteva lucruri îmbucurătoare. Profesorii ţin seama de condiţiile specifice învăţămîntului seral şi folosesc metode adecvate acestuia. Astfel, profesorii de fizică, de matematică, de chimie acordă o deosebită atenţie ilustrării problemelor teoretice cu exemple luate din producţie, de la locul de muncă al elevilor. Aşa, de pildă, la matematică s-au folosit ca explicaţii la tema „Calculul volumelor", exemple privind determinarea consumului specific de materiale. Cu prilejul predării lecţiei de fizică cu tema „Aplicaţiile electrolizei" s-au efectuat exerciţii de calcul al densităţii de curent necesar pentru nichelarea unor piese, precum şi al costului energiei electrice utilizate.

Profesorii de istorie, de geografie etc. folosesc în lecţii exemple cunoscute elevilor din presă. La lecţiile de geografie a ţărilor imperialiste, de exemplu, problema exploatării coloniale a fost ilustrată pe larg cu exemple actuale privind situaţia din Congo, din Algeria, din Laos etc.

Profesorii diriginţi au ales de asemenea pentru orele de dirigenţie teme adecvate specificului învăţămîntului seral, ca: „În ce fel se iau notiţe bune", „Cum pregătesc lecţia", „Cum îmi organizez timpul pentru studiu" etc.

Cunoscînd organizarea judicioasă a programului activităţii şcolare şi folosirea celor mai bune metode pedagogice drept factori importanţi de care depinde calitatea pregătirii muncitorilor-elevi, profesorii din şcoala noastră depun eforturi pentru a obţine rezultate din ce în ce mai bune în procesul instructiv-educativ.

Prof. C. Ungureanu
directorul Şcolii medii serale
a Atelierelor C.F.R.
„Ilie Pintilie"-Iaşi

Elevii din clasa a XI-a serală a Şcolii medii „Ch. Lazăr" din Capitală, la ora de fizică

Exemplele din producţie la disciplinele tehnice

Participarea ucenicilor şi elevilor din şcolile profesionale şi tehnice la lupta pentru o producţie de calitate, pentru creşterea productivităţii muncii şi reducerea preţului de cost este condiţionată în mare măsură de înarmarea lor cu cunoştinţe la nivelul producţiei moderne. Aceasta cere, alături de temeinica documentare de specialitate a fiecărui profesor, folosirea amplă a materialului didactic oglindind procesele tehnologice de muncă, precum şi a exemplelor cunoscute de elevi din producţie.

Numeroşi profesori de specialitate folosesc cu succes în cadrul lecţiilor astfel de materiale didactice şi de exemple. Bunăoară profesorul Mihai Temian care predă tehnologia meseriei la Grupul şcolar „Steagul Roşu" acordă o deosebită atenţie folosirii materialelor didactice care ilustrează procesele de fabricaţie din producţie şi valorificării cunoştinţelor însuşite de elevi în cadrul practicii. Cabinetul tehnologic al şcolii este înzestrat cu numeroase piese turnate pentru autocamioane cu modele şi cutii de miez pentru aceste piese. Alături de astfel de materiale didactice tov. Temian foloseşte la fiecare lecţie numeroase piese şi mostre aduse special din uzină.

De pildă avînd de predat cunoştinţe cu privire la modele şi cutii de miez în turnătorie, la pregătirea şi prepararea materialelor de formare, la angrenaje şi la organele asamblării fixe el a adus din uzină diverse piese şi materiale pentru a arăta elevilor defectele de turnare cauzate de golurile de formare şi a le explica modul de înlăturare a acestora. La începutul lecţiei cu privire la modelele şi amestecurile de turnare tov. Temian a prezentat pe tablă schema de principiu a unui model de turnare, dînd explicaţii în legătură cu confecţionarea modelelor şi cu privire la noţiunile utilizate: adaos de contracţie, adaos de prelucrare, adaos tehnologic.

Apoi le-a înfăţişat elevilor două modele de turnare din lemn, un model metalic pentru blocul-motor, corpul pistonului şi o roată dinţată. Alături de fiecare model prof. Temian a arătat elevilor reperele turnate pe baza acestor modele. În continuare a prezentat diferite sorturi de lianţi noi care se întrebuinţează la miezuri în forme de amestec prin cochilii, precum şi planşe înfăţişînd maşinile folosite la pregătirea materialului, ca de exemplu, amestecătorul cu role.

De asemenea, profesorul a insistat asupra caracteristicilor cuptorului vertical pentru uscarea nisipului, asupra separatoarelor magnetice şi asupra importanţei depozitării materialelor pregătite şi a transportului lor la locul întrebuinţării. În predarea tuturor acestor cunoştinţe profesorul s-a referit la procesele de producţie cunoscute de elevi în timpul practicii.

Pentru fixarea cunoştinţelor cu privire la amestecurile de formare profesorul a adus în clasă o probă de pămînt executată pe sonetă, precum şi diferite planşe reprezentînd maşini pentru pregătirea materialelor de turnare.

Explicînd influenţa granulaţiei asupra proprietăţilor amestecului (permeabilitate, plasticitate, refractabilitate etc.), profesorul a adus în clasă un set complet de materiale cu structură granulometrică diferită, arătînd cum se poate mări permeabilitatea prin adăugarea în amestec a rumeguşului de lemn sau a cărbunelui de turbă care, prin ardere în timpul uscării, formează canale pentru trecerea gazelor. Referindu-se în legătură cu fiecare cunoştinţă la lucrări executate efectiv de elevi în uzină profesorul a analizat calităţile fiecăreia dintre aceste lucrări, ajutîndu-i pe elevi să desprindă preţioase învăţăminte.

O varietate la fel de mare de material didactic a folosit profesorul Mihai Temian şi în predarea lecţiei despre nituire, din cadrul temei „Organele asamblării fixe". Definind nituirea, domeniile specifice de utilizare a acestei operaţii în tehnica modernă şi subliniind avantajele ei, tov. Temian a prezentat numeroase elemente de nituire şi diferite tipuri de asamblări prin nituire — cap la cap, în unghi etc. Apoi a demonstrat practic tehnologia nituirii — curăţirea, trasarea, găurirea şi operaţiile de nituire propriu-zise.

Un loc central în cadrul lecţiei a fost acordat efectuării calculelor de nituire, element de bază în însuşirea ştiinţifică a acestei operaţii. Pe lîngă planşele înfăţişînd schemele de calcul şi tabelele de calcul schiţate pe tablă, profesorul Mihai Temian şi-a însoţit şi în acest domeniu demonstraţia cu un bogat material intuitiv, constituit din nituri de diferite dimensiuni şi piese cu tipuri variate de asamblări.

În felul acesta, selecţionînd cu grijă materialul didactic pentru fiecare lecţie, documentîndu-se în producţie şi alegînd exemplele cele mai semnificative, cadrele didactice fruntaşe din învăţămîntul profesional şi tehnic asigură însuşirea temeinică a cunoştinţelor de către viitorii muncitori de înaltă calificare.

Ing. P. Rădulescu
inspector
în Ministerul Industriei Grele

Gata de probă!

Tov. Avram Popa, directorul Centrului şcolar agricol nr. 2 din Turda, dînd ucenicilor din anul II amănunte despre cultura florilor decorative.

Conţinutul nou

al unor vechi profesii din industria lemnului

Centrul şcolar forestier din Blaj este cea mai tînără şcoală din această veche aşezare culturală nu numai pentru că istoria lui numără de-abia un an şi jumătate, ci mai ales pentru că este strîns legat de cele mai noi perspective de dezvoltare industrială ale acestei regiuni. Una din îndeletnicirile de mult răspîndite pe aceste meleaguri — prelucrarea lemnului — s-a întîlnit acum, în anii şesenalului, cu tehnica socialistă. Noile combinate de industrializarea lemnului care s-au înălţat în regiunea Blajului vor produce anual mii şi mii de metri cubi de plăci aglomerate, din lemn, utilizabile în cele mai variate ramuri de producţie, furnire etc. Dar pentru realizarea acestor produse, pentru a da patriei lucrări de calitate, este necesară formarea unor cadre capabile să mînuiască cu pricepere maşinile şi agregatele noilor combinate. Rostul şi menirea Centrului şcolar forestier din Blaj tocmai în acestea se află: pregăteşte muncitori de înaltă calificare şi tehnicieni pentru combinatele de industrializare a lemnului.

O primă constatare în legătură cu profesiile pentru care sînt pregătiţi elevii centrului şcolar. În planul de profil apar denumiri arhicunoscute: tîmplari, mecanici pentru industrializarea lemnului. Dar cel care, urmărind pregătirea profesională a elevilor şcolii se va orienta după formele larg răspîndite ale acestor meserii va avea prilej de uimire şi surprize la tot pasul. Numai denumirile au rămas aceleaşi; practica meseriilor s-a schimbat aproape cu totul. Viitorii tîmplari de aici vor produce zeci şi zeci de garnituri de mobilă pe zi, iar mecanicii se deosebesc radical de vechii gaterişti sau circularişti care trudeau la maşini greoaie, veşnic ameninţaţi de pericolul unui accident.

O expresie a inginerei Adriana Popa, profesoară de tehnologia meseriei la noul centru şcolar, caracterizează deosebit de plastic raportul actual între om şi maşină, care determină instruirea viitorilor muncitori ai marilor combinate pentru industrializarea lemnului:

— Muncitorii combinatelor nu trebuie să lucreze la maşini, ci să ştie cum lucrează maşinile.

— Care este deosebirea?

— Este deosebirea între două faze de fabricaţie pe care le despart decenii întregi. În primul caz este vorba de vechea mecanizare parţială a lucrărilor, în cel de-al doilea caz de mecanizarea şi automatizarea complexă, caracteristică industriei moderne. Elevii noştri vor trebui să conducă de la tabloul de comandă liniile tehnologice pentru fabricarea plăcilor din lemn. În consecinţă, pe primul plan în pregătirea lor profesională se află predarea caracteristicilor tehnice ale maşinilor moderne, predarea tehnologiei unor procese întregi de fabricaţie şi a regimurilor optime de lucru. Este vorba deci de un orizont profesional mult mai larg decît al vechilor muncitori.

Deşi au de rezolvat nenumărate probleme legate de organizarea producţiei, de darea în funcţiune a noilor linii tehnologice, de asigurarea unei înalte productivităţi şi a unei calităţi superioare a produselor, conducerile marilor combinate pentru industrializarea lemnului nu pierd din vedere nici problemele pregătirii viitorilor muncitori şi tehnicieni.

„La noi s-a dat în funcţiune o nouă linie de fabricaţie automată cuprinzînd circulare de secţionat-spintecat, maşini de îndreptat, maşini de rindeluit la grosime, maşini de găurit orizontale şi verticale, maşini de frezat şi de şlefuit, maşini de întins lacul — anunţă şcolii conducerea Combinatului forestier de la Gălăuţaş. — Vă trimitem desenele şi schemele de funcţionare ale fiecărei maşini şi ale întregii linii tehnologice. Veţi primi şi un set complet, cuprinzînd materialele utilizate în producţie, semifabricatele şi produsele finite".

În felul acesta Centrul şcolar forestier din Blaj şi-a format numai într-un singur an un cabinet de tehnologie şi laboratoare pentru predarea disciplinelor de specialitate cuprinzînd materiale foarte variate. Bunăoară, cabinetul tehnologic cuprinde machete funcţionale, desene şi scheme ale maşinilor şi procedeelor de fabricaţie privind procesele tehnologice ale derulării furnirului tehnic, ale decupării furnirelor estetic, ale fabricării panelului, ale fabricării plăcilor celulare din lemn, ale fabricării lemnului stratificat şi a plăcilor din aşchii de lemn prin presare continuă şi discontinuă. Majoritatea acestor procedee tehnice de lucru reprezintă expresia cea mai înaintată a tehnicii mondiale în domeniul industriei prelucrării lemnului. Pentru ca viitorii muncitori să le poată folosi cu deplină pricepere, cadrele didactice organizează demonstraţii direct în secţiile noilor combinate de industrializare a lemnului. Şi în această privinţă se vădeşte puternic sprijinul acordat centrului şcolar de către conducerile întreprinderilor, în scopul realizării unei cît mai înalte calificări a viitorilor muncitori. Deseori şcoala este anunţată de faptul că la Combinatul din Blaj s-a instalat un nou agregat pentru realizarea plăcilor din fibră semidură sau poroasă, bunăoară, sau un agregat pentru executarea placajelor din trei şi cinci foi. Deîndată profesorii de specialitate planifică o demonstraţie practică pentru prezentarea acestor noi agregate. Astfel elevii au posibilitatea, pe parcursul montării maşinilor, ca, ajutaţi de explicaţiile specialiştilor uzinei, să cunoască amănunţit fiecare subansamblu al agregatelor, pătrunzînd mai adînc tainele funcţionării acestora.

*

Peste trei săptămîni, la 6 aprilie, elevii Centrului şcolar silvic din Blaj îşi vor începe practica permanentă în producţie la Combinatul pentru industrializarea lemnului din Gălăuţaş. Sub îndrumarea celor mai buni tehnicieni şi muncitori ai întreprinderii ei îşi vor adînci cunoştinţele tehnice, îşi vor forma deprinderi înaintate de muncă.

Cel mai tînăr centru şcolar din acest sector industrial îşi va trece cu acest prilej prima probă de verificare a nivelului la care se desfăşoară pregătirea profesională a viitorilor muncitori şi tehnicieni.

Al. C.

Cu faţa către calitate

Colectivul şcolii de meserii din Curtea de Argeş a primit cu mult entuziasm Directivele partidului cu privire la întrecerea socialistă în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea P.C.R. Ei răspund cu fapte concrete acestei însufleţitoare chemări a partidului.

Îmbunătăţirile aduse în ultimul timp în dotarea cu utilaj a atelierelor, noile maşini instalate cu ajutorul cărora s-a introdus pe scară largă mica mecanizare au permis desfăşurarea instruirii practice la un nivel mai înalt şi realizarea planului de producţie al şcolii, pe lunile ianuarie şi februarie în procent de 105 la sută.

În cinstea aniversării partidului colectivul şcolii s-a angajat să îndeplinească planul de producţie pe semestrul I al anului 1961 pînă la data de 8 mai a.c. dînd numai produse de calitate înaltă. Totodată elevii anului III „B" s-au angajat să facă însemnate economii de materiale.

N. Pungociu
maistru-instructor

Să recomandăm elevilor

Colecția „OAMENI DE SEAMĂ“

Una din realizările importante ale Editurii tineretului o reprezintă contribuția ei la prezentarea biografiilor unor mari personalități în cadrul colecției „Oameni de seamă“. Mult căutate și solicitate de tineret, volumele care apar în această colecție reprezintă un instrument educativ de o reală eficacitate în formarea noilor generații în spiritul dragostei pentru știință și cultură și ca demni cetățeni ai unei noi societăți. Dacă ne gîndim la marea atenție pe care o acordă pedagogia marxist-leninistă educării tineretului prin exemplul însuflețitor al activității și vieții marilor personalități ale istoriei, ne putem da seama de însemnătatea pe care o poate avea pentru pregătirea celor mici menționata colecție a Editurii Tineretului.

În vizibil progres față de neclaritatea de concepție și de metodă de la începutul activității ei în acest domeniu, Editura tineretului își ilustrează experiența dobîndită prin adaptarea de la caz la caz, orientîndu-se după specificul vieții și operei personalității pe care o prezintă, tendința esențială rămînînd mereu aceea a interpretării, a analizei de pe pozițiile marxism-leninismului pentru a respecta cu strictețe adevărul istoric. În acest sens pot fi amintite o serie de volume apărute în ultimii doi-trei ani care au cucerit adeziunea unanimă. Ne referim, de pildă la „Viața lui Ștefan cel Mare“ de M. Sadoveanu, la „Viața lui Ibrăileanu“ de Savin Bratu, la volumul lui D. Isac despre Aristotel, la lucrarea despre Cehov a lui B. Elvin, la cartea lui Petre Țăutu despre Pasteur, la „Mark Twain sau despre aventurile umorului“ de P. Solomon, la „Ovidiu“ și „Leonardo da Vinci“ de Ovidiu Drimba și altele. Aceste cărți, adăugate unor lucrări cunoscute pe plan mondial care au fost traduse de editură ca „Viața lui Beethoven“ de Romain Rolland, „Magellan“ de St. Zweig, „J. H. Fabre“ de E. Magnial, „Glinka“ de V. Uspenski etc. sînt căutate de un public larg și unele din ele gustate de un mare număr de școlari.

O problemă esențială care stă mereu în fața redactorilor colecției și a autorilor este desigur aceea a interpretării. În cazul unor mari gînditori, savanți, artiști din trecut, autorii au de întreprins o muncă de arheologie, pentru ca, pe baza unor izvoare de multe ori sărace sau prin asocieri, să reconstituie în adevărata lor lumină figurile unor oameni iluștri. O asemenea muncă a avut de prestat D. Isac pentru monografia lui despre Aristotel, „cel mai mare gînditor al antichității“, cum l-a denumit K. Marx — „mintea cea mai universală“, cum îl denumea Engels. Povestirea biografiei vie, antrenantă, își sporește valoarea și prin capitolele vaste consacrate tinereții eroului cărții, perioadă pe care alți autori au evitat-o. Or, se știe că tineretul este însetat să cunoască etapa de început a vieții unor oameni ce aveau să devină personalități ilustre, căci aceasta le însuflă avînt prin forța pilduitoare a exemplului.

Cînd poziția interpretării istorice a vieții și operei unui mare creator nu a fost suficient de fermă și aprofundată au rezultat și lucrări mai palide, chiar cu greșeli și lacune, cum a fost, de pildă, cartea lui P. Comarnescu despre Luchian, ale cărei lipsuri au fost relevate la timp în presa centrală și în presa literară.

O problemă importantă și pentru genul de care ne ocupăm este aceea a formulei, a metodei de prezentare a unei vieți ilustre. În această direcție formula preferată este aceea a biografiei romanțate, dar care, bineînțeles, nu este totdeauna potrivită cu subiectul, cu personalitatea aleasă. În plus această formulă, folosită cu mare talent de R. Rolland, Stephan Zweig și alți autori de prestigiu, presupune prezența iscusinței literatului, a scriitorului. Cu unele excepții, editura nu a putut desfășura o activitate notorie în apariția unor asemenea biografii, de aceea eforturile în această direcție se cer intensificate.

Este totuși foarte interesant și profund semnificativ cazul lucrării criticului Savin Bratu despre Ibrăileanu. Într-o scurtă notă, chiar autorul monografiei arată că în cartea lui a încercat „o reconstituire biografică, parte romanescă, dar fără romanțare“. Deși folosește un material bibliografic vast, S. Bratu nu-și îngăduie să folosească ficțiunea decît prin asociații corecte, cu amănunte controlabile din punct de vedere istoric. Din aceste asociații, redate expozitiv, deci fără ajutorul cadrului viu, al detaliului din viață rezultă totuși o lucrare plină de vioiciune, care înfățișează — ca un roman de idei — și activitatea și personalitatea contradictorie a marelui animator al „Vieții romînești“.

O viziune asemănătoare a orientat și pe P. Țăutu în monografia despre Pasteur, în care s-a străduit să dezvăluie omul integrat în societatea sa, în epocă, mecanismul gîndirii sale creatoare, fără a recurge totuși la procedee literare. Dar, ca și în cazul lucrării lui S. Bratu, cititorul desprinde din contextul expunerii latura umană a marelui savant, lupta lui pentru realizarea unor mari descoperiri, aureola genialității sale creatoare.

Metoda monografiei-studiu expozitiv, cînd este îmbrățișată în sine, numai ca metodă, fără preocupare permanentă pentru om, pentru viața lui sufletească duce și la creații mai puțin realizate. O asemenea lucrare, valoroasă doar prin latura strict informativă, este cartea Elenei Eftimiu despre Delacroix.

În ultimul timp colecția „Oameni de seamă“ a fost îmbogățită cu cîteva noi volume interesante: cartea lui O. Drimba „Ovidiu, poetul Romei și al Tomisului“, reușita evocare a actorului Grigore Manolescu de Tudor Șoimaru, lucrarea despre doctorul Carol Davilla a lui J. Weinberg. În planurile editurii pentru viitorul apropiat se mai prevăd monografii despre Byron (Vera Călin), Aurel Vlaicu (S. Milorian), Schiller (Tudor Vianu), Victor Babeș (Mircea Babeș și I. Igirosanu) etc. și, pentru viitorul mai îndepărtat, lucrări abia pe șantier despre Bolintineanu, Alecsandri, Joliot Curie, Jules Verne, Gorki, Makarenko.

Este evident că în acest sector de activitate al Editurii tineretului se pot sugera propuneri oricînd și în număr inepuizabil. Dar, în raport cu rolul și finalitatea urmărită prin tipărirea colecției „Oameni de seamă“ menită mai ales tineretului din uzine și de pe ogoare și tineretului școlar, se impun și o serie de sugestii care nu pot să nu fie trecute în proiectele de viitor ale editurii. Bunăoară, lucrări despre viața lui Bălcescu, Eminescu, Enescu sînt lucrări pe care tineretul, școala le așteaptă de mult și le-ar primi oricînd cu însuflețire. De asemenea, evocări ale lui Dante, Goethe, Lomonosov, Edison, Lavoisier, Tolstoi sau Maiakovski — fie prin lucrări originale, fie prin traducerea unor opere existente — ar umple goluri care se resimt și în bibliotecile mari și în biblioteca fiecărui elev sau student.

Lărgindu-și activitatea pentru a răspunde sarcinilor actualității prin îmbogățirea orizontului cititorilor tineri, prin educarea lor cu ajutorul unor cărți totdeauna căutate cu dragoste, cum sînt cele consacrate marilor personalități ale omenirii, ale istoriei și culturii noastre colecția „Oameni de seamă“ va constitui o acțiune însemnată în cadrul revoluției culturale.

Mihail Cosma

In Editura de stat didactică și pedagogică au apărut manualele de:

Zoologie pentru clasa a VI-a, Aritmetică pentru clasa a V-a, Limba latină pentru clasa a VIII-a, Limba franceză pentru clasa a XI-a, Algebră pentru clasa a VII-a, Muzica pentru clasele a VIII-a și a IX-a, Limba latină pentru clasa a XI-a, Desen liniar pentru clasa a VIII-a, Limba romînă pentru școlile naționalităților conlocuitoare pentru clasele a II-a și a IV-a.

Pentru școlile cu limba de predare germană au apărut manualele de: Geometrie pentru clasa a VII-a, Muzică pentru clasa a V-a, Aritmetică pentru clasele a IV-a și a VI-a, Citire și gramatică pentru clasa a VI-a.

Pentru școlile cu limba de predare maghiară au apărut manualele de: Muzică pentru clasele a V-a și a VII-a, Aritmetică pentru clasa a VI-a, Chimie pentru clasele a VII-a și a X-a, Fizică pentru clasele a VI-a și a IX-a, Desen liniar pentru clasa a VIII-a, Algebră pentru clasa a VII-a, Geometrie pentru clasa a VI-a.

Au mai apărut: Desen tehnic vol. I, Manual de automobile vol. I, Manualul lăcătușului mecanic mont. vol I și Munca educativă în internate.

De peste hotare

Școala franceză în impas

Problemele grave ale școlii sînt la ordinea zilei în Franța. Deși viața politică este dominată de preocuparea maselor largi populare privind încetarea odiosului război colonialist din Algeria, opinia publică franceză manifestă un viu interes și o adîncă îngrijorare față de situația învățămîntului. Problemele școlii revin tot mai des în coloanele ziarelor, chiar în coloanele acelor ziare ce de obicei nu găsesc accente critice față de gravele realități.

Cadrele didactice și părinții elevilor încearcă să găsească formele cele mai eficiente spre a-și manifesta nemulțumirea în legătură cu starea actuală a învățămîntului francez. La 10 martie, nenumărate școli din Franța au avut porțile închise. A fost o zi de vacanță neobișnuită. Sălile de clasă goale, școlile pustii trebuiau să atragă atenția forurilor guvernamentale asupra dificultăților învățămîntului. La Paris, în departamentele Seine et Oise, Seine et Marne, Cher, Loire, Oise et Marne cursurile școlare nu s-au desfășurat. Șase mii de profesori din Paris au luat parte la un mare miting ce s-a desfășurat în fața clădirii Bursei muncii. La tribună s-au perindat numeroși vorbitori. În cuvîntările rostite a revenit însă mereu aceeași idee: școala franceză trece printr-o lipsă acută de profesori, localuri de școală, laboratoare, material didactic. La Saint Denis, una din suburbiile muncitorești ale Parisului, reprezentanți ai unor cercuri deosebit de largi încearcă să obțină sporirea fondurilor alocate pentru instruirea tineretului francez. De luni de zile în diferite orașe ale Franței corpul didactic de diferite grade de învățămînt declară greve de o zi. Așa s-a întîmplat la Grenoble, Poitiers și Clermont-Ferrand. Părinții elevilor strîng semnături pe petiții în care se atrage atenția autorităților asupra primejdiilor care amenință școala franceză și cer alocarea creditelor necesare.

Ce anume a determinat intensificarea acțiunilor în apărarea școlii franceze? Dacă răsfoim presa franceză ne dăm seama de acuitatea problemei pe care o reprezintă învățămîntul în această țară. Neglijarea îndelungată a acestei probleme are rezultate din cele mai nefericite. Ziarele franceze au arătat că lipsesc peste 10.000 de învățători și peste 3.000 de profesori în licee și colegii. Deosebit de grea este situația în departamentele nordice ale țării, acolo unde în rîndurile populației predomină muncitorii. Iată un exemplu concludent: în departamentul Nord numărul profesorilor este cu 50 la sută mai mic decît cel necesar. În anul acesta, 100.000 de tineri și tinere au fost împiedicați să se înscrie în școlile tehnice. În aceste școli lipsesc peste 3.000 de profesori.

În legătură cu aceste stări de lucruri revista pariziană „Paris Match“ scria: „Copiii noștri vor să se instruiască dar se face coadă pentru a învăța în fața așezămintelor școlare arhiaglomerate în care profesorul este o persoană din ce în ce mai rară“. Din nefericire — relatează în continuare revista — profesorul francez în multe școli este „o persoană din ce în ce mai puțin competentă deoarece dificultățile de recrutare fac din corpul didactic unul din acele regimente decimate cu care se completează efectivele pentru a le expedia în gura tunurilor înainte de a-și fi terminat instruirea“.

Din această pricină s-a ajuns la situația în care la Granville cursul de matematică este predat la liceu de un tînăr intelectual care-și face serviciul militar în oraș. La Thionville liceul nu poate să asigure cursul de limba franceză deoarece profesorul a îmbrăcat uniforma militară. Nu puține școli improvizează profesori din persoane care nu au nici o legătură cu catedra. Asemenea profesori predau într-o manieră ce nu are nimic comun cu pedagogia. La Montauban tinerii au ieșit în stradă pentru a cere profesori.

Dar mai sînt și alte probleme. Părinții elevilor de la școala din orașul Allarmont (departamentul Vosges) au refuzat să-și trimită copiii la școală pentru că autoritățile nu vor să repare școala prin al cărui acoperiș pătrunde ploaia. E doar un exemplu însă asemenea cazuri sînt numeroase.

Comisia parlamentară a învățămîntului național a apreciat că școala franceză nu primește nici jumătate din fondurile de care are nevoie. Oare nu se găsesc bani? Bani se găsesc, dar fondurile statului sînt cheltuite pentru continuarea războiului din Algeria care înghite zilnic zeci și sute de milioane de franci. Fiecare zi de război din Algeria este echivalentă cu costul a nenumărate construcții școlare. Dacă o parte infimă a cheltuielilor militare ale Franței în cei peste șase ani de război algerian ar fi fost dedicate învățămîntului, dificultățile școlii franceze nu ar fi fost de amploarea actuală. Mai este o problemă. Dacă statul este zgîrcit cu școlile publice, în schimb el subvenționează substanțial școlile particulare catolice. Numai în acest an acestor școli li s-au alocat 60 miliarde franci.

Opinia publică franceză atrage atenția asupra necesității de a se reglementa cît mai grabnic problema învățămîntului. Pe bună dreptate „Paris Match“ scria: „Lumea modernă se construiește cu inteligență și carența statului riscă să facă din Franța, în următorii ani, o țară slab dezvoltată din punct de vedere intelectual“.

Andrei Dragu

Pentru cei mici

Copiii timișoreni urmăresc cu mult interes reprezentațiile micului lor teatru, Teatrul de păpuși. Adeseori îi vezi întîrziind în fața vitrinelor în care sînt expuse personajele îndrăgite de ei, îi poți surprinde depunîndu-și grăbiți hăinuțele la garderobă, punîndu-și în ordine piepțănătura, așezîndu-și cu grijă cravata de pionieri, intrînd în sala primitoare a teatrului și instalîndu-se în fotoliile cu mode croite pe măsura lor, pentru ca, după ce se sting candelabrele de cristal, să asiste la fel și fel de întîmplări ale eroilor întruchipați de păpuși.

Nici copiii din regiune nu sînt lipsiți de această bucurie. Teatrul de păpuși din orașul Timișoara face cu regularitate deplasări la sate. În anul trecut, de pildă, a prezentat 130 de spectacole în afara orașului. Copiii din centrele muncitorești Reșița, Anina, Oțelul Roșu, Topleț, Bocșa, Cîlnic ca și cei din comunele îndepărtate ca Nădlac, Alioș, Zăbrani și altele se pot bucura astfel din plin de strădaniile colectivului teatrului de păpuși de a face ca spectacolele să contribuie la educarea celor mici. Dar nu numai atît. De ani de zile, teatrul se ocupă de instruirea păpușarilor amatori. Astfel a putut lua ființă în anii trecuți un colectiv de artiști păpușari la Școala medie nr. 7, la Institutul pedagogic de învățători, la spitalul de copii și la mai multe grădinițe de copii.

În anul acesta, teatrul a organizat și a condus un curs de inițiere în arta mînuirii păpușilor, curs la care au participat peste 140 de educatoare din căminele și grădinițele de copii din regiunea Banat.

Prof A. Foreanu

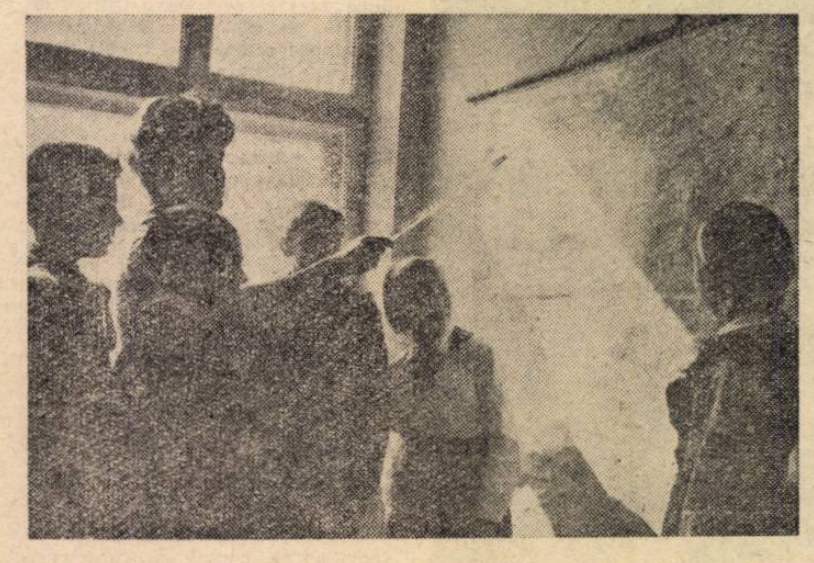

La Școala de 7 ani nr. 4 din București, instructoarea superioară cu un grup de pionieri, stabilind în fața hărții patriei, itinerariul excursiei ce-o vor face în apropiata vacanță de primăvară.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“ Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 605 | vineri 24 martie 1961 | 8 pagini 25 bani

Școala în întîmpinarea aniversării partidului

Întregul nostru popor consideră aniversarea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia drept o sărbătoare scumpă a sa. Sub conducerea încercatului partid al comuniștilor poporul nostru muncitor a răsturnat puterea exploatatorilor și a instaurat puterea celor ce muncesc, făurind baza materială a socialismului, muncind cu entuziasm pentru a da viață istoricelor hotărîri ale Congresului al III-lea al P.M.R. pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

A întîmpina cu cinste, cu noi și mari succese aniversarea partidului este o dorință fierbinte a fiecărui om al muncii, a tinerei noastre generații. Pentru lucrătorii din învățămînt această sărbătoare constituie un prilej însemnat de a-și intensifica activitatea în scopul îmbunătățirii conținutului muncii lor de educatori chemați să contribuie direct la educația comunistă a tineretului.

Participînd cu pasiune la opera complexă de formare și dezvoltare a conștiinței socialiste a maselor, profesorii și învățătorii își îndeplinesc misiunea lor de propagatori ai științei și culturii celei mai înaintate, ai politicii înțelepte, clarvăzătoare a Partidului Muncitoresc Romîn care exprimă năzuințele și interesele vitale ale poporului.

Școala noastră nouă care se bucură de atenție și ajutor deosebit din partea partidului și guvernului, a întregului popor, trebuie să pregătească cetățeni capabili să muncească activ pentru continua înflorire și dezvoltare a patriei.

În întîmpinarea glorioasei aniversări, conducerile școlilor, cadrele didactice vor pune în centrul întregii activități obiectivul principal de realizat în școală — îmbunătățirea continuă a predării lecțiilor, a studiului elevilor în vederea obținerii unor rezultate calitativ superioare la toate disciplinele școlare. Dezvoltînd în rîndul elevilor opinia de masă împotriva mulțumirii cu rezultate mediocre, crescînd exigența asupra calității muncii, să facem ca fiecare elev să lupte pentru obținerea celor mai bune rezultate la învățătură și la disciplina școlară.

Explicînd elevilor însemnătatea aniversării partidului învățătorii și profesorii vor înfățișa realizările istorice obținute de poporul nostru sub conducerea înțeleaptă a partidului, perspectiva luminoasă a desăvîrșirii construcției socialismului, entuziasmul cu care oamenii muncii dau viață chemărilor partidului de a îmbunătăți continuu calitatea muncii și a produselor.

Elevii școlilor profesionale, de meserii, tehnice — viitorii muncitori și tehnicieni — vor fi mobilizați să-și îmbunătățească continuu pregătirea lor teoretică și practică pentru însușirea temeinică a meseriei alese, încît plecați în fabrici, uzine, pe ogoare să poată mînui cu pricepere utilajele și mașinile, tot mai perfecționate și de înaltă productivitate. Ajutați îndeaproape de profesori, de maiștri-instructori, elevii acestor categorii de școli se vor încadra în întrecerea socialistă alături de muncitori, învățînd continuu de la aceștia, sprijinind munca lor pentru obținerea calității corespunzătoare a produselor.

Organizînd în strînsă colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, activități specifice vîrstei și înțelegerii elevilor, conducerile școlilor, profesorii și învățătorii vor ajuta elevii în cunoașterea glorioasului drum de luptă al partidului, dezvoltînd dragostea și recunoștința elevilor pentru Partidul Muncitoresc Romîn, încercatul conducător al poporului nostru.

În cadrul lecțiilor de istorie, științe sociale, geografie, limba romînă etc., la temele respective se vor trata aspecte privind : drumul glorios de luptă al Partidului Comunist din Romînia, viața și activitatea eroilor clasei muncitoare, scoțîndu-se în evidență trăsăturile de caracter proprii comuniștilor, cei mai buni fii ai poporului. Se vor explica elevilor etapele principale ale luptei partidului pentru fericirea și bunăstarea poporului, hotărîrile istorice adoptate în construirea socialismului și însemnătatea lor, perspectiva dezvoltării țării noastre în lumina sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R.

În luna aprilie se vor organiza ore de dirigenție speciale dedicate discutării temelor legate de aniversarea partidului.

Întîlnirile cu comuniștii au constituit întotdeauna prilejuri de a învăța de la aceștia, de a dezvolta în rîndul elevilor dorința de a le urma exemplul. În colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, învățătorii și profesorii diriginți pot organiza asemenea întîlniri, precum și vizitarea Muzeului de Istorie al P.M.R., a Muzeului Doftana, a caselor memoriale și a altor locuri istorice care amintesc de lupta partidului. Organizarea de vizite la expoziții, întreprinderi, uzine, obiective industriale contribuie, de asemenea, la cunoașterea realizărilor regimului democrat-popular, a politicii partidului de construire a socialismului.

Pentru elevii claselor mici, întîmpinarea aniversării partidului este legată și de dorința lor fierbinte de a face parte din promoția de pionieri „40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia". Conducerile școlilor, toate cadrele didactice vor sprijini direct organizațiile de pionieri pentru pregătirea elevilor care vor primi această cinste de a deveni purtătorii cravatelor roșii cu prilejul acestui eveniment istoric.

Stimulînd activitatea creatoare a elevilor, membri ai diferitelor cercuri din școli și caselor de pionieri, pot fi organizate expoziții de desene și lucrări pe teme ca : „40 de ani de luptă a partidului pentru fericirea și bunăstarea poporului", „Eroii clasei muncitoare, luptători dîrji pentru socialism și pace", „Partidul, conducător și părinte", „R.P.R. pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste" etc. Pot fi confecționate albume și fotomontaje, iar gazetele de perete, frumos editate, să apară în numere festive.

Prin cîntec, elevii cîntă viața lor fericită și își manifestă dragostea lor fierbinte față de partid. În cadrul șezătorilor pionierești care se vor organiza în școli, elevii vor învăța cîntece și poezii pe tema : „Mulțumim din inimă partidului". Cîntecele „Să fii partidului oștean", „Părinte drag, partid iubit", „Porniți înainte, tovarăși", elevii vor fi ajutați să le învețe și să le cînte în cadrul ansamblurilor corale, a formațiilor artistice din școli.

Cei mai buni elevi sportivi și cele mai bune echipe sportive și artistice vor participa la entuziasta manifestare a tineretului din țara noastră, dedicată partidului — Concursul cultural-artistic al tineretului. În vacanța de primăvară, micii artiști pionieri și școlari se vor întrece în cîntec și dans în cadrul concursului cultural-artistic al pionierilor și școlarilor.

Cu prilejul adunărilor festive dedicate zilei de 1 Mai și aniversării partidului, care vor avea loc în școli în perioada 15—30 aprilie, formațiile artistice ale școlilor vor prezenta bogate programe artistice.

Pe ecranele cinematografelor și scenele teatrelor, elevii, în colectiv, vor avea prilejul să urmărească în filmele și spectacolele originale ce se vor prezenta, aspecte ale luptei și activității comuniștilor.

În cinstea aniversării partidului, tineretul s-a angajat să contribuie, cu toate forțele lui, la înflorirea și înfrumusețarea patriei, să dea un nou avînt muncii patriotice, voluntare. La îndeplinirea acestui angajament și elevii școlilor noastre, după posibilitățile lor, pot da un prețios aport.

Încadrați în brigăzile U.T.M.-iste de muncă patriotică, elevii pot participa la acțiunile ce se vor organiza în luna aprilie pentru înfrumusețarea orașelor și satelor patriei noastre.

Organizarea manifestărilor în cinstea celei de-a 40-a aniversări a înființării Partidului Comunist din Romînia, trebuie să contribuie la dezvoltarea mai puternică în rîndul elevilor a dragostei și recunoștinței față de partid, la cunoașterea mai profundă de către aceștia a politicii înțelepte a partidului de construire a socialismului, la dezvoltarea dorinței elevilor de a trăi, a munci și a lupta așa cum trăiesc, muncesc și luptă comuniștii.

Elevi în vizită la Muzeul de istorie a partidului

Expresie a coeziunii întregului popor

Urmărite cu viu interes de întregul popor, lucrările primei sesiuni a celei de a IV-a legislaturi a Marii Adunări Naționale, organul suprem al puterii de stat, au fost deosebit de rodnice. Cele trei zile de activitate fructuoasă au fost marcate prin importante hotărîri. Cea de a patra legislatură a Marii Adunări Naționale și-a început activitatea în condițiile avîntului creator al poporului nostru care muncește cu un puternic elan spre a traduce în viață hotărîrile de importanță istorică ale celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn și pentru a întîmpina cea de a 40-a aniversare a partidului cu noi succese în dezvoltarea economiei și culturii socialiste.

În opera de construcție socialistă sarcini de mare însemnătate revin statului democrat-popular, organelor sale centrale și locale. După cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „aceasta impune o permanentă preocupare pentru îmbunătățirea legislației noastre, perfecționarea funcționării organelor de stat, dezvoltarea democrației socialiste, asigurarea participării tot mai largi a maselor populare la conducerea treburilor obștești".

Marea Adunare Națională a dezbătut modificarea unor texte din Constituția R. P. Romîne. Aceste modificări pornesc de la premisa că pentru ca organele supreme ale puterii de stat să-și poată îndeplini tot mai corespunzător rolul lor în rezolvarea importantelor probleme ale construcției economice, social-culturale și de stat care se pun în etapa actuală, este necesar ca organizarea lor să fie cît mai corespunzătoare sarcinilor ce au de îndeplinit. Una din cele mai importante hotărîri se referă la crearea Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne. Prin atribuțiile largi ce-i sînt fixate, crearea Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne va contribui la perfecționarea conducerii activității de stat. Într-o atmosferă de puternic entuziasm, Marea Adunare Națională a ales ca președinte al Consiliului de Stat pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Aclamațiile și ovațiile nesfîrșite au răsunat minute în șir ca expresie a încrederii în conducătorul iubit al poporului nostru, a devotamentului față de înțeleptul partid al clasei muncitoare care ne conduce pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste.

Marea Adunare Națională a format guvernul Republicii Populare Romîne. Cu căldură a fost primită propunerea pe care tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a făcut-o ca în fruntea guvernului să fie ales tovarășul Ion Gheorghe Maurer.

Pe ordinea de zi a Marii Adunări Naționale s-a aflat și dezbaterea proiectului de lege pentru constituirea consiliilor economice ale sfaturilor populare regionale. Înființarea acestor consilii, răspunzînd cerințelor dezvoltării multilaterale și rapide a economiei noastre naționale, va asigura conducerea în condiții mai bune a economiei locale de către sfaturile populare. Avînd între atribuțiile lor sarcina de a întocmi studii cu privire la dezvoltarea în perspectivă a economiei regiunilor, consiliile economice vor contribui la descoperirea și utilizarea mai rațională a bogățiilor naturale din fiecare regiune. Prin crearea acestor organe se va asigura o mai bună concordanță între planul local de stat și bugetul local. Prin activitatea lor consiliile economice ale sfaturilor populare regionale își vor aduce aportul la întărirea continuă a conducerii economiei regiunilor de către organele locale de partid și de stat, la antrenarea tot mai largă a maselor oamenilor muncii în realizarea sarcinilor puse de partid și guvern, la înflorirea mai departe a tuturor regiunilor țării și a economiei naționale în ansamblul ei.

În legătură cu necesitatea elaborării unei noi constituții a Republicii Populare Romîne, care să reflecte marile transformări petrecute în patria noastră în anii puterii populare, Marea Adunare Națională a ales în unanimitate comisia pentru elaborarea noii Constituții în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

Lucrările sesiunii Marii Adunări Naționale au reflectat profundul nostru democratism socialist. Marea Adunare Națională a exprimat indestructibila unitate politico-morală a poporului nostru, hotărîrea sa de a păși înainte spre noi succese pe drumul socialismului.

Întregul nostru popor aprobă importantele hotărîri ale Marii Adunări Naționale. Cuvintele rostite de la tribuna Marii Adunări Naționale de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej au găsit un puternic ecou în sufletele tuturor celor ce muncesc din patria noastră : **„Înaintea noastră se conturează limpede perspectiva luminoasă a desăvîrșirii construirii socialismului, a unui elan și mai mare al forțelor materiale și spirituale ale poporului, a unui viitor de bună stare și fericire pentru toți cei ce muncesc".**

Discuțiile în seminarii

In procesul complex de continuă ridicare a nivelului pregătirii profesionale a cadrelor didactice, învățămîntul ideologic are un rol de seamă. De aceea, sub îndrumarea Comitetului raional P.M.R., Secția de învățămînt a sfatului popular raional Nicolae Bălcescu acordă o atenție deosebită bunei desfășurări a învățămîntului ideologic al cadrelor didactice. Cei peste 1.200 de învățători și profesori din raionul nostru au fost încadrați în mai mult de 50 de cercuri ce-și desfășoară activitatea sub îndrumarea unui corp de propagandiști cu o bună pregătire științifică.

Problema cea mai importantă în desfășurarea învățămîntului ideologic o constituie, după părerea noastră, asigurarea unui conținut corespunzător discuțiilor din seminarii. Experiența acumulată ne-a dat posibilitatea să stabilim că lucrul acesta este determinat de pregătirea ideologică și metodologică a propagandiștilor, de existența unei puternice emulații în rîndurile cursanților pentru studiu, pentru conspectarea materialului bibliografic indicat, de asigurarea unei cît mai largi participări la dezbaterile din seminarii, în cadrul cărora să se pună un accent deosebit și pe stabilirea posibilităților concrete de folosire a cunoștințelor însușite în predarea lecțiilor și în toată activitatea școlară și extrașcolară. Buna desfășurare a dezbaterilor din cele mai multe cercuri, spiritul combativ, exemplificările concrete și larga participare la discuții din unele seminarii, ca de pildă cele de la școlile elementare nr. 107 (propagandist Valeriu Bucuroiu), nr. 109 (Ionel Vasilescu), nr. 111 (Doli Feldman), nr. 117 (Maria Niculescu), nr. 102 (Ioan Chițu) și de la Școala medie nr. 19 (Maria Săvulescu), ne arată că oamenii școlii nu fac din învățămîntul ideologic un scop în sine, ci îl consideră o cale eficace de a asigura lecțiilor un conținut marxist-leninist, partinic și în general, o justă orientare. Ca urmare, în seminariile cercurilor mai sus amintite au loc dezbateri largi, în care sînt aprofundate problemele, combătute denaturările și confuziile. Bunăoară, în cercul de istorie a P.M.R. de la Școala elementară nr. 102 discutîndu-se perioada în care a fost creat Partidul Comunist din Romînia, cursanții ajutați de propagandist au putut arăta cum marele eveniment din octombrie 1917 a marcat începutul unei ere noi în istoria omenirii. Ei s-au referit la avîntul revoluționar din Romînia în perioada 1917-1922, oprindu-se la greva generală din octombrie 1920 — eveniment important în istoria eroicelor lupte duse de clasa muncitoare împotriva exploatării și asupririi capitaliste. Cursanții au vorbit pe larg despre crearea Partidului Comunist din Romînia, subliniind că aceasta a însemnat o victorie istorică a leninismului asupra oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din țara noastră.

In unele din cercurile de învățămînt ideologic, ca de exemplu cel de la Școala elementară nr. 111 (propagandist D. Feldman), există o preocupare deosebită pentru sublinierea căilor concrete de aplicare în procesul de învățămînt a cunoștințelor ideologice acumulate. La dezbaterile despre materialism și idealism, bunăoară, a fost interesantă intervenția profesoarei Aurelia Petrescu, care a arătat că în perioada premergătoare eclipsei totale de soare a făcut experiențe în laboratorul școlii la lecțiile de fizică pentru a-i ajuta pe copii să-și explice acest fenomen și să vadă mai bine cum este folosit de biserică și de instituțiile burgheze existente în țările capitaliste și, în trecut, și în țara noastră, pentru întunecarea minții maselor muncitoare, pentru demobilizarea lor.

Profesoara Maria Bîrlă din același cerc s-a remarcat încă de la venirea sa în raionul nostru prin conștiinciozitate și pasiune în munca didactică. Totuși, profesoara nu sublinia întotdeauna utilitatea practică a fiecărei operații aritmetice sau algebrice pe care o preda. Învățămîntul ideologic a ajutat-o să-și vadă această lipsă și să o înlăture. Astăzi, profesoara se străduiește să-i facă pe elevi să înțeleagă că matematica este o știință a vieții, o știință vie și că ea își are numeroase întrebuințări în viață. Astfel, în lecția despre calculele legate de amestecuri și aliaje, ținută la clasa a VI-a, profesoara s-a oprit și asupra importanței aplicării în industrie a acestor calcule.

Din păcate însă nu în toate cercurile din raionul nostru se asigură un conținut corespunzător și o largă participare la discuțiile din seminarii. In cercul care studiază problemele de bază ale teoriei marxist-leniniste și ale politicii Partidului Muncitoresc Romîn, anul I, de la Școala medie „Gheorghe Șincai", multă vreme discuțiile s-au desfășurat la un nivel scăzut, trecîndu-se ușor peste analiza tezelor teoretice, peste felul cum acestea își găsesc aplicare în viață și, în mod deosebit, în procesul instructiv-educativ. Această carență pornea din stilul de muncă al propagandistului, care nu stimula discuțiile, nu cerea cursanților să adîncească problemele, nu căuta să se convingă că le-au înțeles deplin — carență care a fost înlăturată.

Tot astfel în cercul de la Școala elementară nr. 105 din Popești-Leordeni participarea la discuții este redusă, iar nivelul dezbaterilor de multe ori necorespunzător, avînd un caracter bucheresc (îmbucsire de date) în dauna sublinierii ideilor de bază, interpretării creatoare a temelor studiate și folosirii materialului bibliografic. In acest cerc sînt și cursanți, ca Floriana Tatoi și Augusta Nicolaie, care la seminarii fac numai act de prezență, dovedind lipsă de interes pentru o problemă atît de importantă cum este aceea a ridicării nivelului de pregătire politico-ideologică.

Pentru înlăturarea lipsurilor Secția de învățămînt a sfatului popular raional Nicolae Bălcescu, sub îndrumarea Comitetului raional P.M.R., se va preocupa cu mai multă atenție de conținutul și nivelul discuțiilor din seminariile de învățămînt ideologic. Colectivul nostru de inspectori va asigura un număr mai mare de asistențe la seminarii, va populariza experiența propagandiștilor mai experimentați și a cercurilor fruntașe, astfel încît încheierea anului școlar în învățămîntul ideologic să se facă cu roade cît mai bogate.

Prof. Gheorghe Ciolac
șeful Secției de învățămînt a raionului Nicolae Bălcescu — București

Sfatul celei mai în vîrstă profesoare este ascultat cu drag și interes de către elevi.

Învățămîntul ideologic

Concursul „Vasile Alecsandri"

In scopul îmbogățirii repertoriilor formațiilor artistice de amatori Ministerul Învățămîntului și Culturii organizează anual concursul „Vasile Alecsandri" pentru piese de teatru într-un act și piese pentru teatrul de păpuși.

La concurs anul acesta se primesc piese — în proză și versuri — care să contribuie la mobilizarea tuturor oamenilor muncii pentru înfăptuirea măreților sarcini trasate de cel de al III-lea Congres al Partidului. Piesele vor fi trimise în plic închis sub un motto sau un pseudonim pe adresa Casei centrale a creației populare, București, Piața Scînteii nr. 1, cu mențiunea „Pentru concurs". Termenul de predare este 1 septembrie. La concursul din 1961 se vor acorda pentru piesele într-un act 1 premiu I în valoare de 10.000 lei, 2 premii II în valoare de 7.500 lei fiecare, 3 premii III în valoare de 5.000 lei fiecare și 5 mențiuni în valoare de 2.500 lei fiecare.

De asemenea, se va putea acorda un premiu special în valoare de 14.000 lei pentru cea mai bună piesă de teatru într-un act cu tematică inspirată din munca de întărire economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective și care să fie accesibilă echipelor de teatru sătești.

Regulamentul prevede, de asemenea, premii importante și pentru piesele de teatru de păpuși.

Cei care doresc să participe la acest concurs se pot adresa pentru informații suplimentare Casei centrale a creației populare sau unităților regionale ale acesteia.

In zilele vacanței

Au sosit zilele însorite ale primăverii și o dată cu ele și vacanța așteptată cu bucurie de elevi. Parcurile și grădinile sînt împînzite de copii, sînt pline de veselie și entuziasm.

Vacanța de primăvară, venită după un trimestru de muncă intensă, constituie un prilej de recreare, odihnă și reconfortare.

Conducerile școlilor, cu ajutorul organizației U.T.M. și de pionieri, au alcătuit din timp interesante programe de activități pentru vacanță, ținînd seama de dorințele și sugestiile elevilor.

In organizarea activităților în zilele de vacanță este necesar să se respecte instrucțiunile comune ale Ministerului Învățămîntului și Culturii și Comitetului Central al U.T.M. nr. 1705/1961, cu privire la evitarea încărcării și supraîncărcării elevilor în scopul de a se asigura efectiv odihna lor în acest timp.

In perioada vacanței de primăvară se organizează excursii școlare, vizite la întreprinderi și unități agricole socialiste. Un loc important îl ocupă sportul și jocurile în aer liber, vizionarea de spectacole și filme pentru elevi, acțiuni pentru cunoașterea ținutului natal.

Vacanța constituie un minunat prilej ca elevii să cunoască aspecte din trecutul glorios de luptă al Partidului Muncitoresc Romîn. In întîmpinarea sărbătoririi a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia, se pot face vizite la Muzeul Doftana, la Muzeul de Istorie al P.M.R., la casele memorizle și la alte locuri istorice, care amintesc de lupta eroică a partidului nostru.

Participarea elevilor la activități recreative și atractive, în deosebi în aer liber, va oferi acestora prilejuri de destindere și reconfortare, în vederea intrării cu forțe sporite în ultimul trimestru al anului școlar.

INFORMAȚIE

Institutul de științe pedagogice informează pe educatoare, învățători, maiștri-instructori, profesori că Revista de pedagogie **va apare lunar, în 128 de pagini, Prețul unui exemplar este de 5 lei. Costul unui abonament pe un an la Revista de pedagogie este de 60 lei.**

Cadrele didactice și instituțiile care au contractat abonamente la Revista de pedagogie pe anul 1961 sînt rugate să ia neîntîrziat legătura cu oficiul poștal sau oficiul de difuzare a presei unde au plătit abonamentul pentru ca să achite costul în noile condiții.

Intrucît Revista de pedagogie **nu se difuzează decît pe bază de abonamente, cadrele didactice sînt invitate să achite costul abonamentului pe întregul an, asigurîndu-și în felul acesta colecția completă a revistei.**

Au apărut

IN EDITURA
DE STAT DIDACTICA
ȘI PEDAGOGICA

— Manualul de literatură română contemporană, partea a II-a, pentru clasa a XI-a.

— Din istoria gîndirii pedagogice universale — antologie — vol. I.

DIN ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Alegeri în grupe

In școli și în toate instituțiile de învățămînt se desfășoară în prezent adunările generale pentru alegeri în grupele sindicale.

Manifestare vie a adîncului democratism care stă la baza activității sindicatelor noastre, alegerile sindicale constituie un prilej de bilanț al contribuției sindicatelor la înfăptuirea politicii partidului de dezvoltare a economiei și culturii patriei noastre, de ridicare a nivelului de viață material și cultural al celor ce muncesc. Cu prilejul lor, membrii de sindicat analizează activitatea celor aleși în organele sindicale de conducere, fac propuneri pentru îmbunătățirea în viitor a muncii lor și aleg pe cei mai capabili dintre ei să conducă activitatea sindicală.

Este bine cunoscut rolul și locul pe care-l ocupă grupa sindicală în structura organizatorică a sindicatului nostru. Prezentă în fiecare școală, în fiecare instituție de învățămînt — acolo unde de fapt se traduce concret în viață sarcinile pe care partidul le-a trasat școlii pentru pregătirea și educarea tinerelor generații — grupei sindicale îi revine, în înfăptuirea acestor sarcini, răspunderi mari. Ea mobilizează pe fiecare membru de sindicat să-și îmbunătățească permanent munca, să învingă greutățile, să ducă o activitate creatoare.

Sensibilă la tot ce se întîmplă în rîndurile sale, grupa sindicală este prima verigă a mișcării sindicale care ia contact cu noul. In grupa sindicală se manifestă experiența înaintată a celor mai bune cadre didactice, în ea se cunoaște și se dezbate cel dintîi această experiență. Grupa sindicală, popularizînd experiența înaintată, poate aduce o contribuție din cele mai importante la îmbunătățirea activității profesionale a cadrelor didactice și a celorlalți membri de sindicat din școli, la creșterea conștiinței lor, la îmbunătățirea condițiilor lor de muncă și viață. Imaginea activității unui sindicat nu poate fi nicăieri mai sugestivă și concludentă decît în grupa sindicală.

Alegerile din grupele sindicale care au loc în prezent reprezintă un prilej minunat pentru dezvoltarea multilaterală a activității sindicatelor din instituțiile de învățămînt, pentru ridicarea nivelului întregii lor activități.

Înțelegînd acest lucru, multe comitete ale sindicatelor din învățămînt acordă o mare atenție desfășurării alegerilor în grupe. Comitetul sindicatului învățămînt din raionul Grivița Roșie, de pildă, a instruit un activ larg de activiști obștești care să sprijine pregătirea alegerilor. O atenție deosebită a acordat acest comitet întocmirii dărilor de seamă, a unor dări de seamă cuprinzătoare, concrete și combative. Ca urmare, darea de seamă care a fost citită în adunarea generală de la Școala de 7 ani nr. 172 a reușit să analizeze temeinic acțiunile inițiate în grupa sindicală pe linia sprijinirii procesului de învățămînt, activitatea social-culturală desfășurată, sprijinul acordat pentru buna pregătire a membrilor de sindicat la cercurile de învățămînt ideologic etc. Totodată, ea a apreciat că s-ar fi putut obține mult mai multe realizări dacă ar fi fost înlăturate la timp unele lipsuri în stilul de muncă al activului grupei. De menționat că darea de seamă prezentată la această adunare nu s-a oprit numai la dezvăluirea lipsurilor. Ea a cuprins indicații precise pentru lichidarea acestora în viitor. Astfel, în perioada care urmează, grupa sindicală va iniția o discuție pe tema sistematizării materiei în vederea recapitulării, un sondaj în legătură cu pregătirile pentru încheierea anului școlar, o consfătuire de muncă pe tema educației copiilor în spiritul dragostei față de clasa muncitoare, față de partidul ei.

In darea de seamă prezentată la adunarea generală care a avut loc în zilele acestea la Școala de 7 ani nr. 133 din raionul Lenin a fost analizată pe larg activitatea culturală desfășurată de fiecare membru al grupei sindicale. S-au amintit acțiunile cultural-artistice la care participă membrii grupei sindicale, preocuparea acestora pentru lărgirea orizontului lor de cultură generală, măsura în care este frecventată biblioteca etc. Totodată, în darea de seamă s-a arătat insuficienta preocupare a activului grupei pentru organizarea propagandei profesionale, a schimbului de experiență. In adunările care au avut loc pînă în prezent majoritatea vorbitorilor și-au exprimat angajamentul ca în cinstea aniversării partidului să obțină succese noi în munca lor profesională și social-culturală. Profesorii vor acorda în această perioadă o atenție sporită organizării recapitulării materiei astfel încît aceasta să ducă la ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor. Tot în cinstea aniversării partidului s-au luat angajamente, cu prilejul alegerilor, pentru întărirea formațiilor artistice de amatori, pentru organizarea de spectacole etc.

In activitatea școlară, în munca depusă pentru traducerea în viață a sarcinilor puse de partid în fața școlii au crescut și s-au călit numeroase cadre cu o înaltă pregătire politică și profesională, care și-au dovedit atașamentul față de lupta clasei muncitoare condusă de partid, față de regimul nostru. Aceste cadre reprezintă un exemplu viu de abnegație și devotament în muncă. In fruntea grupelor sindicale trebuie aleși tocmai asemenea membri de sindicat, capabili să însuflețească prin forța exemplului pe tovarășii lor de muncă.

In adunările pentru alegeri care au avut loc pînă în prezent s-au făcut și numeroase propuneri menite să ducă la îmbunătățirea activității sindicatului. Desigur că asemenea propuneri se vor face și în adunările care continuă să se țină. Comitetele sindicatelor trebuie să analizeze cu mare atenție aceste propuneri și să ia măsuri practice pentru înfăptuirea lor.

Alegerile din grupele sindicale care se desfășoară în momentul de față vor însemna desigur o întărire și mai mare a capacității organizatorice a sindicatelor noastre, vor duce la mobilizarea în și mai mare măsură a membrilor de sindicat din învățămînt pentru traducerea în viață a măreților obiective pe care Congresul al III-lea al partidului le-a pus în fața școlii.

Din experienţa instruirii în producţie

Munca în producţie, alături de oamenii muncii din uzine, fabrici şi ogoare, constituie un important mijloc de instruire şi educare politică şi morală a tineretului şcolar.

Realizarea sarcinilor trasate de cel de-al III-lea Congres al P.M.R., pentru desăvîrşirea construcţiei socialiste la noi în ţară, cere cadre de muncitori şi tehnicieni bine pregătiţi, oameni pricepuţi şi animaţi de dorinţa de a munci cu entuziasm pentru progresul şi înflorirea scumpei noastre patrii.

La pregătirea acestor cadre de mîine, un rol deosebit de important îl are şcoala medie de cultură generală, care trebuie să lege în mod armonios învăţămîntul de cerinţele vieţii şi ale producţiei. Experienţa şcolii sovietice şi a şcolii noastre de pînă în prezent, arată că o cale sigură în realizarea acestor cerinţe o constituie sistemul şcolilor medii cu instruire practică în producţie.

Sub îndrumarea partidului, Ministerul Învăţămîntului şi Culturii a organizat începînd cu anul şcolar 1960—1961, la un număr de 45 scoli medii, sistemul de instruire practică direct în producţie, în industrie şi agricultură.

Pentru aceste şcoli, ţinînd seama de scopul propus, au fost elaborate planuri de învăţămînt speciale, care prevăd începînd cu clasa a VIII-a, introducerea pe lîngă obiectele de cultură geaerală, a unor noi discipline ca tehnologia materialelor, tehnologia meseriei, desen tehnic şi instruirea practică în producţie.

Prin predarea acestor discipline se urmăreşte înarmarea elevilor cu cunoştinţele tehnologice şi deprinderile practice strict necesare, corespunzătoare unui început de calificare în meseria pentru care aceştia se instruiesc.

La majoritatea şcolilor medii cu instruire în producţie, cadrele didactice care predau aceste obiecte, aplică în mod just prevederile programelor şcolare de tehnologie şi desen tehnic. De asemenea şi în organizarea instruirii practice în producţie a elevilor din clasele a IX-a, inginerii şi tehnicienii din producţie angajaţi ca maiştri de către şcoală, aplică îndrumările preliminare date de M.I.C. cu privire la instruirea elevilor în producţie.

Urmărind experienţa lor, generalizînd metodele şi procedeele a căror eficienţă a fost deja dovedită şi eliminîndu-le pe cele ce nu dau rezultatele dorite, vom putea ajuta şcolile cu instruirea practică în producţie să-şi îmbunătăţească continuu munca, netezind într-un termen cît mai scurt calea legării învăţămîntului de producţie.

Experienţa a dovedit că pentru a preîntîmpina şi remedia unele deficienţe, conducerile şcolilor medii cu instruire practică în producţie trebuie să acorde o atenţie deosebită felului în care se desfăşoară predarea disciplinelor tehnologice. Pentru clasele a VIII-a este necesară organizarea unui cabinet de tehnologia materialelor şi tehnologia lăcătuşăriei. Acest cabinet poate funcţiona în cabinetul de fizică sau chimie, atunci cînd şcoala nu are spaţiul necesar, iar materialul didactic poate fi depozitat în depozitul de material didactic al şcolii. Achiziţionarea materialului didactic necesar pentru tehnologia materialelor se poate face atît pe plan local, de la diferite întreprinderi, cît şi prin ajutorul reciproc interşcolar. Şcoala medie din Hunedoara, de pildă, poate trimite tuturor şcolilor medii solicitante, mostre de minereuri, fonte, zgură, cocs etc., iar şcoala medie din Ploieşti poate trimite mostre de produse petroliere şcolilor interesate din alte regiuni. Este, de asemenea, necesar ca profesorii de tehnologia meseriei, cu concursul profesorilor de desen şi al elevilor mai buni, să confecţioneze planşele strict necesare pentru predarea tehnologiei meseriei atît pentru clasa a VIII-a cît şi pentru clasele IX—XI.

Se constată de asemenea că pentru clasele IX—XI este bine ca tehnologia meseriei să fie predată la locul de producţie, în sălile existente în întreprinderi pentru cursurile profesionale ale muncitorilor. La lecţiile în care se face descrierea unor maşini, rezultate bune se obţin atunci cînd profesorul predă această lecţie direct la locul de funcţionare al acesteia.

Insuficienta utilizare a materialului didactic, predarea abstractă a cunoştinţelor de tehnologie sau nerespectarea prevederilor programelor şcolare privind cantitatea şi nivelul la care sînt predate cunoştinţele respective, s-au dovedit a fi de multe ori cauza unor rezultate mai slabe în însuşirea cunoştinţelor de tehnologie.

Uneori, datorită slabei legături dintre profesorul de tehnologie cu muncitorii şi maiştrii secţiilor unde se instruiesc elevii se constată şi o insuficientă cunoaştere a problemelor pe care le ridică instruirea practică la locul de producţie.

Lipsuri ca cele arătate mai sus se reflectă în mod negativ asupra procesului de instruire practică în producţie întrucît elevii, necunoscînd ştiinţific gama proceselor de producţie, îşi însuşesc în mod mecanic, meşteşugăresc unele deprinderi practice.

O altă problemă importantă ce stă în faţa profesorilor de tehnologie este aceea a dozării cantitative a cunoştinţelor şi remedierii eventualelor goluri în cunoştinţele tehnologice ale elevilor constatate la instruirea practică a acestora.

În activitatea unor profesori ce predau disciplinele tehnologice se manifestă tendinţa de a comunica elevilor unele cunostinte neesenţiale sau la un nivel prea ridicat faţă de puterea de înţelegere a acestora, ceea ce îngreunează însuşirea cunoştinţelor şi îi supraîncarcă pe elevi. Bune rezultate se obţin atunci cînd profesorul de tehnologie dă elevilor strictul necesar de cunoştinţe tehnologice, iar cunoştinţele predate sînt în concordanţă cu nivelul clasei şi cu posibilităţile de percepere ale elevilor. Pentru a cunoaşte bagajul de cunoştinţe de care aceştia dispun, mulţi profesori de tehnologie ţin o strînsă legătură cu profesorii de matematică, fizică, chimie, desen şi cu maiştri-instructori din producţie.

De cele mai multe ori profesorul poate face trecerea la lecţia nouă cu ajutorul elevilor, stabilind, bunăoară, starea unui anumit material, culoarea sa, dacă este metal sau nu, anumite proprietăţi fizice, chimice, mecanice şi utilizările lui. Apoi, va preda elementele noi pe care elevii nu le cunosc ca, de exemplu, procesul de prelucrare a minereului sau procesul de extragere a metalului din minereu. Ori de cîte ori se predau ore de tehnologie care conţin procese de fabricaţie, profesorul este dator să prezinte schema acestui proces pe tablă şi, dacă este posibil, urmărindu-l cu proxima ocazie direct la locul de producţie.

Pentru realizarea corelaţiei dintre tehnologie, fizică, matematică, chimie şi desen tehnic este necesar ca profesorii respectivi să conlucreze în cadrul comisiei metodice din şcoală şi să se sprijine reciproc în predarea materiei. O legătură permanentă şi o colaborare intensă între profesorul de tehnologie şi profesorii-maiştri conducători ai practicii în producţie este de asemenea necesară pentru a se putea realiza o pregătire armonioasă tehnologică şi practică a elevilor.

B. Tutoveanu
inspector în M.I.C.

Rachetele
o nouă pasiune printre elevi

Activitatea elevilor în cadrul cercurilor ştiinţifice constituie un mijloc deosebit de eficace în legarea cunoştinţelor teoretice de activitatea practică. Folosind cu pricepere posibilităţile pe care le oferă această formă de activitate, stimulînd interesul elevilor pentru diferite cercetări şi experienţe, cercul ştiinţific al elevilor contribuie din plin la consolidarea şi aprofundarea cunoştinţelor, precum şi la dezvoltarea unor variate deprinderi practice.

La Şcoala medie nr. 1 „Nicolae Bălcescu" din Capitală funcţionează un cerc ştiinţific cu ale cărui rezultate şcoala se poate pe bună dreptate mîndri. Primii paşi către cercul ştiinţific de astăzi sînt strîns legaţi de memorabila dată de 4 octombrie 1957 — data lansării primului sputnic. Cîţiva elevi, pasionaţi pentru construcţia de rachete încep să studieze, să experimenteze, să construiască şi să lanseze diferite tipuri de rachete, cu una, două şi trei trepte, pentru ca la 16 mai 1958, elevul Rugescu D., unul din iniţiatorii cercului, să prezinte elevilor din mai multe şcoli ale Capitalei referatul intitulat „Zborul cosmic", după care în faţa participanţilor au fost lansate demonstrativ şase rachete, dintre care una în două trepte.

Treptat, pasiunea pentru construcţia de rachete cucereşte noi adepţi, astfel că la sfîrşitul anului 1958 activitatea tinerilor cercetători şi experimentatori începe să fie în mod sistematic orientată şi dirijată, prin înfiinţarea unui „Cerc de studii şi experiente în rachetodinamică".

In acea etapă, accentul se punea mai ales pe iniţierea noilor membri ai cercului în problemele teoretice şi pe organizarea unui vast schimb de experienţă între membrii cercului. Astfel, paralel cu prezentarea unor referate cu teme ca „Succesele ştiinţei sovietice" „Propulsia prin reacţie", „Radioactivitatea" etc., se dau indicaţii pentru experienţele individuale şi se repartizează materialele necesare între membrii cercului.

Desigur că atenţia elevilor se îndrepta în primul rînd către obţinerea unor rezultate concrete. De aceea, lansarea la 6 septembrie 1959 a unei rachete ce a atins înălţimea de 120 m., iar la 31 decembrie 1959 a încă uneia ce s-a ridicat la 200 metri înălţime, au constituit un nou imbold pentru elevii şcolii către activitatea în cadrul cercului. Dar principalul lucru se realiza aproape pe nesimţite.

Pentru a putea efectua experienţele lor, membrii cercului au fost nevoiţi să aprofundeze calculul stoechiometric necesar determinării reacţiilor chimice ce au loc în timpul arderii combustibilului, iar calculul elementelor zborului necesita temeinice cunoştinţe de dinamică şi cinematică, ceea ce a dus la o profundă studiere a capitolelor respective din mecanică. Construcţia propriu-zisă a rachetei ridica la rîndul ei, variate probleme tehnice ce implicau pe lîngă diferite cunoştinţe de desen şi geometrie şi variate deprinderi practice. Aceasta a făcut ca în timpul practicii în producţie, elevii să acorde o mare atenţie însuşirii tehnicii de lucru cu diferite scule şi maşini-unelte.

Multe din piesele necesare construcţiei rachetelor sau a diferitelor aparate necesare experienţelor au fost lucrate de elevi. Legînd o strînsă prietenie cu maiştrii şi muncitorii din diferite secţii ale uzinelor „Semănătoarea", unde ei îşi desfăşoară practica în producţie, elevii au primit din partea acestora sfaturi şi îndrumări. Uneori, mai ales la început, ajutajele cu profile mai complicate şi care necesitau o mare precizie de execuţie, au fost executate chiar de unii muncitori, în timpul lor liber.

Şi lansarea propriu-zisă a rachetelor cere din partea elevilor pricepere de a aplica în practică variate cunoştinţe teoretice, dobîndite de ei în cadrul diferitelor obiecte de studiu. Determinarea altitudinii la care se termină porţiunea activă a traiectoriei şi apogeul, de pildă, se efectuează prin mai multe metode de măsurare, pentru ca eventualele erori să poată fi eliminate într-o cît mai mare măsură. Una din metodele folosite, şi anume aceea a măsurării timpului de cădere liberă a rachetei de la apogeu, a cerut elevilor aplicarea cunoştinţelor teoretice dobîndite în clasa a VIII-a la studiul căderii libere a corpurilor. O altă metodă de determinare a altitudinii maxime atinse de rachetă este aceea a măsurării diferenţei de timp între observarea luminii şi sunetului, produse de o mică explozie ce are loc în momentul cînd racheta ajunge la apogeu. Dar aceasta cere din partea elevilor cunoştinţe legate de propagarea sunetului şi luminii, iar rezultatul se obţine rezolvind un sistem de ecuaţii, deci în ultimă instanţă la aplicarea practică a cunoştinţelor teoretice dobîndite la lecţii.

Metoda măsurătorilor trigonometrice efectuate asupra traiectoriei necesită la rîndul ei cunoştinţe matematice, dar pe lîngă aceasta mai sînt necesare şi deprinderi practice de lucru cu aparatele de observare optică din laboratorul şcolii, pe care elevii le utilizează cu acest prilej.

In afară de aplicarea practică a diferitelor cunoştinţe dobîndite de elevi în cadrul prevederilor programelor şcolare, unele probleme ridicate de construcţia rachetelor au necesitat adîncirea şi lărgirea cunoştinţelor dobîndite în şcoală. Determinarea parametrilor principali ai motorului, între care un rol principal îl au tracţiunea şi viteza

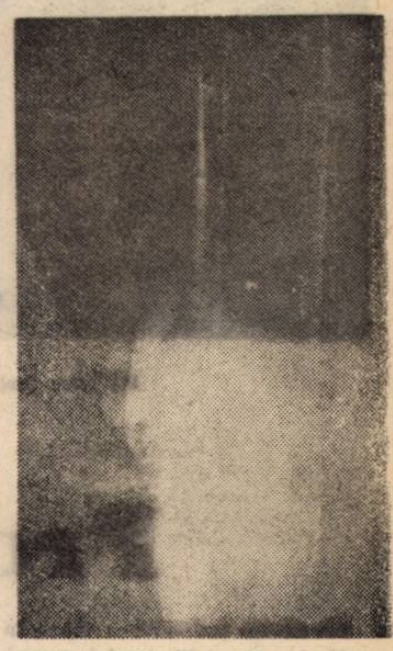

Antares 25-N, lansată în mai 1960

de jet, implică folosirea metodelor dinamografice, fotografierea şi filmarea rapidă, înregistrarea pe bandă de magnetofon. Folosind cu pricepere aparatele, puse la dispoziţie de laboratorul şcolii, elevii şi-au lărgit orizontul de cunoştinţe şi au căpătat, treptat, îndeminarea necesară lucrului cu dispozitivele moderne de cercetare şi măsurare în procesele fizice cu desfăşurare rapidă.

Însuşirea complexului de cunoştinţe şi deprinderi necesare realizării scopului propus s-a reflectat puternic în calitatea răspunsurilor membrilor cercului la lecţii şi totodată, preocupările lor au început să cuprindă un cerc din ce în ce mai variat de probleme. Începînd cu luna februarie a anului trecut, membrii cercului au hotărît să-şi extindă domeniul de activitate şi în alte ramuri ale ştiinţei şi tehnicii, schimbînd totodată denumirea cercului în „Cercul de studii şi cercetări ştiinţifice".

Conduşi de către profesorul de fizică, membrii cercului au vizitat Centrul de cercetări nucleare al Academiei R.P.R. Luînd legătura cu cercetători de la acest institut membrii cercului au aflat răspuns la întrebările lor asupra multor probleme ale fizicii moderne. Procurîndu-şi de la observatorul astronomic al Academiei unele efemeride necesare, ei au efectuat observaţii asupra Sputnicilor I, II şi III şi asupra Navei satelit nr. 1. Treptat cercul şi-a format o mică bibliotecă ştiinţifică ce cuprinde astăzi peste 450 titluri.

Toţi sînt pasionaţi cititori ai colecţiei de povestiri ştiinţifico-fantastice. La propunerea lor, redacţia colecţiei a iniţiat o rubrică specială, în care cititorii îşi spun părerea cu privire la povestirile publicate şi îşi împărtăsesc unele din realizările lor deosebite.

Pentru a fi în curent cu realizările altor tineri, membrii cercului comunică cu corespondenţi din Lugoj, Timişoara, Focşani etc. De asemenea, au luat legătura cu tineri sovietici, cărora le comunică realizările lor şi cu care fac schimb de experienţă.

Deprinderile şi cunoştinţele membrilor cercului se fac simţite nu numai în bunele rezultate şcolare, dar şi în performanţele din ce în ce mai bune ale rachetelor lansate de ei. De la 80 m, altitudinea primelor lansări, ei au atins, la ultima lansare din 17 martie 1961, altitudinea de 330 metri.

Pe bună dreptate se poate deci afirma că, acolo unde există preocupare şi îndrumare competentă din partea cadrelor didactice, cercurile ştiinţifice devin un mijloc puternic de educaţie şi de legare a cunoştinţelor teoretice de practică. Frumoasele rezultate obţinute de către membrii acestui cerc constituie cea mai bună dovadă a felului în care activitatea elevilor în cadrul cercurilor ştiinţifice poate contribui la legarea cunoştintelor teoretice de activitatea practică.

V. Manolache

La practică în uzină

Biblioteca Școlii medii „Eftimie Murgu" din Timișoara are mulți prieteni

Proces literar

Plenul de judecată a intrat în sală. La masa din fund tronează grav președintele încadrat de doi asesori. Pe banca avocaților apărătorul oficial își răsfoiește cu înfrigurare documentele. În boxa acuzaților tînărul Clyde Griffiths, dezorientat, chinuit de teamă, de regrete, de nesiguranță își frămîntă mîinile cu privirile în pămînt.

Pe ordinea de zi a proceselor se află „O tragedie americană". Cei care au fost chemați să judece crima lui Clyde sînt elevi ai clasei a X-a de la Școala medie nr. 25 din Capitală.

Printre mijloacele pe care profesoara de limba romînă Maria Georgescu, de la această școală le folosește pentru a educa dragostea elevilor pentru literatură se află și acela al procesului literar — formă de activitate care contribuie în largă măsură la dezvoltarea capacității acestora de a aprofunda conținutul de idei al unei cărți, de a aprecia în mod just atitudinea unor personaje, de a surprinde momentele cele mai semnificative din conduita lor.

Valabilitatea acestor afirmații s-a făcut vădită în procesul literar al romanului „O tragedie americană" de Teodor Dreiser, care a fost recent organizat, cu sprijinul redactorilor de la Revista „Îndrumătorul cultural", la Clubul Sindicatelor lucrătorilor din învățămînt din București.

Aprinsele dezbateri purtate în timpul procesului, cuvîntul martorilor, al acuzării, al apărării, au dovedit — cu atît mai mult cu cît cea mai mare parte a replicilor erau improvizate — că elevii au înțeles bine profunda semnificație socială a dramei lui Clyde. „Rugăm instanța — susținea apărătorul — să acorde circumstanțe atenuante tînărului Griffiths. Vina de a fi ucis pe Roberta nu este atît a lui cît a societății care cultivă morala parvenirii fără scrupule, în care crima este ridicată la rangul de virtute".

În replică, mesajul de idei al romanului este deplin lămurit de acuzator: „Condamnarea societății capitaliste nu absolvă de vină pe Clyde Griffiths. Fiind un produs al acesteia, el nu i se opune, nu luptă împotriva ei, ci caută mijloacele care l-ar putea sluji să pătrundă în lumea magnaților".

Înainte de a se ajunge însă la aceste concluzii a fost necesar ca, de-a lungul dezbaterilor purtate în timpul desfășurării procesului, să se construiască treptat un solid eșafodaj de argumente, să se acumuleze un bogat material faptic, o întreagă suită de elemente ilustrative, convingătoare.

Elevii s-au priceput să selecteze din mulțimea de situații și întîmplări, din multitudinea faptelor cuprinse în roman pe cele mai concludente, mai semnificative. Poate mai mult decît atunci cînd au citit cartea ei au trăit acum, interpretînd diferitele personaje create de Dreiser, zguduitoarea dramă a lui Clyde Griffiths, au simțit vibrînd adînc în sufletele lor durerea pentru tragica soartă a Robertei și a lui Clyde, revolta față de injustețea orînduirii capitaliste, ura pentru Sondra, pentru Mason, pentru tot clanul exploatatorilor. Judecata lui Clyde nu a constituit un simplu proces de analiză a faptelor în vederea stabilirii unei vinovății, ci o pasionantă dezbatere în care elevii și-au întărit, și-au adîncit, propriile lor atitudini, propriile lor convingeri morale.

Totodată, pentru a aprecia situația lui Clyde Griffiths dintr-un punct de vedere sau altul, ei au trebuit să dea o justă dezlegare unor complicate probleme sociale, să le soluționeze de pe poziția unei bune orientări ideologice, să apeleze la multe din cunoștințele căpătate în clasă în timpul orelor de literatură.

Pentru toate acestea socotim lăudabilă și merituoasă inițiativa Școlii medii nr. 25. Utilizată cu chibzuință, încadrată într-un program rațional de muncă, această interesantă formă de activitate, procesul literar, îi va ajuta o dată mai mult pe elevi să îndrăgească și să înțeleagă în profunzime marile valori ale literaturii.

Piedestalele n-au rezistat

Un corespondent din Slobozia ne roagă să clarificăm o mică „poveste cu... logică".

Iată despre ce este vorba. La școala medie din acest orășel cineva a făcut următoarea reflecție: „Este necesar ca profesorul să fie apropiat de elevii lui? Este. Apropierea înseamnă sau nu micșorarea distanței? Inseamnă. Bun. Dacă acestea sînt adevăruri incontestabile putem continua drumul la concluzii și măsuri care să transforme cerința în fapte.

Era vorba deci de distanța între profesori și elevi. Profesorul stă la catedră, iar elevii stau în bănci. Distanța asta deci, dintre catedră și bănci, trebuie redusă. In momentul de față, la noi, catedra e așezată pe un piedestal care îl ridică pe profesor cu cel puțin 30-40 de centimetri mai sus față de nivelul dușumelei și deci, practic, distanța dintre elev și pedagog crește prin această așezare.

Gînditorul în cauză s-a luminat dintr-o dată la față. Descoperise ideea. „Piedestalul trebuie înlăturat".

In fața acestui raționament piedestalele, nefiind încă emancipate în probleme de logică, n-au rezistat. Au dispărut ca prin farmec.

„Totul este să descoperi la timp esențialul și să iei măsuri radicale" — s-a gîndit omul nostru.

Ziua cînd s-a întîmplat aceasta nu se cunoaște cu precizie. Ceea ce se știe cu siguranță este faptul că în școală au fost piedestale în toate clasele și că ele au fost înlăturate la un moment dat pentru considerentele expuse mai sus.

Lecție de geometrie

Lupta pentru calitate

Asistențele la lecții

Partidul a lansat către întregul nostru popor chemarea la lupta pentru calitate cît mai înaltă. In toate sectoarele de activitate, toți oamenii muncii caută să răspundă la această chemare cu rezultate cît mai bune. Și în școli chemarea aceasta a avut un puternic răsunet.

Corespondențele sosite în ultimul timp în redacție dovedesc preocuparea sporită a cadrelor didactice și a directorilor pentru calitatea predării, pentru ridicarea nivelului lecțiilor.

Iată ce ne scriu în această privință doi directori de școală:

Socot că asistențele la lecții constituie una din căile cele mai bune prin care directorii de școli pot cunoaște nemijlocit nivelul profesional al cadrelor didactice, conștiinciozitatea cu care-și pregătesc acestea lecțiile, calitatea predării. Dat fiind că îndrumarea pe care sînt datoare să o dau cadrelor didactice din școală trebuie să se bazeze pe o bună cunoaștere a muncii lor, m-a preocupat mult această problemă a asistențelor la lecții și am căutat să-mi organizez din ce în ce mai bine munca în această direcție.

Am înțeles, mai întîi, că trebuie să lucrez după un plan săptămînal, bine întocmit, fixîndu-mi zilnic, pe lîngă alte acțiuni, 2—3 asistențe. La începutul activității mele de director asistam pe rînd la fiecare profesor și toate observațiile le treceam într-un singur caiet, în care-mi însemnam întreaga activitate și toate acțiunile din școală. Mi-am dat seama că nu procedam bine, căci era greu să urmăresc în felul acesta munca tuturor cadrelor didactice. Nu puteam avea o evidență clară în ce privește schimbările din activitatea fiecăruia. Acum folosesc cîte un caiet pentru fiecare învățător și profesor în parte. In aceste caiete trec toate observațiile pe care le fac asupra lecțiilor, procedeele și metodele folosite, concluziile, propunerile și recomandările ce le cred necesare. Discuțiile asupra lecției au loc imediat, în pauză. Unele observații le prezint în consiliul pedagogic unde popularizez experiența bună și arăt lipsurile sau greșelile.

Concepute în felul acesta, asistențele la lecții m-au ajutat mult în munca de îndrumare și control, căci m-au făcut să văd mai bine cauzele care au dus la obținerea unor rezultate slabe la învățătură și disciplină. Am constatat, de pildă, că unii profesori întocmesc și folosesc foarte bine schemele la tablă, ceea ce ajută mult elevilor în înțelegerea lecțiilor, în timp ce alții neglijează acest procedeu, nu îl folosesc cînd e necesar și aceasta, desigur, în detrimentul elevilor. Am mai observat că anumiți profesori sau învățători nu caută să-și sistematizeze materialul, să-l dozeze după etapele lecției, folosind, de exemplu, prea mult timp pentru verificare și rămînîndu-le prea puțin pentru predarea și fixarea cunoștințelor. Constatarea m-a ajutat să înțeleg pentru ce în clasele și la obiectele respective copiii întîmpină greutăți în însușirea cunoștințelor, să știu ce am de făcut pentru schimbarea situației. In general, cunoscînd, prin asistențe, diversele aspecte ale muncii cadrelor didactice din școala noastră, am putut lua măsuri pentru îmbunătățirea activității lor.

Prof. Angela Buhăescu
directoarea Școlii de 7 ani
din Ocna Sibiului

★ ★

Dintr-o singură asistență la un obiect de învățămînt nu-mi pot da seama de calitatea muncii unui profesor. De aceea am hotărît să efectuez cel puțin 7—8 asistențe la fiecare disciplină. Dar pentru ca asistențele să-și atingă scopul este necesară o temeinică pregătire prealabilă a celui care asistă la ore. Inainte cu cel puțin o zi, mă pregătesc pentru a asista la lecții consultînd planificarea calendaristică la obiectivele la care intenționez să asist. Planificarea o confrunt cu subiectul lecției predate anterior. De asemenea, consult programa de învățămînt, manualul și metodica obiectului respectiv, astfel ca atunci cînd mă prezint la clasă să fiu înarmat din toate punctele de vedere, pentru a putea urmări în cunoștință de cauză aspectele lecției și a mă convinge dacă profesorul respectiv își face datoria la nivelul cerințelor ce se pun în fața învățămîntului.

Firește că, atunci cînd asist la lecțiile disciplinei care formează și obiectul specialității mele, problema pregătirii pentru asistențe comportă un efort mai redus. Cînd însă asist la lecții care sînt cu totul străine de specialitatea mea, se cere o pregătire de mai lungă durată, pentru că directorul trebuie să stăpînească atît cunoștințele cît și metodele și procedeele specifice obiectului și lecției ce se predă.

Ținînd seama de această importantă cerință, voi arăta cum m-am pregătit pentru a fi în măsură să apreciez just o lecție de fizică la clasa a VIII-a.

Este vorba de lecția cu tema „Știința și tehnica sovietică despre perfecționarea motoarelor cu reacție. Studiul Universului prin lansarea de sateliți artificiali și a rachetelor cosmice". Cercetînd planificarea și confruntînd-o cu condica de prezență, am aflat că la clasa respectivă se predase ultima oară despre „Atracția universală". Mi-am procurat manualul și am studiat atît lecția anterioară cît și lecția ce urma să fie predată. Dat fiind faptul că problemele acestor lecții impuneau prezentarea unor noutăți apărute în ultimul timp, am fost nevoit să mă documentez amănunțit dintr-o serie de materiale apărute în presă și, în special, din revista „Știință și tehnică", pentru a putea vedea dacă profesoara face cunoscute elevilor progresele uriașe realizate în cunoașterea Universului. Am luat de asemenea metodica fizicii și am studiat partea care se referea la felul cum trebuie predate noțiunile respective. Mi-am întocmit și un plan al lecției așa cum o vedeam eu realizată ca să trezească interesul elevilor și să poată fi cît mai ușor asimilată.

Inainte de a intra la oră am cerut și planul de lecție al profesoarei, pe care l-am studiat cu atenție. Bineînțeles, în timpul asistenței mi-am notat într-un caiet observațiile pe care le-am făcut asupra lecției.

Pregătirea prealabilă despre care am vorbit mi-a ajutat să dau profesoarei îndrumări competente.

Prof. Aurel Negru
director adjunct al Școlii medii
nr. 14 — Cluj

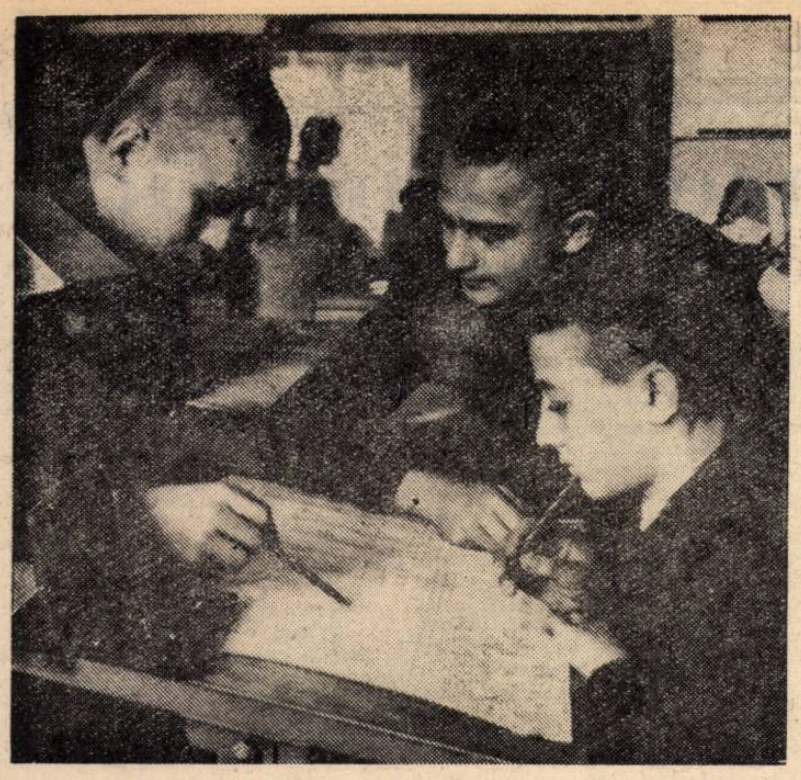

Oră de desen: discutarea schițelor

De ce își deformează elevii scrisul?

Mulți învățători și profesori constată adeseori că elevii care în primele clase de școală aveau un scris frumos ajung să scrie foarte neglijent atunci cînd devin mai mari.

Care este cauza acestei transformări? Pentru a o afla m-am gîndit să descopăr mai întîi momentul cînd în scrisul elevilor apar primele deformări. După o îndelungată observație am sesizat că ele se manifestă, în majoritatea cazurilor, în etapa de tranziție de la clasa a IV-a la a V-a, în acea perioadă cînd însușirea deprinderilor de scris frumos nu mai este o preocupare de prim ordin și cînd scrisul devine un accesoriu, un instrument în pregătirea elevilor. Cu alte cuvinte deformarea scrisului se produce în etapa cînd scrisul nefiind încă format, elevul este solicitat să-și îndrepte eforturile în mult mai mare măsură asupra ideilor, asupra conținutului celor scrise decît asupra scrierii însăși. Munca de asimilare a noilor cunoștințe a devenit acum mai complexă. Elevii trebuie să-și noteze în caietele lor definiții și reguli, să-și însemneze ideile lecțiilor, să cuprindă scheme alcătuite la tablă, într-un cuvînt, ei trebuie să ia notițe.

Vedem deci că cerințele în ce privește utilizarea scrisului devin mult mai evoluate. Dar scrisul, scrisul în sine, ca deprindere, nu a evoluat în aceeași măsură, nu a devenit încă un reflex. Și în cazul acesta elevilor ce le rămîne? Ori să înseileze din fugă literele, cînd iau notițe, atenția fiindu-le concentrată asupra urmăririi ideilor, ori să se concentreze asupra scrierii ca formă, ca aspect grafic, nemaiavînd vreme să fie atenți la expunerea profesorilor.

În cele mai multe cazuri întîlnim prima situație, așa că într-un interval de timp destul de scurt elevii care scriau foarte frumos ajung să aibă o scriere neglijentă, ilizibilă uneori chiar pentru ei înșiși.

Soluționarea acestei probleme are un dublu aspect. Unul privește munca elevilor din primele clase, din etapa cînd se formează cele dintîi deprinderi de scris, iar celălalt privește munca școlarilor din clasele mai mari, din perioada cînd scrisul începe să fie folosit ca unul din mijloacele principale ale activității depuse de copii în vederea însușirii noilor cunoștințe.

În primele clase de școală, îndeosebi în clasa I-a, scrierea constituie o preocupare anume. Însușirea caracteristicilor grafice ale fiecărei litere, alcătuirea cuvintelor și scrierea lor se face analitic, zăbovindu-se asupra fiecărui semn în parte. Atenția elevilor se concentrează asupra caligrafierii literelor, asupra justei lor combinări pentru scrierea cuvîntului. In stadiul acesta, cînd scrie, elevul poate să se gîndească la conținutul de idei al textului numai într-o măsură foarte redusă. Perceperea ideilor are loc înainte de actul scrierii — atunci cînd i se citește sau cînd i se dictează textul — și după scriere, cînd se corectează ceea ce s-a dictat sau copiat. Dar, pe măsură ce scrierea a început să devină deprindere, învățătorul trebuie să depună eforturi pentru ca atenția elevilor să se elibereze tot mai mult de la urmărirea scrierii în sine și să se concentreze asupra urmăririi ideii. Scrierea pierde astfel puțin cîte puțin din însemnătatea ei ca scop și începe să devină un mijloc de a fixa material gîndirea. Învățătorul trebuie să promoveze treptat dar cu consecvență, această deprindere.

În clasele mai mari strădaniile învățătorilor vor trebui continuate pe un plan superior de către profesori. Aici problema menținerii scrisului frumos coincide cu aceea a educării deprinderilor de a lua notițe. Nefiind întotdeauna suficient de îndrumați în această privință, elevii se grăbesc să noteze cuvînt cu cuvînt ceea ce spune profesorul. Ritmul în care elevii încearcă să-și ia note depășește cu mult posibilitățile lor firești în ce privește rapiditatea scrisului. În aceste condiții deformarea scrisului devine aproape inevitabilă. De aceea, este de datoria profesorului să le arate copiilor cum să-și ia notițe, să combată tendința lor de a scrie mecanic. El trebuie să-i învețe să asculte, să înțeleagă, să rețină din expunerea unei probleme ideea esențială și numai pe aceea să o noteze în caietele lor. Profesorul trebuie să le arate totodată elevilor săi cum să-și sintetizeze conținutul lecției în caiete, cum să cuprindă schematic, rezumativ, în cîteva cuvinte, fiecare din problemele discutate în clasă. Obișnuindu-se să ia notițe astfel, elevii nu vor mai fi nevoiți să forțeze ritmul în care scriu și primejdia deformării scrisului va fi evitată. Grija de a-i învăța pe elevi să ia notițe trebuie să fie una din preocupările de seamă ale profesorilor. Aceasta va ajuta nu numai scrisului, și nu în primul rînd scrisului. Aceasta este înainte de toate o cerință a însușirii conștiente a cunoștințelor.

Scrisul copiilor nu este o problemă secundară. În pregătirea elevilor el constituie un element important, un mijloc de a materializa gîndirea, care le este util nu numai în școală, dar care le va sluji toată viața. Învățătorii și profesorii trebuie să-i acorde cît mai multă atenție.

Prof. Oliviu Negoiță

Hărțile școlare

Editarea hărților și atlaselor școlare se bucură în regimul nostru de o atenție deosebită. Volumul acestei editări a depășit cu mult pe acela din timpul regimului burghezo-moșieresc. O dată cu creșterea cantitativă a hărților și atlaselor școlare se face vădită totodată o permanentă și susținută preocupare pentru continua îmbunătățire a calității lor. In dorința de a sprijini munca pentru ridicarea calității hărților școlare vreau să fac prin articolul de față cîteva observații și propuneri.

„Harta fizică și administrativă a R. P. Romîne" editată de Ministerul Invățămîntului și Culturii la scara 1 : 400.000, în 1954, a fost destinată pentru predarea geografiei la clasa a VII-a elementară. Această hartă prezintă unele calități de seamă. Principala calitate constă în apropierea conținutului ei de nivelul programei analitice și a manualului de geografie pentru clasa a VII-a, ceea ce reflectă luarea în considerație a destinației hărții. La reprezentarea reliefului, în afara metodei tentelor hipsometrice, folosite și în harta din 1948, a fost utilizată și metoda umbririi, metodă care mărește plasticitatea reprezentării reliefului, lucru necesar în hărțile destinate elevilor mai mici. Trebuie subliniată apoi existența concordanței între denumirile unităților de relief din manual și cele de pe hartă, între conținutul hărții și titlul ei.

Dar, analizînd această hartă nu ne este greu să desprindem și o serie de neajunsuri. O lipsă serioasă este generalizarea defectuoasă în unele locuri a izohipselor, ceea ce duce la denaturări ale realității. De exemplu, în defileul Dunării dintre Moldova Nouă și Turnu Severin, pe hartă figurează o regiune de șes de cîțiva kilometri lățime, care în realitate nu există. Sînt, de asemenea, frecvente cazurile de plasare eronată a unor denumiri de unități de relief sau de ape.

„Harta fizică și administrativă a R. P. Romîne", tipărită de Editura științifică în 1957 la scara: 1 : 500.000, care se folosește și în activitatea didactică, este un exemplu de felul cum nu trebuie să fie o hartă școlară. Relieful, reprezentat prin tente hipsometrice, apare foarte șters, inexpresiv, inexact și aceasta datorită unor culori nepotrivite și unei generalizări incorecte a izohipselor. Aceeași neexactitate se observă și la plasarea pe hartă a denumirilor unităților de relief. De exemplu, denumirea „Depresiunea Cașinului" apare pe valea Trotușului și nu a Cașinului. In plus harta cuprinde un număr prea mare de localități.

„Harta fizică și administrativă a R. P. Romîne" editată de Ministerul Invățămîntului și Culturii în 1959 la scara 1 : 400.000 este de o formă și o valoare științifică evident superioară celor două prezentate mai sus. Ea produce o impresie plăcută ochilor, este atrăgătoare. Semnele convenționale sînt plasate cu o mare exactitate, unele față de altele și față de rețeaua cartografică. Izohipsele hărții din 1959, prezintă o reușită generalizare cartografică. Autorul s-a străduit să îmbunătățească conținutul hărții prin separarea lacurilor cu apă dulce de cele sărate. Actualizarea conținutului se face prin introducerea altitudinii unor vîrfuri de munți recent calculată. Impresionează plăcut semnele de contur întrebuințate la reprezentarea orașelor mari. O importantă calitate a hărții constă în introducerea a două hărți complimentare, de raionare a reliefului.

Harta fizico-administrativă din 1959 prezintă și unele lipsuri. Există în prezentarea reliefului o separare nu îndeajuns de clară a marilor unități orografice ale țării și, mai ales, o delimitare vagă între podiș și munte. Se fac simțite și unele lipsuri în ce privește corespondența dintre manual și hartă. In harta anexă a manualului de geografia R.P.R. pentru clasa a XI-a se întîlnesc denumirile Cîmpul Brăilei, Stepa Dobrogei, Munții Țiblesului, Darabani, Cîmpia Elanului etc. Pe harta de care ne ocupăm însă le corespund denumirile; Cîmpia Brăilei, Podișul Dobrogei, Munții Lăpușului-Țiblesului etc. Fără îndoială că pe harta din manual s-au strecurat greșeli căci termeni ca „mlaștină" sau „stepă" n-au ce căuta între denumirile unităților orografice. Contradicții și mai pronunțate între manual și harta murală există în ce privește cotele. Harta nu reușește să redea valorile cotelor cu aceeași exactitate ca manualul. O deficiență a hărții este și încărcarea ei cu ape curgătoare și mai ales cu localități și cote.

Inlăturîndu-se aceste lipsuri harta fizico-administrativă din 1959, poate deveni, la o nouă editare, o hartă accesibilă și utilă studiului geografiei în clasa a XI-a. De altfel a doua ediție se impune și datorită noii împărțiri administrative.

★

Hărțile școlare, datorită multiplelor condiții ce li se cer, sînt lucrări cartografice pretențioase.

In realizarea hărților fizico-administrative ale R. P. Romîne s-au înregistrat unele succese: folosirea unor valoroase izvoare cartografice, preciziune matematică, generalizare cartografică reușită a izohipselor, aspect exterior atrăgător. Succesele sînt însă umbrite — așa cum arătam — de o serie de lipsuri ușor sesizabile pe fiecare hartă.

Incărcarea grafică a conținutului hărților cu date neesențiale este una din lipsurile principale ale acestora. Ea reflectă o înțelegere incompletă a rolului și destinației hărților școlare și scade mult din valoarea lor. Din cauza încărcării hărții cu date, elevii sînt distrași de elemente minore și nu rețin sau rețin mai greu datele esențiale. Această lipsă poate fi înlăturată, evident, prin eliminarea de pe hartă a balastului de date care depășesc programa analitică. Eliminarea datelor nu trebuie să fie totuși radicală. După G. N. Baștavina (Particularitățile întocmirii hărților școlare murale, Moscova, 1954) în hărțile pentru școlile elementare plusul de date trebuie să fie mai mic în comparație cu acela de pe hărțile școlii medii. G. N. Liodt (Cartovedenia, Moscova, 1948) apreciază că plusul de date nu trebuie să depășească 30 la sută din volumul datelor programei analitice.

Dacă harta școlară nu trebuie să cuprindă numeric multe date, în schimb, ca să prezinte cît mai multilateral realitatea este necesar ca ea să înglobeze o mare varietate de date. Reprezentarea pantelor abrupte din zona înaltă a munților noștri, de pildă, ar evidenția efectele glaciației cuaternare, după cum semnul dunelor, existent deja, reflectă acțiunea vînturilor. In ce privește hidrografia este necesar a se distinge rețeaua permanentă de cea care seacă, este necesară introducerea cîtorva lacuri glaciale mai importante și mai ales a lacurilor create de om, a lacurilor de acumulare de la Bicaz, Sadu, Văliug, Scropoasa etc. care reflectă victoriile noastre asupra naturii.

Toate hărțile analizate prezintă un spațiu foarte mic în afara granițelor R. P. Romîne, cadrul fiind tangent la extremitățile țării. Dacă pentru o hartă economică acest lucru este admisibil pentru o hartă fizică, care prezintă unități orografice și hidrografice ce nu se pot rupe la granițele țării, situația actuală este necorespunzătoare.

Imbunătățirile preconizate — și altele care pot fi adăugate — se pot aduce cu mici eforturi materiale, dar cu mai multă exigență a specialiștilor. Toate acestea nu trebuie precupețite pentru că se fac pentru obținerea unor hărți atrăgătoare, intuitive cu un conținut mai bogat și științific.

Conf. univ. V. Sficlea
Iași

Temele suplimentare

Printre mijloacele pe care le folosesc învățătorii și profesorii pentru a-i ajuta pe elevii rămași în urmă la învățătură se numără și temele suplimentare. Dacă în anumite împrejurări bine precizate acestea își au rostul, într-o serie de cazuri nu numai că au o eficiență foarte discutabilă, dar duc și la supraîncărcarea elevilor.

Intr-adevăr, unele cadre didactice dau elevilor rămași în urmă la învățătură teme suplimentare din capitolele la care aceștia sînt mai slab pregătiți fără ca în prealabil să le fi explicat, în cadrul unor meditații, conținutul capitolelor respective. Dar oare un elev care atunci cînd s-a predat tema respectivă nu a putut face față sarcinilor lui va putea pe parcurs să răspundă unei sarcini de două ori dificile, întrucît are în același timp de pregătit și lecția zilei, ca toți ceilalți elevi ai clasei, și tema suplimentară? Chiar dacă admitem o situație specială, bunăoară un elev cu posibilități peste nivelul mediu, dar care a lipsit din cauză de boală o perioadă mai îndelungată, este de la sine înțeles că nici el nu va putea să facă efort suplimentar fără îndrumarea permanentă și competentă a profesorului.

Se știe că temele date elevilor au în primul rînd rolul de a contribui la fixarea și consolidarea cunoștințelor, de a dezvolta deprinderile de muncă independentă. Dar despre fixarea căror cunoștințe poate fi vorba dacă tocmai lipsa acestora a determinat darea temei suplimentare și dacă profesorul nu l-a ajutat în prealabil pe elev să le dobîndească? Și cum pot dezvolta temele suplimentare deprinderi care uneori nu există încă nici măcar în stadiul de priceperi? Credem că este evident că prin astfel de procedee rezultatul nu poate fi decît contrar celui așteptat. In toate cazurile de acest fel temele suplimentare îi supraîncarcă pe elevi și nu-i ajută.

Numai printr-o tratare individuală a elevilor, printr-o atentă analiză a cauzelor ce au provocat rămînerea în urmă și prin luarea unor măsuri care să țină seama de aceste cauze va putea profesorul să-i ajute pe elevi să-și completeze golurile în cunoștințe. Măsurile luate trebuie să asigure, în primul rînd, însușirea cunoștințelor care le lipsesc elevilor. Numai după aceasta — și dacă mai este nevoie — se poate vorbi de eficiența unor teme suplimentare. Iar acestea, la rîndul lor, trebuie date rațional, cu chibzuință, adică stabilindu-se o succesiune și o dozare justă a lor și dîndu-se indicații preliminare privind felul cum trebuie efectuate.

M. Victor

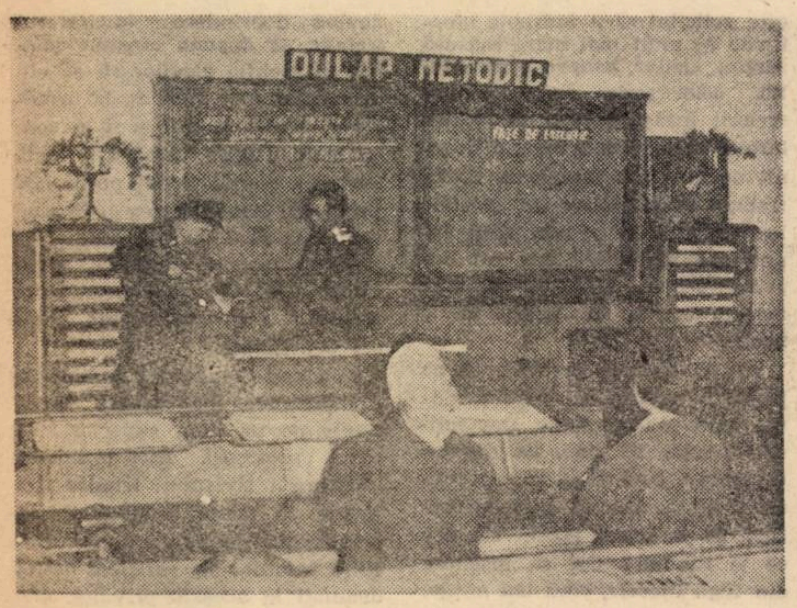

Dulapul metodic şi locul de muncă al maistrului în noul atelier al Grupului şcolar petrol-chimie din Bacău

Preocupări centrale
în şcolile de petrol-chimie

Găsirea celor mai adecvate metode de instruire şi educaţie se află în centrul preocupărilor didactice ale profesorilor şi maiştrilor-instructori din şcolile profesionale şi tehnice care pregătesc cadre pentru sectorul industriei petrolului şi chimiei.

Un loc de frunte printre aceste preocupări îl ocupă metodica efectuării demonstraţiilor practice din ateliere şi laboratoare. Această problemă a fost amplu dezbătută, de curînd, cu prilejul unei consfătuiri — schimb de experienţă între cadrele didactice din şcolile profesionale şi tehnice de petrol-chimie, consfătuire organizată de Ministerul Industriei Petrolului şi Chimiei şi Cabinetul metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Bucureşti. Avînd ca bază de discuţie lecţiile prezentate de maiştrii-instructori şi de profesorii de specialitate ai Grupului şcolar petrol-chimie din Bacău, şcoală în cadrul căreia s-a desfăşurat schimbul de experienţă, consfătuirea a permis desprinderea unor importante concluzii pe această temă. A fost remarcat în special rolul hotărîtor pe care îl are organizarea metodică a unui loc de muncă model al maistrului-instructor, care să-i stimuleze pe elevi pentru organizarea unor locuri similare de muncă. Cu ajutorul conducerii întreprinderii „Steaua roşie", Grupul şcolar petrol-chimie din Bacău a organizat un loc de muncă model al maistrului-instructor, înzestrîndu-l cu un dulap metodic, adaptat cerinţelor specifice pe baza documentaţiei tehnice pusă la dispoziţie de Comitetul Rezervelor de muncă din U.R.S.S.

Acest dulap metodic, primul construit în ţara noastră pentru sectorul industriei petrolului şi chimiei, cuprinde în partea centrală două table de scris culisante, sub care se găsesc planşele didactice necesare predării diferitelor teme; lateral se află o serie de sertare conţinînd panouri pentru fiecare lecţie, materiale de lucru necesare, sculele, utilajele şi schiţele proceselor tehnologice ale desfăşurării lucrărilor. Acest dulap metodic permite efectuarea demonstraţiilor în condiţii optime, atît de către maistrul-instructor, cît şi repetarea lor de cîţiva elevi pentru fixare.

În ceea ce priveşte demonstraţiile practice în laborator, s-a ajuns la concluzia că cea mai indicată metodă o constituie alternarea orelor de laborator, în care demonstraţiile şi experienţele sînt efectuate de profesor şi însoţesc expunerea cunoştinţelor teoretice, cu ore de aplicaţii practice, în care toate experienţele vor fi efectuate numai de elevi sub îndrumarea profesorului. S-a recomandat, cu aceeaşi ocazie, să se pună la dispoziţia elevilor — mai ales a celor din şcolile tehnice şi şcolile tehnice de maiştri — scurte referate de îndrumare asupra modului cum trebuie să se desfăşoare anumite lucrări complexe, atrăgîndu-le atenţia în special asupra măsurilor de protecţie a muncii ce trebuie luate.

De asemenea, s-a scos în evidenţă importanţa bunei organizări a laboratorului de chimie pentru eficacitatea lucrărilor efectuate. Laboratorul de chimie model al Grupului şcolar petrol-chimie din Bacău, inaugurat cu prilejul schimbului de experienţă, constituie o realizare însemnată, fiind înzestrat cu toată aparatura necesară unor lucrări privind cea mai modernă tehnică de prelucrare şi tratare a celulozei, precum şi unor lucrări variate de chimie generală. Completarea tuturor locurilor de muncă ale elevilor cu reactivii necesari efectuării simultane a experienţelor va permite în curînd ca în acest laborator să se efectueze, în cele mai bune condiţii, toate aplicaţiile practice de specialitate.

Consfătuirea s-a ocupat pe larg de formele instruirii practice în producţie a elevilor. Participanţii au recomandat şcolilor şi întreprinderilor din sectorul petrol-chimie să folosească cu precădere în producţie forma de instruire în brigăzi sub îndrumarea celor mai buni muncitori, utilizîndu-se în acelaşi scop şi întreaga documentaţie tehnică de producţie. Chezăşia unei bune instruiri a elevilor în brigăzile de producţie — au arătat participanţii la schimbul de experienţă — o constituie antrenarea efectivă în îndrumarea şi controlul acestor brigăzi a tuturor factorilor de răspundere din întreprindere, în frunte cu inginerul şef.

Un exemplu concludent în această privinţă îl constituie rezultatele pozitive, atît pe tărîmul instruirii cît şi în domeniul producţiei obţinute, la fabrica „Steaua roşie" din Bacău, prin încadrarea elevilor în brigăzi de calitate şi conducerea activă a acestor brigăzi direct de către inginerii şefi de secţii, coordonaţi de către inginerul şef al întregii întreprinderi.

Hotărîrile adoptate de către profesorii şi maiştrii-instructori ai şcolilor din sectorul petrol-chimie participanţi la această consfătuire prevăd valorificarea deplină a experienţei pozitive acumulate. Astfel, s-a hotărît construirea unor dulapuri metodice — auxiliare deosebit de preţioase în predare — la şcolile profesionale şi tehnice de petrol-chimie din Iaşi, Ploieşti, Cîmpina, Tîrgovişte şi Brăila, generalizarea formei de instruire în producţie în cadrul brigăzilor de calitate, alcătuirea unor truse individuale ale elevilor atît pentru practica în ateliere cît şi pentru experienţele de laborator. Aplicarea cu simţ de răspundere a acestor hotărîri se va oglindi, fără îndoială, în creşterea nivelului de pregătire profesională a cadrelor de muncitori şi tehnicieni pentru industria chimiei şi petrolului.

ing. E Cupfer
directorul Cabinetului metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Bucureşti

Cercetarea ştiinţifică
şi lărgirea orizontului de pregătire al elevilor

În Staţiunea experimentală Băneasa au fost organizate pentru elevii tuturor şcolilor din ţară aparţinînd Institutului de cercetări horti-viticole, cercuri tehnice cu program special de cercetare tehnico-ştiinţifică în sectoarele viticol, pomicol, legumicol şi floricol. Conducerea fiecărui cerc a fost încredinţată unui cercetător de specialitate al institutului în aşa fel, încît activitatea elevilor să se împletească cu munca de cercetare.

Temele cercetate sînt legate de problemele cele mai importante ale procesului de producţie. De pildă, în cercul de viticultură s-au studiat metode de plantare a viţei de vie, fixarea datei culesului în funcţie de coacerea strugurilor etc. La cercul de pomicultură temele de cercetare s-au referit la problemele apărării pomilor contra îngheţurilor timpurii de primăvară, obţinerea materialului săditor în pomicultură ş.a., la cel de legumicultură se studiază sistemele de irigare a legumelor, producerea seminţelor hibride de tomate, obţinerea răsadurilor de calitate superioară, iar la floricultură s-au ales ca teme de studiu cultura hortenziei, cultura trandafirilor şi altele.

Cercetările cu privire la toate aceste teme s-au efectuat pe bază experimentală, luîndu-se în considerare problemele sub toate aspectele lor. De pildă, din fişa întocmită de elevii Şcolii profesionale din Miniş-Arad, care au studiat sub conducerea prof. Marin Butnaru şi a cercetătorului ing. Ilie Poenaru tema „Fixarea datei culesului în funcţie de coacerea strugurilor", rezultă că au fost efectuate observaţii amănunţite timp de mai bine de două luni — din cinci în cinci zile — asupra elementelor determinante în fixarea culesului strugurilor. Se poate uşor urmări, pe baza acestor observaţii, creşterea greutăţii strugurilor o dată cu acumularea de zahăr şi paralel cu descreşterea aciditătii. Observaţiile sînt efectuate la toate soiurile de struguri, iar în raport de ele s-au întocmit graficele care indică precis cercetătorilor şi tehnicienilor din sectorul de producţie, punctul maxim de coacere în raport de nevoile de vinificaţie, pentru obţinerea diverselor tipuri de vin, lucru extrem de important pentru procesul de industrializare a vinurilor.

La sfîrşitul acestor observaţii, pe baza unei aprofundate documentaţii tehnice, membrii celor patru cercuri tehnice au întocmit referate de sinteză privind temele pe care le-au avut în studiu. Profesorii de specialitate şi cercetătorii Institutului de cercetări horti-viticole, participanţi la sesiunea de prezentare a acestor referate sînt unanimi în a aprecia valoarea muncii elevilor desfăşurată în aceste cercuri, arătînd că datele observaţiilor sînt culese cu spirit de răspundere şi deosebită exactitate

„Lucrările întocmite de elevi — arăta cu prilejul acestei prime sesiuni, cercetătorul ing. Ilie Poenaru — au fost bogate în conţinut şi reflectă creşterea nivelului profesional al tinerilor pecum şi cunoştinţele temeinice pe care le posedă aceştia".

Acest experiment a arătat clar că activitatea creatoare de cercetare a elevilor în cercurile tehnice, atunci cînd este legată strîns de sarcinile planurilor de producţie, aduce o contribuţie însemnată la ridicarea nivelului tehnic ca şi al capacităţii lor de muncă.

★

Plecînd de la învăţămintele acestei experienţe am organizat în cadrul şcolii experimentale Valea Călugărească trei cercuri tehnice — respectiv de viticultură, horticultură şi agrotehnică-botanică. În fiecare cerc s-au format echipe care urmăresc în mod independent anumite tematici privind probleme de viticultură-vinificaţie, pomicultură-legumicultură etc. Echipele lucrează, fie direct sub supravegherea conducătorului cercului, fie sub conducerea unui alt profesor de specialitate. Au fost fixate suprafeţele sau culturile unde urmează să se efectueze cercetarea, timpul de cercetare pe teren, timpul de documentare şi datele prezentării referatelor.

Deşi lucrările de studiu ale cercurilor sînt în plină desfăşurare, se poate constata că antrenarea pe această cale a elevilor în munca de cercetare ştiinţifică aduce o contribuţie substanţială la lărgirea orizontului lor tehnic general şi constituie una dintre cele mai eficiente forme de legare a cunoştinţelor teoretice de practica înaintată a producţiei, înarmîndu-i pe tineri cu noi cunoştinţe, priceperi şi deprinderi specifice care îi vor ajuta să devină mai tîrziu inovatori şi muncitori fruntaşi.

Pe plan educativ activitatea de cercetare desfăşurată în cercuri contribuie la dezvoltarea spiritului muncii în colectiv, cultivă demnitatea, cinstea şi modestia. În acelaşi timp, ea dezvoltă posibilităţile elevilor de a munci independent.

Activitatea în cercuri reprezintă, în acelaşi timp, un mijloc însemnat de antrenare a elevilor la propaganda tehnică de masă prin popularizarea experienţelor şi a rezultatelor obţinute în producţie.

Un material deosebit de instructiv şi interesant pe această linie ar constitui publicarea de către Institutul de cercetări horti-viticole a unui „buletin anual" care să cuprindă cele mai bune referate ale elevilor, precum şi rezultatele schimbului de experienţă între şcoli, ale întîlnirilor lor cu fruntaşii recoltelor bogate etc.

Importantele obiective instructiv-educative care se realizează în cadrul cercurilor tehnice organizate ca centre de cercetare ştiinţifică, arată că acestea pot deveni una dintre principalele forme de pregătire profesională înaltă a viitorilor muncitori şi tehnicieni ai agriculturii noastre socialiste.

Prof. D. D. Roman
cercetător principal
la Institutul de ştiinţe pedagogice

În laboratorul de fizică şi electrotehnică al Şcolii profesionale din Lupeni, regiunea Hunedoara

Exigenţele unei înalte calităţi

Mii şi mii de maşini şi agregate capătă supleţe şi siguranţă în mişcări datorită acestor mici piese circulare care poartă numele de rulmenţi.

Fireşte, o piesă de care depinde suplеţea unei maşini trebuie să fie de mare precizie; iată de ce la Fabrica de rulmenţi din Bîrlad cuvîntul hotărîtor în materie de calitate îl au sutimile de milimetri şi micronii. Şi pentru că întreg colectivul Şcolii profesionale a Fabricii de rulmenţi din Bîrlad consideră angajamentul întreprinderii luat în cinstea celei de a 40-a aniversări a partidului drept propriul său angajament, nu există oră de tehnologia meseriei sau lecţie de lucrări practice în care aceste fine gradaţii ale micrometrului să nu ocupe un loc central în discuţii.

Numeroase demonstraţii organizate în atelierele şcolii şi în cabinetele tehnice în efectuarea cărora au fost antrenaţi, alături de profesorii şi maiştrii-instructori ai şcolii, cîţiva din cei mai buni muncitori din întreprindere — inovatori, fruntaşi în producţie — au avut drept scop adîncirea cunoştinţelor şi deprinderilor elevilor cu privire la lucrările de mare precizie cu toleranţele cotelor de 2—3 microni sau fără nici o toleranţă şi prevenirea rebuturilor.

Postul utemist de control al fabricii a organizat de curînd o verificare frontală asupra felului cum tinerii care muncesc în diferite secţii îşi aduc contribuţia la realizarea angajamentelor luate în cinstea aniversării partidului. In stera controlului au intrat şi elevii strungari din anul III, care lucrează în mod independent pe maşinile-unelte. Fireşte, viitorii muncitori erau cu toţii emoţionaţi, aşteptînd cu sufletul la gură rezultatele acestui serios examen. Dar tot atît de emoţionaţi erau şi profesorii de tehnologie ai şcolii, invitaţi să se alăture postului utemist de control în cadrul acestui raid. Piesele cu suprafeţe-oglindă şi lucirl de argint au trecut însă cu succes toate probele micrometrice şi optice. Nici un rebut; nici măcar o singură piesă înapoiată pentru o finisare mai deplină. Dimpotrivă, bancul de probă vădeşte caracteristicile tehnice superioare şi durabilitatea rulmenţilor lucraţi de elevii-strungari.

Maşinile fabricate în ţară şi înzestrate cu rulmenţi executaţi la Bîrlad vor deveni tot mai suple, mai perfecte. Munca precisă şi spiritul de răspundere al elevilor-strungari ai Şcolii profesionale a fabricii de rulmenţi va fi apreciată din nou în ansamblul acestui important succes.

In fața machetei unei tipografii ilegale

Cu aceeași răspundere

Poștașul care împarte scrisorile pe strada Scarlat Vîrnav din orașul Constanța depune o mare parte din „povara" tolbei sale la Casa copiilor școlari.

Unele scrisori sînt scrise stîngaci și vin aproape din toate colțurile Dobrogei. Prin ele se cer informații asupra copiilor aflați în casă, se solicită primirea unor noi copii. Marea majoritate transmit casei copiilor mulțumiri călduroase, din partea rudelor, pentru condițiile minunate în care se dezvoltă acești copii.

Sosesc și cărți poștale de la școli medii, pedagogice, agricole etc. care, prin tonul lor, sînt mai oficiale. Unele sună astfel : „Tovarășe director, vă rugăm să participați la ședința cu părinții unde veți putea afla situația la învățătură a fiicei dumneavoastră". Iar directoarea casei de copii, tovarășa Șerban, cu o conștiinciozitate demnă de un om care are în răspunderea sa creșterea unui număr atît de mare de copii, nu pierde nici un prilej pentru a afla despre activitatea și comportarea acestora.

Pe adresa casei de copii sosesc și alte scrisori. Oricît de frumos ar fi scrise, la sfîrșitul lor găsești adeseori scuze pentru „neglijența de ordin estetic", deși se vede clar că ele au fost scrise și transcrise. Aceste post-scriptumuri respiră parcă ceva din respectul și considerația expeditorului pentru acei care s-au străduit și se străduiesc să le creeze o viață cît mai plăcută, cît mai bună. Sînt scrisori venite din partea studenților și elevilor care se află în diverse institute și școli de specialitate din Capitală și provincie. Aceste scrisori împărtășesc „mamei" expeditorilor bucuriile și necazurile inerente vieții, așteptînd parcă un cuvînt de îmbărbătare, un sfat. „Am dat o mare parte din examene și am reușit", scrie Anișoara, studentă la Institutul Politehnic din Iași. „Am fost propusă să plec într-o tabără studențească internațională și aș avea nevoie de pantaloni de schi, bocanci, o bonetică și...". Și pe adresa studentei din Iași a fost expediat un colet cu cele necesare.

Se primesc de asemenea scrisori prin care se confirmă primirea rechizitelor, a hainelor sau a banilor care au fost expediați tinerilor aflați în casă. Da ! Da ! Comitetul de sprijin al Casei de copii a hotărît, de pildă, să trimită lunar fiecărui student suma de 50 de lei, ca supliment la bursă. De altfel în general conducerea Casei de copii din Constanța acordă o atenție deosebită creării condițiilor materiale necesare unei munci de calitate atît tinerilor plecați la facultăți cît și celor rămași în casă. Se vede, de cum intri în această instituție, grija pentru ambianța familială, caldă. La aceasta contribuie atenția ce se dă vestimentației copiilor — haine variate și frumos croite. Sala de mese curată, intimă, meniurile consistente și altele ce contribuie și ele la ștergerea notei cazone atît de frecvente în fostele orfelinate.

Pe Valeria Trofinenco, o fetiță blondă, cu părul scurt, cu ochi albaștri și năsuc mic, am găsit-o exersînd la acordeon. La cererea copiilor ea a executat cu sensibilitate cîteva cîntece dobrogene mult îndrăgite de ei. Au acompaniat toți copiii.

Tainele diverselor instrumente muzicale, descifrarea notelor le-au învățat copiii în cercul de muzică. Ei au format și o orchestră a lor cu care, la concursul cultural artistic al pionierilor și școlarilor, au obținut premiul I pe țară.

În holul de la intrare te întîmpină o vitrină cu obiecte lucrate cu migală și îndemînare — lucruri executate de membrii cercului „mîini îndemînatice".

Să revenim la teancul de scrisori. Deschidem plicul primit de la Maria P., care vestește că ea a reușit la examenul de admitere la Institutul Maxim Gorki din București. Prilej de bucurie dar și emoție pentru tînăra absolventă a școlii medii. Emoția primului pas într-o viață mai independentă — viața universitară, cu profesori, cursuri, seminarii și noi colegi. Se întrevede chiar și o oarecare îngrijorare : va face oare față ? Cu amărăciune, tînăra constată că în pregătirea ei există încă unele lacune.

Constatarea, credem, nu trebuie trecută cu vederea, ci trebuie să solicite conducerea casei la o analiză mai profundă a activității instructiv-educative pe care o desfășoară.

Făcînd o astfel de analiză ar constata, de pildă, că există un decalaj între preocuparea pentru condițiile materiale — hrană, îmbrăcăminte, curățenie — în general pentru a crea condiții agreabile de trai și de muncă, și preocuparea pentru latura instructiv-educativă, pentru hrana spirituală a copiilor. În această direcție totul se prezintă la un nivel mediocru.

Faptul că elevii de la Casa de copii nu se prezintă sub nivelul mediu al școlilor unde ei învață nu trebuie să liniștească conducerea, fiindcă foarte puțini dintre elevii casei depășesc notele de 6 și 7 și există încă mulți copii care au note sub 6. Față de această situație, colectivul pedagogic al casei are datoria să se ocupe mai mult de educarea copiilor în spiritul dragostei și respectului față de muncă, al interesului față de cercetările și cuceririle științei, față de cultură.

În formarea și educarea copiilor, în transmiterea de noi cunoștințe, desigur literatura oferă cadrelor didactice un ajutor inepuizabil. Din păcate, educatorii de aci se privează în mare măsură de acest ajutor. Copiii citesc încă puține cărți de literatură. Iată, din cei 17 copii care fac parte din grupa tovarășei Dorina Petrescu doar 4 citesc cu mai mare regularitate cărți de la bibliotecă. Lectura copiilor nu este suficient îndrumată.

Radioul, în al cărui program sînt cuprinse emisiuni dedicate copiilor de diferite vîrste, poate fi mult mai mult folosit prin organizarea unor audiții colective. Nu trebuie neglijate nici unele amănunte care, la prima vedere, par că nu au nimic comun cu educarea comunistă a copiilor ca, de pildă, felul cum și cu ce ornăm camerele. În această direcție ni se pare că există o lipsă de discernămînt în alegerea tablourilor ce împodobesc sălile. Pe lîngă cîteva reproduceri după pînzele marilor noștri pictori, se găsesc și planșe nereușite, fără calități artistice, care nu pot să dezvolte gustul pentru frumos.

Dezvoltarea rapidă, multilaterală, dezvoltarea dragostei pentru muncă a copiilor nu se obțin numai prin cele învățate la școală sau din literatură, ci și printr-o cunoaștere profundă a vieții, a muncii celor ce făuresc bunurile materiale și spirituale ale societății. Spre deosebire de copiii care vin în contact zilnic cu viața prin intermediul părinților, fraților și surorilor lor cu care locuiesc împreună, cei care trăiesc în astfel de case pot realiza acest lucru trecîndu-le mai des porțile, vizitînd întreprinderi, întîlnindu-se cu muncitorii fruntași, cu foștii lor colegi aflați azi în marea familie a celor ce muncesc.

Folosind condițiile materiale create de partid și guvern și manifestînd o exigență sporită față de instruirea și educarea copiilor, conducerea Casei de copii din Constanța va putea, fără îndoială, să pregătească oameni harnici, disciplinați, buni constructori ai vieții noi, socialiste.

B. Moldovanu

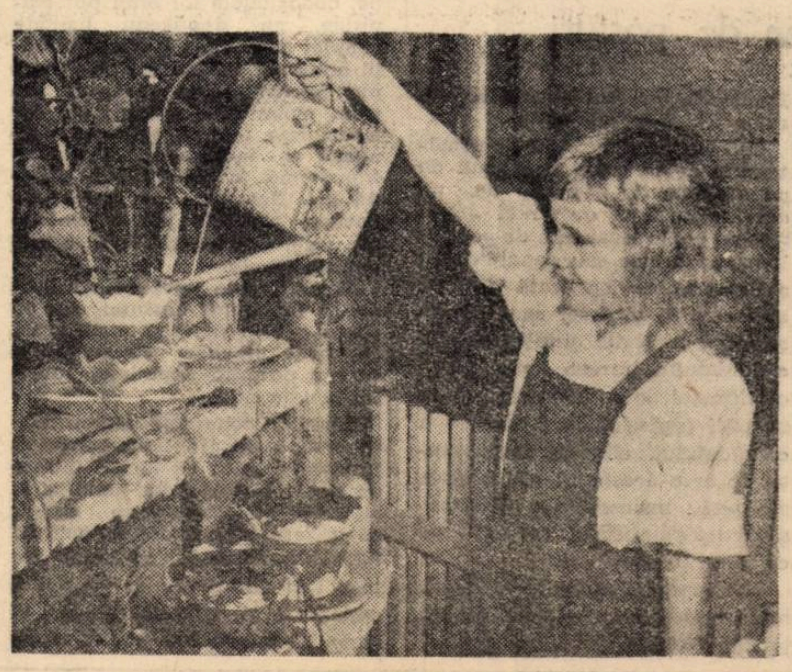

O mică „naturalistă" a căminului de copii F.R.B. din Capitală

Din experiența mea de diriginte

O oră cu tema „Eroii se nasc eroi?"

În „Gazeta învățămîntului" s-a vorbit adeseori despre felul monoton, lipsit de viață, al unor ore de dirigenție. Este adevărat că desfășurarea orelor de dirigenție — mai ales a celor cu conținut etic — ridică unele dificultăți și cer din partea dirigintelui o experiență bogată, dar „secretul" succesului în desfășurarea și eficacitatea unor asemenea ore este determinat în primul rînd de pregătirea lor temeinică. Un element important legat de faza de pregătire a orelor de dirigenție, care concură la asigurarea succesului acestor ore este, desigur, alegerea temei de dezbătut. Fixarea la întîmplare a temelor, dezbaterea lor mecanică, seacă, fără a ține seama de specificul clasei, de problemele care frămîntă pe elevi, de lipsurile lor de ordin educativ, manifestate la un moment dat, de năzuințele specifice vîrstei, nu pot asigura succesul orelor de dirigenție. Atunci cînd ținem seama de aceste cerințe, rezultatele bune nu se lasă așteptate.

În această ordine de idei, mă voi referi la desfășurarea unei ore de dirigenție ținută la clasa a XI-a. Felul cum s-a desfășurat ea ca și ecourile ulterioare pe care le-a avut mi-au confirmat interesul deosebit pe care l-a stîrnit în rîndurile elevilor. Începutul l-a făcut chiar formularea temei „Eroii se nasc eroi ?".

Ce m-a determinat să aleg această temă ? Faptul că asemenea probleme frămîntă pe elevi cu deosebire la vîrsta adolescenței. Care adolescent nu visează să săvîrșească fapte măreți, să devină „erou". Din păcate, însă, mulți tineri înțeleg greșit eroismul. Un motiv în plus care m-a determinat să dezbat această temă, a fost și rezultatul unei anchete făcute la această clasă. Am constatat că foarte mulți elevi socotesc drept principală lipsă a lor faptul că n-au voință. Deși doresc, adesea, să realizeze anumite lucruri, nu pot duce nimic la îndeplinire din lipsa de voință și... „din moment ce nu sîntem înzestrați cu această însușire, de la naștere — ziceau ei — ce putem face ?" Și cu asta capitulau. Cunoscînd toate acestea, mi-am propus să le arăt elevilor că în societatea socialistă eroii se formează în procesul muncii, în toate domeniile de activitate, din rîndurile oamenilor cu o înaltă conștiință și ținută morală, că voința se formează și se călește în complexul muncii și vieții noastre.

Problema a fost comunicată din timp elevilor cărora le-am indicat să citească unele discuții purtate în presa pentru tineret pe această temă, să cunoască aspecte din viața și activitatea eroilor muncii socialiste din R.P.R. În pregătirea discuției și procurarea materialului necesar, am antrenat și organizația U.T.M.

Discuția am început-o prin a arăta că la această vîrstă cei mai mulți tineri visează să săvîrșească fapte măreți, să devină „eroi". Este posibil acest lucru ? Fără îndoială că da. Dar pentru aceasta trebuie, mai întîi, lichidate anumite păreri greșite care mai stăruie în mintea unor tineri și chiar a unora din... această clasă. Curiozitatea elevilor fusese stîrnită.

— Ce păreri ? Vă rugăm să ni le spuneți !

În continuare, m-am referit la conținutul noțiunii de eroism ca și la afirmațiile unora din colegii lor că dacă nu s-au născut cu voință nu sînt capabili de fapte deosebite, că unii pretind că ar realiza și ei lucruri deosebite, dar... nu li s-a ivit niciodată ocazia sau n-au avut curaj să înfrunte piedicile, greutățile.

Ce legătură există între curaj, voință și eroism ? — i-am întrebat pentru a-i conduce la concluzia că o condiție de bază a eroismului este curajul, acel curaj pe care îl pui în slujba unui țel nobil, în slujba maselor, aspirațiilor lor, din dragoste și devotament pentru cauza poporului. Împreună cu elevii am mai conchis că pentru înfrîngerea anumitor obstacole nu e suficient numai curajul. Voința de a le înfrînge este un alt element care deschide drum larg faptelor mari. Conducînd cu grijă discuția, elevii au vorbit despre eroii Comunei din Paris, ai Tinerei Gărzi, despre eroii clasei noastre muncitoare, printre care și numeroși tineri, arătînd că aceștia nu s-au născut cu însușiri supraomenești, că și-au format voința și curajul în lupta pentru realizarea țelurilor propuse.

— Putem noi avea astăzi ocazii ca să ne manifestăm curajul și voința, eroismul ?

Răspunzînd întrebării lor, le-am arătat că tot o greșeală este a crede că „ocazia" îl creează pe erou. Eroul este produsul unei căliri perseverente în lupta cu greutățile. Construirea vieții noi, fără exploatare, construirea socialismului oferă posibilități nelimitate de manifestare a eroismului. Pe bună dreptate M. Gorki a spus că eroina realității noastre este munca. Elevii au reușit să precizeze că eroii zilelor noastre sînt constructorii vieții noastre noi, dînd exemple din viața și munca eroilor muncii socialiste din patria noastră. Ei au vorbit pe larg și convingător despre eroul muncii socialiste Ștefan Tripșa de la Combinatul siderurgic din Hunedoara, pe care au avut ocazia să-l cunoască. Elevii au scos în evidență faptul că tov. Șt. Tripșa a ajuns pe această treaptă înaltă prin muncă și învățătură. În formarea lui, un rol important i-a avut educația pe care i-a făcut-o partidul.

— Puteți voi — l-am întrebat — să dați exemple din care să rezulte că munca din orice sector poate ridica eroi ai muncii socialiste ?

Ca răspuns, elevii au vorbit foarte frumos despre eroul muncii socialiste C. Adochiței, crescător de vite. În trecut această muncă — au arătat copiii — era disprețuită, dar astăzi, cînd orice muncă este, în patria noastră, o chestiune de glorie, de vitejie și eroism, și ocupația de crescător de vite este apreciată, iar cei ce se îndeletnicesc cu aceasta sînt stimați și răsplătiți pentru meritele lor.

Pe baza acestor discuții și cu ajutorul elevilor, mi-a fost ușor ca la sfîrșitul orei să trag concluzia că eroii nu se nasc eroi, nu sînt creați de anumite întîmplări, ci sînt oameni ca toți oamenii, formați și călîți în procesul muncii, care sînt gata să facă orice sacrificiu în numele unui ideal înalt.

Entuziasmul cu care elevii au cîntat cîntecele revoluționare, în încheierea orei, a reflectat convingerea lor că sînt și ei capabili de fapte mari și că în fond lecția și-a atins scopul. Tema a fost actuală, i-a interesat, a corespuns năzuințelor lor specifice vîrstei și preocupărilor lor.

Prof. Ion Dumitrescu

Din experienţa şcolii sovietice

Educatia ateistă a elevilor
prin studiul zoologiei

Studierea zoologiei permite să se demonstreze elevilor absurditatea reprezentărilor religioase privind apariţia şi dezvoltarea lumii animale, să le formeze convingerea că numai ştiinţa oferă posibilitatea de cunoaştere a adevărului. Profesorul de ştiinţe naturale le dezvăluie elevilor noţiunea despre unitatea lumii vegetale şi a lumii animale începînd chiar de la primele lecţii de zoologie — protozoarele. Familiarizarea lor cu reprezentanţii diferitelor grupe ale lumii animale, de la cele inferioare la cele superioare, permite să li se arate elevilor că, cu toată deosebirea în structura şi felul de viaţă, diferitele grupe de animale sînt înrudite şi reprezintă rezultatul unei dezvoltări istorice de lungă durată a lumii animale, în decursul căreia a avut loc o perfecţionare naturală a speciilor, au apărut forme noi, mult mai complexe.

Multe superstiţii şi prejudecăţi sînt legate de răspîndirea bolilor. Familiarizîndu-i pe elevi cu protozoarele parazite (amoeba dizenterică, plasmodiul malariei etc.) explicînd felul de viaţă al acestor duşmani nevăzuţi ai omului şi mijloacele de răspîndire a lor, profesorul îi ajută pe elevi să înţeleagă că epidemiile nu sînt „pedepse pentru păcatele oamenilor, venite de la dumnezeu", ci rezultatul neglijenţei, al murdăriei, sau al unei slabe dezvoltări fizice.

Studiindu-se viermii paraziţi, trebuie să se atragă elevilor atenţia că în natură parazitismul are o largă răspîndire : fiecare animal (sau plantă) are paraziţi interni sau externi şi chiar paraziţii au uneori paraziţi. Prin ce se explică acest fapt ?

Slujitorii cultelor religioase susţin că în natură totul a fost creat de „prea înţeleptul" şi „prea bunul" dumnezeu, care a creat şi paraziţii. Totuşi, slujitorii religiei nu explică de ce „prea înţeleptul" şi „prea bunul" dumnezeu a trebuit să populeze lumea cu mulţimea de paraziţi împotriva cărora trebuie să lupte omul.

Desigur că şi parazitismul nu formează o excepţie de la legile biologice generale de dezvoltare a lumii organice. El este unul din fenomenele de adaptare la anumite condiţii de viaţă. Pentru paraziţi, mediul de viaţă este „gazda". Între paraziţi şi „gazdă" se formează treptat relaţii specifice. Cunoscînd această lege a lumii animale, omul poate să lupte împotriva paraziţilor periculoşi. Dînd exemplul lucrărilor academicienilor E. N. Pavlovski şi K. I. Skreabin, profesorul poate să arate succesul savanţilor sovietici în lupta împotriva malariei, a paraziţilor intestinali ai omului şi animalelor etc.

Un material vast sub raportul educaţiei ateiste îl conţine tema „Moluştele". Moluştele cefalopode dispărute — amoniţii şi belemniţii — ale căror fosile se găsesc în straturile pămîntului împreună cu spongieri fosili şi dinţi de rechin, dovedesc nu numai că formele lumii vegetale se înlocuiesc, ci şi că repartiţia apelor şi uscatului în diversele perioade geologice a fost diferită. Întreaga natură, vie şi nevie, se află într-o continuă mişcare, într-o continuă transformare calitativă. De exemplu, Saratovul este aşezat pe fundul mării din perioada cretacicului. Elevii au posibilitatea să se convingă de acest fapt : săpînd în timpul excursiilor straturile pămîntului, ei găsesc uşor fosile şi amprentele organismelor maritime dispărute.

O deosebită importanţă pentru educarea în spirit ateist are studierea insectelor dăunători ai agriculturii şi a măsurilor de combatere a lor. Studierea acestui capitol trebuie să se facă pe plan istoric. Înaintea Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie, combaterea lăcustelor se limita deseori la rugăciuni şi la procesiuni religioase. Ambele aduceau deosebite prejudicii deoarece distrăgeau poporul analfabet şi înşelat de religie de la folosirea unor măsuri eficiente de combatere a dăunătorilor, sădeau în inimile lor speranţa în „ajutorul lui dumnezeu" şi îi liniştea într-o oarecare măsură prin judecata plină de supunere că „totul este în mîinile domnului". După Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, în U.R.S.S. a început o acţiune pentru distrugerea sistematică a lăcustelor şi a altor insecte dăunătoare. Mai mult decît atît, după ce s-au lichidat focarele lăcustelor pe teritoriul U.R.S.S., am început să acordăm ajutor statelor vecine. De exemplu, expediţia condusă de prof. Scerbinovski a fost trimisă în ţările Asiei, pentru distrugerea rapidă a focarelor lăcustelor din pustiuri.

În perioada premergătoare revoluţiei, apariţia în masă a diferitelor insecte dăunătoare era interpretată ca „pedeapsa domnului pentru greşelile noastre", ca un fenomen împotriva căruia omul nu poate să lupte, deoarece se produce „din voinţa domnului". Ştiinţa a dezvăluit felul de viaţă al insectelor, ciclurile dezvoltării lor, dependenţa de acoperişul vegetal, de modificările din subsol, de modificările climaterice, a stabilit cauzele apariţiei dăunătorilor în anumite zone geografice. Cunoaşterea acestor cauze permite să se prevadă din timp apariţia în masă a diferitelor specii de dăunători. Nu credinţa în dumnezeu, ci cunoştinţele ştiinţifice riguroase ne permit să luptăm cu succes împotriva insectelor dăunătoare, să le distrugem, reducînd în mod considerabil daunele pe care le provoacă ele.

Am analizat aici materialul legat de nevertebrate. Se înţelege că în temele următoare ale cursului şcolar de zoologie, cu prilejul familiarizării elevilor cu vertebratele, profesorul continuă munca în vederea formării la elevi a concepţiei ştiinţifico-ateiste despre lume.

G. D. Lavrov
candidat în ştiinţe biologice (Institutul pedagogic din Saratov)

(Articol tradus din „Biologiia v şkole" nr. 6/1960)

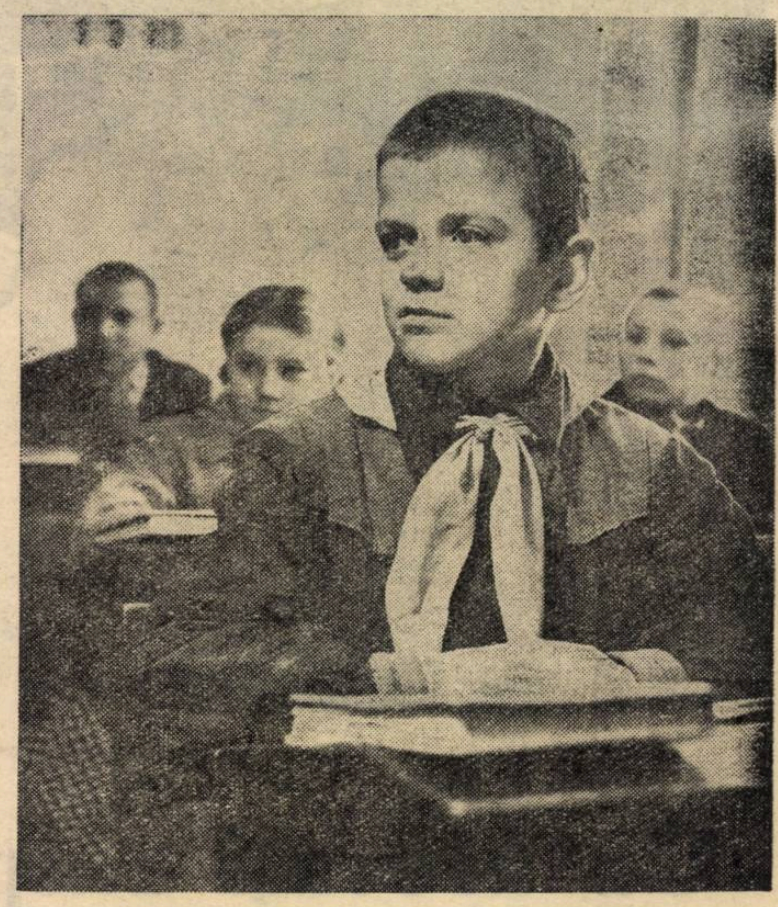

Volodia, strănepotul marelui poet Taras Sevcenko

Educaţia ştiinţifico-ateistă
la lecţiile de fizică

În cele ce urmează mă voi opri asupra cîtorva probleme în legătură cu educaţia ştiinţifico-ateistă a elevilor la lecţiile de fizică.

Este bine să se ştie, încă de la început, că această muncă trebuie să aibă un caracter sistematic, planificat, care să permită formarea unor convingeri ferme despre posibilitatea cunoaşterii legilor obiective ale naturii, despre materialitatea lumii. Chiar de la primele lecţii în clasa a VI-a, elevii află că fizica, ca ştiinţă, a apărut din activitatea practică a oamenilor. Vorbind despre istoricul dezvoltării fizicii, profesorul arată cum s-au sistematizat treptat cunoştinţele acumulate de omenire ; cunoştinţele izolate au fost generalizate, transformate într-o ştiinţă bine închegată despre natură, consecventă din punct de vedere logic — fizica, ştiinţă care exercită la rîndul său o influenţă uriaşă asupra întregii activităţi pe care o desfăşoară omul pentru transformarea şi supunerea naturii.

Primele lecţii de fizică îi permit profesorului să arate şi cauzele apariţiei superstiţiilor religioase. Aflîndu-se pe o treaptă inferioară de dezvoltare, oamenii nu au putut să cunoască legăturile interne dintre fenomene, cunoştinţele lor erau pur empirice, nu depăşeau limitele simplei constatări a repetabilităţii anumitor fenomene : minereul, pus într-un cuptor construit într-un anumit fel, trebuia să se transforme în fier, soarele luminează şi încălzeşte, norii se transformă în ploaie sau zăpadă etc. Neştiind să descopere cauzele naturale ale fenomenelor, omul primitiv a căutat cauze supranaturale.

Aşadar, este necesar ca încă de la începutul cursului său în clasa a VI-a profesorul de fizică să arate elevilor că religia a apărut datorită neputinţei omului în faţa naturii.

Educînd concepţia materialist-dialectică despre lume la elevi, le arătăm apoi că lumea întreagă este formată din materia în mişcare, că fenomenele naturii se găsesc în interdependenţă şi legătură reciprocă, că legile naturii sînt obiective şi că pot fi cunoscute şi că, prin urmare, în lume nu există loc pentru dumnezeu, în natură nu sînt posibile „minuni".

Vorbindu-le elevilor despre structura moleculară a substanţei, profesorul trebuie să dezvăluie prin exemplul dezvoltării teoriei cinetico-moleculare una din principalele teze ale materialismului dialectic şi anume cognoscibilitatea lumii. Acest lucru se poate face, de asemenea, examinînd cu elevii istoria dezvoltării teoriilor despre natura căldurii, a luminii, a electricităţii şi a altor fenomene.

O importanţă deosebită în formarea concepţiei materialist-dialectice despre lume o are legea conservării şi transformării energiei. Începînd din clasa a VI-a, de-a lungul întregului curs de fizică există teme în care se dezvăluie viu această lege. Profesorul trebuie să sublinieze nu numai universalitatea şi caracterul obiectiv al acestei legi, dar să şi arate pe baza ei inconsistenţa mitului religios despre crearea lumii de către dumnezeu.

Pe baza unui mare număr de experienţe, elevii află cauza care determină modificarea mişcării. Ei văd că viteza unui corp nu poate varia decît sub acţiunea unui alt corp. Prin urmare, ei sînt conduşi spre noţiunea de forţă, ca o caracteristică cantitativă a acţiunii unui corp asupra altui corp. Această teză trebuie subliniată în mod permanent, pentru ca elevii, folosind cuvîntul „forţă", să înţeleagă bine sensul lui material, spre deosebire de reprezentările religioase legate de existenţa unor forţe supranaturale, divine.

Un rol important pentru educaţia ateistă a elevilor îl joacă folosirea legilor fizice pentru demascarea „minunilor" religioase. Vom da cîteva exemple.

În procesul studierii electricităţii, analizînd trăznetul ca o descărcare electrică în aer, putem aminti elevilor că preoţii deseori încercau să explice trăznetul ca „o pedeapsă venită de la dumnezeu". Totuşi, explicîndu-şi natura trăznetului, omul a inventat paratrăznetul.

Prin urmare, pe baza unor cunoştinţe strict ştiinţifice se demască legendele biblice. Se pot da foarte multe exemple de folosire a legilor fizice pentru demascarea minunilor şi miturilor religioase. Biografia marilor oameni de ştiinţă oferă, de asemenea, un vast material pentru educaţia ateistă a elevilor, deoarece întreaga istorie a dezvoltării ştiinţei este istoria luptei împotriva bisericii, istoria luptei materialismului împotriva idealismului.

În secolul nostru, secolul unei înfloriri nemaivăzute a tehnicii şi a ştiinţei, preoţilor le vine foarte greu să-şi apere concepţiile religioase, prin referiri la sfînta scriptură. De aceea, ei caută să imprime propovăduirilor lor un caracter „ştiinţific" folosind în acest scop chiar şi ultimele descoperiri ştiinţifice. Ei folosesc deseori descoperiri sau ipoteze neverificate, care cu ajutorul diferitelor falsificări sînt prezentate drept dovezi ale existenţei lui dumnezeu, a spiritului etc. Trebuie să le arătăm elevilor, felul cum clericii folosesc datele ştiinţifice în propriile lor scopuri şi să-i demascăm. Vom da un exemplu.

În deceniul 4 al secolului nostru, s-a descoperit procesul formării fotonilor din electroni şi pozitroni şi procesul invers de transformare, în condiţii anumite, a fotonilor în electroni şi pozitroni. Pornind de la aceste descoperiri, idealiştii „fizici" s-au grăbit să declare că „materia se distruge" în primul caz, şi că „energia se materializează" în cel de al doilea caz. Ei au declarat că materia a apărut din „mişcare pură" adică din „nimic". Ştiinţa a spulberat aceste născociri.

Pentru educaţia ştiinţifico-ateistă a elevilor, profesorul de fizică trebuie să folosească pe cît mai mult posibil cele mai noi descoperiri ale ştiinţei, în special în domeniul cuceririi Cosmosului. Nici o problemă care îi preocupă pe elevi despre Univers, despre fenomenele naturii, despre cucerirea Cosmosului nu trebuie să rămînă fără răspuns.

Educaţia omului înarmat cu concepţia materialist-dialectică despre lume, încrezător în victoria ştiinţei asupra forţelor naturii, a unui constructor activ al comunismului, este o sarcină nobilă a profesorului.

M. S. Huşinski
Şcoala medie nr. 8, oraşul Stavropol

(Articol tradus din „Fizika v şkole" nr. 1/1961).

CONCURS
pentru ocuparea de posturi

INSTITUTUL DE ARTE PLASTICE „NICOLAE GRIGORESCU" DIN BUCUREŞTI anunţă concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante :

Catedra de pictură monumentală IV : 1 post de lector, poziţia 5, disciplina Desen, pictură, compoziţie

Catedra de ceramică-textile V, secţia ceramică : 1 post de lector, poziţia 7, disciplina Tehnologie smalţuri, lucrări practice pe material.

Catedra de estetică VII : 1 post lector, poziţia 2, disciplina Estetică

Pentru participarea la concurs, cei interesaţi urmează să înainteze, în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunţ, o cerere adresată Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu" din Bucureşti. str. Budişteanu nr. 19, raion Gh. Gheorghiu-Dej.

Cererea va fi însoţită de următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe ; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar ; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia în care acesta îşi are funcţia de bază ; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică semnat de candidat ; autobiografia

Informaţii suplimentare se primesc la secretariatul institutului, telefon 16.01.51.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 606 | vineri 31 martie 1961 | 8 pagini 25 bani

Lupta pentru calitate

Chemările partidului cuprind, mobilizează și înflăcărează masele. Este un fenomen care se manifestă tot mai puternic, mai impresionant în patria noastră.

Partidul a lansat chemarea la lupta pentru calitate. In toate colțurile țării, în toate sectoarele de muncă au răsărit inițiative și răsar zi de zi, se întreprind acțiuni urmate de roade tot mai bogate.

Cum putem îmbunătăți mereu mai mult calitatea muncii noastre — se întreabă oamenii școlii, învățătorii și profesorii. Și din frămîntările lor se desprinde o idee, o propunere, se conturează mai limpede calea ce duce la buna pregătire a elevilor. In scrisorile care sosesc acum pe adresa redacției se vede cu claritate această preocupare pentru calitatea muncii didactice din partea celor ce lucrează nemijlocit cu elevii. Și scrisorile acestea ale învățătorilor și profesorilor, în care își mărturisesc gîndurile, în care își comunică experiența și concluziile, constituie parcă o participare la o largă dezbatere pe tema calității. Fiecare a adîncit un aspect sau altul, fiecare vine cu o idee, cu o propunere. Și adunate toate la un loc acestea constituie o forță capabilă să ridice pe trepte noi munca școlară.

Este necesar să dăm mai multă atenție conținutului educativ a legendelor istorice, s-a gîndit învățătorul F. V. Dițuleasa din raionul Costești. Frontul comun al învățătorilor și profesorilor pentru îmbunătățirea vorbirii și scrierii elevilor ar trebui folosit mai mult, și-a spus profesorul Iulian Ghiță din Moinești. Utilizarea metodei comparative în predarea geografiei ar face ca lecțiile să fie mai bine însușite, socotește profesorul Liviu Rațiu din Luduș.

Dar să le dăm cuvîntul.

Poveștile depănate în mijlocul naturii îi atrag mult pe școlari în aceste zile calde ale vacanței de primăvară

Raportarea lecțiilor la actualitate

Geografia este una din acele discipline care în mod deosebit dau profesorilor prilejul realizării unei strînse legături cu problemele actualității. De aceea nu putem vorbi de îmbunătățirea calității lecțiilor de geografie fără să ne referim la necesitatea actualizării acestora.

Privind geografia țărilor Africii, de pildă, le putem vorbi elevilor despre procesul de destrămare a sistemului colonial care se petrece în zilele noastre, despre inevitabilitatea prăbușirii acestuia. Se pot arăta care sînt clasele interesate în menținerea sistemului colonial, le putem vorbi elevilor despre samavolniciile care s-au petrecut în Congo sub oblăduirea capitaliștilor, despre eforturile depuse la O.N.U. de lagărul țărilor socialiste în frunte cu Uniunea Sovietică pentru eliberarea popoarelor subjugate de capitaliști.

Aproape că nu există lecție de geografie în care să nu se poată ridica anumite probleme de strictă actualitate; grija pentru calitatea lecțiilor sale impune fiecărui profesor să trateze acest aspect cu toată atenția.

Prof. C. Lupașcu
Societatea de științe naturale și geografie-București

Utilizarea metodei comparative

In acest moment cînd fiecare profesor caută acele metode și procedee de predare care pot contribui la îmbunătățirea lecțiilor sale, la sporirea calității acestora, socot că nu este lipsit de interes să discutăm despre necesitatea utilizării metodei comparative în predarea lecțiilor de geografie.

Folosind comparațiile, raportarea unor fenomene geografice la altele, profesorul are posibilitatea să explice mai bine anumite probleme, îi poate ajuta pe elevi să înțeleagă mai ușor lecțiile noi. Utilizarea comparațiilor contribuie totodată la dezvoltarea capacității elevilor de a face în mod independent deducții pe baza observațiilor efectuate asupra diferitelor fenomene geografice Astfel, dacă la clasa a VI-a, de exemplu, le vom cere elevilor să compare Republica Socialistă Cehoslovacă cu Franța, în ceea ce privește relieful, clima, economia, populația, ei nu se vor mărgini numai la simplă relatare a unor cunoștințe, ci vor putea să arate că între aceste două țări sînt deosebiri radicale determinate de stadiul diferit de dezvoltare socială în care se găsesc. Utilizată cu grijă și competență, metoda comparativă, alături de alte metode, îi poate ajuta în mod substanțial pe profesori să ridice calitatea lecțiilor de geografie.

Prof. Liviu Rațiu
inspector la secția de învățămînt și cultură a raionului Luduș

Cum ușurăm însușirea datelor cronologice

Însușirea conștientă a datelor cronologice are o deosebită însemnătate pentru înțelegerea evenimentelor istorice de către elevi, a raporturilor de succesiune și cauzalitate dintre diferite fenomene.

Se știe că de specificul lecțiilor de istorie este legată și însușirea de date cronologice. Totuși trebuie să evităm aglomerarea acestor lecții cu prea multe date, limitîndu-ne la un minimum a căror memorare este absolut necesară pentru deplina înțelegere a problemelor studiate.

Cum anume trebuie să predăm aceste date pentru ca ele să nu îngreuneze lecțiile și să nu le complice inutil, ci, dimpotrivă, să slujească înțelegerii fenomenelor istorice?

În primul rînd este necesar să-i ferim pe elevi de tendința spre „toceală", spre memorare mecanică. Și în acest scop putem folosi mai multe procedee. Cel mai eficient dintre ele este legarea datelor privind diferitele momente istorice importante printr-un fir logic, respectînd un

(Continuare în pag. 4)

ÎN ÎNTÎMPINAREA ANIVERSĂRII A 40 DE ANI DE LA ÎNFIINȚAREA PARTIDULUI

Însuflețite acțiuni

Colectivele școlilor din întreaga țară se pregătesc să întîmpine sărbătorește, prin însuflețite acțiuni, aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului.

Pentru a cunoaște unele aspecte concrete ale acestor acțiuni ne-am adresat tov. T. Predoiescu, șeful secției de învățămînt a Statului popular al raionului „23 August".

— Ne puteți spune cum se pregătesc școlile din acest raion să întîmpine marea sărbătoare?

— In raionul nostru — ne-a spus tov. Predoiescu — au avut loc în toate școlile ședințe comune ale organizațiilor de partid, sindicale și U.T.M. cu conducerile școlilor, în care s-a discutat despre măsurile ce trebuie luate pentru ca aniversarea a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia să însemne un pas înainte pe drumul ridicării necontenite a nivelului muncii de instruire și educare a elevilor. Mulți învățători și profesori care au luat cuvîntul cu acest prilej au făcut propuneri valoroase pentru ca ultimul trimestru, în care se realizează recapitularea finală a materiei să ducă la ridicarea nivelului general de pregătire al elevilor, la consolidarea cunoștințelor lor. Planurile întocmite în acest sens prevăd, printre altele, măsuri pentru lichidarea rămînerii în urmă la învățătură și, mai ales, pentru înlăturarea însușirii superficiale a cunoștințelor. La Școala medie nr. 29, de pildă, s-a propus ca studiul individual al elevilor care au mai mare nevoie de ajutor la unele obiecte să poată fi organizat în școală, sub îndrumarea și supravegherea profesorilor. La Școala medie nr. 8 cadrele didactice s-au angajat să înceapă consultații în ajutorul elevilor care au lacune în cunoștințe. S-a propus, de asemenea, ca profesorii de fizică, chimie, științe naturale să dea aceste consultații în laboratoare, însoțindu-le — dacă e cazul — și de unele experiențe.

Planurile de măsuri în întîmpinarea aniversării partidului cuprind îndeosebi acțiuni menite să ducă la ridicarea nivelului lecțiilor.

— Ne puteți da unele amănunte concrete?

— Da. În primul rînd, în scopul sprijinirii profesorilor pentru realizarea lecțiilor la un nivel ideologic ridicat — s-a alcătuit în fiecare școală medie cîte un colectiv format din 2—3 propagandiști care dau cadrelor didactice, la cerere, consultații asupra felului cum pot fi legate lec-

(Continuare în pag. 2)

Biblioteca sindicală

în sprijinul procesului instructiv-educativ

Biblioteca Clubului sindicatelor din învățămînt este binecunoscută pedagogilor din București. În cei 10 ani de activitate mii de profesori, învățători, educatoare și membri ai familiilor acestora au devenit cititorii bibliotecii, căci aici ei au găsit cărțile și periodicele necesare ridicării nivelului lor de cultură generală, profesional, ideologic și politic.

An de an, fondul bibliotecii s-a îmbogățit, ajungînd la peste 30.000 de volume. Biblioteca posedă aproape toate lucrările tipărite de editurile noastre — literatură beletristică, politică și pedagogică. De asemenea, în bibliotecă există un însemnat număr de lucrări destinate profesorilor de istorie, matematică, fizică, chimie, științe naturale, geografie etc., precum și albume de studii de artă, cărți pentru copii. O bogată secție cuprinde operele clasicilor literaturii ruse, sovietice și universale în limba rusă. Toate aceste cărți stau la dispoziția pedagogilor care le studiază în sala de lectură sau le împrumută pentru acasă.

Mulți pedagogi vin cu regularitate la bibliotecă să-și pregătească seminarile pentru învățămîntul ideologic. Și mai mulți vin zilnic pentru a împrumuta materiale necesare pregătirii lecțiilor curente, a lecțiilor deschise, a unor referate pentru cercurile metodice sau consiliile pedagogice. Prin bogatul material bibliografic pe care-l posedă, biblioteca a venit în sprijinul cadrelor didactice care s-au prezentat la examenele pentru definitivat și pentru gradul II.

În activitatea bibliotecii un loc deosebit de important îl ocupă munca de propagandă a cărții, organizarea unor acțiuni de masă cu cartea. Cu deosebire au fost folosite conferințele, simpozioanele, ciclurile de prezentare a cărții, serile literare etc. — toate fiind menite să sprijine procesul instructiv-educativ. Aceste acțiuni de masă cu cartea și-au sporit numărul și s-au îmbunătățit calitativ, mai ales în ultimul an, cînd s-a trecut de la acțiuni cu caracter general care se adresau de obicei tuturor cadrelor didactice, la acțiuni pe cicluri, cu o tematică ce se adresează acum profesorilor de diferite specialități, învățătorilor și educatoarelor și caută să răspundă celor mai actuale sarcini ale școlii.

Iată, de pildă, ciclul de prezentare a literaturii pentru copii organizat pentru învățători și educatoare. Necesitatea acestui ciclu a fost dictată de faptul că pedagogii trebuie să cunoască temeinic și îndeaproape literatura pe care o recomandă elevilor, că, în general, despre literatura pentru cei mici există puține materiale critice publicate și, în sfîrșit, de faptul că în cadrul bibliografiei recomandate învățătorilor și educatoarelor care dau examenul de definitivat și gradul II literaturii pentru copii i se acordă o atenție deosebită. Primele conferințe din acest ciclu s-au bucurat de un mare interes, căci celor prezenți le-au vorbit: Ion Hobană, redactor la Editura tineretului, despre dezvoltarea literaturii pentru copii în anii regimului democrat-popular, prof. Ilie Stanciu despre rolul educativ al literaturii pentru copiii din clasele I—IV.

Multe din acțiunile bibliotecii se adresează profesorilor de limbă și literatură română. Citățm dintre cele organizate în ultimul an, simpozionul intitulat „Romanul românesc contemporan", la care au luat cuvîntul D. Micu, Al. I. Ghilia, T. Mazilu și C. Chiriță, consfătuirea organizată pe marginea colecției „Biblioteca școlarului", ciclul de conferințe „Clasicii literaturii române în școală" și altele. În prezent, în cinstea celei de a 40-a aniversări a partidului, se organizează, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din R.P.R., un ciclu de seri literare închinate literaturii de după 23 August 1944 — ciclu inițiat la propunerea mai multor profesori care predau la clasa XI-a. Serile vor prilejui discuții despre dezvoltarea poeziei, a prozei, a dramaturgiei și a criticii literare în anii regimului democrat-popular, sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Romîn. Fără îndoială, interesul pentru aceste seri va spori prin aceea că vor participa și vor lua cuvîntul toți scriitorii noștri contemporani care se studiază în școală.

Colectivul bibliotecii Clubului sindicatelor din învățămînt acordă o mare atenție propagandei cărții politice și în special a cărții politice care vine direct în sprijinul procesului instructiv-educativ. Astfel, în cadrul ciclului lunar intitulat „Cartea politică" au fost prezentate recent cărțile „Organizațiile de partid și școala" și „Marx și Engels despre educație și învățămînt". Pentru prezentarea volumului „Organizațiile de partid și școala", bunăoară, au fost invitați să ia cuvîntul un redactor al Editurii politice și un secretar de organizație de bază dintr-o școală medie. În fața a numeroși ascultători — membri ai birourilor organizațiilor de partid și comuniști din școlile Capitalei, redactorul Editurii politice a vorbit despre considerentele pentru care editura a socotit necesară și utilă publicarea cărții și a prezentat conținutul ei. În continuare, secretara organizației de bază de la școala medie „N. Bălcescu" a vorbit despre învățămintele pe care le-a tras din carte, cum a folosit aceste învățăminte în munca sa și rezultatele obținute. Prezentarea în acest fel a unei cărți deosebit de folositoare oamenilor școlii a atras interesul multor cititori, determinînd aplicarea în practică a experienței pe care aceștia au găsit-o în paginile ei.

Pătrunderea tot mai largă a cărților politice, științifice, pedagogice în masa membrilor de sindicat, pentru ridicarea necontenită a nivelului ideologic și profesional al cadrelor didactice și sprijinirea procesului instructiv-educativ — sarcini de seamă ale bibliotecilor sindicale din învățămînt — consiituie necontenit o intensă preocupare pentru colectivul bibliotecii Clubului sindicatelor din învățămînt ale Capitalei.

Al. I. Vladimir

Un număr nou
pe str. sergent Nițu Vasile

Aici se va înălța viitoarea noastră școală! Elevii Școlii nr. 102 din Capitală au venit cu toții să participe la festivitatea turnării fundației

În revărsarea caldă a soarelui de primăvară, copiii cartierului își aflau deseori loc de joacă pe terenul viran ce se întindea din str. sergent Nițu Vasile pînă în strada Huși. Și iată că într-o zi de la începuturile acestui martie însorit au poposit pe aceste locuri două camioane încărcate cu unelte și oameni. Cîțiva ingineri au prins a măsura terenul, echipe de muncitori au început să sape și vestea s-a răspîndit repede în întreg cartierul: „Au început lucrările pentru construirea noului local al Școlii elementare nr. 102. Va fi un local mare, frumos, cu 24 săli de clasă, laboratoare, terenuri de sport și grădină". Șantierul a crescut văzînd cu ochii. Au apărut magazii, s-au instalat betonierele și platformele de turnare. Mașinile cărau într-una materiale.

Se apropia ziua turnării primelor încărcături la temelia noului local de școală. Pentru a se sărbători așa cum se cuvine acest important eveniment, consiliul pedagogic al Școlii de 7 ani nr. 102 din raionul „N. Bălcescu", îndrumat de organizația de bază P.M.R., a luat inițiativa organizării unei adunări festive a copiilor.

De dimineață în curtea vechiului local al școlii nu se vedeau decît bluze albe, cravate roșii. Încolonați, școlarii au plecat spre șantierul ce îmbrăcase mîndre straie de sărbătoare: zeci de steaguri roșii și tricolore fluturau în adierea vîntului, lozinci, tablouri, arcuri de verdeață și flori... Răsunau puternic melodiile tinerești transmise de stația de radio-amplificare special amenajată.

În jurul careului format din elevi și pionieri s-au adunat zeci și sute de cetățeni din cartier veniți cu drag să asiste la această entuziastă manifestație. Un moment impresionant l-a constituit preluarea de către cei mai buni pionieri din școală a materialelor necesare primelor încărcături de beton. Apoi, aceiași pionieri au turnat primele roabe cu beton la temelia noului local de școală.

În cuvintele rostite de delegații sfatului popular raional, ai elevilor și părinților s-a manifestat puternic recunoștința caldă față de partid pentru minunatul dar făcut cartierului.

Constructorii s-au angajat ca în cinstea celei de a 40-a aniversări de la înființarea partidului să muncească cu însuflețire pentru terminarea la timp și în bune condițiuni a noului local de școală.

Noi le dorim din toată inima mult succes.

I. N. C.

În întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului

Insuflețite acțiuni

(Urmare din pag. 1)

țiile de realitățile politice, economice, sociale din țara noastră. În al doilea rînd, este valorificată experiența pedagogică înaintată. În acest scop la Școala de 7 ani nr. 47 se organizează de către sindicat o consfătuire de muncă cu tema: „Scrierea corectă și controlul temelor date acasă", la Școala nr. 59 s-a inițiat un schimb de experiență între comisiile metodice de la clasele I—IV și V—VII, care va urmări să realizeze continuitatea în munca didactică și metodică a școlii de 7 ani. În planurile de activitate ale tuturor școlilor sînt introduse asemenea acțiuni. Consfătuirilor de muncă inițiate de către organizațiile sindicale în fiecare școală, li se adaogă interasistențe, lecții deschise, conferințe și consultații pe probleme ale muncii didactice și pedagogice. Este important de reținut că toate aceste acțiuni sînt organizate pe baza unei analize de fond a problemelor principale care se ridică în școala respectivă. Astfel, în școlile la care, în urma rezultatelor ultimului trimestru s-au constatat unele neajunsuri în ce privește însușirea de către elevi a cunoștințelor de matematică și fizică, interasistențele, lecțiile deschise și consultațiile se organizează pe teme izvorîte din predarea acestor discipline. Pentru a spori eficacitatea acestor acțiuni, după efectuarea interasistențelor sau a lecțiilor deschise, se organizează scurte discuții la care participă metodiștii și directorul școlii. După aceste discuții directorul școlii dă îndrumări care să ducă la generalizarea experienței bune și la înlăturarea deficiențelor. Pe teme legate de organizarea recapitulării vor avea loc schimburi de experiență în toate școlile. S-au prevăzut în acest scop consfătuiri în care se discută probleme ca acestea: „Cum sistematizez recapitularea materiei astfel ca să înlătur lacunele anterioare ale elevilor și să le consolidez în același timp cunoștințele", „Cum folosim materialul didactic în etapa finală a anului școlar". „Excursia — în sprijinul consolidării cunoștințelor. Rolul și locul ei în etapa recapitulării" etc.

Conducerile școlilor, organizațiile de partid, sindicat și U.T.M. și-au prevăzut, de asemenea, în planurile de lucru intensificarea muncii de îndrumare și stimulare a cadrelor didactice în lupta pentru creșterea calității procesului de învățămînt. În planul de acțiune al Școlii medii nr. 38 este prevăzută, în acest scop, și întocmirea unui panou de onoare pentru cadrele didactice fruntașe, iar la Școala medie „Elena Sîrbu" se acordă o atenție deosebită muncii de agitație cu ajutorul stației de amplificare, al vitrinelor, gazetelor de perete etc.

— Ce ne puteți spune despre acțiunile cu caracter educativ inițiate în școli?

— Tema ce străbate ca un fir roșu toate acțiunile educative este cunoașterea luptei partidului nostru împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru făurirea unei vieți fericite celor ce muncesc. Orele de dirigenție vor fi axate pe această temă, scoțîndu-se în evidență eroismul, dragostea față de partid și popor, înalta conștiință socialistă a luptătorilor comuniști.

Pentru ca nivelul orelor educative să fie tot mai ridicat, în planurile de măsuri de care vorbeam la început sînt prevăzute, de asemenea, acțiuni menite să valorifice și în acest domeniu experiența bună. Astfel, la Școala elementară nr. 59 s-a inițiat o consfătuire cu diriginții pe tema: „Conținutul ideologic al orelor educative". La alte școli se organizează discuții în cercurile profesorilor de limba română, de istorie, de geografie etc. pe tema „Cum cultiv cu ajutorul lecțiilor mele sentimentul dragostei și al devotamentului față de partid". Toate școlile din raionul „23 August" vor face vizite la Muzeul de istorie a partidului. Unele colective pedagogice ca, de pildă, cel de la Școala de 7 ani nr. 59, vor ține la acest muzeu lecții de istorie cu clasele a VII-a. Multe din școli și-au planificat excursii la Doftana. În școli se vor mai organiza, cu sprijinul Comitetului raional P.M.R., întîlniri cu vechi comuniști care au luptat în ilegalitate, se vor alcătui albume și fotomontaje, vor avea loc ședințe ale cercurilor literare cu teme legate de lupta partidului în trecut și azi pentru construirea unei vieți luminoase. Școala medie nr. 14 pregătește o competiție sportivă și o excursie cu tema: „Să cunoaștem patria și realizările P.M.R.".

Pentru a scoate în evidență realizările obținute de poporul nostru sub conducerea P.M.R., se vor organiza expoziții în fiecare școală și o expoziție de desen pe raion cu tema: „Realizări înfăptuite sub conducerea P.M.R.".

Sărbătorirea glorioasei aniversări a partidului constituie astfel un minunat prilej pentru noi realizări pe drumul dezvoltării învățămîntului. Angajamentele pe care le-au luat cadrele didactice exprimă adîncul lor atașament față de partidul care înfăptuiește năzuințele de mai bine ale poporului nostru.

Din creația artistică a cadrelor didactice

Prof. ALEXANDRINA ZBIEREA (București): „Pe malul lacului"

Examenul de gradul II

Numeroşi învăţători şi profesori din patria noastră au trecut examenul de gradul II — moment deosebit de însemnat în perfecţionarea lor profesională. Ei pot să vorbească acum colegilor care urmează să se prezinte la acest examen despre contribuţia lui la ridicarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice, despre învăţămintele ce le-au desprins în timpul perioadei de pregătire sau în urma trecerii examenului, despre condiţiile ce se cer create pentru ca rezultatele obţinute să fie cît mai bune.

Iată ce ne spun doi pedagogi care s-au prezentat la examenul de gradul II.

Condiţii de pregătire cît mai bune

M-am înscris la acest examen cu încredere în eficacitatea sa, din dorinţa de a-mi verifica şi îmbunătăţi pregătirea profesională.

Cursul de pregătire pe care l-am urmat în prealabil, m-a ajutat să cunosc bine conţinutul programelor, să adîncesc o serie de probleme de specialitate, de metodică şi de filozofie ce nu le studiasem încă îndeajuns.

Examenul îi obligă pe învăţători şi profesori la o muncă temeinică, sistematică, serioasă. Pentru ca această muncă să fie rodnică, să aducă rezultatele scontate, este necesar să li se creeze cît mai bune condiţii de pregătire celor ce urmează să se prezinte la examen.

Consider că pentru eficienţa examenului de grad trebuie ca secţiile de învăţămînt şi cultură să ia măsuri pentru evitarea aglomerării cu sarcini a cadrelor didactice care se pregătesc să se prezinte în faţa comisiilor de examinare.

In ce mă priveşte, obligaţia de a îndeplini prea multe sarcini extraşcolare (în timp ce mă străduiam să învăţ pentru examen îndeplineam printre altele şi munca de responsabil al cercului agropomicol, al cercului pedagogic, responsabil cu echipa de teatru etc.), a făcut ca să nu pot aprofunda în suficientă măsură unele probleme.

Sînt sigur că experienţa acumulată pînă în prezent pe această linie va fi valorificată în aşa fel încît să asigure un nivel tot mai înalt de pregătire profesorilor şi învăţătorilor care se vor prezenta la examenul pentru obţinerea gradului II.

Ion Dina
învăţător, comuna Frînceşti, raionul Rîmnicu Vîlcea

Un ajutor preţios

Asemeni multora dintre învăţătorii şi profesorii care au la catedră vechimea mea, m-am prezentat, în acest an şcolar, la examenul pentru obţinerea gradului II. Atît în timpul pregătirii pentru examen, cît şi după ce am trecut probele impuse de el, am avut prilejul să constat cît de mult a contribuit acesta la îmbunătăţirea propriei mele munci.

Inspecţia specială m-a determinat să meditez mai mult asupra activităţii pe care o depun în şcoală. Observaţiile inspectorilor m-au ajutat să-mi dozez mai bine materia pe lecţii, să-mi organizez într-un mod mai judicios fiecare lecţie în parte, să aleg cu mai multă grijă metodele şi procedeele ce trebuie folosite în predare.

Elaborînd lucrarea personală cu tema „Organizarea activităţii elevilor în afară de clasă în vederea lărgirii şi consolidării cunoştinţelor literare" am fost nevoit să cercetez o sumă de lucrări ştiinţifice pentru a fi deplin edificat asupra problemelor pe care urma să le tratez. Mi-am îmbogăţit astfel cunoştinţele pedagogice şi didactice, am reuşit să apreciez mai bine valoarea experienţei mele căpătate în cadrul muncii la catedră.

Studierea aprofundată a temelor prevăzute în programa de materialism-dialectic şi istoric pentru gradul II nu numai că m-a ajutat să dau răspunsuri mulţumitoare în faţa comisiei de examinare, dar mi-a folosit şi mai tîrziu în munca la clasă, cînd am reuşit, pe baza cunoştinţelor căpătate, să imprim lecţiilor un nivel ideologic mai ridicat, să le dau o mai bună orientare politică. Vorbindu-le elevilor, de pildă, despre revoluţia culturală din ţara noastră nu m-am limitat numai la simpla înşirare a înfăptuirilor prin care se caracterizează aceasta, ci am subliniat că ea este o parte integrantă a revoluţiei socialiste şi constituie o lege generală a trecerii la socialism.

Aproape de fiecare dată cînd îmi pregătesc o nouă lecţie îmi amintesc o problemă sau alta pe care am aprofundat-o pentru examenul de gradul II şi care îmi foloseşte acum la ridicarea calităţii muncii desfăşurate în clasă.

Prof. I. Cîrlan
Galaţi

Demonstraţiile practice în laboratorul de fizică ajută la consolidarea cunoştinţelor

Cadrele didactice care se pregătesc pentru examenele de grad frecventează în mare număr biblioteca de specialitate a I.P.C.D.-Bucureşti

CU PRIVIRE LA

Elaborarea lucrărilor personale

Discutînd cu mai mulţi candidaţi la examenul pentru obţinerea gradului II am constatat că unii dintre ei nu erau suficient de edificaţi asupra tehnicii elaborării lucrărilor personale. La întrebarea „Cum aţi alcătuit lucrarea dumneavoastră?" am primit deseori răspunsuri ca acestea: „Mi-am făcut un plan şi am început să o redactez; cînd era cazul mai cercetam metodica" sau „Am început să scriu, am întîmpinat dificultăţi şi atunci am mai citit, m-am consultat cu colegii şi am scos-o la capăt".

Cercetînd, pe de altă parte, o sumă de lucrări personale, am avut, de asemenea, prilejul să constat că unele din ele nu erau concepute pe baza unui plan, nu urmăreau cu consecvenţă anumite idei centrale cărora să le fie subordonate cele secundare. Am găsit şi lucrări care, deşi prezentau pe prima pagină planul lucrării, atît titlurile cît şi conţinutul capitolelor şi subcapitolelor erau departe de a corespunde jaloanelor indicate prin plan.

Date fiind aceste observaţii, ne-am gîndit că nu ar fi lipsit de interes să luăm în discuţie cîteva probleme care privesc etapele ce se cer parcurse pentru elaborarea unei lucrări personale.

Mai întîi, cîteva idei în legătură cu cerinţele generale la care trebuie să răspundă o astfel de lucrare. Nu încape discuţie că autorul ei trebuie să probeze o bună orientare ideologică, temeinice cunoştinţe pedagogice şi de specialitate, pentru ca experienţa muncii desfăşurate pe tărîmul şcolii să poată fi valorificată la un înalt nivel. Am găsit adeseori între lucrările prezentate la examenul de grad, lucrări care au caracterul unui expozeu pur teoretic, mai mult sau mai puţin ştiinţific, în care valabilitatea diferitelor afirmaţii nu este întărită cu exemple concrete din activitatea practică a cadrelor didactice, după cum am citit şi lucrări care se rezumă la simpla relatare a metodelor şi procedeelor folosite în munca şcolară, fără ca din descrierea acestora să se ajungă la o anumită concluzie, să se formuleze o teză cu valoare generală. Ambele aspecte trebuie să fie evitate. Numai înşirarea searbădă a unor idei (luate deseori din alte lucrări) sau numai descrierea propriei activităţi nu pot constitui conţinutul unei lucrări de ţinută. Cel ce vrea să realizeze o astfel de lucrare trebuie să îmbine aceste două laturi, să analizeze în profunzime propria sa experienţă şi să folosească materialul faptic pe care îl oferă pentru a ajunge la generalizări teoretice.

În elaborarea unei lucrări pedagogice trebuie să parcurgem mai multe etape a căror cunoaştere şi respectare este foarte importantă. Prima etapă o constituie alegerea temei. Deşi, de cele mai multe ori, nu este vorba decît de a ne opri la una din cele zece sau cincisprezece teme recomandate prin programă, aceasta constituie, totuşi, un moment foarte însemnat. De priceperea manifestată în alegerea acelei teme pentru care avem deja acumulată o experienţă bogată, a acelei teme care ne va permite în cea mai mare măsură să ne valorificăm cunoştinţele, va depinde în bună parte calitatea lucrării.

După ce ne-am hotărît asupra temei pe care urmează să o dezvoltăm, trecem la etapa documentării, a cercetării materialului bibliografic. Este bine să ne alcătuim în prealabil o listă, pe care o putem completa pe parcurs, cu toată literatura din care ne putem informa asupra a ceea ce s-a spus în legătură cu tema noastră.

In timp ce studiem materialul bibliografic trebuie să extragem şi să notăm ideile şi informaţiile ce ne sînt necesare, să le ordonăm pe grupe de fişe, corespunzătoare viitoarelor capitole şi subcapitole ale lucrării.

Atunci cînd am terminat cercetarea bibliografiei, cînd am selectat din cărţile studiate tot ceea ce am socotit că ne va folosi pentru elaborarea lucrării, putem începe culegerea materialului faptic.

În funcţie de natura lucrării, selectăm şi notăm (tot pe fişe) fapte diferite ce ne vor ajuta să demonstrăm tezele teoretice ca, de pildă, metode şi procedee folosite, observaţii asupra eficienţei acestora, atitudini şi manifestări ale elevilor în diverse împrejurări etc. Intrucît din lucrare vor trebui să se vadă nu numai metodele şi procedeele folosite, ci şi rezultatele obţinute în urma aplicării acestora, este necesar să adunăm observaţii nu numai cu privire la cum am muncit, ci şi cu privire la efectul final al activităţii noastre.

Metodele cu ajutorul cărora culegem materialul faptic sînt multiple. Putem recurge la observare, convorbiri, anchetă orală sau scrisă, statistică etc. În practică metodele sînt deseori combinate, completîndu-se reciproc. De pildă, după ce am observat un fenomen avem posibilitatea să recurgem, pentru a ne lămuri pe deplin, la convorbire sau anchetă.

Munca de pregătire a lucrării nu a luat sfîrşit însă o dată cu adunarea materialului faptic. Faptele singure, prin ele însele, spun prea puţin, nu reprezintă adevărul întreg. Este necesar ca pe baza analizei acestora să descoperim semnificaţia lor, să ajungem la concluzii teoretice şi generalizări. Ni se cere deci să prelucrăm şi să interpretăm materialul faptic adunat sprijinindu-ne pe pregătirea noastră teoretică, pe lucrările bibliografice consultate. Prelucrarea materialului faptic reprezintă un proces de analiză şi sinteză, un proces în care comparăm faptele şi distingem esenţialul de neesenţial, stabilim legăturile cauzale între mijloacele folosite şi rezultatele obţinute, ajungînd la explicaţii ample bine argumentate.

Abia după ce am depăşit acest stadiu putem alcătui planul detaliat al lucrării, plan care precede redactarea. Planul trebuie să fie astfel întocmit încît să confere lucrării o desfăşurare logică, unitară. Subcapitolele şi ideile principale trebuie să fie repartizate la locul cel mai potrivit. O idee de care depinde înţelegerea altor idei, de exemplu, trebuie să fie expusă înaintea acestora. Tot în planul detaliat este bine să prevedem şi exemplele, citatele, faptele prin care vom ilustra ideile, să schiţăm concluziile lucrării.

Redactarea se realizează relativ uşor în cazul cînd celelalte etape au fost parcurse cu conştiinciozitate. Ea trebuie să dea lucrării o formă ştiinţifică, sistematică, precisă şi clară, utilizînd un limbaj adecvat. Este firesc ca în expunere să păstrăm o anumită ordine, să plecăm de la analiza materialului faptic pentru a ajunge la anumite concluzii cu caracter teoretic sau, în alt mod, să enunţăm întîi ideea pe care o vom ilustra apoi comentînd exemplele. Dacă ne folosim de citate este necesar să indicăm sursa acestora, titlul lucrării din care le-am extras, numele autorului, locul şi data apariţiei cărţii, pagina la care se află citatul.

Cerinţele formei ştiinţifice nu trebuie să-i împiedice pe învăţători şi profesori de a-şi manifesta personalitatea, de a imprima un stil propriu lucrărilor, după cum aceleaşi cerinţe nu trebuie să ducă la ariditate şi monotonie în expunerea materialului.

După ce am terminat lucrarea este recomandabil să o părăsim cîtăva vreme pentru a o revedea după un interval de timp mai mare, adică atunci cînd o putem citi şi revizui cu mai multă obiectivitate.

Acestea sînt etapele mari pe care trebuie să le parcurgem atunci cînd alcătuim o lucrare metodico-ştiinţifică. Ordinea lor este cea în care le-am expus aici. Dar revenirea la una din ele nu este exclusă. In vreme ce interpretăm materialul faptic sau îl redactăm putem simţi, de pildă, nevoia să revenim la cercetarea bibliografiei pentru a ne lămuri o problemă sau alta.

Indeobşte însă, este recomandabil să urmărim cu cît mai multă conştiinciozitate succesiunea arătată.

G. Văideanu
lector la I.P.C.D.-Iaşi

Lupta pentru calitate

(Urmare din pag. 1)

anumit criteriu. Trebuie să-i învățăm de fiecare dată pe elevi să reţină datele privind diferitele evenimente istorice pe baza trăsăturilor caracteristice ale etapei în care ele sînt încadrate, să reţină momentul declanşării unui eveniment, legîndu-l de un altul care l-a precedat sau l-a urmat, avînd calitatea de cauză sau de efect. Îi putem obişnui, de asemenea, să reţină datele unor evenimente raportîndu-le la altele similare, care s-au petrecut în acelaşi timp într-un alt loc.

În acelaşi scop, ne sînt de un real folos diferitele materiale didactice — „banda timpului", recomandată de metodistul sovietic V. G. Kartov, tablourile sinoptice, care dau elevilor o imagine de ansamblu asupra etapelor parcurse de un fenomen istoric în dezvoltarea sa, tabelele grafice sincronice, în care datele evenimentelor petrecute pe teritoriul a mai multe state sînt raportate unele la altele.

Din folosirea unor astfel de metode, datele istorice nu vor mai constitui pentru elevi simple cifre aride, goale de conţinut, ci elemente vii care le vor ajuta să înţeleagă mai profund adevărurile istoriei.

Adîncind problema însuşirii sistematice a datelor istorice, profesorii de istorie vor putea ajunge la concluzii care să-i ajute în valorificarea experienţei lor proprii, la descoperirea unor procedee tot mai valoroase de predare, vor putea să asigure, deci, lecţii de calitate.

Prof. Anghel Dumitru
Şcoala de 7 ani din comuna Bîrlogu, raionul Costeşti

Frontul comun

Metodele şi procedeele prin care învăţătorii şi profesorii pot asigura formarea deprinderilor de exprimare corectă ale elevilor sînt multiple. Corectarea continuă a oricăror greşeli manifestate în vorbirea elevilor, cercetarea atentă a caietelor şi maculatoarelor, efectuarea unor exerciţii eficiente de consolidare a cunoştinţelor gramaticale sînt numai cîteva dintre ele.

O metodă căreia socotim însă că trebuie să i se acorde multă atenţie este aceea a frontului comun, a unei preocupări consecvente din partea tuturor învăţătorilor şi profesorilor pentru a-i deprinde pe copii să scrie şi să vorbească frumos şi corect. Răspunderea pentru modul cum se exprimă copiii nu este numai a profesorului de limba romînă. Nu numai în orele de gramatică sau de literatură elevii trebuie să folosească un limbaj corect, literar. Datoria de a corecta greşelile din vorbirea elevilor, de a-i învăţa pe elevi să se exprime limpede, curgător, corect revine şi profesorului de matematică şi a celui de istorie, de fizică sau de ştiinţele naturale, revine tuturor pedagogilor din şcoală.

La noi, în raionul Moineşti, sînt numeroase colective de învăţători şi profesori care au înţeles însemnătatea acestui aspect al muncii lor şi îi acordă toată atenţia. La Şcoala medie din Moineşti, la Şcoala medie din Comăneşti, la şcolile de 7 ani din Grigoreni sau din Tazlăul de Sus există o preocupare permanentă din partea învăţătorilor şi profesorilor pentru formarea deprinderilor de scriere şi vorbire corectă la elevi.

Din păcate, alături de astfel de şcoli sînt şi altele în care această problemă este aproape total neglijată. La şcolile din comunele Popoi-Palanca, Giugheş, Turluianu, Bereşti, există învăţători şi profesori care trec cu vederea greşelile gramaticale ale elevilor, nu-i ajută să-şi corecteze exprimarea. Faptul este explicabil. In aceste şcoli nu s-a discutat problema creării unui front comun al tuturor cadrelor didactice pentru a înlătura greşelile din vorbirea şi scrierea elevilor.

Socotim că şcolile respective trebuie să ia în cel mai scurt timp măsuri serioase pentru a îmbunătăţi pregătirea elevilor sub acest aspect.

Prof. Iulian Ghiţă
inspector la Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Moineşti

Formarea deprinderilor de abstractizare

Deseori învăţătorii care predau la clasa I sînt derutaţi în aprecierea nivelului de cunoştinţe al elevilor, de uşurinţa cu care memorează copiii la această vîrstă. Realizarea unui învăţămînt de calitate impune însă ca învăţătorul să nu se mulţumească numai cu faptul că elevii săi ştiu, de pildă, să numere pînă la 10. Aceasta nu înseamnă, întotdeauna că aceiaşi elevi au reprezentări clare asupra valorii fiecărui număr. Nu o dată se întîmplă ca şcolarii care ştiu să numere corect să nu poată stabili raportul de mărime dintre numere. Tot la clasele mici se întîlnesc elevi care reproduc corect definiţia subiectului, dar nu reuşesc să explice de ce un anumit cuvînt îndeplineşte funcţia de subiect.

Astfel de fenomene se manifestă îndeobşte acolo unde învăţătorii nu au dat suficientă atenţie dezvoltării deprinderilor de abstractizare şi generalizare. Se trece deseori prea repede peste etapa formării reprezentărilor, ajungîndu-se la generalizări care nu se sprijină pe reprezentări clare, bine conturate. Numeroşi învăţători insistă mai mult asupra exerciţiilor aplicative intenţionînd să consolideze cele învăţate. De pildă, dacă pentru o temă sînt rezervate trei ore (cazurile sînt mai frecvente la gramatică şi aritmetică) unii învăţători se ocupă, în prima oră, de analiza exemplelor şi de formularea generalizării, iar în ultimele două efectuează exerciţii în vederea consolidării.

De fapt însă, trebuie să se dea în primul rînd atenţie etapei care precede generalizarea. Personal, cînd predau subiectul, de exemplu, rezerv o oră întreagă analizei acelor exemple din care elevii îşi dau seama că în propoziţie există un obiect despre care se vorbeşte şi abia în a doua oră, pe baza reprezentărilor formate şi a analizei altor exemple, trec la definiţie, la etapa generalizării, deci.

Numai fundamentarea generalizărilor pe reprezentări clare şi certitudinea că în etapa abstractizării elevii au înţeles bine problemele lecţiei ne pot da garanţia însuşirii conştiente şi aprofundate a cunoştinţelor.

Inv. Gh. Sireteanu
comuna Şipote, raionul Hîrlău

Asigurarea continuităţii

Se discută deseori problema menţinerii continuităţii în pregătirea elevilor care trec din clasa a IV-a la a V-a. Considerînd că şi acesta este unul din aspectele importante de care depinde nivelul de cunoştinţe al elevilor, calitatea pregătirii lor, caut în permanenţă acele metode care să atenueze saltul ce se produce la trecerea dintre cele două clase.

Am discutat cu conducerea şcolii pentru a cunoaşte pe profesorul diriginte şi pe o parte din ceilalţi profesori care vor preda în anul viitor elevilor ce se află actualmente în clasa a IV-a. Aceştia au asistat la lecţiile ţinute de mine şi au predat, chiar, din cînd în cînd, unele lecţii, pentru a-i familiariza astfel pe elevi cu mai mulţi profesori, cu stilul de muncă şi metodele de predare folosite în clasa a V-a.

Acum, în vacanţa de primăvară, detaşamentele de pionieri din clasele a IV-a şi a V-a participă la activităţi comune pentru ca elevii din clasa a IV-a să-i cunoască pe colegii lor mai mari, să afle amănunte despre activitatea lor, despre felul cum îşi pregătesc lecţiile etc.

Socotesc că problema trecerii de la clasa a IV-a la a V-a are o mare însemnătate pentru nivelul de pregătire al elevilor. De aceea, ea trebuie să fie tratată cu toată seriozitatea.

Inv. Liviu Rogojan
Şcoala de 7 ani nr. 1 Carei

Să valorificăm conţinutul educativ al legendelor istorice

Ridicarea calităţii predării lecţiilor presupune, printre altele, şi o grijă sporită pentru valoarea educativă a acestora. Predarea legendelor istorice la clasa a II-a poate contribui în mare măsură la educarea unor sentimente de dragoste pentru trecutul patriei, de admiraţie şi respect pentru curajul şi vitejia poporului nostru, de ură faţă de asupritori şi duşmani. Depinde numai de învăţător dacă din legendele istorice copiii capătă astfel de sentimente şi convingeri sau îşi însuşesc doar cîteva noţiuni elementare de istorie.

Pentru a folosi valorile educative ale legendelor istorice trebuie să dăm multă atenţie modului cum le predăm.

Înainte de a intra la oră este necesar să ne documentăm temeinic, să citim acele materiale care ne ajută la deplina înţelegere a conţinutului legendelor, să cercetăm cu atenţie albume şi planşe pentru a selecta din ele acel material didactic care ne va ajuta cel mai bine să trezim în sufletul elevilor o atitudine puternic afectivă faţă de întîmplările povestite în legendă.

Felul cum citim are, de asemenea, o deosebită însemnătate pentru valorificarea conţinutului educativ al legendelor. Este necesar să acordăm multă atenţie aspectului emoţional al expunerii noastre. Alegînd cu grijă expresii colorate şi potrivite, folosind povestirea caldă, nuanţată, noi trebuie să cultivăm la elevi admiraţia pentru faptele de vitejie ale poporului nostru, ura faţă de duşmanii lui.

F. V. Dituleasa
învăţător la Şcoala de 7 ani din comuna Vităneşti, raionul Costeşti

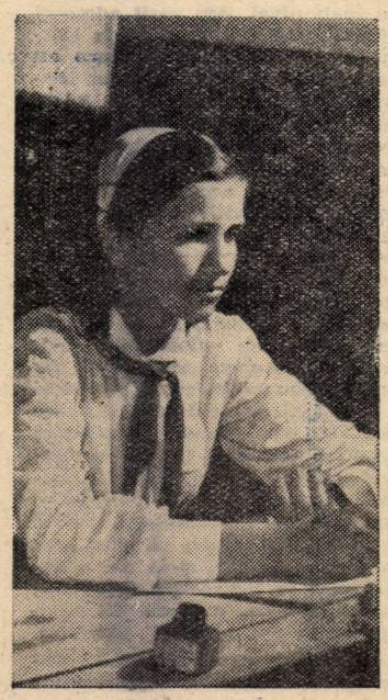

Atenţie

O disputată întîlnire de handbal între două echipe şcolare

Sportul şcolar în plină afirmare

...La Cluj, 50 de handbaliste — cele mai talentate reprezentante ale cluburilor sportive şcolare din întreaga ţară — şi-au disputat întîietatea în primul concurs republican de handbal în 7...

...La Constanţa, în monumentala sală a sporturilor şi-au dat întîlnire aproape 100 de baschetbalişti şi baschetbaliste cu prilejul finalelor campionatelor republicane şcolare...

...Sus în Bucegi, în Poiana Braşov şi pe pîrtiile din jurul Postăvarului, 120 de schiori şi-au măsurat forţele într-un concurs republican...

...În sfîrşit, sala Floreasca din Capitală a fost martora unor întreceri de gimnastică la „startul" cărora s-au aliniat peste 300 de elevi şi eleve...

Iată patru mari evenimente sportive şcolare desfăşurate în cuprinsul unei singure săptămîni.

★

Concursul feminin de handbal în 7 de la Cluj ne-a oferit prilejul de a consemna cît de valoros este „schimbul de mîine" într-o ramură sportivă în care ţara noastră s-a afirmat din plin, contînd astăzi drept prima în lume. Handbalul în 7, în ciuda multiplelor calităţi pe care le cere a „prins" aşadar şi la nivelul masei de elevi, într-o proporţie de neconceput cu cîţiva ani în urmă.

Profesorii de educaţie fizică cu specializare în această disciplină sportivă, prezenţi la Cluj, au fost unanimi în a recunoaşte că ţara noastră este capabilă să-şi menţină întîietatea mondială cel puţin 5—6 ani de acum înainte.

Iată, de pildă, părerea exprimată de prof. Romulus Spirescu — *Bucureşti: „braşovencele* Graef, Floroianu şi Olaru, *timişorencele* Ciosescu, Gheorghiţă, *bucureştencele* Barat, Oprea şi Bulhardt *mi-au lăsat impresia cea mai bună. Se pare că din grupul acestor sportive, şi bineînţeles al altora aproape la fel de talentate, vor fi recrutate componentele lotului reprezentativ".*

★

De mult n-am avut ocazia să consemnăm o dispută aşa de dramatică la baschet, ca în actuala ediţie a „finalelor" şcolare. Constănţenii nu vor uita multă vreme spectaculozitatea celor mai multe întîlniri, răsturnările de scoruri, tabelele de marcaj cu rezultate încheiate la diferenţe minime. Lupta pentru titlul de echipă campioană s-a angajat încă din prima zi (vineri), dar luni la prînz încă nu puteau fi cunoscute echipele clasate pe locul I.

Aceasta dovedeşte o creştere masivă de valoare a baschetului şcolar,

Constatarea este îmbucurătoare, ea ne face să nădăjduim într-o puternică ridicare a baschetului nostru de performanţă.

Echipele campioane pe acest an — la fete Şcoala medie „Unirea" din Tg. Mureş, la băieţi Şcoala medie „I. L. Caragiale" din Bucureşti.

★

Schiorii şcolari n-au prea fost favorizaţi de condiţiile atmosferice în concursul desfăşurat sîmbătă şi duminică. Şi totuşi, rezultatele acestui concurs demonstrează de cîtă măiestrie dispun tinerii schiori care au terminat cu bine fiecare probă şi în timpi deosebit de valoroşi. Cum era şi firesc, majoritatea probelor le-au cîştigat reprezentanţii regiunii Braşov (prin S.S.E. Rişnov, C.S.S. Lucelărul şi S.S.E. Predeal), dar aproape la fel de bine au „mers" şi schiorii de la S.S.E. Vatra Dornei. Ca să nu mai vorbim de „mezinii" concursului — elevii de la Şcoala de 7 ani din Fundata, cu o comportare mai mult decît promiţătoare la fond.

★

Şi, în sfîrşit despre sărbătoarea gimnasticii şcolare de la Floreasca... Cei care au asistat la marea confruntare a şcolarilor gimnaşti, au de ce să fie mulţumiţi. A fost cea mai reuşită ediţie a „finalelor" care ne-a pus în faţa unui fenomen nou în sportul nostru: calitatea de masă.

Faptul acesta pare de-a dreptul surprinzător, dacă ne gîndim că, în general, afluenţa tineretului către gimnastică este mai redusă, jocurile cu mingea avînd mai multă trecere... Şi totuşi, cei peste 300 de gimnaşti şi gimnaste prezenţi într-un singur concurs au demonstrat contrariul. Meritul profesorilor de educaţie fizică este demn de relevat. In gimnastică se „creşte" greu, îţi trebuie ani şi ani pînă obţii o categorie de clasificare. Ce muncă uriaşă, cu cîtă perseverenţă şi pricepere trebuie să se fi lucrat, pentru a se ajunge la acest frumos succes de participare.

O constatare generală: fetele mai deţin încă supremaţia asupra băieţilor. Ne-au dovedit-o „maestrele" — Ana Mărgineanu, Mariana Ilie, Elena Niţă, Cristina Andriţă, Cornelia Savu, la fel ca şi sportivele de la categoria I senioare. Concurentele au entuziasmat din nou prin eleganţă, prin expresivitate, prin siguranţă.

Dar şi băieţii, comparativ cu anii precedenţi, au făcut simţitoare progrese.

★

Patru concursuri republicane în decurs de o săptămînă de vacanţă. Şi în toate, „eroii" au fost elevi.

O concepţie nouă stă astăzi la baza mişcării noastre sportive, în care prezenţa sutelor de mii de elevi şi eleve este consemnată ca un fapt obişnuit. In grija sa nemărginită pentru creşterea armonioasă a tineretului, partidul şi guvernul nu precupeţesc nici un efort.

T. Stama

LECŢIE
cu muncitorii forestieri

Pe lîngă Şcoala de 7 ani din satul Falcău, raionul Rădăuţi, funcţionează o secţie serală ale cărei cursuri sînt urmate de muncitori ai întreprinderii forestiere din localitate. După terminarea lucrului, harnicii gateriști, circulariști sau ţapinari devin elevi sîrguincioşi, dornici să-şi însuşească tainele ştiinţei şi culturii.

Iată-i, de pildă, pe elevii clasei a VI-a la o lecţie de fizică. Lecţia cu tema „Energia mecanică", începe cu recapitularea cunoştinţelor legate de noţiunea de lucru mecanic.

După cîteva referiri la activitatea practică, în care s-a insistat asupra maşinilor ce pot efectua un lucru mecanic şi pe care elevii le cunosc din activitatea lor zilnică, definiţia devine clară şi uşor accesibilă : „Prin energie mecanică înţelegem capacitatea corpurilor de a efectua un lucru mecanic.

Se pare că subiectul lecţiei prezintă un interes deosebit pentru întreaga clasă. Elevii au atenţia încordată, iar bucuria cunoaşterii le luminează adesea figurile. Intrebările şi răspunsurile se succed în mod firesc, fără vreun efort aparent, iar concluzia se impune parcă de la sine : nu numai maşinile, ci şi omul, vîntul sau apa pot efectua lucru mecanic, deci posedă energie.

Mai dificil pare de înţeles faptul că energia este de două feluri : energie de mişcare, sau cinetică, şi energie potenţială, de poziţie.

Se foloseşte larg metoda conversaţiei.

— Dumneata ai ceas ?

— Da !

— Cine produce lucrul mecanic?

— Arcul.

— Dar de ce se opreşte dacă nu-l întorci ?

— Căci se destinde resortul.

— Deci lucrul mecanic produs se datoreşte poziţiei pe care o au una faţă de alta particolele din care este făcut resortul, atunci cînd ceasul este întors. Deci arcul răsucit posedă energie de poziţie, potenţială.

Referirile la exemple din practică sînt numeroase. Buştenii care alunecă pe pantă la vale îşi transformă energia potenţială în energie cinetică. Apa care curge posedă energie cinetică, dar atunci cînd ea se adună în bazine sau lacuri de acumulare devine o sursă de energie potenţială. Lăsînd să cadă apa de la o înălţime, se eliberează energia cinetică ce se transformă, în cazul hidrocentralelor, în lucrul mecanic necesar acţionării generatorilor de curent electric.

— Numeroase corpuri — continuă profesorul — posedă energie potenţială : praful de puşcă, vaporii de apă sub presiune, aerul comprimat. Vaporii de apă sub presiune cînd se destind pot pune în mişcare o locomotivă, gaterele... Şi exemplele continuă. Ele se referă la fenomene pe care elevii le întîlnesc zi de zi, cu care s-au obişnuit, dar pe care acum le văd parcă pentru prima oară. Acum au aflat răspuns la multe din întrebările pe care şi le puneau adeseori şi cărora nu le putuseră afla dezlegarea.

Iată şi pendulul lui Maxwell. Elevii observă cu uşurinţă transformarea energiei cinetice în energie potenţială şi faptul că amîndouă au valori maxime egale.

Şcolarilor le vine uşor acum să deosebească şi alte forme de energie : calorică, sonoră, chimică, electrică, luminoasă etc.

Lecţia se sfîrşeşte. In pauză, însă, se pare că ea continuă, căci elevii discută aprins despre noile lor cunoştinţe, care le lărgesc orizontul, posibilitatea de a putea înţelege fenomenele în preajma cărora se desfăşoară activitatea lor zilnică. Fiecare din ei simte că priceperea lor profesională se ridică pe o treaptă superioară prin înţelegerea mai profundă a acestor fenomene.

Producţia va avea desigur de cîştigat prin aplicarea cunoştinţelor dobîndite. Poate că de aici vor ieşi în curînd propuneri de raţionalizări sau inovaţii.

Discutînd cu conducerea şcolii am aflat unele lucruri interesante. La început, întreprinderea forestieră unde lucrează elevii nu le crease acestora condiţiile cele mai bune pentru a participa la orele de curs. Din cauză că unii elevi lucrau în schimbul de noapte, frecvenţa era slabă. Dar invitînd la consiliile pedagogice reprezentanţi ai conducerii întreprinderii, discutînd şi analizînd situaţia muncitorilor-elevi, lucrurile au putut fi în curînd îmbunătăţite. Acum conducerea şcolii întocmeşte periodic informări asupra desfăşurării învăţămîntului seral, pe care le înaintează întreprinderii. Aceasta la rîndul ei popularizează rezultatele bune ale elevilor, alături de rezultatele obţinute de aceştia în producţie, stimulîndu-i şi ajutîndu-i, atunci cînd este cazul, să înlăture deficienţele ivite. Un succes al elevilor la şcoală este în acelaşi timp un motiv de mîndrie şi pentru întreprindere, iar succesele în producţie sînt prilej de satisfacţie şi pentru şcoală.

M. Andrieşeanu

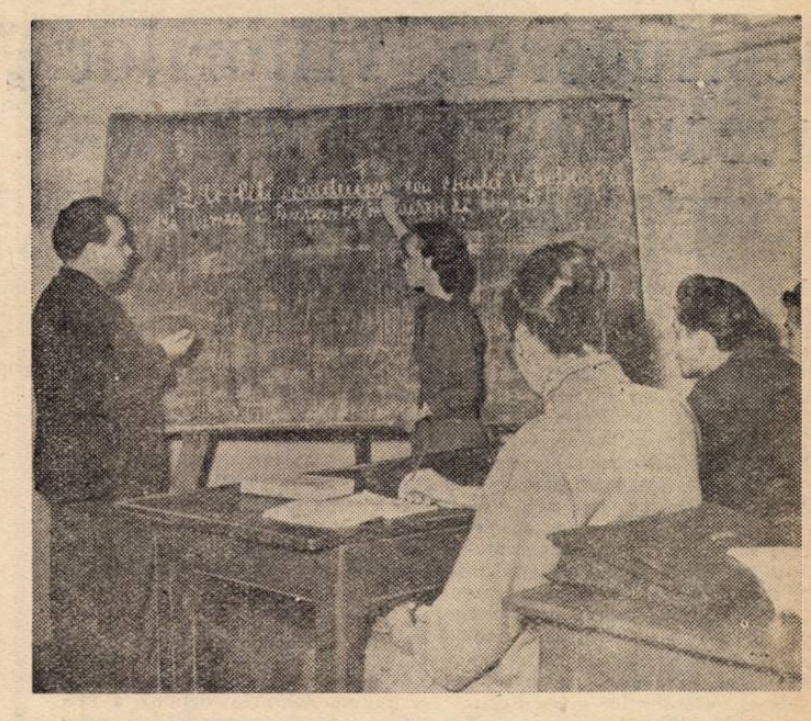

Oră de limba romînă la şcoala serală de pe lîngă întreprinderea „Encsel Mauriciu" din Tg. Mureş

Din nou despre exprimarea elevilor

Problema îmbunătăţirii exprimării scrise şi orale a elevilor a fost şi continuă să fie mult discutată în presa de specialitate, în cercurile pedagogice şi în şedinţele comisiilor metodice. Uneori, această problemă este chiar subiectul conversaţiilor ce au loc între profesori în timpul pauzelor, atît în şcolile de zi cît şi în cele serale. La seral, problema implică o latură mai dificilă, deoarece elevii avînd o vîrstă mai mare, au mult mai temeinic fixate deprinderile de exprimare scrisă sau orală decît elevii şcolilor de zi. De aceea, anihilarea deprinderilor de exprimare incorectă, vechi, ca şi formarea şi consolidarea deprinderilor corecte, se obţin ca rezultat al unui proces mai îndelungat, solicitînd o permanentă atenţie din partea întregului colectiv didactic.

Greşelile privind construcţia frazei sau acordurile gramaticale între cuvinte se remediază desigur printr-o bună însuşire a regulilor gramaticale — rolul principal avîndu-l profesorul de limba romînă — dar şi prin corectarea pe loc a greşelilor, cu explicaţia respectivă, de către cel ce a semnalat-o, indiferent dacă aceasta a fost comisă în ora de literatură, matematică sau desen. Ca şi la cursurile de zi, una din cauzele principale ale greşelilor de scriere o constituie necunoaşterea normelor gramaticale. De cele mai multe ori cînd un elev, de pildă, scrie tinp în loc de timp, pă în loc de pe, sau îmulţim în loc de înmulţim etc., vom putea constata că elevul face aceeaşi greşeală şi în pronunţarea cuvîntului respectiv şi este suficient ca să i se arate, în două sau trei ocazii, cum se pronunţă corect cuvîntul, să i se explice de ce este corect aşa şi nu altfel, pentru ca greşeala să dispară şi din scriere.

Este necesar ca atunci cînd elevii întîlnesc o denumire nouă, un nume de savant sau localitate, să pronunţăm cît mai clar cuvîntul respectiv, să-l scriem citeţ pe tablă atrăgînd atenţia elevilor asupra fiecărei litere şi, eventual, să cerem unui elev să-l pronunţe.

În cazurile cînd pronunţarea diferă de scriere este necesar să scriem pe tablă şi pronunţarea cuvîntului respectiv. Cea mai mare atenţie trebuie acordată termenilor tehnici pe care elevii de multe ori îi cunosc din producţie într-o pronunţare incorectă, ceea ce atrage după sine şi greşeli de ortografie.

Discuţiile purtate cu o serie de profesori care predau la seral, ca şi experienţa mea proprie, dovedesc că în şcoala serală o sursă a greşelilor de exprimare o constituie luarea necorect a notiţelor. În acest caz, de multe ori, vina o purtăm noi înşine.

Dacă în şcoala de zi elevii scriu foarte mult, mai ales efectuîndu-şi temele pentru acasă, la seral, datorită lipsei de timp, temele pentru acasă sînt reduse, iar scrisul se rezumă în cea mai mare parte la luarea notiţelor în clasă. Dar fiecare dintre noi poate constata, controlînd caietele de notiţe ale elevilor, că foarte puţini din elevii noştri, chiar la clasele mai mari, ştiu să ia notiţe bune. La clasele a VIII-a şi a IX-a, mulţi elevi notează cuvînt cu cuvînt după profesor, şi de aceea folosesc tot felul de prescurtări, îşi deformează scrisul şi nu îşi pot îmbunătăţi exprimarea. Rezultate bune se obţin dacă profesorul scrie pe tablă sistematic şi citeţ, subliniind prin nuanţarea expunerii, lucrurile esenţiale, dînd posibilitatea elevilor să înţeleagă conţinutul ideii, să o reformuleze şi să o scrie în caietele de notiţe.

Este bine ca profesorul să urmărească greşelile tipice de exprimare ce apar la elevi şi să le corecteze. Este, de asemenea, util ca în mod periodic, profesorul să ia cîteva caiete de notiţe, prin sondaj, pe care să le corecteze şi să le analizeze cu elevii fie în clasă, dacă sînt greşeli ce se întîlnesc şi la alţi elevi, fie individual.

Dacă vom acorda atenţia cuvenită felului în care elevii iau notiţe şi felului în care aceştia pronunţă cuvintele, vom putea constata destul de repede, chiar în cursul aceluiaşi semestru, că exprimarea lor se va îmbunătăţi. Desigur însă că acest lucru trebuie făcut de către toţi profesorii, fără a neglija şi celelalte procedee pentru îmbunătăţirea exprimării scrise şi orale a elevilor, pe care literatura de specialitate şi experienţa noastră ni le recomandă.

V. Manolache

O iniţiativa buna

Fiind nevoiţi să facă faţă atît sarcinilor şcolare şi sarcinilor producţiei, iar în cele mai multe cazuri şi unor obligaţii familiare, muncitorilor-elevi le rămîne la dispoziţie un timp cu totul insuficient pentru a-şi îmbogăţi cunoştinţele şi prin alte forme de activitate decît cursurile din cadrul şcolii. Pentru a veni în ajutorul elevilor, conducerea şcolii medii serale a uzinelor „23 August" a luat iniţiativa organizării în cadrul şcolii, a unei expoziţii care prin exponatele sale să lărgească orizontul cunoştinţelor elevilor.

La cererea şcolii, conducerea muzeului de istorie a oraşului Bucureşti, a organizat o expoziţie flotantă ce a fost instalată pe coridoarele şcolii, fiind astfel la îndemîna elevilor în timpul fiecărei pauze. Montată pe zece panouri mari, expoziţia cuprinde fotografii litografii, reproduceri de tablouri şi din diferite publicaţii din trecut, înfăţişînd în mod sugestiv perioadele şi evenimentele mai importante petrecute în oraşul Bucureşti între anii 1817—1944.

Panourile reflectînd perioada începuturilor mişcării muncitoreşti din ţara noastră se bucură de o atenţie deosebită din partea elevilor şcolii. Extrasele din publicaţiile apărute în această perioadă, prezente în expoziţie, oglindesc adînca nemulţumire a maselor împotriva exploatării capitaliste, mizeria oamenilor muncii în contrast cu luxul şi îmbuibarea claselor avute, nerușinata aservire a ţării intereselor capitalului străin.

Caricaturile lui Dembitzki şi Iser, apărute în „Ghimpele" sau „Facla", constituie acte de acuzare la adresa unei stări de lucruri revoltătoare şi un îndemn la lichidarea ei. Viu ilustrează expoziţia răsunetul produs în ţara noastră de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, grevele din 1933 şi activitatea neînfricată dusă de Partidul Comunist din Romînia împotriva exploatării, a fascizării ţării şi atragerii ei în criminalul război antisovietic.

Vizitînd expoziţia, elevii capătă o înţelegere mai adîncă a transformărilor sociale petrecute în patria noastră. Legile studiate în cadrul cursului de economie politică sau socialism ştiinţific, lucrările literare pe care le analizează în orele de limba romînă, capătă astfel noi puncte de sprijin, sînt mai uşor şi mai deplin însuşite. Acest lucru este confirmat de altfel prin numeroasele însemnări şi aprecieri pe care muncitorii-elevi le-au făcut în condica de impresii a expoziţiei.

Privită prin prizma realizărilor zilelor noastre, perioada cuprinsă în panourile expoziţiei întăreşte mîndria vizitatorilor pentru cuceririle noastre revoluţionare şi îi mobilizează spre noi şi noi succese în muncă. „Faptele din trecutul ţării noastre şi al poporului din care fac parte — scrie un elev în condica de impresii — mă determină să apreciez şi mai mult bucuriile vieţii de muncitor în patria socialistă, cu depline posibilităţi de a-mi continua studiile, drept o minunată realizare a unui vis fericit".

Faţă de aprecierea caldă dată de elevi acestei expoziţii, conducerea şcolii a hotărît ca organizarea de expoziţii flotante în interiorul şcolii să capete un caracter permanent. Cu concursul diferitelor muzee din Capitală se vor organiza expoziţii a căror tematică să contribuie la lărgirea şi adîncirea cunoştinţelor elevilor, la educaţia lor etică şi artistică.

C. Victor

Se extinde reţeaua şcolilor serale sătești

Şcolile şi secţiile serale de la sate aduc o contribuţie însemnată la formarea unor muncitori agricoli cu o temeinică pregătire de cultură generală şi profesională. Pentru a da posibilitatea elevilor-muncitori din agricultură să-şi completeze studiile chiar în comuna în care lucrează fără a părăsi producţia, în raionul Caracal au luat fiinţă încă din anul 1959 secţii serale pe lîngă mai multe şcoli de 7 ani de la sate. În acest fel, peste 150 de tineri ţărani colectivişti şi muncitori agricoli la G.A.S. din comunele Fărcaşele, Stoeneşti, Gostavăţ, Băbiciu şi Scărişoara — comune colectivizate, cu gospodării agricole colective înfloritoare — urmează cursurile serale create pe lîngă şcoli, completîndu-şi pregătirea.

Datorită seriozităţii în muncă şi frecvenţei bune la cursuri, elevii au încheiat primul semestru cu rezultate bune la învăţătură.

G. Moraru

Deprinderea viitorilor mecanizatori cu tehnica agregatelor moderne

„Înzestrarea agriculturii cu un număr mare de tractoare şi maşini perfecţionate va da posibilitatea ca termenul de executare al lucrărilor de însămînţare să se scurteze la 8-10 zile şi al celor de recoltat la 7-8 zile". Această indicaţie cuprinsă în Raportul prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de-al III-lea Congres al partidului este deosebit de preţioasă atît pentru orientarea muncii unităţilor agricole socialiste, cît şi pentru pregătirea cadrelor de mecanizatori.

In scopul de a pregăti mecanizatori capabili să răspundă cerinţelor legate de folosirea intensivă a tractoarelor şi agregatelor de lucru, colectivul şcolii noastre s-a străduit să demonstreze elevilor în mod convingător că aplicarea celor mai bune metode de lucru depinde întotdeauna de felul cum se constituie agregatele de tractoare şi maşini agricole.

Pentru aceasta, la lecţiile predate viitorilor mecanizatori am arătat criteriile de bază în aprecierea calităţii agregatelor. Le-am explicat că agregatele bune trebuie să corespundă cerinţelor agrotehnice, efectuînd lucrări de calitate, să asigure folosirea maşinilor care le compun cu cea mai mare productivitate şi consum minim de combustibil. Ele trebuie, de asemenea, să permită executarea lucrărilor agricole într-un termen scurt şi cu cheltuieli puţine, să necesite un număr mic de oameni pentru deservire şi să fie uşor de manevrat.

Alcătuind schema cinematică a deplasării lineare a agregatelor am prezentat aratul şi recoltarea porumbului cu maşina de cules ştiuleţi, recoltarea sfeclei cu combina de sfeclă şi altele — adică lucrările caracteristice atunci cînd agregatul este asimetric. Apoi m-am ocupat de lucrările cu deplasare în parcursuri liniare, atunci cînd agregatul este simetric. In categoria acestor lucrări intră însămînţarea, prăşitul etc. Vorbind despre lucrările executate prin deplasarea circulară a agregatului, indiferent dacă acesta este simetric sau asimetric, am arătat că aceste lucrări cuprind majoritatea operaţiilor de recoltare — recoltarea păioaselor cu combina, cositul fînului etc.

Trecînd în revistă principalele metode de deplasare a agregatelor, m-am ocupat de deplasarea în părţi care începe de la marginea postatei, agregatul executînd ultima deplasare în mijlocul parcelei, metodă care dă cele mai bune rezultate la arat şi la recoltatul sfeclei cu combina şi de metoda de deplasare la cormană (de la mijloc către una dintre laturile parcelei), folosită, de asemenea, cu succes, la arat şi la recoltarea porumbului cu combina. La fiecare din aceste metode am demonstrat calculul formulelor de deplasare în aşa fel încît elevii să dispună de criteriile cele mai ştiinţifice în alegerea uneia sau alteia dintre metode.

O atenţie specială am acordat explicării metodei de deplasare în suveică. Analizînd formula coeficientului curselor de lucru şi formulele după care se calculează deplasările în gol şi în lucru, elevii au putut deduce că metoda de deplasare în suveică permite lucrarea postaţei pe lungimea ei maximă şi asigură folosirea deplină a maşinilor agricole suspendate şi autopropulsate.

Foarte larg dezbătută în cadrul lecţiilor a fost problema întoarcerii agregatelor la capetele parcelelor, problemă care se referă la elementele cele mai complexe ale mişcării agregatelor. Am arătat în această privinţă că raza minimă a circonferinţei, descrisă la centrul agregatului în timpul întoarcerii, trebuie aleasă în aşa fel ca agregatul la întoarcere să nu deterioreze maşinile agricole, atelajele lor sau organele de tracţiune ale tractorului, să nu aducă stricăciuni lucrărilor efectuate la capetele parcelelor. Astfel, la agregatele cu maşini agricole remorcate raza de întoarcere se poate lua, în calcule de orientare, egală cu lăţimea de lucru a agregatului, iar la agregatele pentru arat sau cultivat cu maşini suspendate, raza minimă de întoarcere poate fi luată, în efectuarea calculelor aproximative, egală sau cu ceva mai mare decît raza de întoarcere a tractorului. Viitorii mecanizatori au înţeles astfel, pe baza demonstraţiilor că mersul în gol are o lungime minimă atunci cînd întoarcerea este făcută cu o curbă care corespunde razei minime de întoarcere a agregatului.

Toate aceste fapte şi exemple au format în rîndul viitorilor mecanizatori convingerea că prin însuşirea celor mai corespunzătoare agregate de tractoare şi maşini agricole şi prin utilizarea celor mai bune metode în deplasare a agregatelor de lucru, pot contribui din plin la creşterea producţiei agricole, a productivităţii şi la reducerea preţului de cost.

Prof. Vlad Gheorghe
Centrul şcolar agricol
din Caracal

Vă prezentăm

GRUPUL ŞCOLAR MINIER DIN PETROŞANI

In centrul bazinului carbonifer din Valea Jiului, la Petroşani, se înalţă Grupul şcolar minier, una din principalele unităţi care pregătesc cadre pentru industria noastră extractivă. Totul în şcoală vădeşte grija permanentă a partidului şi guvernului nostru pentru asigurarea unor condiţii optime de studiu şi de trai viitorilor mineri. Numai în ultimul an în şcoală au fost create trei laboratoare — de fizică, mecanică şi mineralogie. Pentru dotarea cu material didactic a laboratoarelor au fost executate în ultimul an un număr de 15 modele de maşini şi agregate miniere în stare de funcţionare, folosibile în predarea cunoştinţelor de tehnologie a meseriei. Utilizarea acestui material didactic permite profesorilor de specialitate să predea lecţiile la nivelul celei mai înaintate tehnici folosite în industria noastră extractivă şi în raport cu perspectivele de dezvoltare în viitor a acestei ramuri industriale de bază. Această activitate este continuată în producţie sub conducerea maiştrilor-instructori şi a celor mai buni şefi de echipă din întreprinderile miniere şi din atelierele pentru fabricarea utilajului minier.

In scopul dezvoltării multilaterale a elevilor şcolii, sînt organizate bogate şi variate activităţi extraşcolare. Peste 90 la sută din elevii şcolii se numără printre cititorii ce frecventează biblioteca acestui grup şcolar care dispune de 15.800 volume. Concursurile „Iubiţi cartea", serile literare precum şi concursurile „Prieten al cărţii" atrag tot mai mulţi elevi.

Filmele educative, precum şi filmele prezentînd tehnica minieră, vizionate în colectiv, sînt urmărite cu mult interes.

De acelaşi interes se bucură activitatea sportivă. Intrecerile de tenis de masă, şah, trînte şi gimnastică atrag foarte mulţi elevi. Mulţi dintre aceştia deţin titluri de campioni regionali.

Aici, la Grupul şcolar minier din Petroşani se formează cel mai tînăr schimb al industriei miniere. Colectivul şcolii se străduieşte ca viitorii muncitori şi tehnicieni să fie la înălţimea tradiţiilor glorioase ale vajnicului detaşament muncitoresc al minerilor Văii Jiului.

Prof. Ion V. Fane
Grupul şcolar minier
din Petroşani

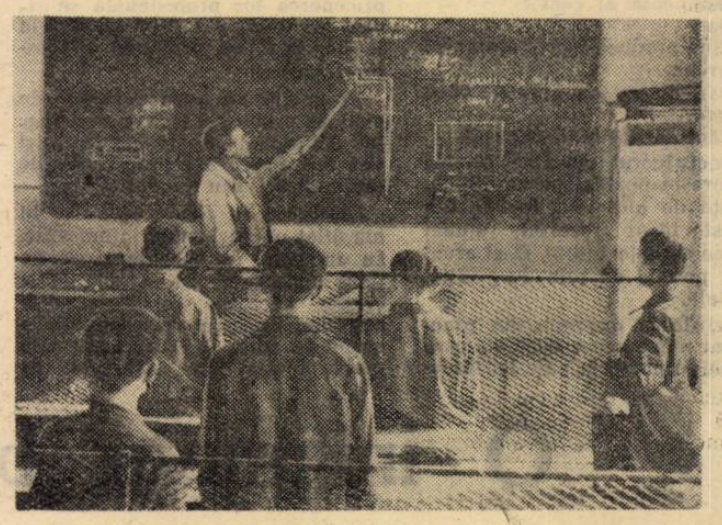

Unele particularităţi ale muncii dirigintelui

Elementul determinant în orientarea muncii dirigintelui din învăţămîntul profesional şi tehnic îl constituie cerinţele educării unor viitori muncitori de înalt nivel profesional, cu o conştiinţă înaintată de constructor al socialismului şi comunismului. De aceea, una dintre sarcinile principale ale dirigintelui din aceste şcoli este şi aceea de a trezi la elevi dragostea pentru meseria în care ei se pregătesc, pentru problemele pe care le ridică viaţa din uzine şi fabrici, şantiere de construcţii, ferme didactice şi gospodării agricole etc. Pentru a putea îndeplini această sarcină dirigintele din şcoala profesională trebuie să cunoască foarte bine mediul în care lucrează ucenicii şi, în special, secţiile întreprinderii în care viitorii muncitori muncesc direct în procesul de producţie.

S-a generalizat în practica diriginţilor de la Grupul şcolar „Steagul Roşu" şi de la Şcoala profesională a uzinelor „Ernst Thälmann" din Braşov, de la Şcoala profesională a uzinelor „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii şi din alte şcoli studierea sistematică a felului cum se comportă ucenicii în producţie, a factorilor care influenţează formarea viitorilor muncitori. Pe baza cunoaşterii aprofundate a specificului de muncă şi a comportării în producţie a fiecărui elev din clasele pe care le conduc, diriginţii acestor şcoli şi-au planificat discutarea în orele educative a unor probleme privind activitatea în producţie a ucenicilor. Astfel, ei au discutat împreună cu elevii — ajutîndu-se de exemple din activitatea întreprinderii în care ucenicii îşi fac practica — problemele organizării locului de muncă, ale grijii faţă de bunul obştesc, păstrării şi îngrijirii uneltelor, maşinilor etc. Punînd în evidenţă, prin fapte semnificative, importanţa întrecerii socialiste ca metodă comunistă de muncă, diriginţii de la Grupul şcolar „Steagul Roşu" au arătat felul cum aceste întreceri contribuie la realizarea de economii (la consumurile specifice, la combustibil, la energie etc.) şi dau avînt luptei pentru continua ridicare a productivităţii muncii şi a calităţii produselor, dezvoltă larg folosirea metodelor avansate de muncă şi introducerea raţionalizărilor şi inovaţiilor. In prezentarea acestor probleme se face adeseori apel la comparaţii semnificative între condiţiile de muncă în trecut şi cele noi, create de regimul nostru democrat-popular.

O deosebită importanţă în desfăşurarea muncii dirigintelui o are şi organizarea vizitelor în întreprinderile cu acelaşi profil din localitate şi din regiune, iar vara, în timpul vacanţei, a excursiilor în întreprinderile cele mai avansate din ţară în ceea ce priveşte mecanizarea şi introducerea automatizării, pentru ca ucenicii să poată cunoaşte condiţiile cele mai înaintate de muncă şi cerinţele ce izvorăsc din acestea pentru pregătirea profesională a fiecărui muncitor.

In strînsă legătură cu asigurarea unei înalte pregătiri profesionale a ucenicilor, diriginţilor din şcolile profesionale şi de meserii le revine sarcina stimulării continue a însuşirii de către viitorii muncitori a unor cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice cît mai bogate, a dorinţei lor de a-şi îmbogăţi continuu orizontul cultural. Trebuie combătută necontenit atitudinea greşită a unor ucenici care subapreciază obiectele de cultură generală în pregătirea lor profesională.

Intrucît în pregătirea ucenicilor accentul principal se pune pe însuşirea cunoştinţelor legate direct de formarea lor profesională, diriginţii din cele mai bune şcoli profesionale şi de meserii îşi planifică în cadrul orelor educative dezbaterea unor probleme legate de lărgirea orizontului de cultură generală al ucenicilor, de educaţia lor estetică, de educaţia cetăţenească, sanitară etc.

O problemă importantă a activităţii dirigintelui în şcoala profesională o constituie închegarea şi întărirea continuă a colectivului de elevi. După cum se ştie, elevii şcolilor profesionale sînt recrutaţi din diferite regiuni ale ţării şi în majoritatea lor locuiesc la internate. De aceea, închegarea unui colectiv omogen depinde de activitatea coordonată a dirigintelui şi pedagogilor pentru obişnuirea elevilor cu viaţa de internat, cu disciplina şi ordinea de aici. Experienţa unor şcoli fruntaşe arată că organizarea unei vieţi de internat cît mai bogate, mai tinereşti, ajutarea organizaţiei U.T.M. să iniţieze acţiuni atractive în timpul liber constituie — alături de asigurarea unor condiţii cît mai confortabile pentru viaţa în internat — chezăşia formării unor colective puternice de uceniei.

In funcţie de specificul activităţii şi organizării şcolilor tehnice muncă dirigintelui din aceste şcoli prezintă, de asemenea, particularităţi de care, din păcate, unii profesori ţin încă în prea mică măsură seama.

In învăţămîntul tehnic sînt şcolarizaţi timp de 2 sau 3 ani tineri absolvenţi ai şcolii medii, în vîrstă de peste 17 ani, care au o experienţă mai bogată de viaţă. Vîrsta acestor elevi cît şi pregătirea lor anterioară creează condiţii de muncă educativă deosebite faţă de condiţiile existente în şcoala profesională sau de cultură generală, impunînd un alt stil de muncă. De aceea în activitatea sa dirigintele din şcoala tehnică trebuie să pună accentul pe autoconducerea colectivelor de elevi şi cultivarea spiritului de răspundere, deprinderea elevilor cu munca independentă de pregătire, pe studiul individual.

Printr-o colaborare strînsă cu organizaţia U.T.M. dirigintele trebuie să făurească conştiinţa profesională şi simţul de răspundere al elevilor faţă de sarcinile ce le vor reveni ca viitori muncitori calificaţi sau tehnicieni, participanţi activi la opera de construcţie socialistă.

Pentru ca elevii să se lege de profesia pentru care se pregătesc şi pe care trebuie s-o îmbrăţişeze cu dragoste după absolvirea şcolii, dirigintele dispune de numeroase metode eficace. Dintre acestea menţionăm în primul rînd organizarea de întîlniri între elevi şi fruntaşii în producţie, formarea unor strînse legături cu cei mai buni absolvenţi ai şcolii respective, organizarea de întîlniri pentru schimb de experienţă cu elevi sau clase din şcoli similare, prezentarea realizărilor celor mai de seamă fruntaşi din ramura respectivă, a felului cum munca acestora este cinstită de întreaga ţară.

Fără îndoială, munca dirigintelui din şcolile profesionale şi tehnice este mult mai complexă. Am amintit mai sus doar cîteva din preocupările specifice pe care le implică îndeplinirea sarcinii de diriginte în aceste şcoli care se ocupă de educarea unui mare număr de tineri.

Succesul tuturor acţiunilor organizate de diriginţii din învăţămîntul profesional şi tehnic depinde, bine înţeles, în primul rînd, de forţa frontului comun al pedagogilor şcolii, de realizarea unei strînse legături între profesori, clasei, între şcoală şi întreprindere, pentru a asigura astfel pregătirea viitorilor muncitori şi tehnicieni de înaltă calificare, necesari economiei naţionale în plină ascensiune.

Şt. Linul

În vacanță

La Doftana

Pentru a cultiva în sufletul celor mici dragostea față de partidul nostru, admirația pentru neînfricații luptători ai clasei muncitoare, colectivul pedagogic al Școlii de 7 ani din comuna Coțofenii din Față, raionul Craiova, a organizat, cu prilejul vacanței de primăvară, o excursie cu elevii la Doftana. Cele văzute aici i-a impresionat profund pe copii : celula H și celelalte celule în care erau supuși unui regim sălbatic cei mai buni fii ai poporului nostru, atelierul de tîmplărie, o adevărată școală comunistă de pregătire ideologică și organizatorică a cadrelor, lanțurile grele pînă la 17 kg, îmbrăcămintea ponosită a deținuților și celelalte obiecte de uz zilnic, reflectînd traiul extrem de greu din închisoare, tablourile reproducînd momente din viața celor care, în ciuda tratamentului inuman, nu au abdicat de la ideile lor înaintate și, atîtea altele.

În drum spre casă, școlarii au făcut un popas și în Capitală unde au vizitat Muzeul de artă al R.P.R., au fost conduși să cunoască construcțiile ridicate din grija partidului pentru traiul oamenilor muncii, construcții ce dau înfățișare nouă peisajului bucureștean.

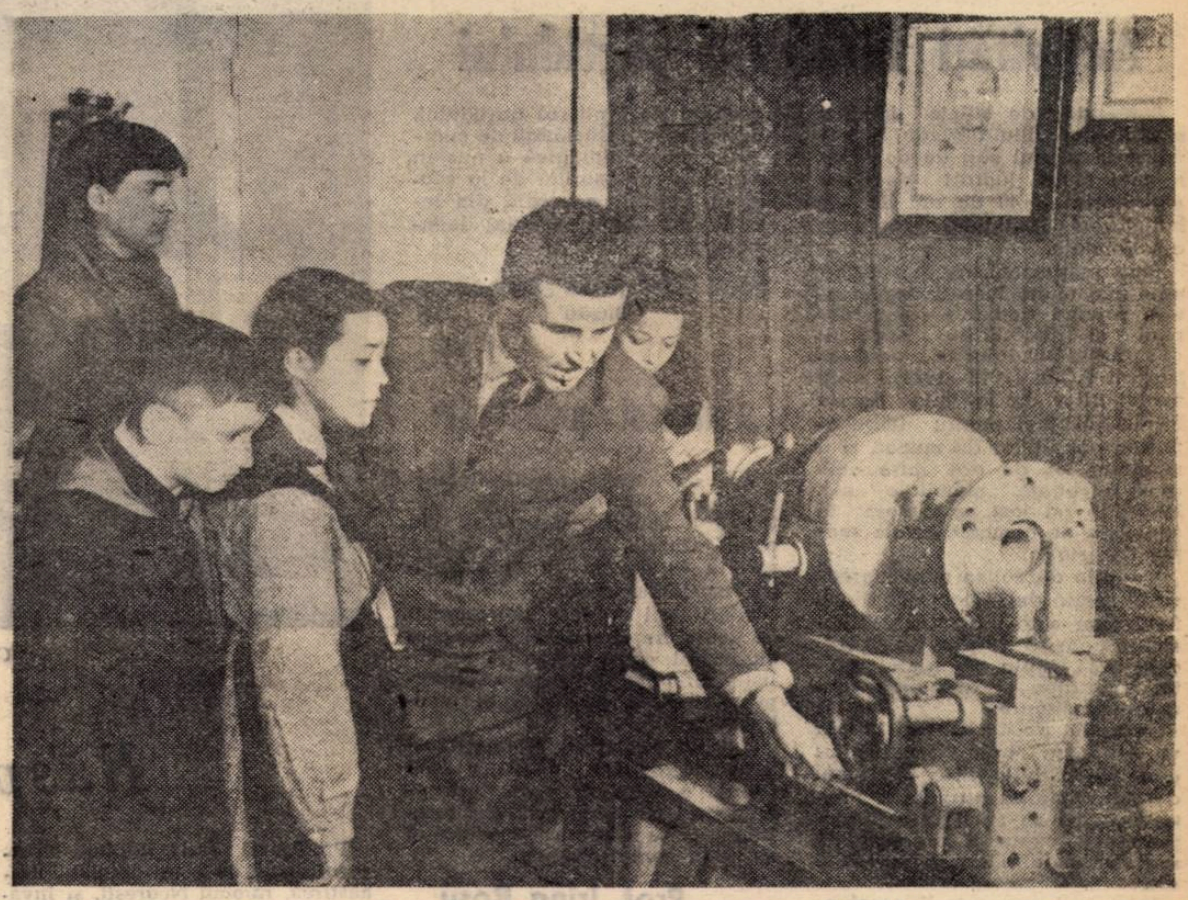

Pionierii care vizitează Șantierul naval din Constanța se opresc emoționați în fața strungului la care a lucrat eroul utecist Filimon Sîrbu

Fotoamatorii casei pionierilor din Satu Mare

Cei aproape 100 de pionieri membri ai cercului de fotoamatori de la Casa pionierilor din Satu Mare desfășoară o intensă activitate. Ei au la dispoziție un laborator bine amenajat, dotat cu aparatele și instalațiile necesare. Sub îndrumarea cadrelor didactice, copiii au acumulat multe cunoștințe, reușind să execute fotografii izbutite din activitatea cercurilor de la Casa pionierilor, a unităților și detașamentelor de pionieri din școli etc. Cu aceste fotografii pionierii au alcătuit albume, fotomontaje. Albumul mare al Casei pionierilor întocmit de micii fotoamatori, este o adevărată fotocronică a muncii pionierilor și școlarilor și se bucură de aprecierea tuturor acelora care au avut ocazia să-l vadă.

Ajutați de profesori, copiii vor organiza o expoziție permanentă de fotografii reflectînd activitatea pionierilor, aspecte din activitatea oamenilor muncii din orașul Satu Mare, frumusețile patriei.

Folosind aparatul de filmat, pe care au învățat să-l mînuiască, membrii cercului au filmat imagini din viața pionierilor și de la demonstrațiile cu prilejul zilelor de 1 Mai și 23 August.

Vestea că Palatul pionierilor din București organizează în primăvara aceasta un concurs de fotografii a fost primită cu multă bucurie de fotografii amatori ai Casei pionierilor din Satu Mare, care și-au propus să participe la concurs. In acest scop, în momentul de față se fac ultimele pregătiri pentru punerea la punct a întregii instalații în vederea confecționării de fotografii colorate, spre a se obține imagini cît mai reușite din excursia făcută la Oradea, Cluj, Tîrgu-Mureș, Lacul Roșu, Hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz, la Termocentrala Sîngiorgiu de Pădure etc. Pe plan local, s-a inițiat un concurs la care au fost invitați să participe toți fotoamatorii din școli. Cele mai bune fotografii vor fi selecționate și trimise la concursul organizat de Palatul pionierilor din București.

Prof. A. Bălan
director al Casei pionierilor din Satu Mare

Din activitatea sfatului unității de pionieri

Unde vom pleca în vacanța de primăvară ?

Pe nimeni din sală nu a surprins cînd unul din elevii clasei a V-a de la Școala noastră a pus această întrebare în ședința plenară cu clasele V-VII. Și pe bună dreptate. Datorită sprijinului acordat de sfatul unității de pionieri, în fiecare vacanță cei mai buni pionieri au plecat în taberele organizate de școală unde au petrecut zile de neuitat. Cîntecele și voioșia lor au răsunat pe văile Prahovei și ale Timișului, pe litoralul mării etc., căci organizarea taberelor pionierești a căpătat o tradiție în școala noastră.

Dar acesta nu este singurul domeniu în care sfatul unității de pionieri își exercită sprijinul său.

Ne aflăm în preajma aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia. In întîmpinarea acestei glorioase sărbători, organizația de pionieri ajutată de sfatul unității a inițiat o serie de acțiuni care vor contribui la cunoașterea de către pionieri și școlari a drumului de luptă al partidului nostru pentru fericirea și bunăstarea poporului, la dezvoltarea devotamentului față de Partidul Muncitoresc Romîn. Printre aceste acțiuni se numără organizarea unei întîlniri, la care sfatul unității va invita să vorbească pe unul dintre comuniștii care au luptat în rîndurile partidului în perioada ilegalității ; de asemenea, vizitarea Muzeului de Istorie a Partidului, ședători pionierești cu tema „Mulțumim din inimă partidului", adunări de primire de noi membri. Zile de adîncă emoție trăiesc copiii care se pregătesc să intre în organizația de pionieri și care vor face parte din promoția „40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia".

Adunarea de primire va fi organizată la Muzeul Doftana cu ocazia excursiei pe care o vor face în cursul acestei vacanțe.

In domeniul înviorării muncii cu cartea sfatul unității de pionieri a sugerat organizarea unei întreceri între pionierii din clasele V-VII pentru citirea unui număr cît mai mare de cărți de literatură. Bineînțeles, s-a avut grijă, prin îndrumarea dată elevilor de către profesorul care se ocupă de biblioteca școlii, ca această acțiune să nu ducă la supraîncărcarea elevilor. Intrecerea este stimulată prin premii constînd în „biblioteci personale".

Constatînd că școala întîmpină serioase greutăți în asigurarea vizionării cu regularitate de către elevi a spectacolelor cinematografice, sfatul unității a luat inițiativa prezentării săptămînale în școală a unor filme adecvate vîrstei pionierilor. Acest lucru s-a realizat cu sprijinul întreprinderii Industria tehnico-medicală care ne patronează școala.

Am ales doar cîteva aspecte din activitatea sfatului unității noastre pentru a ilustra preocuparea față de conținutul activității pionierești.

Prof. Ioan N. Chițu
președintele sfatului unității de pionieri nr. 7 — raionul N. Bălcescu

Cum am folosit literatura pentru copii în activitatea la grupa mare

Literatura pentru copii, ca și literatura în general, este o formă de cunoaștere a realității prin intermediul imaginilor artistice. În mîna pedagogilor, ea devine un instrument indispensabil pentru educarea celor mici.

În basm, în povestire — jucăria aruncată de copil, prinde glas și-l dojenește, ca în povestea „Sfatul jucăriilor", degetul ținut în gură „răcește", se „supără", „pleacă" de la copil ca în povestea despre Degemic și Degemare, „bună ziua" uitată îl împiedică pe copil să intre în casă ca în povestea „Nu numai la grădiniță", cartea mîzgălită refuză să se mai lase citită etc.

Experiența ne arată că cei mici sînt dornici să cunoască cele mai diverse aspecte ale vieții, că ei ascultă cu plăcere, cu interes tot ceea ce privește lumea exterioară : oamenii, evenimentele, întîmplările zilnice, natura. Subliniez acest lucru ca foarte important, căci el ne ajută să pătrundem cu copiii treptat în problemele vieții, în fond să-i pregătim pentru viață. De aceea, nu sînt de acord cu aceia care mai cred că problemele sociale, de exemplu, nu sînt accesibile și nici necesare la vîrsta preșcolară. Personal, folosind lucrări literare de diverse genuri, ca versurile Mariei Banuș din cartea „București, oraș iubit", „Povestea bradului" de Cezar Drăgoi, „Puf Puf", povestea bumbacului de Georgeta Moraru, „Se înalță o casă" de Marin Traian, povestirile din cărțile lui Octav Pancu-Iași și ale altor scriitori, am prezentat copiilor relațiile noi dintre oameni, eforturile lor comune pentru a crea tot ce-i frumos și util în viața noastră. Am arătat copiilor satisfacția pe care ți-o dă munca. Celor mici le-a plăcut cu deosebire felul sugestiv în care Octav Pancu-Iași înfățișează în „Poveste de pe strada noastră" un fapt care azi a devenit cotidian în viața orașelor țării — construcția de noi blocuri. E povestea unei grădinițe de copii, ridicată prin munca zidarului de la numărul 25, a strungarului de la numărul 5, a mecanicului de la numărul 7 etc., care, împreună cu deputatul străzii, au construit la numărul 36 cea mai frumoasă grădiniță de copii din lume unde se învață o mie și una de lucruri pe care nu se poate să nu le știe viitorii strungari, ingineri, zidari, compozitori, tipografi și scriitori.

Versurile din „Ce să fiu" de Vladimir Maiakovski sau cele din „Ce miros au meseriile" de G. Rodari m-au ajutat să dau copiilor noțiuni elementare cu privire la unele meserii, la utilitatea lor socială, la frumusețea fiecărei munci.

Alteori, cu ajutorul poeziilor, fabulelor, povestirilor, am ușurat copiilor înțelegerea unor probleme mai puțin accesibile. Așa, de pildă, am folosit povestirea „Șoricelul moțurous" de S. Marșak cu scopul de a forma spiritul de prevedere, de observație ascuțită, care la adulți s-ar traduce prin spirit de vigilență. Șoricelul n-a fost mulțumit cum i-a cîntat mama șoricioaică, nici cumătra rață, nici vecina iapă, nici purcica, ci -ia plăcut cîntecul de leagăn al pisicii — adică s-a lăsat ademenit de glasul mieros al celui mai înverșunat dușman. Bineînțeles, cînd mama șoricioaică s-a întors, a găsit culcușul gol. Copiii au luat atitudine față de șoricelul care nu și-a prețuit mama și nu a ascultat-o, au înțeles sfîrșitul lui și au considerat că el a primit o pedeapsă binemeritată.

Ascultînd „Intîmplarea din grădină" de Cicerone Theodorescu, copiii s-au solidarizat cu lumea de mici viețuitoare — bondari, gîze — care au avut de luptat cu dușmani puternici ca țapul, măgarul, vițelul — și nu s-au lăsat pînă nu i-au îndepărtat de grădina lor salvîndu-și viața și avutul.

Literatura pentru copii aleasă cu grijă de pedagog oferă auditorilor și apoi cititorilor săi modele demne de urmat. Astfel, povestea „Fata babei și fata moșneagului" de Ion Creangă m-a ajutat să trezesc dragostea, interesul și admirația copiilor pentru fata cea cuminte, harnică, înimoasă, modestă — în contrast cu fata babei, răsfățată, leneșă, rea, să-i fac să năzuiască să devină și ei în viață asemenea fetei celei harnice.

Multe povestiri m-au ajutat să lărgesc orizontul de cunoștințe al copiilor, să le dau noțiuni elementare despre fenomenele lumii înconjurătoare, pentru a preîntîmpina înrădăcinarea superstițiilor. Am folosit, bunăoară, „Povestea unei picături de apă" în care se explică în mod accesibil fenomenul de evaporare, condensare etc. Explicația din bucată am întărit-o și prin cîteva mici experiențe cum ar fi expunerea la soare a unei farfurioare cu cîteva picături de apă care, sub acțiunea căldurii solare, s-au evaporat.

În alegerea literaturii pe care am prezentat-o copiilor am urmărit ca ea să impresioneze atît prin conținutul de idei, cît și prin forma artistică, prin limba clară, poetică, sugestivă. În felul acesta literatura m-a ajutat să dezvolt la copii dragostea pentru frumos, receptivitatea copiilor pentru frumosul din jur, din viața lor și a societății noastre noi.

Literatura dezvoltă gîndirea și vorbirea copiilor — este un lucru verificat prin practica noastră a tuturor celor ce lucrăm cu cei mai mici „școlari". Prin povestiri, memorizări, repovestiri și alte forme de activități, am reușit să îmbogățesc vocabularul copiilor, să-i fac să urmărească un fir logic în povestirea unui fapt, să cunoască sensul figurat al unor cuvinte și expresii. Rezultatele muncii mele le-am constatat adeseori. Bunăoară, la o activitate de povestire (exercițiul — povestire creată de copii după jucării) un copil care și-a ales o pisică a povestit cum „a fost odată o pisicuță care a fugit de acasă, deoarece stăpîna ei o bătuse, pentru că o prinsese în răcitor" — acestea fiind, probabil, un fapt real petrecut acasă, combinat cu o idee din povestea „Motănelul neascultător". „Pe drum — a continuat copilul — se întîlnește cu un cocoșel cu creastă lată" — epitetul a fost luat din povestea „Mașa" — „și-l cheamă cu na în Țara pisicilor. Cînd cocoșelul o întreabă unde se duce, pisicuța răspunde : la, mă duc la bine, hai și tu cu mine" — versurile au fost luate din povestea „Oul năzdrăvan".

Din experiența muncii mele mi-am dat seama cît de mult contribuie literatura la dezvoltarea multilaterală a copiilor, la lărgirea orizontului intelectual, la dezvoltarea sentimentelor morale, cît de mult ajută ea la îmbogățirea vocabularului, la însușirea gramaticală a limbii.

Alexandra Strati
directoarea Grădiniței de copii nr. 26, raionul 1 Mai

De la corespondenţi şi cititori

Activităţi închinate partidului

Societatea de ştiinţe istorice şi filologice, filiala Buzău, a prevăzut în planul său de activitate mai multe lucrări dedicate sărbătoririi a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia.

Pînă în prezent, au fost terminate mai multe lucrări documentare privind acţiunile muncitoreşti şi frămîntările ţărănimii din părţile Buzăului în ajunul înfiinţării P.C.R. (1918—1921), lupta muncitorilor de la linia ferată Buzău-Nehoiaşi pentru îmbunătăţirea condiţiilor de muncă şi a nivelului lor de trai între cele două războaie mondiale etc. Lucrările au fost prezentate în şedinţele de comunicări ale secţiei de istorie.

Cadrele didactice care lucrează în secţia de filologie studiază felul cum este oglindită în literatura noastră de pînă la 23 August 1944, lupta partidului pentru libertatea şi drepturile maselor muncitoare.

În lunile aprilie şi mai, filiala va organiza multe manifestări dedicate sărbătoririi a 40 de ani de la înfiinţarea partidului. Printre acestea se numără conferinţe publice, expuneri la centrul de radioficare din Buzău, expoziţii etc.

În scopul cunoaşterii aprofundate de către elevi şi şcolari a trecutului de luptă al partidului, filiala Buzău a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice a pus la dispoziţia profesorilor de la şcolile de cultură generală din localitate un bogat material documentar.

Prof. Virginia Popescu
Buzău

„Concertul primăverii"

Aşa s-a intitulat spectacolul organizat recent de formaţia artistică a cadrelor didactice din oraşul Gherla, în cinstea aniversării a 40 de ani de la înfiinţarea partidului nostru.

Spectatorii au fost impresionaţi cu deosebire de măiestria cu care ansamblul coral, orchestra şi soliştii formaţiei artistice au interpretat cîntece patriotice şi revoluţionare.

Reuşita concertului formaţiei artistice a cadrelor didactice din Gherla a făcut ca spectatorii — muncitori şi tehnicieni din localitate — să ceară ca spectacolul să fie prezentat din nou.

Prof. Irina Roşu
Gherla

Spicuiri din cîteva scrisori

Recent, comitetul de părinţi de la Şcoala de 7 ani din comuna Găujani, raionul Giurgiu, a făcut o vizită la Şcoala de 7 ani „Unirea" din comuna Gogoşari spre a se întîlni cu membrii comitetului de părinţi al acestei şcoli. Cu acest prilej, părinţii au discutat probleme legate de buna gospodărire a şcolilor, de ajutorul ce-l pot acorda colectivului didactic.

Oaspeţii au vizitat, de asemenea, şcoala şi gospodăria ei anexă.

Inv. Daia Marin
Şcoala de 7 ani, comuna Gogoşari, raionul Giurgiu

★

La Zalău s-a desfăşurat de curînd etapa regională a campionatului republican de volei, organizat pentru elevii şcolilor profesionale, de meserii şi agricole. Au participat echipele de volei — băieţi şi fete — care s-au clasat pe primul loc în întrecerile organizate între oraşele şi comunele raioanelor regiunii Cluj.

In urma unor jocuri viu disputate întrecerile au fost cîştigate de echipele Şcolii profesionale „Industria Sîrmei" din Cîmpia Turzii (băieţi) şi a Centrului şcolar de sticlărie din Turda (fete).

Prof. Gh. Gherasie

★

Brigada artistică de agitaţie a cadrelor didactice de la Şcoala medie „Ecaterina Teodoroiu" din oraşul Tg. Jiu se bucură de multă simpatie în rîndul populaţiei din oraş şi din comunele raionului.

Recent, brigada artistică a prezentat mai multe spectacole la căminele culturale din comunele Drăgoieni şi Turcineşti, spectacole ce s-au bucurat de un mare succes, culegînd aplauzele călduroase ale sutelor de spectatori.

Prof. L. Bărbulescu
Tg. Jiu

O bogată activitate culturală

In comuna Berechiu din regiunea Timişoara se desfăşoară o frumoasă activitate culturală la care-şi dau contribuţia numeroşi învăţători şi profesori.

Pe lîngă căminul cultural, de pildă, funcţionează mai multe cercuri de citit conduse de cadre didactice. Aceştia se preocupă de popularizarea cunoştinţelor agrotehnice în rîndul sătenilor, organizează audiţii colective la radio etc.

Cu deosebită plăcere ascultă sătenii din comuna Berechiu, prezentările făcute de învăţători şi profesori asupra cărţilor. Acestea sînt urmate de lectura unor fragmente din lucrările prezentate.

Prin munca lor obştească, învăţătorii şi profesorii din comuna Berechiu aduc un aport însemnat la ridicarea nivelului cultural al ţăranilor muncitori, la răspîndirea ştiinţei şi culturii în rîndurile acestora.

Prof. T. Lupescu
comuna Berechiu.

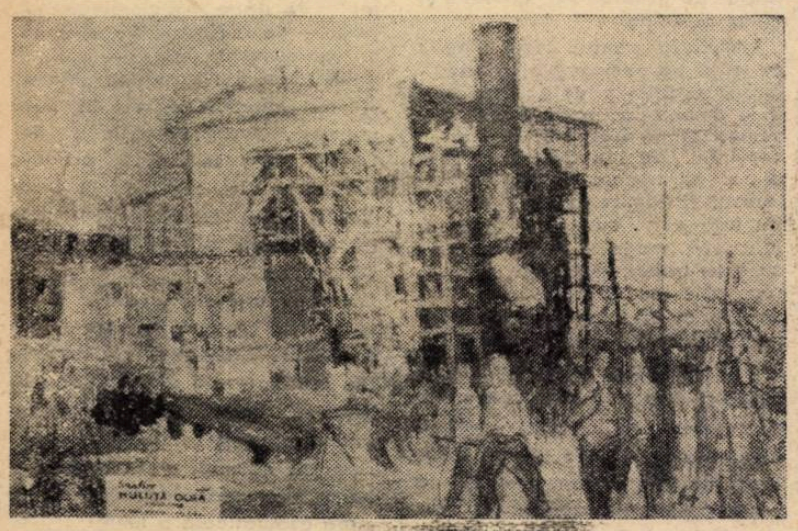

OLGA HULUŢĂ — educatoare (comuna Agăş, raionul Moineşti): „Şantier" — pictură în ulei

Corul sindicatului învăţămînt din Piatra Neamţ

Răspundem cititorilor

Profesorul Vasile Stoica, directorul Şcolii de 7 ani din satul Mînăstirea, raionul Negreşti, şi învăţătoarea Elena Popescu de la Şcoala elementară din comuna Sperieţieni, raionul Găieşti, ne întreabă dacă concediile de odihnă neefectuate în întregime din motive obiective, în anul trecut, pot fi continuate în acest an.

In conformitate cu instrucţiunile Ministerului Învăţămîntului şi Culturii pentru aplicarea Decretului nr. 261/1957, concediile neefectuate în întregime de către cadrele didactice în perioada vacanţei de vară pot fi continuate şi în perioadele celorlalte vacanţe şcolare — de iarnă şi primăvară.

★

Tovarăşul Florea I. Dumitru, profesor la Şcoala de 7 ani din comuna Mărgineni, raionul Slatina, ne întreabă cum trebuie să fie încadrate şi salarizate cadrele didactice în curs de calificare, care, la data apariţiei Hotărîrii C.C. al P.M.R. şi Consiliului de Miniştri al R.P.R. nr. 1059/1959 privind salarizarea şi instituirea gradelor didactice, aveau peste 5 ani vechime în învăţămînt.

Potrivit instrucţiunilor Ministerului Învăţămîntului şi Culturii pentru aplicarea Hotărîrii nr. 1059/1959, cadrele didactice necalificate, care la data de 1 august 1959 aveau cel puţin 5 ani vechime în învăţămînt, se salarizează ca definitiv, la grupa de vechime corespunzătoare anilor serviţi în învăţămînt. Aceste cadre didactice au însă obligaţia de a se prezenta la examenul pentru obţinerea gradului definitiv, după obţinerea calificării pentru învăţămînt.

★

Mai mulţi învăţători şi profesori s-au adresat redacţiei noastre solicitînd răspuns la întrebarea dacă în clasa a IV-a, la geografie, se mai predă capitolul „Noţiuni sumare despre continente şi glob.

In legătură cu aceasta se precizează că la geografie, în clasa a IV, nu se vor mai preda noţiunile sumare despre continente şi glob. De altfel, acest capitol nici nu mai figurează în noul manual de geografie pentru clasa a IV-a.

CONCURSURI

pentru ocuparea de posturi didactice în învăţămîntul superior

INSTITUTUL AGRONOMIC „I. IONESCU DE LA BRAD" DIN IAŞI publică vacante, în vederea ocupării prin concurs, următoarele posturi didactice:

1 post asistent la disciplina Tractoare, unelte şi maşini pentru agricultură, Catedra de mecanizare a agriculturii, poziţia II/7; 1 post asistent la disciplina Chimie anorganică, Catedra de chimie, poziţia III/8; 1 post asistent la disciplina Chimie anorganică, Catedra de chimie, poziţia III/9; 1 post de asistent la disciplinele Organizarea I.A.S. şi Economie şi organizare I.A.S. la Catedra de economie şi organizarea agriculturii socialiste, poziţia X/7; 1 post asistent la disciplina Culturi irigate, Catedra agricultură generală, poziţia XII/14; 1 post asistent la disciplina Matematici generale, Catedra fizică-matematici, poziţia XIV/14; 1 post asistent la disciplina Geometrie descriptivă, Catedra fizică-matematici, poziţia XIV/16; 1 post asistent la disciplinele Mecanică teoretică şi Rezistenţa materialelor, Catedra mecanică şi construcţii, poziţia XV/10; 1 post asistent la disciplina Hidraulică şi folosirea energiei hidraulice, Catedra de îmbunătăţiri funciare, poziţia XVII/13; 1 post asistent la disciplina Organizarea lucrărilor de îmbunătăţiri funciare şi tehnica securităţii muncii, Catedra îmbunătăţiri funciare, poziţia XVII/15; 1 post asistent la disciplina Educaţia fizică, Catedra de educaţie fizică, poziţia XVIII/2; 1 post asistent la disciplina Educaţie fizică, Catedra de educaţie fizică, poziţia XVIII/3; 1 post şef laborator la disciplina Energetică şi staţii de pompare, Catedra mecanizarea agriculturii, poziţia II/9; 1 post şef laborator la disciplina Agrochimie, Catedra chimie, poziţia III/12; 1 post şef laborator la disciplina Botanică, Catedra botanică, poziţia VII/10. 1 post şef cabinet la disciplina Economie agrară, Catedra economia şi organizarea agriculturii socialiste, poziţia X/11; 1 post şef laborator la disciplina Fizică şi Meteorologie, Catedra fizică-matematici, poziţia XIV/17; 1 post şef laborator la disciplina Matematici generale, Catedra fizică-matematici, poziţia XIV/18; 1 post de şef laborator la disciplina Rezistenţa materialelor şi Statica construcţiilor, Catedra mecanică şi construcţii, poziţia XV/11, 1 post şef laborator la disciplina Irigaţii-Desecări, hidraulică la Catedra îmbunătăţiri funciare, poziţia XVII/16; 1 post şef laborator la disciplina Alimentări cu apă şi hidrologie, Catedra îmbunătăţiri construcţii, poziţia XV/11; 1 post şef laborator la disciplina Amelioraţii agrosilvice, Catedra îmbunătăţiri funciare, poziţia XVII/18; 1 post preparator principal la disciplina Analiză matematică şi geometrie analitică, Catedra fizică-matematică, poziţia XIV/19; 1 post preparator principal la disciplina Geotehnică şi fundaţii, Catedra mecanică şi construcţii, poziţia XV/13.

Pentru participarea la concurs, cei interesaţi urmează să înainteze în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunţ, o cerere adresată Institutului agronomic „I. Ionescu de la Brad" din Iaşi, însoţită de următoarele acte: copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe; lucrări ştiinţifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia sau întreprinderea unde are funcţia de bază; memoriu de activitate didactică şi ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografie; certificat de vechime în specialitate, eliberat de unitatea unde lucrează.

Concursul se va desfăşura în localul Institutului din Iaşi, Aleea Sadoveanu nr. 3.

Data concursului va fi anunţată ulterior.

★

INSTITUTUL DE CULTURĂ FIZICĂ DIN BUCUREŞTI anunţă concurs pentru ocuparea postului de profesor de pedagogie la Catedra de pedagogie-psihologie.

Pentru înscrierea la concurs candidaţii vor prezenta la secretariatul Institutului, în termen de 30 de zile de la publicarea prezentului anunţ, următoarele acte în două exemplare:

Copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar; certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului eliberat de instituţia (întreprinderea) în care acesta îşi are funcţia; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografie.

Data concursului se va comunica direct candidaţilor.

Informaţii suplimentare se pot obţine de la secretariatul Institutului zilnic între orele 12—14.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr 607 | vineri 7 aprilie 1961 | 8 pagini 25 bani

În întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului

Acum, în preajma celei de a 40-a aniversări a partidului, profesorii folosesc orice prilej pentru a organiza acțiuni menite să ilustreze copiilor lupta eroică, plină de abnegație, a avangardei clasei muncitoare. Pe pionieri și școlari aceasta îi interesează îndeaproape.

Antrenați într-o astfel de acțiune, numeroși pionieri și elevi din școlile orașului Sibiu au participat de curînd la o excursie avînd ca obiectiv vizitarea locurilor istorice legate de lupta partidului. Cele mai multe pagini din jurnalele lor de excursie le ocupă impresiile de la Doftana, unde fiecare a notat, cu deosebită grijă, tot ceea ce l-a impresionat.

„Secția H. Nu mi-aș fi putut-o închipui. Aici a stat închis tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. M-a impresionat mult".

„Măgăreața. Numele pare vesel. Dar într-insul se ascunde o epocă tristă. E epoca în care cei mai buni fii ai clasei muncitoare au trebuit să se ajute între ei numai pe furiș, folosind-o".

„Într-o vitrină, în muzeu, sînt foițele tipărite după care au învățat comuniștii în închisoare. M-am gîndit să vorbesc despre exemplul lor minunat și acelora dintre noi care nu au încă note destul de bune".

„La „Trei pruni" sînt înmormîntați eroi ai clasei muncitoare care au fost uciși sub dărîmăturile Doftanei. N-am să uit niciodată tablourile care arată cum au sărit comuniștii în ajutorul celor prinși sub zidurile căzute".

Parcurgînd filele de jurnal ale micilor excursioniști sibieni descoperi observații extrem de pătrunzătoare, simți admirația lor adîncă față de acei ce s-au jertfit pentru viața fericită de azi.

S. MIHAI

Cadrele didactice din comuna Zvoriștea, raionul Dorohoi, desfășoară în întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului o activitate culturală intensă. O formă eficace a acestei activități o constituie cercurile de citit organizate și conduse de către profesorii și învățătorii din comună. De asemenea, cadrele didactice organizează la căminul cultural ședințări, spectacole artistice și conferințe închinate sărbătoririi a 40 de ani de la înființarea partidului.

Înv. IOAN VASILICĂ

Soli ai poporului-frate cehoslovac ne vizitează țara

Miercuri la amiază a sosit în Capitală delegația de partid și guvernamentală a R. S. Cehoslovace care face o vizită de prietenie în țara noastră la invitația Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliului de Stat și guvernului R. P. Romîne.

În fruntea delegației se află tovarășul Antonin Novotny, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cehoslovacia, președintele Republicii Socialiste Cehoslovace.

Calda primire făcută de poporul nostru solilor poporului cehoslovac constituie o puternică manifestare a prieteniei frățești statornicite între cele două țări.

În ultima etapa a anului școlar

După un popas de două săptămîni, în școli au reînceput cursurile. Cadrele didactice și elevii au pășit pragul uneia dintre cele mai importante etape ale anului școlar — etapa finală, pe bună dreptate socotită ca hotărîtoare pentru încheierea cu succes a cursurilor.

Încă de pe acum pot fi întrezărite multe rezultate bune în munca școlilor. La sfîrșitul trimestrului al II-lea a crescut mult numărul elevilor cu rezultate bune și foarte bune la învățătură. Cunoștințele acestora sînt mai temeinice, mai strîns legate de viață, de problemele mari pe care le ridică lupta oamenilor muncii pentru desăvîrșirea construcției socialismului. La aceste rezultate au contribuit de bună seamă măsurile luate de Ministerul Învățămîntului și Culturii cu privire la organizarea cursurilor de perfecționare a cadrelor didactice, la desfășurarea învățămîntului ideologic pentru învățători și profesori, precum și la crearea unor condiții tot mai bune pentru ca elevii să-și poată însuși la un înalt nivel cunoștințele predate.

Succesele activității școlare depind însă în cea mai mare măsură de munca pe care o desfășoară cadrele didactice. „Elevul este oglinda profesorului" — spune un proverb care circulă mult prin școli și de al cărui adevăr se conving tot mai mult cadrele didactice. Analizînd rezultatele obținute de elevii unei clase într-o anumită perioadă, analizezi de fapt munca învățătorilor sau profesorilor ce au predat la clasa respectivă. Acum, în cel de al III-lea trimestru, care reprezintă și bilanțul întregului an școlar, răspunderea cadrelor didactice crește considerabil. Orice greșeli de ordin pedagogic sau metodic, orice neglijențe ale cadrelor didactice sînt în această etapă greu de remediat. Iată de ce trebuie să muncim cu deosebită grijă.

Eforturile tuturor cadrelor didactice trebuie îndreptate acum spre asigurarea parcurgerii în întregime a materiei prevăzute în programele de învățămînt și spre însușirea cît mai temeinică de către elevi a cunoștințelor predate. Este necesar ca fiecare învățător și profesor să analizeze în ce măsură și-a îndeplinit planul calendaristic la clasa sau la clasele în care predă și la fiecare obiect în parte, iar în funcție de aceasta să-și revizuiască și să-și completeze planul pentru trimestrul al III-lea, în așa fel încît să-și asigure timpul necesar pentru fiecare temă din programă, rezervîndu-și totodată suficiente ore pentru recapitularea finală.

Mai mult decît oricînd, în această etapă este important să se asigure frecventarea cu regularitate a cursurilor de către toți elevii, întărindu-se în acest scop legătura școlii cu familia și colaborarea cu organizațiile de tineret.

Etapa încheierii anului școlar obligă cadrele didactice să-și concentreze eforturile spre asigurarea însușirii de către elevi a întregului volum de cunoștințe. Acest obiectiv se realizează în primul rînd prin sporirea exigenței față de munca proprie, prin lecții bune, temeinic fundamentate din punct de vedere științific, strîns legate de viață, prin folosirea celor mai indicate metode de predare. El se realizează în parte și prin organizarea de meditații și consultații pentru elevii rămași în urmă la învățătură. Să ținem însă seama de faptul că acest mijloc de sprijinire a elevilor poate avea consecințe negative dacă este folosit formal, dacă devine un prilej de a relua cu întreaga clasă o lecție insuficient de clar explicată sau o problemă nerezolvată pe de-a întregul în oră. Astfel de „meditații" și „consultații" nu numai că nu-i ajută pe elevi dar, dimpotrivă, supraîncărcîndu-i, îi împiedică să învețe așa cum li se cere.

Problemele actuale

În vederea unei temeinice pregătiri a elevilor învățătorii și profesorii sînt chemați să asigure în acest trimestru desfășurarea în cele mai bune condiții a recapitulării finale a materiei la toate disciplinele și la toate clasele. Pentru aceasta este necesar să se acorde o atenție deosebită alegerii pentru lecțiile de recapitulare a acelor teme care contribuie într-adevăr la precizarea și sistematizarea cunoștințelor elevilor. Profesorii cu experiență știu că în stabilirea a ceea ce este necesar să se repete trebuie să se țină seama de necesitatea îmbinării cunoștințelor dispărate într-un sistem închegat, în care legătura dintre fenomene, interdependența dintre cauză și efect să apară clar, pregnant. Buna alegere a problemelor pentru recapitulare asigură nu numai legăturile firești între diferitele părți ale materiei predate în anul școlar curent, ci și între aceasta și materia din anii precedenți, între cunoștințele căpătate în școală și cunoștințele însușite în decursul practicii în producție, prin lectura în afara clasei etc. Interesul elevilor pentru lecțiile de recapitulare se menține îmbogățind aceste lecții cu elemente noi, care să le stimuleze atenția și totodată să le lărgească orizontul de cunoștințe.

Experiența ne arată că numeroși elevi întîmpină în această etapă greutăți deosebite pentru că nu știu suficient de bine cum să parcurgă volumul mare de cunoștințe pe care le repetă. Ei folosesc adesea aceleași procedee pe care le utilizează și în timpul anului școlar, iar uneori procedee cu totul neindicate (de pildă, se străduiesc să memoreze pagini întregi din carte, să transcriu pe maculaturoare în mod mecanic, texte extrase din manual etc.). Procedînd astfel nu numai că nu reușesc să cuprindă întreaga materie, dar se pierd în amănunte și chestiuni secundare, fără a reține problemele esențiale. De aceea, o dată cu indicarea chestiunilor care vor fi recapitulate, profesorii trebuie să dea elevilor și explicații cu privire la modul cum să învețe, cum să se pregătească pentru lecțiile de sinteză.

O problemă de care trebuie să ne ocupăm cu toată grija în perioada încheierii anului școlar o constituie pregătirea elevilor din clasa a VII-a pentru examenul de absolvire și a celor de clasa a XI-a pentru examenul de maturitate. Pentru ca pregătirea examenelor să dea rezultate cît mai bune este necesar să se desfășoare pe baza unui plan de muncă bine stabilit, întocmit de către întregul colectiv didactic, ca urmare a unei analize amănunțite a condițiilor în care s-a desfășurat întregul proces instructiv-educativ la clasele respective. Rezultate bune se obțin acolo unde colectivele didactice organizează din timp și în bune condiții recapitularea necesară la fiecare disciplină, în funcție de necesitățile concrete ale clasei respective. Împărțirea materiei pe ore în întreagă această perioadă trebuie să fie bine gîndită de către profesori, astfel încît să se asigure, pînă la terminarea perioadei de pregătire, recapitularea întregii materii

Dumitru Nicu
Tudorița Sebastian

(Continuare în pag. 5)

Prezență activă

în ridicarea calității învățămîntului

Privit din stradă, localul Școlii pedagogice din Bacău pare cufundat în liniște deplină, așa cum e plasat la marginea orașului și în interiorul unei curți imense. Aceasta e însă o impresie fugară, căci înăuntru te întîmpină o mișcare specifică, destul de vie. Aici își desfășoară zilnic activitatea școlară mai mult de 500 de elevi și eleve sub conducerea și îndrumarea unui colectiv de peste 30 de profesori. De la intrarea în holul impunător și pînă la ultima aripă — a internatului — simți atmosfera de ordine, de disciplină și percepi totodată un zumzet de stup în plină activitate.

În conducerea și organizarea practică a muncii din școală, directoarea — tov. Maria Grigoraș — profesoară cu îndelungată experiență, primește permanent sprijinul efectiv al organizației sindicale. Grupa sindicală din școală își desfășoară activitatea după un plan care indică amănunțit atît problemele ce sînt urmărite în fiecare sector de activitate cît și măsurile de rezolvare a lor.

În sprijinul ridicării nivelului de predare se organizează acțiuni cu un conținut mobilizator — interasistențe, consfătuiri, lecții deschise, consultații și discuții cu cadrele didactice înscrise la examenul pentru obținerea gradului II.

Modul în care se desfășoară acțiunile organizate de grupa sindicală diferă după temă, după momentul în care au loc, după nevoile ce se ivesc. În cazul cînd în munca vreunui profesor se constată deficiențe privind metodele sau procedeele de predare, de desfășurare a lecțiilor etc., grupa sindicală stabilește, de acord cu conducerea școlii, organizarea unei consfătuiri în vederea căreia se iau din vreme măsurile pregătitoare. Așa s-au petrecut lucrurile cînd s-a observat că unii profesori neglijează fixarea cunoștințelor, uneori suprimînd chiar acest moment atît de important al lecției, sau atunci cînd alții foloseau notarea fără să aibă în vedere efectul stimulativ și educativ al notelor. Întrucît o simplă discuție teoretică n-ar fi contribuit la schimbarea lucrurilor, la înlăturarea greutăților ivite, a practicilor dăunătoare ce-și făceau loc, organizația sindicală a inițiat combaterea lor pe o cale concretă. Anume, unul sau doi tovarăși din activul sindical asistau la o serie de lecții ale profesorilor fruntași din școală, urmărind cum rezolvă ei problemele care urmau să fie discutate. Apoi aveau loc asistențe la lecțiile acestor profesori, urmate de referate ale lor privind pregătirea lecțiilor și felul cum predau cunoștințele ca să fie cît mai bine înțelese de elevi. În cazurile la care ne-am referit s-a stăruit în referate îndeosebi asupra fixării și asupra criteriilor care stau la baza notării. Discuțiile animate ce au urmat au scos în evidență cît este de dăunător să se procedeze la întîmplare, neglijent și cît este de necesar să se dea atenția cuvenită tuturor elementelor lecției.

Pe astfel de căi se realizează în școală un schimb de experiență larg și se popularizează procedeele și metodele de muncă înaintate, care asigură rezultate pozitive, ridicarea nivelului la învățătură al elevilor.

Ca în viața oricărui colectiv numeros, uneori apare și aici neprevăzutul. Cu prilejul analizei situației la învățătură a elevilor din școală după încheierea primului trimestru, a reieșit că, în mod neașteptat, la două din cele 14 clase cîte cuprinde școala nivelul la învățătură era neadmisibil de scăzut. În fața unei asemenea situații, grupa sindicală și direcția școlii au inițiat organizarea unei brigăzi metodice compuse din responsabilii comisiilor metodice și conduse de un membru al activului grupei sindicale, cu scopul de a cerceta în adîncime cauzele care au provocat rămînerea în urmă și de a sprijini cadrele didactice pentru înlăturarea lor. Planul brigăzii metodice prevedea asistențe la orele de curs, la consultații, la orele de dirigenție și la activitățile în cercuri. La sfîrșitul acestei acțiuni brigada și-a prezentat constatările într-o ședință cu profesorii claselor respective, făcînd recomandări amănunțite cu privire la pregătirea profesorilor pentru lecții, la preocuparea acestora față de elevii cu situație nesatisfăcătoare etc. Brigada a dat îndrumări concrete în acest sens profesorilor, contribuind la realizarea unui front comun împotriva rămînerii în urmă la învățătură. La sfîrșitul trimestrului II rezultatele n-au întîrziat să se arate. Mulți dintre elevii claselor respective și-au îmbunătățit situația.

Forța educativă a colectivului de profesori de la Școala pedagogică din Bacău — la care își aduce contribuția organizația sindicală din școală — continuă să influențeze asupra tinerilor ce au învățat aici și după ce ei au terminat studiile și au fost repartizați în învățămînt. Formele de legătură cu aceștia sînt variate, dar cea mai obișnuită este discuția directă. Adesea absolvenții — astăzi învățători în satele regiunii — vin la școala unde au învățat pentru a cere foștilor lor profesori sfaturi

Destul de des grupa sindicală organizează întîlniri ale elevilor de azi ai școlii cu absolvenți din anii trecuți. Astfel, de curînd, educatoarea Elena Gîtlan a expus în fața elevilor din anul IV — educatoare aspecte din activitatea pe care o duce la o grădiniță sătească, iar învățătoarea Dorina Țărnă din satul Șerbești le-a vorbit elevilor din anii II și III despre munca culturală a cadrelor didactice de la sate

Preocuparea grupei sindicale pentru problemele ridicării calității învățămîntului este multilaterală, mereu și mereu solicitată de variatele aspecte ale vieții din școală. Animați de dorința de a contribui cît mai mult la realizarea unui nivel ridicat al muncii pedagogice, membrii activului sindical al grupei din Școala pedagogică din Bacău depun eforturi susținute, dovedesc prezență activă în realizarea unei calități superioare a procesului instructiv-educativ.

G. Vărzaru

Ziua mondială a sănătății

Ziua mondială a sănătății — 7 aprilie — se sărbătorește anul acesta dezbătînd larg problema înlăturării cauzelor care provoacă accidentele, a necesității educării tinerilor și vîrstnicilor în scopul prevenirii nenorocirilor aduse de accidente.

In adevăr, accidentele nu sînt accidentale. De cele mai multe ori ele sînt provocate prin încălcarea — din necunoaștere sau din indisciplină — a normelor circulației, prin neatenția în folosirea focului, a curentului electric, a apei clocotite, prin nerespectarea indicațiilor medicale în tratamentul medicamentos etc. Astăzi în lume — constată dr. M. G. Candau, directorul general al Organizației Mondiale a Sănătății — accidentele provoacă mai multe decese decît toate celelalte maladii, cu excepția cancerului și a afecțiunilor cardiovasculare. Între accidentați, un număr impresionant îl formează copiii și tinerii între 5 și 19 ani.

La aceasta contribuie desigur bagajul mai redus de cunoștințe al copiilor, lipsa de preocupare sau o atenție slabă acordată de părinți și de profesori educării intelectuale și fizice a celor mici în vederea evitării accidentelor.

In țara noastră, grija pentru tînăra generație face ca școala și familia să pregătească tineretul astfel încît accidentele să fie în general evitate. Să ne gîndim, de pildă, la atenția ce se dă educației fizice. Exercițiile de gimnastică, de atletism la sol, învățarea înotului și altor discipline sportive care cultivă reflexele și călesc organismul previn, desigur, accidentele de cădere, înec etc. Cunoașterea proprietăților diferitelor substanțe ca soda caustică, petrolul, acizii, esențele, a variatelor substanțe chimice cu efect curativ, cunoașterea acțiunii curentului electric, a focului ș.a. — cu ajutorul științelor naturii, științe cărora în școala noastră li se dă o deosebită importanță — indicațiile privind securitatea muncii pe locul de producție în care ucenicii și elevii își desfășoară practica — fac desigur să se evite multe din accidentele provocate de otrăvire, electrocutare, incendiu ș.a. Înțelegînd toate acestea, copiii sînt mai circumspecți cînd au de-a face cu electricitatea nu numai la școală, dar și acasă sau pe stradă, știu că soda caustică luată din greșeală drept zahăr îi poate costa chiar viața, că o mașină pusă în funcție fără cunoașterea și respectarea unor anumite cerințe poate mutila sau omorî nu numai pe vinovat, dar și alți oameni ș.a.m.d.

Multe din întîmplările cu sfîrșit tragic pentru cei mici au la bază nu numai necunoașterea, dar și neatenția, indisciplina. Traversarea drumului citind o revistă, jocul cu focul, nesocotirea semnalelor semaforului, ale milițienilor, expun copiii la accidente. De aceea, profesorii, învățătorii, părinții atrag în permanență atenția copiilor, chiar de la vîrsta preșcolară, asupra normelor ce trebuie respectate acasă, la școală sau pe stradă, asupra pericolelor care îi așteaptă dacă nu le respectă și nu sînt disciplinați.

Este vorba, deci, de o pregătire fizică și psihică a copiilor astfel încît aceștia să poată preîntîmpina singuri accidentele. Alături de aceasta, protecția pasivă — grija maturilor pentru a feri copiii de accidente — are o deosebită însemnătate. Profesorii, învățătorii, educatoarele, împreună cu părinții, pe care școala caută să-i îndrume mereu în această privință — se străduiesc să prevină orice împrejurări care ar putea aduce nenorociri, ca de pildă neetichetarea substanțelor de laborator, din cămara de acasă, nesupravegherea copiilor în timpul excursiilor, lipsa de grijă pentru marcarea locurilor periculoase, pentru avertizarea celor mici asupra celor ce s-ar putea întîmpla dacă nu respectă unele norme de securitate a muncii, de circulație etc.

Aducînd în atenția tuturor problema înlăturării cauzelor care provoacă accidente, Ziua mondială a sănătății este, pentru părinții și educatorii din țara noastră, un prilej de a-și intensifica preocupările în această direcție.

Preocupările artiștilor amatori

La întrecerea care are loc în cadrul celui de al VI-lea concurs al formațiilor artistice de amatori participă și corul cadrelor didactice din Craiova. Înființat cu 15 ani în urmă, corul numără acum peste 120 de membri. Repertoriul lui este foarte larg, cuprinzînd zeci de piese corale.

În momentul de față comitetul sindicatului învățămînt din orașul Craiova acordă cea mai mare atenție ridicării nivelului artistic al formației de cor. În acest scop au fost intensificate repetițiile

Pentru a se ajunge la o interpretare cît mai bună, unele bucăți sînt înregistrate pe bandă de magnetofon și ascultate apoi de toți coriștii. După asemenea audiții se duc discuții asupra sonorității, dicțiunii etc.

În cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului cadrele didactice din Craiova au alcătuit o nouă formație artistică — orchestra de muzică populară. De asemenea, a fost intensificată activitatea echipei de teatru, care pregătește în prezent un spectacol cu piesa „Oameni care tac" de A. Voitin.

Toate formațiile artistice ale cadrelor didactice din Craiova organizează deseori spectacole în oraș și la gospodăriile agricole colective din raioanele învecinate.

Ștefan Ion

La căminul cultural al comunei Bogza, raionul Rîmnicul Sărat. Colectivul de conferențiari, din care fac parte și cadrele didactice din comună, pregătind planul de activitate pe trimestrul în curs.

NOTE BIBLIOGRAFICE

De curînd a apărut nr. 1/1961 al revistei **„NATURA"**. După cum s-a mai anunțat, începînd din acest an ea apare în două serii: **„Geografie-Geologie"** și **„Biologie"** — fiecare cu cîte 6 numere și fiecare exemplar în cîte 96 pag.

Seria **„Geografie-Geologie"** cuprinde studii și note originale care tratează probleme interesante privind aspecte ale geografiei populației R.P.R., geografia regiunii Galați, noi resurse miniere în R.P.R., date geografice actuale asupra fluviului Volga, un studiu asupra fenomenelor de luncă și pantă din bazinul Almașului etc. Atrage atenția articolul „Harta politică a lumii", cu date actuale privind continentul Africa.

La rubrica **„Metodică"** se publică îndrumări privind lucrările practice și aplicațiile pe teren cu elevii claselor a VII-a și a XI-a în trimestrele II și III, îndrumări asupra metodicii predării capitolului „Geografia industriei R.P.R.", informații și noutăți geografice

Seria **„Biologie"** îi informează pe cititori asupra cercetărilor geobotanice sovietice în cartarea vegetației, asupra lucrărilor expediției științifice internaționale pe Dunăre din anul 1960 pentru studierea hidrobiologică complexă a acestui fluviu etc.

Capitolul **„Metodică"** se preocupă de unele aspecte ale activității practice a elevilor, dă îndrumări privind confecționarea și conservarea materialelor didactice la muzeul școlar de științe naturale

Un interes deosebit prezintă informările în legătură cu cercetările biologice și medicale efectuate de savanții sovietici cu ajutorul navelor cosmice.

★

REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 2/1961 cuprinde la rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI următoarele articole: **„Aprecierea verbală a activității școlarilor mici"** de **Victor Țîrcovnicu**, „Pregătirea viitorilor învățători pentru activitatea social-culturală", de **Vasile Popeangă**, „Predarea lexicului limbii ruse în clasa a VIII-a în învățămîntul seral" de **Eugen Novicicov**, „Unele probleme privind citirea labială de către copiii surdo-muți a consoanelor velare, laringale și a consoanelor cu mișcări articulatorii externe asemănătoare" de **Ilie Stănică** și „K. D. Ușinski despre muncă și însemnătatea ei educativă" de **Mioara Cîmpoieș.**

Rubrica CONSULTAȚII-DISCUȚII cuprinde articolele: „Unele mijloace folosite pentru realizarea caracterului combativ al predării economiei politice" de **Cornelia Grumberg**, „Probleme privind pregătirea orelor de dirigenție" de **Pelaghia Popescu**, „Panouri intuitive necesare în predarea capitolului „Legile curentului continuu" de **Iuliu Gross**, „Cîteva considerații didactice în legătură cu folosirea conținutului geografic al presei" de **Corneliu Lupașcu**, „Din experiența cercurilor tehnice de elevi din învățămîntul agricol" de **Dimitrie Roman** și „Munca independentă a elevilor din școlile profesionale, tehnice și tehnice de maiștri" de **Simion Munteanu.**

În cadrul rubricii DE PESTE HOTARE se publică articolul „Educația tineretului vest-german în spirit militarist și revanșard" de **Vintilă P.**

Revista cuprinde, de asemenea, rubrica CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE.

★

Numărul 1/1961 al revistei **Analele romîno-sovietice seria pedagogie-psihologie,** editată de Institutul de studii romîno-sovietic, publică la rubrica **„Teoria și practica pedagogică"** două articole deosebit de interesante: „Conținutul și metodele educației comuniste în școală", de **I. A. Kairov**, și „Experiența învățămîntului diferențiat în școala medie de cultură generală", de **M. A. Melnikov.**

Semnalăm, de asemenea, articolul autorului romîn **T. Gal**, „Considerații asupra lecției și a metodelor de predare în condițiile legării învățămîntului de practică, de producție"

La rubrica **„Studii și cercetări de psihologie"** revista publică articolele „Modelul nervos al stimulentului și reflexului de orientare", de **E. N. Sokolov**, „Studierea experimentală a unor reacții motorii în legătură cu perceperea timpului", de **M. F. Ponomarev**, și „Particularitățile psihologice ale profesiunilor de muncitori care deservesc utilajele automate și problemele învățăturii", de V. V. Cebîșeva.

Revista cuprinde de asemenea rubrici de cronică și bibliografie, precum și o cronică a vieții științifice.

Elevii clasei a XI-a de la Şcoala medie nr. 1 „Nikos Beloiannis" din Timişoara desfăşoară o bogată activitate practică. Iată-i pe doi dintre ei verificînd în uzina unde îşi fac practica exactitatea pieselor confecţionate şi pregătile pentru asamblare.

Se arată roadele

Elevii claselor a XI-a de la Şcoala medie mixtă nr. 2 din Rădăuţi îşi efectuează practica în producţie la întreprinderea „21 Decembrie" din localitate.

Cu 6 luni în urmă, cînd şi-au început practica în producţie, elevii nu se puteau orienta decît cu mare greutate în instalaţiile mecanice şi electrice ale atelierului de electricitate la care fuseseră repartizaţi. Cunoşteau, desigur, unele principii de funcţionare ale acestor instalaţii, ştiau să descrie unele aparate, dar atelierul în întregime i-a copleşit la început prin complexitatea sa. Unele materiale electrice le erau şi ele insuficient cunoscute.

Curînd însă s-au deprins să deosebească secţiunile conductorilor, să recunoască dozele, întrerupătoarele, să mînuiască comutatoare, prize, duliі, lămpi de iluminat. Atelierul le-a devenit din ce în ce mai familiar. Au început să cunoască în amănunt instalaţiile mecanice şi electrice, ca şi rostul fiecărui aparat în parte: al tabloului electric, al transformatorului, al ampermetrului de forţă, al voltmetrului, al hebluriior de comandă. Apoi, vizitînd de mai multe ori halele întreprinderii, au căpătat o viziune de ansamblu asupra modului de funcţionare a întregii întreprinderi. Au înţeles cum se realizează transportul energiei electrice, au aflat amănunte despre instalaţii, despre funcţionarea maşinilor acţionate electric : strunguri, maşini de găurit, freze, raboteze.

Acesta a fost începutul. Acum fiecare ştie să înlocuiască siguranţele la tablourile electrice, să descopere cu lampa de control o defecţiune a circuitului, să intervină în cazul unui scurt circuit, să repare un reşou electric etc.

Adeseori le-au fost date elevilor piese electrice scoase din uz, care nu-şi mai găseau întrebuinţare, spre a le recupera. Nu o dată din 2—3 duliі sau din 2—3 întrerupătoare defecte, au reconditionat o dulie sau un întrerupător bun.

Iată-i pe aceşti elevi în întreprindere, la o şedinţă de lucrări practice. Grupa I a clasei a XI-a „C", cu un efectiv de 15 elevi, este împărţită în 3 echipe. Două dintre ele execută, fiecare în parte, o instalaţie electrică de iluminat. Lucrarea constă din legarea conductorilor la dulie şi la întrerupător şi conectarea acestora la sursa de curent electric. Cea de a treia echipă montează un electromotor de 1 Kw.

Electricianul de serviciu, împreună cu inginerul care răspunde de practica în producţie a elevilor, supraveghează întreaga activitate. Tot materialul cu care urmează să lucreze elevii a fost pregătit încă înainte de începerea celor două ore de practică. Acum, electricianul de serviciu le dă elevilor lămuririle necesare rezolvării problemelor tehnice ivite pe parcurs.

Elevii au învăţat, în şedinţele anterioare de lucru, toate operaţiile necesare executării unei instalaţii electrice — montarea şi demontarea întrerupătorilor, a duliilor şi a prizelor, felul cum se execută legăturile la doze — cunosc toate amănuntele tehnice pregătitoare fără de care nu ar fi putut trece la executarea în întregime a unei instalaţii electrice, au fost instruiţi în ceea ce priveşte tehnica securităţii muncii.

Acum lucrează de zor. În mai puţin de două ore cele două echipe execută instalaţia electrică. Urmează proba. Profesorul inginer conectează instalaţia la circuitul general. Emoţie. Elevii se simt ca la examen. Dacă instalaţia nu e bună? Dar iată că becurile se aprind. Se mai controlează o dată amănuntele de execuţie. Instalaţia a fost bine executată. Tinerii electricieni rădiază de bucurie.

Cei de la electromotor n-au terminat încă lucrarea. S-au încurcat la montarea rotorului. O explicaţie — şi totul reintră în normal.

Pe nesimţite, lecţia s-a apropiat de sfîrşit. Profesorul anunţă elevii că, începînd cu săptămîna viitoare, vor învăţa bobinajul electromotoarelor.

Pe cîţi dintre elevii aceştia îi pasionează electricitatea? Pe mulţi, aproape pe toţi din clasă. Pasiunea aceasta s-a născut o dată cu descoperirea primelor satisfacţii ale muncii în acest domeniu. De aceea, ea este cu atît mai puternică, mai trainică.

N. Andriesanu

Perfecţionarea inspectorilor

Calitatea muncii desfăşurate de cadrele didactice în şcoli depinde în bună măsură de calitatea controlului şi îndrumării efectuate de către inspectorii secţiilor de învăţămînt şi cultură. Avînd în vedere însemnătatea acestui fapt, Ministerul Învăţămîntului şi Culturii a cerut institutelor de perfecţionare să includă printre preocupările lor şi ridicarea nivelului de calificare profesională a inspectorilor.

Răspunzînd acestei importante sarcini, Institutul interregional de perfecţionare a cadrelor didactice — Bucureşti a organizat recent, la Breaza, un instructaj cu tema „Legarea învăţămîntului de viaţă" la care au participat inspectori ai secţiilor de învăţămînt şi cultură din oraşele Bucureşti şi Constanţa şi din regiunile Argeş, Bucureşti, Dobrogea şi Ploieşti.

În cadrul instructajului inspectorii au audiat conferinţe, au participat la seminarii şi consultaţii, la demonstraţii practice, la lecţii etc. Conferinţele, care au abordat teme ca „Problemele pedagogice ale legării învăţămîntului de viaţă", „Contribuţia activităţilor din afara clasei la legarea învăţămîntului de viaţă", „Educarea elevilor în spiritul moralei comuniste prin activităţile practice", „Problemele psihologice ale legării învăţămîntului de viaţă" etc., i-au ajutat pe inspectori să-şi lămurească numeroase aspecte ale legării învăţămîntului de viaţă, să-şi dea seama asupra căror probleme vor trebui să pună de aici înainte accentul în munca lor de îndrumare şi control. Ei au înţeles, astfel, însemnătatea aplicării principiului legării teoriei de practică pentru asigurarea unei temeinice însuşiri a cunoştinţelor în diferite tipuri de lecţii, necesitatea respectării particularităţilor de vîrstă şi individuale ale elevilor în organizarea activităţilor practice, necesitatea de a asigura caracterul educativ al activităţilor practice, căile prin care pot contribui acestea la formarea trăsăturilor morale ale elevilor.

Cu prilejul instructajului inspectorii s-au edificat de asemenea asupra multor probleme privind conţinutul şi metodica lecţiilor de cunoştinţe industriale şi agricole şi de studiul maşinilor, precum şi asupra celor privind conţinutul şi metodica instruirii în producţie.

Activităţile cu caracter teoretic şi practic cuprinse în programul instructajului le-au dat inspectorilor posibilitatea să cunoască în amănunţime cerinţele cărora trebuie să le răspundă lucrările practice, modul cum trebuie efectuată munca de îndrumare şi control pentru a asigura acestor lucrări o eficienţă maximă. Tratînd, de pildă, problema instruirii în producţia industrială şi agricolă, instructajul a pus accentul pe necesitatea însuşirii unor deprinderi temeinice, ca şi pe educarea atitudinii comuniste a elevilor faţă de muncă, a ataşamentului lor faţă de muncitori, indicîndu-le astfel inspectorilor obiectivele principale pe care trebuie să le urmărească ei în îndrumarea şi controlul şcolilor în ceea ce priveşte organizarea practicii elevilor.

Deosebit de valoroase s-au dovedit lecţiile practice. Cursanţii au participat la lecţii de matematică în care s-au efectuat lucrări de rezolvare a unor probleme şi măsurări pe teren, la lecţii de laborator la ştiinţele naturale şi chimie, la experienţe organizate în cadrul cercului tinerilor naturalişti, la lecţii de lucru manual pentru clasele I—IV, care au urmărit clarificarea unor probleme privind pregătirea psihologică a elevilor pentru muncă etc. Participarea la aceste lecţii şi mai ales la discuţiile care le-au urmat a constituit pentru inspectori un bogat izvor de învăţăminte.

De o egală atenţie s-a bucurat în cadrul instructajului lămurirea inspectorilor asupra metodicii organizării excursiilor.

După ce s-au documentat asupra cerinţelor ce trebuie avute în vedere în organizarea acestor acţiuni inspectorii au luat parte la cîteva excursii.

Inspectorii metodişti, sub îndrumarea lectorilor institutului, au participat şi la şedinţele unor cercuri pedagogice şi comisii metodice ale profesorilor din şcolile raionului Cîmpina, urmărind cum aplică acestea în munca lor indicaţiile pedagogice referitoare la formele colective ale muncii metodice. De asemenea, în cadrul conferinţelor, al demonstraţiilor practice şi al seminariilor au fost studiate unele teme actuale şi importante legate de diferite discipline, cum ar fi, de pildă, „Realizarea educaţiei comuniste a elevilor prin lecţii", „Educaţia ateist-ştiinţifică a elevilor din clasele I—IV" etc.

Pentru sprijinirea muncii inspectorilor în îndeplinirea sarcinilor de îndrumare şi control au fost prevăzute totodată activităţi menite să îmbunătăţească metodica efectuării inspecţiilor. Conferinţele pe această temă au abordat probleme privind cerinţele metodice ale desfăşurării inspecţiilor, tehnica elaborării proceselor verbale de inspecţie generală sau specială etc. Reluate în discuţiile din seminarii, aceste probleme au fost aprofundate printr-o analiză amănunţită şi aplicate în inspecţiile cu caracter experimental efectuate în cele cinci şcoli din Breaza.

Lucrările finale ale instructajului au scos în evidenţă importanţa acestui curs atît pentru inspectorii participanţi, care au dobîndit o orientare mai clară în diferitele laturi ale muncii de îndrumare a procesului de învăţămînt în vederea legării acestuia de viaţă, de producţie, cît şi pentru cadrele didactice din şcoli, care vor primi astfel un sprijin efectiv în organizarea şi desfăşurarea activităţilor instructiv-educative. Propunerea inspectorilor metodişti de a se organiza astfel de cursuri în fiecare an şi pe o durată mai lungă (de cel puţin o lună), precum şi aceea ca ele să fie precedate de o etapă de studiu individual pe baza unei tematici comunicate la începutul anului şcolar merită să fie luate în considerare.

Seriozitatea cu care inspectorii au privit acest instructaj, învăţămintele preţioase pe care ei le-au cules participînd la conferinţe, la seminarii şi consultaţii sau la lecţiile practice, constituie o garanţie că îndrumarea şi controlul efectuate de ei în problema legării învăţămîntului de viaţă se vor ridica pe o treaptă calitativă superioară.

C. Drăgu'escu,
T. Teodorescu

Vor deveni oameni de nădejde

— Tovarăşe profesor, ştiţi, elevul pe care mi l-aţi repartizat săptămîna trecută...

— Da, Niderman : lucrează în secţia de prototipuri.

— V-aş ruga să-i daţi voie să lucreze astăzi cu mine. Am o lucrare la care îmi este necesar ajutorul lui.

Discuţia aceasta avea loc nu de mult la întreprinderea „Automatica". Mă aflam acolo spre a urmări felul în care este organizată practica în producţie a elevilor Şcolii medii „Dr. Petru Groza" din Capitală, iar discuţia se purta între profesorul maistru ce însoţea elevii şi unul din muncitorii întreprinderii.

Vă mărturisesc că la început am crezut că este vorba de un elev din cei mai buni, dacă un muncitor îl solicită pentru a-i da un sprijin în îndeplinirea planului său de producţie.

Dar discutînd cu muncitorii din diferite secţii m-am convins curînd că este un lucru obişnuit în această întreprindere ca elevii veniţi la practică să lucreze la diferite repere din planul de producţie al fabricii. Veţi crede poate că este vorba de unele operaţii simple, în care nu se cere o calitate deosebită a execuţiei sau o precizie prea mare. Adresîndu-mă unui muncitor cu rugămintea de a-mi arăta cam ce piese lucrează elevii veniţi la practică, acesta a luat de pe o masă alăturată un desen şi cîteva mici pistoane lucrate de o elevă şi mi le-a întins spunîndu-mi:

— Să ştiţi că au fost controlate şi sînt bine executate.

Adevărata surpriză am avut-o însă uitîndu-mă pe desenul de execuţie, care arăta că diametrul de 5 mm al pistonului admitea o toleranţă de maximum 5 microni!

Într-una din secţii am găsit pe o măsuţă cîteva caiete ale elevilor. Am deschis unul şi ochii mi-au căzut pe cîteva însemnări.

— Am confecţionat şuruburi. Tovarăşul muncitor ne-a arătat cum se citesc schiţele şi, în funcţie de piesă, ordinea operaţiilor ce trebuie executate. Am cercetat cotele şi am stabilit modul tehnologic de prelucrare : Se fixează materialul în mandrină. Se eboşează la diametrul de 6 mm pe lungimea de 15 mm cu cuţitul de eboşat. Se schimbă viteza pentru filetat. Se filetează cu filiera M 5. Se schimbă cuţitul cu cel de tăiere şi se taie şurubul, capul avînd profilul iniţial pe lungimea de 5 mm.

Şi în alte caiete am găsit însemnări asemănătoare, despre confecţionarea ştifturilor de ghidaj pentru relee, a lagărului pentru motorul sincron sau şuruburilor M 3, pentru milivoltmetre. Însemnări simple ce dovedesc fapte cu o semnificaţie adîncă. Elevii se încadrează în procesul de producţie, acumulează priceperi şi deprinderi practice necesare muncii viitoare.

V. Manolache

Schimb de experienţă între directori

Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Drăgăşani, regiunea Argeş, a organizat în luna martie la Şcoala de 7 ani din comuna Zlătărei o şedinţă a cercului pedagogic al directorilor de şcoli avînd tema „Îndrumarea şi controlul lecţiilor de lucrări practice".

În cadrul şedinţei s-a prezentat un referat intitulat „Unele probleme specifice ale predării cunoştinţelor agricole în şcolile săteşti". Cei peste 50 directori prezenţi au asistat apoi la desfăşurarea unei lecţii de lucrări practice, executate în vie. Directorul şcolii din Zlătărei a prezentat planul de muncă al lucrărilor practice din acest sezon.

Discuţiile purtate au subliniat care sînt sarcinile şcolii în înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă agricolă şi au insistat asupra necesităţii unei bune organizări a activităţii acestora. Printre altele s-a recomandat ca o formă bună de organizare a muncii împărţirea elevilor pe echipe care să lucreze frontal.

Prof. N. Marinescu
corespondent

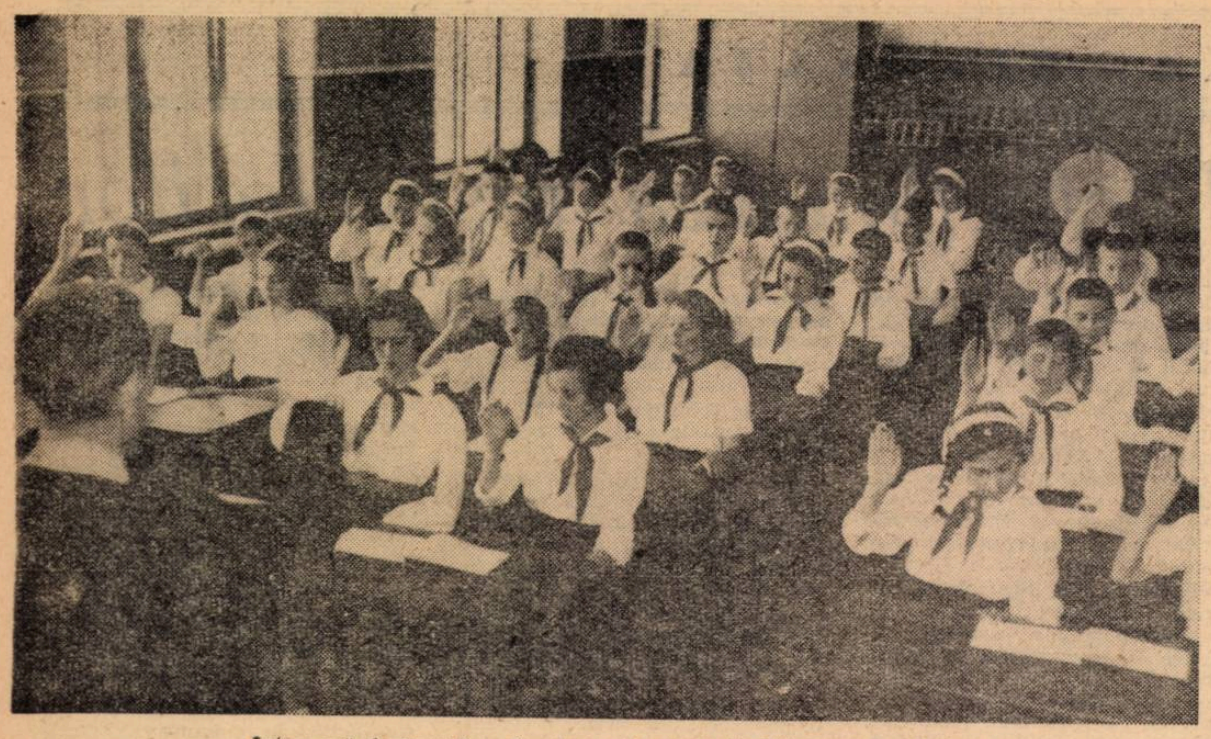

Într-o oră de muzică la Şcoala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din Craiova.

Directorii îşi împărtăşesc experienţa

Combaterea fenomenelor de supraîncărcare a elevilor, realizarea unui regim raţional de muncă pentru şcolari, asigurarea timpului care le este necesar pentru odihnă şi acţiuni recreative constituie o problemă de mare însemnătate. Înţelegînd că de justa ei rezolvare depinde în mare măsură felul cum îşi însuşesc elevii cunoştinţele, Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice — Cluj a organizat recent un larg schimb de experienţă în cadrul căruia directorii de şcoli şi-au împărtăşit părerile cu privire la felul cum trebuie dusă munca pentru evitarea supraîncărcării elevilor şi au arătat ce măsuri au luat în acest scop.

Participanţii la dezbateri au subliniat că înlăturarea supraîncărcării depinde în mare parte de grija pe care o manifestă în această privinţă conducerile şcolilor.

Directorul şcolii medii din Cîmpia Turzii de pildă, s-a referit la necesitatea ca cei care conduc şcolile să efectueze un control continuu şi atent asupra modului cum sînt respectate planurile calendaristice. El a arătat în mod autocritic, că, neexercitînd acest control la timp, a descoperit la un moment dat la unul dintre profesorii şcolii, o rămînere în urmă cu 8 lecţii. Astfel de situaţii duc la aglomerarea materiei în alte lecţii, dau naştere la asalturi în munca elevilor şi determină, în consecinţă, supraîncărcarea lor în anumite perioade ale anului şcolar. Pentru a le evita este necesar ca directorii să controleze permanent îndeplinirea planurilor calendaristice.

Relevînd însemnătatea ajutorului ce-l pot da conducătorii de şcoală cadrelor didactice pentru a evita tendinţele de supraîncărcare, directorul şcolii medii din Predeal a insistat asupra faptului că trebuie să se acorde mai multă atenţie îndrumării şi controlului intern prin asistenţe la lecţii. El a arătat, totodată, că se impune ca directorii să îndrume într-o mai largă măsură diferitele forme ale activităţii metodice din şcoală (lecţiile deschise, activitatea comisiilor metodice, a comisiei diriginţilor etc.), astfel încît şi ele să contribuie la eliminarea fenomenelor de supraîncărcare.

Mulţi dintre cei care şi-au spus cuvîntul la acest schimb de experienţă au pus accentul pe necesitatea unor cerinţe unitare şi constante faţă de pregătirea şi cunoştinţele elevilor din partea întregului colectiv de cadre didactice, subliniind că de multe ori supraîncărcarea elevilor se datoreşte şi faptului că diferiţii învăţători şi profesori îi solicită, prin pretenţiile lor, la eforturi exagerate.

O altă problemă pusă în discuţie de directori a fost aceea a activităţii cercurilor pe materii. Directorul Şcolii medii din Baia Sprie şi directorul Şcolii medii „M. Eminescu" din Cluj au arătat că urmărind participarea la cercuri a elevilor, au găsit elevi care activau la cîte trei, patru şi cinci cercuri. Pornind de la astfel de constatări, ei au atras atenţia asupra necesităţii ca directorii să verifice participarea elevilor la cercuri, avînd grijă ca ei să nu fie încadraţi la mai mult de unul sau două cercuri.

De o largă dezbatere s-a bucurat problema temelor pentru acasă şi, în strînsă legătură cu aceasta, problema rolului coordonator al dirigintelui. Discuţiile purtate au scos în evidenţă diferite soluţii folosite de şcoli în acest scop, toate oprindu-se însă, îndeosebi, la necesitatea controlului repartizării temelor şi a volumului acestora pe timp de o săptămînă. Directorul şcolii medii din Mediaş a arătat că, la şcoala pe care o conduce, profesorii au planificat împreună cu diriginţii, temele pentru acasă pentru întregul trimestru. Respectarea acestei planificări, aprobate de direcţia şcolii, va fi controlată săptămînal de diriginţi, asigurîndu-se pe această cale, un volum raţional de muncă individuală a elevilor. Interesîndu-se în mod deosebit de stabilirea timpului necesar elevilor din clasele VII—XI pentru pregătirea lecţiilor, conducerea şcolii a organizat brigăzi de diriginţi care au sarcina să viziteze la domiciliu, timp de trei săptămîni, elevi cu pregătire diferită pentru a vedea cum îşi pregătesc ei temele. Observaţiile culese în cadrul acestei acţiuni vor fi discutate în consiliul pedagogic pentru a se lua măsuri menite să înlăture supraîncărcarea elevilor.

În cadrul discuţiilor cu privire la înlăturarea supraîncărcării elevilor s-a dat o atenţie deosebită necesităţii de a se realiza o strînsă colaborare cu organizaţiile U.T.M. şi de pionieri. Mulţi directori au scos cu tărie în evidenţă rolul important al organizaţiilor de tineret, au vorbit despre sprijinul pe care cadrele didactice trebuie să-l acorde acestora pentru a asigura un conţinut bogat şi variat tuturor acţiunilor pe care le iniţiază, pentru a le rezerva utemiştilor şi pionierilor timpul necesar însuşirii temeinice a cunoştinţelor cerute de programele şcolare.

Simţul de răspundere cu care directorii au dezbătut problema înlăturării supraîncărcării elevilor şi străduinţele lor de a da o rezolvare cît mai justă acestei probleme ne îndreptăţesc să tragem concluzia că ei vor depune toată stăruinţa pentru a crea un regim de muncă cît mai adecvat vîrstei şi posibilităţilor elevilor.

T. Chindea
lector I.I.P.C.D. Cluj

Cu privire la
lucrările personale ale învăţătorilor

Lucrările personale elaborate de învăţătorii care s-au prezentat la examenul pentru obţinerea gradului II organizat de curînd la I.I.P.C.D.-Iaşi ca de altfel şi rezultatele înregistrate la celelalte probe impuse de acest examen, au demonstrat cu prisosinţă preocuparea din ce în ce mai stăruitoare a celor care predau la clasele I—IV pentru continua lor perfecţionare.

Foarte mulţi dintre învăţători au manifestat în munca de elaborare a lucrărilor personale o grijă scrupuloasă pentru tratarea cît mai ştiinţifică a poblemelor pedagogice ridicate în munca lor. Din lectura lucrărilor se distinge, ca o caracteristică generală, grija învăţătorilor de a analiza fiecare problemă prin prizma concepţiei materialist-dialectice despre natură şi societate. Aşa, de pildă, discutînd despre metodele şi procedeele predării ştiinţelor naturii, ei au insistat în primul rînd asupra rolului pe care îl joacă această disciplină în formarea concepţiei materialist-dialectice a elevilor. Discutînd unele probleme ale educaţiei estetice, învăţătorii au subliniat în mod just rolul acesteia în întregul ansamblu al educaţiei comuniste.

Lucrările personale ale învăţătorilor cuprind o mare varietate de probleme, varietate care răspunde, de fapt, diversităţii preocupărilor lor. Interesul şi preferinţele multora dintre ei s-au îndreptat în mod vizibil spre tratarea unor teme cu puternic conţinut educativ, ca „Educarea în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar", „Educarea dragostei faţă de muncă" etc.

În dezbaterea problemelor pedagogice, învăţătorii au insistat cu deosebire asupra necesităţii legării teoriei de practică, a muncii intelectuale de munca fizică. Foarte interesante sînt lucrările care examinează particularităţile specifice fiecărui obiect de învăţămînt în procesul formării deprinderilor de muncă independentă. Idei valoroase, culese dintr-o îndelungată experienţă cuprind şi lucrările care vorbesc despre predarea simultană la două sau mai multe clase.

Demnă de remarcat este atenţia pe care unii învăţători au dat-o documentării. Pentru a interpreta experienţa lor personală, pentru a putea ajunge la generalizări şi concluzii teoretice, mulţi dintre ei au consultat un impresionant volum de materiale bibliografice. În lucrările personale se întîlnesc frecvent referiri la opere pedagogice în care a fost tratat un aspect sau altul al temei abordate, la diferite studii publicate în revistele de specialitate etc.

Subliniind aceste aspecte pozitive pe care le relevă cercetarea lucrărilor prezentate la examenul pentru obţinerea gradului II, socotim că nu este lipsit de interes să ne oprim şi asupra deficienţelor acestora, pentru a veni astfel în ajutorul celor care se străduiesc să-şi ridice nivelul profesional. Sînt unele lucrări care, din lipsa unei aprofundări temeinice a bibliografiei consultate şi a învăţămintelor furnizate de experienţa personală a autorilor, se rezumă fie numai la repetarea unor idei cunoscute, luate din alte materiale publicate, fie la descrierea schematică a unor aspecte din munca proprie.

Îndeobşte am întîlnit mai ales cea de-a doua greşeală, tendinţa spre descrierea unor fapte concrete care nu sînt valorificate printr-un proces de analiză şi sinteză, printr-un efort de generalizare teoretică. Bunăoară, vorbind despre aplicarea metodei excursiei, unul dintre învăţători a dat foarte multă atenţie precizării datei şi orei exacte la care s-a organizat excursia, dar nu a spus nimic despre concluziile ştiinţifice pe care le-a desprins din această formă de activitate.

Consider că în majoritatea cazurilor astfel de deficienţe se datorează unei insuficiente informări ştiinţifice a învăţătorilor. În vederea remedierii acestei situaţii este bine ca pe viitor cei în drept să manifeste grija pentru înzestrarea bibliotecilor folosite de cadrele didactice cu literatura de specialitate indispensabilă bunei lor documentări.

O mai mare grijă vor trebui să dea învăţătorii, în elaborarea lucrărilor personale, problemelor de stil şi compoziţie, expunerii ordonate şi corecte a ideilor, redactării într-o formă cu adevărat ştiinţifică. Am întîlnit în unele lucrări formulări de genul acesta: „necesitatea claritătii independente", „formaţia etică a copilului e deci în plină activitate" etc. Deşi astfel de greşeli au un caracter sporadic, ele atrag atenţia asupra faptului că este necesar să se acorde mai multă grijă formei de redactare a lucrărilor.

Preocupîndu-se temeinic de înlăturarea tuturor lipsurilor care mai dăinuie în pregătirea lor, studiind lucrări de specialitate, străduindu-se să tragă întotdeauna din experienţa lor concluzii ştiinţifice, depunînd eforturi pentru a atinge un nivel cît mai înalt de pregătire, învăţătorii vor putea răspunde într-o mai largă măsură îndatoririlor ce le revin.

Prof. Ernest Stere
I.I.P.C.D.-Iaşi

POŞTA REDACŢIEI

Maria Ailoaie, profesoară la Şcoala medie „Garabet Ibrăileanu", Iaşi.

Aspectele relevate de dvs. în legătură cu practica pedagogică a studenţilor de la facultatea de chimie sînt, în general, interesante. Socotim bine venită grija dvs. de a-i ajuta pe studenţi să cunoască laturi cît mai variate ale muncii didactice. Faptul că i-aţi îndrumat să ţină lecţii de diferite tipuri, să corecteze şi să noteze lucrări ale elevilor, să confecţioneze material didactic, să asiste la şedinţe ale consiliului pedagogic, la şedinţe U.T.M. sau şedinţe cu părinţii, să organizeze vizite la diverse întreprinderi pentru adîncirea cunoştinţelor a contribuit, desigur, la buna lor pregătire pentru munca pe care o vor desfăşura mîine în şcoală. Regretăm însă că în articolul pe care ni l-aţi trimis nu aţi dus lucrurile pînă la capăt şi, limitîndu-vă numai la enumerarea diverselor aspecte ale practicii pedagogice, nu aţi vorbit nimic despre îndrumările concrete pe care profesorii şcolii le-au dat studenţilor, despre sfaturile primite de studenţi în legătură cu predarea anumitor lecţii sau organizarea diferitelor acţiuni, despre învăţămintele desprinse de ei în timpul analizei lecţiilor practice.

Iancoviţă Alexandru, comuna Comlosul Mic, raionul Sînnicolaul Mare, regiunea Banat, şi **Ştefan Sanda,** comuna Livada, raionul Oaş, regiunea Maramureş. În problema predării simultane la două sau mai multe clase aşteptăm să ne scrieţi despre experienţa dvs.

Ioan Cîmpeanu, Institutul pedagogic de învăţători, Cluj. Sîntem de acord că analiza lecţiilor practice are un rol important în pregătirea viitorilor învăţători. Tocmai de aceea ne-am fi aşteptat să vă ocupaţi de modul cum se desfăşoară analiza lecţiilor la institutul dvs., să arătaţi valoarea instructivă a concluziilor ce se desprind pentru studenţi din discuţiile purtate în jurul lecţiilor. Din păcate însă, dvs. vă opriţi numai asupra descrierii generale a etapelor pe care le parcurge un student atunci cînd se pregăteşte să ţină o lecţie practică. Or, acestea sînt binecunoscute majorităţii cadrelor didactice, cu atît mai mult acelora care lucrează în institutele pedagogice.

Ioan Vlad, comuna Izvoru, regiunea Craiova. Scrisoarea dvs. conţine veşti îmbucurătoare privind succesele obţinute de cadrele didactice de la Şcoala de 7 ani din comuna Izvoru. Faptul că pînă la sfîrşitul trimestrului al II-lea s-a menţinut frecvenţa de 100 la sută şi că procentul elevilor promovaţi a atins cifra de 96 la sută reprezintă rezultate frumoase. Am fi dorit însă, în legătură cu aceste rezultate, să ne scrieţi mai multe amănunte şi despre metodele şi procedeele concrete folosite de cadrele didactice pentru realizarea lor. Cunoaşterea acestora ar fi folosit şi altor învăţători şi profesori. Dar dvs. vă limitaţi numai la formulări generale, scriindu-ne că învăţătorii şi profesorii au participat cu regularitate la şedinţele cercurilor pedagogice unde, prin schimbul de experienţă cu alte cadre didactice, şi-au însuşit experienţa pozitivă a muncii metodice şi au lichidat lipsurile din activitatea lor proprie. Dar ce experienţă şi-au însuşit, ce lipsuri au lichidat, nu ne mai arătaţi. La fel, ne vorbiţi despre „folosirea din plin a materialului didactic" fără să arătaţi ce materiale au fost folosite, cum, la ce lecţii, cu ce rezultate.

Iuliu Bud, profesor, Satu Mare. Din materialul dvs. reţinem ca valoroasă ideea selecţionării exemplelor şi fragmentelor folosite pentru exerciţii şi aplicaţii gramaticale, precum şi pe aceea a grijii pe care profesorul trebuie s-o acorde muncii cu elevii rămaşi în urmă la învăţătură. În rest articolul teoretizează la modul general probleme deja clarificate în programe şi în instrucţiunile ministerului. Ilustrate cu exemple din propria dvs. activitate, ele ar fi putut fi interesante.

Silvestru Patiţa, lector la I.I.P.C.D.-Braşov.

Considerăm bine venit articolul dvs. intitulat „Ce şi cum citeşte un muncitor-elev". El tratează o temă care preocupă îndeaproape cadrele didactice din şcolile serale.

De altfel, în general, dvs. vă opriţi asupra unor aspecte inteteresante ale muncii şcolare dovedind pricepere în alegerea temelor noi şi actuale.

Articolul va fi publicat într-unul din numerele viitoare ale gazetei noastre.

Unele cerințe ale recreației

Cadrele didactice cunosc bine influența pe care o exercită întocmirea orarului școlii asupra menținerii unei capacități cît mai ridicate de învățătură și în prevenirea apariției fenomenelor de oboseală la elevi. În majoritatea școlilor se vădește o preocupare atentă pentru programarea judicioasă a orelor de clasă în decursul fiecărei zile și al fiecărei săptămîni, pentru realizarea unei odihne active a elevilor prin alternarea unor activități cu caracter variat.

În același timp cadrele didactice înțeleg că elevii, neputînd depune un efort intelectual prelungit fără a-și pune în pericol sănătatea și fiind în imposibilitate de a-și concentra atenția pentru o perioadă mai mare de timp, au nevoie după fiecare lecție de o perioadă de repaus, care în școală îmbracă forma recreației. De aceea cei mai mulți învățători și profesori caută să nu încalce în nici un fel timpul rezervat recreațiilor, să nu întîrzie în clasă după ce a sunat clopoțelul.

Unele cadre didactice însă nu-și pun întrebarea dacă ceea ce fac copiii în recreație are o influență pozitivă asupra capacității lor de efort intelectual și dacă recreația trebuie sau nu să respecte anumite cerințe. Alții, deși acordă o oarecare importanță acestei probleme, reduc cerințele recreației la unele aspecte igienico-sanitare, care au, desigur, însemnătatea lor în ansamblul măsurilor pentru prevenirea fenomenelor de oboseală, dar care nu sînt suficiente pentru refacerea capacității de efort a elevilor. Într-adevăr, aerisirea cu regularitate a sălilor de clasă în timpul recreațiilor, păstrarea curățeniei în școală și aspectul plăcut al acesteia, menținerea unei temperaturi potrivite și existența unei luminozități suficiente în sălile de clasă contribuie la prevenirea apariției inhibiției de protecție. Astfel de măsuri trebuie completate însă cu grija pentru activitatea pe care o desfășoară elevii în recreație. Aceasta o dovedește din plin practica școlilor.

Unele observații efectuate de curînd asupra unei clase de elevi au arătat că aceștia nu reușeau, după recreație, să dea un randament satisfăcător la lecție, erau neatenți, se mișcau tot timpul în bănci, manifestau nervozitate și nu se puteau concentra. Cercetîndu-se cauza acestei situații s-a verificat ce au făcut ei în timpul pauzelor. S-a constatat că, din dorința de a-i supraveghea îndeaproape pe copii, învățătoarea imprima recreațiilor un caracter organizat. Ea se afla în mijlocul elevilor în tot timpul recreațiilor și conducea personal chiar desfășurarea jocurilor care, adeseori, îmbrăcau forma unor adevărate lecții de educație fizică. Dar lecțiile de educație fizică, deși realizează într-o oarecare măsură odihna activă, nu exclud efortul intelectual și o atenție concentrată. Iată de ce nu puteau elevii clasei despre care am vorbit să-și concentreze atenția după recreație, de ce dădeau ei dovadă de nervozitate și oboseală.

Se poate aprecia, prin urmare, că înlocuirea recreațiilor printr-un fel de lecții de educație fizică sau desfășurarea lor organizată, sub conducerea directă a învățătorului, nu sînt de loc indicate.

În alte cazuri se întîlnește un procedeu și mai dăunător. Unii învățători îi reține pe elevi în clasă în timpul recreațiilor, cerîndu-le să scrie anumite teme sau să repete lecția pentru ora următoare. Fără să se gîndească prea mult asupra efectelor pe care le are procedeul lor, acești învățători îi împiedică pe elevi să se odihnească, îi supun la o activitate intelectuală prelungită, ceea ce determină apariția fenomenelor de oboseală și îngreunează asimilarea cunoștințelor.

Un efect negativ asupra realizării odihnei elevilor îl are chiar și desfășurarea recreației în săli de recreație, în coridoare închise sau în curți interioare, mai ales atunci cînd acestea sînt supraaglomerate. În aceste cazuri, factorul care dăunează cel mai mult refacerii capacității de efort la elevi îl constituie zgomotul care este mult amplificat de spațiul închis și restrîns în care se joacă elevii. Desfășurarea recreației în săli anume destinate nu este, prin urmare întotdeauna indicată.

Dimpotrivă, după fiecare lecție elevii trebuie să-și petreacă recreația pe cît posibil în aer liber, să se plimbe, să se joace, să alerge, fără o intervenție directă din partea învățătorului sau a dirigintelui. Aceasta nu înseamnă că recreațiile pot fi lăsate fără o supraveghere generală din partea profesorului de serviciu, supraveghere care nu trebuie să ducă însă la organizarea efectivă și la conducerea directă a jocului copiilor.

Chiar și în aceste condiții recreația nu va avea efectul scontat decît atunci cînd conținutul ei, jocurile practicate de elevi vor fi astfel alese încît să aibă o influență pozitivă asupra menținerii capacității lor de efort. Jocurile complicate care cer respectarea prea multor reguli, cele care provoacă întreceri aprinse între elevi sînt mai puțin indicate, pentru că ele solicită prea mult ambele sisteme de semnalizare sau aduc sistemul nervos al copiilor într-o stare de excitabilitate care se continuă un anumit timp și în clasă, după recreație, prelungind astfel perioada de adaptare la lecție.

Pentru a verifica în ce măsură influențează felul în care se desfășoară recreațiile asupra capacității de efort intelectual a elevilor s-a organizat nu de mult un experiment cu două clase mici de elevi de la două școli diferite. Rezultatele obținute confirmă afirmațiile făcute mai sus.

Experimentul a fost organizat după aceeași recreație, repetîndu-se de cîteva ori în aceleași zile ale săptămînii și a constat din dictarea cîte unui text asemănător atît ca volum cît și ca greutate. După recreație, care s-a desfășurat în moduri diferite, elevii au intrat imediat în clasă, iar învățătoarele le-au dictat textele alese, trecînd apoi la corectarea lucrărilor.

Experimentul a demonstrat că atunci cînd elevii au fost reținuți în clasă în timpul recreației pentru a repeta lecțiile ei au săvîrșit, cu prilejul lucrării de control, mult mai multe greșeli decît în mod obișnuit. În acest caz recreația nu a contribuit la prevenirea apariției fenomenelor de oboseală ci, dimpotrivă, a accelerat-o.

Atunci cînd elevii și-au petrecut recreația în curte, în aer liber, s-a obținut o creștere simțitoare a randamentului la lucrările de control. Astfel, numărul elevilor care au scris textul dictat fără nici o greșeală a crescut cu 14—20 la sută, iar numărul greșelilor a scăzut cu 17—30 la sută.

Dar, și în aceste condiții randamentul dat de elevi a fost diferit, în funcție de felul în care s-a desfășurat recreația. De pildă, elevii au făcut mult mai puține greșeli atunci cînd recreația a constat din plimbări în curte și jocuri simple. Numărul de greșeli a fost însă mai mare atunci cînd elevii au participat în recreație la jocuri complicate și la întreceri aprinse.

Rezultă în mod evident din cele expuse pînă acum că învățătorii și profesorii nu pot să ignoreze felul în care sînt organizate recreațiile și modul în care se desfășoară ele, pentru că și acestea joacă un rol însemnat în prevenirea oboselii și în menținerea unei capacități cît mai ridicate de efort a elevilor. Iată de ce este important ca elevii să-și petreacă recreația în aer liber, iar jocurile ce li se recomandă a fi practicate în timpul recreațiilor să fie alese cu grijă.

C. Mincă

„Capra", nelipsitul joc din toate recreațiile...

În ultima etapă a anului școlar

(Urmare din pag. 1)

care se cere la aceste examene. Îndeosebi elevilor care se prezintă la examene le sînt deosebit de prețioase indicațiile asupra modului cum să învețe pentru a putea cuprinde o materie vastă, parcursă în cîțiva ani de școală, așa încît să se poată opri asupra problemelor esențiale.

Activitatea în afară de clasă și extrașcolară trebuie limitată acum, în ultima perioadă a anului școlar, numai la acele acțiuni care pot contribui în mod real la consolidarea cunoștințelor, lăsîndu-le elevilor cît mai mult timp pentru studiu individual. Cu cea mai mare grijă trebuie evitate fenomenele de supraîncărcare, care se răsfrîng în mod cu totul nefavorabil asupra pregătirii și chiar asupra sănătății elevilor. Profesorii, diriginții, directorii școlilor au datoria să înlăture din munca școlii tot ceea ce ar putea duce la supraîncărcare și, în același timp, să țină ședințe cu părinții elevilor, îndrumîndu-i să asigure copiilor lor un regim zilnic rațional, să nu le ocupe timpul cu sarcini gospodărești, să le creeze condițiile necesare studiului individual.

În toată această perioadă cadrele didactice trebuie să fie mereu în mijlocul elevilor pentru a-i ajuta și îndruma. Ajutorul cadrelor didactice este util în special viitorilor absolvenți care trebuie să se hotărască încotro se vor îndrepta după absolvire, precum și elevilor din clasele a IX-a, care trebuie să decidă dacă în clasele viitoare vor urma secția reală sau secția umanistă. Cunoscînd aptitudinile și gradul de pregătire al elevilor, profesorii, diriginții sînt în măsură să le dea cel mai bun sfat. Ei sînt chemați să facă acest lucru cu grijă și simț de răspundere, înțelegîndu-i întreaga semnificație.

Alături de acțiunile amintite mai sus, un loc de seamă în munca școlilor în această etapă îl ocupă pregătirea activităților practice pe care urmează să le desfășoare elevii în perioada dintre 15—30 iunie. Experiența anilor trecuți a ilustrat cît se poate de convingător importanța activităților practice de la sfîrșitul anului pentru instruirea și educarea elevilor noștri. Nu toate școlile însă au organizat această acțiune așa cum se cuvine. În unele locuri s-au organizat în zilele de practică doar excursii. Alte școli s-au limitat numai la lucrări efectuate în atelierele școlare sau pe terenurile agricole. Pentru a se înlătura asemenea lipsuri este necesar ca școlile să ia din timp legătura cu conducerile întreprinderilor, ale gospodăriilor agricole colective, ale gospodăriilor agricole de stat sau ale stațiunilor de mașini și tractoare din apropiere, unde elevii pot executa anumite lucrări potrivite vîrstei lor și legate de cunoștințele teoretice însușite în timpul anului.

Mobilizînd toate forțele și organizîndu-și mai bine munca, preocupîndu-se de ridicarea calitativă a muncii lor, învățătorii și profesorii vor putea să înscrie în activitatea lor, la sfîrșitul acestui an școlar, noi succese în instruirea și educarea tineretului, în pregătirea lui pentru viață. Aceste succese vor fi contribuția noastră, a slujitorilor școlii, la realizările mari cu care poporul nostru întîmpină a 40-a aniversare a partidului.

Activități ale cercului pedagogic

Una din formele de activitate care contribuie în mod substanțial la perfecționarea muncii învățătorilor și profesorilor din școlile de cultură generală o constituie acțiunile inițiate de cercurile pedagogice.

Cercul pedagogic al învățătorilor din comunele Frînceşti, Băbeni și Sirineasa, raionul Rîmnicu Vîlcea, a hotărît să discute într-una din ședințele sale despre modul cum trebuie să se desfășoare la clasa a IV-a o lecție-excursie în natură pentru recapitularea cunoștințelor despre sol.

Pentru ca discuțiile să fie cît mai rodnice, membrii cercului au participat mai întîi la o lecție deschisă cu această temă. Observînd modul cum a conceput excursia învățătorul care a predat în fața membrilor cercului lecția respectivă, apreciind laturile pozitive și negative ale lecției, metodele și procedeele folosite cu acest prilej, cadrele didactice au cules o sumă de învățăminte prețioase.

Lecția deschisă pe această temă a demonstrat necesitatea ca, înainte de a se porni într-o astfel de excursie, să se poarte cu elevii mai întîi o scurtă discuție recapitulativă, în care să li se reamintească ce înțelegem prin sol și subsol, care sînt proprietățile solului, felurile solului și caracteristicile lui, cum putem îmbunătăți structura solului. Pe baza recapitulării acestor noțiuni, se pot delimita apoi mai precis obiectivele principale ale excursiei, care, în cadrul lecției date, pot fi cercetarea solului din satul respectiv, observații cu privire la mijloacele folosite pentru îmbunătățirea solului și legarea cunoștințelor despre sol cu cele privind cultura plantelor.

În timpul desfășurării excursiei, învățătorii au făcut observații utile cu privire la felul cum trebuie să gradeze întrebările pentru ca elevii să-și adîncească și să-și precizeze mai bine cunoștințele despre sol: la început sînt necesare cîteva întrebări care să le dea copiilor o privire de ansamblu asupra terenului în care se desfășoară excursia și abia după aceea se pun întrebări menite să lămurească anumite probleme de amănunt. Discutînd despre calitatea excursiei, membrii cercului pedagogic au arătat că învățătorul ar fi trebuit să pună la început întrebări de felul acesta: „Copii, unde ne aflăm noi acum?", „De ce i se spune acestui teren, luncă?", „Cum s-a format această luncă?", „Din ce sol este formată lunca?", „Care sînt proprietățile solului nisipos?" Și abia după aceea să treacă la întrebări de tipul „Ce culoare are solul de pe acea bucată de teren?", „Dar cel de pe bucata alăturată?", „Din ce cauză una este neagră și cealaltă albicioasă?", „Ce trebuie să se facă împotriva inundațiilor?" „Care sînt avantajele muncii colective în această privință?", „Ce plante am învățat noi că se dezvoltă mai bine pe un sol nisipos?" ș.a.m.d.

Făcîndu-i pe elevi să înțeleagă astfel de probleme de amănunt, învățătorul ar fi putut trage ușor, după aceea, concluzii cu privire la felul cum trebuie să fie folosit în mod rațional solul în funcție de caracteristicile sale, să le arate elevilor că exploatarea întîmplătoare a luncii în care s-a efectuat excursia se datorește proprietății individuale asupra loturilor existente aici și să le demonstreze pe această bază, necesitatea unirii pămînturilor în gospodării colective.

Învățătorii au mai înțeles cu acest prilej și necesitatea ca o astfel de excursie să fie completată cu o alta pe ogoarele unei gospodării agricole colective, care va da posibilitatea să se compare tipuri de sol diferite și să se vadă superioritatea muncii în colectiv.

Analiza aprofundată care a fost făcută în ședința cercului pedagogic acestei lecții deschise i-a ajutat pe învățători să-și clarifice multe probleme, ceea ce le-a folosit nu numai pentru predarea lecțiilor cu aceeași temă, ci și pentru alte lecții.

Ion Dina
învățător, comuna Frînceşti, raionul Rîmnicul Vîlcea

VĂ PREZENTĂM:

Centrul şcolar de construcţii din Bucureşti

De la înălţimea ultimului etaj al blocului la care lucrează, Alexandru Sanef şi Ion Călnuş privesc încîntaţi perspectiva noului şir de blocuri pe bulevardul Gh. Dimitrov.

— Curînd va fi gata şi blocul nostru — spune cu emoţie Sanef.

Cîtă bucurie şi cîtă justificată mîndrie în această frază simplă! Nici măcar un an nu a trecut de cînd aceşti tineri, ucenici ai şcolii profesionale din cadrul Centrului de construcţii din Bucureşti au păşit pentru prima oară pragul şcolii spaţioase şi primitoare de pe şoseaua Mihai Bravu. Sînt de abia în anul I şi iată, pot spune de pe acum „blocul nostru" acestei clădiri noi, care s-a înălţat sub ochii lor şi la care au muncit din tot sufletul.

Mai au doi ani de învăţătură în care vor studia în cabinetele şi laboratoarele şcolii, vor face practică pe şantierele edilitare şi industriale, pregătindu-se să devină constructori cît mai destoinici. Cu cît o cunosc mai bine, îi se pare mai interesantă, mai atrăgătoare munca în construcţii. Prefabricatele, mecanizarea, deschid perspective pe care ei le întrevăd cu bucurie, ştiind că munca le va deveni mereu mai frumoasă.

Şcoala le oferă condiţii din cele mai bune pentru pregătire. Cabinetele în care studiază disciplinele de specialitate prezintă fiecare în parte o imagine cuprinzătoare a tehnicii noi din domeniul respectiv. Cabinetul de utilaje, de exemplu, dispune de machetele unor şantiere de construcţii complet mecanizate. Cabinetele de construcţii şi instalaţii cuprind şi ele nenumărate machete şi planşe înfăţişînd pe larg tehnica folosirii prefabricatelor şi materialelor plastice în executarea clădirilor. Pe şantierele marilor magistrale ale Capitalei precum şi la noile construcţii industriale, alături de cei mai buni constructori, sub îndrumarea maiştrilor şi inginerilor îşi desăvîrşesc pregătirea în tehnica mecanizată.

Pentru timpul liber, şcoala le pune la îndemînă tot ce este necesar pentru o bogată activitate culturală, artistică şi sportivă. Fiecare, după placul lui, poate participa la vizionarea programelor de televiziune sau la proiecţiile cinematografice, poate citi în biblioteca dotată cu 20.000 de volume, poate juca şah la club. Sala şi terenurile de sport stau şi ele oricînd la dispoziţia elevilor.

După absolvire, elevii centrului şcolar vor lucra tot pe unul dintre marile şantiere de construcţii, asemenea fruntaşilor din producţie Nicolae Nicolau şi Alexandru Izvoranu, absolvenţi ai şcolii tehnice, sau Dumitru Mişcoci, Dănilă Mărgineanu şi Nicolae Urzică, foşti elevi ai şcolii profesionale. Majoritatea absolvenţilor Centrului şcolar de construcţii din Bucureşti se bucură de aprecierea colectivelor de pe şantierele unde lucrează, căci în anii de învăţătură s-au format ca oameni de nădejde, stăpîni pe o meserie frumoasă şi plină de perspective.

Contact strîns, nemijlocit cu tehnica înaintată

Participarea nemijlocită la munca din marile fabrici şi uzine îi pune pe elevii şcolilor tehnice pentru muncitori de înaltă calificare şi ai şcolilor tehnice de maiştri în legătură directă cu tehnica nouă chiar din momentul introducerii ei. Astfel, ei îşi dau seama din practică cum noile scule, maşini şi agregate perfecţionează continuu producţia, influenţînd creşterea productivităţii muncii şi a calităţii produselor.

Eficacitatea economică a specializării producţiei pe repere şi subansamble în industria constructoare de maşini se răsfrînge direct şi asupra pregătirii noilor cadre, care lucrînd în aceste condiţii îşi însuşesc într-un timp mai scurt cele mai înaintate procedee de muncă. Rotaţia elevilor la diferite maşini şi locuri de muncă potrivit fluxului tehnologic le dă acestora posibilitatea să-şi însuşească mai bine deprinderile de lucru la diferite maşini şi utilaje moderne din întreprinderi.

Lucrînd pe lîngă muncitori elevii capătă deprinderea de a executa piese încadrate în categoria maximă de tehnicitate. În procesul muncii ei întrebuinţează instrumente de măsură de mare precizie învăţînd să aplice în executarea diferitelor piese, în funcţie de exigenţele tehnicii avansate, cunoştinţele cu privire la limitele maxime şi minime însuşite la orele de tehnologie. Elevii învaţă să cunoască condiţiile de utilizare optimă a instrumentelor de măsură, iau cunoştinţă de condiţiile metrologice normale de păstrare a acestora etc.

Pe baza cunoştinţelor tehnice şi a experimentului practic elevii se conving de superioritatea tehnicii moderne, învaţă să dirijeze procesele automatizate şi mecanizate de lucru. În felul acesta se creează condiţiile pentru ca ei să facă faţă cu succes activităţii lor viitoare ca muncitori şi tehnicieni, activitate care se va baza pe mecanizarea şi automatizarea producţiei, pe reglarea şi determinarea parametrilor liniilor automate pe care le vor deservi.

De pildă, absolvenţii şcolilor tehnice cu caracter energetic care au făcut practică în marile centrale electrice de la Doiceşti, Paroşeni, Borzeşti şi-au format deprinderea de a folosi echipamentul energetic şi aparatura mecanică ce deservesc aceste centrale. Lucrînd în producţie încă din anul I, ei se orientează cu uşurinţă în procesele tehnice de la cazane, în comenzile automate de la staţiile electrice cu comandă de la distanţă, în comenzile de protecţie a instalaţiilor electrice etc. La rîndul lor, elevii termotehnicieni ai Grupului şcolar de pe lîngă Combinatul siderurgic din Hunedoara au participat activ la montarea bateriei a 3-a(cea mai nouă) a combinatului. Ei au cunoscut astfel schemele de montaj şi şi-au format priceperea de a efectua lucrările aferente. Viitorii tehnicieni de la acelaşi grup şcolar îşi fac practica în laboratorul combinatului, participînd la efectuarea analizelor privind minereurile, elementele chimice, pierderile calcaroase etc. în procesul de elaborare a fontelor şi stabilind prin metodele cele mai noi procentele respective. Tot astfel ei îşi însuşesc complicatele procedee moderne ale distilării gudroanelor.

Procedeele de lucru care în condiţiile unei dotări tehnice mijlocii sînt în mare măsură necunoscute chiar unor muncitori cu numeroşi ani de practică pot fi deprinse de viitorii muncitori cu înaltă calificare în cei doi ani de practică, în condiţiile unor secţii de producţie dotate cu agregate automatizate şi cele mai noi linii tehnologice de fabricaţie. Bunăoară, elevii frezori de la Grupul şcolar al uzinelor „23 August" din Capitală execută încă din primii ani de studii repere pentru motoarele de 450 H.P. şi piese pentru liniile de ciment care se fabrică în această uzină, iar elevii strungari de la Grupul şcolar „Gh. Dimitrov" din Arad lucrează în mod curent la subansamblele care intră în componenţa vagoanelor basculante de 80 tone de ultim model. Urmărind desfăşurarea procesului tehnologic, elevii Grupului şcolar al uzinelor „I. C. Frimu" din Sinaia se lămuresc pe deplin asupra funcţionării pompelor de injecţie şi a mînuirii noilor instalaţii de încercare şi rodaj. În numeroase alte uzine mari elevii şcolilor tehnice lucrează independent, pe maşini de cel mai nou tip, la danturări de pinioane necesare mecanizării proceselor de producţie şi la alte piese şi dispozitive de înaltă tehnicitate.

Lucrînd în asemenea uzine tinerii văd modificările de construcţie aduse celor mai importante produse. Aşa, bunăoară, scăderea cu aproape 50 la sută a greutăţii unui pinion forjat prin matriţare la uzinele I.M.S. Cîmpulung-Muscel, sau cele peste 200 de modificări aduse maşinilor agricole în secţiile uzinelor „Semănătoarea" din Bucureşti, modificări care stau la baza îmbunătăţirii produselor, a reducerii preţului de cost şi a micşorării consumului de metal s-au efectuat sub ochii şi nu de puţine ori cu participarea activă a elevilor din şcolile tehnice de maiştri, care îşi fac practica în aceste uzine.

De asemenea, activitatea elevilor din şcolile tehnice în secţiile Combinatului metalurgic din Reşiţa le asigură acestora cunoştinţele şi deprinderile necesare pentru a lucra la întreţinerea marilor agregate moderne, la fabricarea aparatelor şi motoarelor necesare funcţionării acestor agregate şi la piesele din producţia combinatului.

Pe lîngă influenţa directă pe care aceste condiţii de lucru o au asupra ridicării nivelului de pregătire profesională a viitorilor tehnicieni şi muncitori cu înaltă calificare, ele le deschid largi perspective în vederea familiarizării cu problemele tehnice generale, permiţîndu-le să cunoască liniile de evoluţie ale proceselor moderne de fabricaţie.

Pregătirea profesională înaltă a absolvenţilor de şcoli tehnice se vădeşte puternic în activitatea pe care aceştia o desfăşoară după încadrarea lor în producţie ca muncitori de înaltă calificare. Astfel, absolvenţi ai Grupului şcolar din Hunedoara ca V. Nurişan, I. Crişan, Doina Dragotă sînt şefi de schimb în laboratoarele combinatului. Ei răspund de rezultatele analizelor tehnice care privesc minereurile, gazele cocseriei, gudroanele etc., adică de un sector cheie pentru producţia combinatului. Dintre termotehnicieni lucrează în schimburi absolvenţii Constantin Weber la furnale, Toma Zaidel la bluming etc. Tiberiu Cazarmac şi Peter Udvar, absolvenţi ai Grupului şcolar „Electromotorul" din Timişoara, sînt electricieni-constructori foarte apreciaţi în întreaga uzină.

Toate aceste fapte dovedesc că în formarea profesională a viitorilor muncitori şi tehnicieni calea cea mai rodnică, care trebuie dezvoltată prin toate mijloacele, este pregătirea elevilor din şcolile tehnice în contact continuu şi nemijlocit cu tehnica înaintată a marilor uzine moderne.

Al. Chirică
inspector în Ministerul Metalurgiei şi Construcţiilor de Maşini

Într-unul din atelierele Grupului şcolar „Steagul Roşu" din Braşov.

În şcolile de meserii

La Huşi

De curînd Şcoala de meserii din Huşi s-a mutat într-o clădire nouă, spaţioasă, cu numeroase ateliere şi laboratoare bine dotate, care i-a fost pusă la dispoziţie prin grija organelor locale de partid şi de stat.

În noua şcoală elevii, fii ai oamenilor muncii din regiune, au toate condiţiile pentru a se califica temeinic în meseriile de tîmplari de mobilă şi de binale, rotari-caretaşi, precum şi în meseriile din sectorul croitorie-confecţii. Datorită capacităţii de lucru mult crescute a noilor ateliere-şcoală şi ateliere de producţie, elevii au posibilitatea să execute numeroase lucrări comenzi ale diferitelor unităţi socialiste şi ale oamenilor muncii din regiune.

Şcoala a primit în ultimul timp scrisori elogioase de apreciere din partea unor gospodării agricole colective cu privire la calitatea lucrărilor de fierărie şi rotărie executate de elevi.

GH. V. MARTA

La Strehaia

În atelierele Şcolii de meserii din Strehaia viitorii lăcătuşi-mecanici execută numeroase obiecte de bună calitate: echere simple şi duble, compase, piuliţe cu filet, chei fixe, ferăstraie metalice, broaşte de sertar etc.

În timpul activităţii practice desfăşurate în atelierele—şcoală, elevii sînt împărţiţi pe grupe de lucru. La locul de muncă al fiecărei grupe a fost instalat cîte un panou pe care sînt expuse lucrările elevilor în ordinea în care au fost executate. Prin aceasta se realizează o evidenţă precisă a lucrărilor fiecărui elev, ceea ce permite profesorilor o vedere de ansamblu asupra muncii elevilor, asupra calităţii produselor lor. Totodată, acest mijloc de evidenţă stimulează munca elevilor, care depun eforturi susţinute pentru însuşirea temeinică şi sistematică a meseriei.

I. PENTEŞ

Consfătuirile profesorilor diriginți din regiunea București

De curînd, profesorii diriginți din regiunea București s-au întîlnit, în centrele raionale de care aparțin, la o importantă consfătuire de lucru, care le-a oferit prilejul de a aprofunda problemele cele mai actuale ale activității educative, de a căuta împreună cele mai bune soluții de rezolvare a acestora. Consfătuirile au fost organizate de secția regională de învățămînt și cultură, îndrumată de comitetul regional P.M.R.

Problema nr. 1: eficiența muncii instructiv-educative

Discuțiile participanților la consfătuire au gravitat cu deosebire în jurul problemei eficienței în munca instructiv-educativă.

Pregătindu-i pe elevi pentru viață, pentru munca viitoare, profesorii au, în primul rînd, datoria să-i înarmeze cu cunoștințe temeinice. Cum să facem, însă, ca munca în acest domeniu să fie cît mai eficientă?

Încercînd să răspundă la această întrebare mulți dintre participanții la dezbateri s-au oprit asupra necesității de a îmbunătăți munca independentă a elevilor în procesul însușirii cunoștințelor. Profesorii din Slobozia și din Răcari au vorbit despre căile de sprijinire a elevilor în însușirea deprinderilor de muncă independentă și a metodelor de studiu individual, subliniind că asimilarea temeinică a cunoștințelor predate e asigurată în mare măsură prin dezvoltarea spiritului activ al elevilor în munca de învățămînt.

Dar oare acest spirit activ trebuie să se manifeste doar în munca de învățătură de acasă, dincolo de cadrul lecției? Această problemă a ridicat-o profesoara Ecaterina Lozanu de la Școala medie din Brănești, susținînd pe bună dreptate că elevii trebuie ajutați în primul rînd să aibă o participare activă, conștientă chiar în cadrul lecției, dezvoltîndu-li-se atenția, spiritul de observație, priceperea de a lua notițe etc. Împărtășindu-și experiența tov. Lozanu a subliniat că în colaborarea ei cu profesorii care predau la clasa a cărei răspundere o are se preocupă îndeosebi de această problemă determinînd luarea unor măsuri comune pentru intensificarea activității elevilor în clasă așa încît ei să plece de la lecții cu materia în linii generale însușită. Astfel de măsuri au fost, de exemplu, folosirea mai largă a interogării elevilor în timpul predării noilor cunoștințe, lămurirea lor asupra felului cum trebuie luate notițele etc.

Ele au avut urmări pozitive și pe linia lichidării supraîncărcării elevilor, pentru că, evident, munca lor independentă acasă este mult ușurată prin folosirea din plin a orelor de curs.

Într-o lumină nouă a fost pusă, din acest punct de vedere, și problema meditațiilor. Cîțiva profesori diriginți au arătat că acestea au început să fie greșit înțelese de unele cadre didactice, care le transformă adeseori în veritabile ore de predare. Cu alte cuvinte, ceea ce profesorul nu a izbutit să facă într-o oră obișnuită de curs, deoarece nu a fost îndeajuns preocupat de calitatea lecției și de găsirea modalităților de maximă participare a elevilor la aceasta, încearcă să realizeze prin meditații. Mai trebuie adăugat că uneori meditațiile depășesc ca durată ora de curs, sînt obositoare pentru elevi, constituind așadar un element de supraîncărcare a lor. De asemenea, la multe meditații se ignorează necesitatea unei tratări diferențiate a elevilor în funcție de golurile pe care le au în cunoștințe, iar în unele locuri sînt chemați la meditații nu numai elevii care au nevoie de ele, ci toți elevii, fără excepție. Combătînd aceste practici, participanții la discuții au arătat că în fiecare școală trebuie să se stabilească un raport just între lecții și meditații.

Deosebit interes a stîrnit în cadrul consfătuirii de la Giurgiu intervenția pozitivă a profesoarei Dumitra Bratu, dirigintă la clasa a X-a „B" de la Școala medie nr. 1, care a subliniat importanța ce o acordă motivării sociale și etice a eforturilor la învățătură. Această preocupare a tov. Bratu s-a caracterizat în efortul ei susținut de a-i ridica pe elevi pînă la înțelegerea necesității succesului la învățătură nu doar ca o chestiune personală, ci ca pe una de ordin general, care interesează deopotrivă colectivul clasei, părinții, colectivul de profesori, organizația de tineret și întreaga societate.

Patrioți în fapte

Aspecte interesante au fost puse în discuție în cadrul consfătuirilor și în legătură cu problemele educației moral-politice a elevilor. Nu puțini au fost vorbitorii care au subliniat ideea că principalul criteriu al eficienței muncii de educare a elevilor în spiritul patriotismului socialist îl constituie faptele îndeplinite de aceștia, acțiunile înfăptuite de ei pe baza convingerilor dobîndite. Centrul de greutate al discuțiilor purtate în jurul acestei probleme a căzut de aceea pe evidențierea modalităților de îmbinare a metodelor verbale de educație cu exersarea elevilor prin fapte și acțiuni ca principală cale de formare a trăsăturilor omului nou.

Orele de dirigenție, așa cum au arătat mai mulți profesori în cadrul consfătuirilor, pot fi folosite cu mult succes pentru a-i ajuta pe elevi să-și iubească patria începînd cu ținutul natal, să cunoască mărețele realizări ale regimului democrat-popular precum și minunatele perspective pe care partidul le-a deschis în fața poporului nostru muncitor. Orele de dirigenție sînt chemate de asemenea să aducă în fața elevilor exemplul celor mai buni fii ai poporului nostru, al comuniștilor, exemplul patriotismului lor înflăcărat, al muncii avîntate și al luptei lor neobosite pentru fericirea poporului. Ar fi însă o greșală să restrîngem munca de educare a elevilor în spiritul patriotismului la ceea ce se poate realiza în cadrul orelor de dirigenție. Acest lucru a fost înțeles la Școala de 7 ani din Grădiștea, unde elevii au fost ajutați să lege ceea ce au aflat în orele de dirigenție de cunoașterea nemijlocită a vieții noi din patria noastră în procesul unor acțiuni cum sînt vizitele în întreprinderi, pe șantiere, în unitățile agricole socialiste, excursiile, întîlnirile cu muncitori fruntași, cu comuniști, la care trebuie să se alăture neapărat participarea directă a elevilor, după puterile lor, la înflorirea patriei. Munca social-utilă devine astfel pentru elevi un prilej de a-și manifesta dragostea față de patrie și în același timp teren propice de exersare a lor în fapte și acțiuni patriotice al căror efect va fi tocmai adîncirea convingerilor lor, a sentimentelor lor patriotice. Elevii de la Grădiștea au pe această linie frumoase realizări: au plantat 3000 de puieți, au efectuat 1800 de ore de muncă voluntară la G.A.S., au colectat fier vechi etc. În această privință, însă nu datele cantitative trebuie să-i preocupe în primul rînd pe diriginți, cu toate că și acestea își au importanța lor. Esențial este aici a-i pregăti în așa fel pe elevi încît să înțeleagă scopul înalt al acțiunilor lor să ajungă la convingerea că munca lor reprezintă o părticică din munca întregului popor, că prin aceasta își aduc contribuția la dezvoltarea și întărirea patriei

In pas cu cerințele vieții

Mulți dintre profesorii diriginți au subliniat în consfătuiri necesitatea de a ancora munca educativă în actualitatea construcției socialiste din țara noastră. Străduința lor de a răspunde cu promptitudine la această cerință s-a manifestat larg îndeosebi în munca pe care au desfășurat-o pentru a cultiva la elevi dragostea pentru gospodăria agricolă colectivă.

Să ne referim doar la una dintre ele, realizată la școala din Islaz, raionul Slobozia. Ideea de bază de la care au pornit diriginții acestei școli a fost aceea că nu e posibil să-i educăm pe elevi ca buni colectiviști dacă îi vom ține într-un regim de seră, departe de frămîntările comunei, ale gospodăriei colective, vorbindu-le doar de la catedră despre frumusețea muncii în cadrul ei. De aceea i-au ajutat pe elevi să fie permanent la curent cu problemele și perspectivele gospodăriei agricole colective. Vizitele făcute de elevi aici nu sînt organizate întîmplător, ci au o anumită continuitate. Una din ele a avut drept scop observarea felului cum sînt traduse în viață indicațiile Congresului al III-lea al P.M.R. Vizita următoare a demonstrat rezultatele care au și început să se vădească în urma aplicării acestor indicații.

Președintele G.A.C. le-a arătat copiilor că acum nu mai e departe ziua cînd gospodăria colectivă va deveni milionară. N-a uitat să adauge: „Dar la înflorirea colectivei trebuie să dați și voi o mînă de ajutor. Elevii dau acest ajutor cu bucurie. Au participat alături de colectiviști la recoltatul sfeclei, au cerut să li se încredințeze o porțiune a livezii cu pomi fructiferi și o alta din grădina de legume angajîndu-se să le îngrijească cu toată răspunderea. Rezultatul muncii poate fi întrezărit de pe acum în felul în care elevii vorbesc despre colectiva lor, despre planurile de viitor pe care le nutresc în legătură cu contribuția pe care o vor aduce azi-mîine la înflorirea colectivei ca membri de drept și de fapt ai ei. Astfel educarea colectiviștilor de mîine se realizează prin fapte și acțiuni care-i fac pe elevi să trăiască încă de pe acum în atmosfera de muncă, avînt și încredere în viitor caracteristică satului de astăzi din patria noastră.

Unitate de acțiune

Una dintre preocupările importante ale profesorilor diriginți, care și-au găsit ecou în consfătuirile lor a fost și aceea a relațiilor lor cu ceilalți factori educativi. Arătînd că la rezolvarea sarcinilor educative vin să-și dea contribuția toți profesorii care predau la clasa respectivă, organizațiile U.T.M. și de pionieri, familia, cei care au luat cuvîntul au subliniat că locul dirigintelui este în mijlocul acestor factori educativi, rolul său fiind acela de a coordona, de a înmănunchia influențele educative într-un șuvoi unitar, stabilind un front comun în munca de educare comunistă a generației tinere.

Cele spuse în consfătuiri au relevat că, alături de numeroase realizări obținute pe linia unității de acțiune a factorilor educativi, au rămas destule probleme care mai trebuie rezolvate. Îndeosebi trebuie întărită colaborarea diriginților cu organizațiile U.T.M. și de pionieri, lichidîndu-se caracterul sporadic și formal pe care-l mai are în unele locuri această colaborare. S-a subliniat că se duce încă o slabă muncă de informare a diriginților asupra problemelor specifice ale muncii de organizație. Din această cauză unii din ei nu cunosc nici măcar documentele de bază ale organizațiilor de tineret — statutul U.T.M., regulamentul organizației de pionieri, instrucțiunile privind obținerea de către pionieri a distincțiilor, regulamentele pentru concursurile tradiționale etc.

Lipsa de coordonare care mai există în unele școli între activitatea diriginților și aceea a organizațiilor de tineret duce la un paralelism cu totul neindicat în munca educativă. În alte cazuri, nucleul de pionieri sau utemiști nu e folosit de către diriginți ca nucleul de bază al colectivului de elevi. Așa, bunăoară, profesorul Dragoș Găină de la Lehliu-sat a creat, alături de detașamentul de pionieri din clasa lui, și o altă formă de organizare a elevilor — grupe de cîte 4 copii în fruntea cărora stă un colectiv format dintr-un președinte, un secretar și responsabilii de grupe. Acestui colectiv de conducere al clasei dirigintele i-a pus în seamă și unele atribuții care în mod obișnuit aparțin colectivului de conducere al detașamentului, ca răspunderea pentru scoaterea gazetei de perete. Îndrumările M.I.C. în legătură cu organizarea colectivului de elevi, care sînt deosebit de clare, interzic însă asemenea practici. Instrucțiunile trebuie respectate cu strictețe de toți diriginții.

★

Consfătuirile diriginților au însemnat un substanțial ajutor în continua ridicare a calității muncii lor. Ele ar fi fost însă mult mai eficiente dacă nu s-ar fi manifestat și unele neajunsuri de organizare. În primul rînd e vorba de faptul că tematica lor a fost anunțată cu o mare întîrziere. În raionul Urziceni, bunăoară, profesorii diriginți — inclusiv cei care aveau de alcătuit referate — au aflat de consfătuire abia cu două zile înainte de data la care urma să aibă loc (poate și din această cauză din cei 195 de participanți doar 5 au luat cuvîntul). Și la Călărași temele au ajuns tîrziu și din această cauză n-au mai putut fi antrenați la alcătuirea referatelor diriginții din școlile sătești, munca acestora, problemele lor specifice rămînînd în afara dezbaterii (din 8 înscriși la cuvînt numai 3 au fost profesori de la sat, deși ei erau în majoritate).

Ar fi bine ca în viitor asemenea consfătuiri să fie organizate direct de către secțiile raionale. Tematica pentru dezbateri va fi în acest caz mai diferențiată, asigurînd tratarea cu prioritate a acelor probleme care sînt specifice fiecărui raion. Ar fi, de asemenea, util ca în cadrul consfătuirilor să se lucreze, în unele cazuri, și pe secțiuni — pe grupe de clase. În sfîrșit ar fi indicat să se asigure consfătuirilor un caracter deschis — fiind invitați să participe la ele, bunăoară, directorii de școli precum și instructorii de pionieri, care sînt colaboratorii cei mai apropiați ai diriginților.

Cu toate deficiențele de organizare, consfătuirile profesorilor diriginți din regiunea București au constituit o acțiune pozitivă, contribuind la intensificarea luptei pentru o calitate înaltă în munca de educare a elevilor în spirit comunist.

Virgil Caraba
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

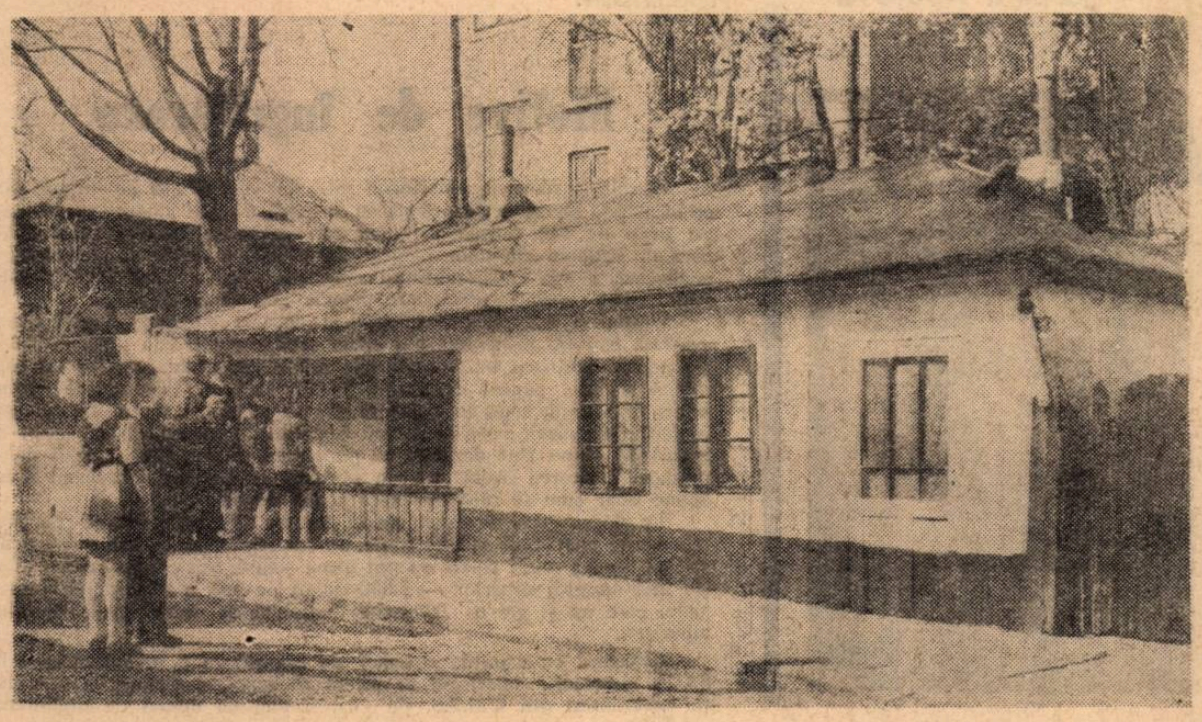

Cu interes și totodată cu emoție cercetează pionierii locurile legate de lupta partidului, cum este aceasta de pe strada Ecoului din Capitală, unde se tipărea ilegal „Scînteia" în vremea stăpînirii odioase a burghezo-moșierimii.

SUB SEMNUL LUPTEI PENTRU CALITATE

DE PESTE HOTARE

Șiruri nesfîrșite de elevi, copii ai Cehoslovaciei socialiste, se îndreaptă zilnic spre școlile lor dragi.

REPUBLICA SOCIALISTĂ CEHOSLOVACĂ

O nouă lege școlară

Construirea societății socialiste și trecerea la comunism reclamă cu stăruință oameni temeinic instruiți și multilateral dezvoltați. Acesta este motivul amplei transformări ce are loc actualmente în învățămîntul din Cehoslovacia, transformare ce se va realiza pînă în anul 1962 și va afecta atît conținutul cît și organizarea învățămîntului, urmărind mai ales consolidarea legăturii dintre școală și viață, asigurarea unei pregătiri a tineretului corespunzătoare nevoilor societății și perspectivelor dezvoltării sale viitoare.

Legea școlară ce a fost aprobată de Adunarea Națională la sfîrșitul anului 1960 este în prezent documentul de bază al învățămîntului din Cehoslovacia. Această lege reflectă în special faptul că toate școlile și instituțiile educative formează un sistem școlar unic, în cadrul căruia între școlile de toate gradele și de toate felurile există o legătură organică.

Trebuie arătat că noua lege școlară prevede prelungirea duratei învățămîntului elementar obligatoriu de la 8 ani la 9 ani, școlile elementare de nouă ani devenind elementul de bază al sistemului școlar. Școala elementară de nouă ani are două unități organizatorice componente – drujina școlară, pentru elevii claselor I–V și clubul școlar, pentru elevii claselor VI–IX. Acestea se ocupă, prin intermediul educatorilor, de educarea elevilor în cadrul activităților extrașcolare și în timpul vacanțelor. Ele sînt destinate în primul rînd copiilor avînd ambii părinți ocupați în producție.

Școlile în cadrul cărora tinerii de peste cincisprezece ani primesc o instruire de cultură generală, politehnică și medie tehnică sau superioară – cum sînt școlile de ucenici și cele tehnice, școlile medii tehnice, școlile de cultură generală, școlile tehnice ale întreprinderilor și institutele întreprinderilor – sînt direct legate de școala elementară. Multe dintre aceste școli permit tineretului și oamenilor muncii să treacă în institute de învățămînt superior.

Instruirea tineretului după terminarea învățămîntului obligatoriu se poate realiza prin școlile de ucenici și profesionale, care sînt cele mai apropiate de producție și cuprind cea mai mare parte din tineri. Scopul principal al acestor școli este pregătirea unor muncitori calificați. Școlile tehnice și școlile medii tehnice instruiesc tineretul pentru diferitele ramuri ale economiei naționale, ale culturii și ale administrației de stat, fiind profilate pe specific industrial, agricol, forestier, sanitar, juridic, economic, cultural etc. Diferența dintre școala tehnică și cea medie tehnică constă în aceea că durata învățămîntului în școlile tehnice este de doi pînă la trei ani, pe cînd durata învățămîntului în școlile medii tehnice este patru ani, școlarizarea terminîndu-se cu examenul de maturitate, care permite trecerea în învățămîntul superior.

Oamenii muncii vor avea și mai multe posibilități să studieze, căci pentru ei se organizează școli tehnice și institute de învățămînt chiar în cadrul întreprinderilor. Școlile tehnice ale întreprinderilor oferă oamenilor muncii care au deja o pregătire într-un anumit domeniu o instruire tehnică și de cultură generală, le dau noi cunoștințe de specialitate legate de un anumit sector de producție. Institutele întreprinderilor oferă oamenilor muncii care au o pregătire medie tehnică și practică acumulată timp de mai mulți ani în producție o instruire tehnică superioară de specialitate într-un anumit domeniu, cît și instruirea generală necesară. Aceste institute vor forma specialiști și pentru funcțiunile inginerești, dar nu vor înlocui pregătirea acordată de institutele superioare.

Studiului efectuat paralel cu activitatea în producție i se dă o deosebită atenție în toate categoriile de școli, urmînd ca în unele domenii aceasta să constituie forma de studiu predominantă. Se preconizează, de pildă, ca școlile medii pentru oamenii muncii organizate fie ca școli serale pe schimb sau fără frecvență, fie ca școli ciclice (sezoniere), să devină treptat tipul principal de școală pentru obținerea instruirii medii complete. Ele aduc o contribuție însemnată la îndeplinirea sarcinilor trasate de către Congresul al XI-lea al Partidului Comunist din Cehoslovacia cu privire la instruirea medie completă a majorității tineretului pînă în anul 1970.

Partidul și guvernul se preocupă cu cea mai mare grijă de dezvoltarea învățămîntului cehoslovac. Ca urmare, sumele alocate în bugetul de stat pentru instruirea și educarea tineretului cresc în fiecare an. În viitorul apropiat Cehoslovacia va fi unul din statele cu cei mai instruiți cetățeni din lume.

Jarmila Houfova

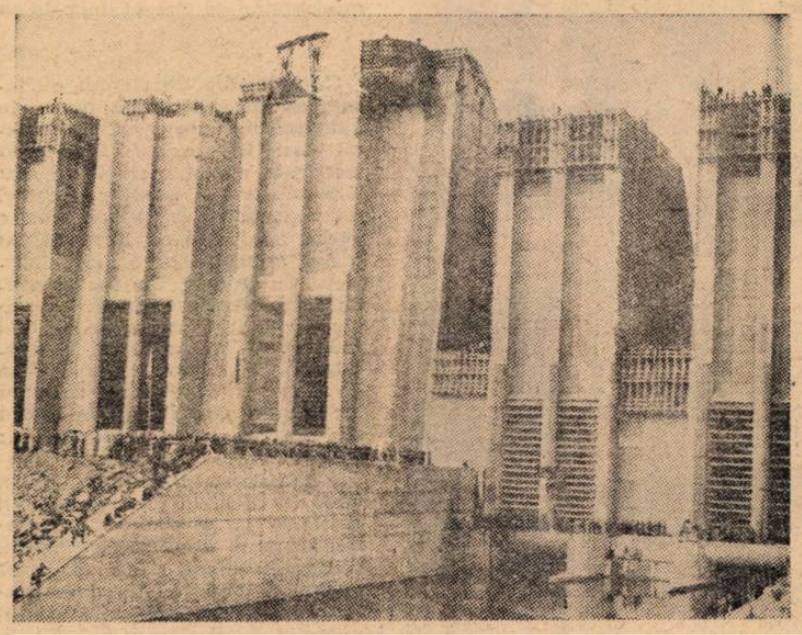

Noul baraj de pe Vltava a cărui construcție a fost terminată recent.

In lumea capitalului

Crește valul grevelor cadrelor didactice

...Începînd din prima lună a acestui an, profesorii și învățătorii din Franța desfășoară o campanie de greve perlate ce cuprind, rînd pe rînd, toate regiunile țării. Aceste greve sînt organizate în semn de protest față de dezinteresul vădit al guvernului pentru problemele învățămîntului. După cum recunoaște însăși presa guvernamentală franceză, pentru învățămînt nu sînt alocate nici jumătate din sumele necesare.

Ministrul Învățămîntului, Paye, a fost nevoit să recunoască în fața Comisiei pentru problemele culturale a Adunării Naționale că învățămîntul francez „se află în cea mai grea situație cunoscută pînă în prezent în Franța". În cuvîntarea sa, Paye a arătat că astăzi lipsesc peste 5.500 de titulari în învățămîntul elementar și circa 3.800 în cel secundar.

În urma presiunii exercitate luni în șir de cadrele didactice din școlile de toate gradele, a acțiunii greviste susținute, care primește adeziunea și sprijinul efectiv al părinților elevilor — oameni ai muncii, guvernul a anunțat că va aloca pentru majorarea salariilor cadrelor didactice 18.000.000 franci, sumă care este încă foarte departe de a satisface cerințele urgente. Ca urmare a acestui fapt, cadrele didactice din Franța continuă să-și exprime puternic nemulțumirea față de lipsa de preocupare a guvernului de a lua măsuri eficiente pentru îmbunătățirea situației învățămîntului și majorarea salariilor în raport cu costul vieții. Astfel, Consiliul național al sindicatului învățătorilor a hotărît să declare o grevă de lungă durată, la care au aderat numeroase alte sindicate din învățămînt. La Paris s-a făcut cunoscut că Sindicatul național al lucrătorilor din învățămîntul secundar, Sindicatul cadrelor didactice din învățămîntul normal, Societatea asistenților universitari, Sindicatul național al directorilor de școli etc. vor sprijini această grevă pe toată durata ei.

Dacă aceasta este situația învățămîntului în Franța, nici în celelalte țări capitaliste ea nu este mai bună. În Anglia, de pildă, situația învățămîntului și condițiile de trai ale cadrelor didactice nu diferă cu nimic de cele din Franța. Ministrul Învățămîntului a chemat nu de mult pe toți profesorii care au renunțat la profesia lor să-și reia activitatea, întrucît învățămîntului englez îi lipsesc 60.000 de învățători. Ministrul Învățămîntului nu a pomenit nici un cuvînt însă despre cauza care i-a determinat și îi determină continuu pe profesorii englezi să renunțe la profesiunea aleasă: salariile de mizerie ce sînt plătite cadrelor didactice.

Sînt 14 ani de cînd profesorii din școlile britanice luptă fără succes pentru majorarea salariilor. Dar lupta continuă, devenind tot mai ascuțită. Astfel, recent a avut loc la Glasgow un miting al profesorilor de la școlile și colegiile din oraș. În unanimitate ei au hotărît să declare la 8 mai o grevă de o săptămînă dacă nu vor fi satisfăcute nici acum cererile lor cu privire la majorarea salariilor. Această acțiune este sprijinită și de cadrele didactice din alte orașe ale Scoției.

Astăzi tot mai des agențiile de presă occidentale transmit noi știri privind creșterea valului de greve ale cadrelor didactice din țările capitaliste. Mișcările de protest capătă un caracter tot mai larg, mai cuprinzător, tot mai ascuțit.

În S.U.A. pentru prima oară în istoria New-Yorkului au declarat grevă profesorii de la 837 de școli.

97 la sută din numărul total al cadrelor didactice din școlile elementare și medii din Grecia au participat nu de mult la o grevă de 24 ore.

În Izrael, situația grea, salariile reduse, au făcut cadrele didactice din școlile de toate gradele să organizeze o serie de acțiuni greviste, cerînd majorarea imediată a salariilor cu 30 la sută.

Am putea adauga alte fapte asemănătoare din diferite țări ale lumii capitaliste. Din toate se desprinde același declin accentuat al învățămîntului ca urmare a uriașelor cheltuieli pentru înarmare, se vede lupta tot mai dîrză a cadrelor didactice pentru îmbunătățirea situației învățămîntului în țările respective, pentru condiții de trai corespunzătoare.

Motive de îngrijorare

Ziarele și revistele americane scriu tot mai des și pe un ton din ce în ce mai alarmant despre starea de criză a școlii americane. Recent, un grup de trei profesori universitari americani a alcătuit o culegere de articole ale unor oameni de știință și cadre didactice care analizează starea învățămîntului american. Însuși titlul lucrării este semnificativ: „Marea dezbatere. Școala noastră în criză".

Urmărind articolele publicate în această culegere desprinzi cu ușurință cauzele principale ale crizei școlii americane: lipsa de interes pentru întărirea bazei materiale a învățămîntului, pentru lărgirea rețelei școlare, pentru conținutul învățămîntului. Profesorul John Keats, bunăoară, scrie în articolul său că rădăcina răului stă nu atît în faptul că elevii americani stau înghesuiți în clase, ci îndeosebi în faptul că ei nu sînt deprinși să gîndească, să pătrundă sensul celor predate. Lucrarea insistă asupra faptului că elevilor americani li se spune doar **cum** să facă un lucru și nu **de ce.**

La starea grea, de înapoiere în care se află învățămîntul din Statele Unite contribuie și alte fapte. În întreaga țară lipsesc 200.000 de săli de clasă; mulți tineri nu pot urma școlile din cauza taxelor mari (în învățămîntul superior — 1.800 dolari pe an), a discriminărilor rasiale, care au și ele o influență deosebită în criza învățămîntului american.

Criticînd cu asprime sistemul de organizare a învățămîntului în S.U.A. profesorii americani se referă în repetate rînduri la sistemul de învățămînt din U.R.S.S. pe care-l dau ca model de organizare modernă.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 608 | vineri 14 aprilie 1961 | 8 pagini 25 bani

VICTORIA EPOCALĂ A ȘTIINȚEI SOVIETICE

Primul om în Cosmos

La 12 aprilie 1961 în Uniunea Sovietică a fost plasată pe orbită în jurul Pământului nava cosmică-satelit „Vostok" („Răsăritul"), având un om la bord.

Pilotul cosmonaut al navei cosmice-satelit „Vostok" este aviatorul-maior Iuri Alexeevici Gagarin, cetățean al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste.

Maiorul Iuri Gagarin a aterizat în bune condiții în regiunea stabilită din U. R. S. S.

Chemarea Comitetului Central al P.C.U.S., Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și guvernului Uniunii Sovietice

Către partidul comunist și poporul Uniunii Sovietice!

Către popoarele și guvernele tuturor țărilor!

Către întreaga omenire progresistă!

A avut loc un eveniment măreț. Pentru prima dată în istorie un om a efectuat un zbor în Cosmos.

La 12 aprilie 1961, ora 9,07 (ora Moscovei), nava cosmică-satelit „Vostok", având un om la bord, a pornit spre Cosmos și după ce a efectuat un zbor în jurul globului pământesc, a revenit cu succes pe pământul sacru al patriei noastre — Țara Sovietelor.

Primul om care a pătruns în Cosmos este un om sovietic, un cetățean al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste!

Aceasta este o victorie fără precedent a omului asupra forțelor naturii, cea mai măreață cucerire a științei și tehnicii, triumful rațiunii umane. Au început zborurile omului în spațiul cosmic.

În această faptă de eroism, care va trece peste veacuri, sînt întruchipate geniul poporului sovietic, puternica forță a socialismului.

Comitetul Central al Partidului Comunist, Prezidiul Sovietului Suprem al U.R.S.S. și guvernul sovietic relevă cu un sentiment de mare bucurie și de legitimă mîndrie că această eră nouă în dezvoltarea progresivă a omenirii a fost deschisă de țara noastră — țara socialismului victorios.

În trecut Rusia țaristă înapoiată nu putea nici să viseze la astfel de fapte de eroism în lupta pentru progres, la între-

(Continuare în pag. 2)

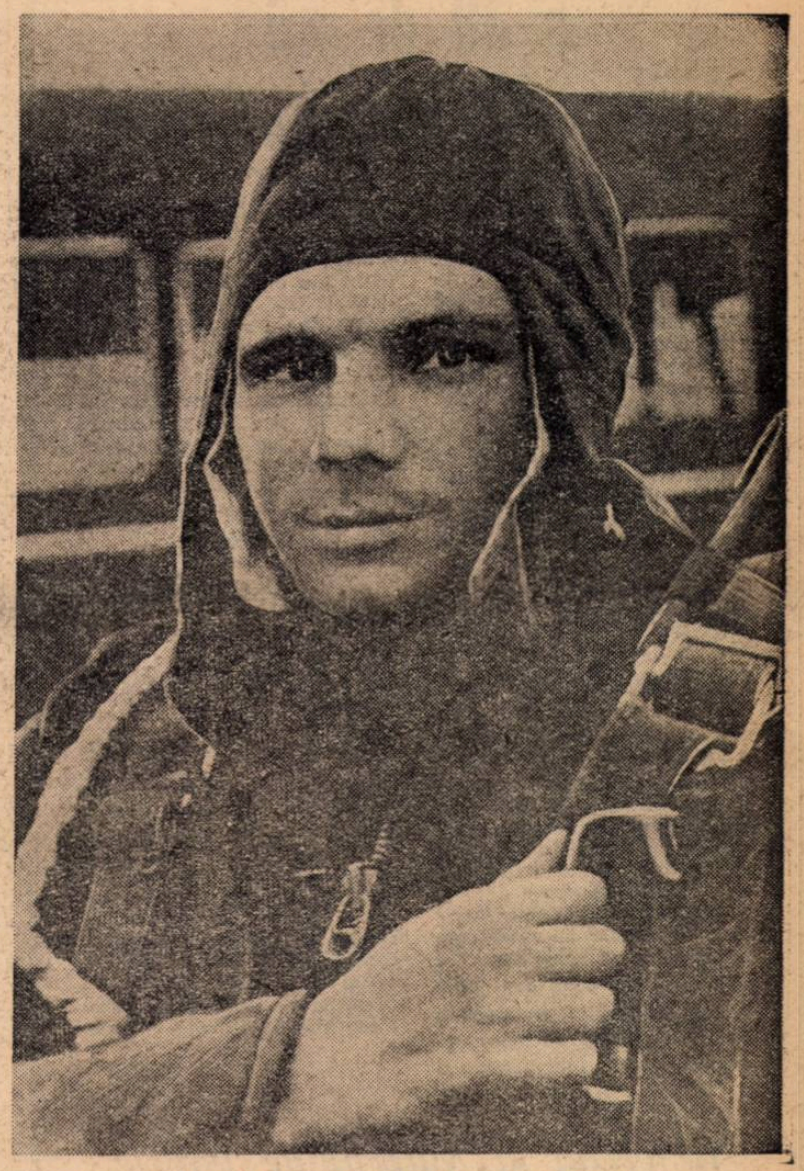

IURI ALEXEEVICI GAGARIN

Inceputul unei noi ere în istoria omenirii

Zburînd în jurul Pământului, cel dintîi cosmonaut din istoria omenirii, maiorul sovietic Iuri Gagarin, a putut contempla primul, cu proprii săi ochi, planeta noastră de la înălțimea spațiilor interastrale.

Zborul realizat la 12 aprilie 1961 constituie înfăptuirea unuia din cele mai măreți visuri ale omenirii. Îl așteptam, aveam certitudinea înfăptuirii lui după cum — în urma măreților realizări dobîndite pînă acum de știința sovietică în cercetarea Cosmosului — aveam și certitudinea că primul om care îl va realiza va fi un fiu al Uniunii Sovietice. Și totuși vestea ne-a emoționat profund, ne-a umplut de admirație și uimire. S-a materializat pe de-a întregul una din cele mai îndrăznețe previziuni științifice. A fost încununată de succes munca plină de abnegație, a colectivului de savanți, ingineri și tehnicieni sovietici care au pus la punct în toate amănuntele primul zbor cosmic al omului, nu numai pentru a nu lăsa nici un dubiu asupra succesului, ci pentru că în Uniunea Sovietică viața omului este bunul cel mai prețios. Uriașa siguranță a realizării științei și tehnicii sovietice s-a vădit în faptul că atît traiectoria cît și momentul și locul de aterizare au fost prevăzute și s-au realizat cu o uimitoare exactitate.

Zborul lui Iuri Alexeevici Gagarin deschide o eră nouă în istoria omenirii. O eră pe stindardul căreia oamenii sovietici au înscris cele mai înalte idealuri și aspirații ale umanității pentru pace și progres.

Dumitru Almaș

Un erou îndrăgit de milioane de tineri

Eram în școală alături de elevii mei cînd am auzit la radio cuvintele rostite de Iuri Alexeevici Gagarin îndată după revenirea sa din zborul care a deschis era cuceririi Cosmosului de către rachete pilotate de oameni:

Din clipa aceea toți elevii mei nu mai contenesc cu întrebările, cu comentariile.

Și oare ce temă mai actuală, mai pasionantă poate fi pentru discuțiile în orele de dirigenție decît aceasta! Cît de strălucit demonstrează minunata înfăptuire a primului zbor cosmic superioritatea științei și tehnicii sovietice, minunatele trăsături morale ale omului socialist! Iuri Gagarin a devenit tuturor elevilor un erou nespus de drag, un exemplu în viață. Ei vor să cunoască toate amănuntele biografiei lui Gagarin. Iuri a fost un elev strălucit al unei școli profesionale. El a pornit de la început pe drumul muncii în producție, drumul celor mai bogate satisfacții. Faptele acestea impresionează nespus pe elevi, întăresc atitudinea lor justă față de învățătură, influențează întreaga lor atitudine. Sînt sigur că exemplul lui Gagarin îi va stimula să învețe mai bine, va dezvolta la ei cele mai valoroase trăsături morale.

Pretutindeni în lume, pentru sute de milioane de copii de vîrstă școlară, Iuri Gagarin a devenit întruchiparea unui înalt ideal în viață. Nimic mai firesc decît faptul că un asemenea erou este un om sovietic.

Prof. I. Vasilescu

Întîiului cosmonaut

Să fii primul cosmonaut,
primul care te-ai dezlegat
de ghiuleaua Pământului,
primul care lanțurile gravitației le-ai rupt,
cu propria-ți ființă!
Primul să fii!
O! Sînt măreții,
ce nu-ți stă în putință
să le cînți cu vioara cuvîntului!
Primul, ochiul tău însetat să cunoască
nesfîrșitul ocean de-ntuneric!
Și din el ție-ntîi să-ți sclipească
mii de aștri, himeric!

Cîte visuri sînt, oare, mai greu de-mplinit?
Cu puterea întregului tău mare popor
ție, visul ți-a fost însă înfăptuit,
sovietic cosmonavigator.

Ovidiu Rîureanu

Plenara C. C. al Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură

În ziua de 10 aprilie a avut loc în Capitală ședința plenară a comitetului central al Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură.

La lucrările plenarei au participat tovarășul VASILE MUȘAT, vicepreședinte al Consiliului Central al Sindicatelor, tovarășul ȘTEFAN BĂLAN, adjunct al ministrului Învățămîntului și Culturii, și MIHAI ALEXANDRU, secretar general în Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Plenara a dezbătut raportul prezentat de tovarășul ION NISTOR, președintele C.C. al Uniunii sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, în legătură cu sarcinile ce revin sindicatelor din această ramură pentru traducerea în viață a Directivelor Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia.

Plenara a adoptat măsuri menite să contribuie la îmbunătățirea activității sindicatelor din instituțiile de învățămînt și cultură, pentru ridicarea continuă a nivelului activității în învățămînt, instituțiile de artă și poligrafie, pentru creșterea pregătirii ideologice și profesionale a lucrătorilor din toate sectoarele acestei ramuri.

Expoziție de artă aplicată

Expoziția de artă aplicată organizată de un grup de profesoare la Clubul sindicatelor de învățămînt din București a stîrnit mult interes în rîndurile cadrelor didactice din Capitală. Zilnic sute de vizitatori poposesc îndelung în sălile expoziției exprimîndu-și admirația față de covoarele, vasele de ceramică, lucrările în piele, miniaturile și florile artificiale prezentate aici.

La actuala expoziție sînt prezente profesoarele Aurelia Cononov-Ionescu, Cella Popescu Panaitița Apostol, Zoica Ciovică, Elena Istrate, Ana Milculescu. Majoritatea pieselor lucrate de acestea valorifică teme din bogatul nostru folclor. Covoarele și machetele de țesături ale profesoarei Aurelia Cononov, de exemplu, se inspiră din actualitatea vieții satelor noastre. Alături de scene și motive strict rurale, cu păstori, păsări, animale domestice, apar tractorul și tractoristul. Covoarele profesoarei Cononov se remarcă mai ales prin execuția lor artistică (cojocul oltenesc, covor din Banat etc.). Din păcate, o serie de calități ale acestor covoare — ca de pildă expresivitatea culorilor — nu sînt reliefate în suficientă măsură, datorită fundalului de aceeași nuanță și modului în care sînt plasate în expoziție.

Un colț din expoziție.

Ana Milculescu și-a ales motivele pentru miniaturile în filigran de aur cu care s-a prezentat la expoziție, din basmele și legendele populare. Cele mai reușite sînt „Capra cu trei iezi", „Legenda rîndunicii", „Pescarul" executate cu gust și cu multă atenție. Alături de acestea apar însă și unele lucrări mai puțin reușite, în care desenul este plat și insuficient de sugestiv.

Lucrările în piele ale profesoarei Cella Popescu se remarcă nu numai prin execuție tehnică, ci și prin motivele bine inspirate pe care le-a ales pentru gravare. Semnul de carte, portțigaretul, cutia pentru scrisori, mapa de lucru, sînt gravate cu gingășie. Cella Popescu posedă un remarcabil simț de stilizare. Păcat, însă, că nu abordează o gamă mai variată de motive și, totodată, de lucrări.

Dintre artele aplicate, cea mai bogat reprezentată în expoziție este ceramica prezentă prin lucrările profesoarelor Zoica Ciovică și Elena Istrate. Pe lîngă vasele mari de grădină realizate în liniile tradiționale ale ceramicii noastre, sînt expuse numeroase vase decorative de interior și vase de uz casnic. Ornamentația lor se distinge prin sobrietate și simț artistic.

Mult admirate de vizitatori sînt și florile expuse de prof. P. Apostol. Execuția acestora este atît de desăvîrșită încît este greu să le identifici ca artificiale, chiar dacă le privești de aproape Crăițele, și mai ales vița de vie redau cele mai fine nuanțe coloristice de toamnă. Macii, lucrați dintr-o mătase deosebit de fină, liliacul, ramurile de cireș sînt, de asemenea, executate cu măiestrie.

Expoziția de artă aplicată a cadrelor didactice înscrie un real succes în activitatea cercului „Ion Andreescu". Sugerăm lărgirea preocupării lor în această direcție prin antrenarea în mai mare măsură a profesorilor din școlile de meserii și profesionale.

Const. Rădoi

Informare

Societatea de științe naturale și geografie din R.P.R. informează pe naturaliști și geografi că între 21—23 aprilie a. c. vor avea loc la București *Conferința S.S.N.G. din R.P.R.* și *Sesiunea științifică de comunicări și referate.*

Cu acest prilej se va analiza activitatea S.S.N.G. în ultimii ani și se vor discuta probleme privind predarea științelor naturale, geografiei și geologiei în școală.

Lucrările conferinței se vor desfășura în aula Bibliotecii centrale universitare (Calea Victoriei nr. 88), începînd de vineri 21.IV. a. c., ora 8,30. Lucrările sesiunii științifice se vor desfășura pe secții sîmbătă 22 IV. p.m. și duminică 23 IV. a. m., după cum urmează: secțiile Geologie, Geografie și Didactică — la Facultatea de Geografie, bd. N. Bălcescu nr. 1; Secția Zoologie — la Muzeul „Gr. Antipa", Șoseaua Kiseleff nr. 1; Secția Botanică — la Grădina Botanică.

În întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului

Activitate entuziastă

Colectivul de profesori, maiștri-instructori și ucenici de la Școala profesională „Grigore Preoteasa" din Capitală întîmpină cu entuziasm, prin acțiuni însuflețite, aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului.

În atelierele școlii, brigăzile de ucenici se străduiesc să asigure îndeplinirea și depășirea planului de producție, să realizeze o calitate superioară a produselor. În fruntea întrecerii socialiste organizate între brigăzile de ucenici se află în prezent brigada ucenicilor matrițeri din anul II „B", care la sfîrșitul lunii martie executase peste plan un număr de 10 menghine paralele.

În același timp cadrele didactice și ucenicii participă laolaltă la diverse manifestări culturale. Astfel, recent a avut loc la clubul școlii o seară literară în cadrul căreia s-au citit poezii și poeme închinate partidului.

I. CHIȚOIESCU

Întreceri între brigăzile ucenicilor

Și la Școala profesională de pe lîngă Uzinele „23 August" din Capitală aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului este întîmpinată cu noi succese în întrecerea socialistă pentru obținerea unor produse de calitate superioară.

În prezent, în fruntea întrecerii organizate în cadrul activității din atelierele școlii se află ucenicii frezori din anul III care, lucrînd independent la mașini, au adus o contribuție importantă la înfăptuirea și depășirea planului de producție.

Deosebit de valoroasă este și contribuția adusă de ucenici la depășirea planului de producție din secțiile uzinei, în cadrul practicii în producție. Se remarcă îndeosebi ucenicii frezori Florian Ghiulu, Ion Constantin și Mihai Galajnicov care, alături de muncitorii din secția de sculărie a uzinei, au lucrat la confecționarea unor dispozitive de o înaltă precizie.

I. SIMICI

In vizită la Muzeul de istorie a partidului

Recent, 150 de pionieri din școlile raionului Iași au vizitat, împreună cu profesorii lor, Muzeul de istorie a partidului din Capitală.

Cu acest prilej pionierii au avut posibilitatea să-și îmbogățească cunoștințele privind dezvoltarea mișcării muncitorești din Romînia și lupta dusă de clasa muncitoare din țara noastră, sub conducerea partidului, pentru înlăturarea regimului burghezo-moșieresc, pentru construirea societății noi, lipsite de exploatare. Pionierii au cercetat cu un deosebit interes la muzeu tablourile și machetele prezentate, luîndu-și numeroase însemnări.

Excursia făcută în Capitală a însemnat pentru pionierii din școlile raionului Iași și un prilej de a cunoaște unele din realizările regimului nostru democrat-popular. Astfel, ei au vizitat Casa „Scînteii", Fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", Stadionul „23 August", Palatul pionierilor etc.

Prof. TITUS GAROFEANU
Iași

Șezători și adunări tematice

La Școala de 7 ani din comuna Gottlob, raionul Sînnicolau Mare, se organizează interesante acțiuni în întîmpinarea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului. Printre acestea se numără șezătorile și adunările tematice la care se citesc versuri și fragmente din lucrări literare ce oglindesc aspecte din lupta eroică, plină de abnegație a comuniștilor, excursiile pentru cunoașterea realizărilor dobîndite de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în anii puterii populare, vizitele la muzee etc.

Toate acestea dau elevilor posibilitatea să cunoască mai bine lupta partidului pentru o viață liberă și fericită a celor ce muncesc.

prof. PETRE LUNGU
comuna Gottlob, raionul Sînnicolau Mare

Chemarea Comitetului Central al P.C.U.S., Prezidiului Sovietului Suprem al U.R.S.S. și guvernului Uniunii Sovietice

(Urmare din pag. I-a)

cerea cu țări mai dezvoltate din punct de vedere tehnico-economic.

Prin voința clasei muncitoare, prin voința poporului, însuflețite de partidul comuniștilor, în frunte cu Lenin, țara noastră s-a transformat într-un puternic stat socialist, a atins culmi fără precedent în dezvoltarea științei și tehnicii.

Cînd în octombrie 1917 clasa muncitoare a luat puterea în mîinile sale, mulți oameni, chiar și oameni cinstiți, se îndoiau că ea va putea să conducă țara, să mențină fie și nivelul atins în dezvoltarea economiei, științei și tehnicii.

Și iată că în prezent, în fața întregii lumi, clasa muncitoare, țărănimea colhoznică sovietică, intelectualitatea sovietică, întregul popor sovietic realizează o victorie fără precedent a științei și tehnicii. Țara noastră a depășit toate celelalte state ale lumii și a deschis pentru prima dată drumul spre Cosmos.

Uniunea Sovietică a fost aceea care a lansat pentru prima dată o rachetă balistică intercontinentală, care a lansat pentru prima dată un satelit artificial al Pămîntului, care a trimis pentru prima dată o navă cosmică spre Lună, care a creat primul satelit artificial al Soarelui, care a înfăptuit zborul unei nave cosmice în direcția planetei Venus. Rînd pe rînd nave-satelit sovietice, purtînd la bord ființe vii, au efectuat zboruri în Cosmos și au revenit pe Pămînt.

Zborul triumfal în jurul Pămîntului al unui om sovietic la bordul navei cosmice constituie o încununare a victoriilor noastre în cucerirea spațiului cosmic.

Cinste și glorie clasei muncitoare, țărănimii sovietice, intelectualității sovietice, întregului popor sovietic!

Cinste și glorie oamenilor de știință, inginerilor și tehnicienilor — creatorii navei cosmice!

Cinste și glorie primului cosmonaut — tovarășului Gagarin Iuri Alexeevici — pionierul cuceririi Cosmosului!

Noi, oamenii sovietici care construim comunismul, avem marea cinste de a fi primii care pătrundem în Cosmos. Noi considerăm victoriile în cucerirea Cosmosului drept realizări nu numai ale poporului nostru, ci și ale întregii omeniri. Le punem cu bucurie în slujba tuturor popoarelor în numele progresului, fericirii și binelui tuturor oamenilor de pe Pămînt. Nu punem realizările și descoperirile noastre în slujba războiului, ci în slujba păcii și securității popoarelor.

Dezvoltarea științei și tehnicii deschide posibilități nelimitate în domeniul cuceririi forțelor naturii și folosirii lor spre binele omenirii, iar pentru aceasta trebuie în primul rînd să fie asigurată pacea.

În această zi solemnă ne adresăm din nou popoarelor și guvernelor tuturor țărilor chemîndu-le la pace.

Fie ca toți oamenii, indiferent de rasă și naționalitate, culoarea pielii, credință religioasă și apartenență socială, să depună toate eforturile pentru asigurarea unei păci trainice în întreaga lume. Să punem capăt cursei înarmărilor! Să înfăptuim dezarmarea generală și totală sub un sever control internațional! Aceasta va fi o contribuție hotărîtoare la cauza sacră a apărării păcii.

Glorioasa victorie a patriei noastre însuflețește pe toți oamenii sovietici la noi fapte de eroism în construirea comunismului!

Înainte, spre noi victorii în numele progresului și fericirii omenirii!

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST AL UNIUNII SOVIETICE

PREZIDIUL SOVIETULUI SUPREM AL U.R.S.S.

CONSILIUL DE MINIȘTRI AL UNIUNII REPUBLICILOR SOVIETICE SOCIALISTE

Moscova, Kremlin, 12 aprilie 1961

Sub semnul luptei pentru calitate

Pentru procedee noi de muncă — noi forme de instruire

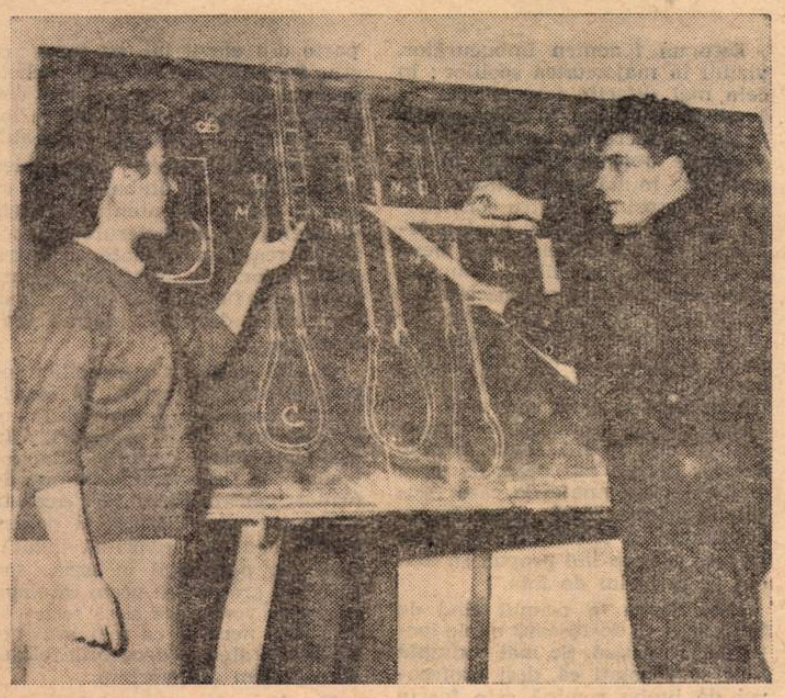

Țirea Bela, lăcătuș ajustor, muncitor fruntaș la fabrica „Emcsel Mauriciu" din Tg. Mureș și elev al școlii medii serale, se străduiește să obțină rezultate tot mai bune și la învățătură.

Preocuparea sporită pentru calitatea formării profesionale a viitorilor muncitori — determinată de ansamblul luptei pentru ridicarea continuă a calității care se desfășoară în toate sectoarele economiei noastre socialiste — a făcut cadrele didactice de specialitate din școlile profesionale și de meserii să analizeze minuțios metodele de instruire în lumina tehnicii moderne folosite în producție. Această analiză se referă nu numai la perioada instruirii directe în producție, ci privește și etapa formării primelor deprinderi de muncă.

In ce măsură pregătirea ucenicilor din anul I în ateliere-școală corespunde exigențelor folosirii procedeelor noi de muncă din marile întreprinderi? Problema aceasta se pune cu tot mai multă tărie în fața profesorilor de specialitate și a maiștrilor-instructori din școlile profesionale și de meserii deoarece calitatea pregătirii viitorilor muncitori depinde în cea mai mare măsură de rezolvarea ei cu succes.

Bunăoară, în domeniul lăcătușăriei — pe care o studiază peste 50 la sută din ucenicii și elevii anului I din școlile profesionale și de meserii — au fost mecanizate și automatizate aproape în întregime în uzinele cu producție de masă, operații cum sînt tăierea sau pilirea metalelor. Noile metode de efectuare a acestor operații se bazează în special pe folosirea sculelor de ștanțat și pe dispozitivele pentru lucrări de serie mare. Ținînd seama de extinderea acestor metode în producție, deprinderea elevilor doar cu tăierea metalelor cu ajutorul dălții, ferăstrăului sau foarfecii de metal apare desigur cu totul insuficientă. De aceea, în majoritatea școlilor profesionale și de meserii, profesorii și maiștrii-instructori i-au îndrumat pe elevii și ucenicii din anul I ca, după ce au executat o serie de lucrări cu procedee manuale, să execute cîte o sculă de ștanțat simplă. Asemenea scule au fost executate îndeosebi în școlile profesionale care pregătesc sculeri-matrițeri, cum sînt, de exemplu, Școala profesională „Semănătoarea", Școala profesională „Gr. Preoteasa" etc.

Deosebit de interesantă a fost în această privință demonstrația practică efectuată de maistrul-instructor V. Păunescu de la Școala profesională a uzinelor „Gr. Preoteasa", demonstrație care a dovedit în chip convingător posibilitățile de care dispun cadrele didactice de specialitate nu numai pentru a-i familiariza pe elevi cu metode de înaltă productivitate, ci și pentru a-i deprinde cu confecționarea sculelor și dispozitivelor speciale.

In lecția de atelier cu tema „Construirea și utilizarea sculelor de ștanțat", maistrul Păunescu a arătat mai întîi ucenicilor cum se confecționează o sculă de ștanțat plecînd de la materia primă. Apoi a descris piesele componente și întregul ansamblu subliniind în special piesele mai importante cum sînt poansonul, placa de conducere a poansoanelor, stanța placă de bază și ghidajele pentru condus materialele ce se ștanțează. Profesorul a demonstrat apoi cum se execută subansamblele sculelor de ștanțat prin rabotarea stanței și executarea poansonului manual precum și cu ajutorul unor mașini ca șepingul, mașina de mortezat și mașina de slefuit, arătîndu-le în același timp ucenicilor cum se încheie o ștanță cu ajutorul șuruburilor și știfturilor. Fiecare operație a fost efectuată atît prin metodele manuale cunoscute dinainte de către ucenici, cît și prin metodele mecanizate de înaltă productivitate, astfel încît ucenicii să se poată convinge singuri, prin comparație, de superioritatea folosirii procedeelor moderne de muncă, de rezultatele pe care le dau acestea atît în privința calității produselor cît și în privința creșterii productivității muncii. De aceea, paralel cu executarea trasării și a decupării găurilor cu ajutorul burghiului și daltei de forfecare au fost folosite pentru aceleași operații mijloacele cele mai moderne, cum sînt decuparea cu ferăstrăul cu pamblică. De asemenea, maistrul le-a explicat ucenicilor cum se pilește o ștanță manual și mecanic cu ajutorul mașinii de pilit cu pile speciale.

In schițele de execuție și în explicațiile pe care le-a dat în tot timpul demonstrației maistrul-instructor a scos în evidență posibilitățile de obținere a unor economii maxime de material în timpul ștanțării prin așezarea judicioasă a poansoanelor și prin stabilirea grosimii minime a punților laterale și transversale ce trebuie să existe între piesele ce se ștanțează.

Executînd sculele de ștanțat, care se compun din 20—30 de repere elevii au repetat în același timp toate operațiile pe care le-au efectuat în primele două trimestre — tăierea, îndreptarea, trasarea, pilirea, găurirea, filetarea, tratarea termică, ascuțirea plăcii de ștanțat a poansoanelor și montarea ștanței propriu-zise. In felul acesta calitatea însușirii deprinderilor de lucru prevăzute în programa de practică se verifică în executarea unor lucrări de mare precizie și de înaltă calificare.

Formele de instruire a ucenicilor prin executarea de scule și dispozitive de înaltă tehnicitate și folosirea metodelor care asigură o productivitate ridicată dau totodată posibilitatea dotării atelierelor-școală cu scule și dispozitive moderne care pot fi folosite îndată în procesul de producție din ateliere. De pildă, cu ștanțele construite de ei ucenicii pot lucra în atelierele-școală și își pot forma temeinice deprinderi de executare a tăierilor prin ștanțare, confecționînd în acest fel piulițe exagonale, saibe și alte piese de diferite profile necesare industriei noastre.

De asemenea, această formă de instruire dă ucenicilor posibilitatea să vadă uneltele de ștanțat confecționate de ei în stare de funcțiune și să cunoască avantajele utilizării acestora, avantaje care au determinat introducerea pe scară largă a acestei tehnici în producția tuturor întreprinderilor moderne.

Extinderea formelor de instruire prin executarea de scule și dispozitive pentru producția modernă și folosirea acestora în executarea altor lucrări va aduce o contribuție importantă la ridicarea nivelului calitativ de pregătire a viitorilor muncitori.

Florea Dumitru

Conținutul lecțiilor

în atenția organizației de bază P. M. R.

Imbunătățirea calității procesului de învățămînt constituie preocuparea centrală a comuniștilor de la Școala medie serală din Curtea de Argeș. Analizînd în chip amănunțit sarcinile ce revin profesorilor în lumina directivelor Comitetului Central al P.M.R. privind întîmpinarea a 40 de ani de la înființarea gloriosului nostru partid, organizația de bază P.M.R. din școală s-a străduit să orienteze întreaga muncă a comuniștilor și prin ea a cadrelor didactice spre ridicarea calitativă a procesului instructiv-educativ și îndeosebi a lecțiilor.

Biroul organizației de bază P.M.R. a îndrumat pe profesori să considere drept sarcină principală a activității lor didactice asigurarea însușirii cît mai temeinice de către muncitorii-elevi a cunoștințelor încă din clasă, din timpul predării. Totodată, biroul organizației de bază a recomandat ca în acest scop să se acorde o atenție deosebită generalizării metodelor de predare care s-au dovedit a fi cele mai eficiente în condițiile școlilor serale și, în mod special, legării fiecărei cunoștințe predate de observațiile directe din viață, din practică ale muncitorilor-elevi. Aplicînd aceste îndrumări ale organizației de partid, cadrele didactice se străduiesc să îmbunătățească mereu calitatea lecțiilor predate, să asigure o eficiență sporită a lor.

Rezultate bune s-au obținut pe această linie în predarea fizicii, de exemplu. La lecțiile de fizică se utilizează multe exemple cunoscute de elevi din producție. Astfel, la capitolul „Proprietățile lichidelor", predînd noțiunea de difuziune, profesoara a cerut unui muncitor-elev de la Fabrica de conserve din fructe să arate cum are loc difuziunea moleculară în vasul cu soluție concentrată de zahăr în care se pun fructele, pentru ca amestecul să ajungă la uniformizare. La lecția despre capilaritate profesoara a cerut unui muncitor-elev care lucrează în construcții să arate importanța izolării zidăriei cu diferite materiale pentru a împiedica pătrunderea umidității prin golurile fine ale cărămizii, făcînd astfel ca noțiunile predate să fie mai lesne înțelese de elevi. De asemenea la capitolul „Dilatarea corpurilor" muncitorii-elevi și-au însușit mai ușor cele predate deoarece profesoara s-a bazat pe exemple întîlnite de ei în munca practică (fixarea cercului metalic pe scheletul de lemn în secțiile de rotărie, necesitatea de a bate din nou, din cînd în cînd, penele de la gatere etc.).

La fel se procedează și la lecțiile de chimie. La capitolul „Combinațiile sulfului", bunăoară li s-a cerut muncitorilor-elevi de la Fabrica de conserve din fructe să descrie amănunțit proprietățile bioxidului de sulf, pe care îl folosesc mult în producție. La lecția „Reacțiile chimice ce se petrec în acumulator" muncitorii-elevi de la IRTA, care în activitatea lor profesională folosesc zilnic acumulatorii, au arătat colegilor lor aceste reacții.

Foarte interesantă și instructivă a fost, de asemenea, lecția cu privire la metodele de obținere a acidului acetic, alcoolului metilic și acetonei. Această lecție nu numai că i-a înarmat pe muncitorii-elevi cu cunoștințe temeinice, dar le-a sugerat unora din ei și căi de îmbunătățire a muncii în producție. Astfel, muncitorii-elevi care lucrează la întreprinderea forestieră din Curtea de Argeș au hotărît ca, odată cu obținerea mangalului să capteze la distileria de lemn din întreprindere acidul pirolignos, care pînă atunci era ars, ceea ce va aduce importante foloase. Iată cum lărgirea orizontului de cunoștințe prin învățămîntul seral îi ajută pe muncitori și să valorifice mai larg rezervele interne existente în întreprinderile în care lucrează.

La geografie, urmărind să se asigure predării un caracter cît mai intuitiv, s-au organizat o serie de lecții (îndeosebi de recapitulare) în natură. In felul acesta muncitorii-elevi au putut înțelege mai bine cauzele și interdependența diferitelor fenomene din natură cum sînt formarea reliefului, eroziunea fluvială etc. La lecțiile care nu se pretează la aplicări în aer liber se folosește un bogat material didactic, alcătuit din tablouri, desene, fotografii, diafilme etc., precum și lada de nisip umed, cu ajutorul căreia se pot demonstra mecanismul curenților marini (experiența lui Krummel), eroziunea marină, formarea deltelor, insulelor ș.a. Se folosesc de asemenea pe larg grafice comparative între diferite ramuri de producție ale țărilor socialiste și țărilor capitaliste, pentru a prezenta cît mai sugestiv muncitorilor-elevi ritmul superior de dezvoltare a industriei socialiste față de industria capitalistă.

Acordînd cea mai mare atenție ridicării nivelului predării, biroul organizației de bază din școală se preocupă în același timp de asigurarea condițiilor necesare muncitorilor-elevi pentru însușirea temeinică a cunoștințelor. De exemplu, pentru ca muncitorii-elevi să poată dispune de cît mai mult material bibliografic, biroul organizației de bază din școală a intervenit pe lîngă întreprinderi pentru a se procura bibliotecilor din cadrul acestora cărți de literatură, atlase etc. care să stea la dispoziția tinerilor în orele libere.

Punînd accentul pe însușirea cunoștințelor de către elevi chiar în timpul predării, ajutîndu-i să-și desfășoare cît mai bine studiul individual, biroul organizației de bază P.M.R. de la Școala medie din Curtea de Argeș îndrumă munca școlii către ridicarea necontenită a calității procesului de predare.

Prof. I. Zaharescu
membru în biroul organizației de partid de la Școala serală din Curtea de Argeș

Inițiativele școlilor

Alături de întregul popor muncitor, cadrele didactice s-au angajat cu fermitate în lupta pentru continua îmbunătățire a calității muncii. Pretutindeni în școli se întreprind acțiuni menite să ridice conținutul calitativ al întregii activități instructiv-educative, spre a întîmpina cu cinste glorioasa aniversare a partidului.

Asemenea acțiuni au fost organizate și în școlile orașului Galați. La cele mai multe din aceste școli numărul elevilor cu note bune și foarte bune este în continuă creștere, ca urmare a sporirii exigenței cadrelor didactice față de propria lor pregătire, a perfecționării metodelor lor de muncă. Realizări deosebite s-au obținut în această direcție la Școala de 7 ani nr. 16, (directoare tov. Uța Alexiu), la Școala de 7 ani nr. 1 (directoare tov. Ioseiina Greceanu), la Școala medie nr. 3 (directoare tov. Maria Rentea), la Școala serală de pe lîngă uzinele „Cristea Nicolae" (director tov. Petre Pojar) și la Școala de 7 ani nr. 22 (director tov. Aristotel Petică).

In fruntea cadrelor didactice în bătălia pentru îmbunătățirea continuă a procesului instructiv-educativ stau comuniștii care, prin pasiunea cu care muncesc în școală, constituie un exemplu pentru toți ceilalți învățători și profesori.

In prezent, colectivele pedagogice, îndrumate de organizațiile de partid și de organizațiile sindicale, întreprind noi acțiuni pe linia îmbunătățirii procesului instructiv-educativ. La Școala elementară nr. 19, de pildă, se organizează consfătuiri de muncă menite să generalizeze experiența înaintată. Pînă în prezent au fost organizate consfătuiri privind înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă independentă și intensificarea activității lor în timpul lecției.

Numeroase școli au întărit legătura cu părinții elevilor, lămurindu-i asupra sarcinilor care le revin acum, în ultima etapă a cursurilor, pentru a-și ajuta copiii să încheie cu succes munca întregului an școlar. Se folosesc în acest scop lectoratele, conferințele pe teme pedagogice în întreprinderi, ședințele cu părinții în școală. Părinții au avut, de asemenea, ocazia să audieze conferințe sau să discute despre rolul familiei în statul socialist, despre importanța colaborării ei cu școala, despre problemele multiple ale educării comuniste a tinerei generații.

Comitetul sindicatului învățămînt din oraș organizează acțiuni în vederea sprijinirii încheierii cu succes a anului școlar. Majoritatea acestor acțiuni popularizează experiența celor mai buni profesori în organizarea recapitulării finale a materiei. Astfel, la sfîrșitul lunii aprilie și începutul lunii mai vor avea loc cîteva consfătuiri de muncă pe teme ca: „Structura lecției recapitulative", „Cum urmăresc îmbogățirea cunoștințelor elevilor la lecțiile de recapitulare finală" etc.

Sărbătorirea glorioasei aniversări a partidului constituie un minunat prilej pentru manifestarea spiritului de inițiativă al cadrelor didactice, pentru mobilizarea lor în vederea unor realizări cît mai valoroase — prinos de recunoștință față de partidul care ne îndrumă cu fermitate spre împlinirea minunatelor năzuințe ale poporului muncitor.

Prof. Ion N. Chițu

Cîte observații interesante asupra naturii prilejuiește primăvara!

Propuneri privind predarea geografiei

Pentru a contribui la îmbunătățirea predării geografiei în școlile de cultură generală Societatea de științe naturale și geografie a organizat recent o discuție cu un colectiv de profesori din București, discuție în care s-au formulat o serie de propuneri cu privire la unele măsuri ce se cer luate pentru ca această disciplină să fie cît mai bine însușită de către elevi.

O mare parte a discuțiilor s-au purtat îndeosebi în jurul predării capitolului „Harta politică și economică a Africii". Profesorii au propus să se acorde pentru predarea acestui capitol 6 ore, în loc de 5 cîte prevede programa actuală. Lucrul acesta se poate realiza nu printr-o sporire a efectivului total de ore, ci luîndu-se ora rezervată predării temei „Vegetația și fauna Africii" — temă care poate fi înglobată în tema anterioară „Clima și apele", întrucît în majoritatea lor cunoștințele privind clima, vegetația și animalele din Africa sînt însușite la capitolele respective din geografia fizică generală, predate cu cîteva lecții în urmă. Așa că într-o singură oră se poate preda clima, apele, vegetația și animalele.

Cele șase ore pot să fie repartizate astfel: într-o oră să se predea tema „Privire generală asupra hărții politice a Africii", subliniindu-se cu acest prilej problema victoriei popoarelor africane asupra colonialismului și proclamarea independenței a numeroase state ca Egipt (provincie a R.A.U.) Libia, Tunisia, Algeria, Maroc, Republica Mali, Liberia, Ghana, Guineea, Uniunea Sud-Africană, Republica Malgașă, Kenya, Republica Somalia, Etiopia, Sudanul, Congo. In continuare, pentru predarea temei „Țările situate de-a lungul Mării Mediterane" (Egipt, Libia, Tunisia, Algeria, Maroc) să fie destinate două ore; pentru tema „Țările situate de-a lungul Oceanului Atlantic" (Republica Mali, Liberia, Ghana, Guineea, Nigeria) — o oră; pentru tema „Țările situate de-a lungul Oceanului Indian" (Uniunea Sud-Africană, Republica Malgașă, Kenia, Republica Somalia) — o oră; iar pentru tema „Țările din interiorul continentului" (Congo, Sudan, Etiopia) — o oră.

Participanții la discuție au propus ca noțiunile privind condițiile naturale și populația fiecărei țări să fie tratate cu prilejul prezentării generale a hărții politice a Africii.

Noțiunile de geografie economică vor fi predate printr-o scurtă caracterizare, pe această linie, a fiecărei țări, arătîndu-se care sînt bogățiile principale, cum au fost valorificate în trecut și care sînt perspectivele de dezvoltare în viitor.

Propuneri interesante și demne de luat în seamă au făcut profesorii participanți la dezbaterea organizată de Societatea de științe naturale și geografie și cu privire la modul cum vor trebui folosite cele 12 ore prevăzute la clasa a VII-a pentru recapitulare și excursii. Ei au propus ca din aceste 12 ore să se rezerve două pentru recapitulare în vederea lucrărilor scrise, iar restul de ore să fie repartizate cîte două pentru următoarele activități: o excursie geografică în împrejurimi; lucrări practice de întocmire a graficelor și a schemelor de sinteză; o vizită la o întreprindere industrială; o excursie la o unitate agricolă socialistă; o recapitulare de sinteză cu ajutorul diafilmelor.

S-a considerat necesar ca în excursia în împrejurimi să se cerceteze, după posibilități, acțiunea unui rîu, caracteristicile unui lac, ale unui cîmp, terase, lunci, munte, deal etc. și să se urmărească totodată viața economică a regiunii. Elevii vor face cu acest prilej măsurători pentru a afla adîncimea și lățimea rîului, viteza apei, înălțimea relativă a reliefului etc., putînd întocmi și un crochiu al regiunii respective.

In ceea ce privește vizita la o întreprindere industrială s-a propus să se urmărească așezarea acesteia și condițiile care o determină, sursele de materii prime, de combustibil, asigurarea brațelor de muncă, cunoașterea directă a materiilor prime și combustibililor, cunoașterea etapelor principale ale procesului de producție și a produselor finite, stabilirea relațiilor de producție între diferite întreprinderi în ce privește achiziționarea materiei prime, a combustibilului și livrarea produselor finite, ponderea ramurei respective în cadrul economiei naționale, precum și organizarea muncii și activitatea social-culturală în întreprindere.

S-a recomandat ca elevii să efectueze o diagramă simplă privind producția întreprinderii și realizările ei din ultimul an, să fixeze pe harta R.P.R. centrele cu industrie asemănătoare din țară și să culeagă eșantioane de materie primă, produse semifinite și finite în vederea folosirii lor ca material didactic.

S-au făcut de asemenea recomandări cu privire la desfășurarea excursiei la o unitate agricolă socialistă, arătîndu-se că în cadrul acesteia este bine să se urmărească poziția geografică și condițiile naturale ale terenului unității respective, orientarea dezvoltării agriculturii în acea unitate, specializarea ei actuală, cerințele ei în ceea ce privește diferitele produse, metodele noi de cultivare a plantelor și de creștere a animalelor, relațiile unității respective cu alte unități agricole, precum și cu unitățile industriale, formele de organizare a muncii și activitatea social-culturală.

Majoritatea participanților la dezbateri au fost de părere că tema cea mai indicată pentru recapitularea de sinteză cu ajutorul diafilmelor o constituie tema „Realizările regimului democrat-popular duc la creșterea necontenită a bunăstării materiale și culturale a oamenilor muncii".

Considerînd ca judicioase cea mai mare parte din propunerile formulate de profesori le-am sintetizat în acest articol în speranța că pe această cale vom contribui la îmbunătățirea predării geografiei în școlile de cultură generală.

La hartă.

DESPRE

Exprimarea elevilor

Este un fenomen îmbucurător, vizibil în majoritatea școlilor: în cele mai diferite împrejurări, la lecții, la examene, în răspunsurile orale, în lucrările scrise, în convorbirile obișnuite, elevii manifestă mai multă grijă pentru felul cum se exprimă, pentru construcția corectă a frazelor, pentru folosirea unui vocabular ales, pentru evitarea greșelilor gramaticale. Aceasta este o consecință a eforturilor depuse de către cadrele didactice pentru a asigura buna pregătire a elevilor și din acest punct de vedere. Totuși, întîlnim încă și elevi care mai fac unele greșeli gramaticale. Cercetînd în mai multe școli cauzele acestor greșeli am desprins două elemente însemnate de care depinde, printre altele, lipsa de corectitudine a exprimării elevilor. Despre acestea îmi propun să discut în articolul de față.

Este vorba în primul rînd de felul cum se desfășoară unele lecții de gramatică. Se mai întîmplă încă să constați că, deși profesorul de limba romînă este foarte bine pregătit, iar lecțiile lui de gramatică sînt ținute la un nivel teoretic ridicat, elevii continuă să facă greșeli elementare de ortografie. Care este cauza? Analizînd lucrurile îndeaproape mi-am dat seama că greșeala constă tocmai în caracterul excesiv teoretic al lecțiilor. Urmărind să dea elevilor cunoștințe cît mai adînci și chiar detalii științifice, unii profesori uită scopul principal al studiului gramaticii: utilitatea ei practică, necesitatea însușirii regulilor, normelor și definițiilor în vederea aplicării lor în practica vorbirii și scrierii. De aceea întîlnești elevi care cunosc bine diferite probleme teoretice de sintaxă și morfologie, dar fac greșeli de acord al predicatului cu subiectul, al substantivului cu determinativele sale, al articolelor genitivale etc.

In toate aceste cazuri explicația este aceeași: predarea noțiunilor teoretice fără referire la aplicațiile ortografice, lipsa de grijă pentru raportarea regulilor la texte ilustrative care să-i facă pe elevi să înțeleagă cum trebuie să fie folosite în practica vorbirii și scrierii cunoștințele de gramatică.

Iată un exemplu. Avînd de predat la clasa a VII-a conjugarea verbelor neregulate, un profesor din Brașov s-a limitat numai la a efectua o prezentare teoretică a verbelor neregulate, pe care le-a conjugat la diferite moduri și timpuri, fără să aducă nici un fel de precizări cu privire la problemele de ortografie pe care le ridică acestea. Nu-i de mirare că o parte din elevii lui, cu toate că știu foarte bine care sînt verbele neregulate și cum se conjugă ele, continuă încă să scrie „ia" în loc de „i-a" și „iau" în loc de „i-au".

Se impune de aici necesitatea ca profesorii de limba romînă să acorde mai multă atenție, în orele de gramatică, caracterului aplicativ al regulilor predate, utilizării exemplelor, explicării felului cum trebuie să fie folosite în scris sau în vorbire diferitele norme gramaticale.

O altă cauză a greșelilor pe care le săvîrșesc elevii în exprimare o constituie însuși felul cum se exprimă unii profesori. In toate privințele cadrele didactice trebuie să fie exemple demne de urmat pentru elevii lor. Această afirmație este valabilă și pentru modul cum se exprimă învățătorii sau profesorii în scris sau prin viu grai. Dacă vrem ca elevii noștri să vorbească și să scrie corect este necesar ca mai întîi noi să dăm o atenție deosebită felului cum scriem sau vorbim.

Nu de mult am avut însă prilejul să aud o profesoară spunînd în fața elevilor „mai superior" și „mai inferior". Am întîlnit abateri de la normele gramaticale și în unele gazete de perete din cancelarii, în unele însemnări pe care le fac cadrele didactice în caietele elevilor: „desvoltare", „ceiace", „nostrii", „cele mai optime condiții", „să aibe", „aceeaș elevi" scriu — în grabă, desigur — unii învățători și profesori și este firesc, în această situație, ca nici elevii lor să nu se exprime mai bine.

Este drept că greșeli și neglijențe ca cele amintite nu se întîlnesc prea des, nu sînt prea frecvente. Ele demonstrează însă că mai există încă învățători și profesori care nu dau atenția cuvenită acestui aspect al activității lor cu elevii.

In consecință se impune necesitatea unei exigențe sporite pentru propria noastră exprimare. Pe lîngă atenția pe care fiecare pedagog trebuie să o dea cultivării sale în această direcție se pot iniția acțiuni organizate de comisia metodică de limba romînă menite să asigure cerințe unitare față de exprimarea orală și în scris a elevilor.

Deoarece acestea sînt unele din principalele cauze care fac ca în exprimarea elevilor să dăinuie încă unele greșeli socotesc că remediindu-le învățătorii și profesorii îi vor ajuta pe copii să elimine deficiențele ce se mai fac simțite în felul cum vorbesc și scriu ei.

C. Orăscu
inspector general în M.I.C.

Slăbiciunile lor

Sînt unii profesori care, îndrăgind în mod deosebit una din temele specialității lor, țin cu orice preț să o predea, fie că ea este sau nu este cuprinsă în programa de învățămînt.

Să vedeți cum se întîmplă.

Programa de literatură romînă pentru clasa a XI-a prevede la tema „Creația lui Camil Petrescu" trei opere: romanul „Ultima noapte de dragoste, întîia noapte de război", piesa „Bălcescu" și romanul „Un om între oameni". Dar profesoarei Virginia Popescu de la Școala medie nr. 2 din Brașov îi place piesa „Suflete tari". Ce vreți, asta este slăbiciunea ei. Și ce poți face cînd ai preferințele tale? Să renunți? Tovarășa Virginia Popescu nici n-a conceput așa ceva! Ea a predat „Suflete tari" („Aud? I-am supraîncărcat pe elevi? Ei, nu-i nimic! Să facă și ei, acolo, un mic sacrificiu. Noi, profesorii, cîte nu facem pentru ei!").

Și unii profesori de matematică din Brașov au slăbiciunile lor. Iată, pe unul îl pasionează tema „Locurile geometrice" și ține cu orice preț s-o predea la clasa a IX-a. Programa nu corespunde însă cu dorințele lui și nu prevede această temă. Dar asta poate fi o piedică pentru un om hotărît? Aș! Nu numai că tovarășul respectiv a predat această temă, dar a făcut din ea obiectul lecției deschise, ținută cu multă pompă în cadrul cercului pedagogic al profesorilor de matematică din Brașov. Ce vreți? Asta este slăbiciunea lui!

Parcă profesorul Gheorghe Buzea de la Școala medie nr. 3 din același oraș nu are și el o slăbiciune? Ba da. Pentru tema „Ecuații care au la numitor binoame" și despre care programa nici nu pomenește. Fără prea multă vorbă, el a predat-o însă la clasa a VII-a.

Slăbiciunile sînt omenești, de!

Dar credem că tovarășii respectivi ar cam trebui să lichideze cu ele.

CARACTERIZAREA PERSONAJELOR

— cîteva procedee —

tunci cînd îmi propun să aleg un procedeu sau altul pentru caracterizarea personajelor din operele literare care se predau în clasele V-VII am în vedere nu numai cunoştinţele noi pe care le vor căpăta elevii cu acest prilej. ci şi valoarea educativă a acestora, măsura în care ele vor contribui la formarea anumitor sentimente şi convingeri. In funcţie de aceste obiective şi de specificul operei literare pe care o predau, procedeele diferă de la o lecţie la alta.

Iată cum am predat povestirea „Nepoata lui Moş Ursache" din volumul „Vino şi vezi" de Cezar Petrescu. Mi-am propus ca prin această lecţie să-i fac pe elevi să înţeleagă şi să aprecieze firea dreaptă a Zamfirei, vigilenţa ei revoluţionară, rezultat al dragostei neţărmurite pentru partid şi oameni, dăruirea ei de sine în opera de culturalizare a ţăranilor şi în lupta pentru întărirea gospodăriei agricole colective din satul ei.

Pentru aceasta, după ce am efectuat lectura model, le-am pus cîteva întrebări de natură să le îndrepte atenţia asupra trăsăturilor pozitive ale Zamfirei. I-am întrebat, de exemplu: Ce gîndeşte Zamfira despre felul cum trebuie dusă munca în gospodăria agricolă colectivă şi deci despre sarcinile colectiviştilor? Ce părere are Zamfira despre moş Ursache, despre blîndeţea faţă de unii oameni? Cum se comportă ea în timpul acţiunii de salvare a recoltei de cereale şi de zarzavat a gospodăriei? Cum s-a comportat ea faţă de ceilalţi oameni din sat în perioada luptei împotriva analfabetismului?

La aceste întrebări elevii mi-au răspuns că toţi colectiviştii sînt chemaţi să muncească cu dragoste în colectivă şi să fie atenţi, vigilenţi faţă de cei care vor să se strecoare în mijlocul lor pentru a pune piedici, pentru a le distruge munca, că Zamfira socoate că blîndeţea nu e potrivită cu oamenii răi ca de-alde Vasile Hîrciog, blîndeţea fiind în acest caz o frînă în calea vigilenţei revoluţionare a unui ţăran muncitor, că Zamfira a făcut dovada unei conştiinciozităţi care a mers pînă la abnegaţie în timpul acţiunii de salvare a recoltei de cereale a gospodăriei şi că în timpul luptei împotriva analfabetismului ea a învăţat pe ţărani să scrie şi să citească, s-a străduit să-i scoată din negura neştiinţei.

Pe de altă parte m-am folosit, pentru a releva trăsăturile pozitive ale Zamfirei prin contrastul caracterelor, şi de caracterizarea personajului negativ, Vasile Hîrciog, insistînd asupra instinctului de proprietate al lui Hîciog, asupra laşităţii lui. Am atras atenţia copiilor asupra felului de a vorbi al acestor două personaje, asupra felului cum se comportă ele în mijlocul celorlalţi, asupra felului cum privesc ele viaţa.

De aici elevii au putut să tragă concluzia că nu se poate examina caracterul unui personaj literar în mod izolat, rupt de celelalte personaje şi în afară de mediul social în care trăieşte, că acest caracter se dezvăluie prin viaţa pe care o duce, prin concepţiile, atitudinile lui şi chiar prin felul lui de a vorbi.

La analiza fragmentului din romanul „Setea" referitor la momentul în care Mitru Moţ este ales preşedinte al comisiei de împroprietărire în cadrul reformei agrare, am folosit pentru caracterizarea personajelor un alt procedeu, acela al reproducerii-înscenare, un elev fiind povestitorul, unul Mitru Moţ, un altul George Teodorescu şi un altul Ardeleanu, după ce în prealabil le prezentasem pe scurt elevilor tema şi subiectul romanului.

Acelaşi procedeu l-am folosit şi la un alt fragment din roman, acela al înfruntării lucanilor cu moţii, fragment care întregeşte figura lui Mitru Moţ.

Ca şi alţi eroi pozitivi, Mitru dovedeşte prin tot ce face că a depăşit preocupările personale, a trecut de la „eu" la „noi", la preocuparea pentru colectivitate.

Pentru a-i ajuta pe elevi să înţeleagă toate acestea am început prin a le pune întrebări privind starea sufletească a lui Mitru în momentul înscrierii ţăranilor pe listele de împroprietărire.

Un elev mi-a răspuns că Mitru simte mîndria de a nu mai fi o slugă dispreţuită, ci un om al cărui cuvînt are greutate în sat, un altul mi-a arătat că Mitru se ruşinează să se dea bătut în faţa unei ispite mărunte, un altul că Mitru are sentimentul că este alesul obştei şi că trebuie să-şi îndeplinească o datorie.

La întrebarea cum se manifestă Mitru atunci cînd elementele reacţionare încearcă să îndrepte împotriva împroprietăriţilor din Lunca pe moţii din vecinătate, de pe moşia baronului Papp, elevii mi-au răspuns că Mitru se ridică împotriva poziţiei egoiste a consătenilor săi, care refuzau să treacă în rîndul beneficiarilor reformei agrare şi pe fraţii lor moţi, năpăstuiţi ca şi ei.

La analiză am insistat asupra momentului în care obişnuinţa lui Mitru de ţăran individual îl îndeamnă să-şi facă, într-o clipită, socoteala cu cît se micşorează dreptul său la împroprietărire în cazul cînd şi moţii beneficiază de reforma agrară, pentru a arăta apoi cum reuşeşte Mitru să depăşească momentul de şovăială.

Elevii şi-au dat seama că, depăşit fiind acest moment de egoism, Mitru acţionează ca un om politic matur, reuşind să spulbere manevra reacţiunii şi să realizeze unitatea de acţiune a luncanilor şi a moţilor.

Am atras îndeosebi atenţia elevilor asupra acestui moment care marchează transformarea conştiinţei lui Mitru prin înfrîngerea vechii mentalităţi, prin găsirea sensului vieţii în lupta comună, solidară, pentru fericirea celor asupriţi.

Pentru ca personajul să fie deplin înţeles profesorul nu trebuie să scape din vedere analiza sistematică a operei sau fragmentului analizat şi a însemnătăţii pe care o are intervenţia comunistului Ardeleanu în acest moment pentru atitudinea pe care o ia Mitru.

La terminarea analizei elevii au trecut la sinteză, unind într-un tot concluziile asupra trăsăturilor de caracter ale personajului Mitru Moţ. Ei au orînduit trăsăturile într-o succesiune logică, întocmind astfel planul caracterizării pe care l-au scris la tablă şi în caiete.

Procesul sufletesc al lui Mitru le-a dat de gîndit elevilor mei. S-au întrebat dacă şi ei au reuşit întotdeauna să treacă peste interesele lor egoiste pentru a pune înainte interesele colectivului clasei, onoarea clasei lor. Importanţa educativă a acestei lecţii constă în faptul că elevii au avut încă o dată prilejul să vadă în clasa muncitoare şi în partid forţele sociale care acţionează numai pentru binele poporului, să-şi dea seama că instinctul de proprietate e o manifestare a unei mentalităţi vechi, retrograde, generată de relaţiile de exploatare, care sînt înlocuite în societatea socialistă cu relaţii noi, de într-ajutorare şi colaborare.

Elevii au raportat aceste învăţăminte la problemele colectivului clasei din care fac parte şi aceasta i-a ajutat să privească cu mai mult simţ de răspundere sarcinile care li se pun în faţă.

Prof. V. Croitoru

În laboratorul de fizică şi chimie

Profesorii care predau fizica şi chimia la Şcoala medie din oraşul Victoria acordă o deosebită atenţie utilizării lucrărilor de laborator, pentru a asigura înţelegerea de către elevi a diferitelor fenomene despre care le vorbesc la lecţii. Şcoala dispune de un laborator modern de fizică şi chimie, dotat cu mobilier adecvat, cu aparatura şi materialele necesare pentru efectuarea unui mare număr de experienţe şi demonstraţii.

Cadrele didactice recurg la experienţe şi lucrări frontale de laborator pentru a-i ajuta pe elevi să-şi însuşească temeinic cunoştinţele privind proprietăţile acidului sulfuric, acţiunea acidului sulfuric asupra apei, asupra metalelor şi asupra substanţelor organice, prepararea hidrogenului şi a acidului clorhidric, acţiunea acidului acetic asupra albuminei, acţiunea sărurilor asupra metalelor grele şi reacţiile de culoare ale albuminelor, legarea în paralel a conductorilor (legea lui Kirchhoff), măsurarea densităţilor cu ajutorul balanţei hidrostatice determinarea căldurii de vaporizare a apei etc.

Înţelegînd că simplele explicaţii teoretice nu sînt suficiente pentru deplina asimilare a materialului predat, profesorii de la Şcoala medie din oraşul Victoria consideră experienţele de laborator ca un auxiliar indispensabil al lecţiilor de fizică şi chimie. Grija manifestată de ei în această direcţie îşi vădeşte roadele în cunoştinţele din ce în ce mai bogate şi mai temeinice ale elevilor.

Ilie Nicolae

Studiind cu elevii

Teoria evoluţionistă

Pentru a lămuri elevilor mei principalele probleme privind concepţia evoluţionistă a lui Darwin am pus un accent deosebit în predare, înainte de a trece la studiul cauzelor evoluţiei, pe deplina asimilare a temei: „Dovezi în sprijinul teoriei evoluţiei furnizate de diferite ramuri ale biologiei".

Cu prilejul lecţiei „Dovezi paleontologice" — le arătasem elevilor că Ch. Darwin se baza pe fosilele cunoscute atunci pentru a dovedi că în cursul istoriei vieţii s-au succedat o mulţime de forme ce pot fi aranjate într-o serie evolutivă. Le-am vorbit despre faptul că el era conştient de lacunele datelor geologice care împiedicau stabilirea unor serii genealogice suficient de cuprinzătoare şi complexe şi că în această privinţă exista oarecare nesiguranţă. Am precizat apoi că după trei ani de la apariţia „Originii speciilor" se descoperă archaeopterix-ul fosilă din jurasic care avea alcătuirea unei reptile şi era acoperită de pene, iar în 1875, în cretacicul din America se descoperă resturi de păsări cu dinţi, descoperiri care au venit să confirme teoria lui Darwin.

Ca să-i fac pe elevi să înţeleagă astăzi că seria evolutivă a vertebratelor este completă, începînd cu ostracodenii, le-am prezentat problema dezvoltării istorice a lumii vii sub forma unei lecţii de sinteză la muzeul de ştiinţe naturale, unde este expus întreg materialul documentar al acestei dezvoltări. Aici le-am arătat lanţul evolutiv al peştilor din era paleozoică: ostracodemii, placodemii, ganoizii, crossopterigienii, peştii ososi etc. I-am ajutat totodată să observe dezvoltarea reptilelor din carbonifer şi teromorfele, din care se diferenţiază mamiferele. Le-am mai arătat că în jurasic apar primele păsări, iar din mamiferele triasice se trece la forme din ce în ce mai evoluate pînă cînd, în perioada cuaternară, era neozoică, apare omul. Am precizat că acest drum evolutiv s-a putut observa şi în cadrul ordinelor, familiilor şi al diferitelor genuri, că descoperirea unor serii evolutive, cum este aceea a familiei equideelor sau a paludinelor din bazinul Vienei constituie noi probe aduse de paleontologie în favoarea transformismului.

Am urmărit în permanenţă ca elevii să înţeleagă faptul că organismele se dezvoltă de la simplu la complex şi că paleontologia indică forme de tranziţie care fac legătura între grupuri de vieţuitoare.

Lecţiile următoare mi-au oferit posibilitatea să aduc dovezi concludente pentru a-i face pe elevi să tragă concluzia că fiinţele n-au fost create de o forţă supranaturală, ci descind unele din altele. Aşa, de pildă, m-am servit de dovezile din anatomia comparată. Prin planşe demonstrative le-am arătat elevilor că mîna omului, aripa liliacului şi laba cîrtiţei cuprind oase similare, dispuse relativ în aceleaşi poziţii, fiind organe omoloage. Le-am explicat că acest exemplu dovedeşte înrudirea reală dintre mamiferele respective, precum şi descendenţa lor dintr-un tip originar comun.

In această lecţie am atras atenţia elevilor asupra faptului că, insistînd asupra conexiunii părţilor omoloage, Ch. Darwin se dovedeşte a fi un savant materialist, care, pe baza studierii realităţii, ajunge să depăşească materialismul mecanicist şi să se ridice pînă la înălţimea concepţiei dialectice a conexiunii fenomenelor. Ca să înţeleagă mai bine acest lucru le-am citat următorul pasaj din „Originea speciilor": „Nimic nu poate fi lipsit de orice perspectivă decît încercarea de a explica această asemănare de structură la reprezentanţii aceleiaşi clase prin utilitate sau prin acţiunea cauzelor finale. După teoria obişnuită a creaţiei independente a fiecărei fiinţe, nu putem spune decît că aşa este; că i-a plăcut creatorului să construiască toate animalele şi plantele, din fiecare mare clasă, după un plan uniform, dar aceasta nu este o explicaţie ştiinţifică".

In aceeaşi lecţie m-am referit la organele rudimentare, devenite la om inutile, a căror prezenţă indică înrudirea omului cu mamiferele şi la felul cum Darwin a dovedit, cu ajutorul lor, conexiunea dintre diferite grupe de plante şi animale şi procesul de descendenţă a unora din altele — deci evoluţia — ceea ce demonstrează totala absurditate a teoriilor creaţioniste. Le-am citat şi aici un pasaj, în care Darwin spunea: „Imi este cu neputinţă să admit că organele rudimentare ale oamenilor le-au fost premeditate. Dacă aş spune că admit aceasta, aş crede-o în felul absurd în care ortodocşii cred în cele trei ipostaze ale trinităţii Dumnezeului unic".

Toate acestea fac evidentă pentru elevi legătura dintre om şi restul animalelor, îi ajută să-şi dea singuri seama că omul n-a fost creat de o fiinţă supremă, ci descinde din clasa mamiferelor.

Bineînţeles că nu m-am rezumat numai la dovezile de această natură. Embriologia mi-a oferit o nouă sursă de argumente pentru a demonstra justeţea teoriei evoluţioniste. Mai întîi am stabilit rolul foarte important al embriologiei în coordonarea faptelor clasificaţiei şi am comparat embrionii diferitelor vertebrate după planşe, precizînd asemănările de structură, care conduc la ideea înrudirii dintre ele şi deci la ideea descendenţei din acelaşi tip comun. Apoi m-am străduit să-i fac pe elevi să vadă că fenomenul de creştere constă într-o complexitate a organizării care nu este întîmplătoare, ci este determinată de natura organismului şi de condiţiile de viaţă. In continuare le-am arătat cum embriologia, prin stabilirea relaţiilor dintre ortogenie şi filogenie, demonstrează în chipul cel mai convingător descendenţa speciilor. Am luat ca exemplu crustaceii ciripezi pe care Gh. Darwin i-a clasificat între crustacei, studiind larvele lor. Pe baza acestor dovezi am putut trage apoi concluzia că dezvoltarea fiinţelor este o dezvoltare istorică şi că ea reprezintă o formă de mişcare a materiei.

Desigur că pentru a demonstra valabilitatea teoriilor darwiniste nu mă rezum numai la tema amintită. Şi alte lecţii, din cadrul altor discipline ale ştiinţelor naturii îmi oferă aproape în permanenţă prilejul să fac aceasta.

La zoologie în clasa a IX-a făcîndu-le cunoscută elevilor diversitatea lumii animale, îi ajut să înţeleagă diferenţele de complexitate din structura lumii animale. Prin studiul animalelor în ordine ascendentă îi conduc pe elevi la concluzia că această creştere a complexităţii nu este întîmplătoare, că regnul animal a evoluat şi că această evoluţie a mers în general în direcţia creşterii, a complexităţii. Pentru a ilustra acest fapt mă servesc de planşe reprezentînd structura internă a diferitelor clase şi încrengături, mă refer neîncetat la legătura dialectică dintre protozoare şi metazoare. La studiul vertebratelor am posibilitatea nu numai de a fixa noţiunea generală de înrudire a animalelor între ele, ci şi de a lămuri în mod precis relaţiile de înrudire, demonstrînd originea batracienilor din peştii crossopterigieni, a reptilelor din batracieni, a păsărilor şi a mamiferelor din reptile.

De asemenea, în orele de geologie şi în cele de botanică le arăt elevilor că organismele nu sînt fixe, că ele se transformă datorită schimbărilor condiţiilor de mediu, că animalele şi plantele formează împreună cu mediul, o unitate.

Prof. E. Mărgineanu

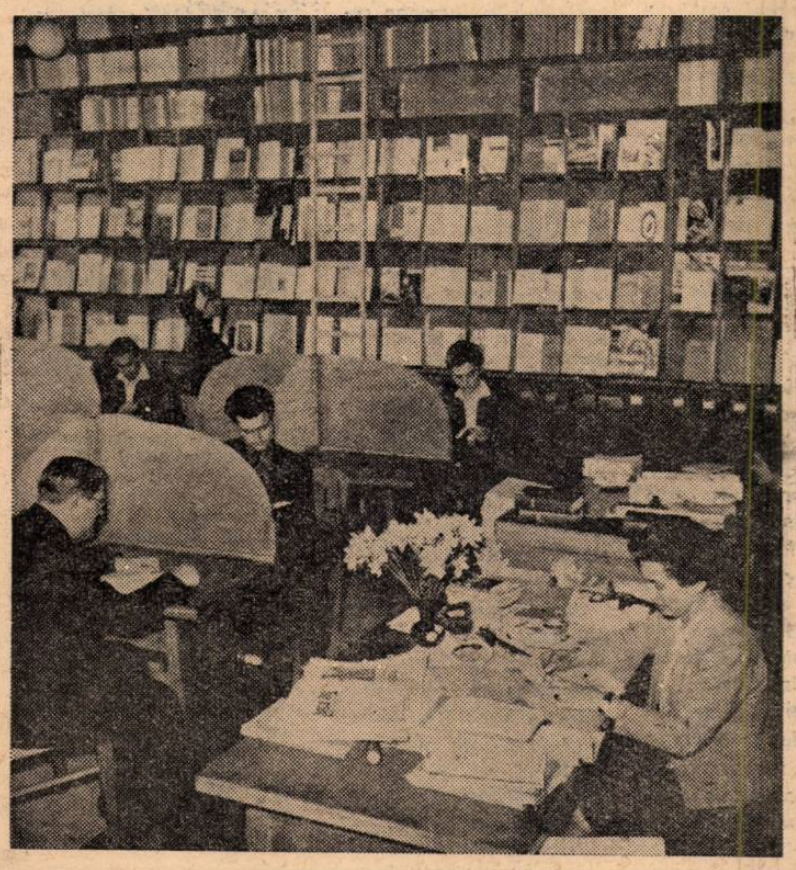

Institutul pedagogic din Timişoara: sala de lectură a cadrelor didactice.

Practica agricolă a elevilor noștri

Prevederile planului șesenal în legătură cu dezvoltarea producției agricole și zootehnice, adoptarea unui nou sistem de irigații, construirea instalațiilor hidrotehnice formulează noi cerințe pentru ridicarea continuă a calității pregătirii cadrelor necesare agriculturii socialiste. Pentru a perfecționa pregătirea acestor cadre, ridicînd-o la nivelul sarcinilor actuale este necesar a îmbunătăți necontenit organizarea și metodica instruirii în producție a elevilor din școlile aparținînd sectorului agricol.

Buna desfășurare a instruirii în producție presupune rezolvarea justă a unei serii de probleme metodice cum sînt, de pildă, organizarea și evidența muncii elevilor la practică, instruirea lor, aprecierea permanentă a rezultatelor muncii pentru ca, pe baza ei să se poată lua pe parcurs măsurile necesare.

În școala noastră prima perioadă a instruirii în producție se desfășoară în gospodăria și în atelierele proprii. Gospodăria școlii noastre cuprinde toate ramurile de producție pentru care sînt pregătiți elevii, permițînd instruirea lor multilaterală. Ținînd seama de condițiile de care dispunem, am alcătuit programe de practică amănunțite stabilind locul, termenele și numărul orelor repartizate pentru activitatea elevilor în fiecare ramură de activitate. Programul prevede de asemenea ce mașini agricole și materiale sînt necesare pentru efectuarea lucrărilor prevăzute.

Multă atenție acordăm conținutului practicii. După cum se știe, aceasta se poate desfășura atît pe obiecte, cît și pe operații. La o serie de discipline — ca de pildă botanică, zootehnie, mașini agricole — elevii noștri efectuează lucrări care privesc numai disciplina respectivă și care au un singur obiectiv. Majoritatea lucrărilor agricole importante pe care elevii le îndeplinesc în decursul practicii (lucrarea solului, însămînțarea, îngrijirea plantelor etc.) sînt însă complexe, îmbinînd o serie întreagă de discipline — agricultură generală, pedologie, cultura plantelor, mașini agricole, mecanizarea agriculturii, organizarea întreprinderilor agricole colective. Aici practica îi pune pe elevi în fața unui complex de fenomene, care în teorie sînt studiate separat dar care în producție se află în legătură organică. În asemenea cazuri profesorii însărcinați cu conducerea practicii precizează nu numai problemele legate de tehnologia lucrărilor ce se execută, ci toate elementele care se referă la cunoștințele legate de acestea, predate la diversele discipline.

În cadrul activității din această perioadă elevii școlii noastre efectuează lucrări de practică cadastrală, muncesc în prisacă, iarovizează și tratează semințele, aplică îngrășămintele organice și minerale, lucrează la semănatul culturilor de primăvară, la însămînțarea și plantarea perdelelor forestiere de protecție. Apoi, în decursul practicii de vară, vor efectua lucrări de pedologie, vor lua probe de sol, vor lucra la întreținerea culturilor, vor determina productivitatea biologică a cerealelor, vor urmări stadiile de coacere a plantelor și vor stabili termenele recoltării lor. Pentru a încheia ciclul complet de formare a deprinderilor am planificat pentru toamnă ca elevii să efectueze lucrări cu mașinile de recoltat, să participe la recoltarea semințelor de ierburi, la aplicarea măsurilor pentru protecția plantelor împotriva dăunătorilor și bolilor, să execute lucrările principale în livadă, pepinieră, prisacă, precum și lucrări de îngrijire a legumelor și perdelelor forestiere de protecție, să se ocupe de îmbunătățirea raselor de animale și de îngrijirea animalelor, să participe la însilozarea nutreturilor.

Elevii din anul III efectuează practica la nivelul sarcinilor unor brigadieri de cîmp. Ei cunosc îndeaproape toate planurile gospodăriei — planul organizatoric, planul financiar de producție, planurile de lucrări pe perioade etc. Practica lor va fi completată cu munca în producție, pe care o vor efectua în perioada campaniei de recoltare în gospodăriile agricole de stat și în gospodăriile agricole colective.

Temele practicii la fiecare obiect sînt executate de elevi în cadrul grupelor sau individual. Toate lucrările și temele prevăzute în programul practicii sînt obligatorii pentru fiecare elev. Pentru a realiza parcurgerea lor integrală acordăm o deosebită atenție evidenței îndeplinirii de către elevi a tuturor lucrărilor și controlului calității acestor lucrări. Pentru evidența îndeplinirii programei de practică didactică, folosim îndeosebi carnetele de practică în care sînt consemnate lucrările. Aprecierea îndeplinirii acestor lucrări o face conducătorul practicii.

După perioada practicii didactice, care îi pregătește pe elevi pentru aplicarea cunoștințelor în producție, aceștia vor fi trimiși la practică în marile unități agricole pentru a cunoaște experiența înaintată a celor mai bune gospodării agricole de stat și colective și a-și însuși toate deprinderile tehnice și organizatorice necesare în profesiunea aleasă. Și pentru această perioadă a practicii elevii vor fi organizați în grupe. Ei vor lucra în calitate de muncitori calificați și ajutori de brigadieri, iar apoi ca brigadieri și ajutori de agronomi.

Îndrumarea practicii elevilor pe teren în cadrul lucrărilor curente se va realiza de către conducătorii sectoarelor de muncă sau de către specialiști anume desemnați în acest scop.

Pentru controlul și aprecierea rezultatelor activității practice din această perioadă elevii vor primi jurnale de zi, în care își vor nota felul, timpul și cantitatea lucrărilor îndeplinite. Aceste însemnări vor fi însoțite de aprecierea muncii elevilor efectuată de către conducătorul practicii. În felul acesta, jurnalul de zi îi va deprinde pe elevi cu disciplina, cu folosirea cît mai productivă a timpului de muncă.

Elevii vor prezenta de asemenea școlii dări de seamă cu privire la îndeplinirea programului practicii, în care vor face o scurtă caracterizare a unității unde lucrează, vor descrie munca pe care au efectuat-o, vor analiza ramurile de producție ale gospodăriei și vor face propuneri privind dezvoltarea pe viitor a acestor ramuri. Cerem întotdeauna ca în rapoartele lor elevii să descrie experiența înaintată a înovatorilor agriculturii socialiste.

Toate aceste măsuri sînt menite să asigure un orizont profesional larg și o calificare cît mai înaltă viitorilor muncitori și tehnicieni din agricultura noastră socialistă.

Prof. Gheorghe Gitan
Centrul școlar agricol din Caracal

La lecția de zootehnie.

La o lecție de desen tehnic

Oră de desen tehnic la o clasă de mozaicari din anul I al Școlii profesionale de construcții din Ploiești.

Lecția pornește de la elementele cunoscute elevilor încă de la desenul geometric: împărțirea cercului într-un număr variat de părți egale cu soț și fără soț. Pe rînd, la tablă, elevii împart cercul în 7, 8, 9, 11 și 13 părți egale.

Aceste operații sînt elemente de bază în pregătirea lor profesională, care vor fi folosite la executarea pardoselilor de mozaic în careuri sau în dreptunghiuri de aceeași culoare sau din două culori, la montarea plăcilor hexagonale și octogonale de mozaic sau gresie, la montarea plintelor și scafelor în perfectă concordanță cu linia estetică a pardoselii și cu destinația încăperilor.

Profesorul le vorbește pe larg elevilor despre necesitatea folosirii elementelor ornamentale în holurile comune ale noilor blocuri de locuințe, la scări, pe culoare, la pardoselile noilor construcții culturale, la sălile de spectacole, cluburi etc.

Cîteva cercuri tangente, cîteva cercuri secante desenate de profesor pe tablă sugerează acum clar jocurile de figuri, motivele decorative, estetica mozaicului. Elevii se lămuresc curînd asupra obiectivului urmărit prin studierea acestor figuri: le vor fi de folos la executarea mozaicului venețian de forme și mărimi regulate sau neregulate, la montarea dalelor de piatră sau marmoră. Ei sesizează importanța folosirii plăcilor cu muchii drepte, neșterbite, cu fețele perfect plane și colțuri la vinclu, care asigură o calitate ridicată a lucrărilor. În aceeași măsură ei își dau mai bine seama că delimitarea cîmpurilor divers colorate trebuie realizată cu toată precizia și acuratețe, fără întrepătrunderea culorilor pe linia lor de separație. Tot timpul profesorul se referă la exemplele din practica pe șantiere și înlesnește prin comparații sugestive procesul însușirii cunoștințelor.

În timpul fixării cunoștințelor elevii anunță cu multă siguranță modalitățile succesive de construcție.

Estetica lucrărilor nu mai apare pentru nici unul dintre elevi drept o simplă exigență didactică ci drept o cerință de bază pentru activitatea lor de viitori muncitori în construcții. Fiecare lucrează cu aceeași atenție, concentrare și exactitate ca și cum lucrarea sa va fi deîndată folosită drept schiță de execuție a unui mozaic sau a unei pardoseli.

Este o dovadă că în lecție elevii nu au căpătat numai simple cunoștințe ci au simțit într-o măsură mai mare răspunderea lor în lupta pentru calitate.

Mircea Andrieșanu

VĂ PREZENTĂM:

Școala de meserii din Timișoara

În secția de croitorie a școlii.

Școala de meserii din Timișoara poate fi supranumită pe drept cuvînt o „școală a fruntașilor în producție". Sute și sute dintre absolvenții ei au devenit muncitori de nădejde, maiștri, tehnicieni. Numeroși sînt, de asemenea, absolvenții acestei școli care, datorită meritelor și perseverenței lor, au devenit specialiști de înaltă calificare — ingineri, profesori, cercetători științifici. Imaginea din dreapta are, pe această linie, o semnificație deosebită. Fotograful a surprins două generații de elevi ai școlii: o generație care a absolvit cu cîțiva ani în urmă — reprezentată de tînărul profesor Viorel Albu — și actuala generație de elevi din rîndurile căreia se vor recruta, fără îndoială, noi fruntași în producție și specialiști cu înaltă calificare.

Cîte meserii frumoase, pasionante pot fi deprinse în școală — în clasele și cabinetele luminoase, în atelierele dotate cu utilaj modern, în unitățile de producție în care elevii își fac practica! Vizitînd școala faci o adevărată trecere în revistă a principalelor profesii din domeniul metalurgiei prelucrătoare, energiei electrice, industriei bunurilor de consum.

Activitatea elevilor este bine cunoscută și apreciată în întreaga regiune. Întrebați-i pe țăranii muncitori din comuna Albina despre felul cum au muncit elevii la electrificarea satului lor; întrebați tehnicienii întreprinderilor din oraș ce părere au despre mașinile de frezat, mașinile de geluit și mașinile de găurit executate în atelierele școlii; cereți părerea oamenilor muncii din Timișoara despre calitatea și estetica lucrărilor de confecții executate de elevele școlii. Veți obține numai aprecieri elogioase. Este firesc, de aceea ca absolvenții școlii să fie foarte solicitați de numeroase unități ale industriei locale și de unități ale agriculturii socialiste.

Sînt numeroase școli de meserii în întreaga țară a căror activitate este la fel de rodnică și care se bucură de aprecieri la fel de elogioase ca și Școala de meserii din Timișoara. La Arad, la Galați, la Pitești, la Craiova, la Bacău tinerii absolvenți ai școlii de 7 ani dornici să îmbrățișeze o meserie frumoasă și bogată în satisfacții găsesc asemenea școli care îi pregătesc să devină constructori înaintați ai socialismului în patria noastră, să pășească pe calea muncii productive, care deschide cele mai largi și cele mai frumoase perspective în viață.

Fostul elev al școlii Viorel Albu este astăzi profesor și îndrumă, la rîndul lui, pe tineri.

Baza materială a școlii

Baza materială a Grupului școlar minier din Petroșani crește necontenit. Numai în ultimul an la Grupul școlar din Petroșani s-au amenajat și utilat trei laboratoare de fizică, mecanică și mineralogie, un atelier-școală, precum și o sală de desen. S-au confecționat de asemenea 15 mașini în miniatură, în stare de funcțiune, necesare în predarea orelor de tehnologie.

Folosind din plin condițiile optime create, cei 650 de ucenici și elevi de la Grupul școlar din Petroșani învață cu sîrguință pentru a deveni muncitori și tehnicieni de nădejde ai industriei noastre carbonifere.

ION FANE
Petroșani

Regimul de zi al elevilor

Printre factorii care asigură buna dezvoltare intelectuală și fizică a elevilor un loc important îl ocupă regimul zilei. Bine echilibrat, acesta îi ajută pe elevi să-și stabilească un ritm just al învățăturii, jocului și odihnei, să evite atît supraîncărcarea cît și pierderea fără folos a timpului. Iată de ce tot mai mulți învățători și diriginți se preocupă de îndrumarea elevilor și a părinților lor în vederea realizării unui regim rațional al zilei, care să-i facă pe copii să muncească cu spor pentru îndeplinirea îndatoririlor școlare, să le asigure odihna necesară și, în același timp, să le lase timp pentru jocuri, pentru sport, pentru plimbare — pentru toate bucuriile copilăriei.

Numeroase cadre didactice, înțelegînd însemnătatea regimului zilei, chibzuiesc în amănunțime asupra felului cum trebuie alcătuit și izbutesc să dea elevilor și părinților îndrumări judicioase în această direcție. Uneori, însă, îndrumările date de pedagogi în privința regimului zilei se dovedesc superficiale, scăpînd din vedere cerințe esențiale. Că lucrurile stau așa ne-o dovedesc o serie de exemple concrete. Să luăm două dintre ele — regimurile recomandate de doi diriginți din raionul Călărași.

Tovarășa Ana Guțulescu a indicat elevilor săi din clasa a V-a următorul program: la 6,30 deșteptarea, între 6,30 și 7 toaleta, între 7 și 7,30 micul dejun și drumul spre școală. După orele de curs, care încetează la 12,30, programul prevede o jumătate de oră pentru drumul spre casă, o jumătate de oră pentru prînz, o oră pentru repaus. Între 14,30 și 17,30, eventual chiar pînă la 18 — deci trei ore pînă la trei ore și jumătate — programul rezervă timp pentru pregătirea lecțiilor. Urmează apoi 2 ore pentru repaus și pentru diferite îndeletniciri casnice, o oră pentru recapitularea lecțiilor și masa de seară, iar la ora 21 stingerea.

După cum se vede, din regimul acesta se omit cîteva cerințe esențiale, absolut necesare unei bune dezvoltări psiho-fizice a copiilor la vîrsta de 11—12 ani, cît au copiii din clasa a V-a. Se știe că un regim rațional, bine echilibrat, trebuie să dea copiilor posibilitatea să petreacă între două ore și jumătate și trei ore în aer liber. Or, în programul indicat de tovarășa Ana Guțulescu elevii nu sînt îndrumați spre o activitate în aer liber care să cuprindă jocuri, sport, plimbări — activități atît de necesare pentru reconfortarea lor, pentru oțelirea organismului. Uitînd de necesitatea sportului, a activității în aer liber, diriginta a omis să treacă în regimul zilei și exercițiile de gimnastică de dimineață.

În schimb, tovarășa diriginte este mult mai largă cu timpul rezervat pregătirea lecțiilor, prevăzînd pentru aceasta trei și chiar trei ore și jumătate. Din practică a rezultat însă că, atunci cînd se folosesc din plin orele de curs, pentru pregătirea lecțiilor acasă sînt suficiente două sau cel mult două ore și jumătate.

Pauza de cinci-zece minute după fiecare 40—50 minute de lucru este necesară și atunci cînd elevul își pregătește lecțiile acasă, deoarece contribuie la păstrarea capacității de muncă a copiilor. Și acest lucru îl omite însă tovarășa Guțulescu.

Regimul recomandat de ea are și alte neajunsuri. O regulă elementară de higienă cere ca, pentru asigurarea unui somn bun, odihnitor, cina să se ia cu circa 60—90 de minute înainte de culcare. Ignorînd această cerință regimul alcătuit de tov. Guțulescu prevede ca imediat după cină să urmeze culcarea. Totodată, diriginta uită că înainte de culcare sînt necesare 20—30 minute pentru toaletă și pentru aerisirea camerei.

Să vedem acum un alt regim de zi — și anume regimul recomandat elevilor din clasa a XI-a de către dirigintele lor, tovarășul Laurențiu Georgescu. Acesta prevede: deșteptarea la ora 6; de la 6 la 6,25 exerciții de înviorare și toaleta; între 6,25—7 revederea lecțiilor; între 7—7,15 micul dejun și între 7,15—7,30 drumul spre școală. Urmează, pînă la 13,30, orele de curs, după care se prevăd 15 minute pentru drumul spre casă, 45 minute pentru prînz, o oră și jumătate pentru somn, citirea ziarului și lectură, trei ore pentru pregătirea lecțiilor. De la 19 pînă la 20 programul indică repaus și cină, între 20—22 lectură, iar la 22 culcarea.

După cum vedem, acest regim este, într-o anumită măsură, mai bine echilibrat decît primul. Într-adevăr, prevede exerciții de înviorare dimineața, rezervă mai mult timp între masa de prînz și începutul pregătirii lecțiilor repartizează un timp rațional pentru efectuarea lecțiilor etc.

Dar nici în acest regim nu se prevede timpul necesar unor activități conforme cu interesul și cu înclinațiile elevilor, indicațiile de acest fel limitîndu-se numai la lectură. Și aci timpul prevăzut pentru a fi petrecut în aer liber este mult prea limitat, rezumîndu-se numai la dusul și întorsul de la școală.

Ambii diriginți au dat regimuri uniforme pentru toți elevii — fără a ține seama de particularitățile lor — și pentru întregul an școlar — fără a ține seama de etapele de vîrf. De asemenea, au uitat complet de organizarea zilei de odihnă, pe care elevii trebuie s-o petreacă cît mai mult în aer liber — făcînd sport, plimbări, mici excursii — vizionînd filme sau piese de teatru, ascultînd emisiunile de radio, efectuînd activități conforme cu interesele și înclinațiile lor.

Ne putem da seama mai bine, după ce am analizat aceste exemple, că alcătuirea unui regim rațional al zilei nu-i un lucru prea ușor. Ea cere luarea în seamă a unor cerințe pedagogice esențiale, în deobște cunoscute de învățători și diriginți.

Regimul zilnic nu poate fi uniform pentru toată perioada de școală și chiar pentru toți elevii. El trebuie să țină seama de specificul de vîrstă, de starea sănătății, de înclinațiile și posibilitățile fiecărui copil în parte și în general de condițiile lor de dezvoltare — indicîndu-se un program cît mai adecvat. Acest lucru se poate realiza numai printr-o cunoaștere profundă a elevilor, printr-o legătură strînsă cu părinții lor. De asemenea regimul zilei trebuie să țină seama de orarul școlii și de felul cum sînt repartizate sarcinile elevilor în decursul anului școlar.

Un regim bun, aplicat cu consecvență, își va arăta roadele nu numai în dezvoltarea psihofizică a elevilor, dar și în înarmarea lor cu deprinderea de a-și folosi cu chibzuință timpul, deprindere atît de necesară în viața și activitatea care îi așteaptă.

Octavian Ionescu
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

Un moment emoționant: primirea cravatei roșii.

Pionierii de la Școala elementară nr. 175 din cartierul Crivița Roșie al Capitalei vor să întîmpine cu realizări cît mai multe și mai frumoase cea de-a 40-a aniversare a partidului. Iată-i în camera pionierilor din școală, sfătuindu-se asupra acțiunilor pe care își propun să le organizeze.

Pregătiți pentru viață

Încă puțin timp și ne vom despărți de elevii noștri — ne scriu mulți profesori și diriginți ai claselor a VII-a din școlile sătești.

Cu ce cunoștințe vor pleca elevii? Ce drum își vor alege în viață? Cum se vor încadra în viața socială a satului? Vor continua să-și completeze cunoștințele căpătate în școală? Iată cîteva întrebări care-i frămîntă pe acești profesori. Răspunsurile, de bună seamă, vor fi determinate de tot ce au învestit școala, organizația de pionieri, fiecare profesor în parte, în fiecare elev în decursul anilor pe care și i-a petrecut în școală.

Iată, de pildă, într-o scrisoare primită de la Școala din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, ni se comunică: „În tot cursul anilor am căutat să-i familiarizăm pe elevii noștri cu problemele satului în care trăim. Au participat cu toții — fiecare după puterile sale — la rezolvarea multor treburi obștești. La orele de dirigenție s-a discutat cu ei despre importanța transformării socialiste a agriculturii. Mulți dintre elevii ai căror părinți sînt membri în gospodăria agricolă colectivă au povestit despre viața colectiviștilor au arătat ce i-a determinat pe părinții lor să intre în gospodărie, cum au fost spulberate frămîntările și îndoielile lor. S-a citit în clasă și statutul model al G.A.C., lămurindu-li-se elevilor unele capitole mai importante.

Ținînd seama de planul de dezvoltare a regiunii, a raionului nostru, le-am prezentat copiilor perspectivele satului — ale satului socialist. Le-am arătat ce producții mari se vor obține prin aplicarea metodelor agrozootehnice moderne, i-am făcut să înțeleagă că planurile mărețe care privesc dezvoltarea locurilor natale, în care urmează să-și desfășoare activitatea, vor prinde viață și prin contribuția fiecăruia dintre ei.

Desigur, toate aceste convorbiri, împreună cu vizitele la gospodăriile agricole colective din comuna noastră și întîlnirile cu colectiviștii fruntași au avut darul să-i ancoreze pe copii mai mult în realitatea noastră de astăzi, i-au stimulat să se pregătească cît mai bine pentru viața care îi așteaptă".

Tovarășul Teodor Hardon, profesor la Școala elementară din Peicani, raionul Bîrlad, ne relatează într-o scrisoare că a căutat să le arate copiilor frumusețea fiecărei ramuri din agricultură. Vizitele făcute la S.M.T. și în cele cinci gospodării agricole colective din comună au prilejuit o ilustrare vie a celor discutate în clasă. Întîlnirile cu tractoriștii, le-au trezit interesul și dragostea pentru munca de mecanizatori. Vizitînd secțiile zootehnice ale G.A.C.-urilor, elevii și-au dat seama de marea deosebire între creșterea animalelor din gospodăria agricolă colectivă — făcută pe baze științifice cu hrană rațională și consistentă — și creșterea animalelor în micile gospodării. Din convorbirile avute cu crescătorii fruntași elevii au aflat cît de prețuită este astăzi această muncă mult desconsiderată în trecut și și-au dat seama că, asemenea oricărei meserii, meseria de crescători de animale cere multe cunoștințe și multă pricepere.

La Școala de 7 ani din Peicani au devenit tradiționale întîlnirile între elevii clasei a VII-a și elevii școlilor profesionale. Cu prilejul acestor întîlniri, ucenicii arată cît de interesante sînt profesiunile pe care și le însușesc, ce perspective frumoase deschid în fața tinerilor școlile profesionale, ce condiții bune de studiu oferă acestea.

Datorită tuturor acestor măsuri — ne scrie tovarășul Teodor Hardon — foarte mulți absolvenți ai școlii noastre de 7 ani se îndreaptă spre școlile profesionale.

Desigur, acolo unde există preocuparea de a sădi la copii, încă din primii ani ai școlii, conștiința menirii lor ca viitori cetățeni, ca viitori gospodari ai satului natal, unde li se fac cunoscute perspectivele luminoase ale țării și rolul fiecăruia în realizarea lor, acolo unde profesorii țin seama de particularitățile fiecărui elev și îl îndreaptă către meseria care i se potrivește și căreia i se poate dedica, rezultatele nu pot fi decît bune, iar educatorii pot culege roadele la care au nădăjduit.

B. M.

Un procedeu eficient

Legătura cu părinții constituie pentru mine, ca învățătoare, un ajutor important în educarea multilaterală a copiilor.

Cu prilejul vizitelor în familie sau din discuțiile purtate cu părinții la ședințele din școală mă interesez îndeaproape de felul cum se comportă acasă elevii mei. Astfel îmi îmbogățesc observațiile făcute în clasă și în activitatea extrașcolară asupra copiilor și capăt o bază de pornire mai largă pentru munca mea educativă.

Printre alte metode pe care le folosesc în această muncă se numără și discuțiile cu elevii asupra felului cum se comportă ei acasă, discuții care se întemeiază pe exemple concrete cunoscute de mine ca urmare a legăturii cu părinții. Aceste discuții mi-au sugerat un nou procedeu prin care să le pot forma copiilor deprinderi de conduită civilizată. Anume, după o discuție privind viața lor în cadrul familiei, am hotărît împreună cu elevii să trimit în scris părinților, o întrebare privitoare la comportarea copiilor lor. Răspunsurile, de asemenea scrise, urmau să fie citite în clasă. Elevii au propus să lăsăm părinților, pentru răspuns, un răstimp de două săptămîni.

Bineînțeles că între timp am stat de vorbă cu părinții, i-am lămurit în legătură cu influența pe care urmăream s-o exercit asupra copiilor prin acest procedeu și le-am arătat că este necesar să întocmească răspunsuri cît mai concrete, care să înfățișeze situația reală.

Răspunsurile primite după două săptămîni au fost variate. Unele arătau străduința copiilor de a se purta cît mai bine: „Vera s-a făcut mai ascultătoare", „Doru nu mai întîrzie pe stradă", „Victoria își calcă acum singură șorțul". Altele semnalau lipsuri care mai dăinuie încă: „Nelu răspunde uneori obraznic", „Luci nu se duce după pîine" „Maria îl bate pe fratele ei mai mic", „Dan nu recunoaște cînd face cîte o poznă" etc.

Citite în clasă, biletele au declanșat sentimente contrarii: bucurie la unii, jenă la alții. Mi-am exprimat convingerea că la viitoarea întrebare răspunsurile părinților vor aduce bucurii întregii clase. Și într-adevăr, după puțin timp, repetînd întrebarea, am putut constata înlăturarea multora din lipsurile semnalate.

Am trimis apoi o nouă întrebare — „Păstrează copilul dvs. ordine în lucrurile lui?" la care răspunsul trebuia adus după o săptămînă. În tot acest timp copiii, spre bucuria părinților și a mea, s-au străduit să păstreze ordine pentru a putea aduce toți răspunsuri bune. De data aceasta citirea biletelor a prilejuit întregii clase mari satisfacții și este limpede că deprinderile au fost păstrate și dezvoltate în continuare.

Antrenați, copiii cer noi întrebări și se străduiesc să se poarte așa încît răspunsurile la ele să fie cît mai pozitive.

Aceasta îmi dovedește că procedeul pe care-l folosesc, scos la lumină de practica însăși a muncii mele în școală, este eficient și merită să fie aplicat în continuare.

Maria Lungu
învățătoare la Școala medie nr. 11, Cluj

Colecţia „CUTEZĂTORII“

Lomonosov a fost unul din marii fizicieni şi chimişti ai timpului său, o glorie mondială a ştiinţei ruse. Cînd însă Şuvalov i-a mărturisit că ar dori să cunoască îndeaproape proprietăţile sticlei, Lomonosov s-a ferit să-i redacteze un manual ştiinţific, din care Şuvalov n-ar fi înţeles mare lucru, nefiind om de ştiinţă, ci a preferat să-i trimită cunoscuta lui „Scrisoare despre folosinţa sticlei“, un poem în care, cu mijloacele plastice, sugestive ale literaturii înfăţişează pe larg istoricul descoperirii sticlei, compoziţia ei chimică şi utilizarea ei.

Din ştiinţă, Lomonosov a creat poezie. Nu a fost totuşi un lucru nou. Încă din antichitate Lucreţius Carus propaga ştiinţa folosindu-se de acelaşi procedeu. L-au folosit şi Leonardo da Vinci, şi Goethe şi atîţia alţii. Îl utilizează larg toţi marii creatori ai literaturii ştiinţifico-fantastice care a înflorit în timpurile moderne şi a excelat în operele cunoscute în întreaga lume ale lui Jules Verne, H. G. Wells, Conan Doyle sau ale unor autori sovietici ca A. Tolstoi, I. Efremov, V. A. Obrucev, S. Poltavski, L. Platov.

În ţara noastră s-a dezvoltat mult în ultimii ani interesul pentru literatura ştiinţifico-fantastică. O dovedeşte, între altele, cunoscuta colecţie a Editurii tineretului — „Cutezătorii“ — în care au apărut un mare număr de lucrări originale şi numeroase traduceri.

Asupra rolului şi importanţei instructive şi educative a colecţiei aproape că nu mai este necesar să stăruim. Ea constituie un instrument pentru stimularea interesului tinerilor faţă de ştiinţă, faţă de uriaşele ei realizări şi faţă de minunatele ei perspective. Pe de altă parte, colecţia „Cutezătorii“ contribuie şi la formarea caracterelor atît prin lucrările în care se povestesc faptele eroice ale unor mari descoperitori, cît şi prin cele în care se redau aspecte din lupta organelor de stat împotriva duşmanilor de clasă, a spionilor, a infractorilor.

La început, unele lucrări de literatură ştiinţifico-fantastică apărute în colecţia „Cutezătorii“ aveau un caracter cam tehnicist şi nu constituiau încă creaţii literare. Este cazul romanului „Drum printre aştri“ de I. M. Ştefan şi Radu Nor şi al altor romane mai puţin semnificative. Multe din greşelile şi slăbiciunile acestor lucrări se legau de o înţelegere eronată a specificului literaturii de anticipaţie, a limitelor pînă la care se poate desfăşura imaginaţia creatorului în tratarea fantastică a unui subiect ştiinţific. „Neglijarea specificului genului — spune cunoscutul autor de literatură ştiinţifico-fantastică S. Poltavski, în studiul „În pragul fanteziei“ — îşi lasă amprenta nu numai asupra temei, asupra „sferei“ acţiunii. Ea se răsfrînge, de asemenea, şi asupra dezvoltării subiectului, încălcînd proporţiile proprii genului, cît şi asupra caracterizării eroilor“.

În creaţiile apărute în ultimii ani în colecţia „Cutezătorii“, unii din scriitorii noştri au... cutezat şi ei să rezolve cu mai multă îndrăzneală problema specificului literaturii ştiinţifico-fantastice. Este cazul chiar al lui I. M. Ştefan şi Radu Nor care, într-o nouă ediţie a romanului „Drum printre aştri“, au îmbogăţit considerabil caracterul literar al povestirii călătoriei pe care o fac eroii lor în spaţiul cosmic. Acest lucru se desprinde şi din romanul aceloraşi autori „Robinsoni pe planeta oceanelor“.

În vizibil progres în ultimii ani, colecţia s-a îmbogăţit cu numeroase lucrări. Un succes deosebit al colecţiei îl reprezintă romanul lui Sergiu Fărcăşan „O iubire din anul 41042“, o carte de mare interes despre călătoriile interplanetare în viitorul îndepărtat. Cartea lui Fărcăşan este valoroasă pentru că arată că nu se pot pune nici un fel de oprelişti autorului de opere ştiinţifico-fantastice atît timp cît situaţiile imaginate nu sînt un scop în sine, ci slujesc la scoaterea în relief a unui bogat conţinut ştiinţific, ca şi al faptelor din viaţă.

În ceea ce priveşte sectorul de traduceri al colecţiei „Cutezătorii“, este evident că Editura tineretului, prin marele număr de opere tipărite, a umplut un gol. Unele din creaţiile de circulaţie universală ale genului, ca vestitele romane ale lui Jules Verne, „Ivanhoe“ de Walter Scott, „Ciinele din Baskerville“ de Conan Doyle“, „Spartakus“ de R. Giovanoli etc. sînt atît de căutate de către cititori, încît au ajuns la ediţia a III-a şi a IV-a.

Din planurile viitoare ale editurii pe linia îmbunătăţirii şi lărgirii colecţiei „Cutezătorii“ am aflat că se intenţionează o reprofilare fundamentală, aproape o cotitură în orientarea ei. Pentru a corespunde denumirii ei, colecţia ar urma să includă numai operele în care se dezvoltă tematica legată de descrierea unor caractere puternice, a unor fapte eroice, avîntate. De asemenea, colecţia va cuprinde şi lucrări cu caracter de senzaţie, romane de aventuri etc. Pentru lucrările de anticipaţie ştiinţifică, editura, urmînd numeroase propuneri, va crea o colecţie specială, menită să ia o mare dezvoltare — colecţia de romane ştiinţifico-fantastice.

O sarcină principală a editurii rămîne aceea de a acorda o atenţie sporită mai ales lucrărilor originale, inspirate din mişcarea ştiinţifică din ţara noastră.

Este un merit al editurii că va oferi în curînd cititorilor un roman în care se încearcă o evocare fantastică a Atlantidei, şi un alt roman în care se prezintă viaţa la Tomis acum 2.000 de ani, dar nu este mai puţin necesar să se tipărească lucrări care să se bazeze pe cercetările fizicienilor şi atomiştilor noştri, pe descoperirile de răsunet mondial ale unor chimişti şi medici romîni, pe înfăptuirile date de exploatarea petrolului, a sării din ţara noastră, pe activitatea unor geologi şi astronomi etc.

Tematica ce stă în faţa colecţiei este imensă. De aceea, în această muncă trebuie atraşi un număr sporit de scriitori şi publicişti talentaţi, care să creeze opere capabile să intereseze milioane de tineri cititori.

Mihail Cosma

Din activitatea culturală a cadrelor didactice

O iniţiativă frumoasă

Căminul cultural din satul Borcea e împodobit ca în zilele de sărbătoare. Pe purpuriul pînzelor se desprind, în alb, literele lozincilor. Ghirlande de brad se împletesc pe tavan.

Înăuntru — mai multă lume decît numărul locurilor. Printre cei prezenţi sînt şi mulţi învăţători şi profesori veniţi din întregul raion la chemarea secţiei de învăţămînt şi cultură, care a organizat festivitatea. Sînt cu toţii foarte atenţi : vor să se inspire de aci pentru a contribui la organizarea de sărbători asemănătoare în satele lor.

Privirile tuturor sînt aţintite îndeosebi spre doi săteni, fericiţi şi emoţionaţi, care iau loc la masa decorată cu pînză roşie şi flori. Ei sînt sărbătoriţii de astăzi. Tot satul îi felicită pentru frumoasele rezultate pe care le-au obţinut.

Cînd ia cuvîntul preşedintele gospodăriei colective din Borcea, în sală se instăpîneşte o linişte desăvîrşită. Preşedintele mulţumeşte secţiei de învăţămînt şi cultură care a avut frumoasa iniţiativă de a-i sărbători pe cei doi colectivişti fruntaşi Vasile Mirică şi Vasile Boicu. Iau apoi cuvîntul cei doi fruntaşi şi povestesc cum şi-au organizat munca. Ochii ascultătorilor strălucesc de interes. În aplauzele tuturor, pionierii aleargă să ofere flori sărbătoriţilor.

Programul artistic, îndrumat de unul dintre învăţătorii din Borcea, e axat pe realizările gospodăriei.

Profesorii şi învăţătorii din raion iau note şi discută în pauze cum să organizeze şi ei asemenea sărbătoriri.

Şi într-adevăr, nu după mult timp au avut loc astfel de festivităţi şi la căminele culturale din alte comune. Pretutindeni ele au fost organizate cu sprijinul nemijlocit al învăţătorilor şi profesorilor.

Seri de întrebări şi răspunsuri

La căminul din comuna Buciumeni e o deosebită însufleţire. Privirile asistenţei sînt atente şi pline de interes. Cadrele didactice din localitate au organizat o seară de întrebări şi răspunsuri pe tema : „De ce e important să mărim suprafaţa cultivabilă cu porumb siloz“.

Mai mulţi ţărani colectivişti iau cuvîntul expunîndu-şi punctul de vedere, rezultat al experienţei dobîndite în muncă. Discuţiile se însufleţesc. Învăţătorii dau explicaţii ştiinţifice clare, care contribuie la lămurirea sătenilor şi îi îndeamnă să muncească mai bine, mai rodnic.

Cadrele didactice organizează adesea, în satele raionului, astfel de seri de întrebări şi răspunsuri. Foarte interesante au fost, de pildă, serile care au avut loc la Ţepu şi Nicoreşti pe teme ca „De ce e necesar să mărim fondul de bază al gospodăriei noastre colective“ sau „Cum putem mări suprafaţa cultivabilă viticolă din comuna noastră“.

Pe scena Teatrului pentru tineret şi copii

MARŢIENII

Aportul pe care spectacolul artistic cu piese de actualitate poate să-l aducă în educarea celor mici este evident. Copiii noştri nu se mai mulţumesc numai cu figurile alegorice ale vechilor basme, ci cer piese legate de activitatea lor şcolară şi pionierească. Ei sînt la curent cu marile descoperiri ştiinţifice ale acestui secol şi visează să ajungă, la rîndul lor, mari descoperitori, călători în spaţiile interastrale, doresc să lupte şi să muncească pentru o viaţă din ce în ce mai fericită după pilda eroilor pe care-i întîlnesc în istorie, în literatură sau în spectacolul de teatru.

Despre Teatrul pentru tineret şi copii s-a vorbit mult, ceea ce dovedeşte interesul şi preţuirea de care el se bucură. Un repertoriu întocmit cu grijă, spectacole pline de fantezie, realizate la un nivel artistic ridicat, dar accesibile din toate punctele de vedere publicului său specific, iată programul anunţat de noul teatru, program care a şi început să prindă viaţă în primele reprezentaţii.

Spectacolul cu piesa „Marţienii“ de Mihail Liber reţine cu deosebire atenţia pionierilor şi şcolarilor iubitori de teatru. „Marţienii“ este o farsă vioaie în care trei pionieri sovietici trec prin peripeţii extraordinare, dovedindu-şi cu acest prilej, calităţile excepţionale : curajul, spiritul de sacrificiu, dragostea fierbinte pentru patrie, puterea sentimentelor de prietenie şi solidaritate. Ca în orice farsă finalul este fericit, iar confuzia pricinuită de filmarea unui scenariu ştiinţifico-fantastic se descoperă la timp, venind să rezolve situaţia dramatică a micilor eroi.

Piesa dă micilor spectatori posibilitatea să vadă preţioasele însuşiri ale celor trei pionieri, să descopere de-a lungul acţiunii, caracterele lor minunate. Ea este interesantă şi atractivă mai ales prin felul cum autorul ştie să prezinte şi să descrie psihologia eroilor.

Aceşti eroi — trei obişnuiţi pionieri sovietici — îşi au universul lor propriu. Personalitatea fiecăruia se dezvoltă conform talentului şi aptitudinilor personale, dar îmbinîndu-se armonios într-o sferă mai largă în care se simte respectul şi dragostea pentru colectivitatea din care fac parte. Vasca, pasionat cititor al romanelor de aventuri, îşi canalizează exuberanţa spre sistematizarea cunoştinţelor sale de detectiv amator; Lionea a studiat cu asiduitate Universul dobîndind prin tenacitatea-i caracteristică o serioasă erudiţie. Chiar şi aparent molcoma Katia creşte, cu mare pasiune, porumbei. Aşadar preocupări diverse, inegale, poate, ca valoare, dar pentru care fiecare se dăruieşte fără rezerve. Scopul care îl mînă spre insula „misterioasă“ este, şi el, diferit, dar în faţa primejdiei comune forţele se unesc într-o strînsă solidaritate. Este spiritul de sacrificiu şi de răspundere pentru cravata roşie, este rodul minunat al educaţiei sovietice.

Regizorul Ion Cojar nu s-a mulţumit să reproducă în replică şi mişcare textul piesei, ci l-a prezentat în mod creator, subliniind, fără ostentaţie dar cu claritate, atît evoluţia personajelor, cît şi momentele importante ale acţiunii. Copiii pot înţelege astfel de ce Katia reuşeşte să-şi învingă teama şi să pornească în ajutorul prietenilor ei, de ce Lionea arată atîta tenacitate în scopul pe care-l urmăreşte, înţeleg mobilul care determină faptele de curaj ale celor doi băieţi. Conturul caracterelor e desenat în linii energice, dar fără exagerare.

Din distribuţie se desprinde, în primul rînd, grupul celor trei pionieri. Mariana Oprescu s-a cheltuit cu o vervă inepuizabilă pentru a aduce în scenă în mod convingător, pe Vasca, cel mai complex personaj al piesei. Interpreta dispune de o gamă artistică variată şi întinsă, începînd de la tonul grav la umorul discret, de la lirismul cald la hohotul de ris contagios. Tatiana Popa s-a apropiat cu o deosebită fineţe de celălalt erou al piesei, Lionea. Tălmăcind cu claritate gîndurile preocupările şi sentimentele lui Lionea, Tatiana Popa a fost, totuşi, mai unilaterală, urmărită, probabil, de teama să nu-şi trădeze personajul. Deşi acţiunea nu pretinde acest lucru, Lionea apare dominat de personalitatea lui Vasca, cu toate că el dovedeşte o mare tenacitate şi tărie morală prin sacrificiile pe care şi le impune ca să devină cosmonaut ; apoi cunoştinţele lui despre Univers îi dau destulă prestanţă în faţa prietenilor. Întrutotul justificată este timiditatea şi rezerva lui în scenele lirice, aducînd astfel un plus de gingăşie şi căldură. Genoveva Preda a avut la îndemînă toate mijloacele pentru a da viaţă Katiei. Fără a renunţa la nici un atribut al personajului, ea i-a dat în permanenţă o nuanţă discretă de naivitate, făcîndu-l astfel veridic.

Dificultăţile tehnice impuse de mica scenă a teatrului n-au fost rezolvate decît parţial de scenografa N. Bragalia. În tabloul I liniile frînte ale acoperişurilor puteau realiza un decor mai interesant şi mai clar. Lumina celui de al doilea tablou a fost prea brutal colorată, dînd un oarecare relief elementelor din scenă, dar dezavantajînd total pe interpreţi.

Spectacolul „Marţienii“ constituie un succes real şi promiţător al Teatrului pentru tineret şi copii.

Mihai Crişan

Insemnări bibliografice

ÎNDREPTAR LA OPERELE LUI V. I. LENIN, partea I, 708 pag., 20 lei, Ed. politică.

Prima parte a îndreptarului operelor lui Lenin cuprinde indicele tematic al acestor opere, oglindind bogăţia de idei a leninismului, dezvoltarea de către marele Lenin a marxismului în noile condiţii istorice, lupta lui pentru crearea şi întărirea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice şi a Statului sovietic. Indicele tematic scoate în evidenţă genialele idei leniniste cu privire la căile de construire a socialismului şi a comunismului, la mişcarea muncitorească şi comunistă internaţională, la problemele păcii, ale coexistenţei paşnice dintre ţările cu sisteme social-politice diferite şi la alte probleme.

Indicele tematic este menit să ajute cititorul în studierea operelor lui Lenin. În acest scop problemele tratate de Lenin în marea lui operă, sînt dispuse în această lucrare în ordine aflabetică, indicîndu-se volumul şi pagina unde pot fi găsite. Această lucrare reprezintă o călăuză preţioasă pentru toţi cei care studiază operele nemuritoare ale lui Lenin.

LAURA LIANU : **ABECEDAR MUZICAL,** Ed. muzicală.

Iniţiativa Editurii muzicale a Uniunii Compozitorilor de a tipări, pînă la sfîrşitul acestui an, toate cărţile şcolare necesare ciclului elementar al şcolilor de muzică a început să prindă viaţă zilele acestea, cînd copiii au putut răsfoi Abecedarul muzical *pentru clasa I de profesoara Laura Lianu.*

Apariţia acestei lucrări rămîne fără îndoială un eveniment editorial important în viaţa noastră artistică, dacă ne gîndim că în literatura de specialitate un asemenea volum nu a apărut în toată istoria pedagogiei noastre muzicale. De altfel, atîta vreme cît regimurile trecute nu s.au preocupat de un învăţămînt elementar artistic, nici nu s-a pus problema unor asemenea manuale.

Abecedarul muzical al profesoarei Laura Lianu se adresează micilor elevi care trebuie să-şi însuşească elementele fundamentale ale muzicii : melodia şi ritmul. Într.o formă atractivă, pe baza a numeroase cîntece simple, cu o melodică curgătoare, folosind de cele mai multe ori intonaţiile cîntecului popular, materialul cuprins în abecedar oferă noţiunile necesare familiarizării cu arta sunetelor

Viorel Cosma

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti. Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17 60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“ Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 609 | vineri 21 aprilie 1961 | 8 pagini 25 bani

Lupta pentru calitate

în atenția organizațiilor sindicale

Plenara Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură a dezbătut recent sarcinile ce revin sindicatelor din ramurile respective pentru aplicarea Directivelor C.C. al P.M.R. cu privire la criteriile principale ale întrecerii socialiste în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia.

In raportul prezentat plenarei de prof. univ. I. Nistor, președintele Uniunii, ca și în dezbaterile care au avut loc, s-a subliniat faptul că școala, îndrumată cu grijă părintească de partid, a obținut an de an succese însemnate atît pe linia generalizării învățămîntului de 7 ani, a extinderii învățămîntului mediu, profesional, tehnic, tehnic de maiștri și a învățămîntului mediu seral de cultură generală pentru tineretul muncitoresc, cît și în ce privește ridicarea nivelului muncii de instruire și educare a elevilor la înălțimea sarcinilor mari care s-au pus în fața poporului nostru. Anul acesta au fost cuprinși în școala de 7 ani cca. 96 la sută din absolvenții clasei a IV-a. În trimestrele I și II ale acestui an școlar zeci de mii de elevi din învățămîntul de toate gradele au obținut succese remarcabile la învățătură, însușindu-și temeinic cunoștințele prevăzute în programele școlare. Numărul elevilor cu note bune și foarte bune a crescut mult. Așa de exemplu, la liceul „I. L. Caragiale" din Capitală, din totalul de 2.006 elevi, 41,2 la sută au note între 8 și 10, 35 la sută au note între 6,50—8 și numai 21,1 la sută au promovat cu note sub 6,50.

O contribuție însemnată la obținerea acestor succese au adus-o, desigur, și organizațiile sindicale din școli, care au desfășurat acțiuni largi de mobilizare și sprijinire a cadrelor didactice în vederea unei munci rodnice, de un nivel tot mai înalt. Acțiunile inițiate de organizațiile sindicale în sprijinirea cadrelor didactice pentru realizarea unui învățămînt de calitate tot mai ridicată au cuprins aproape toate laturile muncii instructiv-educative.

Apreciind că procentul de promovați înregistrat la sfîrșitul primului trimestru este nesatisfăcător, organizația sindicală de la Școala de 7 ani din Petrila, în colaborare cu conducerea școlii au alcătuit cîteva brigăzi care au urmărit în tot cursul trimestrului II pregătirea și desfășurarea lecțiilor de către profesori, precum și condițiile de studiu ale elevilor. Săptămînal aceste brigăzi au dat îndrumări menite să înlăture lipsurile constatate, să ducă la ridicarea nivelului predării. Spre sfîrșitul trimestrului organizația sindicală a inițiat o consfătuire de muncă în care au fost discutate cauzele ce determinau însușirea superficială a cunoștințelor de către elevi, rămînerea în urmă la învățătură a unora dintre ei. Aceste cauze — s-a arătat în consfătuirile de muncă — erau legate mai ales de felul cum se desfășurau lecțiile, de metodele de predare ale profesorilor. Preocupîndu-se de sprijinirea cadrelor didactice în pregătirea pentru lecții, ajutînd la valorificarea celei mai bune experiențe pedagogice, organizația sindicală a contribuit la ridicarea nivelului calitativ al muncii din școală și, ca urmare, la creșterea numărului elevilor cu note bune și foarte bune.

O altă problemă deosebit de importantă care se ridică în munca de zi cu zi a cadrelor didactice este lupta împotriva mediocrității la învățătură. În adunările generale de dări de seamă ale organizațiilor sindicale din orașul Dej, analizîndu-se cauzele care favorizează mediocritatea la învățătură, s-a propus sindicatului să dezvolte și să orienteze propaganda profesională în vederea combaterii mediocrității în primul rînd prin ridicarea nivelului predării.

Dezbaterea în consfătuirile de muncă inițiate de organizațiile sindicale din orașul Dej a unor teme ca „Metode folosite pentru înfăptuirea disciplinei conștiente", „Cum realizăm în lecții legarea teoriei de practică", „Locul pe care îl ocupă transmiterea cunoștințelor în lecții", „Înlăturarea supraîncărcării elevilor prin fixarea cunoștințelor în cadrul lecției" și altele, au contribuit la valorificarea experienței celor mai bune cadre didactice, la ridicarea nivelului predării lecțiilor. Paralel cu aceste consfătuiri de muncă comitetul sindicatului învățămînt din Dej a organizat interasistențe și lecții deschise, care au fost de asemenea urmate de dezbateri și de măsuri.

Organizarea de interasistențe și lecții deschise a permis rezolvarea mai operativă a unor probleme ivite în cursul trimestrului.

Preocuparea organizațiilor sindicale din Dej față de combaterea mediocrității, sprijinul acordat profesorilor în însușirea experienței pedagogice înaintate — alături de activitatea desfășurată în același scop de către cercurile pedagogice și comisiile metodice — se reflectă în rezultatele înscrise la sfîrșitul trimestrului II. În condițiile unei exigențe sporite a crescut mult numărul elevilor cu note bune și foarte bune. Astfel, la Școala de 7 ani nr. 1 din 736 elevi 75 la sută au note de la 7 la 10, la Școala de 7 ani nr. 2, 64 la sută din elevi au note de la 7 în sus, iar la Școala medie din 793 de elevi 416 au note bune și foarte bune. Procentul elevilor cu cunoștințe mediocre este în continuă scădere.

Organelor sindicale din învățămînt le revine datoria să facă din lupta împotriva mediocrității la învățătură o acțiune politică de masă, la care să mobilizeze pe toți membrii de sindicat și, în colaborare cu organizațiile de U.T.M. și de pionieri, să-i determine pe elevi și studenți să muncească mai stăruitor și mai temeinic pentru însușirea cunoștințelor. In același scop organizațiile sindicale au datoria să-și intensifice eforturile în vederea evitării supraîncărcării elevilor.

Examinînd sarcinile ce revin sindicatelor din învățămînt în vederea luptei pentru îmbunătățirea calitativă a învățămîntului de cultură generală, precum și a pregătirii cadrelor de specialitate, plenara a apreciat că ridicarea nivelului la învățătură depinde în primul rînd de calitatea procesului instructiv-educativ din școli, de creșterea exigenței cadrelor didactice față de propria lor muncă. Lecții cu un conținut științific riguros, cu o justă orientare ideologică și politică, transmise elevilor și studenților prin cele mai bune metode de predare, legarea strînsă a cunoștințelor teoretice de viață, de producție, folosirea oricărui prilej oferit de lecții și de acti-

(Continuare în pag. 2)

Vladimir Ilici Lenin în mijlocul delegaților la cel de-al III-lea Congres al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia
După tabloul pictorului P. Belousov

La 22 aprilie se împlinesc 91 de ani de la nașterea genialului învățător al omenirii muncitoare, Vladimir Ilici Lenin. Ideile sale capătă mereu mai multă forță și vitalitate, trăind în inimile și mințile a milioane de comuniști, ale oamenilor muncii din lumea întreagă ce năzuiesc spre o viață lipsită de exploatare, spre realizarea celor mai înalte idealuri umane pentru care a trăit și a luptat marele Lenin.

Mărețele înfăptuiri ale maselor muncitoare din țările care au pășit pe drumul socialismului, uriașul avînt al mișcării de eliberare socială și națională dovedesc forța de nebiruit a ideilor leninismului, triumful măreților lui previziuni.

Trăim epoca în care visul de mai bine al omenirii muncitoare capătă viață, epoca victoriei genialei învățături a lui Lenin, luptătorul neînfricat pentru progresul și fericirea maselor muncitoare.

V. I. LENIN

A ne însuși comunismul

Ce ne trebuie pentru a învăța comunismul? Ce trebuie să desprindem din suma cunoștințelor generale pentru a dobîndi cunoașterea comunismului? Aici ne amenință o serie întreagă de primejdii, care se manifestă ori de cîte ori sarcina studierii comunismului este pusă greșit sau atunci cînd ea este înțeleasă prea unilateral.

Este firesc ca la prima vedere să-ți vină în minte gîndul că a învăța comunismul înseamnă a-ți însuși suma cunoștințelor expuse în manualele, broșurile și lucrările comuniste. Dar o astfel de definiție a studierii comunismului ar fi prea elementară și insuficientă. Dacă studierea comunismului ar consta numai în însușirea a ceea ce este expus în lucrările, cărțile și broșurile comuniste, atunci am putea căpăta prea ușor niște lăudăroși sau bucheri comuniști, iar lucrul acesta ne-ar aduce numai prejudicii și neajunsuri, pentru că acești oameni, după ce vor fi învățat și citit ceea ce este expus în cărțile și broșurile comuniste, s-ar pomeni că nu se pricep să lege laolaltă toate aceste cunoștințe și n-ar ști să acționeze așa cum cere într-adevăr comunismul.

Un rău și o calamitate dintre cele mai mari, care ne-au rămas de la societatea veche, capitalistă, este ruptura totală între carte și viața practică, căci am avut cărți în care totul era zugrăvit în cele mai frumoase culori, dar în majoritatea cazurilor aceste cărți constituiau cea mai dezgustătoare și mai fățarnică minciună care ne zugrăvea în culori false societatea capitalistă.

De aceea simpla însușire din cărți a ceea ce se spune în ele despre comunism ar fi ceva cît se poate de greșit. Cuvîntările și articolele noastre de acum nu conțin o simplă repetare a ceea ce se spunea înainte despre comunism, deoarece cuvîntările și articolele noastre sînt legate de munca multilaterală de zi cu zi. Fără muncă, fără luptă cunoașterea din cărți a comunismului, cunoașterea lui din broșurile și din operele comuniste nu are absolut nici o valoare, fiind că ea ar continua acea veche ruptură dintre teorie și practică care constituia cea mai dezgustătoare trăsătură a societății vechi, burgheze.

Și mai primejdios ar fi dacă ne-am apuca să ne însușim numai lozincile comuniste. Dacă nu am înțelege la timp această primejdie și dacă nu am orienta toată munca noastră în spre înlăturarea acestei primejdii, atunci existența unei jumătăți de milion sau a unui milion de tineri și tinere care, după o astfel de studiere a comunismului, își vor zice comuniști n-ar face decît să aducă mari prejudicii cauzei comunismului.

Aci se pune în fața noastră problema: cum trebuie să îmbinăm toate acestea pentru studierea comunismului? Ce anume trebuie să luăm din școala veche, din știința veche? Școala veche declara că vrea să creeze un om instruit din toate punctele de vedere, că ea predă științele în general. Noi știm că aceasta era pe de-a-ntregul fals, căci toată societatea era întemeiată și se baza pe împărțirea oamenilor în clase, în exploatatori și asupriți. Firește că toată școala veche, fiind în întregime pătrunsă de spirit de clasă, dădea cunoștințe numai copiilor burgheziei. Fiecare cuvînt al ei era plăsmuit în interesul burgheziei. In aceste școli tînăra generație de muncitori și țărani era nu atît educată, cît dresată în interesul aceleiași burghezii. Ei erau educați în scopul creării pentru burghezie a unor slugi bune, capabile să-i aducă profit și care totodată să nu-i tulbure liniștea și trîndăvia. De aceea, res-

(Continuare în pag. 2)

Privind cu interes prețioasele documente expuse în cadrul muzeului

La Muzeul de istorie a partidului

In aceste zile de primăvară premergătoare măreței aniversări — 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia — Muzeul de istorie a partidului cunoaște o vie animație.

Numai în decurs de zece zile, peste 11.000 elevi, veniți împreună cu profesorii lor din toate colțurile țării — din cătunele Maramureșului, din satele Dobrogei sau Moldovei — nepoții și fiii celor pentru care lumea se termina o dată cu satul lor, au pătruns cu pietate în muzeul care cuprinde documente despre unele din cele mai eroice pagini din istoria poporului nostru.

Ochii lor limpezi s-au oprit cu atenție asupra graficelor, asupra paginilor din presa ilegală, asupra portretelor eroilor comuniști, Toți au ascultat cu atenție explicațiile ghizilor, le-au pus nenumărate întrebări. Voiau să știe, să afle cît mai multe despre lupta partidului, despre faptele eroice ale comuniștilor. Cu puternică ură împotriva asupritorilor, cu nesfîrșită admirație pentru țăria comuniștilor au privit copiii machetele tipografiilor ilegale, ale caselor conspirative, foițele de țigară care serveau drept manuale, lanțurile, instrumentele de tortură — condițiile în care cei mai buni fii ai poporului organizau lupta cea mare.

Parcurgînd sălile muzeului, mintea se îmbogățește, sufletul se înalță, și parcă ceva te îndeamnă la fapte mari. Citești aceasta în expresia copiilor, o citești în cuvintele simple izvorîte din inimă, scrise de ei cu emoție în cartea de impresii a muzeului.

„Am rămas adînc impresionat de condițiile grele în care și-a desfășurat activitatea partidul nostru. Exemplul comuniștilor ne va fi întotdeauna călăuză. Un grup de pionieri de la Școala din Breaza".

„Recunoștință veșnică partidului nostru drag. Prin munca noastră vom dovedi că vom fi demni de marile sacrifii ale comuniștilor. Un grup de elevi din Gura Humorului — Suceava".

„Îți mulțumim, partid iubit, părinte drag, pentru copilăria fericită pe care ne-ai creat-o. Elevii Școlii din comuna Dragoslavele, raionul Muscel".

Unii copii își exprimă sentimentele în versuri pline de simțire, ca acelea notate de eleva Georgeta Robozeanu de la Școala medie „C. A. Rosetti" din București :

„Partid" — vrăjit și minunat cuvînt
Ce luminează calea spre înflorire.
Cînd îl auzi, se pare că un cînt
Străbate inima și-ntreaga fire.
Cuvînt ce te îndemnă să muncești
Să cucerești știința, viitorul,
Cu inima fierbinte să iubești
Tot ce cu drag a-nfăptuit poporul.

B. Ieșanu

Lupta pentru calitate în atenția organizațiilor sindicale

(Urmare din pag. 1)

vitățile extrașcolare pentru a-i educa pe copii și tineri în spiritul comunismului — iată principalele mijloace prin care cadrele didactice pot și trebuie să contribuie la îmbunătățirea reală a procesului instructiv-educativ, la ridicarea calitativă a pregătirii viitoarelor cadre de constructori ai socialismului.

In acest scop, organele sindicale din învățămînt sînt chemate să-i ajute pe membrii de sindicat să folosească asemenea metode de transmitere a cunoștințelor încît elevii și studenții să înțeleagă fundamentarea științifică a fenomenelor și a proceselor din natură și societate.

În cele mai multe din școlile noastre, organele sindicale sprijină realizarea acestor cerințe. Comitetul sindicatului învățămînt din Sibiu, de pildă, s-a ocupat intens de organizarea și dotarea cu materiale a laboratoarelor din școlile orașului, mobilizînd și stimulînd cadrele didactice să-și dea contribuția la realizarea de noi tipuri de material didactic care să fie la înălțimea științei moderne. Sindicatul a sprijinit conducerea Școlii de 7 ani nr. 8 și pe profesoara de științe naturale din această școală să improvizeze o seră în care se cultivă toate plantele care se studiază la botanică în așa fel încît acestea să fie în plină vegetație în momentul predării. În felul acesta se asigură observația sistematică și intuirea completă, ca metode științifice de predare.

Dar asigurarea nivelului științific al predării nu înseamnă numai transmiterea prin cele mai bune metode a cunoștințelor prevăzute în programe și manuale. Procesul predării trebuie pus de la început în slujba formării concepției materialist-dialectice a elevilor. Pregătirea ideologică a cadrelor didactice este o condiție esențială în lupta pentru înfăptuirea unui învățămînt de calitate. Este desigur un succes al activității sindicatelor noastre faptul că imensa majoritate a cadrelor didactice frecventează cu regularitate cursurile de învățămînt ideologic.

Ca urmare a ridicării nivelului ideologic al cadrelor didactice, s-a îmbunătățit munca de educație comunistă a elevilor, a crescut eficiența educativă a lecțiilor de literatură, istorie, geografie, fizică etc. Cadrele didactice combat cu mai multă competență teoriile idealiste manifestate în știință, artă și cultură, leagă mai strîns lecțiile de practica construcției socialiste din țara noastră, participă mai activ la munca de culturalizare a maselor, la transformarea socialistă a agriculturii, la combaterea misticismului.

Organele sindicale din instituțiile de învățămînt au datoria să ajute și să stimuleze activitatea cadrelor didactice pe această linie, să vegheze la buna ei desfășurare în întregul proces instructiv-educativ din toate școlile. In acest scop organizațiile sindicale sînt chemate să sprijine cadrele didactice în studiul învățăturii marxist-leniniste, să se intereseze îndeaproape de felul cum folosesc membrii de sindicat cunoștințele dobîndite la cercurile de învățămînt ideologic în munca lor instructiv-educativă, cum aplică învățătura marxist-leninistă în formarea concepției materialist-dialectice a tineretului nostru școlar.

La realizarea unui învățămînt de calitate în școlile noastre contribuie în cea mai mare măsură legarea mai strînsă a cunoștințelor teoretice de practică. Și în această privință sindicatele de învățămînt și-au adus contribuția organizînd în școli și cluburi dezbateri privind căile de înfăptuire a acestei importante cerințe. Pe de altă parte sindicatele din învățămînt sprijină stabilirea de legături strînse între școli și întreprinderile industriale, G.A.S., G.A.C., inițiază vizitarea unor importante obiective industriale.

Comitetele secțiilor sindicale din școli, și îndeosebi comisiile cu munca profesională trebuie să cearâ membrilor de sindicat ca fiecare lecție să fie strîns legată de realitățile vieții noastre noi și să urmărească îndeaproape înfăptuirea acestei cerințe. De asemenea sindicatele din învățămînt pot contribui, în colaborare cu sindicatele din întreprinderi, la buna organizare a practicii în producție a elevilor și studenților.

Pentru școlile profesionale, tehnice și tehnice de maiștri, legarea cunoștințelor teoretice de practică face parte din însăși pregătirea profesională a viitorilor muncitori calificați, tehnicieni și maiștri. Conștiente de importanța acestui fapt, cadrele didactice de la Grupul școlar „Steagul roșu" din Brașov desfășoară unele lecții teoretice de specialitate direct în uzină, folosind pentru demonstrație, ca material didactic, însăși mașina — care formează obiectul predării — în stare de funcționare și în plin proces de producție.

Paralel cu instruirea teoretică, buna organizare a practicii constituie, de asemenea, o preocupare permanentă a organelor sindicale din aceste școli, care împreună cu sindicatele din întreprinderi studiază, pe baza specificului producției, formele cele mai eficiente de instruire : prin integrarea elevilor în echipe de muncitori ; prin repartizarea lor pe lîngă muncitori ; prin constituirea de brigăzi numai din practicanți conduse de muncitori calificați ; prin organizarea în întreprinderi a unor locuri de muncă individuale pentru elevi.

Pentru sprijinirea bunei organizări a practicii ucenicilor și elevilor organizația sindicală de la Școala profesională de construcții din Bacău a inițiat consfătuiri împreună cu întreprinderile, la care s-au discutat, de pildă, problemele corelării îndeplinirii planului de producție cu programele școlare de instruire practică.

Paralel cu realizările însemnate obținute în domeniul orientării ideologice și științifice a lecțiilor, al legării lor de viață, al folosirii celor mai bune metode pedagogice, în unele școli se mai întîlnesc însă și cazuri în care lecțiile nu se predau la un nivel corespunzător. Mai sînt profesori care se mulțumesc ca elevii lor să se strecoare dintr-o clasă în alta, obținînd note la limită. Este evident că asemenea elevi termină școala fără să-și însușească o bază temeinică de cunoștințe. Cauzele acestor situații trebuie căutate în deficiențele existente în munca membrilor de sindicat respectivi, a colectivelor pedagogice. Insuficienta pregătire pentru lecții, nivelul științific și ideologic scăzut al conținutului predării, determinat de însușirea mecanică și simplistă a problemelor la învățămîntul ideologic, slaba preocupare pentru găsirea și aplicarea celor mai potrivite metode de predare sînt principalele cauze care generează rezultate nesatisfăcătoare la învățătură. Numărul încă mare al elevilor rămași în urmă la învățătură și mai ales al celor cu note la limită de la școlile medii din Cugir, Hațeg, Babadag, de la școlile de meserii din Blaj sau Școala profesională de ucenici din Sighișoara se explică mai ales prin existența în activitatea cadrelor din aceste școli a unor astfel de lipsuri. Evident că asemenea rezultate sînt grăitoare și pentru activitatea organelor de conducere ale acestor școli. Dar nu-i mai puțin adevărat că răspunderea pentru aceasta revine și organizațiilor sindicale respective care n-au luat măsurile cuvenite pentru ridicarea calității muncii membrilor de sindicat.

Ce-ar putea spune organizația sindicală de la școala din comuna Lipovăț, raionul Vaslui, de faptul că în această școală se folosește încă planificarea calendaristică întocmită în anul 1954, deși de atunci s-au produs modificări nu numai în planul de învățămînt și în programe, dar s-a modificat însăși structura anului școlar, trecîndu-se de la pătrare la trimestre ? Organizația sindicală respectivă nu a socotit necesar să ia nici un fel de măsură pentru a înlătura asemenea situații. De asemenea, comitetul de secție de la Centrul școlar de construcții din Cluj nu s-a alarmat de faptul că, la fizică, la sfîrșitul trimestrului II — dată la care trebuia să se încheie predarea fizicii — abia s-a parcurs materia prevăzută pentru trimestrul I. In unele școli se mai întîlnesc o serie de lipsuri și în ce privește conținutul lecțiilor, folosirea lor în scop educativ, precum și în ce privește legarea cunoștințelor teoretice de practică, de producție. Așa, de exemplu, la Școala de maiștri sticlari și ceramiști din Turda, profesoara de tehnologie a dat ca temă pentru proiectul de diplomă construcția unei secții care să producă 5.000 tone obiecte de porțelan pe zi, ceea ce reprezintă o cifră cu totul nereală.

Organizațiile sindicale din școli pot și trebuie să-și aducă contribuția la înlăturarea tuturor lipsurilor care se răsfrîng asupra activității de instruire și educare a viitoarelor cadre de constructori. Ele au datoria să formeze și să mobilizeze opinia sănătoasă a colectivelor de pedagogi împotriva superficialității în pregătirea pentru lecții, a verbalismului și metodelor vechi de muncă, împotriva lecțiilor seci, lipsite de valoare științifică și educativă.

In discuțiile care au avut loc la plenară o mare atenție a fost acordată problemelor privind încheierea cu succes a anului școlar. Mulți vorbitori, ca tov. Emilia Pop (Dej), Antim Dringa (Oradea), Claudia Ocenaș (Bacău) și alții, au exprimat în plenară angajamentele luate de cadrele didactice din școlile și orașele respective, ca în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului să desfășoare o astfel de muncă încît încheierea acestui an școlar să însemne un nou și hotărît pas înainte pe drumul bunei pregătiri a tineretului. De asemenea, în cadrul discuțiilor s-a arătat că sindicatele din învățămînt au luat măsuri ca în trimestrul al III-lea organizațiile sindicale din școli să intensifice propaganda profesională, acțiunile de popularizare a experienței pedagogice înaintate.

Măsurile adoptate de recenta plenară a C. C. al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură sînt menite să sporească și mai mult capacitatea mobilizatoare a organizațiilor sindicale din școli și facultăți, să dezvolte contribuția lor la lupta pentru calitate pe care poporul nostru o duce în toate domeniile de activitate în semn de cinstire și devotament pentru partidul clasei muncitoare.

A ne însuși comunismul

(Urmare din pag. 1)

pingînd școala veche, noi ne-am pus drept sarcină să luăm din ea numai ceea ce ne trebuie pentru a obține o adevărată educație comunistă.

Aici ajung la acele reproșuri, la acele învinuiri aduse școlii vechi pe care le auzim mereu și care nu arareori duc la o interpretare cu desăvîrșire greșită. Se spune că școala veche a fost o școală a buchiselii, o școală a mustruluielii, o școală a tocelii. Aceasta este adevărat, dar trebuie să știi să faci deosebire între ceea ce era rău în școala veche și ceea ce avea ea folositor pentru noi, și trebuie să știi să alegi din ea ceea ce este necesar pentru comunism.

Școala veche a fost o școală a buchiselii, ea silea pe oameni să-și însușească o sumedenie de cunoștințe inutile, de prisos, moarte, care îmbîcseau mințile și transformau generația tînără în slujbași croiți pe același calapod. Dar ați face o mare greșeală dacă ați încerca să trageți concluzia că poți deveni comunist fără să-ți însușești tot ceea ce a acumulat cunoașterea omenească. Ar fi greșit să se creadă că e deajuns să-ți însușești lozincile comuniste, concluziile științei comuniste, fără a-ți însuși acea totalitate de cunoștințe a căror consecință este comunismul însuși.

. . . . . .

Școala veche crea slugi necesare capitaliștilor ; din oamenii de știință, școala veche făcea oameni care trebuiau să scrie și să vorbească așa cum le convenea capitaliștilor. Aceasta înseamnă că noi trebuie s-o înlăturăm. Dar dacă trebuie s-o înlăturăm, dacă trebuie s-o distrugem, înseamnă oare aceasta că nu trebuie să luăm din ea tot ce a acumulat omenirea și e necesar oamenilor ? Înseamnă aceasta oare că nu trebuie să știm a deosebi ceea ce a fost necesar capitaliștilor de ceea ce este necesar comunismului ?

În locul vechiului muștru, care era practicat în societatea burgheză împotriva voinței majorității, noi punem disciplina conștientă a muncitorilor și țăranilor, care îmbină ura împotriva vechii societăți cu hotărîrea, priceperea și capacitatea de a uni și de a organiza forțele în vederea acestei lupte, pentru ca din voința a milioane și sute de milioane de oameni răzleți, dispersați, împrăștiați pe tot cuprinsul acestei țări imense să făurim o voință unică, deoarece fără această voință unică vom fi în mod inevitabil înfrînți. Fără această coeziune, fără această disciplină conștientă a muncitorilor și țăranilor, cauza noastră nu are sorți de izbîndă. Fără aceasta nu-i vom putea învinge pe capitaliștii și pe moșierii din lumea întreagă. Nici măcar fundamentul nu-l vom consolida, fără să mai vorbim despre construirea pe acest fundament a unei societăți noi, comuniste. Tot astfel, negînd școala veche, nutrind o ură cu totul legitimă și necesară împotriva acestei școli vechi, prețuind hotărîrea de a distruge vechea școală, trebuie să înțelegem că în locul vechii buchiseli, al vechii toceli, al vechiului muștru trebuie să punem priceperea de a ne însuși întreaga sumă a cunoștințelor omenești și să ne-o însușim astfel încît comunismul să nu fie ceva învățat pe de rost, ci să fie ceva gîndit de voi înșivă, să reprezinte concluziile care sînt inevitabile din punctul de vedere al educației actuale.

Iată cum trebuie puse problemele fundamentale atunci cînd vorbim despre sarcina de a ne însuși comunismul.

(Extras din cuvîntarea rostită la al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia)

RĂSPUNZÎND CHEMĂRII PARTIDULUI

La nivelul tehnicii mondiale

Pentru a simți pulsul viu al activității ce se desfășoară în aceste zile la I.M.D., pentru a putea cuprinde cît mai larg rezultatele întrecerii între colectivele secțiilor care generează continuu o calitate mereu mai înaltă a produselor, trebuie neapărat să urmărești munca în fiecare atelier al întreprinderii. Stînd de vorbă cu muncitorii, cu tehnicienii, cu inginerii, văzînd rezultatele activității lor îți dai seama că angajamentele luate în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului devin faptă, că această fabrică complexă a cărei producție este pusă în slujba școlii a pășit într-o etapă superioară de activitate.

Atunci cînd colectivul întreprinderii răspunzînd chemării Comitetului Central al partidului a stabilit obiectivele ce trebuie atinse, muncitorii și-au luat angajamentul să îmbunătățească calitatea construcției la peste 60 de sortimente. Aceasta a necesitat aplicarea unui plan larg de măsuri tehnico-organizatorice, modificarea unor procese tehnologice care vizează utilizarea tot mai largă a pieselor din material plastic produse prin injecție, modificarea tehnicii de lucru în atelierele de acoperiri galvanice, modificarea formelor de finisaj în atelierul de tîmplărie etc., precum și îmbunătățirea substanțială a controlului tehnic de calitate.

In fiecare atelier — la mecanică, la ajustaj, la aparate electrice sau la sticlărie — echipele lucrează avînd în față permanent fișele de îmbunătățire a calității produselor. Astfel, muncitorii care execută spintariscopul au trecut la modificarea dimensiunilor corpului acestuia, reducîndu-i substanțial greutatea și făcîndu-l să cîștige în suplețe. Colectivul care execută galvanometrul didactic realizează acum gradarea cadranului printr-un procedeu nou, care asigură o precizie superioară. Colectivul care execută balanța școlară a îmbunătățit calitatea de finisaj a talerelor.

Toate produsele, chiar cele intrate foarte recent în fabricație sînt analizate continuu cu ochi critici. Pretutindeni se caută soluții superioare de construcție. Iată un exemplu convingător. Pînă nu de mult Intreprinderea de material didactic a primit adesea sesizări din școli cu privire la unele deficiențe calitative ale unui aparat folosit foarte frecvent: discul lui Newton. „In locul albului strălucitor pe care ar trebui să-l obținem prin învîrtirea discului, acesta nu dă decît un cărămiziu șters. Bineînțeles că în asemenea condiții experiența cu privire la compunerea spectrului solar nu este tocmai convingătoare pentru elevi" — scria, de pildă, întreprinderii, cu cîtva timp în urmă, profesorul de fizică al unei școli medii din Brașov. Și avea în mare măsură dreptate. Atît condițiile de tipărire a discului, în care erau folosite doar elementele obținute prin compunerea a patru culori de bază, cît și concepția de construcție — îmbinarea unei multitudini de benzi înguste — nu erau în măsură să dea rezultatele cele mai satisfăcătoare. Noul disc al lui Newton pus în fabricație de Intreprinderea de material didactic permite să se obțină un alb curat și uniform. Pe placa metalică de montaj sînt îmbinate cu grijă sectoarele largi de cerc obținute prin alipirea de benzi din șapte nuanțe absolut diferite.

A fost îmbunătățită și calitatea voltmetrului Hoffmann cu electrozi de platină. Acesta efectuează acum cu o deosbită precizie determinările cantitative ale fenomenului de electroliză. Etanșeitatea lui este mult superioară etanșeității voltmetrelor produse înainte, nelăsînd să se scurgă nici o picătură de acid.

Deosebit de convingătoare pentru strădania colectivului Întreprinderii de material didactic de a obține produse la nivelul tehnicii mondiale este calitatea detectorului Geiger-Muller pentru școli, menit să contribuie la pregătirea viitoarelor cadre care vor lucra pentru folosirea pașnică a energiei atomice.

S-a afirmat de multe ori că unele produse ale I.M.D.-ului, deși valoroase din punct de vedere al concepției de construcție și a preciziei în funcționare, au un aspect neîngrijit, mohorît. Ca urmare a dorinței colectivului întreprinderii de a înlătura această lipsă, estetica a devenit una din preocupările de prim plan. In atelierul de nichelaj, colectivul condus de fruntașul în producție Vasile Comnea obține acum lucrări de calitate mult superioară prin înlocuirea vechiului sistem de alimentare electrică printr-un sistem de redresori. De asemenea colectivul atelierului de vopsitorie, înzestrat de curînd cu aparate noi pentru pulverizarea fină a vopselei, a generalizat vopsirea postamentelor și carcaselor la toate aparatele cu vopsea în imitație de lovituri de ciocan. Ajunge să privești, alături de vechile carcase negre sau cenușii, noile carcase argintii, sclipitoare, pentru a-ți da seama de importanța acestei măsuri pentru îmbunătățirea aspectului estetic al produselor.

„Să dăm produse la nivelul tehnicii mondiale", lozinca sub care se desfășoară în fabricile și uzinele din întreaga țară bătălia pentru calitate, exprimă însăși esența întregii activități a colectivului de muncitori, tehnicieni și ingineri ai Întreprinderii de material didactic.

Al. Ciucă

Un grup de muncitori-elevi de la secția serală a Școlii medii din Bîrlad pregătind lecțiile împreună

Realizările ucenicilor

Indrumați de cadrele didactice, ucenicii Școlii profesionale de pe lîngă uzinele „Semănătoarea" din Capitală participă cu entuziasm la întrecerea socialistă organizată în întîmpinarea celei de a 40-a aniversări a partidului.

În atelierele școlii, brigăzile de ucenici, îndrumate de maiștrii-instructori, muncesc cu rîvnă pentru îndeplinirea și depășirea planului de producție, pentru realizarea unor produse de o calitate superioară.

În prezent, în fruntea întrecerilor socialiste se găsesc ucenicii matrițeri, care au confecționat numeroase matrițe pentru ștanțat necesare uzinei. Deosebit de valoroasă este și activitatea ucenicilor lăcătuși mecanici și strungari din anul I, care obțin multe succese în confecționarea sculelor și uneltelor menite să îmbogățească utilajul atelierelor-școală.

GH. SIRBU

Puterea exemplului

„Niciodată copiii nu au fost atît de prețioși ca acum — spunea Gorki — cînd trebuie să înfăptuiască opera de importanță mondială pe care au început s-o înfăptuiască, cu un succes uimitor, părinții lor, operă care deșteaptă treptat printre oamenii muncii din lumea întreagă rațiunea și voința de a croi o viață nouă". In adevăr, copiii reprezintă însuși viitorul țării. Iar priceperea, capacitatea și devotamentul cu care ei vor continua măreața operă începută în zilele noastre depind de felul cum noi am înțeles să-i educăm și să-i instruim, de grija pe care o purtăm pentru sănătatea și dezvoltarea lor fizică.

Mereu mai mult partidul pune în fața întregului popor sarcina de a munci mai bine pentru a construi cu succes socialismul în patria noastră. Lupta pentru calitate se traduce în școală prin lupta pentru un conținut științific ridicat al lecțiilor și al întregii activități școlare, care este chemată să-i înzestreze pe elevi cu un sistem de cunoștințe profunde și folositoare, să cultive în sufletele lor înaltele virtuți comuniste — dragostea pentru muncă și adevăr, voința, abnegația, curajul, dorința nestăvilită de a-și pune toată priceperea și capacitatea creatoare în slujba patriei socialiste.

Experiența celor mai buni și mai înaintați învățători și profesori din școala noastră a dovedit că una din condițiile principale ale succesului în munca educativă o constituie exemplul personal. Pedagogul trebuie să iubească nu numai copiii, dar și propria sa meserie, să iubească profund știința pe care este chemat să o facă înțeleasă de cei mici. Pe bună dreptate se spune că dacă vrei să-ți educi elevul cu ajutorul științei trebuie să iubești știința și să o cunoști. Elevii vor prinde drag atît de tine cît și de știință, și prin aceasta îi vei putea educa; dar dacă tu însuți n-o iubești, oricît i-ai sili să învețe, știința ta nu va produce nici o înrîurire educativă. Acesta este un adevăr incontestabil. Doar știm cu toții cît de puternic sînt influențați copiii de cei mai în vîrstă. Pasiunea acestora pentru știință și artă, pentru literatură sau tehnică se transmite ușor celor mici, cu condiția ca ea să se manifeste într-adevăr cu forța unei pasiuni. Iată un tînăr profesor Emanoil Dogăroiu de la Școala medie nr. 3 din orașul Brăila. Cîte ceasuri, cîte zile nu-și petrece el — din dragoste pentru tehnică, din pasiunea de a cerceta și a construi ceva folositor — printre aparate, printre uneltele de lucru? Copiii au simțit dragostea profesorului pentru toate acestea și, încrezători în el, i-au dat mîna, dornici să descopere și ei frumusețile care au cucerit inima dascălului. Și ajutați de acesta reușesc să le descopere. Micii electrotehnicieni ai școlii au simțit nu o dată bucuria și marea satisfacție pe care ți-o dă reușita străduințelor fierbinți de a construi cu propriile mîini un aparat de radio, de a face în școală o instalație de radioamplificare sau unele aparate de emisie și recepție.

Cîte frumuseți nu vor fi descoperit de asemenea, cîte satisfacții nu vor fi avut și elevii pasionaților profesori de fizică și matematică de la Școala medie „N. Bălcescu" din București care le-au trezit interesul pentru știința rachetelor, ai profesorului de științe naturale Ion Catană din comuna Priboieni, regiunea Argeș care se ocupă cu rîvnă de cultura plantelor ca și elevii atîtor alți pedagogi îndrăgostiți de matematică, chimie, istorie, literatură! Este clar pentru ori cine că prin dragostea lor față de știință au adus un imens serviciu școlii — și nu numai instrucției, ci și educației, căci interesul pentru știință nu înseamnă numai un număr sporit de cunoștințe, și deci un nivel ridicat la învățătură, priceperea și îndemînarea de a construi ceva, de a cerceta pentru a descoperi lucruri noi, ci implicit contribuie la cultivarea voinței, a spiritului de disciplină și solidaritate, a dragostei de muncă, a seriozității și a spiritului de răspundere — atribute ale omului nou, constructor al socialismului. De bună seamă, copiii din școlile respective vor lua exemple bune din viața profesorului lor și vor face din viața oamenilor rămași în istorie pentru abnegația cu care s-au dăruit științei puse în slujba popoarelor idealul propriei lor vieți, vor năzui întotdeauna să ajungă asemenea lor.

Vorba însoțită de fapte, fapte și nu vorbe goale — acest lucru trebuie să călăuzească pas cu pas pe toți învățătorii și profesorii care au menirea să dea contur chipului luminos al omului nou. Sînt aici, de fapt, două probleme.

In primul rînd este vorba de aceea că între cuvintele profesorului și faptele lui trebuie să existe întotdeauna o deplină concordanță. Firește, îndemnul dat de profesor elevilor ca ei să citească, să studieze cît mai profund, va avea ecou numai dacă pedagogul va fi un exemplu grăitor în această privință, dacă el va dovedi permanent pasiune, preocupare susținută pentru cunoașterea a tot ce ne oferă știința, literatura, arta, a tot ce apare nou în dezvoltarea lor. L. N. Tolstoi — după care întreaga educație, sau măcar 99 la sută din ea, se reduce la puterea exemplului — observa pe bună dreptate: „Dacă, de pildă, copilul vede că-mi ies din fire și jignesc oamenii, că pun pe alții să facă ceea ce aș putea să fac eu însumi, că mă las tîrît de propria-mi lăcomie și dau frîu liber poftelor mele, că evit orice muncă spre binele altora și nu caut decît plăceri personale, că sînt plin de trufie și vanitate din cauza situației mele, că vorbesc pe alții de rău, că altceva spun în spatele oamenilor decît le spun în față, că mă prefac dînd impresia că aș crede un lucru în care de fapt nu cred, precum și alte sute și mii de alte asemenea purtări, sau, dimpotrivă, dacă vede purtări care vădesc: blîndețe, modestie, hărnicie, abnegație, cumpătare, sinceritate — copilul se contaminează, prinzînd de la mine anumite trăsături din acestea, de o sută de ori mai ușor decît dacă l-aș povățui, ținîndu-i discursurile cele mai elocvente și mai pline de înțelepciune". Cuvintele marelui scriitor și gînditor rus sînt grăitoare și nu mai au nevoie de comentarii.

Pe de altă parte este vorba de necesitatea ocolirii verbalismului în educație. Pedagogii noștri s-au convins din propria experiență că exemplele vii din viață, alese cu grijă și prezentate la momentul potrivit, cunoscute de elevi pe cît posibil nemijlocit, au o mare forță de convingere asupra copilului. In convorbirile de la orele de dirigenție, însă, se întîmplă adesea să nu putem recurge la contactul direct cu realitatea. Vom suplini aceasta prezentînd cît mai concret și mai precis, mai clar și mai convingător lucrurile pe care vrem să le facem cunoscute. Nici o vorbă de prisos, nici o afirmație gratuită, insuficient gîndită. Puternic îi vor impresiona pe copii, de pildă, discuțiile despre I. A. Gagarin, acest erou al zilelor noastre, dacă ele vor scoate în evidență elementele esențiale, semnificative din viața lui de comunist modest, cinstit, care nu prin vorbe, ci prin fapte și-a dovedit dragostea față de patrie.

Vorbăria goală, exprimarea șablonardă, de care se folosesc unii pedagogi, mai ales cu prilejul orelor de dirigenție, sînt dușmanii de moarte ai educației comuniste. Noi vrem să creștem oameni ale căror vorbe sînt tot atîtea garanții pentru fapte.

Cei mai mulți pedagogi înțeleg că lupta pentru calitate în munca de educare nu se poate desprinde de lupta pentru propria lor perfecționare, astfel încît între vorbele și faptele pedagogilor să fie o deplină concordanță, căci în el școlarul caută și găsește cel mai puternic și mai apropiat exemplu pentru conduita sa în viață.

I. Petrescu

Impotriva formalismului în predarea matematicii

Trigonometria este unul din capitolele matematicii care a luat naștere și s-a dezvoltat în contactul cel mai nemijlocit cu activitatea practică creatoare a omului. Tocmai de aceea în predarea ei se găsesc nenumăratele posibilități de a asigura o legătură permanentă și firească între cunoștințele predate în școală și aplicarea acestora în practică. Dacă cei mai mulți profesori de matematică folosesc în mod judicios aceste posibilități, reușind să-i înarmeze pe elevi cu deprinderea de a aplica cunoștințele de trigonometrie în rezolvarea unor probleme variate ridicate de tehnica construcțiilor, a măsurătorilor topografice, de mecanică și astronomie, se mai manifestă încă, în unele școli, note de formalism în predarea acestei discipline.

Desigur că predarea formulelor fără a asigura înțelegerea sensului lor, a necesității de viață care a dus la descoperirea lor, ca și aplicarea lor în exerciții și probleme numai cu scopul de a dezvolta deprinderi de calcul, fără a orienta calculele spre rezolvarea unor probleme ridicate de activitatea practică constituie una din cele mai vădite manifestări a formalismului în predarea trigonometriei. Dar tot o manifestare a formalismului o constituie și folosirea în exclusivitate a formulelor trigonometrice spre a aplica cunoștințele de geometrie sau calculul cu logaritmi, lăsînd pe planul al doilea sau neglijînd total rezolvarea problemelor de ordin practic cărora aceste formule le aduc rezolvarea.

În acest fel s-a desfășurat o lecție de trigonometrie ținută la clasa a X-a a Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „23 August".

Chiar de la începutul orei, în timp ce un elev arăta felul cum rezolvase problema dată pentru acasă, m-a surprins conținutul abstract al temei respective: cunoscînd latura a de 450 m, unghiul A de $87^{0}55'$ și unghiul B de $10^{0}53'$, să se calculeze celelalte elemente ale triunghiului. Oare conținutul acestei probleme nu putea fi îmbrăcat într-o formă care să reflecte situația de ordin practic căreia îi răspunde? Însuși modul cum a luat naștere și s-a dezvoltat trigonometria sugerează, de pildă, calculul unei distanțe inaccesibile măsurării directe, stabilirea lungimii traseului unei linii de înaltă tensiune în cazul cînd existența unui obstacol de teren impune o deviere a traseului pe direcții cunoscute etc.

Faptul că elevii știu să aplice unele teoreme studiate anterior și calculul cu logaritmi indică priceperea profesoarei de a transmite elevilor unele cunoștințe și deprinderi. Dar felul cum a fost construită lecția nouă — cazul II de rezolvare a triunghiurilor oarecare — a dovedit din ce în ce mai clar felul abstract în care profesoara concepe predarea matematicii, slaba ei preocupare pentru legarea de viață a cunoștințelor transmise elevilor.

După ce s-a precizat obiectivul propus — de a afla celelalte elemente ale triunghiului cînd se cunosc două laturi și unghiul cuprins între ele — ar fi fost firesc și, în același timp, imperios necesar să se arate că această problemă s-a ivit din necesitatea de a afla distanța dintre două puncte între care se află un obstacol ce împiedică vizibilitatea directă între ele. Dar acest lucru nu s-a făcut. De altfel, desfășurarea orei a arătat că nici în lecția precedentă cînd s-a studiat cazul I de rezolvare a triunghiurilor nu s-a insistat asupra aplicațiilor practice ale acestuia la măsurări topografice și cadastrale, în construcția diferitelor tipuri de telemetre sau la măsurătorile astronomice.

Iată, aici, unul din motivele pentru care atît de des îi mai auzim pe elevi spunînd că matematica este grea și abstractă. Dacă predăm cunoștințele într-un mod formal, rupt de viață și de necesitățile ei, este firesc ca elevii să întîmpine dificultăți în înțelegerea ei, ca ea să le solicite un efort prea intens de atenție și gîndire și să le pară grea.

In continuarea lecției s-au stabilit formulele ce fac posibilă rezolvarea, s-a arătat felul cum se logaritmează aceste formule și s-a trecut la rezolvarea unui exercițiu practic. Același laconism: $a = 510$ m, $c = 317$ m, $B = 76^{0}\ 19'$. Un fel de „artă pentru artă" în matematici. S-a trecut peste faptul că o astfel de problemă se ivește ori de cîte ori se construiește un tunel, că în mod frecvent o problemă similară este ridicată de confecționarea multor piese ale căror desene de execuție dau unele dimensiuni și unghiuri, dar a căror prelucrare implică și cunoașterea altor cote ce trebuie calculate, că acest caz apare adeseori la strunjirea conică etc.

La rîndul lui, exercițiul dat ca temă pentru acasă a fost de un grad de abstractizare mai mult decît exagerat, îmbrăcînd forma $C=49$, $a=19$, $b=34$ Nu numai că nu s-a arătat în ce condiții s-a putut ivi o astfel de problemă, dar nu s-au precizat nici măcar unitățile de măsură.

Alegerea unităților de măsură, problema erorilor, a gradului de precizie, a raportului între diferite noțiuni și mărimi ale matematicii și realitățile vieții sînt aspecte principale ale conținutului matematicii. Pe lîngă caracterul lor practic aceste probleme ridică interesul elevilor pentru studiu, întăresc cunoștințele și deprinderile lor. Neglijarea legăturii cu viața, cu producția, predarea formală a unor reguli și formule nu poate fi tolerată sub pretextul caracterului abstract al matematicii. Datoria profesorului este tocmai de a evita acest caracter abstract, de a folosi la maximum conținutul practic al celor mai „abstracte" noțiuni matematice, căci matematica de dragul matematicii este străină spiritului școlii noastre.

V. Manolache

Discuție de specialitate între membrii celei mai tinere brigăzi de ucenici strungari

Predarea limbilor străine
în discuția Consiliului superior al școlilor

Consecvent pe linia sprijinirii ministerului în rezolvarea sarcinilor sale, Consiliul superior al școlilor a supus recent discuției, într-o ședință a biroului său, lărgită prin participarea unor cadre didactice din Capitală, problema predării limbilor străine în școala noastră. Atenția care se acordă acestei probleme, și de a cărei importanță ne dăm cu toții seama, a fost subliniată prin prezența la dezbateri a tovarășului academician I. G. Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii.

Ideea unanim acceptată astăzi la noi, că școala trebuie să răspundă cerințelor vieții impune în prezent o analiză multilaterală a condițiilor în care se predau limbile străine, în vederea îmbunătățirii lor. Viața cere ca tineretul nostru să-și însușească într-o măsură tot mai largă limbile străine de mare circulație, ele fiind instrument principal de comunicare între oameni, mijloc de strîngere a legăturilor dintre state și popoare. Deschizînd ședința, președintele Consiliului, tov. Petre Drăgoiescu, a subliniat atît însemnătatea problemei cît și importanța pe care o are consultarea cadrelor de specialitate în găsirea celor mai bune soluții.

La baza discuțiilor a stat un referat alcătuit de un colectiv de specialiști din învățămînt, din direcția generală pedagogică, de la I.P.C.D., de la Institutul de științe pedagogice, și de la Editura didactică și pedagogică, pe care i-a prezentat în ședință tov. Eugen Blideanu, directorul direcției metodice din minister. Pe baza unui studiu întreprins la indicația conducerii ministerului, referatul a relevat succesele obținute în ultimii ani în îmbunătățirea programelor și manualelor de limbi străine și a prezentat o serie de propuneri judicioase, susținute printr-o temeinică argumentare științifică. Propunerile au în vedere scopul pe care îl urmărește școala noastră prin predarea limbilor străine, și anume acela de a forma elevilor priceperi și deprinderi de folosire practică a acestor limbi. Ele se bazează pe experiența acumulată în școlile din țara noastră și de peste hotare. S-au avut în vedere programele școlii de 12 ani.

Studiul limbii ruse, al limbi statului care construiește victorios comunismul, care urcă cu succes culmile cele mai înalte ale științei și tehnicii, ale culturii, limba statului care se bucură de cel mai mare prestigiu politic în lume, a ocupat, cum era și firesc, un loc important în materialul prezentat și în discuții.

Dezbaterile în problema predării limbilor străine s-au oprit asupra locului pe care trebuie să-l ocupe aceste obiecte în cadrul planului de învățămînt, a anilor de școlaritate destinați studiului, a continuității studiului aceleiași limbi în toți anii în care ea se predă, a asigurării omogenității claselor prin bifurcarea sau trifurcarea lor. O serie de propuneri s-au referit la programe și au avut ca obiectiv realizarea unei tematici variate.

În vederea ridicării nivelului metodic, s-a propus ca programele să precizeze scopul studiului limbii respective, diferențiat pe clase, ținîndu-se seama de dificultățile impuse de fiecare limbă în parte. S-a subliniat necesitatea ca tematica să țină seama de vîrsta elevilor, bazîndu-se pe minimul lexical și gramatical stabilit pentru clasa respectivă. La clasele VI—VIII tematica să fie limitată la principalele aspecte din viața de toate zilele (școala, casa, familia, viața social-culturală, educația fizică și sportul, viața economică); la clasele IX—XII ea să cuprindă texte care să oglindească viața nouă din patria noastră, viața poporului a cărui limbă se studiază, precum și texte de știință popularizată, texte literare din opere reprezentative și exerciții care să permită consolidarea deprinderilor practice de exprimare curentă.

Manualele elaborate pe baza acestor principii, ținînd seama de minimul lexical și gramatical, ar urma să cuprindă texte mai scurte și mai variate, locul principal ocupîndu-l dialogurile care asigură o cît mai largă circulație a vocabularului uzual. Pentru fiecare manual să se elaboreze un îndrumător metodic, ajutor în predarea lecțiilor.

Buna însușire a cunoștințelor de gramatică — s-a arătat — cere ca noțiunile de gramatică să reiasă din textele studiate, tratîndu-se pe cît posibil numai un singur fenomen gramatical pe lecție. S-a subliniat necesitatea unor exerciții variate, care să contribuie la consolidarea cunoștințelor însușite, la formarea priceperilor și deprinderilor în folosirea practică a limbii. S-a accentuat în unanimitate necesitatea tipăririi unor gramatici separate care să cuprindă minimum necesar și să fie folosite în toți anii de școală.

A fost combătută tendința unor profesori de a da lecțiilor de limbi străine un caracter descriptiv, sau de a transforma fenomenul gramatical într-un scop în sine. Majoritatea participanților la discuții au susținut prin argumente părerea că exercițiile pur gramaticale, pe care sînt tentați să le facă mulți profesori, nu duc la rezultate bune. Aprofundarea cunoștințelor de gramatică în sine încarcă, obosește, sperie pe elevi. Exercițiile trebuie să formeze deprinderi necesare vorbirii în limba străină respectivă. S-a subliniat necesitatea elaborării unor dicționare școlare, de proporții reduse, alcătuite pe baza minimului lexical.

O atenție deosebită s-a acordat în dezbateri materialului audio-vizual — sprijin valoros în predarea limbilor străine: tablouri cu scheme gramaticale care să sistematizeze cunoștințele, peisaje, diafilme, înregistrări pe discuri și benzi de magnetofon care să ajute la însușirea unei pronunțări corecte, la formarea deprinderii de a înțelege vorbirea în limba străină.

O serie de propuneri s-au referit la cadrele didactice, la pregătirea lor, la stabilitatea lor în muncă pentru a se asigura continuitatea activității la aceleași clase, pentru a le forma simțul de răspundere față de elevii încredințați. S-a vorbit despre necesitatea asigurării unui control calificat, efectuat de cadre de specialitate.

Discutarea multilaterală a problemelor legate de predarea limbilor străine în școală a dus la propuneri interesante. S-a sugerat, de pildă, să se creeze cercuri de elevi pentru conversație în limba străină pe care o învață, în cercurile pedagogice ale profesorilor de specialitate să se discute în limba respectivă, să se predea eventual și limba spaniolă, să se creeze școli speciale în care să se predea într-o limbă străină, să se organizeze tabere de vară cu profesori și studenți în țările a căror limbă o predau sau o vor preda; s-au sugerat forme de activitate care să fructifice cunoștințele de limbă și să întrețină interesul față de însușirea lor. Institutul de științe pedagogice a găsit sugestii prețioase pentru studiile sale.

S-au pus și s-au lămurit multe probleme, s-au conturat principii care vor orienta preocuparea viitoare în domeniul predării limbilor străine. A fost încă o dată evident folosul real pe care îl are consultarea largă a cadrelor de specialitate în problemele cele mai importante ale învățămîntului nostru. Prin aceasta, recenta discuție din Consiliul superior al școlilor a constituit un valoros sprijin pentru elaborarea unor soluții care să asigure rezultatele cele mai bune.

REZULTATE REVELATORII

S-a încheiat recent faza republicană a tradiționalului concurs de literatură romînă organizat de Ministerul Învățămîntului și Culturii și Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor prin Societatea de științe istorice și filologice. Rezultatele acestui concurs sînt în multe privințe revelatorii.

Subiectele pe care concurenții au fost solicitați să le dezvolte în lucrările scrise le-au cerut să facă nu numai dovada unor bogate și temeinice cunoștințe de istoria literaturii, ci și a priceperii de a interpreta conținutul operelor literare, de a descoperi și a pune în evidență semnificația lor ideologică, valoarea lor artistică, de a aprecia atitudinea a diferiți scriitori. Marea majoritate a concurenților au răspuns cu succes acestor cerințe.

Tratînd în lucrările lor probleme ca „Rolul partidului în îndrumarea literaturii noastre înainte și după 23 August 1944", „Slăvirea partidului în poezia noastră actuală", „Influența luptei clasei muncitoare în dezvoltarea literaturii noastre din a doua jumătate a secolului al XIX-lea", „Scriitorii noștrii de la 1848 despre misiunea socială a literaturii", concurenții au acordat o egală atenție atît ilustrării afirmațiilor lor cu exemple menite să le argumenteze, cît și analizării acestor exemple, stabilirii valorii și însemnătății lor. Vorbind despre reflectarea luptei partidului în creația poeților noștri, bunăoară, elevii s-au referit la un număr important de autori și opere literare. Pentru a pune în evidență modul cum se reflectă în literatura din cea de a doua jumătate a secolului al XIX-lea influența clasei muncitoare, ei au reprodus și analizat numeroase fragmente din creația scriitorilor acestei perioade.

Este demnă de remarcat totodată preocuparea concurenților de a trata problemele literare folosindu-se de cunoștințele căpătate în orele de teoria literaturii. Se întîlnesc, redate frecvent, idei din lucrările despre artă ale clasicilor marxism-leninismului, din diferite documente de partid în care au fost discutate sarcinile și rolul literaturii, din materialele publicate în presa literară. Pornind de la ideile cuprinse în astfel de lucrări elevii au reușit să aprecieze în mod just influența pe care a exercitat-o partidul asupra dezvoltării literaturii din țara noastră.

Aceste aspecte relevate de lucrările prezentate la concurs sînt concludente pentru cei ce vor să cunoască pregătirea pe care o primesc elevii din școlile noastre.

Tot pe aceeași linie, a muncii de pregătire a elevilor, concursul din anul acesta mai pune în evidență un fapt. Față de anul trecut, și cu atît mai mult față de anii precedenți, numărul lucrărilor bune este mult mai mare, greșelile săvîrșite de concurenți sînt mult mai puține. Acestea sînt roadele exigenței crescînde manifestate de cadrele didactice în munca de pregătire a elevilor.

Că această exigență are un caracter general o demonstrează însăși diversitatea școlilor și localităților din care provin elevii premiați. Printre cei care au primit emoționați premiile și mențiunile acestui concurs se află elevi de la școlile din Bacău, din Craiova, din Roman, din Curtea de Argeș, din Iași, din Timișoara, din Cîmpulung Moldovenesc, din București, din Cluj, din cele mai diferite colțuri ale țării.

Inseamnă că în întreaga țară profesorii depun eforturi pentru ca elevii lor să aibă un nivel de cunoștințe cît mai ridicat, o pregătire cît mai temeinică.

Legarea teoriei de practică la lecțiile de botanică

Prin specificul lor științele naturale, ca obiect de învățămînt, se leagă direct cu diferitele ramuri ale științelor agricole. Întregul sistem de predare a acestui obiect creează profesorului posibilități multiple de a clarifica și aprofunda principiile științifice fundamentale care stau la baza cultivării plantelor și a creșterii animalelor, de a-i antrena pe elevi, în mod treptat și organizat, în desfășurarea diverselor activități cu caracter practic, de a-i pregăti în mod temeinic pentru practica în producția agricolă.

În cuvîntarea rostită la cel de al III-lea Congres general al Uniunii Tineretului Comunist din Rusia V. I. Lenin spunea : „Nu am avea încredere în învățămînt, în educație, în instrucțiune dacă ele ar fi limitate la școală și rupte de zbuciumul vieții". V. I. Lenin era de părere că pentru tînăra generație toate problemele învățăturii trebuie puse în așa fel, încît tineretul să rezolve practic, în fiecare zi, în orice sat, în orice oraș o problemă sau alta de muncă, fie ea cît de mică sau cît se poate de simplă.

În condițiile construirii economiei socialiste din țara noastră realizarea unui învățămînt științific, legat de transformarea și dezvoltarea diverselor sectoare ale economiei, este absolut necesară.

Pentru ca elevii să stăpînească cu adevărat cunoștințele din domeniul științelor naturale, predarea acestui obiect trebuie să se bazeze în primul rînd pe observarea directă a proceselor și fenomenelor ce se petrec în lumea vegetală și animală, pe experimentarea și verificarea în practică a diverselor principii biologice. Prin diversele tipuri de lecții — de comunicare de noi cunoștințe, de verificare, de repetare și sistematizare a cunoștințelor, profesorul de științe naturale poate și trebuie să-i pregătească pe elevi în sensul însușirii în mod conștient a cunoștințelor care stau la baza sporirii producției agricole, pentru înțelegerea necesității aplicării metodelor înaintate în practica cultivării plantelor

Pentru pregătirea elevilor în vederea legării cunoștințelor de practică, de producție, este necesar să se pornească de la fundamentarea cunoștințelor ce urmează a fi însușite de elevi, pe baza observării directe a realității concrete. Astfel profesorul pune în aplicare unul din cele mai importante principii didactice — **principiul intuiției.**

Pentru ca elevii să-și însușească în mod temeinic cunoștințele este indicat a îndruma observarea activă de către ei a materialului didactic pe măsură ce se explică fiecare parte componentă a organismului studiat sau, atunci cînd în lecții sînt utilizate experiențele demonstrative, observarea condițiilor în care se desfășoară anumite procese și fenomene din viața plantelor și animalelor. Este bine să se folosească pe primul plan materialul didactic natural și numai atunci cînd nu este posibilă prezentarea lui să se recurgă la materialul conservat : plante ierborizate sau păstrate în lichid, colecții de semințe, animale împăiate, preparate în borcane și, în ultimă instanță, planșe corect executate. În cazul cînd anumite părți ale materialului natural nu pot fi observate suficient de bine de către toți elevii, atunci profesorul este obligat a prezenta mulaje — precizînd întotdeauna raportul ce există între mărimea reprezentată în mulaj și materialul natural. De asemenea cînd anumite părți ale materialului natural a căror cunoaștere este absolut indispensabilă pentru înțelegerea modului de organizare și de funcționare a diverselor organe nu se pot observa cu ochiul liber se vor face observații cu lupa sau la microscop. Așa se va proceda, de exemplu, pentru observarea structurii interne a rădăcinii în regiunea piliferă, a structurii interne a tulpinii și a frunzei, a structurii țesutului nervos etc. Observațiile la microscop trebuie însoțite de planșe sau desene la tablă.

Pentru ca lecțiile de științe naturale să constituie într-adevăr un mijloc prin care elevii dobîndesc cunoștințe pe care le vor aplica în practică, în producție, profesorii trebuie să lucreze în așa fel încît ei să cunoască în mod concret organizarea externă și internă specifică fiecărei grupe de plante și animale ca urmare a adaptării organismelor la condițiile mediului mereu în schimbare ; procesele fiziologice care stau la baza creșterii și dezvoltării plantelor și animalelor ; cerințele organismelor față de factorii pedologici și climaterici. De asemenea, elevii trebuie îndrumați spre cunoașterea și înțelegerea eficacității metodelor înaintate utilizate în creșterea dirijată a plantelor de cultură și a animalelor.

Dacă ne referim la predarea botanicii, pe lîngă însușirea cunoștințelor despre principalele plante inferioare și superioare, despre structura organelor vegetative și diversele funcțiuni, despre modul de înmulțire al plantelor, elevii trebuie familiarizați cu particularitățile botanice și biologice ale plantelor de cultură, să dobîndească cunoștințele care stau la baza agrotehnicii cultivării cerealelor, legumelor, pomilor fructiferi și a altor plante de cultură.

Este necesar să subliniem importanța primei lecții de botanică și stimularea interesului elevilor pentru studiul plantelor, în sensul legării teoriei de practică. Această lecție este menită să dirijeze gîndirea elevilor spre înțelegerea necesității plantelor în viața omului, spre înțelegerea faptului că omul poate interveni în viața plantelor pentru a se obține cît mai multe produse agricole. Din conținutul primei lecții de botanică trebuie să reiasă că botanica este o știință importantă și interesantă, care cercetează viața și structura plantelor, ajută la creșterea dirijată a acestora în folosul omului, la mărirea productivității culturilor agricole.

Dacă profesorul lucrează cu elevii clasei a VIII-a, este bine să insiste și asupra caracterelor morfologice pe care le prezintă diversele grupe de plante, ca urmare a adaptării la diversele condiții de viață. Folosindu-se cunoștințele pe care elevii și le-au însușit cu ocazia excursiilor în G.A.C., în zilele petrecute în tabere în mijlocul naturii, în plimbări etc. se vor da exemple de plante care au suferit modificări prin îmbunătățirea condițiilor mediului în care sînt cultivate. Elevii vor înțelege astfel importanța studierii botanicii pe baza respectării principiului unității dintre organism și mediu, principiu care stă la baza acțiunii de dirijare a organismelor

Predînd problemele legate de modul de nutriție a plantelor profesorul trebuie să asigure însușirea de către elevi a cunoștințelor necesare pentru înțelegerea în mod just, pe baza observațiilor directe, a respectării unui spațiu de nutriție satisfăcător. Este necesar ca el să le prezinte elevilor structura macroscopică a rădăcinii și așezarea perișorilor radiculari. Se pot folosi în acest scop cutii de lemn cu un perete de sticlă, umplute cu sol afînat, în care se seamănă la diferite distanțe semințe de grîu, ridichi de lună sau și mai bine, semințe de dovleac. Elevii, conduși de profesor, vor trage concluzia că sistemul radicular al fiecărei plante se dezvoltă în raport cu dezvoltarea masei vegetative și că mărimea spațiului de nutriție trebuie să fie în raport cu modul de dezvoltare a plantei, a sistemului său radicular. Astfel ei vor înțelege necesitatea respectării distanței ce trebuie să existe între plante pentru a se dezvolta în bune condițiuni, importanța semănatului cu mașina în rînduri, a răritului diverselor plante de cultură, a plantării pomilor fructiferi și a viței de vie la o anumită distanță etc.

În clasa a VIII-a procesul absorbției radiculare se demonstrează pe baza fenomenului de osmoză favorizat de proprietatea membranelor celulare și a diferențierii sucului celular din sistemul radicular. Elevii trebuie să tragă concluzii cu privire la necesitatea menținerii unui grad de umiditate a solului care să asigure cantitatea de apă necesară pentru buna desfășurare a proceselor biologice ce se petrec în interiorul sistemului celular. Totodată li se vor arăta rezultatele aplicării irigației în condițiile de secetă în cultivarea diferitelor plante.

Cu prilejul studiului tulpinii, pe lîngă înarmarea elevilor cu noțiunile privind structura și funcțiunile tulpinii — în primul rînd funcția de a transporta seva brută de la rădăcină spre frunze și seva elaborată de la frunze spre toate părțile și organele plantei — profesorul trebuie să facă legătura între aceste fenomene biologice și diferitele procedee agricole care urmăresc reglarea circulației apei și a substanțelor nutritive în plantă. Este necesar ca el să demonstreze efectul înlăturării ramurilor laterale la tomate, al copilitului, al tăierii ramurilor suplimentare la pomii și arbuștii fructiferi, al îndepărtării vîrfurilor de creștere sau al cîrnitului etc.

Cînd li se vorbește elevilor despre tulpinile modificate — rizomi, tuberculi și bulbi — despre rolul lor biologic în procesul de adaptare a plantelor la diverse condiții, se poate trece succint la explicarea folosirii și dezvoltării acestei modificări naturale în practica agricolă.

Și la studierea problemelor legate de structura și funcțiunile frunzei profesorul este chemat să le prezinte elevilor, pe lîngă cunoștințele cu caracter teoretic, aspecte cu caracter practic. Astfel pornind de la un fapt observat în natură — dispoziția sistemului foliar pentru a se înlătura autoumbrirea — el îi va îndruma pe elevi să tragă concluzia că pentru a crea condiții optime plantelor de cultură este necesar să se asigure, pe lîngă spațiul de nutriție satisfăcător, și o iluminare satisfăcătoare a plantelor. Cu acest prilej este bine să se sublinieze din nou importanța respectării distanței dintre plante în raport cu talia lor pentru a permite accesul luminii solare, factor absolut indispensabil în buna desfășurare a procesului de fotosinteză, în ridicarea cantității de substanță organică. Li se va demonstra elevilor importanța aplicării semănatului cu mașina pentru a se asigura o producție sporită.

În clasa a VIII-a, studierea acestor aspecte cu caracter practic trebuie să se bazeze pe înțelegerea interdependenței ce există între procesul absorbției radiculare, transpirație, fotosinteză și respirație. Transpirația trebuie să fie înțeleasă ca un proces ce favorizează existența unui curent neîntrerupt de apă în plantă și care ușurează circulația sărurilor minerale absorbite din sol de la rădăcină spre frunză, ca un proces ce reglementează temperatura și permite anumitor plante să trăiască în lumină puternică. Totodată elevii trebuie să înțeleagă rolul luminii, atît în buna desfășurare a fotosintezei, cît și în realizarea absorbției radiculare și a transpirației, deci în sporirea recoltei.

Interesul elevilor pentru studierea acestor probleme va crește mult dacă profesorii vor organiza experiențe demonstrative și îi vor antrena pe elevi în diverse activități cu caracter practic, experimental pe terenul școlar.

O deosebită importanță în vederea legării teoriei de practică în lecțiile de botanică prezintă cunoștințele pe care și le însușesc elevii în legătură cu structura și condițiile de încolțire a semințelor și cu problema fertilității solului. În cadrul temei „Sămînța" elevii dobîndesc cunoștințe privind structura semințelor de dicotiledonate și monocotiledonate, compoziția lor chimică și condițiile de germinație. Aceste cunoștințe au o deosebită importanță pentru înțelegerea unor probleme de producție cum sînt selecționarea semințelor destinate pentru semănat și determinarea puterii de germinație a semințelor. Este necesar ca profesorul să prezinte în mod demonstrativ în cadrul lecțiilor aceste aspecte cu caracter practic, arătînd importanța lor pentru mărirea producției la hectar. De asemenea, este necesar să organizeze lucrări practice la colțul naturii vii și să-i antreneze pe elevi să participe la buna desfășurare a lucrărilor de selecționare și determinare a puterii de germinație efectuate la gospodăriile agricole colective.

Problema fertilității solului trebuie pusă în legătură cu organizarea științifică a procesului de nutriție a plantelor. Profesorul va demonstra elevilor, experimental și în mod comparativ, că plantele cultivate în sol fertil se dezvoltă, dau recolte bogate, pe cînd cele cultivate pe nisip cuarțos pur sau în argilă pură nu se dezvoltă. Astfel elevii vor putea trage concluzia că proprietatea fundamentală a solului este fertilitatea, adică proprietatea de a pune la dispoziția plantelor, în mod continuu și simultan, în tot cursul vieții lor, apă și săruri minerale.

Predarea cunoștințelor referitoare la fertilitatea solului la nivelul clasei a VIII-a se va baza și pe cunoștințele de chimie. Astfel se poate preciza importanța macroelementelor și microelementelor în viața plantelor, dîndu-se elevilor posibilitatea de a înțelege anumite aspecte legate direct de producție și anume : căderea cerealelor ca urmare a disproporției între greutatea părților aeriene ale plantelor și rezistența rădăcinii, provocată de îngrășarea solului în măsură exagerată cu azot, care duce la dezvoltarea incompletă a țesuturilor mecanice ; manifestarea fenomenului de cloroză în solurile lipsite de fier. Li se poate explica elevilor și fenomenul de slabă dezvoltare a plantelor ce se cultivă pe soluri cu exces de săruri, deoarece acumularea de săruri duce la ridicarea presiunii osmotice a soluțiilor din sol, micșorează puterea de absorbție a rădăcinilor și se produce intoxicarea plantelor (de exemplu dezvoltarea plantelor în solurile sărături oase). Astfel elevii trag concluzia că numai aprovizionarea rațională a solului, în raport cu cerințele plantelor față de îngrășămintele azotate, potasice și fosfatice, are ca rezultat intensificarea proceselor care stau la baza bunei dezvoltări a plantelor, deci a măririi producției.

Numeroase aspecte ale legării cunoștințelor teoretice de practică se pot prezenta cu ocazia studierii plantelor de cultură de către elevii clasei a V-a. Respectarea principiului legării teoriei de practică face ca studiul sistematicii vegetale să-i intereseze în mod deosebit pe elevi.

Studierea modului de viață, a biologiei plantelor inferioare, cum sînt bacteriile sau ciupercile, oferă numeroase aspecte care îi familiarizează pe elevi cu probleme de ordin practic. Ei înțeleg cum bacteriile de tipul Nitrosomonas, Azotobacter și altele contribuie, alături de alți factori, la îmbunătățirea fertilității solului, își dau seama de rolul bacteriilor de fermentație, de acțiunea dăunătoare a bacteriilor fitopatogene, care produc bacteriozele la cartofi, sfecla de zahăr, bumbac și la alte plante de cultură, ca și de necesitatea cunoașterii metodelor de combatere a acestor agenți patogeni.

Modul de viață a ciupercilor care trăiesc în mod parazit pe diferitele plante de cultură provocînd pagube mari îi interesează de asemenea pe elevi. Prezentîndu-le elevilor anumite date cu privire la pagubele pe care le produc ruginile grîului, tăciunele zburător al cerealelor, mana cartofului, mana viței de vie etc., profesorul îi face să înțeleagă necesitatea absolută a aplicării regulilor agrotehnice, a respectării cerințelor plantelor de cultură față de climă și sol, cît și a utilizării substanțelor chimice în combaterea acestor boli.

Mult interes prezintă pentru elevi și studiul plantelor superioare, dacă pe lîngă caracterele botanice ale acestora se prezintă și importanța lor în dezvoltarea economiei naționale.

Profesorii trebuie să fie conștienți de faptul că orice activitate desfășurată cu elevii trebuie să fie legată în mod organic de cerințele construcției economiei noastre socialiste, îmbinînd instruirea și educația elevilor cu participarea lor la munca practică.

Florica Șipoș
lector la I.P.C.D. București

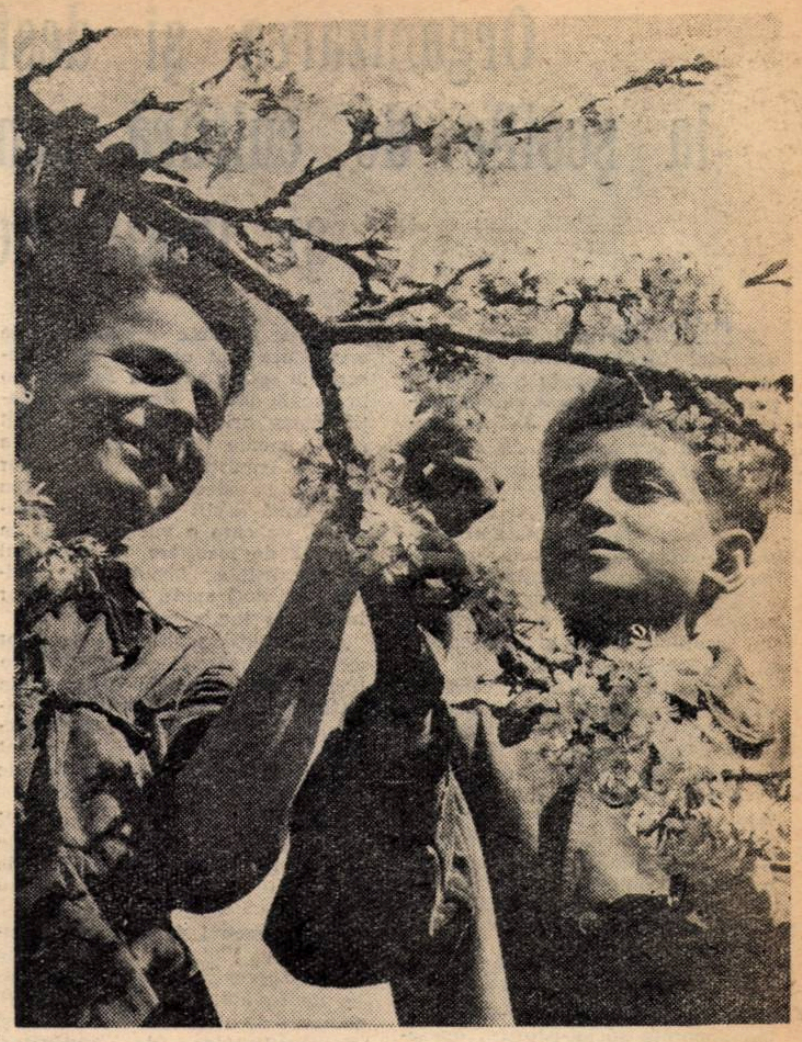

Pomii înfloriți îndeamnă pe tinerii naturaliști la observații atente.

Lucrări practice în vie

Organizarea şi desfăşurarea examenului de maturitate la şcolile de cultură generală şi a examenului de stat la şcolile şi institutele pedagogice de învăţători

Printr-un recent ordin al ministrului Învăţămîntului şi Culturii au fost aprobate normele cu privire la organizarea şi desfăşurarea examenului de maturitate şi a examenului de stat la şcolile şi institutele pedagogice de învăţători.

Examenul de maturitate şi examenul de stat constituie un important mijloc de verificare a nivelului general de pregătire (teoretică şi practică) a absolvenţilor şcolilor medii şi ai şcolilor şi institutelor pedagogice de învăţători. La examinarea candidaţilor se urmăreşte dacă aceştia şi-au însuşit în mod temeinic cunoştinţele prevăzute în programele şcolare pentru clasele VIII—XI (anii I—IV şcoli pedagogice şi anii I—II de institut pedagogic), dacă ştiu să se folosească de cunoştinţele însuşite, precum şi puterea lor de judecată, capacitatea de abstractizare, sintetizare şi generalizare.

În mod deosebit se verifică dacă absolvenţii învăţămîntului mediu şi pedagogic interpretează fenomenele naturii, evenimentele social-istorice, operele scriitorilor şi pedagogilor studiaţi, diferite concepţii şi teorii etc., în mod just, ştiinţific, prin prisma materialismului dialectic şi a materialismului istoric, dacă ei cunosc lupta şi politica Partidului Muncitoresc Romîn, superioritatea orînduirii noastre socialiste şi înfăptuirile regimului nostru de democraţie populară.

Pentru ca pregătirea candidaţilor şi prezentarea lor la examenul de maturitate să se facă în condiţii mai bune decît în anii precedenţi, la clasa a XI-a (cursuri de zi), predarea întregii materii, repetarea trimestrială şi încheierea situaţiei şcolare se vor termina pînă sîmbătă 3 iunie (inclusiv).

Între 5 şi 15 iunie va avea loc recapitularea, la obiectele examenului de maturitate, a materiei de clasa a XI-a precum şi sintetizarea chestiunilor fundamentale din materia claselor anterioare, prevăzută pentru maturitate.

Perioada 16-30 iunie va fi folosită de absolvenţii clasei a XI-a pentru studiul individual în vederea examenului de maturitate; cadrele didactice vor sprijini pregătirea acestora prin: consultaţii, efectuarea unor exerciţii şi probleme şi lecţii de sinteză. Diriginţii claselor a XI-a vor lua măsuri pentru buna organizare a acestei activităţi.

La şcolile medii cu instruire în producţie, proba practică se va da între 22 mai — 3 iunie, în orele programate săptămînal pentru instruirea în producţie (nu în afara acestor ore).

În etapa de pregătire (4 iunie — 2 iulie) candidaţii la examenul de maturitate nu vor fi antrenaţi în efectuarea unor sarcini şi obligaţii în afara celor necesare în vederea bunei pregătiri pentru acest examen.

În anul 1961 se pot prezenta la sesiunile examenului de maturitate următoarele categorii de candidaţi: absolvenţii şcolilor medii de cultură generală (cursuri de zi, serale şi fără frecvenţă) şi ai şcolilor muncitoreşti de 3 ani (cursuri serale şi fără frecvenţă), seria 1961; absolvenţii de şcoală medie începînd cu anul 1958, care nu s-au prezentat la examen niciodată ori s-au prezentat o singură dată şi nu au promovat. Se mai pot prezenta la una din sesiunile examenului de maturitate (iulie sau septembrie 1961) şi absolvenţii de şcoală medie sau liceu teoretic care au terminat una din aceste şcoli înainte de anul 1958, precum şi acei care au promovat ultima clasă de învăţămînt mediu în perioada anilor 1958—1960 şi s-au prezentat la examenul de maturitate, fără a reuşi, de două sau mai multe ori. De asemenea, se pot prezenta şi elevii care au frecventat ultima clasă de învăţămînt mediu în perioada 1954—1956 şi au obţinut note anuale de promovare la toate obiectele din planul de învăţămînt, exceptînd pe aceia care au dat examen la învăţămîntul fără frecevnţă pentru ultima clasă, numai la 4 obicete (limba occidentală, astronomia, desenul şi educaţia fizică).

Absolvenţii şcolilor medii care vor să se prezinte la examenul de maturitate sînt obligaţi să se înscrie la secţia pe care au urmat-o în şcoala medie (liceu). Candidaţii restanţieri care au absolvit şcoala medie (liceul) cînd acesta nu era împărţit pe secţii, se vor înscrie, la alegere, la una din cele două secţii (reală sau umanistă), pe care o vor menţiona în cererea de înscriere la examenul de maturitate. Absolvenţii şcolilor (secţiilor) medii clasice se vor înscrie la secţia umanistă.

Absolvenţii şcolilor şi secţiilor serale şi fără frecvenţă, seriile 1960 şi 1961, vor da examen de maturitate la secţia reală. Absolvenţii învăţămîntului fără frecvenţă, seria 1960, care au urmat secţia umanistă vor da examen de maturitate la secţia umanistă.

Absolvenţii şcolilor muncitoreşti cu durata de 3 ani (cursuri serale şi fără frecvenţă) dau examen de maturitate la secţia pe care au urmat-o în anul III de studii.

La **examenul de stat** din sesiunea iulie 1961 se pot prezenta toţi absolvenţii şcolilor pedagogice de învăţători şi educatoare (cursuri de zi şi fără frecvenţă) şi ai institutelor de învăţători (cursuri de zi), precum şi restanţierii, indiferent de anul cînd au absolvit şcoala pedagogică sau institutul pedagogic de învăţători. Candidaţii restanţieri care s-au prezentat de cel mult două ori la examenul de stat se vor putea prezenta în mod excepţional pentru a treia oară la examenul de stat, numai cu aprobarea secţiei de învăţămînt şi cultură regionale.

Examenul de maturitate şi de stat se dă la centrul unde este repartizată şcoala absolvită de candidat.

Înscrierea candidaţilor la examenul de maturitate şi de stat se face în baza unei cereri adresată preşedintelui comisiei, care se depune la şcoala unde a urmat ultima clasă. O dată cu cererea candidatului, şcoala va trimite comisiei un dosar care va cuprinde: copie de pe certificatul de naştere al absolventului, autentificată de şcoală; caracterizarea candidatului făcută de diriginte; copie de pe foaia matricolă, cuprinzînd situaţia şcolară a elevului în clasele VIII—XI (anii I—IV şcoli pedagogice şi anii I—II institute pedagogice de învăţători) pe care trebuie să fie menţionat de cîte ori s-a prezentat absolventul la examenul de maturitate sau de stat.

Certificatul de absolvire a şcolii medii nu poate servi ca act de studii pentru înscrierea la examenul de maturitate.

Pentru restanţieri, în cazuri bine justificate, secţia de învăţămînt şi cultură regională poate aproba înscrierea la examenul de maturitate (de stat) şi la altă şcoală decît la cea absolvită

Obiectele la care se dă examen de maturitate sînt următoarele:

Secţia reală

a) — Limba şi literatura romînă — scris şi oral
b) Matematica — scris şi oral
c) Fizica — oral
d) Chimia — oral
e) Istoria Romîniei — oral
f) Noţiuni de marxism-leninism (elemente de economie politică şi socialism ştiinţific) — oral
g) Bazele darwinismului — oral

Candidaţii proveniţi de la şcolile sau secţiile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare vor da examen şi la limba şi literatura maternă — scris şi oral.

Secţia umanistă

a) Limba şi literatura romînă — scris şi oral
b) Istoria Romîniei — oral
c) Noţiuni de marxism-leninism (elemente de economie politică şi socialism ştiinţific) — oral
d) O limbă, la alegere — limbă şi literatură — (limba latină, limba rusă, limba franceză, limba germană sau limba engleză) — scris şi oral
e) Fizica — oral
f) Chimia — oral
g) Bazele darwinismului — oral.

Candidaţii proveniţi de la şcolile sau secţiile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, vor da examen şi la limba şi literatura maternă — scris şi oral.

Candidaţii proveniţi de la şcolile muncitoreşti cu durata de 3 ani — secţia reală sau umanistă — nu vor da examen la acele obiecte care nu au fost prevăzute în planurile de învăţămînt pentru aceste şcoli. Aceşti candidaţi vor fi interogaţi la oral după programele şcolare folosite în şcolile muncitoreşti cu durata de 3 ani.

Absolvenţii şcolilor medii, seria 1959, care au studiat în anul şcolar 1958/1959 economia politică, vor fi examinaţi la obiectul noţiuni de marxism-leninism numai din economia politică.

Candidaţii proveniţi din seria 1957/1958 şi din serii mai vechi, întrucît nu au studiat nici economia politică şi nici socialismul ştiinţific, nu vor fi examinaţi la aceste materii.

La şcolile pedagogice şi la institutele pedagogice de învăţători se va da examen de stat la următoarele obiecte.

La şcolile pedagogice de învăţători

a) Limba şi literatura romînă şi metodica predării limbii romîne — scris şi oral
b) Matematica (aritmetica şi geometria) şi metodica predării aritmeticii — scris şi oral
c) Limba rusă — oral
d) Pedagogia — oral
e) Istoria Romîniei — oral
Limba şi literatura maternă şi metodica predării limbii materne (la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare) — scris şi oral

La şcolile pedagogice de educatoare

a) Limba şi literatura romînă — scris şi oral
b) Pedagogia preşcolară — scris şi oral
c) Limba rusă — oral
d) Istoria Romîniei — oral
Limba şi literatura maternă (la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare) — scris şi oral

La institutele pedagogice de învăţători

a) Materialism dialectic şi istoric — oral
b) Pedagogia generală — oral
c) Limba romînă şi metodica limbii romîne — scris şi oral
d) Literatura pentru copii — oral
e) Aritmetica şi metodica aritmeticii — scris şi oral
Limba maternă şi metodica limbii materne (la institutele cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare) — scris şi oral

În legătură cu materia din care vor fi examinaţi candidaţii la examenul de maturitate se precizează următoarele:

La limba şi literatura romînă se va examina din materia studiată în clasele IX—XI (formarea limbii romîne, manifestările culturale importante de pe teritoriul ţării noastre în secolele XIV—XVI, literatura romînă din sec. al XVII şi al XVIII-lea, literatura romînă din sec. al XIX-lea şi al XX-lea, pînă astăzi).

Se va pune accentul pe interpretarea ştiinţifică a bogatului conţinut de idei progresiste ale literaturii sec. al XIX-lea, în care se reflectă, prin imagini artistice, lupta poporului nostru pentru eliberarea socială şi naţională, atitudinea de protest împotriva asupritorilor, dragostea pentru patrie, pentru frumuseţea şi bogăţiile ei.

O atenţie deosebită se va acorda literaturii secolului al XX-lea, în special literaturii romîne de după 23 August 1944, imagine artistică a transformărilor revoluţionare obţinute de poporul muncitor, călăuzit de partid. Trebuie bine cunoscute realizările scriitorilor noştri contemporani în domeniul poeziei, prozei, dramaturgiei şi criticii literare.

În analiza activităţii scriitorilor şi a operelor literare candidaţii trebuie să ilustreze principalele probleme studiate de-a lungul cursului de istoria şi teoria literaturii: caracterul realist şi progresist al literaturii romîne, legătura ei cu poporul, superioritatea metodei realismului socialist, partinitatea comunistă a literaturii actuale, particularităţile artistice ale operelor literare etc.

Candidaţii, atît de la şcolile cu limba de predare romînă, cît şi de la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, în ale căror lucrări scrise se vor găsi grave şi frecvente greşeli de ortografie, punctuaţie, construcţia frazei, vor fi examinaţi oral şi din principalele noţiuni şi reguli gramaticale care stau la baza exprimării corecte.

La şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, examinarea la limba şi literatura romînă se va face după programa de maturitate, aprobată cu numărul 35638/1960.

La şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, examinarea candidaţilor la limba şi literatura maternă se va face din materia prevăzută în programele claselor VIII—XI (istoria literaturii materne şi principalele noţiuni de teoria literaturii).

La matematică, candidaţii vor fi examinaţi din materia claselor VIII—XI; li se vor da spre rezolvare exerciţii şi probleme, fără a li se cere însă demonstraţii. Se va insista mai mult asupra cunoştinţelor prevăzute în programele claselor X—XI. Problemele şi exerciţiile ce se vor da trebuie să permită examinatorului să constate dacă absolvenţii şcolii medii şi-au însuşit materia, dacă raţionează şi calculează corect.

La fizică se va examina din capitolele: electromagnetism, în întregime, cu inducţia electromagnetică, curentul alternativ, generatoare, motoare, transformatoare şi electrificarea (teme studiate în clasa a X-a); circuit oscilant, cîmp electromagnetic, unde electromagnetice şi proprietăţile lor, tuburi electronice: dioda, trioda şi folosirea lor, radioemisie, radiorecepţie, radiolocaţie, structura atomului în întregime (teme studiate în clasa a XI-a).

Absolvenţii învăţămîntului seral şi fără frecvenţă nu vor fi examinaţi din tema „radiolocaţie".

La chimie se va examina numai din chimia organică (programa în vigoare). Absolvenţii învăţămîntului seral şi fără frecvenţă nu vor fi examinaţi din temele: terpene, crezoli, acidul oxalic şi noţiuni despre alcaloizi.

La Istoria Romîniei, se va pune accent pe evenimentele mai importante din istoria patriei noastre ca: formarea poporului romîn şi a limbii romîne; cristalizarea societăţii feudale pe teritoriul ţării noastre; formarea şi dezvoltarea voevodatului Transilvaniei şi a statelor feudale independente (Ţara Românească şi Moldova); lupta maselor populare împotriva exploatării feudale (răscoala de la Bobîlna, războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja, răscoala populară condusă de Horia, Cloşca şi Crişan, răscoala populară condusă de T. Vladimirescu); lupta poporului împotriva jugului turcesc şi habsburgic; legăturile dintre cele 3 ţări romîne de-a lungul veacurilor.

O atenţie deosebită se va acorda problemelor din epoca modernă ca: revoluţiile din anul 1848 în ţările romîne; formarea statului naţional romîn; cucerirea independenţei de stat a Romîniei; dezvoltarea economică, socială şi politică între 1878—1914.

Se va insista în mod deosebit asupra evenimentelor din istoria contemporană ca: dezvoltarea mişcării muncitoreşti din ţara noastră; însemnătatea istorico-mondială a Marii Revoluţii Socialiste din Octombrie: avîntul revoluţionar din ţara noastră între anii 1917—1920; crearea P.C.R.; eroicele lupte muncitoreşti din perioada 1929—1933; lupta maselor populare, condusă de P.C.R., împotriva fascizării ţării şi a războiului antisovietic; insurecţia armată de la 23 August 1944; participarea Romîniei la războiul just antihitlerist; desfăşurarea revoluţiei populare în ţara noastră, construirea socialismului; Congresul al treilea al P.M.R.

Profesorii examinatori vor urmări interpretarea ştiinţifică a procesului de dezvoltare a societăţii pe teritoriul patriei noastre insistînd asupra cauzelor generale determinante în dezvoltarea societăţii, fără a cere amănunte sau date neesenţiale.

La noţiuni de marxism-leninism se va examina din materia predată în clasele a X-a şi a XI-a.

În verificarea cunoştinţelor, cadrele didactice vor trebui să urmărească felul în care candidaţii au înţeles dezvoltarea societăţii de la forme inferioare la forme superioare ca un proces obiectiv, care are loc în mod necesar.

Problemele privind economia capitalistă vor trebui să dea posibilitate candidaţilor să arate în ce constă exploatarea capitalistă, care sînt contradicţiile capitalismului, în ce constă rolul proletariatului ca gropar al capitalismului. O mare atenţie trebuie acordată problemelor privind capitalismul contemporan. Din răspunsurile candidaţilor trebuie să reiasă în ce măsură au înţeles aceştia caracterul agresiv al politicii statelor imperialiste, noua etapă a crizei generale a capitalismului, schimbarea raportului de forţe pe plan mondial în favoarea socialismului, transformarea sistemului mondial socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti.

Problemele privind economia politică a socialismului vor trebui privite, mai ales, prin prisma realităţilor de la noi din ţară. Se vor scoate în evidenţă sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. privind etapa desăvîrşirii construcţiei socialiste.

O atenţie deosebită se va acorda problemelor de socialism ştiinţific privind politica partidelor marxist-leniniste în lupta pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare şi construirea socialismului, pentru prevenirea unui nou război şi apărarea păcii, scoţîndu-se în relief victoria inevitabilă a socialismului în întreaga lume.

Toate aceste probleme vor trebui analizate în lumina Declaraţiei Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti care a avut loc la Moscova în noiembrie 1960, scoţîndu-se în evidenţă uriaşa ei importanţă pentru mişcarea comunistă şi muncitorească internaţională.

La ştiinţele naturale (bazele darwinismului), verificarea se va face din următoarele capitole:

Istoricul dezvoltării biologiei. — Perioada predarwinistă: Ch. Linné, Lamarck, Cuvier.

Teoria evoluţionistă a lui Ch. Darwin.

Perioada postdarwinistă: teorii antidarwiniste; miciurinismul, concepţia biologică a lui I. V. Miciurin; ereditatea şi variabilitatea în concepţia miciurinistă şi metodele folosite.

Adaptarea organismelor la mediu. — Relaţiile dintre organisme în natură.

Originea şi evoluţia lumii vii: originea vieţii pe pămînt; originea şi evoluţia omului.

Dezvoltarea ştiinţelor biologice în ţara noastră.

★

Candidaţii care dau examen de maturitate la secţia umanistă vor fi examinaţi, la alegere, şi la una din următoarele limbi: limba rusă, limba latină, limba franceză, limba germană sau limba engleză.

Materia din care vor fi examinaţi candidaţii la limbile străine, este următoarea:

a) **La limba rusă** (cursuri de zi) A. S. Puşkin: viaţa şi activitatea literară; fragment din povestea „Fata căpitanului" şi poezia „Mesaj celor din Siberia". M. Lermontov: viaţa şi activitatea literară şi poezia „La moartea poetului" N. A. Nekrasov: viaţa şi activitatea literară şi poezia „Drumul de fier" (fragment). N. V. Gogol: viaţa şi activitatea literară; fragmentul din piesa „Revizorul"; „Moartea lui Ostap", fragment din povestea „Taras Bulba". I. S. Turgheniev: viaţa şi activitatea literară şi fragmentul „Ciotul" din povestea „Lgov". L. N. Tolstoi: viaţa şi activitatea literară; Petea Rostov (partea I şi a II-a, fragmente din romanul „Război şi

(Continuare în pag. 7)

Organizarea şi desfăşurarea examenului de maturitate la şcolile de cultură generală şi a examenului de stat la şcolile şi institutele pedagogice de învăţători

(Urmare din pag. 6)

pace"). A. M. Gorki : viaţa şi activitatea politico-literară ; „Legenda despre inima de foc a lui Danko" şi „Discursul lui Pavel Vlasov la judecată" (fragment din romanul „Mama" partea I şi a II-a). N. A. Ostrovski : viaţa şi activitatea politico-literară ; „Reîntoarcerea în rînduri" (fragment din romanul „Aşa s-a călit oţelul"). A. N. Tolstoi : notă biografică şi povestirea „Caracterul rus" (partea I, II, III, IV, V). C. M. Simonov : notă biografică. N. S. Tihonov : notă biografică şi fragmentul „Întîlnire" (din romanul „În zilele asedierii Leningradului").

La gramatică se va examina din morfologia şi sintaxa studiate în clasele VIII-XI, pe bază de analiză gramaticală.

Candidaţii de la şcolile cu limba de predare maghiară — cursuri de zi, secţia umanistă — vor fi examinaţi la limba şi literatura rusă din aceeaşi materie ca şi elevii de la şcolile cu limba de predare romînă, exceptînd următoarele texte literare care nu au fost studiate : un fragment din povestea „Fata căpitanului" de A. S. Puşkin, „Moartea lui Ostap" de N. V. Gogol, „Ciotul" din povestea „Lgov" de I. S. Turgheniev, „Discursul lui Pavel Vlasov" de A. M. Gorki.

Candidaţii de la şcolile cu limba de predare germană, cursuri de zi, secţia umanistă, vor fi examinaţi la literatura rusă din aceeaşi materie ca şi elevii de la şcolile cu limba de predare romînă, exceptînd următoarele texte literare care nu au fost studiate : „Ciotul" din povestea „Lgov" de I. S. Turgheniev, „Petea Rostov" fragment din romanul „Război şi pace" de L. N. Tolstoi.

Candidaţii de la şcolile cu limba de predare germană vor pregăti însă şi fragmentele : „Consiliul militar de la Fili", fragment din romanul „Război şi pace" de L. N. Tolstoi şi „Cîntecul despre Comsomol" de N. S. Tihonov.

Limba rusă (restanţierii de la cursurile de zi, serale şi fără frecvenţă).

A. S. Puşkin, viaţa şi activitatea literară ; fragmentul din povestea „Fata căpitanului" şi poezia „Mesaj celor din Siberia". M. Lermontov (despre viaţa şi activitatea literară şi poezia „La moartea poetului" — fragment). N. A. Nekrasov (despre viaţa şi activitatea literară şi poezia „Drumul de fier" — fragment). N. V. Gogol (despre viaţa şi activitatea literară şi primul fragment din comedia „Revizorul") I. S. Turgheniev (despre viaţa şi activitatea literară şi „Moşieriţa", fragment din povestea „Punin şi Baburin"). L. N. Tolstoi (despre viaţa şi activitatea literară). M. Gorki (despre viaţa şi activitatea literară). N. A. Ostrovski (despre viaţa şi activitatea literară şi „Reîntoarcerea în rînduri", fragment din romanul „Aşa s-a călit oţelul").

La gramatică se cer morfologia şi sintaxa studiate în clasele VIII—XI, pe bază de analiză gramaticală.

b) La limba latină

C. I. Caesar : Viaţa şi opera ; De bello gallico. M. T. Cicero : Viaţa şi opera ; Pro Milone ; In Catilinam. T. Livius : Viaţa şi opera ; Ab urbe condita. P. Ovidius Naso : Viaţa şi opera ; Tristia. Lucretius Carus : Viaţa şi opera ; De rerum natura. P. Vergilius Maro : Viaţa şi opera; Georgice ; Eneida. Q. Horatius Flaccus : Ars Poetica. P. Cornelius Tacitus : Annales.

La gramatică se cer morfologia şi sintaxa studiate în clasele VIII—XI, pe bază de analiză gramaticală.

c) La limba franceză

Perioadele importante şi curentele literare : evul mediu, renaşterea, clasicismul, iluminismul, romantismul, realismul critic, literatura sec. XX (scurte prezentări).

Rabelais : Extrait d'une lettre de Gargantua à Pantagruel ; Le jugement d'un fou. Corneille : Le Cid — Scène de la provocation en duel. Molière : L'avare — Harpagon chasse la Flèche (acte I-er, scène III); Don Juan — Malhonnêteté d'un grand seigneur (acte IV, scènes II et III). La Fontaine: Le loup et l'agneau. Voltaire : Candide — Vie d'un esclave de couleur. Diderot : Paix (article de l'encyclopédie). Victor Hugo : Les Misérables — Mort de Gavroche. Balzac : Eugénie Grandet — Grandet conclut une bonne affaire ; Gobseck. Stendhal : Le rouge et le noir — Le jugement. Zola : Germinal — La grève des mineurs. Maupassant : Deux amis — Le Père Milon. Anatole France : Crainquebille. Romain Rolland : Jean Christophe ; La jeunesse soviétique. Louis Aragon : Du poète à son parti ; D'une petite fille massacrée.

La gramatică se vor cere morfologia şi sintaxa prevăzute în programa claselor VIII—XI.

d) La limba germană

G. E. Lessing : Minna von Barnhelm ; Der Hamster und die Ameise. J. W. Goethe : Faust (fragment) ; Erlkönig. Fr. Schiller : Der Handschuh ; Wilhelm Tell (fragment). H. Heine : Die Weber ; Der Tee (fragment). J. P. Hebel : Der kluge Richter. Otto Ernst : Asmus Semper vill Lehrer werden. Thomas Mann : Die Lateinstunde. Bertolt Brecht : Fragen eines lesenden Arbeiters. J. R. Becher : Goethes Tod ; Gesang vom Lernen. A. Seghers : Der Führerschein. Willi Bredel: W. Bredel erzählt aus seiner Jugend. Heinrich Mann: Begegnung mit einem Handwerker. Literatura germană din R.P.R. — scriitori şi opere mai importante.

La gramatică se va examina din morfologia, sintaxa şi fonetica prevăzute în programele claselor VIII—XI, pe bază de exerciţii şi traduceri uşoare din limba germană. Aceste exerciţii şi traduceri vor cuprinde cel mai uzual material lexical al claselor VIII– XI.

e) La limba engleză

William Shakespeare : Romeo and Juliet. Jonathan Swift ; Gulliver's Travels. G. G. Byron : Childe Harold's Pilgrimage. P. B. Shelley : Odeto the West Wind. E. Gaskell : Manchester Workers send Chartist delegates to London. Charles Dickens : Pickwick Papers. W. M. Thackeray : Vanity Fair. J. Lindsay : Betrayed Spring. G. B. Shaw : Widowers'Houses. John Galsworthy : The Forsyte Saga. J. London : Martin Eden.

La gramatică se vor cere morfologia şi sintaxa studiate în clasele VIII—XI, pe bază de analiză gramaticală.

Candidaţii de la şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare şi de la institutele pedagogice de învăţători vor fi examinaţi la examenul de stat din materia prevăzută în programele respective în vigoare pentru anii I—IV şcoli pedagogice şi pentru anii I—II institute pedagogice de învăţători.

★

Subiectele lucrărilor scrise la examenul de maturitate vor fi fixate de M.I.C. şi vor consta din:

La literatura romînă, o lucrare de sinteză din principalele probleme de literatură clasică şi contemporană, studiate în clasele VIII-XI.

La limba şi literatura romînă (şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare), o temă de literatură din materia prevăzută în programa pentru maturitate difuzată pe teren şi o analiză gramaticală.

La limba şi literatura maternă, o temă de literatură din materia studiată în clasele VIII-XI.

La matematică, probleme din materia claselor VIII—XI.

La limba latină, traducerea unui text (din limba latină în limba romînă).

La limba rusă şi limbile occidentale, o temă de literatură pe baza materiei de studiu prevăzută în prezentele instrucţiuni.

Subiectele lucrărilor scrise la examenul de stat vor fi fixate de M.I.C. şi vor consta din :

La limba şi literatura romînă, o temă de literatură şi o analiză gramaticală din materia studiată în anii I—IV şcoli pedagogice.

La limba şi literatura romînă (şcoli cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare), o temă din literatură şi o analiză gramaticală din programa anilor I—IV şcoli pedagogice.

La limba şi literatura maternă, o temă de literatură şi o analiză gramaticală din materia studiată în anii I—IV şcoli pedagogice.

La matematică, probleme de aritmetică şi geometrie din materia anilor I—IV şcoli pedagogice.

La pedagogia preşcolară, o temă din materia studiată în anii I—IV şcoli pedagogice.

La limba romînă (institute pedagogice de învăţători), o analiză gramaticală.

La limba maternă (gramatică), o analiză gramaticală.

La aritmetică, probleme de aritmetică din materia studiată.

★

Examenul de maturitate şi de stat începe în toată ţara în ziua de 3 iulie a.c. orele 9 dimineaţa.

Lucrările scrise la examenul de maturitate se vor da după cum urmează :

— Limba şi literatura romînă, în ziua de 3 iulie, orele 9 dimineaţa, atît la şcolile cu limba de predare romînă, cît şi la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare.

— Matematica, în ziua de 4 iulie, orele 9 dimineaţa, pentru candidaţii care se prezintă la secţia reală ; în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră va avea loc lucrarea scrisă la limba rusă (latină, franceză, engleză sau germană), pentru candidaţii care se prezintă la secţia umanistă.

— Limba şi literatura maternă în ziua de 5 iulie, orele 9 dimineaţa, pentru candidaţii de la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare.

Lucrările scrise la examenul de stat de la şcolile pedagogice şi de la institutele pedagogice de învăţători se vor da după cum urmează :

3 iulie, orele 9 dimineaţa, limba şi literatura romînă, atît la şcolile cu limba de predare romînă, cît şi la şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare. Candidaţii de la institutele pedagogice de învăţători vor da, în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, lucrare scrisă la „pedagogia preşcolară;

4 iulie, orele 9 dimineaţa, matematica (şcoli pedagogice), aritmetica (institute pedagogice) ;

— candidatele de la şcolile pedagogice de educatoare vor da, în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră, lucrare scrisă la pedagogia preşcolară ;

5 iulie, orele 9 dimineaţa, limba şi literatura maternă, pentru şcolile cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare. Candidaţii de la institutele pedagogice cu limbi de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare dau în aceeaşi zi şi la aceeaşi oră lucrare scrisă la limba maternă (gramatică).

La lucrările scrise, la fiecare obiect se dau două rînduri de subiecte din care se tratează unul, la alegere. La lucrările scrise se admite folosirea dicţionarelor.

Pentru efectuarea fiecărei lucrări scrise se acordă 3 ore.

Examinarea orală va începe după două zile de la terminarea lucrărilor scrise.

Examinarea orală se face pe grupe de 4—6 candidaţi.

În timpul examinării candidaţii care fac parte din aceeaşi grupă sînt prezenţi la examinarea întregii grupe.

Examinarea orală la limba latină se va desfăşura în limba romînă. La limbile moderne examinarea orală se va face în limba modernă respectivă.

Candidaţii care la examenul de maturitate şi de stat obţin cel puţin 5 la fiecare obiect sînt declaraţi reuşiţi. Cei care nu obţin medii de promovare la toate obiectele sînt declaraţi respinşi. La examenul de maturitate şi de stat **nu se admit corigenţe şi nici reexaminări.**

În cazul cînd un candidat nu se prezintă la toate probele de examen este declarat **respins** şi nu **amînat sau retras.**

Centrele de examinare vor fi comunicate în presă în a doua jumătate a lunii iunie.

Cartea prin poştă

Librăria „Cartea prin poştă" din Bucureşti, str. Biserica Enei nr. 16 desfăşoară o largă activitate de informare bibliografică a cititorilor şi de aprovizionare la domiciliu a acestora cu cărţile pe care le solicită.

In cursul anului 1960, de exemplu, librăria a expediat cititorilor cărţi în valoare de 2.100.000 lei, iar în trimestrul I al acestui an numărul volumelor trimise de librărie cititorilor de la sate se ridică la aproape 40.000. Numai din regiunea Banat, în primele 3 luni ale acestui an, s-au primit peste 2.200 de comenzi, iar din regiunile Oltenia şi Ploieşti 1.300 şi respectiv 1.100 comenzi prin care au fost solicitate cărţi politice, beletristice, agrotehnice, ştiinţifice etc.

Multe dintre aceste comenzi sînt semnate de învăţători, profesori, educatoare şi elevi de la sate, prin care aceştia îşi exprimă dorinţa de a avea în bibliotecile lor ultimele noutăţi editoriale apărute, lucrări care să-i ajute în activitatea ce o desfăşoară.

In vederea informării cititorilor asupra cărţilor apărute sau în curs de apariţie librăria trimite gratuit, la cerere, buletinele „Cărţi noi", „Cărţi pentru sate", „Cărţi în curs de apariţie", cataloage şi prospecte.

In baza acestora, cititorii pot face comenzi atît din cărţile apărute cît şi din cele care vor apărea.

La diversele colecţii ca „Biblioteca pentru toţi", „Biblioteca şcolarului" şi altele, atît de utile pentru cadrele didactice şi elevi, librăria face la cerere reţineri din timp la toate numerele care apar şi în momentul tipăririi lor le trimite solicitanţilor, asigurînd astfel procurarea cărţilor dorite.

INFORMAŢII

Se aduce la cunoştinţa educatoarelor, învăţătorilor şi profesorilor care urmează să se prezinte la examenele de grade pentru anul şcolar 1961–1962 că cererile de înscriere se vor depune la direcţiile şcolilor pînă la data de 10 iunie 1961.

★

Secţia de istorie literară a Societăţii de ştiinţe istorice şi filologice, filiala Bucureşti anunţă că luni, 24 aprilie, orele 18, va avea loc la Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti din b-dul 1848 nr. 2 comunicarea tovarăşei profesoare Maria Georgescu cu tema: „Reportajul literar".

CONCURSURI

pentru ocuparea de posturi

INSTITUTUL POLITEHNIC DIN IAŞI anunţă ocuparea prin concurs a următoarelor posturi vacante :

1) asistent la catedra de desen şi geometrie descriptivă ; 2) asistent la catedra de electrotehnică şi maşini electrice ; 3) asistent la catedra de utilizări electrice ; 4) asistent la catedra de utilizări electrice ; 5 asistent la catedra de termotehnică; 6) asistent la catedra de chimie generală ; 7) asistent la catedra de chimie generală ; 8) şef de cabinet la catedra de economie politică ; 9) şef de laborator la catedra de electrotehnică şi maşini electrice ; 10) şef de laborator la catedra de utilizări electrice ; 11) şef de laborator la catedra de tehnologia metalelor; 12) şef de laborator la catedra de hidraulică şi maşini hidraulice; 13) şef de laborator la catedra de motoare termice ; 14) şef de laborator la catedra de chimie generală ; 15) şef de laborator la catedra de tehnologia substanţelor organice ; 16) preparator principal la catedra de fizică ; 17) preparator principal la catedra de motoare termice ; 18) preparator principal la catedra de celuloză, hîrtie şi fibre artificiale ; 19) preparator principal la catedra de celuloză, hîrtie şi fibre artificiale; 20) preparator principal la catedra de chimie fizică ; 21) preparator la catedra de fizică ; 22) preparator la catedra de maşini-unelte, scule şi utilaj ; 23) cercetător principal la catedra de tehnologia pielii, blănuri şi extracte tanante ; 24) cercetător la catedra de tehnologia pielii, blănuri şi extracte tanante ; 25) cercetător la catedra de tehnologia pielii, blănuri şi extracte tanante.

Cererile pentru înscrierea la concurs se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea anunţului, la rectoratul Institutului politehnic din Iaşi, Calea 23 August nr. 11, însoţite de următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii ; lucrările ştiinţifice ale candidatului dacă este cazul într-un exemplar ; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi obşteşti, eliberat de instituţia (întreprinderea) la care acesta îşi are funcţia de bază sau recomandarea şefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcţionează în învăţămînt ; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează ; memoriul de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat ; autobiografia.

INSTITUTUL AGRONOMIC „ION IONESCU DE LA BRAD" — IAŞI publică vacant, în vederea ocupării prin concurs, un post de asistent la disciplina matematici generale, catedra de fizică-matematici, poziţia XIV/13.

Pentru participarea la concurs, cei interesaţi vor înainta, în termen de 20 zile de la publicarea prezentului anunţ, pe adresa Institutului, următoarele acte : copie legalizată de pe diploma de examen de stat ; copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în ştiinţe ; lucrările ştiinţifice personale într-un exemplar ; certificat de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale, eliberat de întreprinderea sau instituţia unde au funcţia de bază; memoriu de activitate didactică şi ştiinţifică, semnat ; autobiografia ; certificat de vechime în specialitate.

Concursul se va ţine la o dată ce se va anunţa ulterior, în localul Institutului Agronomic din Iaşi, Aleea Sadoveanu nr. 3.

Se revine asupra scoaterii la concurs a postului de asistent la disciplina matematici generale, catedra fizică-matematici, poziţia XIV/14.

De peste hotare

Cauza poporului cuban a triumfat!

Forțele armatei revoluționare au luat cu asalt ultimele poziții pe care mercenarii invadatori le dețineau pe teritoriul Cubei ! Cuvintele comunicatului semnat de Fidel Castro care anunță această biruință au făcut în cîteva clipe înconjurul întregii lumi umplînd de bucurie inimile tuturor oamenilor iubitori de pace, libertate și dreptate socială. Da, în mai puțin de 72 de ore eroicul popor cuban apărîndu-și cu arma în mîini patria, însuflețit de mînie sfîntă împotriva agresorilor contrarevoluționari, a nimicit întreaga armată de mercenari pe care imperialiștii din Statele Unite au creat-o cu prețul a milioane și milioane de dolari și cu ajutorul căreia sperau să înăbușe în sînge libertatea Cubei.

Vestea despre acțiunile dușmănoase ale imperialiștilor americani împotriva tinerei republici Cuba a stîrnit indignarea opiniei publice mondiale, care a condamnat cu vehemență încercarea de a înăbuși în sînge cuceririle poporului cuban.

Imediat ce s-a anunțat că la 15 aprilie a.c., în orele dimineții, orașele cubane Havana, Santiago, San Antonio, De Los și Banos au fost atacate în mod barbar și bombardate de avioane americane, că apoi unități străine de mercenari au debarcat pe teritoriul cuban, popoarele iubitoare de pace și-au ridicat glasurile împotriva acestui odios atac contra unui popor liber. In fruntea tuturor, poporul sovietic a protestat cu indignare, exprimîndu-și cu hotărîre cererea de a se pune capăt agresiunii armate împotriva Cubei și a anunțat hotărîrea de a acorda acestei țări sprijinul necesar pentru alungarea agresorilor. Această atitudine a Uniunii Sovietice a fost salutată cu entuziasm și recunoștință de poporul cuban. Luarea de poziție a Uniunii Sovietice – a subliniat în editorialul său radiojurnalul „Venceremos" – și mesajul scumpului și stimatului prim-ministru sovietic, Hrușciov, reprezintă pentru Cuba un sprijin puternic în lupta ei împotriva agresiunii perfide a imperialiștilor americani. Nu numai poporul sovietic – se spune în același editorial – ci și popoarele întregii Americi Latine, ale întregii lumi aplaudă astăzi din toată inima fiecare cuvînt din Declarația guvernului sovietic și din Mesajul lui N. S. Hrușciov către Kennedy.

Alături de poporul sovietic, popoarele lumii și-au ridicat glasul împotriva intervenționiștilor, demonstrînd că poporul cuban nu e singur.Prin mari demonstrații masele populare iubitoare de pace de pe toate continentele au condamnat acest odios act de agresiune, inspirat și condus de guvernul Statelor Unite. In Japonia sau în Venezuela, în R. D. Germană sau în Chile, în Anglia sau în Ecuador – în lumea întreagă s-au auzit glasuri de solidaritate cu cei ce au înfruntat eroic atacul imperialist, apărînd cuceririle revoluției.

Și oamenii muncii din patria noastră și-au exprimat solidaritatea cu lupta dreaptă a poporului cuban. In mitingurile lor, masele muncitoare, tineretul au cerut să fie curmată neîntîrziat agresiunea împotriva Cubei și au înfierat noua intervenție a S.U.A. în America Latină.

Așa cum era de așteptat, imperialiștii au primit și de astă dată o lecție pe care nu o vor uita ușor. Eroicul popor cuban, sprijinit de poziția fermă a popoarelor iubitoare de pace în frunte cu Uniunea Sovietică, a reușit să respingă odioasa agresiune, dovedind încă o dată că în zilele noastre un popor care a pornit pe drumul făuririi libertății și independenței sale își poate apăra cu succes cuceririle revoluționare.

Cauza dreaptă a poporului cuban a triumfat !

Alături de toți oamenii cinstiți, învățătorii, profesorii și educatorii din școlile noastre și-au manifestat cu căldură simpatia pentru eroicul popor cuban, care a știut să-și apere cu dîrzenie libertatea și cuceririle revoluției.

Desigur că imperialiștii vor încerca și în viitor să unelteaască împotriva independenței Cubei, căci așa cum spunea Fidel Castro „imperialiștii nu pot ierta cubanilor faptul că sînt hotărîți la sacrificii și la dîrzenie revoluționară" pentru apărarea înfăptuirilor revoluționare. Totdeauna popoarele lumii vor fi însă alături de poporul cuban în lupta lui dreaptă. Totdeauna lupta eroică a poporului cuban va izbîndi !

Intreg poporul cuban s-a ridicat la luptă și i-a zdrobit pe agresorii contrarevoluționari

Acolo unde a învățat Iuri Gagarin

La început, Zinaida Alexandrovna Komarova, profesoară la Școala medie din Gjatsk, a socotit că este vorba de o simplă coincidență. Pe lume sînt mulți Iuri Alexeevici, iar prenumele Gagarin se întîlnește și el destul de des. Nu-i venea să creadă că primul pilot cosmic din istorie poate fi acel Iurka, băiatul cu ochi cenușii, care încă din clasa a V-a își făcea lecțiile mai bine decît toți colegii lui și era primul care ridica mîna să răspundă.

Dar în scurt timp îndoielile i-au fost risipite. La radio s-a comunicat că maiorul Gagarin a trăit și a învățat la timpul său în orașul Gjatsk.

Îndată s-au adunat în cancelarie toți acei care l-au instruit și l-au educat pe Iuri Gagarin.

Zinaida Alexandrovna își amintește ce colectiv prietenesc, unit era în clasa în care a învățat Iuri Gagarin, cum se străduiau copiii să se ajute unii pe alții, să facă totul împreună.

— Pe atunci — spune profesoara — organizam adesea citirea pe roluri a unor texte literare. Și cu toate că lui Iura, foarte atras de tehnică, nu-i plăcea prea mult să participe la asemenea acțiuni, niciodată n-a rămas la o parte, n-a creat greutăți colegilor. Avea un foarte puternic sentiment al colectivului. Sînt încredințată că aceasta i-a ajutat și în zborul cosmic. Tocmai de aceea nu s-a simțit singur. A fost întotdeauna alături de prieteni, de tovarăși, și prietenii au fost întotdeauna alături de el.

Și-l amintește pe Iura Gagarin și Tamara Feodorovna Sintțina.

— Era un băiat perseverent — spune ea. Tin minte că într-o vreme rămăsese în urmă la limba rusă. A hotărît să-și ajungă colegii singur, fără ajutor din afară. Nu i-a fost ușor. Am văzut cu toții aceasta. Dar timpul a trecut și notele mediocre au dispărut din carnetul lui. Și în general Iura învăța cu bucurie, absorbea cu aviditate tot ce-i dădea școala. Cred că aceasta era și un rezultat al educației juste pe care i-au dat-o părinții, căci Iura s-a născut într-o familie de ispravă, de oameni muncitori.

Stăm de vorbă cu Lev Mihailovici Bespalov, care în anul școlar 1948—49 a predat fizica la școala unde a învățat actualul cosmonaut. Lev Mihailovici, care în anii războiului a luptat în aviație, a observat încă din vremea aceea neobișnuitul interes al lui Iura pentru avioane, pentru zboruri.

Iura lucra în cercul tehnic școlar pe care-l conducea Bespalov. Membrii cercului confecționau pe atunci materiale didactice pentru lecțiile de fizică. O dată elevii s-au întrebat ce ar fi dacă ar încerca să mestereasă un model de avion care să poată zbura. Inițiatorul acestei acțiuni a fost Iura Gagarin. Profesorul a declarat că îi va ajuta bucuros pe băieți. In scurtă vreme au izbutit să strîngă unele materiale, instrumentele necesare și chiar un motoraș cu benzină. Tinerii tehnicieni au muncit multă vreme la model, dar au obținut un rezultat grozav. Chiar la prima încercare micul avion și-a luat zborul spre nori. Elevul Gagarin din clasa a VI-a a privit mult timp în urma lui. Oare nu atunci s-a născut visul lui despre mașinile înaripate, despre zboruri ?

Convorbirea noastră cu profesorul primului cosmonaut a fost întreruptă de un semnal. Începea mitingul școlar închinat noii victorii epocale a științei sovietice, neînfricatei fapte a omului sovietic care a săvîrșit primul zbor în afara Pămîntului. Au luat cuvîntul profesorii a căror muncă a ajutat gloriosului pilot cosmic să-și însușească bazele științelor : T.F. Siniția, L. M. Bespalov, Iraida Dmitrievna Troițkaia, profesoară emerită a școlii din R.S.F.S.R. Despre Iuri Gagarin le-a vorbit copiilor și fratele acestuia, Boris Gagarin, muncitor la fabrica de piese pentru aparate de radio din Gjatsk.

In numele tuturor elevilor a vorbit Slava Panfilov din clasa a VIII-a.

— Sîntem mîndri de eroicul nostru concetățean — a spus el — sîntem mîndri de școala noastră, la care a învățat Iuri Alexeevici Gagarin și ne luăm angajamentul să batem recordul lui și să zburăm, pe nave cosmice sovietice, spre alte lumi.

A luat cuvîntul la miting și profesorul de istorie Ghenadi Timofeevici Nikitin. Sînt doi ani de cînd adună el exponate pentru Muzeul regional ce se va deschide în scurt timp la școală. Ziua de 12 aprilie a adus multe lucruri interesante în colecția viitorului muzeu. Cu ajutorul părinților cosmonautului și al celor care-l cunosc, profesorul a adunat o serie de documente despre Iuri Alexeevici Gagarin : caietele lui de școlar, distincțiile sportive, fotografii, materiale didactice lucrate de mîna lui. Cu un deosebit interes au privit elevii aceste noi exponate ale viitorului muzeu școlar.

...Mitingul s-a încheiat. Școlarii se îndreaptă spre case. Toți poartă în inimă același vis — să devină la fel de instruiți, la fel de curajoși, să fie tot atît de nemărginit devotați patriei ca și Iuri Gagarin.

K. Sergheev
Gjatsk —
regiunea Smolensk

(Din „Ucitelskaia Gazeta" nr. 46/4791 din 15 aprilie 1961).

In întîmpinarea celui de al VI-lea Congres al pedagogilor germani

— Corespondență din R. D. G. —

In toate școlile din republica noastră, la ședințele consiliilor pedagogice și în adunările grupelor sindicale, se discută în prezent problema pregătirii celui de al VI-lea Congres al pedagogilor din R.D.G. Acest Congres, care va avea loc la Berlin în perioada 10-12 iunie a.c., va avea pe ordinea de zi două probleme centrale. Prima privește măsurile ce trebuie luate pentru îmbunătățirea instrucției și a educației socialiste în școlile medii și va avea ca referent pe prof. dr. Alfred Lemmnitz, ministrul Invățămîntului din R.D.G. Cea de a doua se referă la sprijinul acordat de organizația de pionieri „Ernst Thälmann" și de organizația Tineretul Liber German pentru obținerea de rezultate mai bune la învățătură și în educația socialistă a tineretului școlar. Referatul în legătură cu această problemă va fi expus de tov. Horst Schumann, prim-secretar al C.C. al Tineretului Liber German și membru al Consiliului de Stat al R.D.G.

Convocarea Congresului pedagogilor reflectă grija guvernului nostru pentru continua dezvoltare și îmbunătățire a învățămîntului. El urmează unui întreg șir de măsuri luate în domeniul școlii. Amintesc între acestea tezele cu privire la dezvoltarea învățămîntului în R.D.G., elaborate de către C.C. al P.S.U.G. cu trei ani în urmă, teze care au fost supuse discuției maselor largi. Hotărîrea Camerei Populare din 2 decembrie 1959 a creat bazele legale pentru realizarea acestor teze, care ne-au mobilizat să muncim din toate puterile pentru dezvoltarea școlii noastre socialiste, pentru extinderea pînă în 1965 a rețelei de școli medii politehnice de cultură generală în toate orașele și satele patriei noastre.

Al VI-lea Congres al pedagogilor din R.D.G. a fost convocat pentru că școala noastră a progresat și fiindcă diferitele sarcini și măsuri în domeniul școlar trebuie privite azi în raport cu stadiul actual de dezvoltare. Orînduirea socialistă a atins un asemenea grad de dezvoltare încît necesită punerea și rezolvarea din timp și în mod public atît a problemei instruirii, cît și a eficacității educației. Societatea noastră în progres formulează cerințe mereu crescînde față de școală. Trebuie să luptăm serios pentru îmbunătățirea în continuare a muncii școlare, fiecare din noi străduindu-se să-și perfecționeze metodele de muncă, năzuind spre o înaltă măiestrie pedagogică. Dezvoltarea impetuoasă a socialismului impune pregătirea corespunzătoare a tinerei generații pentru toate domeniile de activitate. Trebuie descoperite căile care duc la îmbunătățirea rezultatelor muncii școlare. Multe din succesele noastre se vor întemeia, de bună seamă, pe felul cum se desfășoară „Ziua de învățămînt în producție". Dacă vom reuși să-i entuziasmăm pe tineri pentru munca direct productivă aceasta se va oglindi în toată activitatea lor școlară. Patronajul brigăzilor de muncă socialistă din întreprinderi asupra colectivelor de elevi poate constitui un ajutor prețios în munca instructiv-educativă. In cadrul Congresului, discuțiile vor porni de la o examinare din toate punctele de vedere a stadiului muncii școlare și vor constitui un vast schimb de experiență între pedagogi.

Ne bucură faptul că la Congres vor fi prezenți și oaspeți din țările socialiste surori. Am fi bucuroși dacă de pe acum colegii noștri din R. P. Romînă ar participa la marea discuție ce a început la noi în vederea Congresului. Ne-ar interesa, de pildă, să aflăm cît mai multe din experiența colectivului de pedagogi de la Școala medie „Gh. Lazăr" din București sau de la Școala medie nr. 4 din Ploiești în legătură cu munca de instruire și educare a tinerilor. Cadrele didactice de la sate s-ar bucura mult dacă colectivul de învățători și profesori din Hărman, regiunea Brașov, ne-ar arăta cum colaborează școala cu gospodăria agricolă colectivă.

Congresul pedagogilor este așteptat cu interes de cadrele didactice. De noi toți depinde ca împreună să îmbunătățim munca noastră spre folosul construcției socialiste. Discuțiile cu privire la munca școlară pe care începem de pe acum să le purtăm ne vor fi deosebit de folositoare.

Eckehart Hofmann
directorul Școlii medii nr. 14
din Erfurt — R.D.G.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 610 — vineri 28 aprilie 1961 — 8 pagini 25 bani

1 MAI

Au trecut 71 de ani de cînd 1 Mai a devenit zi de sărbătoare a proletariatului lumii — clasă menită să dea bătrînei noastre planete o nouă tinerețe. Niciodată însă această zi de afirmare a solidarității luptei proletare pentru eliberare socială nu a fost prăznuită în condiții care să vorbească atît de elocvent ca astăzi de succesele clasei muncitoare de pretutindeni în lupta ei pentru triumful civilizației și al progresului.

Ziua de 1 Mai, sărbătorită la început doar de un mănunchi de oameni însuflețiți de un ideal înălțător, încrezînți că visul lor va deveni realitate, este cinstită astăzi de miliarde de oameni, din care o parte impresionantă construiesc cu avînt viața lipsită de exploatare, fac să devină realitate visul societății fără clase. Decenii în șir această zi de 1 Mai a prilejuit manifestarea entuziastă a solidarității celor ce muncesc în năzuința și lupta lor pentru mai bine, afirmarea mai hotărîtă și mai puternică a încrederii maselor în forța clasei muncitoare care le conduce cu succes pe drumul celor mai înalte și mai nobile idealuri ale omenirii. Documentele istorice ale Consfătuirii de la Moscova din 1960 — cea mai largă întîlnire internațională din istoria clasei muncitoare — au subliniat cu tărie rolul conducător al partidelor comuniste și muncitorești în lupta maselor împotriva imperialismului reflectînd totodată unitatea de nezdruncinat ce există între aceste partide în uriașa luptă dusă pentru eliberarea socială și națională.

Popoarele care sărbătoresc ziua de 1 Mai în libertate, cei peste un miliard de oameni înnobilați de sentimentul împlinirii și al creației, pășesc în avangarda întregii omeniri, dînd tuturor locuitorilor planetei noastre certitudinea realizării visului de secole al omenirii muncitoare: viață liberă și prosperă pentru toți cei ce muncesc.

Garanția acestor împliniri o constituie epocalele realizări ce au loc azi în statele socialiste și în primul rînd în Uniunea Sovietică. Puterea și trăinicia primului stat al proletarilor din lume este astăzi un fapt pe care nu-l mai pot contesta nici chiar cei mai înverșunați dușmani ai clasei muncitoare.

Lumea întreagă a rămas uluită de cuceririle extraordinare ale omului sovietic în domeniul științei și tehnicii. Prima țară care a lansat în spațiul cosmic o rachetă avînd la bord un om a fost prima țară a socialismului victorios, iar omul care a înfrînt greutățile primului zbor cosmic a fost un muncitor comunist, Iuri Alexeevici Gagarin.

Gîndurile oamenilor cinstiți din lumea întreagă se îndreaptă pline de admirație spre poporul sovietic care, condus de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, cîștigă succese însemnate în construirea comunismului și, implicit, în întrecerea pașnică cu capitalismul. Bunăoară, în prezent Uniunea Sovietică a ajuns să depășească considerabil Statele Unite ale Americii nu numai în ce privește ritmul de dezvoltare a economiei naționale ci și în ce privește sporul anual absolut de creștere a producției.

Realizări deosebit de importante în dezvoltarea economică obțin și celelalte state socialiste. Este destul să amintim în acest sens faptul că în țările socialiste producția industrială luată în ansamblu a crescut de șase ori față de nivelul antebelic.

Înfăptuirile uriașe ce au loc în țările lagărului socialist sub conducerea înțeleaptă a partidelor comuniste și muncitorești, unitatea de nezdruncinat a popoarelor care construiesc viața cea nouă fac ca sistemul mondial socialist să se transforme — așa cum subliniază Declarația de la Moscova — în factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești, ca socialismul să devină principala forță a dezvoltării și progresului social.

Poporul nostru, condus de partidul clasei muncitoare, dobîndește etapă cu etapă succese însemnate în construcția socialistă în care s-a angajat cu ani în urmă. Acum de 1 Mai, sutele de mii de oameni ai muncii ce vor defila în fața tribunelor vor raporta partidului, în limbajul cifrelor scrise vizibil pe pancarte și în grafice, despre marile realizări obținute, despre hotărîrea poporului nostru de a da viață Directivelor celui de al III-lea Congres al partidului, în vederea desăvîrșirii construcției socialismului în patria noastră. Industria noastră socialistă s-a dezvoltat și se dezvoltă continuu.

Cu pași mari se înfăptuiește transformarea socialistă a agri-

(Continuare în pag. 2)

În cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului

Produse de o calitate superioară

Colectivul de profesori, maiștri-instructori și ucenici de la Școala profesională „Kirov" din Capitală întîmpină cu entuziasm, prin acțiuni însuflețite, aniversarea a 40 de ani de la înființarea partidului.

In atelierele de țesătorie și încălțăminte ale școlii, dotate cu întreg utilajul necesar, brigăzile ucenicilor, îndrumate de maiștrii-instructori, se află într-o continuă întrecere pentru îndeplinirea și depășirea planului de producție, pentru realizarea unor produse de o calitate cît mai ridicată.

Ca urmare a muncii entuziaste desfășurate de ucenici, atelierul de țesătorie al școlii a livrat pînă la 24 aprilie, unităților de desfacere ale comerțului de stat, peste 15.000 m. de țesături diferite, adică cu 3.000 m. de țesături mai mult decît prevederile planului de producție. La rîndul lor, brigăzile de ucenici din atelierul de încălțăminte al școlii au confecționat și livrat unităților de desfacere, pînă la jumătatea lunii aprilie, 328 de perechi de pantofi de bună calitate, produse mult solicitate și apreciate de cumpărători.

In fruntea întrecerii organizate între ucenici se află elevele Georgeta Tudorache și Ioana Ivanov din atelierul de țesătorie și elevii Marin Tone, Vasile Tudor și Alexandru Mirea de la secția de încălțăminte.

VLAD VOROBCHIEVICI
București

La casa memorială „Ilie Pintilie"

In întîmpinarea celei de a 40-a aniversări de la înființarea Partidului Comunist din Romînia elevii din orașul Iași au vizitat în colectiv, conduși de cadrele didactice, casa memorială „Ilie Pintilie".

De la începutul lunii aprilie și pînă în prezent casa memorială „Ilie Pintilie" a fost vizitată de peste 3.000 de pionieri și școlari.

Inv. M. STĂNESCU
Iași

Seri literare

In cinstea celei de a 40-a aniversări de la înființarea partidului, Clubul sindicatelor de învățămînt din București, cu sprijinul Uniunii Scriitorilor din R.P.R., organizează un ciclu de seri literare cu tema „Dezvoltarea literaturii în anii regimului democrat-popular sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Romîn".

In cadrul acestor seri literare iau cuvîntul scriitori ale căror opere sînt studiate în școală. Astfel, la seara literară dedicată dramaturgiei au luat cuvîntul scriitorii Mihail Davidoglu, Aurel Baranga, Lucia Demetrius și Horia Lovinescu. La seara literară dedicată poeziei vor vorbi poeții Mihai Beniuc, Eugen Jebeleanu, Maria Banuș și Dan Deșliu. La seara literară închinată prozei vor lua cuvîntul Zaharia Stancu, Geo Bogza, Nagy Istvan, Marin Preda și Titus Popovici, iar la seara închinată criticii literare Ov. S. Crohmălniceanu, Silvian Iosifescu, Paul Georgescu și Savin Bratu.

Bogată activitate culturală

In satele și comunele raionului Botoșani au loc în aceste zile numeroase acțiuni culturale închinate celei de a 40-a aniversări a partidului. La căminul cultural din comuna Bucecea, de pildă, învățătorii și profesorii au organizat mai multe seri literare pe temele „Chipul comunistului în literatură" și „Poeții cîntă viața nouă din patria noastră".

La biblioteca din comuna Corni învățătorii au organizat recenzia cărților „Șoseaua Nordului" și „Povestiri despre Doftana".

AL. CONSTANTIN
Botoșani

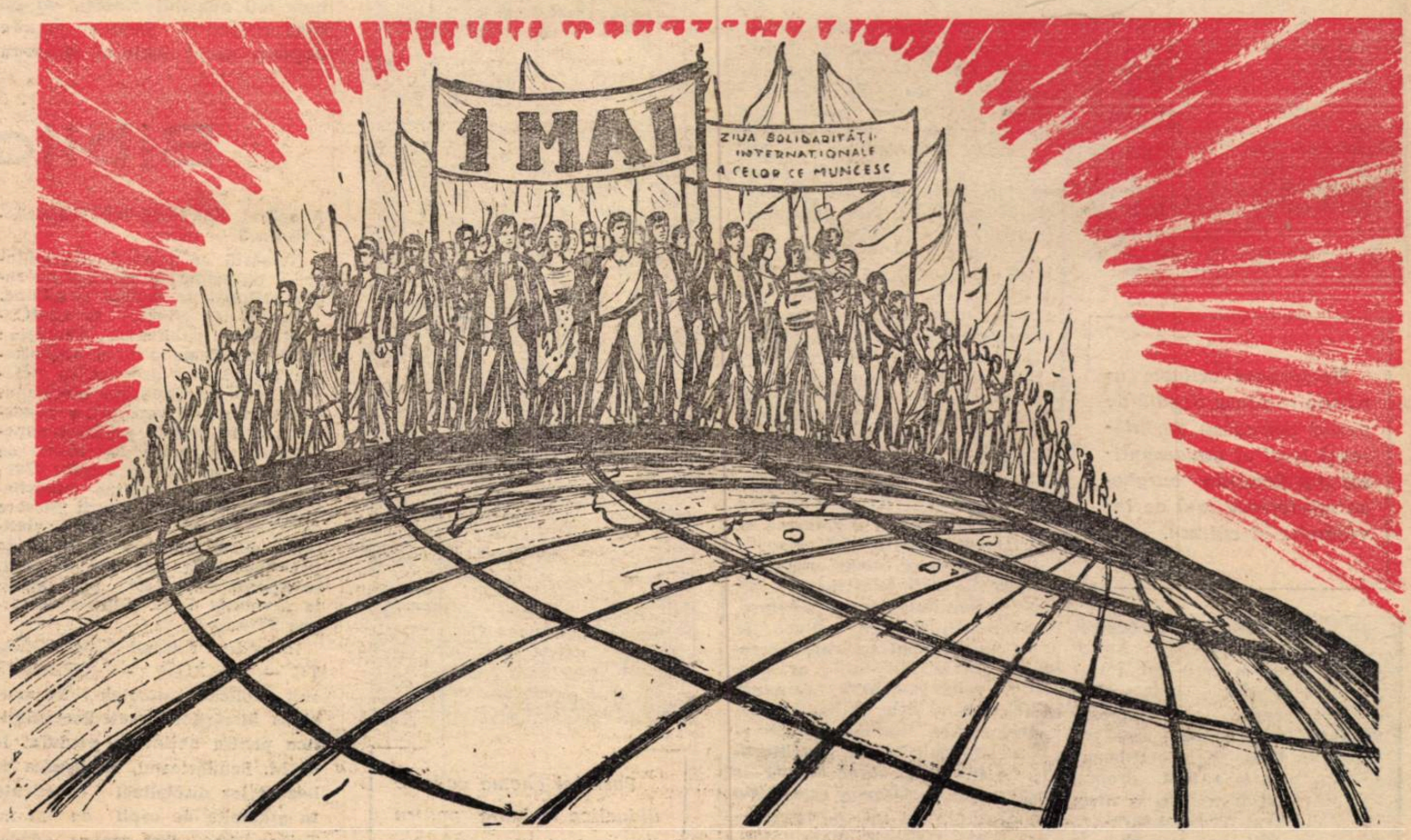

Desen de: GH. BOȚAN

File din lupta partidului pentru un învățămînt democratic

Partidul a demascat cu tărie asuprirea la care era supus tineretul muncitoresc.

Schingiuirile ucenicilor dela căminul de ucenici R. M. S. Nr. 2.

Ucenicii din acest cămin sunt ținuți ca într'o pușcărie nu li se dă voie niciodată să iasă în oraș. S'a întâmplat odată să fie 3 zile de sărbători la rând și atunci acei ucenici cari au avut rude în oraș au plecat fără voie dela cămin. La înoarcere pedagogul Georgescu i-a chemat pe câte unul la cancelarie și i-a bătut acolo cu un ciomeg pe toți.

La doi ucenici le-a spart capul, iar pe alți doi i-a bătut așa pe mâini încât nu mai puteau să lucreze a doua zi. Pe ziua de 24 Ianuarie, tot acelaș canalie de Georgescu întrebând pe un ucenic „ce sărbătoare este astăzi", și neplăcându-i răspunsul ucenicului care a spus că e „unirea principatelor", l'a trântit pe jos și l-a bătut zdravăn cu picioarele.

A. LUNACIARSKI

Instrucțiunea publică în Rusia Sovietelor

I.

Urmărind să sistematiseze toate problemele de Stat, Guvernul Sovietelor a schimbat din temelie atît caracterul cît și extensiunea acestui organ al guvernului care, sub vechiul regim, purta numele de Minister al Instrucției publice.

Ministrul acesta se mărginea exclusiv la școli. O serie întreagă de instituțiuni de cultură intelectuală și instrucțiune de cea mai mare însemnătate, chiar și acelea cu caracter eminamente de Stat nu erau cuprinse în cadrul său. De pildă, Teatrele de Stat erau sub direcțiunea Ministerului Curții, și Școala superioară sub direcțiunea Academiei Artelor. Secțiunea Muzicei era condusă de Societatea Imperială de muzică care la rîndul ei — lucru foarte curios — depindea de Ministerul de Interne. Ast-fel că educația artistică a ținutului și în general, regularizarea raporturilor din Stat și a lumei Artelor nu era de competința Ministerului Instrucției publice.

In Rusia Sovietelor problemele acestea sunt de resortul Comisariatului Instrucției publice, ale cărui departamente respective formează secțiunea specială a Artelor.

2) De o parte serviciile imense ale Statului, de alta greaua situație în care se găseau în Rusia întreprinderile de editură, atît întreprinderile particularilor cît și acelea ale Societăților și chiar ale Statului, au silit guvernul Sovietelor să creeze un organ care să puie zăgaz puhoiului de cărți, să aleagă — dată fiind lipsa de hîrtie — din imensul stoc al operilor de editat pe cele mai necesare și de actualitate, să supravegheze însuși mersul pregătirii cărților și în sfîrșit să regularizeze repartiția lor după principiile socialiste.

Popularizarea de către partid a realizărilor din domeniul învățămîntului sovietic a contribuit la răspîndirea adevărului asupra progresului cultural realizat prin revoluția socialistă.

Mizeria culturală

Că la sate nu sunt localuri de școală, că prețul cărților e fantastic și că copiii desculți și flămânzi ai muncitorilor și ai țăranilor săraci nu pot să aibe aceste cărți și deci rămân în afară de lumina culturii, slabă așa cum e într'o școală burgheză, că învățătorii în majoritatea lor sunt împovărați de nevoi materiale, toate aceste chestiuni nu interesează prea mult pe guvernul capitalist al d-lui Brătianu.

[illegible] ministerul nu își nedrepți[illegible] grijă. [illegible] de Anghe[illegible] lucrat o lege care inter[illegible] învățătorilor de a face poli[illegible] liberală [illegible] oprește [illegible] robi de-ași expune pă[illegible] Democrației burgheze [illegible] lege le răpește dreptul [illegible] și îi reduce la niște [illegible] din evul mediu. Leafa lor [illegible] la 600 lei, cu nădejde [illegible] mărită până la 800, numai [illegible] spinarea flexibilă [illegible] această lege înmulțește anii de școală la 7, când e știut că copiii lucrătorilor și ai țăranilor săraci nu pot urma nici pe cei 4 de acum, din cauza mizeriei. La țară i-am văzut goi sau în trențe și petice cu câte un codru de mămăligă rece păzind vitele chiaburilor. La orașe de mici intră în fumul fabricelor și se ofilesc. Iată binefacerile regimului capitalist!

Și acum dacă ne-am arunca ochii spre răsărit și ne-am gândi la munca enormă pe care o depune regimul comunist rus pentru luminarea maselor populare, am vedea că „nenorocita Rusie" stă cu mult mai bine din punct de vedere cultural decât fericita Romănie Mare de sub fericita oblăduire a d-lui Brătianu și a Siguranței d-sale.

Dacă s'ar ține un concurs între cele două țări, Rusia Socialistă ne-ar prezenta cele 3 milioane de oameni cari au învățat carte de la 1917 încoace, ne-ar arăta milioane de cărți folositoare și eftine, admirabile teatre populare, universități și școli nenumărate puse în serviciul tuturor, iar regimul nostru capitalist ar lăsa să se vadă complecta paragină intelectuală dela orașe și dela sate, munca titanică de rob și dorul de cultură al lucrătorului și țăranului sărac otrăvit de mizeria și de lăcomia capitalistă și deasupra de tot ar vedea ca o ciupercă imensă bilanțul fericit al măririi beneficiilor și dividendelor capitaliste.

C. PAJURA, învățător

Numeroase articole apărute în presa ilegală de partid demascau dezinteresul total al guvernanților din Romînia burghezo-moșierescă față de învățămînt și cultură.

Lupta profesorilor pentru salarii

[illegible]

Partidul chema cadrele didactice la lupta pentru drepturi și libertăți democratice.

1 Mai

(Urmare din pag. 1)

culturii, țărănimea noastră muncitoare, îndrumată de partid, convingîndu-se tot mai mult că singurul drum care duce spre belșug și bunăstare este acela al marii gospodării înfrățite.

Succesele obținute în variatele ramuri ale economiei naționale au făcut posibilă îmbunătățirea simțitoare a salarizării oamenilor muncii, creșterea permanentă a nivelului de trai material și cultural al poporului.

Aniversarea în anul acesta a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia a înflăcărat și mai mult întregul nostru popor în lupta pentru îndeplinirea Directivelor Congresului al III-lea al partidului, pentru desăvîrșirea construcției socialismului în patria noastră.

Precum se știe, o atenție deosebită se dă în statul nostru dezvoltării culturii. Directivele celui de-al III-lea Congres al partidului prevăd construirea în viitorul apropiat a încă 15.000 săli de clasă, noi spații de școlarizare pentru învățămîntul superior, cămine studențești cu peste 15.000 locuri, noi așezăminte de cultură și artă. În anul 1962 aproape întregul tineret de vîrstă școlară va fi absolvit școala de 7 ani.

Au mai rămas însă în lume și locuri din care negura nu a fost risipită, peste care mizeria și șomajul domnesc spre îmbuibarea cîtorva odioși exploatatori, în care cursa înarmărilor dezlănțuită de imperialiști și ultracolonialiști, goana acestora după profituri maxime, adîncesc mizeria și suferințele oamenilor muncii.

Politica reacționară a cercurilor conducătoare din statele capitaliste a pătruns adînc și în școală, care a fost transformată într-o tribună de propagandă în favoarea războiului. In R.F.G., de exemplu, copiii învață despre crimele și ororile bestiale ale fasciștilor ca despre niște acte de curaj și eroism. Cît despre învățămîntul din S.U.A., profesorul american John Keats scrie în culegerea „Marea dezbatere, Școala noastră în criză": „Nu este vorba numai că în clase este înghesuială și nu sînt destui profesori calificați; esențialul îl constituie însăși „filozofia" instruirii, faptul că copiii americani nu sînt deprinși să gîndească singuri, să judece, să analizeze".

Clasa muncitoare din țările capitaliste, din colonii se ridică tot mai hotărîtă, tot mai combativă împotriva asupririi economice, sociale și naționale. Prin greve, demonstrații și alte forme ale luptei sale, la care se alătură toți oamenii cinstiți, ea își cere drepturile pentru munca depusă, astfel încît să trăiască în condiții omenești, cere alungarea asupritorilor popoarelor din colonii, a celor ce răpesc libertatea maselor muncitoare.

Partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste inițiază și sprijină acțiunile revendicative ale clasei muncitoare și întreaga luptă pentru îmbunătățirea condițiilor de viață ale celor ce muncesc. Lumea capitalului a fost în ultimul timp zguduită de greve puternice în care s-au angajat mase de milioane, conduse de clasa muncitoare. Acțiunile greviste din Belgia, S.U.A., Italia, Anglia, Franța, Argentina, Uruguay, Chile, India, Canada etc. au lovit în puterea stăpînilor sacului cu bani, demonstrînd o dată în plus tăria și forța combativă a clasei muncitoare, capacitatea ei de a conduce masele. Recent, în înfrîngerea puciului militar fascist care a încercat să împiedice prin forța armelor tratativele cu guvernul provizoriu al Republicii Algeria și să impună Franței continuarea războiului colonial — au avut un rol hotărîtor masele muncitoare, mobilizate de Partidul Comunist Francez, care a dat dovadă și în această împrejurare de inițiativă și forță. Alături de clasa muncitoare, la îndemnul și urmînd exemplul ei, se ridică astăzi din ce în ce mai puternic și glasul celor mai înaintați pedagogi din țările capitaliste. Grevele pedagogilor din Franța, participarea cadrelor didactice la grevele mari ce au avut loc nu de mult în Belgia și în alte țări capitaliste dovedesc adeziunea pedagogilor înaintați la idealurile de luptă ale clasei muncitoare, străduințele depuse pentru democratizarea și laicizarea învățămîntului.

Impotriva exploatării capitaliste, împotriva celor ce vor să dezlănțuie un nou război aducător de moarte, distrugeri și suferințe popoarelor, ca și de uriașe venituri stăpînilor sacului cu bani, împotriva acelora care întunecă copilăria a milioane de copii se ridică astăzi omenirea progresistă de pretutindeni. Pentru pace, pentru progres social, iată lozinca ce flutură anul acesta, în preajma începutului de mai pe toate meridianele globului. 1 Mai, ziua solidarității muncitorilor de pretutindeni, poartă în ea adînci semnificații ale luptei pentru pace, pentru fericirea umanității.

1 Mai, ziua solidarității internaționale a celor ce muncesc unește strîns rîndurile muncitorilor de pretutindeni, ale țăranilor muncitori și intelectualilor progresiști legați de popor în lupta dreaptă pentru libertate și o viață mai bună maselor muncitoare, pentru victoria socialismului în lume.

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 3 — 1961

Numărul se deschide cu editorialul **Să asigurăm elevilor un regim rațional de muncă și odihnă.**

La rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI sînt publicate articolele: **Unele probleme privind organizarea activităților practice în clasele I—IV** de Gheorghe Sireteanu; **Transmiterea și verificarea cunoștințelor de chimie pe baza experiențelor executate de elevi** de Eugenia Tarangul și Teodor Gal; **Fixarea și recapitularea cunoștințelor în predarea lecturii literare** de George Beldescu, **Particularitățile citirii copiilor în perioada post-abecedară** de Ion Berca și **Învățători musceleni participanți la revoluția de la 1848** de Gheorghe Pîrnuță.

În cadrul rubricii CONSULTAȚII — DISCUȚII — CRONICĂ sînt publicate articolele: **Pe marginea lucrărilor metodico-științifice pentru obținerea gradului II** de M. Bendorfeanu, **Realizarea elementelor disciplinei conștiente în grădinița de copii** de Maria Taiban-Sîrbu, **Din munca educativă desfășurată într-un internat de eleve** de Florica Tufescu, **Pe marginea consfătuirii cadrelor didactice din învățămîntul seral din orașul Ploiești** de Silvia Predoiu-Dima. De asemenea, în cuprinsul rubricii se dau unele indicații în legătură cu viitoarele sesiuni ale „Lecturilor pedagogice".

Informație

Pentru a da absolvenților fostelor școli tehnice de grad mediu (școala medie tehnică, liceul industrial, liceul comercial etc), posibilitatea să-și susțină examenul de diplomă, se va organiza încă o sesiune de examen de diplomă între 1-15 septembrie 1961.

Pentru înscriere și pentru orice informații cei interesați se vor adresa, pînă cel mai tîrziu la data de 15 mai 1961, direcțiilor personal și învățămînt din ministerele, instituțiile centrale și organizațiile cooperatiste de care au aparținut școlile respective. Acestea le vor comunica tema proiectului de diplomă și obiectele de examen.

În acest scop candidații vor trimite o cerere de înscriere însoțită de certificatul de absolvire sau copie de pe foaia matricolă.

Educăm tineretul în spiritul dragostei față de partid

Oră educativă

Multe și variate sînt formele pe care cadrele didactice le folosesc în această perioadă în procesul instructiv-educativ pentru a le prezenta elevilor pagini din glorioasa luptă a partidului, pentru a sublinia rolul conducător al Partidului Muncitoresc Romîn în construirea socialismului, în făurirea unei vieți noi și luminoase în țara noastră.

Cu multă nerăbdare au așteptat de exemplu elevii clasei a XI-a „E" de la Școala medie „Mihai Viteazul" din Capitală, a cărei diriginte este tov. Coralia Călin, ora educativă cu tema „Momente din glorioasa luptă a partidului pentru libertatea, progresul și fericirea poporului muncitor", care a avut loc nu de mult. Interesul lor a fost sporit de faptul că în prealabil au vizitat în colectiv Muzeul de istorie a partidului și o serie de case și locuri din Capitală legate de diferite momente din cei 40 de ani de existență a partidului. De asemenea, o mare parte din ei au vizitat în vacanța de primăvară muzeul de la Doftana. În asemenea condiții discuțiile purtate în ora educativă au putut avea un caracter concret, s-au putut baza pe reprezentări vii, pline de o puternică forță emoțională.

Pe larg au vorbit elevii, în ora educativă, despre condițiile în care s-a desfășurat primul congres, Congresul de constituire a Partidului Comunist din Romînia. Folosind și cunoștințele dobîndite la lecțiile de socialism științific, ei au subliniat că înființarea Partidului Comunist din țara noastră, rezultat al luptei hotărîte duse de clasa muncitoare și al puternicei influențe exercitate în lumea întreagă de Marea Revoluție Socialistă din Octombrie, a constituit o victorie istorică a leninismului împotriva oportunismului și reformismului în mișcarea muncitorească din Romînia. Apoi elevii au trecut în revistă cele mai importante momente din lupta desfășurată de partid de-a lungul anilor de activitate ilegală, relevînd totodată nobilele trăsături morale ale comuniștilor: dîrzenia și spiritul de sacrificiu, tenacitatea și curajul, nețărmurita dragoste de patrie și profundul devotament față de popor

Cu multă înflăcărare și mîndrie au vorbit elevii clasei despre mărețele succese obținute de poporul nostru muncitor, sub conducerea partidului, pe drumul construirii socialismului.

Pe harta țării — au spus ei — au apărut noi orașe legate de puternice obiective industriale. Noi fabrici și uzine se înalță pretutindeni. Au fost obținute succese remarcabile în transformarea socialistă a agriculturii. Se dezvoltă necontenit cultura socialistă.

Schimbîndu-se înfățișarea țării — au subliniat elevii — se schimbă și viața muncitorilor, viața făuritorilor de bunuri materiale.

Emoționante prin căldura, sinceritatea și conținutul lor au fost cuvintele rostite de elevul Luca Stănilă, a cărui familie s-a mutat nu de mult într-unul din blocurile muncitorești ale cartierului „23 August". El a reușit să facă o paralelă plastică între aspectul din trecut și cel de astăzi al cartierului ce se întinde dincolo de Bariera Vergului. „Ieri — a spus Luca Stănilă — gropi și gunoaie, cocioabele din cartierul Balta Albă și uzinele „Malaxa", vestite prin exploatarea crîncenă a muncitorilor; astăzi — parcul înflorit, mîndrele blocuri ale cartierului muncitoresc, uzinele „23 August" și „Republica" în care stăpînii sînt, ca în toate întreprinderile țării, cei ce muncesc".

Eleva Dumitra Gruncă a vorbit despre înfăptuirea revoluției culturale în țara noastră, sub conducerea partidului, subliniind că lichidarea rușinoasei moșteniri a analfabetismului, generalizarea învățămîntului de 7 ani, manuale școlare gratuite pentru toți școlarii din clasele I—VII, impetuosul avînt pe care l-au luat literatura, artele, știința — toate sînt mărturii ale grijii părintești a partidului pentru dezvoltarea învățămîntului și culturii în țara noastră.

Ora educativă condusă de profesoara Coralia Călin s-a impus prin bogatul ei conținut, prin claritatea materialului expus, prin discuțiile vii și interesante la care au participat numeroși elevi. Ea s-a desfășurat într-o atmosferă entuziastă, specifică orelor educative cu o asemenea tematică.

După încheierea discuțiilor a luat cuvîntul diriginta clasei. Observînd că perioada întîmpinării celei de-a 40-a aniversări de la înființarea partidului coincide cu perioada în care elevii clasei a XI-a se pregătesc să pășească în viață, ea a chemat colectivul să-și mobilizeze toate forțele pentru încheierea cu succes a anului școlar și prezentarea în cele mai bune condiții la examenul de maturitate. „Succesele la învățătură — a spus în încheiere diriginta — vor exprima dragostea și recunoștința noastră față de partidul care ne conduce, din victorie în victorie, pe drumul unei vieți luminoase și fericite".

C. N. Ionescu

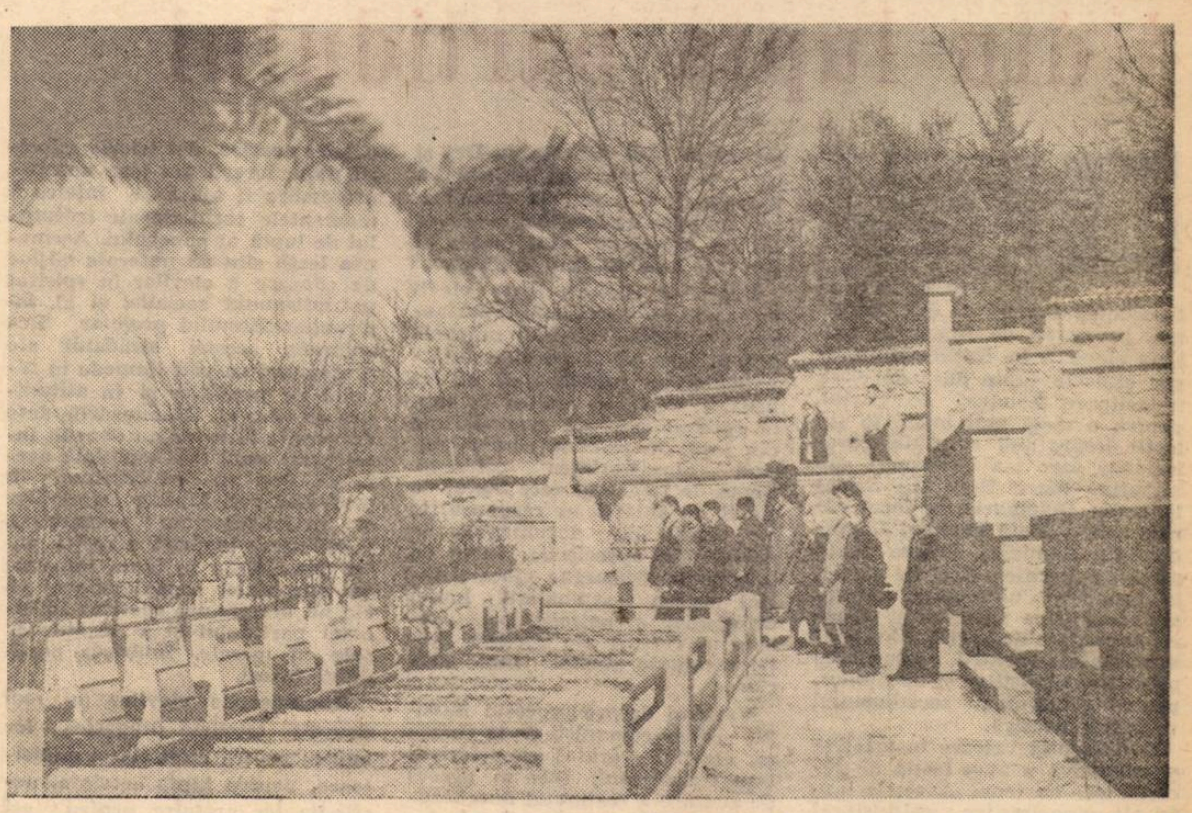

Numeroși elevi vizitează în aceste zile cimitirul unde sînt înmormîntați eroii comuniști căzuți sub zidurile Doftanei

File dintr-un manual viu

In zilele de vacanță și de sărbătoare orașele și satele patriei noastre sînt străbătute de mii și mii de elevi și pionieri dornici să cunoască înfăptuirile mărețe ale construcției socialismului. Nenumărate uzine noi, șantiere, fabrici, unități agricole socialiste au devenit acum pentru ei file ale unui gigantic manual, pline de relief și sens. Excursiile acestea, organizate și îndrumate de profesori, îmbogățesc mintea și sufletul elevilor, fac să crească dragostea și admirația lor față de munca plină de entuziasm a clasei muncitoare, sub conducerea înțeleaptă a partidului.

...Autobuzul O.N.T. a pornit. In el se află elevii clasei a XI-a de la Școala medie nr. 2 din Ploiești, porniți să cunoască frumoasele meleaguri ale bătrînei și tinerei Moldove, în care mărturiile unui trecut zbuciumat stau față în față cu mărețele edificii ale socialismului.

La Roman obiectivul lor principal a fost vizitarea Laminorului. Au putut cunoaște astfel una din întreprinderile cele mai moderne ale țării noastre, creație a regimului democrat-popular, și-au putut da mai bine seama de grija partidului și guvernului pentru crearea celor mai bune condiții de muncă și de trai clasei muncitoare.

Același lucru l-au înțeles elevii vizitînd marile centre industriale Săvinești, Roznov, Onești, Borzești, ridicate prin grija partidului pe locurile unde odinioară „nu se întîmpla nimic". Același lucru l-au înțeles în timpul excursiei la Bicaz. Văzînd acești giganți ai industriei noastre, orașele noi care se înalță în jurul lor, stînd de vorbă cu localnicii, elevii și-au putut da seama că înfăptuirile spre care ne-a condus partidul nu schimbă numai peisajul geografic și industrial al țării, nu contribuie numai la dezvoltarea necontenită a economiei, dar îi cheamă la o viață nouă și pe oameni, îi transformă o dată cu transformarea țării întregi.

Poposind în Iași elevii au vizitat Casa memorială „Ilie Pintilie", s-au oprit în fața plăcii comemorative de pe casa din strada Sărăriei nr. 24, care amintește că acolo, în martie 1921, grupurile comuniste au discutat problemele legate de afilierea la Internaționala a III-a comunistă. Profesorii le-au vorbit despre lupta plină de abnegație a comuniștilor — luptă fără de care ei, fiii celor ce muncesc, n-ar fi putut nici să viseze la viața minunată pe care o trăiesc azi, la perspectivele ce li se deschid în viitor.

Palatul culturii a oferit și el multe lucruri interesante vizitatorilor: expoziția de pictură, muzeul politehnic etc. Dar ceea ce i-a impresionat în mod deosebit pe elevi a fost haina în care era învești mîntat Iașul: aproape tot orașul este îmbrăcat în schele, semn al înnoirii sale.

In excursia lor în Moldova elevii ploieșteni s-au întîlnit cu membrii cercului de geografie de la Școala medie din Mediaș. Timp de 10 zile aceștia au parcurs cu bicicletele drumurile care leagă Mediașul cu centrele industriale ale Moldovei. Ei au străbătut Agnita și Făgărașul, au trecut Munții Perșani pe o renumită șosea, ajungînd astfel la Codlea, unde au vizitat serele de roșii și flori și au stat de vorbă cu muncitorii de aici, a căror muncă entuziastă a adus patriei noastre multe medalii de aur de la diversele concursuri internaționale. Au vizitat apoi minele de cărbune brun, uzinele chimice și metalurgice, orașul Rîșnov — centru al industriei chimice — fabrica de produse refractare de la Cristian, păstrăvăria de la Prejmer, cea mai mare din sud-estul Europei și au pătruns în Valea Oituzului oprindu-se și ei la Combinatul chimic, la rafinărie, la fabrica de cauciuc sintetic de la Borzești. In drumul lor elevii au trecut și prin regiunea petroliferă a Moldovei — Moinești — ca și prin orășelul minier Comănești. Toate cele văzute, discuțiile cu cei ce mînuiesc înalta tehnică cu care sînt înzestrate întreprinderile, le-au dat posibilitatea să înțeleagă mai bine politica de industrializare a țării, să cunoască mai temeinic realizările obținute în anii regimului democrat-popular sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Elevii Școlii medii „N. Bălcescu" din Cluj au vizitat Hunedoara, cetatea oțelului. Ceasurile petrecute aici le-au lăsat amintiri de neuitat. Cu legitimă mîndrie le-au vorbit muncitorii despre faptul că în anii puterii populare, combinatul lor a crescut de 14 ori. Dar nu numai combinatul a crescut, ci și oamenii. Elevii au aflat despre nenumărații tineri brigadieri care au lucrat la construcția combinatului și a orașului muncitoresc, aflați azi în rîndurile muncitorilor fruntași din combinat. Cu zîmbetul pe buze, cu privirea blajină i-a întîmpinat pe elevi Ștefan Tripșa, Erou al Muncii Socialiste. El le-a dat explicații amănunțite cu privire la modul de funcționare a cuptoarelor Siemens-Martin, le-a vorbit despre munca utemiștilor din combinat, despre succesele dobîndite de muncitori în cinstea aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului.

Și Valea Jiului a fost vizitată de numeroși elevi, printre care cei de la școlile din Sebeș, de la Casa de copii „A. S. Makarenko" din București.

Primul popas al excursioniștilor a fost la Lupeni, unde au aflat multe lucruri despre grevele minerilor din 1929. Ei s-au oprit cîteva momente la monumentul închinat eroilor clasei muncitoare în semn de recunoștință pentru jertfele lor.

Al doilea popas a fost la minele din Aninoasa. Neuitată va rămîne pentru elevi întîlnirea pe care au avut-o aici cu un grup de mineri, de la care au aflat multe lucruri despre vechea față a Văii Jiului, cunoscută înainte sub denumirea de „Valea plîngerii", ca și despre viața de astăzi luminoasă și înfloritoare a acestor locuri.

Încă o escală: Paroșeni. Aici elevii au vizitat Termocentrala ascultînd cu mult interes și cu dorința de a pricepe tot, explicațiile muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor.

Desigur, multe din filele acestui manual viu pe care-l reprezintă țara noastră cu minunatele ei realizări ar fi rămas neînțelese dacă profesorii care au condus excursiile elevilor și nenumărații educatori ce li s-au alăturat pe parcurs — muncitori, tehnicieni, ingineri — nu s-ar fi oprit asupra celor mai semnificative elemente îndrumînd atenția elevilor spre problemele esențiale.

Ei toți i-au făcut pe copii să înțeleagă mai bine că izvorul tuturor bucuriilor este munca, cea care transformă comorile moarte într-o forță vie, folositoare tuturora, și că pentru a simți adînc bucuria muncii ei sînt chemați să-și însușească cunoștințe științifice și deprinderi temeinice. Și i-au făcut să vadă totodată că nici cînd în țara noastră munca nu a fost atît de prețuită ca acum, în anii orînduirii democrat-populare, și că nici cînd ea nu a dus la asemenea înfăptuiri măreț puse în slujba poporului ca astăzi, cînd partidul ne conduce spre desăvîrșirea construcției socialiste.

B. M.

La casa pionierilor

În preajma aniversării a 40 de ani de la înființarea P.C.R., Casa pionierilor din Pitești desfășoară o activitate intensă pentru a face larg cunoscute pionierilor și școlarilor lupta glorioasă a comuniștilor, mărețele realizări dobîndite de poporul nostru muncitor sub conducerea înțeleaptă a partidului.

Cercurile care funcționează în cadrul Casei pionierilor din Pitești întreprind în această perioadă acțiuni noi, variate, atractive. Cercul „micilor turiști", de exemplu, și-a propus să organizeze o excursie cu tema „Piteștiul, un vast șantier de construcție". Cercurile artistice au inițiat concursuri de recitări și cîntece pe tema „Părinte drag, partid iubit", iar cercurile de prieteni ai cărții, de fotografie și de artă plastică aplicativă și decorativă lucrează la alcătuirea unor albume care ilustrează realizările obținute de oamenii muncii, sub conducerea P.M.R.

În preajma zilei de 8 mai se va deschide o expoziție cu lucrări efectuate de pionierii care activează la cercurile „mîini îndemînatice" din orașele și satele regiunii.

Deosebit de interesante și instructive sînt pentru copii excursiile organizate de Casa pionierilor în Capitală, la Doftana, la Sinaia. De asemenea, îi atrag mult întîlnirile cu activiști de partid, cu membri de partid cu stagiu îndelungat etc.

Toate aceste acțiuni, care antrenează un număr mare de pionieri și școlari, contribuie la dezvoltarea dragostei și devotamentului lor față de partid, părintele iubit al copiilor din țara noastră.

C. Fulgeanu

Studiind o pagină eroică din lupta partidului

În aceste zile cînd întregul nostru popor muncitor întîmpină cu însuflețire glorioasa aniversare a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia, profesorii de istorie le vorbesc elevilor, în lecțiile lor, despre eroicele lupte duse de clasa muncitoare, condusă de partid, pentru o viață mai bună. Ei țin lecții despre anii avîntului revoluționar care s-a desfășurat sub impulsul Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, în focul căruia a luat ființă Partidul Comunist din Romînia, despre lupta plină de sacrificii dusă de partid, în condițiile unei negre ilegalități, împotriva asupririi și teroarei exercitate de regimul burghezo-moșieresc, pentru răsturnarea puterii capitaliștilor și moșierilor, pentru construirea socialismului în patria noastră.

O deosebită valoare instructivă și educativă a avut lecția de recapitulare cu tema „Eroicele lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din ianuarie-februarie 1933" ținută la clasa a XI-a a Școlii medii nr. 8 „Emil Racoviță" din Capitală de către tov. profesoară Elena Munteanu. Această lecție a dezvăluit nu numai temeinicia cu care elevii și-au însușit cunoștințele legate de acțiunile eroice ale muncitorilor ceferiști și petroliști, dar și admirația profundă cu care ei privesc lupta acestora, dragostea lor fierbinte față de comuniști, față de partid, față de conducătorul iubit al poporului, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej.

În atmosfera emoționantă în care s-a desfășurat lecția, elevii au evocat una din cele mai glorioase pagini din istoria partidului nostru. Ei au vorbit despre istoricele hotăriri ale Congresului al V-lea al P.C.R., despre aplicarea liniei tactice trasate de Congres în marile bătălii de clasă care s-au desfășurat în 1933. Răspunzînd la întrebările formulate just și cu pricepere pedagogică de către tovarășa profesoară, ei au reușit să arate că, aplicînd sarcinile trasate de plenarele C.C. al P.C.R. din aprilie și octombrie 1932, ceferiștii au folosit forme variate de luptă, începînd de la cele mai simple pînă la cele mai complexe, cum ar fi greva generală prin ocuparea locului de muncă și combinarea grevei cu lupta de solidarizare a muncitorilor din alte întreprinderi. Elevii au demonstrat, în răspunsurile lor, că aceste lupte au fost conduse de către partid. Ei s-au referit la Comitetul Central de acțiune pe țară al ceferiștilor, al cărui secretar a fost tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej și care, sub conducerea directă a partidului, a trecut la organizarea luptelor ceferiștilor, a devenit un adevărat stat major al luptelor muncitorimii ceferiste.

Descriind eroicele lupte elevii au arătat în ce constă importanța lor, au arătat ecoul lor puternic atît în țară cît și pe plan internațional, au subliniat că în februarie 1933 s-a ridicat la luptă aproape întreaga muncitorime din țară, în primele rînduri pășind muncitorimea ceferistă. Demn de remarcat este faptul că elevii au folosit în răspunsurile lor citate din documentele de partid, din aprecierile făcute de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej asupra însemnătății luptei ceferiștilor și petroliștilor, precum și versuri ale poeților noștri închinate acestei lupte glorioase.

Vorbind despre procesul intentat eroilor comuniști de la Grivița, elevii au arătat că ceferiștii l-au transformat într-un proces de acuzare a regimului burghezo-moșieresc. Ei au citat din declarațiile făcute la proces de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, din declarația unor martori ai apărării ca Ilie Pintilie, ca și din declarația delegației feroviarilor francezi, care au vorbit în numele a 450.000 de muncitori de la căile ferate din Franța.

Ora de recapitulare și-a atins pe deplin scopul. Ea nu numai că a dat elevilor cunoștințe precise și adînci, dar i-a și emoționat puternic, a influențat asupra gîndurilor și sentimentelor lor, avînd astfel un pronunțat caracter educativ. Acesta este în mare parte meritul profesoarei. Prin întrebările puse pentru adîncirea problemelor, prin sublinierile făcute și prin concluziile trase ea a reușit să conducă astfel discuțiile încît elevii să înțeleagă limpede problemele esențiale ale evenimentului istoric studiat. Totodată, profesoara a reușit să-i facă pe elevi să retrăiască întreaga măreție a luptelor din anul 1933, să-i facă să prețuiască adînc jertfa de sînge adusă de muncitori, în frunte cu comuniștii, în acele zile de neuitat.

Profesoara a acordat o importanță deosebită conținutului de idei al lecției. Pentru ca elevii să pătrundă cît mai adînc aceste idei ea le-a indicat să citească nu numai lecția din manualul școlar, ci și unele documente importante de partid, precum și unele materiale beletristice, deschizîndu-le astfel un orizont mai larg, făcîndu-i să înțeleagă mai bine cele studiate.

Recapitulînd cu elevii teme de importanță deosebită din istoria patriei noastre, din istoria mișcării muncitorești din țara noastră, profesoara îi ajută să înțeleagă momentele esențiale ale trecutului de luptă al poporului. Asemenea lecții sînt un puternic mijloc de educare a elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar. Rezultatele acestei strădanii ale profesoarei se văd limpede în nivelul de pregătire și în atitudinea elevilor ei. Răspunsurile date de aceștia la lecție au dovedit înțelegerea unui fapt esențial: acela că, deși au fost reprimate în mod sîngeros, luptele ceferiștilor și petroliștilor au constituit o manifestare hotărîtă a forței clasei muncitoare în lupta împotriva burgheziei imperialiste și că ele au determinat sporirea influenței partidului și a legăturilor sale cu masele, întărirea partidului însuși.

Răspunsurile elevilor au mai dovedit totodată dragostea lor adîncă pentru eroii clasei muncitoare, pentru lupta acestora, nesfîrșita lor prețuire pentru cei care s-au jertfit, neprecupețindu-și viața, în numele fericirii celor ce muncesc.

Prof. Viorica David

Materialul intuitiv — ajutor însemnat în predare

La Școala medie din Jimbolia se acordă multă atenție folosirii materialelor ajutătoare în cadrul lecțiilor de limbi străine. Un exemplu în această privință îl constituie lecțiile de limba rusă, la care se utilizează frecvent, ca materiale ajutătoare, reproduceri după tablouri, fotografii, fragmente din diferite opere muzicale etc. Acestea contribuie la îmbogățirea și fixarea vocabularului elevilor, la formarea unor reprezentări concrete despre cele învățate, dezvoltîndu-le totodată gustul, dragostea pentru frumos.

Indeosebi a fost folosit acest procedeu la clasa a IX-a, în perioada lecțiilor cuprinse în capitolul „Din viața și creația oamenilor de seamă". La lecția „Edecarii de pe Volga", de exemplu, cu care se deschide capitolul, s-a folosit o reproducere după celebrul tablou cu același titlu al marelui pictor Repin. Pe baza observării tabloului și a cuvintelor noi introduse de profesor cu ajutorul lui elevii au reușit să-i descrie viu pe edecari și munca lor grea, neomenească. Observînd tabloul lui Repin, cu culorile sale expresive, elevii și-au dat seama mai bine de sensul cuvintelor pictorului: „Edecarii, ca un nor întunecat, acopereau soarele vesel".

La lecția despre viața și creația marelui compozitor Ceaicovski s-a discutat cu elevii despre filmul „Lacul lebedelor", văzut de ei, și s-a folosit o placă de patefon pe care era imprimat un fragment din această operă clasică a muzicii ruse.

În mod asemănător s-au folosit materiale din creația oamenilor de artă, a scriitorilor etc. și la alte lecții.

Lecție de literatură

S-a subliniat în nenumărate rînduri că în învățămîntul seral lecțiile sînt eficiente numai dacă asigură însușirea conștientă, clară și, pe cît posibil, integrală a cunoștințelor de către elevi chiar în clasă. Lucrul acesta este valabil pentru toate obiectele și, după părerea noastră, în mod special pentru predarea literaturii romîne, avînd în vedere faptul că timpul liber limitat pe care îl au la dispoziție muncitorii-elevi trebuie folosit pentru lectura operelor literare. Aceasta impune profesorilor o pregătire amănunțită a fiecărei lecții în parte și folosirea unor metode cît mai adecvate de predare.

Sub aceste aspecte vom analiza desfășurarea lecției de literatură romînă ținută la clasa a IX-a „C" de la secția serală a Școlii medii nr. 1 „Vasile Alecsandri" din Galați de către profesorul Gheorghe Stefănescu.

In prima parte a lecției — verificarea cunoștințelor — s-a discutat despre conținutul de idei și forma artistică a poeziei „Satira duhului meu" de Grigore Alexandrescu. Elevii examinați au dat, în general, răspunsuri exacte, dovedind cunoștințe bogate, posibilitatea de a preciza exact tematica, de a interpreta just textele studiate, de a caracteriza cu pricepere personajele.

In legătură cu această parte a lecției trebuie să ne oprim totuși și asupra unor lipsuri. Faptul că în afara celor doi elevi examinați profesorul nu a pus măcar cîte o întrebare de control și altor elevi a făcut să scadă interesul clasei pentru această parte a lecției. Revederea în acest mod a cunoștințelor cu toți elevii ar fi fost cu atît mai utilă cu cît lecția nouă, lecție de sinteză asupra fabulelor lui Alexandrescu, se baza aproape în totalitate pe cunoștințele asimilate pînă atunci și reîmprospătarea lor ar fi determinat ca predarea să fie mult mai vie și mai atractivă.

In predarea lecției de sinteză a fabulelor lui Grigore Alexandrescu profesorul Gh. Ștefănescu a pornit de la următorul plan: a) condițiile social-economice în care și-a scris Grigore Alexandrescu fabulele; b) tematica fabulelor sale; c) analiza literară a fabulei „Toporul și pădurea"; d) concluzii.

Pornind de la un plan atît de general, îmbinat cu elementele particulare ale analizei fabulei și propunîndu-și și concluzii cînd, în fond, fiecare punct din planul unei caracterizări căpăta sau, mai exact, ar fi trebuit să capete un caracter de concluzie — profesorul Gh. Ștefănescu a fost pus în situația să folosească aproape în exclusivitate metoda expunerii (timp de 38 minute).

In timpul predării s-au expus lucruri exacte, s-a accentuat asupra caracterului militant al operei scriitorului și au fost relatate multe fapte interesante.

In legătură cu tematica fabulei și în general a creației lui Alexandrescu s-a subliniat, în primul rînd, caracterul ei combativ, precum și umanismul care străbate poezia valorosului nostru scriitor. S-a vorbit mult despre tipologia personajelor din fabulele lui Alexandrescu, fără a se sublinia însă că el zugrăvește realist și critic moravurile claselor exploatatoare, cosmopolitismul saloanelor, superficialitatea, incultura, imoralitatea și snobismul așa zisei „lumi bune".

În analiza fabulei „Toporul și pădurea", profesorul a încercat să sublinieze ideile ei principale. Din păcate, lucrul acesta, atît de important în desfășurarea lecției, s-a redus la o simplă și neinteresantă povestire a conținutului fabulei.

In ultima parte a lecției — fixarea cunoștințelor — care, mai cu seamă în învățămîntul seral, trebuie să capete o pondere deosebită, prof. Gh. Ștefănescu, în... criză de timp (sunase încă de la sfîrșitul predării), s-a văzut nevoit ca, în trei minute, să precizeze, cu ajutorul clasei, titlul lecției predate și punctele din planul propus.

In concluzie, fără a ne mai referi la alte aspecte ale lecției, se cuvine să subliniem necesitatea unei temeinice pregătiri a profesorilor, aș putea spune a unei pregătiri speciale pentru lecțiile cu caracter de sinteză. Stabilirea unui plan judicios, fixarea unor idei clare, plasarea exactă în timp și în condițiile social-economice a creației literare și punerea cu claritate în evidență a mesajului ei reprezintă puncte esențiale și, prin aceasta, absolut necesare în stabilirea conținutului unei asemenea lecții.

Tov. Gh. Ștefănescu este un profesor tînăr, înzestrat cu o frumoasă pregătire și mai ales cu o adevărată pasiune pentru munca didactică. Numai lipsa unei experiențe mai bogate și neglijarea întocmirii unui plan amănunțit l-au putut duce la deficiențe ca cele sesizate cu prilejul lecției amintite.

Primind un sprijin serios din partea conducerii școlii, a colegilor cu mai multă experiență și preocupîndu-se cu seriozitate de aspectele metodice ale procesului de instruire și educare a elevilor va reuși, desigur, să predea la un nivel din ce în ce mai ridicat.

Ion N. Chițu

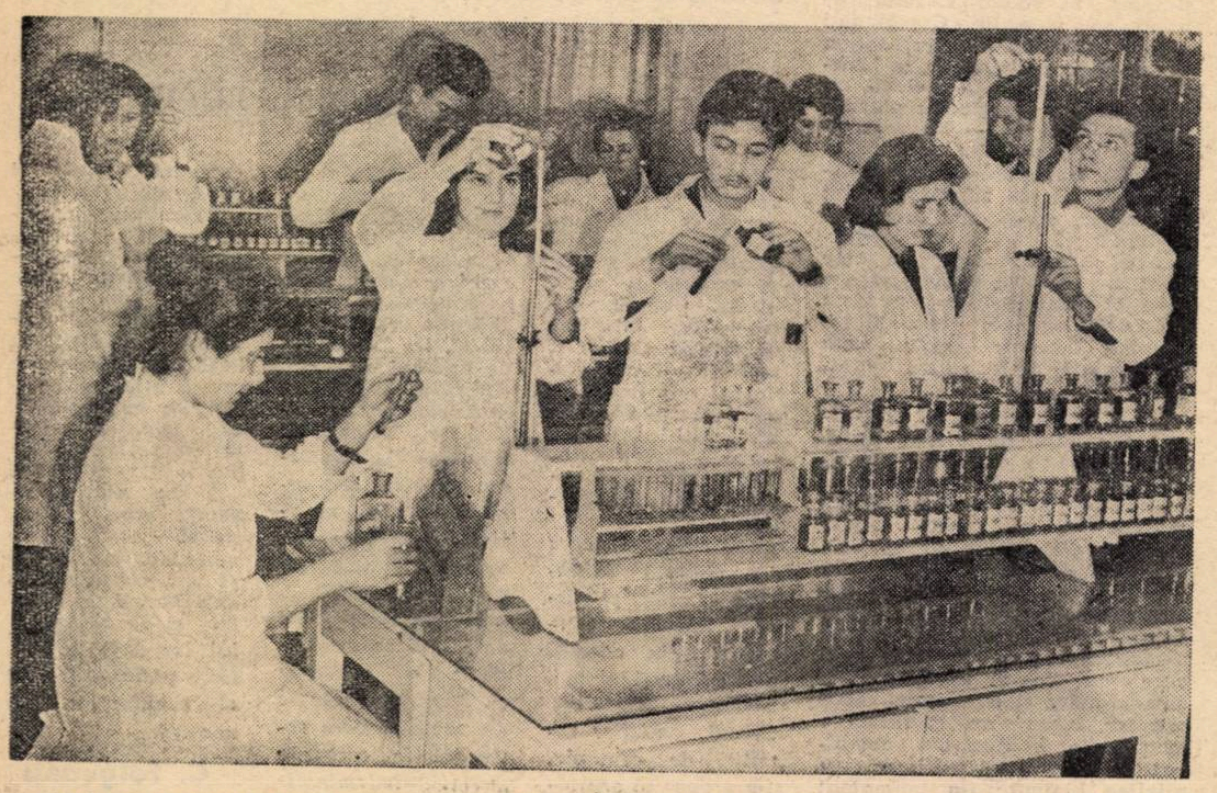

...le din patria noastră dispun de laboratoare moderne, înzestrate cu utilaj bogat. In clișeu: laboratorul de chimie al Școlii tehnice sanitare din Arad

Unele aspecte ale legării teoriei de practică în predarea zoologiei

Insuşirea temeinică a cunoştinţelor de zoologie, la fel ca şi a celor de botanică, trebuie să se bazeze pe observarea directă a particularităţilor structurale şi fiziologice ale principalilor reprezentanţi din lumea animalelor. De aceea şi în predarea zoologiei se impune aplicarea principiului intuiţiei, principiu a cărui valoare didactică a fost scoasă în evidenţă încă din secolul al XVII-lea de marele pedagog Jan Amos Komenski.

Dacă profesorii îi vor îndruma pe elevi în intuirea activă a proceselor şi fenomenelor ce se petrec în viaţa animalelor, dacă vor dirija gîndirea lor spre înţelegerea interdependenţei ce există între aceste organisme şi condiţiile mediului, îi vor putea antrena uşor în activităţi cu caracter practic de creştere dirijată a animalelor productive şi de combatere a celor care produc pagube agriculturii.

Folosirea de către profesori a unor metode şi procedee care să ducă la realizarea scopului propus se impune cu atît mai mult cu cît sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la desfăşurarea unui învăţămînt ştiinţific sînt deosebit de importante şi pentru înarmarea elevilor cu cunoştinţe şi deprinderi în ceea ce priveşte aplicarea noilor metode de ameliorare a raselor de animale existente, de creştere şi hrănire a animalelor care să ducă la sporirea producţiei de carne, lînă, ouă şi la scăderea preţului de cost al acestora.

Pentru ca studierea zoologiei să-i intereseze pe elevi, profesorii trebuie să prezinte fapte interesante, prin care ei să înţeleagă însemnătatea aplicării cunoştinţelor în practică, în producţie.

Dacă ne referim, de exemplu, la cunoştinţele cu privire la structura şi mediul de viaţă al peştilor, trebuie să-i îndrumăm să înţeleagă necesitatea respectării anumitor condiţii pentru buna dezvoltare a pisciculturii în ţara noastră. Posibilitatea modificării dirijate a anumitor specii poate fi confirmată prin rezultatele obţinute în sectorul piscicol prin popularea lacurilor de acumulare, a eleşteelor şi iazurilor, cît şi a vastelor terenuri piscicole naturale din lunca inundabilă a Dunării, a Deltei şi a tuturor rîurilor cu material piscicol selecţionat cum sînt reproducătorii şi puieţii de crap, şalău, plătică etc. Se va atrage, de asemenea, atenţia elevilor asupra necesităţii de a se respecta condiţiile igienice în apele în care se creează un sector piscicol — să fie lipsite de substanţe toxice, să fie asigurată primenirea apei etc. Elevii vor fi conduşi să viziteze o gospodărie piscicolă.

Cu ocazia studierii clasei păsărilor este indicat a se acorda o deosebită importanţă problemei creşterii păsărilor domestice. Prin studierea caracterelor şi a modului de viaţă al acestor animale elevii au posibilitatea să înţeleagă bazele ştiinţifice ale folosirii în economia naţională atît a păsărilor domestice cît şi a păsărilor sălbatice. Cînd li se vorbeşte elevilor despre modul de hrănire a diferitelor grupe de păsări se recomandă a se insista asupra importanţei hrănirii raţionale a păsărilor domestice, cît şi asupra protecţiei păsărilor, care contribuie la mărirea producţiei agricole prin distrugerea dăunătorilor agriculturii. Cunoaşterea condiţiilor ce trebuie respectate în buna dezvoltare a aviculturii din ţara noastră în lumina Directivelor Congresului al III-lea al P.M.R. constituie de asemenea un mijloc prin care elevii sînt pregătiţi în vederea punerii în aplicare a cunoştinţelor ce şi le însuşesc în legătură cu modul de viaţă a păsărilor domestice.

In clasa a IX-a profesorul va insista asupra rolului selecţiei artificiale în obţinerea de noi rase.

Dacă ne referim la studierea reprezentanţilor clasei mamifere, este indicat să dăm elevilor cunoştinţe despre particularităţile biologice ale animalelor domestice din regiunea respectivă. Se va insista asupra acelor particularităţi care dau elevilor posibilitatea să înţeleagă valoarea productivă a animalelor şi măsurile luate pentru ridicarea productivităţii. La bovine, de exemplu, este bine să ne oprim asupra anumitor particularităţi anatomice ca structura stomacului, adaptat la digerarea mai cu seamă a hranei ierboase, care conţine multă celuloză; a glandei mamare foarte dezvoltate, care produce o cantitate foarte mare de lapte — unul din cele mai importante şi mai preţioase produse alimentare. In felul acesta elevii vor înţelege necesitatea respectării condiţiilor şi a normelor de hrănire raţională, care satisfac cerinţele biologice ale animalului şi contribuie la obţinerea unei cantităţi de produse de natură animală în raport cu cerinţele populaţiei. Pentru concretizarea, aprofundarea şi consolidarea acestor cunoştinţe este necesar să se organizeze o excursie la o gospodărie zootehnică, iar în cadrul orelor de lucrări practice elevii să execute diverse lucrări de îngrijire a animalelor domestice.

Şi studiul nevertebratelor cuprinde numeroase aspecte prin care se poate realiza legarea teoriei de practică. Cunoscînd particularităţile biologice pe care le prezintă anumiţi viermi în desfăşurarea ciclului lor de dezvoltare elevii îşi pot da seama de pagubele ce le produc unii viermi paraziţi în domeniul zootehniei şi pot fi convinşi de necesitatea combaterii lor.

Insuşirea cunoştinţelor privitoare la caracterele morfologice şi a biologiei insectelor dăunătoare agriculturii ca şi recunoaşterea acestora, sînt foarte importante şi din punct de vedere practic: ele îi conving pe elevi de necesitatea combaterii acestora şi le stîrnesc dorinţa de a pune în aplicare metodele de distrugere a dăunătorilor. Elevii pot fi antrenaţi astfel, în afara orelor de clasă, în acţiuni de combatere a fluturelui verzei, a gărgăriţei mazării şi cerealelor, a coropişniţei, cărăbuşilor, ploşniţelor cerealelor, sau a dăunătorilor pomilor fructiferi şi ai viţei de vie.

Deosebit interes prezintă pentru elevi studierea insectelor folositoare, cum sînt fluturele de mătasă şi albinele. Cunoaşterea biologiei acestor insecte îi pregăteşte să înţeleagă necesitatea respectării anumitor condiţii cu privire la modul lor de nutriţie şi de înmulţire. Profesorul le va demonstra elevilor procedeele folosite în întreţinerea albinelor în vederea măririi producţiei de miere şi ceară, îndeosebi procedeele folosite în gospodăriile apicole fruntaşe, ca de pildă înmulţirea familiilor de albine prin roitul artificial, plasarea stupinelor în apropierea culturilor de plante melifere sau în livezi, obişnuirea albinelor cu plantele melifere mai productive, producerea fagurilor artificiali etc. De asemenea, se vor studia bazele biologice ale regulilor de îngrijire a albinelor. Elevii vor fi antrenaţi în lucrările practice din sectorul apicol al şcolii sau în gospodăriile apicole.

Deosebit interes manifestă elevii pentru însuşirea cunoştinţelor privitoare la caracterele structurale şi modul de viaţă al fluturelui de mătasă. Acolo unde condiţiile permit, este bine să se organizeze activităţi practice de creştere şi întreţinere a fluturilor de mătasă, urmărindu-se obţinerea de gogoaşe bine dezvoltate şi cu fibre rezistente.

Am prezentat doar cîteva aspecte prin care se poate realiza legarea teoriei de practică în predarea zoologiei. In activitatea lor, profesorii de ştiinţe naturale se pot referi şi la alte aspecte pentru a trezi interesul elevilor faţă de studierea problemelor legate de producţia animală şi să le stîrnească dorinţa de a se încadra într-una din ramurile productive din domeniul zootehniei.

Zoologia devine un obiect care îi interesează pe elevi numai dacă predarea ei se bazează şi pe aspecte cu caracter practic. In acest scop este bine ca profesorii să insiste asupra cunoştinţelor referitoare la biologia animalelor pentru a-i putea conduce pe elevi de la cunoaşterea fenomenelor ce le observă în modul de viaţă al acestora, la o analiză a aplicării lor în practică, pentru a-i ajuta să înţeleagă în mod ştiinţific fondul proceselor de producţie din sectorul zootehnic.

Activitatea practică ce o desfăşoară elevii trebuie să se bazeze pe cunoaşterea temeinică şi cît mai profundă a particularităţilor morfofiziologice şi a cerinţelor biologice ale animalelor importante pentru economia noastră naţională, astfel încît ei să ştie cum se poate interveni în mod raţional în creşterea lor dirijată, în vederea obţinerii de rase rezistente şi cît mai productive.

Numai în felul acesta profesorii vor răspunde sarcinilor ce le revin, numai aşa vor contribui la formarea cadrelor necesare dezvoltării agriculturii socialiste în patria noastră.

Florica Sipoş
lector la I.P.C.D., Bucureşti

Participanţi la consfătuirea profesorilor de cunoştinţe agricole din raionul Oltenita pe teren

Schimb de experienţă

Recent, un număr de peste 50 de profesori de ştiinţe naturale şi cunoştinţe agricole din raionul Oltenita s-au întîlnit la Şcoala de 7 ani din Budeşti pentru a se sfătui asupra metodelor pe care să le folosească în vederea ridicării nivelului de predare a cursului teoretic şi practic de cunoştinţe agricole.

Cu deosebit interes au luat cunoştinţă participanţii la consfătuire de realizările obţinute la şcoala din Budeşti pe linia legării cunoştinţelor teoretice de aplicarea lor practică în condiţii reale de producţie. In munca pe care au desfăşurat-o în această direcţie, cadrele didactice din Budeşti au pornit de la cunoaşterea condiţiilor naturale şi social-economice locale, ceea ce le-a permis să adapteze programa de învăţămînt la aceste condiţii. Astfel, de pildă, la lecţiile de fitotehnie au pus accentul pe cultura principalelor plante sau soiuri de plante agricole raionate în regiunea Bucureşti — grîul, porumbul dublu-hibrid, floarea soarelui, legume. Elevii au cultivat efectiv aceste plante, învăţînd în mod practic felul cum se pregăteşte terenul pentru cultivarea lor, cum se seamănă ele, cum trebuie îngrijite, care sînt nevoile lor specifice de îngrăşăminte etc.

Profesorii au organizat cu elevii şi interesante experienţe demonstrative privind, de exemplu, influenţa îngrăşămintelor asupra producţiei de sfeclă de zahăr, culturi intercalate în porumb, influenţa mărimii tuberculelor asupra recoltei de cartofi etc.

Legarea învăţămîntului de practică, de producţie în cadrul predării cunoştinţelor agricole se realizează la şcoala din Budeşti în modul cel mai eficient prin activităţile practice ale elevilor la gospodăria agricolă colectivă. Profesorii şcolii au împărtăşit colegilor lor rezultatele obţinute prin această acţiune. Lucrînd în gospodăria colectivă, elevii au avut prilejul să ia parte la munca organizată a colectiviştilor pentru obţinerea unor recolte cît mai mari, au cunoscut avantajele mecanizării lucrărilor agricole mai importante.

Profesorii prezenţi la consfătuire au arătat şi alte procedee folosite de ei pentru îmbunătăţirea calităţii lecţiilor. Astfel, la şcoala din Aprozi s-a stimulat activitatea în pomicultură şi zootehnie a cercului micilor naturalişti, căutîndu-se să se valorifice la lecţii experienţa căpătată de ei la lucrările practice. La şcolile din Ştiubei-Orăşti şi din Radovanu lecţiile despre maşinile agricole au fost completate cu demonstraţii pe teren, unde elevii au putut să vadă şi felul cum lucrează tractoarele şi maşinile agricole.

O contribuţie importantă la îmbunătăţirea predării o aduce şi materialul didactic, pe care mulţi profesori l-au folosit larg la lecţii. La şcoala din Vasilaţi, de exemplu, s-a amenajat o colecţie de plante agricole repartizate pe grupe (grupa plantelor rădăcinoase şi cu tubercule, grupa cerealelor, grupa plantelor uleioase etc.).

La şcoala din Radovanu se folosesc ca materiale intuitive pentru lecţiile de zootehnie chiar animalele sectorului zootehnic al gospodăriei colective, în cadrul căreia elevii execută diferite lucrări.

In ceea ce priveşte îmbunătăţirea conţinutului ştiinţific al lecţiilor ce vor fi predate în trimestrul III, s-a găsit un procedeu foarte eficace pentru completarea cunoştinţelor de specialitate ale profesorilor. Ţinîndu-se seama de faptul că în această perioadă la clasa a VII-a se predau cunoştinţe despre maşini agricole şi tractoare, s-a organizat o vizită documentară la S.M.T. din Budeşti, unde au fost aranjate din vreme, în acest scop, toate maşinile prevăzute în programa clasei a VII-a. Ascultînd explicaţiile date la fiecare maşină de către inginerul mecanic al staţiunii, profesorii nu numai că s-au documentat asupra maşinilor agricole în general, dar au avut şi prilejul să cunoască tipurile cele mai moderne de maşini, modul lor de funcţionare, progresele tehnicii în acest domeniu.

Pentru documentarea lor asupra organizării, evidenţei şi retribuirii muncii în gospodăria agricolă colectivă, profesorii s-au deplasat la G.A.C. Valea Roşie, unde au studiat fişele, carnetele şi registrele de evidenţă ale acesteia.

La fel s-a procedat şi cu documentarea cadrelor didactice asupra problemelor de zootehnie care se predau în trimestrul III în clasa a VI-a. Profesorii au ascultat cu mult interes explicaţiile date de inginerul zootehnist la sectoarele de creştere a bovinelor, porcinelor şi ovinelor, precum şi explicaţiile relative la hrana animalelor.

La gospodăria agricolă de stat din Budeşti-Negreşti, cadrele didactice, împărţite pe grupe, au executat o lucrare practică model de pregătire şi fasonare a portaltoilor la vita de vie.

Cele două zile ale consfătuirii de la Budeşti au dovedit cadrelor didactice însemnătatea documentării pedagogice şi ştiinţifice pentru cunoaşterea căilor care duc la continua îmbunătăţire a predării

S. P.

PĂREREA UNUI OM DIN PRODUCŢIE

Una din căile principale prin care se asigură în ţara noastră, în colectivele de muncă, oameni legaţi cu trup şi suflet de interesele poporului, buni cunoscători ai problemelor producţiei o constituie apropierea continuă a şcolii de muncă practică.

In cuvîntarea sa la cea de a II-a Conferinţă pe ţară a U.A.S.R., tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej spunea: „Drumul cel mai sigur spre învăţămîntul superior, spre o calificare profesională înaltă duce prin şcoala muncii în fabrică, în uzină, în gospodăria agricolă colectivă".

Această indicaţie trebuie interpretată cu cea mai mare răspundere. Fiecare ne dăm seama că nu este posibil să se creeze în şcoală condiţiile pe care le oferă unităţile economice, producţia. De aceea, elevii trebuie să-şi petreacă o parte din timp în întreprinderi, să lucreze la maşini alături de muncitori, să înveţe să îngrijească utilajul la care lucrează, fiindcă altfel nu vor cunoaşte niciodată cu adevărat problemele producţiei, nu vor şti ce înseamnă buna gospodărire a locului de muncă, nu vor înţelege în ce constă conştiinciozitatea muncitorească.

La întreprinderea la care lucrez (I.R.A. 3 Bucureşti), fac practică în producţie elevii Şcolii medii nr. 30. Ei sînt, în bună parte, fiii muncitorilor din întreprinderea noastră. I-am văzut adesea, printre părinţii şi fraţii lor, la practică. Am stat de vorbă cu dînşii, am discutat cu profesorii-maiştri care-i îndrumă, am fost în şcoală şi m-am interesat şi de lecţiile lor la diferite discipline.

Desigur că legătura elevilor cu practica, cu viaţa este prezentă peste tot. Elevii din clasa a VIII-a, de exemplu, îşi însuşesc în şcoală primele noţiuni de lăcătuşărie. Pilesc, ciocănesc. S-ar putea ca o asemenea practică să-i atragă. Totuşi, cunoştinţa cu producţia prin pilă şi ciocan seamănă, într-un fel, mai mult cu luarea contactului cu viaţa nu prin prezentul ei, ci prin istoria ei. Desigur, nu ne putem opri aici. Trebuie să ajungem pînă la cunoaşterea de către elevi a procesului de producţie organizat după ultimele cerinţe ale tehnicii.

Intreprinderea noastră oferă posibilităţi deosebite pentru cunoaşterea peisajului industrial, industria de automobile presupunînd cooperarea multor profesii. Aici, în întreprindere, elevii din clasa a IX-a fac practică la strungărie, cei dintr-a X-a studiază automobilul, iar cei dintr-a XI-a îşi însuşesc cunoştinţele practice elementare despre electricitate. Ei au, în acelaşi timp, posibilitatea să-şi facă o părere despre munca forjorilor, turnătorilor, vopsitorilor, despre aproape toate meseriile. Totuşi, profesorii-maiştri care conduc practica acestor elevi se preocupă încă prea puţin de formarea unei viziuni largi a elevilor asupra procesului modern de producţie. Elevii nu primesc încă nici un fel de cunoştinţe despre organizarea muncii, despre specializarea şi cooperarea în producţie.

Cît priveşte lecţiile de tehnologia producţiei şi lecţiile practice, este bine ca la desfăşurarea lor să fie atraşi nu numai profesorii-maiştri, ci şi cît mai mulţi ingineri şi tehnicieni care lucrează nemijlocit în producţie. Ar fi bine dacă la asemenea lecţii ar participa şi profesorii care predau bazele ştiinţelor. Enunţurile problemelor de fizică, de matematică, de chimie ar deveni în felul acesta mai strîns legate de producţie şi lecţiile în general s-ar apropia mai mult de problemele practice.

Dar legarea şcolii de viaţă nu înseamnă numai apropierea de munca productivă, ci un efort susţinut atît din partea profesorilor cît şi a cadrelor din economie pentru pregătirea unei generaţii care să răspundă cerinţelor actuale ale vieţii. De aceea va trebui să-i familiarizăm pe elevi cu ceea ce e nou şi se dezvoltă în procesul de producţie. Să nu uităm că, pentru generaţia tînără, actualitatea o constituie viitorul.

Vasile Felea
muncitor la Intreprinderea de reparaţii auto nr. 3, Bucureşti

Manifestări artistice

Programul etapei raionale a concursului al VI-lea al formațiilor artistice de amatori era pe sfîrșite. Pe scena sălii de festivități a Palatului pionierilor echipe cunoscute din raionul Lenin, cu îndelungată activitate în mișcarea artistică de amatori, demonstraseră buna lor pregătire, faptul că au atins un nivel artistic mai ridicat decît în toate concursurile anterioare. Membrii juriului își conturaseră, în mare, opinia. Cea mai mare parte a echipelor le erau, de altfel, cunoscute, așa că următeau mai ales progresele înregistrate de acestea în ultima vreme. Spectatorii făceau pronosticuri. Era aproape cert că prevederile spectatorilor, ale suporterilor (pentru că nici pe acest teren de întreceri suporterii nu lipsesc) se vor împlini întocmai.

Și totuși, spre sfîrșitul întrecerii au fost răsturnate toate pronosticurile. Surpriza a fost adusă de una din echipele artistice ale cadrelor didactice cu desăvîrșire necunoscută spectatorilor. Este una din numeroasele formații pe care învățătorii și profesorii le-au ilcătuit recent în cinstea aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia.

Spectacolul prezentat în concurs de corul cadrelor didactice din raionul Lenin și care i-a adus calificarea în etapa pe Capitală a concursului a entuziasmat pe spectatori atît prin nivelul interpretării, cît și prin repertoriul bogat de cîntece închinate partidului. Cei 200 de coriști, învățători și profesori, doresc să-și exprime și pe această cale dragostea pentru partid. Însuflețite de aceeași dorință, alte cadre didactice din Capitală au înființat o orchestră simfonică pe lîngă clubul sindicatelor din învățămînt, 4 formații de cor mixt pentru 4 voci, cîteva brigăzi artistice de agitație.

★

Vești despre felul cum întîmpină echipele artistice din învățămînt cea de a 40-a aniversare a partidului ne parvin din toate colțurile țării. La Roman a luat ființă o orchestră a cadrelor didactice care, împreună cu corul (cunoscut în regiunea Bacău prin activitatea lui rodnică), susține spectacole cu programe speciale dedicate luptei partidului pentru construirea socialismului în patria noastră.

Sărbătorirea a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia este întîmpinată de membrii echipelor artistice ale cadrelor didactice din Sibiu și Piatra Neamț prin numeroase spectacole prezentate în orașe și la sate. Numai în ultimul timp corurile, orchestrele și echipele de dansuri din Sibiu și Piatra Neamț au susținut 6 concerte publice.

Probleme ale școlilor de artă

Învățămîntul artistic elementar și mediu din țara noastră s-a dezvoltat puternic în anii puterii populare, dispunînd astăzi de o rețea formată din 48 de școli, cuprinzînd peste 14.000 de elevi. Activitatea acestor școli pune, după cum se știe, probleme deosebite izvorîte din sarcina dublă pe care o au, de a da elevilor atît pregătirea școlară de cultură generală, cît și pregătirea artistică respectivă.

Recent, Ministerul Învățămîntului și Culturii a organizat o consfătuire cu directorii școlilor de artă din întreaga țară, în care au fost amplu analizate nivelul actual de desfășurare a învățămîntului artistic, metodele de predare folosite și perspectivele dezvoltării pe viitor a școlilor de artă.

Referatele prezentate cu acest prilej de către directorul Școlii medii de muzică și arte plastice din Timișoara, directorul Școlii elementare de arte din Deva și directorul Școlii elementare de artă nr. 2 din București, precum și discuțiile largi purtate în jurul acestor referate au pus în lumină succesele importante ale acestui învățămînt, munca plină de roade desfășurată de cadrele didactice din școlile de artă — în majoritate artiști în plină maturitate și cu o bogată experiență pedagogică. În consfătuire s-a subliniat în același timp că munca de predare, metodica lecțiilor de specialitate au rămas în urma cerințelor desfășurării la cel mai înalt nivel a învățămîntului artistic. Aceasta se datorește atît schimbului de experiență insuficient între cadrele didactice din aceste școli și slabei popularizări a metodelor folosite de profesorii fruntași, cît și nivelului nesatisfăcător al activității editoriale pe tărîm didactic desfășurată de Editura muzicală. Astfel, s-a arătat printre altele că Editura muzicală a oprit în mod nejustificat editarea unei metode originale de vioară după apariția primului volum, silind profesorii de specialitate să predea în continuare după metode învechite.

Din consfătuire a reieșit că în urma trecerii școlilor de artă la sfaturile populare, secțiile de învățămînt și cultură ale acestora, în marea lor majoritate, s-au îngrijit de buna lor funcționare, au dat atenție îndrumării activității lor. Nu același lucru se poate spune însă despre secțiile de învățămînt și cultură ale regiunilor Iași și Suceava care au neglijat școliie de artă, nu le-au ajutat să-și rezolve problemele.

Pentru îmbunătățirea metodelor de predare în școlile de artă și pentru generalizarea experienței pozitive a cadrelor didactice fruntașe din aceste școli s-au organizat în cadrul consfătuirii cîteva lecții deschise, predate de cadrele didactice cele mai experimentate de la Școala medie de muzică nr. 1 și de la Școala de artă plastică din Capitală — care se numără printre școlile cu rezultate deosebit de valoroase în pregătirea elevilor. În felul acesta, participanții la consfătuire au putut să desprindă învățăminte prețioase care, aplicate în activitatea tuturor școlilor vor determina ridicarea nivelului calitativ al procesului instructiv-educativ din învățămîntul artistic. În același scop al îmbunătățirii metodelor de predare s-a propus organizarea în timpul vacanței de vară a unor cursuri de perfecționare pentru profesorii de specialitate din școlile de muzică, artă plastică și coregrafie la care să predea profesori din institutele superioare de artă, precum și organizarea schimbului de experiență între profesorii cu aceeași specialitate.

O atenție deosebită a fost acordată, în cadrul discuțiilor purtate la consfătuire, problemelor privitoare la înlăturarea supraîncărcării elevilor din școlile de artă, întrucît elevii acestor școli sînt — prin însăși natura planurilor de învățămînt — solicitați la mai multe eforturi decît elevii școlilor obișnuite, trebuind să studieze paralel cu disciplinele de cultură generală și discipline teoretice de specialitate ca și diferite instrumente. S-a cerut ca ei să fie programați cu multă grijă la spectacolele, recitalurile, și expozițiile organizate de școală — manifestări care îndeplinesc un rol pozitiv numai dacă cuprind lucrări prevăzute de programa școlară pentru anul respectiv și deci nu solicită elevului decît un studiu de cizelare. Cel mai bun loc de organizare a spectacolelor și expozițiilor — s-a arătat în consfătuire — îl constituie cluburile și colțurile roșii din fabrici și uzine sau căminele culturale de la sate, deoarece paralel cu verificarea posibilităților artistice ale viitorilor muzicieni, artiști plastici, balerini, manifestările organizate aici aduc o contribuție însemnată la educația artistică și estetică a maselor de oameni ai muncii.

Pe ordinea de zi a consfătuirii a figurat și discutarea măsurilor în vederea încheierii cu succes a anului școlar 1960—1961 și a recrutării viitorilor elevi. S-a insistat în mod deosebit asupra necesității ca examenele de încheiere a anului școlar să constituie o verificare aprofundată a cunoștințelor și deprinderilor artistice dobîndite de elevi.

Consfătuirea a evidențiat creșterea necontenită a eficacității acțiunilor de popularizare și depistare a elementelor talentate, întreprinse de către majoritatea școlilor de artă. Astfel, Școala de coregrafie din Cluj a organizat în diferite orașe și sate, în vederea recrutării viitorilor elevi, spectacole de balet ale elevilor în urma cărora profesorii de specialitate examinează și selecționează elevii talentați din școlile localității respective. Peste zece mii de copii din cele mai diferite localități și regiuni au fost examinați anual de către profesorii acestei școli, în vederea selecționării elementelor celor mai talentate.

Desfășurată sub semnul îmbunătățirii calității procesului de învățămînt, consfătuirea cadrelor de conducere din școlile de artă s-a dovedit deosebit de fructuoasă, determinînd un nou avînt în creșterea viitoarelor cadre ale mișcării noastre artistice.

Al. C.

Concurs

Institutul pedagogic de 5 ani din Timișoara anunță scoaterea la concurs a postului de lector la disciplina de filologie romanică și curs special de limba română, catedra de limba română, facultatea de filologie, poziția 3 din statul de funcțiuni.

Pentru a participa la concurs candidații interesați urmează să depună în termen de o lună de la publicarea prezentei o cerere adresată Institutului pedagogic de 5 ani din Timișoara, Bd. Pîrvan nr. 4. Cererea va fi însoțită de următoarele acte : copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului în trei exemplare ; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția în care acesta își are funcția de bază; memoriul de activitate didactico-științifică semnat de candidat; autobiografie.

Data desfășurării concursului va fi anunțată ulterior.

PRECIZARE

În numărul 609 din 24 aprilie a.c. al „Gazetei Învățămîntului", în care sînt publicate normele cu privire la organizarea și desfășurarea examenului de maturitate la școlile de cultură generală și a examenului de stat la școlile și institutele pedagogice de învățători — ultima parte a paragrafului al II-lea din coloana a IV-a de la pagina 7 se va citi : „Candidații de la institutele pedagogice de învățători vor da, în aceeași zi și la aceeași oră, lucrarea scrisă *la limba română (gramatică).* în loc de : „lucrare scrisă la pedagogia preșcolară", cum greșit a apărut.

Olimpiada de matematică și fizică

La 25 aprilie s-a încheiat unul din concursurile tradiționale ale școlii noastre, de mare importanță pentru instruirea și educarea comunistă a tineretului școlar — olimpiada de matematică și fizică.

Trebuie să remarcăm, mai întîi, participarea la olimpiadă a unui număr sporit de elevi față de anii precedenți, precum și bunele rezultate obținute în cadrul ei. Acest fapt ilustrează grăitor progresul continuu al învățămîntului nostru, îmbunătățirea calității predării matematicii și fizicii în școlile de cultură generală, pedagogice, profesionale și tehnice, interesul crescînd al elevilor pentru însușirea temeinică a cunoștințelor, priceperilor și deprinderilor la aceste obiecte, care au un rol deosebit de însemnat în formarea bazelor concepției științifice-materialiste despre lume, în lărgirea orizontului politehnic al elevilor.

Astfel, la etapa locală a olimpiadei au participat 39.000 elevi. Pentru etapa regională au reușit să se califice peste 6.500 elevi, iar pentru etapa finală 343 elevi. Desfășurarea etapei finale a arătat că majoritatea concurenților au avut o foarte bună pregătire, iar unii dintre ei chiar un nivel de cunoștințe excepțional. Acest lucru se reflectă în rezultatele olimpiadei, cu care pe drept cuvînt școlile se pot mîndri. S-au acordat astfel 8 premii I, 17 premii II, 27 premii III și 37 mențiuni. Aceasta înseamnă că 89 de elevi, adică peste o pătrime din participanții la etapa finală, au fost distinși cu premii și mențiuni.

Rezultatele obținute de elevi în cadrul olimpiadei, începînd cu etapa locală și încheind cu etapa pe țară, au demonstrat sîrguința, consțiinciozitatea perseverența și pasiunea pentru studiul matematicii și fizicii.

Majoritatea participanților la etapa finală au dovedit o temeinică însușire a temelor prevăzute în programele școlare și o remarcabilă îndemînare de calcul. Mecanica sau optica ondulatorie, algebra sau geometria analitică, s-au dovedit a fi în aceeași măsură cunoscute concurenților la faza finală. Acest lucru a reieșit încă de la corectarea lucrărilor scrise. Dar mai ales în cadrul examinării orale la matematici și a lucrărilor practice și examenului oral la fizică.

Temeinica pregătire a elevilor este însă în primul rînd urmarea firească a activității stăruitoare și de un înalt nivel calitativ desfășurată de profesorii de matematică și fizică din școlile noastre, care au pregătit în mod temeinic și sistematic elevii, împărtășindu-le cu dragoste cunoștințele lor și insuflîndu-le interesul și pasiunea pentru studiu. Un cuvînt de laudă pentru buna pregătire a elevilor lor, se cuvine în mod deosebit școlilor medii „Mihai Viteazul" și „D. Cantemir" din București, ca și unor școli medii din Timișoara, Brașov, Buzău și unor școli profesionale din Timișoara, Sighișoara, Sibiu și Iași.

Rezultatele dobîndite de participanți la olimpiada din acest an dovedesc recunoștința tineretului nostru față de minunatele condiții create tineretului studios de Partidul Muncitoresc Romîn, dovedesc că elevii și cadrele didactice au știut să întîmpine cea de a 40-a aniversare a partidului cu noi succese în însușirea științei.

P. Vilcu
director în M.I.C.

Premianți ai Olimpiadei

Teme pentru viitoarele sesiuni ale lecturilor pedagogice

Spre a veni în ajutorul celor ce vor să se pregătească pentru sesiunile regionale şi pentru cea de a IV-a sesiune centrală a „lecturilor pedagogice", care vor avea loc în anul 1962, publicăm mai jos tematica acestora, elaborată de Institutul de ştiinţe pedagogice. Menţionăm că tematica nu este obligatorie pentru participanţii la „lecturi". Cadrele didactice sînt libere să-şi aleagă din temele propuse pe acelea care corespund în cea mai mare măsură experienţei acumulate de ele în munca de instruire şi educare a elevilor, după cum pot să trateze şi altele noi. Se recomandă însă ca învăţătorii şi profesorii să se îndrepte cu precădere spre temele cele mai actuale, mai strîns legate de viaţă, de producţie, de desăvîrşirea construcţiei socialiste în patria noastră.

I. EDUCAŢIA ÎN SPIRITUL MORALEI PROLETARE

Cum educ elevii în spiritul patriotismului şi al internaţionalismului socialist: a) în cadrul lecţiilor; b) în cadrul activităţilor în afară de clasă şi extraşcolare; c) în cadrul organizaţiilor de copii şi tineret; d) în familie.

Educaţia ideologică-politică în procesul de învăţămînt şi în familie.

Formarea bazelor concepţiei materialist-dialectice a elevilor în şcoală şi în familie.

Rolul şi importanţa predării marxism-leninismului în formarea concepţiei ştiinţifice a elevilor.

Însuşirea de către elevi a elementelor de marxism-leninism — un puternic mijloc de educare comunistă.

Educaţia ateist-ştiinţifică în şcoală şi în familie.

Din experienţa mea în educarea elevilor în spiritul ideilor păcii, al respectului reciproc şi înţelegerii între popoare.

Din munca mea privind organizarea şi educarea colectivului de elevi.

Cum educ elevii în spiritul dragostei şi al interesului pentru muncă.

Rolul educativ al instruirii practice a elevilor (în ateliere, pe terenul agricol şcolar, în producţie).

Cum educ elevii în spiritul dragostei şi al interesului pentru muncă şi meserie în cadrul instruirii practice în atelierul-şcoală şi în întreprindere (şcolile profesionale şi tehnice).

Rolul deprinderilor de autodeservire în educaţia prin muncă.

Din experienţa dirigintelui (învăţătorului) în munca de educare a elevilor în spiritul disciplinei conştiente.

Formarea deprinderilor de comportare civilizată la copiii din grădiniţă şi la elevii din primele clase.

Cum educ elevii în spiritul respectului faţă de avutul obştesc.

Contribuţia activităţii pionireşti la organizarea şi educarea colectivului de elevi.

Cum realizez unitatea dintre teorie şi practică în tratarea diferitelor obiecte de învăţămînt.

Preocuparea pentru puritatea ideologică a lecţiilor.

Oglindirea actualităţii social-politice la lecţii.

Din experienţa mea în munca de conducere a unităţii de pionieri în ceea ce priveşte dezvoltarea iniţiativei pionierilor şi participarea lor activă la viaţa de organizaţie (în legătură cu obţinerea distincţiilor pionireşti).

Despre eficienţa educativă a activităţii social-utile desfăşurate de organizaţia de pionieri sau U.T.M.

Din experienţa muncii educative a unei tabere pentru pionieri şi şcolari.

Dezvoltarea multilaterală a elevilor — preocupare de seamă a cadrelor didactice.

Activităţile la libera alegere a copiilor din grupa mare.

Activitatea desfăşurată în cercurile de la casele pionierilor sau palatele pionierilor şi legătura ei cu munca instructiv-educativă din şcoală.

Colaborarea cadrelor didactice cu organizaţiile de copii şi tineret.

Munca educativă cu copiii de la 3 la 7 ani (perioada preşcolară).

Munca educativă cu copiii între 7—9 ani (înainte de a deveni pionieri).

Munca educativă a dirigintelui în diferite tipuri de şcoli.

Munca educativă în internat.

Din experienţa muncii educative în casele de copii.

Din experienţa muncii educative în şcolile ajutătoare.

Din experienţa muncii activului de părinţi din grădiniţă sau şcoală.

Lectoratul pentru părinţi — mijloc important pentru îmbunătăţirea muncii de educare a copiilor în familie.

Cum îmi educ copiii (din experienţa unui părinte).

II. EDUCAŢIE ESTETICĂ ŞI EDUCAŢIE FIZICĂ

Formarea gustului pentru frumosul din viaţă şi artă la copiii din grădiniţă sau la elevi.

Cum realizez educaţia estetică a elevilor în procesul de învăţămînt.

Dezvoltarea interesului pentru artă în general la lecţiile de literatură.

Formarea gustului pentru frumos şi a spiritului artistic creator în activitatea de instruire practică a elevilor şcolilor profesionale şi tehnice.

Mijloace folosite pentru călirea organismului copiilor.

Organizarea şi desfăşurarea programului de cultură fizică în internat.

III. PROBLEME ALE LEGARII ŞCOLII DE VIAŢĂ, DE PRODUCŢIE

Cum am folosit cunoştinţele de fizică, chimie, ştiinţe naturale etc., în cadrul practicii în ateliere sau în producţie.

Cum am folosit cunoştinţele şi deprinderile căpătate în activitatea din ateliere sau din producţie în predarea unor obiecte de învăţămînt (fizică, chimie, ştiinţe naturale etc.).

Ce procedee folosesc pentru a face cunoscute elevilor problemele tehnicii moderne.

Cum leg predarea chimiei de agricultură.

Cum realizez legătura dintre predarea analizei matematice, geometriei analitice şi cerinţele practicii.

Instruirea practică a elevilor în şcolile cu instruire în producţie. Probleme de organizare şi de metodică.

Cum am organizat vizitele în unităţi industriale în legătură cu diferite teme din geografia R.P.R.

Cum organizez excursiile în G.A.S. şi G.A.C. legate de predarea ştiinţelor naturale.

Cum am organizat munca pe terenul şcolar experimental (şi sector zoologic).

Lucrările practice de laborator în predarea ştiinţelor naturale.

Practica elevilor în întreprinderile industriale şi agricole (la sfîrşitul anului şcolar).

Formarea deprinderilor de muncă prin orele de lucru manual şi de lucrări practice pe terenul şcolar experimental.

Folosirea metodei demonstraţiei în cadrul instruirii în producţie a elevilor.

Cum contribuie munca dusă în cercurile pe obiecte la pregătirea elevilor pentru activitatea practică.

Cum contribuie munca obştească la educaţia morală a elevilor şi la înarmarea lor cu deprinderi practice.

Din experienţa mea în predarea desenului tehnic.

Colaborarea şcolii cu întreprinderile în care elevii efectuează munca în producţie.

Preocuparea dirigintelui pentru orientarea profesională a elevilor.

Ce procedee folosesc pentru ca elevii şcolilor profesionale să cunoască şi să-şi însuşească tehnica avansată (în clasă şi la instruirea practică în atelierul-şcoală şi în întreprindere).

Practica în întreprinderile industriale a elevilor şcolilor profesionale (la sfîrşitul anului şcolar).

Colaborarea şcolii cu întreprinderea în care se efectuează instruirea practică în vederea calificării viitorilor muncitori din cadrul şcolilor profesionale.

Folosirea metodei demonstraţiei în cadrul instruirii practice a elevilor şcolilor profesionale şi tehnice (în atelierul-şcoală şi în întreprindere).

Procedee (metode) folosite pentru evitarea (înlăturarea) formării deprinderilor greşite la elevi în instruirea practică din şcolile profesionale şi tehnice.

Observaţii privind corelaţia dintre planurile de învăţămînt, programele şcolare, manualele şcolare existente şi activitatea în clasă şi de instruire practică a elevilor în funcţie de perioadele de instruire practică.

Organizarea atelierului-şcoală şi metodica muncii de instruire practică a elevilor în atelierul-şcoală cu plan de producţie.

Particularităţi metodice ale lecţiilor de instruire practică în atelierul-şcoală faţă de cele din întreprindere.

Instruirea practică alternativă — atelier-şcoală şi întreprindere.

Procedee ale colaborării profesorului de tehnologia meseriei cu maistrul-instructor.

Rolul obiectelor de cultură generală şi al activităţilor cultural-educative în pregătirea multilaterală a elevilor din şcolile profesionale şi tehnice.

IV. PROBLEME METODICE ŞI DE CONŢINUT PRIVIND ÎMBUNĂTĂŢIREA PROCESULUI DE ÎNVĂŢĂMÎNT

Cum asigur însuşirea temeinică a cunoştinţelor de către elevi.

Procedee folosite pentru activizarea clasei.

Din experienţa muncii mele pentru preîntîmpinarea rămînerii în urmă la învăţătură a elevilor.

Organizarea şi metodica muncii independente a elevilor (în cadrul activităţilor din clasă şi în afară de clasă).

Procedee de formare a deprinderilor de muncă cu manualul.

Greşeli tipice: măsuri pentru prevenirea şi înlăturarea lor.

Cum realizez predarea intuitivă.

Folosirea materialului audio-vizual la lecţii.

Din experienţa mea în legătură cu verificarea şi aprecierea cunoştinţelor şi deprinderilor elevilor.

Organizarea şi metodica desfăşurării lecţiilor de repetare la sfîrşit de temă, capitol, trimestru.

Metodica lucrărilor scrise trimestriale.

Cum am planificat şi organizat activitatea instructiv-educativă pentru a evita supraîncărcarea elevilor.

Pregătirea şi desfăşurarea lecţiilor — mijloc important de prevenire a supraîncărcării elevilor.

Înlăturarea supraîncărcării elevilor prin organizarea judicioasă a muncii lor independente.

Procedee pentru explicarea cuvintelor noi (la limba romînă în şcoala cu secţii cu mai multe limbi de predare, la limba rusă şi la alte limbi străine).

Exerciţii lexicale şi gramaticale în predarea limbilor străine la diferite clase.

Cum formez la elevii din şcoala cu secţii cu mai multe limbi de predare gustul pentru deprinderea de a citi operele literaturii romîne în original.

Metodele folosite pentru realizarea unei exprimări corecte orale şi scrise a elevilor (la limba romînă, la limba maternă — la şcolile în limbile naţionalităţilor conlocuitoare — la limbi străine).

Organizarea şi controlul lecturii în afara clasei.

Studiul limbii operelor literare în cadrul predării lecturii literare (la clasele V—VII) şi a istoriei literaturii romîne (la clasele VIII—XI şi în şcolile pedagogice).

Formarea noţiunilor gramaticale la elevii din clasele I—VII pe baza sistemului concentric de predare.

Mijloace de împletire a cunoştinţelor teoretice de gramatică cu practica vorbirii şi scrierii corecte.

Îmbogăţirea vocabularului elevilor pe baza practicii în producţie.

Stimularea aptitudinilor literare creatoare ale elevilor.

Folosirea cunoştinţelor de limba romînă (maternă) în predarea limbilor străine (romînă).

Căile de dezvoltare a exprimării orale şi scrise a elevilor în cadrul predării limbii romîne în şcolile cu secţii cu mai multe limbi de predare.

Căile de fixare şi îmbogăţire a vocabularului elevilor în cadrul predării limbilor străine.

Metodica predării textelor cu conţinut literar în cadrul orelor de limba romînă.

Metodica predării lecţiilor de expunere-compunere la elevii de vîrstă şcolară mică.

Cum valorific aspectul educativ al noţiunilor şi cunoştinţelor de matematică.

Metodica rezolvării problemelor.

Conţinutul şi rezolvarea problemelor tehnice în cadrul predării matematicii.

Principii de întocmire a culegerilor de probleme la matematică.

Cum realizez caracterul combativ al lecţiilor de economie politică şi socialism ştiinţific.

Folosirea literaturii beletristice la lecţiile de istorie, constituţie, economie politică, socialism ştiinţific, geografie.

Folosirea operelor clasicilor marxism-leninismului şi a documentelor de partid la lecţiile de economie politică şi socialism ştiinţific.

Studierea istoriei locale în cadrul cursului de istorie.

Rolul excursiilor şi vizitelor în predarea şi înţelegerea noţiunilor de istorie, geografie, ştiinţele naturale.

Studierea ţinutului natal.

Cum am organizat munca pe terenul geografic.

Munca cu harta în diferite clase.

Formarea noţiunilor ştiinţifice la elevi prin predarea concentrică a ştiinţelor naturale.

Din experienţa mea în predarea fiziologiei omului în lumina învăţăturii lui I. P. Pavlov.

Experienţele la chimie (fizică) în şcoala de cultură generală

Legarea cunoştinţelor de psihologie (logică) de activitatea elevilor.

Lecţia-instructaj, mijloc de instruire în producţie.

Cum realizez legătura dintre obiectul pe care-l predau şi celelalte obiecte de învăţămînt.

Organizarea şi pregătirea elevilor pentru trecerea normelor G.M.A. şi F.G.M.A.

Din experienţa predării desenului (muzicii) în grădiniţă, în şcoală.

Metode şi procedee folosite în vederea pregătirii elevilor clasei a XI-a pentru examenul de maturitate.

Cum realizez legătura dintre activitatea în afară de clasă şi extraşcolară şi sarcinile instructiv-educative ale obiectului pe care-l predau.

Din activitatea cercului de elevi pe şcoală (la diferite obiecte).

Organizarea şi desfăşurarea unei serate literare în şcoală.

Educaţia muzicală în cele 3 grupe de copii din grădiniţă.

Munca de pregătire a copiilor din grupa mare în vederea trecerii în clasa I-a a şcolii elementare.

Activităţile de confecţii şi construcţii în cele trei grupe de copii din grădiniţă.

V. TEME SPECIALE PENTRU ÎNVAŢĂMÎNTUL SERAL

Particularităţile metodice ale lecţiilor în şcolile serale.

Specificul muncii în clasele cu elevi cu pregătire inegală.

Procedee de îndrumare a studiului individual al elevilor din şcoala serală prin lecţii şi consultaţii.

Pregătirea politehnică a profesorului care lucrează în învăţămîntul seral şi realizarea legăturii dintre cunoştinţele predate în lecţii şi munca profesională a elevilor din şcoala serală.

Cum dezvolt exprimarea orală şi scrisă a elevilor din şcoala serală.

Organizarea şi controlul compunerilor în şcoala serală.

Cum realizez sarcinile muncii educative cu tinerii şi adulţii din şcolile serale.

Conţinutul muncii dirigintelui în şcoala serală.

Orele de dirigenţie în şcoala serală.

VI. PROBLEME DE PSIHOLOGIE PEDAGOGICĂ ŞI DE IGIENĂ A PROCESULUI INSTRUCTIV-EDUCATIV

Procedee folosite pentru cunoaşterea şi tratarea individuală a elevilor în procesul de învăţămînt.

Procesul formării reprezentărilor şi noţiunilor de bază în cadrul diferitelor obiecte de învăţămînt.

Cum am contribuit la dezvoltarea gîndirii logice a elevilor.

Formarea deprinderilor de muncă intelectuală şi a deprinderilor practice în procesul de învăţămînt.

Educarea interesului elevilor pentru învăţătură şi pentru lărgirea orizontului lor cultural.

Dezvoltarea imaginaţiei creatoare a preşcolarilor sau a elevilor în procesul de învăţămînt.

Din experienţa formării laturii voliţionale a caracterului preşcolarilor sau elevilor; combaterea aspectelor negative.

Din experienţa colaborării medicului şcolar cu cadrele didactice şi cu părinţii în vederea creării unui regim just pentru elevi.

Cum mă preocup de igiena şcolară şi extraşcolară a elevilor din clasa mea (din experienţa educatoarei, a învăţătorului, a dirigintelui sau a medicului).

Rolul tehnicii securităţii şi al protecţiei muncii în procesul instruirii practice a elevilor.

VII. PROBLEME DE DEFECTOLOGIE

Din experienţa muncii cu copiii care au defecte de pronunţare, citire şi scriere.

Din experienţa muncii instructiv-educative cu copiii surdo-muţi în perioada pregătitoare.

Munca în afară de clasă pentru dezvoltarea vorbirii elevilor surdo-muţi sau orbi.

Educaţia prin muncă şi pregătirea profesională în şcolile pentru copiii orbi, surdo-muţi sau oligofreni.

Metodele de muncă în şcolile ajutătoare în vederea pregătirii elevilor pentru activitatea practică.

Metodele şi conţinutul muncii logopedului cu copiii de vîrstă antepreşcolară şi preşcolară.

Forme de legătură între logoped, învăţător şi familie.

VIII. PREGĂTIREA ŞI PERFECŢIONAREA CADRELOR DIDACTICE; MUNCA DE ÎNDRUMARE ŞI CONTROL ÎN ÎNVĂŢĂMÎNT

Experienţa mea în predarea metodicilor în şcoala pedagogică (institut).

Organizarea, desfăşurarea şi rezultatele diferitelor forme de practică pedagogică.

Organizarea cabinetului pedagogic în şcoala pedagogică (institut); conţinutul activităţii şi metodele de muncă.

Legătura şcolilor pedagogice (institutelor) cu absolvenţii lor; studierea muncii tinerilor învăţători.

Cum mă pregătesc pentru lecţie.

Din munca mea de director de şcoală.

Organizarea şi controlul muncii educative în şcoală.

Activitatea directorului pentru formarea colectivului pedagogic.

Organizarea şi conţinutul muncii consiliului pedagogic.

Organizarea şi conţinutul muncii cercurilor metodice şi a comisiilor pe obiecte în şcoală.

Organizarea, îndrumarea şi controlul muncii instructiv-educative în şcolile profesionale şi tehnice.

Procedee folosite în ridicarea nivelului profesional şi a măiestriei pedagogice a profesorilor şi maiştrilor-instructori în şcolile profesionale şi tehnice.

Din activitatea cercurilor pedagogice şi a cabinetului pedagogic raional.

Din experienţa muncii secţiei de învăţămînt orăşeneşti, raionale sau regionale.

Din experienţa muncii sindicale în şcoli.

Cum am coordonat activitatea cadrelor didactice în scopul prevenirii şi înlăturării supraîncărcării elevilor. (Din experienţa unui diriginte, a unui director de şcoală, a unui cabinet pedagogic, a unei secţii de învăţămînt şi cultură).

IX. DIN ACTIVITATEA SOCIAL-CULTURALĂ A CADRELOR DIDACTICE

Contribuţia cadrelor didactice din comună (oraş, raion, regiune) la transformarea socialistă a agriculturii.

Activitatea cadrelor didactice pentru ridicarea culturală a satelor.

Rolul educatoarei sau al învăţătorului în afară de grădiniţă sau şcoală.

Învăţămîntul ideologic, un important ajutor în ridicarea pregătirii profesionale.

X. VALORIFICAREA MOŞTENIRII PEDAGOGICE PROGRESISTE A TRECUTULUI

Monografia şcolii în care lucrez.

Monografia unui pedagog progresist (din raionul sau regiunea respectivă).

De peste hotare

In lumea capitalului

Masele luptă pentru libertăți democratice

Alături de toți oamenii muncii din țările capitaliste, învățătorii și profesorii desfășoară larg drapelul luptei pentru drepturi democratice, pentru îmbunătățirea condițiilor de învățămînt, pentru bunăstare și pace. Din Anglia pînă în Japonia, din S.U.A. pînă în Italia — în întreaga lume capitalistă această luptă cunoaște o amploare crescîndă.

Ca un val s-au ridicat la grevă membrii sindicatului învățătorilor și profesorilor din Franța în această săptămînă, mergînd mînă în mînă cu cei 12 milioane de oameni ai muncii pentru a protesta împotriva puciului întreprins de generalii ultracolonialiști în Algeria. Totodată se intenționează organizarea „grevei examenelor", ca replică la situația grea la care este condamnat corpul didactic în Franța. Revista „Paris Match", ale cărei convingeri sînt departe de a fi democratice, a consacrat o amplă anchetă situației școlii franceze, de care presa democrată s-a ocupat pe larg. „Copiii noștri — scrie revista cu amărăciune — vor să se instruiască, dar se face coadă în fața așezămintelor școlare arhiaglomerate în care profesorul este o persoană din ce în ce mai rară". Revista recunoaște de asemenea că profesorul devine „o persoană din ce în ce mai puțin competentă, deoarece dificultățile de recrutare fac din corpul didactic unul din acele regimente decimate cu care se completează efectivele pentru a le expedia în gura tunurilor înainte de a-și fi terminat instruirea". Concluzia la care ajunge „Paris Match" este pe drept cuvînt alarmantă: „Lumea modernă se construiește cu inteligență, iar carența statului riscă să facă din Franța, în următorii ani, o țară slab dezvoltată din punct de vedere intelectual".

Dincolo de Canalul Mînecii, în insulele britanice, numeroși profesori și învățători s-au încadrat în marile demonstrații și mitinguri de protest care au avut loc în ultima vreme împotriva sosirii unor submarine americane înzestrate cu rachete în golful Holy Loch. Acestea nu sînt unicele manifestări ale cadrelor didactice engleze. Să amintim că nu de mult, în luna martie, a avut loc la Central Hall (Westminster Londra) o întrunire la care au participat 6.000 de învățători englezi care au cerut guvernului majorarea salariilor. Luînd cuvîntul la această întrunire, Thomson, fostul președinte al Asociației naționale a învățătorilor, care are aproximativ 23.000 de membri, a subliniat că învățătorii cu familii numeroase au o situație deosebit de grea. Pentru dificultățile prin care trec cadrele didactice în Anglia este caracteristic faptul că meseria de învățător și profesor nu este îmbrățișată de un număr suficient de oameni pentru a acoperi posturile din învățămînt. Potrivit datelor presei engleze în prezent se resimte lipsa a aproximativ 60.000 de cadre didactice în școlile elementare precum și în școlile medii. După cum scrie ziarul „Times", din cauza lipsei de profesori sute de mii de copii în vîrstă de 15 sau 16 ani pleacă din școală neposedînd nici pe departe cunoștințe suficiente.

În marginea răsăriteană a marelui continent asiatic, în Japonia, învățătorii și profesorii dețin un loc important în acțiunile împotriva remilitarizării. Ei îmbină lupta împotriva introducerii de manuale în care este proslăvită politica imperialistă din trecut a Japoniei cu participarea directă la luptă menită să împiedice repetarea acestei politici nefaste. Grevele învățătorilor și profesorilor japonezi nu au numai un caracter economic, ci reprezintă și manifestări politice, menite să contribuie la prevenirea noii catastrofe naționale care s-ar produce dacă de la bazele americane amplasate pe insulele japoneze ar porni o agresiune care ar atrage inevitabil o ripostă.

Pentru situația corpului didactic din Japonia este desigur semnificativ faptul că 60—80 la sută din învățătorii și profesorii acestei țări trebuie — chiar potrivit datelor oficiale — să caute cîștiguri suplimentare pentru a putea trăi. Publicistul japonez Joshio Nakano a publicat un articol în care arată că unui profesor îi este imposibil să trăiască din salariul primit. Nici cadrele didactice din învățămîntul superior nu au o situație privilegiată. Acest lucru reiese clar dintr-o statistică apărută în presa japoneză care indică faptul că, din cauza salariilor mizere, 500—600 de profesori părăsesc anual instituțiile de învățămînt superior. La fel de semnificativ este și faptul că, deși 273.000 de absolvenți din 1960 ai instituțiilor japoneze de învățămînt superior nu au găsit de lucru, puțini dintre ei au ales cariera didactică, preferînd alte îndeletniciri.

În toate țările capitaliste profesorii și învățătorii acționează pentru schimbarea vieții la care sînt condamnați în condiții cînd înarmarea are prioritate față de dezvoltarea învățămîntului.

Cu totul alta este situația învățămîntului în țările socialiste. Acest adevăr este confirmat și de o socoteală cît se poate de simplă. O statistică engleză indica că în Anglia se cheltuiesc 17 lire sterline pe cap de locuitor pentru învățămînt, ceea ce într-o țară capitalistă constituie un adevărat record. Aceeași statistică adăuga însă că în Uniunea Sovietică se cheltuiesc 43 lire sterline pentru învățămînt pe cap de locuitor.

Sînt cunoscute văicărelile presei occidentale după succesul excepțional obținut de Uniunea Sovietică prin trimiterea lui Iuri Gagarin în Cosmos; sînt cunoscute și reproșurile serioase care se aduc guvernelor occidentale pentru că nu acordă suficientă atenție învățămîntului. Ziarul englez „Times" s-a plîns adeseori de faptul că lipsurile din domeniul învățămîntului englez influențează negativ economia. „Times" scria: „Rusia a devenit un exemplu clasic în ceea ce privește succesele care se pot obține în domeniul învățămîntului într-o scurtă perioadă. După o dezvoltare fără precedent a învățămîntului, oamenii de știință și inginerii au ridicat Rusia în primul rînd al puterilor industriale". Ziarul „Times" menționează date comparative în legătură cu numărul studenților din instituțiile de învățămînt superior din Anglia și Uniunea Sovietică în anii 1930—1931 și 1959—1960. Din aceste date reiese că în această perioadă numărul studenților din U.R.S.S. a crescut aproximativ cu 700 la sută, atingînd cifra de 2.260.000 oameni. În Anglia creșterea a fost de numai 116 la sută, iar numărul studenților se ridică la 103.000 persoane.

Elocventă comparație!

Zănel Florea

Masele din Cuba manifestează pentru apărarea cuceririlor revoluționare

Școala în Polonia de azi

Ca și în țările socialiste surori, în Polonia populară școala, principalul izvor de cadre pentru construcția socialistă, este în plină dezvoltare.

Prin grija partidului și guvernului școala de azi a Poloniei se deosebește radical de școala din vremea cînd la cîrma țării erau capitaliștii. Guvernele burgheziei erau conduse în politica școlară de interesele egoiste de clasă ale exploatatorilor, interese care se opuneau total dezvoltării țării și culturii naționale. Așa se face că în anul 1937, de pildă, aproximativ un milion de copii de vîrstă școlară nu au putut urma cursurile, iar din cei care au avut posibilitatea să urmeze școala doar 25 la sută au putut termina 7 clase. Desigur, lipsa de grijă a guvernelor burgheze pentru dezvoltarea școlii lovea nu în copiii proveniți din păturile avute, ci în fiii muncitorilor și țăranilor muncitori.

Cît despre învățămîntul secundar, acesta era apanajul burgheziei și moșierimii. Abia 4 la sută din cei ce urmau școala secundară de cultură generală erau de origină muncitorească. Taxele și cerințele mari ce se impuneau părinților puneau bariere grele în calea familiilor sărace atunci cînd era vorba să-și trimită copiii la astfel de școli.

Cu totul alta este situația învățămîntului din Polonia populară. Lupta neobosită a partidului pentru dezvoltarea învățămîntului nou, pentru fundamentarea lui pe principii progresiste a făcut ca școala să devină un bun al maselor. Creșterea considerabilă a rețelei școlilor de 7 ani a dat tuturor copiilor de vîrstă școlară posibilitatea să învețe carte. Ca urmare, în acest an școlar aproape 99 la sută din copiii de la 7 la 13 ani au urmat cursurile școlilor elementare.

Dezvoltarea economiei naționale în anii regimului democrat-popular, introducerea tehnicii moderne în întreprinderi au pus în fața școlii sarcina de a pregăti muncitori cu un nivel de cunoștințe teoretice și practice ridicat, care să dea tinerilor intrați în producție posibilitatea să rezolve cît mai bine sarcinile ce le au pe locul de muncă. În acest scop, se acordă o deosebită atenție învățămîntului profesional, adevărată pepinieră de cadre pentru cele mai variate sectoare ale economiei.

În anii puterii populare, numărul școlilor profesionale de diverse tipuri s-a triplat față de anul 1937/38, acestea având în general durata de 3 ani și școlarizînd absolvenți a 7 clase elementare. Dacă în trecut școlile profesionale pregăteau, în marea lor majoritate, muncitori pentru sectorul comerț-artizanat, astăzi cele mai multe din ele sînt profilate pentru construcții, industria chimică și metalurgică, energetică, industria alimentară, transport.

Grija cu care statul polonez și întregul popor urmăresc dezvoltarea școlii se reflectă clar în investițiile ce se fac an de an pentru nevoile învățămîntului. În ultimul cincinal, de pildă, au fost înălțate 3200 construcții școlare, însumînd 22.000 săli de clasă. Statul alocă anual pentru învățămînt și știință aproape 9 la sută din buget. Pentru un elev de școală elementară s-au cheltuit, în anul 1959 1173 zloți, pentru un elev de școală medie 2622 zloți, pentru un elev de școală profesională 3624 zloți, pentru un elev de școală tehnică 3889 zloți, iar pentru un student 18.200 zloți.

Cum era și firesc, școala poloneză a suferit în anii de după război schimbări radicale și în conținut. A fost necesară lichidarea sistemului vechi de instruire, care tindea să educe tineretul în spiritul ideologiei burgheze. În trecut, programele și manualele școlare erau astfel alcătuite încît se trecea cu vederea lupta maselor muncitoare pentru drepturi și libertăți democratice, rolul lor în înfăptuirea istoriei urmărindu-se educarea tineretului în spirit naționalist și religios. Noile programe și manuale școlare au un conținut științific întemeiat pe învățătura marxist-leninistă, îi educă pe copii și pe tineri în spiritul concepției materialist dialectice despre natură și societate, în spiritul dragostei față de cuceririle revoluționare ale poporului muncitor.

Bucurîndu-se de toată atenția partidului și guvernului, școala Poloniei populare pregătește tineri capabili, liberi de orice prejudecăți, oameni devotați cauzei poporului muncitor și hotăriți să participe cu toate forțele la construcția socialismului

În secția de navomodele a Palatului științei și culturii din Varșovia

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

TRĂIASCĂ ANIVERSAREA A 40 DE ANI DE LA ÎNFIINŢAREA PARTIDULUI!

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţământului

Organ al Ministerului Învăţământului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţământ şi Cultură

Anul XII nr. 611 — vineri 5 mai 1961 — 8 pagini 25 bani

Patruzeci de ani de luptă şi victorii sub măreţul steag al marxism-leninismului

Desen de : GH. BOŢAN

La 8 mai anul acesta, întregul nostru popor muncitor sărbătoreşte un măreţ eveniment istoric în viaţa clasei muncitoare şi a poporului romîn — aniversarea a patruzeci de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia.

În cei patruzeci de ani de existenţă partidul comuniştilor a străbătut un drum greu, dar măreţ şi glorios. Sub conducerea partidului clasa muncitoare, în alianţă cu masele largi ale ţărănimii, a înlăturat pe cale revoluţionară, în focul unor mari şi crîncene bătălii de clasă, regimul exploatator al burgheziei şi moşierimii, a cucerit puterea politică şi a construit baza economică a socialismului, ceea ce a permis ţării noastre să intre în etapa desăvîrşirii construcţiei socialiste. Măreţele victorii de însemnătate istorică obţinute de oamenii muncii pe calea neabătutei înaintări spre socialism sînt rodul activităţii creatoare a maselor sub înţeleapta conducere a partidului, a cărui politică are un profund caracter ştiinţific şi o călăuză teoretică sigură — învăţătura marxist-leninistă.

Înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia a fost impusă de necesităţile obiective ale dezvoltării ţării noastre în condiţiile epocii istorice noi, inaugurată de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, precum şi de noile necesităţi şi sarcini ale luptei clasei muncitoare, clasă chemată de istorie să răstoarne regimul de cruntă exploatare burghezo-moşierească şi să instaureze dictatura proletariatului. Este cît se poate de evident că îndeplinirea acestei sarcini istorice putea avea loc numai în condiţiile existenţei unui partid comunist, în stare să organizeze şi să conducă aceste lupte. Partidul socialist existent atunci era ros de oportunism, nu avea un program revoluţionar, era slab, dezorganizat şi, prin aceasta, incapabil să conducă bătăliile hotărîtoare împotriva dominaţiei claselor exploatatoare. In aceste condiţii, elementele cele mai înaintate din sînul partidului socialist au înţeles tot mai mult că victoria asupra exploatatorilor din ţara noastră nu poate fi obţinută decît pe calea luptei împotriva oportunismului, trăgînd concluzia că este necesară crearea unui partid comunist, a unui partid consecvent revoluţionar, capabil să organizeze şi să conducă lupta maselor pentru o viaţă mai bună. Şi acest însemnat eveniment din viaţa clasei muncitoare a avut loc acum patru decenii, cînd la Congresul general al partidului socialist, convocat pentru ziua de 8 mai 1921, delegaţii au votat cu o majoritate zdrobitoare înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia şi aderarea la Internaţionala a III-a, comunistă.

Rod al maturizării mişcării muncitoreşti sub impulsul avîntului revoluţionar din Romînia anilor 1918—1921 şi al ridicării conştiinţei de clasă a proletariatului, Partidul Comunist din Romînia este rezultatul unui îndelungat proces de dezvoltare a poporului romîn, rezultatul luptei sale de veacuri pentru eliberarea socială şi naţională, continuată şi ridicată de mişcarea muncitorească revoluţionară pe o treaptă superioară. Crearea Partidului Comunist din Romînia a marcat triumful leninismului asupra oportunismului şi reformismului în mişcarea muncitorească din ţara noastră. P.C.R. s-a constituit ca partid al acţiunii revoluţionare şi al dictaturii proletariatului, ca detaşament de avangardă conştient şi organizat al clasei muncitoare, care-şi desfăşoară întreaga activitate călăuzit de teoria marxist-leninistă.

Conducîndu-se după teza leninistă potrivit căreia fără teorie revoluţionară nu există mişcare revoluţionară, Partidul Comunist din Romînia a desfăşurat o amplă muncă ideologică pentru a asigura însuşirea profundă a teoriei marxist-leniniste de către membrii săi. Însuşirea temeinică a marxism-leninismului a ajutat partidul să se elibereze de rămăşiţele nefaste ale ideologiei moştenite de la partidul socialist, să zdrobească curentele antimarxiste (lichidatorismul, reformismul etc.) şi, înarmat cu dialectica materialistă, să studieze adînc realităţile din Romînia şi să se maturizeze din punct de vedere ideologic şi politic. În acest proces de maturizare ideologică şi politică a P.C.R. o însemnătate deosebită a avut Congresul al V-lea, care a avut loc la sfîrşitul anului 1931. Făcînd o analiză ştiinţifică, marxist-leninistă a dezvoltării economice şi social-politice a Romîniei şi definind perspectivele, forţele motrice şi sarcinile revoluţiei din ţara noastră, Congresul a apreciat că ţara noastră se află în faţa desăvîrşirii revoluţiei burghezo-democratice şi trecerii la revoluţia socialistă. Tezele Congresului au dat o orientare clară luptei revoluţionare din ţara noastră şi au luminat calea partidului în lupta pentru mobilizarea maselor în acţiuni hotărîte împotriva capitaliştilor şi moşierilor.

De-a lungul întregii sale istorii, Partidul Comunist din Romînia s-a afirmat ca organizator priceput şi conducător înţelept al clasei muncitoare din ţara noastră. În permanenţă el s-a situat în fruntea luptei clasei muncitoare, pe care a educat-o în spiritul învăţăturii atotbiruitoare a marxism-leninismului, ajutînd-o să-şi înţeleagă misiunea istorică. El a organizat şi a condus mari bătălii de clasă, în clocotul cărora muncitorimea şi-a îmbogăţit experienţa revoluţionară, a cîştigat încrederea şi preţuirea maselor largi ale celorlalţi oameni ai muncii. Sub conducerea P.C.R. s-au desfăşurat cele mai viguroase bătălii de clasă ale muncitorimii din ţara noastră. Luptele ceferiştilor şi petroliştilor

(Continuare în pag. 3)

PROMOŢIA „A 40-a aniversare a partidului"

Ieri, în sălile Muzeului de istorie a partidului, la înflăcărata chemare: „La luptă pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, fii gata!" a răsunat fierbinte şi hotărît răspunsul izbucnit din inimile a zeci şi zeci de pionieri: „Sînt gata întotdeauna". Aceste cuvinte au sunat acolo, în preajma mărturiilor luptei neînfricate a partidului pentru fericirea poporului muncitor, ca un legămînt fierbinte al noilor pionieri că vor fi întotdeauna ostaşi credincioşi ai partidului.

Primirea în rîndurile organizaţiei de pionieri înseamnă pentru copiii din şcolile patriei noastre primul pas către o participare activă, conştientă la viaţa socială, la lupta pentru fericirea poporului, pentru înflorirea patriei. De aceea, organizînd acest moment solemn de neuitat, cei care îi educă pe copii îi fac să înţeleagă toată înalta lui semnificaţie.

Cu solemnitate, în careu, a primit întreaga unitate a Şcolii de 7 ani nr. 5 din Bucureşti promoţia de pionieri

— „Cravata roşie de pionier este o părticică din steagul de luptă al clasei muncitoare" — le-a spus la adunare tovarăşul Mihai Novicov. El le-a vorbit apoi despre drumul glorios de luptă al comuniştilor, despre faptele lor eroice, despre grija plină de căldură pe care a arătat-o partidul de-a lungul întregii sale existenţe copiilor, despre viaţa minunată pe care le-a creat-o azi, despre drumurile largi pe care le deschide în faţa lor.

În sfîrşit, iată clipa în care, sub drapelul roşu al unităţii, noii pionieri îşi rostesc angajamentul solemn.

Da, pionierii vor fi gata întotdeauna. Vor fi gata să lupte pentru cauza Partidului Muncitoresc Romîn, pentru că această cauză este a întregului popor muncitor, este chezăşia viitorului tot mai luminos, tot mai fericit al patriei noastre.

M. Z.

File din lupta partidului pentru un învățământ democratic

Cine sunt învățătorii?

Învățătorul — proletarul intelectual din lanul satelor — este greu încercat de viață.

Pe câtă vreme în „rasa și barbara" Bulgarie, organizațiile învățătorilor sunt cele mai puternice, dispunând de o vastă literatură colțidiană. Ce găsim la noi în România? Vai, spre rușinea noastră rușine, nimic.

Toată învățătorimea ni se prezintă ca un bloc, o masă inapoiată din punctul de vedere al conștiinței de clasă.

Burghezimea noastră a reușit să îngroape greu pe învățători. (Vorbim bine înțeles de învățătorii proletari).

Ei privesc cu dispreț, chiar cu ură pe frații lor proletari manuali.

Și pentru ce această atitudine?

Pentru că bietul învățător a rămas naiv, ca elevii din clasele secundare, cari visează că odată ocupând slujbe de învățători și fiind slujbași ascultători către stăpânii statului, acest stat le va fi recunoscător, binevoitor și ei vor fi grași răsplătiți!

Ca să poți înțelege clar unde și e locul dictat de interesul tău și propriu și ca să dai adevărată știință micilor vlăstare trebue să ai în vedere aceste două adevăruri.

Intâi. — Ești un salariat, deci un muncitor, un proletar, iar muncitorul nu poate să facă niciodată masa comună cu trântorul. *Nu poți avea interese comune cu el.*

Al doilea: — Ești un muncitor intelectual, un salariat foarte prețios pentru popor; dar neglijat de către clasa stăpânitoare.

Pentru ce acest fenomen? Pentru că stăpânul nostru n'are intenția să dea cultură poporului, căci cultura ajută la nașterea curajului civic și a conștiinței de clasă.

Ei bine, are nevoe stăpânul nostru de astfel de cetățeni? Fereacă sfântu.

Clasei dominante îi trebue robi.

De aceia munca ta de luminare al golanilor nu ți-o prețuește stăpânul așa cum bunăoară este dispus să prețuiască munca unui ofiter, apărător al „Patriei".

Așa stând lucrurile, dragă învățătorule, nu aștepta nu te vei impune, vei cuceri.

Ca să fii o forță trebue să te organizezi, să dai o mână frățească partidului comunist singurul partid adevărat muncitoresc.

In lumea noastră stau față în față două tabere dușmane: una a exploataților, cea lată a exploatatorilor.

Recunoaște-ți interesul și-ți vei găsi locul.

UN INVAIATOR

Incă din perioada primilor ani de activitate, partidul a înscris la loc de frunte în programul său problemele educării și instruirii tinerei generații de fii ai oamenilor muncii și orientarea învățământului pe un drum democratic. Prin organele presei de partid s-a desfășurat o vastă acțiune de demascare a politicii regimului burghezo-moșieresc în domeniul învățământului, înfățișându-se starea mizeră a școlii.

Decăderea învățământului primar

— Cauzele ei sociale —

E în deobște cunoscut că întregul învățământ dela noi, nu numai cel primar, trece printr'o profundă criză.

Asupra învățământului primar avem însă acum la îndemână o anchetă foarte vorbitoare. Sunt rapoartele de admitere la școlile normale, cerute la ministerul industriei, din care reese că absolvenții școlilor primare sunt foarte slab pregătiți, n'au cunoștințele necesare și răspunsurile nu corespund calificărilor din certificatele de absolvire.

Astfel, la limba română, copiii scriu prost, la matematici mulți dintre ei nu cunosc scrierea numerelor zecimale, istoria se predă în mod mecanic, iar la geografie, deși unele răspunsuri sunt bune, sunt sarbăde și cer sforțări.

In general copiii — conchid rapoartele — așa cum se prezintă azi din cauza vremurilor grele și traiului rău, au viața fizică și intelectuală redusă, mai ales cei dela sate sunt mici de statură și plăpânzi, din cauza muncii și lipsei de hrană substanțială.

Dar la această mare cauză a slabei desvoltări fizice și intelectuale, comisiunile de examinare mai să adauge deplorabila stare materială a învățătorilor și institutorilor, care nu le mai permite să dea elevilor materialele potrivit cu regulamentele pedagogice, pentru a desvolta în copii atenția, inteligența, vioiciunea și celelalte însușiri ce se cer unui adevărat școlar. Dacă nu se vor conforma acestor instrucțiuni, învățătorii sunt amenințați cu măsuri disciplinare.

E singura soluție, pe care o poate propune un ministru oligarhic sub un regim oligarhic.

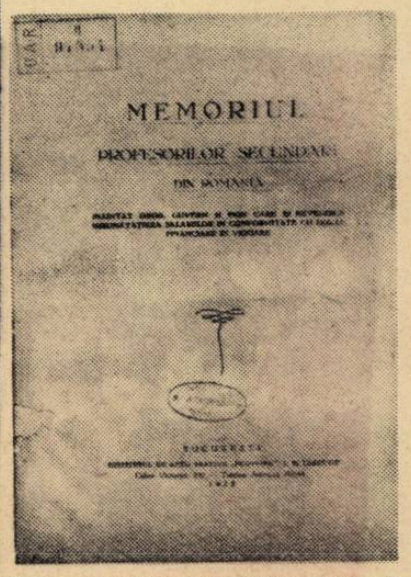

Proletari din toate țările, uniți-vă!

CĂTRE:
ÎNVĂȚĂTORII ȘI INSTITUTORII ȘOMERI:

CĂTRE:
TOȚI MEMBRII SĂRACI AI CORPULUI DIDACTIC!

Tovarăși!

7.000 dintre voi sunteți fără posturi și fără pâine.

Guvernul burghezilor și moșierilor vă lasă prada foamei și mizeriei, fără cel mai mic ajutor. Când peste 50% din copii rămân în afară de școală, când poporul muncitor dela oraș și dela sate se sbate în analfabetismul și întunerec, guvernul închide sute de școli, aruncând noui mii de învățători și institutori pe drumuri.

Celor încă în funcțiune li se reduc neconteni...
...be de sacrif...
...pe luni într...

Alături de ...
...lucrătoare, a...
...ducătoare și...
...ghezie să pu...

Cuvântul școalei

Plătiți-ne salariile!

...

Urmare la mormânt

...

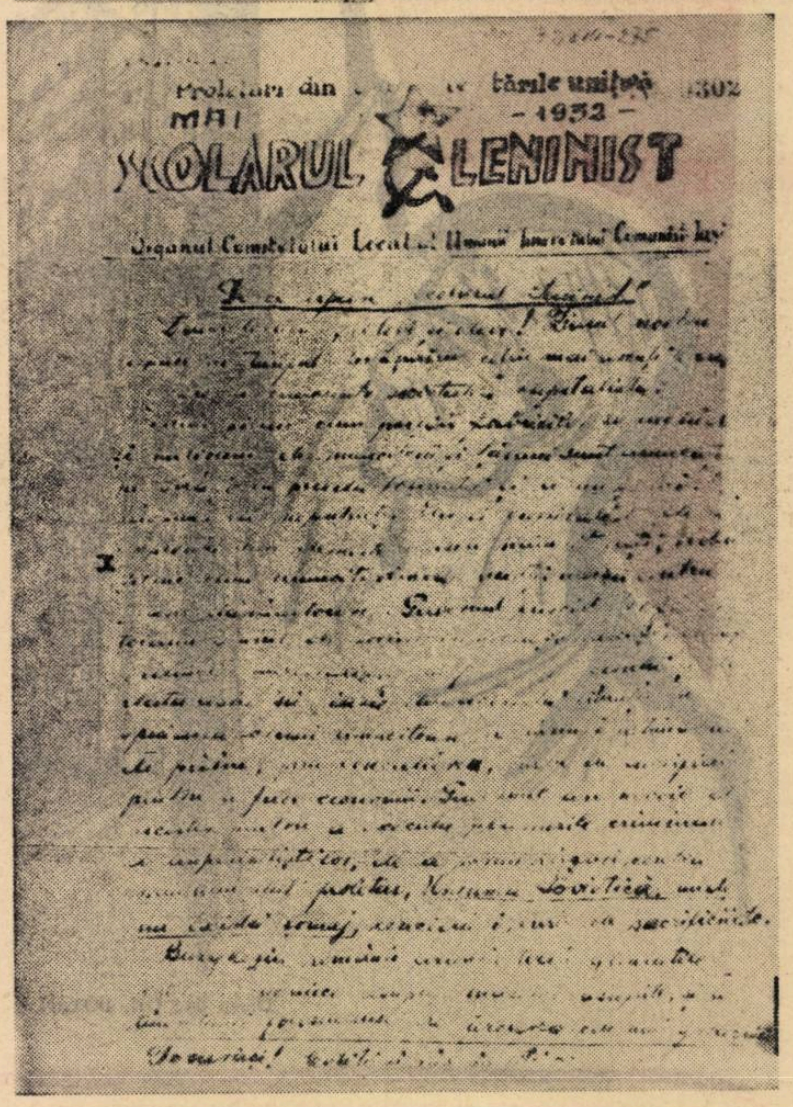

In numeroase articole din „Scînteia" ilegală și din alte organe de presă ale partidului, ca și în apelul adresat de partid în august 1933, „Către învățătorii și institutorii șomeri, către toți membrii săraci ai corpului didactic", aceștia au fost chemați să lupte organizat pentru redeschiderea școlilor desființate în perioada crizei din 1929-1933, pentru mărirea salariilor și pentru reprimirea profesorilor concediați.

Învățători fără posturi în așteptarea numirii

Desfășurîndu-și munca în rîndurile tineretului școlar, partidul s-a adresat în dese rînduri elevilor, făcîndu-i să înțeleagă adevăratele cauze ale mizeriei oamenilor muncii, ale situației deosebit de grele a fiilor de muncitori și țărani muncitori care încercau să învețe carte. „Școlarul leninist", ca și alte publicații ale partidului și ale U.T.C., ducînd cuvîntul comuniștilor în masele tineretului, au contribuit larg la educarea lui revoluționară.

Patruzeci de ani de luptă şi victorii sub măreţul steag al marxism-leninismului

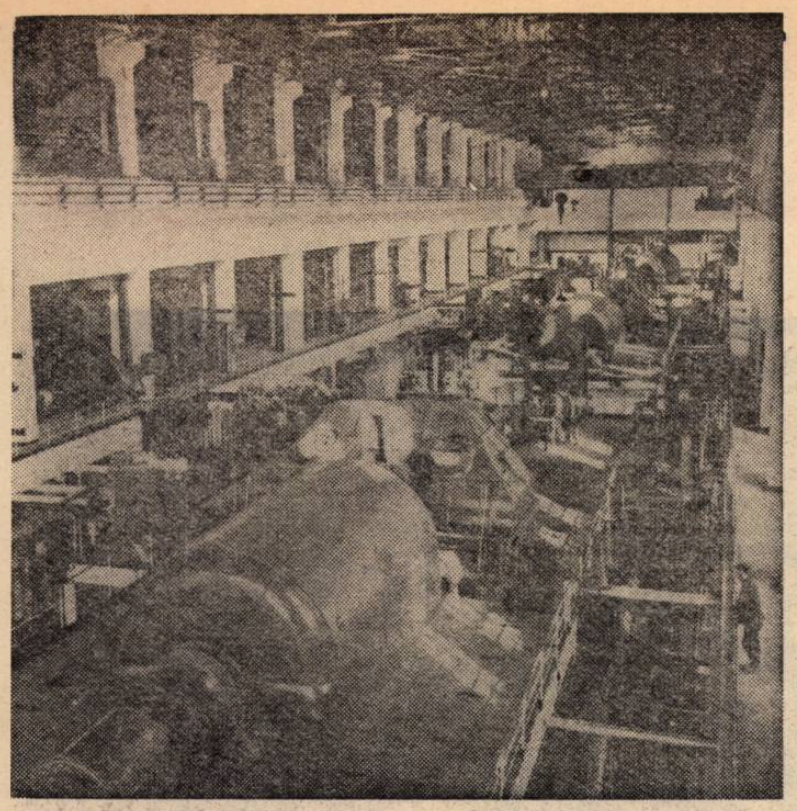

INTR-O MARE CONSTRUCŢIE A SOCIALISMULUI: Sala turbinelor de la Termocentrala din Paroşeni.

CIFRE ŞI FAPTE SEMNIFICATIVE

● În trecut, deşi învăţămîntul primar de 4 ani era legiferat ca obligatoriu, o mare parte din copii nu erau cuprinşi în şcoală. Astfel, în anul şcolar 1932-1933 numai jumătate din numărul copiilor între 7 şi 11 ani ani frecventau şcoala primară. Regimul burghezo-moşieresc ne-a lăsat 4.000.000 analfabeţi.

Astăzi este pe cale de a se încheia generalizarea învăţămîntului de 7 ani. Prin cuprinderea în acest an în clasa a V-a a circa 96 la sută din absolvenţii clasei a IV-a există practic posibilitatea de a se înfăptui cu un an mai devreme sarcina trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la încheierea procesului de generalizare a învăţămîntului de 7 ani.

O dată cu generalizarea învăţămîntului de 7 ani se va trece treptat — aşa cum prevăd directivele Congresului al III-lea al P.M.R. — la învăţămîntul general de 8 ani.

● Începînd cu anul 1960-1961, ca urmare a unei hotărîri a partidului, toţi elevii din învăţămîntul general de 7 ani primesc manuale şcolare în mod gratuit, cheltuielile fiind suportate din bugetul statului. În viitor se prevede extinderea gratuităţii şi asupra rechizitelor şcolare.

Numai în acest an şcolar au fost distribuite elevilor peste 14.000.000 de manuale şcolare, în valoare de peste 60.000.000 lei.

● Numărul unităţilor preşcolare a crescut de la 1.577 în anul şcolar 1938-39 la 7.405 în anul şcolar 1960-1961, iar numărul copiilor care le frecventează de la 90.787 în 1938-1939 la 354.726 în 1960-1961.

● Numărul elevilor din şcolile medii de cultură generală, profesionale şi tehnice este astăzi de 435.000 faţă de 88.500 cît era în anul 1938.

● În anii regimului democrat-popular învăţămîntul tehnic şi profesional a căpătat o dezvoltare fără precedent. În aceste şcoli învaţă astăzi circa 180.000 de elevi, de trei ori mai mulţi decît în anii 1938-1939. În anii 1960-1965 vor ieşi de pe băncile şcolilor profesionale şi tehnice peste 350.000 muncitori calificaţi şi tehnicieni.

● În anul 1960 au absolvit facultăţile noastre de două ori mai mulţi studenţi decît în anul 1939. În decurs de 30 de ani, în Romînia burghezo-moşierească, ţară „eminamente agricolă", au absolvit facultatea tot atîţia ingineri agronomi cîţi au absolvit în ultimii doi ani în Republica noastră populară.

● Ca urmare a grijii pe care o poartă partidul nostru pentru dezvoltarea învăţămîntului de toate gradele, în anii puterii populare a crescut considerabil şi numărul cadrelor didactice. Astfel, în anul şcolar 1960-1961 numărul educatoarelor din învăţămîntul preşcolar a crescut faţă de anul şcolar 1938-1939 de la 1.819 la 12.533, al învăţătorilor de la 36.665 la 53.043, iar al profesorilor din învăţămîntul general, mediu, pedagogic, profesional şi tehnic de la 14.537 la 61.973.

● Potrivit prevederilor Congresului al III-lea al P.M.R. în anii ce urmează se va dezvolta şi mai mult baza materială a învăţămîntului. Astfel, se prevede ca între 1960-1965 să se construiască circa 15.000 săli de clasă.

Sarcina trasată de Congresul al III-lea al partidului se îndeplineşte într-un ritm rapid. Astfel numai în anul 1960 au fost construite peste 3.800 săli de clasă, depăşindu-se cu 800 săli cifra planificată.

În anul 1961 se vor construi încă 3.200 săli noi de clasă.

● În statul nostru democrat-popular, ca urmare a grijii partidului şi guvernului, condiţiile de trai şi de muncă ale oamenilor şcolii s-au îmbunătăţit şi se îmbunătăţesc necontenit. În afară de măsurile luate de partid şi guvern cu privire la creşterea nivelului de trai al oamenilor muncii prin reducerea preţurilor, reducerea impozitelor pe salarii etc., învăţătorii şi profesorii au beneficiat de numeroase alte înlesniri, precum şi de trei importante sporiri ale salariilor în perioada 1951-1959.

(Urmare din pag. 1)

din februarie 1933, organizate şi conduse de Partidul Comunist, au rămas ca pagini măreţe de eroism şi glorie proletară în istoria mişcării muncitoreşti revoluţionare din ţara noastră şi în istoria partidului nostru. Ele au exprimat în modul cel mai pregnant hotărîrea fermă a clasei muncitoare de a bara drumul fascizării ţării, de a împiedica pregătirea războiului antisovietic, spre care se orientau cercurile guvernante din Romînia burghezo-moşierească.

Partidul Comunist din Romînia a ridicat masele la luptă împotriva agenturii hitleriste din Romînia — Garda de Fier — şi împotriva dictaturii militaro-fasciste, care a tîrît Romînia în criminalul război antisovietic. El a fost singura forţă politică din ţară care a organizat lupta maselor pentru ieşirea din războiul antisovietic şi alăturarea ţării noastre la coaliţia antihitleristă în frunte cu U.R.S.S. Loviturile nimicitoare pe care trupele sovietice le dădeau cotropitorilor aveau o puternică influenţă asupra forţelor patriotice din ţara noastră, conduse de partid, care duceau o luptă neobosită împotriva războiului.

Făcînd o profundă analiză a situaţiei politice şi militare, a ascuţirii contradicţiilor din interiorul claselor exploatatoare şi a raportului forţelor de clasă din ţara noastră, P.C.R. a elaborat în cursul anului 1943 planul politic-militar de pregătire şi organizare a insurecţiei mobilizîndu-şi toate forţele spre realizarea acestui plan. Folosind împrejurările favorabile create de ofensiva eliberatoare a armatei sovietice, partidul nostru a pus în aplicare planul elaborat. Forţele populare patriotice, sub conducerea P.C.R., au înfăptuit la 23 August 1944 insurecţia armată. Meritul istoric, nepieritor al P.C.R. constă în faptul că a iniţiat, organizat şi condus această insurecţie, care a răsturnat dictatura militaro-fascistă şi a scos ţara din criminalul război antisovietic.

Înfăptuirea insurecţiei armate a deschis o nouă pagină în istoria Romîniei, a dat un puternic avînt luptei maselor populare, constituind începutul revoluţiei populare, a cărei sarcină de bază era lichidarea rămăşiţelor feudale şi desăvîrşirea revoluţiei burghezo-democratice, înfăptuirea unui şir de reforme democratice menite să deschidă larg drumul progresului economic şi social în patria noastră. Sub conducerea comuniştilor, manifestîndu-şi în mari mitinguri şi demonstraţii hotărîrea de a instaura la cîrma ţării un guvern democratic capabil să le satisfacă interesele fundamentale, masele populare au luat cu asalt prefecturile, preturile, primăriile, punînd în fruntea acestora pe proprii lor reprezentanţi. Guvernul Rădescu a fost înlăturat de popor şi la 6 martie 1945 a fost instaurat guvernul condus de dr. Petru Groza, primul guvern cu adevărat democratic, în care reprezentanţii clasei muncitoare aveau un rol predominant.

Instaurarea guvernului democratic a accelerat procesul transformărilor revoluţionare. Puterea de stat democrat-populară, rezultat al luptei maselor populare conduse de partid, a devenit o pîrghie puternică pentru refacerea economiei naţionale şi democratizarea aparatului de stat. Datorită succeselor obţinute de oamenii muncii sub conducerea partidului s-a ajuns la un raport de forţe care a permis să se creeze condiţiile eliminării din guvern a ultimilor reprezentanţi ai burgheziei şi proclamării Republicii Populare Romîne. În felul acesta a fost instaurată deplina putere a clasei muncitoare — dictatura proletariatului. Cu aceasta, ţara noastră a intrat într-o nouă etapă de dezvoltare, etapa revoluţiei socialiste.

Instaurarea regimului democrat-popular, trecerea principalelor mijloace de producţie industriale în mîinile celor ce muncesc au deschis cîmp larg dezvoltării economice, politice şi culturale a ţării noastre pe calea socialismului. Conţinutul programului construcţiei socialiste, elaborat de partid pe baza învăţăturii marxist-leniniste, îl constituie industrializarea socialistă a ţării, transformarea socialistă a agriculturii, înfăptuirea revoluţiei culturale în scopul ridicării necontenite a nivelului de trai material şi cultural al oamenilor muncii.

În construirea economiei socialiste veriga hotărîtoare o constituie crearea unei baze tehnice materiale puternice. Întrucît baza tehnico-materială a socialismului o constituie marea producţie mecanizată, linia generală a partidului nostru în politica economică o constituie industrializarea socialistă. Partidul Muncitoresc Romîn, fidel învăţăturii marxist-leniniste, a subliniat în permanenţă că esenţa industrializării socialiste nu constă în simpla creştere a industriei, ci în dezvoltarea cu prioritate a industriei grele, cu pivotul său, industria constructoare de maşini. „Partidul Muncitoresc Romîn, arată tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, acordă o atenţie deosebită dezvoltării industriei grele, cu pivotul ei — industria constructoare de maşini, baza sigură a progresului întregii economii naţionale, a mecanizării agriculturii, dezvoltării industriei bunurilor de consum, sporirii continue a venitului naţional şi ridicării nivelului de trai al poporului".

Rezultatele orientării ştiinţifice în construcţia socialistă a economiei, ale amplei activităţi pentru traducerea în viaţă a politicii leniniste de industrializare socialistă sînt cît se poate de concludente şi edificatoare. Programul industrializării socialiste a ţării, elaborat de partid, a schimbat în mod structural economia patriei noastre. Între 1950—1960 producţia industrială a crescut de 3,5 ori, depăşind în 1960 de 5 ori volumul producţiei industriale din 1938. Industria a devenit factorul hotărîtor al dezvoltării economiei, dînd împreună cu construcţiile şi transporturile 57 la sută din venitul naţional. În industrializarea cu succes a ţării noastre un factor extrem de important l-au constituit ajutorul Uniunii Sovietice şi dezvoltarea colaborării şi într-ajutorării frăţeşti cu toate ţările socialiste.

Progresele mari realizate în dezvoltarea forţelor de producţie, întărirea continuă a regimului democrat-popular, a alianţei clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare au creat condiţiile rezolvării cu succes a uneia dintre cele mai complexe sarcini ale perioadei de construire a economiei socialiste — sarcina creării şi dezvoltării relaţiilor socialiste în agricultură. În prezent, cooperativizarea agriculturii este în linii generale înfăptuită, 84,9 la sută din suprafaţa arabilă a ţării făcînd parte din sectorul socialist. În 1960 agricultura socialistă a dat aproape 85 la sută din producţia globală de cereale şi peste 90 la sută din producţia de plante tehnice destinate industriei.

Rezolvarea cu succes a sarcinilor construcţiei socialiste era de neconceput fără înfăptuirea revoluţiei culturale, care cuprinde în principal lichidarea analfabetismului, reorganizarea pe baze ştiinţifice a învăţămîntului public, cuprinderea tuturor copiilor de vîrstă şcolară la cursuri, dezvoltarea activităţii de cercetare ştiinţifică, dezvoltarea literaturii şi artei pe baza realismului socialist, transformarea culturii într-un bun al maselor largi de oameni ai muncii.

Statul nostru democrat-popular nu a precupeţit nici un efort pentru asigurarea condiţiilor în vederea generalizării învăţămîntului de 7 ani. Numai în cursul anului 1960 capacitatea şcolilor a fost sporită cu încă peste 3800 de clase noi construite. În anul şcolar 1960/1961 au fost cuprinşi în clasa a V-a 96 la sută din absolvenţii clasei a IV-a creindu-se astfel condiţiile pentru ca în anul şcolar 1961/1962 să fie cuprinşi în clasa a V-a totalitatea absolvenţilor clasei a IV-a. Trecerea la învăţămîntul de 8 ani va permite lărgirea orizontului de cunoştinţe al elevilor, organizarea mai sistematică a predării cunoştinţelor şi, deci, însuşirea lor la un nivel superior.

Îndrumat de partid, învăţămîntul experimentează în momentul de faţă un sistem de instruire şi educaţie în care predarea cunoştinţelor teoretice se împleteşte strîns cu însuşirea de către elevi, direct în producţie, a unor deprinderi de muncă practică. Rezultatele obţinute de cele 48 de şcoli medii cu instruire în producţie, existente în prezent, dovedesc din plin eficacitatea acestei forme de pregătire a elevilor.

Răspunzînd aspiraţiilor către însuşirea unei cît mai înalte culturi manifestate de oamenii muncii de la oraşe şi sate şi stimulînd mai puternic ridicarea noii intelectualităţi din rîndul tinerilor muncitori şi colectivişti, partidul a adoptat hotărîrea privind organizarea învăţămîntului seral de cultură generală şi superior. Acest învăţămînt care a luat în scurtă vreme un mare avînt, numără acum peste 90.000 de muncitori-elevi.

O deosebită atenţie acordă partidul nostru întăririi şi perfecţionării învăţămîntului profesional şi tehnic la nivelul cerinţelor introducerii pe scară mai largă a tehnicii moderne în toate ramurile de producţie. În perioada 1960/1965 vor ieşi de pe băncile şcolilor profesionale şi tehnice peste 350.000 de muncitori calificaţi şi tehnicieni pentru toate ramurile economiei naţionale.

O deosebită atenţie acordă partidul nostru dezvoltării şi ridicării învăţămîntului superior la nivelul cerinţelor economiei şi culturii noastre socialiste. În timp ce în 1938 de pildă, din cei 26.000 de studenţi existenţi 30 la sută urmau facultăţile de drept şi numai 14 la sută urmau învăţămîntul tehnic, iar 4 la sută institutele agronomice, în prezent, din totalul studenţilor 30,3 la sută urmează învăţămîntul politehnic, 11,5 la sută învăţămîntul agronomic, 36,3 la sută în universităţi, 10,9 la sută institutele medico-farmaceutice etc. Numărul studenţilor a sporit în anii noştri mereu, astfel, încît în anul şcolar 1960/61 a ajuns la 72.000.

Niciodată în trecut Romînia nu a avut atîtea institute de cercetări ştiinţifice, teatre, cluburi, biblioteci şi alte instituţii cultural-educative ca acum. Ele contribuie din plin la formarea omului nou, cu conştiinţă şi trăsături morale caracteristice măreţei noastre epoci.

Partidul Muncitoresc Romîn este o parte integrantă a puternicei şi combativei mişcări comuniste mondiale, care a devenit forţa politică cea mai influentă a contemporaneităţii. Călăuzit de principiul internaţionalismului proletar, partidul nostru şi-a adus şi îşi aduce contribuţia la întărirea continuă a unităţii şi coeziunii mişcării comuniste internaţionale, mişcare care desfăşoară o vastă luptă pentru înfăptuirea sarcinii principale a zilelor noastre — preîntîmpinarea unui nou război mondial şi asigurarea unei păci durabile în lumea întreagă. Călăuzit de aceste principii umanitare, Partidul Muncitoresc Romîn, ca şi celelalte partide fraţeşti din ţările socialiste, a pus la baza politicii externe a statului democrat-popular principiul coexistenţei paşnice a statelor cu orînduiri sociale diferite, lupta pentru apărarea păcii în lume.

Consecvenţa şi hotărîrea cu care s-a ridicat partidul nostru în apărarea vieţii paşnice, constructive, eroismul cu care a luptat decenii în şir pentru o viaţă liberă şi fericită a celor ce muncesc, înţelepciunea şi clarviziunea cu care conduce masele spre împlinirea visurilor lor de veacuri au făcut ca întregul popor să-l iubească, să-l preţuiască nemărginit şi să-l urmeze cu încredere neclintită. Este cel mai emoţionant omagiu pe care masele muncitoare îl pot aduce partidului acum, cînd sărbătorim împlinirea a patruzeci de ani de luptă şi victorii sub măreţul steag al marxism-leninismului.

...SĂ PREDĂM CUNOŞTINŢELE ÎN LUMINA ÎNVĂŢĂTURII MARXIST-LENINISTE

PARTIDUL

Partidul m-a învăţat să înţeleg că una din sarcinile cele mai importante ale noastre, ale celor chemaţi să-i instruim şi să-i educăm pe elevi, este aceea de a le preda cunoştinţe întemeiate pe învăţătura marxist-leninistă. Am înţeles tot mai limpede că de măsura în care ştim să ne achităm de această datorie depinde în ultima analiză succesul muncii noastre.

Au pătruns adînc în conştiinţa noastră şi ne-au ajutat să ne orientăm întreaga muncă pe un făgaş nou cuvintele rostite de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej despre faptul că însuşirea temeinică a ştiinţei marxist-leniniste, a concepţiei materialist-dialectice este necesară pentru aprofundarea oricăror ramuri ale ştiinţei. Numai această concepţie — a subliniat tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej — permite studierea lucrurilor şi fenomenelor în mişcarea, dezvoltarea şi transformarea lor şi nu o prezentare scolastică, înţepenită a acestora.

Largi şi multilaterale au fost posibilităţile pe care ni le-a deschis partidul pentru a ne însuşi învăţătura marxist-leninistă. Învăţămîntul ideologic, cursurile de perfecţionare, bogata literatură ce ne-a fost pusă la îndemînă în bibliotecile şcolilor şi cluburilor sindicale, conferinţele ţinute pentru noi — toate au făcut ca an de an să pătrundem tot mai adînc învăţătura clasicilor marxism-leninismului, să studiem documentele partidului nostru şi să ştim să desprindem din ele bogatele semnificaţii pe care le cuprind.

Am învăţat de la partid şi i-am învăţat la rîndul meu pe elevi că literatura trebuie să fie o parte integrantă a luptei generale duse de clasa muncitoare. Cunoscînd tezele esteticii marxiste, le-am putut explica elevilor mei însemnătatea partinităţii în literatură şi i-am ajutat să înţeleagă marea valoare a ideilor formulate de Lenin în articolul său „Organizaţia de partid şi literatura de partid".

Le-am transmis cu dragoste elevilor mei învăţătura partidului despre faptul că literatura socialistă trebuie să apere şi să afirme realitatea socialistă că, pe baza zugrăvirii realităţii obiective şi concret istorice a societăţii noastre noi, îi este dat pentru prima oară literaturii noastre să înfăţişeze figura multilaterală a eroului pozitiv, de partea căruia se află etica societăţii socialiste.

Învăţătura cu care m-a înarmat partidul mi-a dat în acelaşi timp posibilitatea ca lecţie de lecţie să-i învăţ pe elevi să înţeleagă ce este esenţial în conţinutul tematico-ideologic al fiecărei opere literare studiate, în ce constă valoarea ei artistică. Cunoaşterea filozofiei marxist-leniniste, cunoaşterea tezelor esteticii ştiinţifice mi-au dat posibilitatea să adîncesc problemele legate de studiul unor opere de seamă ale literaturii noastre noi ca „Morometii" de Marin Preda, „Setea" de Titus Popovici, „Bărăgan" de V. Em. Galan etc.

Cînd am predat „Morometii" am pus în primul rînd accentul pe faptul că acest roman înfăţişează, într-o deosebit de izbutită imagine artistică, rezultatul acţiunii legilor ce guvernează relaţiile de producţie capitaliste. Le-am arătat elevilor că „Morometii" constituie cel mai veridic tablou literar al destinelor ţărănimii mijlocaşe pentru că autorul, înarmat în definirea poziţiei sociale a acestei categorii de ţărani cu criteriile marxist-leniniste de apreciere a fenomenelor sociale, a putut oglindi prin drama lui Moromete faptul că economia capitalistă desfiinţează treptat mica proprietate, asimilînd-o într-un număr restrîns de averi chiaburesti. Le-am arătat totodată elevilor că romanul lui Marin Preda nu are numai valoarea unei aprofundate analize, dar şi un pronunţat caracter polemic, el constituind o elocventă replică dată, în cuprinsul literaturii romîne, unor teorii burgheze din trecut care cultivau iluzia micii proprietăţi înfloritoare. I-am ajutat pe tineri să înţeleagă că drama categoriei sociale pe care a reprezentat-o Moromete n-a putut fi rezolvată decît prin alăturarea ţărănimii muncitoare la lupta întreprinsă de clasa muncitoare, sub conducerea partidului, pentru lichidarea relaţiilor de producţie capitaliste.

Studiul romanului „Setea" mi-a dat prilejul să duc mai departe ideile privind reflectarea în literatură a problemei ţărăneşti. Comparînd „Setea" cu „Desculţ", pe care elevii îl studiaseră în lecţiile precedente, am subliniat faptul că răscoala descrisă de Zaharia Stancu nu putea să aducă biruinţa întrucît lipsea forţa conştientă care să conducă lupta ţăranilor, în vreme ce luncanii din „Setea" au izbîndit tocmai datorită faptului că de data aceasta în fruntea lor se aflau comuniştii, o forţă capabilă să-i organizeze şi să-i conducă spre înfăptuirea dreptăţii.

În legătură cu acest roman am dezbătut în clasă, cu elevii, problema oglindirii în operele literare a luptei dintre vechi şi nou ca motor al dezvoltării sociale. Ei au înţeles astfel, din acţiunea romanului, din prezentarea personajelor sale, din toate mijloacele literare folosite de autor, că această luptă nu se dă numai pe planul mai uşor sesizabil al ciocnirii dintre cei avuţi şi cei săraci, ci că există şi o luptă care se dă pe planul conştiinţei şi care relevă trezirea la viaţă a masei ţărăneşti, înţelegerea sensului superior al luptei pentru dreptate. Analizînd cu elevii „Setea" m-am străduit să-i fac să înţeleagă că în acest roman se reflectă sensul profund al prefacerilor produse în lumea satelor ca urmare a instaurării puterii oamenilor muncii, să desluşească perspectivele dezvoltării revoluţionare a realităţii concret istorice zugrăvite de scriitor.

Subliniind trăsăturile lui Anton Filip în discuţiile asupra romanului „Bărăgan" de V. Em Galan, am insistat asupra măiestriei cu care scriitorul a ştiut să înfăţişeze prin mijloacele specifice artei literare combativitatea şi intransigenţa cu care eroul principal al cărţii reteză iţele în care încearcă să-l învăluie duşmanii de clasă. Caracterizarea lui Anton Filip mi-a folosit şi pentru a lămuri una din problemele însemnate ale realismului socialist — aceea a tipicităţii personajelor. Le-am arătat astfel elevilor că departe de a rupe viaţa intimă a eroului cărţii de complexul de probleme social-politice şi etice pe care le ridică în faţa lui realitatea, departe deci de a construi un individ schematic, lipsit de autenticitate, V. Em Galan l-a plasat pe Anton Filip în centrul acestor probleme, l-a caracterizat în procesul luptei dîrze, perseverente pentru soluţionarea lor.

M-am referit aici numai la cîteva aspecte ale unor lecţii pe care le-am predat în ultimul timp. Dar fiecare lecţie, cu marea diversitate de probleme pe care o implică, reprezintă un minunat prilej de a preda elevilor cunoştinţe întemeiate pe ştiinţa marxist-leninistă, de a-i creşte astfel, aşa cum ne-a învăţat partidul, ca oameni care cunosc legile de dezvoltare a lumii.

Gheorghe Milica
profesor la Şcoala medie nr. 1 din Ploieşti

E o plăcere deosebită să citeşti cartea preferată în biblioteca spaţioasă a noii şcoli. Elevii Şcolii de 7 ani nr. 10 din Buzău se bucură din plin de această posibilitate.

O preocupare deosebit de importantă în domeniul învăţămîntului de cultură generală este dezvoltarea legăturii dintre învăţămînt şi munca productivă. Trebuie atent studiată experienţa pozitivă acumulată în această privinţă de un număr de şcoli din Bucureşti şi din alte localităţi, trecîndu-se la elaborarea unui program de măsuri pentru ca elevii şcolilor noastre, unind învăţătura cu munca productivă, să capete deprinderi practice, dragoste pentru munca fizică şi să se orienteze spre diferite profesiuni potrivit înclinaţiilor lor, asigurîndu-se dezvoltarea multilaterală a tineretului şcolar.

(Din Raportul C.C. al P.M.R., prezentat de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de al III-lea Congres al P.M.R.)

...SĂ EDUCĂM TÎNĂRA GENERAŢIE

Nouă, învăţătorilor şi profesorilor, patria ne-a încredinţat o misiune înălţătoare: să creştem cadrele necesare construirii socialismului şi comunismului, să formăm omul nou, însufleţit de înaltele idealuri ale moralei comuniste. „Aceasta — a spus tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej de la tribuna Congresului învăţătorilor — **este cu adevărat o misiune frumoasă şi înaltă, care cinsteşte şi înnobilează pe acel căruia îi este încredinţată. Este o mare satisfacţie morală şi o mare fericire să dai societăţii, ţării tale elemente valoroase, culte, luminate, capabile de fapte de isprăvă".**

Există un chezaş sigur al succeselor noastre pe acest drum: îndrumarea pe care ne-o dă partidul. Cuvîntul partidului, învăţătura lui constituie pentru noi o călăuză fermă, un izvor viu de optimism, de încredere în forţele noastre. Partidul ne-a insuflat conştiinţa înaltei noastre chemări, a răspunderii patriotice care ne revine în educarea generaţiei tinere. El ne-a învăţat să legăm în spirit leninist întreaga noastră muncă de educare a tinerei generaţii de cerinţele vieţii noi, socialiste, care se construieşte în patria noastră. Partidul ne-a învăţat că în procesul muncii noastre trebuie să se dezvolte impetuos noul şi că, în acelaşi timp, trebuie să plivim buruienile otrăvite ale rămăşiţelor trecutului, ne-a chemat la intransigenţă şi combativitate, la principialitate în întreaga noastră activitate. Şi tot el este cel care ne-a indicat să dezvoltăm în rîndurile elevilor o asemenea atitudine faţă de muncă, faţă de îndatoririle sociale, încît fiecare din ei să ajungă pînă la a socoti interesele generale drept cele mai apropiate, mai scumpe interese ale lui să educăm generaţia tînără în spiritul patriotismului şi al internaţionalismului proletar, să cultivăm hotărîrea ei nestrămutată de a contribui la victoria deplină a socialismului.

Iată doar cîteva din indicaţiile nepreţuite ale partidului care călăuzesc activitatea noastră educativă. În ce fel au prins ele viaţă în munca mea de dirigintă? Este o întrebare firească pe care mi-o pun acum, în pragul măreţei sărbători a partidului, judecînd, aidoma milioanelor de oameni ai muncii din patria noastră, în ce măsură am reuşit să răspund chemării înflăcărate a partidului la lupta pentru o muncă tot mai rodnică, de o calitate mereu mai înaltă.

În clasa a cărei dirigintă sînt învaţă 26 de elevi, 26 de utemişti. Cu cei mai mulţi dintre ei m-am întîlnit în urmă cu 3 ani şi am muncit, de atunci, mereu împreună. Cînd am devenit dirigintă lor erau încă nişte adolescenţi zburdalnici şi neastîmpăraţi sau tăcuţi şi sfioşi, cu vise mari, dar instabile. Acum sînt în clasa a XI-a, în pragul maturităţii, al primilor paşi spre viaţă.

Munca pe care am desfăşurat-o cu ei a fost un proces complex, întemeiat pe cerinţe ferme, pe exersarea de zi cu zi a unor asemenea calităţi cum sînt sîrguinţa, perseverenţa, capacitatea de a învinge greutăţile, disciplina, intoleranţa faţă de minciună, faţă de lene, faţă de nepăsare sau faţă de lucrul făcut de mîntuială. Nespus de mult m-a ajutat în această direcţie activitatea organizaţiei U.T.M. De un larg ajutor mi-au fost literatura noastră nouă, presa, filmele — toate bogatele mijloace educative create azi în ţara noastră.

Elevii mei au înţeles că în şcoală, în activitatea obştească se cer seriozitate şi spirit de răspundere. Ei şi-au dat seama că aceasta este o cerinţă a vieţii, a construcţiei socialiste şi că numai însuşindu-şi din şcoală asemenea calităţi se pot pregăti aşa cum trebuie pentru munca spre care se vor îndrepta după terminarea ei. I-am îndrumat de asemenea pe elevii mei şi în activitatea practică, în procesul căreia ei au învăţat să îmbine armonios agerimea minţii cu priceperea mîinilor, am încurajat străduinţa lor pe acest drum, arătîndu-le că altfel nu e de conceput o personalitate multilateral dezvoltată, le-am cultivat interesul, dragostea pentru munca productivă. Am participat de asemenea, alături de ei, la activitatea social-utilă, asumîndu-mi în această privinţă în mod deosebit sarcina de a le explica, de a sublinia însemnătatea deosebită a muncii depuse de ei în folosul patriei.

Şi am avut marea bucurie de a vedea roadele muncii. Anul şcolar trecut s-a soldat fără pierderi, fără nici un repetent. La fel se va întîmpla şi în acest an şcolar. Tot mai mulţi elevi îşi însuşesc deprinderi trainice de muncă practică, tot mai mulţi îşi mani-

NE-A ÎNVĂȚAT

...SĂ LEGĂM ȘCOALA DE VIAȚĂ

Călăuzindu-se, în făurirea școlii noastre noi, de învățătura marxist-leninistă, partidul ne-a arătat nouă, celor ce instruim și educăm tineretul, că îmbinarea învățămîntului cu munca productivă este cerută în mod obiectiv, în condițiile socialismului, atît de natura producției sociale, care se bazează pe progresul tehnico-științific, cît și de interesele oamenilor înșiși, deoarece numai o astfel de îmbinare poate duce la înflorirea deplină a activității lor creatoare multilaterale. „Școala este izvorul principal de cadre pentru construirea socialismului. De aceea este necesar ca școala să predea elevilor cunoștințe științifice în legătură indisolubilă cu practica, cu activitatea în producție", a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej

Partidul a relevat în repetate rînduri importanța deosebită a acestei sarcini. Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naționale au cerut să se acorde o atenție deosebită legării procesului de învățămînt de viață, de activitatea practică, iar Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri al R.P.R. din iulie 1956 a subliniat că îmbinarea învățămîntului de cultură generală cu munca productivă, creatoare, constituie principalul factor în pregătirea pentru viață a tineretului, în educația lui armonioasă, multilaterală. La cea de a doua conferință pe țară a U.A.S.R. tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat cu tărie faptul că drumul cel mai sigur spre o calificare înaltă duce prin școala muncii în fabrică, în uzină, în mină, în gospodăria agricolă de stat, în gospodăria agricolă colectivă. Așa cum s-a arătat în lucrările celui de al III-lea Congres al P.M.R., această apreciere a partidului a stîrnit un puternic ecou în rîndurile tineretului, care pășește cu încredere pe drumul însușirii bazelor tehnice ale producției.

Stabilind căile de dezvoltare a școlii noastre pe drumul apropierii ei tot mai strînse de viață, de producție, partidul s-a preocupat îndeaproape și de crearea bazei materiale necesare pentru aceasta. Ca urmare a indicațiilor partidului, Ministerul Învățămîntului și Culturii a luat o serie de măsuri importante, începînd cu punerea de acord a programelor și manualelor școlare cu sarcina realizării unui învățămînt legat de viață, de producție. In același timp s-a acordat o atenție deosebită dotării școlilor cu materiale didactice.

In urma Congresului al III-lea al P.M.R., care a subliniat importanța ce o prezintă pentru dezvoltarea rapidă a industriei introducerea tehnicii noi prin aplicarea proceselor tehnologice avansate, prin intensificarea mecanizării și automatizării producției, s-a introdus cu caracter experimental, într-un număr de școli medii — printre care și școala noastră — sistemul instruirii direct în producție a elevilor cîte o zi pe săptămînă.

Urmînd îndrumările partidului, avînd la dispoziție condițiile create, cu sprijinul inginerilor, tehnicienilor și oamenilor muncii din localitate am pornit cu hotărîre pe calea instruirii elevilor direct în producție. In colaborare cu conducerile întreprinderilor din orașul nostru s-a alcătuit programul practicii în producție urmărindu-se ca fiecare elev să fie repartizat pe lîngă un muncitor calificat.

La întreprinderea metalurgică din Bacău, unde se desfășoară instruirea practică, elevii lucrează la mașini-unelte de diferite tipuri ca strunguri, freze, raboteze etc. In scurt timp, mulți din ei au căpătat deprinderile necesare pentru a efectua singuri unele operații simple din tehnologia fabricației vanelor de diferite calibre destinate instalațiilor petrolifere sau a unor piese de tractoare. Aceste deprinderi se consolidează și se dezvoltă paralel cu îmbunătățirea bagajului de cunoștințe. Astfel elevii au învățat să citească desenele de execuție, cunosc succesiunea operațiilor tehnologice, normele de organizare a locului de muncă, de întreținere a mașinilor, de protecție a muncii etc.

Colectivul nostru pedagogic s-a preocupat permanent ca însușirea deprinderilor și cunoștințelor practice să nu se desfășoare în mod mecanic, ci printr-o legătură organică cu noțiunile teoretice predate în școală. De aceea în cadrul comisiei de specialitate au fost analizate programele școlare la disciplinele ce contribuie în mod direct la însușirea cunoștințelor și deprinderilor practice, căutînd să se dozeze și să se coordoneze cît mai rațional volumul de priceperi și deprinderi pe care trebuie să le dobîndească elevii într-o anumită perioadă, ordinea lor de însușire etc., să se asigure o corelație firească între diferitele capitole sau discipline de studiu.

Instruirea direct în producție a elevilor a atras și un nou conținut al procesului educativ. Cunoașterea nemijlocită a muncii pline de abnegație dusă de oamenii muncii, participarea directă a elevilor la diferite forme ale muncii productive ne ajută mult în rezolvarea unor importante probleme educative cum sînt formarea atitudinii comuniste față de muncă și față de proprietatea socialistă, educarea în spirit colectiv, în spiritul ajutorului reciproc tovărășesc, al disciplinei conștiente, formarea voinței, a tăriei de caracter.

Indrumat de partid, colectivul școlii noastre pășește hotărît pe calea dezvoltării necontenite a legăturii dintre învățămînt și munca productivă, pentru ca — așa cum cer documentele Congresului al III-lea — elevii școlii noastre, unind învățătura cu munca productivă, să capete temeinice deprinderi practice, dragoste pentru munca fizică și să se orienteze spre diferite profesiuni potrivit înclinațiilor lor, asigurîndu-se dezvoltarea lor multilaterală.

Prof. I. Iordăchescu
Școala medie „Gheorghe Bacovia" Bacău

...SĂ LUPTĂM PENTRU CULTURALIZAREA MASELOR

Încredințîndu-le oamenilor școlii nobila misiune de a forma pe noul cetățean al patriei, ziditor al socialismului, partidul i-a chemat să lege întreaga activitate didactică de sarcina organizării socialiste a societății. Drumul pe care sînt chemați să meargă învățătorii — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — este drumul participării active la făurirea vieții fericite pe care ne-o aduce construirea socialismului.

Cei ce muncesc în școli au înțeles astfel în adîncime că nu se pot limita la cadrul unei activități îngust didactice, că au de îndeplinit un mare și însemnat rol social — acela de a duce în mase flacăra culturii și științei înaintate.

Sfera de activitate largă, misiunea înălțătoare care le-a fost încredințată învățătorilor și profesorilor izvorăsc din înalta prețuire pe care partidul o dă muncii lor modeste și pline de devotament pentru cauza măreață a construcției socialiste. Prețuirea pe care le-o arată partidul, calea indicată de el i-au însuflețit și le-au călăuzit pașii, i-au ajutat să-și desfășoare tot mai bine activitatea în școală și în rîndurile oamenilor muncii, să răspîndească larg cuvîntul partidului în mase.

Mulți dascăli își aduc aminte cu emoție de anii în care, seară după seară, i-au învățat să scrie și să citească pe cei ținuți în întuneric de stăpînirea burghezo-moșierească, ajutîndu-i să se ridice la o viață nouă, să devină și ei constructori ai socialismului. Mulți dintre ei sînt mîndri că, îndrumați și sprijiniți de partid, au putut aduce o contribuție de seamă la îndeplinirea uneia din primele sarcini mari ale revoluției culturale din țara noastră — lichidarea totală, într-un timp scurt, a neștiinței de carte.

An după an apoi munca lor culturală și-a pus mereu obiective noi, cerute de înaintarea patriei noastre pe drumul construcției socialiste, a devenit mai bogată în conținut, mai variată și mai atractivă în formă. Iar țelul principal al acestei munci a fost, așa cum ne-a învățat partidul, de a lămuri țărănimea muncitoare asupra avantajelor mecanizării agriculturii, asupra superiorității gospodăriilor agricole colective.

La fel cu imensa majoritate a cadrelor didactice din întreaga țară, învățătorii și profesorii din regiunea noastră au organizat în rîndurile țăranilor muncitori, cu sprijinul comuniștilor, convorbiri în legătură cu statutul model al G.A.C., plimbări pe harta regiunii — în care arătau dezvoltarea și succesele sectorului socialist din agricultură — discuții între colectiviștii fruntași și țăranii muncitori cu gospodării individuale, care îi convingeau pe aceștia din urmă de superioritatea muncii colective. Nenumărați profesori de științe naturale și învățători au condus cercuri agrotehnice și au ținut conferințe în care i-au lămurit pe țăranii muncitori asupra însemnătății folosirii unor metode agrozootehnice înaintate pentru obținerea unor recolte bogate și a unui belșug de produse agro-alimentare. Numai prin munca desfășurată în cercurile pomicole în toamna anului trecut și în primăvara acestui an, de pildă, învățătorii din regiunea noastră au adus o contribuție de seamă la plantarea a peste 4 milioane și jumătate pomi fructiferi și a 170 ha viță de vie.

Răspîndirea cunoștințelor științifice, combaterea concepțiilor mistice, retrograde, în cadrul cercurilor de cultură generală, prin conferințe de popularizare a științei și prin brigăzile științifice constituie încă un mijloc larg, indicat de partid, de participare a cadrelor didactice la răspîndirea culturii în mase. Învățătorii și profesorii din Mușetești (Curtea de Argeș), Huanele (Costești), Leordeni (Găiești) au organizat pe această linie numeroase activități interesante, folosind planșe, hărți, proiecții de diafilme etc. O altă cale eficace de răspîndire a culturii și științei folosită de învățătorii și profesorii din regiunea noastră la chemarea partidului este cartea. Lucrînd în colectivele bibliotecilor comunale și sătești, conducînd numeroase cercuri de citit ei au reușit să atragă spre carte, spre lectură peste 250.000 de cititori tineri și vîrstnici.

Dezvoltarea mișcării artistice de amatori din cadrul regiunii are de asemenea un prețios sprijin din partea cadrelor didactice, care sînt fie instructori artistici, fie chiar interpreți. Datorită în mare parte muncii pline de rîvnă pe care o desfășoară învățătorii și profesorii, numeroase formații artistice din satele regiunii noastre, cum sînt corurile din Domnești, Topoloveni, Rucăr, Gligani, Leordeni sau Lăpușata, echipele de dans din Stănești, Pădureți, Piatra Sat, Călimănești, ca și brigăzile artistice de agitație de la Bascov, Boteni, Frunzaru și Ulierți, echipele de teatru de la Budișteni și Rîmnicu Vîlcea sau fluierașii de la Valdeeni au dus în finalele concursurilor republicane faima artei populare din regiunea noastră.

În anul acesta, cu ajutorul învățătorilor și profesorilor au apărut în regiunea noastră zeci de formații artistice noi. Este semnificativă o comparație în cifre: la cel de al V-lea concurs al formațiilor artistice au fost înscrise 1210 formații, pe cînd acum, la cel de la VI-lea concurs artistic, numărul lor a crescut la 1514.

Astăzi, în toată regiunea înflorește o bogată viață culturală printre ai cărei animatori de frunte se numără învățătorii și profesorii. Oriunde te-ai opri — începînd cu satele colectivizate din raioanele Drăgănești, Slatina ori Costești, trecînd prin satele Muscelului și Argeșului și sfîrșind cu cele de pe Cerna sau din Horezu—la căminele culturale, la colțurile roșii sau în școli cadrele didactice organizează pentru țăranii muncitori tineri și vîrstnici variate activități culturale: lecții și conferințe la cercurile agricole și de cultură generală, recenzii de cărți, programe artistice care vorbesc de viața nouă din orașele și satele noastre.

Conștienți de înalta misiune ce li s-a încredințat, învățătorii și profesorii din regiunea Argeș muncesc cu un elan sporit nu numai în școală, ci și pentru răspîndirea culturii socialiste în rîndul maselor largi, străduindu-se să răspundă cu cinste încrederii pe care le-o acordă partidul.

I. Radu
șeful secției de învățămînt a sfatului popular al regiunii Argeș

ÎN SPIRITUL MORALEI COMUNISTE

festă dorința de a lucra, după terminarea școlii, în producție. In același timp, munca practică în școală, în producție sau în cadrul acțiunilor obștești a creat în rîndul elevilor mei o atmosferă mai sănătoasă, un mai trainic spirit de colectiv. M-am convins o dată mai mult că nu există o cale mai bună de educare în spirit comunist decît exersarea elevilor în fapte și acțiuni de muncă în folosul întregului popor.

Strîns legată de aceasta a fost preocuparea mea de a-i ajuta pe elevi să trăiască intens frămîntările poporului nostru, să capete o justă orientare ideologico-politică, să le dezvolt hotărîrea de a servi la rîndul lor cauza partidului, cauza înfloririi patriei. In această privință am fost ajutată de faptul că le sînt și propagandistă, în cadrul învățămîntului politic U.T.M. Am dezbătut cu ei documentele celui de al III-lea Congres al P.M.R., bucurîndu-ne din inimă, împreună, de succesele obținute de poporul nostru, sub conducerea partidului, în opera de construire a socialismului și de perspectivele măreție de înflorire a patriei pe care ni le rezervă viitorul. Impreună am discutat, în orele educative și la seminarii, despre minunata noastră realitate socialistă, elevii devenind astfel pas cu pas mai receptivi la tot ce-i înconjoară. I-am ajutat să cunoască exemplul însuflețitor al comuniștilor = îndemn la înflăcărat patriotism, la bărbăție, spirit de abnegație și omenie în sensul cel mai înalt al cuvîntului. Minunatele trăsături morale ale comuniștilor, formate în anii de luptă grea pentru fericirea poporului și adîncite în munca de construcție a socialismului, devin tot mai mult pentru elevii noștri modelul cel mai drag în viață.

Munca și participarea vie a elevilor la frămîntările țării se dovedesc într-adevăr, așa cum ne-a învățat partidul, temelia cea mai puternică pentru educarea trăsăturilor comuniste de caracter, pentru formarea omului nou. In această muncă, în această participare nemijlocită la viața poporului clasa mea s-a călit, a devenit cu adevărat un colectiv unitar și viu, cu o atitudine fermă, îndreptată spre un țel unic. Multe fapte mari și mici din viața clasei dovedesc aceasta. Iată unul din ele.

Nu de mult, trebuind să raporteze în fața colectivului de felul cum muncește în întîmpinarea aniversării partidului, elevul Nicolae Zdrulă a spus cu modestie: „De fapt, n-am nimic neobișnuit de spus. Am lucrat doar în ultima vreme ceva mai mult cu colegul meu de bancă la matematică".

Nicolae Zdrulă a dat însă un minunat exemplu de spirit tovărășesc, ajutîndu-și tovarășul căruia, din pricina unei afecțiuni la ochi, îi venea greu să lucreze singur, să țină pas cu clasa. Primul succes remarcabil al acestuia — o notă bună, după cîteva insuccese = a fost salutat de întreaga clasă și considerat drept o izbîndă a spiritului tovărășesc, a' prieteniei adevărate.

Aș vrea să folosesc o imagine a cunoscutei scriitoare Galina Nicolaeva pentru a defini mai bine colectivul clasei a XI-a „A": un lac sărat în care e greu să se înece cineva. Despre adevărul acestei afirmații vorbește și următoarea întîmplare: Anul acesta a venit în clasa noastră, mutat disciplinar de la o altă școală, un elev certat cu învățătura, înfumurat. Iată însă că aici i se pune în mod foarte hotărît și deschis chestiunea de a se integra în viața clasei. Abaterile lui s-au lovit nu o dată de tăișul opiniei colectivului. Prin aceasta, ca și prin exemplele pozitive pe care i le-a dat, prin ajutorul pe care nu i l-a precupețit, colectivul l-a făcut să-și schimbe numai în cîteva luni atitudinea. Și iată-l acum integrat în atmosfera generală a clasei, privindu-și sarcinile cu seriozitate, cu spirit de răspundere.

Anul acesta, anul împlinirii a patru decenii de existență glorioasă a partidului, este pentru elevii mei anul plecării în viață. Ei părăsesc băncile școlii înarmați cu bogate cunoștințe despre natură și societate, cu temeinice deprinderi de muncă. Au învățat în școală să-și iubească adînc patria, să-și pună toate cunoștințele, toată priceperea în slujba poporului, în slujba păcii și a progresului. Pășesc în viață cu optimism și voioșie, cu încredere nețărmurită în triumful socialismului.

Așa ne-a învățat partidul să-i creștem și sîntem mîndri și fericiți de fiecare izbîndă pe care o obținem în aplicarea învățăturii lui.

L. Nicolaescu
dirigintă la clasa a XI-a „A", Școala medie nr. 3 din București

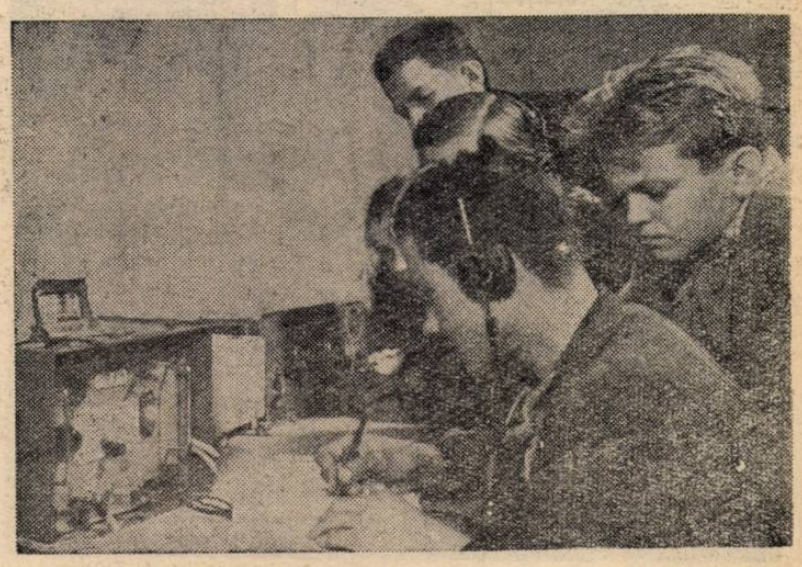

Numeroși elevi din Reșița sînt membri activi ai cercului de radioamatori al Casei de cultură orășenești.

ALĂTURI DE COMUNIȘTI ÎN ÎNTRECERE

Aici se nasc pădurile gigantice de oțel ale căror rădăcini sorb nesățioase din pămînt seva aurului negru. Copacii falnici ai sondelor sînt astăzi, în multe colțuri ale lumii, unul dintre cele mai reprezentative simboluri ale Romîniei socialiste. La chemarea partidului, muncitorii, în frunte cu comuniștii, au înălțat, pe locul unor vechi ateliere dărăpănate, uzina aceasta modernă care poartă numele marii sărbători a oamenilor muncii, „1 Mai". Oameni care acum zece ani știau foarte puține lucruri despre construcția sondelor și a utilajelor petrolifere au început să învețe, au plecat departe, la Baku și lîngă Taşkent, unde cu frățească dragoste specialiștii sovietici în utilaj petrolifer le-au împărtășit bogata lor experiență. Au studiat și în cărți tot ceea ce tehnica mondială în domeniul utilajului petrolifer avea mai înaintat, mai modern. Dar mai ales au gîndit, au creat.

Așa au crescut uriașele păduri de oțel ale sondelor. Iar acum cresc, la școala comuniștilor uzinei „1 Mai", ucenicii, viitorii făuritori ai utilajului petrolifer romînesc.

Profesorul Aurelian Eufrosin, coordonatorul practicii ucenicilor în uzină, parcurge drumul cotidian, atît de familiar și de drag, prin atelierele și secțiile uzinei. Întrebările lui nu se deosebesc de întrebările pe care le pun în asemenea ocazii directorul sau inginerul șef al uzinei. Îl interesează în cea mai mare măsură realizarea angajamentelor luate de fiecare secție, echipă sau brigadă în cinstea glorioasei aniversări a partidului. Numai că acei care răspund acestor întrebări sînt ucenici, tineri care de-abia fac primii pași pe tărîmul construcției de utilaj petrolifer. Școala unor încercați comuniști, cum sînt fruntașii în producție Ștefan Crăciun, Marin Nicolau sau Nicolaie Bîrlează, i-a deprins însă să privească chiar de pe acum cu un înalt simț de răspundere fiecare sarcină de producție care le este încredințată, să socotească drept ale lor proprii fiecare din angajamentele brigăzilor din care fac parte, fiecare din angajamentele întregii uzine. Iată de ce, ascultînd explicațiile unor tineri de-abia trecuți de vîrsta adolescenței, așa cum sînt ucenicii Tudor Stoian sau Nicolaie Vlășceanu, poți avea o imagine cuprinzătoare a muncii desfășurate în întreaga secție „uzinaj 2" în care se nasc cunoscutele instalații de foraj 4 L.D. Cu adevărată pricepere tehnică tinerii aceștia pot explica importanța modernizării manifolturilor de la instalațiile de foraj, ca și însemnătatea îmbunătățirii procesului tehnologic la pompele triplex. Dincolo de toate aceste explicații tehnice răzbate un înalt simțămînt de justificată mîndrie: instalațiile de foraj romînești purtînd marca „Uzinele 1 Mai-Ploiești" vor putea înfrunta cu deplin succes comparația cu cele mai perfecționate instalații de acest fel din lume.

Un fapt cu adîncă semnificație vine să întărească acest simțămînt: de luni de zile colectivul secției „uzinaj 2" nu a mai rebutat nici o piesă.

— Nici ucenicii, tovarășe Crăciun?

— Nu, nici ei n-au dat nici un rebut.

Aici se fabrică piese complicate, de înaltă precizie, unele neadmițînd nici cea mai mică toleranță în prelucrare. Comuniștii secției — maiștrii și muncitorii — au avut totuși încredere în ucenici și i-au primit să lucreze alături de ei. Viitorii muncitori au răspuns cu cinste acestei încrederi. Este mai mult decît o dovadă de temeinică pregătire profesională. Realizările ucenicilor secției uzinaj dovedesc că exemplul comuniștilor a rodit puternic în sufletul lor.

Asemenea pilde întîlnești în fiecare din secțiile în care lucrează ucenicii Să intrăm la turnătorie. E o secție care, pînă nu de mult, mai avea de furcă cu rebuturile și cu calitatea nesatisfăcătoare a unor lucrări. Acum primul lucru care te întîmpină la locul de muncă al brigăzii conduse de fruntașul în producție Nicolaie Bîrlează este o frază înscrisă cu litere mari, roșii: *„Lucrăm fără rebut"*.

Brigada aceasta, printre fruntașii căreia se numără și ucenicii Valentin Stoenescu, Mircea Avram și Nicolaie Stoicescu, a trecut la aplicarea metodei de turnare a pieselor în poziție înclinată. Este o metodă perfecționată care necesită temeinice cunoștințe tehnice. Cadrele didactice care îi îndrumă pe ucenici s-au străduit să sprijine aplicarea acestei metode predînd lecții speciale de tehnologie. Stăpîni pe bogate cunoștințe tehnice și științifice, ucenicii au putut să-și însușească pe deplin noua metodă de muncă pe care le-au demonstrat-o muncitorii-instructori.

Participarea la întrecere, alături de comuniști, de toți muncitorii uzinei „1 Mai", a ucenicilor școlii profesionale va constitui pentru totdeauna primul lor certificat de maturitate profesională.

Al. C.

Demonstrație practică la o lecție în atelierul de tîmplărie al Școlii de meserii din Pestișani, raionul Tg. Jiu.

În zilele unui festival

Programul tipărit pe hîrtie cretată, după cele mai exigente reguli tipografice, așa cum se cuvine unor adevărați profesioniști ai tiparului, cuprinde manifestările organizate cu prilejul celui de al III-lea festival al tineretului de la Grupul școlar poligrafic „Dimitrie Marinescu" din Capitală. Fiecare zi, fiecare acțiune din cadrul acestui festival s-a desfășurat sub semnul sărbătoririi a 40 de ani de la înființarea partidului.

Prima zi a festivalului a fost închinată luptei partidului pentru fericirea și bunăstarea poporului. În cadrul ei a avut loc inaugurarea expoziției „Pagini din lupta partidului". Ajutați de profesori, ca și de muncitorii și tehnicienii din întreprinderile poligrafice în care își fac practica, elevii au adunat pentru această expoziție sute de reproduceri după documente din istoria partidului — mărturii emoționante despre glorioasa și neînfricata luptă a comuniștilor în anii grunți ai ilegalității, momente din lupta întregului popor, sub conducerea înțeleaptă a partidului, pentru construirea socialismului.

Deosebit de izbutită este și cealaltă expoziție organizată în școală cu prilejul festivalului — expoziția realizărilor dobîndite de industria noastră poligrafică în anii puterii populare. Prezentînd o imagine cuprinzătoare a realizărilor celor care culeg în plumb cele mai prețioase comori ale gîndirii umane, ea a făcut să crească și mai mult în rîndurile elevilor simțămîntul de mîndrie pentru profesiunea pe care și-au ales-o.

„Poeții cîntă partidul" s-a intitulat o altă zi a festivalului. În mijlocul elevilor s-au aflat de data aceasta poeții Violeta Zamfirescu, Mioara Cremene și Teodor Balș, care le-au citit din creațiile lor închinate partidului. Alături de ei, elevi ai școlii ca Mircea Oprișan, Gabriel Hagi, Ștefan Mitrofan sau Alexandru Ștefănescu au cîntat în versuri înflăcărate dragostea întregului popor față de partid, călăuzitorul nostru pe drumul victorios al socialismului.

Politicii de pace a partidului nostru i-a fost închinată de asemenea una din zilele festivalului. Cu deosebită căldură i-au primit viitorii tipografi în mijlocul lor, în această zi, pe tinerii studenți soli ai popoarelor cuban, vietnamez și irakian; au putut cunoaște mai larg, din relatările lor, viața popoarelor care au trăit sub jugul colonialiștilor, lupta lor pentru desființarea totală a colonialismului. Ziua închinată politicii de pace a partidului a făcut să crească hotărîrea tinerilor poligrafi de a sprijini neabătut această politică, de a milita pentru înțelegere și prietenie între tinerii din întreaga lume.

Mărturie puternică a dragostei și recunoștinței față de partid, părintele iubit al tineretului din patria noastră, cel de al III-lea festival al tineretului de la Grupul școlar „Dimitrie Marinescu" a adus în același timp o valoroasă contribuție la educarea comunistă a viitorilor lucrători din industria poligrafică.

M. H.

CU BOGATE SUCCESE

Doar cîteva zile ne mai despart de marea sărbătoare a partidului și a întregului popor de la 8 Mai. Pretutindeni în școli se face bilanțul realizărilor obținute în cinstea acestei sărbători.

Pentru colectivele didactice din școlile profesionale și tehnice nu există mîndrie și satisfacție mai deplină decît aceea de a raporta partidului, cu prilejul glorioasei sale aniversări, realizări cît mai însemnate obținute în întrecerea socialistă pentru o producție de înaltă calitate. Cîteva dintre aceste succese sînt relatate în scrisorile pe care le-au trimis zilele acestea redacției.

Dăm cuvîntul pentru început tovarășilor GHEORGHE GULYAȘ, secretarul organizației P.M.R. și ION IOANA, secretarul organizației U.T.M. de la Școala profesională minieră din Lupeni.

Ucenicii școlii noastre — scriu ei — participă, în cadrul brigăzilor și echipelor de muncitori în care au fost repartizați, la întrecerea socialistă pentru a da patriei cît mai mult cărbune. Liniile graficului întrecerii au atins în aceste zile procentele cele mai înalte de la începutul anului, iar numele unor ucenici fruntași în producție, ca de pildă Cornel Nica și Constantin Pirici din anul III, Mihai Puia, Ilie Mezînca și Dumitru Davițoiu din anul II, au fost popularizate nu numai la panoul de onoare al școlii, ci și la stația de amplificare a orașului, tinerii aceștia fiind de pe acum cunoscuți și apreciați ca viitori muncitori de nădejde.

Totodată, la chemarea clasei a III-a „A" se desfășoară o întrecere între clase ale cărei obiective se referă la activitatea practică în producție și la munca patriotică pe șantierele noilor blocuri muncitorești din Lupeni.

În cinstea aniversării partidului — ne scrie tovarășul EMIL DUMITRU, directorul Centrului școlar de meserii și tehnic din Constanța — elevii claselor cu specialitatea construcții au hotărît să execute singuri o nouă clădire pentru școala noastră. Ea va cuprinde 12 săli de clasă, un internat și o cantină cu 160 de locuri. De asemenea elevii lărgesc și reamenajează 5 ateliere.

Prin demolarea vechilor anexe și folosirea judicioasă a tuturor materialelor au fost realizate pînă în prezent, la materialele de construcție și manoperă, economii în valoare de peste 55 mii de lei. Comisia de recepție pe faze a acordat lucrărilor efectuate de brigăzile de zidari, conduse de maiștrii comuniști Dumitru N. Dumitru și Stoica Stoica, cele mai înalte calificative de calitate.

Construirea și dotarea noii școli constituie o acțiune care a antrenat nu numai colectivul secției de construcții, ci pe toți profesorii, maiștrii și elevii școlii. Elevii secției de lăcătușărie, bunăoară, lucrează dulapurile pentru vestiare și cuierele noului internat, iar elevele secției de croitorie-confecții și-au luat angajamentul de a executa întreaga lenjerie necesară acestuia.

Tovarășul ION POPEAGĂ, directorul Grupului școlar petrolchimie din Copșa Mică, ne relatează:

În școala noastră întreaga perioadă de întîmpinare a aniversării partidului s-a desfășurat sub semnul intensificării acțiunilor metodico-didactice pentru îmbunătățirea calității procesului de învățămînt. În mod special am pus accentul pe organizarea de lecții—excursii în uzinele și fabricile din industria chimică, pentru stabilirea unei depline concordanțe între conținutul lecțiilor de specialitate și metodele cele mai înaintate folosite în producție. Sub forma de lecții-excursii au fost predate, de exemplu, temele privind noile metode de distilare și sinteză cu reglaj electronic și ultrasonic, valorificarea mai largă a materiei prime prin obținerea unei game variate de produse etc. Un deosebit ecou l-a avut în rîndul ucenicilor noștri vizita organizată la Combinatul siderurgic din Hunedoara, unde au putut vedea cum sînt utilizate în producție o serie dintre produsele chimice la a căror obținere lucrează uzinele din Copșa Mică.

Faptul că elevii au izbutit să-și însușească în acest fel mai temeinic atît cunoștințele teoretice de specialitate cît și deprinderile practice se oglindește în contribuția lor sporită la munca brigăzilor și echipelor din care fac parte, echipe și brigăzi situate în majoritate pe locuri fruntașe în întrecerea socialistă desfășurată în cinstea aniversării partidului.

Totodată, am intensificat în această perioadă munca educativă în rîndurile viitorilor muncitori și tehnicieni chimiști. Organizația U.T.M., sprijinită de organizația de partid și de conducerea școlii, a inițiat în cinstea aniversării partidului o serie de adunări cu temele „40 de ani de luptă a partidului pentru fericirea și bunăstarea poporului", „P.M.R. — organizatorul și conducătorul tuturor victoriilor noastre", „Din istoria luptei U.T.C." etc.

Tot despre acțiunile educative ne-a informat și tovarășul ALEXANDRU PETCU, directorul Școlii tehnice financiare din Brăila:

Pentru ca elevii noștri să poată cunoaște cît mai bine locurile istorice legate de trecutul glorios de luptă al partidului, am organizat în ultima lună o serie de excursii. Astfel, grupuri de elevi din școala noastră, însoțite de profesori, s-au deplasat la Iași, unde au cunoscut Atelierele Nicolina — vestita cetate de luptă a ceferiștilor — și la București, unde au vizitat Muzeul de istorie a partidului, Atelierele C.F.R. Grivița Roșie și alte locuri legate de activitatea partidului în timpul ilegalității. Datele, fotografiile, neuitatele impresii din aceste excursii vor fi strînse într-un album închinat luptei partidului pentru cauza măreață a socialismului.

★

Iată cîteva aspecte ale activității desfășurate în școlile profesionale și tehnice. Pretutindeni acestea s-au străduit să întîmpine cu succese cît mai bogate măreața sărbătoare a partidului.

În atelierul de mașini-unelte al Școlii profesionale de pe lîngă uzina „1 Mai" din Ploiești.

Scrisori de la oamenii școlii

MULȚUMIM PARTIDULUI

La fel ca și celelalte așezări din țara noastră, care cresc cu fiecare an, cu fiecare lună, comuna Mitocu Dragomirnei din regiunea Suceava a cunoscut în anii puterii populare o continuă dezvoltare. Dintr-un cătun unde în trecut domneau neștiința și întunericul s-a ridicat în acești ani o comună înfloritoare, cu gospodărie agricolă colectivă, cu o școală mare de 7 ani, un dispensar modern utilat, un cămin cultural, o bibliotecă cu sute de volume.

Sătenii, care au cunoscut în trecut exploatarea cruntă a regimului burghezo-moșieresc, trăiesc acum o viață nouă, îmbelșugată, muncind cu rîvnă pe tarlalele gospodăriei colective. Cînd, acum doi ani, comitetul de partid din comună i-a chemat să contribuie la construirea școlii noi, ei au participat cu însuflețire la munca patriotică, grăbind terminarea lucrărilor de construcție și realizînd însemnate economii. Școala cuprinde săli mari și luminoase de clasă, are un laborator bine utilat, a fost înzestrată de curînd cu mobilier modern, cu noi și numeroase materiale didactice.

O viață senină, plină de bucurii cunosc astăzi copiii comunei. Ei își trăiesc din plin copilăria: învață, fac excursii, se joacă, citesc, participă la competițiile sportive organizate în parcul sportiv amenajat de curînd.

La fel e în toate satele și comunele regiunii, în toate colțurile țării. Numai în anul 1960 s-au ridicat în regiunea noastră 42 de școli elementare, 32 cămine culturale, 4 dispensare. În acest an se vor ridica alte 378 construcții social-culturale, printre care 69 școli noi.

Și noi, învățătorii și profesorii, ne bucurăm de condiții tot mai bune de viață și de muncă. Ni s-au creat condițiile necesare pentru a ne ridica mereu pregătirea profesională, pentru a cunoaște învățătura marxist-leninistă, pentru a da elevilor noștri cunoștințe temeinice, legate strîns de viață. Munca noastră în școală și pe tărîm obștesc este cinstită și prețuită. Nu mai sîntem, ca odinioară, azvîrliți la marginea societății. Am devenit cetățeni de frunte, cu un înalt rol social, înconjurați de stimă și încredere.

Toate realizările, toate bucuriile vieții noastre noi le datorăm partidului, grijii sale pentru om, pentru copii — viitorul țării — pentru cei care-i educă și instruiesc.

Pentru toate aceste înfăptuiri, pentru întreaga viață nouă pe care o trăim, mulțumim din suflet partidului!

Mircea Vatamaniuc
directorul Școlii de 7 ani din comuna Mitocu Dragomirnei, regiunea Suceava

Angajamentul nostru

Către hala turnătoriei pași mă poartă poate mai des decît spre celelalte secții ale uzinei. Îi privesc pe ucenicii noștri lucrînd cu atenție la formele de turnare și mă revăd pe mine, cu ani în urmă. Era imediat după naționalizare. Mai aveam de luptat cu multe greutăți. Pentru a veni la școala care funcționa pe lîngă Combinatul siderurgic din Hunedoara trebuia să străbat împreună cu tatăl meu — muncitor al combinatului — aproape 6 kilometri pe jos, în fiecare zi. Dragostea mea de a învăța meserie a fost întîmpinată însă, de la început, cu căldură plină de înțelegere de către comuniști, maiștri și muncitori. Mulți dintre ei se ocupă și astăzi cu aceeași dragoste de formarea noilor cadre ale uzinei.

Mai tîrziu, tînăr muncitor în secția de turnătorie, am simțit continuu grija părintească cu care veghează asupra noastră partidul. Am fost sprijinit să învăț la școala medie muncitorească și mai apoi am fost trimis, cu bursă din partea combinatului, să urmez cursurile Institutului politehnic.

Pas cu pas viața mea este o mărturie vie a faptului că în țara noastră, sub veghea înțeleaptă și plină de grijă a partidului, tineretul își poate permite cele mai îndrăznețe visuri cu certitudinea că și le va putea împlini. Oare putea spera în trecut un ucenic să urmeze o facultate, să devină inginer? Nu, asemenea visuri erau zdrobite brutal de realitatea întunecată a regimului burghezo-moșieresc.

Astăzi, la Combinatul siderurgic din Hunedoara, ca și în toate întreprinderile țării, sînt numeroși ingineri care, asemenea mie, și-au pornit drumul în viață de pe băncile școlii de ucenici. Sute și mii de asemenea intelectuali s-au ridicat din rîndul tinerilor muncitori. Inima noastră, a tuturor este plină de recunoștință față de partid, care ne-a deschis acest minunat drum în viață.

Ca inginer mi s-a încredințat sarcina de director adjunct al Grupului școlar de pe lîngă Combinatul siderurgic. Aici cresc sute și sute de tinere cadre pentru cea mai mare dintre cetățile industriale ale țării. Tinerii ucenici și elevi pe care-i îndrumăm în școală vor trebui să fie pe deplin stăpîni pe instalațiile moderne ale furnalelor 6 și 7, construite în ultimii ani, pe noile cuptoare Siemens-Martin, pe mașinile-unelte cu comenzi automate.

Ne vom face cu cinste datoria, vom duce cu succes la bun sfîrșit misiunea de răspundere care ne-a fost încredințată. Ucenicii și elevii de astăzi ai Grupului școlar siderurgic din Hunedoara vor deveni muncitori și tehnicieni cu înaltă calificare, iar mulți dintre ei vor ajunge, la rîndul lor, ingineri. Vom munci astfel încît să pregătim din ei cadre de nădejde, constructori pricepuți ai socialismului și comunismului. Acesta este angajamentul colectivului școlii noastre la marea sărbătoare a partidului, înțeleptul nostru conducător și îndrumător.

Ing. Alexandru Voinea
director-adjunct al Grupului școlar siderurgic din Hunedoara

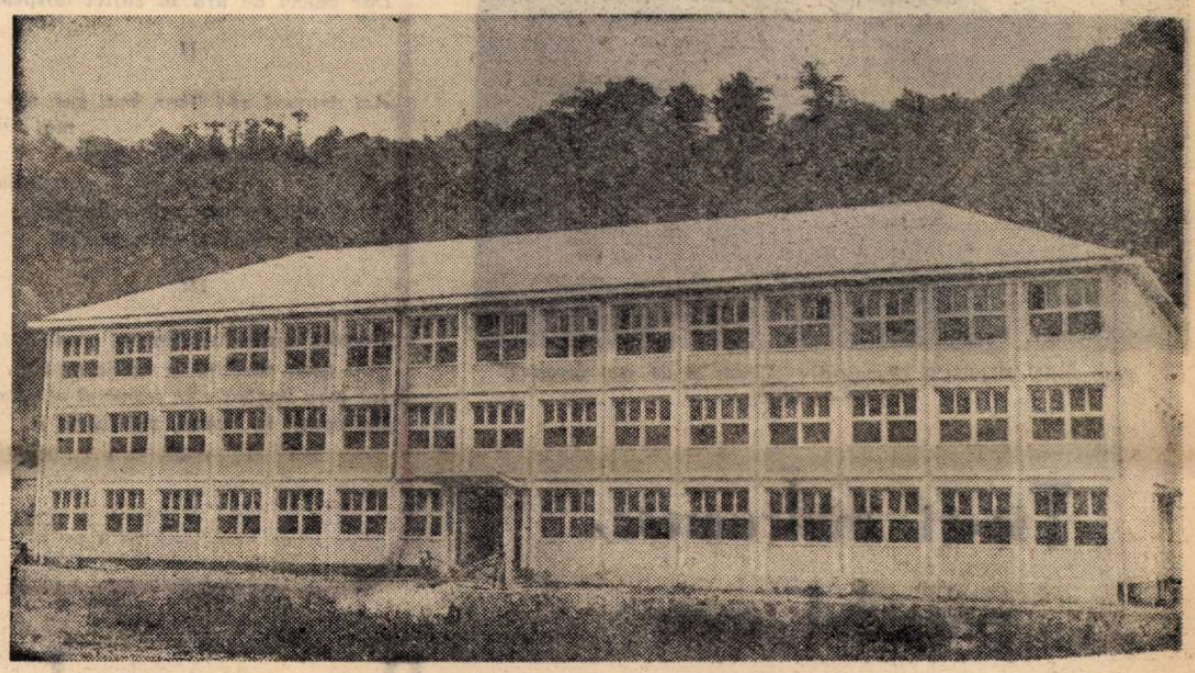

Și la Baia Sprie, regiunea Maramureș s-a înălțat în ultimul an o nouă școală medie.

O viață luminoasă

Măreața aniversare a 40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia este unul din acele momente care determină la fiecare dintre noi o trecere în revistă a schimbărilor petrecute în propria sa viață, în același timp cu marile prefaceri revoluționare ce au avut loc în viața întregului popor muncitor din patria noastră.

Îmi revin în minte în aceste clipe anii cînd, de-abia trecută de vîrsta copilăriei, mă luptam din greu cu lipsurile materiale pentru a putea urma cursurile școlii normale ca să ajung învățătoare. După anii grei de privațiuni ai școlii, mă revăd în prima perioadă a muncii la catedră. La cele 7 clase ale școlii din comuna Seușa din fostul județ Alba, unde lucram pe atunci, eram doar doi învățători și aveam la dispoziție o singură sală de clasă. În timpul iernii clasa era încălzită de un godin șchiop, cu lemnele aduse de elevi. Aritmetică și abecedar aveam doar eu, iar de material didactic auzisem numai la școala normală.

Puteam oare visa acum 30 de ani la zilele în care toți copiii vor putea merge la școală, în care voi avea la dispoziție sute de planșe și mulaje pentru a-mi ilustra lecțiile? Puteam visa atunci că eu însumi le voi arăta, la fața locului, minunatele frumuseți ale patriei, îi voi însoți în vacanțe în tabere de odihnă, la munte sau la mare? Oare mi-aș fi închipuit pe atunci că voi trăi minunata clipă cînd voi împărți tuturor elevilor manuale gratuite? Oare seamănă „necazul" tinerei învățătoare de astăzi, că un pionier a întîrziat la cercul de muzică sau de desen, cu necazul meu de acum 30 de ani, că mulți copii nu veneau iarna la școală pentru că nu aveau ce încălța?

Privind în jurul meu, la țara noastră tot mai înfloritoare, la școlile în care lucrăm astăzi, la fețele luminoase ale elevilor, gîndul mi se îndreaptă cu recunoștință către cel căruia îi datorăm minunatele condiții în care muncim, către partid. Nespus de luminoasă ne apare astăzi viața școlii, în comparație cu condițiile întunecate din trecut. Tot mai luminoasă, mai minunată va deveni ea, prin grija partidului, în anii ce vor urma.

Cu prilejul marii sărbători de la 8 Mai adresăm partidului un salut fierbinte și ne angajăm să muncim cu devotament și elan sporit pentru traducerea în viață a hotărîrilor sale, pentru desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră.

A. Muică
directoare-adjunctă la Școala de 7 ani nr. 11 din București

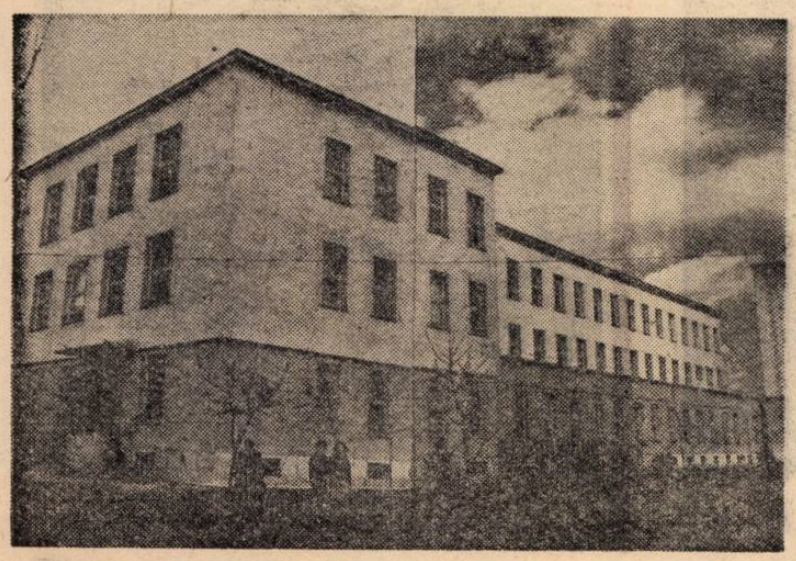

Una din noile clădiri ale Institutului pedagogic din Timișoara.

Cu dragoste și însuflețire

Cu dragoste și însuflețire participă cadrele didactice și elevii școlilor din întreaga țară la acțiunile organizate în cinstea zilei de 8 Mai — ziua aniversării a 40 de ani de la înființarea partidului.

Multiple și variate sînt activitățile desfășurate de învățătorii, profesorii și elevii Școlii medii din Hunedoara, de pildă. Ei au organizat o expoziție care prezintă în imagini sugestive drumul glorios de luptă al partidului. Expoziția cuprinde fotografii, tablouri, fotocopii ale unor documente, opere ale clasicilor marxism-leninismului și ale conducătorilor partidului nostru.

O mare parte a expoziției este dedicată luptei desfășurate de poporul nostru muncitor, sub conducerea înțeleaptă a partidului, pentru construirea socialismului în țara noastră. Exponatele — fotografii, grafice, hărți etc. — prezintă realizările dobîndite în întreaga țară și îndeosebi în dezvoltarea orașului muncitoresc Hunedoara. O altă parte a expoziției cuprinde lucrări personale ale elevilor — creații literare, desene, picturi, albume cu fotografii prin care elevii își arată dragostea față de partid, făuritorul vieții noastre noi.

Elevii din clasele a X-a și a XI-a au organizat, cu sprijinul profesorilor, un simpozion literar cu tema „Figuri de comuniști în literatura noastră".

Cu o deosebită emoție a fost sărbătorită în școală primirea în organizația de pionieri a unei noi promoții, promoția „40 de ani de la înființarea Partidului Comunist din Romînia".

P. Năstase

★

În aceste zile din preajma marii sărbători a poporului nostru elevii Școlii medii nr. 3 „C. Negruzzi" din Iași, însoțiți de învățători și profesori, au vizitat multe locuri istorice din orașul lor care amintesc de trecutul glorios de luptă al partidului.

Astfel, au fost la casa din strada Sărăriei, unde în martie 1921 a avut loc Conferința pe țară a grupurilor comuniste în vederea pregătirii primului Congres al Partidului Comunist din Romînia. Vizita aceasta a contribuit la adîncirea cunoștințelor lor despre lupta grupurilor comuniste, care era, în esența ei, o luptă pentru crearea partidului revoluționar marxist-leninist în țara noastră, pentru asigurarea rolului său conducător, pentru înfrîngerea agenturilor burgheziei și victoria leninismului asupra oportunismului în mișcarea muncitorească din Romînia, pentru îndrumarea maselor largi ale poporului pe calea revoluției sub hegemonia proletariatului.

Deosebit de instructivă a fost, de asemenea, vizita făcută de elevi la Casa memorială „Ilie Pintilie" din localitate. Ei au cercetat cu interes documentele, fotografiile, obiectele și celelalte exponate prezentate aici, care evocă viu pagini glorioase din drumul eroic parcurs de partid în fruntea celor ce muncesc, din lupta lui pentru fericirea poporului.

Aceste acțiuni, pe lîngă faptul că au contribuit la cunoașterea mai adîncită de către elevi a unor momente importante din lupta partidului, au avut și o puternică influență educativă asupra lor, dezvoltîndu-le sentimentele de recunoștință și devotament față de partid, făcînd să crească dragostea și admirația lor pentru neînfricații luptători comuniști.

Prof. E. Davicu
Iași

★

Numeroși învățători și profesori din satele raionului Botoșani expun la căminele culturale conferințe pe tema „Partidul Comunist Romîn, conducătorul încercat al luptei maselor populare", organizează seri literare pe tema „Figuri de comuniști oglindite în literatura noastră", prezintă recenzii ale unor opere literare închinate luptei partidului, ca „Bărăgan", „Setea", „Povestiri despre Doftana" etc.

Ion Dumitru
Botoșani

★

50 de învățători și profesori din Lupeni au prestat de curînd, în cinstea aniversării partidului, peste 100 de ore de muncă patriotică pentru amenajarea parcului din fața școlii de 7 ani nr. 1 din localitate. Alături de ei au lucrat pionierii și școlarii din Lupeni, care au amenajat aleele și rondurile de flori, au plantat arbuști etc.

Emil Tetileanu
Lupeni

Partidului

CREAȚII ALE CADRELOR DIDACTICE

Prof. JEAN NIȚESCU (București) : „Citește și dă mai departe !" (pictură în ulei).

Cîntecul luptătorilor comuniști

Versuri : Ștefan Tita
Muzica : prof. I. Nicorescu

Refren :

Partidul în luptă ne-a dus ne-ncetat,
Făclia lui Lenin prin timp ne-a purtat,
Iar jertfa lui Roaită, a lui Pintilie
În sufletul nostru e flacără vie !
S-o știe dușmanul viclean și hain
Nu-i piedică-n cale să n-o biruim.
Sub steagul de pace sîntem neînfrînți
Mereu înainte spre noi biruințe.

I

Poporul în luptă prin veac s-a sculat
Dar aprig dușmanul mai greu l-a-mpilat
Cătușa de beznă legat îl ținea
Dar clocot de ură în suflet dospea

II

Azi drumul ni-i liber, mai sus, tot mai sus
Spre culmi de lumină poporu-i condus
Cu brațul puternic, de nebiruit
El apără pacea și ce-a cucerit.

III

Lumini șesenale s-aprind peste tot,
Sînt școli și uzine și holde cu rod,
Iar țara zîmbește în mîndrul ei strai,
Cu pomii în floare, sub cerul de mai !

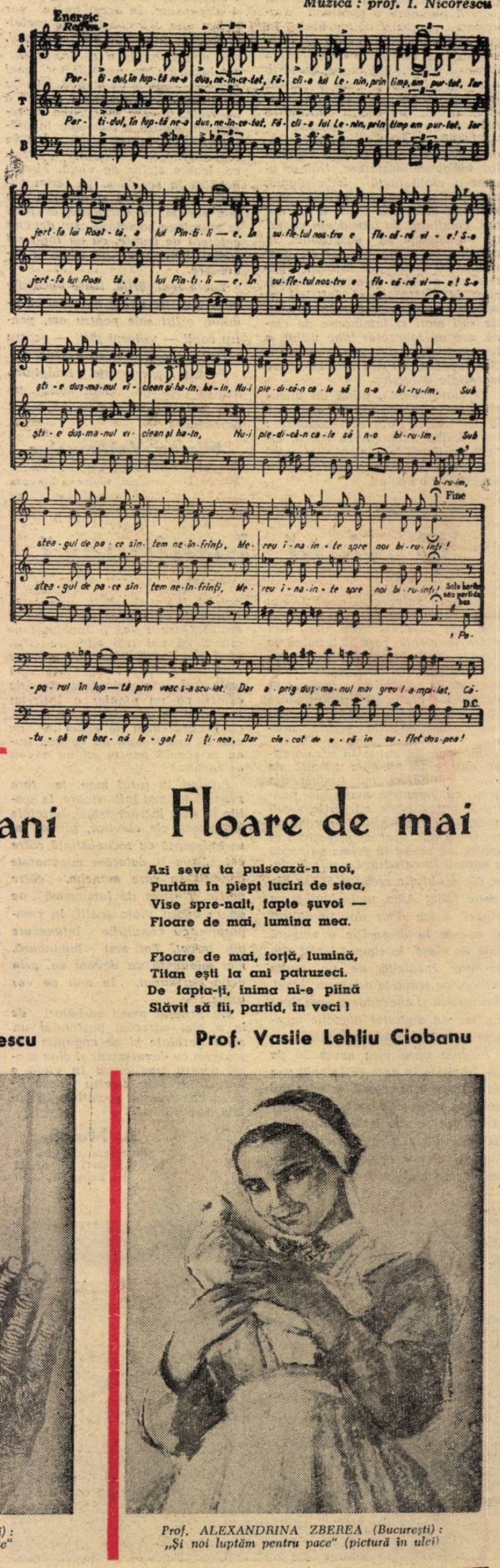

Ție-ți mulțumesc, partidul meu

Ție-ți mulțumesc, partidul meu
Cu adîncă dragoste de fiu.
La lumina ta, cu tine, eu
Rostul vieții mele azi îl știu.

Cartea-nțelepciunii mi-ai deschis,
Să-mi citesc în ea tot viitorul,
Și puteri mi-ai dat — cum vream în vis —
Să-i fiu singur eu făuritorul.

Către țelu-nalt ce mi l-ai dat
Urc cu nesfîrșitele coloane,
Bucuria rodului bogat
Viu străluce-n ochii-a milioane.

Lîngă-al faptelor aprins cuvînt
Viața-mi toată ți-o aduc în dar
Și puterile și-ntregul meu avînt,
Prea iubit partid, măreț stegar.

●●●

Adun cu ochii-mi amîndoi lumină
Și cu auzu-mi cîntec și-armonie
Din mult măreața, mîndra feerie
De care patria ne este plină.

Partid iubit, îți dăruim cunună,
Urcușul n-a fost chiar așa de lesne,
Căci l-am făcut prin viior și prin bezne,
Rodul izbînzii-n anii tăi s-adună.

Prof. Ion Piscu

Patruzeci de ani

Patruzeci de ani — lupte, victorii,
Drum neabătut pe calea-Aurorii !

Patruzeci de ani — jertfe, eroi,
Doftana, Jilava, război...

Patruzeci de ani... Anii adună
Construcții mărețe în drum spre lumină

Patruzeci de ani — bilanț de victorii,
Pe drumul deschis de focu-Aurorii !

Înv. G. Tănăsescu

Floare de mai

Azi seva ta pulsează-n noi,
Purtăm în piept luciri de stea,
Vise spre-nalt, fapte șuvoi —
Floare de mai, lumina mea.

Floare de mai, forță, lumină,
Titan ești la ani patruzeci.
De fapta-ți, inima ni-e plină
Slăvit să fii, partid, în veci !

Prof. Vasile Lehliu Ciobanu

Prof. MARCEL OLINESCU (București) : „Propagandă antihitleristă în ilegalitate" (linogravură)

Prof. ALEXANDRINA ZBEREA (București) : „Și noi luptăm pentru pace" (pictură în ulei)

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 612 — vineri 12 mai 1961 — 8 pagini 25 bani

O problemă a sfîrșitului de an:

Recapitularea

Ne mai despărțe o perioadă de timp destul de scurtă de ultima zi a anului școlar. Una din principalele preocupări ale învățătorilor și profesorilor în această perioadă o constituie lecțiile de recapitulare.

Bazate pe munca desfășurată în întregul an școlar, sintetizînd și clarificînd dintr-un unghi de vedere mai larg și mai cuprinzător lecțiile predate în cursul acestuia, scoțind în evidență concluziile cu caracter general pe care le impun ele, recapitularea influențează în bună măsură rezultatele cu care se va încheia munca depusă de-a lungul celor trei trimestre.

Ce avem de făcut pentru a asigura lecțiilor de recapitulare o eficiență maximă? Răspunsul la această întrebare implică discutarea mai multor probleme.

Una dintre ele se află în strînsă legătură cu necesitatea clarificării și delimitării precise a scopului lecțiilor recapitulative. Se știe, în general, că aceste lecții urmăresc în primul rînd să reîmprospăteze și să consolideze în memoria elevilor cunoștințele acumulate de-a lungul anului. Dar aceasta este oare unicul scop al lecțiilor de recapitulare? Fără îndoială că nu. Am putea compara lecțiile de recapitulare cu lucrările de finisaj ce se execută supra unei piese înainte de a ieși pe poarta întreprinderii și care au menirea de a desăvîrși piesa. Asemenea lucrări de finisaj reprezintă într-un fel lecțiile de recapitulare, menite să desăvîrșească cunoștințele elevilor, să le închege într-un sistem armonios, în cadrul căruia să se vadă limpede legătura organică, interdependența dintre părți, felul cum se influențează și se completează reciproc.

Pentru a soluționa cu succes problemele pe care le ridică lecțiile de recapitulare avem datoria să ne pregătim temeinic și din timp. În acest scop ne sînt de un real folos discuțiile purtate în cadrul cercurilor pedagogice și comisiilor metodice, unde pot fi dezbătute și lămurite în amănunțime multiplele aspecte ale recapitulării care ridică probleme specifice pentru fiecare disciplină, clasă și profesor în parte.

Se impune să stabilim în primul rînd temele pe care vom axa lecțiile de recapitulare. Problemele amintite mai sus ne indică, în mare, și criteriile pe care trebuie să le avem în vedere în selecționarea temelor. Trebuie să alegem teme care să permită sintetizarea cunoștințelor esențiale ale disciplinei predate, care să prilejuiască repetarea și rememorarea celor mai importante probleme din materia respectivă, care să ne dea posibilitatea să subliniem interdependența fenomenelor studiate și să ne ofere totodată suficiente ocazii pentru a lua în discuție acele chestiuni asupra cărora știm că elevii noștri au încă unele neclarități. Este recomandabil totodată să alegem teme care să-i facă pe elevi să privească lecțiile învățate dintr-un punct de vedere nou și, bineînțeles, important. Alegerea unor astfel de teme va contribui la dezvoltarea gîndirii elevilor, a capacității lor de a selecta în mod independent din cunoștințele acumulate pe cele care ilustrează cel mai bine tema dată. Îi vom învăța astfe să nu se rezume numai la a înșira tot ceea ce au învățat într-o lecție anume, ci să aleagă, din ceea ce și-au însușit în cadrul mai multor lecții, ideile esențiale, să le susțină prin exemplele cele mai adecvate. Dacă vom stabili, de pildă, pentru recapitularea la fizică, o temă care să trateze despre comportarea corpurilor în funcție de variația temperaturii și tensiunii, îi vom obliga pe elevi să înlăture calea — mai ușoară pentru ei, dar mult mai puțin eficientă — a simplei reproduceri a conținutului unor lecții, orientîndu-i să se refere în schimb în mod sintetic la o serie de cunoștințe studiate de-a lungul mai multor lecții, cum ar fi „Dilatarea corpurilor", „Schimbarea stărilor de agregare", „Legile gazelor" etc. La fel, dacă pentru lecțiile de recapitulare la literatura română vom alege tema „Tipuri de țărani din literatura noastră contemporană" îi vom determina pe elevi să apeleze la o serie de cunoștințe esențiale însușite cu prilejul studierii operelor lui Mihail Sadoveanu, V. Em. Galan, Marin Preda, Titus Popovici etc., îndemnîndu-i spre o activitate care, bazîndu-se pe munca lor din cursul anului școlar, se ridică pe o treaptă superioară acesteia, este deosebită calitativ de ea.

La fel ca și în celelalte lecții predate de-a lungul anului școlar, este necesar să dăm o deosebită atenție legării lecțiilor recapitulative de viață, de practică, de actualitate, de realitățile construcției socialiste în țara noastră. Foarte important este să repetăm lecțiile predate în timpul anului pornind de la cunoștințele elevilor despre producție, de la documentele de partid privind dezvoltarea economică a patriei noastre, de la observațiile efectuate în timpul muncii, al vizitelor în întreprinderi sau pe ogoare, ca și de la cunoștințele acumulate cu prilejul excursiilor în diferite localități din țară. Deosebit de util ne va fi acum materialul didactic — planșele, ilustrațiile, diversele aparate, materiale și instrumente cu care elevii au lucrat și pe care le cunosc de la lecțiile ținute în cursul celor trei trimestre.

Un aspect de seamă al lecțiilor recapitulative îl reprezintă conținutul lor educativ. Profesorii nu trebuie să uite nici o clipă că fiecare lecție în parte, și cu atît mai mult lecțiile de recapitulare care comportă discuții ample asupra unui volum sporit de probleme, cuprind în ele însemnate resurse educative. Utilizarea lor, sublinierea acelor laturi ale lecțiilor de recapitulare care sînt de natură să cultive în sufletul elevilor cele mai frumoase sentimente și convingeri constituie o cerință indispensabilă a muncii învățătorilor și profesorilor în această etapă.

Ce metode, ce procedee anume să folosim pentru ca lecțiile de recapitulare să fie cît mai rodnice? Desigur, metoda de bază specifică acestui tip de lecții este conversația. În funcție de particularitățile fiecărei discipline este necesar însă să îmbinăm această metodă cu o întreagă gamă de alte metode și procedee, ca, de pildă, efectuarea unor experiențe, rezol-

(Continuare în pag. 5)

Munca tricotezelor este îndrăgită de multe dintre eleveie Școlii medii nr. 23 „Dimitrie Bolintineanu" din Capitală.

VISURI DE VIITOR

Visurile de viitor ale elevilor aflați în aceste săptămîni în pragul examenului de maturitate au căpătat contururi precise, au devenit năzuințl ferme.

Întrebați-i, la întîmplare, pe elevii clasei a XI-a „B" de la Școala medie nr. 24 din București ce doresc să devină în viață, încotro își vor îndrepta pașii după absolvirea școlii. Puneți, de pildă, aceste întrebări elevului Florin Iordache — unul din cei mai buni elevi ai clasei — și veți afla că visul lui este să lucreze într-o ramură a industriei chimice. Puneți-i aceleași întrebări lui Ilarie Buzdughină. „Mi-au plăcut întotdeauna fizica și matematica — va răspunde el. Mă simt atras spre aplicațiile tehnice ale acestor științe. Doresc să lucrez în domeniul electronicii, să particip și eu la procesul de mecanizare și automatizare a industriei noastre". Alexandru Herescu vrea să se specializeze în mecanică. Vasile Crețan și Mioara Coroiu socotesc că este o mare fericire să contribui și tu la ridicarea clădirilor măreț care împodobesc orașele patriei noastre. Georgeta Colț vrea să amelioreze soiurile de plante și rasele de animale, iar Zaharia Potcoavă și Victoria Podică să devină geologi.

Ce i-a determinat pe acești tineri să-și îndrepte aspirațiile lor spre aceste îndeletniciri?

Și lecțiile frumoase, pline de conținut, în care noțiunile, formulele, regulile învățate s-au împletit cu aplicațiile practice, cu imaginile clare ale dezvoltării producției în țara noastră; și zilele petrecute în întreprinderea unde se desfășoară instruirea lor în producție, ca și munca patriotică pe șantiere, care le-au ajutat să cunoască marea bucurie de a fi făuritori de bunuri materiale necesare societății; și orele de dirigenție, în care au discutat despre aportul tineretului la construirea socialismului; și convorbirile cu oamenii muncii, cu specialiști, cu tineri muncitori care studiază în învățămîntul superior. Și însăși viața întregii țări, planurile minunate pe care le făurește poporul, sub conducerea partidului.

— Încotro vă îndreptați pașii, elevi ai claselor a XI-a?

— Spre marile șantiere ale socialismului. Spre fabrici, spre uzine, spre noile construcții, spre ogoare, spre munca în școli. Am învățat multe în școală. Vrem să mai învățăm încă: în producție — care este drumul cel mai sigur către o calificare înaltă — în școlile tehnice, în facultăți. Vrem să fim constructori vrednici ai socialismului.

Așa răspund cei care vor părăsi în curînd băncile școlilor medii.

Tinerii patriei noastre vor să meargă să lucreze acolo unde îi cheamă partidul, patria.

Aceste năzuințe au un sens adînc. Ele sînt rodul îndrumării pline de grijă pe care le-au dat-o școala și organizația de tineret, rodul chibzuinței pline de răspundere a tinerilor care au înțeles că, de fapt, răspunsul la întrebarea „Încotro?" nu și-l dau numai lor, ci și societății care i-a crescut și căreia îi sînt datori.

B. M.

ACTIVITATEA ORGANIZAȚIILOR SINDICALE

Propaganda profesională

Se știe că unul din domeniile cele mai importante ale activității organizațiilor sindicale din școli îl constituie propaganda profesională, menită să-i ajute pe învățători și profesori în continua ridicare a măiestriei lor pedagogice.

Un principiu de bază în organizarea propagandei profesionale este acela al coordonării acesteia cu sarcinile imediate ale școlii, cu problemele care izvorăsc din etapele de muncă pe care le străbatem. O temă ca „Planul de perspectivă al orelor educative" este mult mai indicat să fie dezbătută în perioada primului trimestru al anului școlar decît în trimestrele II sau III. O consfătuire de muncă pe tema luptei împotriva rămînerii în urmă la învățătură, a mediocrității ar fi, de asemenea, mai fericit plasată în prima parte a anului, căci măsurile ce se pot stabili pe baza concluziilor ei privesc o perioadă de timp mai îndelungată.

Evident, tematica propagandei profesionale desfășurate de organizațiile sindicale din școli este foarte largă. Ea include, alături de popularizarea experienței practice a unor învățători și profesori, dezbaterea unor probleme pedagogice cu un caracter mai larg, de generalizare teoretică. Oricare ar fi însă natura temei înscrise în planul privind propaganda profesională, este neapărat necesar — așa cum arătam — ca ea să fie legată de problemele etapei străbătute și să izvorască din cerințele concrete ale muncii colectivului didactic respectiv.

În practică, însă, se mai observă neajunsuri în legătură cu aceasta. Se întîlnesc deseori organizații sindicale cu preocupări largi în domeniul propagandei profesionale, care organizează în forme variate generalizarea experienței bune. Eficiența acestora este însă mult diminuată de faptul că nu se ține seama de necesitatea de a coordona tematica schimbului de experiență cu sarcinile etapei și cu cerințele concrete ale muncii colectivului didactic.

Așa, de pildă, la una din școlile din București s-a organizat în perioada primului trimestru o consfătuire de muncă pe tema „Legarea școlii de viață cu ajutorul practicii în producție de la sfîrșitul anului școlar". În același timp erau neglijate sarcinile curente ale muncii din școală. Organizatorii consfătuirii motivau că în școală sînt cadre didactice cu experiență valoroasă în acest domeniu și că este păcat să n-o facă cunoscută. Dar cunoașterea experienței bune nu se face de dragul cunoașterii, popularizarea de dragul popularizării. Urmărim prin cunoașterea experienței bune, prin popularizarea ei un scop precis — și anume acela de a ajuta cadrele didactice să muncească mai bine. Or, este limpede că dezbătînd în cadrul propagandei profesionale teme interesante în general, dar care nu sînt actuale, nu numai că nu contribuim la ridicarea nivelului muncii instructiv-educative, dar putem chiar abate atenția cadrelor didactice de la problemele aflate în primul rînd la ordinea zilei. Valoarea acțiunilor organizate în cadrul propagandei profesionale este scăzută și atunci cînd ignorăm cerințele muncii colectivului didactic. Astfel, într-o școală din raionul Grivița Roșie s-a organizat o consfătuire de muncă la care o învățătoare a prezentat un fel de raport de activitate. Nici „referatul" ei și nici discuțiile care au urmat nu au semnalat nimic deosebit, nici o experiență nouă, necesară a fi împărtășită. Au asistat la această „consfătuire de muncă" toți învățătorii și profesorii școlii, deși problema ar fi interesat, în cel mai fericit caz (adică dacă ar fi fost într-adevăr dezbătută o experiență valoroasă), numai cadrele didactice de la clasele I—IV. Într-o școală din orașul Roman s-au dezbătut într-o consfătuire de muncă probleme ale predării științelor naturale, deși la consfătuirea respectivă participa un singur profesor de științe naturale, și acela era chiar referentul.

Organizarea unor asemenea „consfătuiri" se datorește uneori și faptului că o serie de organizatori sindicali planifică acțiunile de propagandă profesională de formă, ca să aibă ce raporta organelor sindicale superioare. Pentru „ușurință" uneori recurg la temele înscrise în planurile de muncă ale cercurilor pe specialități, ale cercurilor metodice etc. Citeodată chiar se întîmplă să se citească la consfătuirea de muncă un referat care a mai fost prezentat la un cerc pedagogic, la o ședință a unei comisii metodice

Este clar ca o asemenea „propagandă" nu servește școlii.

Fixarea tematicii acțiunilor din cadrul propagandei profesionale presupune desigur o profundă cunoaștere a situației din școală. De aceea, este de dorit ca planul acestor acțiuni să fie alcătuit, în colaborare cu conducerea școlii, în urma analizei muncii la sfîrșitul fiecărui trimestru și să fie apoi supus discuției.

O altă problemă care se ridică în legătură cu organizarea propagandei este aceea a formelor în care se desfășoară aceasta. Activiștii cu experiență din organizațiile sindicale știu că, pentru a asigura propagandei profesionale o eficiență sporită, este necesar ca aceasta să îmbrace haina cea mai potrivită. De regulă, consfătuirea de muncă se organizează mai rar și pe probleme majore, a căror rezolvare afectează un întreg sector de activitate din munca școlii. Cele mai des folosite sînt interasistențele și lecțiile deschise, care se organizează pe teme mai largi sau mai restrînse, în funcție de cerințele concrete ale școlii.

Trebuie subliniat faptul că interasistențele și lecțiile deschise, în afară de schimbul de experiență pe care îl realizează în mod nemijlocit, contribuie și la rezolvarea unor probleme privind conținutul sau metodica lecțiilor. Iată, de pildă, cîteva probleme pe care le urmăresc, în etapa de încheiere a anului școlar, organizațiile sindicale din orașul Dej cu ajutorul interasistențelor: „Tipurile de lecție pentru recapitularea finală", „Lecția de sinteză", „Ce înțelegem prin «nou» în lecțiile de recapitulare" etc.

Un element indispensabil pentru asigurarea eficienței interasistențelor îl constituie încheierea lor cu concluzii precise, care să ducă la măsuri practice.

Consfătuirile de muncă se organizează în mod diferit. Unele organizații sindicale pregătesc un referat pe tema ce urmează să se dezbată. Altele prezintă, în afara referatului, și un coreferat. Dar aceasta nu este o problemă esențială. Se poate proceda și într-un fel și în altul. Esențial este ca referatul și discuțiile să ducă la clarificarea problemelor puse în dezbatere, să determine măsuri menite să asigure ridicarea nivelului muncii în domeniul respectiv. De aceea este necesar să se stabilească pentru consfătuire teme precise.

Organizația sindicală trebuie să aibă neapărat în vedere faptul că valoarea unei consfătuiri de muncă rezultă din măsura în care aceasta contribuie la elucidarea unor probleme practice ale muncii concrete din școală, din măsura în care ajută la înlăturarea deficiențelor și promovarea experienței înaintate. Tocmai de aceea este indicat ca la sfîrșitul consfătuirii să se propună și să se adopte un plan de măsuri, care să urmărească traducerea în practică a concluziilor desprinse din referat și dezbateri.

Pentru a-și spori eficiența consfătuirea nu se poate rezuma la prezentarea izolată a experienței, la comunicarea unei metode de muncă în chip practicist, fără să se desprindă concluzii cu caracter de generalizare. Uneori se pierde din vedere această latură deosebit de importantă, referatele întocmite rezumîndu-se la o prezentare seacă de genul... „am făcut cutare lucru". Este necesar însă să se arate, mai ales, de ce a trebuit să se procedeze așa și nu altfel într-o anumită situație, care sînt factorii care au determinat situația dată etc. Acordînd atenție nivelului științific al referatului, vom interesa mai mult pe participanți, vom asigura dezbateri fructuoase.

Oprindu-se la temele cele mai indicate, urmărind scopuri precise, propaganda profesională organizată de sindicat poate da un ajutor substanțial cadrelor didactice pentru continua ridicare a nivelului învățămîntului nostru.

Const. Rădoi

O discuție cu criticii literari

În cadrul întîlnirilor dintre scriitorii români contemporani și profesorii de limba română — întîlniri pe care le organizează Clubul sindicatelor din învățămînt București — săptămîna trecută a avut loc o seară literară cu tema „Dezvoltarea literaturii în anii regimului democrat-popular, sub îndrumarea partidului". Au participat criticii literari Ov. S. Crohmălniceanu, Silvian Iosifescu și Savin Bratu.

În cuvîntul introductiv, prof. Gh. Gh. Ursu, unul din autorii manualului de literatură română contemporană pentru clasa a XI-a, a vorbit despre dezvoltarea pe care a luat-o critica literară din țara noastră în anii regimului de democrație populară, sub îndrumarea Partidului Muncitoresc Român. Vorbitorul a subliniat faptul că studiile criticilor literari au fost de un real folos profesorilor în predarea istoriei literaturii și în valorificarea moștenirii literare ca și în predarea teoriei literaturii. Cei mai de seamă critici literari au participat la elaborarea manualelor școlare, colaborînd îndeaproape în această activitate cu cadrele didactice din învățămîntul de cultură generală. În pregătirea lecțiilor profesorii apelează larg la lucrările criticilor literari competenți. Ei urmăresc cu interes și căldură dezvoltarea pe care a luat-o critica literară marxistă și i se adresează cu încredere.

Cum era și firesc, o bună parte a discuțiilor dintre criticii literari și profesorii de literatură s-a referit la problemele realismului socialist. Profesorii au pus întrebări în legătură cu dezbaterile asupra realismului socialist care au avut loc de curînd în Uniunea Sovietică, precum și în legătură cu studiile criticii noastre literare asupra problemelor teoretice ale realismului socialist și asupra literaturii realist-socialiste. Criticul Ov. S. Crohmălniceanu a făcut, în cadrul întîlnirii, o expunere asupra dezbaterilor din presa literară sovietică și a subliniat unele concluzii la care au ajuns criticii literari din U.R.S.S. Referindu-se la lucrările criticilor români asupra realismului socialist, Ov. S. Crohmălniceanu a amintit lucrarea lui M. Novicov „Realism, realism critic, realism socialist" care aduce o contribuție însemnată la elucidarea unor probleme teoretice ale esteticii marxiste. Criticul a formulat însă și unele opinii diferite de cele ale lui M. Novicov, care vor putea fi cunoscute de profesori în amănunt din studiul ce va fi publicat în numărul de sub tipar al „Vieții românești".

Participanții la discuție au subliniat că lucrările apărute, ca și o serie de articole din presa de specialitate vin direct în sprijinul profesorilor de literatură, dar nu umplu toate golurile. Ei au relevat unele probleme ale realismului socialist de care critica literară ar trebui să se preocupe mai mult.

O altă problemă care a făcut obiectul discuției a fost necesitatea unor studii critice marxiste asupra diferitelor curente literare. În fața profesorilor de literatură se ridică serioase dificultăți în predarea unor opere, curente și direcții literare care sînt trecute în programa de învățămînt, dar asupra cărora uneori există puține sau nu există de loc studii critice. Primii pași făcuți de critică în această direcție prin studiul lui Dumitru Micu asupra poporanismului (Viața Românească nr. 2, 3 și 4/1960) și al lui G. C. Nicolescu asupra semănătorismului (Viața Românească nr. 10/1960) au fost bine veniți. Participanții la întîlnire au primit cu satisfacție vestea că în prezent se pregătesc pentru tipar tot la „Viața Românească", studii critice despre simbolism și gîndirism. Tratatul de istorie a literaturii române la care se lucrează în prezent va înlătura, fără îndoială, golurile existente încă în istoriografia literară.

Discuțiile s-au oprit și asupra limbajului operelor literare și asupra mijloacelor pentru descoperirea și creșterea talentelor literare. Ele au dus la precizarea deosebirilor dintre ceea ce nu aparține curentului realist și antirealism, la clarificarea unor probleme privind elementele naturaliste în operele literare și în general privind trăsăturile caracteristice acestei metode.

Întîlnirea între criticii literari și profesorii de limba română a prilejuit și discutarea unor probleme privind tendințele noi în poezie, traducerile etc.

Seara consacrată criticii literare s-a desfășurat la un nivel ridicat, constituind un sprijin valoros atît pentru profesori în predarea literaturii, cît și pentru critici în cunoașterea părerilor despre activitatea pe frontul literaturii ale unor oameni care prin natura muncii lor o urmăresc cu atenție și interes, cu competență.

Al. I. Vladimir

Bibliografie

V. I. LENIN — Opere complete, volumul III.
772 pag. 12 lei

Volumul cuprinde lucrările: „Dezvoltarea capitalismului în Rusia", care constituie o amănunțită analiză marxistă a orînduirii social-economice și a structurii de clasă a Rusiei de după reforma din 1861 și „O critică necritică" în care Lenin răspunde criticilor făcute de narodnici și marxiștii legali cărții sale despre dezvoltarea capitalismului în Rusia.

★

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ: Articole și cuvîntări (1959—1961)

Volumul cuprinde articole și cuvîntări din perioada august 1959 — mai 1961. În volum este inclus și Raportul prezentat la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia.

★

A apărut revista **NATURA, seria Geografie-Geologie,** numărul 2, martie-aprilie 1961.

În cuprins:

Editorial: La aniversarea a 40 de ani de la înființarea Partidului

M. Costache: Politica Partidului Muncitoresc Romîn de repartizare rațională a forțelor de producție pe teritoriul R. P. Romîne.

N. Oncescu, C. Gheorghiu: Resurse miniere principale în R.P.R., Minereurile neferoase (II).

P. Gîștescu, Gh. Platagea: Apele din R. P. Română și folosirea lor în economia națională.

I. Șandru, C. Rusenescu: Regiunea Bacău — o regiune în plin avînt de dezvoltare industrială.

V. Bozac: Educația elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar în cadrul predării geografiei.

E. D. Antoci: Contribuția manualelor noastre de geografie la realizarea învățămîntului realist-științific.

V. Ghibedea: Contribuții la predarea lecțiilor cu tema „clima"

Gv. Sabău, Z. Benedek: Aspecte din munca cercului tinerilor geografi de la Școala medie nr. 1 din Carei.

Note, recenzii, informații.

Corul cadrelor didactice din Sibiu care a obținut importante succese în întrecerile formațiilor artistice de amatori

Electronica şi automatica în şcoala tehnică

Sarcinile mecanizării şi automatizării proceselor de producţie prevăzute în Directivele Congresului al III-lea al partidului cer ca viitorii muncitori de înaltă calificare să cunoască în amănunţime procesele moderne de producţie, să capete o temeinică pregătire ştiinţifică în domeniul tehnologiei, al fizicii tehnice şi al organelor de maşini în strînsă legătură cu aplicarea în producţie a elementelor de electronică şi automatică.

Se poate spune că în majoritatea şcolilor tehnice se merge consecvent pe acest drum. Lecţiile de tehnologia meseriei, de mecanică, de rezistenţa materialelor etc., predate de ingineri cu practică îndelungată în producţie, dau elevilor posibilitatea să înţeleagă în adîncime procesele tehnologice, principiile de construcţie şi funcţionare a mijloacelor de lucru folosite în uzinele unde îşi fac practica. Majoritatea acestor lecţii se desfăşoară în laboratoare bine dotate, în care se pot face experienţe şi demonstraţii complexe cu ajutorul planşelor didactice, al schemelor cinematice, al diagramelor, pe machete în funcţiune sau direct pe maşini şi aparate. Se extinde tot mai mult metoda predării lecţiilor direct în uzine, la locul de producţie şi a lecţiilor bazate pe demonstraţii efectuate de inginerii-profesori cu funcţie de bază în conducerea secţiilor de producţie.

Înarmîndu-i pe elevi cu cunoştinţe tehnice asupra construcţiei şi funcţionării maşinilor de aşchiat, bunăoară, profesorii de specialitate din şcolile tehnice rezolvă cu aceştia probleme cu privire la calcularea vitezelor, a dezvoltării forţelor, a normelor ce privesc precizia, toleranţele şi erorile geometrice de care ei vor trebui să ţină seama în practica de tehnicieni şi de muncitori cu înaltă calificare. Extinzînd explicaţiile de la principiile de funcţionare a agregatelor la caracteristicile de fabricaţie şi indicii de utilizare a maşinilor moderne cu semnalizare optică şi comenzi automate, profesorii caută să-i pregătească pe elevi ca viitori inovatori şi raţionalizatori ai producţiei.

Se mai întîlnesc însă în unele şcoli profesori care, deşi acordă atenţie predării cunoştinţelor privind tehnica şi tehnologia modernă, se mărginesc doar la predarea schemelor de montaj şi a principiilor de lucru. Este absolut necesar să mergem însă mai departe. Predarea cunoştinţelor privind mecanizarea trebuie să ducă neapărat la cunoaşterea de către elevi a normelor ce privesc precizia maşinilor-unelte şi metodele de încercare a lor. Este necesar ca acolo unde acest lucru nu s-a făcut să se stăruie asupra lui acum, cu prilejul lecţiilor de recapitulare şi sinteză, în cadrul cărora profesorii au posibilitatea de a explica, pe baza calculelor matematice, erorile geometrice de formă şi consecinţele lor asupra suprafeţelor piesei prelucrate.

Se impune cu deosebire extinderea predării cunoştinţelor teoretice asupra tehnicii şi tehnologiei moderne în pregătirea viitorilor turnători, forjori etc., unde mai există în această privinţă carenţe. Este foarte necesar ca prin lecţiile de sinteză şi recapitulare să se asigure elevilor care vor munci în aceste sectoare de activitate posibilitatea de a cunoaşte în mod ştiinţific o serie de procese tehnologice moderne de înaltă productivitate, cum sînt mecanizarea preparării nisipurilor, răcirea mecanică a cochilelor, matriţarea sau forjarea în figuri multiple, montarea pe bandă mecanizată, asigurarea producţiei în flux închis etc.

De mare însemnătate este familiarizarea elevilor cu metodele perfecţionate de sudare automată introduse în uzinele unde există o pondere mare a acestor operaţii, ca uzinele „Tudor Vladimirescu" şi „23 August" din Capitală, şantierele navale „Gh. Dimitrov" din Galaţi etc. Predarea cunoştinţelor cu privire la sudarea automată trebuie îmbinată strîns cu orientarea elevilor în domeniul electronicii, pentru ca astfel ei să poată înţelege nu numai avantajele tehnologice şi economice, ci şi bazele ştiinţifice ale utilizării unor agregate moderne cum sînt maşinile cu comenzi electronice de sudură electrică prin rezistenţă. In felul acesta ei vor putea alege în mod judicios parametri de lucru pentru obţinerea unor caracteristici exterioare diferite cu ajutorul comenzilor electronice şi vor putea studia mai uşor, prin comparaţie, sudarea prin rezistenţă cu un singur electrod la care alegerea parametrilor se face tot electronic.

Pentru familiarizarea elevilor, atît din punct de vedere teoretic cît şi practic, cu problemele mecanizării complexe şi ale automatizării producţiei, o eficacitate deosebită au lecţiile predate direct în secţiile cele mai modern dotate ale uzinelor. Practica şcolilor tehnice de pe lîngă uzinele „Steagul roşu" din Braşov şi Combinatul metalurgic din Reşiţa confirmă din plin acest fapt. De pildă, la predarea tehnologiei tratamentelor termice, profesorii acestor şcoli fac cu elevii demonstraţii practice în uzină după parcurgerea fiecărui capitol. Plecînd de la simplu la complex, ei cer elevilor să experimenteze practic călirile prin curenţi de înaltă frecvenţă şi cu răcire la temperaturi joase, metode de înaltă tehnicitate, superioare tuturor celor folosite pînă în prezent. De asemenea, ei le demonstrează elevilor cele mai noi metode de recoacere, cimentare şi cianurare a oţelurilor. Experimentările făcute în uzine ca I.M.S. Cîmpulung, bunăoară, unde s-a introdus în secţiile forjă încălzirea cu ajutorul curenţilor de înaltă frecvenţă a pieselor înainte de forjare, le-au fost demonstrate elevilor chiar de la apariţia lor. Totodată profesorii şcolilor tehnice din Braşov şi Reşiţa le-au explicat pe larg elevilor lor principiile de automatizare a întreprinderilor din sectorul energetic etc.

Un domeniu important al tehnicii noi asupra căruia este necesar să se pună un accent deosebit în lecţiile recapitulative îl constituie problemele de telemecanizare şi telemăsură a anumitor mărimi, curenţi, tensiuni, puteri active, cu specială atenţie asupra aplicaţiilor largi ale acestora cum sînt, de pildă, comutarea automată a magistralei electrice şi întreţinerea grupului „Ilner" de la combinatul siderurgic Hunedoara, procesele de automatizare de la mina Petrila, care privesc încărcarea şi descărcarea vagonetelor, funcţionarea automată a maşinii de extracţie de la această mină şi altele.

Fără îndoială că, mergînd mai departe pe linia unei asemenea pregătiri a elevilor din şcolile tehnice, vom ridica din rîndul acestora specialişti buni, capabili să răspundă cerinţelor producţiei moderne.

Al. Chirică

În cabinetul de desen al Grupului şcolar de pe lîngă uzinele „23 August" din Bucureşti. Fiecare desen este confruntat cu piesa după care a fost executat

Răspuns la întrebări

Mai mulţi cititori, profesori şi elevi din clasele a XI-a s-au adresat redacţiei cu rugămintea de a le indica şcolile tehnice pentru pregătirea muncitorilor cu înaltă calificare şi a tehnicienilor existente în Capitală. Publicăm o listă a acestor şcoli precum şi principalele specialităţi pentru care pregătesc cadre.

Şcoala tehnică de electricitate, str. Gheorghe Şincai nr. 8—10, pregăteşte electricieni pentru centrale, staţii şi reţele, constructori de aparate şi maşini electrice, constructori de aparate de telecomunicaţii etc., precum şi tehnicieni pentru lucrări de proiectare. Şcoala tehnică de metalurgie a uzinelor „23 August", Bd. Muncii nr. 47, pregăteşte sudori pentru lucrări speciale şi strungari; Şcoala tehnică de metalurgie, str. Zborului nr. 7—9, pregăteşte frezori de roţi dinţate, strungari şi tehnicieni pentru lucrări de proiectare; Şcoala tehnică petrolchimie, str. N. Filipescu nr. 26, pregăteşte operatori pentru fabricarea cauciucului sintetic, maselor plastice, fibrelor sintetice, precum şi mecanici pentru industria chimică; Şcoala tehnică de construcţii, Şos. Mihai Bravu nr. 429, pregăteşte mecanici pentru utilaj de construcţii; Şcoala tehnică de arhitectură, str. Gh. Coşbuc nr. 24, pregăteşte tehnicieni pentru arhitectură şi sistematizare; Şcoala tehnică de transporturi, str. Voiniceni nr. 29, pregăteşte tehnicieni pentru drumuri, poduri şi exploatare auto; Şcoala tehnică C.F.R., Calea Griviţei nr. 343, pregăteşte impiegaţi de mişcare; Şcoala tehnică de poştă şi telecomunicaţii, Calea Victoriei nr. 12, pregăteşte tehnicieni şi oficianţi P.T.T.R., mecanici şi tehnicieni pentru telecomunicaţii; Şcoala tehnică pentru industria uşoară, str. Poet Cerna nr. 1, pregăteşte mecanici pentru utilajul din industria uşoară şi tehnicieni pentru lucrări de proiectare; Şcoala tehnică veterinară, str. Justiţiei nr. 55, pregăteşte tehnicieni veterinari, iar Şcoala tehnică de contabilitate agricolă, str. Justiţiei nr. 55, pregăteşte tehnicieni contabili; Şcoala tehnică de metrologie, str. Al. Popov nr. 24, pregăteşte tehnicieni metrologi; Şcoala tehnică de geologie, str. C. A. Rosetti nr. 13, pregăteşte tehnicieni geologi; Şcoala tehnică de poligrafie, str. Argeş nr. 7, pregăteşte culegători manuali şi mecanici, poligrafi offset, tiefdruck şi zinco-stereo-galvano, tipăritori pentru tipar înalt şi tipar plan, mecanici pentru utilaje poligrafice; Şcoala tehnică de stenodactilografie, str. Taras Sevcenko nr. 68, pregăteşte stenodactilografi în limba română şi în limbi străine; Şcoala tehnică de activişti culturali, Bd. Schitu Măgureanu nr. 1, pregăteşte bibliotecari şi îndrumători culturali; Şcoala tehnică cinematografică, Bd. Lacul Tei nr. 63, pregăteşte tehnicieni electromecanici pentru cinematografie şi operatori proiecţionişti; Şcoala tehnică comercială, Bd. Hristo Botev nr. 17 şi Şcoala tehnică comercială, Calea Moşilor nr. 128, pregătesc mecanici frigotehnişti, vînzători de produse textile, încălţăminte şi produse metalo-chimice (la Şcoala tehnică din Bd. Hristo Botev nr. 18 mai sînt pregătiţi contabili pentru comerţ, industrie, transporturi, construcţii şi merceologi); Şcoala tehnică financiară, Calea Griviţei nr. 2 bis, pregăteşte contabili pentru industrie, construcţii şi transporturi; Şcoala tehnică sanitară, str. Pitar Moş nr. 15, pregăteşte asistente medicale de pediatrie, de obstetrică şi ginecologie, de igienă, de radiologie etc., precum şi tehnicieni dentari, opticieni, de utilaje medicale şi de electro-fizio-radiologie; Şcoala tehnică de cooperaţie, str. Sf. Ştefan nr. 21, pregăteşte contabili pentru cooperaţia de consum.

Vă prezentăm:

Centrul şcolar agricol din Tg. Mureş

Într-unul din cabinetele-laborator ale şcolii

In toamna trecută, un grup de colectivişti din împrejurimile oraşului Tîrgu Mureş au vizitat terenurile de cultură ale Centrului şcolar agricol din capitala regiunii Mureş-Autonomă Maghiară. Cu ochii omului a cărui pricepere e formată de o viaţă întreagă petrecută în munca agricolă ei au cercetat fiecare cîmp de cultură din cele peste 90 de hectare cît cuprinde gospodăria şcolii. Au rămas încîntaţi. Toate culturile erau un exemplu convingător cu privire la rezultatele record care se obţin prin utilizarea metodelor agrotehnice înaintate. Astfel, la grîul de toamnă a fost obţinută o recoltă de 2626 de kilograme la hectar faţă de 2200 cît a fost planificat, la porumb boabe s-a obţinut 4206 kg faţă de 3000 kg planificate, la orz de primăvară 3222 kg la hectar, cu un spor faţă de recolta planificată de 61,3 la sută. Sporuri mari se obţinuseră şi la recoltele de floarea soarelui, legume etc. Rezultatele acestea au trezit în ei interesul de a cunoaşte activitatea şcolii, felul cum sînt pregătiţi viitorii muncitori din agricultură.

Au vizitat ferma zootehnică, laboratoarele şi atelierele, sălile de clasă. Pretutindeni s-au convins că ucenicii şcolii profesionale şi elevii şcolii tehnice de maiştri sînt pregătiţi în lumina celor mai noi cuceriri ale agrotehnicii, că ei devin stăpîni pe mijloacele de obţinere a unor recolte record. Totodată au putut cunoaşte condiţiile de care dispun elevii pentru ca, alături de pregătirea profesională, să dobîndească un orizont larg de cultură generală. In biblioteca şcolii, dotată cu peste 12.000 de volume, au întîlnit zeci şi zeci de cititori — ucenici şi elevi cufundaţi în lectura unor cărţi de specialitate, politice şi ideologice sau de literatură beletristică. Au aflat că tinerii care învaţă la centrul şcolar agricol văd deseori filme şi spectacole de teatru, fac sport.

Dispunînd de asemenea condiţii, îndrumaţi cu dragoste şi pricepere de către profesori cu o bogată experienţă, majoritatea absolvenţilor şcolii au reuşit să devină fruntaşi în producţie în unităţile agricole socialiste unde au fost repartizaţi. De asemenea, mulţi dintre actualii elevi ai centrului au fost evidenţiaţi pentru rezultatele deosebite obţinute la practică.

Pentru toate aceste rezultate Centrul şcolar agricol din Tîrgu Mureş este clasificat printre şcolile fruntaşe din reţeaua Ministerului Agriculturii.

Este firesc deci că el se bucură de un frumos renume şi că numeroşi ţărani colectivişti îşi trimit în fiecare an copiii să înveţe aici.

Valeriu Biţă

Pregătirea lecţiilo

La fizică

Recapitularea lecţiilor de fizică se poate desfăşura sub diferite forme. In cazul cînd o temă este tratată în întregime într-un capitol, cum este cazul, de pildă, cu temele „Dinamică", „Maşini termice", „Inducţia electromagnetică" etc., recapitularea se poate efectua pe capitole. In cazul cînd o temă este tratată în capitole diferite, recapitularea trebuie să aibă în vedere temele respective. Aşa stau lucrurile, de exemplu, cu temele „Rezonanţa în fizică", „Dilatarea corpurilor", „Interferenţa undelor".

Utilizez la orele de recapitulare într-o largă măsură aparatele şi instrumentele necesare, pentru a demonstra încă o dată principalele fenomene studiate în timpul anului. Dar de data aceasta experienţele, pregătite de mine, sînt efectuate de elevi. Aceasta este pe deplin posibil întrucît în timpul anului, la orele de fizică, la lucrările practice de laborator sau cu prilejul practicii în producţie, elevii au căpătat deprinderea de a mînui aparatele. Mai mult, ei pot aduce completări la cele învăţate, relevînd amănunte tehnice observate cu prilejul vizitelor sau al lucrărilor efectuate în uzine şi fabrici. Astfel, de exemplu, elevii care au lucrat în secţii de electromontaj sau la construcţia unor maşini vor putea sublinia unele probleme privind funcţionarea motoarelor cu ardere internă sau fenomenele ce au loc într-un circuit de curent alternativ în care sînt legate în serie diferite rezistenţe, vor putea vorbi pe larg despre funcţionarea dinamurilor şi electromotoarelor etc.

Pornesc la recapitularea principalelor teme din cursul de fizică de la rezolvarea unor probleme complexe. Rezolvarea unor asemenea probleme, bazîndu-se pe cunoaşterea adîncă a diferitelor fenomene şi legi, îi conduce pe elevi la stabilirea unor noi relaţii între cunoştinţele studiate în timpul anului.

Caut ca problemele pe care le aleg pentru a fi rezolvate în cadrul recapitulării să nu conţină calcule dificile, pentru ca atenţia elevilor să poată fi orientată în primul rînd spre judecarea problemei, spre găsirea relaţiilor între diferitele mărimi fizice. În rezolvare îmi voi opri îndeosebi atenţia asupra acestor mărimi, astfel încît problemele, în toate amănuntele lor, să prilejuiască o cît mai largă utilizare a diverselor cunoştinţe, să nu aibă caracterul unui simplu exerciţiu de matematică.

O importanţă deosebită prezintă recapitularea temelor care permit cel mai larg stabilirea unor corelaţii între cunoştinţele studiate în timpul anului, sublinierea interdependenţei existente între ele. O astfel de temă este, de exemplu, „Inducţia electromagnetică", care se studiază în clasele a VII-a şi a X-a.

Cum voi recapitula această temă ? Cred că aici este necesar în primul rînd să relevăm corelaţia între magnetism şi curent. Apoi voi determina condiţia necesară şi suficientă pentru producerea curentului într-un circuit închis. Voi trece în continuare la discutarea inducţiei atunci cînd ea este produsă printr-o bobină în care circulă curent continuu, după care voi sublinia problema principală a inducţiei — aceea că într-un circuit închis se produce o forţă electromotoare în urma variaţiei fluxului magnetic ce-l străbate. Mă voi opri apoi asupra mărimii forţei electromotoare, asupra dependenţei acesteia de numărul spirelor, de intensitatea cîmpului magnetic şi de viteza variaţiei fluxului magnetic. Bineînţeles, la clasa a VII-a voi face aceasta în mod intuitiv, adică prin experienţe, în timp ce la clasa a X-a forţa electromotoare se poate defini cu ajutorul formulei matematice, stabilind totodată sensul ei.

Trecînd la recapitularea cunoştinţelor cu privire la curentul alternativ industrial le voi cere elevilor să arate cum intervine inducţia în producerea curentului alternativ, să argumenteze de ce se produce acest curent într-un cadru care se roteşte într-un cîmp magnetic omogen. Mă voi opri totodată asupra condiţiilor necesare pentru a obţine curentul alternativ cu o tensiune şi intensitate dinainte calculate.

Voi trata în continuare caracteristicile funcţionării generatorului şi părţile esenţiale ale unui generator (statorul şi rotorul), pentru a discuta apoi efectele şi întrebuinţarea curentului alternativ.

Trebuie să reamintim, în cadrul acestei lecţii de recapitulare, şi cunoştinţele privind dinamurile şi reversibilitatea lor, privind părţile principale ale unui electromotor şi cauza pentru care acesta este prevăzut cu un electromagnet şi nu cu un magnet permanent.

In încheierea lecţiei voi vorbi despre avantajele electromotoarelor faţă de motoarele cu ardere internă, despre randamentul lor şi despre felul cum contribuie electromotoarele la ridicarea productivităţii muncii în diferite sectoare ale industriei şi agriculturii. In legătură cu aceasta le voi cere elevilor să se refere la exemple cunoscute de ei din munca pe care au desfăşurat-o în producţie sau din vizitele făcute în întreprinderi.

Pentru ca recapitularea unei teme ca cea despre care am discutat aici să-şi atingă scopul voi utiliza un bogat material didactic, aducînd în clasă bobine pentru circuit primar şi secundar, magnet, galvanometru, rezistenţă variabilă, machetă unui dinam şi a unui electromotor.

Folosind în mod judicios cele mai potrivite metode de recapitulare, alegînd probleme care îi pun pe elevi în situaţia să apeleze la numeroase cunoştinţe şi să releve legătura dintre ele, urmărind o succesiune logică în tratarea temelor recapitulative, vom reuşi să desăvîrşim pregătirile elevilor noştri, îi vom ajuta să încheie anul şcolar cu bune rezultate.

Prof. Elena Tulipant
Şcoala medie nr. 9 — Bucureşti

Lucrare practică de recapitulare la clasa a X-a în laboratorul Şcolii medii „Gh. Coşbuc" din Cluj.

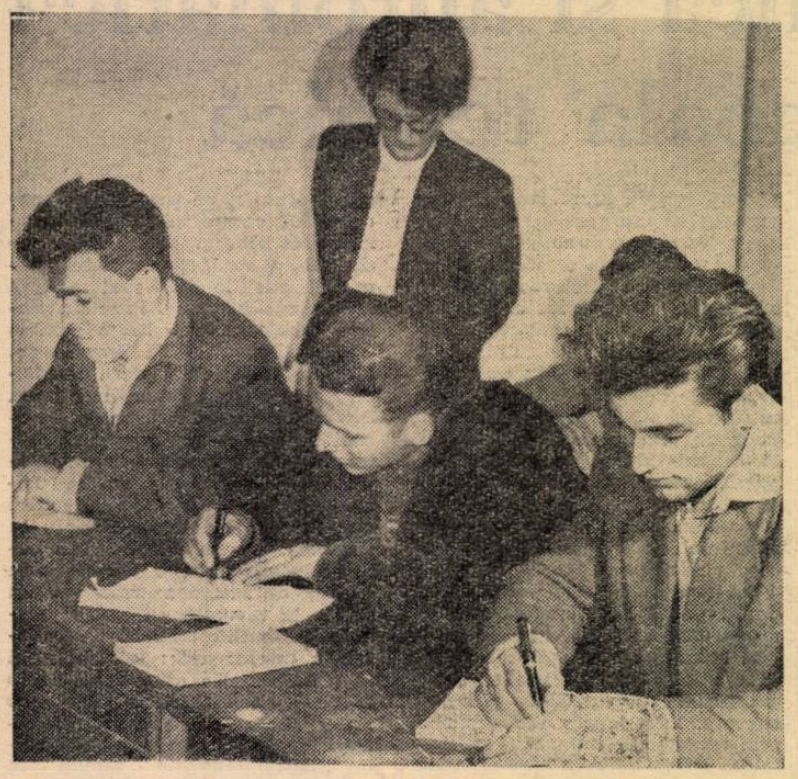

Oră de limba romînă la clasa a IX-a a Şcolii medii serale din Lupeni

In şcolile serale

Cadrele didactice de la şcolile serale din raionul Moineşti desfăşoară o activitate susţinută în vederea pregătirii temeinice a lecţiilor de recapitulare.

O deosebită importanţă se acordă pregătirii acestor lecţii, de pildă, la şcolile serale din Comăneşti, Boiştea şi Albeteşti. Profesorii care predau la aceste şcoli poartă în cercurile pedagogice şi în comisiile metodice discuţii menite să stabilească cele mai bune metode de recapitulare, care pot contribui cel mai mult la sintetizarea şi generalizarea cunoştinţelor dobîndite de elevi.

Se constată îndeosebi o preocupare susţinută pentru pregătirea elevilor din clasele a VII-a şi a XI-a, care au de susţinut în curînd examenele de absolvire şi de maturitate.

Prof. IULIAN GHIŢĂ
Moineşti

În orele de literatură

Două probleme se ivesc din primul moment în faţa profesorului de literatură care se pregăteşte să pornească la recapitularea materiei predate în cursul anului şcolar cu scopul de a sintetiza cunoştinţele elevilor.

Prima constă în necesitatea de a evita cu orice preţ ca aceste lecţii să fie monotone şi seci înşiruri de date, titluri sau personaje caracteristice. Ştim cu toţii că astfel de lecţii sînt neindicate şi, totuşi, mai procedăm uneori aşa. Cauza ? Din dorinţa de a-i face pe elevi să reţină însemnate probleme de conţinut, excludem aproape cu desăvîrşire elementul esenţial al reflectării realităţii în literatură : imaginea artistică şi originalitatea expresiei frumosului în variaţia creaţiei. Uităm, deci, că elementele structurale cu care trebuie să operăm în explicarea fenomenului de suprastructură — care este arta — trebuie să ne fie punct de plecare şi de înţelegere a actului cunoaşterii prin emoţia artistică.

A doua problemă constă în efortul de a aduce în lecţiile recapitulative elementul nou, interesant şi necunoscut, care să aprindă în ochii elevilor lumina strălucitoare a curiozităţii — ţelul şi răsplata cea mai preţioasă a oricărui profesor.

La clasa a XI-a credem că se mai iveşte un pericol — şi anume : recapitulînd dezvoltarea literaturii noastre începînd din anii 1920 şi pînă în prezent, să rupem aceste aspecte de evoluţia anterioară a elementelor progresiste în realismul critic al sec. XIX. De cea mai mare însemnătate în cimentarea convingerii asupra superiorităţii realismului socialist este paralelismul cu limitele realismului critic.

Voi încerca să ilustrez cu cîteva exemple felul în care m-am gîndit să organizez lecţiile de recapitulare pentru a atinge scopul propus. Mă voi opri la cîteva teme majore, care au largi implicaţii educative. De pildă, la tema „Problema ţărănească reflectată în literatură".

Ţelul lecţiei va fi de a demonstra cu ajutorul operelor studiate în ce condiţii, cu ce mijloace este zugrăvită în literatura noastră contemporană transformarea conştiinţei ţăranului, trecerea de la resemnarea apăsătoare ca o pîclă şi dureroasă ca o rană a bătrînei care secera în genunchi „pe drumul Hîrlăului", la izbucnirea furtunoasă şi categorică a lui Ilie Barbu : ...„ei, nu, nu-ţi mai sînt slugă, dom-le Ghionoie !", sau la răspunsul dîrz şi ironic al lui Mitru Moţ ...„Aveţi onoarea să vorbiţi cu tovarăşul Mitru Moţ, preşedintele comisiei de împroprietărire"... Elevii vor înţelege astfel că de la lirismul compătimitor şi contemplativ al lui Dinicu Golescu, care se mulţumea să înregistreze drama vieţii ţărăneşti, la protestul vehement al lui Rebreanu, ce se ridică pînă la conturarea ameninţării („Mi se pare că vrei să cosești înainte de a semăna", zice Leonte Orbişor. „Apoi dacă trebuie, de !" — răspunde Trifon Guju) e totuşi un drum mai puţin lung decît de la vîlvătăile care au mistuit conacele în 1907 pînă la conştiinţa necesităţii unei acţiuni politice care-l face pe Mitrea Cocor să spună : „Cînd o veni vremea, am să mă duc cu primejdia asta la Malul Surpat".

Necesitatea transformării ţăranilor în oameni cu o conştiinţă înaintată va fi demonstrată ca rezultînd din legătura şi îndrumarea pe care ţărănimea o primeşte de la muncitorii conduşi de partid. Excursul premergător în domeniul moştenirii culturale va avea tocmai scopul de a demonstra în ce fel opera literară devine din act de protest „o rotiţă, un şurub al cauzei generale a proletariatului", prin aplicarea metodei realismului socialist.

Cu acelaşi procedeu se mai poate discuta şi o altă temă, şi anume „Literatura ca armă activă în lupta pentru pace".

Ideea condamnării războiului de agresiune nu e nouă în literatura noastră. Dar între poziţiile de pe care scriitorii au înţeles în trecut şi înţeleg azi să-şi exprime opiniile în această problemă există deosebiri esenţiale pe care trebuie să le punem în evidenţă. Este necesar să amintim elevilor că şi generaţia de la 1848 condamna agresiunea armată ca nedemnă de superioritatea omului în natură, că Gr. Alexandrescu, de pildă, o califica drept „bici groaznic" şi amintea cu amărăciune de „laurii însîngereşti" ai oricărei victorii. E necesar să le arătăm şi faptul că la Eminescu vom întîlni o poziţie nouă, mai înaintată, mai conturată, că, bunăoară, ideea războiului de apărare — dureros, dar inevitabil — se desprinde net din dîrzenia lui Mircea şi a oştenilor lui de a apăra „sărăcia şi nevoile şi neamul", sau că George Coşbuc este primul scriitor din literatura noastră care prezintă aspectul tragic al războiului prin vorbele acelui „Ion" — simbolul milioanelor de „Ioni" care duceau greul războaielor. Îi vom face în acelaşi timp să înţeleagă că poziţia muncitorului ridicat din cenuşa Hiroşimei, care strigă către toată lumea „Hei, fraţi ai mei !", nu e numai un act protestatar împotriva agresiunii, că nu numai revoltă şi condamnare întîlnim în îndemnul Mariei Banuş către America simplă : „Sora mea, prietena mea, nu-i prea tîrziu, încă nu-i prea tîrziu..." Ei îşi vor da astfel mai bine seama de faptul că operele realist-socialiste se ridică şi în această problemă de la constatare, protest şi condamnare la îndemnuri spre acţiune, de la actul constatativ la înţelegerea necesităţii luptei pentru apărarea păcii,

Tocmai în adîncirea acestei atitudini active a literaturii în marile probleme ale actualităţii credem că stă sarcina noastră de bază. Lecţiile de recapitulare trebuie să demonstreze că revoluţia culturală — ca lege obiectivă a revoluţiei socialiste — a făcut ca literatura să treacă deschis pe poziţii militante, combative şi a ajutat scriitorilor să devină luptători activi pentru idealuri calitativ superioare, pentru idealurile socialismului.

Însuşirea sintetică a evoluţiei unei teme reflectate în literatură mai prezintă şi folosul de a face un sondaj preliminar în cunoştinţele anterioare de istorie literară, înainte de începerea pregătirii pentru examenul de maturitate. E de la sine înţeles că nu vom pierde prilejul pe care ni-l dau aceste incursiuni de a împrospăta şi unele noţiuni de teorie a literaturii.

Aş vrea să mai fac o observaţie pornind de la faptul că noi, profesorii de romînă, avem în general tendinţa de a vorbi uneori excesiv. Pe de o parte specialitatea, pe de altă parte pasiunea pentru obiect — şi iată-ne gata să alunecăm în retorism. Este necesar, însă, să-i lăsăm pe elevi să tragă ei înşişi concluziile lecţiilor pe care le ţinem — bineînţeles sub îndrumarea noastră şi cu ajutorul nostru manifestat printr-o întrebare potrivită în clipa potrivită. Evident, formularea ştiinţifică a concluziilor ne revine tot nouă, dar ideile lor trebuie să rezulte din observaţiile elevilor, chiar dacă aceste idei nu au exact forma pe care o gîndisem noi.

Foarte important este ca niciodată şi cu nici un prilej să nu disociem imaginea artistică în fond şi formă. Avem datoria să scoatem în evidenţă procedeul artistic propriu scriitorului respectiv : fie inegalata bogăţie eminesciană, fie înalta măiestrie a stilului lui Sadoveanu, fie incisivitatea versului lui Jebeleanu sau simplitatea, naturaleţea lui Marin Preda.

Aceste cîteva însemnări mi-au fost sugerate de experienţa lecţiilor recapitulative din anii trecuţi. Fără îndoială că munca din etapa pe care o începem acum va îmbogăţi experienţa dobîndită, va aduce în atenţia noastră noi aspecte, ne va ajuta să ne lămurim noi probleme.

Prof. Coralia Călin
Şcoala medie „Mihai Viteazul"
Bucureşti

de recapitulare

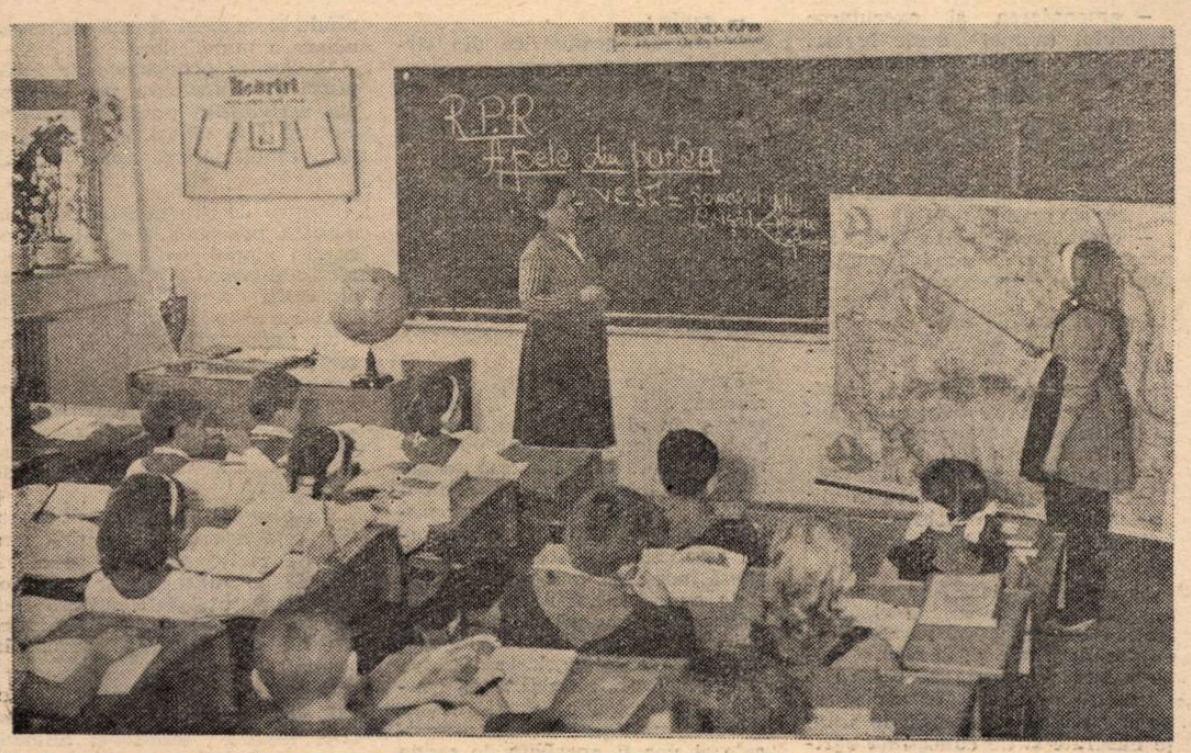

O călătorie în imaginație pe harta patriei — un minunat prilej pentru elevi de a afla lucruri noi și interesante

La geografia patriei

În planificarea temelor pentru lecțiile recapitulative la geografie am avut în vedere mai multe obiective. Am urmărit în primul rînd să aleg astfel de teme care să-mi permită să iau în discuție chestiunile esențiale tratate de-a lungul anului școlar, să leg într-o cît mai largă măsură cunoștințele elevilor de viață, de problemele actualității și să asigur recapitulării un bogat conținut educativ. În funcție de aceste obiective am stabilit teme ca „Relieful muntos din țara noastră și importanța lui economică", „Dezvoltarea agriculturii în R.P.R." etc.

În tratarea lor nu voi încerca, bineînțeles, să revin asupra tuturor cunoștințelor predate, căci aceasta ar duce la o trecere în revistă schematică din care elevii nu s-ar alege în cele din urmă cu nimic. Mă voi opri, de aceea, numai asupra problemelor celor mai importante, a căror aprofundare asigură înțelegerea întregului curs. Tratînd, de pildă, tema „Relieful muntos și importanța lui economică", mă voi opri la următoarele subpuncte: Carpații și subîmpărțirile lor; Caracterele generale ale Carpaților din R.P.R.; Carpații răsăriteni, meridionali și vestici; Munții Dobrogei; Clima specifică reliefului muntos; Principalele centre balneo-climaterice; Construcții ale socialismului în regiunea muntoasă.

După cum am arătat, un obiectiv de seamă al lecțiilor de recapitulare va fi acela al legării lor de viață, de problemele realității. Tema „Dezvoltarea agriculturii în R.P.R.", de exemplu, îmi dă în această privință largi posibilități de a face numeroase referiri la transformările pe care le-a adus și continuă să le aducă regimul democrat-popular în domeniul agriculturii. Pornind de la date cuprinse în documentele de partid sau în materiale apărute în presă voi purta cu elevii discuții în care vor fi subliniate însemnatele realizări obținute de agricultura noastră după plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 martie 1949, care a trasat linia politică a transformării socialiste a agriculturii: extinderea din ce în ce mai mare a cooperativizării agriculturii, mecanizarea muncilor agricole, introducerea unei agrotehnici superioare, schimbarea structurii culturilor prin extinderea culturilor deosebit de productive, introducerea unor culturi noi, o repartiție și o îmbinare rațională a ramurilor, trecerea la o agricultură intensivă științifică etc.

Pentru deplina reușită a lecțiilor de recapitulare la geografie consider că este absolut necesară utilizarea materialului didactic și îndeosebi a hărților. De aceea, voi da o deosebită atenție folosirii acestora, precum și folosirii planșelor, fotografiilor, ilustrațiilor, care pot contribui la consolidarea și fixarea cunoștințelor

Prof. Al. Popescu
Școala medie nr. 1
Slatina

ÎN CLASELE I-IV

Ne aflăm iarăși în fața unui sfîrșit de an școlar. Pe baza experienței dobîndite putem acum să ne organizăm mai bine lecțiile de recapitulare, să ajutăm mai mult elevilor noștri să părăsească băncile clasei pe care au urmat-o înarmați cu cunoștințe și deprinderi bogate, reprezentînd ceea ce este esențial din tot ce le-am predat în cursul anului.

Munca pe care am desfășurat-o în anii trecuți, concluziile pe care le-am tras pe baza ei ne-au făcut să înțelegem că una dintre cele mai bune căi de recapitulare a cunoștințelor este de a le grupa în jurul unor teme care să pună în evidență legătura lor cu viața, cu producția. Tocmai în această direcție au fost orientate și discuțiile pe care le-au purtat acum, în preajma recapitulării, învățătorii din raionul nostru în cadrul cercurilor pedagogice. Astfel, s-au fixat pentru recapitulare teme privind viața nouă a satului, munca, frumusețile patriei etc.

Tot de la acest punct s-a pornit și în stabilirea metodelor care vor fi folosite la lecțiile recapitulative. De exemplu, pentru recapitularea cunoștințelor despre natură s-au programat excursii la întovărășirea „30 Decembrie", la stațiunea de mașini și tractoare Strehaia, la secția G.A.S. Corcova, la pepiniera raionului, unde elevii se vor putea convinge de superioritatea muncii în comun, cu mașini și după reguli stabilite de știință, vor putea vedea diferitele culturi, plante și lucrări despre care au învățat în orele de clasă. De asemenea, vom face cu elevii din clasele I—IV excursii la Lunca Banului și la Ceringanul, unde vor vedea diferite specii de arbori și de animale.

La baza recapitulării materiei la aritmetică, mai ales la clasele a III-a și a IV-a, vor sta probleme cu date pe care elevii le-au căpătat cu prilejul excursiilor la gospodăriile agricole colective, la gospodăriile agricole de stat și la S.M.T.-uri. Problemele se vor referi la munca cu tractorul, combina și alte mașini agricole, la lucrările de irigare, la economiile realizate prin mecanizarea procesului de fabricare a cărămizii, la economia de energie umană realizată prin mecanizarea unor munci în agricultură, în construcții, drumuri sau căi ferate etc.

Recapitularea geografiei regiunii (în clasa a III-a) ca și a geografiei R.P.R. (în clasa a IV-a) se vor efectua cu ajutorul călătoriilor imaginare pe hartă, călătorii în care, pornind de la localitatea noastră, ne vom „deplasa" cu elevii pe teritoriul regiunii și al întregii țări, stăruind asupra profilului fizic și economic al locurilor prin care trecem, comparînd ceea ce este cu ceea ce a fost și ajutîndu-i pe elevi să-și reprezinte pe baza datelor luate din Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R. ce va fi după împlinirea șesenalului și a planului de 15 ani. Procedînd astfel, vom reuși ca, o dată cu precizarea, sistematizarea și aprofundarea cunoștințelor, să contribuim la educarea elevilor în spiritul partiotismului socialist.

În discuțiile purtate în cercurile pedagogice ale învățătorilor din raionul nostru s-a insistat mult asupra necesității de a acorda o atenție deosebită conținutului educativ al lecțiilor recapitulative. S-a cerut, de exemplu, ca în recapitularea temei „Frumusețile patriei", să se pună în primul rînd accentul pe dezvoltarea sentimentului de dragoste pentru patrie al copiilor. În acest scop s-a recomandat să se folosească ilustrații sugestive pe baza cărora să se poarte discuții cu privire la marile construcții ale socialismului care au schimbat fața țării noastre, la noile blocuri de locuințe muncitorești care se ridică în toate colțurile țării, la aspectul nou al satelor etc.

Lecțiile de recapitulare finală vor fi folosite și pentru educația ateistă a elevilor, lucru care n-a fost ignorat nici în etapele anterioare ale muncii școlare. Într-o serie de școli s-a planificat în acest scop, cu elevii clasei a IV-a, o lecție-excursie în care observînd un grup de copaci trăznițiți din pădure, paratrăznetul de la fabrica de cărămidă din localitate și mașinile de la uzina electrică a orașului, elevii vor înțelege că diferitele fenomene electrice nu au o proveniență supranaturală și că energia electrică este stăpînită și folosită de oameni. Tot în această excursie elevii vor vedea liniile de stîlpi de înaltă tensiune pentru bazinul carbonifer Motru, ceea ce va constitui un bun prilej pentru a se discuta despre marile surse de energie electrică, despre hidro și termocentrale, despre sistemul energetic național, despre prevederile în acest domeniu cuprinse în Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R.

Fără îndoială, ne vom strădui să le lămurim elevilor toate aceste cunoștințe la nivelul înțelegerii lor și fără a-i supraîncărca.

I. Penteș
Strehaia

O problemă a sfîrșitului de an

(Urmare din pag. 1)

varea de probleme, efectuarea de exerciții gramaticale etc.

O grijă deosebită pentru pregătirea lecțiilor de recapitulare manifestă acum profesorii care predau la clasa a VII-a aflată în fața examenului de sfîrșit de an și a examenului de admitere în școlile profesionale sau medii, ca și cei ce predau la clasele a XI-a ai căror elevi vor avea de trecut în curînd examenul de maturitate.

Anul acesta, spre deosebire de alți ani, la clasa a XI-a, după terminarea recapitulării de sfîrșit de an, se va organiza între 3 și 15 iunie recapitularea specială în vederea examenului de maturitate, în cadrul căreia se va repeta întreaga materie cerută de programa acestui examen. Profesorii vor trebui, desigur, să se pregătească încă de pe acum pentru această formă de recapitulare, care cere revederea materiei predate în mai mulți ani de școală.

Examenele care verifică pregătirea elevilor pentru viață le cer, desigur, nu reproducerea mecanică a unor noțiuni, formule sau teze izolate, ci dezvoltarea unor subiecte care implică efectuarea unor legături logice între cunoștințe, formularea în mod independent a unor concluzii pe baza celor asimilate. Tocmai acestor aspecte ale pregătirii elevilor sînt chemați profesorii să le dea atenție în cadrul lecțiilor de recapitulare.

În strînsă legătură cu organizarea și desfășurarea lecțiilor de recapitulare se află și problema ajutorării elevilor rămași în urmă la învățătură. Cadrele didactice trebuie să acorde o atenție sporită în această perioadă muncii cu acei elevi în a căror pregătire se fac simțite încă unele goluri. Preocupîndu-se să le lămurească problemele rămase neînțelese, să-i antreneze în răspunsuri la lecțiile recapitulative, învățătorii și profesorii au datoria să depună eforturi pentru a-i aduce și pe acești elevi la nivelul general al clasei.

Bineînțeles că problema ajutorării elevilor rămași în urmă nu se rezolvă numai în cursul lecțiilor de recapitulare. Se poate apela în acest scop și la meditații și consultații. Dat fiind că în orele de recapitulare se reiau o mare parte din problemele studiate în timpul întregului an școlar, meditațiile ne dau posibilitatea să tratăm mai pe larg și să adîncim cu elevii rămași în urmă temele la care aceștia prezintă cele mai multe lacune, după cum consultațiile ne oferă posibilitatea de a lămuri unui elev sau unui grup de elevi o problemă sau alta în a cărei deplină înțelegere ei au unele dificultăți. Discuțiile purtate în orele de meditații și consultații vin astfel să le completeze pe cele care au loc în lecțiile recapitulative.

Este însă absolut neindicat să folosim meditațiile și consultațiile drept ore de curs sau lecții recapitulative pentru toată clasa, să credem că putem completa cu ajutorul lor, supraîncărcîndu-i pe elevi, ceea ce o proastă organizare sau o alegere insuficient chibzuită a temelor ne-a împiedicat să realizăm în clasă. Meditațiile și consultațiile își ating scopul numai atunci cînd se respectă cerințele lor — adică atunci cînd se adresează, în mod diferențiat, în funcție de condițiile concrete — elevilor rămași în urmă și celor ce au nevoie de lămuriri suplimentare.

Tratînd cu spirit de răspundere, cu grijă pentru calitatea muncii lor, pentru rezultatele ei, toate problemele pe care le ridică activitatea specifică acestei etape a anului școlar, cadrele didactice vor avea satisfacția de a vedea străduințile lor răsplătite prin nivelul ridicat de cunoștințe al elevilor, prin temeinicia și seriozitatea pregătirii lor.

Adînciți în pasionanta lectură a minunatelor povestiri ale lui Ion Creangă...

Organizarea și desfășurarea activităților practice

ale elevilor din școlile de cultură generală și pedagogice în perioada 12—24 iunie

Legătura învățămîntului cu practica, cu producția constituie una din sarcinile principale trasate școlii de cel de al III-lea Congres al P.M.R.

O contribuție prețioasă la realizarea acestei legături a școlii cu producția o constituie activitățile practice continue desfășurate cu elevii în atelierele școlare, în întreprinderi industriale, pe diverse șantiere de construcții și în agricultură.

Experiența din anii școlari trecuți cu privire la organizarea activităților practice de sfîrșit de an școlar cu elevii din învățămîntul general și pedagogic a arătat că aceste activități aduc o mare contribuție la legarea cunoștințelor de viață, de practică, la educarea tineretului școlar în spiritul dragostei față de munca productivă.

În cadrul acestor activități elevii școlilor de 7 ani, medii și pedagogice au cunoscut procesele de producție din industrie și agricultură, și-au îmbogățit cunoștințele cu elemente noi, legate de tehnică și și-au format anumite deprinderi practice de mînuire a uneltelor, sculelor și mașinilor întîlnite la locul de practică, în unele cazuri aducînd chiar și o anumită contribuție la realizarea planului de producție al întreprinderilor respective.

Intrînd în legătură cu muncitorii, elevii au putut cunoaște munca organizată a acestora, disciplina de producție, grija pe care o acordă ei economiei de materiale, păstrării și îngrijirii utilajelor și lupta lor pentru ridicarea continuă a producției și productivității muncii; toate acestea au influențat pozitiv pregătirea și educarea elevilor.

În general, în anii trecuți s-au obținut rezultate pozitive în organizarea și desfășurarea activităților practice în perioada de două săptămîni. Cu toate acestea, s-au întîmpinat și unele greutăți care au determinat anumite deficiențe.

Multe școli au folosit cele două săptămîni repartizate prin structura anului școlar pentru practică exclusiv pentru excursii sau alte activități culturale și sportive, motivînd că nu au putut asigura locuri în întreprinderi, deși pentru clasele medii în cele mai multe cazuri aceste posibilități existau.

În unele locuri activitatea practică n-a fost organizată temeinic, elevii fiind aduși de multe ori la școală fără să știe ce au de făcut

În vederea desfășurării în mai bune condiții a activităților practice continue de două săptămîni în anul școlar 1960/1961, școlile de cultură generală și pedagogice vor lua următoarele măsuri:

I. *Cu elevii claselor I—IV* se vor organiza, în perioada 5—10 iunie, activități practice recreative, potrivit vîrstei lor, după cum urmează:

a. Elevii claselor I și II, sub conducerea învățătorilor, vor face între 5—10 iunie — pe baza planului general al activităților practice recreative — vizite la monumentele istorice, culturale și la monumentele naturii din localitate. De asemenea, se vor organiza vizite și excursii în parcuri, pe cîmp, la pădure și în împrejurimile localității. Toate acestea vor alterna cu cîntece și jocuri.

Pentru ca aceste activități să fie recreative și educative, învățătorii le vor povesti copiilor, pe scurt, istoricul monumentelor vizitate și îi vor antrena la îngrijirea lor, în semn de respect și grijă față de aceste comori ale patriei.

Învățătorii vor antrena, de asemenea, copii la culesul plantelor medicinale, cu grija însă ca aceste activități să nu fie obositoare și să se evite orice pericol pentru sănătatea copiilor.

b. Elevii claselor a III-a și a IV-a vor efectua zilnic sub conducerea învățătorilor, în perioada 5—10 iunie, cîte 2—3 ore de activități practice care vor alterna, de asemenea, cu cîtece și jocuri recreative. Astfel, elevii vor putea participa la următoarele activități:

— Îngrijirea monumentelor istorice și a monumentelor naturii din localitate.

— Îngrijirea parcurilor și pomilor (văruirea, săparea în jurul tulpinei, distrugerea dăunătorilor etc.).

— Îngrijirea curții școlii și înfrumusețarea ei cu ronduri de flori.

— Completarea colecțiilor școlare de științele naturii și îngrijirea colțului naturii vii.

— Excursii în împrejurimile localității, culegerea de pe cîmp a plantelor medicinale.

— Îngrijirea mormintelor eroilor clasei muncitoare și ale înaintașilor progresiști ai poporului nostru.

— Lucrări agricole ușoare pe lotul școlar la sate (plivit, udat, prășitul legumelor etc.).

II. *Cu elevii din clasele a V-a și a VI-a* se va organiza în perioada 12—24 iunie, timp de 12 zile lucrătoare, practica continuă. Durata lucrărilor practice va fi de 3 ore pe zi la clasa a V-a și 4 ore pe zi la clasa a VI-a, astfel:

A. *Practica continuă la școlile de 7 ani de la sate se va efectua pe loturile agricole școlare, în G.A.S. și G.A.C.*, sub conducerea profesorilor care predau cunoștințele agricole și științele naturale.

Pentru buna organizare și desfășurare a muncii, direcția școlii va lua în prealabil contact cu conducerile G.A.S. și G.A.C. pentru stabilirea planului de muncă. Profesorii vor colabora strîns cu inginerii și tehnicienii acestor gospodării socialiste pentru desfășurarea în bune condiții a activităților practice din această perioadă.

In timpul practicii elevii vor participa la următoarele munci agricole:

In regiunile de șes

— întreținerea culturilor agricole: executarea plivitului, răritului și a prașilei;
— polenizări artificiale;
— aplicarea de îngrășăminte suplimentare;
— combaterea bolilor și dăunătorilor care produc pagube culturilor agricole;
— recoltarea diferitelor culturi agricole;
— pregătirea cartofilor pentru iarovizat, iarovizarea și plantarea de vară a cartofilor;
— întreținerea culturilor legumicole;
— executarea plivitului, răritului, buchetatului, prășitului și aplicarea îngrășămintelor suplimentare la culturile de legume;
— amenajarea și executarea irigatului (numai acele lucrări care sînt accesibile elevilor);
— polenizări suplimentare;
— legatul, arăcitul, copilitul și cîrnitul pătlăgelelor roșii;
— pregătirea terenului și plantarea verzei de toamnă și a cepei de apă, a ridichilor de lună pentru semințe;
— combaterea bolilor și dăunătorilor care produc pagube culturilor de legume etc.

In regiunile de deal

— lucrări de întreținere în pepiniere și livezi;
— executarea prășitului, ciupitului, combaterea bolilor și dăunătorilor care produc pagube pomilor fructiferi;
— recoltarea fructelor timpurii;
— lucrări de întreținere în vii;
— îngrijirea animalelor mici (albine, viermi de mătase, păsări).

In scopul aplicării în practică a noțiunilor însușite de elevi la lecțiile de cunoștințe agricole și științe naturale, al lărgirii orizontului lor tehnic și pentru o pregătire practică temeinică se recomandă ca profesorii de științe naturale și de cunoștințe agricole să le dea elevilor spre rezolvare anumite teme care vor conține întrebări cu privire la tehnica muncii în agricultură.

In perioada practicii elevii vor trebui să aibă un carnet de practică în care să-și noteze zilnic activitatea desfășurată, precum și problemele care le-au fost date spre rezolvare.

Carnetele vor fi vizate de profesorii conducători de practică; zilnic, la sfîrșitul muncii, aceștia vor analiza cu elevii rezultatele obținute în muncă precum și diferitele observații făcute de aceștia în timpul muncii.

Pentru buna desfășurare a lucrărilor în cadrul gospodăriilor agricole de stat și colective, elevii vor fi repartizați în echipe și brigăzi de muncă; se va cere sprijinul tehnicienilor și muncitorilor agricoli pentru îndrumarea muncii elevilor.

B. *Practica continuă a elevilor din clasele V—VI ale școlilor de 7 ani din orașe și centre industriale* se va efectua în ateliere școlare proprii, în atelierele școlilor profesionale, tehnice, de meserii și în centre de ateliere, sub conducerea profesorilor maiștri-instructori.

In cadrul lucrărilor practice de atelier elevii vor executa operații complexe de tîmplărie și lăcătușărie după cum urmează:

a. *Clasa a V-a lucrări de tîmplărie:*

— echer pentru demonstrații la tablă;
— raportoare pentru geometrie;
— rigle diferite;
— cutii pentru insectare;
— figuri geometrice;
— cuiere cu 5—10 agățători;
— suport pentru flori;
— grătare, ștergătoare etc.

b. *Clasa a VI-a lucrări de lăcătușărie:*

— scule pentru atelier: dălți, dornuri, punctatoare, cadre de fierăstrău, ace de trasat, șurubelnițe, compase de trasat, ciocane;
— suport pentru eprubete;
— măsuri de capacitate din tablă;
— pîlnii;
— scafe;
— corpuri geometrice din sîrmă balot și tablă;
— reparații la aparate de laborator;
— reparații de lăcătușărie la mobilierul școlar etc.

In general se va urmări ca toate obiectele executate de elevi să fie folositoare și să poată fi valorificate cu ușurință. In această perioadă se pot face și vizite la unele întreprinderi conform programului stabilit cu conducerile acestora.

★

Practica în agricultură pentru clasele V și VI poate fi executată și în alte etape ale anului școlar, ținîndu-se seama de perioadele cele mai importante ale muncilor agricole, de specificul agricol și de condițiile geografice ale localității și ale raionului respectiv, astfel ca elevii să-și poată însuși cît mai multe și variate cunoștințe, priceperi și deprinderi de muncă și să contribuie, după puterile lor, la sporirea producției agricole.

Etapele vor fi stabilite de consiliul pedagogic al școlii, de acord cu unitățile socialiste agricole și vor fi aprobate de secția de învățămînt și cultură raională. Ele vor putea fi schimbate dacă timpul nu este prielnic, încunoștiințîndu-se de acest lucru secția de învățămînt și cultură raională. Indiferent de perioada de practică stabilită de școală, activitatea pe trimestrul III se va încheia în seara zilei de 24 iunie.

III. *Clasele VIII—X ale școlilor medii* vor desfășura activitățile practice continue din perioada 12—24 iunie astfel:

a) *Elevii din clasele a VIII-a* vor desfășura activități practice în atelierele școlare proprii, în atelierele școlilor profesionale, tehnice și de meserii și în centrele de ateliere, sub conducerea profesorilor-maiștri, cîte 4—5 ore zilnic. In cadrul lucrărilor practice de atelier elevii vor executa operații complexe de lăcătușărie aplicate la confecționarea de material didactic și diferite scule ca de exemplu:

— cadre de fierăstrău pentru tăiat metale;
— dălți;
— compase de trasat;
— ciocane;
— dornuri;
— punctatoare;
— ace de trasat;
— aparate de laborator;
— reparații de aparate de laborator;
— reparații de broaște, mînere;
— alte piese utile valorificabile.

Elevii claselor a VIII-a din școlile medii de la sate care nu au ateliere unde să se execute lucrările practice vor desfășura aceste activități în agricultură, la G.A.S. și G.A.C., participînd efectiv, sub conducerea profesorilor de științe naturale, la muncile agricole corespunzătoare sezonului.

b. *Elevii din clasele a IX-a și a X-a de la școlile medii* din orașe și centre industriale vor desfășura activitățile practice continue timp de 12 zile lucrătoare în întreprinderi industriale și șantiere de construcții, iar cei de la școlile medii din centre agrotehnice vor desfășura aceste activități la S.M.T., centre mecanice și G.A.S.

IV. *Clasele VIII—X ale școlilor medii cu instruire în producție* vor desfășura activitățile practice continue astfel:

— Elevii din clasele a VIII-a vor face practica de inițiere la meseriile din secțiile și atelierele întreprinderii la care va avea loc în clasa a IX-a instruirea lor practică în producție. In aceste două săptămîni elevii vor fi conduși de maiștrii-instructori și diriginții claselor respective pentru a cunoaște procesul de producție din secțiile întreprinderii, pentru a se acomoda cu locurile de muncă și a cunoaște mașinile, utilajele secțiilor de producție, pe muncitorii cu care vor lucra precum și regulile de protecție a muncii și tehnica securității muncii.

Elevii claselor a IX-a cu instruire în producție vor lucra în aceste două săptămîni zilnic, între 4 și 5 ore, la aceleași locuri de producție la care s-au instruit în timpul anului școlar, menținîndu-se aceeași formă de organizare a muncii lor.

V. *Școlile pedagogice de învățători și educatoare* vor programa activitățile practice în agricultură (în G.A.S. și G.A.C.) și pe terenul agricol experimental.

★

Pentru ca practica elevilor din această perioadă să-și atingă pe deplin scopul, ea trebuie temeinic organizată. Pentru aceasta directorii de școli vor lua legătura cu conducătorii întreprinderilor unde urmează să lucreze elevii în vederea stabilirii locurilor de muncă, a lucrărilor pe care le vor executa, a personalului tehnic și muncitorilor în grija cărora vor fi dați, fără să se stinghereaască însă procesul de producție.

La alegerea locurilor de practică este necesar să se țină seama de rezistența fizică a elevilor, de posibilitatea lor de a folosi cunoștințele de cultură generală, priceperile și deprinderile pe care și le-au format în școală.

Fetele vor fi orientate în general către întreprinderile industriei textile, industriei alimentare, electrotehnice, chimice, la laboratoarele întreprinderilor, la puncte metrologice etc.

Inainte de începerea practicii în producție este necesar să li se facă cunoscute elevilor sarcinile și conținutul practicii în producție, cerințele pe care întreprinderea și școala le pun în fața lor în această perioadă, precum și condițiile de securitate a muncii în care se va desfășura practica.

In perioada premergătoare practicii în producție diriginții vor organiza consfătuiri cu părinții elevilor pentru a le explica importanța acestor activități, felul cum va fi organizată practica și necesitatea sprijinirii ei de către părinți. Se va cere părinților ca, în măsura posibilităților, să asigure elevilor îmbrăcămintea pentru lucru (salopete, halate sau haine uzate).

O grijă deosebită se va acorda vizitei medicale a elevilor înainte de începerea practicii, luîndu-se măsuri de scutire de practică sau de programare la activități mai ușoare a elevilor suferinzi.

In scopul organizării și conducerii în bune condiții a activităților practice în producție, în fiecare școală se va constitui o comisie formată din 2—3 reprezentanți ai școlii (directorul adjunct, profesorii de fizică, chimie, maiștrii de lucrări practice). Comisia se va completa cu delegați desemnați de întreprindere și de comitetele de părinți.

Responsabilul comisiei va fi directorul adjunct al școlii.

Pentru desfășurarea în bune condiții a activităților practice în producție, comisia va ține seama de următoarele:

Fiecare clasă să fie însoțită de cîte un profesor al școlii care va răspunde de desfășurarea lucrărilor și de securitatea muncii elevilor.

In primele două zile, elevii vor face cunoștință cu locul de muncă unde au fost repartizați și cu regulile de tehnică a securității muncii.

După prezentarea locului de producție și efectuarea instructajului privind protecția muncii și tehnica securității muncii, elevilor li se vor face cunoscute specificul muncii și sarcinile pe care ei le vor îndeplini în timpul practicii.

In vederea desfășurării în bune condițiuni a activității practice, conducerile școlilor de cultură generală și pedagogice vor alcătui un plan de măsuri privind repartiția locurilor de practică pe grupe de elevi, conținutul muncii în producție și cadrele didactice care vor conduce și îndruma practica și vor răspunde de desfășurarea ei.

Planul de măsuri va fi dezbătut și aprobat de consiliul pedagogic și va fi adus din timp la cunoștința elevilor și părinților.

Secțiile de învățămînt și cultură și conducerile de școli vor acorda toată atenția pregătirii și organizării în cele mai bune condițiuni a lucrărilor practice din această perioadă, vor controla și îndruma îndeaproape desfășurarea lor.

Un grup de pionieri de la Școala medie „Vasile Alecsandri" privesc cu mult interes munca unuia dintre fruntașii în producție de la uzina „Armătura"

E necesară îmbunătăţirea tematicii jucăriilor

Transpunînd în joc cele observate în realitatea înconjurătoare, copilul simte nevoia unor jucării în care să poată recunoaşte cele observate, care să-l facă să se simtă participant activ la viaţa pe care o construiesc cei mari. De aceea, jucăria, prietenă nedespărţită a copilăriei, este nu numai un instrument cu ajutorul căruia copilul descoperă realitatea, ci şi un mijloc prin care îndeplineşte o activitate, se iniţiază în muncă, ea exercitînd astfel o puternică influenţă educativă şi fiind folosită ca un auxiliar important în educaţia comunistă a copiilor.

In trecut, industria de jucării era aproape inexistentă la noi în ţară, marea majoritate a jucăriilor fiind importate. Restrînsa producţie de jucării era slabă şi nejust orientată.

Avînd în vedere însemnătatea jucăriei ca mijloc educativ, regimul nostru de democraţie populară a intervenit şi în acest sector cu măsuri eficiente, menite să satisfacă cerinţele milioanelor de copii ai poporului nostru. In 1955 şi apoi în 1958 s-au trasat sarcini precise privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea producţiei de jucării. In acelaşi timp, a fost înfiinţat un organ de orientare şi control al muncii în acest domeniu — comisia tehnico-artistică de pe lîngă Ministerul Învăţămîntului şi Culturii. Problema jucăriilor a constituit obiectul preocupărilor permanente ale acestei comisii, ale Ministerului Industriei Uşoare, cît şi ale întreprinderilor producătoare. Numeroşi oameni de talent şi inovatori din cadrul întreprinderilor au propus modele noi, ingenioase. Comisia tehnico-artistică pentru jucării a organizat în anul trecut un concurs pentru modele noi de jucării în scopul de a stimula creaţia originală în acest domeniu şi pentru a umple golurile din tematica jucăriilor.

Atenţia deosebită acordată în statul nostru acestei probleme a avut drept urmare o creştere simţitoare a producţiei de jucării. De la 5.182.000 jucării în 1955 s-a ajuns în acest an la 12.600.000 jucării. Pentru 1965 se prevede o producţie de 20.000.000 jucării. Datorită activităţii Comisiei tehnico-artistice, exigenţei crescînde a organelor comerţului, eforturilor depuse de întreprinderile producătoare, calitatea şi aspectul jucăriilor s-au îmbunătăţit simţitor. La aceasta au contribuit, desigur, şi critica adusă de presă cît şi exigenţa crescîndă a cumpărătorilor. In prezent, unităţile producătoare de jucării, încadrate în larga întrecere socialistă pentru o calitate ridicată a produselor, se preocupă îndeaproape de îmbunătăţirea continuă a muncii lor.

In cele ce urmează am vrea să subliniem cîteva probleme referitoare la direcţia în care trebuie îndreptate eforturile pentru îmbunătăţirea sortimentelor de jucării.

Să luăm, bunăoară, păpuşa, una dintre jucăriile cele mai căutate, în jurul căreia se creează multe jocuri şi care îndeplineşte roluri multiple. Importanţa pe care o are în jocurile copiilor şi influenţa sa educativă deosebită fac necesar să i se acorde o atenţie specială. In comparaţie cu producţia de păpuşi de acum cîţiva ani, în producţia actuală se constată unele îmbunătăţiri. Se poate afirma chiar că s-au realizat cîteva tipuri izbutite (de exemplu păpuşile „Florin", „Floricica", „Bebe" şi „Coca" de la cooperativa „Arta lemnului"), care plac copiilor şi corespund cerinţelor pedagogice.

In general însă creaţia de tipuri de păpuşi şi producţia lor în serie au rămas în urmă faţă de nevoile noastre. Se mai întîlnesc adeseori chipuri inexpresive de păpuşi, construite din materie primă necorespunzătoare (carton presat şi textile), cu îmbrăcăminte aproape uniformă şi în culori mohorîte.

Pregătirea copiilor pentru a deveni vrednici cetăţeni ai ţării, oameni cu dragoste de muncă, constructori activi ai socialismului începe, după cum este ştiut, încă din fragedă vîrstă. Jucăria îşi aduce contribuţia şi în această privinţă, ajutînd la formarea sentimentului de dragoste pentru muncă şi a deprinderilor practice şi făcînd ca trecerea de la joc la munca adevărată să se producă pe nesimţite. Pentru a putea realiza cu succes toate acestea e necesar să punem la îndemîna celor mici unelte de grădină pe măsura lor, unelte de construcţie, truse etc.

In magazinele noastre se găsesc multe jucării de acest tip, foarte apreciate de copii, de părinţi, de pedagogi. Jocul de construcţie „Arco", de pildă, cu piese de dimensiuni şi forme variate, atractiv colorate, dă copiilor posibilitatea să alcătuiască tot felul de construcţii, atît simple cît şi complexe. Jocul „Neneco", un joc de canava cu piese de lemn, pe lîngă faptul că îi familiarizează pe copii cu motivele artei noastre populare, le cultivă perseverenţa şi răbdarea.

Ştim ce satisfacţie are copilul şi cît de mîndru este atunci cînd poate meşteri ceva prin propriile-i puteri. Cunoscînd acestea, noi, cei care îl educăm, trebuie să-i dăm în mînă începînd chiar de la 3-4 ani un ciocănel şi un cleştişor pe care el se va strădui să le mînuiască. Totodată, trebuie să avem în vedere că la 5-6 ani copilul poate să execute chiar unele munci simple în grădină, în curte sau în casă, că pentru aceasta e necesar să-i punem la îndemînă unelte pe potriva lui. Şcolarii cei mici au nevoie de o trusă de dulgher, de tîmplar, au nevoie de traforaj, pentru a meşteri după gust şi a construi cît mai... calificat.

Din păcate, însă, copiii sînt uneori lipsiţi tocmai de aceste jucării. Există o neconcordanţă între scopul urmărit în activităţile din şcoală, care tind să-i deprindă pe elevi cu munca manuală, şi faptul că întreprinderile producătoare nu reuşesc să producă sortimente de truse cît mai variate şi în cantităţi satisfăcătoare. Sînt absente, bunăoară, piesele de construcţii simple pentru copiii sub 5 ani (din lemn sau din material plastic), nu există piese din care ei să poată construi macheta unei case, a unui orăşel etc.

O categorie importantă de jocuri şi jucării este aceea care ajută la cunoaşterea mecanismului de construcţie al diferitelor maşini, mai întîi sub aspectul lor general, iar mai tîrziu din ce în ce mai detaliat.

Incepînd de la 3 ani, copilului îi place să tragă de sfoară un automobil sau să se joace cu trenul, căpătînd primele noţiuni de tehnică. Pe măsură ce creşte, începe să cunoască tot mai multe aspecte de muncă, noţiunile lui se lărgesc şi, desigur, creşte şi interesul lui pentru tehnică. Copilul vrea să se joace cu diferite tipuri de vehicule, îl preocupă cum merg acestea, doreşte să construiască el însuşi o „maşină". Jucîndu-se, copiii cunosc încă de mici multe mecanisme pe care apoi le studiază sistematic în şcoală, învăţînd principiile de fizică ce stau, de pildă, la baza plutirii şi a construcţiei navelor, a zborului şi a construcţiei avioanelor ş.a.

Pentru copiii mici, întreprinderile de jucării au pus în circulaţie diferite vehicule începînd de la cele care se trag de sfoară şi pînă la cele mecanizate. Totuşi, copiii au la dispoziţie un număr limitat de tipuri şi, din această cauză, şi jocurile le sînt mai sărace în conţinut. Ei ar dori să aibă şi maşini de pompieri, sanitare, poştale, utilitare, betoniere ş.a.

Pentru copiii de vîrstă şcolară se găsesc şi mai puţine jucării de acest gen. Ştim cu toţii că în şcoală se acordă o deosebită atenţie instruirii politehnice şi iată că nu putem pune la îndemîna copiilor jucării care să-i pregătească în acest scop. „Micul constructor", singurul joc de construcţie cu piese de metal, are şuruburi care nu se potrivesc cu piuliţele. Fabrica „Ideal", care primeşte piesele de la o întreprindere din cadrul Ministerului Industriei Grele, nu reuşeşte să soluţioneze singură această importantă defecţiune.

Ar fi necesară şi o trusă de construcţii mai complicată, pentru copiii mai mari. Nu se produc truse pentru experienţe simple de chimie (cu toate că a fost aprobat un model), truse de electrician, materiale din care copiii să-şi construiască avioane, bărci etc. Nu avem jucării electrice, teleghidate.

A pune la îndemîna copiilor jucării potrivite, a-i înarma în mod eficient în mînuirea lor, înseamnă a contribui la deşteptarea interesului şi a dragostei lor pentru muncă, pentru viitoarea profesie. De aceea este necesar să se depună mai multe eforturi în acest sens, înţelegînd că jucăriile cît mai variate şi mai reuşite ajută la educarea multilaterală a copiilor.

S. Zincă
inspector în M.I.C.

PE SCENA TEATRULUI „ŢĂNDĂRICĂ"

După ce a jucat cu succes „Povestea porcului" şi „Punguţa cu doi bani", Teatrul Ţăndărică a ales pentru repertoriul actualei stagiuni „Harap Alb", spectacol a cărui premieră a avut loc recent.

Povestea lui Harap Alb este, de fapt, un roman de proporţii reduse, în care se împletesc şi elemente de fantastic. Dar atît eroii cît şi situaţiile extraordinare îşi au corespondentul real. Eroul principal nu poate învinge piedicile ce-i stau în faţă decît cu ajutorul pretenilor săi devotaţi. La rîndul lor, aceste fiinţe neobişnuite reprezintă noţiuni concrete spre care aspiră omul de rînd, idealuri cu neputinţă de satisfăcut în societatea bazată pe exploatare. Setilă, Flămînzilă, Gerilă, Ochilă, Păsărilă au vocabularul ţăranului simplu, limbaj pitoresc şi înţelept. Povestea nu se mărgineşte la formula obişnuită a basmului — la lupta între bine şi rău — ci se dezvoltă într-o complexitate mult mai largă şi, în acelaşi timp, mai bogată în sensuri, preocuparea pentru psihologia personajelor fiind pusă pe primul plan. Spînul nu este o figură întîmplătoare, el sintetizează trăsături reprobabile, între care setea de mărire reprezintă doar un aspect. Este perfid, viclean, mincinos, asuprind cu o plăcere sadică pe Harap Alb, ajuns, din pricina neascultării, slujitorul lui. Harap Alb însuşi reuneşte calităţi morale diferite — bunătatea sufletească, înţelepciunea, curajul, respectul şi dragostea filială. Creangă nu-şi menajează eroii, ei plătesc scump greşelile şi le răscumpără cu mare greutate.

Prelucrarea Nellei Stroiescu are calitatea de a concentra acţiunea după nevoile scenei, dar şi de a detaşa cu deosebită claritate unele personaje şi episoade principale. Micul spectator descifrează cu uşurinţă trăsăturile de caracter ale lui Harap Alb şi ale prietenilor săi, el vede cu uşurinţă nu numai că Spînul este rău, dar şi de ce este aşa. Replica păstrează, în general, savoarea operei care a inspirat dramatizarea, iar scenele se succed cu destulă vioiciune. N-am înţeles, totuşi, prezenţa acelui trist măscărici care este în contradicţie cu spiritul lui Creangă, după cum s-ar mai putea reproşa lipsa unor accente eroice din replicile lui Harap Alb din ultimele scene.

Regizorul Mihai Raicu a dovedit multă înţelegere pentru opera lui Creangă, reuşind, în unele scene (ca de pildă cea în care Harap Alb îşi alege calul) momente de mare artă, impresionante prin simplitate şi concizinne. Dar ritmul spectacolului nu păstrează o intensitate constantă, iar deznodămîntul nu aduce izbucnirea de satisfacţie pe care am aşteptat-o.

Scenografia spectacolului, împărţită între Ştefan Hablinski (decoruri) şi Ioana Constantinescu (păpuşi) este, în general, valoroasă. Decorul este aerisit, urmărind să redea specificul locului de desfăşurare a acţiunii prin pete de culoare distincte şi bine alese. Elementele sînt reduse la un minim necesar, lăsînd loc suficient pentru evoluţia personajelor. Pe alocuri, această grijă excesivă pentru spaţiul liber a dus însă la o neconcordanţă între proporţia păpuşii şi cea a decorului.

Ioana Constantinescu a găsit o formulă fericită pentru a da un stil unitar unor atît de numeroase şi diferite personaje. Pictoriţa reuşeşte să redea caractere complexe cu o mare economie de mijloace. Din păcate, însă, figura lui Harap Alb a fost destul de ştearsă şi inexpresivă, lipsită de suflu eroic. Aspectul palid al eroului titular se datorează însă în primul rînd mînuirii şi interpretării vocale. Antigona Papaziocopol i-a imprimat lui Harap Alb mişcări frumoase, dar de o graţie feminină. Şi mai puţin fericită a fost interpretarea vocală a actorului D. Furdui, care a întrebuinţat aproape tot timpul o voce inexpresivă, fără culoare.

Destul de supărătoare şi de loc recomandabilă, mai ales în spectacolele pentru copii, a fost lipsa de diferenţiere a vocilor interpreţilor, prea des întrebuinţaţi pentru mai multe roluri şi prea puţin preocupaţi să facă acest lucru neobservat.

Muzica lui Paul Urmuzescu este plată : din ea copiii nu vor putea reţine nici o melodie. Efectele sonore, în general, nu supără, dar nu ajută cu nimic spectacolul.

Preocuparea şi grija pentru opera lui Creangă face cinste Teatrului Ţăndărică. Aplaudăm, deci, spectacolul cu piesa „Harap Alb" care, deşi a prilejuit aceste cîteva observaţii critice, se înscrie ca o reuşită.

Mihai Crişan

Acţiuni patriotice ale pionierilor

In ultimile săptămini, pionierii şi elevii din şcolile raionului Lipova au participat cu însufleţire la acţiunile patriotice.

Astfel, pionierii de la Şcoala de 7 ani din comuna Pietriş au plantat în parcul comunal 86 de arbori de tei, frasini şi salcîmi.

Realizări frumoase au obţinut în această perioadă şi elevii de la Şcoala medie din Lipova plantînd 1.800 puieţi şi lucrînd la înfrumuseţarea parcului şcolii.

FRANCISC WILD
Lipova

Şi pionierii şi şcolarii din comunele Topana, Albeşti, Urşi şi Ciomăgeşti, au participat cu entuziasm la acţiunile patriotice.

Cu cîteva zile în urmă, pionierii şi şcolarii din aceste comune au plantat pe terenurile forestiere cîteva mii de puieţi de salcîmi. Totodată, ei au contribuit la înfrumuseţarea satelor şi comunelor lor.

Inv. TEODOR STĂNESCU
Vedea

Primul salut al celei mai tinere promoţii de pionieri.

De peste hotare

R. P. Bulgaria:

Filmul didactic

Filmul didactic ocupă un loc tot mai important în munca de predare. Folosirea lui este foarte necesară și în școala elementară în care tratarea fiecărei teme cere o bogată ilustrare.

Se știe că elevii școlii elementare își însușesc cel mai bine materialul predat dacă au posibilitatea să observe obiectele sau fenomenele despre care învață. Nu totdeauna însă acest lucru e posibil. Vizitarea unor obiective mai îndepărtate e un lucru greu pentru elevii mici. In afară de aceasta, nu totul în natură se poate vedea. De aceea, filmul didactic îi ajută pe copii ca într-un timp foarte scurt să călătorească prin defileurile munților, să urce pantele lor abrupte, să se oglindească în lacurile limpezi, să asculte cîntecul tractorului pe marile loturi ale gospodăriilor colective sau să vadă și să admire realizările poporului muncitor. Cu ajutorul filmului ei vor păși pe potecile pe care au umblat partizanii, vor cunoaște multe din locurile stropite cu sîngele fiilor poporului bulgar.

Filmul didactic se poate folosi atît în lecția de comunicare a unor cunoștințe noi cît și în lecția de consolidare a acestora și mai ales în lecțiile de sinteză. Înainte de a-l utiliza, învățătorul trebuie să vadă filmul pentru a-i cunoaște conținutul. Urmează apoi fixarea locului pe care acesta trebuie să-l ocupe în lecție, alegerea secvențelor cu ajutorul cărora va fi subliniată o latură sau alta a temei. Este necesar ca învățătorul să îndemne pe elevi să privească cu deosebită atenție scenele cele mai importante din punctul de vedere al problemei urmărite.

Cele mai reușite proiecții sînt acelea care au loc după predarea lecției. Totuși nu e recomandabil ca întotdeauna lecția să decurgă într-unul și același fel. Variația se impune și prin modul în care e tratată tema respectivă în film. Există filme care dau posibilitatea ca lecția să fie construită în întregime pe observațiile făcute în timpul vizionării filmului și de aceea este bine ca ele să fie proiectate înaintea predării temei. Alte filme trebuie proiectate după ce tema a fost însușită, servind pentru completarea și consolidarea cunoștințelor.

Iată cum am folosit filmul didactic cu prilejul unei lecții recapitulative despre construcțiile socialiste în R. P. Bulgaria. După ce am recitit lecturile din capitolul cu această temă am vizionat filmele: „Uriașul de la Devnia", „Oțelul patriei" și „Dimitrovgrad". Am vorbit apoi cu operatorul, alegînd secvențele care urmau să fie proiectate în așa fel încît proiecția să nu depășească 25 de minute.

La începutul orei am examinat un elev asupra materialului din ora trecută — transformările din satul nostru. Elevul s-a oprit asupra unor aspecte din lecția învățată și a citit un fragment din textul „Averea", în care este vorba despre viața nouă a satului. Copiii au enumerat apoi textele de lectură cunoscute de ei care tratează despre construcțiile socialiste: „La baraj", „Primul oțel", „Noul oraș".

In decursul convorbirii, care a durat 20 de minute, elevii s-au referit la rostul barajelor, la uzinele care prelucrează minereurile și la turnarea primei șarje de oțel în țara noastră. Le-am atras atenția că vor vedea pe ecran momentul emoționant al turnării primei șarje de oțel și că vor citi pe fețele muncitorilor marea bucurie pe care le-a produs-o acest eveniment. In film ei au văzut cum mecanizarea producției ușurează munca muncitorilor, au simțit grija muncitorilor pentru mașinile la care lucrează, grija partidului și a regimului de democrație populară pentru oamenii muncii.

La clasele I-IV filmele didactice trebuie folosite tot mai mult. Ele contribuie la educația patriotică și estetică a elevilor, fac lecțiile interesante și variate, adîncesc și consolidează cunoștințele celor mici.

Zdravca Petrova
Stoianca Ivanova

(Articol publicat în „Ucitelsko Delo" nr. 103).

R. D. Germană:

Activitatea școlilor speciale

În Republica Democrată Germană se acordă o mare atenție învățămîntului special, menit să ajute copiilor deficienți să-și însușească cunoștințe și deprinderi, să poată desfășura o activitate social-utilă alături de cei valizi.

Școlile speciale sînt organizate diferențiat, în raport cu specificul deficienței. Pe lîngă cele mai multe dintre acestea funcționează instituții preșcolare speciale, precum și școli profesionale speciale.

Activitatea instructiv-educativă în școlile speciale din R.D.G., care poartă denumirea de „școli speciale politehnice", se desfășoară pe baza unor planuri de învățămînt speciale, în care locul principal este ocupat de obiectele legate strîns de pregătirea practică a elevilor: matematică, fizică, lucrări practice, gospodărie etc. În aceste planuri activitățile specifice fiecărei școli în parte, ca, de pildă, dezvoltarea vorbirii la surdo-muți, nu apar ca obiecte separate de învățămînt. Aceste activități se desfășoară, individual sau în colectiv, în cadrul lecțiilor obișnuite și al muncii extrașcolare, pe baza cerințelor formulate în programele de învățămînt pentru școlile speciale, folosindu-se în unele cazuri mijloace și materiale speciale (de exemplu alfabetul Braille la nevăzători, manuale cu litere mult mărite la slabvăzători etc.).

Unitatea și continuitatea existente între toate treptele învățămîntului special (preșcolar, școlar și profesional) fac posibilă urmărirea neîntreruptă a sarcinii de corectare a deficiențelor elevilor, precum și scurtarea duratei învățămîntului profesional pentru deficienți la 2, maximum 3 ani.

În R.D.G. se pune un accent deosebit pe asigurarea în condiții optime a bazei materiale a învățămîntului special. Clădirile folosite pentru școlile speciale sînt spațioase și luminoase, de cele mai multe ori aflîndu-se la marginea orașelor, înconjurate de pomi sau chiar de parcuri. Numărul copiilor dintr-o școală, în marea majoritatea a cazurilor, nu depășește 200. Ei sînt repartizați în clase de cîte 10—15 elevi, iar în cazurile mai grele chiar de cîte 6—8 elevi. Copiii care învață în școlile speciale se află sub o permanentă supraveghere, atît în clasă cît și la internat.

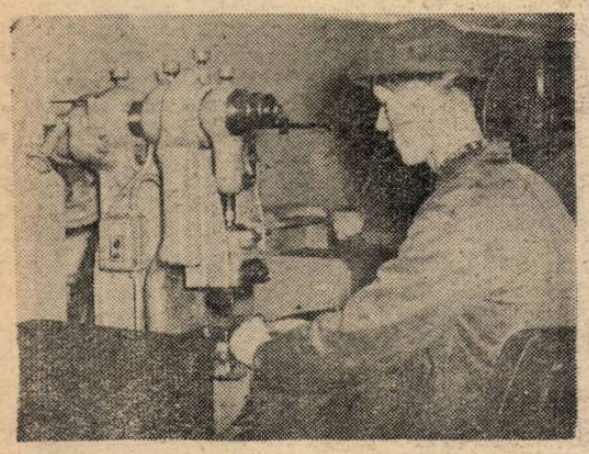

Elev al școlii profesionale speciale de nevăzători din Marx Stadt lucrînd la strung

Clasele sînt bine înzestrate cu mobilier. În școlile de surdo-muți, hipoacuzici și slabvăzători există bănci individuale speciale. În fiecare clasă se află cel puțin două table de scris, precum și unele instalații speciale pentru demonstrarea materialului didactic. La unele categorii de școli speciale clasele sînt înzestrate cu instalații speciale, determinate de caracterul deficienței.

O deosebită atenție se acordă în R.D.G. îndrumării elevilor din școlile speciale spre profesiuni accesibile posibilităților lor. În acest scop atelierele pentru lucrările practice și atelierele de producție din școlile speciale profesionale sînt bogat înzestrate cu aparate și mașini special amenajate pentru a asigura protecția muncii în condițiile lipsei de văz, de auz etc.

Elevii din școlile speciale profesionale își petrec o mare parte din timp în întreprinderile productive, unde în ultimul an de pregătire lucrează pînă la 4 și 5 zile pe săptămînă, fiind organizați pe grupe, sub conducerea unui muncitor-instructor. Acest lucru se poate realiza datorită faptului că între școala specială de cultură generală și politehnică și școala specială profesională există o strînsă legătură. Școala profesională specială reprezintă ultima treaptă de pregătire pentru viață a copiilor deficienți, ea continuînd munca începută anterior.

În sfîrșit, pentru a ilustra și mai concludent marea atenție ce se acordă în R.D.G. problemelor învățămîntului special, ținem să subliniem faptul că activitatea instructiv-educativă este desfășurată, în majoritatea cazurilor, de cadre cu o înaltă calificare în domeniul defectologiei. Pentru a se asigura acest lucru profesorii pentru școlile speciale sînt recrutați din rîndul profesorilor care au un stagiu de cel puțin doi ani în școlile de masă. Aceștia sînt transferați pentru un an sau doi în școlile speciale, în calitate de „practicanți". Dacă în timpul acestei practici dau dovadă de dragoste și pricepere în munca cu copiii deficienți, sînt trimiși la specializare, pe timp de doi ani, la facultățile de defectologie din Berlin sau Halle. Numai după terminarea specializării de doi ani sînt considerați profesori ai școlii speciale.

Toate aceste măsuri asigură o bună pregătire a copiilor cu diferite deficiențe, făcîndu-i folositori societății.

Pompiliu Vîlcu
director în M.I.C.

Gheorghe Radu
inspector în M.I.C.

Cuba: Naționalizarea școlilor particulare

Printre măsurile adoptate în ultima vreme de guvernul revoluționar cuban se înscrie și naționalizarea școlilor particulare. Această măsură, anunțată de primul ministru Fidel Castro în cuvîntarea pe care a rostit-o la Havana la împunătoarea demonstrație de 1 Mai, reprezintă un important jalon pentru înfăptuirea revoluției culturale, pentru culturalizarea maselor largi populare din Cuba. Totodată această măsură, adoptată după zdrobirea intervenției contrarevoluționarilor înarmați de S.U.A., are menirea să curme activitatea desfășurată în anumite școli particulare, activitate care urmărea subminarea măsurilor guvernului revoluționar.

Săptămîna aceasta, guvernul revoluționar cuban a început în întreaga țară naționalizarea școlilor particulare, în primul rînd în provinciile Havana, Santiago de Cuba, Helguin, Matanzas, Manzanille, Guantanamo și Pinar del Rio. Clădirile acestor școli au fost puse sub pază pentru a împiedica orice acțiune de sabotaj.

In favoarea naționalizării școlilor particulare s-au pronunțat numeroase organizații, printre care Federația națională a școlilor particulare, Comitetul revoluționar studențesc, profesorii și studenții Colegiului pedagogic al Universității din Havana și altele.

O dată cu naționalizarea școlilor particulare, în Cuba a fost introdus învățămîntul general gratuit.

Iran: Lupta dîrză a cadrelor didactice

Una dintre numeroasele demonstrații de masă ale profesorilor și învățătorilor din Iran

Intre manifestația pentru drepturi a celor 4.000 de profesori și învățători din Iran — atacată cu focuri de armă de poliție — și demisia guvernului Emami au trecut doar două zile. După manifestație, în cursul căreia mai multe persoane au fost rănite, iar învățătorul Abolhasan Han Ali a fost rănit mortal, au urmat imediat o impresionantă grevă, la care au participat 13.000 de profesori și învățători și un miting al membrilor corpului didactic din Teheran. Participanții la miting au cerut demisia ministrului Educației și pedepsirea șefului poliției din Teheran, considerat direct vinovat de crimă. A doua zi, în piața din fața clădirii Medjilisului a avut loc o nouă demonstrație, la care învățătorilor și profesorilor li s-au alăturat studenți și alți locuitori din capitala Iranului. Demonstranții au cerut demisia guvernului Emami, îmbunătățirea condițiilor de viață și pedepsirea celor vinovați de asasinarea învățătorului Han Ali.

Acestea sînt evenimentele care au precedat demisia guvernului Emami. Acțiunea curajoasă a învățătorilor și profesorilor iranieni s-a desfășurat pe fondul nemulțumirii maselor largi populare, care duc o luptă consecventă împotriva înrobirii țării capitalului străin și pentru îmbunătățirea condițiilor de trai. Asasinarea învățătorului Han Ali în cursul manifestației de la Teheran a fost picătura care a umplut paharul indignării generale.

Valul mîniei populare a măturat de la putere încă un guvern pentru care interesele monopoliștilor străini erau mai presus decît cele naționale. Agenția Associated Press relatează în următorii termeni evoluția evenimentelor din Iran: „Premierul Emami a declarat în fața parlamentului că nu este răspunzător de acțiunile poliției și că, dimpotrivă, ar fi dat ordin forțelor polițienești să-i trateze cu moderație pe profesori. In ciuda declarațiilor sale, el a fost ... cat de numeroși membri ai parlamentului, după care i-a înminat Șahului demisia cabinetului".

Cumplita mizerie în care trăiește poporul iranian — potrivit chiar relatărilor presei iraniene, 85 la sută din populație locuiește în bordeie de lut — este cu adevărat inimaginabilă. In același timp, cele peste 30.000.000 de tone de petrol extrase anual din solul iranian aduc monopoliștilor americani beneficii fabuloase. An de an cresc cheltuielile militare ale Iranului care, în calitate de membru al blocului agresiv C.E.N.T.O., este considerat, în concepția strategilor imperialiști, „o treaptă a etajului nordic" la frontiera cu Uniunea Sovietică. Mizeria materială se extinde și asupra corpului didactic.

Reține atenția caracterul combativ al grevei profesorilor, care nu sînt mulțumiți de faptul că unii oameni politici au fost înlocuiți cu alții de aceeași teapă. (Noul guvern a fost format, după cum s-a anunțat, de Amini, fost ambasador al Iranului la Washington). Învățătorii și profesorii iranieni continuă lupta lor dîrză, înfruntînd persecuțiile și gloanțele.

La 8 mai la marele miting al învățătorilor care a avut loc la Clubul „Mehregan" a fost adoptată o rezoluție cu privire la cinstirea memoriei învățătorului dr. Abolhasan-Han Ali, asasinat la 2 mai.

Ziua de 2 mai a fost declarată „Ziua învățătorului" și va fi sărbătorită pe viitor anual în Iran ca zi de solidaritate și luptă a învățătorilor pentru drepturile lor.

Prin acțiunile lor pline de demnitate și curaj, învățătorii și profesorii iranieni au contribuit la întărirea luptei întregului popor iranian pentru apărarea suveranității și independenței sale naționale și pentru îmbunătățirea condițiilor lui de trai.

Z. F.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 613 | vineri 19 mai 1961 | 8 pagini 25 bani

O problemă a sfîrșitului de an

Orientarea profesională a elevilor

Cînd tînărul părăsește școala pentru a-și continua pregătirea pe un plan mai înalt sau pentru a face să rodească în producție cunoștințele dobîndite în anii de învățătură, pedagogul, strîngîndu-i mîna, trebuie să-i poată spune cu claritate, cu siguranță: „Iată drumul tău mai departe. Pe aici!". Tînărul să-i poată răspunde atunci fără surprindere, sigur și încrezător: „Îl voi urma!"

Orientarea profesională este o sarcină de mare răspundere încredințată școlii, educatorului. Nu este un moment în viață, ci o acțiune care se împletește strîns cu întregul proces instructiv-educativ de-a lungul anilor de școală. Din clipa cînd pedagogul descoperă înclinațiile elevului său, el are datoria să le deschidă drum, ajutîndu-le să se dezvolte spre folosul societății, spre folosul patriei.

Cel care arată drumul trebuie să vadă limpede înainte. El trebuie să privească spre viitorul minunat al patriei, pe care documentele de partid ni-l arată cu atîta claritate. Potrivit prevederilor cuprinse în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. în perioada 1960—1965 școala de cultură generală va trebui să asigure numărul necesar de candidați pentru școlile care pregătesc muncitori calificați, în așa fel ca numărul elevilor înscriși în anul I să crească de 2,5 ori în 1965 față de 1959, iar numărul elevilor înscriși în anul I al școlilor care pregătesc cadre medii tehnice și numărul studenților din anul I al institutelor tehnice să crească de două ori.

Aceste cifre concretizează de fapt, numeric, rezultatul muncii pe care noi, profesorii, educatorii sîntem chemați s-o desfășurăm cu sprijinul organizației U.T.M. și al organizației de pionieri în rîndurile elevilor. Este inclusă aici și strădania noastră de a-i înarma cu temeinice cunoștințe și deprinderi, ca și tot ceea ce facem pentru a-i înzestra cu trăsăturile omului nou. Și este cuprinsă, fără îndoială, și munca atît de complexă și de plină de răspundere, dar atît de frumoasă, de a-i ajuta pe tineri să-și aleagă în viață drumul care răspunde cel mai bine năzuințelor lor și cerințelor patriei, cerințelor pe care le pune dezvoltarea continuă a economiei și culturii noastre.

În raportul prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, înfățișînd schimbările care au intervenit în compoziția tineretului școlar, a arătat ce ecou puternic a avut în rîndurile tineretului aprecierea partidului că drumul cel mai sigur spre o calificare înaltă trece prin școala muncii în uzine, fabrici, mine, în gospodării de stat, gospodării agricole colective. Orientarea spre producție a tineretului devine tot mai largă acum, în anii șesenalului, cînd producția noastră se dezvoltă într-un ritm nebănuit vreodată în trecut, dînd celor ce lucrează în industrie și agricultură posibilitatea să îmbrățișeze un număr deosebit de mare și variat de profesiuni care presupun o calificare înaltă, permițînd valorificarea tuturor forțelor lor creatoare și asigurîndu-le condiții minunate de viață materială și culturală.

Întregul proces instructiv-educativ, munca tuturor profesorilor, toate măsurile ce se iau în școală trebuie să-i pregătească pe elevi pentru viață și, în același timp, să-i ajute să-și afle calea, locul unde își pot valorifica cunoștințele, aptitudinile cu cel mai mult folos pentru ei înșiși și pentru întregul popor. Îi pot călăuzi — și trebuie să-i călăuzească — pe elevi, în primul rînd, profesorii de matematică, de fizică, de chimie, de științe naturale, ale căror obiecte au legătura cea mai strînsă, cea mai directă cu producția. Lecțiile, experiențele, excursiile și lucrările practice sînt mijlocul cel mai sigur, cel mai convingător de a-i face pe tineri să înțeleagă frumusețea și însemnătatea muncii în producție, perspectivele pe care le deschide ea. Și profesorii care predau alte obiecte — științele sociale, geografia, literatura etc. — au posibilități largi de a influența pe elevi în această direcție. O lecție despre industrializarea socialistă sau despre transformarea socialistă a agriculturii, despre noul peisaj industrial al regiunilor patriei sau despre chipul muncitorului în literatura noastră nouă îi poate face pe elevi să vadă lucruri pe care nu le-au știut înainte, să înțeleagă mai profund unele aspecte ale producției, ale vieții oamenilor muncii pe care le cunoscuseră numai în treacăt.

Așa cum am arătat, munca de orientare profesională a elevilor nu se poate desfășura numai în cîteva săptămîni la sfîrșitul anului școlar și numai în clasele care-i pregătesc pe absolvenți. Ea cere continuitate pe o perioadă foarte întinsă — pe toată perioada școlarității. Dacă vorbim totuși în mod special despre ea acum, o facem pentru că în această etapă ea capătă, pentru elevii unor clase, un caracter de imediată actualitate și pentru că recapitularea materiei și perioada practicii continue creează condiții deosebit de favorabile pentru buna ei rezolvare.

Care sînt problemele principale pe care trebuie să le luăm în primul rînd în seamă în munca noastră de orientare profesională a elevilor? Ele sînt cunoscute îndeobște de toți profesorii: cerințele economiei naționale și aptitudinile, înclinațiile elevilor. Sînt cunoscute, de asemenea, și metodele speciale care se cer folosite în această muncă, înafară de căile obișnuite ale procesului instructiv-educativ: vizite la diferite școli profesionale și tehnice, convorbiri cu oamenii muncii, vizionarea unor filme, citirea unor fragmente literare etc. Mai sînt însă, din păcate, destul de mulți profesori și diriginți care, cunoscînd aceste probleme, le dau o rezolvare cu totul formală, birocratică — și aceasta se referă

(Continuare în pag. 5)

Elevul a îndrăgit și meseria și pe muncitorul de la care o învață

Lucrările Consiliului superior al școlilor

Joi dimineața au început în Capitală lucrările Consiliului superior al școlilor din cadrul Ministerului Învățămîntului și Culturii.

Cuvîntul de deschidere a ședinței a fost rostit de tov. Petre Drăgoescu, președintele Consiliului superior al școlilor.

În cuvîntul său tov. Ilie Murgulescu, ministrul Învățămîntului și Culturii, a prezentat problemele principale privind trecerea la învățămîntul general de 8 ani — sarcină pusă în fața școlii noastre de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn.

În continuare au început discuțiile pe marginea raportului prezentat.

Pe minunatul drum al artei

Prin ferestrele larg deschise răzbat acorduri armonioase. Notele cristaline ale pianului se întrețes cu trilurile viorilor și sunetele mai grave ale violoncelului. Vecinii de pe strada Lucaci privesc cu multă simpatie spre „casa melodiilor":

— Copiii noștri, viitorii artiști — gîndesc ei.

În clădirea luminoasă, înconjurată de o spațioasă grădină, s-a mutat de curînd Școala specială de artă nr. 5 din Capitală.

Să pătrundem într-una din încăperile de unde răzbat acordurile unei melodii. Într-un colț un pian nou-nouț, în fața căruia eleva Irina Nistor interpretează cu prospețime Sonatina I de Mozart. Profesorul îi dă indicațiile necesare pentru rezolvarea problemelor de tehnică pianistică și pentru realizarea cît mai autentică a stilului caracteristic muzicii mozartiene.

Preocuparea pentru aplicarea celor mai noi metode pianistice constituie o grijă permanentă a colectivului de profesori al claselor de pian. Interasistența frecventă la lecții, schimbul continuu de experiență pe care-l realizează ei au dat deosebit de bune rezultate. Cei patru profesori de pian ai școlii se pot mîndri astăzi cu elevi fruntași cum sînt Irina Grigorescu, Cornel Bandel, Dan Perlstein sau Mariana Moraru.

Și clasele de vioară își au fruntașii lor. Iată-i pe Ion Dură, care tocmai interpretează o parte a concertului de Vivaldi și pe Ion Găvan, care studiază atent concertul în stil romînesc scris de profesorul său Ilie Dumitru. Aceeași pasiune dedicată artei o întîlnești și la elevii clasei de violoncel.

Toată puterea de muncă a colectivului școlii e pusă în slujba formării artistice a tinerelor talente. Problemele de pedagogie, de estetică, de metodică a predării diferitelor instrumente sînt dezbătute activ în ședințele cercului metodic. Profesori cu bogată experiență pedagogică și tinere cadre didactice își expun în referate rezultatele muncii lor, contribuind astfel la îmbunătățirea procesului de învățămînt.

Și secția de arte plastice a școlii, în care elevii sînt inițiați în problemele desenului, picturii și modelajului, desfășoară o activitate rodnică. Rezultatele se oglindesc atît în expoziția permanentă din școală cît și în expozițiile organizate înafara școlii.

Școala din strada Lucaci este una din cele 48 de școli de arte răspîndite pe tot cuprinsul patriei.

Pe clape, pe strune, pe instrumentele de desen și pictură, mîini copilărești, mîini talentate sînt îndrumate cu dragoste, de profesori entuziaști, pe minunatul drum al artei.

M. B.

In etapa finală

Etapa finală a anului școlar imprimă trăsături caracteristice și activității organizațiilor sindicale din școli. Munca pe care o duc acestea în trimestrul III se deosebește de cea din perioadele precedente ale anului școlar prin obiectivele pe care le urmărește, prin acțiunile specifice pe care le organizează, prin sfera mai largă de preocupări. Trăsăturile de amănunt, „individualitatea" acestei etape sînt determinate de condițiile concrete de muncă ale fiecărui colectiv pedagogic.

Planurile de muncă întocmite de organizațiile sindicale din școli pentru ultima perioadă a anului școlar sînt menite să ajute cadrelor didactice să-și încheie cu succes activitatea desfășurată pînă acum. În sprijinul școlii este mobilizată întreaga capacitate organizatorică, întreaga capacitate de influențare a organizației sindicale asupra membrilor săi, în toate domeniile muncii acesteia — profesional, cultural, social.

Din experiența anilor trecuți am constatat că în această etapă a muncii propaganda profesională nu este suficientă pentru a asigura condițiile necesare în vederea încheierii cu succes a cursurilor. Nu este suficient să popularizăm experiența bună, să arătăm cadrelor didactice care sînt cele mai indicate metode de muncă. **Este necesar ca, paralel cu buna organizare a propagandei profesionale, să asigurăm învățătorilor și profesorilor mai mult timp pentru pregătirea proprie, să veghem pentru a evita supraîncărcarea lor cu sarcini obștești.** În anii școlari trecuți se întîmpla ca în această etapă unele cadre didactice să fie suprasolicitate fie pe linia unor societăți științifice, fie pe linia unor activități obștești. Bineînțeles că de multe ori aceasta se reflecta în pregătirea pentru lecții. Or, se știe că în etapa recapitulării deficiențele în desfășurarea lecțiilor sînt iremediabile. Consecințele lor se resimt în anii școlari următori. De aceea, comitetul sindicatului nostru acordă o mare atenție asigurării timpului liber necesar pregătirii lecțiilor din etapa finală a anului școlar. În acest scop am luat măsuri pentru a micșora cît mai mult numărul repetițiilor echipelor artistice care cuprind, în orașul nostru, multe cadre didactice. De asemenea, nu vom organiza în această perioadă spectacole și, mai ales, deplasări cu echipele artistice la sate, așa cum am organizat, de pildă, în trimestrele anterioare. Pe de altă parte, am cerut organizatorilor sindicali din fiecare școală să nu îngăduie supraîncărcarea cu sarcini a membrilor de sindicat din școala respectivă, să reexamineze volumul de muncă extrașcolară la care sînt solicitați ei, să ia măsuri — în colaborare cu directorii școlilor și cu sprijinul organizațiilor de partid — pentru evitarea situațiilor care duc la supraîncărcarea cadrelor didactice.

Atenția principală a comisiei muncii de masă în producție pe linia propagandei profesionale este îndreptată înspre asigurarea desfășurării lecțiilor la un nivel cît mai ridicat. În acest scop am organizat în toate școlile orașului consfătuiri de muncă pe tema „Combaterea mediocrității și ridicarea nivelului la învățătură al elevilor". Pentru a prilejui un schimb de păreri mai larg și care să pătrundă, în același timp, mai adînc în dezbaterea problemelor, consfătuirile au fost organizate pe grupe de școli. Astfel, școlile medii au fost grupate împreună, școlile de 7 ani cîte 3—4 la un loc, iar școlile profesionale și tehnice de asemenea. La consfătuiri au fost examinate multe probleme, accentul principal căzînd însă pe problemele pregătirii și predării lecțiilor. Totodată s-au discutat măsurile care trebuie luate în școli în scopul ca la data stabilită pentru începerea recapitulării finale întreaga materie să fi fost parcursă.

În sprijinul încheierii cu succes a anului școlar, comisia profesională a programat și o serie de consfătuiri de muncă pe teme privind recapitularea materiei. Acestea au loc tot pe grupe de școli și aduc în discuția cadrelor didactice probleme referitoare la planificarea lecțiilor recapitulative, la tematica lor, la metodica recapitulării etc. Se vor dezbate, cu titlu ilustrativ, unele planuri de recapitulare.

În colaborare cu filiala din Constanța a Societății de științe istorice și filologice, comisia profesională a întocmit două referate privind problemele recapitulării finale la limba română și istorie. Aceste referate cuprind, înafara problemelor de principiu pe care le ridică recapitularea la obiectele respective, și soluții privind rezolvarea practică a acestora, izvorîte din experiența unor cadre didactice fruntașe.

Acestea sînt acțiunile mari pe care le organizează comitetul sindicatului în vederea sprijinirii cadrelor didactice în ceea ce privește buna desfășurare a lecțiilor recapitulative. Înafara lor, în fiecare școală grupele sindicale inițiază schimburi de experiență pe teme mai restrînse, care privesc, de pildă, diferite tipuri de lecții recapitulative, legarea teoriei de practică în cadrul acestor lecții etc.

Căutăm să-i sprijinim pe profesori și în organizarea și desfășurarea examenelor, ca și în punerea la punct a problemelor legate de practica continuă a elevilor. Astfel, ne-am propus să sprijinim buna desfășurare a examenelor organizînd o discuție pe tema pregătirii lor, a alegerii subiectelor pentru examene, precum și pe tema metodicii desfășurării examenelor. În acest scop comisia muncii profesionale strînge material documentar privind experiența pozitivă și deficiențele înregistrate în anii trecuți. Problemele mai importante vor constitui obiectul unor dezbateri la care vor participa, pe lîngă organizatorii grupelor sindicale, responsabilii comisiilor metodice, directori și profesori din școlile orașului.

Am luat, de asemenea, măsuri pentru valorificarea experienței din anul trecut cu privire la organizarea practicii continue. Strîngem materiale care oglindesc contribuția acesteia la consolidarea cunoștințelor căpătate de elevi în timpul anului și rolul ei în orientarea profesională a viitorilor absolvenți ai școlilor de cultură generală. Profesorii și maiștrii care au condus practica în anii trecuți, mobilizați de organizațiile sindicale respective, vor ajuta pe colegii lor lipsiți de această experiență să planifice și să desfășoare practica la un nivel cît mai ridicat.

O atenție mare acordăm asigurării unor condiții cît mai bune de desfășurare a muncii din școală în această etapă. Organizatorii grupelor sindicale au discutat cu personalul administrativ și de serviciu problemele privind deservirea bibliotecilor și laboratoarelor, curățenia școlilor etc.

Orientîndu-și activitatea înspre ridicarea nivelului muncii fiecărui membru de sindicat, asigurînd învățătorilor și profesorilor timpul necesar bunei lor pregătiri pentru fiecare lecție, sprijinindu-i în rezolvarea problemelor care le stau în față, organizațiile sindicale din școlile orașului nostru vor aduce o contribuție de seamă la încheierea cu succes a anului școlar.

P. Ciurtin
președintele comitetului
Sindicatului învățămînt
din orașul Constanța

Bibliografie

Au apărut :

A. S. Makarenko — Cartea pentru părinți. Traducere din limba rusă, sub îngrijirea literară a lui Cezar Petrescu. Ediția a IV-a, 360 pag., 13,40 lei (cartonat) — Editura de stat didactică și pedagogică.

L. Feuerbach — Esența creștinismului. Traducere din limba germană de Petre Drăghici și Radu Stoichiță. 484 pag., 13,80 lei — Editura științifică.

D. D. Botez — Să ne jucăm cîntînd — cîntece și jocuri pentru copii. Ilustrații și copertă de Santha Iosif, 56 pag., 3,25 lei — Editura tineretului.

DE LA MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI CULTURII

În legătură cu examenul de absolvire a școlii de 7 ani

La clasa a VII-a, activitatea școlară se încheie la 3 iunie a.c. pentru cursurile de zi și la 20 iunie pentru cursurile serale.

Examenul de absolvire a școlii de 7 ani se ține între 9—14 iunie a.c. la cursurile de zi și între 21—26 iunie a.c. la învățămîntul seral. El constă în examinări orale la următoarele obiecte :

— Limba română (Gramatică și Lectură literară) ;
— Matematică ;
— Istoria Romîniei ;
— Geografia R.P.R. ;
— Fizica (numai Căldura și Electricitatea) sau Științe naturale (numai Anatomia, Fiziologia și Igiena omului) — unul din aceste două obiecte la alegere.

Elevii școlilor și secțiilor cu limbi de predare ale naționalităților conlocuitoare vor da examen și la Limba maternă (Gramatică și Lectură literară).

La Limba română (maternă) și Matematică, examinarea se va face din materia claselor V—VII.

În atenția cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II

Se aduce la cunoștința cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II pentru anul școlar 1960—1961 că sesiunea de examen va avea loc în vacanța de iarnă a anului școlar 1961—1962.

Cursurile de sprijinire în vederea prezentării la examenul de gradul II vor fi organizate în vacanța de vară a acestui an școlar, de către institutele interregionale de perfecționare a cadrelor didactice și secțiile regionale de învățămînt și cultură.

Examenele de definitivat și gradul II pentru cadrele didactice din învățămîntul profesional și tehnic

Examenele de definitivat și de gradul II pentru cadrele didactice care predau disciplinele de cultură tehnică în învățămîntul profesional și tehnic vor avea loc la București între 21—31 iulie 1961.

Candidații înscriși la aceste examene vor putea urma, la cerere, un curs de pregătire. Cursurile de pregătire vor fi organizate de către ministerele și instituțiile centrale, în colaborare cu cabinetele metodice pentru învățămîntul profesional și tehnic. Ele se vor desfășura la București între 1—20 iulie 1961, vor cuprinde conferințe, consultații, lucrări practice și vizite în întreprinderi și se vor referi la disciplinele la care se dau examene : marxism-leninism (socialismul științific), pedagogie și specialitate — pentru cadrele didactice înscrise la examenul de definitivat — și economie politică, specialitatea și metodica specialității — pentru cadrele didactice înscrise la examenul de gradul II.

Profesorii care doresc să urmeze aceste cursuri vor înainta direcțiilor de personal și învățămînt din ministerele tutelare cereri de înscriere, pînă la data de 25 mai 1961. Profesorii care predau în școlile sfaturilor populare vor înainta aceste cereri cabinetelor metodice în a căror rază de activitate se găsesc.

Lucrările metodico-științifice pentru gradul II vor fi înaintate, pînă cel mai tîrziu la 1 iulie 1961, direcțiilor de învățămînt și personal din ministerele și instituțiile centrale. Candidații de la școlile sfaturilor populare vor înainta aceste lucrări cabinetelor metodice respective.

EXPOZIȚIE DE PICTURĂ

Recenta expoziție — a treia în acest an — deschisă la Clubul sindicatelor de învățămînt din Capitală reunește un număr record de expozanți, profesori de desen din școlile orașului București și membri ai cercului de artă plastică „Ion Andreescu". Tot record este și numărul tablourilor expuse — 90. Sub acest aspect expoziția înscrie un succes semnificativ în activitatea cercului plastic al profesorilor de desen.

Expoziția reprezintă un succes și sub raport artistic, precum și sub raport tematic. Teme privind lupta comuniștilor în ilegalitate sau lupta partidului pentru construcția socialismului sînt larg și sugestiv reprezentate în expoziție. Se remarcă pictura în ulei „Citește și dă mai departe" de Jean Nițescu, linogravurile lui Marcel Olinescu etc.

Alexandrinei Zberea îi revine meritul de a se fi apropiat cu sensibilitate de temele școlii. „Darul partidului" prezintă o pionieră strîngînd în brațe manualele ce i-au fost dăruite, ca tuturor copiilor din țară. Pictorița a surprins în fizionomia fetiței toată gingășia și profunzimea recunoștinței față de partid.

Pe linia unor realizări artistice ascendente se înscriu și unele lucrări ale profesorilor Al. Drăgoi, Erna Gherghel, Nina Stuparu, Eugenia Brateș.

Din păcate, expoziția cuprinde și lucrări lipsite de valoare artistică — peisaje neizbutite, portrete și autoportrete fără nici o semnificație, simple fotografii. Printre acestea se numără unele lucrări semnate de C. Manolescu, C. Delghioz și alții. În „Fabrica de cherestea", semnat de C. Manolescu, dintr-un neinspirat „spirit novator" sînt ignorate cerințe elementare ale desenului. Culoarea este distribuită fără nici un criteriu artistic. Un sentiment de nemulțumire îți provoacă „Portretul unui lector", semnat de Lily Popescu Hrușca. Ai în față un fel de fotografie în profil, tratată dulceag și fără nici un fel de expresivitate.

Socotim ca nejustificată „justificarea" prezentată de conducerea cercului — faptul că a selecționat în mare grabă tablourile expuse. Ea avea datoria să le selecționeze din vreme, pentru a evita expunerea unor lucrări lipsite de valoare artistică. Este poate cazul ca, pe viitor, să fie atrași în comisia de selecționare și critici de artă.

Cu toate aceste obiecții, expoziția înscrie un succes în activitatea cercului de artă plastică „Ion Andreescu".

C. R.

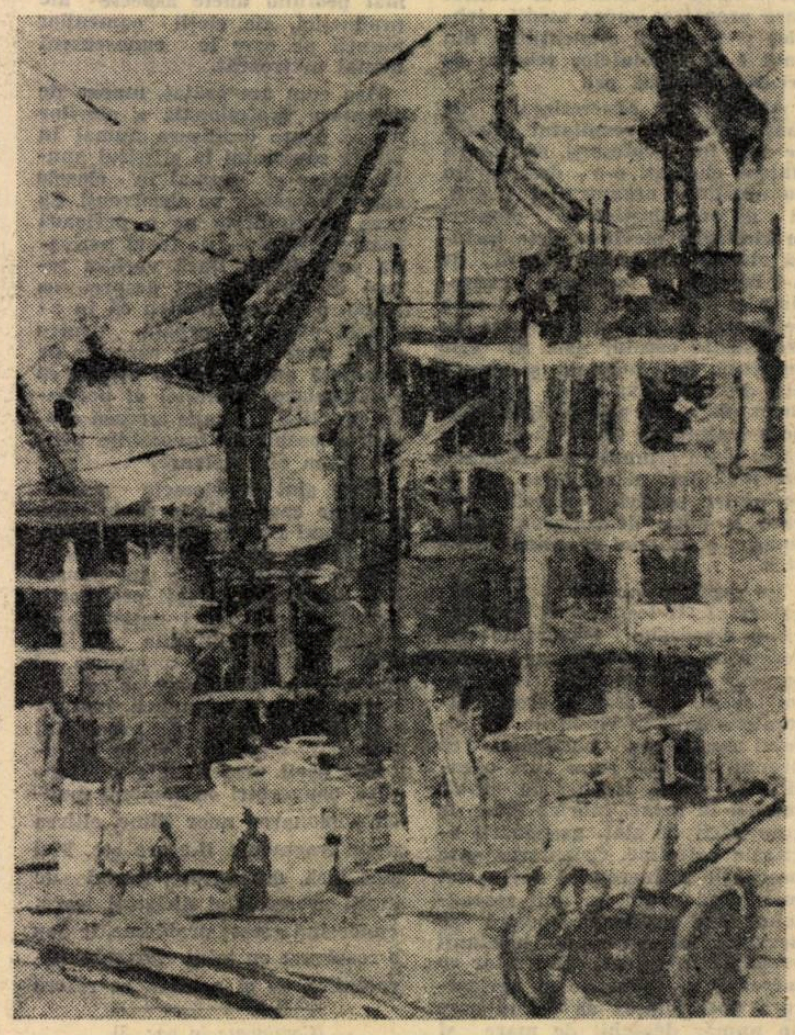

Prof. NINA STUPARU (București)

„Șantier"

PREGĂTIRI PENTRU PRACTICA ÎN PRODUCȚIE

În strînsă legatură cu cele studiate în cursul anului

Conducerea şcolii noastre — şcoală în care se experimentează instruirea elevilor în producţie — a analizat din timp posibilităţile pentru buna desfăşurare a practicii continue în perioada 12-24 iunie. În acest scop s-a format un colectiv din care fac parte directorul-adjunct care răspunde de instruirea practică a elevilor, profesorii de matematică şi fizică, profesorii-maiştri şi cîte un reprezentant al întreprinderilor din localitate.

După ce au fost stabilite posibilităţile de cuprindere a elevilor la practică pentru fiecare întreprindere, secţie sau atelier, s-a trecut la repartizarea lor pe întreprinderi. Astfel, elevii din cele 4 clase a IX-a, care se găsesc la sfîrşitul primului an de instruire în producţie la atelierele navale „Filimon Sîrbu", îşi vor continua activitatea la meseriile stabilite (strungari şi lăcătuşi ajustori), lucrînd în ateliere în fiecare zi. Întrucît aici fac practică şi elevii de la Şcoala profesională mecano-navală, pentru întocmirea judicioasă a orarului de muncă s-a luat legătura şi cu direcţia acestei şcoli. Elevii din clasele a X-a îşi vor efectua practica la I.R.T.A. (autobaza Giurgiu), avînd astfel posibilitatea să-şi fixeze şi să-şi adîncească cunoştinţele dobîndite în timpul anului la orele de lucrări practice, în cadrul cărora au studiat automobilul.

Elevele din clasele a IX-a, care au efectuat pînă acum practica în producţie la Întreprinderea orăşenească de industrie locală „Steagul Roşu", la ţesutul covoarelor orientale, vor rămîne în continuare la acelaşi loc de muncă. Ele şi-au însuşit în timpul anului tehnica punctului persan şi se orientează corect după model în arta ţesutului la covoarele orientale. În perioada practicii continue îşi vor putea perfecţiona modul de lucru.

Deoarece la întreprinderea „Steagul Roşu" sînt mai multe ateliere, tot aici îşi vor desfăşura practica continuă şi elevele din clasele a X-a. Acestea vor fi iniţiate în tehnica ţesutului.

Colectivul de organizare a practicii a acordat o atenţie deosebită şi repartizării cadrelor didactice care urmează să-i îndrume pe elevi în timpul activităţii continue în întreprinderi. Astfel, elevii ce vor face practica la atelierele navale „Filimon Sîrbu" vor fi îndrumaţi şi supravegheaţi de profesorii-maiştri care au lucrat în timpul anului cu ei, precum şi de profesorii lor de fizică, matematică şi chimie. Elevii ce vor efectua practica la I.R.T.A. vor fi îndrumaţi de profesorul maistru cu specialitatea motoare, de doi profesori cunoscători în problemele auto şi de doi profesori de fizică-matematică. Elevele repartizate la Întreprinderea orăşenească de industrie locală „Steagul Roşu" vor fi îndrumate şi supravegheate de profesoara-maistră de specialitate, de profesorul de desen şi de profesoarele de ştiinţe naturale.

Căutăm ca întreaga activitate a elevilor din perioada practicii continue în producţie să fie organic legată de pregătirea lor anterioară, de cunoştinţele şi deprinderile dobîndite de ei în cursul anului atît în şcoală cît şi în cadrul întreprinderilor unde au lucrat. În acest scop urmărim ca ei să execute acum lucrări complexe, care să le solicite un bagaj larg de cunoştinţe şi deprinderi. În atelierele navale „Filimon Sîrbu", de pildă, unde se execută lucrări legate de reparaţia navelor, elevii claselor a IX-a vor lucra, alături de muncitori, la executarea unor piese, la demontarea, repararea şi montarea maşinilor ce intră în atelierele de reparaţii. La rîndul lor, elevii claselor a X-a vor fi repartizaţi la I.R.T.A. pe lîngă echipele de muncitori care lucrează la revizia tehnică şi la reparaţiile curente ale autovehiculelor. În felul acesta ei vor participa efectiv la reglarea şi verificarea jocurilor şi îmbinărilor maşinii, la demontarea şi montarea motorului, la rectificarea supapelor, la schimbarea pieselor uzate, vor putea cunoaşte procesul tehnologic de schimbare a uleiurilor la autovehicule, lucrările de sudură şi tinichigerie auto, lucrările de instalaţie electrică auto etc.

Toate aceste lucrări le vor da posibilitatea să facă aplicaţii în legătură cu numeroase noţiuni, fenomene şi legi studiate în clasă, ca de exemplu cele privitoare la frîna hidraulică, la carburator ca aplicaţie a legii lui Bernoulli, la motoarele termice, la generatorii de curent electric, la aparatele de măsură electrică şi la releurile termice, la galvanotehnică, la electromagneţi, electromotoare etc.

În acelaşi timp ei vor putea cunoaşte mai bine unele aspecte ale activităţii organizaţiilor obşteşti din întreprinderi, ale organizării întrecerii socialiste etc.

De asemenea, activitatea desfăşurată de elevi în întreprinderi în perioada practicii continue va face să crească dragostea şi respectul lor faţă de muncă, faţă de muncitori, va contribui la educarea lor în spiritul colectivismului.

Prof. Constantin Baron
director-adjunct al Şcolii medii nr. 1 din Giurgiu

Măsuri bine chibzuite

Conştienţi de faptul că numai o pregătire efectuată din timp asigură desfăşurarea cu bune rezultate a practicii continue a elevilor, profesorii Şcolii medii nr. 12 din Capitală s-au preocupat încă din luna aprilie de organizarea acestei acţiuni, stabilind măsuri amănunţite şi bine chibzuite.

Conducerea şcolii a luat legătura cu întreprinderile apropiate, studiind împreună cu ele posibilităţile de cuprindere a elevilor la practică. Ca urmare au fost încheiate convenţii scrise prin care se asigură cuprinderea la practică a elevilor claselor a IX-a la Atelierele Centrale I.T.B. şi a elevilor claselor a X-a la Întreprinderea de reparaţii auto nr. 1.

S-a întocmit apoi planul de desfăşurare a practicii, stabilindu-se grupele de elevi, secţia şi locul de muncă în care vor face practica, precum şi profesorii ce îi vor însoţi. Pentru ca aceştia să cunoască amănunţit organizarea întreprinderilor în care vor lucra elevii, produsele ce se fabrică aici, principalele operaţii tehnologice, caracteristicile tehnice ale maşinilor-unelte, normele de protecţie a muncii etc., conducerea şcolii a organizat, cu ajutorul întreprinderilor, un instructaj care se desfăşoară chiar în cadrul acestora. Totodată li s-a cerut profesorilor de fizică, chimie, matematică etc, să stabilească, în cadrul comisiilor metodice, temele sau capitolele la care se vor face aplicaţii în timpul practicii.

O mare atenţie se acordă în şcoală şi pregătirii elevilor pentru perioada de practică. Elevilor din clasele a IX-a şi a X-a li s-a lămurit scopul muncii pe care o vor desfăşura în producţie, li s-au adus la cunoştinţă întreprinderea, grupa şi locul de muncă unde au fost repartizaţi, li se dau îndrumări asupra felului cum trebuie întocmit şi completat caietul de practică etc.

La şedinţele cu părinţii, diriginţii le lămuresc acestora importanţa activităţii practice, îi informează asupra felului cum va fi organizată, le arată sprijinul pe care sînt chemaţi să-l acorde şcolii în această perioadă.

M. Victor

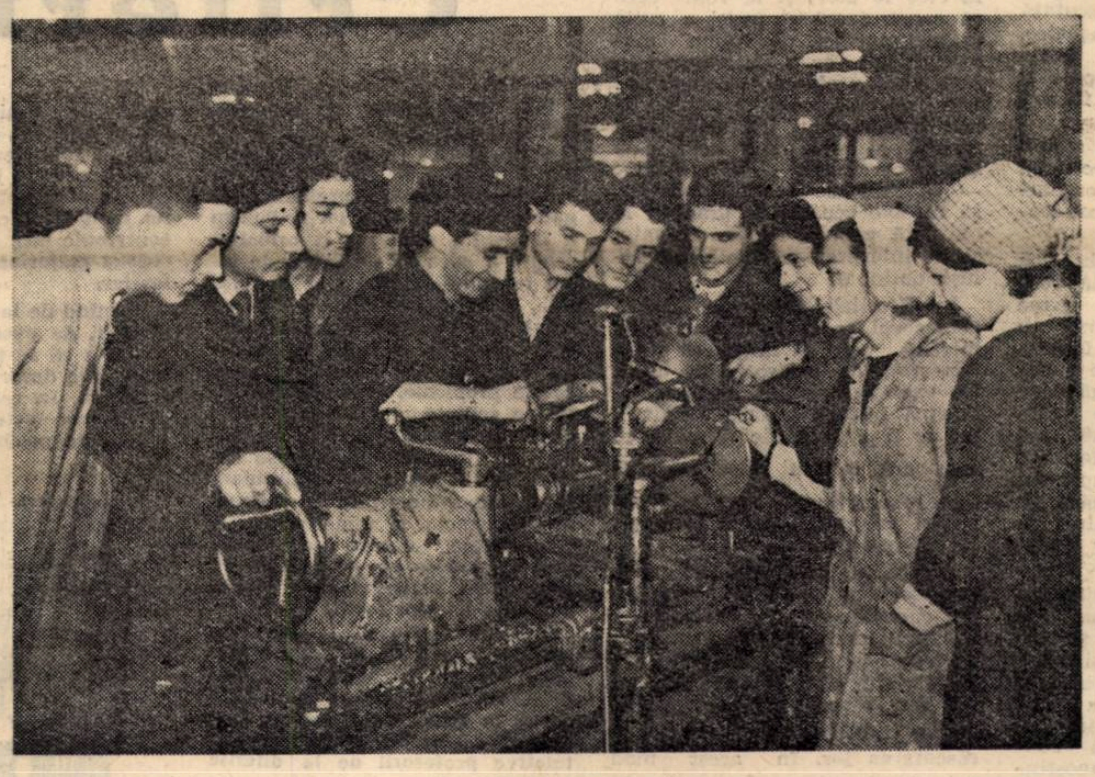

Se apropie perioada de practică continuă. Elevii, care acum lucrează în producţie numai cîteva ore pe săptămînă sînt bucuroşi că vor avea prilejul să lucreze în curînd neîntrerupt, timp de două săptămîni, alături de muncitori, avînd astfel posibilitatea să cunoască mai bine viaţa şi munca lor, să-şi desăvîrşească cunoştinţele şi deprinderile dobîndite în cursul anului şcolar.

Organizarea practicii agricole de vară

Practica continuă în agricultură a elevilor din şcolile săteşti se integrează în ritmul general al muncilor agricole din perioada în care are loc, căpătînd astfel un accentuat caracter de practică în producţie. Ea dă elevilor prilejul să-şi consolideze cunoştinţele în condiţii reale de producţie, să-şi completeze pregătirea agricolă de bază, avînd totodată posibilitatea de a cunoaşte mai larg specificul muncii în unităţile agricole socialiste.

Ţinînd seama de toate acestea majoritatea şcolilor săteşti caută să asigure condiţii cît mai bune de desfăşurare a practicii, astfel ca elevii să execute acele lucrări agricole de sezon care sînt reprezentative pentru scopul didactic şi educativ al aplicaţiilor practice la cursul de cunoştinţe agricole şi de ştiinţe naturale (lucrări de întreţinere a culturilor, recoltarea unor plante timpurii de vară, diferite lucrări în grădina de legume, în livezile de pomi, în vie etc.). Totodată profesorii de specialitate aleg pentru practica elevilor şi alte lucrări menite să contribuie direct la recapitularea celor studiate sau la lărgirea orizontului de cunoştinţe al acestora (cum sînt, de exemplu, lucrările de aplicare a îngrăşămintelor extraradiculare, polenizări suplimentare artificiale, depistarea şi recunoaşterea bolilor şi dăunătorilor plantelor cultivate şi combaterea lor, diverse lucrări curente în fermele zootehnice, iarovizarea cartofilor etc.). Nu sînt neglijate nici lucrările specifice de interes local care au ca scop valorificarea terenurilor slab productive, cum sînt lucrările de combatere a eroziunii şi de conservare a solului în regiunile de deal, lucrările curente de întreţinere a plantaţiilor silvice etc.

Avînd în faţă o listă care cuprinde atît de numeroase şi variate lucrări, întocmită după o prealabilă consultare cu conducerea gospodăriei respective, profesorii au putut alege pe acelea care răspund cel mai bine necesităţilor concrete ale şcolii lor, sînt pe măsura posibilităţilor elevilor şi îndeplinesc condiţiile cerute de scopul didactic al practicii agricole în şcolile săteşti de cultură generală. Totodată ei au trecut la repartizarea lucrărilor pe clase, ţinînd seama de programa şcolară, de materia predată în cursul anului. De exemplu, pentru elevii clasei a V-a s-au programat lucrări de întreţinere a culturilor şi lucrări în grădina de legume, iar pentru cei din clasa a VI-a lucrări de recoltare a culturilor de cîmp (leguminoase pentru boabe, plante de nutreţ) sau lucrări curente la ferma zootehnică.

Pe lîngă acestea, la unele şcoli cum este, de exemplu, şcoala din Gogoşari, raionul Giurgiu, s-au programat şi activităţi care au scopul să înzestreze şcoala cu material didactic: culegerea unor plante pentru ierbar, culegerea de seminţe pentru colecţie, probe de sol etc.

La alte şcoli se pregăteşte şi executarea unor experienţe cu scop demonstrativ sau de cercetare ştiinţifică. De pildă, la şcoala din Tecuci, raionul Roşiori, s-a programat efectuarea cu elevii a unor observaţii fenologice.

La această şcoală programul activităţilor practice a fost alcătuit pe zile pentru întreaga perioadă de practică. Spre a se realiza o evidenţă cît mai clară a lucrărilor ce vor fi executate s-a întocmit un tabel care cuprinde următoarele rubrici: data (ziua şi luna), lucrarea ce urmează a se executa, locul, clasa sau grupa de elevi, responsabilul (nominal), uneltele şi materialele necesare şi rubrica „observaţii". În ultima rubrică s-au prevăzut lucrări care pot înlocui pe primele în caz de vreme nefavorabilă. Planul lucrărilor a fost discutat în consiliul pedagogic şi va fi adus la cunoştinţa elevilor încă înainte de începerea muncii practice.

O asemenea planificare oglindeşte preocuparea profesorilor ca fiecare zi de practică să constituie pentru elevi un prilej de a dobîndi noi cunoştinţe şi deprinderi. Ea prezintă avantajul că asigură desfăşurarea practicii într-un ritm susţinut, condiţie esenţială pentru atingerea scopului instructiv-educativ pe care îl are munca cu elevii.

Şcoala din Gogoşari se preocupă în mod deosebit de organizarea grupelor de elevi şi de programarea trecerii lor la toate lucrările, prin rotaţie, pentru a asigura şi pe această cale consolidarea şi completarea cunoştinţelor şi deprinderilor dobîndite de ei. Numărul şi efectivul grupelor s-au stabilit în funcţie de numărul claselor şi al elevilor. Grupele de elevi sînt permanente, însă responsabilul se schimbă zilnic, prin rotaţie, astfel ca toţi elevii să treacă şi prin această muncă de răspundere.

În general grupele de elevi vor lucra după modelul brigăzilor şi al echipelor de colectivişti, pe terenurile gospodăriei colective, realizîndu-se astfel o şi mai strînsă legătură între şcoală şi activitatea gospodăriei.

Preocupîndu-se de cît mai buna organizare a muncii elevilor, căutînd să asigure menţinerea ordinei în efectuarea lucrărilor practice, şcoala din Gogoşari urmăreşte să-i deprindă pe elevi cu disciplina conştientă, să le formeze o atitudine activă în muncă, să le dezvolte sentimentul de răspundere pentru îndeplinirea obligaţiilor lor.

Organizarea din timp, cu grijă, a activităţilor pe care le vor efectua elevii în producţie, preocuparea atentă pentru conţinutul lor, pentru forma în care se desfăşoară vor asigura o practică eficientă, folositoare elevilor, cu rezultate bune în instruirea şi educarea lor.

P. Stancu

Lecţii de recapitulare

Cîteva principii călăuzitoare

Problema pregătirii lecţiilor de recapitulare este oarecum uşurată la matematică de faptul că putem găsi, fără mari dificultăţi, probleme şi exerciţii a căror rezolvare să necesite o cunoaştere desăvîrşită a materiei predate în timpul anului în curs şi chiar în anii precedenţi.

Recapitularea finală pune totuşi în faţa profesorilor unele probleme de ajuns de dificile legate de stabilirea temelor ce urmează a fi repetate, de ordinea în care trebuie reluate acestea, de reorganizarea şi punerea într-o lumină nouă a cunoştinţelor anterioare ale elevilor. La aceste probleme nu se pot da răspunsuri general valabile, deoarece pentru soluţionarea lor trebuie să ţinem seama de condiţiile concrete în care urmează să se desfăşoare fiecare lecţie de recapitulare în parte.

Se ştie că un factor determinant în alegerea temelor de recapitulare trebuie să fie felul cum şi-au însuşit elevii materia în timpul anului, nivelul cunoştinţelor lor. Tocmai acest lucru face să nu se poată stabili o tematică de recapitulare valabilă pentru o întreagă regiune, pentru un raion şi nici chiar pentru o şcoală. Dacă în linii mari o asemenea tematică poate fi discutată în cadrul cercurilor pedagogice, în forma ei concretă, în amănuntele ei tematica nu poate fi stabilită decît de către fiecare profesor în parte.

Desigur însă că se pot stabili cîteva principii călăuzitoare după care ne vom conduce în organizarea şi desfăşurarea tuturor lecţiilor.

Este evident, de exemplu, că pentru recapitularea finală vom alege îndeosebi acele teme sau capitole ce prezintă o importanţă deosebită în formarea concepţiei despre lume a elevilor, care-i ajută să tragă concluzii de ordin general pe marginea cunoştinţelor studiate, să găsească noi legături interioare între fenomenele din cuprinsul obiectului pe care îl predăm, ca şi între fenomene din cadrul acestuia şi din cadrul altor obiecte de studiu.

În alegerea temelor pentru recapitulare vom ţine seama de asemenea de programele şcolare de matematică, fizică şi desen (iar la şcolile cu instruire în producţie şi de tehnologia meseriei) pentru clasa imediat următoare, spre a adînci şi consolida în mod deosebit cunoştinţele necesare elevilor în următorul an şcolar.

Mulţi profesori aleg pentru recapitulare succesiunea din programa şcolară a temelor respective. Sînt însă mult mai atractive pentru elevi şi, deci, mai eficiente lecţiile în care cunoştinţele anterioare sînt grupate într-un fel nou. Orele de recapitulare în care se discută rezolvarea unei anumite categorii de probleme, bunăoară cele de maxim şi minim, dau prilejul profesorului să utilizeze un larg bagaj de cunoştinţe anterioare ale elevilor (dependenţa funcţională, reprezentarea grafică, calculul derivatelor etc.) şi, în acelaşi timp, sporesc interesul elevilor pentru lecţie prin conţinutul practic al problemelor. Este necesar însă ca problemele ce urmează a fi rezolvate în cadrul unei ore să fie judicios alese, pentru a putea folosi cît mai multe din cunoştinţele elevilor.

Dacă, spre exemplu, vom fixa ca temă a unei lecţii de recapitulare la clasa a XI-a „Aflarea valorilor extreme ale unei funcţii", vom alege sau vom concepe astfel de probleme încît anularea derivatei să conducă la situaţii cît mai variate (rădăcini reale şi distincte, confundate, imaginare).

Participarea activă a elevilor la lecţiile de recapitulare este condiţionată în mare măsură şi de haina pe care o îmbracă conţinutul strict matematic al unei probleme. Am putea, la tema de mai sus, să propunem elevilor aflarea maximului funcţiei $f(x) = 4x^3 - 4ax^2 + a^2x$, problemă ce conduce în cele din urmă la rezolvarea unei ecuaţii de gradul II. Putem chiar complica puţin lucrurile, scriind funcţia sub forma $f(x) = x(a-2x)^2$, solicitîndu-i astfel pe elevi să aplice şi regulile de derivare a unui produs şi a unei puteri. Mai interesantă şi mai utilă va fi însă rezolvarea acestei probleme dacă o vom prezenta sub forma cerinţei de a se construi dintr-o bucată de tablă pătrată, cu latura $a=30$ cm, o cutie paralelipipedică fără capac, de volum maxim. Punerea problemei în ecuaţie şi stabilirea cotelor cutiei conduce în mod evident la discuţia aceleiaşi funcţii. Dar, cînd li se prezintă astfel lucrurile, elevii sînt obligaţi să aplice formula volumului paralelipipedului şi să interpreteze soluţiile obţinute prin anularea derivatei, iar interesul lor pentru rezolvarea problemei creşte considerabil datorită conţinutului ei practic. Şi mai larg va fi acest interes dacă le vom da cîte un pătrat de carton (cu latura de dimensiuni variabile de la elev la elev) şi le vom cere să construiască ei înşişi o cutie paralelipipedică de volum maxim. Elevii vor fi puşi atunci în faţa unei probleme complexe: vor trebui să măsoare dimensiunile materialului, să stabilească formula volumului în funcţie de latura cartonului — $V = (a-2x)^2x$ — să deriveze această formulă, să rezolve ecuaţia de gradul II obţinută prin anularea derivatei şi să interpreteze cele două soluţii obţinute.

În diferitele etape ale lucrării profesorul poate interveni şi cu întrebări care să lărgească sfera cunoştinţelor utilizate de elevi. De exemplu, putem întreba ce s-ar fi întîmplat dacă ecuaţia nu ar fi avut rădăcini reale, ce sens are soluţia $X = \frac{a}{2}$, care este reprezentarea grafică a variaţiei volumului cutiei în funcţie de înălţimea sa etc.

Alcătuind astfel de probleme, profesorul poate recapitula multe din cunoştinţele studiate de elevi în timpul anului, reuşind totodată să lege aceste cunoştinţe de nevoile vieţii, să le grupeze într-un fel nou, să asigure participarea activă şi conştientă a clasei la discutarea lor. În acest mod recapitularea contribuie şi la dezvoltarea gîndirii logice a elevilor, a capacităţii lor de a analiza şi sintetiza fenomenele.

Recapitularea finală oferă profesorului prilejul unei temeinice consolidări şi sistematizări a întregii materii predate. Ea cere însă din partea acestuia, pentru a-şi arăta roadele, o pregătire atentă şi exigentă.

V. Manolache

În timp ce un elev lucrează la tablă, clasa întreagă îl urmăreşte, verificînd rezultatele la care a ajuns.

Criterii juste

Buna desfăşurare şi eficienţa lecţiilor recapitulative pot fi asigurate numai în măsura în care profesorii ştiu să rezolve într-un mod just multiplele probleme legate de acest tip de lecţii. Pentru a fi deplin edificaţi şi orientaţi asupra a ceea ce vor avea de făcut în cadrul lecţiilor recapitulative, profesorii de chimie din raionul Gh. Gheorghiu-Dej au discutat pe larg, la sugestia secţiei de învăţămînt şi cultură raionale, aceste probleme, într-una din ultimele şedinţe ale cercului pedagogic de specialitate. Aici au fost puse în dezbatere numeroase aspecte ale lecţiilor de recapitulare la chimie. S-a discutat în amănunt despre temele ce urmează să fie recapitulate, despre conţinutul problemelor ce vor fi tratate în lecţiile de recapitulare, despre metodica acestor lecţii.

Utile şi fructuoase, discuţiile purtate în şedinţa cercului pedagogic au dat o bună orientare profesorilor de chimie. Dovada o găsim în însuşi felul cum îşi propun să desfăşoare lecţiile recapitulative profesorii de la diferite şcoli din raion.

Iată, de exemplu, care va fi conţinutul unor lecţii recapitulative de chimie la Şcoala medie nr. 24 „Vasile Alecsandri".

Respectîndu-se indicaţiile conducerii şcolii de a consolida cunoştinţele primite printr-o sintetizare riguroasă a materiei, s-au stabilit două criterii pe baza cărora s-a hotărît ce probleme trebuie recapitulate. Primul se referă la necesitatea de a lega cunoştinţele primite în cursul anului de practică, de viaţă, iar celălalt la folosirea celor învăţate pentru a da o interpretare ştiinţifică fenomenelor din natură, astfel încît lecţiile recapitulative să contribuie larg la formarea concepţiei materialist-dialectice a elevilor.

Pornind de la aceste criterii s-a stabilit, de exemplu, ca la clasa a VII-a să se ţină o lecţie recapitulativă despre oxizi, baze, acizi şi săruri. În cadrul acestei lecţii elevii vor efectua experienţe care le vor da posibilitatea să deducă

proprietăţile fizice şi chimice ale substanţelor respective şi vor scrie pe rînd, la tablă, reacţiile corespunzătoare. Cu această ocazie se va reaminti faptul că reacţiile au loc pe baza legii generale a conservării materiei, formulată în chimie ca lege a conservării masei substanţelor. Elevii vor înţelege astfel mai bine că în natură nu există o forţă care să poată distruge sau crea materia. Se va stărui asupra întrebuinţărilor pe care le au oxizii, acizii, bazele sau sărurile studiate în timpul anului şcolar, arătîndu-se importanţa lor pentru industria noastră.

O altă lecţie recapitulativă ţinută cu elevii clasei a VII-a, intitulată „Metale importante pentru industria noastră metalurgică — fier, aluminiu, cupru" va da largi posibilităţi de legare a cunoştinţelor studiate în timpul anului şcolar de problemele practicii, de realizările industriei metalurgice din ţara noastră.

Un bun prilej de a-i antrena pe elevi în lucrări de laborator prin care să se poată concretiza cunoştinţele primite în cursul anului va fi la clasa a X-a lecţia recapitulativă „Despre reacţii ionice". În cadrul ei elevii vor efectua o serie de lucrări pe baza cunoştinţelor cuprinse în mai multe capitole din cursul de chimie pentru clasa a X-a, cunoştinţe care, de data aceasta, vor fi privite dintr-un unghi de vedere nou. Astfel vor exista şi posibilităţi de a trage concluzii cu caracter general pe marginea celor învăţate.

Tot la clasa a X-a se va ţine o lecţie recapitulativă despre proprietăţile metalelor. În cadrul ei se va sublinia faptul că creşterile cantitative ale masei fiecărui element duc la salturi calitative, adică la apariţia unui nou element. Elevii vor vedea astfel cum se aplică concret, la materia studiată de ei, o lege generală a dialecticii. De asemenea îşi vor da seama mai bine de faptul că nu există un zid de netrecut între metale şi metaloizi, deosebirile dintre ele rezultînd din simple creşteri cantitative care, acumulate, schimbă proprietăţile elementelor. Şi în acest caz se va scoate în evidenţă unitatea materiei şi universalitatea ei, precum şi interdependenţa ce există între diferite reacţii, fapt concretizat la hidroxizii amfoteri, ca şi la alte elemente cu caracter amfoter.

O lecţie care va da prilejul să se facă numeroase legături cu problemele practicii va fi lecţia „Materii prime importante pentru industria noastră", care se va ţine — cu conţinut diferit, în funcţie de prevederile programei — la clasele a IX-a, a X-a şi a XI-a. În cadrul acestei lecţii li se va cere elevilor să indice la hartă centrele unde s-au creat şi s-au dezvoltat uzine şi combinate chimice şi metalurgice şi să schiţeze tabloul pe care-l va prezenta industria noastră chimică şi metalurgică atunci cînd Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. vor fi complet înfăptuite.

În cadrul recapitulării elevii din clasele a IX-a şi a X-a vor face şi vizite în întreprinderi cu profil corespunzător celor studiate de ei. De pildă, elevii claselor a X-a vor vizita Uzinele „23 August", pentru a vedea cum funcţionează un cuptor Siemens Martin.

Aceste cîteva exemple arată că la Şcoala medie nr. 2? „Vasile Alecsandri" organizarea recapitulării cunoştinţelor de chimie a fost orientată just. S-au ales teme cu caracter general, care, prezentînd prin noi unghiuri de vedere noţiunile predate în timpul anului şcolar, dau elevilor posibilitatea să lege mai strîns între ele aceste noţiuni pe care ei le-au cunoscut înainte, mai mult sau mai puţin izolat, să-şi dea seama mai bine de interdependenţa ce există între ele, consolidîndu-şi şi sistematizîndu-şi astfel cunoştinţele.

D. Ilie

Lecţie practică de recapitulare în laboratorul de fizică al Şcolii medii „Unirea" din Braşov

Lecţii de recapitulare

Soluţii bune de îmbinare a teoriei cu practica

Pentru majoritatea profesorilor de limba romînă este clar astăzi faptul că însuşirea cunoştinţelor gramaticale, însuşirea bazelor sistemului limbii noastre este numai condiţia fundamentală a formării priceperilor şi deprinderilor de exprimare. Cultul pentru amănuntul teoretic desprins de aplicaţiile lui practice este depăşit. Iată de ce recapitularea finală la limba romînă are mai ales caracter practic-aplicativ, de ce forma principală a acestei recapitulări este cu deosebire exerciţiul. Profesorii sînt conştienţi însă şi de faptul că exersarea lipsită de sprijinul principiului teoretic este complet ineficace : exerciţiul presupune trecerea de la cunoştinţe despre acţiune la efectuarea acţiunii însăşi, presupune deci stăpînirea noţiunilor şi a normelor de aplicat. De aceea justa îmbinare a caracterului teoretic cu caracterul practic-aplicativ al lecţiilor de recapitulare finală este o preocupare importantă a profesorilor de limba romînă.

La lecţiile de gramatică, perioada recapitulării finale este precedată şi pregătită de o permanentă recapitulare efectuată de-a lungul anului şcolar concomitent cu comunicarea cunoştinţelor noi : sistemul concentric de predare a limbii ne obligă să reluăm, sub formă de recapitulare cu caracter deosebit practic-aplicativ, noţiuni însuşite anterior, comunicînd numai elementele noi care apar în programă de la o clasă la alta. Situaţia aceasta are două consecinţe importante: avînd posibilitatea — prin recapitulările concomitente — să înregistrăm mai pregnant lipsurile elevilor, ne putem concentra atenţia, în recapitularea finală, mai ales asupra acestora ; în al doilea rînd, recapitulările concomitente ne îngăduie să mărim gradul de generalizare a temelor din recapitularea finală (gradul maxim fiind atins, bineînţeles, în clasa a VII-a,.

În spiritul acestor cerinţe se organizează recapitularea finală la limba romînă în Şcoala medie nr. 17 din Bucureşti. Comisia metodică de specialitate a şcolii, condusă de tov. Gh. Ghiţă, este deosebit de activă. În cîteva şedinţe ale comisiei s-au discutat nivelul pregătirii elevilor, temele de recapitulare, modalitatea de realizare a fiecărei teme în parte, formele de exerciţii, precum şi problemele privitoare la materialul didactic necesar. După discuţii s-au alcătuit planurile tematice de recapitulare finală pe clase, care au fost supuse apoi analizei în colectiv.

În planurile de recapitulare alcătuite apar teme teoretice şi teme aplicative. Primele îi vor pune pe elevi în situaţia de a face comparaţii, asocieri şi disocieri din puncte de vedere noi, fiind concepute totodată şi ca mijloc de realizare a unor noi relaţii între latura teoretică şi cea practică a studiului limbii. De exemplu, tema **Valoarea verbală şi valoarea nominală a modurilor nepersonale** (pentru clasa a VII-a) a fost gîndită în multiplele ei implicaţii : raporturile dintre cele două valori ; moduri nepersonale folosite la formarea timpurilor compuse ; modurile nepersonale folosite independent ; substantivarea, adjectivarea şi adverbializarea unor moduri nepersonale ; infinitivul în imperativul negativ ; funcţii sintactice deosebite îndeplinite de modurile nepersonale (subiect, nume predicativ etc.) ; ortografia lor (îndeosebi a gerunziului asociat cu o formă neaccentuată de pronume personal sau reflexiv) ; topică etc.

Temele aplicative au fost gîndite ca mijloace de consolidare a unor priceperi şi deprinderi de exprimare, în legătură directă cu noţiunile şi regulile fundamentale studiate. Ele vor constitui şi un prilej de relaţii noi între textele de lectură literară şi studiul limbii. Aplicînd o formă gramaticală sau alta, profesorii vor da atenţie raportului dintre aceasta şi conţinutul de idei pe care îl exprimă, precum şi raportului cu reprezentarea sa grafică, conformă sistemului limbii.

Planul tematic de recapitulare prevede două categorii mari de exerciţii : exerciţii de recunoaştere a formelor şi funcţiilor gramaticale şi exerciţii pe care profesorii le-au numit „creatoare". Primele au la bază texte alese exclusiv din materialul de lectură literară al clasei respective. Relevăm şi atitudinea profesorilor faţă de analiza lingvistică a textelor : se consideră, foarte just, că analiza gramaticală nu poate fi transformată în descifrare de „enigme" lingvistice. De aceea s-a evitat alegerea unor texte a căror dificultate ar depăşi nivelul programei şi posibilităţile elevilor. Selecţionarea textelor pentru analiză a fost determinată şi de alte criterii. Întîi, o cît mai mare adecvare a textului la tema de recapitulat, adică existenţa în text a unui număr suficient de fapte gramaticale **clare** care ilustrează tema respectivă (de exemplu, cît mai multe forme neaccentuate de dativ şi acuzativ ale pronumelui personal sau reflexiv, în poziţie proclitică şi enclitică, legate şi nelegate prin liniuţă de unire) ; apoi, acolo unde a fost posibil, textele au fost alese şi în funcţie de specificul artei scriitorului (de exemplu, texte ilustrînd caracterul oral al stilului lui I. Creangă — pentru punctuaţia vocativului şi a interjecţiei).

Exerciţiile „creatoare" urmăresc utilizarea practică a cunoştinţelor teoretice, în vederea cultivării priceperilor şi deprinderilor de exprimare. De la exemplul „creator" la tipuri variate de compuneri cu teme gramaticale, asemenea exerciţii îngăduie manifestarea liberă a gîndirii elevilor, concretizată lingvistic în cît mai felurite forme şi construcţii gramaticale.

Intenţia profesorilor este să lege strîns sarcinile recapitulării lecturii literare de acelea ale recapitulării gramaticii prin compuneri care urmează a fi alcătuite concomitent pe baza unei teme literare şi a unei teme gramaticale (de exemplu, la clasa a V-a, într-o compunere despre viaţa ţăranului sărac în regimul trecut — utilizînd două sau trei texte literare din manual — se cere totodată folosirea verbelor la diferitele forme de trecut ; o astfel de compunere va fi discutată într-un sens la lecţia de recapitulare a lecturii literare şi în alt sens la lecţia de limbă).

Grija comisiei metodice de limba romînă de la Şcoala medie nr. 17 din Bucureşti faţă de pregătirea recapitulării finale nu este, fără îndoială, un caz izolat. O comunicăm însă cu convingerea că poate sugera cadrelor începătoare soluţii bune de îmbinare a teoriei cu practica.

G. Beldescu

In preajma încheierii anului şcolar

Pentru a veni în ajutorul şcolilor care se pregătesc în această perioadă pentru recapitularea finală, Institutul interregional din Iaşi pentru perfecţionarea cadrelor didactice a organizat de curînd expunerea unor prelegeri în care sînt lămurite principalele probleme ce se ridică în faţa învăţătorilor şi profesorilor în legătură cu desfăşurarea lecţiilor recapitulative.

Prelegerile dau îndrumări cu privire la felul cum trebuie să fie alese temele pentru recapitulare, la introducerea elementelor noi în lecţiile recapitulative, la alcătuirea planurilor pentru aceste lecţii, la obiectivele ce trebuiesc atinse prin intermediul lor. Sînt de asemenea subliniate şi comentate metodele şi procedeele prin a căror utilizare cadrele didactice vor putea asigura succesul lecţiilor recapitulative.

★

Planificîndu-şi lecţiile de recapitulare cu elevii clasei I, alegînd procedeele pe care le va folosi la aceste lecţii, învăţătorul C. Cheznoiu de la Şcoala de 7 ani din comuna Sănăteşti, raionul Tg. Jiu, urmăreşte în primul rînd ca elevii să-şi desăvîrşească deprinderile de scriere şi citire corectă, să pătrundă mai bine sensul celor citite, să-şi consolideze cunoştinţele de aritmetică. Totodată el îşi propune să contribuie prin lecţiile de recapitulare la educaţia comunistă a elevilor.

Avînd în vedere aceste obiective, învăţătorul şi-a fixat în planul de recapitulare teme ca „Şcoala", „Familia", „Satul şi oraşul", „Anotimpurile" etc. Repetarea cunoştinţelor subordonate unor astfel de teme va fi efectuată în felul următor : după ce va discuta cu copiii despre conţinutul povestirilor din manual în care sînt cuprinse ideile legate de o temă sau alta, învăţătorul le va cere să-şi ilustreze răspunsurile citind din carte paragrafele cele mai ilustrative. Aşa se va proceda, de pildă, cu povestirile „La şcoală", „Corul", „Lecţiile", „După lecţii", „Grădina de legume" etc.

Pentru realizarea laturii educative a lecţiilor de recapitulare învăţătorul va purta cu elevii, pornind de la conţinutul povestirilor învăţate, discuţii prin care să le trezească sentimentul dragostei faţă de partid şi faţă de patrie, să le dezvolte dragostea faţă de muncă, de învăţătură, de şcoală, grija pentru avutul obştesc, sentimentul tovărăşiei, al prieteniei, al colegialităţii.

Orientarea profesională a elevilor

(Urmare din pag. 1)

atît la punctul lor de pornire cît şi la metodele pe care le folosesc. Li se spune bunăoară elevilor că este bine să se îndrepte spre o ramură sau alta a industriei, spre un sector sau altul al agriculturii fără să se pornească de la cerinţele concrete de cadre ale acestor ramuri sau sectoare, ale regiunii şi raionului respectiv, de la perspectivele lor. Nu-i de mirare de aceea că în unele cazuri e greu să-i convingi pe elevi şi pe părinţii lor că orientarea dată este justă.

Cu totul altfel stau însă lucrurile atunci cînd ştim să spunem concret, precis, elevilor noştri: iată cu cît va creşte producţia în oraşele şi pe ogoarele patriei în anii şesenalului, iată în ce direcţie se va dezvolta, iată ce nevoi de cadre are. Iată şi oraşul sau satul în care locuim, raionul şi regiunea noastră, aşa cum vor arăta în 1965. Iată, deci, unde sînteţi aşteptaţi, unde este nevoie de voi.

Şi, evident, nu ne putem opri nici aici. Nu-i putem îndruma pe elevi în bloc spre anumite profesiuni. Aceasta se mai întîmplă însă. Sînt directori, diriginţi şi profesori care socotesc că şi-au făcut datoria dacă au spus în faţa clasei ce necesităţi de cadre are economia noastră, dacă i-au dus pe toţi elevii să viziteze o şcoală profesională sau tehnică, o uzină sau o gospodărie colectivă. Or, o îndrumare concretă, care să conducă pe fiecare tînăr spre calea care-l poate duce cel mai repede şi cel mai bine la ţintă, cere să se meargă mai departe, să se treacă de la orientarea „în bloc" la orientarea individuală.

Mulţi profesori ştiu să procedeze astfel, îşi călăuzesc elevii în viaţă spre acele profesiuni care corespund în cea mai mare măsură însuşirilor lor. Şi nu poate fi răsplată mai frumoasă decît a şti că tu, profesorul lui, ai fost cel dintîi care l-ai călăuzit pe drumul său pe tînărul care a devenit astăzi inovator, maestru al recoltelor bogate, profesor fruntaş sau cercetător îndrăzneţ în domeniul ştiinţei. Dar se întîmplă uneori, din păcate, şi altfel. Se întîmplă ca, din cauza orientării formale, unii tineri să îmbrăţişeze profesiuni pentru care nu au nici o înclinaţie, neputînd da, din această cauză, randamentul cerut, neputînd face faţă cerinţelor.

Şi mai sînt încă destule cazuri în care şcoala nu ţine seama de rolul deosebit de important, de influenţa adesea hotărîtoare pe care o au în rezolvarea acestor probleme părinţii, neglijînd munca în rîndurile lor. Mai întîlnim diriginţi care se mulţumesc să vorbească laolaltă cu toţi părinţii fie anunţîndu-le în mod birocratic spre ce profesiuni i-au îndrumat pe fiii lor, fie spunîndu-le cîteva fraze generale şi neconvingătoare despre necesitatea de a-şi orienta copiii spre producţie.

O astfel de „muncă cu părinţii" poate duce la serioase consecinţe negative de care nu toţi educatorii sînt întotdeauna conştienţi. Sînt încă dese cazurile cînd, neţinînd seama de sfaturile cadrelor didactice şi de înclinaţiile copiilor, părinţii îi îndreaptă pe aceştia pe un drum nepotrivit pentru ei, unii tineri revenind la profesiunea pentru care aveau aptitudini abia după ce şi-au pierdut fără rost ani întregi. De anii pierduţi din viaţa acestor tineri sînt vinovaţi nu numai părinţii lor, ci şi şcoala care, ştiind ce drum le este cel mai potrivit, n-a ştiut să-i convingă pe părinţi astfel încît să nu-şi abată copiii de la acest drum.

Nouă, profesorilor, ne stau la îndemînă multe posibilităţi pentru a asigura ca de la primii paşi tinerii să pornească în viaţă conduşi nu de interese mărunte, înguste, de năzuinţa mic burgheză spre un locuşor ferit, călduţ — ci de aspiraţii demne de epoca noastră, de interesele pline de un înalt sens etic ale poporului care, de altfel, sînt singurele ce pot satisface pe deplin şi cerinţele dezvoltării propriei personalităţi. Ne dau astfel de posibilităţi şi activitatea noastră cu elevii în şcoală şi înafara ei, ca şi discuţiile personale cu fiecare elev în parte, vizitele la domiciliul părinţilor sau convorbirile individuale cu ei în şcoală, folosirea largă a influenţei pe care o exercită asupra copiilor şi tinerilor organizaţiile de pionieri şi U.T.M., ca şi ajutorul pe care-l putem primi din partea organizaţiilor obşteşti din întreprinderi.

Trebuie numai să ştim să le folosim pe deplin, cu chibzuinţă, cu conştiinţa întregii noastre răspunderi de educatori şi cu hotărîrea de a ne face datoria pînă la capăt.

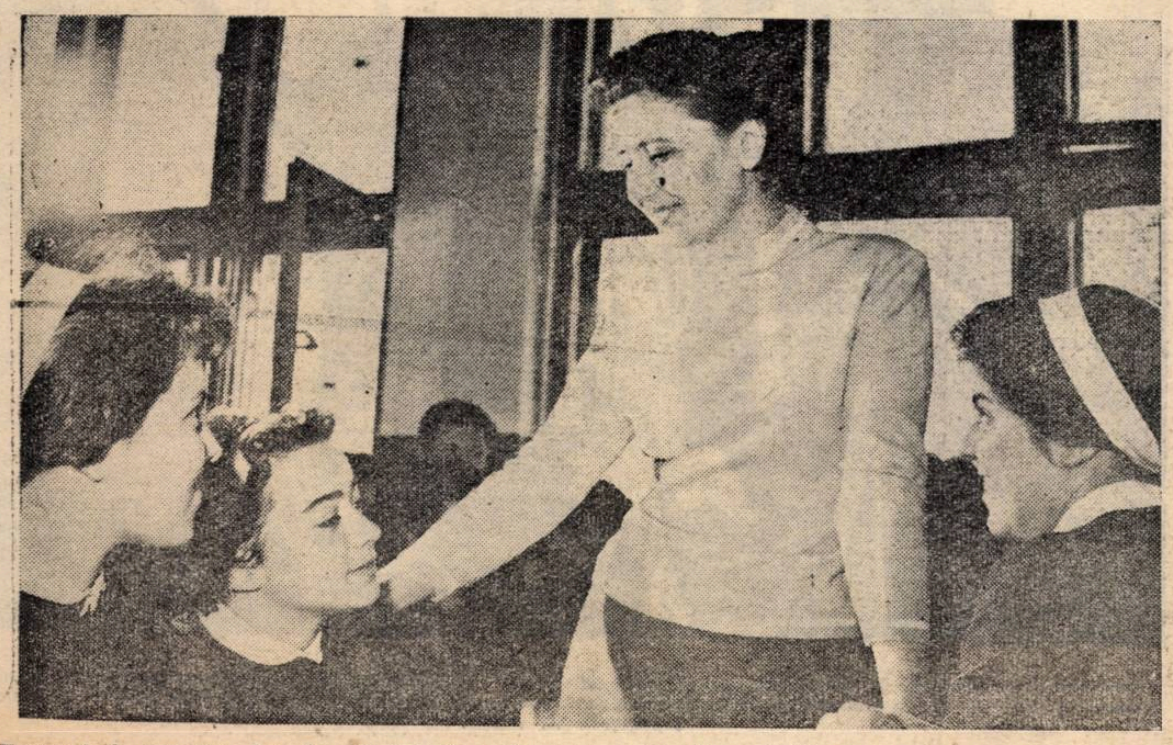

Examenul de maturitate bate la uşă. Sfaturile profesoarei cu privire la pregătirile pentru acest examen sînt ascultate cu atenţie de elevele clasei a XI-a de la Şcoala medie nr. 8 din Capitală.

La sfîrşit de trimestru

În toate şcolile profesionale şi tehnice perioada pe care o străbatem — ultimul trimestru al anului şcolar — se caracterizează prin intensificarea muncii instructiv-educative, prin străduinţa de a asigura o cît mai temeinică însuşire a cunoştinţelor de către elevi.

Colectivul profesorilor de tehnologie şi al maiştrilor-instructori de la Şcoala profesională textilă de pe lîngă întreprinderea „Gh. Doja" din Sf. Gheorghe a stabilit, într-o recentă şedinţă a comisiei metodice de specialitate, temele pentru recapitularea finală. Pentru anul I, de exemplu, aceste teme se referă la scopul şi organizarea operaţiilor tehnologice, la cunoaşterea maşinilor şi a rolului lor în procesul tehnologic şi la deservirea maşinilor — alimentarea şi întreţinerea acestora, lichidarea ruperilor, scoaterea produsului, înlăturarea defectelor. În felul acesta vor fi fixate cele mai importante cunoştinţe şi deprinderi pe care trebuie să şi le însuşească elevii.

Probleme ale predării matematicii şi fizicii

Urmărind să ajute învăţămîntul profesional în străduinţa lui de a răspunde cît mai bine cerinţelor cu privire la pregătirea unor muncitori de înaltă calificare pe care i le-a pus în faţă Congresul al III-lea al partidului, S.S.M.F. a organizat de curînd o consfătuire a profesorilor de matematică şi fizică ce predau în aceste şcoli, cu scopul de a contribui la îmbunătăţirea conţinutului şi metodelor muncii lor.

Desfăşurată la Iaşi între 12-14 mai, această consfătuire a realizat un bogat schimb de experienţă între profesorii de matematică şi fizică din şcolile profesionale, dîndu-le totodată prilejul să-şi spună cuvîntul cu privire la problemele pe care le ridică planurile de învăţămînt, programele şi manualele şcolare.

În consfătuire au fost prezentate referate tratînd predarea matematicii şi fizicii în şcolile profesionale, precum şi recenzii ale manualelor de matematică şi fizică destinate acestor şcoli.

În cadrul discuţiilor purtate au fost dezbătute concret o serie de probleme pe care profesorii le întîmpină în munca lor de zi cu zi şi a căror rezolvare justă ridică mult calitatea instruirii ucenicilor. Astfel, de pildă, participanţii au vorbit despre căile cele mai bune pentru formarea şi dezvoltarea deprinderilor de muncă independentă, despre necesitatea de a-i deprinde pe ucenici să ia notiţe, despre posibilitatea de a înlătura caracterul abstract al predării unor teme prin utilizarea exemplelor cunoscute ucenicilor din activitatea lor în producţie etc. Ei au subliniat că asemenea probleme nu se pot rezolva printr-o anumită metodă general valabilă, ci prin preocuparea atentă, continuă a profesorului, prin cunoaşterea particularităţilor clasei şi a fiecărui elev cu care lucrează.

Consfătuirea organizată de S.S.M.F.

În preocuparea lor de a contribui la îmbunătăţirea metodelor de predare, participanţii la discuţii au făcut numeroase propuneri demne de luat în seamă. S-a propus, bunăoară, folosirea unor probleme în care locul datelor să fie lăsat liber, urmînd ca acestea să fie culese de ucenici direct din producţie, în urma unor observaţii sau măsurători efectuate de ei. În acest fel interesul ucenicilor pentru rezolvarea problemelor creşte, iar cunoştinţele se fixează mai temeinic în memoria lor.

De asemenea, s-a propus întocmirea de către profesori a unui caiet metodic, care, completîndu-se treptat, să indice la fiecare temă prevăzută în programă ce anume cunoştinţe trebuie folosite de elevi şi în cadrul altor discipline, la ce capitol, lecţie sau aplicaţie anume. Ţinînd o astfel de evidenţă, profesorii vor putea stabili după un criteriu logic care anume cunoştinţe trebuie tratate mai pe larg, care trebuie fixate mai adînc etc.

Participanţii la consfătuire au acordat de asemenea un loc însemnat în discuţii activităţii desfăşurate de ucenici la cercurile ştiinţifice. Deosebit de apreciată a fost activitatea filialei Iaşi a S.S.M.F. în sprijinirea muncii cercurilor ştiinţifice ale elevilor şcolilor profesionale prin conferinţe susţinute de cadre didactice din învăţămîntul superior, prin punerea la dispoziţie a laboratoarelor universităţii şi politehnicii pentru efectuarea unor experienţe, prin organizarea de lucrări comune cu elevii şcolilor medii etc. Participanţii la discuţii au arătat că rezultatele activităţii desfăşurate de ucenici în cadrul cercurilor s-au reflectat atît în cadrul şcolii, prin mai buna lor pregătire pentru lecţii, cît şi în cadrul Olimpiadei de matematică şi fizică, la care elevii şcolilor profesionale au avut o participare masivă şi cu rezultate remarcabile. Pe de altă parte a fost criticată slaba preocupare în această direcţie a unor filiale ale S.S.M.F., ca de pildă cea din Cluj.

Vii şi rodnice discuţii a prilejuit analiza programelor şi manualelor şcolare. Chiar de la început s-a subliniat stringenta necesitate a editării unor culegeri de probleme adaptate la specificul diferitelor sectoare de activitate pentru care sînt pregătiţi elevii şcolilor profesionale. S-a făcut propunerea justă ca profesorii de matematică din fiecare şcoală profesională să alcătuiască un număr de probleme specifice meseriilor pentru care se pregătesc elevii şcolii respective şi să le trimită Societăţii de Ştiinţe Matematice şi Fizice, urmînd ca aceasta să le grupeze şi să le propună spre editare.

Analiza manualelor a scos la iveală faptul că în manualele de matematică există încă lipsuri atît în ceea ce priveşte accesibilitatea unor teme cît şi în modul de tratare a unor capitole. Astfel, s-a arătat că există în aceste manuale numeroase demonstraţii abstracte, neglijîndu-se în schimb orientarea elevilor spre verificarea în practică a teoremelor.

Referindu-se la cursul de fizică tehnică, mulţi dintre vorbitori au subliniat că volumul II al acestui curs prezintă un progres faţă de ediţiile anterioare. Totodată ei au subliniat şi unele deficienţe ale acestuia (de exemplu: neaprofundarea capitolului „Electrificarea ţării", lipsa unor date cu privire la fabricarea rulmenţilor în ţara noastră etc.

Cu prilejul discuţiilor s-au făcut şi unele propuneri privind îmbunătăţirea programelor şcolare. De pildă, avîndu-se în vedere utilitatea nomogramelor în efectuarea unor calcule complicate, s-a propus să se introducă în programă elemente de nomografie. De asemenea s-a arătat necesitatea de a se introduce studiul trigonometriei în anul I, deoarece elevii au nevoie de cunoştinţe elementare de trigonometrie chiar din timpul primului an de studiu. Aşa cum arăta unul din vorbitori, acest lucru s-ar putea realiza, bunăoară, prin eşalonarea studierii mecanicii pe doi ani, rămînînd în cadrul aceluiaşi număr de ore. Mulţi dintre vorbitori au arătat şi utilitatea studierii din anul I a elementelor de calcul aproximativ.

Referindu-se la studiul radicalilor, o serie de participanţi la discuţii au fost de părere că extinderea care i se dă în programă este exagerată în raport cu utilitatea practică a acestora pentru ucenici. În schimb, lipsesc unele noţiuni elementare despre calculul cu logaritmi ce ar permite, de pildă, calcularea unor date ce necesită extragerea rădăcinii cubice sau introducerea în programă a unor lecţii despre folosirea riglei de calcul.

Consfătuirea a adus în discuţie şi necesitatea eliminării paralelismului ce există între unele programe. La unele şcoli, de pildă, programa de fizică acordă un spaţiu larg mecanismelor simple şi noţiunilor de rezistenţă a materialelor care sînt tratate şi în cadrul cursului de tehnologie.

Profesorii participanţi la consfătuire au avut prilejul să viziteze o expoziţie de material didactic realizat de şcolile profesionale din oraşul Iaşi. Ei au admirat aici îndeosebi aparatul pentru studiul funcţiilor trigonometrice, precum şi filmul didactic despre omotetie. De asemenea, participanţii la consfătuire au ascultat o conferinţă a prof. univ. A. Haimovici, în care au fost prezentate unele realizări recente din domeniul programării lineare şi s-au arătat mijloacele pe care le au profesorii de matematică şi fizică pentru a sprijini întreprinderile în care ucenicii îşi efectuează practica.

Aducînd în discuţie probleme importante ale învăţămîntului din şcolile profesionale, realizînd un valoros schimb de experienţă şi dînd prilejul formulării unor propuneri interesante, consfătuirea organizată de S.S.M.F. va contribui, fără îndoială, la îmbunătăţirea predării matematicii şi fizicii în şcolile profesionale.

V. Constantin

Caietul de practică

Unul dintre mijloacele folosite în scopul deprinderii ucenicilor cu rezolvarea sarcinilor practice de muncă în strînsă legătură cu cunoştinţele teoretice acumulate anterior şi pe baza acestora îl constituie caietul de practică, pe care viitorii muncitori trebuie să-l completeze zilnic la locul de muncă cu schiţa pieselor la care lucrează şi descrierea tehnologiei lucrărilor pe care le execută. În acelaşi timp caietul de practică este o adevărată oglindă a activităţii ucenicilor, dînd cadrelor didactice posibilitatea să aprecieze şi pe această cale volumul de cunoştinţe şi deprinderi însuşite de ei, posibilităţile lor de a se orienta în complexul proceselor moderne de producţie. În mod special aceasta priveşte activitatea ucenicilor din anii II şi III, care lucrează în secţiile productive sau de întreţinere ale marilor uzine, repartizaţi pe lîngă muncitorii calificaţi care au rolul de instructori.

Deosebit de judicios este utilizat caietul de practică la Grupul şcolar de pe lîngă uzinele „Independenţa" din Sibiu. Ucenicii din anii II şi III ai acestei şcoli execută schiţele în caiete, la locul de muncă, în timpul şedinţelor de instruire practică şi le prezintă zilnic muncitorilor-instructori alături de care lucrează. Săptămînal, schiţele ucenicilor sînt controlate şi de inginerii sau maiştrii din secţiile respective. Utilizarea în acest fel a caietului de practică are avantajul că, fără a-i supraîncărca pe ucenici, îi deprinde să schiţeze corect şi proporţional forma semifabricatelor, să cunoască modificările ce se aduc diferitelor piese în timpul procesului de prelucrare, să se familiarizeze cu procesele auxiliare care nu sînt legate direct de modificarea formei sau a proprietăţilor pieselor prelucrate. În acelaşi timp, comisia de îndrumare şi control a muncii în producţie are, pe baza caietelor de practică, o imagine reală şi cuprinzătoare a stadiului de pregătire a ucenicilor.

Procedeul utilizat în unele şcoli profesionale de a le cere ucenicilor să-şi completeze caietele de practică nu la locul de muncă, ci după terminarea practicii, este contraindicat. El creează timpi morţi în cadrul şedinţelor de instruire practică şi, totodată, duce la supraîncărcare.

Deseori utilizarea acestui procedeu este motivată prin faptul că în unele secţii caietele de practică nu s-ar putea păstra curate. Exemplul Grupului şcolar minier din Petroşani, unde ucenicii mecanici şi electricieni de mină au caiete de schiţe foarte bune, completate în timpul practicii, în ciuda condiţiilor existente în subteran, demonstrează însă netemeinicia acestei motivări.

Grija de a-i obişnui pe ucenici să folosească larg caietele de practică, de a oglindi cît mai concret în cadrul lor întreaga activitate a secţiei în care-şi fac practica, în strînsă legătură cu noţiunile teoretice corespunzătoare devine deosebit de necesară în prezent, cînd introducerea mecanizării şi automatizării producţiei duce la preponderenţa activităţii intelectuale în toate sectoarele de producţie. În aceste condiţii noi de activitate, ucenicii trebuie deprinşi să nu fie simpli executanţi, monooperatori, ci să atingă nivelul tehnico-ştiinţific corespunzător înlocuirii muncilor grele manuale cu controlul agregatelor cu funcţionare automată. Procedează bine, de aceea, cadrele didactice de la Grupul şcolar „Steagul roşu" din Braşov, bunăoară, care i-au obişnuit pe viitorii muncitori rectificatori să schiţeze cu regularitate, în caietul de practică, piesele la care lucrează şi tehnologia fabricării lor, să noteze observaţii cu privire la acţiunea diferitelor legi care intervin în procesul fabricării, precum şi cu privire la avantajele utilizării maşinilor automate de rectificat cu înaltă precizie faţă de rectificarea manuală.

Utilizate continuu în acest fel, caietele de practică totalizează în decursul anilor de studii o sumă de cunoştinţe esenţiale privind producţia, cunoştinţe la care tînărul muncitor, absolvent de şcoală profesională, va putea recurge adeseori cu mult folos.

Ing. Alex. Ţucmeanu
Cabinetul metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic-Cluj

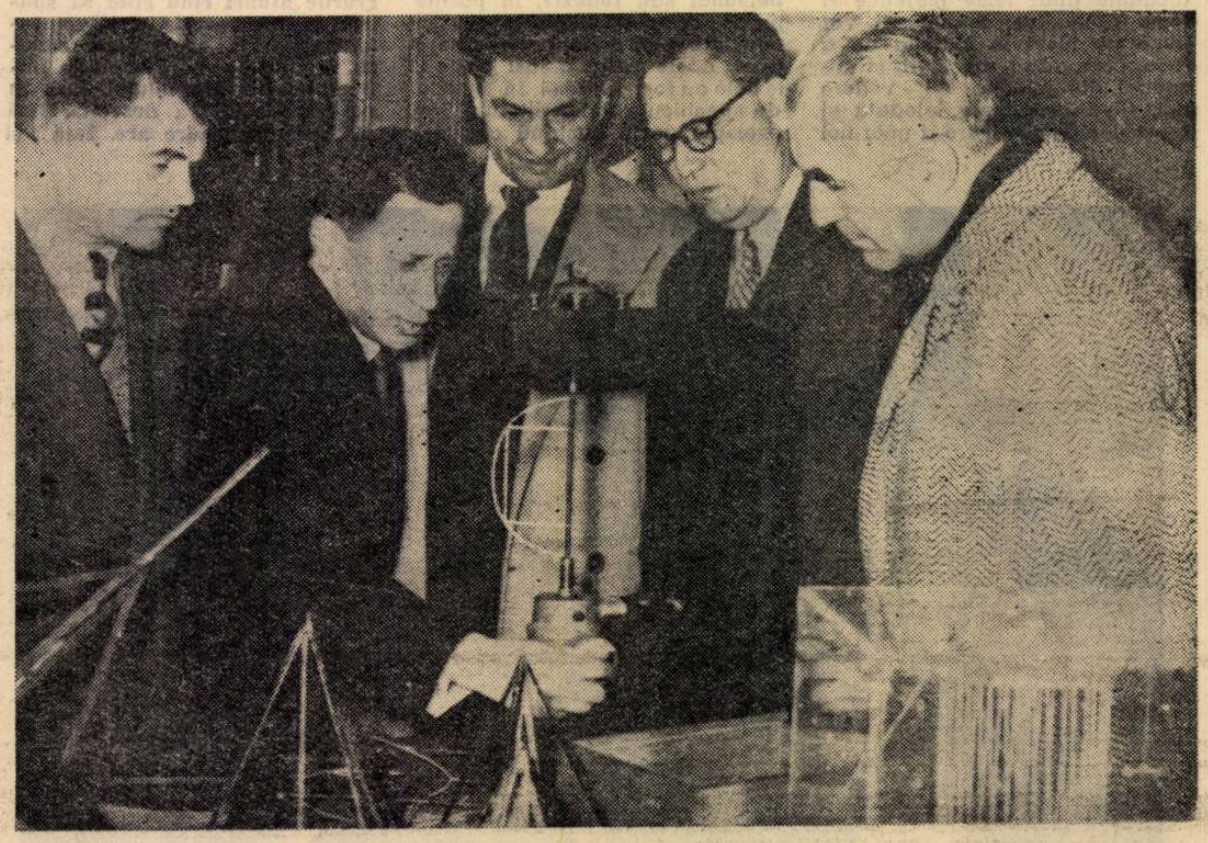

Printre aparatele prezentate în cadrul expoziţiei de material didactic organizată cu ocazia consfătuirii profesorilor de matematică şi fizică din şcolile profesionale, de o deosebită apreciere s-a bucurat acest aparat polivalent pentru generarea suprafeţelor de rotaţie.

În preajma vacanței de vară

Despre organizarea taberelor

Se apropie vacanța de vară și, odată cu ea, timpul în care pionierii și școlarii vor lua drumul taberelor spre a se bucura de zilele însorite ale verii, petrecute pe frumoasele plaiuri ale patriei noastre.

Organizatorii taberelor au intensificat preocupările pentru amenajarea localurilor, pentru dotarea lor, pentru pregătirea cadrelor etc. Spre a le veni în ajutor începem publicarea unui șir de articole referitoare la problemele organizării taberelor.

Pentru început ne vom ocupa de prima problemă care se ridică atunci cînd este vorba de organizarea unei tabere — și anume, unde o amplasăm.

Nu-i cîtuși de puțin lipsit de importanță ce loc alegem pentru funcționarea fiecărei tabere, dacă ne gîndim că și de aceasta depinde asigurarea sănătății copiilor, deplina lor reconfortare și recreare, educarea lor în bune condiții.

Să ne închipuim o tabără așezată în apropierea unei gări, a unei fabrici de cherestea sau a unei uzine, la răscrucea marilor artere de circulație. Avem oare temeiuri să credem că aici pionierii și școlarii se vor putea odihni în liniște, își vor putea umple plămînii de aerul curat al naturii, vor putea zburda nestingheriți prin împrejurimi? Fără îndoială că nu. De aceea este de preferat, pentru plasarea taberelor, un loc liniștit, cît mai departe de forfota șoselelor, de clocotul uzinelor, de șuieratul sirenelor, de fumul și praful locurilor aglomerate, al orașelor mari, dar în schimb cît mai aproape de păduri, de rîuri și izvoare, situat în mijlocul pajiștilor inundate de verdeață, astfel încît copiii să fie cît mai aproape de natură spre a se putea bucura din plin de binefacerile ei, spre a-i gusta frumusețile.

O tabără situată în regiunile cu climă nesănătoasă — umedă, cețoasă — și mai ales în localități în care au avut loc epidemii, în locuri lipsite de apă potabilă va aduce, bine înțeles, prejudicii sănătății celor mici. Pentru a se evita orice neplăceri de acest fel este bine ca organizatorii taberelor să se intereseze dacă locul ales îndeplinește condițiile igienico-sanitare necesare, consultînd organele Sanepidului regiunii care vor autoriza funcționarea taberelor în cazul cînd aceste condiții sînt riguros îndeplinite.

Unul din școlarii care și-au petrecut anul trecut vacanța într-o tabără a regiunii Ploiești povestea cu căldură despre priveliștile minunate ce le încîntau privirile la orice oră din zi și din oricare parte a vilei în care locuiau — de pe terasă, din curte, de la balcoane, de la ferestre. De la înălțimea pe care se afla tabăra se vedea șerpuind în vale panglica de argint a rîului de munte, străjuit de masivi impunători încărcați cu verdeața proaspătă a brazilor. Copilului i-a prilejuit clipe de neuitat șederea într-o astfel de ambianță, nu numai reconfortantă pentru organism, dar și încîntătoare pentru ochi, o ambianță ce i-a creat emoții estetice, dezvoltîndu-i dragostea pentru frumos în general, pentru frumusețile patriei în special.

Este vorba aici de un amănunt care nu este de neglijat. Doar știm cu toții că și de el depinde dacă școlarii și pionierii veniți din colțurile depărtate de țară se vor simți bine și vor profita, cu folos pentru educația și sănătatea lor, de timpul petrecut în tabără.

Putem spune că, în general, taberele pentru pionieri și școlari organizate la munte sau la mare sînt situate în locuri sănătoase, propice fortificării fizice a copiilor, în locuri pline de farmec și poezie care încîntă privirile, îi dispun pe cei mici și-i îndeamnă la o activitate artistică deosebită. În anul 1960 au existat însă și tabere plasate în locuri cu totul neindicate. În organizarea taberelor de la Gheorghieni și Tg. Secuiesc din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, de pildă, ca și în alte localități nu s-a vădit o preocupare atentă pentru amplasarea lor în locuri cu verdeață, în apropierea apelor curgătoare, pentru respectarea condițiilor elementare necesare bunei funcționări a oricărei tabere.

Desigur, există toate condițiile ca asemenea lipsuri să fie înlăturate, iar miile de copii care vor veni anul acesta în tabere să-și petreacă la munte sau la mare zile de neuitat într-un cadru cît mai plăcut și mai sănătos.

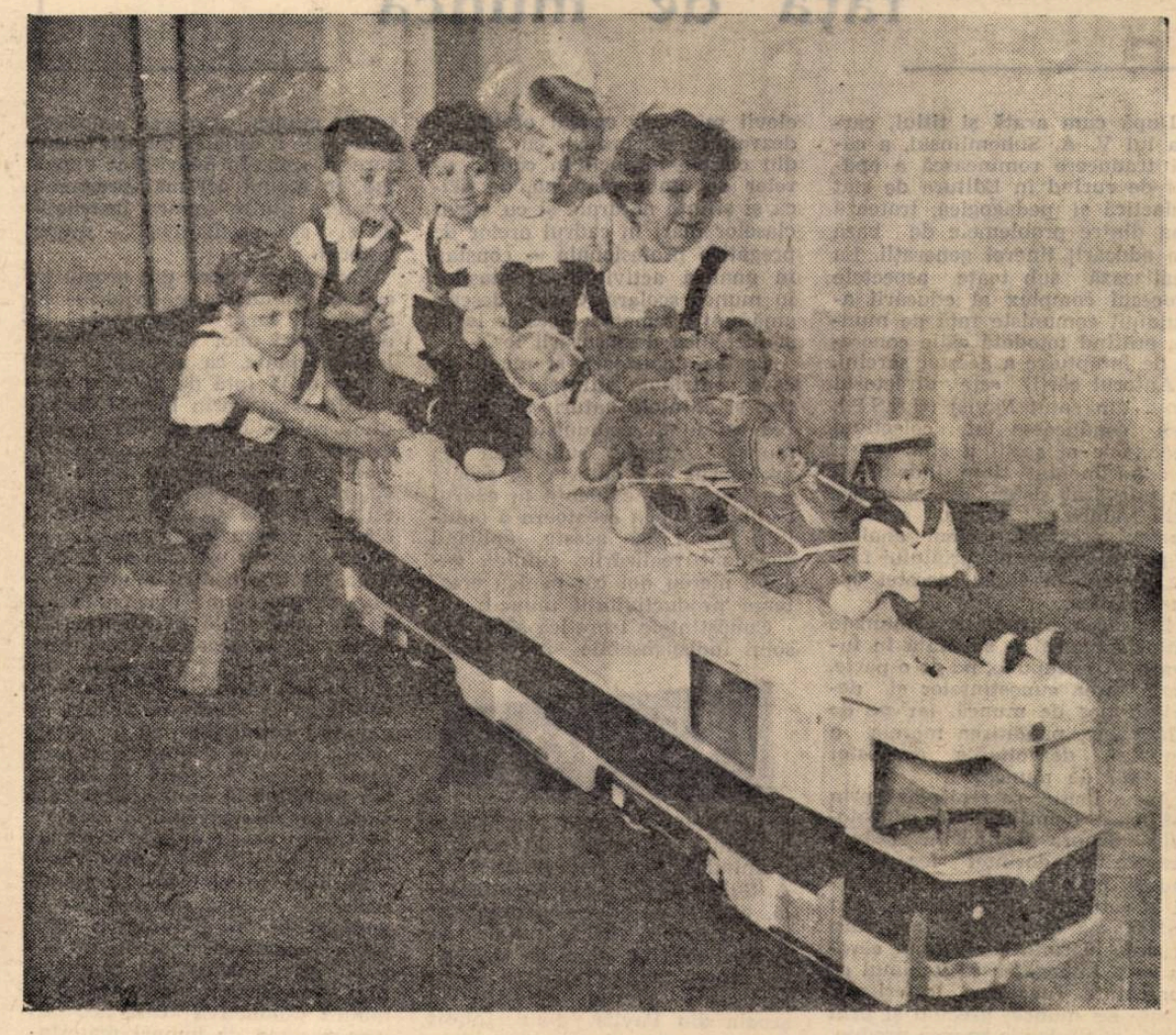

Atenție, am pornit, feriți linia! Un asemenea joc trezește de timpuriu în sufletul copiilor dragostea pentru tehnică.

Ce asigură succesul muncii educatoarelor

Grădinițele de copii joacă un rol tot mai însemnat în educarea comunistă a copiilor de vîrstă preșcolară. Pregătindu-i pe copii pentru școală, pentru viața și munca în colectiv, educatoarele se străduiesc să le formeze, potrivit puterii lor de înțelegere, un orizont de cunoștințe elementare despre lume și societate, să le creeze unele deprinderi, să le trezească dragostea și respectul față de muncă, să-i facă să simtă bucuria și satisfacția participării la activitatea obștească, să le cultive sentimentul tovărășiei și prieteniei, să-i învețe să fie harnici, ordonați, să le insufle dorința de a învăța, de a afla cît mai multe.

Educatoarele pricepute știu că, atunci cînd sînt bine orientate, impresiile din copilărie lasă urme adînci, devenind baza pe care se formează apoi trăsături ferme de caracter, sentimente puternice. De aceea ele caută să le formeze copiilor astfel de impresii despre lumea înconjurătoare, folosind în acest scop mijloace variate, accesibile.

Astfel de mijloace sînt, de exemplu, plimbările prin oraș, excursiile prin împrejurimi. Făcîndu-i pe cei mici să observe natura — gingășia florilor, ciripitul păsărelelor, susurul izvoarelor, coloritul, frumusețea și bogăția fiecărui anotimp — ajutîndu-i să vadă marile transformări care au loc în orașele sau satele noastre și care schimbă înfățișarea locului natal — educatoarele îi învață să iubească viața, să simtă bucuria de a trăi, de a munci.

Multe clipe plăcute au petrecut, de exemplu, copiii din grădinițele orașului Iași cu ocazia plimbărilor prin parc sau prin pădurile din împrejurimi. Cîtă bucurie le-a produs copiilor de la grădinița nr. 1 din Constanța faptul că au văzut cum, în locul căsuțelor din chirpici, au răsărit, datorită muncii omului, construcțiile minunate care împodobesc litoralul.

Un puternic caracter educativ au și vizitele la locul de muncă al părinților. Pe copii îi interesează și îi impresionează mult munca părinților lor și a tovarășilor acestora, iar emoțiile provocate de micile serbări sau de înmînarea darurilor pe care le prezintă în asemenea ocazii fac ca momentele trăite să se fixeze adînc în mintea și în inima lor. Multă vreme își vor aminti, de exemplu, copiii de la una din grădinițele din Alexandria de vizita pe care au făcut-o părinților lor la arie în perioada strînsului recoltei. Au văzut atunci că, pentru ca batoza să funcționeze, trebuie să muncească și badea Ilie tractoristul, și nenea Mihai mecanicul, și tatăl lui Ionel, și mama lui Fănică, și toți acei care adună grînele de pe holde și le transportă la arie. Totodată, prezentînd în fața părinților, într-o pauză, un scurt spectacol, copiii s-au bucurat că i-au putut ajuta să se odihnească și au contribuit deci și ei la activitatea desfășurată la arie.

Sentimentele de dragoste și respect pentru muncă pe care și le formează copiii prin astfel de mijloace se adîncesc dacă găsesc în grădiniță un teren prielnic pentru a se manifesta. Ele se concretizează atunci în rîvna cu care lucrează copiii la îngrijirea florilor din grădinița lor, la repararea jucăriilor, la păstrarea ordinei. Înțelegînd acest lucru, educatoarele din grădinițele Capitalei, de exemplu, au amenajat colțuri pentru repararea jucăriilor. Copiii lucrează aici cu multă plăcere, dobîndind unele deprinderi practice, învățînd să se ajute unii pe alții. Îndeminarea și priceperea unuia se împletesc cu îndemînarea și priceperea celuilalt, realizîndu-se astfel un adevărat spirit de ajutor și încredere reciprocă.

Din păcate, se mai întîlnesc în unele grădinițe educatoare care, pornind de la ideea justă că cei mici pot înțelege lucruri dintre cele mai serioase, uită însă un element esențial — și anume acela că mijloacele pentru a-i face să înțeleagă asemenea lucruri trebuie să țină seama de vîrsta copiilor, de particularitățile lor. Neglijînd acest fapt, astfel de educatoare, în loc să dezvolte armonios însușirile copiilor, să le trezească interesul pentru viața din jurul lor, îi îndepărtează de la un aspect sau altul al realității, de o latură sau alta a activității oamenilor.

Unele educatoare abuzează, de exemplu, în activitatea lor cu copiii, de organizarea convorbirilor în care cei maturi discută cu ei despre diverse teme, le povestesc aspecte din călătoriile pe care le-au făcut etc. Dacă organizarea unor astfel de convorbiri este recomandabilă pentru pionieri și școlari, pentru cei mici este însă nepotrivită, fiind descriptivă și abstractă. Ce au putut înțelege, de exemplu, copiii din convorbirea organizată la grădinița din Brad pe tema muncii în comun în gospodăria agricolă colectivă? Oare n-au aflat și n-au simțit mai multe despre acest lucru copiii de la grădinițele din raionul Alexandria cu prilejul vizitelor făcute la gospodăriile colective din satele lor?

Unele educatoare, uitînd că lucrează cu copii, folosesc în munca lor educativă fotografii din ziare. Este însă evident că cei mici nu pot urmări cu interes fotografiile care apar în alb-negru în ziarele destinate adulților.

Mergînd pe linia copierii mecanice a metodelor muncii cu pionierii, alte educatoare îi antrenează pe copii la activități obștești peste puterile lor. Cum copiii nu le pot îndeplini, se apelează la ajutorul părinților. Se realizează oare, în asemenea împrejurări, vreun efect educativ pozitiv? Desigur că nu. Copiii sînt lăudați și se laudă ei înșiși pentru o muncă făcută de alții.

Neindicate sînt și alte acțiuni care le cer copiilor eforturi prea mari. De exemplu, educatoarele de la grădinița din Ghimbav, raionul Brașov au organizat o excursie pe jos pînă la Cristian. Istoviți, copiii nu au putut sesiza frumusețile locurilor și poate multă vreme de acum înainte vor asocia excursia cu un efort peste puterile lor.

Întreaga practică a activității din instituțiile preșcolare arată că numai prin folosirea metodelor care țin seama de vîrsta copiilor, de posibilitățile și particularitățile lor se poate asigura succesul muncii educatoarelor, se pot atinge scopurile educative pe care le urmăresc acestea.

B. Moldovanu

Știri

Multiple și variate sînt acțiunile organizate la Casa pionierilor din Orăștie. Școlarii vin cu plăcere aici pentru a participa la diferite cercuri cum ar fi, de pildă, cele de modelaj, aeromodele, legătorie, foto, broderie etc. Un număr mare de pionieri și școlari activează în cadrul cercului dramatic, care prezintă periodic diferite spectacole. Membrii cercului de balet și-au îmbogățit de curînd repertoriul cu două dansuri noi, „Munca" și „Dansul porumbeilor păcii".

De un deosebit succes, nu numai în rîndurile pionierilor ci și al localnicilor, se bucură fanfara Casei pionierilor, care cuprinde 25 de școlari din clasele IV—VII. Concertele publice date de această fanfară s-au bucurat de o apreciere unanimă. Deosebit de apreciată este și expoziția deschisă la Casa pionierilor, care cuprinde lucrările executate de pionieri în cadrul cercurilor de activități practice.

În perioada vacanței de vară activitățile organizate la Casa pionierilor din Orăștie vor lua o și mai mare amploare.

Prof. IOAN ILIESCU
Orăștie

★

La Școala de 7 ani din Ocna Sibiului se desfășoară o bogată activitate extrașcolară.

Deosebit de însuflețită este, bunăoară, munca pe care o duc pionierii sub conducerea instructorilor superiori și a cadrelor didactice. Ei au organizat o expoziție care înfățișează realizările dobîndite de poporul nostru muncitor, sub conducerea partidului, în anii puterii populare, întocmesc albume cu ilustrații, dau concerte, întocmesc scurte lucrări literare etc. „Prietenii cărții" din școală au pregătit în cercul lor, cu ajutorul cadrelor didactice, o serată literară cu tema „Poeții noștri cîntă partidul".

Numeroși copii colaborează la gazetele de perete ale școlii, intitulate „Nota zilei" și „Ghimpele". Articolele publicate aici arată că în ultima perioadă n-au fost înregistrate în școală nici note rele, nici abateri de la disciplină.

Cadrele didactice și instructorii superiori de pionieri urmăresc ca activitatea extrașcolară să se desfășoare rațional, fără să-i supraîncarce pe copii, dar avînd un conținut bogat, care să contribuie efectiv la educarea lor în spiritul comunismului.

A BUHĂIESCU
Ocna Sibiului

„Educarea atitudinii comuniste față de muncă"

Recenzie

După cum arată și titlul, cartea lui V. A. Suhomlinski, a cărei traducere românească a apărut de curînd în Editura de stat didactică și pedagogică, tratează una dintre problemele de bază ale educării tinerei generații. Ea analizează sub toate aspectele procesul complex al educării atitudinii comuniste față de muncă, arătînd totodată căile concrete de înfăptuire a acestei sarcini.

Autorul cărții este directorul școlii din satul Pavliș (U.R.S.S.). Sub conducerea lui, colectivul pedagogic al școlii a elaborat și a experimentat timp îndelungat un adevărat sistem de educație prin muncă și pentru muncă. Cartea prezintă tocmai analiza și generalizarea materialului faptic adunat în cursul acestei experimentări.

Educarea atitudinii comuniste față de muncă — se arată în lucrare — presupune, pe de o parte, dezvoltarea cunoștințelor și deprinderilor de muncă, iar pe de altă parte, pregătirea morală a elevului, dezvoltarea dragostei lui față de muncă.

Acest lucru se realizează prin influența nemijlocită a educatorilor asupra elevilor în scopul dezvoltării dorinței lor de a munci, prin organizarea judicioasă a activității intelectuale, prin antrenarea elevilor în activități practice variate cu prilejul cărora să-și îmbogățească volumul de cunoștințe necesare diferitelor forme de muncă, precum și prin participarea lor la munca productivă în vederea dobîndirii deprinderilor necesare în viață. Cartea relevă sarcina educatorului de a dezvălui elevilor munca rodnică și plină de abnegație ce se desfășoară în jurul lor, pentru a le crea o viață spirituală în deplin acord cu năzuințele celor mai buni oameni ai muncii, pentru a le orienta interesele spre activitatea colectivelor fruntașe, pentru a-i integra treptat în viața oamenilor muncii.

În practica școlii din Pavliș s-au concretizat o serie de forme de influențare directă asupra elevilor în scopul educării lor în spiritul dragostei față de muncă și față de oamenii muncii. Așa sînt povestirile și convorbirile educative despre comuniștii care au săvîrșit acte de eroism în muncă sau au manifestat o înaltă atitudine comunistă față de sarcinile încredințate. Numeroase exemple concrete în această privință au fost luate chiar din colhozul în care lucrează părinții elevilor sau din colhozurile din satele vecine. S-au organizat de asemenea întîlniri între școlari și muncitorii fruntași, precum și seri în care au fost sărbătoriți fruntașii muncii socialiste. În același scop au fost folosite lecturile din literatura beletristică. Elevii au fost stimulați să țină jurnale personale, în care să-și noteze impresii despre munca lor și a adulților din jur, despre viață, despre cărțile citite.

Autorul precizează că elevii îndrăgesc munca fizică numai dacă educatorul le trezește interesul față de muncă. La copil, acest interes își are izvorul în convingerea că poate să influențeze natura. Cei mai buni profesori folosesc în procesul de predare a cunoștințelor exemple luate din producție pentru a dezvălui inteligența, iscusința omului care folosește legile naturii în interesul său. Ca urmare, atunci cînd trece de la cunoașterea generală a legilor obiective ale naturii la cunoașterea tehnicii și tehnologiei muncii, elevul va simți nevoia acută de a-și însuși cît mai multe cunoștințe teoretice pentru a rezolva diferitele probleme care se ivesc în activitatea sa practică.

Pornind de la ideea că însuși conținutul obiectelor de învățămînt oferă mari posibilități pentru educarea dragostei de muncă, V. A. Suhomlinski arată cum s-au desfășurat lecțiile despre muncă în școala din Pavliș. Aceste lecții — care s-au ținut cu elevii mici în cadrul orelor de dezvoltare a vorbirii, cu elevii din clasele mijlocii în cadrul orelor de limba maternă, de fizică și științe naturale și cu elevii claselor mari în cadrul orelor de pregătire profesională — constau în analiza activității fruntașilor în munca școlară. Cartea descrie amănunțit tematica acestor lecții și metodica desfășurării lor.

Cartea analizează și modul în care contribuie științele umanistice și științele naturii la educarea atitudinii comuniste față de muncă. Autorul subliniază că profesorul are datoria să scoată permanent în evidență în cadrul lecțiilor munca creatoare a omului, faptul că acesta, aplicînd conștient realizările științei, găsește mereu noi căi pentru creșterea productivității muncii.

Cunoștințele teoretice sînt absolut indispensabile în procesul producției; totodată ele lărgesc orizontul politehnic al elevilor. Pornind de la această premisă, V. A. Suhomlinski arată că în școală, paralel cu educarea dragostei pentru munca fizică, trebuie să se realizeze și educarea dragostei pentru munca intelectuală. În realizarea acestui obiectiv la școala din Pavliș s-au folosit larg exemplele luate din viața marilor oameni de știință. Autorul arată, de asemenea, cum trebuie organizată munca de însușire a cunoștințelor în clasă și acasă și care sînt condițiile care asigură eficacitatea eforturilor intelectuale ale elevilor.

Vorbind despre munca fizică cu caracter instructiv, V. A. Suhomlinski se ocupă pe larg de însușirea priceperilor și deprinderilor prevăzute în legătură cu orele de lucru manual (la clasele I—IV), cu munca în atelier și pe terenul experimental școlar (la clasele V—VII), cu studierea sistematică a bazelor științelor și antrenarea fiecărui elev în activitatea unui cerc tehnic.

O concluzie demnă de reținut este aceea că munca fizică cu caracter instructiv trebuie să fie pentru copii muncă și nu o a doua lecție, însușirea priceperilor și deprinderilor trebuind să fie subordonată unei sarcini concrete de muncă. „Crearea valorilor materiale îi asigură muncii orientare și scop. În aceasta se exprimă, în modul cel mai pregnant, legătura dintre munca instructivă și cea productivă" — spune autorul.

Participarea încă din școală la crearea bunurilor materiale — se arată în carte — contribuie la dezvoltarea unor trăsături morale importante, ca atitudinea plină de grijă față de valorile materiale create prin munca oamenilor, respectarea acestora și mîndria de a participa la crearea lor.

În capitolul „Munca productivă, mijloc de educare a dragostei de muncă și de pregătire a elevilor pentru viață", autorul — pornind de la premisa că pregătirea elevilor pentru munca productivă presupune înarmarea lor cu o experiență în această direcție, cu înțelegerea faptului că munca trebuie să fie pusă în slujba societății, cu priceperile și deprinderile necesare pentru o anumită activitate, cu o experiență de viață dobîndită în procesul muncii — arată că unitatea indisolubilă dintre aceste aspecte constituie condiția esențială a maturizării morale a elevului, a pregătirii lui pentru viață.

Pornind de la ideea că scopul școlii de cultură generală este dezvoltarea multilaterală a elevilor, pregătirea unor tineri capabili să construiască comunismul și să participe cu hotărîre la munca productivă care are ca scop crearea de bunuri materiale, V. A. Suhomlinski face o analiză amplă a îmbinării învățămîntului de cultură generală cu pregătirea profesională

În încheiere, autorul subliniază că munca practică a elevilor este o latură de sine stătătoare a procesului instructiv-educativ și că profesorul va trebui să depună efortul hotărîtor îndreptat spre pregătirea elevilor pentru viață tocmai în acest sector al educației.

Considerăm deosebit de util ca bogata experiență a școlii din Pavliș în munca de educare a atitudinii comuniste față de muncă să fie cunoscută și de cadrele didactice din țara noastră. Iată pentru ce recomandăm cartea lui V. A. Suhomlinski, care popularizează o prețioasă experiență.

Marieta Ghivirigă

COLECȚIA

„Scriitorii patriei povestind copiilor"

Răspunzînd unor necesități obiective, încă din anul trecut Editura tineretului a inițiat tipărirea unei noi colecții de povestiri destinate mai ales școlarilor din clasele mai mici — „Scriitorii patriei povestind copiilor". În cadrul acestei colecții, într-un timp relativ scurt au și apărut mai multe volume cu pagini antologice din creațiile unor clasici ai literaturii noastre și ale unor cunoscuți scriitori contemporani.

Volumul „Sadoveanu povestind copiilor", de pildă, prin care s-a inaugurat colecția, cuprinde povestirile „Dimineți de iulie" și „Doi vecini ai mei", schițe ca „Planul lui Dulhan" și altele care, deși nu redau aspecte din viața copiilor, istorisesc într-un stil simplu plăcut fapte de eroism ale ostașilor noștri, aventuri vînătorești sau peripeții ale pescarilor, atît de îndrăgite de copii.

Schițele și „momentele" pe care le cuprinde culegerea din proza lui Caragiale reconstituie drumul pe care-l parcurge o odraslă a burgheziei de la răsfățata copilărie a „Domnului Goe" și pînă ajunge un „moftangiu" cu toate atributele detestabile ale clasei pe care o reprezintă.

Cu prefață, bogate trimiteri și numeroase note bibliografice a apărut volumul „C. Negruzzi povestind copiilor", care va fi de un real folos celor mici. Mult îi va bucura pe copii și culegerea din cele mai frumoase basme ale lui Petre Ispirescu.

Școlarii mai mici vor putea să capete bogate cunoștințe despre literatura noastră contemporană prin lectura paginilor alese din operele lui Tudor Arghezi, Zaharia Stancu, Ion Agîrbiceanu, Victor Eftimiu, apărute mai de curînd în aceeași colecție.

Cadrele didactice și chiar elevii mai mari care ar studia colecția mai îndeaproape nu ar avea totuși motive să se declare pe deplin mulțumiți de felul în care se tipărește ea. Bunăoară, modul în care este prezentată culegerea de texte sadoveniene rămîne deficitar în multe privințe. Pe lîngă faptul că volumul este lipsit de o prefață care i-ar ajuta pe copii să se orienteze în creația marelui povestitor, dispunerea textelor fără nici un criteriu, nici cel puțin cronologic, lipsa unor notițe explicative, ca și a unui glosar de cuvinte mai rare folosite de scriitor scad din valoarea instructivă a cărții. Este de regretat, de asemenea, că din cuprinsul culegerii lipsesc pagini mai apropiate de actualitate care ar putea fi înțelese de copii, fragmente din „Mitrea Cocor" sau „Aventură în lunca Dunării" de exemplu.

Probleme asemănătoare ridică și unele volume cu texte selectate din creațiile unor scriitori din trecut, ca I. L. Caragiale sau C. Negruzzi, la care totuși prezența unor prefețe trebuie considerată un progres față de modul de prezentare a volumelor apărute mai de mult. Lipsesc însă din volumul consacrat lui Caragiale scurte note explicative, care să facă unele texte mai accesibile celor mici și lipsa indicațiilor bibliografice, a anului și a publicației în care s-au tipărit creațiile selectate îngreunează înțelegerea lecturii.

În legătură cu felul în care s-a editat volumul „Arghezi povestind copiilor" se ridică de asemenea o problemă. Dacă editura a ajuns la concluzia că în cadrul colecției de care ne ocupăm este util și chiar indicat să se tipărească și opera poetică (un exemplu îl constituie volumul de balade ale lui V. Eftimiu) mulți cititori vor rămîne totuși nedumeriți de ce în cazul lui T. Arghezi nu s-a găsit necesar să se includă în cadrul volumului și cîteva din atît de răspînditele sale creații în versuri destinate copiilor, cel puțin acele cu caracter epic.

În treacăt, nu ne putem reține să nu atragem atenția asupra condițiilor grafice în care apare colecția

Pe lîngă faptul că redactorii colecției n-au găsit că este necesar ca în fiecare volum să se includă și un portret al autorului, de cele mai multe ori desenele de pe copertă și îmbinarea culorilor sînt de-a dreptul supărătoare. Astfel, la volumul de basme ale lui Ispirescu, Ileana Cosînzeana desenată pe copertă pare mai curînd o vrăjitoare care poate speria pe copii, fără a mai aminti de combinația de culori (roz și verde) care dau copertei un aspect neplăcut.

Cu totul nereușite sînt de asemenea desenul de pe coperta volumului de proză a lui Zaharia Stancu, ca și nuanțele discordante ale culorilor alese pentru a servi ca fond al copertei.

Avînd o însemnătate deosebită în dezvoltarea interesului și a dragostei copiilor pentru literatura noastră, colecția „Scriitorii patriei povestind copiilor" va fi și mai folositoare dacă își va îmbunătăți condițiile de redactare și prezentare.

M. C.

În pregătire: Filme din viața elevilor

Este lăudabilă preocuparea studioului cinematografic „București" de a realiza filme legate de viața copiilor.

Se află în producție, printre altele, „Vara romantică", film de lung metraj, care va aduce pe ecran cîteva episoade dramatice din viața unui oraș moldovean în preajma momentului istoric de la 23 August 1944. Autorul scenariului, Octav Pancu-Iași, ne prezintă frămîntările tinerilor din acest oraș în cadrul luptei generale a comuniștilor împotriva criminalului război antisovietic, pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste.

În orașul ruinat a cărui populație suferea crunt din cauza hitleriștilor și a lipsurilor provocate de război, se defectaseră conductele. Utecistul Andrei primește din partea comuniștilor sarcina de a se ocupa de alimentarea orașului cu apă. El organizează la început un grup de copii care, cu găleți, aduc apa de la o fîntînă aflată undeva la marginea orașului. Pe parcursul filmului grupul crește. Copiii înțeleg necesitatea lucrului pe care îl fac, își dau seama că și ei pot sprijini lupta poporului. Cînd, în focul acestei lupte, ei dau dovada utilității lor și acțiunile pe care le întreprind sînt duse la bun sfîrșit, utecistul Andrei spune, vorbind despre ei: „Nu-ți dai seama cît au crescut „năpîrstocii" mei... încep să învețe ceea ce nu vor putea uita. Învață cu adevărat să iubească și să urască".

Cadru din filmul „Vara romantică"

Filmul „Vara romantică" este realizat de regizorul Sinișa Ivetici. Realizările lui de pînă acum ne îndreptățesc să credem că și „Vara romantică" va fi un film bun, cu un conținut bogat și de o ridicată calitate artistică.

În fază de pregătire se află și filmul „Intrarea oprită" (autorii scenariului: Cornelia Sîrbu și Ecaterina Farcaș; regia: Elisabeta Bostan). Eroii acestei povestiri cinematografice sînt, în majoritate, elevi, învățători, profesori. Acțiunea este plasată în mediul școlii și al familiei, ceea ce permite autorilor filmului să analizeze cu finețe numeroase aspecte ale legăturii școlii cu familia în procesul de instruire și educație a copiilor.

În fază de lucru se află, de asemenea, filmul „Se caută 6000 lei" după un scenariu scris de Al. Ovidiu Zotta, prezent în publicistica noastră cu reportaje și schițe din viața elevilor. Filmul care va fi realizat după acest scenariu dezvăluie chipul moral al copiilor educați în școala nouă.

Un scenariu interesant este și „Chițibuș", scris de Costache Anton, autorul unui recent volum de schițe din viața elevilor. „Chițibuș" ne prezintă colectivul unei clase care primește în mijlocul său un elev nou, venit de la țară. Cu această ocazie scenaristul ne face cunoștință cu o numeroasă galerie de personaje, cu gîndurile și sentimentele lor, care ajung la public prin intermediul unor întîmplări pline de lirism.

Alecu Gh. Croitoru

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 614 | vineri 26 mai 1961 | 8 pagini 25 bani

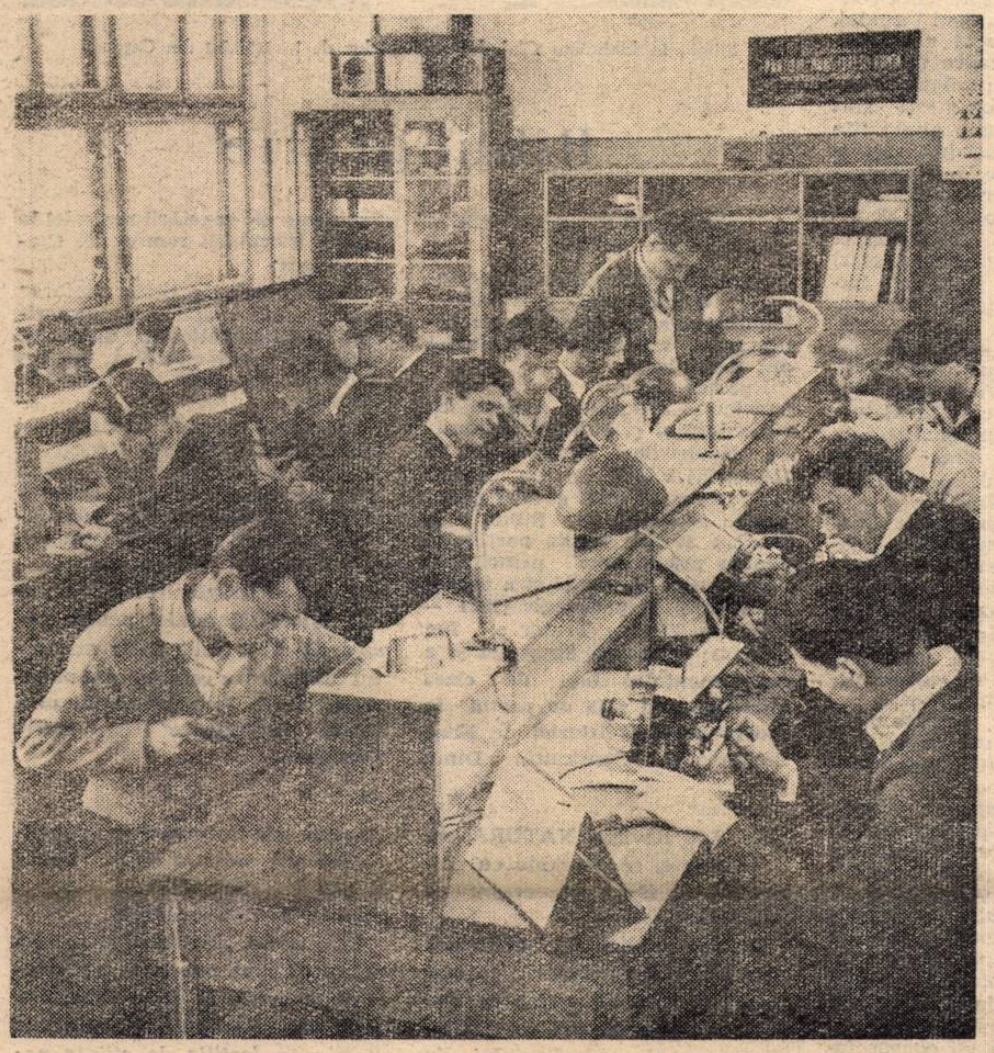

În fiecare școală, legătura învățământului cu practica, cu minunatele cuceriri ale tehnicii înaintate devine tot mai mult o puternică realitate. Pentru elevii Școlii medii nr. 2 din Galați, de pildă, radiofonia, strîns îmbinată cu însușirea cunoștințelor în domeniul electrotehnicii, a devenit o adevărată pasiune.

Iată-i bunăoară, în cliseul de alături, pe elevii clasei a XI-a de la această școală lucrînd la montarea, din piese recuperate, a unor aparate de radio ce vor fi folosite ca materiale didactice.

Pregătirea practicii continue

Atenție conținutului muncii

Experiența anilor trecuți a arătat ce aport considerabil au activitățile practice continue asupra dezvoltării și consolidării deprinderilor de muncă ale elevilor, asupra dezvoltării sentimentului lor de dragoste față de muncă și față de oamenii muncii. Dar, ca și celelalte activități cu caracter instructiv-educativ — și chiar într-o măsură mai mare decît acestea, deoarece se desfășoară nu numai în școală ci și în afara ei — practica continuă dă rezultatele dorite numai dacă o organizăm cu grijă, cu minuțiozitate.

Care sînt problemele principale pe care trebuie să le avem în vedere în desfășurarea practicii continue? Cum este și firesc, aceste probleme privesc în primul rînd conținutul muncii.

Cu toate că activitățile din cadrul practicii nu sînt legate direct de studierea unor teme anumite din programă, ele trebuie organizate astfel încît cunoștințele și deprinderile pe care le vor căpăta acum elevii să se îmbine strîns cu cele însușite de ei în timpul anului. Conținutul practicii trebuie să fie determinat de pregătirea anterioară, teoretică și practică, a elevilor. Ținîndu-se seama de planul de învățămînt, elevii claselor a IX-a, de pildă, pot fi repartizați la practică în secții mecanice, de turnătorie, de forje, parcuri de mașini, garaje auto, cei ai claselor a X-a în secții electromecanice, de bobinaj, de radiotehnică etc. unde au posibilitatea să vadă cum se aplică cunoștințele pe care și le-au însușit. Pentru ca ei să înțeleagă limpede legătura dintre munca pe care o efectuează în timpul practicii și ceea ce au învățat în cursul anului școlar este necesar să primească din timp indicații asupra locului unde trebuie să caute, de exemplu, aplicații ale legilor fizicii și chimiei studiate de ei, aplicații ale matematicii, ale cunoșiințelor de botanică și zoologie, ale cunoștințelor agricole etc. Elevii din clasele mai mari care își desfășoară practica în producție trebuie să îndeplinească chiar, pe această linie, unele sarcini speciale date de profesori, ca de pildă de a observa diferite tipuri de transmisii, descompuneri de forțe, transformarea mișcării de rotație în mișcare de translație cu ajutorul diferitelor dispozitive folosite în producție, aplicarea principiului vaselor comunicante la instalația de apă a gospodăriei agricole colective, la adăpătoarele automate, aplicarea selecției artificiale pentru îmbunătățirea soiurilor de animale, acțiunea folositoare și dăunătoare a bacteriilor etc. În felul acesta elevii își vor putea da seama limpede de legătura strînsă dintre ceea ce studiază ei în școală și tehnica folosită în producție.

Pentru a atinge asemenea rezultate se cere însă ca profesorii să stabilească din timp felul în care se va desfășura practica elevilor. Desigur, rolul principal revine aici profesorilor de fizică, chimie, matematică, științe naturale, precum și profesorilor-maiștri. Dar și profesorul de economie politică, de pildă, are la dispoziție un material bogat pentru a lămuri elevilor, „pe viu", cum acționează în producție legile economice, ca și profesorul de literatură, care poate face numeroase legături între cele trăite de elevi în perioada practicii și cele cunoscute de ei din operele literare al căror conținut tematico-ideologic se referă la industrializarea socialistă sau la transformarea socialistă a agriculturii. Un foarte larg cîmp de activitate au în timpul practicii diriginții, chemați să consolideze în această perioadă munca lor de înarmare a elevilor cu trăsăturile specifice omului societății socialiste.

Realizarea sarcinilor instructiv-educative ale practicii continue impune cunoașterea amănunțită de către profesori a locului unde vor lucra elevii, a întreprinderilor sau unităților agricole socialiste pe care le vor vizita etc. În multe cazuri profesorii cunosc întreprinderile și unitățile agricole încă din timpul anului, dar, pentru a putea da elevilor indicații amănunțite, este bine ca în perioada premergătoare practicii să le viziteze din nou. Unele școli, pentru a asigura o cît mai bună pregătire profesorilor în vederea conducerii practicii, organizează pentru ei instructaje în care profesorii-maiștri sau chiar inginerii din producție le prezintă probleme privind procesul tehnologic, caracteristicile tehnice ale diferitelor mașini-unelte etc.

Buna desfășurare a practicii este condiționată, de asemenea, de felul în care a fost efectuată pregătirea elevilor în perioada imediat premergătoare practicii. Este necesar ca în această perioadă elevii să fie informați asupra scopului activității pe care o vor desfășura și asupra organizării ei. La clasele ce vor lucra direct în producție este bine ca elevii să cunoască, în linii generale, principiile de organizare a producției întreprinderii sau gospodăriei agricole colective respective.

Programul practicii continue se stabilește, în fiecare școală, în funcție de condițiile concrete. Experiența de pînă acum a dus însă în această privință la evidențierea unor aspecte cu caracter general, valabile pentru toate școlile. Îndeosebi s-au cristalizat unele norme privind desfășurarea practicii în producție. S-a văzut astfel că este indicat ca practica în producție să înceapă cu instructajul general privitor la protecția muncii și vizitarea întreprinderii sau a unității agricole socialiste respective. În cursul acestei vizite, cu care de obicei se încheie prima zi de practică, elevii sînt familiarizați cu profilul întreprinderii sau al gospodăriei, li se arată importanța ei pentru economia națională, locul pe care îl deține secția unde vor lucra ei în cadrul întregului proces de producție. Totodată, elevii fac cunoștință cu fruntașii întreprinderii sau ai gospodăriei, află care sînt realizările lor, îi cunosc pe muncitorii sau pe colectiviștii care îi vor îndruma în timpul practicii.

V. Manolache

(Continuare în pag. 2)

Consfătuire privind instruirea practică în producție a elevilor

La Ministerul Învățămîntului și Culturii s-a desfășurat în zilele de 23 și 24 mai a.c. o consfătuire consacrată analizării rezultatelor obținute de cele 46 școli medii din țară care au experimentat anul acesta instruirea practică în producție a elevilor.

La consfătuire au participat directorii școlilor medii cu instruire în producție, inspectori ai secțiilor de învățămînt regionale și orășenești, cercetători ai Institutului de științe pedagogice, reprezentanți ai unor întreprinderi etc. Au fost invitați, de asemenea, directori ai unor școli medii la care sistemul instruirii practice în producție urmează să se introducă începînd din anul școlar viitor.

În cadrul consfătuirii au fost prezentate referate ample de către Școala medie nr. 18 „M. Eminescu" din Capitală, Școala medie din Cîmpia Turzii, Școala medie nr. 1 „N. Bălcescu" din Rîmnicu Vîlcea.

Participanții la consfătuire au purtat vii și interesante discuții pe marginea acestor referate. Totodată ei au vizitat unele întreprinderi din sectorul metalurgic, electrotehnic și textil unde se efectuează instruirea practică în producție a elevilor din unele școli medii ale Capitalei. De asemenea, ei au vizitat expoziția organizată cu acest prilej în localul Școlii medii nr. 1 „N. Bălcescu", în cadrul căreia au fost prezentate piese și obiecte executate de elevi.

Lucrările consfătuirii au prilejuit un larg schimb de experiență, contribuind la lămurirea unor probleme privind cele mai bune căi de realizare a instruirii elevilor în producție.

Pentru orientarea profesională a elevilor

În planurile lor de acțiune cu privire la încheierea cu succes a anului de învățămînt, școlile din orașul Brăila au prevăzut și numeroase măsuri pentru îndrumarea profesională a viitorilor absolvenți. În acest scop s-au organizat recent cu elevii vizite în școlile profesionale, în întreprinderi etc.

Cu elevii claselor a XI-a din școlile medii ale orașului s-au organizat vizite la șantierele navale din Galați, unde ei au examinat cu mult interes montarea cargourilor de 4.500 de tone, și la Institutul politehnic din acest oraș.

Intensificarea în această perioadă a muncii de orientare a elevilor, alături de activitatea pe care au desfășurat-o în această privință profesorii și diriginții în decursul întregului an școlar, are ca urmare faptul că tot mai mulți dintre viitorii absolvenți ai școlilor de cultură generală vor să se îndrepte spre profesiunile legate nemijlocit de munca în industrie și agricultură.

N. Trufaşu
Brăila

Aspecte de la încheierea anului de învăţămînt ideologic

De cîteva zile se desfăşoară în toată ţara seminariile recapitulative în învăţămîntul ideologic destinat învăţătorilor şi profesorilor. Cadrele didactice, în marea lor majoritate, participă activ şi cu rezultate bune la aceste discuţii de sfîrşit de an, care constituie un bun prilej de aprofundare şi sistematizare a cunoştinţelor acumulate, de clarificare şi înţelegere a problemelor teoretice ale învăţăturii marxist-leniniste.

În raionul Drăgăneşti-Vlaşca din regiunea Bucureşti, de pildă, în preajma acestor seminarii recapitulative a fost multă animaţie în rîndul învăţătorilor şi profesorilor, care au recapitulat cu atenţie materia parcursă în timpul anului, au revăzut o serie de documente, au participat în masă la discuţiile pregătitoare organizate în mai toate şcolile, sub conducerea organizaţiilor de bază, la consultaţiile organizate de seminarul permanent al Comitetului raional de partid. Aşa cum au apreciat mulţi pedagogi, seminariile recapitulative îi ajută să cunoască mai bine trecutul glorios de luptă al partidului nostru, semnificaţia diferitelor evenimente politice internaţionale contemporane în lumina aprecierilor Declaraţiei de la Moscova, precum şi sarcinile ce le revin din documentele Congresului al III-lea al P.M.R., ca lucrători pe front ideologic, în opera de desăvîrşire a construcţiei socialismului în ţara noastră. Merită subliniată în acest sens satisfacţia manifestată în timpul discuţiilor din seminarii de multe cadre didactice pentru contribuţia pe care sînt chemate s-o aducă, pe linia muncii politice şi cultural-educative de masă, la transformarea socialistă a agriculturii, la consolidarea gospodăriilor agricole colective.

Nivelul discuţiilor şi calitatea răspunsurilor date de cei mai mulţi cursanţi din raionul Drăgăneşti-Vlaşca la seminariile recapitulative dovedesc o creştere simţitoare a nivelului de pregătire şi a maturităţii politice a majorităţii cadrelor didactice, ceea ce, desigur, le va da posibilitatea să obţină rezultate şi mai bune în procesul instructiv-educativ, în activitatea obştească. Răspunsuri argumentate şi convingătoare a dat, de exemplu, Ion Bulumac de la Şcoala de 7 ani din comuna Bulbucata. Vorbind despre crearea P.C.R., tov. Bulumac a arătat cu competenţă însemnătatea pe care a avut-o pentru mişcarea muncitorească din ţara noastră, pentru viaţa poporului muncitor crearea Partidului Comunist din Romînia. Tot astfel, profesorul Ion Stoica din comuna Novaci, vorbind despre răscoala din 1907, s-a referit în mod concret la situaţia extrem de grea a ţăranilor din satele raionului Drăgăneşti participanţi la răscoală, scoţînd în evidenţă, prin comparaţie, viaţa nouă, fericită ce şi-o făuresc azi ţăranii muncitori sub conducerea partidului. Tovarăşa Ecaterina Vernescu din Mihăileşti a dovedit o bună cunoaştere a problemelor privind poziţia mişcării muncitoreşti din ţara noastră faţă de războaiele balcanice. Referindu-se la rolul cadrelor didactice în transformarea socialistă a satului, tov. Vernescu a vorbit despre contribuţia învăţătorilor şi profesorilor din comună la consolidarea gospodăriei agricole colective

Despre metodele de muncă folosite în sprijinul consolidării gospodăriilor agricole colective, al ridicării conştiinţei socialiste a colectiviştilor şi al educării lor ateist-ştiinţifice au vorbit pe larg, la seminariile recapitulative, şi tovarăşii Cristina Iorga de la Şcoala de 7 ani din Epureşti, Alexandru Vasilescu, directorul Şcolii de 7 ani din Naipu, care printre altele, au menţionat că învăţătorii şi profesorii din aceste şcoli organizează adesea programe cultural-artistice cu conţinut bogat şi mobilizator în cinstea colectiviştilor din brigăzile fruntaşe.

Aşa cum a reieşit din discuţiile purtate la seminariile recapitulative, tot mai multe cadre didactice manifestă un interes sporit pentru creşterea şi educarea viitorilor colectivişti, atît în munca desfăşurată în cadrul lecţiilor cît şi în orele de dirigenţie, în activitatea din afara clasei şi extraşcolară. Astfel, ei urmăresc educarea copiilor în spiritul dragostei pentru munca în gospodăria agricolă colectivă, pentru întărirea şi apărarea proprietăţii socialiste, pentru cunoaşterea ştiinţifică, aprofundată a problemelor ridicate de munca în gospodăria agricolă colectivă.

Este ştiut faptul că o cunoaştere temeinică a problemelor depinde în mare măsură de eficacitatea dezbaterilor la seminariile din timpul anului. Acolo unde s-a muncit în acest fel, nici rezultatele n-au întîrziat să se arate. La cercul de bazele marxism-leninismului condus de tov. Mihai Georgescu, de pildă, unde s-a analizat cu regularitate, după seminarii, calitatea discuţiilor purtate de cursanţi şi s-au subliniat aspectele esenţiale ce trebuie reţinute, majoritatea zdrobitoare a cursanţilor au dovedit cunoştinţe temeinice.

Din păcate, nu în toate cercurile s-a muncit cu suficientă consţiinciozitate în timpul anului. Urmarea — răspunsuri nesatisfăcătoare ale unor cadre didactice la seminariile recapitulative. Adeseori aceste răspunsuri sînt plate, spun de toate şi nimic. Ele nu subliniază esenţialul, sînt o simplă înşiruire de date şi evenimente, fără interpretarea faptelor şi fenomenelor, fără să reflecte înţelegerea semnificaţiei lor politice. Asemenea răspunsuri dovedesc însuşirea mecanică, bucheristă a cunoştinţelor. Mai grav este însă faptul că unii cursanţi, de altfel puţini la număr, au goluri mari sau chiar confuzii în cunoştinţele lor. Asemenea lipsuri grave au dovedit învăţătoarea Maria Dinu din Epureşti care n-a putut spune nimic despre importanţa răscoalelor ţărăneşti din 1907, Ştefan Malciu din acelaşi seminar (propagandist Constantin Dragne), învăţătoarea Maria Negru din Letea Veche, învăţătorul Tănase Stoica de la Şcoala de 7 ani din Popeşti, comuna Novaci. Ne întrebăm cum pot asigura învăţători cu un nivel ideologic, politic şi de cultură generală atît de scăzut educaţia comunistă a elevilor, pregătirea acestora la nivelul sarcinilor puse în faţa şcolii de partidul şi statul nostru.

Cauza unor asemenea situaţii trebuie căutată în primul rînd în lipsa de răspundere a acestor cadre didactice faţă de pregătirea lor politică şi profesională. La aceasta se adaugă deficienţele în desfăşurarea seminariilor din timpul anului la unele cercuri, în care nu s-au aprofundat problemele, nu s-a subliniat esenţialul în cursul dezbaterilor, s-a îngăduit cursanţilor să nu conspecteze materialul bibliografic de bază, să „copieze" lecţia după manual sau „după colegi". Mai există propagandişti care admit ca în timpul discutării problemelor cursanţii să se „inspire" prea mult din caiete, din lecţiile gata scrise. Aceasta îi împiedică pe participanţii la discuţii să poată înlănţui, interpreta problemele, să poată aduce o contribuţie activă, combativă la seminarii. La unii cursanţi se manifestă încă tendinţa de „a trăi" din cunoştinţele acumulate pe băncile şcolilor şi facultăţilor. Este edificatoare în acest sens afirmaţia profesorului Paul Cristea din Epureşti că a trecut cu uşurinţă în timpul anului asupra unor probleme şi n-a cerut sprijin în studierea lor, deoarece se considera suficient de pregătit. Totuşi, deşi se credea pregătit, avînd de dezbătut în seminarul recapitulativ probleme privind primul război mondial, n-a putut arăta, bunăoară, care este deosebirea principială dintre lozinca „jos războiul" şi teza leninistă a transformării războiului imperialist în război civil.

Seminariile recapitulative de pînă acum au arătat totodată că nu toţi învăţătorii şi profesorii citesc presa în mod sistematic, că unii nu studiază cu atenţie documentele de partid şi de stat, mulţumindu-se cu o simplă citire a lor. Astfel, s-a vădit că unii cursanţi n-au aprofundat documentele Consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova, n-au desprins esenţialul din Declaraţia Consfătuirii.

Aceste lipsuri nu caracterizează marea masă a cursanţilor, majoritatea covîrşitoare a cercurilor de învăţămînt ale cadrelor didactice. Trăsătura dominantă a muncii în aceste cercuri rămîne, aşa cum a rezultat şi din desfăşurarea seminariilor recapitulative, studierea adîncă a învăţăturii marxist-leniniste, nesecat izvor de învăţăminte şi călăuză sigură în munca fiecărui învăţător şi profesor.

B. Petre

Atenţie conţinutului muncii

(Urmare din pag. 1)

Ziua a doua este rezervată de obicei instructajului de protecţie a muncii specific locului de muncă unde vor lucra elevii, urmînd ca apoi normele respective să fie readuse mereu în atenţia lor. Din ziua a treia începe să se desfăşoare programul de muncă stabilit. Menţionăm că pentru clasele ce-şi desfăşoară practica în cadrul şcolii, ca şi pentru clasele care au experimentat în timpul anului instruirea în producţie, munca propriu-zisă începe chiar din prima zi a practicii continue.

Rolul profesorului în timpul practicii continue nu se poate limita numai la organizarea activităţii elevilor şi la supravegherea atitudinii acestora, nu poate fi un rol pasiv. Dimpotrivă, profesorul trebuie să asigure într-un mod cît mai activ conducerea practicii, să asigure, deci, îndeplinirea tuturor sarcinilor instructiv-educative ale acesteia. Întreaga lui activitate din această perioadă trebuie să se subordoneze acestui ţel. Profesorul este chemat să-i îndrume pe elevi, să-i ajute să cunoască bazele ştiinţifice ale producţiei moderne, să-i orienteze spre îmbinarea muncii practice cu cele studiate în clasă. Totodată, profesorii au datoria să valorifice din plin marea influenţă educativă pe care o exercită asupra elevilor colectivele de muncă în care sînt încadraţi în timpul practicii continue.

Să nu uităm nici faptul că activitatea practică continuă poate releva mai lesne decît munca din şcoală anumite aptitudini ale elevilor, anumite înclinaţii ale lor. Este datoria noastră, a profesorilor de a sesiza aceste aptitudini şi înclinaţii şi de a ni le nota pentru ca procesul dezvoltării lor să poată fi continuat în următorii ani de studiu.

Desigur că mai sînt şi alte aspecte asupra cărora este necesar să ne fixăm atenţia în perioada practicii continue. Menţionăm, printre acestea, problema evidenţei muncii elevilor, a procedeelor de stimulare ce trebuie folosite, a utilizării observaţiilor acumulate de elevi în timpul practicii în munca ulterioară de predare etc. Sîntem încă în perioada de început, în care este necesar să acumulăm o experienţă cît mai bogată cu privire la toate aceste aspecte, spre a o putea studia şi generaliza apoi. Iată de ce sîntem chemaţi să ne notăm în timpul practicii, cu toată atenţia, tot ce ni se pare interesant, să căutăm metodele cele mai bune de organizare şi desfăşurare a muncii, să descoperim, muncind într-un spirit creator, tot ce poate contribui la atingerea ţelurilor propuse.

Acordînd toată atenţia pregătirii şi desfăşurării activităţii practice continue, adăugînd la experienţa de pînă acum elemente noi şi valoroase, profesorii vor putea să-şi aducă din plin contribuţia la îndeplinirea cu succes a sarcinii trasate şcolii de către partid — de a lega cît mai strîns învăţămîntul de viaţă, de producţie.

Studiu în biblioteca Clubului sindicatelor de învăţămînt din Capitală

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 4/1961

Numărul se deschide cu editorialul: **O glorioasă aniversare: împlinirea a 40 de ani de la înfiinţarea Partidului Comunist din Romînia.**

Rubrica „Studii şi cercetări" cuprinde articolele: **Avîntul învăţămîntului şi culturii în lumina Hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R.** de Ilie Murgulescu; **Crearea unei gîndiri pedagogice socialiste în R.P.R.** de Stanciu Stoian; **Lupta partidului pentru promovarea principiilor democratice în şcoală şi a ideilor progresiste în pedagogie (1921 — 1947)** de Tiberiu Truţer şi Ion Stanciu; **Educarea dragostei şi a devotamentului faţă de clasa muncitoare şi faţă de partid în cadrul predării istoriei** de Eliza Bichman şi Constantin Dinu; **Probleme ale repetării materiei la istoria literaturii romîne** de Clara Chiosa;

La rubrica „De peste hotare" este prezentat articolul **Experienţa şcolii sovietice în domeniul realizării învăţămîntului pentru tineretul muncitor** de Valentina Opreanu.

În cadrul rubricii „Critică şi bibliografie" Florian Georgescu prezintă recenzia culegerii **„Marx şi Engels despre educaţie şi învăţămînt"**, Victor Ţîrcovnicu, Vasile Popeangă şi Ion Drăgan recenzează noul manual de pedagogie, Ion Dragomirescu manualul **„Istoria Romîniei pentru clasa a XI-a"**, Coralia Călin manualul **„Literatura romînă contemporană**, iar D. Ioan **„Jurnalul unei tinere învăţătoare" de Maria Giacobbe.**

★

Nr. 2 al Revistei NATURA, seria *Biologie*, se deschide cu editorialul *A 40-a aniversare a Partidului.*

Revista publică de asemenea articolele *Lupta pentru concepţia materialist-dialectică în biologia din ţara noastră*, de S. Ghiţă, *Forme ale idealismului în biologia contemporană* de O. Munteanu, *Probleme şi metode moderne de cercetare în biologie* de Alice Săvulescu, *Protecţia plantelor în Republica Populară Romînă* de E. Rădulescu, A. Săvescu şi I. Constantinescu, *Aspecte ale cercetărilor ecologice din ţara noastră* de M. Hamar şi *Grădina botanică din Bucureşti* de I. T. Tarnavschi.

La rubrica „Metodică şi lucrări practice" sînt publicate articolele *Cum cultiv la elevi dragostea faţă de Partidul Muncitoresc Romîn în lecţiile de ştiinţe naturale* de S. Rădulescu şi *Lecţii de bazele darwinismului în şcoala medie serală* de C. Popovici.

Revista mai cuprinde rubricile „Pentru tinerii naturalişti", „Recenzii", „Informaţii" şi „Note".

In EDITURA POLITICĂ

au apărut:

T. ŞERBĂNESCU — Marxism-leninismul despre problema războiului şi păcii. Lupta pentru pace — sarcină primordială a partidelor comuniste şi muncitoreşti. 136 pag. — 2,40 lei.

GH. P. APOSTOL — U.R.S.S. în perioada construcţiei desfăşurate a comunismului. 148 pag. — 2,45 lei.

GH. BADRUS — Învăţătura leninistă despre imperialism şi despre criza generală a capitalismului. 152 pag. — 2,85 lei.

Secţia de copii a bibliotecii raionale din Tecuci numără peste 7.800 de cititori

ȘCOALA și PRODUCȚIA

Planificare minuțioasă

Pregătirea practicii continue a elevilor la nivelul importantelor obiective instructiv-educative pe care le urmărește aceasta constituie una dintre cele mai importante probleme ale încheierii anului școlar. Iată de ce secția de învățămînt și cultură a raionului nostru se preocupă îndeaproape de orientarea directorilor de școli în vederea unei cît mai bune organizări și desfășurări a activităților practice pe care le vor efectua elevii în perioada 12—24 iunie.

Pe baza indicațiilor primite la consfătuirea pe care a organizat-o de curînd secția și a experienței lor anterioare, majoritatea școlilor din raion au întocmit de pe acum planul activităților practice și au luat primele măsuri organizatorice în acest scop. Iată, de exemplu, ce măsuri au fost luate la Școala de 7 ani nr. 15.

Conducerea școlii, împreună cu comisia metodică pentru legarea învățămîntului de producție se preocupă să îmbine strîns recapitularea finală a materiei cu conținutul activităților din perioada practicii continue. In acest scop, profesorii de fizică, chimie, matematică, științe naturale și geografie au fost orientați să insiste în cadrul lecțiilor recapitulative în special asupra acelor cunoștințe pe care le vor aplica elevii în perioada practicii.

Măsurile privind organizarea propriu-zisă a practicii prevăd ca elevii claselor a V-a și a VI-a să efectueze cîte 3 și respectiv 4 ore pe zi, împărțiți pe grupe, lucrări de tîmplărie și respectiv lăcătușărie. S-a procurat de pe acum, în acest scop, materia primă necesară executării unor lucrări utile și în același timp nu prea complicate — bunăoară compase mari pentru tablă, echere, figuri geometrice, dulăpioare pentru medicamentele postului de prim ajutor, grătare, reparații mici la mobilier, măsuri de capacitate din tablă, reparații la aparatele de laborator și reparații mici de lăcătușărie în școală. Toate aceste lucrări sînt menite să dezvolte deprinderile elevilor, să le consolideze cunoștințele despre materialele folosite în producție, despre mînuirea uneltelor, despre diferite legi științifice și aplicațiile lor în tehnică etc.

Tot în această perioadă elevii vor executa lucrări de confecționare și reparare a materialului didactic: vor lipi și repara hărțile geografice și istorice, vor pregăti ierbare și insectare pentru muzeul de științe naturale, vor monta o sonerie pe o planșetă din lemn și vor executa planșe care să ilustreze diferite procese tehnologice sau chimice. Elevele vor confecționa, sub îndrumarea profesoarei-maistre învelitori de cărți, punguțe, mape de voiaj împodobite cu motive artistice populare etc.

Planul de măsuri alcătuit de conducerea Școlii de 7 ani nr. 15 și de comisia metodică de specialitate a școlii prevede și organizarea unor vizite în întreprinderi. Pentru fiecare vizită se vor stabili, în funcție de specificul întreprinderii și de cunoștințele acumulate de elevi, obiectivele precise ce vor fi urmărite.

Înțelegînd că un element esențial pentru buna desfășurare a practicii continue îl constituie controlul și îndrumarea ei de către profesori, conducerea școlii a stabilit minuțios răspunderile acestora în perioada 12—24 iunie și le-a dat indicații privitoare la respectarea normelor de securitate și protecție a muncii, la organizarea instructajelor speciale cu elevii, la controlul caietelor de practică etc.

Și la alte școli din raion se manifestă o preocupare intensă pentru buna organizare a practicii continue. Școlile de 7 ani nr. 8 (Băneasa) și nr. 9 (Otopeni), bunăoară, au hotărît, împreună cu gospodăriile agricole colective din împrejurimi, ca elevii să lucreze pe ogoarele acestora. Conform planului stabilit în colaborare cu conducerile gospodăriilor, elevii vor efectua, alături de colectiviști, lucrări de întreținere a culturilor și în sectorul zootehnic.

Există însă în raion și cîteva școli care nu s-au orientat bine în alcătuirea planului activităților din perioada practicii continue. Astfel, Școala medie nr. 5 a prevăzut la clasele a V-a și a VI-a doar cîte 3 zile pentru lucrări practice propriu-zise, în restul timpului programînd vizite, excursii, acțiuni obștești etc. O asemenea planificare vădește necunoașterea a ceea ce este esențial în obiectivele activității practice continue. Sesizînd asemenea lipsuri, secția raională de învățămînt și cultură a cerut școlilor respective să-și refacă planurile și le-a ajutat să-și asigure condițiile pentru o bună desfășurare a practicii.

Școlile medii din raion și-au întocmit din timp și planurile activității practice continue pentru elevii claselor a IX-a și a X-a care vor lucra în întreprinderi.

Numeroase școli medii au încheiat convenții cu întreprinderile din raion, stabilind toate amănuntele privind repartizarea grupelor de elevi pe secții și ateliere, organizarea instructajului cu elevii, măsuri pentru asigurarea protecției și securității muncii, supravegherea și îndrumarea permanentă a elevilor de către inginerii și tehnicienii întreprinderii și de către profesori.

Planificarea minuțioasă și din timp a lucrărilor care se vor efectua în cadrul practicii continue a permis școlilor să asigure accesibilitatea acestora în raport cu vîrsta și pregătirea anterioară a elevilor și să selecționeze acele activități care contribuie în cea mai largă măsură la dezvoltarea dragostei elevilor pentru munca productivă.

Mircea Cucu
șeful secției de învățămînt
a sfatului popular
al raionului Stalin

Cercurile pedagogice
de cunoștințe agricole

Continua îmbunătățire a procesului de învățămînt constituie o preocupare de căpetenie a profesorilor care predau cunoștințele agricole în școlile de cultură generală. Ei își îndreaptă îndeosebi atenția asupra problemelor specifice obiectului lor, probleme a căror rezolvare depinde în mare măsură de factori locali.

Experiența celor trei ani de predare a cunoștințelor agricole a dovedit necesitatea de a se îmbunătăți conținutul lecțiilor, concomitent cu metodica predării lor, ținîndu-se seama de elementele caracteristice: varietatea activităților în legătură cu această disciplină (lecții teoretice în clasă, aplicații practice în laborator, lucrări practice pe terenurile agricole, experimentări demonstrative, practica în producție la gospodăria colectivă etc.) și factorii locali (problemele predării diferențiate, studiul condițiilor specifice locale etc.). O dată cu acestea, se manifestă necesitatea cunoașterii progresului științei și tehnicii în agricultură, a problemelor actuale și de perspectivă ale producției agricole, fără de care nu se poate concepe îmbunătățirea conținutului lecțiilor.

În acest sens a apărut nevoia unei coordonări pe plan raional a muncii pe care o desfășoară profesorii din diferite școli. Pe de altă parte, s-a dovedit și necesitatea interpretării și adaptării corecte a indicațiilor programei și manualelor la condițiile locale, problemă cu totul specifică predării cunoștințelor agricole, cerîndu-se în acest scop o adaptare creatoare, care să nu limiteze, ci să lărgească sfera de cunoștințe a elevilor.

Toate aceste acțiuni urmează să fie îndrumate și coordonate de către cercurile pedagogice de cunoștințe agricole, care au început să se organizeze în diferite părți ale țării alături și în colaborare cu cercurile pedagogice de științe naturale.

Sarcinile cercurilor pedagogice de cunoștințe agricole reies din problemele arătate mai sus; ele se pot grupa, deci, în două categorii: unele privind îmbunătățirea conținutului lecțiilor și altele privind îmbunătățirea metodelor de predare. De aici rezultă și activitățile cercului, care, deși diverse, formează sisteme unitare și coordonate de acțiuni în vederea îndeplinirii aceluiași scop.

Pentru îmbunătățirea conținutului lecțiilor, cercul pedagogic de cunoștințe agricole poate organiza activități cum sînt inițierea și îndrumarea studiilor privitoare la condițiile pedo-climatice și economice locale, prelucrarea directivelor oficiale cu privire la dezvoltarea agriculturii în zona respectivă, promovarea cunoștințelor de specialitate în rîndul profesorilor de cunoștințe agricole, coordonarea cercetărilor științifice etc.

Studiul științific al condițiilor locale este un îndreptar prețios în munca profesorului pentru predarea diferențiată a cunoștințelor agricole, dar cu greu poate fi executat bine în mod individual. Posibilitatea executării lui în comun de către membrii cercului pedagogic reiese din faptul că pe cuprinsul teritoriului unui raion condițiile naturale nu diferă în mod esențial și pot fi privite în ansamblu și studiate ca atare. Rezultă astfel un studiu cu caracter monografic, elaborat de profesorii de cunoștințe agricole din raionul respectiv sub conducerea unui coordonator numit de cercul pedagogic. Corelînd concluziile acestui studiu cu cerințele generale, toți profesorii din raza cercului vor avea o privire unitară asupra conținutului diferențiat al lecțiilor, asupra adaptării indicațiilor programei și manualului la condițiile locale.

Aprofundarea cunoștințelor de specialitate determină calitatea și nivelul lecțiilor. Activitățile cercului pentru îndeplinirea acestei sarcini pot fi următoarele: recomandarea bibliografiei de specialitate, eventual înființarea unei biblioteci documentare la sediul cercului, informarea profesorilor asupra noutăților științifice din agricultură, organizarea de excursii documentare, prezentarea noilor tipuri de material intuitiv etc.

Un rol deosebit în această privință îl au instructajele periodice pe care cercurile pedagogice le pot organiza cu profesorii de cunoștințe agricole. Reușita acestor instructaje depinde de alegerea judicioasă a tematicii prelegerilor, care trebuie să reflecte nevoile reale de informare a profesorilor pentru lecțiile ce urmează instructajului respectiv, precum și de pregătirea lectorilor, care trebuie recrutați dintre cei mai buni specialiști locali. Este bine ca acești specialiști să fie cooptați ca membri ai cercului.

Se conturează necesitatea ca sediile cercurilor pedagogice de cunoștințe agricole să devină cabinete raionale permanente, înzestrate cu material documentar de toate categoriile, de unde să pornească regulat îndrumări nu numai pentru predarea acestei discipline în școli, dar și pentru acțiunile de răspîndire a cunoștințelor agricole în masa țăranilor muncitori.

Cercetările științifice ale profesorilor de cunoștințe agricole contribuie în mod substanțial la îmbunătățirea conținutului lecțiilor, iar îndrumarea și coordonarea acestor cercetări pe plan raional de către cercul pedagogic de specialitate poate constitui și un mijloc eficient de participare a școlilor la progresul agriculturii din țara noastră. Într-adevăr, în locul cercetărilor disparate pe care le execută profesorii pe terenurile experimentale, cercul pedagogic poate organiza cercetări unitare, cu tematici comune, stabilite împreună cu instituțiile agricole de specialitate, ținînd seama de problemele practice importante ce reies din Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. În felul acesta se poate asigura un control eficient din partea instituției agricole de specialitate, se pot obține rezultate cu valoare științifică reală. Așa au procedat școlile din Dobrogea, care au executat o experiență comună cu culturi intercalate, după instrucțiunile tehnice elaborate de Stațiunea experimentală I.C.A.R. de la Valul lui Traian.

Activitățile cercului pentru îmbunătățirea metodelor de predare constau din organizarea de lecții deschise (mai ales lecții practice pe teren), expunerea unor conferințe și referate pe probleme metodice, prezentarea și analizarea planurilor de activități practice cu elevii la gospodăriile agricole colective, organizarea interasistențelor la lecții, discutarea materialului didactic ce poate fi confecționat cu mijloace locale etc.

Cercurile pedagogice de cunoștințe agricole mai au și alte mijloace specifice de a stimula sau de a ajuta munca profesorilor — de exemplu, organizarea unor concursuri între școli cu diferite teme de specialitate, organizarea unor expoziții didactice etc.

La cursul de instructaj organizat recent de I.P.C.D.-București cu viitorii responsabili ai cercurilor pedagogice de cunoștințe agricole din regiunile Argeș, Ploiești și București a fost subliniată experiența pozitivă pe care au dobîndit-o pînă acum unele cercuri. Astfel, membrii cercului pedagogic din Rîmnicu-Vîlcea au discutat, înaintea fiecărei perioade, organizarea și metodica lucrărilor practice de toamnă, de iarnă, de primăvară și de vară. La cercul pedagogic din Costești s-a pus un accent deosebit pe modalitatea executării lucrărilor practice din timpul iernii la gospodăria colectivă din localitate.

Problema planului de cultură pe terenurile agricole a furnizat teme de discuții la cercurile pedagogice din Urziceni și Videle. La cercul pedagogic din Mizil s-au discutat probleme de metodică în legătură cu lucrările solului care pot fi executate cu elevii la lucrările practice de primăvară și de vară, iar la cercul pedagogic din Curtea de Argeș discuțiile s-au referit la corelația dintre botanică și cunoștințele agricole care se predau în trimestrul I la clasa a VI-a (cultura plantelor).

Aprofundarea cunoștințelor din domeniul științei agricole a format preocuparea cercurilor pedagogice din Vedea și Ploiești, care au organizat și vizite documentare la pepiniere pomicole și la S.M.T. La cercul pedagogic din Drăgășani s-au dezbătut pe larg problemele specifice privind predarea cunoștințelor agricole la clasele V—VII, în condițiile regiunii Argeș.

Toate aceste manifestări dovedesc utilitatea organizării temeinice a cercurilor pedagogice de cunoștințe agricole și a generalizării activităților care au ca urmare îmbunătățirea muncii profesorilor.

Petre Stănculescu

Elevii Școlii de 7 ani nr. 162 din Capitală efectuează cu mult interes lucrări de îngrijire a culturilor agricole

Rezultate îmbucurătoare

Printre școlile medii în care s-a introdus experimental în acest an școlar sistemul instruirii elevilor în producție se află și Școala medie „N. Bălcescu" din Brăila. Acum, cînd ne apropiem de încheierea anului de învățămînt, școala constată că rezultatele muncii desfășurate în această direcție sînt îmbucurătoare.

Activitatea practică s-a efectuat la uzinele „Wilhelm Pieck". Elevii au început să pătrundă tainele profesiunilor de turnători, forjori, lăcătuși sau strungari, iar elevele au fost instruite ca bobinatoare, instalatoare etc. Toți au manifestat un interes vădit pentru însușirea științifică a succesiunii operațiilor tehnologice, pentru organizarea locului de muncă, întreținerea corespunzătoare a mașinilor etc. Ei s-au familiarizat cu munca productivă, au început să-i pătrundă sensul și frumusețea și să o îndrăgească.

Rezultatele obținute pînă acum de școala medie „N. Bălcescu" din Brăila în ceea ce privește instruirea elevilor în producție întăresc convingerea cadrelor didactice că acest sistem constituie o cale superioară de îmbinare a învățăturii cu viața, cu producția. Acum școala îi pregătește pe elevi pentru practica continuă ce se va desfășura între 12—24 iunie și care va consolida cunoștințele și deprinderile dobîndite în producție de elevi.

RECAPITULARE

Munca inspectorilor

Sfîrşitul anului de învăţămînt — perioada în care se consolidează şi se sistematizează rezultatele întregii activităţi a cadrelor didactice şi elevilor — are o deosebită însemnătate în munca şcolarilor. Sarcinile specifice acestei perioade imprimă şi activităţii de îndrumare şi control desfăşurate de secţiile de învăţămînt şi cultură trăsături specifice, care se referă atît la organizarea muncii cît şi, mai ales, la obiectivele şi conţinutul controlului, la metodele folosite de inspectori.

În aceste săptămîni, colectivul secţiei noastre şi-a orientat munca în special spre îndrumarea şcolilor în ceea ce priveşte asigurarea parcurgerii materiei prevăzute în programele de învăţămînt şi ridicarea calităţii lecţiilor, organizarea justă a recapitulării şi pregătirea elevilor pentru examenul de absolvire a clasei a VII-a şi a examenului de maturitate, pregătirea practicii continue. Totodată, am cerut inspectorilor să nu ignoreze nici alte probleme ale şcolii care influenţează rezultatele muncii în etapa de încheiere: grija pentru frecvenţa elevilor la cursuri şi asigurarea unor bune condiţii de învăţătură.

Ţinînd seama de faptul că eficienţa controlului efectuat de inspectori se bazează, înainte de toate, pe pregătirea acestora, li s-a cerut să revadă programele şcolare şi indicaţiile pedagogice cu privire la recapitularea materiei, astfel încît să poată sprijini cadrele didactice cu îndrumări concrete, să nu se rezume doar la verificarea planurilor de recapitulare finală, fără a controla felul în care se îndeplinesc acestea. În acelaşi timp, au fost discutate concluziile trase de secţia noastră de învăţămînt şi cultură în urma controlului efectuat în perioada de încheiere a anului şcolar trecut, pentru a folosi experienţa dobîndită atunci şi a remedia din timp unele lipsuri asemănătoare care s-ar putea ivi şi acum. În acest fel inspectorii au reuşit să dea îndrumări folositoare profesorilor în vederea selectării atente a problemelor esenţiale şi a înlăturării amănuntelor nesemnificative, pentru ca elevii să-şi consolideze volumul corespunzător de cunoştinţe şi deprinderi fără goluri şi fără să fie supraîncărcaţi cu ore suplimentare în ultima parte a anului şcolar.

Etapa încheierii anului şcolar durează relativ puţin. Oricum, ea nu dă secţiilor de învăţămînt şi cultură posibilitatea să acorde fiecărui colectiv şcolar în parte îndrumarea şi sprijinul de care au nevoie. În aceste condiţii, un rol însemnat îl dobîndesc intensificarea controlului efectuat de conducerea şcolilor şi folosirea metodelor de îndrumare colectivă a profesorilor în cadrul diferitelor forme de activitate metodică.

Ţinîndu-se seama de aceasta, în multe raioane din regiunea noastră, cum sînt Costeşti, Rîmnicu Vîlcea etc., ca şi în oraşul Piteşti, secţiile de învăţămînt şi cultură au discutat pe larg cu directorii problemele privitoare la organizarea recapitulării materiei şi la sarcinile directorilor în această privinţă. Referatele susţinute cu acest prilej au creat posibilitatea unui larg schimb de experienţă, cu privire la aspectele esenţiale ale muncii de conducere a şcolii în etapa încheierii anului şcolar.

Şi activitatea metodică desfăşurată în cadrul cercurilor pedagogice şi al comisiilor metodice a fost orientată în aceeaşi direcţie. S-au prezentat referate şi lecţii deschise de recapitulare finală, au fost discutate şi alese cele mai importante teme pentru recapitulare, s-au intensificat interasistenţele la lecţiile de recapitulare între profesorii de aceeaşi specialitate. De asemenea, în comisiile diriginţilor s-au dezbătut probleme ale organizării activităţii elevilor în clasele de care răspund, ale îndrumării efortului lor în vederea obţinerii unor rezultate cît mai bune.

Cu sprijinul inspectorilor şi îndrumaţi de organizaţiile de partid, învăţătorii şi profesorii din regiunea noastră muncesc cu stăruinţă pentru a consolida activitatea desfăşurată de ei de-a lungul celor trei trimestre, pentru a asigura încheierea cu succes a anului şcolar.

Ion Radu

Şeful secţiei de învăţămînt şi cultură a Sfatului popular al regiunii Argeş

Elevi din clasa a IX-a de la Şcoala serală muncitorească nr. 11 a Atelierelor „Grivița Roşie" din Capitală rezolvînd împreună probleme de matematică

REALISMUL ŞI CURENTELE LITERARE

în cadrul lecţiilor recapitulative

Una din căile care pot contribui la adîncirea şi consolidarea cunoştinţelor de literatură transmise în clasele IX—XI ale şcolilor medii o constituie reluarea problemelor ridicate de studiul monografic al scriitorilor în sinteze axate pe particularităţile curentelor literare şi reexaminarea trăsăturilor acestor curente în funcţie de raportul în care se găsesc ele faţă de realism ca principiu esenţial al artei. Un asemenea procedeu sprijină însuşirea conştientă a materiei predate şi îi ajută pe elevi să distingă ce este important în cunoştinţele studiate în cursul anului.

Procedeul acesta poate fi folosit, credem, cu succes, ca o componentă a unei metode combinate, atît în cadrul lecţiilor de literatură romînă sau al lecţiilor de limbi străine din toate şcolile de cultură generală, cît şi în cadrul lecţiilor de literatură specifice şcolilor cu predare în limbile naţionalităţilor conlocuitoare sau al lecţiilor de literatură universală din unele şcoli de artă.

Pentru înţelegerea clasicismului, de pildă, este necesar în primul rînd să li se reamintească elevilor că el s-a manifestat întîi în Franţa, în secolul al XVII-lea, ca un curent realist, în spiritul raţionalist al epocii, opus scolasticii medievale, corespunzător intereselor burgheziei franceze în ascensiune. În plus, e nevoie să se arate că, în ceea ce-i priveşte pe cei mai tipici reprezentanţi ai curentului (Racine, Corneille), realismul acestuia s-a limitat la aspectele sufletului omenesc (zugrăvit, în felul anticilor, prin trăsăturile sale general omeneşti şi prin prisma unei unice pasiuni), preferinţa pentru psihologism fiind firească în condiţiile absolutismului monarhic ale cărui interese clasicismul le slujea o dată cu cele ale burgheziei. Regimul nu putea îngădui în aceeaşi măsură o atitudine realistă în zugrăvirea aspectelor sociale. Opere cum sînt comediile lui Molière ori fabulele lui La Fontaine trebuie considerate, parţial, ca depăşiri îndrăzneţe ale spiritului clasicist. Vom atrage atenţia elevilor, de asemenea, asupra faptului că regulile severe de compoziţie ale clasicismului reflectă, la rîndul lor, rigorile regimului absolutist, iar manierismul formei sale corespunde gustului pe care şi l-a impus publicul aristocratic — în acea epocă principalul cititor al cărţilor şi principalul spectator al lucrărilor dramatice.

Profesorii care predau literatura franceză în clasa a XI-a vor cere elevilor să ilustreze în cadrul lecţiei de sinteză particularităţile clasicismului cu operele prevăzute în programă. Astfel, pentru exemplificarea caracterelor realismului psihologist se pot face referiri la tragediile lui Corneille şi Racine analizate în clasă, pentru problema convenţiilor clasicismului la „Arta poetică" a lui Boileau etc.

Indicaţiile rezumînd trăsăturile curentului, nu întrutotul şi cele privitoare la împrejurările sociale) sînt valabile indiferent de literatura căreia se vor aplica. Astfel, profesorii de literatură romînă au posibilitatea să urmărească împreună cu elevii influenţele clasicismului în opera lui Ion Budai Deleanu, a lui Grigore Alexandrescu etc.

Pentru a evita confuziile în legătură cu termenul „clasicism" este bine ca profesorul să arate că un scriitor denumit clasic nu este obligatoriu un scriitor aparţinînd clasicismului, ci — indiferent de epoca în care trăieşte — un scriitor proeminent, a cărui operă a fost consacrată de timpul ce selecţionează valorile.

Considerăm că şi recapitularea operelor care aparţin curentului romantic trebuie începută prin stabilirea raporturilor acestuia cu realitatea, arătîndu-se că problematica creaţiilor lui izvorăşte din viaţa reală, deşi elementele necesare ficţiunii artistice sînt luate din afara acesteia. Societatea în care relaţiile capitaliste biruiseră dezamăgea intelectualitatea mic-burgheză şi alte pături neîmpăcate cu dominaţia burgheziei. Pentru cei apăsaţi, pentru foştii stăpîni deposedaţi fie şi numai în parte de puterea economică şi politică, pentru nemulţumiţii de orice fel, idealul social, de regulă, nu se mai proiecta pe un orizont real. Prin urmare visurile artistului romantic, fie că vagabondau în trecut, în exotic sau în transcendent (romantism pasiv), fie că se îndreptau spre viitor (romantism progresist), se depărtau de realitatea ce le era totuşi cauză. Iată de ce romantismul trebuie considerat ca un curent nerealist, dar în orice caz nu ca un curent antirealist. Deşi nerealistă, creaţia romantică include elemente realiste care au condiţionat apariţia unor opere de mare valoare.

Acestea sînt considerentele în lumina cărora credem că e bine să se organizeze prezentarea particularităţilor curentului romantic.

Şi recapitularea trăsăturilor realismului critic şi realismului socialist trebuie să pornească de la raportarea atentă a acestor curente la principiul esenţial al realismului, valorificat în măsura cea mai înaltă de metoda realismului socialist. Indiferent de literatura ce o predau, profesorii pot folosi cu succes, în lecţiile respective, manualele de literatură romînă pentru clasele a X-a şi a XI-a. Credem totuşi că este necesară o completare la felul în care manualul pentru clasa a X-a schiţează trăsăturile realismului critic, specificînd că atitudinea critică aparţine nu numai realismului critic, ci în general literaturii realiste. Curentul realist ce s-a constituit în secolul al XIX-lea este numit realism critic deoarece contradicţiile tot mai ascuţite dintre clasele antagonice ale lumii capitaliste s-au oglindit în artă printr-o deosebită combativitate, printr-o poziţie conştient luptătoare, printr-un aspect critic mult mai ascuţit decît cel pe care l-au avut în trecut curentele realiste.

Este bine ca, o dată cu sinteza fiecărui curent realist, să se reamintească ce este realismul, condiţie obiectivă a creaţiei artistice, care, aşa cum spunea Engels, înseamnă, „în afară de fidelitatea detaliilor, redarea fidelă a caracterelor tipice şi a împrejurărilor tipice".

Scoţînd în evidenţă caracterele esenţiale ale curentelor literare, stăruind asupra realismului şi îndeosebi asupra realismului socialist, cerînd elevilor să-şi exemplifice larg afirmaţiile cu cele mai reprezentative opere literare studiate, îi vom ajuta să-şi însuşească în mod conştient şi sistematic numeroase cunoştinţe de literatură.

Ovidiu Rîureanu

In plină viteză

Tot timpul anului a fost calm, a vorbit firesc, cu o voce egală, obişnuită, nici prea repezită, nici prea tărăgănată. Măsurîndu-şi cu grijă şi migală cuvintele cu minutul şi secunda, calculîndu-le împreună cu ceea ce ştia că îi vor răspunde elevii, le doza în aşa fel încît să-i încapă exact în graniţele celor 50 de minute, cît ţine o oră de clasă. Din cînd în cînd, la interval de un capitol sau în preajma sfîrşitului de trimestru, cînd se repetau cunoştinţele predate în cîteva lecţii la rînd, elevii simţeau că profesorul lor îşi pierde oarecum ritmul, că devine mai nervos, mai febril, că vocea i se precipită şi că problemele se înghesuie unele în altele ieşind, din repezeală, întrucîtva ciuntite şi mai confuze decît fuseseră în lecţiile obişnuite. N-aveau de ce se teme, însă. Ştiau că mai curînd sau mai tîrziu vor reveni la lecţiile normale şi totul va fi în ordine.

Iată însă că s-a apropiat sfîrşitul anului şi, o dată cu el, o adevărată dramă: recapitularea finală. Au trei ore de recapitulare şi un manual de 300 de pagini. Fără părtinire, manualul a fost împărţit în trei: ora şi suta de pagini. Acasă, elevii răsfoiesc terorizaţi suta de pagini de la cap la coadă şi de la coadă la cap. Formule, legi, definiţii, teorii, scheme... Atîtea lecţii ce trebuie comprimate într-una singură...

Prima oră de recapitulare. Iată că apare profesorul. Nici n-a ajuns bine la catedră şi întrebările încep să curgă. „Popescule, ce-am avut pentru astăzi?" Dar Popescu gîndeşte încet, n-are promptitudine. Iar profesorul — n-are timp. „Stai jos. Altul! Ionescu! Hai, zi-i repede!"

Ionescu e timid. Iar dacă strigi la el, se emoţionează mai tare. In zadar se străduieşte să formuleze prima frază. La invitaţia profesorului, „stă jos" fără a fi ajuns să închege măcar o propoziţie.

Noroc că în clasă sînt cîţiva elevi dotaţi cu o prezenţă de spirit excepţională şi o memorie excelentă. Aceştia sînt salvarea profesorului. Lecţia începe să meargă „ată". Intrebare şi răspuns, întrebare şi răspuns. Totul între profesor şi elevii repezi la vorbă. Ceilalţi ascultă cu gura căscată, abia reuşind să prindă sensul cuvintelor. Înţeleg numai vag că prin faţa lor defilează acum, într-o cavalcadă ameţitoare, cunoştinţele pe care le-au acumulat cu încetul multe săptămîni şi luni la rînd. Dar acum, la această viteză parcă totul este altfel şi mulţi nu mai sînt siguri dacă ce au învăţat şi ce ştiau cu precizie continuă să mai fie valabil.

Cînd se termină ora, simt că au în minte ceva nebulos, în care se amestecă legi, definiţii, teorii — combinate cu o mare durere de cap şi cu indicaţia aruncată în grabă: „Pentru ora următoare învăţaţi din carte, de la pagina 101 pînă la pagina 201".

★

Poate nu exact în aceeaşi formă, poate nu exact în aceleaşi condiţii, astfel de scene se mai repetă încă, pe alocuri, la lecţiile recapitulative ale unor profesori care, înţelegînd într-un mod cu totul greşit rostul acestora, îşi închipuie că trebuie să le folosească pentru a repeta fără discernămînt absolut tot ce au predat de-a lungul anului şcolar. Departe de a-şi atinge scopul, departe de a contribui la buna pregătire a elevilor, astfel de lecţii ajung mai degrabă să-i deruteze, să transforme cunoştinţele pe care le-au acumulat oră de oră într-un amalgam de noţiuni haotice.

Să nu uităm că lecţiile de recapitulare presupun o grijă deosebită pentru selectarea cunoştinţelor ce vor fi repetate, pentru eliminarea amănuntelor de prisos şi reliefarea problemelor esenţiale ale disciplinei predate, pentru dezbaterea unor teme de sinteză judicios alese şi că repetarea „în plină viteză" a întregii materii nu poate decît să dăuneze bunei pregătiri a elevilor noştri.

PERFECȚIONAREA cadrelor

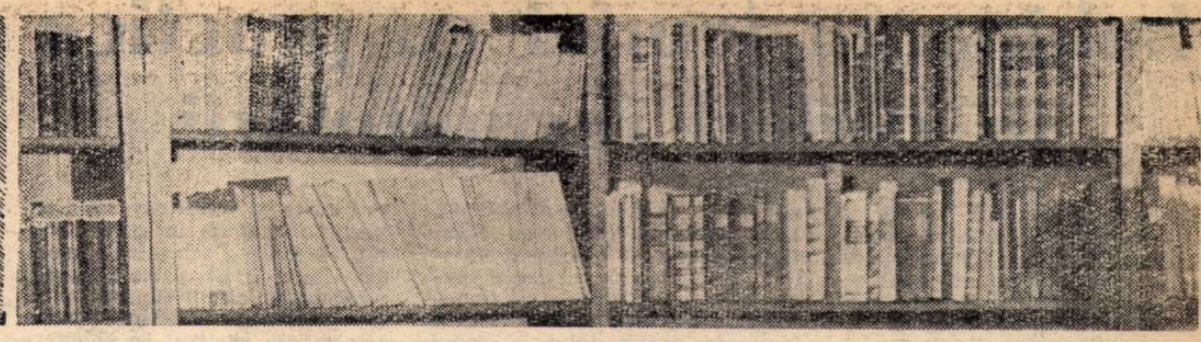

STIMULENT AL MUNCII CREATOARE

Lucrările personale cerute de examenele pentru obținerea gradului II stimulează activitatea creatoare a cadrelor didactice, reprezintă un minunat îndemn la aprofundarea muncii proprii, la cercetarea teoretică, generalizatoare, a problemelor pe care le ridică ea și la rezolvarea acestor probleme de pe o poziție științifică. Aceasta o dovedesc multe dintre lucrările personale prezentate la examene, lucrări care constituie o contribuție valoroasă la îmbunătățirea muncii instructiv-educative.

O astfel de contribuție se aduce și în lucrările personale prezentate la examenul de obținere a gradului II de către profesorii V. Vasu (Sibiu) și M. Boer (Cluj). Ele tratează probleme importante pentru învățămîntul matematic — problemele predării noțiunii de funcție.

Aceste probleme îi preocupă îndeaproape pe profesorii de matematică din școlile noastre de cultură generală. Faptul este firesc, deoarece, așa cum subliniază specialistul sovietic A. I. Hincin, nici una din celelalte noțiuni matematice nu oglindește fenomenele realității atît de direct și atît de concret ca noțiunea de dependență funcțională, în care sînt întruchipate atît mobilitatea, dinamismul lumii reale, cît și condiționarea reciprocă a mărimilor și care, în același timp, formează deprinderea de a vedea lucrurile în schimbarea lor vie și nu într-o imobilitate artificială, în legătura și condiționarea lor reciprocă și nu rupte artificial una de alta.

Ambele lucrări se ocupă, în primul rînd, de felul cum trebuie lămurit conținutul noțiunii. După cum se știe, noțiunea de funcție s-a schimbat, s-a îmbogățit odată cu dezvoltarea științei matematice și de aceea i s-au dat, în decursul timpului, mai multe definiții. Autorii lucrărilor menționate mai sus consideră că elevilor trebuie să li se transmită, încă din clasa a VIII-a, definiția modernă, pe baza noțiunii de mulțime, folosindu-se un material concret bogat și variat, care să se sprijine pe cunoștințele dobîndite de elevi în clasele V—VII. Acest material, care va fi prezentat în mod intuitiv, trebuie să fie simplu prin conținutul lui și accesibil elevilor, dar în același timp să fie potrivit pentru generalizări care fac posibilă formularea definiției.

Iată un exemplu: „Un grup de elevi se deplasează cu bicicletele la o gospodărie colectivă situată la o distanță de 30 km. Drumul a fost parcurs (cu o mișcare uniformă) în 3 ore. După o vizită care a durat 3 ore, elevii s-au întors, făcînd drumul în 2 ore și jumătate. Să se alcătuiască un tabel în care să se indice în fiecare oră distanța la care elevii se află față de punctul de plecare și să se schițeze graficul mișcării". După ce problema astfel formulată a fost rezolvată, s-a trecut la scrierea funcției corespunzătoare. În acest fel s-a ajuns la concluzia că o funcție poate fi dată pe intervale diferite prin formule diferite: $s=10\ t$ pentru $(0,3)$, $s=30$ pentru $(3,6)$, $s=30-12(t-6)$ pentru $(6;8,5)$.

Un astfel de exemplu, comparat cu altele, îi ajută pe elevi să înțeleagă deosebirea între noțiunea de funcție și noțiunea de expresie analitică sau formulă și, în același timp, le arată necesitatea indicării domeniului de definiție o dată cu darea funcției. Noțiunea astfel formată se aprofundează cu prilejul studierii fiecărei clase mai importante de funcții: funcția de gradul doi, funcția exponențială etc.

Trebuie remarcată îndeosebi tendința de a prezenta întîi noțiunea de șir, ca funcție definită pe mulțimea numerelor naturale, și apoi progresiile, ca șiruri particulare. Bine înțeles că și noțiunea generală de șir se transmite cu ajutorul unui număr suficient de exemple concrete. (Merită să fie amintită și încercarea constatată la alți profesori, de a prezenta întîi progresiile aritmetice și geometrice, definite însă tot ca funcții luate pe mulțimea numerelor naturale).

Definirea noțiunii de funcție pe bază de mulțimi corespunde punctului de vedere acceptat în știință, relevînd mai bine esența noțiunii decît definițiile vechi. Pe lîngă aceasta, ea mai prezintă și un incontestabil avantaj metodic prin faptul că elimină greutățile întîmpinate în trecut la predarea funcției logaritmice sau a funcțiilor trigonometrice inverse.

În sfîrșit, are o importanță principială faptul că, prin introducerea definiției bazate pe mulțime încă din clasa a VIII-a, se asigură o tratare unitară a acesteia în toate clasele cursului mediu și se pregătește o trecere firească la studiile superioare.

Probleme interesante ridică în predare și studiul proprietăților funcțiilor.

Manualele de algebră pentru clasele a VIII-a și a IX-a tratează creșterea și descreșterea funcției lineare cu atenția cuvenită, însă în mod abstract, fără legătură cu vreo problemă concretă. În lucrările lor, profesorii V. Vasu și M. Boer acordă o importanță deosebită prezentării teoriei într-un mod concret și intuitiv pentru ca — așa cum spune tov. V. Vasu — „elevii să vadă, să trăiască și să înțeleagă ce înseamnă «creșterea» și «descreșterea» unei funcții, precum și ce este maximul unei funcții". Pentru realizarea acestui obiectiv s-au ales exemple al căror scop nu este efectuarea de calcule și interpretarea rezultatelor numerice, ci urmărirea directă, intuitivă a funcției, legată de probleme concrete.

Iată un exemplu: „Fie pe un cerc dat arcul $AB=120^0$. Pe arcul $ABC=240^0$ luăm arcul $AM=x^0$. Cum variază aria S a triunghiului AMB cînd x variază ?". Rezolvînd această problemă, elevii vor constata intuitiv că între x și S există o dependență funcțională și, cu toate că în clasa a VIII-a nu se poate da o formă analitică acestei funcții, ei pot urmări variația funcției, pot stabili poziția punctului M pentru care funcția are valoare maximă.

O problemă amplu studiată, mai ales de tov. Boer, o constituie legătura dintre noțiunile de ecuație și de funcție.

Manualul de algebră pentru clasa a VIII-a, ediția 1960, definește ecuația ca o egalitate care este adevărată numai pentru *anumite* valori date literelor pe care le conține. La discuția ecuațiilor se dă însă, printre altele, o problemă (problema III) care duce la o ecuație ce este satisfăcută de *orice* valoare dată lui x. Or, aceasta este o contradicție.

Cursul special de algebră elementară de S. I. Novoselov definește ecuația ca o egalitate de două funcții care se consideră simultan în partea comună a domeniilor lor de definiție. În acest sens este tratată această noțiune și în manualul de metodică al lui V. M. Bradis.

În școlile noastre nu se poate realiza în prezent o asemenea tratare, deoarece se predau întîi ecuațiile de gradul I și II și pe urmă funcțiile. În lucrarea sa, tov. Boer propune o metodă de predare a ecuațiilor care ar permite ca rezolvarea acestora să fie pusă în legătură cu studiul funcțiilor. În ce măsură rezolvă această metodă problema ridicată este o chestiune care trebuie să fie încă studiată în procesul de predare, dar considerațiile generale legate de rezolvarea ecuațiilor pe baza studiului proprietăților funcțiilor pot constitui și acum o contribuție la îmbunătățirea predării.

Autorii lucrărilor menționate au subliniat și legătura predării matematicii cu practica, referindu-se la aplicațiile cunoștințelor de matematică în fizică și în tehnică și dînd exemple interesante de aplicare a graficelor la rezolvarea problemelor practice. Într-o problemă de acest gen, de pildă, se studiază mișcarea unei supape de la un motor cu explozie.

Considerăm că experimentarea într-un cerc mai larg a metodelor expuse în lucrările profesorilor Vasu și Boer, completarea lor cu experiența înaintată a altor profesori vor face posibil un progres real în predarea acestui capitol foarte important al cursului de matematică pentru școala medie.

C. Kovacs
conferențiar la I.I.P.C.D. — Cluj

Valorificarea unei experiențe pozitive

Multe dintre lucrările cu caracter metodico-științific elaborate de către profesorii de limba română care s-au prezentat la examenul pentru obținerea gradului II organizat de I.I.P.C.D. Cluj încearcă să ajungă, printr-o analiză atentă și o interpretare justă a faptelor concrete culese din munca de predare, la concluzii menite să îmbunătățească această muncă. O asemenea lucrare este, de pildă, „Metodica predării locuțiunilor adverbiale, prepoziționale și conjuncționale", elaborată de un profesor din Oradea.

Un prim merit al acestei lucrări constă în caracterul ei sistematic. Autorul și-a întocmit un plan pe care l-a urmat cu strictețe în cursul întregii expuneri. În prima parte se referă la predarea cunoștințelor despre locuțiuni. Pornind de la o bibliografie bogată, autorul supune unei atente examinări toate definițiile date noțiunii de locuțiune, cît și definițiile date locuțiunilor adverbială, prepozițională și conjuncțională. Tot aici, luînd în discuție o serie de probleme metodice legate de predarea locuțiunilor, autorul lucrării se ocupă de utilizarea analizelor și comparațiilor, de predarea noilor cunoștințe pe baza celor care au fost deja însușite, de criteriile cu ajutorul cărora trebuie să fie selecționate exemplele, de diversele modalități ale legării cunoștințelor morfologice cu cele de sintaxă, de procedeele recomandabile în utilizarea materialului didactic etc.

Capitolul „Predarea locuțiunilor la clasa a VII-a" cuprinde, sub forma unui plan de lecție dezvoltat, toate elementele privind conținutul și metodica predării acestei teme. Se stăruie asupra necesității unei examinări temeinice a elevilor cu prilejul verificării, în ora în care se predau locuțiunile adverbiale, a cunoștințelor lor despre adverb, deoarece această verificare constituie un element al pregătirii

lecției noi. Cele discutate la verificare vor fi completate în timpul pregătirii lecției noi prin reîmprospătarea cunoștințelor despre locuțiunile verbale, tratate cu cîteva săptămîni mai înainte.

În comunicarea noilor cunoștințe — se arată în lucrare — profesorul pornește de la exemple luate din operele scriitorilor clasici, din folclor și din texte care vorbesc despre viața de astăzi a patriei noastre. Autorul insistă asupra necesității ca profesorul să cerceteze felul cum au scris elevii textul, efectuînd observații asupra corectitudinii ortografiei și punctuației.

În lucrare se precizează că la analiza gramaticală a textului se va trece numai după ce s-a efectuat analiza conținutului de idei al exemplelor alese. În analiza gramaticală propriu-zisă urmează să se sublinieze în primul rînd cuvintele cu rol de locuțiune adverbială, să se arate ce valoare au, ce rol sintactic îndeplinesc, cum sînt formate și cum sînt ortografiate. Sînt cuprinse aici și comentarii metodice legate de o dictare de control, insistîndu-se în special asupra problemelor de ortografie pe care le ridică locuțiunile adverbiale.

Căutînd să ia în considerație toate aspectele predării locuțiunilor adverbiale, prepoziționale și conjuncționale (fără să deosebească — pentru elevi — în afară de noțiunea de adverbe și locuțiuni adverbiale, și pe aceea de expresie adverbială), lucrarea prezintă în capitolul „Concluzii" cîteva aprecieri judicioase privind diferite probleme cum sînt modalitatea ușurării înțelegerii de către elevi a diferitelor categorii gramaticale, dobîndirea deprinderilor ortografice și de punctuație, preocuparea pentru conținutul logic și valoarea educativă a exemplelor, dezvoltarea gîndirii logice a elevilor, munca independentă, erorile tipice comise de elevi și combaterea lor, utilizarea materialului didactic, metode și procedee folosite în predarea locuțiunilor etc.

Astfel, prin conținutul și tratarea ei, lucrarea contribuie la clarificarea unor probleme metodice, la valorificarea unei experiențe pozitive.

T. Necșa
I.I.P.C.D. — Cluj

În sprijinul cadrelor didactice

Multe din acțiunile organizate de Institutul de perfecționare a cadrelor didactice-București au ca scop orientarea oamenilor școlii în ceea ce privește legarea învățămîntului de viață, de practică, de problemele producției. S-au ținut astfel pe această temă instructaje cu directorii școlilor medii și de șapte ani, cu profesori maiștri, cu responsabili ai cercurilor pedagogice în care sînt grupați profesorii de cunoștințe industriale și agricole și cu inspectori ai secțiilor de învățămînt și cultură.

În cadrul acestor instructaje s-au clarificat numeroase probleme privind modul cum trebuie să fie organizate lucrările practice ale elevilor în școală, în întreprinderile industriale sau pe ogoarele unităților agricole socialiste. Au fost discutate totodată pe larg probleme privind metodele și procedeele prin care pedagogii pot contribui la educația elevilor în spiritul dragostei față de munca productivă.

Asistînd la prelegeri cu caracter teoretic și la numeroase activități cu caracter practic demonstrativ, dezbătînd aprofundat problemele în seminarii și în cadrul consultațiilor individuale și colective, participanții la aceste instructaje au reușit să acumuleze un prețios bagaj de învățăminte, care le vor folosi neîndoielnic la îmbunătățirea activității desfășurate în școli.

Înțelegînd utilitatea acțiunilor menite să îndrume cadrele didactice în problemele legării învățămîntului de viață, Institutul de perfecționare-București și-a propus inițiate pînă în prezent, organizînd un curs de perfecționare destinat profesorilor de fizică și chimie. La acest curs se va pune în primul rînd accentul pe familiarizarea profesorilor cu problemele producției prin acțiuni desfășurate în întreprinderi industriale.

Îmbinarea teoriei cu practica în cadrul recapitulării

În această perioadă colectivul didactic al şcolii noastre acordă o deosebită atenţie recapitulării materiei, în vederea asigurării unei însuşiri cît mai temeinice de către ucenici a cunoştinţelor şi deprinderilor profesionale.

Luînd în discuţie cele mai eficiente metode de recapitulare a cunoştinţelor, comisiile metodice de specialitate au recomandat profesorilor şi maiştrilor-instructori să utilizeze în cea mai mare măsură, în cadrul lecţiilor recapitulative, lucrările practice de sinteză, schemele şi tabelele rezumative, diafilmele didactice şi lecţiile-excursii în întreprinderile dotate cu cele mai moderne mijloace tehnice.

Iată cum am organizat, în lumina acestor recomandări, recapitularea temei „Filatura pieptănată" la anul II. Anunţînd ucenicilor tema lecţiei care urmează a fi recapitulată, le-am comunicat şi planul recapitulării, pe care l-am schiţat pe tablă. Acest plan se referă la caracterizarea materiei prime în filatura pieptănată, la descrierea operaţiilor de pregătire, la modul de cardare a materialului şi descrierea cardei duble, la tehnica îndepărtării impurităţilor vegetale, la dublarea şi laminarea materialului, la scopul şi etapele pieptănării, la defectele de cardare, dublare şi pieptănare şi la modul de evitare a acestora, la calcularea laminajului şi producţiei.

În lecţia următoare, discutînd cu ucenicii problemele pe care le-au recapitulat, am făcut apel la observaţiile culese de ei în timpul practicii, punîndu-i astfel în situaţia să îmbine strîns cunoştinţele de specialitate însuşite anterior cu experienţa acumulată în producţie. Ucenicii au descris pe larg proprietăţile fizice şi chimice ale linei şi au relevat condiţiile tehnice de prelucrare pe care le impun aceste proprietăţi, în vederea obţinerii unor fire de calitate superioară. Ei au demonstrat cu pricepere importanţa folosirii cardei duble, înfăţişînd în acelaşi timp defectele posibile şi mijloacele de evitare a lor. Mulţi ucenici au făcut în această privinţă referiri ample la măsurile tehnico-organizatorice adoptate de colectivul întreprinderii „Partizanul roşu" în cadrul întrecerii pentru obţinerea unor produse de calitate tot mai înaltă.

Am urmărit prin această lecţie recapitulativă ca, alături de revizuirea şi adîncirea unor cunoştinţe studiate în cursul anului, să lărgesc orizontul ucenicilor, dîndu-le perspectiva randamentului pe care-l obţin în întregime secţiile unei filaturi. Pentru aceasta am rezolvat cu ei cîteva probleme incluzînd calcule de producţie şi calcule de laminaj.

Momentul final al recapitulării acestei teme l-a constituit excursia la filatura de lînă pieptănată „Octombrie roşu" din Ghimbav, unde ucenicii nu lucraseră pînă atunci şi unde au putut face deci, prin comparaţie, aprecieri asupra procesului tehnologic de fabricaţie şi asupra metodelor de muncă folosite. Pe baza cunoştinţelor însuşite anterior ucenicii au putut să se orienteze de îndată în procesul de producţie al secţiilor acestei întreprinderi şi chiar să preia deservirea unor locuri de muncă, obţinînd un randament egal randamentului mediu al secţiilor.

Îmbinarea repetării şi sistematizării cunoştinţelor în cadrul recapitulării teoretice cu verificarea lor practică în producţie contribuie la consolidarea celor însuşite în cursul anului, fapt care se oglindeşte în creşterea vizibilă a nivelului de pregătire al ucenicilor.

Prof. N. Lupaş
Şcoala profesională
„Partizanul roşu"-Braşov

Scenă din baletul „Priculiciul" de Zeno Vancea, interpretată de elevi ai Şcolii de coregrafie din Bucureşti

Întrecere pe profesii între ucenici

Nu de mult, la grupul şcolar de pe lîngă uzinele „Independenţa" din Sibiu s-a desfăşurat etapa pe zonă a concursului pe meserii la specialitatea „forjori". Acest concurs, devenit tradiţional în şcolile profesionale aparţinînd Ministerului Metalurgiei şi Construcţiei de Maşini, constituie un adevărat examen asupra nivelului de pregătire al viitorilor muncitori calificaţi.

La concurs au participat ucenici forjori de la Grupul şcolar „Steagul Roşu", Şcoala profesională „Ernst Thälmann" din Braşov, precum şi de la Grupul şcolar al uzinelor „Independenţa" din Sibiu.

Desfăşurarea concursului a dovedit că ucenicii au o temeinică pregătire, unii dintre ei posedînd cunoştinţe practice excepţionale. Lucrul acesta s-a reflectat în rezultatele bune şi foarte bune obţinute de majoritatea concurenţilor.

IOAN CUTEANU
maistru la grupul şcolar „Independenţa" din Sibiu

Oglindă a activităţii şcolilor de artă

O serie de spectacole, concerte, recitaluri şi expoziţii prezentate de curînd de şcolile de artă din Capitală oferă un bogat material pentru efectuarea unei analize a pregătirii de specialitate a elevilor din aceste şcoli. Aceste producţii au constituit adevărate examene în public, dînd o imagine amplă atît a deosebitei măiestrii interpretative pe care au atins-o unii elevi cît şi, mai ales, a nivelului ridicat al pregătirii tinerilor din aceste şcoli.

Pentru şcolile de muzică această constatare am putut-o face cu deosebită pregnanţă în interpretarea Simfoniei a VI-a „Pastorala" de Beethoven şi a Concertului pentru vioară şi orchestră de Mendelsohn-Bartholdy — prezentate de Şcoala de muzică nr. 1 din Bucureşti, în recitalul susţinut de elevii Şcolii de muzică nr. 2 şi în spectacolul Şcolii de artă din Sibiu, desfăşurat de curînd în sala Filarmonicii din localitate. Aceeaşi preocupare pentru o înaltă calitate artistică o vădesc majoritatea lucrărilor expuse de elevii Şcolii de arte plastice din Capitală în cadrul expoziţiei închinate celei de a 40-a aniversări de la înfiinţarea partidului sau în programul prezentat recent publicului de Şcoala de coregrafie din Bucureşti.

Toate acestea ne îndreptăţesc să afirmăm că manifestările prezentate sînt o oglindă fidelă a sistemului de pregătire al elevilor în cadrul şcolilor de artă, roade de preţ ale planului de învăţămînt şi ale programelor pentru aceste şcoli, alcătuite pe baza unei concepţii ştiinţifice şi progresiste în domeniul învăţămîntului artistic.

Întrucît la fiecare dintre spectacolele şi expoziţiile prezentate în ultimul timp de elevii şcolilor de artă au participat numeroşi specialişti cu renume în domeniul muzicii, artelor plastice, coregrafiei, care socotesc o datorie a lor de frunte să îndrume şi să încurajeze cu dragoste acest bogat izvor de talente, am socotit interesant să aflăm părerea cîtorva dintre ei.

Printre specialiştii de necontestată competenţă în domeniul pedagogiei muzicale care asistă cu regularitate la concertele şi recitalurile şcolilor de muzică întîlnim pe prof. Ionel Geantă, şeful catedrei de instrumente cu coarde a Conservatorului „Ciprian Porumbescu" şi autorul celei mai noi metodici pentru studierea viorii. Aprecierile lui conturează cîteva dintre cele mai importante trăsături ale conţinutului şi metodicii învăţămîntului nostru muzical elementar şi mediu.

„Însuşirea temeinică a cunoştinţelor muzicale, ca şi a celor din oricare domeniu artistic — ne-a spus tov. prof. Ionel Geantă — impune cu necesitate ca, de la bun început, procesul de instruire să fie conceput într-o gradaţie continuă, pornind de la elementele tehnice de bază şi conducînd elevii pînă la nivelul la care pot interpreta artistic o lucrare, aprofundîndu-i conţinutul. De aceea, pentru ca dezvoltarea elevilor să nu aibă de suferit, este necesar ca studiile şi compoziţiile prezentate în public să reflecte pe deplin dezvoltarea ascendentă a procesului de învăţămînt.

În anii trecuţi s-a mai întîmplat ca unele dintre producţiile şcolilor de artă să nu corespundă întrutotul acestor cerinţe. Anul acesta, însă, colectivele didactice de specialitate ale şcolilor de muzică au înregistrat un incontestabil succes pe linia înţelegerii juste a legăturii organice care trebuie să existe între compoziţiile şi studiile aprofundate în cadrul programelor de specialitate şi lucrările prezentate de elevi la concerte şi recitaluri.

Am avut ocazia să verific temeinica pregătire artistică pe care o primesc elevii şcolilor de muzică şi prin intermediul absolvenţilor acestor şcoli, astăzi studenţi ai Conservatorului „Ciprian Porumbescu". Comparînd însă cunoştinţele lor în raport cu nivelul de cunoştinţe al absolvenţilor din şcolile medii care nu dau pregătire de specialitate elevilor, am constatat, din păcate, unele deficienţe în pregătirea de cultură generală a unor absolvenţi ai şcolilor de artă. Am discutat şi cu tinerii care se află acum în şcoli, constatînd de asemenea, la unii dintre ei, lacune în orizontul de cultură generală. Cred, de aceea, că direcţia principală în care trebuie să fie orientate acum eforturile de îmbunătăţire a învăţămîntului artistic o reprezintă dozarea mai judicioasă a timpului de studiu pe grupe de discipline, pentru îmbogăţirea orizontului de cultură generală al elevilor fără a le supraîncărca programul de lucru.

Numai astfel, completat cu cultura generală temeinică, sistemul de pregătire artistică pe care o primesc elevii în şcoală, asigură formarea unor tineri muzicieni cu un larg orizont de cunoştinţe, legaţi puternic de popor".

★

Un element de bază în pregătirea de specialitate a viitorilor artişti plastici, remarcat în mod pozitiv de toţi pictorii, graficienii şi sculptorii care au vizitat recenta expoziţie a Şcolii de arte plastice din Capitală l-a constituit organizarea lecţiilor de documentare în întreprinderi şi pe şantiere. În cadrul acestor lecţii elevii au efectuat numeroase schiţe, care au fost apoi valorificate în cadrul unor picturi, acuarele şi litografii executate în atelierele şcolii, sub supravegherea profesorilor.

Tov. Ariton Petrescu, directorul şcolii, ne-a explicat că în acest fel s-au născut cele mai valoroase lucrări prezentate în cadrul actualei expoziţii: „Brigada de tineret" de Ştefan Ştirbu, o acuarelă cu colorit plin de prospeţime, sau „Oţelari" de Aurelia Matei, care are o concepţie plastică foarte interesantă.

Aceeaşi orientare a elevilor către o tematică inspirată din viaţa noastră nouă a stat la baza creaţiei altor valoroase lucrări cum sînt, bunăoară, „Manifestaţie" de F. Codre şi „13 decembrie 1918" de D. Rotaru.

În ansamblu, lucrările prezentate de elevi în cadrul actualei expoziţii dovedesc însuşirea conceptiei noi despre conţinutul tematic al plasticii şi o temeinică pregătire artistică.

★

Tilde Urseanu, maestră coregraf a Teatrului de Operă şi Balet, este nelipsită de la spectacolele prezentate de Şcoala de coregrafie din Bucureşti. Faptul apare cît se poate de firesc dacă ne gîndim că cea mai mare parte dintre tinerii solişti şi dintre membrii corpului de balet al teatrului sînt recrutaţi dintre absolvenţii şcolii de coregrafie.

„Ca pedagog şi ca om care lucrează zi de zi în pregătirea spectacolelor cu foştii elevi ai Şcolii de coregrafie — ne-a spus Tilde Urseanu — apreciez în mod deosebit felul cum se desfăşoară munca de formare a viitorilor balerini şi dansatori. De altfel, lucrul acesta se vădeşte puternic şi în fiecare spectacol-producţie prezentat de şcoală. Astfel, cei mici sînt pregătiţi la început pentru formarea stilului şi a ţinutei. De aceea, dansurile pe care le învaţă sînt compuse de obicei pe muzică de compozitori clasici — Haydn, Mozart, Ceaikovski. Cei din ultimele clase îşi însuşesc dansuri legate de interpretarea şi pregătirea scenică. Aici a fost introdusă, în mod obligatoriu, practica în cadrul spectacolelor clasice de balet care au loc pe scena Teatrului de Operă şi Balet. Ea este cu atît mai necesară cu cît, spre deosebire de elevii din şcolile de muzică şi arte plastice, elevii şcolilor de coregrafie nu vor urma după absolvire un institut de învăţămînt superior, ci vor intra direct în producţie, la unul din teatrele de operă sau de operetă din ţară. Această formă oarecum deosebită de pregătire şi-a dovedit eficacitatea în cadrul recentelor spectacole-producţie ale şcolii.

O mai marte atenţie acordată semnificaţiei ideologice a compoziţiilor coregrafice va contribui la ridicarea pe o treaptă mai înaltă a învăţămîntului din acest domeniu artistic".

★

După cum se vede, spectacolele prezentate de şcolile de artă au oglindit orientarea cadrelor didactice din aceste şcoli către aplicarea creatoare a programei, au prilejuit cunoaşterea principalelor trepte de însuşire a cunoştinţelor şi aprecierea nivelului de pregătire artistică a elevilor. În acelaşi timp, ele au dat viitorilor artişti posibilitatea să ia un prim contact cu publicul care îi va aplauda în viitorul apropiat ca artişti formaţi.

Matei Borşa

În cabinetul de desen tehnic al Şcolii profesionale din Lupeni

O muncă frumoasă

Cu trei ani în urmă, la Școala medie „Alexandru Ion Cuza" din Capitală a luat ființă o mică orchestră. Elevi care niciodată nu au cîntat la vreun instrument, dar care iubesc frumosul și erau dornici să învețe să cînte la vioară ori chitară, la acordeon ori violoncel, au reușit, cu timiditatea inerentă începutului dar cu o mare încredere în forțele proprii și în ajutorul școlii, să dezlege secretele cîntului la instrumentele muzicale.

Astăzi, orchestra cuprinde 50 de instrumentiști și are un repertoriu bogat, cu care a prezentat programe artistice și în întreprinderi, în fața muncitorilor, ca și la radioteleviziune. Copiii sînt bucuroși de progresele pe care le-au făcut în însușirea artei muzicale, iar școala este mîndră de dînșii. Mîndră pentru perseverența cu care au muncit, pentru dragostea și chiar pasiunea cu care se ocupă de muzică, pentru interesul cu care pregătesc fiecare spectacol, în succesul căruia văd o părticică din prestigiul școlii care i-a crescut și i-a învățat.

In preajma vacanței de vară

Despre amenajarea și înzestrarea taberelor

Nu numai împrejurimile taberei contribuie la recrearea, fortificarea și educarea în bune condiții a copiilor. Înzestrarea taberei cu tot ce e necesar odihnei depline a acestora, desfășurării unor activități variate, atractive și în același timp reconfortante este un alt element ce nu poate fi cîtuși de puțin neglijat.

Copiii — o știm cu toții — vin la tabără dornici să sburde, să facă sport, să rîdă și să cînte. Dorința lor va fi mai bine împlinită dacă încă de la sosire le vom pune la dispoziție material sportiv, instrumente muzicale, cărți interesante și potrivite preocupărilor vîrstei lor etc. Nu sînt buni gospodari acei directori de tabără, acei profesori care nu se îngrijesc cu mult înainte de deschiderea taberei să procure, în cantități suficiente, materialele necesare diferitelor activități. Este adevărat, se întîmplă să existe și greutăți în înzestrarea taberelor cu asemenea materiale. De pildă, nu este ușor să pui la dispoziția copiilor o bibliotecă în care să poată găsi cărțile cele mai îndrăgite, lucrările care îi interesează cel mai mult. Dar asta nu ne îndreptățește să-i lipsim de posibilitatea de a se delecta citind. În cazul cînd tabăra are biblioteca ei, vom revizui desigur, din vreme, lista cărților pe care le conține și vom procura altele noi, avînd grijă să punem la îndemîna copiilor nu numai cărți de literatură beletristică, ci și de popularizare a științei, de artă. Dar dacă tabăra nu are o bibliotecă proprie? Vom capitula în fața acestui neajuns? Firește că nu. În acest caz putem satisface setea copiilor pentru lectură înjghebînd o bibliotecă cu cărți împrumutate de la școala din localitate, de la biblioteca raională, de la biblioteca clubului cel mai apropiat, a căminului cultural etc.

Un diriginte își exprima la începutul anului școlar mulțumirea pentru faptul că, stînd de vorbă cu elevii săi la întoarcerea din tabără, a constatat că nici unul din ei nu-și pierduse în timpul șederii acolo interesul pentru știrile publicate în presa de copii și tineret, pentru ceea ce se petrece în viața politică internă și internațională. Explicația? Cît se poate de simplă. Conducerea taberei luase din vreme măsuri pentru abonarea taberei la ziare și reviste pentru copii, ceea ce a făcut ca pionierii și școlarii să poată fi ținuți la curent în permanență cu evenimentele curente, să nu fie rupți de viață, de actualitate.

Materialele pomenite mai sus ca fiind utile jocului și activităților recreative ale copiilor vor putea fi folosite din plin numai dacă asigurăm și alte condiții necesare vieții în tabără. Bunăoară, la tabără nu pot să lipsească terenul de sport, terenul de jocuri pentru cei mici, ca și locul special amenajat pentru plajă, căci sportul, exercițiile de cultură fizică, mișcarea vor fi intens folosite, ele ajutînd la călirea organismelor, la fortificarea lor. Terenul de sport va fi amenajat pentru a se putea practica principalele sporturi — volei, baschet ș.a. El trebuie prevăzut cu o pistă de alergări, gropi cu nisip și platforme pentru sărituri.

O deosebită atenție trebuie să acordăm locului în care copiii sînt conduși să facă plajă sau baie. Chiar și taberele care nu funcționează la mare, dacă sînt așezate — așa cum arătam că e necesar — în apropierea unor ape curgătoare, pot avea plajă. Directorii lor se vor îngriji din vreme de alegerea și amenajarea acestor locuri. Dacă apa are plajă naturală, vom avea grijă să netezim partea pe care o rezervăm pentru copii, ca nisipul să fie uscat, să alegem pentru plajă locul cel mai însorit și mai liniștit. Atunci cînd, la mare, plaja are dune de nisip sau resturi de vegetație maritimă, acestea vor fi înlăturate. Cînd apa nu are plajă naturală, aceasta se poate amenaja, înlăturîndu-se iarba de pe o porțiune mai mare de pămînt și întinzînd pe locul rămas gol un strat uniform de nisip.

Cei care au lucrat în taberele pentru pionieri și școlari știu cît de mult îi atrage pe aceștia baia în mare sau în apă curgătoare. Nu avem dreptul să-i privăm pe copii de această bucurie și mai ales de acest mijloc de a le călii organismul, de a-i înviora prin eforturile pe care le depun în cursul înotului, al jocului în apă etc. Pentru a evita accidentele, alegem cu atenție locul pentru baie: acolo unde apa nu este adîncă, nu face vîrtejuri și nu are gropi, acolo unde fundul ei nu are pietre ascuțite, rădăcini, resturi de obiecte casnice etc. Cel mai bun loc pentru scăldat este acela unde rîul are fundul nisipos și malurile netede și nisipoase, iar apa este limpede și foarte curată (pentru aceasta locul de baie va fi ales mai sus de localitatea unde se află tabăra, unde avem certitudinea că nu se scurg canale, nu se spală rufe sau nu se adapă ori se scaldă vitele).

Un alt teren necesar fiecărei tabere pentru pionieri și școlari este platoul pionieresc, a cărui mărime este în funcție de numărul copiilor. Neapărat platoul trebuie să aibă în mijloc catargul pe care pionierii vor urca în fiecare dimineață și vor cobori în fiecare seară drapelul.

Pentru buna desfășurare a vieții din tabără este bine ca aceasta să funcționeze într-o singură clădire. Dacă nu se poate realiza acest lucru, trebuie să avem în vedere ca pavilioanele să fie măcar aproape unele de altele.

Cele mai bune încăperi ale taberei — camerele cele mai luminoase, mai ușor de aerisit — vor fi rezervate pentru dormitoare. Un rînd din ramele de la ferestre poate fi prevăzut cu tifon sau plasă deasă de sîrmă, pentru a împiedica pătrunderea în dormitoare a muștelor și țînțarilor și a asigura în același timp o bună aerisire. Paturile vor fi din fier cu rețea sau vor avea somiere. Paturile pliante din lemn și pînză, fiind incomode, neodihnitoare și nerezistente, nu se recomandă. Alături de fiecare pat e necesară o noptieră în care copilul își poate așeza în ordine unele lucruri personale. În dormitor se mai poate pune o oglindă, o măsuță acoperită cu o față curată și călcată, cîteva scaune. Cuierul pentru haine — și el indispensabil — nu va sta însă în nici un caz în dormitor, ci pe coridor sau în alt loc.

În ceea ce privește sufrageria, aceasta va fi instalată în apropierea bucătăriei, de asemenea într-o încăpere luminoasă, ușor de aerisit și încăpătoare, astfel încît copiii să poată lua masa nestingheriți. Vom da un aspect plăcut încăperii dacă vom pune pe mese vase cu flori, iar pe pereți cîteva tablouri, lozinci scrise cu îngrijire, de preferat pe sticlă.

Bucătăria va cuprinde o încăpere rezervată pentru gătit, alta pentru prepararea alimentelor și alta pentru spălatul vaselor. În nici un caz ea nu poate funcționa în aer liber, căci aici nu se pot asigura condițiile igienice pentru prepararea bucatelor. Fără îndoială, o magazie de alimente, cu răcitor sau o ghețărie pentru păstrarea alimentelor alterabile, vesela necesară gătitului și servirii mesei sînt de asemenea foarte trebuitoare unei tabere. Și, pe lîngă acestea, bine înțeles, sălile de dușuri, spălătoria, infirmeria, camera de izolare, cabinetul medical și încăperi pentru director și colectivul pedagogic, alături de camerele speciale în care copiii își vor petrece timpul în zilele ploioase și în care vor desfășura diferite activități (camera pionierilor, clubul etc.) — dotate cu toate cele necesare.

Pentru asigurarea securității taberei și prevenirea incendiilor vom avea grijă ca fiecare clădire să aibă stingătoare suficiente, precum și următoarele materiale puse în cea mai mare ordine: două găleți, două lopeți, un topor, un tîrnăcop, o scară de 4 metri, un felinar, două butoaie cu apă a 400 litri și o ladă cu nisip.

Copiii veniți la odihnă și recreare se vor simți și mai bine dacă la frumusețea locurilor în care este așezată tabăra se va adăuga și frumusețea încăperilor taberei, a curții ei, a clădirii în general. De aceea, cît mai multe flori, verdeață, alei îngrijite, bănci, locuri umbroase și chioșcuri în care copiii să se poată adăposti în caz de ploaie sau să poată desfășura activități în aer liber, cît mai multă curățenie și ordine.

Acestea sînt, în mare, cerințele ce se pun în fața organizatorilor de tabere din punct de vedere al înzestrării acestora, cerințe ce nu pot fi rezolvate în ultimul moment și mai ales după sosirea copiilor în tabără, ci cu mult înainte.

Pentru educația igienico-sanitară a elevilor

În cadrul măsurilor inițiate în ultima vreme de Comitetul Central al Crucii Roșii în scopul stimulării activității sanitare în rîndul tineretului școlar a avut loc recent, la Deva, o consfătuire la care au participat responsabilii cu munca de educație sanitară și de tineret ai birourilor regionale de Cruce Roșie. Au luat parte de asemenea, la această consfătuire, activiști ai Comitetului Central al Crucii Roșii, reprezentanți ai organizației U.T.M. și cadre didactice.

În cadrul consfătuirii, ale cărei lucrări au fost conduse de dr. Florica Bagdasar, vicepreședinte al C.C. al Crucii Roșii, a fost popularizată pe larg experiența pozitivă dobîndită de Comitetul regional Hunedoara al Crucii Roșii în ceea ce privește desfășurarea activității sanitare în rîndurile elevilor.

Înțelegînd că educația sanitară de masă face parte integrantă din educația comunistă, Comitetul regional, în strînsă colaborare cu secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional și Comitetul regional U.T.M., sub îndrumarea și cu sprijinul organelor de partid a urmărit dezvoltarea cunoștințelor igienico-sanitare ale elevilor și respectarea normelor de igienă a procesului de învățămînt. Au fost luate în acest scop numeroase măsuri. Astfel, încă de la începutul anului școlar Comitetul regional de Cruce Roșie al regiunii Hunedoara a editat o broșură care cuprinde instrucțiunile comune ale Comitetului Central al Crucii Roșii, ale Ministerului Învățămîntului și Culturii, ale Comitetului Central al U.T.M. și ale Ministerului Sănătății și Prevederilor Sociale pentru îmbunătățirea muncii de educație sanitară în rîndurile tineretului școlar, precum și un ghid metodologic pentru aplicarea acestor instrucțiuni. S-a organizat apoi o ședință de instructaj la care au participat șefii secțiilor de învățămînt și cultură din regiune, medici șefi, secretari ai comitetelor de Cruce Roșie raionale și orășenești, responsabili cu munca de Cruce Roșie din școli etc. Cu această ocazie a fost organizată și o lecție deschisă de igienă, precum și un exercițiu sanitar model. Ședințe de instructaj sanitar au mai avut loc și în cadrul unui mare număr de școli din regiune. Cu prilejul acestor ședințe au fost popularizate instrucțiunile pentru organizarea și desfășurarea activităților educativ-sanitare. Totodată în școli au fost răspîndite broșurile cuprinzînd instrucțiunile comune și ghidul metodologic, precum și broșuri privind organizarea celor 5 minute de control igienico-sanitar, manuale G.P.A.S., materiale de agitație vizuală, albume pliante, albume conținînd noțiuni cu privire la acordarea primului ajutor etc.

Cu sprijinul secției sanitare regionale și al centrului farmaceutic regional posturile sanitare școlare au fost dotate cu medicamentele necesare primului ajutor, s-au înființat în școli colțuri sanitare și gazete satirice menite să contribuie la înarmarea elevilor cu deprinderea de a respecta normele de igienă.

O atenție deosebită a fost acordată Concursului școlar „Sanitarii pricepuți". Pînă în prezent concursul s-a desfășurat în șase raioane.

O preocupare deosebită a constituit-o nivelul predării lecțiilor de educație sanitară. Medicii care au fost repartizați școlilor din regiune folosesc în lecțiile lor forme de predare variate, dau atenție utilizării demonstrațiilor practice, schițelor la tablă, materialului didactic etc.

Măsurile luate de Comitetul regional Hunedoara al Crucii Roșii n-au întîrziat să-și arate roadele. Acest fapt a putut fi constatat la toate școlile vizitate de participanții la consfătuire și în special la cele din raioanele Sebeș, Alba Iulia, Orăștie și Petroșani. Folosirea judicioasă a celor 5 minute igienico-sanitare la începutul zilei de școală, întreținerea și deservirea în bune condiții a posturilor sanitare și a colțurilor sănătății de către colective sanitare bine instruite, folosirea cu regularitate de către elevi a trusetelor igienice personale, ținuta corectă și îngrijită a elevilor în general au lăsat o bună impresie asupra vizitatorilor.

Sînt demne de apreciat, de asemenea, graficele în care se înregistrează zilnic starea igienico-sanitară a elevilor și a igienei claselor și care servesc drept stimulent pentru întreceri, rezultatele frumoase obținute în predarea lecțiilor de educație sanitară la Școala medie din Hunedoara, la Școala de 7 ani din Ighiu, la Școlile nr. 1 și nr. 2 din Petroșani, la Școala de 7 ani din Apoldul de Jos, la Școala medie nr. 1 din Miercurea etc.

Grupa sanitară a pionierilor din Lenauheim, regiunea Banat, la o demonstrație de prim-ajutor medical

În privința metodelor de muncă și a eficienței educației sanitare s-au constatat, însă, și unele aspecte negative. Așa, de exemplu, în unele școli ca cea din Orăștioara de Sus, orele de educație sanitară au fost predate, cu știrea conducerii școlii, prin comasarea claselor. La școlile din Gura Sadu, Daia și Beriu, lecțiile de educație sanitară au fost programate după orele de curs, ceea ce a dus la supraîncărcarea elevilor. În alte școli ca cele din Dobra, Brănișca, Apoldul de Sus, cadrele didactice au contribuit prea puțin la rezolvarea problemelor educației sanitare, lăsînd această sarcină mai mult în seama medicului. Aici predarea lecțiilor de educație sanitară continuă să aibă un pronunțat caracter teoretic, aplicațiile practice fiind în mare măsură neglijate.

În unele cazuri medicii se limitează numai la predarea lecțiilor, fără a se preocupa de îmbunătățirea stării sănătății elevilor și de îmbunătățirea condițiilor de igienă din școală. Semnificative în această privință sînt aspectele oferite de școlile din Dobrești și Pui, de Școala nr. 1 din Sebeș, de Școala pedagogică din Deva, de Școala „Petőfi Sandor" din Deva și Școala medie din Brad. Criticînd astfel de lipsuri participanții la consfătuire au indicat totodată și căile prin care ele pot fi înlăturate, măsurile ce se impun pentru continua îmbunătățire a muncii.

Consfătuirea, schimbul de experiență care s-a realizat în cadrul ei, numeroasele aspecte pozitive pe care ea le-a pus în evidență au constituit un prilej de bogate învățăminte, care vor contribui neîndoielnic la îmbunătățirea muncii de educație igienico-sanitară în rîndurile tineretului școlar, la ridicarea acesteia pe o treaptă superioară.

R. Nan

CĂRȚI CĂRȚI

V. Țîrcovnicu:

„MUNCA EDUCATIVĂ ÎN INTERNATE“

Apărută de curînd în E.S.D.P., lucrarea „Munca educativă în internate“ de V. Țîrcovnicu prezintă, pe baza experienței Școlii medii din Oravița, metodele și procedeele folosite de conducerea școlii și de colectivul pedagogic pentru organizarea muncii educative în internat, în așa fel încît întreaga activitate desfășurată aci să contribuie la educarea comunistă a elevilor.

Lucrarea este valoroasă atît prin conținutul ei, cît și prin faptul că umple un gol în literatura noastră pedagogică, în care studiile referitoare la problemele internatelor școlare nu sînt încă prea numeroase.

În capitolul privind organizarea muncii educative sînt prezentate măsurile luate pentru asigurarea bazei materiale a internatului — condiție necesară bunei desfășurări a muncii educative — pentru organizarea regimului de zi al elevilor interni și, implicit, a muncii de învățătură în internat. Este de remarcat faptul că autorul concepe organizarea internatului, nu ca o problemă izolată, ci ca o parte integrantă a întregii munci din școală, la care sînt chemați să participe toți factorii ei educativi. Ca urmare, problemele internatului sînt cuprinse în planul general de activitate al școlii, în care sînt incluse și obligațiile diriginților și profesorilor pentru sprijinirea muncii din internat.

O atenție deosebită este acordată asigurării regimului de zi al elevilor — regim stabilit în consiliul pedagogic — și care constituie un mijloc de seamă pentru menținerea capacității de muncă fizică și intelectuală a elevilor, pentru asigurarea unui regim rațional de activitate și odihnă a acestora și pentru înarmarea lor cu deprinderi de muncă ordonată.

Partea fundamentală a lucrării o formează capitolul „Educarea elevilor interni în spiritul moralei comuniste“, în care autorul tratează principalele aspecte ale procesului de educare comunistă a elevilor în condițiile vieții de internat, subliniind mijloacele folosite pentru educarea școlarilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, pentru formarea atitudinii comuniste față de muncă și față de proprietatea obștească, pentru formarea trăsăturilor de caracter ale omului de tip nou. Sînt reliefate puternic rolul și influența profesorilor și îndeosebi a pedagogilor din internat în conducerea procesului educativ. Autorul subliniază faptul că de pregătirea profesională a pedagogului, de tactul lui pedagogic, de exemplul pe care propria sa comportare o oferă colectivului de elevi depinde în mare măsură efectul muncii educative desfășurate în internat. Se insistă asupra metodelor bune ce trebuie folosite în munca educativă — cum sînt îmbinarea metodei convingerii cu cea a constrîngerii, folosirea cu precădere a procedeelor de stimulare a copiilor prin scoaterea în evidență a ceea ce este pozitiv în atitudinea și activitatea lor etc.

Un deosebit interes stîrnesc referirile la organizarea și educarea colectivului de elevi din internat. De altfel, una din ideile pedagogice de bază ale lucrării este necesitatea educării elevilor în colectiv, prin colectiv și pentru colectiv ca principiu al educației socialiste menit să dezvolte conștiința socialistă, simțul de răspundere și spiritul de inițiativă al elevilor, condiții esențiale pentru formarea trăsăturilor de caracter ale omului de tip nou.

Prezintă interes și cele spuse în legătură cu alegerea și alcătuirea comitetului de conducere al elevilor din internat, stabilirea de responsabilități pe diferite probleme, modul de funcționare a colectivelor etc.

Într-un mod just este tratată și problema prieteniei și a tovărășiei în internat, a relațiilor tovărășești și prietenești dintre băieți și fete. Folosind o serie de exemple concludente, lucrarea subliniază rolul educatorului în determinarea unei comportări juste, dar mai ales influența puternică pe care colectivul de elevi, bine îndrumat, o poate avea în formarea unei opinii sănătoase în ce privește relațiile dintre copii.

Capitolul al III-lea al lucrării tratează despre educația estetică a elevilor din internat. Este bine că autorul acordă o atenție deosebită acestei laturi a educației comuniste care de multe ori se realizează în internate spontan și nu printr-o acțiune organizată a educatorilor. Pe lîngă subliniereа mijloacelor pe care colectivul pedagogic le folosește în acest scop (frumosul din natură, mediul ambiant, operele de artă, muzica, teatrul, cinematograful, literatura), lucrarea scoate în evidență și străduințele depuse de pedagogii de la internatul Școlii medii din Oravița pentru a-i influența direct pe elevi în ceea ce privește formarea gustului pentru tot ceea ce este frumos și formarea unei conduite civilizate. Și aici este subliniată importanța exemplului personal al educatorului, ca și forța opiniei colectivului.

Cu toate aspectele pozitive, lucrarea despre munca educativă în internate are și unele lipsuri. Astfel, o serie de aspecte ale muncii educative din internat sînt atinse tangențial și, ca urmare, apar estompate. Așa este, de exemplu, ajutorul organizației de pionieri și U.T.M. pentru întărirea muncii educative din internat. Se specifică doar faptul că din comitetul de elevi al internatului fac parte unul sau doi utemiști din comitetul U.T.M. al școlii, dar influența educativă a organizației de tineret asupra copiilor care locuiesc în internat nu este de loc prezentată. Nu apare suficient de clar cum participă elevii din internat la viața de organizație și la activitatea în afara clasei și extrașcolară, conform planului general al școlii și ținînd seama de faptul că ei nu pot fi lăsați în afara acestor activități care fac parte integrantă din procesul instructiv-educativ. Nici măcar nu este pusă problema îmbinării regimului de zi al elevilor din internat cu regimul de zi al elevilor școlii.

De asemenea, foarte ștearsă apare legătura dintre școală și în special dintre conducerea internatului și părinții elevilor.

Este adevărat că autorul ne avertizează asupra faptului că prezintă doar „unele aspecte din experiența internatului“. Totuși, munca educativă este o acțiune unitară și, ca urmare, era necesar să se releve mai precis rolul cadrelor didactice, al pedagogilor, al organizației de tineret și al familiei, acțiunile lor conjugate pentru succesul muncii educative.

În ceea ce privește regimul de zi, prezentat ca fiind același pentru toate clasele, considerăm că nu poate fi practic respectat de elevii mari, în special de aceia din clasa a XI-a, care au nevoie pentru pregătirea lecțiilor de un timp mai îndelungat decît cei din clasa a V-a, de pildă.

Problema pregătirii lecțiilor și a temelor primite la cursuri este tratată în carte cu toată seriozitatea, ea fiind considerată principala sarcină a elevilor din internat. Sînt minuțios arătate măsurile luate pentru sprijinirea și întărirea muncii de învățătură. Considerăm însă că acțiunea directă a pedagogului în îndrumarea studiului elevilor — în special al celor din clasele VIII—XI și pentru toate obiectele — comportă riscuri care pot afecta calitatea cunoștințelor.

De asemenea, este îndoielnică necesitatea unor cercuri speciale pentru elevii din internat (în lucrare se vorbește despre un cerc special de muzică). Dacă în școală sînt organizate asemenea cercuri, de ce să facem altele, paralele, în internat? Organizarea unor activități recreative în internat nu poate fi confundată cu activitatea cercurilor, care au alte principii de organizare. Tot astfel, credem că este bine ca îndrumarea muncii de creație a elevilor (la literatură, desen etc.) să se facă în cadrul școlii.

Dată fiind experiența bogată a autorului lucrării, ar fi fost binevenită pentru cititor prezența, în anexă, a unui număr mai mare de documente școlare. De exemplu, ar fi suscitat interes partea referitoare la munca în internat din planul general de muncă al școlii, planul de muncă al comitetului de elevi al internatului, planul de muncă al pedagogului etc.

Lucrarea „Munca educativă în internate“ conține însă, în ansamblu, un material valoros. Ea atrage atenția asupra importanței preocupărilor pentru educarea copiilor din internate, aceasta reprezentînd conținutul principal al muncii colectivelor pedagogice care lucrează în internate.

Prof. M. Săvulescu
directoarea Școlii medii
„I. Creangă“ — București

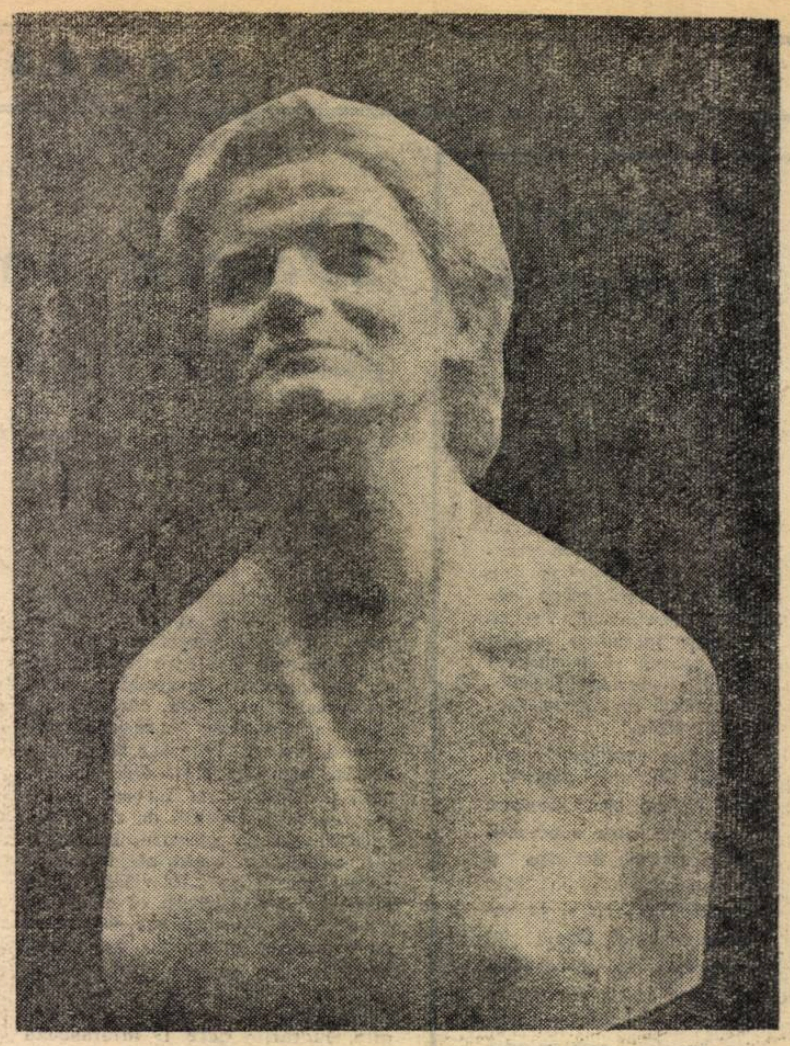

La expoziția de portrete—picturi și sculpturi — deschisă la Palatul R.P.R. în cinstea aniversării a 40 de ani de la crearea P.C.R. au fost prezentate și portrete ale unor cadre didactice fruntașe. Clișeul de față reprezintă bustul învățătoarei comuniste Florica Toma, realizat de sculptorul Petru Balogh.

Lucrări de literatură pedagogică în curs de apariție

Editura de stat didactică și pedagogică și-a intensificat în acest an preocupările pentru editarea lucrărilor de literatură pedagogică menite să răspundă unui cerc tot mai larg de probleme din munca școlii și a cadrelor didactice. Astfel, sînt în pregătire și vor apărea în curînd lucrări de pedagogie generală, de psihologie pedagogică, de metodică, texte pedagogice din operele unor scriitori clasici etc.

Un loc important îl ocupă în planul editurii lucrările pe teme educative, care răspund unor importante cerințe ale școlilor noastre. Lucrarea „Educația estetică a elevilor prin artă“ *bunăoară, elaborată de Institutul de științe pedagogice, se oprește asupra influenței pe care o exercită arta și frumosul asupra conștiinței elevilor. Vor apărea, în traducere, lucrările pe teme educative* „Organizarea și educarea colectivului de elevi“ *de* I. N. Boldirev, „Metodica muncii dirigintelui“ *de același autor și* „Educarea elevilor în spiritul disciplinei conștiente *de* E. V. Gmurman. *Se află sub tipar o culegere care urmărește să pună la îndemîna diriginților texte menite să contribuie la educarea comunistă a elevilor. Ea va cuprinde texte din literatura română, sovietică și universală, ca și unele indicații referitoare la modul în care acestea pot fi folosite de diriginți. Textele sînt selecționate în funcție de nivelul și vîrsta elevilor, fiind grupate pe trei teme mari: completarea culturii generale și formarea concepției ateist-științifice despre lume; comportarea elevilor în spiritul moralei comuniste, diferite trăsături ale personalității. Lucrarea se anunță a fi deosebit de utilă pentru munca diriginților și a învățătorilor pe linia educării elevilor în spiritul concepției materialist-dialectice despre lume și a formării caracterului.*

O altă grupă valoroasă de lucrări cuprinse în planul din acest an al Editurii de stat didactice și pedagogice urmărește să valorifice moștenirea pedagogică înaintată. Se găsesc sub tipar texte pedagogice alese din opera lui A. N. Dobroliubov și Pestalozzi. În același scop se pregătește pentru tipar o lucrare mai amplă, elaborată de Institutul de științe pedagogice, cuprinzînd texte din operele celor mai cunoscuți pedagogi și filozofi din perioada pre-marxistă care s-au ocupat de problemele învățămîntului. Într-un stadiu avansat se găsește și „Dicționarul pedagogic“ *vol. I, lucrare așteptată cu mult interes de cadrele didactice, care cuprinde noțiunile cele mai importante din domeniul științelor pedagogice.*

CONCURS

Institutul agronomic din Timișoara organizează un concurs pentru ocuparea următoarelor posturi vacante:

1) Asistent la disciplina Educație fizică, poziția II/2 din statul de funcțiuni.

2) Asistent la catedra de Chimie și alimentație, disciplina Chimie anorganică, organică și biologică, poziția VIII/13 din statul de funcțiuni.

3) Asistent la catedra de Zootehnie generală, disciplina Zootehnie generală, poziția IX/6 din statul de funcțiuni.

4) Asistent la catedra de Practică, disciplina Introducerea în practica agricolă, poziția XI/7 din statul de funcțiuni.

5) Asistent la catedra de Practică, disciplina Introducerea în practica agricolă, poziția XI/4 din statul de funcțiuni.

6) Șef de laborator la catedra de Zootehnie generală, poziția IX/13 din statul de funcțiuni.

7) Preparator principal la catedra Chimie și alimentație, poziția VIII/15 din statul de funcțiuni.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta Rectoratului Institutului agronomic Timișoara în decurs de o lună de la data publicării acestui anunț o cerere în acest sens, la care vor anexa următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităților profesionale și obștești eliberat de instituția (întreprinderea) la care își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografie.

Concursul pentru ocuparea posturilor de mai sus se va ține la Institutul agronomic din Timișoara în termen de două luni de la data apariției în ziar a anunțului.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.80.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“ Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 615 | vineri 2 iunie 1961 | 8 pagini 25 bani

Desen de GH. BOȚAN

In preajma vacanțelor

Marcel Breslașu

Pentru școlari, ca și pentru toți aceia care le urmăresc și le îndrumă activitatea — părinți, profesori, instructori de pionieri — Ziua internațională a copilului, 1 Iunie, este capăt de drum după un an de muncă și început de drum în „voiosul luminiș" al vacanțelor. Dubla bucurie a efortului încununat de succes și a odihnei binemeritate îi fac — și pe cei în toată firea — să împărtășească simțămintele care îi însuflețesc pe cei mărunți de Ziua copilului și, printre acestea, încîntătorul și gravul „am mai crescut cu un an".

Într-adevăr și școala noastră, ca și tot ce se dezvoltă în tînăra noastră Patrie, crește văzînd cu ochii, maturizîndu-i de timpuriu pe tinerii dascăli și întinerindu-i pe cei bătrîni, pentru a face față, în deplinătatea conștiinței și a forțelor, sarcinii de onoare: educația comunistă a schimbului de mîine. A fi dascăl nu este numai o profesie, o îndeletnicire, ci o vocație, ca și aceea de a fi medic. A te îngriji de sănătatea morală a copiilor, de echilibrul lor sufletesc, de creșterea armonioasă a însușirilor lor, implică nu numai temeinice cunoștințe, experiență acumulată—ci și pasiunea susținută, neobosită a diagnosticianului, preocupat să surprindă — și apoi să urmărească — evoluția fiecărui copil în parte. Ar putea suna ca un paradox, dar formulez totuși această idee care îmi pare esențială pentru caracterizarea școlii în socialism: numai prin educarea diferențiată, prin preocuparea de a valorifica virtuțile latente, incipiente, ale fiecărui învățăcel se creează spiritul de echipă, se cristalizează colectivul, se cresc multiplele și variatele tipuri necesare construcției noii lumi, „piesele" bine și precis individualizate — care se angrenează, organic, în ansamblu. Una dintre calomniile cele mai odioase și mai stăruitoare ale dușmanilor comunismului este că el ar „nivela", ar uniformiza materialul uman; metodele de muncă în școala noastră constituie și aduc prima replică, riposta grăitoare, elocventă a realității. Reluînd comparația făcută mai sus între pediatrie și pedagogie, subliniez că psihologia copilului ridică tot atîtea probleme, dacă nu și mai multe, ca și fiziologia lui, pentru că în mică măsură știe el însuși „ce se petrece cu dînsul", pentru a-l ajuta pe cel care îl ajută!

Paralela pe care o fac nu este întîmplătoare, ci dimpotrivă, deliberată și tendențioasă. Vreau să spun că unul dintre aparatele ajutătoare care înlesnesc cunoașterea — și deci sporesc eficiența muncii educatorului în permanent contact cu copiii de vîrstă școlară și chiar preșcolară — acestui fenomen de diferențiere în rîndul învățăceilor, este literatura. Ca sub un fascicul de raze Roentgen, se pot detecta și măsura, cu ajutorul cărții beletristice, emotivitatea, gradul de apercepție, înclinările care încep să contureze parametri lumii morale în fiecare copil, capacitatea lui de transformare, de adaptare, direcția evoluției probabile, reziduurile educației străine de spiritul nostru, amprenta mediului social din care provine. Conformist — prin mimetism ori prin disimulare — în fața materiilor predate (inclusiv a paginilor de literatură intercalate în cărțile lui de școală), copilul își regăsește spontaneitatea, articulația slobodă a reacțiilor lui în fața cărții citite „acasă" ori, acum, în lunile de vară, în vacanțele petrecute în lumea în care tărîmul cel alevea se megiește cu cel al visului...

Strădania scriitorului pentru copii se cere îmbrățișată și susținută de către aceia care pun cartea în mîinile copilului. Părinții, cu cele mai lăudabile intenții, nu au întotdeauna discernămîntul trebuincios pentru delicata selectare și ierarhizare a lecturii odraslelor lor. Și aci mă văd nevoit să revin la comparația de adineauri: e vorba de a doza, în mod diferențiat, și ce și cît să citească acest copil, sau celălalt, de ce are nevoie „organismul" lui spiritual — nu aceeași lectură se recomandă unui element zvăpăiat, turbulent și altuia visător, retras, aș zice anemic! „Tratamentul" deosebit constă în a propune celor mici modelele, eroii... cei mai pilduitori pentru ei! O justă proporție între clasici și literatura contemporană, cea de actualitate în special, între cartea de ficțiune (științifică sau ba) și cea care înfățișează realitatea. Este adevărat că asupra unora dintre cele mai însemnate aspecte ale acestei realități — școala, înainte de toate, cu viața ei complexă, chipul învățătorului de școală nouă, de contrapus pedagogului Rostogan, raporturile dintre familie, școală, detașament, și desigur altele — noi am scris încă puțin și am reflectat acestea palid, uneori incomplet sau chiar deformat. Vina este în primul rînd a scriitorilor, care nu... reiau destul de des drumul școlii, pentru a-i buchisi noul abecedar, ori vin să arunce „un

(Continuare în pag. 2)

Și totuși, a fost un interviu...

Stau de vorbă cu patru copii. Nu e propriu-zis un interviu. Profesorul nu ia interviuri elevilor săi. Nici măcar în recreație. E o convorbire obișnuită, într-o recreație obișnuită. Afară e cald, o pală de vînt joacă în cîrlionții copiilor. Cine să stea în cancelarie? Dar-mi-te în clasă? Copiii aleargă după mingi, aruncă în aer aeromodele de hîrtie, fac „podul", se strigă, discută...

Așadar, pe banca de la marginea terenului de volei, stau de vorbă cu patru copii. Cel mai mare are 10 ani, cel mai mic 7. Toți la un loc, vîrsta mea: 34 de ani. Egalitate.

Putem începe. Mai întîi, prezentările (pentru cititor, căci noi ne cunoaștem): Drăgușin Elena, clasa a IV-a B, Constantinescu Bogdan, clasa a III-a B, Mulțescu Gheorghe, clasa a II-a B, Vintilă Zoica, clasa I A.

— Se apropie sfîrșitul anului școlar. Cum stați cu notele? Toți 4 (într-un glas): 10 pe toată linia.

— Ce obiect vă place mai mult?

Toți 4 (într-un glas): Toate.

— Ce aveți de gînd în vacanța de vară?

Toți 4 (într-un glas):... Aici ar trebui ca tipograful să suprapună patru răspunsuri într-un singur rînd. Îngăduiți-mi să-i vin într-ajutor.

— Drăgușin Elena: Eu o să plec la mare, în tabăra de la Năvodari.

— Constantinescu Bogdan: Eu o să merg în colonie la Timiș.

— Mulțescu Gheorghe: Anul acesta am să-mi petrec vacanța la Bicaz, unde bunicu e macaragiu.

— Vintilă Zoica: Eu merg din nou în colonie la Bușteni.

— Cum? Ai mai fost în colonie?

— Vintilă Zoica: De trei ori. Asta e a patra oară.

Fac la repezeală un mic calcul mintal. La prima „vilegiatură" ar fi avut 4 ani?! O privesc neîncrezător. Ceilalți nu par să se mire de loc.

— Vintilă Zoica: Am și fotografii. Dacă vreți, vi le arăt. Am fost cu căminul fabricii lui tăticu. În fiecare an...

— În timpul anului ce v-a plăcut mai mult să faceți?

— Drăgușin Elena: Cel mai mult îmi place la Palat. Sînt în cercul de balet. La serbarea de sfîrșit de an o să vedeți ce am învățat acolo.

— Constantinescu Bogdan: Mie îmi place să citesc. Am citit toate cărțile pentru copii de la biblioteca nr. 5 din cartier. Și radiofonia îmi place. La Palat sînt în cercul de radiofonie.

— Mulțescu Gheorghe: Mie îmi place să joc tenis. Sînt înscris la centrul de copii al clubului „Progresul".

— Vintilă Zoica: Mie îmi place la teatrul de păpuși.

Sună de intrare. Cei patru se ridică și pleacă fără nici o formulă protocolară.

N-a fost un interviu. Profesorul nu ia interviuri elevilor săi. Nici măcar în recreație. O convorbire obișnuită...

Și totuși, a fost un interviu! Căci, rămas singur la marginea terenului de volei de la școala nr. 139, mi-am întrebat copilăria mea și a celor mai vîrstnici dintre învățătorii și profesorii acestor copii.

— Iată, copiii aceștia de la 4—5 ani își dispută frumusețile patriei. Ei știu de Bușteni, Eforie, Predeal, înainte chiar de a ști cuvîntul „geografie"... Voi ați auzit măcar, la vîrsta lor, de ele? Răspundeți!

— Nu.

— Cunoșteați la vîrsta lor cuvintele „balet" sau „radiofonie"?

— Nu.

— Ați ținut vreodată racheta de tenis în mînă?

— Nu.

— Ați fost vreodată, la anii lor, la vreun teatru de păpuși?

— Nu. Nu. Nu...

Rămîn în curte... și nu mai întreb nimic. Ar fi un interviu monoton și fără sfîrșit. Cu același răspuns: nu, nu, nu...

...Printr-o fereastră de la etajul școlii răsună cîntecul cristalin al copiilor:

— „Mulțumim din inimă Partidului..."

M. Sintimbreanu

Însemnări

Orientare unilaterală

Clubul sindicatelor de învățămînt din Capitală dispune de minunate condiții de activitate: săli luminoase, elegante, mobilate cu gust, fotolii odihnitoare, o bibliotecă cu peste 30.000 de volume, un laborator foto, un atelier de pictură, televizoare, pian și multe alte instrumente muzicale stau la îndemîna celor care doresc să-și petreacă aici timpul liber.

Te-ai aștepta, deci, să întîlnești la club un mare număr de cadre didactice. Cu toate acestea, cu regularitate vin aici doar membrii echipelor artistice. Aceasta este, de altfel, domeniul în care clubul a realizat cele mai multe succese din activitatea sa. O echipă de teatru, în repetate rînduri laureată a concursurilor organizate în ultimii ani, un cor bine pregătit, o orchestră semisimfonică, un cerc de pictură, o echipă de dansuri grupează cîteva sute de cadre didactice. În rest, însă, numărul celor care vin aici să-și petreacă timpul liber este destul de mic.

Explicația situației la care ne referim trebuie căutată în primul rînd în orientarea unilaterală a activităților care se organizează la club, în nivelul insuficient de ridicat al unor activități.

O analiză mai atentă pe o perioadă mai îndelungată a muncii clubului arată pregnant că activitățile ce se organizează aci nu sînt profilate după un specific bine stabilit. Multe dintre activitățile organizate de club au un caracter general, iar nivelul scăzut la care se desfășoară ele nu este în măsură să intereseze, să atragă. Între acțiunile cu un caracter mai larg — artistice, culturale — și cele care se adresează direct cadrelor didactice este un decalaj, o disproporție exagerat de mare, în dauna celor din urmă. Astfel, în timp ce pentru acțiunile cu caracter artistic se rezervă cea mai mare parte din posibilitățile materiale ale clubului, pentru cele cu caracter profesional nu sînt prevăzute nici măcar posibilitățile minime în măsură să le asigure un nivel corespunzător. Din aceste motive propaganda profesională organizată la club s-a limitat la cîteva conferințe de pedagogie generală cu o tematică pe care cadrele didactice o găsesc în publicațiile de specialitate. Lipsesc însă acțiunile dedicate dezbaterii unor probleme actuale din munca învățătorilor și profesorilor, care să ajute la rezolvarea practică a acestora. Cunoașterea și valorificarea experienței înaintate a cadrelor didactice fruntașe din școlile Capitalei n-a intrat în preocupările clubului. Pentru ce atunci să vină cadrele didactice la club? Doar pentru unele spectacole pe care le prezintă formațiile artistice de amatori? Acestea sînt, desigur, bune — dar învățătorii și profesorii vor să găsească la clubul lor și ajutor în ceea ce privește rezolvarea problemelor profesionale care-i preocupă îndeaproape.

O condiție determinantă, hotărîtoare în succesul propagandei profesionale este asigurarea unui conținut ideologic și științific ridicat al acțiunilor organizate în cadrul ei. Unele din conferințele pe teme profesionale care s-au ținut la club au răspuns acestor cerințe. Printre acestea se numără, de exemplu, conferința ținută de tov. Petre Drăgoiescu, președintele Consiliului superior al școlilor, pe tema legării învățămîntului de viață sau cea expusă de tov. Sofia Anghel, directorul secției de învățămînt a statului popular al Capitalei, despre educația comunistă a tineretului. Amîndouă aceste conferințe au fost ascultate cu mult interes de cadrele didactice pentru competența cu care au abordat problemele, pentru faptul că s-au referit la cele mai recente cercetări de specialitate, folosind o bogată argumentație științifică. Ce păcat, însă, că asemenea manifestări sînt prea rare, că unele dintre conferințele expuse la club s-au menținut la un nivel științific scăzut, neputînd suscita interesul cadrelor didactice. Pentru asigurarea unui nivel științific înalt conferințelor organizate la club, este cazul, credem, să se apeleze mai des la academicieni, oameni de știință.

Se cuvine, de asemenea, o mai mare atenție pentru conținutul științific al propagandei profesionale. Uneori, datorită insuficientei preocupări față de acesta, s-au strecurat în unele conferințe greșeli de neîngăduit. Astfel, într-o conferință despre viața și opera lui Eminescu s-au acreditat unele explicații vulgarizatoare cu privire la geneza strălucitului poem „Luceafărul". În plus, conferențiarul a folosit prilejul conferinței respective pentru unele „puneri la punct" personale, cu totul nepotrivite într-o conferință publică.

În ultimul timp s-au organizat la club cîteva întîlniri între profesorii care predau literatura în școlile Capitalei. La aceste întîlniri urmau să se discute problemele pe care le ridică predarea în școli a literaturii de după 23 August. Ideea a fost excelentă. Datorită însă faptului că la pregătirea acestor întîlniri n-a participat și comisia profesională, traducerea în practică a acestei inițiative valoroase n-a putut duce la valorificarea ei deplină. Discuțiile s-au rezumat la cîteva chestiuni de suprafață, fără o legătură strînsă cu problemele pe care le ridică predarea.

Se vede, deci, că pentru eficiența propagandei profesionale este necesară și temeinica pregătire a acțiunilor organizate în cadrul ei.

Formele prin care se realizează propaganda profesională la clubul sindicatelor de învățămînt din Capitală sînt unilaterale. În prea dese cazuri s-a recurs la conferințe. În schimb s-a apelat în măsură insuficientă la simpozioane, la consfătuiri pe anumite teme. Formele limitate pe care le-au îmbrăcat acțiunile cu caracter profesional au fost determinate de problematica săracă a acestora.

La o anchetă întreprinsă de redacția noastră în rîndurile unor cadre didactice s-au făcut propuneri deosebit de interesante în legătură cu conținutul și formele propagandei profesionale care le-ar atrage la club. Astfel, se sugera să se organizeze la club, în scopul generalizării unor metode înaintate de predare în școlile serale, dezbateri în cadrul cărora să vorbească profesorii care au experiență și dobîndesc cele mai bune rezultate în munca de predare din aceste școli. De asemenea, s-a propus să se întocmească prin grija clubului „caiete ale experienței pedagogice înaintate" care să fie multiplicate în 40-50 exemplare și trimise spre consultare cadrelor didactice. În această privință s-ar cuveni, desigur, să se intensifice legătura cu Institutul de științe pedagogice.

I se cere clubului să arate o mai mare preocupare față de cadrele didactice tinere. Printre cei aproape 10.000 de membri ai sindicatelor din învățămînt din Capitală sînt multe cadre tinere, în sprijinul cărora se pot iniția numeroase acțiuni utile.

De orientarea unilaterală și de nivelul scăzut al unor acțiuni profesionale organizate la club se fac vinovate, în primul rînd, conducerea clubului și colectivul care se ocupă de propaganda profesională.

Dar îmbunătățirea întregii activități a clubului nu poate fi realizată numai prin eforturile conducerii acestuia. Alături de aceste eforturi se impune un mai susținut sprijin din partea fiecăruia din cele 8 sindicate de învățămînt din Capitală. Acestea s-au rezumat pînă acum, cu toate angajamentele exprimate de președinții comitetelor respective, la un sprijin mai mult formal. Este de datoria fiecăruia din aceste comitete să participe la pregătirea și buna desfășurare a propagandei profesionale și a celorlalte acțiuni ale clubului, astfel ca activitatea acestuia să răspundă în cît mai mare măsură preocupărilor învățătorilor și profesorilor, iar nivelul lor să fie la înălțimea cuvenită.

C. Rădoi

Realizările unei școli de muzică

Printre realizările dobîndite în regiunea Argeș pe tărîm cultural-educativ se numără și cele trei școli elementare de muzică care funcționează la Pitești, la Cîmpulung și la Rm. Vîlcea.

Școala din Rm. Vîlcea este în cel de al patrulea an de existență și numără azi peste 250 de elevi, la secțiile de pian, vioară, violă, violoncel, contrabas și instrumente de suflat. Recent a luat ființă în cadrul acestei școli și o secție de arte plastice.

Elevii care trec zilnic pragul școlii de muzică, cu partitura sub braț, sînt copii între 6 și 14 ani, cu cele mai bune rezultate la învățătură și purtare, fii talentați ai oamenilor muncii. Prin grija părintească a partidului ei își realizează astăzi năzuințe la care părinții lor nu îndrăzneau odinioară nici să viseze.

Datorită activității asidue a colectivului didactic al școlii, elevii își însușesc bogate și temeinice cunoștințe muzicale. Pentru cultura muzicală a elevilor, precum și pentru a le cultiva talentul și a le lămuri bogățiile unor interpretări artistice, se fac exemplificări cu pikup-ul, la care se studiază lucrări ale marilor interpreți. De asemenea, se înregistrează pe bandă de magnetofon piese în interpretarea unor elevi, care sînt discutate apoi cu întreaga clasă, făcîndu-se observații cu privire la tehnica și la calitatea artistică a interpretării.

Astfel pregătiți, soliștii și membrii orchestrei școlare, compusă din peste 40 de elevi, și-au putut valorifica strădaniile cu ocazia audițiilor date în cadrul școlii și la Casa raională de cultură. Remarcăm variatul repertoriu al orchestrei, din care nu lipsesc piese ale clasicilor muzicii universale — Bach, Beethoven, Mozart, Glinka etc. — ale compozitorilor noștri — George Enescu, Ciprian Porumbescu, Sabin Drăgoi, T. Brediceanu și alții — precum și lucrări legate de viața noastră nouă — „Hora muncitorilor", „O zi în colectivă", „Poemul tinereții" etc. — ale unor compozitori locali.

Prin manifestările sale, Școala elementară de muzică din Rm. Vîlcea a contribuit simțitor și la dezvoltarea gustului pentru muzică în rîndurile maselor largi ale oamenilor muncii din localitate și din împrejurimi. Periodic, profesorii acestei școli țin conferințe pentru public pe teme din istoria muzicii românești sau universale, despre viața și opera unor mari interpreți sau compozitori, cu exemplificări din operele reprezentative. De asemenea, la stația de radioamplificare se prezintă programe muzicale în interpretarea celor mai avansați elevi ai școlii. Unii dintre aceștia au fost chiar incluși în orchestra locală de instrumentiști-amatori.

Școlile elementare de muzică constituie una din măsurile politicii înțelepte a partidului nostru pentru ridicarea culturală a poporului, un rod al grijii pentru formarea și ridicarea pe culmile artei a elementelor talentate.

E. B.

În atenția cadrelor didactice

Pentru a ușura reintrarea în învățămînt a unor cadre didactice care aveau obligația de a se prezenta la o reexaminare profesională în cazul cînd au întrerupt activitatea la catedră mai mult de doi ani, M.I.C. a revenit în parte asupra acestei obligații pentru unele categorii de cadre didactice, dînd instrucțiuni în acest sens secțiilor regionale de învățămînt și cultură.

Potrivit acestor instrucțiuni, cadrele didactice care nu s-au putut prezenta la posturile unde au fost repartizate în termen de doi ani, sau au întrerupt activitatea la catedră mai mult de doi ani, întrucît au avut motive întemeiate, pe care le vor dovedi cu acte, pot fi încadrate în învățămînt fără a mai fi obligate să se prezinte la reexaminarea profesională.

Se vor prezenta la reexaminarea profesională numai acele cadre didactice care nu s-au prezentat la posturi sau au întrerupt activitatea fără a avea motive întemeiate.

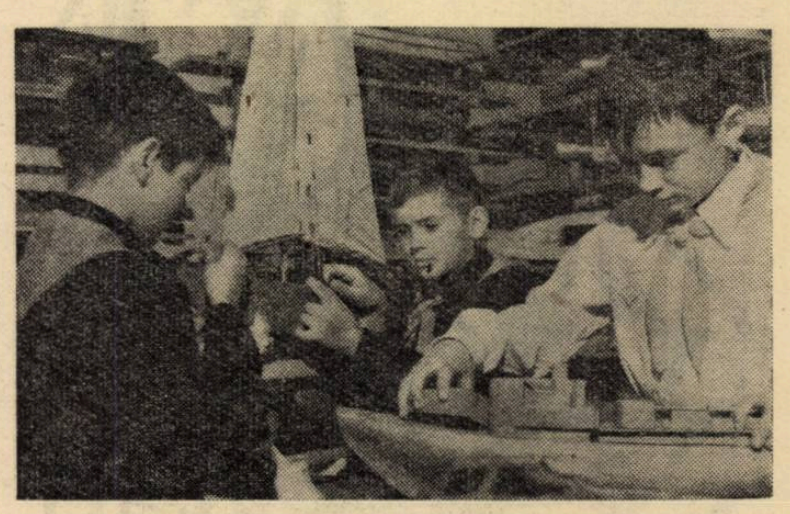

La cercul de aeromodele

De la Ministerul Învățămîntului și Culturii

Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice vor avea loc în zilele de 28 și 29 iunie a.c. Ordinea de zi a consfătuirilor va fi următoarea:

1) „Darea de seamă asupra desfășurării și rezultatelor muncii instructiv-educative în cursul anului școlar 1960/1961; activitatea social-culturală a cadrelor didactice".

2) „Principalele probleme privind trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de opt ani".

CONCURSURI

pentru ocuparea de posturi didactice în învățămîntul superior

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi:

1) Preparator principal, poziția II/10, disciplina agricultură generală, catedra de agricultură generală.

2) Preparator, poziția III/9, disciplina pedologie, catedra de pedologie.

3) Preparator principal, poziția V/13, disciplina entomologie, catedra de protecția plantelor.

4) Preparator, poziția VI/16, disciplina topografie, catedra de îmbunătățiri funciare.

5) Asistent, poziția XVII/22, disciplina chimie organică și biologică, catedra de chimie agricolă.

6) Preparator principal, poziția XVII/30, disciplina chimie organică și biologică, catedra de chimie agricolă.

7) Conferențiar, poziția XVI/5, disciplina genetică — ameliorarea plantelor, catedra de biologie agricolă.

8) Preparator principal, poziția XVIII/12, disciplina legumicultură, catedra de legumicultură și floricultură.

9) Preparator principal, poziția XIX/11, disciplina pomicultură, catedra de pomicultură.

10) Preparator, poziția XIX/12, disciplina pomologie, catedra de pomicultură.

11) Preparator principal, poziția XX/9, disciplina viticultură, catedra de viticultură.

12) Preparator principal, poziția XXII/21, disciplina fiziologia animală, catedra de fiziologie și farmacologie.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte:

copie legalizată de pe actele de studii; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe (pentru posturile de conferențiar); copie legalizată de pe atestatul de conferențiar (pentru posturile de conferențiar); lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își are funcția de bază; certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează (pentru posturile de asistent și preparator); dovadă de efectuarea stagiului în producție (pentru posturile de asistent și preparator); memoriu de activitate didactico-științifică semnat de candidat; autobiografie.

Concursul va avea loc la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București, Bulevardul Mărăști, nr. 59 — după două luni de la apariția prezentului anunț.

Informații suplimentare se pot lua zilnic, între orele 8—14, de la rectoratul institutului.

★

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a unui post de asistent la catedra de tehnologia substanțelor anorganice.

Cererile pentru înscrierea la concurs se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț la rectoratul institutului politehnic din Iași, Calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului, dacă este cazul, într-un singur exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care acesta are funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; memoriul de activitate didactică-științifică, semnat de candidat; autobiografia; certificatul de vechime în muncă, eliberat de unitatea unde lucrează.

★

Pregătirea practicii continue

Adîncirea cunoştinţelor despre metale

Activităţile practice continue ale elevilor oferă largi posibilităţi pentru a adînci numeroase şi preţioase cunoştinţe ştiinţifice şi tehnice. Valorificarea maximă a acestor posibilităţi depinde în cea mai mare măsură de buna organizare a practicii.

Iată, bunăoară, cum putem lărgi, în perioada practicii continue, cunoştinţele elevilor despre materialele folosite în producţia industrială şi, în mod special, cunoştinţele despre metale şi aliaje.

Elevii ştiu din timpul anului că metalele constituie materialele cele mai larg folosite în industria constructoare de maşini, din ele executîndu-se aproape toate piesele care formează un dispozitiv o maşină etc., că pe ele se bazează întreaga producţie de tractoare, maşini-unelte, aparate de măsurat etc. Ei cunosc numeroase proprietăţi ale fierului, cuprului, zincului, aluminiului, staniului, plumbului, nichelului, magneziului — aşa-numitele **metale tehnice** — şi ştiu, de asemenea, că în practică aceste metale se folosesc mai ales sub formă de aliaje, care prezintă proprietăţi superioare faţă de metalele pure. Acum, în cadrul practicii continue, putem să-i facem însă să înţeleagă mai bine faptul că utilizarea fiecărui metal sau aliaj în producţie este strict determinată de anumite proprietăţi fizice, chimice, mecanice şi tehnologice studiate de ei.

Bunăoară, arătînd importanţa pentru producţie a diferitelor proprietăţi fizice ale metalelor şi aliajelor, le putem demonstra concret importanţa magnetismului în secţiile marilor întreprinderi metalurgice, arătînd avantajele pe care le prezintă din punct de vedere al creşterii productivităţii muncii, utilizarea maşinilor de rectificat cu masă magnetică.

Pornind de la definiţia greutăţii specifice, cunoscută de elevi, putem indica diferite piese confecţionate în întreprindere din materiale care se încadrează în grupa de metale şi aliaje uşoare (cu aluminiu sau magneziu) sau în grupa de metale şi aliaje grele (cuprinzînd celelalte metale). In activitatea fiecărei întreprinderi profesorii pot găsi numeroase exemple pentru a demonstra tendinţa existentă în tehnologia modernă de a folosi în construcţia de maşini aliaje tot mai uşoare şi de mare rezistenţă, paralel cu reducerea gabaritului pieselor de mari dimensiuni. In acelaşi fel se pot demonstra celelalte proprietăţi fizice ale metalelor — conductibilitatea termică, conductibilitatea electrică şi dilatarea termică.

Bunăoară, se poate arăta că în calculele efectuate la construcţiile de maşini se ţine seama de dilataţia termică montîndu-se cu joc unele piese ale dispozitivului bielă-manivelă pistoanele etc — sau de conductibilitatea termică — montîndu-se dispozitive speciale de răcire la acele organe ale maşinilor şi agregatelor care în timpul lucrului degajă căldură.

Deosebit de convingător se pot demonstra cu prilejul practicii continue în uzină proprietăţile chimice ale metalelor şi aliajelor, şi în special rezistenţa la coroziune. Pentru ca demonstraţia să fie cît mai convingătoare, se recomandă ca profesorii să procure din vreme diferite mostre de metale şi aliaje care în contact cu diferite substanţe chimice şi cu agenţii atmosferici se oxidează şi îşi pierd luciul caracteristic subliniind cu ajutorul acestora rolul dăunător al coroziunii asupra metalelor şi aliajelor, explicînd procedeele folosite în industrie pentru evitarea coroziunii şi scoţînd în evidenţă avantajele folosirii aliajelor cu rezistenţă mare la oxidare.

Adîncirea cunoştinţelor despre principalele proprietăţi mecanice ale metalelor (elasticitatea, plasticitatea, rezistenţa, densitatea), proprietăţi care ne indică modul cum se comportă metalele şi aliajele sub acţiunea diferitelor forţe, poate fi de asemenea însoţită în timpul practicii continue de numeroase demonstraţii. Reamintind elevilor că metalele şi aliajele sînt supuse la mai multe feluri de solicitări şi verificînd dacă ei îşi amintesc definiţia rezistenţei şi felul cum se calculează rezistenţa la rupere, profesorii de specialitate dispun de largi posibilităţi pentru a demonstra aceasta în laboratoarele de încercări mecanice ale fiecărei fabrici şi uzine. După participarea la cîteva experienţe asupra durităţii materialului, de pildă, elevii vor înţelege mai bine importanţa durităţii sculelor cu care se execută diferite aparate.

In mod cît se poate de firesc, în timpul unei lucrări practice, putem cere elevilor, cu sprijinul muncitorilor şi maiştrilor din producţie, să aleagă pentru lucru, din materialele nemarcate existente în atelier, aliajul cel mai potrivit. Pentru aceasta ei vor trebui să folosească un mare număr de cunoştinţe teoretice şi deprinderi practice acumulate în timpul anului, efectuînd în acelaşi timp o activitate deosebit de interesantă. Astfel, vor fi puşi mai întîi în situaţia de a recunoaşte materialele după culoare, greutate şi sunet. Ei au învăţat, de pildă, că oţelul are un sunet deschis, iar fonta un sunet înăbuşit. Indicaţii aproximative le poate da şi structura unor materiale rupte recent. Un oţel carbon — de exemplu — are la locul de rupere o granulaţie fină şi culoarea lucioasă închisă, un oţel de construcţii cu conţinut redus de carbon are o granulaţie mijlocie şi culoarea lucioasă deschisă etc.

Obişnuirea elevilor cu utilizarea acestor metode pentru determinarea calităţii materialelor pe care le prelucrează, îmbogăţirea cunoştinţelor pe care le au în această direcţie constituie una din cele mai însemnate posibilităţi de a adînci pregătirea elevilor în timpul efectuării practicii continue.

In ansamblu, adîncirea cunoştinţelor despre materialele cu care se lucrează în producţie, în cadrul practicii continue constituie un element deosebit de important în pregătirea elevilor pentru activitatea în diferite sectoare industriale.

Teodor Mucica

Pentru o activitate cît mai rodnică

Colectivul şcolii noastre — Şcoala medie nr 9 din Bucureşti — se preocupă cu multă stăruinţă de organizarea practicii continue a elevilor în perioada 12-24 iunie.

In cadrul unei şedinţe a comisiei metodice de specialitate s-au precizat sarcinile activităţii elevilor în această perioadă şi s-a stabilit conţinutul lucrărilor de tîmplărie şi lăcătuşărie care vor fi efectuate, conform programului, de elevii claselor a V-a şi a VI-a. Aceste activităţi au fost astfel organizate încît ele să contribuie la adîncirea şi consolidarea cunoştinţelor însuşite de elevi în timpul anului şcolar şi totodată să dezvolte deprinderile lor privind mînuirea uneltelor de lucru. Planul de muncă stabileşte conţinutul activităţii din fiecare zi aşa încît tot timpul din perioada practicii continue să fie valorificat la maximum. Astfel elevii din clasele a V-a şi a VI-a vor confecţiona diferite obiecte utile şi materiale didactice pe care le vom folosi anul viitor în predarea lecţiilor vor repara mobilierul şcolii etc. De asemenea ei vor vizita întreprinderea „Antrefrig", unde vor cunoaşte tehnologia fabricării gheţii.

Elevii claselor a IX-a şi a X-a vor efectua activităţile din perioada practicii continue la uzinele „21 Decembrie" iar elevele la fabrica de produse zaharoase „Delicia". Ei vor lucra efectiv pe lîngă muncitori şi vor participa şi la diferite acţiuni organizate de comitetele U.T.M din întreprinderi.

Prin conţinutul ei, practica continuă va aduce o contribuţie importantă la consolidarea cunoştinţelor şi deprinderilor pe care şi le-au însuşit elevii, la pregătirea lor pentru viaţă.

G. POPESCU
Şcoala medie nr. 9
din Bucureşti

La clasele I-IV

Conştient de faptul că activităţile practice recreative ce se desfăşoară la clasele I—IV în perioada 5—10 iunie a.c. urmăresc să consolideze cunoştinţele şi deprinderile dobîndite de elevii acestor clase în şcoală, să contribuie la îmbinarea învăţămîntului cu practica şi la dezvoltarea dragostei şcolarilor pentru munca productivă, colectivul didactic al şcolii noastre a luat toate măsurile ca aceste activităţi să fie cît mai bine organizate. Am avut în vedere în primul rînd faptul că activitatea şcolarilor în această perioadă trebuie să îmbrace o formă nouă, copiii consolidîndu-şi şi complectîndu-şi deprinderile în cadrul unei munci practice îmbinate cu recrearea. De asemenea, căutăm să ţinem seama de particularităţile de vîrstă ale elevilor punîndu-i să execute lucrări potrivite puterilor lor, interesante şi atractive.

Iată cîteva din activităţile pe care le-am planificat pentru perioada 5-10 iunie a.c. în funcţie de criteriile arătate mai sus. Elevii claselor I şi a II-a vor face o excursie în jurul satului şi o excursie în pădure, o vizită la tarlaua pomicolă a gospodăriei agricole colective din localitate şi alta la saivanul întovărăşirii zootehnice a satului Biltişoara. Deplasările vor îmbrăca forma unui joc cu temă, dar în cadrul lor elevii vor fi puşi şi în situaţia de a efectua unele lucrări practice cum sînt curăţirea lăstarilor ce s-au format pe portaltoiul pomilor tineri din tarla, strîngerea de plante medicinale şi altele — lucrări care nu cer eforturi prea mari şi se îmbină cu diferitele activităţi recreative.

In scopul îmbogăţirii materialului didactic al şcolii am prevăzut ca în perioada practicii recreative să adunăm diferite frunze şi flori cu elevii claselor mici, să le presăm şi să le lipim pe foi de hîrtie de mărimea unei coale din caietul de desen. Ele vor fi folosite în anul viitor la predarea lecţiilor de desen după natură şi a elementelor de desen decorativ, ajutîndu-i pe elevi să aprecieze mai bine poziţia desenului pe planşă şi dimensiunile lui.

De asemenea, vom îmbogăţi ierbarul şcolii cu o colecţie de plante medicinale din plantele ce vor fi recoltate anul acesta.

Pentru elevii claselor a III-a şi a IV-a am planificat lucrări de separare a puieţilor în pepiniera şcolii, depistarea dăunătorilor din culturile de cartofi ale şcolii şi ale gospodăriei colective, îngrijirea şi înfrumuseţarea curţii şcolii, o vizită la uzina electrică şi la cuptoarele de var de la Runcu, sat vecin, colectarea de plante medicinale etc.

Totodată elevii claselor a III-a şi a IV-a vor contribui într-o măsură mai mare la îmbogăţirea materialului didactic, completînd insectarul şcolii. Ei se vor deprinde, de asemenea, cu felul cum se face însîrmarea unei rame de stup şi fixarea fagurilor artificiali pe ramă şi vor urmări dezvoltarea roiurilor de albine. Elevii vor înţelege astfel că producţia de miere poate spori datorită faptului că omul a ajuns să cunoască viaţa albinelor şi să aplice aceste cunoştinţe în folosul său.

In cadrul excursiei la Runcu elevii vor avea ocazia să cunoască foloasele energiei apelor, să cerceteze numeroase fenomene carstice pe valea Sohodolului şi să colecteze pietre de calcar.

Şi la clasele III şi IV, desigur, activitatea practică va fi îmbinată cu activităţi recreative: jocuri, cîntece, povestiri etc.

Nu vom scăpa nici un prilej pentru ca activităţile practice continue să dezvolte dragostea şcolarilor faţă de frumuseţile patriei şi mîndria pentru realizările dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului, pentru a le întări încrederea în forţele lor proprii şi a-i face să simtă mulţumirea omului activ şi harnic, care se bucură de rezultatele muncii sale şi ale colectivului din care face parte.

Inv. C. Cheznoiu
Şcoala elementară
din Sănătești, raionul
Tg. Jiu

La Şcoala medie nr. 7 din Timişoara. Profesorul-maistru dă unui grup de elevi explicaţii despre diferenţialul de autovehicule şi funcţionarea lui.

RECAPITULARE

Atenție problemelor esențiale

Recapitularea cunoștințelor de economie politică și socialism științific reprezintă un minunat prilej de a-i ajuta pe elevi să-și aprofundeze cunoștințele din domeniul științelor sociale, să înțeleagă mai bine faptul că tezele învățăturii marxist-leniniste nu sînt simple abstracțiuni teoretice, ci reprezintă generalizarea științifică a practicii social-politice și își găsesc o largă aplicare la fenomenele ce se petrec în realitatea contemporană. Aceasta cere să se pună accentul, în orele de recapitulare, pe înțelegerea de către elevi a ultimelor documente de partid, să se revadă cu ei problemele în lumina documentelor Congresului al III-lea al P.M.R., a Declarației Consfătuirii de la Moscova din noiembrie 1960 și a Cuvîntării tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Adunarea festivă organizată cu prilejul aniversării a 40 de ani de la crearea P.C.R.

Desigur, în lecțiile recapitulative nu se pot relua toate problemele învățate în cursul anului, ci numai problemele esențiale, care dau elevilor posibilitatea să dobîndească o privire de ansamblu asupra întregii materii și, în același timp, să înțeleagă mai adînc legătura internă dintre fenomenele și legile studiate. La economia politică în clasa a X-a, bunăoară, este important ca elevii să înțeleagă dezvoltarea economică a societății de la forme inferioare la forme superioare ca un proces obiectiv, care are loc în mod necesar. Recapitularea lecțiilor privind problemele capitalismului este menită să scoată în evidență analiza științifică făcută de clasicii marxism-leninismului acestui mod de producție, limitele istorice și contradicțiile care îl macină, rolul proletariatului de gropar al capitalismului. O mare atenție trebuie acordată recapitulării problemelor privitoare la capitalismul contemporan. Este necesar să se acorde o atenție deosebită înțelegerii profunde de către elevi a analizei făcute de V. I. Lenin imperialismului și a concluziilor practice revoluționare care decurg din această analiză. Se va sublinia politica agresivă a statelor imperialiste și schimbarea pe plan mondial a raportului de forțe dintre capitalism și socialism în favoarea socialismului, inevitabilitatea revoluției proletare în toate țările, a victoriei socialismului și comunismului în întreaga lume.

Cu atît mai necesară este recapitularea problemelor privind capitalismul contemporan în lumina ultimelor documente de partid cu elevii clasei a XI-a, care se pregătesc pentru examenul de maturitate. În lecțiile noastre recapitulative cu acești elevi vom scoate în evidență problemele ridicate în Declarația Consfătuirii de la Moscova cu privire la începerea unei noi etape în dezvoltarea crizei generale a capitalismului, la triumful socialismului într-un mare grup de țări din Europa și Asia, la creșterea puternică a forțelor care luptă pentru socialism în întreaga lume și la slăbirea necontenită a pozițiilor imperialismului în întrecerea economică cu socialismul, la avîntul uriaș al luptei de eliberare națională și la destrămarea sistemului colonial. De asemenea, vom scoate în evidență accentuarea instabilității întregului sistem capitalist al economiei mondiale, ascuțirea contradicțiilor capitalismului ca urmare a dezvoltării capitalismului monopolist de stat și a creșterii militarismului, adîncirea contradicțiilor dintre monopoluri și interesele întregii națiuni, tendințele spre metode de guvernare autocrate și fasciste, criza profundă a politicii și ideologiei burgheze. Totodată, le vom arăta elevilor că Declarația de la Moscova cuprinde programul, tactica și strategia mișcării comuniste internaționale, avînd o uriașă importanță nu numai pentru zecile de milioane de comuniști din întreaga lume, ci și pentru toate popoarele.

Multă atenție vom acorda și recapitulării lecțiilor privind economia politică a socialismului, care constituie un important mijloc de consolidare a cunoștințelor elevilor privind construirea socialismului în țara noastră, privind sarcinile care stau în fața poporului nostru în etapa actuală. De aceea, în recapitularea cunoștințelor de economie politică socialistă vom da atenție înțelegerii depline a caracterului profund științific al programului economic elaborat de Congresul al III-lea al P.M.R. privind dezvoltarea economiei naționale în următorii ani. În felul acesta elevii vor reuși să-și însușească problemele teoretice în strînsă legătură cu practica construcției socialismului, vor putea înțelege esența prefacerilor revoluționare care au loc în țara noastră.

În recapitularea lecțiilor de socialism științific trebuie să acordăm o importanță și un loc deosebit problemelor privitoare la apărarea și menținerea păcii, la relațiile de colaborare și ajutor reciproc stabilite între țările socialiste, la principiile coexistenței pașnice între state cu sisteme sociale diferite.

Fără îndoială că nu vom dezbate toate aceste probleme în mod izolat, ci le vom închega în teme alese cu discernămînt, care să releve legăturile interne dintre fapte și fenomene și să-i ajute pe elevi să-și întărească concepția științifică despre lume, să înțeleagă mai profund caracterul științific al legilor ce guvernează dezvoltarea societății. De exemplu, la economia politică teme cum sînt „Capitalismul monopolist", „Construirea bazei economice a socialismului în țara noastră", „Superioritatea reproducției socialiste față de reproducția capitalistă", „Sistemul economic socialist mondial" etc. ne vor da posibilitatea să cuprindem un număr important de probleme și, totodată, să scoatem în evidență superioritatea economiei socialiste față de economia capitalistă. Bine înțeles că temele propuse mai sus nu pot fi absolut toate realizate. Se pot folosi 2-3 teme, în funcție de numărul de ore disponibil și de situația concretă existentă în fiecare clasă.

La socialism științific recapitularea se poate axa pe teme care să ne permită revederea celor două părți ale cursului — filozofia și socialismul științific. De exemplu, tema „Revoluția socială" ne dă posibilitatea să recapitulăm un număr important de probleme din cursul de filozofie (legile materialismului dialectic) și din cursul de socialism științific.

În ceea ce privește pregătirea elevilor pentru examenul de maturitate este indicat să alegem teme care să includă atît probleme din economie politică, cît și din filozofie și socialism științific. Vom alege, de exemplu, teme ca „Legile generale ale revoluției și ale construcției socialiste", „Politica marxist-leninistă a P.M.R. de construire a socialismului în țara noastră", „Noua etapă de dezvoltare a sistemului socialist mondial și transformarea lui în factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești" etc.

Bine organizată, recapitularea va contribui la cunoașterea adîncită de către elevi a unor probleme esențiale ale învățăturii marxist-leniniste, la educarea lor în spiritul noii atitudini față de muncă, față de avutul obștesc, față de societate, la înarmarea lor împotriva rămășițelor burgheze din conștiința oamenilor, împotriva misticismului, a superstițiilor, la dezvoltarea educației lor patriotice și internaționaliste, la întărirea dragostei lor față de patrie, față de popor, față de partidul clasei muncitoare.

Prof. E. Ciuraru

Muncitorii-elevi de la secția serală a Școlii medii nr. 3 din Sibiu privesc cu toată răspunderea pregătirea pentru încheierea anului școlar

In pragul examenului de maturitate

Elevii claselor a XI-a se află acum în preajma examenului de maturitate, care va verifica în ce măsură știu ei să interpreteze în mod just fenomenele naturii, evenimentele social-istorice, operele scriitorilor studiați, diferite concepții și teorii, în ce măsură cunosc lupta și politica partidului, trăsăturile orînduirii noastre socialiste și înfăptuirile regimului de democrație populară din țara noastră, cum știu să aplice în viață ceea ce au învățat de-a lungul anilor de școală.

Încheind în aceste zile cursurile, clasele a XI-a vor trece, între 5-15 iunie, la recapitularea materiei studiate în acest an și la sistematizarea chestiunilor fundamentale din materia claselor anterioare. Sarcina profesorilor lor este de a-și organiza în așa fel munca încît perioada aceasta să fie cît mai folositoare viitorilor absolvenți, să-i ajute în revederea și sistematizarea cunoștințelor, în completarea unor goluri existente în pregătirea lor, în adîncirea chestiunilor esențiale incluse în programa examenului de maturitate.

Plecînd de la cerințele generale ale examenului de maturitate, fiecare profesor trebuie să mediteze cu seriozitate la exigențele specifice disciplinei sale cărora vor trebui să le facă față elevii atunci cînd se vor prezenta în fața comisiilor de examinare. Avînd în vedere tocmai aceste exigențe ei vor ști să-și orienteze în mod just munca de pregătire a elevilor.

Profesorii de limba și literatura română, bunăoară, ținînd seama de faptul că elevilor li se va cere să analizeze în mod independent operele literare studiate, să facă aprecieri cu privire la conținutul ideologic al acestora, la semnificația unor personaje, la specificul imaginii artistice sînt chemați să pună accentul tocmai pe aceste laturi ale pregătirii elevilor lor. Ei nu se pot mulțumi numai cu faptul că elevii cunosc biografiile unor scriitori sau subiectul unor opere literare, adică acele date ce trebuie memorate, ci au datoria să-i îndrume astfel încît ei să poată trata problemele de istorie a literaturii noastre în lumina tezelor esteticii marxiste, să dovedească faptul că au înțeles caracterul realist și progresist al literaturii române clasice, superioritatea metodei realismului socialist, că știu în ce constau partinitatea comunistă a literaturii noastre actuale, caracterul ei profund popular. Totodată, profesorii de limba română trebuie să acorde în această perioadă atenția cuvenită și pregătirii la gramatică a elevilor lor și, acolo unde se observă că elevii mai au unele lacune în ceea ce privește formularea corectă a ideilor lor oral sau în scris, să ia măsuri pentru lichidarea acestor lacune.

Profesorii de matematică sînt chemați să țină seama de faptul că problemele și exercițiile ce se vor da candidaților la examenul de maturitate vor urmări să arate nu numai în ce măsură au memorat ei formulele, teoremele, demonstrațiile etc., ci mai ales dacă ei raționează corect, dacă știu să aplice cele învățate. Tocmai de aceea este bine ca profesorii să organizeze în așa fel recapitularea materiei încît aceasta să permită rezolvarea unor probleme și exerciții menite să reîmprospăteze cunoștințele elevilor și, în același timp, să le desăvîrșească deprinderile de calcul, să le dezvolte gîndirea matematică, să-i ajute să înțeleagă limpede aplicațiile matematicii în producție.

La fizică și chimie este necesar ca elevii să cunoască fundamentarea teoretică a diferitelor procedee și metode de fabricație, spre a putea exemplifica concret modul în care cunoștințele dobîndite de ei în școală își găsesc aplicare în viață, să cunoască prevederile planurilor de dezvoltare a economiei noastre naționale. Trebuie totodată ca, în cadrul pregătirii pentru examen, profesorii de fizică și chimie să consolideze deprinderile elevilor de a formula răspunsuri complete, științifice, să-i orienteze spre înțelegerea faptului că studiul fizicii și chimiei nu poate fi rupt de lupta clasei muncitoare pentru realizarea planurilor economice, pentru desăvîrșirea construirii socialismului în patria noastră.

Atît cu prilejul examinării la Istoria Romîniei cît și în timpul verificării cunoștințelor de marxism-leninism, candidații la examenul de maturitate vor trebui să dovedească, prin răspunsurile lor, că nu s-au rezumat la însușirea mecanică a cunoștințelor, ci pot să explice în mod just esența fenomenelor sociale. Acestei laturi a pregătirii elevilor trebuie să-i dea în primul rînd atenție acum, în perioada premergătoare examenului, profesorii care predau obiectele respective. La istorie, de exemplu, este necesar ca lecțiile recapitulative să-i ajute pe elevi să dea o interpretare științifică problemelor procesului de dezvoltare a societății pe teritoriul patriei noastre, insistînd asupra cauzelor generale, determinante ale acestei dezvoltări. Profesorii nu se vor mulțumi, desigur, numai cu faptul că elevii cunosc data cînd au avut loc anumite evenimente din istoria patriei sau împrejurările în care s-au petrecut acestea, ci vor insista asupra factorilor care au determinat producerea lor, asupra efectelor generate de ele, vor îndruma pe elevi să caracterizeze evenimentele istorice în funcție de condițiile social-economice în care au avut loc, să vadă de fiecare dată legătura dialectică dintre fenomene.

O deosebită atenție trebuie acordată ajutorării elevilor în ceea ce privește aplicarea cunoștințelor însușite în lecțiile de socialism științific și economie politică la problemele vieții, ale actualității. Iată de ce profesorii au datoria să nu se rezume la simpla repetare a cunoștințelor, ci să ceară elevilor să-și ilustreze de fiecare dată afirmațiile cu exemple concrete. Îndeosebi este necesar să se asigure cunoașterea de către elevi a celor mai importante documente de partid.

De selecționarea atentă a celor mai însemnate probleme ale materiei ce urmează să fie recapitulată, de buna organizare a muncii cadrelor didactice și a elevilor în această perioadă depinde, în mare măsură, succesul candidaților la examenul de maturitate.

Prof. I. Lupu

În laborator

RECAPITULARE

Discuții în cercul pedagogic

Cunoscut fiind rolul important pe care îl joacă recapitularea finală a materiei pentru aprofundarea și sistematizarea cunoștințelor, este firesc faptul că ședințele din luna mai ale cercurilor pedagogice sînt destinate discutării problemelor recapitulării. Aceste probleme au format obiectul dezbaterilor și la ședința cercului pedagogic al profesorilor ce predau fizica în școlile și secțiile serale din raioanele 1 Mai, Stalin, T. Vladimirescu și 23 August ale Capitalei.

Primul punct asupra căruia s-au oprit în discuțiile lor profesorii de fizică s-a referit la stabilirea temelor de recapitulare. Înțelegînd că unul din criteriile principale în fixarea temelor în jurul cărora urmează să se desfășoare recapitularea îl constituie situația concretă a fiecărei clase, nivelul la care elevii și-au însușit în timpul anului temele principale ale cursului, cercul pedagogic n-a stabilit în amănunt întregul plan al recapitulării, lăsînd ca amănuntele să fie precizate de fiecare profesor în parte. Membrii cercului și-au dat seama însă că, dacă ar lua în considerație numai acest criteriu, ar putea ajunge la concluzia falsă că discutarea problemelor recapitulării într-un cerc mai larg nu poate aduce un ajutor eficient în întocmirea planului de recapitulare a materiei. Ei au ținut seama de faptul că scopul recapitulării finale este mult mai cuprinzător. Așa cum se arăta la începutul ședinței amintite, este vorba în primul rînd de a ridica înțelegerea de către elevi a fizicii pe o treaptă superioară prin lărgirea și adîncirea cunoștințelor privitoare la noțiunile, fenomenele și legile ei.

În al doilea rînd, ei au pornit de la ideea că recapitularea finală trebuie să realizeze o bună sistematizare a cunoștințelor însușite de către elevi la lecții. La lecțiile curente — s-a arătat în discuții — materia este predată fragmentat. De aceea este absolut necesar ca recapitularea finală să precizeze locul fiecărei părți față de întreg, să-i înarmeze pe elevi cu o viziune cuprinzătoare a cunoștințelor însușite.

O a treia cerință de care au ținut seama membrii cercului este aceea de a le face cunoscute elevilor aplicațiile practice ale celor învățate într-un fel nou, superior, prin îmbinarea mai multor cunoștințe, dobîndite chiar în clase diferite. Această formă nouă de prezentare a materialului deja cunoscut elevilor este necesară și pentru a le trezi interesul, pentru a asigura o participare conștientă și activă a lor la lecție.

Discuțiile purtate în cadrul cercului pedagogic au subliniat și alte cerințe importante ale lecțiilor de recapitulare. De exemplu, faptul că aceste lecții trebuie să pornească de la concret — de la mașini, dispozitive sau aparate — care să servească la ilustrarea unei anumite teme, unei anumite categorii de probleme. S-a subliniat astfel că la clasa a X-a, de pildă, o temă ca „Aparate de măsură și măsurători electrice" poate servi profesorului pentru a revedea cunoștințe variate în legătură cu electromagnetismul, circuitele electrice, unitățile de măsură etc.

In discuțiile din cerc s-a subliniat faptul că fixarea unor teme care să cuprindă întreaga materie studiată în cursul anului reprezintă un mod formal de a organiza recapitularea finală, dacă la o tratare superficială. Scopul recapitulării va fi atins nu dacă se vor trece în revistă toate cunoștințele predate, ci dacă temele vor fi alese într-un asemenea mod încît să includă ceea ce este esențial în curs, dacă ele vor fi tratate în adîncime, dacă profesorul va stabili din timp care anume elemente concrete vor fi folosite pentru a ilustra cunoștințele teoretice. O temă ca „Efectele căldurii" (clasa a IX-a) este bine aleasă, dar este necesar și ca profesorul să precizeze, în funcție de posibilitățile concrete ale școlii respective, care vor fi dispozitivele, aparatele sau mașinile cu ajutorul cărora va trata această temă.

O problemă asupra căreia membrii cercului s-au oprit îndelung a fost aceea a recapitulării la clasa a XI-a. Toți cei care au luat cuvîntul, au socotit necesar ca la această clasă accentul să cadă pe adîncirea temelor prevăzute în programa examenului de maturitate. S-a discutat dacă este necesar ca materia studiată în clasa a X-a să fie revăzută în cadrul recapitulării finale sau dacă este mai bine ca ea să fie lăsată numai pentru orele speciale de pregătire în vederea acestui examen, în perioada 20.VI — 1.VII. S-a ajuns la concluzia că deoarece recapitularea finală oferă posibilitatea unei viziuni de ansamblu asupra fenomenelor fizicii, în timp ce în orele de pregătire pentru examen materia este tratată mai fragmentat, este necesar ca, atunci cînd se ivește prilejul, să se revadă, la recapitularea finală, și teme studiate în clasa a X-a. De exemplu, la recapitularea temei „Circuitul oscilant", profesorul poate arăta și modul în care intervin în producerea oscilației fenomenele de inducție și autoinducție studiate în clasa a X-a.

S-a arătat de asemenea că pentru buna desfășurare a lecțiilor de recapitulare este necesar ca în ora în care profesorul termină predarea materiei clasei respective să anunțe elevilor planul recapitulării și, totodată, planul amănunțit al primei lecții recapitulative, urmînd ca în fiecare oră să anunțe planul desfășurat al lecției ce va urma. S-a indicat de asemenea ca la începutul orei de recapitulare profesorul să noteze pe tablă schema după care se va efectua recapitularea temei respective, pentru ca elevii să-și poată orienta răspunsurile potrivit scopului urmărit.

In acest scop se cere însă ca profesorii să-și definitiveze în cel mai scurt timp planurile de recapitulare sau să și le refacă în lumina concluziilor prilejuite de discuțiile purtate în cadrul cercului pedagogic. Această sarcină este cu atît mai urgentă cu cît în multe școli predarea materiei se va termina în cursul săptămînii viitoare și este foarte important ca elevii să cunoască din timp problemele ce vor fi recapitulate, pentru a-și putea repartiza just timpul de studiu de care dispun.

Se știe că acest lucru este important și pentru elevii școlilor de zi, dar cu atît mai mult pentru elevii școlilor serale, care dispun de mai puțin timp pentru studiul individual. Din păcate, în cadrul ședinței cercului nu s-a discutat această problemă. In general, de altfel, s-a discutat prea puțin despre caracterul specific pe care trebuie să-l îmbrace recapitularea în școala serală. Nu s-a pomenit nimic, de exemplu, despre felul în care profesorii pot utiliza experiența din producție a elevilor școlii serale, puterea lor de a analiza și sintetiza adînc problemele legate de tehnică datorită contactului lor nemijlocit cu producția. Ar fi fost bine dacă în cadrul ședințelor s-ar fi analizat și modul în care profesorii își vor pregăti lecțiile de recapitulare așa încît să-i ajute pe muncitorii-elevi să-și fixeze temeinic în clasă cunoștințele recapitulate. De asemenea, nu s-a discutat asupra indicațiilor care trebuie date muncitorilor-elevi pentru planificarea studiului lor individual din perioada recapitulării finale și a pregătirii examenului de maturitate, deși se știe că astfel de indicații le sînt foarte necesare.

Rămîne ca o sarcină a fiecărui profesor să analizeze și aceste aspecte ce nu au fost discutate în cadrul cercului pedagogic și să aleagă cele mai potrivite mijloace pentru a veni în sprijinul muncitorilor-elevi.

V. Manolache

Ceva „nou"

După o îndelungată meditație și strădanie, planul lecției de recapitulare a fost alcătuit. Profesorul își împinge ochelarii pe frunte și privește admirativ paginile acoperite cu un scris mărunțel, pe care au fost frumos aranjate puncte și subpuncte, exerciții, probleme, definiții. Din cînd în cînd se întrerupe din contemplație și, coborîndu-și ochelarii, adaugă exigent o virgulă, un punct, o linioară, o căciulă la „ă" etc. Se pare că totul a fost bine gîndit.

Dar iată că, pe măsură ce se apropie de sfîrșitul lecției, fruntea începe să i se înnegureze. Abia acum observă un amănunt. La ultima ședință a cercului pedagogic s-a discutat despre necesitatea aducerii elementului nou în lecțiile de recapitulare. Or, în planul de lecție atît de frumos alcătuit nu se găsește nimic nou. Înțelege că, în planul temei „Rezolvarea sistemelor de ecuații" pe care urma s-o recapituleze, nu făcea altceva decît să reia într-o altă ordine și într-o formă sintetică o parte din cunoștințele pe care elevii și le însușiseră în lecțiile predate de-a lungul mai multor ore. Deci în lecția de recapitulare nu era nimic nou. Supărat și neliniștit, începe să răsfoiască manualul în lung și în lat.

Deodată chipul i se luminează. Însfîrșit, a descoperit soluția! In timpul anului, ținînd seama de recomandările programei, nu rezolvase sistemele de ecuații cu două necunoscute prin procedeul artificiilor de calcul, întrucît acesta este dificil pentru nivelul de înțelegere al elevilor de clasa a VII-a. Iată deci că „elementul nou" în recapitulare ar putea să-l constituie această metodă, necunoscută elevilor. Și, fără să stea mult pe gînduri, o adaugă la planul alcătuit cu atîta migală.

Ce s-a întîmplat a doua zi, la lecție, nu este greu de ghicit. Totul a mers bine pînă la „elementul nou". De aici încolo lucrurile au început să se încurce într-un chip îngrijorător. Elevii nu mai știau ce să răspundă. Profesorul, presat de timp, încerca perseverent să le explice cum „devine cazul" cu artificiile de calcul, deși începuse să înțeleagă că toată chestia cu „elementul nou" era ea însăși un artificiu foarte dăunător.

Intenția a fost bună. Dar soluția... să nu mai vorbim.

Pentru profesorul cu pricina, și pentru alții care pot gîndi ca el, o precizare: elementul nou în lecțiile de recapitulare nu înseamnă predarea de noi cunoștințe, ci repetarea celor vechi într-o ordine nouă, aplicațiile pe care elevii le pot efectua folosindu-se de ceea ce au învățat, noile asociații și comparații pe care ei le fac bazîndu-se pe cunoștințele însușite. Altfel, lecția nu are numai elemente de noutate, ci devine „nouă" de-a binelea.

B. Octavian

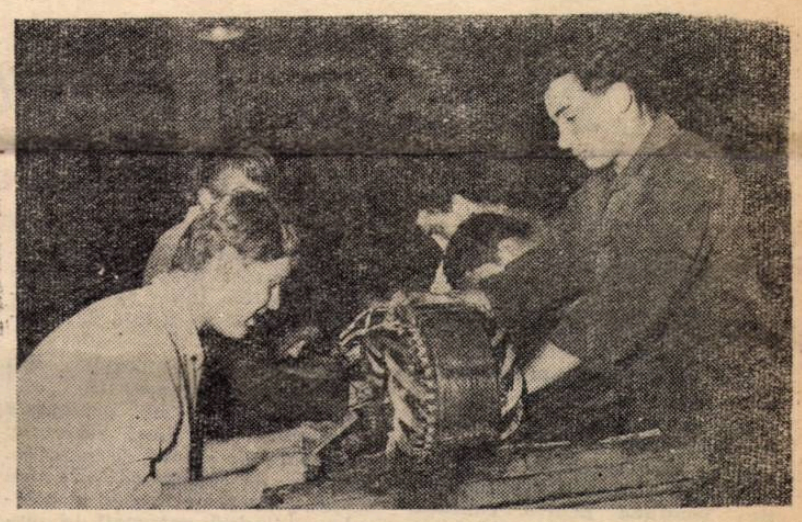

Ucenici ai Școlii profesionale „Klement Gottwald" din Capitală bobinînd un electro-motor

Tehnologia meseriei

Pentru desfășurarea cu deplină eficacitate a lecțiilor de recapitulare, cadrele didactice de la Grupul școlar „Steagul roșu" s-au preocupat să stabilească la fiecare obiect de învățămînt și în special la tehnologia meseriei problemele esențiale în jurul cărora să discute cu elevii. De asemenea caută să folosească cele mai bune metode și procedee pentru ca elevii să înțeleagă în adîncime cunoștințele de bază predate în cursul anului și să-și desăvîrșească deprinderile privind efectuarea lucrărilor din producție.

Astfel, la lecțiile recapitulative din cadrul cursului de instalații de lumină și forță predat elevilor electricieni de la școala tehnică se tratează patru teme menite să-i ajute pe elevi în aprofundarea problemelor legate de creșterea continuă a complexității instalațiilor electrice. Aceste teme sintetizează materia parcursă în cei doi ani de studiu orientîndu-i pe viitorii electricieni în cele mai importante domenii ale muncii pe care o vor desfășura în întreprinderile industriale.

Prima temă se oprește asupra direcțiilor principale în care se dezvoltă acum acționarea electrică, asupra metodelor moderne de întreținere și reparație a aparatajului electric. Se va preciza în cadrul acestei teme prin exemplificări concrete rolul semiconductorilor, al transistorilor, al amplificatoarelor magnetice, al servomecanismelor electronice. Un capitol distinct al temei se va ocupa de mașinile de copiere și cu comenzi electronice-program.

Ținînd seama de accentul deosebit care se pune pe economia de energie electrică în toate sectoarele industriale, cea de a doua temă recapitulativă se va referi la problema alegerii corecte a puterii motoarelor și a rezervei de putere pentru îmbunătățirea indicelui de randament. Vor fi aprofundate cunoștințele privind puterea reactivă și rolul factorului putere în valorificarea maximă a capacității de transport a rețelelor. Se va insista asupra aspectului economic al acestei probleme, dîndu-se exemple practice privind înlocuirea unor motoare electrice cu puteri necorespunzătoare, încărcări insuficiente și randament scăzut. Se vor calcula economiile realizate în cazul unei dimensionări corecte.

A treia temă recapitulativă se va referi la prezentarea instalațiilor și racordurilor electrice și la criteriile de executare a acestora, conform normativelor, în cupru sau aluminiu, în țeavă sau tub PVC — în funcție de cerințele specificului instalației. Se va insista asupra înlocuirii materialelor metalice cu materiale plastice, domeniu în care țara noastră a repurtat însemnate succese de fabricație.

Pentru a lămuri mai deplin elevilor aspectele tehnice și economice ale gospodăririi corecte a energiei electrice, se va trata tema „Exploatarea rațională a stațiilor și sistemelor electrice", scoțîndu-se în evidență importanța asigurării cu energie electrică a industriei noastre în continuă dezvoltare. In cadrul ei se vor face referiri largi la importanța folosirii capacității maxime a surselor termoelectrice și hidroelectrice. Elevii vor înțelege astfel mai profund că fiecare KWh economisit reprezintă mai mult oțel, mai mult aluminiu, mai multe case iluminate, mai multe produse de larg consum.

Astfel de teme sintetice au fost alese și pentru recapitularea tehnologiei meseriei la clasele de strungari ale școlii tehnice. La anul I, de exemplu, se recapitulează cunoștințele privind bazele teoriei așchierii, cinematica strungului universal, operațiile ce se pot efectua pe acestea și alegerea regimurilor optime de așchiere. La prima temă vor fi parcurse noțiunile principale ale teoriei așchierii, accentuîndu-se asupra interacțiunii dintre diversele elemente ale regimului de așchiere (viteza, adîncimea de așchiere, avansul) și geometria sculelor, materialul din care sînt confecționate acestea și materialul de prelucrat.

Cea de a doua temă recapitulativă are drept scop recapitularea funcționării în ansamblu a strungului și explicarea cinematicii acestuia pe baza exemplelor practice privind diferitele modele de strunguri din uzina „Steagul roșu", prezentîndu-se îndeosebi caracteristicile constructive moderne ale acestei grupe de mașini-unelte.

In cadrul recapitulării celei de a treia teme vor fi discutate cu elevii posibilitățile tehnologice ale strungului și criteriile ce stau la baza alegerii corecte a sculelor și regimurilor de așchiere, în funcție de lucrarea ce se execută.

La anul II, lecțiile de recapitulare urmăresc îndeosebi adîncirea cunoștințelor privind metodele de lucru moderne și caracteristicile constructive și de exploatare ale strungurilor cu comandă-program.

La prima temă vor fi recapitulate principiile tehnologice ale unor metode avansate de muncă și caracteristicile construcției unor dispozitive de concepție modernă care duc la creșterea productivității muncii. La cea de a doua temă se vor trata principiile de funcționare și exploatare a strungurilor cu comandă-program ce încep să fie introduse tot mai mult în uzinele constructoare de mașini, conform prevederilor planului șesenal.

Lecțiile de recapitulare vor face apel la o serie de cunoștințe din tehnologia materialelor, desenul tehnic etc., absolut necesare înțelegerii temelor discutate, realizîndu-se și pe această cale corelația dintre obiectele studiate în școala tehnică. Acolo unde va fi necesar, vor fi prezentate și unele metode sau aparate care n-au fost studiate în cursul anului, ca, de exemplu, metodele complexe de măsurare a unor piese. Aceste completări au menirea să înlăture o serie de deficiențe în cunoștințele elevilor observate la susținerea probelor practice de la sfîrșitul trimestrelor.

Unele lecții de recapitulare se vor desfășura direct în întreprindere pentru ca elevii să-și consolideze deprinderile de mînuire a aparatelor complexe de măsură și control, pentru a-i ajuta să cunoască mai bine calitățile oțelurilor, ale fontelor și ale materialelor neferoase, domeniul lor de utilizare și tratamentele ce trebuie aplicate fiecărei lucrări în parte.

Imbinarea strînsă a recapitulării cunoștințelor de tehnologie cu practica în secțiile întreprinderii va ridica eficacitatea pregătirii elevilor în vederea probelor practice de încheiere a anului școlar și în vederea elaborării proiectelor de absolvire, care necesită rezolvarea unor variate probleme tehnice și tehnologice.

Petre Puni

Proj. ALEXANDRINA ZBEREA (Bucureşti): „Darul partidului" (pictură)

Încă puţin, şi se deschid taberele

Aproximativ 200 de tabere şi colonii în care se vor odihni circa 150.000 de copii — cu aproape 20.000 mai mulţi decît în anul trecut — vor funcţiona în anul acesta pe întreg cuprinsul patriei. Staţiuni cum ar fi Bran, Homorod Băi, Cheia, Colibiţa, Năvodari sînt puse în întregime la dispoziţia celor mici. De asemenea, goarnele pioniereşti vor răsuna în localităţile cele mai pitoreşti din ţară ca Sinaia, Predeal, Timiş, Lunca Bradului, Soveja, Borsec, Bucşoaia, Bicaz, Vadul Crişului, Poneasca, Olăneşti, Rucăr, Horezu, Vasile Roaită, Năvodari şi multe altele.

Timpul petrecut în tabără este un bun prilej pentru închegarea de noi prietenii între copiii şcolilor noastre, de întărire a frăţiei dintre fiii oamenilor muncii romîni şi cei ai naţionalităţilor conlocuitoare. In taberele de pe Valea Teleajenului, la Cheia de pildă, îşi vor petrece împreună vacanţa copii din Bucureşti şi din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, la Homorod Băi se vor întîlni în tabără elevi din şcolile oraşului Bucureşti, din regiunile Bucureşti, Ploieşti, Dobrogea, Mureş-Autonomă Maghiară şi Braşov. La Sibiu, în afară de elevii din regiunea Braşov, vor mai veni în tabără pionieri şi şcolari din oraşul Bucureşti şi alte regiuni ale ţării. La mare, în tabăra de la Năvodari — care va cuprinde 2.000 de pionieri şi şcolari pe serie — vor trăi zile de neuitat elevi veniţi din toate regiunile ţării, iar la Vasile Roaită cei din regiunile Oltenia, Banat, Crişana, Cluj, Suceava, Mureş-Autonomă Maghiară, Maramureş, Hunedoara şi Galaţi.

In staţiunea pionierilor din apropierea muntelui Ciucaş — la Cheia — vor fi găzduite în luna iulie corul Palatului pionierilor, corul A.R.L.U.S. şi Ansamblul pionierilor din Tg. Mureş, iar la Suzana (la 5 km. în apropiere de Cheia) corul de copii al Radioteleviziunii.

Pionierii şi şcolarii vor participa în tabere la felurite activităţi în aer liber — excursii, competiţii sportive, jocuri pioniereşti, focuri de tabără şi carnavaluri. Toate acestea, sub directa îndrumare a instructorilor de pionieri, a profesorilor de muzică şi educaţie fizică.

Pentru a veni în ajutorul cadrelor care lucrează în tabere, Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M. au organizat în vacanţa de primăvară, la Predeal, un curs de instruire la care au participat 300 directori de şcoli şi instructori superiori de pionieri. In afară de pregătirea teoretică primită cu acest prilej, ei au asistat şi la o serie de activităţi practice menite să-i orienteze precis asupra muncii pe care o vor desfăşura în tabere. La sfîrşitul lunii mai, comitetele regionale U.T.M. în colaborare cu secţiile de învăţămînt şi cultură au organizat în toate regiunile ţării cursuri de instruire cu instructorii de detaşamente şi cu directorii şi profesorii care nu au participat la cursul de la Predeal, asigurînd astfel pregătirea generală pentru munca în tabere.

In toate taberele s-au asigurat condiţii bune de cazare şi hrană, precum şi mijloace cultural-artistice şi sportive necesare desfăşurării diferitelor activităţi. Stau la dispoziţia elevilor biblioteci, aparate de radio, picupuri, staţii de radioamplificare, acordeoane şi diferite alte materiale culturale şi sportive. Numai în anul 1961 aceste mijloace vor fi completate cu peste 60 aparate de radio, 17 televizoare, 12 staţii de radioamplificare, aproape 100 acordeoane, material sportiv în valoare de 500.000 lei. Bibliotecile vor fi înzestrate cu cărţi noi, potrivite vîrstei copiilor, în sumă de peste 200.000 lei.

Incepînd de săptămîna viitoare, taberele îşi aşteaptă primii oaspeţi — elevi din clasele I — IV — al căror număr se ridică numai în seria I la peste 14.800 în taberele de la munte şi aproape 3.000 în taberele de la mare.

Majoritatea secţiilor de învăţămînt şi cultură regionale au luat din timp măsuri pentru a primi cît mai bine pe micii oaspeţi. Taberele din regiunea Ploieşti, de pildă, au fost gata pentru a primi copiii cu două săptămîni înainte de data fixată pentru începerea seriei I. Din timp s-au pregătit lucrările şi la taberele de pionieri şi şcolari din regiunile Cluj, Galaţi, Crişana, Braşov şi altele.

In zilele care ne mai despart de începerea seriei I va fi necesar ca secţiile de învăţămînt şi cultură din toate regiunile ţării şi în special din regiunile Argeş, Mureş-Autonomă Maghiară şi altele să depună toate eforturile pentru terminarea în cît mai bune condiţiuni a reparaţiilor şi amenajărilor necesare, astfel ca şi elevii găzduiţi în taberele din aceste regiuni să aibă asigurată o odihnă plăcută.

Pentru elevii din şcolile medii, pedagogice, profesionale, agricole şi de meserii se organizează în acest an tabere turistice cu o durată de 15 zile, pe baza itinerariilor stabilite de secţiile de învăţămînt şi cultură. Şcolarii vor călători cu vagoane de dormit special amenajate. In acest an numărul elevilor ce vor fi cuprinşi în astfel de tabere se ridică la 15.000, faţă de 10.000 în anul trecut. Infiinţate în anul 1960, aceste tabere sînt mult îndrăgite şi apreciate de şcoală şi de părinţii copiilor. Cu ajutorul lor elevii cunosc mai bine frumuseţile patriei noastre, locurile istorice şi monumentele care amintesc trecutul de luptă al partidului şi poporului nostru, obiectivele economice mai importante construite în anii puterii populare, instituţii de ştiinţă, artă şi cultură etc. In acelaşi timp, ele ajută la recrearea, reconfortarea şi fortificarea copiilor.

Pentru elevii care au obţinut cele mai bune performanţe în întrecerile sportive şcolare şi în campionatele de juniori sînt pregătite tabere sportive la Piatra Neamţ, Bistriţa, Snagov, Braşov, Cîmpulung Muşcel, Cîmpina. Aici, sub conducerea profesorilor de specialitate, peste 1.600 de elevi se vor odihni şi se vor pregăti în diferite discipline sportive.

Alături de elevii din şcolile de cultură generală, în perioada vacanţei de vară se vor odihni în tabere şi numeroşi elevi din şcolile profesionale. Se vor organiza tabere la Cîmpina şi Năvodari pentru elevii din şcolile sectorului petrol-chimie, la Braşov pentru cei din şcolile metalurgice şi de comerţ, la Săcele pentru cei din şcolile forestiere.

Copiii preşcolari vor fi trimişi în colonii în localităţile de pe Valea Prahovei, Valea Timişului, Teleajenului ş.a. Ei vor fi însoţiţi de educatoare şi de întreg personalul administrativ care deserveşte grădiniţa în timpul anului şcolar. In cele 28 de zile cît vor sta în colonie se vor bucura de condiţii minunate de joc şi odihnă, de alimentaţie şi cazare. Anul acesta numărul copiilor preşcolari ce vor merge în colonii este de aproximativ 14.000, cu circa 2.000 mai mulţi decît în vara anului 1960.

Condiţiile materiale bune create pentru asigurarea unei vacanţe cît mai plăcute, străduinţa cadrelor educative şi a întregului personal de a veghea la sănătatea şi odihna copiilor vor face ca zilele petrecute de ei în tabără să fie de neuitat.

Ioan Bîrnă

Munca educativă
în perioada practicii continue

Perioada practicii continue oferă din punct de vedere educativ posibilităţi deosebite faţă de toate celelalte activităţi şcolare. Dacă ne referim chiar şi numai la faptul că mulţi dintre elevi îşi vor petrece această perioadă de două săptămîni în întreprinderi şi pe ogoare, ne putem da seama cît de important este locul pe care-l ocupă practica continuă pentru educaţia prin muncă a elevilor. Ei vin în contact direct cu muncitorii, cu ţăranii colectivişti, cunosc în adîncime caracterul activităţii lor libere şi creatoare, relaţiile tovărăşeşti statornicite între ei, îşi pot da seama nemijlocit de înaltul preţ al muncii în societatea noastră. Văzînd şi trăind toate acestea, elevii vor înţelege mai mult decît la oricare lecţie din clasă marile realizări dobîndite de poporul muncitor, sub conducerea partidului, viaţa nouă pe care o duc oamenii muncii din patria noastră.

Pentru a valorifica din punct de vedere educativ această interesantă şi deosebită experienţă de viaţă pe care o trăiesc elevii în perioada practicii continue se impun, însă, anumite cerinţe. În primul rînd este necesară o cît mai bună organizare a muncii elevilor pe întreaga perioadă a practicii. În anii precedenţi unii conducători de şcoli au socotit că este suficient să ia o singură dată, la început, contact cu întreprinderea, gospodăria agricolă de stat sau colectivă pentru a asigura un ritm susţinut al activităţii elevilor in toată această perioadă. Trecîndu-se la efectuarea practicii propriu-zise, s-a ajuns la situaţia că elevii nu aveau permanent de lucru. Este evident însă că un asemenea mod de a lucra nu duce la rezultatele educative scontate, ci face să scadă interesul elevilor faţă de practică.

De asemenea, lucrările ce se vor desfăşura în perioada practicii continue trebuie să ceară elevilor un anumit efort, o anumită încordare. De aceea este necesar să le fie stabiliţi anumiţi indici concreţi de producţie. Astfel de sarcini sporesc răspunderea elevilor, îi fac să manifeste o atitudine justă faţă de muncă.

Deosebit de important din punct de vedere educativ este modul în care sînt prezentate colectivului de elevi sarcinile prevăzute în planul de practică. Înainte de începerea practicii elevii, grupaţi pe brigăzi şi echipe, vor trebui antrenaţi la discutarea planului. Este bine ca profesorul care conduce practica să le arate elevilor scopul social-util al muncii pe care urmează s-o depună, importanţa acesteia.

O impresie puternică poate avea asupra elevilor primirea lor de către colectivul de muncitori la începutul practicii. În anul trecut, elevii care au făcut practică la G.A.S. „30 Decembrie" din regiunea Bucureşti au fost întîmpinaţi chiar la intrarea lor în sediul gospodăriei de către directorul acesteia şi un colectiv de muncitori fruntaşi. După ce directorul gospodăriei le-a expus pe scurt istoricul gospodăriei şi le-a descris principalele sectoare de muncă ale acestuia, au luat cuvîntul doi muncitori fruntaşi care le-au vorbit despre realizările gospodăriei, despre metodele folosite pentru sporirea producţiei, despre sensul profund patriotic al muncii puse în slujba poporului. Această primire i-a înflăcărat pe elevi, a făcut să crească mult interesul lor faţă de problemele producţiei agricole, i-a îndemnat să muncească cu însufleţire.

Analiza activităţii pe întreaga perioadă de practică constituie, de asemenea, un prilej important de a contribui la educarea unor înalte trăsături morale la elevi. Fiecare responsabil de brigadă dă raport asupra activităţii depuse de fiecare elev în întreaga perioadă de practică. În raport se fac aprecieri generale asupra îndeplinirii şi depăşirii planului, asupra valorii muncii depuse de întreaga brigadă. Este bine ca la aceste adunări de analiză să ia cuvîntul şi responsabilii cu practica din partea întreprinderii sau unităţii agricole socialiste, deoarece aprecierile acestora au pentru elevi o mare valoare. Programul artistic cu care se poate încheia o asemenea adunare finală îi apropie şi mai mult pe elevi de colectivul în mijlocul căruia au lucrat.

La îndemîna şcolilor noastre stau încă multe alte prilejuri oferite de perioada practicii continue de a contribui activ la educaţia comunistă a elevilor.

Un loc important îl are, între acestea, legătura strînsă a elevilor utemişti cu organizaţiile U.T.M. din întreprinderi sau unităţi agricole socialiste. Deosebit de grăitoare în această privinţă este experienţa dobîndită în anul trecut de organizaţia U.T.M. de la Şcoala medie nr. 18 din Capitală, care a încheiat un protocol cu organizaţia U.T.M. de la Întreprinderea „Tudor Vladimirescu", unde şi-au desfăşurat elevii lucrările practice. Protocolul prevedea activităţi comune care îi puneau pe elevi în situaţia de a cunoaşte profund viaţa tinerilor muncitori, felul cum muncesc ei, cum îşi petrec timpul liber. Utemiştii din şcoală au fost invitaţi la unele şedinţe ale organizaţiei U.T.M. din întreprindere, au participat alături de tinerii muncitori la acţiuni patriotice, au organizat împreună cu aceştia o serie de activităţi la club. Rezultatele acestei legături strînse n-au întîrziat să se arate. Între elevi şi muncitori s-au închegat prietenii strînse ca urmare a cărora mulţi utemişti din şcoli şi-au manifestat dorinţa de a lucra, după terminarea învăţăturii, alături de tinerii din producţie.

Aceasta este una din cele mai elocvente dovezi ale succesului educativ al practicii continue organizate la sfîrşitul anului şcolar.

Valentina Vişan
cercetător ştiinţific la Institutul de ştiinţe pedagogice

Imbrăcaţi în aceste pitoreşti costume naţionale, copiii vor interpreta cu cît mai autentic un joc popular la serbarea lor.

Activitatea unui teatru de marionete

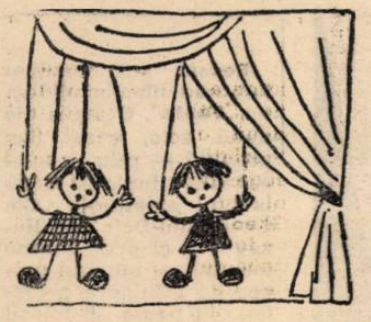

Puțini știu că Secția de învățămînt a Capitalei dispune de un teatru permanent de păpuși care dă spectacole cu regularitate, organizează turnee și și-a cucerit un public credincios și entuziast. Printre afișele ce anunță nenumăratele spectacole de pe scenele bucureștene nu întîlnești niciodată numele acestui teatru, iar cronicile nu i-au consemnat activitatea. Faptul e cu atît mai ciudat cu cît de la înființarea lui au trecut mai bine de zece ani.

Teatrul a luat ființă în 1949, cu doi mînuitori care dădeau spectacole prin școli și cămine de copii, cu o scenă portativă minusculă. Întreg „utilajul tehnic", cu păpuși cu tot, încăpea într-un geamantan. Prima piesă jucată a fost „Povestea bobului de mazăre", dramatizare a cunoscutului basm al lui Andersen.

Cu timpul, pe lîngă cei doi mînuitori a mai venit unul, apoi încă unul și, însfîrșit, numărul lor a ajuns la cinci, formație în care activează și astăzi. Din 1951 teatrul are un sediu permanent, la clubul sindicatelor de învățămînt din Capitală.

Repertoriul cuprinde piese înscrise în mod obișnuit în programele teatrelor de păpuși și cîteva lucrări realizate de membrii cenaclului literar al clubului.

Spectacolele dovedesc, în general, preocupare pentru o mînuire și interpretare îngrijită, pentru prezentarea pieselor în condiții cît mai bune. Micul grup al mînuitorilor lucrează cu rîvnă și dragoste. O serie de artiști cunoscuți din Capitală au fost invitați de teatru să-și dea contribuția pentru a asigura spectacolelor lui un nivel artistic cît mai ridicat. Astfel, la realizarea păpușilor și decorurilor și-au dat concursul Ioana Constantinescu, laureată a Premiului de Stat, Ileana Popescu și Adriana Leonescu. Textul pieselor a fost imprimat pe bandă de magnetofon în interpretarea actorilor Nicolae Gărdescu, Andrei Codarcea, Ileana Codarcea, Victoria Medeea, Tudorel Popa, Mircea Crișan și alții. Dacă mai adăugăm și alte nume ce apar în programul de sală, ca de pildă acela al inginerului de sunet Suru Titus — avem o imagine clară despre eforturile teatrului de a strînge în jurul său colaboratori valoroși.

Pentru desfășurarea în condiții mai bune a activității teatrului se impun o serie de măsuri. Fiind vorba de un teatru îndrumat de oameni care cunosc bine munca pedagogică și care dispune de un colectiv de artiști proveniți din rîndurile cadrelor didactice, se pot realiza spectacole mult mai apropiate de cerințele școlii. Problemele pionierilor, viața de școală, educația în familie — iată numai cîteva din principalele teme spre care trebuie să tindă repertoriul acestui teatru. Din păcate, pînă acum colectivul de păpușari a prezentat mult prea rar asemenea teme, preferînd — nu știm din ce raționament — piese vag moralizante, cîteva basme nesemnificative sau lucrări ce nu aveau nici o justificare în repertoriu. Criteriul de

alegere a textelor a fost, în primul rînd, cel al spectaculozității și nu cel al conținutului de idei. Simpla enunțare a titlurilor unor piese este edificatoare în această privință: „Țăndărică și coșarul", „Moș Gerilă în pădure", „Escapada jucăriilor", „Fluierașul și căniță".

Și în realizarea spectacolelor sînt încă lucruri care se cer remediate. Dacă în majoritatea cazurilor păpușile sînt lucrate îngrijit și au un aspect atrăgător, nu la fel se prezintă și decorurile. La cele mai multe spectacole decorul este naturalist, încărcat de amănunte inutile, care fac greu de urmărit mișcările personajelor. Se face adesea vădită o lipsă de diferențiere între eroii pieselor, care se datorește interpretării superficiale, rezultată dintr-o insuficientă muncă cu actorii.

Regia spectacolelor este semnată de Petruța Stoian, care dă dovadă de reale calități în această muncă. Ea lucrează aici de la începuturile teatrului, cunoaște posibilitățile fiecărui mînuitor și este preocupată să asigure o interpretare vioaie și o mișcare corectă. Ar fi de dorit totuși ca, din cînd în cînd, pentru punerea în scenă a unor piese, teatrul să invite un regizor cu experiență. Aceasta ar constitui o bună școală pentru interpreți și chiar pentru regizoare.

Teatrul nu dă decît spectacole la care spectatorii sînt asigurați prin biletele plasate în școli. O bună publicitate prin afișe și presă ar asigura însă o participare mai largă a copiilor la spectacole. Este necesar, de asemenea, să se mărească numărul deplasărilor, atît în raza orașului, cît și în alte localități. Sînt zeci de localități în regiunea București unde copiii așteaptă și doresc să vadă spectacole cu păpuși. Teatrul de păpuși al secției de învățămînt a Capitalei nu numai că le poate îndeplini această dorință dar este și dator s-o facă.

Membrii colectivului de păpușari sînt chemați totodată să dea un sprijin mai serios păpușarilor amatori. În cuprinsul regiunii există astăzi un număr mare de echipe ale păpușarilor amatori, altele sînt în curs de înființare. Majoritatea acestor echipe sînt formate din cadre didactice și, în special, din educatoare, dar și din elevi. Ajutorul specialiștilor le-ar fi de mare folos.

Teatrul de păpuși al Secției de învățămînt a Capitalei și-a dovedit cu prisosință utilitatea. El trebuie să răspundă însă într-o mai mare măsură exigenței spectatorilor și scopului de a contribui la educarea lor.

Mihai Crișan

Prețuire micilor artiști

In semn de cinstire și prețuire a copiilor noștri, an de an, cu ocazia zilei de 1 Iunie, Ministerul Învățămîntului și Culturii în colaborare cu Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor organizează Expoziția națională de artă plastică a tineretului școlar, la care participă elevi din școlile de toate gradele de pe întreg întinsul patriei.

Deschisă în acest an la 1 iunie în Parcul de cultură și odihnă „I. V. Stalin" din Capitală, expoziția tinerelor talente ale școlilor noastre cuprinde peste 350 de lucrări, selecționate din cele 3000 prezentate pentru expoziție de secțiile de învățămînt și cultură.

In lucrările aflate în expoziție micii creatori au zugrăvit, după puterile lor artistice, viața noastră nouă, construcții ale socialismului, aspecte din viața fericită a copiilor din R.P.R. Sînt prezente în inspirația celor mici și episoadele din trecutul de luptă al partidului clasei muncitoare, din anii ilegalității, ca și aspecte din lupta pentru pace.

Cele mai bune lucrări vor fi distinse cu premii. In acest scop sînt instituite 4 premii I, 8 premii II, 12 premii III și un număr de 60 mențiuni; cei mai talentați artiști — cîștigătorii premiilor și mențiunilor — vor primi aparate de radio, biciclete, aparate de fotografiat, instrumente muzicale, ceasuri de mînă, truse de stilouri, cărți, vopsele etc.

O mare bucurie pentru copiii noștri o va constitui faptul că cele mai bune dintre lucrările lor vor fi trimise la expoziții internaționale ce se organizează în diferite țări din Europa și Asia, unde țara noastră este solicitată să participe. De altfel, și în anii trecuți multe din lucrările selecționate la expoziția națională din București au fost distinse cu premii și mențiuni la expozițiile internaționale din Italia, Franța, India, Australia, Japonia, R. P. Ungară etc. Ne mai sînt în minte numele unor elevi care s-au distins la aceste expoziții: Nicolae Krasovschi de la școala medie „M. Sadoveanu" din Iași, Cornel Sanda de la cercul de artă plastică al Palatului Pionierilor — premiați la expozițiile internaționale din India, Grety Rotman de la Școala de 7 ani nr. 3 din Piatra Neamț, care a obținut premiul I la expoziția organizată la 1 iunie 1960 la București și a fost distinsă cu mențiune la expozițiile internaționale din India și alți mulți copii deveniți cunoscuți nu numai în țară, ci și peste hotare pentru talentul lor și pentru perseverența pe care o arată în însușirea artei penelului.

Expoziția deschisă ieri în Parcul de cultură și odihnă la scurt timp după ce întregul nostru popor a sărbătorit împlinirea a 40 de ani de la crearea Partidului Comunist din Romînia reprezintă o manifestare a dragostei și prețuirii pe care elevii o poartă partidului și guvernului — recunoștința pentru copilăria lor fericită.

t. B.

Profesor actor

Filmul „Setea", realizat de tînărul regizor Mircea Drăgan, prilejuiește înmănunchierea unui talentat grup de actori cunoscuți publicului de pe scenă și de pe ecran, cărora li se alătură cîțiva tineri debutanți.

Printre aceștia din urmă se află și un profesor de limba romînă, Virgil Platon, care interpretează rolul lui Ezechil. L-am urmărit cu multă atenție pe platourile de filmare, la repetiții și în timpul filmărilor și am înțeles că-și pregătea rolul cu multă minuțiozitate, ca un adevărat actor. Sub conducerea regizorului, profesorul Virgil Platon a dat viață unui Ezechil care a prilejuit cronicarilor cinematografici notații elogioase.

L-am întrebat pe tînărul profesor dacă după acest interesant debut se va dedica artei filmului. „Nu — a răspuns el. Arta actoricească este extrem de interesantă și frumoasă, dar îmi iubesc elevii. Îmi place să-i văd cum cresc, mă bucur că munca mea îi ajută să se pregătească pentru viață. N-aș vrea să-i părăsesc".

In mijlocul elevilor lui, la Școala de 7 ani din comuna Apold, raionul Sighișoara, profesorul Virgil Platon își duce mai departe munca nobilă de educator al tinerei generații.

Alecu Gh. Croitoru

In clișeu: profesorul Virgil Platon într-o scenă din film, alături de artistul poporului George Calboreanu.

In preajma vacanțelor

(Urmare din pag. 1)

ochi" (ținîndu-l pe celălalt închis în fața a ceea ce nu este încă de tot trandafiriu!) ca niște domni inspectori de tristă și ridicolă memorie! Dar vină are și onoratul corp didactic! Se îndătinase în primii ani după 23 August sănătosul — și fructuosul — obicei ca tovarășii învățători și profesori (ca să fim respectuoși cu adevărul istoric, îndeobște precumpăneau tovarășele) să ne scrie părerea lor despre o carte sau alta, despre felul cum este privită, înțeleasă, îndrăgită (sau nu, din păcate!) de către elevii lor. Unele răvașe depășeau aprecierile despre insuficienta documentare, sau despre schematismul cutărui personaj, al cutărui episod, punînd problemele de fond, dezbătînd cu noi conflictul, veridicitatea lui, combătînd soluțiile literare în numele realității, al practicii lor de zi cu zi... Acum, ne mai întîlnim doar la răstimpuri în „conferințe", consfătuiri și plenare pentru schimb de vederi și de experiență între pedagogi și scriitori. (Eu, unul, cînd vine vorba de literatură pentru copii aș prefera terminologia „între pedagogi... care scriu și ceilalți"!)

Iată o temă de reflecție pentru perioada vacanțelor și o îmbiere — publică și în termeni ritoși — de a reciti cărțile pe care le recomandați copiilor, dragi tovarăși educatori, și de a ne scrie pe îndelete și pe concret ce este bine și ce ar putea să fie și mai bine, mult mai bine! În două etape, ar fi un ajutor reciproc în muncă... În greaua și minunata noastră muncă comună de a crea nu numai cărți... ci și cititori ai acestora, oamenii de mîine. Deși detest... „testele" înguste și mecanice, urmăriți — ca pe niște veritabili atomi marcați circulînd în mintea și inima micilor lectori — acțiunea cîtorva cărți recomandate acum, la începutul vacanței, în toamnă, cînd ele vor fi fost citite și asimilate. Și scrieți-ne și nouă, cu frățească sinceritate și sub semnul răspunderilor împărtășite. Firește, unele laude nu strică (sînteți doar pedagogi!) dar, de bine de rău, ne vor bucura și toate observațiile critice, rezervele și punerile la punct.

Trimiteți-ne corespondența pe adresele... editurilor. Le va prinde și lor bine să afle ce credeți voi, „dascălii" și, prin mijlocirea voastră, ce cred micuții destinatari și beneficiari ai scrisului nostru.

Iar noi vă vom răspunde, — și unora și celorlalți — cu cărțile noastre viitoare, cele pe care începem să le scriem — și cele la care de abia visăm...

O EXCURSIE DE NEUITAT

...Iată-i în sfîrșit porniți în excursie. O navă splendidă îi poartă pe întinderea de necuprins a Mării Negre. Sînt laolaltă, pe puntea vasului, elevi ai Școlii de 7 ani nr. 101 și elevi ai Școlii de muzică nr. 1 din Capitală. Pleacă spre Odesa, Ialta, Livadia și Soci, spre prieteni pe care de mult visează să-i viziteze.

Ajung la Odesa. Ochii tuturor scînteiază de bucurie: păsesc pentru prima oară pe pămînt sovietic. Autocarele îi poartă prin orașul erou, al doilea mare port al Uniunii Sovietice după Leningrad. Vechi palate ridicate prin munca poporului se înfățișează unul cîte unul, încîntînd privirile. In multe locuri, mărturiile despre trecutul glorios al orașului îi duc cu gîndul la paginile eroice scrise cu sînge de popor în cartea istoriei Odesei.

Are loc apoi vizita la școala de muzică, școala în care și-au făcut ucenicia David Oistrah și Emil Ghilels. Programul muzical comun dat de elevi romîni și de gazde transmite — mai mult decît vorbele — căldura, prietenia, bucuria de a se cunoaște direct, nu numai din cărți, filme sau albume.

A doua zi, pe o vreme frumoasă, îi întîmpină coasta Crimeii, cu elegantele siluete ale castelelor ei, azi muzee sau sanatorii pentru odihna oamenilor muncii veniți din toate colțurile Uniunii Sovietice și ale lumii întregi. Pe frumosul chei al Ialtei elevii bucureșteni sînt întîmpinați cu flori și cîntece de un detașament de pionieri. Cu ei copiii noștri aveau să se revadă. Într-o vizită la Școala de 11 ani nr. 6, după ce au cunoscut cele mai frumoase și mai importante locuri ale orașului — grădina botanică, imensele parcuri ale vilei unde a avut loc conferința celor trei mari puteri în 1945, palatul Voronțov, impresionant prin arhitectura lui, prin interiorul lui de mare valoare artistică și altele. Pe chei, la plecare, o manifestare spontană de sinceră prietenie: au răsunat cîntecele, jocurile romînești și sovietice, executate de elevii noștri și de gazde, care au petrecut aici laolaltă mai bine de trei ore, pînă la plecarea vaporului.

Mai departe, la Livadia și Soci, noi impresii, noi prietenii.

Acum, întorși în țară, copiii simt mai puternică în suflete admirația profundă pentru minunatul tineret sovietic, pentru oamenii sovietici, pentru frumusețile țării în care se construiește comunismul.

In adevăr, o excursie de neuitat!

Prof. EUG. OCHEȘAN
EL. GHINDĂ

Tîrnul didactic

Preocupările studioului „Al. Sahia"

Cînd vorbim despre filme de scurt metraj înțelegem, indeobște, o multitudine de grupe de filme. Atunci însă cînd ne referim la o anumită categorie și la funcțiile acesteia, lipsa de claritate nu întîrzie că se manifeste, deoarece în uzul curent nu s-a statornicit încă o denumire clară și unitară a acestor genuri.

Menționăm acest lucru nu pentru a ne substitui muncii filmologilor, ci pentru a arăta că precizarea caracterului și funcția filmului destinat învățămîntului a fost și continuă să fie și azi una din problemele de care este preocupat studioul „Al. Sahia".

Noi sîntem conștienți că dezvoltarea rapidă a științei și tehnicii proprie evului socialist pune în fața învățămîntului sarcini de mare răspundere, că nu puține sînt problemele care se ridică în legătură cu asigurarea unei eficiențe corespunzătoare a muncii instructiv-educative.

Pentru a putea produce deci filme pentru uzul învățămîntului într-un număr ce va crește de la an la an, conducerea studioului nostru a socotit că trebuie luat un ansamblu de măsuri (specializarea cadrelor în procesul de realizare a acestor filme, documentarea lor sistematică în probleme de pedagogie și de cultură generală, colaborarea permanentă cu forurile de specialitate, schimb de experiență cu cinematografiile țărilor socialiste etc.) pentru ca peliculele produse de studio să aibă rezultatele dorite și să poată convinge cadrele didactice despre utilitatea folosirii lor în procesul de învățămînt.

Experiența filmului destinat școlilor — atît cea sovietică și din R.D.G. cît și cea acumulată pînă acum la noi — este edificatoare, din ea desprinzîndu-se și pentru noi unele concluzii de bază:

1. Scopul planului destinat învățămîntului este identic cu acela al oricărui material didactic. De aici se desprinde și specificul acestui gen de filme care, spre deosebire de alte categorii de filme, nu are funcții distractive, ci îndeplinește rolul pe care-l au harta, globul, desenul, preparatul; ceea ce deosebește filmul de celelalte materiale didactice sînt posibilitățile sale tehnico-cinematografice, eficiența lui sporită.

2. Filmul, ca material didactic auxiliar, nu este chemat să epuizeze temele ce decurg din programa unei discipline date. Ținînd însă seama de concentrarea ce se cere elevului pentru a asimila obiectul respectiv, trebuie evitate orice momente care l-ar putea distrage de la procesul de asimilare a temei (fie și sub forma unui film „interesant" în general).

3. Filmul destinat învățămîntului nu poate înlocui pe profesor. El îl ajută în explicarea unor fenomene, a unor procese care, datorită tehnicii speciale cinematografice, pot fi demonstrate mai clar, mai rapid și mai bine prin mijlocirea imaginii.

4. Filmul pentru învățămînt se cere utilizat mai ales atunci cînd alte mijloace s-au dovedit neadecvate. De pildă, numai pelicula poate înregistra, prin metoda filmării, imagine cu imagine, un fenomen în dezvoltare; numai ea poate proiecta imagini într-un ritm accelerat sau încetinit, numai ea poate explica printr-un complex de desene, mulaje, machete unele legi ale naturii.

În conformitate cu sarcinile didactice ce revin filmului destinat învățămîntului, nouă, celor ce muncim în producția filmelor de scurt metraj, ne apare din ce în ce mai evident faptul că în problemele figurative ale filmului destinat școlilor de toate gradele cuvîntul hotărîtor îl are elementul pedagogic. Vom căuta să depunem toate eforturile ca acest principiu să fie aplicat cu pricepere și cu eficiență de cadrele noastre cinematografice, care au primit sarcina de cinste să-și aducă contribuția, prin filmele ce le vor realiza, la munca desfășurată de Ministerul Învățămîntului și Culturii în toate domeniile educației școlare.

Silvia Armașu
director adjunct al studioului „Al. Sahia"

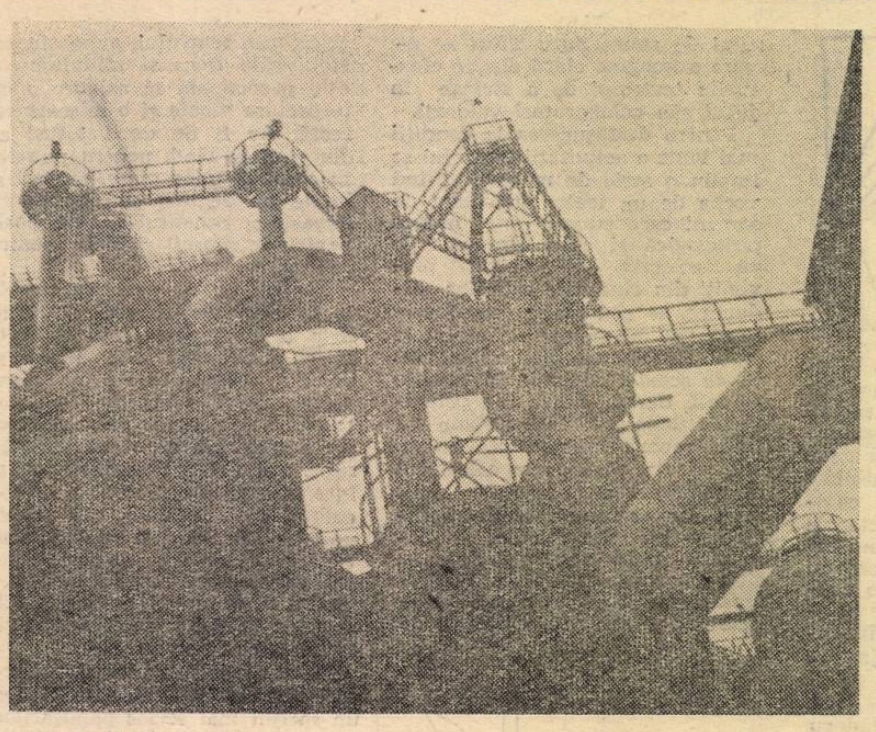

Recent s-a terminat turnarea filmului didactic „**Fonta**". Compus din două acte, acest film prezintă — prin imagini sugestive luate la Combinatul siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej" din Hunedoara și prin desene animate — întregul proces de fabricare a fontei. El poate fi folosit atît la școlile de 7 ani (pentru ilustrarea unor lecții privind bazele producției industriale și a unor lecții de chimie) și la școlile medii (pentru lecții de tehnologia materialelor și de chimie), cît și la școlile profesionale și tehnice (pentru lecțiile de tehnologia materialelor).

În clișeu, un cadru din filmul „Fonta".

Proiecția cinematografică — însemnat auxiliar al școlii

Proiecția, ca nici o altă artă, dispune de bogate mijloace expresive prin care poate să transmită într-un mod intuitiv și accesibil, atractiv și științific, problemele cele mai complexe ale vieții, ale științei și tehnicii, ale culturii etc.

Deosebit de utilă este proiecția în școală, în procesul de instruire și educație a elevilor. Într-adevăr, filmul — ca și celelalte materiale de proiecție — duce în școală actualitatea, realizează o legătură strînsă între învățămînt și viață. El are posibilități unice de a demonstra dezvoltarea proceselor din natură, cele mai complicate transformări lăuntrice ale substanței, procese tehnologice, fenomene biologice, viața orașelor și satelor, realizările în muncă ale fruntașilor în producție, evenimentele istorice, cultura popoarelor din cele mai îndepărtate timpuri și din diferite țări etc. Filmele artistice pentru copii și tineret se bucură de largă simpatie printre micii spectatori. Ele îi introduc în lumea vie și pitorească a basmelor, le transmit, prin mijlocirea imaginii artistice, învățăminte de mare preț pentru formarea lor ca oameni ai societății socialiste.

În școlile noastre, datorită grijii pe care o poartă partidul și guvernul înzestrării învățămîntului cu cele mai moderne mijloace intuitive, filmele și celelalte materiale de proiecție sînt folosite pe o scară tot mai largă. În fiecare an statul nostru acordă fonduri importante pentru înzestrarea școlilor cu aparate de proiecție cinematografică și pentru proiecția de filme didactice.

Cel mai des sînt utilizate în școli filmele de scurt metraj, pe bandă de 16 mm, a căror durată de proiecție nu depășește 10 minute și care pot fi folosite la o singură lecție. Filmele de scurt metraj sînt de obicei mute și cuprind o singură temă bine conturată, fără amănunte care să distragă atenția elevilor. Secvențele unor astfel de filme rămîn un timp mai îndelungat pe ecran, ceea ce permite profesorului să explice în mod amănunțit fenomenul respectiv, iar elevilor să poată urmări îndeaproape cele demonstrate.

Alte filme didactice sînt cele folosite pentru recapitularea unor teme sau pentru sintetizarea unor noțiuni studiate anterior. Astfel de filme — și ele de scurt metraj — durează 20-30 minute. Ele sînt utilizate uneori și la lecțiile curente, proiectîndu-se însă numai fragmentele corespunzătoare temei planificate.

Arhiva Națională de Filme pune la dispoziția școlilor și o serie de filme cu caracter didactic care se folosesc în afara orelor de clasă și prin care profesorii urmăresc completarea și lărgirea noțiunilor căpătate în clasă, popularizarea realizărilor dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului, a noilor cuceriri ale științei, educația estetică, dezvoltarea dragostei față de frumusețile patriei etc.

Buna folosire a filmelor în procesul instructiv-educativ cere profesorului să cunoască în prealabil conținutul lor, pentru a ști cum să le includă în cadrul lecțiilor sau al celorlalte activități din școală. Astfel, unele filme corespund întrutotul programei școlare, sînt pe deplin conforme cu materialul din manual. Acestea pot fi folosite direct la lecții. În unele cazuri, însă, tratarea temei în film poate să nu se potrivească întocmai cu scopul urmărit de programa școlară. Un astfel de film se poate folosi doar ca o completare a celor studiate în clasă.

Dar pregătirea profesorului pentru proiectarea unui film nu se poate limita doar la o simplă vizionare, deoarece succesiunea imaginilor și episoade întregi dispar din memorie și în felul acesta nu e posibilă o demonstrare a lui care să respecte cerințele metodice. De aceea filmul trebuie să fie *studiat* de către profesori. A studia un film înseamnă a-l privi pe ecran, cu ceasul în mînă, cel puțin de două ori. Prima vizionare dă o părere generală despre film (despre conținutul lui, despre durata de rulare a fiecărei părți și a filmului în total, despre tema din programă sau despre partea de temă căreia îi corespunde etc.).

După o studiere amănunțită a filmelor nu este greu să li se determine locul în desfășurarea generală a procesului de învățămînt — și anume: lecția la care să fie folosite, ce părți (sau numai fragmente) vor fi proiectate, cu ce alte materiale didactice pot fi completate, asupra căror imagini să fie reținută atenția elevilor și ce trebuie făcut în acest scop. De asemenea, după o astfel de pregătire profesorul poate doza timpul pentru demonstrarea fiecărei părți din film, poate stabili întrebările pe care le va adresa elevilor în legătură cu fiecare parte și temele pe care le va da pentru munca individuală, după vizionare. Pe baza tuturor acestor date se poate întocmi planul lecției la care se folosește proiecția.

O mare importanță în ridicarea valorii didactico-educative a proiecțiilor o are felul cum se desfășoară aceasta. Bunăoară, cînd un film este lung, nu poate fi vorba de aprofundarea problemelor pe care le înfățișează el dacă este proiectat fără întrerupere. De aceea este necesar ca un film lung să fie proiectat pe fragmente, adică după fiecare episod terminat din punct de vedere logic să se facă o pauză în care profesorul să controleze calitatea perceperii materialului vizionat, să precizeze și să fixeze în mintea elevilor ideile principale, să facă generalizările necesare și să tragă concluzii.

Profesorul trebuie să dirijeze atenția elevilor asupra punctelor principale ale filmului, să formuleze corect explicațiile, deoarece numai în felul acesta se asigură eficacitatea folosirii proiecției.

Totuși, pot exista și cazuri în care filmul rulează fără explicațiile profesorului. Această metodă se folosește atunci cînd profesorul cere elevilor să analizeze singuri conținutul scenelor, dîndu-le dinainte (la lecția anterioară sau în cuvîntul introductiv) cîteva întrebări la care — pentru a da răspunsuri — ei trebuie să reflecteze în timpul prezentării filmului.

În toate cazurile trebuie să se asigure caracterul activ al lecțiilor la care se folosesc proiecțiile, așa ca elevi să nu rămînă cu impresia falsă că proiecția constituie doar un spectacol, o distracție.

Este necesar ca pretutindeni să se acorde atenția cuvenită folosirii proiecției în școală, valorificîndu-se astfel unul din cele mai însemnate mijloace audio-vizuale care contribuie la întărirea caracterului intuitiv al muncii instructiv-educative.

Victoria Gheorghiu

Cum se realizează un film

Desigur, mulți profesori sînt curioși să afle cum se desfășoară procesul de realizare a unui film didactic. Iată, în rîndurile de mai jos cîteva date în legătură cu aceasta:

Să începem cu elaborarea tematicii filmelor didactice. Ea are în vedere, evident, cerințele învățămîntului. Se aleg îndeosebi acele teme din programa școlară care sînt mai greu de intuit prin alte mijloace. De aceea, proiectul planului tematic al producției de filme didactice se elaborează într-o strînsă legătură cu autorii programelor și manualelor. Pentru definitivarea acestui proiect, ca de altfel și pentru definitivarea întregului plan de producție a materialelor didactice, se cere părerea organelor competente — a întreprinderilor producătoare de material didactic, a Institutului de științe pedagogice, a cadrelor didactice fruntașe, a unor inspectori de la secțiile de învățămînt și cultură etc. Planul este apoi aprobat de către M.I.C.

Cine conduce munca de realizare a filmului didactic? Ca la oricare alt film și aici sarcina principală o are un regizor. El lucrează în colaborare cu un consultant — specialist în domeniul respectiv al științei — cu metodiști și profesori.

Înainte de a se trece la elaborarea scenariului, regizorul și colaboratorii lui stabilesc în comun caracteristicile filmului, ideile principale ale temei care trebuie realizată în film, durata acestuia etc. Apoi scenariul — întocmit de regizor în colaborare cu consultantul științific — este discutat de același colectiv de colaboratori.

La munca propriu-zisă de pregătire a filmului participă mulți oameni — echipa de filmare, muncitorii și tehnicienii care realizează machetele, trucajele, desenele animate etc. Tuturor li se cere, pe lîngă pregătirea de specialitate, fantezie creatoare pentru ca filmul să fie nu numai instructiv, ci și accesibil și atractiv.

Dar cu aceasta nu se termină munca de producere a unui film. După filmarea propriu-zisă, urmează încă numeroase operații: developarea, montarea, înregistrarea sunetelor etc.

O dată filmul terminat, colectivul care a stabilit conținutul temei este chemat pentru recepție.

Acesta este, în linii mari, drumul pe care îl parcurge un film didactic din momentul cînd se naște ideea creării lui și pînă în clipa cînd, după ce a făcut toate pregătirile necesare, profesorul îl prezintă elevilor săi.

M. Adler

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 616 | vineri 9 iunie 1961 | 8 pagini 25 bani

In zilele acestea elevii claselor I — IV participă la activități practice recreative. Iată un grup de școlari mici în parcul zoologic Băneasa.

Pregătim noul an școlar

Paralel cu preocupările pentru încheierea cu succes a acestui an școlar, cu organizarea în bune condiții a activității recreative a elevilor pe timpul vacanței de vară și a concediilor cadrelor didactice, secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular raional „Nicolae Bălcescu" acordă o atenție deosebită pregătirilor pentru viitorul an școlar.

Sub îndrumarea comitetului raional al P.M.R. și în lumina sarcinilor trasate de Ministerul Învățămîntului și Culturii s-au inițiat o serie de acțiuni care urmăresc în primul rînd continua îmbunătățire a bazei materiale a școlilor.

În raionul nostru se construiesc în prezent trei școli noi cu un total de 64 clase. Ele sînt amplasate în cartiere ce iau o puternică dezvoltare. Datorită sprijinului acordat de sfatul popular, de comisiile de deputați, noile localuri școlare vor fi construite și dotate complet pînă la 23 August. De altfel, noul local al Școlii nr. 102 din strada serg. Nițu Vasile a și fost terminat „la roșu", acum lucrîndu-se la tencuieli și la amenajarea instalației de încălzire.

Un obiectiv important al pregătirilor pentru noul an școlar îl constituie și efectuarea la timp și în condiții bune a reamenajărilor necesare localurilor de școală. Încă din luna decembrie 1960 au fost predate la I.A.L. pentru proiectare tematicile acestor lucrări. În momentul de față proiectele sînt definitivate.

Ne preocupă îndeaproape și problema îmbogățirii materialului didactic pus la dispoziția școlilor. Prin contractele încheiate din timp cu întreprinderile de material didactic vom înzestra școlile din raionul „N. Bălcescu" cu utilaje și materiale didactice în valoare de 700.000 lei. O atenție specială acordăm înzestrării școlilor cu materialele necesare lucrărilor practice, laboratoarelor de fizico-chimice și cabinetelor de științe naturale în vederea creării condițiilor necesare pentru o mai strînsă legătură a lecțiilor cu practica.

În conformitate cu măsurile adoptate de Ministerul Învățămîntului și Culturii, în viitorul an școlar încă două școli din raionul nostru — și anume Școala medie „Gheorghe Șincai" și Școala medie „Ion Creangă" vor experimenta instruirea elevilor în producție o zi pe săptămînă. Folosind în mod creator experiența acumulată în această direcție de Școala medie „Mihai Eminescu" am încheiat încă de pe acum convenții cu întreprinderile în care se va desfășura instruirea, stabilind precis secțiile în care vor lucra elevii precum și personalul tehnic sub îndrumarea căruia își vor efectua practica.

Un capitol important din planul de măsuri elaborat în vederea deschiderii viitorului an școlar îl constituie și lărgirea învățămîntului seral. În această direcție s-au întreprins acțiuni concrete pentru ca la centrele de pregătire pentru clasa a VIII-a să avem un număr cît mai mare de tineri muncitori.

Procedînd astfel și urmărind totodată respectarea cu strictețe a îndeplinirii condițiilor de studii și vechime în producție de către fiecare cursant în parte, vom reuși ca în toamnă să mărim numărul claselor a VIII-a de la școlile serale, înființînd cîte o clasă în plus față de anul acesta la școlile medii nr. 20, nr. 30, nr. 18.

Concomitent cu aceste preocupări, atenția secției raionale de învățămînt s-a îndreptat spre judicioasa alcătuire a planului de școlarizare. Lucrarea aceasta prezintă o mare importanță. Lună de lună se dau în folosință noi blocuri de locuințe, cresc noi cartiere. Aceasta cere stabilirea exactă a numărului de clase pentru fiecare unitate de învățămînt în parte. Odată definitivat planul de școlarizare ne străduim să asigurăm fiecărei școli toate cadrele didactice necesare. În linii mari lucrările de încadrare a școlilor sînt încheiate. În acest an am căutat să asigurăm și mai mult continuitatea în muncă a cadrelor didactice, înțelegînd că aceasta este o condiție importantă pentru calitatea muncii lor.

În grija noastră pentru noul an școlar stă și buna funcționare a internatelor și caselor de copii, în care scop am procurat pentru completarea dotării lor materiale în valoare de 500.000 lei.

În viitorul an școlar se va organiza primul semi-internat din raionul nostru. Acest semi-internat va funcționa la Școala nr. 102. El va înlesni unui număr de peste 200 de elevi, fii de oameni ai muncii, să-și pregătească lecțiile cu ajutorul unor cadre didactice cu o bogată experiență în munca pedagogică. Elevii din semi-internat vor avea asigurată zilnic masa de prînz. Experiența pe care o vom acumula prin organizarea semi-internatului la Școala nr. 102 ne va permite să extindem acest mijloc de îmbunătățire a pregătirii elevilor.

De pe acum ne preocupăm de procurarea manualelor școlare noi ce vor fi distribuite gratuit în toamnă celor peste 17.000 de elevi care vor frecventa cursurile claselor I—VII în viitorul an școlar. În acest sens s-a alcătuit o evidență precisă a tuturor elevilor pe clase, pe școli și pe raion, alocîndu-se și fondurile necesare.

Au fost luate măsuri pentru mărirea rețelei și pentru consolidarea bazei materiale a instituțiilor preșcolare. Începînd din toamnă se vor deschide în raion trei noi grădinițe.

În realizarea importantelor sarcini ce ne revin ne bucurăm de îndrumarea continuă a comitetului raional al P.M.R. și de sprijinul de zi cu zi al Comitetului executiv al sfatului popular raional.

La rîndul lor, multe dintre conducerile școlilor și dintre colectivele didactice dau dovadă de spirit gospodăresc. Îndrumate de organizațiile de bază P.M.R. din școli, ele se preocupă de amenajarea cu posibilități locale a unor laboratoare, cabinete etc.

Muncind cu însuflețire, angrenînd în toate aceste acțiuni cadrele didactice, sîntem convinși că vom reuși să ducem cu succes la îndeplinire importantele sarcini ce ne revin în ceea ce privește deschiderea în condiții bune a noului an școlar.

Prof. Gh. Ciolac
șeful secției de învățămînt a raionului „N. Bălcescu"

Însemnări

Emoție

Ne-am obișnuit să credem că emoția examenelor este un monopol exclusiv al candidaților. Noțiunea însă și-a schimbat de la un timp vechiul ei înțeles.

Nu știu ce pamfletar român, înfierînd racilele școlii burgheze, făcea un tablou sugestiv al complexelor simțăminte care-i însoțeau pe adolescenții ce se pregăteau să dea piept cu faimosul „bacalaureat". Era vorba acolo de profesori dotați cu atribute de închizitori, pentru care verificarea pregătirii celor ce abia părăsiseră băncile școlii constituia un straniu prilej de satisfacții răutăcioase. Era vorba de tineri dominați de o frică paralizantă, înspăimîntați de confruntarea cu membrii teribilelor „comisii". (Erau exceptați bineînțeles de la aceste senzații tari cei înapoia cărora se legau firele intervenției lui „conu Cutare" pentru vreo prețioasă odraslă, „băiat frumos și deștept, care nu face să-și strice copilu' cariera și viitorul").

Vremurile noi au revizuit această imagine a emoției, așa cum au revizuit sensul și conținutul tuturor aspectelor din viața noastră. Ați observat ? La examene se aduc buchete mari de flori — bujori sîngerii, trandafiri de purpură, garoafe și cale amețitor de albe. S-a născut un obicei pe care nu l-a impus nimeni : elevii vin îmbrăcați în haine de sărbătoare. Emoția are ceva din simțămîntul siguranței, din mîndria celui care își supune pregătirea unei înalte verificări cu certitudinea că examenul este un for de apreciere justă și dreaptă a pregătirii sale. Emoția nu este determinată decît de dorința de a merita o apreciere cît mai bună din partea acestui for.

În aceste zile care apropie cu fiece filă ruptă din calendar ziua examenelor, emoția se concretizează într-o atmosferă de muncă încordată, într-un efort colectiv menit să „finiseze" pregătirea celor care în curînd vor pune cunoștințele lor în balanța examinatorilor.

Spuneam că emoția nu mai este un monopol exclusiv al candidaților. Ea a devenit, aproape în egală măsură, un sentiment încercat de profesori, de cei ce poartă răspunderea pregătirii elevilor examinați. Treceți prin școli și veți înțelege.

Să ne oprim într-o clasă la Școala medie „Mihai Viteazul" din București. Vom întîlni aici profesori ca Ion Ilie, Angela Negulescu, Coralia Călin, Rodica Roșeanu care, împreună cu elevii claselor a XI-a, repetă materia în vederea examenului de maturitate. Dacă nu veți auzi decît discuții sau întrebări de genul : „Care este importanța tuburilor electronice în radiotehnică ? sau „Cum se poate obține aria totală a trunchiului de con?" să știți că înapoia lor mai sînt și altele, neexprimate, care se află sub semnul unei veritabile emoții : „Cum o să răspundă băiatul acesta înalt care a acoperit jumătate din tablă cu formule și care pare atît de sigur pe el ? Uneori este cam superficial. I se întîmplă să pună un semn greșit și atunci totul se duce de rîpă pînă la sfîrșit. Acum a mers bine. Dar mai știi ? La examen nu poți greși decît o singură dată. Să-i mai dăm o problemă. Trebuie obișnuit să fie mai atent". Sau: „Sînt cîțiva care nu prea merg la calculul cu derivate. Am să-i pun să mai lucreze singuri. La recapitulare au știut, dar nu am oare datoria să garantez că nu se vor încurca ?" Sînt întrebări pline de o adîncă grijă, izvorîte din conștiința răspunderii pentru calitatea pregătirii celor ce pășesc în viață peste pragul examenului care poartă numele simbolic de maturitate. Se verifică aici nu numai munca elevilor, ci și a celor care ani de-a rîndul le-au îndrumat pașii pe căile pline de greutăți dar și de înalte satisfacții ale studiului.

Li se cuvine și lor ca și școlarilor urarea obișnuită în aceste împrejurări: Succes la examene !

O. Buzescu

CITIȚI ÎN ACEST NUMĂR:

Pentru școala generală de 8 ani — pag. 3.

Respectarea cerințelor specifice — pag. 4.

Examenele practice — pag. 6.

PERFECȚIONAREA cadrelor

Lucrări personale

Pregătirea și susținerea examenelor pentru obținerea gradului II contribuie mult la perfecționarea profesională a cadrelor didactice, la ridicarea nivelului întregii munci pe care o desfășoară acestea în școală și în afara ei. Îndeosebi se dovedesc utile lucrările personale care trebuie prezentate la examene. Într-adevăr, procesul elaborării acestor lucrări cerînd generalizarea datelor experienței concrete pune cadrele didactice în situația de a duce o muncă de cercetare științifică, le determină să găsească soluții noi, mereu mai izbutite pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică activitatea instructiv-educativă.

O mare parte dintre educatoarele și învățătorii care s-au prezentat la examenul pentru obținerea gradului II ținut în trimestrul trecut la Brașov au elaborat lucrări personale cu un nivel ideologic și științific ridicat, bine documentate.

Bazate pe un material bibliografic bogat, sistematizate după un plan minuțios alcătuit, lucrările acestor cadre didactice au fost amplu ilustrate cu exemple din practica lor pedagogică. Fundamentarea teoretică prealabilă a problemelor concrete analizate în lucrări a dat acestora un caracter cu adevărat științific. Buna orientare a cadrelor respective în problemele de metodica cercetării le-a ajutat să ajungă la generalizări și concluzii valoroase, să aducă o contribuție originală la rezolvarea problemelor luate în discuție. Expunerea curgătoare, într-un stil concis și clar, evitînd frazeologia deșartă, a contribuit de asemenea la valorificarea cercetărilor întreprinse.

O astfel de lucrare a fost, de exemplu, aceea cu tema „Dezvoltarea gîndirii și vorbirii copiilor în procesul de cunoaștere a naturii și mediului înconjurător" prezentată de educatoarea Vesa Botoșeanu din Brașov. În prima parte a lucrării autoarea a luat în discuție latura teoretică a problemei. Pornind de la teza că gîndirea e o reflectare a realității, care permite omului cunoașterea legilor naturii, prevederea fenomenelor și transformarea realității în conformitate cu trebuințele sale, ea a analizat în continuare chestiunile științifice legate de tema dată, referindu-se îndeosebi la strînsa legătură dintre limbă și gîndire. „Consider — spune în lucrarea ei tov. Botoșeanu — că dezvoltarea gîndirii preșcolarilor în strînsă interdependență cu dezvoltarea limbajului lor este o sarcină de bază a educatoarei pentru a forma elevi capabili să-și însușească fără greutate învățătura din școală și apoi constructori activi ai socialismului oameni plini de inițiativă creatoare"

Trecînd la problemele de ordin metodic și pedagogic, autoarea descrie anumite particularități ale gîndirii și vorbirii copiilor din grădinița în care lucrează, indicînd nu numai conținutul cercetării, ci și metodele folosite (observația, experimentul, ancheta etc.). După fiecare capitol se trag concluzii parțiale, iar în încheiere se fac generalizări și se arată cum s-au verificat rezultatele obținute.

Lucrarea „Formarea bazelor concepției materialist-dialectice la elevii școlii elementare prin predarea cunoștințelor de științele naturii", prezentată de învățătorul Emil Cîțu din comuna Vorumloc, raionul Mediaș subliniază în introducere importanța concepției materialist-dialectice pentru activitatea practică a omului, punînd accentul pe însemnătatea activității ideologice în munca de înlăturare a concepțiilor antiștiințifice. În continuare lucrarea insistă asupra modului cum se pot dezvolta la elevi convingeri științifice în ceea ce privește materialitatea lumii, determinismul cauzal, inexistența forțelor supranaturale etc., rezervînd un spațiu larg comentariului pe marginea lecțiilor, a metodelor și procedeelor care contribuie la formarea unor astfel de convingeri. În partea finală sînt expuse rezultatele obținute pe linia formării la elevi a bazelor concepției materialist-dialectice.

Au fost prezentate la examen și unele lucrări care n-au întrunit calitățile necesare, unele lucrări lipsite de fundament teoretic, care s-au limitat la o expunere simplistă. În alte lucrări, fundamentarea teoretică era prezentată fără nici o legătură cu partea practică. Aceasta dovedește că teoria n-a fost asimilată spre a lumina practica, ci a fost înregistrată mecanic, ca un punct cerut de metodica cercetării.

Unele lucrări relevă lipsuri în ceea ce privește pregătirea pedagogică a autorilor lor. Astfel, într-una din lucrări se descrie cu lux de amănunte cum trebuie alcătuite, la clasa a IV-a, planșe indicînd poziția strategică a oștirilor în lupta purtată de Mircea cel Bătrîn împotriva turcilor la Rovine. Este limpede însă că asemenea procedee încalcă principiul accesibilității și îi supraîncarcă în mod cu totul nejustificat pe copii. Într-o altă lucrare este menționat ca o realizare faptul că elevii clasei a IV-a au fost conduși să vizioneze spectacole de teatru care depășesc mult posibilitățile lor de înțelegere.

Unii candidați au folosit în lucrările personale un stil prolix, ceea ce, bineînțeles, a dăunat chiar calității conținutului lucrării.

Observațiile pe care le-au prilejuit lucrările personale ale educatoarelor și învățătorilor sînt utile pentru orientarea muncii celor care urmează să se prezinte în sesiunile viitoare la examenul de gradul II. Avînd în vedere experiența celor care au trecut prin acest examen ei vor trebui să evite lipsurile manifestate de aceștia și să preia, ridicînd pe o treaptă mai înaltă, realizările lor.

Silvestru Patița
I.I.P.C.D. Brașov

Consfătuire privind predarea matematicii și fizicii

Pentru a contribui la ridicarea nivelului predării matematicii și fizicii în școlile de cultură generală, Societatea de științe matematice și fizice organizează o consfătuire la care vor participa delegați ai profesorilor din întreaga țară.

Consfătuirea, care va avea loc la Constanța în zilele de 25, 26 și 27 iunie a.c., va dezbate probleme legate de metodica introducerii noțiunilor de masă și energie și a noțiunii de cîmp în cadrul predării fizicii în școlile de cultură generală. De asemenea, vor fi discutate probleme privind introducerea noțiunii de funcție și limită și a studiului locurilor geometrice în cadrul predării matematicii.

Cu acest prilej profesorii de matematică și fizică vor putea efectua și un bogat schimb de experiență în ceea ce privește conținutul și metodica muncii lor, ceea ce îi va ajuta să ridice nivelul predării acestor discipline.

În ce stadiu se află tipărirea manualelor școlare

Dacă profesorul este figura centrală de care depinde succesul muncii de instruire și educare a tineretului, manualul școlar ocupă, desigur, unul din locurile imediat următoare. Este firesc de aceea faptul că învățătorii și profesorii din școlile patriei noastre se interesează îndeaproape de stadiul în care se află elaborarea și tipărirea manualelor pentru anul viitor.

Pentru informarea cititorilor noștri publicăm mai jos unele informații pe care ni le-a dat în legătură cu aceasta tov. Dumitru Guranda, director adjunct al E.S.D.P.

★

În planul pentru anul școlar 1961/62 sînt prevăzute manuale necesare școlilor de cultură generală, tehnice, profesionale și de maiștri, precum și manuale și cursuri pentru învățămîntul superior. Din cele 358 de titluri de manuale pentru învățămîntul de cultură generală, cîte sînt cuprinse în planul pentru anul școlar viitor, 95 la sută sînt predate la tipar iar 5 la sută în curs de redactare.

O bună parte din titlurile predate la tipar au și apărut și au fost livrate C.L.D.C-ului. Felul în care se desfășoară munca de editare a manualelor pentru școala de cultură generală îndreptățește afirmația că pînă la deschiderea noului an școlar toate aceste manuale se vor afla în școli.

Editura se îngrijește foarte îndeaproape de tipărirea în condiții tot mai bune a manualelor pentru clasele I—VII, pe care, conform hotărîrii partidului, toți elevii le vor primi gratuit și în acest an, ca și în anul trecut și în fiecare an de acum înainte.

Pentru școlile tehnice, profesionale și de maiștri se elaborează 183 de titluri, din care o bună parte se găsesc sub tipar iar altele au și apărut. Pînă la deschiderea anului de învățămînt tehnic și profesional va apărea cea mai mare parte din totalul titlurilor prevăzute spre editare în acest an.

În afară de aceasta, în planul editurii figurează 72 de titluri de lucrări de literatură pedagogică în curs de editare. Toate aceste lucrări vor apărea în cursul acestui an. De asemenea, se editează un însemnat volum de material didactic (hărți murale, tablouri, planșe intuitive etc.).

L-am rugat pe tov. Guranda să ne dea unele amănunte cu privire la ceea ce aduc nou manualele pe care le pregătește editura pentru toamnă. Am aflat astfel că între manualele pentru școlile de cultură generală se găsesc unele titluri elaborate pe baza programelor prevăzute pentru trecerea la învățămîntul general de 8 ani: Zoologia pentru clasa a IV-a, Geografia și Istoria pentru clasa a V-a.

S-a acordat multă atenție îmbunătățirii conținutului manualelor. Astfel, în manualul de fizică pentru clasa a XI-a s-au refăcut capitole întregi, manualul devenind acum mai accesibil. Manualele de chimie pentru clasele a IX-a și a XI-a au fost îmbunătățite, conținutul lor fiind acum mai strîns legat de practică, de producție. Manualul de economie politică pentru clasa a X-a a fost de asemenea substanțial îmbunătățit. El este acum mai organic legat de viață, de actualitate, cuprinzînd problemele noi izvorîte din Documentele Congresului al III-lea al P.M.R. și din Consfătuirea de la Moscova a reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești. Pentru prima dată apare o „Culegere de teme pentru educația cetățenească", care va înlocui manualul de Constituție.

S-a redus volumul multor manuale prin înlăturarea unor amănunte neesențiale, evitîndu-se astfel una din cauzele supraîncărcării elevilor.

Un mare număr de titluri apar în condiții grafice deosebite față de anul trecut. Astfel, peste 4.500.000 exemplare din manualele pentru școlile de cultură generală vor fi cartonate sau legate în material plastic. Multe dintre acestea au planșe și hărți colorate. Pentru ilustrarea manualelor s-a apelat la cei mai buni graficieni. S-a acordat o mai mare atenție și coperților, care sînt mult mai artistic realizate.

Literatură pentru copii și tineret

Colecția „ÎN AJUTORUL ACTIVITĂȚII PRACTICE A PIONIERILOR ȘI ȘCOLARILOR" pune la îndemîna cititorilor săi o seamă de sfaturi și îndrumări folositoare pentru cele mai diferite domenii de activitate.

Iată cîteva din lucrările apărute în această colecție la Editura tineretului:

G. Racz — CONSTRUIȚI UN MAGNETOFON, 18 pagini — 8,75 lei.

E. Niță, C. Radu — SĂ NE LEGĂM SINGURI CĂRȚILE, 132 pagini — 2,45 lei.

A. Șepelev — MICUL TÎMPLAR, 176 pagini — 4,15 lei.

O. Marinescu — ÎNVĂȚ SĂ CROIESC, 144 pagini — 6,20 lei.

★

În colecția „BIBLIOTECA ȘCOLARULUI" au apărut recent:

I. L. Caragiale — TEATRU, Ediție îngrijită, prefață și note de acad. Al. Rosetti și Liviu Călin, 340 pag. — 4,25 lei.

Gh. Asachi — SCRIERI ALESE. Ediție îngrijită și prefață de N. A. Ursu, 248 pag. — 4,25 lei.

Gr. Ureche — LETOPISEȚUL ȚĂRII MOLDOVEI. 132 pag. — 4,25 lei.

I. Heliade Rădulescu: PAGINI ALESE. Antologie. Prefață și note de Ion Oana. Texte stabilite de Vladimir Drîmba. 200 pag. — 4,25 lei.

A. Bacalbașa — MOȘ TEACĂ. Ediție îngrijită și prefață de Marin Bucur. 272 pag. — 4,25 lei.

Duiliu Zamfirescu — POEZII ȘI NUVELE. Ediție îngrijită, prefață și note de Al. Săndulescu, 224 pag. — 4,25 lei.

DIN PROZA „CONTEMPORANULUI". Ediție îngrijită, prefață și note de Nicolae Sorin, 256 pag. — 4,25 lei.

Al. Sahia — UZINA VIE. Prefață de Pompiliu Marcea, 240 pag. — 4,25 lei.

N. D. Cocea — VIȚELUL DE AUR (Articole și pamflete). Antologie și prefață de Ioan Mihuț, 200 pag. — 4,25 lei.

★

Valeria Boiculesi: CRI, CRI, CRI. Ilustrații de Al. Alexe, 22 pag. — 3,10 lei

T. Dumbrăveanu: CÎNTĂREȚII NOPȚII. Ilustrații de Eugen Jean, 38 pag. — 5,35 lei.

* * * FLORI DE PRUN. În românește de I. Calovia. Ilustrații de Angi Petrescu-Tipărescu, 12 pag. — 3,70 lei.

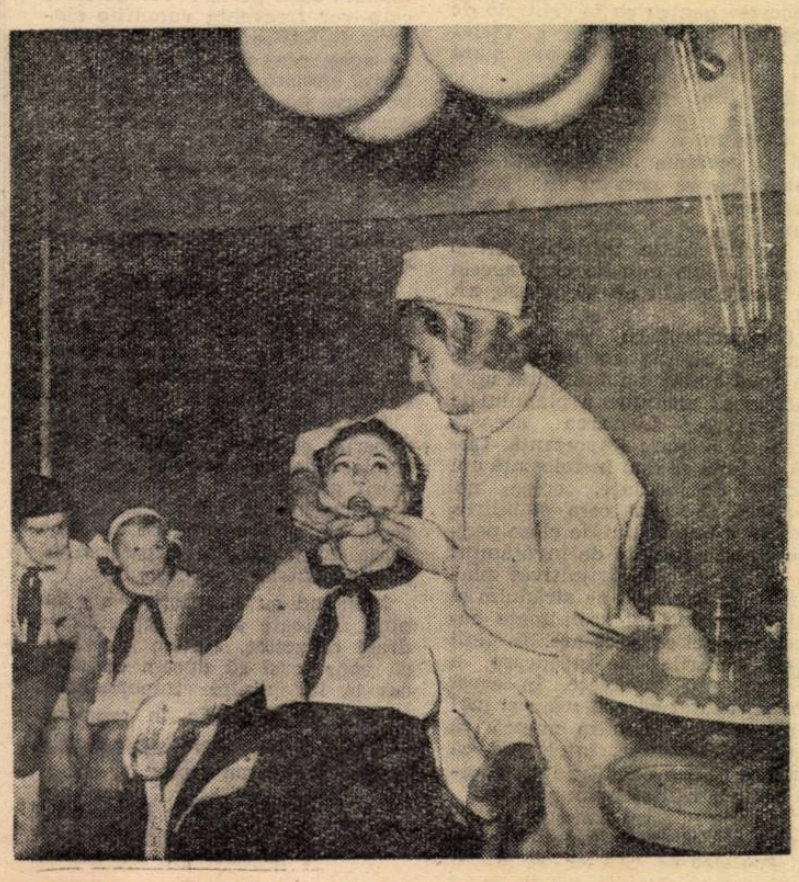

Cabinete stomatologice în școli

Ministerul Sănătății și Prevederilor Sociale a luat în cursul acestui an inițiativa organizării primelor cabinete stomatologice în școlile cu peste 1.500 elevi. S-au deschis asemenea cabinete la școlile medii nr. 10 „Zoia Kosmodemianskaia" și nr. 7 „I. L. Caragiale", la Școala elementară nr. 141 din Capitală etc.

În clișeu: cabinetul stomatologic de la Școala medie nr. 7 „I.L. Caragiale".

Pentru şcoala generală de 8 ani

Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. prevăd, printre sarcinile cele mai importante ale activităţii partidului în domeniul ideologiei şi culturii ca, o dată cu încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani, să se treacă treptat la învăţămîntul general de 8 ani, astfel ca durata şcolii medii de cultură generală să ajungă la 12 ani. Pentru a traduce în viaţă aceste sarcini importante care revin învăţămîntului din ţara noastră, Ministerul Învăţămîntului şi Culturii a studiat problemele principale privind trecerea la şcoala de 8 ani. Propunerile elaborate pe baza acestui studiu au fost prezentate de către acad. I. G. Murgulescu, ministrul Învăţămîntului şi Culturii, în cadrul unei şedinţe lărgite a Consiliului superior al şcolilor.

În cadrul discuţiilor purtate în legătură cu problemele principale privind trecerea la şcoala de 8 ani au luat cuvîntul membrii Consiliului superior al şcolilor, precum şi reprezentanţi ai organizaţiilor de masă, ai Institutului de ştiinţe pedagogice, ai institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice etc. Participanţii la discuţii au avut la dispoziţie, pentru studiu, proiectele planului de învăţămînt şi ale programelor şcolare, putînd face în acest fel propuneri concrete, precise, de adîncime.

În încheierea lucrărilor, tov. Petre Drăgoiescu, preşedintele Consiliului superior al şcolilor, a arătat că numeroase propuneri făcute cu prilejul dezbaterilor vor contribui la îmbunătăţirea proiectului planului de învăţămînt, a programelor şi manualelor şcolare, a materialului didactic şi a sistemului de pregătire a cadrelor didactice necesare şcolii de 8 ani.

Acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învăţămîntului şi Culturii, a mulţumit participanţilor la dezbaterea problemelor principale privind trecerea treptată la învăţămîntul general de 8 ani, asigurîndu-i că ministerul va ţine seama de valoroasele propuneri făcute în şedinţă ca şi de propunerile care vor veni de la masa cadrelor didactice.

Proiectul planului de învăţămînt pentru şcoala generală de 8 ani scoate în evidenţă trăsăturile caracteristice ale acestei şcoli, menită să realizeze o mai strînsă legătură cu viaţa, să le asigure elevilor un orizont de cultură generală cuprinzător şi larg, să le formeze deprinderi practice de muncă, să întărească şi să dezvolte şi mai mult munca de educaţie comunistă, ridicînd pe o treaptă superioară nivelul de pregătire al viitorilor constructori ai socialismului şi comunismului în patria noastră.

O primă trăsătură de bază a proiectului planului de învăţămînt o constituie concepţia unitară privind şcoala de 8 ani, în cadrul căreia se va realiza trecerea firească de la clasa a IV-a la clasa a V-a, înlăturîndu-se pragul care se menţine între aceste clase. În acelaşi timp, datorită măririi duratei de şcolarizare şi caracterului sistematic şi unitar pe care îl va primi învăţămîntul în cadrul şcolii de 8 ani, se va realiza o proporţie mai justă între principalele grupe de obiecte care urmăresc instruirea şi educarea multilaterală a elevilor — grupa de studii realist-practice, grupa de studii umanistice şi grupa obiectelor care contribuie la educaţia estetică şi fizică.

Faptul că pentru grupa disciplinelor realist-practice — în care se includ ştiinţele naturii, cunoştinţele despre producţia industrială şi agricolă şi lucrările practice — se prevede un număr de ore reprezentînd circa 37 la sută din totalul orelor predate în şcoala de 8 ani reflectă orientarea realist-practică mai acentuată a şcolii de opt ani faţă de şcoala de şapte ani. În această grupă de obiecte un accent deosebit s-a pus pe studiul matematicii, prin adîncirea cunoştinţelor de aritmetică şi geometrie şi lărgirea cercului cunoştinţelor de contabilitate, propunîndu-se să se studieze contabilitatea ca obiect distinct. Ţinîndu-se seama de importanţa cunoştinţelor de fizică şi chimie pentru înarmarea elevilor cu concepţia ştiinţifică despre lume şi pentru pregătirea lor în vederea înţelegerii diferitelor procese tehnice, proiectul prevede ca studiul acestor discipline să fie prelungit cu un an. În strînsă legătură cu predarea ştiinţelor naturii şi în vederea îmbinării strînse a învăţămîntului cu producţia se prevede şi extinderea predării cunoştinţelor despre producţia industrială şi agricolă, precum şi a lucrărilor practice de atelier şi a lucrărilor agricole. Tot pentru accentuarea caracterului ştiinţific al şcolii de 8 ani şi pentru întărirea legăturii ei cu practica şi ţinîndu-se seama de experienţa obţinută pînă în prezent în predarea ştiinţelor naturii, proiectul planului de învăţămînt prevede introducerea acestei discipline ca obiect distinct începînd din clasa a IV-a şi efectuarea unor modificări în legătură cu repartizarea, succesiunea şi volumul de cunoştinţe pe diferite clase. O deosebită atenţie acordă proiectul planului de învăţămînt al şcolii de 8 ani predării geografiei, al cărei studiu va începe din clasa a III-a şi va urmări asocierea strînsă a noţiunilor de geografie fizică cu cunoştinţele privitoare la geografia regională.

În grupa de studii umaniste, ale cărei discipline au un rol de mare importanţă în lărgirea orizontului de cultură generală, în educarea ideologică, patriotică şi în formarea conştiinţei socialiste a elevilor, locul central îl ocupă predarea limbii şi a literaturii române.

Proiectul planului de învăţămînt realizează o mai mare accesibilitate a predării istoriei, prevăzînd studierea istoriei antice în clasa a V-a şi a istoriei evului mediu în clasa a VI-a. Totodată se prevede ridicarea nivelului educaţiei ideologice a elevilor prin predarea istoriei moderne şi contemporane şi mai ales a istoriei patriei. Faţă de importanţa problemelor pe care le pune istoria modernă şi contemporană şi de volumul de cunoştinţe care trebuie transmise elevilor s-a mărit numărul de ore de la 2 la 3. Tot în scopul formării în rîndul elevilor a trăsăturilor conştiinţei comuniste se propune să se introducă în locul constituţiei „Educaţia cetăţenească", stabilindu-se precis scopul şi conţinutul acestei discipline în ansamblul sistemului muncii instructiv-educative.

În ceea ce priveşte predarea limbilor moderne, proiectul urmăreşte în primul rînd însuşirea de către elevi a bazelor citirii şi scrierii în limbile respective, precum şi a vocabularului şi principalelor construcţii gramaticale necesare pentru a întreţine o conversaţie şi a citi un text.

Cea de a doua limbă modernă apare în plan obligatorie, faţă de planul de învăţămînt al şcolii de 7 ani, unde e prevăzută numai facultativ.

Grija pentru educaţia armonioasă şi pregătirea multilaterală a elevilor şcolii de 8 ani se vădeşte şi în atenţia acordată predării desenului, caligrafiei, muzicii — care au ca principal scop educaţia estetică a elevilor — precum şi educaţiei fizice şi sportului — care urmăresc în mod special dezvoltarea fizică armonioasă şi călirea organismului.

Proiectul planului de învăţămînt urmăreşte respectarea particularităţilor de vîrstă ale elevilor şi evitarea supraîncărcării lor cu sarcini didactice. Astfel, totalul orelor prevăzute săptămînal porneşte de la 24 de ore la clasele I—III şi ajunge la 32 de ore la clasele a VII-a şi a VIII-a, ceea ce înseamnă că nu se depăşesc la clasele mici 4 ore pe zi, iar la clasele mari 5—6 ore pe zi.

La rîndul lor, proiectele programelor şcolare urmăresc să asigure în cadrul structurii unitare a şcolii de 8 ani o dozare mai sistematică a volumului de cunoştinţe la fiecare clasă. Ele îmbină principiul liniar cu cel concentric în organizarea şi repartizarea materiei de învăţămînt la diferite obiecte, în funcţie de cerinţele didactice şi educative specifice.

Folosind posibilităţile create prin repartizarea materiei de învăţămînt pe sistemul unitar al claselor I—VIII, proiectele de programe prevăd nu numai o gradare metodică a cunoştinţelor, dar şi un timp mai mare de studiu pentru însuşirea cunoştinţelor esenţiale din cadrul diferitelor obiecte. Repartizarea mai judicioasă a volumului de cunoştinţe pe clase va întări accesibilitatea programelor, va uşura munca elevilor, va îngădui stabilirea unei proporţii mai juste între lecţiile de predare, de repetare şi recapitulare, lecţiile-excursii, exerciţiile şi aplicaţiile practice, oferind profesorilor un sistem de forme variate pentru activitatea didactică.

Faptele şi fenomenele, cunoştinţele, noţiunile, legile şi principiile care formează conţinutul fiecărui proiect de programă sînt prezentate şi explicate în mod ştiinţific. Ele exprimă într-o formă elementară, prelucrată din punct de vedere didactic, ultimele concluzii ale cercetărilor ştiinţifice din domeniul fiecărui obiect de studiu.

În proiectele programelor de fizică, chimie, ştiinţe naturale, geografie, istorie se pune un accent deosebit pe explicarea cauzalităţii fenomenelor, pe interdependenţa şi corelaţia dintre acestea, pe înţelegerea legilor lor de dezvoltare şi a consecinţelor care decurg pentru activitatea practică a oamenilor.

Pe baza experienţei obţinute în şcoala noastră şi folosind experienţa celorlalte ţări socialiste şi în primul rînd a şcolii sovietice, s-au adus perfecţionări formelor şi mijloacelor folosite pentru întărirea legăturii învăţămîntului cu practica, cu producţia. În acest scop proiectele de programe prevăd, de pildă, la fizică un număr de două ori mai mare de demonstraţii în laborator. Totodată, fiind elaborate în lumina concepţiei unitare a şcolii de 8 ani, proiectele de programe pentru activităţile practice au putut să distribuie aceste activităţi în mod gradat în raport cu posibilităţile elevilor, cu nivelul lor de cunoştinţe şi experienţa lor de viaţă. În clasele I—IV elevii îşi vor forma primele deprinderi de muncă, executînd lucrări simple, menite să contribuie la dezvoltarea spiritului lor de observaţie şi creaţie, să le îmbogăţească orizontul cu noţiuni concrete despre unele însuşiri ale obiectelor şi uneltelor cu care lucrează. La clasele V—VIII se propun operaţiuni care stau la baza multor procese de muncă din industrie sau agricultură, aşa încît elevii să-şi formeze deprinderi de folosire a uneltelor simple de producţie şi să înceapă să ia parte, într-o formă elementară, la producţia de bunuri materiale.

Pentru şcolile de la sate accentul s-a pus pe lucrările practice agricole care, alături de cunoştinţele agricole, introduc pe elevi în cunoaşterea principalelor procese de muncă agricolă şi pun bazele deprinderilor de a lucra raţional pămîntul. Proiectul programei de lucrări agricole este întocmit în aşa fel încît pe parcursul claselor I—VIII elevii să înveţe a executa principalele lucrări legate de cultivarea plantelor şi îngrijirea animalelor.

Un obiectiv important care a stat în faţa autorilor proiectelor de programe a fost acela de a întări eficienţa educativă a predării tuturor obiectelor de învăţămînt. În acest scop proiectele de programe oglindesc larg realizările regimului nostru de democraţie populară, subliniază justeţea politicii partidului şi statului nostru în diferite domenii ale construcţiei economice şi culturale, scot în evidenţă superioritatea şi măreţia orînduirii noastre sociale, marile înfăptuiri dobîndite de oamenii muncii sub conducerea partidului.

În proiectele programelor de limba română, de pildă, se urmăreşte ca înarmarea elevilor cu cunoştinţe în domeniul limbii şi literaturii să se realizeze paralel cu dezvoltarea, prin textele alese pentru lectură literară, a sentimentului de dragoste faţă de oamenii muncii, faţă de partid şi conducătorii săi, faţă de patria noastră socialistă, a sentimentului de prietenie pentru copiii din ţările socialiste şi din alte ţări. În acelaşi timp, conţinutul textelor literare va contribui la înarmarea elevilor cu trăsăturile moralei comuniste.

Un sprijin important va primi munca de educaţie a elevilor din partea organizaţiilor de bază U.T.M., care vor lua fiinţă în ultima clasă a şcolii de 8 ani. În felul acesta, spre deosebire de şcoala de 7 ani, în care activează numai organizaţia de pionieri, în şcolile de 8 ani vor activa atît organizaţii de pionieri, cît şi organizaţii U.T.M. care, împreună cu şcoala, vor ridica la un nivel şi mai înalt munca de educaţie ideologico-politică a elevilor.

O contribuţie însemnată la crearea unui sistem unitar al muncii de educaţie comunistă a elevilor vor aduce „Programa-model a muncii educative în şcoala de 8 ani" şi „Îndrumările metodice pentru munca profesorului-diriginte", lucrări care sînt deja elaborate şi pregătite pentru a fi introduse în şcoli cu titlu experimental.

★

Trecerea la şcoala generală de 8 ani, ca şi dezvoltarea întregului învăţămînt din ţara noastră necesită sporirea numărului de cadre didactice şi îmbunătăţirea sistemului de calificare ştiinţifică şi pedagogică a acestora. În acelaşi timp cerinţele predării cît mai adîncite a diferitelor discipline impun cadre specializate, cu studii superioare, încă din clasa I. În aceste condiţii, instituţia corespunzătoare necesităţilor actuale de pregătire a cadrelor didactice este Institutul pedagogic de 3 ani, profilat în lumina noilor cerinţe. Pentru a pregăti cadre didactice care să predea pe specialităţi la clasele III—VIII şi eventual la clasele I—VIII se propune revizuirea actualelor planuri şi programe ale institutelor pedagogice de 3 ani, introducîndu-se la toate secţiile cursul de metodică a specialităţii şi pentru clasele I—IV. Profesorii pregătiţi în facultăţile de fizică-chimie vor preda şi cunoştinţe industriale şi lucrări practice de atelier, iar cei de ştiinţe naturale — cunoştinţe agricole şi lucrări practice agricole.

Actualele institute pedagogice de 3 ani se vor putea transforma în viitor în institute pedagogice cu durata de 5 ani, pentru pregătirea cadrelor care vor preda atît la clasele I—VIII cît şi la clasele I—XII, pe specialităţi.

Rezolvîndu-se pregătirea cadrelor didactice pentru şcoala de masă unică de 8 ani printr-o singură instituţie — institutul pedagogic de 3 ani — se va realiza principiul concordanţei între sistemul de pregătire a cadrelor didactice şi structura organizatorică a şcolii în perioada de desăvîrşire a construcţiei socialismului în patria noastră şi a trecerii treptate la comunism.

Congresul al III-lea al Partidului a trasat sarcina încheierii procesului de generalizare a învăţămîntului de 7 ani pînă în anul şcolar 1962/63. Această sarcină se înfăptuieşte cu succes.

Avînd în vedere stadiul şi ritmul de dezvoltare a şcolii de 7 ani, există posibilitatea ca în anul şcolar 1961—1962 să fie cuprinşi în clasa a V-a circa 99 la sută din copiii care au promovat primele 4 clase, ceea ce înseamnă, practic, îndeplinirea cu un an mai devreme a sarcinilor stabilite de Congresul al III-lea al P.M.R., cu privire la încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani. Cuprinderea tuturor copiilor la învăţămîntul general de 7 ani va reprezenta, aşa cum sublinia tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congres, un important moment al revoluţiei culturale care se desfăşoară în patria noastră.

În perioada anilor 1961—1965, potrivit creşterii sarcinilor de şcolarizare, numărul unităţilor didactice (posturi şi clase de elevi) se va mări cu aproape 20.000 (clasele I—VIII), ceea ce va necesita, în mod firesc, lărgirea spaţiului de învăţămînt. Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. arată că pînă la sfîrşitul anului 1965 se vor construi circa 15.000 săli de clasă. Ritmul actual al construcţiilor şcolare dă certitudinea că numărul total al sălilor de clasă ce se va construi în această perioadă va fi de circa 17—18.000. Aceasta va contribui la îmbunătăţirea condiţiilor de funcţionare a şcolilor.

Totodată se prevăd măsuri pentru a asigura şcolilor de 8 ani laboratoare de fizică, chimie şi ştiinţe naturale bine utilate, ateliere şi terenuri agricole pentru lucrări practice ale elevilor.

Membrii Consiliului superior al şcolilor, exprimîndu-şi recunoştinţa faţă de partid şi guvern pentru grija deosebită manifestată continuu faţă de copiii patriei noastre şi faţă de educatorii lor, şi-au luat angajamentul să sprijine elaborarea şi aplicarea măsurilor propuse pentru îmbunătăţirea continuă a învăţămîntului.

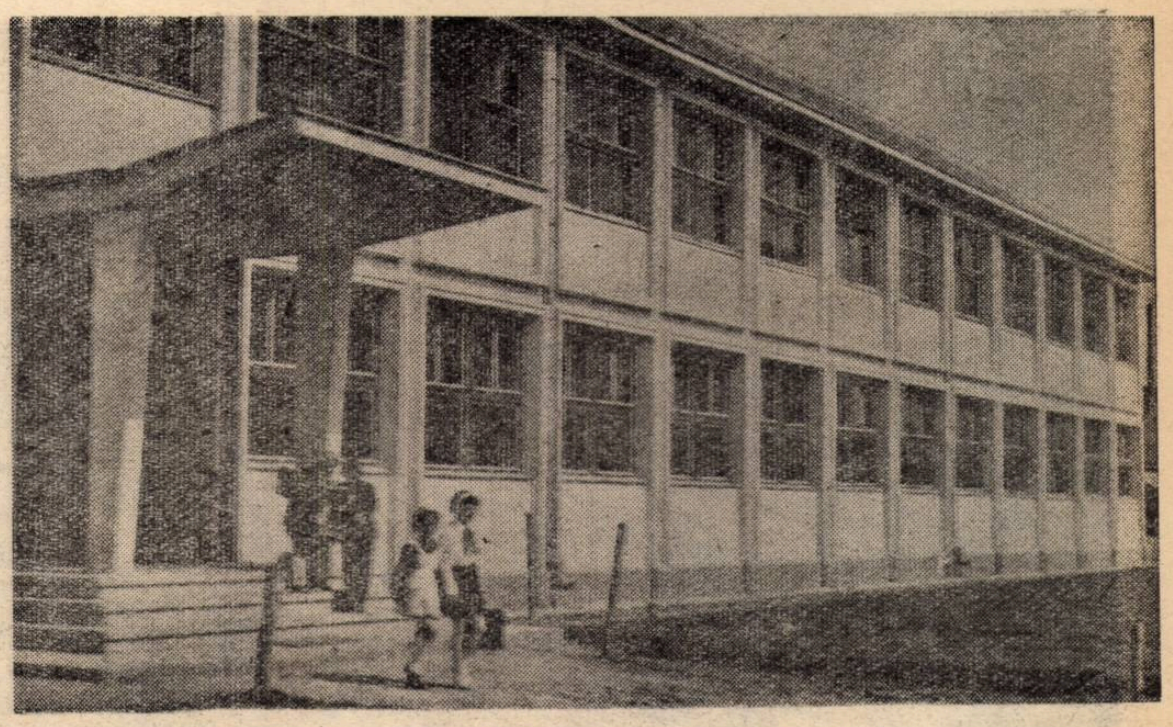

Clădirea şcolii de 7 ani nr. 15 din Braşov dată în folosinţă în acest an şcolar.

RECAPITULARE

Respectarea cerinţelor specifice

Cunoaşterea şi respectarea cerinţelor specifice lecţiilor de recapitulare constituie una din principalele condiţii de care depinde reuşita acestui tip de lecţii. Că lucrurile stau aşa o dovedesc şi rezultatele lecţiei recapitulative de geografie cu tema „Regiunile muntoase din ţara noastră" ţinută la clasa a XI-a de la Şcoala medie „Garabet Ibrăileanu" din Iaşi de către profesoara Elena Gîlea.

Din întreaga desfăşurare a lecţiei s-au desprins cîteva aspecte care au ilustrat în mod pregnant preocuparea profesoarei de a respecta particularităţile proprii recapitulării. Unul dintre aceste aspecte l-a reprezentat volumul cunoştinţelor repetate. A reieşit în mod evident faptul că profesoara şi-a delimitat cu preciziune problemele asupra cărora urmau să se poarte discuţiile în clasă, că ea a eliminat din lecţie tot ceea ce ar fi putut însemna amănunt secundar, neesenţial şi şi-a propus să pună îndeosebi accentul asupra acelor cunoştinţe datorită cărora elevii au putut dobîndi o imagine sintetică, de ansamblu, asupra temei.

Lecţia a început prin repetarea cunoştinţelor privind caracteristicile generale ale munţilor Carpaţi. Conduşi de întrebări concise, bine formulate, şi folosindu-se în permanenţă de hartă, elevii au descris aşezarea geografică a Carpaţilor răsăriteni, meridionali şi vestici, au făcut unele aprecieri generale în legătură cu originea formării lanţurilor muntoase din ţara noastră, cu structura lor geologică, cu forma pe care o au acestea în diferite puncte geografice, cu vegetaţia caracteristică zonelor muntoase.

S-a trecut apoi la caracterizarea fiecăreia din ramurile carpatice. E demn de reţinut procedeul folosit de profesoară pentru această caracterizare. Ea n-a recurs la sublinierea separată a trăsăturilor caracteristice fiecărei ramuri în parte, ceea ce n-ar fi antrenat decît memoria elevilor ei. Ţinînd seama de faptul că lecţiile recapitulative trebuie să le stimuleze gîndirea, să-i determine să facă singuri, în mod independent, legături între cunoştinţele însuşite, a adoptat o altă cale, mai puţin comodă dar mai eficientă. Anume, ea a cerut elevilor să facă nu caracterizarea fiecărei ramuri de munţi în parte, ci caracterizarea întregului lanţ al Carpaţilor răsăriteni prin comparaţie cu lanţurile meridional şi vestic. Procedeul nu a fost întîmplător. Profesoara ştia încă din timpul anului că în această privinţă o parte din elevi mai au unele lacune, pe care urmărea să le îndepărteze acum. Urmînd această cale elevii au putut arăta că masivele din Carpaţii răsăriteni sînt aşezate în culmi paralele, în vreme ce masivele din Carpaţii meridionali şi apuseni sînt aşezate în grupe, că în Carpaţii răsăriteni trecătorile sînt mai înalte decît în Carpaţii sudici şi apuseni etc.

La fiecare din răspunsurile cerute elevilor profesoara a făcut apel la raţionamentul acestora. Ea nu s-a mulţumit numai cu răspunsuri corecte ci, folosind în mod frecvent întrebarea „de ce ?", a cerut elevilor să dea explicaţia logică a fenomenelor de relief. De exemplu, ea a cerut elevilor să releve cauza schimbării direcţiei culmilor Carpaţilor la Întorsura Buzăului, să arate ce a determinat structura geologică diferenţiată a diferitelor ramuri ale munţilor Carpaţi etc.

De asemenea, discutînd despre densitatea populaţiei montane stabile, profesoara a cerut elevilor să explice de ce pînă în 1850 în depresiunea Petroşani procentajul de densitate al populaţiei stabile a fost scăzut iar de la această dată se observă o creştere evidentă, care devine masivă în anii regimului de democraţie populară.

După ce elevii au subliniat caracteristicile Carpaţilor, profesoara le-a cerut să facă o scurtă trecere în revistă a celor mai importante masive muntoase. Atenţia acordată diverselor masive a fost diferită, în funcţie de însemnătatea lor. Unele au fost doar enumerate, dar pentru altele s-au cerut amănunte privitoare la poziţia lor geografică, la altitudine, la structura geologică etc.

Conştientă de faptul că lecţiile de recapitulare trebuie să contribuie şi la întărirea educaţiei comuniste a elevilor, profesoara a accentuat, în discuţiile ei cu elevii, marea deosebire între sălbăticia cu care au fost despăduriţi munţii în timpul regimului burghezo-moşieresc în scopul îmbogăţirii unor profitori şi între grija pe care o manifestă regimul de democraţie populară pentru exploatarea lor raţională, pentru împădurirea lor, astfel încît să sporească avuţia ţării, care aparţine întregului popor muncitor.

Pe aceeaşi linie a preocupărilor pentru valorificarea laturii educative a lecţiei, pentru legarea ei de actualitate se înscrie discutarea importanţei economice a munţilor noştri. Raportînd în permanenţă situaţia prezentă la trecut, elevii au relevat realizările regimului de democraţie populară în exploatarea bogăţiilor solului şi subsolului din Munţii Carpaţi. O atenţie deosebită s-a acordat însemnătăţii economice a hidrocentralei „V. I. Lenin" de la Bicaz. Vorbind despre această mare realizare a regimului nostru, elevii au adus în discuţie cunoştinţe noi pe care le-au acumulat, în afara clasei, în timpul unei excursii la Cheile Bicazului. S-a vorbit de asemenea despre exploatarea bogăţiilor subsolului, despre uzina cocsochimică de la Hunedoara, despre combinatul metalurgic şi cocseriile de la Reşiţa, despre termocentrala de la Paroşeni, despre noul oraş Victoria, despre înzestrarea cu maşini moderne a centrelor de prelucrare a metalelor de la Zlatna, Abrud, Baia Mare etc., despre folosirea metalelor neferoase în industria constructoare de maşini etc.

Preocuparea profesoarei pentru axarea discuţiilor pe probleme esenţiale, pentru stimularea gîndirii elevilor, pentru legarea cunoştinţelor de viaţă, pentru eficienţa educativă a lecţiei a făcut ca ora recapitulativă să-şi atingă pe deplin scopul.

Victor Octavian

Clasa a VII-a în examen

Astăzi elevii claselor a VII-a se prezintă la examenul de absolvire. Este un examen a cărui pregătire a început, putem spune, încă din primele zile ale anului şcolar. În întreaga lor activitate cu elevii claselor a VII-a profesorii au avut în vedere exigenţele cărora vor trebui să le răspundă aceştia la examen. Rezultatele se văd acum, în zilele pline de bucurii şi de emoţii ale examenului.

Elevii clasei a VII-a de la Şcoala de 7 ani nr. 8 din Bacău s-au prezentat azi dimineaţă cu încredere în faţa examinatorilor. Profesorii s-au îngrijit îndeaproape de pregătirea lor. Problemele acestei pregătiri au constituit obiectul discuţiilor purtate în mai multe şedinţe ale consiliului pedagogic. S-a conturat astfel pentru fiecare profesor în parte ce acţiune trebuie să iniţieze pentru a îmbogăţi şi consolida cunoştinţele elevilor.

În orele de limba romînă, bunăoară, s-a pus accentul pe efectuarea analizelor morfologice şi sintactice menite să dezvolte deprinderile elevilor de a aplica regulile gramaticale. La lecţiile de literatură li s-a cerut să aprecieze conţinutul de idei al operelor studiate, să caracterizeze personajele principale ale acestora. Totodată, profesorii s-au străduit să-i obişnuiască cu tratarea sintetică a unor probleme de literatură. In acest scop au discutat cu ei, de exemplu, despre oglindirea luptei pentru construirea socialismului în literatura noastră contemporană, despre dragostea faţă de partid reflectată în poezie etc.

În lecţiile de matematică s-a pus accentul pe rezolvarea problemelor cu conţinut practic, care să dezvolte puterea de raţionament a elevilor şi să le consolideze deprinderile de calcul.

Meditaţiile şi consultaţiile organizate de profesorii care predau la clasele a VII-a i-au ajutat pe elevii acestor clase să-şi clarifice unele probleme rămase neînţelese.

Cu multă grijă au organizat şi alte numeroase şcoli de 7 ani din oraşele şi satele patriei noastre pregătirea viitorilor lor absolvenţi pentru examenul care a început astăzi. Pretutindeni s-a acordat atenţie bunei desfăşurări a lecţiilor recapitulative, astfel ca viitorii absolvenţi să reţină tot ce este esenţial în materia studiată, să-şi fixeze şi să-şi consolideze cunoştinţele.

Sîntem abia în faţa primei zile de examen. Ar fi, desigur, prematur să facem aprecieri asupra rezultatelor cu care se va încheia acesta. Dar grija manifestată de cadrele didactice pentru pregătirea elevilor, munca pe care au depus-o, ca şi conştiinciozitatea cu care au învăţat elevii constituie tot atîtea garanţii pentru calitatea răspunsurilor pe care le vor da viitorii absolvenţi ai şcolii de 7 ani.

L. N.

Cum muncim?

În clasele a XI-a se desfăşoară în aceste zile lecţii de recapitulare a materiei pentru examenul de maturitate. Evident, felul cum se vor prezenta elevii la acest examen va fi rezultatul întregii lor pregătiri din şcoala medie. Totuşi, lecţiile de recapitulare care se desfăşoară acum au şi ele o mare însemnătate; şi de ele depinde, în mare măsură, exactitatea şi claritatea răspunsurilor ce le vor da elevii în faţa examinatorilor.

În organizarea şi desfăşurarea lecţiilor recapitulative pentru examenul de maturitate există unele trăsături caracteristice, datorită cîmpului larg de probleme abordate şi incursiunilor ce trebuie făcute în materia altor ani de studii şi chiar a altor obiecte. Aceasta impune profesorilor să lege variatele cunoştinţe ale elevilor într-un tot unitar, să-i ajute să vadă limpede legăturile reciproce dintre aceste cunoştinţe.

Ca un meşter zidar priceput, profesorul trebuie să finiseze acum cunoştinţele elevilor, în care fiecare lecţie, fiecare an de studii se pot asemui cu cărămizile din care sînt confecţionaţi pereţii şi cu planşeele ce despart etajele unei construcţii armonioase.

Am asistat deunăzi la o lecţie de recapitulare la fizică în vederea examenului de maturitate, ţinută de către tovarăşul profesor Eustaţiu Constantinescu la clasa a XI-a „B" a Şcolii medii nr. 34 din Capitală. Se vorbea despre „Inducţia magnetică".

Eleva de la tablă a scris mai întîi titlul temei, în dreptul căreia a desenat apoi o acoladă, iar în interiorul acesteia, pe măsură ce profesorul vorbea şi uneori, ca urmare a unui răspuns dat de un elev, înscria în ordine :

1. Definiţie : proprietatea unei substanţe de a se magnetiza la introducerea ei într-un cîmp magnetic exterior.

2. Permeabilitatea magnetică :

$$\mu = \frac{B}{H}$$

3. Electromagneţi : definiţie ; aplicaţii — soneria, telegraful, releul electromagnetic, siguranţa automată, difuzorul.

Între timp, îmi însemn în carnet :

„Planul ar fi trebuit comunicat elevilor la lecţia trecută şi scris pe tablă în recreaţia care a precedat ora".

„S-ar părea că elevii nu au învăţat dinainte chestiunile pe care le repetă, ci au venit acum la şcoală ca să le înveţe".

„În timpul lecţiei elevii discută între ei şi se aud chiar unele apostrofări nepoliticoase. De ce tolerează profesorul aceasta ? Socoteşte oare că la orele recapitulative nu trebuie respectate aceleaşi cerinţe ca şi la orele din timpul anului ?".

La tablă, lecţia se desfăşoară mai departe.

Era de aşteptat ca profesorul să intre în conţinutul temei, să insiste asupra aplicaţiilor practice, să rezolve unele exerciţii sau probleme spre a le reaminti elevilor şi unităţile de măsură. Aceasta cu atît mai mult cu cît se pare că sînt suficiente goluri ce se cer a fi umplute înainte de a se trece la lecţiile de sinteză ce vor avea loc în perioada 16—30 iunie. Dar pe tablă continuă să apară mereu titluri în dezbaterea cărora nu intră nimeni. De exemplu : „Interacţiunea cîmpurilor magnetice". Şi din nou subpuncte : 1) Forţa electromagnetică ; 2) Forţa electrodinamică.

Din nou o însemnare în carnet : „De ce admite profesorul ca justă formularea «forţa de interacţiune» dată de o elevă ? Nu ştie el oare că nu există forţe care să nu fie de interacţiune ?".

Din nou îmi îndrept atenţia spre tablă. Un nou titlu. Şi iar subpuncte. Şi iar un titlu, şi iar subpuncte.

Se aude soneria vestind sfîrşitul orei. Notarea subpunctelor continuă totuşi.

În fine, se trag cîteva concluzii şi apoi se dă tema orei următoare : „Luaţi de la curentul alternativ pînă la electrificare".

Ştiind că cercurile pedagogice din săptămîna trecută au discutat problema recapitulării, îl întreb pe profesor, după ce ieşim din clasă : „Aţi fost la ultima şedinţă a cercului pedagogic ?" Aşa cum mă aşteptam, răspunsul este negativ.

V. Manolache

P. S. O ultimă însemnare din carnet.

„Oare cum s-a preocupat comisia metodică din şcoală să-l sprijine pe tovarăşul Constantinescu, profesor încă lipsit de experienţă, lucrînd de abia doi ani la catedră şi care predă, probabil, pentru prima dată la clasa a XI-a ? Secţia de învăţămînt îl consideră ca unul dintre profesorii tineri cu o bună pregătire ştiinţifică şi dornic de muncă. Se vede că cei din şcoală s-au mulţumit cu această apreciere şi l-au lăsat să se descurce cum o putea".

Pentru elevii claselor I — IV cursurile s-au terminat. Au început „grifile" pentru focurile din vacanţă.

Învățămînt seral

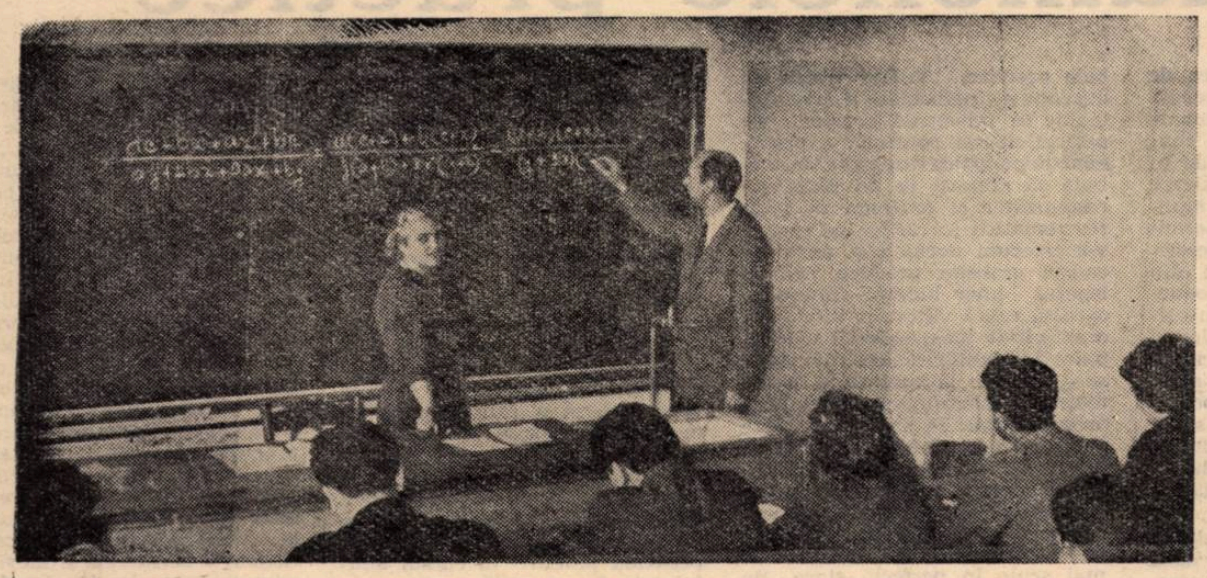

Salariați ai Fabricii de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej" din Capitală la cursurile de pregătire pentru intrarea în clasa a VIII-a serală.

La cursurile de pregătire

Ținînd seama de faptul că tinerii muncitori care se înscriu în școala medie reiau contactul cu cartea după întreruperi uneori destul de îndelungate, cursului de pregătire pe care îl urmează ei îi revine sarcina de a le readuce în memorie și de a-i ajuta să-și consolideze unele cunoștințe de matematică, fizică, limba romînă absolut necesare pentru a-și putea desfășura cu bune rezultate studiul în clasa a VIII-a. Spre îndeplinirea acestei sarcini și-au îndreptat în primul rînd atenția profesorii care predau la cursul de pregătire ce funcționează în școala noastră.

Totodată ei se străduiesc ca lecțiile ce le țin la acest curs să fie cît mai atractive, cît mai legate de viață și, indeosebi, cît mai izbutite din punct de vedere metodic, astfel încît cunoștințele să fie însușite chiar din clasă.

Profesorii de matematică, de exemplu, dau cursanților spre rezolvare probleme legate de producție, de activitatea lor zilnică. Iată o astfel de problemă dată de profesoara Ioana Liicianu, la una din primele lecții ținute în cadrul cursului: „La secția «Costume bărbătești» din sectorul IV al F. C. «Gh. Gheorghiu-Dej» s-a îndeplinit în prima săptămînă 1/4 din planul lunar, în a doua săptămînă 4/15, în a treia 3/10, rămînînd de lucru 14.135 costume. Care a fost planul lunar al secției ?". Simpla enunțare a problemei a avut un efect deosebit: a trezit interesul cursanților — în majoritate muncitori la F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej" — le-a sporit atenția și i-a făcut să dorească a lucra cît mai bine. O tînără care muncește în sectorul respectiv a cerut să rezolve problema la tablă și a rezolvat-o foarte bine. Iată și o altă problemă de acest fel, dată de aceeași profesoară la capitolul „Procente": „Norma zilnică a unei muncitoare din secția lenjerie este de 200 bucăți. Muncitoarea lucrează însă 270 bucăți. Care este procentul de depășire ?" Este firesc ca asemenea probleme să-i mobilizeze pe elevi la învățătură. Tinerii muncitori de la F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej" își iubesc întreprinderea, sînt mîndri că ea a obținut de 17 ori în șir drapelul roșu de fruntașă în producție pe ramură. Faptul că profesorii prețuiesc rezultatele obținute de ei în producție este un puternic stimulent în antrenarea lor la învățătură.

Dar cursul de pregătire din cadrul școlii noastre este urmat și de tineri de la alte întreprinderi. Profesorii se străduiesc să valorifice la lecții și experiența dobîndită în producție de aceștia. Bunăoară, profesorul de fizică Vasile Baloescu, ținînd seama de experiența în producție a tinerilor muncitori de la uzinele „Klement Gottwald", a dat spre rezolvare în grupa lui probleme legate de utilizarea scripeților cu care ei lucrează adesea.

La fel procedează profesoara de matematică Elena Ciobotaru și profesoara de fizică Silvia Florescu, care predau la grupa a III-a.

De notat că la toți acești profesori, după efectuarea calculelor la tablă, elevii înșiși trag concluziile teoretice, pe care le vor putea folosi ori de cîte ori vor avea de rezolvat probleme asemănătoare.

Și profesorii de limba și literatura romînă — Constantin Negoiță și Lucreția Păsculescu — caută să pornească, în explicarea imaginilor literare din operele studiate, de la cele cunoscute de cursanți în munca lor din producție. Bunăoară, discutînd cu elevii despre felul cum se reflectă în romanul „Oțelul" de Constantin Chiriță problemele vieții muncitorilor din industria noastră socialistă, profesoara Lucreția Păsculescu a cerut tinerilor de la uzinele „Klement Gottwald" și „9 Mai" să compare cele expuse în roman cu cele trăite de ei în procesul muncii, al vieții colectivului muncitoresc etc. Și textele pentru analiză date la lecțiile de gramatică se referă la întreprinderile unde lucrează cursanții și uneori chiar la propria lor muncă în aceste întreprinderi.

Desigur că, pentru a-și pregăti în acest fel lecțiile, profesorii care predau la cursul de pregătire trebuie să păstreze un contact permanent cu întreprinderile. Ei realizează acest contact prin vizite dese la locul de muncă al cursanților. Pe lîngă faptul că le dau posibilitatea să culeagă date pentru lecții, vizitele în întreprinderi îi ajută pe profesori să realizeze și o legătură mai strînsă, mai apropiată cu tinerii muncitori, să poarte cu ei discuții prietenești, în care să le demonstreze cu argumente convingătoare însemnătatea învățăturii sistematice, necesitatea unei frecvențe regulate etc.

În general, legătura pe care o ține școala cu cele trei întreprinderi de unde își recrutează elevii — F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej", „Klement Gottwald" și „9 Mai" contribuie mult la îmbunătățirea muncii desfășurate la cursul de pregătire. Datorită colaborării strînse a colectivului didactic cu conducerile acestor întreprinderi și cu organizațiile de partid, sindicale și U.T.M. din cadrul lor, am putut recruta, de exemplu, pentru cursul de pregătire un număr dublu de elevi față de anul școlar trecut. Cursanților li s-a asigurat în întreprinderi un astfel de program de lucru încît au posibilitatea să frecventeze cu regularitate lecțiile. Totodată comisiile de selecționare din întreprinderi sprijină munca profesorilor supraveghind cum își îndeplinesc tinerii muncitori obligațiile lor școlare.

Ca rezultat al eforturilor unite ale profesorilor, ale întreprinderilor și ale cursanților înșiși, munca în cadrul cursului se desfășoară tot mai bine, creînd garanția că probele de verificare pentru admiterea în clasa a VIII-a vor fi trecute cu succes de toți cei ce frecventează cursul.

C. Simionescu
directorul Școlii medii serale de pe lîngă F. C. „Gh. Gheorghiu-Dej" — București

În ajutorul muncitorilor-elevi

Elevii școlii medii serale din comuna Baia de Fier, raionul Gilort, regiunea Oltenia, întîmpină bine pregătiți încheierea anului școlar. Cadrele didactice de la această școală se străduiesc să le acorde un ajutor cît mai eficient în însușirea cunoștințelor, astfel încît să poată reține chiar din clasă tot ceea ce este esențial în materia predată.

Un procedeu folosit larg de profesorii școlii în acest scop este alcătuirea schemelor menite să sistematizeze cunoștințele transmise muncitorilor-elevi. Se folosesc astfel de scheme, de exemplu, la lecțiile de gramatică, de istorie și geografie, de științe naturale etc. Schemele constituie un ajutor prețios pentru muncitorii-elevi în recapitularea cunoștințelor, în consolidarea lor.

De asemenea, la fizică și chimie se acordă multă atenție efectuării experiențelor demonstrative și lucrărilor de laborator, care dau muncitorilor elevi posibilitatea să-și adîncească cunoștințele dobîndite.

H. DIMA
Baia de Fier, raionul Gilort

Un plan concret de acțiune

La școala noastră — școala medie serală „Wilhelm Pieck" din Brăila — se desfășoară cu intensitate pregătirile pentru încheierea cu succes a anului școlar. Atenția colectivului pedagogic este concentrată în primul rînd asupra asigurării unui conținut just din punct de vedere ideologic și științific al lecțiilor recapitulative, asupra respectării cerințelor metodice pe care le impun astfel de lecții în condițiile învățămîntului seral.

În acest scop s-au organizat în școală, în cadrul comisiilor pe specialități, cîteva lecții deschise. De asemenea, s-a făcut schimb de experiență în ceea ce privește buna organizare a muncii în școală în perioada de pregătire a încheierii cursurilor cu școlile medii serale de pe lîngă uzinele „Cristea Nicolae", de pe lîngă întreprinderea „Industria Sîrmei" și de pe lîngă Șantierul naval din Galați.

Un moment important în pregătirea încheierii anului școlar l-a constituit ultima ședință a consiliului pedagogic, în care s-au luat măsuri amănunțite cu privire la buna desfășurare a recapitulării finale a materiei, pe baza analizei felului cum s-a realizat aceasta pînă în prezent.

În urma discuțiilor purtate a fost întocmit un plan concret de acțiune pe luna iunie privind ajutorul ce trebuie dat muncitorilor-elevi în această perioadă, activitățile metodice în vederea îmbunătățirii calității lecțiilor de recapitulare finală etc. Planul de acțiune prevede de asemenea o intensificare a legăturilor școlii cu comisia de selecționare din întreprindere, în scopul asigurării condițiilor pentru o frecvență cît mai regulată a muncitorilor-elevi în perioada recapitulării finale a materiei.

N. TRUFAȘU
directorul Școlii medii serale „Wilhelm Pieck" din Brăila

Atenție la calitate

Grija manifestată în această perioadă de majoritatea profesorilor secției serale de la Școala medie nr. 26 din București pentru pregătirea muncitorilor-elevi din clasa a XI-a, care se vor prezenta în anul acesta în fața examenului de maturitate, este demnă de laudă.

Printr-o strînsă legătură cu conducerile întreprinderilor s-au creat condiții pentru ca cea mai mare parte a muncitorilor să-și capete acum, în cea mai importantă etapă a muncii școlare, concediile de studii și s-au luat măsuri pentru a se asigura săli libere, în care tinerii să poată veni dimineața pentru a studia individual în prezența profesorilor de specialitate, care se află lîngă ei pentru a-i ajuta să învețe.

Recent, la una din ultimele ședințe ale consiliului pedagogic, s-au pus în discuție diverse probleme privind metodica lecțiilor recapitulative, specificul acestora în condițiile muncii din școala serală. S-a ajuns la concluzia că ceea ce trebuie să caracterizeze îndeosebi recapitularea este legarea ei strînsă de experiența din producție a muncitorilor-elevi, ca și înlăturarea din lecțiile de sinteză a oricăror chestiuni neesențiale, secundare, astfel încît elevii să poată reține la fiecare obiect problemele cu adevărat importante, să le poată închega într-un sistem armonios. Au fost luate apoi măsuri pentru ca planurile lecțiilor de recapitulare să respecte aceste cerințe. Evident, astfel de măsuri sînt de natură să contribuie la buna pregătire a elevilor din ultima clasă a școlii serale.

Dar dacă majoritatea cadrelor didactice din școală se străduiesc să țină lecții recapitulative de un nivel ridicat, care constituie pentru muncitorii-elevi un sprijin important în pregătirea pentru examenul de maturitate, sînt încă unii care nu acordă suficientă grijă pentru calitatea acestor lecții. De exemplu, profesorul de limba romînă, Gheorghe Cîrțu și-a propus să țină o lecție cu tema „Formarea limbii romîne și evoluția istoriografiei pînă în secolul XVIII". Lăsînd la o parte faptul că tema acestei lecții include într-un mod nediferențiat o diversitate de probleme, trebuie să arătăm că și metodica desfășurării ei a fost nemulțumitoare. Profesorul a început prin a trata, folosind exclusiv metoda expozitivă, problemele formării limbii romîne. A insistat cu lux de amănunte asupra elementului autohton.

După ce a epuizat jumătate din timpul orei cu tratarea problemelor privitoare la formarea limbii romîne, profesorul a trecut mai departe la înșirarea cronicarilor, a operelor lor și a unora dintre caracteristicile acestora. În această a doua parte a expunerii sale profesorul a avut în vedere, spre deosebire de prima parte, un criteriu mai bine ales în înșirarea cunoștințelor. Anume, el s-a referit la reflectarea dragostei față de patrie și de popor în operele cronicarilor. Insistînd însă și de această dată, ca și în problema formării limbii romîne, asupra unor amănunte neesențiale, profesorul a ajuns la sfîrșitul orei fără să fi epuizat toate problemele cuprinse în planul lecției de recapitulare.

Ne întrebăm apoi, de ce a folosit tov. Cîrțu numai forma expunerii și nu a utilizat conversația, care, după cum se știe, constituie principala metodă folosită în lecțiile recapitulative ? Elevii erau pregătiți pentru lecție și deseori completau din bancă, fără să li se ceară, spusele profesorului — dar acesta nu-i lua în seamă. El avea însă datoria să știe că ora de recapitulare nu este un prilej de a preda a doua oară aceleași cunoștințe, ci de a le repeta cu elevii în vederea consolidării și sistematizării lor.

Este de semnalat și faptul că nu li s-a dat elevilor pentru ora următoare, așa cum este indicat, planul după care urmează să efectueze în continuare recapitularea, profesorul rezumîndu-se numai la simpla anunțare a temei.

Pînă la examenul de maturitate a mai rămas puțin timp. Profesorul Gheorghe Cîrțu are datoria să-l folosească din plin îmbunătățindu-și neîntîrziat munca. Este necesar ca el să acorde mai multă atenție organizării judicioase a lecțiilor recapitulative, selecționării riguroase a cunoștințelor ce urmează a fi recapitulate, respectării cerințelor metodice specifice recapitulării — într-un cuvînt, calității acestor lecții. Pentru că de calitatea lor depinde, în mare parte, calitatea pregătirii elevilor.

Conducerea școlii, care în general se preocupă cu grijă de buna pregătire a elevilor clasei a XI-a pentru examenul de maturitate, este chemată să acorde tot sprijinul acelor membri ai colectivului didactic care, ca tov. Cîrțu, au nevoie de mai multe îndrumări, pentru ca muncitorii-elevi să-și consolideze cunoștințele la toate obiectele și să poată face față cu succes cerințelor examenului.

V. O.

Pentru o pîine de cea mai bună calitate

Alături de muncitorii brutari din întreaga țară, aflați în concursul „Pentru o pîine de cea mai bună calitate", la Fabrica de panificație „Pionierul" din București lucrează cu însuflețire și un grup de elevi ai Școlii tehnice de maiștri „Filimon Sîrbu". Ei au de îndeplinit o sarcină de mare importanță — și anume, urmărirea calității produselor în toate fazele procesului de fabricație.

Zi de zi, calitatea sortimentelor prezentate în cadrul concursului este în creștere. Acesta este și un merit al elevilor-maiștri care, prin controlul făcut cu atenție la fiecare fază în parte, dau un serios ajutor echipelor. In același timp, ei înșiși își îmbogățesc cunoștințele, aflînd de la brutarii participanți la concurs numeroase rețete noi, ceea ce îi va ajuta să lucreze cu bune rezultate în fabricile unde își vor desfășura activitatea după terminarea școlii.

M. M.

Examenele practice

Calitatea probelor practice de sfîrșit de an pe care le execută ucenicii din școlile profesionale și elevii din școlile tehnice constituie principalul criteriu de apreciere a nivelului de calificare profesională a viitorilor muncitori. Aceste lucrări permit maiștrilor-instructori, profesorilor, cadrelor de conducere din școli și specialiștilor din producție să verifice nu numai însușirea corectă de către ucenici și elevi a priceperilor și deprinderilor de muncă, ci și dacă aceștia știu să se orienteze în procesele moderne de producție, să aplice în practică cunoștințele teoretice însușite la disciplinele de cultură tehnică generală și specială.

Desigur, o apreciere judicioasă nu se poate realiza decît dacă se asigură toate condițiile necesare bunei organizări și desfășurări a probelor practice la nivelul cerut de tehnica înaintată, dînd tuturor elevilor posibilitatea să execute lucrări de calitate. Un rol deosebit de important în această privință îl are alegerea judicioasă a lucrărilor și a materialelor ce se vor pune la dispoziția elevilor pentru efectuarea probelor practice. Ea trebuie axată pe nivelul de cunoștințe teoretice, pe specificul locului de muncă, pe normativul indicatorului tarifar și pe cerințele producției.

Colaborarea activă a muncitorilor-instructori, maiștrilor și inginerilor din producție este deosebit de importantă în stabilirea judicioasă a temelor pentru probele practice. Ținînd seama de dezvoltarea neîncetată a nivelului tehnic al industriei noastre, de perfecționarea continuă a proceselor tehnologice de producție, trebuie să crească la un nivel corespunzător și exigența în fixarea tematicii lucrărilor pe care le vor executa ucenicii și elevii în cadrul probelor practice, prin alegerea unor lucrări complexe care să ceară viitorilor muncitori o activitate independentă și creatoare în stabilirea detaliilor unor subansamble și ansamble, a cotelor și a toleranțelor pentru anumite solicitări în exploatare. Este necesar să li se dea material de bună calitate, pentru a înlătura de la început rebuturile sau risipa. Este foarte important de asemenea ca în timpul probelor de verificare să dăm elevilor numai scule în perfectă stare de utilizare și să-i punem în situația de a-și efectua lucrările la cele mai noi mașini, unde pot aplica o tehnologie înaintată. Astfel ucenicii și elevii își vor putea dovedi întreaga pricepere.

Corectitudinea executării schițelor după care se va lucra în timpul probei practice este o altă condiție de bază a reușitei acesteia. Schițele trebuie executate cu grijă de către elevi și verificate minuțios de către maistrul-instructor, deoarece o greșeală strecurată în schiță poate determina un defect al obiectului executat, aducînd un prejudiciu serios calității lucrării și putînd să ducă chiar la rebutarea acestuia. Pentru asigurarea corectitudinii în executarea schițelor este necesar ca și la lecțiile recapitulative de tehnologie să se folosească un material didactic adecvat — piese de mașini, de utilaje etc. — care să fie schițate de elevi în caietele de notițe.

În multe școli s-a folosit cu succes, pentru dezvoltarea simțului de răspundere al elevilor față de calitatea lucrărilor, marcarea pieselor executate cu numărul pe care-l are fiecare elev, pentru a se putea urmări și după ce obiectul a fost dat în exploatare dacă el a fost executat în mod corespunzător. Analiza, înainte de desfășurarea probelor practice, a rezultatelor pe care le-a dat folosirea în producție a diferite repere, subansamble și ansamble executate de elevi în perioada practicii în cursul anului este foarte utilă pentru a le atrage atenția asupra felului cum au respectat cerințele tehnice legate de realizarea respectivelor produse și pentru a se preveni repetarea în timpul examenului a unora dintre deficiențele constatate.

Un criteriu de bază al aprecierii nivelului la care și-au însușit cunoștințele și deprinderile profesionale ucenicii și elevii care lucrează în secțiile fabricilor și uzinelor îl constituie orientarea lor independentă în muncă, inițiativa creatoare de care dau dovadă. În acest scop trebuie să punem accentul acum, în perioada de pregătire a lucrărilor practice de examen, pe stimularea inițiativei lor, îndrumîndu-i să aplice metodele noi introduse în producție. Examenul va fi astfel nu numai o simplă verificare profesională, ci și un prilej de a dezvolta încrederea elevilor în posibilitățile lor, care vor fi valorificate apoi în producție prin efectuarea unor piese de calitate tot mai înaltă. Sînt frecvente cazurile cînd ucenici din anul III și chiar din anul II, ca să nu mai vorbim de elevii școlilor tehnice, datorită încrederii acordate de către profesori și specialiștii din întreprinderi, lucrează singuri pe mașini, dau produse de calitate, îndeplinind normele de muncitori calificați. Numeroși asemenea ucenici și elevi întîlnim, de pildă, la sculăria nouă, la secția 520 motor și la secția șasie de la Uzinele „Steagul roșu" din Brașov, la secția mașini electrice de la Combinatul metalurgic din Reșița, în secțiile uzinei „Janos Herbak" din Cluj etc. Lucrările practice de sfîrșit de an pe care le vom da spre executare acestor ucenici și elevi vor trebui să evidențieze cît mai deplin posibilitățile lor profesionale în condițiile normale de lucru din secțiile în care au efectuat practica. A-i pune în condiții neobișnuite de lucru, a complica sau a simplifica în mod artificial o anumită lucrare, înseamnă implicit a denatura caracterul probelor practice și a obține rezultate neconcludente pentru aprecierea nivelului lor de pregătire. În mod deosebit trebuie organizată în cadrul probelor practice participarea ucenicilor și elevilor la executarea acelor lucrări din cadrul secțiilor care necesită efectuarea unor operații de precizie sau asamblări complexe.

Apropierea examenelor stîrnește interes nu numai în rîndurile elevilor și ale cadrelor didactice, ci și în rîndurile muncitorilor-instructori, căci și ei se socotesc răspunzători de buna pregătire a tinerilor care le-au fost încredințați spre instruire. Fie că îi pregătesc pe ucenici și elevi în mod individual, fie că lucrează cu ei în cadrul echipelor sau al brigăzilor, muncitorii caută să-i pună, în aceste zile din preajma examenelor, în situația de a repeta, în cadrul executării unor lucrări variate, cît mai multe dintre operațiile de bază pe care trebuie să le cunoască. Muncitorii, maiștrii din producție sînt deosebit de mulțumiți atunci cînd se pot mîndri cu tinerii pe care-i pregătesc, dar în același timp sînt examinatori foarte exigenți și obiectivi. Consultarea lor, antrenarea lor directă în desfășurarea probelor practice de verificare este de aceea cît se poate de utilă.

Orientîndu-se în lumina pregătirii anterioare a ucenicilor și elevilor, a participării lor efective din cursul anului la procesul de producție putem asigura o desfășurare corespunzătoare a examenului practic, pentru ca acesta să ne dea imaginea cea mai exactă a posibilităților profesionale ale viitorilor muncitori.

Ștefan Linul

Viitori fruntași ai recoltelor bogate

Pe ogoarele stațiunii experimentale pentru cultura porumbului din Șimnic, regiunea Oltenia, au sosit la practică elevi de la Centrul școlar agricol nr. 1 Turda

În această perioadă elevii și ucenicii școlilor tehnice și profesionale agricole lucrează pe ogoare, în marile unități agricole socialiste. Ei au luat parte pînă acum la efectuarea principalelor lucrări din campania de primăvară și la pregătirile pentru campania de vară.

Ucenicii agricultori de la Centrul școlar agricol din Dumbrăveni, raionul Sighișoara, își desfășoară practica la unitățile cu care au încheiat contracte la intrarea în școală — la gospodăriile agricole de stat din regiunea Brașov și la unele G.A.S.-uri din regiunile Ploiești, București, Dobrogea și Galați. În asemenea condiții, brigăzile de cîmp au fost încadrate cu un număr relativ mic de ucenici (circa 3—4 pentru fiecare gospodărie), ceea ce a creat posibilități dintre cele mai bune pentru participarea efectivă a acestora la lucrări.

Ucenicii din anul III au lucrat în ultima perioadă de practică în acord, la fel cu muncitorii calificați. Pentru ca ei să-și consolideze cunoștințele, priceperile și deprinderile cîștigate în cei trei ani de școală au fost puși în situația să execute, pe baza unui grafic, toate lucrările repartizate brigăzilor de cîmp. Rezultatele acestui mod de a le organiza munca s-au vădit în primul rînd în comportarea elevilor încadrați în brigăzi, în atitudinea lor față de muncă, despre care conducerile gospodăriilor nu au decît cuvinte de laudă. Așa, de pildă, ucenicii repartizați la G.A.S. Andrășești, raionul Slobozia, la Peștera și Moșneni, raionul Medgidia sau la Dudu, regiunea București au efectuat toate lucrările de primăvară la nivelul muncitorilor fruntași, distingîndu-se mai ales în mînuirea agregatelor și uneltelor cele mai perfecționate.

Nu a fost neglijată în acest timp nici pregătirea pentru examenul de absolvire a ucenicilor din anul III.

Profesorii care au îndrumat și controlat practica acestora i-au îndrumat cu grijă și în ceea ce privește repetarea și sistematizarea cunoștințelor teoretice de specialitate. Un sprijin deosebit de prețios în această privință l-au acordat ucenicilor inginerii și tehnicienii din gospodăriile agricole de stat, care le-au dat consultații și i-au ajutat să aprofundeze o serie de cunoștințe. Aceasta a permis ca la revenirea elevilor în școală, în preajma examenelor de încheiere a anului școlar, lecțiile de recapitulare să se poată desfășura din plin chiar din prima zi, fără să fie nevoie de un timp pentru reaclimatizarea elevilor cu studiul teoretic. Faptul că practica a contribuit la consolidarea și adîncirea cunoștințelor lor se vădește în numeroasele exemple pe care le dau ei acum, în lecțiile recapitulative, cu privire la tehnica modernă de efectuare a unor lucrări de calitate, la efectuarea calculelor economice legate de scăderea prețului de cost pe hantru al lucrărilor etc. Toate acestea evidențiază din plin pregătirea profesională temeinică a viitorilor absolvenți ai școlii și în special a celor care au fost încadrați de la început în brigăzile complet mecanizate.

Curînd, examenele de absol-vire ne vor da o imagine și mai precisă, de ansamblu, asupra nivelului pregătirii ucenicilor. Avem însă de pe acum certitudinea că ei vor forma un nou detașament de mecanizatori destoinici, de fruntași ai recoltelor bogate.

Ing. Radu Ioan
Centrul școlar agricol
din Dumbrăveni,
raionul Sighișoara

Vă prezentăm:

Grupul școlar petrol-chimie din Iași

O clădire industrială uriașă, cu o linie arhitecturală zveltă, a îmbogățit de cîțiva ani peisajul ieșean. Despre fabrica de antibiotice din Iași specialiștii afirmă că este una dintre cele mai moderne dotate întreprinderi pentru produse farmaceutice din Europa. Într-adevăr, aici întregul proces tehnologic este complet automatizat.

La fabrica de antibiotice din Iași lucrează, alături de muncitori și tehnicieni, numeroși tineri din cadrul Grupului școlar de petrol-chimie. Sînt ucenicii laboranți ai școlii profesionale ca și elevii școlii tehnice, viitori mecanici de înaltă calificare și specialiști în antibiotice.

Elevii sînt considerați de către colectivul fabricii ca făcînd parte din marea și puternica lui familie muncitorească. Ei se străduiesc să răspundă acestei încrederi însușindu-și o cît mai înaltă calificare, cunoștințe la nivelul marilor progrese înregistrate în ultimul timp de cercetările științifice și tehnice în domeniul chimiei.

Conducerea Grupului școlar de petrol-chimie din Iași se ocupă în mod deosebit să asigure, încă din anul I, o temeinică pregătire a tuturor ucenicilor și elevilor. Atelierele, laboratoarele școlii sînt la înălțimea tehnicii înalte folosite în fabrica de antibiotice.

Perspectivele de viitor apar fiecărui ucenic, fiecărui elev, clare, luminoase. Vor stăpîni procesele automatizate de producție ale noilor întreprinderi moderne, îmbinînd pentru aceasta cunoștințele apropiate de nivelul unui tehnician sau inginer cu pricepere profesională a muncitorului de înaltă calificare. Le sînt deschise toate drumurile și către învățămîntul superior.

Dragostea lor pentru meseria aleasă este cu atît mai mare cu cît știu că vor contribui la dezvoltarea unui sector economic de deosebită importanță.

E. C.

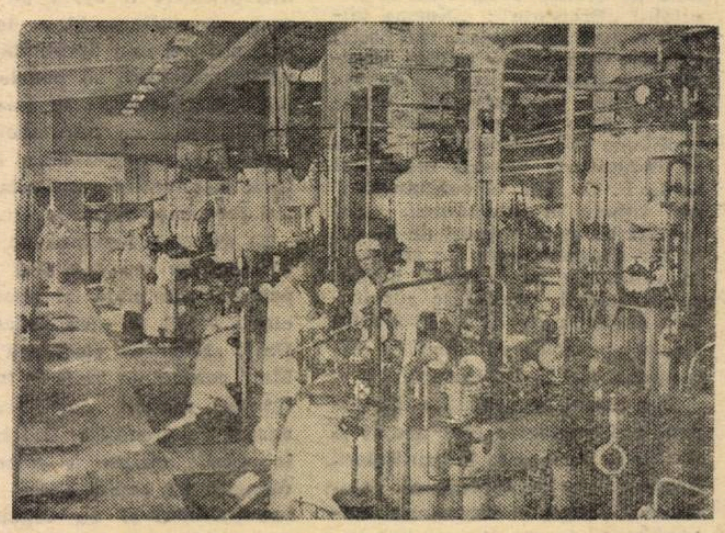

O secție a Fabricii de penicilină Iași (hala de fermentație a streptomicinei) unde fac practică și unde vor lucra după absolvire elevi de la Grupul școlar petrol-chimie din localitate.

Plecăm în vacanță!

O vacanță cît mai plăcută

La Casa pionierilor din Oradea își petrec vacanța în fiecare an zeci de pionieri și școlari rămași peste vară în oraș. Și ei trebuie să se simtă la fel de bine în vacanță ca și cei care au plecat spre taberele însorite de la munte sau mare.

Pentru a cunoaște felul în care copiii doresc să-și petreacă zilele vacanței și pentru a face ca activitățile ce se vor desfășura aci să fie cît mai variate și cît mai interesante pentru cei mici, am făcut un fel de anchetă printre pionierii înscriși în cercurile Casei noastre, rugîndu-i să ne spună care a fost cea mai plăcută amintire din vacanța lor din anul trecut, ce vor să organizăm pentru ei în această vară astfel ca să se simtă cît mai bine etc. Am aflat lucruri deosebit de interesante: trei sferturi din copii și-au exprimat dorința să meargă în excursii — să culeagă flori și plante pentru ierbare, să strîngă insecte, pietre...

Nu se putea să nu ținem seama de această legitimă dorință a copiilor, așa că, pe lîngă numeroasele excursii în oraș și în jurul orașului, vom organiza și două expediții de cîte trei zile la Piatra Craiului, la Băile „1 Mai" și „9 Mai". În timpul acestor expediții vor fi organizate jocuri, focuri de tabără, exerciții de orientare ș.a. În excursii vom da copiilor și posibilitatea să pescuiască, îndeplinind o dorință a multora din ei exprimată cu ocazia anchetei noastre.

O excursie frumoasă va fi și aceea în care vom face cunoștință cu un nou oraș din regiune: orașul Dr. Petru Groza. Dar cea mai frumoasă va fi cu siguranță excursia în jurul țării. Nu peste mult corturile, ruksacurile și întreg echipamentul pentru excursie vor fi din nou scoase din ungherul în care s-au odihnit un an întreg spre a fi pregătite pentru drum.

În zilele vacanței copiii vor învăța și să înoate la ștrand, unde vom avea grijă să-i conducem. Vor zbura cu avionul în jurul orașului, vor vizita cetatea Oradea, vor viziona spectacole — mai ales filme la cinematograful Casei pionierilor.

Multe lucruri interesante vor afla copiii în adunările cu temă sau întîlnirile ce vor fi organizate pentru ei. „Mereu ești mai frumoasă și mai bogată, patrie iubită" — va fi titlul unei adunări cu temă în care se vor trece în revistă, în fața hărții, minunatele realizări ale regimului democrat-popular. Vor avea loc o întîlnire cu o brigadă de fruntași de la întreprinderea „Înfrățirea", pe tema „Cum am devenit fruntași", o alta cu o pioneră care a fost în tabăra internațională de la Artek, altele cu un tînăr care studiază în U.R.S.S., cu un arheolog, cu un aviator, cu... grupa mare de la o grădiniță de copii, căreia ne propunem să-i vorbim despre viața de școală.

În același timp, va sta zilnic la dispoziția copiilor clubul Casei pionierilor, care le va pune la îndemînă tot felul de jocuri atractive și recreative.

Iată numai cîteva din planurile noastre, care vor deveni realitate nu peste mult. Vrem ca pionierii să se simtă bine în vacanță și vom face totul pentru aceasta.

AURORA ARDELEANU
Casa pionierilor din Oradea

Cu miile

La ferestrele compartimentelor, agitație neobișnuită. Capete blonde și castanii se întrec să se arate vederii celor ce împînzesc peronul: părinți, frați, prieteni de-o șchioapă... Se flutură batiste, iar mîinile ridică mai sus buchetele de garoafe roșii ori de trandafiri catifelați.

Doar cîteva minute mai sînt pînă ce trenul se va pune în mișcare. Limba ceasornicului atîrnat de arcada peronului înaintează prea încet pentru copiii nerăbdători să plece și prea repede pentru mamele doritoare să mai rămînă alături de copiii lor. Ele încearcă să-și ascundă emoțiile despărțirii dînd nelipsitele sfaturi:

— Nu te apleca prea tare pe fereastră!

— Să mănînci tot!

— Ai grijă de rucsac!

— Să fii cuminte!

De partea cealaltă, numai asigurări:

— Da, da, am să fiu cuminte...

Și copiii se liniștesc pentru cîteva momente, apoi iar încep să se miște, să agite buchetele de flori și batistele. Ochii le joacă de neastîmpăr, trădînd bucuria plecării în tabără, nerăbdarea de a se vedea ajunși în pitorești locuri ce-i așteaptă.

— Mi-e teamă c-o să-și rătăcească lucrurile — își exprimă în apropierea mea îngrijorarea una din mame, din spusele căreia aflu că e muncitoare la o fabrică de confecții. — Și nu i-am dat decît lucruri bune... Că nu are altele...

Conversația pe punctul de a se înfiripa se întrerupe brusc:

— Stați frumos! Să se vadă buchetele de flori... Sanda aranjează-ți cravata la gît! — se aud din toate părțile îndemnuri.

Explicabil. Ieșit ca din pămînt, un fotograf, personajul nelipsit al unor astfel de scene, se grăbește să imortalizeze clipele despărțirii. Pune aparatul la ochi — la vertical, la orizontal — apasă pe declanșator, rulează, apoi iar apasă pe declanșator. De la geamuri, copiii flutură batistele atît de repede, încît aproape că nu mai distingi nimic.

Trenul se urnește. Ochii celor ce rămîn sclipesc mai tare, deși chipurile încearcă să schițeze zîmbete cît mai firești. Mamele, frații, prietenii mai fac cîțiva pași alături de vagoanele puse în mișcare, apoi rămîn în urmă, mult în urmă, rămîn pe peron în București.

Fotograful, devenit deodată personaj cu totul secundar, nu se lasă intimidat de forfotă și încearcă să mai „prindă" ceva. Dar din toate părțile primește coate de parcă toată mulțimea aceea ar avea vreo răfuială cu dînsul. În cele din urmă se lasă păgubaș, vădit nemulțumit de insucces. Ține aparatul în mîna stîngă, în timp ce își trece dreapta peste șuvițele răvășite pe creștet.

— Nu-i nimic — încearcă o consolare — mai pleacă trenuri cu copii...

Și scoțînd din buzunarul hainei o foaie de hîrtie, citește: „Cu trenurile 202 și 8003 trec prin București spre Costinești aproape 400 de pionieri din regiunile Brașov și Cluj. La orele 11 pleacă spre Valea Mîndră 300 de copii și spre Zizin 450 de copii din Capitală. Ceva mai tîrziu trec spre Vasile Roaită alte cîteva sute, din Banat".

Pleacă și trec prin gările Capitalei cu miile. Ca întotdeauna în zilele cînd taberele își deschid porțile.

A. C.

Pregătiri intense

„De abia așteptăm să ne întoarcem din nou în mijlocul vostru, de astă dată pentru două săptămîni neîntrerupt" — le-au scris elevii claselor a IX-a ale Școlii medii nr. 28 „dr. Petru Groza" prietenilor lor, muncitorii fabricii „Automatica" din Capitală. Fiecare dintre acești elevi este nerăbdător să pătrundă cît mai mult, în perioada practicii continue, tainele construcției și funcționării aparatelor de înaltă precizie pentru măsură și control care se confecționează la fabrica „Automatica" și care le permit să cunoască aplicațiile practice a numeroase legi și principii studiate în orele de fizică și chimie.

Cu aceeași nerăbdare așteaptă elevii claselor a X-a de la Școala medie „dr. Petru Groza" să se reîntîlnească cu mecanicii Autobazei nr. 8 Clăbucet, de la care vor învăța numeroase lucruri interesante în legătură cu funcționarea motoarelor de automobil.

Colectivul didactic al Școlii de 7 ani din Tîncăbești, raionul Răcari, a alcătuit un bogat plan de activitate pentru perioada practicii continue a elevilor. Astfel elevii claselor a V-a și a VI-a vor participa în această perioadă, sub îndrumarea profesorilor diriginți, la lucrările de plivit, copilit și cîrnit roșiile, la recoltarea verzei și a cartofilor, la întreținerea culturilor și la lucrări de polenizare artificială în cadrul G.A.S.-„Nicolae Bălcescu", secția Tîncăbești.

Împreună cu conducerea gospodăriei de stat s-au stabilit condițiile de lucru, precum și brigăzile în care vor fi încadrați elevii, în așa fel încît, pe măsura nivelului lor de înțelegere și a capacității lor de muncă, să-și însușească cunoștințe și deprinderi privind activitatea pe ogoare.

Răspuns la întrebări

Tov. D. STELESCU din Vaslui ne întreabă care orientare e mai bună în asigurarea educației muzicale a școlarilor: aceea care urmărește însușirea cu prioritate a muzicii clasice sau care acordă în primul rînd atenție muzicii ușoare, populare și de masă.

Planurile de învățămînt, programele, îndrumările metodice, recomandările de repertoriu, manualele școlare, culegerile de cîntece pentru pionieri și școlari și pentru tineretul școlar în general dau o direcție precisă conținutului pe care trebuie să-l aibă procesul instructiv-educativ al muzicii în școala de cultură generală.

Muzica constituie un instrument puternic în educarea estetică a elevilor noștri, în formarea armonioasă a personalității acestora. De aceea, alegerea judicioasă a repertoriului reprezintă una din cerințele de bază ale predării muzicii în școală. Numai un cîntec cu un conținut emoțional puternic, just orientat din punct de vedere ideologic și bine realizat din punct de vedere artistic, accesibil și vîrstei respective (ca posibilități de înțelegere și de asimilare), poate să producă o înrîurire cu efect pozitiv asupra copiilor. De aici deosebita grijă pe care trebuie să o avem în mod permanent pentru selecționarea repertoriului, pentru puritatea lui ideologică, pentru folosirea acestuia potrivit particularităților de vîrstă ale copiilor.

Fiecare lecție de muzică trebuie să cuprindă cîntece de masă, (cîntece cu tematică actuală, îndeosebi cîntece revoluționare). Tematica nouă, care trebuie să aibă prioritate în repertoriu, aduce o mare contribuție la realizarea educației comuniste.

Aceeași importanță trebuie să dăm cîntecului de masă și în susținerea programelor la festivaluri artistice, concursuri etc.

Profesorii de muzică trebuie să urmărească în mod continuu creația nouă, în plină dezvoltare, care reflectă marile realizări din țara noastră. Ei trebuie să urmărească, de asemenea, acel repertoriu care vorbește în mod convingător despre preocupările majore ale vieții contemporane — cîntece care preamăresc viața nouă, munca constructivă a popoarelor din lumea socialistă, cîntece de luptă ale clasei muncitoare de pretutindeni, cîntece reflectînd lupta pentru libertate a popoarelor din colonii, cîntece de pace și prietenie între popoarele lumii.

Dacă aceasta trebuie să fie principala tematică în educația muzicală din școala noastră, ei trebuie să i se adauge și muzica populară — aproximativ o treime din repertoriu. Vom folosi fie cîntece și jocuri populare românești din trecut, fie cîntece din folclorul nou, reprezentînd creația populară actuală, cu puternic conținut educativ.

Creația înaintașilor noștri și a clasicilor universali își găsește și ea locul în prevederile programelor și manualelor noastre într-o proporție corespunzătoare, pentru a da elevilor posibilitatea să cunoască realizările din trecut și să înțeleagă, să guste frumusețile pe care le cuprind acestea.

Prezența muzicii de estradă în programele artistice școlare trebuie privită cu multă băgare de seamă. De aceea se recomandă să nu se promoveze decît piese cu vădit caracter educativ, cu reale calități artistice, pentru a nu altera gustul artistic și a nu aduce prejudicii de natură educativă școlarilor noștri la această vîrstă. Se atrage atenția asupra faptului că acest repertoriu trebuie promovat la anumite date, care permit prezența lui într-o proporție cumpătată și ocupînd un anumit loc în ordinea desfășurării programului artistic. Mai ales se cere decență în interpretare.

Un repertoriu alcătuit potrivit acestor cerințe (cîntece de masă, populare, clasice, de estradă) va aduce un aport prețios în educația muzicală a tineretului nostru școlar, la orientarea lui sănătoasă, îi va face pe elevi să crească într-un climat muzical de calitate, care să le formeze în mod temeinic dar și critic gustul artistic, dragostea pentru muzică.

M. Trentea
inspector în M.I.C.

Corul și orchestra Școlii elementare nr. 168 „Grigore Preoteasa" din Capitală

Noi produse ale I. M. D.

La Întreprinderea de material didactic muncitorii, tehnicienii şi inginerii au pus la punct prototipurile multor produse noi care vor îmbogăţi laboratoarele şcolilor cu material didactic modern, în măsură să răspundă tot mai bine cerinţelor instruirii şi educării tineretului şcolar, în vederea pregătirii lui pentru viaţă. O parte din aceste produse au şi început să fie livrate către şcoli. Altele au intrat în procesul de fabricaţie în serie, urmînd ca la începutul noului an şcolar să ajungă de asemenea în laboratoare. În cele ce urmează prezentăm cîteva din noile materiale trimise recent şcolilor sau care se află încă pe „şantierul de lucru" al I.M.D.

Aparatul pentru studiul rezistenţei electrice la unii conductori metalici (realizat după un proiect al I.M.D.), trimis şcolilor, se poate folosi pentru experienţe demonstrative sau la lucrări practice frontale de laborator pentru studiul rezistenţei electrice a unor conductori metalici. Conductorii montaţi la aparat sînt din oţel (∅ 0,2 mm.) şi din nichelină (unul de ∅ 0,4 mm, care are şi o bornă la mijloc, şi unul de ∅ 0,2 mm.), astfel încît se pot compara rezistenţele lor, care au secţiuni şi lungimi diferite şi sînt din materiale diferite. În acest scop, împreună cu aparatul prezentat mai sus se folosesc: transformatorul şi redresorul cu seleniu, reostatul de 30 ohmi, galvanometrul şi voltmetrul didactic care s-au difuzat şcolilor în anii trecuţi.

Trusa pentru lucrări practice de mecanică II, realizată după o inovaţie şi trimisă de curînd în şcoli, este formată dintr-un ansamblu de piese (cadru, talere, scripeţi, resoarte, greutăţi etc.), cu ajutorul cărora elevii din clasa a VIII-a pot realiza o serie de lucrări practice ca măsurarea forţelor, compunerea forţelor concurente şi paralele, verificarea compunerii momentelor forţelor, studiul pîrghiilor, studiul scripeţilor, verificarea legilor mişcării recitilinii uniforme şi uniform variate, studiul căderii corpurilor cu planul înclinat, studiul frecării, determinarea randamentului la planul înclinat, verificarea legii lui Arhimede, determinarea densităţilor etc.

Trusa pentru experienţele de chimie (realizată după o inovaţie), conţine o balanţă şi o cutie cu greutăţi, un stativ, eprubete, o lampă de spirt, un termometru de laborator, tuburi de sticlă şi de cauciuc, dopuri şi alte accesorii. Trusa poate fi folosită în clasa a VII-a şi în clasele VIII—XI la realizarea a cca. 80 experienţe de chimie anorganică şi organică privind halogenii, formarea acizilor şi bazelor, formarea sărurilor, prepararea bioxidului de sulf, a amoniacului, a bioxidului de carbon, a metanului, a acetilenei, a amidonului, precum şi la alte reacţii chimice studiate în şcoală.

Cutia stereometrică (realizată după un model sovietic) poate fi folosită la lecţiile de geometrie în spaţiu. Cu ajutorul pieselor pe care le cuprinde (vergele, plăci, mufe etc.) se pot realiza o serie de construcţii pentru concretizarea principalelor noţiuni şi teoreme ale geometriei referitoare la puncte, drepte, unghiuri în spaţiu, plane şi volume. Cutia stereometrică poate fi folosită şi ca auxiliar pentru rezolvarea unor probleme de geometrie în spaţiu.

Areometrul Nicholson, trimis recent şcolilor, poate fi utilizat în cadrul experienţelor demonstrative şi la lucrările practice de fizică pentru determinarea densităţii corpurilor solide, insolubile în apă şi cu densităţi mai mari de 1. Forţa portantă a areometrului este de 20 gf.

Dinamometrul cu spirală, trimis de asemenea recent în şcoli, (realizat după un proiect al I.M.D.), este un aparat de laborator pentru măsurarea forţelor (a greutăţii corpurilor, a forţei de frecare, a forţei arhimedice etc.). Se poate utiliza atît la experienţe demonstrative cît şi la lucrările practice, ori de cîte ori este necesară măsurarea unor forţe ce nu depăşesc 1000 gf. Se livrează în seturi de cîte trei bucăţi.

Suflătorul de aer este un utilaj auxiliar destinat laboratoarelor de fizică şi chimie, precum şi atelierelor din cadrul şcolilor, institutelor de învăţămînt superior etc. Aparatul se utilizează împreună cu becul de calcinare produs de I.M.D. pentru încălziri puternice: calcinarea creuzetelor, prelucrarea sticlei etc. Suflătorul, care este construit pentru o tensiune de alimentare de 110 V (40 W), poate fi folosit şi la uscarea vaselor de laborator, a vaselor capilare etc.

Pentru a utiliza suflătorul de aer precum şi alte aparate trimise în anii trecuţi şcolilor, I.M.D. a construit un **autotransformator** de 150 W (120 V/220 V). În acest fel şcolile a căror instalaţie electrică este conectată la reţeaua de 220 V vor putea folosi toate aparatele construite anterior pentru o tensiune de 120 V.

Pentru studiul zoologiei s-au trimis şcolilor preparate în lichid cuprinzînd: inima de peşte, broască, şopîrlă, porumbel; creerul de peşte, broască, şopîrlă, porumbel; aparatul respirator al peştelui, broaştei, şopîrlei, porumbelului. Acestea permit compararea unor organe ale vertebratelor şi urmărirea evoluţiei acestora.

De curînd s-a omologat o serie de prototipuri pentru sortimente care urmează să intre în producţie. Printre acestea se numără:

Trusa pentru lucrări practice de mecanică I (realizată după un proiect al I. M. D.) formată dintr-un ansamblu de piese cu ajutorul cărora elevii din clasa a VI-a pot realiza o serie de lucrări practice privind principalele fenomene studiate la mecanică: legea pîrghiilor, legea momentelor, planul înclinat şi frecarea, scripeţii, densităţile, legea lui Arhimede, centrele de greutate, etalonarea dinamometrelor etc.

Trusa pentru lucrări practice de electricitate (realizată după un proiect al I.M.D.) cu ajutorul căreia elevii din clasa a VII-a vor putea efectua experienţe privind electrizarea corpurilor, efectele curentului electric, proprietăţile magneţilor etc.

Aparatul pentru studiul legilor mişcării rectilinii (realizat după un model premiat la concursul de material didactic din 1959) poate fi utilizat la clasa a VI-a pentru experienţe demonstrative şi la clasa a VIII-a pentru lucrări practice. Aparatul poate fi folosit şi ca plan înclinat, ca şi pentru demonstrarea unor legi ale mecanicii.

Generatorul electrostatic şi accesoriile cu care se livrează (de tip Van der Graaff, realizat după un proiect al I.M.D.) este un aparat preţios pentru predarea fizicii la clasa a VI-a. Construcţia generatorului este mai robustă şi mai uşor de reglat astfel că înlătură deficienţele maşinii electrostatice (cu discuri) fabricată în anii trecuţi.

Aparatul pentru determinarea experimentală a amestecurilor explozive gazoase (realizat după o inovaţie) permite efectuarea unor astfel de experienţe fără pericol de accidente (de pildă aprinderea amestecului acetilenă plus oxigen).

Globul ceresc metalic (realizat după un model premiat la concursul de material didactic din 1959) reprezintă principalele constelaţii vizibile cu ochiul liber, atît din emisfera nordică cît şi din cea sudică. Constelaţiile sînt prinse de tije metalice care reprezintă coordonatele cereşti (meridiane şi paralele). În centru se află un glob pămîntesc, iar în jurul acestuia planul matematic, care se poate învîrti în jurul pămîntului şi se poate înclina la orice unghi.

Trusa de corpuri geometrice (formată din 20 piese) este realizată din material plastic transparent. În acest fel s-au putut reprezenta şi unele elemente geometrice din interiorul corpurilor. Trusa cuprinde prisme, piramide, cilindri, conuri, sfere etc.

Colecţia de discuri pentru compunerea culorilor cuprinde un disc Newton, un disc cu două culori complimentare şi un disc „scară de gri". Montate la maşina centrifugă (trimisă şcolilor în anii trecuţi), discurile vor putea fi folosite în cadrul lecţiilor de optică.

Aparatul pentru demonstrarea legii Boyle-Mariotte (realizat după un proiect al I.M.D.) va putea fi folosit la studiul mecanicii gazelor. Fiind prevăzut şi cu un aparat pentru măsurarea presiunii şi a vidului (manovacuummetru), experienţele se vor putea efectua fie comprimînd gazele, fie destinzîndu-le.

Bobina Ruhmkorff (proiect I.M.D.) poate fi utilizată în cadrul multor experienţe de fizică. Tipul care se va livra în acest an şcolilor este construit pentru alimentare în curent continuu de 4—6 V şi dă scîntei de 15 mm.

S-au mai omologat voltametrul Hoffmann, (cu electrozi neatacaţi de oxigenul în stare născîndă), scara de tuburi pentru descărcări în vid progresiv (6 tuburi cu presiuni cuprinse între 40 mm. col. Hg şi 0,03 mm. col. Hg), un aparat pentru demonstrarea mişcării browniene, un aparat pentru punerea în evidenţă a cîmpului magnetic, un aparat pentru demonstrarea transmiterii presiunii prin lichide şi un detector Geiger-Müller (pentru punerea în evidenţă a radiaţiilor radioactive gama).

Cornelia Bura
Marcel Adler

ELENA LIVADARU (studentă anul I la facultatea de arte plastice a Institutului pedagogic de 3 ani din Iaşi): „Împotriva exploatării" (pictură).

Succese în activitatea artistică

În raionul Gilort s-a organizat un cor al cadrelor didactice compus din 230 de membri. Deşi foarte tînăr, corul a obţinut aprecieri elogioase în cel de al VI-lea Concurs al echipelor artistice de amatori.

Alături de această formaţie, cadrele didactice tinere din raionul Gilort au organizat un cerc dramatic care a pregătit piesa „Partea leului" de C. Teodoru. Piesa a fost jucată la reşedinţa raionului Tg. Cărbuneşti, precum şi în comunele Bărbăteşti, Andreeşti, Negreni, Hurezani, Căpreni, Jupîneşti, Pojogeni, Sirada, Vladimir, bucurîndu-se de un deosebit succes.

POPESCU I. SABIN
învăţător, Cărbuneşti — Gilort

★

Corul cadrelor didactice din Timişoara desfăşoară de mulţi ani o rodnică activitate concertistică. În ultimul timp, numărul coriştilor a crescut la 109, iar repertoriul formaţiei s-a îmbogăţit cu numeroase bucăţi noi. Printre acestea un loc de frunte îl ocupă cîntecele dedicate partidului.

În cadrul celui de al VI-lea Concurs al echipelor artistice de amatori corul cadrelor didactice din Timişoara a ocupat locul I în faza regională. El a susţinut numeroase spectacole în cinstea aniversării partidului. De curînd s-a deplasat în raionul Sînnicolau, raion complet colectivizat, unde a dat cîteva concerte, realizînd totodată şi un folositor schimb de experienţă cu cadrele didactice din raion în domeniul muncii social-culturale.

În timpul vacanţei de vară formaţiile artistice ale cadrelor didactice din Timişoara vor prezenta o serie de spectacole în staţiunile de pe litoral. Comitetul sindicatului a şi luat măsuri pentru pregătirea acestor spectacole.

LAZAR GRAMA
Timişoara

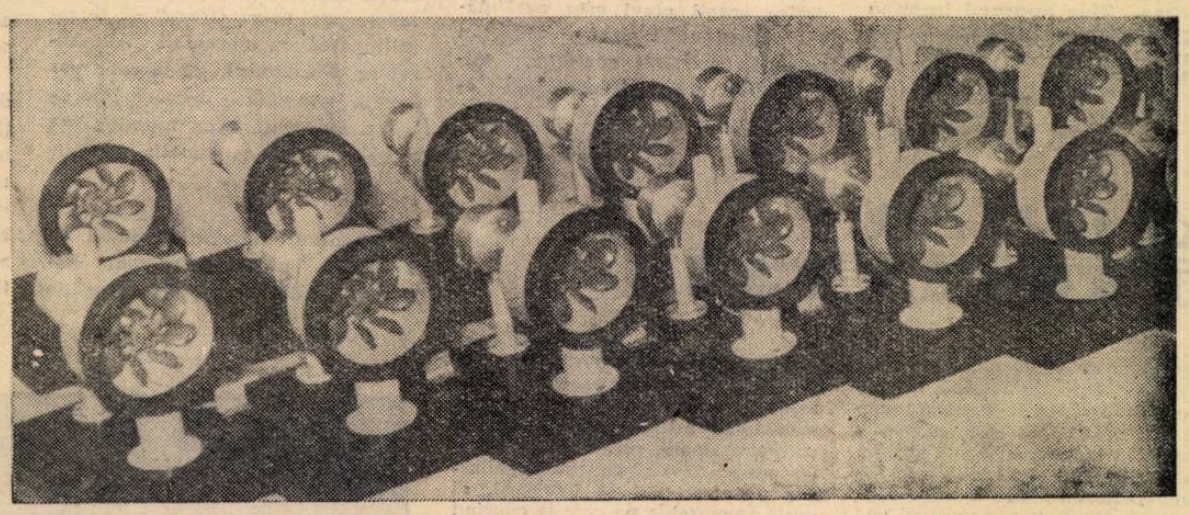

Agregate hidroelectrice (pentru demonstrarea producerii electricităţii folosind forţa apei) fabricate la I.M.D.

Filme şi diafilme pentru şcoli

Răspunzînd cerinţelor învăţămîntului, studioul „Al. Sahia" a realizat în ultimul timp cîteva filme didactice şi diafilme deosebit de utile din punct de vedere instructiv-educativ.

O realizare recentă, deosebit de preţioasă a studioului este diafilmul **„40 de ani de la înfiinţarea P.C.R."**, care prezintă în imagini sugestive documente aflate în Muzeul de Istorie a Partidului.

Un diafilm realizat după un scenariu premiat la concursul de material didactic din anul 1959 este **„V.I. Lenin — viaţa şi opera".** În afara scopului său educativ, care îl face deosebit de util tuturor elevilor, acest diafilm poate fi folosit şi pentru completarea şi fixarea cunoştinţelor de istorie.

De curînd a pornit spre şcoli primul diafilm cu o temă din programa şcolară de matematică — şi anume **„Teorema lui Pitagora".** Imaginile colorate ale diafilmului prezintă cîteva din principalele demonstraţii ale acestei teoreme şi cîteva din aplicaţiile ei.

Profesorii de chimie, cei care predau bazele cunoştinţelor industriale şi tehnologia materialelor au primit de asemenea de curînd un nou diafilm: **„Stiful şi produsele obţinute din stif"** (realizat după un scenariu premiat la concursul de material didactic din anul 1959).

Recent s-a terminat turnarea filmului didactic **„Fonta".** Compus din două acte, acest film prezintă — prin imagini sugestive luate la Combinatul siderurgic „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Hunedoara şi prin desene animate — întregul proces de fabricare a fontei.

În curînd Arhiva naţională de filme va pune la dispoziţia şcolilor un nou film didactic **„Semiconductorii",** destinat şcolilor medii şi şcolilor tehnice. Cu ajutorul desenului animat el explică principalele proprietăţi ale semiconductorilor, precum şi unele utilizări ale lor. Desenele animate sînt completate cu imagini luate din procesul de fabricaţie a tranzistorilor.

CONCURS

INSTITUTUL PEDAGOGIC „MAXIM GORKI" DIN BUCUREŞTI, anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) Conferenţiar la catedra de limba rusă — curs teoretic, disciplina slava veche, poziţia II/2 din statul de funcţiuni.

2) Conferenţiar la catedra de limba romînă şi istoria literaturii romîne şi universale — disciplina istoria literaturii romîne, poziţia IV/2 din statul de funcţiuni.

3) Conferenţiar la catedra de limba romînă şi istoria literaturii romîne şi universale — disciplina limba romînă, poziţia IV/1 din statul de funcţiuni.

4) Asistent la catedra de limba rusă — curs practic (B) poziţia I B/11 din statul de funcţiuni.

5) Asistent la catedra de limba romînă şi istoria literaturii romîne şi universale, disciplina limba romînă, poziţia IV/5 din statul de funcţiuni.

Persoanele care doresc să participe la concurs vor înainta, în decurs de o lună de la data publicării acestui anunţ, o cerere adresată rectoratului Institutului pedagogic „Maxim Gorki" din Bucureşti, str. Pitar Moşu nr. 13. La cerere vor fi anexate următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi obşteşti, eliberat de instituţia (întreprinderea) la care îşi are funcţia de bază, sau recomandarea şefului de catedră în cazul cînd candidatul funcţionează în învăţămînt; certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează; memoriu de activitate didactică ştiinţifică, semnat de candidat; autobiografia.

Data desfăşurării concursului va fi anunţată ulterior.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 617 | vineri 16 iunie 1961 | 8 pagini 25 bani

Gînduri la început de vacanță

Pentru cei mai mici elevi ai patriei, pentru copiii din clasele I—IV, a început un anotimp nou, anotimpul jocurilor și al bucuriilor, anotimp care în limbaj cotidian poartă numele atît de simplu: vacanța.

Anul școlar s-a sfîrșit ca întotdeauna în ropotele voioase de aplauze ale serbărilor. Pe scenele sălilor de festivități din școli sau ale căminelor culturale s-au rotit dansuri naive — și părinții și-au urmărit cu înfrigurare copiii prinși în vîrtejurile ritmului. S-au recitat poezii. S-au cîntat melodii închinate celui mai drag părinte al copiilor, partidul, și glasurile s-au înălțat cristaline, vibrînd de bucurie.

A început vacanța. Vacanța, cu serile ei luminate de constelația focurilor de tabere pionierești... Vacanța, cu cărțile ei de povești, citite cu sufletul întregii ființe... Vacanța, plină de gînduri luminoase despre anul care a trecut și în care s-au învățat atîtea lucruri noi și interesante... Vacanța, tezaur de proiecte și de visări avîntate: „În vacanță eu am să văd marea. Și acum două vacanțe am văzut-o. În toate vacanțele vreau să văd marea". „Eu, în vacanță, am o neastîmpărare în sufletul meu, pentru că aș dori să-l văd pe Iuri Gagarin, ca să-mi spună el cum arată pămîntul și cum e în zbor și cum, în timp ce racheta zboară, îți vine să plutești".

Pentru cadrele didactice, sfîrșitul fiecărui an școlar, plin de mulțumirea înfăptuirilor, înseamnă în același timp și un început. Începe activitatea de pregătire a noului an, cu noi probleme complexe, cu noi sarcini, cu noi trepte de urcat spre realizarea unei munci didactice de cea mai ridicată calitate. Cei care vor îndeplini planul economic de perspectivă, cei care vor construi comunismul, cer din partea învățătorilor și profesorilor lor o muncă de înalt nivel, eforturi deosebite, exigență, talent.

Fiecare vacanță este și un început. Și fiecare asemenea început vine în anii noștri cu o bucurie a lui și numai a lui. În vacanța trecută, copiii au așteptat cu nerăbdare să li se împartă pentru prima oară manualele gratuite. În vacanța aceasta, bucuriei noilor manuale pe care le vor primi în septembrie toți elevii claselor I—VII, i se adaugă încă una: în 1961 vor intra în clasa a V-a primii elevi ai școlii generale de 8 ani. Încă o înfăptuire luminoasă: prevederile Directivelor celui de al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn vor deveni și în această privință fapt împlinit.

...La serbări s-au cîntat cîntece închinate partidului — și răsunetul lor nu s-a stins o dată cu sfîrșitul festivităților. Ele plutesc și acum peste culmile împădurite spre care suie micii excursioniști, peste valurile pline de soare ale mării; ele se înalță o dată cu steagurile taberelor, în fiecare dimineață. Ecoul lor se prelungește peste văile înflorite ale vacanței, ecoul acestor cîntece minunate, strălucitoare ca niște avîntate sărbători.

Florin Mugur

La serbarea de sfîrșit de an, elevii din clasa I a Școlii medii nr. 3 „Ion Neculce" din Capitală, oferă flori învățătoarei lor, Aglaia Alboteanu.

În preajma consfătuirilor raionale

Ne mai despart puține zile de consfătuirile raionale ale cadrelor didactice. De aceea, concomitent cu strădaniile depuse pentru buna rezolvare a sarcinilor de încheiere a anului școlar, ne preocupă în mod deosebit pregătirea temeinică a consfătuirilor, care vor pune în discuție probleme deosebit de importante pentru îmbunătățirea muncii școlilor și cadrelor didactice.

Ne-am îngrijit din capul locului de alcătuirea unui colectiv care să se ocupe de elaborarea dării de seamă asupra activității instructiv-educative și a muncii social-culturale a cadrelor didactice în cursul anului școlar 1960—1961. În acest colectiv am cuprins inspectori ai secției raionale de învățămînt și cultură, învățători și profesori bine pregătiți, care au participat la activitatea brigăzilor de inspecție organizate de secția de învățămînt.

Întocmim darea de seamă și pe baza informărilor trimise de școli ca răspuns la punctajul ce le-a fost trimis de către secția raională de învățămînt și cultură. Astfel, folosind datele adunate cu prilejul inspecțiilor, materialele furnizate de brigăzile care au controlat munca cadrelor didactice în timpul anului școlar, ca și informările primite de la conducerile școlilor, comisia de redactare a și trecut la elaborarea dării de seamă care va fi prezentată la primul punct de pe ordinea de zi.

Deoarece de calitatea dării de seamă depinde într-o bună măsură eficiența dezbaterilor care vor avea loc la consfătuire, ne străduim să fie cît mai cuprinzătoare, să analizeze în adîncime problemele principale ale muncii școlilor din raionul nostru.

Vom analiza bunăoară felul cum au muncit cadrele didactice din raionul nostru pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani, subliniind metodele folosite pentru cuprinderea copiilor în școală și asigurarea unei frecvențe regulate a acestora la cursuri.

Vor fi tratate problemele privitoare la conținutul ideologico-științific al predării și al muncii educative, la metodele folosite de învățători și profesori, la calitatea și volumul cunoștințelor elevilor, la respectarea programelor școlare etc. Cu foarte multă grijă ne pregătim să tratăm problemele legării învățămîntului de practică, de viață, de realitatea zilelor noastre. Vom analiza în ce măsură cadrele didactice din raionul nostru au reușit să țină lecții cu un bogat conținut practic, în ce măsură celelalte activități organizate în școală au contribuit la cultivarea deprinderilor de muncă ale elevilor.

Vor fi dezbătute problemele muncii metodice, activitatea comisiilor metodice și a cercurilor pedagogice, calitatea referatelor discutate în aceste comisii și cercuri, eficiența dezbaterilor care au avut loc pe marginea referatelor. Ne vom ocupa în mod special de experiența dobîndită de către profesorii din școlile serale în legătură cu specificul predării în această formă de învățămînt.

În ce privește activitatea educativă vom pune accentul pe metodele de muncă folosite pentru educația comunistă a elevilor, analizînd îndeosebi problemele educației în spiritul dragostei față de patrie, față de partid, față de muncă și față de oamenii muncii, precum și problemele realizării disciplinei liber consimțite. O extindere mai mare vom da, în cadrul acestui capitol, chestiunilor referitoare la munca diriginților.

Se vor menționa rezultatele obținute în munca instructiv-educativă ca urmare a aplicării ordinului Ministerului Învățămîntului și Culturii nr. 109/1961 și a instrucțiunilor comune ale M.I.C. și C.C. al U.T.M., privind înlăturarea supraîncărcării elevilor.

Vom analiza de asemenea unele probleme privitoare la perfecționarea învățătorilor și profesorilor, la activitatea acestora în vederea obținerii gradelor didactice.

Un important capitol îl va forma, în cadrul primului punct al ordinei de zi, discutarea activității social-culturale a cadrelor didactice. Aici vom pune îndeosebi accentul pe contribuția adusă de învățători și profesori la mobilizarea țărănimii muncitoare în acțiunea de dezvoltare și întărire economico-organizatorică a agriculturii noastre socialiste, scoțînd în evidență activitatea pozitivă și metodele bune întrebuințate în activitatea lor pentru răspîndirea culturii în mase.

Cu o deosebită grijă ne pregătim pentru discutarea celui de al doilea punct de pe ordinea de zi a consfătuirilor — „Principalele probleme privind trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de opt ani". În acest scop ne pregătim să punem în discuția învățătorilor și profesorilor proiectul planului de învățămînt pentru școala generală de opt ani și proiectele noilor programe școlare, ca și problemele privitoare la îmbunătățirea sistemului de calificare științifică și pedagogică a cadrelor didactice necesare școlii de opt ani, la încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de șapte ani, la sarcinile de școlarizare pentru învățămîntul de opt ani și la lărgirea în acest scop a spațiului de învățămînt, la înzestrarea școlilor etc.

Avînd în vedere că lucrările consfătuirii raionale vor prilejui un bogat schimb de experiență, ne-am propus să sprijinim acest schimb organizînd în incinta sălii unde va avea loc consfătuirea și o expoziție cu obiectele confecționate de elevi în cadrul activităților practice.

Secția de învățămînt și cultură și cadrele didactice din raionul Rîmnicu Sărat așteaptă consfătuirea ca pe un eveniment important, care va însemna un nou pas înainte pe drumul îmbunătățirii muncii instructiv-educative.

Ion Dumitrache
șeful secției de învățămînt și cultură
a raionului Rîmnicu Sărat

Preocupări științifice și metodice

Bogatele și largile dezbateri purtate asupra unor importante probleme de ordin științific din domeniul istoriei, al limbii și literaturii române, ca și al metodicii predării lor în școală la sesiunea metodico-științifică organizată de Societatea de științe istorice și filologice la Sibiu, spre sfîrșitul anului trecut au dovedit utilitatea acestei forme de activitate a societății și au demonstrat necesitatea organizării unor acțiuni similare. În consecință, la un interval de timp destul de scurt, Societatea de științe istorice și filologice a organizat o nouă sesiune metodico-științifică, de data aceasta la Iași.

În ședința plenară a sesiunii s-a acordat un larg interes celor două volume ale manualului de literatură contemporană pentru clasa a XI-a editat de curînd de E.S.D.P. La baza discuțiilor asupra acestui manual a stat un referat elaborat de un colectiv de profesori din București și Iași (colectiv constituit din tov. Ileana Perțache, Alexandrina Tutoveanu, Stere Rădoi și Ion Mărărescu). Referatul ca și discuțiile au subliniat că manualul, care răspunde unei mari necesități a învățămîntului nostru, a fost elaborat cu competență științifică, prezentînd întreaga activitate a scriitorilor în condițiile social-istorice în care s-a dezvoltat. Ca o latură pozitivă a manualului a fost remarcată grija autorului lui pentru prezentarea sprijinului dat de partid muncii creatoare a scriitorilor. S-a bucurat de asemenea de apreciere din partea vorbitorilor bogăția datelor, a materialului faptic pe care manualul îl pune la dispoziția elevilor pentru completarea cunoștințelor căpătate în orele de curs.

Participanții la discuții s-au referit totodată și la lipsurile manualului, aducînd prin observațiile lor o contribuție valoroasă la îmbunătățirea lui într-o viitoare ediție. Ei au arătat că manualul are în mare parte caracterul unei istorii a literaturii de uz larg, nerespectînd în totul cerințele didactice specifice unui manual școlar. Limbajul utilizat în expunerea problemelor nu este totdeauna suficient de clar și de accesibil pentru elevi. Se întîlnesc pe alocuri formulări alambicate sau pline de prețiozități. Deși în general autorii au respectat prevederile programei, în unele capitole apare lipsa de concordanță între cuprinsul manualului și indicațiile acestuia. Așa, de pildă, sînt prezentate romanul lui Camil Petrescu „Patul lui Procust", poezia „Patronul" de Maria Banuș sau „Lidice" de Eugen Jebeleanu, pe care programa nu le recomandă, neglijîndu-se în schimb caracterizarea altor lucrări prevăzute în programă, ca romanul „Un om între oameni" de Camil Petrescu, sau poeziile „Cel ce gîndește singur", „Pe răzătoare" și „Epilog" de T. Arghezi.

Fără să ducă în fiece caz la soluționarea definitivă a tuturor problemelor ridicate, discuțiile pe marginea manualului de literatură au oferit totuși atît editurii cît și autorilor numeroase sugestii care le vor folosi la îmbunătățirea viitoarei ediții.

Un loc important l-au ocupat în cadrul sesiunii și lucrările desfășurate în cele două secții ale acesteia — de istorie și de filologie. În secții s-au prezentat o serie de comunicări științifice — „Unele acțiuni revoluționare în cuprinsul regiunii Bacău în perioada februarie—octombrie 1917" (D. Zaharia, Bacău), „Cîteva aspecte ale dezvoltării meșteșugurilor în Moldova între 1848—1864" (L. Boicu, Iași), „Agitația ideologică în presa noastră progresistă dintre cele

Sesiunea metodico-științifică de la Iași a Societății de științe istorice și filologice

două războaie mondiale" (Al. Bistrițeanu, București) și „Curentul de la Dacia Literară" (G. C. Nicolescu, București) primite cu un viu interes de cadrele didactice.

Alături de acestea, referatele cu caracter metodic au adus o contribuție importantă la clarificarea unor probleme privind predarea istoriei, a limbii și a literaturii române în școala de cultură generală. Astfel, referatele „Predarea lecțiilor de istorie în spiritul luptei pentru pace și al prieteniei între popoare" (Lucia Georgian și Amira Miclea, Botoșani) și „Predarea lecțiilor de istoria literaturii române în spiritul luptei pentru pace și al prieteniei între popoare" (N. Cristinoiu, Sibiu) au luat în discuție una din cele mai importante și mai actuale probleme ale muncii educative. Ambele au înfățișat multiplele resurse pe care le oferă predarea istoriei și a literaturii pentru a dezvolta la elevi convingeri adînci în legătură cu necesitatea de a apăra pacea, pentru a cultiva în sufletul lor sentimentul prieteniei între popoare și al urii împotriva războaielor agresive și a agresorilor.

Valoroase au fost și celelalte referate metodice, axate în general pe probleme educative. De exemplu, referatul „Realizarea educației ateist-științifice prin lecțiile de istorie" (Eliza Bichmann, București) a prezentat un studiu documentat asupra metodelor ce pot fi folosite de profesorii de istorie pentru a demonstra caracterul anti-științific și reacționar al bisericii. De asemenea referatul intitulat „Contribuția predării limbii și literaturii române la întărirea educației patriotice" (Aneta Avramescu, Oradea) a cuprins o expunere bogată în exemple privind textele literare ce pot fi folosite în lecțiile de literatură română pentru a dezvolta dragostea elevilor față de patrie. Referatul „Valoarea educativă a operei lui M. Sadoveanu" (G. G. Ursu, București) care s-a remarcat printr-o documentată incursiune în opera lui M. Sadoveanu și s-a făcut apreciat pentru stilul cald și nuanțat al expunerii, a fost mai puțin valoros sub raport metodic întrucît problemele predării au fost în cea mai mare parte neglijate.

O observație cu caracter general se impune pentru toate referatele metodice — aceea că autorii nu s-au referit întotdeauna la experiența lor personală, ci au prezentat în mare parte teze cu caracter orientativ despre felul cum trebuie să se procedeze în munca la clasă.

Interesantele probleme puse în discuție de referate au fost completate și îmbogățite prin dezbaterile care le-au urmat. Din păcate o bună parte a vorbitorilor, în special a celor din secția de filologie, s-a referit de preferință la comunicările științifice, neglijînd problemele de metodică.

Schimbul de experiență pe care l-a prilejuit sesiunea metodico-științifică de la Iași nu s-a rezumat numai la discuțiile cu caracter teoretic purtate în jurul referatelor, ci a fost completat cu asistențe la lecții practice ținute de profesori de istorie și literatură din Iași. Observațiile asupra lecțiilor au prilejuit dezbaterea multor probleme privind conținutul cunoștințelor predate, priceperea cu care au fost selectate acestea avînd în vedere gradul lor de accesibilitate, metodele și procedeele utilizate etc. Din discuțiile care au căpătat o largă extindere, depășind deseori cadrul lecțiilor analizate, s-au desprins pentru profesori idei prețioase care vor ajuta neîndoielnic la îmbunătățirea propriei lor munci. Așa, de exemplu, s-au clarificat unele probleme privind organizarea lecțiilor recapitulative, metodele ce trebuie folosite în cadrul acestor lecții, volumul cunoștințelor ce pot fi repetate într-o oră, modul cum poate fi utilizat materialul didactic etc.

Sesiunea metodico-științifică de la Iași a prilejuit de asemenea un larg schimb de experiență între conducerile filialelor Societății de științe istorice și filologice. Pe marginea referatului prezentat de conducerea societății, care a analizat activitatea din ultimul an a filialelor, au luat cuvîntul numeroși vorbitori, președinți, vicepreședinți și secretari ai filialelor. Ei au subliniat importanța organizării unor sesiuni interregionale ca cele de la Sibiu și Iași pentru stimularea și îmbunătățirea activității metodico-științifice și organizatorice a filialelor și au comunicat o serie de inițiative locale și de metode de muncă a căror extindere poate face mai eficientă activitatea desfășurată de membrii societății.

Valorificînd unele rezultate ale muncii de cercetare științifică și metodică depuse de cadrele didactice, recenta sesiune a Societății de științe istorice și filologice a contribuit la îmbogățirea cunoștințelor de specialitate ale cadrelor didactice, la îmbogățirea experienței lor pedagogice, avînd astfel o influență directă asupra ridicării calității muncii pe care o depun în școală.

B. O.

Un sprijin prețios

Elevii și cadrele didactice de la Școala elementară nr. 102 din Capitală se vor reîntîlni, la 1 septembrie, într-un local nou, care va avea 24 săli de clasă, laboratoare și ateliere. Colectivul didactic al școlii se preocupă îndeaproape de sprijinirea terminării la timp a construcției, de dotarea completă a localului cu cele necesare, de alcătuirea planului de școlarizare în funcție de noile condiții.

Un ajutor prețios în rezolvarea tuturor acestor probleme îl dă organizația de partid a școlii, care se interesează în permanență de modul cum decurg lucrările la construcția localului, de sprijinirea conducerii șantierului în aprovizionarea ritmică cu materiale, de măsurile care trebuie luate pentru deschiderea anului școlar în cît mai bune condiții. Din inițiativa organizației de bază școala va fi înzestrată cu un televizor, un pik-up, o discotecă și diferite alte materiale ce vor contribui la îmbunătățirea muncii educative. Încă din trimestrul II s-a făcut o minuțioasă verificare a datelor recensămîntului copiilor de vîrstă școlară din circumscripția actuală a școlii, iar pe linia îndrumărilor date în adunarea generală de partid s-a trecut la centralizarea datelor pentru noua circumscripție.

Într-o adunare generală de partid s-a născut și inițiativa folosirii vechiului local, în viitorul an școlar, ca semiinternat. Ca urmare, conducerea școlii a stabilit sarcini precise pentru organizarea semiinternatului și pentru amenajarea unei cantine la care să poată lua masa copiii semiinterni. Planul creării semiinternatului a fost aprobat de Comitetul executiv al Sfatului popular raional și de Secția de învățămînt a Capitalei.

Ajutată în permanență de organizația de partid, conducerea școlii reușește să rezolve cu succes numeroasele probleme legate de deschiderea anului școlar în noul local.

Prof. IOAN N. CHIȚU

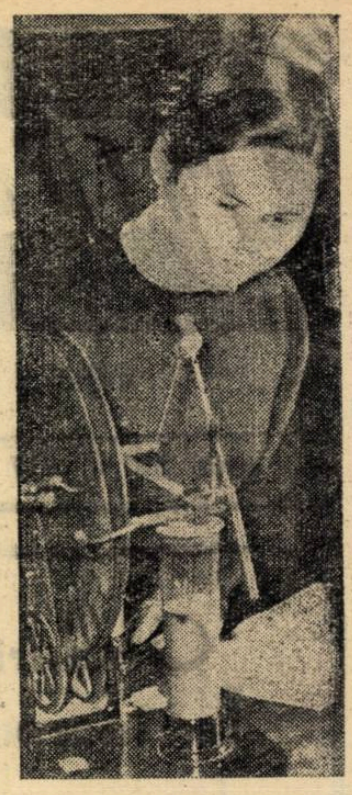

Lucrările din laboratorul de fizică au contribuit la buna pregătire a elevilor pentru examen.

BIBLIOGRAFIE

A apărut nr. 2 al revistei **Limba Română.**

Revista cuprinde un articol informativ cu privire la elaborarea tratatului de istorie a limbii române. Acad. **Al. Rosetti** semnează articolul „Din nou despre raporturile dintre Codicele Voronețean și Apostolul diaconului Coresi". De asemenea, sînt publicate articolele „Cuvinte concrete și cuvinte abstracte" de **Henri Wald,** „Propuneri pentru o nouă clasificare a flexiunii adjectivelor din limba română" de **Marcela Manoliu,** „Cărți de popularizare a științei traduse de Petru Maior", de **N. A. Ursu,** „Locul stilului artistic în limba literară" **de I. Coteanu,** „Contribuții la problema unificării limbii române literare în secolul al XIX-lea. În jurul problemei «muntenizării», de **Luiza** și **Mircea Seche;** „Unele observații privitoare la limba programelor și manualelor de matematici" de **S.** și **D. Rimer.**

Revista cuprinde de asemenea rubricile **„Cronică"** și **„Critică și bibliografie".**

Răspuns la întrebări

Mai multe cadre didactice din școlile raionului Moinești care predau concomitent la mai multe clase s-au adresat redacției noastre cerînd lămuriri în problema retribuirilor pe perioada concediului de odihnă. Lămuriri în aceeași problemă cît și cu privire la durata concediului au cerut de asemenea profesorul Ion Gh. Platon de la Școala de 7 ani din satul Siliștea, raionul Buhuși și învățătorul Ioan Pavel de la Școala de 7 ani din comuna Brătuia, raionul Tg. Jiu, care după efectuarea stagiului militar au fost reîncadrați în învățămînt, însă după începerea anului școlar 1960/1961.

În legătură cu aceasta precizăm că prin instrucțiunile Ministerului Învățămîntului și Culturii nr. 86075 din 1957 s-a stabilit că în calculul concediului de odihnă se includ salariile tarifare de bază, inclusiv îndemnizațiile și majorările de salarii prevăzute de Hotărîrea nr. 1059/1959, cît și premiile acordate în baza regulamentului de premiere.

Deoarece potrivit Hotărîrii nr. 1059/1959 îndemnizațiile și majorările de salarii fac parte integrantă din salariul tarifar de bază, rezultă clar că și suma acordată învățătorilor pentru predarea concomitentă la 2—4 clase elementare se include în cadrul îndemnizației de concediu, ca făcînd parte integrantă din salariul tarifar.

În ceea ce privește cadrele didactice care au fost reîncadrate în învățămînt după începerea anului școlar, ele beneficiază, potrivit aceleași instrucțiuni, de un concediu de 4 zile pentru fiecare lună lucrată în anul școlar respectiv **pînă la data vacanței școlare** (1 iulie).

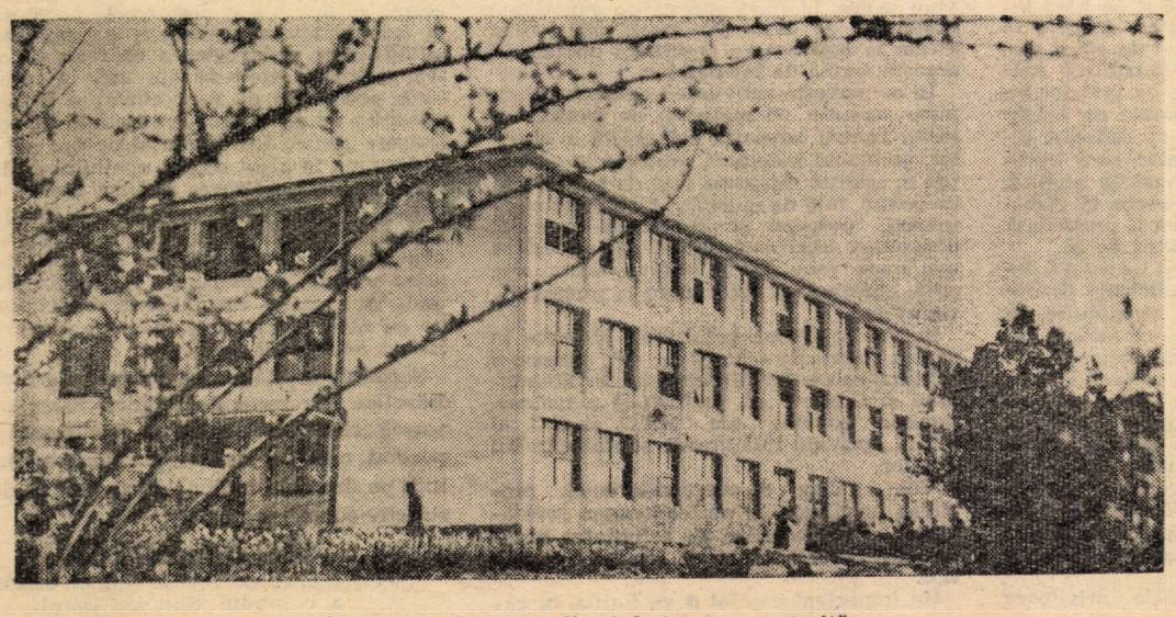

Școala medie nr. 2 din Galați, nou construită.

Scurt jurnal despre elevii claselor I-IV

La Timişoara zilele în care elevii claselor I—IV şi-au efectuat activităţile practice recreative n-au fost întotdeauna senine. Dar voioşia copiilor, rîsul lor cristalin au determinat parcă şi înălţimile cerului să zîmbească însorit.

Alături de mii de alţi copii, elevii claselor I—IV de la Şcoala medie nr. 3 „Eftimie Murgu" au împînzit oraşul, petrecînd în aceste zile clipe minunate în cadrul activităţilor organizate pentru ei.

Învăţătorii şcolii au alcătuit în aceste zile un jurnal colectiv al activităţilor practice recreative. Iată cîteva spicuiri din paginile lui.

★

„A sosit ziua vizitării fabricilor. Deşi începuse ploaia, copiii s-au adunat la şcoală aşteptînd cu nerăbdare să plece. Obiectivul celor mici — fabrica de produse zaharoase „Fructus". Un microbuz elegant, trimis de întreprindere, s-a oprit la şcoală şi i-a încărcat pe nerăbdătorii pasageri. Delegaţii comitetului de întreprindere i-au întîmpinat pe copii şi i-au condus mai întîi în secţia de fabricat biscuiţi. Le-au arătat întregul proces de producţie, de la aluat pînă la ambalarea biscuiţilor. Bineînţeles, la sfîrşit copiii au primit în dar şi „produsul finit".

În acelaşi timp elevii claselor a III-a şi a IV-a au plecat la fabrica „Guban" cu o maşină trimisă de astădată de comitetul de întreprindere al acestei unităţi.

Prin fabrică ne-a condus tovarăşul Iosif Bobaiciov, maistru la secţia pantofărie. Elevii au vizitat apoi cea mai nouă şi mai interesantă secţie a fabricii, secţia de mase plastice. Aici au urmărit întregul proces tehnologic, de la pratul de vinilin pînă la faţa de masă pusă în comerţ.

— Şi cum se colorează? Apar toate culorile deodată sau separat?

— Dar modelul desenat?

— Şi nu se şterge?...

Zeci de întrebări i-au asaltat pe muncitorii care lucrează la colorarea materialelor (Părinţii copiilor ne-au povestit apoi că li s-au ţinut acasă mici „prelegeri" despre colorarea materialelor plastice).

La sfîrşit elevii au recitat poezii, iar muncitorii i-au felicitat şi i-au invitat să vină cît mai des în mijlocul lor.

★

Astăzi, elevii claselor a III-a şi a IV-a au vizitat „Staţiunea micilor naturalişti" situată la cîţiva kilometri de oraş. A fost o deplasare mai lungă, dar nenumăratele lucruri interesante pe care le-au văzut i-au făcut să uite curînd oboseala. În cîţiva ani staţiunea a înregistrat progrese uriaşe. Copiii au vizitat parcelele cu diferite legume timpurii şi cu felurite flori şi au lucrat apoi cu sîrguinţă şi îndemînare la plivitul straturilor după ce, bineînţeles, au primit îndrumări de la naturaliştii cu experienţă care lucrează aici. Straturile curăţate de buruieni l-au făcut să se simtă mîndri şi bucuroşi. Munca lor se dovedea folositoare.

Vizita s-a încheiat cu o demonstraţie de altoire a roşiilor pe cartofi şi de altoire a unor pomi din pepiniera staţiunii, efectuată de cîţiva experimentaţi tineri naturalişti.

Toate cele văzute la staţiune l-au făcut pe copii să îndrăgească munca pe ogoare. La întors n-au discutat decît despre cele văzute şi învăţate.

★

La Muzeul Banatului a fost în aceste zile o deosebită afluenţă. Nu numai şcoala noastră, ci şi alte şcoli au venit să-l viziteze. Piesele expuse în sălile de istorie, mai ales uneltele vechi, l-au făcut pe şcolari să-şi imagineze progresul realizat prin munca omenirii, generaţie de generaţie. Şi-au dat seama mai ales cît de greu îşi cîştigau traiul oamenii în trecut, cînd lucrau cu unelte rudimentare — pluguri de lemn, sape şi coase de lemn etc. — şi cînd cea mai mare parte a produselor o luau exploatatorii sîngeroşi. Copiii au comparat acestea cu viaţa noastră senină de astăzi, într-o ţară care construieşte socialismul şi în care toate năzuinţele minţii omeneşti sînt puse în slujba ridicării nivelului de trai al poporului.

La secţia de ştiinţe naturale a muzeului, copiii au cercetat cu mare interes variata faună a Banatului.

★

Nespus de atractive au fost pentru copii excursiile în oraş şi la Pădurea verde. Cei din clasa a II-a au cercetat canalul Bega şi au vizitat grădinile de zarzavat de pe malul lui, unde au identificat plantele cultivate şi au apreciat straturile cele mai bine lucrate. La Pădurea verde au avut prilejul să cunoască, în cel mai frumos cadru natural, specii de stejar, fag, brad, carpen, precum şi multe insecte, colectînd o parte din acestea pentru ierbare şi insectare.

Monumentele istorice ale oraşului, vechiul castel Huniadi, statuile din parcuri au constituit un alt obiectiv al activităţilor recreative care a stîrnit interesul copiilor.

★

Toate, absolut toate aceste zile au fost instructive. Au întărit şi completat cele învăţate de copii în cursul anului, le-au dat prilejul să strîngă material didactic pentru anul viitor, l-au făcut să dobîndească o imagine mai completă a oraşului lor — cu fabricile şi instituţiile lui, cu oamenii săi harnici, cu bogăţia parcurilor sale".

C. S.

Sistemele şi organele motorului auto sînt tot mai familiare elevilor.

În întreprindere

ŞCOALA şi PRODUCŢIA

Zilele acestea de vară au adus ceva nou în tabloul pe care-l oferă dimineaţa, la începerea lucrului, intrările uzinelor. Printre pîlcurile de muncitori care se alătură, formînd pînă la poartă o coloană, au apărut grupuri noi. Sînt tineri în uniformă de elevi şi fete cu rochii albastre, purtînd băsmăluţe viu colorate pe cap. Unii dintre ei vin la braţ cu muncitorii, părinţii lor, acum tovarăşi de muncă.

Primele linii ale acestui tablou au fost schiţate cu săptămîni în urmă, cînd şcolile au început să pregătească activităţile practice continue ale elevilor din clasele a IX-a şi a X-a.

La şcoala medie nr. 30 din Capitală, bunăoară, s-a adunat atunci la sfat întregul colectiv didactic, în frunte cu directorul şcolii, tovarăşul Dumitru Dună şi secretarul organizaţiei de bază P.M.R., tovarăşul Ilie Negru.

Directorul adjunct, Florentina Slăvescu, a primit sarcina să organizeze, împreună cu profesorii-maiştri, practica continuă în producţie a elevilor. În acelaşi timp au fost stabilite măsurile pentru ca această acţiune să constituie un prilej deosebit de apropiere a şcolii de viaţă, de educare patriotică a tinerilor. S-a luat legătura cu întreprinderea noastră — Întreprinderea de reparaţii auto nr. 3 — s-au studiat amănunţit posibilităţile concrete, s-au întocmit grafice privind repartizarea elevilor la locul de muncă şi s-au stabilit profesorii care vor conduce fiecare grupă de elevi.

În acelaşi timp, la conducerea întreprinderii şi în organizaţia de bază P.M.R. din cadrul acesteia au fost luate primele măsuri care să pregătească cele mai bune condiţii pentru primirea la practică a elevilor. Multe sarcini au revenit utemiştilor din întreprindere. Comunistul Ilie Anghelescu, secretarul organizaţiei U.T.M., şi inginerul Andrei Cociş, membru în comitet, consultîndu-se cu cadrele de răspundere ale şcolii, au întocmit, sub îndrumarea conducerii întreprinderii şi a organizaţiei P.M.R., planul pentru buna desfăşurare a activităţilor.

La 12 iunie elevii veniţi la practică au fost primiţi în familia întreprinderii într-un cadru sărbătoresc. Ei au ascultat apoi primul instructaj asupra regulilor de securitate a muncii. Tot în prima zi elevii au făcut cunoştinţă cu toate secţiile fabricii, s-au interesat de problemele fiecărui loc de producţie.

O atenţie deosebită s-a acordat secţiilor de demontare, strungărie, electricitate şi ajustaj, secţii în care sînt repartizaţi elevii. S-a insistat îndeosebi asupra locului pe care îl ocupă fiecare din aceste secţii în cadrul procesului de producţie al întreprinderii şi asupra contribuţiei pe care o aduc ele la îndeplinirea planului de producţie.

În acest fel, elevii au căpătat o imagine de ansamblu asupra procesului de producţie.

Noi toţi, cei care lucrăm în fabrică, îi ajutăm pe elevi să participe efectiv la realizarea planului de producţie, le dăm lămuriri cît mai complete. Totodată ei au fost anunţaţi că serviciul tehnic al întreprinderii le oferă consultaţii în orice problemă ar avea nelămuriri. Răspunzînd întrebărilor puse de elevi, noi îi ajutăm să cunoască profund procesul de producţie, funcţionarea maşinilor şi utilajelor, să se familiarizeze cu problemele privind organizarea muncii. I-am invitat să colaboreze la gazetele de perete, la programele staţiei de radioamplificare, să ne viziteze biblioteca şi clubul, să participe alături de noi la manifestările artistice care vor avea loc în această perioadă. Organizaţiile U.T.M. din fabrică şi din şcoală au pregătit în comun două „joi ale tineretului".

Nu ne îndoim că perioada practicii continue va fi deosebit de folositoare elevilor şi sîntem bucuroşi şi mîndri că ne putem aduce contribuţia la instruirea şi educarea lor, la pregătirea lor pentru viaţă.

Vasile Felea
muncitor la I.R.A. 3 Bucureşti

La gospodăria colectivă

Folosind din plin experienţa anului trecut şi ţinînd seama de îndrumările date de M.I.C., conducerea Şcolii de 7 ani din comuna Basarabi, raionul Medgidia, a luat din timp măsuri pentru organizarea în cele mai bune condiţii a practicii continue a elevilor. În acest scop au fost studiate în cele mai mici amănunte toate problemele legate de buna desfăşurare a practicii: locul unde urma să se desfăşoare aceasta, lucrările pe care să le execute elevii, felul cum să lucreze ei, cum să-şi valorifice cunoştinţele dobîndite în şcoală etc.

Pentru a da elevilor posibilitatea să aplice cît mai multe dintre cunoştinţele obţinute la lecţii şi la practica agricolă din timpul anului s-a considerat necesar ca ei să participe la toate lucrările agricole din această perioadă, atît pe terenul şcolii cît şi în cadrul gospodăriei agricole colective din Basarabi, unde şcoala a primit pe bază de contract, încă din toamnă, un teren de 3,5 ha. De asemenea, s-a stabilit ca elevii să lucreze pe terenul de 0,5 ha pe care Institutul de cercetări horti-viticole l-a pus la dispoziţia şcolii.

Elevii au fost repartizaţi în 4 echipe şi 8 grupe (fiecare grupă avînd 12—18 elevi), aşa încît să se asigure rotaţia lor la toate lucrările. Unul dintre profesori conduce activitatea tuturor echipelor, iar fiecare dintre acestea în parte, ca şi fiecare grupă, au cîte un responsabil ales dintre cei mai buni elevi. Responsabilii echipelor şi grupelor muncesc la rînd cu colegii lor, avînd în plus sarcina de a coordona activitatea acestora.

Pe suprafaţa de 3,5 ha din cadrul gospodăriei agricole colective (însămînţată cu porumb, floarea soarelui şi cartofi) se execută lucrări de prăşit şi rărit la porumb şi floarea soarelui, prăşitul şi muşuroitul cartofilor, distrugerea tăciunelui la porumb, administrarea hexacloranului la cartofi. Elevii care au lucrat aici în cursul acestei săptămîni au dovedit cu prisosinţă că ştiu să-şi aplice cunoştinţele teoretice şi practice privitoare la îngrijirea cerealelor, legumelor, plantelor tehnice. Ei folosesc cu îndemînare şi în mod corect sapa la lucrările de prăşit şi muşuroit, înlăturînd firele de porumb sau de floarea soarelui mai puţin dezvoltate, aplică îngrăşăminte suplimentare.

Pe terenul viticol se aplică cunoştinţele privitoare la cîrnitul, legatul şi stropitul viţei de vie. De asemenea, elevii care lucrează aici ajută la prepararea soluţiei pentru stropitul viei şi la încărcarea pompelor şi observă cum se execută lucrările de stropire.

Interesante sînt şi activităţile pe care le execută elevii pe terenul şcolii, în suprafaţă de circa 1 ha. Aici o grupă a început să execute lucrări de îngrijire a pomilor (văruit, culegerea cuiburilor de omizi), alta se ocupă de prăşitul cartofilor şi de tratarea lor cu hexacloran, iar alta recoltează fasolea, ceapa şi usturoiul plantate în primăvară.

Activitatea pe terenul şcolii include şi lucrări de întreţinere a pomilor, de rărire a drajonilor la zmeură, de distrugere a stolonilor la căpşuni, plivitul grîului ramificat etc.

Se poate afirma încă de pe acum, după primele zile ale practicii continue, că felul cum se desfăşoară aceasta la şcoala din Basarabi constituie o garanţie că ea va contribui în mare măsură la legarea strînsă a cunoştinţelor teoretice ale elevilor de problemele concrete ale agriculturii, la înarmarea lor cu deprinderi de muncă, la întărirea educaţiei lor comuniste.

I. Lupu

Clasa a VII-a în examene

Cunoştinţe temeinice

La numeroase şcoli din raionul Medgidia, examenul de geografie a scos în evidenţă buna pregătire a elevilor la acest obiect. Ei au vorbit cu siguranţă despre aşezarea geografică a patriei noastre, despre suprafaţa şi graniţele ei, despre climă şi influenţa pe care o exercită aceasta, au arătat principalele forme de relief şi au scos în evidenţă frumuseţile şi bogăţiile Republicii Populare Romîne.

Vorbind despre caracteristicile generale ale economiei naţionale, elevii au făcut comparaţii interesante între structura acesteia în timpul regimului burghezo - moşieresc şi structura ei de astăzi, demonstrînd superioritatea economiei noastre socialiste în industrie, agricultură, comerţ, transporturi etc.

De asemenea, elevii au dovedit că ştiu să se orienteze pe hartă şi că s-au familiarizat cu împărţirea administrativă a teritoriului ţării.

L. IONESCU

Răspunsuri bune

„Majoritatea elevilor au dovedit o bună orientare şi cunoştinţe aprofundate mai ales cu privire la evenimentele istoriei contemporane a patriei noastre. Unele ezitări în situarea şi aprecierea evenimentelor din istoria veche şi medie se datoresc materialului prea vast, uneori neesenţial, cuprins în manualele respective. Credem de aceea că asemenea deficienţe vor fi remediate o dată cu sistematizarea mai judicioasă a predării acestei discipline".

Această caracterizare succintă, dar deosebit de obiectivă a examenului de istorie ţinut la clasa a VII-a de la Şcoala medie nr. 2 „Olga Bancic" din Arad, aparţine directoarei şcolii, tovarăşa Marina Podea.

Biletele alcătuite de către comisie au solicitat mai ales orientarea generală a elevilor în problemele de bază ale istoriei patriei. Mulţi elevi au făcut dovada unei bune pregătiri, primind calificativul maxim. Ei au prezentat în mod ştiinţific, citînd numeroase fapte, caracterul luptei de eliberare naţională dusă de poporul nostru în secolul al XVIII-lea şi în secolul al XIX-lea, au înfăţişat trăsăturile diferenţiate ale anului revoluţionar 1848 în Ţara Romînească, Moldova şi Ardeal etc. În mod deosebit s-au remarcat răspunsurile bine documentate ale elevilor cu privire la realizările poporului nostru pe baza hotărîrilor celui de al II-lea Congres al partidului, precum şi la perspectivele pe care le-au deschis dezvoltării patriei Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R.

R. M.

APRECIERI

Profesorului — care cunoaşte particularităţile şi evoluţia fiecăruj elev, evoluţia întregii clase — îi spune multe modul în care se prezintă în faţa comisiei un candidat sau clasa privită în ansamblu.

Pentru un om din afară, un răspuns mediocru e un răspuns mediocru — şi atît. Dar pentru profesorul care ştie că acest răspuns a fost dat de un elev care la începutul anului sau în clasele precedente era foarte slab el reprezintă o satisfacţie profundă. Gîndul că săptămîni şi luni la rînd a căutat să-i formeze deprinderi de muncă independentă, l-a ajutat să-şi învingă timiditatea, i-a redat, picătură cu picătură, încrederea în forţele proprii, îl face să simtă adevărata bucurie a muncii împlinite.

Desigur că se pot spune multe despre felul în care trebuie apreciată munca unui profesor. Dar aceasta nu ar face decît să scoată şi mai mult în relief complexitatea aspectelor pe care le prezintă activitatea la catedră şi dificultăţile sarcinii de a o aprecia.

A afirma deci că asistînd la un examen îţi poţi face o imagine completă asupra calităţii muncii unui profesor ar fi, în cel mai bun caz, o lipsă de modestie. Aceasta nu înseamnă însă că nu poţi trage, asistînd la examene, nici un fel de concluzii. Dimpotrivă. Poţi trage concluzii numeroase şi întemeiate privind conţinutul ştiinţific al predării, străduinţa de a lega predarea de viaţă, ca şi multe alte aspecte importante ale muncii instructiv-educative.

Iată-i, de pildă, pe elevii clasei a VII-a „C" a Şcolii de 7 ani nr. 40 din Capitală la examenul de matematică. Ei se prezintă cu încredere la masa comisiei, unde primesc subiectele, şi se aşează apoi în bănci spre a lucra în linişte. Între timp, la tablă se desfăşoară examinarea celor ce au terminat de pregătit subiectul.

Profesorul intervine rar. De altfel, nici nu are de ce interveni, căci elevii lucrează cu siguranţă. Cunoştinţele de aritmetică, algebră sau geometrie sînt aplicate cu îndemînare, spre mulţumirea tuturor celor prezenţi. Poate că uneori ar fi trebuit ceva mai multă imaginaţie, mai multă logică în raţionamente. Necunoscînd temeinic clasa, nu poţi afirma că lipsa de imaginaţie de care dau dovadă elevii e consecinţa aceleiaşi lipse manifestate la profesor. Poate că da. Dar tot atît de bine ar putea să nu fie aşa.

În orice caz, nivelul de pregătire al elevilor este bun. Fără superlative, dar bun. Ca impresie generală se desprinde faptul că elevii au deprinderea de a lucra independent şi aplică corect cele învăţate.

Unele amănunte te lasă însă nemulţumit. Iată de pildă o elevă care efectuează pe tablă o înmulţire cu 25. Dacă ar fi înmulţit cu 100 şi apoi ar fi împărţit la 4, operaţia s-ar fi putut face mintal. Sînt curios dacă eleva cunoaşte regulile de calcul rapid. Dar profesorul nu intervine, ci trece mai departe. De ce oare au învăţat elevii aceste reguli, dacă atunci cînd este cazul nu le aplică ? Nu poţi decît să crezi că profesorul nu le-a acordat atenţia cuvenită.

O altă elevă îşi începe expunerea cu cuvintele : „Pentru a demonstra aria laterală a prismei..." Profesorul acceptă această formulare, deşi corect ar fi fost : „Pentru a demonstra formula ariei laterale a prismei". I se cere deci profesorului mai multă exigenţă faţă de exprimarea ştiinţifică a elevilor.

Iată şi un elev la tablă. Are de rezolvat un sistem de ecuaţii, dintre care prima are forma

$$\frac{2x+3}{2y-2}=1$$

Elevul amplifică fracţia 2y—2, deşi ar fi fost mai firesc şi mai simplu să aplice aici o proprietate a proporţiilor. Profesorul nu intervine nici de această dată. Este drept că elevul a găsit soluţia justă a sistemului. Dar de ce să nu i se arate că nu a ales calea cea mai bună ?

La geometrie elevii cunosc teoremele şi ştiu să le aplice. Dar se vădeşte o oarecare neîndeminare în a separa ipoteza de concluzie, o stîngăcie în urmărirea unui raţionament perfect logic. Acest lucru trebuie să-i atragă atenţia profesorului asupra faptului că este necesar să acorde o mai mare atenţie dezvoltării gîndirii logice a elevilor, să fie mai exigent faţă de rigurozitatea demonstraţiilor.

S-ar putea spune că acestea sînt lucruri mărunte. Dar şi lucrurile ce par mărunte au importanţa lor. Desigur, însă, că lucrul principal îl constituie faptul că întreaga clasă a răspuns satisfăcător la examen.

V. Manolache

Momentul cel mai plin de emoţie al examenului : în faţa biletelor cu întrebări.

Bilanţ rodnic

Pe rînd, elevii clasei a VII-a de la Şcoala din Jebel, raionul Deta, răspund, pe baza planului pe care şi l-au schiţat, la întrebările din cadrul examenului de anatomie, fiziologie şi igienă. Examenul dovedeşte că ei şi-au însuşit temeinic cunoştinţele studiate în timpul anului.

Astfel, Roman Tărtău, Aurel Popăţea, Pavel Stoica şi mulţi alţii dau răspunsuri precise cu privire la funcţiile sistemului neurovegetativ, organele de simţ, funcţionarea aparatului respirator şi a aparatului circulator etc.

În răspunsurile lor elevii au dovedit şi o bună însuşire a cunoştinţelor de igienă. Ei au vorbit cu pricepere despre prevenirea şi tratamentul diferitelor boli, despre igiena îmbrăcămintei şi locuinţei, cît şi despre grija statului democrat-popular pentru sănătatea oamenilor muncii. Mulţi elevi au făcut, pe baza unor exemple concrete din viaţa satului, comparaţii cu privire la igiena şi profilaxia bolilor în trecut şi astăzi.

Bilanţul examenului s-a dovedit a fi rodnic.

REZULTATE ÎMBUCURĂTOARE

Ceea ce s-a relevat ca o primă caracteristică a examenului de limba romînă dat de elevii clasei a VII-a de la şcoala de 7 ani din Techirghiol (regiunea Dobrogea) a fost faptul că ei sînt familiarizaţi cu cele mai bune opere ale creaţiei noastre populare, ale literaturii noastre clasice şi contemporane şi că studiul acestor opere a contribuit la dezvoltarea sentimentelor lor de dragoste şi devotament faţă de patrie, faţă de poporul muncitor, faţă de partidul clasei muncitoare, de preţuire a limbii şi literaturii poporului.

Cu deosebire au dovedit cei mai mulţi dintre elevi o bună cunoaştere a operelor scriitorilor noştri contemporani pe care le-au studiat în timpul anului sau le-au citit în cadrul lecturii extraşcolare.

Discutînd despre oglindirea răscoalelor ţărăneşti de la 1907 în creaţia lui Tudor Arghezi, de exemplu, ei au reuşit să scoată în evidenţă, referindu-se nu numai la poeziile studiate în şcoală, ci şi la cele pe care le-au cunoscut în afara ei, măiestria cu care poetul evocă uriaşa dezlănţuire a mîniei poporului împotriva exploatării moşiereşti, vigoarea cu care demască orînduirea burghezo-moşierească în întregul ei, înfierînd criminala represiune a răscoalelor. Oprindu-se îndeosebi asupra poeziei „Lipsesc morminte", elevii au subliniat sarcasmul şi indignarea cu care acuză poetul crimele săvîrşite de burghezie şi moşierime, insistînd totodată şi asupra admiraţiei şi simpatiei manifestate de el pentru căprarul care, nesocotind ordinele comandanţilor ucigaşi, a trecut de partea răsculaţilor, salvîndu-i de la moarte.

Cu pricepere a fost analizat şi romanul „Mitrea Cocor" de M. Sadoveanu. Elevii au reuşit să explice just dezvoltarea conştiinţei eroului principal al acestei opere. Ei au arătat că scriitorul, înfăţişînd un tip de ţăran sărac care a cunoscut cruzimea exploatării chiabureşti, nu prezintă creşterea conştiinţei acestuia ca pe un fenomen care se petrece dintr-odată, ci ca pe o evoluţie gradată, ce străbate mai multe trepte, pînă cînd Mitrea îşi dă pe deplin seama că singurul mijloc pentru a înlătura exploatarea este revoluţia socialistă şi construirea unei noi societăţi.

În ceea ce priveşte caracterizarea personajelor romanului, elevii au reuşit să desprindă unele trăsături esenţiale menite să definească fiece tip în parte şi să releve semnificaţia socială pe care o deţin acestea. Ei au analizat cu pricepere caracterele eroilor pozitivi şi au subliniat faptul că personaje ca Ghiţă Lungu, Cristea Trei-Nasuri şi instrumentele lor sînt reprezentanţi ai boierimii şi chiaburimii, asupritori ai ţăranilor săraci

La fel de bine au caracterizat elevii personajele din nuvela „Desfăşurarea" de Marin Preda. Oprindu-se cu deosebire la Ilie Barbu şi Prunoiu ei au arătat care este rolul fiecăruia din aceste personaje în viaţa socială a satului, le-au scos în evidenţă trăsăturile sufleteşti, referindu-se la atitudinea lor diferită, opusă, faţă de constituirea gospodăriei colective, la năzuinţele lor diferite, izvorîte din poziţia lor socială diferită.

Şi la gramatică cei mai mulţi dintre elevi au făcut dovada unei temeinice pregătiri. Analizele morfologice şi sintactice au demonstrat nu numai că ei şi-au însuşit definiţiile şi normele gramaticale predate la lecţii, dar şi că pot aplica în practică ceea ce au învăţat. Pe de altă parte, elevii au putut să-şi fundamenteze teoretic afirmaţiile, să arate care sînt criteriile ştiinţifice după care s-au condus cînd au atribuit diferitelor părţi de vorbire o anumită calitate morfologică sau sintactică.

Rezultatele îmbucurătoare cu care s-a încheiat examenul de limba romînă la Şcoala de 7 ani din Techirghiol se datoresc neîndoielnic seriozităţii cu care elevii au fost pregătiţi de profesori, grijii pe care au manifestat-o aceştia faţă de înarmarea lor cu cunoştinţe adînci şi temeinice.

O. Nicolae

maturitate

Orientarea discuțiilor

Problema organizării în cele mai bune condiții a recapitulării materiei la economie politică și socialism științific a constituit o preocupare de seamă pentru profesoara care predă aceste obiecte la Școala medie serală I.R.E.B. din Capitală. Ea a ales cu multă grijă temele recapitulative, pentru a putea insista asupra celor mai importante probleme din materia parcursă în clasele a X-a și a XI-a și se străduiește să orienteze astfel discuțiile care se poartă în jurul acestor teme încît ele să se desfășoare în lumina celor mai însemnate documente de partid.

Iată cum s-a desfășurat, de exemplu, discutarea temei „Politica P.M.R. de construire a bazei economice a socialismului în țara noastră", care a permis atît recapitularea unor probleme studiate de elevi la economia politică în clasa a X-a cît și recapitularea unor importante probleme de socialism științific studiate în clasa a XI-a.

Lecția a început prin clarificarea problemelor legate de noțiunea de bază economică a societății, ca totalitate a relațiilor de producție într-o etapă dată a dezvoltării istorice a societății. Dînd răspunsuri corecte la întrebările profesoarei, elevii au arătat că, datorită dezvoltării forțelor de producție, baza economică se schimbă, diferă de la o orînduire socială la alta — că ea are, deci, un caracter istoric. Pornind de la contradicția fundamentală a orînduirii capitaliste — contradicția dintre caracterul social al producției și forma privat-capitalistă de însușire a rezultatelor producției — ei au scos în evidență faptul că relațiile de producție capitaliste bazate pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție nu mai sînt în concordanță cu caracterul social al forțelor de producție și devin o frînă pentru dezvoltarea forțelor de producție ale societății. În continuare au subliniat că rezolvarea acestei contradicții este posibilă numai prin revoluția socialistă, care desființează proprietatea privată asupra mijloacelor de producție, înlocuind-o cu proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție.

Răspunzînd la întrebarea „Care sînt particularitățile apariției bazei economice a socialismului ?" elevii au arătat că baza socialistă nu apare în cadrul orînduirii capitaliste, ea fiind radical opusă bazei capitaliste. Pentru crearea bazei socialiste, au arătat ei, trebuie mai întîi înfăptuită revoluția politică, trebuie instaurată dictatura proletariatului.

Economia socialistă se construiește în mod conștient, planificat, de către statul socialist sub conducerea partidului clasei muncitoare. Elevii au subliniat că partidul marxist-leninist este forța conducătoare și îndrumătoare în sistemul dictaturii proletariatului, că el organizează activitatea tuturor oamenilor muncii pentru făurirea și dezvoltarea bazei și suprastructurii socialiste.

Oprindu-se asupra problemei centrale a lecției — politica P.M.R. de creare a bazei economice a socialismului în țara noastră — elevii au arătat că în țara noastră, după cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și instaurarea dictaturii proletariatului, P.M.R., care a devenit partid de guvernămînt, forța conducătoare și îndrumătoare a statului nostru democrat-popular, a organizat opera de făurire a bazei economice socialiste. Partidul a inițiat și organizat în iunie 1948 naționalizarea principalelor mijloace de producție, în urma căreia a apărut și s-a dezvoltat proprietatea socialistă, temelia relațiilor de producție socialiste. Conduși de întrebările profesoarei, elevii au subliniat în mod just că trecerea principalelor mijloace de producție în proprietatea statului socialist a însemnat primul pas în construirea bazei socialiste în țara noastră, permițînd trecerea la dezvoltarea economiei socialiste. Ei s-au referit, în legătură cu aceasta, la faptul că nu mult timp după naționalizarea principalelor mijloace de producție s-a putut trece la crearea și dezvoltarea proprietății cooperatist-colectiviste, subliniind că plenara C.C. al P.M.R. din 3—5 martie 1949 a trasat căile concrete de unire a țărănimii muncitoare în mari unități agricole cooperatiste, bazate pe proprietatea obștească asupra mijloacelor de producție.

La acest punct al lecției recapitulative elevii au arătat, răspunzînd întrebărilor puse de profesoară, că ambele forme de proprietate socialistă slujesc intereselor poporului, construirii socialismului și comunismului.

Afirmînd că proprietatea socialistă constituie baza relațiilor de producție socialiste, elevii au scos în evidență deosebirea radicală dintre relațiile de producție socialiste și cele capitaliste, cît și superioritatea hotărîtoare a relațiilor de producție socialiste asupra celor capitaliste.

Elevii și-au ilustrat afirmațiile cu cifre convingătoare care arată dezvoltarea impetuoasă a forțelor de producție în țara noastră. Ei au arătat, de pildă, că producția industrială care s-a realizat în R.P.R. în 1960 în numai 11 săptămîni a fost egală cu producția întregului an 1938.

În continuare elevii au arătat că P.M.R., călăuzindu-se după învățătura marxist-leninistă, însușindu-și uriașa experiență istorică a P.C.U.S. și făcînd o profundă analiză științifică a situației din țara noastră, a elaborat programul industrializării socialiste a țării, programul construirii bazei tehnico-materiale a socialismului. Înfăptuirea cu succes a acestui program — au spus elevii — a asigurat victoria istorică obținută de poporul nostru — construirea bazei economice a socialismului în țara noastră.

Și de această dată elevii au folosit exemple concrete pentru a demonstra justețea liniei politice a P.M.R. de industrializare socialistă. Astfel, au arătat că numai în anii 1956—1959 au fost construite 101 întreprinderi noi și 93 de secții noi, că 294 de întreprinderi au fost reutilate și dezvoltate etc. Rritmul intens al industrializării țării noastre — au spus elevii — ca și al celorlalte țări ale lagărului socialist reflectă superioritatea economiei socialiste asupra economiei capitaliste și confirmă că ritmul rapid de dezvoltare este o lege generală a socialismului, care-i asigură victoria în întrecerea economică pașnică cu capitalismul. În răspunsurile lor elevii s-au referit la faptul că, așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Raportul prezentat la Congresul al III-lea al P.M.R., realizările de însemnătate istorică obținute de oamenii muncii din țara noastră ilustrează marea forță creatoare a poporului eliberat de exploatare, conștient că este singurul stăpîn al bogățiilor țării și că muncește pentru binele său propriu.

În încheierea discuțiilor asupra temei recapitulate s-a arătat că înfăptuirea prevederilor planului de 6 ani — prima etapă a programului de perspectivă — va deschide în fața poporului nostru noi orizonturi și mai luminoase: desăvîrșirea construcției socialismului și perspectiva trecerii treptate la construirea comunismului.

Considerăm însă că lecția și-ar fi atins într-o și mai mare măsură scopul dacă ar fi fost legată strîns de problemele concrete ale întreprinderii în care lucrează muncitorii-elevi. Ei ar fi putut da numeroase exemple, bunăoară în legătură cu dezvoltarea industriei energetice în trecut și astăzi, ar fi putut vorbi despre însemnătatea pe care o are pentru dezvoltarea industriei grele, pentru dezvoltarea întregii țări, îndeplinirea planului de electrificare, ar fi putut arăta concret rolul întreprinderii lor în formarea și consolidarea bazei economice a socialismului în țara noastră. În acest fel muncitorii-elevi ar fi dobîndit o reprezentare mai concretă a tezelor studiate, ar fi pătruns mai bine esența uriașelor transformări care au avut și au loc în economia noastră.

Este necesar ca lipsa aceasta să fie remediată în timpul care ne mai desparte de examen. Astfel, recapitularea îi va da profesoarei posibilitatea să-i facă pe elevi să înțeleagă mai clar politica științifică a partidului nostru, credincios atotbiruitoarei învățături marxist-leniniste.

E. Gavrilaș

CÎTEVA CERINȚE

În curînd, în toată țara, o nouă promoție de tineri se va prezenta în fața examenului de maturitate și, mai tîrziu, la concursurile de admitere în învățămîntul superior.

Participînd în anii trecuți la comisiile care examinau pe absolvenții școlilor medii mi-am putut da seama că pregătirea lor se îmbunătățește an cu an, ei dînd dovadă de cunoștințe tot mai temeinice, tot mai strîns legate de viață. În același timp, am putut observa în pregătirea candidaților și unele lipsuri care se mai mențin încă. Socotind că în perioada în care ne aflăm acum — perioada de recapitulare în vederea examenului de maturitate — aceste lipsuri pot fi remediate, mă voi referi la ele, oprindu-mă, bineînțeles, asupra specialității mele — chimia.

Am observat, de pildă, că unii elevi, datorită faptului că programa examenului de maturitate prevede numai chimia organică, neglijează repetarea unor noțiuni de chimie învățate în clasele VII—X, care sînt necesare însă și în studiul chimiei organice. Cred că este necesar ca în cadrul pregătirii pentru examen profesorii să adîncească și mărimile de bază ale teoriei atomo-moleculare, legile generale ale chimiei, noțiuni de nomenclatură și simbolistică, legăturile chimice, unități de măsură și calcul stoechiometric — necesare, după cum spuneam, pentru a putea înțelege noțiunile și legile chimiei organice.

Aplicațiile practice constituie de asemenea un domeniu în care se mai manifestă unele neajunsuri în pregătirea candidaților. De aceea cred că este bine să se rezolve acum cu elevii un număr suficient de probleme, cu atît mai mult cu cît calculul stoechiometric și tehnochimic constituie un mijloc de a lega cunoștințele teoretice de practică, dezvoltă raționamentul și îi ajută pe elevi să înțeleagă mai bine rolul instrumentului matematic în celelalte științe.

Aplicațiile de calcul i-ar ajuta totodată pe candidați să-și îmbunătățească pregătirea și în ceea ce privește cunoașterea unităților de măsură din chimie. Am putut constata într-adevăr în anii trecuți unele lipsuri în ceea ce privește cunoașterea și mînuirea acestora. Cred că în cadrul recapitulării este necesar să se stăruie îndeosebi asupra transformării unor unități în altele și asupra verificării omogenității unei relații din punct de vedere al unităților de măsură.

Problemele construcției socialiste sînt în general bine cunoscute de candidați. Cred însă că ei trebuie să dobîndească cunoștințe și despre prevederile S.T.A.S. 2167-51 referitoare la felul cum se fac notațiile în chimie, precum și despre standardele de stat referitoare la substanțe, reactivi, utilaj și metode de analiză. Cu acest prilej ei vor înțelege mai bine și rolul standardizării în construcția socialistă a țării noastre. De asemenea, nu trebuie neglijată scoaterea în evidență a realizărilor industriei regiunii în cadrul căreia funcționează școala.

Consider totodată că este binevenită în cadrul recapitulării trecerea în revistă a unor aspecte din istoria dezvoltării chimiei. Aceasta îi ajută pe candidați să încadreze în epocă diferitele evenimente științifice, să aprecieze just condițiile în care au lucrat oamenii de știință în diferite epoci, în funcție de etapa de dezvoltare a științelor, de condițiile social-istorice ale vremii etc.

De o deosebită însemnătate este ca acum, în perioada recapitulării, profesorii să arate elevilor în mod concret, în legătură cu fenomenele chimice studiate, că acestea oferă strălucite exemplificări ale tezelor materialismului dialectic.

Posibilitățile pe care le oferă recapitularea pentru adîncirea și consolidarea cunoștințelor elevilor trebuie folosite din plin, asigurîndu-se astfel succesul lor la examenele care îi așteaptă.

Conf. univ.
V. T. Mărculețiu
Institutul politehnic-București

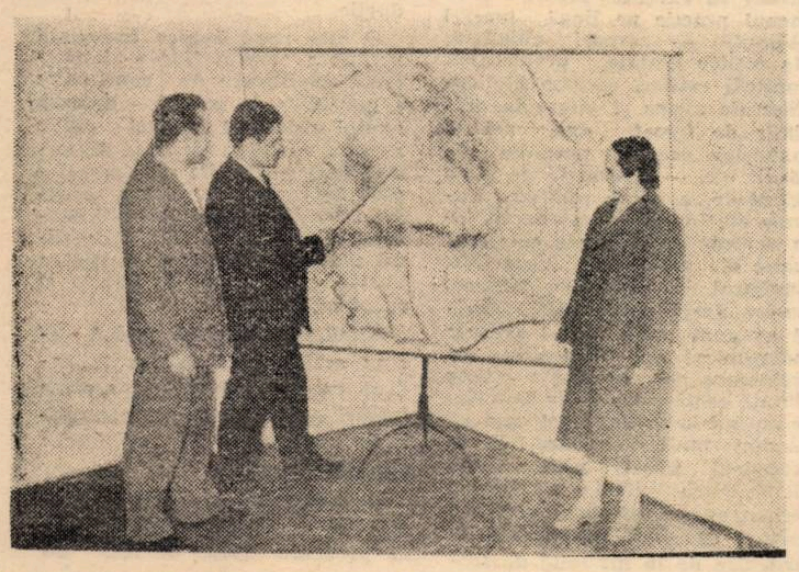

Oră de geografie la cursurile serale ale Școlii medii din Piatra Neamț. Profesoara e mulțumită de răspunsurile pe care le dau muncitorii-elevi Mihuț Ștefan, operator textilist la Săvinești, și Rusu Grigore, sudor-lăcătuș la „Metalo-chimica" din localitate.

Pregătiri

Recapitulînd cu elevii mei cunoștințele de bazele darwinismului în vederea examenului de maturitate, mă preocup în primul rînd să-i fac să-și reprezinte sistemul acestor cunoștințe sub forma unui tablou științific și unitar asupra fenomenelor din lumea vegetală și animală. La fiecare lecție recapitulativă am folosit în cadrul discutării temelor propuse, un bogat material didactic, pentru ca toate cunoștințele elevilor să aibă un suport concret.

Deosebit de utile s-au dovedit lecțiile de recapitulare efectuate în secția „Evoluționism" a Muzeului regional de științe naturale.

De curînd am făcut cu elevii mei și un fel de „exerciții" de examen, cerîndu-le să răspundă după bilete. Cu acest prilej le-am dat și îndrumări în vederea pregătirii răspunsurilor: să studieze cu atenție subiectul, să formuleze 1-2 propoziții introductive, să-și întocmească un plan precis de expunere și să nu devieze de la tema biletului, deoarece problemele colaterale sînt prevăzute separat în bilete.

Pentru perioada 16-30 iunie am fixat, de două ori pe săptămînă, ore de consultații pentru cei ce ar mai avea nevoie de lămuriri. Le voi pune la dispoziție și laboratorul de științe naturale, unde vor putea să consulte materialul didactic.

Prof. MARGARETA MOȘNEAGĂ
Școala medie mixtă nr. 2 „A. Toma" Ploiești

Un obiectiv principal

Unul din obiectivele principale pe care le urmăresc profesorii de limbi străine de la Școala medie nr. 18 „M. Eminescu" din București în pregătirea elevilor clasei a XI-a pentru examenul de maturitate este consolidarea deprinderilor acestora de a se exprima liber în limba străină respectivă.

Tocmai de aceea în cadrul lecțiilor recapitulative se pune accentul pe utilizarea intensă a conversației, pe alcătuirea unor compuneri pe o temă dată, pe aplicarea corectă în vorbire și scriere a normelor gramaticale.

La limba germană li s-a dat de pildă elevilor să efectueze compuneri pe marginea unor opere studiate în școală, să povestească conținutul unor texte literare cuprinse în manual. De asemenea, repetarea cunoștințelor de gramatică privitoare la topica limbii germane, la formarea diatezelor pasive și reflexive ale verbelor, la timpurile și modurile compuse etc. îi ajută pe elevi să se prezinte cît mai bine pregătiți la examenul de maturitate.

I. ALEXANDRU

Proba practică de calificare în sectorul agricol

Proba practică pentru obținerea titlului de muncitor calificat constituie o parte integrantă a examenului de absolvire pe care-l dau elevii școlilor din sectorul agricol.

Numeroase școli agricole, ca de pildă Centrul școlar agricol din Roman, Centrul școlar agricol nr. 2 din Turda, Școala profesională viticolă de la Valea Călugărească etc., au efectuat din timp și în condiții bune pregătirea ucenicilor și elevilor pentru aceste probe. Astfel, au stabilit locul pe care elevii urmează să execute lucrările destinate probei practice, determinîndu-se și suprafețele pentru fiecare elev în parte. La fixarea acestora s-a avut în vedere ca ele să prezinte posibilități cît mai variate de efectuare a unor lucrări complexe pentru aplicarea celor mai variate metode tehnice de muncă.

La centrul școlar agricol nr. 2 din Turda la începutul lucrărilor practice, comisia de examinare a prezentat elevilor suprafețele repartizate și le-a făcut cunoscute lucrările ce trebuie executate, atrăgîndu-le în mod special atenția asupra necesității de a respecta normele de timp și de calitate și de a rezolva problemele de organizare a muncii ce se vor ivi în timpul lucrului. De asemenea, elevilor li s-a cerut să noteze fazele procesului tehnologic întrebuințat în executarea lucrărilor, ca și problemele legate de organizarea și normarea muncii. După încheierea lucrărilor, comisia va trece prin parcelele repartizate fiecărui elev și va recepționa fiecare lucrare în parte, efectuînd prin sondaj diferite încercări pentru a se putea vedea calitatea lucrării. De pildă, la prașila porumbului sau a altor plante vor fi făcute probe cu sapa, pentru a se constata cum au ținut seama elevii de toate condițiile primei prașile — fărîmițarea solului, săparea integrală, plivitul.

Pe parcursul recepționării lucrărilor, elevii vor fi chestionați asupra procesului tehnologic întrebuințat, cerîndu-li-se și motivarea teoretică a acestuia pentru a se constata în ce mod și cu ce grad de precizie folosesc cunoștințele dobîndite în decursul celor trei ani de studii.

Întrebările puse de comisia de examinare se vor referi atît la probleme generale privind agrotehnica diferențiată, cît și la aplicarea acestora în condițiile pedo-climatice specifice zonei și culturilor respective. Nu vor fi neglijate nici întrebările legate de organizarea și normarea muncii în întreprinderile agricole socialiste.

La stabilirea rezultatelor examenului practic se vor avea în vedere și însemnările făcute de către elevi în caietele de practică, precum și tabelul alcătuit de ei asupra lucrărilor executate, cuprinzînd și timpul necesitat de efectuarea fiecărei lucrări în parte.

Stabilind criteriile conform cărora să acorde calificativul, cadrele didactice de la Școala profesională viticolă din Valea Călugărească au hotărît să se orienteze în primul rînd după măsura în care elevii dovedesc în lucrările lor că și-au însușit corect deprinderile de muncă. Se va aprecia de asemenea dacă elevii au atins un grad de specializare optim sau relativ, dacă au posibilitatea să aplice în condiții diverse unele cunoștințe cu caracter general (de pildă cum aplică prașila la diferite culturi și în anumite situații în raport cu solul și cu condițiile pedo-climatice, cum combat buruienile la diverse culturi etc.). Va fi luat în seamă și ritmul în care lucrează elevii, urmărindu-se paralel atît rezultatele calitative cît și rezultatele cantitative ale muncii lor.

Un criteriu de bază al aprecierii nivelului de pregătire al elevilor îl constituie și felul cum se comportă ei în muncă: grija pe care o arată față de unelte, față de inventarul și mașinile cu care lucrează, dacă sînt preocupați să facă economie de materiale, felul cum strîng recolta și asigură buna ei păstrare (selecționarea, ambalarea, transportul ca și toate celelalte aspecte legate de valorificarea produselor).

Rezultatele obținute la lucrările practice de absolvire vor fi consemnate într-o fișă pentru fiecare elev în parte. Aceste fișe de observație vor fi folositoare atît școlii în analiza felului cum a fost pregătită actuala promoție de absolvenți, cît și unităților productive în care vor fi repartizați noii muncitori, care vor putea astfel să-i încadreze de la început în muncă la nivelul cunoștințelor și deprinderilor lor profesionale.

Prof. D. D. Roman
Cercetător principal la Institutul de științe pedagogie

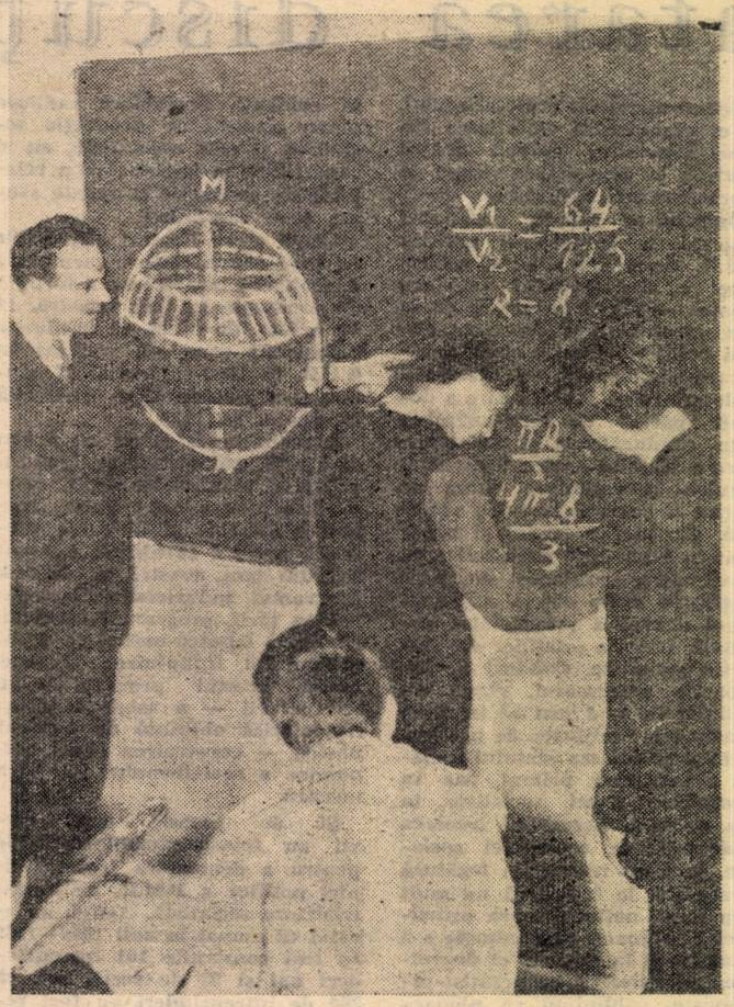

Examen de absolvire

La Școala profesională „Electroaparataj" din Capitală, unde am poposit cu aparatul de fotografiat, domnește în aceste zile o atmosferă plină de însuflețire. Unele grupe s-au și prezentat în fața comisiilor de examinare. Altele au trecut la executarea lucrărilor practice.

Iată-i, bunăoară, pe ucenicii strungari Ștefan Ologeac și Ion Chertez primind de la inginerul Andrei Suveică, profesorul lor de tehnologie, ultimele explicații cu caracter general înainte de a trece la executarea propriu-zisă a lucrărilor (clișeul nr. 1).

Grupele care nu au intrat încă la examen recapitulează cu înfrigurare cunoștințele. Intrînd într-o clasă, profesorul de matematică Emil Bortaș a găsit un grup de ucenici trecînd în revistă cunoștințele de geometrie în spațiu. Desigur că sfatul competent al profesorului este în asemenea ocazii mai mult decît binevenit (clișeul 2)

Primele rezultate obținute în cadrul examenului de către ucenicii Școlii profesionale de pe lîngă fabrica „Electroaparataj" vădesc din plin pregătirea temeinică a acestor viitori muncitori.

Foto și text: N. RĂMUREANU

Conținutul nou al unei vechi tradiții

O veche tradiție a muncitorilor bănățeni pretinde tinerelor calfe de muncitori să treacă o probă de îndemînare profesională în fața celor mai pricepuți meșteri. Mulți ani în șir trebuiau să curgă pînă ce un tînăr era considerat demn de a intra în rîndul meșterilor adevărați. Atunci i se dădea voie să bată un nit într-un copac plasat la poarta orașului. Acum copacul secular pare turnat în metal, atît de multe sînt nîturile care-l acoperă.

Tradiția al cărui simbol l-a reprezentat acest vechi obicei are astăzi un profund conținut nou. Ea este o componentă a măreței sarcini ale desăvîrșirii construcției socialiste. Aceasta îți apare limpede dacă asiști, în aceste zile de examene, la activitatea care se desfășoară în școlile profesionale, tehnice și de meserii din regiunea Banat.

Colectivul didactic al școlii de meserii din Timișoara, de exemplu, se străduiește să asigure un nivel cît mai ridicat de pregătire viitorilor muncitori. În acest scop s-a prevăzut ca, la majoritatea meseriilor, examenul practic al elevilor să-l constituie o lucrare complexă, care să solicite în cea mai mare măsură cunoștințele și deprinderile elevilor, să stimuleze spiritul lor creator. Conform gradului lor de dificultate, aceste lucrări, care au un caracter de verificare amplă a cunoștințelor și deprinderilor, au fost eșalonate pe un interval de timp mai mare decît durata propriu-zisă a examenului, urmînd să fie gata în timpul zilelor de examen. În anul III electricieni, de pildă, profesorul de tehnologie și electrotehnică, inginerul Matei Costea, a făcut cunoscute elevilor temele lucrărilor complexe de încheiere a anului încă de la sfîrșitul trimestrului II.

Toate temele urmăresc să verifice priceperea viitorilor muncitori de a alcătui documentația necesară executării unor lucrări de tehnicitate ridicată, de a folosi procedeele tehnice înaintate și de a se orienta către o muncă creatoare. Bineînțeles, elevii au primit amănunțite lămuriri atît pentru găsirea bibliografiei cît și pentru utilizarea celor mai înaintate procedee de lucru. În același scop ei au fost îndrumați să viziteze întreprinderile de specialitate din oraș, să studieze metodele de muncă ale fruntașilor din aceste întreprinderi și materialul documentar existent în bibliotecile tehnice.

Rezultatele strădaniilor depuse de profesori și de elevi își arată pe deplin roadele acum, în zilele examenelor. Bunăoară, elevul Petru Kabler, care a avut ca temă executarea unui voltmetru electromagnetic, a alcătuit o documentație bogată atît pentru calculul electric al solenoidului cît și pentru forma plăcuței de fier moale, obținînd ca rezultat o scală uniform gradată.

Colegul lui, Octavian Vinu, a executat în bune condiții un dispozitiv de lipit pinza de fierăstrău — lucrare mecano-electrică complexă, care a pus problema secționării bobinajului secundar și a transmiterii uniforme a căldurii de la suportul pînzei la pînză, iar elevul Petru Ghilech a realizat un automat de scară cu releu termic reglabil, pentru care a trebuit să stabilească documentația de construcție a dispozitivului de reglare a timpului, mijlocul de transmitere a căldurii la bimetale și a răcirii bimetalelor, să efectueze calculul electric al solenoidului etc.

Aceste lucrări au cerut elevilor un mare număr de cunoștințe de tehnologie și desen tehnic, adîncirea unor probleme privind cele mai noi realizări din domeniul electrotehnicii, ca și o deosebită îndemînare profesională.

Acum, pe bancurile de lucru ale atelierului de electrotehnică, lucrările sînt gata sau în ultima fază de finisare. Numeroși specialiști din producție care au avut ocazia să le vadă, le-au acordat o înaltă apreciere.

Elevii strungari și frezori au primit să execute pentru examenul practic pe lîngă lucrări obișnuite — corpuri cilindrice ale roților dințate, prelucrarea danturii roților, carcase ale cutiilor de avans și viteze la mașinile de frezat, axe, arbori, mandrine pentru mașinile de găurit etc. — și o serie de piese complexe, a căror realizare impune efectuarea unor operații ce se apropie de cerințele cele mai înalte ale meseriilor respective. Bunăoară, elevii Ștefan Vancea, Lucian Serghie și Costică Chirică au avut ca temă să execute independent un dispozitiv de prelucrare prin frezare a roților dințate conice, dispozitiv introdus de curînd în producție și care dă rezultate mult superioare față de procedeul folosit pînă acum. Elevii Petru Wilhelm și Nicolae Șerban au primit spre executare sisteme cu sferă pentru crucile cardanice de la mașinile de frezat universale. Acestea le-au cerut calcule privind unghiul de oscilație admisibil și rezistența la forfecare a știftului pentru determinarea efortului maxim permis. Toate aceste calcule, ca și executarea propriu-zisă a dispozitivelor, au fost efectuate în bune condiții, bine înțeles după consultarea prealabilă a profesorilor ingineri, a maiștrilor școlii, ca și a unor specialiști din producție.

O altă temă pentru examenul practic a constat într-o importantă modificare de construcție a mașinilor de geluit — dotarea axului principal cu trei cuțite așezate la 120 grade, față de numai două cuțite cîte erau montate pînă în prezent, pentru a se reduce turația axului. Această modificare a fost executată de către elevii Sterică Iovi și Mircea Vastag prin lucrări de frezare și rabotare.

Rezultatele dobîndite pînă acum arată că efectuarea în cadrul examenului practic a unor lucrări complexe aduce o contribuție importantă la calificarea viitorilor muncitori.

Numele multora dintre tinerii elevi ai școlii merită să figureze de pe acum alături de cele ale unor meșteri pricepuți.

Al. Ciucă

Expoziţia de desene ale elevilor

Deschisă de curînd în Parcul de cultură şi odihnă „I. V. Stalin" din Capitală, tradiţionala expoziţie de desene ale copiilor preşcolari şi elevilor din întreaga ţară cuprinde peste 350 de lucrări.

Constatăm cu bucurie că de la an la an creşte nivelul calitativ al activităţii creatoare a copiilor noştri. Aşa se explică de altfel şi interesul cu care numeroşi vizitatori de toate vîrstele şi preocupările vin să viziteze expoziţia şi să urmărească cu atenţie evoluţia unor copii de acum cunoscuţi publicului nostru, cum ar fi Grety Rotman din Piatra Neamţ, Nicolae Krasovschi din Iaşi sau Iosif Bălănescu, Cornel Şandru, Maia şi Aram Damadian din Bucureşti.

Aruncînd o privire de ansamblu asupra expoziţiei putem desprinde, ca trăsătură comună, tematica bogată şi diversă a desenelor în mare parte oglindind viaţa nouă a oamenilor muncii de la oraşe şi sate şi a copiilor din patria noastră. Subiectele inspirate din industrie şi agricultură, din munca de pe şantierele de construcţii, din şcoală şi activitatea extraşcolară, din jocurile copiilor, din odihna la munte şi la mare sau din basmele şi povestirile noastre populare sînt întîlnite în lucrările expozanţilor de toate vîrstele.

Prin subiecte diferite, copiii, începînd cu cei mai mici, realizează cu talent variate teme inspirate din viaţa noastră nouă. Aşa de exemplu elevul Iosif Bălănescu, din clasa a IV-a a Şcolii medii nr. 18 din Bucureşti, realizează în ulei portretul unui colectivist. Pe faţa acestuia se citeşte un sentiment de bucurie şi mulţumire sufletească, de încredere deplină în viaţa nouă pe care o trăieşte. Este un portret expresiv, ce se întipăreşte puternic în memoria vizitatorului. O lucrare valoroasă care ne îndreptăţeşte să sperăm în posibilităţile tînărului desenator.

Tot astfel, Andrei Pena, elev în clasa a VI-a a şcolii elementare de artă din Giurgiu, prezintă acuarela „În livada colectivei". Coloritul viu şi bine susţinut, bogăţia rodului cules degajă optimism şi încredere în viaţă, în succesul muncii înfrăţite.

Ca o completare parcă a acestei idei, elevul Marin State din clasa a IX-a a Şcolii medii de arte plastice din Bucureşti, în vîrstă de 16 ani, ne prezintă în lucrarea sa „Tinere colectiviste mergînd spre cîmp", un grup de ţărance înaintînd cu hotărîre şi elan tineresc către locul de muncă. Dinamismul, coloritul pastelat şi linia armonioasă a compoziţiei fac din acuarela lui Marin State unul din cele mai izbutite tablouri din această expoziţie.

Printre lucrările celor de la grupa preşcolarilor poate fi descoperit şi un desen executat de Laurenţiu Grigoraş, în vîrstă de 7 ani, de la Grădiniţa nr. 7 din Iaşi, intitulat „Blocuri noi în Păcurari". Cîtă sinceritate şi cît adevăr în desenul acestui copil cu multă imaginaţie! Oricine a văzut Iaşul, privind această lucrare recunoaşte tramvaiul cu forma lui specifică, (scurt, înalt şi îngust). Nu lipsesc din desen nici postul de observaţie al milianului care reglementează circulaţia, nici semnalizatorul electric, nici maşinile şi nici omul cu preocupările lui cotidiane. În planul al doilea apar clădirile noi cu mai multe etaje, la geamurile cărora Laurenţiu

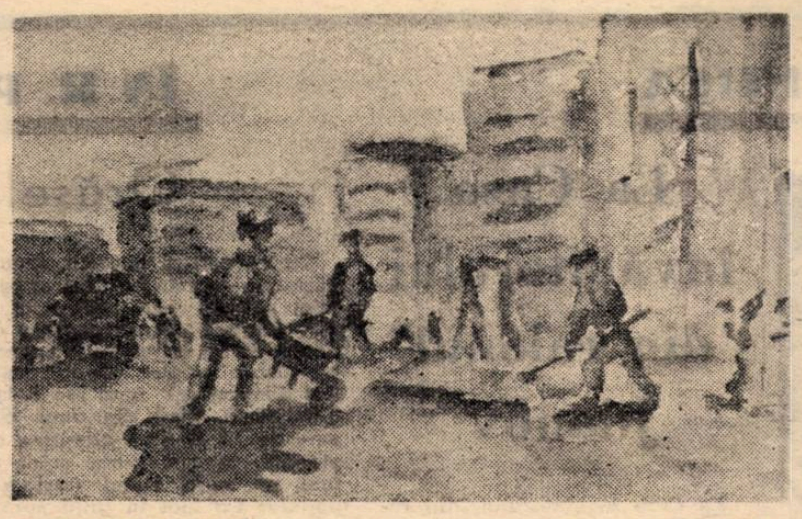

LIVIU DIACONU : „Şantier"

aşează cîte un ghiveci cu flori. Mulţi din locatarii blocurilor se văd în dreptul ferestrelor.

Un desen cu remarcabile calităţi artistice este şi „Griviţa, 1933" realizat de elevul Anton Doncilă din clasa a V-a a Şcolii de artă din Constanţa. Cum apare şi din titlu, lucrarea este inspirată din istoria partidului, înfăţişînd în prim plan o masă mare de muncitori în grevă care poartă steaguri şi lozinci. În centru, un agitator vorbeşte greviştilor mobilizîndu-i, iar în ultimul plan apar clădirile atelierelor C.F.R. şi o locomotivă. Atmosfera întregului tablou este apăsătoare, încordată, reuşind să redea ideea de grevă.

Frumos realizate sînt şi desenele elevului Liviu Diaconu din clasa a IV-a a şcolii „Griviţa Roşie" din Bucureşti, întitulate „Şantier" şi „Peisaj", executate în acuarelă ca şi lucrarea întitulată „Pe plajă" a elevului Radu Ghervescu din clasa a V-a a Şcolii elementare nr. 12 din Bucureşti. De asemenea, desenul lui Dragoş Nîtescu, elev în clasa a IV-a, membru al cercului de pictură al Palatului pionierilor, întitulat „Cercul de pictură" degajă atmosfera unei munci serioase şi ordonate în faţa şevaletului. În centru, un pionier îşi potriveşte un ton de culoare, altul mai la stînga observă cu atenţie modelul, iar ceilalţi sînt concentraţi asupra desenelor ce le execută.

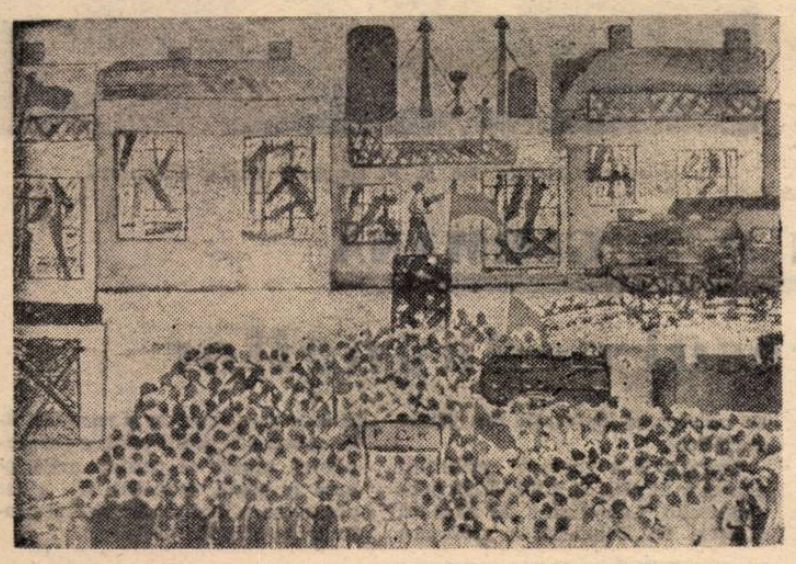

ANTON DĂNCILĂ: „Griviţa 1933"

Coloritul este reţinut, frumos armonizat într-o gamă de griuri şi albastru, presărat cu cîteva pete roşii — cravatele pionierilor — care dau desenului o notă de veselie.

Vizitatorul expoziţiei se opreşte cu interes şi curiozitate în faţa schiţelor de o rară măiestrie pentru vîrsta autoarei lor — eleva Maia Damadian în vîrstă de 9 ani. Este vorba de desenele „Fratele meu desenînd", „Fată cu ulcior" şi „Portretul scriitorului Vladimir Colin". Interesantă este şi schiţa de portret în tuş care dovedeşte că talentata elevă mînuieşte materialul respectiv cu o deosebită uşurinţă şi putere de simplificare.

Fratele ei mai mic, Aram Damadian, în vîrstă de 8 ani, se remarcă prin portretul tatăiui său executat în acuarelă.

De asemenea, reţin atenţia lucrările elevilor Ion Radu şi Zamfir Dumitrescu de la cercul de pictură al Palatului pionierilor, Iulian Pena din clasa a VI-a de la Şcoala elementară de artă din Giurgiu, Aurel Satala din clasa a VII-a a Şcolii elementare de artă din Tulcea, Constantin Rădulescu şi Alina Seceleanu din clasa a VI-a de la Şcoala medie de arte plastice din Bucureşti, Cătălin Gion din clasa a VII-a a Şcolii „Gh. Coşbuc"/din Bucureşti, Grety Rotman din clasa a VII-a a Şcolii elementare nr. 3 din Piatra Neamţ şi Gheorghe Mitea din clasa a VI-a a Şcolii de artă din Constanţa. Creaţiile lor dovedesc reale calităţi şi sînt apreciate de publicul vizitator. Printre lucrările cele mai reuşite ale elevilor din clasele VIII—XI putem cita lucrarea „În turnătorie" a elevului Gheorghe Coclitu din clasa a IX-a a Şcolii medii de artă plastică din Bucureşti, „Portretele de copii" ale elevului Nicolae Krasovschi din clasa a X-a a Şcolii „M. Sadoveanu" din Iaşi şi ilustraţia la poezia „Sub steagul partidului" de Maria Banuş, executată de eleva Mihaela Solomonică din clasa a IX-a a Şcolii medii de arte plastice din Bucureşti.

Este regretabil însă faptul că unele regiuni ca de pildă Suceava, Oltenia, Mureş-Autonomă Maghiară nu apar în expoziţie cu nici o lucrare ori au prezentat un număr neînsemnat de desene, ceea ce ilustrează o slabă preocupare pentru cultivarea la elevi a gustului pentru artă, pentru frumos.

Cu ocazia organizării actualei expoziţii s-a putut constata o slabă preocupare pentru selecţionarea unor lucrări din centrele de raioane sau comune. În acest an unele regiuni s-au mulţumit să adune în grabă cîteva lucrări de pe la şcolile din oraşul reşedinţă de regiune, achitîndu-se formal de sarcina primită şi lipsind de dreptul de a participa la expoziţie un număr însemnat de copii talentaţi de la sate şi din oraşele mai mici. Evident, acest lucru împiedică organizarea unei expoziţii reprezentative pe întreaga ţară. Pentru viitor se impune ca problema participării la expoziţiile pe plan central să fie privită de organele locale de învăţămînt cu mai mult simţ de răspundere. Pentru o mai bună selecţionare a lucrărilor e necesar să se organizeze expoziţii raionale şi regionale încă înainte de a se trimite la Ministerul Învăţămîntului şi Culturii numărul de lucrări cerute.

Luată în ansamblu expoziţia reflectă faptul îmbucurător că în ultima vreme activitatea instituţiilor de învăţămînt şi educaţie pentru îndrumarea elevilor pe linia desenului artistic s-a intensificat şi că un rol deosebit în această privinţă îl au şcolile elementare şi medii de arte plastice şi cercurile plastice de la Palatele şi Casele de pionieri.

Nicolae Filoteanu
inspector în M.I.C.

V. G. BELINSKI

un mare pedagog democrat-revoluţionar

Marele democrat revoluţionar rus Vissarion Grigorievici Belinski, de la a cărui naştere se împlinesc 150 de ani, a exercitat o influenţă uriaşă nu numai asupra gîndirii social-politice şi asupra literaturii ruse, dar şi asupra gîndirii pedagogice din vremea sa. El a fost întemeietorul celui mai progresist curent din pedagogia premarxistă — curentul pedagogiei ruse democrat-revoluţionare — a cărei înrîurire s-a resimţit puternic în opera lui Dobroliubov şi Cernîşevski, a lui Uşinski şi Tolstoi şi, prin aceasta, în pedagogia universală.

Ideile pedagogice ale lui Belinski prezintă aceeaşi evoluţie ca şi concepţia sa despre lume, cu care de altfel sînt în strînsă legătură : drumul de la idealism la materialism. Evoluţia ideologică a lui Belinski a fost determinată de dezvoltarea luptei de clasă a ţărănimii ruse împotriva iobăgiei, a boierimii feudale, de înteţirea mişcării împotriva ţarismului, ca şi de creşterea vederilor ateiste în societatea rusă şi, o dată cu aceasta, de împotrivirea faţă de biserică.

Atitudinea lui V. G. Belinski de gînditor revoluţionar independent şi original se reflectă puternic într-o serie de lucrări ale sale. Astfel, în „Scrisoarea" adresată lui N. Gogol, în care spune : „Rusia nu-şi vede salvarea nici în misticism, nici în ascetism, nici în pietism, ci în progresele civilizaţiei, ale învăţămîntului, ale umanităţii", marele gînditor susţine că fericirea poporului, a ţării se poate realiza numai prin transformarea radicală a societăţii.

De pe această poziţie avansată demască Belinski conţinutul, metodele şi politica şcolară ţaristă. El luptă împotriva bazei ideologice a educaţiei ţariste — „ortodoxia, autocraţia şi naţionalismul" — împotriva muştruluelii şi tocelii, împotriva principiilor antidemocratice ale pedagogiei burgheze contemporane lui, formulînd în acelaşi timp scopul, sarcinile şi conţinutul pedagogiei noi revoluţionar-democratice.

Marele gînditor a criticat şcoala organizată pe clase sociale, şi a susţinut ideea educaţiei egale şi multilaterale pentru toţi copiii, menită să dea tineretului cunoştinţe ştiinţifice despre natură, despre societate şi despre om. Pornind de la ideea că educaţia are scopul de a forma omul, Belinski susţine că educaţia trebuie să-şi propună formarea omului-cetăţean, luptător ferm împotriva orînduirii exploatatoare şi nedrepte. Educaţia nu trebuie să-l smulgă pe om „de la interesele reale ale vieţii", nici să ucidă energia acestuia şi voinţa lui de a acţiona ; ea trebuie să-l înarmeze pe tînăr pentru lupta împotriva duşmanului progresului social.

Belinski consideră că educaţia morală este un element esenţial al educaţiei noi, pătrunse de spiritul înnoitor al pedagogiei revoluţionar-democrate, afirmînd că ea formează pe adevăratul om, pe adevăratul cetăţean, pe adevăratul revoluţionar. De mare importanţă sînt ideile sale cu privire la metodica educaţiei morale. El arăta că educaţia morală nu trebuie să se facă prin vorbe şi sentinţe, căci aceasta duce la formalism, ci prin formarea unor deprinderi morale izvorîte din trăirea nemijlocită a faptelor şi acţiunilor, din activitatea practică desfăşurată în spiritul înaltelor idealuri revoluţionare.

Totodată Belinski atribuie o deosebită însemnătate formării unui caracter ferm, cu o voinţă oţelită, hotărît să lupte împotriva răului social. În vederea realizării acestui scop el recomandă îndrumarea atentă, exemplul pozitiv, munca, regimul corect, literatura şi alte mijloace educative.

Înţelegînd că convingerile morale nu se pot forma fără cunoştinţe temeinice, V. G. Belinski acordă o mare atenţie şi educaţiei intelectuale. El cere ca învăţămîntul să aibă un conţinut ştiinţific şi luptă pentru apropierea şcolii de viaţă. Un loc deosebit în pregătirea intelectuală şi pentru viaţă a tineretului îl acordă ştiinţelor naturii, alături de istorie, geografie, limba maternă, literatură şi limbile moderne. În vederea dezvoltării gîndirii copiilor, Belinski pune un deosebit accent pe învăţarea limbii materne, pe însuşirea gramaticii şi pe o exprimare cît mai corectă. El recomandă acele metode de predare care ţin seama de particularităţile de vîrstă şi sînt menite să stimuleze interesul elevilor pentru a cunoaşte mereu mai mult. Totodată este împotriva învăţării mecanice, dogmatice, cerînd ca în şcoală totul să se bazeze pe înţelegere, căci numai aşa se pot forma convingeri ferme. Belinski acordă, de asemenea, o mare atenţie analizei şi sintezei, precum şi aplicării în predare a principiului intuiţiei, izvorît din înţelegerea psihicului copilului şi, totodată, din interpretarea materialistă a însuşi procesului de cunoaştere.

Cît despre educaţia estetică a tineretului, Belinski este de părere că ea trebuie să înceapă din fragedă copilărie, deoarece „omul lipsit de sentimente estetice rămîne pe treapta animalităţii". Între mijloacele de educaţie estetică el indică jocul, muzica, literatura şi în mod special literatura pentru copii, creaţia populară, artele plastice etc.

V. G. Belinski dezvoltă pe larg în scrierile sale unele aspecte importante ale educaţiei în familie, arătînd că o influenţă educativă pozitivă se realizează în cadrul unor relaţii sănătoase şi corecte dintre părinţi şi copii şi prin înţelegerea de către părinţi a cerinţelor de bază în stabilirea acestor raporturi : spirit de răspundere pentru educaţia viitorilor cetăţeni, autoritate bazată pe repect şi încredere reciprocă.

Referindu-se la manualele şcolare, V. G. Belinski exprimă vederi originale şi înaintate cu privire la conţinutul, structura şi prezentarea lor. El este de părere că manualele trebuie să reflecte cuceririle ştiinţei, să asigure o proporţie justă între fapte şi generalizări, avertizînd asupra răului pe care îl aduce o carte proastă pusă în mîna copiilor.

Consideraţiile de ordin pedagogic ale lui V. G. Belinski sînt preţioase nu numai pentru că la timpul lor reprezentau o armă de luptă împotriva sistemului de educaţie ţarist, dar şi pentru faptul că şi azi oferă idei şi sugestii preţioase în rezolvarea unor probleme ale muncii şcolare.

Activitatea social-politică, opera filozofică, literară şi pedagogică a lui V. G. Belinski constituie o bogată şi valoroasă moştenire din gîndirea progresistă a secolului al XIX-lea.

I. Antohi
E. Domocoş

Pentru răspîndirea culturii în mase

Pentru a cunoaşte cît mai îndeaproape cerinţele maselor largi de cititori de la sate în legătură cu tematica, conţinutul, aspectul grafic şi modul cum se realizează difuzarea şi popularizarea cărţilor, Oficiul difuzării cărţii din Centrocoop organizează o largă consultare. În acest scop Oficiul a tipărit şi difuzat un formular cuprinzînd următoarele întrebări :

— Care din cărţile apărute în anii 1960 şi 1961 v-au plăcut mai mult ?

— Care din lucrările din domeniul preocupărilor dvs. v-au folosit în muncă ?

— Ce lucrări şi pe ce teme doriţi să fie tipărite ? (politice, tehnico-ştiinţifice, agro-zootehnice, literare, lucrări de muzică etc.) ?

— Ce părere aveţi despre aspectul grafic al cărţilor ? (coperta, formatul, ilustraţiile interioare etc.).

Totodată se cer cititorilor propuneri şi sugestii privind organizarea muncii de popularizare şi difuzare a cărţii (cum este aprovizionată cu cărţi librăria sau cooperativa din comună, cum asigură librăria „Cartea prin poştă" informarea cititorilor etc).

Formularul a fost trimis unităţilor cooperatiste spre a fi difuzat în G.A.C., G.A.S., S.M.T. diferitelor categorii de cititori de la sate, printre care se află desigur şi numeroase cadre didactice, spre a fi completat cu păreri şi propuneri.

Sprijinind această acţiune, învăţătorii şi profesorii îşi vor întări contribuţia la răspîndirea culturii în mase.

De peste hotare

ÎN UNIUNEA SOVIETICĂ

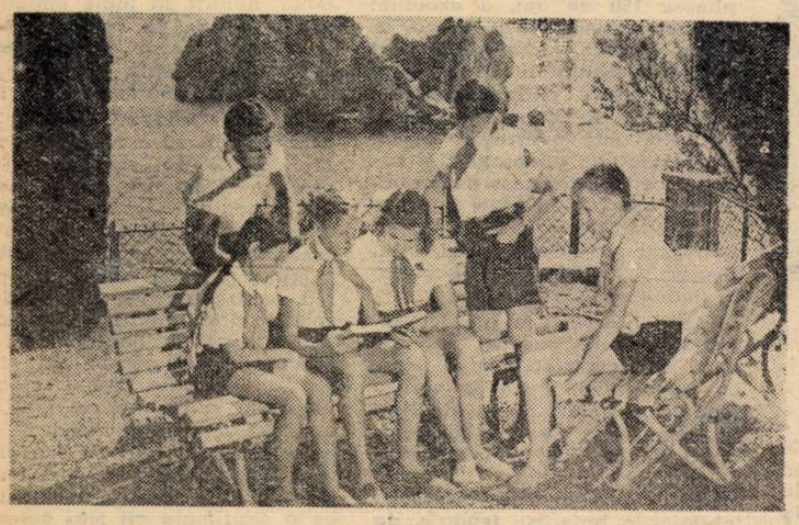

În parcul de pe litoral al taberei de pionieri „Artek" din Crimeea.

Activitate însuflețită a pionierilor

Organizația de pionieri care poartă numele marelui Lenin grupează în prezent 17 milioane de copii.

În Uniunea Sovietică s-au construit pentru copii peste 3000 de palate și case ale pionierilor, peste 700 stațiuni pentru tinerii tehnicieni, turiști și naturaliști. Copiii fac sport pe stadioane special amenajate pentru ei, au căi ferate proprii, vase fluviale etc.

În prezent, pionierii se pregătesc să sărbătorească 40 de ani de la înființarea organizației lor. În cinstea acestui jubileu ei strîng fier vechi pentru conducta de gaze „Prietenia" — Volga-Europa Centrală — cresc 10 milioane de iepuri, 100 de milioane de păsări, amenajează pe lîngă școlile lor grădini și pepiniere.

La Casa învățătorului din raionul Jdanov

La Casa învățătorului din raionul Jdanov al orașului Moscova s-au creat condiții minunate pentru odihna cadrelor didactice. La dispoziția acestora stau o bogată bibliotecă, numeroase colecții de reviste și ziare, aparate de radio și televiziune. Casa organizează adeseori întîlniri ale membrilor ei cu învățători și profesori din alte orașe ale Uniunii Sovietice sau cu cadrele didactice din străinătate care vizitează Capitala țării socialismului. Pe lîngă Casa învățătorului funcționează un cerc de arte plastice. Tablourile membrilor acestui cerc au fost prezentate la numeroase expoziții. De asemenea, aici își desfășoară activitatea un cerc dramatic și numeroase alte colective artistice de amatori. Spectacolele pregătite de acestea sînt prezentate deseori în școli, în uzinele și fabricile raionului, la sate.

În întîmpinarea aniversării a patru decenii de la înființarea Casei învățătorului cadrele didactice din raionul Jdanov s-au întîlnit cu profesorii pensionari din școlile raionului care le-au împărtășit multe amintiri interesante despre istoria casei lor, una din cele mai vechi din țară.

Asemenea Casei învățătorului din raionul Jdanov al orașului Moscova, numeroasele case de acest fel răspîndite pe tot cuprinsul Uniunii Sovietice duc o intensă activitate în slujba învățămîntului, pentru a face tot mai frumoasă munca și viața slujitorilor școlii.

S. P.

ÎN R. P. BULGARIA

Excursiilor, o atenție specială

În școlile bulgare se acordă o atenție specială excursiilor. În afara excursiilor care se organizează în timpul vacanțelor, și în cursul anului școlar sînt prevăzute pentru excursii și activități patriotice cîte 6—12 zile de fiecare clasă.

Pentru a veni în sprijinul școlilor în această direcție, statul le-a creat o serie de înlesniri cum ar fi reducerea cheltuielilor pentru transport pe căile ferate și navale cu 75 la sută și organizarea unor baze turistice special destinate cazării elevilor în centrele mai importante din punct de vedere economic, cultural, turistic.

Tematica excursiilor este stabilită în funcție de cunoștințele primite de elevi la diferite discipline, urmărindu-se aprofundarea și fixarea lor, întărirea educației patriotice. Astfel, itinerariile prevăd vizitarea unor localități care amintesc de trecutul glorios al poporului, de activitatea desfășurată de partizani în lupta împotriva fascismului, a unor localități în care s-au înălțat în anii puterii populare construcții ale socialismului și a unor centre mai importante din punct de vedere cultural-artistic. Uneori se organizează excursii cu teme ca „Să cunoaștem locurile unde s-a născut și a luptat Gh. Dimitrov", „Să cunoaștem locurile unde a trăit și a luptat copilul partizan Mitco Polouzov". În felul acesta profesorii și învățătorii pot să facă mai larg cunoscută copiilor lupta desfășurată de cei mai buni fii ai poporului pentru dreptate și libertate, eroismul de care ei au dat dovadă, drumul deschis de Partidul Comunist spre înlăturarea pentru totdeauna a vechii orînduiri și construirea socialismului. Cunoscînd locurile istorice care amintesc de eroismul poporului, condus de partid, elevii învață să prețuiască mai mult realizările de azi, tot ceea ce se face pentru ei.

Anul acesta, cu prilejul împlinirii a 80 de ani de la nașterea lui Gh. Dimitrov, Ministerul Învățămîntului și Culturii în colaborare cu C.C. al Uniunii Tineretului Comsomolist—Dimitrovist și cu Uniunea Turiștilor, va organiza o expediție turistică la care vor participa toți elevii din țară. Sînt stabilite două itinerarii care străbat toată țara cu puncte de oprire în locurile unde a trăit și a luptat Gh. Dimitrov.

Cluburile turistice și secțiile acestora din fiecare școală îi pregătesc pe micii turiști în vederea excursiilor învățîndu-i unele operații strict necesare ca: orientarea pe hartă și în teren, felul cum trebuie întins și strîns cortul, felul cum trebuie aprins și stins focul în excursie etc.

I. Bîrnă
Inspector în M.I.C.

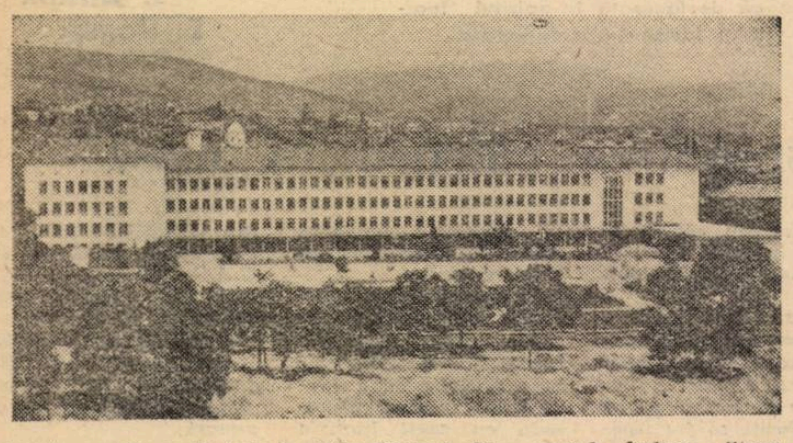

Școala medie politehnică „Ivan Vazov" din orașul bulgar Stara Zagora.

ÎN R. P. UNGARĂ

Orășelul copiilor

Ca un colț al tinereții, fericirii și păcii — ca un paradis al celor mici — așa este cunoscut în R.P. Ungară orașul copiilor din Fót. Aici, un castel în stil clasic ce răsare printre copacii seculari dimprejurul unui lac liniștit găzduiește, încă din anul 1957, sute de fii și fiice adoptive ale statului, în majoritate copii orfani pe care statul democrat-popular i-a luat în grijă spre a se ocupa cu căldură părintească de creșterea lor.

În prezent, acest orășel al tinereții ocrotește circa 500 de copii și tineri, în vîrstă de 3 pînă la 18 ani.

O atenție specială au arătat pentru amenajarea și organizarea acestui orășel al copiilor comitele de femei. Tot ce e pus aici la dispoziția copiilor denotă grijă și afecțiune pentru cei mici: dormitoare curate și primitoare, alimentație îmbelșugată și gustoasă, igienă impecabilă.

Celor mici le stau la dispoziție opt grădinițe și o școală de 8 ani, în care numeroși profesori și educatori se ocupă de buna lor pregătire. În școală și în întreaga activitate desfășurată în afara ei se dă o mare atenție educației prin muncă și pentru muncă a copiilor. Aceștia sînt ajutați să învețe încă din școală cîte o meserie. Pentru a le dezvolta dragostea față de agricultură și a le crea deprinderi de muncă practică în acest domeniu, de exemplu, li s-a dat în grijă o suprafață arabilă pe care trebuie să o cultive.

Fetele sînt ajutate să învețe arta culinară și croitoria; ca viitoare soții și mame, sînt învățate să conducă în bune condiții o gospodărie.

Activitățile educative se desfășoară pe colective mai mici, formate în funcție de vîrsta copiilor, aceasta ajutînd la folosirea celor mai potrivite metode de muncă.

Cît despre cei ce se ocupă de instruirea și educarea copiilor, aceștia sînt oameni bine pregătiți, cu dragoste pentru cei mici și care și-au legat strîns viața lor de sutele de vieți plăpînde ce au venit aci, în Orașul copiilor din Fót, să afle sprijin, căldură și afecțiune părintească.

Într-o grădiniță din R. P. Ungară. Pișta, dulgherul.

ÎN R. D. GERMANĂ

Congresul pedagogilor

Pentru îmbunătățirea instruirii și a educației socialiste, pentru o legătură strînsă a școlii cu viața — acestea sînt lozincile sub semnul cărora s-au desfășurat lucrările celui de al VI-lea Congres al pedagogilor din R. D. G. Acestor teme le-au fost consacrate și referatele ținute la Congres de A. Lemnitz, ministrul Învățămîntului Public din R.D.G., și H. Schumann, prim secretar al Comitetului Central al Uniunii Tineretului Liber German, ca și cele spuse de participanții la discuțiile purtate pe marginea referatelor. Cei care au luat cuvîntul au vorbit despre rolul profesorilor, al organelor de învățămînt, al organizației de pionieri și al Uniunii Tineretului Liber German în instruirea și educarea tinerei generații, despre însemnătatea legării învățămîntului de practică, despre necesitatea de a se ridica nivelul calificării profesorilor.

Congresul a stîrnit un larg interes în rîndurile oamenilor muncii din R.D.G. La lucrările lui au participat nu numai lucrători din instituțiile de învățămînt, ci și oameni de știință, activiști pe tărîmul culturii, medici, reprezentanți ai întreprinderilor industriale, ai cooperativelor agricole de producție, ai organizațiilor de partid și obștești. Au participat de asemenea delegații din țările socialiste.

Congresul a adresat primului secretar al C.C. al P.S.U.G. și președintelui Consiliului de Stat al R.D.G., W. Ulbricht, o scrisoare în care este exprimată recunoștința oamenilor școlii pentru permanentul ajutor și pentru grija pe care o arată partidul și clasa muncitoare învățămîntului și profesorilor din R.D.G.

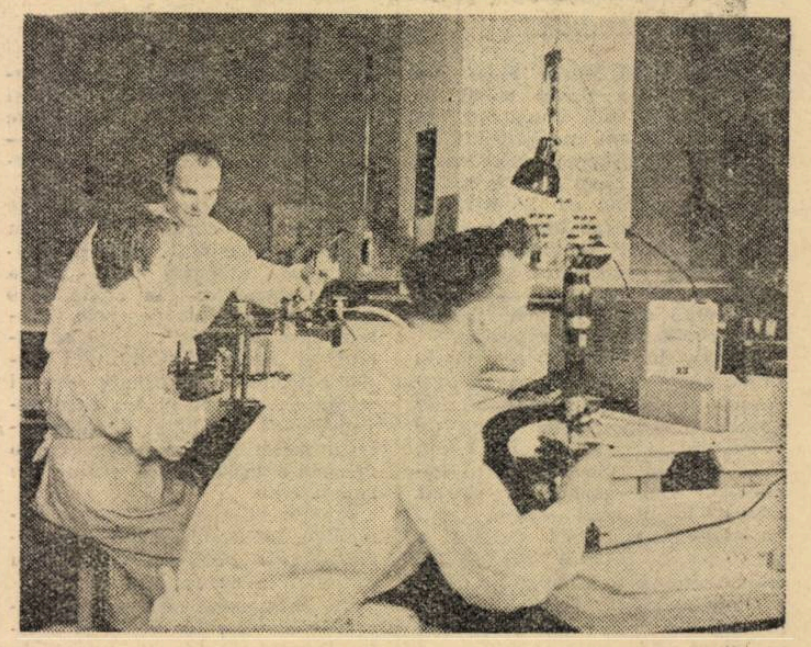

În laboratorul de izotopi al Școlii superioare din Potsdam (R. D. Germană).

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 618 | vineri 23 iunie 1961 | 8 pagini 25 bani

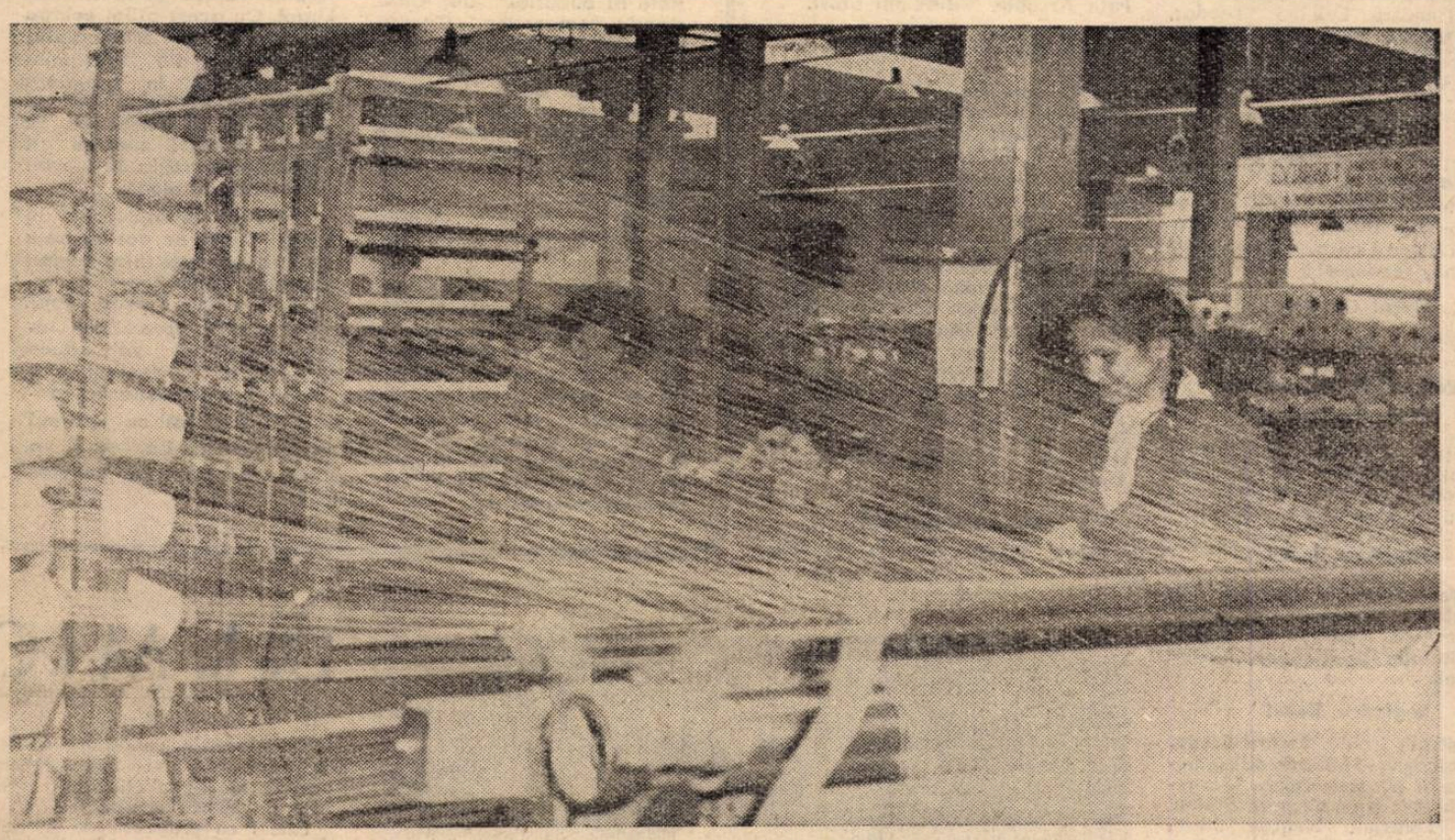

LA PRACTICĂ

Pentru noul an școlar

Comitetul executiv al Sfatului popular regional Dobrogea, îndrumat de Comitetul regional P.M.R., a luat măsuri din timp spre a asigura cele mai bune condiții pentru deschiderea anului școlar 1961—1962.

În urma întocmirii evidenței copiilor de vîrstă școlară, s-a stabilit că în anul școlar 1961—1962 vor fi cuprinși în clasele I—VII un număr de circa 80.770 elevi, cu 8407 mai mult ca în anul școlar curent.

În vederea realizării planului de școlarizare, comitetele executive ale sfaturilor populare raionale au comunicat comitetelor executive ale sfaturilor populare comunale cifrele pentru anul viitor. Acestea vor verifica pe teren situația elevilor, în două etape (iunie și septembrie a.c.), vor ține o strictă evidență a copiilor de vîrstă școlară și vor urmări să nu rămînă nici unul neșcolarizat.

Totodată, Comitetul executiv al Sfatului popular regional Dobrogea a luat măsuri să se înființeze 37 unități școlare noi, dintre care 28 pentru învățămîntul de 7 ani și 9 pentru învățămîntul mediu.

Pînă la 1 septembrie 1961 se vor termina și se vor da în folosință un număr de 124 săli de clasă noi. În planul de construcții sînt prevăzute localuri noi de școli la Babadag, Cobadin, Hîrșova, Medgidia, Sarichioi.

În scopul acoperirii nevoilor de mobilier școlar s-a repartizat raioanelor suma de 3.050.000 lei, s-au încheiat contracte cu întreprinderile locale industriale și s-a început livrarea comenzilor.

Grijă deosebită se observă și în efectuarea lucrărilor de reparații și curățenie în școli. Fondurile necesare au fost repartizate comunelor, s-au luat măsuri pentru procurarea materialelor, iar în unele localități au început lucrările. Se prevede ca pînă la 15 august toate aceste operațiuni să fie efectuate.

Oglindă a viitorului

Elevul, unul dintre miile de școlari care fac în aceste zile practică în fabricile, în uzinele, pe întinsele ogoare ale țării noastre, privește mașina, pe care muncitorul de alături i-a încredințat-o s-o mînuiască singur, cu o expresie de nespusă bucurie:

— Ascultați, ascultați numai, parc-ar cînta!

Să ți se pară că mașina la care lucrezi cîntă: ce altă dovadă mai puternică a dragostei pentru meserie poate exista?

Cu cîțiva ani în urmă, doar, argumentam încă necesitatea și importanța practicii elevilor alături de muncitori, în producție. Astăzi evidența faptelor, importanța succeselor obținute au convins majoritatea covîrșitoare: profesori, elevi, părinți. Discutăm acum metodele cele mai eficiente pentru a realiza pe deplin înaltul țel propus — pregătirea pentru viață a tinerelor vlăstare ale patriei noastre socialiste.

Venind acasă, de la uzină, în aceste zile de practică elevii devin, prin preocupările lor, prin relatările însuflețite pe care le fac, adevărați cronicari ai vieții colectivului de muncitori alături de care lucrează.

— Fabrica noastră a terminat astăzi planul semestrial — afirmă cu mîndrie unul dintre elevi. Dar voi cum stați cu planul? Între tată și fiu se pornește apoi o discuție serioasă pe probleme economice.

În altă zi, elevul a răscolit întreaga bibliotecă de acasă, căutînd un tratat de electrotehnică.

— Lucrăm la o modificare a motoarelor pentru curent trifazic — își anunță el familia. Maistrul ne-a cerut și nouă părerea. Trebuie să mă documentez!

Dar observațiile adolescenților care se află în aceste zile la practică în întreprinderi nu se referă numai la probleme economice și tehnice. Tinerii recepționează, cu multă sensibilitate, minunate pilde de etică înaltă.

— Șeful nostru de brigadă — povestea cu admirație Radu, elev în clasa a IX-a — a cerut astăzi să ia conducerea unei brigăzi rămase în urmă. Îi va face și pe ei fruntași, sînt sigur. Tare rău îmi pare că trebuie să mă despart de el. Straşnic om, adevărat comunist!

Bineînțeles, discuțiile revin adesea asupra minunilor tehnicii moderne. Mașinile și agregatele automate și cu comandă-program constituie nu numai o școală pasionantă a tehnicii noi în acțiune, ci și bază a nenumărate proiecte de anticipație științifică.

Cîndva, într-una din discuțiile purtate în perioada anilor imediat următori naționalizării, un prieten întreba:

„Oare cum va arăta țara noastră în comunism?

Răspunsul dat atunci se baza exclusiv pe ceea ce citisem. Astăzi i-aș spune:

„Privește în uzină, la practică, pe tinerii aceștia inteligenți, entuziaști, plini de pasiune, ale căror cunoștințe se îmbogățesc zi de zi atît la școală cît și prin contactul cu viața de producție. Închipuiește-ți felul cum vor trăi și vor munci ei în viitor și vei avea în față o imagine a comunismului".

Mircea Herivan

Invăţători şi profesori fruntaşi

Cu prilejul Zilei învăţătorului, prin Ordinul ministrului Învăţămîntului şi Culturii nr. 554/1961, s-a acordat titlul „Învăţător fruntaş" şi „Profesor fruntaş" cadrelor didactice de mai jos care s-au evidenţiat în munca instructiv-educativă şi social-culturală.

ÎNVĂŢĂTORI FRUNTAŞI

Regiunea Argeş

Darie Maria, Dudu Maria, Gheorghe Constantin, Nacu Constanţa, Olivotto Maria, Oscar Savu, Popescu Nicolae, Popescu Petre, Rădulescu Elena, Rizea Eleonora, Vulpe Gh. Margareta.

Regiunea Bacău

Achiriloaiei Maria, Cernomaz Vera, Groapă Maria, Huţu Maria, Munteanu Alexandrina, Pînzaru Elisabeta, Sova Gh. Costache, Şoldea Elena, Tuglea Aurel.

Regiunea Banat

Bătăran Ştefan, Bătinaş Elena, Boată Nicolae, Cărăbaş Augustin, Cimponaru Ştefan, Dijmărescu Ana, Eremici Mihai, Gheorghiu Eugen Guran Magdalena, Hedeşan Ioan, Lazăr Mircea, Marincovici Stanco Moldovan Zeno, Petru Ioan, Sperlea Gheorghe, Sterenco Cornel, Suciugan Maria.

Regiunea Braşov

Comînzan Teodor, Hobai Alecu, Kocsis Magda, Leanca Gheorghe, Munteanu Domnica, Nagy Ibolya, Terlea Emanoil, Zidaru Lidia.

Regiunea Bucureşti

Costin Vasile, Cristescu Maria, Dragne C. Nicolae, Efta Chirica, Ghiţescu Zinica, Ionescu Ioana, Mihăilescu Nicolae, Moise N. Ioan, Moraru Florica, Pavelescu Nicolae, Petrescu Filimon, Podocea Spiridon, Smărăndoiu Ion, Stănescu Smaranda Teodorescu Cornelia, Virban Gh. Maria.

Regiunea Cluj

Chişu Nicolae, Dănilă Traian, Dobocan Aurora, Giurgiu Margareta, Harmath Andrei, Kulcsar Ileana, Moga Cornelia, Peştean Ana, Pop Victoria, Vigh Rozalia.

Regiunea Crişana

Butca Teodor, Copil Maria, Drăgan Cornelia, Grigor Maria, Lăzureanu Maria, Simuţ Dumitru.

Regiunea Dobrogea

Belii Porfirie, Bratu Aurica, Cristoiu Constantin Doiciu Nădejdea, Tuţuianu Maria, Vorobiev Teodosie

Regiunea Galaţi

Decuseară Ion, Diaconescu Uranus, Dulgheru Dumitru, Grigore Aurelia, Hodorogea Victoria, Iliescu Didina, Ionescu Andrei, Negrei Victoria, Obrocaru Stela, Pătraşcu Matei, Petică Maria, Răducanu Paraschiva, Smărăndescu Janeta, Stoica Florica, Verdeş Eva, Vrabie Aurel.

Regiunea Hunedoara

Băluţă Florian. Dan Elena, Laszlo Margareta, Loga Constantin, Nagy Gavril, Oprean Simion, Tebieş Ioan

Regiunea Iaşi

Gidea Florin, Ochiană Neculai, Petrovici Maria, Ungureanu Maria.

Regiunea Maramureş

Cîmpeanu Ioan, Köllö Magdalena, Matyasi Arpad, Moldovan Emilia, Nicolescu Dan, Semeniuc Maria, Tănasă Gheorghe, Turi Margareta.

Regiunea Mureş Autonomă Maghiară

Bako Ladislau, Gaspar Gheorghe, Papai Rozalia, Popescu Păun, Simon Alexandru, Stoicescu Dumitru, Toma Iosif, Vild Irina, Vlaicu Octavia.

Regiunea Oltenia

Ciortea Viorica, Diaconu Ana, Dobre Atanase, Firănescu Florian, Ionescu Pavel, Mitran Ilie, Radu Aurelia, Veleanu Paul.

Regiunea Ploieşti

Georgescu Maria, Necula Florica, Nedelcu Constanţa, Negulescu Mihail, Niculi Tamara, Olteanu Maria, Zara Maria.

Regiunea Suceava

Chiribiş Elisabeta, Cojocaru Florica, Daşchievici Vespasian, Iordache Dumitru, Lulciuc Teodor, Micu Maria, Plăcintă Nastasia, Schipor Eleonora, Strugaru Zosim, Vlasie Ana, Zaporojan Aurelia.

Oraşul Bucureşti

Casagli Virginia Georgescu Maria, Iordan Maria, Mihai Vasilichia, Mocanu Elena, Muică Aurelia, Popescu Elena Sîrbu Paraschiva, Tabacu Georgeta, Tănăsuică Eufrosina, Teodorescu Paulina.

Oraşul Constanţa

Baltă Sofia, Bucătică Dumitru.

PROFESORI FRUNTAŞI

Regiunea Argeş

Dumitrescu Elena, Dumitrescu Paraschiva, Ionescu Dumitru, Olteanu Ion, Păroşanu Ion, Păunescu C. Dumitra, Vorniceanu Ion.

Regiunea Bacău

Bajura Ştefania, Gabrea Ion Gheorghe, Grigoraş Maria, Grigoriu Georgeta, Marian Virginia, Rusu Steluţa, Vlad Elena, Zotta V. Aurel.

Regiunea Banat

Albăstroiu Preda, Bartolf Frederich, Boiceanu Stela, Buzulică Sofia, Cosma Nicolae, Duma Margareta, Ghelner Ana, Grigore Ştefan, Nahlik Ladislau, Negreu Petre, Olariu Nicolae, Panin Ştefan, Pascadi Maria, Păleanu Janeta, Tatomir Ioan, Tocăniţă Ioan, Ţintă Aurel.

Regiunea Braşov

Crăciun Rodica, Grecu Livia, Lengyel Edmund, Ionescu Ioan, Popa Gheorghe, Rădulescu Radu, Schmidt Roland, Temian Mihai, Todor Traian.

Regiunea Bucureşti

Baron Constantin, Bogdan Elena, Buga Maria, Burlacu Elisa, Costa Maria, Florescu G. Ion, Mărgescu Constantin, Mîndruţă Dumitru, Pirvulescu Henrieta.

Regiunea Cluj

Ardeleanu Margareta, Căpuşan Ileana, Cîmpeanu Alexandru, Gall Dionisie, Ilieşu Ludovic, Mrenes Nicolae, Popa Vasile, Zelmer Boris.

Regiunea Crişana

Oarcea Vasile, Szabo Ludovic, Troie Florian, Vörösvari Adalbert.

Regiunea Dobrogea

Ionescu Victoria, Ştefănescu I. Nicolae.

Regiunea Galaţi

Grigoriu Gheorghe, Prodan Ilenuţa, Renţea Maria, Tîru Gheorghe, Voicu Ioan.

Regiunea Hunedoara

Cismaşiu Cornel, Moruş Ilie, Păcuraru Eleonora, Păsteanu Victor, Radu Vasile, Tition Elena.

Regiunea Iaşi

Budu Constantin, Mihăilescu Elena. Mocanu Mihalache, Văideanu Georgel.

Regiunea Maramureş

Banyasz Alexandru, Calai Teofil, Moraru Ioan, Müller Otto, Oros Gheorghe, Pop Iuliana, Rajcsanyi Ştefan, Török Ioan.

Regiunea Mureş Autonomă Maghiară

Asztalos Letiţia, Brandisz Ladislau, Illves Carol, Jenikovski Ladislau, Kosma Géza, Somay Ioan.

Regiunea Oltenia

Caţan Dumitru, Călin Ion, Coravu Vasile, Moreanu St. Ion, Pariza Maria.

Regiunea Ploieşti

Alexandrescu Maria, Comaniciu Traian, Dobrescu Paula, Goţonoga Platon, Popescu Nicolae, Radu Rădulescu Magdalena, Sandu Teodor, Stolojan Ion, Vasiliu Anişoara, Vătăşescu Victoria.

Regiunea Suceava

Ifrim Petru, Mirţ Constantin, Pintilie Olga, Porfireanu Gheorghe, Paţa Arcadie, Viforeanu Erast.

Oraşul Bucureşti

Adamache Dinu, Albon Viorica, Anghelescu Irina, Atanasiu Virgil, Boştină Maria, Botez Mariana, Capagea Ion, Cărpineanu Ligia, Ciornenschi Alexandru, Cojocaru Dumitru, Dabija Alexandru, David Viorica, Dinu Constantin, Dragomirescu Ion, Dumitrescu Viorica, Feller Ilie, Ghişoiu Petre, Gomboşiu Ştefan, Iordan Marioara, Jura Iulian, Moldovan Gheorghe, Nica Iulian, Nicolaescu Elena, Petre Silvică Petrescu Maria, Pisoschi Valeriu, Pîrvu Constantin, Pîslaru Fausta, Pop Ana, Popescu Gheorghe, Roşca Ion, Stănescu Petre, Şipoş Florica, Tîrnoveanu Mihai, Urmenyi Francisc, Vartanovici Agneta.

Oraşul Constanţa

Brînză Ştefan, Zaharia Aurelia.

În întîmpinarea „ZILEI ÎNVĂŢĂTORULUI"

În oraşul Bacău au loc în aceste zile pregătiri pentru sărbătorirea Zilei învăţătorului. În vederea manifestărilor ce vor avea loc la 30 iunie, formaţiile culturale ale sindicatului muncitorilor din învăţămînt şi cultură şi-au îmbogăţit repertoriile. Cei 70 de corişti repetă cu sîrg împreună cu orchestra cîntecele „Te cînt, partid", de Mircea Neagu, „Partidul, părinte al bucuriei" de Constantin Romaşcanu, „Cimpoiereasa" de Gheorghe Danga, „Cîntec închinat Zilei învăţătorului" de D. Dobre. De asemenea, orchestra condusă de Ion Fazl a pregătit mai multe bucăţi muzicale printre care „Dans ţărănesc" de Constantin Dumitrescu şi valsul de concert „Noapte de vis" prelucrare de Ion Fazl.

Programul artistic ce va avea loc în sala de festivităţi a Şcolii de meserii din oraşul Bacău va mai cuprinde o suită de dansuri moldoveneşti pregătite de formaţia coregrafică a sindicatului învăţămînt plasată pe locul II la faza regională a celui de al VI-lea concurs al formaţiilor de amatori.

Tot în cinstea Zilei învăţătorului s-a pregătit un bogat album cu aspecte din munca învăţătorilor şi profesorilor, din şcolile nou construite în oraşul Bacău.

M. MARDARE

★

Pregătiri intense în vederea întîmpinării Zilei învăţătorului au loc şi în raionul Lugoj. Cu acest prilej echipa de teatru a Sindicatului muncitorilor din învăţămînt va prezenta în premieră piesa „Oameni care tac" de Al. Voitin. De asemenea, cu ocazia acestei zile se va deschide expoziţia de lucrări executate de elevi.

De Ziua învăţătorului în oraşul Lugoj se vor disputa meciuri de volei între echipa cadrelor didactice din raion şi cea din oraşul Lugoj.

La sărbătorirea Zilei învăţătorului îşi va aduce contribuţia şi vestitul cor „Ion Vidu", de două ori laureat şi decorat cu Ordinul muncii clasa I-a, care va susţine un program de cîntece.

Institutul pedagogic de 3 ani din Bucureşti pregăteşte noi cadre de profesori pentru şcolile patriei. În clişeu: *laboratorul de botanică al institutului.*

In vederea consfătuirilor raionale

La redacţia „Gazetei învăţămîntului" sosesc numeroase veşti care ne relatează despre pregătirile ce au loc în vederea consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice.

Consfătuirile raionale ale cadrelor didactice au constituit întotdeauna, prin dezbaterea celor mai importante sarcini ale învăţămîntului, un bun prilej de generalizare a experienţei pozitive, de clarificare a unor probleme de actualitate — ne scrie tov. Paraschiva Ciocan, şefa secţiei de învăţămînt şi cultură a raionului Griviţa Roşie din Capitală.

Punerea în discuţia învăţătorilor şi profesorilor, în actualele consfătuiri raionale, a problemelor legate de trecerea la învăţămîntul de 8 ani este o acţiune pe care cadrele noastre didactice o privesc cu toată răspunderea. Este caracteristic regimului nostru democrat-popular ca masele largi ale celor ce muncesc să fie consultate în vederea soluţionării problemelor mari şi importante, iar părerile şi propunerile să fie studiate şi valorificate cu toată grija.

Cadrele didactice din raionul Griviţa Roşie se pregătesc să aducă o contribuţie cît mai valoroasă, prin discuţiile lor, la buna îndeplinire a sarcinilor multiple şi complexe pe care le presupune trecerea la şcoala de 8 ani, să prezinte păreri fundamentate pe experienţa lor cîştigată în anii de muncă în şcoală. Vom căuta să consemnăm cu grijă toate părerile, toate sugestiile, pentru ca ele să poată fi prezentate întregi şi clare forurilor noastre locale, şi de aici mai departe, Ministerului Învăţămîntului şi Culturii.

Învăţătorii şi profesorii din raionul nostru — ne scrie tovarăşul Alexandru Vasilescu, şeful secţiei de învăţămînt şi cultură a sfatului popular al raionului Cîmpulung-Moldovenesc, vor raporta partidului — cu ocazia consfătuirilor — despre contribuţia lor la traducerea în viaţă a sarcinilor trasate de cel de al III-lea Congres al P.M.R. cu privire la generalizarea învăţămîntului de 7 ani, la dezvoltarea învăţămîntului, vor vorbi despre contribuţia lor la transformarea socialistă a agriculturii. Ei vor arăta cum îi educă pe elevi în spiritul dragostei pentru munca colectivă, precum şi despre variatele forme ale activităţii social-culturale pe care le organizează în cadrul căminului cultural, de acţiunea de răspîndire a cărţii, a metodelor agrotehnice înaintate etc.

De la M.I.C.

Se aduce la cunoştinţa cadrelor didactice care vor urma cursurile centrale de perfecţionare organizate de M.I.C. următoare:

cursul cu profesorii de istorie se va desfăşura între 16 iulie—5 august a.c. în localul Complexului şcolar preventorial din Predeal;

cursul cu profesorii care predau elemente de marxism-leninism în învăţămîntul mediu de cultură generală, profesional şi tehnic se va desfăşura între 7—20 august a.c. în localul Complexului şcolar preventorial din Predeal;

cursul cu profesorii care predau literatura romînă în şcolile de cultură generală, profesionale şi tehnice va avea loc între 3—22 august a.c. în localul Şcolii medii „D. Cantemir" din Breaza.

Se recomandă cadrelor didactice care vor participa la aceste cursuri să-şi aducă următoarele materiale: documentele Congresului al III-lea al P. M. R., expunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la a 40-a aniversare a partidului, documentele Consfătuirii partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova din noiembrie 1960, revistele teoretice pe anul 1961 — „Lupta de clasă", „Probleme ale păcii şi socialismului", „Analele Institutului de Istorie a Partidului".

Pe lîngă aceste materiale, profesorii de istorie vor aduce ca materiale de specialitate, Istoria Transilvaniei vol. I şi II, Documente din Istoria P.C.R. (1917—1944), Culegere de lecţii din Istoria P.M.R., apărută în 1960, precum şi alte materiale de specialitate care privesc epoca contemporană din istoria Romîniei, iar profesorii de literatura romînă vor aduce Istoria literaturii romîne vol. I şi II, precum şi alte materiale de actualitate din domeniul istoriografiei literare.

Anunţ

În sala de festivităţi a şcolii medii „N. Bălcescu" din Capitală vor avea loc vineri 23 iunie a.c. la orele 18, expuneri urmate de proiecţii pe probleme ale predării ştiinţelor naturale, fizicii şi chimiei. Expunerile vor fi făcute de Ekaterina Cernenko, docent în ştiinţele naturale, biologie la Institutul pedagogic din Miciurinsk, Tatiana Bekasova profesoară emerită de chimie la Şcoala politehnică de cultură generală nr. 607 din Moscova şi Maitei Grinbaum, profesor de fizică electrotehnică de la Şcoala medie de cultură generală nr. 702 din Moscova — care ne vizitează ţara în cadrul acordului cultural cu U.R.S.S.

Îndrumarea competentă a practicii

Zilele trecute am avut prilejul să-i urmărim pe elevii claselor a IX-a de la Școala medie „N. Bălcescu" din Ploiești la practica în producție pe care o desfășoară în uzinele „1 Mai". Și în alte ocazii aflasem lucruri bune despre această școală, ca și despre sprijinul pe care i-l acordă întreprinderea. Așa cum ne așteptam, practica în producție fusese organizată amănunțit și din vreme, iar elevii se aflau la lucru în secțiile și atelierele respective. La strungărie, lăcătușărie și sculărie elevii erau repartizați la locurile de muncă și cei mai mulți dintre ei executau cu interes diferitele operații pe care le aveau de îndeplinit. De asemenea, se putea vedea că practica în producție a elevilor se bucură de atenția și tot sprijinul muncitorilor și tehnicienilor din întreprindere. Cu ajutorul lor, școala a reușit să aleagă locurile de muncă cele mai potrivite pentru ca, fără a stînjeni producția, elevii să lucreze efectiv. Acest lucru îl confirmă și activitatea elevilor clasei a IX-a „B" care, în secția sculărie, executau șabloane și contrașabloane sau efectuau diferite reparații la șublere etc.

O metodă interesantă pe care o aplică școala în perioada practicii continue este aceea de a urmări activitatea elevilor pe baza unui grafic de muncă. Cînd un elev primește o lucrare, el își fixează și termenul de execuție, iar profesorul-maistru urmărește execuția lucrării și în funcție de termenul stabilit. Acest lucru face ca activitatea elevilor să se desfășoare mai planificat, asigurînd totodată un interes sporit din partea lor față de munca efectuată.

Din păcate însă, alături de constatări pozitive am observat și unele lucruri care contrastează în chip neplăcut cu primele. Iată, de pildă, un elev care ajustează o pedală de comandă pentru un motor cu combustie internă. Elevul știe ce operație are de executat și lucrează corect. Cunoaște și faptul că piesa respectivă este o pedală de comandă pentru un motor, dar nu știe ce fel de motor este acela, ce anume comandă executată acea pedală, ce instalație va deservi motorul respectiv. Nu cunoaște nici faptul că acea pedală este de fapt o pîrghie cotită de genul I, nici din ce secție a venit pedala și nici în ce secție va pleca de la el. Toate acestea sînt însă lucruri importante și sarcina de a i le reaminti sau de a i le face cunoscute elevului nu-i revine doar muncitorului sau maistrului în grija căruia a fost dat ci, mai ales, profesorilor-maiștri și profesorilor ce însoțesc elevii la practică. Dar cu toată strădania noastră de a lua legătura cu profesorii ce însoțeau elevii, nu am întîlnit în uzină decît un singur profesor (de franceză), iar cei doi profesori-maiștri cu care am stat de vorbă erau ingineri ai uzinei și se aflau în birourile lor, nu în mijlocul elevilor. Fără îndoială că asigurarea unei participări efective a profesorilor îndrumători la întreaga activitate practică a elevilor ar îmbunătăți simțitor condițiile în care aceasta se desfășoară, astfel încît ea să devină un mijloc cît mai eficace de legare a școlii de producție, a cunoștințelor teoretice de practică.

Desigur că sînt multe alte școli care au rezultate bune în legarea cunoștințelor teoretice de practică. Despre buna desfășurare a instruirii practice a elevilor școlii medii „Dr. Petru Groza" din Capitală am mai scris nu demult în coloanele gazetei noastre. Cu cîteva zile în urmă am fost să-i vedem la lucru în timpul practicii continue. Și aici, activitățile au fost organizate din vreme și se desfășurau în mod planificat. Totuși am întîlnit unele deficiențe care, cu mai multă prevedere, puteau fi evitate. Astfel numărul mare de elevi ce trebuie cuprinși simultan la practică a făcut ca unii dintre ei să nu poată lucra direct cu mașinile-unelte. Studiind din timp, mai în amănunțime, posibilitățile reale ale întreprinderii se puteau găsi soluții pentru a nu supraaglomera unele locuri de muncă cu elevi. De asemenea, și îndrumarea elevilor nu se situează întotdeauna la nivelul cerut. Ea a fost lăsată prea mult în seama muncitorilor și maiștrilor, iar majoritatea profesorilor îndrumători ai practicii se mulțumesc cu un rol complet pasiv. Aceeași constatare am făcut-o și în ceea ce privește profesorii școlii medii „Ion Neculce" din Capitală, ai cărei elevi fac practică la secția de întreținere și reparații curente din cadrul Întreprinderii de transporturi auto a regiunii București.

S-ar putea obiecta că fiind vorba de aspecte tehnice, sprijinul pe care l-ar putea da profesorii este oarecum redus. Dar nu numai cunoștințele tehnice ale elevilor se cereau completate. Am asistat, bunăoară, la o discuție între șeful secției și o elevă de clasa a X-a. Aceasta cunoștea cu precizie denumirea, rolul și locul pe care îl ocupă în organizarea internă a motorului auto, fiecare din piesele pe care le indica șeful secției. Dar la o întrebare a acestuia cu privire la materialul din care este confecționat pistonul, eleva nu a putut răspunde, iar atunci cînd i s-a spus că este confecționat din aluminiu și i s-a cerut să spună ce este aluminiul și cum se obține, eleva a dat răspunsuri nesatisfăcătoare. Dacă ar fi fost alături profesorul de chimie, el ar fi putut interveni reamintind elevei cunoștințele despre aluminiu studiate la chimie în clasa a X-a și ar fi putut fixa mai temeinic aceste cunoștințe în strînsă legătură cu practica de producție.

Desigur că trăsătura principală a perioadei activităților practice continue o constituie faptul că elevii lucrează, capătă deprinderi de muncă practică, dragoste pentru meserie, respect față de oameni muncii, încredere în forțele proprii și dorința de a participa activ la desăvîrșirea construcției socialiste în patria noastră. Totodată, este evident că în fabrici și uzine elevii au de învățat foarte multe lucruri importante, fie chiar numai dacă privesc cu atenție ceea ce se petrece în jurul lor. Dar pentru aceasta ei trebuie îndrumați cu stăruință de către profesor.

V. Manolache

Expoziția lucrărilor practice ale elevilor din Capitală

De curînd s-a deschis la Școala medie nr. 15 din Capitală o expoziție a lucrărilor practice executate de elevii școlilor de cultură generală din București. La inaugurarea acestei expoziții, organizate de secția de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei au participat lucrători din Ministerul Învățămîntului și Culturii, cadre didactice, elevi, precum și un public numeros.

Cuvîntul de deschidere a fost rostit de tovarășa Sofia Anghel, șefa secției de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei, care a înfățișat importantele realizări obținute în acest an școlar de școlile din București, pe linia legării învățămîntului de producție. Apoi vizitatorii au fost conduși și au primit explicații competente asupra exponatelor chiar din partea elevilor care au participat la executarea lor.

În sala destinată lucrărilor de tîmplărie vizitatorii își pot da seama imediat că un obiectiv principal urmărit în cadrul activităților practice de atelier este utilitatea practică a obiectelor confecționate. Studiind panourile cu obiectele executate de elevii din clasa a V-a se pot vedea preocuparea și inițiativa profesorilor de lucrări practice de a indica spre executare obiecte accesibile elevilor, variate și utile. În această sală sînt expuse obiecte care completează materialul didactic din școală (stative pentru eprubete, goniometre, planuri înclinate), mobilier școlar, diferite obiecte pentru uz gospodăresc, jucării și figurine executate din placaj cu traforajul etc. Spre deosebire de anii trecuți, în acest an s-au executat lucrări mai interesante — material didactic, piese din fier forjat etc. De exemplu Școala medie nr. 39, pe lîngă uneltele de lăcătușărie, a executat cu elevii diferite corpuri geometrice din sîrmă, aparate necesare în predarea lecțiilor de fizică ș.a. Pe panoul cu obiecte executate de elevii claselor VI—VII ale acestei școli se poate vedea un interesant aparat pentru demonstrarea legilor de cădere a corpurilor în cîmpul gravitațional. Școala de 7 ani nr. 107 din comuna Jilava prezintă un panou cu lucrări de uz gospodăresc executate din metal (lămpi de noptieră, suporturi pentru șervețele, suporturi pentru fotografii etc.). Școala de 7 ani nr. 121 prezintă, printre altele, un galvanometru cu ajutorul căruia se poate demonstra trecerea curentului electric printr-un circuit, precum și sensul curentului. Pe același panou mai sînt expuse și alte aparate confecționate de elevi și folosite în cadrul orelor de fizică și anume un aparat pentru demonstrarea inerției, un motoraș electric etc.

Lucrări interesante de electrotehnică prezintă Școala de 7 ani nr. 118. Pe panoul acestei școli sînt montate în stare de funcțiune instalația unei sonerii cu tablou, indicator cu trei butoane, schema electrică de iluminat a unei clădiri etc.

Lucrurile de mînă și de gospodărie executate de elevele claselor V—VI—VII încîntă ochii vizitatorilor. Elevele au confecționat obiecte de îmbrăcăminte pentru uz personal (bluze, fuste), halate pentru elevii care lucrează în producție, fețe de mese și șervețele cu diferite motive naționale și altele.

Exponate deosebit de valoroase sînt prezentate și de elevii claselor IX—XI.

De cum intri în expoziție îți atrage atenția un panou executat de elevii clasei a XI-a de la școala medie „Gh. Lazăr" pe care sînt montate un releu intermediar, un aparat de măsurat magnetoelectric, un transformator, o sonerie casnică și un redresor cu seleniu.

Prin apăsarea pe un buton de comandă, fiecare aparat de pe panou intră, pe rînd, în funcțiune. Acest panou prezintă o deosebită importanță în studierea elementelor de automatizare în școala de cultură generală.

Panourile și obiectele cu lucrări secționate privind studiul automobilului au o mare valoare didactică. Cu ajutorul lor elevii pot înțelege mai bine diferitele părți ale automobilului. Merită a fi amintite pe această linie panourile prezentate de școala medie „Gh. Șincai" (schema sistemului de aprindere la un automobil), școala medie „Al. I. Cuza" (magnetou secționat), școala medie nr. 14 (un motor secționat), școala medie „Elena Sîrbu" (o cutie de viteze secționată) etc.

La clasa a VIII-a se observă tendința de a se executa numai unelte de lăcătușărie (dălți, ciocane, dornuri, punctatoare, rame de ferestrău etc.). În mică măsură a existat preocuparea pentru confecționarea de material didactic sau alte produse care să permită aplicarea mai largă a cunoștințelor de fizică și matematică în activitatea practică productivă. Considerăm că aceasta vădește lipsa de orientare a unor profesori-maiștri în alegerea obiectelor de confecționat.

Cercetînd panourile cu exponatele care reprezintă activitatea elevilor în cadrul orelor de studiul mașinilor cu aplicații practice, constați de asemenea că lipsesc lucrări executate la mașini-unelte (strunguri, freze, raboteze etc.). Oare elevii claselor a IX-a care studiază mașinile-unelte să nu fi executat nici o lucrare în tot timpul anului, sau nici o lucrare executată să nu fi îndeplinit condițiile pentru a fi expusă?

În expoziție sînt și unele lucrări care atrag mai puțin privirea vizitatorului, fie din cauza formei necorespunzătoare, fie că nu sînt lucrate și finisate cu grijă

Sala cu lucrările executate de elevii școlilor cu instruire în producție îți încîntă ochii. Îndrumați de muncitori, tehnicieni și ingineri, elevii acestor școli au executat diferite lucrări complexe. De pildă, pe panoul cu piese executate de elevii clasei a IX-a de la școala medie „I. L. Caragiale" care fac practică la Atelierele Centrale I.T.B. în secția de mașini-unelte, există o adresă a întreprinderii respective care arată că elevii au efectuat cu mare precizie diferite piese și organe de mașini. De asemenea elevii școlii medii „M. Eminescu" care au lucrat la uzinele „Tudor Vladimirescu" au executat diferite operații și piese dificile.

Alte panouri ne prezintă munca elevilor de la școala medie „N. Bălcescu" alături de muncitorii din uzinele de mașini agricole „Semănătoarea" și munca elevilor școlii medii nr. 10 care fac practica la uzinele „Electronica".

În expoziție sînt prezentate de asemenea materiale didactice pentru orele de tehnologie și desen tehnic, lucrări legate de activitatea metodică a cadrelor didactice. De asemenea sînt efectuate permanent proiecții de diafilme și filme didactice etc.

Expoziția lucrărilor practice executate de elevii școlilor de cultură generală oglindește succesele obținute în pregătirea elevilor pentru viață, pentru activitatea în producție. Ea reprezintă rodul unor experiențe valoroase, a căror largă popularizare va contribui la ridicarea pe o treaptă superioară a activității pentru legarea învățămîntului de practică, de producție.

M. Doru

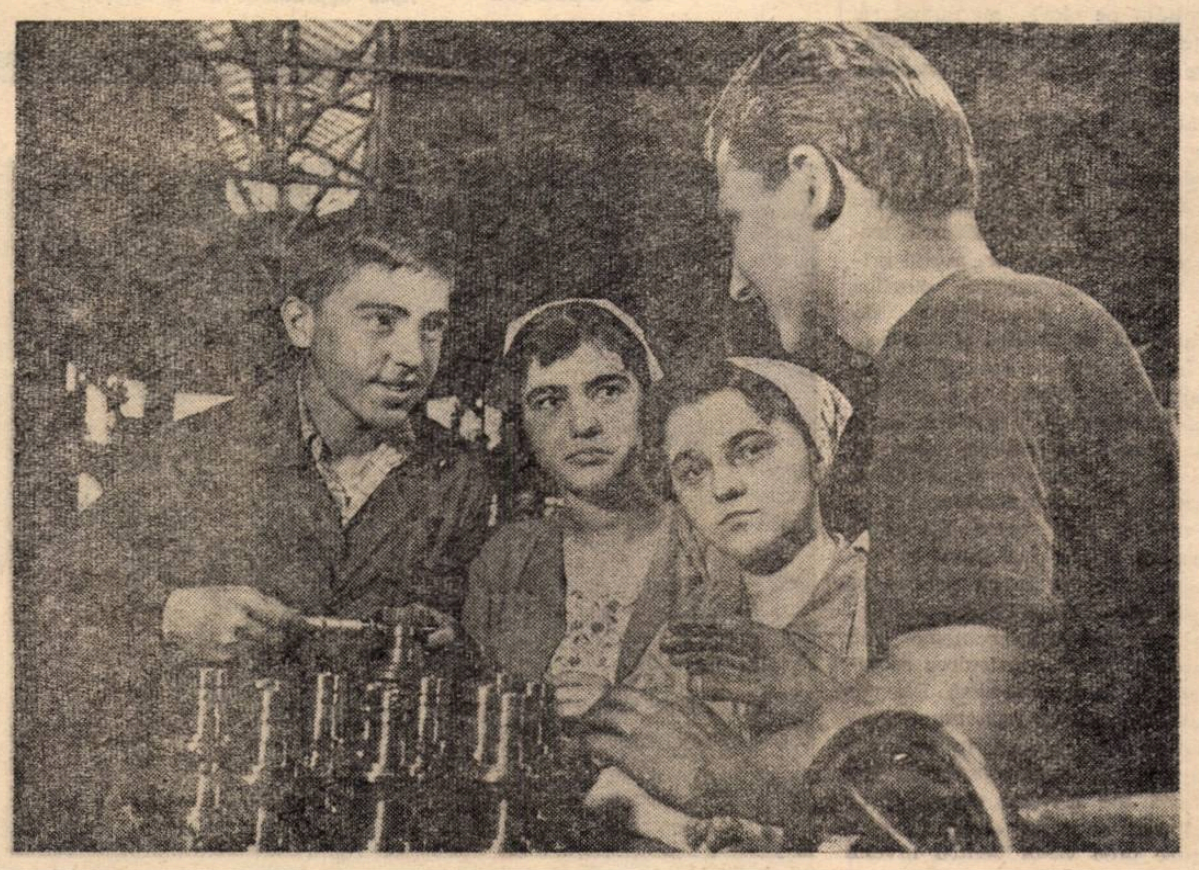

Muncitorii de la Atelierele C.F.R. „Griviția Roșie" se ocupă cu toată grija de elevii de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" din Capitală, veniți la practică.

EXAMENE

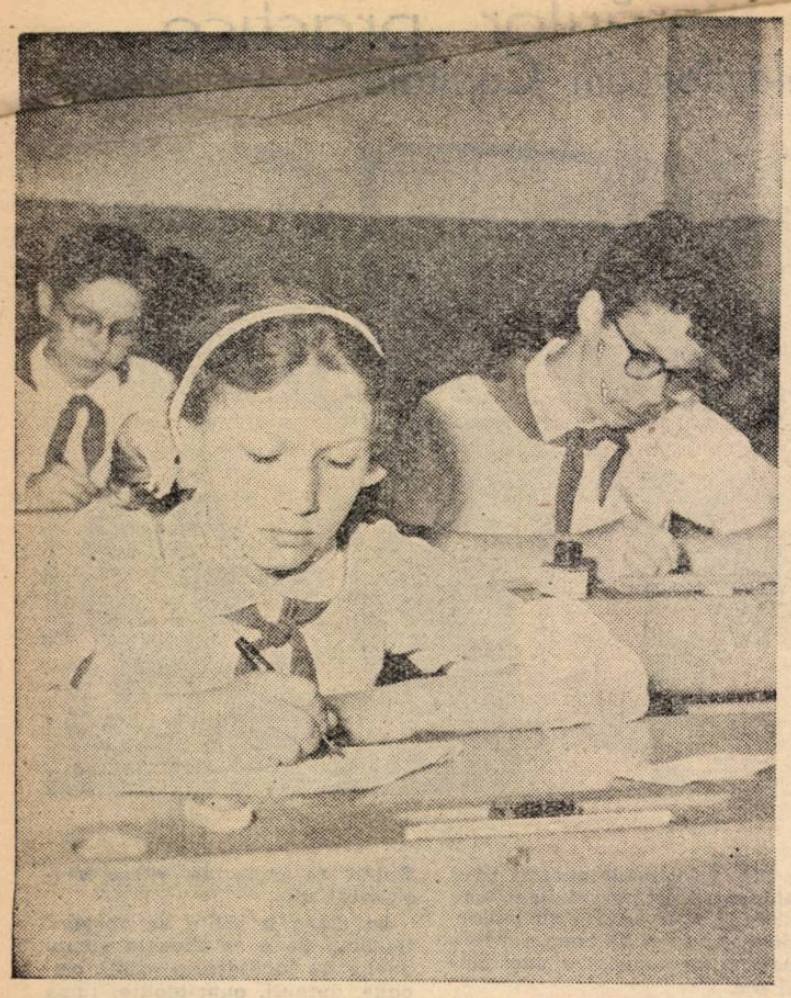

Inainte de a intra în vacanța de vară, o bună parte din absolvenții clasei a VII-a susțin, zilele acestea, examenul de admitere în școala medie.

Primele concluzii

Concursul de admitere în clasa a VIII-a este unul dintre evenimentele așteptate cu nerăbdare de către elevi și părinți.

Pentru profesori, pentru cei ce au sarcina de a-i examina pe candidați, concursul de admitere constituie un prilej de îmbogățire a experienței, un prilej de învățăminte și concluzii interesante. Iată, de pildă, cîteva din aspectele ce s-au putut desprinde cu ocazia lucrării scrise la matematică la școala medie „I. L. Caragiale" din Capitală.

În ședințele cercurilor pedagogice și ale comisiilor metodice de specialitate, profesorii de matematică au discutat adeseori despre posibilitățile pe care le oferă acest obiect pentru a lega cunoștințele elevilor de viață și pentru a realiza educarea lor în spirit comunist. Cred că problema dată la lucrarea scrisă din acest an ilustrează într-un mod grăitor felul în care, prin conținutul enunțului, o problemă de matematică poate contribui la cunoașterea de către elevi a unora din directivele Congresului al III-lea al P.M.R., a realizărilor obținute de oamenii muncii în lupta pentru desăvîrșirea construirii socialismului în patria noastră, dînd totodată și un suport cît se poate de concret cunoștințelor pe care elevii le-au utilizat pentru a rezolva problema propusă.

Discutînd despre subiectele date la lucrarea scrisă, unii profesori și-au exprimat părerea că acestea sînt destul de ușoare și că, în orice caz, elevii au rezolvat în timpul anului probleme mai dificile. Nu cred că acest punct de vedere este cel just. Nu trebuie să uităm că la concursul de admitere elevul este lipsit de orice indicație sau sprijin, pe cînd în timpul lecțiilor mersul raționamentului este în mare măsură dirijat de profesor, iar elevul are în orice moment posibilitatea să verifice rezultatele obținute, comparîndu-le cu cele de la tablă. Trebuie luată de asemenea în considerație și emoția candidaților, pricinuită de faptul că se află la un examen, în prezența unei comisii de examinare.

Problema propusă în acest an a cerut elevilor un susținut efort de atenție, datorită faptului că aveau de lucrat cu numere mari, iar fixarea datelor problemei prin prepozițiile „cu" și „de" (...cu 1340 mai mari decît... și... va crește de $2\frac{3}{11}$ ori...) a solicitat gîndirea elevilor, puterea lor de a raționa.

Felul în care elevii au rezolvat problemele arată că, în general, ei au o pregătire bună, lucrează cu siguranță și calculează exact. În lucrări sînt însă și unele greșeli de care cred că va trebui să ținem seamă în munca la clasă din anul școlar viitor. Unii elevi, de pildă, au confundat prepoziția „cu" prin „de" și, în consecință, au înmulțit în loc să adune mărimile în cauză. Aceasta arată că este necesar în viitor să dăm o atenție mai mare deprinderii elevilor de a interpreta corect enunțul problemei, de a analiza sensul fiecărui cuvînt și de a găsi operația matematică corespunzătoare.

Un alt aspect semnificativ este lipsa deprinderii de a interpreta rezultatul obținut în urma unei anumite operațiuni, lipsă de care dau dovadă unii dintre elevi. Într-o serie de lucrări scrise rezultatul era de 128 secerători, iar în altele, de cîteva miliarde. Un elev a împărțit 18 la 22,5 și a obținut cîtul 8. Aceasta arată că mai sînt elevi care efectuează calcule aritmetice mecanic, fără să se gîndească la semnificația pe care o are numărul obținut în urma calculului, la ce anume reprezintă el și, ca atare, nu-și dau seama că au comis o greșeală de calcul.

Se cere deci să manifestăm o exigență sporită față de interpretarea de către elevi atît a rezultatelor parțiale cît și a celui final, pentru ca ei să poată avea în acest fel un permanent control asupra calculului efectuat.

Poate ar fi bine ca, așa cum procedează unii profesori de fizică, să cerem uneori elevilor să aprecieze mintal, înainte de a efectua un calcul, ordinul de mărime pe care trebuie să-l aibă rezultatul căutat.

Un aspect îmbucurător ce se desprinde din lucrările scrise îl constituie faptul că majoritatea candidaților au dovedit o bună însușire a cunoștințelor și deprinderilor de calcul cu procente. Aceasta dovedește că s-a acordat atenția cuvenită acestui capitol, atît de important prin larga utilizare practică pe care o are.

Fată de anii trecuți, și cunoștințele elevilor despre fracții și numere mixte marchează un vădit progres. Cei mai mulți dintre ei au rezolvat într-un timp scurt exercițiul de aritmetică datorită faptului că au știut să facă simplificările posibile și au efectuat operațiile în ordinea potrivită. Așa cum arătam, unele greșeli se datoresc neatenției și lipsei deprinderii de a aprecia ordinul de mărime al rezultatului căutat.

Desigur că examinarea orală va aduce noi impresii privind nivelul de pregătire al candidaților. Multe din ele se vor lega și de aspectul educativ al muncii depuse de profesorii lor. Datoria noastră, a celor ce facem parte din comisiile de examinare, este de a culege aspectele cele mai semnificative pentru munca noastră viitoare și de a le prezenta colegilor noștri în prima ședință a cercului pedagogic din anul viitor, pentru ca, luînd măsurile ce se impun, să obținem rezultate și mai bune.

Prof. C. Contescu

La limba română

O. Buzescu

Una din constatările de ordin general cu care membrii comisiei de la școala medie „Gh. Lazăr" din București au caracterizat felul cum s-au prezentat elevii la limba română, în cadrul concursului de admitere în clasa a VIII-a, a fost aceea că, față de anul trecut și, cu atît mai mult, față de anii anteriori, elevii dovedesc, în majoritatea lor, un bagaj de cunoștințe mai bogat, o pregătire mai temeinică. Cea mai mare parte a candidaților au dovedit că și-au însușit cunoștințele de literatură și de gramatică predate în școală, că reușesc să redea ceea ce este esențial din conținutul operelor studiate și că pot să desprindă calitatea morfologică și sintactică a părților de vorbire dintr-un text.

În cadrul subiectului de literatură dat la lucrarea scrisă — subiect care le-a cerut elevilor să vorbească despre chipurile de muncitori și țărani, luptători pentru construirea socialismului în patria noastră, oglindite în operele studiate — elevii s-au referit la numeroase lucrări literare cum ar fi „Șarja" de Ștefan Gheorghiu, reportajul „Energii descătușate" de Mihai Davidoglu sau piesa „Cetatea de foc" de același autor, „Cetatea furtunilor" de Traian Coșovei, „Setea" de Titus Popovici, „Desfășurarea" de Marin Preda, „Tovarășul Ion" de D. Corbea etc. Ei au schițat trăsăturile caracteristice ale personajelor principale din aceste opere, insistînd îndeosebi asupra a ceea ce este esențial pentru definirea chipurilor de luptători pe frontul construcției socialismului: patriotismul acestora, înalta lor conduită etică, eroismul lor în muncă etc.

De asemenea, mulți dintre elevi au făcut față analizei gramaticale a textului ales din „Ciocoii vechi și noi" de Nicolae Filimon. Ei au despărțit corect fraza în propoziții, au precizat calitatea sintactică a propozițiilor și raporturile dintre ele, au dovedit că știu, de exemplu, ce este o completivă directă, ce sînt subordonatele circumstanțiale de timp sau de scop, ce înseamnă un raport de coordonare prin juxtapunere, ce este o locuțiune conjuncțională sau adverbială.

În general, elevii au prezentat lucrări corecte, cu un conținut bogat, cu o formă frumoasă. Dar, bineînțeles că pentru profesori nu sînt interesante numai calitățile pe care le-au dovedit elevii cu prilejul acestui examen, ci și lipsurile, căci ele îi vor ajuta să înțeleagă ce au de făcut în munca lor viitoare.

Ar fi de obiectat, înainte de toate, faptul că nu toți elevii s-au orientat cu suficientă ușurință în cadrul subiectului de sinteză dat. Au fost chiar elevi care au tratat probleme în afara temei. Aceasta arată că este încă necesar să se insiste asupra obișnuirii elevilor cu alcătuirea temelor sintetice, cu selectarea dintr-un cuantum de cunoștințe a acelora care se subordonează unei anumite probleme.

Nu au lipsit din unele lucrări stilul bombastic, frazeologia, introducerile mult lungite și lipsite de conținut. Deși corecte, unele lucrări au vădit un stil arid, sec, o înșiruire de fapte și date, de personaje și autori sau titluri de opere. Or, literatura operează cu imagini artistice și trebuie să-i învățăm pe elevi nu numai să înțeleagă frumusețea acestora, dar și să o redea prin propriile lor cuvinte.

Existența în lucrări a greșelilor ortografice, alături de analize gramaticale corecte pune în evidență un fapt foarte important — acela că profesorii trebuie să manifeste mai multă grijă pentru deprinderea elevilor cu aplicarea cunoștințelor de gramatică în vorbire și scriere.

În încheiere se cuvine să facem cîteva observații și asupra subiectelor date la lucrarea scrisă. În ceea ce privește subiectul de literatură este de remarcat că prin el li s-a cerut îndeosebi elevilor să vorbească de literatura noastră nouă, să-și pună în valoare cunoștințele cu privire la felul cum sînt oglindite în literatură anumite probleme ale luptei pentru construirea socialismului în țara noastră. Din păcate, cei ce l-au redactat n-au avut însă în vedere, în suficientă măsură, particularitățile de vîrstă ale elevilor cărora li se adresau: subiectul obliga la o lucrare prea vastă pentru nivelul elevilor care abia au absolvit clasa a VII-a. În aceste condiții mulți elevi au înșirat un mare număr de opere și personaje literare, pe care le-au etichetat cu cîteva adjective fără să meargă însă pînă la o analiză mai aprofundată.

Textul pentru analiza gramaticală a fost mai bine ales. Fraza a fost clară, propozițiile precise, cu valori bine definite, astfel că nu s-a mai întîmplat, așa cum s-a întîmplat în alți ani, să se întîlnească probleme gramaticale al căror echivoc îi punea în încurcătură și pe profesori. Tot în legătură cu textul trebuie să remarcăm și diversitatea cunoștințelor gramaticale la a căror aplicare i-a obligat pe elevi analiza acestuia.

Deși la concursul de admitere în clasa a VIII-a s-au mai făcut simțite încă unele lacune în pregătirea candidaților, trebuie să reținem ca o caracteristică esențială faptul că, în general, el marchează un pas înainte în ceea ce privește volumul și temeinicia cunoștințelor elevilor.

În toate școlile din țară se acordă multă atenție pregătirii cu seriozitate a elevilor din clasa a XI-a pentru examenul de maturitate.

EXAMENE

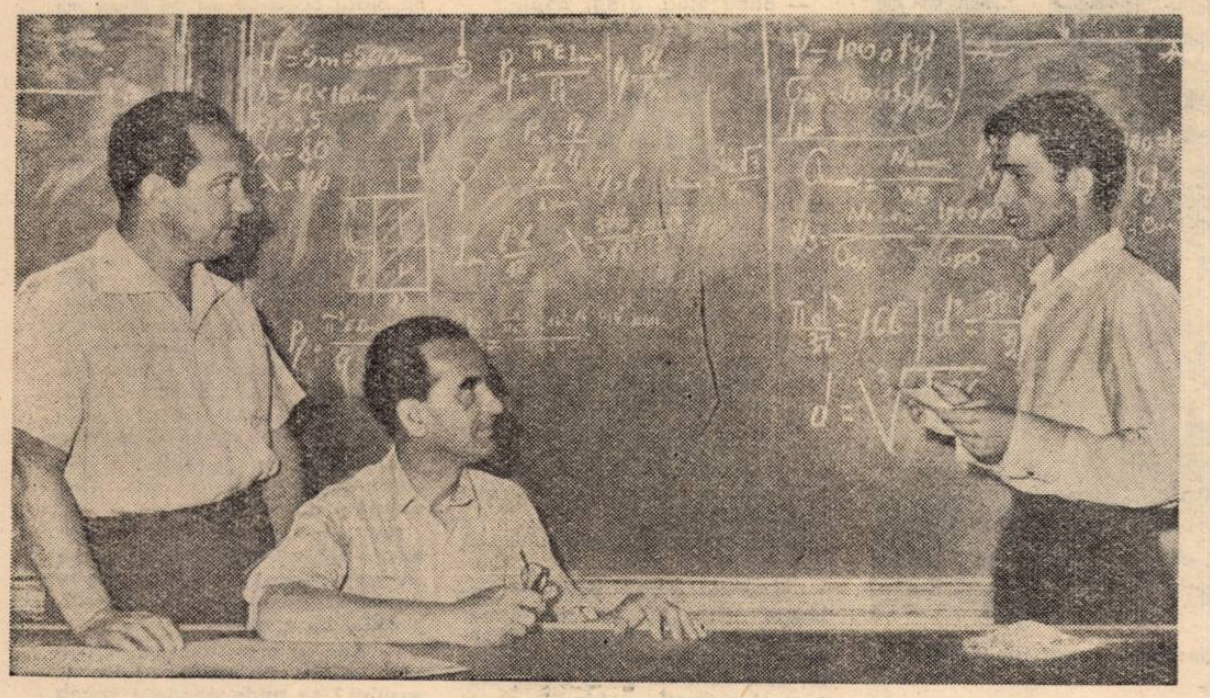

Aspect de la examenul de mecanică tehnică la Grupul şcolar metalurgic „Unirea".

Noua promoţie de absolvenţi ai şcolilor tehnice

Tinerii muncitori de înaltă calificare şi tehnicieni absolvenţi ai şcolilor tehnice au învăţat să privească producţia cu ochii viitorului, să lucreze la nivelul cerinţelor şesenalului. Aceasta este una din cele mai importante concluzii care se desprind din analiza rezultatelor la examenele de absolvire desfăşurate în acest an în şcolile tehnice care pregătesc muncitori de înaltă calificare.

S-a extins mult în şcolile din majoritatea sectoarelor economice metoda de verificare în cadrul examenelor practice prin efectuarea unor lucrări care se referă la procese tehnologice de fabricaţie a unui produs, pornind de la alcătuirea documentaţiei tehnice şi ajungînd la deplina lui finisare şi prin construcţia unor dispozitive care să permită aplicarea celor mai înaintate metode de muncă. Progrese deosebite a înregistrat pe această linie Şcoala tehnică din cadrul Grupului şcolar „Steagul roşu", care a folosit în acest an cu mai mult succes experienţa anului trecut în legătură cu executarea lucrărilor de absolvire pe baza unor teme de inovaţii şi raţionalizări.

Astfel, elevii tehnicieni proiectanţi au rezolvat cu succes problemele puse de proiectarea unei serii de instalaţii de mică mecanizare, necesare Intreprinderii de prefabricate Braşov, a unor instalaţii de încălzire şi dispozitive multiaxe de găurit, pentru uzinele „Steagul roşu" etc.

Pentru noua promoţie de strungari şi frezori ai şcolii tehnice probele practice au constat din executarea unor dispozitive care să asigure o prelucrare mai productivă şi mai precisă. Bunăoară, strungarii au avut de executat dispozitive autoblocante pentru strung, dispozitive pentru ascuţirea frezelor, dispozitive antrenoare cu vîrfuri rotative cu avans micrometric, dispozitive pentru prinderea pieselor rotunde în timpul mersului, punctatoare semiautomate, iar frezorii dispozitive de îndoit foi de arc, dispozitive pentru confecţionarea niturilor, menghini cu prindere rapidă, diferite portcuţite pentru strunjirea canalelor frontale şi strunjirea rapidă etc. Toate aceste lucrări au fost alese dintre ultimele inovaţii publicate în revistele de specialitate existente la cabinetul tehnic al uzinei, precum şi din fişele selective editate de I.D.T. După cum se ştie, prezentarea acestor lucrări cuprinde doar indicaţii cu caracter tehnic general. Pe baza indicaţiilor respective actualii absolvenţi au trebuit să-şi întocmească întreaga documentaţie de execuţie şi să adapteze dispozitivele pentru anumite maşini-unelte existente în uzină. Astfel, susţinerea probei practice a avut un caracter deosebit de complex, elevii trebuind să facă mai întîi o expunere asupra funcţionării dispozitivului, să prezinte apoi desenele de ansamblu şi de detaliu pentru reperele executate la scară, schema cinematică a maşinii principale pe care se execută piesele, regimurile de aşchiere utilizate în funcţie de materialul pieselor de prelucrat şi calitatea impusă suprafeţelor şi, în acelaşi timp, să prezinte comisiei dispozitivul gata.

Acolo unde specificul de lucru a permis, absolvenţii au fost puşi în situaţia de a lucra în producţie cu dispozitivele executate chiar de ei, iar în celelalte cazuri comisia a verificat randamentul efectiv obţinut prin utilizarea dispozitivului realizat.

Probele practice, susţinerea lucrărilor ca şi examenele teoretice de specialitate au dovedit că actuala serie de absolvenţi ai şcolii tehnice de pe lîngă uzinele „Steagul roşu" şi-au însuşit cunoştinţele de bază în probleme esenţiale ca, de pildă, motoarele cu ardere internă, cunoştinţe pe care elevii le-au dezvoltat în cadrul răspunsurilor la examen în strînsă legătură cu termotehnica, fixînd ciclurile termice, transformările izoterme, izobare, izocone, adiabate, politrope etc. şi reprezentînd grafic aceste transformări. Comisia de examinare a insistat uneori însă prea mult asupra unor probleme care nu sînt în strînsă legătură cu pregătirea profesională actuală şi chiar de perspectivă a absolvenţilor, deşi constituie, neîndoielnic, domenii importante de dezvoltare a tehnicii ca, de pildă, motoarele cu reacţie. Faptul că absolvenţii au trebuit să intre în amănuntele acestor teme le-a cerut desigur eforturi suplimentare şi în unele cazuri nu le-a permis sistematizarea materialului cuprins în teme cu o mai mare greutate specifică în specialitatea respectivă.

Examenele de absolvire în şcolile tehnice au relevat faptul îmbucurător că, alături de şcolile din sectorul metalurgiei, construcţiilor de maşini, industriei electrotehnice, petrolului şi chimiei, a crescut mult complexitatea şi nivelul de pregătire al tinerilor muncitori de înaltă calificare şi al tehnicienilor şi în alte domenii în care această preocupare fusese în trecut lăsată pe un plan secundar. Un exemplu concludent îl oferă examenele de absolvire desfăşurate la şcoala tehnică din cadrul Centrului şcolar pentru industria alimentară „Filimon Sîrbu" din Capitală. Lucrările de diplomă ale tehnicienilor proiectanţi pregătiţi de această şcoală au fost axate în acest an exclusiv pe sarcinile de producţie ale industrializării tutunului. Astfel, absolvenţii au avut de studiat şi proiectat o instalaţie complexă pneumo-mecanică de desfăcut foile de tutun, de proiectat o instalaţie de condiţionare a aerului într-o fabrică de fermentare, precum şi instalaţiile necesare unei linii de preparare a tutunurilor, instalaţiile de răcire prin pulverizare cu apă etc.

Toate aceste fapte dovedesc că în toate sectoarele economice, potrivit nivelului pregătirii de cultură generală a elevilor din şcolile tehnice şi corespunzător pregătirii lor profesionale superioare, actuala promoţie de absolvenţi ai acestor şcoli a fost orientată către aprofundarea cunoştinţelor în legătură cu tehnica cea mai modernă. O asemenea orientare este fără îndoială chezăşia cea mai sigură a succesului activităţii pe care aceşti tineri muncitori cu înaltă calificare şi tehnicieni o vor desfăşura pe viitor în producţie.

Al. Ciucă

Sfîrşit de an în învăţămîntul artistic

Mai mult decît în orice domeniu al învăţămîntului, încheierea anului şcolar în învăţămîntul artistic are un aspect festiv. Aceasta se datoreşte faptului că examenele de specialitate în şcolile de artă se concretizează în interpretarea unor lucrări muzicale sau în prezentarea unor opere plastice care să întrunească în cea mai mare măsură cunoştinţele şi deprinderile artistice acumulate în decursul unui an de studii.

Acum emoţiile examenelor s-au terminat. Totuşi, Şcoala elementară de artă nr. 4 din Capitală răsună de cîntec. Mulţi dintre elevi mai vin încă la şcoală pentru a exersa. Iar profesorii sînt oricînd gata să-i ajute. Sunetele viorilor se împletesc armonios cu cele ale pianului, primind din cînd în cînd, din încăperile vecine, replica vocii mai profunde a violoncelului. Emilia Saioc, din clasa a II-a, care a început studiul pianului în anul şcolar trecut, interpretează „Sonatina" de Beethoven şi „Trece oastea lui Papuc" de M. Jora. Degetele mici atacă pline de siguranţă clapele instrumentului dînd viaţă partiturii.

Iată şi un colţ din şcoală mai tăcut. Aci, pe pereţi, pe etajere şi în vitrine, sînt expuse lucrări plastice. E mica expoziţie de sfîrşit de an a elevilor secţiei de artă plastică. Acum ei îşi revăd şi comentează cu voce scăzută lucrările executate în cursul anului.

Ne revin în minte zilele de abia trecute ale examenelor, cu caracterul lor de rodnic bilanţ al activităţii pentru formarea tinerelor mlădiţe artistice. Emoţionaţi ca şi elevii, membrii comisiei aşteaptă. Prima s-a prezentat la examen eleva Constanţa Dascălu, din clasa I. Deşi e emoţionată, arcuşul îi alunecă curgător pe strunele viorii, care a început să emită sunete curate, frumos înlănţuite. Terminîndu-şi programul pentru examen, eleva pleacă surîzătoare, îmbujorată de bucuria succesului obţinut. Eleva Puica Stan din clasa a III-a stăpîneşte cu uşurinţă problemele tehnice de început ale viorii în interpretarea concertului de Vivaldi. Ascultînd-o, ai impresia că instrumentul se află în mîinile unui artist încercat, nu ale unui copil de 9-10 ani. Rezultate bune au obţinut la examenele de vioară şi elevii Gabriela Badea, Mioara Ioniţă, Cristina Sandu, Vladimir Nemţeanu şi alţii cu care şcoala se poate mîndri.

Constatări îmbucurătoare prilejuieşte şi examenul de pian. Eleva Maria Voinea din clasa a III-a interpretează un rondo de Mozart. Seninătatea stilului mozartian a găsit la mica interpretă o deplină înţelegere. Linia melodică curge cu multă naturaleţe îmbrăcată în acorduri subtile. Elevul Dan Niculescu prezintă pentru examen „Sonatina" de Kuhlau. Cele trei părţi contrastante ale Sonatinei, allegro-ul viguros, plin de vitalitate, andantele lent şi expresiv şi revenirea la allegro scot în relief posibilităţile muzicale ale elevului şi conştiinciozitatea lui în studiu.

Se perindă prin faţa comisiei de examen zeci de copii, dovedindu-şi pregătirea la instrument, la teorie şi solfegii ca şi la ansamblul coral şi instrumental.

La secţia de arte plastice, cele trei lucrări de desen, culoare şi modelaj executate în faţa comisiei de examen au sintetizat rezultatul muncii desfăşurate în timpul anului şcolar. Cîţiva şcolari cum sînt Leonard Horobeţ, Florentin Santa, Mihai Sersea şi alţii au dovedit frumoase aptitudini artistice, însuşindu-şi cu perseverenţă cunoştinţele predate de profesori.

Toţi elevii care au obţinut rezultate bune pe linia dezvoltării lor artistice sînt totodată şi fruntaşi la disciplinele de cultură generală, unde se străduiesc să-şi însuşească cunoştinţe cît mai multe pentru dezvoltarea lor multilaterală. Pregătirea de cultură generală a elevilor este una dintre preocupările importante ale conducerii şcolii noastre de artă, căci un viitor om de artă trebuie să fie înarmat cu temeinice cunoştinţe de cultură generală, capabil să-şi explice ştiinţific fenomenele lumii înconjurătoare şi să le înţeleagă.

Audiţia de sfîrşit de an a secţiei de muzică şi expoziţia secţiei de arte plastice au permis unui public numeros să cunoască activitatea tinerei noastre şcoli, constituind în acelaşi timp un îndemn adresat copiilor talentaţi de a veni alături de elevii noştri pe drumul luminos al artei.

George Turliu
directorul Şcolii elementare de artă nr. 4 din Bucureşti

La şcoala de 7 ani din Cizer

Comuna Cizer din raionul Zalău era vestită în anii regimului burghezo-moşieresc pentru înapoierea ei din punct de vedere cultural, majoritatea sătenilor fiind analfabeţi. Rareori se întîmpla ca un copil din această comună să termine şcoala primară, iar continuarea studiilor la o şcoală de meserii sau la un liceu rămînea pentru majoritatea şcolarilor mereu un vis neîmplinit.

Astăzi, aspectul comunei Cizer s-a schimbat radical. Prin munca însufleţită a cadrelor didactice din comună, îndrumate de partid, plaga analfabetismului a fost lichidată. Şcoala de 7 ani, modernă şi spaţioasă, unde învaţă toţi copiii de vîrstă şcolară din comună, este mîndria tuturor ţăranilor muncitori.

În anul şcolar 1960/1961 au fost cuprinşi în clasa a VII-a a şcolii din comună 21 de elevi. La examenul care a avut loc zilele trecute toţi cei 21 de elevi din clasa a VII-a au absolvit cu succes şcoala, majoritatea lor obţinînd media generală peste 8.

Acum, absolvenţii şcolii de 7 ani din comuna Cizer se pregătesc, cu sprijinul cadrelor didactice, pentru examenul de admitere în şcolile profesionale.

SONIA IOAN
comuna Cizer, raionul Zalău

La Şcoala de artă nr. 4 din Capitală — în plin examen.

Pentru pionieri și școlari

Comitetul executiv al sfatului popular regional Dobrogea a organizat trimiterea la odihnă și reconfortare, în vara acestui an, a unui număr de aproape 3.000 elevi. Aceștia vor merge în taberele din regiunile Argeș, (la Topoloveni, Găiești, Călimănești, Brezoi), Ploiești (la Văleni, Sinaia), Brașov (la Codlea), Mureș Autonomă Maghiară (la Homorod) etc.

In taberele turistice vor fi trimiși 150 elevi din școlile medii de cultură generală și 120 de elevi din școlile profesionale, agricole și de meserii.

In taberele locale, organizate cu sprijinul organelor U.T.M., va fi cuprins restul elevilor.

L. IONESCU

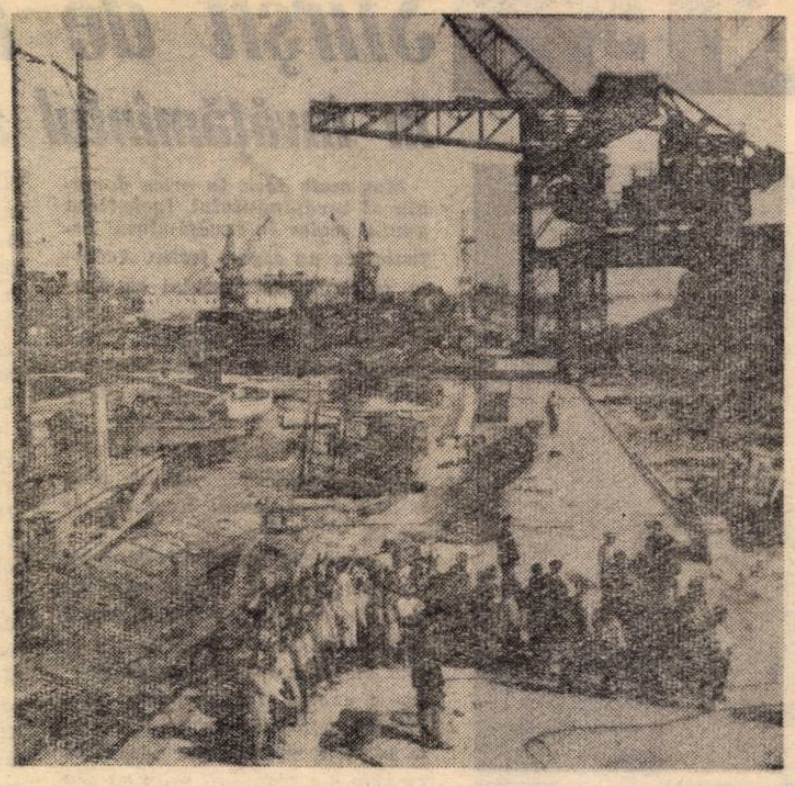

Un grup de pionieri în vizită pe Șantierul naval din Galați.

Excursia de o zi

Un mijloc important de educare patriotică și cetățenească a tineretului școlar îl constituie, desigur, excursiile. Mult îndrăgite de pionieri și școlari, ele le dau posibilitatea să-și îmbogățească cunoștințele în domeniul științelor, culturii și artei, prin perceperea directă a lucrurilor și a fenomenelor în strînsă legătură cu cunoștințele însușite în școală. Totodată, cunoașterea nemijlocită a frumuseților și bogățiilor patriei noastre, a minunatelor realizări ale poporului muncitor ajută la formarea convingerilor și conștiinței patriotice a elevilor, le dezvoltă admirația pentru marile înfăptuiri obținute sub conducerea partidului.

În practica muncii de tabără întîlnim adeseori excursiile de o zi. Ele se pot organiza în fiecare tabără de vară, cel puțin o dată pe săptămînă, constituind un mijloc însemnat de antrenare a celor mici pentru participarea la unele excursii de 2—3 zile, organizate pe jos sub forma drumeției.

Pentru taberele de pionieri și școlari de pe Valea Timișului, de pildă, a devenit o obișnuință ca, la 4—5 zile, în programul de activități, să fie înscrise excursii de o zi, la care participă toți elevii din tabără. Organizați pe detașamente, sub supravegherea instructorilor de pionieri, încă de dimineață, după luarea micului dejun, copiii pornesc la drum. Pe parcurs, în diferite puncte de popas, ei desfășoară jocuri de orientare, învață cîntece și jocuri, sînt ajutați să cunoască amănunte în legătură cu locurile pe care le vizitează etc. Masa de prînz, servită în mijlocul naturii, în poienele din apropierea izvoarelor, pare, bineînțeles, mai bună, mai gustoasă, iar clipele petrecute împreună cu colectivul drumeților rămîn de neuitat.

Taberele de pe litoral — de la Năvodari, Vasile Roaită, Costinești, Schitu, Tuzla — organizează și ele excursii de o zi în Constanța pentru a cunoaște portul și șantierele navale, acvariul și palatul sporturilor, Muzeul regional și diferite locuri istorice din oraș, noi amănunte despre flora și fauna litoralului rominesc, despre cele mai importante obiective economice și culturale, realizări ale regimului democrat-popular și perspectivele ce se deschid în viitorul apropiat pentru această regiune. Cît despre plimbările pe mare cu vaporul, în cursul cărora copiii respiră aerul curat al mării și admiră frumusețile ei de necegalat, acestea sînt, de asemenea, deosebit de atrăgătoare.

Excursii de o zi organizează și tabăra de la Bistrița, regiunea Cluj, cunoscută de ani de zile pentru activitatea meritorie desfășurată în organizarea și conducerea excursiilor. Cadrele didactice care însoțesc copiii în excursie pregătesc de fiecare dată o surpriză pentru ei. Tăbărașii din clasele I—IV, care s-au odihnit vara trecută aici, își aduc și azi aminte, de pildă, de examenul ce l-au avut de trecut cu ocazia așa-ziselor „lecții de curaj", cînd au primit sarcina să treacă prin apă, în picioare, riul Bistrița, destul de „adînc" pentru ei. Colectivul pedagogic nu a scăpat din vedere măsurile de prevenire a neplăcerilor, formînd un lanț de instructori și elevi ai claselor VI—VII care, la nevoie, ofereau celor mici ajutorul necesar. „Lecția de curaj" constituie un bun prilej de călire fizică a organismului, de dezvoltare a îndrăznelii, a încrederii în forțele proprii și a spiritului de întrajutorare. Excursiile efectuate în această tabără sînt folosite de cadrele didactice și pentru colectarea plantelor pentru ierbare, pentru alcătuirea de insectare, colecții de minerale, de materiale folclorice, pentru strîngerea fructelor de pădure și a plantelor medicinale — activități pe cît de utile, pe atît de distractive și recreative pentru cei mici. De fiecare dată copiii culeg flori din care, mai ales fetele, își fac coroniță. Cîntecul și voia bună sînt în excursie prieteni nedespărțiți ai copiilor din tabăra de la Bistrița.

Experiența pozitivă a multor tabere arată că excursiile, fie ele chiar de o zi, trebuie bine și din timp pregătite, dacă vrem să aducă foloase maxime pentru recrearea, reconfortarea și educarea celor mici. Astfel, după ce organizatorii excursiei au recunoscut locurile pe unde își vor conduce copiii în excursie, ei vor însemna pe hărți sau pe schițe itinerariul excursiei. Aceste materiale ca și unele monografii despre locurile pe care le vor vedea excursioniștii trebuie puse la îndemîna copiilor pentru a se informa cît mai larg. Procedeul acesta folosit de multe tabere din regiunile Cluj, Dobrogea, Bacău, Brașov, Ploiești este deosebit de util, ajutînd la buna desfășurare a excursiilor și făcînd ca elevii să cîștige cît mai mult din acestea.

De mare importanță sînt și organizarea pe grupe a elevilor și stabilirea sarcinilor ce revin acestora pe toată durata desfășurării excursiei. În mod obișnuit, în tabără excursiile se fac pe detașamente sub directa conducere a instructorului de pionieri. Personalul medical trebuie să însoțească pe elevi în excursie pentru ca, în caz de nevoie, să le dea primul ajutor necesar.

Se recomandă ca instructorul de pionieri și celelalte cadre care însoțesc pe copii în excursie să ajute pe elevi în culegerea unor materiale din flora și fauna regiunii respective, precum și diferite obiecte de artă și istorice, materiale folclorice cu care apoi să organizeze mici expoziții în tabere sau să îmbogățească muzeele școlii.

Excursiile sînt un minunat prilej de a realiza odihna activă a tineretului școlar, de a călii organismul, de a-i educa pe copii și de a le îmbogăți cunoștințele. De aceea, ele trebuie folosite cît mai mult.

Ioan Bîrna

VACANȚA

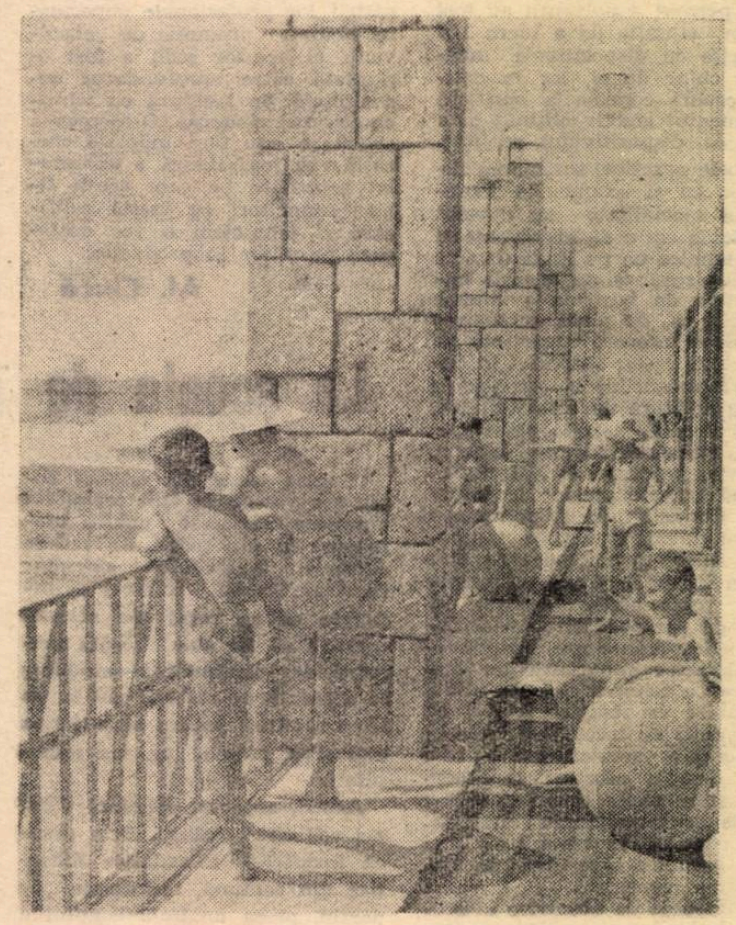

A sosit vacanța! Și o dată cu ea, o dată cu toate bucuriile zilelor acestea însorite de vară, și-au deschis porțile și taberele pentru pionieri și școlari. Le întîlnim pretutindeni, în cele mai pitorești colțuri ale țării — la Bran, la Homorod, la Cheia, la Năvodari, la Olănești, la Costinești, pe Valea Prahovei.

Unele din aceste tabere, cum sînt cele de la Năvodari sau cele de la Bran, sînt adevărate orășele în care își petrec o vacanță fericită mii și mii de copii laolaltă.

Dimineața pe terasa uneia din vilele taberei de pionieri și școlari de la Costinești s-au adunat numeroși copii. Oare cum va fi astăzi marea?

Pline de farmec sînt, în zile de tabără, micile spectacole improvizate în care fiecare este pe rînd actor și spectator.

„Absolvenții" grădinițelor

— Bună ziua, dragi copii.

Douăzeci de glasuri mici, răspund în cor:

— Bună ziua.

— Stați jos, copii.

Douăzeci de floricele albastre se așează cuminți pe scăunelele de-o șchioapă.

În încăperea cu perdeluțe înflorate, pereți împodobiți cu desene, steguțe, policioare cu chipuri de plastilină și jucării de tot felul, plutește emoția. Emoția educatoarei, care astăzi va trebui să facă dovada cunoștințelor generale ce le-au dobîndit copiii grupei sale care în toamnă vor merge la școală, dar, mai ales, emoția copiilor, care par a intui că, într-un fel, acesta e primul lor examen. Și totuși, nici o urmă de stinghereală în emoția colectivă a micilor „absolvenți" ai grădiniței.

Programul zilei cuprinde două activități:

Limba maternă, unde educatoarea și-a propus să urmărească logica în exprimare și corectitudinea gramaticală a frazelor construite de către copii, precum și noțiunile dobîndite de ei pînă în prezent și exerciții de numărat, de adunare și scădere cu una și două unități.

În prima parte, întrebările educatoarei sînt dintre cele mai diverse. Ele se referă la numele țării noastre, stema și steagul ei, la obligațiile școlarului, la uneltele lui etc. Educatoarea împletește întrebările în așa fel încît fiecare dintre ele să derive în mod firesc din cea anterioară și să alcătuiască laolaltă aproape o povestire închegată despre patria noastră.

Răspunsurile nu se lasă așteptate. După fiecare întrebare, mînuțe cu două degete ridicate se ivesc din toate ungherele. Cei numiți se ridică în picioare, răspund cu voce tare, scurt și precis. Sfială, ezitări, nu se observă chiar dacă, uneori, răspunsul nu e exact. E limpede că viitorii școlari au fost învățați să spună cu curaj ceea ce au de spus, să se bizuie pe ajutorul educatoarei și al colectivului pentru a ieși din impas. Și într-adevăr, educatoarea intervine cu întrebări ajutătoare, care-i amintesc copilului de împrejurările concrete în care a făcut cunoștință cu noțiunea respectivă, sau invită pe ceilalți copii să contribuie la completarea răspunsului.

La un moment dat Adi trage cu coada ochiului spre Anca, sora lui. Adineaori ea a răspuns la întrebarea tovarășei (cum îi spun copiii, prescurtat, educatoarei) numind trei animale domestice. Și acum, a ridicat din nou mîna. Adi se uită la ea parcă ar spune:

— Așa, soră-mi ești tu? Vrei să răspunzi de două ori, în loc să-mi șoptești ca să pot răspunde și eu o dată?

Ba, la un moment dat, o și trage de mînecă. Anca însă se face că nu-l bagă în seamă. Ea știe de la tovarășa că, la școală, șoptitul nu e admis.

— Adi, tu mai cunoști vreun alt animal domestic folositor omului? se aude deodată vocea educatoarei.

Sprîncenele lui Adi s-au apropiat. Se observă clar că se străduiește să-și aducă aminte. Deodată strigă bucuros:

— Eu mai cunosc și un alt animal domestic, care este pisica.

— Adi, ce foloase avem de la pisică?

Băiatul se gîndește o clipă. Apoi strigă din nou:

— De la pisică avem numai un folos; ne apără casa de șoareci.

Poți să-l contrazici? Adi se așează fericit.

Remarcabil este nu numai conținutul corect al răspunsurilor date de către copii, ci și corectarea lor exprimare. De-a lungul convorbirii copiii au dovedit o dicțiune îngrijită, un vocabular relativ bogat pentru vîrsta lor, o frază curgătoare și lipsită de dezacorduri gramaticale.

În pauză admirăm lucrușoarele delicate, meșterite sub îndrumarea educatoarelor, de mîinile micuțe ale copiilor — din bețișoare, pene, hîrtie, carton, etc.

Înviorați, după joacă și gimnastica din curte, copiii revin înăuntru în vesel șir indian. Aici îi așteaptă o surpriză. Pe măsuțe, în dreptul fiecărui scăunel, găsesc cîte un coșuleț de carton în formă de porumbar, în care stă cuminte un stol de porumbei albi. Cîți or fi?

— Mi se pare mie că vreți să știți cîți porumbei aveți fiecare, acolo în porumbar, nu-i așa, copii? — le tălmăcește educatoarea gîndurile. Bineînțeles, răspunsul e unanim:

— Daaa...

— Atunci, să-i numărăm.

Mai întîi zboară din fiecare porumbar numai un singur porumbel. Apoi încă unul și încă unul, pînă cînd, în porumbar, n-a mai rămas nici unul dintre locatari. În schimb, stolul, ostenit de zbor, s-a înșirat pe măsuță, în fața fiecărui copil. Adăugirea fiecărui nou porumbel pe masă a însemnat o nouă operație de adunare, o nouă numărare a porumbeilor. Și acum, cînd stolul e complet, copiii au aflat că fiecare are în grija sa cîte 10 porumbei. După ce s-au mai odihnit, porumbeii au zburat iarăși cîte unul sau cîte doi. Pe măsură ce zburau, pe masă rămîneau tot mai puțini porumbei și iată-i pe copii inițiindu-se, tot în joacă, într-o altă operație aritmetică — scăderea.

Pentru viitorii școlari totul a avut un caracter pe cît de instructiv pe atît de distractiv. Obrajii le sînt îmbujorați, ochii veseli, sclipitori.

Grădinița de copii nr. 2 din București a M.I.C., de sub conducerea tovarășei Georgeta Pătrășcoiu, a trecut cu succes un examen pedagogic: a dovedit din plin munca atentă, serioasă, pentru dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor, care mîine, vor trebui încredințați școlii, vieții

Emilia Căldăraru-Pop

MAXIM GORKI

şi educaţia comunistă a tineretului

La 18 iunie a.c. s-a împlinit un sfert de veac de la moartea lui A. M. Gorki, genial scriitor realist socialist, care şi-a pus condeiul în slujba celei mai nobile cauze: cauza eliberării omului din cătuşele exploatării, cauza construirii societăţii comuniste.

A. M. Gorki n-a scris studii pedagogice propriu-zise dar în opera sa literară, în articole, în scrisori, reportaje şi cuvîntări (apărute sub titlul „Maxim Gorki despre tineret" şi „Maxim Gorki despre literatura pentru copii") ş.a. găsim minunate pagini închinate problemelor educaţiei comuniste.

Participînd din plin la construirea societăţii socialiste Gorki a acordat toată atenţia educării tinerei generaţii, convins că societatea nouă nu poate fi construită de oameni cu concepţii învechite, tributari educaţiei reacţionare a burgheziei. „Statul socialist — spunea el — nu poate fi construit dacă propriii lui copii nu vor fi şi ei socialişti".

Avînd o deosebită încredere în puterea educaţiei comuniste, în forţa educativă a orînduirii socialiste, Gorki era ferm convins de posibilitatea schimbării însăşi a „naturii omului" prin educaţie. De aceea el a sprijinit toate măsurile luate de puterea sovietică în direcţia realizării învăţămîntului general şi obligatoriu — mijloc de seamă pentru instruirea şi educarea în spirit comunist a tineretului.

Gorki arăta că ştiinţa şi arta, îndeosebi literatura, joacă un rol hotărîtor în formarea omului. „Alături de ştiinţele naturii — spunea el — un mijloc tot atît de eficace — dacă nu chiar mai eficace — de a modela mintea şi voinţa omului îl constituie literatura", care contribuie la dezvoltarea aptitudinilor omului, la dezvoltarea naturii sale, a imaginaţiei şi intuiţiei sale, a forţelor sale creatoare şi îl fortifică împotriva a tot ceea ce, pe faţă sau pe ascuns, poate opri procesul dezvoltării acestor forţe.

După Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie, Gorki s-a străduit să editeze pentru copii cele mai bune lucrări din literatura clasică rusă şi străină, ridicînd-se cu vehemenţă împotriva lucrărilor pseudo-literare, cu caracter sentimental şi moralizator, ca şi împotriva prelucrării operelor literaturii clasice „pe înţelesul copiilor".

Totodată Gorki a subliniat importanţa educativă a poveştilor din care nu lipseşte „fantasticul eroic", a vechilor basme, scoţînd în acelaşi timp în evidenţă necesitatea creării de basme noi.

În afară de literatura beletristică, Gorki a acordat atenţie literaturii ştiinţifice şi de popularizare a ştiinţelor, subliniind importanţa pentru educaţie a cunoaşterii vieţii oamenilor de seamă, a inventatorilor etc. Marele scriitor recomanda alegerea cu grijă a subiectelor care să fie tratate în cărţile pentru cei mici, socotind pe bună dreptate că aceasta are o mare importanţă pentru educaţie. „Problema tematicii cărţilor pentru copii — spunea el — aceasta, se înţelege, este problema **liniilor de educare socială a copiilor**" (sublinierea noastră).

Manifestînd multă preocupare pentru educaţia corectă a copiilor, Gorki a socotit că „formarea caracterului, dezvoltarea voinţei este posibilă numai în condiţiile unui larg spirit de independenţă al copiilor, în care să se manifeste spiritul lor de iniţiativă atît în joc cît şi în muncă". „Jocul — arăta el — este calea copiilor spre cunoaşterea lumii în care trăiesc".

În mod deosebit a apreciat Gorki rolul educativ al muncii. El sublinia că educaţia prin muncă dezvoltă la copii sentimentul de tovărăşie, de solidaritate, le cultivă respectul faţă de oamenii muncii, încrederea în forţa colectivului, atitudinea socialistă faţă de muncă şi faţă de bunurile create de societate, îmbunătăţeşte disciplina elevilor, le călăreşte voinţa, făcîndu-i perseverenţi şi sîrguincioşi.

Încrederea în muncă şi în victoria muncii colective străbate ca un fir roşu întreaga creaţie a lui Gorki. El vorbeşte cu entuziasm despre munca socialistă ca izvor de fericire şi bucurie, descriind eroismul oamenilor sovietici în munca unită şi liberă. „Nici o forţă din lume nu-l poate face pe om atît de mare şi înţelept cum îl face această forţă a muncii — forţa muncii colective şi libere".

În mod deosebit apreciază Gorki importanţa muncii de folos obştesc. Munca în producţie, alături de oamenii muncii — arată Gorki — creează tineretului premisele unei vieţi fericite. „Dacă voi, oameni tineri, vreţi într-adevăr o «viaţă cuprinzătoare şi frumoasă» — spunea el adresîndu-se tineretului — făuriţi-o singuri: mergeţi şi munciţi mînă în mînă cu aceia care construiesc eroic ceva grandios, nemaivăzut".

Cît despre cei ce se ocupă de educarea tineretului, A. M. Gorki a scos în relief, în scrierile sale, trăsăturile pe care trebuie să le aibă aceştia: „oameni care sînt atraşi prin firea lor de o astfel de îndeletnicire, oameni cu o mare dragoste de copii, o mare răbdare şi cu atenţia mereu trează în atitudinea lor faţă de viitorii constructori ai lumii noi".

A. M. Gorki a fost un prieten apropiat şi un sfătuitor înţelept al învăţătorilor şi profesorilor, a căror muncă pentru educarea tinerei generaţii o aprecia foarte mult. În opera sa atît de cuprinzătoare sînt zugrăvite numeroase figuri de învăţători profund legaţi de viaţa şi lupta poporului muncitor, crunt exploataţi de fabricanţi, de boieri, datorită rînduielilor ţariste. Mai tîrziu, în anii puterii sovietice, prietenia lui A. M. Gorki cu educatorii sovietici s-a lărgit şi a dobîndit un conţinut nou. În lucrările sale din acest timp Gorki a creat şi a zugrăvit cu măiestrie tipul pedagogului nou, luptător pentru socialism. În lucrarea „Prin Ţara Sovietelor" de pildă, descrie activitatea unor talentaţi pedagogi sovietici, şi în primul rînd munca marelui pedagog A. S. Makarenko, care a ştiut „să schimbe de nerecunoscut" sute de copii.

Ideile lui Gorki cu privire la educaţia comunistă a tineretului, alături de tot ce a creat el pentru progresul social au fost şi sînt de o mare forţă. La izvorul lor mereu proaspăt se duc plini de recunoştinţă miile de pedagogi din şcoala noastră, găsind sfat şi înţelepciune în nobila lor activitate.

Iosif D. Emil

Biblioteca centrală pedagogică

Perfecţionarea necontenită a procesului de învăţămînt şi înflorirea creaţiei pedagogice implică o documentaţie ştiinţifică permanentă şi la zi.

Pentru a face faţă acestei cerinţe, a fost înfiinţată, la sfîrşitul anului 1959, Biblioteca centrală pedagogică, care funcţionează sub îndrumarea Institutului de ştiinţe pedagogice. Biblioteca are ca sarcină să asigure achiziţionarea sistematică a unui bogat material de specialitate românesc şi de peste hotare, să desfăşoare o activitate complexă de informare şi difuzare a cunoştinţelor pedagogice etc.

Biblioteca are la dispoziţie un bogat fond de publicaţii — cca. 150.000 volume—cărţi şi periodice, între care lucrările cu caracter pedagogic ocupă un loc preponderent. Ea este abonată la peste 240 de ziare şi reviste de specialitate de peste hotare şi întreţine relaţii de schimb cu instituţii similare din 15 ţări.

Paralel cu străduinţele depuse pentru achiziţionarea unei documentaţii tot mai bogate, colectivul bibliotecii a desfăşurat o muncă meritorie de informare şi difuzare a cunoştinţelor pedagogice. Astfel, a întocmit anul acesta peste 50 de lucrări bibliografice pe teme ştiinţifice pentru cercetătorii Institutului de ştiinţe pedagogice şi multe alte lucrări de acest gen pentru cadrele didactice din învăţămîntul universitar şi de cultură generală, din ţară şi de peste hotare. Pînă la 1 octombrie a.c. se va redacta şi o lucrare bibliografică de mari proporţii: „Bibliografia pedagogică, lucrări originale şi traduceri în limbile română şi ale minorităţilor naţionale". (perioada 1956-1960).

Pentru informarea cercetătorilor pedagogi, Biblioteca centrală pedagogică redactează trimestrial un Buletin bibliografic în care sînt descrise cărţile noi, studiile şi articolele de specialitate publicate în presa pedagogică românească şi de peste hotare.

Serviciul de documentare şi bibliografie din Biblioteca centrală pedagogică a iniţiat şi alte acţiuni în domeniul informării pedagogice a cadrelor didactice şi a tuturor celor interesaţi. Astfel, s-au elaborat materiale de sinteză pe problemele majore ale procesului instructiv-educativ, la cererea unor profesori şi învăţători din ţară. Iar în prezent se elaborează primul număr din Buletinul de documentare pedagogică, avînd scopul să popularizeze în masa educatorilor experienţa pedagogică înaintată din ţara noastră şi din celelalte ţări socialiste.

Biblioteca centrală pedagogică, funcţionînd ca bibliotecă publică, este frecventată în prezent de un număr de 1750 cititori — cadre didactice, cercetători pe tărîmul pedagogiei, studenţi etc. Pentru buna orientare a cititorilor, stau la dispoziţie cataloagele pe autori şi sistematice ale cărţilor şi periodicelor, catalogul analitic-zecimal al studiilor şi articolelor publicate în presa pedagogică românească şi străină, catalogul noutăţilor, al manualelor şcolare şi programelor de învăţămînt, catalogul colectiv al periodicelor pedagogice străine aflate în bibliotecile din Capitală, precum şi fişierul de istorie a pedagogiei româneşti.

Cu începere din anul 1961, biblioteca noastră şi-a extins activitatea, împrumutînd cărţi şi cadrelor didactice din provincie. Zi de zi, din toate colţurile ţării, ne sosesc cereri de material documentar, ni se solicită informaţii şi lucrări bibliografice. Ne străduim să răspundem cu promptitudine acestor cereri, care vin mai ales din partea învăţătorilor şi profesorilor ce se pregătesc pentru examenele de grad, ca şi din partea cadrelor didactice care se ocupă de permanenta perfecţionare a pregătirii lor profesionale.

Pentru viitorul apropiat, Biblioteca centrală pedagogică tinde să-şi dezvolte mai mult activitatea de informare şi difuzare a cunoştinţelor pedagogice pentru a deveni un instrument eficient în sprijinirea procesului de învăţămînt şi al cercetării pedagogice.

A. Lauterman
directorul Bibliotecii centrale pedagogice

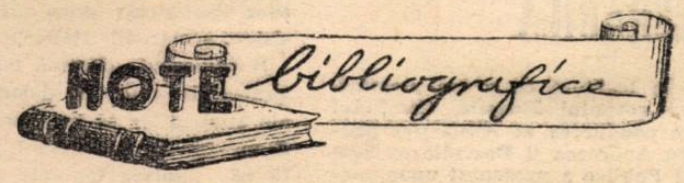

CONCURS

Istoria pedagogiei, partea a II-a, E.S.D.P.

Istoria pedagogiei, partea a II-a, lucrare elaborată sub îngrijirea Institutului de ştiinţe pedagogice — de curînd apărută în Editura de stat didactică şi pedagogică — se adresează atît cadrelor didactice, cercetătorilor în domeniul pedagogiei, studenţilor şi elevilor, cît şi unui public mai larg.

Lucrarea cuprinde istoria gîndirii pedagogice şi a învăţămîntului de la K. Marx şi Fr. Engels pînă în ziua de astăzi, fiind continuarea primei părţi (din cele mai vechi timpuri pînă la K. Marx), apărute în 1958. În cadrul perioadelor respective este expusă, ca şi în partea I. în mod documentat şi succint, istoria pedagogiei şi învăţămîntului în patria noastră. Trebuie subliniat că acest lucru se face pentru prima dată într-o carte care se adresează şi studenţilor şi elevilor.

Lucrarea tratează în mod amănunţit, folosind un bogat material documentar, probleme de bază în capitole ca: Învăţătura lui K. Marx şi Fr. Engels despre educaţie, Pedagogia în Apusul Europei la sfîrşitul secolului al XIX-lea şi în primele decenii ale secolului al XX-lea, Şcoala şi gîndirea pedagogică în Rusia între 1870 şi 1917, Lenin despre educaţie şi învăţămînt, Dezvoltarea şcolii şi pedagogiei sovietice între 1917 şi 1944, Pedagogi sovietici de seamă (N. K. Krupskaia, M. I. Kalinin, A. S. Makarenko), Şcoala şi pedagogia în perioada de după cel de al doilea război mondial, Şcoala şi pedagogia sovietică în perioada de dezvoltare a orînduirii socialiste şi de trecere spre comunism, Dezvoltarea învăţămîntului în ţările de democraţie populară.

Capitole şi subcapitole speciale, încadrate la perioadele respective, expun în mod documentat şi critic dezvoltarea pedagogiei şi învăţămîntului în ţara noastră. Astfel, în lucrare găsim: Dezvoltarea şcolii şi a gîndirii pedagogice pe teritoriul ţării noastre în a doua jumătate a secolului al XIX-lea şi începutul secolului al XX-lea, Învăţămîntul şi gîndirea pedagogică în Romînia de la 1918 pînă la 23 August 1944, Dezvoltarea şcolii şi gîndirii pedagogice în ţara noastră în anii puterii populare.

Avînd un nivel ştiinţific ridicat şi folosind un bogat material documentar şi critic, lucrarea constituie o însemnată contribuţie în domeniul istoriei pedagogiei.

I. O.

INSTITUTUL POLITEHNIC TIMIŞOARA anunţă scoaterea la concurs a următoarelor posturi de personal didactic:

FACULTATEA DE MECANICA

1) **Conferenţiar** la catedra I. de geometrie descriptivă şi desen, disciplina geometrie descriptivă şi desen curs, poz. nr. 1 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

2) **Conferenţiar** la catedra II. de rezistenţa materialelor şi organe de maşini, disciplina mecanisme şi organe de maşini, poz. nr. 6 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

3) **Conferenţiar** la catedra II. de rezistenţa materialelor şi organe de maşini disciplina teoria mecanismelor şi maşinilor, poz. nr. 7 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

4. **Profesor** la catedra IV. de maşini hidraulice, la disciplina turbine şi turbotransformatoare hidraulice, poz. nr. 2 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

5) **Conferenţiar** la catedra VIII. de tehnica sudării, la disciplina procese termice şi metalurgice ale sudării curs şi tehnologia sudării electrice curs, poz. nr. 4 din statul de funcţiuni şi personal didactic

6) **Conferenţiar** la catedra IX. de tehnologia mecanică, la disciplina tehnologia mecanică curs de zi, seral, poz. nr. 4 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ

7) **Conferenţiar** la catedra de matematici I., disciplina analiză matematică şi algebră, poz. nr. 3 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

FACULTATEA DE CONSTRUCŢII

8) **Conferenţiar** la catedra III de construcţii metalice, disciplina construcţii de lemn şi materiale plastice, poz. nr. 3 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

9) **Conferenţiar** la catedra IV. de beton armat, disciplina materiale de construcţii, poz. nr. 3 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

10) **Conferenţiar** la catedra V. de hidrotehnică, disciplina construcţii hidrotehnice şi capitole speciale de construcţii hidrotehnice, poz. nr. 5 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALĂ

11) **Conferenţiar** la catedra de fizică, disciplina fizica nucleară la facultăţile de mecanică, electrotehnică şi de construcţii, curs facultativ, poz. nr. 5 din statul de funcţiuni şi personal didactic.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune în termen de 30 zile la rectoratul Institutului politehnic Timişoara — bd. 30 Decembrie nr. 2 — o cerere la care vor anexa următoarele acte: autobiografie; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în ştiinţe; copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferenţiar; lucrări ştiinţifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activităţii profesionale şi sociale a candidatului, eliberat de instituţia (întreprinderea) în care acesta îşi are funcţia de bază; memoriu de activitate didactico-ştiinţifică, semnat de candidat.

La concurs pot participa: persoanele care posedă titlul ştiinţific de doctor sau de candidat în ştiinţe, sau gradul didactic de conferenţiar sau profesor, specialişti de înaltă valoare cu vechime în producţie sau în aparatul de stat, care posedă studii superioare de specialitate, precum şi lectorii şi şefii de lucrări care au lucrări în domeniul de specialitate al disciplinei cuprinse în postul pentru care se instituie concursul.

Orice informaţie suplimentară se poate obţine în fiecare zi la rectoratul Institutului politehnic Timişoara, bd. 30 Decembrie nr. 2, la serviciul muncă şi salarii, telefon nr. 15-75.

DE PESTE HOTARE

Din ţările socialiste

Uniunea Sovietică

Răspîndirea largă a cunoştinţelor pedagogice

„Coautorii", de B. Mizrokin (Din expoziţia de fotografii artistice deschisă recent la Moscova).

În educarea copiilor, şcoala sovietică este ajutată intens de familie şi chiar de masele de cetăţeni. Pentru a spori forţa opiniei publice în rezolvarea problemelor de educare a celor mici, ca şi aportul familiei în acest domeniu, în U.R.S.S. se acordă multă atenţie şi propagandei pedagogice desfăşurate în rîndul populaţiei.

În scopul pregătirii cetăţenilor în principalele probleme ale educaţiei copiilor se folosesc mijloace variate. Astfel, secţiile pedagogice ale Societăţii pentru răspîndirea cunoştinţelor politice şi ştiinţifice organizează cicluri de conferinţe pentru diversele categorii de cetăţeni (părinţi, mame tinere, tineret muncitoresc şi sătesc etc.). Secţia pedagogică a filialei regionale din Perm a Societăţii a elaborat programe de specialitate pentru lectoratele cu părinţii care au copii în primele clase, precum şi pentru aceia cu copii în clasele mari. În R.S.S.A. Komi, ca şi în alte regiuni, se organizează conferinţe pentru părinţii copiilor de vîrstă preşcolară. Printre numeroasele expuneri pe teme pedagogice, ţinute în faţa cetăţenilor, amintim şi acelea destinate taţilor, în care sînt dezbătute probleme cum sînt „Tatăl ca educator", „Rolul tatălui în educaţia copiilor", ba chiar conferinţe pentru bunici pe teme ca, de pildă, „Cum contribuim la educarea copiilor". Adeseori se organizează trimiterea unor colective de lectori în întreprinderi, colhozuri şi sovhozuri care ţin în faţa muncitorilor lecţii axate pe variate probleme pedagogice.

Cercurile cu specific pedagogic pentru părinţi şi alţi cetăţeni, seminariile, consultaţiile individuale sau pe grupe vin şi ele să ajute la răspîndirea cunoştinţelor despre sarcinile vîrstnicilor în educarea celor mici. Tot mai mult se organizează seri de întrebări şi răspunsuri, întîlniri între tinerii părinţi şi cei în vîrstă care au dat o frumoasă educaţie copiilor, cît şi întîlniri între părinţi, cadrele didactice şi maiştrii care fac instruirea în producţie a elevilor.

O experienţă valoroasă s-a acumulat în R.S.F.S. Rusă în domeniul propagandei pedagogice în regiunile rurale. În regiunea Vologda, de pildă, funcţionează lectorate pe lîngă toate şcolile elementare, în cadrul cărora profesori şi intelectuali ai satelor ţin conferinţe pentru populaţie. De regulă, conferinţele sînt însoţite de expoziţii prezentînd cărţi de literatură pedagogică şi lucrări executate de elevi. În unele raioane, şcolile prezintă periodic dări de seamă în faţa populaţiei, însoţite de expoziţii, conferinţe, convorbiri pe teme pedagogice.

O răspîndire tot mai mare capătă în unele regiuni o altă formă de propagandă pedagogică: disputa. În diferite oraşe au fost organizate dispute foarte interesante pe teme ca „În ce constă frumuseţea vieţii", sau „Cum trebuie să fie un adevărat prieten", „În ce constă fericirea omului sovietic", „Despre dragostea mare şi frumoasă", „De ce unii copii învaţă prost şi se poartă urît".

O formă foarte eficace de pregătire a părinţilor o constituie universităţile pentru părinţi, care dau „studenţilor" o pregătire sistematică în domeniul pedagogiei. Prima universitate pentru părinţi a luat fiinţă la Moscova în 1953, pe lîngă Universitatea de stat. În cadrul ei depun o activitate intensă membrii secţiei pedagogice a Societăţii pentru răspîndirea cunoştinţelor politice şi ştiinţifice, cadrele didactice ale Universităţii de stat din Moscova. Universitatea şi-a îmbunătăţit permanent programele şi formele de propagare a cunoştinţelor pedagogice, organizînd nenumărate prelegeri, conferinţe, seminarii, excursii. O mare parte din absolvenţii acestei universităţi au devenit ajutoare active ale şcolilor şi ale familiilor în munca de educare a copiilor.

După exemplul universităţii pentru părinţi de pe lîngă Universitatea de stat din Moscova s-au mai creat şi alte asemenea instituţii de pregătire pedagogică a părinţilor la Kirov, Krasnodar, Kursk, Sverdlovsk, Novgorod, Ivanovo, Breansk şi în alte oraşe.

Şi, bineînţeles, alături de toate acestea, în propaganda pedagogică sînt folosite intens radioul şi televiziunea, presa şi tipăriturile, materialele didactice intuitive ca filmele, diapozitivele, vitrinele de fotografii, expoziţiile, afişele şi multe altele.

R. P. Ungară

Institute pentru ucenici

În R. P. Ungară, unde se dă o atenţie deosebită tinerilor muncitori, există o reţea naţională de institute pentru pregătirea ucenicilor industriali. Pentru crearea acestor institute, statul a investit 360 de milioane forinţi. Numai pentru înzestrarea lor cu maşini-unelte au fost cheltuiţi 60 milioane de forinţi, iar în ultimii cinci ani au fost alocaţi pentru uneltele şi aparatele necesare 16 milioane de forinţi.

Problema pregătirii cadrelor didactice pentru aceste institute a fost rezolvată prin crearea Şcolii tehnice didactice superioare, ale cărei cursuri sînt urmate şi de un mare număr de muncitori calificaţi. În prezent, aproape toţi profesorii şi directorii acestor institute sînt absolvenţi fie ai şcolii tehnice didactice superioare, fie ai altor institute de învăţămînt superior.

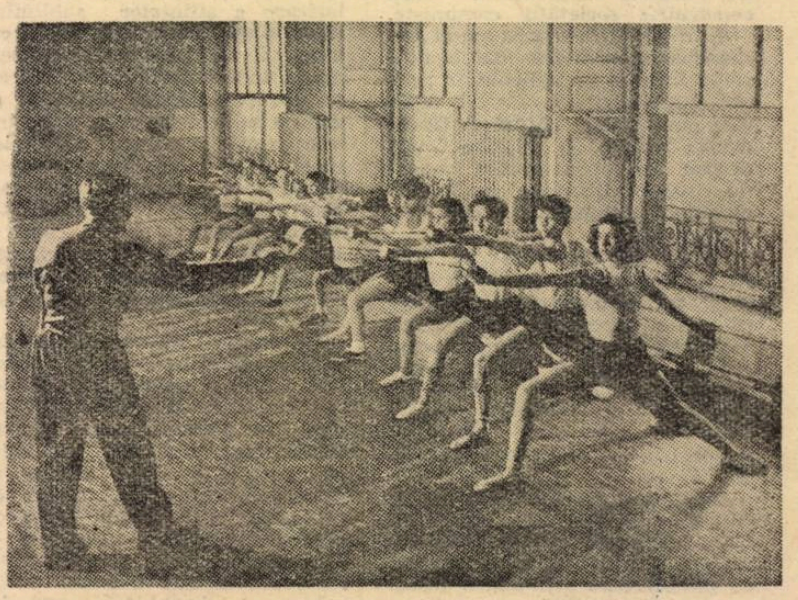

Elevii din R.P. Ungară îndrăgesc deosebit de mult sportul.

Din lumea capitalului

Italia: O SITUAŢIE INTOLERABILĂ

Lupta desfăşurată de la începutul acestei luni de cadrele didactice din Italia a atras atenţia asupra condiţiilor grele în care sînt siliţi să lucreze şi să trăiască învăţătorii şi profesorii italieni. În ţara unde Renaşterea a însemnat un aport imens la tezaurul culturii mondiale, astăzi, după cum recunoaşte statistica oficială, este nevoie de construirea a 56.000 de săli de clasă şi angajarea a cel puţin 130.000 cadre didactice noi, adică aproape de două ori mai mult decît actualul efectiv de cadre didactice din şcolile secundare de curs inferior. Fiecare îşi dă seama că fie şi numai o parte din actualele cheltuieli militare impuse de participarea Italiei la blocul agresiv N.A.T.O., ar putea remedia cît de cît această situaţie.

Comentînd acţiunea corpului didactic, ziarul burghez „Messaggero" scria: „Ceea ce se petrece în şcolile italiene este un lucru foarte grav. Este rezultatul unei situaţii grele, de mult cunoscută, care în cele din urmă a dus la un protest general. Nu este vorba numai de salarii insuficiente dar şi de o rămînere în urmă a înzestrării didactice şi a cercetării ştiinţifice, de sărăcia bibliotecilor, de absenţa oricăror măsuri de ajutorare a corpului didactic. Este inexplicabil dezinteresul manifestat de autorităţi faţă de problemele grele care s-au acumulat în ultimii ani şi care au generat actuala manifestare de protest. La Roma, Florenţa, Padova, Cagliari, protestul a atins un punct culminant denunţînd o stare de lucruri intolerabilă pentru o ţară civilizată".

În legătură cu greva membrilor corpului didactic, Comitetul de conducere al Asociaţiei pentru Apărarea şi Dezvoltarea Şcolii Publice a prezentat unor parlamentari o declaraţie în care se afirmă printre altele: „Agitaţiile în curs din rîndurile cadrelor didactice ale şcolilor elementare, medii, secundare, din rîndurile asistenţilor, profesorilor, docenţilor universitari şi studenţilor ilustrează criza întregului sistem şcolar din Italia".

Documentul cheamă toate organizaţiile cadrelor didactice şi ale studenţilor să colaboreze îndeaproape cu A.D.E.S.P.I. şi arată că „unirea lor este singura condiţie pentru atingerea obiectivelor comune".

Lupta învăţătorilor şi profesorilor italieni continuă, ea bucurîndu-se de sprijinul întregii opinii publice progresiste.

S. U. A.: NU NUMAI SEGREGAŢIA...

Integrarea rasială, proclamată în urma unei hotăriri a Curţii Supreme a S.U.A. acum cîţiva ani, a rămas o vorbă goală în statele sudice. De vreme ce guvernatorul rasist al statului Alabama, Patterson, refuză să vorbească cu preşedintele Kennedy în legătură cu reprimarea de către rasişti a „călătorilor libertăţii", iar în aceste state dezmăţul rasist se desfăşoară în voie, apare limpede că segregaţia în şcoli este menţinută. De altfel, autorităţile federale, reprezentate prin cele cîteva sute de agenţi ai F.B.I., trimişi în Alabama, Carolina de sud etc. nu au căutat să înlăture incidentele şi să pună la punct pe rasiştii înveteraţi.

De ce oare să ne aruncăm însă privirea numai spre statele sudice, despre care s-a vorbit atît de mult în ultima vreme? Un raport al Ministerului Sănătăţii şi Educaţiei din S.U.A. denumea taberele de muncitori agricoli sezonieri, răspîndite pe întregul teritoriu al S.U.A. şi locuite în largă măsură de negri — „cel mai mare rezervor de analfabeţi al naţiunii". Potrivit acestui raport, situaţia copiilor ai căror părinţi muncesc în tabere de muncitori agricoli sezonieri din S.U.A. este, de asemenea, deosebit de grea în ceea ce priveşte condiţiile de viaţă, posibilităţile de studiu: 98 la sută din copii nu reuşesc să intre într-o şcoală superioară şi un număr impresionant rămîn total fără carte.

...Este desigur trist să te gîndeşti că în S.U.A. — potrivit datelor furnizate de Comitetul naţional consultativ pentru problemele muncii — au lucrat pe ogoarele fermelor, în loc să înveţe, 227.000 de copii în vîrstă de 10—13 ani.

Pentru completarea tabloului trebuie amintit că, potrivit unui raport întocmit de Institutul naţional pentru sănătatea mintală şi de Biroul pentru problemele copiilor din S.U.A., în 1958 au comparut în faţa comisariatelor de poliţie 2.000.000 de copii delicvenţi, dintre care peste 600.000 au fost trimişi în faţa tribunalelor; 20 la sută din aceşti copii erau acuzaţi de crime grave.

Adevăraţii vinovaţi, e limpede, nu sînt copiii.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 619 | vineri 30 iunie 1961 | 8 pagini 25 bani

De „Ziua învățătorului"

Salutul adresat cadrelor didactice de către acad. ILIE MURGULESCU, ministrul Învățământului și Culturii

Ziua de 30 iunie a devenit în ultimii ani una din sărbătorile tradiționale ale oamenilor muncii din patria noastră, ziua în care ei sărbătoresc și cinstesc pe învățătorii și profesorii cărora le-au încredințat nobila sarcină de a instrui și educa pe fiii poporului. „Ziua învățătorului", zi de sărbătoare pentru toți slujitorii școlii, constituie un prilej de trecere în revistă, cu justificată mîndrie, a succeselor dobîndite sub conducerea partidului în anul școlar ce s-a încheiat.

Început în condițiile perspectivelor luminoase și ale grandioaselor sarcini trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., anul școlar 1960/61 a marcat un important pas înainte în dezvoltarea învățămîntului nostru. Astfel, procentul cuprinderii în clasa a V-a a absolvenților clasei a IV-a a crescut la aproape 96%, ceea ce creează premise ca sarcina cu privire la încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și la trecerea la școala de 8 ani să poată fi îndeplinită cu un an mai devreme; s-au făcut noi progrese în întărirea legăturii școlii cu viața, cu producția și s-au obținut rezultate tot mai bune în instruirea și educarea elevilor.

Aceste succese au fost obținute în bună măsură prin munca plină de abnegație și de avînt desfășurată de marea masă a învățătorilor și profesorilor — detașamentul cel mai numeros al intelectualității noastre.

Înțelegînd și aplicînd în mod just învățătura leninistă despre sarcinile învățătorului, cadrele didactice nu se limitează doar la activitatea în clasă, ci desfășoară și o bogată activitate cultural-obștească, participă în primele rînduri la acțiunile conduse de partid pentru ridicarea nivelului cultural al poporului și pentru transformarea socialistă a satului.

Însuflețiți de patriotismul fierbinte de care dau dovadă toți oamenii muncii din patria noastră, slujitorii școlii aduc o contribuție de preț la făurirea omului nou, cetățean al societății socialiste și comuniste, și de aceea ei se bucură de stima și aprecierea partidului și guvernului, a elevilor și a părinților lor.

Anul școlar s-a terminat; majoritatea cadrelor didactice pot privi cu satisfacție roadele activității depuse, bilanțul succeselor obținute în etapa de muncă încheiată.

În această zi, „Ziua învățătorului", gîndul și întreaga noastră prețuire se îndreaptă spre învățătorii și profesorii care activînd pînă în cele mai îndepărtate cătune ale țării, n-au precupețit nici un efort în îndeplinirea misiunii lor măreț, care, zi de zi, au transmis elevilor bogăția lor de cunoștințe și sentimente înălțătoare.

Cei mai merituoși dintre acești învățători și profesori au fost distinși acum cu titluri și premii, sînt sărbătoriți de colegii lor, de organele locale.

Cîtă deosebire față de situația în care era ținută în trecut masa învățătorilor și profesorilor! Atunci munca lor era nesocotită de către oficialitățile burghezo-moșierești, iar ei erau neglijați și desconsiderați.

Astăzi, partidul și guvernul, întregul popor înconjoară cadrele didactice cu dragoste și le asigură condiții tot mai bune de trai și de muncă; activitatea lor este prețuită și recompensată. Bucurîndu-se acum de roadele muncii lor, cadrele didactice privesc cu încredere și cu elan sarcinile mari care le stau în față.

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn a deschis perspective mari și luminoase dezvoltării învățămîntului în patria noastră; școala noastră va urca o nouă treaptă, de unde va aduce o contribuție și mai mare la opera de ridicare culturală a poporului, de pregătire a cadrelor necesare desăvîrșirii construcției socialismului.

Ministerul Învățămîntului și Culturii are ferma convingere că prin eforturile și elanul creator al celor peste 100.000 de cadre didactice care lucrează pe întregul cuprins al țării, sarcinile trasate școlii de Congresul al III-lea al partidului vor fi îndeplinite cu succes.

Anul care urmează va trebui să ridice învățămîntul nostru pe o treaptă și mai înaltă, la nivelul condițiilor pe care statul democrat-popular le creează școlii.

În numele Ministerului Învățămîntului și Culturii, de „Ziua învățătorului" transmitem un călduros salut tuturor cadrelor didactice și felicităm pe acei învățători și profesori cărora li s-au acordat distincții cu prilejul acestei zile, urîndu-le, totodată, noi succese în îndeplinirea sarcinilor de viitor.

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

urează tuturor cititorilor săi noi succese în minunata lor muncă — astăzi prețuită și cinstită de întregul nostru popor — noi izbînzi în educarea tineretului patriei noastre, noi înfăptuiri prin care să fie înălțat tot mai sus numele de învățător!

Desen de GH. BOȚAN

Învățător, înseamnă să fii...

Învățător : înseamnă să fii
trecerea mereu reînnoită a unor izvoare
care cîntă și fac pădurea să cînte,
și pun cristal înțelept în ulcioare.

Învățător : înseamnă să fii
aripă zburînd mai sus decît celelalte,
albă-n văzduh rotitor,
chemînd prin ea însăși spre zboruri înalte.

Învățător: grădinărești lumina.
Cu gesturi line
îndepărtezi și umbre și neghine.

Cărțile tale la școală : abecedarul unei vieți generoase,
aritmetica marilor simțăminte.
Fiecare carte o învață cu migală
școlarul cuminte...

Un proverb scris de tine pe tablă
toți în ghiozdanul de viață să-l poarte :
cine pornește de dimineață pe drumul marilor idealuri
ajunge departe...
Școlarii tăi : sînt copii de lumină,
fire de iarbă cu glas,
păsări atrase de bolta spre care le călăuzești.

Școlarii tăi : ...sînt mai presus de toate
odrasle omenești.

Ei silabisesc viața, și-ntind aripa să zboare
și nici
nu bagă de seamă cum din seva vorbelor,
a chipului tău intrat în suflet
se fac mari și voinici.

A venit toamna timpului tău.
Iarna-ți așează la tîmple, pe umeri nămeți,
dar să fii învățător
înseamnă s-ajungi pînă departe în viitor,
pe calea unei nesfîrșite tinereți...

Mioara Cremene

Muncă plină de dragoste

Învăţătorul deputat

Pe culoarele Marii Adunări Naţionale, în timpul ultimei sesiuni, mi-a atras atenţia un om tînăr, scund, blond, cu faţa deschisă, puţin copilăroasă. Dacă e adevărat că — aşa cum spune proverbul — sufletul omului se citeşte în ochi, apoi omul acesta avea nişte ochi mari, luminoşi, în care se citea, ca pe filele limpezi ale unei cărţi, blajinătatea unui suflet plin de omenie.

Răstoia mereu un carnet gros, vizibil uzat de atîta folosinţă, plin de însemnări mărunte pe care numai dînsul era în stare să le descifreze. Într-una din pauze l-am zărit discutînd însufleţit cu unul dintre adjuncţii ministrului Învăţămîntului şi Culturii. M-am apropiat şi am prins frînturi : vorbeau despre construcţia de şcoli în raionul Tecuci, despre problemele pe care le ridică şcoala de 8 ani şi felul cum se preconizează rezolvarea lor.

Curiozitatea reportericească m-a îndemnat să aflu numele tînărului. Îl cheamă Ion Munteanu şi e învăţător în comuna Pochidia din raionul Tecuci. Cînd l-am întrebat despre munca lui pedagogică, mi-a răspuns simplu şi modest :

— Sînt un învăţător ca atîţia alţii...

De la ceilalţi deputaţi din regiunea Galaţi am aflat însă că Ion Munteanu nu e deloc un învăţător ca atîţia alţii, ci unul dintre cei mai buni din regiune. Un om profund iubit de copii, pentru că ştie să se apropie de inimile lor, să le cunoască însuşirile şi slăbiciunile şi să-i ajute tocmai atunci şi tocmai acolo unde au mai mare nevoie.

— Să nu credeţi că treburile mari sociale pe care le are de rezolvat — a completat unul din deputaţi — îl îndepărtează o clipă de elevii săi, îl fac să-i scape din atenţie o comportare, o manifestare a lor. Nu.

...Anul acesta venise în clasă un elev nou, Gheorghiţă. Era un băiat vioi şi cu multă tragere de inimă. Învăţa destul de bine la cea mai mare parte a materiilor, doar la aritmetică şchiopăta. Nu putea să-şi concentreze atenţia asupra problemelor ; îi stăteau mereu gîndurile la poveştile pe care le auzise sau le citise, la Feţii Frumoşi şi Ilenele Cosînzene din basme. Trăia, de fapt, mai mult în lumea miraculoasă a eroilor de basm cu care îi hrănise imaginaţia bunicul, unul dintre cei mai buni povestitori din sat.

Tovarăşul Munteanu s-a străduit să-i deştepte interesul pentru aritmetică, fără a-i sili imaginaţia. L-a oprit după orele de clasă şi i-a dat felurite probleme în care lumea cifrelor se amesteca în chip firesc cu lumea eroilor de basm. În felul acesta aritmetica s-a apropiat ea însăşi de Gheorghiţă, s-a integrat în propriul său univers sufletesc.

Altă dată, învăţătorul Ion Munteanu a observat că Mihai, unul dintre cei mai silitori elevi din clasă, vine de la o vreme la şcoală cu ochii încercănaţi, ostenit şi că depune mari eforturi ca să nu doarmă în timpul orelor. Interesîndu-se îndeaproape, a aflat „enigma" oboselii lui Mihai : cu puţină vreme în urmă îi murise mama, iar tatăl vitreg îl punea pe băiat să îngrijească pînă noaptea tîrziu de feluritele treburi ale gospodăriei.

Învăţătorul s-a dus de cîteva ori acasă la Mihai, a stat de vorbă cu tatăl băiatului, izbutind pînă la urmă să-l convingă că are datoria morală să-i lase băiatului timp să înveţe.

Tovarăşul Ion Munteanu desfăşoară şi o intensă muncă obştească. Cu elevii săi a ieşit de multe ori la muncă voluntară pentru înfrumuseţarea comunei.

...L-am găsit într-o pauză pe Ion Munteanu făcînd însemnări în carnetul său gros. Îşi însemna importantele hotărîri ale sesiunii, pentru a le împărtăşi oamenilor care l-au trimis ca reprezentant al lor, în marele sfat al ţării.

Victor Bîrlădeanu

Modestie

Locurile acestea ale Timişoarei în care se înalţă şcoala poartă, de multe decenii, denumirea de „cartierul fabricilor". Aici se află cîteva dintre cele mai vechi întreprinderi ale oraşului. Părinţii majorităţii şcolarilor sînt muncitori romîni şi germani de la fabricile „Nikos Beloiannis", „Electrobanat", „Ocsko Tereza" sau „Tehnometal".

Eram în biroul directorului, cînd acesta în cursul discuţiei îmi spune, uitîndu-se la ceas :

— Acum copiii trebuie să fie la masă.

— Nici nu ştiam, — aveţi internat ?

— N-avem chiar internat. Am aranjat şi noi un fel de semiinternat — îmi răspunse el, zîmbind.

Astfel am aflat, amîntită modest, în treacăt, despre o valoroasă iniţiativă a colectivului Şcolii elementare nr. 3 din Timişoara şi în primul rînd a conducătorului acestui colectiv, Atanase Cojocaru.

Încă din prima şedinţă a consiliului pedagogic s-a ridicat problema ajutorului ce trebuie acordat fiilor de muncitori pentru a le asigura o pregătire cît mai temeinică.

— Obligaţia noastră nu se limitează numai la a preda lecţii bune, ci şi să-i ajutăm pe elevi după orele de curs — a spus, aprobat de toţi ceilalţi, conducătorul şcolii.

Atunci s-a stabilit doar ca un număr de săli de clasă să devină, după-amiezele, săli de meditaţie şi s-au fixat, pentru fiecare zi, profesorii care urmau să-i ajute pe şcolari în pregătirea lecţiilor.

S-a mai gîndit mult şi după şedinţă directorul Atanase Cojocaru la problema aceasta: copiii vor trebui să facă patru drumuri pe zi — se îngrijora el. Unii stau destul de departe şi le va cere un efort suplimentar... Şi cîntărind îndelung faptele, i-a venit ideea de a constitui un fel de semi-internat : copiii să vină de dimineaţă la şcoală şi să plece acasă doar după-amiază la orele cinci sau la şase, după ce au primit gustarea de la ora 10 şi masa de prînz, după ce s-au odihnit puţin şi apoi, ajutaţi de profesori, şi-au pregătit lecţiile pentru a doua zi. Iniţiativa aceasta a fost primită cu căldură de toţi profesorii şi de comitetul de părinţi ; a găsit înţelegerea largă a tovarăşilor din conducerea fabricilor din împrejurimi.

Desigur pînă la realizarea ei deplină au mai trebuit să fie învinse greutăţi de ordin administrativ. Perseverent, directorul a trecut însă cu hotărîre peste ele. Şi strădania nu i-a fost zadarnică : nu peste mult copiii au început să ia masa la cantina acestor întreprinderi, să trăiască ca într-o mare familie care-i îngrijea cu dragoste, cu căldură. Lecţiile şi le pregăteau împreună sub îndrumarea profesorilor şi tot împreună au început să se bucure de roadele acestei pregătiri.

— Ce face schimbul nostru de mîine ? l-a întrebat într-o zi pe director inginerul-şef al întreprinderii „Nikos Beloiannis". Drept răspuns tovarăşul Atanase Cojocaru l-a condus prin sălile de meditaţie, în laboratoare, la bibliotecă. I-a cunoscut atunci coducătorul întreprinderii pe Titus Boşcu şi Gheorghe Toneski din clasa a V-a, pe Tiberiu Buş şi Sava Stoianov dintr-a VI-a, l-a văzut la bibliotecă sorbind încîntat slovele cărţilor de poveşti, pe Constantin Tămaş din clasa a III-a. Toţi aceştia, ca şi mulţi alţii, au făcut în mai puţin de un trimestru, datorită grijii şi îndrumării atente de care se bucură din partea şcolii, un serios pas înainte la învăţătură.

Cunoştinţele temeinice însuşite de elevi nu sînt atestate numai de notele mari din catalog. Despre aceasta vorbesc o serie de diplome cîştigate în întrecerea cu celelalte şcoli din oraş : premiul I pe oraş şi primele cinci premii individuale la concursul cu tema „Basmele lui Puşkin" organizat de A.R.L.U.S., cele mai multe distincţii obţinute la concursul pionieresc cu tema „Din trecutul de luptă al partidului" organizat de biblioteca regională şi multe altele.

Numărul mare de promovaţi cu note de 8, 9 şi 10 care i-au adus şcolii titlul de fruntaşă pe oraş apare deci ca o consecinţă firească a cunoştinţelor însuşite de elevi sub îndrumarea continuă a profesorilor, un rod al iniţiativelor entuziaste ale acestui harnic colectiv didactic.

— Avem un colectiv puternic, plin de pasiune în muncă — ne spune însufleţit Atanase Cojocaru, profesor fruntaş, de două ori distins cu Medalia Muncii.

— Directorul nostru e un om cu iniţiativă, care ştie să organizeze şi să îndrume munca pentru a duce la bun sfîrşit fiecare acţiune. Un pedagog al cărui exemplu personal dă aripi tuturor — ne spuneau în încheierea convorbirilor pe care le-a avut cu ei, fiecare dintre profesorii şi părinţii cu care am discutat despre izvoarele succeselor şcolii.

Al. C.

Fruntaş între fruntaşi

Sfîrşit de an şcolar. Strînşi roată în jurul catedrei, ori la umbra castanilor din curtea şcolii, elevii au parcă mai multe de discutat în aceste zile. Îşi comunică impresiile despre succesele şi insuccesele din timpul anului, trec în revistă cele mai palpitante momente din viaţa lor de elevi, îşi împărtăşesc proiectele de viitor. Adeseori, revin în discuţii numele celor mai iubiţi profesori ai lor, cărora le-au dăruit întotdeauna recunoştinţa şi toată afecţiunea lor copilărească.

Iată, la Şcoala medie din Sf. Gheorghe, pe care am vizitat-o nu de mult, îmi atrag atenţia discuţiile dintr-un astfel de grup.

— Şi de mai cine ? — întreabă una din eleve, care se află în mijlocul grupului şi pare a fi pusă pe întrebări.

— De tovarăşul Molnár ! — răspund şcolăriţele în cor.

O ploaie de intervenţii. Fiecare elevă vrea să aducă în lumină ceea ce a impresionat-o mai mult la maistrul lor de practică, ceea ce, de fapt, crede că l-ar putea caracteriza mai bine.

— Cîte lucruri deosebite ne-a învăţat !

— Şi cît de utile !

— Vă mai aduceţi aminte ? Cu cîtă căldură ne vorbea despre frumuseţea muncii în fabrică, despre tăria de a învinge greutăţile, despre roadele ajutorului tovărăşesc.

— Dar mai ales, cît de bine a ştiut să ne „integreze" în această muncă, să ne ajute a-i descifra tainele.

— A reuşit fiindcă era întotdeauna binevoitor şi bun.

— Bun şi totuşi sever — completează o fată, în ochi cu luciri de mărgele. Niciodată nu ne certa pentru neîndemînare, dar ne ajuta. Pentru neatenţie însă... „Ne certa" cu vorba blîndă, zîmbind. Mai ales glumele cu care presăra conversaţiile ajungeau întotdeauna la ţintă. Toate ne-au prins bine.

— Nu-l cunoaşteţi ? — m-au întrebat zecile de priviri. E tovarăşul Mihály Molnár, maistrul nostru instructor, cel care ne-a iniţiat în arta ţesutului. Doriţi să vedeţi ce-am făcut sub îndrumarea lui ?

Bineînţeles, nu mi-am putut stăpîni curiozitatea de a cunoaşte ce au realizat copiii cu ajutorul maistrului care le-a cucerit toată admiraţia şi stima.

În cancelarie, în sala profesorilor, în dormitoarele şi în sala de mese a internatului, am admirat feţele de masă, cearceafurile, prosoapele lucrate cu îndemînare în orele de practică, preşurile şi multe alte lucruri care dădeau un aspect plăcut, familiar, încăperilor, coridoarelor, şcolii.

— La anul vom realiza lucruri şi mai frumoase. Tovarăşul Molnar ne-a promis că ne va învăţa să lucrăm şi ţesături artistice — se bucură o fată.

— Ştiţi, tovarăşul Molnar este fruntaş în producţie — vrea parcă să mă asigure prin asta de reuşita lor viitoare în ceea ce priveşte efectuarea ţesăturilor artistice.

— „Fruntaş printre fruntaşi", cum îi spun tovarăşii de la fabrica „Gheorghe Doja" în care lucrează — precizează o elevă care pînă acum a ascultat mai mult vorbele colegelor.

De la profesori, am aflat că acest om — îndrăgostit de meseria lui, care are un adevărat dar de a transmite această pasiune şi celor din jur — nu este fruntaş numai printre muncitori, ci şi printre profesori, fiind convins că schimbul de mîine al clasei muncitoare nu poate fi crescut şi pregătit oricum. De aceea, nu numai orele de program, dar şi multe altele din timpul său liber şi le dedică muncii cu elevii. Adeseori, în clipe de răgaz, poate fi văzut discutînd cu copiii, dîndu-le, cu mult simţ pedagogic, sfaturi în feluri te probleme de etică comunistă.

Privind portretul maistrului Mihály Molnár pe panoul fruntaşilor întreprinderii „Gheorghe Doja", profesorii şi elevii Şcolii medii din Sf. Gheorghe au sentimentul deplinei mulţumiri.

— Iată pe comunistul Molnár, fruntaş şi în întreprindere. Nici nu se putea altfel.

...Pildă vie pentru mlădiţele pe care maistrul le formează cu gîndul la viitor, cu pasiunea comunistului conştient de importanţa misiunii primite.

E. T.

Iată în aceste două fotografii, puternic contrastante, o imagine a dezvoltării învăţămîntului nostru în anii regimului democrat-popular. Sus : Noua şi moderna şcoală din Brăneşti, regiunea Bucureşti. Jos : vechiul local al şcolii.

Problemele şcolii de 8 ani

Consfătuirea celor peste 1300 de cadre didactice din raionul „Nicolae Bălcescu" a dezbătut larg principalele probleme privind şcoala de 8 ani.

Subliniind momentul deosebit pe care îl marchează trecerea la şcoala de 8 ani în istoria învăţămîntului nostru, referatul secţiei de învăţămînt a precizat faptul că şcoala de 8 ani va asigura elevilor un orizont de cultură generală şi politehnic mai larg, va realiza o legătură mai strînsă a învăţămîntului cu viaţa, va forma la elevi deprinderi mai trainice de muncă practică, va întări şi dezvolta educaţia comunistă a copiilor, ajutînd la formarea multilaterală a personalităţii lor.

Discuţiile ce au avut loc în consfătuire au cuprins şi o serie de propuneri. Astfel, profesorul *Iacob Furtună* de la Şcoala medie nr. 20 a scos în evidenţă faptul că învăţămîntul de 8 ani permite o mai judicioasă împărţire a materiei pe clase, înlăturarea supraîncărcării elevilor, şi în acelaşi timp oferă posibilitatea să se dea copiilor o pregătire temeinică. În vederea adîncirii sistemului unitar de predare, vorbitorul a propus ca temele lecţiilor de recapitulare trimestrială şi finală să fie stabilite chiar prin manuale. De asemenea a arătat că, în condiţiile întăririi permanente a caracterului ştiinţific al lecţiilor, e necesar să se pună la dispoziţia cadrelor didactice mai multe materiale intuitive absolut necesare, ca hărţi istorice judicios întocmite, planşe şi albume.

O contribuţie substanţială în dezbaterea problemelor legate de şcoala de 8 ani a adus profesorul *Teodor Opriş*, directorul Şcolii elementare nr. 103. În privinţa predării ştiinţelor naturii în şcoala de 8 ani el a propus să se facă următoarea distribuire a materiei pe clase: în clasa a V-a zoologie, în a VI-a botanică, în a VII-a anatomie, noţiuni de igienă, fiziologie şi patologie, iar în clasa a VIII-a paleontologie şi noţiuni despre bazele darwinismului, socotind că acest lucru ar aduce o mai profundă înţelegere a ştiinţelor naturii de către elevi. Referindu-se la programa de limba română, pe care a apreciat-o ca bună, vorbitorul a cerut mai multă exigenţă în elaborarea manualelor pentru acest obiect, avînd în vedere deficienţele observate la unele dintre manualele editate în anii trecuţi. Tot în legătură cu predarea limbii române, profesorul *Ion Chiţu* de la Şcoala elementară nr. 102 a menţionat, printre altele, importanţa deosebită ce trebuie dată tematicii actuale în ansamblul problemelor literaturii noastre, aceasta contribuind la întărirea sentimentului de dragoste faţă de patrie şi partid, a admiraţiei pentru minunatele realizări ale poporului nostru.

Vorbitorii s-au angajat în numele colectivelor didactice din şcolile lor să continue studierea atentă a problemelor ridicate de învăţămîntul general de 8 ani, pentru a aduce o contribuţie cît mai valoroasă la definitivarea proiectelor, la stabilirea celor mai eficiente măsuri pentru progresul continuu al şcolii noastre.

Prof. Gheorghe Ciolac
şeful secţiei de învăţămînt
a raionului „N. Bălcescu"

* * *

În oraşul Braşov, consfătuirea cadrelor didactice a apreciat că proiectul planului de învăţămînt al şcolii generale de 8 ani corespunde sarcinilor puse în faţa învăţămîntului de Congresul al III-lea al P.M.R.

Vorbitorii au făcut numeroase propuneri privitoare la îmbunătăţirea proiectului planului de învăţămînt. Astfel unii, considerînd bună încadrarea geografiei printre disciplinele realist-practice, au arătat că este necesar ca, înainte de a se preda geografia regională, să se dea şi cunoştinţe sumare de geografie fizică generală.

În legătură cu predarea ştiinţelor naturale, multe cadre didactice au cerut să se studieze posibilitatea unei mai juste succesiuni a disciplinelor acestui obiect în cadrul planului şcolii de 8 ani, să se înlăture sincopa existentă în proiect la clasa a VIII-a. Unii şi-au manifestat îndoiala că predarea zoologiei la clasa a IV-a s-ar putea face la înălţimea cerinţelor, deoarece necesitatea apropierii cunoştinţelor de posibilităţile de înţelegere ale elevilor va duce la o prezentare prea simplistă a obiectului; în plus, la această vîrstă nu se pot adînci bazele ştiinţei. Alţii au arătat că aceeaşi dificultate prezintă şi predarea anatomiei la clasa a VI-a.

De asemenea, în dezbateri s-a cerut ca la limba română, în clasa a V-a, să se inverseze numărul de ore repartizat pentru lectură şi gramatică, astfel încît aceasta din urmă să fie predată în trei ore şi nu numai în două cum se prevede, prin faptul că elevii, intrînd în studiul organizat al gramaticii, trebuie să acumuleze un volum de cunoştinţe destul de mare şi de dificil.

În ceea ce priveşte celelalte obiecte de învăţămînt, cadrele didactice din oraşul Braşov s-au declarat de acord cu locul, structura şi numărul de ore ce li se acordă. Au apreciat cu deosebire împărţirea obiectelor de învăţămînt în cele trei mari grupe de studiu, manifestîndu-şi satisfacţia pentru atenţia specială ce s-a acordat educaţiei fizice şi estetice, pentru justa orientare în predarea caligrafiei pînă în clasa a VI-a. Cît priveşte grupa de studii realist-practice, pedagogii au apreciat prelungirea studiului aritmeticii pînă în clasa a VII-a, susţinînd aceasta cu exemple concludente, luate recent de la concursul de admitere pentru clasa a VIII-a. Totodată, au considerat binevenită introducerea, în această grupă de obiecte, a noţiunilor de contabilitate la clasa a VIII-a, obiect absolut necesar mai ales în pregătirea pentru viaţă a absolvenţilor şcolilor din mediul sătesc.

O problemă ce merită atenţie este aceea privitoare la introducerea orei de dirigenţie — aşa cum au propus în consfătuire mulţi vorbitori — începînd de la clasa a III-a, ca o cerinţă ce decurge din existenţa mai multor profesori la aceeaşi clasă.

În consfătuire s-a semnalat că la şcolile cu limba de predare maghiară planul de învăţămînt, în special pentru clasele a V-a şi a VI-a, este prea încărcat, acesta depăşind cu cinci şi respectiv patru ore planul pentru şcolile cu limba de predare română.

Tot astfel, profesorii de educaţie fizică au propus să se studieze posibilitatea organizării colectivelor sportive pe grupe de două clase — a V-a cu a VI-a şi a VII-a cu a VIII-a — şi nu de trei clase cum prevede proiectul planului de învăţămînt. Ei au motivat această cerinţă prin apropierea de vîrstă a elevilor şi prin faptul că în şcolile cu un singur rînd de clase grupele se pot organiza mai uşor. Acest lucru se poate realiza în cadrul numărului de ore prevăzut de proiectul planului de învăţămînt.

Numeroase propuneri s-au făcut şi în ce priveşte conţinutul programelor, asigurarea bazei materiale a şcolii de 8 ani, vorbitorii dovedind mult interes pentru problemele pe care le ridică prelungirea învăţămîntului general cu încă un an.

I. Lupu

Răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice

Raportul tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R. arăta necesitatea îmbunătăţirii muncii politico-educative la sate în vederea dezvoltării conştiinţei socialiste, formării spiritului colectivist al ţăranilor muncitori, necesitatea intensificării activităţii de răspîndire a culturii corespunzător cerinţelor satului nou, socialist. Totodată, raportul menţiona datoria celor ce muncesc pe tărîmul culturii de a îmbunătăţi şi lărgi munca de răspîndire a cunoştinţelor ştiinţifice, de popularizare, pe înţelesul maselor largi, a concepţiei materialiste despre lume, de combatere a vederilor înapoiate, a superstiţiilor, prejudecăţilor şi misticismului.

Zilele acestea, învăţătorii şi profesorii din şcolile oraşului şi satelor dependente de oraşul Giurgiu s-au adunat să analizeze felul cum şi-au îndeplinit sarcina de a participa — prin forme corespunzătoare profilului lor — la opera de culturalizare a maselor, de ridicare a conştiinţei cetăţeneşti a ţăranilor muncitori, la opera de colectivizare a agriculturii. Darea de seamă precum şi discuţiile au relevat rodnicia muncii oamenilor şcolii pe tărîm cultural-obştesc. În mod deosebit a fost apreciată contribuţia cadrelor didactice la răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice în rîndul populaţiei.

Un aport deosebit la propagarea cunoştinţelor ştiinţifice au adus cadrele didactice prin sprijinirea muncii în cercurile agrozootehnice. Lecţiile ţinute în aceste cercuri în perioada premergătoare campaniei agricole de primăvară, de pildă, au convins pe ţărani să efectueze însămînţările la timp şi în condiţii corespunzătoare. De asemenea, munca pedagogilor în aceste cercuri a ajutat pe brigadierii din sectorul zootehnic şi legumicol în îngrijirea animalelor de producţie pe baze ştiinţifice, ceea ce a dus la sporirea cantităţii de lapte şi carne. Printre cadrele didactice cu merite deosebite în această muncă se află Jeana Burlacu de la Frăţeşti, Niculina Ghelmez de la Slobozia, Ion Ignat de la Remus, Constantin Pelu de la Ghizdaru şi multe altele.

Cu mult efect educativ au folosit învăţătorii şi profesorii cercurile de cultură generală în care au fost atraşi sute de locuitori. Prin expuneri şi discuţii despre originea omului, eclipsa de soare, natura fulgerului şi trăznetului, despre originea superstiţiilor şi efectele lor dăunătoare, pedagogii au ajutat la spulberarea unor concepţii greşite despre anumite fenomene ale naturii, la dezvoltarea interesului pentru problemele ştiinţei, la îmbogăţirea bagajului cunoştinţelor de cultură generală al cetăţenilor.

La formarea concepţiilor sănătoase despre lume şi viaţă au contribuit şi brigăzile ştiinţifice organizate de secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului, în colaborare cu subfiliala Giurgiu a Societăţii pentru răspîndirea ştiinţei şi culturii. Programul brigăzilor ştiinţifice conduse de profesorii Dumitru Bratu, Gheorghe Manea, Ilie Brăzdaru şi Elena Mireanu — evidenţiaţi în consfătuire pentru o muncă de calitate — a avut în vedere lămurirea problemelor ce interesau cel mai mult pe locuitorii cu care au venit în contact, a problemelor ridicate de sarcina formării concepţiei ştiinţifice despre natură şi societate a maselor. Cuvinte de laudă pentru conferinţele interesante şi cu efect larg au primit cadrele didactice Nicolae Meteanu, Ion Pîrcălăbescu, Florica Tăbărană, Ilie Tudose şi alţi pedagogi. În general, consfătuirea a apreciat pozitiv munca celor 117 cadre didactice din colectivul de conferenţiari care au făcut în acest an sute de deplasări, mergînd în cele mai îndepărtate cătune ale raionului spre a duce în mase cuvîntul partidului.

Consfătuirea s-a oprit şi asupra unor lipsuri ce au existat în munca pentru răspîndirea în mase a cunoştinţelor ştiinţifice. Astfel a fost criticat formalismul manifestat în conferinţele ţinute de unele cadre didactice la căminul cultural din Oinac şi Turbatu, conferinţe de cele mai multe ori rupte de viaţa satului, de preocupările ţăranilor muncitori şi de realizările lor.

Relevînd realizările deosebite în activitatea de răspîndire a cunoştinţelor şi totodată combătînd lipsurile, consfătuirea a arătat învăţătorilor şi profesorilor cum vor trebui să acţioneze pentru a se achita cu cinste de nobila şi frumoasa lor îndatorire de a duce în masele cele mai largi tăcliа culturii şi a ştiinţei înaintate.

Realizări în munca cultural-obştească

Cadrele didactice din comunele Şeica Mare şi Vorumloc, raionul Mediaş, au obţinut însemnate realizări în activitatea cultural-obştească.

Învăţătorii şi profesorii din comuna Şeica Mare, în frunte cu comuniştii, iau parte activă la munca de transformare socialistă a agriculturii, ocupîndu-se cu sîrg de lămurirea cetăţenilor asupra avantajelor muncii în colectiv, ajutîndu-i să cunoască viaţa fericită şi îmbelşugată pe care le-o oferă drumul gospodăriei colective. Mulţi pedagogi din şcoală au ţinut conferinţe la căminul cultural care au contribuit la ridicarea nivelului de cultură generală a ţărănimii muncitoare, la combaterea misticismului, la popularizarea ştiinţei înaintate şi la cunoaşterea realizărilor regimului nostru democrat-popular. Profesoara de ştiinţe naturale, Aurelia Tănase, candidată de partid, care a ţinut 16 lecţii la cercul agrozootehnic, prin metodele folosite, prin atitudinea tovărăşească şi apropiată faţă de cursanţi a reuşit să aducă cca 50 de ţărani muncitori la aceste cursuri.

Pentru a contribui la educarea comunistă a sătenilor, la propunerea comuniştilor din şcoală s-a organizat o seară literară închinată în special tineretului din comună pe tema „Figuri de comunişti în literatura noastră". De asemenea, cu sprijinul biroului organizaţiei de partid s-a organizat în şcoală o expoziţie de artă populară care a fost vizitată cu mare interes de săteni.

Învăţătorii şi profesorii de la Şcoala de 7 ani din Vorumloc, şi-au axat munca în domeniul răspîndirii culturii în mase pe sarcinile izvorîte din documentele de partid şi de stat pentru oamenii muncii din comuna respectivă: transformarea socialistă a agriculturii, creşterea cantitativă şi calitativă a producţiei, participarea activă a tuturor colectiviştilor la muncă, precum şi dezvoltarea a cît mai multe ramuri de producţie specifice comunei.

O susţinută activitate educativă s-a desfăşurat mai ales în vederea consolidării economico-organizatorice a gospodăriei agricole colective din comună. Sub îndrumarea organizaţiei de bază şi cu sprijinul comitetului de partid, în cele trei cercuri agrozootehnice existente s-au înscris aproape toţi colectiviştii. Comuniştii au ţinut aici expuneri şi conferinţe pe teme agrozootehnice legate de sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., ca, de pildă, „Dezvoltarea agriculturii în lumina hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R.", „Lucrările solului toamna şi primăvara", „Cultura grîului", „Cultura porumbului pentru boabe şi siloz", „Cultura sfeclei de zahăr", „Cultura cartofilor şi iarovizarea", „Prevenirea şi combaterea eroziunii solului" şi altele. Lecţiile au fost expuse la nivelul de înţelegere ai cursanţilor, au fost însoţite de demonstraţii, observaţii la microscop şi au fost ilustrate cu planşe, diafilme şi jurnale documentare agricole. Îndrumate de comunişti, cadrele didactice au reuşit să predea cunoştinţele comparativ, arătînd întotdeauna rezultatele obţinute în G.A.C. faţă de cele din agricultura înapoiată, caracteristică vechiului regim.

Mult efect au avut şi alte acţiuni organizate de învăţătorii şi profesorii din comună, mobilizaţi de biroul organizaţiei de bază. Aşa au fost concursurile „Cine ştie cîştigă" cu participarea colectiviştilor, organizate pe teme ca „Dezvoltarea gospodăriilor agricole colective", „Creşterea nivelului de trai al colectiviştilor", „Realizările ce au avut loc în raionul nostru în anii puterii populare". Aceste concursuri au prilejuit larga popularizare în rîndurile ţărănimii muncitoare din comuna Vorumloc a realizărilor obţinute sub conducerea partidului de către oamenii muncii din raion.

Organizaţia de partid de la această şcoală, sub îndrumarea comitetului raional de partid, a folosit şi alte mijloace în vederea ridicării nivelului de cultură generală al sătenilor. Este vorba de îndrumarea muncii brigăzilor artistice de agitaţie, a cercurilor de citit, de organizarea de seri literare, spectacolele date de formaţiile corale şi de teatru, de folosirea călătoriilor imaginare pe hartă, a simpozioanelor, prin care s-a urmărit lămurirea ţăranilor muncitori asupra superiorităţii agriculturii socialiste, îndrumarea lor să muncească mai bine pentru întărirea muncii în G.A.C. şi pentru a obţine recolte cît mai bogate.

Învăţătorii şi profesorii din comunele Şeica Mare şi Vorumloc, în frunte cu comuniştii, însufleţiţi de succesele obţinute pînă acum în răspîndirea ştiinţei şi culturii, muncesc cu tot mai mult sîrg pentru luminarea oamenilor muncii de pe ogoarele comunelor.

Gh. Cs.

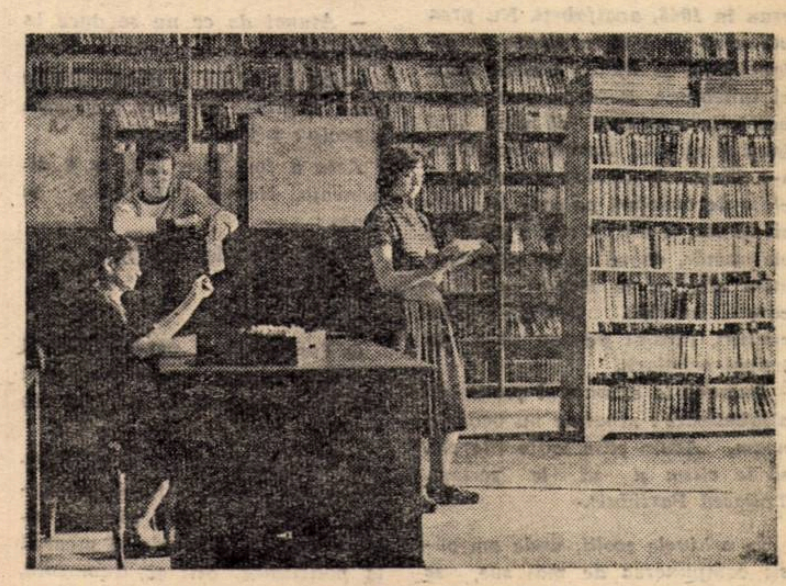

La secţia de împrumuturi a bibliotecii centrale pedagogice...

File de jurnal

B U N E A

File de jurnal

Transcriu cîteva pagini din caietul de însemnări al unui profesor dintr-un sat de cîmpie...

. . . . . .

10 septembrie. *M-am prezentat la şcoala cea nouă, dimineaţa, împreună cu Mircea, care a terminat facultatea de-abia în vara asta: nici el n-a mai trăit la ţară. Ne-a primit Bunea, directorul, om trecut de 50 de ani, foarte viu, cu mişcările rapide, stinjenite acum de dorinţa de a fi cu orice preţ solemn. Mircea, băiat frumos şi întotdeauna pus la punct (justificîndu-se inteligent: „corectitudinea vestimentară e o formă a politeţii") a fost, pare-se, rău impresionat de ţinuta directorului: omul era într-o cămaşă deschisă la gît şi avea manşetele pantalonilor strînse cu ace de siguranţă – probabil abia coborîse de pe bicicletă. Poate să fi existat şi alt motiv, nu ştiu, dar Mircea a început să-şi dea ifose: că a terminat facultatea al doilea din promoţie, că ar fi putut rămîne la Bucureşti, dar el e băiat de învăţător şi n-a vrut, că – în sfîrşit – nu o să stea aici decît dacă lucrurile vor merge cum trebuie. Căpătase fără să-şi dea seama un ton aproape ameninţător, deşi nu ştia nici el pe cine ameninţă: se lăsa stăpînit de propria lui elocvenţă. Bunea îl asculta intimidat. Deodată, Mircea s-a încruntat – îşi dăduse seama de situaţie – şi a început să dea înapoi:*

– Să nu vă supăraţi că v-am spus toate astea, dar ştiţi, am vrut să fiu pe deplin sincer...

Mă aşteptam ca directorul să-l contrazică amabil („Vai de mine! De ce să mă supăr?), dar Bunea zîmbi, mai liniştit, şi ne spuse cu prietenie:

– N-are rost să vă speriaţi. (Mircea tresări jignit: îl ghicise). Toate au să meargă cum trebuie. Mai ales dacă o să ne sfătuim între noi şi o să fim – cum spune tovarăşul profesor – sinceri.

22 septembrie. *Aflu cu bucurie că la anul va lua fiinţă şi o şcoală serală. Şcoală serală într-un sat în care 70% dintre localnici erau în 1948, analfabeţi. Nu prea voiau să vină la cursurile de alfabetizare şi Bunea umbla după ei înnebunit. Refuzau mai ales bătrînii: spuneau că n-au ochi buni şi nu văd literele. Bunea nu s-a lăsat. A adunat toate perechile de ochelari pe care le-a găsit în sat, le-a lipit cîte o etichetă cu număr, ca să nu se amestece între ele, şi le împărţea celor care învăţau. Seara, după cursuri, ţăranii veneau să-şi ia înapoi ochelarii.*

Lucrare la examenul şcolii de alfabetizare: „Înainte nu vedeam neam. Acum ştim toate literele, să le citim şi să le scriem. Trăiască Partidul".

În arhivele şcolii, unde am găsit compunerea de mai sus, se află şi alte documente. De pildă:

4 ianuarie 1942.

Domnule inspector,

Am onoare a vă comunica: la această şcoală se fac cursurile în jumătăţi de zile: clasele I, II, dimineaţa, cu doamna învăţătoare Ioana Ionescu; clasele III, IV, V, VI, VII, după amiază cu învăţătorul Petre Bunea. Aceasta întrucît şcoala nu are decît o singură odaie în bună stare, deşi cam ninge (sublinierea mea). Cealaltă a fost dărîmată la cutremur".

Se pare că inspectorul n-a fost prea impresionat de situaţie, pentru că şcoala s-a reclădit abia în 1947. (Localul nou, în care lucrăm, e terminat anul acesta).

De altfel, în general, nu se prea ocupau autorităţile vremii de biata „şcoliţă" a lui Bunea. Din an în paşte, cînd nimerea aici un inspector, Bunea trebuia să aibă de-a-face cu toanele cîte unui domn simandicos, profund nemulţumit că a trebuit să vină pînă în fundul lumii (pe-atunci nu era gară decît la 18 kilometri), şi hotărît să-şi verse focul pe învăţător: de ce e asta aşa, de ce e cealaltă altminteri... Bunea asculta mustrările, privind în pămînt, iar la întrebări răspundea cu zgîrcenie şi fără să se umilească. Pe inspector atitudinea aceasta îl enerva:

– Sînt greutăţi, spui? Ce fel de greutăţi? Vreau să ştiu precis şi în amănunt!

Bunea se ridica, îşi încheia haina, îl ajuta respectuos pe inspectorul nedumerit să-şi pună pardesiul, apoi îl lua cu el, înviorat, explicîndu-i:

– Să ştiţi că eu mă bucur din tot sufletul de cîte ori întîlnesc oameni ca dumneavoastră, cărora le place să vadă cu ochii lor cum merg lucrurile. Dacă vreţi să aflaţi în amănunt ce greutăţi avem noi aici, pe la ţară – atunci veniţi cu mine.

Şi-l căra cu căruţa pe drumuri desfundate, pline de noroaie, în satele din împrejurimi, să-i arate şcolile pe jumătate la pămînt, în care elevii învăţau fără pupitre, ţinînd cartea pe genunchi. Îi apucau ploile pe drum, între două sate, şi Bunea lăuda încîntat presupusul stoicism al inspectorului. Omul rezista eroic o zi sau două, apoi scria un raport în doi peri şi dispărea, avînd altădată grijă să-l ocolească pe blajinul „domn Bunea".

25 septembrie. *Cursurile au început de 10 zile, dar Mihăilă Maria, care a absolvit anul trecut clasa a patra, tot n-a venit la şcoală. S-a dus şi Mircea să o cheme, am fost şi eu cu Bunea, dar n-am realizat nimic. Părinţii o trimit în fiecare dimineaţă cu vitele. Taică-su se justifică:*

– E bolnavă, tovarăşe Bunea. Doar n-o să vă mint eu tocmai pe dumneavoastră!

– Atunci de ce nu se duce la policlinică?

– Zic eu să nu se ducă? Da'i-e frică, tovarăşe director. Ştiţi cum e acolo: injecţii, doctorii...

Asta a fost ieri. Azi, la 6 dimineaţa, Bunea îmi bate în geam:

– Hai, tovarăşe profesor.

– Unde?

– Ai să vezi.

O deşteptăm şi pe doctoriţă şi o luăm cu noi. Bunea ne roagă mereu să ne grăbim, să nu plece fetiţa.

– Mulţumeşte-ne, tovarăşe Mihăilă. Uite, a venit tovarăşa doctoră acasă, să-ţi facă sănătos copilul. Nu mai e nevoie să meargă la policlinică. Ştii şi dumneata, injecţii, doctorii...

...Cînd am plecat, am luat-o cu noi la şcoală şi pe Mihăilă Maria, sănătoasă tun, aşa cum bănuisem.

5 martie. *Nu poţi sta mult în apropierea lui Bunea, fără să fii cuprins de un sentiment aparte, pe care l-aş numi „sentimentul activităţii". Bunea sparge lemne, Bunea îşi pregăteşte fiecare lecţie minuţios, parcă ar fi în primul an de învăţămînt, Bunea îl ajută pe omul de serviciu să desfunde coşurile, Bunea lucrează o uşă nouă pentru magazia şcolii. Seara, aprinde lampa şi, cu mîinile mirosind uşor a gaz, corectează caietele copiilor. Ar putea face toate acestea tacticos şi poate că nu ar realiza mai puţin, dar el e o perpetuă dezlănţuire de energie – şi energia e molipsitoare. Cred că nu s-a plictisit în viaţa lui.*

Într-o după amiază, pe la 6, îl văd pe banca din faţa şcolii. Tace.

– Sînteţi amărît?

– Îl aştept pe Ionescu să-mi aducă nişte acte de la Sfat.

Nişte copii se joacă cu mingea. Bunea stă cu capul în piept. Dimineaţa a plecat la 5 la raion şi de la 12, de cînd s-a întors, n-a stat o clipă.

– Dragomire!

– Da, tovarăşe director.

– Azvîrle-mi mingea şi mie.

Şi Bunea, stînd pe bancă de parcă nu mai găseşte putere să se scoale, începe să se joace cu mingea. Aşa e el, nu poate să şadă degeaba. Se vede că joaca nu-i face plăcere, dar azvîrle mingea cît poate de tare. Dragomir, şiret, îl laudă:

– Nu mai daţi aşa, tovarăşe director, că mă loviţi!

Nu-i mai azvîrle mingea lui Dragomir. Se joacă acum cu altul.

18 martie. *Eu, obosit şi „filozofic":*

– Pentru ca să-ţi trăieşti viaţa în mod convenabil, trebuie să ştii la ce să nu te gîndeşti.

Bunea, serios:

– De ce să-ţi trăieşti viaţa în mod convenabil? Să ştii de la mine că există şi alte moduri de-a ţi-o trăi! Nu-mi place cuvîntul ăsta: „convenabil".

– Vorbeam şi eu aşa, fără să mă gîndesc...

El, nemulţumit:

– Păi de ce să nu te gîndeşti? Dumneata ai făcut şi facultate, ai şi examenul de stat. Vezi atîtea lucruri interesante în sat, la şcoală! Ai la ce să te gîndeşti, berechet. Gîndeşte-te, tovarăşe profesor, la toate!

Îmi amintesc o altă convorbire pe care am avut-o cu el mai de mult, despre un fost învăţător, cam chiulangiu, dar altfel – cum spuneam eu – „om cumsecade".

– Ce-i aia, cumsecade? m-a apostrofat Bunea. Că înjura copiii şi că nu-i învăţa mai nimic? Mă lipsesc de asemenea cumsecădenie.

– Totuşi are calităţi.

– Are. Şi trebuie ajutat. Să-l determinăm într-un fel sau altul să-şi vadă de treabă. Mie nu-mi plac însă oamenii despre care se zice într-o doară că ar fi cumsecade: adică nu muncesc cine ştie ce, nici nu-i lasă pe ceilalţi să-şi vadă de treabă, dar altfel nu întrec măsura, pînă la urmă găsesc ei un mijloc să se aranjeze. Cele mai mari greutăţi ne vin de la asemenea oameni.

Începe deodată să rîdă:

– Spuneau unii, pe vremuri: „O fi Bunea învăţător, dar nu se poartă cum se cade!" Adică nu-i lăsam pe copii să chiulească, mă certam cu Chintescu, boierul de prin părţile noastre, mă amestecam în treburile multora şi nu-i lăsam să-şi fure singuri căciula.

Se opreşte şovăitor:

– Asta cam sună a laudă. Nu ştii cum sîntem noi, bătrînii? Toată vremea facem pe grozavii!

3 Mai. *Ne apropiem de sfîrşitul anului şcolar. Lucrăm de vreo opt luni împreună şi pe Bunea tot n-am învăţat încă să-l cunosc. E un om lucid şi cultivat (a citit şi citeşte foarte mult) şi totuşi uneori se poartă ca un copil. Pe la 5 după amiază, vine la şcoală plutind de fericire.*

– Ştii, pe drumul gării, în vale, s-a făcut baltă mare, de la ploaia de azi-noapte. M-am gîndit: s-o ocolesc? De ce? Mi-am făcut vînt şi am sărit. Peste trei metri...

Se umflă în pene, mărunţel şi zbîrcit:

– Întreabă dumneata satul, să-ţi spună ce forţă am avut eu în tinereţile mele. N-oi mai fi ca altădată, dar 95% din putere tot mi-a mai rămas.

Îl privesc mirat.

4 mai. *Cum spuneam ieri? Că nu-l cunosc încă pe Bunea? Evident. Mi-am închipuit ca un prost că e fericit numai pentru că a sărit peste băltoaca aceea. Cînd colo, Bunea îl convinsese definitiv pe Ciobanu să intre în colectivă. De luni de zile ne străduim să-l convingem să facă pasul ăsta. Şi mai ales Bunea (vechi colectivist) îi tot explica; sînt prieteni. Şi uite, Bunea se lăuda nu cu victoria reală care-l făcea fericit, ci cu puterile lui din tinereţe...*

12 mai. *A chemat oameni din sat să-l ajute să pună în jurul şcolii gard nou, dar se vede că n-a insistat deajuns: au venit numai cîţiva şi au lucrat puţin. Astfel că Bunea a terminat gardul singur. Numai azi, în ultima zi, a bătut peste 200 de uluci. Seara la şedinţă era, bineînţeles, obosit.*

– Tovarăşul Bunea iar vrea să ne arate ce „tare" e! – l-a criticat secretarul sfatului. Care era rostul? Să mobilizăm satul şi să-l legăm mai strîns de şcoală, să ştie fiecare că a făcut şi el ceva acolo. Dar tovarăşul Bunea, de ce să-şi piardă vremea cu munca de lămurire: face el totul, cu mîna lui.

Omul cărunt îl priveşte drept. Se gîndeşte. Secretarul sfatului i-a fost cîndva elev: să vedem cum îl pune la punct. În sală, tăcere încordată. Oamenii aşteaptă nemulţumiţi înfruntarea.

Bunea spune liniştit, constatativ:

– Nu vorbeşti prea frumos cu mine.

Apoi zîmbeşte:

– Numai că ai dreptate, asta e. Altădată am să lucrez mai cu cap.

Lumea răsuflă uşurată şi simt cum pe Bunea îl înconjură un val de simpatie. „A ştiut să recunoască, Bunea al nostru. Om drept!" În clipa asta sînt fericit că l-am cunoscut. Mă uit la Mircea. Ştiu că şi el simte acelaşi lucru.

Florin Mugur

Dascăle...

Profesorului M. Jäger

E adevărat că uneori
Îţi aducem un mănunchi de flori;
Pe catedră, unică podoabă
Luminînd în preajmă delicat,
Sol al unui tînăr şi de treabă
Suflet de sfială înecat.

Altădată, cum se şi cuvine,
Vine şi cuvîntul. Rar, dar vine.
Tremură sonora lui fiinţă
Răsucit în sine şi durut
Că mesajul de recunoştinţă
În silabe nu i-a încăput.

Doamne, ce zgîrcit mai e acest
„Mulţumesc" din sunet şi din gest!
Dar înţelepciunea înţelege
In adînc ai dragostei fiori,
Chiar dacă-i albastră şi e rece
Flacăra dansînd peste comori.

Urmăreşti în sutele de vieţi
Tot ce-ai încercat să le înveţi —
Setea de-adevăr şi libertate,
Neclintirea munţilor înalţi,
Energia apelor captate,
Mîinile întinse celorlalţi...

Şi-mplinirea noastră vrînd să stea
Pe reverul tău în chip de stea,
Ai să-ţi spui, cînd vezi lucrînd pe schele
Un constructor tînăr, prefuit:
— O fi fost elev al şcolii mele.
Dragul, ce frumos mi-a mulţumit...

Ştefan Iureş

E l e v

Vizitasem într-una din zilele vacanței de primăvară muzeul „Lenin-Stalin" și, la ieșire, pregătindu-mă să-mi notez impresiile, răsfoiam fără grabă cartea înnegrită cu mii de semnături, cînd deodată privirea îmi fu atrasă de una din file. Era o filă obișnuită, cu cîteva rînduri scrise sus, urmate apoi pe două șiruri de niște semnături obișnuite. O filă ca toate celelalte. Și, cu toate acestea, repet, nu-mi puteam lua ochii de la scrisul acela prelung, cu linii apăsate, puțin înclinat, ca și cum omul ar fi scris nu pe masă, ci pe o spinare încovoiată sau de la distanță, îmbulzit... Și scrisul acesta îmi era cunoscut. Îl mai văzusem undeva, cîndva, de zeci, de sute de ori, mi-era la fel de cunoscut ca propriul meu scris, și întîlnirea neașteptată cu el îmi dădea sentimentul că pe aproape, în preajmă, așteptînd să-l recunosc, cineva familiar și drag mă privește din spate. M-am întors. Nu era nimeni... Doar prin săli, pășind sfios, aproape pe vîrfuri, sute de copii în grupuri și printre ei însoțitorii, unii vîrstnici, cu părul nins, învățătorii. Atunci, deodată, fulgerător, cu o bucurie de nestăpînit, mi-am amintit... El era! Era scrisul lui! Și la sfîrșitul șirului de nume zării iscălitura cu aceleași litere prelungi și apăsate: „Învățător Dumitru Mironescu". Fostul meu învățător!

Intrase în clasa noastră în toamna lui 1945, cu o manta pe umeri, înalt, voinic, dar palid și slăbit, cu ochii arzători sub fruntea mare ca după o boală. S-a oprit întîi cu fața la tablă. Scrisesem ca de obicei pe „răii clasei", și scrisul lăbărțat și cu greșeli umpluse toată tabla:

„Anastase șa vărsat cerna pe banîcă.

Ispas face pe copii să rîdă șii polecrește.

Ge. Florea deschide gamul și se face crt. (corent)..."

A citit pînă jos, apoi a clătinat din cap și s-a întors spre clasă.

— Cine a scris? a întrebat cu voce blîndă, dar slabă, de-abia auzită.

M-am ridicat din bancă cu mîndrie.

— Eu, vă rog. Sînt șeful clasei. Aceștia sînt răii clasei...

— Rău.

În clasă s-a făcut deodată hărmălaie. Cei „scrișI" țipau, se ridicau în picioare și ridicau degetele ca o pădure de furculițe.

— Are rîcă pe mine! El strică! Pe Voicu de ce nu l-a scris? Spun eu! Puneți-mă pe mine să-i scriu! Eu! Eu!

A ridicat mîna, și zarva a încetat. A repetat apoi ca pentru sine:

— Rău... s-a apropiat de mine și, mîngîindu-mă ușor, l-am auzit: șterge, te rog, toată tabla. A trecut încet printre bănci, a răsfoit cîteva caiete și pentru a treia oară în acea zi a exclamat abia auzit:

— Rău!

Apoi s-a oprit în fața clasei și ne-a vorbit.

— Pînă acum de curînd a fost război, copii. Ați învățat pe apucate. Va trebui să muncim serios, cu rîvnă, fără preget. Scoateți caietele și copiați prima temă.

Și în timp ce toți copiii scotoceau prin bănci și în ghiozdane și-a smuls mantaua de pe umeri și s-a îndreptat spre tablă. În clipa aceea — țin minte — parcă o mînă ne-a oprit deodată răsuflarea tuturor, iar foșnetul caietelor a încetat. Îl priveam înmărmuriți, în timp ce el, la tablă, scria cu greutate, strîmb și prelung, rînd după rînd. Învățătorul nostru nu avea mîna dreaptă. O pierduse pe front în luptă cu fasciștii. Scria cu mîna stîngă...

Tîrziu s-a întors spre clasă cu fruntea brobonată de sudoare, palid și a vorbit șoptit și tremurat:

— Vă făgăduiesc ca data viitoare să scriu mai frumos.

. . . . . .

Prin iarnă scria la tablă cu ușurință. Ne corecta și caietele, îndreptînd cu roșu literă cu literă, și de fiecare dată scria în josul paginii cîteva cuvinte: „Mai atent" sau „Mai ordonat", sau cîteodată „Bine, sînt mulțumit". Priveam scrisul lui prelung, apăsat, copiat parcă din abecedar, puțin pieziș, priveam și scrisul nostru... Ne rușinam cel mai adesea și ne luam tăcuți și încruntați angajamentul să scriem tot așa ca el... Ciudat. Pe nesimțite, toți îi imitam scrisul. Scriam mai toți nițel aplecat spre stînga, dar cîteodată literele ieșeau pocite, îngrămădite, strîmbe. A doua zi, mîhniți, vedeam în josul temei aceeași propoziție, ca din abecedar, cu roșu: „Mai ordonat" sau „Mai cu grijă" și hotăram din nou să ne îndreptăm. Scriam, rupeam foile și cînd, la sfîrșit, dădeam caietele la control așteptam cu sufletul la gură ca el să scrie dedesubt a doua zi: „Acum este mai bine, sînt mulțumit"...

Și în acest timp în mintea tuturor se ridica întrebarea: Cum poate să scrie atît de frumos? Și atît de repede cu mîna stîngă? Scria adesea în fața noastră, pe tablă, cu mîna stîngă, răsucit, încovoiat, pînă cînd ajungea să umple tabla, apoi se ridica îngrijorat, cu fruntea brobonată de sudoare, zîmbind cu mulțumire clasei:

— Copiați!

Dar într-o zi de iarnă noi am aflat secretul.

— Vreți să vedeți ceva? ne-a întrebat băiatul îngrijitoarei, coleg cu noi. O să rămîneți uimiți. Veniți mîine la școală mai de dimineață.

Am venit. Nici nu se luminase pe deplin. În toată școala, o singură fereastră luminată: a clasei noastre. Ne-am adunat sub geam și am privit înăuntru. L-am văzut pe el, singur, la tablă. Își dăduse jos haina și scria. Încet, cu grijă literă de literă... Cînd a umplut tabla, s-a dat înapoi cîțiva pași și a privit. Am văzut atunci și noi toată tabla. Nu cuprindea nici o propoziție, nici un cuvînt. De sus și pînă jos era o singură literă: a mic, a mare.

Învățătorul nostru s-a apropiat apoi de tablă și a șters-o. Apoi a început să scrie iarăși, mai repede, tot mai repede... și cînd a isprăvit s-a îndepărtat nițel, a clătinat din cap și am auzit în clasa goală un cuvînt, unul singur:

— Rău...

S-a îndreptat spre burete, a șters în grabă totul și a început din nou să scrie: a mic, a mare...

...Din ziua aceea, cuvintele „Mai atent", „Mai ordonat" n-au mai apărut pe caietele clasei a patra...

. . . . . .

Vizitatorii se îngrămădeau. Am mai privit o dată fila cu scrisul învățătorului meu. Am privit cele două șiruri de semnături ale elevilor săi — aproape toate plecate nițel spre stînga, cu litere prelungi și apăsate. Apoi, fericit și tulburat de această neașteptată întîlnire, mi-am pus și eu semnătura dedesubtul numelui învățătorului meu și-am adăugat, spre nedumerirea celor din jur, ce mă știau profesor, și tot cu litere prelungi și apăsate, cuvîntul „elev".

M. Sîntimbreanu

Unul din momentele cele mai dragi învățătorului.

Răspunderi

Din jur, de prin păduri, s-a furișat
pe nesimțite noaptea, ca un fur, în sat
învăluind și uliță și case
într-o tăcere moale de mătase.
S-au stins de mult și lămpile. Doar una
mai tremură-și văpaia cît aluna
prin geamul străjuit de-un plop mlădiu.
Și lună nu-i. Nici stele. Și-i tîrziu...

Învățătorul, aplecat pe-o carte.
își lasă gîndul colindînd departe,
pe ulițele satului ce dorm
sub întunericul ca un covor enorm.
Și gîndu-i bate-n noapte la ferestre
ușor, ca o privighetoare măiastră din poveste,
s-adune toți copiii-aci-n odaie,
să-i mai mîngîie-odată pe frunțile bălaie,
să le mai soarbă-odată privirile-n alint
și glasul lor cu clinchet de argint
rostogolit ca un tumult...
Doar pînă mîine e atît de mult!...

Întîia zi de școală-n viața lui
de-nvățător trecu. A fost și nu-i...
Ah, timpul zburător ca o părere
cum smulge cu nestinsa lui putere
clipele de bucurii sublime
și le cufundă-n apele lui line...
Sînt însă bucurii pe care nu le pot,
nici zilele, nici anii, să scuture de tot.
Ci ele stăruie în amintire, pure,
ca o mireasmă rară-ntr-o pădure.

Lui — tînăr fiu al clasei muncitoare —
i-a-ncredințat partidul o muncă de onoare:
acestor pui de oameni, încet și cu temei,
perseverent, prin slovă și condei,
să le dezlege zborul drept, înalt
spre zările de purpură și zmalt.

... Și iar îi vin în minte chipurile blînde
cu ochii mari și fețe surîzînde.
E un ciudat amestec de-aieve și visare.
La fel sînt toți. Și totuși, fiecare
înseamnă o lume nouă care-i cere
să-i deslușească întreaga ei putere,
să scoată la lumină ce astăzi i s-ascunde.
De toate-acestea, întîiul, el răspunde!...

Cu care fericire s-o asameni
pe-aceasta de-a sădi în oameni
încrederea că ei sînt tot în lume,
că fără ei nimic n-ar avea rost și nume,
că numai prin voința și puterea lor
prezentul zămislește viitor?...

Cu care fericire s-o asameni
pe aceasta de a crește oameni
demni pentru era nouă, comunistă?...
Mai mare fericire nu există!...

Petre Bucșa

La revedere! O să-ți placă, desigur, viața în tabără.

Consultație pentru examenul de maturitate.

Pregătiri pentru examenul de maturitate

Absolvenții clasei a XI-a de la școala medie „Ion Creangă" din Capitală se pregătesc cu multă sîrguință în vederea apropiatului examen de maturitate. În sprijinul elevilor, cadrele didactice din școală au organizat, timp de aproape două săptămîni, lecții speciale ajutătoare, în care s-au aprofundat cunoștințele esențiale din programa de examen. De asemenea, profesorii de matematică, fizică, istorie, romînă etc. au organizat zilnic consultații colective și individuale. Din inițiativa și cu sprijinul organizației U.T.M. din școală s-au constituit grupe de învățătură, în cadrul cărora elevii se pregătesc cu sîrg, în dorința ca fiecare din ei să obțină calificative dintre cele mai mari.

★

Cadrele didactice de la Școala medie din Bicaz s-au preocupat, încă de la începutul anului, de pregătirea elevilor din clasa a XI-a pentru examenul de maturitate. În cursul lunii aprilie conducerea școlii și pedagogii au făcut un prim bilanț al activității desfășurate în acest sens și au stabilit măsuri pentru intensificarea ei.

Ca urmare, diriginții au ținut consfătuiri cu părinții elevilor, mobilizîndu-i să sprijine școala în acțiunile întreprinse. Totodată, s-au organizat meditații și consultații, iar elevii și-au pus la punct notițele și însemnările din materialul studiat.

În ultimele trei săptămîni s-a organizat și o verificare largă a cunoștințelor dobîndite de elevi în cursul anilor. Cu acest prilej au fost discutate și aprofundate problemele cele mai importante care sînt cuprinse în programa examenului de maturitate.

Noi filme de desen animat și de păpuși

Filmul de desen animat și de păpuși și-a cucerit de mult un loc însemnat în ansamblul de mijloace pe care le avem la îndemînă pentru educarea și instruirea celor mici.

Creatorii filmelor de desen animat și de păpuși de la Studioul cinematografic „București" se străduiesc să dea viață unor filme cu pronunțat caracter educativ. Situați pe pozițiile creatorului-educator, ale creatorului pedagog, ei aduc pe ecran întîmplări din care copiii trag învățăminte pentru viață.

Regizorul Iulian Hermeneanu a scris scenariul și tot el realizează filmul „Zîna cernelii", după o idee a Ioanei Bucur. Filmul prezintă o suită de întîmplări din care spectatorul face cunoștință cu un băiat, dornic să facă mereu altceva, numai să nu învețe. Dorințele lui sînt împlinite, dar băiatul observă că, orice ar dori să ajungă în viață e necesar să învețe.

În filmul „Zgribulici" regizorul St. Mînteanu, care a scris scenariul după versurile lui Cicerone Theodorescu, demonstrează, cu ajutorul unor întîmplări pline de haz, ce înseamnă să umbli îmbrăcat peste măsură.

Se mai află în pregătire și alte scenarii. Unul dintre ele, „Măturica năzdrăvană", scris de Mircea Sîntimbreanu, va aminti copiilor că a face și a păstra curățenia este una din îndatoririle de seamă ale fiecăruia. Scenariul lui Constantin Mustețea, „Cine a găsit o mănușă", va aduce pe ecran ideea prieteniei, a prieteniei adevărate.

„Farsă pisicească" pe care îl realizează în momentul de față regizorul Gheorghe Șaidel, după un scenariu de V. Colin, și altele vin să se adauge la lista creațiilor cinematografice de păpuși și desen animat adresate celor mici, pe care școlarii le vor putea vedea în curînd pe ecrane.

ALECU GH. CROITORU

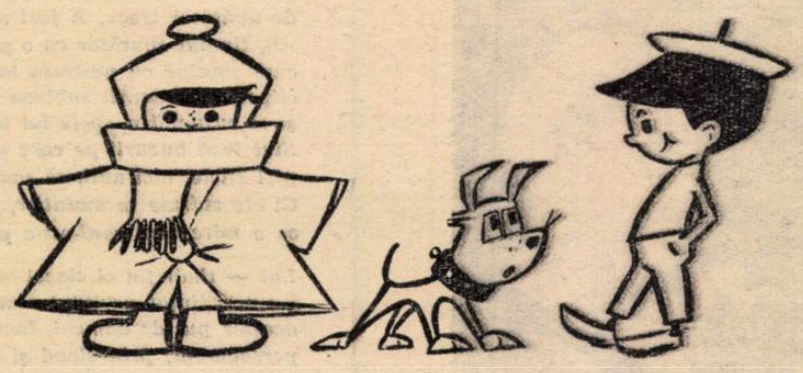

A apărut

Revista de pedagogie

Nr. 5/1961

Numărul se deschide cu editorialul: **Problemele principale ale trecerii la școala de 8 ani.**

Rubrica „Studii și cercetări" cuprinde: **Problemele învățămîntului politehnic și ale legării școlii de producție în discuția seminarului internațional de la Moscova** de Traian Pop și Eugen Blideanu; **Cu privire la legitate și legi în pedagogie** de O. Șafran, M. Ciurgea, B. Bratu și M. Cosma; **Particularități ale dezvoltării intereselor profesionale la elevii claselor a VII-a și a XI-a** de Dumitru Salade; **Rabindranath Tagore — educator** de Iosif Antohi.

La rubrica „Școala și producția" sînt publicate articolele: **Unele probleme în legătură cu conținutul învățămîntului în școlile medii cu instruire în producție** de Marin Vișan; **Colaborarea organizațiilor U.T.M. din școală și întreprindere în educarea atitudinii comuniste a elevilor față de muncă** de Traian Beciu și Ion Milea.

În cadrul rubricii „De peste hotare" sînt prezentate articolele: **Cu privire la experiența instrucției diferențiate în școala laborator nr. 1 de pe lîngă Academia de științe pedagogice a R.S.F.S.R.** de P. G. Mazurenko; **Figuri de pedagogi de peste hotare: Dr. Giovanni Calò** de A. Iosif.

Revista mai publică, în cadrul rubricii „Consultații — Discuții — Cronică", articolele: **Cîteva probleme privind predarea socialismului științific în școală** de Vasile Ștefănoiu; **Unele probleme ale muncii educative în taberele de pionieri și școlari** de Ion Bîrna; la „Critică și bibliografie" prezintă: **O lucrare în ajutorul părinților** de Gheorghe Fleanca; **Probleme teoretice și practice de defectologie în revista germană „Die Sonderschule"** de Walter Roth; **Note bibliografice.**

Deprinderi de muncă productivă

Cadrele didactice de la școlile de 7 ani din comunele Brăiești, Zvoriștea și Hănțești din raionul Dorohoi au obținut în acest an importante succese pe linia legării învățămîntului de practică, de viață.

În timpul anului școlar, profesorii de științe naturale de la școlile menționate nu s-au limitat la expuneri și explicații abstracte ci au ajutat și la aplicarea în practică, în special pe loturile experimentale, a cunoștințelor agricole căpătate de copii. Astfel elevii s-au familiarizat cu folosirea principalelor unelte de muncă, cu cunoașterea modului și metodelor de însămînțare și de îngrijire a diferitelor plante. Elevii Școlii de 7 ani din comuna Zvoriștea, de pildă, au însămînțat pe un hectar culturi de porumb hibrid, sfeclă, mazăre, cartofi etc. Pînă acum, culturile au fost prășite de două ori, de către elevii claselor V—VII. La rîndul lor, școlarii din comunele Brăiești și Hănțești au realizat, cu sprijinul profesorilor, grădini școlare model. Profesorii au reușit să formeze și să dezvolte la elevi dragostea pentru muncă, studiu și cercetări.

Cunoștințele dobîndite de elevi în timpul anului s-au concretizat și cu prilejul practicii agricole desfășurate acum la sfîrșit de an. Elevii au ajutat la prășitul unei suprafețe mari de porumb a G.A.S. din comuna Zvoriștea. Ei au contribuit, de asemenea, la acțiunea de depistare a gîndacului de Colorado din culturile de cartofi, pe o suprafață de 60 hectare.

Tot în acest timp, pionierii și școlarii din raionul Dorohoi au strîns importante cantități de plante medicinale.

Inv. IOAN VASILICĂ
Zvoriștea, raionul Dorohoi

Colegii noștri de mîine

Acum sînt în vacanță. Doar cu o săptămînă în urmă îi puteai găsi în bibliotecă, în liniștea tulburată doar de foșnetul abia perceptibil al filelor întoarse, sau într-o sală pe a cărei ușă sta agățat un bilețel cu avizul concis și sever „Examen la... Nu deranjați!", unde, în fața unui profesor grav, un student dezvoltă subiectul cu vocea precipitată de emoție dar sonoră și convinsă. Îi puteai găsi în cămin unde în ultimul timp întrebări de genul „La ce dai?" sau „Cît ai luat?" l-au înlocuit pe „bună ziua". îi găseai pretutindeni pe coridoarele sau în sălile Institutului pedagogic de trei ani. Tineri de 18, de 19 sau de mai mulți ani, tineri mai expansivi sau mai sobri, băieți sau fete care studiază botanica sau matematica, geografia sau pictura, filologia sau chimia. Ei vor fi mîine — unii doar peste un an, alții peste doi — profesori. Vor fi, deci, colegii noștri.

Cum se naște un ideal

Fiecare dintre tinerii de aici poartă undeva, într-o tainită a inimii, o dorință, un ideal. În fiecare sălășluiește un vis, născut undeva într-un colț de țară, dar care și-a găsit în acest institut drumul spre înfăptuire. El este legat de o amintire din satul natal, de o filă dintr-o carte citită, de un moment din viață sau, pur și simplu, numai de conștiința că nu trebuie să-ți cheltuiești existența în zadar.

O fată = o cheamă Ileana Caprea = voia să se facă medic. Dar după ce a terminat cursurile medii a lucrat un an de zile într-o școală sătească. Curînd i s-a dat și sarcina să organizeze în comună un cerc de citit.

N-o să uite niciodată zilele cînd a hotărît să-și închine viața altei profesii. Cîte griji, cîte emoții! Umblase toată dimineața prin sat să cheme oamenii la prima ședință a cercului. A sosit la cercul de citit cu o oră mai devreme. Umbla singură prin încăpere. Așeza scaunele, potrivea cărțile pe masă, își repeta în gînd frazele pe care urma să le rostească... Iată însă că minutele treceau și nu sosea încă nimeni. Începuse să privească neliniștită la ceas. Simțea casa pustie. Se gîndea că e prea tînără și țăranii nu pun preț pe vorbele ei. Cînd, într-un tîrziu, a văzut ițindu-se în deschizătura ușii capul îmbrobodit al unei femei, i-a venit s-o îmbrățișeze. A invitat-o calmă să ia loc. În seara aceea, în prima seară, n-au venit la cerc decît trei oameni. Dar încet-încet, numărul lor a sporit și peste o lună a trebuit să pună scaune și în tinda casei. Atunci a înțeles cît de frumoasă este munca aceasta, cît de mult a îndrăgit-o. Atunci a hotărît să devină profesoară.

Constantin Trifănescu își amintește de o după amiază de vară. Stătea pe prispa casei, privea gînditor în zare, pe deasupra salcîmilor peste care norii alungați de o pală de vînt alunecau grăbiți, scămoșindu-se în fuioare albe. Lîngă el, un copil, cu o carte pe genunchi, concentrat nevoie mare, încerca să găsească firul unei probleme de matematică, sîcîindu-l din cînd în cînd cu întrebări. Mîngîind distrat capul bălai al copilului, se gîndea că nici unul din frații săi care plecaseră pe la școli nu se întorsese în sat. Unul inginer, un altul arhitect, se răspîndiseră în diferite colțuri de țară. Dar satul acesta bătrîn, care-i legănase copilăria, avea tot atîta nevoie de intelectuali ca oricare altul. Copii, ca cel ce învăța lîngă el, vor fi mereu aici și mereu va trebui să fie cineva care să le arate cum să dezlege probleme de matematică. De ce n-ar da o mînă de ajutor la educarea lor? Nu este acesta un ideal de viață minunat?

Fiece student poartă în suflet o imagine care poate avea sute de înfățișări, dar care are aceeași esență — dragostea profundă pentru munca de profesor.

Visurile se înfăptuiesc

Un student compara trecerea prin institut cu o etapă de tranziție de la visare spre transpunerea ei în realitate. Aici, în amfiteatre, în seminarii, în bibliotecă, în laboratoare, în ateliere, unde se desfășoară o muncă încordată, tinerii studenți se apropie pas cu pas de clipa în care vor intra în școală, purtînd titlul de profesor. Studiul artei pedagogice nu este de loc simplu. Cei de la naturale învață cum să-i învețe pe copii ce înseamnă cultivarea științifică a pămînturilor, fizicienii — ce înseamnă tehnica modernă, istoricii — semnificația socială a evenimentelor de astăzi și din trecut.

Dar latura cea mai frumoasă și cea mai emoționantă, totodată, a activității studenților de la Institutul pedagogic de trei ani o constituie practica pedagogică. Multe ore și zile în șir studenții au asistat la ore ținute de profesorii cu experiență ai școlilor din București, în cadrul așa numitei practici „pasive". În sfîrșit, după o îndelungată așteptare, clipa primei lecții predate a sosit.

Igor Bernic zîmbește acum amintindu-și cum a pregătit lecția „Bradul și fagul" pe care a predat-o la clasa a V-a. „Aproape că am învățat-o pe de rost. Cu o zi înainte m-am închis într-o sală de seminar și acolo, de unul singur, am început să fac o repetiție generală. Parcă mă văd vorbind cu băncile.

— Să ne spună Popescu ce lecție ați avut pentru astăzi.

— ...

— Bun... Foarte bine...

Îmi închipuiam că unii răspund greșit, îi corijam, le făceam morală... Mărturisesc că îmi era puțin teamă. Mă îngrijorau privirile copiilor, ale colegilor care urmau să asiste, ale profesorilor care trebuiau să-mi dea notă. Dar a doua zi, la lecție, lucrurile au mers mult mai simplu. Cînd am ieșit din clasă cu catalogul sub braț, m-am simțit puțin profesor. O părticică din visul meu începuse să se înfăptuiască".

O garanție

Un examen, o lecție practică, un colocviu sînt prilejuri de vii emoții. Și aceasta pentru că rezultatele cu care se soldează astfel de evenimente din viața studenților de la Institutul pedagogic de trei ani au o semnificație mult mai mare decît cea a notei care apreciază valoarea eforturilor fiecărui tînăr în parte. Este o notă ce se dă pregătirii pentru viitoarea profesie, pentru capacitatea de a fi profesor. Răsfoiți carnetele dreptunghiulare ale unor studenți ca Veronica Apetrei, Florentina Zamfir, Ștefan Nedelcu, Alexandru Soare, Matei Fernand. Notele de 9 și 10 pe care le veți găsi acolo nu înseamnă numai că acești studenți și mulți, mulți alții ca ei, au învățat bine pentru un examen sau altul. Aceasta este o garanție că cei ce vor veni printre noi, colegii noștri de mîine, sînt bine pregătiți, că vor ști ce și cum să predea copiilor, că vor fi buni profesori și buni educatori.

O. Buzescu

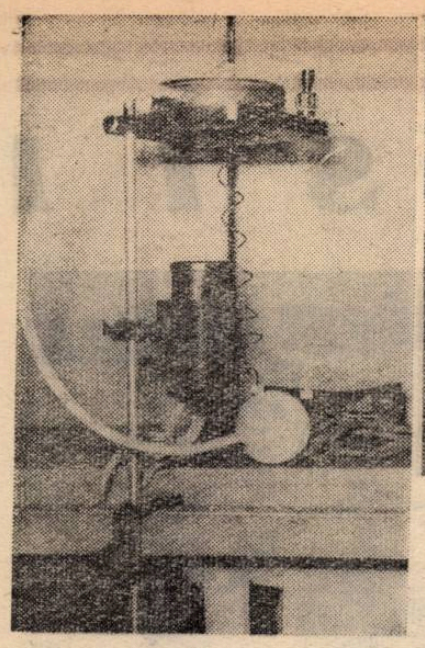

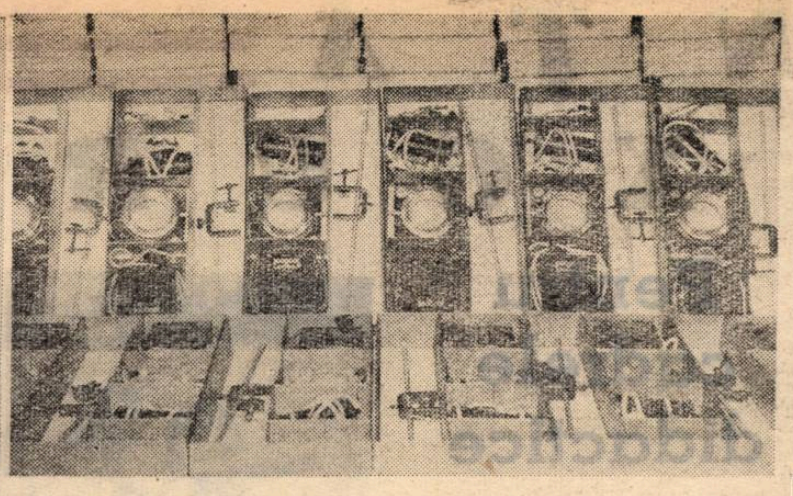

Printre ultimele produse realizate de Intreprinderea de material didactic din Capitală se numără și „Camera Wilson". Acest aparat didactic este folosit în școli pentru experiențe de fizică nucleară. Cu ajutorul lui se pun în evidență particulele gamma. În prezent, Intreprinderea de material didactic a început producerea în serie a acestui aparat.

Pentru noul an școlar

Pentru ca noul an școlar să înceapă în condițiuni cît mai bune este necesar ca, încă de pe acum, secțiile de învățămînt și cultură, conducerile școlilor să intensifice acțiunea de pregătire.

Una din cele mai importante sarcini se referă la generalizarea învățămîntului de 7 ani, și decurge din directivele trasate școlii de către cel de al III-lea Congres al P.M.R. Pe linia cuprinderii în școlile de 7 ani a tuturor copiilor de vîrstă școlară, în țara noastră s-au obținut în ultimul timp importante succese. Regiuni ca Bacău, București, Oltenia, Brașov, Dobrogea și Galați au reușit să cuprindă în clasele I—VII aproape toți copiii de vîrstă școlară. Astfel de succese nu trebuie să ne ducă însă la concluzia că în această privință nu mai avem nimic de făcut. În perioada care ne mai desparte de prima zi a anului școlar trebuie să depunem toate eforturile pentru ca nici un copil să nu rămînă în afara școlii de 7 ani. Cu deosebire această sarcină se pune în fața cadrelor didactice din regiuni ca Hunedoara, Crișana, Maramureș, Suceava și Iași, unde procentul de cuprindere a absolvenților clasei a IV-a în clasa a V-a a fost mai scăzut.

Indeplinirea generalizării învățămîntului de 7 ani cere să se ia măsuri pentru întocmirea unor evidențe clare a copiilor ce trebuie aduși la școală, pentru lămurirea și convingerea tuturor părinților să-și trimită copiii la învățătură. Este lăudabilă inițiativa cadrelor didactice din raioanele Adjud, Tulcea, Corabia, Tg. Jiu, Horezu etc., care au mers din casă în casă cu listele copiilor de vîrstă școlară, au stat de vorbă cu părinții acestora, s-au interesat de situația lor familiară, de starea sănătății lor, stabilind astfel un prim contact între școală și viitoarele serii de elevi.

În strînsă legătură cu acțiunile ce se desfășoară pentru generalizarea învățămîntului de 7 ani se află problema dezvoltării rețelei de unități școlare și a construcțiilor de școli. În cele mai multe regiuni ale țării lucrările de construcții și reparații sînt în toi, astfel că la începutul anului școlar viitor vor fi date în folosință noi și noi localuri și săli de clasă. În mai multe regiuni cum ar fi Bacău, Oltenia, Suceava sau Ploiești o însemnată parte a lucrărilor de construcții se află încă de la sfîrșitul lunii martie în faza finală, ceea ce, fără îndoială, este un lucru bun. Nu același lucru se poate spune încă despre regiunile Iași, Maramureș și Brașov, care la data de 31 martie a.c., nu aveau nici un local de școală terminat, iar ritmul de lucru era destul de încet.

Organele de învățămînt, cadrele didactice au datoria să depună toate eforturile pentru ca planul construcțiilor din regiunea și raionul respectiv să fie realizat la vreme. Ele pot contribui la terminarea noilor construcții și la amenajarea noilor săli de clasă prin mobilizarea cetățenilor la procurarea materialelor, la transportarea lor și la efectuarea lucrărilor. Părinții copiilor și oamenii muncii știu că sprijinirea școlilor în care sînt educați și instruiți copiii lor, copiii patriei, este o înaltă datorie cetățenească și ei contribuie bucuroși la această acțiune. Este necesar, numai, ca organele de învățămînt, directorii de școli și cadrele didactice să știe să-i atragă și să se folosească de ajutorul lor. Totodată, secțiile de învățămînt și cultură trebuie să țină în permanență legătura cu comitetele executive ale sfaturilor populare pentru obținerea materialelor și fondurilor necesare terminării la timp a lucrărilor de construcții și reparații.

O dată cu grija gospodărească pentru terminarea la timp a lucrărilor de construcții școlare, de reamenajare, curățire și reparare a localurilor existente, organele de învățămînt trebuie să se ocupe de înzestrarea școlilor cu mobilier, de aprovizionarea lor cu combustibil, astfel ca în clipa cînd va începe prima zi de cursuri totul să fie pregătit.

Totodată, în vederea realizării unei mai susținute legături a școlii cu viața, cu practica, învățătorii și profesorii trebuie să se îngrijească de materialul didactic cu care vor lucra elevii. Relevăm inițiativa cadrelor didactice de la școlile din Sibiu, Constanța, Rm. Vîlcea, Cîmpina, Drăgănești, Giurgiu și altele care au trecut încă de pe acum la repararea, cu ajutorul elevilor, a aparatelor de laborator, precum și la confecționarea unor instrumente simple. Astfel de inițiative sînt demne de urmat.

Tot astfel, pentru buna desfășurare a procesului de învățămînt în anul școlar viitor și pentru ridicarea nivelului de pregătire al elevilor este necesar să se ia din timp măsuri în vederea înzestrării bibliotecilor și aprovizionării elevilor cu cărți și rechizite. Chiar din aceste zile, secțiile de învățămînt și cultură trebuie să se intereseze îndeaproape de felul cum se va face aprovizionarea comunelor și satelor cu manuale și rechizite școlare.

O preocupare atentă trebuie să manifestăm, în cadrul pregătirilor pentru noul an școlar, față de sarcina dezvoltării învățămîntului seral, față de necesitatea atragerii în această formă de învățămînt a cît mai mulți muncitori din industrie și agricultură. Cadrele didactice, școlile și secțiile de învățămînt trebuie să popularizeze în uzine, în fabrici și pe șantiere, în rîndul țărănimii muncitoare din G.A.C.-uri, G.A.S.-uri și S.M.T.-uri, școlile și secțiile serale pentru tineretul muncitoresc. Se impune ca secțiile de învățămînt să vegheze cu grijă la aplicarea normelor date de Ministerul Învățămîntului și Culturii, atît în ceea ce privește încadrarea în învățămîntul seral a unor profesori bine pregătiți și cu o bogată experiență, cît și în ceea ce privește recrutarea viitorilor elevi.

În cadrul pregătirilor pentru deschiderea noului an școlar are o foarte mare însemnătate problema îmbogățirii cunoștințelor ideologice, pedagogice și de specialitate ale cadrelor didactice, sarcina ridicării nivelului lor profesional. Diferitele forme de perfecționare, cursuri, consultații, examene, ce au loc în perioada vacanței de vară, trebuie să fie privite cu toată grija, ca o dovadă a dorinței de a asigura o cît mai bună pregătire cadrelor didactice care vor preda în anul școlar viitor. Ele vor constitui o pîrghie puternică de ridicare a calității muncii pe care învățătorii și profesorii o vor depune în noul an școlar.

Cadrele didactice pot să folosească răgazul de timp al vacanței de vară pentru a studia cu grijă programele și manualele ce le vor folosi în anul școlar viitor, pentru a medita mai adînc la căile prin care pot fi înlăturate deficiențele și greutățile întîmpinate în trecut în ceea ce privește instrucția și educația, la mijloacele prin care pot ridica la un nivel superior munca viitoare.

Pregătirea tuturor unităților de învățămînt pentru noul an școlar este o acțiune largă cu aspecte multiple, care se deosebesc de la raion la raion și chiar de la o școală la alta. În îndeplinirea acestei acțiuni secțiile de învățămînt, conducerile școlilor și cadrele didactice trebuie să folosească din plin ajutorul pe care-l pot primi din partea organelor locale și a părinților elevilor, care-și aduc cu bucurie contribuția la pregătirea deschiderii anului școlar. Pentru aceasta este necesar ca fiecare secție de învățămînt și fiecare unitate școlară să-și întocmească din timp un plan concret de măsuri pe care să-l realizeze în mod ritmic, în strînsă colaborare cu sfaturile populare, cu organizațiile sindicale și cu organizațiile U.T.M.

Mobilizarea tuturor factorilor care pot contribui la pregătirea deschiderii noului an școlar și folosirea judicioasă a tuturor resurselor locale în această acțiune sînt mijloace hotărîtoare în lupta pentru asigurarea unor condiții cît mai bune desfășurării muncii de instruire și educare a elevilor în anul școlar viitor.

Nicu Dumitru
șeful serviciului școli de cultură generală din M.I.C.

Un nou local de școală

Pentru locuitorii comunei Cuca din raionul Vedea, altădată vestită prin numărul mare de analfabeți, a devenit caracteristică prețuirea științei de carte. Aceasta o dovedește, printre altele, entuziasmul cu care au răspuns chemării de a sprijini construcția unui nou local de școală.

Numai în cîteva zile, peste 100 de cetățeni din comună au participat la lucrările de săpături pentru turnarea fundației și la transportul pietrișului și nisipului necesar, prestînd un număr însemnat de ore muncă patriotică, în valoare de aproximativ 6000 de lei.

Munca voluntară depusă de săteni, ca și folosirea resurselor locale de materiale, va face posibil să se realizeze construcția acestui frumos edificiu de cultură cu o economie de 100.000 lei, față de valoarea devizului inițial.

PETRE GH. BĂDESCU
comuna Vedea, regiunea Argeș

SERBĂRI ȘCOLARE

Profesorii, maiștrii instructori și ucenicii de la școala profesională „Gr. Preoteasa" au trăit acum cîteva zile clipe minunate de sărbătoare. La tradiționala festivitate de sfîrșit de an, alături de cadrele didactice și de ucenici, au participat numeroși muncitori, tehnicieni și ingineri de la uzinele „Gr. Preoteasa", precum și părinți ai elevilor.

S-a încheiat un an școlar cu un bilanț rodnic în ceea ce privește activitatea profesorilor, maiștrilor instructori și ucenicilor din școală. Din cei 372 de ucenici, 98 au fost premiați pentru rezultate deosebite la învățătură, cît și în activitatea practică. Printre ei se află matrițerii Gheorghe Tudor, Traian Grigore, Catrinel Bîrsan, Traian Mustață și alții. Demn de menționat este faptul că, la concursul pe meserii organizat în acest an pentru ucenicii școlilor profesionale, locul I pentru fiecare an de studii la specialitatea matrițeri, l-au cucerit ucenicii de la Școala profesională „Gr. Preoteasa". Acest succes este rodul străduinței colective a profesorilor și maiștrilor instructori, al muncitorilor și tehnicienilor din uzină pentru ridicarea continuă a măiestriei profesionale a viitorilor muncitori calificați.

Despre buna pregătire a ucenicilor de la școala profesională „Gr. Preoteasa" vorbesc și numeroasele lucrări practice executate de ei și prezentate în cadrul unei expoziții, inaugurată cu prilejul serbării de sfîrșit de an. Trusele sculerului matrițer, menghinele, mașinile de bobinat și de găurit, presele hidraulice, mașinile de filetat, ca și numeroasele machete prezentate în cadrul expoziției ilustrează preocuparea profesorilor și maiștrilor instructori de la școala profesională „Gr. Preoteasa" pentru creșterea unor muncitori cu o înaltă calificare, capabili să contribuie cu toată priceperea și elanul lor tinerești la dezvoltarea continuă a industriei noastre socialiste.

★

Zilele trecute, sala de concerte a Ateneului R.P. Române a găzduit serbarea de sfîrșit de an a Școlii de muzică de 12 ani nr. 1 din Capitală. Concertul festiv, prezentat cu acest prilej, a constituit un adevărat examen public, relevînd măiestria interpretativă a unor elevi și, în general, nivelul ridicat al pregătirii tinerilor din școală. Publicul a fost plăcut impresionat de felul cum, bunăoară, eleva Zita Finkelstein din clasa a XI-a a susținut la pian partea de solo din concertul pentru pian și orchestră de Paul Constantinescu, sau felul cum elevul Mircea Țifu din clasa a IX-a a cîntat la vioară, acompaniat de orchestră, în interpretarea unui concert de Saint-Saëns.

Ce cărți vom citi în vacanță ? În primul rînd pe cele primite ca premiu.

O temeinică pregătire muzicală îmbinată cu sensibilitate și nuanțare artistică corectă au dovedit solistele vocale Teodora Buciu, Elena Ionescu, Constanța Costea și Ioana Bioanu.

Concertul festiv prezentat de Școala de muzică de 12 ani nr. 1 a mai relevat și buna pregătire a orchestrei, condusă de prof. Constantin Petrovici, precum și a ansamblului coral, condus de prof. Constantin Romașcan.

Remarcabila pepinieră de talente muzicale, Școala de muzică nr. 1 din Capitală, a dovedit încă o dată, cu prilejul concertului festiv prezentat în cadrul serbării de sfîrșit de an, că sub îndrumarea unui colectiv de pedagogi și artiști de înaltă calificare se dezvoltă aici o nouă generație de muzicieni capabili să ducă mai departe minunatele tradiții progresiste ale artei noastre interpretative.

La serbările școlare, dansurile populare au fost unul din cele mai atractive numere ale programului.

VACANȚĂ EXCURSII

Pentru elevi

În toate regiunile țării s-au făcut intense pregătiri în vederea organizării în condiții optime a vacanței de vară a elevilor.

● Taberele din regiunea Iași, situate în locuri pitorești — Bucium, Mircești, Muncelul de Sus — găzduiesc în această vară peste 1600 de pionieri și școlari, 2000 de elevi din regiune au plecat în localități de munte aflate în regiunile Bacău și Suceava, iar aproape 500 de școlari își petrec vacanța în stațiunile de pe litoral.

La Iași, Bîrlad, Pașcani, Huși, casele pionierilor organizează programe artistice, culturale și sportive interesante, asigurînd pionierilor și școlarilor o vacanță plăcută și instructivă.

● Peste 25.000 de copii din regiunea Ploiești vor fi trimiși în vacanța de vară în cele 26 tabere și colonii organizate în cele mai frumoase localități din regiune: Sinaia, Breaza, Bușteni, Telega, Cheia etc. Alți copii își petrec vacanța pe litoralul Mării Negre. De asemenea, sute de elevi, împreună cu profesorii lor, au inițiat organizarea de excursii la Constanța, Bicaz, pe Valea Oltului, la Bran și în alte regiuni ale țării. Totodată, aproape 11.000 de elevi din alte regiuni vor fi oaspeții stațiunilor de odihnă din regiunea Ploiești.

În aceste tabere Teatrul de păpuși din Ploiești va prezenta spectacole pentru copiii aflați la odihnă.

● *În regiunea Crișana, anul acesta peste 3000 de elevi și pionieri își petrec vacanța în taberele regionale de la Denza, Remeți, Vadu Crișului, Pietroasa și altele. Numeroși copii de la școlile de 7 ani și medii din regiune au plecat în taberele de pe litoral. Alți elevi din școlile medii și profesionale vor participa, în tot timpul vacanței de vară, la excursiile „Turul Republicii Populare Romîne", organizate de ONT Carpați.*

● Nu de mult, tabăra de la Colibița, raionul Bistrița, regiunea Cluj, a primit prima serie de copii. Aci își vor petrece vacanța de vară peste 2400 de pionieri și școlari. Tot în regiunea Cluj s-au deschis și alte tabere: la Bistrița, Sărata, Arcalia, Abrud, ele fiind înzestrate cu materiale sportive și culturale și cu toate cele necesare pentru ca zilele petrecute de copii în tabără să fie frumoase, de neuitat.

Pentru cadrele didactice

Ca în fiecare an, în perioada vacanței de vară, numeroși profesori și învățători își petrec concediile de odihnă, prin grija organelor sindicale, în diferite stațiuni de odihnă de la munte și de pe litoralul mării. In Capitală, numai din școlile raionului Lenin vor pleca în cursul lunilor iulie și august, la stațiunile de pe litoral — prin grija comitetului sindicatului raional de învățămînt — peste 100 cadre didactice. Au fost organizate, de asemenea, numeroase excursii prin țară. Astfel, din inițiativa clubului muncitorilor din învățămînt, la 1 iulie vor pleca într-o excursie în Delta Dunării peste 150 cadre didactice. Cu sprijinul comitetelor sindicatelor raionale de învățămînt din Capitală se organizează, în tot cursul lunilor iulie și august, excursii cu o durată de 10 zile în diferite stațiuni de la munte și de la mare.

In cursul vacanței de vară nu a fost neglijată nici activitatea cultural-artistică a cadrelor didactice. Astfel, formația artistică a sindicatului de învățămînt din raionul Stalin se pregătește pentru a prezenta mai multe spectacole cu piesa „Steaua fără nume" de M. Sebastian.

Pionierii de la Școala de 7 ani nr. 5 îndrăgesc mult plimbările pe lacurile din jurul Capitalei

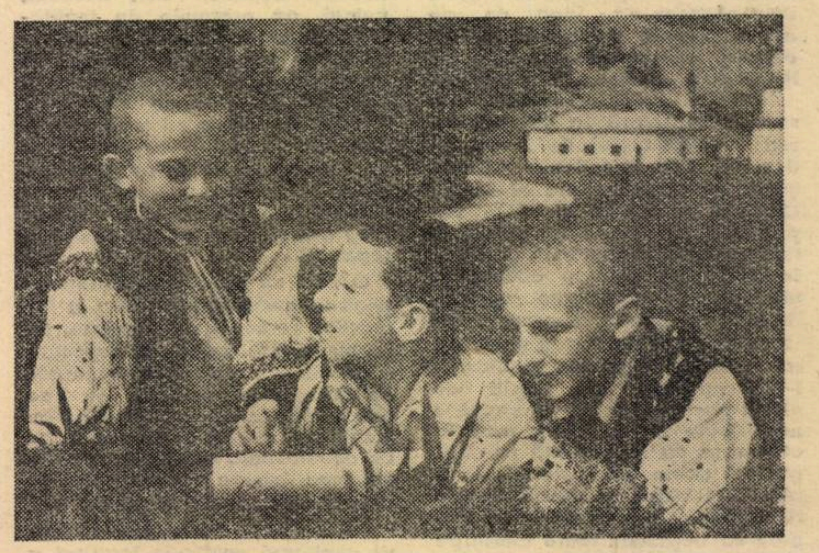

Locuri frumoase de odihnă se găsesc întotdeauna chiar în apropierea satului sau orașului nostru. Numai să le cauți!...

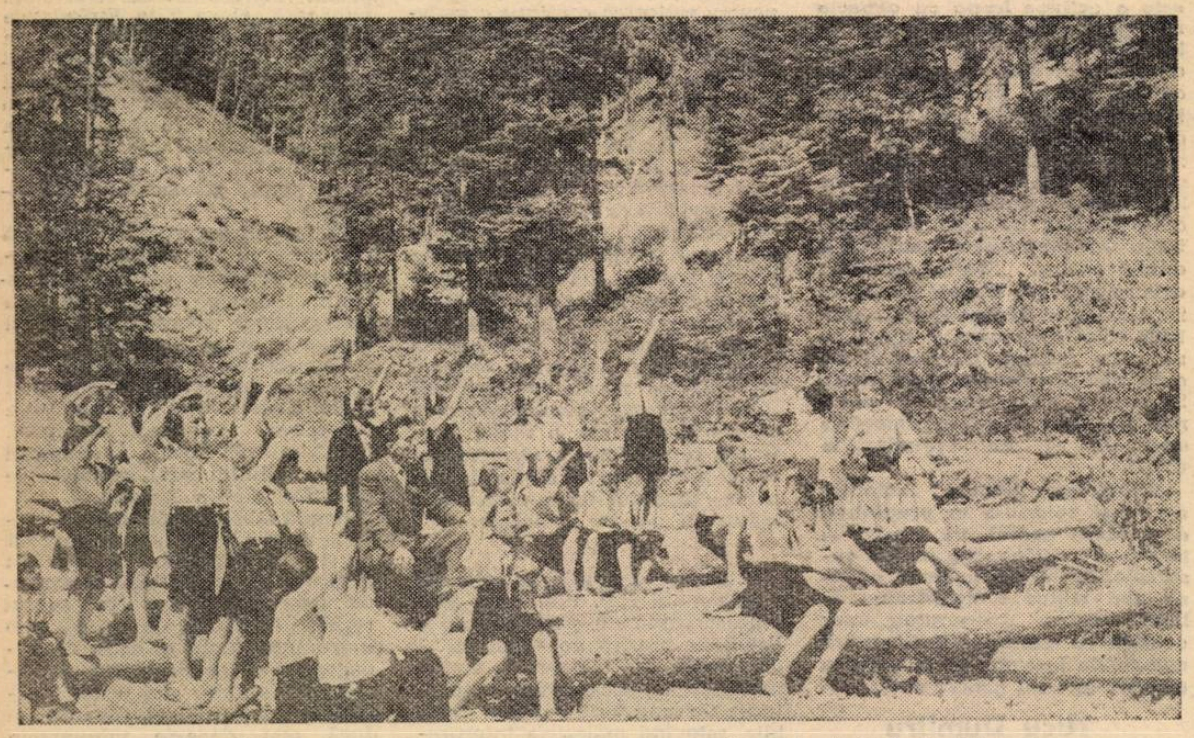

Explicațiile profesorului fac excursia mai frumoasă, mai plină de învățăminte.

Un popas în drumeție... Hai să cîntăm ceva!

Excursiile mai lungi pun probleme și mai atrăgătoare. Trebuie să te gospodărești singur, să-ți dovedești priceperea, îndemînarea și desigur, în jurul focului de tabără, talentul artistic.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.10, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 620 | vineri 14 iulie 1961 | 12 pagini 25 bani

SUBSTANTIV DE VACANȚĂ

Însemnări

Dacă i-ar veni cuiva ideea să însemne pe o hartă itinerariile din această vară ale excursiilor școlare, de-a lungul și de-a latul patriei noastre, n-ar rămîne, cred, un singur loc alb. Nu există colț cît de depărtat, drum cît de greu sau de mărginaș pe care să nu auzi răsunînd cristalin vesele cîntece pionierești. Poate că zicala „Călătorului îi șade bine cu drumul" s-ar putea rosti și astfel: „Școlarului...". Pe umerii tineri, locul ghiozdanului este preluat, în acest anotimp de exuberanță a naturii, de către rucsac. Există așadar, în aceste luni de vacanță un obiect comun pentru toți elevii, din toate clasele: drumeția.

Drumeția — substantiv de vacanță. Iar verbul ei este „a drumeți" — deși, nu fără surprindere, nu l-am găsit în dicționar...

Care dascăl nu cunoaște, în fiecare an și nu savurează clipa alegerii și statornicirii itinerarului? Dar și grea clipă! Există colț de țară unde să nu fii tras la tot pasul de mînecă? Te cheamă spre înălțimi munții, apele clipocesc cu o tainică nerăbdare, unduiesc șoptit holdele în pîrgă, livezile din deal își flutură ca pe o năframă dulcile efluvii, cîmpurile au și ele chemarea lor — să știi doar s-o asculți... Te cheamă în Moldova, să calci pe strălucitele lor urme, Creangă, Hogaș, Sadoveanu. Iată-te în fermecatul ținut al Neamțului. Te afli la o răspîntie de drumuri. Încotro? Cu plutele pe Bistrița zăgăzuită de marele piept de beton al barajului de la Bicaz? Cu șalupa pe noua mare? Către fruntea meditativă, de înțelept, a Ceahlăului? Spre acea poartă dintre Moldova și Ardeal, de o unică frumusețe — Cheile Bicazului? Pe cărările Cetății Neamțului și de aici, prin prundișul Ozanei, către Humulești — locul neuitatelor Amintiri din copilărie? În jos, pe Trotuș, la cetățile petrochimiei de la Borzești? În sus, pe Siret, la noile construcții ale Sucevei?

Nu, nici Hogaș, nici Vlahuță, numai ei, nu te pot sfătui. Fiindcă Romînia de astăzi e mai pitorească decît oricînd. Înălțînd socialismul, poporul nostru își făurește, în neasemuitul peisaj de totdeauna, frumuseți noi, nepieritoare. Către aceste frumuseți trebuie îndreptați ochii larg deschiși ai copiilor, către aceste frumuseți create de părinții și frații lor, și care vor fi mîine sporite de cei ce astăzi, drumețind și cunoscînd marile înfăptuiri din anii noștri, sînt educați în spiritul înalt al patriotismului socialist. Există oare mai mare satisfacție pentru profesori decît de a sădi în inimile tinere, asemeni unor destoinici grădinari, simțămîntul minunat al dragostei față de patria socialistă și față de partid — încercatul și înțeleptul nostru conducător? Drumurile țării prilejuiesc aceasta la tot pasul. Sînt un manual viu, cu pagini fierbinți ce se plămădesc sub ochii noștri. Sub ochii noștri cresc orașe, se înalță uzine și devin tot mai bogate holdele colectiviștilor. Iar drumeția este o excelentă lecție de istorie, lărgindu-le elevilor orizontul contemporaneității, dăruindu-le o dată mai mult bucuria de a trăi în această epocă

Și nu e drumeția numai o lecție de istorie sau de geografie. Cîte cunoștințe, din cîte domenii, nu-și dau întîlnire pe același drum! Prilej de observații răbdătoare și de palpitante descoperiri pe tărîmul științelor naturii; vesele și pasionante exerciții de aritmetică (gîndiți-vă doar ce oferă simplul calcul al unor distanțe!); mulțumirea de a culege polenul pururi proaspăt al florilor folclorului nostru. Drumeția e și o școală a unor deprinderi practice care nu le strică deloc celor obișnuiți acasă cu „masă, așterne-te"! Cît despre sport și gimnastică — ce s-ar mai putea spune? Se știe doar din gramatică: „subiectul e subînțeles". Și, poate n-ar trebui uitat că un răsărit sau un apus de soare sînt tablouri care nu se șterg niciodată din amintire.

Haide să ne întrecem! Pentru nota 10 la drumeție! Cine, întors acasă va avea mai multe de povestit — al lui să fie zecele. Și iată că la capătul coloanei tipografice n-a mai rămas loc decît pentru tradiționalul: „Drum bun!"...

Victor Vîntu

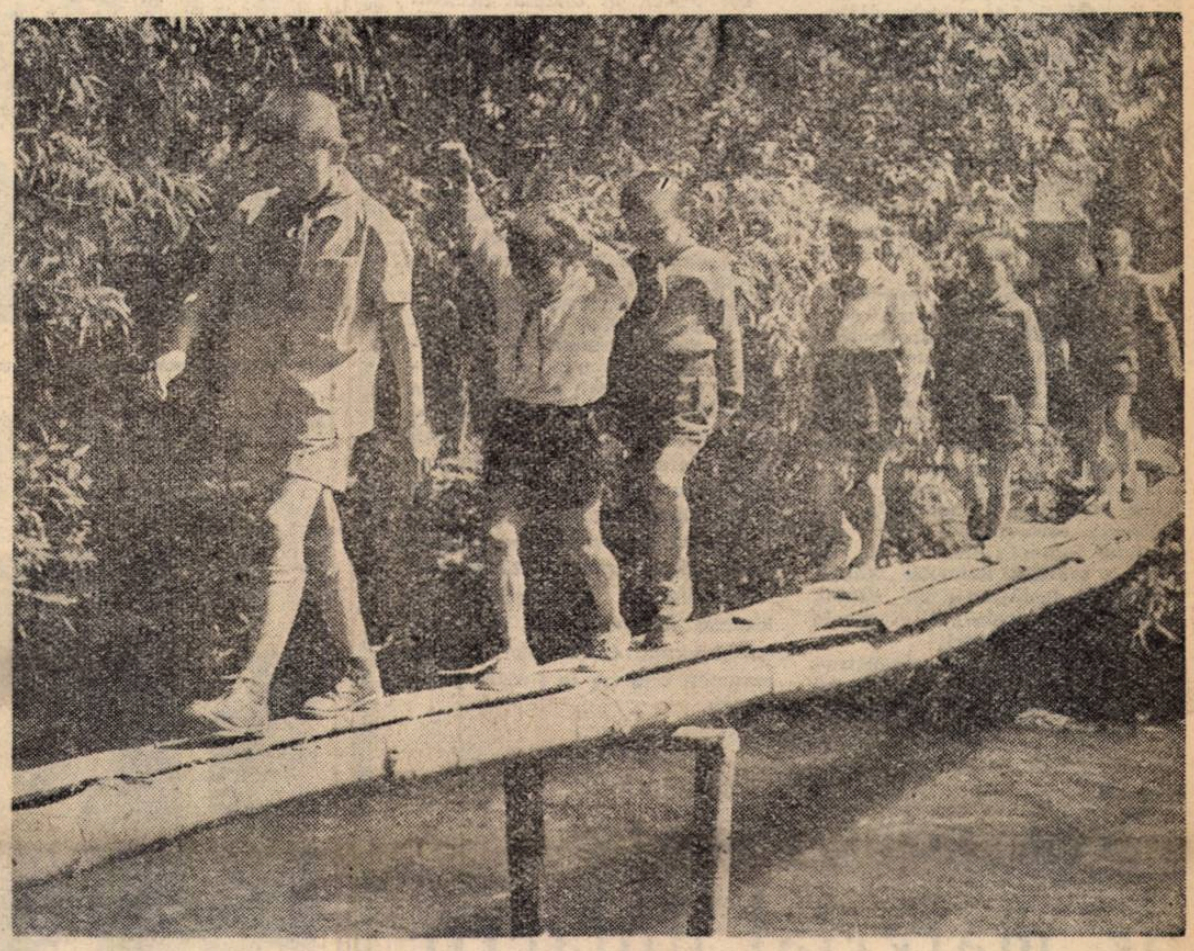

În excursie e nevoie și de curaj.

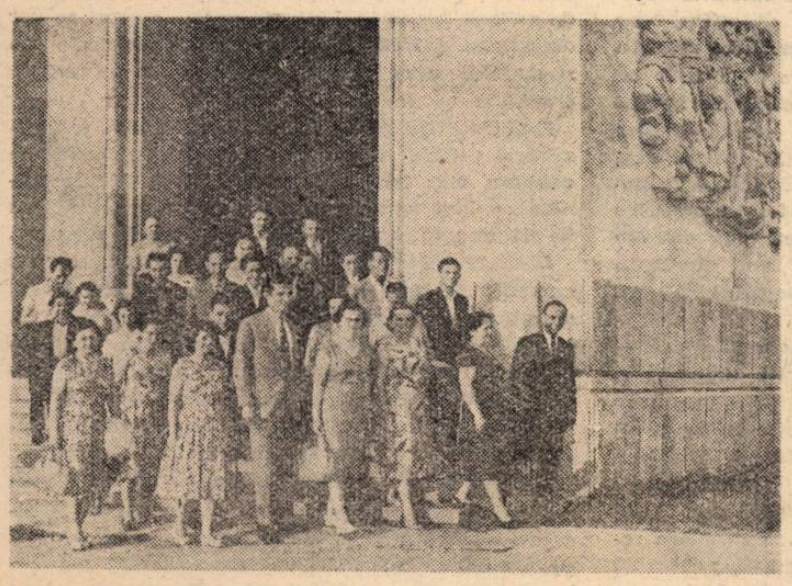

Cîțiva dintre învățătorii și profesorii fruntași din țară, care timp de 3 zile au fost oaspeții Capitalei, vizitînd Teatrul de Operă și Balet.

Cursurile de perfecționare — în pas cu viața

Continua perfecționare a metodelor de predare, permanenta îmbunătățire a conținutului științific al lecțiilor este o îndatorire de bază a profesorului de tip nou. Una din formele cele mai cuprinzătoare și eficace prin care se realizează acest obiectiv o constituie cursurile de perfecționare. Pentru a veni și pe această linie în sprijinul cadrelor didactice, Ministerul Învățămîntului și Culturii a organizat în acest an o serie de cursuri de perfecționare cu un conținut și într-o formă calitativ superioară, corespunzătoare sarcinilor actuale care stau în fața învățămîntului.

Pentru a sprijini pe cei care predau istoria patriei, literatura română și bazele marxism-leninismului în școlile de cultură generală, profesionale și tehnice și pentru a pune la curent cadrele didactice cu cele mai noi probleme de specialitate, se organizează în lunile iulie și august cursuri centrale de perfecționare la Breaza și Predeal.

În cadrul cursului de bazele marxism-leninismului se va da o atenție deosebită, în acest an, studierii problemelor politicii partidului privind desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră, pe baza documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. și a problemelor teoretice și practice cuprinse în Declarația de la Moscova din 1960.

Se vor discuta în seminarii, pe baza experienței de pînă acum, unele probleme privind metodica predării la clasă a acestor discipline, cursul prilejuind astfel și un larg schimb de experiență.

La istoria patriei, curs care este în al doilea an de funcționare, programa a fost îmbogățită cu teme din istoria mișcării muncitorești din țara noastră, care vor fi prezentate în lumina tezelor cuprinse în expunerea tovarășului Gh. Gheorghiu-Dej la cea de a 40-a aniversare a partidului.

Cursul central de perfecționare pentru literatura română se organizează pentru prima dată în acest an. La acest curs vor participa profesori care predau literatura română în școala medie, responsabili de cercuri pedagogice raionale, inspectori metodiști din cadrul secțiilor de învățămînt și cultură. Prin lecții, prin seminarii și prin consultațiile care se vor da, profesorii vor fi sprijiniți să interpreteze științific numeroase probleme de istoria literaturii române, în lumina concepției marxist-leniniste.

Pentru asigurarea unui înalt nivel științific de predare a cunoștințelor în cadrul acestor cursuri au fost solicitați să țină lecții și conferințe academicieni, profesori universitari, activiști din aparatul central de partid și de stat.

În scopul realizării unei cît mai strînse legături a învățămîntului cu viața, cu producția, se organizează pe plan interregional cursuri de perfecționare cu cadrele didactice care predau în școli de cultură generală fizica, cunoștințele industriale și lucrările practice de atelier, cunoștințele agricole și lucrările practice agricole.

Profesorii care predau fizica în școlile de cultură generală au mai făcut și în trecut cursuri de per-

Prof. Cornelia Teodorescu
inspector principal în M.I.C.

(Continuare în pag. 2)

Citiți în acest număr:

Examenul de maturitate — pag. 4.

Organizarea și desfășurarea excursiilor școlare — pag. 6.

În vacanță — pag. 7.

Din experiența anului încheiat — pag. 8—9.

Creşte numărul construcţiilor şcolare

Lucrările de construcţii şcolare se desfăşoară cu intensitate pe întreg cuprinsul patriei. În acest an, 3200 săli de clasă nou construite vor veni să se adauge celor peste 3800 săli de clasă construite în ţară în anul trecut din fonduri de stat, cît şi prin contribuţia voluntară a oamenilor muncii.

În oraşele şi satele ţării noastre cetăţenii sprijină cu entuziasm construirea noilor şcoli şi a noilor săli de clasă. Pe lîngă şantierele de construcţii şcolare s-au constituit comitete de cetăţeni, formate din reprezentanţi ai organizaţiilor obşteşti, ai comitetelor de părinţi şi ai cadrelor didactice, care contribuie la efectuarea unor lucrări auxiliare în vederea grăbirii ritmului de construire şi pentru realizarea de economii.

Bunăoară, cetăţenii din regiunea Suceava au contribuit la darea în folosinţă în acest an a 39 de şcoli noi. Pînă la toamnă, în regiune vor fi puse în funcţiune şcoli noi cu o capacitate de peste 200 săli de clasă.

Şi în regiunea Bacău se lucrează intens pentru terminarea construcţiilor şcolare. Printre localurile deja terminate se numără cele din satele Obirşia şi Odobeşti, raionul Bacău, din com. Beleghet, raionul Moineşti, din Ploşcuţeni raionul Adjud etc. O contribuţie importantă la efectuarea construcţiilor au adus-o părinţii şi cadrele didactice. De exemplu, la ridicarea construcţiei şcolii din comuna Buhociu din raionul Bacău s-a realizat, datorită muncii patriotice desfăşurate de săteni, învăţători şi şcolari o economie de aproape 200.000 lei.

În oraşul Bucureşti se construiesc în prezent din fondul de investiţii al statului 240 săli de clasă. Numai în raionul 1 Mai vor fi date în folosinţă pentru anul de învăţămînt 1961—62 încă două şcoli noi cu cîte 16 săli de clasă, laboratoare etc. Constructorii s-au angajat să le dea în folosinţă în cinstea zilei de 23 August.

În satele şi oraşele regiunii Maramureş, se vor construi pînă în toamna acestui an şcoli cu o capacitate de 272 săli de clasă, în regiunea Crişana localuri în total cu o capacitate de peste 200 săli de clasă, în regiunea Argeş cu 263 săli de clasă, în regiunea Iaşi cu 312 săli de clasă.

Tot astfel, în toamna aceasta vor fi date în folosinţă în regiunea Oltenia peste 400 noi săli de clasă. Secţia de învăţămînt şi cultură a sfatului popular regional şi secţiile raionale de învăţămînt au evidenţa tuturor construcţiilor şcolare, cunosc stadiul în care se află fiecare dintre acestea şi urmăresc îndeaproape mersul lucrărilor. Multe din noile construcţii au şi fost terminate. Astfel, datorită muncii neobosite a constructorilor, în satele şi comunele raionului Baia de Aramă şapte şcoli noi sînt gata să-şi primească elevii. A fost terminată, de asemenea, construcţia unei şcolii medii şi a unei şcoli elementare în raionul Gilort. În stadiul final al construcţiei se găsesc nouă şcoli elementare în raionul Tg. Jiu, trei şcoli în raionul Craiova, cinci şcoli în raionul Filiaşi etc.

În felul acesta, fiecare regiune va întîmpina ziua de 23 August şi deschiderea anului şcolar cu localuri noi, care vin să se adauge numărului de şcoli în permanentă creştere în fiecare parte a ţării.

Noi sortimente de material didactic

La începutul lunii iulie, Întreprinderea de material didactic a livrat şcolilor primul lot de truse pentru lucrări practice de electricitate şi primul lot de aparate pentru studiul legilor mişcării rectilinii.

Trusa pentru lucrări practice (lucrări frontale) de electricitate a fost realizată după un proiect al I.M.D. şi este destinată în special şcolilor de 7 ani. Cu ajutorul pieselor din trusă, elevii din clasa a VII-a pot realiza diverse montaje şi pot efectua peste 40 de experienţe privind aplicaţiile celor mai importante legi din electricitate.

Astfel cu ajutorul trusei se pot demonstra: electrizarea prin frecare, prin contact şi prin influenţă, producerea curentului electric, efectele curentului electric (calorice, magnetice, chimice), principiile de funcţionare a maşinilor electrice, experienţe cu magneţi (magnetizare prin influenţă, acţiunea magneţilor, cîmp magnetic) etc.

Pentru aceasta, trusa cuprinde magneţi, bobine, electroni, conductori, conexiuni, rezistenţe, siguranţe fuzibile, un galvanoscop etc. care, prin intermediul unor suporturi şi şuruburi se pot monta, după diverse scheme de legătură, pe două plăci de bază.

Trusa cuprinde şi două baterii, dar alimentarea se poate face şi prin intermediul transformatorului şi redresorului cu seleniu, (trimise şcolilor în anii trecuţi) fără a depăşi tensiunea de 4 V.

Un alt material didactic deosebit de valoros realizat recent îl constituie aparatul pentru studiul legilor mişcării rectilinii. El a fost creat după un model premiat la concursul de material didactic din anul 1959 şi este destinat unor experienţe demonstrative, dar poate fi utilizat şi la lucrările practice de către elevii clasei a VII-a (lucrări frontale la mecanică).

Aparatul — de fapt un ansamblu de piese — este astfel construit încît folosirea lui nu cere instrumente auxiliare pentru măsurarea timpului sau spaţiului. Pe planul înclinat — piesa principală a ansamblului — este fixată o bară mobilă pentru înscrierea spaţiilor. Bara execută o mişcare pendulară datorită unui pendul cicloidal. În acest fel există posibilitatea înscrierii automate şi sincronizate a spaţiilor parcurse de un mobil în intervale de timp egale, măsurate de pendul.

Ansamblul mai cuprinde două cărucioare prevăzute cu peniţe înscriptoare, greutăţi adiţionale pentru modificarea greutăţilor cărucioarelor, un dispozitiv declanşator, un platou pentru greutăţi, piese din lemn pentru studiul legilor frecării etc.

Cu acest aparat se pot face lucrări practice şi demonstrative privind mişcarea rectilinie uniformă (legea spaţiilor), mişcarea rectilinie uniform accelerată (legea spaţiilor şi a vitezelor), legile a doua şi a treia a mecanicii, legile frecării.

M. Adler

În Atelierele I.M.D. se lucrează intens la montajul în serie al truselor pentru lucrări practice de electricitate care vor fi expediate în curînd şcolilor.

Să facem cunoscute absolvenţilor şcolilor medii:

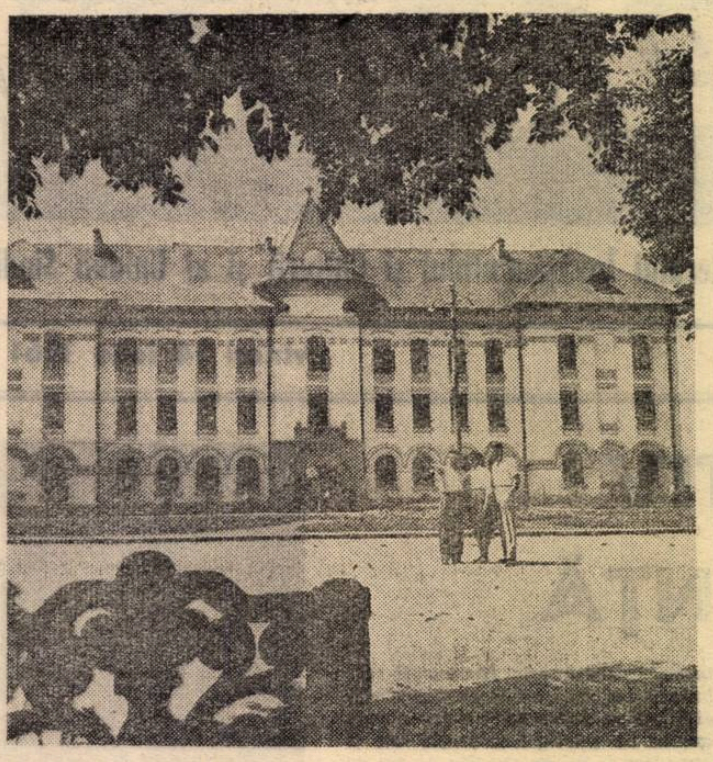

Aspect exterior al Institutului agronomic din Craiova.

Tinerii care se pregătesc să dea examenul de admitere în învăţămîntul superior au posibilitatea de a alege, în funcţie de aptitudinile lor, cele mai diverse facultăţi.

Celor care doresc să devină ingineri să le recomandăm, bunăoară facultăţile de metalurgie şi mecanică ale institutelor politehnice din Bucureşti, Cluj, Galaţi, Iaşi şi Timişoara, care le vor da o pregătire temeinică în vederea calificării lor ca specialişti în acest sector cheie al industriei noastre socialiste.

Viitorilor agronomi, care se pregătesc pentru a participa la măreaţa acţiune de transformare socialistă a agriculturii, le sînt deschise porţile institutelor agronomice din Bucureşti, Iaşi, Craiova, Timişoara şi Cluj.

Mulţi dintre actualii absolvenţi ai şcolilor noastre medii doresc să îmbrăţişeze cariera pedagogică. Este bine ca profesorii lor să-i îndrume, în primul rînd, către facultăţile de matematică, fizică şi chimie ale universităţilor din Bucureşti, Iaşi şi Cluj, precum şi către facultăţile institutelor pedagogice de 3 ani.

În laboratorul de metalurgie a pulberilor al Institutului politehnic din Cluj.

Studenţii din anul IV al Facultăţii de matematică-fizică de la Universitatea „Babeş-Bolyai" din Cluj în laboratorul de radio-tehnică.

Cursurile de perfecţionare — în pas cu viaţa

(Urmare din pag. 1)

fecţionare. Pentru prima dată însă, în acest an, la institutele de perfecţionare a cadrelor didactice se organizează cursuri la care, pe lîngă informarea profesorilor asupra noilor cuceriri ale fizicii şi tehnicii în domeniul mecanizării, automatizării, rachetelor cosmice etc., pedagogii vor desfăşura şi o activitate practică, productivă. Aceasta le va permite nu numai să cunoască aplicaţiile practice ale cunoştinţelor teoretice pe care le predau ei, mai ales, îi va deprinde să efectueze singuri anumite lucrări, să execute reparaţii de aparate, montări şi demontări de maşini, să confecţioneze dispozitive.

Pe baza experienţei acumulate la cursurile organizate anul trecut pentru cadrele didactice care predau cunoştinţele industriale şi lucrările practice şi înlăturîndu-se anumite deficienţe constatate cu acel prilej, în anul acesta se vor organiza cursuri diferenţiate. Astfel, la cursurile cu profesorii care vin din producţie se va accentua în special asupra cunoştinţelor din domeniul pedagogiei şi metodicii de predare a specialităţii, iar la cursurile cu profesorii care au funcţia de bază la catedră şi nu lucrează în întreprinderi se vor preda în special cunoştinţe de producţie industrială, de matematică aplicată, de fizică etc.

Cît priveşte cursurile de perfecţionare cu cadrele didactice care predau cunoştinţele agricole şi lucrările practice agricole, programa cuprinde problemele noi ale agriculturii ştiinţifice, metodele şi procedeele tehnice moderne folosite în gospodăriile agricole socialiste. Aceste metode se vor prezenta concret, arătîndu-se aplicabilitatea fiecăreia în condiţiile pedoclimatice caracteristice regiunilor naturale din care vin cursanţii, pentru ca aceştia să adapteze cunoştinţele generale la problemele şi necesităţile agriculturii locale. Se va pune accentul pe culturile agricole importante, prevăzute a lua o dezvoltare mai mare, pe baza directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., a documentelor Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie şi 1 iulie a.c. În cadrul cursului se vor face aplicaţii practice în gospodării agricole de stat şi colective, la staţiunile I.C.A.R., I.C.H.V. etc.

În vederea examenelor de definitivat şi de gradul II au început în toate regiunile cursuri de sprijinire a educatoarelor şi învăţătorilor şi cursuri centrale pentru profesorii care predau obiecte de cultură tehnică în şcolile profesionale, tehnice şi de meserii. În curînd vor începe la institutele de perfecţionare a cadrelor didactice cursuri asemănătoare pentru profesorii care predau discipline de cultură generală. La toate aceste cursuri se vor discuta cu cadrele didactice şi noile programe pe specialităţi care se elaborează pentru şcoala de 8 ani.

Institutele de perfecţionare, secţiile de învăţămînt şi cultură, cabinetele metodice şi instituţiile centrale care tutelează şcoli profesionale şi tehnice au luat toate măsurile ca aceste cursuri să fie de un real sprijin pentru cei care le urmează.

Cadrele didactice care vor urma în vara aceasta cursurile de perfecţionare, secţiile de învăţămînt şi cultură regionale, toate organele antrenate în această acţiune, au datoria ca, printr-un efort comun, să contribuie la succesul cursurilor organizate, succes care să se oglindească în ridicarea nivelului ideologic, profesional şi a măiestriei pedagogice a lucrătorilor din învăţămînt. Prin aceasta ei îşi vor aduce o nouă contribuţie la realizarea măreţelor sarcini puse învăţămîntului de Congresul al III-lea al P.M.R., ridicînd şcoala noastră pe o treaptă superioară corespunzătoare cerinţelor desăvîrşirii construirii socialismului în ţara noastră.

COLOCVIU DESPRE ȘCOALA SERALA

Anul școlar de curînd încheiat a constituit și pentru învățămîntul seral din țara noastră o perioadă de activitate deosebit de rodnică. A crescut nivelul de însușire a cunoștințelor, ca urmare a îmbunătățirii metodelor de predare, a sporirii experienței profesorilor, a legăturii mai strînse dintre școlile serale și întreprinderi, a efortului elevilor pentru a se instrui tot mai temeinic.

Redacția „Gazetei învățămîntului" a cerut părerile unor profesori, inspectori și metodiști din regiunea Iași cu privire la desfășurarea învățămîntului seral în acest an școlar.

La începutul discuției noastre tov. Marin Ciachir ne-a înfățișat o imagine de ansamblu a muncii în școlile serale scoțînd în evidență progresele mari în ceea ce privește realizarea stabilității elevilor. Acest lucru ilustrează atît munca de conținut desfășurată de cadrele didactice, cît și conștiinciozitatea comisiilor de selecționare care activează în întreprinderi. Frecvența la cursuri a muncitorilor-elevi a înregistrat și ea o creștere remarcabilă față de anii precedenți, căci alături de școală întreprinderile cercetează cu atenție fiecare caz înainte de a motiva absențele.

Convingerea noastră a tuturor — a arătat tov. Ciachir în continuare — este că această formă de învățămînt dispune de toate forțele pentru ca nivelul cunoștințelor însușite să se ridice continuu. Față de anul școlar 1959—1960 în acest an școlar procentul promovaților a crescut cu 5 la sută — procentul general al promovaților fiind de 96—97 la sută. Majoritatea muncitorilor-elevi au obținut calificative de bine și foarte bine.

— Desigur există un specific al învățămîntului seral — ne spune tovarășul Marin Ceachir — determinat de condițiile în care se desfășoară lecțiile, precum și de particularitățile de vîrstă și individuale ale elevilor. Cheia succeselor în predarea la învățămîntul seral constă în cunoașterea de către cadrele didactice a acestui specific și în aplicarea normelor de pedagogie generală la aceste condiții. Căutăm cu migală metode tot mai adecuate. Institutul de științe pedagogice ar putea să ne ajute mult pe această linie, prin cercetarea anumitor probleme, prin elaborarea unor metodici speciale.

Desfășurarea procesului instructiv-educativ în învățămîntul seral constituie una din problemele centrale de studiu și în cadrul Institutului interregional de perfecționare a cadrelor didactice din Iași. În legătură cu aceste preocupări, tov. I. Roman, lector al I.I.P.C.D. Iași, ne-a dat interesante amănunte, expunînd și unele concluzii ale cercetărilor întreprinse în cîteva școli din orașul Iași.

Esențialul în munca profesorului în învățămîntul seral — ne-a spus tov. I. Roman — îl constituie priceperea lui de a folosi experiența și cunoștințele anterioare ale elevilor potrivit cu specificul materiei de învățămînt și a lecției respective. Pe această bază se poate rezolva în mare măsură problema însușirii temeinice a cunoștințelor în chiar cursul predării și deci a reducerii timpului necesar pregătirii individuale. Care sînt trăsăturile distinctive ale experienței acumulate de muncitorii-elevi? În timp ce experiența elevilor de la cursul de zi este mai săracă, muncitorii-elevi au acumulat o experiență bogată în fapte, imagini, impresii etc. Datele acestei experiențe se acumulează uneori nesistematic, astfel că elevii nu și le pot valorifica întotdeauna singuri. Prin lecții, profesorul trebuie să sistematizeze, să completeze și să dea explicații cauzale materialului faptic cunoscut de elevi, să folosească în relatarea lui terminologia științifică și să-l generalizeze potrivit prevederilor programei. Oricît de diferită ar fi experiența unui elev față de altul, ea servește fiecăruia pentru maturizarea gîndirii lui, dă fiecărui muncitor-elev posibilitatea de a înțelege mai ușor, de a generaliza mai repede și de a reține mai multe lucruri în timpul unei lecții. Este foarte indicat, de aceea, ca în numeroase cazuri lecția întreagă sau o parte a ei să pornească de la cele cunoscute de elevi. De exemplu, la o lecție de științele naturii, în clasa a V-a a Școlii medii serale „Vasile Alecsandri" din Iași, vorbind despre importanța plantelor medicinale, profesorul ar fi putut să enumere în chip didactic bolile pentru care pot fi întrebuințate plantele medicinale studiate. În felul acesta cunoștințele ar fi apărut numai ca un lucru de memorat. Profesorul a întrebat însă în mod firesc: „Ați folosit vreodată mușețelul?", „În ce ocazii?" Elevii și-au amintit împrejurări din viață în care au folosit ceaiul de mușețel. Apelînd la amintirile lor, elevii au putut stabili cu ușurință afecțiunile în care se folosesc plantele medicinale studiate în acea oră. În felul acesta cunoștințele respective s-au reținut în chip firesc și nu au necesitat timp pentru memorarea lor.

În alte cazuri, lecția sau o parte a ei poate îmbrăca aspectul unei probleme de gîndire. Bunăoară, la o lecție de istorie predată la clasa a IX-a a aceleiași școli, avînd de predat despre dezvoltarea rapidă a capitalismului în S.U.A. în sec. al XIX-lea, profesorul ar fi putut proceda prin enumerarea și descrierea factorilor care au determinat acest lucru. Dar astfel explicația ar fi fost reținută mai dificil, elevii ar fi trebuit să revadă de mai multe ori acasă acești factori pentru a-i putea memora. De aceea, profesorul a procedat în angajarea gîndirii elevilor într-un mod diferit: „Ca să putem explica dezvoltarea rapidă a capitalismului în S.U.A. în sec. al XIX-lea — a spus el — să facem o comparație cu dezvoltarea capitalismului în Europa. În Europa, capitalismul apare încă din secolele XV—XVI și totuși, S.U.A., un stat nou, reușește să întreacă Europa din acest punct de vedere. Înseamnă că dezvoltarea capitalismului în Europa a fost împiedicată de o serie de cauze. Care sînt aceste cauze?" Pe baza cunoștințelor anterioare elevii au reușit să identifice repede factorii care au împiedicat dezvoltarea capitalismului în Europa în primele secole după apariția lui. Și-au dat seama apoi că acești factori a căror existență era determinată de fosta orînduire feudală din Europa au lipsit în S.U.A. și, ca atare, în S.U.A. capitalismul s-a putut dezvolta nestingherit.

Avînd în vedere experiența de viață bogată în fapte și observații a muncitorilor-elevi deseori la predarea lecțiilor sînt necesare mai puține exemple decît în învățămîntul de zi. Experiența arată că în unele cazuri generalizarea se poate baza pe un singur exemplu, cu condiția ca el să fie bine ales. Prin aceasta se cîștigă timp și totodată cunoștințele se fixează mai ușor, elevii fiind stimulați în lecția următoare să găsească alte exemple din același domeniu.

Muncitorii-elevi au acumulat și acumulează numeroase cunoștințe prin lectura presei zilnice sau a literaturii. Profesorii celor mai multe școli din regiunea Iași au știut să folosească cu pricepere aceste cunoștințe în predarea lecțiilor. De exemplu, într-o lecție de geografie, urmărind să explice cauzele care produc valurile marine, profesorul a întrebat: „Ați văzut că uneori marea este liniștită, alte ori este plină de valuri. Cum vă explicați apariția valurilor?" Elevii au indicat vîntul, drept cauză a valurilor. Profesorul a confirmat răspunsul și a continuat: „Oare mai sînt și alte cauze?". Elevii s-au gîndit, dar n-au mai găsit o altă explicație pentru producerea valurilor. „Amintiți-vă de cutremurele de pămînt din anul trecut din Chile" — le-a spus profesorul. Elevii au înțeles îndată despre ce e vorba, iar unul a răspuns repede că vulcanii și cutremurele de pămînt pot fi o altă cauză a producerii valurilor marine. Profesorul a continuat explicațiile, fundamentînd științific aceste fapte. Întreaga lecție a fost în acest fel reținută cu ușurință.

Munca și învățătura sînt două elemente de bază din viața muncitorilor-elevi. Pentru a-i ajuta să le îmbine în mod armonios profesorul trebuie să cunoască profund natura și condițiile muncii pe care o desfășoară acești tineri.

În discuția angajată de noi în legătură cu experiența din acest an a școlilor serale din regiunea Iași, tovarășa prof. E. Gheorghiu, directoarea secției serale de pe lîngă Școala medie „M. Sadoveanu" din orașul Iași, ne-a relatat acțiunile organizate de cadrele didactice ale acestei școli pentru cunoașterea specificului activității în producție a muncitorilor-elevi: vizitele diriginților și profesorilor la locul de muncă al elevilor, discuțiile cu maiștrii, cu șefii de secție, documentarea în vederea alegerii exemplelor ce urmau a fi folosite în predare.

Cunoașterea elevilor, a particularităților lor individuale — ne-a spus tovarășa Gheorghiu — s-a realizat și cu ocazia diverselor acțiuni organizate de școală ca, excursiile la Galați, Chișcani, Valea Prahovei, audițiile colective de muzică, vizionări de spectacole etc. Aceste acțiuni au contribuit atît la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor de la seral, cît și la închegarea colectivului școlar, la o apropiere între profesori și elevi.

Un factor esențial în dobîndirea succeselor de pînă acum îl constituie accentul pe care îl punem în munca noastră cu elevii pe factorul moral.

Elevii simt în permanență sprijinul uzinei sau fabricii în care lucrează și simt în același timp că activitatea lor este urmărită cu atenție de tovarășii lor de muncă. Am căutat pe această linie să antrenăm comisiile de selecționare, conducerile întreprinderilor în rezolvarea celor mai importante probleme ale școlii. La orele de analiză a muncii au fost invitați delegați din partea întreprinderilor care au luat astfel cunoștință de situația elevilor de care răspund. Periodic, conducerile întreprinderilor sînt informate asupra situației școlare a elevilor. Puținele cazuri mai grave de abateri de la disciplina școlară au fost puse în discuția adunărilor generale U.T.M. din întreprinderea la care au participat și diriginții claselor respective.

Aceste fapte scot în evidență preocuparea tot mai intensă a cadrelor didactice și a organelor de învățămînt pentru ridicarea pe o treaptă mereu mai înaltă a procesului instructiv-educativ în școala serală. Folosind experiența pozitivă acumulată pînă acum, profesorii care muncesc în aceste școli sînt hotărîți ca în noul an școlar să facă noi pași înainte pe drumul îmbogățirii orizontului cultural al muncitorilor, tehnicienilor care lucrează în industria și agricultura noastră socialistă.

B. Moldovan

O pregătire temeinică este chezășia succesului. Toți tinerii muncitori de la uzinele „Grigore Preoteasa" din Capitală, care au urmat în acest an cursurile de pregătire, au trecut cu bune rezultate proba de verificare pentru admiterea în clasa a VIII-a serală.

În atenția noastră

DESCHIDEREA NOULUI AN ȘCOLAR

Pentru colectivul pedagogic al școlii noastre, închiderea anului școlar a însemnat totodată începutul unei noi etape de muncă — aceea cuprinzînd pregătirile pentru deschiderea noului an școlar.

Cu sprijinul uzinelor „Mao Țze-dun" și al sfatului popular, localul școlii va fi gata pentru primirea elevilor încă înainte de 23 August. În prezent se fac reparații la mobilier, se amenajează laboratoarele, sînt spoite sălile de curs, coridoarele.

În afara pregătirii localului ne preocupă în această perioadă și asigurarea elevilor cu manualele școlare necesare, paralel cu aprovizionarea bibliotecii cu noi volume, cu înzestrarea laboratoarelor și completarea materialului didactic. Alături de manualele pe care le vor primi în sprijinul muncii lor, muncitorii-elevi vor avea la dispoziție pentru documentare, cărțile din biblioteca școlii al cărei fond a sporit cu 300 volume prin grija uzinelor metalurgice „Mao Țze-dun". De asemenea, laboratorul de fizică va fi înzestrat cu noi aparate în valoare de peste 7500 lei. Aproape 5000 de lei, puși la dispoziție tot de către uzină, vor fi folosiți pentru dotarea laboratorului de chimie cu substanțe chimice, astfel ca în noul an școlar elevii să aibă condiții optime de învățătură.

O problemă deosebit de importantă ce stă în atenția noastră este și completarea numărului necesar de profesori, repartizarea justă — pe clase și pe obiecte — a cadrelor didactice. Faptul că numărul de elevi și de clase crește de la un an la altul impune sporirea numărului de profesori. Cu sprijinul secției de învățămînt s-au și luat măsurile necesare pentru ca școala să fie încadrată cu cele mai bune cadre, cu oameni bine pregătiți și cu suficientă experiență pedagogică în munca la școala serală. Încă de pe acum profesorii școlii noastre cunosc clasele la care vor lucra în viitorul an școlar.

În felul acesta, li s-a oferit posibilitatea să se pregătească mai bine și din timp pentru a răspunde cu cinste sarcinii de a se ocupa de instruirea teoretică a muncitorilor-elevi. Țin să menționez că mulți dintre profesorii noștri, înțelegînd să se perfecționeze necontenit ca profesori în școala serală, se preocupă cu intensitate de studierea sistematică a unor probleme ridicate de specialitatea pe care o predau, de specificul muncii în condițiile învățămîntului seral.

Vacanța de vară înseamnă pentru comisiile de selecționare și pentru conducerea școlii o perioadă în care nu trebuie să slăbească preocuparea pentru recrutarea de noi tineri muncitori, pentru atragerea lor înspre școală. În tot timpul verii un număr de 4—5 profesori vor merge, prin rotație, în întreprinderi unde vor sta de vorbă cu tinerii muncitori, spre a-i convinge de necesitatea însușirii științei și culturii, desăvîrșirii pregătirii lor teoretice.

De asemenea, cadrele didactice prezente în școală vor organiza consultații la materiile la care viitorii elevi se vor prezenta pentru proba de verificare din luna august a.c.

Cu sprijinul comisiilor de selecționare, viitorii elevi vor fi repartizați pe schimburi de producție chiar din timpul verii, înainte de deschiderea anului școlar, căci aceasta le permite să frecventeze cu regularitate cursurile încă de la început.

Acestea sînt cîteva măsuri pe care le-am luat pentru deschiderea în cele mai bune condiții a școlii noastre, măsuri de care desigur depinde buna desfășurare a procesului instructiv-educativ în școala noastră serală.

Prof. C. Prisecaru
directorul Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „Mao Țze-dun"

Lecție de limba română la clasa a IX-a a Școlii medii serale din Bacău.

Cu cît colinzi mai mult plaiurile țării, cu atît îți sînt mai dragi minunatele ei frumuseți și bogății, oamenii a căror muncă face să sporească necontenit aceste bogății și frumuseți.

Pretutindeni, oriunde ți-ai îndrepta pașii, întîlnești grupuri de elevi, asemeni celui din fotografia noastră, oprindu-se într-un popas de drumeție pentru a admira încîntați peisajul plin de farmec.

FOCUL DE TABĂRĂ

În tabără, în excursie, adunați în jurul focului, copiii petrec clipe de neuitat. Și azi, elevii din Capitala patriei noastre care s-au odihnit în taberele de pe Valea Prahovei, valea Teleajenului, valea Timișului ca și cei din taberele de la Săliște, Sighișoara, Olănești, Cîmpulung Mușcel povestesc colegilor lor cît de minunate au fost serile de vară în jurul focului de tabără. Ei își amintesc cu multă plăcere despre cîntecele învățate, despre interpretarea unei scenete, rîd aducîndu-și aminte de unele creații umoristice originale prezentate de grupa sau detașamentul lor.

Un elev din București descria unui coleg felul cum a fost organizat în tabăra de la Bran, focul de tabără — primul foc la care el participa — menționînd că seara aceea a fost atît de minunată încît cu greu se va șterge din amintirea sa.

An de an pionierii din regiunea Cluj își petrec o parte din vacanță în tabăra regională de la Cobilița: și ei își aduc aminte cu multă bucurie de clipele frumoase petrecute în jurul focului. Iată cum a însemnat cronicarul taberei acest eveniment în jurnalul taberei: „Cei peste 400 de pionieri din colectivul acestei tabere am aprins focul în sunetul fanfarelor și al cîntecelor pionierești. În jurul uriașului foc s-a desfășurat un bogat program artistic care a cuprins coruri, dansuri, recitări și jocuri pionierești. Pionierii din satele Munților Apuseni sau Rodnei, din orașul Cluj sau de la Zalău, strînși în jurul focului aprins s-au cunoscut mai bine, au învățat cîntece și dansuri populare specifice locurilor de unde veneau".

În mod obișnuit focul de tabără se organizează pe dataşamente, la pregătirea lui fiind antrenați cît mai mulți elevi. Reușita focului de tabără depinde de frumusețea programului care trebuie să fie bine pregătit, să cuprindă variate cîntece vocale și instrumentale, dansuri nou învățate din folclorul local sau din regiunea din care provin copiii, recitări, epigrame, ghicitori, scrise de elevii talentați. Programul trebuie să fie cît mai variat, cît mai atractiv, în așa fel încît să antreneze întreaga masă a elevilor. La focul de tabără organizat cu ocazia unor momente mai importante din viața de tabără cum ar fi festivitatea de deschidere și închidere a taberei, sărbătorirea zilei de 23 August, întîlnirea cu muncitori fruntași sau cu oameni de știință și cultură participă toți elevii.

În multe tabere din țară, la focul organizat, pionierii invită ca oaspeți copiii colectiviștilor din împrejurimi, de la care află multe noutăți în legătură cu locurile în care ei își petrec vacanța. Tot cu acest prilej, copiii colectiviștilor învață noi cîntece și jocuri precum și amănunte în legătură cu școala și orașul în care învață tăbărașii.

Ion Birna
inspector în M.I.C.

Organizarea și desfășurarea excursiilor școlare

Recent, Ministerul Învățămîntului și Culturii — Departamentul școli — împreună cu Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor au elaborat instrucțiuni privind organizarea și desfășurarea excursiilor școlare. Redăm textul acestor instrucțiuni.

Unul din principalele mijloace de educare patriotică a tineretului școlar — sarcină de mare importanță a școlii, organizațiilor U.T.M. și de pionieri — este turismul: excursiile școlare și drumeția.

Cu ajutorul excursiilor școlare elevii au posibilitatea să cunoască realizările regimului democrat-popular, patria noastră socialistă, frumusețile și bogățiile ei naturale, precum și diferite locuri istorice, monumente de artă și cultură.

Excursiile școlare contribuie la legarea tot mai strînsă a învățămîntului cu practica construcției socialiste, cu viața, cu producția, dînd posibilitate elevilor să-și însușească cunoștințele în domeniul științelor, culturii și artei, prin perceperea directă a lucrurilor și fenomenelor în strînsă legătură cu predarea diferitelor obiecte de învățămînt.

Drumeția și excursiile contribuie **la** educarea perseverenței, curajului, la întărirea și călirea fizică a elevilor.

Pentru dezvoltarea pe scară largă a drumeției și a excursiilor școlare, în scopul cuprinderii în aceste forme de turism a masei de elevi, Ministerul Învățămîntului și Culturii și Comitetul Central al Uniunii Tineretului Muncitor stabilesc următoarele:

I — FORMELE EXCURSIILOR ȘCOLARE

1. Excursii pentru cunoașterea patriei socialiste și a realizărilor regimului democrat-popular

Aceste excursii au ca obiectiv principal vizitarea măreţelor construcții ale socialismului de pe întreg întinsul țării noastre, a unor monumente importante privind trecutul de luptă al poporului nostru și al clasei muncitoare condusă de partid, precum și frumusețile și bogățiile naturale, monumente ale naturii. Aceste excursii au o durată de 6-7 zile.

În cadrul excursiilor pentru cunoașterea patriei noastre socialiste un loc deosebit de important îl ocupă excursiile pentru cunoașterea Capitalei, organizate pe scară mai largă pentru elevii din regiunile mai îndepărtate, durata acestor excursii fiind pînă la 5 zile.

De asemenea, se pot organiza excursii pentru cunoașterea stațiunilor și a construcțiilor noi de pe litoralul Mării Negre.

Excursiile se organizează pe itinerarii dinainte stabilite de-a lungul cărora să fie asigurate masa și cazarea excursioniștilor.

La excursiile de acest fel participă în primul rînd elevii claselor VIII—XI din școlile de cultură generală, elevii școlilor și institutelor pedagogice de învățători și din școlile profesionale și de meserii.

2. **Excursii în cadrul regiunii,** pentru cunoașterea realizărilor regimului democrat-popular și a frumuseților naturale ale regiunii. Durata acestor excursii este de 3-5 zile în funcție de vîrsta elevilor și de țelurile propuse în itinerar; un accent deosebit se va pune pe drumeție folosindu-se pentru popas și odihnă unele baze turistice amenajate în școli, la cabane sau în apropierea taberelor de pionieri și școlari.

La aceste excursii participă elevii din clasele V—XI ale școlilor de cultură generală și elevii din școlile profesionale.

3. **Drumeția locală** cu durata de 1—2 zile, în jurul localității, la locuri prezentînd interes educativ și instructiv (construcții industriale, gospodării agricole colective, șantiere, locuri istorice) sau numai pentru odihnă și recreere în aer liber. Pentru elevii din clasele mici este recomandabilă mai ales această formă de drumeție. La excursiile locale se vor antrena mase largi de elevi, punîndu-se un accent deosebit pe organizarea participării elevilor din orașe și centre industriale. Aceste excursii se vor organiza în tot timpul anului, în perioadele potrivite.

În programele de activități ale taberelor locale (care cuprind pe școlarii ce-și petrec vacanța în localitate), ale cluburilor pentru pionieri și elevi, se va prevedea organizarea pe scară largă a excursiilor locale, a drumeției.

4. Excursii care vor servi direct programei de învățămînt. Aceste excursii pot fi organizate în tot timpul anului școlar și vor fi folosite pentru predarea unor lecții de istorie, geografie, științele naturale etc., în locuri legate de conținutul lecției.

Avînd și un caracter recreativ, pe lîngă cel instructiv, aceste excursii vor putea fi programate în acele perioade ale anului școlar cînd se observă la elevi o ușoară oboseală.

II — ORGANIZAREA ȘI CONDUCEREA EXCURSIILOR

1. Conducerea excursiilor.

Pentru organizarea, conducerea și coordonarea excursiilor se va crea un comandament regional din care vor face parte cîte un reprezentant al secției de învățămînt și cultură, al comitetului regional U.T.M., al consiliului sindical regional, al consiliului regional U.C.F.S., al oficiului local de turism, al regionalei C.F.R. (acolo unde există) și I.R.T.A.

Comandamentul regional se ocupă de întocmirea planului privind organizarea excursiilor, recomandă itinerarii pentru excursiile locale și regionale, stabilește și asigură amenajarea bazelor și punctelor turistice pe itinerariile recomandate, recrutează și pregătește din rîndul cadrelor didactice personalul care însoțește grupele de excursioniști, dă îndrumări practice școlilor, secțiilor de învățămînt raionale, comitetelor raionale U.T.M. în pregătirea pentru drumeție și excursie, desfășoară o largă muncă de popularizare a drumeției și excursiilor în rîndul elevilor, părinților și cadrelor didactice, asigură mijloacele de transport necesare. Comandamentul regional va ține o legătură permanentă cu comandamentul central, care coordonează întreaga acțiune pe țară și funcționează pe lîngă Departamentul școlilor din Ministerul Învățămîntului și Culturii.

Participarea elevilor la drumeție și excursii se face pe grupe de excursioniști.

Conducătorii grupelor de excursioniști vor fi recrutați din rîndurile cadrelor didactice, al activului caselor de pionieri. În alegerea conducătorilor de excursii se va ține seama ca aceștia să fie selecționați din rîndul acelor tovarăși care au autoritate și prestigiu, care au experiență și îndrăgesc drumeția și excursia.

Se va asigura un conducător la grupa de 15—20 elevi, iar excursiile interregionale, cu un efectiv de peste 40—50 participanți, vor fi însoțite de un medic sau personal medico-sanitar

În excursiile cu grupe mai mari de elevi pot fi folosiți ca ajutoare ale conducătorilor de grupe studenți ai facultăților care pregătesc cadre didactice, de la institutele pedagogice, care-și petrec vacanța în localitate și sînt dornici să participe la excursii.

În localitățile prevăzute pentru a fi vizitate pe baza itinerariilor stabilite se va pregăti cîte un grup de cadre didactice, instructori de pionieri, studenți care vor îndeplini funcția de ghid pe lîngă grupele de excursioniști elevi, însoțindu-i în timpul vizitei și dîndu-le explicațiile necesare.

Comitetele regionale și raionale U.T.M. împreună cu secțiile de învățămînt și cultură vor înființa la toate casele pionierilor cercuri de turism unde detașamentele de pionieri, organizațiile U.T.M., diriginții să poată primi îndrumări cu privire la organizarea excursiilor și drumeției, asupra îmbrăcămintei adecvate, a alimentelor recomandate pentru hrană rece, a timpului și distanței zilnice de parcurs și alte sfaturi practice.

O atenție deosebită se va da pregătirii temeinice a cadrelor care vor însoți și conduce pe elevi în excursii.

2. Stabilirea itinerariului și asigurarea transportului.

În funcție de durata excursiilor, de vîrsta elevilor, de dificultățile traseului, comandamentul regional va stabili itinerarii turistice pentru excursiile regionale și interregionale pe care le va recomanda școlilor.

Secțiile de învățămînt și cultură ale sfaturilor populare raionale și orășenești împreună cu comitetele raionale și orășenești U.T.M. vor stabili itinerarii turistice în jurul localităților pentru excursii locale, pe care le vor recomanda școlilor. Ele vor desfășura o largă muncă de popularizare a celor mai importante obiective din cuprinsul regiunii, înscriindu-le în itinerariile recomandate

Programarea excursiilor pentru cunoașterea patriei socialiste și a realizărilor regimului democrat-popular, inclusiv excursiile în Capitală și pe litoral se face, la propunerea comandamentului regional, de către comandamentul central. Prin programarea excursiilor se înțelege confirmarea itinerarului propus și a zilelor în care excursioniștii vor vizita diferitele localități cuprinse în itinerar.

Programarea excursiilor în cadrul regiunii se face de către comandamentul regional.

Programarea, pregătirea și desfășurarea excursiilor locale se va face de către conducerea școlii în strînsă colaborare cu organizațiile U.T.M. și de pionieri.

Transportul în excursiile pentru cunoașterea patriei socialiste se organizează de regulă cu trenul, iar în condițiile în care itinerariile permit, și cu autobuzele.

Pentru asigurarea transportului comandamentul regional se va îngriji de rezolvarea din timp a vagoanelor și autobuzelor solicitate pentru realizarea întregului plan de excursii stabilit.

Transportul în excursiile regionale se asigură cu trenul și autobuzul, iar pe traseu se fac popasuri la obiective dinainte stabilite.

În localitățile mai importante din punct de vedere turistic se pot organiza staționări de 1—2 zile, cu scopul de a se întreprinde excursii în împrejurimi, sub forma drumeției.

În această formă de excursie, deplasarea grupelor de excursioniști se poate face și pe biciclete.

În excursiile locale, forma principală de deplasare o constituie drumeția — elevii pracurgînd pe jos distanțe potrivite în funcție de vîrsta lor, cu popasurile necesare.

3. Baza materială a excursiilor

Pentru a crea condiții de cazare a grupelor de excursioniști, comandamentul regional va stabili puncte și baze turistice în reședința de regiune și în localitățile cuprinse în itinerariile stabilite, unde se prevede popas de noapte. La punctele și bazele turistice, a căror capacitate va fi stabilită în funcție de numărul elevilor care vizitează concomitent localitatea, va fi asigurată mîncare caldă cel puțin seara și dimineața.

Pentru localitățile solicitate în mod curent de excursiile interregionale capacitatea bazelor turistice va fi stabilită avînd în vedere și aceste excursii. Numărul locurilor rezervate excursiilor interregionale la baza turistică va fi comunicat de urgență comandamentului central.

Bazele și punctele turistice se vor amenaja în internatele școlilor, în unele localuri de școli, în cabane, iar acolo unde posibilitățile permit, în corturi și barăci. După terminarea ultimei serii în taberele pentru pionieri și școlari, localurile acestor tabere pot fi de asemenea folosite ca baze turistice.

Transportul pe C.F.R. sau cu mijloace auto se va face la tariful actual stabilit pentru grupuri de elevi.

Instrucțiuni cu privire la folosirea fondurilor pentru organizarea excursiilor se vor elabora separat.

Pentru vacanța ucenicilor

Taberele de odihnă organizate pentru elevii școlilor profesionale și-au deschis porțile. Situate în locurile cele mai pitorești din țară ele oferă elevilor condițiile optime de odihnă și reconfortare fizică, constituind încă o dovadă a grijii partidului și a statului pentru asigurarea condițiilor de viață și învățătură viitorilor muncitori.

Pentru elevii din ramura metalurgiei și a construcției de mașini sînt organizate patru tabere: la Cîmpulung Mușcel, Brașov, Reșița, Cugir. Viitorii muncitori mineri se vor odihni în taberele pregătite pentru ei la Cîmpina și Iacobeni, precum și în Munții Apuseni la Zlatna și Gura Barza. Elevii ucenici din ramura industriei petrolului și chimiei își petrec o parte din vacanță atît în tabăra de la Gura Cheii — pe frumoasa vale a Rîșnovei — cît și pe litoralul Mării Negre la Năvodari. Tinerii care se pregătesc să lucreze în industria ușoară se vor odihni în taberele special amenajate de la Sighișoara și Sibiu, iar cei care în anii următori vor lucra pe ogoarele agriculturii noastre socialiste vor pleca în taberele de la Curtea de Argeș, Odorhei, Lipova, Sibiu și Poarta Albă. Pentru elevii și ucenicii din ramura economiei forestiere au fost amenajate taberele de odihnă la Cîmpulung Moldovenesc și Gurghiu din Regiunea Mureș — Autonomă Maghiară; viitorii specialiști în construcții vor merge în tabără la Săcele, iar cei din transporturi și telecomunicații la Piatra Neamț și Sibiu. O serie de tabere de la Brașov și Constanța primesc ca oaspeți elevi din școlile profesionale ale Ministerului Comerțului, iar cea din Predeal — de pe Cioplea — pe elevii școlilor cooperației meșteșugărești.

Pedagogii propun

Şcoala noastră a intrat într-o nouă şi importantă etapă a dezvoltării sale: încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani şi trecerea la învăţămîntul general de 8 ani, durata şcolii de cultură generală ajungînd astfel la 12 ani. Dincolo de marea însemnătate pe care aceste înfăptuiri le vor avea pentru ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, pentru pregătirea cadrelor necesare desăvîrşirii construcţiei socialismului, trebuie să vedem un fapt plin de semnificaţii: larga participare a maselor de oameni care activează pe tărîmul învăţămîntului, la rezolvarea problemelor care privesc schimbările ce se vor produce în şcoală.

Proiectele planurilor de învăţămînt, ale programelor şcolare, ale pregătirii cadrelor didactice au fost elaborate cu consultarea unor cercuri largi de învăţători, profesori şi alţi specialişti, după care, principalele probleme privind trecerea la învăţămîntul de opt ani au fost supuse dezbaterii Consiliului superior al şcolilor. Prima problemă de pe ordinea de zi a consfătuirilor raionale, a fost aceasta a şcolii generale de 8 ani. Zeci de mii de învăţători şi profesori au avut astfel posibilitatea să-şi spună cuvîntul în legătură cu acest proiect, să-şi aducă observaţiile, să facă propuneri menite să ducă la îmbunătăţirea proiectului. În procesele-verbale ale consfătuirilor s-au adunat, astfel — pentru a fi trimise spre studiere Ministerului Învăţămîntului şi Culturii — mii şi mii de observaţii, păreri, sugestii, propuneri, reflectînd dorinţa unanimă a cadrelor noastre didactice de a sprijini realizarea în condiţii optime a învăţămîntului general de 8 ani, hotărîrea de a lupta pentru traducerea în viaţă a acestei importante sarcini trasate de partid.

În pagina de faţă prezentăm unele propuneri formulate de cadrele didactice la cîteva consfătuiri raionale.

...pe marginea planului de învăţămînt

Proiectul planului de învăţămînt este documentul în care se oglindesc în primul rînd schimbările structurale pe care le va aduce cu sine trecerea la învăţămîntul general şi obligatoriu de 8 ani. Tocmai de aceea, cea mai mare parte a discuţiilor de la consfătuirea cadrelor didactice din raionul Moineşti s-au purtat pe marginea planului de învăţămînt.

Învăţătorii şi profesorii au apreciat că propunerile cuprinse în proiect sînt de natură să determine un însemnat pas înainte pe drumul dezvoltării învăţămîntului nostru. Cu toţii au subliniat faptul că, în general, planul de învăţămînt din proiect răspunde cerinţelor şi sarcinilor trasate şcolii de partid şi guvern, că aplicarea lui în practică va asigura elevilor un orizont mai larg, va contribui la dezvoltarea multilaterală şi armonioasă a personalităţii elevilor, la eliminarea supraîncărcării lor.

Participanţii la discuţii şi-au exprimat convingerea că împărţirea obiectelor pe grupe creează mai multe posibilităţi pentru pregătirea elevilor în direcţia aptitudinilor lor şi mai ales ajută să se adîncească pregătirea în domeniul unor obiecte, înainte adeseori lăsate pe plan secundar, dar care formează sentimente frumoase, oferă cunoştinţe şi deprinderi absolut necesare în viaţă (desenul, caligrafia, cîntul).

Introducerea studiului contabilităţii în clasa a VIII-a — au subliniat participanţii la consfătuire — va da posibilitate elevilor să rezolve o serie de probleme puse în faţa lor de viaţă şi de activitatea practică pe care o vor desfăşura în diferite sectoare de producţie. De asemenea, dublarea numărului de ore la ştiinţele realist-practice va înlesni întărirea legăturii învăţămîntului cu viaţa, cu activitatea practică. Numărul de ore şi de lecţii afectat pînă acum în clasa a V-a pentru studiul istoriei antice şi al evului mediu era insuficient pentru a-i ajuta pe elevi să ajungă la deplina înţelegere a fenomenelor studiate. De aceea, prin defalcarea predării istoriei antice şi medii în clasele a V-a şi a VI-a acest neajuns va fi înlăturat.

Pe baza experienţei acumulate în practica muncii şcolare, învăţătorii şi profesorii au formulat şi propuneri de amănunt, în dorinţa de a-şi aduce contribuţia la îmbunătăţirea acestui proiect.

Analizînd prevederile proiectului planului de învăţămînt în legătură cu predarea matematicii, cadrele didactice au arătat că ar fi indicat ca studiul aritmeticii să fie continuat chiar pînă la clasa a VIII-a, întrucît se constată că unii elevi din clasele mai mari nu au suficiente deprinderi de calcul aritmetic. S-a propus ca în clasele I-a şi a II-a să se introducă 6 ore de matematică în loc de 5 cîte prevede planul de învăţămînt. Învăţătorii şi profesorii au motivat aceasta, arătînd că de seriozitatea cu care elevii îşi însuşesc primele noţiuni de matematică depinde temeinicia cu care vor învăţa în clasele mai mari.

Apreciind ca justă introducerea contabilităţii ca obiect de studiu în şcoala de 8 ani, unele cadre didactice au fost de părere ca la această disciplină să fie incluse în planul de învăţămînt şi 10 ore de statistică, cunoştinţele de această natură avînd o anumită însemnătate în pregătirea de cultură generală pe care vor trebui să o capete absolvenţii şcolii de 8 ani.

În ceea ce priveşte predarea limbii romîne, unii dintre vorbitori au considerat indicat ca în clasa a VIII-a să fie introduse 4 ore pe săptămînă în loc de 3, deoarece studiul acestui obiect în clasa respectivă cuprinde probleme deosebite pentru a căror temeinică însuşire se cere un timp mai îndelungat.

Cadrele didactice au mai cerut să se introducă o oră de caligrafie şi în clasele a V-a şi a VI-a.

Propuneri interesante au fost formulate şi în legătură cu predarea ştiinţelor naturale. Unii vorbitori au cerut, de exemplu, ca anatomia omului să nu se predea în clasa a VI-a ci în clasa a VII-a, întrucît noţiunile de anatomie sînt mai puţin accesibile elevilor din clasa a VI-a. În schimb s-a formulat ideea ca în clasa a VI-a să se predea igiena care este mai apropiată de puterea de înţelegere a elevilor din această clasă. O serie de vorbitori au considerat că disciplinele ştiinţelor naturale trebuie să fie predate în următoarea ordine: în clasa a V-a zoologia, în clasa a VI-a botanica, în clasa a VII-a anatomia, urmînd ca în clasa a VIII-a să se introducă noţiuni de bazele darwinismului.

Pornind de la premisa că latura educativă a muncii desfăşurată de cadrele didactice în şcoală are o însemnătate deosebită şi că este necesară asigurarea unei unităţi în această muncă de-a lungul întregii perioade de şcolaritate, mulţi participanţi la discuţii au propus ca dirigenţia să fie introdusă ca obiect distinct încă din clasa a I-a.

...în problema pregătirii cadrelor

Una dintre problemele care s-au bucurat de o largă atenţie în discuţiile purtate de învăţători şi profesori la consfătuirile din raioanele Turnu Severin şi Lipova a fost aceea a cadrelor didactice care vor preda în şcoala de 8 ani. Mulţi dintre vorbitori au subliniat că dezvoltarea învăţămîntului, trecerea la şcoala generală de 8 ani, necesită sporirea însemnată a numărului de învăţători şi profesori şi îmbunătăţirea sistemului de calificare profesională a acestora. Ei au arătat că formele de pregătire a cadrelor didactice prin instituţiile de învăţămînt superior preconizate în proiectul şcolii de 8 ani vor reprezenta un mare pas înainte pe drumul ridicării nivelului profesional al lucrătorilor din învăţămînt. Ei şi-au exprimat satisfacţia că în felul acesta munca desfăşurată de pedagogi în şcoală va înregistra un însemnat salt calitativ.

Participanţii la discuţii au arătat că ridicarea nivelului de pregătire al elevilor la toate obiectele de învăţămînt cere extinderea sistemului de predare pe specialităţi de către mai mulţi profesori şi la clasele I—IV. Pornind de la această idee, unanim acceptată, cadrele didactice au discutat condiţiile concrete ale aplicării ei în practică.

Un aspect mult discutat a fost acela al momentului cînd trebuie să înceapă predarea pe specialităţi de către mai mulţi profesori. Astfel, unii dintre vorbitori au propus ca predarea la clasele I şi II să fie efectuată de către un singur învăţător pregătit special pentru aceasta în institutul pedagogic de 3 ani. Alţii au fost de părere că numai predarea scris-cititului şi a noţiunilor de aritmetică să fie lăsată în seama unui singur învăţător, iar educaţia fizică, desenul şi muzica să fie predate de cadre specializate, întrucît acestea cer şi aptitudini deosebite şi o pregătire aparte. Au fost şi cadre didactice care au propus ca toate obiectele să fie predate de profesori specializaţi începînd din clasa I-a, din necesitatea respectării principiului continuităţii. Propunerea care a reunit cei mai mulţi susţinători, fiind socotită ca răspunzînd în cea mai mare măsură cerinţelor actuale este aceea de a încredinţa predarea scris-cititului şi a noţiunilor de aritmetică la clasele I-a şi a II-a, unui singur învăţător specializat într-un institut de învăţămînt superior. Faptul că încă de la aceste clase discipline ca muzica şi desenul vor fi predate de cadre specializate îi va deprinde pe elevi cu sistemul predării de către mai mulţi profesori, iar în clasa a III-a ei se vor obişnui uşor cu generalizarea acestui sistem.

Învăţătorii şi profesorii au susţinut ideile cuprinse în proiectul şcolii de 8 ani, în legătură cu caracterul institutelor de învăţămînt superior în care urmează să fie pregătite cadrele didactice, precum şi cu perspectivele preconizate pentru dezvoltarea acestui sistem. Ei au arătat că actualele institute pedagogice de 3 ani cu structură universitară reprezintă una dintre cele mai adecvate forme pentru calificarea cadrelor care vor preda la clasele I-VIII. Totodată, au menţionat că este foarte necesar ca la facultăţile de muzică, arte plastice şi educaţie fizică să se introducă cursul de metodică a predării specialităţii şi pentru clasele I-IV.

Larg dezbătută a fost, de asemenea, problema ridicării nivelului profesional al pedagogilor care vor preda în şcoala de 8 ani şi prin alte forme, în afara institutelor de învăţămînt superior. Învăţătorii şi profesorii au subliniat că va trebui intensificată activitatea institutelor pentru perfecţionarea cadrelor didactice, munca în cercurile şi comisiile metodice, schimburile de experienţă între cadrele didactice, deoarece toate acestea sînt mijloace prin care se obţine o permanentă ridicare a nivelului de pregătire al pedagogilor.

...în legătură cu programa şcolară

Apreciind că prevederile cuprinse în proiectul şcolii de 8 ani în legătură cu noua structură a programelor şcolare permit o mai judicioasă împărţire a materiei pe clase şi înlăturarea supraîncărcării elevilor, că oferă totodată posibilitatea de a se da copiilor o pregătire mult mai temeinică, învăţătorii şi profesorii participanţi la consfătuirile raionale au făcut observaţii şi propuneri preţioase şi pe marginea programelor şcolare.

Cadrele didactice din raionul Tg. Neamţ, de exemplu, au arătat că este necesar să se realizeze o corelaţie mai strînsă între programele de matematică şi fizică după cum, de asemenea, ar fi bine ca programa de desen liniar să fie corelată cu programa de geometrie dat fiind că între aceste două obiecte există o strînsă legătură. Unii învăţători şi profesori au cerut ca în programa de fizică să se introducă noţiuni de radiofonie.

Participanţii la consfătuirea raională a cadrelor didactice din raionul Vedea au făcut, de asemenea, propuneri valoroase pe marginea programelor de matematică. Ei au arătat că ar fi bine ca în programa de matematică a clasei a VII-a să se introducă studiul trunchiului de piramidă şi al volumului prismatoidului, după cum la clasa a VI-a ar fi necesar să se prevadă studierea proprietăţilor patrulaterului circumscris cercului.

Învăţătorii şi profesorii din raionul Segarcea au fost de părere ca în programa de matematică a clasei a VII-a să fie introdus calculul cu procente, iar calculul extragerii rădăcinii pătrate să fie integrat în programa clasei a VI-a, deoarece s-a observat că în clasa a VII-a elevii înţeleg mai uşor calculul procentelor decît într-a VI-a. Pedagogii au apreciat ca pozitiv faptul că, prin proiect, s-a afectat un număr sporit de ore algebrei care urmează să se predea în clasa a VIII-a, dar au cerut totodată ca încă din clasa a VII-a să se introducă unele noţiuni de algebră care să fie reluate apoi în clasa a VIII-a pentru mai buna înţelegere şi fixare a cunoştinţelor din acest domeniu. Profesorii de matematică au mai arătat că ar fi bine ca la geometrie să se mărească numărul de ore afectat lucrărilor practice.

Pentru îmbunătăţirea programelor de matematică propunerile au fost destul de diverse şi numeroase. Mai amintim dintre ele cîteva formulate la consfătuirea cadrelor didactice din raionul Baia de Aramă şi anume: elementele de trigonometrie să fie predate în clasa a VII-a şi nu în clasa a VI-a unde vor fi greu de asimilat, iar în locul lor să se predea noţiuni de geometrie; sistemul metric să fie predat înaintea operaţiunilor cu numere zecimale; numărul de ore pentru operaţiunile cu numere întregi să fie mărit întrucît pentru exerciţii se rezervă prea puţine ore; paralelipipedul dreptunghic care se predă la clasa a VIII-a să fie studiat înaintea cubului, iar cubul să fie studiat ca un paralelipiped particular; la clasa a VIII-a la capitolul „Expresii algebrice" să se predea descompunerea în factori; elementele de geometrie a căror predare este prevăzută pentru clasa a II-a să fie trecute la clasa a III-a şi împărţirea prin cuprindere de asemenea.

Profesorii de fizică din acelaşi raion au propus ca în studiul fizicii să se pornească de la exemple practice şi pe baza observaţiilor prilejuite de acestea să se ajungă la generalizări teoretice. Ei au mai arătat că pe lîngă cunoştinţele de strictă specialitate ar fi necesar ca în programele de fizică să fie introduse şi unele date privind viaţa unor savanţi, pentru că aceasta stimulează interesul elevilor pentru disciplina respectivă.

În legătură cu programa de limba romînă unele cadre didactice din raionul Rîmnicu Vîlcea au arătat că textele prevăzute pentru ilustrarea unor teme la clasa a III-a în actualele manuale sînt insuficiente. De pildă, poezia „Cîntec pentru copiii lumii" nu-l poate ajuta îndeajuns pe învăţător pentru a le ilustra elevilor viaţa grea a copiilor din ţările capitaliste. De aceea, ei au propus ca aceasta să fie înlocuită cu povestirea „Etajul 45" de Al. Popovici, care este mai cuprinzătoare. La consfătuirea din raionul Corabia s-a propus ca unele cunoştinţe cum ar fi verbul, pronumele, regulile ortografice care se predau abia în clasa a V-a să fie introduse în programa clasei a IV-a, argumentîndu-se că aceste probleme sînt accesibile elevilor din clasa a IV-a.

Tot aici s-a mai arătat că temele prevăzute în programa de limba romînă pentru clasele III-VIII sînt în general bine alese şi au în vedere particularităţile de vîrstă ale copiilor. Numai unele texte prevăzute pentru clasa a V-a sînt prea mari şi vor crea dificultăţi în predare. De aceea, s-a recomandat ca la această clasă să se dea atenţie selecţionării unor texte mai scurte.

Cadrele participante la consfătuirea din raionul Corabia au mai propus ca întocmirea actelor oficiale cum sînt „biletul" şi „scrisoarea" să se predea în clasa a III-a şi a IV-a, iar celelalte să se predea în orele de compunere de la clasa a V-a, ca studiul propoziţiilor subordonate să se facă în clasa a VII-a. Tot pentru îmbunătăţirea programelor de limba romînă s-a propus ca definiţia propoziţiei să fie completă încă din clasa a IV-a. La clasa a VIII-a — au propus unii profesori în intervenţiile lor — să se introducă teme din operele scriitorilor Camil Petrescu, A. Toma, Francisc Munteanu şi V. Em. Galan, iar la clasele mici poezii şi fragmente de proză din operele scriitorilor Şt. O. Iosif, Th. Neculuţă, A. Pann, Al. Russo, I. Slavici, B. Şt. Delavrancea. S-a subliniat că este necesar ca materialul destinat lecturilor literare şi analizelor gramaticale pentru clasele a V-a şi a VI-a să fie mai bine selecţionat, deoarece în vechile programe acesta este greoi, nu respectă principiul accesibilităţii.

EXAMENUL DE MATURITATE

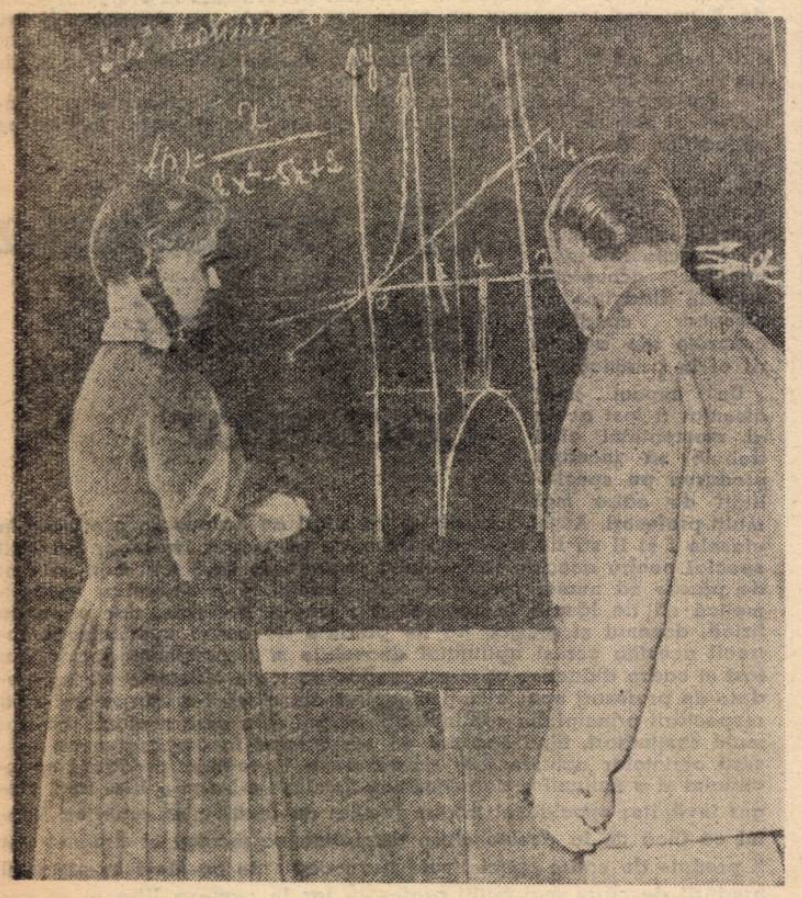

Verificarea cunoştinţelor de matematică în cadrul examenului de maturitate.

La disciplinele realist-practice

În faţa comisiilor 9 şi 10 ale centrului Reşiţa tinerii candidaţi au dovedit că şi-au însuşit temeinic cunoştinţele ştiinţifice predate, că au maturitatea cerută unor absolvenţi de şcoală medie.

În mod deosebit s-a evidenţiat nivelul ridicat de însuşire a cunoştinţelor realist-practice în strînsă legătură cu aplicaţiile lor în sfera producţiei moderne. De altfel, din răspunsurile bune date de către elevi la întrebările privind cunoştinţele de matematică, fizică şi chimie, ca şi din răspunsurile privitoare la viitoarea lor orientare profesională s-a văzut dorinţa majorităţii elevilor de a face parte din schimbul de mîine al muncitorilor, tehnicienilor şi inginerilor din industria noastră metalurgică şi siderurgică.

La examenul de matematică, majoritatea candidaţilor au dovedit cunoştinţe adîncite privind principalele teme cuprinse în programă şi au arătat că şi-au însuşit metodele rapide de efectuare a calculelor, mai ales în rezolvarea problemelor tehnice de aplicare a calculului matematic.

În acelaşi timp, din examinarea orală la matematică a elevilor, în ambele comisii ale examenului de maturitate de la Reşiţa, s-a desprins, ca o concluzie pentru viitor, necesitatea de a accentua mai mult asupra formării deprinderilor de rezolvare a problemelor de calcul diferenţial şi integral. Profesorii examinatori propun în această privinţă ca, pentru a dispune de un număr mai mare de ore în vederea predării acestor cunoştinţe la clasa a XI-a, capitolele mulţimi, şiruri, logaritmi şi funcţii să se predea la clasa a X-a.

Din examinarea elevilor la fizică se desprinde, ca o trăsătură pozitivă esenţială, faptul că tinerii candidaţi la examenul de maturitate izbutesc să interpreteze fenomenele fizice de pe poziţii juste, materialist-ştiinţifice şi pot face referiri largi la aplicaţiile cunoştinţelor de fizică în domeniul industriei şi agriculturii. Numeroase dintre răspunsurile date de candidaţi la fizică au dovedit că aceştia nu s-au limitat numai la noţiunile cuprinse în manuale, ci au studiat temeinic lucrări din bibliografia ştiinţifică de bază.

Aprofundarea de către elevi a interpretării ştiinţifice materialiste a fenomenelor s-a vădit şi în răspunsurile date de ei la chimie. Elevul Constantin Niţă, bunăoară, răspunzînd la problema „fenoli" a făcut o prezentare teoretică sistematică a fenomenului chimic, înfăţişînd apoi aplicaţiile acestui fenomen.

Candidaţii la examenul de maturitate din şcolile medii ale Reşiţei au dovedit că şi-au însuşit cunoştinţe serioase şi la bazele darwinismului, unde au arătat că înţeleg concepţia evoluţionistă, principiile care stau la baza experienţelor lui Miciurin, metodele moderne de creştere dirijată a plantelor etc.

O contribuţie importantă la buna desfăşurare a examenelor de maturitate au adus cele două comisii conduse respectiv de tovarăşii Constantin Sora, conferenţiar la Institutul politehnic din Timişoara şi I. Bogoiescu, şef de lucrări la acelaşi institut, care prin întrebările competente, examinarea aprofundată şi exigenţa arătată, au asigurat o verificare multilaterală a cunoştinţelor însuşite de candidaţi.

Ioan Tatomir
inspector la Secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Reşiţa

La şcoala serală

Cu prilejul examenului de maturitate, majoritatea absolvenţilor Şcolii medii serale de pe lîngă fabrica de confecţii „Gheorghe Gheorghiu-Dej" din Capitală au dovedit că şi-au însuşit cunoştinţele de bază din programele şcolii de cultură generală, că ştiu să le aplice în practică la locul de muncă şi în viaţă.

Astfel, la matematică ei au rezolvat cu uşurinţă nu numai problemele de geometrie plană, de geometrie în spaţiu ci şi cele, mai dificile, de geometrie analitică — în legătură cu elipsa, hiperbola, parabola — de analiză matematică etc.

Mulţi absolvenţi au dovedit că posedă cunoştinţe temeinice şi din domeniul fizicii, vorbind cu siguranţă despre cîmpul magnetic generat de curentul electric, despre radioficare, despre măreaţa operă de electrificare a ţării şi în general, despre aplicaţiile fenomenelor fizice în tehnică, în viaţă. În ceea ce priveşte rezolvarea problemelor de fizică absolvenţii au dovedit însă mai puţină siguranţă şi mai puţină operativitate; şi pe aceasta va trebui să se insiste, pe viitor, mai mult.

La chimie, deşi constatările generale au relevat un nivel mai scăzut de pregătire decît la celelalte discipline, s-au evidenţiat unii candidaţi care au vorbit cu competenţă despre substanţele obţinute din folosirea petrolului ca materie primă pentru obţinerea substanţelor plastice, cauciucului sintetic, despre dezvoltarea chimiei în ţara noastră în anii puterii populare şi despre perspectivele ei în planul şesenal.

La bazele darwinismului mulţi candidaţi au dovedit că s-au pregătit temeinic pentru maturitate, şi şi-au însuşit în întregime cunoştinţele. Astfel, un absolvent a expus în mod ştiinţific problema dezvoltării în stadii a plantelor, a explicat în mod dialectic cele două stadii (de iarovizare şi de lumină), arătînd cu claritate cum se produc acumulările cantitative şi salturile calitative.

O temeinică pregătire au dovedit candidaţii şi la disciplinele umanistice. Astfel, cu prilejul examinării la limba şi literatura română, candidaţii au interpretat în mod ştiinţific conţinutul literaturii noastre din secolul al XIX-lea şi au scos în evidenţă lupta poporului pentru eliberarea naţională şi socială, dragostea pentru frumuseţile şi bogăţiile patriei reflectată în operele literare. Ei au vorbit despre literatura de după 23 August 1944 şi despre contribuţia ei la transformările revoluţionare înfăptuite de poporul muncitor sub conducerea P.M.R.

Răspunsurile date de absolvenţi la marxism-leninism au arătat că aceştia au înţeles dezvoltarea societăţii omeneşti ca un proces obiectiv, determinat de legi precise. Cei mai mulţi candidaţi au dovedit că ştiu cauzele şi consecinţele exploatării capitaliste, cunosc forţele care determină caracterul agresiv al capitalismului contemporan, rolul proletariatului de gropar al capitalismului etc. Candidaţii au acordat o atenţie deosebită studierii documentelor Congresului al III-lea al P.M.R. ceea ce s-a vădit în răspunsurile sigure date de ei cu privire la problemele desăvîrşirii construcţiei socialiste în ţara noastră.

La istorie mulţi candidaţi au vorbit documentat despre Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie — cotitură radicală în istoria omenirii, — despre luptele eroice ale muncitorilor din Romînia din anul 1933, organizate de Partidul Comunist, despre insurecţia armată de la 23 August 1944, despre consolidarea Republicii Populare Romîne în anii care au urmat alungării monarhiei etc.

În general, muncitorii-elevi care au absolvit anul acesta şcoala medie sînt mai bine pregătiţi, dovedesc că şi-au însuşit mai temeinic cunoştinţele de cultură generală, se orientează mai just în legarea teoriei de practică, vădesc mai multă maturitate de gîndire.

I. Lupu

La ştiinţele umanistice

Răspunsurile date la disciplinele umanistice de către candidaţii la examenul de maturitate care s-au prezentat în faţa comisiei nr. 5 din Tulcea au dovedit, mai ales în ceea ce priveşte pe absolvenţii Şcolii medii din Măcin, că aceştia posedă temeinice cunoştinţe de cultură generală.

La examenul de limba română majoritatea candidaţilor au dovedit că şi-au însuşit în special cunoştinţele privind literatura noastră contemporană şi conţinutul celor mai importante opere dedicate muncii creatoare pentru construirea socialismului desfăşurată de poporul nostru. Au fost, de asemenea, numeroşi candidaţii care au dat răspunsuri precise şi complete la problemele privind literatura noastră din trecut. De pildă, candidata Petrina Cristea a vorbit pe larg şi cu competenţă despre operele cronicarilor munteni.

Printre deficienţele remarcate de comisia noastră în pregătirea la literatura română a unor candidaţi ţin să subliniez faptul că, în tratarea unor subiecte, literatura a fost privită ca un proces izolat, rupt de condiţiile social-economice ale epocii respective. De asemenea, am constatat că nu întotdeauna operele indicate de programa şcolară au fost studiate în profunzime de către candidaţi. Cîţiva dintre aceştia ca, de pildă, Ioana Drăgan n-au citit opere de căpătîi, bunăoară „Amintiri din copilărie".

Temeinice cunoştinţe au dovedit candidaţii şi în domeniul marxism-leninismului. Ei au vorbit pe larg despre imperialism ca stadiu suprem al capitalismului, despre statul democrat-popular ca formă a dictaturii proletariatului, au arătat aportul R. P. Romîne în lupta pentru pace. În mai mică măsură au aprofundat unii candidaţi cunoştinţele de economie politică. Astfel, răspunsurile lor au dovedit nesiguranţă în caracterizarea forţei de muncă ca marfă în orînduirea capitalistă, în prezentarea interacţiunii dialectice dintre bază şi suprastructură, a problemei preţului de cost în socialism şi a căilor pentru continua lui reducere.

Şi la istorie volumul de bază al cunoştinţelor stăpînite de candidaţi s-a referit în special la perioada de după 23 August 1944. Răspunsurile privind etapele revoluţiei populare, industrializarea, transformarea socialistă a agriculturii au dovedit cunoştinţele temeinice şi multilaterale ale candidaţilor care au făcut şi referiri concrete la problemele economice ale regiunii Dobrogea. S-au primit răspunsuri bune şi cu privire la evenimentele din celelalte perioade ale istoriei ţării noastre ca, de pildă, cu privire la originea şi formarea poporului romîn, la lupta poporului nostru pentru independenţă etc. Totuşi am constatat că se menţine un oarecare decalaj între aprofundarea cunoştinţelor de istorie contemporană şi a cunoştinţelor de istorie veche şi medie, fapt care trebuie să atragă atenţia profesorilor care predau această disciplină.

Făcînd o comparaţie între bilanţul examenului de maturitate la care am asistat anul trecut şi examenul de maturitate din anul acesta, iese în evidenţă o creştere simţitoare a nivelului pregătirii de cultură generală şi ştiinţifică a candidaţilor, mai multă adîncime în tratarea problemelor, o analiză mai judicioasă a acestora.

Lector univ. N. Ceachir

★

Oglindind desigur o situaţie generală, examenul de maturitate ce se desfăşoară la Şcoala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală pune în evidenţă nivelul ridicat de cunoştinţe ale elevilor.

Cu fiecare serie care se prezintă în faţa comisiilor devine tot mai evident faptul că elevii şi-au însuşit profund o serie întreagă de noţiuni fundamentale ale economiei politice şi socialismului ştiinţific, reuşind totodată să lege cunoştinţele dobîndite de problemele practice concrete ale construcţiei socialismului în ţara noastră şi dovedind un interes deosebit faţă de politica partidului nostru, ca aplicare concesventă în practică a învăţăturii marxist-leniniste. Cît de semnificativ este faptul că vorbind despre transformarea socialistă a agriculturii în ţara noastră, mulţi dintre candidaţi s-au referit la expunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej ţinută la recenta Plenară a C.C. al P.M.R., deşi în bibliografie acest document nu a putut fi cuprins întrucît el a apărut în preziua începerii examenului.

Candidaţii la examenul de maturitate dovedesc că în şcoală au studiat cu deosebit interes problemele legate de acţiunea legii economice fundamentale a capitalismului, de procesul producerii plusvalorii şi pauperizării absolute şi relative a proletariatului în capitalism. Tratînd această problemă, elevul Viorel Ifrim, de pildă, a susţinut tezele teoretice prezentate cu fapte concrete legate atît de trecutul de luptă al clasei noastre muncitoare, cît şi de lupta proletariatului din ţările capitaliste. Înţelegînd de ce proletariatului i-a revenit misiunea de gropar al capitalismului, candidaţii Dan Dragomirescu şi Ioana Leşan au dat răspunsuri frumoase şi convingătoare la problemele legate de alianţa clasei muncitoare cu ţărănimea muncitoare în revoluţie, au arătat cu claritate necesitatea unui partid revoluţionar al clasei muncitoare, necesitatea dictaturii proletariatului şi au vorbit pe larg despre funcţiile statului socialist.

Referindu-se la industrializarea socialistă a ţării, toţi elevii au subliniat politica justă a partidului nostru de dezvoltare cu precădere a industriei producătoare de mijloace de producţie. Ei au ilustrat cele spuse, prin exemple concrete, dovedind cunoaşterea realizărilor obţinute în patria noastră în anii regimului democrat-popular şi perspectivele de dezvoltare ale ţării pe baza sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn.

O preocupare centrală în predarea noţiunilor de bază ale marxism-leninismului o constituie în şcoala noastră însuşirea activă şi conştientă a tezelor marxiste şi transformarea lor în convingeri proprii. Examenul de maturitate din acest an arată că tineretul nostru şcolar îşi formează convingeri politice şi ideologice trainice. Astfel, tratarea de către elevi a problemei despre opoziţia dintre ştiinţă şi religie dovedeşte că ei şi-au format profunde convingeri ateiste. Vorbind despre caracterul reacţionar şi retrograd al religiei, elevii şi-au argumentat afirmaţiile cu nenumărate exemple, apelînd nu numai la istorie ci şi la realităţile contemporane din lumea capitalistă. Ei au înfierat bunăoară intervenţia samavolnică a bisericii catolice împotriva savantului italian Petrucci care, prin experienţele sale, a adus o contribuţie importantă la dezvoltarea ştiinţei.

Fără îndoială că aprecierile pozitive în ce priveşte pregătirea tinerilor nu sînt valabile pentru toţi candidaţii. Cu toată creşterea calitativă evidentă, mai sînt absolvenţi a căror pregătire lasă uneori de dorit. Din numărul relativ redus de răspunsuri mai slabe rezultă că anumite probleme sînt mai puţin cunoscute de elevii respectivi. Nu au lipsit, bunăoară, unele răspunsuri imprecise şi confuze cu privire la locul istoric al imperialismului, la criza generală a capitalismului. Aceasta arată că spaţiul restrîns acordat acestor teme în programa analitică trebuie suplinit printr-o muncă mai asiduă din partea profesorului şi elevului şi prin cerinţa studierii mai profunde, mai temeinice a acestor importante aspecte ale lumii capitaliste contemporane. De asemenea, greutăţile întîmpinate de unii elevi în tratarea unor probleme cum sînt legea valorii în capitalism şi în socialism, superioritatea democraţiei socialiste faţă de cea burgheză, relevă necesitatea unei atenţii mult mai mari faţă de dezvoltarea capacităţii tuturor elevilor de a sesiza şi argumenta profund deosebire dintre sistemul socialist şi cel capitalist, superioritatea covîrşitoare a socialismului faţă de capitalism. Se impune în acelaşi timp, necesitatea că în predare profesorii să dea dovadă de multă combativitate, să argumenteze mult mai mult tezele pe care le expun. Întrucît au existat candidaţi care au confundat unele noţiuni ca, de pildă, aceea de „bază economică" cu noţiunea de „bază tehnico-materială", se impune ca pe viitor să existe o preocupare mai stăruitoare în ceea ce priveşte explicarea noţiunilor, fundamentarea lor teoretică şi practică.

Prof. Virginia Caster

din experienta anului încheiat

Predarea științelor sociale

Constatări din școlile regiunii Iași

Munca de înarmare a elevilor cu cunoștințe de socialism științific și economie politică reprezintă una din laturile cele mai importante ale procesului de învățământ. Predarea economiei politice și a socialismului științific contribuie mult la traducerea în fapt a sarcinilor care stau în fața școlii în vederea formării la elevi a unei concepții științifice despre natură și societate, îi ajută să înțeleagă caracterul științific transformator și revoluționar al filozofiei marxiste, să cunoască bazele teoretice ale partidului marxist-leninist și, totodată să înțeleagă caracterul științific al politicii lui în lupta pentru cucerirea puterii politice de către clasa muncitoare și construirea noii societăți — socialismul.

Sarcinile de importanță istorică ce decurg din Congresul al III-lea al P.M.R. și pentru lucrătorii din sectoarele ideologice impun cadrelor didactice preocupări susținute în vederea asigurării unui conținut riguros științific lecțiilor, a unui spirit combativ, militant în predarea lor, care să contribuie din plin la educarea marxist-leninistă a tineretului școlar.

PENTRU UN CONȚINUT RIGUROS ȘTIINȚIFIC ȘI EDUCATIV

În majoritatea lor, cadrele didactice care predau socialismul științific și economia politică în școlile din regiunea Iași dovedesc o orientare justă, o grijă deosebită pentru puritatea ideologică a conținutului lecțiilor, pentru eficiența educativă a acestora. Este demnă de remarcat în această privință munca unor profesori ca Olimpia Grecu și Vasile Cosma din Iași, Elena Popescu din Bîrlad ș.a. În cadrul unei ore de socialism științific, de pildă, profesoara Olimpia Grecu, verificînd cunoștințele predate la lecția despre statul democrat-popular — formă a dictaturii proletariatului, a condus discuțiile în așa fel încît a reușit să adîncească elementele teoretice privind caracterul puterii de stat, funcțiile statului democrat-popular ca formă a dictaturii proletariatului etc. Cu acest prilej a ieșit în relief temeinica pregătire a majorității elevilor clasei precum și buna lor orientare politică. Lecția de predare care a tratat despre „Superioritatea democrației socialiste asupra așa-zisei democrații burgheze" s-a caracterizat printr-un conținut ideologic și politic ridicat, printr-o ilustrare vie, printr-o bună argumentare a unor probleme ca sistemul electoral din țara noastră, compoziția de clasă a puterii de stat, larga participare a maselor la rezolvarea treburilor obștești, democratismul în statul dictaturii proletariatului. Profesoara a subliniat puternic caracterul consecvent al democrației socialiste, în opoziție cu falsa democrație existentă în statele capitaliste. În predare au fost folosite documentele Congresului al III-lea al P.M.R. și ale Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din noiembrie 1960, precum și fapte din viață sesizate de elevii înșiși.

La lecția „Revoluția socială — tipurile istorice de revoluție", ținută la Școala medie „Ilie Pintilie" din Iași a scos în evidență faptul că înfăptuirea într-o formă sau alta a revoluției socialiste este o lege a dezvoltării sociale și a combătut falsitatea teoriilor burgheze despre „exportul de revoluție" precum și teoriile revizioniste care neagă necesitatea obiectivă a revoluției socialiste și susțin integrarea pașnică a capitalismului în socialism.

Pe lîngă aspectele pozitive din munca profesorilor care predau economia politică și socialismul științific în școlile regiunii Iași, au ieșit la iveală și o serie de lipsuri în predarea acestor discipline.

În unele cazuri — e drept, puține la număr — conținutul predării a lăsat încă de dorit : s-au anunțat ciuntit unele probleme, nu se argumenta, nu se demonstra. Multe lecții au fost lipsite de combativitate, iar unii profesori au trecut cu vederea unele confuzii ale elevilor. La verificarea cunoștințelor din lecția „Revoluția socialistă în țara noastră" profesorul Meilic Grunberg de la Complexul școlar Bîrlad, de pildă, a neglijat o serie de probleme de bază, omițînd de exemplu să arate că înfăptuirea într-o formă sau alta a revoluției socialiste, instaurarea într-o formă sau alta a dictaturii proletariatului constituie o lege generală a trecerii popoarelor de la capitalism la socialism ; de asemenea, nu s-a referit la caracterul etapei de trecere la revoluția socialistă în țara noastră, la obiectivul acestei etape, la conținutul puterii în cadrul ei și nu a precizat că socialismul a învins în țara noastră și că am intrat într-o nouă etapă — etapa desăvîrșirii construirii socialismului. Profesorul Meilic Grunberg a explicat greșit originea proprietății private, a statului și a claselor sociale, afirmînd, de exemplu, că clasele sociale au luat naștere o dată cu apariția modului de producție. Funcțiile statului exploatator, esența de clasă a statului burghez contemporan au fost complet trecute cu vederea. Profesorul nu a folosit documentele de partid și în special documentele Congresului al III-lea al P.M.R. și declarația Consfătuirii reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești din noiembrie 1960.

Nesatisfăcător și-a desfășurat activitatea și profesorul Vasile Bodoașcă de la Școala de meserii din Hălăucești, raionul Pașcani, care a neglijat legarea lecțiilor de viață, de problemele actualității social-politice interne și internaționale. Lecțiile sale au fost aride, neatractive, lipsite de viață.

În consfătuirile organizate cu cadrele didactice care predau elemente de marxism-leninism, în controalele efectuate de secțiile de învățămînt, precum și în ședințele cercului pedagogic aceste lipsuri au fost criticate cu asprime, indicîndu-se măsurile necesare în vederea ridicării pe o treaptă mai înaltă a predării acestor discipline atît de necesare educației comuniste a tineretului, formării lui în spiritul concepției materialist-dialectice.

MAI MULTĂ GRIJĂ APROFUNDĂRII DOCUMENTELOR DE PARTID ȘI DE STAT

Calitatea predării economiei politice și a socialismului științific depinde mult și de materialul bibliografic aprofundat de profesor în vederea pregătirii lecțiilor În acest sens s-a constatat că în majoritatea lor profesorii care predau economia politică și socialismul științific își pregătesc lecțiile pe baza lucrărilor clasicilor marxism-leninismului, a documentelor de partid și de stat, a materialelor de specialitate apărute în „Lupta de clasă", „Probleme economice" etc. O serie de profesori ca Vasile Cosma, Olimpia Grecu și Elena Mocanu din Iași, Elena Popescu din Bîrlad ș.a. încearcă chiar să familiarizeze pe elevi cu texte din operele clasicilor marxism-leninismului, cu documentele partidului nostru și ale mișcării muncitorești internaționale făcînd în clasă lectura unor fragmente mai importante și semnificative și căutînd să desprindă împreună cu elevii esențialul din cele citite. Mulți profesori îndrumă și ajută pe elevi în studierea sistematică a documentelor de partid și de stat, a presei în general.

Sînt însă cazuri cînd profesorii folosesc în documentarea lor doar manualul sau diverse notițe, uneori învechite, nelegate suficient de practica construirii socialismului în țara noastră. Întrebuințarea exclusivă a manualului nu este de natură să ridice nivelul cunoștințelor elevilor. Aceste lipsuri s-au constatat la lecțiile unor profesori ca Rodica Botez de la Centrul școlar agricol din Iași, Lucia Cazacu de la Școala profesională agricolă din Bîrlad, N. Profireanu și Silvia Frost din Iași. La lecția despre „Politica P.M.R. de industrializare socialistă a țării" profesoara Lucia Cazacu, de exemplu, s-a rezumat mai mult la prezentarea cifrelor din comunicatul Direcției Centrale de Statistică asupra îndeplinirii planului de stat pe anul 1960. Ea nu a folosit în suficientă măsură documentele de partid și de stat — în special documentele Congresului al III-lea al P.M.R. — care au tratat problema industrializării țării și au făcut bilanțul succeselor obținute în acest domeniu. De asemenea, la verificarea cunoștințelor din lecția cu tema „Proprietatea socialistă asupra mijoacelor de producție, baza relațiilor de producție socialiste", nu a amintit nimic despre succesele obținute în făurirea relațiilor de producție socialiste în patria noastră, despre sarcinile istorice stabilite în acest domeniu de Congresul al III-lea al P.M.R.

ATENȚIE PREGĂTIRII METODICE A CADRELOR DIDACTICE CARE PREDAU ELEMENTE DE MARXISM-LENINISM

Pregătirea metodică a cadrelor care predau elemente de marxism-leninism contribuie la ridicarea calitativă a lecțiilor, la eficiența acestor discipline. În regiunea Iași s-a acordat o atenție deosebită cercului pedagogic de specialitate — cerc la care participă profesorii din școlile medii de cultură generală, tehnice, profesionale și de meserii din întreaga regiune.

În afară de lecțiile deschise ținute în școlile de cultură generală și de meserii, s-au organizat vizite cu temă în întreprinderi, expuneri de referate pe teme de specialitate etc.

Cercul a programat , realizat discutarea planificării anuale și a planurilor calendaristice trimestriale la aceste discipline.

Nici problema corelației dintre științele sociale și celelalte discipline din planul de învățămînt nu a fost neglijată. În cadrul cercului pedagogic s-a atras atenția asupra necesității de a îmbina în predare cunoștințele despre fenomenele economice, politice și sociale cu cunoștințele predate la istorie, chimie, fizică, geografie, de a orienta lectura elevilor spre opere beletristice care oglindesc în conținutul lor transformările revoluționare din bază și din suprastructură.

Cadrele didactice de specialitate din cuprinsul regiunii Iași, discutînd problemele muncii lor în consfătuirile anuale de schimb de experiență, organizate sub directa conducere a comitetului regional de partid, precum și în cadrul cercului pedagogic de specialitate și-au arătat hotărîrea de a acorda o atenție sporită purității ideologice a lecțiilor, ridicării calității conținutului acestora.

Eugen Calistru
inspector regional — Iași

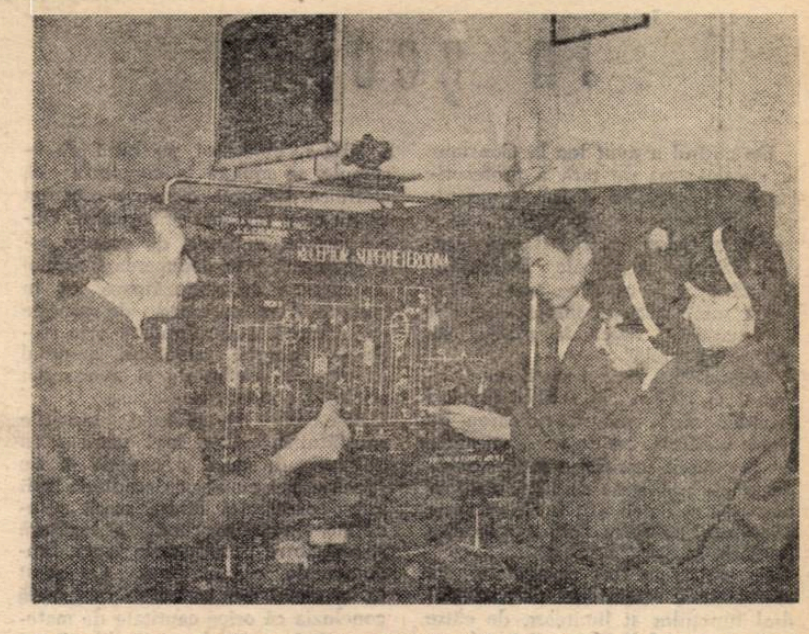

Laboratoarele școlilor noastre medii sînt dotate continuu cu noi și interesante aparate, planșe și scheme demonstrative.

Pentru a ușura înțelegerea lecțiilor de astronomie

Experiența mi-a dovedit că pentru o mai ușoară înțelegere a lecțiilor de astronomie este foarte utilă efectuarea de către elevi, în primele lecții, a unor exerciții de figurare în desen a intersecției planului orizontal cu sfera cerească pentru diferite puncte caracteristice de pe Pămînt : la poli, la ecuator, la tropice și la cercul polar. După ce am făcut aceste prime exerciții, am cerut elevilor să urmărească față de planul orizontal luat în aceste poziții, mișcarea unei stele pe paralelul ei diurn. În acest mod elevii au înțeles cu ușurință noțiunea de culminație a astrelor, noțiunea de răsărit și apus etc.

Însușirea de către elevi a noțiunii de punct vernal, ca origină a ascensiunilor drepte, pune probleme ceva mai dificile. De aceea, am reluat conținutul acestei noțiuni ceva mai tîrziu și anume atunci cînd am explicat variația declinației Soarelui în timp de un an. La această lecție am arătat elevilor că în realitate, în timp de un an ecuatorul Pămîntului se proiectează pe bolta cerească fie sub Soare (cînd acesta are declinația + 23° 27'), fie deasupra Soarelui (cînd declinația este de −23° 27'), ceea ce face ca, aparent, Soarele să descrie o spirală în spațiu între − 23° 27' și + 23° 27'.

Înțelegerea fenomenului de zi și noapte prezintă și ea unele dificultăți deși la prima vedere pare un fenomen foarte simplu. Pentru a înlesni însușirea acestui fenomen de către elevi am figurat în primul rînd sfera cerească și am fixat punctul pentru care se studiază fenomenul prin verticala locului (respectiv axa zenitală) și planul orizontal, după care am urmărit fenomenul în fiecare din pozițiile caracteristice ale Soarelui.

Am efectuat această operație cu cîte o figură aparte pentru fiecare din locurile caracteristice de pe Pămînt : la ecuator, la poli, la tropice și la cercul polar. În acest fel elevii au înțeles de ce la ecuator ziua e egală cu noaptea întotdeauna, de ce la poli ziua și noaptea durează șase luni etc.

În predarea cunoștințelor de astronomie am folosit larg materialul didactic. Se știe că atunci cînd predăm primele noțiuni de astronomie e nevoie să facem des apel la ceea ce numim sferă cerească. Am construit, de aceea, o astfel de sferă, care mi-a fost de mare

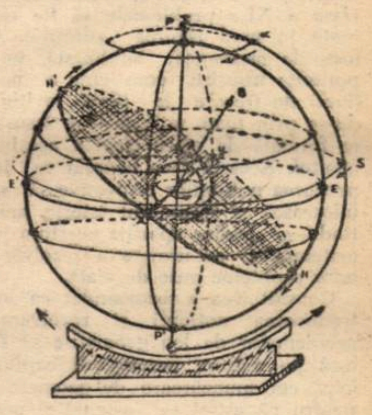

folos. Aparatul este format dintr-un cerc EE' care reprezintă ecuatorul sferei cerești și cercul PEP'E' care reprezintă linia meridianului ceresc. Pentru consolidarea aparatului am introdus și cercul de susținere PxP'y care indică punctele cardinale și axa lumii PP'. În centrul comun C am așezat o sferă plină — reprezentînd Pămîntul — cu axa de rotație sprijinită de cele două cercuri în P și P', apoi cu verticala locului AB, mobilă de la polul N la polul S.

Aparatul cuprinde și un cerc plin HH' care reprezintă planul orizontal și care oscilează în jurul axului xy putînd să fie așezat perpendicular pe verticala locului AB. Așa cum se vede și în figură, aparatul este astfel construit încît axa PP' poate fi înclinată.

Mișcarea aparentă a stelei α sau a Soarelui S e asigurată prin semicercul P α SP' care se poate roti în jurul axei lumii, PP', și care poate reprezenta cercul de declinație al stelelor. Trecerea Soarelui S sau a stelei α sub planul orizontal sau ieșirea de sub acest plan, arată apusul și răsăritul astrului respectiv pentru locul fixat pe Pămînt în A. Considerînd Soarele cu declinația între + 23° 27' și − 23° 27', și variind și locul lui A pe Pămînt, se poate vedea clar cum se desfășoară fenomenul de zi și noapte pentru oricare loc de pe glob.

Tot astfel rezultă și trecerea astrelor la meridianul locului, culminațiile, determinarea latitudinii locului, coordonatele astronomice etc.

Dacă rotim în jurul axei PP' sfera din centru, care reprezintă Pămîntul, elevii înțeleg bine cum mișcarea de rotație a Pămîntului duce la mișcarea aparentă a astrelor.

Prof. C. Stancu

LA PRACTICĂ

Practica continuă desfășurată de elevii Școlii de 7 ani din Bărcănești, comună situată în imediata apropiere a orașului Ploiești, a adus față de anii precedenți o mai bună legare a cunoștințelor teoretice de viață și o mai temeinică însușire de către elevi a priceperilor și deprinderilor de muncă productivă.

In concordanță cu planul alcătuit, elevii claselor V-VI au efectuat lucrări practice în toate sectoarele agrozootehnice ale G.A.C. „Viață Nouă" și în special în sectorul legumicol, deosebit de dezvoltat în această unitate. Pe terenul legumicol elevii au plivit ceapa, usturoiul și morcovii, au prășit roșiile și cartofii și au recoltat mazărea și fasolea.

După indicațiile date de inginerul agronom și tehnicienii gospodăriei, elevii au combătut dăunătorii plantelor de cultură, folosind metodele mecanice și chimice despre care au învățat în orele de cunoștințe agricole din cursul acestui an școlar.

Sub îndrumarea inginerului de la S.M.T. Bărcănești și a profesoarei de științe naturale, elevii au efectuat și cîteva lucrări simple de ameliorări agricole ca, de pildă, amenajarea canalelor pentru alimentarea cu apă a legumelor irigabile, iar în casa de vegetație a stațiunii ei au îngrijit cu atenție o serie de culturi experimentale.

Practica continuă efectuată de către elevi alături de muncitorii și colectiviștii din unitățile socialiste s-a dovedit a fi un mijloc eficient de a-i educa pe tineri, de a le dezvolta dragostea pentru munca în agricultură.

Prof. ȘERBAN CRISTEA
Școala de 7 ani, comuna Bărcănești, Ploiești

MATEMATICA ŞI FIZICA în şcoală

De curînd a avut loc la Constanţa consfătuirea pe ţară a profesorilor de matematică şi fizică, organizată de Societatea de ştiinţe matematice şi fizice din R.P.R., cu sprijinul filialei regionale Dobrogea. Consfătuirea a avut ca temă „Predarea unor noţiuni importante din matematică şi fizică, în şcoala de cultură generală".

Mergînd pe linia trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. privind sarcinile şcolii pentru ridicarea de cadre calificate cu un nivel ştiinţific cît mai înalt, consfătuirea a dezbătut unele probleme de bază ale matematicii şi fizicii atît în ce priveşte conţinutul ştiinţific cît şi metodica predării.

Pe secţii, au fost prezentate, la matematică, referatele privind studiul funcţiilor şi limitelor, de către prof. univ. Adolf Haimovici şi locurile geometrice în predarea matematicii, de către un colectiv de profesori din Constanţa, iar la fizică referatul privind formarea la elevi a noţiunilor de masă şi energie, de prof. univ. V. Atanasiu şi a noţiunii de cîmp, de prof. Angela Negulescu.

Referatele şi discuţiile purtate au contribuit la precizarea unor aspecte importante privind metodica predării acestor noţiuni. Dezbaterile asupra noţiunilor de funcţie şi limită au subliniat, în primul rînd, cerinţa ca elementele pregătitoare necesare introducerii noţiunii generale de funcţie, să se predea încă din clasele V—VIII. Vorbitorii au recomandat ca pentru aceasta să se folosească noţiunea de dependenţă funcţională, insistîndu-se asupra dependenţei proporţionale şi urmînd ca în clasa a XI-a problemele să fie reluate în mod riguros ştiinţific. A fost, de asemenea, subliniată, importanţa însuşirii conştiente a noţiunii de trecere la limită, evitîndu-se prin toate mijloacele o însuşire formală de către elevi a acestui capitol. Aceasta face necesar ca în predarea noţiunilor respective să se folosească şi elementul istoric, arătîndu-se elevilor apariţia acestora în matematică, ca urmare a rezolvării unor probleme puse de viaţă.

Consfătuirea a recomandat ca introducerea noţiunii şi rezolvarea problemelor de loc geometric să se facă pe măsura parcurgerii capitolelor corespunzătoare de geometrie, pentru că astfel se asigură o mai bună înţelegere a acestei teme. Pentru înţelegerea primelor noţiuni de loc geometric este indicat să se folosească materialul didactic potrivit, problemele să fie legate de înţelegerea construcţiei şi funcţionării unor mecanisme, fără a se renunţa, prin aceasta, la rezolvarea strict logică a problemelor.

Şi în cadrul secţiei de fizică, participanţii la consfătuire au ajuns la unele concluzii importante. S-a precizat în primul rînd necesitatea formării noţiunilor de masă, energie şi cîmp începînd încă din clasa a VI-a şi a VII-a — bineînţeles la nivelul de înţelegere al elevilor — urmărind ca pe parcurs, pînă la clasa a XI-a, conţinutul acestor noţiuni să fie îmbogăţit şi extins treptat.

Consfătuirea a subliniat faptul că în clasele VI - IX este necesar să se menţină definiţia masei ca măsură a cantităţii de materie conţinută într-un corp, întregind însă la clasa a VIII-a, definiţia noţiunii de masă, ca măsură a inerţiei corpului. In clasa a XI-a noţiunea de masă se va lărgi din nou căpătînd dezvoltarea corespunzătoare cuceririlor fizicii moderne. In această clasă se va arăta elevilor că orice cantitate de materie, atît sub starea de particulă, cît şi de cîmp posedă inerţie măsurată prin masă, şi li se va vorbi cu acest prilej şi despre variaţia masei cu viteza. Cît priveşte introducerea noţiunii de energie, consfătuirea a arătat că ea trebuie începută chiar din clasa a VI-a pornindu-se de la exemple concrete de lucru mecanic luate din viaţa zilnică, din tehnică. Utilizînd exemple potrivite, elevii vor înţelege că efectuarea de lucru mecanic poate fi realizată fie datorită mişcării corpurilor, fie datorită poziţiei lor faţă de pămînt sau a poziţiei particulelor corpului unele faţă de altele.

In acest fel, se poate introduce cu destulă uşurinţă definiţia energiei ca fiind capacitatea unui corp de a executa un lucru mecanic. Această noţiune se lărgeşte în clasa a VIII-a, cînd, tot pe bază de exemple, se ajunge la concluzia că mărimea lucrului mecanic executat de un corp măsoară energia lui. După aceasta, noţiunea de energie este precizată prin deducerea formulei matematice corespunzătoare, iar în clasa a XI-a noţiunea de energie este extinsă şi aprofundată prin studierea energiei punctului material în mişcare oscilatorie şi a energiei oscilaţiilor electromagnetice.

Aşa cum au subliniat lucrările consfătuirii, este însă necesar ca noţiunile de masă şi energie să fie aprofundate cu ocazia studierii legii interdependenţei dintre masă şi energie, care exprimă o legătură strînsă între proprietăţile fizice fundamentale ale materiei. Cu acest prilej elevii vor trebui să desprindă concluzia că orice cantitate de materie, atît în stare de particulă, cît şi în aceea de cîmp, posedă mişcare, măsurată prin energie.

O altă problemă importantă discutată în cadrul consfătuirii a fost introducerea noţiunii de „cîmp". Cunoştinţe sumare despre cîmp se dau începînd din clasa a VII-a la lecţia despre magneţi. Prin experienţe se arată acţiunea cîmpului magnetic asupra diferitelor corpuri. Noţiunea de cîmp se extinde apoi la studierea diferitelor fenomene electromagnetice, iar în clasa a VIII-a elevii vin în contact cu noţiunea de cîmp gravitaţional. O cerinţă importantă subliniată în consfătuire a fost aceea ca prin observaţii, elevii să desprindă concluzia că acest cîmp acţionează asupra maselor după direcţii radiale numite linii de forţă ale cîmpului gravitaţional pentru ca apoi, profesorul să poată introduce şi noţiunea de intensitate a cîmpului gravitaţional într-un punct şi la un moment oarecare.

Noţiuni mai precis conturate, mai ştiinţific prezentate trebuie transmise elevilor în clasa a X-a. Definiţia cîmpului trebuie să pornească de la faptul că acesta reprezintă o stare a materiei şi anume starea ei continuă, neformată din particule, dar umplînd spaţiul dintre particule, subliniind totodată că particula constituie o altă stare a materiei şi anume starea ei discontinuă. In mod necesar, va trebui ca în continuare profesorul să precizeze o însuşire specifică, prin care să se deosebească între ele diferite cîmpuri speciale: electric, magnetic, electromagnetic etc.

Consfătuirea a relevat şi alte aspecte importante ale metodicii introducerii acestor noţiuni fundamentale din fizică. Noţiunile de masă, energie şi cîmp trebuie să fie larg folosite pentru formarea la elevi a concepţiei materialiste despre lume şi totodată să constituie un prilej pentru demascarea denaturărilor idealiste care au drept scop promovarea misticismului, a credinţei în forţele supranaturale, a religiei.

Rezultatul acestei interesante consfătuiri nu poate fi decît o nouă creştere a calităţii predării matematicii şi fizicii în şcolile noastre, un nivel superior de cunoştinţe al viitoarelor serii de absolvenţi.

Prof. V. Atanasiu

Consfătuirea pe ţară a S. S. M. F.

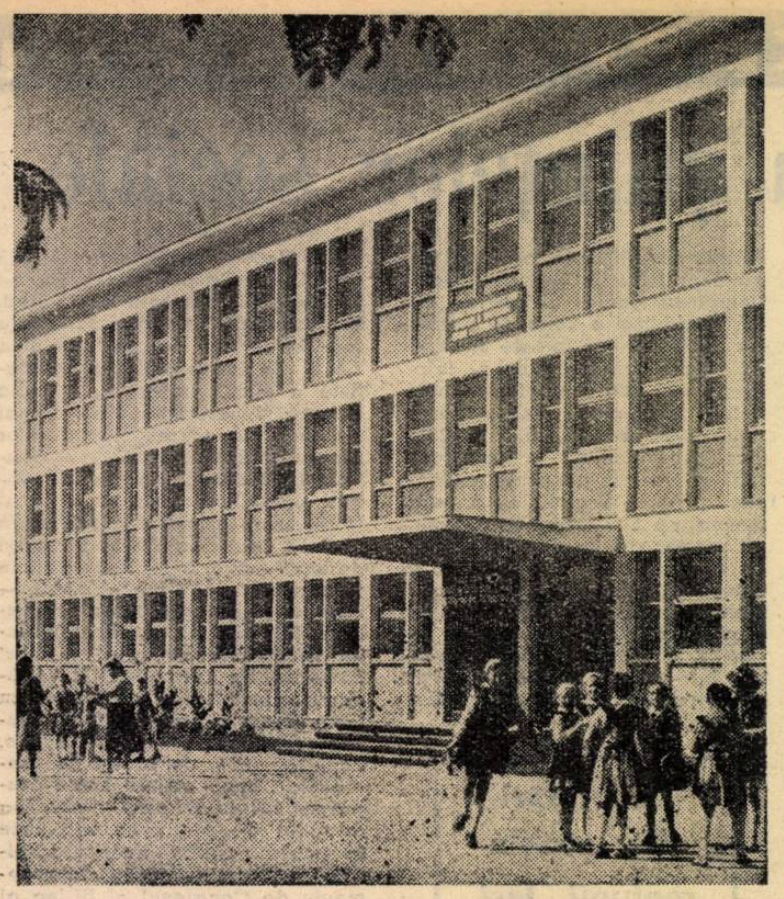

O nouă şcoală s-a înălţat în acest an în cartierul Balta Albă din Bucureşti.

O activitate rodnică

Sprijinit de către comitetul comunal de partid, biroul organizaţiei de bază de la Şcoala de 7 ani din comuna Grojdibod, raionul Corabia, desfăşoară o intensă şi rodnică activitate în rîndurile cadrelor didactice, antrenîndu-le în rezolvarea cu succes a problemelor cu caracter profesional şi social-obştesc.

Din iniţiativa biroului organizaţiei de partid cadrele didactice au participat, în cursul acestui an, la discutarea unor referate deosebit de interesante. Printre acestea se numără: „Cum putem forma conştiinţa socialistă şi spiritul colectivist al oamenilor muncii prin şcoală şi căminul cultural", „Rolul legăturii familiei cu şcoala" etc.

În acelaşi timp, comuniştii de la Şcoala de 7 ani din Grojdibod, laolaltă cu celelalte cadre didactice au participat cu entuziasm la acţiuni menite să îmbunătăţească baza materială a şcolii.

C. SĂLCEANU
comuna Grojdibod, raionul Corabia

Învăţăminte preţioase pentru anul viitor

Şi acum, în vacanţă, elevii Şcolii medii din Oneşti care au rămas în oraş îşi vizitează deseori prietenii — muncitori la marele Combinat chimic şi la celelalte întreprinderi industriale din localitate. Pînă nu de mult, în perioada practicii continue, elevii au lucrat alături de aceşti muncitori, aplicînd cunoştinţele ştiinţifice şi tehnice dobîndite în şcoală la condiţiile concrete de producţie ale noului şi modernului centru industrial de la Oneşti.

Astfel, elevii claselor a IX-a au lucrat în secţia de maşini-unelte a Combinatului chimic din Borzeşti la strunguri, la freze, la raboteze, executînd piese corespunzătoare nivelului lor de pregătire, iar altă grupă care şi-a făcut practica la I.F.E.T. a realizat diferite piese în atelierul întreprinderii. Elevii clasei a X-a au dovedit multă pricepere în munca depusă la reparaţiile auto în atelierele I.R.T.A, folosind larg cunoştinţele lor teoretice în munca practică.

La sfîrşitul practicii, şcoala a făcut o analiză amplă a felului cum a decurs munca elevilor, analiză organizată într-un colectiv lărgit, la care au luat parte tovarăşi din comitetul orăşenesc de partid, conducerea şcolii, maiştrii, învăţătorii şi profesorii care au îndrumat munca elevilor în producţie. În cadrul discuţiilor au fost scoase în evidenţă roadele muncii elevilor şi s-au făcut propuneri de îmbunătăţire a ei. Astfel, s-a arătat necesitatea ca în timpul practicii în producţie să nu se urmărească în primul rînd cantitatea lucrărilor, executarea lor în serie, ci modul în care elevii au reuşit să aplice conştient în munca practică principiile teoretice de bază. De asemenea, s-a subliniat necesitatea ca, înainte de a-şi începe activitatea, cadrele didactice care vor îndruma pe elevi în producţie să participe la un instructaj pentru cunoaşterea muncii ce o vor desfăşura

MARIA SPIRIDONICĂ
Şcoala medie din Oneşti

Din activitatea social-culturală a cadrelor didactice

În satele şi comunele raionului Rîmnicu Vîlcea se desfăşoară o frumoasă activitate culturală la care-şi dau contribuţia numeroşi învăţători şi profesori. Pe lîngă căminele culturale, de pildă, funcţionează mai multe cercuri de citit conduse de cadre didactice. Acestea se preocupă de popularizarea cunoştinţelor agrotehnice în rîndul sătenilor, organizează şezători literare, audiţii la radio etc. Cu sprijinul profesorilor şi învăţătorilor în comunele Păuşeşti-Măglaş, Băbeni, Boişoara, Răureni etc., au fost organizate coruri şi brigăzi artistice. La căminele culturale din comunele Frinceşti, Galicia, Căileni, cadrele didactice au sprijinit punerea în scenă a unor piese despre transformarea socialistă a agriculturii. În multe din comunele raionului, profesorii îşi aduc contribuţia la pregătirea textelor pentru brigăzile artistice cu tema: „Cum va arăta satul nostru după colectivizare".

Întrucît raionul acesta are un pronunţat profil pomicol, cadrele didactice au dus o muncă susţinută sprijinind pe săteni în acţiunea de plantare a peste 350.000 de pomi fructiferi, din soiul cel mai bun.

În toamnă, ca urmare a importantei sarcini arătate în expunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la recenta Plenară a C.C. al P.M.R. privind dezvoltarea agriculturii noastre socialiste, ţăranii muncitori din comunele raionului Rîmnicu Vîlcea, sub îndrumarea organizaţiilor de partid vor fi ajutaţi de învăţători şi profesori să dezvolte şi mai mult baza pomicolă. Se vor planta zeci de mii de pomi fructiferi din soiurile cele mai valoroase.

ION DINA
învăţător, comuna Frinceşti, raionul Rîmnicu Vîlcea

Sprijinul a venit la timp!

Pe bună dreptate, colectiviştii din gospodăria agricolă colectivă „23 August" din satul Broşteni, comuna Vişina, raionul Găeşti, se mîndresc cu lanurile bogate în grîu, orz şi alte culturi ce le au în acest an. Ele sînt rodul muncii lor unite şi chibzuite. Întrucît a venit secerişul, acum toată atenţia în gospodărie este îndreptată spre a folosi din plin fiecare zi frumoasă.

Dar iată că pe una din cele trei parcele de cartofi ale G.A.C. s-a semnalat un atac al gîndacului de Colorado. Cum au aflat aceasta, elevii Şcolii de 7 ani din Vişina, împreună cu pionierii şi şcolarii din satul Broşteni au venit în ajutor. Conduse şi îndrumate de cadrele didactice Filofteia Stănescu, Zoe Popescu, Elena Cristescu şi Anghel Popescu, după o muncă intensă de două zile, colectivele celor două şcoli au salvat această parcelă de la distrugere. De asemenea, au făcut un control minuţios la celelalte două parcele ameninţate şi ele a fi atacate de gîndac. „Trofeele" acestei „lupte" le-au constituit cîteva zeci de kilograme gîndaci de Colorado, care cu siguranţă ar fi distrus cele 5 ha de cartofi ale gospodăriei.

Pedagogii şi copiii s-au angajat să supravegheze în continuare parcelele respective în perioada de vară.

Colectiviştii au fost plăcut impresionaţi cînd au aflat fapta demnă de laudă a elevilor şi cadrelor didactice din aceste şcoli, care reflectă dragostea lor pentru avutul gospodăriei agricole colective.

Roadele muncii

In tot timpul anului şcolar, cadrele didactice de la Institutul pedagogic din Baia Mare s-au străduit să dea studenţilor o bună pregătire profesională. Rezultatele n-au întîrziat să se vadă: cu ocazia examenelor de sfîrşit de an 75 la sută din studenţi au obţinut note între 7 şi 10.

Despre calitatea activităţilor practice ale studenţilor efectuate în atelierul de lăcătuşărie, în seră sau pe parcelele experimentale, la orele de lucru manual, desen, caligrafie sau muzică instrumentală, vorbeşte cît se poate de edificator expoziţia de sfîrşit de an cu lucrările tinerilor deschisă la finele lunii iunie în incinta institutului.

Cît despre pregătirea studenţilor pentru activităţile cultural - artistice ce le vor desfăşura la căminele culturale şi în şcolile în care vor munci, aceasta a fost făcută de către cadre cu îndelungată experienţă şi temeinică pregătire în acest domeniu. Ca urmare, studenţii au primit numai cuvinte de laudă pentru programele brigăzii artistice de agitaţie, ale corului, pentru tablourile coregrafice, dansurile populare etc. prezentate în faţa unui public numeros la Baia Mare, Satu Mare, Carei, Baia Sprie şi în alte localităţi.

Prof. GHEORGHE POP
Institutul pedagogic din Baia Mare

Fruntaşi la economisirea prin C.E.C.

Ca urmare a educaţiei în spiritul economiilor căpătate în şcoală, în oraşul şi raionul Sibiu un număr tot mai mare de şcolari sînt posesori de carnete C.E.C. Sumele depuse de elevi în anul şcolar 1960-61, de pildă, au atins cifra de 352.000 lei pe raion, iar din totalul elevilor, 38 la sută sînt depunători pe livrete de economii.

Se află în frunte din acest punct de vedere cadrele didactice şi elevii de la Şcoala elementară nr. 4 din oraş care au depuneri la C.E.C. în valoare de 45.826 lei. În această şcoală 60 la sută din elevi sînt depunători la C.E.C., problema economiilor constituind o preocupare a întregului colectiv pedagogic.

Obiectivele fixate pentru depunerile la C.E.C. au fost excursiile, procurarea de uniforme şcolare, material sportiv etc.

C. BOSÎNCEANU
Sibiu

În vacanță

Oaspeți ai Capitalei

Acum doi ani, anul trecut și, mai mult decît oricînd, anul acesta, Capitala a fost vizitată de nenumărați cetățeni din toate colțurile țării. Probabil, o statistică ne-ar arăta că oaspeții din provincie pe care-i primim într-un an întreg egalează sau poate întrece ca număr populația stabilă a Bucureștilor. Vin mulți oameni cu treburi, dar cei mai mulți vin să vadă, să admire. Vin să viziteze marile uzine — adevărate fortărețe industriale dotate cu tehnica cea mai modernă, Sala Palatului, ansamblul arhitectonic al magistralei Nord-Sud. Pe scurt, vin să cunoască întreaga noastră Capitală renăscută.

Există însă o categorie de vizitatori, invitați de onoare ai Capitalei, fără îndoială oaspeții ei cei mai dragi. Oameni la fel de încîntați de frumusețile Capitalei dar pe care și orașul dorește să-i cunoască, să-i admire. Mineri fruntași, oțelari vestiți din cetățile de foc ale Hunedoarei și Reșiței, colectiviști — maeștri ai recoltelor bogate, învățători și profesori fruntași.

Nici nu știu cînd s-a prins de veste despre vizita în Capitală a învățătorilor și profesorilor fruntași. Fapt este că la căminul modern unde au fost găzduiți a început să sune chiar din prima zi, aproape neîntrerupt, telefonul.

— „Alo, tovarășul profesor... Aici N., fostul dumneavoastră elev. Acum sînt inginer. Vă felicit pentru distincția pe care ați primit-o. (Apoi cu sfiala plină de dragoste și admirație care răzbate întotdeauna în glasul foștilor elevi buni atunci cînd vorbesc cu profesorul lor). „Aș dori tare mult să fiți astă-seară invitatul meu la Operă... Familia mea dorește să vă aibă în mijlocul ei...

Asemenea telefoane au primit mulți dintre învățătorii și profesorii fruntași care ne-au vizitat de curînd Capitala. La capătul firului erau foști elevi, astăzi strungari și laminatori, medici și studenți, foarte mulți studenți și elevi ai școlilor tehnice.

Într-o seară unul dintre profesori (nu mi-ar ierta niciodată dacă i-aș scrie numele), a primit telefon de la cabinetul unui ministru. Și ministrul era unul din foștii lui elevi. S-a interesat cu aceeași voce caldă, respectuoasă de sănătatea profesorului și l-a rugat să vină neapărat să-l viziteze.

Acest episod mi-a readus pe ecranul minții, ca într-o supraimpresionare cinematografică, cîteva imagini din pătrarul de veac care a urmat primului război mondial. Imagini descrise de presa și literatura vremii aceleia și care țineau de o semnificație, rostită cu o prefăcută emoție, pe care nu am găsit-o în dicționar la cuvîntul „apostol". Relatau adesea ziarele de atunci printre faptele diverse, despre sosirea în Capitală a cîte unei delegații de învățători din cine știe ce colț de țară. Puneau la bătaie oamenii toate economiile lor, adesea se și împrumutau pentru a face acest costisitor drum cu trenul. De cele mai multe ori nu veneau pentru ei; veneau pentru școală. Clădirea stătea să se dărîme, nu existau fonduri nici măcar pentru cumpăratul lemnelor în timpul iernii. Sau veneau să ceară cîteva burse pentru elevii merituoși care ar fi trebuit să urmeze școala mai departe... Delegațiile își alegeau ca purtător de cuvînt cîte un învățător al cărui elev fusese una dintre „mărimile" vremii, vreun ministru sau vreun deputat (pe atunci deputații își aveau fieful permanent de afaceri la „Capșa"). De multe ori „excelența sa" se făcea că nu-și mai aduce aminte de fostul lui învățător. Uneori își amintea plin de condescendență, ca și cînd i-ar fi făcut el o mare cinste dascălului că i-a fost elev cu ani în urmă. Învățătorul îi spunea păsul, dar fostul elev îl întrerupea plictisit.

„Lasă asta, dragă"... Și „mărimea" profita de acest prilej pentru a ține un discurs sforăitor... În sat școala se dărîma, copilul merituos murea în anonimat...

Învățătorii și profesorii fruntași care au vizitat în aceste zile Capitala, își poartă cu mîndrie distincțiile, căci roadele muncii lor se văd puternic în viața satelor și orașelor. Sînt oameni simpli asemeni lui Constantin Cristoiu din Zebilul Istriei sau Ion Cîmpeanu din Cerneștii Lăpușului, Zosim Strungaru din Valea Seacă a Gurii Humorului sau Dumitru Iordache din Hămeștiul Săvenilor. Învățători care nu numai că au crescut generații în șir de oameni destoinici, ci au pus și umărul la toate acțiunile obștești, și-au adus contribuția la minunatele transformări prin care au trecut aceste sate. Pentru tot ceea ce au făcut, colectiviștii îi stimează și îi ascultă cu dragoste. Vin să le ceară sfatul atunci cînd pornesc să întreprindă ceva nou, convinși că vor primi un ajutor înțelept, de nădejde.

În elegantele autocare ale O.N.T.-ului învățătorii și profesorii aceștia au colindat Capitala țării. Creioanele și stilourile au alergat și ele neobosite pe filele albe ale carnetelor de însemnări. Nu este o simplă vizită; se făuresc acum nenumărate lecții viitoare!

În toamnă se vor auzi și mai des în clase asemenea exemple: „Pe aleile spațioase din fața atelierelor C.F.R. „Grivița Roșie" străjuiește statuia eroului utecist Vasile Roaită, cel care în 1933 a făcut să răsune sirena de chemare la grevă...".

În toate povestirile lor de acum despre Capitala țării profesorii și învățătorii folosesc indicații deosebit de precise: „O luați de la gară în sus pe Calea Griviței, de-a lungul nesfîrșitului șir de blocuri noi..." sau: „Porniți de la întretăierea Căii Victoriei cu bulevardul 6 Martie pînă la Palatul Republicii, iar de acolo o luați la stînga...".

Sînt indicații care vădesc puternic certitudinea profesorilor și învățătorilor că peste un an-doi, sau cel mult peste cîțiva ani elevii vor avea, cu siguranță, posibilitatea de a vizita Capitala. De altfel, mulți dintre colectiviști le-au cerut învățătorilor și profesorilor înainte de plecare: „Să ne povestiți cînd vă întoarceți, cu de-amănuntul tot ce-ați văzut, ca să știm și noi, cînd ne-om duce în București, încotro să ne îndreptăm în primul rînd pașii!"

În seara despărțirii, noii prieteni, învățătorii și profesorii fruntași din toate colțurile țării, legați prin pasiunea lor comună pentru nobila profesie de educatori, și-au împărtășit planurile de viitor. Planuri pentru anul școlar care va începe la toamnă și care trebuie să fie mai bogat, mai rodnic, decît toate cele de pînă acum. Planuri pentru vacanță...

— Eu plec, prin sindicat, la Eforie...

— Noi pornim cu elevii într-o excursie prin țară, așa că voi avea prilejul să vizitez din nou și să-i conduc de astă-dată eu pe copii pentru a cunoaște minunatele frumuseți ale Bucureștilor...

— În raionul nostru organizăm o tabără de drumeție...

Au schimbat adrese, dornici să se revadă pentru a adînci un schimb de experiență al cărui început se arăta deosebit de rodnic. Strîngîndu-și pentru ultima oară mîinile mulți și-au urat:

— „Să ne revedem peste cîțiva ani tot cu un asemenea prilej în Capitală!". Urarea ar echivala oarecum cu: „îți doresc să devii învățător sau profesor emerit". Și aceasta este mai mult decît o simplă urare. Este un angajament de muncă pentru viitor.

Al. Ciucă

Prin grija sindicatelor

Sezonul de vară al vacanței a adus și anul acesta în centrul atenției sindicatelor de învățămînt raionale și orășenești problemele de organizare a odihnei oamenilor muncii din școli.

Sindicatele de învățămînt din Călărași și Ploiești au amenajat săli de șah și pentru vizionarea programelor de la televizor. Zi de zi, zeci de cadre didactice își petrec aici orele de odihnă în mod plăcut — vizionează spectacole transmise la televiziune, se angajează în pasionante partide de șah, se delectează cu lectura unei cărți sau reviste interesante pe care le au permanent la îndemînă, cu unele activități sportive.

Alte sindicate de învățămînt se preocupă cu intensitate de organizarea unor excursii cu masa cadrelor didactice. Sindicatul de învățămînt din Galați, care a căpătat pînă acum o bună experiență în această privință, urmărește în excursiile pe care le plănuiește realizarea unor scopuri educative precise. În excursiile deja efectuate, ca și în altele care urmează să aibă loc pînă la sfîrșitul vacanței de vară, s-a urmărit în primul rînd cunoașterea locurilor din țară ce evocă lupta desfășurată de partidul nostru de-a lungul celor 40 de ani ai existenței sale pentru binele poporului muncitor. Pe de altă parte, aceste excursii familiarizează cadrele didactice din oraș cu marile șantiere ale socialismului, le ajută să cunoască numeroase construcții noi, obiective industriale, realizări măreațe ale regimului nostru democrat-popular în domeniile industriei, agriculturii, culturii.

O inițiativă interesantă: comitetul sindicatului de învățămînt din Predeal înlesnește călătoriile individuale și în grup restrîns prin țară în circuit turistic. Profesorul Corneliu D. Iliescu, de la Complexul școlar din Predeal, ne relatează, cu mulțumire, despre excursia pe care a făcut-o astfel cu un bilet în circuit pe 1961 km. Completînd călătoria cu trenul, la întreruperi cu scurte călătorii cu autobuzul sau vaporul, a reușit să cunoască multiplele forme de relief și așezări din Ardeal, Banat, Oltenia, Dobrogea etc. „Am văzut — ne spune el — giganticele combinate metalurgice de la Reșița și siderurgice de la Hunedoara. Am vizitat cel mai adînc puț carbonifer de la Anina. Prin orașele Alba Iulia, Deva, Hațeg, Oravița, Constanța, Babadag am cercetat muzee arheologice, alte instituții de cultură, școli medii. La Giurgiu m-au impresionat podul prieteniei construit peste Dunăre și frumosul vas turistic „Oltenița". În Constanța am admirat viața extrem de intensă din port, vapoarele care vin sau pleacă. Deosebit de mult m-au impresionat frumusețea construcțiilor de pe litoral, mulțimea de oameni ai muncii veniți din toate colțurile patriei să-și petreacă aici un concediu binemeritat, activitatea și viața pescarilor din Jurilofca și Portița pe lacul Razelm.

Este demnă de menționat preocuparea unor sindicate de învățămînt ca, în afara sistemului de odihnă organizat prin C.C.S., să trimită în stațiunile balneo-climaterice un număr cît mai mare de cadre didactice și membri de familie ai acestora. Astfel, sindicatul învățămînt din Timișoara a contractat din iarnă cu Oficiul Național de Turism numeroase locuri în stațiunile cele mai solicitate în timpul verii. Toată vara vor merge, astfel, la Eforie, de exemplu, în vila contractată cu O.N.T., cîteva sute de cadre didactice cu membrii lor de familie.

Sindicatul de învățămînt din Timișoara a ținut să răsplătească pe această cale și pe învățătorii și profesorii cu activitate culturală permanentă și cu rezultate remarcabile în acest domeniu. Una din seriile care se vor duce la odihnă pe litoral o formează chiar membrii echipelor artistice ale cadrelor didactice din oraș (cor, teatru) distinse cu prilejul celui de-al VI-lea concurs republican al formațiilor de amatori ce a avut loc de curînd.

EXCURSIE PE DUNĂRE

Despre ce să povestești mai întîi, la întoarcerea din frumoasa excursie organizată cu cele peste 100 de cadre didactice de către Clubul sindicatelor din învățămînt București? Despre noul și încîntătorul oraș Galați cu blocurile sale moderne și elegante, despre neuitata călătorie pe Dunăre cu vasul fluvial „I. L. Caragiale", despre pitorescul peisaj dunărean dintre Măcin și Turcoaia, despre frumoasele grădini de flori ale Brăilei sau ale stațiunii Lacului Sărat?

Pe străzile noului Galați.

Cu hidrobuzul spre Canalul Filipoiu.

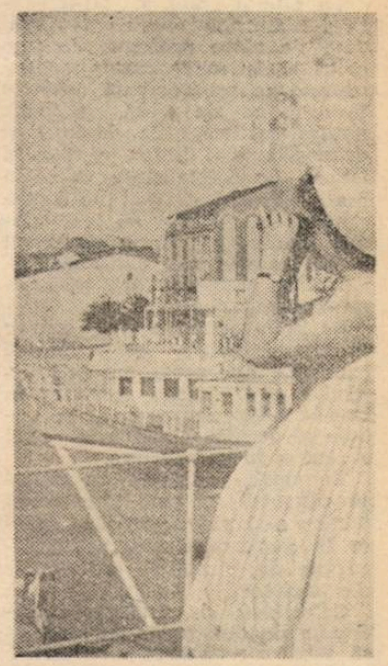

De sus, de pe punte, Dunărea poate fi admirată în toată splendoarea ei.

din experienţa anului încheiat

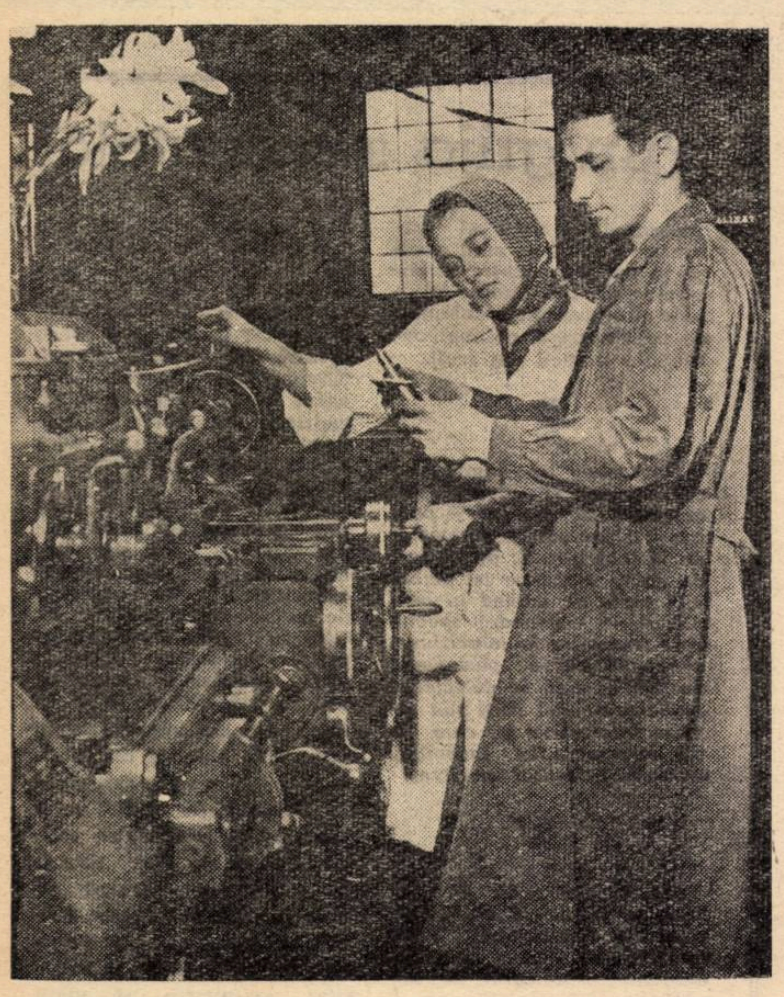

Piesele de calitate superioară necesită un control atent şi repetat. Acest lucru l-au învăţat şi elevii şcolilor medii în timpul practicii în producţie.

Să nu neglijăm „amănuntele“

Faptul că elevii şcolilor tehnice de maiştri dispun de o bogată experienţă de producţie şi de numeroase cunoştinţe în strînsă legătură cu aplicaţiile tehnicii moderne constituie un factor de cea mai mare importanţă în orientarea de conţinut şi metodică a predării în aceste şcoli. Bazîndu-se pe aceste cunoştinţe, adîncindu-le prin explicaţii suplimentare, profesorii de specialitate din şcolile tehnice de maiştri au posibilitatea să asigure o ţinută ştiinţifică ridicată lecţiilor. Nu trebuie scăpat nici o clipă din vedere însă faptul că unele din noţiunile însuşite în producţie nu sînt exprimate de elevii-maiştri într-o formă deplin ştiinţifică şi că deseori ei nu le formulează corect. De aceea, este deosebit de important ca profesorii din şcolile tehnice de maiştri să exprime şi să pretindă totdeauna o formulare corectă şi completă a noţiunilor. Astfel, la rezistenţa materialelor, efortul specific se cere şi trebuie să fie dat în kgf/cm², puterea — în cai putere sau kilowaţi, rezistenţa — în ohmi etc.

O altă importantă cerinţă privind predarea în şcolile tehnice de maiştri se referă la modul de a deduce şi interpreta formulele, la înţelegerea lor deplină. Deducerea formulelor este legată întotdeauna de cunoaşterea şi înţelegerea factorilor structurali ai fenomenelor pe care ele le rezumă. O dată înţelese aceste fenomene, formula se deduce cu uşurinţă, ea exprimînd în esenţă însuşi fenomenul. Astfel, la rezistenţa materialelor nu se poate vorbi de calculul răsucirii pînă ce fenomenul fizic n-a fost analizat în toate amănuntele lui. O dată descifrat acest fenomen, formula se deduce ca o concluzie logică.

Este necesară întotdeauna interpretarea formulelor pentru a demonstra că anumiţi factori componenţi ai acestora dau proporţionalitatea directă sau inversă, determină o variaţie exponenţială etc. De pildă, pentru calcularea puterii maşinilor termice intervin în formula respectivă factori diverşi exprimaţi în mărimi diferite: presiunea pe piston exprimată în kgf/cm², suprafaţa acestuia — în cm², turaţia — în rotaţii pe minut etc. Dacă aceştia nu se introduc cu mărimile lor, formula poate să dea rezultate fantastice sau absurde. Acelaşi lucru este valabil şi în privinţa unor formule din hidraulică, din electrotehnică etc. care cuprind şi ele termeni de anumite mărimi. În calculul secţiunii conductelor, de exemplu, se utilizează formule în care toate mărimile se exprimă în m. m² sau m³/sec., deşi diametrele conductelor se dau în mm, iar debitul de multe ori în l/sec. O metodică raţională de predare cere totdeauna o aplicaţie cifrică a acestor formule. Alegînd cu grijă datele, profesorul trebuie să dea exemple de felul cum urmează să se aplice formula. El nu se poate dispensa de interpretarea formulei nici chiar atunci cînd ştie că ea a mai fost dedusă şi utilizată şi la alte obiecte. Aşa de exemplu, formula vitezei, ca expresie matematică a spaţiului parcurs supra timp, intervine aproape la toate disciplinele tehnice. Totuşi întrebuinţarea ei se face cu mărimi diferite: m/sec, km/oră, m/min etc, fapt ce trebuie scos în evidenţă. Dacă profesorul nu face aceasta, socotind că expresia respectivă a mai fost explicată, s-ar putea să fie pus ulterior, cu prilejul efectuării unor calcule aplicative, în faţa unor surprize.

Alături de expunerea lecţiei şi explicarea ei prin schiţe şi desene, o importanţă deosebită trebuie să se acorde construcţiei graficelor. Am constatat destul de des, în cursul anilor trecuţi că unii elevi expuneau curgător cunoştinţele privind o anumită lecţie însă nu puteau reprezenta grafic fenomenul respectiv. Dar se poate oare concepe, de pildă, construirea diagramelor la maşinile cu aburi, la maşinile cu ardere internă, sau reprezentarea transformării gazelor etc. fără indicarea precisă pe grafic a punctelor caracteristice? Nici o problemă care comportă reprezentare grafică nu poate fi lăsată la simpla expunere verbală. Paralel cu satisfacerea acestor cerinţe de conţinut şi metodice se pune problema efectuării corecte şi rapide a calculelor aritmetice. Elevii-maiştri vin în şcoală cu metodele de calcul pe care şi le-au însuşit în şcoala elementară şi în şcoala profesională. Acestea sînt însă insuficiente, căci în şcoala tehnică de maiştri calculul este un instrument de primă necesitate. De aceea, este necesar să se ajungă de la primul contact cu şcoala ca elevul să-şi însuşească metode rapide de efectuare a operaţiilor aritmetice. Este indispensabil totodată ca elevul-maistru să ajungă să ştie rezultatul ridicării cifrelor la pătrat, cînd e vorba de o grupă de două unităţi (între 1 şi 20) şi este tot aşa de indispensabil să-şi dea seama cu uşurinţă că de exemplu 1600 ridicat la pătrat dă 256 urmat de patru zerouri. De asemenea, trebuie ca elevii să poată efectua simplificările cu cea mai mare uşurinţă.

Elementele ajutătoare în rapiditatea efectuării calculelor le vor constitui tabelele, diagramele şi rigla de calcul. Pentru aceasta, elevii trebuie îndrumaţi în utilizarea lor în mod cît mai complet şi mai eficient, să cunoască artificiile de calcul posibile. Astfel, extragerea rădăcinii pătrate şi cubice nu se poate face direct cu tabelele decît pînă la valori limitate — 1000, uneori 1500. Operaţiunea respectivă se poate face însă indirect pentru cifre mult mai mari, lucru cu care elevii trebuie obişnuiţi. Efectuarea calculelor pentru aplicaţii tehnice fără tabele aduce o mare pierdere de timp. Înlăturarea acestui neajuns se cere astăzi cu tărie, căci economia de timp auxiliar realizată astfel se răsfrînge pozitiv asupra productivităţii.

Elevii sînt de asemenea obişnuiţi atunci cînd vin în şcoală să utilizeze formule care, deşi corecte din punct de vedere matematic, nu mai sînt corespunzătoare unui calcul tehnic rapid, cum este cazul determinării suprafeţei cercului în funcţie de rază. În calculele tehnice pentru aflarea suprafeţei cercului se foloseşte formula $A = 0{,}785\ d^2$ în care 0,785 reprezintă citul numărului π prin patru; determinarea diametrului din aceeaşi formulă se face tot cu ajutorul tabelelor.

Accentuînd asupra acestor elemente de predare strîns legate de conţinutul specific ştiinţific şi tehnic al învăţămîntului în şcoala tehnică de maiştri vom asigura în mai mare măsură tinerilor maiştri absolvenţi ai acestor şcoli condiţiile de a se orienta şi a rezolva operativ şi eficient problemele complexe pe care le pune conducerea secţiilor din marile întreprinderi moderne.

Ing. Gh Brînduş

La Şcoala elementară nr. 111

După un an de predare pe obiecte la clasele I-IV

Una din problemele ridicate de şcoala de 8 ani este aceea a unităţii sale organizatorice şi pedagogice, care trebuie să se reflecte în primul rînd în sistemul de predare.

Nu încape nici un fel de îndoială că un nivel ridicat de predare nu poate fi asigurat de către un învăţător enciclopedist căruia să i se încredinţeze predarea tuturor obiectelor dintr-o clasă. În sprijinul generalizării predării pe specialităţi şi la clasele mici vin numeroase argumente. Pentru a studia posibilităţile extinderii acestui sistem, M.I.C. a experimentat în acest an sistemul predării pe specialităţi la unele clase I—IV din trei şcoli ale Capitalei, printre care şi şcoala noastră — Şcoala de 7 ani nr. 111.

La 6 clase I a fost introdusă predarea educaţiei fizice şi muzicii de către profesori de specialitate, iar celelalte obiecte au fost predate de învăţătorul clasei. Acest sistem a fost aplicat şi la două clase a doua.

La cîte o clasă a III-a şi a IV-a toate obiectele au fost predate de către profesori de specialitate. În unele cazuri, acelaşi profesor a predat două obiecte înrudite ca, de pildă, ştiinţele naturale şi geografia, desenul şi caligrafia, sau limba romînă şi istoria. La aceste clase, în vederea coordonării activităţii instructiv-educative, au fost numiţi şi diriginţi dintre profesorii cu un număr mai mare de ore, respectiv profesorii de limba romînă şi matematică.

De la începutul anului şcolar cadrele didactice au căutat să cunoască bine programa de învăţămînt a obiectului respectiv la clasele I-VII pentru a şti ce trebuie să predea elevilor în anul curent şi în perspectivă.

Totodată, pedagogii au căutat să cunoască cît mai bine elevii pentru a-şi putea organiza munca în conformitate cu particularităţile de vîrstă şi individuale ale acestora.

Colectivele de profesori coordonate de diriginţi s-au străduit să asigure realizarea unei stricte unităţi de cerinţe, condiţie esenţială pentru realizarea sarcinilor procesului instructiv-educativ.

La sfîrşitul anului şcolar rezultatele au fost deosebit de bune. Predarea educaţiei fizice de către profesori de specialitate începînd din clasa I-a ne-a arătat în primul rînd că elevii se adaptează foarte uşor acestui sistem de muncă. Activitatea desfăşurată de copii în cadrul orelor rezervate acestei discipline a contribuit la dezvoltarea lor fizică armonioasă, la educarea unor deprinderi de ordine etc. Tot astfel, predarea muzicii de către un profesor de specialitate a contribuit la educaţia muzicală a copiilor în mai mare măsură decît înainte.

Şi elevii clasei a III-a s-au adaptat cu uşurinţă la noul sistem de predare, fapt dovedit şi de rezultatele foarte bune la învăţătură şi purtare. Toţi copiii din această clasă au promovat, majoritatea cu note bune şi foarte bune.

Clasa a IV-a, care avea la începutul anului un nivel de pregătire mai scăzut, a reuşit pînă la sfîrşitul anului să crească simţitor şi să obţină rezultate bune.

Un aspect general ce s-a putut desprinde în cursul acestui an de experienţă îl constituie faptul că orizontul mai larg de cunoştinţe al profesorului specialist îi dă acestuia posibilitatea să încadreze mult mai bine cunoştinţele ce se predau elevilor din clasele mici în sistemul general de cunoştinţe predate în clasele I—VII, respectiv I—VIII.

Preocuparea pentru nivelul ştiinţific corespunzător s-a împletit în şcoala noastră cu preocuparea pentru realizarea cerinţelor metodice. Pe această linie s-a putut desprinde un alt aspect pozitiv pe care îl prezintă noul sistem de predare. Învăţătorul care predă singur toate disciplinele prevăzute în programa clasei a III-a sau a IV-a are de pregătit pentru ziua următoare 4—5 obiecte diferite, ceea ce face ca el să-şi organizeze lecţiile în condiţii mai grele decît specialistul care urmăreşte permanent şi consecvent o singură disciplină. Acest lucru l-am constatat îndeosebi la ştiinţele naturale şi geografie, discipline la care de obicei învăţătorii întîmpină greutăţi mai mari în pregătirea lecţiilor.

Trebuie să menţionăm interesul cu care învăţătorii şi profesorii şcolii noastre au primit acest experiment, sprijinindu-l efectiv prin observaţiile critice şi discuţiile tovărăşeşti purtate în urma asistenţelor şi interasistenţelor. De asemenea, părinţii au primit cu bucurie noul sistem de predare experimentat şi l-au apreciat ca fiind corespunzător unei pregătiri temeinice a tinerei generaţii.

Desigur că lărgirea experimentului la mai multe şcoli şi în condiţiuni diferite, dezbaterea problemelor ridicate de către masa cadrelor didactice, vor contribui la studierea mai profundă a eficacităţii noului sistem de predare.

Prof. Deli Feldman
directorul Şcolii de 7 ani nr. 111 „Ştefan Plavăţ“, Bucureşti

După cum vedeţi „absolvenţii“ grădiniţei din Pristol, raionul Vînju Mare, sînt pregătiţi pentru a intra în clasa I-a.

O şcoală cu profil gospodăresc

Multă vreme în Valea Jiului s-a simţit nevoia unei şcoli de meserii cu profil special pentru absolventele şcolilor de 7 ani. Răspunzînd acestor necesităţi, secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Petroşani a creat cu doi ani în urmă şcoala de meserii cu profil de gospodărie, la care a adăugat în anul şcolar următor şi o secţie de croitorie.

Elevele secţiei de gospodărie şi-au însuşit în scurt timp unele cunoştinţe practice pentru realizarea unor produse variate culinare de patiserie şi coletărie, iar cele de la croitorie deprinderile necesare lucrărilor de lenjerie şi croitorie.

După terminarea celor trei ani de cursuri la secţia de gospodărie şi a celor patru ani de la secţia croitorie, elevele Şcolii de meserii vor primi o calificare superioară în ramurile respective, putînd să lucreze apoi, pe baza diplomei obţinute, în diferite laboratoare şi ateliere de specialitate.

Prof. FLORICA MUŞTEAN

EUGEN GISCA : „Peisaj din Munții Apuseni".

EXPOZIȚII

Cercul de artă plastică „Ion Andreescu" al profesorilor de desen din Capitală își dovedește încă o dată activitatea susținută din acest an prin deschiderea, la Clubul sindicatelor de învățămînt, a unei noi expoziții colective de pictură.

Închinată Zilei învățătorului, expoziția are meritul de a fi întrunit cu grijă lucrări care oglindesc în cea mai mare parte aspecte din viața școlii. Temele ilustrînd momente semnificative din activitatea zilnică a școlarilor, ca și portretele de pionieri, învățători, profesori, colectiviști, sînt sugestiv și larg reprezentate. Se remarcă pe această linie portrete ca „Învățătorul N. B.", ca și tabloul „Micile țesătoare" expuse de prof. Ion Cîrdei. Fermitatea liniilor, expresivitatea deosebită, căldura care se degajă din ele denotă măiestrie și sensibilitate artistică, o înțelegere profundă a omului de tip nou.

Lucrările Emei Gheorghel sînt line, pline de grație, prinzînd, cu o singură trăsătură de condei, mișcări caracteristice.

Pe linia unor realizări artistice deosebite se înscriu și picturile „Spre școala nouă, Floreasca" și „Tineri prospectori pe teren" ale prof. Jean Nițescu, care se remarcă prin felul compoziției și prospețimea culorilor.

Prin abordarea unei tematici variate, prin realizarea sub aspect artistic și tehnic, nu mai puțin valoroase sînt lucrările profesorilor Eugenia Brateș, Vera Nițescu Veslovski, Alexandrina Zberea, Nic. Emil Niculescu („Moment de repaos", interesant ca idee, exprimă viu grija pentru calitatea producției), Alexandru Drăgoi și alții.

În expoziție surprinde, însă, neplăcut mulțimea tablourilor cu natură moartă, foarte puține de o reală valoare, tablouri care imprimă expoziției o notă de monotonie și uniformitate. Ar fi de reproșat de asemenea, prezența unor peisaje neizbutite sau portrete „fotografii".

A. P.

★

Educația multilaterală pe care o primesc elevele Școlii pedagogice de educatoare din București este viu ilustrată de expoziția de lucrări manuale, deschisă în incinta școlii la sfîrșitul anului școlar.

Expoziția cuprinde lucrări care urmăresc, pe de o parte, realizarea a o serie de sarcini legate de pregătirea profesională temeinică a elevelor — confecționare de material didactic și jucării din carton, hîrtie, material din natură etc., iar, pe de altă parte, să contribuie la dezvoltarea atenției, imaginației, spiritului inventiv etc. — calități necesare în munca pedagogică.

Deosebit de frumoase sînt albumele cu povești pentru cele trei grupe, dominourile cu figuri geometrice și loto-urile cu imagini din cadrul temei „Dezvoltarea vorbirii la copii". Nu mai puțin interesant este telefonul cu puișorii

Prof. ALEXANDRINA ZBEREA : „Violoncelista"

detașabili — folosit în predarea număratului și socotitului — care se fixează într-un spațiu înverzit, iar la comunicarea educatoarei prin telefon puișorii apar sau dispar. Pentru însușirea noțiunilor de culoare și mărime materialul didactic expus folosește elemente foarte diferite, de o mare varietate de nuanțe și forme.

Jucăriile constituie punctul principal de atracție al expoziției. Executate din materiale simple : nuci, dopuri, bețe de chibrituri, cutii de chibrituri, mușama, material plastic, jucăriile denotă că imaginația și spiritul inventiv al pedagogului pot crea din deșeuri la îndemîna oricui vaporașe, trenuri, umbrelușe, animale, case, mobilă — lucruri atractive și dragi copiilor.

Pentru educația multilaterală a elevelor în școala pedagogică de educatoare se predau și cunoștințe privind confecționarea îmbrăcămintei copilului preșcolar. În expoziție se pot vedea cămășuțe pentru fetițe în culori pastelate, șorțulețe, fuste, pantaloni de joc, costumașe pentru băieți etc. La farmecul acestor obiecte contribuie în mare măsură finețea broderiilor,

Prof. MARIA ANDRUȘCA

★

Cu prilejul încheierii anului de învățămînt, școlile de 7 ani nr. 1,2,3,6, și Școala medie nr. 1 din Botoșani au organizat o expoziție comună oglindind rezultatele fructuoase obținute de elevi în cadrul lucrărilor practice.

Vizitatorul rămîne plăcut impresionat de precizia cu care, sub îndrumarea profesorului-maistru Chirică Scutaru, micii tehnicieni au executat obiectele de lăcătușărie — ciocane, dălți, punctatoare, dornuri, echere, precum și lucrările din tablă și balot ca balamale, cuiere etc.

Nu poți trece cu vederea nici exponatele de tîmplărie lucrate sub conducerea profesorului-maistru Alexandru Pintilie — rame, cuiere sculptate sau lucrate la traforaj, suporturi pentru flori etc.

În sala mare a expoziției privirile îți sînt atrase de varietatea obiectelor de lucru de mînă — semne pregătitoare cu acul, rochițe, șorțulețe, fustițe, cămăși de zi și de noapte, batiste, carpete etc. Exponatele se disting prin frumusețe și originalitate, prin finețea execuției și coloritul lor atrăgător.

EMIL ANTONOVICI
corespondent

★

A devenit o tradiție ca, în vara fiecărui an, școlile profesionale și tehnice din Ministerul Industriei Ușoare să prezinte într-o expoziție cele mai importante lucrări realizate de elevi în cursul anului școlar respectiv. Expoziția din acest an, deschisă sub semnul luptei pentru calitate pe care o desfășoară viitorii muncitori și tehnicieni din industria ușoară este mai cuprinzătoare, mai bogată decît oricînd. Printre exponatele cele mai interesante se numără și macheta în funcțiune a unei bande rulante pentru confecționarea încălțămintei de copii, executată de elevii anului II ai Centrului școlar profesional și tehnic pentru industria ușoară din Timișoara. La fel de complexă, alcătuită din sute de piese, este și macheta instalației de albire continuă realizată de elevii-maiștri ai aceluiași centru școlar.

Majoritatea celorlalte exponate prezentate de școlile industriei ușoare din întreaga țară dovedesc pricepere profesională și un deosebit simț estetic. Se remarcă printre acestea frumoasele modele de țesături pentru mobilă, lucrate de elevii școlilor profesionale din Timișoara și București, țesăturile de rochii executate la Școala profesională a uzinelor „Kirov" din București și la Centrul școlar al uzinelor din Cisnădie și țesătura de fulgarin din relon, lucrată de elevii Centrului școlar „7 Noiembrie" din Sibiu.

Sectorul pielărie este reprezentat printr-o bogată gamă de modele de încălțăminte, executată după procedeele tehnice cele mai moderne, de către elevii școlilor profesionale de pe lîngă întreprinderile „Kirov" din București, „Solidaritatea" din Oradea și „Industria lînei" din Timișoara.

Vizitatorii rămîn încîntați de lucrările de artă ale elevilor din școlile profesionale care pregătesc cadre pentru industria sticlăriei. Se remarcă în mod deosebit vazele de flori sculptate în nuanțe de albastru, executate de elevii I. Bliboc și I. Henegari de la Școala profesională de pe lîngă întreprinderea „Vitrometan" din Mediaș și serviciile de apă, executate în „cercuri de aur" de către elevii-maiștri ai Centrului școlar din Turda.

Un colț din expoziția de lucrări ale elevilor din școlile profesionale și tehnice ale industriei ușoare.

Din istoria orașului București

Profesorul George Potra, un asiduu cercetător în domeniul istoriei, a strîns 613 documente privitoare la istoria orașului București din perioada 1594—1821 pe care le-a publicat în volum.

Majoritatea documentelor din acest volum se referă la viața economică a orașului București începînd cu sfîrșitul secolului al XVI-lea și pînă în prima jumătate a secolului al XIX-lea. Un loc important îl ocupă documentele despre „meșteșuguri și meșteșugari" care ne oferă date despre organizarea meșteșugarilor în frății și bresle, despre viața meșteșugărească a orașului, despre evoluția meșteșugurilor și a breslelor etc.

Interesante sînt și documentele care se referă la apariția și dezvoltarea manufacturilor în București pe baza relațiilor feudale de producție. Unele din ele vorbesc și despre condițiile de muncă ale muncitorilor (cele care se referă la manufacturile de hîrtie). Din documente rezultă că s-au ivit serioase conflicte de muncă, (de pildă, la postăvăria Pociovalițe unde munceau și copii care nu primeau salariu, ci numai hrană și îmbrăcăminte).

Oferă un amplu material documentar și capitolul despre „bani și măsuri" care arată că în această perioadă piața bucureșteană a cunoscut toate monedele care circulau pe marile piețe europene. Materialele publicate aci reflectă și tendința de jaf a boierilor și a clerului prin comerțul cu bani.

Viața socială a orașului București între 1594 — 1821 este prezentată într-un număr însemnat de documente în care se întîlnesc informații despre familie și avere, pricini și judecăți, formule și proceduri juridice la vînzări etc. În aceste materiale se amintesc o serie de manifestări ale luptei de clasă, cum ar fi cea dintîi mișcare de masă din Țara Romînească — răscoala militară din secolul al XVII-lea (a seimenilor și dorobanților) la care se alătură tîrgoveții și țăranii împotriva exploatatorilor (boierii și clerul), sau, așa cum rezultă din zapisele de vînzare și din pricinile de judecată din secolele al XVII-lea și al XVIII-lea, lupta pe care o ducea boierimea și clerul pentru subjugarea economică a orășenilor și țăranilor. Tot astfel, se întîlnesc în documentele din acest volum mărturii despre împotrivirea lucrătorilor din manufacturile de postav față de stăpîni. Procesele dintre postăvarii din Pociovalițe și epistatul Chiriac Arbut arată caracterul dîrz și hotărît al luptei de clasă din cadrul manufacturii (documentul 608).

Volumul mai cuprinde documente despre București ca așezare orășenească, despre călătorii străini care au trecut prin București și care au făcut aprecieri cu privire la oraș, despre domnii care au contribuit la înfrumusețarea lui etc.

Cartea cuprinde și un material ilustrativ destul de interesant ca : semnături ale unor domnitori, peceți diferite, facsimilul unui document grecesc, o ornamentație inițială cu stema lui Ștefan Cantacuzino etc.

Documentele prezentate de profesorul George Potra care au o valoare deosebită nu numai pentru istoria orașului București, ci și pentru istoria patriei noastre în genere, pot fi de un real ajutor profesorilor.

I. R.

———

„Documente privitoare la istoria orașului București (1594—1821)".

Vă recomandăm:

— V. I. LENIN — OPERE ALESE VOL. I, Editura politică

Volumul I al culegerii V. I. Lenin, Opere alese în 3 volume, apărută în U.R.S.S. în ajutorul celor ce studiază istoria P.C.U.S., cuprinde lucrări scrise de V. I. Lenin în perioada 1897 — ianuarie 1917, dintre care menționăm : articolele „Karl Marx", „Friedrich Engels", „Trei izvoare și trei părți constitutive ale marxismului" și lucrările „Ce-i de făcut ?", „Un pas înainte, doi pași înapoi", „Două tactici ale social-democrației în revoluția democratică", „Imperialismul, stadiul cel mai înalt al capitalismului" etc.

— FILOZOFIA MARXISTA. MANUAL POPULAR DE V. G. AFANASIEV.

Editat recent în limba romînă de Editura politică, manualul a fost premiat la concursul organizat în 1960 de Academia de Științe Sociale de pe lîngă C.C. al P.C.U.S., Institutul de Filozofie al Academiei de Științe a U.R.S.S., și Editura pentru literatură social-economică. Cartea redă într-un număr relativ restrîns de pagini principalele probleme ale filozofiei marxist-leniniste expunîndu-le cu claritate și pe înțelesul unui public mai larg.

Manualul popular de filozofie poate fi folosit atît de propagandiști, cadre didactice, care găsesc aci ajutor în expunerea simplă, clară și totodată argumentată a unor probleme, cît și de masa largă a cursanților din învățămîntul de partid și de studenții din învățămîntul de stat.

De peste hotare

Congresul pedagogilor din R. D. G.

De la cel de-al V-lea Congres al Partidului Socialist Unit din Germania și de la intrarea în vigoare a Legii privitoare la dezvoltarea socialistă a învățămîntului în Republica Democrată Germană, școala, sub conducerea partidului, a dobîndit progrese însemnate. Parte inseparabilă a luptei pentru socialism, învățămîntul în R.D.G. devine astăzi general și obligatoriu de 10 ani.

Pornind de la întrebarea „În ce stadiu se află munca noastră pedagogică în prezent?", învățătorii și profesorii au arătat la recentul lor Congres, că în Republica Democrată Germană există toate condițiile pentru a împărtăși tuturor copiilor poporului o cultură solidă și înaltă, pentru a le asigura o educație socialistă. În școlile în care s-au utilizat în mod just posibilitățile create, s-au obținut rezultate bune la învățătură și în comportarea elevilor. Cunoștințele elevilor sînt mai cuprinzătoare și mai sigure, atitudinea școlarilor față de învățătură și față de muncă este din ce în ce mai bună, elevii gîndesc independent și sînt mai activi, învață cu mai mult zel și se străduiesc să îmbunătățească singuri ordinea și disciplina. De asemenea, ei se orientează mai bine din punct de vedere politic și participă activ la viața socială.

În referatul prezentat la Congresul al VI-lea al pedagogilor din R.D.G., în expunerile și în discuțiile purtate la Congres s-a subliniat că școala și pedagogii trebuie să țină seama că elevii de astăzi învață și trăiesc într-o perioadă importantă din istoria omenirii. În această epocă, tot mai multe popoare pășesc pe calea socialismului, sistemul mondial socialist a devenit factorul hotărîtor al dezvoltării societății omenești. Elevii de astăzi vor trăi și munci în socialism și comunism. Această societate se caracterizează prin lupta pentru pace, fericire și bunăstare pentru toți oamenii, printr-o muncă luminată de știință și inteligență și printr-o viață de cultură și frumusețe. În socialism, producția se va desfășura pe baza tehnicii celei mai înaintate. Automatizarea va da o nouă înfățișare tuturor ramurilor economiei naționale. Științele se vor dezvolta într-un ritm uimitor.

Întemeindu-se pe învățătura marxist-leninistă și ținînd seama de dezvoltarea și de cerințele societății noi, socialiste, oamenii muncii din școlile R.D.G. au în vedere faptul că orînduirea socialistă este foarte exigentă față de comportarea și contribuția creatoare a tuturor membrilor ei, că socialismul cere fiecărui om — indiferent de locul pe care îl ocupă în societate — mai multe și mai solide cunoștințe, mai mari și multilaterale capacități intelectuale și fizice, mai înalte calități morale. De aceea, problema ridicării nivelului învățămîntului a stat la loc de frunte în dezbaterile Congresului, în care s-a arătat că tot mai mulți învățători și profesori germani au reușit să ajungă la o adevărată măiestrie pedagogică. Ei trezesc la elevi setea de cunoștințe și le cultivă interesul pentru a-și îmbogăți necontenit cunoștințele și capacitatea de cunoaștere și de aplicare a cunoștințelor.

O atenție specială a fost acordată legăturii școlii cu viața, cu practica — trăsătură fundamentală a învățămîntului socialist care creează cele mai largi posibilități pentru învățătura intensă și rodnică și pentru o educație socialistă exemplară. Prin aplicarea legii cu privire la dezvoltarea socialistă a învățămîntului, prin munca stăruitoare a pedagogilor, legătura școlii cu viața a devenit mai strînsă. Din referate și discuții a rezultat că este necesar ca în predarea diferitelor discipline să se valorifice în mai mare măsură experiența de muncă a elevilor pentru a face învățămîntul mai viu, a le spori interesul pentru învățătură și a le întări priceperea de aplicare a cunoștințelor însușite, precum și pentru educarea conștiinței elevilor.

Au făcut obiectul atenției pedagogilor germani întruniți în Congres și dezvoltarea activității independente creatoare a școlarilor, acordarea încrederii în puterile elevului, unirea învățăturii cu educarea omului socialist, accesibilitatea învățămîntului, sporirea grijii pentru ordine și disciplină în toate școlile, eforturile unite și colaborarea tuturor factorilor interesați în educarea copiilor — familie, organizații de tineret, instituții extrașcolare — ziua prelungită în școală, schimbul de experiență între școli, între pedagogi, dezvoltarea muncii creatoare a tuturor pedagogilor etc.

Recentul Congres al pedagogilor germani a dovedit, în modul cel mai elocvent că în Republica Democrată Germană se păstrează și continuă tradițiile pedagogice pozitive germane. Înaltele idealuri umaniste și moștenirea culturală și științifică a trecutului, întregite cu cele mai noi cuceriri ale științei, tehnicii și culturii moderne și luminate de mărețele idei ale umanismului socialist stau astăzi la baza educației tinerelor generații din R.D.G.

Răspunzînd multiplelor probleme pedagogice noi, Congresul al VI-lea al pedagogilor germani are o mare importanță pentru dezvoltarea școlii din Republica Democrată Germană.

La dezbaterile Congresului au participat cu viu interes delegații ale pedagogilor și ministerelor de învățămînt din U.R.S.S., R. P. Chineză, R. P. Mongolă, R. D. Vietnam, R. S. Cehoslovacă, R. P. Bulgaria, R. P. Polonă, R. P. Ungară și R. P. Română.

Prof. univ.
Anghel Manolache

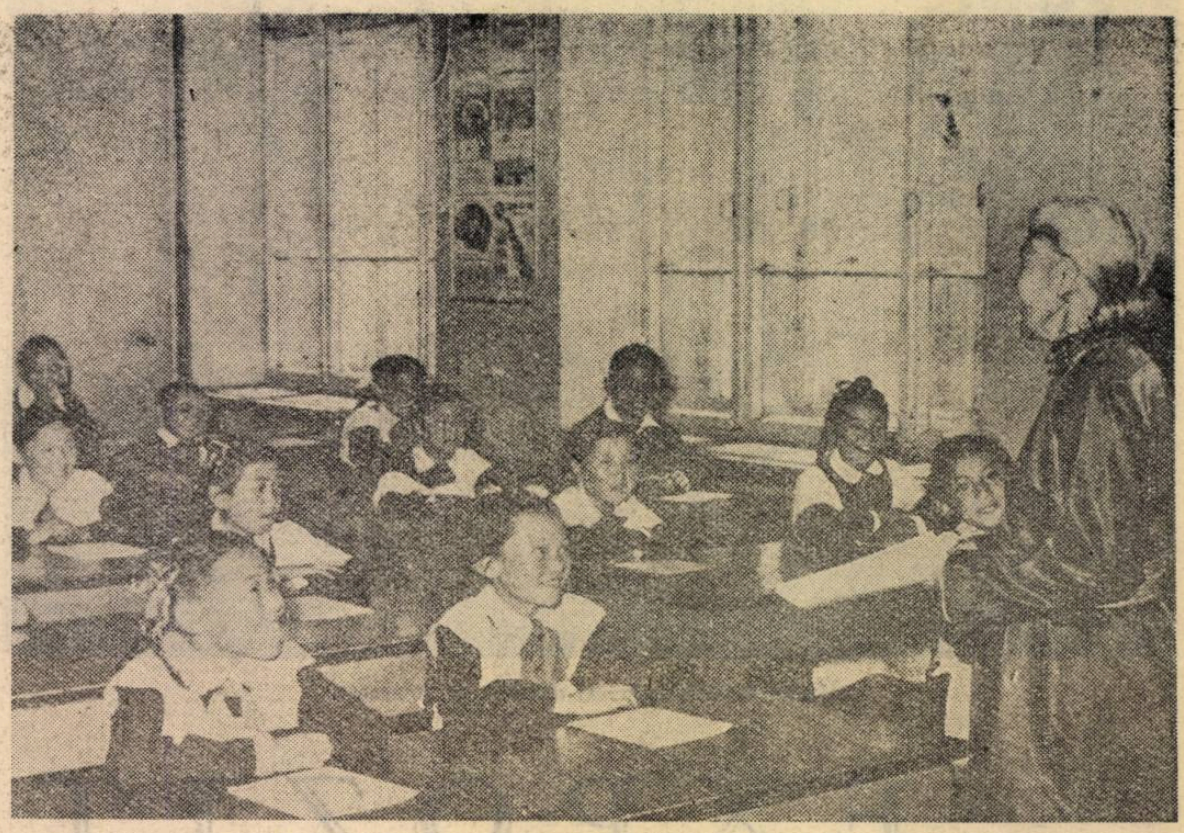

În Republica Populară Mongolă se dezvoltă cu succes cultura, națională în formă și socialistă în conținut. A fost lichidat analfabetismul în rîndul populației, este înfăptuită sarcina cuprinderii tuturor copiilor în învățămîntul elementar și a copiilor din orașe — în învățămîntul de șapte ani.

Dacă în anul 1940, în toate instituțiile de învățămînt învățau 25.000 de elevi, în anul 1960 numărul lor a crescut la 130.800; dacă în anul 1940, 34 de oameni dintr-o mie învățau, în anul 1960 numărul respectiv a crescut la 137,6. O țară care, în anul 1940, nu avea nici un institut de învățămînt superior, acum a lăsat cu mult în urmă asemenea țări capitaliste, cum ar fi Republica Federală Germană, Japonia, Italia, Austria etc. în ce privește numărul de studenți la 10.000 de locuitori.

În fotografie: *Lecție într-o școală elementară din R. P. Mongolă.*

În amintirea oamenilor de seamă

Fiecare școală din R. P. Bulgaria poartă fie numele unor eroi ai poporului, luptători împotriva cotropirii turcești, al unor eroi ai clasei muncitoare, al unor luptători împotriva fascismului, fie numele unor oameni de știință, artă, cultură. Ba mai mult, chiar fiecare clasă poartă numele unor personalități, de obicei ale acelora care au trăit în regiunea în care se află școala. Clasa păstrează acest nume din primul an de școală și pînă la absolvire.

Un larg prilej de educație patriotică îl oferă sărbătorirea în fiecare an a personalității al cărui nume îl poartă școala. Sărbătorirea are loc de obicei în ziua de naștere a personalității respective. În această zi nu se învață, iar la festivitățile care au loc sînt invitați părinți ai copiilor, delegați ai întreprinderilor ce patronează școala și ai întreprinderilor în care elevii își efectuează practica în producție, urmași, rude sau cunoscuți ai celui al cărui nume îl poartă școala, mai ales cînd ei se află în apropiere.

Tot în vederea sărbătoririi școlii se instituie concursuri pe teme legate de cunoașterea vieții și activității personalității respective, se organizează expoziții și diferite alte acțiuni.

Pregătirile în vederea serbării precum și desfășurarea programului zilei respective sînt consemnate într-o cronică-letopiseț, care se află în fiecare școală. În această cronică, un colectiv anume stabilit înscrie, de asemenea, faptele mai importante petrecute în cursul anului pe plan intern și internațional și felul cum au fost ele primite de elevii școlii. Cronica-letopiseț a școlii medii „Constantin Fotinov" din Burgas, de exemplu, însemnă în afară de felul cum s-a pregătit și desfășurat serbarea școlii, și alte evenimente mai importante din cursul anului, menționîndu-se acțiunile ce au avut loc în școală în legătură cu aceste evenimente. Tot aici sînt înscrise și telegramele transmise de un echipaj sovietic cu care școala păstrează legături și diferite scrisori de la școlile din țările vecine.

Cronica letopiseț, introdusă în școala bulgară de zeci de ani, este un document de mare valoare pentru școală, căci pe baza ei se scrie istoria școlii și se aduce o contribuție la scrierea istoriei județului.

Tradițiile legate de numele ce-l poartă școlile întăresc sentimentul de prețuire și recunoștință față de oamenii de seamă ai poporului care și-au închinat viața luptei pentru fericirea celor mulți.

I. B.

În R. D. Germană: eleve la practică pe ogoare.

În Franța: „Scandalul bacalaureatului"

Ca peste tot în lume, în Franța febra examenelor domină tineretul la fiecare început de vară. Această febră este cu atît mai mare cu cît examenul în cauză se referă la încheierea unui ciclu de învățămînt. „Maturitatea" sau „bacalaureatul francez" a dus în acest an la izbucnirea unui adevărat scandal în Franța. Paginile ziarelor și revistelor franceze, descriind felul în care au dat examene elevii, erau pline cu relatări despre condițiile proaste în care au decurs examenele și modul superficial de examinare datorită căruia mulți elevi merituoși nu au obținut diploma.

În multe orașe franceze, la anunțarea rezultatului examenelor a izbucnit un adevărat „scandal al bacalaureatului". Școlile au fost literalmente asediate de elevi și de părinți care au venit să ceară explicații pentru gravele erori săvîrșite. Corespondenții de presă au anunțat chiar izbucnirea unor adevărate manifestații împotriva cărora au fost mobilizate forțele polițienești. Ministrul Educației Naționale, care a recunoscut că „au fost comise greșeli", a dispus deschiderea unei anchete.

Numeroase ziare franceze comentează aceste incidente, subliniind că „greșelile" de pe urma cărora au de suferit elevii se datoresc în primul rînd condițiilor improprii în care au avut loc examenele, numărului prea mare de elevi față de cel al profesorilor, aglomerației din localurile unde sînt situate liceele și unde au avut loc examenele.

„Scandalul bacalaureatului" ilustrează condițiile nefavorabile în care se desfășoară învățămîntul în Franța, ca urmare a lipsei de localuri și credite și a numărului insuficient de cadre didactice.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 621 | vineri 28 iulie 1961 | 12 pagini 25 bani

Un grup de cadre didactice din Timișoara care-și petrec în aceste zile vacanța la Eforie

Vacanță plăcută, tovarăși profesori!

E ora cînd soarele trezește marea, învește mîntînd-o în mantia de aur a inepuizabilei sale bogății. Terasa clădirii pe care toți cei din Eforie — localnici ca și vizitatori — o numesc „vila profesorilor" a și prins viață, cu toată ora foarte matinală. Cum de aici poți ajunge pe plajă în mai puțin de trei minute, nici unul dintre oaspeții vilei nu rezistă tentației de a porni, de cum mijesc zorile, către dunele în veșnică mișcare ale nesfîrșitei întinderi de ape.

Voioșia lor mi-a reamintit, datorită jocului ciudat al atracției contrastelor, chipul profesorului din trecut, purtînd pecetea necruțătorului mod de viață din cadrul societății burgheze, în care visurile căpătau fragilități de porțelan și se prefăceau în țăndări, iar viața unei stațiuni de odihnă era o imagine din altă lume. Amintiți-vă cum o privește profesorul Marin Miroiu, eroul „Stelei fără nume", pe Mona, atunci cînd află că a coborît din inaccesibilele pentru el înălțimi ale Sinaiei...

Profesorul care, pe plaja de la Eforie sau oriunde pe litoral, strînge pleoapele și apoi le redeschide brusc, filtrînd caleidoscopul multicolor al razelor, ca și cel care de pe înălțimi admiră falnicul peisaj carpatin, trăiește o altă viață.

Micul univers de bucurii și preocupări de vacanță al unui singur grup de cadre didactice — învățătorii și profesorii timișoreni găzduiți în aceste zile în vila luminoasă de la marginea Eforiei — reflectă în mare măsură bucuriile și preocupările pe care le au în aceste zile de vară majoritatea oamenilor școlii din țara noastră.

Ocupații variate și pasionante, pentru care au avut în mai mică măsură timp în cursul anului școlar, sînt cultivate cu deosebită dragoste. Astfel, am putut să descoperim de îndată că una dintre trăsăturile comune care leagă colectivul vilei este o pasiune aproape generală pentru muzică. Dragostea aceasta profundă nu se mărginește numai la audițiile frecvente de muzică simfonică și populară, ci s-a concretizat și în manifestări artistice proprii. Cum multe dintre cadrele didactice din Timișoara care-și petrec vacanța pe litoral sînt în formația corală a sindicatului de învățămînt local, corul celor din vilă s-a înjghebat chiar din primele zile. In aprecierea calităților artistice ale corului avem două indicii elocvente. Primul — insistența responsabilului cultural al stațiunii, după o primă programare.

„Vă rugăm mult să ne cîntați ceva și sîmbătă seara".

Al doilea indiciu ni-l dă faptul că, la următoarea programare, cunoscuta cîntăreață Zenaida Palli, aflată și ea în concediu pe litoral, a primit cu plăcere să cînte ca solistă a acestei formații. Și cum tot vorbeam despre soliști, profesorul Rusalin Grozdan, responsabilul grupului, îmi arată deodată o tînără cu privirile pierdute în zarea unde se profila albul triunghiular al unei iole:

— Privighetoarea noastră... E educatoare la căminul din Plopi. S-o auzi cîntînd „Rîndunica" sau „Izvoraș cu apă dulce"... (Am ascultat-o chiar în seara aceea, într-un mic recital dat pentru colegii de vilă. Păcat că nu m-ați însoțit...).

Indiscretele noastre incursiuni reporterițești ne-au purtat, către ora asfințitului, spre o porțiune mai stîncoasă a malului. I-am surprins în plină manifestare a „celei de a doua pasiuni" pe profesorii Petru Mioc și Mihai Curea.

— Ce părere aveți de albastrul acesta verzui al mării? — ne cere sfat profesorul Mioc de îndată ce ne-am apropiat.

Ați ghicit desigur: e un pasionat pictor amator. Ne permitem să-i spunem cîteva păreri. Apoi ne apropiem de locul unde, cu lanseta în mînă, Mihai Curea urmărește, cu intenții care nu dau loc la îndoieli, jocul stavrizilor și guvizilor. Pe o nuia verde, alături, se zbate o bogată pradă piscicolă...

Desigur, abundența bucuriilor estivale nu-i împiedică pe profesori să se ocupe de principala lor pasiune — disciplina căreia i s-au consacrat. Concediul de odihnă activă nu exclude ci, dimpotrivă, implică continuarea lecturii sau a excursiilor de specialitate. Profesorul de științe naturale Ștefan Covaci și-a format printre naturaliștii de la Centrul de cercetări piscicole din Mamaia numeroși prieteni noi, cu care a stabilit să facă un larg schimb de piese pentru colecțiile de insecte, larve, scoici și pești; Geza Zahradnic, profesor de istorie, și-a organizat excursiile astfel încît să poată cerceta celebrul mozaic de la Constanța, ca și vestigiile cetăților grecești de la Histria și Mangalia; pasiunea de educator a lui Atanase Cojocaru, ca și a multor altor pedagogi, i-a îndemnat să viziteze tabăra de elevi de la Năvodari și să se intereseze de metodele pe care le utilizează colegii de aici...

Majoritatea oaspeților din „vila profesorilor", membrii corului în primul rînd, au devenit cunoscuți celorlalți vizitatori ai Eforiei, care îi salută cu respect și simpatie.

In drumul către gară ne-am întîlnit cu un grup de tineri muncitori care-și terminaseră concediul și plecau acasă.

— „Mai rămîneți?" i-au întrebat ei pe însoțitorii noștri. „Multe mulțumiri pentru concert". Apoi au adăugat într-un glas:

„Vacanță plăcută, tovarăși profesori!".

Al. Ciucă

COMUNICAT

In ziua de 27 iulie a.c. a avut loc ședința Biroului Politic al C. C. al P.M.R. Au fost analizate și hotărîte măsurile privind creșterea salariilor muncitorilor, cadrelor didactice și medico-sanitare, altor cadre de specialitate și personalului administrativ, precum și reducerea prețurilor de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de consum și a unor tarife.

Aplicarea majorării salariilor se va face eșalonat, pe ramuri, între 1 august 1961 — 1 noiembrie 1962. Aplicarea reducerilor de prețuri se va face începînd cu data de 31 iulie 1961.

Noile tarife pentru energia electrică vor intra în vigoare la data de 15 august 1961.

BELȘUGUL
de pe masa noastră

Simbolul de belșug pe care îl reprezintă pîinea a căpătat în aceste zile noi și mai adînci semnificații pentru oamenii muncii din patria noastră. „Pentru pîine de cea mai bună calitate" este o chemare nouă, a zilelor noastre, pe care, în numele întregului popor, partidul a adresat-o muncitorilor ce plămădesc aluatul și scot din cuptoare rumenul belșug al holdelor.

Au venit să se întreacă sub semnul acestei chemări cei mai iscusiți meșteri ai pîinii din întreaga țară. „Organizarea acestei întreceri — arată scrisoarea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn adresată participanților la concurs și tuturor muncitorilor, tehnicienilor, inginerilor și funcționarilor din industria de panificație — este o expresie a grijii pe care partidul și guvernul o poartă îmbunătățirii deservirii populației, ridicării continue a nivelului de trai al celor ce muncesc. Ea face parte din ansamblul de măsuri luate pentru ridicarea calității produselor, sarcină de cea mai mare importanță pusă de al III-lea Congres al partidului".

Participanții la concurs, lucrători de înaltă calificare, oameni care-și iubesc cu pasiune meseria, au transformat această întrecere pentru ridicarea calității unuia din alimentele de bază ale populației — pîinea — într-o înaltă școală de răspîndire a experienței înaintate. Datorită lor pîinea de pe masa noastră a devenit și va deveni din ce în ce mai bună, mai gustoasă.

In trecut, viața muncitorilor brutari era plină de un chin istovitor. Astăzi, nu numai conținutul muncii meșterilor brutari, ci și condițiile lor de activitate s-au îmbunătățit radical. Fabricile de pîine sînt dotate continuu cu utilaje moderne, produse în țară. Locul de muncă al brutarului seamănă azi cu un laborator de înaltă precizie. Scrisoarea care le-a fost adresată de Comitetul Central al partidului, distincțiile pe care le-au primit sînt o mărturie a stimei și respectului de care se bucură meșterii pîinii în fața întregului popor. Răspunsul lor la această încredere unanimă este cuprins în strădania continuă pe care o depun pentru ca pîinile rumene de pe mesele noastre, cornurile din care mușcă în pauza de la ora 10 copiii noștri să fie tot mai plăcute la gust.

Cu mult interes, cu încordare pasionată au urmărit concursul „Pentru pîinea de cea mai bună calitate" ucenicii și elevii școlilor profesionale și tehnice din sectorul panificației. Mulți dintre ei, asemenea elevilor-maiștri ai Centrului școlar „Filimon Sîrbu" din Capitală, au participat direct la concurs îndeplinind rolul de controlori ai calității. Toți acești elevi sînt acum mînați de dorința de a învăța cît mai mult din experiența celor mai buni meșteri participanți la concurs.

Sarcini speciale revin, în lumina experienței acumulate cu prilejul concursului „pentru pîinea de cea mai bună calitate" ministerelor de resort, organelor sindicale și întreprinderilor pe linia îmbunătățirii continue a calificării cadrelor de muncitori, tehnicieni și ingineri.

Ținînd seama de noile cerințe profesorii și maiștrii specialiști în domeniul panificației care predau în școlile profesionale și tehnice ale industriei alimentare sînt chemați să ridice pe o treaptă mai înaltă predarea celor mai înaintate metode de muncă din acest sector, să împărtășească elevilor întreaga experiență pozitivă acumulată în cadrul concursului, astfel ca, și pe această cale, ea să fie generalizată în producție.

Școlile profesionale și tehnice din sectorul industriei alimentare, în strînsă colaborare cu întreprinderile, trebuie să acorde o atenție sporită practicii în producție a ucenicilor și elevilor, asigurînd familiarizarea lor cu cele mai perfecționate mijloace tehnice și metode de fabricație. O importantă răspundere revine școlilor care pregătesc cadre pentru producție și pentru desfacerea produselor de panificație. Acestea au datoria să-i deprindă pe elevi cu asigurarea unei igiene exemplare a locului de muncă și a utilajului, a condițiilor igienico-sanitare cerute de transportul și desfacerea pîinii.

In acest fel ei vor contribui ca schimbul de mîine al meșterilor pîinii să răspundă cu elan mereu sporit, cu hărnicie și pricepere la chemarea conducerii partidului de a asigura în fiecare zi poporului muncitor pîine de calitate superioară și în sortimente cît mai bogate.

Pentru buna pregătire a noului an școlar

Toată grija tinerelor cadre

Printre problemele importante pe care le ridică deschiderea fiecărui an școlar se numără și primirea noilor detașamente de învățători și profesori, proaspeți absolvenți ai școlilor și institutelor pedagogice sau ai facultăților care pregătesc cadre didactice. Și în această vară, ca de fiecare dată în lunile care preced deschiderea cursurilor, secția noastră de învățămînt și cultură a luat măsurile cuvenite pentru a-i putea întîmpina pe noii pedagogi așa cum se cuvine.

Ne-am îngrijit înainte de toate ca, acolo unde a fost posibil, noii învățători și profesori să fie repartizați în comunele natale, ceea ce contribuie mult la legarea lor de locul de muncă și are, în același timp, o influență pozitivă asupra dezvoltării activităților cultural-obștești. Experiența anilor trecuți ne-a dovedit cu prisosință că cele mai frumoase rezultate în organizarea muncii în rîndurile țărănimii muncitoare le-au obținut cadrele didactice repartizate în comunele lor natale.

O dată repartizarea încheiată, ne-am îngrijit de asigurarea condițiilor materiale necesare tinerilor absolvenți. Am luat legătura cu sfaturile populare comunale, îngrijindu-ne de spațiul locativ necesar noilor învățători și profesori în așa fel încît ei să nu întîmpine în acest domeniu nici un fel de greutăți. De asemenea, ne-am preocupat de pe acum să le asigurăm masa la cantinele școlilor.

Concomitent cu asigurarea condițiilor materiale, secția noastră de învățămînt și cultură se îngrijește îndeaproape de sprijinirea metodico-didactică a tinerelor cadre. Tinerii învățători și profesori vin desigur în școală cu o bună pregătire. Ei au nevoie însă, în prima perioadă a activității lor, de un ajutor susținut în ceea ce privește aplicarea practică a principiilor pedagogice, rezolvarea concretă a problemelor ridicate de munca instructiv-educativă. Iată de ce problema ajutorării lor în această direcție se află în centrul preocupărilor noastre.

Am îndrumat conducerile școlilor să organizeze chiar de la începutul anului școlar, în cadrul comisiilor metodice, prezentarea unor lecții deschise ținute de către profesorii cu experiență. Am avut grijă să înscriem și în tematica cercurilor pedagogice, ale căror ședințe se țin la centrul raional, lecții și referate ținute de cadrele didactice cu experiență bogată. În a doua jumătate a anului școlar vor fi antrenate la expunerea referatelor și la prezentarea lecțiilor deschise și cadrele tinere. Inspectorii secției de învățămînt și cultură a raionului au îndrumat conducerile școlilor să trasеze profesorilor cu experiență sarcina de a se ocupa nemijlocit de cîte unul sau doi profesori tineri. De asemenea, li s-a recomandat să-i antreneze pe aceștia în munca metodică și obștească ținînd seama de dorințele, priceperea și inclinațiile lor.

In acest mod căutăm ca tinerele cadre didactice să primească un ajutor susținut din partea colegilor lor cu experiență bogată și, în același timp, să se familiarizeze de la început cu problemele școlii, cu atmosfera ei de muncă.

După deschiderea noului an școlar, inspectorii vor căuta să asiste cît mai des la lecțiile învățătorilor și profesorilor tineri, pentru a le putea da un ajutor cît mai concret, pentru a afla ce greutăți întîmpină în muncă și a-i sprijini în înlăturarea acestora.

Ca și secția de învățămînt și cultură, conducerile școlilor și sătenii înșiși se pregătesc să-i întîmpine pe noii învățători și profesori într-o atmosferă caldă, sărbătorească, făcîndu-i să păstreze în inimă, ca o amintire de neuitat, ziua cînd au păsit pe drumul atît de frumos și de nobil al muncii instructiv-educative.

IOAN LEAHU
șeful secției de învățămînt și cultură a sfatului popular al raionului Cîmpeni

CONSTRUCȚII ȘCOLARE

Pentru a asigura continua dezvoltare a învățămîntului de toate gradele, partidul și statul nostru democrat-popular acordă o mare atenție bazei materiale a școlii, alocînd în acest scop zeci și sute de milioane de lei. In orașe și sate se ridică numeroase clădiri școlare spațioase, cu linii arhitecturale moderne, care sînt înzestrate cu tot utilajul necesar realizării unui învățămînt de calitate. Numai în ultimii ani s-au construit peste 7000 de săli de clasă.

Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn a trasat sarcina de a se construi în decursul șesenalului 15.000 săli de clasă. Semnificația acestei cifre ne poate apare în toată deplinătatea ei dacă ne gîndim că atîtea săli de clasă nu s-au construit nici în 30 de ani în timpul regimului burghezo-moșieresc. Cifra stabilită de Congres în domeniul construcției clădirilor școlare reflectă nu numai marea atenție care se acordă învățămîntului în patria noastră, ci și puterea economică a unei țări care poate îndeplini asemenea măsuri.

Prevederile partidului în domeniul construcției școlare impun tuturor organelor care au datoria să le traducă în viață o răspundere deosebită.

In perioada care a trecut au și fost obținute multe succese în ce privește construcția noilor localuri școlare. In regiuni ca Brașov, Argeș Suceava, Dobrogea s-au dat în folosință sute de noi localuri de școală cu cîte 8 și 16 săli de clasă. Numai în primul an al șesenalului s-au construit peste 3000 de săli de clasă. Rezultă destul de evident că sarcina stabilită de Congres va fi nu numai îndeplinită, ci chiar depășită.

Cu toate acestea, mai sînt regiuni în care succesele obținute în domeniul construcțiilor școlare sînt încă sub nivelul posibilităților create.

În regiunea Oltenia, de pildă, din cele 9 clădiri școlare care se construiesc în acest an din fond central numai 3 au ajuns în faza finisării — și anume cele din Tg. Jiu, Turnu Severin și Strehaia — în timp ce restul construcțiilor școlare au rămas mult în urmă. Astfel, localul care se ridică pentru școala medie nr. 5 din Craiova se află abia la fundație, iar cel pentru școala de meserii din Craiova se găsește la zidărie. Nici celelalte nu sînt cu mult mai avansate.

Asemenea neajunsuri se întîlnesc și la Iași, unde unele clădiri prevăzute în planul de construcții pe acest an nici măcar n-au fost începute.

Principala greutate invocată de secțiile de învățămînt și cultură respective este ritmul lent în care se realizează proiectarea și apoi întocmirea și avizarea documentației. La aceasta se mai adaugă și întîrzierile provocate de neglijența unora dintre cei care trebuie să asigure materialele de construcție. Este limpede însă că răspunderea pentru întîrzierea lucrărilor revine și secțiilor de învățămînt și cultură, care la fiecare construcție trebuie să aibă în vedere și timpul necesar avizărilor. Oricum, este de neîngăduit ca în viitor să se mai repete asemenea situații ca cele semnalate mai sus. Se cuvine de asemenea să se amintească și direcțiilor respective din M.I.C. că le revine aceeași răspundere asupra modului în care se îndeplinește planul anual de construcții școlare. Socotim că Direcția construcții din M.I.C. trebuie să sporească sprijinul pe care este datoare să-l acorde secțiilor de învățămînt în acest domeniu.

Concursul de material didactic

Întreprinderile de material didactic își îmbogățesc an de an sortimentele, punînd la dispoziția școlilor un material didactic tot mai variat și de o calitate mereu mai bună, care contribuie efectiv la legarea învățămîntului de viață.

La această acțiune participă larg și cadrele didactice. Ele trimit în fiecare an, la concursurile organizate de Ministerul Învățămîntului și Culturii, numeroase lucrări cu o tematică largă pentru diferite discipline, dintre care cele mai bune sînt date întreprinderilor producătoare de material didactic pentru a fi incluse în planurile de producție. La concursul din anul 1960, de exemplu, au fost premiate lucrări cum sînt: „Trusa pentru experiențe de electrochimie", „Model de atom de hidrogen", „Trusă de roci și minerale", „Harta economică a U.R.S.S.", Harta Oceanului Pacific", „Harta Țărilor Romîne între 1600-1711", „Harta Europei în timpul primului război mondial" etc, precum și o serie de scenarii de diafilme și diapozitive printre care menționăm „Govora în anii regimului democrat-popular" și „Valea Siretului". Pentru a îmbogăți materialul didactic necesar predării geografiei regiunilor la clasa a III-a au fost selecționate scenarii de diapozitive privind regiunile Hunedoara, Galați, Argeș, Ploiești, Bacău, care se vor realiza în anul viitor. De asemenea, vor fi editate planșe elaborate de cadrele didactice în legătură cu metalele neferoase și planșe de anatomie.

În anul acesta M.I.C. organizează un nou concurs de material didactic, a cărui tematică va fi publicată într-unul din numerele viitoare ale gazetei noastre.

CORNELIA BURA

Manuale în curs de apariție
pentru învățămîntul profesional și tehnic

Pentru noul an școlar, Ministerul Învățămîntului și Culturii, de comun acord cu ministerele care tutelează școli, a stabilit din vreme, prin editurile care au în sarcina lor asigurarea manualelor pentru învățămîntul profesional și tehnic, planurile editoriale pe 1961. Acestea prevăd editarea unui număr de 161 titluri noi, precum și numeroase reeditări.

În centrul preocupărilor editurilor stă asigurarea unor manuale cu un conținut științific și tehnic corespunzător, care să înlesnească familiarizarea elevilor cu tehnica avansată, cu introducerea largă a mecanizării și automatizării proceselor de producție, cu perspectivele dezvoltării economiei noastre naționale.

Dintre manualele noi destinate școlilor profesionale vor apărea în acest an: „Lăcătușăria construcțiilor mecanice", „Locomotive Diesel electrice", „Mașini și utilaje la exploatarea stufului", „Tehnologia lucrului cu utilaje de construcții", „Aparate de măsură și control, „Tehnica culturilor silvice", „Tehnologia conservării alimentelor prin frig", „Manualul rotarului caretaș" etc. Și pentru școlile tehnice și tehnice de maiștri vor apărea numeroase manuale, printre care: „Construcția sculelor, dispozitivelor și verificatoarelor", „Teoria, construcția și tehnologia aparatelor de radio și televiziune", „Sinteza cauciucului", „Tehnologia antibioticelor", „Mecanizarea și electrificarea agriculturii", „Economia agriculturii socialiste", „Prelucrarea fibrelor sintetice", „Prelucrarea cauciucului sintetic" ș.a.

Cea mai mare parte din manualele destinate învățămîntului profesional și tehnic sînt tipărite de către Editura didactică și pedagogică, care a prevăzut în acest an editarea a 183 titluri. Multe dintre acestea au și apărut, iar altele se găsesc în prezent sub tipar. In planul Editurii agrosilvice sînt prevăzute pentru tipărire 52 de titluri, dintre care 36 titluri sînt destinate școlilor tehnice și tehnice de maiștri. Editura medicală pregătește la rîndul ei o serie de manuale destinate școlilor tehnice sanitare.

Înțelegînd că asigurarea școlilor profesionale, tehnice și tehnice de maiștri cu manuale didactice corespunzătoare are un rol important în pregătirea cadrelor necesare economiei naționale, editurile depun toate eforturile pentru ca planul propus pe anul 1961 să fie înfăptuit la timp și în condiții grafice optime.

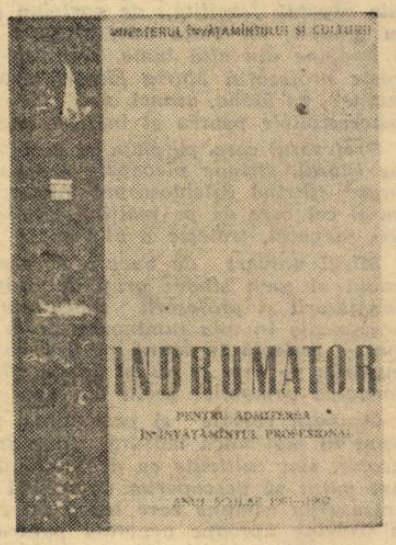

A apărut ÎNDRUMĂTORUL PENTRU ADMITEREA ÎN ÎNVĂȚĂMÎNTUL PROFESIONAL pe anul școlar 1961—1962. Îndrumătorul cuprinde condițiile de admitere în școlile profesionale și de meserii, cu indicațiile necesare în ce privește vîrsta de primire la diferitele meserii, obiectele de examen, data ținerii examenului etc.

Îndrumătorul cuprinde, de asemenea, rețeaua școlilor cu meseriile respective pe orașe și regiuni.

Broșura se poate procura de la orice librărie.

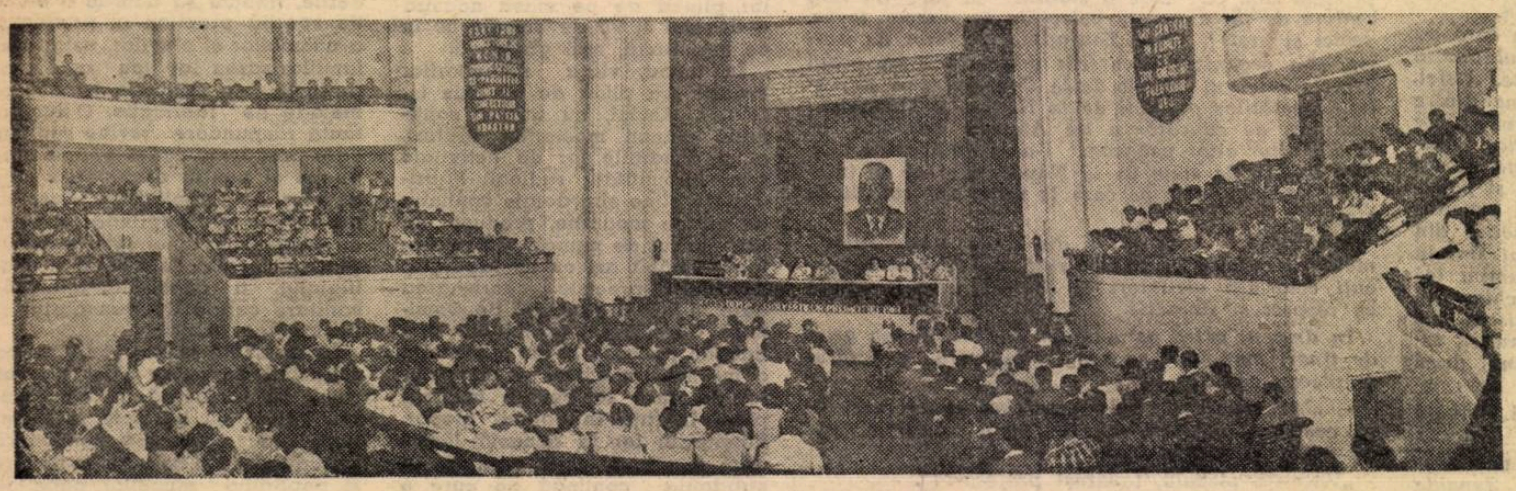

Aspect de la festivitatea care a avut loc cu prilejul repartizării în învățămîntul de cultură generală a absolvenților universităților și institutelor pedagogice

Participanţi activi la viaţa culturală a satului

În Maramureş, aproape 100.000 de analfabeţi au învăţat carte în anii puterii populare. Pînă în cel din urmă cătun s-au construit şcoli ; 312 săli de învăţămînt s-au inaugurat numai în perioada 1957—1960. Din cele 16 şcoli medii, 5 îşi desfăşoară activitatea la sate. Numărul cadrelor didactice din regiune se apropie de 5.000. Ca nişte simbolice cetăţui ale culturii apar astăzi impunătoarele clădiri destinate învăţămîntului în localităţi care în trecut erau vitregite de orice fărîmă de cultură ; Turţ (Oaş), Giuleşti (Sighet), Cavnic etc.

Aceasta este în satele maramureşene o realitate nouă, cu influenţă însemnată asupra vieţii culturale. Căci educarea tinerelor generaţii contribuie la ridicarea generală a satelor iar numărul crescînd de profesori şi învăţători sporeşte mult posibilităţile muncii cultural-educative desfăşurate. prin căminele culturale, în rîndurile adulţilor.

Marea majoritate a cadrelor didactice din regiune se preocupă cu drag de sprijinirea ţărănimii muncitoare în îndeplinirea sarcinilor care-i revin. O deosebită atenţie acordă în ultimul timp învăţătorii şi profesorii mai ales problemelor de producţie a căror însemnătate a fost subliniată în expunerea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara din 30 iunie—1 iulie a C.C. al P.M.R.

La căminele culturale

Experienţa existentă în regiune demonstrează că se obţin rezultate însemnate acolo unde cadrele didactice ale satului acordă un sprijin activ căminului cultural, pentru ca acesta să desfăşoare o activitate permanentă şi multilaterală, subordonată dezvoltării agriculturii pe calea socialismului, instruirii colectiviştilor asupra sarcinilor trasate agriculturii noastre în documentele de partid şi de stat.

În comuna Ardud din raionul Satu Mare, bunăoară, unde fiinţează o puternică gospodărie colectivă, a avut loc nu de mult o seară tematică intitulată : „Cu faţa spre viitorul gospodăriei colective". Cum este şi firesc, conţinutul acestei manifestări a fost determinat de rezultatele obţinute pînă acum de gospodărie, ca şi de obiectivele de viitor în dezvoltarea principalelor ei ramuri de producţie. Cadrele didactice au fost şi de data aceasta, ca întotdeauna, alături de consătenii lor. Unii învăţători şi profesori au susţinut o parte din program (pregătirea şi punerea în scenă a programului brigăzii artistice de agitaţie, prezentarea cărţii „Să cunoaştem solul pe care-l lucrăm" şi a filmului „Prăşitul mecanic"). Pe de altă parte, însăşi pregătirea serii tematice, ca formă de activitate complexă, folosită pentru întîia oară la acest cămin cultural, a fost efectuată cu participarea activă a cadrelor didactice.

Şi în comuna Ariniş, raionul Cehul Silvaniei, unde de asemenea cadrele didactice participă intens, de cîtva timp încoace, la activitatea căminului cultural, munca acestuia — „cea de a doua şcoală a satului", cum îi spun localnicii — este strîns legată de problemele producţiei agricole. Trebuie spus că, pînă nu de mult, gospodăria colectivă din Ariniş obţinea rezultate inferioare altor unităţi agricole socialiste din raion. În prezent ea este una din gospodăriile colective fruntaşe ale raionului şi la aceasta au contribuit — în cadrul întregii munci politice şi organizatorice condusă de comitetul comunal de partid — şi manifestările organizate de cămin. Printre acestea se numără serile tematice despre „Căile sporirii fondului de bază în G.A.C.", jurnalele vorbite despre metodele agrotehnice înaintate, concursurile „Cine ştie, răspunde", avînd ca scop popularizarea indicaţiilor date de partid pentru creşterea producţiei agricole etc. Toate aceste forme variate, utilizate aproape zi de zi, chiar şi în perioada actuală de intense lucrări agricole, nu pot fi despărţite de contribuţia cadrelor didactice din comună, care colaborează cu specialiştii în agricultură în organizarea unor acţiuni cu un conţinut bogat, legat strîns de problemele de producţie.

În sprijinul noilor gospodării agricole colective

O însemnată preocupare a cadrelor didactice din Maramureş pe linia muncii cultural-obşteşti este aceea de a sprijini dezvoltarea şi întărirea gospodăriilor colective nou înfiinţate. În această privinţă, şcoala şi căminul din comuna Porumbeşti, raionul Satu Mare, lucrează împreună, cu bune rezultate. Directorul şcolii, tov. Andrei Mako, se preocupă îndeaproape de coordonarea eforturilor profesorilor şi învăţătorilor din comună, astfel încît iniţiativa şi priceperea lor să fie folosite cu optime rezultate pentru o intensă activitate culturală. Aşa, de pildă, cînd colectiviştii din Porumbeşti se duc să viziteze o gospodărie colectivă mai veche, cu mai multă experienţă şi realizări (ca de pildă aceea din Păuleşti) învăţătorii şi profesorii — conferenţiari ai căminului sau creatori ai programelor prezentate de brigada artistică — îi însoţesc pe colectivişti, organizînd discuţii la faţa locului despre cele văzute şi documentîndu-se ei înşişi totodată pentru ca, întorşi în comună, să organizeze acţiuni culturale menite să înfăţişeze posibilităţile de a aplica şi la colectiva din Porumbeşti experienţa fruntaşilor. La întoarcerea de la Păuleşti, colectivul de conferenţiari a iniţiat un ciclu de expuneri, susţinut în cea mai mare parte de cadre didactice, pe teme privind importanţa soiurilor de înaltă productivitate în cultura cerealelor, avantajele creşterii vacilor cu lapte din rasele specifice Maramureşului, retribuţia colectiviştilor după rezultatele obţinute şi însemnătatea ei pentru calitatea lucrărilor agricole etc.

Tot aici există o interesantă experienţă în ceea ce priveşte folosirea tradiţionalei sărbători a recoltei pentru organizarea unor manifestări de masă în aer liber, în scopul popularizării pe scară largă a realizărilor din producţia agricolă locală, a metodelor înaintate de muncă.

Pentru răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice

O altă preocupare de seamă a cadrelor didactice din Maramureş este aceea de a contribui la răspîndirea cunoştinţelor ştiinţifice într-o regiune care în trecut a fost deosebit de înapoiată. Şi pe acest tărîm se pot număra multe iniţiative bune. Nu de mult la Turţ, în raionul Oaş, 15 cadre didactice şi alţi intelectuali ai comunei, avînd cu ei globul pămîntesc, un microscop şi alte piese de laborator, planşe, mulaje, reviste şi broşuri. au poposit prin casele oamenilor şi la cooperativă, organizînd lecturi în grup şi convorbiri pe teme ştiinţifice de actualitate. Sătenii i-au primit cu interes şi bucurie. Interesant este şi faptul că numeroasele întrebări puse de ţăranii muncitori în legătură cu diferitele fenomene ale naturii au sugerat teme pentru manifestările cultural-ştiinţifice ce urmează a fi organizate la cămin.

Tot în raionul Oaş, la Bixad, un grup de intelectuali, printre care directorul şcolii, tov. N. Strîmbeanu şi profesorul Dumitru Marghita au urcat pînă la cabana muncitorilor forestieri de la Valea Seacă, aducînd cu ei expoziţia volantă „Structura universului" şi o serie de broşuri de popularizare a ştiinţei. Nu a fost nevoie de mai mult de o jumătate de oră pentru ca expoziţia să fie instalată în aer liber, pe pereţii cabanei ; acolo s-a făcut şi prezentarea ei, în faţa muncitorilor forestieri care au întîmpinat cu bucurie iniţiativa activiştilor culturali din Bixad.

Manifestările amintite aici învederează, între altele, posibilităţile mari de care dispune munca de popularizare a ştiinţei la sate, prin folosirea materialului didactic-intuitiv existent în şcoli.

Unele lipsuri care trebuie înlăturate

Prin colaborarea strînsă a şcolilor cu căminele culturale se explică în mare măsură reuşita acţiunilor obşteşti ale cadrelor didactice. După cum prin lipsa acestei colaborări se explică şi slăbiciunile şi neajunsurile existente în activitatea culturală a unor comune din regiunea Maramureş. În comuna Asnaj (Cehul Silvaniei), de pildă, directoarea căminului cultural trebuie să-şi ducă munca mai mult singură, cu toate că din consiliul de conducere şi din colectivul căminului cultural fac parte — formal — numeroase cadre didactice. Directorul şcolii, tov. Gh. Pop, nu se preocupă nici măcar de evidenţa muncii culturale a cadrelor didactice. darmite să le stimuleze iniţiativa, să le valorifice experienţa pentru ca şi la Asnaj să se desfăşoare o intensă activitate la cămin ! Şi în alte comune din regiune contribuţia cadrelor didactice la activitatea culturală este încă sub posibilităţile numerice şi calitative locale.

Se cere din partea secţiilor de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare ca, dînd însemnătatea cuvenită activităţii culturale, să activizeze toate cadrele didactice de la sate în cadrul colectivelor de muncă ale căminelor culturale. Un rol de seamă revine comitetelor sindicatelor comunale, care pot iniţia în grupele sindicale din şcoli analize privind contribuţia cadrelor didactice la viaţa culturală a satului.

★

Convinşi de faptul că în toate satele activitatea culturală trebuie să joace un rol activ în ducerea la îndeplinire a sarcinilor trasate de partid în vederea dezvoltării agriculturii noastre pe calea socialismului, învăţătorii şi profesorii din Maramureş sînt chemaţi să-şi desfăşoare astfel această activitate încît ţăranii muncitori să-i socotească participanţi direcţi la realizarea succeselor lor.

T. Gheorghiu

La aria G.A.C. „9 Mai" din Brăneşti s-au adus cărţi noi. In pauza de prînz, colectiviştii le răsfoiesc cu interes

La arie

Aşezate la 2—3 km una de alta, cele trei arii ale colectivei „23 August" din Pribeşti, raionul Vaslui, reflectă în bună măsură capacitatea agricolă cerealieră a acestei mari şi fruntaşe gospodării. Din cele aproape 1000 de ha arabile ale colectivei, 382 ha sînt cultivate cu grîu.

Strecurîndu-mă pe lîngă muntele de paie de grîu, poreclit de colectivişti „blocul turn", am ajuns în spatele batozei, acolo unde oamenii, în răstimpul unei pauze, se strînseseră în jurul unui tînăr. Văzîndu-mă, tînărul — care nu era altul decît directorul şcolii elementare din colectivă (tot satul e colectivizat) — le-a spus oamenilor :

— Ia staţi olecuţă ici, să videm ce-i !

Colectiviştii au stat, iar la salutul meu răspunsul a venit vesel. Am făcut cunoştinţă: individual — cu directorul Alexandrache Gheorghe şi în colectiv — cu colectiviştii.

— Ei, cum merge treaba, oameni buni ?

— Apoi, acuma ne odihnim o ţîră. Stăm de vorbă cu tovarăşul director.

— Numai că azi nu ni-o mai adus acordeonul ! adăugă cineva.

— Încalte ni-o zis cîteva din gură, mămulici doamne ! veni completarea.

Probabil că acest „mămulici doamne" este un fel de superlativ absolut. M-am încredinţat ceva mai tîrziu de acest lucru atunci cînd i-am auzit pe colectivişti spunînd : „avem o recoltă, mămulici doamne! sau „O dat o ploaie, mămulici doamne".

Între timp s-a apropiat de noi un tînăr înalt, blond şi după cum se pare tot atît de apropiat sătenilor ca şi directorul : învăţătorul Cezar Coman. Porni şi dînsul să stea de vorbă cu ei.

Am primit de la oamenii şcolii din Pribeşti cîteva informaţii despre felul cum au organizat munca culturală la arie. Am aflat astfel că au amenajat un panou al presei, unde se afişează „Scînteia" pe care oamenii o citesc într-un suflet. Uneori careva dintre ei citeşte ziarul cu glas tare. S-a organizat chiar şi o mică bibliotecă. Aceasta cuprinde şi broşuri agrotehnice ca şi cîteva volume de beletristică : „Moromeţii" de Marin Preda, „Pămînt desţelenit" de Şolohov, schiţe de Caragiale, versuri de Eminescu, Coşbuc, Alecsandri.

Tovarăşul Alexandrache mi-a atras atenţia :

— La arie, tovarăşe reporter, mai sînt şi unele lucruri pe care nu le poţi vedea în momentul de faţă : avem o brigadă artistică de agitaţie, care recită o serie de cuplete despre munca la arie şi în gospodărie, laudă unde este cazul, dar şi critică. Duminică, pe scena pe care aţi văzut-o la sediul gospodăriei, brigada care în cursul săptămînii se împarte la cele 3 arii se reuneşte şi dă un program cu toţi cei 20 de oameni ai săi.

— Şi... cine scrie cupletele, cine conduce brigada artistică ?

Directorul se uită, vinovat parcă, în pămînt şi răspunde:

— Noi...

— Care „noi" ? intervine tov. Coman. Directorul e sufletul activităţii noastre culturale, tovarăşe reporter. Datorită priceperii lui şi elanului colectiviştilor, brigada noastră artistică a ajuns să dea spectacole şi prin împrejurimi. De exemplu, în tîrg la Codăieşti !

Ca pentru a curma situaţia, care i se pare puţin penibilă pentru el, tov. Alexandrache se grăbeşte să spună :

— Să nu uităm lipsurile. Munca culturală are mai multe sectoare. Uneori, eu personal mai scap din vedere cîte un sector, dar...

— Dar ?

— Mi-a venit o idee. Chiar de mîine vom înfiinţa un buletin al ariilor, care să informeze, în acelaşi timp. toate ariile colectivei despre întreaga lor activitate.

Ideea directorului mi s-a părut foarte potrivită.

Şi, pentru că munca reîncepuse, i-am îmbrăţişat cu privirea pe oameni, am strîns mîinile celor doi învăţători şi m-am întors, neobservat, pe lîngă „blocul turn". Avea, într-adevăr, o înălţime de pe care puteai vedea departe belşugul muncii laolaltă.

G. Scripcă

În vacanță

Organizarea excursiilor — o tradiție

La Școala de 7 ani din Loman, raionul Sebeș, organizarea excursiilor școlare a devenit o adevărată tradiție.

Cu fiecare excursie cadrele didactice se conving tot mai mult de înrîuririle pozitive ale acestui minunat mijloc de instruire și educare. Orizontul de cunoștințe ale elevilor se lărgește, crește spiritul lor de observație. Contactul nemijlocit cu viața, cu producția, cu oamenii, cu peisajul le lasă impresii puternice, le fixează mai bine cunoștințele dobîndite, le dezvoltă simțul artistic. În excursie copiii devin mai prietenoși, sentimentul lor de tovărășie se adîncește. Cunoașterea frumuseților patriei, a monumentelor istorice, a marilor construcții ale socialismului face să se dezvolte și să se întărească dragostea elevilor față de patria socialistă, recunoștința lor față de cei ce au luptat și s-au jertfit pentru fericirea poporului, respectul și admirația lor pentru făuritorii bunurilor materiale și spirituale.

Înțelegînd rolul însemnat al excursiilor, conducerea școlii de 7 ani din Loman le organizează în mod sistematic, după un plan bine chibzuit, în așa fel încît la capătul anilor petrecuți în școală copiii să fi vizitat cele mai importante și mai frumoase centre din țară. În zilele de sărbătoare sau în vacanțele de iarnă sau primăvară se organizează excursii de scurtă durată pentru cunoașterea raionului și a regiunii. Cu astfel de prilejuri elevii vizitează o serie de obiective economice ale raionului, ca de pildă fabrica de hîrtie „1 Mai" din Petrești, fabrica de tricotaje „Sebeșul", gospodăria agricolă colectivă din Apoldul de Sus etc. Dincolo de hotarul raionului, unul din obiectivele principale pe care le vizitează elevii din Loman în excursiile lor de scurtă durată este Cetatea de foc — Hunedoara. Nici Alba Iulia, bogată în monumente istorice, nici Valea Jiului, mărturie vie a unui trecut zbuciumat și a unui prezent luminos, nici locurile pitorești ale Hațegului nu sînt uitate.

La finele anului se organizează excursii cu itinerarii mai lungi. Rutele acestor excursii sînt stabilite și planificate pe o perioadă de patru ani.

Ținta primei excursii a fost Capitala, alegîndu-se ruta Sebeș-Sibiu - Brașov - Sinaia - Cîmpina - București cu întoarcere pe Valea Oltului, cu scopul de a admira și frumusețile neasemuite ale acestei regiuni. În cadrul excursiei drumeției au poposit ceva mai mult la Brașov, unde au vizitat uzinele „Tractorul", Biserica Neagră și muzeul regional. Călătorind pe Valea Prahovei elevii au zăbovit la Castelul Peleș din Sinaia, mărturie a vieții pline de huzur duse de cei ce exploatau crunt poporul. În drumul lor, elevii au vizitat apoi sonde, rafinării. Oprindu-se la Doftana, ei au adus un omagiu celor care s-au sacrificat luptînd pentru viața plină de bucurii de azi.

La București, primul obiectiv vizitat au fost uzinele „Grivița Roșie". Cele aflate aici despre lupta eroică a ceferiștilor au fost parcă o continuare a celor ascultate și văzute la Doftana.

Deosebit de instructive au fost și vizitele la Muzeul Antipa, Muzeul Satului, Muzeul de Artă din Palatul Republicii, Palatul pionierilor, Casa Scînteii, Fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej", Aeroportul Băneasa etc.

Din programul excursiei nu au fost omise nici activități care să contribuie la destinderea elevilor. Cîntecele, jocurile, plimbările nu au lipsit. Neuitate vor rămîne și clipele petrecute în parcul de distracții, la Tîrgul Moșilor, plimbările în cartierele noi ale Capitalei.

Impresiile culese de elevi au fost deosebit de bogate. Ele își vor dovedi efectul nu numai în fixarea cunoștințelor căpătate înainte, dar și în înțelegerea mai profundă a cunoștințelor ce vor fi acumulate în viitor.

Copiii au și început să se gîndească la excursiile pe care le vor face la anul și în anii următori — excursii ale căror trasee au fost stabilite de la început în planul general: Sebeș-Petroșani prin defileul Bumbești-Livezeni-Craiova-Tr. Severin-Ada Kaleh-Timișoara - Arad - Deva - Sebeș; Sebeș-Turda-Cluj-Vatra Dornei — nordul Moldovei-Iași, cu întoarcere pe la Bicaz; Delta Dunării — Constanța — stațiunile de pe litoral: Eforie, Vasile Roaită, Mangalia.

Pentru a spori eficiența educativă a excursiilor, conducerea școlii le face cunoscut elevilor de la începutul anului școlar planul acestora. Totodată li se anunță și faptul că vor porni la drum numai elevii cei mai merituoși. Aceasta face să crească mult spiritul de emulație, stimulează interesul elevilor pentru îndeplinirea conștiincioasă a îndatoririlor școlare. Cine va pleca? Care clasă va avea numărul cel mai mare de participanți la excursie? — iată întrebări care-i frămîntă pe toți elevii.

Colectivele claselor, avînd în frunte activul de pionieri, muncesc cu mult sîrg pentru a obține rezultate bune la învățătură și disciplină, pentru a fi demne să participe la excursiile școlare. Bucuria zilei de mîine îi antrenează pe elevi la fapte de ispravă. Colectivele se încheagă, se sudează mai puternic, acțiunile lor sînt mai solidare, mai energice, se dezvoltă spiritul tovărășesc de muncă, spiritul critic.

Cu pricepere, cu dăruire, cadrele didactice de la școala din Loman caută să organizeze astfel excursiile încît fiecare obiectiv vizitat să lase urme adînci în sufletul copiilor, să-i facă să descopere lucruri noi, interesante, care să-i emoționeze și să contribuie din plin la educarea lor în spirit comunist.

Prof. Filimon Petru

Pe meleagurile patriei

Împreună cu mulți dintre colegii mei, studenți ai Institutului pedagogic din Baia Mare, am petrecut cîteva săptămîni din această vacanță în cadrul taberei turistice organizate de Ministerul Învățămîntului și Culturii. Am avut în acest timp prilejul să colindăm meleagurile minunatei noastre patrii, să cunoaștem multe din orașele și satele ei.

Deosebit de interesante au fost vizitele noastre în orașele Timișoara și Arad, ca și cele la Reșița și Hunedoara, unde am admirat puternicele întreprinderi socialiste, blocurile noi, cu sute de apartamente pentru oamenii muncii. Nu vom uita ușor nici vizita în orașul Craiova, la uzinele „Electroputere", după cum ne vor rămîne pentru totdeauna în minte cele văzute la uriașa hidrocentrală de la Bicaz, la Combinatul chimic de la Săvinești, în Iașul care cunoaște o nouă tinerețe, pe litoral și cu deosebire în Capitală.

Pentru toți participanții la excursie, viitori învățători, minunatele zile de drumeție au însemnat nu numai un prilej de încîntare, ci și o bună ocazie de a aduna un bogat material pentru munca de instruire și educare pe care o vor desfășura de îndată ce vor începe activitatea pedagogică.

Din coresopndența trimisă de
IOAN POP
student la Institutul pedagogic de 2 ani
Baia Mare

Bun venit în Capitală, copii!

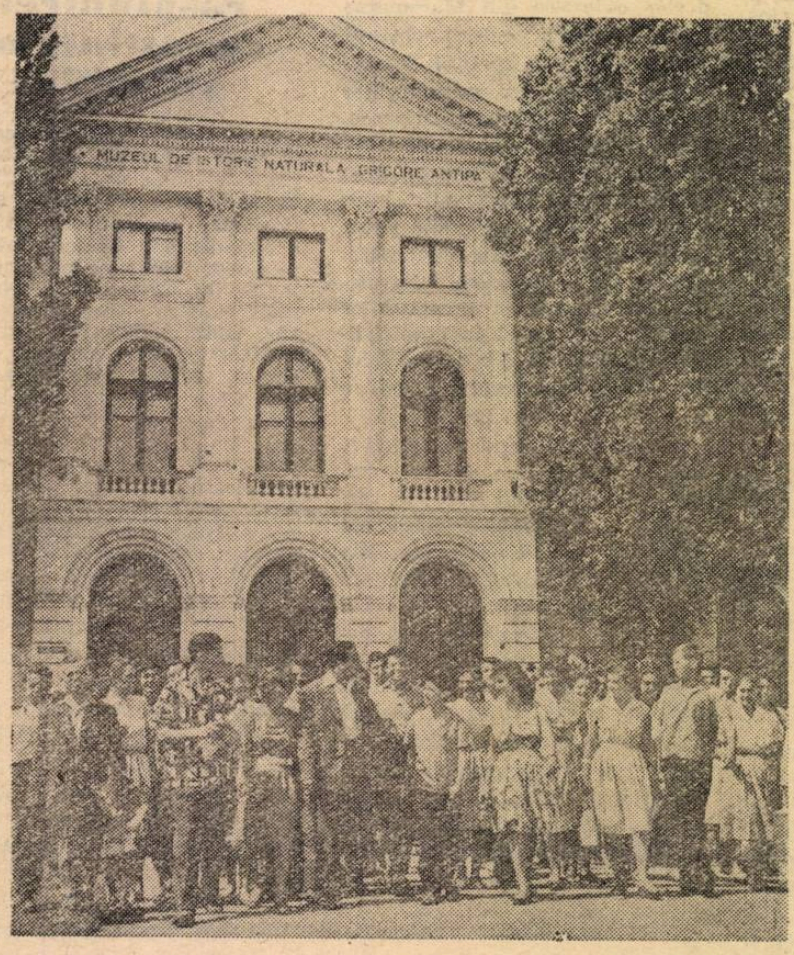

Ne-am obișnuit să întîlnim pe străzile Bucureștiului nenumărate grupuri de oaspeți străini sosiți de peste hotare sau din toate colțurile patriei noastre. Și iată că, de la o vreme, locuitorilor frumoasei și mereu tinerei noastre capitale le-au devenit familiare noi grupuri de turiști — mai tineri, mai veseli și mai zgomotoși decît ceilalți: elevii.

In vacanțele de iarnă și de primăvară, ca și acum, în „vacanța mare", numeroase școli au organizat excursii de mai lungă sau mai scurtă durată. Pe toate itinerariile a figurat și Bucureștiul. Drumul spre însoritul litoral, spre Dunăre și Deltă, spre Valea Prahovei a fost de neconceput fără popasul în București — cel mai important centru industrial și cultural al țării.

O statistică a tuturor elevilor care au vizitat pînă acum Bucureștiul este greu de făcut, dar dacă totuși s-ar face, rezultatul ar fi, desigur, de ordinul zecilor de mii.

Sîmbăta trecută și în următoarele trei zile au sosit în Capitală peste 1500 de elevi din regiunile Banat, Maramureș, Bacău și Suceava. A fost primul grup din seria celor care vor veni în cadrul excursiilor cu tema „Să cunoaștem Capitala", pe care le organizează Ministerul Invățămîntului și Culturii împreună cu C. C. al U.T.M. Asaltați de o armată de reporteri, fotoreporteri, radioreporteri și operatori ai cinematografiei și televiziunii, elevii din cele mai îndepărtate regiuni ale țării au făcut cu emoție și curiozitate primii pași în Capitală.

Din noianul de obiective turistice ale Capitalei a fost destul de greu de ales. După un circuit al orașului cu autobuzele, excursioniștii au vizitat Calea Victoriei și Calea Griviței, Piața Palatului R.P.R. și complexele de locuințe de aici, ca și cele de la Vatra Luminoasă, Floreasca, Pieptănari, Muzeul de istorie a P.M.R., Casa Scînteii, parcuri și grădini, Palatul Pionierilor, precum și numeroase întreprinderi.

Zilele petrecute la București au rămas de neuitat. Și atunci cînd, după reînceperea cursurilor, vor fi amintite în lecții locuri ale Capitalei și evenimente desfășurate aici, ele vor fi învățate mai cu drag, ca niște lucruri apropiate. Copiii vor prețui mai mult manualele și cărțile pe care le-au văzut sub tipar la Casa Scînteii, vor reține mai ușor denumirile plantelor și animalelor întîlnite la Grădina Botanică sau la muzeul „Gr. Antipa", vor cerceta cu drag tainele aparatelor de radio, ale motoarelor, ale mașinilor-unelte a căror fabricație a fost urmărită în întreprinderile bucureștene.

Alt grup, la fel de numeros ca și primul, a și sosit. Altele vor continua să sosească mereu pînă la sfîrșitul vacanței.

Fiți bine veniți în Capitala țării, dragi elevi!

AL. I. VLADIMIR

PERFECȚIONAREA cadrelor

La cele cinci institute interregionale de perfecționare a cadrelor didactice (București, Brașov, Cluj, Iași și Timișoara) se desfășoară în prezent cursurile de pregătire la care participă profesorii înscriși la examenele pentru obținerea gradului definitiv sau a gradului II.

În pagina de față prezentăm cîteva aspecte de la cursurile de pregătire organizate la institutele de perfecționare din Cluj și Iași.

Condiții bune de studiu

Încă de la începutul anului școlar 1960-1961, Institutul de perfecționare a cadrelor didactice din Iași a întocmit, în colaborare cu secțiile de învățămînt și cultură regionale, evidența învățătorilor și profesorilor înscriși la examenele pentru obținerea gradului definitiv și a gradului II, cărora le-a trimis din vreme programele în vederea organizării studiului individual și cu care a ținut o legătură permanentă în tot decursul perioadei de studiu individual.

În prezent, peste 650 de profesori de diferite specialități înscriși la examenele de definitivat și gradul II frecventează cursurile de pregătire organizate în orașul Iași și peste 900 de învățători se află la cursurile de pregătire care se desfășoară în celelalte centre regionale din raza institutului. Ei participă la lecții, dezbat diferite probleme la seminariile-consultații, prezintă referate, efectuează aplicații practice etc.

În cadrul tuturor specialităților, problemele teoretice sînt studiate în strînsă legătură cu problemele de actualitate, în lumina sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn. O mare atenție se acordă îndeosebi problemelor privitoare la încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerea la învățămîntul de 8 ani, problemelor privind educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, ca și problemelor privitoare la întărirea legăturilor dintre școală și viață. Pentru profesorii de matematică, fizică, chimie, științe naturale se organizează vizite în producție, lucrări practice, discuții cu fruntași și specialiști de înaltă calificare etc.

O atenție deosebită se acordă și problemelor metodice, în scopul dezvoltării măiestriei pedagogice a cadrelor didactice. În seminariile-consultații se discută amănunțit diferite teme de specialitate și se prezintă planuri de lecții, insistîndu-se mai ales asupra problemelor concrete pe care le ridică predarea.

Urmărind să asigure cursurilor din etapa cu frecvență o maximă eficacitate, institutul s-a preocupat îndeaproape de buna lor organizare. Astfel, s-au luat din timp măsuri pentru organizarea unor biblioteci pe specialități, care să cuprindă toate lucrările necesare cursanților. De menționat că în aceste biblioteci se găsesc cele mai noi studii și cercetări de specialitate, înlesnindu-se în acest fel informarea învățătorilor și profesorilor asupra unor probleme importante ale muncii lor.

La buna desfășurare a cursurilor de pregătire contribuie în mare măsură și secțiile regionale de învățămînt și cultură din raza institutului, ca și instituțiile de învățămînt superior și unele școli medii din orașul Iași, care au pus la dispoziția institutului sălile de curs, laboratoarele, căminele și cantinele.

De o deosebită însemnătate pentru buna desfășurare a cursurilor de pregătire este sprijinul pe care-l primește acesta din partea Comitetului Regional P.M.R. Iași. Datorită acestui sprijin s-a putut asigura buna orientare ideologică a întregii munci din cadrul cursurilor.

Ajutîndu-i pe învățători și profesori să se pregătească în vederea examenelor pentru obținerea gradului definitiv și a gradului II, cursurile organizate în vara aceasta de Institutul interregional de perfecționare a cadrelor didactice—Iași contribuie într-o măsură însemnată la ridicarea măiestriei lor profesionale, la îmbunătățirea generală a muncii lor.

I. Roman și V. Turliuc

ÎN LEGĂTURĂ STRÎNSĂ CU PRACTICA

La Institutul interregional de perfecționare-Cluj în pregătirea profesorilor înscriși la examenele pentru obținerea gradelor didactice se acordă o deosebită atenție înarmării acestora în vederea realizării unei cît mai strînse legături între școală și viață. Lecțiile și activitățile practice la care participă profesorii de fizică și chimie, de matematică, de științe naturale și geografie au fost pregătite cu multă grijă. Se urmărește, pe de o parte, lămurirea lor asupra unor probleme teoretice din domeniul științelor respective, iar pe de altă parte informarea lor amplă asupra realizărilor industriei și agriculturii noastre, precum și desăvîrșirea pregătirii lor în ceea ce privește munca în laborator, pe terenurile experimentale etc.

Astfel, la fizică s-a prevăzut lecția „Lupta dintre materialism și idealism. Unele probleme ale fizicii moderne", care îi orientează pe profesori asupra rezultatelor obținute în domeniul teoriei relativității și mecanicii cuantice, scoțînd în relief inconsistența interpretărilor idealiste. Asupra unor aspecte noi din domeniul fizicii se opresc și lecțiile privitoare la particule elementare, la energia nucleară, la izotopii radioactivi și la fizica semiconductorilor.

În cadrul lucrărilor de laborator, profesorii de fizică efectuează măsurători radioactive, montează aparate de radio-recepție cu galenă și cu tuburi electronice, studiază proprietățile semiconductorilor.

Pentru profesorii de chimie s-au prevăzut, în fară de lecții, consultații asupra unor probleme mai dificile ale predării. Una dintre aceste consultații, de pildă, are ca temă metodica predării sistemului periodic al elementelor. Ea va da profesorilor îndrumările necesare pentru folosirea sistemului periodic al elementelor pe tot parcursul studierii chimiei în școală.

O interesantă și utilă activitate a profesorilor de fizică și chimie, în cadrul cursului o constituie munca lor pentru confecționarea utilajului de laborator. Ei confecționează aparate simple și efectuează unele lucrări la mașini-unelte. Totodată, în laboratorul fotografic al institutului profesorii de fizică se perfecționează în tehnica fotografică.

Și cu profesorii de matematică se dezbat o serie de probleme teoretice. De exemplu, lecția „Formarea concepției materialist-dialectice prin predarea matematicii" tratează o serie de probleme cum sînt conținutul și forma, sau istoricul și logicul în matematică. În mod deosebit se stăruie asupra legăturii dintre teorie și practică în predarea lecțiilor de aritmetică, algebră, geometrie și trigonometrie. Pentru a se veni în ajutorul profesorilor în ceea ce privește predarea analizei matematice la clasa a XI-a, această temă va fi dezbătută pe larg la lecții și seminarii.

Întrucît cunoașterea profundă a legilor biologice de către profesorii de științe naturale este una din cerințele esențiale pentru ca aceștia să le poată forma elevilor lor concepția materialist-dialectică despre lume și să poată scoate în evidență importanța acestor legi în dezvoltarea producției agricole moderne, se țin o serie de lecții și consultații cu teme legate de legile de dezvoltare a naturii vii și principiile biologiei materialiste, cum ar fi: evoluția lumii vegetale, dezvoltarea lumii animale, dezvoltarea sistemului nervos și a comportamentului în seria animală, concepția evoluționistă a lui Darwin, învățătura miciurinistă despre ereditate și variabilitate etc.

Lecții cum sînt „Creșterea animalelor prin metode zootehnice înaintate", „Metode agrotehnice folosite pentru ridicarea producției la principalele plante de cultură" etc. vin direct în ajutorul profesorilor de științe naturale în ceea ce privește îmbunătățirea pregătirii practice a elevilor.

În același scop în seminarii se discută probleme legate de metodica desfășurării lucrărilor practice agricole. De asemenea, profesorii execută lucrări privitoare la principalele însușiri ale solului, la pomicultură, legumicultură etc.

Cu prilejul excursiilor planificate în cadrul cursului, profesorii de științe naturale se vor deplasa la Turda, unde vor vizita Stațiunea experimentală pentru cultura porumbului.

Și cursul urmat de profesorii de geografie are, printre principalele sale obiective, înarmarea profesorilor în vederea unei legături strînse a lecțiilor cu viața. Astfel, ei ascultă lecții despre raionarea fizico-geografică a R.P.R. și despre dezvoltarea industriei și agriculturii noastre. Tot în cadrul cursului ei au vizitat stațiunea meteorologică din Someșeni, unde au cercetat cu mult interes aparatura și au urmărit procesul întocmirii hărților sinoptice.

Deosebitul interes cu care participă cursanții la lecții și seminarii, ca și la lucrările practice, este o chezășie că munca lor la curs se va încheia cu succes, asigurîndu-le o temeinică pregătire pentru examene.

T. Necșa

Cadre didactice care participă la cursul organizat de I.I.P.C.D.-București, efectuînd experiențe în laboratorul de chimie

Din munca de cercetare a Institutului de științe pedagogice

În fixarea tematicii și în alcătuirea planului pe 1961 și a planului de perspectivă, Institutul de științe pedagogice a ținut seama, în primul rînd, de sarcinile ce-i revin din documentele Congresului al III-lea al P.M.R. privind problemele școlii și pedagogiei românești în actuala etapă de trecere la desăvîrșirea construcției socialiste în țara noastră.

În acest sens munca de cercetare științifică a institutului se axează, în principal, în jurul a trei grupe mari de probleme la care lucrează cercetătorii științifici din secțiile institutului. Astfel, în cadrul secției „Teoria și istoria pedagogiei" se acordă o mare atenție cercetării problemelor privitoare la educarea atitudinii comuniste față de muncă în condițiile instruirii practice a elevilor în producție. Au fost luate în cercetare și probleme privind educația elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, formarea concepției științifice despre lume, educația estetică, colaborarea dintre școală și familie etc. Lucrătorii institutului au elaborat o programă a muncii educative, programă care se va experimenta în școli în anul următor. Au fost date spre tipărire lucrări privind munca dirigintelui și a instructorului de pionieri.

Ținînd seama de directivele Congresului al III-lea al P.M.R. cu privire la trecerea treptată la învățămîntul de 8 ani, se cercetează problemele privind conținutul și organizarea învățămîntului în școala de 8 ani, precum și pregătirea cadrelor necesare acestei școli. În general, tematica cercetărilor efectuate în secție cu privire la munca educativă are în vedere condițiile școlii de 8 ani. De asemenea, se cercetează o serie de probleme ale muncii educative în școlile serale și în internatele școlare.

O preocupare importantă a institutului o constituie grupul de probleme privind îmbinarea învățămîntului cu munca productivă, atît în cadrul școlii de cultură generală cît și în cadrul școlii profesionale, probleme la care lucrează cercetătorii secției „Legarea școlii de viață". Principalele cercetări care se desfășoară în prezent au în vedere instruirea practică a elevilor în producție. Întrucît sistemul instruirii practice în producție (cu o zi pe săptămînă) este în curs de generalizare în școlile medii de cultură generală, institutul a organizat o cercetare în legătură cu metodica instruirii în producție, cu formarea deprinderilor practice, educarea intereselor profesionale etc. pentru a veni în ajutorul profesorilor de lucrări practice, de cultură generală și cultură tehnică. Cercetarea a fost organizată la școala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală și la școala medie „Ady-Șincai" din Cluj precum și la unele școli din orașele Sibiu, Brașov și Iași, la clasele a IX-a, urmărindu-se specialități diferite: mașini-unelte, mecanică-auto, electrotehnică, metalurgie, textile, pielărie etc. Verificîndu-se experimental unele forme de instruire practică și folosindu-se concomitent și alte metode de cercetare — ca observația, convorbirile, anchetele ș. a. — s-au și putut formula anumite concluzii preliminare cu caracter metodic.

Totodată, institutul studiază la școala medie „Aurel Vlaicu" din Capitală și școala medie „Em. Racoviță" din Cluj conținutul instruirii practice în producție și posibilitatea însușirii unei pregătiri practice mai temeinice, care poate merge pînă la calificarea profesională. În această cercetare s-au folosit planuri de învățămînt experimentale, cu un număr mai mare de ore de instruire în producție.

Institutul s-a preocupat și de instruirea practică a elevilor din școlile sătești, organizînd o cercetare în legătură cu formarea deprinderilor de muncă practică la elevii din clasele V—VI (școala medie din Bolintinul din Vale). Ținîndu-se seama de nevoia de a pregăti cadre pentru agricultură, cercetarea aceasta va fi extinsă în viitor și la clasele medii.

Pe aceeași linie se înscriu cercetările în legătură cu elaborarea unor îndrumătoare metodice privind instruirea practică în producție a elevilor din școlile profesionale din sectorul metalurgic, din industria ușoară și sectorul agricol.

Un al treilea grup de probleme, la care lucrează cercetătorii secției „Metode de predare", este legat de elaborarea unor materiale care să vină în sprijinul școlii și al cadrelor didactice atît pe linia asigurării conținutului științific al lecției, a dezvoltării măiestriei pedagogice a profesorilor, cît și a asigurării însușirii conștiente și active a cunoștințelor de către elevi. Se lucrează la metodici pentru predarea diferitelor materii de învățămînt: limba română (gramatică, compunere, lectură literară, literatură română), istorie (Istoria R.P.R., antică, medievală, modernă și contemporană), geografia (fizică, economică), științele naturale (zoologia, botanica, anatomia și fiziologia, geologia, bazele darwinismului), fizica și chimia, matematica (geometria analitică, analiză), precum și științele sociale (economia politică și socialismul științific). De asemenea, se lucrează la elaborarea unei metodici pentru școlile și secțiile serale, pentru a se veni în sprijinul cadrelor didactice în instruirea și educarea muncitorilor-elevi. La elaborarea acestei metodici colaborează și lucrători ai Institutului de psihologie ai I.P.C.D. și ai Institutului de igienă, colaborarea fiind coordonată de către Consiliul superior al școlilor.

Rezultatele cercetărilor de perspectivă sînt valorificate pe parcurs sub forma unor articole și studii publicate în „Revista de pedagogie", a unor comunicări la sesiunile științifice ale Institutului ca și sub alte forme.

Răspunzînd chemării partidului de a ridica necontenit calitatea muncii, Institutul de științe pedagogice depune toate eforturile pentru a elabora lucrări de înaltă ținută științifică, prin continua perfecționare a metodelor de cercetare și realizarea unei cît mai strînse legături cu viața școlii.

Conf. univ. A. Chircev
director adjunct al I.Ș.P.

În perioada campaniei de seceriș mulți pionieri au venit bucuroși, alături de părinții lor, pe câmp.

SĂ DEZVOLTĂM MUNCA EXPERIMENTALĂ ÎN ȘCOLILE SĂTEȘTI

I. V. Miciurin, care atribuia o importanță deosebită muncii experimentale în domeniul agrobiologiei, pledînd pentru transformarea acesteia într-o mișcare de masă, arăta cu peste două decenii în urmă, la un congres al colhoznicilor fruntași, că orice experimentator poate fi socotit un transformator al naturii.

Bineînțeles, omul nou, stăpînul și transformatorul naturii, trebuie educat și pregătit în acest sens încă din școală. Bine organizată, munca experimentală la științe naturale îi introduce pe școlari în miezul problemelor agriculturii locale, oferă un bun prilej de realizare a unei legături strînse între școală și viață. Experiențele încredințate elevilor stimulează interesul acestora pentru munca în agricultură, îi ajută să-și fixeze, să-și adîncească și să-și îmbogățească cunoștințele teoretice, contribuie la formarea și dezvoltarea deprinderilor lor de activitate independentă. Faptul că elevii primesc o sarcină bine precizată, pe care trebuie s-o rezolve pînă la capăt, are o influență pozitivă asupra formării unor trăsături de caracter proprii omului societății socialiste, ca spiritul de răspundere și atitudinea creatoare față de muncă, răbdarea, disciplina etc.

Experimentele fac parte integrantă din pregătirea ce se dă elevilor în cadrul lecțiilor de cunoștințe agricole și prin lucrările de practică agricolă. De aceea în stabilirea tematicii acestor experiențe trebuie să se țină seama de conținutul programelor școlare pentru obiectul cunoștințe agricole și lucrări practice. În același timp, e bine ca profesorul să orienteze experiențele spre domenii care au o importanță deosebită pentru dezvoltarea agriculturii locale.

Pentru a se asigura eficiența acestor activități este indicat ca experiențele să se facă pe un număr restrîns de culturi. Acestea trebuie să fie însă culturile cele mai reprezentative pentru regiunea respectivă și care pot contribui în cea mai mare măsură la îmbogățirea cunoștințelor și deprinderilor elevilor. Din grupa plantelor de cîmp se recomandă pentru activitățile experimentale, bunăoară, grîul, porumbul, sfecla de zahăr, cartoful și floarea soarelui, cu care se pot efectua variate și interesante experiențe. Lucrările experimentale efectuate la Stațiunea republicană a tinerilor naturaliști din Timișoara sau pe lotul agricol al Școlii de 7 ani din comuna Șelimbăr, raionul Sibiu, de exemplu, în cadrul cărora elevii au încercat diferite soiuri de grîu, cartof și sfeclă de zahăr au dus la concluzii deosebit de utile privind alegerea celor mai potrivite soiuri de plante pentru condițiile pedoclimatice locale. În multe școli, ca o aplicare în practică a cunoștințelor despre metodele de însămînțare, s-au făcut experiențe pentru stabilirea distanțelor optime de semănat, care să permită folosirea rațională de către plante a suprafețelor de hrănire. Cunoscînd particularitățile biologice ale porumbului, precum și importanța economică deosebită a acestei culturi, unele școli au organizat loturi experimentale pentru obținerea unor semințe hibride de porumb de înaltă productivitate. De asemenea, s-au organizat loturi de porumb irigat. Elevii au efectuat cu interes lucrări menite să evidențieze cele mai bune metode de cultivare a porumbului sau a porumbului în amestec cu leguminoase pentru siloz, de cultură dublă a porumbului și a altor culturi furajere.

În cadrul experiențelor cu plantele de cîmp precum și cu alte culturi se pot include și cele privind stabilirea celor mai potrivite doze de îngrășăminte organice, minerale și bacteriene, precum și a termenelor optime de administrare a îngrășămintelor. Sînt deosebit de accesibile elevilor experiențele privind folosirea îngrășămintelor locale — composturi, îngrășăminte verzi, cenușă etc. Școala medie din Bolintinul din Vale, regiunea București, de pildă, a experimentat în acest an școlar prin culturi comparative influența diferitelor doze de îngrășăminte chimice asupra recoltei de floarea soarelui, cartof, soia, vinete, ardei, pătlăgele roșii etc.

În practica școlilor noastre s-au obținut rezultate foarte bune în ceea ce privește producerea răsadurilor și cultivarea legumelor. Se poate aminti în această privință activitatea Școlii medii din Bolintinul din Vale care, datorită faptului că a organizat cu grijă răsadnițele, a obținut foarte bune răsaduri de roșii, ardei, vinete etc. În vederea plantării acestor răsaduri, terenul școlii a fost amenajat pentru irigare. Experiențele efectuate au oferit elevilor posibilitatea să-și formeze anumite deprinderi de muncă în agricultură și să se convingă că plantele se dezvoltă mai bine și dau roade mai bogate în condiții favorabile de cultură.

O contribuție însemnată pot aduce școlile la dezvoltarea pomiculturii. Elevii îndrăgesc mult asemenea activități cum sînt creșterea puieților în pepinieră sau plantarea și îngrijirea pomilor. Este lăudabilă, de exemplu, preocuparea ce se manifestă de cîțiva ani la Școala de 7 ani din comuna Tițești, raionul Pitești, pentru extinderea livezilor și îmbunătățirea proporției între diferite soiuri de pomi fructiferi din comună. Elevii acestei școli îngrijesc în pepiniera școlii mai ales puieți de meri și peri, plantîndu-i apoi pe terenurile întovărășirii agricole din localitate și pe liziera comunei și contribuind la limitarea culturii prunului în această regiune.

La Școala elementară din comuna Tițești s-au experimentat și o serie de substanțe chimice în combaterea bolilor și a dăunătorilor vegetali și animali ai plantelor agricole. Rezultatele obținute pe terenul școlii în ceea ce privește plivitul chimic au ajutat la convingerea țăranilor muncitori din comună de eficiența folosirii acestei metode avansate. Asemenea activități trebuie încurajate și dezvoltate în toate școlile în lumina precizărilor făcute de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie a.c. în ce privește dezvoltarea pomiculturii în țara noastră.

Munca experimentală a elevilor nu trebuie să se reducă numai la producția vegetală; ea poate cuprinde și unele laturi ale producției animale. Școlarii pot efectua, bunăoară, experiențe privind stabilirea compoziției nutrețului din rația zilnică a animalelor, precum și stabilirea raportului optim dintre nutrețurile suculente și cele concentrate din această rație. Se poate experimenta de asemenea modul de folosire a reziduurilor industriale și a sărurilor minerale în hrana animalelor, bineînțeles în acele regiuni în care există posibilități de această natură.

În regiunile în care cultura cartofului și a sfeclei de zahăr predomină este foarte util ca școlarii să facă experiențe privind felul cum pot fi folosite ele în hrana animalelor.

Conform sarcinilor trasate de plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie-1 iulie a.c., trebuie acordată o deosebită atenție creșterii albinelor și a viermilor de mătase. Este necesar ca această activitate, desfășurată pînă acum în mod sporadic în școlile noastre, să fie mult extinsă și îmbunătățită. Poate servi ca exemplu bun, în ce privește îngrijirea albinelor, munca pedagogilor de la Școala de 7 ani din comuna Crisan, raionul Tulcea. Constatînd că printre plantele din Deltă există și unele melifere care oferă condiții bune pentru creșterea albinelor, colectivul pedagogic al acestei școli s-a orientat spre folosirea acestor resurse pentru organizarea unui sector apicol sub îngrijirea elevilor.

★

Pentru extinderea activității experimentale a elevilor în domeniul producției agricole este necesară pe viitor, fără îndoială, o colaborare mai strînsă între școlile din mediul sătesc și unitățile agricole socialiste. Această colaborare va asigura școlilor posibilitatea de a efectua lucrări la un înalt nivel agrotehnic. Experiența acumulată de școlile din regiunea Dobrogea care lucrează pe terenuri de 1—3 hectare repartizate de gospodăriile agricole colective și sub patronajul acestora arată că ajutorul oferit de gospodăriile agricole colective asigură școlilor materialul săditor, îngrășămintele și mijloacele mecanizate pentru efectuarea principalelor lucrări.

Credem că ar fi bine venită și participarea elevilor la lucrările experimentale organizate pe loturile caselor-laborator, precum și stimularea mai atentă a muncii experimentale a micilor grădinari în cadrul concursurilor pentru cele mai bune loturi școlare.

Într-o serie de regiuni din Uniunea Sovietică s-au constituit, pe lîngă secțiile de învățămînt, comisii care conduc din punct de vedere științific activitatea experimentală a elevilor, antrenînd în această muncă oameni de știință, agronomi, zootehniști, specialiști din sovhozuri și colhozuri, precum și cadre didactice cu experiență. Și în țara noastră s-au făcut primii pași spre o asemenea colaborare. Astfel, specialiștii de la I.C.A.R.-București au primit din partea Ministerului Agriculturii sarcina de a sprijini munca experimentală a cercului tinerilor naturaliști de la Palatul pionierilor, precum și a elevilor din școlile înzestrate cu teren agricol. De asemenea, elevii Școlii de 7 ani din comuna Basarabi, regiunea Dobrogea, efectuează lucrări chiar pe terenul Institutului horti-viticol din localitate, sub îndrumarea colaboratorilor acestuia.

Experiența arată că activitățile experimentale sporesc considerabil interesul copiilor pentru cercetare, pentru munca în agricultură, pregătind viitori colectiviști preocupați de găsirea celor mai bune metode de cultivare a pămîntului. De aceea, munca experimentală trebuie necontenit încurajată în toate școlile noastre.

Ecat. Csengeri
Valentina Vișan

Lucrări efectuate în livadă de elevii școlii medii din Bolintinul din Vale

Știri

Alături de țăranii muncitori

Cadrele didactice din comuna Cătina, raionul Gherla, se află permanent, în această perioadă de vîrf a muncilor agricole, alături de țăranii muncitori.

Căminul cultural din comună, la activitatea căruia participă activ și învățătorii și profesorii, organizează numeroase manifestări destinate țăranilor muncitori: conferințe, șezători literare, recenzii de cărți pe teme legate mai ales de întreținerea culturilor, recoltare etc. Cercurile de citit s-au mutat la „locul de producție", la arii, la secerat, la prășit.

Brigada artistică de agitație — alcătuită din săteni și cadre didactice — fruntașă a celui de al VI-lea concurs al formațiilor artistice de amatori — a pregătit două noi programe intitulate „La seceriș" și „La treierat". Brigada a susținut cu aceste programe 15 spectacole, toate la locul de muncă al colectiviștilor.

Prof. IOSIF ARDELEANU
comuna Cătina, raionul Gherla

Pentru păstrarea patrimoniului forestier

Elevii Școlii de 7 ani din comuna Buriaș, raionul Răcari, își aduc contribuția la combaterea dăunătorilor pădurii. Munca patriotică a elevilor școlii ajută astfel la păstrarea patrimoniului forestier, venind în sprijinul activității desfășurate de țăranii muncitori.

Bogată activitate cultural-artistică

Cadrele didactice din comuna Zlatna, raionul Alba, desfășoară o rodnică activitate cultural-artistică. Ele țin conferințe, organizează recenzii și seri literare cu teme legate de muncile agricole din această perioadă.

De asemenea, învățătorii și profesorii activează în cadrul diferitelor formații de amatori ale sindicatului comunal. Cu ajutorul lor echipa de teatru a pregătit numeroase piese cu care se deplasează și în alte comune ale raionului.

Inv. V. PALEA

din experienţa anului încheiat

Munca productivă şi învăţătura

Şcolile serale realizează în modul cel mai deplin îmbinarea învăţămîntului cu munca în producţie. Tinerii care învaţă aici participă direct, de cel puţin trei ani, la munca productivă în întreprinderile socialiste, industriale sau agricole.

Munca productivă a elevilor şcolilor serale constituie o puternică bază practică pentru înarmarea lor cu principii ştiinţifice predate la diferitele discipline. La rîndul său studiul teoretic contribuie la îmbunătăţirea pregătirii profesionale a muncitorilor-elevi, ajutîndu-i să înţeleagă mai profund tehnica, metodele de muncă folosite în producţie.

Legătura permanentă a cadrelor didactice din şcoala medie serală a uzinelor „23 August" cu întreprinderile la care lucrează muncitorii-elevi le-a dat posibilitatea să cunoască îndeaproape aspecte ale muncii elevilor la locul de producţie şi să le folosească apoi în activitatea instructiv-educativă.

Pentru a ilustra practic noţiunile teoretice legate de tema „Legea transformării calitative şi a conservării cantitative a energiei în procesele mecanice" profesoara de fizică Angela Şerbu, de exemplu, a folosit o problemă întîlnită la turnătoria de oţel a uzinelor „23 August"; această problemă se referea la energia potenţială şi energia cinetică a berbecului sonetei, folosite în turnătorie. Din rezolvarea problemei s-a văzut clar în ce cazuri corpurile posedă energie cinetică sau potenţială şi cum cele două feluri de energie mecanică pot trece de la o formă la alta, calitatea lor rămînînd constantă. Pentru a fixa mai temeinic aceste cunoştinţe, profesoara a cerut elevilor să formuleze pentru lecţia următoare alte exemple, pe baza observaţiilor făcute la locul de muncă.

Dezvoltarea multilaterală include nu numai pregătirea tinerilor în vederea îndeplinirii anumitor îndatoriri de muncă, ci şi pregătirea lor în scopul perfecţionării continue a muncii însăşi.

Un exemplu grăitor asupra modului în care cunoştinţele primite în şcoală ajută la ridicarea calităţii muncii profesionale ni-l poate oferi activitatea muncitorului Andrei Pieptănaru din secţia de prototipuri a uzinelor „Electroaparataj", care foloseşte permanent în construirea pieselor model de mare precizie la care lucrează cunoştinţele de geometrie, de trigonometrie şi fizică. Caracterul de unicat al prototipurilor necesită, mai mult decît în orice domeniu, o verificare atentă şi minuţioasă a acestora în toate fazele de execuţie. Datorită cunoştinţelor acumulate în şcoală, muncitorul-elev Andrei Pieptănaru are posibilitatea de a revedea amănunţit calculele matematice ale pieselor pe care le primeşte în lucru şi adesea observaţiile lui judicioase au dus la îmbunătăţirea unor prototipuri încă din faza de proiect.

Iată şi un alt exemplu. Profesorul de matematică Alecu Diaconu s-a oprit odată, într-o vizită făcută la uzinele „23 August" lîngă muncitorul Constantin Popescu de la secţia matriţe. Acesta tocmai cerceta materialul pe care-l primise de la secţia de proiectări, pe baza căruia trebuia să construiască o formă pentru ştanţarea unor piese hexagonale. Căutase singur dar nu găsise încă soluţia cea mai bună. Cu ajutorul profesorului şi-a dat seama că trebuie să stabilească o relaţie matematică între apotema şi latura hexagonului cu raza cercului circumscris. De data aceasta construcţia a fost perfectă.

Concludent pe linia sprijinului direct pe care-l acordă şcoala activităţii profesionale a muncitorilor-elevi este exemplul laborantului G. Apostol din serviciul tehnolog-şef al uzinelor „Electronica", care a terminat în acest an clasa a XI-a. Aplicînd permanent cunoştinţele de chimie referitoare la acizi, la proprietăţile lor şi la reacţiile ce le dau în anumite combinaţii chimice, în activitatea sa profesională, tovarăşul Apostol realizează numeroase economii de materiale şi execută lucrări de mare precizie.

Numeroase alte exemple se mai pot da pe această linie. Toate dovedesc în mod evident că şcoala serală contribuie din plin atît la completarea studiilor de cultură generală ale muncitorilor-elevi cît şi la continua lor perfecţionare profesională, ajutîndu-i să aducă o contribuţie sporită la lupta pentru obţinerea unor produse de calitate superioară.

Prof. Angelina Bratu
Şcoala medie serală
a uzinelor „23 August"

O preocupare generală

Lupta pentru calitate a fost în cursul anului şcolar încheiat o preocupare generală, care a stat în centrul atenţiei tuturor cadrelor didactice.

Numeroase scrisori sosite la redacţie au vorbit despre acest lucru.

Tovarăşul Mihail Vînturache, inspector la secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Şimleu, bunăoară, referindu-se la rolul directorului în lupta pentru ridicarea calităţii învăţămîntului, reia problema modului cum trebuie să fie efectuate asistenţele directorului la lecţii pentru a contribui la îmbunătăţirea activităţii instructiv-educative, arătînd cum este orientată de secţie munca desfăşurată de directorii şcolilor pentru ca ea să aibă o eficienţă maximă. „Îi îndrumăm pe directori — afirmă tovarăşul Vînturache — ca atunci cînd asistă la lecţii să fie însoţiţi şi de un profesor care predă aceeaşi disciplină ca şi cel ce ţine lecţia la care se asistă. Considerăm că procedeul este valoros întrucît directorului care asistă la o lecţie ţinută de un profesor de altă specialitate decît a sa, chiar dacă se documentează temeinic şi se pregăteşte foarte serios, îi pot scăpa totuşi unele probleme specifice disciplinei respective. Analizînd lecţia împreună cu un profesor de specialitate, el poate da îndrumări mai competente, mai valoroase cadrelor didactice, le poate ajuta mai mult să-şi îmbunătăţească munca de predare.

Tovarăşul Vînturache arată totodată că secţia recomandă directorilor din raionul Şimleu să facă analiza lecţiei într-un timp cît mai scurt, în aceeaşi zi în care a fost ţinută sau cel mult a doua zi, atîta vreme cît observaţiile sînt încă proaspete.

Vorbind într-o scrisoare despre calitatea pregătirii elevilor tov. G. Apostol, profesor la Şcoala medie din Tg. Neamţ, subliniază că bagajul de cunoştinţe pe care l-au acumulat elevii, măsura în care pregătirea lor răspunde exigenţelor este strîns legată de calitatea lecţiilor. „De felul cum profesorul îşi pregăteşte lecţia — remarcă tov. Apostol — de priceperea cu care el ştie să utilizeze metodele cele mai adecvate şi eficiente în desfăşurarea ei, depinde în mare măsură temeinicia cu care elevii îşi însuşesc noile cunoştinţe. Ţinînd seama de aceasta, ne-am orientat astfel întreaga muncă încît centrul ei de greutate să cadă pe pregătirea personală pentru lecţii".

Un învăţător din comuna Frînceşti, raionul Rm. Vîlcea, tov. Ion Dina, ne scrie despre însemnătatea activităţii din cadrul cercurilor pedagogice pentru ridicarea calităţii învăţămîntului. „Căutăm ca referatele care se ţin în cercurile pedagogice — declară tov. Dina — să trateze cu seriozitate problemele concrete ale muncii didactice din şcoala noastră, să pună în discuţie valoarea diferitelor metode şi procedee, să provoace discuţii care să contribuie la îmbunătăţirea muncii".

Chemarea la lupta pentru calitate lansată de partid a mobilizat toate cadrele didactice din patria noastră. Aceasta se vede din înseşi iniţiativele lor, din acţiunile pe care le întreprind, din măsurile pe care le iau pentru a-şi îmbunătăţi munca.

B. Octavian

Oră de curs la Şcoala medie serală din Segarcea, regiunea Oltenia

Educarea elevilor în spiritul păcii

— La lecţiile de istorie —

Predarea istoriei constituie un minunat prilej de a educa elevii în spiritul apărării păcii. De-a lungul tuturor temelor predate în cadrul acestei discipline caut ca, pornind de la explicarea ştiinţifică a caracterului războaielor, să subliniez atitudinea maselor faţă de aceste războaie, aspectele luptei pentru pace în diferite etape istorice, creşterea avîntului luptei pentru pace şi caracterul calitativ nou al acestei lupte în epoca noastră, cînd socialismul a devenit factorul hotărîtor pe arena mondială.

Pornind de la explicarea noţiunilor de război drept şi război nedrept, subliniez întotdeauna participarea plină de abnegaţie şi spirit de sacrificiu a maselor populare la războaiele de apărare împotriva cotropitorilor, forţa de luptă pe care o determină conştiinţa apărării unei cauze juste, forţă care a permis adesea unor armate inferioare numeric şi din punct de vedere al materialului militar să iasă învingătoare.

Istoria ne oferă numeroase exemple privind participarea maselor populare la războaiele drepte: lupta grecilor pentru libertate împotriva perşilor, lupta dacilor împotriva cotropirii romane, lupta poporului francez împotriva cotropitorilor feudali englezi în ultima etapă a războiului de 100 de ani, luptele duse de poporul romîn sub Mircea cel Bătrîn, Ştefan cel Mare, Mihai Viteazul, Ion Vodă şi alţi domnitori împotriva cotropirii otomane, războiul Franţei revoluţionare împotriva coaliţiei monarhice austro-prusiene din 1792, războiul de apărare a patriei dus de poporul rus în 1812 împotriva armatelor napoleoniene, războaiele de eliberare naţională din epoca modernă etc.

Cu deosebire insist asupra politicii de pace a partidelor comuniste şi muncitoreşti. Explicînd elevilor sensul chemării la luptă cu care se încheie Manifestul Partidului Comunist — „Proletari din toate ţările, uniţi-vă!" — pun întotdeauna în evidenţă faptul că solidaritatea internaţională a proletariatului constituie o forţă principală în lupta pentru pace. La lecţia despre Internaţionala I-a obişnuiesc să analizez cu elevii citatul din manifestul constitutiv al Internaţionalei în care se subliniază că lupta pentru o politică externă democratică şi iubitoare de pace face parte integrantă din lupta generală pentru eliberarea clasei muncitoare.

Vorbindu-le elevilor despre faptul că în preajma primului război mondial imperialist masele muncitoare se manifestau puternic pentru preîntîmpinarea acestuia, analizez amănunţit cauzele eşuării mişcării pentru pace din acea perioadă, demascînd atitudinea conducătorilor oportunişti ai Internaţionalei a II-a, care au trădat cauza proletariatului trecînd de partea propriei lor burghezii. Pentru a întări combativitatea acestor lecţii pun în contrast citate din rezoluţiile Congreselor de la Stuttgart şi Basel şi citate din declaraţiile făcute în parlamentele respective de conducătorii trădători ai Internaţionalei a II-a, care au sprijinit activ politica de jaf şi cotropire a guvernelor burgheze determinînd astfel falimentul ideologic şi politic al Internaţionalei a II-a. Subliniez cu tărie, în această lecţie, faptul că numai Partidul bolşevic s-a situat în acea perioadă în mod consecvent pe o poziţie justă, revoluţionară şi le vorbesc pe larg elevilor despre activitatea lui Lenin care, demascînd caracterul imperialist al războiului şi trădarea făţişă a liderilor oportunişti ai Internaţionalei a II-a, a formulat teza transformării războiului imperialist în război civil — război drept, de eliberare a maselor muncitoare de sub jugul capitalismului.

Una dintre preocupările mele de frunte în predarea acestei lecţii este de a evidenţia lupta clasei muncitoare din ţara noastră împotriva primului război imperialist, de a le face cunoscute elevilor numeroasele acţiuni — greve, demonstraţii de protest, manifestaţii etc. — organizate de partea cea mai avansată a clasei noastre muncitoare, în frunte cu aripa de stînga, revoluţionară, din partidul social-democrat.

În lecţiile privind etapa istorică dintre primul şi al doilea război mondial subliniez cu tărie ideea că apariţia primului stat socialist, a cărui politică externă se bazează pe principiul leninist al coexistenţei paşnice, a deschis noi perspective luptei pentru pace. Iniţiativele Uniunii Sovietice la Liga Naţiunilor, propunerea pentru încheierea unui pact care să definească agresiunea şi pe agresori, propunerile făcute unor ţări capitaliste, printre care şi Romîniei burghezo-moşiereşti, pentru încheierea unor alianţe care să prevină agresiunea germano-fascistă — iată cîteva din exemplele pe care le folosesc cu acest prilej.

Mă opresc pe larg, la lecţiile din acest capitol, asupra politicii de pace duse de Partidul Comunist din Romînia încă de la înfiinţarea sa. Le arăt elevilor că, aşa cum se subliniază în expunerea făcută de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cea de a 40-a aniversare a partidului, partidul a combătut neobosit politica guvernelor burgheze care transformaseră Romînia într-un cap de pod al pregătirii războiului antisovietic, şi a militat cu consecvenţă şi tenacitate pentru o politică de prietenie şi alianţă cu Uniunea Sovietică, arătînd poporului că războiul contra URSS va fi totodată războiul nemilos contra maselor muncitoare din Romînia însăşi. Subliniez totodată că întîrziind fascizarea ţării prin marile acţiuni muncitoreşti care au culminat cu eroicele lupte din ianuarie-februarie 1933 ale muncitorilor ceferişti şi petrolişti, atrăgînd în jurul proletariatului toate păturile şi categoriile sociale interesate în propăşirea democratică a ţării, în apărarea păcii şi a independenţei naţionale, partidul a reuşit să frîneze pentru un timp forţele reacţionare şi politica lor războinică. De asemenea, mă opresc pe larg asupra puternicelor acţiuni organizate de partid împotriva dictaturii fasciste, pentru ieşirea Romîniei din războiul criminal antisovietic şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

În tratarea temelor privind situaţia internaţională după cel de al doilea război mondial şi politica externă a R.P.R. subliniez continuu că principiul leninist al coexistenţei paşnice între state cu orînduiri social-economice diferite este singura soluţie care corespunde intereselor tuturor popoarelor lumii şi care face posibilă înlăturarea pericolului declanşării războaielor mondiale. Explicînd elevilor conţinutul noţiunii de coexistenţă paşnică scot de fiecare dată în evidenţă faptul că aceasta nu înseamnă şi nu poate însemna înlăturarea contradicţiilor dintre cele două sisteme.

Pentru a trezi în sufletul elevilor încrederea nestrămutată în forţele păcii, în posibilitatea preîntîmpinării unui război mondial în epoca actuală, folosesc larg în predare fragmente din „Apelul către popoarele din lumea întreagă" al reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti participanţi la Consfătuirea de la Moscova din noiembrie 1960 numeroase documente de partid, extrase din presă etc. Toate acestea îi ajută pe elevi să înţeleagă mai profund faptul că transformarea sistemului socialist în factorul hotărîtor al dezvoltării societăţii omeneşti şi superioritatea socialismului în întrecerea economică cu capitalismul constituie chezăşia victoriei forţelor păcii în lumea întreagă. Ei îşi dau seama limpede de faptul că, împotriva imperialismului — duşman şi exploatator al popoarelor — se afirmă ca o puternică forţă motrice a dezvoltării sociale mişcarea comunistă mondială, că valul uriaş al mişcărilor de eliberare naţională a ţărilor coloniale creşte neîncetat, că se întăreşte şi se călesţe continuu mişcarea partizanilor păcii.

În acest fel, reliefînd puternic trăsăturile determinante ale vieţii contemporane, lecţiile de istorie le formează elevilor convingerea profundă că în epoca pe care o trăim există nu numai posibilitatea preîntîmpinării războaielor, dar şi a eliminării lor definitive din viaţa omenirii.

Prof. Lucia Georgian

Şcoli noi

La poalele munţilor Zarandului, într-o regiune pitorească, în centrul podgoriei Aradului, este situată comuna Ghioroc. Împreună cu satele ce-i aparţin, comuna dispune de multe bogăţii naturale : viţă de vie de soiuri alese, livezi de pomi fructiferi, pepiniere de viţă altoită şi portaltoi, balast şi nisip care se folosesc la lucrările de construcţii din întreaga regiune Banat. Locuitorii comunei — români şi maghiari — sînt oameni harnici şi întreprinzători.

În trecut, hărnicia lor era exploatată în mod crunt de către moşieri. Mai bine de 40% din populaţie era neştiutoare de carte.

Regimul democrat-popular a adus schimbări profunde şi în comuna Ghioroc. Analfabetismul a fost stîrpit. S-au înfiinţat 2 şcoli de 4 ani, 2 şcoli de 7 ani, precum şi 3 grădiniţe de copii. Nu de mult s-au împlinit zece ani de cînd la Miniş — sat aparţinînd comunei — s-a ridicat un local impunător care găzduieşte elevii Centrului şcolar agricol şi, de curînd, laboratoarele staţiunii experimentale viticole.

Locuitorii comunei — azi în majoritate colectivişti şi muncitori cooperatori — îşi trimit cu drag copiii la învăţătură. Încă de acum doi ani s-a încheiat în comună procesul generalizării învăţămîntului de 7 ani. Vestea trecerii la şcoala generală de 8 ani i-a entuziasmat atît pe părinţi, cît şi pe elevi. Comuna care odinioară număra peste 40% analfabeţi a devenit în ultimii ani comuna cu cea mai mare populaţie şcolară din raion.

Aceasta a făcut să crească continuu şi nevoia de a lărgi spaţiul de şcolarizare. Însufleţiţi de Directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R., care prevăd construirea a 15.000 săli de clasă în ţară în perioada şesenalului, oamenii muncii din comuna Ghioroc au pornit o mişcare puternică de masă pentru a asigura ridicarea unui nou local de şcoală pentru copiii lor. Sub îndrumarea organelor locale de partid şi de stat au fost studiate atent toate posibilităţile locale, au fost formulate propuneri preţioase, s-au intensificat eforturile colective. Preocupările acestea s-au concretizat apoi în proiecte şi devize, în stive de cărămizi, în grămezi de piatră, în tone de ciment, în metri cubi de cherestea, în importante cantităţi de balast şi nisip, în alte şi alte materiale.

Şi iată că, de curînd, în primele zile ale lunii iulie, într-o atmosferă de mare însufleţire, o echipă de meşteri harnici din Arad a pus temeliile unui nou local de şcoală în piaţa din centrul Ghiorocului. Alături de ei cetăţenii comunei, în frunte cu părinţii elevilor şi cu elevii înşişi, conduşi de cadrele didactice, muncesc cu drag pentru ca ritmul construcţiei să fie mai viu, pentru ca noul local să fie dat în folosinţă cît mai curînd. Şcoala nouă —care va cuprinde 5 săli de clasă mari şi modern utilate — va fi rod al eforturilor colective, căci se ridică prin contribuţia voluntară a cetăţenilor comunei şi cu sprijinul efectiv al muncii patriotice depuse de profesori, de elevi şi de părinţii acestora.

Hărnicia constructorilor, entuziasmul celor ce muncesc voluntar, sprijinul organelor de partid şi de stat ne dau certitudinea că ziua de 15 septembrie 1961 va aduce elevilor din comuna Ghioroc, pe lîngă darul manualelor gratuite, preţiosul dar al noului local de şcoală.

Prof. ROMULUS SICLOVAN
directorul Şcolii de 7 ani,
com. Ghioroc, raionul Lipova

★

Gospodarii din comuna Ponoarele, raionul Baia de Aramă, au hotărît cu cîtva timp în urmă să construiască în satul Băluţa o şcoală nouă, modernă şi spaţioasă, avînd în vedere perspectiva cuprinderii tuturor copiilor de vîrstă şcolară în învăţămîntul general de 7 ani şi apoi de 8 ani. Imediat s-a şi trecut la fapte. Cu sprijinul sfatului popular, pe noul şantier au fost transportate materialele de construcţii necesare, astfel că lucrările au putut să înceapă. Alături de meşteri, au muncit cu însufleţire părinţii, cadrele didactice, pionierii şi şcolarii

I. PETRE

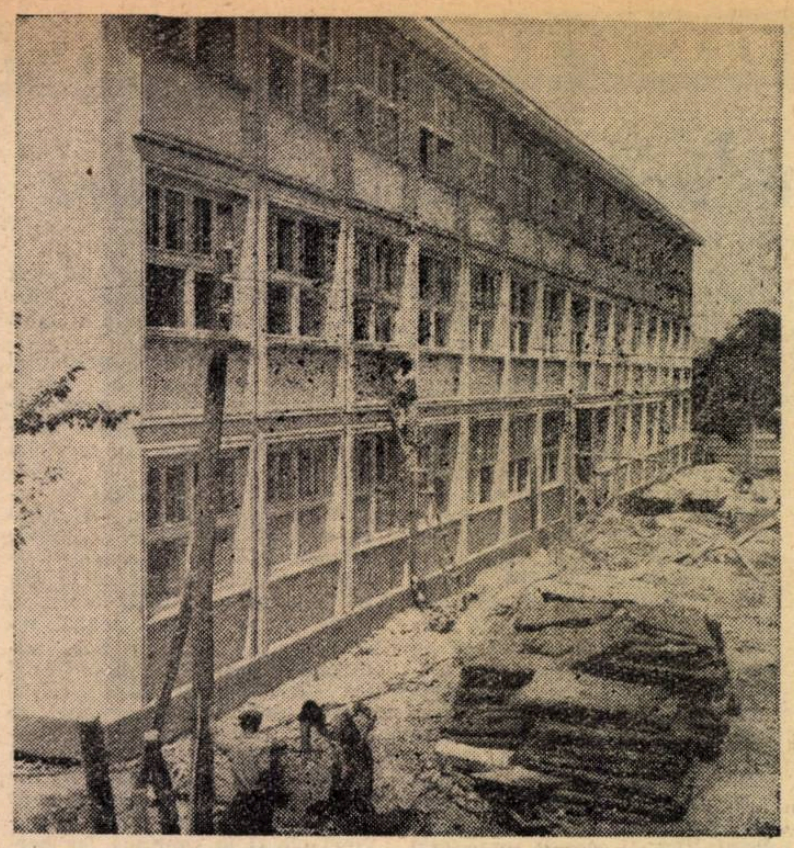

Se finisează încă o şcoală nouă. Din toamnă, în clasele ei vor învăţa copiii din cartierul 13 septembrie al Capitalei.

ÎN AJUTORUL VIITORILOR PROFESORI

Pentru a veni în ajutorul viitorilor profesori de ştiinţe naturale, Muzeul regional al Olteniei a organizat în clădirea institutului pedagogic din Craiova o expoziţie cu tema „Sistematica regnului vegetal şi animal".

După ce s-a stabilit, împreună cu conducerea institutului, planul de prezentare a expoziţiei, muzeul a selecţionat şi a pregătit cu minuţiozitate materialul original şi grafic menit să ilustreze fiecare temă în parte. Expoziţia a prezentat plante şi animale din fiecare grupă sistematică, în succesiunea de la inferior la superior. Pentru fiecare încrengătură sau clasă s-au expus desene privind principalele tipuri de structură internă, insistîndu-se asupra caracterelor mai importante care indică etapele succesive ale evoluţiei vieţuitoarelor. În completare s-au prezentat două tablouri de sinteză asupra filogenezei regnului vegetal şi a celui animal.

Întregul material expus a contribuit la înţelegerea mai profundă de către viitorii profesori de ştiinţe naturale a evoluţiei organismelor vii de la simplu la complex, de la inferior la superior, în strînsă dependenţă de condiţiile mediului.

Bibliografie

A apărut Revista NATURA nr. 3 mai — iunie 1961

Seria biologie

Din cuprins :

I. Ciobanu : Combaterea buruienilor pe cale chimică în cultura de porumb (experienţe efectuate pe lotul şcolar)

L. Schrott : Recoltarea şi păstrarea materialului intuitiv

L. Lustun, A. Ciobanu : Lucrări practice la capitolul „Peşti"

O. Braga : Unele aspecte ale practicii în producţia agricolă

S. Bucată : Munca în cercul „Tinerilor naturalişti"

C. MOTAŞ : O zi de excursie pentru prins fluturi

G. Micu, M. Mihai, V. Podaru — Practica agricolă în unele şcoli din regiunea Dobrogea

Val. Puşcariu : Rezervaţiile din Delta Dunării.

Seria geografie-geologie

Din cuprins :

I. S. Gruescu : Ponderea sistemului socialist în economia mondială

N. Florea, C. Gheorghiu : Substanţe minerale utile necesare agriculturii

Gr. Posea, I. Ilie : Importanţa practică a luncilor şi teraselor

I. Iordan : Subramuri noi în industria chimică şi a cauciucului din R. P. Română

Al. Roşu: Un itinerar de excursie şcolară

Gh. Teodorescu: Excursii şcolare pe litoralul Mării Negre

N. Găman : Cabinetul geografic de la şcoala noastră

I. Zaharescu: Folosirea lăzii cu nisip la geografie.

PROPUNERI

Să se reediteze unele lucrări de pedagogie

În rîndurile cadrelor didactice se bucură de o largă apreciere străduinţele Institutului de ştiinţe pedagogice şi ale „Bibliotecii centrale pedagogice" de a asigura informarea lor complexă asupra celor mai noi probleme ale specialităţii lor, ca şi străduinţele Editurii de stat didactice şi pedagogice de a tipări numeroase lucrări în ajutorul celor ce muncesc în şcoli.

Cu toate aceste posibilităţi oferite pentru documentarea ştiinţifică şi informarea pedagogică a cadrelor didactice, acestea mai întîmpină unele greutăţi în procurarea materialului bibliografic care le este necesar. Foarte multe cadre didactice ar dori ca lucrările de istorie a pedagogiei traduse din limba rusă sau elaborate la noi în ţară, lucrările de pedagogie generală, de psihologie etc. să se afle în rafturile bibliotecilor lor personale. Dar în loc să le ofere aceste materiale, librăriile răspund că ele sînt epuizate (şi încă de mult timp), iar librăria „Cartea prin poştă" adesori nu mai dă nici un răspuns.

Nu de mult, cititorii „Gazetei Învăţămîntului" au luat cunoştinţă de ancheta întreprinsă de „Centrocoop" în rîndurile cititorilor în vederea îmbunătăţirii planurilor de editare şi difuzare a cărţii. Oare n-ar putea iniţia şi Editura de stat didactică şi pedagogică o astfel de consultare a masei cadrelor didactice, privind reeditarea lucrărilor epuizate şi deosebit de solicitate, pentru a ţine seama de această cerinţă la alcătuirea viitorului plan editorial ?

Satisfăcînd această cerinţă a cadrelor didactice, E.S.D.P. şi-ar aduce o substanţială contribuţie la activitatea de perfecţionare a învăţătorilor şi profesorilor.

Prof. S. ROMULUS
Lipova

Sînt necesare hărţi ale raioanelor şi regiunilor

Programa de geografie prevede ca în clasele mici să se predea cunoştinţe privind satul, comuna, raionul şi regiunea. În vederea predării acestor cunoştinţe sînt foarte necesare hărţi pentru fiecare raion şi regiune. Iată de ce propun să se tipărească astfel de hărţi, care să fie repartizate librăriilor sau să se distribuie şcolilor prin secţiile raionale de învăţămînt şi cultură.

Prof. SERGIU DOBÎNDA
Şcoala de 7 ani comuna Fierbinţi,
raionul Urziceni

Ce are de spus secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Costeşti ?

În urmă cu vreo două luni la tov. Teodora Secuiu, directoarea Şcolii de 7 ani din comuna Hîrseşti, s-a prezentat sfios un sătean. Fără să spună nici un cuvînt, cu mîna tremurîndă, cuprins de o emoţie pe care încerca să o ascundă, acesta i-a înmînat o hîrtie pe care erau aşternute următoarele rînduri :

„Tovarăşă Directoare,

Subsemnatul Ilinca Petre din comnua Hîrseşti vă aduc la cunoştinţă că am un copil, Ilinca Victor, elev în clasa I la şcoala dvs. Învăţătoarea lui este tov. Florica Ghinescu.

Zilele trecute Învăţătoarea l-a bătut.

Vă rog respectuos să luaţi măsurile necesare. Dacă copilul meu nu cunoaşte materia predată, să rămînă repetent. Dar aceasta este din cauza tovarăşei Învăţătoare Ghinescu, care nu şi-a prea dat interesul să-l înveţe carte. Venea copilul acasă şi spunea că tovarăşa Învăţătoare nu i-a dat să lucreze nimic...".

Tovarăşa Secuiu a citit cu atenţie rîndurile aşternute pe hîrtie de săteanul Ilinca Petre. Ea a remarcat că în cuprinsul sesizării cuvîntul învăţătoare era scris pretutindeni cu literă mare. Din acest fapt mărunt în aparenţă directoarea a văzut cîtă consideraţie, cît respect manifestă acest om simplu pentru înaltul titlu de învăţător. Prin rîndurile aşternute el cerea însă să fie înfierată o practică folosită în mod frecvent în şcoala burgheză, dar care este complet străină de şcoala noastră de tip nou.

Directoarea şcolii a cercetat de îndată acest caz, nemaiîntîlnit în cei 16 ani de cînd munceşte la şcoala din comuna Hîrseşti. Abaterea gravă săvîrşită de Florica Ghinescu a fost pusă în discuţia consiliului pedagogic. Cadrele didactice au înfierat fapta săvîrşită de Florica Ghinescu. Ele au arătat cu acest prilej şi dezinteresul de care aceasta a dat dovadă faţă de copiii rămaşi în urmă la învăţătură. Din această cauză, la clasa I la care a predat în anul şcolar încheiat, patru şcolari au rămas repetenţi.

În loc să-şi recunoască greşelile Florica Ghinescu a căutat să nege, deşi a fost pusă în faţa unor probe evidente.

Conducerea şcolii din Hîrseşti a informat de îndată secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Costeşti pentru a lua măsurile ce se impun. Numai că măsurile au întîrziat să fie luate. Inspectorul însărcinat cu anchetarea acestui caz n-a găsit timp să se oprească măcar pentru cîteva ore la şcoala din comuna Hîrseşti, deşi pînă la 16 iulie, adică timp de o lună de la primirea sesizării a trecut aproape zilnic — aşa cum am fost informaţi — prin această comună. A considerat oare acest caz lipsit de importanţă ?

— Să vedeţi, — caută să se scuze inspectorul Ion Marinescu — am vrut iniţial să citäm acest caz într-o consfătuire pe raion, dar între timp s-a stabilit o altă ordine de zi... În noul an şcolar o vom înlocui pe Florica Ghinescu de la Şcoala de 7 ani din Hîrseşti şi o vom încadra ca educatoare, funcţie pentru care de fapt este calificată... Eventual, îi vom da şi o mustrare...

„Eventual" — spune inspectorul. Secţia de învăţămînt şi cultură nu este deci convinsă că o asemenea gravă abatere trebuie sancţionată.

Ce are de spus în legătură cu aceasta şeful secţiei ?

I. M.

Un parc sportiv

Muncind cu entuziasm, elevii şi cadrele didactice ale Şcolii de 7 ani din Dărmăneşti, cu sprijinul comitetului de părinţi, au amenajat în curtea mare a şcolii un parc sportiv, care cuprinde un teren de volei, unul de baschet şi altul de handbal. Pe o distanţă de 65 metri a fost nivelat pămîntul, s-a pus zgură, realizîndu-se astfel o frumoasă pistă de atletism.

Acum, la baza sportivă a şcolii, pionierii şi şcolarii îşi petrec plăcut timpul lor liber, organizînd jocuri şi întreceri sportive.

Prof. ION STOIAN
Şcoala de 7 ani Dărmăneşti,
raionul Moineşti

Bilanţ rodnic

Şcoala profesională specială de construcţii din Craiova a încheiat anul şcolar cu un bilanţ rodnic de activitate.

Planul de producţie a fost realizat numai în 6 luni. Lucrările practice executate de elevi au fost de foarte bună calitate, şcoala fiind solicitată din ce în ce mai mult la lucrările de finisaj de la blocurile care se ridică în oraşul Craiova.

Despre buna pregătire a elevilor şcolii vorbesc şi numeroase lucrări practice executate de ei şi prezentate în cadrul expoziţiei ce s-a deschis în localul şcolii. Exponatele constînd din lucrări de zidărie, tîmplărie, precum şi numeroase machete, ilustrează preocuparea cadrelor didactice pentru temeinica instruire a elevilor.

MIRCEA MARINESCU
Craiova

În vacanță

PRIETENIE

De curînd s-a deschis la Costinești tabăra internațională pentru școlari, organizată de Ministerul Învățămîntului și Culturii și de C.C. al U.T.M. Au venit să-și petreacă aci zile de neuitat, alături de copii din țara noastră, copii din Uniunea Sovietică, R.S. Cehoslovacă, R.P. Polonă, R.P. Ungară, R.P. Bulgaria și R.D. Germană.

Colectivul pedagogic al taberei de la Costinești se străduiește să le asigure copiilor o odihnă plăcută, îngrijindu-se ca programele de activitate și recreare să fie cît mai aproape de cerințele și înclinațiile lor.

Timpul petrecut laolaltă, acțiunile comune, prietenia strînsă care se leagă între copii vor contribui mult la educarea lor în spiritul internaționalismului proletar.

INSTANTANEE

Situată la poalele Bucșoiței din culmea Stănișoarei, tabăra pentru pionieri și școlari de la Bucșoaia asigură condiții minunate de odihnă și recreare celor peste 1000 de pionieri veniți aici, în fiecare serie, din regiunile Suceava și Iași.

Din programul de activitate spicuim : excursii sub forma drumeției pentru cunoașterea localității în care este situată tabăra și a împrejurimilor ei, adunări cu temă ca de exemplu „Cum va arăta patria noastră în 1965", „Pentru tot ce ai făurit, partid iubit, îți mulțumim", jocuri sportive, spartachiade, concursuri pentru cel mai bun solist și cel mai bun recitator, învățarea de cîntece pionierești și patriotice, focuri de tabără etc.

Este bine că, în cursul excursiilor, colectivul taberei de la Soveja se preocupă să-i învețe pe copii să se orienteze pe teren și pe hartă cu ajutorul busolei. Dar cum se poate realiza acest lucru cînd, la 300 de copii, tabăra posedă o singură busolă ? !

O insuficientă preocupare au manifestat unele cadre didactice din tabăra de la Valea Uzului, regiunea Bacău, pentru a face cunoscute copiilor locurile în care au venit să se odihnească. În această tabără poți întîlni, bunăoară, copii din clasele VI-VII care nu cunosc masivul muntos în care este situată tabăra lor și culmile mai importante străbătute de ei în excursiile efectuate. Ceea ce este și mai grav este faptul că nici unii instructori nu cunosc acest lucru.

Numai în acest an, în bugetele taberelor s-au prevăzut peste 200.000 lei pentru înzestrarea bibliotecilor cu cărți. În felul acesta bibliotecile taberelor sînt mereu aprovizionate cu cărți noi. În afară de aceasta, pentru taberele deschise în localuri de școală, s-a luat măsura ca pionierii și școlarii să aibă la dispoziție bibliotecile școlilor respective, sau biblioteci volante aduse de la reședința de raion.

Nu peste tot însă colectivele de conducere ale taberelor se preocupă de buna deservire a micilor cititori și de completarea bibliotecilor cu lucrări potrivite vîrstei copiilor.

La începutul acestei luni biblioteca taberei din Valea Uzului, de pildă, deși posedă peste 1.000 de volume, continua să fie închisă pe motiv că nu a fost încă preluată de noul magazioner. Totodată aprovizionarea ei cu noutăți s-a făcut foarte defectuos. În pachetele cu cărți cumpărate se aflau lucrări ca : „Opere filozofice" de Herzen, „Opere pedagogice" de Belinski, lucrările filozofice ale lui Aristotel ș. a. — pe care este limpede că nu le poate citi nici un copil. În schimb, printre cărțile cumpărate nu se afla nici un volum apărut în colecția „Biblioteca școlarului" sau alte lucrări de literatură pentru copii !

În taberele de la Piatra Neamț, Bucium ș. a. există o preocupare vie pentru a pregăti cît mai bine programele ce se prezintă în jurul focului de tabără. De obicei, la aceste tabere se organizează în fiecare serie cel puțin cîte un foc la care sînt invitați să participe toți pionierii și școlarii din unitate. Programul este pregătit cu multă grijă, adeseori el cuprinzînd și surprize : un cîntec nou învățat, epigrame, strigături, ghicitori ș.a., ba chiar creații proprii ale unor pionieri și școlari.

Aprinderea focului se face după un întreg ceremonial. Adunați în careu în jurul mănunchiului de vreascuri, după prezentarea raportului, gornistii și tobosarii dau semnalul aprinderii focului. La sunetul goarnei, cîte unul dintre cei mai buni pionieri din fiecare detașament se îndreaptă în fugă spre centrul careului și aprinde focul. În timp ce flăcările se înalță tot mai sus, pionierii se grupează în jurul focului și gustă cu nesaț programul pregătit cu atîta zel de colectivul taberei.

Focul de tabără se încheie cu antrenarea tuturor participanților la interpretarea unor cîntece patriotice și pionierești, precum și a unor dansuri populare românești : hore, sîrbe, bătute etc.

În oricare tabără ai merge, la munte sau la mare, te întîmpină voioșia, cîntecul și optimismul, oglindă fidelă a vieții fericite pe care o trăiesc copiii noștri. Să folosim din plin tot ce statul ne-a pus la dispoziție pentru a le asigura celor mici o vacanță plină de bucurii !

B. I.

Seniorii de astăzi ai castelului

Pe la 1470, construindu-și castelul, grofuł Beldy a avut ideea să-și aleagă ca blazon un braț strîngînd între degetele armurii o ramură înfrunzită. Nu era necesar să fii specialist în heraldică pentru a descifra semnificația blazonului: orgoliosul grof voia să spună că ține ca într-o mînă de fier toate pădurile din Țara Bîrsei. Timp de 500 de ani apoi, succesorii și-au transmis din tată în fiu blazonul și... semnificația lui. În 1945, însă, mîna de fier s-a vestejit. Primăvara acelui an, se știe, n-a priit blazoanelor. Ultimul grof Beldy s-a pripășit aiurea. În urma sa, pe apa Zizinului și a Tîrlungului au rămas codrii, parcurile, eleșteele, castelul. De cîțiva ani, în fiecare vară poposesc aici mlădițele patriei socialiste, pionierii. Drapelele tricolore înălțate pe cele 10 catarge ale castelelor din ținut dau de știre că „seniorii" — copii între 7 și 14 ani — se află la ei acasă.

Printre oaspeții lunii iulie sînt numeroși copii mici, din clasele I—IV. E drept, jumătate din ei sînt pionieri, dar mulți din aceștia poartă cravata roșie abia de cîteva săptămîni. Sînt pionieri din cea mai tînără promoție, care poartă numele „A 40-a aniversare a partidului".

— Ce sarcină ne putem propune cu acești micuți? — a fost prima întrebare a pedagogilor din tabără în fața careului-liliput.

— Vacanța să fie pentru ei un fel de șezlong — au fost de părere unii. Să se odihnească și să se îngrașe. Înviorare la ora 7 ? Nu... La ora aceasta pămîntul e umezit de rouă. Poate mai spre prînz. Excursii de cunoaștere a împrejurimilor? Vai, copiii sînt mici, iar împrejurimile sînt mari. Mă rog, dacă am avea în inventar, ca la Poiana, teleferice... Spartachiade? Cine răspunde dacă în focul întrecerilor își vor luxa vreo falangă? De ce să ne complicăm? Vedeți ce cuminte joacă bile și pietre pe treptele vilelor? Doi cîte doi... Și ce odihnitor cască — trei cîte trei — întinși pe băncile umbrite? Să nu-i tulburăm: sînt mici... Jocuri? Firește, trebuie să se joace. Dar oare clasicul șotron n-a încîntat atîtea generații de copii? Sau, oare, n-am putea promova la nivelul unității acest „joc al palmelor", destul de stupid, la drept vorbind, dar lipsit de orice risc și pe care copiii îl numesc, nu se știe de ce, „SOS"?. Ce risc există cînd nu fac decît să-și bată reciproc palmele, perechi-perechi, și să scandeze, de pildă: „Anacadema, Aseverumba"!.

Din fericire, acest „SOS" a fost bine interpretat de pedagogii din tabără. Ca orice „SOS", era un apel: „Salvați sufletele noastre... de plictiseală"! Răspunsul au fost programele zilnice: variate, pline de fantezie, aplicate mai ales...

— Știți care e semnul că un program zilnic a fost bine alcătuit? — mă întrebă directorul taberei din Zizin.

— Cred că urălele cu care e întîmpinată anunțarea lui.

— Și asta. Dar mai ales respectarea odihnei obligatorii. Copiii dorm toți după amiază.

— Și mai e unul... Să spună tovarășii medici.

Medicul răspunde bucuros :

— Curba îngrășărilor. La cîntarul de control după o săptămînă, avem o îngrășare medie de 1 kg. Nu exagerez, dar cred că focul de la deschiderea taberei i-a îngrășat cu jumătate de kilogram.

Medicul intuta cu justețe o nouă cauzalitate. Școlarii mici simt o atracție infinită spre formele vieții pionierești. Și nu e vorba doar de formele cele mai spectaculoase: concursuri, ștafete, carnavaluri, focuri de tabără etc. Iată, o grupă de copilași a fost repartizată la bucătărie. Luptau — spre spaima administratorului — cu mormane de cești și farfurii, curățau mazăre, aduceau gustările... Și seara, cînd sub fluturarea drapelului își primeau „cele mai calde mulțumiri" din partea instructorului superior — ei bine, atunci se îngrășau, orice ar spune medicii.

Careul, totdeauna solemn, e plin de nerăbdare cînd se anunță programul pentru a doua zi. Ar fi de dorit ca partizanii vacanței ca „șezlong" să fie de față cînd de pe buzele instructorului de serviciu se desprind, de pildă, cuvintele:

— Excursie de o zi!

Rumoare? Exclamații aprobative? Aplauze? Nu! Explozie: tumbe, băști azvîrlite în aer, îmbrățișări... apoi copiii izbucnesc în cîntec:

„Peste dealuri și cîmpii,
Hai la drum !
Cu alaiuri de copii,
Zum, zum, zum !".

(E un admirabil cîntec onomatopeic compus de Sergiu Sarkizov pe versuri de Vlaicu Bîrna, publicat într-un binevenit dar firav supliment al revistei „Cravata Roșie" — Cărticica vacanței).

În albumul taberei din Zizin se află o fotografie care a prins momentul pornirii într-o asemenea excursie. Dealul din apropiere e dungat parcă de la poale spre creștet de două șiruri lungi de furnici. Aplecați, cu rucsacul în spinare, sutele de copii par porniți la un ciudat asalt, de-a dreptul spre soarele ivit pe jumătate de după coama dealului.

La lacul Lobogo din apropiere — strand carbogazos natural, făcut parcă nu din apă, ci din bășici de aer — copiii s-au întîlnit cu alți drumeți. Poposind în corturi de cetină, se aflau acolo vreo 30 de elevi din preajma Sighișoarei. Veniți cu trenul pînă la Brașov, foloseau acum ca singur vehicul înspre una din cele cinci trecători ale Cotului Carpaților... bocancii cu ținte. Sighișorenii le-au cîntat noilor lor prieteni din acordeon, i-au fotografiat, le-au dăruit fluiere și bastoane cioplite. Pe furiș, copiii priveau cu invidie bocancii cu ținte.

La întoarcere au vizitat fabrica de cărămizi, automatizată, din Tîrlung, au salutat pe țăranii ce lucrau la arie, au cîntat în cinstea forestierilor ce se întorceau la cabană. În amurg, după o zi de drumeție și popasuri prin pajiști în care fiecare metru pătrat e un tratat de floră, copiii s-au întors în tabără. Chipurile, umbrite de înserare, străluceau... Îți venea să crezi că fiecare poartă în mîini o fărîmă din soarele pe care l-au asaltat și, în sfîrșit, l-au cucerit.

Din ziua aceea tabăra de la Zizin a încetat definitiv să mai fie o insulă cu un gard înalt în jurul... cîntarului.

Da, există o curbă proprie vieții de tabără... În primele zile, cel mai căutat personaj este poștașul — mai precis: cutia poștală. De la primul pînă la ultimul rînd scrisorile sînt încărcate cu întrebări despre cei de acasă: „ce face mămica? frățiorul? tușica? bunica?" Curînd scrisorile dobîndesc alt conținut : ce facem noi, expeditorii.

În primele zile tabăra era înțeleasă ca o uriașă recreație. De aici țipetele... (Poate că ele au spart urechile piticilor de porțelan din parc?) Dacă copiilor nu li se oferă activități care să înlocuiască țipătul cu cîntecul, cu voioșia jocurilor, a excursiilor și întrecerilor, iar pedagogii încearcă să stăvilească țipătul cu țipăt (eventual cu fluierul), această calamitate a zgomotului se va destrăma abia atunci cînd se cîntă „La revedere, tabără dragă".

În tabăra de la Budila era o liniște ca într-o casă de creație. Dar tabăra era într-adevăr o casă de creație... Profesorul de muzică, blînd, bonom și pasionat, 12 ore pe zi cu acordeonul la piept, amintea — fără exagerare — de acel personaj de basm care, cîntînd din flaut, i-a scos pe toți copiii din oraș, furîndu-i de lîngă părinți... Programul de cîntece al acestor copii — români, sași, ciangăi, cei mai mulți fii de țărani — era uimitor... O scenetă satirică în legătură cu ruperea unui pat era cîntată pe arii de Verdi...

— Poate a lucrat numai cu cei 15—20 din „brigada de agitație", mi-am spus, căutînd să-mi temperez entuziasmul. Și parcă drept răspuns, l-am auzit pe profesor spunînd, în timp ce trecea la un potpuriu de cîntece pionierești:

— Acum, copii, cîntăm cu toții...

Un cor ce părea al întregului parc a răspuns chemării sale cu un ritm și o limpezime pe care orice cor de copii — cu dirijor principal, secund și corepetitori — ar fi invidiat-o...

Copiii care cîntă astfel o oră pe zi nu mai suportă țipetele...

E foarte bine că se consemnează curba îngrășărilor. În cauzalitatea ei însumează însă alte cîteva curbe : de la dezorganizare la organizare, de la țipete la calmul plin de voie bună, de la lîncezeală la minunata drumeție pionierească... Poate că toate acestea nu se concretizează neapărat în kilograme. Cîștigul nu se mai dă jos însă după o noapte de nesomn cu trenul. Este amintirea minunată, de neuitat a vieții din tabără...

Mircea Sîntimbreanu

← Haî să ne încercăm puterile! Numeroase asemenea jocuri se încing pe plajă între copiii care-și petrec vacanța la tabăra din Năvodari.

Rezultate ale activității practice continue

Activitățile practice continue desfășurate cu elevii în perioada 12—24 iunie au adus o contribuție prețioasă la legarea mai strînsă a învățămîntului de munca în producție. Ele i-au ajutat pe elevi să-și consolideze cunoștințele teoretice învățate în școală și să aplice aceste cunoștințe în procesul de producție, au făcut să crească dragostea lor față de munca productivă, le-au întărit încrederea în marea forță creatoare a oamenilor muncii, au sporit mîndria lor pentru strălucitele victorii ale socialismului.

Un sprijin puternic au acordat desfășurării practicii în producție întreprinderile în care s-a desfășurat aceasta. Elevii veniți la practică au fost primiți cu căldură de muncitori, tehnicieni și ingineri care, după ce le-au dat indicații asupra regulilor de protecție a muncii, le-au făcut cunoștință cu secțiile întreprinderii, cu locurile de muncă, dîndu-le astfel posibilitatea să dobîndească de la început o imagine de ansamblu asupra întregii întreprinderi.

În scurt timp marea majoritate a elevilor s-au încadrat în activitatea productivă, manifestînd un interes deosebit pentru muncă. De exemplu, elevii Școlii medii „Mihai Eminescu" din Capitală, care și-au efectuat practica la uzinele „Tudor Vladimirescu", au executat o serie de piese necesare autobuzelor, troleibuzelor și autoutilitarelor (balamale pentru uși, pedale de accelerație și frînă, suporți pentru motoare etc.). În decursul muncii ei au dovedit că, în general, cunosc principiile de construcție și funcționare a utilajelor cu care lucrează precum și modul de executare a pieselor respective. O bună pregătire teoretică și practică au dovedit și elevii Școlii medii nr. 10 din Capitală.

S-au mai întîlnit însă și cazuri cînd elevii au dovedit o pregătire necorespunzătoare. Ei au executat diferite operații de prelucrare sau asamblare, dar nu stăpîneau decît cunoștințe meșteșugărești. Astfel, unii din ei n-au putut să reprezinte schema tehnologică a piesei pe care o executau sau nu cunoșteau din ce ansamblu face parte aceasta și care este rolul ei funcțional. De pildă, cîțiva elevi de la Școala medie „Matei Basarab" din Capitală, care au făcut practica în secția de montaj a uzinelor „Timpuri Noi", nu cunoșteau denumirea părților componente ale pompei de ulei pe care o asamblau. O serie de elevi de la Școala medie „Alex. Ioan Cuza" care au făcut practica în secția de mașini-unelte a întreprinderii „Timpuri Noi" nu cunoșteau, de pildă, probleme elementare — tipurile de chei folosite în lucrările de asamblare din secția respectivă, dispozitivul care asigură ridicarea și coborîrea mesei de la mașina de frezat etc.

Desigur că o asemenea formare „meșteșugărească" a deprinderilor practice este străină de obiectivele practicii continue și anacronică în condițiile unităților dotate cu tehnica cea mai modernă, în care întîlnești la fiecare pas aplicațiile unor principii științifice studiate de elevi la disciplinele de specialitate.

Care sînt cauzele care au determinat apariția unor asemenea fenomene negative? După cum se pare, ele se datoresc, în primul rînd, faptului că instructajele care trebuiau să preceadă fiecare lucrare nu s-au ținut cu regularitate. O parte dintre profesorii care au însoțit elevii la practică nu au înțeles pe deplin rolul lor în îndrumarea și controlul acestei activități. O dată cu repartizarea elevilor pe lîngă muncitori sau în echipe, aceste cadre didactice și-au limitat activitatea în special la o supraveghere generală a muncii și la unele explicații sporadice.

Iată deci apărînd încă o dată evident faptul că în cadrul practicii continue instructajul are un rol de maximă importanță. El trebuie să înfățișeze elevilor scopurile și sarcinile muncii ce urmează să o efectueze, caracterul executării ei. Rezultate bune se obțin atunci cînd profesorul-maistru sau tehnicianul din producție însoțește instructajul cu demonstrarea procedeului de muncă. Cu prilejul acesta, elevii află destinația diferitelor piese pe care le vor lucra, utilitatea lor, află care este justificarea caracteristicilor lor tehnice, norma de lucru acordată lucrării respective etc.

De o deosebită importanță s-a dovedit analiza repetată la perioade scurte a activității în producție, efectuată de profesorii care însoțesc elevii la practică împreună cu muncitorii, tehnicienii și inginerii din întreprindere. Relevarea aspectelor pozitive ale activității elevilor și analiza unor deficiențe reprezintă și ele, în felul lor, un instructaj care îi ajută pe elevi să aprecieze critic cunoștințele și priceperile lor și să înțeleagă asupra căror probleme trebuie să-și îndrepte atenția în viitor.

Rezultatele obținute în perioada practicii continue din acest an școlar au relevat, de asemenea, eficacitatea metodei folosite de unele colective didactice ca, de pildă, cel al școlii medii „Zoia Kosmodemianskaia" din București, care, înainte de începerea practicii în producție, au elaborat o tematică cu privire la problemele ce trebuiau urmărite de elevi în decursul practicii. În felul acesta elevii au fost mai bine orientați asupra obiectivelor principale ale muncii lor.

S-au vădit însă unele lipsuri în alcătuirea caietelor de practică. Mulți elevi au trecut în aceste caiete doar impresii despre munca din uzină, în timp ce alții au copiat desenele pieselor pe care le executau muncitorii. Dar și aceștia, din cauza cunoștințelor lor sumare de desen tehnic, nu au putut asigura o execuție riguros științifică a desenelor atît în privința cotării lor cît și în ceea ce privește utilizarea semnelor de prelucrare, de toleranțe și ajustaje etc. Trăgînd concluziile ce se impun, organele care răspund de practica în producție au elaborat îndrumări asupra întocmirii caietelor de practică.

Analizele efectuate la încheierea activităților practice continue au relevat din nou că rezultatele muncii elevilor în producție depind în mare măsură de buna organizare și conducere a acesteia. Se impune deci ca în anul viitor să se acorde o și mai mare atenție instructajelor, așa încît elevii să fie orientați spre cunoașterea părților componente ale agregatelor mașinilor și a specificului fiecărei secții și a fiecărui loc de muncă.

În felul acesta activitățile practice continue, care și-au dovedit din plin însemnătatea în ceea ce privește familiarizarea elevilor cu problemele producției moderne și educarea lor în spiritul dragostei față de muncă, vor deveni, în același timp, o temelie mai puternică pentru acumularea de către tineri a unor noi și prețioase cunoștințe științifice.

Teodor Mucica

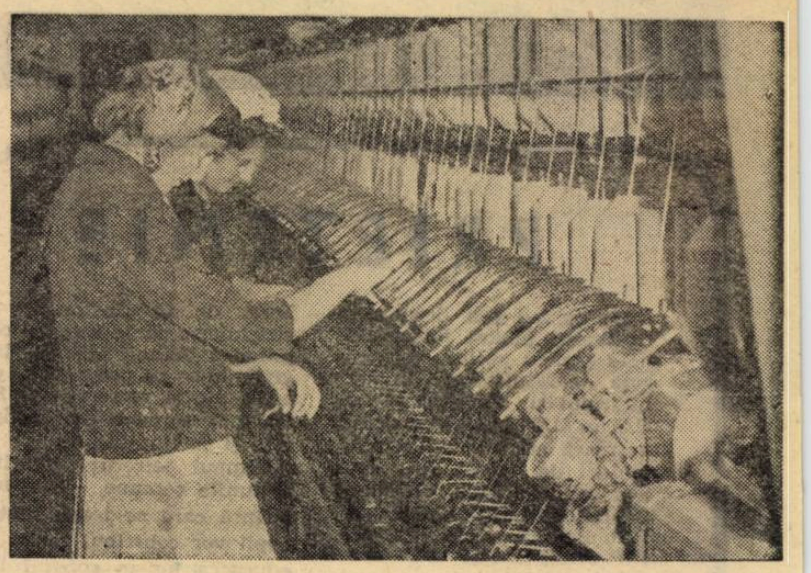

Eleve de la Școala medie nr. 1 din Sf. Gheorghe la practică în întreprinderea textilă „Gh. Doja" din localitate.

„Observatorul meteorologic" al școlii comunică...

Pe văile din jurul comunei Călărași, terenul oferă condiții foarte variate: aici se întîlnesc și insule de nisip zburător, și puncte cu textura argilo-nisipoasă și aluviuni. Această variație texturală creează modificări și în microclimă, care influențează în mod direct asupra creșterii și dezvoltării culturilor.

Pentru a-i deprinde pe elevi — în majoritate viitori colectiviști — cu determinarea momentului optim pentru efectuarea fiecărei lucrări de însămînțare sau plantare, întreținere sau recoltare a culturilor, școala noastră și-a confecționat și procurat o serie de aparate meteorologice care s-au instalat pe terenul geografic. Aceste aparate ajută la determinarea temperaturii și umidității aerului, a precipitațiilor și tăriei vîntului.

O dată cu însușirea cunoștințelor respective de geografie și științele naturale, elevii învață și mînuirea acestor aparate, cu ajutorul cărora, sub îndrumarea profesorilor de specialitate, fac apoi singuri observații și înregistrează diferitele fenomene pe care le înscriu într-un caiet special. Foarte important este faptul că ei nu învață numai partea descriptivă a aparaturii, principiile de funcționare ale acesteia, înregistrarea datelor și diferite alte detalii tehnice, ci se deprind și să interpreteze datele și să le lege de producție, de practică. Astfel, ei pot să stabilească momentul optim de stropit la viță și să anunțe probabilitatea căderii brumelor. Înghețul, acest fenomen negativ în viața plantelor, a fost adesea prevăzut cu precizie de elevi în primăvara acestui an, prin observații făcute concomitent cu termometrul și higrometrul. În cursul lunii aprilie, cînd ultimele înghețuri sînt încă de temut, aceste indicații au fost deosebit de prețioase pentru că au asigurat posibilitatea de a proteja culturile.

Elevii au învățat să folosească mai multe metode cu ajutorul cărora se poate prevedea înghețul pentru noaptea următoare. Astfel, ei știu să utilizeze curba probabilității înghețului. Bunăoară, pentru noaptea de 7 aprilie anul curent s-au făcut observațiile seara la ora 20, obținîndu-se pentru temperatură valoarea 7°C, iar pentru umezeală 70%. Pe graficul alcătuit special s-au ridicat perpendiculare la valorile respective. Întrucît punctul de intersecție s-a situat sub curbă, elevii au dedus că există probabilitate de îngheț, lucru care a fost anunțat de îndată conducerii gospodăriei colective, spre a lua măsurile corespunzătoare. S-a folosit, de asemenea, pentru aflarea probabilităților de îngheț, graficul profesorului P. I. Brounov, care raportează temperatura măsurată la orele 21 la diferența între aceasta și temperatura de la amiază. Prin confruntarea rezultatelor obținute în urma folosirii unor metode diferite de observație, pronosticurile elevilor noștri devin mai precise.

Lucrările efectuate de elevi la observatorul meteorologic al școlii au ajutat gospodăria agricolă colectivă și în combaterea manei de viță. Cunoscînd o serie de date privitoare la timpul și temperatura care favorizează înmulțirea sporilor manei, ei au putut stabili termenele cînd trebuie să se efectueze stropirile preventive pentru combaterea acesteia prin folosirea și interpretarea așa numitei „Curbe a lui Müller". Măsurînd temperatura medie în decurs de trei zile după contaminarea viței cu mană, pentru a vedea dacă nu au existat valori mai scăzute sau mai ridicate care ar fi grăbit sau încetinit perioada de incubație, elevii au determinat precis sfîrșitul acestei perioade și posibilitatea unei invazii a ciupercii. Invazia nu s-a produs însă pentru că, pe baza observațiilor școlii, stropitul a fost executat în toate viile cu o zi înainte de terminarea incubației, așa încît în momentul apariției conidioforilor sulfatul de cupru s-a găsit pe toate organele verzi ale plantelor.

O altă lucrare pe care au efectuat-o elevii este determinarea cantității de precipitații căzute, prin măsurare cu pluviometrul. Pentru calcularea apei din colectorul pluviometrului au folosit un cilindru gradat în ml. În completarea experienței li s-a cerut elevilor să verifice și prin cîntărire exactitatea datelor obținute. Ei au învățat astfel să calculeze cantitatea precipitațiilor nu numai folosind eprubeta gradată, ci și cu mijloacele pe care le găsesc mai ușor la îndemînă.

De asemenea folosind pluviometrul elevii au stabilit care anotimp este mai ploios sau mai secetos în partea locului și care este cantitatea anuală totală de apă căzută. Cunoscînd faptul că între 15 aprilie 1961 și 25 mai 1961 cantitatea de apă căzută a fost de 146,4 mm, ei și-au putut da seama că localitatea noastră se încadrează în zona sudică a țării, cu un regim pluviometric de 500 mm anual și că repartizarea precipitațiilor este foarte neuniformă, provenind atît din ploi lente cît și din ploi torențiale.

Stațiunea meteorologică a școlii noastre a constituit în acest fel un mijloc prețios de efectuare a numeroase aplicații practice. În decursul acestora elevii au fost puși în situația să facă apel nu numai la cunoștințele de geografie și științe naturale, ci și la cunoștințe de fizică, matematică etc. Conștiința că efectuează lucrări utile pentru întreaga comună le-a dezvoltat continuu simțul de răspundere.

Comunicatele transmise de „Observatorul meteorologic" al școlii sînt urmărite și utilizate cu încredere de colectiviști. Adesea ele au adus serioase foloase în desfășurarea muncii agricole. Aceasta constituie pentru noi o mare bucurie și o certitudine că actualii elevi vor deveni specialiști destoinici și bine pregătiți în domeniul agriculturii.

Prof. Grigore Pretorian și prof. Alex. Alecu

Școala de 7 ani din Călărași regiunea Oltenia

Pentru predarea desenului proiectiv

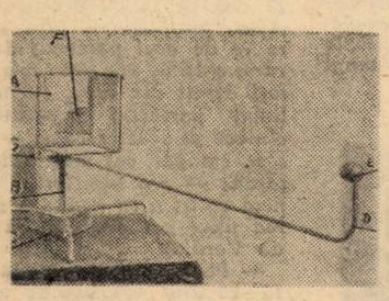

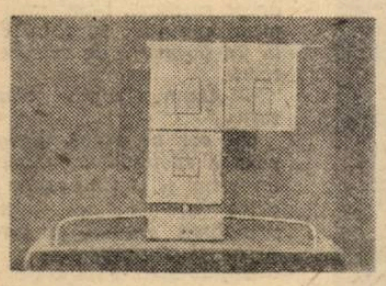

Fig. 2.

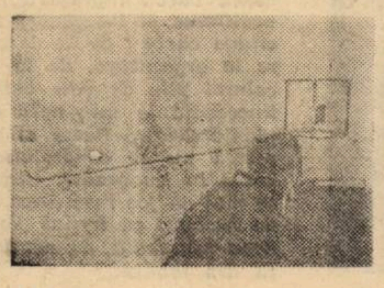

Vedere laterală a aparatului

Numeroși profesori de desen tehnic caută să confecționeze cu mijloace locale materiale didactice. De exemplu, profesorul Mihail Vitkovski, de la școala profesională de ucenici „Republica" din București, a conceput și construit un aparat care permite să se înțeleagă corect și în mod științific proiecția ortogonală prin care se obțin cele trei vederi de bază cerute de prezentarea unei piese sau a unui organ de mașină.

Aparatul (figura 1) se compune dintr-un triedru rabatabil (A) — ale cărui plane au marginile răsfrînte pentru a se putea introduce cîte o coală de hîrtie — și un suport tubular (B) montat pe tripiedul-casetă(C), în care se găsesc legăturile electrice, transformatorul și priza de contact cu cablul de la rețea. Aparatul cuprinde de asemenea un braț rotativ (D) cu articulație de frîngere la 90°, o capsulă (E) în care se află un bec de protecție de 6 v. și un suport de plexiglas pe care se pot așeza diferite piese-model, corpuri geometrice și figuri plane demonstrative. În construcția aparatului s-au prevăzut articulații și dispozitive care permit întoarcerea lui în toate direcțiile, precum și rotirea piesei și a brațului cu bec după necesități.

Pentru utilizare, aparatul se așează pe catedră, montîndu-se piesa model (E) pe suportul său, în fața triedrului și făcîndu-se legătura prin cablu cu priza de curent.

Se aduce capsula cu bec (E) în fața planului vertical și se aprinde lumina becului, apăsîndu-se pe butonul din mînerul de manevrare (G). Fasciculul de raze emis de bec produce pe planul vertical o umbră identică cu forma piesei-model. Se conturează cu un creion umbra și se stinge lumina. Apoi se rotește brațul port-bec (D) cu 90° spre stînga, astfel ca să ajungă în fața planului lateral „L". (Aparatul posedă și dispozitive de oprire automată a brațului la pozițiile normalizate). Se aprinde din nou lumina becului, care va produce de astădată o nouă umbră pe planul lateral, care se conturează ca și prima. Brațul port-bec se aduce, în sfîrșit, în spatele triedrului și se frînge, astfel ca becul să ajungă deasupra planului orizontal „H" (Razele vor cădea de sus în jos). Se reaprinde lumina capsulei, care produce cea de a treia umbră pe planul orizontal, ce se conturează cu creionul, ca și primele două. Pentru ca și umbra a treia să fie vizibilă din clasă, aparatul posedă o articulație în suportul tubular (E), care permite înclinarea lui cu 45°. Se stinge becul și se îndepărtează piesa-model. Pe cele trei plane rămîn imaginile conturate, care prin rabatarea triedrului (imaginea 2) ocupă locurile conform STAS 614-49.

Ing. Ion HUREZEANU

Orchestra ansamblului de pionieri din Ghindari, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.

Micii muzicanți din Ghindari

Pe fotografie sînt 20 de copii. Cei mai mari, contrabasistul și, probabil, violonista din dreapta dirijorului, n-au împlinit încă 14 ani, cei mai mici să tot aibă 8 sau 9 ani. Credeți poate că e vorba de orchestra unei școlii de muzică? Nu. Este orchestra de instrumente populare a unei simple școli elementare dintr-un sat tupilat la umbra masivelor veșnic verzi ale Sîngiorgiului de Pădure — Ghindarii. Dacă ar fi trebuit să apară pe fotografie și ceilalți membri ai ansamblului artistic al școlii, n-am mai fi prididit cu număratul. Sînt peste 100 de elevi!

Despre activitatea acestei formații de două ori tinere — atît prin vîrsta componenților ei, cît și prin existența ei de dată recentă — ne scrie cu modestă bucurie, dar mai ales cu dorința de a-și împărtăși experiența, creatorul și animatorul său, învățătorul Laszlo Gall.

Era în 1959, la începutul anului școlar, cînd învățătorul din Ghindari a prins să-și pună în practică ideea care-i încolțise de mai mult timp în minte: crearea în școală, cu elevii, a unei formații muzicale instrumentale. Mai întîi a pornit o largă acțiune de popularizare a muzicii în rîndul copiilor: audiții muzicale colective la radio, prezentarea diferitelor instrumente de care dispunea școala — viori, țambal, violoncel, contrabas, țiteră. Povestind istoricul și caracteristicile fiecărui instrument, învățătorul însoțea cele spuse de o scurtă melodie cîntată pe acel instrument. În asemenea condiții descoperi ușor înclinațiile, talentele și viitoarele pasiuni. Pe cei pe care îi surprinzi făcînd timid în aer gestul de a purta arcușul pe corzile unei viori imaginare, sau pe cel ale cărui degete ciocănesc ritmic pe un colț de bancă improvizat țambal, nu-i nevoie să-i mai întrebi către ce instrumente se simt atrași... Ei, mai greu a fost cu țiterа și contrabasul. S-a întîmplat ca la aceste instrumente repartiția de la început să nu fie cea mai potrivită. Povestește zîmbind învățătorul Gall: „În prima alcătuire a micii noastre orchestre l-am îndemnat pe Laszlo Donath spre țiteră, iar pe colegul lui, Laszlo Marton, spre contrabas. Dar ce observ? În pauzele repetițiilor îl găseam pe Donath lîngă violoncel și pe Marton lîngă vioară. Astăzi cîntă la aceste instrumente. Cît privește contrabasul și țitera, am găsit curînd și pentru ele școlari care le-au îndrăgit".

În multe după amieze școala din Ghindari părea întruchiparea aievea a uneia dintre acele miraculoase case din basme în care fiecare încăpere cînta cu glasul altui instrument. Neobosit, învățătorul Laszlo Gall trece de la un grup la altul, dînd îndrumări, corectînd o mișcare greșită.

„Mai ales corectam de îndată pozițiile greșite — ne explică el. Căci dacă un acord fals poate fi ușor remediat prin exerciții, o poziție greșită, odată deprinsă, e foarte greu de îndreptat".

Și iată că, odată cu primăvara, a sosit și ziua de 1 Mai a anului 1960. Pe mica estradă improvizată în fața căminului cultural și înveșmîntată în haina multicoloră a florilor de cîmp, a apărut, timidă, orchestra micilor școlari, avîndu-l în mijloc pe dirijor. Cei cinci violoniști, violoncelistul, contrabasistul și țambalagiul — aceștia erau pe atunci toți membrii orchestrei — erau îmbrăcați în vechiul port popular al regiunii, cu ciorapi albi strînși pe picioare, laibăre roșii și cizme negre lucitoare.

Entuziasmul spectatorilor pentru primele melodii a făcut ca restul programului să fie interpretat de micii muzicanți cu mai multă căldură și avînt. Deși nu mai pridideau cu bătutul din palme, ghindărenii au dat glas și unei mirări.

— Ian ascultați, măi băieți, de ce vă schimbați voi după fiecare cîntec și nu cîntați toți laolaltă, să faceți orchestra mai mare?

A răspuns mîhnit unul dintre băieți, care tocmai părăsise vioara:

— Ce să facem, nene, dacă n-avem încă destule instrumente...

Poate exista îndemn mai impresionant decît mîhnirea unui copil căruia îi poți face o bucurie? Mai ales că bucuria aceasta ține de însăși viața nouă, plină de lumină a satului. Ochii micului Dezső Albert n-au mai avut de ce să fie întristați. În scurt timp, din contribuția voluntară a țăranilor muncitori și în primul rînd, bineînțeles, din contribuția părinților, orchestra școlarilor a mai fost dotată cu încă 10 viori și 2 țitere devenind o formație „serioasă", alcătuită din 20 de instrumentiști.

Stimulată de succesele orchestrei și sub același îndemn plin de pasionată dragoste al învățătorului Laszlo Gall, a luat un avînt deosebit și activitatea corului școlii, alcătuit astăzi din peste 90 de copii.

Este evident că exemplele bune găsesc întotdeauna ecou. Iat-o pe Ilona Orban, și ea învățătoare în sat. Participînd la repetițiile orchestrei și corului, și-a amintit de mica faimă de care se bucura încă din școală, ca dansatoare. A reluat exercițiile. Mai întîi singură, ca să-și reamintească, apoi cu o echipă formată din cinci perechi de copii.

A urmat altă serie de spectacole. În sat, ca și în împrejurimi. „Ansamblul" școlii din Ghindari a început să capete o oarecare faimă. Într-o zi învățătorul Laszlo Gall a fost chemat în capitala regiunii și întrebat:

— Poți să pregătești un turneu?

— Dacă voi fi ajutat, desigur!

Curînd, micii muzicanți și dansatori din Ghindari au primit doi oaspeți dragi: artiștii Csaba Szabo și Lajos Lőrincz din Ansamblul popular secuiesc de stat din Tîrgu Mureș, care au luat parte din toată inima la pregătirea lor pentru turneu. În zilele acelea ei au colindat peste 500 de kilometri prin satele regiunii Mureș — Autonomă Maghiară, încîntînd mii și mii de spectatori cu măiestria cîntecelor și dansurilor pe care le interpretează.

Vocile cristaline, ansamblul viorilor, soliștii de la țambal și țiteră fac să răsune, înmănunchiate în buchet, cîntecele noastre noi: „Azi e zi de sărbătoare", „Răsună frumoasa noastră patrie", „Porniți înainte, tovarăși" și vechile cîntece populare „Bobocul de măcieș", „Ce bine-i merge ciobanului", „Niciodată în astă lume", în timp ce picioarele sprințare ale dansatorilor parcă prind aripi în focul unui ceardaș din Săușa.

Turneul acesta este doar un început. Poate că, nu peste mult timp, îi vom vedea pe copiii din Ghindari întrecîndu-se cu cele mai bune formații artistice școlare, la București. Este una dintre dorințele cele mai vii ale micilor artiști și ale entuziastului lor instructor, învățătorul Laszlo Gall.

Al. C.

Malus aureus

Inspirată din viața școlarilor noștri, schița „Malus Aureus" publicată recent în volumul „Un vis împlinit" de prof. O. Negoiță, zugrăvește interesul și dragostea cu care micii naturaliști se preocupă, sub îndrumarea profesorilor, de îmbunătățirea soiurilor de măr.

Dăm mai jos un fragment din schiță.

Ce ți-e și cu sufletul omului!

Trei ani de așteptări înfrigurate și de bucurii! Și toate bucuriile să se risipească într-o singură clipă?! Păi cînd? Cum? Uite, alaltăieri, cînd tot satul a aflat că Malus Aureus nu mai este.

Tușa Safta Dinițoaia a băgat de seamă cea dintîi.

— Măi Mitule, măi nepoate. Ce-o fi, maică, cu pîrdalnicul ăla de măr al vostru? Nu se mai vede. Sau s-or fi zgîrcit frunzele de bruma de azi-noapte, și l-or fi acoperit?... Ia dă tu o fugă...

Dințoiu Dumitru n-a mai avut vreme să asculte părerea bunicii. A trîntit poarta repede, a sărit peste șanț, s-a aruncat peste zăplaz. În cîteva clipe a fost lîngă Malus Rupestris. Malus Aureus, mărul lor de aur, nu mai era. Sau nu se mai vedea.

Stringînd din dinți și căznindu-se să nu plîngă, Mitu a căutat sub fiecare frunză. S-a uitat pe jos, prin iarbă, jur împrejur, dar nimic.

Curînd grădina școlii s-a umplut de elevi. Vestea se întinsese ca focul. Copii din toate clasele dăduseră fuga să vadă cum și ce fel a fost cu Malus Aureus. Ba chiar flăcăiandrii și codanele din sat par toropiți de amărăciune.

Nimeni nu scoate o vorbă. Fetele doar plîng, în suspine.

Tîrziu, cînd au ieșit cu toții să-ncerce să-l caute și pe afară, și în drum, au început a se răzleți, au îndrăznit să îngaime unii:

— Cine să fi fost nelegiuitul care să ne fi făcut această amărăciune?

Seara, Mitu stătea pe prispă, lîngă bunică-sa, trist și abătut. Bătrîna vru să-l ia cu vorba, ca să mai uite bietul băiat, dar nici ea nu se putu stăpîni:

...Dar la Sile te-ai dus să întrebi, Mitule? Să vezi, era mărul ăsta la locul lui, cînd a venit să-și ia șarla aia de cîine?

— Păi, am fost. Dar nu-i acasă Sile. E plecat, cică, de noapte, cu tată-său. Cu camioanele colectivei. Că-i expoziție la raion. Știi și dumneata. L-au luat și pe el, spune maică-sa. Să aibă grijă de exponate, pînă fac, tată-său și colectiviștii, formele de intrare cu marfa în expoziție. Că trebuie socoteală și acolo. Sînt puse în ambiție colectivele din tot raionul.

— O fi, maică.

★

Ieri au fost „naturaliștii" la școală. Iar au ținut sfat și iar și-au dat în zadar cu părerea.

Azi însă curtea școlii e țixită. Parcă e mai multă lume ca alaltăieri. Păi, e și de ce. Trebuie să se întoarcă de la expoziție, de la raion, camioanele colectivei. Nu i-a răbdat inima pe cei în toată firea să rămînă acasă și a ieșit fiecare, la marginea satului, în întîmpinarea lor. Copiii însă au zis că e mai cuminte să aștepte pe dîmb, în jurul lui Malus Rupestris. De acolo, de pe dîmb, se vede pînă departe.

Cîntecul fanfarei nu numai că străbătea peste cîmpuri, dar parcă pusese în mișcare și salcîmii de pe lîngă garduri. Fosneau ușor, făcînd plecăciuni lenețe la adierea blîndă a vîntului. Ca și cînd și-ar fi spus unul altuia:

— Auziți? Vedeți? Vin colectiviștii de la expoziția raională! Ce bucuroși sînt! Or fi obținut vreo diplomă?

Nu numai diplomă, dar și steagul roșu al întrecerii îl cîștigase Colectiva din Vadul Lat.

...Chiar în clipa cînd s-au oprit în poartă naturaliștii, hop! și mașinile, răsuflînd parcă și acoperind totul într-un nor subțire de praf.

...Am cîștigat întrecerea pe raion, tovarăși! izbucniră glasurile celor din mașină.

Strigările acestea au fost parcă un semnal de alac. În clipa următoare, un clocot și o fierbere era totul. Și îmbrățișări, și flori, și căciuli aruncate în sus. O bucurie nestăvilită, care nu încape într-un suflet de om. Din volbura aceasta de trupuri și glasuri se desprinse și Sile, îndreptîndu-se către pîlcul naturaliștilor, care îl priveau amuțiți. Sile, fericit, luminat, ținea în mîini, sus, deasupra capului, cum ține stolniceasa tipsia cu găina friptă pentru nunul mare, un pachet rotund, legat în funde mari, roșii. Și, ca și stolniceasa, Sile se apropia, jucînd sprinten, sucind din mînă, cînd într-o parte, cînd în alta, pachetul numai în funde. Și, tot ca o stolniceasă în lege, cînta și chiuia cîntec de nuntă:

„Faceți-mi locul mai mare
Ca s-ajung la nunul mare!..."

...Dar ce-i? Ce-i în pachet? Ce-a adus Sile de la oraș? Cuum??! Malus Aureus??!!

Naturaliștii rămaseră uluiți în primele clipe. Nimeni nu se așteptase la una ca asta. Atît de uluiți, că-l făcură și pe Sile să-și piardă cumpătul.

Cît fusese el de chipos și de țanțoș pînă adineauri, atît era de schimbat la față acum și de fistîcit.

Un fel de teamă îl țintuia, îi ținea mintea în loc.

— Malus Aureus?! îngăimă un glas sugrumat din grupul de pionieri adunați.

— Al nostru? Malus Aureus al nostru?... i se adăugă un alt glas, șoptit tot cu atîta strîngere de inimă.

— Al vostru... adică... al nostru, răspunse nu mai puțin șoptit Sile, mirîndu-se parcă de îndoiala celor din jurul său și privind și el cu aceeași îndoială mărul ce-l ținea în mînă.

Cuvintele lui însă risipiră ca prin minune nedumerirea și uluirea prietenilor săi. Ele le aprinseră, una cîte una, scînteile bucuriei în ochi. Sile căta la ei. Începu să i se deslușească ceva în mintea lui. Se dezmetici. Va să zică, ei, băieții, au crezut că...

Sile ar fi vrut să dea drumul vorbelor. Repede, curgător. Nu fu în stare însă decît să repete cele spuse înainte. Dar convingător, sigur de sine!

— Da, fraților. Malus Aureus al vostru, al nostru. Al nostru, se înțelege!

— Mărul nostru?

— Malus Aureus?!

— Malus Aureus?!!

— De ce vă mirați atîta? Cum putea satul nostru să se prezinte la un concurs raional fără această realizare... cum să-i zic... însemnată... neobișnuită...

— ...epocală... îi ușură sfortarea lui Sile, Ciutură.

— ...epocală, da, reluă Sile. Rău este că nu ne-am gîndit mai de mult la asta. Eu, abia seara, noaptea adică, după ce mi-a spus tata că mă ia...

Oricît de încurcat, de învălmășit vorbea Sile, toată lumea începea să priceapă cum și ce fel fusese cu Malus Aureus.

Din inima fiecăruia se trăgea încet, încet cuiul înfipt al trecutei dureri, și, o dată cu aceasta, la urechea naturaliștilor noștri și a elevilor adunați, începură să ajungă limpede, deslușite, vorbele colectiviștilor. Mai potolite, ce-i drept, dar tot atît de pline de mîndrie ca întîi:

— Nu ne fuse truda degeaba!

— Eu mă pierdusem de tot cînd am auzit că strigă întîi colectiva noastră.

— Care va să zică, fruntași, hai? Brava nouă! Fruntași pe raion...

— Ce s-or fi rătoind așa? zise nestăpînit un „naturalist".

— Cred și eu, le răspunse tuturor, vorbind în vîrful limbii, o mogîldeață, pripășită, nimeni nu știe cum, în mijlocul naturaliștilor. Cred și eu că au luat premiu. Dac-a participat și Malus Aureus al **nostru** la concurs... Ar trebui să țineți seama de asta, tovarăși!

Ciutură și Panait n-avură vreme să-l fulgere pe chițocul din a treia, îmbut și nepoftit ca-ntotdeauna. N-avură vreme, căci chiar în clipa aceea se auzi un alt glas, tot de la... un nepoftit:

— Bine că vă veni inima la loc, mînca-v-ar maica, cu Ma-lus A-u-reus al vostru. Parcă așa-i ziserăți. Hai?

De-aia Ciutură și Panait îl lăsară în banii lui pe chițoc și mustăcira a zîmbet. Așa sînt ei, iertători de felul lor, mai ales acum, cînd fără să-și dea seama, chiar și baba Safta, Dinițoaia, subscrisese la actul de „stare civilă" al lui Malus Aureus.

O. Negoiță

EUGEN GÎSCĂ: „Horia și căpitanii săi".

Decrete hotărîri

15 ani de la înființarea F.I.S.E.

S-au împlinit de curînd 15 ani de la înființarea Federației Internaționale a Sindicatelor de Învățămînt — puternică organizație a cadrelor didactice dintr-un mare număr de țări ale globului, expresie a unității lor în lupta pentru pace, pentru un învățămînt democratic.

Federația Internațională a Sindicatelor din Învățămînt s-a născut din voința unitară a educatorilor progresiști întruniți la Conferința de la Paris în iulie 1946. Această hotărîre a marcat o etapă superioară în dezvoltarea mișcării internaționale a educatorilor, dînd acestei mișcări o formă practică în conformitate cu aspirația educatorilor de a se uni și de a-și strînge legăturile cu clasa muncitoare și cu toți oamenii muncii, spre a contribui la asigurarea păcii și la înlăturarea definitivă a războaielor.

In timpul acestor 15 ani F.I.S.E. și-a orientat activitatea în spre satisfacerea aspirațiilor educatorilor progresiști din lume. Ea a luptat și luptă fără încetare pentru unitatea națională și internațională a educatorilor și pentru stabilirea unor relații tot mai strînse cu clasa muncitoare și oamenii muncii spre a putea rezolva problemele educative. F.I.S.E. a ajutat pe educatori să-și creeze organizații democratice acolo unde ele nu fuseseră încă create, sau acolo unde fuseseră lichidate în urma represiunii. Ea a fost și este întotdeauna gata să colaboreze pe plan național și internațional cu toate organizațiile de educatori pentru apărarea intereselor acestora. Așa cum o dovedesc cele trei conferințe mondiale ținute la Viena (1953), Varșovia (1957) și Conakry (1960), această colaborare este necesară și posibilă. O altă expresie a acestui principiu a fost colaborarea rodnică a F.I.S.E. cu alte organizații internaționale de educatori, în cadrul Comitetului de înțelegere al Federațiilor internaționale ale personalului din învățămînt, colaborare de pe urma căreia a fost elaborată Carta Educatorilor, program de luptă unitară a educatorilor din numeroase țări pentru drepturile lor economice și sociale și pentru dezvoltarea învățămîntului democratic.

Proiectul de Cartă a Principiilor Educației Democratice, elaborat de F.I.S.E. cu participarea unor organizații autonome, reflectă aspirațiile educatorilor progresiști pentru lichidarea oricărei discriminări în materie de educație, dezvoltarea armonioasă a copiilor și a tinerilor, creșterea lor în spiritul păcii.

Consecventă în principiile sale, F.I.S.E. a luptat și luptă, alături de educatorii din toate țările, pentru progresul școlii publice, democratice și laice, pentru creșterea bugetelor școlare, pentru îmbunătățirea situației materiale și sociale a educatorilor, împotriva persecuțiilor și represiunii ale căror victime sînt educatorii progresiști și organizațiile lor din diferite țări capitaliste. F.I.S.E. și-a exprimat solidaritatea activă față de educatorii din țările coloniale, dependente și recent eliberate care, alături de popoarele lor, luptă pentru eliberare sau consolidarea independenței lor naționale și pentru crearea unui sistem democratic de învățămînt național.

Interpretînd sentimentele educatorilor din lumea întreagă, F.I.S.E. a considerat întotdeauna ca fiind una din sarcinile sale principale, lupta pentru pace, pentru reducerea cheltuielilor militare, pentru dezarmare generală și totală, pentru coexistența pașnică între națiuni.

Uniunea Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură din Republica Populară Romînă participă activ la toate acțiunile F.I.S.E. Reprezentanții săi au prezentat, la Congresele internaționale ale Federației și la ședințele organelor de conducere ale acesteia, numeroase referate privind problemele actuale ale învățămîntului și ale colaborării internaționale a celor ce muncesc în școli, au participat la elaborarea celor mai importante documente ale F.I.S.E. și au luptat pentru punerea în practică a tezelor cuprinse în aceste documente.

In țara noastră s-au realizat succese deosebit de mari în domeniul școlii. A fost lichidată moștenirea rușinoasă a trecutului — neștiința de carte. Toți copiii de vîrstă școlară au fost cuprinși în școală. S-a dezvoltat mult învățămîntul elementar și mediu, ca și învățămîntul profesional, tehnic și superior. Dînd o înaltă prețuire muncii nobile și importantului rol social al învățătorilor și profesorilor, partidul și guvernul le-au creat condiții din ce în ce mai bune de viață și de activitate. In prezent, mobilizați de sindicate, învățătorii și profesorii din țara noastră luptă activ pentru îndeplinirea sarcinilor trasate școlii de Congresul al III-lea al P.M.R.

Cadrele didactice din Republica Populară Romînă salută Federația Internațională a Sindicatelor de Învățămînt cu prilejul aniversării a 15 ani de la înființarea ei, urîndu-i noi succese în lupta pentru progresul învățămîntului, pentru pace și prietenie între popoare.

FORUMUL MONDIAL AL TINERETULUI

Forumul Mondial al Tineretului, ale cărui dezbateri au început la Moscova în ziua de 25 iulie, este, prin componența sa, prin problemele pe care le discută, o adevărată tribună a năzuinței de pace a tineretului lumii.

S-au adunat aici reprezentanții a 350 de organizații de tineret din 94 de țări de pe toate continentele. Presa și radioul din întreaga lume au vestit că nici o dată pînă acum tineretul din Asia, Africa și America Latină n-a desfășurat pregătiri atît de largi pentru participarea la vreo întîlnire internațională. Cele mai importante organizații internaționale care se ocupă de problemele tineretului — UNESCO, F.M.T.D., U.I.S. etc. — nenumărate federații naționale studențești, secțiuni de tineret ale sindicatelor, organizații de tineret ale celor mai diferite partide politice au înțeles că, mai presus de problemele în care convingerile lor diferă, stau marile idealuri ale omenirii pentru pace, pentru o viață fericită.

Pentru înfăptuirea acestor idealuri, spre a îndepărta pentru totdeauna de pe cerul vieții contemporane spectrele întunecate ale războiului și colonialismului, reprezentanții tinerilor din întreaga lume și-au dat întîlnire la Moscova să discute și să adopte cele mai potrivite hotărîri.

Nicicînd o asemenea largă întîlnire a purtătorilor de cuvînt ai generațiilor tinere nu a luat în dezbatere probleme de o atît de vitală importanță ale vieții contemporane cum sînt cele înscrise în calendarul Forumului — „Tineretul, înțelegerea reciprocă, colaborarea și coexistența pașnică", „Tineretul, lupta împotriva colonialismului, pentru independența națională și problemele păcii", „Tineretul și dezarmarea", „Tineretul, drepturile și obligațiile sale în societate", „Tineretul și progresul".

Desfășurarea dezbaterilor din primele zile ale Forumului, cuvîntările rostite și luările de poziție ale delegaților demonstrează că majoritatea covîrșitoare a acestora manifestă o dorință fierbinte de a găsi soluțiile cele mai constructive pentru rezolvarea importantelor probleme ale epocii noastre puse în discuție. Tineretul din toate țările dorește să trăiască într-o lume a păcii, este conștient de răspunderea care-i revine în această privință și hotărît să lupte pentru a apăra aceste nobile idealuri — iată concluzia de bază care se desprinde după dezbaterile din primele zile ale Forumului.

Tineretul din țara noastră urmărește cu deosebită dragoste dezbaterile Forumului. El este mîndru că reprezentanții săi vor face cunoscută, de la această înaltă tribună, viața nouă pe care o trăiește astăzi, încrederea sa în victoria forțelor păcii. Pentru ca tînăra generație din Republica Populară Romînă să crească sub soarele celor mai nobile idealuri ale omenirii, oamenii școlii — profesori și învățători — cărora le-a fost încredințată misiunea de a educa pe constructorii de mîine ai socialismului, se străduiesc să-și aducă contribuția la înălțarea continuă a învățămîntului. Prin intermediul tinerilor pe care i-au educat se va face auzită în Forum și chemarea lor — chemare spre cucerirea științei, spre cunoașterea comorilor culturii universale, într-o lume în care să domnească pacea între popoare.

Educați în spiritul internaționalismului proletar

Un accent deosebit se pune în Bulgaria populară pe educarea copiilor în spiritul internaționalismului proletar. În acest scop, școlarii din multe localități se ocupă, sub îndrumarea profesorilor, de culegerea unor materiale, oglindind aspecte din viața oamenilor muncii și a copiilor din diferite țări. Ei stabilesc legături cu școli din alte țări, fac schimb de materiale cu acestea, vizionează filme și piese de teatru din dramaturgia țărilor respective, invită în școala lor studenți străini care își fac studiile în R.P. Bulgaria. De asemenea, învață cîntece și dansuri ale altor popoare. Spre sfîrșitul anului școlar, această acțiune se încheie cu organizarea unei serbări al cărei program cuprinde astfel de manifestări, alături de cîntece și dansuri bulgare.

Uneori se organizează și excursii în alte țări. Cu prilejul unei vizite pe care am făcut-o în țara prietenă nu demult, am constatat că o serie de școli din țara noastră, mai ales din București, cum ar fi școlile medii „Zoia Kosmodemianskaia", „Nicolae Bălcescu", „Gheorghe Lazăr" și altele sînt cunoscute cadrelor didactice și elevilor din Bulgaria din timpul unor excursii făcute la noi. Bunăoară, directorul și o serie de profesori de la școala medie „Ivan Vazov" din Stara Zagora, care au vizitat chiar anul trecut școala medie „N. Bălcescu" din București, ne-au arătat că au apreciat în mod deosebit galeria de tablouri de la această școală.

— După exemplul acestei școli, ne-a spus directorul, am început să organizăm și noi o asemenea galerie cu picturi și desene executate de artiști plastici din localitate și împrejurimi, unii din ei chiar foști elevi ai școlii.

Pe litoralul bulgar, în apropiere de Varna, în satul Kranevo, se organizează în fiecare an tabăra internațională „Gheorghi Dimitrov" în care își petrec vacanța, alături de elevii bulgari, elevi din 24 de țări. Tabăra are o capacitate de 400 de locuri, funcționînd în trei serii, cu o durată de 30 de zile fiecare. În timpul petrecut în tabără, școlarii se cunosc îndeaproape, se împrietenesc, învață cîntece și dansuri ale diferitelor popoare. Cum la dispoziția taberei stau autobuze, elevii fac excursii pe litoral, vizitînd Varna, Neseber, Burgas, uneori ajungînd chiar pînă la Plovdiv. Înainte de a părăsi Bulgaria, ei fac o excursie de cîteva zile la Sofia, unde cunosc monumentele mai importante ale orașului, muzee, teatre, instituții de învățămînt și cultură, diferite întreprinderi și instituții de stat.

Prieteniile ce se leagă între copii în tabere, în excursii și prin celelalte mijloace din care am arătat doar cîteva, pun temelie solidă apropierii dintre tineretul Republicii Populare Bulgaria și al altor țări.

I. Birna

ÎN CUBA — AZI

Fidel Castro și Osvaldo Dorticos, conducătorii Cubei, stînd de vorbă cu pionieri cubani.

Eliberată, prin lupta poporului, de jugul capitalismului american, Cuba revoluționară pășește cu hotărîre pe un drum nou. În această transformare esențială, învățămîntul constituie un factor de seamă, căruia statul îi acordă toată solicitudinea.

Care era starea învățămîntului în Cuba în momentul victoriei forțelor revoluționare? Între 1907—1958 s-a cheltuit (citește „furat") suma de 1.500 milioane pesos fără să se fi realizat alfabetizarea neștiutorilor de carte: în 1958 numărul acestora reprezenta 87% din totalul populației, adică exact același procent ca în 1907.

Această stare de lucruri o lichidează într-un ritm rapid guvernul lui Fidel Castro. Sub lozinca „Învățați să citească pe cine nu știe", mii de învățători, profesori și alți intelectuali au pornit să stîrpească analfabetismul, învățînd carte pe toți cei ce nu au putut avea bucuria cunoașterii slovelor — de la copiii de 12—13 ani și pînă la oamenii în vîrstă.

Populația Cubei se ocupă cu entuziasm de procurarea materialului didactic necesar școlilor și muncii de alfabetizare. Numeroase manifestări populare sînt închinate strîngerii de fonduri pentru alfabetizare. Datorită acțiunii largi a statului, la sfîrșitul acestui an Cuba nu va mai avea nici un neștiutor de carte.

Întregul învățămînt al Cubei revoluționare se dezvoltă cu avînt.

Aceasta este realitatea în Cuba de azi, în țara unde, cu cîțiva ani în urmă, domneau întunericul și incultura, sădite adînc în masele de mîna slăpînitorilor monopoliști americani.

In Anglia

PRINCIPALA RACILĂ

Presa engleză a tras semnalul de alarmă. Lipsesc aproximativ 60.000 de învățători în școlile elementare și medii. Ziarul „Times" scria că sute de mii de copii în vîrstă de 15 sau 16 ani pleacă din școală neposedînd nici pe departe cunoștințe suficiente, din cauza lipsei de profesori.

Învățătorilor și profesorilor englezi li se asigură un nivel de trai vădit insuficient. In aceasta rezidă principala cauză a lipsei acute de cadre didactice pregătite corespunzător pentru școala engleză. Dacă elevii sînt principalele victime ale faptului că multe școli engleze nu diferă prea mult de cele de pe vremea lui Dickens, profesorii la rîndul lor au și ei de pătimit. Această muncă este departe de a se bucura de cinstirea cuvenită. Fostul președinte al Asociației naționale a învățătorilor din Anglia, Thomson, s-a plîns la o întrunire că învățătorii cu familie au o situație deosebit de grea și abia o scot la capăt.

Autoritățile engleze fac reclamă faptului că în Anglia se cheltuiesc 17 lire pe cap de locuitor pentru învățămînt, dar această sumă se dovedește departe de a fi satisfăcătoare. Importanța acestei sume apare mai bine dacă ea este comparată cu cele 43 de lire sterline pe cap de locuitor cheltuite în Anglia pentru înarmare. In aceasta stă principala racilă!

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 622 | vineri 11 august 1961 | 12 pagini 25 bani

Pentru bunastarea poporului

Un tînăr profesor, absolvent din acest an al facultății, ne scrie cu adîncă emoție: „Apărută în preajma începerii primului an din cariera mea didactică, Hotărîrea Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn și a Consiliului de Miniștri privind creșterea salariilor muncitorilor, cadrelor didactice și medico-sanitare, altor cadre de specialitate și personalului administrativ, precum și reducerea prețurilor de vînzare la unele bunuri de consum și a unor tarife, constituie un deosebit stimulent pentru mine în activitatea căreia m-am dedicat. Ce mărturie mai grăitoare poate exista despre grija permanentă a partidului și guvernului pentru ridicarea nivelului de trai al cadrelor didactice, alături de al tuturor oamenilor muncii, decît faptul că, față de anul trecut chiar, condițiile materiale puse la dispoziția unui tînăr profesor au crescut simțitor".

An de an, șirul măsurilor luate de partid și guvern a arătat clar că întreaga politică a statului nostru democrat-popular este îndreptată spre realizarea bunăstării și fericirii oamenilor muncii. Congresul al III-lea al partidului prevede, printre hotărîrile de frunte, creșterea salariului real al oamenilor muncii, pînă în 1965, cu 40—45 la sută față de nivelul din a doua jumătate a anului 1959. Noua măsură adoptată de partid și guvern este încă o dovadă puternică a înfăptuirii cu succes a acestei hotăriri a partidului.

Baza puternică, de granit, a tuturor măsurilor menite să ridice tot mai sus nivelul de viață al poporului nostru muncitor o constituie munca creatoare pe care o desfășoară pentru desăvîrșirea construcției socialiste, sub conducerea partidului, milioanele de oameni din fabrici, din uzine, de pe șantiere și din mine, de pe ogoare și de pe tărîmul social-cultural. „Succesele obținute în dezvoltarea economiei naționale și sporirea venitului național — **a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej** — dau partidului și guvernului posibilitatea să înfăptuiască în mod sistematic măsurile destinate ridicării nivelului de trai material și cultural al poporului, scop al întregii noastre activități. Socialismul se construiește tocmai ca cei ce muncesc să se bucure de o viață tot mai bună, de un nivel de civilizație tot mai înalt".

Recenta Hotărîre a partidului și guvernului prevede creșterea veniturilor pentru o categorie largă de oameni ai muncii. O dată cu aceasta s-au redus prețurile de vînzare cu amănuntul la o serie de bunuri de consum, precum și unele tarife. Astfel s-au redus prețurile de vînzare la unele țesături și confecții, încălțăminte, articole electrocasnice, rechizite școlare, precum și tariful de energie electrică. Aceste reduceri vor aduce avantaje însemnate celei mai mari părți a populației.

(Continuare în pag. 2)

Vizita delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne în Uniunea Sovietică

În aceste zile vizitează Uniunea Sovietică o delegație de partid și guvernamentală a R. P. Romîne, condusă de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, prim-secretar al C.C. al P.M.R., președintele Consiliului de Stat.

Pretutindeni, la Moscova, la Leningrad, în Gruzia, la Kiev solii poporului nostru au fost primiți cu mult entuziasm și căldură. Primirea aceasta este încă o mărturie puternică a prieteniei frățești care unește poporul nostru cu popoarele marii țări a constructorilor comunismului.

Toți oamenii muncii din patria noastră socotesc vizita conducătorilor partidului și guvernului în Uniunea Sovietică, desfășurată în aceste zile istorice ale publicării proiectului de Program al P.C.U.S. și ale zborului cosmic de lungă durată realizat de cetățeanul sovietic, comunistul Gherman Stepanovici Titov drept o solie a dragostei nețărmurite pe care o poartă popoarelor U.R.S.S.

O chemare la fericirea întregii omeniri

Proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice a stîrnit un entuziasm uriaș în rîndurile omenirii înaintate. Pentru prima oară în istorie, miliarde de oameni pot să-și cunoască viitorul, pot ști cum va arăta întreaga lume în condițiile societății comuniste. Programul P.C.U.S. nu reprezintă numai un document al poporului sovietic, el este un far pentru întreaga mișcare comunistă mondială, după cum Partidul Comunist creat de Lenin este avangarda recunoscută a mișcării revoluționare mondiale.

Proiectul de Program, generalizînd, pe baza marxism-leninismului, uriașa experiență revoluționară a popoarelor sovietice care au construit socialismul, și a mișcării comuniste internaționale, proclamă în mod solemn că actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism. Se înfăptuiește sub ochii noștri visul cel mai îndrăznet și mai nobil al întregii omeniri — comunismul, societatea care instaurează pe pămînt Pacea, Munca, Libertatea, Egalitatea și Fericirea tuturor popoarelor.

În decurs de două decenii va fi construită baza tehnico-materială a comunismului, ceea ce va însemna realizarea în linii generale a treptei superioare a noii societăți. Astfel, pentru prima oară în istoria îndelungată a omenirii va exista „o orînduire socială în care mijloacele de producție sînt proprietate unică a întregului popor, în care există o deplină egalitate socială a tuturor membrilor societății, în care paralel cu dezvoltarea multilaterală a oamenilor vor crește și forțele de producție pe baza științei și tehnicii în continuă dezvoltare și în care toate izvoarele avuției sociale vor țîșni impetuos, din plin și se va înfăptui mărețul principiu «de la fiecare după capacitate, fiecăruia după nevoi»".

Proiectul de Program scoate în evidență necesitatea dezvoltării puternice și continue a forțelor de producție. Numai pe această bază se poate asigura satisfacerea trebuințelor multilaterale ale oamenilor, se poate perfecționa continuu organizarea socială. Creșterea potențialului industrial va face posibilă depășirea încă în 1970 a producției pe cap de locuitor a celei mai puternice țări capitaliste și apoi lăsarea acestei țări cu mult în urmă. În deceniul al doilea, Uniunea Sovietică va fi complet electrificată, realizîndu-se cerința leninistă „Comunismul = Puterea Sovietică + electrificarea întregii țări".

O puternică înflorire va cunoaște agricultura sovietică; creșterea forțelor de producție în agricultură, mecanizarea și electrificarea vor duce nu numai la belșugul de produse propriu comunismului, ci și la lichidarea deosebirilor esențiale dintre sat și oraș, la apropierea celor două forme de proprietate, iar în perspectivă, la contopirea proprietății colhoznice cu cea a întregului popor într-o proprietate unică, comunistă.

Țelul comunismului este „totul pentru om, pentru binele omului". Aceasta este cea mai elocventă demonstrație a superiorității orînduirii noi față de capitalismul profund anti-uman, care strivește și umilește omul muncii. Parcurgînd paginile proiectului de Program îți apare în fața ochilor tabloul minunat al condițiilor de care se vor bucura într-un termen istoric scurt toți oamenii sovietici: belșugul de bunuri, desființarea chiriilor, a impozitelor, a plății pentru serviciile publice, asigurarea serviciului medical absolut gratuit, reducerea zilei de muncă, sporirea duratei concediilor. Care guvern capitalist poate veni cu un asemenea program fără să pună în discuție însăși bazele orînduirii burgheze? În timp ce în U.R.S.S. se publica acest măreț manifest al comunismului, păcii și fericirii, în S.U.A., Anglia, Franța, R.F.G. se anunțau creșteri ale prețurilor, sporirea alocațiilor militare, a impozitelor etc.

Programul trasează sarcini multiple cu privire la dezvoltarea democrației socialiste, a statului socialist, la rolul organizațiilor obștești. În anii ce urmează se va asigura în mare parte participarea directă a întregii populații la conducerea treburilor publice.

Organizatorul și conducătorul victoriilor popoarelor sovietice, însuflețitorul lor la lupta pentru noi și mărețe victorii este Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Creat de V. I. Lenin, P.C.U.S. a fost primul partid din istoria societății care a înfăptuit programele sale, a demonstrat unitatea dintre vorbă și faptă. El și-a cucerit un imens prestigiu nu numai în Uniunea Sovietică, ci în întreaga mișcare comunistă mondială. În etapa construcției desfășurate a comunismului crește rolul P.C.U.S. în toate domeniile de activitate, el devenind partidul întregului popor. El scrutează cu mare atenție viitorul, deschide în fața poporului căile științific fundamentate ale mersului înainte, trezește în mase o energie gigantică, le conduce spre rezolvarea unor sarcini grandioase.

Lupta pentru triumful deplin al orînduirii comuniste este indisolubil condiționată de făurirea omului nou, cu o înaltă conștiință politică și morală, călăuzit de un devotament fără margini pentru patria sa, pentru popor, hotărît să-și pună toate forțele și întreaga sa capacitate creatoare în slujba idealului nobil — construirea comunismului. „Cu cît este mai înaltă conștiința membrilor societății, se scrie în proiectul de Program al P.C.U.S., cu atît se desfășoară mai deplin și pe scară mai largă activitatea lor creatoare pentru făurirea bazei tehnico-materiale a comunismului, în dezvoltarea formelor comuniste de muncă și a noilor relații între oameni și, prin urmare, cu atît mai repede și cu mai mult succes se rezolvă sarcinile construcției comunismului". Această teză are nu numai o însemnătate teoretică, ci și o mare valoare practică. Ea pune în evidență rolul ideilor, al factorului subiectiv în dezvoltarea socială, demascînd totodată concepțiile vulgare, răspîndite de

(Continuare în pag. 3)

Vom răspunde grijii partidului şi guvernului

prin noi succese în muncă

Absolvenţii instituţiilor de învăţămînt superior care vor lucra în şcoli începînd din acest an vor dispune, datorită noii Hotărîri a partidului şi guvernului, de condiţii tot mai bune de muncă şi de trai. Au toate motivele tinerii din fotografia noastră să privească bucuroşi repartiţiile în învăţămînt pe care le-au primit de curînd

ÎNCĂ O MĂRTURIE GRĂITOARE

Am citit cu atenţie şi emoţie comunicatul care vestea recenta Hotărîre a Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn şi a Consiliului de Miniştri privind creşterea salariilor muncitorilor, cadrelor didactice şi medico-sanitare, altor cadre de specialitate şi personalului administrativ, precum şi reducerea preţurilor de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de larg consum şi a unor tarife — semn al preocupării permanente pe care o manifestă partidul şi statul socialist pentru bunăstarea celor ce muncesc.

Ca lucrător pe tărîmul învăţămîntului voi beneficia şi eu de o nouă creştere a salariului meu real. Este într-adevăr o fericire să munceşti într-un stat în care ai certitudinea grijii purtate condiţiilor în care lucrează şi trăiesc oamenii muncii, în care se asigură un conţinut tot mai bogat vieţii lor.

Noi, învăţătorii şi profesorii, avem la îndemînă suficiente mărturii grăitoare ale acestei griji. Este destul să ne gîndim, de exemplu, la construirea atîtor localuri de şcoală şi săli de clasă moderne şi spaţioase, la înzestrarea şcolilor cu mobilierul şi materialul didactic necesar, la manualele şi rechizitele şcolare gratuite pentru toţi elevii claselor I—VII, la însăşi sporirea repetată a salariilor noastre de lucrători pe tărîmul învăţămîntului. Şi dacă ar fi să ne gîndim şi la celelalte măsuri luate de statul nostru în interesul tuturor oamenilor muncii — cum sînt scăderea preţurilor, reducerea unor tarife, construcţia masivă de locuinţe, trimiterea la odihnă şi cură în cele mai pitoreşti staţiuni, înfrumuseţarea oraşelor şi satelor etc. — avem în faţă imaginea vie a unora dintre realizările ce au loc în ţara noastră în interesul celor ce muncesc.

Fiecare zi adaugă o altă mărturie că, dacă azi oamenii muncii au un trai îmbelşugat, mîine îl vor avea şi mai îmbelşugat, că drumul nostru ascendent spre lumină şi bunăstare este continuu.

Mă duc cu gîndul la învăţătorii şi profesorii din ţările în care domneşte „bunăstarea" lumii capitaliste. În Argentina sau în Franţa — greve ale cadrelor didactice, care cer creşterea salariilor lor de mizerie. În Anglia sau în Japonia — demonstraţii pentru revendicarea drepturilor legitime, pentru îmbunătăţirea condiţiilor de lucru prin asigurarea unor localuri de şcoală corespunzătoare necesităţilor. Şi acestea sînt numai cîteva aspecte din „fericirea" hărăzită slujitorilor şcolii de lumea capitalistă. Asemenea lucruri le înţelegem deplin căci mulţi dintre noi le-au trăit în trecutul de tristă amintire. Dar cît de departe sînt toate acestea de toţi slujitorii şcolii socialiste, care simt cum pe zi ce trece traiul lor înfloreşte.

Iată pentru ce oamenii muncii din şcolile patriei noastre sînt hotărîţi să muncească cu şi mai mult elan pentru a da ţării cadre bine pregătite — schimbul de nădejde care va făuri puntea spre fericirea supremă a poporului — comunismul.

Prof. Şerban Preda
Şcoala medie nr. 2, Piteşti

Recunoştinţă fierbinte

Eforturile clasei muncitoare, sub conducerea înţeleaptă a partidului şi guvernului, au creat în repetate rînduri posibilitatea ridicării salariilor oamenilor muncii şi reducerea consistentă a preţurilor.

Noua măsură luată de partid şi guvern prin Hotărîrea din 27 iulie a.c. a C.C. al P.M.R. şi a Consiliului de Miniştri va duce la ridicarea şi mai substanţială a nivelului de trai al oamenilor muncii, aşa cum prevăd Directivele Congresului al III-lea al P.M.R.

Nouă, cadrelor didactice din învăţămîntul de toate gradele, salariile ni se vor mări simţitor începînd de la 1 septembrie 1961. Este un fapt deosebit de îmbucurător, cu atît mai mult cu cît paralel cu această substanţială sporire a salariilor s-au redus şi preţurile de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de consum şi unele tarife.

Măsurile prevăzute în Hotărîrea partidului şi guvernului constituie pentru mine, ca şi pentru toate cadrele didactice din învăţămînt, un imbold pentru a-mi spori eforturile în vederea pegătirii multilaterale a tineretului, a educării elevilor ce mi-au fost încredinţaţi în spiritul aragostei de muncă şi al devotamentului nestărmurit faţă de patria noastră, faţă de partid. Nu-mi voi precupeţi forţele şi capacitatea pentru a răspunde cu cinste încrederii şi sprijinului ce ni le acordă partidul.

Insufleţiţi de dragostea şi grija ce ni se arată, sîntem gata să ne reîncepem cu noi forţe munca, hotărîţi să depunem eforturi sporite spre a da patriei tineri bine pregătiţi, care să poată face faţă cu succes măreţelor sarcini izvorîte din Directivele celui de al III-lea Congres al P.M.R., pentru desăvîrşirea construirii socialismului în scumpa noastră patrie.

Simion Schitea
director al Şcolii de 7 ani din Ocna-Mureş

Cu elan sporit

La redacţia noastră sosesc zilnic numeroase scrisori şi telegrame în care colective de pedagogi — învăţători, profesori şi educatoare — îşi exprimă recunoştinţa faţă de grija pe care o poartă partidul oamenilor muncii din şcoli, grijă reflectată cu prisosinţă şi în recenta Hotărîre de partid şi de stat cu privire la majorarea salariilor.

Colectivul didactic de la Şcoala de 7 ani nr. 1 din Turnu Severin, de pildă, îşi arată în telegrama trimisă redacţiei calda recunoştinţă pentru partid, pentru tot ceea ce el întreprinde în vederea îmbunătăţirii condiţiilor de viaţă şi de muncă ale cadrelor didactice, pentru permanenta dezvoltare a învăţămîntului. Totodată, învăţătorii şi profesorii de la această şcoală îşi exprimă hotărîrea de a munci cu devotament pentru pregătirea temeinică a copiilor ce le-au fost daţi în grijă.

„Cadrele didactice aflate în staţiunea balneară „Vasile Roaită" — se spune în scrisoarea semnată de prof. Ion Zamfirescu din Caracal — au aflat cu mare entuziasm de hotărîrea cu privire la creşterea salariilor muncitorilor, cadrelor didactice şi medico-sanitare, altor cadre de specialitate şi personalului administrativ, precum şi de reducerea preţurilor de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de consum şi a unor tarife". Aşa cum reiese din scrisoare, vestea a umplut de bucurie inimile oamenilor muncii din şcoli aflaţi la odihnă — tot prin grija partidului şi guvernului — pe litoralul în permanentă înflorire, i-a mobilizat şi mai mult la muncă pentru a da viaţă sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului cu privire la desăvîrşirea construcţiei socialiste în patria noastră.

„Vedem reflectată în recenta Hotărîre politica partidului de satisfacere continuă a nevoilor oamenilor muncii — ne scrie un învăţător de la Şcoala nr. 5 din Galaţi. Astăzi în ţara noastră se înalţă oraşe noi, se ridică uriaşe întreprinderi metalurgice, combinate chimice, fabrici şi uzine diferite. Copiilor li se împart gratuit manuale şcolare, se reduc preţurile la rechizite şi în viitor şi acestea se vor găsi fără plată. Alături de toate acestea, mărirea repetată a salariilor şi continua reducere a preţurilor contribuie an de an la îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale celor ce muncesc.

Oamenii muncii din învăţămînt îşi mai amintesc de „curbele de sacrificiu" din anii 1930-1933, de faptul că învăţătorii şi profesorii nu-şi primeau salariile luni şi luni de zile, de împrumuturile înrobitoare ce se făceau pe seama muncitorilor şi funcţionarilor. În trecut nici nu putea fi vorba de mărirea salariilor, nici de reducerea preţurilor. Doar nu pe această cale se puteau îmbogăţi permanent, pe seama celor ce munceau, exploatatorii. În aceeaşi ţară, dispunînd de aceleaşi resurse de bogăţii naturale, dar în care oamenii au rupt cu trecutul înlăturînd jugul exploatării şi organizînd viaţa, sub conducerea partidului, pe principiile socialiste, se obţin succese şi realizări ce nici nu puteau fi visate în trecut.

Ca muncitori în sectorul învăţămîntului, an de an am simţit ce a făcut partidul pentru şcoală şi pentru oamenii ei: organizarea superioară a învăţămîntului de toate gradele, întărirea bazei lui materiale, mărirea repetată a salariilor cadrelor didactice şi multe alte realizări care ne-au stimulat să lucrăm tot mai rodnic, cu tot mai multă dragoste, cu entuziasm.

Peste puţin timp se vor deschide şcolile. Atmosfera de însufleţire creată în rîndul cadrelor didactice de apariţia Hotărîrii din 27 iulie a.c., ca şi bucuria ce vor simţi-o copiii cînd vor primi noile manuale gratuite, vor face ca munca în şcoală să devină şi mai spornică, ca învăţămîntul să se ridice pe o treaptă tot mai înaltă".

Aceleaşi sentimente de mulţumire şi dragoste fierbinte faţă de partidul nostru — înţelept părinte şi conducător — le exprimă în scrisorile lor şi colectivele didactice şi administrative ale şcolilor medii „Dr. Petru Groza" din Deva, „Elena Sîrbu" din Capitală, profesori şi învăţători de la şcolile din Săveni, din oraşul Dej şi mulţi alţii.

Pentru bunăstarea poporului

(Urmare din pag. 1)

Printre primele categorii de oameni ai muncii cărora li se vor majora salariile în medie cu 10—15 la sută se numără şi cadrele didactice. Este în aceasta încă o dovadă elocventă a grijii statului nostru democrat-popular faţă de aceia cărora li s-a încredinţat nobila misiune de a instrui tînăra generaţie. Hotărîrea partidului şi guvernului stabileşte majorarea salariilor tarifare ale cadrelor didactice din învăţămîntul elementar şi preşcolar în medie cu 10 la sută, ale celor din învăţămîntul de cultură generală profesional şi tehnic în medie cu 15 la sută, ale cadrelor didactice din învăţămîntul superior — în medie cu 15 la sută. În răstimp de 10 ani — din 1951 — şi pînă astăzi partidul şi guvernul au adoptat de patru ori măsuri menite să îmbunătăţească salariile cadrelor didactice. Numai în doi ani — din 1959 pînă în 1961 — datorită ultimelor hotărîri privind majorarea salariilor, remuneraţia cadrelor didactice a înregistrat o creştere deosebit de însemnată.

Profesorii, învăţătorii încep noul an şcolar cu mai multă bucurie. Trăind minunata epopee a zilelor noastre de construcţie a socialismului ei privesc cu încredere şi dragoste înainte, spre culmile strălucitoare, unde se profilează comunismul.

În chip firesc bucuria acestor noi măsuri menite să îmbunătăţească condiţiile de viaţă ale poporului nostru muncitor impune comparaţii cu situaţia din trecut, cu faptele contemporane din lumea capitalistă. Un simplu tur de orizont al situaţiei profesorilor şi învăţătorilor din Occident este deosebit de edificator în această privinţă. În Anglia, printre primele categorii de oameni ai muncii loviţi de măsurile de „austeritate" ale guvernului se numără învăţătorii şi profesorii. În S.U.A., datorită condiţiilor mizere de existenţă pe care le implică profesiunea de pedagog, numeroşi tineri cu pregătire didactică sînt nevoiţi să muncească în alte domenii de activitate; în Italia şi Franţa, deşi lipsesc zeci de mii de cadre calificate, numărul profesorilor este în continuă scădere, datorită salariilor de mizerie pe care le primesc slujitorii şcolii. În întreaga lume capitalistă cursa nebunească a înarmărilor subminează necontenit condiţiile de existenţă ale şcolii.

Contrastul între continua dezvoltare a învăţămîntului în ţările socialiste, între grija pentru îmbunătăţirea condiţiilor de trai ale cadrelor didactice din aceste ţări şi faptele care indică impasul învăţămîntului în capitalism pune în evidenţă cu claritate superioritatea sistemului mondial socialist.

Conştiente de perspectivele minunate pe care le au în faţă, masele largi ale poporului nostru muncitor îşi continuă cu entuziasm munca lor rodnică, creatoare. Alături de toţi oamenii muncii, pentru care noua hotărîre a partidului şi guvernului constituie un imbold în activitate, profesorii şi învăţătorii se vor strădui să realizeze în anul şcolar 1961—1962 — primul în care se înfăptuieşte trecerea la învăţămîntul de 8 ani — un bilanţ cît mai rodnic al activităţii lor, închinate făuririi tinerei generaţii de constructori ai socialismului şi comunismului.

PERFECȚIONAREA cadrelor

Pregătirea profesorilor de romînă și istorie

Mulți dintre profesorii de limba și literatura romînă înscriși la cursul de pregătire organizat de Institutul interregional de perfecționare a cadrelor didactice-București au dat dovadă că stăpînesc cunoștințe temeinice în domeniul metodicii.

Pentru a asigura cursanților o pregătire cît mai temeinică, lectorii din colectivul de limba și literatura romînă au elaborat din timp și cu multă atenție lecții-conferințe, care au contribuit în mare măsură la aprofundarea și sistematizarea celor mai importante teme privind studiul limbii și literaturii romîne. Astfel, pentru profesorii care se prezintă la examenul pentru obținerea gradului definitiv, lecțiile-conferințe din domeniul gramaticii au tratat probleme legate de flexiunea nominală, flexiunea verbală, sintaxa propoziției, sintaxa frazei etc. Lecțiile-conferințe de istoria literaturii s-au referit la creația marilor clasici, la dezvoltarea literaturii noastre între anii 1920—1940 și îndeosebi la succesele literaturii romîne după 23 August 1944.

Discuțiile purtate de către cursanți cu prilejul seminariilor-consultații, pe lîngă faptul că au înlesnit acestora participarea activă la lămurirea și adîncirea unor probleme studiate în etapa pregătirii individuale, au constituit și un valoros schimb de experiență, mai ales în ceea ce privește metodele de predare a diferitelor teme de gramatică sau de literatură. Astfel, bunăoară, cu prilejul discutării metodelor de predare a cazurilor substantivului, cursanții au scos în evidență atît importanța pe care o prezintă această temă cît și o serie de procedee menite să înlesnească înțelegerea de către elevi a celor predate. S-a arătat, de exemplu, că înainte de a se trece la predarea cazurilor substantivului trebuie să se asigure cunoașterea de către elevi a felurilor părților propoziției, cît și funcția sintactică a părților de vorbire, acestea fiind elemente absolut necesare înțelegerii cazurilor substantivului. De asemenea, s-a subliniat necesitatea de a folosi în predare procedee variate: analiza sintactică a unor exemple sau texte, reamintirea noțiunilor sintactice și a definițiilor lor și concretizarea acestora în exemple date de elevi și analizate cu toată clasa etc. S-a scos în evidență faptul că, pentru a da elevilor posibilitatea să înțeleagă mai ușor toate funcțiile sintactice ale substantivului, se poate folosi și procedeul așezării propozițiilor care cuprind toate cazurile sub formă de schemă, după care se trece la analiza lor cu elevii. S-a atras atenția că acest procedeu poate fi folosit cu succes numai dacă elevii cunosc bine funcțiile substantivului în propoziție. S-a insistat și asupra predării unor funcții ale cazurilor mai puțin cunoscute de către elevi, cum ar fi, de exemplu, cazul acuzativ cu prepoziție.

În seminariile-consultații cu profesorii înscriși la examenul pentru obținerea gradului II, unde s-a pus accent pe formarea măiestriei pedagogice, în afara discutării unor probleme de metodică aplicate la cele mai importante teme de gramatică și de literatură s-au susținut și unele planuri de lecții și referate privind predarea unor capitole mai dificile din domeniul specialității. La gramatică, asemenea referate și planuri au avut ca temă predarea cazurilor substantivului, predarea diatezelor verbului, predarea predicatului verbal și a predicatului nominal, predarea propoziției subiective etc. Pe baza referatelor și a planurilor s-au purtat în seminarii discuții interesante și s-au făcut precizări asupra unor procedee folosite în predare. De pildă, în legătură cu predarea predicatului verbal s-a arătat că înțelegerea acestei noțiuni de către elevi este condiționată de cunoașterea temeinică a elementelor legate de verb (mod, timp, diateză) și a noțiunii de verb predicativ. De asemenea, s-a subliniat necesitatea ca elevii să fie lămuriți, pe baza analizei unor exemple, prin ce se exprimă predicatul verbal. În ceea ce privește predarea predicatului nominal, s-a arătat că aceasta trebuie precedată de lămurirea deplină a noțiunilor de verb copulativ nepredicativ și de verb predicativ, de auxiliar morfologic și de auxiliar sintactic.

Și la cursul pentru pregătirea profesorilor de istorie s-a observat aceeași grijă în îmbinarea lecțiilor-conferințe cu activitatea din seminarii, spre a da cursanților posibilitatea să-și asigure o cît mai temeinică pregătire.

Lecțiile pentru profesorii înscriși la examenul de obținere a gradului definitiv au fost axate pe teme de sinteză sau pe teme care rezolvă, pe baza lucrărilor recent apărute, probleme-cheie ale cursului de istorie generală sau de istorie a patriei. Astfel de teme sînt: „Probleme ale istoriei statului și culturii dacilor", „Destrămarea feudalismului și începuturile capitalismului pe teritoriul țării noastre", „Caracterul și particularitățile principale ale celui de-al doilea război mondial" etc. S-a dat o atenție deosebită problemelor de istorie contemporană a R.P.R. și de istorie contemporană generală. Pe de altă parte, cursul a cuprins și aspecte legate de metodica predării unor teme. Totodată sau prevăzut două lecții speciale privind „Formarea și dezvoltarea noțiunilor istorice de bază" și „Educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar prin lecțiile de istorie".

Trebuie spus însă că unii dintre profesorii de istorie prezenți la curs nu au parcurs toată bibliografia în etapa studiului individual, situație care le-a creat dificultăți în participarea la discuțiile din seminariile-consultații și i-a obligat la eforturi mari pentru a se pune la curent cu lucrările pe care nu le-au studiat la timp.

Pregătindu-se cu atenție, profesorii de limba și literatura romînă, precum și profesorii de istorie vor putea face față cu succes cerințelor prevăzute de programe cu prilejul examenelor de definitivat și gradul II.

I. Lupu

Cursuri centrale

Ca și în anii trecuți, și în anul acesta au fost organizate, în afară de cursurile din cadrul institutelor interregionale, cursuri centrale de perfecționare care funcționează sub conducerea directă a Ministerului Învățămîntului și Culturii.

În ziua de 3 august a. c. s-a deschis la Breaza un curs de perfecționare la care participă profesori de literatură romînă din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice. Pentru a se asigura un nivel cît mai ridicat al tratării celor mai importante probleme legate de predarea literaturii romîne în școala medie, prelegerile și conferințele sînt expuse de academicieni, specialiști din învățămîntul superior, critici literari și scriitori.

De o deosebită importanță pentru perfecționarea pregătirii profesorilor care predau economia politică și socialismul științific în școlile de cultură generală, profesionale și tehnice este cursul central deschis în ziua de 7 august la Predeal. Tematica acestui curs cuprinde probleme de cea mai mare importanță teoretică și practică ale politicii partidului nostru. Cursanții vor analiza astfel programul desăvîrșirii construirii socialismului în R.P.R. elaborat de Congresul al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn, problemele cuprinse în Raportul prezentat de către tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul împlinirii a 40 de ani de la înființarea partidului, lucrările plenarei C. C. al P.M.R. din iunie—iulie 1961 privind dezvoltarea agriculturii etc. De asemenea, vor fi analizate unele probleme teoretice și practice ale mișcării comuniste internaționale, ca de pildă transformarea sistemului socialist mondial în factorul hotărîtor al dezvoltării sociale, coexistența pașnică etc.

În cadrul cursului vor fi discutate și problemele metodice ale predării științelor sociale în învățămîntul mediu.

Cursurile centrale vor contribui la ridicarea predării în școlile noastre la nivelul sarcinilor trasate învățămîntului de către partid.

O chemare la fericirea întregii omeniri

(Urmare din pag. 1)

dușmanii marxism-leninismului, privind factorii motori ai dezvoltării sociale.

Subliniind marea însemnătate a muncii ideologice, P.C.U.S. consideră că în prezent esențialul în acest domeniu îl constituie educarea tuturor oamenilor muncii în spiritul unei înalte principialități și al devotamentului față de comunism, al atitudinii comuniste față de muncă și de proprietatea obștească. Această sarcină se realizează concomitent cu înlăturarea completă a rămășițelor concepțiilor și moravurilor burgheze, cu dezvoltarea multilaterală, armonioasă a personalității umane, creîndu-se o adevărată bogăție a culturii spirituale.

Una din trăsăturile principale ale orînduirii comuniste este ștergerea deosebirilor dintre munca fizică și intelectuală. Acest proces istoric se realizează atît pe calea progresului tehnic multilateral și neîntrerupt, prin transformarea muncii fizice în muncă intelectuală, cît și prin ridicarea fiecărui om al muncii la gradul de cultură propriu intelectualității. Sarcina aceasta din urmă o îndeplinește în primul rînd și în principal școala.

Școala sovietică a acumulat o uriașă experiență în organizarea unui învățămînt profund științific, bazat pe concepția materialist-dialectică despre lume, a pregătit și pregătește cei mai mulți specialiști de toate genurile în comparație cu orice altă țară. Superioritatea sistemului de învățămînt creat de orînduirea socialistă s-a verificat în grandioasele succese ale științei sovietice, care a deschis calea cuceririi Cosmosului de către om, a creat mijloacele tehnice necesare pentru călătoriile interastrale la care visau cele mai înflăcărate minți ale omenirii.

Dezvoltînd cuceririle epocale ale școlii sovietice, proiectul de Program prevede un ansamblu de măsuri ce se vor realiza în viitoarele două decenii. Sarcinile fundamentale în domeniul educației și învățămîntului constau în introducerea, în decursul următorilor zece ani, a învățămîntului mediu general și politehnic obligatoriu de 11 ani pentru toți copiii de vîrstă școlară și învățămîntul de 8 clase pentru tinerii din economia națională care nu au studii corespunzătoare. În anii 1971—1980 se vor lua măsuri ca toți cetățenii să facă studii medii complete. În viitor se va dezvolta și adînci preocuparea de a îmbina învățămîntul de cultură generală cu activitatea de producție utilă societății. În acest sens vor lua o dezvoltare considerabilă, alături de școlile de zi, școlile medii serale pentru cei ocupați în producție. Pentru a face față progresului impetuos al științei și tehnicii contemporane, Partidul Comunist și Guvernul Sovietic pun în fața școlii, a științei pedagogice, a cadrelor de specialitate sarcina de a perfecționa în permanență sistemul de învățămînt în producție și profesional-tehnic, pentru ca măiestria celor ce muncesc în fabrici, uzine, pe ogoare, să se îmbine cu ridicarea pregătirii lor de cultură generală în domeniul științelor sociale și ale naturii și cu dobîndirea unor cunoștințe tehnico-inginerești, agronomice, medicale și a altor cunoștințe de specialitate.

Spre deosebire de societatea capitalistă, unde se ridică puternice bariere sociale în calea pătrunderii fiilor de oameni ai muncii în învățămîntul superior, proiectul de Program al P.C.U.S. prevede crearea condițiilor pentru ca toți cei ce doresc să învețe să urmeze cursurile învățămîntului superior și mediu de specialitate. Se va dezvolta în toate regiunile țării rețeaua de școli superioare și medii de specialitate, precum și rețeaua de uzine-școli tehnice superioare, de institute agricole de pe lîngă mari sovhozuri etc.

Deoarece în procesul construirii comunismului prezintă o mare însemnătate educarea obștească a tineretului, P.C.U.S. se va preocupa în continuare de dezvoltarea rețelei de instituții preșcolare și școli internat, astfel ca să se asigure satisfacerea deplină a nevoilor oamenilor muncii în ce privește educarea copiilor de către societate, pe baza dorinței părinților.

În perioada construcției desfășurate a comunismului va lua o mare amploare viața culturală a societății, se vor crea condițiile sociale și materiale ca fiecare om să-și dezvolte aptitudinile sale creatoare (literare, artistice etc.) Un mare avînt va cunoaște activitatea științifică; succesele ce vor fi dobîndite în următorii douăzeci de ani vor consolida pozițiile cucerite de știința sovietică pe arena mondială și vor face ca ea să ocupe în toate direcțiile principale o situație conducătoare în știința contemporană.

Înaintarea poporului sovietic spre comunism, construirea societății celei mai înaintate din întreaga istorie a umanității are o uriașă semnificație internațională. Înfăptuirea visului milenar al omenirii muncitoare, afirmarea superiorității absolute a comunismului asupra capitalismului va acționa ca un puternic centru de atracție pentru toate popoarele care vor continua să suporte jugul capitalismului. Nici un fel de argumente nu vor putea să întunece strălucirea comunismului. Noi zeci și zeci de milioane de oameni se vor convinge că acesta este viitorul lor, că el trebuie să devină prezent pentru întreaga omenire. Viața arată și va arăta tot mai mult cît este de calomnioasă, de antipopulară teza propagandei burgheze după care comunismul s-ar impune prin forța armelor. Nu pe calea războiului cu alte țări, ci așa cum se spune în proiectul de Program, prin exemplul unei organizări mai perfecte a societății, prin înflorirea forțelor de producție, prin crearea tuturor condițiilor pentru fericirea și bunăstarea omului, ideile comuniste cuceresc mințile și inimile maselor populare.

Construirea comunismului în U.R.S.S. constituie o contribuție esențială, hotărîtoare la apărarea păcii în lume, la înlăturarea războiului din viața societății. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice se pronunță ferm pentru înlăturarea cauzelor care provoacă încordarea internațională, promovează ferm principiul leninist al coexistenței pașnice între state cu orînduiri sociale deosebite. În proiectul de Program sînt formulate clar și concret principiile politicii externe a statului sovietic, principii care exprimă esența profund umană a comunismului, grija pentru a feri omenirea de cataclismul unui război termonuclear. În același timp, P.C.U.S., guvernul sovietic atrag în permanență atenția că atîta vreme cît se menține imperialismul, există și primejdia de război și de aceea este necesară o maximă vigilență, întărirea capacității de apărare a patriei socialiste, a întregului lagăr socialist, pentru a fi gata de a da o ripostă nimicitoare agresorului.

Poporul romîn a salutat cu deosebit entuziasm proiectul de Program al P.C.U.S., în care vede drumul luminos spre care se îndreaptă în mod legic întreaga omenire. „Proiectul noului Program al P.C.U.S." — arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — constituie o imagine a viitorului întregii omeniri și tocmai de aceea el a fost primit cu un interes atît de profund de toate partidele marxist-leniniste, de toate popoarele țărilor socialiste, de oamenii muncii din întreaga lume. Studierea experienței P.C.U.S., aplicarea creatoare a concluziilor acesteia se dovedesc o condiție indispensabilă pentru rezolvarea sarcinilor complexe ale făuririi societății socialiste și comuniste."

Sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn, poporul nostru înfăptuiește cu deosebit entuziasm programul desăvîrșirii construcției socialiste elaborat de Congresul al III-lea al partidului, asigurînd înaintarea treptată neabătută, etapă cu etapă, a țării noastre spre trepte tot mai înalte ale noii orînduiri sociale. În această muncă țara noastră simte tot mai puternic ajutorul multilateral, frățesc al oamenilor sovietici, al guvernului U.R.S.S.

Poporul romîn se bucură profund de marile succese ale popoarelor sovietice și este convins că programul elaborat de P.C.U.S. va fi înfăptuit întrutotul.

VACANȚĂ • VACANȚĂ

Printre școlarii din regiunea Brașov

„Să ascultăm noutățile!" În tabăra de pionieri și școlari de la Păușa, regiunea Argeș, citirea în comun a presei pentru tineret trezește totdeauna interes

O amintire plăcută dintr-o excursie de neuitat

„Astăzi a avut loc deschiderea festivă a taberei. Ce emoționați și mîndri am fost cînd am văzut drapelul urcînd pe catarg și fluturînd în adierea vîntului!

După festivitate am fost la un spectacol de marionete, iar seara „Casa pionierilor" din orașul Constanța ne-a prezentat un program cu tema „Prietenia între popoare".

Așa a fost însemnată activitatea din prima zi în jurnalul uneia din taberele de pionieri și școlari din regiunea Brașov, tabără organizată în localul școlii medii din Predeal. Așa și-au început frumoasa activitate de tabără cei 302 pionieri și școlari din raioanele Sibiu, Făgăraș și Brașov, care își petrec aici o parte din vacanță. În zilele care au urmat au avut loc alte acțiuni și manifestări care de care mai frumoase și mai interesante.

Pe primul plan în programul taberei stă drumeția. Niciînd nu vor uita pionierii frumoasele excursii făcute la cabanele Trei Brazi și Poiana Secuilor, pe Clăbucet și Gîrbova, la Pîrîul Rece sau la Sinaia.

Foarte mult îi atrag pe copii și interesantele acțiuni pionierești care se organizează pentru ei: adunările tematice, spartachiada sportivă, convorbirile pe teme din viața pionierească, focurile de tabără.

Alături de directorul taberei, instructoarea superioară de pionieri, cei patru profesori de educație fizică și cei opt instructori de detașamente, recrutați tot din rîndul cadrelor didactice, se străduiesc să le asigure copiilor un program interesant, atractiv, cu un accentuat caracter recreativ.

Inițiative lăudabile

În afară de tabăra de la școala medie din Predeal, Secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional Brașov a mai organizat, în colaborare cu Comitetul regional U.T.M., încă două tabere regionale, pe valea Timișului. În toate cele trei tabere vor petrece neuitate zile de vacanță aproape 3000 de pionieri și școlari din toate raioanele regiunii Brașov.

Colectivul care lucrează la tabăra regională nr. 3, situată la Dîmbul Morii, într-un minunat decor natural, manifestă inițiative lăudabile, menite să asigure o cît mai mare varietate a programului. În afara unor interesante excursii, a focurilor de tabără și a concursurilor de orientare turistică, aici s-au organizat și concursuri cu premii pentru titlul de „cel mai bun povestitor din tabără", „cel mai bun recitator" și „cel mai bun solist". Aceste concursuri s-au transformat în adevărate manifestări culturale, care plac mult pionierilor.

Tot aici s-a organizat și o brigadă artistică de pionieri care, cu prilejul popasurilor mai îndelungate din timpul excursiilor, prezintă cîteva cîntece, dansuri, recitări și ghicitori.

Frumoasa experiență acumulată de colectivul din această tabără ar fi putut ajuta și la înviorarea activității din celelalte tabere regionale dacă ea le-ar fi fost transmisă (de exemplu, în cadrul ședințelor de analiză ce se impun a fi organizate după fiecare serie de elevi).

Ce spun elevii

Vizitînd cele trei tabere organizate de secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular regional Brașov rămîi plăcut impresionat de excelentele condiții materiale asigurate fiecăreia din ele. Toate au fost dotate din plin cu materiale sportive și culturale. Personalul de specialitate asigură funcționarea permanentă și în bune condițiuni a tuturor instalațiilor, iar mîncarea ce li se servește copiilor este suculentă și hrănitoare. Toate acestea contribuie, pe lîngă programul bogat, la succesul activității din tabere.

Am avut prilejul să stăm de vorbă cu numeroși școlari aflați în cele trei tabere. Iată ce ne-au spus cîțiva dintre ei:

Elena Moloșit (com. Slimnic, raionul Sibiu): Petrecem în tabără zile minunate. Una mai frumoasă ca cealaltă. Îmi plac mult excursiile. Să nu mă întrebați care a fost mai frumoasă, pentru că toate mi-au plăcut deopotrivă.

Marilena Hanciu (com. Săliște, raionul Sibiu): Mie îmi place mult sportul. În tabără am prilejul să joc și volei și handbal, să fac și gimnastică și atletism. Avem mîncare foarte bună și ne simțim minunat.

Mircea Florea (Sibiu): Am cîștigat concursul pentru „cel mai bun povestitor din tabără". Am povestit tot ce am făcut și tot ce am simțit în ziua cînd am primit cravata roșie. Cred că aș mai cîștiga un concurs dacă aș povesti despre minunatele zile petrecute în tabăra de la Dîmbul Morii.

Prof. Ioan N. Chițu

Știri

Grija sporită a partidului și guvernului față de copiii oamenilor muncii din patria noastră face ca an de an școlarii să-și petreacă tot mai plăcut zilele de vacanță.

Și elevii școlii noastre se bucură de o vacanță minunată. 16 din ei au fost în cursul lunii iulie în taberele regionale. Alți 65 de copii au participat la o frumoasă excursie organizată de școală cu sprijinul G.A.C. „Ilie Pintilie" din localitate la Muntele Mic. În cele 10 zile ale excursiei pe lîngă faptul că au avut prilejul să cunoască și să admire frumusețile patriei noastre, copiii și-au îmbogățit cunoștințele. Ei au efectuat exerciții de orientare cu busola, au constatat variația temperaturii în raport cu altitudinea, au urmărit așezarea în etaje a vegetației și au colecționat material didactic. Astfel excursia a constituit nu numai un prilej de odihnă activă, ci și un mijloc de educare patriotică și de lărgire a orizontului copiilor.

Prof. TIBERIU GOȘA
Școala de 7 ani
Iecea Mare, raionul
Sînnicolaul Mare

★

Elevii școlilor medii aflați în vacanță în comuna Reteag, raionul Dej, au prezentat zilele trecute în fața colectiviștilor din comună un frumos program artistic. Spectacolul dat de elevi a scos în evidență frumoasele realizări obținute de tînăra gospodărie agricolă colectivă din Reteag.

La reușita programului au contribuit deopotrivă profesori, elevi precum și unii studenți aflați la practică.

La sfîrșitul spectacolului artiștii amatori au primit mulțumiri din partea conducerii gospodăriei agricole colective pentru programul interesant și atractiv pe care l-au prezentat.

ZILE DE NEUITAT

În taberele organizate de M.I.C. pe litoralul Mării Negre și-au petrecut pînă acum o parte din vacanță mii de elevi și pionieri. Zilele trăite de ei în tabere vor rămîne, desigur, de neuitat. Ceasurile petrecute pe plajă, băile în mare, jocurile, excursiile, ca și hrana consistentă și gustoasă și cazarea excelentă îi reconfortează și îi recreează, le dau noi puteri de muncă pentru anul școlar viitor.

Activitatea pionierească se bucură în tabere de mare trecere. La tabăra din Vasile Roaită, de pildă, copiii au participat cu însuflețire la convorbiri pe teme cum sînt: „Viața fericită a copiilor din R.P.R.", „Să cunoaștem viața nouă a Dobrogei", „Noi obiective industriale apărute pe harta țării", „Să ne purtăm cum ne cere angajamentul solemn pionieresc" etc. De neuitat vor rămîne pentru copiii din fiecare serie adunarea cu tema „Partid iubit, îți mulțumim", focul de tabără și carnavalul pionieresc.

Pionierii participă nemijlocit la pregătirea și organizarea acestor acțiuni. Cu acest prilej ei învață poezii și cîntece, dansuri, spun ghicitori și proverbe, leagă prietenii trainice.

Programul variat al vieții din tabără cuprinde și multe alte puncte care îi bucură pe copii. Ei fac excursii de scurtă durată pentru vizitarea stațiunii și a împrejurimilor, marșuri pionierești pe distanța Vasile Roaită—Eforie, ca și excursii de o zi cu un itinerar pe cît de variat pe atît de atractiv. Pleacă pe mare, cu hidrobuzele, pînă la Constanța, unde vizitează acvariumul „Borcea", edificiul cu mozaic din piața Ovidiu, muzee, expoziții și alte instituții culturale din oraș, apoi se îndreaptă cu troleibuzele spre Mamaia, unde iau masa de prînz în parc, iar la urmă se întorc în tabără cu vaporul. Excursia de o zi le dă copiilor prilejul să admire frumusețile litoralului, să-și îmbogățească cunoștințele despre fauna și flora Mării Negre, să petreacă laolaltă ceasuri pline de farmec și bucurie.

Antrenant și totodată instructiv este și concursul gen drumeții veseli „Înflorește litoralul", ca și concursul pentru cel mai bun recitator sau cîntăreț.

Conducerea taberei se îngrijește ca de două ori pe săptămînă pionierii și școlarii să vizioneze filme sau să participe la unele spectacole prezentate de Teatrul de păpuși din Constanța, cum au fost, de pildă, cele cu piesele „Artista pădurii" și „Ursuleții veseli".

În tabără se desfășoară și o susținută activitate artistică. În fiecare serie se organizează corul taberei și brigăzi artistice de agitație.

Întrecerile sportive din cadrul spartachiadei pe unitate completează odihna activă a pionierilor și contribuie, alături de plajă, de jocurile în aer liber și de excursii la călirea organismului lor, la reconfortarea lor fizică.

N. Burcea

La casa pionierilor

Casa pionierilor din Sighet s-a îngrijit ca pionierii și școlarii din acest oraș să-și petreacă vacanța într-un mod cît mai plăcut și folositor.

Din programul bogat desfășurat în cursul lunii iulie desprindem următoarele acțiuni: prezentarea celor mai noi cărți literare pentru copii, spectacolul artistic „Povestea Mădălinei" prezentat de cercul dramatic, „Traista cu povești", șezătoare literară cu basme, ghicitori, strigături, proverbe și cîntece luate din folclorul nostru; concursul-ghicitoare pentru cunoașterea cîntecelor pionierești, concursul „Cine știe cîștigă" pe tema „Omul, cuceritor al Cosmosului", concursuri sportive de fotbal, volei, handbal și înot; cursa ciclistă pe traseul Sighet-Vad-Ocna Șugatag și retur, jocuri în aer liber, focuri de tabără etc.

Activitatea din cursul lunii august se va termina cu „carnavalul pionieresc" ce va avea loc cu prilejul zilei de 23 August.

Prof PETRE LENGHEL IZANU

Zilele petrecute pe litoral dau copiilor posibilitatea să se bucure din plin de farmecul vacanței

VACANŢĂ VACANŢĂ

Excursii şcolare

Excursiile pentru cunoaşterea patriei noastre socialiste au antrenat în acest an un însemnat număr de elevi. La miile de elevi care au vizitat Bucureştiul în vacanţa de iarnă şi primăvară, precum şi în lunile iunie şi iulie, se adaugă acum peste 10.000 de elevi din şcolile medii şi profesionale care participă în prezent la excursiile organizate de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M.

Zilele acestea au fost oaspeţi ai Capitalei peste 1.500 de elevi din regiunile Hunedoara, Mureş-Autonomă Maghiară, Iaşi şi Bucureşti. Cu aceştia, numărul elevilor care au vizitat Bucureştiul începînd de la 22 iulie se ridică la aproximativ 5.000.

Fiii oţelarilor şi minerilor hunedoreni, fiii oamenilor muncii din regiunile Mureş-Autonomă Maghiară, Iaşi şi Bucureşti au vizitat în Capitală monumente şi locuri istorice, muzee şi instituţii de artă şi cultură, parcuri şi grădini, cartiere muncitoreşti, şantiere de construcţii, fabrici şi uzine etc. Ei au cunoscut astfel glorioasul trecut de luptă al oraşului şi măreţele transformări care au avut loc aici în anii puterii populare.

Bucureştenii au recunoscut de la început printre excursionişti pe cei 500 de elevi hunedoreni, după frumoasele lor costume naţionale. Elevii din regiunea moţilor, dintre Criş şi Arieş, cei de pe Mureş, de la Ilia, de la Alba Iulia şi Sebeş precum şi cei de la Orăştie sau din Petroşani au ţinut să vină în Capitala patriei noastre îmbrăcaţi în minunatele straie de sărbătoare specifice raioanelor lor. Grupul cel mai uşor de recunoscut era cel al moţilor crişeni. Printre ei, elevele Anica Giurgiu şi Aurelia Stancu din clasa a X-a a Şcolii medii „Avram Iancu" din Brad, originare de pe muntele Găina — din Buzeştii de Sus — purtau tulnicele cu care cîntă adesea la căminul cultural din comună sau la tradiţionalul „tîrg de fete" de pe muntele unde şi-au petrecut copilăria.

Tulnicăriţele din Buzeşti şi, alături de ele, mulţi alţi elevi hunedoreni ca Eugen Spinei, Ileana Ţîrlea, Ghizela Farcaş, fii de siderurgişti din Hunedoara, Elena Fărău, fică de miner din Brad, Valeriu Băloi şi Andrei Bidiu etc. au trăit în zilele vizitei lor în Capitală clipe minunate. Întregul program — fie că a fost vorba de circuitul oraşului, fie că a fost vorba de vizitele făcute la Muzeul de istorie a partidului, la Muzeul de istorie a oraşului Bucureşti, la Muzeul de ştiinţe naturale „Gr. Antipa", la Atelierele „Griviţa Roşie" sau la Grădina botanică — a însemnat un minunat prilej de îmbogăţire a cunoştinţelor, de cunoaştere a frumoasei noastre Capitale. Vizitarea noilor cartiere muncitoreşti, a stadionului şi parcului „23 August", a diverselor întreprinderi şi instituţii s-au înscris, de asemenea, printre minunatele obiective turistice cuprinse în programul celor cinci zile petrecute de şcolari în Capitală. Ei au aşteptat cu multă nerăbdare ziua în care programul înscria vizionarea în sala Palatului R.P.R. a unui film. Au admirat monumentala clădire a Sălii Palatului, înălţată în anii puterii populare, mîndrie a Capitalei şi a întregii ţări.

Mulţi din elevii şi ucenicii care au vizitat zilele acestea Capitala puteau fi întîlniţi, nu cu mult timp înainte, mergînd în drumeţie prin munţii Retezat, la cetăţile dacice din munţii Orăştie, la Sarmisegetuza şi la Deva, la Detunata şi Vulcan, la Petroşani, la podul natural de la Grohot din munţii Apuseni.

Multe din excursiile lor şi-au înscris în itinerariu localităţi şi locuri în care s-a desfăşurat răscoala de la 1784 a lui Horia, Cloşca şi Crişan, locuri în care au trăit şi luptat revoluţionarii democraţi Avram Iancu, Ecaterina Varga şi alţii, precum şi unele monumente ale naturii ca „Gorunul lui Horia" de la Ţebea.

Întorşi acasă, elevii şcolilor profesionale — viitori muncitori din Hunedoara, Petroşani şi Brad — vor povesti colegilor lor despre tot ce au văzut şi cunoscut în zilele cît au fost oaspeţii Bucureştiului. Andrei Fazecaş din anul III, ucenic-lăcătuş de la Şcoala profesională din Hunedoara, clasat pe locul I la concursul pe meserii, ca şi colegii lui — Andrei Bidiu, viitor oţelar şi Valeriu Băloi, zidar şamotor — ca şi alţi elevi de la şcolile profesionale din Călan şi Petroşani vor avea multe de povestit, cînd se vor întoarce acasă, despre frumuseţea Capitalei noastre.

Tot pentru cunoaşterea patriei socialiste sînt organizate de către Ministerul Învăţămîntului şi Culturii şi C.C. al U.T.M. şi excursii de şapte zile pe litoralul Mării Negre. La miile de copii care şi-au petrecut o parte din vacanţă în taberele de pe litoral şi la alte mii care s-au deplasat pe ţărmul mării cu prilejul excursiilor interregionale, se mai adaugă alte şi alte mii de elevi care vor vizita litoralul pînă la sfîrşitul vacanţei de vară. Începînd de marţi 8 august, bazele turistice de pe litoral şi-au primit cei dintîi oaspeţi — elevi din oraşul Bucureşti şi regiunile Oltenia, Braşov, Maramureş şi Ploieşti.

Elevii de la bazele turistice situate în oraşul Constanţa, la Tuzla, la Vasile Roaită, Costineşti şi Schitu vor vizita oraşul Constanţa, Muzeul regional, acvariul „N. Borcea", Mozaicul, şantierele navale, strungul la care a lucrat Filimon Sîrbu, noile şi minunatele construcţii de pe litoral, vor afla cît mai multe despre fauna şi flora litoralului romînesc.

În zilele de excursie pe litoral, elevi din toate colţurile ţării vor cunoaşte realizările obţinute în anii regimului democrat-popular în cea dintîi regiune a ţării complet colectivizată.

Ioan Bîrna

Elevii şcolii medii „Zoia Kosmodemianskaia" din Capitală au pornit în excursie pe un itinerar care le oferă nebănuite frumuseţi.

Fotoreporterul nostru i-a surprins în timpul vizitei la uzinele „Ernst Thaelmann" din Braşov, în timp ce primeau explicaţii asupra unor laturi ale procesului tehnologic de fabricare a renumitelor tractoare româneşti (foto sus).

Interesul excursioniştilor pentru viaţa culturală a satelor a fost satisfăcut la întîlnirea lor cu renumita formaţie a artiştilor amatori din Domneşti Argeş, care va participa, peste cîteva zile, la finala celui de al VI-lea concurs artistic (foto mijloc stînga).

Iată-i pe excursionişti admirînd culmile pitoreştilor munţi care înconjoară cabana Voinea din raionul Cîmpulung Muscel.

Şi în sfîrşit, iată-i pornind spre vîrful Ezer, de-a lungul unor seculare păduri de brad.

Foto : L. TIBOR

În tabăra internaţională

Pionierii şi şcolarii din tabăra internaţională de la Costineşti s-au întors în Capitală după ce au petrecut trei săptămîni de odihnă pe litoral, unde au avut ocazia să cunoască oraşul Constanţa şi celelalte staţiuni care au înflorit pe malul mării. De aici ei au pornit cu autocarele într-o excursie de cinci zile pe Valea Prahovei, unde se vor întîlni cu pionierii din taberele situate în aceste locuri, vor participa la focuri de tabără şi carnavaluri, vor vizita întreprinderi, muzee şi locuri istorice, vor admira frumuseţile naturii.

La întoarcerea în Capitală, înainte de a pleca în patrie ei vor vizita timp de două zile oraşul Bucureşti.

Pentru buna pregătire a noului an școlar

In regiunea București

A trecut aproape o lună și jumătate din vacanța de vară. În acest timp în toate regiunile țării a început acțiunea de pregătire a noului an școlar — anul în care începe aplicarea programelor școlii de 8 ani, astfel încît el oferă condiții și mai bune de muncă pentru cadrele didactice, de învățătură pentru elevi.

Noul an școlar va însemna dezvoltarea considerabilă a bazei materiale a învățămîntului nostru. Sute de noi clădiri școlare, cuprinzînd mii de săli de clasă, își vor deschide porțile la 15 septembrie pentru zeci de mii de elevi, oferindu-le săli spațioase de studiu, laboratoare și săli de gimnastică, biblioteci bogat înzestrate.

Partidul și guvernul acordă o mare atenție dezvoltării bazei materiale a învățămîntului, alocînd în acest scop în fiecare an, sute de milioane lei. Realizarea în timpul util a construcțiilor școlare reprezintă o sarcină de răspundere pentru toți factorii care conlucrează în acest domeniu.

Multe organe ale învățămîntului și întreprinderi de construcții din localitățile în care se ridică localuri noi de școală preocupîndu-se din timp de deschiderea șantierelor, de asigurarea materialelor și de desfășurarea ritmică a lucrărilor, au reușit să aducă la ora actuală construcțiile respective într-un stadiu de finisare. Astfel, în regiunea Suceava, din cele 300 săli de clasă prevăzute în planul pe acest an, la peste 200 se fac ultimele lucrări. În regiunea Cluj, 150 de săli de clasă sînt de asemenea în faza finală a construcției. În multe alte regiuni noile construcții se găsesc într-un stadiu avansat, astfel că la deschiderea anului școlar vor putea să-și primească oaspeții.

În unele locuri, însă, se constată întîrzieri în efectuarea lucrărilor la localurile de școală, mai ales la acelea ridicate prin contribuție voluntară. Așa stau lucrurile de exemplu în unele raioane din regiunea București. În raionul Alexandria, de pildă, se prevede construirea unui număr de cîteva zeci de săli de clasă. Astfel, se construiesc școli cu cîte 4 săli de clasă în comunele Licurici, Plosca, Nanov, Brăceni, Măgura, Nenciulești, Orbeasca și în altele. Dar stadiul în care se află multe din aceste construcții este mult rămas în urmă. Numai două dintre clădirile menționate — și anume cele din Nanov și Licurici — se găsesc în situația de a putea încheia lucrările pînă la 15 septembrie. Celelalte se află încă în faza de fundație sau zidărie.

Care sînt motivele acestor întîrzieri? Au existat într-adevăr cauze obiective care neputînd fi inițial prevăzute au determinat întîrzierea construcțiilor? Asemenea cauze n-au existat. A existat în schimb o intolerabilă neglijență a secției de învățămînt și cultură a raionului Alexandria. În sprijinul acestei concluzii vine faptul că la Licurici și Nanov, unde condițiile sînt aceleași ca pretutindeni lucrările de construcții au putut fi duse pînă la finisaj. Vina secției respective de învățămînt rezultă mai ales din faptul că n-a intervenit la timp și cu suficient interes pentru asigurarea investițiilor necesare și pentru mobilizarea contribuției patriotice a cetățenilor din comună. Și-au dat însă „contribuția" la întîrzierea construcțiilor școlare și alte instituții. Nu poate fi socotit decît ca o evidentă manifestare de birocratism, de pildă, faptul că, pentru adăugarea a două săli de clasă la clădirea școlii din Măgura, D.S.P.A.C.-ul n-a dat timp de luni de zile avizările necesare. Astfel că, în comună, deși există toate fondurile necesare precum și celelalte condiții în vederea ridicării construcției, lucrările nici măcar n-au început.

O altă cauză a întîrzierilor în construcția unor clădiri școlare este aceea că T.R.C.R. de pe lîngă sfatul popular al regiunii a amînat uneori cu săptămîni și luni de zile deschiderea șantierelor. Edificatoare în această privință este situația localului de școală cu 8 săli de clasă din comuna Drăgănești, local care se construiește din fond central. Lucrările de construcții de pe acest șantier au început tîrziu deși toate formalitățile legate de proiectare și finanțare, ca și avizările respective, fuseseră terminate la vreme. Pe lîngă aceasta, T.R.C.R. n-a asigurat nici ritmicitatea necesară, săptămîni în șir lucrările stagnînd din motive insuficient de întemeiate. Merită menționate însă eforturile pe care le fac în momentul de față muncitorii constructori de pe acest șantier care la chemarea organizației de partid și cu sprijinul sindicatului s-au angajat să recupereze întîrzierile provocate de cauzele menționate mai sus.

Rămîneri în urmă în domeniul construcțiilor de localuri școlare se întîlnesc și în alte raioane ale regiunii București.

Este necesar ca pretutindeni unde există asemenea situații secțiile de învățămînt și cultură să intervină grabnic pentru lichidarea întîrzierilor.

★

O altă latură a pregătirilor pentru deschiderea anului școlar privește amenajarea și curățirea localurilor, repararea mobilierului necesar localurilor existente.

Multe școli au încheiat acțiunea de amenajare a localurilor încă din primele zile ale lunii iulie. Este [illegible] să intri, de exemplu [illegible] Școlii de 7 ani d[illegible] raionul [illegible] vărui[illegible]ele și u[illegible] curățenie, școala din Domnești este gata să primească pe elevi și profesori pentru noul an de muncă. Gospodarii acestei școli n-au plecat în concediu pînă ce n-au încheiat, cu sprijinul sfatului popular, toate lucrările legate de pregătirea deschiderii anului școlar.

Aceeași situație am întîlnit-o la Școala de 7 ani din Drăgănești, la Școala medie din Bolintinul precum și în alte locuri.

Cu toate acestea, și în privința pregătirii localurilor existente sînt încă în regiunea București, situații care ar trebui să dea mai mult de gîndit organelor locale de învățămînt și cultură.

În raioanele Alexandria și Drăgănești multe clădiri, mai ales la sate, se găsesc în aceeași situație în care au rămas în ultima zi de școală. La Furculești, de pildă, clasele arată o dezordine cu totul de neîngăduit. Aici n-a fost folosită de săptămîni în șir nici măcar elementara mătură. Este evident că răspunderea pentru această situație cade în sarcina directorului școlii. Întreprinderea de gospodărie orășenească din Alexandria cu care s-a contractat văruirea și efectuarea reparațiilor necesare, manifestă, de asemenea, destul dezinteres pentru efectuarea la timp a lucrărilor contractate.

În legătură cu „stilul de muncă" al I.G.O. Alexandria și cu grija acesteia pentru efectuarea lucrărilor de amenajări și reparații merită menționată „inițiativa" sa de a trimite meșteri să văruiască școlile fără să le dea și varul necesar. Ne este greu să înțelegem cum a fost posibil să se uite un asemenea „amănunt" care a provocat, pe lîngă celelalte cauze menționate, mari întîrzieri în buna pregătire a școlilor pentru noul an. De altfel nici secția raională de învățămînt și cultură n-a fost mai grijulie în această privință (tovarășii de la secție n-au uitat însă să-și planifice concediile în timpul în care se manifestau toate aceste neajunsuri).

★

În școlile regiunii București am întîlnit și alte aspecte legate de pregătirea noului an școlar. La Drăgănești, de pildă, cadrele didactice au revizuit materialele din laborator, au procurat multe piese noi pentru îmbogățirea lui, au întocmit, pe baza programelor de învățămînt, liste de cărți noi care urmează a fi procurate pentru bibliotecă (în parte au și fost procurate).

Nicăieri însă nu a început vizitarea la domiciliu a viitorilor elevi care vor urma în noul an școlar clasele I-a și a V-a. Explicația pe care încearcă s-o dea unii directori de școli din raionul Alexandria, că nu mai este necesar să se ducă nici un fel de muncă de lămurire cu părinții copiilor pentru asigurarea școlarizării lor, ni se pare neîntemeiată pentru a justifica neglijarea vizitării elevilor înainte de deschiderea anului. Este cazul să amintim că vizita la domiciliu are și menirea de a asigura o mai bună cunoaștere a elevilor, a condițiilor lor de viață, a preocupărilor lor.

★

Vizita în cele cîteva raioane din regiunea București menționate în rîndurile de față ne-a dus la concluzia că este necesar să se ia urgente măsuri pentru lichidarea rămînerilor în urmă semnalate în problema pregătirilor pentru noul an școlar. Este cazul ca secția de învățămînt și cultură a regiunii, ca și organele sindicale ale lucrătorilor din învățămînt din regiunea București, să treacă de îndată la acțiuni care să asigure, în timpul ce ne mai stă la dispoziție, o cît mai bună îndeplinire a sarcinilor cerute de deschiderea cursurilor.

C. Rădoi
G. Vărzaru

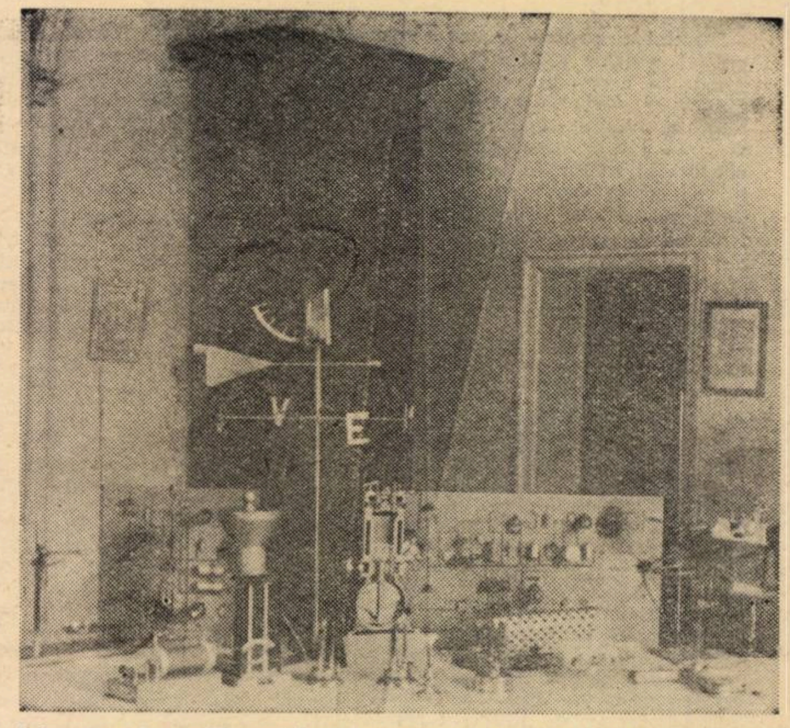

Laboratoarele școlilor au fost înzestrate pentru noul an de învățămînt cu noi și valoroase aparate produse de I.M.D.

La Șcheia

Școala din Șcheia, raionul Burdujeni, a fost ridicată în anul 1952. Și, cu toate că de atunci au trecut 9 ani, pare cu totul nouă.

Ferestrele mari, luminoase, aduc în clase toată lumina zilei, încît soarele pare să fie într-o permanentă inspecție școlară.

Curățirea localului școlii a fost terminată. Parchetul păstrat într-o curățenie perfectă, băncile comode, tablele lustruite, aspectul modern al mobilierului, ca și pavoazarea îngrijită și atractivă — toate dau întregii școli un aer de desăvîrșită ordine.

Laboratorul de fizică și de științe naturale a fost verificat și completat, așa încît să fie gata pentru demonstrații și lecții practice

S-au procurat, prin secția de învățămînt și cultură, manualele necesare tuturor elevilor, manuale care le vor fi distribuite, după cum se știe, gratuit, reprezentînd darul minunat dat în fiecare toamnă de către partid tuturor copiilor din clasele I—VII.

Paralel cu punerea la punct a problemelor gospodărești, cadrele didactice au vizitat acum, în vacanță, pe cei 287 de elevi ai școlii, încredințîndu-se că toți au posibilitatea de a se prezenta la cursuri din prima zi, fără nici un fel de dificultăți.

Dar pregătirile învățătorilor și profesorilor pentru noul an școlar nu se opresc aici. În preocuparea sa de a apropia cît mai mult predarea de viață, colectivul pedagogic al școlii, sprijinit de organizațiile de partid și sindicală, a organizat în decursul lunii iulie o serie de consfătuiri cu cadre specializate în anumite ramuri de producție. O astfel de consfătuire, la care au participat președintele gospodăriei agricole colective din Șcheia, un inginer constructor și un inginer de la S.M.T.-Burdujeni a avut loc, de exemplu, în ziua de 23 iulie. Strîngerea legăturilor cu „Casa agronomului", existentă în comună, constituie de asemenea un mijloc de apropiere a școlii de problemele producției agricole.

Am părăsit școala din Șcheia mîndru de minunatele condiții pe care partidul și guvernul le pun astăzi la dispoziția copiilor patriei, mîndru de învățătorii și profesorii care muncesc cu tragere de inimă spre a valorifica din plin aceste condiții. Școala de demult, cu pereții coșcoviți, lipsită de manuale și materiale didactice, unde trebuia să aducem fiecare — de unde aveam, de unde n-aveam — cîte un butuc de lemn de acasă, pare acum un vis urît, care parcă nici n-ar fi fost...

Gh. Scripcă

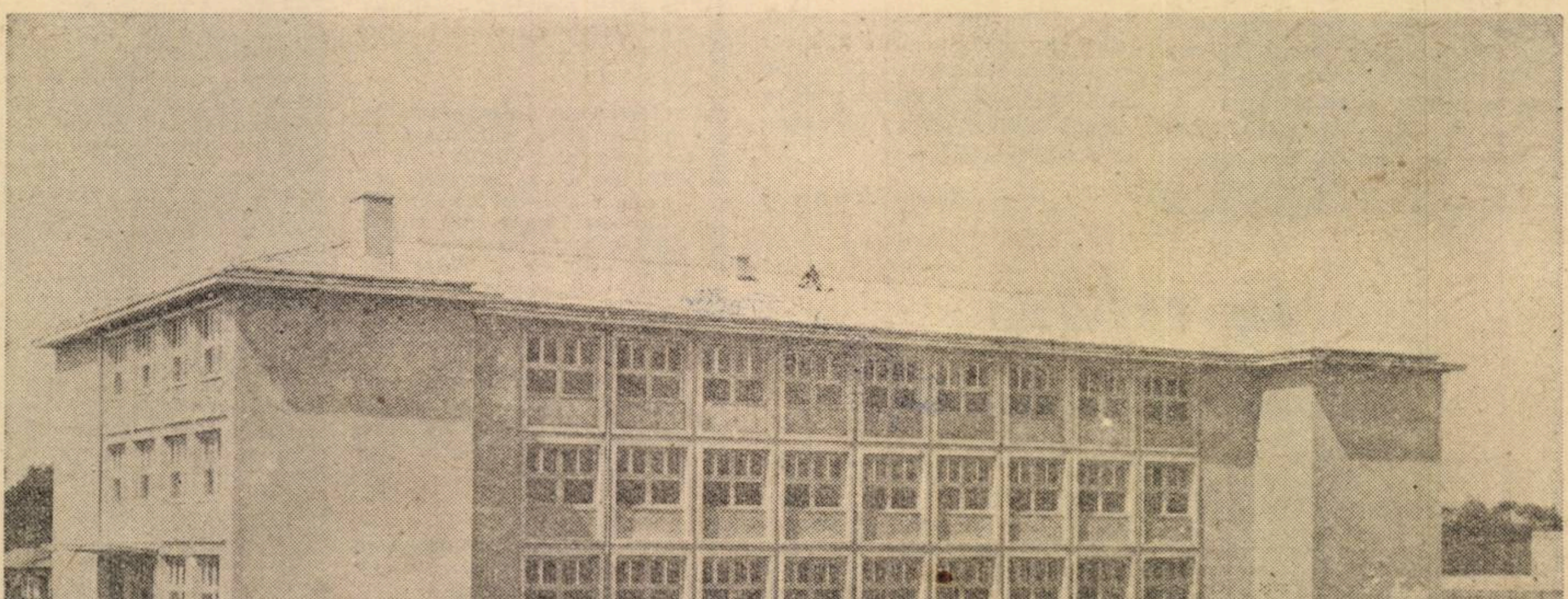

O nouă școală își va deschide porțile în toamna acestui an în cartierul Colentina din București

Pentru buna pregătire a noului an școlar

Cărți și rechizite școlare noi

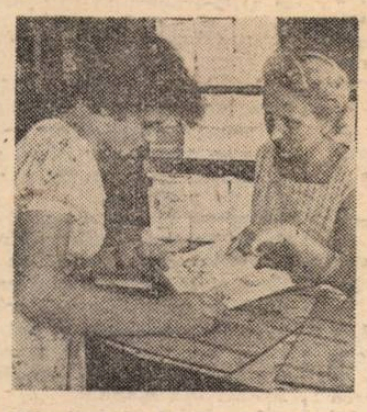

Pretutindeni în librării elevii claselor VIII—XI cercetează noile manuale...

Încă nu luase sfîrșit anul școlar trecut cînd în depozitele Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" începuseră să se adune munți întregi de manuale destinate anului școlar viitor. Apoi, îndată ce elevii au plecat să se desfete pe malul mării, sub razele binefăcătoare ale soarelui, sau să facă a răsuna văile și munții cu strigătele lor tinerești, baloturile de cărți școlare, îmbarcate în vagoane, porniră să se îndrepte spre toate colțurile țării.

La Editura de stat didactică și pedagogică au ieșit de sub tipar, pînă la 5 august, 300 de titluri de manuale în limba romînă și în limbile minorităților naționale, cu un tiraj de peste 15.400.000 exemplare.

În prima zi de școală, elevii din clasele I-VII, și în acest an, ca și în anul trecut și în toți anii de acum înainte, vor primi cu emoție și bucurie darul partidului. Peste 2.690.000 elevi vor primi gratuit, în prima zi de școală, 15.000.000 cărți pentru studiu.

Încă de pe acum, deși ne mai desparte o lună de începutul anului, librăriile sînt pline de elevi din clasele VIII-XI. Se apropie cu vie curiozitate de standuri, cercetează filele cărților cuprinzînd nenumărate taine ce-și vor descifra înțelesul de-a lungul orelor de curs din anul viitor. Sînt cărți noi, care mai poartă încă mirosul cernelii de tipar și al hîrtiei proaspăt tăiate, cărți mai bune, mai frumoase, cu un aspect grafic mai plăcut decît în anul trecut. Și aici, ca în toate domeniile vieții noastre, trecerea timpului marchează schimbări spre și mai bine. Coperțile de material plastic încep să devină predominante. Iată o „Fizică" pentru clasa a VIII-a, o „Geologie" pentru clasa a XI-a, o „Geometrie" pentru clasa a X-a, o „Chimie" pentru clasa a VIII-a. Coloritul divers și viu al cărților, aspectul lor solid și elegant totodată atrage privirile tuturor.

Știți însă că școlarii care intră în librării nu cumpără numai manuale. Rechizitele școlare constituie și ele acum, în preajma deschiderii cursurilor, o preocupare de prim ordin. Cu lista în mînă, elevii cer creioane, „Notes", creioane „Luceafărul", gume, penițe, rigle, compase „cu ghiară", echere, florare etc. La casă au o nouă surpriză. Aici constată practic că socoteala de acasă nu se mai potrivește cu cea de la... casă. De data aceasta însă, nu în sensul neplăcut al zicalei. Știau încă de la radio și din ziare de reducerea de prețuri la rechizite școlare, dar nu-și închipuiau ca totalul notei să scadă atît de mult sub nivelul prevăzut.

Zîmbind bucuros cîte un elev se grăbește să investească restul de bani care i-a rămas pe neașteptate într-un roman științifico-fantastic pe care voia să-l cumpere demult...

Prezența numeroasă a elevilor în librării anunță că se apropie deschiderea unui nou an școlar. Un an în care vor avea, chiar din prima zi, manualele și rechizitele școlare necesare pentru a-și începe în bune condițiuni învățătura.

Școlile vor avea la dispoziție în anul care începe și multe materiale didactice noi și de o calitate superioară: preparate microscopice, produse biologice, sticlărie de laborator, instrumente și aparate termice și optice, mulaje, aparate electronice etc. Au și sosit în școli aparate pentru demonstrarea mișcării rectilinii, prese hidraulice, truse stereometrice, osciloscoape magnetice, camere Wilson etc.

Toate vor contribui la îmbunătățirea predării lecțiilor, la legarea mai strînsă a învățăminului de viață.

O. Buzescu

...și, bineînțeles, sînt nerăbdători să le cumpere cît mai repede

Știri

Condiții tot mai bune

Cu cîteva luni în urmă, în diferite colțuri ale Văii Jiului s-au pus temeliile unor noi lăcașuri de învățămînt. Acum, multe din acestea sînt gata să fie date în folosință sau se află în curs de finisare.

In centrul minier Petrila s-a ridicat o școală nouă, cu 16 săli de clasă. In cuprinsul tînărului cartier de blocuri muncitorești din Petroșani se execută ultimele lucrări ale unui alt local de școală. Noul oraș minier Uricani se mîndrește și el cu un mare și modern local de școală, cu 16 săli de clasă, aflat acum în curs de finisare. La Lonea va lua ființă o Casă a pionierilor.

N-au fost neglijate nici localitățile mai mici. Astfel, școlile din comunele Bănița și Iscroni se măresc cu noi săli de clasă. In satul Răscoala se ridică o școală prin contribuția țăranilor muncitori.

Pretutindeni se muncește cu sîrguință pentru ca în cursul lunii august reparațiile de orice natură la localurile școlare să fie încheiate, ca școlile să-și poată pregăti clasele pentru primirea elevilor. Pentru a se asigura lucrări de calitate și a evita deficiențe ce ar putea să apară pe parcurs, o brigadă de control, alcătuită din reprezentanți ai sfatului popular, se deplasează în diferite localități aducîndu-și contribuția la accelerarea ritmului lucrărilor.

Secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional s-a îngrijit și de înzestrarea școlilor cu mobilier nou. Sute de bănci și table școlare așteaptă să fie scoase din depozite și amenajate în sălile de clasă.

In noul an școlar, fiii oamenilor muncii din Valea Jiului vor avea asigurate condiții tot mai bune de învățătură.

Gata pentru începerea cursurilor

Pentru ca munca instructiv-educativă din noul an școlar să se desfășoare de la început cît mai rodnic, Secția de învățămînt și cultură a Sfatului popular orășenesc Satu Mare a încheiat din timp contracte cu Intreprinderea locală de locuințe și localuri pentru renovarea și amenajarea clădirilor tuturor școlilor și grădinițelor din oraș.

La o serie de școli, printre care cele de 7 ani nr. 1, nr. 2 și nr. 7, au și fost terminate toate reparațiile necesare, iar la celelalte, lucrările sînt pe terminate.

Pînă la 23 August a.c. toate școlile vor fi gata pentru începerea cursurilor.

Ateliere bine înzestrate

La grupul școlar de pe lîngă uzinele „Independența" din Sibiu se fac intense pregătiri pentru noul an de învățămînt.

In scopul asigurării condițiilor necesare pentru ridicarea calității muncii practice a ucenicilor, atelierele de strungărie au fost dotate cu mașini moderne de mare productivitate. Printre utilajele primite recent în școală se află șase strunguri „Victoria", o mașină universală de găurit, precum și numeroase aparate și dispozitive noi. De asemenea, cabinetele de desen au fost dotate cu mese speciale, corespunzătoare cerințelor tehnice moderne.

Cu ajutorul elevilor-maiștri s-au confecționat o serie de machete reprezentînd produse finite ale uzinei tutelare — mașini și agregate moderne la scară redusă, în stare de funcționare. Acestea au fost instalate în cabinetul tehnic al școlii.

Cu ajutorul părinților

Și Școala de 7 ani nr. 3 din orașul Sighet, regiunea Maramureș, este gata pentru începerea cursurilor. Incă din luna iunie, după ce s-au terminat examenele, a început curățenia celor 14 săli de clasă, care au fost renovate și zugrăvite. Sala de festivități a fost la rîndul ei renovată, reparîndu-se și mobilierul existent.

Lucrările de curățenie și amenajare ale școlii s-au efectuat cu ajutorul părinților.

O activitate intensă

In aceste zile, colectivul didactic și administrativ al Grupului școlar profesional și tehnic de pe lîngă uzinele „Steagul Roșu" din Brașov — „orașul ucenicilor" cum i se mai spune — desfășoară o intensă activitate.

Pregătirile pentru noul an sînt aproape terminate. Au fost efectuate reparațiile curente ale clădirilor, s-a verificat și s-a pus la punct instalația electrică, a fost completat utilajul atelierelor și s-a îmbunătățit sistemul de organizare a acestora.

Majoritatea lucrărilor au fost efectuate cu sprijinul larg al ucenicilor din anul III și al elevilor din anul II al școlii tehnice.

Toț cu sprijinul ucenicilor și elevilor, profesorii de fizică și tehnologie au triat lucrările efectuate de elevi în cercurile tehnice care au fost prezentate la recenta expoziție organizată în școală, alegînd numeroase machete de mașini și agregate în stare de funcțiune, care vor îmbogăți în acest an cabinetele-laborator, devenind mijloace valoroase pentru îmbunătățirea predării intuitive a disciplinelor de specialitate.

Deși mai este o lună pînă la deschiderea noului an școlar, Grupul școlar al uzinelor „Steagul Roșu" este gata pentru deschiderea cursurilor. Viitorii ucenici și elevi din anul I ai școlii profesionale și din anul I al școlii tehnice vin încă de pe acum să cunoască școala în care vor învăța, dornici să-și înceapă studiul. Clasele, cabinetele, laboratoarele îi așteaptă cu porțile larg deschise.

Sugestii pentru trei filme cu conținut educativ

I. Film de lung metraj.

Cadru general. Curtea unei școli ai cărei pereți proaspăt văruiți strălucesc în lumina albă a soarelui de vară.

Personaje. O profesoară de educație fizică, echipată pentru ora de sport. Un grup de elevi din clasele a VI-a și a VII-a îmbrăcați de asemenea pentru ora de sport, care stau aliniați pe două rînduri.

Acțiunea în desfășurare. Elevii primesc de la profesoară explicații cu privire la un joc cu mingea. Jocul este intitulat „Echipa care aruncă de trei ori mingea în centrul cercului cîștigă".

Moment culminant. Profesoara desenează cu o cretă albastră un cerc pe peretele văruit proaspăt al școlii. E ceva neclar? Repetăm: direct pe peretele văruit proaspăt.

Secvență finală. Un tovarăș îngrijitor se apropie de afișul „Copii, nu mîzgăliți pereții școlii!", trage cu var o linie peste cuvîntul „Copii" și înlocuiește litera „n" mic cu „n" mare. Pe fața lui, semne de adîncă îngrijorare. Peretele pictat cu un cerc albastru și zecile de amprente lăsate de mînge pare profund mirat.

★

II. Film de scurt metraj.

Cadru general. Pervazul unei uși întredeschise spre o clasă.

Personaje. Directorul unei școli, o tovarășă de serviciu.

Dialog esențial.

Directorul: Precum vezi, tovarășă îngrijitoare, dupăfeuilleton două ore de ședință clasa rămîne în perfectă ordine. Nici nu se cunoaște că s-a fumat, că s-au ascuțit creioane...

Tovarășa de serviciu: Cred și eu, dacă tovarășii au aruncat totul pe fereastră! Poftiți, vă rog, în curte și vedeți ce este pe lîngă clasă, printre florile din grădină!

★

III. Film de desene animate.

Cadru general: neesențial, deoarece acțiunea se petrece în mai multe clase dintr-o școală nou construită.

Personaj principal. O tablă țintuită în perete. Pe ea spînzură, lipite parțial, nenumărate bucățele de hîrtie albă, printre care se zărește fața tablei, neagră de supărare.

Personaj secundar. O catedră care, deși știe multe, întreabă: Ce s-a întîmplat de ești atît de pictată cu hîrtii?

Tabla: Ce să fie? Profesorii nu au suporturi pentru planșe. În mine nu pot întra pioneze sau ace cu gămălie. Nu sînt de lemn. Atunci... fac și ei ce pot. Lipesc planșele pe cele patru colțuri. Cînd se termină ora iau planșa, dar colțurile ei rămîn lipite de mine. În curînd cred că vor fi nevoiți să scrie cu cărbune.

Secvență finală. Un suport pentru planșă, singur, în cancelarie: Dacă nici în anul care va începe în curînd nu mă va folosi nimeni, să știți că sînt hotărît să-mi iau lumea în cap!

N. ALDEA

P. S. Regizorii care vor să monteze aceste filme se pot adresa pentru informații la Școala medie nr. 36 și la Școala de 7 ani nr. 124 din București.

Probleme ale muncii în școala de 8 ani

În multe școli au sosit materiale didactice care îi vor ajuta pe elevii claselor a IV-a să-și însușească temeinice cunoștințe de zoologie. Printre aceste materiale se numără și animalele împăiate, așezate în mediul lor natural

Predarea zoologiei în clasa a IV-a

Printre elementele noi cuprinse în structura planului de învățămînt al școlii de 8 ani se numără și introducerea zoologiei ca disciplină distinctă, începînd din clasa a IV-a. Alegerea zoologiei pentru clasa a IV-a ca primă disciplină a obiectului Științe naturale este justificată, deoarece asigură respectarea cerințelor didactice, a particularităților de vîrstă și a intereselor școlarilor de 10 ani.

Buna desfășurare a lecțiilor, de zoologie cere desigur o temeinică pregătire. Este necesară, în primul rînd, studierea manualului și a noilor programe de științe naturale pentru clasele IV-VIII, precum și a programelor generale pentru clasele I-III, pentru a se putea face legătura lecțiilor de zoologie cu cunoștințele dobîndite de copii anterior la lecțiile de citire. Studiul noilor programe și al manualului ne va permite să ne formulăm clar scopul și sarcinile predării zoologiei în clasa a IV-a, precum și să stabilim metodele cele mai potrivite pentru îndeplinirea lor. Cunoașterea programelor ne va arăta, de asemenea, ce anume cunoștințe de specialitate și cunoștințe generale stăpînesc copiii, ce reprezentări vom putea folosi în transmiterea noilor cunoștințe, ce noțiuni noi va trebui să predăm așa ca lecțiile de zoologie să aducă un aport însemnat la formarea concepției materialist-dialectice despre lume a copiilor, la înarmarea lor cu priceperi și deprinderi, la educarea lor în spirit comunist.

Urmărind unele activități desfășurate de elevi acum, în vacanță în cercurile de naturaliști, ne vom da seama și mai bine de ceea ce știu elevii despre animale, de preocupările lor în acest sens.

Înarmați în acest fel, ne vom putea face o judicioasă planificare a materialului ce urmează să-l predăm, asigurînd pentru fiecare temă numărul de ore necesar, potrivit specificului clasei și stabilind succesiunea cea mai potrivită a diferitelor tipuri de lecții, avînd grijă să prevedem după un număr de lecții de comunicare și lecțiile de recapitulare necesare. În cadrul diferitelor tipuri de lecții vom urmări folosirea celor mai adecvate metode de lucru, atît în funcție de subiectul lecției cît și de particularitățile de vîrstă ale elevilor din clasa a IV-a. Fără îndoială, vom folosi în primul rînd demonstrarea cu ajutorul materialului didactic, respectînd principiul intuiției. Nu vom neglija însă nici expunerea, știind că pentru menținerea atenției elevilor, alături de materialul concret, are o valoare deosebită și cuvîntul celui care predă lecția.

Vom planifica și lecții în care să folosim metoda de laborator. La aceste lecții elevii vor face observații asupra viermilor, crustaceilor, insectelor, larvelor etc., vor desena, vor nota unele „descoperiri" (culoare, mărime, mișcare), vor folosi utilaje simple

Pentru început vom utiliza metoda frontală, ca fiind cea mai potrivită pentru începători, deoarece asigură un ritm de lucru potrivit și ne ajută la menținerea unei bune discipline. Către sfîrșitul anului vom putea folosi și munca pe grupe la unele teme.

În lunile cu timp frumos vom planifica excursii și vizite în natură și la unitățile agricole socialiste. Pe lîngă materialul bogat ce ni-l oferă aceste activități, ele au și un deosebit conținut educativ, contribuind din plin la dezvoltarea dragostei copiilor pentru natură, pentru patria socialistă.

Experiența ne arată că, de multe ori, succesul sau insuccesul lecției de introducere în studiul unei discipline cumpănește greu în desfășurarea ulterioară a cursului. De aceea este necesar să acordăm o atenție specială pregătirii primei lecții, în care va trebui să le arătăm școlarilor din clasa a IV-a ce este zoologia și de ce trebuie studiată.

Fără îndoială că, acolo unde este posibil, vom desfășura lecția introductivă în laborator, dar numai după ce acesta a fost astfel aranjat încît să corespundă pe deplin scopului propus. Pentru aceasta ne vom îngriji ca sub privirile elevilor să cadă, în primul rînd, materialul ce va fi studiat la zoologie în cursul anului (mulaje, planșe, preparate). Vom feri de privirea copiilor toate materialele care le-ar îndrepta atenția în altă direcție: mulaje înfățișînd corpul omenesc, mulajele de fructe, planșele cu plante viu colorate, unele aparate folosite de elevii mai mari.

Este foarte necesar ca planșele prezentate elevilor să fie legate de actualitate, înfățișînd, de exemplu, grajdul G.A.C. sau G.A.S., mijloace tehnice noi folosite de marile unități agricole socialiste etc.

Materialul ales va fi grupat într-un anumit fel. Vom pune în locul central mulajele sau planșele înfățișînd animalele domestice pe care elevii le cunosc bine. În alt loc le vom grupa pe cele despre care elevii au unele cunoștințe de la vizitarea parcului zoologic sau a muzeului local, din lecturile cuprinse în manualul de citire, din povestiri sau film. În sfîrșit, vom grupa separat mulajele sau planșele înfățișînd animalele despre care elevii au mai puține cunoștințe — de exemplu, animalele din ținuturile calde sau reci.

Intrînd în subiect, le vom arăta elevilor că în cursul anului vom învăța multe lucruri interesante despre cele mai importante animale care există pe glob. Vom stabili mai întîi ce animale cunosc bine școlarii (pe baza recunoașterii acestora pe planșe și mulaje). Vom face o primă grupare (animale domestice, sălbatice, dăunători). Apoi vom căuta să vedem ce cunoștințe au elevii despre viața animalelor, despre foloasele pe care le aduc unele, despre pagubele pe care le provoacă altele, despre unele metode de îmbunătățire a raselor de animale sau de combatere a dăunătorilor. Vom vedea în același timp ce cunoștințe au copiii despre fauna locală, despre realizările obținute în domeniul zootehniei în unitățile socialiste din sat etc.

În urma discuțiilor, le vom arăta școlarilor că există o știință care ne ajută să cunoaștem mai bine animalele, să știm ce foloase ne aduc sau ce pagube pot provoca, care ne arată metodele cele mai eficace pentru îmbunătățirea continuă a celor folositoare, așa ca să avem mai multe produse de pe urma lor și viața noastră să fie mai îmbelșugată. În încheiere le vom spune elevilor că această știință se numește zoologie. Cuvîntul va fi scris clar pe tablă, iar copii îl vor repeta. Vom explica apoi etimologia cuvîntului.

Împărțind copiilor manualele le zoologie, după ce vom sublinia încă o dată grija partidului pentru școlari, le vom cere să efectueze lectura textului introductiv. Bineînțeles, în prealabil vom avea grijă să împărțim lecția pe capitole. În tot timpul lecturii vom controla înțelegerea termenilor și vom discuta cu elevii problemele pe care le cuprinde fiecare capitol subliniind esențialul.

În încheiere le anunțăm elevilor că la ora următoare vor trebui să știe ce este zoologia, ce învățăm la zoologie, de ce trebue să cunoaștem animalele. Este bine ca elevii să-și noteze întrebările, deoarece ei sînt încă mici și s-ar putea să uite ce au de făcut.

Bine pregătite, desfășurîndu-se pe baza unor metode adecvate, lecțiile de zoologie vor trezi un interes viu din partea elevilor și vor contribui cu succes le înarmarea lor cu cunoștințe și deprinderi, la pregătirea lor pentru viață.

Prof. C. Teodorescu

Pentru înțelegerea conștientă a noțiunilor de aritmetică

Încă din cursul anului trecut școala noastră — Școala de 7 ani „Dr. Petru Groza" din Deva — a inițiat cu titlu experimental predarea în paralel a disciplinelor din clasele a III-a și a IV-a de către învățători și profesori. Observațiile efectuate cu acest prilej argumentează în favoarea predării pe obiecte a disciplinelor la aceste clase, atît pentru adîncirea conținutului științific al lecțiilor cît și pentru evitarea „pragurilor" între clasa a IV-a și a V-a.

A reieșit foarte clar în evidență faptul că un profesor cu pregătire de specialitate asigură în măsură cu mult mai mare înțelegerea conștientă de către elevi a noțiunilor de aritmetică, a raționamentelor, formulelor etc. Un exemplu concludent ne-a oferit în această privință predarea unei lecții despre aria trapezului la clasa a IV-a. Lecția a fost ținută de către învățătorul clasei.

După cum se știe, aria trapezului se deduce din aria unui paralelogram format prin alăturarea a două figuri egale de formă trapezoidală, una fiind răsturnată față de cealaltă, astfel ca baza mică a primului trapez să se afle în prelungirea bazei mari a celui de al doilea. Se obține astfel un paralelogram cu aceeași înălțime ca a trapezului dat, avînd latura lungă egală cu baza mare a primului trapez adunată cu baza mică a celuilalt.

Elevii știau din lecțiile precedente că aria paralelogramului este egală cu baza înmulțită cu înălțimea. Paralelogramul din demonstrația respectivă avea o arie de două ori mai mare decît a unuia dintre trapeze. Pînă aici demonstrația învățătorului, urmînd punct cu punct demonstrația din manualul de aritmetică pentru clasa a IV-a, a fost cît se poate de clară și de logică. În continuare, însă, manualul arată că „aria trapezului se află înmulțind jumătatea sumei celor două baze cu înălțimea, formula fiind

$$\frac{B+b}{2} \times I$$

Această formulă neavînd o legătură directă cu expunerea anterioară, școlarii nu și-au putut da seama de ce se împarte la 2 numai suma B + b și nu întreg produsul (B + b) × I, deoarece, întrucît nu li se predase anterior împărțirea unui produs la un număr, nu aveau cunoștințele necesare pentru a deduce formula ariei trapezului sub forma

$$\frac{B+b}{2} \times I$$

Astfel, la sfîrșitul lecției — care începuse promițător, cu participarea întregii clase — școlarii s-au văzut nevoiți să accepte o formulă care pentru ei era lipsită de motivare.

Desigur că, atunci cînd lecțiile de aritmetică sînt predate de un învățător care predă în același timp și celelalte discipline, oricît de bine pregătit ar fi acesta, asemenea deficiențe se pot constata adesea, mai ales atunci cînd ele sînt generate chiar de unele lipsuri din manual.

În schimb, atunci cînd aceeași lecție a fost predată de profesorul de matematică, acesta a sesizat imediat greșeala de raționament din manual și a continuat demonstrația în mod logic, adică a explicat școlarilor că aria trapezului dat este egală cu jumătatea ariei paralelogramului obținut prin alăturare. Deci, aria trapezului = baza paralelogramului × înălțimea paralelogramului, totul supra 2. Baza paralelogramului fiind egală cu baza mare plus baza mică a trapezului, elevii au înțeles că aria trapezului este egală cu

$$\frac{(B+b) \times I}{2}$$

Iată deci că predarea pe obiecte la clasele III—IV poate contribui la eliminarea formalismului în predarea cunoștințelor și în însușirea acestora de către elevi, prin adîncirea conținutului logic al fiecărei noțiuni predate.

În același timp, exemplul prezentat atrage atenția asupra necesității elaborării manualelor pentru clasele I—IV de către profesori de specialitate, cu temeinice cunoștințe științifice și metodice.

Prof. V. Arinescu și prof. V. Oprișu
Școala elementară „Dr. Petru Groza" din Deva

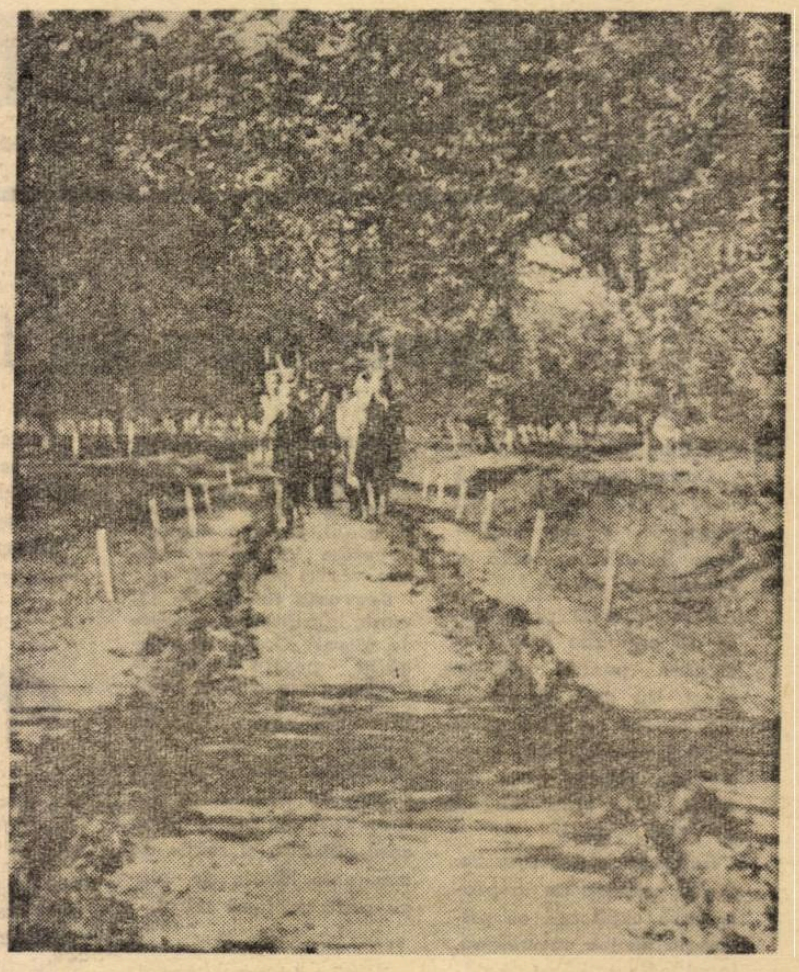

Lucrările în livadă sînt un mijloc eficace de însușire și consolidare a cunoștințelor de științe naturale

din experienţa anului încheiat

Platforma geografică

Pentru consolidarea cunoştinţelor de geografie ale elevilor şi pentru legarea lor de practică, la Şcoala de 7 ani din comuna Dorobanţu, raionul Călăraşi, s-a amenajat în primăvara anului trecut un teren geografic.

Alegînd locul pe care urma să se amenajeze terenul geografic, am căutat să-l situăm astfel încît să fie deschis, pentru a nu împiedica circulaţia aerului, să primească tot timpul zilei lumină de la soare şi să fie cît mai apropiat de şcoală.

Iniţial, aparatura de care dispunea terenul se reducea doar la cîteva piese pentru observaţii meteorologice. În scurt timp însă numărul aparatelor a crescut, terenul geografic căpătînd un rol tot mai însemnat în predarea lecţiilor de specialitate.

Suprafaţa terenului — care atinge 280 m² — ne-a dat posibilitatea să amenajăm în bune condiţii 4 platforme: meteorologică, astronomică, geomorfologică, de soluri şi roci. Fiecare platformă dispune acum de un număr suficient de aparate, dintre care o parte ne-au fost puse la dispoziţie de către secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Călăraşi, celelalte fiind confecţionate cu mijloace locale, cu ajutorul comitetului de părinţi.

Dispunerea celor patru platforme s-a făcut de la nord la sud astfel: platforma astronomică, apoi platforma de soluri şi roci, după care urmează platforma meteorologică şi cea geomorfologică. Accesul la fiecare platformă sau aparat se face numai dinspre partea de nord, pentru a nu influenţa asupra bunei funcţionări. Prin mijlocul terenului, în direcţia nord-sud, a fost făcută o cărare în mijlocul căreia se găseşte cadranul solar. În spaţiile libere, ca şi pe marginile cărărilor de acces s-au semănat flori de diferite specii.

Pe platforma astronomică se găsesc următoarele piese: planşeta punctelor cardinale şi intercardinale, gnomonul necesar găsirii coordonatelor locale, planşeta orientării aproximative, cu ajutorul căreia se fixează localităţile importante din împrejurimi faţă de terenul geografic şi planşetă pe care sînt înscrise coordonatele locale şi altitudinea locului respectiv. Ceasul solar se găseşte, după cum am arătat, în mijlocul terenului. Alături de roza vînturilor se află indicatorul poziţiei pe bolta cerului a stelei polare şi o serie de aparate necesare lucrărilor de cartografie: raportor orizontal, jalonul de altitudine şi compasul de măsurat distanţe.

Platforma meteorologică cuprinde o cutie meteorologică în care se păstrează instrumentele ce înregistrează temperatura, presiunea şi umiditatea atmosferei (barometrul metalic, higrometrul cu fir de păr, termometrul de maximă şi minimă, două termometre de sol — unul pentru luarea temperaturii solului la 15 cm adîncime şi altul la 5 cm, aşezate pe un suport special construit — pluviometrul, anemometrul cu cupe, o giruetă, un anemometru sistem Wild, manşa de vînt, heliograful etc.).

Pe platforma geomorfologică s-au amenajat diferite forme de relief şi de ape ca: deal, cîmpie, munţi, izvor, lac, rîu etc., ceea ce contribuie la studierea intuitivă a reliefului şi apelor de către elevi. Aici s-a construit şi un bazin lung de 5 m şi lat de 2 m, pe marginea căruia s-au amenajat elementele conturului unui ţărm: peninsulă, cap, istm, golf. În bazin s-au amenajat insule, arhipelag, atoli, recife etc. Pentru înţelegerea mai uşoară a noţiunilor de pantă lină, pantă abruptă, vîrf, creastă, măgură, colină s-au construit un munte şi un deal artificial. S-a construit şi s-a amenajat un torent, marcîndu-se bazinul de recepţie, canalul de scurgere şi conul de dejecţie, precum şi un pîrîu artificial, pe cursul căruia s-au marcat izvorul, tipurile de văi, luncă etc.

În sfîrşit, platforma de soluri şi roci, care este încă în curs de amenajare, cuprinde exemplare tipice de roci şi minereuri ce au un rol important în formarea reliefului şi în dezvoltarea industriei.

Pe terenul geografic elevii învaţă să mînuiască diferite aparate, să facă observaţii şi să înregistreze diferite fenomene geografice. În procesul acestei activităţi li se dezvoltă atenţia, spiritul de iniţiativă, se obişnuiesc cu continuitatea în muncă, şi li se trezeşte curiozitatea ştiinţifică.

Pentru ca activitatea pe terenul geografic să se desfăşoare organizat, am format grupe de elevi cărora li s-au dat sarcini precise şi indicaţii exacte asupra fiecărei lucrări ce urma să fie executată. Observaţiile făcute s-au notat zilnic în „jurnalul meteorologic". Lunar se întocmesc grafice ale fenomenelor climaterice. După o perioadă de timp, grupele se schimbă între ele, în aşa fel ca toţi elevii să înveţe să lucreze cu aparatele de pe teren, sub supravegherea atentă a profesorului.

Terenul geografic a fost folosit mai ales pentru ilustrarea noţiunilor de geografie fizică predate la clasa a V-a. Lecţiile din capitolul „Orientare" sau lecţiile despre formele de relief, de exemplu, au fost explicate direct pe terenul geografic. Aici elevii au învăţat să folosească busola, să găsească coordonatele locului cu gnomonul şi au înţeles mai clar ce sînt meridianele, paralelele, altitudinea etc. Şi unele lecţii din capitolul „Higrosfera" au fost predate pe terenul geografic, arătîndu-li-se elevilor ce este un pîrîu, un torent, părţile lor componente etc.

Pe platforma meteorologică elevii au făcut observaţii asupra aerului, vînturilor, precipitaţiilor atmosferice, duratei radiaţiunii solare etc., au învăţat să facă măsurători în teren, să calculeze unghiuri de pantă şi înălţimea formelor de relief. Întreaga activitate practică desfăşurată pe teren i-au ajutat pe elevi să adîncească şi să-şi concretizeze cunoştinţele dobîndite în clasă, i-a deprins să generalizeze, să tragă concluzii şi să aplice în practică cunoştinţele lor teoretice, le-a demonstrat importanţa meteorologiei, cartografiei, hidrologiei etc., le-a arătat cîteva căi de urmat pentru ca forţele naturii să fie utilizate în interesul dezvoltării economiei naţionale.

G. Dumitru

Laboratorul fotografic al şcolii

Una din realizările cu care se mîndresc elevii Şcolii medii nr. 1 din Cîmpina este laboratorul fotografic amenajat de ei într-o încăpere din clădirea şcolii. Pe pereţii acesteia au fixat o planşetă cu trei becuri electrice colorate în roşu, verde şi portocaliu care se aprind prin învîrtire, o lampă de tablou şi un întrerupător. Micul laborator dispune de asemenea de o instalaţie cu apă curgătoare, de ustensilele şi de substanţele necesare. Dintre cele două aparate de mărire existente în laborator, unul a fost construit chiar de către elevi.

În cursul anului şcolar încheiat, în cadrul lecţiilor de fizică cu privire la aparatele optice, în laboratorul foto s-au efectuat interesante demonstraţii practice. De asemenea elevii au învăţat să fotografieze, să developeze, să copieze la aparatul de mărire. Fotomontajele realizate astfel constituie un mijloc deosebit de eficace de a face cunoscute elevilor realizări ale construcţiei socialiste din domeniul industriei, al agriculturii, al urbanisticii etc.

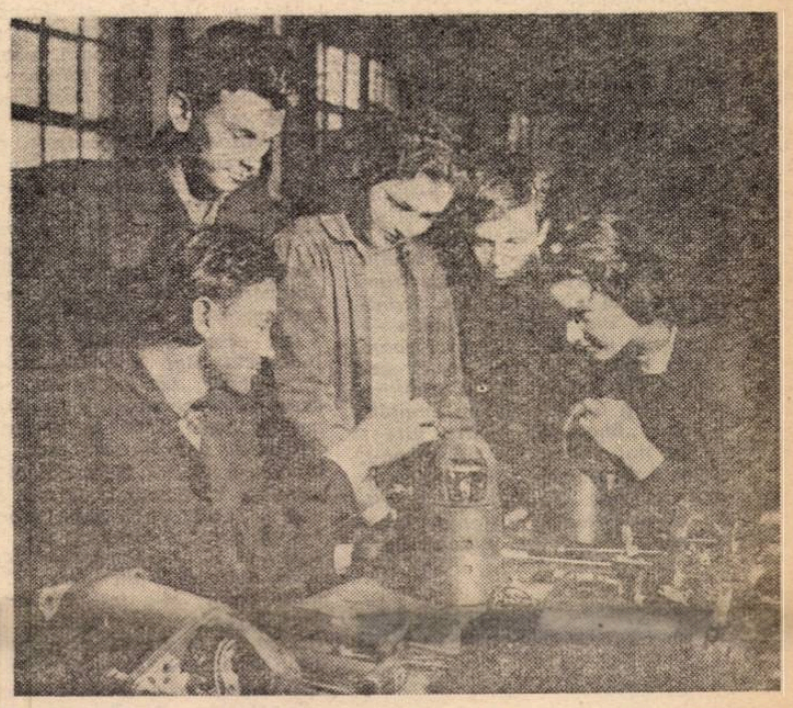

Uzina „Electroprecizie" din Săcele, regiunea Braşov, a pus la dispoziţia elevilor şcolii medii din localitate bogate posibilităţi pentru a-şi însuşi temeinice cunoştinţe şi deprinderi practice

Dezvoltarea gîndirii logice prin lecţiile de fizica

— în şcoala serală —

Problema înarmării elevilor cu priceperea de a gîndi logic, de a-şi exprima corect cunoştinţele ştiinţifice însuşite, de a formula exact raţionamentele necesare m-a preocupat mult în ultimii ani.

Specificul studiului fizicii în şcoala serală privit în funcţie de numărul de ore repartizat pentru predarea acestei discipline precum şi în funcţie de timpul pe care îl au la dispoziţie muncitorii-elevi pentru a lucra individual impune metode deosebite pentru dezvoltarea exprimării lor. Aceasta trebuie să se realizeze în primul rînd în clasă şi mai ales pe calea asigurării unei expuneri cît mai logice a cunoştinţelor de către profesor.

Mă străduiesc de aceea în mod permanent să pornesc, în explicarea unui fenomen sau a unei legi, de la clarificarea aspectelor specifice pe care le prezintă fenomenul sau legea dată — deci de la definirea lor. Spre exemplu, cînd am studiat cu muncitorii-elevi inducţia electromagnetică le-am arătat că acest fenomen apare atunci cînd un circuit închis se găseşte sub influenţa unui cîmp magnetic variabil şi se manifestă prin aceea că în circuitul dat se naşte o forţă electromotoare şi, ca rezultat al acesteia, curentul de inducţie electromagnetică. Trecînd la analiza modului cum este provocat fenomenul, la precizarea condiţiilor în care el devine evident, împletesc expunerea sau discuţia cu experimentul demonstrativ şi schema sistematică pe tablă. O dată clarificat specificul fenomenului, elementele care-l diferenţiază de alte fenomene asemănătoare, menţionez importanţa lui în natură şi pentru tehnică — deprinzînd elevii să vadă legătura indisolubilă ce există între importanţa teoretică şi cea practică a fenomenului sau legii studiate şi expun aplicaţiile lor, avînd grijă să încep cu cele mai simple.

În studiul fiecărei legi mă opresc la condiţiile în care apare evidentă valabilitatea acesteia, accentuînd interdependenţa fenomenelor. Apoi prezint calea pe care s-a ajuns la descoperirea legii şi modul experimental de verificare a acţiunii ei. În tot timpul expunerii caut să asigur succesiunea logică a prezentării problemei.

Utilizînd riguros acest mod de prezentare a problemelor caut să-i deprind în acelaşi timp pe muncitorii-elevi să-şi formuleze răspunsurile în următoarea succesiune: 1) situaţia de la care a pornit descoperitorul unei legi sau al unui principiu ştiinţific şi de la care pornim noi în verificarea acestora; 2) condiţiile în cadrul cărora se manifestă fenomenul-cauză ce determină acţiunea legii; 3) observaţiile cerute de urmărirea aspectelor prin care se manifestă fenomenul-efect; 4) concluziile ce se desprind, făcîndu-se legătura între situaţia de la care s-a pornit, acţiunile care au avut loc şi aspectele fenomenului-efect. În acest fel apare clară enunţarea legii ca o exprimare a legăturii necesare, esenţiale ce există între un fenomen dat, fenomenul-cauză care l-a produs şi condiţiile în care se produce.

În studiul unui dispozitiv, al unui aparat sau al unei maşini plec de la precizarea obiectivului urmărit prin construcţia acestora. Precizez apoi principiul pe care se bazează funcţionarea dispozitivului, aparatului sau maşinii respective şi scot în evidenţă cauza fundamentală şi condiţiile ce duc la apariţia fenomenului urmărit, subliniind clar legătura între acestea şi piesele principale ale construcţiei. În ultima parte a expunerii prezint funcţionarea aparatului, dînd detalii asupra accesoriilor pentru ca apoi să pot desprinde importanţa lui practică.

De obicei, cînd formulez o întrebare îi las pe muncitorii-elevi să expună liber tot ceea ce ştiu în legătură cu ea. De exemplu, punînd unui elev din clasa a IX-a „C" întrebarea „La ce se referă legea Gay-Lussac şi care este importanţa ei?" acesta a arătat în răspunsul său că legea Gay-Lussac se referă la dilatarea gazelor în condiţii izobare şi că ea exprimă dependenţa volumului final faţă de valoarea volumului iniţial şi de variaţia de temperatură la care a fost supus gazul, dependenţă exprimată prin relaţia $V = V_0 (1 + \gamma t)$, cu menţiunea că presiunea gazului rămîne constantă. Elevul a trecut apoi la prezentarea modului în care a fost determinată legea Gay-Lussac — de astă dată punînd accentul pe faptul că presiunea nu rămîne constantă, ci că noi o păstrăm astfel pentru a putea determina efectul total al dilatării gazului asupra volumului acestuia.

Dacă nu aş fi urmărit dezvoltarea exprimării libere a elevului în decursul răspunsului pe care l-a dat, l-aş fi întrerupt, poate, cerîndu-i să-mi lămurească la prima frază ce se înţelege prin condiţii izobare şi, mai tîrziu, dacă în mod normal presiunea gazului rămîne — aşa cum s-a exprimat — constantă. N-am făcut însă aceasta şi dezvoltarea ulterioară a răspunsului mi-a dovedit că elevul ştia ce sînt condiţiile izobare create de experimentator. Apreciind răspunsul dat, am atras atenţia întregii clase asupra însemnătăţii preciziei prin alegerea termenilor care corespund în totul faptului prezentat şi care nu dau posibilitatea vreunei confuzii, aşa cum poate exista în cazul formulării „presiunea rămîne constantă" în loc de „păstrăm presiunea constantă".

Uneori, în funcţie de pregătirea elevilor, dau, după ce formulez întrebarea, şi un plan succint de prezentare a răspunsului. Aşa am procedat, bunăoară, la aceeaşi întrebare pusă unui elev din clasa a IX-a „B", căruia i-am schiţat următorul plan succint de prezentare a problemei: la ce fenomen şi în ce condiţii de desfăşurare a fenomenului se referă legea; cum se enunţă aceasta şi prin ce relaţie matematică se exprimă; cum o putem verifica; care este importanţa ei teoretică şi cum se reflectă ea în practică.

Enunţînd legea, elevul nu a menţionat ce reprezintă în relaţia dată „γ" (coeficientul de dilatare a gazului sub presiune constantă) şi nici ce reprezintă „t". Cerînd clasei să corecteze şi să completeze răspunsul dat, un elev a menţionat lipsa precizării condiţiilor în care se aplică Legea Gay-Lussac, iar un altul a sesizat necesitatea precizării tuturor noţiunilor reprezentate prin elementele unei relaţii ce exprimă o lege, arătînd ce se înţelege prin „γ" şi „t", menţionînd în acelaşi timp valoarea numerică a coeficientului de dilatare a gazelor sub presiune constantă, acelaşi pentru toate gazele.

Pentru a combate tendinţele de însuşire mecanică a problemelor ştiinţifice dau elevilor în clasă şi unele exerciţii simple, a căror efectuare să nu ia prea mult timp. De exemplu, la lecţia la care m-am referit mai sus le-am cerut să rezolve o problemă privind determinarea volumului final la dilatarea sub presiune constantă, fără a le da valorile temperaturii, volumului şi presiunii iniţiale, ci doar elementele după care acestea puteau fi determinate.

Consider că preocuparea profesorului de a-i obişnui pe muncitorii-elevi să-şi ia notiţe sistematice şi cuprinzătoare, corecte în conţinut şi formă, prin realizarea de scheme complexe pe tablă şi îndrumarea permanentă şi controlul caietelor de notiţe constituie de asemenea un element esenţial în dezvoltarea exprimării lor corecte. De aceea folosesc larg şi aceste procedee.

Sprijinit pe experienţa de viaţă şi pe maturitatea muncitorilor-elevi, profesorul dispune de largi posibilităţi pentru a le dezvolta deprinderea de a gîndi logic, de a se exprima corect din punct de vedere ştiinţific.

Prof. Rodica Crăciun
Sibiu

Finala unui mare concurs

În aceste zile peste 11.000 de artiști amatori vin în Capitala țării pentru o mare confruntare artistică — finala celui de al VI-lea concurs al echipelor artistice de amatori de la orașe și sate.

Această frumoasă demonstrație a talentului popular — pornită în urmă cu aproape un an de zile de peste 24.000 formații cu peste 615.000 artiști amatori — constituie un omagiu adus partidului drag la cea de a 40-a aniversare și sărbătorii de 23 August de către toți artiștii amatori cît numără azi țara noastră.

Vin la finală mii de muncitori din marile întreprinderi ale țării, colectiviști și țărani muncitori de pe tot întinsul patriei în minunate costume naționale, învățători și profesori de la orașe și sate.

Alături de ceilalți participanți la concurs, oamenii școlii se află în primele rînduri ale marii întreceri nu numai ca instructori ci și ca virtuoși interpreți. Învățătorii din Satu Mare sînt membri ai unui vestit cor. Cei din Iași — ai unei formații de dansatori. Cei din Galați, Bacău sau Brașov vin la București cu mari orchestre semisimfonice. Maria Rusu din Săsar Maramureș, al cărei talent a fost descoperit de învățătorii din comună, va cînta la concurs un cîntec din folclorul contemporan, răsărit pe acele meleaguri: Frunză verde de piper / Bade-al meu care-i miner / Zi de zi și an de an / Minereu dă peste plan / La panoul de onoare / Stă bădița ca o floare / La muncă așa frumos / Ca el nu e în oraș. Tulnicăresele din Avram Iancu — Cîmpeni, instruite de profesoara Elena Pogan, își vor rosti chemarea din tulnic ca la tradiționalul Tîrg de fete de pe muntele Găina: „Buciumaș pentru vite / De la trei păcurărite / Cheamă-l, cheamă buciumaș / Pe cel mîndru fecioraș. Taraful de la Gighera — Oltenia, dirijat de învățătorul Constantin Stănescu, va cînta Hora lui Oprică, Sîrba mare și Nedeianca — cîteva bucăți doar din bogatul său repertoriu.

Dar nici formațiile corale nu se vor lăsa mai prejos. Cele 13 coruri sătești participante la finală, majoritatea instruite de profesori, s-au pregătit intens, prezentînd numeroase spectacole în comunele și satele lor. Alături de coruri cu tradiție, centenare și purtătoare ale Ordinului Muncii, ca cele din Chizătău, Sînnicolaul Mare, Sălișteș, se întrec la finală coruri apărute pentru prima oară la acest concurs, ca cel din Fierbinți — București, alcătuit din peste 200 de colectiviști, cele din Butenî, Chitila sau Roznov. Ceea ce au comun aceste coruri este faptul că multe din cîntecele lor le-au dedicat partidului — conducătorul glorios al poporului pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste. Nu lipsesc din repertoriul acestora bucăți ca „Te cînt partid", de Mircea Neagu, „Mulțumire partidului" de I. Peceag, „Părinte drag, partid iubit" de Gh. Bazavan și altele, alături de cele dedicate patriei și măreților săi construcții, de cîntecele inspirate din folclorul local. „Cîntec pentru hidrocentrală" bunăoară, compus de profesorul Alfons Popescu, dirijorul corului din Domnești — Argeș, te face să simți aevea măreția viitoarei hidrocentrale, mîndrie a muncitorilor și țăranilor argeșeni, construcție a planului șesenal. Vom asculta și vom vedea la finală și numeroase formații instrumentale — orchestre semisimfonice, de fluieraș, cimpoieri, țibulcari — ca și soliști vocali, instrumentiști și dansatori.

Dar ceea ce trebuie menționat îndeosebi sînt brigăzile artistice de agitație. La fazele de pînă acum ale concursului au participat cu peste 3.000 de brigăzi artistice de agitație mai mult decît la concursul din 1959. Brigăzile — pline de vioiciune și farmec tineresc — cîntă viața nouă a orașului și satului, drumul tot mai luminos pe care pășește țărănimea noastră muncitoare. „Taina milioanelor" și-a intitulat programul brigada de agitație din Romînești — Zalău, „Cronica vieții noi" este titlul celui prezentat de brigada din Sîntana — Criș, „Se-ntărește și-nflorește colectiva" se numește programul colectiviștilor de la Negrești—Piatra Neamț, pe cînd cel al colectiviștilor din Geoagiu este intitulat, tot atît de edificator, „Pe drumul belșugului".

Întîmpinînd ziua de 23 August, reprezentanții artiștilor amatori — muncitori, țărani muncitori și intelectuali din întreaga țară — se întrunesc la București cîntînd viața lor nouă, farmecul viitorului tot mai luminos și mai înbelșugat, mulțumind din inimă partidului — călăuzitorul întregului popor muncitor.

Șerban Rădulescu

Echipa Casei raionale de cultură din Fetești, în care activează numeroase cadre didactice, a obținut succese la faza interregională a celui de al VI-lea concurs al echipelor artistice de amatori

Dragostea pentru lectură

Gheorghe Gh. Stănculescu, unul dintre cei mai prieptuți membri ai brigăzii legumicole din G.A.C. „Drum Nou", comuna Bistrița, raionul T. Severin, s-a întors de la oraș cu un dulap în camion. Un dulap cu rafturi.

— Pentru ce-ți trebuie dulapul ăsta? — l-au întrebat vecinii.

— L-am luat pentru cărți — i-a lămurit omul — Că nu mai aveam unde le ține. Umplusem cu ele două lăzi și tot mai îmi rămîneau pe afară.

Un fapt divers al zilelor noastre: un colectivist și-a cumpărat un dulap pentru biblioteca personală.

Gheorghe Gh. Stănculescu nu este însă singurul om din sat care are bibliotecă personală. Ca el mai sînt și alți colectiviști din Bistrița. Și Ștefan Moț și Ecaterina Angheloiu și Petre Stegulescu și Alexandru Spulbat cumpără cu regularitate cărți de la librăria cooperativei.

Dacă îi întrebi de unde izvorăște dragostea lor pentru citit, îți vor da cam același răspuns. Toți vor vorbi despre cele 17 cercuri de citit din comună, unde, de cîte două ori pe săptămînă, se adună pentru a-i asculta pe profesorii și învățătorii care le citesc din diferite cărți, broșuri și ziare.

— La cercul de citit am ascultat un capitol din romanul „Mitrea Cocor" — mi-a spus Alexandru Spulbat. Mi-a plăcut tare mult și chiar a doua zi m-am dus la bibliotecă să cer cartea. Am citit-o pe nerăsuflate de la un capăt la altul, iar cînd am aflat că se găsește de vînzare la cooperativa librăriei, am cumpărat-o de grabă.

Ștefan Moț își aduce aminte de una din primele sale vizite la cercul de citit condus de învățătorul Constantin Ciobotea:

— Pe atunci se pornise tocmai costruirea noului nostru cămin cultural. Învățătorul ne-a citit în seara aceea un articol din ziarul regional „Inainte". Era vorba în articol despre însuflețirea cu care toți colectiviștii din comuna Poiana Mare, de prin părțile Calafatului, dăduseră o mînă de ajutor la ridicarea căminului. Tovarășul Ciobotea ne-a întrebat ce părere avem despre hărnicia poenarilor. Răspunsul l-a primit chiar a doua zi, cînd noi toți, membrii cercului de citit nr. 12, ne-am dus să ajutăm la construirea căminului nostru.

Despre un alt aspect din munca cu cartea desfășurată de învățătorii și profesorii din Bistrița am aflat de la colectivistul Alexandru Spulbat:

— Cercul de citit la care mă duc eu e condus de învățătorul Alexandru P. Stăiculescu. Intr-o seară ne-a chemat să ne citească din cartea „Despre originea și evoluția omului". Ca să ne facă să înțelegem mai ușor cele citite, a avut grijă să aducă cu el mai multe planșe, pe care le-a așezat pe pereți, ca într-o sală de expoziție. Pe măsură ce citea, ne arăta pe planșe imagini legate de cele aflate în carte. Și astfel problemele ni se păreau mai ușor de înțeles, ni se întipăreau mai limpede în minte.

Am vorbit și cu Ecaterina Angheloiu. Ea ne-a povestit despre seara cînd, la un cerc de citit, profesorul Tudor Marinache le-a prezentat oamenilor broșura „Arăturile adînci, baza recoltei viitoare".

— In timpul acela, oamenii se pregăteau tocmai pentru arăturile de toamnă. Și ceea ce au aflat din carte le-a fost de mare folos.

Oamenii mai aveau și altele de povestit — despre lecturile în colectiv la arii, despre bibliotecile mobile trimise la locurile de muncă ale colectiviștilor, despre procesele literare pregătite de învățători, despre șezătorile literare și serile de întrebări și răspunsuri în legătură cu cărțile și broșurile agrotehnice și de știință popularizată.

Despre aportul adus de învățătorii și profesorii din Bistrița la răspîndirea cărții în mase, la cultivarea dragostei pentru citit în sufletele oamenilor vorbesc convingător, alături de săteni, și faptele: cele 618 cărți împrumutate într-o singură lună (iunie) de la biblioteca comunală, bibliotecile personale ale atîtor colectiviști, ca și succesele dobîndite de ei în urma aplicării în muncă a celor mai înaintate reguli agrotehnice, despre care au aflat din cărțile citite.

Traian Lalescu

Bibliografie

A APĂRUT REVISTA DE PEDAGOGIE NR. 6/1961

Începînd cu acest număr, revista inaugurează o nouă rubrică: „PROBLEME ALE ȘCOLII DE 8 ANI". Rubrica cuprinde articolele: **Pentru o școală de 8 ani — școala populară de bază în țara noastră** de prof. dr. Stanciu Stoian și **Constatări asupra primului an de experimentare a predării cu profesori specialiști la clasele I-IV** de prof. D. Feldman.

Rubrica „STUDII ȘI CERCETĂRI" cuprinde următoarele articole: **Forme de instruire în producție a elevilor din școlile profesionale** de Ștefan Linul; **Aspecte ale manifestării interesului elevilor pentru lecțiile de educație fizică și pentru practicarea sporturilor** de Mihai Epuran; **Un sistem de lecții în vederea repetării finale la fizică** de Teodor Gal și **Aspecte din activitatea Partidului Comunist din Romînia pentru atragerea tineretului școlar și a cadrelor didactice la lupta revoluționară înainte de 23 August 1944** de prof. N. Bîrdeanu.

La rubrica „ȘCOALA ȘI PRODUCȚIA" se publică articolul **Organizarea și desfășurarea instruirii practice în producție a elevilor de la Școala medie M. Eminescu** de prof. C. Popescu M. Schein și S. Predoiu-Dima.

Articolele: **Elaborarea lucrărilor metodico-științifice pentru examenul de gradul II** de Constantin Drăgulescu și **Taberele turistice — mijloc important de instruire și educare a elevilor** de Ion Gh. Borca sînt incluse în rubrica CONSULTAȚII — DISCUȚII — CRONICA.

La rubrica „DE PESTE HOTARE" se prezintă articolul **Despre munca educativă în școlile-internat din Uniunea Sovietică** de Gheorghița Fleancu.

Colecția „In jurul lumii"

Călătoriile reprezintă și ele o școală... Gorki le încadra printre „universitățile" în care și-a format talentul.

De aceea nu este de mirare că notele de drum, jurnalele și memoriile asupra unor călătorii rămase de la Goethe, Stendhal, Mikluho Maklai, Cehov, Romain Rolland sau E. E. Kisch, de la Neculai Milescu Spătaru, Dinicu Golescu sau Nicolae Filimon continuă să „călătorească" după dispariția autorilor care le-au lăsat posterității.

Deosebit de atractivă se dovedește literatura de călătorii care oglindește imagini ale actualității din diferite țări ale planetei noastre. O asemenea literatură poate juca un rol însemnat în educarea tineretului școlar, completîndu-i cu un bogat și variat material cunoștințele căpătate la orele de geografie, istorie, literatură. Aceasta a fost, desigur, unul din obiectivele urmărite de Editura tineretului cînd a inițiat tipărirea colecției „În jurul lumii". În această colecție au și apărut o serie de lucrări cunoscute în întreaga lume. Paralel cu această acțiune, editura a dobîndit succese meritorii și în stimularea creației originale. Dintre aceste creații pot fi amintite ca lucrări valoroase, care se bucură de o largă apreciere printre școlari, volumele „Note de drum" de Al. Șiperko, „Călătorind prin țările Nordului" de Horia Stancu, „De peste țări și mări" de Dumitru Corbea și altele.

O calitate indiscutabilă a acestor cărți constă în aceea că nu prezintă doar consemnări obiectiviste sau relatări limitate la pitorescul exterior, așa cum procedează numeroși autori din Occident. În „notele" sale din Suedia, Franța, Italia, Mexic, Al. Șiperco, de pildă, nu prezintă numai strălucirea exterioară și aparent fastuoasă a unor metropole din țările capitaliste, ci înfățișează și contrastele flagrante ale istoriei lor contemporane, revolta organizată a maselor, dezvoltarea mișcării muncitorești.

Păcat că nu întotdeauna colecția „În jurul lumii" dovedește preocupare pentru relatări documentate, amănunțite, exacte și pentru o analiză aprofundată, critică a realităților sociale pe care le oglindește — cerință de care e legată nemijlocit orientarea cititorilor cărora li se adresează colecția.

Cartea despre India („Străbătînd India") de Raja Nicolau, de pildă, deși prezintă multe aspecte interesante ale unor realități mai vechi — referințe despre istoria, literatura, școala, tradițiile Indiei, furnizează date care figurează nu numai în orice ghid, ci și în unele manuale de geografie.

Reținem procedeul folosit în redactarea volumului intitulat „Sub cerul Indoneziei". Această carte reunește impresiile unui grup de tehnicieni romîni care au participat la proiectarea unei fabrici de ciment pe insula Sumatra și au avut timp să cunoască viața poporului din „Țara celor 3000 de insule". Sînt reliefate aspectele pozitive ale vieții noi din Indonezia eliberată de asuprirea colonială și unele laturi ale orînduirii social-politice și ale culturii acestui popor. Din carte nu lipsesc nici informațiile privitoare la învățămînt.

Spre deosebire de procedeul strict expozitiv, jurnalistic folosit de T. G. Maiorescu în „Călătorie prin vreme" sau de M. Radian în „Itinerar coreean", în cartea lui D. Corbea „De peste mări și țări" găsim preocuparea de a prezenta într-un mod mai ingenios realitățile cunoscute de autor. Un exemplu ilustrativ: atunci cînd autorul vorbește, de pildă, despre muzica populară din R. D. Vietnam, el reproduce și un text și chiar partitura unui cîntec de mare circulație din această țară.

Trebuie arătat că în viitor se va îmbogăți universul tematic al colecției. Încă în cursul acestui an vor apărea cărți care chiar prin titlurile lor promit a fi atractive pentru școlari.

Colecția „În jurul lumii", îmbogățită mereu prin titluri noi, ar putea deveni un vast manual pentru tineretul însetat de cultură, un atlas viu al realităților de pe glob de care mulți elevi să se poată folosi în pregătirea lor temeinică pentru viață.

M. Cosma

Profesorii sovietici ne împărtășesc experiența lor

De curînd ne-a vizitat țara o delegație sovietică formată din cadre didactice care predau în învățămîntul de cultură generală și pedagogic.

În decursul vizitei lor în țara noastră oaspeții au cunoscut o serie de școli din Capitală și din orașele Cluj, Timișoara, Brașov, Ploiești, Constanța etc., precum și o serie de întreprinderi la care elevii școlilor respective își desfășurau practica în producție.

În cadrul unei întîlniri cu profesorii din Capitală, oaspeții au făcut cîteva interesante expuneri cu privire la experiența lor. Dăm mai jos, în rezumat, cele spuse de tov. Tatiana Bekasova, profesoară emerită, care predă chimia la Școala medie nr. 607 din Moscova și de tov. Matvei Grinbaumm, profesor de fizică la Școala nr. 702 din același oraș.

Cercul fizico-tehnic

Elevii află din cărți, din ziare, din relațiile zilnice cu oamenii, lucruri mereu noi și interesante despre dezvoltarea tehnicii, despre noile progrese făcute de omenire în folosirea automatizării, despre munca în secțiile automatizate ale întreprinderilor, despre televiziunea în culori, despre mașinile electronice de calcul, despre rachete și sateliți etc. Interesul copiilor pentru aceste realizări ale tehnicii, dorința lor de a construi cu mîinile lor aparate asemănătoare cu cele produse de vîrstnici cresc neîncetat.

Pentru a satisface dorința copiilor de a cunoaște, de a construi ei înșiși felurite aparate, pentru a contribui la înarmarea lor cu noi cunoștințe legate de viață, în școala noastră se folosește intens munca practică desfășurată în cercuri. Un astfel de cerc este și cercul fizico-tehnic, care a luat ființă la școala noastră în toamna anului 1957.

O primă problemă ce se punea în legătură cu activitatea cercului era asigurarea continuității muncii în cadrul lui. De aceea am introdus de la început metoda de lucru pe brigăzi, fiecare brigadă fiind formată din elevi de diferite vîrste. Cei mici lucrau sub conducerea elevilor mai mari, care aveau mai multe cunoștințe și o mai mare îndemînare la lucru. Aceasta le-a permis să se formeze treptat pentru timpul cînd au trebuit să se ocupe și ei, la rîndul lor, de alții mai mici. De obicei, brigăzile se compuneau din 2-4 școlari care manifestau interes față de aceleași probleme.

Ne-am îndreptat atenția spre confecționarea de aparate care să poată fi folosite apoi în laboratoarele școlii sau în unele întreprinderi. Am dat o deosebită atenție acestei probleme întrucît știm cu toții că elevii lucrează cu mult mai mult interes și se preocupă mult mai mult de calitatea produselor dacă știu că obiectele făcute de mîna lor nu se aruncă, ci sînt apreciate și își găsesc întrebuințare. Cîteva brigăzi de elevi s-au ocupat de confecționarea unor dispozitive necesare la studiul curentului alternativ și trifazic. Alte brigăzi au construit aparate necesare pentru aprofundarea cunoștințelor privind oscilațiile electromagnetice, procesele de radioemisie și radiorecepție. Deoarece aveam nevoie de un osciloscop catodic cu un ecran bun, care să permită întregii clase să observe experimentul, o grupă de elevi s-a ocupat de confecționarea unui asemenea osciloscop folosind un tub de televizor cu diametrul ecranului de 31 cm. Unii elevi și-au exprimat dorința să construiască o mașină electronică de calcul simplă, alții și-au propus să confecționeze un automat care să sorteze bilele după mărime etc. Rînd pe rînd, printr-o muncă asiduă, ei au reușit să dea viață acestor proiecte.

În anul școlar încheiat, în cerc au lucrat 46 de elevi. Pe lîngă numeroase materiale didactice necesare lecțiilor în care se predau cunoștințe de electronică și automatică, ei au construit și cîteva modele foarte reușite de aparate din domeniul electronicii, automaticii și radiotehnicii. Șase modele dintre acestea au fost confecționate pentru a fi prezentate la Expoziția internațională a creației artistice și tehnice a copiilor, care va avea loc la New York în ianuarie 1962.

An de an, munca în cerc ne-a adus noi și noi satisfacții. La sfîrșitul celui de al treilea an de activitate, bunăoară, am avut deosebita bucurie să aflăm că 23 de aparate și modele produse de elevi au fost expuse la Kremlin, la expoziția „Școala și viața" deschisă cu prilejul Congresului cadrelor didactice. Aparatele au fost văzute de către membrii guvernului precum și de participanții la Congres. De un succes deosebit s-a bucurat mai ales mașina electronică de calcul, care execută adunarea și scăderea în limita primei mii. Modelul lucrat de școlari posedă toate elementele de bază ale unei mașini obișnuite de calcul, bineînțeles în miniatură. În vara aceasta cinci aparate construite de noi au fost prezentate la Expoziția industrială internațională de la Londra.

Trebuie să arătăm că, paralel cu formarea deprinderilor de muncă practică, cu dezvoltarea interesului pentru studiu, activitatea desfășurată în cerc a jucat în școală un tot mai însemnat rol educativ. Este destul să amintim în acest sens faptul că pentru a putea deveni membri ai cercului elevii au nevoie de aprobarea diriginților, aprobare pe care acesta o dă în funcție de situația lor la învățătură și disciplină. Dacă un membru al cercului are abateri de la disciplină sau manifestă delăsare la învățătură, dirigintele poate cere excluderea lui din cerc.

A devenit o tradiție ca activitatea cercului să se încheie în fiecare an cu o serată. Cu ajutorul comitetului de părinți, la această serată sînt invitați oameni de știință marcanți din Moscova. Ei le povestesc copiilor, într-o formă accesibilă celor mici, despre activitatea lor, despre succesele obținute în domeniul tehnicii și științei. Totodată, oamenii de știință cunosc obiectele lucrate de elevi și le apreciază în raport cu calitatea execuției lor.

Pentru a înlesni cunoașterea deplină de către oaspeți a lucrărilor efectuate în școală elevii demonstrează în fața lor funcționarea aparatelor făurite cu migala mîinilor lor.

Serata se încheie cu o mică olimpiadă tehnică între elevi și, bineînțeles, cu premierea celor ce au cîștigat întrecerea.

În al treilea an de activitate a cercului nostru, cînd s-a trecut la sistemul școlii de 11 ani cu instruire în producție, am hotărît să profilăm activitatea cercului în specialitatea radiofonie și radiomontaj. Am creat în acest scop un atelier care a fost amenajat și înzestrat cu sprijinul întreprinderii ce ne patronează școala și al părinților. În orele libere, muncitorii întreprinderii au amenajat instalația electrică, sistemul de ventilare și dispozitivele de control, au confecționat stanțe. Întreprinderea ne-a pus la dispoziție un mic semiautomat pentru sudură și ne-a ajutat să amenajăm o instalație electrică de uscat pentru prelucrarea termică a vopselei.

În anul școlar care s-a încheiat au lucrat în atelier 60 de elevi și eleve din cele două clase a X-a. Activitatea lor s-a desfășurat în două zile pe săptămînă, după cum urmează: luni două ore de radiotehnică, două ore de radiomontaj și două ore de electrotehnică. Marți — două ore piese de radio, două ore radiomontaj, două ore electrotehnică. În anul viitor vor mai lucra în atelier încă 90 de elevi.

La asigurarea calității producției noastre a contribuit desigur faptul că elevii sînt ajutați în muncă de cadre calificate. Întreprinderea care ne patronează școala ne-a repartizat pentru instruirea practică doi ingineri radiofoniști, candidați în științe, doi radiotehnicieni și doi radiomontatori de categorie superioară. Aceștia ne-au ajutat încă de la început să întocmim o programă a muncii în atelier, programă care le asigură elevilor o astfel de pregătire practică încît vor putea căpăta, o dată cu diploma de maturitate, și un certificat de calificare de gradul trei.

Activitatea elevilor în atelier a fost plină de roade. În anul școlar precedent, atelierul a produs nu mai puțin de 310 aparate. Totodată, munca în cercul nostru fizico-tehnic, care nu și-a încetat activitatea o dată cu crearea atelierului, a căpătat o bază tehnico-materială și mai solidă.

Prof. Matvei Grinbaumm
Școala medie nr. 702, Moscova

La lecțiile de chimie

Ca profesoară de chimie caut să asigur o legătură cît mai multilaterală a lecțiilor cu producția, cu întreprinderile industriale în general și, mai ales, cu munca din întreprinderea unde își desfășoară elevii practica.

Să luăm ca exemplu tratarea temei „Carbonul și siliciul". În primul capitol al acestei teme, „Carbonul ca substanță simplă", le vorbesc elevilor despre folosirea cărbunelui, grafitului și diamantului explicîndu-le proprietățile cărbunelui de lemn, le atrag atenția asupra folosirii lui drept combustibil. Totodată, trasez pe tablă schema structurii grafitului și diamantului și efectuez cu elevii experiența absorbirii de către cărbune a bioxidului de azot. Lucrînd în producție la fabrica de accesorii pentru aparate de fotografiat, elevii văd cum este folosit grafitul la topirea aluminiului, ca o parte componentă a carburantului, pentru crearea unei temperaturi mai înalte.

În următorul capitol, „Bioxidul de carbon", le vorbesc elevilor despre folosirea bioxidului de carbon la prepararea diferitelor băuturi gazoase, a sucurilor, a sifonului, la prepararea sodei, la rafinarea zahărului, pentru stingerea incendiilor etc. Insist îndeosebi asupra unor probleme cum sînt importanța gazificării carburantului, superioritatea combustibilului gazos asupra combustibilului lichid și dur etc.

La tema „Acidul carbonic și sărurile lui" analizăm carbonatul de sodiu și bicarbonatul de sodiu și folosirea acestor săruri în producția sticlei, a săpunului etc.

Am folosit larg, la tema „Carbonul", diferite planșe cum sînt: „Poziția atomilor de carbon în rețeaua cristalină a grafitului și a diamantului", „Secțiunea transversală a cuptorului pentru obținerea carbidului și a calciului", „Componența chimică și puterea calorică a diferitelor feluri de combustibili", Funcționarea cazanului cu aburi, a injectorului și a arzătorului de gaz", „Gazificarea subterană a cărbunelui", „Diagrama dezvoltării exploatării cărbunelui, a petrolului și gazelor naturale", „Circuitul carbonului în natură" etc.

Am organizat și o vizită a elevilor la Muzeul politehnic, unde au putut afla multe în legătură cu felurile combustibililor și importanța lor.

În clasa XI-a elevii studiază din nou tema „Combustibili". De data aceasta se stăruie asupra prelucrării chimice a huilei și a petrolului.

A doua temă asupra căreia vreau să mă opresc este „Fierul". Studiind această temă elevii cunosc în primul rînd proprietățile fizice și chimice ale fierului. Le vorbesc în mod deosebit despre producția de oțel și fontă. La încheiat elevii se familiarizează cu producția de fontă și oțel după scheme și desene. Le prezint de asemenea documente în legătură cu istoria dezvoltării siderurgiei în U. R. S. S., le vorbesc despre perfecționarea și mărirea volumului cuptoarelor Martin și a furnalelor, a convertizoarelor pentru prelucrarea oțelului. Mă opresc apoi asupra importanței mecanizării și automatizării producției, făcîndu-le cunoscute elevilor aspecte din munca fruntașilor din întreprinderile metalurgice.

După lecție proiectez un film care arată etapele prelucrării oțelului și fontei. Apoi îi conduc pe elevi la Muzeul politehnic, unde pot vedea un model de cuptor Martin, un cuptor electric, un convertizor, laminoare, diferite feluri de oțel, instalații de ardere, de sudare etc.

Studierea acestui capitol se încheie prin vizitarea uzinei „Secera și ciocanul", care produce oțel de calitate superioară. Înaintea vizitei le distribui elevilor un chestionar care are în vedere următoarele probleme: construcția și funcționarea mașinii de încărcare; dimensiunile și capacitatea cuptorului Martin; producția oțelului; construcția oalei pentru fontă lichidă și pentru turnarea ei; funcționarea laminorului.

Excursia este condusă de un inginer care dă explicațiile necesare. Intervin și eu, punîndu-le elevilor întrebări, pentru a fi sigură că au dobîndit o imagine clară a procesului de producție. Dacă este necesar, dau explicații suplimentare pe loc, la uzină sau ulterior, în clasă.

O mare însemnătate pentru înțelegerea și însușirea cunoștințelor de chimie o are instruirea în producție. Majoritatea elevilor din școala noastră lucrează în întreprinderi de prelucrare a metalelor, unde au prilejul să cunoască diferite calități de oțeluri și fontă. Aceste cunoștințe le sînt de un mare folos în studierea capitolului „Aliaje de fier". De asemenea, în uzină elevii se familiarizează cu metodele de apărare a metalelor de coroziune.

Lecțiile de chimie oferă numeroase prilejuri de realizare a unei legături strînse între predare și munca întreprinderilor industriale, constituind totodată un important mijloc de educare comunistă. Ele ne pun la dispoziție un bogat material pentru formarea gîndirii ateiste și materialiste a elevilor, ne dau posibilitatea să le înfățișăm uriașa dezvoltare a industriei sovietice, a talentelor poporului sovietic, să-i facem să cunoască munca lui plină de abnegație, să vadă limpede triumful sistemului socialist.

Tatiana Bekasova
profesoară emerită,
Școala medie nr. 607
Moscova

Mașinile și agregatele cu care este dotată agricultura în Uniunea Sovietică stîrnesc un mare interes printre elevii sovietici. Iată-i primind explicații despre funcționarea unei combine autopropulsate

Din nou un om sovietic a săgetat spațiul cosmic, parcurgînd distanța astronomică de peste 700.000 de kilometri, adică aproape de două ori drumul dintre Pămînt și Lună. În cele 25 de ore și 18 minute cît a petrecut Gherman Stepanovici Titov în spațiul cosmic, tînărul astronaut a trăit 17 zile și 17 nopți, tot atîtea cîte rotații a parcurs în jurul globului pămîntesc.

Această nouă realizare epocală dovedește încă o dată superioritatea științei și tehnicii sovietice, curajul strălucit al oamenilor educați de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice. Ea este pusă, de către întregul popor sovietic, în slujba păcii și progresului, în slujba mersului înainte al omenirii.

O nouă victorie epocală a Uniunii Sovietice

Din nou vocea gravă a crainicului a răsunat în difuzoarele aparatelor de radio rostind cuvintele simple dar pline de măreție ale comunicatelor TASS. Și din nou sute și sute de milioane de oameni de pe întreg Pămîntul au ascultat cu adîncă emoție știrile despre noua și grandioasa realizare a poporului sovietic. Pe bordul navei cosmice satelit „Vostok-2", pilotul cosmonaut, cetățean al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, maiorul Gherman Stepanovici Titov a zburat timp de 25 de ore și 18 minute în jurul Pămîntului și, după îndeplinirea programului stabilit, a aterizat cu bine pe teritoriul Uniunii Sovietice în regiunea stabilită.

Pe drumul spre cucerirea Cosmosului Uniunea Sovietică face pași repezi și siguri. Nu au trecut nici patru luni de cînd Iuri Gagarin, primul cosmonaut din lume, a trimis primele mesaje din Cosmos și iată că din nou un cetățean al Uniunii Sovietice a comunicat de pe bordul unei nave cosmice: „Mă simt bine; totul este în ordine". „Mă simt excelent". „Mă simt perfect".

Aceste comunicate lapidare, ca și performanțele înregistrate de nava cosmică „Vostok-2", cunoscute azi întregii lumi, au o adîncă semnificație. Ele dezvăluie perfecțiunea tehnică a navei cu care a zburat Titov, dezvăluie mărețele succese ale științei sovietice.

Zborul lui Gherman Stepanovici Titov s-a încheiat cu succes. Sub toate aspectele previziunile științifice s-au îndeplinit, verificîndu-și certitudinea și exactitatea lor. Dar ar fi prea puțin dacă am privi această epocală realizare numai din punctul de vedere al însemnătății sale științifice. Ea este totodată o splendidă realizare din grandiosul program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. Angajați în lupta pentru accelerarea construcției comuniste, pentru traducerea în viață a prevederilor mărețe ale proiectului Programului Partidului Comunist, oamenii sovietici au dat lumii, prin acest succes, o nouă confirmare strălucită a superiorității orînduirii lor.

Alături de toți oamenii muncii cei care lucrăm în domeniul învățămîntului am primit cu nestăvilit entuziasm vestea acestei noi și strălucite victorii care ne mobilizează și mai mult în activitatea noastră de educare a tineretului nou, constructor al socialismului și comunismului în patria noastră.

C. Drăgulescu
directorul Institutului interregional de perfecționare a cadrelor didactice—București

Pentru cauza nobilă a construirii comunismului

Nu de mult am vizitat o tabără în care își petrec vacanța numeroși elevi. Doream să vorbesc cu pionierii și comsomoliștii despre partid, despre marele și minunatul lui rol în viața fiecărui om. Copiii, ca și oaspeții lor — studenți ai unui institut pedagogic din R.D.G. — m-au ascultat cu atenție. Și, așa cum se întîmplă în asemenea cazuri, mi-am adus aminte de tinerețe, de începutul muncii mele pedagogice. Visasem din toată inima la o astfel de muncă și Puterea Sovietică m-a ajutat să-mi realizez visurile.

Activitatea mea pedagogică s-a împletit strîns cu viața poporului. Ca mulți comsomoliști puteam și eu să spun că am două specialități — profesoară și propagandistă. Aceasta m-a ajutat să trăiesc o viață plină, creatoare, deși nu întotdeauna mi-a fost ușor. In ianuarie 1918 am fost primită în Partidul Comunist. Era pe vremea ruinei și a foametei, pe vremea intervenției, dar în cele mai grele momente ale vieții noastre, noi, comuniștii tineri, am găsit un sprijin puternic în partid, în prietenie, în încrederea pe care o aveam în viitorul luminos.

La început am lucrat la Școala muncitorească nr. 16 din raionul Suscevo-Mariinschi al orașului Moscova. Am sosit împreună cu alte profesoare la școala aceasta — o clădire de două etaje din cărămidă, cu geamurile sparte, friguroasă și neconfortabilă. Mergeam prin raion, din casă în casă, pentru a chema copiii la școală. Veneau puțini — 40-50 de copii înfometați, îmbrăcați în zdrențe. Și primul lucru pe care îl auzeam de la ei era: „Dar o să ne dați pîine?" Nu ni se dădea pîine. Dar începuse să ni se dea rații pentru elevi — cîte puține crupe de hrișcă și de grîu. Singura femeie de serviciu a școlii fierbea din ele o supă cu care îi hrăneam pe copii înainte de lecții. Dacă ați fi văzut cu ce poftă înfulecau copiii această supă apoasă! Iar noi, profesorii, privindu-i, eram bucuroși că puteam asigura elevilor noștri un dejun cald. Era greu. Dar am plecat vreodată oare capetele, am scîncit oare vreodată?... Nu, aceasta nu s-a întîmplat! Eram plini de energie, de dorința de a lupta pentru viața luminoasă a elevilor noștri și a celorlalți copii sovietici, pe care nu-i cunoșteam, dar care ne erau aproape de inimă.

Oamenii din generația noastră își amintesc bine de zilele aspre ale anului 1919 și, mai ales, își amintesc cum în acel an greu partidul a adoptat Programul leninist, plin de optimism și de încredere în forțele poporului eliberat. Programul ne chema către scopuri grandioase și în domeniul școlii, deschidea perspective largi pentru învățătura tuturor copiilor poporului, pentru învățătura întregului popor. Puterea Sovietică a făcut ca acest lucru să devină realitate.

Acum, noi spunem cu mîndrie că cel de al doilea Program al partidului, elaborat de Lenin, a fost îndeplinit. Dar să nu uite nimeni că în rezultatele laconice pe care le consemnăm sînt cuprinși ani de muncă titanică, plină de abnegație a partidului nostru, care își închină forțele slujirii poporului.

Se apropie ziua deschiderii celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. In prezent oamenii sovietici citesc și discută proiectul noului Program al P.C.U.S. Nu-l discută numai comuniștii. Toți oamenii sovietici socotesc acest document drept programul propiei lor activități. In legătura cu poporul stă măreața forță a Partidului Comunist.

A construi comunismul este o mare fericire, iar pe noi, profesorii, educatorii tinerei generații, ne așteaptă o muncă minunată. Activitatea pedagogică va fi și mai largă, și mai profund se dezvăluie toate posibilitățile profesiunii noastre creatoare de educatori, de oameni care muncesc pentru dezvoltarea armonioasă a personalității umane.

Noul Program al partidului ne cheamă spre noi țeluri grandioase pe drumul către comunism. Minunat este acest drum, mare este fericirea și bucuria oamenilor. Dar această fericire, această bucurie trebuie dobîndite prin muncă. Fiecare dintre noi este hotărît să-și aducă contribuția la cauza nobilă a construirii comunismului.

M. Elizarova
membru al P.C.U.S. din anul 1918, profesoară, Moscova

Plini de entuziasm creator

În proiectul Programului P.C.U.S. se vădește cu o nouă forță înțelepciunea partidului, geniul său. Fiecare dintre noi găsește în acest document un izvor nesecat de entuziasm creator.

Închipuindu-ți cum va arăta Țara Sovietică peste două decenii, cum va arăta poporul ei, simți dorința să muncești mereu mai bine. Și nu pur și simplu să muncești, ci să cauți, să îndrăznești și să găsești, să apropii viitorul comunist.

Grandioasă, de însemnătate istorică mondială este sarcina trasată de partid — de a asigura în Uniunea Sovietică cel mai înalt nivel de viață în comparație cu oricare țară capitalistă. Partidul socotește ca o datorie sfîntă a sa de a se îngriji permanent de bunăstarea omului sovietic, de fericirea lui.

Membrii organizațiilor sindicale au văzut cu satisfacție că în proiectul Programului se acordă un rol deosebit de însemnat sindicatelor. Pe noi, membri ai sindicatelor din învățămînt, ne așteaptă o muncă importantă.

Chiar acum m-am întors dintr-o vizită făcută în cîteva școli ale raionului. Profesorii-agitatori din școlile sătești poartă discuții ample cu colhoznicii.

Am fost de față la una din aceste discuții, condusă de profesoara Galina Vasilievna Vașuk, de la Școala din Mesinsk. Stătea de vorbă cu membrii colhozului „Lenin", adunați la tabăra de cîmp în timpul pauzei pentru masă. Am văzut cu bucurie interesul deosebit cu care ascultau colhoznicii cele spuse de profesoară despre perspectivele grandioase ale construcției comuniste în Țara Sovietică, despre cuvîntul plin de adevăr al partidului.

În curînd, în raionul nostru va avea loc o plenară lărgită a sindicatului din învățămînt. În cadrul ei colectivele de pedagogi își vor lua angajamente pentru a întîmpina cu cinste cel de al XXII-lea Congres al partidului.

L. Pravilova
Președinte al Comitetului sindical al muncitorilor din învățămînt din raionul Lepel, regiunea Vitebsk, R.S.S. Bielorusă

Un țel sfînt

Am gîndit, am discutat și am visat adesea la comunism. Dar nu ni-l reprezentam cu deplină claritate, nu știam cînd și cum va sosi. Iată că acum cînd s-a publicat proiectul noului Program al Partidului Comunist minunatele depărtări s-au luminat ca printr-un proiector puternic.

Noi știm însă că orînduirea comunistă nu va veni de la sine. Fiecare dintre noi trebuie să lupte, la postul său, pentru ea. Oamenii școlii vor desfășura o muncă importantă, plină de cinste. Nu întîmplător problemelor educației comuniste le este închinat un întreg capitol al Programului.

O impresie deosebită a făcut asupra mea codul moral al constructorului comunismului. Cîte presupuneri nu s-au făcut, cîte discuții n-au avut loc cu privire la ceea ce trebuie să fie omul viitorului! Și iată că proiectul de Program dă un răspuns precis, limpede la această întrebare. Principiile morale ale constructorului comunismului sînt luate direct din viața noastră, în ele sînt generalizate cele mai bune trăsături ale oamenilor sovietici.

Ca instructoare de pionieri, sînt mîndră de faptul că în Program este subliniat rolul crescînd al Komsomolului — ajutor activ al partidului în munca de educare a tinerei generații în spiritul comunismului. Proiectul de Program al partidului insuflă fiecărui om sovietic forțe noi. Este minunat să muncești atunci cînd vezi atît de aproape, atît de limpede, țelul sfînt al omenirii!

I. Morozova
instructoare superioară de pionieri la Școala nr. 104 din Sverdlovsk

Cifre și fapte

În Uniunea Sovietică în anul școlar 1960-1961 numărul elevilor din clasele VIII-XI ale școlilor de cultură generală a fost de 34 de ori mai mare decît numărul elevilor acelorași clase din anul școlar 1914-1915.

★

În Rusia țaristă, în anul școlar 1914-1915 funcționau 105 instituții de învățămînt superior, a căror rețea cuprindea 21 de orașe. Numărul studenților era atunci de 127.000. Astăzi numărul orașelor din Uniunea Sovietică în care funcționează instituții de învățămînt superior se ridică la 247. În cele 739 asemenea instituții studiază 2.400.000 de tineri.

★

În anii puterii sovietice, instituțiile de învățămînt superior și școlile medii au pregătit 4.800.000 de tineri specialiști cu instrucțiune superioară și 7.700.000 cu instrucțiune medie.

★

450 de școli medii tehnice și alte școli medii speciale existau în Rusia în anul 1914-1915. În ele învățau 54.300 elevi. In anul 1960-61, în Uniunea Sovietică au funcționat 3.328 școli medii tehnice și alte școli medii speciale, care au cuprins 2.059.500 de elevi.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

TRAIASCĂ 23 AUGUST!

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţământului

Organ al Ministerului Învăţământului şi Culturii şi al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţământ şi Cultură

Anul XII nr. 623 | marţi 22 august 1961 | 12 pagini 25 bani

Sub steagul atotbiruitor al socialismului şi păcii

Ziua de 23 August, cea mai mare sărbătoare naţională a poporului romîn, este sărbătorită în acest an în condiţiile avîntului întregului popor muncitor pentru înfăptuirea hotărîrilor Congresului al III-lea al Partidului Muncitoresc Romîn. Făcînd bilanţul unei perioade istorice de mari realizări, în decursul căreia socialismul a învins în patria noastră, Congresul a elaborat totodată un grandios program de dezvoltare a economiei şi culturii, a cărui înfăptuire deschide perspectiva luminoasă a victoriei depline a socialismului şi trecerii treptate la construirea comunismului. Prin realizarea sarcinilor puse de Congresul partidului, ţara noastră se va transforma în viitorii 10—15 ani într-o ţară industrială dezvoltată, cu o agricultură multilaterală, intensivă şi de mare productivitate. Nivelul de trai material şi cultural al poporului se va ridica continuu, potrivit epocii socialismului victorios.

Orizonturile luminoase spre care se îndreaptă cu paşi siguri poporul romîn sub conducerea încercatului nostru partid, pe baza măreţelor victorii dobîndite în cei 17 ani care au trecut de la eliberarea ţării, scot în relief cu o deosebită forţă semnificaţia istorică a insurecţiei armate din august 1944, cotitură hotărîtoare în dezvoltarea Romîniei. „Ziua de 23 August, arată tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, are o mare şi profundă semnificaţie: o dată cu eliberarea de sub jugul fascist, ea a deschis poporului romîn calea spre victoria asupra claselor exploatatoare, victorie care i-a dat putinţa să făurească o nouă Romînie înfloritoare, socialistă". Iniţiatorul şi conducătorul insurecţiei armate de la 23 August 1944 a fost Partidul Comunist Romîn, luptător neînfricat împotriva exploatării, fascismului şi războiului. În august 1944, în condiţiile favorabile prilejuite de victoriile istorice ale armatei sovietice şi ale ofensivei ei eliberatoare pe teritoriul ţării noastre, P.C.R., unind în jurul său forţele patriotice populare, a organizat insurecţia armată care a dus la răsturnarea dictaturii militaro-fasciste antonesciene; formaţiunile patriotice de luptă au arestat căpeteniile fasciste; la chemarea partidului, armata romînă a întors armele împotriva Germaniei hitleriste.

Insurecţia armată victorioasă a marcat începutul revoluţiei populare în ţara noastră, în decursul căreia au fost lichidate rămăşiţele feudale şi a fost desăvîrşită revoluţia burghezo-democratică, s-a deschis larg drumul spre progresul economic şi social al ţării. Masele largi de oameni ai muncii de la oraşe şi sate, ferm hotărîţi să schimbe din temelii rînduielile vechi, au luptat cu eroism şi abnegaţie, zdrobind toate manevrele forţelor reacţionare interne şi din afară. În mari şi grele bătălii revoluţionare, oamenii muncii, conduşi de partid, au înlăturat regimul burghezo-moşieresc, instaurînd puterea democrat-populară, cucerire istorică a poporului nostru muncitor. Sub înţeleapta conducere a partidului, oamenii muncii au păşit pe calea socialismului.

Devenind stăpînul ţării sale, al bogăţiilor ei, poporul romîn a desfăşurat o muncă uriaşă pentru înfăptuirea politicii partidului de construire a socialismului. Partidul Muncitoresc Romîn traduce cu consecvenţă în viaţă politica leninistă de industrializare a ţării, de transformare socialistă a agriculturii, de realizare a revoluţiei culturale. Cei 17 ani care au trecut de la eliberare au fost anii unor profunde şi înnoitoare transformări economico-sociale, ai ofensivei neîntrerupte şi impetuoase a socialismului în toate domeniile — economic, politic, social, cultural — anii extinderii şi consolidării relaţiilor de producţie socialiste, ai creşterii puterii economice a ţării şi bunăstării materiale şi culturale a celor ce muncesc. Datorită politicii leniniste de industrializare a fost creată baza tehnico-materială a socialismului; ţara noastră dispune astăzi de puternice forţe de producţie. În perioada puterii populare s-au creat noi ramuri industriale, s-au construit numeroase întreprinderi, a fost înfăptuit înainte de termen planul decenal de electrificare a ţării.

Făcînd bilanţul măreţelor succese obţinute de oamenii muncii, sub conducerea partidului, în opera de construire a socialismului, Congresul al III-lea al P.M.R. a consfinţit victoria socialismului în R.P.R. şi a elaborat programul desăvîrşirii construcţiei socialiste. Analizînd felul cum se îndeplinesc directivele Congresului, plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie 1961 a constatat că programul grandios al dezvoltării forţelor de producţie elaborat de Congres se înfăptuieşte cu succes. Prin eforturile pline de abnegaţie ale muncitorilor, inginerilor şi tehnicienilor se dezvoltă în ritm susţinut toate ramurile industriei şi în primul rînd ramurile hotărîtoare pentru industrializarea socialistă. În 1960 planul producţiei globale al întregii industrii a fost îndeplinit în proporţie de 163,6%, cu un ritm mediu anual de creştere de 16,9%. În primele cinci luni ale acestui an, planul în industrie a fost de asemenea depăşit, obţinîndu-se peste prevederi o producţie în valoare de 1 miliard lei. Aceste cifre arată realismul planurilor elaborate de partid, fundamentarea lor ştiinţifică, evidenţiind totodată cît de mult sporesc posibilităţile de creştere a forţelor de producţie atunci cînd socialismul se dezvoltă pe propria sa bază tehnico-materială.

Cu ajutorul clasei muncitoare, a statului democrat-popular, pe baza dezvoltării neîntrerupte a forţelor de producţie, procesul de transformare socialistă a agriculturii a cuprins aproape întreaga ţărănime. Ca rezultat al aplicării învăţămintelor genialului plan cooperatist al lui Lenin, al eforturilor statului pentru dezvoltarea bazei tehnice a

(Continuare în pag. 2-a)

Ani de mari realizări în domeniul învăţământului

La lucrătorii din învăţămînt şi elevii, împreună cu toţi oamenii muncii din ţara noastră, întîmpină cu bucurie ziua de 23 August, a 17-a aniversare a eliberării poporului nostru de sub jugul fascist. Marea dezvoltare pe care a cunoscut-o învăţămîntul sub conducerea partidului, rolul important ce s-a încredinţat şcolii şi slujitorilor ei în construirea şi desăvîrşirea unei vieţi noi umplu de mîndrie şi de recunoştinţă inimile lucrătorilor din învăţămînt şi le insuflă devotament şi energie în munca nobilă pe care o desfăşoară.

Cei 17 ani ai puterii populare au însemnat pentru învăţămîntul nostru o largă desfăşurare de eforturi încordate pentru realizarea unui învăţămînt adaptat la cerinţele imperioase ale dezvoltării societăţii pe drumul construirii şi desăvîrşirii construcţiei socialismului.

Urmînd directivele date de Conferinţa Naţională a P.C.R. din 1945, învăţătorii şi profesorii, în fruntea cărora au stat comuniştii, au muncit cu entuziasm în vederea înlăturării neştiinţei de carte şi a închiderii pentru totdeauna a izvoarelor analfabetismului. Astăzi această ruşinoasă moştenire a trecutului este de mult lichidată.

Prin reforma din 1948, învăţămîntul a fost reorganizat pe baze noi structurale şi de conţinut; el a devenit un învăţămînt de stat egal pentru toţi cetăţenii ţării, fără deosebire de sex, naţionalitate sau religie, un învăţămînt laic, unitar şi realist-ştiinţific, avînd posibilitate să satisfacă toate aptitudinile prin şcolile de cultură generală, de cultură profesională şi artistică, prin specializarea ştiinţifică superioară. A fost adoptat un larg sistem de măsuri pentru pregătirea şi perfecţionarea cadrelor didactice prin şcoli pedagogice, institute pedagogice, instituţii de învăţămînt superior şi cursuri de perfecţionare.

Fiii oamenilor muncii au intrat pe porţile larg deschise ale şcolilor. Pentru asigurarea şcolarizării tuturor copiilor de vîrstă şcolară s-au construit numeroase localuri de şcoli, săli de clasă, s-au acordat elevilor burse, manuale, rechizite şcolare, îmbrăcăminte, s-au organizat gazde comune.

Înaintarea noastră spre socialism, dezvoltarea continuă a economiei, ştiinţei şi tehnicii au cerut lărgirea învăţămîntului de cultură generală şi ridicarea la un nivel din ce în ce mai înalt a conţinutului său. De aceea, Congresul al II-lea al P.M.R. a pus sarcini noi în faţa şcolii: realizarea învăţămîntului general şi obligatoriu de 7 ani, ridicarea nive-

Petre Drăgoescu

preşedintele Consiliului superior al şcolilor din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii

(Continuare în pag. 2-a)

Vechea cetate de scaun a Moldovei — Suceava capătă în anii noştri de construcţie a socialismului o nouă şi minunată strălucire. De sus, de pe înălţimile unde se ridică meterezele fortăreţei lui Ştefan cel Mare, un grup de elevi suceveni admiră panorama vastă a noului centru al oraşului lor iubit. În unele din aceste blocuri noi, construite în anii de democraţie populară pentru oamenii muncii, locuiesc şi ei cu părinţii lor.

Ani de mari realizări în domeniul învăţământului

(Urmare din pag. 1)

lului ştiinţific al conţinutului învăţământului de cultură generală, printr-o atenţie mai mare acordată ştiinţelor despre natură şi societate, fără a se scăpa din atenţie educaţia estetică şi fizică şi întărindu-se prin toate mijloacele educaţia comunistă a tinerelor generaţii — în sfîrşit, legarea învăţământului de munca productivă din uzine şi de pe ogoare. Măsurile luate în vederea îndeplinirii acestor sarcini au fost sprijinite cu entuziasm de oamenii muncii din şcoli, de întregul nostru popor. Şcoala de 7 ani a devenit treptat o bază de cultură pentru toţi cetăţenii ţării. Îmbunătăţirea continuă a planurilor şi programelor de învăţămînt, permanenta perfecţionare profesională a cadrelor didactice au dus la ridicarea nivelului ştiinţific al învăţământului şi la întărirea legăturii lui cu practica, probleme devenite o preocupare principală a tuturor cadrelor didactice şi a organelor de învăţămînt, bucurîndu-se de sprijinul larg al organelor locale şi al întreprinderilor industriale şi agricole. Valorificîndu-se experienţa şi rezultatele obţinute în şcoli, s-au introdus în planul de învăţămînt, ca obiecte cu ore de curs, aplicaţiile practice.

În vederea întăririi educaţiei comuniste a elevilor şi pentru formarea unei concepţii ştiinţifice despre natură şi societate, pentru cunoaşterea bazelor teoretice ale politicii partidului marxist-leninist, a caracterului ştiinţific, transformator şi revoluţionar al filozofiei marxiste, s-a introdus în planul de învăţămînt al şcolilor medii şi al şcolilor profesionale şi tehnice de maiştri studiul economiei politice, al filozofiei şi al socialismului ştiinţific.

Învăţămîntul profesional şi tehnic a fost orientat spre satisfacerea cît mai corespunzătoare a cerinţelor producţiei, hotărîndu-se în 1955 pregătirea cadrelor muncitoreşti şi tehnice medii necesare ţării noastre în şcoli profesionale de ucenici şi în şcoli tehnice pentru muncitori de înaltă calificare şi a personalului tehnic în şcoli tehnice de maiştri. Pentru necesităţile sporite de cadre calificate s-au înfiinţat şi şcoli de meserii. Ca urmare a preocupării pentru dezvoltarea învăţămîntului profesional şi tehnic, în perioada care a urmat acesta a dat producţiei peste 143.000 de muncitori calificaţi şi aproape 43.000 de tehnicieni cu calificare medie.

Pentru a da posibilitate şi oamenilor muncii care lucrează direct în producţie şi care nu şi-au terminat studiile să devină — pe o scară mai largă — cadre cu un nivel de cultură generală ridicat, corespunzător necesităţilor dezvoltării continue ale economiei şi culturii, în martie 1959 s-au luat măsuri pentru îmbunătăţirea învăţămîntului seral, asigurîndu-i-se o repartizare a materiilor pe un ciclu mai larg, un plan adecvat, o compoziţie socială justă şi o dezvoltare a reţelei în stare să satisfacă numărul mare de cereri de înscriere.

Congresul al III-lea al P.M.R. a marcat începutul unei etape de o mare însemnătate istorică pentru dezvoltarea societăţii noastre, etapa desăvîrşirii construirii socialismului şi a deschis perspectiva luminoasă a trecerii treptate la comunism. Pentru această etapă şcoala a primit sarcini importante. Procesul de generalizare a şcolii de 7 ani va fi încheiat prin cuprinderea totală a absolvenţilor clasei a IV-a în clasa a V-a. Aprecierea conţinută în Raportul prezentat la Congres de către tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej caracterizează acest moment *ca un moment important al revoluţiei culturale ce se desfăşoară în patria noastră.* O dată cu încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani, Directivele prevăd trecerea treptată la învăţămîntul general de 8 ani, astfel încît durata şcolii medii de cultură generală va ajunge la 12 ani.

În urma măsurilor luate de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii, cu ajutorul neprecupeţit al cadrelor didactice din şcoli, în frunte cu comuniştii, şi al organelor locale de partid şi de stat, în generalizarea învăţămîntului de 7 ani s-au obţinut succese deosebite. Dacă în anul şcolar 1959/1960 88 la sută dintre absolvenţii clasei a IV-a îşi continuau studiile în clasa a V-a, pentru anul şcolar 1961—1962 s-a putut prevedea realizarea proporţiei de 99,4 la sută, ceea ce însemnează că generalizarea învăţămîntului de 7 ani va fi în linii mari încheiată cu un an înainte de prevederile Congresului.

În ce priveşte trecerea treptată la învăţămîntul de 8 ani trebuie arătat că s-au întocmit cu mare grijă planul de învăţămînt şi programele necesare, care au fost dezbătute pe larg atît în Consiliul superior al şcolilor, cît şi în consfătuirile din iunie 1961 ale cadrelor didactice din întreaga ţară. Caracterul structural nou al şcolii de 8 ani este marcat prin organizarea sa ca unitate pedagogică, pragul dintre clasele a IV-a şi a V-a fiind desfiinţat. Totodată se realizează o repartizare mai judicioasă a volumului de cunoştinţe ce trebuie însuşit în fiecare clasă, respectîndu-se particularităţile de vîrstă ale elevilor, o pregătire mai temeinică a şcolarilor prin concepere a predării cu profesori de specialitate şi la clasele mici.

O altă prevedere a Congresului al III-lea în domeniul învăţămîntului de cultură generală este dezvoltarea legăturii dintre învăţămînt şi munca în producţie pentru ca elevii, unind învăţătura cu munca productivă, să îndrăgească munca fizică, să capete deprinderi practice şi să se orienteze spre diferite profesiuni practice, potrivit înclinaţiilor lor. Pe baza experienţei pozitive acumulate la un număr de şcoli din ţară s-a organizat mai bine pregătirea tehnică şi practică în învăţămîntul de cultură generală, astfel ca dezvoltarea multilaterală a tineretului şcolar să fie asigurată.

Prinde teren şi se impune în ţara noastră un nou tip de şcoală medie: şcoala medie cu instruire în producţie, în care se predau, pe lîngă obiectele de cultură generală, şi cunoştinţe de tehnologie privitoare la diferite ramuri de producţie, efectuîndu-se şi practica în producţie într-o zi pe săptămînă destinată numai acestui scop. Numărul şcolilor experimentale, care la început a fost restrîns, se va ridica în anul şcolar viitor la peste 100 în întreaga ţară.

Pentru a crea condiţii tot mai favorabile de studiu copiilor oamenilor muncii de la oraşe şi sate, prevederile Congresului al III-lea al P.M.R. au introdus gratuitatea completă a manualelor pentru toţi elevii de la clasa I-a pînă la clasa a VII-a inclusiv. Ca urmare, Editura de stat didactică şi pedagogică a distribuit gratuit, în anul şcolar trecut, elevilor din clasele I—VII 14.000.000 cărţi pentru studiu, iar în anul acesta se prevede distribuirea unui număr sporit, de 15.000.000 de exemplare. În viitor se prevede extinderea gratuităţii şi asupra rechizitelor şcolare.

Paralel cu grija pentru asigurarea celor mai bune condiţii de studiu elevilor, statul nostru manifestă un deosebit interes pentru viaţa şi munca învăţătorilor şi profesorilor. Numai într-un răstimp de 10 ani, din 1951 şi pînă astăzi, partidul şi guvernul ţării noastre au luat de patru ori măsuri pentru creşterea salariilor cadrelor didactice. Recenta hotărîre de partid şi de stat stabileşte, de exemplu, majorarea salariilor tarifare ale cadrelor didactice din învăţămîntul elementar şi preşcolar în medie cu 10 la sută, iar din învăţămîntul de cultură generală, profesional şi tehnic în medie cu 15 la sută.

Ziua de 23 August 1961 găseşte şcoala în plină dezvoltare, iar pe slujitorii ei avîntaţi cu pasiune în munca de pregătire a tinerei generaţii. Condusă cu înţelepciune de partid, şcoala noastră este astăzi în măsură să dea patriei elemente pregătite să facă faţă cu cinste sarcinilor desăvîrşirii construcţiei socialismului.

Cadrele noastre didactice, însufleţite de avîntul oamenilor muncii pentru realizarea planului de 6 ani şi adînc recunoscătoare pentru grija pe care partidul şi guvernul o manifestă continuu faţă de condiţiile lor de viaţă, îşi încordează eforturile şi îşi ridică măiestria pentru ca munca lor să se afle la nivelul încrederii ce li se acordă.

Sub steagul atotbiruitor al socialismului şi păcii

(Urmare din pag. 1)

agriculturii şi al muncii politice şi organizatorice vaste desfăşurate de partid, cooperativizarea agriculturii a fost în linii generale înfăptuită; aproape 86 la sută din suprafaţa arabilă a ţării şi peste 85 la sută din totalul familiilor ţărăneşti fac parte din sectorul socialist. Aceste schimbări calitative arată că procesul de maturizare a relaţiilor de producţie socialiste la sate s-a ridicat pe o treaptă superioară, că ţăranul muncitor, urmînd cu încredere politica partidului, s-a pronunţat hotărît şi irevocabil pentru marea agricultură socialistă.

Partidul Muncitoresc Romîn a mers consecvent pe linia creării bazei tehnice materiale a socialismului, asigurînd agricultura cu mijloace mecanizate, ceea ce a determinat o adevărată revoluţie în înzestrarea tehnică a proceselor de producţie agricolă şi a arătat în mod concret ţărănimii avantajele folosirii tehnicii în condiţiile socialismului. În 1965, în agricultură vor lucra cca. 100 mii tractoare, asigurîndu-se mecanizarea completă a principalelor lucrări agricole, industria chimică va furniza cantităţile necesare de îngrăşăminte artificiale. Datorită condiţiilor favorabile create de socialism, producţia agricolă a crescut şi creşte necontenit.

O caracteristică esenţială a transformărilor ce s-au petrecut în perioada revoluţiei socialiste, o constituie marele avînt al ştiinţei şi culturii, larga dezvoltare a învăţămîntului de toate gradele, răspîndirea amplă a cunoştinţelor ştiinţifice, a culturii şi artei în rîndurile maselor populare. Şcoli de toate felurile, instituţii de artă şi cultură, cărţi, ziare, reviste, stau la dispoziţia oamenilor muncii din patria noastră pentru a le lumina minţile şi inimile, pentru a le lărgi orizontul şi a-i pregăti la nivelul de cultură cerut de înaintarea în socialism. Procesul desfăşurării revoluţiei socialiste, a construcţiei socialiste este călăuzit de atotbiruitoarea învăţătură marxist-leninistă.

Rezultatul cel mai de seamă al eforturilor depuse de oamenii muncii sub conducerea partidului pentru dezvoltarea tuturor ramurilor economiei şi culturii socialiste este îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de viaţă ale oamenilor muncii. Partidul şi guvernul iau în mod sistematic măsuri pentru sporirea salariului real al muncitorilor şi al tuturor celorlalte categorii de salariaţi, pentru creşterea veniturilor ţărănimii muncitoare, pentru construirea de locuinţe, ocrotirea sănătăţii, dezvoltarea culturii. Noua Hotărîre a partidului şi guvernului privind ridicarea salariilor unor categorii de oameni ai muncii şi reducerea preţurilor la unele articole de larg consum şi a unor tarife este încă o dovadă grăitoare a grijii partidului şi guvernului pentru îmbunătăţirea continuă a nivelului de trai al poporului muncitor.

Transformările economice, politice, sociale petrecute în cei 17 ani de la eliberarea ţării, succesele mari obţinute în această perioadă istorică, constituie premisele obiective ale victoriei depline a socialismului în ţara noastră şi trecerii la comunism.

Profundele transformări revoluţionare ce s-au petrecut în perioada ce s-a scurs de la eliberarea Romîniei constituie o parte integrantă a schimbărilor fundamentale ce au avut loc în lume în epoca actuală, epocă al cărei conţinut principal îl constituie trecerea omenirii de la capitalism la socialism, proces inaugurat de Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie. Romînia democrat-populară face parte din marea comunitate a ţărilor socialiste. Existenţa puternicului lagăr socialist, principalul bastion al păcii, democraţiei şi progresului social în întreaga lume, superioritatea crescîndă a socialismului asupra capitalismului au schimbat raportul de forţe pe arena internaţională în favoarea socialismului. Caracteristic pentru perioada istorică actuală este descompunerea imperialismului, desfăşurarea revoluţiilor sociale şi de eliberare naţională, formarea, consolidarea şi triumful sistemului socialist mondial. Cu prilejul marii sale sărbători naţionale, poporul romîn îşi reafirmă hotărîrea neclintită de a milita cu toate forţele pentru întărirea continuă a unităţii de monolit a puternicului lagăr socialist, pentru întărirea prieteniei de nezdruncinat şi a colaborării cu Uniunea Sovietică şi celelalte ţări socialiste, pentru apărarea păcii în lume, împotriva războiului. Recenta vizită în Uniunea Sovietică a delegaţiei de partid şi guvernamentale a Republicii Populare Romîne condusă de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej, convorbirile, vizitele şi mitingurile ce au avut loc cu acest prilej, au reflectat puternic prietenia ce există între poporul romîn şi poporul sovietic, au exprimat viu năzuinţele lor comune de a întări marele lagăr socialist, de a apăra pacea în lume.

Întărirea prieteniei cu Uniunea Sovietică şi cu celelalte ţări socialiste, lupta împotriva războiului, pentru apărarea păcii, constituie fundamentul politicii externe a Romîniei noi, socialiste. Statul nostru democrat-popular depune toate străduinţele pentru triumful principiului coexistenţei paşnice între ţările cu sisteme sociale diferite şi pentru dezvoltarea relaţiilor de colaborare cu toate popoarele lumii, pentru dezarmarea generală şi completă, pentru rezolvarea pe calea tratativelor a tuturor problemelor internaţionale litigioase. Statul nostru, ca şi toate celelalte state socialiste, consideră că problemele internaţionale litigioase existente nu sînt insolubile şi că singura cale prin care ele pot şi trebuie să-şi găsească rezolvarea este calea paşnică, calea tratativelor. Călăuzit de acest spirit uman, statul nostru sprijină din toate puterile propunerile realiste şi constructive ale Uniunii Sovietice cu privire la lichidarea rămăşiţelor celui de-al doilea război mondial şi încheierea tratatului de pace cu Germania — problemă-cheie pentru întărirea păcii în Europa şi în lumea întreagă.

Sărbătorind ziua eliberării Romîniei de sub jugul fascist, masele muncitoare îşi manifestă voinţa şi entuziasmul de a realiza prevederile planului şesenal de dezvoltare a economiei naţionale, de a obţine produse de calitate superioară, a spori productivitatea muncii şi a reduce preţul de cost, garanţie sigură a ridicării nivelului lor de trai. Încrezător în forţele sale, în justeţea liniei politice a Partidului Muncitoresc Romîn, poporul nostru merge ferm pe drumul ales, drumul socialismului, al înfloririi economice şi culturale a patriei noastre.

Bibliografie

Zilele acestea a apărut nr. 4/1961 al Analelor Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R.

Revista cuprinde articolele „Presa, armă puternică a partidului în lupta pentru eliberarea naţională şi socială a poporului nostru, pentru construirea socialismului şi apărarea păcii" (articol închinat sărbătoririi a 30 de ani de la apariţia ziarului „Scînteia"), „Partidul — forţa conducătoare în construcţia economică şi culturală a ţării" de Manea Mănescu, „Din activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei alături de lupta forţelor patriotice pentru înfăptuirea insurecţiei armate şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste" de V. Zaharescu şi M. Condurache, „Lupta maselor populare, conduse de P.C.R., pentru instaurarea guvernului democrat (23 August 1944 — 6 martie 1945)" de Al. Gh. Savu, „Rolul comitetelor de fabrică în lupta pentru susţinerea frontului antihitlerist şi instaurarea primului guvern democratic la 6 martie 1945" de V. Raţă.

Cititorii mai pot găsi în acest număr al revistei şi documente privind starea de spirit a maselor populare şi a armatei împotriva dictaturii militare-fasciste şi a armatei hitleriste, activitatea P.C.R. pentru atragerea armatei la înfăptuirea insurecţiei din August 1944 şi întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

În cinstea marii sărbători

FRUNTAȘII

Faptul că lărgirea orizontului de cunoștințe prin continuarea studiilor în cadrul școlii serale contribuie direct la îmbunătățirea activității în producție a tinerilor muncitori și-a găsit în aceste zile de avînt deosebit pentru realizarea angajamentelor luate în cinstea zilei de 23 August o nouă și evidentă confirmare. Un exemplu grăitor în această privință îl constituie situația de la Uzinele textile din Timișoara, unde printre fruntașii întrecerii inițiate în cinstea marii sărbători a aniversării eliberării patriei noastre se numără foarte mulți tineri care urmează cursurile școlii serale.

Numele tinerei țesătoare Rădița Bugiadău, bunăoară, poate fi întîlnit atît pe panoul de onoare al uzinelor, cît și în catalogul clasei a VIII-a de la Școala medie a uzinei.

— Ei i se încredințează executarea celor mai noi și mai complicate modele de țesături de înaltă calitate — ne spune tovarășa Maria Codinski, secretara organizației de partid din uzină.

Așa stau lucrurile la uzină. Iar la școală, dacă cercetezi catalogul clasei în care învață Rădița Bugiadău, vezi în dreptul numelui ei, la rubricile diferitelor discipline, aproape numai note de 9 și 10.

Nu este o coincidență, ci exemplificarea unei situații care se întîlnește tot mai des în rîndurile muncitorilor-elevi: fruntașii în muncă sînt și fruntași la învățătură. Cele două activități se împletesc armonios și se sprijină una pe alta.

Foarte semnificativă este în această privință evoluția țesătoarei Victoria Radu-Buchbacher. Acum vreo trei ani era o muncitoare cu realizări mijlocii. Mult au stăruit pe atunci tovarășii din comisia de recrutare a elevilor pentru învățămîntul seral ca s-o determine să-și continue studiile.

„Nu pot face față la amîndouă treburile" — răspundea ea invariabil la argumentele lor.

De-abia anul trecut au convins-o să se înscrie. Inginerul șef al secției i-a făgăduit că o va ajuta în mod special la studiu. Dar surpriză: reîntîlnirea cu cărțile, cu învățătura, i-a fost deosebit de favorabilă. La fizică, la chimie, la matematică își însușea majoritatea cunoștințelor încă din clasă. Studiul literaturii i-a dezvoltat gustul pentru lectură. La sfîrșitul primului semestru se număra printre fruntașii la învățătură.

Curînd de tot s-a văzut că noile cunoștințe însușite în școală i-au stimulat și activitatea în producție. — Oare nu pot face mai mult și în uzină? — s-a întrebat ea. A început să studieze cărțile tehnice privind munca în țesătorie, a învățat din experiența tovarășilor ei. Astăzi se numără printre fruntașii întrecerii în cinstea zilei de 23 August, realizînd zilnic importante depășiri la producția planificată și dînd numai țesături de prima calitate.

Pe tinerii muncitori Cornel Andreșescu și Simion Dumitru, și ei elevi ai școlii serale, i-am găsit lucrînd alături la secția mecanică a atelierului de întreținere. Făceau ultimele asamblări ale lucrării pe care s-au angajat s-o termine în cinstea zilei de 23 August: modificarea unei mașini de șlefuit axele de la carde. Lucrarea aceasta, ca și mașina de urzit, terminată cu puțin timp înainte, constituie în mare măsură o inovație tehnică.

— Am executat-o sub conducerea tehnicianului comunist Romulus Denteanu — ne-a spus Cornel Andreșescu.

Pe tovarășul Denteanu nu l-am putut cunoaște. Era la cursurile de pregătire pentru admiterea în Institutul politehnic. Am înțeles clar, din ce mi-au spus muncitorii-elevi, că exemplul lui le-a dat imbold nu numai în muncă, ci și în studiu.

În atelierul de filatură întrecerea în cinstea zilei de 23 August se desfășoară sub lozinca „Fire rezistente pentru țesături de calitate". La controlul tehnic întreaga producție de fire a Anei Vințea a primit calificativul maxim. Este cel mai însemnat succes în producție al tinerei filatoare. Fără îndoială, faptul că acest succes se manifestă tocmai în această vară, cînd Ana Vințea a urmat cursurile de pregătire pentru admiterea în clasa a VIII-a a școlii serale, nu e nici el o simplă coincidență.

Am putea lungi mult lista fruntașilor în întrecerea desfășurată în cinstea zilei de 23 August din rîndul muncitorilor-elevi ai Uzinelor textile din Timișoara. Îi găsim în fiecare secție, în fiecare atelier. Strungarul Ioan Mladen, țesătorul Eugen Drobotă, maistrul filator Dumitru Drughi... A devenit o adevărată zicală aici, la Uzinele textile din Timișoara, afirmația: „cine învață la școala serală muncește mai bine". Zicală care își găsește pe deplin confirmarea în realizările tinerilor muncitori-elevi obținute în întrecerea desfășurată în cinstea zilei de 23 August.

M. H.

Dragoste pentru meserie

Acțiuni pionierești

Ca și în fiecare an, Palatul Pionierilor din București organizează în cinstea marii noastre sărbători naționale — ziua de 23 August — interesante acțiuni educative.

Simpozioanele literare, concursurile de recitări și cîntece patriotice, întîlnirile cu activiști etc. vin să completeze cunoștințele copiilor despre lupta dusă de poporul nostru, sub conducerea partidului, împotriva jugului fascist, împotriva regimului burghezo-moșieresc, pentru construirea socialismului.

Iată cîteva din acțiunile organizate în aceste săptămîni.

Miercuri, 2 august. Peste 200 de pionieri, elevi în clasele III—VII, au participat la simpozionul literar-muzical „23 August — ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist". Alese cu grijă, cîntecele și recitările prezentate în cadrul simpozionului au avut darul să dezvolte mîndria copiilor pentru eroii comuniști, dorința lor fermă de a le urma exemplul.

Marți, 8 august „Cine cunoaște cele mai frumoase poezii și cîntece?" La acest concurs au participat numeroși copii din raioanele „Gheorghe Gheorghiu-Dej" și „23 August". Cîștigătorii concursului au primit în dar cărți dintre cele mai îndrăgite de pionieri. La festivitatea de încheiere concurenții, împreună cu cei 150 de spectatori, au învățat un cîntec nou în care este slăvit partidul.

Miercuri, 9 august. Pionierii au ascultat interesante relatări despre cele mai recente realizări ale regimului nostru democrat-popular pe drumul desăvîrșirii construcției socialismului, însoțite de prezentarea unor imagini sugestive.

Joi, 10 august. 800 de copii din taberele locale ale Capitalei au petrecut laolaltă cîteva ceasuri plăcute în bătrînul parc Mogoșoaia. Pionierii și școlarii s-au întrecut în cîntece patriotice, au recitat versuri închinate partidului și sărbătorii de la 23 August. Serbarea cîmpenească s-a terminat cu un program festiv alcătuit din cele mai reușite numere din programele artistice ale taberelor locale.

Împreună cu ziarul „Scînteia Pionierului", Palatul Pionierilor pregătește acum tradiționalul foc de tabără închinat zilei de 23 August. În sunete de goarnă și trompete, cînd se va lăsa seara, se va aprinde focul de tabără. În jurul lui se va desfășura programul artistic care va cuprinde cîntece și poezii închinate partidului, prieteniei romîno-sovietice, vor avea loc concursuri distractive.

M. Ieșanu

Realizările ucenicilor

Majoritatea ucenicilor care se mai află în aceste zile la practică participă cu entuziasm la munca plină de avînt care se desfășoară în fabrici, în uzine, pe șantiere, în mine și pe ogoare în cinstea celei de a 17-a aniversări a zilei de 23 August — sărbătoarea eliberării patriei noastre de sub jugul fascist.

Succese deosebite, pentru care au fost evidențiați în muncă de conducerile unităților în care fac practică, au obținut în ultima perioadă ucenicii Școlii profesionale de mecanici pentru utilaje de transporturi și telecomunicații din Cluj. Astfel, ucenicii mecanici de utilaje rutiere au asigurat, alături de muncitorii calificați, întreținerea și reparațiile curente ale mașinilor folosite pentru reasfaltarea unor porțiuni din drumurile naționale în apropierea localităților Vatra Dornei, Piatra Neamț, Odorhei și Focșani. Datorită contribuției și priceperii în muncă a ucenicilor, colectivul direcției de drumuri și poduri a reușit — așa cum se arată în scrisoarea adresată școlii de conducerea acesteia — să realizeze înainte de termen angajamentele cu privire la modernizarea unor drumuri de interes republican. În mod special s-au evidențiat în această muncă ucenicii Iacob Mureșan și Ioan Rusu.

Cu însemnate realizări se pot mîndri și ucenicii secției de mecanică auto, aflați la practică în atelierele Întreprinderii regionale de transporturi auto. Contribuția lor se face puternic simțită în îndeplinirea angajamentului ca toate autobuzele și autocamioanele întreprinderii să efectueze transporturile fără nici o întîrziere, cu capacitatea maximă. Meritul principal în această privință revine echipelor de întreținere, în rîndul cărora s-a remarcat munca spornică a unor ucenici ca Alexandru Morar, Teodor Merea și Veniamin Rusu.

AL. COMAN

Cu porțile larg deschise

Ca și în întreaga noastră patrie, în regiunea Dobrogea s-au terminat în mare parte, în cinstea marii sărbători de la 23 August, pregătirile pentru deschiderea noului an școlar. Numeroase școli stau acum cu porțile larg deschise, gata să-i primească pe elevi pentru un nou an de învățătură, la capătul căruia vor ști mai multe, vor avea noi deprinderi de muncă, își vor îmbogăți mintea și sufletul cu noi idei și sentimente și vor fi mai bine pregătiți pentru viață.

Am vizitat zilele acestea Școala de 7 ani nr. 10 din orașul Constanța. Curățenia care domnește aici este cu adevărat impresionantă. Încă de la sfîrșitul lunii iunie conducerea școlii s-a angajat să termine pregătirile în vederea deschiderii noului an școlar înainte de 23 August. Angajamentul a fost îndeplinit. Acum clasele, coridoarele, scările sclipesc de curățenie. Pereții albi strălucesc, proaspăt zugrăviți. La ferestre s-au pus perdelițe scrobite și glastre de flori. Pe pereți au fost prinse tablouri. Cele 7.000 de volume ale bibliotecii stau frumos aranjate în rafturi. Aceeași ordine domnește în laboratoare și ateliere. Totul a fost pus la punct, în cele mai mici amănunte. Astfel că adresînd directorului școlii întrebarea „Ce mai aveți de făcut în vederea pregătirii localului școlii pentru deschiderea noului an școlar?" — el a putut să ne răspundă zîmbind: „Să-i așteptăm pe elevi".

Școli noi se ridică și aici, așa cum se ridică pe toate meleagurile patriei. În timp ce copiii din taberele de pe litoral se luau la trîntă cu valurile, la secția de învățămînt și cultură a regiunii s-au pus la punct acțiunile menite să determine definitivarea construcțiilor școlare înainte ca elevii să se întoarcă din vacanță.

În orașul Constanța s-a construit un local de școală medie cu 24 săli de clasă și s-a extins clădirea Institutului pedagogic de 3 ani adăugîndu-i-se 6 săli de cursuri și un laborator.

La Vasile Roaită se construiește cu sprijinul părinților elevilor un local de școală cu 8 săli de clasă. Noi săli de clasă se ridică la Mamaia, la Costinești și în alte localități din cuprinsul regiunii. O dată construite școlile trebuie mobilate. Lucrătorii secției de învățămînt și cultură, ca niște adevărați gospodari, s-au îngrijit să asigure bănci, table școlare, dulapuri, catedre, scaune, mese de laborator etc.

Pregătirea școlilor în vederea deschiderii noului an școlar a fost una din preocupările centrale ale organelor de învățămînt din regiunea Dobrogea în aceste zile de vară. Constructorii angajați în întrecerea pentru întîmpinarea zilei de 23 August au făcut să se ridice zidurile a zeci de noi săli de clasă, iar învățătorii și profesorii, directorii de școli s-au îngrijit ca localurile școlilor să fie deplin pregătite pentru a-și primi elevii în noul an de învățătură.

O. Buzescu

În jurul focului de tabără.

ÎNTÎMPINÎND NOUL AN DE ÎNVĂȚĂMÎNT

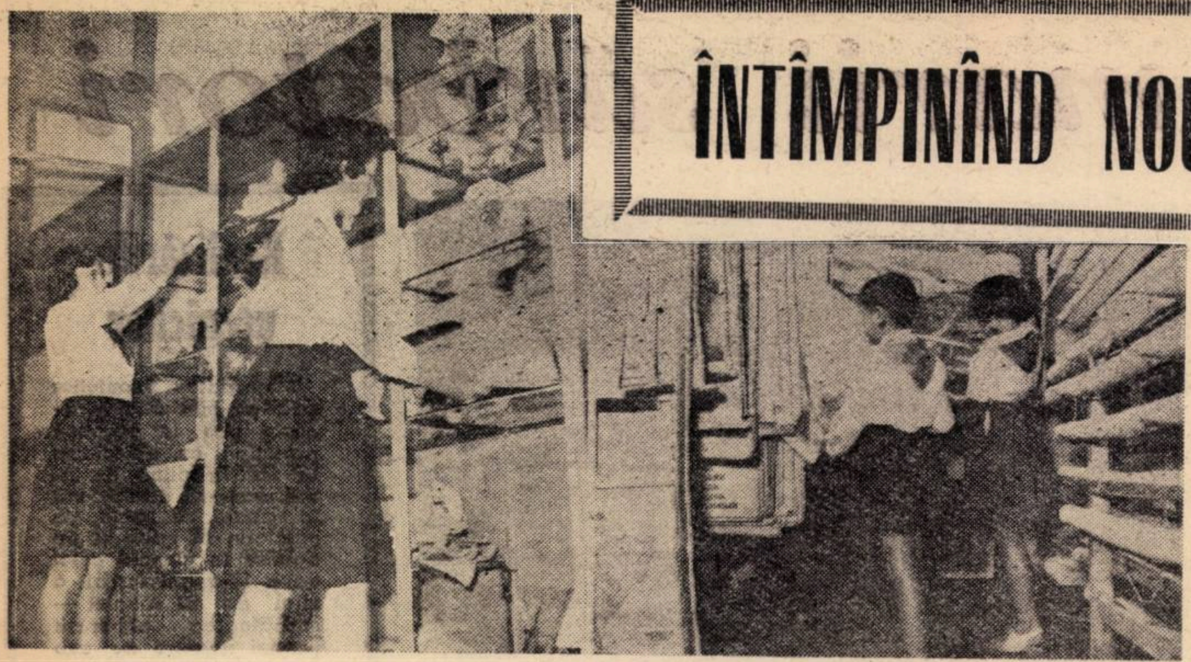

La școala de meserii din Toplița

Un loc important în pregătirile pe care le desfășoară pentru noul an școlar școlile profesionale și tehnice îl ocupă dotarea cabinetelor — laboratoare cu un material didactic cît mai bogat și care să reflecte într-o măsură cît mai largă tehnica modernă folosită în producție.

La Școala de meserii din Toplița, regiunea Mureș — Autonomă Maghiară, se află în curs de amenajare și va fi dat în folosință pînă la începutul noului an școlar un cabinet-laborator pentru meseriile din sectoarele metal-lemn. Printre cele mai interesante materiale didactice cu care va fi înzestrat noul cabinet se numără macheta în stare de funcționare a unei mașini universale de tîmplărie precum și miniaturile, de asemenea în stare de funcțiune, a două ciocane „Ajax" pentru forjă.

Dotarea atelierelor școlii cu noi mașini ca, de pildă, un circular vertical, o mașină universală de tîmplărie, o mașină de rindeluit etc., va da posibilitatea pregătirii mai temeinice a elevilor la nivelul producției mecanizate a marilor combinate forestiere, va spori capacitatea de producție a școlii și complexitatea lucrărilor care vor putea fi executate.

Pentru a asigura efectuarea unui cît mai larg și mai eficient schimb de experiență între cadrele didactice ale școlii s-a acordat o atenție specială organizării „colțului metodic", unde se adună în momentul de față planurile principalelor lecții la disciplinele de specialitate, diferite referate metodice și științifice și cele mai noi lucrări științifice și tehnice.

Importante amenajări au fost efectuate și la căminul școlii. Astfel, au fost achiziționate dulapuri metalice de vestiar pentru 120 de elevi și a fost parchetată întreaga suprafață a dormitoarelor.

IOAN PLATON
Toplița

GRIJĂ PENTRU ELEVI

Oamenii muncii din comuna Sînandrei, raionul Timișoara, comună complet colectivizată, manifestă un interes sporit față de școală. An de an ei s-au preocupat de lărgirea spațiului de școlarizare, dorind ca toți copiii să poată învăța în cele mai bune condiții.

În anul trecut, de pildă, ei au rezolvat, cu sprijinul deputaților, al sfatului popular și al cadrelor didactice, problema înființării unui internat pentru fete, imperios cerut de necesități, dat fiind faptul că o parte din copii locuiesc și în alte comune.

În anul acesta, sătenii din Sînandrei, din dorința de a face să se desfășoare cursurile numai dimineața, și-au propus să reamenajeze școala și să lărgească spațiul de școlarizare pînă la dublarea numărului de săli de clasă. Ei și-au mai propus să construiască un laborator și un amfiteatru care vor înlesni considerabil desfășurarea activităților din școală.

De remarcat sprijinul efectiv și plin de căldură pe care îl dă secretarul sfatului comunal în realizarea acestor planuri. Secretarul sfatului poate fi găsit adesea în școală, interesîndu-se de mersul lucrărilor, de nevoile construcției. El îi mobilizează pe colectiviști să participe la lucrările propuse a se realiza prin muncă voluntară — transportul materialului lemnos, al cimentului, varului, ajutor dat la demolări etc.

Mult suflet în toată această acțiune depun și cadrele didactice, în frunte cu comunista Ana Schneider, directoare adjunctă, ca și harnicii elevi ai școlii care efectuează, după puterile lor, o serie de lucrări mai ușoare.

P. B.

UNIFORME ȘCOLARE

In fața unei vitrine, o fetiță de o șchioapă dă cu gravitate explicații „foarte competente" cu privire la calitatea unora din mărfurile expuse. De o parte și de cealaltă, părinții ei o ascultă atenți. Este un moment în care părerea fetiței lor trebuie luată în serios: urmează să-i cumpere uniforma pe care o va purta în acest an școlar.

Pentru toți elevii fabricile producătoare au pregătit în această toamnă cantități sporite de uniforme. Numai O.C.L. Confecția, de exemplu, pune în vînzare peste 9.200 de costume pentru elevi, 6.600 rochii-uniforme, fuste pentru pioniere, șorțuri din saten și zefir alb și negru etc.

Purtați sănătoși noile uniforme, dragi copii!

Gata pentru o muncă rodnică

Faptul că desfășurarea în bune condițiuni a muncii la clasă este condiționată și de felul în care anul școlar a fost pregătit încă din timpul verii este un adevăr cunoscut și valabil pentru profesorii de toate specialitățile.

Ca profesoară de fizică și chimie m-am preocupat chiar de la începutul vacanței de felul în care voi preda aceste discipline în anul care începe. O deosebită atenție acord pregătirii laboratorului pentru a putea efectua cu elevii, de la începutul anului școlar, experiențe și demonstrații. Am verificat aparatele, m-am îngrijit de repararea lor ca și de îmbogățirea laboratorului cu noi dispozitive și aparate. După ce toate aparatele au fost puse la punct, am constatat că cele 6 dulapuri rezervate materialelor de fizică și chimie au devenit neîncăpătoare prin adăugarea aparatelor confecționate de elevi, procurate prin comitetul de părinți sau primite de la diferitele întreprinderi. De aceea, paralel cu preocuparea de a obține noi dispozitive și aparate, am luat legătura, prin conducerea școlii, cu secția raională de învățămînt pentru a obține încă unul sau două dulapuri.

In anul școlar trecut am observat că unii elevi întîmpină greutăți în însușirea cunoștințelor despre măsuri și instrumente de măsură. De aceea am confecționat acum, în timpul vacanței, modele de compas forestier, brazdometru, compase de interior și exterior, pe care le voi folosi în noul an școlar.

De asemenea, pentru a face lecțiile cît mai clare și atrăgătoare, caut să obțin prin secția de învățămînt un aparat de proiecție cinematografică. Aceasta cu atît mai mult cu cît încă în anul școlar trecut am reușit să amenajăm o clasă cu perdele opace potrivită pentru proiecția de diapozitive, diafilme și filme didactice.

De mare utilitate s-au dovedit a fi în anul trecut, lucrările frontale de laborator cu teme ca: „Fenomene electrice și magnetice", „Becul cu incandescență", „Circuite electrice" etc. Față de bunele rezultate constatate la astfel de lucrări am hotărît ca și în acest an să recurg la această metodă. Pentru a completa utilajul necesar în vederea organizării lor am luat legătura cu uzinele „Klement Gotwald" și „Tudor Vladimirescu" și cu Universitatea „C. I. Parhon" care au făgăduit să ne dea în folosință unele instrumente electrice de măsură ce nu le mai sînt necesare dar care sînt foarte bune pentru uz didactic.

Am început să-mi schițez și planurile calendaristice. Totodată, pentru a putea ține lecții cît mai bogate în conținut și atractive, îmi extrag pe fișe diferite date din cărțile sau publicațiile de specialitate apărute recent. În felul acesta voi putea vorbi la lecții despre noile realizări obținute în țara noastră în diferite sectoare de activitate legate de temele cuprinse în programele școlare.

Mă străduiesc să mă pregătesc în așa fel încît deschiderea noului an școlar să mă găsească gata pentru o muncă rodnică, organizarea fiecărei lecții fiindu-mi ușurată de pregătirea efectuată acum în timpul vacanței.

Prof. Stela Serghie
Școala de 7 ani nr. 10 — București

În aceste zile la I.M.D.

Orice nouă vizită făcută la întreprinderea de material didactic, acest adevărat combinat de producție pus în slujba școlii, este un prilej de noi și plăcute surprize.

Prima surpriză este însuși răspunsul pe care ni-l dă tovarășul Ion Burlea, inginerul șef al I.M.D., la obișnuita pentru aceste zile întrebare: „Cum stați cu pregătirile pentru noul an școlar?"

— Despre care nou an școlar să vă vorbesc? — ne întrerupe tov. Burlea. Căci pentru întreprinderea noastră, noul an școlar pentru care am început pregătirile este anul 1962-1963. Pentru anul școlar care începe în toamna aceasta putem spune că pregătirile sînt încheiate. Majoritatea materialelor au și ajuns în laboratoarele școlilor și, probabil, sînt în curs de aranjare. Bineînțeles, vom mai face completări pe parcursul anului școlar, livrînd noi piese. In linii mari, însă, dotarea școlilor cu materiale didactice pentru anul 1961 — 1962 poate fi socotită înfăptuită.

— Cum s-ar spune, aproape că l-ați întrecut pe gospodarul din zicală, care își face vara sanie și iarna căruță. Totuși am dori să cunoaștem mai întîi unele date despre activitatea desfășurată în pregătirea anului școlar care începe în toamna aceasta.

— Iată mai întîi cîteva date globale. Pentru acest an școlar am livrat sau vom livra școlilor aproximativ 60.000 de piese din peste 100 de sortimente — aparate, dispozitive, materiale — în afara eprubetelor și sitelor de laborator, care însumează circa 300.000 de unități.

— Care sînt cele mai izbutite dintre aparatele pe care le-ați livrat școlilor pentru acest an școlar?

— Intreprinderea noastră caută ca întreaga ei producție să țină pasul cu noile prevederi ale programelor școlare, cu progresele științei și tehnicii. Producem de pildă, acum, telescoape pentru uz didactic pentru observarea cerului, cu un grosisment de 60, precum și globul ceresc — inovație premiată la concursul de material didactic din anul 1959.

De asemenea, alături de alte materiale și aparate cunoscute din unele prezentări anterioare — cum sînt, de pildă, trusele pentru experiențe de mecanică, trusa pentru experiențe de electronică etc. — am produs și am livrat în serie școlilor o trusă de tuburi cu vid progresiv, formată din 6 elemente. Merită remarcat și voltametrul Hoffmann. Noile serii ale acestui produs au electrozi de nichel, ceea ce reduce considerabil prețul de cost, permițînd în același timp determinarea precisă a fenomenului electrolizei în soluție alcalină.

Pentru științele naturale, pe lîngă continuarea și lărgirea sortimentului de insecte conservate prin incluziuni în mase plastice, am trecut la producerea unui mulaj ușor și deosebit de complex pentru studiul anatomiei.

O atenție specială am acordat în acest an dotării cu material didactic a unităților preșcolare. Țin să relev printre piesele realizate în acest scop, pentru calitățile lor deosebite, practice și estetice, cutiile cu bețișoare colorate din masă plastică menite să-i deprindă pe copii cu aprecierea comparativă a culorilor și mărimilor. Pentru prima oară întreprinderea noastră a folosit în realizarea acestui sortiment procedeul modern de prelucrare a maselor plastice prin injecție.

— Deseori în scrisorile primite la redacție de la profesorii care folosesc materialele și aparatele produse de I.M.D. am întîlnit, alături de aprecieri pozitive, unele critici, mai ales în ceea ce privește ambalarea defectuoasă a produselor. Ce s-a realizat în ultimul timp pentru înlăturarea acestui neajuns?

— Cunoaștem și noi aceste critici juste și am căutat să desprindem toate concluziile practice pe care le impun. Priviți aici. — Și tovarășul Burlea ne prezintă pe de o parte o serie de cutii elegante, sistem valiză, cu încheietori sigure, pe de altă parte cîteva lăzi destul de inestetice ca aspect și foarte fragile. — Acestea, spune el, indicînd primele ambalaje, sînt cele pe care le-am realizat acum. Ce credeți, cadrele didactice vor fi mulțumite? La fel de mare — ne spune el în continuare — este contrastul și atunci cînd privim deschise cele două tipuri de ambalaje. Pe cînd la ambalajul vechi exista riscul ca în timpul transportării piesele să se lovească între ele, deteriorîndu-se, la noile ambalaje fiecare subansamblu își are lăcașul lui, deseori căptușit, astfel încît securitatea la transport este cu mult mai mare. Credem că aceste măsuri vor micșora la un procent infim numărul aparatelor care rămîn nefolosite datorită deteriorării vreunei piese componente. Am luat măsuri ca și pentru aceste cazuri rare să pregătim piese de schimb pe care le vom expedia de îndată ce ne vor fi solicitate.

— Pentru încheiere, o scurtă incursiune în domeniul lucrărilor de perspectivă sau în ceea ce numiți aici, la I.M.D., — viitorul an școlar.

— Vom căuta, în continuare, să lărgim varietatea sortimentelor, răspunzînd în mai mare măsură cerințelor predării intuitive a cunoștințelor. Socotim că una din chezășiile succesului în această privință o constituie valorificarea la maximum a experienței și a activității creatoare a celor mai bune cadre didactice de specialitate. In acest scop o primă măsură este omologarea și trecerea în producție a valoroaselor lucrări premiate la concursul de material didactic din anul 1960.

Bineînțeles că, deși acestea sînt lucrări de perspectivă, pe măsură ce vor fi gata primele serii, ele vor fi livrate școlilor încă în cursul acestui an școlar.

Al. C.

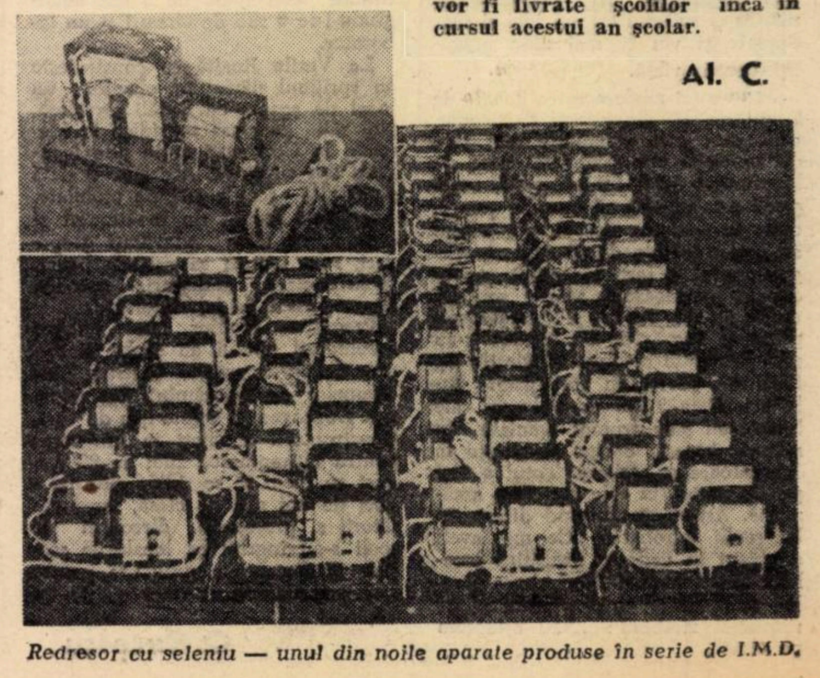

Redresor cu seleniu — unul din noile aparate produse în serie de I.M.D.

Concursul formațiilor artistice de amatori

Corul și orchestra Sindicatului învățămînt din Satu Mare

Convorbire despre „examene"

— Participarea noastră la finală este un examen la care ne prezentăm cu emoție, ne-a declarat tovarășul Dezideriu Wiesler. Desigur, o emoție diferită de cea a școlarilor noștri, dar care este totuși emoție, a adăugat el zîmbind.

— De ce ?

— Sîntem toți învățători și profesori, avem deci o profesie care ne pune foarte des în situația de examinatori. Totuși — vă spun confidențial — să știți că nimeni nu are emoții mai mari ca profesorul pus în situația de a se prezenta el însuși la examen.

Corul Sindicatului Învățămînt din Satu Mare a intrat în cel de-al doilea deceniu de existență. El numără 93 de coriști care sînt acompaniați de 23 instrumentiști.

Iată cîteva date din istoricul lui :

În 1948 — anul înființării — avea 40 de membri, învățători și profesori romîni și maghiari. În 1953, numărul coriștilor se ridică la 60, repertoriul devenind la rîndul lui mai bogat. În anul 1956, la cel de-al IV-lea Concurs al formațiilor artistice de amatori, obține locul I la faza raională și locul II la cea regională, intrînd în rîndul formațiilor fruntașe din regiune. În 1957 se înființează și orchestra, care număra inițial 14 membri. Azi sînt 25. Corul și orchestra trec din anul 1957 la o activitate permanentă, susținînd numeroase concerte în orașul Satu Mare și în alte centre din regiune. Participarea la cel de-al V-lea Concurs — cînd a ajuns pînă la finală — dă un nou avînt formației, care înregistrează progrese mai ales în ce privește calitatea interpretării.

In cei peste 12 ani de activitate corul a susținut sute de spectacole, la care au participat zeci de mii de spectatori.

— Cu toate acestea, zîmbește modest dirijorul, socotim participarea la faza finală a celui de-al VI-lea Concurs drept un examen dificil, aș zice un examen al maturității. Îl dăm și în numele celorlalte mii de coriști din Maramureș, care au luat startul în fazele anterioare ale concursului. Și este, desigur, un examen pe care dorim să-l trecem cu bine.

ION VASILIU

Cîntecul privighetorii

A apărut în fața spectatorilor cu pași șovăitori, în timp ce inima-i bătea să spargă pieptul. Mic, cu ochii împrumutați adîncurilor mării, cu părul furat din spicurile grîului, Gheorghiță — feciorul lui Guzgă din Suhaletul moldovenesc (cel care a intrat în colectivă și, după numai un an de muncă, și-a umplut casa cu lumină și belșug) — a produs rumoare în sală încă de la prima lui ivire în scenă. Lumina reflectoarelor, fulgerele orbitoare ale aparatelor de fotografiat, tumultul sălii de spectacole i-au sugerat poate lumea basmelor pe care le ascultă și acum, la 14 ani, cu răsuflarea tăiată, în serile de o negrăită frumusețe de pe plaiurile moldovenești.

Cînd s-a oprit în fața cortinei a făcut un singur gest și sala a amuțit ca prin farmec. A scos, din cingătoarea de sub pieptarul lui înflorat, un fluier, l-a privit cu luare aminte și a început a cînta. Iar sala a amuțit, presimțindu-și parcă emoția.

Din fluierul lui Gheorghiță, lung de două palme, am ascultat cel mai fermecător glas al zorilor, glasul privighetorii. Sunetele lui cristaline, care cîntă bucuria, marea bucurie de a îmbrățișa cu ochii răsăritul soarelui, au plutit cînd duios, ca o doină de dor, cînd năvalnic, ca o furtună care se repede necruțător asupra pădurii. Era în „cîntecul privighetorii" măreția puternică, de neînfrînt a vieții. Și, mai ales, era bucuria lui Gheorghiță, elev în clasa a VII-a a școlii din Suhalet. Bucuria pentru tot ce-i dăruiește astăzi lui, copil de țăran muncitor, patria noastră socialistă.

După spectacol i-am solicitat lui Gheorghiță un interviu. A tăcut intimidat, apoi a scos fluierul de la cingătoare și înconjurat de un auditoriu constituit pe loc din zeci de alți artiști amatori, a cîntat încă multe din cîntecele lui. Era un original răspuns la întrebările pe care i le-am pus, un răspuns care, tradus în cuvinte, exprimă o singură propoziție. O propoziție care condensează însă sensul adînc al vieții lui de pionier : „Partidului ostaș voi fi".

CONST. RĂDOI

Undeva într-un colț de țară

Un sat ca multe altele. Poate ceva mai mic. Are doar puțin peste 100 de case. De acolo au venit la finala concursului 36 de dansatori, adică 18 perechi. Nu au fost de loc stingheriți nici de scena imensă cu instalații moderne, nici de luminile orbitoare ale reflectoarelor, nici de numărul mare al spectatorilor. Au intrat și s-au mișcat pe scenă întocmai ca acasă. De altfel, pe aceeași scenă au apărut și la finalele anterioare. La una din ele au și cîștigat premiul I.

În satul lor mai există încă trei formații artistice : un cor, o brigadă artistică de agitație, o echipă de teatru. În total — peste 150 de artiști amatori. Amatori e doar un fel de a spune pentru că mulți dansatori de profesie și prestigiu au toate motivele să invidieze pe oricare din cei 36 pentru arta lor neînvățată la academii înalte.

Să socotim : 150 de artiști la 100 de case. Aceasta înseamnă că în fiecare casă găsești cel puțin unul. În unele însă mai mulți. Toți 150 au participat la concursul al VI-lea, fiecare formație obținînd în diferite etape cîte un premiu.

Cu cei 36 de artiști au venit și doi instructori — învățători ai școlii din sat. Ei sînt nu numai instructorii echipei de dans ci și ai formației de teatru, ai celei de cor, ai brigăzii artistice de agitație. Își duc cu hărnicie munca obștească alături de munca din școală, unde împărtășesc celor 80 de elevi ai lor tainele slovelor și ale numerelor, istoria și geografia patriei, științele naturale, desenul și bineînțeles muzica. După ce au terminat 7 clase elementare, mulți din cei 80 de tineri devin din nou elevii învățătorilor lor din primele patru clase. De data aceasta în echipele de dans sau de teatru, ca și în brigadă.

Căminul cultural este astfel o a doua școală a satului. O școală care promovează arta noastră populară, care educă cu ajutorul ei cetățeni devotați patriei socialiste.

Satul se numește Inuc și se află în raionul Huedin, iar instructorii sînt învățătorii Elisabeta Görög și Iosif Nagy

RADU NICULESCU

Solii învățătorilor din Iași

Alături de artiștii amatori din întreprinderile și satele regiunii Iași, a sosit la finală și o echipă de dansuri a cadrelor didactice, compusă din 36 de membri.

În tradiționalele costume populare moldovenești, învățătorii-dansatori au prezentat o suită de hore din regiune și dansul „Ciobănașul", impresionînd prin dinamismul și impetuozitatea lor.

Echipa de dansuri a cadrelor didactice din Iași împlinește 16 ani de activitate. Deși unii dintre fondatori au părul încărunțit, pasiunea pentru valorificarea bogăției dansului popular îi aduce și acum pe scenă, iar pasul lor este la fel de expresiv și năvalnic ca și al tinerilor care au abia 20 de ani.

Dintre aceștia, iată și pe una dintre cele mai tinere și talentate dansatoare ale formației, învățătoarea M. Delia, care a terminat școala pedagogică acum cîțiva ani. Celor 40 de copii din clasa I-a care au învățat de la ea taina slovelor, învățătoarea le-a condus primii pași și în arta dansului.

R. S.

Formația artistică a căminului cultural din Dăbuleni a fost pregătită de învățători și profesori din sat.

Artiștii amatori din Dăbuleni și instructorii lor

Sala Teatrului C.C.S. — gazdă primitoare a tuturor finalelor concursurilor artistice de amatori — a cunoscut joi una dintre serile ei cele mai animate. Aplauzele, adevărate ovații, nu se mai potoleau.

Cine entuziasmase într-atît publicul de oameni ai muncii care stă zilnic zece ore și mai bine să admire cum cîntă și dansează țara ? Artiștii amatori din Dăbuleni, o comună din Oltenia.

Echipa de dansuri a cadrelor didactice din Iași

...Cu ani în urmă, singur corul reprezenta comuna la concursuri. Dar viața nouă a comunei colectivizate a determinat noi și hotărîtori pași înainte și pe tărîmul activității artistice.

Pe lîngă cor au luat ființă o echipă de dansuri, un taraf, o brigadă artistică de agitație. Toate au ca instructori învățători și profesori.

Sub conducerea învățătorilor Ștefan Petrescu și Ștefan Bănuț, de la 10 dansatori ce știau cîteva dansuri s-a ajuns la 80 care interpretează o suită, legată prin tema „Muncă, rod și voie bună".

Ștefan Petrescu este un bun cunoscător al jocurilor din Cîmpia Dunării. El a lucrat mult cu echipa pînă a ajuns să asigure o interpretare bună a dansurilor. Fiecărui joc îi corespunde în dansul cu temă cîte una din lucrările pe care colectiviștii le aplică cu pricepere și pasiune la cultura viței de vie, cultură ce a reușit să facă din nisipurile zburătoare, cu care natura a vitregit Dăbulenii, pămînt roditor. Talentul acestui învățător, unit cu dragostea lui pentru jocul popular al bătrînilor, tinerilor și copiilor satului, cu stăruința pe care o pune în activitatea lui, a dat naștere unui dans cu temă care exprimă cum nu se poate mai bine întrepătrunderea artei amatorilor cu munca lor de fiecare zi. În pas cînd așezat, cînd vioi și săltat, dansatorii „sapă" șanțurile adînci de 3—4 metri pînă dau de stratul roditor, „plantează" via în șanțuri, o „sulfatează" ca să o apere de boli și dăunători, o „prășesc" și o „leagă" și apoi „culeg" rodul rubiniu, în cîntec și veselie.

Un alt animator al vieții artistice atît de bogate a comunei este profesorul Titu Păsculescu, dirijorul corului prezent și el la finală. De la cele cîteva cîntece populare interpretate cu mai mulți ani în urmă și pînă la repertoriul multilateral de azi e o distanță apreciabilă. Corul interpretează un mare număr de cîntece dedicate partidului, patriei noastre socialiste, vieții noi a satului, creații de seamă ale cîntecului nostru de masă.

Pe scena finalei, două sute de colectiviști din Dăbuleni, avînd în mijlocul lor prieteni buni — învățători și profesori — au dat o nouă dovadă a impresionantei vitalități a artei noastre populare. Aveam cu toții, cîți eram în sală, impresia că întreg satul a urcat pe scenă, ca să arate cum știe cînta și juca, cum știe să se bucure de binefacerile culturii, puse la îndemînă de partid, satul nou, colectivizat, din Cîmpia Dunării și de pe tot cuprinsul țării.

T. GHEORGHIU

PENTRU TÎNĂRA GENERA

Crescuţi în anii puterii populare

Cei mai tineri muncitori ai uzinelor „23 August", ai uriaşei cetăţi industriale care poartă numele marii sărbători a eliberării — absolvenţii din acest an ai şcolii profesionale sînt mai mult decît o simplă promoţie: sînt o generaţie. Generaţia de tineri ce s-a născut în lunile care au urmat istoricului august de foc.

Să-i cunoaştem. Iată-l pe Gheorghe Radu de la sculăria generală. Timp de trei ani consecutiv a luat premiul I la concursul pe meserii al ucenicilor din şcolile profesionale metalurgice. Comisia de încadrare tarifară i-a acordat una dintre cele mai înalte categorii în care sînt incluşi muncitorii calificaţi. În cele două săptămîni de cînd şi-a început activitatea în noua sa calitate, alături de meşterii care în şcoală sau la practică l-au ajutat să pătrundă tainele meseriei, a confirmat pe deplin calificativul primit la examenul de încadrare.

Certificate aproape la fel de înalte de calificare profesională au primit tînărul frezor Vasile Bădulicescu sau lăcătuşii Horia Goldrac şi Ion Mihail. Emoţia primelor zile de activitate ca muncitori calificaţi li s-a risipit repede. Doar lucrau în aceleaşi condiţii şi în aceeaşi ambianţă ca şi atunci cînd mai erau ucenici pe băncile şcolii profesionale. Pretutindeni au întîlnit sfaturi şi încurajări tovărăşeşti. Acum, la locurile lor de muncă au apărut, ca şi la ceilalţi muncitori, grafice ale întrecerii socialiste pe care maiştrii înregistrează cu bucurie, zi de zi, importante depăşiri ale normei de lucru.

Cea mai tînără promoţie de muncitori ai acestei uriaşe uzine, generaţia lui 23 August 1944, a fost primită sărbătoreşte, astfel încît a simţit din prima clipă a intrării ei în marea familie muncitorească importanţa şi grija care i se acordă, înalta răspundere care i se încredinţează. Tinerilor absolvenţi le-au vorbit, urîndu-le bun venit, directorul general al uzinelor, inginerul şef al acestora.

Cu acest prilej s-a manifestat un fenomen care tinde să capete o adevărată tradiţie în uzină. Majoritatea maiştrilor şi a muncitorilor instructori care i-au pregătit pe tineri încă de pe băncile şcolii au cerut ca „discipolii" lor să le fie repartizaţi în echipă sau la maşină, în schimburi diferite. Oare poate exista indice mai precis decît acesta în aprecierea legăturii strînse ce există între cei care îi pregătesc pe tineri şi elevii lor?

Cam tot atîţi ani cîţi au trecut de la înscrierea în actele de stare civilă a celei mai tinere promoţii de muncitori s-au scurs şi de cînd comuniştii Constantin Mihăilă, Pintea Ungar,

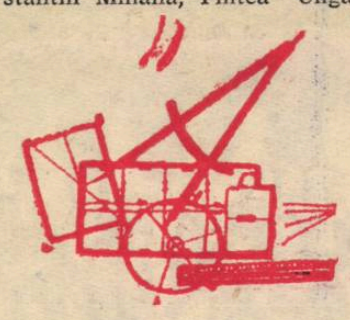

Dinu Gheorghe şi Constantin Pitic au terminat ucenicia şi au pătruns pentru prima oară pe poarta aceleiaşi uzine, în care pe atunci tăia şi spînzura industriaşul Malaxa.

— Ne-a luat în primire un maistru cu înfăţişare de vătaf — povesteşte tovarăşul Dinu Gheorghe.

— Dacă vă închipuiţi că acum, dac-aţi ajuns muncitori, vă puteţi face de cap, vă înşelaţi — cu aceste cuvinte ne-a întîmpinat maistrul în loc de bună ziua. Într-adevăr, ne făcusem iluzii închipuindu-ne că vom trăi mai bine ca în vremea uceniciei. Acelaşi coltuc de pîine mucegăită amestecată cu mălai, acelaşi trai neomenesc, cîte 7—8 într-o cameră dărăpănată, speculată de gazdă.

Există unele amănunte care au o semnificaţie deosebită. Cel pe care îl vom relata ne pare a fi de acest fel. Povestesc muncitorii mai vîrstnici că în biroul somptuos al lui Malaxa se afla o pendulă din aur masiv. În acelaşi timp, 990 dintr-o mie de muncitori ce trudeau în halele înnegrite de fum care reprezentau pe atunci secţiile uzinei aruncau din cînd în cînd o privire spre ceasul de pontaj — unicul de care dispuneau — pentru a putea afla dacă mai e încă zi sau soarele a dat în scăpătat.

Astăzi nu-i greu să constaţi că marea majoritate a tinerilor muncitori, ca şi a tuturor muncitorilor din uzină, poartă ceasuri la mînă. Tinerii şi le-au cumpărat încă din bursele primite în perioada uceniciei.

Acum îşi fac planuri. Mai întîi, pentru un viitor apropiat: ce să-şi cumpere din primele salarii. Un costum de gabardină, daruri pentru părinţi şi fraţii mai mici. Alţii s-au hotărît să pună de pe acum bani de-o parte ca să-şi ia un scuter. Dar îşi fac şi planuri pentru un viitor mai îndepărtat: să se înscrie, îndată după ce vor efectua stagiul reglementar în producţie, la şcoala serală, pentru a termina studiile medii şi apoi — de ce nu? — să urmeze Institutul politehnic.

Sînt planuri şi visuri pe deplin realizabile ale celei mai tinere promoţii de muncitori, generaţia lui 23 August 1944. Planuri şi visuri care măsoară şi ele, ca şi realizările măreţe dobîndite de poporul nostru muncitor, sub conducerea partidului, înălţimea culmilor pe care se află construcţia socialismului.

La uzinele „23 August" a început să lucreze generaţia muncitorilor născuţi în 1944, anul eliberării ţării noastre. Este mai mult decît un simbol ales de reporter. Este o pagină din istoria acestor minunate zile.

Al. Ciucă

Exemplul comuniştilor

Marile sărbători ale poporului sînt întotdeauna un prilej de a face bilanţul succeselor dobîndite, de a-i cinsti pe cei ce au fost în fruntea luptei pentru realizarea lor. Sînt mari şi însemnate succesele cu care se poate mîndri astăzi, la marea sărbătoare a aniversării eliberării, învăţămîntul nostru. Iar cei ce le-au dobîndit sînt zecile de mii de oameni ai muncii din şcoli care, îndrumaţi de partid, îşi închină toate forţele, toată dragostea instruirii şi educării tinerei generaţii.

La porţile pe care intră în viaţa patriei sute de mii de tineri distingem mereu chipurile luminoase ale celor ce i-au călăuzit — profesori şi învăţători. Şi căutăm cele mai frumoase cuvinte, care să răsplătească răbdarea, dragostea, puterea lor de muncă întruchipate grăitor în nivelul de pregătire şi în comportarea absolvenţilor.

Cea mai adîncă dragoste şi recunoştinţă a tineretului se îndreaptă către cei pe care întotdeauna i-au simţit mai apropiaţi, mai neobosiţi, mai plini de grijă pentru formarea lor: către profesorii şi învăţătorii comunişti.

Poposind cîtva timp la şcoala de 7 ani „Donca Simo" din Bucureşti am avut cît se poate de vie reprezentarea a ceea ce înseamnă să fii comunist şi să lucrezi în domeniul formării tinerei generaţii. Membrii de partid de aici, pe care i-am aflat în fruntea tuturor acţiunilor profesionale şi politice, întruchipează un nucleu entuziast.

Dacă membrii de partid din şcoală s-au impus în faţa elevilor atît prin înalta lor pregătire ştiinţifică cît şi prin priceperea pedagogică, nu e mai puţin adevărat că, tot mai mult, înşişi ceilalţi colegi din corpul didactic văd în ei adevărate exemple. Şi astfel, în dorinţa de a le semăna, ceilalţi profesori şi învăţători caută şi ei să fie la fel de bine pregătiţi.

Comunistul Mihai Văgăi, de pildă, învăţător la clasa a II-a, s-a remarcat printre colegii săi prin dragostea pentru meserie, prin temeinicia cunoştinţelor cu care-i înzestrează pe copii, prin legătura strînsă pe care a realizat-o cu părinţii acestora, prin stăruinţa de a-şi ridica neîntrerupt nivelul ideologic, politic şi profesional şi de a-şi lărgi orizontul cultural. Ca secretar al organizaţiei U.T.M. din şcoală s-a preocupat de ridicarea profesională a colegilor tineri, de antrenarea lor la învăţămîntul ideologic, ajutîndu-i cu dragoste ori de cîte ori aceştia aveau nevoie. Pentru el e acum o adevărată bucurie să vadă, de pildă, că învăţătoarele Tasica Măiran, Aurelia Constantin sau Valeria Măţău au avut în ultimul an şcolar clase foarte bine pregătite şi că în munca aceasta, lipsită de elemente spectaculoase dar perseverentă şi hotărîtă, cadre tinere ca Tasica Măiran au căpătat un orizont politic larg, care le-au făcut să se adreseze organizaţiei de partid din şcoală pentru a-i exprima dorinţa lor adîncă de a păşi în rîndul comuniştilor.

Vorbind despre astfel de oameni, profesoara Golda Goldhamer, membră de partid, directoarea şcolii, are pe chip o însufleţire deosebită. În munca de răspundere ce i s-a încredinţat ea se bizuie cu hotărîre pe asemenea cadre didactice care îşi închină tot elanul lor tineresc muncii în şcoală. Ajutată de tovarăşul Gheorghe Nicola, secretarul organizaţiei de partid, ea se străduie să se afle neîntrerupt atît în mijlocul elevilor cît şi printre cadrele didactice.

Fiind ei înşişi exemple deosebite în pregătirea ştiinţifică şi ideologică, în punctualitate şi grijă faţă de copii, comuniştii şcolii reprezintă detaşamentul înaintat pe drumul căruia păşesc cu tot mai multă însufleţire colegii lor.

La şcoala aceasta „fără arhive", înfiinţată cu abia doi ani în urmă într-un cartier muncitoresc, la şcoala care poartă numele neînfricatei luptătoare „Donca Simo", a fi profesor şi comunist înseamnă a te afla în permanenţă în fruntea celor ce luptă pentru o înaltă calitate a instruirii şi educaţiei. Iar dacă acum, la numai doi ani de la înfiinţarea şcolii, cei peste 1200 de elevi se află uniţi într-un colectiv care luptă laolaltă pentru izbînzi comune, aceasta se datoreşte muncii organizaţiei de partid, care s-a bizuit şi a îndrumat cu dragoste şi grijă activitatea unităţii de pionieri. Instructoarea superioară, comunista Doina Comaroni, acordînd o mare atenţie acţiunilor specifice de organizaţie, a avut un rol important în cimentarea acestei unităţi. Dragostea şi mîndria copiilor pentru şcoala lor, „Donca Simo", s-a născut deopotrivă din ataşamentul lor faţă de profesori, din succesele la învăţătură, izbînzile sportive şi artistice, din sărbătorile devenite tradiţionale ale şcolii, din faptul că, între altele, poetul Marcel Breslaşu — autorul unui emoţionat poem despre Donca — a creat şi un imn al şcolii.

Între profesori este unul pe care elevii îl îndrăgesc foarte mult. E vorba de comunistul Gheorghe Pascu, profesorul de lăcătuşărie. Provenit din rîndul muncitorilor, profesorul-maistru Gheorghe Pascu a adus în viaţa şcolii cîteva din atributele vieţii muncitorilor: perseverenţa, modestia, dragostea de muncă. Deşi fără experienţă pedagogică îndelungată, el a dovedit de la bun început multă pricepere în activitatea cu copiii, ceea ce i-a atras nu numai dragostea acestora dar şi stima celorlalte cadre didactice.

Activitatea lui ca şi activitatea celorlalţi comunişti, constituie un exemplu însufleţitor de felul în care munca pentru creşterea tinerelor generaţii implică neîntrerupt o creştere a celor ce răspund de aceasta. Fie că e vorba de activitatea la catedră, fie că e vorba de contactul cu copiii şi părinţii lor în timpul liber, de preocuparea individuală pentru ridicarea nivelului profesional şi ideologic sau de rodnicele schimburi de experienţă, această creştere a oamenilor e o trăsătură caracteristică a valorosului colectiv de la şcoala „Donca Simo". În mijlocul acestui colectiv exemplul însufleţitor al comuniştilor rodeşte bogat şi neîntrerupt.

Mihai Negulescu

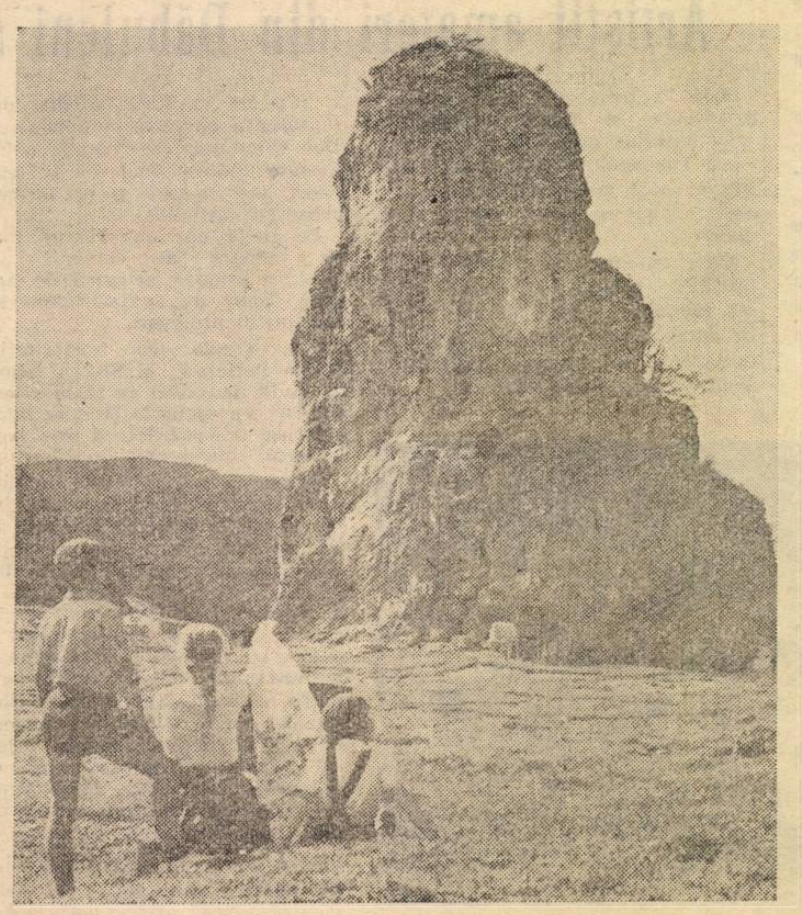

Privind cu încîntare Piatra Teiului de pe Valea Bistriţei

E A PATRIEI NOASTRE

BUCURII

După cîteva minute avea să fie acasă. Coborî sprinten pe scara trenului, bucurîndu-se de fiecare mişcare pe care o făcea. Se simţea bine, nu era obosit de loc, şi vîntul bătea cu putere, lipindu-i cămaşa răcoroasă de piele. De ce să fi fost obosit? La el, întotdeauna, oboseala se confunda cu tristeţea. Doar atunci cînd îl copleşea vreo mîhnire venită de cine ştie unde se simţea trudit şi ar fi vrut să stea undeva jos şi să nu se gîndească la nimic. Acum, dimpotrivă, după cele cîteva zile de alergături — după ciment, după cărămizi — era bucuros: obţinuse cărămizile, obţinuse cimentul. Peste cîteva zile, miercuri, urma să vină şi arhitectul. Urma să înceapă construirea şcolii medii, şcoală mare, cu 24 săli de clasă şi cu laborator. „Parcă-am fi la Bucureşti, ne-am ajuns, ce mai!".

Se vedea gara, şi cantonierul îl salută respectuos. Lîngă canton, Niţu, elevul lui dintr-a cincea, se juca de zor cu mingea. Băiatul îl văzuse şi rămase drept, urmărindu-l cu privirea. „Zîmbeşte, de ce-o fi zîmbind?" Dar îi plăcea zîmbetul acela care luminase dintr-odată toată faţa copilului, îi plăcu şi mai mult că Niţu îi face semn cu mîna.

În 1944, cînd se întoarse în sat, tot în iunie, nu-i făcuse nimeni semn. Nu avea cine. Maică-sa murise încă din primele luni de război, iar taică-său era departe, pe front.

La coborîre îşi scrintise piciorul — terasamentul neîngrijit era plin de gropi — şi pornise aşa, şchiopătînd în lungul lanurilor sărace de porumb. Şcoala era pe jumătate dărîmată: suflul bombei care căzuse în curte zmulsese ferestrele şi spărsese acoperişul. Uşă nu mai era. Intrase greoi, cu bocancii albi de praf, ţinînd cu mîna validă vechea valiză de lemn, soldăţească. Şcoala era plină de vrăbii, îşi făcuseră cuib pretutindeni, şi la intrarea lui a fost o mare fluturare de aripi cenuşii şi o învălmăşeală de glasuri ascuţite, care l-au orbit şi l-au asurzit. Dar neliniştea n-a durat mult şi vrăbiile s-au aşezat la loc, pe cercevelele pline de moloz şi pe băncile rupte, privindu-l cu ochii strălucitori şi fără expresie.

Apoi a fost balul. Ideea lui: să dea un bal, atunci, la începutul lui august 1944, să adune ceva bani pentru refacerea şcolii. A măturat, a dus molozul în curte, iar ultimii lui bani i-a dat unui lăutar bătrîn din V., care altfel n-a vrut să vie. A pus afişe în toată comuna: „Mare bal, mare!" şi lumea rămînea încremenită în faţa acelor cuvinte de necrezut. Poştaşul, cu geanta plină de scrisori în care se vesteau răniri şi morţi, s-a oprit şi el în faţa unui afiş şi a stat aşa, ştergîndu-şi fruntea cu năframa roşie pe care o scotea din şapcă, şi citind la nesfîrşit cele cîteva cuvinte.

Seara tîrziu au venit cîteva femei în haine negre şi s-au aşezat pe băncile din jurul încăperii, punîndu-şi mîinile întunecate în poală şi aşteptînd. Stăteau tăcute, cu feţele plînse, ca la biserică — şi liniştea aceea îl paralizase. Mare bal, mare! Uitase că nu mai sînt bărbaţi în sat. Rămăseseră numai poştaşul, primarul, popa — şi ei nu veniseră. Înebunit de tăcere, lăutarul a început să cînte o doină. Aplecase capul pe vioară şi plîngea: avea şi el un băiat pe front. Femeile se cufundaseră de tot în acea linişte de piatră. Priveau drept înainte, sub cerul care scînteia prin spărtura acoperişului, şi nu spuneau nimic.

Totuşi şcoala a fost reconstruită. Atunci încă, în toamna aceea fulgerată de marea bucurie a eliberării, iradiind speranţă.

Învăţătorul se scula înainte de răsăritul soarelui şi o lua de la un capăt la celălalt al satului, deşteptînd femeile din somn, să vină să ajute la şcoală. L-a sprijinit şi poştaşul care se pricepea la zidărie. Cînd erau prea multe scrisori, pleca învăţătorul să le împartă, iar bătrînul rămînea să lucreze la şcoală. Începuseră să vină de pe front şi bărbaţii; dar cei cu gospodărie înstărită nu voiau să vină. Ce sînt ei, sălahori? Întîi s-a simţit jignit şi a început să le ocolească locuinţele. Dar nici aşa nu era bine: de ce să ajute tot satul, şi ei nu? Aşa că o lua şi mai devreme la drum, şi-i deştepta din somn cînd mai străluceau stelele. Într-o noapte, Ciungu, fostul plutonier, a pus dulăii pe el. Erau să-l omoare, şi-au trebuit să sară oamenii, speriaţi de larmă, să-l scape. L-au trimis cu căruţa la spital. Credeau c-o să moară — sîngera abundent — şi s-a adunat jumătate din sat la poarta lui Ciungu. Unii veniseră cu topoarele. Au rămas acolo pînă-n miezul zilei, pîndind să nu iasă Ciungu şi aruncîndu-i cu bulgări de pămînt în geamuri. Aveau cu toţii datorii la ciung, împrumutaseră cu camătă de la nevastă-sa, în lipsa lui, şi trebuiau să-i muncească o vară pentru un sac de boabe.

Mai tîrziu, cînd a venit cineva cu veste de la spital că învăţătorul scapă, mulţimea a început să se împrăştie.

În 1950 s-a înfiinţat colectiva şi

prima adunare generală a avut loc într-o sală de clasă, la şcoala nouă, construită imediat după reforma învăţămîntului. Primii colectivişti erau puţini: douăzeci şi trei de familii. În ţară, pe atunci, încă nu erau multe gospodării colective, dar consătenii lui care se hotărîseră să meargă pe calea aceea ştiau cu toţii că nu vor da înapoi cu nici un preţ, că lîngă ei are să vină treptat satul întreg.

Se făcuse tîrziu. Lampa de gaz clipea stins. O mai ţine minte şi acum: o lampă verde, cu picior înalt. Părea o dansatoare de sticlă, obosită şi ameţită de fumul gros al ţigărilor. Preşedintele fusese cu o delegaţie în U.R.S.S. şi le-a povestit îndelung. Îl ascultau vrăjiţi, nevenindu-le să creadă şi totuşi crezînd. Poate era oboseala, poate bucuria, dar li se părea că sînt foarte aproape de toate lucrurile pe care le spunea preşedintele. Ei făcuseră esenţialul, înfiinţaseră colectiva, şi înţelegeau în clipa aceea că tot ce a fost mai greu a trecut, erau încredinţaţi de asta şi hotărîţi să se gîndească la viitor.

— Scrie, tovarăşe învăţător, în procesul-verbal — a spus nea Tudor, subliniindu-şi cuvintele cu degetul arătător. Scrie matale aşa: „Colectivistul Tudor M. Marin a propus să se facă electrificare în sat".

S-a ridicat Ileana lui Vătui, femeie văduvă, cu patru copii.

— Dacă-i aşa, scrie, tovarăşe învăţător, să se facă şi grădiniţă şi cît s-o putea de repede.

Un glas gros, cumpănit:

— Pune matale să zidim şi case cu etaj pentru însuraţei, cum ne zice tovarăşul preşedinte că fac colhoznicii..

— ...Scrieţi că vrem şi cinematograf.

— ...Şi cămin cultural.

Erau atît de siguri că tot ce doresc ei se va împlini, încît fierberea aceea ascunsă, care răzbătea în glasuri, l-a cuprins şi pe el. S-a ridicat:

— Eu propun să facem în comună şcoală medie.

În 1954 a intrat în partid şi şedinţa a avut loc tot în clasa în care se ţinuse şi adunarea generală pentru înfiinţarea colectivei. Mulţi s-au ridicat atunci să vorbească despre învăţătorul lor. Spuneau cum s-a zbătut pentru refacerea şcolii, cum era să-l şi omoare Ciungu, cum a umblat din casă în casă la alegeri îndemnînd lumea să voteze Soarele. Povesteau cum a muncit pentru alfabetizare, pentru înfiinţarea şi dezvoltarea colectivei, cum nu numai că i-a învăţat pe copii, dar a învăţat el însuşi şi a devenit profesor.

Şi comuniştii au votat pentru primirea în partid a profesorului, încredinţaţi că va merge alături de ei, în primele rînduri, pe drumul acela luminat de credinţa în fericirea oamenilor.

Treptat, venirea bucuriilor a început să fie un fenomen firesc. Nu-l mai mira fiecare bucurie nouă, se gîndise de mult la ea, muncise pentru ea — şi o primea senin, ca pe un lucru cuvenit.

Bucurii... Erau oameni care merseseră veacuri de-a rîndul în beznă, străbătînd un drum al lor, plin de sărăcie şi umilinţă, bîntuit de invidii şi uri, şi care într-o zi anume, la un ceas anume, putînd fi notat pe hîrtie, se hotărau să trăiască altfel. Partidul îi învăţase că pot, prin munca lor şi cu ajutorul muncitorilor, să-şi schimbe viaţa. Şi ei înţelegeau învăţătura partidului, care le deveni nespus de dragă şi de apropiată. De nenumărate ori el trăise, văzuse mai bine-zis clipa, văzuse timpul: în momentul în care oamenii aceştia luau hotărîrea — în momentul în care păşeau în colectivă, timpul se condensa parcă brusc, devenea vizibil, şi de fiecare dată el se simţea cutremurat de bucurie.

Bucurii... Colectiva — care acum cuprindea tot satul — i-a ajutat pe tinerii însuraţei să-şi ridice case noi, cu aparate de radio şi mobile bune şi aragaz...

Bucurii... Profesorii veniţi în sat, să predea la şcoala de 7 ani.

— Cînd aţi terminat facultatea?

— Anul acesta. Dar n-aş vrea să rămîn la ţară. Un an, mai mult nu...

— Nu vă place la noi?

— Nu ştiu încă. Dar oricum, Bucureşti, cinematograf...

— Avem şi noi.

— Teatru...

— Anul ăsta a fost de două ori în turneu...

— Ei, mă rog, televizor...

— Opt. Avem în sat opt televizoare. Cu cel pe care o să vi-l luaţi dumneavoastră, nouă. Să fie într-un ceas bun!

Nu, tinerii absolvenţi nu rămîneau în sat pentru televizor. Îi reţineau problemele noi şi interesante pe care le ridica la fiecare pas viaţa satului.

Bucurii: în 59, la vizita medicală dinaintea începerii şcolii, nu s-a găsit nici un copil bolnav. Bucurii: urcările de salariu, vacanţele petrecute la munte şi la mare. Bucurii: fiecare copil va termina în 1962 cel puţin opt clase. Nepoţii foştilor analfabeţi...

Da, în 1944, cînd se întorsese de pe front, nu-i făcuse nimeni semn cu mîna. Dar acum parcă întreg satul îl saluta, o dată cu copilul acela căruia i se luminase faţa.

Şi-i trecu prin gînd să organizeze un bal mare, un bal al veseliei şi al belşugului, la care tinerii să danseze pentru bucuria construirii şcolii medii. Şi o să le amintească poate de un alt bal, de demult... Nu, de ce să le strice bucuria?

Florin Mugur

IERI şi AZI

● În perioada anilor 1920–1938, din fondurile alocate de autorităţile burghezo-moşiereşti pentru nevoile învăţămîntului au putut fi construite sau amenajate un număr foarte mic de săli de clasă anual. Multe dintre „noile şcoli" nu erau altceva decît nişte clădiri vechi, reparate sumar, de la început total improprii cerinţelor didactice şi igienice. Chiar în condiţii de supraaglomerare aceste săli de clasă erau mult inferioare sporului normal al populaţiei şcolare, astfel că în fiecare an, în loc să scadă, numărul copiilor rămaşi în afara şcolii creştea.

● Cîteva exemple: în 1938 existau în Banat doar 75 de şcoli de 7 ani şi 14 şcoli medii. În regiunea Crişana, regimul burghezo-moşieresc a lăsat moştenire aproape 120.000 de neştiutori de carte.

● În vremea regimului burghezo-moşieresc doar 10–15 la sută din totalul elevilor dispuneau de posibilităţi pentru a-şi cumpăra manuale noi. Sumele necesitate de achiziţionarea manualelor noi reprezentau o grea povară pentru bugetul familiilor de muncitori şi ţărani muncitori. Majoritatea copiilor de oameni ai muncii învăţau pe manuale vechi şi rupte; la unele discipline existau doar 3-4 manuale la o clasă întreagă.

● Muncitorii nu dispuneau pe vremea regimului burghezo-moşieresc de nici o posibilitate pentru a-şi ridica nivelul pregătirii de cultură generală. Majoritatea celor care lucrau în producţia industrială aveau doar 4 clase primare.

● Numărul ucenicilor şi elevilor din şcolile profesionale şi de meserii era în 1938 de 39.250. Cursurile acestor şcoli se desfăşurau în majoritate seara, după 10 ore de muncă, în săli de clasă improvizate.

● Numai în cîteva oraşe importante din ţară existau în trecut aşa-numite şcoli superioare de arte şi meserii sau licee industriale. Numărul cadrelor pregătite în aceste şcoli era infim chiar faţă de nevoile de atunci ale industriei.

● În vederea trecerii la învăţămîntul de 8 ani stabilită de către Congresul al III-lea al P.M.R. s-au luat toate măsurile pentru lărgirea spaţiului de şcolarizare şi întărirea bazei materiale a şcolilor. După cum prevăd Directivele Congresului pînă în anul 1965 se vor construi circa 15.000 săli de clasă.

Sarcina fixată de Congres se îndeplineşte într-un ritm rapid. Numai în anul 1960 au fost construite peste 3800 săli de clasă. Noile şcoli care se ridică în oraşele şi satele patriei sînt mari construcţii moderne, înzestrate cu tot ce este necesar bunei instruiri şi educări a elevilor.

● În anul şcolar 1960—1961 au funcţionat în Banat peste 300 de şcoli elementare şi 37 şcoli medii. În regiunea Crişana, la fel ca în întreaga ţară, nu mai există astăzi analfabeţi.

● Începînd cu anul şcolar 1960—1961, toţi elevii din clasele I—VII primesc manuale şcolare în mod gratuit, cheltuielile fiind suportate din bugetul statului. Pe lîngă celelalte condiţii materiale create în vederea instruirii şi educării tineretului — şcoli noi, laboratoare, material didactic etc. — introducerea gratuităţii manualelor şcolare reflectă grija deosebită a partidului şi guvernului nostru pentru continua dezvoltare a învăţămîntului.

● În anul şcolar 1960—1961 au studiat în şcolile de cultură generală fără să părăsească producţia 149.455 muncitori-elevi, cu 55.700 mai mulţi decît în anul şcolar 1959—1960. În anul şcolar 1961—1962 învăţămîntul seral va cunoaşte o şi mai mare dezvoltare.

● În anul şcolar încheiat numărul ucenicilor care au frecventat şcolile profesionale şi de meserii s-a ridicat la 127.224. Ei învaţă în şcoli moderne care dispun de ateliere, cabinete şi laboratoare bogat înzestrate, de biblioteci, terenuri şi săli de sport etc.

● Astăzi, şcolile tehnice care pregătesc muncitori de înaltă calificare şi personal tehnic dispun de o reţea de peste 152 de unităţi, frecventate de 27.099 elevi.

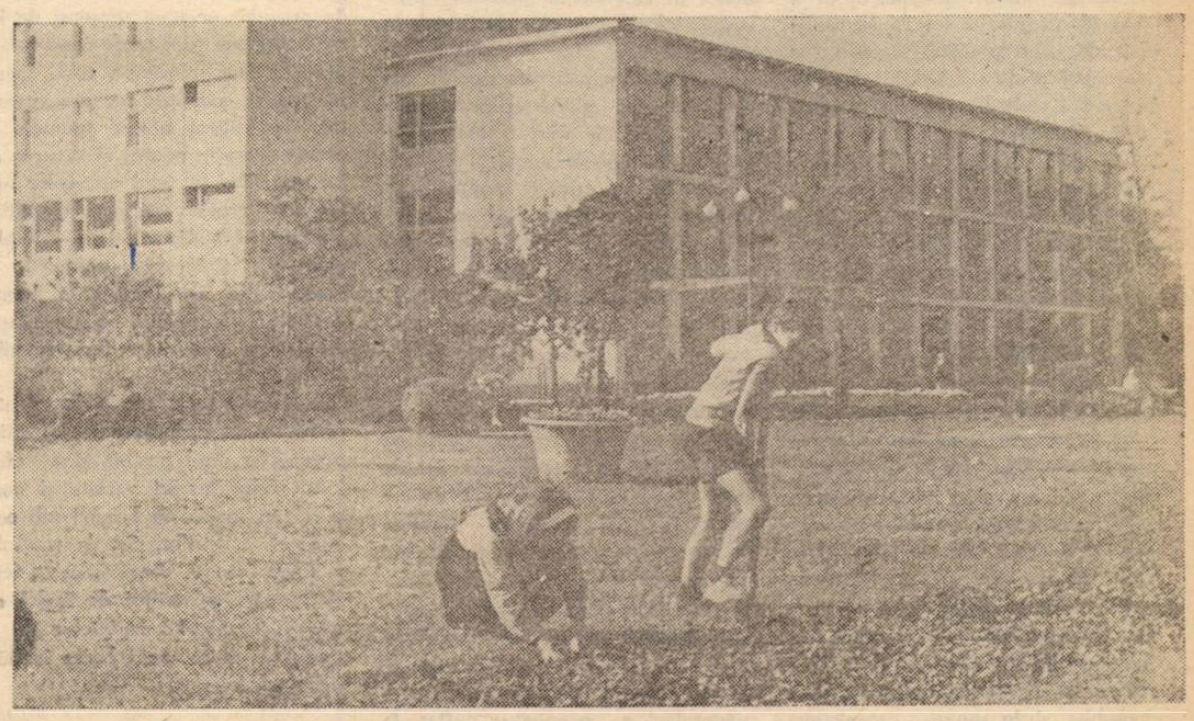

Şcoala e parcă mai frumoasă atunci cînd e înconjurată de mari straturi de flori

din experiența anului încheiat

Pentru a-i ajuta în studiu pe muncitorii-elevi

Se știe că predarea capitolului „Drepte și plane paralele" în clasa a X-a întîmpină o serie de dificultăți determinate în special de însuși caracterul demonstrațiilor. Într-adevăr, acestea abuzează de metoda reducerii la absurd și recurg în mult mai mică măsură la teoremele anterior demonstrate. Din această cauză, pe de o parte raționamentele coboară mereu pînă la cunoștințele de bază, lungind demonstrațiile, iar pe de altă parte, pentru fixarea teoremelor și dezvoltarea capacității elevilor de a le aplica este necesară rezolvarea unui număr prea mare de exerciții și probleme. Ținînd seama de faptul că aceasta ar îngreuna mult studiul muncitorilor-elevi, am căutat să-i ajut prin folosirea unei teoreme la demonstrarea alteia, ceea ce contribuie la fixarea ei prin repetare și, de asemenea, oferă prilejul de a sublinia procedee de aplicare. Am obținut aceasta printr-o altă ordonare a materialului decît cea obișnuită.

După pozițiile dreptei față de plan și pozițiile a două plane, am cerut să se caute punctele comune a trei plane distincte despre care se știe că sînt concurente două cîte două. Fie planele α, β, γ; care se intersectează după dreptele $d_1 = \alpha \cap \beta$. $d_2 = \beta \cap \gamma$; $d_3 = \alpha \cap \gamma$. Una din aceste drepte, de exemplu d_1, este locul geometric al punctelor comune planelor α și β. Punctele comune celor trei plane vor fi desigur comune planelor α și β, adică se vor afla pe dreapta d_1. Problema revine la aflarea punctelor comune dintre dreapta d_1 și planul γ, adică la aplicarea cunoștințelor însușite în lecția anterioară. S-a demonstrat astfel (sub formă de problemă propusă elevilor) teorema: Dacă trei plane se intersectează două cîte două, atunci pot avea: 1) un punct comun și atunci dreptele de intersecție a cîte două din plane sînt concurente în acest punct; 2) nici un punct comun și atunci dreptele respective sînt paralele două cîte două; 3) toate trei se intersectează după aceeași dreaptă. (Bineînțeles, am efectuat și figurile corespunzătoare).

Acestea fiind singurele cazuri posibile, rezultă că și reciprocele sînt adevărate. (Am subliniat și folosit acest raționament în clasele a VII-a și a IX-a). Dacă trei plane sînt concurente două cîte două și a) dacă două din dreptele de intersecție sînt paralele, atunci oricare două din ele sînt tot paralele, cele trei plane nu au nici un punct comun, iar dreapta de intersecție a două dintre ele este paralelă cu al treilea; b) dacă două din dreptele de intersecție sînt concurente, atunci toate trei sînt concurente în acel punct, care este singurul punct comun al celor trei plane.

Teorema „dacă un plan este paralel cu dreapta de intersecție a două plane, atunci el le intersectează după două drepte paralele" (și paralele cu dreapta lor de intersecție) devine o consecință simplă. Tot consecință simplă a aceleiași teoreme este și teorema „dacă o dreaptă este paralelă cu un plan atunci orice plan care trece prin ea și intersectează planul dat îl intersectează după o dreaptă paralelă cu dreapta dată". Dacă se duc două astfel de plane prin dreapta dată, se formează trei plane distincte care se intersectează două cîte două, una din dreptele de intersecție a două plane — dreapta dată — fiind paralelă cu al treilea — planul dat. Planele nu au nici un punct comun, iar dreptele de intersecție sînt două cîte două paralele. Rezultă deci nu numai că dreptele de intersecție sînt paralele cu dreapta dată, ci și că sînt paralele între ele. Teorema „dacă două drepte sînt paralele cu a treia, atunci ele sînt paralele între ele" am demonstrat-o în felul următor. Fie $d_1 \parallel d_2$ și $d_1 \parallel d_3$. Aceste perechi de drepte paralele determină două plane α și β Dreapta d_3 și un punct A al dreptei d_2 determină un al treilea plan γ. Planele sînt două cîte două concurente și două din dreptele de intersecție sînt paralele ($d_1 \parallel d_3$). Atunci oricare alte două din dreptele de intersecție vor fi tot paralele. Planul γ va intersecta, deci, planul α după o dreaptă ce trece prin A și este paralelă cu d_1, adică tocmai după d_2. Rezultă $d_2 \parallel d_3$.

Am continuat astfel predarea capitolului folosind în demonstrații mereu raționamente o dată parcurse. Aceasta mi-a permis să realizez o economie de timp, ceea ce prezintă o mare importanță în învățămîntul seral, unde cea mai mare parte a muncii elevilor pentru însușirea cunoștințelor de matematică trebuie să se desfășoare în clasă. În afară de aceasta, am putut preda mereu lecții noi sub formă de aplicații, de probleme. Se știe că efortul principal pe care trebuie să-l depună elevii școlii serale nu se referă la înțelegerea cunoștințelor, pe care o realizează lesne, ci la reținerea și aplicarea acestora. Acest efort este determinat de timpul scurt rezervat studiului individual și, deci, rezolvării de probleme și exerciții.

Predînd lecțiile noi sub formă de aplicații putem veni în ajutorul muncitorilor-elevi tocmai în acest sens, lecția din clasă preluînd astfel o parte din sarcinile studiului individual.

Prof. Elena Opreanu

Bobinarea electromotoarelor este o operație care cere pricepere și atenție. Ucenicii Școlii profesionale a uzinelor „Klement Gottwald" din Capitală o execută cu deosebită îndemînare.

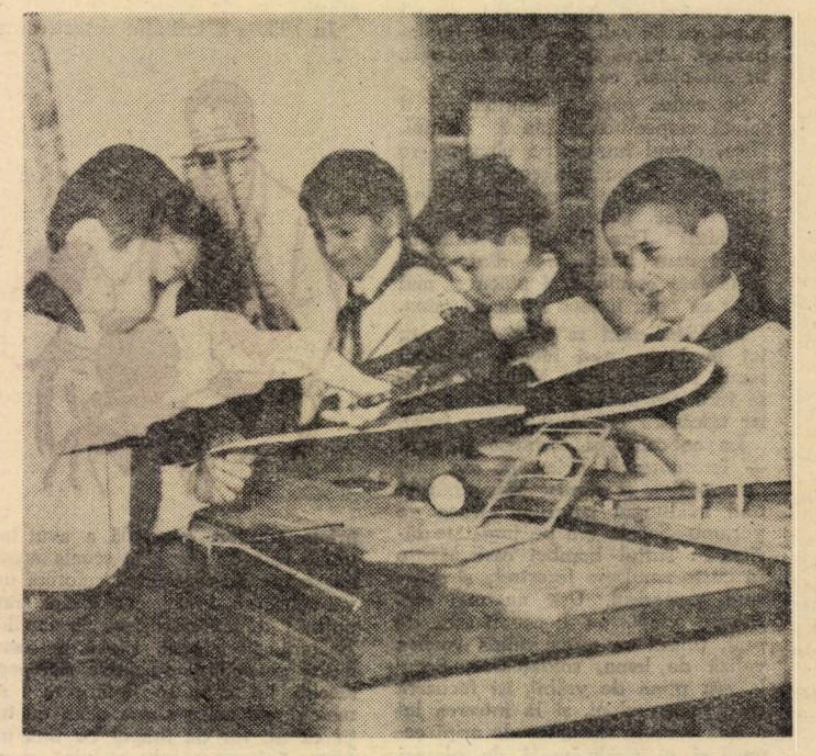

În palatele și casele pionierilor, cercurile de aeromodelism au început să fie supranumite „cercuri ale viitorilor cosmonauți".

Munca practică a viitorilor constructori

Ucenicii Școlii profesionale de construcții din Brăila au desfășurat în anul școlar încheiat o rodnică activitate pe șantierele de construcții din întreaga regiune.

Urmărind ca practica în producție să contribuie atît la instruirea cît și la educarea ucenicilor, conducerea școlii a organizat desfășurarea acesteia sub lozinca: „Să contribuim la construirea de noi blocuri pentru oamenii muncii — mai bune, mai frumoase, mai confortabile".

Varietatea și complexitatea lucrărilor la care au participat ucenicii pe marile șantiere de construcții a făcut ca pregătirea lor să fie multilaterală, corespunzînd cerințelor programei școlare. Astfel, ucenicii din anii I și II au efectuat pe șantierele Trustului regional de construcții din Galați lucrări deosebit de importante pentru reconstrucția socialistă a orașului și au participat la ridicarea unor cvartale de blocuri la Tecuci. Ei au muncit cel mai adesea în brigăzi conduse de maiștri sau de șefi de echipă cu înaltă calificare, avînd astfel posibilitatea de a aplica metode avansate de muncă în efectuarea variatelor lucrări de zidărie, tencuieli, dulgherie care li s-au încredințat. Rezultatele cele mai bune le-au obținut ucenicii Ticu Nicolae, Apostol Coga, Toader Păcuret, Tudor Zanea, Dumitru Hagiu etc. care au lucrat în brigăzi sub conducerea directă a unui maistru din producție, pe șantierul de blocuri din Brăila. Același sistem de organizare a dat rezultate deosebite și în munca ucenicilor-dulgheri, care au executat lucrări de cofraje, pardoseli de parchet etc. pe șantierele din Brăila, Galați și Tecuci.

Succesele dobîndite de ucenici în munca practică se datoresc în mare măsură felului cum și-a organizat activitatea colectivul de îndrumare și control al practicii pe șantiere. Acest colectiv, format din profesorii de cultură tehnică și condus de directorul-adjunct al școlii, și-a alcătuit de la început un plan de activitate pe care l-a respectat riguros, urmărind îndeaproape cum lucrează ucenicii, dacă își consemnează în caietele de practică procesele tehnologice de construcții la care participă, dînd indicații în vederea legării muncii practice de cunoștințele de cultură tehnică însușite la orele de cursuri etc. Referatele alcătuite de membrii colectivului care au urmărit practica în producție au fost analizate în ședințele comune cu reprezentanții întreprinderilor de construcții, luîndu-se apoi măsurile cerute de îmbunătățirea continuă a instruirii practice a ucenicilor.

De o deosebită eficacitate pentru îndrumarea practicii au fost și consfătuirile de producție organizate cu sprijinul direct al conducerii șantierelor. Șefii șantierelor au analizat cu regularitate rezultatele obținute în muncă de ucenici și atunci cînd au constatat lipsuri au căutat întotdeauna să descopere cauzele acestora, trasînd sarcini celor mai buni maiștri și șefi de echipă să se ocupe în mod special de pregătirea multilaterală a ucenicilor aflați la practică.

Școala profesională de construcții din Brăila a organizat, pe lîngă brigăzile de pe șantiere, și brigăzi care au lucrat sub conducerea maiștrilor-instructori în atelierele școlii — dotate ca mici întreprinderi de prefabricate. Astfel, ucenicii mozaicari au executat în aceste ateliere peste 1.400 trepte și contratrepte pentru cvartalul de blocuri „N" din Galați și peste 300 bucăți flinte.

În mai mică măsură au fost respectate cerințele organizării unei practici științifice în atelierele-școală pentru ucenicii anului I. Deși, de pildă, îmbinările pe care le aveau de executat ucenicii tîmplari de binale conform programei constituie o operație larg folosită la toate lucrările de pe șantiere, maiștrii-instructori au utilizat numai sporadic această operație pentru efectuarea de lucrări utile. În noul an școlar este neapărat necesar ca toate operațiile predate în ateliere să fie aplicate, chiar de la început, numai la obiecte utile, acordîndu-se o atenție deosebită utilizării documentației tehnice și a tuturor dimensiunilor STAS.

Asigurînd toate condițiile pentru desfășurarea și îndrumarea practicii ucenicilor, dînd posibilitatea efectuării unor lucrări variate și complexe, în special în brigăzi sub conducerea maiștrilor, Școala profesională de ucenici din Brăila va reuși să formeze muncitori de înaltă calificare la nivelul cerințelor de pe șantierele dotate cu tehnica înaltă a socialismului.

Ing. E. Cupfer

Alegerea tematicii orelor de dirigenție

Diriginții știu din propria lor experiență că una din problemele cele mai complicate ale activității lor o constituie stabilirea tematicii orelor de dirigenție. Dat fiind că aceasta este una din problemele care se pun cu deosebită acuitate la începutul anului școlar consider că nu este de loc lipsit de interes s-o discutăm.

Prin rîndurile de față vreau să împărtășesc cîte ceva din experiența pe care am acumulat-o în această privință în anul școlar care a trecut. În primul rînd mi-am precizat temele mari, cu o sferă largă, avînd în vedere sarcinile de bază ale învățămîntului nostru. Am stabilit astfel teme menite să slujească la educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist, la cultivarea convingerilor comuniste, la formarea deprinderilor de muncă practică și intelectuală etc. Pentru a îmbina în alcătuirea tematicii cerințele determinate de sarcinile generale ale învățămîntului în etapa respectivă cu interesele și preocupările subiective ale colectivului clasei cu care am lucrat, am prezentat elevilor mei temele mari pe care urma să le discutăm. Pentru a-i ajuta să se orienteze mai bine le-am prezentat totodată și o listă cuprinzînd astfel de subiecte, din care ei urmau să le aleagă pe cele preferate sau la care puteau adăuga propuneri noi. Iată cîteva exemple de asemenea subiecte: „Cum trebuie să învățăm?"; „Cum putem folosi timpul în mod rațional"; „Cum se pot combate superstițiile și misticismul". Elevii au adăugat, la rîndul lor, alte propuneri: „Am vrea să discutăm despre prietenie și dragoste" a cerut unul din ei. „Aș dori să stăm de vorbă despre felul cum trebuie să ne purtăm" — a sugerat un altul. Am ținut seama de propunerile elevilor și am ales dintre ele pe cele care le-am socotit mai indicate.

Această metodă de stabilire a tematicii m-a ajutat să găsesc subiecte variate, interesante și atractive pentru fiecare oră de dirigenție Astfel, în cadrul temei „Patriotismul socialist" am tratat subiectele: „Eroicele lupte ale ceferiștilor de la Atelierele C.F.R. „Grivița", „Realizările obținute în anii regimului de democrație populară în orașul nostru", „De ce este necesar să avem o atitudine nouă față de bunul obștesc", „Cum se oglindește în literatura noastră de după 23 August 1944 dragostea de patrie și de popor", „Mari creatori în știință, artă și tehnică care au contribuit la afirmarea culturii noastre pe plan mondial" etc.

M-am oprit aici numai la unele metode pe care le-am utilizat în vederea alegerii temelor pentru orele de dirigenție. Desigur că acestea sînt numai premise care asigură caracterul atractiv, interesant și educativ al acestor ore. La ele trebuie să se adauge însă, cu necesitate, o pricepută organizare și îndeosebi un conținut bogat și judicios al acestor ore.

Prof Ion Drăgan
Arad

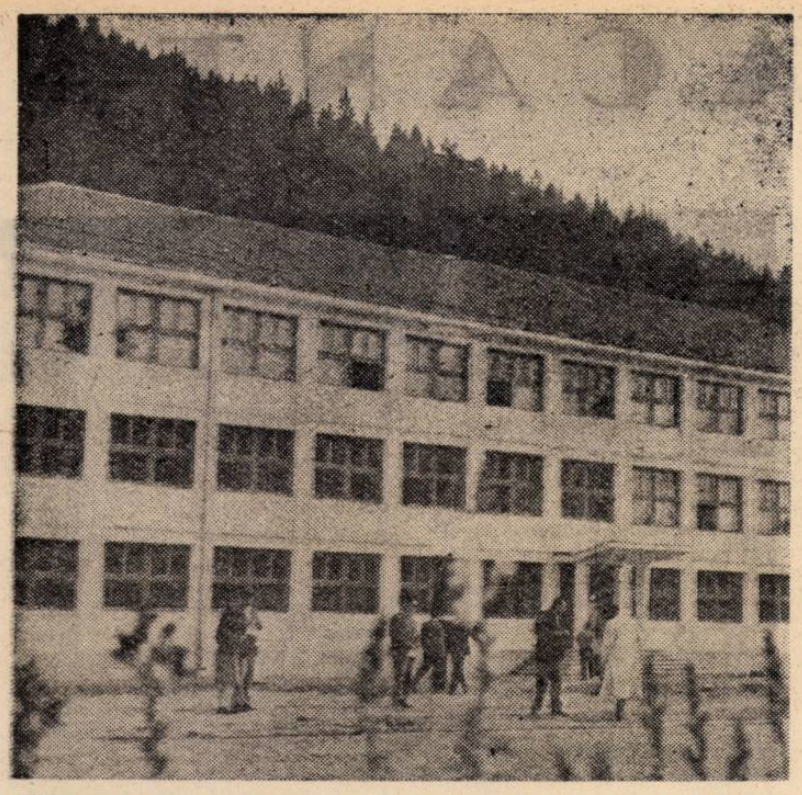

Clădirea modernă a Şcolii medii din Vatra Dornei, care va fi dată în folosinţă în noul an şcolar

Şcoli noi

A devenit un fenomen obişnuit ca pentru mii de şcolari, la sfîrşitul fiecărei vacanţe, noul an de învăţătură să înceapă într-un nou local. În prima zi de şcoală îi primeşte o clădire nouă, modernă, luminoasă, cu ferestre spaţioase, cu bănci şi catedre noi, cu podelele lustruite, o clădire în care se simte încă mireasma proaspătă şi curată a mortarului, a zugrăvelii, a lemnului dat la rindea. An de an în oraşele şi satele patriei noastre se înalţă, prin grija partidului şi a statului, edificiile a noi şi noi construcţii şcolare. Iată, numai în vara aceasta aproape că nu există raion în care să nu fi început o nouă construcţie şcolară, în care un profesor sau un învăţător să nu-ţi poată spune cu mîndrie că elevii din localitatea cutare sau cutare vor începe anul şcolar într-o clădire nouă.

O scurtă călătorie imaginară făcută la întîmplare prin cîteva localităţi ne va ajuta să înţelegem cît adevăr se află în aceste afirmaţii.

Să ne oprim mai întîi în Capitală. Printre sutele de minunate blocuri care au schimbat în ultimul timp faţa Bucureştiului să căutăm construcţiile şcolare. In vecinătatea unora dintre cartierele nou apărute s-au construit numeroase şcoli noi. În aceste zile, pe şantierele celor zece şcoli cu 16—24 săli de clasă se munceşte de zor. Nouă dintre ele vor fi date în folosinţă la începutul anului de învăţămînt. La multe din acestea lucrările de finisaj sînt aproape gata, iar în interior se montează mobilierul nou. Construcţia lor prezintă numeroase îmbunătăţiri şi modernizări. Sălile de clasă sînt spaţioase, ferestrele mari, luminoase. Tablele sînt fixate în pereţi. Pe lîngă sălile de clasă se află laboratoare şi săli de gimnastică prevăzute cu utilajul necesar.

Zilele trecute, în comuna Nicoleşti din raionul Rîmnicul Sărat a fost inaugurată o nouă şcoală elementară. Aproape toţi locuitorii de aici, mobilizaţi de învăţători şi profesori, au contribuit la ridicarea ei, ceea ce a făcut ca la această construcţie să se cheltuiască cu aproape 50.000 lei mai puţin decît prevedea devizul.

Pînă la începerea noului an şcolar în comunele şi oraşele regiunii Ploieşti se vor mai da în folosinţă încă 50 de şcoli cu 118 săli de clasă. Printre acestea sînt şi noile şcoli medii din Urlaţi, Azuga, Sinaia, Pătîrlagele şi Mizil.

Dintr-o situaţie statistică rezultă că în trecut în regiunea Ploieşti aproape 43 la sută din întreaga populaţie era analfabetă. Azi analfabetismul a rămas şi aici doar o tristă amintire. În această regiune sînt acum peste 1300 de şcoli elementare şi medii.

La fel ca şi locuitorii din regiunea Ploieşti, ţăranii muncitori colectivişti şi întovărăşiţi din satele şi comunele regiunii Iaşi participă, mobilizaţi de cadrele didactice, la lucrările de construcţie a unor noi şcoli. Astfel, colectiviştii din satul Perian Dumbravă, raionul Bîrlad, au transportat, cu atelajele şi camionul gospodăriei, toate cărămizile, varul şi cimentul necesar clădirii şcolii din sat. Echipe speciale de colectivişti au ajutat apoi pe constructori la zidărie. În acest an, cu sprijinul cetăţenilor s-au terminat şi dat în folosinţă în satele regiunii Iaşi aproape 70 noi săli de clasă. Cele mai bune rezultate s-au obţinut în raionul Bîrlad, unde s-au dat în folosinţă 16 localuri noi de şcoală.

Şi în regiunea Suceava se ridică noi construcţii şcolare. În satele Mileanca şi Hilişeu din raionul Dorohoi, Pleşeşti şi Fîntîna Mare din raionul Fălticeni, Borzeşti din raionul Săveni, Curteşti din raionul Botoşani, elevii vor începe cursurile noului an şcolar în localuri noi de şcoală. În comunele Bucecea din raionul Botoşani şi Drăguşeni din raionul Săveni, unde în trecut aproape 50 la sută din populaţie era analfabetă, au fost înfiinţate anul acesta şcoli medii de cultură generală. Pînă la sfîrşitul anului vor fi date în folosinţă în satele şi comunele regiunii Suceava 81 de şcoli noi cu 224 săli de clasă.

În frunte cu învăţătorii şi profesorii copiilor lor, cetăţenii satelor Sîrbi şi Buzeşti din comuna Fărcaşa, raionul Cehul Silvaniei, regiunea Maramureş, muncesc cu sîrg la terminarea celor două şcoli noi cu cîte opt clase. Ei au transportat în mod voluntar pietrişul şi nisipul necesar, au ajutat meşterii la zidărie. La începutul anului şcolar copiii lor vor învăţa în şcoli noi, spaţioase.

Cu multă dragoste şi-au dat contribuţia la construirea unui local de şcoală cu opt săli de clasă şi părinţii copiilor din comuna Ghioroiu, raionul Olteţu. Prin munca patriotică prestată pe şantierul şcolii ţăranii muncitori au realizat economii ce trec de 100.000 lei.

După exemplul celor din Ghioroiu, cetăţenii din Ştefeşti, comună vecină, au început şi ei construcţia unei şcoli care va fi gata pînă la începerea anului şcolar.

Şcoli noi vor fi date în folosinţă pînă la începutul acestui an şcolar şi în satele Sopor, Aruncata, Boian, Bolduţ, Lunca, Ploscoş, Viişoara, Urca şi Valea Caldă Mică.

Fie că este vorba de Bucureşti, de regiunile Ploieşti, Iaşi, Suceava, Cluj, Oltenia sau orice altă regiune, pretutindeni în patria noastră se construiesc şcoli noi. Este şi aceasta una din dovezile cele mai concludente ale grijii pe care regimul nostru o poartă învăţămîntului.

Programele şcolare valabile în anul 1961–1962

A. ŞCOALA DE CULTURĂ GENERALĂ, CLASELE I—XI

Programa şcolară pentru clasele I-IV — 1961; limba română, clasele V-VII — 1961; istorie, cls. V-VII — 1961; educaţie cetăţenească, cls. VII — 1961; limba rusă, cls. V-VII, şcoli cu limba de predare română şi limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, cu excepţia şcolilor cu limbile de predare maghiară şi germană — 1961; limba engleză, cls. VI-VII — 1961; limba franceză, cls. VI-VII — 1961; limba germană, cls. VI-VII — 1961; aritmetica, cls. a V-a — 1961; matematica cls. VI-VII — 1961; fizică, cls. VI-VII — 1961; chimie, cls. a VII-a — 1961; ştiinţe naturale, cls. V-VII — 1961; cunoştinţe agricole şi lucrări practice, cls. V-VII — 1961; cunoştinţe industriale şi lucrări practice de atelier, lucru de mînă şi gospodărie, cls. V-VII — 1961; geografie, cls. a V-a — 1961; geografie, cls. VI-VII — 1961; desen, cls. a V-a — 1961; desen cls. VI-VII — 1959; caligrafie, cls. a V-a — 1961; muzică, cls. V-VII — 1961; educaţie fizică, cls. V-VII — 1961; noţiuni de teoria literaturii, cls. a VIII-a — 1961; literatura română, cls. IX-X — 1961; literatura română, cls. XI-a — 1961; limba rusă, cls. VIII-XI, şcoli cu limba de predare română şi limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare, cu excepţia şcolilor cu limbile de predare maghiară şi germană — 1961; limba engleză, cls. VIII-XI — 1961; limba franceză, cls. VIII-XI — 1961; limba germană, cls. VIII-XI — 1961; limba latină, cls. VIII-XI — 1961; istorie cls. VIII-X — 1961; istoria R.P.R., cls. a XI-a — 1961; economie politică, cls. a X-a — 1961; socialism ştiinţific, cls. a XI-a — 1961; psihologia şi noţiuni de logică (aprobată cu nr. 93.922/1961).; matematică, cls. VIII-XI — 1960; astronomie cls. a XI-a — 1959; fizică cls. VIII-XI — 1960; chimie, cls. VIII-XI — 1961; ştiinţele naturale, cls. VIII-XI — 1960; geografie, cls. a VIII-a — 1960; geografie cls. IX şi a XI — 1959; studiul maşinilor cu aplicaţii practice, cls. VIII-XI — 1959; desen, cls. a VIII-a — 1959; desen, cls. a IX-a 1960; desen, cls. X-a 1958; desen, cls. a XI-a 1958; instrucţiuni pentru folosirea programelor şi manualelor de desen — 1961; muzica, şcolile medii — 1961; educaţia fizică, cls. VIII-XI — 1961.

B. ÎNVĂŢĂMÎNTUL SERAL

La învăţămîntul seral sînt valabile aceleaşi programe ca la cursurile de zi, cu excepţia următoarelor clase şi obiecte, unde se aplică programele speciale menţionate mai jos:

— Programa de desen, cls. V-VI — 1959; limba rusă, cls. VIII-XI — 1961; istorie, cls. a VIII-a şi instrucţiuni de folosire a programelor de la cursurile de zi, la clasele IX-XI — 1961; matematică, cls. a VIII-a — 1961; matematică, cls. a IX-a şi instrucţiuni de folosire a programei de la cursurile de zi, la cls. a XI-a — 1960; matematică, cls. a X-a — 1961; fizică, cls. VIII-XI — 1960; chimie, cls. VIII-IX şi instrucţiuni de folosire a programelor şi manualelor în cls. X şi XI — 1960; ştiinţe naturale, cls. VIII-XI — 1960; geografie, cls. a VIII-a şi instrucţiuni de folosire a manualelor pentru clasele VIII-XI — 1960.

C. ŞCOLI PEDAGOGICE DE ÎNVĂŢĂTORI ŞI EDUCATOARE

La şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare sînt valabile aceleaşi programe ca pentru clasele VIII-XI de la şcolile de cultură generală, cu excepţia următoarelor obiecte şi ani, unde se aplică programele speciale menţionate mai jos:

— Programa de limba, literatura română şi metodica predării limbii române, anii I—IV şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960; literatura română şi metodica predării limbii române, anul V şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1961; instrucţiuni de folosire a programelor de limba rusă şi limbile occidentale de la şcolile de cultură generală la şcolile pedagogice — 1961; metodica predării istoriei, anul V şcoli pedagogice de învăţători şi anul II institute pedagogice de învăţători — 1961; pedagogia generală, anii III-V, şcoli pedagogice de învăţători şi institute pedagogice de învăţători — 1961; pedagogia generală, anul II, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; pedagogia preşcolară, anul IV, şcoli pedagogice de educatoare — 1960; psihologia copilului de vîrstă şcolară mică, şcoli pedagogice de învăţători — 1959; psihologia copilului de vîrstă preşcolară, şcoli pedagogice de educatoare — 1959; aritmetică anii I, II, III, şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare, anul IV, şcoli pedagogice de învăţători şi anul IV şcoli pedagogice de educatoare — 1960; aritmetică, anul V, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; metodica predării aritmeticii anul IV, şcoli pedagogice de învăţători şi institute pedagogice de învăţători — 1960; instrucţiuni pentru folosirea programelor şi manualelor de fizică de la clasele VIII-XI, la şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare (anexate la programa pentru şcolile de cultură generală) — 1960; botanică şi zoologie, şcoli pedagogice — 1961; anatomia şi fiziologia omului, şcoli pedagogice — 1960; metodica predării ştiinţelor naturale, şcoli pedagogice de învăţători şi institute pedagogice de învăţători — 1960; agrotehnică, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; igienă preşcolară şi noţiuni de puericultură, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; metodica predării geografiei, şcoli pedagogice de învăţători şi institute pedagogice de învăţători — 1960; desen şi modelaj, şcoli pedagogice de educatoare — 1957; desen, şcoli pedagogice de învăţători — 1958; caligrafie, şcoli pedagogice de învăţători — 1960; metodica predării desenului şi caligrafiei, anul V, şcoli pedagogice de învăţători şi institute pedagogice de învăţători — 1961; lucru manual şi lucrări practice, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; metodica predării desenului şi lucrului manual, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; muzica vocală şi metodica predării cîntului, şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960; muzica instrumentală (vioară, acordeon, pian, mandolină), şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960; lucrări practice şi lucru manual, şcoli pedagogice de învăţători — 1960; lucrări practice agricole, şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960; educaţia fizică, anul IV, şcoli pedagogice de învăţători — 1960; educaţia fizică, anul IV, şcoli pedagogice de educatoare — 1960; educaţia fizică şi metodică, anul V, şcoli pedagogice de învăţători — 1961; educaţia fizică şi metodică, anul V, şcoli pedagogice de educatoare — 1961; practica pedagogică, şcoli pedagogice de învăţători — 1960; practica pedagogică, şcoli pedagogice de educatoare — 1960; pregătire pentru activitatea cultural-artistică, şcoli pedagogice de învăţători — 1961.

ŞCOLI CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAŢIONALITĂŢILOR CONLOCUITOARE.

La şcolile cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare se vor folosi aceleaşi programe ca la şcolile cu limba de predare română, cu excepţia următoarelor programe speciale:

— Programa de limba română, clasele I-IV, şcoli cu limbile de predare maghiară, germană, rusă, ucraineană, sîrbă, croată, slovacă şi cehă — 1960; limba română, clasele I-IV, şcoli cu limbile de predare bulgară, turcă, tătară, armeană, greacă, polonă — 1959; limba maghiară, clasele I-IV — 1960. limba germană, clasele I-IV — 1960; limba ucraineană, clasele I-IV — 1960; muzica, clasele I-IV, şcoli cu limba de predare maghiară — 1960; instrucţiuni de folosire a programei de muzică, clasele I-IV, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; muzica, clasele I-IV, şcoli cu limba de predare germană — 1960; instrucţiuni de folosire a programei de muzică, clasele I-IV, şcoli cu limba de predare germană — 1961; muzica pentru clasele I-IV, şcoli cu limba de predare ucraineană — 1961; limba română (gramatica şi lecturi literare), clasa a V-a, şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare (cu excepţia şcolilor cu limba de predare maghiară) — 1961; instrucţiuni pentru predarea limbii române în clasele VI-VII, şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare (inclusiv şcolile cu limba de predare maghiară) — 1961; limba română (gramatica şi lecturi literare), clasa a V-a, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele V-VII, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele V-VII, şcoli cu limba de predare germană — 1961; limba şi lectura literară maghiară, clasele V-VII — 1961; limba şi lectura literară ucraineană, clasele V-VII — 1961; limba germană (gramatica), clasele V-VII — 1959; lectura literară germană, clasele V-VII — 1959; instrucţiuni pentru folosirea programei de lectură literară germană, clasele V-VII — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, şcoli cu limba de predare germană — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii la clasele V-VII, şcoli cu limba de predare ucraineană 1961; limba şi literatura română cls. VIII-XI şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare — 1960; instrucţiuni pentru predarea literaturii române, clasa a XI-a, şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare (cu excepţia şcolilor cu limbile de predare maghiară şi germană) — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; limba rusă, clasele VIII-XI, şcoli cu limba de predare germană — 1961; limba latină, clasa a VIII-a, şcoli cu limba de predare maghiară — 1961; literatura maghiară, clasele VIII-XI, — 1961; noţiuni de teoria literaturii germane (şi gramatică), clasa a VIII-a — 1960; literatura germană, clasa a IX-a şi instrucţiuni pentru clasele X-XI — 1961; literatura ucraineană clasele VIII-XI — 1961; îndrumări pentru predarea muzicii în clasele VIII-XI, şcoli cu limbile de predare maghiară, germană şi ucraineană — 1961.

ŞCOLI PEDAGOGICE DE ÎNVĂŢĂTORI ŞI EDUCATOARE, CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAŢIONALITĂŢILOR CONLOCUITOARE.

La şcolile pedagogice de învăţători şi educatoare sînt valabile aceleaşi programe ca pentru clasele VIII-XI de la şcolile respective ale naţionalităţilor conlocuitoare, cu excepţia următoarelor obiecte şi ani, unde se aplică programele speciale menţionate mai jos:

Programa de limba, literatura română şi metodica limbii române pentru anii I-IV şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare — 1960; literatura română şi metodica limbii române, anul V, şcoli pedagogice — 1961: limba şi literatura maghiară, anii I-IV, şcoli pedagogice de învăţători şi educatoare —1960; literatura maghiară, anul V, şcoli pedagogice — 1961; metodica predării limbii ucrainene, anul V, şcoli pedagogice — 1961; limba şi literatura ucraineană, anii I-V, şcoli pedagogice — 1961; metodica predării limbii ucrainene, anul V, şcoli pedagogice — 1961; metodica predării limbii ucrainene, anii I-IV, şcoli pedagogice — 1960; literatura germană anul II şi instrucţiuni de predare a gramaticii, anii I şi II, şcoli pedagogice — 1961; limba şi literatura germană, anul III, şcoli pedagogice — 1960; literatura germană, anul IV, şcoli pedagogice — 1961; metodica predării limbii germane, anul IV, şcoli pedagogice — 1961; instrucţiuni pentru folosirea programelor de muzică vocală şi instrumentală, anii I-IV, şcoli pedagogice şi anii I-II institute pedagogice de 2 ani, cu limba de predare română, la şcolile pedagogice cu limbile de predare maghiară, germană şi ucraineană şi institute pedagogice de 2 ani, cu limba de predare maghiară — 1960.

ÎNVĂŢĂMÎNTUL SERAL, ŞCOLI CU LIMBILE DE PREDARE ALE NAŢIONALITĂŢILOR CONLOCUITOARE.

Se vor folosi programele speciale pentru învăţămîntul seral — şcoli cu limba de predare română, iar pentru restul obiectelor se vor folosi aceleaşi programe ca la şcolile respective ale naţionalităţilor conlocuitoare — cursuri de zi — cu excepţia următoarelor:

Instrucţiuni pentru predarea limbii şi literaturii române la clasele VIII-XI — cursuri serale — şcoli cu limbile de predare ale naţionalităţilor conlocuitoare — 1961.

VACANȚĂ • VACANȚĂ

În săptămînile de tabără

Am stat de vorbă, zilele trecute, cu un elev din clasa a VII-a pe care-l cunosc de mult. Ne împărtășeam unul altuia impresii din vacanță. În anumite puncte, firele expunerii noastre se întretăiau pentru ca — de îndată — să se depărteze din nou cu sute de kilometri.

Pentru el, împrejurarea nr. 1 a vacanței o constituiau săptămînile de tabără, petrecute la Săliște, lîngă Sibiu, și, bineînțeles, excursiile prin împrejurimi, în locuri dintre cele mai pitorești din țară. Treburile de reporter mă duseseră și pe mine prin acele părți — și întîmplarea a făcut chiar să ne întîlnim — astfel că, atunci cînd interlocutorul meu vru să-mi povestească despre lucruri pe care le cunoșteam, entuziasmul îmi scăzu brusc. Și totuși... o mie de lucruri pe care le observasem „la rece", filtrate prin ochii limpezi și lacomi de impresii noi ai copilului dobîndeau acum și pentru mine o altă existență.

De pildă, îmi plăcuse și mie aspectul general al taberei, instructorii îmi păruseră oameni inimoși, cu dragoste pentru copii, personalul administrativ îl văzusem muncind cu tragere de inimă pentru a le asigura pionierilor condiții cît mai bune. Dar pentru ei, care au trăit în tabără zile din cele mai fericite, realitățile acestea aveau o dimensiune nouă. Încă atunci, cînd îi vizitasem, îi ascultasem vorbind cu însuflețire de tabăra lor. Angela Scărlătescu din Frasinu-Ploiești, Dan Zara din Mizil, Sorin Dumitrescu din Fîntînele, Adrian Ionescu de la Pietroasele, la fel ca fiecare din cei 170 de copii ai seriei respective, aveau față de tabăra lor un sentiment pe care nu puteai să-l înțelegi întru totul fără a-l asocia cu recunoștința pentru minunatele condiții de viață și învățătură create de partid copiilor din patria noastră.

Acum, cînd tabăra a rămas departe, adumbrită de prelungirile line ale Cibinului, imaginea ei se limpezește treptat în sufletele copiilor, iar din revărsarea generoasă a aerului tare al pădurilor, din drumurile colindate, din voioșia cîntecelor, în fiecare inimă rămîn impresiile cele mai pregnante.

Din povestirea lui Florin, interlocutorul meu, mi-am creat parcă o nouă imagine a bătrînului burg al Sibiului. L-am revăzut, prin cuvintele lui naive, stîngace dar înflăcărate, așa cum era în ziua cînd, potrivit programului, detașamentul nr. 5 a petrecut acolo una din cele mai instructive și mai bogate zile ale vacanței. Muzeul Bruckenthal, foișoarele vechii cetăți, casele bătrîne de sute de ani, străzile strîmte, scările, bolțile caracteristice le-au lăsat impresii puternice.

Cele trăite și văzute în vacanță — marile realizări ale regimului, frumusețea peisajului, zilele de tabără, bogăția spirituală a oamenilor cu care s-au întîlnit — i-au îndemnat parcă pe copii să dorească a se purta mai bine decît înainte. O fetiță alintată face acum gimnastică după radio, un băiat își scutură singur patul dimineața sau își ajută mama la servitul mesei la prînz. Toți vor să învețe mai bine, să lucreze, să construiască. Viața ordonată, modestia, spiritul colectiv s-au întărit în timpul vacanței în tabără. Să spicuim din jurnalul lui Florin.

„...Azi am fost la Sibiu. Am mers cu autobuzele. Detașamentul nostru, al celor mai mari, nu s-a îngrămădit la cele mai frumoase autobuze. I-am lăsat pe cei mici. Ce bucuroși erau !".

„În dreptul taberei, dintr-un autocamion cu remorcă a căzut o țeavă lungă de fier. Șoferul n-a observat și n-a oprit. Ionescu Adrian, gornistul, a ieșit la șosea, a făcut semn cu mîna, a oprit primul automobil, l-a rugat pe șofer să prindă din urmă camionul cu remorcă... Peste o jumătate de oră l-au ajuns".

„Azi dormitorul nostru a luat nota 6 la curățenie. Dragi băieți, ne-am cam împotmolit !".

„Concursul turistic s-a terminat cu bine deși a plouat. Am cîștigat. Bravo băieți ! Dar ce ne făceam dacă tovarășii instructori aflați în tabără, împreună cu cei din administrație nu veneau înaintea noastră cu haine, pelerine și mantale de ploaie ? Am simțit foarte — cum să spun ? — concret — dragostea cu care am fost înconjurați tot timpul..."

Sînt cîteva însemnări ale unui copil care, prin grija regimului nostru, a petrecut împreună cu colegii lui o vacanță bogată, instructivă. Recunoștința lor e o floare vie și proaspătă închinată din toată inima partidului.

M. Fîntînele

Pe lac, în adierile înserării

Cîntece pe țărmul mării

Un șir de autobuze pornește pe șosea. La ferestere — pionieri. Se aude un cîntec. E ceva ciudat cu pionierii și cu cîntecul. Cravatele lor au nuanțe diferite. Ba chiar uite, cîteva sînt albastre ! Cîntecul e romînesc. Dar cu ce accent neobișnuit răsună cuvintele ! De fapt sînt mai multe pronunții — mai precis, șapte. Pentru că în autobuze se află, alături de pionierii romîni, pionieri din alte șase țări socialiste, oaspeți ai taberei de la Costinești. Acum vizitează litoralul — localitățile Vasile Roaită, Eforie, Constanța, Mamaia. Fiecare din ele merită un cîntec. Și îl primesc. Primesc cîte șapte cîntece, pentru că toți pionierii cîntă în toate cele șapte limbi ale taberei.

★

Mașinile se opresc, zboară, se opresc din nou...

Schimbăm autobuzele pe un vapor. O scurtă croazieră pe mare pînă în dreptul Mamaiei, cîteva fotografii, o convorbire pasionantă cu cei mai încercați marinari de pe vas. În larg, de pe vapor se desprind șapte sticle, purtînd în pîntecele lor verde, în cele șapte limbi ale oaspeților taberei, un mesaj unic. Copiii adresează copiilor o chemare fierbinte la lupta pentru pace. Fie ca mesajul romantic al pionierilor să contribuie și el la marele efort al țărilor socialiste iubitoare de pace de a bara calea imperialiștilor agresivi !

★

Ne oprim la Vasile Roaită, într-o piațetă. De unde au apărut atîția curioși ? Formează un al doilea cerc în jurul cercului nostru, în care jucăm cîteva din jocurile prietenilor noștri. Soarele apune, marea și palatele de pe țîrm devin transparente. Și deodată cineva începe un cîntec. Îndată este urmat de un grup tot mai mare și, curînd, întregul cerc de peste o sută cincizeci de copii cîntă împreună. Cuvintele romînești răsună cristalin în amurg :

Tineri din lumea-ntreagă...

Copiii se țin de mîini, ridică mîinile înfrățite și le leagănă în ritmul cîntecului, ca o expresie plastică a ideii de prietenie internaționalistă. Cei care ne privesc înțeleg și aprobă această idee. O vedem pe fețele lor după ce am înțeles-o din munca, din înfăptuirile lor. Fiindcă în jurul nostru este poporul.

★

Micul Istvan s-a trezit înainte de sunetul goarnei. Cu o expresie concentrată repetă sîrguincios o frază lungă și grea. E o dimineață superbă, sărbătorească. În tabără domnește tăcerea, iar lumina curge auriu dinspre mare.

Deodată auzim glasul trompetei. Taie liniștea ca un diamant. Istvan aleargă în fruntea detașamentului pionierilor din R. P. Ungară spre terenul de sport.

În solemnitatea careului se aud pe rînd glasurile pline de emoție ale președinților detașamentelor raportînd, fiecare în limba sa maternă, președintelui de unitate.

Acum e rîndul lui Istvan să-și înceapă raportul.

— Tovarășe președinte de unitate, detașamentul pionierilor maghiar, cu un efectiv...

Auziți ? Istvan și-a rostit raportul în limba țării gazdă. Întregul careu a înțeles gestul său.

Mai rămînea o întrebare : — De ce tocmai azi ? Ce are deosebit această zi ?

Am aflat-o abia la masa de prînz, cînd spre micul Istvan s-au îndreptat pionierii și cadrele taberei, pentru a-l felicita. Împlinise 13 ani. În cinstea evenimentului, un violonist de la Palatul pionierilor îi cîntă o melodie populară romînească. Pionierii din diferite delegații îi înmînează daruri.

Departe de patrie, Istvan și-a sărbătorit ziua în marea familie a taberei internaționale.

★

De dimineață tabăra trăiește cu încordare fiecare fază a zborului maiorului Gherman Titov. Cîte unul și în grupuri, cu glasul întretăiat de emoție și prin urale, pionierii tuturor țărilor îi felicită pe pionierii sovietici. Aceștia primesc cu legitimă mîndrie felicitările în care recunosc dragostea și admirația popoarelor față de gloriosul drum al Uniunii Sovietice spre comunism.

La careul de seară se petrece un fapt neobișnuit. În afara programului, cere cuvîntul Valentina Bliznenkova, instructoarea detașamentului sovietic.

Emoționată și fericită, ea mulțumește tuturor pentru felul sărbătoresc în care au primit evenimentul și, în amintirea zilei de neuitat, dăruiește taberei un mic sputnic de aur. Pionierii întîmpină cu cîntece și urale darul simbolic. Apoi o mînă fermă răsucește o cheiță în postamentul aerodinamic al sputnicului. Și deodată, în tăcerea irelă, se aude venind de departe, așa cum va răsuna și peste veacuri în memoria omenirii, semnalul primului corp ceresc creat de mîna omului sovietic.

Sunetul cristalin traduce în felul său bătăile inimii tuturor celor ce asistă la scenă, trăind în același timp amintirea vie a începutului erei cosmice și momentul pasionant al etapei prezente.

★

Ne despărțim. Pe chipurile copiilor se citește belșugul de impresii. Pleacă ducînd cu ei amintirea minunatelor peisaje pe care le-au văzut, a mării care i-a primit în brațele ei și mai mult decît toate, pleacă ducînd cu ei entuziasmul realităților noastre, pe care le-au cunoscut în vizitele prin țară ce au urmat săptămînilor de tabără. Oaspeții de la Costinești pleacă cu sentimentul justificat de a fi trăit însăși viața țării noastre, de a se fi împărtășit în rînd cu tînăra generație a patriei, din grija nețărmurită a partidului nostru.

Viața copiilor unei țări este oglinda fidelă a chipului țării însăși. Putem fi mîndri de copilăria fericită a tinerelor vlăstare ale poporului nostru. Ea reprezintă conținutul socialist al societății noastre.

Horia Aramă

SUBIECT TRADIȚIONAL

Se pare că vacanța elevilor a furnizat dintotdeauna teme pentru articole. Răsfoiam deunăzi presa din trecut. Privirea mi-a fost atrasă de un articol din pagina I a cotidianului „Opinia" care apărea pe vremuri la Iași, intitulat „La sfîrșit de an școlar". L-am citit. Realist, autorul articolului înfățișa tabloul sugestiv al unui sfîrșit de an școlar în vechiul regim : „Părinții istoviți de cheltuielile și de grijile pentru odraslele lor fac pelerinaj la școală pentru a căpăta știri precise despre soarta copiilor lor, pentru a interveni, a influența. Iar elevii? Elevii sînt bucuroși peste măsură că au scăpat la libertate. De-acum vor bate străzile o vară întreagă..." „Vacanța cea așteptată — conchide autorul — vacanța plină de iluzii deschide în fața tuturor, noi orizonturi".

În ce constau aceste orizonturi? Despre aceasta ne vorbește însuși autorul — a bate străzile.

Au trecut ani și, desigur, în fiecare vacanță au apărut tradiționalele articole despre vacanța copiilor. Dar oricîtă fantezie ar fi avut autorii, în condițiile sociale de atunci nu puteau spune mai multe decît autorul articolului pomenit.

Și iată că acele condiții sociale au fost fărîmate prin puterea poporului condus de partidul clasei muncitoare. În anii noștri vacanța copiilor a căpătat orizonturi, dimensiuni la care nici un ziarist cu fantezie nu se putea gîndi.

În tradiționalele articole de vacanță au apărut cuvinte noi, subiecte noi, inspirate din viața de tabără, din drumeție, din activitatea obștească a copiilor. Anul acesta în ziarele și revistele noastre poți citi nenumărate articole care vorbesc despre organizarea unei adevărate acțiuni de masă — turismul școlar — pentru care statul nostru democrat-popular a creat condițiile cele mai bune. Fondurile alocate în acest scop, reducerile transportului pe C.F.R., cabanele transformate în locuri de odihnă pentru turiștii-elevi, cadrele didactice care-i însoțesc și-i întîmpină pretutindeni — iată numai cîteva din înlesnirile create copiilor pentru a cunoaște bogățiile și frumusețile patriei.

Sute de mii de elevi au pornit în vara aceasta în drumeție. Ei au cutreierat Capitala, mîndria patriei noastre socialiste, marile orașe și centrele industriale noi, locurile istorice, regiunile pitorești.

Mulți dintre voi, dragi cititori, ați avut desigur ocazia să stați de vorbă cu acești drumeți. Ați observat desigur că, împrieteniți, așa cum le cere poetul Arghezi, cu pămîntul, cu piatra, cu oamenii, cu lanurile, cu holdele, cu florile, cu vietățile, plini de admirație pentru tot ce au făcut laolaltă brațele vînjoase și mintea ageră a harnicului nostru popor, condus de partid, copiii vădesc un entuziasm care vorbește despre angajamentul lor solemn, angajamentul de a sluji minunata noastră patrie.

Tabăra. Și acest cuvînt a intrat în tradiția articolelor de vacanță. Așezate în locurile cele mai pitorești ale țării, pe litoralul înspumatei mări, în inima munților, taberele de pionieri găzduiesc an de an sute de mii de copii. Jurnalele de tabără sînt adevărate cronici ale unei vieți pline de frumusețe și romantism.

Și, desigur, vacanța copiilor nu se rezumă la tabere și drumeție. Bucureștenii, călători ai autobuzului 31 și ai tramvaielor 3 și 4, întîlnesc în fiecare dimineață grupuri de copii care, la Strandul tineretului, petrec ore plăcute sub supravegherea instructorilor sportivi. În toată țara, la stranduri, în parcuri amenajate pentru ei, în palatele și casele pionierilor copiii au toate condițiile pentru a-și petrece o vacanță plăcută, instructivă, în tovărășia celor mai buni prieteni ai lor — jocul, cartea, aerul liber, plimbările, spectacolele.

...Despre toate acestea vorbesc acum tradiționalele articole de vacanță.

B. Moldovanu

Creații ale cadrelor didactice

Cîntec senin

E pretutindeni numai soare,
E pretutindeni numai joc
Și Bistrița de-argint și-avîntă
Vijeliosii cai de foc.

Furnale cresc și cresc uzine
Pe-ntinsul însorit al țării.
Colectiviștii strîng belșugul
De la Carpați la malul mării.

Și inimile noastre-s păsări
Ce-n zbor neistovit se avîntă.
Și-atît de limpede-i văzduhul.
Și fiecare frunză cîntă

Întreaga țară să-nilorească
Dintr-un hotar în alt hotar.
Primește inimile noastre,
Tu, prea frumoasă zi, în dar!

Inv. Sultănica Ionescu
Școala de 7 ani nr. 95, București

23 AUGUST

Ce grele sînt nopțile fără stele!...
Sînt grele
ca beznele neființei,
ca blestemul neputinței...

Și-n nopțile-acelea atîta doream
să văd o lumină-ntr-un geam,
o lampă în bezna prin care-înotam!

Și-apoi ce minunată
a fost ziua mult așteptată!
O! ce zi minunată!

Nu-i minunat să vezi dintr-odată,
că lumina nu s-a stins, ci răsare
țesînd covoare și perdele de soare,
pe strada ce-n beznă zăcea înecată?

Nu este de-o mie de ori minunată,
ziua cînd pruncii și floarea-n grădină
brațe și lujer întind spre lumină?

Altă zi ca aceasta n-am trăit niciodată.

Ce grele sînt nopțile fără stele?
Ce grele!
Dar acum au trecut... și ciudat nu ne pare.
Șirul lor l-a curmat ziua noastră cea mare,
de partid făurită.
Acea zi, cînd la noi, dinspre soare-răsare,
au sosit mulți viteji, aducînd pe capele,
mii de stele, un cer plin de stele.

Prof. Ovidiu Rîureanu

Prof. ȘTEFAN BOKA (Cluj): „Muncitori la odihnă" (pictură în ulei)

PRIETENI

Frontul se apropia. Noaptea, spre marginea satului cerul căpăta luciri albe-roșietice. Stolurile de lumini ale reflectoarelor se încrucișau în văzduh și, din vreme în vreme, zările străluceau de potopul flăcărilor. Se auzea uruitul avioanelor, țăcănitul ca de perforatoare al „katiușelor" și acompaniamentul ritmic, puternic al tunurilor de mare calibru.

În zori, Neculai Bradu a apucat-o, ca de obicei, spre grădina din spatele școlii. Era acolo un nuc, sădit cu ani în urmă, sub care copiii duraseră o bancă din brațe subțiri, rotunde și albe de mesteacăn. Aici obișnuia învățătorul să vină pentru ca, desfăcînd scoarțele unei cărți, să se afunde în lumea liniștită și odihnitoare a povestirilor, încercînd să uite de rana care îl chinuia la picior, de încrîncenarea frontului, de zăpușala acestei veri neobișnuite, de zgomotele care parcă se lipeau de pietrele ulițelor, de zidurile caselor...

În ziua aceea îl năvăleau gîndurile, amintirile. Clasa... copiii... Radu, matematicianul clasei... veverița aceea de Didina... Îi vedea pe toți strînși ciorchine în jurul său. Cufundat în gînduri, învățătorul păși încet, apăsat. Cînd deodată tresări: Ce s-a întîmplat?! Nici nu-i vine a crede ochilor. Cum? Cînd?... Se apropie de școală. În locul clădirii de un galben spălăcit zăcea acum un morman uriaș de moloz înnegrit de fum. Se oprește în loc. Simte că i se taie respirația. Ar vrea să-și strige durerea. Își trece mîinile peste față și apoi lasă brațele de-a lungul corpului... merge înainte, încet, clătinîndu-se. Lacrimile s-au adunat în colțul pleoapelor. Și unde-i clasa? Și unde sînt „puii"?

Lîngă banca de sub nuc l-a întîlnit pe moș Ilie Gălună, omul de serviciu din școală, care aflase cum se năruise clădirea. Peste noapte, deasupra frontului se înfruntaseră avioane. Unul dintre ele, cu cruce neagră, un avion nemțesc, vrînd să scape, în fuga lui disperată, de încărcătură, a lăsat vreo trei bombe. Una dintre ele a prefăcut clădirea școlii în jalnicul morman de moloz...

Moș Ilie l-a lăsat pe învățător în grădină sub nuc, numai cu tristețea și amintirile, rătăcind deznădăjduit pînă tîrziu în noapte pe cărările gîndurilor.

În cumpăna nopții l-au trezit zgomote și lumini. Zările se aprinseseră de îmbrățișările flăcărilor. Era tot acolo, pe banca din brațe subțiri rotunde și albe de mesteacăn. Pămîntul se zguduia. Bubuituri de tun, vijîit de avioane și mașini, țăcănitul mitralierelor, limbi infernale de foc. „S-a rupt frontul!" — gîndi învățătorul.

În spre dimineață a simțit că cineva îl trage de braț. A tresărit. În fața lui stătea un tînăr blond, cu fața mînjită de ulei. Era în uniformă militară și la piept avea o armă automată.

— Voda niet? — îl întrebă tînărul acela blond arătîndu-i și cu mîna că ar vrea să bea. Neculai Bradu îi făcu semn să aștepte și dispăru printre casele înnegrite de fum și de ceață. Peste puțin se întoarse cu o sticlă cu apă pe care a întins-o ostașului. După ce a băut, ostașul sovietic i-a mulțumit. S-a așezat pe bancă. S-a șters pe frunte. Aflînd că Neculai știe puțin limba germană, l-a întrebat ce a fost înainte pe locul molozului.

— O școală — i-a răspuns Bradu.

— Ești învățător? — l-a întrebat ostașul.

— Da!

— Și eu! Lucrez la o școală din Ucraina. Și clădirea școlii noastre a fost distrusă. Tot de nemți. Dar după război o să facem una și mai frumoasă. De dragul copiilor... De-abia aștept să se termine războiul. Să mă întorc la școală, printre copii. Am să lucrez zi și noapte pentru ei, cu pasiunea sculptorului care modelează oameni.

În ochii ostașului au început a licări două luminițe, aprinse din făclia viitorului, licăriri pe care Neculai Bradu nu avea să le mai uite.

Pace. În țară începea să se făurească o viață nouă. Acum, de dimineață pînă la o bucată de noapte îl aflai pe învățător la școală — instalată într-o fostă locuință — sau bătînd ulițele satului după treburi. Adeseori îi revenea în minte chipul ostașului sovietic pe care îl vedea umblînd ca și el prin satul lui din Ucraina, mereu în mijlocul copiilor.

Clădirea în care se afla acum școala învățătorului Bradu nu avea decît trei încăperi. Toate erau murdare, geamurile sparte și despre lemne nici vorbă. Dar învățătorul n-a dat înapoi. Cu ajutorul părinților și al copiilor, a dereticat fiecare încăpere, a strîns niște mese și ceva bănci. Mai greu era cu geamurile și cu lemnele. Din ce l-au ajutat oamenii din sat a pus geamuri mai întîi la o clasă. A anunțat copiii să vină la școală. În prima zi au venit doar vreo opt. I-a strîns în încăperea terminată și a stat de vorbă cu ei. Nu se mai sătura privindu-i strînși ciorchine în jurul său.

„Războiul a trecut — le spunea el copiilor. A trecut chiar pe aici, pe aproape. De acum vom trăi în pace. Vom începe să construim tot ce s-a distrus. Vom înălța clădiri frumoase. Vom izbuti în toate, căci a trecut vremea trîntorilor, a bogătașilor. Poporul condus de partidul comuniștilor este un izvor nesecat de forță creatoare. Pentru ca ziua de mîine să fie luminoasă și plină de bucurii trebuie să învățați, să munciți, căci munca va deveni un lucru de cinste. O trebuință. Vei simți nevoia, datoria să muncești, așa cum simți că trebuie să bei apă...".

...Anii s-au scurs pe nesimțite, împliniți de fapte înscrise în entuziasta cronică a noilor zidiri. Nu mică i-a fost surpriza profesorului Bradu cînd într-o zi, la o ședință a consiliului pedagogic, directorul școlii a citit o scrisoare a unui profesor din Odesa, adresată unui „învățător, prieten drag, dar necunoscut de pe meleaguri ieșene".

„Războiul, se spunea în scrisoare, a adus atîtea schimbări în viața oamenilor, iubite prietene, încît nu știu dacă scrisoarea mea va mai ajunge la tine. M-ar bucura nespus de mult să te întîlnească, să-ți amintească de ostașul acela blond, cu fața pătată de ulei și care te-a rugat să-i dai o cană cu apă, de ostașul care la terminarea războiului a schimbat arma pe condei, revenind între copii și tineri pentru a se ocupa, cu pasiunea sculptorului, de pregătirea lor".

...Sînt 17 ani de atunci, Sașa! — tresări emoționat profesorul Bradu. Dar n-au trecut în zadar. Adeseori îmi amintesc ce-mi spuneai atunci: „Totul e să iubești oamenii și să crezi în știință. Pasiunea învățătorului trebuie să fie asemenea celei a sculptorului care modelează oameni". Da, Sașa, mereu mi-am adus aminte de aceste cuvinte. Mai ales atunci cînd băteam mai greu!

Era după-amiază și în restaurantul mare din inima Odesei mai erau ocupate doar două-trei mese. Deși afară era zăpușeală, înăuntru ventilatoarele mici, ce bîzîiau ca niște albine, dădeau senzația lunilor de primăvară. Profesorul Alexandr Ivanovici Kuzmin se uita la omul din fața sa și tot nu-i venea a crede. Să fie acest om învățătorul care i-a potolit setea, cu ani în urmă, cînd pașii îl purtau pe meleagurile Moldovei în urmărirea bandelor hitleriste? Da, chiar el este. Ce minune i l-a scos în cale?

— Și prin ce împrejurare te afli în Odesa? — a întrebat el întrerupînd șirul gîndurilor și al amintirilor care năvăliseră în mintea lor după ce s-au revăzut.

— Am venit să-mi cunosc colegii sovietici, frumoasele meleaguri ale țării voastre. Apoi, știam că ești în Odesa și nu am putut rezista tentației de a te căuta. Scrisoarea ta „către un învățător, prieten drag, dar necunoscut de pe meleaguri ieșene" m-a tulburat profund. Parcă mereu mă chema să te caut, să te revăd. Și iată că te-am găsit, prieten drag.

— Au trecut ani de-atunci...

— O viață cuprinsă în 17 ani.

— Cum o viață?

— Da, o viață — răspunse Neculai Bradu. Nu întotdeauna faptele și prefacerile se măsoară în ani. În timp ce călătoream de la Iași spre Odesa m-am gîndit mult de tot la ceea ce a urmat întîlnirii noastre de atunci... Țăranii din Aroneanu și-au făcut dreptate. Au intrat pe moșiile boierilor și și-au luat pămînturile pe care atîta amar de vreme le plămădiseră cu sudoarea frunții lor. În locul mormanului de moloz înnegrit se înalță acum o școală nouă. În satul nostru, ca în atîtea altele, an de an crește numărul elevilor. Au...

Sașa asculta cu ochii luminați de bucuria celui ce află vești bune din viața celui mai drag prieten.

...Peste orașul și portul de pe malul mării se lăsa înserarea, fluturînd alene din aripile negre... La o masă, în restaurantul din inima Odesei, doi oameni cu tîmplele înălbite, dar cu inimile tinere și entuziaste ciocneau un pahar de vin în amintirea anilor care s-au scurs și a prieteniei ce nu va trece niciînd, în sănătatea tineretului căruia i-au închinat toată pasiunea și forța tinereții lor.

Prof. Ioan N. Chițu
București

DE PESTE HOTARE

Pentru democratizarea învăţământului

La împlinirea unui an de la Conferinţa Mondială a Educatorilor ţinută în capitala Republicii Guineea, Conakry, a avut loc la Praga reuniunea lărgită a Comitetului Administrativ al Federaţiei Internaţionale a Sindicatelor din Învăţământ (F.I.S.E.), la care s-au dezbătut cîteva din cele mai importante probleme ale învăţământului şi ale luptei unite a educatorilor din lumea întreagă pentru rezolvarea acestora.

Recenta şedinţă a F.I.S.E. s-a caracterizat, în primul rînd, printr-o participare largă a organizaţiilor de educatori din ţările tuturor continentelor. Alături de reprezentanţii sindicatelor de învăţământ din ţările socialiste au participat la lucrările şedinţei reprezentanţi ai unor organizaţii de educatori din Anglia, Franţa, Austria, Cuba, Chile, Mexic, Indonezia, Ceylon, Uganda. Caracterul larg, reprezentativ, al lucrărilor reuniunii organizate de F.I.S.E. se explică, mai ales, prin interesul pe care l-a provocat natura problemelor luate în dezbatere. „Condiţiile materiale pentru democratizarea învăţământului", problema principală de pe ordinea de zi, reprezintă cea mai stringentă problemă a învăţământului, iar lupta pentru rezolvarea ei a devenit un deziderat nu numai al educatorilor progresişti şi al organizaţiilor lor sindicale, ci şi al păturilor largi ale oamenilor muncii. Raportul pe această temă, prezentat de Angel Pizarro, secretar al F.I.S.E., a arătat că s-au creat condiţii favorabile pentru dezvoltarea luptei în vederea democratizării învăţământului. Pizarro a făcut o analiză amplă a situaţiei învăţământului din diferite ţări ale lumii, insistînd cu deosebire asupra ţărilor recent eliberate de sub dominaţia colonială, asupra ţărilor coloniale şi dependente, precum şi asupra altor ţări înapoiate din punct de vedere economic.

Lucrările reuniunii Comitetului Administrativ al F.I.S.E. au analizat influenţa pe care o exercită condiţiile economico-sociale asupra nivelului de dezvoltare a învăţământului şi asupra nivelului cultural al maselor. **Hărţile mondiale ale ignoranţei corespund cu cele ale foamei,** conchide raportul lui Angel Pizarro. Neşcolarizarea, analfabetismul, lipsa de calificare profesională a maselor sînt fenomene tipice în ţările slab dezvoltate şi coloniale. Acesta e cazul ţărilor Americii Latine de pildă, al Portugaliei, Spaniei, Greciei etc.

În cuvîntul său pe marginea raportului prezentat de A. Pizarro, E. Ohech Ogwalakwel (Uganda) a completat tabloul trist privind situaţia şcolii în Africa. În Uganda şcoala este dominată de biserică. Statul sprijină doar învăţământul confesional, care menţine pe africani în ignoranţă şi supunere.

Atît raportorul cît şi participanţii la dezbateri au subliniat faptul că **pentru eliminarea greutăţilor care împiedică dezvoltarea condiţiilor materiale necesare democratizării învăţământului trebuie să se schimbe bazele materiale ale societăţii.** Aceasta înseamnă că democratizarea învăţământului este determinată de democratizarea întregii societăţi.

În expunerea sa Pizarro sublinia că „pe măsură ce muncitorii cuceresc drepturi mai mari şi condiţii de viaţă mai bune, se îmbunătăţesc şi condiţiile pentru a face ca dreptul lor la învăţătură să devină efectiv, deoarece democratizarea învăţământului presupune crearea unei reale egalităţi în ceea ce priveşte posibilitatea întregii populaţii de a primi o educaţie de bază completă, generală, unică, care să contribuie la procesul de transformare democratică a societăţii".

În dezbaterile şedinţei Comitetului Administrativ, în legătură cu democratizarea învăţământului a fost readusă de asemenea în discuţie una din ideile dominante exprimate la Conferinţa de la Conakry — şi anume aceea formulată de preşedintele Guineei, Seku Ture, că **„imperialismul este duşmanul şcolii şi al culturii".** S-a subliniat că sistemul colonial, dominaţia imperialistă nu numai că au împiedicat dezvoltarea economică a ţărilor subjugate şi au menţinut masele în mizerie, ci au menţinut analfabetismul, au înăbuşit culturile naţionale, au împiedicat dezvoltarea culturală a maselor.

Dintre cifrele care ilustrează fără putinţă de tăgadă „contribuţia civilizatoare" a imperialismului în coloniile din Africa, de pildă, au fost citate din documentele oficiale ale U.N.E.S.C.O. acelea care arată că analfabetismul cuprinde în Africa 100.000.000 oameni, că indicele de şcolarizare a populaţiei între 5—19 ani este doar de 16%, că procentul tinerilor înscrişi în învăţământul universitar este doar de 0,02% din copiii cuprinşi în învăţământul primar. Pentru a avea o imagine fidelă a semnificaţiei acestei ultime cifre trebuie să avem în vedere şi faptul că marea majoritate a copiilor rămîn în afara şcolii primare.

Popoarele recent eliberate luptă cu curaj împotriva consecinţelor sociale şi culturale ale sutelor de ani de dominaţie colonială, de subjugare imperialistă. Despre greutăţile pe care le întîmpină ele în domeniul învăţământului a vorbit la reuniune M. Husein (Indonezia).

În legătură cu soluţiile preconizate pentru rezolvarea unor probleme ale învăţământului în ţările din America Latină, Asia şi Africa recent eliberate de sub jugul colonial a stîrnit interes expunerea lui Rodriguez Leslie, care a vorbit despre modul cum este rezolvată problema democratizării învăţământului în Cuba. Rodriguez Leslie a arătat că la 1 mai a.c., în Cuba au fost naţionalizate toate şcolile. Statul acordă burse fiilor oamenilor muncii, sute de tineri fiind totodată trimişi să studieze în ţările socialiste.

În Africa se ridică imperativul creării unei şcoli noi, care să ajute la consolidarea independenţei politice şi să contribuie la făurirea bazei materiale a unei societăţi progresiste.

EDUCAŢIA ŞI PROGRESUL ŞTIINŢEI

O altă problemă abordată în raportul lui A. Pizarro a fost aceea privind înfăptuirea legăturii dintre educaţie şi progresul ştiinţei şi tehnicii moderne.

Aplicarea în producţie a cuceririlor ştiinţei şi tehnicii contemporane ridică într-un mod nou problema pregătirii cadrelor pentru industria modernă. Producţia contemporană cere cadre cu o înaltă calificare, realizată pe baza unei instruiri multilaterale. În acest fel, procesul obiectiv al dezvoltării omenirii şi a forţelor sale de producţie pretind din ce în ce mai insistent democratizarea educaţiei, crearea condiţiilor efective pentru ca toţi copiii să fie instruiţi şi nu numai „o elită", crearea unor condiţii favorabile dezvoltării maxime a tuturor capacităţilor şi talentelor creatoare ale membrilor societăţii.

În ţările care construiesc socialismul şi trec la construirea societăţii comuniste, această cerere obiectivă a istoriei este în totală concordanţă cu interesele întregii societăţi, căci dezvoltarea bazelor materiale şi tehnice ale socialismului şi comunismului depind de capacitatea şi de nivelul tehnic al societăţii în ansamblul ei. Realizările ţărilor socialiste, s-a subliniat în raportul lui Pizarro, sînt bine cunoscute şi nu sînt discutate nici chiar de către denigratorii lor. Educaţia care se dă tineretului în ţările socialiste este profund democratică şi ştiinţifică în gradul cel mai înalt, accesibilă întregului popor, liberă de orice fel de discriminare. Ea este orientată spre dezvoltarea armonioasă a capacităţilor intelectuale şi fizice ale fiecărui tînăr.

Cu totul altfel se abordează şi se rezolvă problema legăturii dintre învăţămînt şi ştiinţa şi tehnica modernă în ţările capitaliste. Burghezia nu este în măsură să democratizeze vechiul sistem de clasă al învăţămîntului fără să păgubească propriile sale interese. De aceea, sistemele de învăţămînt din ţările capitaliste au un profund caracter de clasă, urmărind să pregătească o „elită" (bineînţeles din rîndurile ei) pentru posturile de conducere ale economiei, ştiinţei şi culturii. Maselor de copii de oameni ai muncii li se „rezervă" o educaţie restrînsă, cu scopul evident de a putea fi mai uşor dominate şi exploatate. Ca urmare a acestei politici problema realizării unui învăţămînt care să răspundă exigenţelor moderne ridicate de dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii nici măcar nu se poate pune.

În Anglia, în ciuda creşterii populaţiei de vîrstă şcolară şi a exigenţelor ştiinţifice ale învăţămîntului, procentul fondurilor alocate pentru învăţămînt a rămas la nivelul anului 1938. În S.U.A. însuşi preşedintele a recunoscut insuficienţa de resurse destinate învăţămîntului.

Politica de permanentă reducere a fondurilor pentru învăţămînt are însă repercusiuni şi asupra situaţiei cadrelor didactice. Profesiunea de profesor este astăzi, în multe ţări capitaliste, printre cele mai prost plătite. La reuniune s-a citat afirmaţia secretarului Uniunii Naţionale a Învăţătorilor din Anglia, D-l R. Gould, care a declarat că în Anglia „un învăţător căsătorit nu poate avea un nivel de viaţă potrivit, deoarece venitul său este mult mai scăzut decît al unui muncitor manual". Pentru politica guvernului englez faţă de cadrele didactice este semnificativ faptul că în timp ce poliţiştilor le-au fost sporite salariile cu 30% învăţătorilor din şcoli — care cer o sporire de 18% — li se refuză categoric satisfacerea acestei legitime cereri. Înrăutăţirea situaţiei educatorilor se resimte şi în alte ţări capitaliste, ca Franţa, Belgia, Italia.

Deşi situaţia gravă în care se găseşte astăzi învăţămîntul în lumea capitalistă este recunoscută, cercurile guvernamentale refuză să-i dea o soluţionare conformă cu interesele popoarelor respective. Mai mult, socotind că şcoala publică şi învăţămîntul laic nu servesc destul interesele de clasă ale burgheziei, cercurile guvernamentale tind să le înlocuiască cu şcoala particulară şi îndeosebi cu cea religioasă. Este limpede cît de „ştiinţific" poate fi învăţămîntul din aceste şcoli.

LUPTA UNITĂ A EDUCATORILOR

Împotriva politicii cercurilor guvernamentale, a reacţiunii celei mai întunecate din ţările capitaliste, se ridică tot mai mulţi educatori progresişti, care cer cu stăruinţă măsuri urgente şi eficiente în vederea democratizării şcolii, a înfăptuirii unui sistem de învăţămînt care să aibă în vedere criterii cu adevărat ştiinţifice. Este semnificativ că la această luptă participă educatori din ţări ca Anglia, Franţa, Italia, Japonia.

Pentru mişcarea mondială a educatorilor este important faptul că în focul acestei lupte se înfăptuieşte unitatea educatorilor pe plan naţional şi se creează premisele înfăptuirii unităţii de luptă pe plan mondial a organizaţiilor de educatori. În lunile februarie-martie a.c. au participat la grevele alternative declarate de educatorii francezi între 90 şi 100 la sută din numărul total al educatorilor. Aceste greve au demonstrat adînca nemulţumire a pedagogilor francezi faţă de politica guvernului în domeniul învăţămîntului. Mişcarea grevistă a educatorilor francezi a găsit un larg sprijin în rîndurile maselor muncitoare din Franţa, ca şi în rîndurile organizaţiilor de educatori din celelalte ţări ale lumii, care au susţinut-o cu multă vigoare. F.I.S.E. şi-a exprimat de asemenea solidaritatea sa cu cerinţele formulate de învăţătorii grevişti.

În Anglia se desfăşoară, de asemenea, o încordată luptă a cadrelor didactice pentru mărirea bugetului destinat învăţămîntului, pentru democratizarea acestuia şi pentru ridicarea salariilor şi a pensiilor. Despre hotărîrea cu care este purtată această luptă vorbeşte faptul că pentru prima oară în ultimii 40 de ani educatorii din Glasgow au declarat o grevă de o săptămînă cerînd mărirea salariilor. La refuzul guvernului de a satisface cerinţele greviştilor, Uniunea Naţională a educatorilor din Anglia a convocat pentru prima oară în istoria mişcării sindicale engleze de învăţămînt o Conferinţă extraordinară pentru analizarea situaţiei create. Conferinţa a adoptat hotărîrea de a se declara grevă naţională în cazul în care guvernul persistă în refuzul său de a satisface cerinţele educatorilor. Această hotărîre a Conferinţei este cu atît mai semnificativă cu cît conducerea Uniunii Naţionale a Educatorilor din Anglia s-a declarat totdeauna împotriva grevelor ca metodă de luptă a celor ce muncesc în învăţămînt.

La aceste manifestări de luptă ale pedagogilor englezi şi francezi se adaugă lupta educatorilor din Belgia, Japonia, Iran, a oamenilor şcolii din multe ţări ale Americii Latine cum ar fi, de pildă, Bolivia, Peru, Nicaragua, Columbia, Uruguai, Chile.

Mase tot mai mari de educatori din ţările capitaliste au devenit conştiente de faptul că succesul luptei lor depinde de sprijinul clasei muncitoare şi al celorlalte pături de oameni ai muncii.

La mişcarea popoarelor pentru dezarmare generală, pentru coexistenţă paşnică, pentru pace participă tot mai mulţi educatori din ţările cu cele mai diferite sisteme politice. Învăţătorii şi profesorii din ţările capitaliste îşi exprimă indignarea faţă de politica militaristă a guvernelor lor, cerînd insistent ca fondurile destinate înarmării să fie folosite pentru dezvoltarea învăţămîntului. La Conferinţa pentru problemele învăţămîntului din Australia, de pildă, educatorii au cerut insistent ca „situaţia în care guvernul cheltuieşte 200 milioane funzi pentru înarmare şi numai 116 milioane pentru învăţămînt să fie revizuită"... Tot la această conferinţă s-a exprimat necesitatea imediată a încheierii acordului privind dezarmarea generală şi totală, subliniindu-se că, cu cei 100.000 milioane de dolari, cheltuiţi anual în lume pentru înarmare se pot construi 50.000 de şcoli, 10.000 spitale, 100 milioane case de locuit.

Paralel cu întărirea unităţii de luptă pe plan naţional a organizaţiilor de educatori s-a manifestat în ultimul timp tot mai evident tendinţa înfăptuirii unităţii mişcării mondiale a educatorilor progresişti. In această privinţă este semnificativă cererea adresată, chiar la şedinţa Comitetului Administrativ al F.I.S.E., de către Uniunea Naţională a Educatorilor din Chile de a fi primită în rîndurile federaţiei

La dezbaterea problemelor privind democratizarea învăţămîntului a participat şi delegaţia Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură din ţara noastră. Ea a adus în dezbateri o contribuţie pozitivă, propunînd F.I.S.E. să intensifice acţiunile în favoarea înfăptuirii dezarmării generale şi complete, să militeze pentru antrenarea tuturor organizaţiilor de educatori în vederea înfiinţării unui fond internaţional destinat învăţămîntului elementar, care să se înfăptuiască din resursele rezultate în urma dezarmării.

Paralel cu aceasta, în intervenţia la raport a delegaţiei noastre s-a subliniat că este necesar ca sindicatele de învăţămînt din ţările capitaliste, să mobilizeze masele la a determina guvernele respective să aloce o cît mai mare parte din resursele financiare extinderii învăţămîntului elementar.

I. Nistor
preşedintele C.C. al Uniunii sindicatelor din Instituţiile de învăţămînt şi cultură

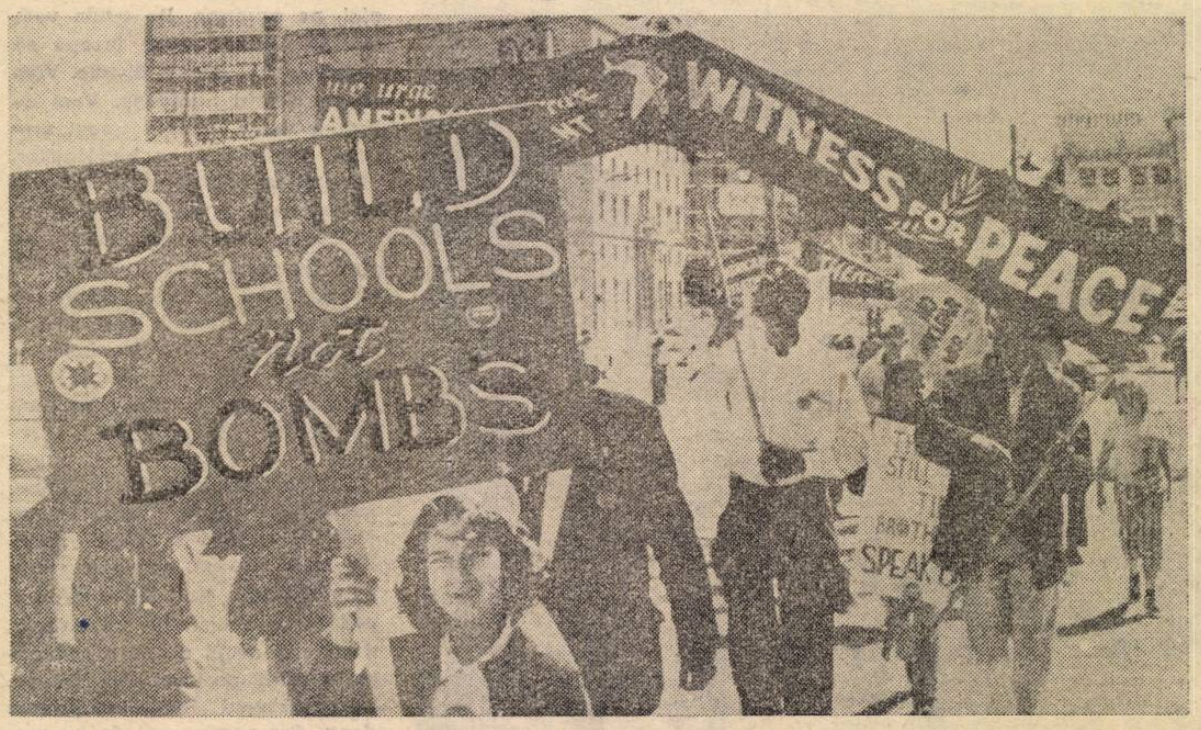

„Construiţi şcoli, nu bombe!", au cerut tinerii care au participat la recentul marş al păcii de la San Francisco (S.U.A.)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 624 | vineri 1 septembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

O zi mult așteptată

Vacanța i-a obișnuit pe părinți cu noile cuvinte din vocabularul copiilor lor. Mare, munte, tabără, excursii, Năvodari, Valea Prahovei, Făgăraș, Costinești. Sînt cuvintele repetate de mii de ori, sintetizînd în ele comori de farmec și poezie, de frumuseți și amintiri, indicînd locul din care a sosit o ilustrată cu munți și nori sau plaja pe care a fost începută scrisoarea către „Dragii mei părinți". Dar zilele trec și omul între două vîrste care, prins de treburile zilnice se îndrepta grăbit către nu știu ce întreprindere, s-a trezit deunăzi privind surprins la copiii care colindă librăriile și se îndreaptă spre casă purtînd vrafuri de manuale, caiete, „te"-uri, planșe, coli „de învelit", la vitrinele magazinelor în care au apărut uniformele școlare. S-a oprit o clipă întrebîndu-se mirat: „Dar în cîte sîntem azi?" A zîmbit pornind mai departe: „Începe școala!".

O dată cu sfîrșitul verii se apropie prima zi de școală. E același eveniment străvechi care se repetă în fiecare toamnă. Și este totuși altul. Mulți și-l amintesc poate din propria lor copilărie. El însemna cîndva sfîrșitul trist al hoinăritului cu picioarele goale în soare și lumină, prin maidane. Însemna întoarcerea la internatul întunecat și murdar, la nuiaua „pedagogică", la buchiseala sterilă și stupidă. Discuțiile chinuitoare purtate în mii de familii nevoiașe pe tema taxelor școlare, a hăinuțelor pentru cel mic, a manualelor ce trebuiau cumpărate, a gazdei care trebuia plătită aruncau asupra acestui eveniment umbra unei triste apăsătoare.

Imagini sumbre și vechi, pe care doar memoria le mai ține treze. Astăzi deschiderea unui nou an de școală aduce în viața noastră ceva sărbătoresc și optimist. E o zi veselă, mult așteptată.

Să ne oprim la întîmplare într-un orășel de provincie, la Cîmpulung, de pildă, și vom vedea că pregătirile pentru întîmpinarea primei zile de școală au început de mult.

Să privim mai întîi cîteva clădiri. În mijlocul orașului s-a ridicat o construcție nouă și elegantă. Este un local modern de școală. De la un an la altul numărul elevilor crește și o dată cu ei, se înmulțește și numărul școlilor.

Și clădirile construite mai de mult s-au gătit pentru sărbătoarea de la 15 septembrie Școala medie nr. 1, ca și altele din oraș, poartă acum veșmintele unei zugrăveli proaspete și frumoase, iar cine colindă satele din cuprinsul raionului Mușcel poate să vadă că pregătiri asemănătoare s-au făcut pretutindeni. I-o vor dovedi mușcatele din ferestrele școlii medii din Rucăr (pentru prima dată anul acesta Rucărul va avea școală medie), sălile curate de la Școala de 7 ani din Stîlpeni, perdelușele de la ferestrele Școlii de 7 ani din Rădești.

Dar nu numai de clădiri s-au îngrijit oamenii școlii. Demult au început ei să viziteze familiile cu copii de vîrstă școlară. S-a alcătuit cu meticulozitate o situație statistică. Iar acum, în pragul deschiderii cursurilor, mai stau o dată de vorbă cu părinții copiilor. Învățătorul comunist Nicolae Dinculescu din Rădești poate fi văzut deseori seara întîrziind la școală cu cîte un sătean. Omul este convins de mult. Sigur, își va trimite copilul la școală. Totuși învățătorul îl mai întreabă o dată, îi mai explică de ce e bine ca fiul lui să învețe.

Intreprinderile în care lucrează elevii școlilor serale au și ele vizitatorii lor. Printre gateriștii și electricienii de la Intreprinderea forestieră din Stîlpeni pot fi întîlniți adesea profesori ai școlii medii serale. Stau de vorbă cu elevii sau se opresc la sediul Comitetului de partid, unde discuțiile se poartă în special pe tema condițiilor de învățătură pentru „elevii noștri" — cum spun profesorii sau pentru „muncitorii noștri" — cum spun cei de la întreprindere.

Că prima zi de școală este mult așteptată se poate vedea chiar și la un depozit din Cîmpulung. Aici, într-o încăpere pe care unii localnici au botezat-o „a darurilor", se află teancuri masive de manuale. Sînt cărțile celor din clasele I—VII. Se vor distribui gratuit în prima zi de școală și vor constitui una din marile bucurii ale începutului de an școlar.

De prima zi de școală sînt legate acțiuni și visuri, proiecte și gînduri, hotărîri și dorinți. Profesorul care întîrzie seara, cu capul plecat în cercul de lumină al abajurului se gîndește la munca lui din anul care vine, chibzuiește ce are de făcut pentru ca elevul cutare să învețe mai bine sau elevul cutare să fie mai disciplinat.

Pentru tînărul muncitor forestier care mînuiește cu îndemînare ferăstrăul electric prima zi de școală înseamnă începutul unui nou an care-l apropie cu încă un pas de clipa cînd va păși în amfiteatrul unei facultăți.

Pentru copilul care — în sfîrșit! — a împlinit cei 7 ani bucuroși, prima zi de școală ascunde ceva frumos și misterios de care a auzit vorbindu-se de mult și pe care iată, acuș — numai peste cîteva zile — îl va cunoaște pe deplin.

Nu mai dăinuiește nimic din ceea ce, cîndva, întuneca prima zi de școală. Școala a devenit un loc în care se înfăptuiesc visuri luminoase, hotărîri nobile, năzuințe umane. De aceea, pentru prima zi de școală se fac atîtea pregătiri. De aceea este o zi mult așteptată.

Victor Octavian

Succes la învățătură muncitorilor-elevi!

În toamna aceasta alte zeci și zeci de mii de tineri de la orașe și sate — muncitori în fabrici și uzine, pe șantiere și în mine, maiștri ai recoltelor bogate din gospodăriile agricole de stat, S.M.T.-uri și gospodăriile agricole colective — vor înmulți rîndurile celor care-și completează studiile de cultură generală fără a părăsi producția, prin școala serală. Aceasta dovedește cît de adînc a pătruns în rîndurile tinerilor din țara noastră chemarea partidului de a păși pe calea muncii productive către cele mai înalte trepte ale învățămîntului și este încă un exemplu elocvent al faptului că una din trăsăturile de bază ale socialismului o constituie asigurarea unei înalte culturi a întregului popor, promovarea unei intelectualități noi, ieșite din rîndurile clasei muncitoare și ale țărănimii muncitoare.

Majoritatea tinerilor care s-au înscris pentru a urma cursurile școlilor medii serale sînt absolvenți ai unor școli profesionale ce le-au asigurat, pe lîngă o temeinică pregătire de specialitate, numeroase cunoștințe de cultură generală. Mulți dintre ei și-au exprimat însă dorința de a-și reîmprospăta aceste cunoștințe urmînd cursurile de pregătire pentru clasa a VIII-a. Toate aceste fapte creează premise dintre cele mai favorabile pentru desfășurarea la un nivel tot mai înalt a procesului instructiv-educativ în școlile medii serale de cultură generală.

Folosind experiența acumulată în cursul anilor școlari trecuți, colectivele didactice ale școlilor medii serale de cultură generală au desfășurat în timpul vacanței o activitate rodnică pentru a pregăti așa cum se cuvine deschiderea cursurilor. Unul din principalele obiective urmărite a fost asigurarea, încă din primele zile de școală, a unei frecvențe ridicate a elevilor, chezășie a desfășurării unei activități ritmice, susținute. În acest scop majoritatea cadrelor de conducere și a profesorilor diriginți din școlile serale au menținut o legătură strînsă cu comisiile de selecționare din întreprinderi, propunîndu-le să-i repartizeze de pe acum pe elevi în schimburi care să le permită o frecvență regulată. Pe baza analizelor privind situația școlară a elevilor în cursul anului trecut s-au prevăzut și unele măsuri concrete pentru ca profesorii de specialitate, cu sprijinul direct al organelor de partid din întreprinderi, să asigure ridicarea nivelului la învățătură al acelor elevi care au întîmpinat greutăți în asimilarea unor cunoștințe. De mare însemnătate este antrenarea largă în aceste acțiuni a sindicatelor din întreprinderi — care pot sprijini multilateral școlile serale atît în domeniul asigurării frecvenței regulate cît și pentru crearea unor condiții materiale cît mai bune pentru desfășurarea procesului de învățămînt.

O atenție deosebită au acordat cadrele didactice din școlile serale înzestrării laboratoarelor și cabinetelor de studiu cu piese numeroase și interesante — planșe, modele în stare de funcțiune ale unor mașini, mulaje etc. — care să asigure în mai mare măsură predarea intuitivă a cunoștințelor. În acest scop numeroși profesori din școlile serale, ca de pildă profesorii de fizică, chimie, matematică de la școlile serale de pe lîngă uzinele „23 August" din București, „Ianoș Herbak" din Cluj, „Steagul Roșu" din Brașov etc. au folosit cu succes sprijinul muncitorilor-elevi. Aceștia au adus, cu aprobarea conducerii întreprinderilor, piese și organe de mașini scoase pentru casare, mostre din diferite materiale feroase și neferoase, și au confecționat sub îndrumarea profesorilor, numeroase mașini și dispozitive pentru demonstrații în laborator.

Dar preocuparea principală a profesorilor din școlile serale în ceea ce privește noul an școlar a constituit-o, de bunăseamă, pregătirea minuțioasă, științifică și metodică, în vederea predării la un nivel cît mai înalt a lecțiilor. Mulți dintre ei și-au îmbunătățit pregătirea prin cursurile centrale și interregionale de perfecționare, precum și prin trecerea examenelor pentru acordarea gradelor didactice. Valorificînd din plin cunoștințele acumulate, pregătindu-se minuțios chiar de la începutul anului pentru fiecare lecție, cunoscînd în mod aprofundat specificul muncii pe care o desfășoară în producție elevii și bazîndu-se pe bogata experiență de viață a acestora profesorii din școlile medii serale de cultură generală dispun de toate condițiile pentru asigurarea unui nivel ridicat al predării în noul an școlar. Obiectivul principal al acestora trebuie să-l constituie respectarea specificului predării în condițiile școlii serale și adîncirea legăturii între predare și activitatea din producție a muncitorilor-elevi.

Acum, în sălile de clasă ale școlilor serale domnește din nou animația specifică orelor de curs, răsună din nou glasul profesorilor, deschizînd tinerilor muncitori-elevi noi drumuri spre culmile culturii.

Tuturor, profesori și elevi din școlile serale, le urăm spor și noi succese în activitatea desfășurată în noul an școlar!

Manualele gratuite pentru clasele I—VII

În vederea pregătirii la timp a deschiderii noului an școlar, pe lîngă lucrările de reparații a imobilelor și mobilierului, completarea materialului didactic, conducerile școlilor cu sprijinul secției de învățămînt a Sfatului Popular al Capitalei, al secțiilor raionale de învățămînt și al C.L.D.C. — regionala București, se preocupă de procurarea la timp a manualelor pentru elevii claselor I—VII.

IN NOUL AN ȘCOLAR PENTRU ELEVII CLASELOR I-VII DIN BUCUREȘTI SE VOR DISTRIBUI ÎN MOD GRATUIT CIRCA 1.000.000 DE MANUALE.

Explicațiile de laborator stîrnesc întotdeauna un viu interes în rîndul elevilor

Din experiența anului încheiat

ACTIVUL DE PĂRINȚI

Înțelegînd că activul de părinți îmi poate fi de un mare ajutor în munca mea de diriginte, am căutat, în anul școlar trecut, să colaborez cît mai strîns cu el.

Cu cîteva zile înainte de deschiderea cursurilor, cînd mi s-a făcut cunoscut că voi fi diriginte la clasa a V-a, am și început să mă gîndesc la componența activului. Am comunicat propunerile mele directorului școlii, care s-a declarat de acord cu ele, și am trecut apoi la organizarea activului de părinți. Printre criteriile pe care le-am avut în vedere în alegerea membrilor activului s-au numărat în primul rînd activitatea social-obștească a acestora, contactul lor cu școala și atitudinea lor în familie în ceea ce privește educația copiilor.

Activul de părinți a luat ființă îndată după începerea anului școlar. El cuprindea un colectivist fruntaș, un muncitor la G.A.C. Murgeni și pe președinta comitetului sătesc de femei. Toți aceștia erau părinți ai unor elevi din clasa mea, oameni care manifestau un interes vădit față de problemele școlii.

Am stabilit apoi un plan de colaborare cu activul de părinți. Principalele obiective ale acestui plan priveau sprijinirea prin toate formele a frecvenței regulate la cursuri a elevilor, întărirea disciplinei acestora în afară de clasă, supravegherea de către părinți a felului cum își îndeplinesc copiii lor îndatoririle școlare.

În toate aceste direcții activul de părinți mi-a acordat un sprijin efectiv. Iată cîteva exemple.

La numai cîteva săptămîni de la deschiderea cursurilor, o fetiță a început să lipsească nemotivat de la școală. Cu toate asigurările date de către mama sa — căci pe tatăl ei nu-l găseam niciodată acasă — fetița continua să lipsească. Am aflat că tatăl elevei ducea o viață neregulată, ceea ce avea desigur o influență foarte defavorabilă asupra ei. M-am adresat activului de părinți și acesta a stăruit pînă l-a găsit pe tatăl elevei acasă. Discuția apropiată care a avut loc — de la om la om, însă fără menajamente — a produs asupra părintelui o puternică impresie, el văzînd în aceasta un semn al grijii pe care o manifestă colectivul față de viitorul copilului său. Drept urmare a început să-și trimită fiica în mod regulat la școală și și-a sporit grija față de ea.

Și în asigurarea disciplinei elevilor contribuția activului de părinți s-a dovedit prețioasă. La începutul anului școlar disciplina lăsa mult de dorit, ca o consecință a faptului că în clasă încă nu se organizase un colectiv bine închegat, elevii provenind de la școli diferite. Era nevoie aici și de ajutorul părinților, dar mulți dintre aceștia se dezinteresau de comportarea copiilor lor. M-am adresat atunci activului și, în curînd, din inițiativa acestuia a fost amenajat la sediul G.A.C. un panou cu titlul „Ei își cresc bine copiii". Aici erau popularizați părinții care arătau o grijă deosebită față de disciplina copiilor. Inițiativa aceasta a stîrnit un mare interes în rîndul familiilor. Fiecare dorind să-și vadă numele pe panoul de onoare. Părinții au început să se ocupe mai îndeaproape de comportarea copiilor și disciplina acestora s-a îmbunătățit.

Activul de părinți m-a ajutat și în diferite probleme de organizare, de gospodărire etc. De pildă, a asigurat transportul elevilor cu prilejul excursiilor ce au avut loc, m-a sprijinit în amenajarea muzeului școlar etc. Însă cel mai serios ajutor pe care l-am primit din partea lui a fost acela al organizării schimbului de experiență pe linie de educație între părinții elevilor. Cu prilejul acesta s-au confruntat metodele folosite de părinți în educația copiilor lor, s-au scos în evidență rezultatele pozitive obținute de unii dintre ei și s-au luat hotărîri importante privind formele de legătură a familiei cu școala.

Rezultatele bune cu care s-a încheiat anul școlar se datoresc în mare măsură și activului de părinți, care și-a dat pe deplin contribuția la obținerea lor.

Prof. Teodor Hardon
Peicani, raionul Bîrlad

Numeroși elevi ai școlilor medii au făcut în vara acestui an o interesantă și instructivă practică pe terenurile G.A.S. și G.A.C.

CURSUL CENTRAL
pentru profesorii de istorie

Cursul central de perfecționare pentru profesorii de istorie a funcționat la Predeal între 16 iulie și 5 august. În cadrul lui au fost dezbătute în mod aprofundat unele probleme-cheie ale Istoriei Romîniei, îndeosebi din perioada contemporană, și au fost lămurite o serie de aspecte privitoare la metodica predării istoriei.

Lecțiile și conferințele — ținute de către acad. Petre Constantinescu-Iași (directorul cursului), acad. C. Daicoviciu, tov. Gh. Vasilichi, tov. Gh. Zaharia, prof. Victor Rață, prof. Ștefan Pascu, prof. M. Berza și alții — au lămurit, în lumina ultimelor cercetări și concluzii din domeniul istoriei o serie de probleme complexe ale istoriei patriei noastre. Astfel au fost ținute lecții despre formarea statului sclavagist dac, despre formarea poporului român și a limbii române, despre lupta dusă de poporul nostru de-a lungul veacurilor împotriva jugului otoman, despre formele luptei de clasă în feudalism etc. O mare atenție a fost acordată perioadei contemporane a istoriei patriei noastre. În multe cazuri lecțiile referitoare la evenimentele din istoria contemporană au fost ținute chiar de către tovarăși participanți la aceste evenimente, ceea ce a făcut ca ele să stîrnească un interes deosebit, să aibă o mare eficiență. Asemenea lecții au fost, de pildă, cele referitoare la lupta clasei muncitoare din țara noastră pentru crearea unui partid de tip nou, marxist-leninist, la importanța internă și internațională a luptelor muncitorimii ceferiste și petroliste din anul 1933 conduse de partid, la organizarea și înfăptuirea insurecției armate din august 1944 sub conducerea directă a P.C.R., la desfășurarea revoluției populare, la conducerea de către Partidul Muncitoresc Romîn a operei de construcție a socialismului în patria noastră.

Problemele expuse în cadrul lecțiilor au format obiectul unor ample și vii dezbateri în seminarii. Pregătindu-se pentru aceste seminarii, participanții la curs au studiat un bogat material bibliografic, printre care raportul tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej la cea de a 40-a aniversare a partidului, Hotărîrea Plenarei C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie 1961, Hotărîrea C.C. al P.M.R. și a Consiliului de Miniștri privind creșterea salariilor muncitorilor, cadrelor didactice, medii sanitare, altor cadre de specialitate și personalului administrativ, precum și reducerea prețurilor de vînzare cu amănuntul la unele bunuri de consum și a unor tarife. De asemenea, au fost studiate documentele consfătuirilor reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești de la Moscova din anii 1957 și 1960, precum și documentul de importanță istorică mondială — Proiectul Programului Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Majoritatea profesorilor care au participat la curs au dovedit, în cadrul discuțiilor pe care le-au purtat în seminarii, un nivel ridicat de pregătire. Bunăoară, în cadrul discuțiilor la tema „Partidul Comunist Romîn, organizatorul și conducătorul luptei pentru răsturnarea dictaturii militaro-fasciste și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste", numeroși profesori din Turnu Severin, Ploiești, Tîrgoviște, Galați etc au făcut completări interesante pe baza documentelor locale pe care le studiaseră în prealabil, arătînd aspecte concrete ale luptei poporului nostru, conduse de partid, împotriva dictaturii militaro-fasciste și subliniind participarea largă a maselor la înfăptuirea pe întreg teritoriul țării a insurecției armate de la 23 August 1944. Problemele studiate pe plan local au fost cu mult

mai bine înțelese după audierea lecției și după dezbaterile din seminar, urmate de concluziile precise trase de către lectori. Discuții însuflețite și largi au fost purtate și cu privire la desfășurarea revoluției socialiste în patria noastră. Acestea au fost interesante și pentru faptul că au fost îmbogățite cu exemple concrete din toate colțurile țării.

Deși scopul cursului a fost în primul rînd informarea științifică și orientarea ideologico-politică a profesorilor de istorie asupra unor probleme de specialitate, totuși, prin cele 5 lecții practice, ca și prin cele 4 referate metodice care au fost urmate de discuții în seminarii s-a realizat și o îmbunătățire a pregătirii metodice a cursanților. Lecțiile practice, referatele și discuțiile pe teme metodice au prilejuit totodată un bogat schimb de experiență între cadrele tinere și cadrele cu o îndelungată practică pedagogică.

Planurile lecțiilor practice au fost pregătite din timp în fiecare grupă de seminar. Aceste lecții au fost ținute atît de către profesori cu o experiență pedagogică bogată, cît și de unii profesori tineri. Expunerea planului lecțiilor, susținerea lor pe baza unor argumentări metodice, ca și discuțiile care au urmat s-au dovedit a fi foarte rodnice. Cele mai largi dezbateri au fost purtate în jurul lecției practice pentru clasa a XI-a cu tema „Introducere în Istoria Romîniei". S-a subliniat necesitatea ca în cadrul celor două ore rezervate acestei lecții să se predea unele noțiuni de materialism istoric care să asigure interpretarea științifică de către elevi a cunoștințelor din cadrul cursului de Istorie a Romîniei.

Deoarece s-au constatat unele greutăți în predarea lecțiilor referitoare la cultură (în special din cauza numărului redus de ore rezervate acestora), s-a ținut o lecție practică cu tema „Dezvoltarea culturii între anii 1917—1944". Discuțiile pe marginea ei au arătat necesitatea de a se sublinia caracteristicile dezvoltării culturii în etapa dată, de a se folosi în predarea cunoștințelor metoda mixtă (expunerea și conversația). Profesorii au propus ca pe viitor în programa cursului să fie incluse și lecții practice cu teme recapitulative și de sinteză.

La cursul din acest an s-au prezentat pentru prima dată și unele referate metodice care au fost urmate de discuții. În cele patru asemenea referate s-au ridicat probleme privitoare la pregătirea lecțiilor de istorie pe baza lucrărilor clasicilor marxism-leninismului, la formarea concepției materialist-științifice prin lecțiile de istorie, la folosirea în predare a documentelor de istorie locală și a materialului didactic și beletristic. Mult interes au suscitat discuțiile privitoare la felul cum trebuie folosit materialul didactic, la momentul utilizării lui și la caracterul acestuia în funcție de tema tratată. S-a arătat necesitatea de a se folosi materiale didactice bine selecționate și dozate, valoroase atît prin conținutul cît și prin forma lor.

Cu multă atenție a fost ascultat referatul prezentat în grupa a 3-a de seminar pe tema folosirii documentelor de istorie locală la lecții. Utilizînd documente foarte interesante — ceea ce dovedea un studiu prealabil minuțios — autoarea referatului a reușit să înfățișeze grăitor o serie de momente importante din istoria orașului Tîrgoviște.

Dacă marea majoritate a profesorilor prezenți la curs au făcut dovada unei pregătiri temeinice, au fost și cazuri cînd s-au putut constata unele lacune în această privință. Astfel, mai sînt unii profesori — ce-i drept puțini la număr — care nu au aprofundat suficient problemele de istorie contemporană și de istorie a mișcării muncitorești. Unele cadre didactice au acordat o mai mare importanță laturii metodice a predării, în dauna generalizării și adîncirii esenței, fenomenelor istorice.

În general, toate formele de activitate din cadrul cursului — lecții, seminarii, lecții practice, referate metodice, studiul individual, consultațiile colective și individuale — au contribuit la ridicarea nivelului ideologic și științific al cadrelor didactice participante la curs. A dat rezultate bune faptul că, pentru a se putea acorda mai mult timp studiului individual, programa cursului a fost mai restrînsă decît cea din anul trecut, ceea ce a permis aprofundarea problemelor și dezbaterea mai adîncită a acestora în seminar.

Pe baza experienței din acest an și a propunerilor făcute de profesori se va putea îmbunătăți încă și mai mult organizarea cursurilor din anii viitori. Astfel, va fi necesar să se facă cunoscută din timp programa cursului și bibliografia necesară, pentru ca cei ce vor urma cursul să aibă posibilitatea de a se pregăti dinainte. De asemenea, credem că ar fi bine să se indice din timp temele referatelor metodice, deoarece acestea cer o pregătire prealabilă.

Foarte bine primite de cursanți, excursiile organizate la Muzeul Doftana, la castelele de la Peleș și Bran, la casele memoriale „N. Grigorescu" și „Iulia Hașdeu", la o serie de obiective industriale din orașul Brașov etc. au contribuit la lărgirea orizontului profesorilor de istorie, ca și la recrearea lor. La fel, filmele și piesele de teatru vizionate, reuniunea tovărășească ce a avut loc, plimbările etc. au contribuit, alături de minunatele condiții de studiu puse la dispoziția profesorilor, la crearea unei atmosfere plăcute, care a făcut ca cele trei săptămîni de curs să lase participanților amintiri dintre cele mai frumoase.

Prof. Viorica David

O SCĂPARE

În cartea de limba romînă pentru clasa a IV-a, ediția 1961, apărută în E.S.D.P. există la pagina 18 o poezie intitulată „Calendarul naturii", de Siminel Gheorghiu.

Poezia, scrisă într-un ritm sprințar, este în general reușită și poate fi învățată ușor pe de rost de către copii. Păcat că nu e lipsită de unele inexactități.

Iată de pildă strofa: „Berzele s-au dus Cocorii/ Umplu norii — Stol cu stol./ A plecat bătrînul graur — Cel cu penele de aur/ I-am văzut eu cuibul gol...".

Oare graurul (Sturnus vulgaris) are penele galbene? Nici vorbă. E negru ca păcura și doar într-o anumită perioadă a anului (toamna) are mici pete albe. Probabil că autorul versurilor a confundat graurul cu grangurul (Oriolus galbula), pasăre ale cărei pene sînt într-adevăr de un galben închis, aproape portocaliu, și care are numai aripile negre.

Credem că nici versul „I-am văzut eu cuibul gol..." nu prea spune adevărul. Căci ne întrebăm cum poate fi văzut cuibul graurului cînd se află înfundat în scorburi, iar pe intrarea lui de-abia de poate pătrunde o mînă de copil? Cuibul grangurului da, poate fi văzut gol, deoarece pasărea și-l face între crengi, legîndu-l cu fire smulse de pe urzici sau cînepă.

Mai e cazul să demonstrăm că nu ne este permis să oferim copiilor în cărțile de citire inexactități de ordin științific? De aceea recomandăm redactorilor de la E.S.D.P. mai multă atenție în prezentarea textelor de manual.

A. D.

PROBLEME ALE MUNCII în școala de 8 ani

Avîntul luat în ultimul timp de folosirea mijloacelor audio-vizuale în cadrul procesului instructiv-educativ din școlile noastre va deveni mai puternic în cadrul școlii de 8 ani. Dintre aceste mijloace, discurile cu imprimări de povești ale clasicilor literaturii, citite de cei mai mari actori din țară, sînt deosebit de atrăgătoare pentru elevii din clasele mici

FOLOSIREA FILMULUI DIDACTIC

Prevăzînd trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani Directivele Congresului al III-lea al P.M.R. au pus în fața școlii sarcina de a dezvolta necontenit legătura învățămîntului cu practica, cu producția. În lumina acestei cerințe, în programele școlii de 8 ani se acordă o deosebită atenție aplicațiilor practice ale cunoștințelor de matematică, fizică, chimie, științe naturale în diferite domenii ale producției industriale și agricole și se rezervă un loc mult mai mare decît în trecut experiențelor, lucrărilor de laborator, excursiilor și vizitelor în producție etc. Un rol tot mai însemnat încep să-l joace în procesul de învățămînt mijloacele moderne audio-vizuale și îndeosebi filmele didactice, care aduc o contribuție de seamă la înțelegerea mai profundă de către elevi a bazelor științelor, a aplicării legilor științei în producție.

Filmele și diafilmele sînt mijloace auxiliare în pregătirea și punerea în valoare a diferitelor forme ale legăturii dintre învățămînt și munca în producție.

Filmul didactic ne poate da un ajutor de mare preț în pregătirea prealabilă a elevilor pentru ca ei să poată recunoaște și înțelege etapele esențiale ale unui proces de producție, ale unui procedeu. Prin posibilitățile lor specifice, filmele reține din complexitatea unei mașini numai ceea ce este esențial din punct de vedere tehnic.

În acest domeniu se constată corelația strînsă care există între vizita și practica în întreprindere, pe de o parte, și filmul didactic, pe de altă parte. Filmul poate să înfățișeze o instalație industrială în ansamblul ei, poate să redea succesiunea în care se desfășoară un proces de producție, să prezinte o mașină într-o secțiune simplificată etc. Filmul oferă elevilor posibilitatea să parcurgă o uzină și să asiste la acțiunea marilor mașini, prese, laminoare etc. Pe lîngă toate acestea, la momentul oportun filmul poate intercala în complexitatea proceselor reale cîte un trucaj explicativ — un desen, o fotografie mărită — poate prelungi durata unui anumit moment din succesiunea desfășurării procesului de producție sau poate concentra un anumit interval din această desfășurare. Astfel filmul ușurează în mod considerabil atît înțelegerea cît și procesul de abstractizare, deoarece suprimînd tot ce este de prisos, îi conduce pe elevi la principiu, le oferă posibilitatea de a sesiza corelațiile fundamentale.

Pe lîngă pregătirea practicii sau a unei vizite în întreprindere, filmul didactic poate folosi foarte bine și la înlesnirea analizei acestor activități. Însemnătatea filmului în analiză devine deosebit de evidentă cînd este vorba să se efectueze sintetizări, repetări, cînd profesorul vrea să determine în mod sinoptic un proces de producție în trăsăturile sale fundamentale, să prezinte baza lui științifică, să fixeze și să aprofundeze materia din programa întregului an.

Filmul și diafilmul pot fi folosite și în cadrul lucrărilor practice din școală — lucrări în lemn și în metal sau lucrări din domeniul electrotehnicii. Anume, elevii pot învăța, cu ajutorul filmelor și diafilmelor, care sînt proprietățile materialelor pe care le folosesc, construcția, modul de lucru și posibilitățile de utilizare a sculelor. De exemplu înainte de a pune mîna pe o unealtă, pot cunoaște părțile ei componente, se lămuresc asupra legilor fizice care stau la baza eficacității ei.

Dar filmul mai are aici și un alt rol. El constituie o sursă de informare pe tărîm tehnic, prilejuind elevilor o privire asupra proceselor de muncă, demonstrîndu-le cum se folosește unealta întrebuințată de ei sub o altă formă, în producția modernă. De exemplu, le arată cum se folosește rindeaua într-o tîmplărie modernă sub forma mașinii de rindeluit și cum se lucrează cu aceasta. Astfel, dacă lucrările practice deprind pe elevi cu anumite dexterități meșteșugărești, filmul le arată și cum se prezintă uneltele simple și mașinile elementare folosite de ei în procesul de producție al industriei de astăzi și cum sînt mînuite ele în acest proces.

Deosebită însemnătate are și îmbinarea filmului sau a diafilmului didactic cu experiența demonstrativă. Într-adevăr, aceste două mijloace de predare a cunoștințelor din domeniul științelor naturii se completează reciproc, filmul adîncind și consolidînd cunoștințele dobîndite printr-o experiență, reîmprospătîndu-le în memoria elevului.

De regulă, este bine ca proiecția filmelor să fie precedată de pregătirea de către profesor a elevilor pentru perceperea activă și efectivă a conținutului lor. În acest scop profesorul trebuie să atragă atenția elevilor asupra filmului, să poarte unele discuții în acest sens, eventual să prezinte unele materiale didactice simple legate de conținutul filmului, să folosească schițe la tablă, să explice termenii și noțiunile mai dificile care se întîlnesc în textul scris al filmului.

În timpul proiectării filmului este bine ca profesorul să facă completările necesare, să dea unele explicații, să indice momentele mai importante. Uneori este necesar să se întrerupă proiecția pentru un moment și să se verifice dacă elevii au înțeles materialul prezentat în film sau, dacă este nevoie, să se dea unele explicații suplimentare.

După natura lui, filmul poate fi folosit în cadrul lecției fie în părți, fie în întregime. Dacă filmul a fost vizionat pe etape, se recomandă ca la sfîrșit el să fie rulat din nou fără întrerupere, pentru a sintetiza materia în toată unitatea ei.

Un mijloc deosebit de indicat pentru repetare este filmul ce prezintă procese care se repetă necontenit, ultima scenă fiind la fel cu prima. Asemenea filme conțin îndeosebi prezentări din domeniul fizicii și chimiei. Valoarea lor pedagogică constă în faptul că pot fi lăsate să ruleze mai mult, pînă ce materia a fost însușită și înțeleasă. Rularea filmelor de acest fel oferă profesorului posibilitatea de a îndrepta atenția elevilor, în mod succesiv, asupra unor chestiuni de amănunt și îi permite totodată să le ceară să vorbească și ei despre diferitele procese înfățișate. În felul acesta elevii sînt deprinși să se exprime în mod clar și precis, deoarece imaginea mobilă nu le dă răgaz să vorbească decît o durată determinată. Ritmul desfășurării filmului dezvoltă astfel la elevi facultatea de a se concentra asupra esențialului.

Dacă filmele și diafilmele sînt folosite într-o justă corelație cu experiența nemijlocită a elevilor, cu activitatea lor manuală proprie și cu deprinderile pe care și le-au însușit, ele aduc o contribuție substanțială la dezvoltarea cunoștințelor și priceperilor de muncă ale elevilor, la lărgirea orizontului lor.

Virgil Atanasiu
lector la I.I.P.C.D.

Completînd ierbarul pentru lecțiile de botanică

Aspecte noi ale predării aritmeticii în clasa a V-a

În anul școlar care începe, lecțiile de aritmetică din clasa a V-a vor fi predate după o programă nouă (ediția 1961), care diferă de cea veche atît prin conținut cît și, mai ales, prin ordinea tratării materiei.

Studiul aritmeticii începe cu capitolul „Numerația" (4 ore) care cuprinde cunoștințe privind formarea și denumirea numerelor întregi, scrierea și citirea lor, precum și cunoștințe privitoare la numerele zecimale (care se vor introduce cu ajutorul măsurării unei lungimi) și la scrierea și citirea lor.

După cum vedem, numerele întregi și zecimale sînt tratate simultan chiar la începutul anului. Astfel, spre deosebire de anii trecuți, cînd acest studiu se efectua separat și la o distanță destul de mare în timp, capitolul „Numerația" va putea fi predat în mod unitar, ceea ce va ușura însușirea materiei de către elevi.

Noua programă prevede ca în cadrul acestui capitol să se predea și o serie de proprietăți referitoare la numerele întregi și zecimale. De exemplu : dacă unui număr îi adăugăm unul, două... zerouri la dreapta, numărul se mărește de 10, 100... de ori ; dacă unui număr terminat cu mai mulți de zero îi ștergem unul, două... zerouri, atunci numărul se micșorează de 10, 100... de ori; zerourile puse înaintea unui număr întreg nu-i schimbă valoarea ; valoarea unui număr zecimal nu se schimbă dacă la dreapta sa adăugăm ori cîte zerouri vrem ; dacă mutăm virgula spre stînga peste o cifră, două... valoarea numărului se micșorează de 10,100,... de ori ; dacă mutăm virgula spre dreapta peste o cifră, două.... numărul se mărește de 10, 100,... de ori. Toate aceste proprietăți urmînd să se predea numai pe baza exemplelor numerice, vom insista ca elevii să-și însușească temeinic cunoștințele privind mărirea și micșorarea numerelor zecimale prin mutarea virgulei. Luînd de pildă numerele 5368,42 și 536,842, vom sublinia faptul că cifra 5 reprezintă în primul număr mii iar în al doilea sute, că cifra 3 reprezintă în primul număr sute iar în al doilea zeci, că cifra 4 reprezintă în primul număr zecimi iar în al doilea sutimi etc. Astfel îi vom face pe elevi să înțeleagă că prin mutarea virgulei peste o cifră la stînga numărul se micșorează de 10 ori. Bineînțeles că asupra acestor proprietăți vom reveni la capitolele respective, cînd vom da și demonstrațiile corespunzătoare.

Capitolul următor, referitor la sistemul metric, aduce și el un element nou în programă, deoarece noțiunile pe care le cuprinde nu se mai predau pe parcurs, ca pînă acum, ci în cadrul unui capitol unitar. Acordînd pentru sistemul metric 10 ore, programa prevede studiul unităților principale de măsură pentru lungimi, arii, volume, capacitate, greutate, timp și unități monetare (în țara noastră) și al multiplilor și submultiplilor acestora. Faptul că numerele zecimale sînt introduse pe baza măsurării unei lungimi permite o largă aplicație a proprietăților numerelor

Pentru a le forma elevilor unele deprinderi practice, este bine să le cerem să măsoare (cu ajutorul unui metru confecționat din lemn, pînză, fier) lungimile unor obiecte din clasă, din atelier, din curtea școlii etc. În acest mod ei își vor da seama mai precis de mărimea unui metru, formîndu-și astfel deprinderea de a aprecia din ochi dimensiunile unui obiect.

Capitolul privind operațiile cu numere întregi și zecimale urmărește consolidarea și amplificarea cunoștințelor pe care elevii le-au căpătat anterior. Faptul că operațiile cu numere zecimale se vor preda o dată cu operațiile cu numere naturale — deci înaintea studierii fracțiilor ordinare — creează condițiile unei mai temeinice însușiri a acestor operații de către elevi. Totodată, predarea lor se va putea desfășura într-un timp mai scurt decît pînă acum. Efectuîndu-se imediat după studiul sistemului metric, studiul operațiilor cu numere întregi și zecimale oferă posibilitatea de a rezolva cu elevii probleme cu un conținut real, așa cum se întîlnesc în viață, unde mărimile cu care operăm sînt în cea mai mare parte exprimate prin numere zecimale și foarte rar prin fracții ordinare.

Pentru prima oară în acest an școlar se va preda un capitol distinct consacrat elementelor de geometrie. Întrucît noua programă a claselor I—IV nu mai cuprinde unele noțiuni de geometrie, introducerea lor în clasa a V-a este necesară pentru a se putea rezolva probleme cu conținut geometric.

Pentru predarea elementelor de geometrie sînt rezervate 16 ore în care se vor preda cunoștințe despre perimetrul și aria trapezului, despre lungimea și aria cercului, despre aria și volumul paralelipipedului dreptunghic și a cilindrului. În legătură cu toate acestea se vor da numai formulele, fără demonstrații. Pentru predarea noțiunilor de geometrie menționate mai sus se prevăd cca 5—6 ore. Aceasta dă posibilitatea ca în restul orelor rezervate acestui capitol să se poată efectua numeroase și variate probleme cu conținut geometric (calcularea perimetrelor, ariilor și volumelor figurilor și corpurilor studiate), probleme cu toate operațiile etc. Este evident însă că studiul sistematic al acestor noțiuni de geometrie se va relua în clasele următoare. De altfel și asupra numerelor zecimale se va reveni în clasa a VI-a, cînd se vor da definițiile riguroase ale acestora și ale operațiilor cu ele.

Întrucît prin probleme avem posibilitatea de a transmite elevilor multe date folositoare va trebui să acordăm o atenție deosebită compunerii lor. Rezolvarea unor probleme bine alcătuite ne îngăduie să realizăm legătura dintre teorie și practică în cadrul lecțiilor de aritmetică. De aceea vom da elevilor probleme care să ilustreze realizările țării noastre în domeniul industriei, al agriculturii socialiste ș.a.m.d. Vom alege, bunăoară, probleme în care să se calculeze capacitatea de producție a unor secții din întreprinderi, a unor echipe de muncitori, prețurile unor produse industriale, recoltele obținute de gospodăriile de stat sau de gospodăriile colective la diferite culturi, din creșterea animalelor și a păsărilor, din cultivarea zarzavaturilor, a viței de vie etc., veniturile pe care le obțin colectiviștii fruntași în comparație cu veniturile lor anterioare întrării în gospodăriile colective sau cu ale țăranilor individuali ș.a.m.d În acest mod matematica își va aduce contribuția la dezvoltarea dragostei elevilor față de muncă, față de realizările regimului nostru democrat-popular.

În anul școlar 1961—1962 vom folosi manualul de aritmetică existent adaptîndu-l, desigur, noilor cerințe. De exemplu, pentru citirea numerelor zecimale este bine să se folosească paragraful nr. 72 de la pag. 218 din manual, ca și exercițiile nr. 174, 175, 176, 177, 178 de la pag. 244—245. Pentru predarea sistemului metric (capitolul II din programă) este indicat să folosim paragrafele nr. 25—28 de la pag. 50—61 și paragrafele nr. 79—80 de la pag. 229—231. La capitolul „Operații cu numere întregi și zecimale" vom putea folosi pentru adunare paragraful nr. 75 de la pag. 221 și exercițiile și problemele de la pag. 247—249 ,iar pentru scădere paragraful nr. 76 de la pag 222 și exercițiile și problemele de la pag. 249—253. La înmulțire și împărțire este indicat să utilizăm paragraful nr. 78 de la pag. 225 și exercițiile și problemele de la pag. 253—259, cu excepția exercițiilor de la nr. 245 (paginația este dată după ediția 1961 a manualului). Bineînțeles că la sfîrșitul acestui capitol, ca și la capitolele următoare, vom efectua cu elevii exerciții și probleme utilizînd toate operațiile și folosind atît numere întregi cît și zecimale.

Analizînd cu atenție prevederile noii programe și comparînd-o cu cea veche vom putea utiliza din plin posibilitățile pe care le oferă noua succesiune a materiei pentru a asigura o temeinică pregătire a elevilor noștri.

P. Mihăilescu
inspector în M.I.C.

În pragul unui

PREGĂTIRI

În comuna Alioș, din raionul Lipova apropierea deschiderii noului an școlar se simte din plin.

Direcția școlii s-a preocupat de punerea la punct a localului, care a fost tencuit și zugrăvit. În vederea încheierii generalizării învățămîntului de 7 ani și pentru pregătirea condițiilor de trecere la școala de 8 ani, la Alioș au început lucrările de construire a unui nou internat.

În aceste zile, zeci de cetățeni din Alioș desfășoară o susținută muncă patriotică pentru ridicarea acestei noi construcții. Pînă în prezent au fost executate 181 zile muncă voluntară, din care 150 cu brațele și 31 cu atelajele. Prin munca patriotică a cetățenilor au fost demolate două construcții vechi, de la care s-au recuperat 30 m.c. piatră brută pentru fundații, 12.000 bucăți țiglă, 11.000 cărămizi, 7 m.c. grinzi, 2 m.c. șipci, 9 m.c. balast și 50 m.c. pămînt pentru umplutură. Cu sprijinul oamenilor muncii s-au realizat pînă în prezent la construcția internatului economii în valoare de 45.000 lei.

FRANCISC WILD
Lipova

★

În aceste zile, în cancelaria direcției Grupului școlar de construcții din Cluj domnește atmosfera specifică institutelor de proiectări. Se studiază linia arhitectonică și se verifică calculele de rezistență ale unei elegante și impunătoare construcții. Este vorba de noua clădire a școlii, o construcție cu două etaje, avînd 24 de săli de clasă, laboratoare, ateliere și cabinete școlare.

Laolaltă, elevii-constructori ai școlii — zidari, dulgheri, tîmplari, mozaicari — își vor construi singuri, sub îndrumarea maiștrilor - instructori și a inginerilor-profesori de specialitate, propria lor școală.

Ținînd seama de condițiile specifice ale practicii în sectorul construcțiilor, unde principalele lucrări se desfășoară în perioada lunilor calde, colectivul școlii a și început activitatea în vederea înălțării noului local al școlii. Zilnic, clasele de dulgheri pot fi găsite pe șantierul școlii, sub conducerea maiștrilor-instructori, unde au început lucrările de trasare a fundației și de pregătire a turnării betonului. Pînă la 23 August a și fost turnat betonul primului planșeu. Angajamentul colectivului școlii este de a termina întreaga clădire „la roșu", în cadrul strict al orelor de practică, pînă la 7 Noiembrie 1961.

Sprijinul neprecupețit acordat școlii în această acțiune de către organele locale de partid și de stat, entuziasmul în muncă al întregului colectiv de elevi precum și îndrumarea competentă a profesorilor și maiștrilor dau certitudinea că acest angajament va fi realizat.

CAROL HORVATH
Cluj

★

Pentru ca lecțiile de limba romînă pe care le voi preda în acest an școlar să fie mai bune mă pregătesc de pe acum pentru desfășurarea lor.

Am recitit cu atenție, în acest scop, o serie de lucrări de istorie și teorie a literaturii. De asemenea, mă preocupă măsurile pe care va trebui să le iau în vederea îndrumării lecturii elevilor. Încă de la sfîrșitul anului trecut am alcătuit o listă cu opere literare pe care le-am recomandat pentru lectură elevilor mei. Cărțile cuprinse în această listă au fost selecționate, bineînțeles, din programa anului viitor.

Stimularea lecturii elevilor va continua să rămînă și mai departe una din preocupările mele de seamă. Citindu-le în clasă fragmente din operele literare studiate, străduindu-mă să subliniez laturile esențiale ale cărților discutate în orele de literatură voi urmări în permanență să dezvolt gustul pentru citit al elevilor mei.

Prof. LIGIA CARPENEANU
Școala medie
„Mihail Eminescu"
București

PREGĂTIRI

Tovarăși de muncă, gata oricînd să-și dea un ajutor de nădejde, tinerii muncitori de la Uzinele „Griviția Roșie" au fost mereu alături și în cadrul pregătirilor pentru admiterea în clasa a VIII-a a școlii serale. Rezultatele bune obținute în cadrul probelor de verificare vădesc temeinicia studiului efectuat în comun

Criteriul de orientare:
Activitatea muncitorilor - elevi în producție

Cu doi ani în urmă mi-am început activitatea la secția serală a Școlii medii nr. 7 din Capitală însuflețită de prevederile Hotărîrii C.C. al P.MR.. și a Consiliului de Miniștri privind îmbunătățirea învățămîntului seral.

Este drept că în noua mea activitate m-a ajutat experiența de peste 30 de ani dobîndită în școlile de zi, dar de la început am înțeles că mă aflu într-o activitate cu un specific deosebit, de care va trebui neapărat să țin seama. În cei doi ani care au trecut am prelucrat și adaptat la noile condiții întreaga mea experiență, adăugînd totodată o serie de noi elemente pe care practica în școala serală mi le-a oferit din plin.

Pășind în al treilea an de muncă în cadrul secției serale mă străduiesc să-mi organizez din vreme activitatea instructiv-educativă, în așa fel încît rezultatele pe care le voi culege la sfîrșitul lui să fie un prilej de mîndrie și satisfacție atît pentru muncitorii-elevi cît și pentru noi, cei ce îi ajutăm să le obțină.

Pregătindu-mă pentru organizarea lecțiilor de matematică țin seama în primul rînd de faptul că muncitorii-elevi din învățămîntul seral vor continua să lucreze în producție și după terminarea școlii sau a unui institut de învățămînt superior. De aceea, aplicarea creatoare în practică a cunoștințelor transmise capătă o importanță de prim ordin. În vederea atingerii acestui scop și pentru a evita din capul locului probleme de matematică create în mod artificial, mi-am propus să culeg o serie de probleme legate efectiv de munca în producție a elevilor mei.

Mulți dintre aceștia sînt muncitori la întreprinderea „Automatica". Socotesc firesc, de aceea, ca în centrul atenției mele să situez probleme pe care le ridică munca elevilor mei din această întreprindere.

E adevărat că și pînă acum mi-am vizitat elevii la locul de producție și am urmărit felul în care se desfășoară procesul tehnologic în secțiile unde lucrează. Aceasta a avut însă pînă acum mai mult un caracter de informare, necesar de altfel propriei mele documentări în sectoare care uneori îmi erau cu totul noi. În acest an școlar voi face un pas mai departe, căutînd să valorific pe scară cît mai largă aspectele procesului de producție cu care pot fi ilustrate lecțiile.

Experiența dobîndită în învățămîntul seral mă îndeamnă să afirm că accentul predării trebuie să cadă asupra rezolvării de probleme. Nu trebuie însă pierdut din vedere faptul că teoria are un rol însemnat în dezvoltarea gîndirii logice a elevilor și a capacității lor de sistematizare a cunoștințelor. De aceea am hotărît ca la unele lucrări de control curent, în special la geometrie, să dau și cîte o demonstrație a unei teoreme mai caracteristice care să conțină în desfășurarea raționamentelor și unele noțiuni predate în clasele anterioare. Bineînțeles că nu voi exagera în acest sens, căci teoria nu constituie un scop în sine.

Faptul că elevii școlilor serale muncesc în producție și nu au suficient timp pentru studiul individual cere stimularea prin toate mijloacele a muncii independente în clasă, în timpul lecțiilor. În acest an voi da mai ales scurte probleme pentru a fi lucrate independent în clasă. În timp ce elevii vor lucra eu voi observa cu atenție desfășurarea lucrării și voi da la nevoie unele îndicații neesențiale. Voi socoti lucrarea terminată cînd toți elevii au dat ceea ce pot. Experiența îți spune cînd un elev nu mai poate continua lucrarea, oricît timp i-ai mai acorda. Acesta va fi momentul în care voi cere unui elev să rezolve problema la tablă, după care voi analiza diferitele soluții posibile, subliniind calea cea mai bună.

Voi încerca să perfecționez și o metodă pe care am folosit-o cu succes în anii trecuți — și anume aceea de a preciza la fiecare lecție nouă bagajul de cunoștințe anterioare necesare în timpul desfășurării demonstrațiilor. Acest lucru îl voi concretiza schematic pe tablă — folosind uneori și desene sugestive — chiar de la începutul orei, iar la momentul potrivit voi pune întrebări asupra acestor noțiuni.

Desigur că pe parcurs munca la clasă va ridica noi aspecte, ce vor trebui valorificate în chip corespunzător. Căutînd să venim în sprijinul muncitorilor-elevi prin toate mijloacele ce ne stau la îndemînă vom obține cu siguranță rezultate pe măsura așteptărilor noastre.

Prof. Bella Silberstein

Îi vine bine noua uniformă! Dovadă — privirile admirative ale colegilor

Cum voi lucra

În aceste ultime săptămîni ale vacanței de vară imaginile zilelor petrecute la munte sau mare sînt încă vii și proaspete în mintea noastră. Dar treptat, ele sînt împinse pe al doilea plan. Încep să predomine preocupările legate de noul an de muncă ce ne așteaptă deopotrivă pe toți — educatori și elevi.

Gîndindu-mă la sarcinile mele de instructoare superioară de pionieri, la detașamentul în mijlocul căruia îmi voi continua activitatea, îmi apare clar îndatorirea mea principală: de a-i ajuta pe copii să crească în cadrul organizației de pionieri ca oameni de ispravă, să învețe cît mai bine, să fie disciplinați și vioi, să iubească mai presus de orice patria, poporul.

Iată, bunăoară, în anul care vine va trebui să mă preocup și mai intens, și mai bine de ajutorarea pionierilor la învățătură. Mi-am propus să organizăm cîteva acțiuni prin care copiii să facă schimb de experiență în ceea ce privește felul cum trebuie luate notițele, cum este mai bine să se desfășoare studiul individual, ca și unele discuții despre respectarea programului zilnic. Împreună cu activul pionieresc îi voi mobiliza pe pionieri să continue și în acest an ajutorarea reciprocă la învățătură, care a dat bune rezultate în anul trecut. În fiecare zi, la sfîrșitul orelor de clasă, ei stăteau de vorbă, împărțiți pe grupe, trecînd pe scurt în revistă temele pentru a doua zi, consultîndu-se asupra felului cum să-și pregătească lecțiile. A doua zi dimineața, înainte de începerea orelor, își controlau reciproc temele. Acest mod de colaborare i-a ajutat mult pe copii, alături de consultațiile date de profesori, în vederea ridicării nivelului lor de cunoștințe. De aceea, îi voi îndemna să-l folosească și în noul an școlar.

Și mai larg decît în trecut va trebui să folosesc în anul care vine variatele mijloace menite să mobilizeze opinia pionierilor în sprijinul unei atitudini juste față de învățătură și a unei discipline bune — adunările de grupă și de detașament, gazetele de perete, panourile de onoare etc.

Mă voi ocupa pe larg de educarea ideologico-politică a pionierilor. Mi-am dat seama în munca pe care am desfășurat-o pînă acum că interesul copiilor pentru activitatea pionierească crește mult dacă ei sînt antrenați în acțiuni variate, interesante, cu conținut bogat și atrăgătoare în formă, care să le solicite inițiativa, să-i îndemne la o activitate creatoare. Tocmai astfel de acțiuni îmi propun să organizăm în noul an școlar. De exemplu, îi atrag mult pe pionieri și școlari vizitele în orașul nostru — Iașul —

Legătura cu practica — preocupare esenţială

Voi preda anul acesta fizica la clasele a IX-a şi a X-a. Principalul obiectiv pe care-l am în vedere acum, cînd mă pregătesc pentru munca ce va începe în curînd este de a realiza în cît mai bune condiţii legătura strînsă dintre teorie şi practică la fiecare lecţie.

Multe sînt mijloacele prin care noi, profesorii de fizică, putem asigura o asemenea legătură — folosirea largă a datelor privitoare la tehnică, la tehnologia unor maşini şi utilaje; organizarea lucrărilor de laborator frontale în aşa fel ca fiecare elev să capete deprinderea de a mînui aparate şi instrumente de măsură; vizitele în întreprinderi şi în laboratoarele bine utilate ale unor instituţii ştiinţifice etc. Toate acestea dau elevilor noştri posibilitatea să-şi completeze cunoştinţele, să aprofundeze conţinutul diferitelor capitole ale cursului de fizică şi să întuiască domeniul larg de aplicaţii al legilor fizicii în tehnică. De aceea, în pregătirea mea pentru munca din noul an şcolar am ţinut îndeaproape seama de ele.

De exemplu, pentru a asigura buna desfăşurare a celor şase lucrări frontale de laborator pe care, conform programei, le-am prevăzut în schiţa planului calendaristic pentru clasa a IX-a, am verificat, am reparat şi completat, împreună cu o grupă de elevi şi cu ajutorul profesorului-maistru, materialele necesare. Am pus la punct astfel calorimetrele confecţionate în anii trecuţi în atelierul şcolii pentru lucrările de calorimetrie, dinamometrele de care voi avea nevoie pentru verificarea legii lui Hooke, trusa de balanţe, tuburile Melde şi mercurul necesar celor două lucrări privind proprietăţile corpurilor gazoase. Am verificat de asemenea termometrele şi greutăţile marcate cu care a fost înzestrat anul acesta laboratorul nostru. În felul acesta mi-am asigurat tot materialul necesar pentru ca să montez douăzeci de lucrări la care să participe în acelaşi timp patruzeci de elevi, în grupe de cîte doi.

La clasa a X-a am planificat să organizez grupe de experienţe demonstrative la cîteva capitole ale studiului electricităţii, la sfîrşitul anului şcolar, în cadrul recapitulării. Pentru cele patru lucrări de laborator frontale planificate mi-am pregătit şase serii de cîte 3 rezistenţe etalonate, necesare lucrării despre măsurarea rezistenţelor şi şase electromagneţi montaţi pe planşete de lemn cu o armătură metalică mobilă, în genul receptoarelor Morse, care îmi vor folosi pentru montarea unui circuit electric cu releu electromagnetic. Pentru studiul tensiunii electromotoare de inducţie am reparat în atelierul şcolii cinci perechi de bobine şi am verificat toate galvanometrele existente în laborator.

Am fixat şi tematica experienţelor demonstrative cu caracter recapitulativ şi am alcătuit un plan după care voi da elevilor mei, în cursul anului, să confecţioneze diferite piese simple — întrerupătoare, bobine, dulii, rezistenţe, reostate, electromagneţi — necesare montării acestor experienţe.

M-am preocupat de asemenea de pe acum de organizarea vizitelor în producţie. Pentru clasa a IX-a am planificat trei vizite: două la Institutul politehnic şi una la Uzinele „Griviţa Roşie". Pe baza materialului existent în laboratoarele de hidro şi aerodinamică ale Institutului politehnic şi pe baza programei şcolare a clasei a IX-a am alcătuit şi tematica acestor excursii. Astfel, pentru fixarea şi lărgirea cunoştinţelor teoretice şi practice în legătură cu rezistenţa materialelor voi vizita cu elevii cele trei laboratoare de rezistenţa materialelor ale Institutului politehnic, unde vor putea cunoaşte construcţia maşinilor pentru verificarea rezistenţei materialelor şi felul cum funcţionează. Totodată vor avea prilejul să citească la aparatele de măsură datele necesare pentru reprezentarea grafică a unei alungiri sau comprimări şi vor putea să vadă cum se comportă diferite materiale (fier, oţel, fontă, beton) cînd sînt solicitate de diferite eforturi.

Elevii îşi vor continua apoi observaţiile şi vor învăţa lucruri noi despre prelucrarea materialelor în vizita pe care o vom face la Uzinele „Griviţa Roşie" în secţia turnătorie. Aici vor vedea cum se prelucrează la cald fonta şi oţelul şi cum se ştanţează, trefilează şi laminează materialele feroase. În tematica excursiei la Uzinele „Griviţa Roşie" este cuprinsă şi vizita la secţia de locomotive, unde elevii vor cunoaşte accesoriile unei locomotive şi construcţia ei interioară.

Pentru clasa a X-a am planificat de asemenea trei excursii: una la Muzeul de documentare tehnică, alta la întreprinderea „Electroaparataj" şi a treia la Uzina de motoare electrice. Am alcătuit şi pentru aceste excursii o tematică amănunţită, pe baza cunoaşterii prealabile a secţiilor ce urmează să fie vizitate. Obiectivul principal al vizitei la întreprinderea „Electroaparataj" este ca elevii să cunoască construcţia aparatelor bazate pe efectul termic al curentului electric. Vom vizita şi secţia de galvanizare a întreprinderii, unde elevii vor avea ocazia să vadă aplicaţiile în tehnică ale legilor lui Faraday, ca şi secţia de construcţie a electromagneţilor pentru relee electromagnetice. La Uzina de motoare electrice elevii vor învăţa să deosebească un dinam de un alternator, vor urmări fazele de construcţie a unui generator trifazat, linia tehnologică a unui motor etc. Cu elevii din ambele clase voi studia funcţionarea instalaţiei de încălzit şi de iluminat a şcolii. Tematica acestui studiu am alcătuit-o împreună cu profesorul-maistru şi cu mecanicul şcolii.

Deoarece elevii şcolii noastre vor lucra o zi pe săptămînă în producţie, la întreprinderea „Electronica", am pregătit pentru ei un chestionar la care le voi cere să răspundă în cursul anului, pe măsură ce vor studia materialul teoretic la lecţie. Chestionarul se referă la fenomenele şi legile fizicii care se aplică în construcţia şi funcţionarea maşinilor ca şi în prelucrarea diferitelor materiale pentru confecţionarea pieselor de radio. Am putut să alcătuiesc acest chestionar deoarece cu ocazia practicii din iunie, am cunoscut în amănunţime secţiile unde vor lucra elevii în acest an.

Am consultat în această vacanţă ultimele numere ale revistei „Ştiinţă şi Tehnică" şi am extras de acolo date referitoare la dezvoltarea tehnicii din patria noastră, la construcţia maşinilor şi la tehnologia diferitelor materiale. Aceste date, precum şi diferite grafice şi fotografii pe care le-am cules din presa zilnică şi din reviste, vor completa albumul pe care l-am alcătuit cu privire la dezvoltarea industrială şi tehnică a patriei noastre după cel de al III-lea Congres al partidului.

Nădăjduiesc că toate aceste pregătiri mă vor ajuta să adîncesc conţinutul ştiinţific al lecţiilor, să realizez o mai strînsă legătură cu practica, să trezesc un interes viu din partea elevilor pentru studiul fizicii.

Margareta Ailincăi
profesoară la Şcoala medie nr. 10, Bucureşti

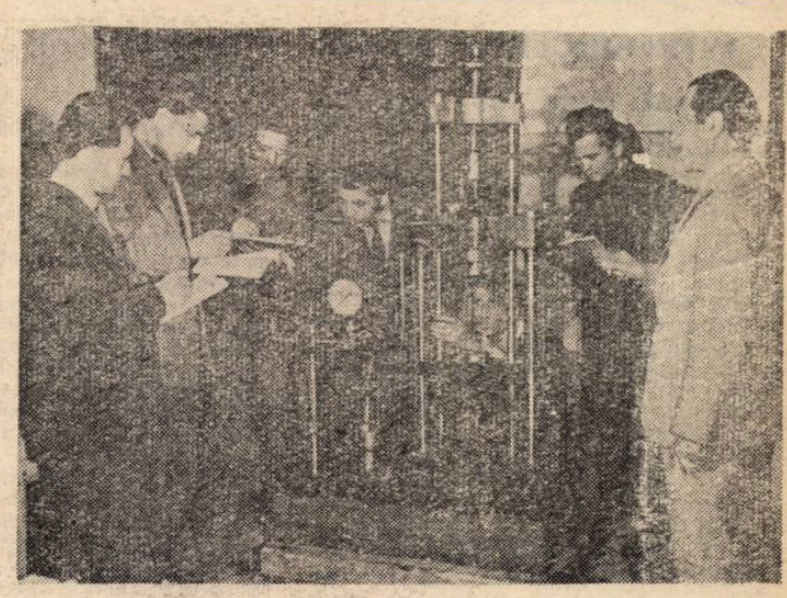

Laboratoarele şi cabinetele şcolilor de cultură generală, profesionale şi tehnice, sînt înzestrate cu aparate din ce în ce mai perfecţionate. În clişeu: *încercarea unei prese în cabinetul şcolii tehnice de maiştri a M.M.C.M. din Bucureşti*

O calitate înaltă a predării

Mam obişnuit să văd în fiecare nou început de an şcolar începutul unei noi etape, superioare a muncii mele. Iată de ce încă din timpul vacanţei încep să mă gîndesc la felul cum îmi voi organiza lecţiile, la metodele pe care le voi folosi pentru a îmbunătăţi calitatea predării.

Am studiat cu atenţie programele şi manualele şcolare, la care am adăugat un bogat material de specialitate. Am cercetat încă o dată cu atenţie directivele Congresului al III-lea al P.M.R. şi diferite alte documente de partid, am selecţionat din diferite publicaţii numeroase materiale care îmi pot fi de folos. Socotesc de altfel că informarea la zi a profesorului în domeniul disciplinei sale este foarte utilă, întrucît manualele şcolare rămîn inevitabil în urma transformărilor ce se petrec în realitate, iar profesorul trebuie să suplinească această carenţă tocmai prin seriozitatea informării lui.

Bineînţeles, toate acestea sînt măsuri cu caracter mai mult sau mai puţin general. Dacă vrei să îmbunătăţeşti cu adevărat calitatea muncii pe care o desfăşori la catedră este necesar să te gîndeşti dinainte în amănunt şi la felul cum vei preda fiecare lecţie în parte. Abia atunci documentarea teoretică devine cu adevărat rodnică. De aceea mi-am alcătuit din vreme şi schiţe de plan pentru lecţiile pe care le voi ţine în primul trimestru. Alcătuind de exemplu o astfel de schiţă pentru predarea temei „Pămîntul şi sistemul solar" din capitolul „Noţiuni de geografie matematică", pe care urmează să-l predau la clasa a VIII-a, am studiat primul capitol din Bazele geografiei fizice generale de S. V. Kalesnik, am revăzut capitolele „Despre materie şi formele ei de existenţă" şi „Legile fundamentale ale dialecticii materialiste" din volumul „Bazele filozofiei marxist-leniniste", am citit broşurile „Succesele astronomiei în U.R.S.S." de Voronţov şi „Cîteva cunoştinţe despre Univers" de I. Dima precum şi unele articole publicate în „Ştiinţă şi Tehnică", „Scînteia" etc. Am cercetat un material informativ destul de bogat.

Alcătuind schiţa de plan pentru lecţie mi-am putut da mai bine seama ce anume voi folosi şi ce voi lăsa de o parte. Am selecţionat astfel elemente cu ajutorul cărora îi voi face pe elevi să înţeleagă că lumea este materială, că materia există obiectiv sub forma unei diversităţi infinite de corpuri cereşti care se deosebesc între ele cantitativ şi calitativ, că aceste corpuri nu apar şi nu dispar, ci se transformă, se modifică continuu, că Universul este material şi infinit în spaţiu şi timp, că este în continuă dezvoltare.

Din exemplele date se deduce uşor că numai o mică parte a materialului bibliografic consultat va servi efectiv la predarea lecţiei. Aceasta nu înseamnă că restul muncii de documentare este o activitate sterilă. Pe lîngă faptul că ea mi-a slujit la adîncirea cunoştinţelor mele de specialitate (şi, după cum se ştie, aceasta este datoria oricărui pedagog care îşi iubeşte profesia) am în vedere şi împrejurarea că în clasă se pot ivi deseori probleme neprevăzute şi profesorul trebuie să fie temeinic pregătit pentru a le clarifica.

Desigur că nu reduc preocuparea mea pentru ridicarea calităţii lecţiilor numai la acest aspect, al pregătirii teoretice. Schiţele de plan pe care mi le alcătuiesc de pe acum îmi pun în faţă şi alte probleme. Cum se va desfăşura, de exemplu, lecţia cu tema „Noţiuni de cosmogonie, forma şi dimensiunile Pămîntului, mişcările şi urmările lor"?, pe care o voi preda tot la clasa a VIII-a? Am alcătuit schiţa planului ei în aşa fel încît să-i determin pe elevi ca, pe baza noilor cunoştinţe, să facă deducţii, să tragă concluzii independente cu privire la materialitatea lumii, la caracterul dialectic al mişcării, să facă legături cu cunoştinţele dobîndite la alte discipline cum ar fi astronomia, ştiinţele naturale, fizica etc.

Un alt aspect de care depinde calitatea lecţiilor îl constituie şi materialul concret, luat din viaţă, din realitate pe care profesorul trebuie să-l folosească la lecţii. Avînd în vedere aceasta am adunat numeroase date cu privire la transformările economice care au avut loc în ţara noastră. Cu ajutorul lor cred că voi reuşi să fac lecţii mai vii, mai interesante mai atrăgătoare.

Nu se poate concepe o lecţie bună de geografie fără material didactic. De aceea mi-am asigurat încă de pe acum materialul didactic pe care îl voi folosi, selecţionînd pe cel existent în şcoală şi în colecţia personală. Aşa, de exemplu, pentru lecţia despre care am vorbit „Pămîntul şi sistemul solar" mi-am pregătit o colecţie de planşe editate de S.R.S.C., iar pentru lecţiile de geografie economică mi-am făcut colecţii de fotografii, de diagrame comparative privind producţia ţării noastre în diferite etape grafice, tabele etc.

Trebuie să mai adaug că tot pentru a ridica nivelul calitativ al lecţiilor mi-am alcătuit un plan minuţios de excursii şi vizite care mă vor ajuta să leg cunoştinţele de geografie de practică, de viaţă.

Acestea sînt preocupările mele legate de ridicarea calităţii lecţiilor pe care le voi ţine în anul şcolar viitor. La măsurile luate acum, munca efectivă care va începe o dată cu prima zi de şcoală va aduce noi cerinţe şi noi iniţiative.

Prof. Maria Suţu
Şcoala medie nr. 5 „Unirea"
Braşov

cu pionierii

atît de bogat în monumente istorice — care vorbesc despre trecutul zbuciumat, despre lupta dusă de clasa muncitoare sub conducerea partidului pentru fericirea poporului, despre hărnicia şi talentul poporului — ca şi în realizări care dovedesc cît de mult pot înfăptui oamenii muncii atunci cînd sînt liberi de exploatare, cînd îşi făuresc ei înşişi soarta. Vom organiza, deci, şi în anul acesta un „circuit al oraşului" vizitînd Atelierele C.F.R., fabrica de mobilă, Institutul agronomic, Universitatea, şantierele de construcţii din cartierele Păcurari şi Socola, din bulevardul Tudor Vladimirescu şi Piaţa Unirii, monumentele şi muzeele, stînd de vorbă cu muncitorii fruntaşi la locul lor de muncă. De asemenea, vom organiza jocuri turistice cu prilejul vizitării împrejurimilor pitoreşti ale Iaşului. Şi pe elevii care au vizitat în anul trecut aceste locuri îi vom aduce din nou aici pentru a-şi da seama de ritmul vertiginos al construcţiilor. Trecînd graniţa oraşului nostru vom vizita Birnova, Buciumul, Ciurea etc. Mulţi elevi din şcoala noastră au participat în această vacanţă la o excursie de lungă durată organizată de Casa pionierilor din oraş. Acum, cînd se vor reîntîlni, le vom cere să-şi împărtăşească impresiile din călătoria prin frumoasa şi bogata noastră patrie.

O mare influenţă au asupra copiilor poveştirile despre viaţa din trecut a muncitorilor, care le dau posibilitatea să vadă contrastul puternic dintre traiul pe care îl duceau în trecut şi viaţa luminoasă de astăzi. În anul acesta vom invita mai des muncitori vîrstnici şi tineri care să le vorbească copiilor despre toate aceste lucruri.

„Scînteia pionierului", revistele pentru copii au devenit prieteni nedespărţiţi ai elevilor. Pe baza celor citite de ei în presa pentru tineret vom organiza, pe grupe sau detaşamente, scurte informări politice. Alături de aceasta, vizionarea şi discutarea unor filme, discuţiile în jurul unor cărţi vor contribui şi ele la educarea politică-ideologică a copiilor, la înarmarea lor cu convingeri şi sentimente ferme care să se reflecte şi în atitudinea lor faţă de şcoală, faţă de toate problemele mari sau mici.

Schiţînd unele probleme ale planului de muncă pentru anul care vine, sîntem hotărîţi să muncim în aşa fel încît să traducem în fapt lozinca: „Să dobîndim cît mai multe distincţii pioniereşti, să devenim o unitate fruntaşă".

Ecaterina Chiriac
Şcoala de 7 ani nr. 10 din Iaşi

PROGRAMA DE ISTORIA ROMÎNIEI

pentru clasa a XI-a (3 ore săptămînal – 100 ore anual)

INTRODUCERE – 2 ore

a. Obiectul Istoriei Romîniei : studierea procesului istoric de formare a poporului şi a limbii romîne ; cunoaşterea trecutului de luptă şi muncă a poporului nostru ; continuitatea şi unitatea poporului romîn pe teritoriul patriei ; rolul determinant al maselor populare în dezvoltarea societăţii omeneşti pe teritoriul Republicii Populare Romîne ; rolul personalităţilor în istoria patriei noastre ; lupta eroică dusă de clasa muncitoare sub conducerea P.C.R. împotriva exploatării, împotriva fascismului, pentru construirea unei noi societăţi socialiste ; marile transformări economice, politice şi sociale petrecute în ţara noastră după 23 August 1944.

b. Materialismul istoric — concepţia ştiinţifică asupra dezvoltării societăţii omeneşti — baza studiului istoriei patriei noastre.

c. Izvoarele istoriei Romîniei : urme de viaţă materială ; documentele ; cronicile ; memoriile : corespondenţa şi presa ; legendele şi baladele istorice (arheologia, numismatica, diplomatica şi epigrafia).

d. Periodizarea istoriei Romîniei ; orînduirea comunei primitive ; orînduirea sclavagistă ; orînduirea feudală ; orînduirea capitalistă ; orînduirea socialistă.

e. Desăvîrşirea construirii societăţii socialiste şi construirea comunismului, sarcină istorică a întregului nostru popor muncitor ; rolul conducător al Partidului Muncitoresc Romîn. Însemnătatea istorică a Congresului al III-lea al P.M.R.

ORÎNDUIREA COMUNEI PRIMITIVE

ORÎNDUIREA COMUNEI PRIMITIVE PE TERITORIUL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE (pînă în sec. I î.e.n) — 2 ore

1. Comuna primitivă pe teritoriul ţării noastre — 1 oră

a. Clasicii marxism-leninismului despre orînduirea comunei primitive ; trăsăturile orînduirii comunei primitive pe teritoriul ţării noastre.

b. Vechimea şi continuitatea vieţii omeneşti pe teritoriul Republicii Populare Romîne, periodizarea orînduirii comunei primitive pe teritoriul patriei noastre : (paleoliticul şi mesoliticul — pînă la 4000 î.e.n., neoliticul pînă la 1700 î.e.n.).

c. Viaţa economică : unelte, arme ; folosirea focului ; locuinţele ; începuturile agriculturii ; prima diviziune socială a muncii.

d. Viaţa socială : organizarea gentilică (matriarhatul, patriarhatul).

e. Elementele culturii materiale ; arta primitivă ; primele manifestări religioase.

f. Descoperirile arheologice.

2. Dezvoltarea societăţii primitive în epoca metalelor : geto-dacii şi civilizaţia lor — 1 oră

a. Periodizarea şi trăsăturile epocii metalelor pe teritoriul Republicii Populare Romîne (bronzul — 1700—800 î.e.n. ; fierul — de la 800 — sec. I î.e.n.); dezvoltarea forţelor de producţie ; a doua mare diviziune socială a muncii. Cele mai vechi populaţii cunoscute pe teritoriul patriei noastre (tracii ; geto-dacii) ; cristalizarea triburilor geto-dacice ; descoperirile arheologice.

b. Geto-dacii şi cultura lor : ocupaţiile, aşezările şi locuinţele lor ; Engels despre traci ; legăturile cu oraşele-state sclavagiste greceşti, cu scitii şi celţii ; influenţele reciproce ; progresele culturii fierului în Dacia ; organizarea socială a geto-dacilor ; apariţia diferenţierii sociale ; descompunerea comunei primitive pe teritoriul patriei noastre ; apariţia uniunilor de triburi în Dacia.

ORÎNDUIREA SCLAVAGISTĂ

ORÎNDUIREA SCLAVAGISTĂ ÎN DACIA (sec. I î.e.n. — sfîrşitul sec. III e.n.) — 2 ore

1. Formarea statului dac. Cucerirea Daciei de către romani — 1 oră

a. Clasicii marxism-leninismului despre apariţia proprietăţii private, a claselor sociale şi a statului. Trăsăturile orînduirii sclavagiste pe teritoriul ţării noastre.

b. Germenele de stat în timpul lui Burebista, cu tendinţa de a se transforma în stat sclavagist începător. Statul sclavagist dac din timpul lui Decebal ; întinderea statului ; organizarea socială (clasele sociale, sclavia în Dacia preromană — caracterul ei patriarhal) ; organizarea militară a geto-dacilor ; dezvoltarea culturală.

c. Cucerirea Daciei de către romani. Cauzele şi caracterul războaielor daco-romane. Luptele din timpul lui Domiţian ; organizarea apărării Daciei de către Decebal. Imperiul Roman în timpul lui Traian ; primul şi al doilea război dacic ; eroismul poporului dac în luptele pentru apărarea patriei ; cauzele înfrîngerii dacilor ; transformarea unei mari părţi din Dacia în provincie romană

2. Dacii în timpul stăpînirii romane — 1 oră

a. Hotarele Daciei romane ; populaţia ; continuitatea dacilor ; colonizarea romană în Dacia. Organizarea administrativă a Daciei romane. Situaţia teritoriilor neocupate de romani. Influenţa romană în afara provinciei.

b. Dezvoltarea social-economică : întărirea economiei sclavagiste în Dacia romană ; principalele oraşe şi drumuri ; clasele sociale ; ascuţirea luptei de clasă.

c. Cultura în timpul stăpînirii romane în Dacia : răspîndirea limbii şi scrierii latine ; construcţiile romane ; procesul de romanizare în Dacia.

d. Retragerea stăpînirii romane din Dacia; împletirea luptei de clasă cu atacurile dacilor liberi şi ale popoarelor migratoare împotriva stăpînirii romane ; retragerea aureliană —expresie a procesului descompunerii orînduirii sclavagiste şi a decăderii imperiului sclavagist roman ; apariţia colonatului în Dacia.

e. Continuitatea daco-romanilor în Dacia; însemnătatea ei pentru dezvoltarea istorică a poporului nostru.

ORÎNDUIREA FEUDALĂ

I. PERIOADA DE TRECERE LA FEUDALISM (sec. IV — sec. X e.n.) — 3 ore

1. Dacia în timpul migraţiunii popoarelor — 1 oră

a. Situaţia social-economică în Dacia după retragerea aureliană, la începutul marii migraţii ; descompunerea societăţii sclavagiste în Dacia — dispariţia treptată a relaţiilor de producţie sclavagiste ; trecerea la feudalism pe teritoriul patriei noastre.

b. Primele popoare migratoare (popoarele germanice şi turanice) ; relaţiile lor cu populaţia băştinaşă ; influenţa limitată a primelor popoare migratoare asupra daco-romanilor. Răspîndirea creştinismului.

c. Pătrunderea slavilor pe teritoriul patriei noastre şi în Peninsula Balcanică ; asimilarea slavilor de către daco-romani.

d. Ultimele popoare migratoare : bulgarii, ungurii, pecenegii şi cumanii.

e. Urmările marii migraţii asupra procesului dezvoltării societăţii omeneşti pe teritoriul patriei noastre.

2. Formarea poporului romîn şi limbii romîne — 2 ore

a. Condiţiile istorice în care s-au format poporul romîn şi limba română ; procesul de contopire între daci şi romani ; asimilarea slavilor de către daco-romani.

b. Încheierea procesului de formare a poporului romîn în ultimele secole ale mileniului I e.n. pe teritoriul de astăzi al ţării noastre, ca rezultat al romanizării populaţiei daco-moesice şi al asimilării slavilor şi altor populaţii.

c. Formarea limbii romîne ; caracterul latin al limbii romîne oglindit în gramatică şi lexic ; influenţa slavă ; îmbogăţirea limbii noastre cu termeni de origine slavonă.

d. Caracterul romanic al poporului romîn şi al limbii romîne ; importanţa continuităţii şi unităţii istorice a poporului romîn pe teritoriul Republicii Populare Romîne.

II. CRISTALIZAREA FEUDALISMULUI ŞI FORMAREA STATELOR FEUDALE ROMÎNEŞTI (sec. X—XIV) — 4 ore

1. Cristalizarea societăţii feudale pe teritoriul patriei noastre în sec. X—XIV — 1 oră

a. Periodizarea orînduirii feudale pe teritoriul patriei noastre.

b. Dezvoltarea vieţii social-economice şi politice pe teritoriul patriei noastre în secolele X—XIV. Dezvoltarea forţelor de producţie ; accentuarea procesului de diferenţiere socială. Cristalizarea relaţiilor de producţie feudale pe teritoriul patriei noastre. Primele formaţiuni politice romîneşti — cnezatele şi voievodatele din Transilvania, Dobrogea, Cîmpia Munteană şi Moldova.

c. Stăpînirea bizantină în Dobrogea. Influenţa statului feudal Kievean. Statul feudal romîno-bulgar şi influenţa lui în nordul Dunării.

2. Formarea şi dezvoltarea voievodatului Transilvaniei în sec. X—XIV — 1 oră

a. Începutul cuceririi cnezatelor şi voievodatelor romîneşti din Transilvania de către statul feudal timpuriu maghiar la începutul sec. XI ; lupta eroică a poporului romîn din Transilvania pentru apărarea libertăţii sale.

b. Constituirea voievodatului Transilvaniei. Colonizarea secuilor şi a saşilor. Întărirea procesului de feudalizare în Transilvania. Accentuarea tendinţei de autonomie a voievodatului Transilvaniei. Cavalerii teutoni ; scopul colonizării lor în Transilvania.

c. Năvălirea tătarilor şi urmările ei pe teritoriul patriei noastre.

3. Formarea statelor feudale independente — Ţara Romînească şi Moldova — 2 ore

a. Condiţiile istorice interne şi internaţionale în care s-au format statele feudale Ţara Romînească şi Moldova în secolul al XIII-lea şi la începutul secolului al XIV-lea.

b. Formarea statului feudal independent Ţara Romînească ; unificarea cnezatelor şi voievodatelor din sudul Carpaţilor (Basarab I — mare voievod al Ţării Romîneşti) ; tendinţa de dominaţie a statului feudal ungar ; cucerirea independenţei Ţării Romîneşti ; victoria de la Posada ; consolidarea Ţării Romîneşti după întemeiere.

c. Formarea statului feudal independent Moldova ; împletirea luptei romînilor din răsăritul şi apusul Carpaţilor cu expediţiile militare organizate de regatul feudal ungar împotriva tătarilor ; constituirea voievodatului Moldovei ; dominaţia feudală ungară şi tendinţa de dominaţie a statului feudal polon în Moldova ; cucerirea independenţei Moldovei (împletirea luptei feudalilor moldoveni şi maramureşeni împotriva dominaţiei statului feudal ungar) ; Bogdan I ; consolidarea Moldovei după întemeiere.

d. Caracterul intern al procesului de formare a Ţării Romîneşti şi a Moldovei ; rolul hotărîtor al forţelor populare locale ; caracterul antiştiinţific şi reacţionar al teoriei „descălecatului" despre formarea Ţării Romîneşti şi a Moldovei.

e. Însemnătatea istorică a formării statelor feudale romîneşti.

III. DEZVOLTAREA FEUDALISMULUI PE TERITORIUL ROMÎNIEI (sfîrşitul sec. XIV — mijlocul sec. XVIII) — 15 ore

1. Dezvoltarea societăţii feudale pe teritoriul patriei noastre la sfîrşitul sec. XIV şi în sec. XV (viaţa social-economică ; consolidarea instituţiilor feudale) — 1 oră

a. Dezvoltarea economică : agricultura ; renta feudală — lege fundamentală a feudalismului ; meşteşugurile, dezvoltarea tîrgurilor şi oraşelor feudale ; dezvoltarea schimbului ; moneda ; drumurile ; lărgirea treptată a legăturilor economice dintre cele trei ţări romîne ; legăturile comerciale cu alte ţări.

b. Viaţa socială : clasele sociale ; accentuarea exploatării feudale (adîncirea procesului de şerbire a ţărănimii) ; întărirea clasei feudale ; consolidarea feudalismului, ascuţirea luptei de clasă.

c. Consolidarea statului feudal în cele trei ţări romîne ; organizarea politică şi administrativă a ţărilor romîneşti ; rolul statului feudal şi al bisericii în consolidarea societăţii feudale pe teritoriul patriei noastre.

2. Începutul luptei de apărare împotriva invaziei turceşti ; politica externă dusă de Mircea cel Bătrîn şi Alexandru cel Bun — 1 oră

a. Situaţia internaţională şi internă a ţărilor romîne la sfîrşitul sec. XIV şi în prima jumătate a sec. XV.

b. Întărirea legăturilor politice dintre cele trei ţări romîne.

c. Începutul luptelor de apărare împotriva turcilor sub conducerea lui Mircea cel Bătrîn ; însemnătatea victoriei de la Rovine ; rolul hotărîtor al forţelor populare în apărarea independenţei. Alianţa cu Ungaria şi participarea ţărilor romîne la Cruciada de la Nicopole. Ajutorul acordat de moldoveni poporului polon împotriva cotropirii teutone.

d. Luptele feudale interne şi slăbirea puterii centrale ; fărîmiţarea feudală ; amestecul străin în Ţara Romînească şi Moldova după domniile lui Mircea cel Bătrîn şi Alexandru cel Bun ; începutul regimului tributar în Ţara Romînească şi Moldova, caracterul său ; menţinerea independenţei ţărilor romîne.

3. Răscoala populară de la Bobîlna — 1 oră

a. Mişcările sociale premergătoare răscoalei de la Bobîlna.

b. Cauzele răscoalei (înrăutăţirea situaţiei maselor ţărăneşti şi orăşeneşti, ca urmare a întăririi exploatării feudale şi a dominaţiei bisericii catolice) ; influenţa războiului ţărănesc husit.

c. Forţele sociale participante ; desfăşurarea răscoalei ; lupta comună a ţăranilor iobagi romîni şi unguri ; trădarea micii nobilimi ; uniunea privilegiaţilor : „Unio trium nationum" (caracterul său reacţionar şi de clasă) ; înăbuşirea răscoalei.

d. Însemnătatea şi urmările răscoalei de la Bobîlna.

4. Lupta pentru independenţă la mijlocul sec. XV — 1 oră

a. Lupta pentru independenţă sub conducerea lui Ioan de Hunedoara. Organizarea luptei comune antiotomane a romînilor, ungurilor şi sîrbilor ; primele victorii împotriva turcilor ; Cruciada de la Varna ; victoria de la Belgrad ; rolul hotărîtor al maselor în cucerirea victoriilor antiotomane ; legăturile politice dintre cele trei ţări romîne. Ioan de Hunedoara ; personalitatea lui ; continuarea politicii antiotomane în timpul lui Matei Corvin.

b. Consolidarea Ţării Romîneşti şi lupta pentru independenţă în timpul lui Vlad Ţepeş. Tendinţa de centralizare a statului ; legăturile cu Ştefan cel Mare şi Matei Corvin ; războiul antiotoman condus de Vlad Ţepeş ; eroismul maselor populare ; trădarea marii boierimi ; însemnătatea şi urmările războiului ; prima menţiune documentară a oraşului Bucureşti.

5. Dezvoltarea Moldovei în timpul lui Ştefan cel Mare — 2 ore

a. Situaţia internaţională a celor trei ţări romîne în a doua jumătate a sec. XV.

b. Consolidarea Moldovei în a doua jumătate a sec. al XV-lea : principalele transformări social-economice ; politica internă; baza socială a domniei lui Ştefan cel Mare; lupta împotriva marii boierimi pentru consolidarea puterii de stat ; conflictul cu regatul feudal maghiar (lupta de la Baia). Posesiunile Moldovei în Transilvania în timpul lui Ştefan cel Mare.

c. Politica externă a Moldovei în timpul lui Ştefan cel Mare ; importanţa luptei lui Ştefan pentru crearea frontului comun antiotoman ; dezvoltarea legăturilor dintre cele trei ţări romîne şi cu ţările vecine.

d. Războaiele de apărare conduse de Ştefan cel Mare ; politica de atragere a Ţării Romîneşti în lupta antiotomană ; însemnătatea victoriei de la Vaslui ; marea invazie turcească în anul 1476 şi eşecul ei ; colaborarea militară dintre moldoveni şi transilvăneni ; rolul hotărîtor al maselor populare în apărarea independenţei Moldovei ; Marx despre luptele antiotomane ale moldovenilor în timpul lui Ştefan cel Mare ; refacerea ţării, strîngerea legăturilor cu Polonia şi Ungaria ; pierderea Chiliei şi Cetăţii Albe ; trădarea marii boierimi ; condiţiile şi însemnătatea păcii din anul 1487.

e. Consolidarea situaţiei internaţionale a Moldovei şi a puterii centrale în condiţiile războaielor victorioase pentru independenţă ; apogeul domniei lui Ştefan cel Mare ; însemnătatea domniei lui Ştefan cel Mare.

6. Dezvoltarea Transilvaniei în sec. XVI ; războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja — 1 oră

a. Dezvoltarea social-economică a Transilvaniei la sfîrşitul sec. XV : agricultura ; meritul ; meşteşugurile ; oraşele ; comerţul ; creşterea puterii economice şi politice a marii nobilimi şi accentuarea exploatării maselor ; diferenţierea socială la oraşe ; ascuţirea contradicţiilor de clasă.

b. Războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja : cauzele şi izbucnirea războiului ţărănesc ; desfăşurarea lui în Transilvania ; forţele sociale participante ; lupta comună a iobagilor romîni şi unguri şi a sărăcimii oraşelor ; Engels despre războiul ţărănesc condus de Gheorghe Doja ; cauzele înfrîngerii şi urmările războiului ţărănesc ; însemnătatea războiului ţărănesc condus de Gheorghe Doja.

c. Dezvoltarea politică a Transilvaniei în sec. XVI ; căderea regatului feudal ungar sub stăpînirea turcească. Independenţa Transilvaniei faţă de Ungaria (1542—1867). Transilvania — principat autonom, tributar turcilor ; strîngerea legăturilor cu Ţara Romînească şi Moldova ; lupta dintre Imperiul Otoman şi Imperiul Romano-German pentru stăpînirea Transilvaniei (intervenţiile domnilor moldoveni şi munteni).

d. Dezvoltarea economică a Transilvaniei după războiul ţărănesc ; înăsprirea exploatării ; răscoalele ţărăneşti ; influenţa reformei

7. Dezvoltarea Ţării Romîneşti şi Moldovei în sec. XVI ; lupta împotriva jugului otoman — 1 oră

a. Situaţia social-economică a Ţării Romîneşti şi Moldovei în sec. XVI. Întărirea economiei feudale ; ridicarea noilor oraşe ; dezvoltarea legăturilor economice dintre cele trei ţări romîne în condiţiile încercuirii turceşti. Căderea Ţării Romîneşti şi a Moldovei sub dominaţia otomană. Creşterea tributului ; începutul monopolului turcesc ; intensificarea exploatării feudale ; ascuţirea luptei de clasă şi împletirea ei cu lupta împotriva jugului otoman.

b. Situaţia politică : creşterea puterii politice a boierimii ; slăbirea autorităţii domneşti ; pătrunderea unor demnitari greci în rîndurile boierimii romîne ; organizarea militară ; strîngerea legăturilor politice dintre cele trei ţări romîne ; regimul capitulaţiilor ; caracterul său.

c. Lupta pentru independenţă sub conducerea lui Radu de la Afumaţi, Petru Rareş şi Ioan Vodă „cel Cumplit" ; rolul maselor populare în lupta antiotomană ; alian-

(Continuare în pag. 7)

PROGRAMA DE ISTORIA ROMÎNIEI
pentru clasa a XI-a
3 ore săptămînal — 100 ore anual

(Urmare din pag. 6)

ța cu cazacii ; poziția trădătoare, de clasă, a marii boierimi ; însemnătatea luptelor pentru înlăturarea jugului turcesc.

8. Țările Romîne în timpul lui Mihai Viteazul — 2 ore

A. Lupta pentru independență în timpul lui Mihai Viteazul — 1 oră

a. Situația internațională la sfîrșitul sec. XVI : lupta popoarelor balcanice împotriva jugului turcesc ; coaliția europeană antiotomană ; rolul țărilor romîne în lupta împotriva cotropirii turcești.

b. Începutul domniei lui Mihai Viteazul ; puterea domnească — exponentă a intereselor marilor feudali ; situația grea a maselor.

c. Războiul de eliberare de sub jugul turcesc : organizarea armatei ; alianța antiotomană cu Moldova și Transilvania ; răscoala antiotomană ; înfrîngerea tătarilor ; incursiunile în sudul Dunării ; sprijinirea luptei de eliberare a popoarelor balcanice ; tratatul de alianță cu Transilvania ; însemnătatea victoriei de la Călugăreni ; alungarea turcilor ; răsunetul și însemnătatea victoriei Țării Românești în războiul împotriva jugului otoman.

d. Refacerea și consolidarea Țării Românești după cucerirea independenței.

B. Unirea țărilor romîne sub conducerea lui Mihai Viteazul — 1 oră

a. Necesitatea continuării luptei comune antiotomane a celor trei țări romîne. Politica externă de sine stătătoare a lui Mihai Viteazul.

b. Unirea celor trei țări romîne : cucerirea Transilvaniei (Victoria de la Șelimbăr) ; alipirea Moldovei ; Mihai Viteazul — domn al celor trei țări românești ; importanța unirii celor trei țări romîne sub conducerea lui Mihai Viteazul.

c. Politica socială a lui Mihai Viteazul („legătura" lui Mihai — desăvîrșirea procesului de șerbire a țăranilor, întărirea marii boierimi) ; frămîntările sociale.

d. Destrămarea sistemului politic creat de Mihai Viteazul ; cauzele care au împiedicat formarea unui stat unitar romîn.

e. Însemnătatea domniei lui Mihai Viteazul.

9. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romîne de la începuturile ei pînă la sfîrșitul sec. XVI-lea — 1 oră

a. Dezvoltarea culturii feudale pînă în sec. al XVI-lea ; masele populare — creatoare ale bazei materiale și ale culturii ; oglindirea luptei de clasă în dezvoltarea culturii.

b. Istoriografia în limba slavonă ; literatura religioasă ; scrieri cu caracter popular.

c. Începutul folosirii limbii romîne în scrieri ; apariția și răspîndirea tiparului în cele trei țări romîne ; activitatea lui Coresi.

d. Arta veche românească : baza ei populară ; arhitectura, stilul moldovenesc ; înflorirea picturii, miniaturile, broderia.

10. Dezvoltarea țărilor romîne în prima jumătate a sec. XVII (pînă la 1660) — 1 oră

a. Situația internațională. Destrămarea alianței europene antiotomane ; creșterea influenței polone și germane.

b. Dezvoltarea social-economică : creșterea relativă a producției de mărfuri și a comerțului ; dezvoltarea atelierelor meșteșugărești în Țara Românească și Moldova ; întărirea breslelor ; mineritul ; atelierele manufacturiere din Transilvania ; înrăutățirea situației maselor ; forme ale luptei de clasă.

c. Situația politică a celor trei țări romîne : continuarea războiului antiotoman și a politicii de unificare a celor trei țări romîne ; dominația otomană asupra celor trei țări romîne în condițiile menținerii autonomiei lor ; frămîntările politice din Transilvania ; conflictele dintre boieri ; consolidarea puterii domnești în timpul lui Matei Basarab. Vasile Lupu și Gheorghe Rakoczy I ; conflictele dintre Moldova și Țara Românească ; lupta comună a celor trei țări romîne împotriva turcilor, sub conducerea lui Gheorghe Rakoczy al II-lea ; legăturile cu țările străine ; tratatul încheiat de Gheorghe Ștefan cu Rusia ; Gabriel Bethlen și „planul dacic".

11. Țările romîne în a doua jumătate a sec. XVII și la începutul sec. XVIII. Șerban Cantacuzino ; Constantin Brîncoveanu ; Dimitrie Cantemir. — 1 oră

a. Situația internațională ; campaniile turcești în Europa Centrală și în Polonia ; expansiunea Austriei în sud-estul Europei ; ridicarea Rusiei ; începutul decăderii Imperiului Otoman.

b. Dezvoltarea social-economică : extinderea arăturilor ; dezvoltarea meșteșugurilor ; creșterea comerțului cu cereale și vite ; lărgirea schimbului ; dezvoltarea legăturilor economice între cele trei țări romîne ; monopolul și jaful turcesc ; clasele sociale ; ascuțirea luptei de clasă.

c. Dezvoltarea politică : luptele dintre grupările boierești ; slăbirea puterii centrale în Transilvania ; întărirea politicii antiotomane la sfîrșitul sec. XVII și începutul sec. XVIII ; strîngerea legăturilor cu Austria și Rusia în timpul lui Șerban Cantacuzino și Constantin Brîncoveanu ; alianța lui Dimitrie Cantemir cu Rusia ; războiul cu turcii ; sfîrșitul domniilor pămîntene.

d. Cucerirea Transilvaniei de către Habsburgi ; reorganizarea constituțională a Transilvaniei (diploma leopoldină) ; unirea cu Roma (caracterul și consecințele ei) ; accentuarea asupririi maselor în condițiile jugului feudal habsburgic ; lupta de eliberare de sub jugul habsburgic ; participarea iobagilor romîni la războiul curuților condus de Francisc Rakoczy.

12. Dezvoltarea țărilor romîne în prima jumătate a sec. XVIII — 1 oră

a. Dezvoltarea social-economică : dezvoltarea pieței interne ; manufacturile de stat în Transilvania și Banat ; dezvoltarea comerțului și a circulației monetare ; lărgirea economiei de marfă-bani ; dezvoltarea orașelor ; caracterul mercantilist al politicii economice habsburgice în Transilvania și Banat ; legăturile economice dintre cele trei țări romîne ; colonizarea șvabilor ; întărirea monopolului și jafului turcesc în condițiile regimului turco-fanariot ; înăsprirea fiscalității ; creșterea obligațiilor țărănimii ; situația grea a lucrătorilor din mine și manufacturi.

b. Dezvoltarea politică : știrbirea autonomiei Țării Românești și Moldovei în condițiile regimului turco-fanariot ; desființarea armatei permanente ; ocupația austriacă în Oltenia și Banat ; absolutismul habsburgic în Transilvania în timpul Mariei Tereza ; regimentele grănicerești ; lupta împotriva jugului străin în cele trei țări romîne.

13. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romîne în sec. XVII—XVIII — 1 oră

a. Introducerea limbii romîne în instituțiile de stat, în biserică și în cultură ; răspîndirea tiparului în cele trei țări romîne (sprijinul lui Petru Movilă).

b. Dezvoltarea învățămîntului în cele trei țări romîne ; influența umanismului ; accentuarea treptată a caracterului științific al învățămîntului.

c. Literatura religioasă ; principalele scrieri religioase în limba romînă.

d. Literatura istorică : trăsăturile și însemnătatea istoriografiei românești din sec. XVII—XVIII ; marii cronicari moldoveni și munteni (Grigore Ureche, Miron Costin, Ion Neculce, Radu Popescu, Constantin Cantacuzino stolnicul, Mihail Cantacuzino).

e. Însemnătatea operei lui Nicolae Milescu și Dimitrie Cantemir.

f. Școala ardeleană : afirmarea culturii românești în luptă cu tendințele de maghiarizare ; principalii reprezentanți ai școlii ardelene (Samuel Micu, Gheorghe Șincai, Petru Maior, Ion Budai-Deleanu) ; rolul istoric al școlii ardelene în dezvoltarea culturii burgheze românești și în formarea conștiinței naționale.

g. Dezvoltarea artelor în cele trei țări romîne ; înflorirea arhitecturii (principalele monumente ; stilul brîncovenesc ; barocul în Transilvania).

h. Caracterul de clasă și însemnătatea culturii românești din sec. XVII—XVIII.

IV. DESTRĂMAREA FEUDALISMULUI ȘI FORMAREA RELAȚIILOR CAPITALISTE ÎN ȚĂRILE ROMINE (mijlocul sec. XVIII — mijlocul sec. XIX) — 7 ore

1. Dezvoltarea țărilor romîne de la mijlocul sec. al XVIII-lea pînă la începutul sec. al XIX-lea — 2 ore

a. Lenin despre trăsăturile principale ale gospodăriei bazate pe clacă. Începuturile destrămării feudalismului în țările romîne.

b. Situația economică a celor trei țări romîne : creșterea elementelor capitaliste în economia Transilvaniei. Reformele lui Constantin Mavrocordat ; dezvoltarea meșteșugurilor, a manufacturii și a comerțului ; apariția muncii salariate și începutul formării burgheziei în Țara Românească și Moldova.

c. Schimbările sociale și ascuțirea luptei de clasă ; mișcările țăranilor și lucrătorilor ; principalele răscoale pînă la 1784.

d. Situația politică : reorganizarea statului feudal (reformele lui Alex. Ipsilanti). Codicele de legi. Întărirea luptei pentru independență ; importanța războaielor ruso-turce pentru slăbirea jugului otoman ; însemnătatea păcii de la Kuciuk-Kainargi pentru țările romîne ; participarea voluntarilor romîni la războaiele ruso-turce ; Bucovina sub ocupația austriacă.

2. Răscoala populară condusă de Horia, Cloșca și Crișan — 1 oră

a. Cauzele răscoalei ; pregătirea ei.

b. Desfășurarea răscoalei ; lupta comună a iobagilor romîni și unguri ; ultimatumul dat de Horia ; armistițiile cu nobilii ; intervenția armatei imperiale și înăbușirea răscoalei.

c. Însemnătatea marii răscoale populare conduse de Horia, Cloșca și Crișan.

d. Urmările răscoalei ; intensificarea luptelor sociale și politice în Transilvania ; mișcarea națională condusă de burghezia romînă (Supplex libellus Valachorum).

3. Răscoala populară condusă de Tudor Vladimirescu — 1 oră

a. Cauzele și caracterul răscoalei : ascuțirea contradicțiilor sociale ; influența mișcărilor revoluționare din Europa răsăriteană — Eteria. Caracterul antifeudal și antiotoman al răscoalei de la 1821.

b. Tudor Vladimirescu — exponent al poporului răsculat.

c. Desfășurarea răscoalei ; forțele sociale participante ; programul răscoalei din proclamația de la Padeș ; ridicarea maselor din Oltenia ; rolul pandurilor în răscoală ; sosirea la București ; încercările boierilor de a înăbuși răscoala ; proclamațiile lui Tudor către țară ; mișcarea eteristă în țările romîne ; uneltirile reacțiunii interne și internaționale ; dezbinarea forțelor revoluționare ; intervenția turcilor ; uciderea lui Tudor Vladimirescu ; cauzele înfrîngerii răscoalei.

d. Marx despre răscoala condusă de Tudor Vladimirescu ; însemnătatea și urmările marii răscoale populare conduse de Tudor Vladimirescu ; ecoul răscoalei în Transilvania și Moldova ; constituția cărvunarilor (caracterul ei progresist) ; convenția de la Akkerman.

4. Dezvoltarea țărilor romîne între anii 1828—1848 — 2 ore

a. Întărirea luptei de eliberare națională a popoarelor balcanice : războiul ruso-turc din anii 1828—1829 ; prevederile păcii de la Adrianopole (importanța ei pentru dezvoltarea Țării Românești și Moldovei).

b. Regulamentele organice : principalele prevederi social-economice și politice ; Marx despre Regulamentul organic ; însemnătatea Regulamentelor organice pentru dezvoltarea Țării Românești și Moldovei.

c. Dezvoltarea social-economică a țărilor romîne între 1829—1848 : dezvoltarea forțelor de producție ; creșterea producției de mărfuri și a comerțului ; desființarea sistemului breslelor ; lărgirea pieții interne ; creșterea circulației monetare ; dezvoltarea porturilor și orașelor ; căile de comunicație ; relațiile economice cu țările străine ; privilegiile boierimii ; accentuarea exploatării țăranilor ; creșterea numărului lucrătorilor din manufacturi și întărirea exploatării lor ; întărirea burgheziei ; intensificarea luptei împotriva privilegiilor economico-politice ale boierimii și nobilimii.

5. Dezvoltarea culturii în cele trei țări romîne între 1828—1848 — 1 oră

a. Începuturile culturii naționale (rolul însemnat al lui Gheorghe Lazăr și Gheorghe Asachi) : organizarea învățămîntului ; societățile cultural-politice.

b. Literatura : principali reprezentanți (Vasile Alecsandri, Alecu Russo, Costache Negruzzi, Vasile Cîrlova, Eliade Rădulescu, Grigore Alexandrescu, Cezar Bolliac, E. Murgu, G. Barit, A. Mureșanu).

e. Apariția concepțiilor înaintate în studiul istoriei patriei — N. Bălcescu și M. Kogălniceanu (Magazinul istoric pentru Dacia).

d. Primele publicații periodice în limba romînă.

e. Formarea ideologiei burgheze — expresie a procesului de formare a relațiilor de producție capitaliste și a luptei împotriva jugului feudal și a jugului străin în cele trei țări romîne ; ideea unirii.

ORÎNDUIREA CAPITALISTĂ

I. REVOLUȚIA BURGHEZO-DEMOCRATICĂ DIN 1848 ÎN ȚĂRILE ROMÎNE — 6 ore

1. Situația țărilor romîne în ajunul revoluției. Mișcarea revoluționară din Moldova — 2 ore

a. Situația internațională la mijlocul sec. XIX : anul revoluționar 1848 în Europa. Clasicii marxism-leninismului despre revoluțiile din 1848.

b. Întărirea luptei maselor și a burgheziei împotriva orînduirii feudale și a asupririi naționale ; principalele mișcări social-politice premergătoare revoluției de la 1848 ; cauzele generale ale revoluției de la 1848 din țările romîne ; strîngerea legăturilor dintre revoluționarii din cele trei țări romîne.

c. Mișcarea revoluționară din Moldova : cauzele ei ; forțele sociale participante ; adunarea de la Iași ; caracterul limitat al mișcării din martie ; frămîntările țărănești ; cauzele înăbușirii mișcării.

d. Activitatea revoluționară a refugiaților politici moldoveni : programul de la Brașov „Dorințele partidei naționale din Moldova" (caracterul lor revoluționar burghezo-democratic).

e. Însemnătatea și învățămintele mișcării revoluționare de la 1848 din Moldova.

2. Revoluția burghezo-democratică din Țara Românească — 2 ore

a. Cauzele revoluției ; pregătirea ei ; legăturile revoluționarilor munteni cu mișcarea revoluționară din apusul Europei.

b. Obiectivele revoluției ; forțele sociale participante. Desfășurarea revoluției ; programul revoluției și caracterul său ; Adunarea populară de la Islaz ; acțiunile revoluționare din Oltenia ; izbucnirea revoluției la București ; rolul hotărîtor al luptei maselor în instaurarea guvernului revoluționar ; poziția înaintată a burgheziei radicale în frunte cu marele revoluționar-democrat Nicolae Bălcescu ; comploturile contrarevoluționare și înăbușirea lor ca urmare a acțiunii hotărîte a maselor populare ; comisia proprietății, activitatea și lichidarea ei ; crearea armatei revoluționare (rolul generalului Gheorghe Magheru).

c. Înăbușirea revoluției : uneltirile reacțiunii interne și internaționale ; lupta eroică din Dealul Spirii ; ocuparea Țării Românești de către trupele străine ; convenția de la Balta Liman.

d. Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din Țara Românească.

3. Revoluția burghezo-democratică din Transilvania — 2 ore

a. Situația imperiului habsburgic în 1848 ; izbucnirea revoluției la Viena și la Pesta.

b. Cauzele revoluției din Transilvania ; programul revoluției ; caracterul ei burghezo-democratic ; desfășurarea revoluției din Transilvania ; adunarea populară de la Blaj, adunarea de la Lugoj, hotărîrile nejuste ale dietelor nobiliare de la Pojon și de la Cluj ; uneltirile reacționare ale curții imperiale ; caracterul progresist al luptei romînilor pentru rezolvarea problemelor sociale și naționale ; lupta moților sub conducerea lui Avram Iancu pentru lichidarea dominației nobililor ; participarea iobagilor romîni la revoluția din Ungaria și a iobagilor unguri la lupta antifeudală a țăranilor romîni ; lupta lui N. Bălcescu, Eftimie Murgu, M. Taucsics, pentru unirea forțelor revoluționare romîne și maghiare.

c. Înfrîngerea revoluției ; cauzele principale ale înfrîngerii revoluției (nerezolvarea democratică a problemei naționale ; uneltirile curții imperiale pentru dezbinarea forțelor revoluționare : intervenția armatei țariste).

d. Caracterul burghezo-democratic și însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din Transilvania.

★

Însemnătatea istorică a revoluției de la 1848 din cele trei țări romîne. urmările și învățămintele ei. Marx despre revoluția burghezo-democratică din Țara Românească.

II. FORMAREA STATULUI NAȚIONAL ROMÎN ; CUCERIREA INDEPENDENȚEI DE STAT A ROMÎNIEI — 5 ore

1. Dezvoltarea Țării Românești și Moldovei după 1848. Unirea Moldovei cu Țara Românească — formarea statului național romîn — 2 ore

a. Dezvoltarea social-economică între anii 1849-1859 : apariția industriei mecanice ; începutul exploatării petrolului ; dezvoltarea agriculturii, lărgirea pieții interne și a comerțului ; apariția instituțiilor de credit ; căile de comunicație ; începutul pătrunderii capitalului străin. Clasele sociale și raporturile de clasă ; începutul formării proletariatului ; trecerea burgheziei pe poziții reacționare.

b. Dezvoltarea politică a Moldovei și Țării Românești între anii 1849-1859 : intensificarea luptei poporului pentru înlăturarea regimului feudal și a jugului străin ; activitatea emigraților politici în favoarea Unirii.

c. Războiul Crimeii ; atitudinea Marilor puteri față de problema Unirii Moldovei cu Țara Românească.

d. Înfăptuirea Unirii : forțele sociale unioniste ; lupta partidei naționale ; divanurile ad-hoc (caracterul și însemnătatea hotărîrilor adoptate). Convenția de la Paris ; adunările elective ; dubla alegere a lui Alexandru Ioan Cuza ; rolul luptei maselor populare în înfăptuirea Unirii.

e. Însemnătatea formării statului național romîn ; consolidarea pieții interne. Întărirea luptei poporului pentru înfăptuirea reformei agrare și pentru independență : ecoul Unirii în Transilvania.

Programa tipărită cu textul integral apare în cursul lunii septembrie.

De peste hotare

Pentru democratizarea învăţămîntului

Şedinţa lărgită a Comitetului administrativ F.I.S.E. ţinută la Praga între 25 şi 30 iulie a.c. a cuprins pe ordinea de zi — în afară de raportul lui Angel Pizarro, secretar al F.I.S.E. şi de discuţiile pe marginea acestui raport, despre care s-a vorbit în numărul precedent al gazetei — şi raportul „Legarea şcolii de viaţă, de producţie în ţările socialiste", prezentat de Alfred Wilke din R.D. Germană, ca şi coreferatul întitulat „O nouă etapă în dezvoltarea şcolii sovietice", prezentat de Ivan Grivkov din delegaţia Uniunii Sovietice.

După ce a expus considerentele pentru care, în politica lor şcolară, statele socialiste acordă o deosebită importanţă stabilirii unei legături strînse între şcoală şi viaţă, Alfred Wilke a făcut ample referiri la mijloacele de realizare a acestei legături.

Raportul a împărtăşit în continuare experienţa şcolii din R.D. Germană în acest domeniu. În R. D. Germană, ca şi în celelalte state socialiste, legătura dintre şcoală şi munca direct productivă este judicios reglementată, astfel încît întreaga activitate să se desfăşoare cu cele mai bune rezultate. Pe baza aplicării indicaţiilor Congresului al V-lea al P.S.U.G. din iulie 1958, întreprinderile socialiste şi cooperativele agricole de producţie din R.D.G. au devenit, alături de şcoală, adevărate locuri de învăţămînt şi educaţie pentru copii.

În vederea pregătirii elevilor pentru viaţă s-a prevăzut pentru tinerii din clasele VII-X ziua de învăţămînt în producţie. Prin aceasta ei sînt ajutaţi să cunoască procesele importante ale producţiei şi totodată sînt antrenaţi la o participare activă şi conştientă în construcţia socialistă.

În ceea ce priveşte programa zilei de muncă în producţie, s-a arătat că ea diferă în funcţie de natura industrială sau agrară a regiunii în care se află şcoala. Bunăoară, în şcolile din regiunile industriale se pune un accent deosebit pe studiul maşinilor şi pe prelucrarea metalelor, iar în cele săteşti pe problemele producţiei vegetale şi animale. Pe de altă parte, elevii studiază şi bazele producţiei socialiste industriale şi agricole, dobîndind cunoştinţe elementare despre politica economică a statului, despre organizarea socialistă a muncii, despre întregul proces al construcţiei socialiste.

La buna desfăşurare a muncii practice a elevilor îşi dau concursul, alături de pedagogi, întreprinderile, sindicatele, părinţii. Milioane de mărci sînt cheltuite pentru înzestrarea şcolilor cu toate cele necesare legării învăţămîntului de munca productivă.

În încheiere, Alfred Wilke a arătat că întreaga practică a şcolii din Republica Democrată Germană confirmă zi de zi justeţea învăţăturilor lui Marx, Engels şi Lenin cu privire la utilitatea stabilirii unei legături strînse între şcoală şi producţie.

Expunerea făcută de Ivan Grivkov cu privire la noua etapă de dezvoltare a şcolii sovietice a stîrnit un viu interes. I. Grivkov a arătat că în U.R.S.S. toate eforturile au fost conjugate pentru a pregăti astfel pe elevi încît la sfîrşitul studiilor să poată participa cu pricepere şi elan la vasta muncă desfăşurată în cele mai variate sectoare ale economiei. Vorbitorul a subliniat că tendinţa de a iniţia pe copii în munca direct productivă nu urmăreşte scopuri utilitare, profituri de pe urma celor mici. Munca fizică a fost introdusă în şcoală exclusiv în interesul studiului şi al educaţiei, pentru buna dezvoltare fizică, morală şi intelectuală a tineretului.

Formele muncii social-utile a şcolarilor sovietici sînt variate. Cei din şcoala obligatorie de 8 ani lucrează în ateliere, pe terenurile experimentale, participă la amenajarea şi înfrumuseţarea cartierului sau satului lor, ajută la strînsul recoltei, la creşterea animalelor domestice ş.a.m.d.

Elevii din şcoala medie completă lucrează direct în fabrici, uzine, pe şantiere, în sovhozuri şi colhozuri. Acest tip de şcoală este frecventat de absolvenţii şcolii de opt ani, care pot intra fără examen în clasa a IX-a. Aci ei primesc, alături de o instrucţie medie completă, şi o pregătire profesională care le poate permite să lucreze într-o ramură oarecare a economiei naţionale. Şcoala medie completă — a spus Ivan Grivkov — se deosebeşte de şcoala de opt ani prin faptul că ea organizează studiul producţiei nu numai în ateliere şi pe terenurile experimentale dar şi direct în producţie.

Dezvoltarea viitoare a şcolii sovietice urmăreşte apropierea învăţămîntului general de învăţămîntul profesional, căci experienţa a dovedit că şcoala care asigură în acelaşi timp instruirea generală şi pregătirea profesională realizează cel mai bine sarcina fundamentală a învăţămîntului de tip nou : să formeze oameni armonios dezvoltaţi, care să cunoască bazele ştiinţei şi să fie capabili de a desfăşura o muncă sistematică.

Analizînd roadele activităţii direct productive a elevilor, I. Grivkov a arătat că elevii sovietici îşi însuşesc cu rezultate excepţionale deprinderile de mînuire a uneltelor şi maşinilor. Totodată, activitatea în colectivele de muncitori le dezvoltă sentimentul camaraderiei, al dragostei şi stimei faţă de cei care produc bunurile materiale

Discuţiile pe marginea coraportului delegaţiei sovietice au relevat preocupările existente în R.P. Polonă, R.P. Bulgaria, R.D. Vietnam pentru legarea strînsă a şcolii de viaţă, de producţie, ca şi tendinţele de a îndepărta şcoala de viaţă, de cerinţele dezvoltării societăţii umane, existente în state ca Franţa, Austria.

Delegaţia ţării noastre a adus în faţa asistenţei o serie de aspecte din experienţa şcolii noastre în legarea învăţămîntului de practică. Astfel, s-a arătat că în ultimii ani, ca urmare a sarcinilor trasate de Congresul al II-lea al P.M.R. şi folosindu-se experienţa celorlalte ţări socialiste şi în primul rînd a şcolii sovietice, s-au conturat din ce în ce mai multe forme de legare a teoriei de practică, adecvate realităţilor noastre.

În intervenţia sa, delegaţia ţării noastre a arătat că tot mai mult cunoştinţele teoretice se leagă de practica vieţii şi a producţiei prin însuşi procesul predării — în special la obiecte ca fizica, chimia, matematica, ştiinţele naturale. Pentru a da elevilor în mod sistematic cunoştinţe despre producţie şi spre a le forma deprinderi de muncă s-au introdus la clasele V—VIII obiectele „Cunoştinţe agricole şi lucrări practice agricole" în şcolile de la sate şi „Cunoştinţe elementare despre producţia industrială şi lucrări practice de atelier" în şcolile de la oraşe. În şcolile medii de cultură generală s-au introdus obiecte şi activităţi ca studiul maşinilor, desenul tehnic, tehnologia meseriei.

S-a arătat de asemenea că în ultimii ani în unele şcolii medii de cultură generală din ţara noastră s-a introdus experimental, în vederea găsirii celor mai potrivite forme de îmbinare a învăţămîntului cu munca productivă, instruirea în producţie a elevilor într-o anumită specialitate.

La sfîrşitul fiecărui an şcolar, toţi elevii şcolilor medii, inclusiv ai celor cu instruire în producţie, efectuează practica în industrie sau agricultură timp de două săptămîni.

La realizările obţinute în legarea învăţămîntului cu practica, îşi aduc partea lor de contribuţie şi sindicatele. Sprijinind realizarea acestei importante sarcini puse în faţa şcolii de către Partidul Muncitoresc Romîn, sindicatele din învăţămînt colaborează strîns cu sindicatele din întreprinderi în vederea desfăşurării în bune condiţii a practicii în producţie a elevilor, în aşa fel ca aceştia să lucreze direct la maşini sub îndrumarea celor mai calificaţi muncitori, să primească instruirea necesară privind tehnica securităţii muncii etc. De asemenea, multe sindicate îi antrenează pe elevi să participe la consfătuirile de producţie şi în general să se integreze în viaţa colectivelor de muncitori.

După discutarea referatelor prezentate în şedinţe plenare, au avut loc şedinţe ale comitetului administrativ.

Comitetul administrativ a adoptat în continuare un protest împotriva politicii fasciste şi rasiste dusă de guvernul R.F.G., o rezoluţie care condamnă politica impusă de imperialişti Vietnamului de Sud şi cere înfiinţarea în această ţară a unui învăţămînt naţional, democratic, o rezoluţie cu privire la legarea învăţămîntului de viaţă precum şi rezoluţia generală privind condiţiile materiale pentru democratizarea învăţămîntului şi lichidarea analfabetismului în ţările unde aceste probleme nu sînt rezolvate.

Lucrările Comitetului administrativ F.I.S.E. au subliniat că lupta F.I.S.E. este grea dar că Federaţia este acum puternică şi că, luptînd alături de clasa muncitoare în cadrul F.S.M., ea îşi va îndeplini cu succes scopurile urmărite cu consecvenţă.

Prof. univ. I. Nistor
preşedintele C.C. al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură

Probleme ale şcolii în discuţia Biroului internaţional de educaţie

În vara aceasta a avut loc la Geneva Conferinţa anuală a Biroului Internaţional de Educaţie de pe lîngă U.N.E.S.C.O. La conferinţă au participat delegaţii ale ministerelor de învăţămînt din 85 de ţări, printre care şi R. P. Romînă.

Pe ordinea de zi a conferinţei a fost înscrisă discutarea a două probleme — educaţia preşcolară şi activitatea în şcolile care funcţionează cu un singur post. În legătură cu ambele probleme au fost adoptate proiecte de recomandări care au suscitat mult interes.

S-a relevat astfel că problema educaţiei preşcolare preocupă nu numai organele de învăţămînt din ţările mai dezvoltate, ci într-o mare măsură şi pe acelea din ţările care şi-au cucerit de curînd independenţa şi care, paralel cu grija pentru asigurarea învăţămîntului elementar, manifestă mult interes pentru dezvoltarea educaţiei copiilor de vîrstă preşcolară. O mare atenţie s-a acordat problemelor pedagogice pe care le ridică învăţămîntul preşcolar, problemelor referitoare la conţinutul acestuia, cît şi la asigurarea grădiniţelor de copii cu cadre didactice şi cu mijloacele materiale necesare.

Problema şcolilor care funcţionează cu un singur învăţător a fost de asemenea în atenţia majorităţii delegaţiilor. Această problemă prezintă mult interes mai ales în ţările cu învăţămîntul slab dezvoltat, cu populaţia răsfirată şi aşezări izolate şi în care, din această cauză, într-o primă perioadă multe şcoli vor funcţiona cu un singur învăţător. În acest fel se va putea asigura cuprinderea elevilor în şcoală, generalizarea învăţămîntului, înlăturarea neştiinţei de carte şi preîntîmpinarea analfabetismului. Pe lîngă problemele de organizare ridicate de şcolile care funcţionează cu un singur învăţător, au fost discutate larg şi aspectele pedagogice-metodice ale predării simultane la mai multe clase,

Este de remarcat că în recomandarea adoptată în legătură cu şcolile cu un singur învăţător se acordă o atenţie deosebită situaţiei materiale a cadrelor didactice care, după cum se ştie, lucrează în condiţii mult mai grele decît colegii lor din alte şcoli. Pornindu-se de la această apreciere, se recomandă ca acestor cadre didactice să li se asigure pretutindeni o indemnizaţie în plus. Se ştie că în ţara noastră cadrele didactice se bucură de o grijă deosebită. Recenta Hotărîre a partidului şi guvernului cu privire la creşterea salariilor este o nouă dovadă a grijii pentru îmbunătăţirea continuă a condiţiilor de viaţă şi de trai ale cadrelor didactice, pe care le-a mobilizat în muncă pentru noi realizări.

La conferinţă au fost prezentate şi rapoarte ale ţărilor participante cu privire la dezvoltarea învăţămîntului.

Realizările obţinute de învăţămîntul nostru în ultimii ani au suscitat interesul multor delegaţii, care au pus întrebări şi au cerut lămuriri ample privind pregătirile pentru trecerea la învăţămîntul general de 8 ani, pregătirea pedagogică a cadrelor didactice, formele de legătură a învăţămîntului cu viaţa, cu producţia, activitatea extraşcolară a elevilor şi studenţilor ş.a.

Expoziţia permanentă organizată de ţara noastră pe lîngă Biroul Internaţional de Educaţie — expoziţie în care, pe lîngă realizările generale, au fost ilustrate în mod deosebit prin imagini şi grafice cele două probleme ale ordinei de zi — a fost vizitată şi apreciată de numeroşi delegaţi.

Conferinţa anuală a Biroului Internaţional de Educaţie din acest an s-a desfăşurat într-o atmosferă de colaborare şi respect reciproc între delegaţii, prilejuind o mai bună informare şi cunoaştere a situaţiei învăţămîntului din diferite ţări şi un rodnic schimb de experienţă. Recomandările adoptate în cadrul ei vor putea contribui la dezvoltarea învăţămîntului preşcolar şi la îmbunătăţirea activităţii în şcolile care funcţionează cu un singur post dacă lucrătorii din instituţiile ce au sarcina de a se ocupa de îndrumarea şi controlul învăţămîntului vor studia aceste documente şi îşi vor însuşi ceea ce este bun şi potrivit pentru progresul lui.

În ce priveşte ţara noastră, majoritatea prevederilor cuprinse în recomandări sînt îndeplinite, iar unele măsuri luate la noi le întrec cu mult. În anii regimului democrat-popular, sub înţeleapta conducere a partidului, învăţămîntul din R.P.R. a făcut progrese uriaşe. Pe zi ce trece el se dezvoltă şi creşte corespunzător ţelului comun oamenilor muncii — construirea socialismului şi comunismului. Conştiinţa faptului că el progresează necontenit, că este accesibil tuturor, ca un bun al întregului popor, ne-a făcut să simţim şi mai puternic, în timpul lucrărilor conferinţei, un sentiment de adîncă satisfacţie, de îndreptăţită mîndrie pentru patria noastră.

N. Sipoş
I. Gh. Borca

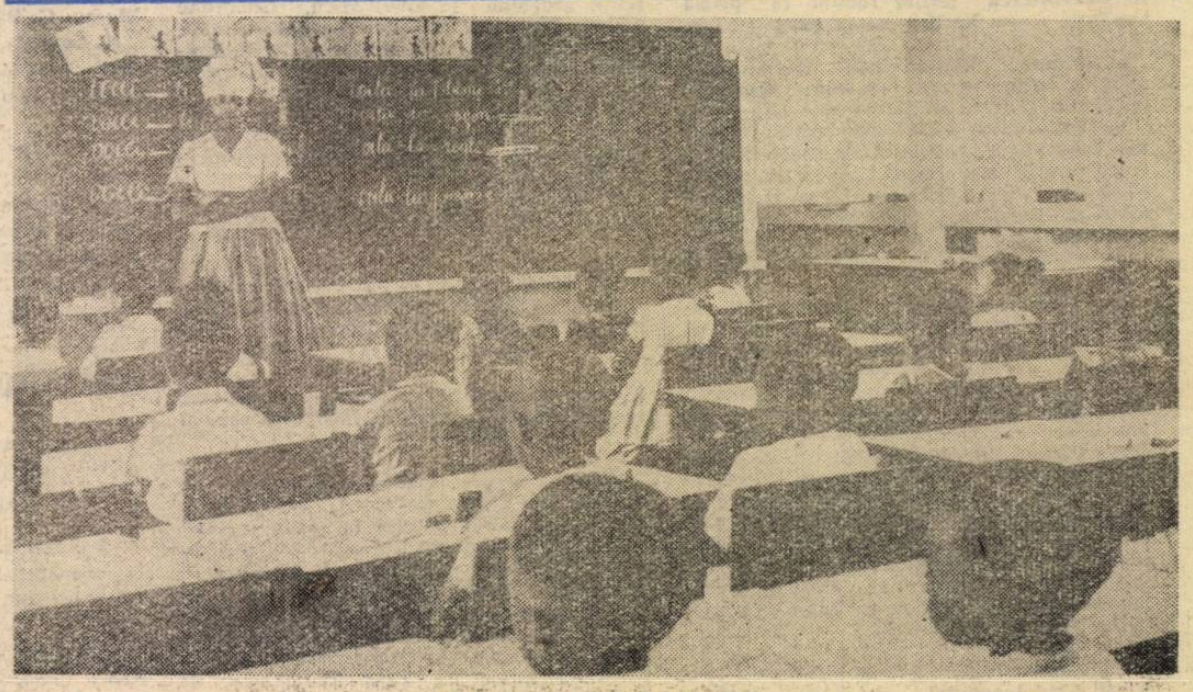

Lecţie într-o şcoală din Congo

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 625 | vineri 8 septembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

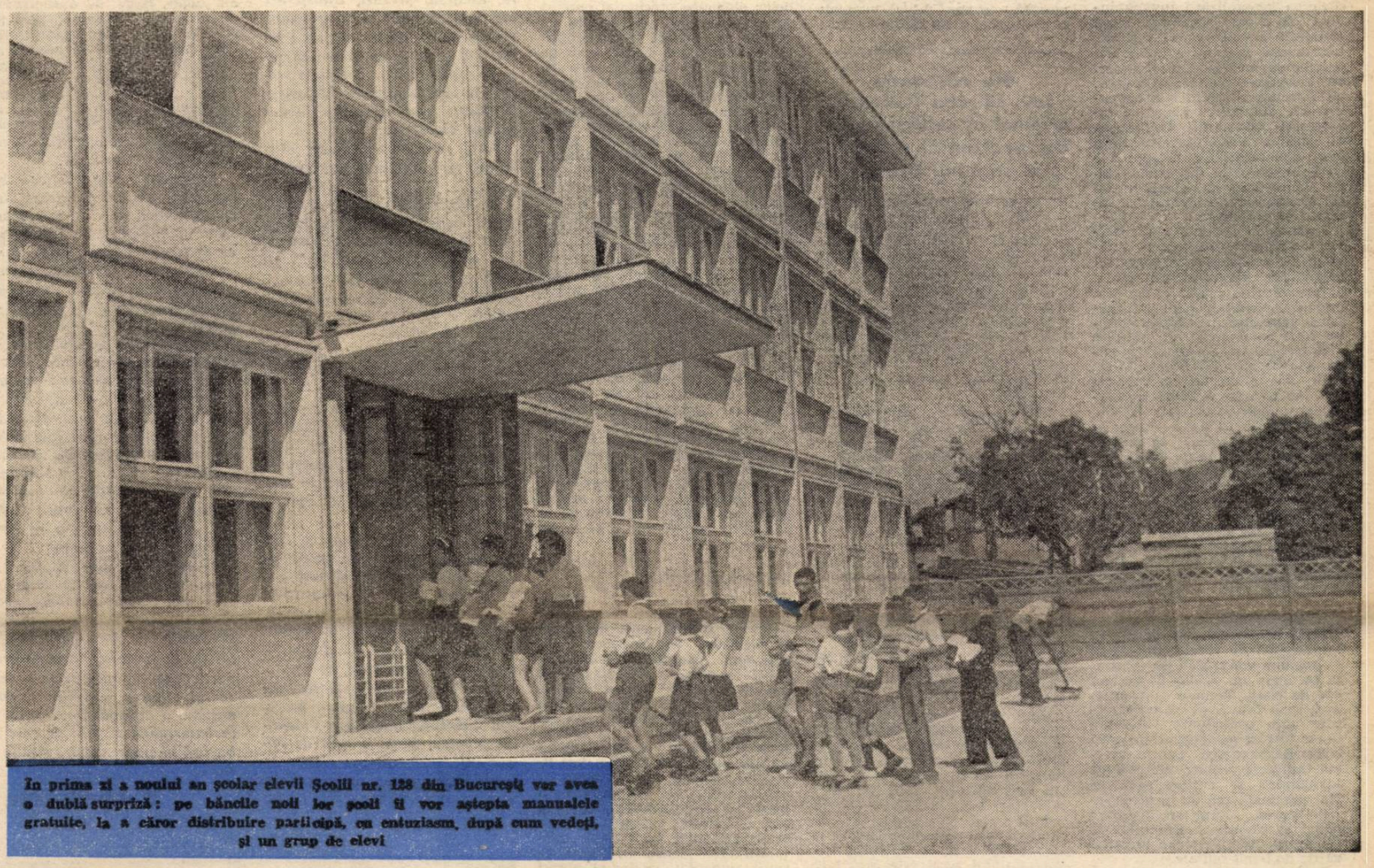

În prima zi a noului an școlar elevii Școlii nr. 128 din București vor avea o dublă surpriză: pe băncile noii lor școli îi vor aștepta manualele gratuite, la a căror distribuire participă, cu entuziasm, după cum vedeți, și un grup de elevi

În număr mare — spre școlile profesionale

Am constatat în acest an cu nespusă bucurie orientarea tot mai masivă a tinerilor absolvenți ai școlilor de 7 ani către învățământul profesional, care pregătește schimbul de mîine al muncitorilor patriei.

Numărul celor înscriși la examenele de admitere — în special la școlile care pregătesc muncitori pentru sectoarele-cheie ale economiei noastre naționale — a întrecut toate așteptările. Aceasta dovedește că astăzi tinerii, cît și părinții acestora, înțeleg tot mai profund chemarea înțeleaptă a partidului de a porni pe drumul muncii în producție.

În școala noastră, care pregătește muncitori pentru producția de utilaj electrotehnic, centrale automate și aparate de măsură și control electrice, numărul candidaților înscriși pentru clasele de matrițeri, sculeri, rectificatori, strungari, muncitori în sectorul acoperiri metalice și lăcătuși mecanici montatori a crescut cu peste 30 la sută față de anul trecut. Îmbucurător este și faptul că majoritatea candidaților înscriși în acest an la examenul de admitere cunosc profilul și felul de muncă din unele întreprinderi pentru care pregătim cadre — uzinele „Grigore Preoteasa", uzinele „Electronica", fabricile I.O.R., „Electrotehnica" și „Ascensorul" — și că au vădit, încă de la primele discuții pe care le-am purtat cu ei, o deosebită dragoste pentru profesiile în care școala noastră pregătește muncitori. Ei îi cunosc de asemenea pe mulți dintre muncitorii fruntași absolvenți ai școlii noastre, cum sînt matrițerii Gabriel Manole și Ion Manea, strungarul Florian Nițescu ș.a., și sînt dornici să pășească pe urmele lor. Acesta este, desigur, unul din rezultatele legării tot mai strînse de viață, de producție a învățămîntului de cultură generală.

Examenele de admitere desfășurate la școala noastră — ca și examenele de la multe alte școli profesionale, de altfel — au dovedit temeinicia cunoștințelor majorității candidaților, rod al bunei pregătiri pe care aceștia au primit-o în școala de 7 ani.

În curînd cursurile școlilor profesionale vor începe. Tinerii înscriși acum în aceste școli vor dispune de condiții dintre cele mai bune de pregătire. La școala noastră, de exemplu, atelierele, cabinetele, laboratoarele au fost dotate în ultimul timp cu utilajul cel mai modern.

Conștienți de sarcinile care le revin în munca instructiv-educativă, cadrele didactice ale școlii noastre — profesori și maiștri-instructori — se vor strădui să muncească astfel încît să dea industriei muncitori destoinici, capabili să răspundă cu cinste sarcinilor desăvîrșirii construcției socialiste în patria noastră.

Iulian Chițoiescu
directorul Școlii profesionale de pe lîngă uzinele „Grigore Preoteasa" din București

PREGĂTIRI

Sfîrșitul vacanței înseamnă și o intensificare a muncii de pregătire a anului școlar.

În multe din localitățile unde s-au construit clădiri noi de școală schelele au fost coborîte, locul constructorilor fiind luat de cadrele didactice care, alături de pionieri, se îngrijesc de împodobirea claselor cu tablouri, cu flori.

Zilele acestea, ne informează unul din corespondenții voluntari ai gazetei, s-a inaugurat în comuna Ciomăgești din raionul Vedea un nou local de școală. La această sărbătoare au participat, pe lîngă cadrele didactice și elevii din comună, constructorii și mulți săteni care au sprijinit prin muncă voluntară ridicarea noului local. Prin contribuția lor patriotică s-a realizat o economie de 13.000 lei. În felul acesta s-au putut procura în plus multe piese noi de mobilier — bănci, catedre, table etc.

Din comuna Iecea Mare, raionul Sînicolaul Mare, ne-a sosit, de asemenea, vestea că lucrările de pregătire a anului școlar s-au încheiat. Școlile comunei au un aspect plăcut, atrăgător datorită amenajărilor care s-au efectuat în cursul vacanței. Ele sînt înzestrate acum și cu mobilier nou procurat de către secția de învățămînt și cultură a raionului sau confecționat prin posibilități locale.

Și în comuna Cătina din raionul Gherla se desfășoară intens ultimele pregătiri pentru deschiderea noului an școlar în cît mai bune condiții.

Încă de la 20 august au fost terminate lucrările de amenajare la școala de 7 ani din centrul comunei precum și la 3 școli de 4 ani din raza acesteia. Mobilierul și materialul didactic au fost reparate. Prin grija sfatului popular toate cele 7 școli au fost aprovizionate cu combustibil.

În aceste zile cadrele didactice îi vizitează pe părinții viitorilor elevi ai claselor I-a și a V-a cu care discută despre ajutorul ce sînt chemați să-l dea școlii în vederea bunei pregătiri a copiilor lor.

Și la cele 17 școli din comuna Zvoriștea, raionul Dorohoi, au fost încheiate la timp lucrările de pregătire a noului an școlar. Cu ajutorul sătenilor, care au muncit voluntar cu drag pentru școala unde învață copiii lor, s-au construit un număr de clase noi. De asemenea, școlile au fost proaspăt înzestrate cu mobilier, s-au efectuat amenajări, reparații etc. Și aici s-a simțit ajutorul oamenilor muncii, prin contribuția cărora s-au economisit 10.000 lei.

Pretutindeni școlile sînt gata să-și primească elevii.

PREGĂTIRI

Cum v-aţi pregătit pentru noul an şcolar?

Comitetul executiv al Sfatului popular regional Braşov, îndrumat de Comitetul regional P.M.R,. a acordat o atenţie sporită pregătirii celor mai bune condiţii pentru deschiderea noului an şcolar. În acest scop a fost elaborat un plan de măsuri care a cuprins obiective cum ar fi încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani, pregătirea bazei materiale a şcolilor din regiune, terminarea la timp a încadrării şcolilor cu învăţători şi profesori etc. Asemenea planuri de măsuri au întocmit şi comitetele executive ale sfaturilor populare raionale şi orăşeneşti. Traducerea în viaţă a măsurilor stabilite a fost apoi urmărită îndeaproape pe teren de către inspectorii secţiei de învăţămînt a regiunii şi cei ai secţiilor de învăţămînt raionale şi orăşeneşti.

Punerea în aplicare a planurilor de măsuri ne-a dat posibilitatea să realizăm cîteva acţiuni importante. Vreau să menţionez, în primul rînd faptul că au fost asigurate condiţiile pentru încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani în regiunea noastră.

A fost sporit numărul unităţilor şcolare. S-au înfiinţat 33 de şcoli noi în special în centrele mai îndepărtate. A sporit de asemenea numărul claselor a V-a, înfiinţîndu-se 63 asemenea clase. S-au organizat în acelaşi timp încă 40 de gazde comune şi circa 15 internate şcolare noi. Astfel există condiţiile ca în anul şcolar 1961/62 în regiunea Braşov să fie cuprinşi în clasa a V-a toţi cei 17.153 absolvenţi ai clasei a IV-a. În general vor fi cuprinşi în clasele I—VII un număr de 132.200 elevi (cu 11.176 mai mulţi elevi ca în anul şcolar 1960/61), adică toţi copiii de vîrsta respectivă din regiune.

Mulţi dintre ei vor învăţa în localuri noi de şcoală. În întreaga regiune vor fi date în folosinţă în acest an şcolar 93 de săli noi de clasă. Trebuie să menţionăm însă faptul că la construcţiile din contribuţie voluntară unele lucrări au început cu întîrziere. Răspunderea pentru această întîrziere revine secţiilor de învăţămînt şi cultură raionale. Noi am luat măsuri pentru impulsionarea lucrărilor întîrziate astfel ca planul construcţiilor să fie totuşi îndeplinit, iar lucrările să fie de bună calitate.

La marea majoritate a localurilor existente s-au efectuat la timp şi în condiţiuni bune reparaţiile curente, reamenajările şi curăţenia. De exemplu, la şcolile din comunele Drăgăşani, Apaţa, Ionești, Paloş. Augustin, Ormeniş şi Racos din raionul Rucea, Blăjel. Seica Mică şi Alma din raionul Mediaş. Alţina, Bruiu şi Hendorf din raionul Agnita etc., lucrările de acest fel au fost încheiate încă înainte de 23 August. Sînt însă şi şcoli la care lucrările de reparaţii, amenajări sau curăţenie abia au început. Aşa stau lucrurile la şcolile din comunele Dopca şi Homorod — raionul Rupea, Apoş, Chirpăr şi Ighişul Vechi — raionul Agnita, Copşa Mică — raionul Mediaş. Amnaş — raionul Sibiu. Secţia regională de învăţămînt şi cultură a luat măsuri pentru urgentarea acestor lucrări în vederea terminării lor înainte de deschiderea anului şcolar.

Pentru asigurarea mobilierului şcolar. Comitetul executiv al sfatului popular regional a alocat în acest an suma de lei 6.518.200. Nu toate secţiile de învăţămînt şi cultură raionale şi orăşeneşti s-au îngrijit însă să înlocuiască mobilierul necorespunzător din şcoli. Asemenea deficienţe s-au manifestat la secţiile de învăţămînt din raioanele Sf. Gheorghe, Tg. Secuiesc. Rupea.

Am acordat în acest an o atenţie sporită dotării şcolilor din regiune cu material didactic. În acest scop s-a alocat în anul 1961 suma de 2.429.200 lei, cu 655.730 lei mai mult decît în anul 1960. Au fost procurate materiale necesare lucrărilor practice, au fost înzestrate laboratoarele de fizică şi chimie, muzeele de ştiinţe naturale, s-au procurat hărţi, planşe etc.

Problema îmbogăţirii materialului didactic a stat şi în atenţia cadrelor didactice din multe şcoli ale regiunii. Profesorii din şcolile oraşului Victoria, de la şcolile din Bod, Feldioara şi alte localităţi au confecţionat cu mijloace locale numeroase materiale didactice necesare predării lecţiilor.

În acest an şcolar în regiunea noastră se vor difuza manuale gratuite pentru cei 132.200 de elevi

Ne răspunde tov. Mircea Băltescu, adjunct al şefului secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii Braşov

din clasele I—VII. În momentul de faţă ele se află la şcoli, urmînd să fie împărţite în prima zi de cursuri elevilor.

Grija pentru pregătirea deschiderii noului an şcolar a cuprins şi asigurarea combustibilului necesar şcolilor. În prezent 90 la sută din şcolile regiunii au asigurat combustibilul necesar desfăşurării în bune condiţii a cursurilor.

Din cele arătate pînă aici rezultă că în regiunea noastră s-au obţinut unele înfăptuiri însemnate în asigurarea condiţiilor pentru încheierea generalizării învăţămîntului de 7 ani şi în îmbunătăţirea bazei materiale a învăţămîntului. În atenţia secţiei de învăţămînt şi cultură a regiunii în perioada pregătirii anului şcolar au stat însă şi alte probleme printre care dezvoltarea învăţămîntului seral, perfecţionarea cadrelor din învăţămîntul de cultură generală ş. a.

Pentru dezvoltarea învăţămîntului seral s-a mărit numărul de clase la şcolile serale cu 44 şi s-au înfiinţat 7 şcoli şi secţii serale noi.

Ca urmare a activităţii desfăşurate de comisiile de selecţionare din întreprinderi şi de cadrele didactice care au predat la cursurile de pregătire, anul acesta încă aproape 2000 de tineri muncitori s-au înscris în clasele a VIII-a ale şcolii serale. Noi apreciem însă că numărul elevilor înscrişi în clasa a VIII-a a învăţămîntului seral este încă mic faţă de posibilităţile existente. Secţiile de învăţămînt şi cultură ale oraşelor Sibiu, Mediaş şi cele ale raionului Mediaş şi Sighişoara nu s-au preocupat în mod corespunzător de atragerea tinerilor din întreprinderi şi, mai ales, din agricultură pentru a-şi continua studiile în şcoala serală.

În cadrul pregătirilor pentru deschiderea noului an şcolar, o mare importanţă o reprezintă îmbogăţirea cunoştinţelor ideologice, pedagogice şi de specialitate a cadrelor didactice. În acest scop s-au organizat la Institutul interregional din Braşov cursuri de perfecţionare pentru învăţătorii şi profesorii înscrişi la examenele în vederea obţinerii gradelor didactice precum şi cursuri pentru profesorii din şcolile şi secţiile în limbile naţionalităţilor conlocuitoare. Unele secţii de învăţămînt din regiunea noastră au desfăşurat o largă activitate în domeniul recrutării şi pregătirii cadrelor didactice pentru cursurile de perfecţionare. Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Sibiu, de pildă, a obţinut în această privinţă rezultate foarte bune. Alte secţii de învăţămînt şi cultură, însă, ca şi conducerile unor şcoli nu au acordat atenţia cuvenită perfecţionării cadrelor. De aceea, la cursurile pentru profesorii de cunoştinţe agricole şi industriale, din Mediaş, de pildă, din cele 80 de cadre didactice programate s-au prezentat doar 36. De asemenea, secţiile din Tg. Secuiesc. Sf. Gheorghe, Agnita, Mediaş, Rupea, Făgăraş au trimis un număr foarte redus de cadre didactice la cursurile centrale de perfecţionare organizate de M.I.C.

Secţia regională de învăţămînt şi cultură desfăşoară acum o intensă muncă de îndrumare şi control pentru ca la 15 septembrie toate unităţile şcolare să-şi primească elevii pregătiţi pentru realizarea unui învăţămînt la înălţimea sarcinilor trasate de partid.

NOTA REDACŢIEI

În cele spuse de tov. Mircea Băltescu se menţionează că răspunderea pentru unele deficienţe în domeniul construcţiilor şcolare prin contribuţia voluntară revine secţiilor de învăţămînt şi cultură raionale. Despre preocupările în această privinţă şi mai ales despre răspunderea ce-i revine secţiei regionale de învăţămînt şi cultură, tov. M. Băltescu nu pomeneşte nimic. Ar fi fost firesc să se arate ce deficienţe au dus la începerea cu întîrziere a lucrărilor de construcţii, cînd au fost sesizate, ce măsuri a luat secţia regională în vederea înlăturării lor. Constatări lipsite de spirit autocritic se fac şi atunci cînd se vorbeşte despre lipsa de grijă pentru înzestrarea şcolilor cu mobilier, ca şi atunci cînd se semnalează lipsuri în ceea ce priveşte selecţionarea muncitorilor-elevi pentru şcolile serale sau recrutarea cadrelor didactice pentru cursurile de perfecţionare.

Secţia regională de învăţămînt şi cultură are datoria să privească cu mai mult simţ de răspundere sarcinile ei şi să ia măsurile care se impun.

Manuale noi! Manuale noi! Pretutindeni librăriile sînt luate cu asalt de elevi care vor să răsfoiască cu o clipă mai devreme cărţile după care vor învăţa

Însemnări

O nouă promoţie

Mă aflam zilele trecute la Secţia de învăţămînt a sfatului popular regional din Iaşi. Forfotă multă. Inspectorii suprasolicitaţi răspundeau la tot felul de probleme legate de burse, construcţii şcolare, examene de admitere, excursii, posturi, transferări etc. Dar cu toată această multitudine de probleme, nu erau uitaţi cei ce abia de cîteva săptămîni figurează în scriptele secţiei de învăţămînt: învăţătorii şi profesorii care îşi încep acum munca didactică.

Iată, spre exemplificare, cîteva frînturi dintr-o convorbire telefonică:

— Alo, secţia raională Bîrlad? V-am înştiinţat că vi s-au repartizat 36 de absolvenţi. Ce măsuri aţi luat pentru cazarea lor? Aţi asigurat mijloacele de transport? Cînd vor primi diurna de instalare?

...

— Dar, ai controlat şi dumneata personal, tovarăşe Antohi?

...

— Le-aţi organizat deci o primire festivă! Cum s-ar zice, îi primiţi cu pîine şi cu sare. Asta e un lucru bun: îi va face să se simtă bine de la început în mijlocul colegilor lor, în munca nouă.

Dar secţia de învăţămînt nu se mulţumeşte cu atît. Inspectorii ei controlează şi direct, pe teren, cum sînt întîmpinaţi tinerii profesori, stau de vorbă cu ei. Căci, în legile noastre scrise şi nescrise, grija faţă de om e trecută cu litere mari, de aur.

La 1 septembrie, la fel ca Georgel Istrate, Virginia Ionescu, Valentina Baciu sau Valentina Zaman, peste o sută de absolvenţi îşi vor începe munca în şcolile din satele regiunii Iaşi, vor porni să lucreze cu rîvnă, înconjuraţi de stima şi grija tuturor. Şi poate că, petrecîndu-şi ultimele zile ale vacanţei, ei nici nu-şi dau seama cîţi oameni se interesează de soarta lor, de condiţiile lor de muncă.

Atmosfera din preajma noului an şcolar, plină de optimism şi de preocupări majore, mi-a readus în minte titlurile unor articole care apăreau în ziarele de odinioară: „Politică şcolară reacţionară şi pedagogie de intimidare"; „Posturile în învăţămîntul primar — mare surplus de învăţători"; „Localurile de şcoli: clădiri noi nu se construiesc, iar cele vechi se ruinează".

Strecurate printre articole banale sau printre reclame stridente, astfel de titluri mărturiseau neliniştea celor îngrijoraţi cu privire la situaţia şcolii în regimul burghezo-moşieresc, cereau zadarnic soluţionarea unor probleme de nesoluţionat în acel regim.

„500 de tineri învăţători — se spunea într-un asemenea articol — se întreabă încotro? Au absolvit şcoala de 5—6 ani şi posturi n-au obţinut încă. Prin decese şi pensionări au fost eliberate doar 9 posturi. Ce vor face ceilalţi 491 de tineri? Aceşti tineri care odinioară, animaţi de frumoase visuri, au părăsit căminul părintesc pentru a se dedica luminării poporului?"

Comentariile sînt inutile. Aceste două tablouri cu deosebiri esenţiale, care oglindesc două lumi diametral opuse, conving prin ele însele. De o parte se află un trecut sumbru, lipsit de perspectivă. De cealaltă parte — prezentul viguros şi optimist, constituind o dovadă concludentă şi incontestabilă a grijii de care se bucură în zilele noastre şcoala şi cei ce o slujesc.

B. Moldovanu

Început de an școlar în învățământul seral

In întreaga țară școlile serale au început un an de rodnică activitate. Iată un aspect de la una din primele ore de cursuri

Cu 50 la sută mai mulți elevi

— La școlile serale sătești din raionul Medgidia —

Într-una din zilele trecute directorii școlilor serale sătești din raionul Medgidia s-au adunat într-o ședință pentru a discuta ultimele măsuri ce trebuiau luate pentru a asigura de la început desfășurarea în bune condiții a activității instructiv-educative. Ștind de vorbă înainte de începerea ședinței își împărtășeau bucuriile pentru faptul că anul acesta s-a înregistrat o creștere simțitoare a numărului oamenilor muncii de la sate care s-au înscris să-și continue studiile de cultură generală în școlile serale.

— Iată încă unul din roadele colectivizării totale a agriculturii în regiunea noastră — spunea unul din ei. Și iată, în același timp, încă o confirmare a faptului că bunăstarea oamenilor muncii se împletește strîns cu aspirațiile lor către cultură. Astăzi putem afirma cu mîndrie că satul colectivist păsește în rînduri tot mai largi, mai impresionante, pe calea luminii, pe calea învățăturii.

Desigur că unul dintre factorii importanți care au determinat această orientare a tinerilor din rîndurile țărănimii noastre colectiviste, ale lucrătorilor din S.M.T.-uri și gospodăriile agricole de stat îl constituie aplicarea pe scară largă a agrotehnicii înaintate, a principiilor științifice de lucrare a solului și de creștere a animalelor, a mecanizării și automatizării lucrărilor agricole. Acestea au trezit tot mai mult interesul tinerilor de la sate pentru știință și cultură, le-au arătat necesitatea îmbogățirii, în forme organizate, a cunoștințelor lor. De aceea, alături de creșterea numărului de lucrători din sectorul agriculturii care urmează cursurile diferitelor școli tehnice și cursuri agro-zootehnice de specializare, alături de avîntul luat de învățămîntul agro-zootehnic de masă, tot mai mulți sînt oamenii muncii de la sate care s-au îndreptat în acest an spre școlile serale

Datorită acestei afluențe secția de învățămînt și cultură a sfatului popular din Medgidia a înființat în acest an școli serale sătești într-un număr de 16 localități, iar secția serală a școlii medii din Cernavodă a început să fie frecventată de un număr important de tineri mecanizatori și lucrători de la gospodăria agricolă de stat din localitate. Numărul elevilor din sectorul socialist al agriculturii care frecventează în acest an școlile și secțiile serale din raionul Medgidia a crescut cu peste 50 la sută față de anul trecut. În mod special trebuie remarcată afluența tineretului din gospodăriile agricole colective ale comunelor Basarabi, Siminoc, Valea Seacă, Valea Dacilor și Rasova spre școlile serale sătești din aceste localități. Desigur, această orientare masivă este strîns legată și de faptul că unitățile agricole respective sînt unități fruntașe și că tineretul a fost stimulat de exemplul dat de numeroase cadre din colectivul de conducere al gospodăriilor, de brigadierii și colectiviștii fruntași.

Ținînd seama de această masivă și îmbucurătoare orientare a tinerilor de la sate către școlile serale secția de învățămînt și cultură din Medgidia, îndrumată de organele locale de partid și ajutată de comitetele sindicale și U.T.M., a luat o serie de măsuri menite să asigure de la bun început rodnica desfășurare a muncii instructiv-educative în aceste școli. Astfel, ele au fost încadrate cu cele mai bune cadre didactice din localitățile respective, care au fost instruite în mod special în ceea ce privește metodica generală a predării în școala serală precum și în vederea legării strînse a conținutului lecțiilor de problemele muncii în sectorul socialist al agriculturii. De asemenea, inspectorii secției și profesorii-metodiști au lămurit cadrelor nou venite în școlile serale conținutul programelor care vor fi utilizate în anul curent în aceste școli. Inspectorii secției s-au deplasat din vreme la fiecare din școlile serale sătești, studiind condițiile materiale în care urmează să se desfășoare munca în aceste școli. Multe dintre ele au fost înzestrate cu laboratoare, cu numeroase materiale didactice noi etc.

O atenție deosebită s-a acordat întăririi legăturii școlilor cu conducerile gospodăriilor agricole colective

La 1 septembrie, în toate școlile serale sătești s-au deschis, într-un cadru festiv, cursurile. Au luat cuvîntul cu acest prilej, alături de cadrele didactice și de elevi, secretari ai comitetelor comunale de partid, președinți ai sfaturilor populare comunale, președinți ai gospodăriilor agricole colective, directori ai gospodăriilor agricole de stat și ai S.M.T.-urilor. Aceștia au asigurat școlile de tot sprijinul lor atît în ceea ce privește frecvența elevilor cît și în ceea ce privește condițiile materiale de desfășurare a muncii instructiv-educative. Primele zile de școală indică o creștere simțitoare a frecvenței față de aceeași perioadă a anului școlar trecut.

Secția de învățămînt și cultură a sfatului popular raional Medgidia și-a înscris printre obiectivele principale ale planului său de muncă îndrumarea activității școlilor serale sătești, analiza periodică a conținutului învățămîntului și a frecvenței în aceste școli, în așa fel încît anul școlar 1961—1962 să reprezinte un nou și important pas înainte pe linia dezvoltării învățămîntului seral pentru oamenii muncii de la sate.

Gh. Furtună
inspector la Secția de învățămînt și cultură a sfatului popular raional Medgidia

Sprijinul larg al întreprinderii

Școlile serale se bucură de sprijinul larg al conducerii întreprinderilor.

Un exemplu grăitor în această privință îl poate constitui bunăoară ședința de analiză care s-a organizat în zilele premergătoare începerii anului școlar la întreprinderea „6 Martie" din Sighișoara. Cu prilejul acestei ședințe directorul întreprinderii și o serie de muncitori s-au adresat tinerilor care își continuă studiile în școlile serale arătîndu-le că, pentru a li se veni în ajutor, li se creează condiții optime la locul de muncă. Totodată, reprezentanții întreprinderii și-au luat angajamentul de a ajuta permanent cadrele didactice, în tot cursul anului școlar, în activitatea lor cu muncitorii-elevi.

La rîndul lor, tinerii muncitori-elevi au arătat că sînt conștienți de grija pe care le-o poartă partidul și guvernul, de ajutorul pe care-l primesc din partea întreprinderii în care lucrează, al cadrelor didactice din școală și au făcut cunoscută hotărîrea lor de a munci cu stăruință pentru a-și îmbogăți cunoștințele teoretice, de a frecventa regulat cursurile și de a aplica cele învățate în procesul de producție, pentru continua ridicare a calității produselor.

Prof. MARIA DRĂGAN
Sighișoara

REPORTAJ NETERMINAT

Cu două săptămîni înainte de a-i primi pe elevii cursurilor de zi, școlile și-au deschis larg porțile pentru tinerii care studiază la cursurile serale. Oțelari, cazangii, strungari, forjori, ajustori, mecanici, au așteptat în ziua aceea cu mai multă nerăbdare ca de obicei clipa cînd din pieptul uzinei izbucnește șuieratul prelung care anunță sfîrșitul orelor de muncă. Nu peste mult timp, îmbrăcați în haine de sărbătoare, au pășit spre școli.

Au trecut de atunci cîteva zile și noul an de învățămînt în școala serală are deja „o istorie". Să răsfoim cîteva din filele ei.

FĂRĂ ÎNTRERUPERE

Cînd clopoțelul soneriei de la Școala serală nr. 11 din Capitală a anunțat prima oră de curs, o tînără a tresărit și a exclamat mai mult pentru sine, zîmbind.

— Zi, clopoțelule, n-ai uitat să ne chemi la treabă ? Îmi era dor de tine...

Uneori îndrăgești lucruri neînsemnate. O creangă de cais care tremură în fața ferestrei, o statuetă, o carte cu colțurile îndoite. Nu pentru ele însele, ci pentru gîndurile care se leagă de ele, pentru că îți readuc în memorie o amintire frumoasă, pentrucă, printr-o asociație care nu ți-e cunoscută decît ție însuți, simbolizează ceva deosebit și important.

Semnalul acesta de clopoțel, atît de familiar elevilor, își are semnificația lui. El a fost învestit, parcă, cu autoritatea de a ține evidența orelor de muncă ce se desfășoară, liniștite, în fiecare clasă. De el se leagă una din cele mai importante preocupări ale celor care lucrează în școala serală — timpul destinat studiului.

Cu mult înainte de a începe școala profesorul Dumitru Enescu, organizatorul grupei sindicale, purta discuții aprinse pe tema acestei preocupări cu membrii comisiei de selecționare din întreprindere. „Trebuie să facem totul ca să nu avem absențe. O oră pierdută din timpul rezervat învățăturii este o pierdere în pregătirea elevilor. Să ne unim eforturile pentru ca nici un elev să nu absenteze".

Aceeași temă a discutat-o cu elevii acum, în primele zile de școală. „Tovarăși muncitori, înainte de a vă ura bun venit, înainte de a ține prima lecție de matematică, vreau să vă vorbesc despre lucrul cel mai important : lecțiile de matematică alcătuiesc un lanț neîntrerupt, în care fiecare noțiune nouă este legată de cea precedentă. Dacă veți lipsi o singură oră înseamnă că o verigă s-a rupt. Este nespus de greu s-o legi la loc".

Tinerii ascultă liniștiți. Cunosc bine valoarea timpului. Știu din întreprindere ce înseamnă nu o oră, ci un minut pierdut. Și ei aduc în școală disciplina muncii din întreprindere.

CÎND A ÎNCEPUT ȘCOALA ?

Cînd a început școala ? Există o zi, o dată, o oră anume care precizează momentul cînd s-au deschis cursurile la Școala medie serală nr. 11 : 1 septembrie 1961, orele 17,30. Dar se pare că aceasta nu este socotită de toată lumea adevărata dată la care a început noul an de muncă școlară. Tovarășul Nicolae Danielescu, directorul școlii, afirmă pe drept cuvînt că pentru profesori școala a început cu mult înainte. Și ne vorbește despre zilele toride de vară cînd profesoara Elena Nastia, de pildă, se strecura prin halele imense de la „Griviția Roșie", pe sub podurile rulante, pe lîngă strunguri sau pe lîngă cuptoarele de forjare, pentru a se opri lîngă un tînăr sau altul care, continuîndu-și lucrul, răspundea la întrebări de genul acesta : „Ai făcut școala profesională ? De cînd ești în producție ? N-ai vrea să-ți continui studiile ?" Și profesoara continua : „Am auzit că ești unul din fruntașii întreprinderii. Nu poți rămîne numai la ceea ce ai învățat. N-o să-ți fie greu. Școala te va ajuta".

Uneori astfel de discuții aveau și o latură hazlie. Directorul școlii îmi povestea că s-a apropiat într-o zi de un tînăr care meșterea îngenunchiat șuruburile unei mașini. După un schimb de vorbe preliminar a intrat „în subiect" :

— Dumitale nu ți-ar place să înveți ?

Tînărul l-a privit o clipă mirat, apoi a răspuns.

— Bineînțeles, chiar foarte mult.

— Înseamnă că vrei să te înscrii la școala serală !

La care celălalt a răspuns rîzînd :

— Da, dacă nu e inutil, pentru că sînt inginer.

Directorul îl confundase. Se întîmplă.

Vizitele în întreprinderi, discuțiile purtate cu muncitorii-elevi, datele pe care profesorii de matematică, de fizică, de chimie le-au cules încă din timpul vacanței de la locul de producție al elevilor lor, studiul prealabil al programelor și manualelor școlare au fost începute de profesori cu mult înainte de prima zi de școală. De aceea, data la care au venit elevii nu a fost pentru ei decît continuarea unei munci începute.

ÎN PLINĂ ACTIVITATE

Se crease cîndva, pe vremuri, o tradiție la fel de negativă ca multe alte „tradiții" ale școlii burgheze. Printr-o tacită înțelegere se stabilise că în primele zile de școală nu se face carte. Timp de una, două sau mai multe săptămîni toată lumea — profesori și elevi — încerca cu greu să se smulgă din atmosfera de inactivitate. Se iroseau ore, zile prețioase. Este un obicei care de mult și-a trăit traiul și care muncitorilor le-ar părea o adevărată enormitate. V-am spus că ei știu să prețuiască minutele, iar profesorii lor de asemenea. Imediat după festivitatea deschiderii elevii au intrat în clase și din clipa aceea munca a început.

Iată o clasă într-una din aceste zile. Clasa a IX-a „A". În program sînt trei ore : geografie, matematică și științe naturale. La cîteva secunde după ce a sunat clopoțelul pentru începerea primei ore de curs profesoara de geografie a început prima oră de recapitulare. Se discută despre mișcarea Pămîntului, despre cele patru învelișuri ale lui, despre mijloacele de reprezentare cartografică etc. Timpul care s-a scurs de la sfîrșitul anului școlar trecut și pînă acum a adus în domeniul geografiei evenimente noi. Așa că o mare parte a discuțiilor se poartă în jurul unui subiect pasionant — zborul lui Gherman Titov în Cosmos. Și ora a doua este o oră de recapitulare, de data aceasta la matematică. În ora următoare elevii iau contact cu o disciplină pe care n-au mai reluat-o din școala de 7 ani — zoologia. Firesc, în prima lecție de zoologie li se vorbește despre obiectul și importanța acestei discipline.

Elevii și profesorii se află de la început în plină activitate școlară.

★

În loc de încheiere aș vrea să spun cîteva cuvinte despre profesori și elevi. La începutul unui nou an școlar mulți din cei ce învață ei înșiși sau îi învață pe alții își iau angajamente. Pentru așa ceva nu este întotdeauna absolut nevoie de ședință. Angajamentele pot fi și hotărîri care n-au fost aduse la cunoștința publică, dar sînt întotdeauna rezultatele unei dezbateri cu propria conștiință. Tineri ca ajustorul Mihai Dumitru, cazangiul C-tin Zamfir, lăcătușul Vitea Octav, strungarii Avram Duminică, Ion Apostol, Gheorghe Mială și mulți, mulți alții ca ei au hotărît în sinea lor ca anul acesta să învețe mult mai bine decît în anul trecut. Profesori ca Maria Dimitriu, Alice Severin, Maria Mașală sau Alexandrina Predescu și-au propus să muncească în așa fel încît elevii lor să fie cît mai temeinic pregătiți. Încă nu putem vorbi de felul cum vor fi împlinite aceste hotărîri, dar felul cum au fost înfăptuite altele, asemănătoare, în anul școlar trecut, ne dă garanția că ele vor căpăta viață. Așa că vom lăsa acest reportaj neterminat. Dar ziua bună se cunoaște de dimineață și zorile noului an de muncă la Școala medie serală nr. 11 anunță o zi frumoasă.

Oct. Buzescu

TOT MAI DEPARTE PE DRUMUL LEGĂRII ŞCOLII DE VIAŢĂ

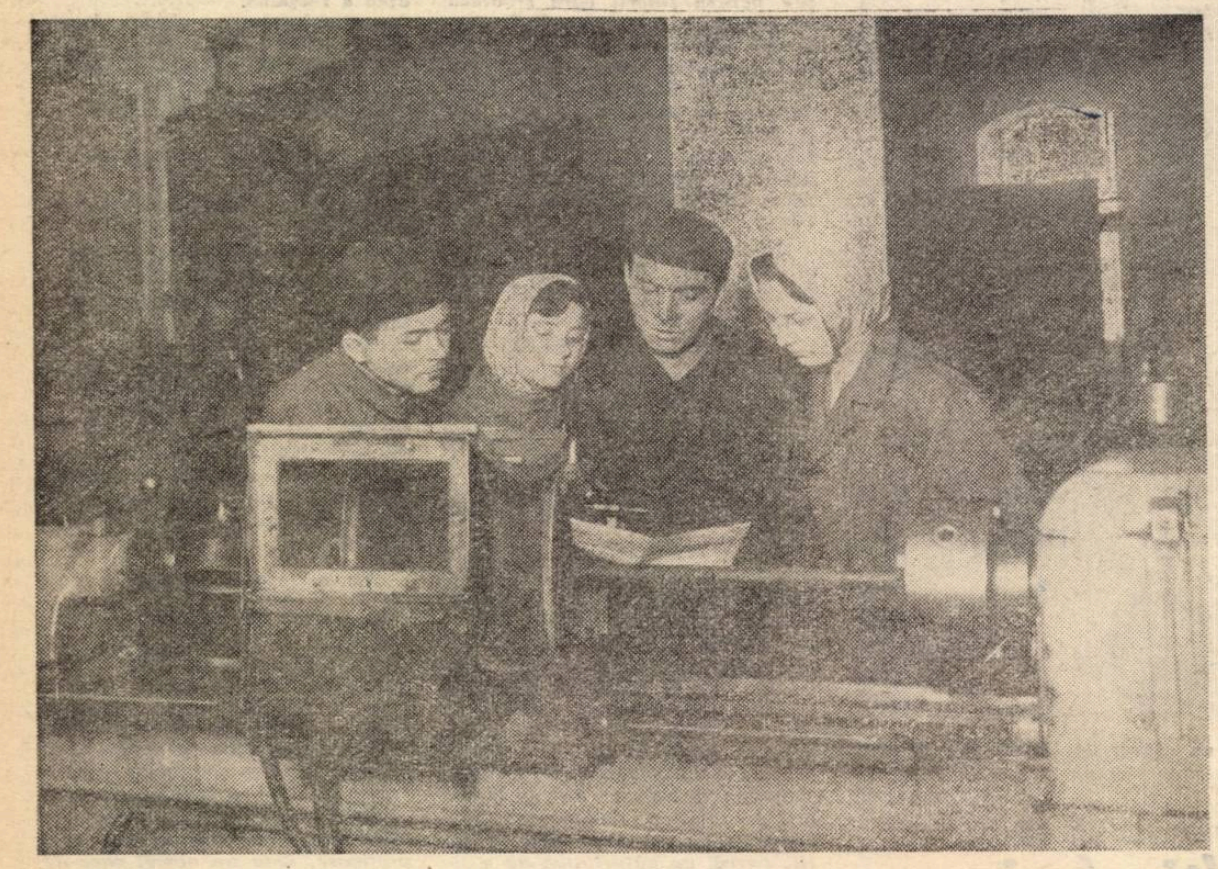

Aplicaţiile practice la studiul maşinilor-unelte constituie una dintre activităţile tot mai îndrăgite de elevii şcolilor medii de cultură generală

Studiu adîncit al maşinilor agricole

Anul şcolar care începe va însemna pentru elevii din clasele a IX-a şi a X-a ale Şcolii medii din Titu un an în care vor pătrunde mai adînc în studiul maşinilor agricole şi al tractorului, în care îşi vor lărgi şi întări deprinderile de a efectua aplicaţii practice în agricultură. Pentru a-i ajuta în această privinţă conducerea şcolii şi profesorii de specialitate au luat din timp măsurile menite să asigure condiţiile materiale necesare şi au stabilit planul lucrărilor pe care le vor efectua elevii în şcoală şi la diferite unităţi agricole socialiste din localitate şi împrejurimi.

Elevilor din clasa a IX-a bunăoară le vor sta la dispoziţie planşele şi maşinile de care dispune şcoala cît şi maşinile agricole şi tractoarele de la Staţiunea de maşini şi tractoare din Titu, de la Gospodăria agricolă de stat Sălcuţa şi de la Baza de recepţie locală. La aceste unităţi se vor efectua şi aplicaţiile practice, precum şi practica continuă în producţie. De pildă ei vor participa la procesul de reparare a unor maşini agricole — dezmiriştitoare, pluguri, cultivatoare, grape, netezitori etc. — la S.M.T. Titu. Aplicaţiile practice şi practica continuă în producţie cu astfel de maşini vor avea loc la G.A.S. Sălcuţa. De asemenea, elevii vor studia şi vor manevra la aceste unităţi maşini agricole pentru semănat şi plantat, maşini pentru administrarea îngrăşămintelor şi pentru combaterea dăunătorilor, ca şi maşini agricole pentru recoltat (batoza de treierat, secerătoarea-legătoare, secerătoarea cu greblă, cositoare, culegătorul de ştiuleţi de porumb şi maşina de recoltat cartofi).

Elevii din clasa a IX-a vor studia şi vor mînui şi cele mai uzuale maşini din sectorul zootehnic local. La G.A.S. Sălcuţa, de exemplu, li se va demonstra modul de funcţionare a maşinilor pentru pregătirea furajelor grosiere şi concentrate. Tot acolo vor efectua şi aplicaţiile practice pentru exploatarea maşinilor respective.

Pentru elevii clasei a X-a programa prevede, după cum se ştie, studiul tractorului cu aplicaţii practice. Pregătindu-se pentru acest studiu, profesorul de ştiinţe agricole şi-a propus să ţină o lecţie introductivă în care să le vorbească elevilor despre importanţa tractorului în mecanizarea muncii în agricultură, să le arate care este clasificarea tractoarelor şi să le descrie diferite tipuri de tractoare: I.A.R., C.D., U.T.O.S. El va trece apoi la instruirea tehnologică a elevilor în ceea ce priveşte motorul tractorului. Pentru demonstrarea şi cunoaşterea completă a fiecărui mecanism, sistem şi organ anexă va folosi tractorul de care dispune şcoala. Acesta va fi folosit şi în aplicaţiile practice privitoare la demontarea şi montarea motorului, la curăţirea lui şi a organelor de transmisie şi direcţie, precum şi în exerciţiile practice de pornire şi oprire a motorului.

Regulile generale de exploatare a tractorului în timpul procesului muncii agricole (alimentarea şi întreţinerea motorului, pornirea şi oprirea lui, panele de motor şi regulile pentru evitarea lor, funcţionarea aparaturii şi a instalaţiei electrice, întreţinerea şi manevrarea organelor care deservesc sistemul de transmisie şi direcţie, etc.) le vor cunoaşte elevii cu prilejul exerciţiilor şi lucrărilor practice, precum şi la practica continuă pe care o vor efectua la S.M.T. Titu.

De pe acum au fost planificate lucrările pe care le vor efectua elevii în perioada practicii continue de două săptămîni. Astfel, au fost prevăzute lucrări de montare, demontare, reglare şi îngrijire la pluguri, grape, cultivatoare. Se vor studia practic părţile componente ale maşinilor agricole pentru recoltarea păioaselor şi se vor efectua aplicaţii de reglări la secerători-legători, batoze şi vînturători. Totodată elevii vor studia părţile componente ale combinei C.-1. şi vor efectua lucrări de montare a combinei în poziţie de transport şi în poziţie de lucru, vor monta, demonta şi verifica batoza.

La tractoare se vor efectua următoarele aplicaţii practice: demontare, curăţire, spălare, montare, pornire şi oprire, exploatare etc.

Cu prilejul studiului maşinilor agricole şi al tractorului elevii vor folosi unele cunoştinţe obţinute la lecţiile de fizică cum ar fi cele privitoare la transmiterea mişcărilor, relaţia dintre cantitatea de căldură şi lucru mecanic, motoare termice, puterea calorică a combustibililor etc.

Îmbinînd lecţiile tehnologice cu lucrările practice şi cu practica continuă în producţie, profesorul de ştiinţe agricole va reuşi să înarmeze elevii cu cunoştinţele şi aplicaţiile practice prevăzute de programa şcolară privitoare la studiul maşinilor agricole, îi va îndruma în cunoaşterea, manevrarea şi exploatarea maşinilor agricole folosite pe plan local. Pregătiţi în felul acesta, elevii Şcolii medii din Titu vor reuşi să capete temeinice deprinderi practice, vor îndrăgi munca fizică şi vor dobîndi o orientare spre diferite profesiuni agricole, potrivit înclinaţiilor lor.

I. Lupu

Cunoştinţe de chimie strîns legate de practică

Creşterea şi dezvoltarea necontenită a producţiei chimice, folosirea pe scară largă a produselor şi metodelor chimiei în alte ramuri industriale constituie una din principalele caracteristici ale progresului tehnic şi economic din ţara noastră. De aceea, studiul chimiei în şcolile de cultură generală capătă o importanţă tot mai mare. Aşa cum prevăd programele de învăţămînt, elevii acestor şcoli trebuie să-şi însuşească cunoştinţe ştiinţifice despre industria chimică în general şi despre aplicarea bazelor chimiei în economia socialistă, să capete deprinderi practice de mînuire a unor aparate simple, a reactivilor şi substanţelor chimice, să ştie să respecte regulile de securitate specifice muncii în acest domeniu.

De toate aceste sarcini ţin seama acum cînd mă pregătesc pentru noul an şcolar. Doresc mult ca anul acesta să însemne un pas mai departe în pregătirea pentru viaţă a elevilor mei, ca în cadrul lui să realizez o mai strînsă legătură a cunoştinţelor cu practica, cu munca în producţie. De aceea îmi propun să folosesc cît mai larg metodele care asigură o asemenea legătură. De exemplu, voi da o mare atenţie organizării lucrărilor frontale de laborator. Folosind o experienţă relatată într-o revistă sovietică voi cere elevilor să efectueze diferite reacţii chimice, picurînd cu ajutorul unei pipete cantităţi mici din substanţele respective pe suprafaţa unei plăci plane de sticlă. În acest fel, pe lîngă economia de substanţe ce se realizează, organizarea lucrărilor frontale devine pe deplin posibilă cu resursele oricărei şcoli. Pentru a-i deprinde pe elevi cît mai curînd cu munca independentă în cadrul lucrărilor frontale voi efectua chiar din primele zile de şcoală cu fiecare clasă cîte o lucrare de laborator care să cuprindă materialul prevăzut pentru lecţiile de recapitulare. În acest fel voi realiza şi legătura organică între materia anului în curs şi cea studiată anterior.

Voi utiliza des, în cursul anului care începe, şi excursiile şi vizitele la întreprinderi productive deoarece acestea contribuie mult la consolidarea cunoştinţelor elevilor şi le lărgesc orizontul, făcîndu-le cunoscute o serie de procese tehnologice. Pregătesc minuţios de pe acum obiectivele şi tematica acestor excursii şi vizite. De exemplu cu elevii claselor a XI-a voi vizita atelierele de reparaţii auto unde, în timpul practicii din iunie, au lucrat la construcţia instalaţiei de nichelare şi cromare. Acum le voi arăta această instalaţie în funcţiune ceea ce îmi va da prilejul să recapitulez cunoştinţele despre electroliză, fenomen foarte important în industria chimică studiat în clasa a X-a şi asupra căruia nu se mai revine în clasa a XI-a.

Am prevăzut în planul meu rezolvarea unui mare număr de probleme de chimie, deoarece acestea îi ajută mult pe elevi să aplice cunoştinţele teoretice în practică. În anul şcolar trecut am constatat de pildă că elevii din clasa a IX-a au reţinut mai bine cele studiate în legătură cu fabricarea îngrăşămintelor cu azot şi fosfor după ce au lucrat în clasă cîteva probleme cu date concrete din producţie. Aceasta mi-a întărit convingerea cu privire la utilizarea problemelor şi m-a determinat să chibzuiesc la multe probleme pe care le voi putea da spre rezolvare elevilor, cum sînt bunăoară, cele despre fabricarea acidului sulfuric, despre extragerea metalelor din minereuri etc.

Totodată voi acorda mai multă atenţie activităţii în cercul de chimie. Mi-am dat seama, în anul trecut, că şedinţele de cerc în care elevii au lucrat la recunoaşterea anionilor sau cationilor au dat rezultate foarte bune şi au deşteptat mai mult interes pentru aceste forme de activitate. Voi căuta să propun spre efectuare în cerc asemenea lucrări cum sînt cele despre utilizările practice ale maselor plastice, despre analizele chimice în industrie sau despre sintezele chimice, care trezesc spiritul de iniţiativă al elevilor şi îi deprind cu activitatea creatoare. Şi în cerc — ca şi la lecţii — voi folosi larg filme didactice legate de materia noastră de studiu. (De exemplu despre fabricarea zahărului, a celulozei etc.).

Cred că, folosind larg astfel de procedee, voi reuşi să obţin un nou progres pe linia întăririi legăturii dintre cunoştinţele teoretice şi activitatea practică productivă.

Prof. A. Nosievici
Bucureşti

În întîmpinarea NOULUI

Printre şcolile medii care începînd din toamna aceasta vor trece la aplicarea sistemului de instruire practică a elevilor direct în producţie cîte o zi pe săptămînă se numără şi Şcoala medie nr. 5 din Braşov. Conducerea şi cadrele ei s-au pregătit din timp pentru aceasta. Au studiat cu atenţie posibilităţile pe care le oferă întreprinderile din localitate aşa încît să poată stabili numărul elevilor ce vor fi instruiţi într-o anumită meserie, fără ca aceasta să producă perturbări în procesul de producţie. Au elaborat apoi împreună cu specialiştii din întreprindere proiectele de programe, pe care le-au înaintat ulterior Ministerului Învăţămîntului şi Culturii spre aprobare. Toate acestea au fost realizate încă înainte de încheierea anului şcolar trecut.

Începutul vacanţei nu a însemnat nicidecum suspendarea sau încetinirea pregătirilor. Mai întîi s-au încheiat convenţii cu întreprinderile. S-a stabilit astfel că elevii celor 5 clase a IX-a din şcoală vor fi instruiţi la Întreprinderile de Automotoare C.F.R., la Baza de utilaj-construcţii şi la întreprinderea „Metrom", „Hidromecanica" şi „Ioan Fonagy" pentru meseriile de lăcătuş mecanic montator, electrician pentru maşini electrice, mecanic auto etc. S-a trecut apoi la stabilirea locului de muncă pentru fiecare grupă de elevi şi pentru fiecare elev în parte, ţinîndu-se seama ca ei să fie repartizaţi pe lîngă muncitorii cei mai buni. În comisia metodică de specialitate din şcoală au fost cuprinşi şi ingineri, tehnicieni şi muncitori fruntaşi din întreprinderile unde va avea loc practica. Toate aceste acţiuni au fost întreprinse cu sprijinul larg al organizaţiilor de partid şi sindicale din şcoală şi din întreprinderi.

Una dintre primele acţiuni ale comisiei metodice în noua sa formă a fost organizarea studierii programelor pentru disciplinele tehnice. Programele au fost discutate în fiecare întreprindere cu maiştrii şi tehnicienii ce vor fi antrenaţi în munca de instruire practică a elevilor. Cu acest prilej s-a stabilit şi tematica definitivă a lucrărilor pe care le vor executa elevii.

La ora actuală pregătirile sînt în linii mari terminate, astfel încît elevii, profesorii, cadrele din întreprindere şi părinţii aşteaptă cu încredere începerea primului an de instruire practică direct în producţie.

V. M.

PERFECTIONAREA cadrelor

Cursul central pentru profesorii de literatură

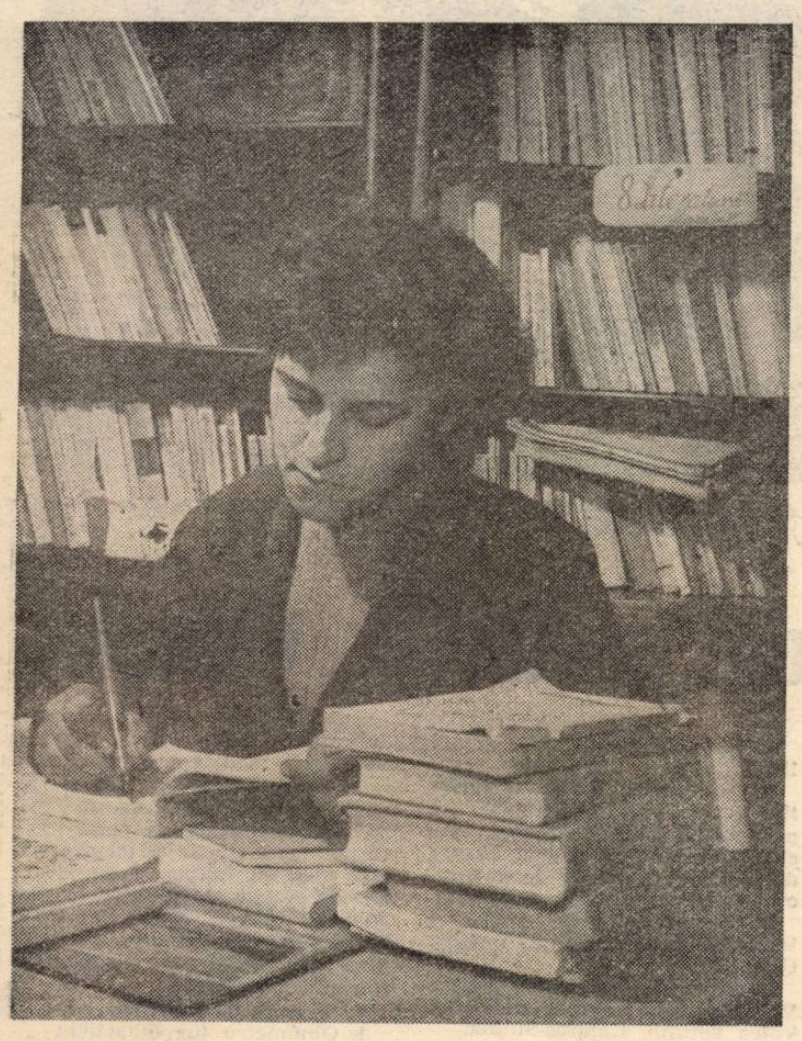

Orele petrecute în bibliotecă, consultarea celor mai noi lucrări de specialitate, ideologice, ştiinţifice şi pedagogice, sînt una din chezăşiile de preţ ale bunei pregătiri a profesorului pentru lecţie

Între 3 şi 22 august a avut loc la Breaza un curs central de perfecţionare organizat de M.I.C. pentru profesorii care predau literatura romînă. Acest curs, în cadrul căruia au ţinut lecţii şi conferinţe academicieni, scriitori, critici literari, cadre didactice cu înaltă pregătire ştiinţifică şi o bogată experienţă, ca acad. Tudor Vianu, directorul cursului, acad. Mihai Novicov, Dumitru Micu, Silvian Iosifescu etc. a adus o contribuţie substanţială la ridicarea nivelului de pregătire al profesorilor de literatură romînă.

Acordînd o atenţie deosebită chestiunilor de teorie a literaturii, prelegerile ţinute în cadrul cursului organizat la Breaza i-au ajutat pe profesori să-şi clarifice pe deplin diferite probleme referitoare la concepţia marxist-leninistă despre artă în general şi despre literatură în special, la deosebirea dintre cercetarea ştiinţifică a fenomenului literar şi empirism, la existenţa a două culturi în sînul aceleiaşi culturi naţionale, la criteriile ştiinţifice de valorificare a moştenirii culturale, la noţiunile de „metodă de creaţie artistică" şi de „curent literar", la lupta dintre realism şi antirealism etc.

Lecţiile şi conferinţele nu au avut un caracter pur teoretic. Fiecare problemă a fost explicată prin raportare la diferite exemple din literatură. Aceasta a contribuit neîndoielnic la eficienţa cursurilor ţinute la Breaza. Profesorii au avut posibilitatea să-şi precizeze mai bine, de exemplu, trăsăturile care caracterizează curentele atunci cînd studiul lor a plecat de la analiza dezvoltării literaturii noastre din secolele al XIX-lea şi XX-lea, a etapelor mai importante ale luptei dintre realism şi antirealism.

Cu mult interes au fost ascultate lecţiile privind rolul pe care l-a avut P.C.R. în perioada dintre cele două războaie mondiale în lupta pentru orientarea literaturii romîne pe linia tradiţiilor realiste, în lupta împotriva tradiţionalismului gîndirist, a decadentismului diversionist, pentru iniţierea unei literaturi realist-socialiste, rol care s-a continuat în anii de după eliberare concretizîndu-se în îndrumarea de către partid a literaturii noastre pe făgaşul realismului socialist.

O bună parte a lecţiilor din cadrul cursului de la Breaza a fost rezervată studiului literaturii romîne contemporane. Problemele literaturii actuale au fost tratate în lecţii privind realismul socialist în literatura romînă, trăsăturile şi tematica romanului contemporan, beletristica de reconstituire a trecutului istoric, temele majore ale poeziei actuale.

Prelegerilor ştiinţifice de specialitate li s-au adăugat ca un corolar prelegerile cu caracter metodic. Aceste prelegeri au tratat probleme privitoare la structura diferitelor tipuri de lecţii de predare a literaturii — lecţia introductivă, lecţia de analiză a textului literar, lecţia de caracterizare a operei, lecţia recapitulativă etc. Discutarea acestor probleme metodice a prilejuit şi un valoros schimb de experienţă între cadrele didactice de la şcolile medii de zi şi serale, de la şcolile cu limba de predare romînă şi cele cu limbile de predare ale minorităţilor naţionale. Tot aici profesorii au avut prilejul să discute conţinutul îndrumărilor cuprinse în „Metodica predării literaturii romîne" elaborate de Institutul de ştiinţe pedagogice, care urmează să fie tipărită.

În ansamblul lor prelegerile, completate cu studiul individual al materialului bibliografic recomandat, cu discuţiile purtate în seminarii sau în orele de consultaţii, cu referatele prezentate de cursanţi, au reuşit să împrospăteze, să completeze şi să adîncească cunoştinţele acestora, să-i ajute să-şi înlăture unele confuzii, să interpreteze mai judicios fenomenul literar, să aplice mai bine principiile metodico-didactice — au reuşit, într-un cuvînt, să contribuie la ridicarea nivelului de pregătire al profesorilor de literatură romînă.

Experienţa primului curs central de literatură a relevat, în acelaşi timp şi unele învăţăminte utile pentru viitor. S-a constatat astfel că în viitor va fi necesar să se includă în tematica unor astfel de cursuri şi alte probleme cum ar fi de pildă dezvoltarea dramaturgiei, a criticii literare, a limbii literare etc. De asemenea s-a dovedit că este nevoie să li se facă cunoscută din vreme profesorilor tematica cursului şi bibliografia recomandată, să se asigure mai buna înzestrare a bibliotecilor şi a standurilor de cărţi. Ar fi de asemenea binevenite prezentarea unei expoziţii volante a Muzeului de literatură din Capitală, ca şi organizarea de întîlniri cu scriitorii şi cu redactorii revistelor literare.

Se impune ca pe viitor să se acorde mai multă atenţie recrutării cadrelor didactice care trebuie să participe la astfel de cursuri, asigurării concediilor acestora pentru perioada respectivă şi prezentării lor la timp.

Pasiunea ştiinţifică, interesul şi seriozitatea cu care au studiat cadrele didactice venite la cursul central de literatură de la Breaza au făcut ca acesta să contribuie mult la ridicarea nivelului lor profesional, ceea ce va determina, desigur, o mai bună desfăşurare a lecţiilor lor, o mai bună pregătire a elevilor pe care îi instruiesc şi educă.

Prof. C. Muscă

Rezultate bune

La Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice din Bucureşti a luat sfîrşit sesiunea din acest an a examenelor pentru obţinerea gradului definitiv de către învăţători şi profesori.

Sesiunea a demonstrat o pregătire temeinică a majorităţii candidaţilor atît în ceea ce priveşte cunoştinţele din domeniul obiectelor de specialitate cît şi în ceea ce priveşte pe cele din domeniul socialismului ştiinţific, al metodicii predării, al pedagogiei generale. Candidaţii au dovedit o serioasă preocupare pentru înţelegerea problemelor importante ale contemporaneităţii privitoare la fenomenele social-politice, pentru cunoaşterea celor mai noi probleme ştiinţifice din domeniul specialităţii lor şi pentru însuşirea celor mai înaintate metode de predare.

În faţa comisiilor de examinare profesorii de limba romînă, de exemplu, au tratat cu competenţă problemele literaturii noastre, dezvoltînd subiecte cum ar fi: „Chipul comunistului oglindit în proza contemporană", „Industrializarea socialistă şi romanul contemporan", „Viaţa nouă a satului reflectată în dramaturgia contemporană". O bună pregătire au dovedit şi profesorii de istorie, care au dezbătut subiecte ca „Avîntul mişcării revoluţionare între anii 1917 şi 1922", „Importanţa creării P.C.R.", „Insurecţia armată de la 23 August 1944 şi desfăşurarea revoluţiei democrat-populare", „Rolul maselor în revoluţia socialistă" ş.a. Examenul de istorie şi de socialism ştiinţific a dovedit că marea majoritate a candidaţilor cunosc documentele Congresului al III-lea P.M.R. şi ale plenarelor C.C. al P.M.R,. declaraţiile consfătuirilor reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova din 1957 şi 1960, Proiectul de program al P.C.U.S. etc.

În lucrările practice de fizică, chimie, ştiinţe naturale, cadrele didactice au dovedit îndemînare şi pricepere, o mai bună orientare în folosirea efectivă a activităţilor practice pentru asigurarea pregătirii temeinice a elevilor.

Nivelul ridicat de pregătire la care s-au prezentat învăţătorii şi profesorii la aceste examene se reflectă limpede în cîteva procente. Din 1285 de învăţători şi educatori care s-au prezentat la cele 10 comisii ale examenului pentru obţinerea gradului definitiv au fost declaraţi admişi 1176, adică 93,8 la sută, din cei 796 profesori au fost declaraţi admişi 724, adică 93,4 la sută.

Aceste rezultate sînt concludente. Din ele se vede că eforturile din ce în ce mai susţinute care se depun pentru perfecţionarea cadrelor didactice duc la o creştere simţitoare a nivelului profesional al acestora.

C. D.

Pentru ridicarea calificării profesionale

De curînd a luat sfîrşit la I.I.P.C.D. Timişoara un curs pentru cadrele didactice din regiunile Oltenia, Banat şi Hunedoara care s-au pregătit să susţină examenul de gradul II.

În cadrul cursului profesorii au avut posibilitatea să asculte interesante lecţii de materialism-dialectic şi istoric, care le-au dat prilejul să-şi elucideze multe probleme privind materia şi formele ei de existenţă, legile fundamentale ale dialecticii, teoria cunoaşterii, clasele şi lupta de clasă, baza şi suprastructura etc. De asemenea, au constituit un ajutor însemnat pentru profesori lecţiile şi seminariile ţinute la celelalte specialităţi.

Deosebit de utile s-au dovedit a fi consultaţiile organizate cu prilejul cursului, în cadrul cărora s-au purtat discuţii pe baza unor teme alese de profesori. Aşa, de pildă, la ştiinţe naturale au fost dezbătute teme ca „Substratul ereditării în lumina ultimelor cercetări", „Metoda excursiilor în predarea ştiinţelor naturale", „Organizarea expoziţiilor şcolare" ş.a.

În timpul petrecut la I.I.P.C.D. Timişoara cursanţii şi-au limpezit şi unele probleme privind elaborarea lucrării personale. Ei au discutat planurile unor lucrări, au primit indicaţii metodice, s-au documentat asupra bibliografiei pe care urmează s-o folosească.

Buna pregătire a cadrelor didactice care au urmat cursurile de la Timişoara a fost asigurată şi prin faptul că li s-a pus la dispoziţie o bibliotecă bine dotată cu lucrări de specialitate, precum şi laboratoare în care au avut posibilitatea să facă o serie de experienţe.

CE AU ARĂTAT EXAMENELE

Peste 140 de profesori de diferite specialităţi din şcolile profesionale şi tehnice care pregătesc cadre pentru industrie, agricultură, construcţii şi sectorul comerţ, finanţe, cooperaţie au dat de curînd examene pentru definitivat şi pentru obţinerea gradului II. Cei mai mulţi dintre ei au luat cu succes examenele, făcînd dovada unei bune pregătiri.

Lucrările metodico-ştiinţifice elaborate de candidaţii prezentaţi la examenul pentru obţinerea gradului II au fost în general valoroase, fiind notate în proporţie de 37 la sută cu calificativul maxim. Multe din aceste lucrări au avut un nivel ştiinţific ridicat, ca rezultat al unor aprofundate cercetări personale. Astfel au fost lucrările „Rezultatele cercetărilor pentru ridicarea producţiei agricole prin folosirea de îngrăşăminte bacteriene", elaborată de profesorul I. Dragomirescu, „Privire geomorfologică asupra stepei dobrogene", elaborată de profesorul I. Cojocaru ş.a.

Numeroase lucrări aduc o contribuţie demnă de luat în seamă la lămurirea unor probleme privind metodica predării în învăţămîntul profesional şi tehnic. Citătm printre altele lucrările „Turnarea pieselor din fontă cenuşie", de tov. Mihai Temian de la Grupul şcolar „Steagul Roşu" din Braşov, „Experienţa personală în organizarea, utilarea şi folosirea laboratorului de viticultură şi ampelografie, procurarea şi folosirea materialului didactic", de tov. V. Ceaicovschi de la Grupul şcolar din Drăgăşani, „Organizarea instruirii practice în producţie şi asigurarea legăturii cu obiectele de cultură generală" de tov. Dan Diaconescu de la Şcoala profesională din Nicoreşti, „Formarea deprinderilor şi priceperilor prin folosirea celor mai potrivite metode în predarea tehnologiei" de tov. Elena Stoica, de la şcoala „Tehnometal", „Gospodăria didactică experimentală, principal mijloc de instruire practică" de prof. Mihai Atodiroaie de la Centrul şcolar din Şimleul Silvaniei etc.

Din păcate au fost prezentate şi unele lucrări slabe, care dovedesc lipsa de preocupare şi de seriozitate în muncă a profesorilor respectivi.

Desfăşurarea examenelor pentru obţinerea gradelor didactice în învăţămîntul profesional şi tehnic a prilejuit o serie de observaţii care vor permite îmbunătăţirea pe viitor a muncii în această direcţie. Astfel, a ieşit în evidenţă necesitatea înscrierii candidaţilor la examene încă de la începutul anului şcolar, pentru a se evita aglomerarea inspecţiilor speciale. De asemenea se impune îmbunătăţirea pentru anul următor a programelor pentru studiul individual al candidaţilor, alcătuirea lor diferenţiată pentru examenul de definitivat şi pentru examenul în vederea obţinerii gradului II, ca şi elaborarea de către cabinetele metodice pentru învăţămîntul profesional şi tehnic a unor materiale de îndrumare privind alcătuirea lucrărilor metodico-ştiinţifice. Se impune totodată ca profesorii înscrişi la examene să fie chemaţi la cursurile de pregătire, care s-au dovedit foarte utile, cel puţin cu o lună înainte de desfăşurarea examenelor.

Credem că este necesară organizarea de către cabinetele metodice pentru învăţămîntul profesional şi tehnic a unor consultaţii colective care să aibă loc de 2—3 ori pe an şi la care să se discute probleme legate de pregătirea candidaţilor, dîndu-se îndrumări pentru îmbunătăţirea studiului individual.

Profesorilor reuşiţi la examenele pentru obţinerea gradelor didactice le revine sarcina de a se preocupa cu toată seriozitatea de ridicarea pe mai departe a nivelului pregătirii lor profesionale şi de a da un sprijin efectiv cadrelor care se vor prezenta în anii următori la aceste examene, aducîndu-şi astfel contribuţia la îmbunătăţirea continuă a predării.

Ing. Ed. Cupfer

PERFECTIONAREA cadrelor

Excursii

Excursii

Cadrele didactice care lucrează la Casa pionierilor din Oradea au organizat în vara acestui an o serie de excursii deosebit de interesante și instructive pentru pionieri.

Itinerariul acestor excursii nu numai că a contribuit la recrearea elevilor, dar a fost totodată și un minunat prilej pentru ei de a culege numeroase învățăminte din locurile vizitate. Astfel, într-o excursie organizată la Vadul Crișului, copiii au avut prilejul să verifice exactitatea orientării în natură după muchii copacilor și după mușuroaiele de furnici. În peștera pe care au vizitat-o aici ei au avut de asemenea posibilitatea să vadă cum se formează stalactitele și stalagmitele.

La focul de tabără pe care pionierii l-au aprins într-o seară, secretarul organizației de partid de la Vadul Crișului le-a vorbit despre realizările înfăptuite în cuprinsul raionului. Ceea ce le-a povestit acesta le-a trezit dorința de a vedea cu propriii lor ochi noile construcții din raion. Dorința lor a fost satisfăcută prin vizita pe care au făcut-o curînd la întreprinderea „Refractara" unde, printre altele, au putut urmări întregul proces de fabricare a cărămizii refractare. Cunoștințele căpătate la întreprinderea „Refractara" au fost completate de cele văzute mai apoi, în timpul vizitei la mina din Șuncuiș. Aici pionierii au văzut de unde se scoate materia primă pentru cărămida refractară și care sînt metodele pentru extragerea ei.

Deosebit de frumoase amintiri le-a lăsat copiilor timpul petrecut în corturi. Aici ei și-au preparat singuri masa din alimentele aduse în rucsacuri, au organizat jocuri de orientare turistică, au ascultat emisiuni radiofonice la aparatul de radioportativ construit în cercul de radio al Casei pionierilor, au participat la jocuri sportive etc.

O excursie la fel de frumoasă organizată de Casa pionierilor din Oradea a fost aceea care a avut drept obiectiv orașul Dr. Petru Groza. Aici, la întreprinderea U.C.R.U.M., pionierii au putut vedea strunguri, macarale, imense cuptoare electrice pentru topit și au urmărit cu un deosebit interes activitatea depusă de muncitori în secțiile de turnătorie. Ei s-au întîlnit cu muncitori fruntași care le-au vorbit despre realizările industriei noastre. La fabrica de binale copiii au putut cunoaște procesul automatizat de producție al binalelor. Vizitarea orașului le-a dat posibilitatea să admire blocurile noi și moderne, sala sporturilor, noul și frumosul strand, trezindu-le stima pentru cei care au înfrumusețat această localitate.

Excursiile au îmbogățit sufletul și mintea copiilor, au lăsat în inima lor amintiri și impresii puternice, care vor dăinui multă vreme.

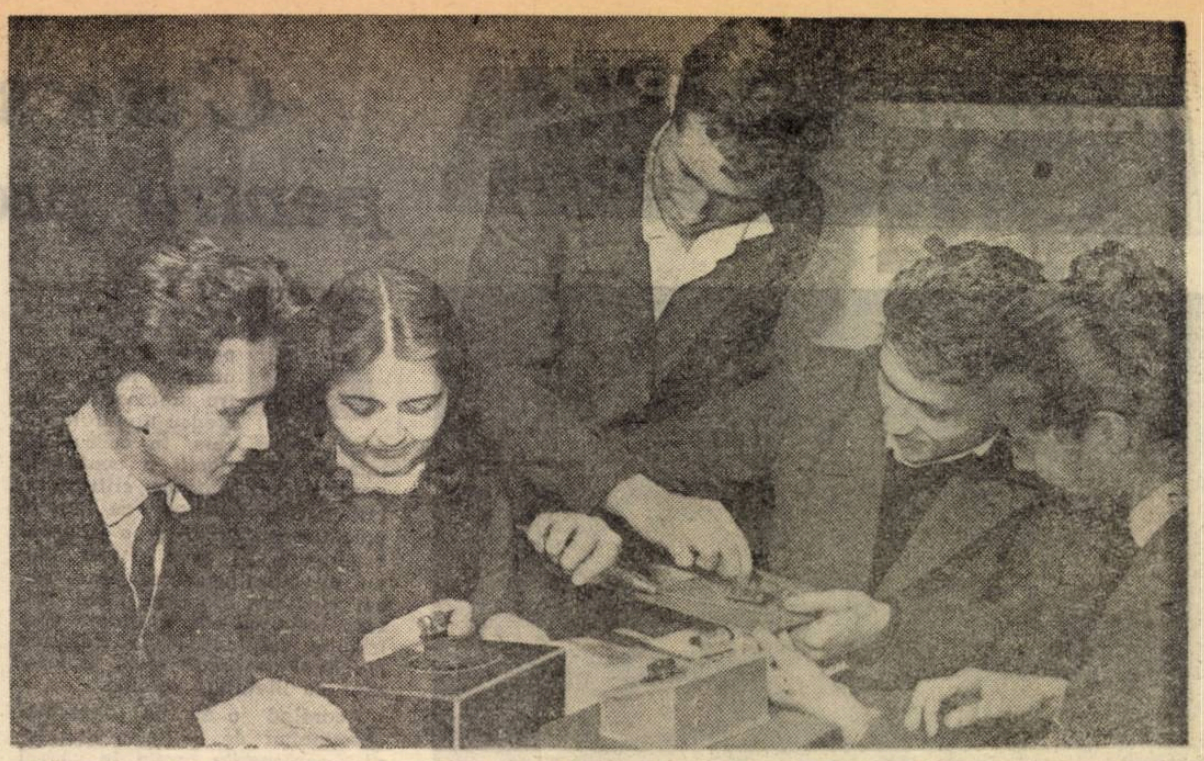

Laboratoarele școlilor sînt dotate an de an cu noi și mereu mai complexe aparate și instrumente produse de I.M.D.

Concursul de material didactic

Și în acest an Ministerul Învățămîntului și Culturii primește lucrări pentru concursul de material didactic. Publicăm mai jos tematica lui.

SCENARII

I. **Filme didactice de scurt metraj cu următoarele subiecte :**

1. Fauna și flora Mării Negre (2 acte) — nivel : școli de 7 ani.
2. Cauciucul sintetic, proces chimic și tehnologic (1 act) — nivel : școli medii de cultură generală.
3. Tăierea roților dințate, procese tehnologice moderne (2 acte) — nivel : școli profesionale.

II. **Diafilmele didactice [1]) cu următoarele subiecte :**

1. **Pentru preșcolari** (grupa 3—4 ani — 10 imagini ; grupa 4—5 ani — 15 imagini ; grupa 5—6 ani — 25 imagini ; grupa 6—7 ani — 40 imagini).

„Aspecte din munca oamenilor muncii din patria noastră" (metalurgiști, constructori, colectiviști etc.) ; „Aspecte din viața copiilor în grădiniță" (formarea bunelor deprinderi, munca copiilor la colțul naturii vii, munca copiilor de serviciu etc.) ; „Frumusețea și bogățiile patriei noastre" ; „Din viața și lupta eroilor clasei muncitoare" (Vasile Roaită, Elena Sîrbu, Donca Simo, Filimon Sîrbu etc.).

2. **Pentru școlile de 7 ani și medii** (cca. 60 imagini).

„Amintiri din copilărie" de I. Creangă ; „Strămoșii noștri" (partea I și II) ; „Cetatea de foc" de M. Davidoglu ; „Laminorul de la Roman" ; „Bogățiile subsolului patriei noastre" (partea I-a — bogății minerale) ; „Stațiunea micilor naturaliști din Timișoara" ; „Apicultura" ; „Viața într-o mină" ; „Migrația peștilor" ; „Fabrica de mase plastice București" ; „O rafinărie de petrol" ; „Cascadele din țara noastră" ; „O stațiune piscicolă" (Tismana, Nucet etc.).

3. **Pentru școlile profesionale** (cca. 60 imagini).

„Controlul sudurii" (metode moderne) ; „Compoziția structurală a metalelor".

III. **Diapozitive didactice [2]) cu următoarele subiecte :**

1. „Muzeul de istorie al orașului București" (80 imagini).
2. „Geografia unei regiuni" — Suceava, Iași, Brașov, Mureș — Autonomă Maghiară, Crișana, Banat, Oltenia, Cluj, Maramureș (cîte 30—40 imagini pentru fiecare regiune, indicîndu-se imagini din raioanele respective necesare predării geografiei regionale în clasa a III-a).

MATERIAL DIDACTIC GRAFIC

I. **Hărți** (se prezintă macheta și nomenclatorul).

1. China și India în antichitate (format 4×70×100).
2. America Centrală (format 2×70×100).
3. Planiglobul istoric între cele două războaie mondiale (format 4×70×100).
4. R.P.R. — hartă turistică pentru pionieri și școlari (4×70×100).
5. Teritoriul patriei noastre între 1711—1821
6. Europa în secolele V—XI.
7. Romînia după 23 August 1944.

II. **Ghiduri și itinerarii turistice** pentru pionieri și școlari (se prezintă : tabla de materii, macheta la scara 1:1 pentru format de buzunar, borderou de imagini cu indicarea textului respectiv).

1. Ghiduri pentru regiunile Bacău, Dobrogea, Banat, Brașov, Oltenia.
2. Itinerarii turistice pentru Valea Prahovei, Valea Siretului, Valea Oltului, Călăraș-Sulina.

Ghidurile și itinerariile vor cuprinde aspecte ale geografiei fizice și economice, îndrumări pentru excursii, locuri istorice, întreprinderi, G.A.S., S.M.T. etc.

Volum maxim : 80 de pagini pentru ghiduri și 40 de pagini pentru itinerarii, din care jumătate rezervat pentru hărți, fotografii, vignete, schițe etc.

III. **Planșe în două-opt culori [3]) cu următoarele subiecte :**

1. Tablouri pentru ilustrarea poveștilor pentru preșcolari: (serii de 3—6 tablouri, format 35×50).

Pentru grupa de 3—4 ani : „Mama".

Pentru grupa de 4—5 ani : „Cei trei ursuleți" ; „Primăvara".

Pentru grupa de 5—6 ani : „Din viața copiilor din alte țări" ; „Povestea pîinii".

Pentru grupa de 6—7 ani : „Munca oamenilor toamna" ; „Povestea unei mese".

2. Planșe pentru școlile medii cu instruire în producție și școlile profesionale (serii de 10—15 planșe format 70×100 sau 50×70). Planșe pentru studiul mașinilor unelte, al automobilului ; al instalațiilor sanitare, de gaze, electrice.
3. Planșe înfățișînd procese tehnologice (o planșă format 70×100). Planșă privind obținerea produselor clorosodice și planșă privind obținerea plăcilor aglomerate.
4. Planșe pentru predarea scrisului (seria de 25 planșe).
5. Planșe pentru botanică (seria de 20 planșe).
6. Planșe pentru zoologie (seria de 20 planșe).

IV. **Lotoane și jetoane** — jocuri didactice pentru preșcolari :

Pentru grupa de 3—4 ani : „Ce lipsește din îmbrăcămintea păpușii".

Pentru grupa de 4—5 ani : „Aspecte din munca mamelor în producție și acasă".

Pentru grupa de 5—6 ani : „Meseriile"

Pentru grupa de 6—7 ani : „Unde trăiesc animalele".

V. **Albume și atlase.**

1. Atlas de anatomie și fiziologie umană (volum maxim 50 pagini).
2. Album pentru istoria antică și medievală (volum maxim 150 pagini).

Se prezintă tabla de materii, macheta la scara 1:1 pentru format A4, borderou de imagini cu indicarea textului respectiv, 5 planșe în formă finală.

APARATE

1. **Aparate de educație fizică și jucării mari pentru grădinițele de copii.**

Se vor prezenta modelul la scară redusă sau la scara 1:1 și indicații de folosire. Se pot prezenta atît modele pentru activitatea de pe terenul de joc, cît și modele pentru activitatea din interiorul grădiniței de copii. Jucăriile mari vor fi astfel proiectate încît să folosească la jocurile de creație ale copiilor, la antrenarea întregii grupe (nu pentru jocuri individuale). Ele vor avea dimensiuni potrivite pentru o utilizare efectivă.

2. **Aparate de laborator.**

1. Ohmmetru (uz didactic) ;
2. Generator de sunete și ultrasunete, etalon ;
3. Trusă pentru demonstrarea diferitelor moduri de transmitere a mișcărilor ;
4. Aparat pentru producerea și demonstrarea interferenței undelor sonore ;
5. Truse pentru experiențe de hidro și aerodinamică ;
6. Aparat pentru determinarea umidității cerealelor (uz didactic) ;
7. Aparate demonstrative sau trusă pentru înregistrarea și redarea sunetului (pe baze clasice și moderne) ;
8. Aparate didactice pentru studiul termoelectricității (sau trusă) ;
9. Aparate demonstrative pentru studiul razelor infraroșii (producerea și proprietățile lor) sau trusă ;
10. Ecran pentru proiecții la lumina zilei.

3. **Modele de mulaje (pentru producția de serie din masă plastică necesare predării științelor naturale).**

1. Scheletul corpului omenesc ;
2. Secțiune prin frunză ;
3. Secțiune prin tulpină ;
4. Secțiune prin rădăcină ;
5. Colecție de fosile

★

Pentru cele mai bune lucrări se vor acorda premii de la 500 la 5.000 lei.

Lucrările pentru concurs se vor trimite la Ministerul Învățămîntului și Culturii, Serviciul practica în producție și material didactic (str. Al. Popov nr. 30, raionul Gh. Gheorghiu-Dej, București), cu mențiunea „Pentru concursul de material didactic". Numele autorului va fi pus într-un plic sigilat. Atît pe plicul sigilat cît și pe lucrarea trimisă se va menționa același motto.

Concursul se închide la 31 decembrie 1961.

---

[1]) Scenariul va cuprinde pe jumătate de pagină (în partea stîngă) indicații privind conținutul imaginii sau imaginea respectivă și pe cealaltă jumătate de pagină, textul respectiv.

[2]) Scenariul va cuprinde : indicații privind conținutul imaginii sau imaginea respectivă, textul scurt care se scrie pe imagine și textul detaliat care însoțește fiecare serie de diapozitive.

[3]) La planșele sau tablourile în serie se prezintă : o machetă scara 1:1 pentru o planșă și machete la scara redusă (format A4), pentru celelalte planșe, inclusiv textul respectiv. La planșele unicat se prezintă macheta la scara 1:1 și textul respectiv.

BIBLIOGRAFIE

A apărut
REVISTA DE PEDAGOGIE
nr. 7/1961

La rubrica „Probleme ale școlii de 8 ani" *se publică articolele :* Caracterul unitar — organizatoric și pedagogic — al școlii de 8 ani *de Petre Drăgoiescu ;* Îmbunătățirea procesului instructiv-educativ în clasele I—IV prin organizarea predării pe obiecte *de H. Sepețeanu* și Principalele probleme ale trecerii la școala de 8 ani în dezbaterea consfătuirilor raionale ale cadrelor didactice *de A. Coman, S. Dima și V. Panduru.*

Rubrica „Studii și cercetări" *cuprinde următoarele articole :* Pentru un tratat de istoria pedagogiei românești *de Stanciu Stoian;* Cu privire la rolul coordonator al dirigintelui *de O. Șafran ;* Munca metodică din școală și din cadrul cercurilor pedagogice în lumina sarcinilor actuale ale învățămîntului *de A. Turovțev* și 150 de ani de la nașterea lui V. G. Belinski — întemeietorul pedagogiei democrat-revoluționare ruse *de Bernard Grigoriu.*

Articolele: Problemele de punctuație în programele de învățămînt și în manualele de gramatică pentru clasele a V-a, a VI-a și a VII-a *de Ștefania Popescu ;* Dezvoltarea gîndirii și vorbirii copiilor în procesul de cunoaștere a naturii și a mediului înconjurător sub conducerea educatoarei *de Vera Boșoteanu ,* Consfătuirea în problema elaborării tratatului de istoria pedagogiei românești *de Ion Vlad sînt incluse în rubrica* „Consultații — discuții — cronică".

În cadrul rubricii „Peste hotare" *se publică articolul :* Congresul pedagogilor din R. D. Germană *de Anghel Manolache.*

La rubrica „Critică și bibliografie" *sînt prezentate articolele :* O lucrare a cărei lipsă se resimțea *de Gh. Sireteanu ;* Întîmplări „obișnuite" — semnificații educative mari *de Lia Rausser* și Capriciile copiilor, problemă educativă greu de soluționat ? *de Elena Georgescu.*

★

A apărut revista NATURA nr. 3 iulie-august 1961.

În cuprins :

C. Dimofte : F. I. Levinson-Lessing și unele probleme fundamentale ale petrografiei moderne

A. Gurău : Activitatea geologilor romîni peste hotare.

I. Tonea : Populația globului.

C. Martiniuc, V. Băcăuanu : Porniturile de teren și modul cum pot fi prevenite sau stabilizate.

O. Burlacu : Prospecțiunea geochimică, metodă nouă de identificare a zăcămintelor de minereuri.

* * * Noi denumiri pe harta Antarcticei.

I. Velcea : Repartiția geografică a ovinelor.

* * * Prima hartă a fetei opuse a Lunii.

S. Vezu, E. Zahan : Pregătirea profesorului de geografie pentru noul an școlar.

M. Mihalcea : Aspecte din activitatea metodică a profesorilor de geografie.

I. Stefănescu : Îndrumător pentru studiul monografic al unei G.A.C.

V. Velcea : Trasee geografice în Carpați.

* * * Întocmirea colecțiilor de minerale.

* * * Probleme și exerciții de geografie.

C. Rebreanu : Zile minunate, zile de neuitat

Calendar. Recenzii Harta lumii. Din activitatea S.S.N.G.

★

Recomandăm cititorilor

A apărut de curînd broşura **„Despre bazele didactice ale legării instrucţiei de munca practică a elevilor"** de M. N. Skatkin, traducere din limba rusă.

Folosind datele ştiinţei pedagogice şi ale experienţei înaintate a cadrelor didactice sovietice, autorul încearcă să stabilească bazele didactice ale legării învăţămîntului cu munca productivă. În primul capitol, intitulat „Bazele principale ale legării instrucţiei cu munca", este scos în evidenţă faptul că predarea tuturor obiectelor de învăţămînt trebuie să urmărească rezolvarea sarcinii generale a şcolii — şi anume pregătirea multilaterală (psihologică, teoretică şi practică) a elevilor pentru muncă — arătîndu-se că fiecare profesor rezolvă această sarcină prin mijloace specifice obiectului său. Al doilea capitol — „De la cunoştinţe la muncă" — insistă asupra necesităţii ca în cursul lecţiilor să se creeze în conştiinţa elevilor asociaţii între noţiunile şi legile ştiinţifice studiate, pe de o parte, şi între diferitele fenomene de viaţă, mai ales acele fenomene cu care elevii se vor întîlni în procesul muncii, pe de altă parte. Diversele procedee expuse arată cititorului că profesorul, care cunoaşte din timp la ce muncă vor participa elevii lui, poate, fără a denatura sistemul obiectului său de învăţămînt, să stabilească legături temeinice între materia predată şi munca practică.

„Aplicarea cunoştinţelor în procesul muncii" — următorul capitol — documentează pe baza mai multor exemple concrete cum pot fi stimulaţi elevii să aplice în munca practică cunoştinţele căpătate la curs, cum pot fi obişnuiţi să muncească conştient. Ultimul capitol al broşurii arată mijloacele prin care profesorul ajută ca munca practică a elevilor să devină izvor de noi şi noi cunoştinţe.

Cuprinzînd în paginile ei o experienţă valoroasă, broşura „Despre bazele didactice ale legării instrucţiei de munca practică a elevilor" nu trebuie să lipsească din bibliotecile cadrelor didactice.

★

Albumul intitulat **„Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa"** (1831—1961), editat de Muzeul de istorie naturală „Grigore Antipa" vine în sprijinul învăţătorilor şi profesorilor în predarea cunoştinţelor de zoologie informîndu-i despre principalele colecţii pe care le pot găsi aici şi care, prezentate şcolarilor, aduc evidente foloase procesului de învăţămînt.

Albumul se deschide cu o succintă incursiune în istoria Muzeului : etapa 1831—1867, în care C. Valstein, primul director al acestuia, a izbutit să organizeze colecţiile ştiinţifice, separînd pe cele de fizică şi chimie de cele de istorie naturală şi în care sînt aduse numeroase materiale din ţară şi din străinătate ; etapa 1867—1894, cînd sînt înfiinţate colecţiile botanice, iar muzeul este înzestrat cu uriaşul Dinotheriu, cea mai preţioasă piesă a lui, găsit la Mînzaţi şi reconstituit pentru ştiinţă de ilustrul geolog şi paleontolog Gregoriu Ştefănescu, pe atunci director al Muzeului ; etapa 1894—1944, denumită etapa Grigore Antipa, în care, prin strădania savantului muzeul este mutat în actuala clădire din Şoseaua Kisselef şi este serios îmbogăţit ; şi, în sfîrşit, etapa actuală, care începe în 1944 şi în care Muzeul de istorie naturală a cunoscut transformări şi îmbunătăţiri mari, fiind pus la îndemîna maselor largi. Azi colecţiile sînt expuse pe criterii evolutive, ceea ce ajută tuturor categoriilor de vizitatori să urmărească ideea dezvoltării materiei vii în întreaga lume.

Din paginile albumului aflăm şi despre activitatea ştiinţifică ce se desfăşoară în secţiile acestei instituţii, precum şi despre conferinţele de popularizare ce au loc aici săptămînal, de peste 9 ani, conferinţe însoţite de proiecţii şi filme.

Albumul cuprinde, de asemenea, numeroase fotografii ilustrînd aspecte din muzeu, ca şi cele mai interesante piese existente în vitrinele acestuia, atît din fauna actuală a globului, cît şi a R. P. Romîne. Atrag atenţia fotografiile care înfăţişează comparativ scheletul de maimuţă şi cel de om, evoluţia craniului, a creierului, a inimii, a scheletului în seria vertebratelor etc.

Albumul ajută cadrelor didactice să se edifice asupra bogăţiei de materiale acumulate ani în şir, prin strădania unor devotaţi slujitori ai ştiinţei, asupra sprijinului pe care vizitarea muzeului de către elevi l-ar da muncii lor pentru ridicarea nivelului la învăţătură.

Cînd ai prietenii alături, cercetarea imaginilor din carte e mai pasionantă

Întreceri sportive

Recent, la Lugoj s-a desfăşurat concursul şcolar de natație, prilej important de trecere în revistă a succeselor obținute de elevi în această disciplină sportivă de bază.

Finalele de natație au reunit peste 350 de participanți din mai bine de 10 orașe ale țării. Organele M.I.C., în colaborare strînsă cu cele locale, au asigurat o desfășurare exemplară acestei însemnate confruntări sportive. La rîndul lor elevii, în marea lor majoritate, au răspuns prin rezultate valoroase grijii ce le-a fost acordată. Campionatul a prilejuit totodată un schimb prețios de experiență între micii concurenți, dar mai ales între profesori și antrenori, cei care se preocupă de pregătirea și educarea lor, de creșterea măiestriei lor sportive.

Va rămîne neuitată atît pentru participanți, cît și pentru publicul lugojan, prezent în număr impresionant în jurul bazinului, atmosfera de entuziasm și de voioșie care a domnit în cele două zile de concurs.

Bilanțul tehnic al finalelor poate fi grăitor ilustrat de cîteva cifre. Au fost stabilite nouă noi recorduri republicane de copii și juniori și au fost îndeplinite 12 standarduri pentru obținerea insignei de înotător-clasa aur. În marea majoritate a probelor rezultatele obținute sînt superioare celor cu care s-au cucerit în anul trecut titlurile de campioni.

Concursul a fost dominat de reprezentanții Bucureștiului. Ei au cucerit mai bine de jumătate din titlurile puse în joc : 29 din 54. Este urmarea preocupării manifestate față de dezvoltarea natației în rîndul elevilor din Capitală, rezultatul muncii rodnice depusă de profesori și antrenori ca Mihai Mitrofan, Gheorghe Dimeca, Ileana Georgescu, Maria Baciu, Paul Stroescu și alții.

Cu un bilanț pozitiv au încheiat finalele și înotătorii din Reșița. Rezultatele obținute de ei se datoresc, printre altele, și faptului că aici a fost amenajat de curînd un bun bazin de înot, că membrii clubului sportiv muncitoresc îi sprijină pe juniori și, în sfîrșit, faptului că profesorii de gimnastică și antrenorii reșițeni au muncit cu tragere de inimă. Elevii din Reșița au adus acasă 9 titluri de campioni ai țării, lăsînd în urmă centre consacrate în natație cum ar fi Cluj, Arad, Tg. Mureș, Oradea, Timișoara. Conducerile școlilor sportive și ale cluburilor sportive școlare din aceste orașe trebuie să tragă concluziile cuvenite și să ia măsuri grabnice pentru remedierea situației.

Cu acest prilej, este cazul să abordăm încă un aspect al problemei. Mai există din păcate pe alocuri mentalitatea învechită de a se acorda sprijin principal sporturilor care aduc succese competiționale imediate. Așa s-a ajuns într-o serie de mari orașe care beneficiază de însemnate posibilități materiale, la neglijarea natației. Nici un campion școlar nu a fost pregătit la Constanța, Galați, Iași, Baia Mare, Craiova, Ploiești, Brașov.

Activitatea competițională a elevilor crește în intensitate. În aceste zile la Arad și București, peste 700 de elevi se întrec în campionatul școlilor sportive, competiție de o mare amploare. La Arad își dispută întîietatea handbaliștii și baschetbaliștii, la București gimnaștii, atleții, voleibaliștii. Și poate că dintre copiii și tinerii care încearcă în aceste zile primele emoții ale unei mari întreceri se vor ridica cei care peste 4 ani ne vor reprezenta culorile țării la Jocurile Olimpice de la Tokio.

Sportul școlar este un izvor nesecat de noi și noi talente.

Valeriu Chiose
Tiberiu Stama

IANKA MAVR: Robinsonii Polesiei

Tipul eroului solitar gen Robinson, creat de către scriitorul clasic englez Daniel Defoe, a făcut deseori obiectul unor romane de aventuri. Diferiţi autori şi-au pus personajul lor în situaţia să „naufragieze" în tot felul de locuri, fie pe insule nelocuite şi îndepărtate de căile de navigaţie, fie în ţinuturi pustii, fie în diferite alte puncte de pe suprafaţa pămîntului sau altor planete.

Iată însă că Ianka Mavr, pe numele lui adevărat Ivan Mihailovici Feodorov, şi-a ales „robinsonii" săi nu dintre tipurile tradiţionale de aventurieri, ci dintre tinerii obişnuiţi, glumeţi şi plini de optimism pe care-i poţi întîlni în fiecare zi pe întinderile Polesiei, ţinut mlăştinos şi împădurit din sudul R. S. S. Bieloruse.

Doi şcolari, Miron şi Viktor, hotăriţi să-şi petreacă vacanţa de primăvară într-un mod cît mai interesant, pornesc într-o bărcuţă pe apele revărsate, cu intenţia de a face o plimbare de cîteva zile prin împrejurimi, unde doreau să cunoască mlaştinile şi pădurea, locuri pline pentru ei de mister şi necunoscut. Însă, din neatenţia provocată de dorinţa de a vedea o clipă mai devreme pădurea spre care „navigau", cu imaginaţia plină de aventuri citite prin cărţile lui Jules Verne, Mayne Reid şi Fenimore Cooper, celor doi adolescenţi le fuge barca de sub picioare şi rămîn în mlaştină, în apropierea unei păduri înconjurate de apele revărsate.

Primul şoc trecut, cei doi eroi, pe măsura necesităţii de a-şi potoli foamea şi a supravieţui pînă vor găsi un drum pe care să se întoarcă la casele lor, pe care încep să le dorească din toată inima, redescoperă o serie de mijloace primitive de a aprinde focul, de a pescui şi vîna, reuşesc să-şi confecţioneze arme, unelte şi adăpost.

Aventura însă nu se opreşte aici. Cei doi adolescenţi descoperă întîmplător urma unei bande de contrabandişti şi spioni pe care, dînd dovadă de un înalt patriotism şi de mult curaj, împreună cu Savciuk, grănicerul eliberat din mîinile acestora, îi dezarmează şi îi predau autorităţilor.

Romanul „Robinsonii Polesiei" are un fond variat, conţinutul său fiind în acelaşi timp ştiinţific, social şi uman. Prin el tinerii cititori iau cunoştinţă pe nesimţite despre o mulţime de date privind ţinuturile Polesiei şi situaţia Bielorusiei anului 1929 (cînd Ianka Mavr a scris cartea sa), fauna şi flora regiunii, precum şi cu privire la oamenii de prin partea locului şi preocupările lor.

Pe un ton ironic şi glumeţ uneori cu accente de profundă seriozitate — mai ales acolo unde este vorba de banda de spioni — autorul, urmărindu-şi eroii în desfăşurarea faptelor, îi învaţă pe cititori o mulţime de lucruri. De la început şi pînă la sfîrşit cartea este interesantă şi antrenantă, ţinînd atenţia cititorului încordată prin variatele şi neaşteptatele întîmplări care culminează cu scene din ce în ce mai palpitante.

Stilul folosit este curgător şi limpede, autorul păstrînd în dialoguri tonul firesc al personajelor de vîrsta eroilor săi, iar în povestire pe acela viu şi puţin glumeţ al unui fin observator al naturii şi oamenilor.

Prin conţinutul său instructiv şi prin valoarea sa artistică romanul „Robinsonii Polesiei" se impune ca o lucrare care merită să fie recomandată tuturor cititorilor de vîrstă şcolară.

Gh. Iliescu

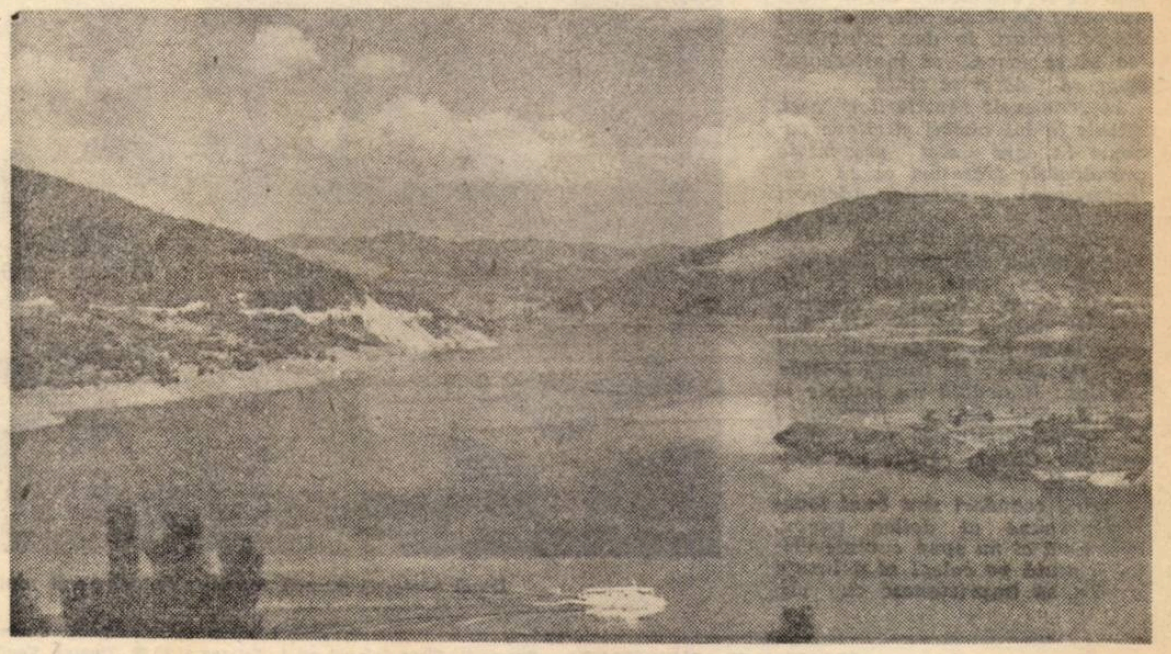

Mereu mai frumoasă devine patria noastră datorită muncii creatoare a constructorilor socialismului.
În fotografie : *noua mare făurită de om la Bicaz*

DE PESTE HOTARE

17 ANI DE LA ELIBERAREA BULGARIEI DE SUB JUGUL FASCIST

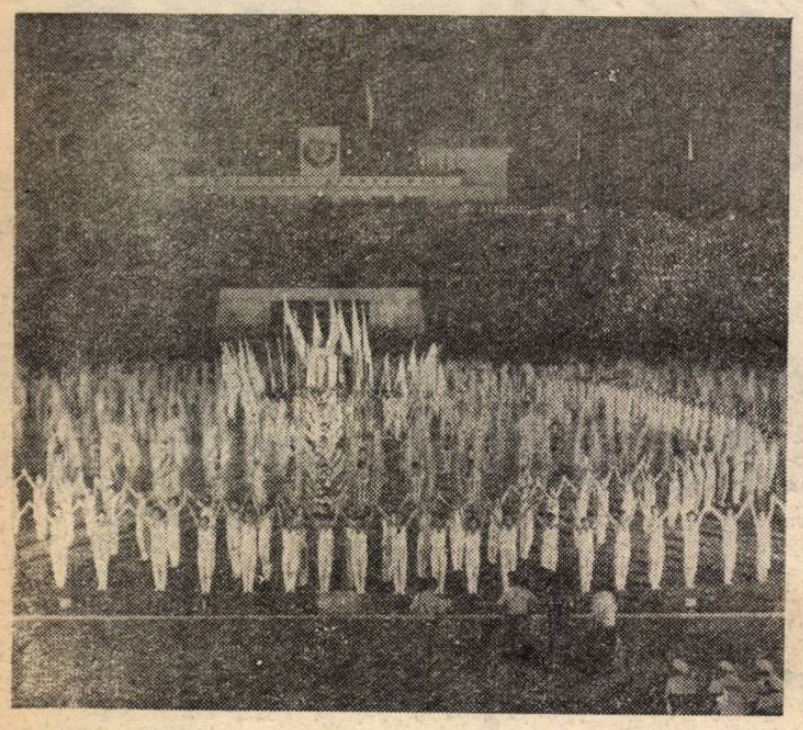

De curînd s-au desfăşurat în capitala R. P. Bulgaria Jocurile Mondiale Universitare. În clişeu: un aspect de la grandioasa manifestare sportivă a tineretului bulgar desfăşurată cu acest prilej pe stadionul „Vasil Levschi" din Sofia

La 9 septembrie se împlinesc 17 ani de cînd poporul bulgar în condiţiile înaintării victorioase în Balcani a armatei sovietice eliberatoare, a doborît dictatura fascistă. Sînt ani în care poporul bulgar, sub conducerea Partidului Comunist, a păşit ferm pe drumul dezvoltării sale socialiste.

Succese grăitoare, remarcabile au venit unele după altele să se înscrie în istoria de luptă şi muncă a harnicului şi talentatului popor bulgar pentru construirea unei vieţi noi. Astăzi, industria grea este în plină dezvoltare. Aplicarea învăţăturii leniniste cu privire la transformarea socialistă a agriculturii a făcut ca socialismul să învingă definitiv în satele bulgare.

Socialismul a şters din Bulgaria nu numai înapoierea economică seculară, dar şi pe cea culturală. Numai în acest an s-au construit peste 2000 săli de clasă, 320 cabinete pentru legarea învăţămîntului de producţie etc.

Şcoala nouă a Bulgariei este în măsură să satisfacă marile cerinţe ale construcţiei socialiste în problema pregătirii cadrelor, a culturalizării maselor.

CEAVDARII

În R. P. Bulgaria se dă o atenţie deosebită muncii de educare a elevilor, dezvoltării lor multilaterale. Un sprijin preţios în atingerea acestor obiective îl dau organizaţiile de copii şi tineret — organizaţiile de ceavdari, de pionieri şi Uniunea Tineretului Comsomolist-Dimitrovist

Organizaţia de ceavdari, care cuprinde elevi între 7 şi 9 ani, adică din clasele I şi II, dă un ajutor susţinut şcolii în educarea şi instruirea copiilor. Activitatea ceavdarilor se desfăşoară pe grupe şi detaşamente, fiind îndrumată de instructori special pregătiţi. În alegerea şi organizarea diferitelor activităţi cu ceavdarii se ţine seama de particularităţile de vîrstă ale copiilor, astfel încît acţiunile în care sînt antrenaţi să fie interesante şi atractive. Întreaga activitate cu ceavdarii urmăreşte să le formeze priceperi şi deprinderi de muncă practică, să le insufle dragostea faţă de muncă şi învăţătură, faţă de patrie şi popor.

Palatul pionierilor şi casele de pionieri acordă un ajutor permanent instructorilor care lucrează cu ceavdarii. La fiecare casă a pionierilor din ţară şi la Palatul pionierilor din Sofia există încăperi special destinate activităţii ceavdarilor. Mobilierul acestor încăperi, materialele cu care sînt ele înzestrate, conţinutul activităţilor ce se desfăşoară aci — toate amintesc de vîrsta celor mai mici dintre şcolari, le dau posibilitatea să se joace, să meştereasă ceva, să rîdă şi să cînte.

În „camerele ceavdarilor" vezi, afişate la loc vizibil şi cîteva panouri în care sînt prezentate principalele trăsături care-i caracterizează pe aceştia. Adeseori ochii jucăuşi de copil aleargă pe slovele aşternute cu grijă. Iată, pe un panou stă scris: „Ceavdarul este un copil vesel. El se joacă, cîntă, învaţă, citeşte". Alături, desene viu colorate, sub care — în funcţie de conţinutul lor — stă scris: Îşi învaţă lecţiile regulat; Niciodată nu întîrzie la şcoală; Ştie cîntece frumoase; În fiecare dimineaţă face gimnastică; Citeşte cărţile noi pentru copii.

„Micii ceavdari sînt buni tovarăşi" spune al doilea panou. Niciodată ei nu spun cuvinte urîte, îi ajută pe colegi să-şi înveţe lecţiile, se împrietenesc cu cei mai mici şi au grijă de ei, nu suflă la lecţii.

O altă regulă subliniază că „ceavdarii îşi iubesc patria lor liberă ca pe propria lor mamă". De pe panoul respectiv copiii află în continuare că fiecare ceavdar ştie pentru ce a luptat Gheorghi Dimitrov, cunoaşte viaţa lui Ceavdar Voevod (luptător împotriva turcilor, de la care îşi trage numele organizaţia lor), cunoaşte monumentele din localitate şi din împrejurimi şi le îngrijeşte,

De pe un alt panou ceavdarii află că, pentru a putea deveni pionieri, trebuie să fie exemplu atît în clasă cît şi în afară de clasă.

„Ceavdarul iubeşte munca şi sare întotdeauna în ajutorul celorlalţi colegi" — spune un alt panou. De pe acesta copiii află că ei sînt chemaţi să participe, după puterile lor, la munca obştească, să-şi ajute mama în treburile gospodăreşti etc.

Micii purtători ai cravatelor albastre (spre deosebire de pionieri, cevdarii poartă cravate albastre) sînt astfel educaţi încît respectarea acestor reguli constituie pentru ei o preocupare continuă.

Julieta Vasilieva, instructoare de ceavdari la o şcoală din Sofia, ne-a arătat unele acţiuni organizate de ea pentru a-i ajuta pe ceavdari să îndeplinească regulile pe care le au de respectat. Bunăoară, pentru a-i face pe copii să îndrăgească jocul, cîntecul, literatura şi învăţătura, instructoarea şi-a înscris în planul întocmit pentru clasa I-a să-i înveţe jocuri, cîntece, să vizioneze cu ei spectacole la teatrul de păpuşi şi filme, să organizeze discuţii în jurul unor povestiri despre oamenii de seamă (de exemplu despre V. I. Lenin şi Gh. Dimitrov) etc.

Jocurile, alese potrivit vîrstei şi intereselor copiilor, se desfăşoară de obicei în aer liber, într-o atmosferă de veselie

Activitatea bogată desfăşurată — din care am arătat doar o parte — face ca micii şcolari să capete noi cunoştinţe, să iubească mai mult munca, să fie mai disciplinaţi, pregătindu-i în vederea primirii în organizaţia de pionieri.

Ion Bîrna

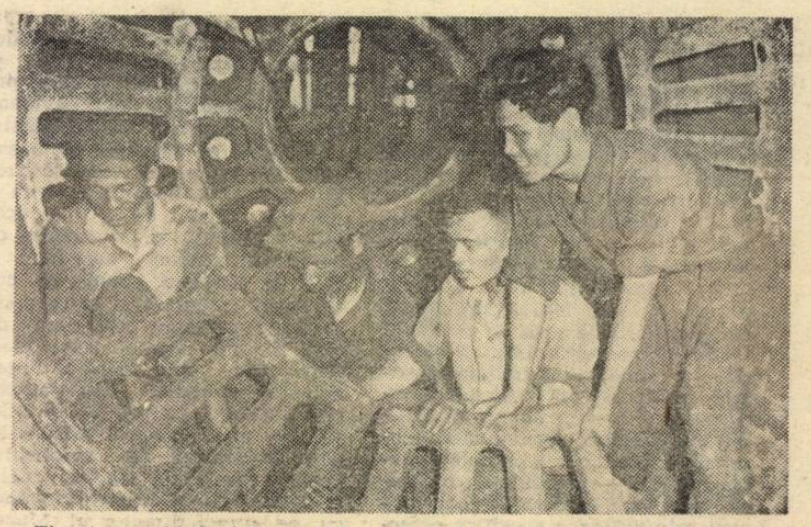

Tineri muncitori vietnamezi lucrînd la instalaţiile fabricii de ciment din Haifong, care se construieşte cu ajutorul R.P.R.

R. D. Vietnam

Pentru larga răspîndire a ştiinţei şi culturii

În cei 16 ani care au trecut de la proclamarea R. D. Vietnam poporul vietnamez a obţinut, sub conducerea Partidului celor ce muncesc, mari succese în dezvoltarea învăţămîntului, în răspîndirea largă a ştiinţei şi culturii.

Lupta pentru înlăturarea neştiinţei de carte desfăşurată în anii construcţiei socialiste a avut ca urmare lichidarea în linii mari a acestei grele moşteniri lăsate de trecut. Cursurile de perfecţionare a celor care au învăţat să scrie şi să citească, învăţămîntul de cultură generală, profesional şi superior cunosc în R. D. Vietnam o dezvoltare neîncetată. Bunăoară, numărul celor care au urmat cursurile de perfecţionare a atins cifra de două milioane, iar efectivul elevilor ce urmează şcoala de cultură generală s-a ridicat la 1.900.000.

În şcolile tehnice de gradul II învaţă circa 26.500 de elevi, cifra de plan fiind realizată în proporţie de 212 la sută, iar în învăţămîntul superior studiază peste 12.000 de tineri, adică de 25 de ori mai mulţi decît în 1939. Cei care doresc să urmeze învăţămîntul superior au azi la dispoziţie o universitate, un institut politehnic, institute pedagogice la Hanoi şi Vinh, un institut de agricultură şi silvicultură, unul de economie şi finanţe, Institutul de medicină şi farmacie, Institutul de hidraulică, Şcoala superioară de arte frumoase.

Paralel cu aceasta, pentru răspîndirea culturii în mase, statul foloseşte intens tipăriturile, radiodifuziunea etc., bazîndu-se pe principiul că măreţul plan de construire a socialismului nu poate fi realizat decît cu oameni culţi.

„SÎNTEM IMPRESIONAŢI DE PROGRESELE R. P. ROMÎNE"

Declaraţiile adjunctului ministrului Educaţiei din Cuba, Jose Maceira

Jose Aguilera Maceira, adjunct al ministrului Educaţiei din Cuba, conducătorul delegaţiei cubane care ne-a vizitat ţara în cadrul programului de colaborare în domeniul educaţiei, ştiinţei şi culturii între R. P. Română şi Republica Cuba, a acordat un interviu reprezentanţilor presei romîne. Oaspetele cuban a declarat printre altele:

Sîntem într-adevăr impresionaţi de enormele progrese obţinute de Republica Populară Romînă în ultimii ani, atît în domeniul economic, cît şi în cel cultural.

În domeniul învăţămîntului, care ne-a interesat în primul rînd, delegaţia noastră a putut vedea că la dvs. s-a creat un sistem de învăţămînt pentru popor, cu o organizare într-adevăr exemplară, bine închegată, bine orientată, cu profesori capabili, îndrumaţi în mod adecvat de către organele de stat care se ocupă de educaţie. Ne-a impresionat nu numai calitatea noilor construcţii şcolare care se înalţă continuu, cu săli luminoase, bine ventilate, spaţioase, dar şi abundenţa materialului didactic.

În legătură cu problemele de învăţămînt noi am cîştigat aci o experienţă valoroasă, care ne va servi fără îndoială la fundamentarea reformelor radicale pe care le introducem în sistemul de învăţămînt din Cuba.

Educaţia extraşcolară este de asemenea urmărită atent şi un rol important îl au U.T.M.-ul şi organizaţia de pionieri.

Un lucru care ne-a mişcat profund este interesul pe care-l manifestă poporul romîn pentru problemele Cubei şi pentru realizările guvernului nostru revoluţionar.

După ce a mulţumit pentru primirea călduroasă făcută delegaţiei cubane, Jose Maceira a urat poporului romîn ca, sub conducerea Partidului Muncitoresc Romîn şi a guvernului R. P. Romîne, să obţină noi succese în înfăptuirea ţelurilor pe care şi le-a propus.

După orele de muncă, aproape toţi oamenii muncii din Cuba învaţă

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 626 | vineri 15 septembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

In prima zi de școală

Din nou la școală

Au rămas departe și crestele trufașe ale munților decupîndu-se plumburii din albastrul de cicoare al cerului, și potecile înguste furișîndu-se printre tufișele de zmeură sau, obosite, poposind lîngă izvoare la umbra cetinilor de brad, și valurile de smarald risipindu-se în dantele de spumă pe țărmuri de mare, și soarele așternînd cărări de foc pe întinderi nesfîrșite de apă... Au rămas departe toate.

Din nou la școală! Profesori și elevi se revăd după o vacanță plină de inedit și frumuseți, aducînd cu ei comoara amintirii zilelor pline de farmec petrecute la munte sau la mare, în colonii și tabere, în excursii. Privirile tuturor aleargă nesățioase pe albul proaspăt al pereților, alunecă pe luciul băncilor noi, oprindu-se între file de cărți școlare nerăsfoite încă. Adeseori, gălăgioșii oaspeți fac pur și simplu cunoștință cu o școală nouă. În toamna aceasta — ca și în multe altele în anii noștri — mii de elevi trăiesc o asemenea bucurie, căci sute de școli (însumînd circa 3.700 săli de clasă) s-au înălțat vara aceasta să primească, proaspete și încăpătoare, mulțimea de copii sănătoși și voioși, dornici să învețe.

Și nimic nu stă în calea împlinirii dorinței de a învăța a tineretului nostru. Iată, pe băncile curate îi așteaptă manuale noi, atrăgătoare, lucrate cu migală de cei mai pricepuți specialiști. Elevii din clasele I—VII le primesc gratuit. Tineretul care studiază în învățămîntul de toate gradele nu trebuie să plătească nici un fel de taxe școlare și de examene. Aceasta arată grija partidului și statului nostru pentru a asigura accesul la învățătură al tuturor fiilor oamenilor muncii.

Pentru copiii patriei noastre sînt toate. Nici o piedică, nici o greutate nu le stă în cale pentru îmbogățirea cunoștințelor lor, pentru însușirea culturii celei mai înalte. Copiii noștri au o singură grijă, o singură datorie — să învețe cu sîrguință, să pună tot elanul tinereții lor în muncă, să se pregătească temeinic pentru a putea participa cu pricepere la opera de desăvîrșire a construcției socialismului în patria noastră.

Țineți minte începuturile de an școlar de altădată? Să răsfoim împreună cîteva din publicațiile vremii și vă veți reaminti: „Copiii lucrătorilor și ai țăranilor săraci — constată cu amărăciune învățătorul C. Pajura într-un articol intitulat „Mizeria culturală" — nu pot urma nici pe cei patru (ani — n.n.) de acum, din cauza mizeriei. La țară i-am văzut goi sau în trențe și petice, cu cîte un codru de mămăligă rece, păzind vitele chiaburilor. La orașe, de mici intră în fumul fabricilor și se ofilesc. Iată binefacerile regimului capitalist". Într-un alt articol, intitulat „Decăderea învățămîntului primar", completînd parcă cele spuse în articolul de mai sus, stă scris: „Armata, poliția, jandarmeria, — bugetul țării este încărcat cu sute de miliarde; pentru învățămînt, de pe urma căruia pot folosi în parte și masele populare, nu se găsesc sume îndestulătoare, fiind lăsat să-și tîrîie existența din mila particularilor".

Cît despre „fericirea" de a fi învățător sau profesor în anii regimului burghezo-moșieresc vorbește cît se poate de clar Apelul adresat corpului didactic, în august 1933, de către C.C. al Partidului Comunist din Romînia. „Șapte mii dintre voi sînteți fără posturi și fără pîine — spune Apelul. Guvernul burgheziei și moșierilor vă lasă pradă foamei și mizeriei, fără cel mai mic ajutor. Cînd peste 50 la sută din copii rămîn în afară de școală, cînd poporul muncitor de la orașe și de la sate se zbate în analfabetism și întuneric, guvernul închide sute de școli, aruncînd noi mii de învățători și institutori pe drumuri. Celor încă în funcțiune li se reduc necontenit salariile prin nenumăratele „curbe de sacrificiu" și li se fură salariile pe luni întregi".

Situația tragică din trecut a oamenilor muncii din școli pe care o dezvăluie documentele este în contrast izbitor cu prezentul. După creșterea în cîteva rînduri a salariilor, acest început de an școlar aduce cadrelor didactice o nouă sporire a remunerației lor.

Documentele de partid și de stat elaborate pe baza cunoașterii realităților vieții noastre noi, a legilor dezvoltării sociale, ne dau posibilitatea să vedem viitorul mereu mai luminos al școlii noastre. Anul acesta — o știm cu toții — cuprindem în clasa a V-a peste 99 la sută din promovații clasei a IV-a, ceea ce înseamnă practic că încheiem generalizarea învățămîntului de 7 ani. În anul școlar 1961—62, vor fi cuprinși în grădinițe, școli de cultură generală, profesionale și tehnice un număr de peste 3.300.000 de elevi.

Asistăm la o cuprindere sporită de elevi în școlile medii. Anul acesta, cele 450 școli medii de cultură generală vor cuprinde cu peste 13.000 mai mulți școlari decît în anul trecut. Acest lucru este posibil în primul rînd prin creșterea cu peste 60 a numărului școlilor medii. Asemenea creșteri au loc și în învățămîntul seral, ca și în învățămîntul profesional, artistic etc.

Înfăptuirea tuturor sarcinilor puse de dezvoltarea școlii noastre cer unirea eforturilor tuturor pentru continua îmbunătățire a metodelor de muncă și pentru ridicarea nivelului științific al predării.

Una din cele mai însemnate sarcini ale școlii noastre este legarea învățămîntului de viață, de munca direct productivă. Congresul al III-lea al P.M.R. a trasat sarcini importante cadrelor didactice pentru realizarea acestei trăsături a școlii de tip nou. Ca urmare, printre alte măsuri luate a spo-

(Continuare în pag. 2-a)

Un moment important al revoluției noastre culturale

Știința marxist-leninistă ne învață că omul societății socialiste trebuie să fie înainte de toate omul unei înalte culturi, că socialismul începe acolo unde milioane de oameni ai muncii își însușesc știința și cultura. Călăuzit de această învățătură, statul nostru democrat-popular a manifestat încă din primele zile ale existenței sale un mare interes pentru culturalizarea maselor, pentru dezvoltarea învățămîntului, pentru pregătirea tinerelor generații de constructori ai socialismului.

Aceasta a fost cu atît mai necesar cu cît în trecut învățămîntul de cultură generală din țara noastră era slab dezvoltat, rupt de viață, și nu cuprindea masele largi de fii ai oamenilor muncii. Clasele exploatatoare nu aveau interesul să dea școlii o dezvoltare largă, deoarece aceasta ar fi contribuit la creșterea conștiinței maselor. Datorită acestui fapt Romînia ajunsese una din țările din Europa cu cel mai mare procent de analfabeți.

În anii regimului democrat-popular, prin măsurile luate de organele de partid și de stat întregul nostru învățămînt a devenit învățămînt de stat și constituie un drept egal pentru toți cetățenii țării, fără deosebire de sex, naționalitate sau religie. Porțile școlilor de toate gradele au fost larg deschise pentru toți fiii oamenilor muncii. A fost lărgită simțitor rețeaua școlilor, înființîndu-se noi unități în orașe și sate, îndeosebi în cătunele îndepărtate de centre și chiar pe lîngă grupe izolate de case unde existau 7—8 copii de vîrstă școlară. Totodată s-au construit numeroase localuri de școli și săli de clasă, s-au acordat elevilor burse, precum și locuri în internatele școlare; au fost organizate gazde comune și transportul în comun pentru copiii care nu locuiesc în imediata apropiere de școală, s-au desființat taxele școlare.

Datorită acestor măsuri, în țara noastră, unde altădată milioane de copii rămîneau analfabeți, astăzi nu mai există copii de vîrstă școlară neșcolarizați.

O realizare importantă a regimului democrat-popular a fost dezvoltarea școlii de 7 ani, care a reprezentat o treaptă superioară față de vechea școală de cultură generală, dînd elevilor un sistem larg și unitar de cunoștințe în spiritul concepției materialist-dialectice. Începînd cu anul școlar 1955—1956, învățămîntul de 7 ani a devenit general și obligatoriu în orașe, centre muncitorești și localitățile reședințe de raion, iar în anul 1958 s-a legiferat generalizarea și obligativitatea acestuia și în localitățile din mediul rural (comune și sate). Datorită muncii entuziaste depuse de organele de partid și de stat, precum și de cadrele didactice, cu sprijinul larg al organizațiilor obștești și al întregului popor, în anul școlar 1960—61 au fost cuprinși în învățămîntul de 7 ani din țara noastră aproape 2.300.000 de copii de la orașe și sate. Aceasta a reprezentat o cuprindere în școală de 100 la sută a copiilor de vîrsta claselor I—IV și o cuprindere de peste 96 la sută a absolvenților clasei a IV-a. În raport cu anii anteriori, aceasta a însemnat fără îndoială o serioasă realizare.

În înfăptuirea ei o contribuție deosebită de însemnată au adus

D. Nicu și T. Sebastian

(Continuare în pag. 2-a)

LUMINĂ

Școală serală, într-un sat din regiunea Argeș, undeva la jumătatea drumului dintre Găești și Târgoviște. Douăzeci de oameni ascultă explicațiile tînărului profesor de matematică și își iau notițe. Mă uit la mîinile lor. Palmele nu se văd — numai brațele arse de soare, puternice, pe care strălucesc argintiu ceasurile. Elevul acela din prima bancă (frunte înaltă, severă, ochelari) — dar nu numai el, ci și ceilalți, toți — cu îmbrăcămintea corectă, cu gesturi de o demnitate măsurată — par oameni care de ani și ani nu s-au îndeletnicit cu altceva decît cu studiul. Observ a nu știu cîta oară cît de puțin seamănă muncitorii de azi cu imaginea tradițională a vechilor lucrători, cu mîinile negre de ulei, cu funingine pe sprîncene. Pe cei de aici i-am văzut venind la școală. Nici o treime din ei n-au sosit pe jos. În curte se află un lung rastel în care sînt așezate bicicletele. Alături, cîteva motociclete...

S-a întunecat și cineva aprinde lumina. Creioanele aleargă mai repede pe hîrtia care — mi se pare — s-a întunecat la un moment dat ușor. Îl întreb din ochi pe tovarășul cel mai apropiat. Nu înțelege. Îi arăt becul. Diferența era aproape imperceptibilă, o clipă mi s-a părut că mă înșel. Dar nu e o părere: lumina are o ușoară, foarte ușoară pulsație, pe care cel de lîngă mine, obișnuit cu ea, n-o mai percepe. Îi arăt în șoaptă ce mă nedumerește și, surîzînd, îmi explică. Școala primește lumină de la același transformator ca și sondele de pe dealurile din jur, locul de muncă al elevilor. Cînd pompele sondelor fac o mișcare de aspirație, se consumă mai multă energie electrică și atunci lumina slăbește ușor. E ca și cum de aici, din clasă, ar participa și elevii la eforturile sondelor.

Luminile prietenoase ale sondelor alunecă peste mîinile elevilor, peste tablă, peste catalog — și parcă fiecare dintre cei de aci și fiecare lucru din clasă capătă în lumina aceasta, care trăiește, un plus de noblețe și de măreție. Oamenii de aici, din bănci, vorbesc cu sondele prin intermediul luminii.

Și mă gîndesc la frumusețea școlii de azi, care își deschide larg porțile pentru acești oameni, făuritori a tot ce e bun pe lume. Lor și copiilor lor, școala noastră le dă posibilitatea de a-și însuși un tezaur nelimitat de cunoștințe. Tuturor oamenilor muncii, tuturor copiilor oamenilor muncii, școala de azi — care se călăuzește după lumina aceleiași învățături ca și activitatea productivă — le dă putința de a deveni muncitori de înaltă calificare, ingineri, savanți. Grea ca o lespede, umbra a acoperit pînă și amintirea școlii de altă dată, a școlii de demult, cu porțile închise pentru copiii oamenilor muncii, menită să educe odraslele exploatatorilor în spiritul urii față de om...

Legătura prin intermediul luminii dintre școală și muncă, dintre școală și viață, este trainică și neîntreruptă. Lumina li se dăruie tuturor celor care au nevoie de ea, celor care s-au luptat generații de-a rîndul pentru a o cîștiga. Milioane de copii, de tineri, de oameni maturi învață pe băncile școlilor, zeci de mii de învățători și profesori îi instruiesc și educă.

Acum, la început de an școlar, pentru viața lor tot mai frumoasă, mai bogată, mai plină, pentru minunatele perspective care se deschid mereu mai larg înaintea lor, cu toții își exprimă încă o dată profunda lor recunoștință partidului, celui mai mare făuritor de lumină din istoria poporului nostru.

FLORIN MUGUR

Vera Nițescu Veslovschi: *Pionieră*

Din nou la școală

(Urmare din pag. 1)

rit în acest an numărul școlilor în care se experimentează instruirea elevilor direct în producție în cîte o zi pe săptămînă. Rezultatele obținute de cele 45 de școli medii care au experimentat pînă acum instruirea sistematică în producție sînt deosebit de promițătoare. Depășindu-se faza primară, în care au fost de rezolvat multe probleme de organizare, în cele peste o sută de școli în care se realizează acum instruirea elevilor direct în producție se va putea acorda mai multă atenție conținutului, nivelului instruirii.

Un sprijin însemnat în legarea învățămîntului de producție îl pot da profesorilor și maiștrilor organizațiile sindicale din școli. Ele pot sprijini cel mai bine colectivele pedagogice în rezolvarea problemelor de ordin material ce se ridică în această direcție, astfel încît munca pentru legarea instrucției teoretice de cea practică să nu fie stingherită. Începînd de la sprijinul acordat pentru înzestrarea școlii cu utilaj și materiale de lucru, de la stabilirea unei legături trainice cu organizațiile sindicale din întreprinderile în care se desfășoară practica, și terminînd cu consfătuirile de producție pe problemele cele mai însemnate ale legării școlii de viață, cu larga popularizare a experienței înaintate dobîndite în această direcție — în toate domeniile, deci, organizația sindicală poate să ajute colectivul școlii să-și ducă la bun sfîrșit sarcinile, să înscrie succese din care să tragă folos atît școala respectivă cît și învățămîntul întreg.

Zi de zi învățămîntul nostru își sporește exigența față de profesor, de cel care muncește direct și permanent cu elevii. Dar el nu poate fi lăsat singur. Alături de dînsul sînt și trebuie să fie permanent organele de îndrumare și control ale învățămîntului, în activitatea cărora trebuie să se înregistreze o mai pronunțată îmbunătățire. Controlul și îndrumarea să se îndrepte mai stăruitor asupra modului cum se muncește cu elevii în clasă, asupra problemelor de conținut ale învățămîntului, asupra nivelului ideologic, științific, metodic al lecțiilor. Prin organele de îndrumare și control, atît secțiile de învățămînt cît și Ministerul Învățămîntului și Culturii trebuie să fie bine și la timp informate asupra muncii duse în școli pentru pregătirea elevilor. Aceasta le va ajuta să îndrume mai operativ decît pînă acum activitatea instructiv-educativă din școli.

Învățămîntul nostru în plină ascensiune cere o calitate înaltă a muncii învățătorilor și profesorilor. Pentru aceasta le pune la îndemînă mijloace care să-i ajute: cursuri de perfecționare, forme colective de colaborare pe linia specialității și metodice, literatură pedagogică etc. Trebuie arătat în acest sens că Institutul de științe pedagogice are datoria ca, pe baza cercetărilor științifice, să elaboreze mai multe materiale care să vină direct în sprijinul cadrelor didactice. E de așteptat ca cercetătorii Institutului de științe pedagogice să meargă cu un pas înaintea cadrelor didactice pentru a le ajuta efectiv, să indice soluții judicioase în complexele probleme pedagogice pe care le pune dezvoltarea învățămîntului nostru. Este bine ca institutul să antreneze în munca de cercetare cît mai multe cadre care lucrează nemijlocit în școală, aceasta fiind desigur în folosul învățămîntului, al muncii pentru ridicarea nivelului științific al predării.

Sîntem în prima zi a anului școlar. În fața noastră, a tuturor celor ce muncim pe tărîmul învățămîntului stau acum toate sarcinile unui nou an de muncă. Îndeplinirea lor cu cele mai bune rezultate depinde de hotărîrea noastră de a desfășura o muncă de calitate. Exemplul minunat pe care îl dau muncitorii din întreprinderi și șantiere ne însuflețește. Și noi, alături de ei, înțelegem și vrem să răspundem chemării partidului prin roadele tot mai bogate ale anului școlar ce se deschide.

Bun venit

Flori ale patriei dragi,
Sosind în cetatea științei,
Dascălii voștri vă spun,
Bun venit!

V-așteaptă cartea, lumina
și visul...
V-așteaptă zborul spre aștri
Spre care astăzi se-nalță
surîsul
Din ochii albaștri.

Ogoru-nroșit și uriașe uzine,
Crescute sub roșul stindard.
Cer minte isteață, meștere mîini.
Și inimi ce ard.

Prof. B. NICOLAIE
Buzău

Un moment important al revoluției noastre culturale

(Urmare din pag. 1)

măsura stabilită de Congresul al III-lea al P.M.R. de a se acorda gratuit manuale școlare pentru toți elevii din învățămîntul general (clasele I—VII), precum și celelalte măsuri luate de partid și guvern pentru crearea unor condiții tot mai favorabile de studiu fiilor oamenilor muncii de la orașe și sate: construcții de noi localuri de școli și săli de clasă, înființarea de noi internate, acordarea de burse.

În contrast cu dezvoltarea învățămîntului în țara noastră și în toate țările lagărului socialist, în statele capitaliste situația școlii este tot mai grea. Conform unei statistici prezentată de UNESCO în anul 1960, 45 la sută din tineretul de vîrstă școlară din întreaga lume capitalistă nu a frecventat nici o școală. Un imens procent de copii neșcolarizați se înregistrează în țările coloniale și dependente.

Anul acesta școala noastră va face un nou și hotărîtor pas înainte. La începutul acestui an școlar sînt cuprinși în clasa a V-a, pe întreaga țară, peste 99 la sută din promovații clasei a IV-a. Acest lucru înseamnă, de fapt, încheierea procesului generalizării învățămîntului de 7 ani în patria noastră, exprimă puternicul avînt spre cultură al poporului nostru și dovedește marile posibilități create în acest scop de regimul democrat popular.

Cuprinderea tuturor copiilor de vîrstă școlară în învățămîntul de 7 ani reprezintă, așa cum sublinia tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R., un important moment al revoluției culturale care se desfășoară cu succes în patria noastră.

Însemnatele progrese care s-au înregistrat în învățămîntul nostru în anii regimului democrat-popular umplu de bucurie inimile tuturor oamenilor muncii din patria noastră, îi însuflețesc pe învățători și profesori la o muncă plină de avînt pentru realizarea obiectivelor puse în fața învățămîntului de către partid și guvernul R.P.R

Acum sarcina de bază a tuturor organelor de învățămînt și a tuturor învățătorilor și profesorilor este de a menține la cursuri toți elevii cuprinși în școală. Conducerile școlilor, în colaborare cu comitetele de părinți, au datoria să asigure în școli un climat cît mai potrivit pentru învățătură, astfel ca toți elevii să vină cu drag la cursuri. Cadrele didactice au datoria să depună toate eforturile pentru a realiza un nivel ridicat al muncii didactice, iar organele locale de învățămînt sînt chemate să le asigure posibilitatea de a-și îndeplini toate sarcinile școlare.

Școala noastră de bază, acum de 7 ani și în viitorul apropiat de 8 ani, are menirea să asigure pregătirea multilaterală a elevilor, să așeze temelii solide pregătirii lor ulterioare, pe care o vor primi fie în școli fie în munca în care se vor angaja. Elevii trebuie să capete în școala de 7 ani un larg orizont de cultură generală, să-și însușească temeinic cunoștințele predate, să-și formeze deprinderi de muncă și să fie educați în spiritul dragostei fierbinți față de patria noastră socialistă, în spiritul păcii și al prieteniei între popoare. În întregul proces instructiv-educativ trebuie să se țină seama ca tineretul care se pregătește în școală, ajuns în producție, să poată valorifica din plin tehnica modernă a epocii socialiste, să participe activ la necontenita sporire a rodniciei muncii omenești în industrie și agricultură.

Anul școlar care începe va rămîne în istoria învățămîntului nostru ca anul în care s-a realizat unul din însemnatele obiective ale revoluției noastre culturale — încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de 7 ani. Acum, cînd munca începe, faptul acesta ne mobilizează, ne trezește dorința de a face ca roadele lui să fie bogate, ca alături de procentul ridicat de cuprindere a elevilor să se înregistreze un procent ridicat de promovabilitate a lor, ca linia ascendentă pe care o urmează școala să atingă un punct înalt și în ceea ce privește nivelul de cunoștințe al elevilor.

SPOR LA MUNCĂ,
DRAGI ELEVI ŞI PROFESORI

Apreciem mult activitatea educatorilor

Mi s-a întîmplat adesea să stau de vorbă cu tinerii care își alegeau drumul în viață și nu o dată mi-au cerut sfatul în această problemă arzătoare a vieții lor. Tuturor le-am răspuns :

„Alegeți calea muncii în producție, desăvîrșindu-vă în același timp studiile. Urmați acest sfat înțelept pe care partidul l-a dat tineretului și veți trăi o viață plină, bogată în roade !"

Și mi s-a întîmplat nu o dată, apoi, să urmăresc drumul acestor tineri către bucuriile pe care le dă munca în producție, către însușirea minunatelor taine ale științei și culturii. In uzine ei se formează alături de noi — muncitorii. In școală gîndirea lor prinde aripi sub îndrumarea profesorilor. Tot mai puternică, mai strînsă devine legătura dintre muncă și învățătură, dintre școală și producție.

Noi, muncitorii, cunoaștem și apreciem mult activitatea plină de abnegație pe care o desfășoară educatorii tineretului. Ei sădesc în sufletele copiilor, începînd de la cei mai mici, care pătrund pentru prima oară pe porțile școlilor, și pînă la cei mari, care se află pe pragul intrării în viață — mîndria pentru mărețele realizări ale construcției socialiste, dragostea nețărmurită pentru patrie și pentru partid, dorința de a lupta fără preget pentru apărarea cuceririlor revoluționare ale poporului. Acestea sînt trăsăturile morale cele mai de preț care vor face din fiecare copil, din fiecare tînăr, un om de ispravă, un constructor demn și priceput al vieții noastre noi.

Vă urez din toată inima, dragi învățători și profesori, succes în creșterea unor astfel de oameni, a unor astfel de constructori !

Al. Codescu
Erou al Muncii Socialiste

Să-i învățăm pe elevi să cunoască legile dezvoltării naturii și societății

Anul școlar 1961—1962 începe sub un dublu semn. Proiectul de Program al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice arată clar liniile largi pe care se va dezvolta activitatea clasei muncitoare pentru a construi societatea comunistă. Visul tuturor oamenilor însetați de dreptate nu se mai îndreaptă spre „Utopia" ; societatea fără exploatare există și se dezvoltă : e societatea din țările socialiste. Alt vis al omenirii, zborul în Cosmos, a căpătat primele realizări. Azi există doi oameni care au efectuat un astfel de zbor.

Noi, profesorii, avem sarcina de a pregăti pe elevii noștri să trăiască în această lume nouă cu perspectivele ei, altele decît cele de demult, cu cerințele ei, altele decît cele ale trecutului.

Elevii noștri trebuie să fie oameni noi și primele condiții pe care trebuie să le îndeplinească omul în noua sa situație este de a gîndi corect și exact. Tehnica nouă este tehnica preciziei ; această deosebit de mare precizie permite ca navele cosmice să fie plasate pe orbită. Maiorul Titov a arătat că omul se poate încadra în această precizie. Omul poate trăi în mijlocul matematicii.

Ideologia marxist-leninistă ne obligă la gîndirea corectă. Ea cere ca și în felul cum concepem societatea să excludem gîndirea aproximativă, concepțiile nebuloase. Construcția societății socialiste în U.R.S.S. a dovedit că activitatea economică și socială se poate dezvolta numai dacă se supune legilor științei. Logica este o unealtă pentru înțelegerea lumii.

Pe elevii noștri să-i învățăm să cunoască legile dezvoltării naturii și societății pentru a le încredința transformarea naturii și societății.

Urez tovarășilor mei spor în munca din anul școlar 1961—62.

Acad. Gr. C. Moisil
președintele Societății de științe matematice și fizice

Profesoratul — o mare operă de creație

Nu știu cum m-aș putea împărți pentru ca în aceste zile să salut cu adevărat, la intrare, miile de profesori ce poartă răspunderea creșterii omului comunist de mîine încă de acum, de la vîrsta în care gîndurile și sentimentele elevilor sînt încă nebuloase.

Amintirile mele de școală nu s-au șters și n-am uitat pe nici unul dintre profesorii mei — nici meritele unora, nici micimile altora, nici acea contribuție hotărîtoare ce mi-a format de la început o imagine sănătoasă a lumii și stima pentru rațiune și om.

În prețuirea pe care o dau astăzi muncii profesorilor e dreapta judecată a acelor amintiri, și respectul ce li-l port se împletește cu recunoștința ce-o păstrez tuturor profesorilor buni pe care i-am avut.

Am adus, ca orice școlar venit dintr-un biet cătun, în mîinile profesorilor, lutul trist și simplu al unei ființe neștiutoare ce de abia deschidea ochii asupra lumii. Și ei au dat chip și duh și au făcut un om. Ei : G. Ibrăileanu, Mihai Carp, Ion Paul, Axinte Frunză, Al. Ionescu, Sibi, Velea, Neculea, Hulubei, profesorii mei de liceu, și modestul învățător din sat, Lăzărescu.

Alături de Mihai Carp, toți ceilalți sînt umbre. Și totuși, cu dragostea lor de om și cu concepțiile lor înaintate, trăiesc în mine și în toți ceilalți elevi ai lor, azi oameni în vîrstă, cum retrăiesc părinții în copiii lor.

Port de-atunci o mare stimă pentru profesorii buni, pentru acei meșteri subtili întru făurirea oamenilor, după cum port și acum, după mai bine de un sfert de veac, dispreț și ură pentru cei care, din răutate sau meschinărie, au încercat să ne stropșească sufletul.

Vă aduc salutul meu adînc, perseverenți și modești Demiurgi, cu credința că aveți dragostea de om, înțelegerea, răbdarea, bogăția sufletească, căldura și prestigiul înalt izvorîți din toate acestea, pentru a da copiilor nu numai știința de carte, dar și educația care face cinste relațiilor dintre oameni.

Învățătura marxist-leninistă, concepția materialistă despre lume și societate sînt chezășia structurii sănătoase a omului nou.

Dragostea și ajutorul reciproc sînt reguli de viață într-o lume a păcii și bunei înțelegeri, în care rațiunea e steaua polară.

Mi-ar fi plăcut nespus să fiu profesor. Aș fi socotit că-mi justific cel mai bine rostul vieții. E, în profesoratul adevărat, o măreață operă de creație și o imensă satisfacție.

Dar poate că și scriitorul e, puțin, un profesor.

Demostene Botez

Întreg sprijinul nostru neprecupețit

Uzinele noastre moderne, cetăți ale tehnicii înaintate sînt, prin mii de fire, legate strîns de știință. Nici nu putem concepe stăpînirea acestor minunate cuceriri ale gîndirii umane concretizate în mașinile și agregatele moderne fără un studiu aprofundat al bazelor științei. Nu putem concepe viața unui muncitor constructor înaintat al socialismului fără bucuriile pe care le dă cunoașterea comorilor culturii și artei.

Sute și sute dintre muncitorii și tehnicienii noștri își continuă studiile. Tot mai numeroși sînt acei care se îndreaptă către școala medie serală a uzinei, către școala tehnică de maiștri. O nouă promoție de tineri bursieri ai uzinei noastre pășește în anul acesta în institutele de învățămînt superior. În școala profesională și în școala tehnică a uzinei se pregătește, avînd la dispoziție cele mai bune condiții materiale, schimbul nostru de mîine. La noi în uzină cifra celor care învață este de-a dreptul impresionantă. Și considerăm ca ai noștri și pe tinerii din școala medie care efectuează practica în uzina noastră. Este firesc deci, ca uzina să considere drept ale sale școlile în care învață muncitorii ei de astăzi și de mîine și să le acorde toată grija. Este firesc și faptul că-i considerăm pe profesori drept tovarășii noștri apropiați de muncă și că apreciem pe deplin însemnătatea sarcinilor care le-au fost încredințate.

Îi asigurăm pe elevi și profesori de sprijinul nostru neprecupețit în întreg cursul noului an școlar și le urăm cu dragoste și căldură spor la muncă.

Ing. Gh. Dogaru
director general al uzinelor „Steagul roșu"

O înaltă menire a cadrelor didactice

Începe un nou an școlar. El se deschide în zilele cînd întreaga omenire iubitoare de pace își manifestă hotărîrea nestrămutată de a lupta pentru înlăturarea primejdiei de război, pentru triumful ideilor păcii.

Oamenii școlii, învățătorii și profesorii reiau acum nobila lor muncă de educatori ai tinerelor generații. Multe dintre discuțiile pe care le vor avea acum, la început de an, cu elevii lor, vor fi legate, desigur, de problemele luptei pentru pace care a căpătat, în această perioadă, o însemnătate vitală pentru întreaga omenire. Ei le vor arăta că măsurile luate recent de Uniunea Sovietică și de celelalte țări socialiste pentru întărirea capacității lor de apărare reprezintă o stavilă sigură în calea planurilor agresive ale adepților războiului și reflectă grija profundă pentru destinele omenirii, pentru salvgardarea păcii și securității internaționale, vor sublinia că, militînd consecvent pentru dezarmarea generală și totală, pentru rezolvarea prin tratative a problemelor litigioase, Uniunea Sovietică, țările lagărului socialist, adresează tuturor oamenilor cinstiți de pretutindeni chemarea călduroasă de a-și uni eforturile în lupta pentru apărarea păcii.

Poporul nostru ca și toți oamenii iubitori de pace din lume, urmărește cu vigilență evoluția situației internaționale, conștient că este de datoria lui să acționeze pentru a preîntîmpina un nou război. Strîns unit în jurul partidului și guvernului, el își aduce întreaga sa contribuție la lupta pentru destinderea încordării internaționale, pentru coexistență pașnică între state cu orînduiri sociale diferite, pentru pace.

În această luptă, un rol important revine cadrelor didactice a căror înaltă menire este de a educa tînăra generație în spiritul ideilor păcii, prieteniei și înțelegerii între popoare.

Cu prilejul apropiatei deschideri a noului an de învățămînt, în școlile elementare și medii, urez tovarășilor învățători și profesori noi și mari succese în slujirea nobilului țel al apărării păcii.

Sanda Rangheț
secretar al Comitetului Național pentru Apărarea Păcii din R.P.R.

Respectul elevului față de profesor și dragostea profesorului pentru elev — iată una din chezășiile succesului muncii de formare a tinerei generații

Lucruri firești

Începutul fiecărui an școlar este pentru noi, colectiviștii, un prilej de deosebită bucurie. În copiii care merg astăzi la școală vedem întruparea visurilor noastre de ieri și de azi. Visurile de ieri, cînd noi înșine copii, dorind nespus să pătrundem cît mai adînc tainele științei de carte, trebuia să ne petrecem zilele desculți și flămînzi, argățind la boieri și chiaburi, păzind vaca sau capra — singura avere a gospodăriei părintești. Visurile de astăzi, cînd mergînd mereu înainte pe drumul belșugului pe care ni l-a deschis partidul vedem perspectivele mereu mai luminoase ale muncii înfrățite. La această muncă elevii școlilor noastre — colectiviștii de mîine — vor participa cu toate cunoștințele lor, ca tractoriști și mecanizatori fruntași, agronomi și zootehnicieni pricepuți.

A trecut de mult timpul cînd pentru a-și trimite copiii la școală țăranii muncitori trebuiau să facă sacrificii deosebite. Acum mersul la școală al tuturor copiilor noștri a devenit un lucru firesc.

Partidul și guvernul se îngrijesc an de an să asigure condiții tot mai bune de învățătură copiilor noștri. Elevii primesc manuale gratuite, își continuă studiile în școlile medii, în școlile profesionale și tehnice, în instituțiile de învățămînt superior, fără ca părinții lor să plătească vreo taxă și primind de multe ori burse.

Și învățătorilor și profesorilor, care se bucură de dragostea și stima întregului popor pentru felul cum își desfășoară importanta lor activitate de creștere a tinerei generații, li se crează an de an condiții tot mai bune pentru a-și desfășura munca. Recenta măsură luată de partid și guvern pentru mărirea salariilor cadrelor didactice vădește din plin grija pe care statul nostru o acordă oamenilor școlii.

Cu siguranță că activitatea fiecărei școli, munca însuflețită și pricepută a fiecărui învățător și profesor va contribui la realizarea marilor sarcini puse de partid învățămîntului, urez din suflet tuturor celor care încep un nou an de muncă în școlile de pe întreg cuprinsul patriei mult succes în activitatea lor !

Nicolae Hudițeanu
Erou al Muncii Socialiste
președintele G.A.C. din Comana, regiunea Dobrogea

Spre noi succese în munca instructiv-educativă

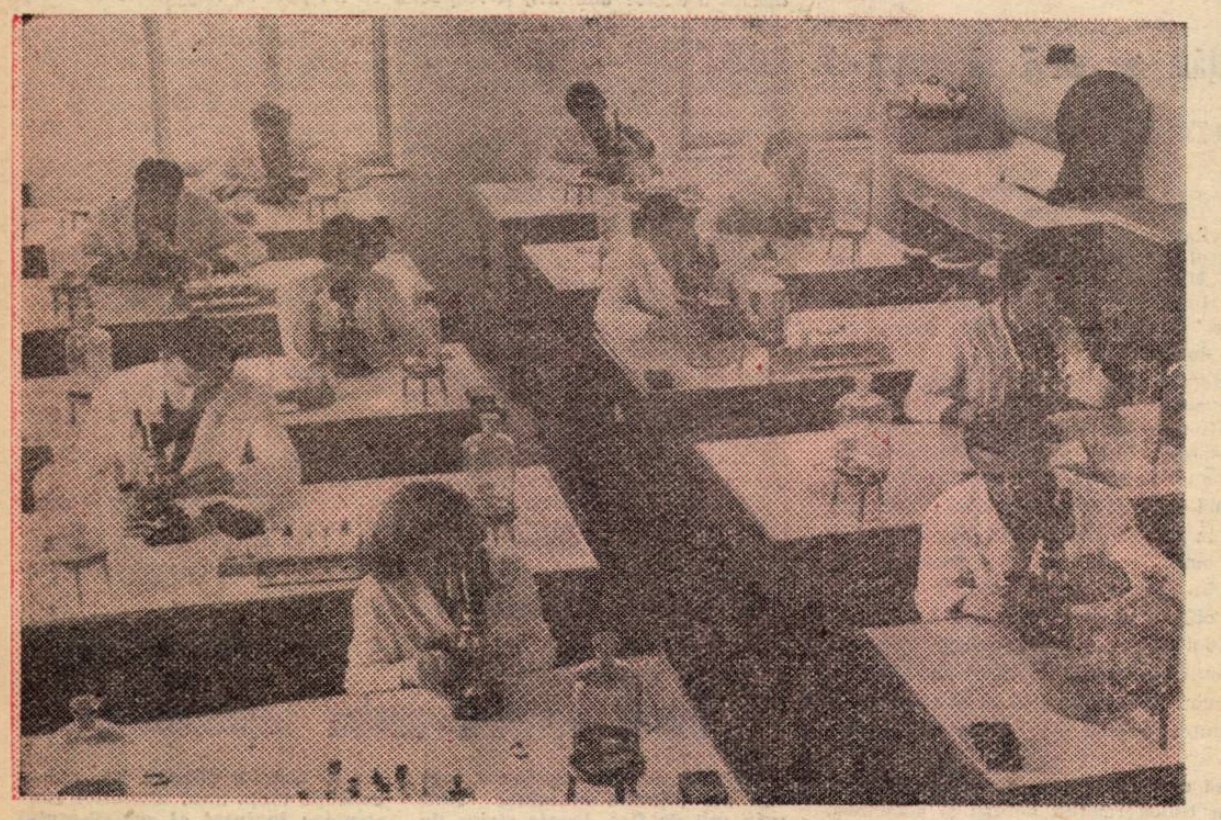

Tot mai numeroase sînt şcolile dotate cu laboratoare moderne asemenea celui al Şcolii tehnice veterinare din Bucureşti, pe care îl înfăţişează fotografia noastră

Ajutor larg muncitorilor-elevi

Profesorii secţiei noastre serale au început noul an şcolar hotărîţi să-i ajute pe muncitorii-elevi să-şi îmbogăţească cunoştinţele, să-şi ridice nivelul de pregătire teoretică.

Prima măsură care s-a luat în şcoală în acest scop a fost aceea de a organiza în aşa fel clasele încît să li se creeze tuturor tinerilor posibilitatea de a frecventa regulat cursurile. Cu ajutorul comisiilor de selecţionare din întreprinderi au fost formate clase care funcţionează în trei schimburi. De exemplu, tinerii muncitori care lucrează la aceleaşi maşini la fabrica „Independenţa"-Sibiu au fost încadraţi şi în şcoală în trei clase care-şi ţin cursurile alternativ.

Desigur însă că principalul nostru efort se îndreaptă spre asigurarea unui nivel cît mai ridicat al lecţiilor, spre folosirea metodelor celor mai adecvate condiţiilor specifice de învăţătură din şcoala serală.

Un loc deosebit printre acestea îl ocupă metodele menite să lege cît mai strîns munca din şcoală de activitatea pe care o desfăşoară muncitorii-elevi în producţie. Profesorii de matematică, fizică şi chimie, de pildă, ţinînd seama de rezultatele bune cîştigate anul trecut prin folosirea la lecţii a exemplelor din întreprinderi, au lărgit documentarea lor în această privinţă. Ei au făcut, în timpul vacanţei, numeroase vizite în uzinele şi fabricile unde lucrează elevii, adunîndu-şi un bogat material pe care-l vor folosi în predare. Profesorii de fizică şi chimie au pregătit noi exemple concrete pe care le vor folosi ca ilustrare a unor legi şi fenomene, iar profesorii de matematică au întocmit, cu datele culese din producţie, probleme care vor trezi desigur mult interes din partea elevilor.

Locul de muncă al elevilor secţiei noastre serale diferă. Unii muncitori lucrează în întreprinderile metalurgice, alţii în întreprinderi textile etc. Deoarece în anii trecuţi unii elevi au cerut profesorilor să organizeze vizite la întreprinderile pe care nu le cunosc, pentru a urmări nemijlocit funcţionarea unor aparate ce reprezintă aplicaţii la unele fenomene predate la lecţii, s-a stabilit ca în noul an şcolar să se facă, în măsura în care este posibil, unele vizite de acest fel la o serie de întreprinderi mai însemnate din oraş, ca şi la hidrocentrala Sadu 5, unde li se vor demonstra elevilor principiile de funcţionare a unor maşini, a alternatorilor etc.

O grijă deosebită acordăm muncitorilor-elevi din clasele a VIII-a. Ţinînd seama de faptul că unii dintre ei au întrerupt de mai mulţi ani învăţătura, profesorii au rezervat primele două săptămîni de şcoală pentru reîmprospătarea cunoştinţelor anterioare. S-au făcut exerciţii la matematică şi fizică, s-au dat consultaţii la limba română şi limba rusă. Elevii au fost îndrumaţi asupra felului cum să ia notiţe, cum să înveţe, cum să-şi împartă timpul de studiu.

Dar tot de pe acum ne preocupăm şi de pregătirea elevilor ultimei clase pentru examenul de maturitate. Pentru ei s-au organizat, în ziua liberă, ore de pregătire suplimentară. La matematică şi fizică pregătirea a început în a doua săptămînă de şcoală, la limba română va începe după 15 septembrie, iar la celelalte materii urmează să înceapă spre sfîrşitul semestrului I.

Pentru îmbunătăţirea permanentă a metodelor de predare, pentru ridicarea continuă a nivelului lor ştiinţific, cadrele didactice din şcoala noastră îşi vor intensifica în acest an activitatea de cercetare. Mai multe grupe de profesori studiază încă din anul trecut anumite probleme de metodică, a căror cercetare va fi dusă acum pînă la capăt. Printre acestea se numără, de exemplu, căile de stimulare a muncii independente a elevilor în clasă, mijloacele de asigurare a exprimării corecte a elevilor etc. Primele rezultate înregistrate în urma muncii de cercetare efectuate în anul şcolar trecut au fost comunicate la două sesiuni didactico-ştiinţifice organizate în cadrul secţiei noastre serale, în urma cărora s-au putut concretiza unele concluzii utile. În anul şcolar 1961—62, profesori ca A. Dumitrescu, Rodica Crăciun, Maria Bacal îşi continuă munca de cercetare cu privire la exprimarea corectă a elevilor, căutînd noi procedee care să asigure o astfel de exprimare. De asemenea, continuă şi se vor dezvolta cercetările în vederea cît mai bunei organizări a muncii independente desfăşurate de elevi în clasă la matematică, chimie, fizică. Pentru discutarea rezultatelor obţinute în aceste cercetări, ca şi în altele care vor avea loc în cursul anului (îndeosebi cu privire la fixarea cunoştinţelor noi), au fost planificate trei sesiuni de comunicare.

Îngrijindu-se de cît mai buna desfăşurare a instruirii şi educării muncitorilor-elevi, conducerea secţiei serale pune un accent deosebit pe îndrumarea permanentă a muncii cadrelor didactice şi pe popularizarea celor mai bune metode de predare. În acest scop directorul şcolii va spori în acest an asistenţele la lecţii, studiind cu atenţie metodele de muncă ale profesorilor. Concluziile observaţiilor sale vor fi comunicate în şedinţe de analiză, în care vor fi popularizate, totodată, metodele cele mai bune folosite în predare în vederea generalizării lor în şcoală.

Prof. Ilie Gavrilă
Secţia serală a Şcolii medii nr. 3, Sibiu

În faţa tablei pline de formule

Trăim din nou şi noi, profesorii, ca şi elevii, emoţiile primelor zile de şcoală. Din nou voi păşi în mijlocul elevilor mei, din nou voi sta cu ei în faţa tablei pline de formule de matematică, lămurindu-le tainele minunate ale relaţiilor dintre mărimi.

Le-am arătat adesea elevilor mei că tehnica nu poate fi studiată fără cunoaşterea matematicii, că în toate ramurile producţiei se întîlnesc caracteristici numerice ale diferitelor mărimi şi relaţii între acestea. Şi ei îşi dau seama că cu cît îşi vor însuşi mai bine şi mai profund materialul din programa de matematică, cu atît mai temeinică va fi pregătirea lor pentru viaţă.

În acest nou an şcolar îmi propun să-mi concentrez eforturile pe două direcţii principale: pe de o parte să dezvolt gîndirea matematică a elevilor şi posibilitatea lor de a-şi reprezenta obiectele în spaţiu, iar pe de alta să le formez deprinderea de a aplica cunoştinţele de matematică la rezolvarea unor probleme legate cît mai strîns de activitatea practică.

Pentru a realiza aceste obiective trebuie să fiu, desigur, cît mai exigentă faţă de pregătirea mea personală ca şi faţă de desfăşurarea orelor de curs şi a activităţii din cercurile ştiinţifice. Conştientă de acest fapt, am consultat încă din timpul vacanţei nu numai programele, dar şi manualele de matematică. Am constatat că în timp ce manualul de geometrie pentru clasa a VII-a sau cel de trigonometrie pentru clasa a X-a reuşesc în mare măsură să scoată în evidenţă caracterul practic al acestor discipline, manualele de geometrie pentru clasele a VIII-a, a IX-a şi a X-a, deşi conţin un număr suficient de probleme, se referă foarte puţin la practică. De aceea, pentru aceste clase îmi pregătesc singură cît mai multe probleme cu date numerice legate de practică. Voi cere şi elevilor să formuleze probleme asemănătoare.

Voi acorda, de asemenea, o mare atenţie dezvoltării reprezentărilor la baza cărora stă percepţia directă a formelor spaţiale. Se ştie, bunăoară, că înţelegerea desenelor stereometrice este mai greu însuşită de către elevi datorită caracterului lor convenţional. În desene se denaturează mărimile unghiurilor şi lungimea segmentelor, se întretaie linii ce în realitate nu au nici un punct comun etc. De aceea, voi acorda o mare atenţie desenării figurilor în spaţiu, folosind totodată cît mai larg intuiţia.

Deoarece am observat că unii elevi confundă noţiunea de funcţie trigonometrică cu cea de linie trigonometrică, datorită utilizării în demonstraţii a cercului de rază egală cu unitatea, îmi propun ca la definirea funcţiilor trigonometrice, la demonstrarea formulelor fundamentale, a formulelor corelative etc., să folosesc un cerc de rază oarecare, cercul de rază 1 fiind un caz particular.

Voi efectua cu elevii mei în cursul acestui an mai multe lucrări de teren decît în anii trecuţi, deoarece mi-am dat seama că astfel de lucrări sînt un mijloc sigur de a consolida cunoştinţele teoretice ale elevilor. M-am pregătit din timp pentru ele alegînd terenul, formulînd tematica, selecţionînd instrumentele necesare. Desigur însă, că va trebui să-i pregătesc şi pe elevi. Mi-am rezervat în plan în acest scop o oră pentru familiarizarea elevilor cu instrumentele cu care se efectuează lucrările pe teren şi în special cu teodolitul. De asemenea, am prevăzut rezolvarea în clasă a unor probleme pregătitoare. Pentru alegerea locului optim din care trebuie să vizăm o înălţime, de pildă, le voi cere elevilor să determine unghiul sub care trebuie văzută o înălţime pentru ca o eventuală eroare în măsurarea acestuia să influenţeze în cît mai mică măsură rezultatul final al măsurătorii. Pornind de la relaţia $b = atg\,\alpha$ elevii vor demonstra că eroarea va fi cu atît mai mică cu cît sin 2α va fi mai mare, de unde, pentru ca sin 2α să fie maxim, $\alpha = 45^0$

O altă categorie de probleme asupra cărora voi insista în mod deosebit vor fi cele de maxim şi minim, care au atît de variate aplicaţii practice. Îmi propun să formulez probleme de maxim şi minim legate de construcţia diferitelor clădiri, parcuri şi străzi din raion şi din oraş. Îi voi antrena şi pe elevi în colectarea de date şi în construirea problemelor de acest tip.

Folosind mijloace şi procedee cît mai variate, voi căuta să dau patriei elevi cu o temeinică pregătire ştiinţifică şi practică, tineri care să iubească şi să preţuiască munca.

Prof. E. Iorgulescu
Şcoala medie nr. 22 „Gheorghe Lazăr", Bucureşti

O studiere temeinică,

Fiecare început de an şcolar marchează efortul general al cadrelor didactice spre ridicarea continuă a nivelului predării. Profesorilor începători, momentul le pune în faţă probleme noi, pentru a căror rezolvare simt nevoie de sprijin. Lor ne adresăm în cele ce urmează, schiţînd cîteva din aspectele unei probleme fundamentale în predarea istoriei literaturii — interpretarea concret-istorică a fenomenului literar.

După cum se ştie, predarea istoriei literaturii se bazează îndeosebi pe cunoaşterea directă a unor texte literare reprezentative, încadrate istoric în creaţia scriitorilor şi în dezvoltarea literară. Înainte de actul de analiză literară propriu-zisă este nevoie, deci, de un ansamblu de cunoştinţe privitoare la epocă, la scriitor sau chiar la unele condiţii particulare în care a fost elaborată opera, pentru a asigura înţelegerea justă a acesteia şi pentru a oferi o primă imagine a momentului literar în care trebuie plasată ea.

Nu toţi profesorii tineri reuşesc însă să realizeze în condiţii bune transmiterea unor astfel de cunoştinţe. Adesea ei fac abuz de istorism în prezentarea unei perioade literare, considerînd informaţiile istorice în sine, nereuşind să stabilească relaţii clare între datele comunicate şi caracterele literaturii. Ei pierd din vedere faptul că asemenea informaţii nu au un scop în sine, că în centrul preocupărilor lecţiei de prezentare a unei epoci rămîne literatura, că facem apel la cunoştinţe extraliterare numai în sensul şi în scopul explicării fenomenului literar, privindu-le exclusiv ca factori care au determinat şi influenţat dezvoltarea literară dintr-o epocă anumită.

Adeseori, chiar cînd este just orientată, interpretarea factorilor determinanţi sau de influenţă se limitează la stabilirea corelaţiei dintre condiţiile social-economice şi politice ale epocii şi caracterele dezvoltării literare. Deşi acesta este temeiul studierii concret-istorice a literaturii dintr-o perioadă dată, explicarea sensului dezvoltării literare nu se poate dispensa de analiza altor factori de influenţă care au imprimat fenomenului literar din epocă trăsături particulare. Înflorirea literaturii române în prima jumătate a secolului trecut, de pildă, trebuie pusă în legătură, în primul rînd, cu ideile politice generate de baza economică, în legătură cu creşterea conştiinţei naţionale a poporului român, cu mişcarea de eliberare naţională şi de emancipare socială, cu năzuinţa spre independenţă şi unitate politică. Dar literatura epocii se dezvoltă sub semnul romantismului, iar rădăcinile istorice ale romantismului românesc nu mai pot fi explicate exclusiv prin condiţiile interne. În situaţia aceasta trebuie analizate influenţele venite din afară, influenţe selecţionate, în ultimă instanţă, tot de terenul social-economic: de ce — din complexul de influenţe exercitate asupra mişcării literare a vremii (clasicism, iluminism, preromantism şi romantism) — influenţa acestuia din urmă împinge pe planul al doilea pe toate celelalte, rămînînd preponderentă; cum se explică aspectul contradictoriu al romantismului românesc — fundamental activ, militant şi chiar vizionar, dar uneori şi sumbru, depresiv, pesimist; ce explicaţie are coexistenţa elementelor romantice cu cele realiste în romantismul românesc al epocii etc.

În afara tuturor acestora, în dezvoltarea literaturii există o continuitate de idei, de idealuri etice şi estetice, o anumită tradiţie care exercită mari influenţe asupra creaţiei literare dintr-un moment dat. Literatura unei epoci reprezintă şi o continuare, o dezvoltare a literaturii şi a ideilor estetice elaborate în perioadele anterioare, o valorificare a moştenirii literare. Simpla constatare a faptului este încă insuficientă. În lecţie trebuie să se explice de ce sen-

Să generalizăm experienţa bună a şcolilor profesionale şi tehnice

Majoritatea şcolilor profesionale şi tehnice din ţara noastră au acumulat în decursul ultimilor ani o experienţă valoroasă în ceea ce priveşte îmbogăţirea lecţiilor cu elemente ale tehnicii moderne şi utilizarea unor metode de muncă adecvate conţinutului predării. Desigur că una din principalele preocupări ale cadrelor didactice din aceste şcoli trebuie s-o constituie, în noul an şcolar, generalizarea şi adîncirea acestei experienţe pozitive.

Care sînt elementele principale ale experienţei pozitive, cărora trebuie să le acordăm o atenţie primordială ?

Menţionăm în primul rînd, ţinînd seama de ordinea în care ele intervin în cadrul instruirii viitorilor muncitori, utilizarea cabinetelor-laborator ca factor de bază în predarea cunoştinţelor de specialitate, ca şi efectuarea consecventă a lucrărilor pe complexe de operaţii în perioada practicii din atelierele-şcoală.

Tot mai multe şcoli profesionale şi-au amenajat cabinete-laborator bine utilate care înlesnesc predarea la un nivel ridicat a lecţiilor de tehnologie. Aici se găsesc nu numai piese, subansamble şi scheme demonstrative ci şi machete în stare de funcţiune ale celor mai importante maşini şi agregate la care urmează să fie instruiţi ucenicii şi elevii. Mai mult decît atît, cabinetele-laborator ale unor grupuri şcolare cum sînt cele ale uzinelor „Steagul roşu" din Braşov, ale Combinatului siderurgic din Hunedoara şi ale Combinatului metalurgic din Reşiţa dispun de machete funcţionale complexe reprezentînd furnale, cuptoare Siemens-Martin, staţii de aglomerare a minereurilor etc., care permit demonstrarea amplă a unor cicluri întregi de teme din tehnologia meseriei. De asemenea, a căpătat o largă răspîndire utilizarea în cadrul lecţiilor a diafilmelor didactice reprezentînd procese tehnologice de muncă procedee înaintate de lucru etc.

În şcolile tehnice, unde nivelul pregătirii anterioare a elevilor este mai ridicat şi cerinţele formării muncitorilor mai mari, unele cadre didactice au experimentat cu succes predarea noilor procese tehnologice încă din prima fază a introducerii lor în întreprinderi, pe baza fişelor tehnice şi a fişelor de inovaţii existente la cabinetele tehnice ale fabricilor şi uzinelor. Generalizarea acestei metode în toate şcolile tehnice ar asigura şi în noul an şcolar pregătirea la un nivel mai ridicat a viitorilor munciitori de înaltă calificare.

Instruirea pe complexe de operaţii a devenit încă din cursul anului trecut metoda preponderentă utilizată de maiştrii-instructori în atelierele şcolilor profesionale şi de meserii. Sînt bine cunoscute caracteristicile principale ale acestei metode de instruire — executarea de obiecte utile şi lucrul pe cicluri de operaţii paralel cu demonstrarea lor practică de către maistrul-instructor. În noul an şcolar, direcţia principală a eforturilor în utilizarea acestei metode trebuie să se îndrepte către asigurarea efectuării unor lucrări de bună calitate încă de la începutul perioadei de instruire. Intr-adevăr, în anul trecut s-a constatat însă că în unele şcoli maiştrii-instructori priveau într-un mod formal executarea de lucrări utile cu ucenicii anului I. Atît materialul ales pentru lucru cît şi produsul finit erau mult sub nivelul calitativ al obiectelor produse de întreprinderi şi utilizate de acestea. Firește, în asemenea cazuri lucrările erau utile numai cu numele, căci nu corespundeau caracteristicilor tehnice şi destinaţiei pentru care erau executate, rămînînd blocate în depozitele şcolilor. În noul an şcolar această practică dăunătoare trebuie lichidată cu hotărîre. În acest scop este necesară pe lîngă o muncă permanentă de îndrumare şi control a activităţii maiştrilor-instructori, asigurarea unor condiţii adecvate în ateliere — organizarea locului de lucru al ucenicilor, completarea truselor individuale cu scule de calitate, reglarea maşinilor etc.

Multă atenţie trebuie să se acorde şi felului cum se desfăşoară instruirea ucenicilor din şcolile profesionale şi a elevilor din şcolile tehnice în secţiile întreprinderilor care constituie unul din factorii de bază ai formării viitorilor muncitori. Şi în acest domeniu a fost dobîndită o experienţă pozitivă în ceea ce priveşte folosirea graficului de rotaţie a tinerilor în diferitele secţii ale întreprinderilor şi a caietelor de practică. În noul an şcolar trebuie să se facă un pas mai departe şi pe linia instruirii în secţiile întreprinderilor, folosindu-se în fiecare sector de muncă forme de muncă adecvate specificului acestora. De exemplu, în sectoarele de maşini-unelte ca şi acolo unde muncitorii execută individual o anumită lucrare, forma cea mai potrivită de instruire este ataşarea fiecărui ucenic pe lîngă un muncitor fruntaş. În sectoarele în care lucrările se execută în mod obişnuit pe echipe şi brigăzi este bine să-i încadrăm pe ucenici şi elevi în aceste unităţi de lucru, repartizîndu-le un plan precis de muncă şi încredinţîndu-i direct responsabilului de echipă sau de brigadă. O a treia formă de instruire, aplicată în ultimul timp cu succes mai ales pe şantierele de construcţii, este instruirea în brigăzi formate numai din ucenici şi conduse de maiştri-instructori. Se impune ca în acest an şcolar conducerile şcolilor să se îngrijească pretutindeni, pentru fiecare profesie, de aplicarea corespunzătoare a fiecăreia dintre aceste forme de instruire.

Generalizarea metodelor bune, aplicarea lor creatoare în toate şcolile profesionale şi tehnice va duce, fără îndoială, la ridicarea nivelului de pregătire al viitorilor muncitori.

L. Ştefan

REVEDERI DRAGI

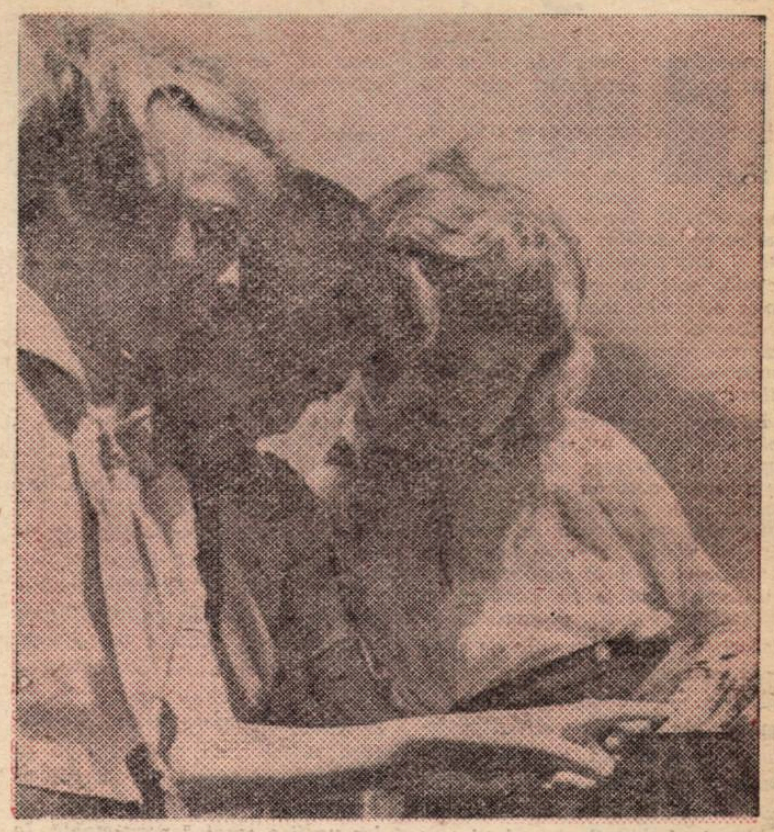

Reîntîlnindu-se după o vacanţă petrecută în taberele turistice, elevii privesc din nou cu drag imaginile minunatelor locuri văzute în excursii

Muncitorii gospodăriilor agricole de stat şi S.M.T.-urilor se numără printre prietenii apropiaţi ai elevilor din şcolile sătești. Iată un grup de elevi vizitîndu-şi prietenii în preajma începerii unui nou an de studiu

Şi biblioteca şcolii a primit numeroase vizite în aceste zile din preajma începutului de an şcolar. Elevii sînt dornici să cunoască cu un ceas mai devreme cu ce cărţi noi s-a îmbogăţit aceasta

concret-istorică a literaturii

sul valorificării este deosebit, de ce, de exemplu — referindu-ne la perioada dintre cele două războaie mondiale — într-o direcţie din literatura anterioară au fost promovate principiile realiste în creaţia literară şi literatura legată de viaţa şi de aspiraţiile poporului şi de ce, în altă direcţie, sensul valorificării a fost exact invers, fiind însuşite principiile privitoare la autonomia esteticului, diversiunea naţionalistă în artă, literatura decadentă şi literatura minoră de apologie a claselor dominante.

În acelaşi mod concret-istoric se predă şi biografia unui scriitor, raportîndu-se viaţa şi creaţia lui la condiţiile social-economice, politice şi culturale ale epocii şi la dezvoltarea literară de pînă atunci. Încadrarea în epocă precizează poziţia ideologică a scriitorului, relevă filiaţia de idei, influenţele reciproce dintre scriitori şi dintre forme diferite de artă, influenţa înaintaşilor şi influenţele din afară. Oricît de mare ar fi însemnătatea geniului individual al unui scriitor, nici o creaţie literară nu poate fi declarată produs exclusiv al geniului individual. Creaţia eminesciană, de exemplu, n-a fost o apariţie spontană, inexplicabilă, independentă de condiţiile dezvoltării sociale şi de planul larg al istoriei literaturii romîne. Ea trebuie explicată în lecţie în legătura ei indisolubilă cu orînduirea în care a apărut, cu circulaţia de idei, cu dezvoltarea conştiinţei naţionale a poporului nostru, cu dezvoltarea literară anterioară şi cu unele influenţe din afară — selecţionate şi ele, în ultimă instanţă, de terenul social-economic al vremii în care a trăit poetul. Desprinderea valorilor etice şi estetice ale creaţiei unui scriitor nu se poate dispensa, nici ea, de raportarea operei la întregul ansamblu de factori care au determinat şi influenţat fizionomia creaţiei lui literare.

Opera literară însăşi se studiază în mod concret-istoric. Analiza ei este precedată de informaţii cu caracter istoric sau istorico-literar privitoare la geneză (izvoare, variante etc.), privitoare la relaţiile dintre operă şi epoca zugrăvită, dintre operă şi epoca în care a fost scrisă. Subiectul operei literare se discută începînd cu situarea în timp şi spaţiu a acţiunii, situare din care decurg consecinţe pentru interpretarea justă a textului. Personajele trebuie privite ca oameni care trăiesc într-o anumită formaţiune social-economică, în anumite relaţii sociale, caracterul lor fiind rezultanta tuturor factorilor care determină şi influenţează conduita omului într-o societate istoriceşte determinată. Particularităţile de limbă şi de stil trebuie raportate nu numai la intenţia scriitorului, ci şi la nivelul de dezvoltare a limbii literare din epoca respectivă, la nivelul de dezvoltare a diverselor stiluri ale limbii literare, la evoluţia ulterioară a limbii literare. Fără aceasta nu se pot aprecia, de exemplu, autenticitatea limbii „eroilor" lui I. L. Caragiale sau culmea atinsă de limba poeziei eminesciene. Mesajul cuprins într-o operă literară este rezultatul atitudinii scriitorului faţă de problemele sociale, politice şi estetice ale vremii în care a trăit. În sfîrşit, analiza operei literare se încheie cu plasarea ei istorică în creaţia scriitorului şi în dezvoltarea literară.

Fugara trecere în revistă a problemelor de mai sus poate oferi argumente suficiente pentru necesitatea studierii fenomenului literar în mod concret-istoric just.

G. Beldescu

Spre noi succese în munca instructiv-educativă

Dirigintele și clasa lui

Foriota vie, plină de frămîntări care însoțește începutul de an școlar e tradițională. Cu toate acestea, ea ne apare de fiecare dată inedită, emoționantă. Impresionantă e reîntîlnirea elevilor cu școala. Tolul îi interesează: înnoirile din școală, sala în care vor învăța, noile manuale, dar mai cu seamă profesorii. Unul dintre profesori concentrează însă, de cele mai multe ori, interesul aparte al elevilor: profesorul diriginte.

Interesul acesta este legitim. De cele mai multe ori, profesorul diriginte îi însoțește pe elevi nu de-a lungul unui an școlar, ci de-a lungul mai multor ani, adesea chiar pînă la punctul în care pășesc în viață. El este îndeosebi cel chemat să ducă colectivul mereu înainte, să le fie copiilor un admirabil tovarăș, exigent, apropiat și drept, un exemplu de conduită comunistă.

Acum, la început de an școlar, am stat de vorbă cu cîțiva profesori cărora li s-a încredințat această sarcină de onoare a dirigenției. Toți sînt preocupați să confrunte imperativele vieții cu obiectivele concrete ale muncii educative de zi cu zi pe care sînt pe punctul de a o relua, de a o continua la un nou nivel, mai înalt. În sarcinile trasate de partid, îndeosebi în acelea formulate de Congresul al III-lea al partidului, se află îndrumarul cel mai de preț pentru întreaga lor muncă educativă, întrucît aceste sarcini exprimă în cel mai înalt grad cerințele actuale, legate de desăvîrșirea construcției socialiste și de perspectiva încă și mai luminoasă a trecerii treptate a țării noastre la construcția comunismului.

— Partidul nostru — a spus unul din ei, desfășoară, așa cum a arătat Congresul, o intensă activitate pentru dezvoltarea conștiinței socialiste și a noilor trăsături de comportare a oamenilor, pentru plămădirea omului nou, membru demn al societății socialiste. Acesta este un cîmp larg de muncă vie, creatoare, în care noi, cadrele didactice ne putem aduce din plin contribuția. Îmi propun să-mi sporesc preocupările în direcția înarmării elevilor cu bazele concepției științifice despre lume, cu trăsăturile comuniste de caracter. În munca mea pentru educarea trăsăturilor morale, locul central îl va ocupa, desigur, educarea patriotismului socialist, a dragostei conștiente și active față de patria noastră socialistă. Cu multă grijă îmi voi continua activitatea menită să cultive la elevi atitudinea comunistă față de muncă și față de avutul obștesc.

— O dată mai mult mi-am reamintit acum, cînd m-am pregătit să-mi reiau activitatea — a continuat altul — cum avertiza N. K. Krupskaia că domnișorii cu mînuțe albe care disprețuiesc munca nu sînt primiți în societatea comunistă. Acum școala nu se poate mulțumi să dea pur și simplu specialiști. Dezvoltarea impetuoasă a economiei naționale, necesitatea ridicării industriei noastre la nivelul tehnicii moderne, introducerea în industrie și agricultură a cuceririlor celor mai noi ale științei și tehnicii impun școlii să întărească necontenit legătura ei cu producția, să dea elevilor nu numai cunoștințe înalte, ci și deprinderi temeinice de aplicare în practică a acestor cunoștințe. Iată de ce pentru mine, ca diriginte, urmărirea felului cum se realizează legătura nemijlocită a vieții colectivului cu domeniul plin de frămîntare creatoare al producției, cum se îmbină învățătura elevilor cu munca, cum se asigură, pe această cale, dezvoltarea multilaterală a personalității lor va fi o sarcină permanentă. În această privință va trebui să ne gîndim serios la un lucru: vom reuși oare să-i convingem pe elevi doar prin vorbe, prin îndemnuri despre necesitatea legării învățăturii cu munca? Desigur că nu. Să stăruim să-i convingem prin faptele noastre, prin exemplul nostru. Să-i însoțim în uzină și fabrică, în gospodăria agricolă colectivă sau de stat, să muncim alături de elevii noștri.

Așa cum a arătat partidul, etapa actuală a desăvîrșirii construcției socialiste presupune într-o măsură tot mai mare atragerea celor mai largi mase la creația istorică conștientă de dezvoltare a noii orînduiri. Aceasta cere slujitorilor școlii să îmbunătățească și să lărgească educația social-politică a elevilor. În convorbirea pe care am avut-o cu diriginții, ei s-au arătat pe deplin conștienți de însemnătatea acestei sarcini, preocupați de a-și pregăti elevii pentru participarea activă la viața social-politică a țării. Unii s-au referit și la o serie de forme concrete: lectura presei, convorbiri în orele de dirigenție, întîlniri cu activiști de partid și de stat, cu oameni ai muncii, vizite în întreprinderi etc. — pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă politica partidului nostru, să cunoască realizările regimului democrat-popular. În același timp, diriginții sînt hotărîți să-i ajute pe elevi să se și manifeste pe linia convingerilor lor comuniste printr-o activitate de utilitate socială care să aibă semnificații de contribuție la opera de construcție a socialismului.

Discuția noastră s-a oprit și asupra ideii că activitatea educativă desfășurată de către profesorul diriginte este în primul rînd constructivă, că ea se bazează pe ceea ce este bun în fiecare elev, clădind pe această bază convingeri și sentimente noi, trăsături comuniste. În același timp, au subliniat diriginții, eforturile trebuie îndreptate spre prevenirea influențelor străine, spre înlăturarea acelor rămășițe ale educației burgheze care răzbat uneori în conștiința elevilor noștri ca urmare a influenței unor oameni cu vederi înapoiate, cu prejudecăți, prizonieri ai superstițiilor și misticismului. În această privință vor avea consecințe bune consecvența, fermitatea, măiestria cu care profesorul diriginte va duce munca educativă.

— Singuri însă, a observat unul dintre diriginți, nu vom izbîndi. Trebuie să punem în mișcare colectivul de elevi, să-l sudăm, să-l întărim permanent și să ni-l alăturăm. Iar ajutorul cel mai de preț în această privință ne sînt utemiștii, pionierii. Cu sprijinul utemiștilor în primul rînd îmi voi duce eu munca de diriginte la clasa mea, a IX-a.

În mod firesc, în aceste zile de început de an școlar diriginții își pun și problema îmbunătățirii metodelor de educație, a formelor activității educative. Ei știu că influențarea verbală trebuie să facă loc într-o măsură mereu mai mare metodelor și procedeelor care să ofere elevilor posibilitatea de a acționa, sînt conștienți de faptul că este necesară folosirea unei mai mari varietăți în ceea ce privește conținutul și formele pe care le îmbracă orele de dirigenție, lichidarea formalismului în organizarea acestora.

Desigur că e greu de semnalat în rîndurile unui simplu articol întreaga complexitate a problemelor care-i frămîntă la ora actuală pe profesorii diriginți. Chiar și numai acestea amintite aci arată însă răspunderea mare care le revine în îndeplinirea sarcinii de onoare ce le-a fost încredințată.

Din mîinile fiecărui diriginte cîteva zeci de tineri cetățeni vor păși pe drumul larg al vieții pentru a se încadra în rîndurile constructorilor socialismului. Ei vor trebui să facă dovada temeiniciei cunoștințelor dobîndite, a pregătirii lor pentru muncă, dar și pe aceea a frumuseții lor spirituale, morale.

Și dacă vor face din plin această dovadă, ce altă satisfacție mai mare vor putea avea educatorii lor de azi?

A. Sibianu

Prezența plină de dragoste a dirigintelui în mijlocul elevilor este întotdeauna salutată cu bucurie de către aceștia

Activitate intensă la I.M.D. Machetele globului ceresc, care se pot vedea în fotografia noastră, sînt printre cele mai apreciate sortimente noi ale întreprinderii

PREGĂTIRI

Numeroase scrisori care sosesc în aceste zile pe adresa redacției noastre vorbesc despre entuziasmul cu care au contribuit învățătorii, profesorii, elevii și părinții acestora la pregătirea sărbătorească a deschiderii noului an școlar.

Începerea cursurilor — ne scrie profesorul A. Ciulei din raionul Huși — a fost întîmpinată în raionul nostru cu o serie de realizări însemnate. În numeroase sate au fost ridicate școli noi, cu clase spațioase și luminoase. Au fost date în folosință asemenea școli la Berezeni, Rîncani, Podoleni, Grozești, Bohotin și în cartierul Dobrina al orașului Huși. Noi săli de clasă au fost construite la școlile din Epureni și Oțeleni.

★

Un alt corespondent, profesorul Tudoran Popescu din Homorod, raionul Rupea, ne scrie despre cele realizate la școala de 7 ani din comuna lui. Încă în lunile de vară, ne relatează tov. Popescu, au fost puse la punct localul școlii și cantina. Clasele au fost înzestrate cu mobilier nou — bănci, catedre, dulapuri pentru material didactic etc.

Îndrumați de profesori, elevii au pregătit cu minuțiozitate programul artistic care urma să fie prezentat cu prilejul inaugurării festive a noului an de învățămînt.

★

Și la Grupul școlar profesional „Iosif Rangheț" din Capitală au fost încheiate din vreme lucrările de pregătire a noului an de învățămînt. Dormitoarele în care vor fi cazați cei 220 de ucenici ai școlii profesionale au fost frumos amenajate.

Folosind la lucrările de reparare posibilitățile locale, conducerea școlii a realizat economii de aproape 120.000 lei.

★

Pe frontispiciul unei clădiri mari, ridicată recent în comuna Breasta, raionul Craiova — ne relatează o corespondență sosită din acest sat — stă scris cu litere mari, roșii: „Școala de 7 ani din comuna Breasta". Localul cuprinde 9 săli de clasă, un laborator, o bibliotecă și un atelier. Săli încăpătoare și însorite, cu pereții proaspeți zugrăviți, mobilate cu bănci, catedre și table noi, își așteaptă elevii. Laboratorul dispune de un bogat aparataj. Cele peste o mie de cărți care împodobesc rafturile bibliotecii vor satisface, desigur, cerințele tuturor elevilor.

Rînduite pe clase, manualele școlare au așteptat din vreme ziua deschiderii cursurilor, cînd urmau să fie împărțite gratuit tuturor elevilor

★

Recent, în comuna Șiclău din raionul Criș s-a terminat construcția unei școli de 7 ani cu opt săli de clasă, laborator și bibliotecă. Aceasta este cea de a 30-a școală construită în acest an în regiunea Crișana.

Pentru grăbirea construcției noii școli, cetățenii din comună au efectuat un mare număr de ore de muncă voluntară, ceea ce a făcut ca prețul ei de cost să fie cu aproape 40.000 de lei mai mic decît prevedea devizul.

★

Zilele acestea au fost terminate ultimele lucrări de finisaj la Școala medie nr. 15 din Cluj. Cadrele didactice, cu sprijinul elevilor și al părinților acestora, au muncit cu entuziasm la instalarea mobilierului în sălile de clasă, la amenajarea utilajului în laboraoarele de fizică și chimie și de științe naturale, ca și la așezarea cărților în bibliotecă.

★

În orașul Ploiești și-au deschis porțile în aceste zile trei noi unități școlare. Alte școli și-au extins spațiul prin construirea unor noi săli de clasă. Numai la Școala medie „A. Toma" din localitate s-au construit în acest an un număr de 16 săli de clasă.

Pentru aprovizionarea din timp a școlilor cu întregul mobilier necesar s-au distribuit 1.000 de bănci, table, catedre etc. Localurile noi de școală au fost pe de-a întregul înzestrate cu utilaj nou. Laboratoarele școlilor elementare și medii au fost dotate și ele cu utilajul și materialul trebuincios activității didactice.

PREGĂTIRI

Cîteva considerații metodice asupra primelor lecții de istorie în clasa a V-a

Primele lecții de istorie din clasa a V-a, lecții în care se precizează unele noțiuni și idei de bază necesare înțelegerii evoluției sociale, ocupă un loc deosebit de important în procesul de înarmare a elevilor cu concepția materialist-istorică. Dar bogăția materialului faptic și complexitatea problemelor economico-sociale care urmează să fie predate în aceste lecții pe de o parte, specificul vîrstei elevilor din clasa a V-a pe de altă parte, ridică dificultăți serioase în fața profesorilor de istorie. De aceea, primele lecții solicită o atenție deosebită atît în ceea ce privește conținutul, cît și metodica desfășurării lor.

În articolul de față urmărim să prezentăm cîteva concluzii metodice referitoare la primele lecții de istorie din clasa a V-a, concluzii desprinse din studierea experienței de mai mulți ani a unor școli din orașul Cluj.

Această experiență ne-a arătat că, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă fundamentarea materialistă a originii omului și să-și dea seama de caracterul eronat al teoriilor antiștiințifice în această direcție, trebuie să ne oprim numai la etapele esențiale ale procesului transformării maimuței în om, la principalele condiții naturale care au favorizat acest proces. Dacă le vom da elevilor prea multe amănunte legate de originea omului și de condițiile naturale în care a avut loc apariția lui, se poate întîmpla ca ei să le perceapă greșit sau simplist. Dăm cîteva exemple. La întrebarea : „Cum a apărut omul pe pămînt ?", un elev a răspuns : „Omul s-a transformat dintr-o maimuță ce se cățăra și cu timpul folosea mîinile, s-a mai ridicat, n-a rămas cocoșat". Multe răspunsuri au fost fragmentare : „S-a dezvoltat ochiul" ; „S-a dezvoltat creierul" ; „S-au dezvoltat mîinile" etc. Ca urmare a insistenței prea mari asupra condițiilor naturale, climaterice și geografice în care a fost posibilă apariția omului, elevii acordă acestora o importanță determinantă, neglijînd rolul muncii.

O greșeală care se manifestă în predarea cunoștințelor privitoare la apariția omului este aceea a expunerii elementelor muncă, gîndire și vorbire într-o ordine eronată. Mulți profesori, vrînd să sublinieze deosebirea dintre om și maimuță, pun pe primul plan gîndirea și limbajul în locul muncii. Ca urmare, la întrebarea : „Prin ce se deosebește omul de celelalte animale ?" elevii răspund : „Pentru că gîndește și vorbește", sau „Pentru că gîndește și lucrează". Se vede deci că ei nu desprind ca factor hotărîtor al apariției și dezvoltării omului, munca. Alteori, deși se fac afirmații corecte cu privire la originea omului și la rolul muncii în dezvoltarea lui, elevii reproduc aceste afirmații dar nu pot răspunde atunci cînd li se cere să le explice, ceea ce dovedește că însușirea a fost formală.

Analiza procesului de apariție a omului este deosebit de importantă pentru formarea gîndirii materialiste a elevilor. Dar pentru ca elevii din clasa a V-a să înțeleagă acest proces nu este necesar să se ilustreze toate familiile de maimuțe superioare și toate treptele de trecere de la maimuță la om, ci doar maimuțele superioare — omul-maimuță — omul așa cum se prezintă el azi.[1]). De asemenea, omul trebuie prezentat de la bun început în procesul muncii : cules, vînat, pescuit, confecționarea uneltelor.[2]). Profesorul trebuie să sublinieze cu claritate că atunci cînd omul-maimuță nu mai aruncă piatra sau bățul cu care a cules sau a vînat și mai ales atunci cînd își cioplește piatra pentru a o folosi mai bine, el devine om. În acest fel, trecerea spre explicarea apariției gîndirii și a limbajului se poate realiza destul de ușor. De exemplu : „Omului i-au trebuit mii de ani ca să-și dea seama de faptul că trebuie să-și păstreze piatra, de asemenea, să învețe să-și facă unelte cu care să poată procura mai ușor hrana. Deci, în procesul muncii omul a început să gîndească. Muncind împreună, oamenii au trebuit să-și comunice observațiile, gîndurile — deci au început să vorbească. Aceste procese : munca, gîndirea și limbajul au dus la desprinderea omului din rîndul animalelor". Considerînd insuficientă această argumentare, noi am încercat s-o aprofundăm, dar am constatat că explicațiile suplimentare sînt inaccesibile elevilor din clasa a V-a și, în loc să-i lămurească, le provoacă confuzii.

Predată în felul expus mai sus, lecția despre originea omului îi pregătește pe elevi pentru înțelegerea lecțiilor referitoare la comuna primitivă. Considerăm că, pentru a înțelege corect orînduirea comunei primitive, elevii trebuie să cunoască următoarele noțiuni : unelte primitive, muncă colectivă, proprietate colectivă, relații de ajutor reciproc, repartizare egală a bunurilor, egalitatea între oameni, organizarea în ginți și triburi, artă primitivă, credințele în forțe supranaturale.

Considerăm că în predarea cunoștințelor despre comuna primitivă elementul „muncă comună" trebuie să stea pe primul plan. Acest element este nu numai nota esențială a noțiunii „orînduirea comunei primitive", ci, reprezentînd de fapt trăsătura esențială a procesului de producție, trebuie să stea pe primul plan ca aspect principal al oricărei orînduiri sociale. Numai în felul acesta el poate servi la înțelegerea modului de producție din toate orînduirile sociale. De asemenea, socotim că în scopul înarmării elevilor cu concepția științifică asupra dezvoltării sociale este necesar ca procesul muncii să fie prezentat de la început ca fiind determinat de stadiul de dezvoltare a uneltelor de muncă.

În lecțiile referitoare la orînduirea comunei primitive prima preocupare a profesorului trebuie să fie aceea de a le forma elevilor reprezentări despre muncile din comuna primitivă, prin ilustrarea acestora și a uneltelor cu care s-a lucrat. Ca atare, se vor folosi ilustrațiile reprezentînd oameni ai comunei primitive în procesul muncii (cules, vînat, pescuit, confecționarea uneltelor de piatră cioplită — pentru epoca paleolitică și agricultura, creșterea vitelor, olăritul, confecționarea uneltelor de piatră șlefuită — pentru epoca neolitică [3]).

Considerăm că, pentru a-i face pe elevi să înțeleagă rolul muncii în dezvoltarea societății umane, profesorul trebuie să scoată în evidență următoarea idee : „Pentru ca să poată trăi, oamenii trebuiau să-și procure cele necesare vieții. Să vedem cum făceau oamenii primitivi acest lucru". Se trece apoi la prezentarea ilustrațiilor îmbinată cu conversația euristică. Profesorul descoperă pe rînd ilustrațiile care prezintă diferitele activități ale oamenilor primitivi și cere elevilor să observe ce anume fac oamenii respectivi, cu ce se ocupă ei, ce culeg, ce fel de animale vînează, cum, cu ce efectuează aceste activități. În acest caz profesorul pornește de la observațiile elevilor asupra ilustrațiilor prezentate, de la aspectele desprinse de către aceștia din observațiile care au fost îndrumate prin întrebări.

Dăm un exemplu : profesorul arată ilustrația care reprezintă vînarea mamutului și îi întrebă pe elevi ce fac oamenii din tabloul respectiv. După ce elevii răspund, avînd în vedere că ei nu cunosc animalul prezentat în tablou, profesorul le explică ce este el. Apoi urmează întrebările : „De ce-l gonesc oamenii ?" „Cu ce vor oamenii să prindă mamutul?" „Cîți oameni îl urmăresc ?" „De ce-l urmăresc deodată atîția oameni ?". La această discuție profesorul trage o primă concluzie : „Cu asemenea arme și unelte simple oamenii nu puteau prinde singuri animalele mari care trăiau atunci pe pămînt și nu se puteau apăra singuri de ele. Erau deci nevoiți să vîneze împreună". După ce a folosit în mod asemănător toate ilustrațiile, profesorul trage o concluzie generală : „Deci, pentru a-și procura cele necesare traiului și pentru a se apăra de animalele mari și puternice oamenii luptau din greu, cu atît mai greu cu cît ei aveau unelte și arme primitive. Cu asemenea unelte omul nu putea nici să muncească singur, nici să-și confecționeze singur alte unelte. De aceea oamenii munceau împreună, își confecționau împreună uneltele". Pentru a întări concluzia dată, profesorul revine la planșe arătînd din nou grupurile de oameni care vînau, pescuiau, confecționau unelte în colectiv, ilustrația servindu-i acum drept argument la afirmațiile verbale. Concluzia de mai sus trebuie neapărat trasă de către profesor, deoarece ea reprezintă o primă generalizare, care se impune să fie cît se poate de simplă, dar foarte corectă.

Avînd în vedere că celelalte aspecte ale orînduirii comunei primitive nu pot fi ilustrate, rolul principal în lămurirea lor revine cuvîntului profesorului, care trebuie să expună clar și plastic trăsăturile comunei primitive, antrenîndu-i totodată în măsura posibilităților și pe elevi la judecarea fenomenelor prezentate pe calea conversației euristice.

Iată cum se poate proceda în vederea desprinderii în continuare a trăsăturilor orînduirii comunei primitive : „Dacă oamenii confecționau împreună uneltele și le foloseau muncind laolaltă, ce credeți, ale cui erau aceste unelte ?" Nu ni s-a întîmplat niciodată ca elevii să nu poată răspunde corect la această întrebare. Întotdeauna ei dau răspunsuri de felul acestuia : „Uneltele erau ale tuturor oamenilor care le făceau și care munceau cu ele". Profesorul : „Dar bunurile pe care le procurau împreună cu aceste unelte ale cui erau?" Elevii deduc singuri că și bunurile erau ale tuturor. Subliniind concluzia, profesorul trebuie să arate : „Da, atît uneltele cît și bunurile pe care le procurau oamenii împreună erau ale tuturor, erau deci comune. Noi spunem că ele erau proprietate comună Proprietatea era comună, oamenii o produceau prin muncă comună. Toți oamenii aveau interesul să obțină cît mai ușor și mai mult din cele necesare traiului. De aceea oamenii se ajutau reciproc Noi spunem că între oameni erau legături de ajutor reciproc, de colaborare. Dacă oamenii își procurau cele necesare traiului împreună, cu unelte comune, dacă proprietatea era comună, atunci este de la sine înțeles că cele procurate prin eforturi comune se împărțeau egal între oameni. Avutul era comun și nimeni nu lua mai mult decît ceilalți din acest avut comun. Muncind în mod egal, primind părți egale din avutul comun, înseamnă că oamenii erau egali între ei."

Vedem deci că pe baza discuției cu elevii și a trăsăturilor desprinse de ei, profesorul poate anunța treptat, într-o formă accesibilă, toate trăsăturile esențiale ale comunei primitive, folosind pentru aceasta mijloacele verbale, sub forma povestirii, explicației și conversației.

Ultima trăsătură enunțată se cere analizată, deoarece ea va contribui la compararea comunei primitive cu cea sclavagistă și la înțelegerea fenomenului de exploatare. Dar noi ne-am mărginit în această lecție la enunțarea ei, fără a o analiza (adică fără a spune că egalitatea constă în lipsa exploatării, că nu exista proprietate privată, clase sociale etc.), deoarece elevii încă nu cunosc aceste noțiuni și amintirea lor ar fi însemnat introducerea unor cunoștințe formale pentru acest stadiu al procesului de învățămînt. Ele urmează să fie enunțate și explicate o dată cu studierea orînduirii sclavagiste. Compararea acesteia din urmă cu orînduirea comunei primitive va completa ulterior cunoștințele elevilor cu privire la prima formațiune socială.

În ultima parte a lecției noi am trecut la alte fapte referitoare la traiul oamenilor primitivi (adăposturi, îmbrăcăminte) și la organizarea societății umane în acest stadiu al dezvoltării ei. În practica profesorilor de istorie este frecventă tratarea orînduirii comunei primitive începînd cu îmbrăcăminte, adăpostul etc. și cu organizarea gentilică, considerîndu-se că aceste aspecte sînt mai accesibile elevilor. Dar acest mod de tratare determină și gîndirea elevilor, ei reținînd în special trăsăturile care stau pe primul plan în dauna celor esențiale, chiar dacă ele sînt analizate ulterior. Experiența ne-a determinat să ne referim la organizarea în ginți și triburi, precum și la adăposturi și îmbrăcăminte numai în urma prezentării trăsăturilor esențiale ale orînduirii și în strînsă legătură cu ele. Astfel elevii au ajuns să privească modul de trai și de organizare ca o consecință a nivelului de dezvoltare a societății umane și, totodată, ca un argument la această idee — și nu ca punct de plecare. Prin aspecte ca adăposturi și îmbrăcăminte noi am tins de fapt să completăm cunoștințele elevilor, să le dăm posibilitatea de a-și forma o imagine plastică asupra orînduirii comunei primitive.

Se extinde tot mai mult utilizarea unui bogat și variat material ilustrativ la lecțiile de istorie

---

1) Se pot folosi cu succes în acest scop planșele care se găsesc în atlasul „Originea omului".
2) Idem.
3) Idem.

S. Csehi., R. Mihalevici
A. Moga
Cluj

DE PESTE HOTARE

Inceput de an şcolar

Se duc cocorii de pe plaiurile noastre... Şi în sufletele celor mici plecarea lor picură adeseori tristeţe. Dar iată şcoala — cu băncile ei noi, cu pereţii proaspăt vopsiţi, cu clasele şi coridoarele sclipind de curăţenie, iată cărţile ce ascund între scoarţele lor colorate atiţia şi atiţia prieteni dragi, călăuze grijului în drum spre adevărul ştiinţei ! Iată profesorii care-i înconjoară, plini de voioşie, cu grijă părintească, iată colegii cu feţele încă arse de soarele mării sau al înălţimilor carpatine. Reintîlnirile înundă sufletele de bucurie. E bucuria tuturor copiilor noştri, pentru care şcoala e un lăcaş drag, deschis fiecăruia din ei, bucuria copiilor care au avut norocul să se nască într-o ţară liberă.

În Algeria sau în Grecia, în Italia sau în Spania, acolo unde drumul cocorilor adesea ia sfîrşit, sînt, de asemenea, milioane de copii. Cei mai mulţi ai truditorilor de pe ogoare, din adîncurile umede ale minelor, truditori ai fabricilor, uzinelor.

La ora asta şi în ţările capitaliste a început şcoala. Pentru puţini însă — pentru fiii celor avuţi. Pentru cei mulţi şcoala s-a deschis doar în inimile lor de copii chinuiţi — vis făurit în cocioabe şubrede, în colbul uliţelor, pe maidanele semănate de gropi şi ciulini. Şi dacă unii din cei săraci, prin cine ştie ce minune, gustă bucuria şcolii, apoi această bucurie e plină de amar. Amarul muncii în localuri improprii, în clase dărăpănate, improvizate, amarul elevului care trebuie să înveţe fără carte şi fără caiet, flămînd şi desculţ.

Cele ce urmează vă ajută să trageţi concluzii asupra acestei realităţi triste din lumea capitalului.

Copilărie fericită ! Aspect din viaţa unei şcoli-internat din Uniunea Sovietică

Prima zi de şcoală a celor trei milioane de copii de culoare din Statele Unite ale Americii este întunecată de umbra funestă a fărădelegilor rasiale de la Little Rock şi New Orleans.

Printre statele din sudul S.U.A. nu există nici unul în care şcolile rezervate albilor să primească mai mult de 2 la sută elevi de culoare şi acest lucru se petrece la 7 ani după ce Curtea Supremă a S.U.A. a hotărît integrarea rasială în şcolile americane !

Atlanta (statul Georgia) are o populaţie de un milion de locuitori. Aici există 118.000 de copii de culoare de vîrstă preşcolară. Dintre aceştia numai 9 au fost primiţi în şcolile rezervate albilor.

★

Preocupaţi de dezlănţuirea isteriei războinice, de intensificarea cheltuielilor militare, conducătorii ţărilor capitaliste lasă pe ultimul plan problema învăţămîntului.

Într-un articol publicat de ziarul londonez „Daily Herald" în legătură cu dezinteresul autorităţilor engleze faţă de problema învăţămîntului în Anglia se arată că situaţia îngrijorătoare din acest domeniu este provocată de „insuficienţa fondurilor alocate pentru şcoli". Ministerul Învăţămîntului al Angliei a redus alocările pentru construcţii de instituţii de învăţămînt, în perioada 1962—1963, de la 170 milioane lire, prevăzute iniţial, la 61 milioane. Pe de altă parte, pentru a se acoperi cererea de cadre didactice în această ţară este nevoie de încă 60.000 de profesori, număr imposibil de realizat fie şi numai din cauza salariilor mici pe care le primesc cadrele didactice.

★

Nici în Franţa situaţia şcolară nu se prezintă mai înfloritoare la începutul acestui an de învăţămînt. Cheltuielile legate de războiul colonialist din Algeria împiedică realizarea „reformei profunde" promise de autorităţi. Numai în departamentul Bouches-du-Rhone sînt necesare 567 noi săli de clasă, dar nu au fost inaugurate decît 52. Lipsa celor 515 săli de clasă înseamnă că 20.000 de copii nu au unde să înveţe.

Situaţia nu este mai bună nici chiar la Paris : în arondismentul nr. 9 al capitalei Franţei, la 100.000 de locuitori revin abia două instituţii preşcolare.

Caracterul de clasă al învăţămîntului în Franţa reiese cît se poate de limpede dintr-o statistică recentă publicată de presa franceză : din 10 copii de ţărani abia unul, iar din 10 copii de muncitori abia doi urmează liceul.

...Aceste cîteva exemple, ilustrează grăitor situaţia grea a învăţămîntului, lăsat pe plan secundar de promotorii politicii de încurajare a cursei înarmărilor. Şi dacă în S.U.A., Anglia şi Franţa, „nu se găsesc fonduri" pentru învăţămînt, atunci situaţia unor ţări mai puţin dezvoltate şi-o poate imagina oricine !

Comparaţia care se impune între dezvoltarea impetuoasă a învăţămîntului în ţările socialiste şi situaţia din cele capitaliste apare deosebit de pregnantă şi acum, la început de an şcolar.

Elena Anghel-Mirea

Copilărie furată ! Peste 70 la sută din copiii care trăiesc în Filipine nu au posibilitatea de a urma cursurile şcolilor

Conferinţa naţională a pedagogilor din Cehoslovacia

Între 22—24 august 1961 a avut loc la Praga cea de a VI-a Conferinţă naţională a pedagogilor din Cehoslovacia.

Astfel de conferinţe, care au intrat în tradiţia şcolii cehoslovace, s-au succedat în timp paralel cu etapele parcurse de poporul cehoslovac pe drumul construirii socialismului şi al desăvîrşirii lui. Ele au însemnat întotdeauna un prilej de bilanţ al realizărilor obţinute în domeniul învăţămîntului şi, în acelaşi timp, un prilej de privire spre viitor, de mobilizare a tuturor forţelor şi energiilor celor ce muncesc în şcoli pentru noi înfăptuiri în opera de educaţie comunistă a tinerei generaţii.

Cea de a VI-a conferinţă a pedagogilor cehoslovaci a urmat firul acestei tradiţii socialiste adînc întipărite în conştiinţa oamenilor şcolii şi a întregului popor cehoslovac. Ea a marcat un moment de mare însemnătate în viaţa şcolii, avînd — prin scopul pe care şi l-a propus şi prin problemele dezbătute — o deosebită semnificaţie social-politică.

La conferinţă au fost analizate rezultatele obţinute de şcoala cehoslovacă în urma aplicării Hotărîrii C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia din aprilie 1959 privind dezvoltarea învăţămîntului precum şi a legii adoptate de Adunarea Naţională a R. S. Cehoslovace în decembrie 1960 în legătură cu sistemul de instrucţie şi educaţie.

Desfăşurîndu-se în condiţiile în care poporul cehoslovac, sub conducerea partidului comunist, a înfăptuit construirea socialismului şi are în faţă perspectiva apropiată a trecerii la comunism, ceea ce face să crească deosebit de mult rolul şcolii şi al întregii societăţi în educarea comunistă a tineretului, conferinţa a acordat principala atenţie îmbunătăţirii continue a învăţămîntului de masă. La lucrările ei au participat peste 1.700 de persoane. Pe lîngă învăţători, profesori, organe de îndrumare şi control, reprezentanţi ai organelor locale de partid şi de stat, ai organizaţiilor de tineret, au fost de faţă muncitori, tehnicieni, reprezentanţi ai presei, ai radioului, televiziunii şi ai organizaţiilor sportive, deoarece problemele de pe ordinea ei de zi au interesat cercuri largi de cetăţeni de diferite profesii, ca expresie a grijii ce se acordă formării generaţiilor tinere. Discuţiile purtate au prezentat mult interes şi pentru delegaţiile de pedagogi din ţările socialiste — R. P. Bulgaria, R. D. Germană, R. P. Polonă, R. P. Romînă, R. P. Ungară, U.R.S.S. — oferindu-le posibilitatea să cunoască experienţa şcolii cehoslovace şi drumul dezvoltării ei ulterioare.

Lucrările conferinţei s-au caracterizat printr-o participare însufleţită la dezbaterea principalelor probleme care stau în faţa şcolii cehoslovace, prin căutarea unor măsuri cît mai eficiente pentru realizarea unei legături strînse a şcolii cu viaţa, înţeleasă ca o legătură multilaterală cu politica, cu munca poporului, cu practica, cu ştiinţa şi cultura.

În salutul adresat conferinţei de către C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, în referatul cu tema „Şcoala şi educaţia în etapa actuală a construirii societăţii socialiste înaintate şi a formării premiselor pentru trecerea treptată spre comunism", prezentat de ministrul Învăţămîntului şi Culturii al R. S. Cehoslovace, tov. Frantişek Kahuda, ca şi în alte materiale ale conferinţei s-a subliniat că întărirea legăturii şcolii cu viaţa societăţii socialiste este necesară pentru ca pregătirea tineretului să răspundă nu numai cerinţelor de azi ale societăţii, dar şi nevoilor ei de mîine. S-a arătat marea însemnătate pe care o are în acest scop ridicarea nivelului de pregătire ştiinţifică a elevilor, înarmarea lor cu cunoştinţe concrete, legate strîns de viaţă, care să-i convingă de importanţa studiului făcut în şcoală şi să-i înveţe să se folosească de cunoştinţele dobîndite.

O mare atenţie s-a acordat de asemenea problemelor legate de educaţia ideologică şi morală a tineretului, subliniindu-se că trăsătura principală a muncii educative trebuie s-o constituie legătura ei strînsă cu cerinţele societăţii socialiste, astfel încît elevii să înţeleagă sensul relaţiilor socialiste dintre oameni, semnificaţia muncii în viaţa societăţii şi, pe baza ideilor şi convingerilor pe care le dobîndesc în această privinţă, să li se dezvolte sentimentul de răspundere faţă de colectivitate.

O sarcină dintre cele mai importante care stă în faţa şcolii cehoslovace — ca de altfel şi în faţa şcolii din toate ţările socialiste — şi care a fost pe larg dezbătută la Conferinţa pedagogilor de la Praga este educarea elevilor în spiritul ateismului militant. Această sarcină care izvorăşte din ideologia comunistă, ce stă la baza întregii munci instructiv-educative, devine tot mai actuală în condiţiile progresului ştiinţei, care înarmează pe om cu noi şi tot mai mari puteri asupra naturii. Conferinţa a cerut pedagogilor să lupte cu fermitate pentru a înlătura din conştiinţa tineretului orice rămăşiţă de superstiţii, care constituie o frînă în calea progresului.

Largi dezbateri s-au purtat la conferinţă în legătură cu educaţia prin muncă a elevilor, popularizîndu-se experienţa pozitivă dobîndită în această privinţă de numeroase şcoli. După cum se ştie, elevii claselor IV—IX ale şcolilor cehoslovace execută lucrări de atelier şi lucrări agricole, iar elevii şcolilor medii sînt instruiţi direct în producţie, în întreprinderi industriale şi agricole. Instruirea în producţie, care se desfăşoară în 10—12 ore pe săptămînă, sub forma unor lecţii de obiecte tehnice şi a practicii propriu-zise de producţie, se încheie cu un examen de calificare în meseria respectivă. Un loc important în sistemul formelor de legare a învăţămîntului de practică, de educaţie prin muncă îl ocupă în şcolile din Cehoslovacia şi munca patriotică a elevilor.

Sarcinile care stau în faţa şcolii cehoslovace, organizarea şi conţinutul ei nou cer noi metode de învăţămînt, noi forme de organizare a procesului instructiv-educativ. Discutînd această problemă, cei care au luat cuvîntul în cadrul conferinţei au arătat, pe baza experienţei a numeroase şcoli, rolul important al excursiilor, al lucrărilor de laborator, al demonstraţiilor şi experienţelor, al cinematografului şi radioului, al sportului în ridicarea nivelului muncii instructiv-educative.

Întreaga activitate a şcolii cehoslovace este orientată în direcţia dezvoltării multilaterale a tineretului. Aşa cum se spune în salutul adresat Conferinţei de C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia, „cartea, munca şi sportul — iată ceea ce este esenţial în educaţia tineretului". Pedagogii cehoslovaci sînt hotărîţi să urmeze cu fermitate această indicaţie a partidului, să aplice cu consecvenţă acest principiu care stă la baza învăţămîntului socialist.

Prof. I. Borca şi Prof E. Blideanu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 627 | vineri 22 septembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Început de an școlar

Vineri, 15 septembrie. Încă de dimineață, prin poarta școlii medii din Bistrița se scurge un nesfîrșit șuvoi de elevi. Sute de copii, dintre care mulți cu cravate roșii fluturînd în vînt, așteaptă nerăbdători clipa solemnă : sunetul clopoțelului.

Și iată că acest sunet a început să cutreiere, însuflețit și vesel, curtea școlii. Aliniați în careu, pe clase, elevii ascultă cu interes și atenție cele spuse de directorul școlii, tov. Vasile Haja. El îi salută și-i felicită călduros cu prilejul începerii unui nou an de muncă, le vorbește despre activitatea care-i așteaptă.

...Sălile luminoase, gătite de sărbătoare, își primesc oaspeții. In clasele I-VII, pe fiecare bancă, pe fiecare loc, manualele gratuite — darul partidului pentru toți copiii.

...Au început lecțiile. Cu hotărîrea profesorilor de a preda cît mai bine, cu hotărîrea elevilor de a învăța cît mai temeinic.

Sărbătoarea deschiderii noului an școlar a început la Școala medie nr. 12 din Capitală, așa cum s-a anunțat din timp, la ora 7.30 — precis. La ora aceea toate clasele, cu diriginții lor alături, se aflau în sala de festivități.

Tovarășa Aurelia Teodorescu, directoarea școlii, le-a vorbit elevilor despre grija cu care s-a pregătit totul pentru ca ei să poată învăța în condiții tot mai bune, despre îndatoririle lor de elevi. Cerințele, îndemnurile directoarei au avut răsunet adînc. Elevii, întorși de curînd din drumeția de vacanță, au înțeles că toate minunățiile pe care le-au văzut pretutindeni, că tot ceea ce s-a construit și se construiește în patria noastră este rodul muncii, rodul priceperii, rodul cunoștințelor pe care le-au acumulat și le acumulează mereu constructorii socialismului. Ei au înțeles că, învățînd cu sîrguință, muncind perseverent vor putea să se bucure din plin de viață, de viața frumoasă pe care o aduc socialismul și comunismul. Această înțelegere au exprimat-o cei doi utemiști care au vorbit în numele școlarilor.

Scurta festivitate s-a încheiat. Era prima zi a anului școlar — zi de muncă. Directoarea școlii a dat cîteva indicații privind desfășurarea programului. Schimbul de dimineață, a spus directoarea, începe zilnic la ora 7,30 — precis; schimbul de după amiază la ora 13 — precis. Cuvîntul precis a fost astfel subliniat încît să se vadă hotărîrea cu care școala cere punctualitate și disciplină din partea elevilor. De altfel, în fiecare cuvînt al directoarei s-a văzut fermitate și autoritate.

Condusă de dirigintele ei, fiecare clasă, pe rînd și în ordine deplină, s-a îndreptat spre sala de curs. Prima oră, la toate clasele — dirigenția.

A fost atît de pătrunzătoare atmosfera din sala de festivități, încît liniștea și ordinea imprimate acolo nu s-au putut risipi, ci au însoțit șirurile de școlari cu chipurile voioase pînă în clasele curate și luminoase. Se îmbinau atît de bine, voioșia și entuziasmul tineresc cu disciplina. Cuvîntul precis, subliniat cu autoritate își păstra rezonanța, împletindu-se în toate gîndurile care se nășteau atunci în mintea elevilor.

La clasa a XI-a A, ora de dirigenție a început fără risipă de timp. Dirigintele, tov. Simion Vărzaru, a stat de vorbă cu elevii săi — cu elevii cei mai mari, care vor termina în curînd școala și vor trebui să fie oameni, oameni adevărați, de nădejde. „Un diriginte, ca și un părinte...“ așa și-a început tovarășul Vărzaru ora. Le-a vorbit despre ceea ce înseamnă a fi om adevărat. Le-a arătat că-i cunoaște mai bine acum pe fiecare, pentru că i-a văzut nu numai în clasă, învățînd, sau în recreații, discutînd liber, glumind, jucîndu-se. I-a văzut și la munca în întreprindere, în perioada practicii continue. Le-a vorbit despre admirația și respectul cu care-i privește acum, cînd știe cu cît interes și cu cîtă îndemînare au participat la procesul de producție — la degresarea pieselor, la montarea mașinilor.

Evocarea momentelor petrecute în întreprindere a însuflețit clasa. Desprinzîndu-se de spătarul băncilor, elevii au încercat parcă să vină mai aproape de dirigintele lor. Le plăcea să asculte vorbindu-se despre acele zile de practică. Un fapt simplu, dar plin de semnificații. El exprima un lucru mare — că elevii sînt capabili să guste adevăratele, marile bucurii, că ei au ajuns deci să înțeleagă sensul adevărat al vieții.

O elevă a notat ceva în caiet. „Cunosc bucuria de a mînui strungul și freza“. „Sînt recunoscătoare muncitorilor“ — acestea au fost cuvintele ei. Două însemnări laconice. Au fost ele notate, oare, din nevoia de a exprima pur și simplu un sentiment profund, de a materializa pe hîrtie un gînd care o stăpînea cu putere ? Vor fi ele oare idei pentru o schiță? pentru o poezie ?

Activitatea Școlii medii nr. 12 din București a pornit de la început de an, pe un drum bun. Dacă tovarășa Aurelia Teodorescu, directoarea școlii va reuși să imprime linia fermă pe care merge întregului colectiv pedagogic, așa încît cerințele formulate clar și precis să fie respectate întocmai, dacă toți diriginții și toți profesorii vor face ca dragostea de muncă să sporească prin fiecare acțiune a școlii, cu fiecare oră de curs, atunci rezultatele finale vor fi demne de admirație. Precis.

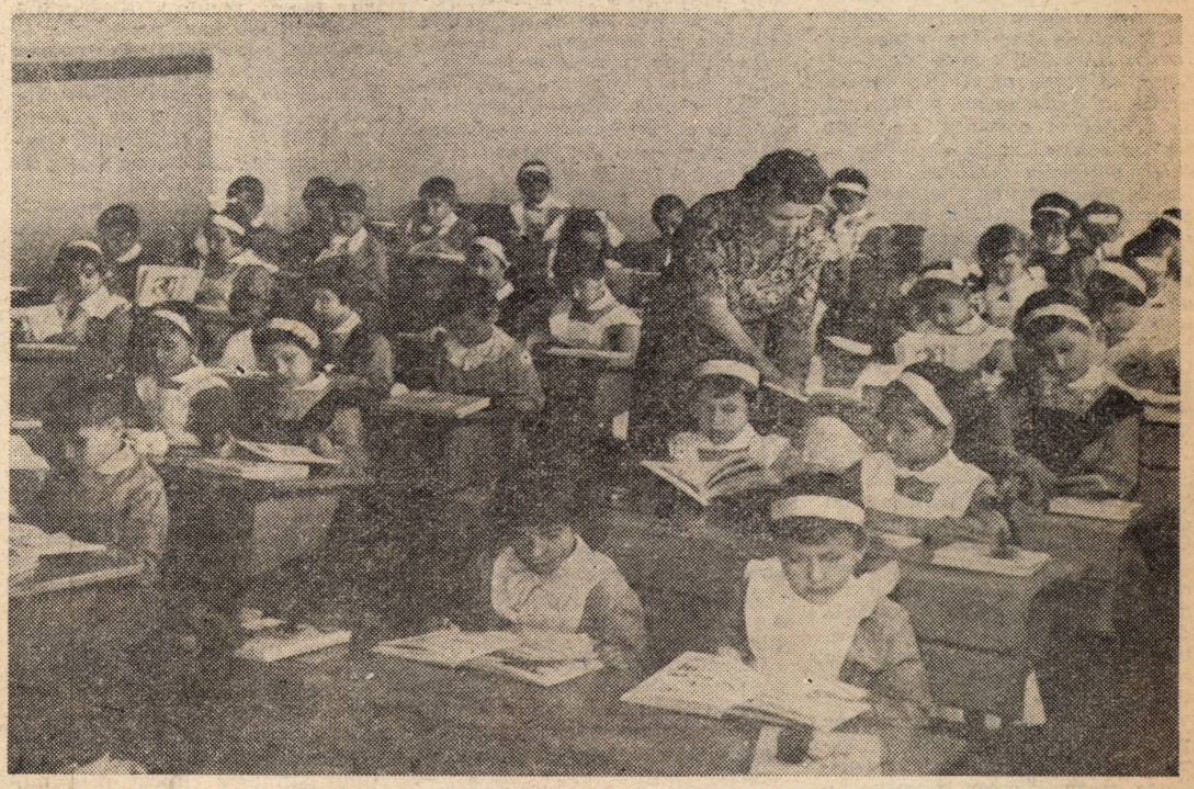

Din prima zi o atmosferă serioasă de învățătură, de la prima și pînă la ultima clasă

Sindicatele din învățămînt
în sprijinul activității instructiv-educative

Începutul anului școlar 1961-62 a constituit pentru oamenii muncii din țara noastră un nou prilej de a simți grija și dragostea cu care partidul și statul nostru înconjoară generația tînără, școala noastră nouă și pe slujitorii ei.

15 septembrie 1961 constituie un moment însemnat în istoria școlii noastre, momentul cînd, practic, s-a încheiat procesul de generalizare a învățămîntului de 7 ani, 99,4 la sută din absolvenții clasei a IV-a fiind cuprinși în clasa a V-a. În felul acesta se realizează cu un an mai devreme sarcina trasată de Congresul al III-lea al partidului privind înfăptuirea învățămîntului de 7 ani general și obligatoriu, fapt căruia tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej îi atribuie o mare însemnătate, apreciindu-l „ca un moment important al revoluției culturale ce se desfășoară în patria noastră“.

Dezvoltarea an de an a învățămîntului mediu cu perspectiva ca — potrivit sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. — școala medie de cultură generală să ajungă la 12 ani prin trecerea treptată la învățămîntul general de 8 ani, cuprinderea în acest an școlar în școlile profesionale a peste 115.000 tineri care vor deveni muncitori calificați și a peste 100.000 de muncitori-elevi la cursurile serale, precum și dublarea, în perspectiva planului șesenal, a numărului de studenți care vor intra în învățămîntul superior tehnic, sînt realități care grăiesc de la sine despre rolul și importanța pe care partidul și statul o acordă învățămîntului în etapa desăvîrșirii construirii socialismului în patria noastră. Școala are sarcina de răspundere să contribuie, pe de o parte, la ridicarea nivelului cultural al poporului, iar pe de altă parte, să pregătească temeinic și multilateral cadrele care să dea viață obiectivelor cuprinse în planul de dezvoltare a economiei naționale pe anii 1960—1965 și în programul economic de perspectivă.

Partidul și întregul nostru popor înconjoară cu dragoste și căldură pe învățători și profesori, cărora le-au încredințat sarcina de cinste, dar și de mare răspundere, de a pregăti temeinic și multilateral viitoarele generații, de a-i înarma pe elevi cu bogate cunoștințe de cultură generală și de specialitate, de a forma din ei oameni înaintați, cu dragoste de muncă, cu înalte calități morale, constructori activi ai socialismului, patrioți înflăcărați, profund devotați poporului nostru muncitor și înțeleptului său conducător, Partidul Muncitoresc Romîn.

Sprijinirea eforturilor cadrelor didactice îndreptate înspre realizarea acestor obiective, stimularea interesului lor pentru continua îmbunătățire a metodelor muncii instructiv-educative, asigurarea unor condiții de muncă și viață proprii bunei desfășurări a activității didactice și pedagogice a învățătorilor, educatoarelor și profesorilor — iată care sînt sarcinile principale ale comitetelor sindicatelor din învățămînt și ale comitetelor sindicale de secție sau ale conducerii grupelor sindicale din instituțiile de învățămînt și educație.

Numeroase comitete ale sindicatelor din învățămînt au înțeles importanța rolului lor în sprijinul muncii profesionale. Astfel, comitetele sindicatelor muncitorilor din învățămînt din orașele Sibiu și Pitești s-au preocupat din timp de asigurarea condițiilor materiale ale școlilor în vederea deschiderii noului an școlar, organizînd în cursul verii, prin comisia pentru munca profesională, un control sistematic asupra mersului lucrărilor de reparații și amenajări. Prin mobilizarea membrilor de sindicat în numeroase școli din orașul Pitești cum sînt de exemplu, Școala medie nr. 3, școlile de 7 ani nr. 1, nr. 3 și nr. 5, s-au realizat economii prin efectuarea unor lucrări de către personalul de serviciu. Membrii de sindicat de la școlile de 7 ani nr. 13 și 15 din orașul Sibiu în frunte cu directorii acestor școli și cu sprijinul comitetelor de părinți, au schimbat cu totul înfățișarea curților respective prin nivelarea terenului, prin plantarea de straturi de flori și prin construirea de fîntîni arteziene. Organizațiile sindicale de la școala medie nr. 1 și școala de 7 ani nr. 1 din același oraș s-au preocupat de înzestrarea cu utilaj a atelierelor nou înființate, iar colectivul școlii de 7 ani nr. 13, sub îndrumarea neobosită a directorului școlii, a reparat materialul didactic, îmbunătățind și condițiile de păstrare și de utilizare a acestuia.

Pentru susținerea acestei atmosfere de muncă și de grijă față de bunurile școlilor, pentru stimularea bunei lor gospodăriri și a preocupărilor pentru păstrarea în continuare a curățeniei și pentru înfrumusețarea localurilor de școli, comitetul sindicatului din orașul Sibiu organizează o întrecere pe aceste obiective între unitățile școlare și preșcolare din acest oraș, urmînd ca în cadrul primei conferințe trimestriale să se decerneze steagul de școală fruntașă sau de grădiniță fruntașă.

Tot în cadrul pregătirilor în vederea deschiderii noului an școlar, comitetul sindicatului din orașul Iași, unde s-au întîmpinat greutăți în aducerea la școală a copiilor din cartierele mărginașe, cu specific sătesc, au organizat, cu ajutorul unor colective de părinți conștienți, muncitori din întreprinderi sau membri ai gospodăriilor agricole colective, vizite la domiciliul

Elena Bolog

membru al Prezidiului C.C. al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

(Continuare în pag. 2)

O amplă cercetare experimentală

În anul școlar 1960/1961, la trei școli din Capitală (școlile de 7 ani nr. 111, 150 și 175), la un număr de 18 clase I–IV însumînd peste 600 de elevi, M.I.C. a organizat predarea pe obiecte sau grupe de obiecte de către profesori în locul sistemului tradițional al predării de către un singur profesor. În aceste școli, profesori specialiști au predat în clasele I-a și a II-a muzica și educația fizică, iar în clasele a III-a și a IV-a toate obiectele.

Experimentarea acestui nou sistem de organizare a muncii didactice a fost inițiată pentru a se găsi cele mai adecvate mijloace în vederea continuei îmbunătățiri a procesului instructiv-educativ în învățămîntul de cultură generală în condițiile desăvîrșirii construcției socialismului în patria noastră. Pornindu-se de la faptul că școala de 8 ani, la care se trece ca urmare a sarcinii trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., trebuie să fie un ciclu unitar și închegat de învățămînt comunist, s-a emis ipoteza că dacă în clasele I–IV predarea obiectelor prevăzute în planul de învățămînt ar fi realizată de profesori specialiști s-ar obține rezultate mai bune în pregătirea elevilor și s-ar suda totodată mai temeinic întreaga muncă în școala de 8 ani. Această ipoteză a fost verificată experimental de către M.I.C. în cele 3 școli amintite din Capitală, în anul școlar 1960/1961. Aici s-a organizat astfel un experiment creator, urmărindu-se găsirea noului și verificarea lui.

La sfîrșitul anului școlar trecut, rezultatele bune dobindite de elevii claselor experimentale au confirmat în mare măsură ipoteza. Cadrele didactice, ca și părinții elevilor au apreciat cu totul favorabil rezultatele experimentului. De asemenea, la consfătuirile raionale din vara acestui an numeroși participanți la discuții au propus ca noul sistem de predare să se extindă și la alte școli.

O dată cu începerea noului an școlar pe baza unor recente măsuri ale M.I.C. s-a trecut la extinderea și amplificarea experimentului, pentru a se obține concluzii definitive. În acest scop s-a organizat în întreaga țară o amplă cercetare experimentală menită să clarifice sub toate laturile teoretice și practice ipoteza amintită mai sus. Cercetarea se desfășoară în 200 de școli, atît din mediul urban cît și din mediul rural, și este organizată sub două forme: a) sub forma unui experiment de verificare a sistemului organizatoric introdus la cele 3 școli din Capitală în anul școlar 1960/1961 și b) sub forma unor noi acțiuni experimentale, menite să lămurească în practică laturi noi ale problemei.

La școlile experimentale din țară predarea pe obiecte de către profesori la toate disciplinele este organizată numai în clasele a III-a și a IV-a; în clasele I-a și a II-a întreaga materie este predată de învățători, cu excepția muzicii și a educației fizice, care sînt predate de către profesori specialiști.

În Capitală funcționează 16 școli experimentale. La unele din acestea s-au organizat și noi forme de experimentare. Astfel, la cele 3 școli care au început experimentul în anul școlar 1960/1961, la o serie de clase I–IV se va organiza predarea pe obiecte de către profesori la toate disciplinele începînd încă din clasa I. În felul acesta se va putea clarifica problema clasei în care trebuie să se înceapă predarea de către profesori la toate obiectele. La școala de 7 ani nr. 150 s-a organizat predarea de către profesori la toate obiectele, începînd cu clasa I în toate clasele I–IV. La această școală s-a creat, în interiorul unui singur colectiv școlar, ambianța pe care în viitor, în cazul cînd se va trece la generalizarea experimentului, o vor avea toate școlile de 8 ani. Aceasta va fi școala în care se va desfășura experimentul sub forma sa cea mai complexă: școala în care nu mai există învățători „enciclopediști", ci cadre didactice specializate, care predau un obiect sau două obiecte înrudite la mai multe clase.

Deoarece în cazul generalizării sistemului de predare pe obiecte învățătorii existenți ar urma să predea în clasele I–IV nu la o singură clasă toate disciplinele, ci o anumită disciplină sau grupe de discipline, după preferință și aptitudini, la cîteva clase, s-a organizat în mod experimental, în 5 școli din Capitală (școlile de 7 ani nr. 26 și 56 și școlile medii nr. 24, 32 și 39) predarea pe obiecte în clasele I–IV de către învățători care predau fie un obiect fie grupe de obiecte înrudite la mai multe clase. În felul acesta, avînd de predat o singură disciplină sau un număr mai mic de discipline școlare, învățătorul se va putea pregăti mai temeinic pentru lecție, va dobîndi un început de specializare la disciplinele pe care le predă, ceea ce va duce, implicit, la rezultate mai bune în munca sa instructiv-educativă.

Dacă în anul școlar 1960/1961 la cele 3 școli experimentale din Capitală a fost creată, pentru prima dată în țara noastră, funcția de profesor-diriginte la clasele a III-a și a IV-a, în scopul de a coordona și îndruma în mod unitar procesul educativ la clasele respective, în acest an școlar a apărut, la unele școli experimentale, o nouă funcție didactică — învățătorul-diriginte, care îndeplinește sarcinile dirigintelui în clasele I–IV experimentale încadrate cu învățători.

Se înțelege că inițierea unei cercetări atît de largi presupune organizarea unui sistem adecvat și operativ de urmărire și înregistrare a experimentului. În acest scop profesorii și învățătorii de la clasele experimentale, diriginții și directorii școlilor experimentale au fost chemați să fie nu numai realizatori ai sarcinilor instructiv-educative ale școlii, ci și cercetători ai propriei lor experiențe școlare. Este bine ca ei să observe cu grijă și să înregistreze fidel toate aspectele importante referitoare la tema cercetată în școala lor, să noteze în caietele lor de observație tot ce apare nou în viața școlii datorită noului sistem de predare introdus în clasele experimentale și, totodată, să țină seamă și de greutățile care, eventual, ar putea să apară în munca lor și să propună măsuri pentru înlăturarea acestora.

Pe lîngă fiecare secție regională de învățămînt și cultură au fost create colective de specialiști care să urmărească în mod organizat și planificat întreaga desfășurare a experimentului în regiune. Colective similare au fost create și pe lîngă secțiile de învățămînt și cultură raionale.

În prezent, munca de organizare a școlilor experimentale în vederea începerii noului an școlar s-a terminat. În aceste școli prima zi de școală a însemnat și prima zi de începere a studierii atente, sub toate laturile, a muncii instructiv-educative a claselor experimentale.

Antrenînd sute de cadre didactice, acțiunea experimentală începută în acest an școlar este o adevărată cercetare pedagogică de masă. Existența în fiecare raion a unei școli experimentale — un șantier al noului — dă posibilitatea ca toate cadrele didactice din țară să poată aprecia direct rezultatele sistemului de predare pe obiecte de către profesori. Toate acestea sînt de o mare importanță pentru ca forurile în drept să poată ajunge la concluzii definitive în legătură cu tema cercetată.

Conf. univ. I. Cremer

Sindicatele din învățămînt

în sprijinul activității instructiv-educative

(Urmare din pag. 1)

unor cetățeni și conferințe la locul de muncă al acestora pentru a-i convinge de necesitatea de a-și trimite copiii la școală. Colaborarea rodnică a organelor sindicale din învățămînt din aceste cartiere cu sindicatele din întreprinderi și cu conducerile unităților agricole respective a făcut ca din primele zile de școală să se asigure o frecvență de 100 la sută a copiilor.

Merită toată aprecierea numeroase organizații sindicale pentru buna primire a tinerilor absolvenți de școli pedagogice și facultăți repartizați la școlile din comunele respective. Înțelegînd că de felul cum tinerii absolvenți sînt primiți de colectivul didactic, de grija pentru nevoile și condițiile lor de viață, de sprijinul moral și profesional ce li se acordă în muncă depinde în mare măsură elanul cu care se vor avînta în muncă, aceste organizații sindicale, cu concursul comitetelor de părinți și al organelor locale, s-au îngrijit de găsirea posibilităților de cazare și de hrană în condiții corespunzătoare. Ca urmare, o dată sosite în școală, cadrele didactice tinere străine de localitate n-au fost nevoite să poposească la întîmplare în căutarea unui adăpost pentru noapte și nici să ia masa în atmosfera de singurătate dezolantă a unei bodegi, ci au fost conduse și primite cu căldură în familii de cetățeni cinstiți și ospitalieri.

O dată cu deschiderea școlii, sarcina principală a membrilor de sindicate — cadre didactice este să obțină din partea elevilor realizarea unor noi și importante progrese la învățătură. Asigurînd învățămîntului un conținut științific ridicat prin modul de predare a lecțiilor, prin folosirea celor mai bune metode de transmitere a cunoștințelor, cadrele didactice trebuie să realizeze în bune condiții sarcina trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. de a lega învățămîntul de viață, de a întări necontenit legătura dintre cunoștințele teoretice și practica în producție.

În acest domeniu al muncii instructiv-educative și în special în procesul de înarmare a elevilor cu deprinderi practice și în dezvoltarea dragostei lor pentru munca fizică, sindicatele vor putea aduce o contribuție de mare importanță prin cunoașterea experienței pozitive a cadrelor didactice și popularizarea ei prin consfătuiri de muncă. Sindicatele din învățămînt pot sprijini direct procesul de formare la elevi a deprinderilor de muncă productivă contribuind la înființarea și înzestrarea atelierelor școlare prin obținerea utilajului necesar cu ajutorul comitetelor sindicatelor din diferite întreprinderi. Practica în producție a elevilor din școlile medii poate fi, de asemenea, îmbunătățită prin crearea unor bune condiții de desfășurare a practicii elevilor, în așa fel ca ei să poată lucra direct la mașină și să fie îndrumați de cei mai calificați muncitori. De asemenea, în timpul practicii continue de două săptămîni organizațiile sindicale din școli pot colabora cu sindicatele din întreprinderi în exercitarea unei sănătoase influențe educative asupra tineretului școlar, antrenîndu-l să participe la consfătuiri de producție, la activitățile social-culturale din întreprindere și, în general, la întreaga viață a colectivului de muncitori.

O altă sarcină trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. este extinderea învățămîntului mediu seral, care și-a dovedit eficacitatea ca mijloc important de pregătire a unui tineret cu temeinice cunoștințe profesionale și de cultură generală.

În sprijinul unei cît mai bune pregătiri a muncitorilor-elevi este necesar ca sindicatele din învățămînt să vegheze la încadrarea școlilor și secțiilor serale cu profesori și directori care dispun de o pregătire profesională și pedagogică superioară și de un nivel ideologic-politic ridicat, care au un stagiu corespunzător la catedră și care sînt însuflețiți de dorința de a contribui la ridicarea nivelului științific și cultural al tinerilor muncitori. Sindicatele din învățămînt, în colaborare cu sindicatele din întreprinderi, au datoria să asigure aplicarea de către conducerile întreprinderilor a măsurilor menite să vină în ajutorul tinerilor care studiază în învățămîntul seral: programarea acestora în schimburi de producție care să le permită frecventarea regulată a cursurilor, nefolosirea lor în munci suplimentare în zilele de școală, acordarea concediilor etc.

De asemenea, în colaborare cu conducerea secției de învățămînt, sindicatele din învățămînt se vor îngriji de buna organizare și funcționare a cursurilor pregătitoare cu o durată de 6 luni, pentru a-i ajuta pe tinerii muncitori care urmează a se înscrie în clasa a VIII-a să treacă proba de verificare a cunoștințelor necesară în acest scop.

În vederea dezvoltării continue a învățămîntului seral se cere sindicatelor din învățămînt ca, alături de conducerile școlilor serale, să colaboreze mai strîns cu comisiile de selecționare din întreprinderi în vederea atragerii la această formă de învățămînt a celor mai buni și mai capabili muncitori. Organele sindicale din învățămînt urmează să informeze sistematic aceste comisii despre rezultatele pe care le obțin la învățătură muncitorii-elevi, să se preocupe de înlăturarea oricăror greutăți pe care le-ar întîmpina aceștia.

Dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic — de la care poporul nostru așteaptă pînă la sfîrșitul șesenalului cca. 260.000 muncitori calificați și peste 100.000 cadre tehnice medii — trebuie să fie activ sprijinită de sindicate. În acest sens, organizațiile sindicale din școlile de cultură generală vor ajuta, în colaborare cu sindicatele din întreprinderi și din școlile profesionale și tehnice, la îndrumarea de către diriginți și celelalte cadre didactice a viitorilor absolvenți spre acele meserii în care se simte mai mult nevoia de cadre, în conformitate cu dezvoltarea în perspectivă a diferitelor sectoare ale economiei naționale. În același scop, este necesar să se organizeze și propaganda pedagogică în rîndurile părinților, realizîndu-se în orientarea profesională a tineretului o îmbinare armonioasă între cerințele economiei naționale și înclinațiile personale ale fiecărui tînăr.

În afară de problemele de actualitate legate de specificul diferitelor etape de dezvoltare ale învățămîntului nostru, comitetele sindicatelor și organele sindicale din școli nu trebuie să uite nici o clipă că sarcina principală a cadrelor didactice este să obțină an de an rezultate tot mai bune în procesul instructiv-educativ. În acest sens, în sprijinul ridicării calității muncii didactice și pedagogice, organele și organizațiile sindicale au datoria să acorde o deosebită atenție perfecționării profesionale a învățătorilor și profesorilor, stimulînd interesul lor pentru obținerea gradelor didactice. Pentru aceasta ele trebuie să întreprindă acțiuni de mobilizare și sprijinire a membrilor de sindicat — cadre didactice în perioadele de studiu și de pregătire pentru inspecțiile speciale și pentru examene, îndeosebi prin prevenirea supraîncărcării lor cu sarcini obștești, cît și prin asigurarea respectării timpului necesar pregătirii pentru lecții.

În acest scop, organele sindicale din unitățile de învățămînt și educație trebuie să colaboreze cu conducerea administrativă în vederea folosirii tuturor forțelor de muncă din instituția respectivă, a justei proporționări a sarcinilor pe oameni.

De asemenea, membrii de sindicat trebuie sprijiniți în procurarea materialelor bibliografice auxiliare atît în vederea perfecționării profesionale și a pregătirii lor pentru învățămîntul ideologic, cît și pentru a-i ajuta să includă în lecțiile lor actualitatea economică, socială și politică a țării.

Paralel cu asigurarea condițiilor de muncă, organelor sindicale le revine un rol activ în îmbunătățirea continuă a muncii metodice a cadrelor didactice, atît pe linia sarcinilor instructive cît și a celor educative. Folosirea metodelor specifice muncii sindicale — cum sînt diferitele forme ale schimbului de experiență, consfătuirile de muncă, vizitele în colectiv în întreprinderi din diferitele sectoare ale economiei, organizarea de excursii didactico-științifice etc. — va fi de un real folos pentru continua îmbunătățire a procesului instructiv-educativ.

Lucrînd în felul acesta și mai ales îmbunătățindu-și continuu activitatea și metodele de lucru cu oamenii, sindicatele din instituțiile de învățămînt au datoria să mobilizeze pe toți lucrătorii din domeniul școlii să desfășoare o muncă plină de entuziasm, să nu-și precupețească eforturile, pentru a contribui la traducerea în viață a hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R., la opera de desăvîrșire a construirii socialismului pe care o înfăptuiește poporul nostru, condus de partid.

Situații care stingheresc munca școlilor

La începutul acestui an școlar, elevii au avut numeroase surprize plăcute. Au regăsit școlile mai frumoase, sălile de clasă curate, frumos împodobite, cu mobilier nou, cu biblioteci pline de cărți, cu laboratoare și cabinete înzestrate cu aparatură și utilaj în măsură să satisfacă cele mai exigente cerințe ale unui învățămînt de calitate. I-au regăsit și pe profesori, care i-au întîmpinat cu drag, nerăbdători să-și reînceapă munca. Bucuria le-a fost întregită de faptul că încă din cea dintîi zi de școală au făcut primii pași pe calea înțelegerii materialului ce-l vor studia în acest nou an școlar.

Aceasta a fost situația în marea majoritate a școlilor. Munca a reînceput temeinic de la prima oră de curs.

S-au semnalat însă din păcate și unele surprize neplăcute, care arată că nu peste tot s-a acordat atenția cuvenită pregătirilor pentru deschiderea anului școlar în cele mai bune condițiuni. Iată cîteva din ele: elevii Școlii medii nr. 2 din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej s-au prezentat la școală încă în prima zi chiar înainte de ora anunțată. La apel toți au răspuns „prezent". Nu același lucru s-a întîmplat însă și cu profesorii lor. În unele clase, elevii au intrat la ore, au răsfoit manualele noi și frumoase, au așteptat minute în șir intrarea profesorului de matematică. Zadarnic. Profesorul n-a venit. Același lucru a doua zi, a treia zi etc. Au intrat în clasă la orele respective profesori de alte specialități, care au predat, bine înțeles, lecții privind specialitatea lor. La Școala medie nr. 38 s-a întîmplat același lucru cu profesorii de chimie și economie politică.

O situație bizară în legătură cu încadrările se întîlnește la Școala de 7 ani din comuna Iepurești, raionul Drăgănești-Vlașca. Deși la această școală funcționa o profesoară calificată pentru științele naturale, la catedra respectivă a fost încadrată o învățătoare. Profesoara de științe naturale a primit în schimb 14 ore de geografie. N-a știut oare secția de învățămînt că este datoare să facă încadrările în funcție de pregătirea de specialitate și că trebuie să asigure continuitatea în muncă a profesorilor? Noi credem că secția a știut acest lucru. Explicația trebuie căutată în faptul că, din motive cu totul neînțemeiate, sînt satisfăcute uneori cerințele personale ale unor cadre didactice, în dauna învățămîntului.

Tot astfel trebuie apreciată și situația de la Școala nr. 119 din raionul N. Bălcescu al Capitalei, la care pentru cele două catedre de științe naturale au mai fost aduși în acest an școlar încă doi profesori de specialitate, pe lîngă cei doi care funcționează aci de mai mulți ani. În felul acesta, nici unul din cei patru profesori nu are catedră completă în specialitate, toți avînd numai cîteva ore de științe naturale și în completare ore de fizică, desen, cunoștințe elementare de producție etc. Nu era oare mai bine să se fi păstrat continuitatea în specialitate a celor doi profesori ce se aflau în școală? Se mai pune întrebarea: de ce secția de învățămînt a raionului N. Bălcescu a ținut cu orice preț să satisfacă capriciul profesorului Predescu, care a pretins cu insistență să fie încadrat la științe naturale numai la Școala de 7 ani nr. 119, stingherind în felul acesta continuitatea la clase și în specialitate a altor colegi?

Este de dorit ca în cel mai scurt timp secția de învățămînt a Capitalei, precum și secția de învățămînt a regiunii București să ia măsuri corespunzătoare pentru înlăturarea unor astfel de situații care stingheresc munca școlilor.

C. Rădoi

DE LA ÎNCEPUT — O MUNCĂ SUSȚINUTĂ!

— Și acum, să citim din manual (aspect de la Școala elementară nr. 175 din București).

Planul anual — document mobilizator

Practica în domeniul muncii instructiv-educative ne-a demonstrat că planificarea judicioasă, bine orientată este un factor care mobilizează energia cadrelor didactice, le dă orientarea necesară în muncă, contribuie la creșterea calitativă a activității lor.

Pentru realizarea acestui deziderat, simpla formulare a unor sarcini, simpla enumerare a unor măsuri nu este suficientă. Ea nu mobilizează, nu antrenează conștient și activ, nu determină o activitate creatoare, ci cel mult o aplicare mecanică a sarcinilor. Pentru determinarea unei atitudini conștiente și creatoare, o importanță deosebită o au motivarea temeinică a măsurilor cuprinse în plan, precum și îndrumările metodice în vederea aplicării lor. Astfel, la capitolul din plan care privește activitatea metodică, de exemplu, este necesar să se indice motivele pentru care ne oprim tocmai la acțiunile respective și nu la altele. Bine gîndite, bine formulate, motivările ridică pe primul plan scopul esențial al măsurilor preconizate, atrag atenția asupra lor și, bineînțeles, antrenează eforturile colectivului la traducerea lor în practică. Includerea în planul de muncă anual a unor măsuri care să indice linii de progres în munca instructiv-educativă, precum și supunerea spre studiere a unor probleme importante nesoluționate sau insuficient adîncite de colectivul pedagogic în etapa precedentă are, de asemenea, o mare importanță mobilizatoare. Pe această linie, planul de muncă anual trebuie să determine o studiere atentă a experienței înaintate și să asigure popularizarea și generalizarea ei.

Experiența ne-a dovedit însă că oricît de temeinic ar fi conceput planul anual de muncă, oricît de bine orientat ar fi conținutul lui, el n-are suficientă forță mobilizatoare dacă e opera exclusiv personală a directorului școlii și dacă nu se organizează dezbateri în legătură cu prevederile lui.

Elaborarea planului de către directorul școlii singur și lectura lui într-una din ședințele consiliului pedagogic este un procedeu comod și expeditiv, dar cu rezultate extrem de limitate.

Acest procedeu nu antrenează pe membrii colectivului pedagogic, nu asigură o cunoaștere temeinică a problemelor esențiale ale școlii. Se ajunge astfel la o diminuare regretabilă a rolului planului de muncă anual.

Experiența ne-a arătat că participarea colectivă la elaborarea planului de muncă anual poate primi diferite forme și se poate manifesta în diferite etape. Astfel, cadrele didactice pot să-și aducă contribuția la includerea unor obiective în plan prin propunerile pe care le fac încă la sfîrșitul anului școlar expirat, cu ocazia ședinței de analiză a muncii sau prin rapoartele pe care le dau direcțiunii. De asemenea pot face acest lucru în etapa elaborării propriu-zise a planului la începutul anului școlar, cînd responsabilii comisiilor metodice, diriginții sau responsabilii unor sectoare de activitate, antrenați de directorul școlii, fac aprecieri și propuneri; și, în fine, cu ocazia discutării planului în ședința consiliului pedagogic.

Dintre momentele de mai sus, momentul care prezintă greutate pentru formarea unei opinii colective în lichidarea lipsurilor și asigurarea mersului ascendent în noul an școlar este discutarea planului de muncă în consiliul pedagogic.

În anul școlar trecut, respectînd în linii generale cerințele unui plan de muncă — analiza activității din perioada anului precedent, stabilirea principalelor sarcini pentru anul în curs și măsurile concrete pentru realizarea lor — noi am părăsit forma clasică la înfăptuirea planului după schema de mai sus și am adoptat un procedeu nou. Astfel, după capitolul introductiv, în care se precizează principalele sarcini școlare pentru anul în curs și după capitolul privind organizarea școlii am subliniat aspectele pozitive și lipsurile semnalate, precum și posibilitățile de remediere a lor și căile de progres la fiecare subcapitol, în legătură cu fiecare aspect al muncii. Făcîndu-se o analiză temeinică, strict delimitată, chiar stabilindu-se nominal cadrele didactice care au obținut succese deosebite sau cele în a căror muncă se mai ridică unele dificultăți, precum și esența aspectelor pozitive și negative, măsurile indicate în capitolul respectiv decurg firesc, cu necesitate, iar îndrumările și motivările metodice sînt susținute de elemente concrete și imediate. În ședința consiliului pedagogic, după ce s-a făcut o expunere generală asupra planului s-a trecut la dezbaterea lui pe probleme. Acest mod de întocmire și dezbatere a planului a avut efectul scontat: discuțiile au fost vii, legate de problemele esențiale, în spirit analitic și autocritic, s-au făcut propuneri judicioase. Planul de muncă anual s-a născut ca un produs al muncii colective și prevederile lui au fost adoptate nu printr-un vot formal, ci prin convingerea asupra necesității îndeplinirii lor. Eficacitatea acestui sistem de elaborare a planului de muncă anual s-a dovedit apoi în cursul anului, prin progresele realizate de colectivul pedagogic în toate sectoarele de muncă.

Prof. Romulus Siclovan
directorul Școlii de 7 ani
Ghioroc, raionul Lipova

Însemnări de la lecții

Au reînceput lecțiile. Putem deci să redeschidem carnetul de „Însemnări de la lecții", să pătrundem într-o clasă și, dintr-un colț, dintr-o bancă din fund, să privim și să ascultăm.

Dar să nu ne grăbim. Înainte de a pătrunde pe poarta Școlii de 7 ani nr. 143 din București am avut o ezitare. Știți, am mai fost în trecut în școli la cîteva zile după ce începuseră cursurile și am păstrat de atunci o amintire nu tocmai plăcută. Deși trecuseră mai mult de 15 minute de cînd pauza trebuia să ia sfîrșit, învățătorii și profesorii întîrziau în cancelarie, antrenați într-o discuție animată și plină de haz. Un tînăr povestea peripețiile trăite în timpul unei excursii în Făgăraș și îl imita cu mult humor pe profesorul de geografie care și-a căutat disperat vreme îndelungată ochelarii uitați pe... nas. Abia într-un tîrziu directorul și-a amintit că trebuie să se mai țină și lecții. La invitația lui politicoasă cadrele s-au îndreptat alene către clase, continuîndu-și conversația pe coridoare.

Am asistat atunci și la „o lecție" în care un profesor de matematică a discutat cu toată seriozitatea despre cum a spart Popescu anul trecut un geam. Problema era greu de rezolvat mai ales că elevii („spun eu, tovarășe profesor!") cunoșteau diverse variante ale întîmplării. În finalul acestei „lecții" s-a ajuns la concluzia cerută că Popescu va trebui să nu mai spargă geamuri și că „de data viitoare vom începe lecțiile în mod foarte serios", deși o promisiune la fel de „serioasă" fusese făcută și „data trecută". Toată această situație mi-a fost explicată atunci simplu și cu multă candoare: „Sîntem la început, ce vreți? La început, ca la început".

Și de astă dată eram la început, așa că îmi veți înțelege ezitarea. Curînd mi-am dat seama însă că nu aveam de ce să mă îngrijorez. În clipa cînd s-a sunat profesorii și-au luat cataloagele și s-au îndreptat spre clase. Cu puțin mai înainte i-am văzut pe elevi urcînd scările în ordine, supravegheați de profesori.

O lecție este un tot în care fuzionează o sumă de elemente. Punctualitatea este unul din ele. Ordinea, un altul.

Dar, în sfîrșit, să vedem ce se întîmplă la lecție. Ne aflăm în clasa a V-a „B", în ora de științe naturale.

Anul acesta elevii vor învăța botanica, știința despre plante. Cu ajutorul unor întrebări ei află treptat definiția botanicii. Apoi pe baza celor cunoscute dinainte se discută despre existența diferitelor soiuri de plante. Elevii știu că există plante sălbatice și plante cultivate. Care sînt acestea? Cu ajutorul cîtorva exemple definiția lor este mult ușurată. Lecția se desfășoară firesc și dacă n-ar fi vorba de o temă care se află la începutul manualului școlar, nu ne-am putea da seama că sîntem doar în fața primei ore de științe naturale.

Bine gîndită și bine organizată, lecția aduce în fața elevilor primele cunoștințe ale unei noi discipline. Ei află prin ce se caracterizează plantele sălbatice dăunătoare și folositoare, care sînt plantele textile și plantele uleioase etc. O dată cu aceste noțiuni noi ei mai învață că studiul botanicii are un scop rațional. Că oamenii folosesc plantele și că, pentru a le folosi, ei trebuie să le cunoască, să știe în ce condiții trăiesc ele, ce le este prielnic și ce le dăunează.

Lecția conduce aproape pe neobservate la o concluzie de însemnătate majoră. Oamenii se află într-o continuă luptă cu natura pe care o cunosc, o supun și o transformă. Alături de noile cunoștințe această idee vine ca un corolar al lecției. Ea i-a ajutat pe elevi să vadă utilitatea studiului noii discipline, să înțeleagă că toate cunoștințele pe care le vor acumula la botanică le vor servi în viață.

Să intrăm și la o altă clasă. În clasa a VII-a „A" — oră de fizică. Și aici clasa a intrat în plină activitate. Primele ore sînt ore de recapitulare. Profesoara reîmprospătează cunoștințele căpătate de elevi în anul trecut. Și aici lecția se bazează în mare parte pe întrebări, pe conversație. Revine des formula „vă amintiți". „vă amintiți ce se numește forță"?; „vă amintiți care sînt cele mai simple mecanisme cu care putem face economie de forță?" Răspunsurile sînt clare, sigure, precise.

Și elevii și-au dat seama că în primele zile de școală se muncește ca în orice altă zi a anului școlar, așa că s-au pregătit temeinic. Ei răspund cu siguranță, definesc diferitele tipuri de pîrghii, rezolvă probleme pentru a afla lungimea brațului unei forțe etc.

Această lecție mi-a atras atenția asupra modului cum a fost concepută recapitularea de la început de an școlar. Din fiecare problemă se reține ceea ce este esențial. Definiția forței, tipurile de pîrghii, mașini cu ajutorul cărora energia calorică se transformă în energie mecanică etc. Noțiunile repetate acum vor servi drept verigi de care se vor lega viitoarele lecții de fizică din noul an școlar. De cunoașterea lor temeinică depinde succesul

De reținut că profesoara nu se menține în limitele problemelor „strict științifice". Discuția despre mașini cu aburi s-a sudat perfect cu o scurtă digresiune despre mecanizarea agriculturii. Elevii nu învață numai fizică, ci învață și cum să se folosească de ea.

Clopoțelul a sunat în clipa cînd lecția a luat sfîrșit. A fost și aceasta una din primele lecții — o lecție bună, bine pregătită.

Înainte de a părăsi școala mi-am amintit răspunsul primit cîndva de la un director de școală: „la început ca la început". De data aceasta „la început" a fost ca în orice altă zi plină de muncă rodnică a anului școlar.

O. Buzescu

Primele zile de muncă în producție

Numărul școlilor medii cu instruire în producție a crescut în acest an școlar, după cum se știe, la peste 100. Noi colective de elevi vor păși în secțiile fabricilor și uzinelor, vor lucra alături de muncitori cîte o zi în fiecare săptămînă, avînd astfel prilejul să cunoască nemijlocit utilajele moderne, să urmărească procesul de producție în ansamblu și procesul tehnologic de executare a produselor în special, să se familiarizeze cu viața din întreprinderi. Zilele petrecute aici îi vor ajuta pe elevi să cunoască diferite ramuri industriale și forme ale muncii productive, să dobîndească deprinderi de mînuire a diferitelor utilaje în vederea producerii de bunuri materiale, vor face să crească dragostea lor pentru munca fizică, interesul pentru tehnică le vor ajuta să-și aleagă profesiunea potrivit înclinațiilor lor și intereselor economiei naționale.

Este indicat ca acum, la începerea lucrului, profesorul care conduce practica, împreună cu dirigintele clasei să organizeze o convorbire pregătitoare cu elevii, lămurindu-i asupra scopului și importanței practicii în producție, arătîndu-le ce cunoștințe vor dobîndi în decursul ei și cum trebuie să se poarte în uzină sau fabrică.

Sînt necesare și convorbiri cu părinții elevilor care vor lucra în producție, relevîndu-se în mod deosebit contribuția acestei acțiuni la pregătirea tineretului pentru viață și marea ei importanță educativă.

Apoi elevii vor fi instruiți asupra tehnicii securității muncii, arătîndu-li-se ce măsuri trebuie să ia pentru prevenirea accidentelor de muncă.

Pînă în prezent s-au conturat trei forme de instruire a elevilor — și anume: atașarea lor pe lîngă muncitori calificați, repartizarea lor în echipe de muncitori calificați și constituirea de brigăzi formate din elevi, sub conducerea unor muncitori sau tehnicieni din întreprindere. Ne vom opri la una sau alta din aceste forme de instruire în funcție de condițiile concrete existente în întreprindere, de natura muncii pe care urmează s-o desfășoare elevii.

În general, activitatea acestora în secțiile întreprinderilor constă în observări la locul de muncă pe baza unei anumite teme date de profesor, în efectuarea unor lucrări practice cu conținut tehnic de producție (de exemplu măsurări, calcule etc. — lucrări care se execută în special în scurta perioadă de acomodare a elevilor cu producția), în efectuarea unor lucrări auxiliare, ca și în confecționarea unor piese din planul de producție al secției în care lucrează. Lucrările pe care le execută elevii trebuie să fie, pe cît posibil, legate de temele din programele școlare. De asemenea, trebuie să se aibă în vedere ca lucrările alese spre executare să permită aplicarea gradată a operațiilor învățate de elevi, folosirea celor mai înaintate metode de muncă, să dezvolte succesiv priceperile și deprinderile pentru trecerea de la lucrări simple la lucrări complexe și să fie în concordanță cu puterile elevilor.

În instructajele pe care le fac, profesorii care conduc instruirea în producție trebuie să pună accentul pe organizarea locului de muncă, pe realizarea unei activități practice creatoare și pe calitatea lucrurilor executate de elevi

Profesorii care conduc instruirea practică au sarcina să îndrumeze și să controleze periodic modul cum își însușesc elevii cunoștințele tehnice, cum își formează deprinderile de muncă, cum completează caietul de practică. Pe lîngă lucrările curente pe care le execută elevii în producție, este necesar să li se dea să rezolve și anumite teme cu caracter de observare sau de creație, legate de cunoașterea legilor fizicii, chimiei, a proprietăților materialelor etc.

Profesorilor care predau matematica, fizica, chimia etc. le revine sarcina să viziteze periodic întreprinderile unde fac elevii practica, pentru a cunoaște condițiile în care lucrează elevii, pentru a vedea cum aplică în practică cunoștințele învățate în clasă.

După cum se știe, o condiție de bază pentru realizarea cu succes a instruirii în producție a elevilor o constituie pregătirea temeinică a profesorilor. Este necesar ca fiecare profesor să acorde o mare atenție pregătirii proprii, pentru a obține rezultate cît mai valoroase.

T. Mucica

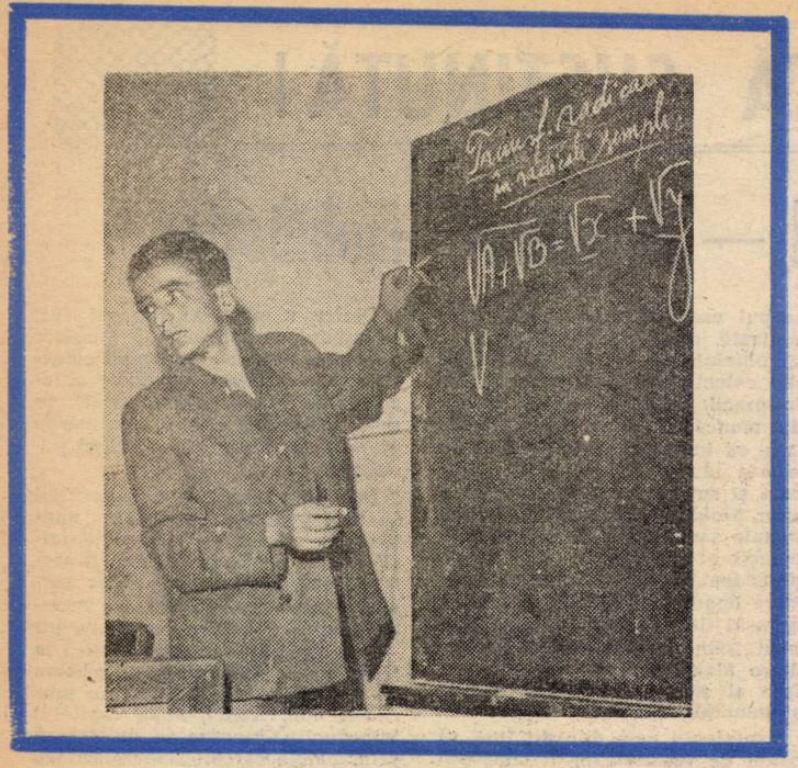

Predarea lecțiilor de geometrie analitică

Lecțiile de geometrie analitică — deosebit de interesante și de atractive pentru muncitorii-elevi — ridică însă, în fața lor, o serie de dificultăți legate îndeosebi de readucerea în memorie, cu promptitudine și siguranță a cunoștințelor anterioare de geometrie elementară. Această situație impune profesorului din școala serală să acorde o mare atenție pregătirii clasei în vederea predării lecțiilor noi.

Desigur, o asemenea pregătire are loc și în învățămîntul de zi, dar în învățămîntul seral, ținînd seama de faptul că elevii dispun de puțin timp pentru a revedea acasă cunoștințele anterioare, ea trebuie să fie mai temeinică, mai amănunțită, să insiste asupra cunoașterii exacte a termenilor și să refacă raționamentele, nu numai să repete concluziile.

Cînd se predă, de pildă, lecția despre aflarea abscisei unui punct care împarte un segment într-un raport dat, este totdeauna necesară o repetare a ceea ce înseamnă „M împarte AB în raportul m supra n". Cei mai mulți muncitori-elevi știu să găsească punctul M astfel ca MA supra MB să fie egal cu m supra n, în cazuri concrete. În aflarea acestui punct intervine însă nu atît rememorarea cunoștințelor din clasa a IX-a, cît rezolvarea directă a problemei, ușurată doar de faptul că raționamentele necesare au mai fost parcurse și înainte. Ca urmare, deși găsesc corect punctul căutat, unii elevi nu mai știu că el se numește „punct care împarte segmentul AB în raportul m supra n" și nici regula aflării lui. Deci, spre deosebire de învățămîntul de zi, unde accentul repetării cade asupra acordării unui conținut concret termenului respectiv, adică chiar asupra aflării punctului M în cazuri concrete și asupra justificării regulii, urmărindu-se ca astfel cunoștințele elevilor să nu devină formale, rupte de conținut, în învățămîntul seral accentul repetării trebuie să cadă asupra însușirii termenului care numește operația ce se efectuează și asupra generalizării raționamentelor pe care muncitorii-elevi le cunosc sub forma lor concretă.

La fel, la capitolul „Puterea punctului față de cerc", repetarea cunoștințelor din clasa a IX-a nu se poate rezuma la definiția puterii punctului și la cele trei moduri în care ea se poate exprima, deoarece prin aceasta elevii nu vor fi pregătiți suficient pentru a înțelege aceeași problemă tratată la geometria analitică. Este mult mai folositor, de exemplu dacă se reamintește raționamentul în întregime — bineînțeles cît mai succint și organizat.

Pînă în clasa a XI-a elevii din învățămîntul de zi și-au format cele mai multe din deprinderile de calcul necesare studiului geometriei analitice. Efortul profesorului în predarea acestei discipline în școala de zi se concentrează mai ales asupra însușirii de către elevi a metodei pe care o reprezintă geometria analitică adică asupra modului de exprimare analitică a proprietăților geometrice și, invers, asupra interpretării calculelor și rezultatelor din punct de vedere geometric.

În învățămîntul seral, pe lîngă familiarizarea elevilor cu această corespondență într-un sens și în celălalt, prin predarea geometriei analitice se urmărește și consolidarea deprinderilor de calcul ale muncitorilor-elevi. Predarea geometriei analitice trebuie nu numai să corecteze și să completeze, atunci cînd se ivește prilejul, deprinderile de calcul existente, ci și să dezvolte în mod sistematic deprinderile de calcul insuficient formate ale muncitorilor-elevi.

În fine, însușirea bagajului necesar de formule din geometria analitică se obține în școala de zi mai ales prin munca de acasă a elevilor, prin memorare directă sau prin rezolvarea unui număr mai mare de probleme. Muncitorii-elevi, care dispun de mai puțin timp pentru această muncă pot fi ajutați în însușirea formulelor dacă în ora de recapitulare care încheie un capitol se sistematizează într-un tablou formulele din capitolul respectiv, precizîndu-se semnificația geometrică a parametrilor și exemplificîndu-se cu problemele rezolvate în cursul capitolului sau al problemelor recapitulative, cazurile în care se utilizează o anumită formulă și criteriile care conduc la alegerea ei. Cu bune rezultate se pot folosi în acest scop și tablourile de formule afișate în clasă. Privind mereu aceste formule, elevii și le întipăresc pe nesimțite în minte. Utilizarea formulelor tipărite este de asemenea indicată. Majoritatea absolvenților cursurilor serale vor fi tehnicieni; este de aceea important ca ei să știe să se orienteze, să caute într-un formular. Pe de altă parte, citind întreaga pagină de formule pentru a găsi formula potrivită, își consolidează de asemenea, pe nesimțite, cunoștințele.

Datoria noastră, a profesorilor este de a găsi și folosi metodele cele mai potrivite în școala serală.

E. Opreanu

DEFICIENȚE DE ORGANIZARE

Ca la toate școlile și secțiile serale, și la secția serală de pe lîngă Școala medie nr. 3 din Timișoara au început, la 1 septembrie, cursurile noului an școlar. Dar, spre deosebire de alte școli și secții, aici au început fără o bună pregătire, fără ca unele probleme importante de organizare să fi fost puse la punct.

Iată cîteva exemple.

Nici pînă la cinci zile după începerea cursurilor profesorii nu dispuneau măcar de cataloage provizorii. De aceea, în special la clasele a VIII-a, au trebuit să-și piardă timpul pentru a stabili evidența elevilor prezenți.

Trecuse o săptămînă de la începerea noului an școlar, dar unii elevi din clasele IX, X și XI se mai prezentau la reexaminare pentru obiectele la care fuseseră declarați corigenți în anul școlar trecut. Or, în această direcție există o obligație pe cît de elementară pe atît de clară pentru conducerile școlilor: la data redeschiderii cursurilor toți elevii trebuie să aibă clarificată cu exactitate situația școlară din anul precedent.

Tot în legătură cu evidența elevilor se cuvine amintit și faptul că la cinci zile după deschiderea cursurilor se mai discuta încă situația unui elev care absolvise patru clase elementare și un curs de calificare profesională de cîteva luni și cerea înscrierea în clasa a VIII-a, cînd era clar că el trebuia respins din prima zi.

Aceeași lipsă de organizare s-a făcut vădită și în alte sectoare ale muncii din școală.

După aproape o săptămînă de la deschiderea noului an școlar nu era încă întocmit orarul pentru toate clasele. Elevii claselor a VIII-a „A" și „C", de exemplu, își sfîrșiseră într-una din zile cursurile fără să fi aflat care este orarul pentru a doua zi. Indiferent de motivele care au dus la o asemenea situație, ea este intolerabilă din punct de vedere pedagogic. Și lucrul este cu atît mai grav cu cît este vorba de o școală serală.

Tot aci se cuvine amintit faptul că la clasele a VIII-a la care ne-am referit mai sus nu s-a ținut în prima săptămînă nici o oră de limbă și literatură română, pe motiv că profesorul respectiv era membru într-o comisie pentru examenul de maturitate. S-ar fi putut aranja totuși destul de ușor ca el să fi venit seara la cursuri. De asemenea, o oră de geografie a fost ținută la clasa a VII-a „C" de către o profesoară suplinitoare pe motiv că titularul catedrei era plecat să-și aranjeze niște chestiuni personale.

Este păcat că realizările frumoase dobîndite de secția serală de pe lîngă Școala medie nr. 3 din Timișoara în ceea ce privește recrutarea tinerilor muncitori și îmbunătățirea frecvenței sînt umbrite de asemenea lipsuri, care dovedesc insuficienta grijă a conducerii școlii și a colectivului didactic pentru punerea la punct a tuturor problemelor legate de pregătirea deschiderii noului an școlar. Va trebui ca în cel mai scurt timp să se definitiveze evidența elevilor pe clase, să se întocmească orarul definitiv și să se asigure prezența la ore a tuturor profesorilor titulari.

Prof. I. N. Chițu

Cîteva considerații metodice asupra

II

În predarea cunoștințelor cu privire la epoca pietrei șlefuite am procedat din punct de vedere metodic la fel ca în lecția anterioară[1]). Am pornit de la dirijarea observației elevilor asupra uneltelor și muncilor caracteristice epocii pietrei șlefuite și le-am cerut apoi să compare uneltele de piatră cioplită cu cele de piatră șlefuită. În continuare le-am spus cum au ajuns oamenii să șlefuiască și să găurească piatra, cum anume se confecționau uneltele de piatră șlefuită și cum se muncea cu ajutorul lor. Povestirea a fost argumentată prin prezentarea unor planșe ilustrînd activitățile desfășurate cu ajutorul uneltelor de piatră șlefuită.

Este necesar să se precizeze că uneltele de piatră șlefuită erau mai bune decît cele din piatră cioplită, că ele puteau fi mînuite mai ușor și că, deci, cu ajutorul lor s-au putut produce relativ mai multe bunuri. Se va insista însă asupra faptului că, deși uneltele din piatră șlefuită erau superioare celor din piatră cioplită, erau totuși și ele unelte primitive, rudimentare, a căror confecționare era foarte dificilă, dura foarte mult și reclama eforturi susținute și mari. Trebuie precizat totodată că nici prin folosirea acestor unelte nu se puteau produce decît puține bunuri, ca și faptul că și cu aceste unelte oamenii erau nevoiți să muncească toți laolaltă.

Compararea ilustrațiilor care reprezintă unelte de piatră șlefuită și de piatră cioplită îi va ajuta pe elevi să-și îmbogățească reprezentările referitoare la uneltele primitive. Acum noțiunea aceasta are pentru ei un conținut mai larg, care, fiind fundamentat pe reprezentări concrete, poate fi ușor însușit.

În continuare este necesar să le povestim elevilor cum a început să se muncească pămîntul, cum se domesticeau vitele, cum se efectuau olăritul și țesutul cu războiul vertical, ilustrînd totodată, cu ajutorul planșelor, cele povestite. Vom adăuga că, deși oamenii continuă să vîneze și să pescuiască, aceste ocupații trec pe planul al doilea, devenind ocupații secundare. În acest moment se trage o nouă concluzie parțială: „Iată deci că, o dată cu confecționarea unor unelte mai perfecționate, mai variate, apar și ocupații mai variate, hrană mai bună, îmbrăcăminte din materiale țesute și nu numai din piei de animale. Muncile, ocupațiile lor i-au făcut pe oameni să nu mai plece din loc în loc, ci să se stabilească în locuri fixe, să-și construiască colibe".

Din răspunsurile elevilor noi am constatat deseori că ei confundă termenul „comună" din noțiunea „comună primitivă" cu termenul familiar lor care desemnează o unitate administrativă compusă din unul sau mai multe sate. Pentru a evita această confuzie profesorul trebuie să sublinieze că nu este vorba de comunele de azi.

Stabilirea celorlalte trăsături ale orînduirii comunei primitive în epoca pietrei șlefuite se poate realiza cu succes prin folosirea cunoștințelor anterioare ale elevilor, procedîndu-se prin comparație. Este indicat ca și felul cum sînt formulate întrebările, și ordinea acestora să rămînă neschimbate față de lecția anterioară. Astfel putem fixa în mintea elevilor legăturile care sînt încă labile, imprecise și-i putem ajuta să vadă ceea ce este general, precum și relațiile legice interne dintre trăsăturile caracteristice ale orînduirii comunei primitive.

Cunoștințele referitoare la organizarea comunității gentilice în epoca pietrei șlefuite pe familii, ginți și triburi ca unități de muncă și viață colectivă, la rolul șefilor de ginți și de trib și al sfatului bătrînilor se transmit cu ajutorul povestirii plastice a profesorului. La sfîrșitul ei profesorul formulează concluzia, arătînd că progresul înregistrat în procesul procurării bunurilor necesare traiului a adus după sine și necesitatea unei organizări a societății omenești care să corespundă muncii și proprietății comune. Pentru mai multă claritate, am vorbit despre apariția ginților și triburilor numai în epoca neolitică, cînd acest tip de organizare se cristalizează.

Din toate aceste fapte se trage încă o concluzie, de data aceasta generală: „Vedem că în viața oamenilor s-au petrecut transformări, că ea s-a îmbunătățit, că, deci, societatea omenească a progresat".

În ultimă instanță se povestesc diferitele manifestări de ordin suprastructural. Noi am acordat o deosebită atenție modului în care se prezintă primele manifestări religioase ale oamenilor, cauzelor care au provocat apariția lor, subliniind nivelul slab de dezvoltare, lipsa cunoștințelor, frica de natura înconjurătoare, pe care oamenii nu o înțelegeau. Explicarea clară a acestor împrejurări contribuie mult la educația ateistă a elevilor.

La sfîrșitul lecției am sintetizat toate cunoștințele referitoare la orînduirea comunei primitive. Pentru a-i ajuta pe elevi să rețină toate trăsăturile ei esențiale noi am recurs la o schemă scrisă care a cuprins toate aceste trăsături.

În felul acesta noi de fapt am și definit noțiunea de „orînduire a comunei primitive", ceea ce era acum destul de ușor, avînd în vedere că notele noțiunii fuseseră lămurite elevilor anterior. În definirea noțiunii am folosit genul proxim „orînduire socială", deoarece-l folosește și manualul. Dar nu am explicat acest termen, deoarece considerăm că, fiind o categorie a materialismului istoric, el nu poate fi înțeles de către elevii clasei a V-a atunci cînd ei nu cunosc încă decît o singură orînduire socială, deci nu au cunoștințele necesare pentru a înțelege sensul unei categorii atît de abstracte.

Se vede deci că, organizînd procesul de transmitere a noțiunii abstracte „orînduirea comunei primitive", noi am pornit de la formarea noțiunilor care sînt cuprinse în noțiunea generală, iar în procesul de formare a acestora de la formarea reprezentărilor. Uneori am folosit în acest scop ilustrațiile (de exemplu, la formarea reprezentărilor privitoare la unelte primitive sau la munca comună), pe care le-am completat prin povestirea plastică și prin comparații. Cunoștințele dobîndite de elevi prin ilustrație, povestire și comparare ne-au oferit posibilitatea de a ne ridica la o anumită treaptă de generalizare. De exemplu, înțelegînd că toate uneltele de piatră cioplită și de piatră șlefuită sînt unelte primitive, elevii și-au însușit noțiunea de „unelte primitive". După ce ei și-au însușit în mod asemănător toate notele esențiale ale noțiunii generale — adică toate trăsăturile orînduirii respective — s-a ridicat problema creării legăturilor dintre ele, a organizării lor într-un sistem de legături care reprezintă fenomenul în totalitatea lui — noțiunea generală. Bineînțeles că, pe această treaptă a formării noțiunii generale, ilustrația și povestirea nu-și mai aveau rostul. Locul lor a fost ocupat de scheme parțiale și apoi de scheme generale cuprinzînd tot sistemul de cunoștințe referitoare la orînduirea comunei primitive.

Revenim încă o dată asupra tendinței greșite a unor profesori care, urmărind să transmită cunoștințe privind o orînduire socială, sînt tentați să explice mai întîi aspectele care par a fi mai accesibile elevilor. Apărînd pe primul plan, acestea sînt reținute în mod special de către elevi, ei considerîndu-le ca aspectele cele mai importante ale noțiunii, chiar dacă sînt nesemnificative. Ierarhia în care se expun notele componente ale unei noțiuni abstracte — în cazul nostru ale unei formațiuni sociale — nu poate fi întîmplătoare. Dacă vrem ca elevii să rețină esența fenomenului și să înțeleagă legăturile interne obiective ale acestuia, precum și legătura lui cu alte fenomene, este absolut necesar ca notele noțiunii să fie expuse de la început în ierarhia lor logică, care reflectă legăturile interne ale fenomenului dat. De asemenea, este necesar să repetăm cu consecvență notele esențiale ale noțiunilor în aceeași ordine, deoarece aceasta duce la formarea unor sisteme de legături și totodată îi deprinde pe elevi cu o gîndire materialistă, cu căutarea permanentă a interdependenței fenomenelor și faptelor istorice.

Ținem să menționăm că în urma predării de-a lungul mai multor ani școlari a lecțiilor privitoare la prima formațiune socială am tras concluzia că și orînduirea comunei primitive ar trebui studiată pe baza istoriei unui anumit popor, cum se studiază restul orînduirilor sociale. Așa cum se tratează el în prezent — în general — materialul rămîne abstract, destul de greu de înțeles pentru elevi. Din această cauză a-

[1]) Vezi „Gazeta învățămîntului" nr. 626 din 15 sept. 1961.

O etapă superioară în pregătirea cadrelor pentru industria petrolului

Noul an şcolar, care a început de curînd, va trebui să însemne pentru şcolile din domeniul industriei petrolului un important pas înainte în pregătirea cadrelor de muncitori şi maiştri chemate să îndeplinească directivele celui de-al III-lea Congres al P.M.R. în legătură cu sporirea extracţiei de ţiţei şi gaze, cu ridicarea nivelului tehnic al rafinăriilor şi introducerea celor mai noi procedee de prelucrare secundară.

Este de la sine înţeles că noile instalaţii de foraj, ca şi rafinăriile moderne în care se aplică metode avansate cum sînt cracarea catalitică, fracţionarea şi purificarea avansată a gazelor de rafinărie necesită muncitori şi maiştri cu un nivel profesional ridicat.

În scopul pregătirii unor asemenea muncitori şi maiştri s-a întreprins încă din anul trecut un larg studiu privind îmbunătăţirea nomenclatorului de meserii şi specialităţi. Ca urmare au fost introduse meserii şi specialităţi legate mai strîns de dezvoltarea actuală şi în perspectivă a industriei petrolului — ca de pildă operator petrochimic, mecanic de aparate de măsură şi control, maistru electromecanic pentru automatizare şi tehnica măsurării. O atenţie deosebită s-a acordat îmbunătăţirii planurilor de învăţămînt şi programelor şcolare. Astfel, la toate meseriile şi specialităţile s-au dezvoltat mult capitolele privind studiul electrotehnicii şi electronicii, aparatelor de măsură şi control, desenului tehnic etc. De asemenea, s-a introdus studiul carotajului radioactiv şi al altor metode avansate. Manualele şcolare au fost şi ele mult îmbunătăţite, introducîndu-se noi teme privind tehnica modernă şi tehnologia avansată în extracţia şi prelucrarea ţiţeiului, metodele noi de control al producţiei, de utilizare a utilajelor noi cu care sînt înzestrate schelele şi rafinăriile etc. În noile ediţii ale manualelor s-a renunţat la descrierea unor utilaje depăşite (de exemplu a turlelor de lemn) şi s-a dezvoltat în mod corespunzător descrierea utilajelor moderne, fabricate în ţară.

Toate aceste măsuri asigură condiţii superioare de activitate profesorilor din şcolile profesionale şi tehnice care pregătesc cadre pentru industria petrolului. Dar, pentru a obţine succese reale în muncă, aceşti profesori trebuie să desfăşoare o activitate ştiinţifico-didactică intensă, perseverentă.

Veriga principală a acestei activităţi o constituie pregătirea pentru lecţie a profesorului. Nu te poţi considera bine pregătit pentru predare fără a fi permanent la curent cu cele mai noi metode de lucru adoptate sau în curs de adoptare, în aşa fel încît elevii să cunoască încă din şcoală toate utilajele şi metodele pe care vor trebui să le utilizeze mai tîrziu în producţie. Documentarea profesorului pe teren în vederea pregătirii lecţiilor este în această privinţă o metodă din cele mai valoroase.

Se extinde continuu forajul cu turbina — metodă economică şi de mare securitate — brigăzile unor schele petrolifere au atins viteze-record în forarea noilor zăcăminte, s-a pus la punct o tehnologie avansată pentru reactivarea sondelor vechi, lăsate în părăsire, s-au creat ramuri noi de producţie legate de utilizarea raţională prin desbenzinare a gazelor de sondă. Acestea sînt aspecte esenţiale ale realităţii noi din sectorul industriei petrolului, aspecte pe care profesorul trebuie să le cunoască, să le studieze în mod aprofundat pe teren, înainte de a le prezenta viitorilor petrolişti. În deplină cunoaştere a realităţilor se vor putea organiza apoi lecţii-excursii la exploatările petrolifere şi la întreprinderile prelucrătoare. Astfel de lecţii vor scoate puternic în evidenţă, în faţa elevilor, necesitatea unei înalte pregătiri tehnice pentru a stăpîni complicatele agregate automatizate, precum şi posibilităţile de obţinere a unor coeficienţi de randament tot mai înalţi.

O cale eficientă pentru continua perfecţionare tehnică şi ştiinţifică a cadrelor didactice o constituie de asemenea includerea lor la cursurile de specializare care se organizează cu inginerii din producţie. Aici profesorii vor putea studia în amănunţime o serie de probleme privitoare la utilizarea izotopilor radioactivi, la automatizarea proceselor tehnologice etc.

În toate şcolile atenţia trebuie concentrată asupra introducerii noului în fiecare domeniu al muncii didactice. Este necesar să fie înlăturate de urgenţă rămînerile în urmă în privinţa terminologiei folosite, a metodelor descrise şi mai ales în dotarea laboratoarelor şi atelierelor şcolare cu utilaje şi aparatură modernă.

Legătura cu terenul, cu producţia, un control şi o îndrumare sistematică şi competentă vor face ca şcolile care pregătesc noile cadre de petrolişti să răspundă cu cinste exigenţelor mereu crescînde care stau în faţa lor.

Ing. A. Vasilescu
Ing. G. Vlănţoiu

LA LECŢIILE DE DESEN TEHNIC

În munca mea de predare a desenului tehnic am pornit de la ideea că, înainte de toate, trebuie să trezesc interesul elevilor faţă de obiectul meu. Pentru a-i face să înţeleagă de la primele lecţii. marea utilitate a desenului tehnic, le-am arătat că fără el n-ar fi posibilă nici întocmirea proiectelor, nici executarea acestora în uzine, că orice probleme ale procesului tehnologic de fabricaţie, fazele de fabricaţie, asamblare, montare etc. se studiază şi se rezolvă în ordinea corespunzătoare fabricaţiei cu ajutorul lui.

Le-am arătat totodată necesitatea de a reprezenta prin fiecare desen complet, cu precizie şi claritate, obiectul care urmează să fie executat, în forma şi mărimea dorită, cotînd dimensiunile necesare pentru execuţie.

Am căutat de asemenea să asigur condiţiile necesare în vederea însuşirii corecte de către elevi a elementelor necesare citirii şi executării desenelor. Astfel, m-am preocupat de procurarea materialului didactic demonstrativ — planşe-model pe teme, machete, diapozitive etc. — fără de care lecţiile nu-şi ating ţelul propus. De asemenea, m-am interesat ca elevii să dispună de locuri de muncă individuale, la mese de desen dotate cu tot necesarul — planşetă, teu, două echere, riglă metalică gradată, raportor mic, şubler, hîrtie de desen etc.

Obişnuiesc să-i repartizez pe elevi pe locuri numerotate, cerîndu-le să le respecte la fiecare lecţie şi să întreţină cu grijă tot utilajul, prevăzîndu-l la terminarea lecţiei în bună stare.

Folosind numeroase mijloace ajutătoare, caut să dau elevilor cunoştinţe temeinice de desen, deosebit de necesare pentru completarea culturii lor tehnice.

MIHAIL VITCOVSKY
Şcoala profesională „Republica" din Bucureşti

primelor lecţii de istorie în clasa a V-a

tunci cînd, cu ocazia studierii diferitelor state antice, revenim asupra problemelor primei orînduiri sociale, elevii deseori nu recunosc trăsăturile comunei primitive la diferite popoare.

Descompunerea comunei primitive şi apariţia germenilor orînduirii sclavagiste este studiată de către elevi cu ocazia lecţiei despre dezvoltarea societăţii omeneşti în epoca metalelor, revenindu-se apoi la acest fenomen în cadrul studierii tuturor statelor antice.

Insistînd asupra problemelor principale ale perioadei de trecere de la o orînduire socială la alta, profesorul are o ocazie în plus să fixeze cunoştinţele şi noţiunile privitoare la orînduirea studiată anterior. În felul acesta procesul de diferenţiere a noţiunilor legate de orînduirile sociale diferite se începe de la primul contact al elevilor cu noua orînduire socială.

În lecţia despre epoca metalelor noi am pornit de la povestirea descoperirii metalelor (bronz şi aramă) şi a modului de prelucrare a acestora. Aici am folosit planşa privitoare la uneltele de metal, la procesul de confecţionare a lor şi la procesul muncii cu aceste unelte. Astfel am lărgit cu noi note noţiunea de „unelte". Planşa i-a ajutat totodată pe elevi să intuiască evoluţia uneltelor şi progresul realizat în procesul de producere a bunurilor ca rezultat al dezvoltării uneltelor.

Imediat după ce am arătat cum se prelucrau metalele, le-am spus elevilor că din ele se confecţionau unelte şi diferite obiecte şi am antrenat clasa în observarea ilustraţiilor. Am enunţat apoi concluzia primă: „Şi acestea sînt unelte, unelte de metal, care sînt mai bune mai perfecţionate decît cele de piatră". Pentru a argumenta această afirmaţie am cerut elevilor să compare uneltele de piatră cu cele de metal. De data aceasta nu am pornit de la muncă spre uneltele cu care se efectua ea, ci de la unelte spre analiza activităţilor umane desfăşurate cu ajutorul lor — aceasta pentru a sublinia procesul evoluţiei uneltelor şi influenţa lor asupra modului în care societatea omenească îşi procură cele necesare traiului. Pentru a scoate în evidenţă această idee am revenit la ilustraţie şi i-am făcut pe elevi să observe ce munci se efectuau cu uneltele de metal şi ce se producea cu ele.

După analiza planşei s-a tras concluzia că ocupaţiile principale ale oamenilor în această perioadă erau: agricultura, creşterea animalelor, diferite meşteşuguri, cum sînt confecţionarea uneltelor din metal, olăritul, ţesutul — în care oamenii s-au perfecţionat treptat.

În continuare le-am arătat elevilor că, folosind uneltele de metal, mai perfecţionate decît cele de piatră, oamenii au putut efectua munci mai variate în timp mai scurt şi cu eforturi mai puţine, au produs mai mult decît înainte, deci mai mult decît strictul necesar pentru a putea exista, lămurindu-i că această depăşire a necesarului poartă numele de surplus. Am tras concluzia: „Perfecţionarea, dezvoltarea uneltelor este cauza apariţiei surplusului".

După ce am fixat aceste idei prin întrebări şi înainte de a introduce ideea proprietăţii private, a inegalităţii care apare ca o consecinţă a dezvoltării uneltelor şi a apariţiei surplusului, am împrospătat cunoştinţele elevilor cu privire la caracterul proprietăţii, al repartiţiei şi al raporturilor dintre membrii gînţilor pentru ca, prin comparaţie, să scoatem ulterior în evidenţă transformările produse în sînul societăţii. Apoi am povestit cum s-a ajuns în decursul timpului ca unii membri ai societăţii umane să deţină mai multe bunuri şi produse. Am arătat căile pe care şefii triburilor, datorită prestigiului de care se bucurau în comunitate, îşi însuşeau uneltele de metal şi produsele obţinute în sînul tribului — în unele cazuri primindu-le în dar, ca semn al recunoştinţei sau al veneraţiei, iar alteori însuşindu-le prin violenţă. În continuare le-am făcut cunoscută denumirea noului tip de proprietate — proprietatea particulară, privată.

În continuare am procedat la un sistem de raţionamente inductive — într-o ordine asemănătoare cu cea în care s-a caracterizat comuna primitivă — pentru a caracteriza epoca apariţiei inegalităţii economico-sociale. Acest sistem de raţionamente a fost următorul:

— Am spus că, folosind unelte de metal, un om producea mai mult decît era necesar pentru a-şi asigura existenţa, deci producea un surplus de produse. Am mai spus, de asemenea, că unii oameni începuseră să aibă unelte ale lor, care erau proprietatea lor particulară. Dacă uneltele cu care se producea surplusul erau proprietate particulară, atunci şi surplusul produs era tot proprietate particulară. Dar proprietatea particulară asupra produselor a apărut şi pe altă cale — anume, din prada obţinută în luptele dintre triburi. Şefii de triburi şi cei care făceau parte din cetele lor militare luau de la triburile învinse tot mai multe pămînturi, vite etc. Acestea deveneau proprietate particulară. Mai mult decît atît: prizonierii de război nu mai erau omorîţi, ca înainte, ci puşi de către şefii de trib şi şefii militari să muncească pentru ei. Aceşti oameni, puşi cu forţa să muncească, devin sclavi, iar cei pentru care muncesc sînt proprietari de sclavi.

— Acum, cînd a apărut proprietatea particulară, oamenii nu mai muncesc toţi laolaltă, ca înainte, în orînduirea comunei primitive.

— Cei care acaparaseră unelte, vite, pămînturi şi prizonieri de război nu mai lucrează deloc, nu mai au nevoie să muncească. Pentru ei vor fi puşi să muncească alţi oameni, care au devenit proprietatea particulară a stăpînilor lor.

— Dacă uneltele, pămîntul, vitele nu mai sînt în proprietate comună, atunci nici bunurile nu se mai împart egal la toţi oamenii. Oamenii nu mai sînt egali între ei.

— Inegalitatea dintre oameni devine tot mai mare, oamenii se diferenţiază tot mai mult, iar cei care au proprietate particulară se desprind din ce în ce mai mult din rîndul membrilor tribului şi al gînţilor.

— Aşa dispare treptat comuna primitivă şi apare o nouă orînduire socială: orînduirea sclavagistă.

Subliniem că, în scopul formării concepţiei ştiinţifice asupra dezvoltării sociale, analiza perioadei de descompunere trebuie începută de la analiza dezvoltării uneltelor, necesară înţelegerii evoluţiei sociale şi a cauzelor care o determină. In acelaşi scop, în expunerea apariţiei inegalităţii accentul trebuie să cadă asupra apariţiei surplusului ca urmare a perfecţionării uneltelor şi asupra diferenţierilor survenite în sînul tribului — şi nu pe războaiele de jaf.

Din punct de vedere metodic este necesar ca enunţarea notelor caracteristice să urmeze aceeaşi ordine în care au fost enunţate notele esenţiale ale noţiunii „comună primitivă" şi prin compararea cu acestea, deoarece astfel li se formează elevilor deprinderea de a judeca fenomenele într-o anumită ordine, într-o anumită înlănţuire internă. Comparaţia serveşte, la rîndul ei, înţelegerii transformărilor petrecute şi, totodată, la fixarea temeinică a noţiunii anterior formate (orînduirea comunei primitive).

După expunerea de mai sus noi am recurs la procedeul comparaţiei realizat printr-o conversaţie cu elevii, în care s-au precizat paralel trăsăturile caracteristice orînduirii comunei primitive şi ale epocii metalelor. Această comparaţie s-a fixat într-o schemă:

Şi aici, ca şi în lecţiile anterioare, cunoştinţele concrete acumulate pe plan intuitiv se generalizează deci într-o schemă care cuprinde momentele esenţiale, generale ale perioadei date. Deoarece elevii nu cunosc încă noţiunile „exploatare" şi „relaţii de exploatare" noi ne-am mulţumit să spunem că în această etapă nu toţi oamenii muncesc, că nu mai sînt relaţii de ajutor reciproc, fără să concretizăm noile relaţii de producţie.

La sfîrşitul lecţiei, ca o concluzie şi ca punct de plecare în studierea orientului antic, am arătat că, o dată cu perfecţionarea uneltelor, care a dus la apariţia proprietăţii private şi a inegalităţii dintre oameni, societatea omenească a trecut de la orînduirea comunei primitive la noua orînduire, cea sclavagistă, pe care o vom studia în orele viitoare.

S. Csehi, R. Mihalevici, A. Moga

Păreri despre manuale

Primele lor manuale

Chimia organică pentru clasa XI-a

Manualul de chimie organică pentru clasa a XI-a se numără printre cele mai valoroase lucrări puse la dispoziția elevilor în ultimii ani școlari. El izbutește să dea elevilor o imagine clară asupra acestui domeniu științific în care s-au înregistrat în ultimii ani progrese uimitoare și ale cărui aplicații industriale constituie una dintre principalele preocupări ale tehnicii mondiale moderne.

Avîntul luat în ultimii ani, în lumina directivelor partidului, de cercetările în domeniul petrochimiei, dezvoltarea exploatărilor de petrol, gaz-metan și a celorlalte resurse chimice, paralel cu valorificarea lor industrială la nivelul tehnicii moderne sînt oglindite corespunzător în paginile noului manual. Multe din aplicațiile practice propuse, precum și problemele cuprinse la sfîrșitul fiecărui capitol se referă la utilizările cele mai largi ale substanțelor studiate.

Expunerea cursivă, clară, respectînd cerințele didactice, selecționarea cu discernămînt a esențialului sînt elemente care fac să crească valoarea acestui manual. Capitole importante, ca de pildă cele despre esteri, nitroderivați, amine, amide sînt expuse într-o formă sistematică, științifică și cuprinzătoare fără a depăși volumul a 5-6 pagini de manual, ceea ce creează elevilor posibilitatea de a studia și a aprofunda temeinic fiecare cunoștință fără ca aceasta să ducă la supraîncărcarea lor.

Neîndoielnic, unul dintre meritele noului manual de chimie organică îl constituie elaborarea unor probleme originale legate de practica din producție, cum sînt cele de la capitolele hidrocarburi aromatice polinucleare, aldehide etc. Este cunoscută importanța didactică a problemelor pentru verificarea și fixarea cunoștințelor. Or, în mare măsură autorii manualului de chimie pentru clasa a XI-a au efectuat pe acest tărîm o muncă de pionierat, căci puține dintre manualele din trecut prevedeau rezolvarea de probleme în procesul de predare a chimiei organice. Desigur că această muncă pozitivă poate și trebuie să fie adîncită pe viitor. Astfel, și capitolele tratînd elementele cele mai noi ale chimiei organice, cum sînt de pildă substanțele plastice, pot fi îmbogățite pe viitor cu asemenea probleme.

În același timp este bine să se revizuiască enunțul unora dintre probleme, pentru a-l face mai clar. Bunăoară, problema nr. 3 de la pagina 151 (capitolul „Grăsimi") este formulată astfel: „Ce volum de hidrogen este necesar pentru transformarea catalitică a trioleinei în tristearină ? Răspuns: 67.2 l hidrogen". În problemă nu se precizează ce cantitate anume de trioleină trebuie transformată în tristearină. (După răspunsul dat în carte, e vorba de 884 g de trioleină, adică o meloculă-gram).

În general autorii au folosit în probleme date din practica de producție sau de laborator. Totuși, uneori s-au abătut de la acest principiu confecționînd date tehnice la masa de lucru. Nu putem afirma că aceasta face problemele mai atrăgătoare, ci dimpotrivă. La alcătuirea problemelor trebuie să fie folosite consecvent numai date practice din viața de producție a uzinelor și combinatelor noastre chimice.

Trebuie relevată buna alegere a experiențelor indicate pentru exemplificări, legătura indisolubilă a celor mai multe dintre aceste experiențe cu practica. Știm din munca noastră de predare că nimic nu impresionează și nu convinge mai mult pe elevi decît o experiență reușită și că nimic nu poate fi combătut mai greu decît neîncrederea stîrnită de o experiență nereușită. Autorii manualului știu și ei acest lucru și au procedat în consecință.

Totuși, uneori au greșit. La descrierea procedeului de preparare a acidului acetic prin oxidarea alcoolului etilic cu ajutorul permanganatului de potasiu (paginile 142—143) se pot citi următoarele: „Se toarnă într-o eprubetă soluție de permanganat de potasiu. Se încălzește eprubeta și apoi se adaugă picătură cu picătură alcool etilic, pînă ce culoarea violetă a permanganatului de potasiu dispare. Din eprubetă ies vapori cu miros de oțet (acid acetic), iar la fundul eprubetei se depune un praf negru de bioxid de mangan". Această indicație nu este însă corespunzătoare, deoarece în urma reacției produse nu se poate obține acid acetic, ci se formează sarea de potasiu a acidului acetic. Pentru a obține acid acetic soluție trebuie să tratăm cu un acid mineral, de exemplu acid sulfuric, pentru a pune în libertate acidul acetic și pentru a neutraliza bazicitatea soluției.

Aceste cîteva observații critice, al căror obiect poate fi ușor eliminat la revizuirea manualului pentru o viitoare ediție, nu schimbă cu nimic constatarea de la începutul recenziei noastre că manualul de chimie organică pentru clasa a XI-a este unul dintre cele mai valoroase manuale apărute în acest an.

Carol Illes
Gheorghieni

Matematica pentru școlile profesionale vol.-I

Printre manualele noi destinate școlilor profesionale editate în acest an se numără și Matematica, volumul I, despre care vrem să vorbim în articolul de față.

Destinat studiului algebrei, volumul vădește strădania autorului de a nu-i supraîncărca pe elevi cu lucruri inutile, dînd în schimb o mai mare extindere unor teme importante, unor calcule aproximative și reprezentărilor grafice, foarte necesare ucenicilor în activitatea lor.

In general manualul nu diferă prea mult de cele destinate școlilor de cultură generală. Un caracter mai deosebit este imprimat doar de conținutul problemelor, unde preocuparea de a lega aspectul practic al problemelor de specificul activității elevilor școlilor profesionale este mai evidentă.

Ca multe manuale aflate la prima ediție, însă, și acesta suferă de unele stîngăcii. Chiar de la început, de pildă, definind valoarea absolută a unui număr, manualul spune: „Valoarea unui număr considerat fără semn se numește valoare absolută". Din această definiție rezultă că valoarea absolută ar fi valoarea unui număr aritmetic, deci a unui număr care nu este nici pozitiv, nici negativ — lucru ce nu este exact.

De altfel, prin faptul că numerele pozitive și negative sînt introduse pe baza definiției, dîndu-se ulterior exemple care să arate necesitatea de viață care a dus la crearea lor și trecîndu-se abia la urmă la reprezentarea lor pe o axă, elevii vor fi intimidați în primul moment de caracterul prea abstract al definiției. Mai potrivit din punct de vedere metodic ar fi fost să se pornească de la necesitatea practică care a condus la introducerea numerelor pozitive și negative, să se treacă apoi la reprezentarea lor pe o axă, subliniindu-se corespondența biunivocă între numere și punctele de pe axă, pentru ca definiția să se impună de la sine, ca o concluzie logică a celor învățate mai înainte.

In rezolvarea ecuației de forma $ax=b$ manualul pornește de la un exemplu concret: $3x = 27$. Pentru a rezolva această ecuație în manual se spune „...se vede ușor că 3 trebuie înmulțit cu 9 ca să dea 27". Acest fel de a pune problema nu reflectă raționamentul corect care permite să se scrie în general că $x=b/a$. Dacă de pildă avem ecuația $13x = 221$, nu mai este de loc evident că 13 trebuie înmulțit cu 17 ca să dea 221. Ar fi fost bine să se arate că luîndu-se de 3 ori mărimea x se obține 27 și că deci un singur x va fi de 3 ori mai mic decît 27 și că în general dacă $ax = b$, un singur x va fi de a ori mai mic. De altfel, manualul folosește acest raționament la punerea în ecuație a problemelor, dar în loc ca elevii să fie familiarizați cu această interpretare, ea le apare atunci ca un lucru nou.

In rezolvarea ecuației de gradul I de forma $ax + b = c$ autorul utilizează de asemenea un exemplu concret. Pornindu-se de la ecuația $3x—11=4$, se folosește proprietatea de a aduna la ambii termeni o aceeași cantitate, obținîndu-se o ecuație echivalentă. Dar acest lucru apare ca un artificiu și nu ca un raționament logic, ca o încercare de a aduce ecuația de forma $ax + b = c$ la forma mai simplă studiată anterior, $ax = b$. La fel se procedează cu toate exemplele utilizate la rezolvarea ecuațiilor de gradul I cu o necunoscută. Lipsește firul conducător al raționamentului, care să-i facă pe elevi să înțeleagă că toate ecuațiile de gradul I cu o necunoscută se aduc la forma cea mai simplă, $ax=b$, pentru a se rezolva numai după aceea. Aceasta face ca și regula trecerii unui termen dintr-un membru într-altul, ca și cea a eliminării numitorilor să apară ca reguli oarecare, fără legătură între ele, deși ambele se studiază în același scop al reducerii ecuației la forma cea mai simplă.

Și la rezolvarea sistemelor de ecuații de gradul I cu o necunoscută se dă întîi definiția și abia apoi exemplele ilustrative, din care cauză definiția pare introdusă artificial, nu ca o consecință logică, ca o generalizare a celor observate pe baza studierii exemplelor.

O oarecare stîngăcie se vădește și în enunțul unor probleme. La pagina 62, de pildă, se dă o problemă care propune să se afle de cîți ani funcționează o fabrică dacă scăzînd din întreitul numărului de ani pe care îi are astăzi îndoitul numărului de ani pe care îi va avea peste 7 ani obținem numărul de ani pe care l-a avut acum 14 ani. Faptul că este vorba de o fabrică nu este suficient pentru a spune că e vorba de o problemă legată de viață. Este foarte îndoielnic că o astfel de problemă le poate da ucenicilor convingerea că ecuațiile de gradul I dau posibilitatea de a se rezolva importante probleme tehnice sau practice impuse de viață, căci viața nu oferă probleme ca cea de mai sus.

Definind abscisa și ordonata punctului manualul folosește puncte situate chiar pe cele două axe, pentru ca apoi să introducă brusc definiția „Abscisa și ordonata unui punct se zic, la un loc, coordonatele punctului" — cu toate că în exemplele anterioare punctele aveau sau numai abscisă, sau numai ordonată.

Formulările privitoare la introducerea coeficientului unghiular al dreptei sînt neclare și cer un mare efort pentru a fi înțelese. Din nefericire, tocmai aici s-a strecurat și o greșeală în numerotarea figurilor care face și mai grea înțelegerea acestei noțiuni. Pe lîngă aceasta folosirea uneia din figuri pentru a ilustra și efectul termenului liber asupra reprezentării grafice a dreptei nu constituie soluția cea mai nimerită. S-ar fi putut folosi reprezentarea pe un singur grafic a celor trei drepte cu coeficienți unghiulari diferiți și o alta pentru translația dreptei.

Așa cum menționam la început, capitolul destinat calculelor aproximative este tratat destul de amănunțit. Trebuie să remarcăm însă că introducerea acestor calcule este întrucîtva forțată datorită folosirii unor exemple neîndestulător de convingătoare și prea sumar analizate. De pildă, afirmația că nu putem cunoaște cu precizie cîți lucrători muncesc pe un șantier sau cîte încăperi se află într-o clădire nu este menită să înspire ucenicilor o prea mare încredere în necesitatea imperioasă a calculelor aproximative căci oricine știe că în acest domeniu se poate stabili o evidență foarte strictă. Un astfel de exemplu poate mai de grabă să creeze o falsă impresie despre buna organizare a muncii pe un șantier.

In manual mai sînt și o serie de alte lipsuri. Bunăoară demonstrația utilizată pentru a deduce formula de rezolvare a ecuației de gradul II, apare ca rezultat al unor artificii de calcul ingenioase și nu ca un rezultat premeditat al încercărilor de a forma un pătrat perfect care să reducă ecuația de forma completă la forma mai simplă studiată anterior.

Cea mai bună apreciere a unui manual nou nu o poate da însă decît utilizarea lui în practică. Observațiile celor ce vor preda după noul manual vor constitui, fără îndoială, un sprijin prețios adus autorului și editurii în îmbunătățirea lui cu prilejul unor eventuale ediții viitoare.

V. Manolache

Limba romînă pentru clasa III-a

Noul manual de limba romînă pentru clasa a III-a va aduce o contribuție importantă la pregătirea școlarilor, datorită modului judicios în care sînt alternate framentele din operele scriitorilor clasici și contemporani, textele literare privind cunoașterea realităților din zilele noastre și lecturile cu caracter istoric. Este evidentă preocuparea autorilor pentru alegerea unor texte cu recunoscute calități artistice.

În primul rînd au fost utilizate în mod judicios textele clasicilor — „Moș Chiorpec ciubotarul" de Ion Creangă „Bunicul" de B. St. Delavrancea, „Fricosul" de Emil Girleanu — în proză, „Sergentul" de V. Alecsandri, Lupta de la Rovine (fragment din „Scrisoarea III" a lui M. Eminescu), „Secerișul" de St. O. Iosif — în versuri. Bine reprezentată este în acest domeniu și lirica noastră contemporană („23 August" de Mihai Beniuc, „Cîntec pentru copiii lumii" de Marcel Breslașu, „Cîntec pentru patrie" de Otilia Cazimir, „În tabăra la mare" de Nina Cassian, „În ajun de 1 Mai" de Dan Deșliu etc.). Este de neînțeles însă cum autorii manualului au omis să prezinte școlarilor, prin intermediul uneia dintre minunatele sale poezii pentru copii, creația celui mai mare poet contemporan al nostru, Tudor Arghezi.

O veche carență a fragmentelor de lectură în proză tratînd subiecte contemporane — nivelul lor scăzut de realizare artistică — deși este mai puțin evidentă ca în trecut, se menține și în paginile actualului manual. Desigur nu pledăm pentru construcții savante, suprasaturate de metafore. Copiilor trebuie să le prezentăm faptele în fraze scurte, concise, să le dăm o viziune dinamică. Aceasta însă nu înseamnă în nici un caz că textul poate să fie sacadat și stîngaci, cum sînt de pildă următoarele fraze din „Datoria de onoare" : „Cuptoarele dogoreau puternic. Am stat departe de ele. Alături se afla o mașină care purta un ciocan mare. Acesta bătea bucățile mari de fier înroșit. Ciocanul are o putere grozavă". Același stil îl întîlnim frecvent și în unele dintre textele menite să dea copiilor cunoștințe despre plante și animale.

Oare mai este nevoie să demonstrăm că pentru copii se poate scrie la un nivel artistic ridicat ? Cărțile recent apărute la noi ale unor scriitori pentru copii nu fac decît să demonstreze încă o dată, cu prisosință, acest lucru. Chiar în actualul manual există exemple bune în această privință. („Vino acasă, frățioare" de Gica Iuteș, „Cum a răsplătit Ștefan cel Mare viteția ostașilor săi" după Eusebiu Camilar etc.). De ce să nu mergem consecvent pe această linie ?

Al. C.

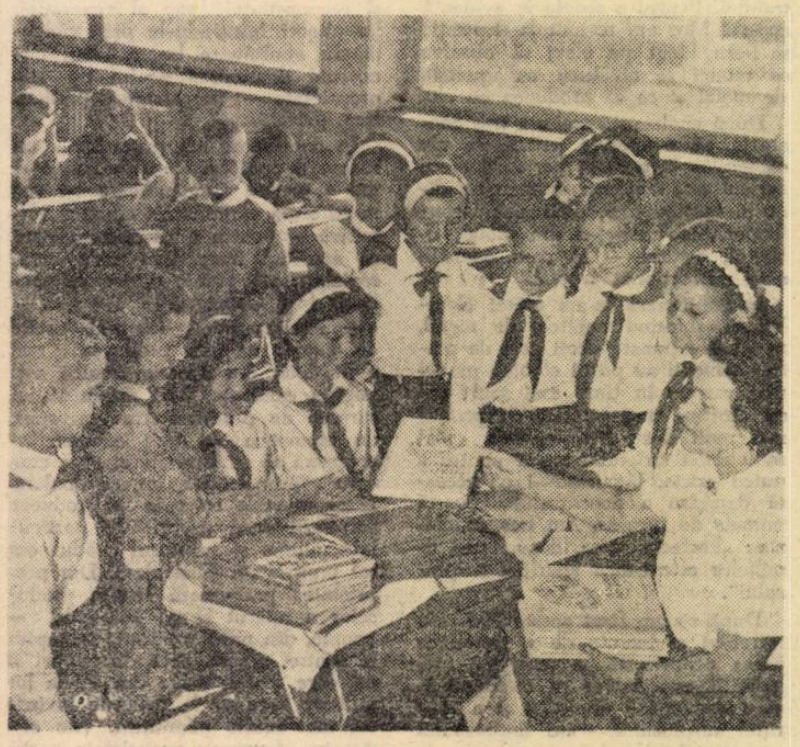

Împărțirea manualelor dăruite de partid școlarilor din clasele I—VII a constituit unul din neuitatele momente sărbătorești ale acestui început de an școlar

Colecția de plante culese în vacanță trebuie să fie văzută și de colegi

BIBLIOGRAFIE

Nr. 8/1961 al „Revistei de pedagogie" se deschide cu editorialul **Un măreț program de construire a comunismului**.

La rubrica **Probleme ale școlii de 8 ani** sînt publicate articolele : **Predarea pe obiecte de către profesori în clasele I—IV** de I. Cremer ; **În legătură cu pregătirea cadrelor didactice pentru școala de 8 ani** de Maria Popescu. Rubrica **Studii și cercetări** cuprinde articolele : **Despre mecanizarea complexă și automatizare ca factori importanți în conținutul învățămîntului legat de producție** de Nicolae Apostolescu ; **Sistemul activității comune a școlii cu familia** de Luminița Ghivirigă ; **Contribuții la rezolvarea problemelor pedagogice și metodice ale abecedarului** de Maria Giurgea. În cadrul rubricii: **De peste hotare** sînt prezentate articolele : **Educația ateistă a elevilor în școala sovietică** de Valentina Opreanu ; **Reforma învățămîntului elementar și mediu din Republica Populară Polonă** de Constanța Souk.

Rubrica **Critică și bibliografie** cuprinde : **Din istoria gîndirii pedagogice universale — Antologie** de Ion Orghidan ; **O carte enciclopedică ce vorbește tineretului despre literatură și artă** de Tia Mureș ; **Pedagogia** de Pelaghia Popescu și Ion Roman.

Sportul în școală
Progrese îmbucurătoare

La București și Arad au avut loc ultimele mari competiții sportive școlărești ale anului — campionatele republicane ale școlilor sportive de elevi. A fost pentru prima dată cînd cei mai valoroși elevi sportivi ai țării s-au întîlnit într-o întrecere largă, polisportivă, cu faze preliminarii disputate pe grupe și școli și cu 5 finale rezervate celor mai puternici. Întrecerile de atletism, gimnastică, volei, handbal, baschet au reunit nu mai puțin de 800 de concurenți din peste 30 de școli.

Această competiție de amploare a prilejuit elevilor un adevărat examen în fața unei comisii largi de antrenori și profesori, iar acestora din urmă un util și fructuos schimb de experiență, care se va reflecta desigur în îmbunătățirea necontenită a muncii de pregătire a speranțelor sportului nostru de performanță.

În comparație cu anii precedenți, cînd au avut loc doar unele întreceri între școlile sportive, campionatele școlare din anul acesta marchează un progres considerabil, concursurile oferind prilejul unor concluzii îmbucurătoare. Înainte de toate, se constată o omogenizare valorică între concurenți, în majoritatea probelor și disciplinelor lupta fiind extrem de echilibrată, iar rezultatele, cu mici excepții, superioare anilor precedenți. La cele două sporturi individuale care au figurat în program — atletism și gimnastică — simpla confruntare a tabelelor de rezultate este edificatoare în această privință. Iar cine a avut prilejul să urmărească întrecerile pe echipe s-a convins că atît la handbal cît și la volei sau baschet, tendința generală este îndreptată către un joc colectiv, modern, în mișcare, ofensiv, cu folosirea unor procedee tehnice de mai mare dificultate, executate în general corect. Tinerii sportivi dovedesc că și-au însușit destul de bine „tainele" disciplinei îndrăgite, că știu să lupte cu elan pentru culorile școlii lor, să răsplătească condițiile minunate ce le sînt puse la dispoziție de partid și guvern, munca neobosită a profesorilor și antrenorilor. Este demn de subliniat faptul că Direcția educației tineretului școlar din M.I.C. s-a preocupat de alcătuirea judicioasă a regulamentelor de concurs, rezolvînd cu succes problemele de organizare.

Succesul primului campionat republican al școlior sportive de elevi impune ca această competiție să devină tradițională în rîndul școlarilor. Sugerăm Direcției educației tineretului școlar din M.I.C. să studieze posibilitatea de a lărgi programul prin mărirea numărului de sporturi. Socotim, de pildă, că nu pot absenta de la aceste campionate natația, canotajul, fotbalul. În acest fel, ele vor completa cum nu se poate mai bine calendarul întrecerilor sportive școlărești, asigurînd tinerilor continuitate în rodnica lor activitate de pe stadioane.

C. S.

Ce părere aveți, tovarăși educatori?

Grija care se arată în țara noastră copiilor — expresie a profundului umanism al societății socialiste — poate fi ilustrată nu numai prin nenumărate fapte, prin cifre care odinioară păreau fantastice, ci și prin unele cuvinte și expresii care nu puteau fi întîlnite niciodată în trecut : manuale gratuite, desființarea oricăror taxe școlare, tabere de turism, palate ale pionierilor etc.

O asemenea expresie a zilelor noastre este și „Casa de copii". Țineți minte cu toții „orfelinatele" de odinioară, adevărate închisori pentru cei mici, clădiri mohorîte în care se scurgea, fără nici o licărire de lumină, viața tristă și întunecată a celor rămași fără părinți. Cuvîntul „orfelinat" și instituția pe care o desemna au pierit de mult în umbra trecutului. Pentru copiii fără părinți s-au creat în anii noștri casele de copii — adevărate leagăne ale copilăriei fericite. Prin grija statului ele sînt dotate cu tot ce este necesar unei dezvoltări armonioase a celor mici.

În marea majoritate a caselor de copii domnește o ambianță familiară, o atmosferă plină de căldură. Aici cresc tineri bine instruiți și educați, stăpîni pe bogate cunoștințe și pe temeinice deprinderi de muncă.

În munca lor, marea majoritate a educatorilor din casele de copii nu precupețesc nici un efort. La București, la Constanța, la Prundul Bîrgăului — pretutindeni întîlnești în casele de copii oameni însuflețiți de o dragoste adîncă pentru cei mici, care creează o adevărată atmosferă de cămin părintesc.

La redacția gazetei noastre vin deseori scrisori trimise de educatori sau chiar de copiii pe care-i cresc aceștia. Scrisorile vorbesc despre viața fericită pe care o trăiesc copiii, despre interesantele acțiuni educative care umplu în mod plăcut și instructiv timpul lor liber.

Dar iată că, nu de mult, am primit o scrisoare care ne-a mîhnit. Ea relata o serie de lucruri intolerabile care se petrec la Casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj : educatori care folosesc în munca cu copiii metode nepedagogice, îi brutalizează, îi amenință, se ceartă între ei și iau atitudine neprincipială unii față de alții, recurgînd uneori la mijloace străine de etica unui om al vremurilor noastre. Se arăta în scrisoare că, prin ținuta și comportarea lor, unii membri ai colectivului pedagogic și ai personalului administrativ, printre care și directorul Ion Stanciu, reprezintă un prost exemplu pentru copii.

Am fost de curînd la Blaj și am constatat că, din păcate, cele relatate în scrisoare sînt adevărate. În sînul colectivului pedagogic domnește o atmosferă nesănătoasă. Lipsiți de orice interes, plictisiți parcă de muncă, educatorii de aici au uitat de misiunea nobilă pe care și-au asumat-o implicit cînd s-au hotărît să lucreze într-o casă de copii, au uitat că poartă răspunderea a cîteva sute de vieți.

Într-o casă de copii educația nu se realizează numai prin cele spuse la adunările cu copiii, ci prin tot, prin absolut tot ce se petrece în viața de zi cu zi. Oare s-au gîndit la acest lucru educatoarele Elena Stanciu și Olivia Popa atunci cînd s-au certat gălăgios în fața copiilor ? S-au gîndit la exemplul pe care-l dau acei educatori care, încercînd să-și rezolve diferite năzuințe personale, au folosit copiii ca informatori ? Iar profesorul P. Dionisie s-a întrebat ce efect educativ va avea faptul că a primit un plocon din partea unui copil, sau că l-a încurajat pe același copil să ascundă niște alimente pentru a le „păzi" de colegii, de frații lui ? N-a știut oare că, procedînd așa, „educă" trăsături străine de morala comunistă ?

Aceste comportări care-i caracterizează pe unii dintre educatori nu au fost combătute în mod principial, cu toată tăria, de către colectivul pedagogic, în rîndurile căruia a domnit o atitudine indiferentă, împăciuitoristă. Grăitor în această direcție este răspunsul președintelui comitetului sindical, tov. Ion Firța. Întrebat care a fost poziția organizației sindicale față de abaterile unor educatori, acesta a răspuns nevinovat : „De unde era să știu ? Nu am fost sesizat ! Ce era să fac ?"

Spuneți dv., tovarăși activiști ai comitetelor sindicale din instituțiile de învățămînt care trăiți în miezul problemelor, care vă ocupați nu numai de asigurarea unor bune condiții de muncă și de viață pentru cadrele didactice, ci și de creșterea conștiinței socialiste a acestora, așteptați să fiți „sesizați" de lucrurile care se întîmplă sub ochii dumneavoastră sau, luîndu-le de la început în mînă, acționați așa încît să nu se ajungă la situații grave ? Împărtășiți-i tovarășului Firța din experiența dv. în crearea unei unități principiale, a unei atitudini combative în rîndul cadrelor didactice, căci el consideră că, pasă-mi-te, „așa sînt oamenii — cu deosebiri de caracter, de structură psihologică — și de aceea trag fiecare în altă parte". Tov. Ion Firța nu știe încă, după cum se vede, că unitatea de acțiune ne-o dă nouă, educatorilor, conștiința scopului comun, a înaltei misiuni pe care o avem — educarea comunistă a celui mai prețios bun al poporului — copiii.

Dar oare vinovați de situația creată la casa de copii din Blaj se fac numai educatorii, colectivul de conducere și organizația sindicală ? Desigur că nu. De doi ani de zile organelor învățămîntului li s-au adus la cunoștință aceste lucruri. Măsuri, însă, nu s-au prea luat. În luna mai a.c., printr-un inspector al său, secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional a făcut o anchetă și a întocmit un referat prin care se propunea sancționarea cu „mustrare" a educatoarei Elena Stanciu și efectuarea unui control asupra întregii activități a casei de copii. Referatul cerea secției de învățămînt și cultură a raionului Mediaș să sprijine mai activ conducerea casei de copii „I. C. Frimu" din Blaj. Dar secția raională a ignorat, se pare, recomandarea aceasta — destul de general formulată, de altfel. Numai așa se poate explica faptul că vara, în timpul concediilor, casa de copii a fost lăsată în seama profesorului-maistru Marian Hancăș, sub patronajul căruia bucătarul Cornel Finteanu a aplicat unor copii metodele de „educație" ale Domnului Vucea, preluate însă — ca să fim drepți — de la Ion Stanciu, Elena Stanciu sau Olivia Pop.

Cazul a fost adus la cunoștința sfatului popular regional. De data aceasta, cercetîndu-se cu mai mult simț de răspundere situația, s-au luat măsuri pentru înlăturarea și sancționarea acelor cadre care nu-și făceau datoria.

Dar lucrurile nu sînt încă pe deplin soluționate. Îndreptarea situației create la casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj depinde de grija pe care secția de învățămînt și cultură o va acorda selecționării noilor educatori. Se simte nevoia unui ajutor concret, competent pe linia organizării colectivului de conducere și a colectivului de pedagogi. De asemenea, ar fi bine ca noului director al casei să i se acorde posibilitatea să ia practic cunoștință de felul de organizare și conducere a unei case de copii fruntașe.

Casa de copii ar trebui ajutată și de către Serviciul școli speciale din M.I.C. Acesta, deși a fost sesizat de situația de aci, s-a mulțumit doar să trimită adrese și nu a ajutat suficient munca secției regionale de învățămînt și cultură cu casele de copii.

A educa copii, tineri, a ține locul părinților este o sarcină frumoasă, nobilă, plină de răspundere. O asemenea sarcină o pot îndeplini numai oameni demni de ea, care iubesc copiii, care își respectă profesiunea.

B. Moldovanu

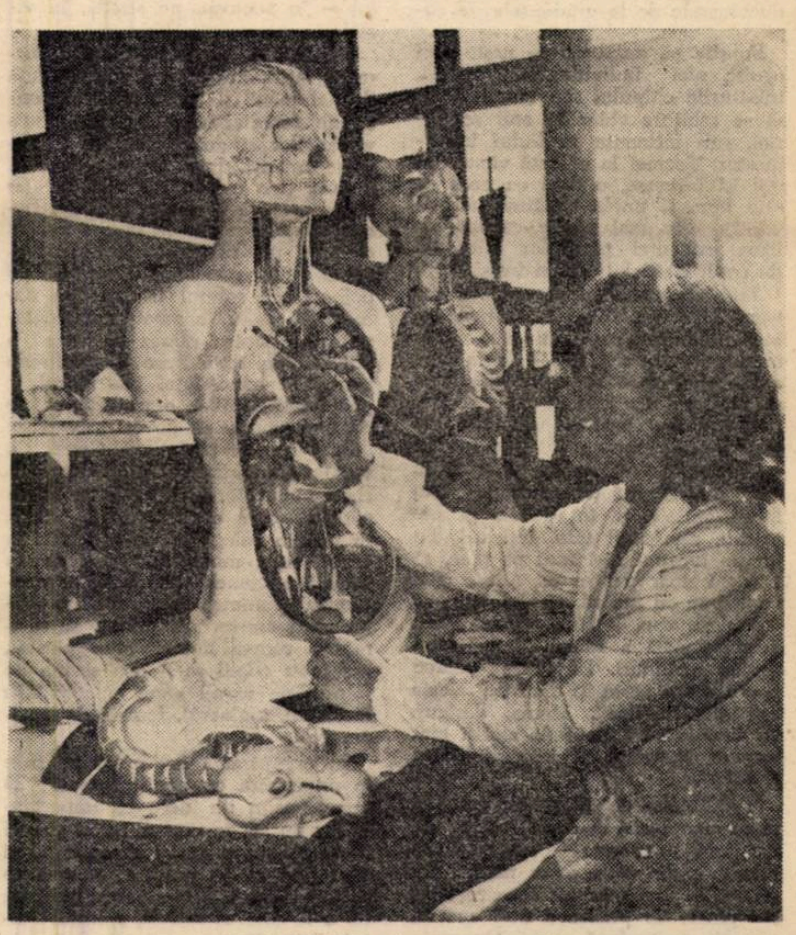

Material didactic pentru școli

Descoperirile tinerilor arheologi

Pe lîngă Muzeul raional din Lipova s-a organizat un grup de amatori-arheologi recrutați din rîndurile elevilor școlii medii din localitate, care au o adevărată pasiune pentru cercetarea trecutului îndepărtat.

Sub îndrumarea profesorului Horia Medeleanu, directorul Muzeului raional din Lipova, tinerii arheologi — elevi din clasele a IX-a și a X-a — au efectuat în perioada vacanței de vară săpături arheologice în hotarul Lipova — Neudorf. Cu acest prilej s-a descoperit o așezare din epoca neolitică, din perioada orînduirii primitive.

Descoperirea urmelor acestei străvechi civilizații a stîrnit un deosebit entuziasm în rîndurile elevilor. Cînd hîrletul unuia din ei a scos la suprafață primul topor de piatră, o adevărată emoție i-a cuprins pe tinerii cercetători. Discuții vii s-au pornit în jurul acestui obiect ajuns sub privirile lor la 6000 de ani după ce fusese făurit. Întrebările se încrucișau cu repeziciune, așa încît profesorul abia prididea să răspundă la mulțimea problemelor ridicate. Totul îi interesa pe tineri : cum a reușit omul primitiv să perforeze piatra, cît timp i-a trebuit pînă să obțină prin șlefuire tăișul toporului, cum folosea această unealtă etc., etc.

Cu mare meticulozitate au lucrat elevii-arheologi la dezvelirea unei locuințe de acum 6.000 de ani, a locuinței omului primitiv. Și iarăși, cînd săpăturile au scos-o la iveală, au început să curgă întrebările. Ele au dovedit interesul pentru știință al elevilor, pasiunea lor de cercetători.

Prin contribuția tinerilor arheologi, Muzeul raional din Lipova s-a îmbogățit cu noi piese care ilustrează urmele epocii neolitice pe teritoriul raionului.

FRANCISC WILD
Lipova

Din experienţa şcolilor din ţările socialiste

În noua Şcoală de 11 ani din Kiev, capitala R.S.S. Ucrainene

„Al meu“ şi „al tău“

Una din problemele legate direct de transformarea comunistă a societăţii este educarea unui adevărat colectivism, în care nu există loc pentru „al meu“ şi „străin“.

În formarea atitudinii juste faţă de ceea ce este proprietate personală şi ceea ce aparţine societăţii, un rol foarte important îl pot avea educatoarele de la grădiniţele de copii.

Se ştie că omul nu se naşte nici egoist, nici individualist. Totuşi, trăsăturile chipului său moral încep să se schiţeze chiar în anii copilăriei, sub influenţa mediului înconjurător. Tocmai la această vîrstă copiii îşi însuşesc, o dată cu ceea ce este bun, şi unele trăsături negative, în cele mai multe cazuri din lipsa exigenţei părinţilor atît faţă de copii cît şi faţă de ei înşişi.

Iată, de pildă, o mamă era extrem de surprinsă de lăcomia şi insensibilitatea copilului său. „Nu înţeleg — spunea ea — de la cine a moştenit Saşa atîta individualism şi egoism? În familia noastră toţi trăiesc într-o perfectă armonie şi sînt foarte generoşi“. Într-adevăr, copilul n-a avut ocazia să vadă în casă manifestări de aviditate sau insensibilitate. Şi totuşi, din primele zile ale vieţii sale, toţi cei din jur au început să-i facă pe plac, să trăiască doar pentru el. Adeseori îl copleşeau cu jucării, cu dulciuri etc. Chiar de ziua bunicii sau de Ziua internaţională a femeii, băieţelul căpăta cadouri. El auzea mereu spunîndu-se „asta îţi dăm ţie“, „asta este pentru tine“. Mama, desigur, nu bănuia că tocmai de aici a luat naştere egoismul şi insensibilitatea fiului său.

Tendinţele de individualism pot să se manifeste la copii foarte de timpuriu şi aceasta — aşa cum am arătat — din vina celor mari. De obicei, copilul cere tot ceea ce vede şi-i place, iar pentru a nu-l enerva, părinţii nu-i refuză nimic. De aceea el începe să creadă că totul i se cuvine. Iar acolo unde-şi face loc un asemenea „eu“, acolo apare inevitabil şi „al meu“. Se înţelege că nu este vorba aci de limitarea activităţii, a independenţei copilului. Energia lui trebuie să fie consumată, curiozitatea satisfăcută, însă în aşa fel încît nevinovatul „dă-mi“ al copilului să nu se transforme cu timpul într-o trăsătură de egoism, de acaparare.

Din cele spuse mai sus rezultă că rădăcina noţiunii individualiste „al meu“ trebuie căutată cel mai adesea în familie, şi că educatorii trebuie să ţină seama de aceasta. Sarcina lor constă nu numai în a pune o temelie sănătoasă atitudinii faţă de „al meu“ şi „al altuia“, ci şi în a preveni influenţele nedorite ale acelor părinţi care avînd copii şi consacrîndu-şi acestora întreaga lor viaţă, le insuflă fără să vrea individualismul, egoismul. De aceea, educatorul e dator să explice mai pe larg părinţilor necesitatea şi metodele formării la copii a atitudinii juste faţă de ceea ce le aparţine sau este proprietate obştească. Mult folos aduc întîlnirile individuale cu părinţii copiilor, în care educatorii discută fie şi fapte mărunte comise de copii şi dau îndrumările necesare cu privire la atitudinea pe care trebuie s-o adopte părintele, în condiţiile fiecărei familii, faţă de manifestările egoiste ale copiilor, spre a le dezvolta generozitatea, bunătatea, sensibilitatea. Şi aceasta nu numai cu oamenii apropiaţi copilului, ci şi cu ceilalţi cetăţeni, şi nu numai în mijlocul familiei, ci oriunde s-ar găsi prilejul — în tramvai, pe stradă, în vizită.

Un mijloc important pentru formarea atitudinii juste a copiilor faţă de „al meu“ şi „al nostru“ îl constituie familiarizarea lor cu munca vîrstnicilor şi antrenarea lor în diverse treburi. Prin însăşi natura sa munca este colectivă. Datorită ei copiii află că în statul socialist fiecare om munceşte nu numai pentru el, ci şi pentru colectivitate. Astfel, copiii ştiu că medicul îi ajută pe bolnavi, că şoferul îi duce pe oameni la lucru, combainerul culege grîul pentru pîinea pe care o mîncăm cu toţii. Spre a aprofunda asemenea cunoştinţe, educatorul le poate citi copiilor o poveste şi le poate propune să povestească şi ei despre munca părinţilor. Copiii o vor face bucuroşi. Dacă pe lîngă aceasta educatorul le va arăta că în casa pe care o construieşte tatăl unuia din colegii lor se vor muta în curînd mai multe familii, valoarea socială a muncii tatălui se va concretiza în mintea copilului. Într-o asemenea convorbire trebuie să se arate şi scopul muncii altor părinţi, aşa încît copiii să-şi dea seama de folosul pe care-l aduc colectivităţii lăcătuşul, inginerul, femeia de serviciu etc.

În organizarea acţiunilor pe care le organizăm cu copiii trebuie să ne călăuzim de ideea că importanţa lor nu stă în munca însăşi şi nici în rezultatul material al acesteia, ci în faptul că în procesul muncii se cultivă simţul răspunderii, tendinţa de a fi gata să sari în ajutorul altuia, atitudinea conştientă faţă de sarcinile comune. Noţiunile „al nostru“ şi „colectiv“, atitudinea grijulie atît faţă de lucrurile proprii cît şi de cele comune se formează mai bine în procesul muncii. De exemplu, după ce copiii au pregătit împreună daruri pentru cei mai mici decît ei, nici unul nu va spune vreodată „acest lucru este al meu“, „eu l-am făcut“, ci fiecare din ei va spune „acest lucru l-am făcut noi“, „noi îl dăruim“.

Din munca ce se cere copiilor din grădiniţe face parte şi serviciul din sala de mese. Şi această îndatorire constituie un prilej de a educa spiritul colectivismului, dorinţa copiilor de a se ajuta între ei, obişnuinţa de a privi această sarcină ca pe o sarcină a întregului colectiv. Discuţiile ce se poartă de obicei cu copiii în legătură cu felul cum a decurs „serviciul“ capătă o valoare pedagogică numai atunci cînd acesta este privit ca o muncă colectivă. De aceea, convorbirea cu copiii trebuie orientată în aşa fel încît aceştia singuri să scoată în evidenţă nu numai succesele şi lipsurile fiecărui copil care a fost de serviciu, ci şi caracterul colectiv, unit al muncii lor. În aprecierea activităţii copiilor trebuie să evităm a-i lăuda pe unii şi a-i critica, prin comparaţie, pe alţii, pentru a nu creşte nişte copii lăudăroşi, încrezuţi.

De obicei, în grădiniţe există destule jucării. Totuşi adeseori copiii se ceartă din cauză că mai mulţi vor să se joace deodată cu aceeaşi jucărie. Educatorul trebuie să le explice atunci că jucăriile aparţin tuturor şi că jocul trebuie organizat în aşa fel încît ele să ajungă în mîna fiecăruia. Este necesar nu numai să se prevină naşterea pretenţiilor de a avea prioritate asupra jucăriilor, dar şi să se educe dorinţa de a oferi singuri jucăria tovarăşilor de joacă.

Copiii aduc cu ei adesea dulciuri. Educatoarea trebuie să fie foarte atentă la purtarea lor în asemenea cazuri şi să-i îndemne pe cei mici să împartă dulciurile cu tovarăşii lor. A doua şi a treia oară nu va fi nevoie de acest lucru, deoarece copilul o va face din proprie iniţiativă. Copiii îşi însuşesc mai bine normele moralei comuniste în felul acesta decît pe calea unor poveţe interminabile.

Preîntîmpinarea tendinţelor individualiste şi formarea noţiunii de colectiv se poate realiza atît în timpul activităţilor din grădiniţă cît şi al plimbărilor, al pregătirilor pentru sărbători sau în procesul jocului.

Lupta împotriva noţiunii individualiste „al meu“, formarea atitudinii juste faţă de ceea ce este proprietate personală sau obştească constituie o datorie a tuturor, dar în primul rînd a acelora care răspund direct de educaţia tinerei generaţii.

B. F. Baev
V. K. Kotîrlo

(din revista sovietică „Doşkolnoe Vospitanie“ nr. 6/1961).

Creaţia pedagogică în munca noastră

Pentru ca munca în şcoală să aibă cele mai frumoase rezultate e necesar ca fiecare profesor să caute a interpreta în mod creator pedagogia, să se debaraseze de metodele de muncă formale, de şabloane, de rutină, să evite lecţiile stereotipe. Elevul trebuie ajutat să devină un participant activ în procesul asimilării de noi cunoştinţe.

Am asistat la cîteva lecţii ţinute de diferiţi profesori din regiunea Gotwaldov, avînd intenţia să urmăresc metodele noi de muncă folosite de aceştia. Astfel, am asistat la o oră de limba rusă. Profesorul a căutat să facă lecţia atractivă folosind magnetofonul în timpul orei. Este desigur, acesta, un element nou. Păcat însă că l-a folosit cu stîngăcie. În loc să efectueze direct citirea model, a imprimat-o pe bandă de magnetofon. Astfel folosirea magnetofonului a devenit formală. Mi se pare mai indicată folosirea magnetofonului în alt caz. De pildă, am putea pune un elev să citească, am imprima şi apoi am reproduce în clasă ceea ce s-a citit, pentru ca elevii să remarce greşelile făcute în timpul lecturii şi să ajute la înlăturarea lor pe viitor.

La o oră de istorie profesorul a folosit un diafilm în predarea lecţiei noi, a ilustrat lecţia cu citate din literatură şi i-a solicitat pe elevi să apeleze la cunoştinţele dobîndite de ei anterior. Ora s-a desfăşurat minunat pînă în momentul cînd profesorul a proiectat diafilmul, căci proiecţia n-a fost însoţită — aşa cum era necesar — de nici un comentariu. Spre deosebire de acest procedeu, la aceeaşi şcoală, la o lecţie de educaţie cetăţenească, profesoara a proiectat cu epidiascopul circa 30 de imagini despre trecutul oraşului. Proiecţia s-a repetat de două ori, iar între proiecţii profesoara a intervenit cu explicaţii. În plus, pe tablă erau planşe, tablouri ajutătoare etc.

Folosirea filmului, a diafilmului şi a altor materiale intuitive constituie o bună metodă de muncă numai atunci cînd îi solicită pe elevi la o participare activă, cînd sporeşte eficacitatea procesului de asimilare a noilor cunoştinţe, cînd ne ajută să ţinem lecţii interesante şi atractive.

Este necesar să ne călăuzim mereu de ideea că filmul, diafilmul, magnetofonul, trebuie să facă parte organică din lecţie, să fie folosite mai des şi nu numai în anumite „ocazii“.

În căutarea de noi forme în procesul instructiv-educativ trebuie să ne străduim ca acestea să fie cît mai eficiente, să-l facă pe elev să înţeleagă mai uşor problemele ce le avem de explicat.

Jaroslav Pavlik

(din revista cehă „Ucitelske Noviny“ nr. 19/1961)

Conducătorul Teatrului de păpuşi din parcul pionierilor „E. Thälmann“ (din Wuhlheide, R. D. Germană) dă copiilor explicaţii asupra modului cum sînt făcute păpuşile

SĂ EXPLICI CLAR ELEVILOR

Să presupunem că elevul a făcut o greşeală: a ascuţit greşit cuţitul. Maistrul îi face observaţii pe un ton ridicat, ajunge la ţipete, socotind că aşa „îl va lămuri“ mai repede pe cel vinovat.

Totuşi, principalul nu constă în tonul cu care se face observaţia. Răul este că adeseori maistrul, în loc să explice în ce constă fondul greşelii, se rezumă la repetarea mecanică a normelor după care trebuie să fie executate, în cazul nostru, unghiurile cuţitului şi procedeele de crestare şi la a cere respectarea acestor norme.

Justificarea cerinţelor pe care maistrul sau profesorul le are faţă de elevi în ceea ce priveşte aplicarea cunoştinţelor teoretice, demonstrarea lor cu ajutorul faptelor concrete, convingătoare din viaţa de fiecare zi a producţiei constituie una din cele mai importante condiţii pentru însuşirea conştientă de către elevi a cunoştinţelor şi deprinderilor.

Iuri Ivanovici Beloţki, maistru conducător de practică la Şcoala tehnică nr. 1 din Kiev aplică tocmai acest criteriu: el explică, se străduieşte să convingă, demonstrează, caută să încredinţeze pe elevi că nici un procedeu, nici o cerinţă nu constituie un capriciu al profesorului. Iuri Ivanovici consideră pe bună dreptate că dacă ţipi nu te impui. „Dacă ai să ţipi — spune tov. Beloţki — elevii nu vor mai reacţiona atunci cînd le vei vorbi calm, normal, crezînd că atunci cînd ai ceva important de spus o spui neapărat pe un ton ridicat. Deci este deajuns ca maistrul să înceapă să vorbească în mod obişnuit ca elevii să înceteze nu numai să raţioneze asupra celor spuse de dînsul, ci chiar să-l asculte“.

Însuşirea cunoştinţelor şi deprinderilor de către elevi mai depinde şi de modul cum profesorul sau maistrul ţin seama de particularităţile individuale ale acestora. Un maistru care lucrează într-o şcoală tehnică se plîngea de „nepriceperea“ unui elev. „Am ţipat la el, i-am explicat, i-am demonstrat, iar acum pur şi simplu îmi ies din fire — dar degeaba“.

Din convorbirea pe care am avut-o cu acest elev am aflat că în şcoala medie de unde a venit „se învăţa puţin mai altfel“; acolo i se cerea altceva, altfel. Iată deci cauzele pentru care acestui tînăr îi era mai greu decît colegilor lui să-şi însuşească just priceperile şi deprinderile necesare în strungărie. El era nevoit nu să înveţe, ci să înveţe din nou, într-un alt fel. Dacă maistrul ar fi ţinut seama de la început de acest lucru, el nu s-ar fi revoltat de nepriceperea elevului, ci căuta să ajungă treptat la însuşirea de către elev a procedeelor juste de lucru.

I. Nazimov
candidat în ştiinţe pedagogice

(din revista sovietică „Profesionalno tehniceskoe obrazovanie“ nr. 3/1961)

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin“ Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 628 | vineri 29 septembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

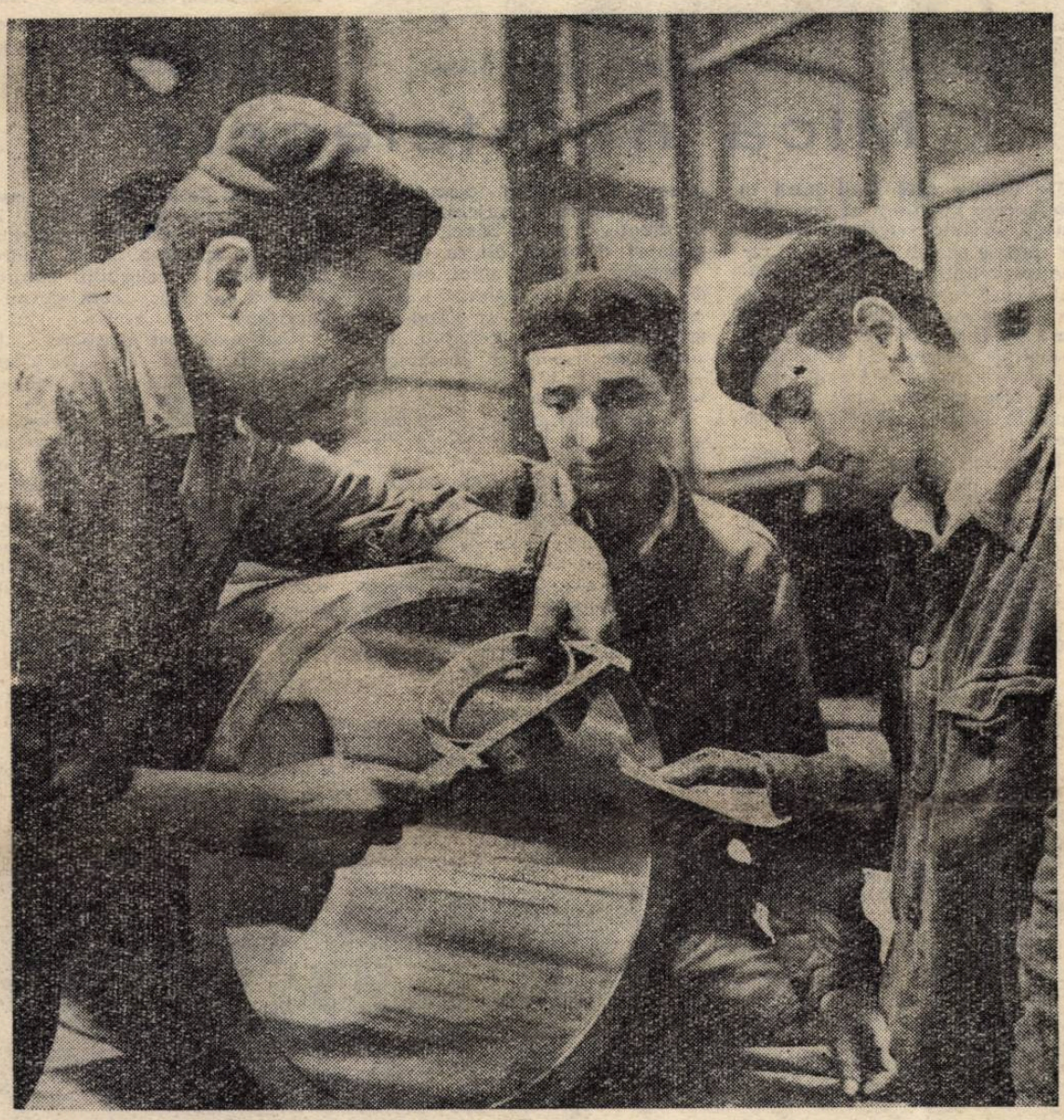

În școlile profesionale de pe lîngă marile uzine ale patriei noastre ucenicii își însușesc cunoștințe și deprinderi temeinice, învață să execute lucrări de calitate. În clișeu: Elevi ai școlii profesionale de pe lîngă Uzinele de aparate electrice din București lucrînd în secția de strungărie a uzinelor.

Viitorii stăpîni ai oțelului

Toamna a sunat din trîmbițe și s-au adunat bobocii la numărătoare. Sînt bobocii vieții — generația de mîine.

Citi să fie-n curtea aceasta, a celui mai tînăr centru școlar metalurgic, care pregătește cadre pentru gigantul industriei noastre socialiste, Combinatul siderurgic din Galați? Citi? — căci e o mare de capete tunse proaspăt, agitîndu-se nerăbdătoare și umplind curtea cu un freamăt de voci pe jumătate bărbătești, pe jumătate de copil. Sînt aproape două mii. Mulți sînt cu valize și-s gata de drum.

Cineva anunță tare, curmînd gălăgia:

— Astăzi pleacă cei care vor învăța la Hunedoara, la Oțelul Roșu, la Reșița și la Turnu Severin. Delegații o să vă dea bilete. Avem vagoane speciale.

— Dar noi, cei care vom învăța la București?

— Voi? Voi plecați mîine dimineață.

Zgomotul se întinde iar. Petre Păiș, colectivist din comuna Balotești, raionul Panciu, își ține băieții lîngă el și-i tot dădăcește:

— Iacă, vi se dau toate gratuit: haine și mîncare și cărți. Să nu cumva să vă faceți de rîs. Eu n-am putut învăța așa. Dar sînt fericit pentru voi. Băgați de seamă cum vă purtați.

Păiș voise și el pe vremuri să învețe o meserie. Voise... Acum, iată, și-a adus amîndoi fiii la școala marelui Combinat siderurgic de la Galați și-și împlinește visul prin ei.

Comunistul Ion Munteanu de la Șantierul naval Galați nu e mai puțin emoționat. Încercatul constructor de nave se simte dator să pună și el umărul la construcția acestui grandios obiectiv al socialismului, care va face din Galați o vestită cetate a oțelului. Îndrumîndu-și feciorul către această școală se simte parcă mai legat de uriașul combinat de mîine. Iar Niță Țugui, care și-a adus și el feciorul aici, se gîndește că în felul acesta se răzbună pe Sutu, fostul stăpîn al moșiei din jurul comunei Sulești, raionul Făurei, din pricina căruia a trebuit să se întoarcă după numai un an de școală. Căci Sutu pretindea să i se plătească pentru că permite celor din satul lui să se ducă la învățătură. Și bătrînul n-a avut de unde...

A prins să facă ordine printre băieți maistrul-instructor al centrului școlar, Constantin Enache. E cărunt maistrul. A apucat să învețe o meserie pe vremea cînd ucenicia se făcea cu foame, cu bătaie, în zdrențe. Cînd trebuia să furi meseria. Pe vremea cînd — așa cum se plîngea la 1 octombrie 1936 un director de școală din cartierul Bădălan al orașului Galați — din 346 de elevi doar 37, adică 11 la sută, își puteau cumpăra cărți.

Maistrul trece printre băieți și vede în ei oțelarii, furnaliștii și turnătorii de mîine ai Combinatului. Copiii aceștia au avut de unde-și alege meseria. Ce minunată e dilema lor! Să fii strungar în metale sau frezor-rabotor? Ori, poate, forjor sau lăcătuș mecanic montator? Și, la o adică, parcă trefilator nu-i bine? Dar laminator?

În birou, la directorul Centrului școlar tov. Iordache Tofan, s-au adunat șaizeci de oameni. Dintre ei, treizeci sînt ingineri. Ceilalți — maiștri, profesori. E colectivul care va educa pe viitorii muncitori ai combinatului. Școala a primit 1660 de elevi. Mai avea 314 dinainte. Dintre aceștia o mie vor învăța la Hunedoara, la București, Birlad, Tîrgoviște, Craiova, Cîmpia Turzii, Oțelul Roșu, Turnu Severin, Brașov. Vor învăța acolo și se vor întoarce aici, la torentul de foc al oțelului, să-l strunească. Deocamdată însă trebuie organizată plecarea lor. Iar ceilalți trebuie luați în primire.

Pretutindeni în întreaga țară, colosului siderurgic de la Galați îi sînt pregătiți viitorii muncitori.

Maria Radu
Galați

Știri — Știri

In laboratoarele noi ale școlii

La deschiderea noului an de învățămînt, cei peste 1200 de elevi de la Școala medie „Ștefan cel Mare" din Suceava au constatat cu bucurie că școala lor s-a îmbogățit cu două laboratoare noi — unul de fizică și altul de chimie.

In noile laboratoare ale școlii, dotate cu aparate moderne de fizică, chimie, electrotehnică, se vor desfășura multe experiențe și lucrări practice interesante, care vor contribui la înarmarea elevilor cu temeinice cunoștințe și deprinderi, la buna lor pregătire pentru viață.

Muncitori și maiștri cu profesiuni moderne

In acest an de învățămînt școlile profesionale, tehnice și de maiștri ale Ministerului Industriei Petrolului și Chimiei pregătesc muncitori și maiștri cu profesiuni moderne, cerute de nivelul tehnic ridicat și de gradul înalt de automatizare al noilor unități ale industriei noastre chimice și petroliere.

Se pregătesc astfel mecanici pentru automatizare, maiștri electromecanici pentru instrumente de automatizare și măsură etc. In noua școală care și-a început zilele acestea activitatea la Năvodari studiază viitori operatori chimiști și maiștri pentru industria îngrășămintelor chimice cu fosfor și a acidului sulfuric. În noul oraș Onești urmează a fi dat în scurt timp în folosință un complex școlar care va pregăti specialiști necesari tinerei noastre industrii de materiale plastice.

Școlile industriei chimice și petroliere sînt frecventate în acest an de peste 10.000 de elevi, cu aproape 2000 mai mulți decît în anul trecut. Mai mult de jumătate din aceștia vor stăpîni profesiuni legate de tehnica cea mai modernă.

Pentru educarea comunistă a elevilor

Muzeul de artă plastică din Ploiești contribuie larg la educarea comunistă a elevilor.

Sute de elevi din școlile de cultură generală, profesionale și tehnice au avut posibilitatea să asculte, în cadrul muzeului, prelegeri însoțite de proiecții despre opera lui N. Grigorescu, Luchian, Th. Aman ș.a.

Pe lîngă aceasta, muzeul de artă a luat inițiativa de a trimite în școlile din orașele și satele regiunii expoziții volante. La Școala tehnică petrol-chimie, de exemplu, a fost prezentată o expoziție de gravuri originale intitulată: „Din realizările poporului nostru". Expoziția a fost vizitată de peste 2000 elevi.

Citiți în acest număr:

O sarcină mereu actuală: **Educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist** — pag. 3.

Insemnări de la lecții — pag. 4.

Formarea unei concepții juste despre cîmpul material — pag. 5.

Părerea noastră — pag. 7.

ASISTENȚELE LA LECȚII

În școlile serale, pe lîngă obiectivele obișnuite, asistențele la lecții au și obiective specifice, decurgînd din condițiile de muncă în aceste școli. Astfel de obiective sînt, de pildă, urmărirea felului cum se adaptează muncitorii-elevi din clasa a VIII-a la cerințele școlii, cum se străduiesc cadrele didactice să asigure însușirea cunoștințelor încă din clasă, din timpul lecției etc.

Iată, de exemplu, ce mi-au arătat asistențele de anul trecut în ceea ce privește sprijinirea muncitorilor-elevi din clasa a VIII-a și ce măsuri s-au luat pe baza lor.

Am observat, după ce am asistat la cîteva lecții la începutul anului școlar, că unii dintre elevii clasei a VIII-a, îndeosebi cei care n-au urmat cursurile de pregătire, întîmpinau greutăți în însușirea materiei predate. Era un lucru firesc căci, după ce întrerupseseră legătura cu școala timp de 4—5 ani, uitaseră unele cunoștințe necesare înțelegerii materiei. Aceasta a dus la necesitatea ca o perioadă oarecare să se folosească unele metode și procedee care să-i aducă pe toți muncitorii-elevi la nivelul cerut de însușirea cunoștințelor în clasa a VIII-a. Pe lîngă faptul că ei au fost îndrumați în ceea ce privește planificarea timpului de studiu, munca independentă cu manualul etc., s-au prevăzut în planurile calendaristice cîteva lecții de recapitulare a unor cunoștințe predate în clasele V—VII. La matematică, de pildă, s-au recapitulat unele cunoștințe de aritmetică și algebră, astfel încît muncitorii-elevi să fie stăpîni pe deprinderile de rezolvare a exercițiilor cu fracții ordinare și zecimale, să-și rememoreze proprietățile proporțiilor etc. Pentru o cît mai temeinică însușire a cunoștințelor am propus profesorilor să fixeze, în ziua liberă, cîteva ore de consultații și meditații pentru elevii care mai întîmpinau unele greutăți.

Una din problemele principale ale muncii în școala serală, care necesită o urmărire permanentă este temeinica fixare a cunoștințelor predate.

În anul trecut, în urma unei perioade de o lună și jumătate de asistențe la lecții, am constatat că unii profesori nu dau momentului fixării toată atenția cuvenită. O parte dintre aceștia nu realizau de loc fixarea, alții o realizau în numai patru-cinci minute, ceea ce ducea la insuficienta însușire a cunoștințelor de către muncitorii-elevi și le cerea mari eforturi în afara orelor de curs. Am observat că, de obicei, profesorii care nu realizau fixarea întîmpinau greutăți în lecția următoare, pentru că elevii nu-și însușeau temeinic materia predată. De pildă, la 6 lecții diferite la care nu s-a făcut fixarea, verificarea cunoștințelor a durat cîte 20—30 minute, pe cînd acolo unde fixarea se realizase în lecția anterioară în condiții bune (în cca. 10 minute), verificarea cunoștințelor în lecția următoare dura doar 10—15 minute, căci elevii își însușiseră cunoștințele temeinic.

După ce am arătat individual profesorilor respectivi că trebuie să înlăture această lipsă, am discutat problema fixării cunoștințelor și într-o ședință de lucru. Am subliniat importanța fixării cunoștințelor nou predate și deficiențele ce decurg din nerespectarea acestui moment al lecției — deosebit de important în condițiile școlii serale — am popularizat metodele bune ale unor profesori pe această linie și am cerut cadrelor didactice să intensifice schimbul de experiență pentru îmbunătățirea activității. Faptul că problema a fost discutată pe baza unor date concrete a dus la o dezbatere însuflețită. Numeroși profesori au luat cuvîntul venind cu propuneri pentru îmbunătățirea muncii. Ca urmare, s-a ajuns la o sistematizare mai bună a lecțiilor pentru ca acestea să se poată încadra în timp și să rămînă vreme suficientă pentru realizarea fixării. De asemenea, elevii au fost stimulați și antrenați în mai mare măsură în desfășurarea unei activități independente în clasă.

Asistînd la lecții am observat și faptul că unii elevi nu puteau exprima liber o idee completă. Ei cunoșteau materia, răspundeau bine la întrebările profesorilor, dar așteptau aceste întrebări. Chiar și unii profesori creeau această situație, nelăsîndu-i pe elevi să dea răspunsul complet. La unele materii, de exemplu, pentru o notă se puneau cîte unui elev și 15 întrebări. Aceasta îi împingea și pe elevii care puteau să expună toată problema să aștepte întrebări.

Am ridicat această problemă la una din ședințele de lucru. După dezbateri ample, s-a hotărît desfășurarea unei munci de cercetare pentru găsirea celor mai bune metode didactice în vederea lichidării lipsurilor. În acest scop s-a alcătuit o comisie compusă din profesori de limba romînă, matematică, fizică, chimie, pentru a studia care sînt cele mai bune procedee de a antrena pe elevi să se exprime liber. Unii dintre aceștia, după ce au urmărit problema un anumit timp, au făcut dări de seamă asupra rezultatelor obținute în cadrul cercetării și au recomandat cîteva procedee care să fie aplicate în toată școala. Astfel, s-a recomandat ca elevii să fie lăsați să vorbească liber, fără a fi întrerupți chiar dacă se exprimă greșit, iar la sfîrșit să li se arate — fie de către ceilalți elevi, fie de către profesori — greșelile făcute. Elevilor mediocri li s-a dat uneori și un plan după care să răspundă. Cercetarea continuă și în acest an sub îndrumarea conducerii școlii, comunicîndu-se periodic rezultatele înregistrate.

Promovarea celor mai bune metode de predare este o datorie principală a directorului din școala serală. El trebuie să îndrume și să antreneze cadrele didactice într-o participare activă la cercetarea menită să descopere cele mai bune metode de instruire și educare a muncitorilor-elevi, să facă din școală un adevărat laborator de descoperire a noului. Spre acest rezultat trebuie să tindă prin toată munca lui, ca și prin asistențele la lecții.

Prof. Gh. Ilie
Sibiu

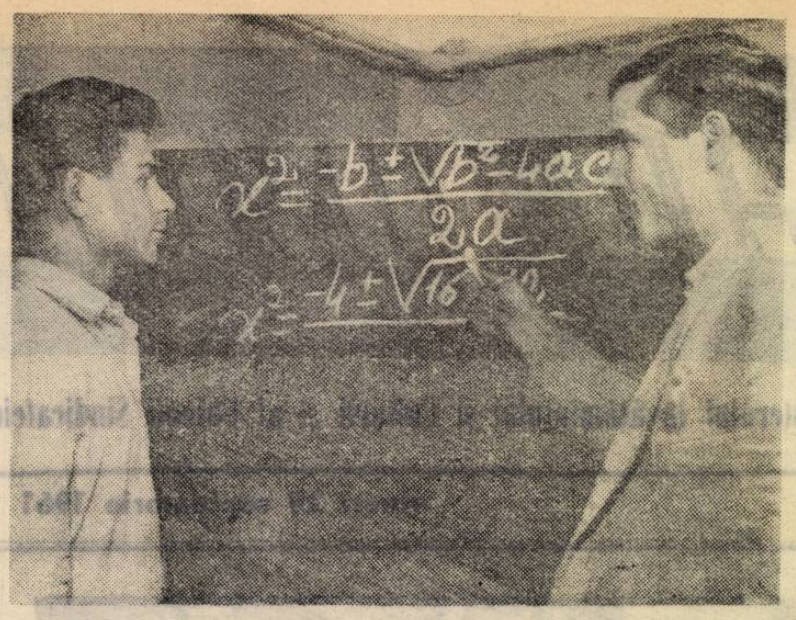

Curs seral cu petroliști de la Bilteni, regiunea Oltenia

Un nou local de școală

In comuna Șiclău din raionul Criș s-a inaugurat de curînd un nou local de școală. La festivitatea inaugurării au participat pe lîngă elevii și profesorii școlii, țărani colectiviști din comună, care au contribuit larg la ridicarea acestui local. Prin contribuția lor voluntară, cu sprijinul și îndrumarea permanentă a organizației de partid, noul local a fost ridicat într-un timp scurt.

Copiii din comuna Șiclău au astăzi bucuria de a învăța într-un local modern, încăpător și luminos, înzestrat cu tot ce este necesar bunei desfășurări a muncii instructiv-educative.

Mică neînțelegere

De fiecare dată cînd intră în clasă, cere copiilor, cu voce domoală, să ridice bucățelele de hîrtie rămase pe sub bancă, să-și revizuiască ținuta, dacă nu au făcut-o „așa cum se cuvine, înainte de a intra profesorul". Vrea ca în clasă să fi curățenie, ordine și disciplină perfectă. Și bine face. Nu e de mirare că elevii lui se obișnuiesc tot mai mult să-l aștepte în liniște, ordine și curățenie.

Profesorul începe să se simtă mulțumit de progresele copiilor în ce privește însușirea bunelor deprinderi, cînd o scenă de cîteva clipe doar îi arată că totuși... mai are multe de făcut.

—Copii, a rămas între bănci o hîrtie mototolită — le atrage el într-o zi atenția.

Capetele mici se apleacă în dreapta și în stînga, descoperind pe dată hîrtia cu pricina, aflată în dreptul a două bănci, la jumătatea distanței dintre ele.

Imediat, Andrei, unul din cei doi elevi din apropierea foii de hîrtie, se apleacă și luînd-o o aruncă sub banca celuilalt. Dar acesta se scoală, se ghemuiește sub bancă, ia hîrtia și i-o aruncă lui Andrei înapoi.

— Ce faceți acolo? — se miră profesorul. De ce nu ridicați hîrtia?

— El a aruncat-o, tovarășe profesor — se plînge Andrei.

—Nu, nu-i adevărat, ripostează roșu de mînie celălalt. Nu eu am aruncat-o!

— Se poate să nu știm precis cine a aruncat hîrtia, intervine profesorul. Cel care a făcut așa să nu mai facă altă dată. Dar acum ce-i de făcut? Să ne lăsăm clasa murdară și pe colegi să învețe într-o ambianță neplăcută? Clasa ne aparține. Și ție Andrei, și celuilalt, și celorlalți. Tuturor. E clasa noastră: cum să nu o îngrijim?

N-au mai fost necesare alte explicații. Copiii au înțeles spusele profesorului și o dată cu aceasta a dispărut și hîrtia.

Dar și profesorul a înțeles din mica întîmplare că în formarea bunelor deprinderi cerințele noastre față de copii nu trebuie să apară ca niște capricii, ci ca fiind izvorîte din respectul pentru locul nostru de muncă, pentru colectivul în care muncim, din însăși cerințele societății noastre noi.

M. V.

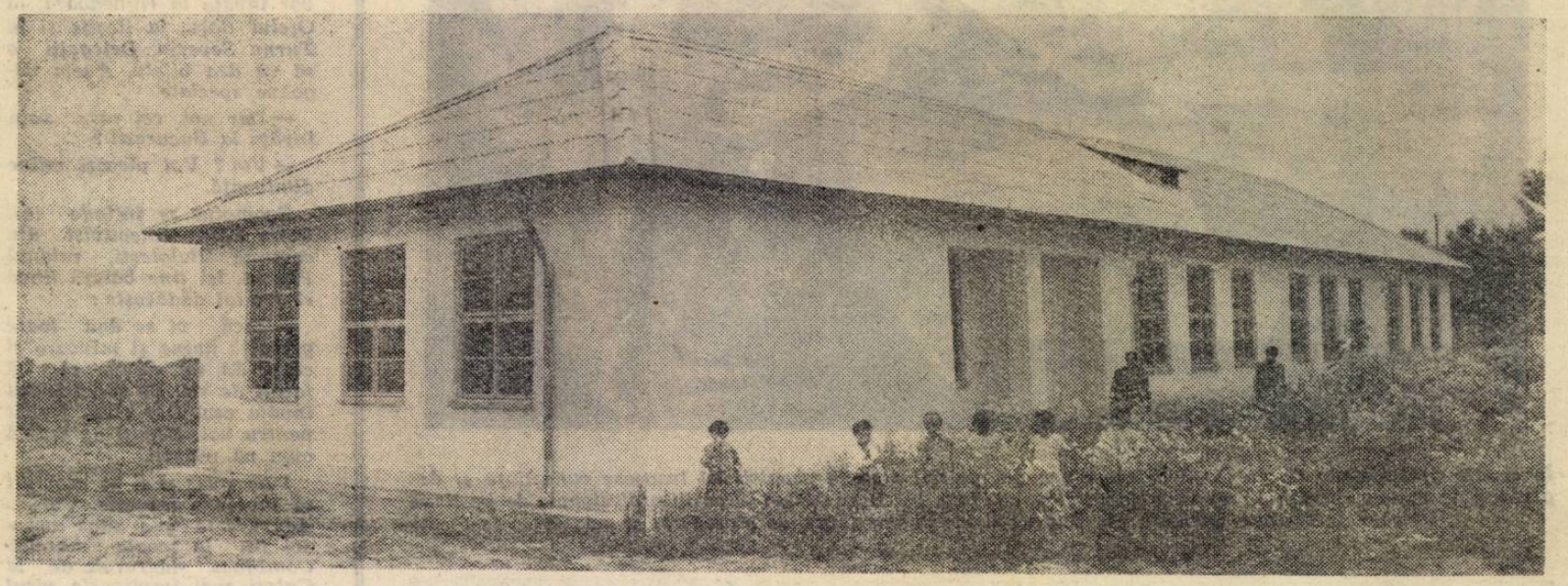

Clădirea nouă a Școlii de 7 ani din comuna Răstoaca, regiunea Galați, dată în folosință în cursul acestui an

De la vorbe la fapte

Oră de lectură literară în clasa a VI-a.

Sever, profesorul își ascultă elevii care au avut de memorat fragmentul din poezia „Patria" de Mihai Beniuc din cartea de limba romînă și de analizat conținutul lui.

Sînt întrebați unul, doi, trei elevi... De la început se vede că școlarii au îndrăgit poezia: cu toții au învățat-o, iar din felul cum o spun pe de rost se observă că au și înțeles-o.

Dar iată, la elevul Mihai Marinescu profesorul e nevoit să se oprească. Acesta nu și-a învățat lecția și acum încearcă să îngîne niște scuze pentru a ieși cu fața curată. Argumentele însă nu rezistă, așa că profesorul, manifestîndu-și profunda nemulțumire, îi cere să stea jos și-i pune o notă proastă în catalog. Învățat cu asemenea note încă de anul trecut Mihai pare că nici nu se sinchisește: se așează în bancă și continuă a se juca cu picsul.

Lecția merge mai departe. Sînt relevate sentimentele de dragoste, stimă și admirație ale poetului față de patria sa, se stăruie asupra a ceea ce înțelege el prin cuvîntul patrie, asupra datoriilor care le revin elevilor, ca buni cetățeni ai patriei, asupra răsunetului pe care l-a avut poezia în sufletul fiecăruia.

—Prima noastră datorie față de patrie — spune o elevă — este să învățăm bine.

—De ce socotiți voi că aceasta este o datorie patriotică? — intervine profesorul.

—Socotim că aceasta este o datorie patriotică — răspunde un alt elev — pentru că numai pregătindu-ne bine din școală vom putea fi de folos patriei noastre, poporului muncitor.

. . . . . .

Profesorul încheie ora mulțumit în sinea lui că aceasta s-a desfășurat bine, că elevii au putut să răspundă la întrebările ce li s-au pus, că au memorat poezia și au știut să o recite frumos. „Doar Mihai Marinescu — gîndește profesorul — doar el... Unul singur" — se liniștește el, hotărît să fie mai sever cu Mihai pentru a-l determina să învețe.

★

Aceeași lecție la o altă clasă a VI-a.

Profesoara lucrează cu toți copiii. Întreabă unul, doi, trei elevi... Și aci copiii recită frumos poezia, dovedesc că au înțeles sensurile ei adînci.

Dar și aci profesoara e nevoită să se oprească la Nicolae Cîmpeanu — un elev care nu și-a învățat lecția. Arătîndu-și mîhnirea, îl invită să stea jos și îi cere să fie măcar acum atent la ceea ce se discută în clasă. Din cînd în cînd îl mai întreabă, punîndu-l în situația să judece unele lucruri și să răspundă.

Se cer aceleași referiri cu privire la semnificația cuvîntului patrie, la mijloacele folosite de poet pentru exprimarea înaltului sentiment patriotic, la îndatoririle celor mici față de patria socialistă. La această din urmă problemă răspunde bine chiar și Nicolae Cîmpeanu.

Profesoara nu se limitează doar la a cere copiilor să-i spună pentru ce a învăța bine constituie o datorie patriotică de căpetenie a fiecăruia.

—Copii, se adresează ea clasei, care dintre voi a dovedit astăzi că nu este un bun patriot?

Ca la comandă privirile se întorc spre Nicolae Cîmpeanu care, plecîndu-și capul, se ridică în picioare.

—Ce notă ar merita el astăzi?

—Patru — răspund copiii în cor.

—Ei bine, îl întreabă ea pe Nicolae — frumos ar sta să scriu în catalog, la rubrica ta, un patru, deci să scriu că nu ți-ai făcut datoria față de patrie, datorie pe care văd că o cunoști?

Elevul se înroșește mai tare și nu răspunde.

—Să socotim, copii, fapta lui o greșeală — propune clasei profesoara. Și să-i dăm posibilitatea să dovedească dorința de a se îndrepta.

Apoi, îmbrățișînd cu privirile întreaga clasă, profesoara se adresează elevilor:

—Cine nu și-a mai învățat lecția pentru astăzi?

In bănci e liniște. Nu se mai ridică nimeni în picioare. Și nu fiindcă toți ar fi știut lecția ca pentru nota zece și, bineînțeles, nu de frica notelor proaste — își dau seama că profesoara nu va pune astăzi asemenea note — ci de rușine. Rușinea de a spune tuturor că nu ți-ai făcut datoria față de patrie.

. . . . . .

„Unul singur, sau poate mai mulți" — se neliniștește profesoara închizîndu-și catalogul și hotărînd să găsească și alte mijloace pentru a cultiva la elevi simțul datoriei față de patrie, pentru a stabili o permanentă concordanță între vorbele și faptele lor.

A. C.

O sarcină mereu actuală:

EDUCAREA ELEVILOR ÎN SPIRITUL PATRIOTISMULUI SOCIALIST

Printre preocupările majore ale lucrătorilor școlii noastre, educarea generației tinere în spiritul patriotismului socialist ocupă fără îndoială locul central. E un obiectiv mereu pe ordinea zilei în strădania de a plămădi omul nou, cetățeanul de mîine al patriei, o sarcină mereu actuală.

În ce anume rezidă însemnătatea acestei sarcini, ce anume îi conferă caracterul acesta de permanență, de veșnică actualitate?

La Congresul al III-lea al P.M.R., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a subliniat cu deosebire faptul că viața, realitățile vieții noastre socialiste dovedesc cu prisosință ce forță uriașă reprezintă conștiința tot mai înaltă a oamenilor muncii, identificarea lor cu interesele generale, încrederea în viitorul luminos al patriei și hotărîrea lor nestrămutată de a-și aduce contribuția la victoria deplină a socialismului în patria noastră. În această lumină, patriotismul socialist ne apare ca un factor de conștiință de o covîrșitoare însemnătate. Dragostea conștientă și activă față de patrie, bazată pe convingerea superiorității orînduirii noastre socialiste, îl face pe individ să se identifice cu interesele poporului său, să-și pună toate forțele în slujba poporului, să dea dovadă de abnegație și eroism pentru binele patriei. Iată de ce-i educăm pe elevii noștri în spiritul dragostei înflăcărate față de patria noastră socialistă, în spiritul devotamentului față de popor și față de Partidul Muncitoresc Romîn — purtătorul intereselor vitale ale oamenilor muncii din patria noastră — în spiritul năzuinței de a contribui cu toate forțele la înflorirea și întărirea patriei.

Pe cît e de însemnată această sarcină, pe atît e de complexă. Pentru că patriotismul socialist nu-i doar un sentiment, ci trebuie interpretat ca un fenomen moral-politic complex. Educarea în spiritul patriotismului socialist presupune, pe de o parte, formarea la elevi a unui sistem de reprezentări, noțiuni, idei clare despre patrie și popor, despre frumusețea și bogăția țării noastre, despre istoria glorioasă de luptă a poporului pentru libertate, despre tradițiile eroice ale partidului și despre înfăptuirile clasei muncitoare sub conducerea sa, despre superioritatea orînduirii socialiste și despre avîntul economiei, științei, culturii noastre, despre prietenii noștri și despre sistemul mondial socialist — din care și țara noastră face parte — ca factor hotărîtor al dezvoltării societății contemporane. Pe acest temei clădim conștiința patriotică a elevilor noștri. Pe baza unor astfel de reprezentări și noțiuni li se pot forma elevilor convingeri ferme și sentimente patriotice profunde.

Patriotismul socialist presupune, așadar, și un fond afectiv de sentimente moral-politice cum sînt dragostea fierbinte față de patria socialistă, admirația pentru frumusețile sale, respectul adînc față de opera constructivă pe care o înfăptuiește poporul nostru harnic și talentat, devotamentul fără margini față de conducătorul său încercat — partidul, mîndria de a fi cetățean al Republicii Populare Romîne, mîndria pentru trecutul revoluționar și pentru înfăptuirile revoluționare de azi, convingerea fermă asupra superiorității regimului de democrație populară și încrederea în viitorul fericit al patriei, prietenie sinceră față de toate țările lagărului socialist, dragoste și respect față de poporul sovietic, constructor al comunismului, ură neîmpăcată față de dușmanii patriei. În sfîrșit, educarea patriotismului socialist presupune elaborarea unui sistem de obișnuințe și a unei conduite pătrunse de spirit patriotic. Cu alte cuvinte, adevăratul patriotism nu se rezumă la declarații, la vorbe meșteșugite, ci se exprimă prin fapte și acțiuni vii în folosul patriei, prin participare organizată și activă la viața social-politică a țării.

Drumul spre atingerea acestor importante obiective deschide în fața cadrelor didactice cîmpul vast al unei interesante, multilaterale și pline de răspundere activități educative. Începuturile ei le găsim acolo unde școlarul pășește pentru prima oară pragul școlii, iar încheierea acolo unde el, trecînd dincolo de pragul școlii, pășește în viață în calitate de constructor și cetățean demn al țării. Această activitate poate fi asemănătoare cu un cerc care se lărgește tot mai mult pe scara vîrstelor: reprezentările și noțiunile despre patrie se îmbogățesc, se dezvoltă convingerile și sentimentele patriotice, apar mereu posibilități noi ca elevii să se manifeste activ pe linia acestor convingeri și sentimente. În procesul activității se îmbină eforturile comune ale unui întreg șir de factori educativi, în front comun: cadrele didactice, organizațiile U.T.M. și de pionieri, părinții, colectivele de muncitori cu care elevii vin în contact, întreaga opinie publică a țării.

Pe tărîmul acesta vast al activității desfășurate pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist se evidențiază cîteva probleme de bază care se cer analizate mai pe îndelete. Pe prim plan stă necesitatea ca în procesul de instruire și educație să li se ofere elevilor cît mai deplin putința de a-și însuși cunoștințe trainice despre tot ce se leagă de patria noastră socialistă. Este ceea ce se și realizează de altfel prin predarea geografiei și istoriei patriei, a Constituției R.P.R., a economiei politice și a socialismului științific, prin predarea limbii și a literaturii romîne și prin dezvoltarea unei largi tematici cu conținut patriotic în orele de dirigenție. Și multe din lecțiile de științe naturale, fizică sau matematică pot deveni, la rîndul lor, minunat prilej de adîncire a cunoașterii patriei, de educare în spiritul patriotismului socialist. Pe temelia cunoștințelor acumulate în acest fel elevii ajung treptat să sesizeze, să înțeleagă superioritatea orînduirii noastre economice și social-politice.

Se cuvine aici să atragem atenția asupra importanței faptului de a oferi elevilor posibilitatea să compare. Cît de actual sună în această privință îndemnul marelui Gorki! „Cunoștințele — spunea el — se dezvoltă în general prin comparație, dar tineretul nostru n-are cu ce compara ceea ce îi este dat, ce a ajuns să stăpînească... Cunoașterea trecutului i-ar lecui (pe tineri — n.n.) de tendința către graba de a-și însuși succesele prezentului fără a se gîndi la viitor, fără a căuta să aprofundeze și să fructifice bunul de care ne bucurăm". (Pravda, 25 februarie 1935).

Viața ne servește destui termeni de comparație. Să reamintim bunăoară elevilor întîmplarea, devenită de domeniul anecdotei, cu acel afacerist american care, în urmă cu vreo 15 ani, afirma cu emfază că va binevoi să se lase călcat de primul tractor ce va ieși de pe poarta vreunei uzine romînești. Trist i-ar fi fost sfîrșitul dacă s-ar fi ținut de cuvînt, căci pe porțile uzinelor noastre au ieșit majestuos zeci de mii de tractoare purtînd marca „Fabricat în R.P.R.". Numai în regiunea Iași, așa cum a declarat recent tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la ședința activului de partid din această regiune, numărul de tractoare cu care e înzestrată agricultura socialistă este egal cu jumătate din numărul total de tractoare pe care le avea altădată Romînia burghezo-moșierească.

Lecțiile, manualele nu trebuie să fie însă singurele izvoare de unde pot dobîndi elevii cunoștințe despre patria noastră socialistă. Ei pot fi atrași de asemenea într-o largă activitate în afară de lecții și în afară de școală: activitatea în diferitele cercuri pe obiecte, organizarea unor adunări cu temă sau a unor simpozioane închinate înfăptuirilor din anii puterii populare, lectura, vizionarea spectacolelor etc. etc. În această privință se cere subliniată necesitatea de a se spori ponderea muncii independente a elevilor, a acțiunilor de cunoaștere nemijlocită de către ei a patriei, a realizărilor regimului democrat-popular. E vorba de organizarea largă a vizitelor în unitățile industriale, în gospodării agricole de stat și colective, pe șantiere, în instituții de cultură și laboratoare, la expozițiile care popularizează succesele economiei, științei și culturii noastre. Mișcarea de cunoaștere a ținutului natal și a meleagurilor însorite ale patriei este și ea o acțiune importantă pe această linie. De asemenea, avîntul pe care l-au luat drumeția și excursiile în vara acestui an se cere întețit, iar experiența practică acumulată în această privință — generalizată. Trebuie să ajungem acolo încît fiecare absolvent al școlii de 7 ani să fi văzut cu ochii săi înfăptuirile și frumusețile regiunii natale și Capitala țării, fiecare absolvent de școală medie, profesională sau tehnică să fi poposit în cetatea de oțel a Hunedoarei, la hidrocentrala de la Bicaz, pe șantierul nou al Galaților, printre sondele Prahovei, în cetatea fibrelor sintetice — Săvinești.

Iată și o altă problemă de mare însemnătate: necesitatea de a le oferi elevilor exemplul potrivit pe care să se sprijine, de la care să pornească în elaborarea conduitei lor patriotice. Bineînțeles, este vorba în primul rînd de exemplul pe care elevii îl au mai la îndemînă, cel mai apropiat și mai accesibil lor: exemplul personal al profesorilor, respectiv devotamentul acestora față de patrie, manifestat în primul rînd în felul cum își îndeplinesc sarcinile.

În mod deosebit am vrea să subliniem marea însemnătate a exemplului comuniștilor în educarea elevilor în spiritul patriotismului socialist. Comuniștii întruchipează în măsura cea mai deplină dragostea fierbinte de patrie, înaltul spirit de abnegație și sacrificiu pentru binele și fericirea celor mulți. Vizitele la muzeele de istorie a partidului, întîlnirile cu vechi luptători comuniști, cunoașterea faptelor viteze ale celor mai buni fii ai poporului căzuți în lupta pentru libertate pun în lumină pilda minunată a comuniștilor în trecut. „Aduceți copiii aici, ca să știe" — spune Maria Banuș în poezia ei „Slavă eroilor Doftanei", arătînd cu forță artistică marea putere de înrîurire emoțională pe care o are cunoașterea nemijlocită a mărturiilor luptei duse de partid:

Aduceți copiii aici, ca să știe,
Să știe ce-i ura și sfînta minie.
Aduceți copiii aici, fără teamă,
Iubirea și ura fierbinte
se cheamă
Aduceți copiii aici, lîngă pietre,
Să simtă dogoarea nestinselor
vetre,
Să simtă ce-nseamnă credința
de clasă,
Lumina ce trece prin negura
deasă.
Și-n neagra teroare și-n greul
restriștii
Să știe ce-au fost, pentru noi,
comuniștii".

În aceeași măsură este necesar să cunoască elevii exemplul comuniștilor de azi, nu mai puțin înflăcărat, nu mai puțin emoționant, exemplul comuniștilor aflați în primele rînduri, dîrzi, curajoși inițiatori pe toate fronturile construcției socialiste. Să găsim modalități ca elevii să-i cunoască nemijlocit, fie invitîndu-i în școală, fie vizitîndu-i la locul de muncă. Important e faptul că în contactul acesta cu comuniștii se creează o anumită stare de spirit moral-politică, faptul că elevii văd în acești oameni înaintați un ideal moral spre care năzuiesc, spre care se îndreaptă cu încredere, cu dragoste, cu admirație.

O altă problemă a cărei importanță se cere de asemenea subliniată este aceea a necesității de a crea elevilor posibilități cît mai largi să se manifeste activ pe linia convingerilor și sentimentelor lor patriotice, prin fapte și acțiuni în folosul patriei. Dragostea de patrie e un simțămînt a cărui profunzime se măsoară cu faptele și mai puțin cu vorbele. Tineretul nostru școlar, începînd cu purtătorii cravatelor roșii, are frumoase tradiții de activitate social-utilă: la strîngerea recoltelor, pe șantiere locale sau la plantarea puieților, la înfrumusețarea școlilor, străzilor, orașelor și satelor. Organizațiile U.T.M. din școli și unitățile de pionieri și-au îndeplinit cu prisosință rolul de inițiatori și organizatori ai acestor acțiuni. Ele trebuie să se bucure însă într-o mai mare măsură de sprijinul cadrelor didactice. E vorba aici de un sprijin competent, cu caracter pedagogic, și nu de luarea unor măsuri administrative, așa cum se mai întîmplă în unele școli, unde acțiunile social-utile sînt lipsite de conținut educativ (căruia îi ia locul goana după rezultate cantitative), de manifestarea vie a spiritului de inițiativă al elevilor. Acțiunile social-utile trebuie să aibă pentru elevi semnificația unei contribuții pe care o aduc ei după puterile lor, alături de întregul popor, la înflorirea și întărirea patriei noastre socialiste. Pentru aceasta trebuie ajutați să vadă cu claritate scopurile concrete ale acțiunilor lor. Nu e un secret că mai sînt elevi care știu destul de vag ce se întîmplă cu materialele colectate de ei sau ce importanță prezintă faptul că au plantat o zonă verde.

Nu putem trece desigur cu vederea faptul că aspectul spiritual nou al elevilor noștri se oglindește în primul rînd în atitudinea lor conștientă față de învățătură, față de muncă în general. Înainte arătam că procesul de instrucție este unul dintre cele mai importante mijloace de educație, de educație în spiritul patriotismului socialist în cazul de față. Educația, și în mod deosebit educația în spiritul patriotismului socialist, creează la rîndul său condiții optime pentru desfășurarea instrucției. Educația în spiritul patriotismului socialist dă elevilor argumente de însemnătate socială asupra necesității de a învăța. Privită astfel, învățătura nu mai este doar o chestiune personală; ea devine o chestiune de ordin general. Dacă înveți bine sau rău — aceasta privește și colectivul din care faci parte, colectivul de pedagogi și de părinți, privește întreaga societate care așteaptă de la tine să te pregătești temeinic, însușindu-ți știința, să devii constructor de nădejde al țării. În acest mod învățătura devine o datorie patriotică. Folosind sprijinul organizațiilor U.T.M. și de pionieri, profesorii trebuie să-i ajute pe elevi să dea muncii lor tocmai o asemenea înaltă semnificație.

A înarma pe elevi cu ample și temeinice idei și noțiuni despre patria noastră socialistă, a le forma sentimente puternice și convingeri patriotice ferme, a le deschide largi posibilități pentru fapte și acțiuni patriotice — iată, schițate în linii generale, direcțiile principale ale activității de educare a elevilor în spiritul patriotismului socialist. Munca aceasta, al cărei scop este de a da țării cetățeni demni, patrioți înflăcărați, constituie fără îndoială ea însăși o misiune patriotică, de cinste și de mare răspundere încredințată fiecărui lucrător al școlii noastre socialiste.

La marginea pădurii Băneasa, unde la 26 august 1944 unități ale armatei romîne și formațiunile patriotice au luat parte pentru apărarea Bucureștiului și curățirea teritoriului țării de trupele hitleriste, există azi o placă comemorativă în fața căreia pionierii întreține cu grijă ronduri cu flori și brazde de iarbă.

Virgil Caraba

cercetător principal la Institutul de Științe Pedagogice — București

Insemnări de la lecții

Concluzia firească

Am asistat, la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu" și la Școala medie nr. 3 „Ion Neculce" din București la cîteva ore de economie politică. Cele constatate ne pot îndreptăți să considerăm că studierea economiei politice de către elevii claselor a X-a ale acestor școli se va desfășura cu deplin succes. Bine pregătiți, mulți elevi au răspuns cu siguranță la întrebările profesorilor, dovedind sîrguința cu care învață chiar de la începutul anului școlar și temeinicia înțelegerii unor noțiuni fundamentale ale economiei politice.

Fără îndoială că buna pregătire încă din primele săptămîni ale anului școlar este și rodul înțelegerii celor arătate de profesori la lecțiile introductive cu privire la însemnătatea studierii economiei politice. Bunăoară, tovarășa Aurelia Ștef, profesoară la Școala medie „Aurel Vlaicu", demonstra elevilor la lecția introductivă că, pentru a face față cu succes cerințelor dezvoltării economiei și culturii noastre socialiste, în cadrul cărora vor munci nu peste mult timp, ei trebuie să se formeze ca tineri conștienți, înarmați cu cunoașterea legilor de dezvoltare a societății, le arăta că însușirea economiei politice marxiste îi va ajuta să cunoască adevărul științific despre societate, să interpreteze în mod just evenimentele istoriei mondiale contemporane, să înțeleagă și să cunoască profund politica partidului și statului nostru.

A-i face pe elevi să înțeleagă marea însemnătate a obiectului de studiu este însă numai una din preocupările lecțiilor de introducere în predarea economiei politice. Pe bună dreptate tovarășa Ștef consideră că profesorul care predă această disciplină trebuie să facă de la primele ore elevii să înțeleagă și să rețină cît mai precis noțiunile ei fundamentale. Este cît se poate de limpede, de pildă, că numai reprezentîndu-și foarte clar ce înseamnă munca și ce înseamnă forța de muncă elevii vor putea să înțeleagă noțiunea de forță de muncă ca marfă și apoi procesul de producere a plusvalorii.

O mare atenție trebuie acordată și formularilor pe care le folosesc elevii. Într-adevăr, o cît de mică denaturare a vreunei formulări poate aduce prejudicii însușirii științifice a unor noțiuni de mare însemnătate.

Un bun exemplu în ceea ce privește grija pentru asigurarea purității ideologice, a bunei desfășurări a orelor de economie politică îl dă tov. prof. Dan Ion de la Școala medie nr. 4 „Aurel Vlaicu". Pentru a ne opri numai la un singur exemplu să ne referim la faptul că răspunsul unei eleve, conținînd o deficiență de exprimare care putea duce la o înțelegere greșită, subiectivistă și finalistă a felului în care se stabilesc relațiile între oameni în procesul de producție a bunurilor materiale, a fost sesizat cu promptitudine de profesor, care a precizat imediat caracterul obiectiv al acestui proces.

În general tov. Dan Ion se dovedește a fi un bun profesor de economie politică. Lecția la care am asistat a fost pătrunsă de combativitate (de pildă, în explicarea incompatibilității economiei politice marxist-leniniste cu orice fel de concepții potrivnice intereselor proletariatului), sistematică și concisă, s-a referit la marile succese ale științei din țările socialiste (în legătură cu posibilitatea folosirii legilor obiective) și s-a sprijinit în argumentarea tezelor expuse pe numeroase exemple.

Trebuie spus însă totodată că lipsa de exigență față de puritatea ideologică, față de modul de predare și însușire a economiei politice poate duce la confuzii, la vulgarizarea unor noțiuni. Fără a fi vorba de o generalizare, se poate arăta că la o oră de economie politică la clasa a X-a „B" de la Școala nr. 3 „Ion Neculce", condusă de profesorul Victor Grigorescu, se afirma, în sprijinul demonstrării caracterului muncii ca activitate conștientă a omului, faptul că „și animalele muncesc (?!) dar nu în mod conștient". Fără îndoială că, admițînd astfel de confuzii, tov. Grigorescu nu va putea asigura o însușire științifică a economiei politice.

Oprindu-ne pe scurt și asupra unor aspecte metodice ale lecțiilor să ne referim de exemplu la modul de a face apel la cunoștințele anterioare de economie politică, obținute de elevi la alte materii. Dacă tov. Dan Ion și-a întrebuințat în foarte mică măsură experiența pentru a folosi cunoștințele anterioare ale elevilor în argumentarea necesară lecției noi, care a căpătat un caracter oarecum prea academic, tov. Grigorescu, în schimb, a abuzat de această metodă, transformînd întreaga oră într-un prelungit colocviu cu elevii, bazat pe întrebări care cereau răspunsuri mult prea simpliste. Iată dovedindu-se o dată în plus că în această direcție exagerările de orice natură sînt dăunătoare.

Concluzia firească la cele arătate conduce în mod inevitabil la necesitatea de a repeta cu insistență, de a sublinia încă și încă o dată că asigurarea purității ideologice, a preciziunii noțiunilor, a combativității față de ideologia burgheză are o însemnătate deosebită și în predarea economiei politice în școala noastră, cu atît mai mult cu cît, așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de al III-lea Congres al P.M.R., în prezent activitatea ideologică este tărîmul principal al luptei de clasă, al luptei dintre vechi și nou.

Ținînd seama în întreaga activitate didactică de această însemnată indicație dată de partid, muncind cu perseverență și entuziasm, cu exigență față de sine însuși și față de elevi, fiecare profesor va avea profunda satisfacție de a-și vedea roadele muncii în rezultatele tot mai bune obținute de elevii săi.

Lector univ. S. Coster

LA INCEPUT

Se spune adesea că există lecții ușoare și lecții grele. Afirmația n-o fac numai elevii... Ea face parte din folclorul profesiunii noastre, căci fiecare disciplină își are „cotele" ei mai dificil de asaltat dar fără a căror cucerire întregul front al cunoștințelor se clatină de la oră la oră (ca să nu mai vorbim de la an la an). În privința aceasta fiecare profesor cunoaște relieful programei, iar planificările calendaristice (pentru început) ne și dezvăluie destule titluri subliniate ca atare printr-un număr mai copios de ore. Așadar există lecții grele. Bunăoară lecțiile recapitulative de sfîrșit de an au o reputație, întru totul meritată de altfel, de ore serioase, cu o pondere didactică aproape incomparabilă, fiind dezbătute metodic pe toate fețele.

Dar primele lecții de la începutul anului școlar? Majoritatea profesorilor și învățătorilor le privesc cu deosebită seriozitate așa cum privesc constructorii armătura betonului de la fiecare etaj al clădirii pe care o înalță. Există însă și excepții, puține la număr dar primejdioase: risipitorii orelor și minutelor din primele săptămîni de școală. Cum noi nu vrem să tolerăm asemenea stări dăunătoare muncii, le vom supune focului criticii, fiind siguri că astfel vom contribui la înlăturarea lor. Să ne concentrăm deci razele reflectorului asupra procedeului folosit de „risipitori", pentru a găsi verigile care să ducă la înlăturarea lui.

Bucurîndu-se încă de climatul vacanței, de ambianța festivă a reîntîlnirii, de o anumită nestabilitate în orar, adepții „rodajului îndelungat" transformă primele ore într-un fel de improvizație pe o temă nu rareori improvizată și ea, cu un conținut prolix și rarefiat, o mixtură de motive și tonuri trăgîndu-și 50 de minute seva din atotmîntuitorul „văzînd și făcînd..." Și dacă ar fi numai 50 de minute marcate în clopoțel! Căci nu cred să existe lecții într-un fel mai memorabile decît aceste lecții care rămîn de fapt niște întîlniri pur și simplu, niște recreații între patru pereți. Sînt convins că în ciuda golului lor, aceste ore fără lecții cîntăresc greu. Sînt mai mult decît un eșec izolat; sînt o sursă de eșecuri.

Să ne gîndim o clipă: pentru lecțiile recapitulative comisiile metodice stabilesc planuri amănunțite prevăzînd volumul cunoștințelor și metodica predării, sindicatul din școală are prevăzută cel puțin o dezbatere specială în jurul acestei probleme, directorul oricît de ocupat ar fi, își găsește timp să asiste la orele respective, organele de îndrumare și control sînt în această perioadă mai active ca oricînd.

La lecțiile de la începutul anului școlar acest aparat complex nu intră în funcțiune întotdeauna și, mai ales, peste tot, cu destulă promptitudine. Încă mai sînt cazuri cînd nu găsești nici planuri amănunțite de predare, nici o atenție deosebită din partea sindicatului, nici asistențe... Și atunci unii profesori își alcătuiesc planul lecției plecînd din cancelarie pe culoar. Scopul: Plural, belșug de scopuri, toate în cel mai înalt grad instructiv-educativ. Pornind de la ideea că primele lecții „organizează" clasa pentru munca viitoare întocmai ca desmiriștitul, aratul și grăpatul un teren agricol, socotește că ele trebuie să fie un fel de dirigenție a materiei proprii...

Nu am fi abordat această problemă dacă ea nu ar fi fost readusă, din păcate, în actualitate de unele tendințe manifestate ici-colo în școli și care au aruncat o umbră asupra atmosferei sărbătorești, dar de muncă intensă, care a domnit în general.

Este un adevăr pedagogic de la care nu avem dreptul să ne abatem nici măcar o singură oră: lecțiile din primele săptămîni de școală, ca și cele din ultimele săptămîni au o valoare deosebită. Grija pentru a nu le dilua conținutul trebuie să fie la fel de puternică; să nu lăsăm ca vreuna dintre aceste ore să facă ramuri pe care să nu rodească nici o cunoștință propriu-zisă. La aceasta au datoria să vegheze și inspectorii secțiilor de învățămînt și directorii școlilor, organizațiile sindicale din școli, comisiile metodice.

Să începem lecțiile din primul moment cînd am intrat în clasă. Lecțiile, nu orele... Subiect de lectorat sau, cel puțin, de... meditat.

Mircea Sîntimbrianu

Precizie tehnică

Se poate realiza precizia tehnică în cadrul unei lecții de desen despre scrierea STAS, predată la început de an școlar la clasa a VIII-a?

Pornind de la rolul predării desenului tehnic în general, răspunsul nu poate fi decît afirmativ. Practica predării ridică însă probleme complexe, mai ales atunci cînd se transmit, ca în cazul de față, elemente auxiliare ale desenului tehnic și proiectiv menite să ducă mai ales la înarmarea elevilor cu priceperi.

În lecția la care ne referim, predată la clasa a VIII-a „E" a Școlii medii „Dr. Petru Groza" din Capitală, problemele esențiale au fost soluționate cu deosebită pricepere pedagogică de către profesor. Desigur că, o lecție fiind un tot unitar, faptele care contribuie la realizarea obiectivelor urmărite se întrepătrund, se împletesc strîns. În analiza ei ne vom permite însă să le disociem.

Să urmărim „pe viu" cîteva momente din lecție.

Profesorul a dat explicațiile de bază privind caracteristica literelor STAS — înălțimile cele mai uzitate, raportul între înălțime și lățime la diferite litere, grosimea uniformă a acestora, înclinația. Tehnica execuției, ca și detaliile de lucru — măsurarea înclinației cu raportorul, efectuarea mișcării de translație a echerului, culisarea acestuia de-a lungul riglei, executarea unei litere obișnuite, execuția literelor I.M.W. etc. — sînt schițate pe tablă ca pe o planșă cuprinzînd componentele de bază.

Profesorul știe să folosească experiența din anul precedent. Manualul recomandă folosirea literelor de 8 sau 14 mm înălțime. Profesorul a observat însă că, la început, elevii se pot menține cu greutate la aceste dimensiuni atunci cînd au de tras literele în tuș. De aceea le-a recomandat — respectînd cu rigurozitate indicațiile STAS — să execute litere mai mari — de 20 mm înălțime — care pot fi conturate

mult mai ușor și mai estetic cu penița redis.

Pentru exemplificare, profesorul a adus două planșe executate la aceeași lecție de elevii clasei a VIII-a din anul trecut. Mai întîi o prezintă pe cea mai bună, relevînd toate calitățile ei: centrarea față de linia de chenar, uniformitatea și precizia conturului, păstrarea strictă a inclinației la 75°. Nu trece însă cu vederea nici defectele ei — de pildă, slaba execuție a cartușului indicator.

Apoi prezintă cea de a doua planșă.

— Este îngrijit lucrată, dar are o greșeală — spune profesorul. Vă dați seama, prin comparație, care este greșeala?

Elevii studiază atent cele două planșe, își trec în revistă noile cunoștințe și răspund:

— Literele sînt prea subțiri și apar disproporționate!

Fără îndoială că această apreciere critică îi va deprinde să privească cu mai multă exigență și propriile lor lucrări.

În asigurarea preciziei tehnice în execuție, fără înfloriturI și abateri de la norme, elementul esențial a constat în explicarea convingătoare a importanței respectării STAS-urilor ca acte normative de stat. Controlul atent și continuu al planșelor în timpul lucrului a dus la descoperirea și remedierea oricărei abateri de la rigurozitatea execuției tehnice. Foarte importantă a fost în această privință și siguranța cu care profesorul a făcut aprecierile:

— Ai pornit cu 75°, dar aici n-ai nici o înclinație mai mare de 60°.

— Planșa ta e mai mare față de mărimea A 4 cu cel puțin 15 mm.

— Ai dimensionat greșit spațiile libere laterale.

Profesorul s-a preocupat și ca elevii să cunoască importanța celor studiate în ora respectivă:

„Orice planșă executată în institutele de proiectări sau orice schiță utilizată în fabrici și uzine — le-a explicat el — folosește scrierea STAS și cartușul-indicator. Vom vizita împreună secția de proiectare a unei mari întreprinderi, ca să vedeți cum se lucrează cu elementele pe care le studiem la desenele mașinilor și agregatelor și cum se mînuiesc aparatele ISIS, care asigură precizia și rapiditatea de execuție pentru lucrările la planșele mari".

Procedeele folosite în predare s-au dovedit adecvate la această lecție care a privit îndeosebi formarea unor deprinderi de desen geometric — elemente auxiliare pentru desenul tehnic și proiectiv.

O singură rezervă. Importantă: tendința către discursivitate. Fiecare disciplină are limbajul ei specific. Chimia — formulele, Algebra — ecuațiile. Desenul — linia. La lecțiile de desen explicațiile nu trebuie să facă altceva decît să clarifice anumite trăsături ale construcției alcătuite din linii pe planșete. Altfel distrag atenția și devin dăunătoare.

C. Al.

Formarea unei concepții juste despre cîmpul material

Predarea cunoștințelor despre cîmpul material urmărește să demonstreze elevilor că materia se prezintă sub două aspecte : substanță și cîmp. Însușirea acestei teme este o verigă necesară în înarmarea lor cu o concepție științifică despre unitatea materială a lumii și complexitatea transformărilor ei.

Primul contact cu noțiunea de cîmp are loc în cursul clasei a VIII-a prin studierea cunoștințelor despre cîmpul gravitațional.

Noțiuni mai precis conturate, mai științific prezentate despre cîmp se predau însă în clasa a X-a. Chiar la începutul studiului electrostaticii li se prezintă elevilor cîmpul electrostatic și însușirile lui. Aici este posibil să li se arate elevilor cele două moduri de a explica interacțiunea dintre corpurile electrizate: acțiunea la distanță și acțiunea din aproape în aproape, prin intermediul cîmpurilor.

În general, în școală cîmpul se definește ca fiind „spațiul din jurul unui corp greu, al unui corp electrizat, al unui curent electric, în care acesta își manifestă acțiunea sa gravifică, electrică, magnetică etc.". Această definiție arată **unde se găsește,** iar nu **ce este** cîmpul. Conform acestei definiții, cîmpul este identificat cu spațiul. Cu alte cuvinte, se consideră implicit existența spațiului în sine, ca ceva exterior materiei. Dar spațiul nu există independent de materie, deoarece spațiul și timpul sînt forme de existență a materiei. „Fără materie — spune Engels referindu-se la spațiu și timp — ele nu sînt nimic".

Cîmpul este în realitate o stare a materiei. Întinderea în spațiu este o proprietate a materiei, deci și a cîmpului. A considera cîmpul fizic ca un spațiu ar însemna a confunda formele de existență ale materiei cu materia însăși.

Unii autori de manuale definesc cîmpul drept „o stare specială a spațiului". Nici această definiție a cîmpului nu este corectă, fiind o variantă a celei de mai sus. De același viciu suferă și definiția care consideră cîmpul ca „un proces fizic care se produce într-un oarecare domeniu al spațiului". Atît „starea specială a spațiului" cît și „procesul fizic în spațiu" implică existența unui spațiu rupt de materie, ceea ce este absurd.

Definiția cîmpului trebuie să pornească de la faptul că acesta este o stare a materiei (cîmp material) — anume, starea ei continuă (neîntreruptă), neformată din particule, dar umplînd spațiul dintre particule. Trebuie să urmeze apoi precizarea unei însușiri specifice care să deosebească între ele diferitele cîmpuri speciale : electric, magnetic, electromagnetic etc. Ținînd seama de genul proxim și diferența specifică, am putea defini cîmpul electrostatic în modul următor : o stare a materiei care se manifestă în fiecare punct printr-o forță aplicată unei sarcini electrice aflată în punctul dat

În ce moment al predării și prin ce trepte metodice se poate preda această definiție a cîmpului electrostatic în cursul lecțiilor de electrostatică din clasa a X-a ? Cred că nu este bine să dăm definiția cîmpului electrostatic la începutul sau chiar în cursul lecției referitoare la această temă. După ce în șirul lecțiilor anterioare am subliniat anumite concluzii experimentale și am canalizat înțelegerea elevilor spre o prelucrare logică a lor, putem da definiția la sfîrșitul capitolului despre electrostatică, în seria concluziilor finale. Ținînd seama de importanța pe care o are înțelegerea de către elevi a noțiunii de cîmp material pentru înarmarea lor cu cunoștințe juste despre lume, nu socotim ca excesivă această cerință. Credem chiar că programa de învățămînt ar trebui să prevadă explicit acest lucru, printr-un paragraf cu titlul : „Definiția cîmpului electric", la sfîrșitul capitolului rezervat electrostaticii.

Succesiunea experiențelor care vor duce la concluziile asupra cîmpului despre care vorbeam mai sus ar putea avea următoarea schemă.

La începutul lecției despre cîmpul electrostatic apropiem un corp electrizat de un electroscop slab încărcat, variind poziția corpului electrizat. Se constată că pentru fiecare poziție foițele electroscopului se apropie sau se depărtează mai mult una față de alta. Deducem că în diferite puncte din jurul corpului electrizat acționează forțe asupra unei sarcini aflate în acele puncte și scoatem apoi concluzia: în jurul unei sarcini electrizate există un cîmp electrostatic. (Prin urmare, nu definim cîmpul material, ci constatăm doar existența unei forțe în fiecare punct din jurul sarcinii, adică existența unui cîmp de forțe pe care-l numim cîmp electrostatic).

Prin experiența descrisă în manualul de clasa a X-a la pagina 32 (ediția 1961) arătăm că în jurul corpurilor electrizate acțiunea electrică se manifestă de-a lungul unor linii de forță care merg de la o sarcină electrică la alta. Stabilim apoi convențional sensul liniilor de la sarcina pozitivă spre cea negativă. Cu ajutorul cîmpului electrostatic explicăm influența electrică, efectuînd experiențele clasice. Concluzia la care ajungem este aceea că sarcinile electrice pot fi deplasate de către cîmpul electrostatic. Deci, cîmpul electrostatic exercită forțe asupra corpurilor electrizate aflate în calea liniilor de forță. Pe baza legii a treia a mecanicii, după care forța implică interacțiunea obiectelor materiale, deducem că și cîmpul electrostatic, exercitînd forțe asupra corpurilor electrizate, trebuie să fie o stare a materiei. Este o concluzie fundamentală: cîmpul electrostatic are existență reală, pusă în evidență prin spectrul liniilor de forță. El este o stare a materiei.

Întărim această concluzie cu ajutorul încărcării și descărcării buteliei de Leyda demontabilă : energia electrică a condensatorului se găsește concentrată în dielectric. Demonstrăm apoi că în cazul unui condensator cu regiunea dintre armături vidă de substanță, energia este localizată în cîmpul electrostatic

Acum elevii și-au însușit elementele pe baza cărora pot înțelege definiția cîmpului electrostatic : o stare fizică a materiei care se manifestă printr-o forță aplicată sarcinilor aflate în domeniul cîmpului.

Recapitulăm apoi cu ei caracterele fundamentale ale cîmpului electrostatic: este o stare a materiei ; se întinde teoretic pînă la infinit ; liniile lui de forță pornesc și se termină pe sarcinile electrice, de aceea se numește cîmp potențial; este generat de sarcini electrice și acționează asupra sarcinilor electrice, ceea ce explică acțiunile reciproce dintre corpurile electrizate, acțiuni date de legea lui Coulomb.

Socotim că procedînd în felul acesta elevii își făuresc o concepție materialistă despre cîmpul electrostatic, primul pas în formarea concepției generale despre cîmpul material unic.

În lecțiile următoare de electricitate vom utiliza cunoștințele despre cîmpul electrostatic în explicarea fenomenelor electrice. De exemplu, vom arăta că electronii liberi din conductoare sînt antrenați în mișcarea dirijată, formînd curentul electronic, de către cîmpul electric creat de generatorul electric. De asemenea, ionii din cuvele electrolitice sînt dirijați către electrozi tot de către cîmpul creat în electrolit de către sarcinile electrice de pe electrozi. Tot cîmpul electric, generat într-un tub de descărcare între electrozii cestuia, este cauza mișcării electronilor și ionilor în descărcările electrice în gaze.

La capitolul „Electromagnetism" îi vom familiariza pe elevi cu un nou tip al cîmpului material : cîmpul magnetic. Metodica predării acestei noțiuni este ușurată de faptul că elevii cunosc acum două tipuri de cîmp material : cîmpul gravific și cel electrostatic. Începem prin punerea în evidență a cîmpului magnetostatic din jurul unui magnet permanent, cu ajutorul piliturii de fier. Spectrul magnetic poate fi fixat pe parafină sau poate fi fotografiat.

Același procedeu îl folosim și în punerea în evidență a cîmpului magnetic creat în jurul curenților electrici. Cu ajutorul acelor magnetice stabilim sensul cîmpului magnetic în lungul liniilor de forță și predăm regula șurubului.

Analizînd cu elevii spectrele magnetice ale curenților electrici sub diferite forme — liniar, circular, solenoid — ajungem la cîteva concluzii referitoare la cîmpul magnetic. Anume, stabilim că liniile lui de forță sînt linii închise în jurul curentului electric sau al traectoriei sarcinii electrice : Dacă liniile cîmpului magnetic sînt închise, ele nu pot uni mase (sarcini) magnetice, deci nu există mase magnetice, cum s-a crezut în trecut. Liniile cîmpului magnetic fiind închise, acest cîmp se numește cîmp de vîrtej sau cîmp rotațional. Cîmpul magnetic este generat de mișcarea sarcinilor electrice, adică de variația unui cîmp electric.

Sînt necesare cîteva noțiuni sumare pentru explicarea magnetismului permanent, deoarece altfel elevii ar fi ispitiți să creadă că în cazul magneților permanenți cîmpul magnetic este creat de mase magnetice. Se va arăta deci elevilor că magnetismul substanțelor magnetice se datorește mișcării electronilor din atomii acelor substanțe, atît mișcării electronilor în jurul nucleului atomic, cît și mișcării de rotație a electronilor în jurul axei lor proprii (spinul electronilor).

După cum în cadrul interacțiunilor dintre sarcinile electrice fenomenul avea două laturi — a) generarea cîmpului de forțe de către sarcină și b) acțiunea cîmpului asupra sarcinii — tot astfel se petrec lucrurile și în cazul cîmpului magnetic.

După ce elevii au înțeles că sarcinile electrice aflate în mișcare generează cîmpul magnetic, trecem la studiul acțiunii cîmpului magnetic asupra curentului electric — forța electromagnetică și apoi asupra unui electron în mișcare — forța Lorentz. Urmează studiul forței electrodinamice, ca efect al compunerii cîmpurilor a doi curenți electrici învecinați. Elevii înțeleg întotdeauna ușor generarea acestor forțe de interacțiune dacă ele le sînt explicate prin compunerea cîmpurilor magnetice suprapuse. Le vom atrage atenția că și cîmpul magnetic acționează prin forțe asupra curentului electric, asupra sarcinilor în mișcare și asupra magneților.

Înțelegerea inducției electromagnetice are o mare însemnătate nu numai pentru că este un fenomen cu largi aplicații în electrotehnică dar și pentru că ajută mult la înțelegerea și însușirea corectă a noțiunii de cîmp magnetic.

Arătăm elevilor că prin introducerea și scoaterea magnetului din bobină sau prin mișcarea bobinei se naște curentul indus; rezultă că acesta ia naștere prin mișcarea relativă a magnetului și a bobinei adică sarcinile electrice din conductorul bobinei sînt puse în mișcare ordonată. Facem

acum experiența următoare : magnetul fiind în bobină și ambele fixe pe masă apropiem de un pol al magnetului o bucată de fier; se naște curentul indus. Care este cauza ? Nu este greu să ajungem cu elevii la concluzia că variația cîmpului magnetic este cauza curentului indus adică a mișcării dirijate a sarcinilor electrice. Concluzia este întărită prin experiența prin care variem intensitatea curentului electric din bobina primară.

Din analiza fenomenului de autoinducție ajungem cu elevii la concluzia că în cîmpul magnetic al unei bobine se localizează energie. Această localizare de energie se produce chiar dacă în interiorul bobinei ar exista vid de substanță. Prin urmare, cîmpul magnetic exercită forțe și posedă energie, deci este de natură materială.

Am ajuns astfel să-i facem pe elevi să constate un paralelism de însușiri și o identitate de natură între cîmpul electric și cel magnetic (ambele sînt forme de mișcare ale cîmpului material unic), să arătăm că dată fiind pe de o parte generarea reciprocă a cîmpurilor electrice și magnetice variabile și pe de altă parte mișcarea, repausul (deci viteza) fiind relative, descompunerea cîmpului electromagnetic în cîmp electric și magnetic este și ea relativă. Ajungem la concluzia că un corp care are față de sine însuși un cîmp electric, are, față de un corp mobil în raport cu el, și cîmp electric și cîmp magnetic.

Încheind concluziile asupra cîmpului magnetic atragem atenția elevilor asupra faptului că variația cîmpului magnetic generează un cîmp electric. Această concluzie este de o importanță extremă. Ea pregătește terenul pentru a ajunge la noțiunea de cîmp electromagnetic în clasa a XI-a, unde elevii își completează noțiunea de cîmp material constatînd că un cîmp electric ia naștere chiar în absența unui conductor și se manifestă nu prin deplasarea unor sarcini, ci sub forma curentului de deplasare al lui Maxwell.

Prof. Angela Negulescu
Școala medie „Mihai Viteazul"
București

La cercul pedagogic

Dorind ca activitatea desfășurată în cadrul cercului lor pedagogic să aducă o contribuție tot mai însemnată la ridicarea calității lecțiilor, profesorii de limba romînă din raionul Gheorghe Gheorghiu-Dej al Capitalei aduc în discuția acestui cerc numeroase probleme privind munca de predare.

Cercul pedagogic a invitat deseori la ședințele sale profesori universitari care au ținut expuneri pe diferite teme privind limba și literatura romînă. Astfel, au fost deosebit de interesante expunerile ținute de acad. Al. Graur despre „Concret și abstract în limbă", de prof. univ. Mihail Novicov despre „Trăsăturile esențiale ale realismului socialist etc.

În alte ședințe, cum ar fi de exemplu cea în care s-a discutat tema „Literatura — mijloc de educare comunistă a tineretului", profesorii și-au împărtășit experiența lor.

În planul cercului pentru acest an școlar au fost înscrise cîteva obiective însemnate care vor sta în centrul atenției profesorilor. Printre acestea se află sprijinirea cadrelor tinere, popularizarea experienței înaintate etc.

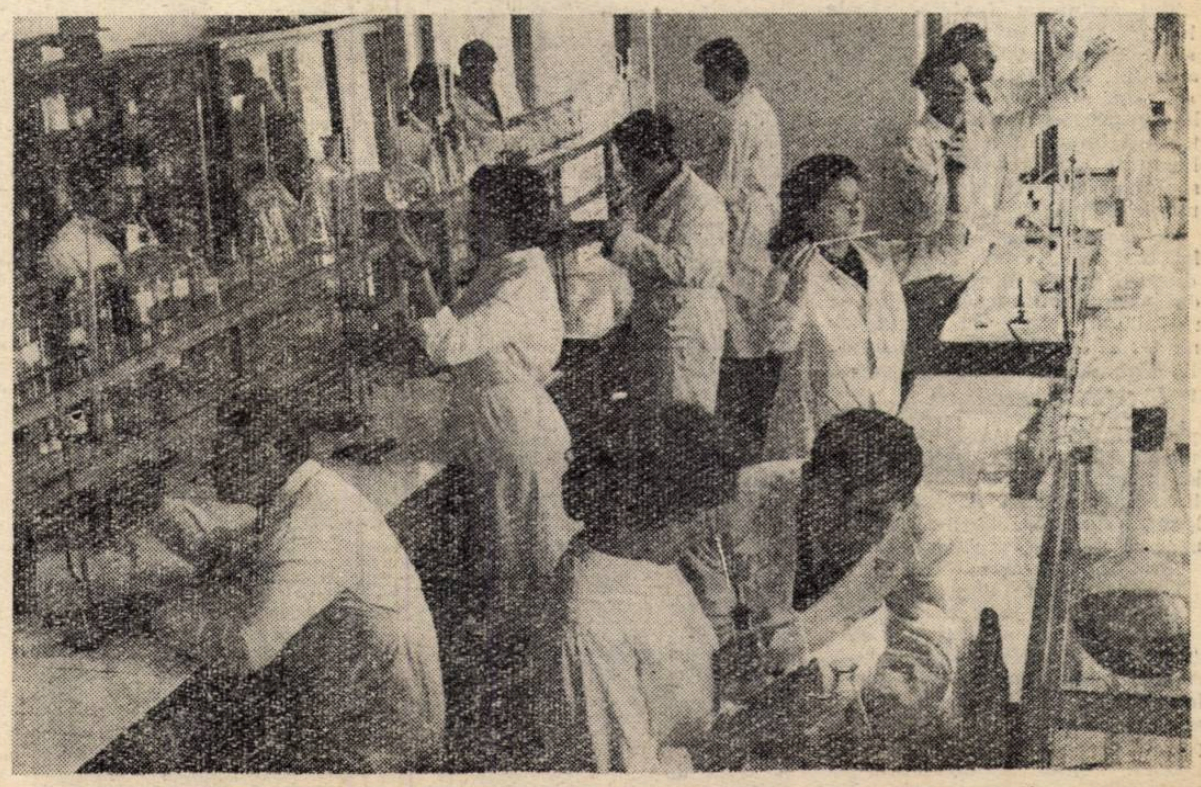

Oră de lucrări practice în laboratorul Școlii tehnice veterinare din București.

IN CLASA I

INTR-O ŞCOALĂ DE ASTĂZI

De la Bariera Vergului, cineva pătruns de niscaiva deprinderi olandeze cuprinsese în cultură de lalele un teren frumos.

În toamna lui '60 uneltele de măsurat ale constructorilor au trasat acolo un teritoriu hărăzit într-adevăr culturii. S-a pornit o fundaţie de şcoală pe pămînt de flori...

Betonul, solid şi sever, s-a prins acolo într-un pămînt idilic. Acolo se cultivă, astăzi, florile patriei.

În luna septembrie începeau marile pierderi: a copilăriei şi a demnităţii. In această lună începea monstruoasa deformare a omului. După prima recreaţie, copiii mai mari cîntau, bătînd din pumni şi făcînd gesturi caraghioase, un distih rău, umilitor despre „clasa întîi, cei mititei". Purtam vina de-a fi clasa I. Anul viitor aveam să ne răzbunăm şi noi pe cei mici. Aşa era obiceiul, aşa se păstra.

In clasă începeau bătăile în catedră cu nuiaua proaspăt strujită din ramură de gutui. Urmau curînd un „stai în picioare, măgarule !" apoi „întinde palma !" sau „ieşiţi în genunchi !"

În genunchi, în genunchi, în genunchi... Era nevoie de oameni îngenunchiaţi.

Şcoala nouă a refuzat pedagogia îngenunchierii.

Imi aminteam invidios acele lucruri urîte în faţa clasei I a Şcolii elementare nr. 70. Era ameţitor contrastul. Clasele de aici sînt ateliere de pictori, căci lumina copleşeşte totul, revărsată fără împotrivire, fără alegere. Inspirate soluţii arhitecturale au spulberat nefericirea elevilor din ultima bancă, de la perete.

În şcoala în care am învăţat eu în locul acela erau aşezaţi copiii desculţi şi cu straie umilitoare, din părinţi umiliţi sau certaţi cu rînduielile vremii. Pe atunci, cine era la fund rămînea la fund.. Discriminarea socială se vădea şi în băncile clasei I...

Cine are curiozitatea să perceapă demnitatea nemijlocită, materială să meargă şi într-o şcoală de astăzi, într-o clasă I. Aici lumina se aşterne pe plăcile de lemn, frumoasă, aurind mîinile mici, darnică şi nepărtinitoare.

Lumina este demnitate.

Dar nu numai lumina.

Şi ei, copiii, sînt demnitatea.

Peste hainele mici poartă şorţuleţe care au devenit un simbol. Această îmbrăcăminte de pînză în mărunte carouri alb-negre desemnează acum o categorie a populaţiei

Eram sigur de un lucru pe care, aflîndu-mă în clasa I-a „C" a şcolii nr. 70, voiam să-l strig tare: şorţuleţul acela va fi un halat alb într-un laborator la Brazi, sau la marile rafinării de la Ploieşti, sau la staţiunile din împeriul de grîu al Bărăganului. Şorţuleţul acela va fi halat albastru la Uzinele 23 August, la pupitrele mecanice ale termocentralelor. Şorţuleţul celălalt va fi şorţul cauciucat al unui nou Tripşa, oţelarul.

Mă gîndeam că nici noi, elevii de altădată, nici învăţătoarea copiilor din clasa I-a „C", tovarăşa Maria Manole, n-am apucat asemenea îmbrăcăminte, n-am stat în asemenea bănci, n-am călcat pe parchetul strălucitor al unor săli de clasă bogat înzestrate.

Acum, învăţătoarea desena pe tablă un portativ alb tăiat de linii oblice. După ce l-a terminat, am auzit întrebarea cunoscută:

—Ce am avut de scris pentru azi?

Răspunde Ichim, prompt şi sigur:

—Noi, pentru astăzi, am avut de scris linie, punct, linie, punct.

Care vasăzică — linie, punct, linie, punct...

Vedeam peste umerii plăpînzi caietele pline de rînduri scrise.

Ciudată evoluţie au liniile şi punctele din clasa I!

Din linii este construită şi Şcoala nr. 70, din linii şi băncile, din linii şi ferestrele... Orbita navei lui Gagarin a fost şi ea, la început, linii şi puncte.

Altădată, cînd se rupea nuiaua de pedeapsă, domnu' învăţător cerea linia de desen a cuiva şi cu aceea îi „corecta" pe cei din fund. Erau pe atunci şi astfel de linii...

Nu ştiu ce-ar simţi aceşti 31 de oameni mici din clasa I-a „C" a şcolii nr. 70 şi toţi cei ca dînşii dacă ar putea pricepe că învăţătorii lor au fost pedepsiţi să stea în genunchi.

Acum, ei au găsit pe bănci buchete de flori de septembrie, au început învăţătura cu flori.

...Septembrie este luna marilor daruri, a fructelor toamnei şi a îmbogăţirii copilăriei.

Ii priveam pe copii cum ies din clase pe rînd. La uşi îşi descălţau cipicii pe care în timpul orei îi aveau încălţaţi peste pantofi, peste sandale. Mi s-a explicat (ca şi cum ar mai fi fost nevoie), că parchetul nou trebuie păstrat. Priveam cipicii aceia din bumbac, din lînă. Noi purtam odată asemenea cipici numai dimineaţa, pe brumă. După aceea, ne lăsam tălpile pe duşumeaua îmbibată de motorină.

Picioarele mînjite cu motorină ne dădeau oarecare distincţie.., Singurul nostru cîştig în toamnele de atunci, pe lîngă linie, linie, linie... la palmă.

★

În curtea şcolii nr. 70 un bărbat şi o femeie mărunţesc pămîntul cu unelte de horticultură. Trebuie să înconjoare şcoala cu brazde multicolore. Un alt bărbat poartă evantaiul de apă al stropitoarei peste gazonul de curînd adus acolo, pe marginea brazdei lungi de sub streaşină.

Să nu uitaţi să puneţi şi lalele: doar pămîntul pe care a crescut şcoala este pămînt de flori.

Ion Gheorghe

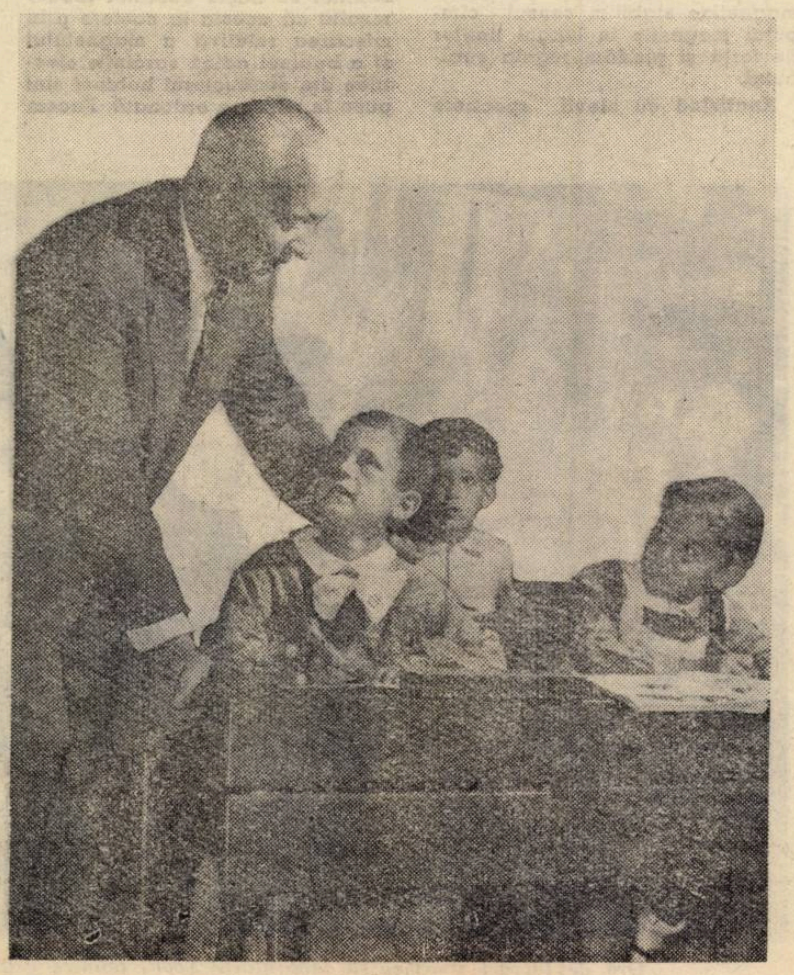

Nedumerire

Stam deunăzi şi urmăream o mînă micuţă căznindu-se să aştearnă pe hîrtie cîteva rînduri de cîrlige — „temă pentru acasă". Creionul purtat cu nesiguranţă o lua adesea razna şi atunci din vîrful lui ieşeau cu încăpăţînare cîrlige cu coada strîmbă sau parcă înadins asvîrlite deasupra liniilor tipărite în caiet.

Sîrguincios din fire, Radu nu se da bătut. Îşi încorda voinţa, încrunta din sprîncene, parcă dojenindu-şi mîna pentru nepricepere şi creionul pentru neascultare, şi o lua de la capăt. După un timp, însă, obosit de atîta efort, şi-a ridicat capul din caiet.

— Spune-mi — mi se adresează rugător — n-ai vrea să-mi faci tu cîrligele astea ? Ar fi mai frumoase decît le pot face eu !

— Bine, bine, dar tu cînd ai să înveţi a scrie dacă îţi face altcineva cîrligele ?

— Dar ce, cu astea învăţ eu să scriu ? Doar literele sînt altfel.

I-am explicat atunci ceea ce de fapt ar fi trebuit să-i explice învăţătorul şi ceea ce uneori scapă din vedere celor ce predau la clasa I : utilitatea şi rostul exerciţiilor care se fac înainte de a se învăţa prima literă din alfabet.

Val. Mura

„MAI ALES DESPRE TEHNICĂ"

E într-a'ntîia.

— La Şcoala elementară nr. 64 — mă informează puştiul clipind des, a mîndrie, din petalele pleoapelor.

— Te văd bucuros că eşti elev, Bobiţă — încerc eu să leg vorbă cu băiatul acesta drăguţ, plin de neastîmpăr copilăresc.

— „Studeeent" — mă corectează el, prelungind în chip copilăresc pe e. Tata zice că sînt „student" — se amuză Bobiţă ridicînd spre mine priviri zîmbitoare şi limpezi.

— Stai, stai ! Mai ai pînă atunci. Deocamdată, cu abecedarul. Pe ăsta să-l înveţi bine.

— Eu mă silesc — mă asigură Bobiţă cu mina cea mai serioasă din lume. Îmi fac în caiet beţişoarele şi... şi... astea, cum le zice? Pe dată degetul arătător al lui Bobiţă îi veni în ajutor, scriind în palma-i micuţă cîteva linii frînte... Ca să mă dumiresc !

— Şi îţi place treaba asta ? — îl iscodesc eu.

Copilul dă din cap. Apoi rămîne gînditor, ceea ce mă îndeamnă să continuu :

— Dar ce-ai mai dori tu să înveţi la şcoală ?

— Tot ce vrea tovarăşa învăţătoare — îmi spune cuminte copilul. Dar mai ales despre tehnică...

Mă uit la el : mic de-o şchioapă, poate nici dinţii nu i s-au schimbat încă, şi vrea să înveţe mai ales despre tehnică. Din clasa'ntîi!

— Că ţi-ar plăcea să înveţi „mai ales despre tehnică", Bobiţă, e un lucru bun. Dar pentru ce doreşti tu asta ?

— Fiindcă vreau să ştiu cum merg avioanele, vapoarele...

Bobiţă Lazăr a căpătat desigur „interesul pentru tehnică" nu acum, în primele zile de şcoală. Gustul acesta i s-a format treptat în familie, la grădiniţă, în societatea noastră — şi creşte o dată cu copilul, în şcoala în care învaţă şi care are grijă să cultive acest interes.

Iată un atribut nou al copilăriei. Un atribut căpătat în zilele noastre. Atributul copilăriei înflorite în anii liberi.

A. Cosmin

Știri

600 muncitori ai Reșiței la școala medie serală

La cursurile școlii medii serale din Reșița sînt înscriși în acest an școlar 600 de muncitori de la Combinatul metalurgic.

Școala și combinatul, sprijinite de organele locale, au creat muncitorilor-elevi condiții bune de învățătură. Cadrele didactice se străduiesc să predea lecții de un nivel ridicat și să-i ajute pe tineri în însușirea temeinică a cunoștințelor

Acțiuni patriotice

Tinerii din orașul Galați, organizați în brigăzi utemiste de muncă patriotică, aduc o contribuție de seamă la grăbirea ritmului lucrărilor pe șantierele construcțiilor de locuințe, la asfaltarea a numeroase străzi, la amenajarea de baze sportive etc.

Cu multă hărnicie își desfășoară munca patriotică elevii școlilor din localitate, evidențiindu-se în mod deosebit brigăzile de la Școala medie nr. 3.

Cadre pentru comerț

Dezvoltarea comerțului socialist, creșterea importantă, an de an, a volumului de mărfuri desfăcute în rîndurile populației, introducerea pe scară largă a tehnicii noi în comerț au făcut necesară pregătirea unui mare număr de cadre de specialitate. În acest scop, Ministerul Comerțului a organizat școli într-o serie de orașe principale ale țării.

Anul acesta funcționează nouă grupuri școlare comerciale — la București, Craiova, Constanța, Arad, Cluj, Tg. Mureș, Botoșani și Bacău. Fiecare din acestea cuprinde o școală tehnică de comerț, care pregătește contabili și merceologi și o școală profesională, care pregătește vînzători, bucătari, cofetari, măcelari, bufetieri etc.

Părerea noastră

Pe marginea articolului „Ce părere aveți, tovarăși educatori?" apărut în numărul 627 al „Gazetei învățămîntului"

— Am citit cu mîhnire cele relatate în articolul „Ce părere aveți, tovarăși educatori ?" Apoi, cînd am terminat articolul, m-a cuprins un sentiment de mînie : cum este posibil ca cei ce își spun educatori, care socotesc că li se poate încredința sarcina de a crește, de a forma oameni, să-și îngăduie asemenea comportări cum și-au îngăduit unii educatori de la Casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj ?

A fi educator în general, a fi educator la o casă de copii în special, implică o răspundere mare. Statul, societatea ne încredințează nouă, educatorilor, cel mai prețios material — tineretul. De noi, de munca și de comportarea noastră, a celor care lucrăm în casele de copii, depinde în cea mai mare măsură ce fel de oameni vor fi copiii aflați astăzi în aceste case, depinde munca și comportarea lor de mîine.

Este îndeobște cunoscut că într-o casă de copii educatori sîntem cu toții — de la director și pînă la fiecare membru al personalului de serviciu. De aceea toți cei ce lucrează într-o casă de copii trebuie să fie oameni pasionați de meseria lor, cu o conduită morală perfectă, capabili să constituie modele demne de urmat. Or, este vădit că nu așa au stat lucrurile cu unele cadre didactice de la Casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj și în mod special cu conducerea acestei case.

Și eu lucrez într-o casă de copii și, împreună cu colegii mei, mi-am dat seama în practică de faptul că întreaga comportare a copiilor este o reflectare a muncii colectivului de pedagogi, a colectivului celor maturi. De aceea, conducerea casei noastre și-a pus nu numai sarcina de a educa pe cei mici, ci și de a veghea asupra muncii și atitudinii celor mari.

Tolerarea unor atitudini incompatibile cu etica omului nou — fie că ele se manifestă în rîndul pedagogilor, fie că au loc în rîndul personalului administrativ — are urmări grave. Pe de o parte, face ca munca să se desfășoare nesatisfăcător. Pe de altă parte, oferă elevilor un foarte prost exemplu și, făcîndu-i să creadă că te poți împăca cu o asemenea situație, le „educă" împăciuitorismul, pasivitatea.

La un moment dat ne-am sesizat de lipsa de interes și chiar de fuga copiilor din casa noastră de la lucrările practice de atelier. La început nu ne-am putut explica de fel această situație. Îi cunoșteam pe acești copii, știam că lucrează cu bucurie, cu entuziasm. Așa-i văzusem cînd am muncit alături de ei pe lotul nostru agricol, în grădina de zarzavat, în cea de flori. Cunoșteam hărnicia cu care Claudiu Papiu și Ion Tănase îngrijesc calul casei noastre. Admirasem dragostea lui Gheorghe Dragomir pentru mecanică. Știam că mulți alți copii sînt gata să te urmeze cînd îi antrenezi într-o muncă utilă. De aceea ne-am mirat mult că acești copii harnici, dornici de muncă, fugeau din atelier. Cercetînd această situație ne-am dat seama că totul pornește de la lipsurile profesorului de lucru manual. Comod, lipsit de dragoste pentru meseria sa, cu apucături și mentalități învechite, el nu putea să insufle copiilor interes față de lucrările practice. Colectivul pedagogic a încercat să-l ajute. Nu o dată, ci în repetate rînduri și cu stăruință. Cum însă n-a primit ajutorul nostru, am cerut să fie îndepărtat din colectiv. Prin plecarea lui și venirea unui profesor cu dragoste față de copii și față de profesiunea lui, munca întregului colectiv s-a întărit.

Revenind la cele petrecute la Casa de copii „I. C. Frimu" din Blaj vreau să arăt că în casa de copii, în școală, forța colectivului pedagogic, a opiniei lui sănătoase trebuie să se facă puternic simțită. Desigur că, dacă membrii colectivului casei de copii de la Blaj ar fi luat de la început atitudine în legătură cu abaterile manifestate, dacă ar fi ajutat la lichidarea lipsurilor, dacă ar fi manifestat exigență și fermitate, dacă ar fi fost principiali și combativi, neajunsurile ar fi putut fi înlăturate cu mult mai ușor și mai repede.

Și aș vrea să mai observ un lucru : acela că organele de învățămînt ar trebui să manifeste o mai mare exigență față de cei pe care îi recrutează pentru munca de educatori în casele noastre de copii, să nu tolereze oameni necorespunzători în această muncă care cere pasiune, dăruire. Ar trebui atrași, spre a o îndeplini, îndeosebi utemiști cu o bună pregătire politică ideologică, tineri cu o înaltă ținută morală. În această direcție organele U.T.M. ar putea da un mare ajutor secțiilor de învățămînt și cultură.

„Ce părere aveți, tovarăși educatori ?" — ne întreba articolul din numărul trecut al gazetei. Eu personal am părerea că oamenii care nu-și înțeleg datoria nu sînt demni de a purta titlul de „educator" care, în statul nostru socialist are o bogată și înaltă semnificație. Și sînt sigur, afirmînd aceasta, că sînt în asentimentul colegilor mei din toate școlile și casele de copii ale țării.

Nicolae Dima
Directorul Casei de copii școlari nr. 7 — București

INSEMNĂRI BIBLIOGRAFICE

A apărut Gazeta Matematică și Fizică Seria A nr. 7-1961

În sumar :

G. Vrînceanu și A. Popovici : Despre problemele de bază ale teoriei relativității

V. Cseke : Despre metoda Monte-Carlo.

E. T. Avanesov : Ecuații diofantice liniare cu trei și patru necunoscute.

N. Mihăileanu : Aplicarea noțiunii de normă în geometrie.

Elena Opreanu : Rezolvarea ecuațiilor și inecuațiilor cu termeni fracționari.

D. Rimer : Consfătuirea privitoare la învățămîntul matematicii și fizicii în școlile profesionale și de meserii.

Recenzii — Bibliografie — Date astronomice — Probleme de concurs.

A apărut Revista Natura nr. 4-1961

În sumar :

Z. Stănescu, B. Haimovici : Poliploidia și folosirea ei în practica agricolă.

I. Al. Florescu : Cercetări sovietice privind problema măririi productivității pădurilor.

Em. Țopa : Impresii botanice din R .P. Polonă.

V. Soran : Folosirea microscopului cu contrast de fază în cercetările de biologie

H. Almășan, C. Popescu, Gh. Scărlătescu : Principalele specii de vînat din R.P.R. Răspîndirea pe clase de efective.

C. S. Antonescu : Cercetări și explorări oceanografice în ajutorul zoologiei.

A. Manolache : Legarea învățămîntului de practică prin științele naturale

A Gheorghiu : Aspecte din activitatea unui cerc pedagogic de științe naturale din București

Pentru tinerii naturaliști — Note — Recenzii — Informații

★

Seria **padogogie-psihologie** (nr. 2—1961) a **Analelor romîno-sovietice** editate de Institutul de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R., apărută de curînd, oferă cititorilor un conținut variat și actual, cuprinzînd probleme importante atît pentru activitatea de cercetare cît și pentru munca practică în domeniul pedagogiei și psihologiei.

Dintre articolele teoretice de orientare semnalăm „Problema aptitudinilor și problemele teoretice ale psihologiei" de L.S. Rubinștein, precum și „Biologicul și socialul în psihicul omului", care reprezintă textul referatului ținut de A. N. Leontiev la cel de-al XVI-lea Congres internațional de psihologie de la Bonn. Autorul, prezentînd cercetările efectuate în ultimii ani în Uniunea Sovietică în problema biologicului și socialului în procesele psihice, demonstrează o dată mai mult că teoriile care susțin condiționarea directă și totală a psihicului de ereditatea biologică vin în contradicție flagrantă cu datele obiective ale psihologiei științifice.

La rubrica „Teoria și practica pedagogică" aflăm articolele „Consolidarea, verigă importantă a procesului de învățămînt" (R. G. Lemberg) și „Profesorul și munca independentă a elevilor" (I. Ogorodnikov). Ambele articole cuprind o temeinică analiză a problemelor abordate și dau indicații deosebit de valoroase cadrelor didactice în ce privește organizarea și desfășurarea procesului de învățămînt.

Amintim de asemenea, pentru conținutul lor interesant, articolele și cronicile : „Organizarea și metodele instrucției prin munca în atelierele școlare" (N. A. Tomin), „Unele probleme privind capitolul „Teoria educației morale în pedagogie" (B. Bratu, I. Stanciu), „Prima carte sovietică în domeniul psihologiei sportului" (I. A. Samarin), precum și „Cronica vieții științifice".

★

Analele romîno- sovietice, seria **istorie,** editate de Institutul de studii romîno-sovietic al Academiei R.P.R., publică articole de orientare generală, avînd la bază principiile fundamentale ale materialismului istoric. Tratînd teme din toate epocile și formațiunile sociale, articolele se opresc îndeosebi asupra problemelor de istorie contemporană. Se publică studii de istoriografie, de metodologie, lucrări privind izvoarele istorice, științele auxiliare ale istoriei și probleme de periodizare. Revista publică de asemenea articole scrise de oameni de știință romîni, în special în domeniul relațiilor romîno-ruse și romîno-sovietice.

În numărul apărut recent — nr. 2/1961 — aflăm o serie de studii bine documentate și interesante : „Rezultatele studierii istoriei țărănimii sovietice și a construcției colhoznice din U.R.S.S." (V. P. Danilov) „Memoriile ca izvoare pentru istoria societății sovietice" (M. N. Cernomorski), „Principalele rezultate ale cercetărilor arheologice din U.R.S.S. și importanța lor pentru arheologia R.P.R." (M. Petrescu-Dîmbovița).

V. I. Salov scrie „Despre istoriografia reacționară vest-germană cu privire la epoca modernă și contemporană", în cadrul rubricii „Critica istoriografiei burgheze".

Revista conține de asemenea recenzii, adnotări și o cronică a vieții științifice.

★

Volumul **„Pentru serbările pionierești"**, apărut nu de mult în Editura tineretului, vine în ajutorul colectivelor ce pregătesc serbări școlare. Cele 148 de pagini ale cărții prezintă versuri, cîntece, piese de teatru, jocuri populare romînești indicate a fi învățate de școlari.

Poeziile dedicate partidului, eroilor clasei muncitoare, vieții noastre libere și fericite sînt semnate de poeți ca : Tudor Arghezi, Mihai Beniuc, Maria Banuș, Marcel Breslașu, Demostene Botez, Cicerone Teodorescu, Veronica Porumbacu, Nina Cassian, Eugen Frunză, Alexandru Andrițoiu, Otilia Cazimir, Horvath Imre, Nicolae Labiș, A. M. Sperber ș.a.

Dintre cîntecele înserate în volum menționăm „Salutul cravatelor roșii" de Hilda Jerea, „Partidului slavă", de Marin Constantin, „Sîntem a țării primăvară" de George Derieteanu, „Să fii partidului oștean" de Matei Socor, „Întîiul meu salut de pionier" de Teodor Bratu etc.

Cartea cuprinde și două piese de teatru într-un act : „Pietrele dintre haturi" de Mircea Sîntimbrianu și „O descoperire importantă" de Virgil Stoenescu, o suită oltenească de jocuri populare și un joc din Oaș, însoțite de schițe și note explicative — prezentate în partea finală a volumului — vin de asemenea să-i ajute pe învățători, profesori și instructorii de pionieri în pregătirea copiilor pentru serbările ce se organizează în școli.

În toate recreațiile, jocul cu mingea atrage mulți elevi

Prezențe românești la cel de al II-lea concurs internațional

„GEORGE ENESCU"

Intr-un interviu publicat în revista „Veac Nou", marele bas sovietic Ivan Petrov, membru al juriului de canto, remarca : „Aveți o generație de mare viitor, iar școala românească de canto se ridică la un nivel european". Aprecieri asemănătoare s-au făcut auzite și la secțiile de pian și vioară, profesori cu experiență și de prestigiu mondial elogiind școala noastră interpretativă.

Desigur că la capătul unui concurs unde au participat peste 100 de tineri din 18 țări, cea mai elocventă dovadă a nivelului pedagogiei muzicale rămîn — în primul rînd — rezultatele. Și cel de al doilea concurs internațional de la București a marcat un net succes al didacticii noastre artistice. Dacă vom adăuga că, la interval de numai cîteva săptămîni, numele sopranei Teodora Lucaciu a fost încununat cu laurii premiului întîi al întrecerii cîntăreților desfășurată la Sofia, socotim că imaginea ascensiunii școlii interpretative românești în ierarhia internațională nu trebuie mult documentată.

Să privim cu trei ani în urmă și să comparăm rezultatele. La primul concurs (1958) s-a impus în special școala noastră violonistică, în timp ce anul acesta numele românești figurează la loc de frunte și la canto (două premii întîi, două premii al treilea, un premiu cinci, trei mențiuni de onoare) și la pian (în lipsa acordării premiului întîi, concurenții noștri au cîștigat premiile II și V). Apoi, numărul tinerilor români promovați în etapa a doua a concursului a mers la o majoritate covîrșitoare față de trecut.

Dincolo de calculul cifrelor și de numărul premiilor obținute de reprezentanții noștri, merită a fi subliniat nivelul general net superior al actualei întreceri muzicale. Au urcat pe estradele bucureștene de concurs talente reale, unele în plină maturitate artistică. (Dan Iordăchescu, Ladislau Konya, Daniel Podlovski), care au împrumutat disputei o ținută superioară. Cu atît apare deci mai semnificativă victoria actuală a pedagogiei muzicale românești cu cît forțele artistice angajate în întrecere au dispus de o pregătire profesională remarcabilă.

Cum a fost posibilă această înflorire a talentelor noastre ? In primul rînd, datorită aportului învățămîntului mediu de specialitate, deoarece nu se poate trece cu vederea faptul că printre premianții și concurenții promovați la etapa a doua, numele elevilor Școlii de muzică din București ocupă un loc important. Pianiștii Constantin Iliescu, Teodor Paraschivescu și Maria Cristian, violoniștii Ilarion Ionescu Galați și Leonora Geantă, cîntăreții Elena Simionescu, Elena Cotrubaș și Maria Romașcanu — toți sînt absolvenți ai acestei școli. Dacă vom adăuga și numele „mezinului" actualului concurs, pianistul Dan Grigore, încă elev în clasa XI-a, venit de la Brașov, al lui Ștefan Lory absolvent al Școlii medii din Cluj, al lui Lhadislau Kiss, absolvent al Școlii medii din Tg. Mureș, putem aprecia așa cum se cuvine contribuția adusă de învățămîntul mediu muzical — înființat în anii regimului democrat-popular — la afirmarea școlii noastre interpretative.

Desigur, la desăvîrșirea artistică a concurenților un cuvînt greu de spus l-au avut profesori ca Garabet Avachian, Arta Florescu, Francisc Balogh, Silvia Șerbescu, Fiorica Muzicescu și Constantin Stroescu de la conservatoarele din București și Cluj, care au continuat cu migală și competență munca pentru dezvoltarea acestor tineri, precum și al altora proveniți din școala de cultură generală (Daniel Podlovski, Ladislau Konya, Agatha Druzescu, Dorothea Palade), ce s-au format sub directa lor îndrumare.

Toate aceste succese ale noastre au ridicat simțitor prestigiul internațional al pedagogiei muzicale românești contemporane. Nu de puține ori membrii străini ai juriilor i-au îmbrățișat spontan pe profesorii noștri imediat după evoluția elevilor lor. Era o recunoaștere deschisă a unei tinere școli în plină ascensiune pe care cel de al doilea concurs internațional „George Enescu" venea să o confirme. In patria, care a dăruit lumii pe genialul autor al Rapsodiilor se dezvoltă azi o școală interpretativă autentică, demnă de numele marelui ei înaintaș.

V. Cosma

De la Teatrul pentru tineret și copii

Teatrul pentru Tineret și Copii își reia activitatea. La 30 septembrie se va reprezenta în sala din str. C. Mille piesa „Marele fluviu își adună apele" de Dan Tărchilă, în regia lui D. D. Neleanu, iar în sala din str. Dobrogeanu Gherea piesa „Marțienii" de Mihai Liber, în regia lui Ion Cojar.

La puțină vreme după deschiderea stagiunii, în cursul lunii octombrie — teatrul va prezenta copiilor din Capitală două premiere. Este vorba de piesa pentru preșcolari „Băiatul din banca doua" de Al. Popovici, care-și propune să inspire micilor spectatori dragostea pentru noul peisaj al patriei, pentru munca avîntată, închinată construcției socialiste și „2 la Aritmetică" a scriitoarei sovietice Natalia Elîcova.

In a doua parte a stagiunii, teatrul și-a propus să prezinte copiilor piesa „Salut voios" a tinerilor autori Eduard Jurist și Ion Mustață.

Alte două piese — una după cunoscutul roman al scriitorului german Erich Kästner, „Emil și detectivii" și alta după „Micuța Dorrit" a lui Ch. Dickens — vor vedea de asemenea lumina rampei în această stagiune la sala pentru copii.

In proiectele pentru anul acesta privind spectacolele pentru tineret se înscriu cîteva teme de actualitate. Ne referim mai întîi la piesa originală „Pigulete plus 5 fete" de tînăra autoare Constanța Bratu, o comedie spumoasă din viața tinerelor textiliste. De asemenea se vor prezenta cîteva piese, cum sînt : „Oceanul" de scriitorul sovietic A. Stein, piesa scriitorului bulgar Ivan Peicev, „In fiecare seară de toamnă" și altele.

Muzeul pedagogic
oglindă a istoriei învățămîntului

După cum se știe, pe lîngă Institutul de științe pedagogice al M.I.C. a luat ființă un muzeu pedagogic, care va expune materiale ce ilustrează dezvoltarea învățămîntului din țara noastră.

Aflat încă în faza de organizare, adică în aceea de depistare și strîngere a obiectelor cu caracter muzeistic, colectivul de muncă al muzeului a reușit să selecționeze pînă acum un număr important de obiecte, în bună parte de natură arhivistică, bibliografică și fotografică, care se referă în special la prima jumătate a secolului nostru. O serie de materiale ilustrează dezvoltarea gîndirii pedagogice și a învățămîntului din țara noastră în secolul XIX.

Un real ajutor au dat Muzeului școlile, cadrele didactice și unele persoane particulare, care au răspuns cu multă bunăvoință chemării de a ajuta la depistarea și adunarea materialelor. Așa, de exemplu, Școala medie „Mihai Viteazul" din Turda a oferit Muzeului o serie de lucrări pedagogice ca „Magazinu Pedagogicu" (Năsăud, 1868), „Principii din pedagogia generală" de Ilarion Pușcariu (Sibiu 1880), precum și o serie de publicații periodice cu caracter pedagogic. Școala medie „I. Creangă" din Capitală a oferit manualul „Metodă nouă de scriere și citire" (Iași, 1887) printre autorii căruia se numără și marele povestitor Ion Creangă. Lucrări ca „Noțiuni de aritmetică pentru uzul claselor primare de ambe sexe" de I. P. Eliade (Ploești, 1885), „Raport asupra proiectului de organizațiune generală a învățămîntului public" de A. Vizanti (București, 1886), ș.a. au fost oferite de către Școala de 7 ani din comuna Domnești, regiunea Argeș.

Colecția de publicații a Muzeului a fost îmbogățită cu lucrarea deosebit de importantă : „Observații sau băgări de seamă asupra regulilor gramaticii românești" de Iannake Văcărescu (ed. II-a, Viena, 1787). Exemplarul achiziționat este important nu numai prin faptul că reprezintă prima încercare de alcătuire a unei gramatici a limbii române, ci și prin aceea că poartă dedicația și autograful cărturarului progresist ardelean Moise Nicoară.

Materialul arhivistic ocupă un loc important în dezvăluirea istoriei învățămîntului din țara noastră. Muzeul posedă în prezent hrisoave domnești, documente referitoare la înființări de școli, atestate (certificate) școlare din prima jumătate a secolului XIX, documente care dovedesc participarea cadrelor didactice atașate de popor și a elevilor la diferite evenimente importante din istoria patriei, începînd cu răscoala lui Tudor Vladimirescu și pînă la înfăptuirea insurecției armate de la 23 August 1944 sub conducerea P.C.R.

Colecțiile Muzeului pedagogic cresc din zi în zi, așa încît nu este departe ziua, cînd ele vor putea fi prezentate sub forma unor expoziții permanente.

Desigur că și în viitor, pătrunse fiind de importanța lui, cadrele didactice vor sprijini Muzeul pedagogic în munca de depistare și colecționare a materialelor.

Nicolae Anderco

Mai multă atenție dotării bibliotecilor

Înzestrarea ritmică și sistematică a bibliotecilor școlare cu cărțile corespunzătoare cerințelor de lectură ale elevilor și necesităților de documentare ideologică și profesională a cadrelor didactice este condiția esențială pentru ca acestea să-și poată îndeplini sarcinile ce le revin pe linia sprijinirii procesului instructiv-educativ.

O bună dotare a oricărei biblioteci școlare presupune, pe lîngă asigurarea sumelor necesare cumpărării de cărți, grijă pentru a selecționa la intervale scurte de timp, din multimea titlurilor noi apărute, lucrările cele mai necesare școlii, în cantități suficiente. Înzestrarea făcută la întîmplare, fără discernămînt și competență și la intervale mari, pe lîngă faptul că duce la irosirea sau stocarea unor sume importante de bani, transformă biblioteca într-un depozit de cărți care nu sînt cerute de necesitate și nu întotdeauna interesante, atractive pentru elevi.

În unele regiuni din țara noastră se observă o preocupare deosebită pentru ca înzestrarea bibliotecilor din școli să se desfășoare în condiții cît mai bune. Amintim în acest sens grija sfaturilor populare din regiunile Bacău, Suceava, Dobrogea, ca și a Sfatului popular al Capitalei, de a aloca pentru procurarea de cărți sume menite să satisfacă cerințele mereu crescînde ale învățămîntului. Datorită acestui fapt bibliotecile școlare, în special cele din școlile de 7 ani, au putut fi aprovizionate în condiții mai bune decît în trecut, pînă la începutul noului an școlar consumîndu-se aproximativ 70% din alocațiile acordate. De pildă, bibliotecile școlilor de 7 ani din cuprinsul regiunii Suceava au fost înzestrate cu cărți în valoare de 355.740 lei din cei 518.000 lei alocați. Și în raioane ca Lugoj sau Făget, unde munca a fost bine organizată, înzestrarea bibliotecilor se desfășoară în mod ritmic, iar bugetul alocat este consumat în mod rațional.

Colaborarea bibliotecilor școlare cu bibliotecile regionale sau raionale, participarea inspectorilor și a cadrelor didactice la alegerea cărților a permis selecționarea acelor titluri care interesează cei mai mult diferitele categorii de școli, satisfacerea cerințelor izvorîte din programele de învățămînt.

În același timp nu putem trece cu vederea unele aspecte negative care mai dăinuie atît în munca unor secții regionale și raionale de învățămînt și cultură, cît și în munca unor directori de școli în ceea ce privește dotarea bibliotecilor școlare. Pentru bibliotecile școlilor de 7 ani din raionul Galați și din raionul Ilia, de pildă, nu a fost cumpărată nici o carte pînă la începerea noului an școlar — și aceasta nu din lipsa fondurilor bănești. De asemenea, în raioanele Alba-Iulia și Hațeg bibliotecile au fost înzestrate cu cărți a căror valoare nu reprezintă nici 3% din sumele contractate pe întregul an. Cum pot bibliotecile școlilor din aceste raioane să sprijine procesul de învățămînt chiar și în limitele cele mai modeste cînd sînt lipsite de cărți noi ?

În unele raioane din regiunile Cluj și Brașov sumele alocate bibliotecilor școlare au perspectiva să rămînă neconsumate. Așa, de exemplu, Secția de învățămînt și cultură a raionului Sf. Gheorghe a contractat doar 10.000 de lei din cei 48.800 alocați, consumînd în fapt numai 4.995 lei. Ritmul de procurare a cărților fiind atît de scăzut, în acest raion există pericolul ca diferența de aproape 44.000 lei să fie consumată la sfîrșitul anului, bineînțeles în grabă și la întîmplare, pe cărțile existente în librării în momentul acela, desigur nu în toate cazurile corespunzătoare necesităților școlii de 7 ani. Și mai rău stau lucrurile în raionul Cîmpulung Mușcel, unde multe biblioteci școlare au rămas în afara oricărei dotări din cauza lipsei de preocupare a conducerii secției raionale de învățămînt și cultură.

Lacune se mai manifestă și în dotarea unor biblioteci ale școlilor medii din regiunile Banat, Brașov, Mureș-Autonomă Maghiară și Crișana, ca și în regiunea Iași, unde fondurile au fost consumate aproape în întregime în prima jumătate a anului, urmînd ca o perioadă lungă de timp, aproape două trimestre din noul an școlar, bibliotecile școlilor să nu mai fie înzestrate decît cu puține titluri noi.

Deficiențele semnalate în aprovizionarea bibliotecilor din școlile de 7 ani și medii, indiferent de cauzele care le determină, trebuie și pot fi îndepărtate. Mai multă preocupare din partea secțiilor regionale de învățămînt și cultură, exprimată prin control, analize și mai ales măsuri concrete și imediate, poate ajuta la îndreptarea lucrurilor, poate face ca sumele destinate înzestrării bibliotecilor să fie cheltuite la timpul potrivit, pe cele mai utile cărți.

I. Bică

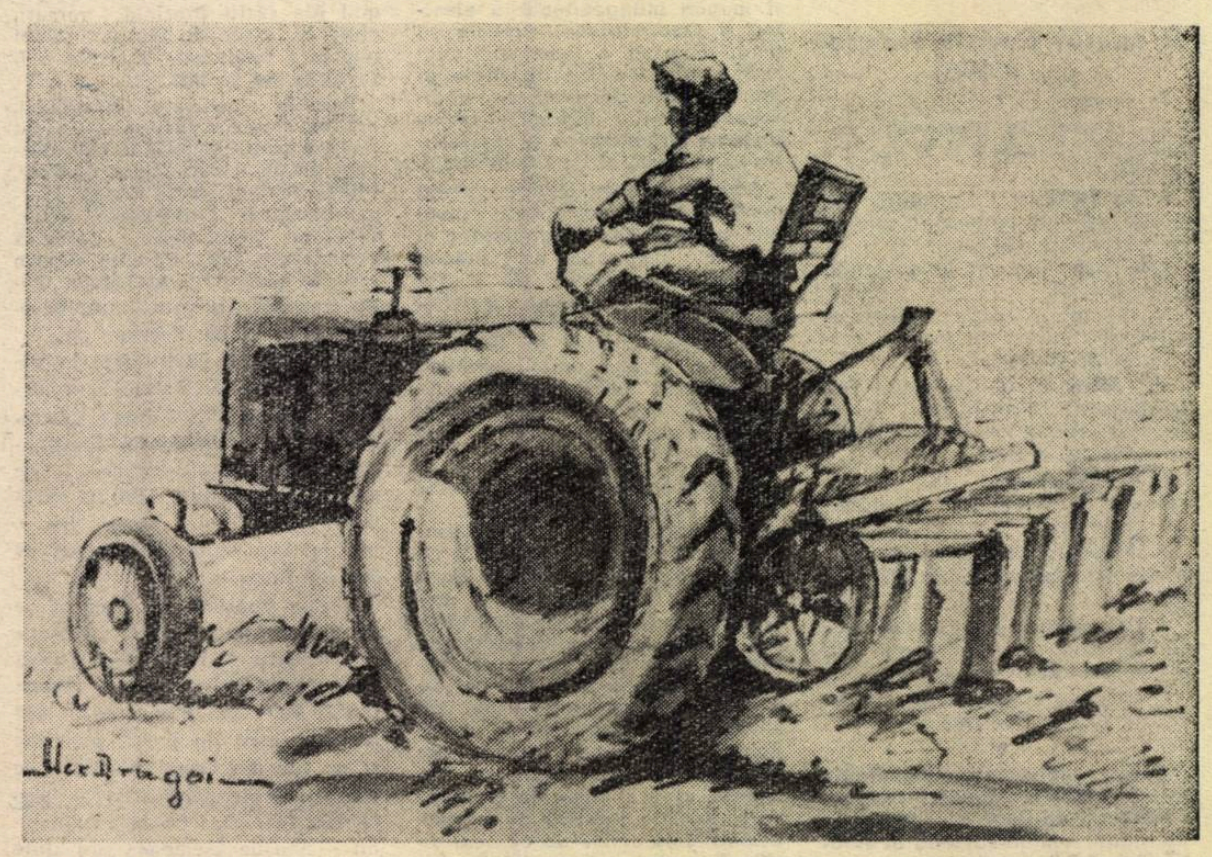

Prof. ALEX. DRĂGOI (București) : *„Mecanizarea agriculturii".*

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr 629 | vineri 6 octombrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Să menținem o frecvență ridicată

Sînt în viața școlii anumite momente-cheie, anumite perioade cînd o problemă sau alta trebuie să se afle în grija și în atenția tuturor mai mult decît oricînd. O astfel de perioadă este aceea în care ne aflăm acum, iar sarcina pe care trebuie să o îndeplinim este menținerea unui înalt procentaj de frecvență a tuturor elevilor din toate clasele și școlile.

Anul acesta au fost înscriși în clasa a V-a circa 99 la sută din absolvenții claselor a IV-a, ceea ce înseamnă că, în fapt, sarcina de a încheia procesul generalizării învățămîntului de 7 ani se îndeplinește cu un an mai devreme decît se prevede în Directivele Congresului al III-lea al P.M.R.

Condițiile necesare în acest scop au fost create prin grija partidului și guvernului, care au acordat o atenție deosebită construcțiilor de școli, unei bune distribuiri a rețelei școlare, acordării de burse etc. La rîndul lor, oamenii școlii s-au preocupat îndeaproape de școlarizarea tuturor copiilor de vîrstă școlară. Încă din timpul vacanței de vară numeroși învățători și profesori, directori de școli, inspectori ai secțiilor de învățămînt și cultură de pe întreg cuprinsul patriei au depus o muncă susținută. S-au făcut recensăminte, s-au alcătuit evidențe și statistici, s-au organizat internate, semi-internate și gazde comune. Învățătorii și profesorii au purtat cu fiecare familie în parte o muncă de lămurire plină de grijă. Rezultatele acestei munci s-au văzut încă din primele săptămîni de școală cînd copiii de vîrstă școlară au fost cuprinși în procent de peste 99 la sută în rîndurile elevilor. Grija cu care cadrele didactice din fiecare școală privesc această problemă a generalizării învățămîntului trebuie să se vadă acum în preocuparea susținută de a-i păstra pe copii în școală, de a asigura o frecvență cît mai ridicată. Absențele în cataloage, locurile goale în bănci, trebuie să reprezinte excepții rare. Atunci cînd rezultatele nu s-au dovedit a fi cele așteptate, cînd fie și numai cîțiva copii nu răspund „prezent" la orele de curs, să fie luate imediat măsuri hotărîte, impuse de situație, de cauza care a determinat absența pentru ca să nu existe nici un elev în afara școlii.

Pe linia școlarizării copiilor s-au obținut în acest an rezultate frumoase. Există multe regiuni și raioane care se pot mîndri cu procentele de elevi prezenți în școli. Așa stau lucrurile în regiunile Brașov, Cluj, Oltenia, Banat, Argeș, în raioanele Orșova, Sînnicolau, Deta, Lipova, Năsăud, Toplița etc.

Este demn de remarcat că în multe locuri grija organelor de învățămînt pentru asigurarea școlarizării nu s-a limitat numai la perioada precedentă deschiderii anului școlar, ci s-a manifestat și după începerea cursurilor. Astfel, secția de învățămînt a regiunii Mureș Autonomă Maghiară a hotărît să organizeze deplasări ale inspectorilor în raioanele Reghin, Luduș și Odorhei, unde începuseră să apară lipsuri pe linia prezentării la cursuri. O asemenea grijă dovedesc și cadrele didactice din numeroase școli. De pildă, cadrele didactice din raionul Ciuc, în care la o săptămînă după deschiderea anului școlar au apărut elevi neșcolarizați, au pornit o acțiune hotărîtă pentru aducerea acestora în școală. În scurt timp, majoritatea elevilor neprezentați în primele zile la cursuri au început să frecventeze regulat. La fel au procedat și cadrele didactice din raionul Gheorghieni.

Măsuri asemănătoare au datoria să ia și alte cadre didactice. Iată, în regiunea Maramureș, la Școala de 7 ani din Tirșolț, raionul Oaș, au lipsit într-o zi peste 100 de elevi din cei 366 cîți are școala, iar la Școala de 7 ani din Coltău, raionul Somcuța au fost 14 absenți din 77. Este intolerabil ca, acolo unde lucrurile stau astfel, învățătorii și profesorii să se împace cu situația existentă. Orice tergiversare în lichidarea absențelor poate atrage după sine pierderea copiilor înscriși în cataloagele școlii. Se știe doar că un elev care nu participă zi de zi la lecții pierde pînă la urmă contactul cu învățătura. Noile lecții i se par grele și de neînțeles, pentru că ele sînt legate de cunoștințe predate în orele anterioare, la care nu a fost prezent, și singura soluție pe care o mai poate găsi în aceste condiții este aceea de a părăsi școala. Și iată cum, în felul acesta, datorită neglijențelor de la începutul anului școlar unii copii se pierd pe drum.

Deficiențe asemănătoare s-au semnalat și în raionul Ploiești, în comuna Poligraiu, unde a fost neglijată aducerea la școală a 12 copii. Un director de școală din comuna Boldu, raionul Rîmnicu Sărat, pentru „a rezolva" problema școlarizării, a scos din evidență 8 elevi care au rămas repetenți din cauza absențelor. Deci școala a închis ochii, nu-i mai recunoaște. Au absentat anul trecut — și-a spus directorul — atunci nici anul acesta n-au ce să caute la școală.

O astfel de atitudine este cu totul condamnabilă. Școlii i s-a încredințat o sarcină importantă, plină de răspundere — aceea de a instrui și educa pe toți copiii patriei, de a asigura tuturor cetățenilor de mîine a țării pregătirea intelectuală care se realizează în școlile elementare. Este de neiertat să răspundem acestei sarcini cu formule de genul celei adoptate la Școala din comuna Boldu.

Din fericire astfel de exemple sînt rar întîlnite în școlile din patria noastră. Dar faptul că ele mai apar din loc în loc ne determină să privim cu mai multă seriozitate problema școlarizării, a frecvenței, a prezenței elevilor la oră. Uneori din toată școala lipsește un singur elev, sau doi. Dar absența lor poate deveni sistematică. Și în scurt timp vom constata că acești elevi sînt pierduți pentru noi. Dacă într-o clasă de 30 de elevi lipsește numai unul singur aceasta înseamnă 3 la sută, adică foarte mult. Și dacă aceasta ar fi o situație generală ne dăm seama ce amploare ia problema. Nu trebuie să așteptăm momentul cînd vom face o astfel de descoperire. Sîntem datori să ne sesizăm imediat și să ne interesăm de ei, să luăm măsuri pentru a-i menține în rîndurile școlarilor.

La îndemîna noastră stau multiple mijloace — vizitele la domiciliul părinților, activitatea la căminele culturale, sprijinul pe care-l putem cere de la organizațiile U.T.M. și sindicale, sprijinul deputaților. Nici o modalitate, nici o formă de muncă nu trebuie să fie neglijată în acțiunea desfășurată pentru păstrarea elevilor în școală.

Nu trebuie să uităm totodată că această problemă este strîns și direct legată de calitatea activității duse de noi în școală. Cu cît ne vom îngriji să ținem lecții bune, frumoase, interesante care să trezească dragostea copiilor pentru școală, cu atît va fi mai bună frecvența elevilor.

Măsuri atente, pline de grijă vor trebui să ia în această perioadă secțiile de învățămînt și cultură care au datoria să orienteze munca de îndrumare și control și în direcția școlarizării și frecvenței.

Să ne concentrăm toate eforturile pentru a face ca toți elevii să vină cu regularitate la școală. Să nu lăsăm nici un copil în afara școlii, să muncim astfel încît fiecare din noi să poată fi mîndru că a contribuit la realizarea unei mari și însemnate sarcini puse de partid — încheierea procesului de generalizare a învățămîntului de șapte ani care, așa cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul al III-lea al P.M.R. este un moment însemnat al revoluției noastre culturale.

Început de an școlar în învățămîntul ideologic

Învățămîntul ideologic al cadrelor didactice din regiunea București s-a deschis, în unele raioane, duminică 1 octombrie a.c.. În ședința de deschidere învățătorii, profesorii și educatoarele au audiat expuneri asupra situației politice internaționale.

Pentru buna desfășurare a muncii din seminarii, cabinetul regional de partid acordă o deosebită atenție pregătirii sistematice a propagandiștilor, pregătire de care depind în bună parte nivelul ridicat al dezbaterilor, puritatea lor ideologică. În acest scop — pe lîngă faptul că prin cursurile de vară au fost instruiți temeinic cei 280 de conducători ai cercurilor de învățămînt ideologic destinat cadrelor didactice — va începe pregătirea specială a propagandiștilor pentru temele înscrise în programele diverselor forme de învățămînt. Astfel, sîmbătă 7 octombrie a.c. va avea loc la cabinetul regional de partid pregătirea propagandiștilor care conduc cercurile de bazele marxism-leninismului și cercurile de economie politică.

★

Vineri 29 septembrie s-a deschis într-un cadru festiv anul de învățămînt ideologic pentru cadrele didactice din orașul Brașov.

În ședința de deschidere, la care au participat peste 700 de învățători și profesori din oraș, s-a prezentat un bilanț al activității desfășurate în cercurile de învățămînt în anul precedent și s-a făcut cunoscută organizarea învățămîntului ideologic în anul acesta. Apoi cursanții au fost repartizați în seminarii, unde au ascultat prima prelegere și au primit bibliografia de studiat pentru seminarul următor.

În anul școlar 1961—62 în orașul Brașov vor funcționa trei cercuri de studiu individual, două cursuri serale, patruzeci de cercuri de istorie a P.M.R., zece cercuri de filozofie, patru de economie politică, șase de bazele marxism-leninismului. Aproximativ o sută de cadre didactice din școlile orașului Brașov vor urma universitatea serală și alte forme de învățămînt organizate direct de Comitetul orășenesc P.M.R. Brașov.

★

În raioanele și orașele regiunii Cluj mii de învățători și profesori, care predau în școlile elementare, medii și profesionale au asistat zilele trecute la deschiderea festivă a învățămîntului ideologic. În multe raioane deschiderea festivă s-a făcut în prezența unor reprezentanți ai vieții politice și culturale din orașele reședințe de raion — dovadă a atenției ce se acordă pregătirii ideologico-politice a celor ce se ocupă de instruirea tineretului școlar. La Turda, de exemplu, celor peste 600 de profesori, învățători și educatoare le-a vorbit în deschiderea ședinței festive tov. Ferenc Székely, secretar al Comitetului raional P.M.R. Turda, care, în cuvîntul său, a insistat asupra faptului că numai printr-o bună pregătire ideologică și politică slujitorii școlii vor putea îndeplini cu succes sarcinile ce le revin pe baza hotărîrilor Congresului al III-lea al partidului în legătură cu dezvoltarea școlii și culturii noastre socialiste.

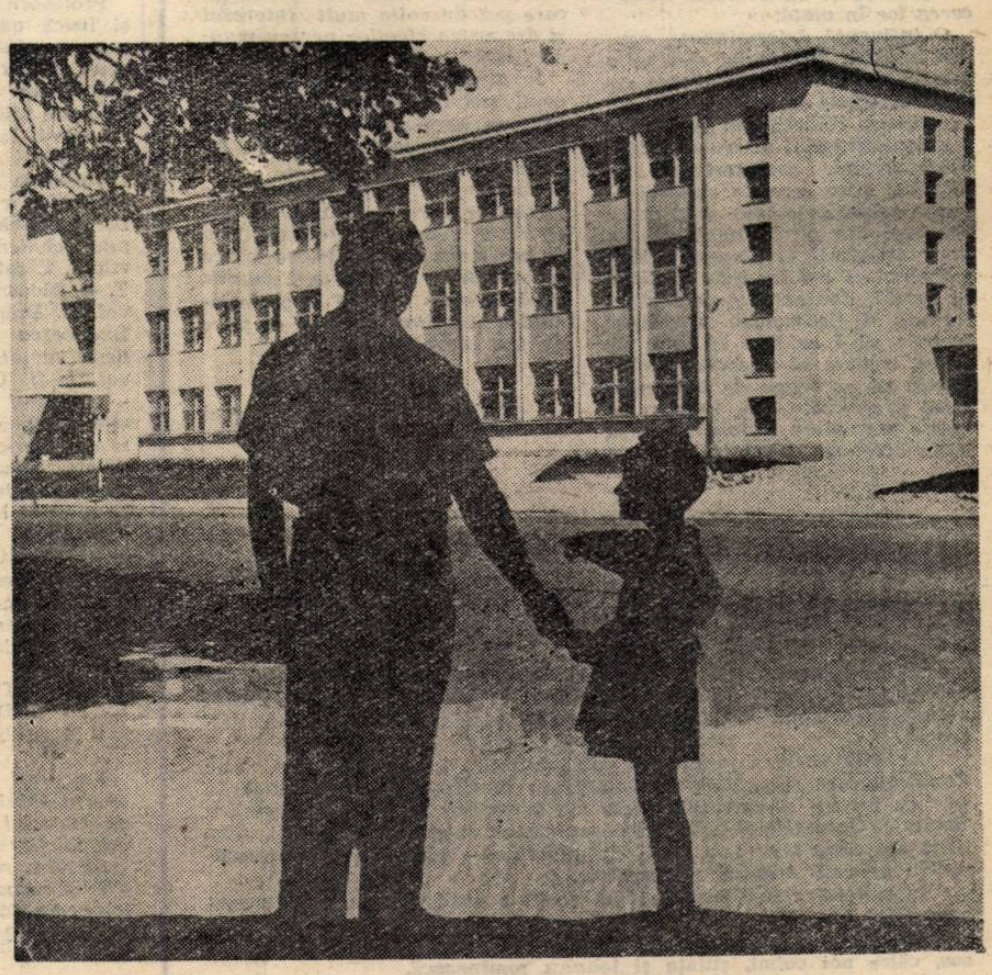

— Frumoasă-i școala noastră, tată!

Casa de copii din Siliștea

La Siliștea, la vreo 30 de kilometri de Roșiorii de Vede, a luat ființă în anul școlar trecut o casă de copii cu o capacitate de 800 de locuri, una din cele mai mari unități de acest fel din țară. Pe lîngă casa de copii funcționează o școală de 7 ani și o școală de meserii care pregătește lăcătuși, strungari și electricieni. În felul acesta casa de copii s-a transformat într-un adevărat complex școlar, din care copilul intrat în școală la vîrsta de 7 ani iese, la vîrsta de 17-18 ani, muncitor calificat, gata să-și pună întreaga pricepere și capacitate în munca pe care o va desfășura pe șantierele construcției socialiste.

Casa de copii dispune de 20 de săli de clasă spațioase și două confortabile blocuri - dormitor, este radioficată, dotată cu două aparate de televiziune și unul de cinematograf. De asemenea ea dispune de un teren agricol de circa 60 ha, care cuprinde o grădină de legume, o livadă, culturi de cereale, vie și un lot experimental.

Pentru a asigura o cît mai bună desfășurare a muncii instructiv-educative din casa de copii și din școlile care funcționează în incinta ei, secția de învățămînt și cultură din însărcinarea Comitetului executiv al sfatului popular regional București, care a analizat într-o ședință specială condițiile în care se desfășoară munca în cadrul casei de copii, adoptînd măsuri corespunzătoare, s-a preocupat s-o încadreze cu profesori și educatori buni, cu o temeinică pregătire ideologică, pedagogică și de specialitate, care iubesc copiii și știu cum să lucreze cu ei. Totodată, secția a căutat să asigure casei și școlilor o conducere competentă.

Colectivul pedagogic al casei a avut de rezolvat multe probleme complexe în vederea instaurării unei atmosfere propice dezvoltării multilaterale a copiilor. La începutul anului școlar 1960-1961 unii elevi părăseau clasa în timpul orei, erau nedisciplinați, lipsiți de respect față de profesori. După primul an de muncă se poate afirma că rezultatele obținute pe linia instaurării disciplinei, a dezvoltării trăsăturilor morale comuniste la elevi sînt îmbucurătoare. Aceștia sînt harnici și interesați de munca în școală, au o comportare demnă și civilizată, sînt disciplinați.

În sprijinul profesorilor și educatorilor casei de copii din Siliștea, secția de învățămînt și cultură a sfatului popular regional a trimis, în decursul anului trecut, trei brigăzi de îndrumare și control care au dat îndrumări competente și au urmărit traducerea lor în viață.

O influență determinantă asupra întăririi disciplinei elevilor a avut-o alcătuirea judicioasă a regimului zilnic al copiilor. Totuși, în munca colectivului pedagogic s-a manifestat și o anumită tendință greșită, caracteristică de altfel și altor case de copii și anume aceea de a lăsa prea puțin timp elevilor pentru desfășurarea unor activități la alegere. Este adevărat că s-a instituit ordinea în școală, dar această ordine nu trebuie să fie rigidă. Copilului trebuie să i se lase și timp de joacă, trebuie să i se dea posibilitatea să se ocupe de îndeletnicirea preferată. Este necesar să existe o pondere rațională între orele afectate studiului și orele de odihnă și recreare. Conducerea casei și a școlilor are datoria să folosească larg, în scopul educației comuniste, condițiile materiale de care dispune (cinematograful, televizoarele etc.) și să prevadă în cadrul regimului zilnic timp pentru activitățile cultural-sportive desfășurate la libera alegere.

Măsurile luate în vederea întăririi disciplinei au influențat favorabil și asupra ridicării nivelului la învățătură al elevilor. Procentul de promovare la sfîrșitul anului școlar a fost de 96 la sută, față de 67 la sută pe primul trimestru. De menționat că școlile din incinta casei de copii din Siliștea se situează astăzi între cele mai bune școli din raion și regiune.

O atenție specială a acordat colectivul pedagogic al casei de copii din Siliștea înarmării elevilor cu deprinderi de muncă practică.

Nu de mult, o parte din elevi, proveniți de la fosta casă de copii din Călărași, subapreciau munca fizică. Ei pretindeau să li se dea totul de-a gata, fără a face nici un efort pentru realizarea unor lucrări ce puteau fi îndeplinite prin propriile lor forțe, nu dovedeau grijă față de bunul obștesc.

Cauza acestor lipsuri a constituit-o slaba preocupare a colectivului pedagogic din Călărași pentru legarea activității școlii de practica construcției socialiste, pentru educarea elevilor astfel încît ei să considere munca o datorie patriotică, o chestiune de onoare.

Colectivul casei de copii din Siliștea a fost ajutat să evite asemenea deficiențe. Au fost create trei ateliere de lăcătușărie, ateliere de tîmplărie și strungărie în care elevii au început să lucreze cu drag. De asemenea, elevii au fost atrași în efectuarea unor lucrări agricole pe terenul casei — prășit, rărit, copilit, cîrnit, udatul pomilor, îngrijirea culturilor de legume etc. În acest an școlar conducerea casei de copii studiază modalitatea măririi aportului elevilor mari la lucrările agricole.

O problemă care trebuie să fie rezolvată la Casa de copii din Siliștea este legătura cu unitățile economice socialiste din împrejurimi. Elevii au vizitat pînă acum unitățile agricole socialiste din comunele și satele vecine. Nu în aceeași măsură au fost vizitate însă întreprinderile industriale din Roșiorii de Vede și din alte localități ale regiunii. Conducerea casei și a școlilor, cadrele didactice trebuie să dea o mai mare atenție excursiilor în producție care pot dezvolta mult interesul și dragostea elevilor pentru munca fizică.

În atenția conducerii casei de copii trebuie să stea, ca o preocupare permanentă, sprijinirea activității organizațiilor U.T.M. și de pionieri.

Coordonînd acțiunea tuturor factorilor care contribuie la instruirea și educația elevilor, Casa de copii din Siliștea își va aduce o contribuție deplină la formarea intelectuală, morală și profesională a tinerilor a căror creștere i-a fost încredințată.

Emil Bildescu
șeful Secției de învățămînt și cultură a Sfatului popular al regiunii București

Inginerul George Constantinescu în vizită la școala în care a învățat

Vizitînd țara noastră la invitația Academiei R.P.R. cunoscutul om de știință George Constantinescu a ținut să revadă și școala la care a învățat, colegiul din Craiova — astăzi școala medie „Nicolae Bălcescu".

Această vizită a prilejuit o caldă întîlnire între inginerul George Constantinescu și actualii elevi, care au ascultat cu interes relatările sale cu privire la condițiile grele ale oamenilor de știință în vechea Romînie. Oaspetele le-a vorbit de asemenea despre noua ramură științifică ale cărei baze le-a pus — sonicitatea — precum și despre multiplele aplicații tehnice ale acesteia.

In sufletul actualilor elevi ai școlii a găsit un viu ecou urarea oaspetelui lor ca, utilizînd din plin condițiile de studiu deosebit de bune de care dispune astăzi tineretul în țara noastră, să ridice tot mai sus, către noi culmi, știința și tehnica romînească.

Păreri și sugestii
privind materialul didactic

În ultimii ani s-au obținut succese remarcabile în înzestrarea școlilor de cultură generală cu materialul didactic necesar predării obiectelor prevăzute în planul de învățămînt. Se poate spune, pe bună dreptate, că în confecționarea materialului didactic s-au făcut serioși pași înainte.

Adesea învățătorii și profesorii își manifestă mulțumirea pentru calitatea ridicată a materialelor didactice, care îi ajută să țină lecții tot mai bune. În același timp, ei fac sugestii pentru îmbunătățirea continuă a acestor materiale, pentru crearea unor sortimente noi.

★

An de an laboratoarele de științe naturale din școlile patriei noastre se completează cu noi tipuri de material didactic — spune de exemplu, într-o scrisoare adresată redacției, profesoara **Margareta Mosneaga** din Ploiești. Mulaje cum sînt cele de botanică (flori, ciuperci, secțiuni prin frunze și semințe), de anatomie (corpul omului, aparatul respirator, aparatul excretor, urechea, ochiul, pielea), fixează cu ușurință în mintea elevilor probleme de ansamblu, de detaliu și de structură. Datorită faptului că sînt concepute just din punct de vedere științific astfel de materiale îi ajută pe elevi să-și însușească temeinice cunoștințe, iar coloritul lor viu și plăcut, prezentarea atrăgătoare le stimulează atenția și interesul.

Dezvoltarea tehnicii — continuă corespondenta noastră — ne permite însă ca și aici să facem pași mai departe. Cred că s-ar putea trece la confecționarea unora din aceste mulaje din material plastic, întrucît ar avea o greutate mai mică și ar fi, deci, mai ușor de mînuit.

De un real folos la lecții ne sînt preparatele microscopice de botanică, zoologie, anatomie — spune mai departe tov. Mosneaga. Consider însă că unele secțiuni de anatomie, mai complexe, ar trebui să fie însoțite de o schemă cu indicarea tuturor elementelor ce se observă în preparat.

La descrierea organizării interne a animalelor, ne ajută mult preparatele umede și scheletele. Deosebit de valoroase sînt, de exemplu, materialele didactice care ilustrează organizarea internă a vertebratelor. Ar fi bine să primim asemenea materiale în număr cît mai mare.

Pentru lecțiile de geologie ne-ar fi necesare o serie de colecții de minerale și roci eruptive sau fosile în original.

★

Și pentru lecțiile de geografie școlile primesc un material didactic tot mai bogat. Profesoara **Elena Papatănase**, din Capitală ne scrie în această privință:

Editura didactică și pedagogică, I.M.D.-ul, Arhiva națională de filme și Studioul „Alex. Sahia" ne furnizează cu regularitate materiale interesante și valoroase. Iată cîteva exemple: stația meteorologică, truse de minerale și roci, trusa topometrică, globul ceresc, telurium, filmele didactico-științifice diapozitive editate în grup și succedîndu-se după o tematică judicioasă.

Aș avea de făcut și unele propuneri — spune mai departe tov. Papatănase. De exemplu, cred că ar trebui îmbunătățită calitatea materialului din care sînt confecționate hărțile. Culorile folosite la unele hărți sînt necorespunzătoare simbolurilor cartografice și ar trebui revizuite. Semnalez o inadvertență la planșa care reprezintă mișcarea de revoluție a Pămîntului, unde Soarele este plasat în centrul elipsei.

Ar fi de dorit să se repartizeze școlilor diascoape, care oferă posibilitatea urmăririi diafilmului la lumina zilei. De mare folos ne-ar fi indicații metodice asupra folosirii diafilmelor.

★

Se știe cît de mare este însemnătatea materialului didactic la clasele I—IV, unde predarea trebuie să aibă un puternic caracter intuitiv — scrie tov. **Ilie I. Mirea**, învățător din București. Numeroasele materiale didactice pe care le-a primit în ultimii ani școala noastră, la fel ca toate școlile țării, ne sînt nouă, învățătorilor, de un foarte mare ajutor. Mă refer la multe din materialele didactice pentru studiul aritmeticii și geometriei, la planșele pentru științele naturii etc. Menționez în special, pentru rezultatele bune care se obțin cu ajutorul lor, numărătoarea cu bile de format mare — rezistentă și practică, deoarece toți copii o pot vedea și pot urmări explicațiile învățătorului — aparatul pentru studierea fracțiilor ordinare, unele portrete istorice.

Aș vrea să vorbesc însă și despre unele materiale care ne sînt necesare dar nu se găsesc. De exemplu, pentru predarea textelor de lectură din cărțile de limba romînă am avea nevoie de tot mai multe planșe care să scoată în evidență în mod pregnant aspectele vieții noi din patria noastră, frumusețile și bogățiile țării, lupta eroică a clasei muncitoare condusă de partid. Este de dorit să se pună la dispoziția școlilor tablouri mai mari, în culori vii, atrăgătoare. Ar fi necesare și mici machete care să reprezinte mașini ce se folosesc în uzine și fabrici, mașini agricole (tractor, plug, semănătoare, combină etc.), mijloace de transport (automobil, locomotivă, vapor, avion).

Cu ajutorul unei astfel de numărători, copiii din clasa I pătrund mai ușor tainele aritmeticii.

Bibliografie

Profesorii de matematică și fizică găsesc în librării și la standurile de cărți din școli numeroase lucrări de specialitate care le pot fi de mare folos în munca lor cu elevii. Iată cîteva dintre acestea:

Barbilian D. — *Teoria aritmetică a idealelor.* Broda E., Schönfeld T. — *Aplicațiile tehnice ale radioactivității.* Carafoli E., Orovanu T. — *Mecanica fluidelor — vol. II.* Drăganu M. — *Introducerea matematică în fizica teoretică modernă — vol. I—II.* Ghelfond A. O. — *Calculul cu diferențe finite.* Kahane A. — *Elemente din teoria congruențelor drepte.* Marinescu G. — *Spații vectoriale normale.* Nicolescu M. — *Analiză matematică — vol. II.* Onicescu O., Mihoc M. — *Calculul probabilităților și aplicații.* Țițeica Gh. — *Geometria diferențială proiectivă a rețelelor.*

ÎN ATENȚIA CADRELOR DIDACTICE ȘI A PĂRINȚILOR

Procurați ALFABETARE pentru elevii din clasa I — un material didactic foarte util micilor școlari.

De vînzare la toate librăriile și magazinele de papetărie din țară. Prețul unui alfabetar 12,50 lei.

CONCURSURI

Institutul politehnic din Timișoara anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi de personal didactic:

FACULTATEA DE MECANICĂ: Postul de conferențiar la catedra Mașini termice, disciplina Centrale termice și gosp. căldurii, cu o sarcină săptămînală de 4,5 ore, poziția nr. 4 din statul de funcțiuni și personal didactic.

FACULTATEA DE ELECTROTEHNICĂ: Postul de conferențiar la catedra Electronică și măsuri electrice, disciplina Măsuri electrice, cu o sarcină săptămînală de 5,5 ore, poziția nr. 3 din statul de funcțiuni și personal didactic.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune în termen de 30 zile la rectoratul Institutului politehnic din Timișoara o cerere la care vor anexa următoarele acte: autobiografie; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe diploma de examen de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe atestatul de conferențiar; lucrări științifice ale candidatului într-un exemplar; certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, semnat de candidat.

La concurs pot participa persoanele care posedă titlul de doctor sau de candidat în științe sau gradul didactic de conferențiar, specialiști de înaltă valoare cu vechime în producție sau în aparatul de stat care posedă studii superioare de specialitate pentru disciplina cuprinsă în postul pentru care se instituie concursul.

Orice informație suplimentară se poate obține în fiecare zi la rectoratul Institutului politehnic din Timișoara, b-dul 30 Decembrie nr. 2, la Serv. Muncă și salarii, telefon nr. 15—75.

★

Institutul politehnic din Iași anunță ocuparea prin concurs a unui post de preparator principal la catedra de Tehnologia pielii, încălțămintei și a tăbăcăriei și a două posturi de cercetători la aceeași catedră.

Cererile de înscriere la concurs se vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentului anunț, la rectoratul Institutului politehnic din Iași, calea 23 August nr. 11, însoțite de următoarele acte: copie legalizată de pe actele de studii; lucrările științifice ale candidatului, dacă este cazul; certificatul de caracterizare a activității profesionale și obștești, eliberat de instituția (întreprinderea) la care candidatul are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră, în cazul cînd candidatul funcționează în învățămînt; certificatul de vechime în muncă eliberat de unitatea în care lucrează; memoriul de activitate didactico-științifică, semnat de candidat; autobiografia.

Lucrările frontale de laborator

Lucrările de laborator nu au numai scopul de a le forma elevilor noţiuni juste şi trainice despre fenomenele şi substanţele chimice, ci şi de a-i înarma cu deprinderi practice şi a-i familiariza cu o serie de probleme ale industriei chimice. Dar pentru a realiza aceste scopuri este important ca elevii să efectueze ei înşişi astfel de lucrări deoarece rezultatele obţinute prin munca individuală nu pot fi date nici de cea mai perfectă experienţă demonstrativă.

Munca individuală depusă în cadrul lucrărilor de laborator dezvoltă într-o mare măsură observaţia organizată a elevilor şi gîndirea lor logică. În afară de aceasta ei capătă multe deprinderi practice care îi vor ajuta în munca lor viitoare în producţie: ei învaţă să lucreze ordonat, economic, precaut, să monteze instalaţii simple de laborator, să lucreze cu acestea, să prepare substanţe noi necunoscute lor. Aceasta, pe de o parte, satisface interesul lor ştiinţific, iar pe de altă parte îi dirijează spre cunoaşterea unor fenomene necunoscute lor.

Se obişnuieşte adesea ca lucrările de laborator să fie organizate în grupe de cîte 3—4 elevi deoarece astfel sînt necesare mai puţine aparate şi cantităţi mai mici de substanţe chimice. Acest procedeu este indicat numai dacă în decursul lucrărilor de laborator munca grupelor este dirijată în aşa fel încît absolut toţi elevii să lucreze. În nici un caz nu este îngăduit ca elevii mai activi să execute toată munca. Mai folositoare sînt însă lucrările frontale — adică acelea în cadrul cărora fiecare elev efectuează toate operaţiile impuse de lucrare.

Deşi cunosc însemnătatea lucrărilor de laborator frontale, unii profesori de chimie nu organizează asemenea lucrări socotind că ele nu pot fi efectuate decît acolo unde şcoala dispune de un laborator bogat înzestrat şi de cantităţi mari de reactivi. În realitate însă lucrările frontale pot fi organizate şi în laboratoare care nu dispun de instalaţii complicate. Elevii înşişi pot executa (la lucrările practice sau în cercuri) unele aparate simple. De exemplu, pot confecţiona lesne aparatul simplu pentru dezvoltarea diferitelor gaze, a cărui descriere se găseşte în manualul de chimie pentru clasa a VIII-a. Cu ajutorul acestui aparat se poate prepara hidrogen, bioxid de carbon, hidrogen sulfurat şi acetilenă. Lucrări de laborator care pot fi executate frontal fără a necesita instalaţii complicate sînt şi distilarea uscată a lemnului, decantarea, filtrarea, evaporarea, topirea sulfului şi prepararea sulfului plastic, dizolvarea unor substanţe, cercetarea proprietăţilor bazelor, acizilor şi sărurilor etc.

Pentru multe dintre aceste lucrări (de exemplu, pentru cercetarea proprietăţilor bazelor, acizilor şi sărurilor) sînt necesare cantităţi foarte mici de substanţe — doar picături. Şi vasele de sticlă pot fi procurate destul de uşor dacă ne preocupăm de această problemă. Cu ajutorul întreprinderii care patronează şcoala şi al comitetului de părinţi putem completa treptat, pentru fiecare elev, cîte o trusă individuală compusă dintr-o pîlnie, 2 pahare Berzelius, 2 baloane Erlenmeyer, 5 eprubete, un balon rotund cu fundul plat, cîteva tuburi de sticlă, un cristalizator, o lingură, o baghetă de sticlă, o forfecuţă, spirt într-o sticlă, lampă cu spirt, chibrituri, perie de spălat eprubetele, puţină hîrtie de filtru, cîrpă de şters, cîteva dopuri.

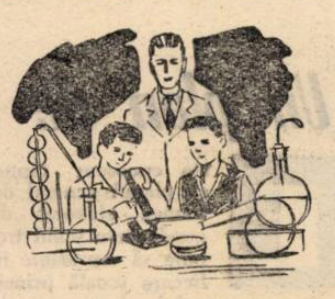

Dacă şcoala are sală de lucrări vom lucra desigur acolo. Dacă nu, alegem o sală cu mese. În nici un caz nu se pot efectua lucrări practice de chimie pe băncile din clasă, deoarece pe acestea se răstoarnă vasele şi stativele de laborator.

Este bine ca sala să aibă canalizare. În caz contrar vom pregăti găleţi în care să se poată deşerta conţinutul vaselor şi eprubetelor, precum şi apa de spălat.

Substanţele care se vor folosi trebuie să fie împărţite în sticluţe mici, punîndu-se pe fiecare o etichetă cu denumirea substanţei pe care o conţine. Nu este absolut necesar să dăm substanţele individual fiecărui elev. Este de ajuns dacă fiecare grupă de circa 4 elevi a primit sticluţe cu substanţele necesare.

Începînd din clasa a VII-a trebuie să-i obişnuim pe elevi ca, pe rînd, să facă de serviciu în laborator, ajutînd profesorului. Astfel ei vor putea mînui cu îndemînare vasele şi vor cunoaşte locul substanţelor.

O deosebită atenţie trebuie să acordăm desfăşurării lucrărilor.

În clasele începătoare este bine să se execute lucrări pe care elevii le-au văzut înainte în clasă, sub forma experienţelor efectuate de profesor. Atunci cînd efectuează asemenea experienţe, profesorul le va atrage atenţia asupra faptului că le vor executa şi ei în cadrul lucrărilor frontale. Astfel elevii vor observa mai atent desfăşurarea experienţelor, vor fi mai interesaţi de fazele şi rezultatele lor.

În clasele mai mari, îndrumările privind modul de lucru se pot da în scris. Bineînţeles, îndrumările scrise — clare şi destul de amănunţite — trebuie pregătite dinainte. Este bine ca la sfîrşit să se dea şi întrebări privind cunoştinţele însuşite pe baza observaţiilor făcute în cursul lucrării.

Procedează just acei profesori care cer elevilor scurte referate privind desfăşurarea lucrării nu ulterior, aşa încît să fie alcătuite din memorie, ci chiar în timpul lucrării.

Este de asemenea foarte indicat ca în lecţia care urmează lucrărilor de laborator să se discute cu elevii modul cum au lucrat, să se arate greşelile cele mai frecvente, să fie ajutaţi să găsească cauzele lor.

Dacă profesorul a organizat bine lucrarea, în timpul desfăşurării ei nu trebuie decît să vegheze ca toţi elevii să lucreze conform indicaţiilor.

Agneta Vartanovici

Lucrări practice în laborator.

În grădina micilor naturalişti

Grădina micilor naturalişti — astfel numesc sătenii din comuna Amara, regiunea Bucureşti, grădina şcolii de 7 ani din localitate. Aproape zilnic pot fi văzuţi aci numeroşi elevi care, sub conducerea profesorului lor de ştiinţe naturale, îngrijesc cu dragoste plantele.

Cîte nu sînt de văzut în grădina micilor naturalişti din Amara! Pe lîngă legume, şcolarii au cultivat şi numeroase soiuri de plante industriale. Pepiniera lor cuprinde peste 3.000 de puieţi de pomi fructiferi. Pe parcelele din grădina şcolii au fost cultivate 105 soiuri de plante diferite. Micii naturalişti au aclimatizat la solul din comuna lor 52 de soiuri de plante noi, rare, din U.R.S.S., R.P. Chineză, Egipt, Danemarca etc. Toate aceste plante au fost primite în dar de la Institutul de cercetări horticole din Bucureşti.

Recolta culeasă în această toamnă din grădina şcolii de 7 ani din Amara este foarte bogată. La fel de bogate sînt cunoştinţele şi deprinderile acumulate de elevi, prin grija şi îndrumarea profesorilor.

La practică în întreprinderi

Elevele din clasele a IX-a şi a X-a de la Şcoala medie „M. Eminescu" din Capitală, desfăşoară activitatea practică în diferite secţii ale întreprinderii „Pavel Tcacenco". Ajutate şi îndrumate de muncitoare şi de inginerii din întreprindere elevele au reuşit să se familiarizeze în scurt timp cu procesul de producţie.

Specialiştii din întreprindere se îngrijesc îndeaproape de înarmarea elevelor cu cunoştinţe şi deprinderi practice. Pe această linie, un colectiv de ingineri şi tehnicieni organizează periodic expuneri la locul de muncă. Din conţinutul acestor expuneri elevele au aflat cum se lucrează ciorapii pe diferite tipuri de maşini, cum este organizat procesul tehnologic al firelor etc.

Ca un rezultat al acestor preocupări, multe dintre elevele Şcolii medii „M. Eminescu" lucrează acum la maşini.

Toamna, pe ogoare

Zeci de mii de elevi din şcolile noastre săteşti iau parte în aceste zile, sub conducerea profesorilor de cunoştinţe agricole, la efectuarea lucrărilor agricole de toamnă. Grupaţi pe clase, brigăzi sau echipe, ei participă la strîngerea recoltelor de pe întinsele ogoare ale gospodăriilor agricole colective şi ale gospodăriilor de stat, de pe terenurile şcolare etc., contribuind astfel la sporirea bogăţiilor patriei alături de părinţii lor — gospodarii satelor noastre socialiste.

Pe lîngă marea lor valoare educativă, pe lîngă faptul că îi înarmează cu deprinderi, lucrările practice pe care le efectuează elevii în această perioadă constituie un minunat prilej de a îmbogăţi cunoştinţele lor. E limpede însă că nu orice lucrare şi nu oricum organizată poate să contribuie la realizarea acestei sarcini.

În primul rînd trebuie alese lucrări care corespund indicaţiilor din programele şcolare, potrivite cu nivelul de cunoştinţe şi particularităţile de vîrstă ale elevilor. Acest lucru e uşor de realizat în marea majoritate a regiunilor noastre agricole. De pildă, elevii clasei a V-a, pe lîngă lucrările de recoltare a legumelor şi diferitelor seminţe, pot efectua lucrări de pregătire a terenului în vederea cultivării legumelor timpurii. Acestea au o mare valoare instructivă deoarece dîndu-le posibilitatea să cunoască direct ansamblul complet al lucrărilor necesare unui ciclu de vegetaţie îi pregătesc pentru lucrările de plantare şi întreţinere a legumelor pe care le vor efectua ulterior. Lucrări asemănătoare, de data aceasta privind însă cultura cerealelor, pot executa elevii clasei a VI-a. Cu elevii clasei a VII-a, pe lîngă lucrările cu caracter agrotehnic, este necesar să se organizeze în special lucrări în livada de pomi şi în vie. Avînd în vedere nivelul mai ridicat al cunoştinţelor şi dezvoltarea fizică a elevilor din această clasă, ei pot participa la întregul ansamblu al lucrărilor ce se impun în acest sezon şi anume: în livadă — pichetatul terenului în vederea înfiinţării plantaţiilor de pomi, săpatul gropilor şi plantatul pomilor; în vie — recoltarea coardelor, stratificarea lor, îngropatul viţei de vie etc.

Sezonul de toamnă oferă posibilităţi pentru utilizarea largă a tuturor maşinilor agricole. Acum se execută recoltarea mecanică a porumbului şi a diferitelor rădăcinoase, arătura adîncă de toamnă, grăpatul şi semănatul cu ajutorul maşinilor moderne, administrarea îngrăşămintelor de bază etc. La asemenea lucrări participă îndeosebi elevii din clasele VIII-XI. Cu toate acestea, acolo unde există posibilităţi, este bine ca şi elevii din clasele V-VII să vadă cum se desfăşoară munca cu maşinile agricole şi să asculte explicaţiile specialiştilor asupra modului de funcţionare a acestora, asupra avantajelor lor.

Efectuarea lucrărilor practice în sezonul de toamnă de către elevi ridică o serie de probleme de ordin metodic. În general, şcolile caută ca lucrările practice să constituie un mijloc de aplicare a cunoştinţelor teoretice însuşite în clasă. Lucrările agricole de toamnă preced însă de multe ori predarea cunoştinţelor teoretice. Unele din ele nu-şi dobîndesc suportul de cunoştinţe decît după 2—3 luni de zile. De exemplu, despre lucrările de toamnă în vie elevii învaţă aproximativ în luna decembrie, cînd nu mai există nici o posibilitate de aplicare a lor în practică.

Desigur, în general e bine să se respecte principiul concordanţei în timp a cunoştinţelor cu lucrările practice. Datorită specificului lor, însă, lucrările practice agricole, în special cele de toamnă, preced cunoştinţele teoretice. Ce trebuie să facă profesorul în această situaţie?

Pentru a evita să dea acestor lucrări un caracter empiric, meşteşugăresc, este bine, pe de o parte, să transmită un minimum de cunoştinţe teoretice în legătură cu conţinutul lor, iar pe de altă parte, să asigure desfăşurarea lor pe baza normelor agrotehnice. Cu alte cuvinte, lucrările practice de toamnă trebuie să aibă un caracter ştiinţific şi să se desfăşoare astfel încît elevii să înţeleagă ceea ce fac.

Experienţa de viaţă pe care o dobîndesc elevii în această perioadă va trebui larg fructificată în timpul anului şcolar deoarece valoarea instructivă a lucrărilor practice agricole de toamnă constă şi în faptul că ele vor servi ca exemple, ca mijloace de demonstrare a unor cunoştinţe ce se vor preda ulterior. De exemplu, lucrarea „Recoltarea porumbului pentru siloz şi însilozarea lui" (clasa a VI-a) pe care elevii o execută acum, toamna, serveşte profesorului în luna ianuarie la predarea temei „Cultura porumbului siloz, însilozarea porumbului pentru siloz".

Este bine ca profesorul să stabilească o evidenţă a tuturor cunoştinţelor din programă care s-ar putea sprijini pe anumite elemente oferite de lucrările agricole de toamnă. De asemenea, profesorul poate să indice elevilor un plan concret de observaţii asupra fenomenelor ce pot fi constatate cu ocazia lucrărilor practice de toamnă. Ulterior aceste observaţii se vor folosi în cadrul lecţiilor de cunoştinţe agricole ca material demonstrativ.

Lucrările agricole de toamnă dau şi posibilitatea de a se confecţiona cu ajutorul elevilor colecţii complete de materiale didactice de care vor avea nevoie nu numai ca material demonstrativ, dar şi pentru organizarea unor lucrări frontale de laborator.

Ing. Valentina Vişan

Îndrumarea studiului individual

Îndrumarea studiului individual constituie o sarcină deosebit de importantă a pedagogilor. Ea reprezintă una din metodele de instruire şi educare care contribuie în mod organic, aşa cum arată N. K. Krupskaia, la dezvoltarea spiritului de iniţiativă al elevilor, la dezvoltarea gîndirii lor independente, la dezvoltarea priceperii lor de a aplica în viaţă, în practica construirii socialismului, cunoştinţele dobîndite în şcoală.

Fără a teoretiza, este necesar să amintesc că esenţa îndrumării studiului individual al elevilor de către profesor trebuie înţeleasă în sensul ca elevii să fie ajutaţi să muncească independent, să adîncească şi să lărgească sistematic şi ordonat volumul de cunoştinţe dobîndite la lecţii.

Pedagogia ne indică diverse procedee şi mijloace de organizare a studiului individual. Dintre acestea cred că trebuie să ne preocupe în primul rînd, aşa cum mi-a arătat propria mea experienţă, îndrumarea felului cum elevii îşi iau notiţele, cum îşi notează principalele noţiuni şi idei din lecţie şi a modului cum folosesc în pregătirea lecţiilor acasă notiţele luate în clasă, manualul şi materialul auxiliar.

Am avut multă vreme de luptat cu procedeul greşit, poate comod pentru unii elevi, de a învăţa numai după notiţele care, de multe ori, erau luate defectuos. A trebuit să le formez elevilor mai întîi deprinderea de a nota în clasă ceea ce e absolut esenţial din conţinutul lecţiei (şi aceasta chiar la elevii din clasele VIII-IX) şi să-i învăţ cum să utilizeze manualul.

Cum am procedat? In primele ore de la începutul anului şcolar, chiar în timpul lecţiei, observ cum iau elevii notiţe. După expunerea unei probleme mă opresc şi iau două maculatoare de la doi elevi, unul în care sînt notate date şi nume disparate, altul în care se vede strădania de a nota fiecare cuvînt al meu. Aici, de obicei, din loc în loc sînt spaţii goale unde elevul nu prididise să consemneze cuvintele mele. Le arăt elevilor că şi primul şi cel de al doilea mod de a lua notiţe este greşit şi le explic de ce. Totodată îi sfătuiesc să fie atenţi la ceea ce spun şi să noteze numai ideile esenţiale.

Pentru a-i ajuta să-mi înţeleagă sfatul am adoptat, o vreme, următoarea metodă. Nu i-am lăsat pe elevi să ia notiţe cîtă vreme explicam, ci le ceream să lase creioanele jos şi să fie atenţi. Abia după ce epuizam expunerea unui punct din lecţie sintetizam tot ceea ce spusesem în cîteva fraze scurte. Ceream ca acestea să fie notate de elevi în caietele lor.

Pe de altă parte, acord o grijă deosebită schemelor la tablă care dau elevilor posibilitatea să vadă „firul roşu" al lecţiei, ceea ce este esenţial în explicaţiile mele.

Pentru a-i îndruma pe elevi asupra felului cum să folosească manualul, rezerv, de asemenea, o oră la începutul anului şcolar.

În această oră îi învăţ, de fapt, cum să înveţe. Citesc o dată cu voce tare întreaga lecţie. După aceea reiau lectura pe fragmente, oprindu-mă după fiecare fragment care alcătuieşte o unitate logică şi le cer să rezume ideile. Aceste rezumate sînt notate în caiete şi la sfîrşit le servesc elevilor drept jaloane pentru a repeta conţinutul întregii lecţii.

Bineînţeles, folosesc aceste procedee la clasele cu care nu am lucrat înainte. La clasele cărora le-am arătat o dată cum să ia notiţe şi cum să lucreze cu manualul revin numai spre a controla dacă îndrumările mele sînt aplicate.

Deprinderea elevilor cu utilizarea materialului auxiliar (mă refer la elevii din clasele mari) constituie un alt aspect al muncii profesorului care se ocupă de îndrumarea studiului individual. Buna folosire a acestui material presupune însă înainte de toate grija deosebită a profesorului pentru selecţionarea lucrărilor, a textelor, pasajelor şi documentelor pe care le recomandă elevilor. Se cere totodată profesorului să dozeze cu atenţie volumul de materiale recomandate elevilor, ţinînd seama de două probleme deosebit de importante: eficienţa materialului utilizat şi necesitatea de a evita supraîncărcarea. Obişnuiesc ca, încă de la începutul anului şcolar, să recomand elevilor lucrările şi textele mai importante cu caracter istoric pe care le pot folosi în cursul anului, pentru ca ei să şi le poată procura din vreme. La lecţii obişnuiesc să le indic doar paginile pe care urmează să le consulte acasă.

In cadrul şedinţelor comisiei metodice ne consultăm deseori asupra materialului bibliografic pe care-l putem recomanda elevilor. Astfel, într-o şedinţă a comisiei metodice din anul şcolar trecut, după ce s-au prezentat problemele principale ce se desprind din Declaraţia consfătuirii reprezentanţilor partidelor comuniste şi muncitoreşti de la Moscova pentru a fi folosite de către profesorii de istorie la cele patru clase a XI-a din şcoala noastră în lecţiile de istorie contemporană a R.P.R. privind situaţia internaţională (etapele dezvoltării sistemului socialist şi criza generală a capitalismului), am ajuns la concluzia că putem recomanda elevilor să citească extrase din Declaraţie în timpul studiului lor individual. Profesorii au cerut elevilor să conspecteze principalele probleme care se desprind din declaraţie, ceea ce i-a ajutat să înţeleagă mai bine multe probleme de istorie contemporană

Indrumarea şi organizarea muncii individuale dă roade numai în măsura în care noi, profesorii, asigurăm şi controlul ei. De multe ori deficienţele observate în studiul individual al elevilor nu provin din insuficienta folosire a procedeelor de organizare, ci din insuficienţa procedeelor de control.

Pentru a controla studiul individual al elevilor folosesc verificarea periodică a notiţelor, verificarea cunoştinţelor acumulate de elevi din manual şi din materialul auxiliar recomandat, controlul conspectelor, scurte discuţii în orele puse „la dispoziţia profesorului", purtate pe baza unor tematici astfel alcătuite încît să releve rezultatele muncii individuale a elevilor. De exemplu, la tema „Aparitia socialismului ştiinţific" voi discuta cu elevii pentru a vedea în ce măsură au studiat paginile recomandate din „Manifestul Partidului Comunist".

Dar oricît de bine pregătit ar fi profesorul, oricît de bun metodist ar fi acesta, el nu va da o atenţie deosebită propriei sale pregătiri, dacă nu va fi întotdeauna la curent, printr-un studiu permanent, cu cele mai noi cuceriri ale ştiinţei, ale vieţii noi în mijlocul căreia trăieşte. Numai profesorul care se preocupă cu seriozitate de propria sa perfecţionare, de propriul său studiu individual va obţine succese şi în îndrumarea muncii independente a elevilor săi.

Prof. I. Dragomirescu
Bucureşti

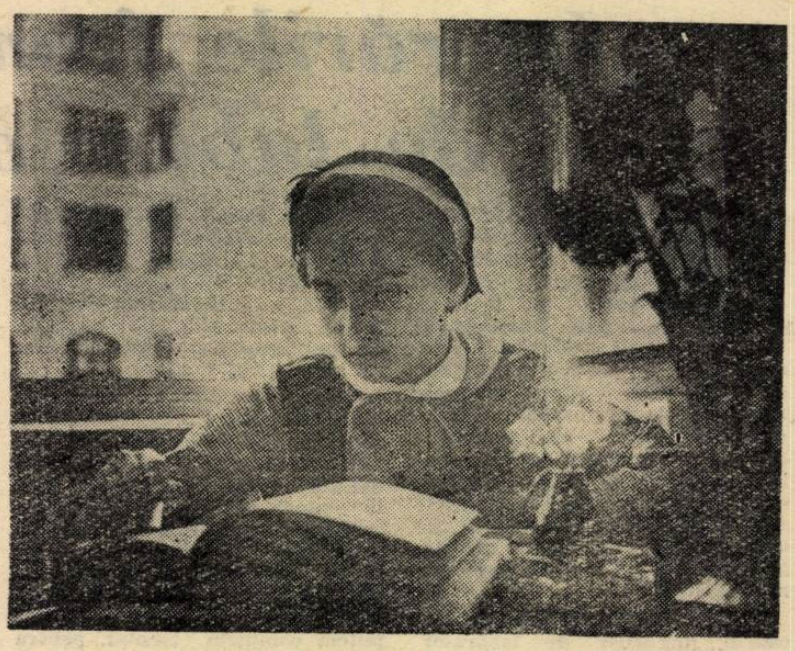

Concentrare în timpul studiului

Un plan de muncă formal

Este cunoscut faptul că planul general de muncă elaborat de conducerea şcolii trebuie să reprezinte în fiecare şcoală principalul document de planificare a activităţii, un adevărat ghid în munca pe care o va duce întregul colectiv pedagogic de-a lungul unui an şcolar.

Am avut de curînd prilejul să studiem planul de muncă pe anul 1961—1962 al Şcolii de 7 ani nr. 3 din Braşov, să cercetăm în ce măsură corespunde el cerinţelor.

Trebuie să spunem de la început că, deşi numără 15 pagini dactilografiate, deşi cuprinde enunţarea a numeroase principii pedagogice şi metodice, acest plan este departe de a constitui un ghid în activitatea a însăşi conducerii şcolii (care l-a elaborat) şi cu atît mai puţin a cadrelor didactice. Colectivul de direcţie al şcolii, format din tovarăşii Ion Negrescu, Th. Pop şi A. Băltescu, a elaborat, în locul unui plan concret de muncă, un fel de lucrare cu nejustificate pretenţii teoretice şi care, pe deasupra, suferă şi de o îmbîcsire de amănunte nesemnificative, inutile. Să luăm cîteva exemple.

In capitolul II privind munca organizatorică, există un paragraf intitulat: „Repartizarea manualelor şcolare pe clase". In dreptul lui sînt menţionate următoarele acţiuni: ridicarea manualelor de la C.L.D.C.; preluarea manualelor de către învăţători şi diriginţi; distribuirea manualelor la elevi; întocmirea evidenţei distribuirii manualelor. Mai lipseşe doar cîteva precizări: numărul autobuzului cu care urma să se deplaseze împuternicitul şcolii la C.L.D.C., încăperea în care urmau să fie depozitate manualele şi... la cine trebuia să stea cheia de la depozitul cu manuale şcolare.

Partea mai gravă o constituie însă enunţarea gratuită a unor principii şi cerinţe pedagogice şi metodice. Iată cîteva dintre ele: „Pregătirea temeinică a cadrelor pentru lecţii de calitate, care vor urmări atît instruirea cît şi educarea elevilor..." „Lecţiile trebuie să aibă atît valoare educativă cît şi nivel ideologic ridicat..." „Ridicarea nivelului ştiinţific, ideologic şi metodic al lecţiilor..." Luînd cunoştinţă de aceste cerinţe cititorul — ca şi noi — ar fi tentat să afle la ce măsuri concrete, eficiente s-a gîndit conducerea Şcolii de 7 ani nr. 3 din Braşov pentru realizarea lor. Căutările sînt însă zadarnice. Peste aceste lucruri, considerate probabil amănunte în raport cu... întocmirea evidenţei distribuirii manualelor şcolare, s-a trecut cu o nemaiîntîlnită uşurinţă.

Un întreg capitol este consacrat activităţii extraşcolare a elevilor. In acest capitol sînt înşirate, cu multă generozitate, toate formele posibile ale acestui gen de activitate — de la participarea elevilor la cercuri şi pînă la excursii de durată. Care dintre ele vor fi folosite, cînd, cine va coordona toate aceste acţiuni? Iată întrebări la care planul de muncă refuză să dea vreun răspuns.

Pe ultima din cele 15 pagini dactilografiate se află capitolul rezervat activităţii social-culturale a cadrelor didactice. Şi aici sînt trecute toate formele activităţii, ca şi instituţiile în cadrul cărora se va desfăşura. Un singur lucru lipseşte însă — repartizarea unei sarcini concrete în acest domeniu fiecărui învăţător şi profesor din şcoală.

Cum de s-a putut ajunge la o asemenea tratare formală a unuia dintre cele mai importante documente ale şcolii? După părerea noastră, din două motive. Mai întîi datorită stilului defectuos de muncă al conducerii Şcolii de 7 ani nr. 3 din Braşov, iar apoi datorită lipsei de preocupare a Secţiei de învăţămînt şi cultură a sfatului popular al oraşului Braşov pentru iniţierea clară şi concretă a directorilor de şcoli în vederea alcătuirii planurilor de muncă, datorită lipsei unui control competent al acestor planuri.

Revenind la ceea ce ar fi trebuit să fie planul de muncă al Şcolii de 7 ani nr. 3 din Braşov trebuie să menţionăm că în elaborarea acestei lucrări era necesar să se pornească în primul rînd de la situaţia specifică a şcolii, de la neajunsurile constatate în anul precedent — anume, de la faptul că în trecutul an şcolar procentajul de promovaţi a fost doar de 87,2%.

Conducerea Şcolii de 7 ani nr. 3 din Braşov ar trebui să revizuiască total lucrarea făcută. Nu este obligatoriu ca noua formă a planului să atingă şi ea 15 pagini. In schimb, trebuie să fie astfel elaborată încît să constituie un adevărat ghid preţios în activitatea pe care sînt chemate să o desfăşoare cadrele didactice.

Prof. Ioan N. Chiţu

ÎNSEMNĂRI DE LA LECŢII

Lecţia cu tema „Filozofia — concepţie generală despre lume", ţinută zilele trecute de către profesoara Maria Căliman la clasa a XI-a „A" de la Şcoala medie „Gh. Şincai" din Capitală a reuşit în general să dea elevilor coordonatele înţelegerii obiectului filozofiei marxist-leniniste, să fixeze cu suficientă claritate elementele noii discipline de studiu.

Organizîndu-şi cu grijă planul expunerii, străduindu-se să exprime concis, limpede o serie de probleme — ce este filozofia — obiectul ei de studiu; problema fundamentală a filozofiei; materialismul şi idealismul, două linii fundamentale opuse în filozofie; caracterul de clasă al filozofiei — desfăşurînd cu pricepere fixarea cunoştinţelor, profesoara Maria Căliman a conturat cu claritate în faţa elevilor elementele noii discipline de studiu, a subliniat necesitatea însuşirii de către fiecare om a materialismului dialectic şi istoric.

Cu toată grija pentru claritatea şi concizia expunerii, anumite deficienţe în precizarea unor noţiuni au ştirbit însă valoarea ştiinţifică a lecţiei.

Evidentă, a fost în primul rînd, în cadrul acestei lecţii, lipsa de legătură cu cunoştinţele anterioare ale elevilor, dobîndite de-a lungul anilor în studiul celorlalte discipline ştiinţifice. Dar pentru a explica unor elevi din clasa a XI-a obiectul filozofiei ca o concepţie despre lume în ansamblul ei, pentru a-i face să înţeleagă că materialismul dialectic şi istoric este ştiinţa legilor celor mai generale ale naturii, societăţii şi gîndirii, era absolut necesar de a sublinia, de a evidenţia deosebirea dintre filozofie şi celelalte ştiinţe studiate de elevi pînă în prezent — fizica, chimia, matematica, botanica, istoria ş.a.m.d. Numai făcînd acest raport putem avea certitudinea că elevii au înţeles în mod profund faptul că, spre deosebire de celelalte ştiinţe, filozofia se ocupă nu de chestiunile speciale ale diferitelor domenii ale lumii înconjurătoare luate în parte, ci de anumite probleme generale comune tuturor acestor domenii, că filozofia îşi pune anumite întrebări în legătură cu lumea în întregul ei. Această permanentă legătură cu cunoştinţele dobîndite anterior este cu atît mai necesară cu cît trebuie să explicăm elevilor că însuşirea bazelor filozofiei marxist-leniniste în ultimul an al şcolii medii reprezintă, în acest sens, un corolar al studiilor făcute pînă în prezent, menit să le deschidă orizonturile unei ştiinţe care nu îmbrăţişează numai un domeniu al realităţii înconjurătoare, ca celelalte ştiinţe, ci îşi pune probleme generale în legătură cu întreaga realitate, cu legile cele mai larg cuprinzătoare ale lumii.

În al doilea rînd, lecţia a arătat necesitatea folosirii mai atente a fondului de noţiuni noi folosite în cadrul explicaţiilor. „Sistem filozofic", „materie", „agnosticism", „idealism subiectiv şi obiectiv", „pozitivism" — iată doar cîteva exemple din lunga suită de termeni noi folosiţi în cadrul expunerii. Dar, la primul contact cu obiectul filozofiei, este necesar să dăm explicaţiile cerute de înţelegerea noţiunilor fundamentale şi să selecţionăm cu grijă termenii noi pe care-i facem cunoscuţi elevilor, oprindu-ne numai asupra acelora ce sînt absolut necesari. Altfel, nu numai că încărcăm în mod inutil memoria elevilor, dar îngreunăm chiar înţelegerea lecţiei.

În al treilea rînd trebuie subliniat că nu putem avea certitudinea că elevii au înţeles problema caracterului de clasă al filozofiei, atîta vreme cît nu vom explica pe îndelete, cu cît mai multe exemplificări, legăturile ce există între filozofie şi societate, cum, în condiţiile societăţii împărţite în clase antagoniste, concepţiile filozofice exprimă interesele unei anumite clase, concepţia despre lume a unui anumit partid. Or, graba cu care s-a trecut asupra acestor probleme, actualizările superficiale făcute în cursul lecţiei nu au reuşit să demonstreze problema enunţată.

Lecţia prezentată zilele trecute la clasa a XI-a „A" de la Şcoala medie „Gh. Şincai" ne-a dovedit o dată mai mult că studiul filozofiei marxist-leniniste, studiul socialismului ştiinţific cere din partea profesorilor — alături de claritate, de sistematizare în expunerea ideilor — o grijă deosebită pentru caracterul ştiinţific al ideilor prezentate, combativitate faţă de teoriile străine concepţiilor noastre şi, însfîrşit, o permanentă grijă pentru concretizarea temei abordate. Numai în acest fel elevii vor dobîndi cunoştinţe temeinice de filozofie marxist-leninistă, care le vor ajuta să-şi formeze o reprezentare ştiinţifică despre lume şi societate, atît de necesară activităţii lor viitoare.

I. Sava

Utilizarea manualului de fizică
pentru clasa a VIII-a

După cum se știe, în clasa a VIII-a a școlilor și secțiilor serale se lucrează în acest an școlar după aceeași programă de fizică ca și în anul precedent, manualul folosit fiind manualul de fizică pentru clasa a VIII-a editat în 1961. (În ultima parte a anului școlar și manualul de clasa a IX-a pentru școlile de zi).

Caracterul deosebit al muncii în școala serală cere profesorului să acorde o deosebită atenție felului în care va fi utilizat acest manual, deoarece, pe lîngă faptul că demonstrațiile, exemplele și problemele folosite în școala de zi nu dau totdeauna cele mai bune rezultate și în școala serală, este vorba și de un manual nou a cărui valoare nu a fost încă verificată în practică.

În cele ce urmează vom căuta să atragem atenția asupra unora din temele și noțiunile ce se cer prezentate muncitorilor-elevi într-un alt mod decît în cuprinsul manualului menționat.

Exemplul utilizat în manual la pag. 31 pentru a ilustra compunerea forțelor situate pe aceeași dreaptă-suport, exemplu în care este vorba de o mașină de rabotat, conține o greșeală ce poate produce confuzii în legătură cu regimul de funcționare a mașinilor-unelte așchietoare. Vom arăta muncitorilor-elevi că exemplul folosit nu este real, deoarece — chiar dacă motorul mașinii poate dezvolta o forță de 600 Kgf — dacă rezistența piesei este de 200 Kgf, tot atît de mare va fi și forța dezvoltată de mașina unealtă. (Dacă lucrurile ar sta așa cum sînt prezentate în manual, diferența de forță ar produce o mișcare din ce în ce mai rapidă a piesei sau a sculei tăietoare, și deci nu s-ar mai putea asigura un regim de așchiere constant). Deoarece nu s-a studiat încă dinamica, nu vom putea justifica totul în amănunt, dar muncitorii-elevi care lucrează sau au lucrat la raboteză, știu că ea este astfel construită încît, la cursa activă, deplasarea mesei să fie cît mai uniformă, pentru a se obține o așchiere uniformă a materialului.

În unele cazuri, manualul folosește exemple de corpuri în mișcare pentru a demonstra compunerea sau descompunerea forțelor. La pag. 37, de pildă, se dă exemplul unei bile ce se rostogolește pe un plan înclinat. Exemplul următor — consola — este mult mai potrivit și des întîlnit în activitatea practică. Este bine să folosim acest exemplu, iar cazul precedent să-l analizăm mai tîrziu, cînd vom studia mișcarea corpurilor pe planul înclinat.

Alteori, manualul utilizează, fără o demonstrație satisfăcătoare, regula conform căreia trei forțe coplanare sînt în echilibru dacă rezultanta a oricăror două dintre ele este egală și de sens contrar cu a treia. Dată fiind experiența și puterea mai mare de înțelegere a muncitorilor-elevi vom putea demonstra această regulă ca o aplicație a compunerii forțelor, pentru ca ei s-o folosească în mod conștient atunci cînd este cazul.

Trecînd la studiul cinematicii vom acorda o atenție deosebită definiției mișcării și repausului. Muncitorilor-elevi le vom putea arăta mai aprofundat decît elevilor din școlile de zi că mișcarea nu poate fi separată de materie, așa cum nici materia nu poate fi separată de mișcare. Vom sublinia deci că definiția dată la pagina 75 mișcării și repausului, înțelege, vorbind despre corpurile imobile din jur, corpuri care sînt considerate în mod convențional ca imobile.

Discuția despre originea spațiului și timpului (pag. 77) este neconcludentă pentru muncitorii-elevi. Nu se vorbește de loc despre cazul în care originea spațiului nu coincide cu cea a timpului. Este drept că acest caz necesită explicații și exemplificări mai amănunțite, mai adînci, dar muncitorii-elevi sînt capabili să înțeleagă asemenea aspecte și exemplificări. Este bine, de aceea, să le arătăm că în cazul cînd timpul nu se măsoară cu un ceas pornit în clipa în care începem să măsurăm spațiul, ci mai înainte, timpul se va exprima prin diferența dintre valorile indicate de ceasornic la sfîrșitul și la începutul măsurării spațiului străbătut. Bineînțeles că vom utiliza pentru aceasta un exemplu bine cunoscut lor din activitatea practică — de pildă, calcularea cu ajutorul unui ceas de mînă obișnuit a vitezei cu care se deplasează o piesă pe banda rulantă.

Paragraful 62, care tratează cauza căderii corpurilor, depășește cadrul cinematicii delimitat prin definiția acestui capitol. Este, cred, mai indicat să tratăm acest subiect în cadrul dinamicii, unde își are locul său firesc. În schimb, vom putea acorda o mai mare atenție vitezei medii care, așa cum este tratată în manual, nu poate fi însușită satisfăcător de către muncitorii-elevi, deoarece nu este nici justificată, nici ilustrată cu exemple. Va trebui să ilustrăm aplicarea formulei prin cîteva exemple accesibile, pentru a suplini lipsa manualului.

Este bine ca atunci cînd vom preda formula completă a spațiului în mișcarea uniform variată să atragem atenția muncitorilor-elevi asupra faptului că ea se reduce, în cazuri particulare, la formulele studiate de ei anterior. Deoarece manualul nu face acest lucru, este bine să-l facem noi, pentru că astfel le vom ajuta muncitorilor-elevi să înțeleagă mai deplin faptul că formula completă constituie o generalizare a celor învățate pînă acum în cadrul cinematicii.

Trecînd la dinamică, vom arăta în primul rînd că formularea din manual (pag. 119) — „la viraj corpul caută să-și păstreze mișcarea rectilinie" — nu trebuie înțeleasă ca o împotrivire a corpului la schimbarea traiectoriei. Corpurile sînt în cel mai înalt grad mobile și este suficientă o acțiune exterioară cît de mică dintr-o direcție ce nu coincide cu direcția sa de mișcare pentru ca traiectoria să se modifice. Este vorba aici pur și simplu de o proprietate a corpurilor. Corpurile, în lipsa unei acțiuni exterioare, se mișcă rectiliniu și uniform. Dar nu „caută", nu au „tendința" de a se mișca astfel.

Este bine de asemenea să subliniem mai mult decît o face manualul, faptul că apariția accelerației este efectul acțiunii forței și că producerea accelerației nu este tot una cu producerea mișcării. Mișcarea nu poate fi nici produsă și nici oprită de forțe, căci ea este o proprietate fundamentală a materiei. Materia se mișcă fără să fi fost nevoie de o forță care să o pună în mișcare, și nu există forțe care să poată opri mișcarea materiei.

Paragrafele tratînd frecarea pot fi cu multă ușurință asimilate de muncitorii-elevi datorită experienței dobîndite de ei în procesul de producție. Față de această experiență, tratarea din manual este simplistă. Va trebui să-i ajutăm pe muncitorii-elevi să poată generaliza cele cuprinse în manual, cerîndu-le să dea exemple asupra cazurilor în care apar fenomene de frecare, să arate dacă aceste fenomene sînt folositoare sau dăunătoare, să indice metodele folosite în producție pentru a mări sau micșora frecarea, după cum ea este folositoare sau dăunătoare.

În paragraful tratînd despre sistemele de unități va trebui să arătăm muncitorilor-elevi că multe din unitățile pe care le întîlnesc în producție aparțin unui sistem de unități (sistemul tehnic restrîns) ce nu se studiază în școală. Cu acest prilej, le vom arăta că definirea mărimilor fundamentale dată în manual este relativă. Nu este vorba de mărimi între care nu se pot stabili relații, căci masa se poate exprima, de pildă, în funcție de lungime, forță și timp. Mărimile fundamentale se aleg convențional, așa că, legile și formulele fizice să poată fi exprimate într-o formă cît mai comodă.

Și în tratarea mișcării de rotație va trebui să ținem seama că muncitorii-elevi au un contact direct, de fiecare zi, cu mișcări de rotație aplicate în procesele cele mai variate. Manualul tratează mișcarea de rotație prezentînd-o ca pe o mișcare a unui corp în jurul unui ax ce străbate corpul. În acest caz s-ar părea că elementul „traiectorie" al mișcării a dispărut. Muncitorii-elevi întîlnesc însă și cazuri în care axul de rotație nu intersectează corpul. De aceea, este necesar să subliniem faptul că și în acest caz formulele stabilite rămîn valabile, arătînd totodată și felul în care pot fi ele aplicate. Vom insista cu acest prilej asupra motivului pentru care unghiul se măsoară în radiani și nu în grade și asupra formulei de transformare a gradelor în radiani sau invers.

În aplicațiile forței centrifuge vom arăta muncitorilor-elevi că afirmația de la pag. 169, potrivit căreia produsul separat se adună în apropierea axei de rotație, este relativă. În cazul separării mierei din faguri, de pildă, lucrurile se petrec tocmai invers. Folosind experiența lor de muncă și de viață, muncitorii-elevi vor putea face numeroase exemplificări asupra felului în care intervine forța centrifugă în diferite procese de producție și a măsurilor ce se iau, de la caz la caz, pentru a o mări sau micșora, după cum acțiunea ei este utilă sau dăunătoare.

Trecînd la studiul energiei mecanice, este bine să arătăm muncitorilor-elevi felul în care se reflectă în practică faptul că energia cinetică a unui corp se transformă nemijlocit în lucru mecanic (sau în energie potențială) și că în lipsa interacțiunii cu mediul înconjurător, ea se menține la o valoare constantă, în timp ce energia potențială se transformă, ori de cîte ori are prilejul, în energie cinetică, menținută prin măsuri speciale (legături, opritori etc.). Manualul nu precizează acest lucru, dar muncitorii-elevi întîlnesc adesea aceste particularități ale energiei mecanice și de aceea sublinierea acestora îi va ajuta să înțeleagă mai adînc conținutul acestei noțiuni.

Felul în care manualul tratează transmiterea mișcărilor, nu este în totul satisfăcător. Discul de polizor este antrenat în majoritatea cazurilor, direct de axul electromotorului și deci nu se rotește mai repede decît axul acestuia, așa cum afirmă manualul. De asemenea, clasificarea transmisiei mișcărilor în transmisie prin curele, transmisie prin fricțiune și transmisie prin roți dințate este incorectă și incompletă. Transmisia prin curele este tot o transmisie prin fricțiune, iar despre transmisia cu lanț, prin mecanisme cu manivelă, prin paralelogram articulat sau prin cremalieră, utilizate adesea la strunguri, raboteze, motoare-auto etc., nu se pomenește.

Cele prezentate în articolul de față constituie desigur doar o trecere în revistă a unora din aspectele de care trebuie să țină seama profesorul în predarea fizicii la clasa a VIII-a a școlilor și secțiilor serale. Pregătirea fiecărei lecții în parte ridică, desigur, și alte probleme.

V. Manolache

Lecție de teoria literaturii

Cunoașterea aprofundată și multilaterală a cerințelor pedagogice generale izvorîte din caracterul specific al activității cu muncitorii-elevi este una din condițiile esențiale pe care trebuie să le îndeplinească profesorul din școala serală. Dar cunoașterea în sine nu este totul. Ea singură nu poate asigura succesul muncii. Atîta vreme cît ne vom rezuma numai la „a ști" care sînt particularitățile muncii în școala serală, eforturile noastre vor rămîne fără rezultat. Abia atunci cînd vom găsi de fiecare dată cea mai fericită modalitate concretă de a aplica în practică metodele și procedeele specifice școlii serale, munca noastră va începe să dea rezultatele scontate.

Ne oprim la această problemă pentru că ea este ridicată chiar de practica muncii în școală. Ne-a dovedit-o, încă o dată, o lecție de teorie a literaturii ținută la clasa a VIII-a a Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „23 August" din Capitală.

Din felul cum s-a desfășurat această lecție s-a văzut că profesoara, tovarășa Ileana Mitrea, cunoaște caracterul specific al activității în școala serală și, într-o largă măsură, se străduiește să utilizeze această cunoaștere pentru a asigura o pregătire temeinică elevilor săi. În lecția respectivă, însă, ea a manifestat o anumită inconsecvență a cărei repetare ar influența, desigur, în mod defavorabil, rezultatele de la sfîrșitul semestrului.

Certitudinea că profesoara știe cum să lucreze cu elevii de la școala serală am avut-o încă din prima parte a lecției — verificarea cunoștințelor — care, într-o oarecare măsură, lăsa să se întrevadă și cum a fost concepută lecția anterioară — „Ramurile științei literaturii". Pentru a defini teoria literaturii, istoria literaturii sau critica literară, elevii au stabilit mai întîi, pe baza acestora, care sînt trăsăturile caracteristice fiecărei ramuri în parte. Pentru a ajunge, de pildă, la definirea criticii literare, elevii s-au referit mai întîi la operele marilor noștri clasici — Eminescu, Caragiale, Coșbuc — la valoarea lor artistică și la utilitatea lor socială. Subliniind calitățile acestor scriitori, ei au dat apoi exemple de lucrări care efectuează tocmai această operațiune de apreciere a operelor literare din punct de vedere al valorii lor artistice și în raport cu interesele societății. Pe baza unor astfel de exemple definiția s-a conturat apoi ca o consecință logică și firească.

S-a putut observa de aici că lecția precedentă nu a avut caracterul unei prelegeri „de la catedră" ci al unei discuții care a solicitat capacitatea de educație specifică elevilor din școala serală.

Mergînd pe aceeași linie care după cum se vede este rodnică, profesoara și-a propus să folosească un procedeu similar și în noua lecție — „Caracterul național al operei literare". Pentru a pune în evidență caracterul național al literaturii tovarășa Mitrea a hotărît să citească în fața elevilor un text pentru ca, pe baza acestuia, să poarte apoi cu elevii o discuție din care să rezulte ideile principale ale lecției. Principial, procedeul este foarte just. Dar felul cum a fost utilizat în condițiile concrete ale lecției respective ridică o serie de probleme.

Ce discuție va trebui purtată în prealabil cu elevii pentru a-i avertiza asupra aspectelor ce se cer urmărite în timpul lecturii? Ce condiții trebuie să întrunească textul ales pentru a asigura reușita lecției? Cum va trebui să decurgă lectura acestui text? Din păcate, răspunsul pe care l-a dat desfășurarea lecției acestor probleme nu a fost întotdeauna cel mai potrivit. După ce elevii au fost informați, la modul declarativ, că literatura prezintă mai multe trăsături caracteristice, printre care și caracterul național, s-a trecut, pur și simplu, la lectura unui text din „Amintiri din copilărie" de Ion Creangă, menționîndu-se în treacăt că lectura va releva în ce constă caracterul național. Dar această introducere a fost cu totul insuficientă. Ne aflăm în fața unor elevi din școala serală, a unor oameni care în timpul activității lor în întreprindere au primit o anumită pregătire ideologică. Cu acești oameni s-ar fi putut purta o scurtă discuție asupra a ceea ce înseamnă caracter național. Mai departe li s-ar fi putut arăta că trăsăturile specifice ale unui popor, determinate de condițiile istorice în care a trăit, a muncit și a luptat poporul respectiv, se reflectă și în literatură.

Și în ceea ce privește textul ales sînt de făcut unele obiecții. De proporții prea mari față de necesitățile lecției, el a făcut ca ora să treneze și nu a slujit în suficientă măsură ideilor. Era mai bine dacă profesoara alegea cîteva fragmente mai scurte din autori diferiți, eventual și din literatura universală, pentru ca elevii să-și dea mai bine seama, și prin comparație, cum își pune pecetea caracterul național asupra oricărei opere literare de valoare. Prin lectura unui singur fragment s-a dat o imagine unilaterală asupra a ceea ce înseamnă caracter național.

Această deficiență ar fi putut fi suplinită printr-o temeinică analiză a textului. Profesoara a procedat însă la lectură întrerupîndu-se uneori pentru a le atrage atenția elevilor că în paragraful citit s-a putut vedea caracterul oamenilor, sau modul lor de a gîndi și simți, un fenomen de limbă, datini etc. Dar, fără pregătirea prealabilă la care ne-am referit, aceste intervenții păreau neclare și lipsite de obiect. Ele și-au găsit rațiunea abia în partea finală a lecției, atunci cînd profesoara a cerut elevilor să sintetizeze toate observațiile asupra fragmentului pentru a formula definiția. Abia acum clasa a fost antrenată într-o discuție care ar fi putut să fie purtată pe tot parcursul lecției. Elevii au sesizat cu ușurință elementele care determină caracterul național al literaturii. Acum li se putea cere să se refere și la alte opere literare cunoscute, pentru a clarifica pînă la capăt problema pusă în discuție. Nu s-a apelat însă nici acum la alte exemple, socotindu-se, probabil, că cel ales este suficient de edificator.

În legătură cu lecția tovarășei Ileana Mitrea trebuie să mai facem o observație. Atunci cînd lucrăm cu elevii din școala serală sîntem datori să folosim cele mai adecvate metode pentru a facilita și a reduce la limită studiul individual. De exemplu, alcătuirea de scheme sinoptice clare și precise, cu ajutorul cărora elevii să-și poată fixa chiar în timpul lecției cunoștințele predate. De aceea ar fi fost indicat ca profesoara să-și însoțească explicațiile și cu o scurtă schemă la tablă, pe care elevii s-o fi transcris în maculatoarele lor.

La sfîrșitul fiecărei ore obișnuim să ne întrebăm: „și-a atins scopul lecția ținută?" Dacă ar fi să răspundem la această întrebare în legătură cu lecția ținută de profesoara Ileana Mitrea, am putea afirma că ea și l-a atins numai în parte. Lecția n-a fost cu totul nereușită. A fost, așa cum se spune, „bunicică". Avem însă datoria ca din fiecare lecție să facem o lecție foarte bună. Or, pentru a realiza acest deziderat, nu este deajuns să știi, în principiu, cum să predai, ci este absolut obligatoriu ca de fiecare dată să cauți cu toată seriozitatea și să găsești cea mai bună formulă de a aplica în practică, de a adapta la specificul fiecărei lecții, principiile generale. Acesta este un adevăr de care profesoara Ileana Mitrea trebuie să țină seama pentru a asigura elevilor ei o cît mai bună pregătire.

O. Buzescu

Pentru viitorii muncitori mineri

Şcoala profesională de le lîngă Intreprinderea de exploatare minieră din Lupeni a primit în acest an de învăţămînt un număr de două ori mai mare de ucenici decît în anul şcolar 1960–1961. Pentru şcolarizarea acestora au fost create condiţii din cele mai bune. Au fost renovate şi amenajate sălile de clasă, atelierele-şcoală, dormitoarele, cantina.

Pentru a asigura buna pregătire a viitorilor muncitori-mineri, Şcoala profesională de ucenici din Lupeni a mai fost dotată cu o bibliotecă care cuprinde peste 25.000 de volume — cărţi de specialitate şi de literatură beletristică — precum şi cu aparatura necesară proiecţiei de filme pe bandă îngustă.

CRISTEA ARON
Lupeni

Acţiuni patriotice

Brigăzile U.T.M. de muncă patriotică de la Şcoala profesională de construcţii din Timişoara participă cu entuziasm la numeroase acţiuni de interes obştesc.

Recent, tinerii ucenici au efectuat numeroase ore de muncă patriotică în folosul Intreprinderii de colectare a metalelor.

Elevii Şcolii profesionale a Grupului şcolar petrol-chimie din Tîrgovişte în practică la o sondă

Instruirea practică alternativă

Consideraţii pe marginea unui experiment

Printre problemele de bază înscrise în planul de cercetare al Institutului de ştiinţe pedagogice se numără şi studiile privind generalizarea celor mai adecvate forme de organizare şi metode de instruire practică în şcolile profesionale şi tehnice.

Pentru şcolile profesionale şi tehnice din sectorul industriei uşoare, principala atenţie a cercetătorilor şi metodiştilor este orientată către experimentarea unei noi organizări a instruirii practice şi anume instruirea practică alternativă **— în atelierul-şcoală şi la întreprindere.**

În ce constă instruirea practică alternativă şi ce aduce ea nou în instruirea elevilor din şcolile profesionale ?

În actuala formă de organizare a instruirii practice, ucenicii din anul I efectuează în primele 9 luni activităţi practice în atelierul-şcoală, planul de învăţămînt prevăzînd pentru aceasta 3 zile, în succesiunea o zi teorie, o zi practică. În experimentul organizat de secţia de specialitate a I.S.P. s-a pornit de la constatarea că în atelierul-şcoală nu se pot crea toate condiţiile tehnico-materiale, instructive şi educative necesare pregătirii muncitorilor calificaţi la nivelul cerinţelor impuse de tehnica modernă şi de dezvoltarea impetuoasă a industriei noastre socialiste. De aceea secţia a propus experimentarea unui instructaj alternativ — o săptămînă în atelierul-şcoală şi o săptămînă în întreprindere — chiar de la începutul anului I.

Cercetarea ştiinţifică se efectuează în şcoli profesionale cu clase experimentale şi în întreprinderi cu profil corespunzător meseriei de ţesător — la Şcoala profesională de ucenici „Kirov" şi întreprinderile „Flamura Roşie" şi „Industria bumbacului B din Bucureşti, la Centrul şcolar profesional şi tehnic pentru industria uşoară din Timişoara şi la întreprinderea „Industria linei" din aceeaşi localitate; la Centrul şcolar profesional şi tehnic pentru industria uşoară din Cisnădie-Sibiu şi întreprinderea locală „Uzinele textile".

În primul an al cercetării — anul şcolar trecut — s-au folosit programele de tehnologia meseriei şi instruire practică existente, cărora li s-au adus, în funcţie de noile condiţii în care se desfăşoară instruirea practică, unele modificări în vederea stabilirii unei cît mai depline concordanţe între ele. Au fost introduse, de asemenea, planuri de lecţii experimentale pentru instruirea practică, cu indicaţiile metodice corespunzătoare practicii alternative.

Conform prevederilor planului de cercetare, în munca din atelier-şcoală s-a urmărit în primul rînd înarmarea elevilor cu priceperile şi deprinderile elementare de muncă productivă. S-a căutat ca ucenicii să-şi însuşească cunoştinţe asupra elementelor de construcţie şi asupra principiilor de funcţionare ale maşinilor din atelierul-şcoală şi să-şi formeze priceperi şi deprinderi de mînuire a maşinilor, mecanismelor şi dispozitivelor pentru executarea operaţiilor de bobinat, urzit, apretat urzelile, năvădit, canetat şi ţesut. De asemenea, s-a urmărit deprinderea ucenicilor cu respectarea disciplinii muncii a unei norme de lucru şi a curăţeniei locului de muncă.

În atelierul-şcoală s-a pus accentul pe instructajul maistrului-instructor (introductiv, curent şi final) fără a se neglija însă lucrul ucenicilor la maşini — după posibilităţile de cuprindere din fiecare atelier.

În instruirea practică din întreprindere s-a urmărit dezvoltarea şi consolidarea priceperilor şi deprinderilor practice formate în atelierul-şcoală, în cadrul aceleiaşi teme, pentru a se asigura executarea de către ucenici a operaţiilor complexe specifice meseriei de ţesător în condiţiile procesului de producţie şi la nivelul tehnicii înaintate. Totodată, s-a pus un accent special pe deprinderea ucenicilor cu organizarea locului de muncă, cu disciplina muncii şi îndeplinirea progresivă a normei de lucru în condiţiile producţiei, după exemplul muncitorilor din întreprinderi.

În întreaga organizare a practicii ucenicilor în întreprinderi s-a ţinut seama de îmbinarea cerinţelor didactico-metodice ale instruirii cu nevoile planului de producţie. S-a insistat asupra lucrului elevilor la maşini, menţinîndu-se însă şi instructajul maistrului; (instructajul introductiv şi final s-au efectuat frontal, iar instructajul curent individual, în timpul lucrului). De asemenea, s-a dat o deosebită atenţie organizării sprijinului ce trebuie să-l acorde muncitorii pe lîngă care lucrează ucenicii, în vederea însuşirii treptate a meseriei şi în special a metodelor înaintate de muncă.

La desfăşurarea în bune condiţiuni a activităţii noastre o contribuţie însemnată au adus Ministerul Industriei Uşoare, conducerile întreprinderilor, muncitorii şi maiştrii, cît şi conducerile şcolilor, profesorii şi maiştrii-instructori de la clasele experimentale.

Rezultatele obţinute în primul an al cercetării la clasele la care instruirea practică s-a desfăşurat alternativ în atelierul-şcoală şi în întreprinderi au fost în general superioare în comparaţie cu clasele de control — la care instruirea practică s-a desfăşurat numai în atelierul-şcoală. Ucenicii din clasele experimentale au dovedit pe parcurs şi la sfîrşitul anului o mai temeinică pregătire profesională.

Viaţa şcolilor s-a legat mai mult de producţie, a dispărut pragul de trecere de la instruirea practică în atelierul-şcoală la instruirea practică în întreprindere, mărindu-se eficacitatea muncii de pregătire profesională a elevilor.

Generalizarea noii forme de organizare a instruirii ucenicilor — instruirea practică alternativă — în întreaga reţea a şcolilor profesionale ale industriei uşoare presupune însă continuarea cercetării ştiinţifice, în vederea studierii tuturor aspectelor acestui proces complex. Pentru aceasta, în anul şcolar care a început, pe baza concluziilor preliminare ale primului an de cercetare, Institutul de ştiinţe pedagogice, în colaborare cu serviciul de învăţămînt al Ministerului Industriei Uşoare, au elaborat şi supus spre aprobare Ministerului Învăţămîntului şi Culturii planuri de învăţămînt şi programe experimentale de tehnologia ţesătoriei şi de instruire practică pentru clasele experimentale.

Printr-o muncă de cercetare susţinută se va ajunge la obţinerea unor rezultate cît mai concludente, care, generalizîndu-se în şcolile profesionale ale industriei uşoare, vor contribui la ridicarea nivelului de instruire practică a viitorilor muncitori calificaţi din acest important sector al economiei naţionale.

Ing. Margareta Bontaş
cercetător principal la Institutul de ştiinţe pedagogice — Bucureşti

Folosind experienţa şantierelor fruntaşe

In expunerea asupra proiectului planului de dezvoltare a economiei naţionale pe anul 1961 tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej a arătat că „întreprinderile de construcţii trebuie să organizeze şcoli de pregătire a muncitorilor şi tehnicienilor în toate specialităţile de instalaţii şi finisaj, care să dispună de ateliere proprii de însuşire a cunoştinţelor profesionale, organizînd în acelaşi timp practica elevilor pe şantiere".

Atît organizarea şi dotarea atelierelor cît şi asigurarea unei desfăşurări corespunzătoare a practicii pe şantiere constituie, fără îndoială, probleme-cheie ale pregătirii viitorilor muncitori din construcţii la nivelul tehnicii moderne. Numai în atelier-şcoală şi sub îndrumarea unor maiştri-instructori bine pregătiţi se pot forma corect primele deprinderi profesionale. Numai astfel îi putem obişnui pe ucenici, din primele zile de şcoală, cu activitatea productivă.

Pentru a răspunde cu cinste sarcinilor legate de pregătirea cadrelor necesare sectorului de construcţii, maiştrii-instructori de la Centrul şcolar de construcţii din Bucureşti, îndrumaţi de comitetul de partid, îşi îmbunătăţesc continuu metodele de instruire practică a ucenicilor în atelierele-şcoală. In mod deosebit se preocupă ei de instruirea practică a ucenicilor zidari din anul I, în special de familiarizarea acestora cu tehnica nouă utilizată pe şantierele de construcţii fruntaşe.

Pentru a-i ajuta pe aceşti ucenici să cunoască activitatea multiplă şi viaţa complexă a unui şantier, maiştrii-instructori şi-au propus ca, după parcurgerea primelor teme din programă în atelierul-şcoală şi după ce ucenicii şi-au însuşit noţiunile elementare ale meseriei, o parte din teme să fie predate ca aplicaţii practice direct pe şantiere.

In această acţiune va fi folosită larg experienţa dobîndită în anul şcolar trecut, cînd grupele de ucenici au executat sub îndrumarea maiştrilor-instructori o serie de lucrări pe şantierul de pe bulevardul Gh. Dimitrov. Ucenicii au aplicat în realizarea acestor lucrări toate cunoştinţele dobîndite la lecţiile de tehnologia meseriei şi de desen ca şi la instruirea practică în atelierul-şcoală. Munca pe şantier, pe lîngă faptul că le-a dat încredere în forţele proprii, i-a ajutat să dobîndească multe deprinderi de executare mecanizată a unor lucrări. Au învăţat, de exemplu, cum se realizează pe marile şantiere tencuirea mecanizată, au executat lucrări de pregătire a mortarului cu ajutorul malaxoarelor, a betonului cu ajutorul betonierelor etc.

Şi vizitele făcute pe şantierele unde se folosesc materiale noi şi metode avansate de înaltă productivitate ca, de exemplu, turnarea betonului cu ajutorul cofrajelor alunecătoare au contribuit la lărgirea orizontului de cunoştinţe al ucenicilor.

Datorită aceloraşi metode de instruire ucenicii electricieni au putut cunoaşte noile materiale folosite în instalaţiile electrice, printre care tuburile de mase plastice şi conductoarele INTENC şi au executat lucrări de instalaţii cu aceste materiale.

Pentru pregătirea ucenicilor mecanici s-au folosit atelierele Staţiei nr. 1 de reparaţii şi ale Trustului de utilaj greu al D.C.M.C. din Bucureşti, unde elevii au putut cunoaşte maşini-unelte moderne precum şi utilaje moderne folosite pe şantierele de construcţii.

Familiarizarea elevilor cu tehnica nouă este şi în atenţia maiştrilor-instructori de la clasele de instalaţii tehnico-sanitare, care ţin seama de faptul că utilizarea conductelor şi accesoriilor tehnico-sanitare şi electrice din mase plastice începe să ia o dezvoltare tot mai mare. Cu ajutorul specialiştilor de la Fabrica de mase plastice „Bucureşti", maiştrii-instructori şi-au însuşit noua tehnologie a executării instalaţiilor cu materiale din mase plastice. In acest an, în timpul practicii pe şantiere ucenicii vor putea realiza cu ajutorul maiştrilor lucrări complete de instalaţii tehnico-sanitare.

Pentru ca ucenicii să fie cît mai bine pregătiţi în atelierul-şcoală profesorii-maiştri folosesc şi în cadrul muncii din aceste ateliere materialele cele mai noi utilizate în construcţii. Cu ajutorul fabricilor din industria materialelor de construcţii s-au procurat cantităţi suficiente de plăci prefabricate din beton, elemente din material plastic şi din lemn aglomerat. Toate acestea prezentate pe panouri gata asamblate, aşa cum se folosesc pe şantier. De asemenea, obiectele sanitare din mase plastice şi din asbociment de tipurile cele mai moderne sînt prezentate în şcoală într-o expoziţie permanentă. Diferite tipuri de radianţi, machete de diverse utilaje executate de elevi îmbogăţesc şi ele colecţia de material plastic a şcolii, colecţie care contribuie la introducerea permanentă a noului în pregătirea teoretică şi practică a ucenicilor.

Şcoala este ajutată de Departamentul construcţiilor şi materialelor de construcţii să-şi procure cele mai moderne utilaje de mare productivitate. S-au procurat pînă acum, de exemplu, pistoale de fixat bolţuri prin împuşcarea în zidărie de cărămidă şi beton în vederea fixării ulterioare a diferitelor obiecte — uşi, ferestre, instalaţii sanitare, electrice etc. Profesorii de specialitate şi-au propus să demonstreze felul cum pot fi eliminate, cu ajutorul acestui dispozitiv, operaţiile de introducere manuală a diblurilor, suporţilor, ancorelor etc., explicînd că folosirea pistolului aduce mari economii în muncă şi băneşti. De asemenea, au fost procurate pistoale de vopsit în cîmp electrostatic, utilizate la vopsirea pieselor metalice cu multe goluri — planşe, radiatoare, grinzi cu zăbrele etc. Pentru ca elevii să înţeleagă modul de funcţionare a acestuia — şi anume faptul că particulele de vopsea sînt transportate de un cîmp electrostatic creat între pistol şi piesa de vopsit — se dă atenţie predării cunoştinţelor de electrostatică atît la lecţiile de tehnologie cît şi la fizică tehnică. Elevii au învăţat şi cum trebuie mînuit dispozitivul hidraulic pentru îndoit ţevi la rece, cu ajutorul căruia se pot îndoi la rece şi fără umplere cu nisip ţevi pînă la 4 ţoli, ceea ce măreşte productivitatea muncii cu 400 la sută.

Faptul că şcoala foloseşte astfel de utilaje şi dispozitive contribuie mult — alături de instruirea pe şantiere — la pregătirea unor muncitori stăpîni pe cea mai modernă tehnică de construcţii

Ing. Mihail Tudose

Părerea noastră

Pe marginea articolului „Ce părere aveţi, tovarăşi educatori?“ apărut în numărul 627 al „Gazetei învăţămîntu lui“

Am citit cu uimire, în articolul „Ce părere aveţi, tovarăşi educatori?“ despre cele întîmplate la Casa de copii „I. C. Frimu“ din Blaj şi m-a cuprins un sentiment de revoltă.

Se înţelege firesc că şi noi, educatorii, ne formăm, creştem, ne dezvoltăm an de an, zi de zi, în procesul muncii, al vieţii obşteşti. Experienţa noastră se îmbogăţeşte, deprinderile de muncă se perfecţionează, ni se formează priceperea pedagogică. Nu am fost nici unul feriţi de căutări, de greşeli uneori. Dar între acestea şi dispreţ faţă de copii, plictiseală pentru munca de educaţie, meschinărie şi lipsă de caracter este un zid de netrecut. Fără conştiinţă, fără pasiune şi fără răspundere nu se poate să fii educator. Ceea ce faci ca educator, pentru copii, trebuie să faci cu toată inima, cu dragoste şi exigenţă înţeleaptă, cu pasiune şi sinceritate.

„Ce fel de oameni voi creşte şi cum îi voi creşte?“ Şi-au pus oare vreodată asemenea întrebări „educatoarele“ Elena Stanciu şi Olimpia Popa, „profesorul“ P. Diosînisie sau „directorul“ Ion Stanciu?

Răspunderea pentru munca de educator constituie o trăsătură de bază a personalităţii pedagogului din şcolile patriei noastre. Şi cîte exemple demne de urmat nu se întîlnesc în fiecare şcoală, în fiecare colectiv pedagogic!

Şi în şcoala noastră sînt cadre care se bucură de stima, de încrederea şi dragostea celor din jur. Profesoara de limba romînă, comunista Emilia Gheorghiu, de pildă, este înconjurată de respectul tuturor elevilor şi al cadrelor didactice. Ea este un ajutor şi sfătuitor de nădejde al cadrelor tinere. Asemenea ei sînt şi unele cadre didactice tinere, ca profesorul de matematică V. Tifui sau ca Marcela Pîrvulescu, profesoară de istorie, care au reuşit să devină educatori pricepuţi şi sfătuitori apropiaţi ai copiilor, deşi se găsesc în primii ani de învăţămînt. Profesoara Marcela Pîrvulescu, bunăoară, diriginta clasei a VI-a „B“, a izbutit în numai un an de zile să creeze un colectiv unit al clasei, să ridice nivelul de pregătire al elevilor, să le creeze preocupări interesante şi folositoare, să le insufle entuziasm, energie, spirit de iniţiativă. Copiii îşi iubesc profesoara, îi urmează cu încredere îndemnurile, o ascultă şi o respectă. Cum a reuşit tînăra profesoară să obţină asemenea realizări? Prin pasiunea ei pentru muncă, prin seriozitatea cu care pregăteşte fiecare acţiune cu copiii, prin dragostea ei faţă de copii şi priceperea cu care le face accesibile înaltele idei politice şi morale.

Ţinuta şi conduita profesorului, profilul său moral, nivelul său ideologic şi conştiinţa sa, cultura şi personalitatea sa sînt factori hotărîtori în educaţie. Ce exemplu au oferit „educatorii“ de la Casa de copii „I. C. Frimu“ copiilor? Ce autoritate morală au avut ei în faţa copiilor? Cu astfel de educatori educaţia şi viitorul copiilor sînt în primejdie.

Cele petrecute la Casa de copii din Blaj ne fac să chibzuim mai atenţi asupra unor lipsuri ce se manifestă şi în activitatea propriilor noastre colective pedagogice. Nu există oare la noi unele neajunsuri care trec uneori neobservate, dar care pot genera în cele din urmă situaţii asemănătoare celor de la Blaj? Astfel de manifestări ca atitudinea formală faţă de educaţie, dezinteresul pentru ajutorarea elevilor la învăţătură şi pentru dezvoltarea lor multilaterală, aprecierea şi notarea superficială a cunoştinţelor elevilor etc., trebuie să reţină atenţia noastră, deoarece pot determina lipsuri serioase în munca de educaţie.

De acest fapt ne-am putut convinge prin propria noastră experienţă. Nu de mult, o profesoară de matematică din şcoala noastră apucase pe un drum greşit. Distantă faţă de elevi, ea se bucura cînd îi „prindea“ nepregătiţi şi apoi îi categorisea definitiv ca elevi slabi. Uneori adopta şi un ton nepotrivit faţă de copii, îi brusca, îi intimida prin expresii nepotrivite. Efectul acestei „metode“ a fost apariţia la copii a dezinteresului pentru studiu şi indisciplina la lecţii. Din pricina atitudinii sale refractare faţă de critică, profesoara intrase în conflict şi cu colectivul pedagogic.

La începutul acestui an şcolar, colectivul pedagogic a analizat din nou atitudinea nejustă a profesoarei, atît faţă de elevi cît şi faţă de critica cadrelor didactice, i-a arătat că pe un adevărat pedagog nu-l pot bucura insuccesele elevilor, ci că el se străduieşte, cu atenţie şi grijă părintească, să-i ajute să-şi îndrepte lipsurile. Colectivul pedagogic a cerut cu fermitate profesoarei de matematică să-şi schimbe atitudinea, iar aceasta şi-a recunoscut greşeala. Noi sîntem încredinţaţi că opinia colectivului pedagogic, existenţa unei atmosfere de critică principială, tovărăşească înlătură posibilitatea ca unele greşeli de felul celei arătate mai sus să se transforme în situaţii ca cele petrecute la Casa de copii din Blaj.

Cred că munca secţiilor de învăţămînt şi cultură, a celor ce conduc colectivele de cadre didactice trebuie să fie mai mult îndreptată spre creşterea şi dezvoltarea conştiinţei socialiste a cadrelor didactice. În toate şcolile şi instituţiile de copii trebuie să capete o însemnătate mereu mai mare judecata opiniei publice, a colectivităţii, formele obşteşti de combatere a manifestărilor nesănătoase ale unor elemente înapoiate ale societăţii. La Casa de copii din Blaj n-a existat colectiv de educatori, n-a existat judecata opiniei colectivului, înriurirea sa — şi de aceea au putut să apară asemenea manifestări.

Munca de educaţie înseamnă dăruire unui scop nobil, acela al educării comuniste a copiilor. Învăţîndu-i carte şi educîndu-i, formîndu-le caracterul şi personalitatea, educatorul îi conduce pe copii spre ţelurile înalte, îi învaţă să devină cetăţeni demni şi folositori ai patriei. Dar pentru a reuşi pe această cale el trebuie să năzuiască sincer şi din toată inima spre acest scop, să se apropie cu respect şi devotament de copii, să înveţe şi el însuşi necontenit, să fie el însuşi un cetăţean patriot.

În aceasta constă frumuseţea de neasemuit a meserie de educator şi de aici decurg marile exigenţe care stau în faţa lui.

Prof. Virgil Radulian
directorul Şcolii medii
din Bicaz

Efectele pozitive
ale autodeservirii

Ţinînd seama de rezultatele pozitive ale autodeservirii, de valoarea ei instructivă şi educativă, vom organiza în şcoala noastră şi în acest an, pe baza experienţei anului trecut, acţiuni de autodeservire a elevilor.

Firesc că în desfăşurarea acestor acţiuni nu avem aceleaşi cerinţe pentru toţi elevii, ci ţinem seama de particularităţile lor de vîrstă, de puterile lor fizice. Aşa, de pildă, elevii claselor I sînt îndrumaţi să păstreze ordinea şi curăţenia în clasa lor — să curete tabla, să strîngă hîrtiile, să lase la plecare băncile curate. Elevilor din clasele a II-a li se cere, pe lîngă acestea, să îngrijească şi florile, să şteargă praful etc. Elevii din clasele V, VI şi VII efectuează reparaţii simple în clase, laboratoare, ateliere. Astfel se formează la elevii noştri o serie de deprinderi indispensabile pentru viaţa de toate zilele, de care se folosesc nu numai în şcoală, dar şi în căminul familial sau în tabere şi care le vor ajuta mai tîrziu în căminul studenţesc, în locul de muncă şi, desigur, în propria lor gospodărie.

Semnificativ este faptul că unele mame, care în trecut se plîngeau că acasă copiii lor sînt dezordonaţi, ne relatează acum cu satisfacţie că aceştia au început să le ajute la treburile din gospodărie. Veşti îmbucurătoare de acelaşi fel am primit şi de la tabăra din Moeciul de Jos, unde şi-au petrecut elevii noştri vacanţa. Ei s-au remarcat acolo prin felul cum îşi îngrijeau propria lor ţinută şi prin felul cum se preocupau de menţinerea curăţeniei în tabără.

Dar autodeservirea are şi alte efecte pozitive. Deprinzîndu-i pe copii cu curăţenia, obişnuindu-i să dea un aspect plăcut încăperilor în care învaţă, în care locuiesc, le dezvoltăm şi simţul estetic.

Foarte importantă este influenţa autodeservirii asupra educaţiei morale a copiilor. Învăţînd să muncească ei pot aprecia mai bine eforturile oamenilor de serviciu, creşte respectul lor pentru muncă, pentru toţi oamenii muncii.

Unele cadre didactice, fără să nege efectul pozitiv al autodeservirii, socotesc însă că ea ar contribui la supraîncărcarea elevilor. Colectivul şcolii noastre combate această părere, pentru că supraîncărcarea are loc numai acolo unde acţiunile din cadrul ei nu sînt dozate cu grijă, unde nu se respectă particularităţile de vîrstă ale copiilor. La început, cînd eram oarecum în faza experimentală, cînd căutam formele de organizare a autodeservirii, am greşit şi noi în privinţa aceasta. Se întîmpla atunci ca unele grupe de elevi să-şi piardă zilnic şi 30 de minute peste program. Găsind însă formele corespunzătoare, veghind asupra felului cum se desfăşoară munca elevilor, am ajuns ca acţiunile de autodeservire să reclame fiecărui elev mai puţin de 30 de minute pe săptămînă. Aceasta a devenit posibil datorită faptului că s-au stabilit sarcini pe măsura posibilităţilor copiilor, că profesorii de serviciu au urmărit cum se execută munca chiar în timpul desfăşurării ei, dînd şi îndrumări concrete menite să ajute copiilor să lucreze repede şi bine.

Pe de altă parte elevii au fost evidenţiaţi.

Illi Magda
directoarea Şcolii de
7 ani nr. 15, Braşov

La cercurile casei pionierilor

Zilele acestea, Casa pionierilor din Oradea cunoaşte o deosebită animaţie.

Însoţiţi de cadre didactice, pionierii din oraş vizitează cele 22 de cercuri organizate în cadrul casei. Fiecare din ei se gîndeşte la ce cerc să se înscrie. Desigur, alegerea nu-i prea uşoară, căci toate cercurile au o activitate interesantă.

Dorinţa de a lucra la strung sau cu dalta este pe deplin satisfăcută de cercurile de mecanică şi de tîmplărie, în care pionierii pot executa machetele în stare de funcţiune ale unor maşini, mobilă de dimensiuni liliputane, stative pentru flori, precum şi nenumărate alte obiecte utile.

Mulţi amatori au cercul auto şi cercul de ştiinţe naturale. Întrebarea „În care cerc să mă înscriu?“ e înlocuită de aceştia cu afirmaţia hotărîtă: „Cercul pe care l-am ales noi, e cel mai interesant“.

Asemenea afirmaţii poţi auzi şi de la noii membri ai cercurilor de radio, aeromodele, foto, de drumeţie etc.

Fetele, după cum se pare, manifestă o preferinţă deosebită pentru cercul de croitorie. Ochii lor se deschid a mirare, nevenindu-le să creadă că mîinile mici ale pionierelor au executat toate lucrurile minunate pe care le văd expuse la acest cerc — rochii şi şorţuleţe, broderii artistice, bluze şi feţe de masă.

Şi cercul de basme smulge exclamaţii admirative. Întregul decor — pereţii pictaţi cu subiecte de basm, peştera artificială artistic lucrată, uriaşele ciuperci multicolore — creează o atmosferă feerică. În cercul păpuşarilor, marionetele aşteaptă cuminţi să fie însufleţite de mîinile dibace ale pionierilor.

Alegerea cercului preferat sau potrivit fiecărui copil sau fiecărei vîrste, este o problemă de deosebită importanţă care stă în aceste zile în atenţia învăţătorilor, diriginţilor, instructorilor de pionieri. Orientîndu-se după înclinaţiile copiilor, după preferinţele lor manifestate în activitatea în şcoală şi în afară de şcoală, sfătuindu-se cu metodiştii casei pionierilor, cadrele didactice şi instructorii de pionieri îi pot ajuta mult pe elevi să se îndrepte spre cercul a cărui activitate poate răspunde cel mai bine cerinţelor lor. De multe ori, interesul acesta manifestat din copilărie, îndrumat şi dezvoltat cu dragoste şi pricepere, poate duce la alegerea viitoarei profesiuni.

Sute de pionieri şi elevi din clasele III—VII, s-au perindat în aceste zile prin cercurile casei pionierilor, în tradiţionala „săptămînă a porţilor deschise“. Mulţi dintre ei vor deveni desigur, mecanici, agronomi, specialişti în radio şi televiziune, aviatori, muzicieni, maiştri ai sportului. Fiecare îşi va îndeplini visul care s-a înfiripat încă de acum şi spre a cărui realizare a pornit întrînd într-unul din cercurile de la casa pionierilor.

Aurora Ardeleanu
Oradea

Adunarea generală de alegere a biroului U.T.M. pe clasă

Din experienţa şcolii sovietice

Şcoala de 10 ani a colhozului „Voroşilov" din raionul Kurgan-Tiubinsk, R.S.S. Tadjică

Previziunea ştiinţifică şi educaţia ateistă a elevilor

Unul dintre procedeele care dau profesorului de chimie posibilitatea să-i educe pe elevi ca ateişti convinşi şi activi este acela de a le dezvolta încrederea în posibilitatea practică şi valoarea reală a previziunii realizate pe baza legilor de dezvoltare a naturii şi societăţii.

Atitudinea faţă de problema previziunii dezvăluie în mod viu opoziţia dintre ştiinţă şi religie. Religia, în persoana slujitorilor ei, a pretins întotdeauna dreptul ademenitor al previziunii, pe care l-a folosit în interesele menţinerii influenţei sale nelimitate asupra credincioşilor, şantajîndu-i cînd brutal, cînd cu artă, cu falsele ei minuni şi proroci.

Adevărata previziune aparţine însă numai ştiinţei. Descoperind legile obiective ale realităţii în natură şi societate şi bazîndu-se pe aceste legi, ştiinţa posedă uriaşe posibilităţi de previziune, pe care le foloseşte pentru a-l înarma pe om în vederea transformării practice a lumii. Adevărata ştiinţă nu a pus niciodată previziunea în slujba şantajului şi a întunecării conştiinţei oamenilor.

Opoziţia dintre ştiinţă şi religie în această problemă este viu dezvăluită în cunoscuta formulă leninistă: „Profeţia miraculoasă nu este decît un basm. Profeţiile ştiinţifice, însă, constituie un fapt" (Lenin, Opere, vol. 27, ESPLP, 1955, pag. 582).

Analizarea de către profesori, în cadrul predării chimiei, a faptelor de previziune ştiinţifică contribuie mult la formarea concepţiilor ateiste ale elevilor. Astfel de analize pot avea loc pornind de la istoria dezvoltării ştiinţei şi tehnicii, în legătură cu planificarea socialistă a dezvoltării industriei chimice şi a căilor de chimizare în industrie şi agricultură, cu prilejul rezolvării unor exerciţii şi probleme care demonstrează posibilitatea de a „prevedea" proprietăţile substanţelor concrete şi desfăşurarea reacţiilor chimice, pe baza cunoaşterii legilor chimiei etc.

Cu prilejul studierii legii conservării substanţei, de exemplu, se pune întotdeauna problema caracterului veşnic şi indestructibil al materiei. Este foarte important să atragem atenţia elevilor asupra absurdităţii legendei cu privire la facerea lumii, ca şi asupra inconsistenţei prorocirilor religioase cu privire la sfîrşitul lumii, să le arătăm că, în opoziţie cu religia, ştiinţa demască absurditatea ideii începutului şi sfîrşitului lumii. Deosebit de convingătoare în ceea ce priveşte posibilităţile de previziune ale ştiinţei este studierea previziunii ştiinţifice a elementelor de către D. I. Mendeleev.

La 1870 D. I. Mendeleev scria: „Dacă aş vrea să-mi exprim o dorinţă privind tabloul propus de mine, lucrul cel mai important mi se pare că este completarea numărului elementelor care stau aproape de hidrogen. Elementele care reprezintă trecerea de la hidrogen la bor şi carbon formează, fără îndoială, cea mai importantă achiziţie ştiinţifică care se poate aştepta în cunoaşterea unor corpuri nou descoperite". Iar în 1895 Ramsay a descoperit heliul care a fost introdus în tabloul lui D. I. Mendeleev potrivit previziunii acestuia.

Lucrările lui D. I. Mendeleev sînt foarte bogate şi în alte exemple de previziune ştiinţifică. De exemplu, el a presupus existenţa unor particule din care este format atomul, a prevăzut rolul deosebit al elementului uraniu în dezvoltarea ştiinţei.

Complexitatea structurii atomului şi uriaşele rezerve de energie concentrate în el au fost prevăzute şi de alţi chimişti ruşi.

Analizarea lucrărilor savanţilor Marie Sklodovska Curie şi Pierre Curie în domeniul elementelor radioactive ne permite să le arătăm elevilor încă un exemplu istoric de previziune ştiinţifică în chimie. Studiind minereul din Boemia în scopul stabilirii radioactivităţii uraniului conţinut în acest minereu, Marie Sklodovska Curie a ajuns în curînd la următoarea concluzie: „Am presupus că mineralele conţin într-o cantitate mică o substanţă mult mai radioactivă decît uraniul şi toriul. Această substanţă nu putea să fie nici unul din elementele deja cunoscute, deoarece toate aceste elemente au fost studiate; prin urmare, acesta trebuie să fie un nou element chimic".

Chimişti ruşi de seamă au prevăzut posibilităţile neobişnuite ale folosirii energiei nucleare.

Academicianul V. I. Vernadski scria în anul 1922: „Ne apropiem de o uriaşă cotitură în viaţa omenirii, cu care nu se poate compara nimic din ceea ce a fost înainte. Nu e departe ziua în care omul va avea în mîinile sale energia atomică, o sursă atît de puternică încît îi va da posibilitatea să-şi organizeze viaţa aşa cum va dori el". Şi încă pe atunci, pe acest savant îl îngrijora problema cea mai acută a zilelor noastre: „Va şti oare omul să folosească această forţă, să o îndrepte spre bine, şi nu spre sinucidere? Este el atît de matur încît să folosească această forţă pe care în mod inevitabil trebuie să i-o dea ştiinţa?".

Foarte convingătoare sînt şi exemplele de previziune ştiinţifică legate de planificarea socialistă a dezvoltării industriei chimice.

Planurile de dezvoltare a economiei U.R.S.S., elaborate sub conducerea directă a partidului comunist, se bazează pe legile ştiinţei despre societate şi natură, pe luarea riguroasă în consideraţie a condiţiilor, pe experienţa întregului popor. Planurile de dezvoltare a diferitelor ramuri ale producţiei reprezintă exemple concrete de previziune ştiinţifică, al căror adevăr se confirmă prin succesele repurtate în ce priveşte dezvoltarea economică a ţării şi a fiecărei ramuri a producţiei.

O asemenea interpretare a problemei planificării aduce o contribuţie de seamă la îndeplinirea sarcinilor educaţiei ateiste. Analizînd, corespunzător programei şcolare, datele concrete ale planurilor de dezvoltare a economiei naţionale, profesorul poate să le arate elevilor că în ţările socialiste planificarea de stat nu este un rezultat al unei inspiraţii nemotivate, ci se realizează sub conducerea colectivă a partidului comunist, pe baza datelor ştiinţifice despre experienţa dezvoltării societăţii omeneşti, pe baza luării în consideraţie a necesităţilor şi posibilităţilor economiei ţării, în interesul poporului respectiv.

Cele expuse mai sus au urmărit să arate că munca de educare ştiinţifico-ateistă îşi poate găsi loc în sistemul activităţii fiecărui profesor de chimie. Bazîndu-se pe experienţa cadrelor didactice fruntaşe, toţi profesorii de chimie au deplina posibilitate de a îndeplini indicaţiile partidului privind munca ştiinţifico-ateistă în rîndul elevilor.

A. N. Efremov

(din revista sovietică „Himia v şkole")

Un aspect central al procesului de instruire

Atragerea elevilor la o participare conştientă în munca ce se desfăşoară în şcoală constituie unul din aspectele centrale ale organizării procesului de instruire practică.

Să luăm bunăoară cazul greşelilor comise de elevi. Uneori, în vederea înlăturării unor astfel de greşeli maistrul vorbeşte, explică în ce constau greşelile, iar elevii ascultă şi se străduiesc să memoreze cele spuse de el. Rezultate bune se obţin însă atunci cînd elevii înşişi îşi analizează greşelile, găsesc cauzele lor.

Aici este necesar să se facă o remarcă asupra următorului fenomen psihologic: gîndul la „potrivirea sau nepotrivirea între ele" a elementelor problemei este mai persistent tocmai în cazul cînd se fac greşeli. Cine a rezolvat bine problema se interesează mai puţin de cauzele succesului obţinut. Greşelile sînt, în schimb, însoţite de frămîntări: cel ce a greşit se străduieşte să stabilească cum de a putut să facă greşeala şi se gîndeşte cum să o evite pe viitor. Aceste frămîntări şi căutări nu trebuie să fie înăbuşite.

S. M. Sahunovski, maistru la Şcoala tehnică nr. 5 din Kiev, nu se grăbeşte să arate elevului în ce constă fondul greşelii făcute. Dacă elevul nu ştie să răspundă imediat, maistrul îi aminteşte, în linii generale, materialul teoretic şi practic care poate să fie folosit pentru explicarea greşelii comise şi îi lasă răgaz de chibzuire, adresîndu-se în acest timp altor elevi. De abia după ce s-a convins că toate posibilităţile elevului s-au epuizat, precizează şi aprofundează el personal cele spuse anterior.

Controlul şi aprecierea lucrărilor practice ale elevilor nu trebuie să aibă un caracter formal. O analiză concretă şi plină de bunăvoinţă a lucrărilor elevilor, în care nu se ţine seama numai de calitatea obiectului confecţionat şi de durata confecţionării lui, ci şi de străduinţa elevilor, de faptul că au făcut tot ce le-a stat în putinţă, o analiză care trezeşte dorinţa de a învăţa şi a munci şi mai bine — iată procedeul care trebuie să intre larg în practica maiştrilor.

Unii maiştri controlează în tăcere dimensiunile pieselor executate. Iată, însă, o altă metodă, practicată la Şcoala tehnică nr. 1 din Kiev de către maistrul N. S. Micikovski. Controlînd lucrările, acesta propune elevilor de fiecare dată ca ei să găsească în schiţă elementul corespunzător celui pe care el îl măsoară şi să spună ce dimensiuni sînt date acolo. In felul acesta se perfecţionează noţiunile despre spaţiu ale viitorilor muncitori şi deprinderile lor de a citi schiţele.

Trebuie să remarcăm că observaţiile repetate de felul „Nu eşti atent", „Lucrează, nu te abate de la lucru" etc. nu contribuie la atragerea elevilor într-o activitate conştientă. Mulţi maiştri consideră că atenţia constituie aproape unica condiţie a succeselor elevilor în muncă. Este greşit. Atenţia ca atare nu există, ea este întotdeauna „umplută" de o activitate oarecare: omul fie că se uită cu atenţie la un obiect, fie că îşi aminteşte de ceva cunoscut, fie că analizează problemele care au luat naştere în procesul muncii. Şi dacă elevul nu ştie să observe, dacă cunoştinţele lui nu sînt solide, iar deprinderile de a analiza greutăţile tehnice nu sînt formate, chemările cele mai dese şi cele mai înflăcărate la atenţie nu vor fi de nici un folos.

Chemările de „a fi atent" sînt justificate atunci cînd elevul are minimul necesar de cunoştinţe şi de deprinderi, dar nu se foloseşte de ele, lucrează neglijent, este distrat. In alte cazuri trebuie să se lămurească cauzele nerezuşitei în munca elevilor şi să se ia măsuri pentru înlăturarea lor.

I. Nazimov
candidat în ştiinţe pedagogice

(din revista sovietivă „Profesionalno-tehniceskoe obrazovanie")

Un document important pentru şcoala sovietică

Recent, o Hotărîre a C.C. al P.C.U.S. şi a Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., stabileşte măsuri pentru asigurarea şcolilor de cultură generală cu cadre didactice. Exprimînd preţuirea şi încrederea de care se bucură învăţătorii, profesorii şi toţi educatorii în orînduirea socialistă, hotărîrea subliniază o dată mai mult teza pedagogiei marxist-leniniste despre rolul deosebit de important al cadrelor didactice în procesul de instruire şi educare a tinerei generaţii în spirit comunist.

Noua etapă de dezvoltare a învăţămîntului sovietic, marcată prin măsuri deosebit de însemnate — ca trecerea la învăţămîntul general obligatoriu de 8 ani, organizarea pe scară largă a şcolilor-internat şi a şcolilor în care elevii rămîn şi după terminarea cursurilor, spre a-şi pregăti lecţiile, creşterea fără precedent a reţelei de şcoli serale pentru tineretul muncitoresc şi sătesc — reclamă o sporire considerabilă a numărului de cadre didactice. Măsurile prevăzute de Hotărîre sînt menite să asigure necesarul de cadre didactice pentru stadiul actual şi de perspectivă al şcolii sovietice prin planificarea judicioasă a primirii studenţilor la institutele pedagogice şi în facultăţile care pregătesc cadre didactice, prin pregătirea la un înalt nivel ştiinţific, teoretic şi practic a viitorilor profesori şi învăţători.

În hotărîre se arată că pentru pregătirea învăţătorilor de la clasele I—IV se pot organiza la nevoie şi numai în măsură excepţională, pentru 1—2 ani, cursuri pedagogice cu durata de un an pe lîngă cele mai bune şcoli medii de cultură generală, unde să fie primiţi absolvenţi cu diploma de maturitate. Pentru ridicarea continuă a calificării de specialitate şi pedagogice a învăţătorilor, hotărîrea prevede că, la recomandarea organelor de învăţămînt, aceştia pot fi primiţi fără concurs de admitere la cursurile fără scoatere din activitate ale institutelor pedagogice. Hotărîrea subliniază necesitatea ca în institutele şi şcolile pedagogice să fie sporit numărul de studenţi proveniţi din rîndurile tineretului sătesc. Ea acordă absolvenţilor institutelor pedagogice cu durata de doi ani care pregătesc profesori dreptul să intre în anul III al institutelor pedagogice, la cursuri fără scoatere din activitate, la specialităţi apropiate de cele absolvite.

Sînt stabilite sarcini în vederea pregătirii profesorilor care vor conduce orele de lucru manual, lucrările practice şi de atelier şi vor îndruma munca şi instruirea în producţie a elevilor. Pregătirea acestor profesori va fi asigurată atît de institutele pedagogice, cît şi de institutele politehnice, tehnice şi agronomice. Totodată, sînt prevăzute o serie de măsuri în vederea antrenării institutelor pedagogice şi a universităţilor la munca pentru perfecţionarea profesorilor.

Hotărîrea acordă o deosebită însemnătate îmbunătăţirii muncii de îndrumare a învăţămîntului pedagogic mediu şi superior în vederea ridicării nivelului calificării viitorilor profesori, pregătirii acestora pentru a reuşi să desfăşoare o muncă educativă de calitate în rîndul elevilor. Totodată, hotărîrea trasează sarcini menite să asigure pregătirea sistematică a viitorilor profesori-educatori pentru şcolile-internat şi în vederea organizării şi desfăşurării activităţii instructiv-educative din şcolile în care elevii rămîn şi după terminarea orelor de curs. Pentru realizarea acestor obiective hotărîrea prevede un sistem de măsuri menite să ridice nivelul politic al viitorilor profesori, să îmbunătăţească munca educativă în rîndul studenţilor din institutele pedagogice şi formarea lor în spiritul răspunderii pentru nobila misiune de educator, în spiritul respectării disciplinei de stat şi al fermităţii în îndeplinirea sarcinilor lor.

O mare atenţie se acordă în hotărîre asigurării condiţiilor de locuit ale cadrelor didactice, mai ales în mediul sătesc, condiţiilor lor de trai şi ridicării continue a nivelului lor politic şi cultural.

D. Emil

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 630 | vineri 13 octombrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Înfăptuim învățământul general de 8 ani

Decretul Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne în legătură cu trecerea la învățămîntul general și obligatoriu de 8 ani începînd din acest an școlar reprezintă un moment de o importanță deosebită în dezvoltarea școlii din țara noastră, înscriindu-se alături de celelalte mari realizări obținute de oamenii muncii pe drumul înfăptuirii sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului.

Sarcinile trasate în Raportul prezentat de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Congresul partidului în legătură cu încheierea generalizării învățămîntului de 7 ani și trecerea la școala generală de 8 ani, care are drept urmare mărirea duratei școlii de cultură generală la 12 ani, au fost primite cu vie satisfacție de întregul nostru popor care și-a exprimat recunoștința față de grija purtată de partid și guvern pentru ridicarea continuă a nivelului de cultură al maselor populare, pentru pregătirea tinerei generații chemate să desăvîrșească construirea socialismului în patria noastră.

Pregătirea trecerii la școala generală de 8 ani a constituit o preocupare principală a Ministerului Învățămîntului și Culturii, a organelor de învățămînt și a tuturor cadrelor didactice, care și-au mobilizat toate eforturile pentru îndeplinirea acestei importante hotărîri. În perioada care a urmat Congresului al III-lea al partidului au fost pregătite și elaborate principalele măsuri legate de trecerea la școala de 8 ani — proiectele planurilor de învățămînt și ale programelor școlare, propuneri privind îmbunătățirea sistemului de pregătire a cadrelor didactice; s-au efectuat studii privind dezvoltarea rețelei școlare și a spațiului de învățămînt necesar etc.

Măsurile propuse de minister au fost supuse unei dezbateri largi în consfătuirile raionale ale cadrelor didactice care au avut loc în luna iunie a.c., dîndu-se astfel tuturor învățătorilor și profesorilor posibilitatea să participe la definitivarea acestor importante lucrări. Consultarea largă a cadrelor didactice s-a dovedit deosebit de rodnică, întrucît acestea au făcut propuneri prețioase, care au ajutat efectiv la îmbunătățirea planurilor de învățămînt și a programelor școlare, precum și a altor măsuri propuse de minister. Astfel, prin concursul obținut din partea cadrelor și prin sprijinul acordat școlii de întregul popor s-au putut pregăti condițiile necesare care au permis trecerea la învățămîntul general de 8 ani cu un an mai devreme față de sarcina stabilită de Congres.

În anii regimului de democrație populară învățămîntul din țara noastră a cunoscut un avînt continuu. Numărul școlilor a crescut de la an la an. Acestea și-au deschis larg porțile pentru toți fiii oamenilor muncii, învățămîntul devenind pentru prima dată un bun al celor ce muncesc. În același timp s-au schimbat în mod radical conținutul învățămîntului precum și metodele de predare. La baza școlii a fost pusă concepția materialist-dialectică. Învățămîntul a fost strîns legat de politica partidului și a statului nostru, de lupta oamenilor muncii pentru construirea socialismului.

Școala de 7 ani, calitativ deosebită de învățămîntul elementar și complimentar, ca și de cursul inferior al vechilor licee din regimul trecut, a devenit școală generală de masă, menită să dea baza de cultură generală tineretului din patria noastră. Dacă în perioada anilor 1927 — 1932, datorită politicii școlare antipopulare promovată de regimul burghezo-moșieresc, procentul celor care absolveau 7 clase era de numai 1,1% din cei înscriși în clasa I, în anul școlar în curs, așa cum se arată în decret, cca 99% din elevii care au promovat clasa a IV-a au fost cuprinși în clasa a V-a, ceea ce înseamnă de fapt încheierea procesului de generalizare a școlii de 7 ani. În țara în care altădată milioane de copii rămîneau în afara școlii astăzi, datorită condițiilor create de regimul de democrație populară, funcționează aproape 7.000 de școli de 7 ani, cuprinzînd în clasele V-VII peste 950.000 de elevi. Pe ansamblul claselor I-VII numărul elevilor cuprinși în școală s-a ridicat în acest an la aproape 2.500.000, ceea ce constituie o grăitoare dovadă a condițiilor pe care statul nostru le-a creat pentru a satisface setea de cultură, de știință a fiilor oamenilor muncii.

Trecerea țării noastre la etapa desăvîrșirii construcției socialiste marchează o etapă nouă și în dezvoltarea școlii de cultură generală, care este chemată să înfăptuiască pregătirea și educarea tinerei generații la nivelul cerințelor puse de viață, de progresul neîntrerupt al țării. Școala trebuie să pregătească oameni multilateral dezvoltați, cu temeinice cunoștințe științifice și deprinderi practice, oameni educați în spiritul înaltelor principii ale moralei comuniste, luptători entuziaști pentru progres și pace, constructori activi ai socialismului și comunismului.

Învățămîntul general, gratuit și obligatoriu de 8 ani care, potrivit decretului, se introduce din acest an școlar, începînd din clasa I pînă la clasa V-a inclusiv, oferă din plin condițiile necesare instruirii și educării tineretului nostru la nivelul sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului. Prelungirea duratei școlii cu un an va crea mari posibilități pentru a asigura elevilor un orizont mai larg de pregătire teoretică și practică, realizîndu-se într-o mai mare măsură legătura învățămîntului cu viața, cu munca productivă. Prin întărirea studiului obiectelor de învățămînt cu caracter realist-practic — ca matematica, fizica, chimia, științele naturale și desenul — se va putea insista mai mult asupra multiplelor aplicații ale acestor științe în producție și în viața de toate zilele. În activi-

(Continuare în pag. 2-a)

La terminarea școlii de 8 ani acești elevi, ca și sute de mii de colegi de-ai lor din întreaga țară, vor stăpîni cunoștințe temeinice, strîns legate de viață, de practică.

Sarcini noi, mobilizatoare stau în fața noastră

Pentru ca nivelul predării să crească

Decretul emis recent de Consiliul de Stat al R.P. Romîne în legătură cu trecerea la învățămîntul general, obligatoriu și gratuit cu durata de 8 ani (clasele I—VIII) ridică pentru noi, cei ce muncim în școli, îndatoriri de mare răspundere. Este vorba în primul rînd de contribuția pe care sîntem chemați să ne-o dăm la ridicarea calității instrucției — sarcină care izvorăște cu necesitate din această nouă măsură luată de statul nostru pe linia înfăptuirii directivelor Congresului al III-lea al P.M.R., în legătură cu dezvoltarea școlii.

Succesul deplin al muncii noastre va fi asigurat, firește, printr-o atenție deosebită pe care trebuie să o dăm fiecărei probleme a predării. Nu majoritatea lecțiilor pe care le ținem, ci absolut fiecare lecție a noastră trebuie să fie bună, atît sub aspect metodic cît și al nivelului științific.

Punîndu-ne mereu la curent cu tot ceea ce este nou în domeniul disciplinei pe care o predăm, studiind sistematic atît problemele de conținut ale disciplinei noastre, cît și cele ale învățăturii marxist-leniniste, reflectînd asupra metodelor pe care le vom folosi în predare, vom face ca nivelul muncii de instruire a elevilor să crească necontenit.

Prof. FLOREA ANGHELINA
Școala elementară nr. 150
din București

Mari posibilități pentru dezvoltarea muncii educative

Am luat cunoștință cu multă bucurie de emiterea Decretului Consiliului de stat al R.P. Romîne în legătură cu trecerea la învățămîntul general, obligatoriu și gratuit cu durata de 8 ani. Acesta este un nou fapt care vine să confirme marile posibilități create de regimul de democrație populară dezvoltării învățămîntului în țara noastră.

Pasul mai departe pe care-l face acum învățămîntul pune în fața noastră cerințe însemnate. Noi, învățătorii și profesorii, avem datoria să educăm elevii în spiritul ideilor comunismului, să facem în așa fel încît prin conținutul lecțiilor predate, prin întreaga activitate din școală să contribuim la dezvoltarea multilaterală și armonioasă a elevilor.

Noile programe școlare ne vor ajuta să acordăm mai multă atenție educației ideologice și politice a elevilor, cultivării unor înalte convingeri morale în sufletele acestora. De asemenea, faptul că se acordă un loc mai mare obiectelor prin care se realizează educația estetică și fizică a elevilor va contribui la dezvoltarea armonioasă a personalității lor.

FLORICA MUȘTEAN
directoarea Școlii de 7 ani nr. 1
Petroșani

Angajamentul nostru

Faptul că școala de 8 ani a devenit astăzi în patria noastră o realitate vie constituie una dintre cele mai măreție realizări ale revoluției noastre culturale. Înfăptuirea trecerii la școala de 8 ani constituie împlinirea unei cerințe izvorîtă din însuși mersul impetuos înainte al oamenilor muncii din patria noastră pe drumul desăvîrșirii construcției socialiste.

Pregătirea pe care o va da tuturor elevilor noștri școala de 8 ani prin felul cum este sistematizată predarea cunoștințelor realist-practice și prin introducerea lucrărilor practice diferențiate — lăcătușerie și lucrări în lemn la băieți, croitorie și gospodărie, în general pentru fete, va da un orizont mai larg de cunoștințe și deprinderi elevilor. Astfel pregătirea lor pentru viață, pentru activitatea de constructori ai socialismului, va fi mai adîncită, mai temeinică.

Să facem din aceste perspective și premize pe care le oferă școala de 8 ani realități puternice — iată sarcina noastră cea mai nobilă, angajamentul nostru cel mai de preț.

CONSTANTIN BARON
director adjunct la Școala medie
din Giurgiu

ÎN LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

La clubul sindical

Tradiţionala lună a prieteniei romîno-sovietice cunoaşte o vie activitate la Clubul sindicatelor din învăţămînt-Bucureşti. Numeroase manifestări cultural-artistice atrag în mod deosebit atenţia.

Bunăoară, în cursul acestei săptămîni va avea loc un recital dat de un grup de solişti sovietici şi romîni participanţi la cel de al II-lea Concurs internaţional „George Enescu". Este prevăzut de asemenea în programul clubului un recital de canto şi balet dat de cîţiva solişti şi balerini ai Teatrului de Operă şi Balet din Capitală. Programul va cuprinde arii şi scene din operele compozitorilor ruşi, sovietici şi romîni.

Membrii cercului de artă plastică „Ion Andreescu" vor deschide, în preajma zilei de 7 Noiembrie, o expoziţie colectivă, iar corul de copii va prezenta un program festiv.

Vizitatorii Clubului vor putea viziona un ciclu de filme sovietice distinse cu premii internaţionale la diferite festivaluri, vor participa la întîlniri cu scriitori romîni care au vizitat Uniunea Sovietică, vor asista la prezentarea unor noi opere ale scriitorilor sovietici, iar pionierii şi şcolarii vor vedea pe scena clubului spectacole date de Teatrul de marionete cu o piesă a scriitorului sovietic Serghei Mihalkov.

Oaspeţi ai şcolilor noastre

La invitaţia Comitetului Central al Uniunii Sindicatelor din Instituţiile de Învăţămînt şi Cultură, a sosit în Capitală o delegaţie a Sindicatului lucrătorilor din învăţămînt din şcolile superioare şi institutele ştiinţifice din U.R.S.S.

Delegaţia este compusă din tov. ECATERINA ALEXEEVNA RUKAVISNIKOVA, membră în Prezidiul C.C. al Sindicatului, tov. OISA HOGEAMBERDIEVNA IULDASPAEVA, preşedinta Sindicatului lucrătorilor din învăţămînt, din şcolile superioare şi institutele ştiinţifice din Uzbekistan şi tov. VITALI STEPANOVICI USKOV, preşedintele organizaţiei sindicale de învăţămînt a regiunii Stalingrad a aceluiaşi sindicat.

In ora de dirigenţie

Sărbătorirea „Lunii prieteniei romîno-sovietice" prilejuieşte în şcolile de pe întreg cuprinsul ţării entuziaste manifestări izvorîte din dragostea şi recunoştinţa faţă de Uniunea Sovietică. E firesc, ca un asemenea eveniment să fie marcat şi de conţinutul şi de desfăşurarea orelor educative din şcoli. La şcoala medie „Garabet Ibrăileanu" din Iaşi, în ziua deschiderii „Lunii prieteniei romîno-sovietice", ora de dirigenţie de la clasa a VII-a a fost închinată acestui eveniment. Pentru a da orei un conţinut cît mai bogat, diriginta clasei a luat iniţiativa de a organiza în prealabil vizionarea colectivă de către elevii clasei a filmelor „Vizita în Uniunea Sovietică a delegaţiei de partid şi guvernamentale a R. P. Romîne" şi „Primul raid spre stele".

Ora a fost deschisă printr-o scurtă prezentare făcută de diriginţă asupra legăturilor de prietenie frăţească dintre poporul romîn şi popoarele Uniunii Sovietice. Cu multă pricepere pedagogică diriginta a reuşit, în partea finală a cuvîntului său, să transforme expunerea într-o discuţie din ce în ce mai însufleţită, la care au participat toţi elevii clasei. Ei au vorbit cu căldură despre impetuoasa creştere a puterii statului sovietic, despre măreţele succese dobîndite de constructorii comunismului, despre istoricele zboruri cosmice întreprinse de Iurii Gagarin şi Gherman Titov.

Emoţionantă a fost relatarea elevei Lucia Hagiu, preşedinta unităţii de pionieri din şcoală. Aceasta a povestit că în ziua raidului cosmic al lui Gherman Titov ea se afla în tabăra pionierească internaţională de la Costineşti, unde vestea strălucitului succes repurtat de ştiinţa sovietică a dat naştere unor entuziaste manifestări.

Elevii clasei a VII-a de la Şcoala medie „Garabet Ibrăileanu" au vorbit şi despre neuitatele fapte din istoria oraşului lor natal care stau mărturie pentru străvechile legături de prietenie dintre poporul romîn şi poporul rus.

În ultima parte a orei de dirigenţie s-au recitat versuri şi s-au cîntat cîntece închinate marii prietenii.

Cu fierbinte admiraţie citesc elevii şcolilor noastre cartea care vorbeşte despre înalta pildă de eroism a Zoiei Kosmodemianskaia şi a fratelui ei Şura.

Sprijinul comitetului de părinţi

Nu de mult a avut loc la Şcoala medie din Lipova adunarea generală a comitetului de părinţi pe şcoală. Cu acest prilej preşedintele comitetului de părinţi, tov. Laurenţiu Drăgoi, a prezentat darea de seamă privind activitatea desfăşurată de comitetul de părinţi în cursul anului şcolar 1960—1961.

Atît darea de seamă cît şi discuţiile au relevat faptul că activitatea şcolii cu părinţii a fost rodnică. In munca de educare a elevilor, în munca şcolii în general, au fost antrenaţi un număr mare de părinţi — oameni pricepuţi, cu o bogată experienţă de viaţă. Comitetul de părinţi şi-a adus contribuţia la realizarea şcolarizării copiilor, la îmbunătăţirea frecvenţei etc.

Deosebit de rodnică şi de eficace a fost activitatea pe linia propagandei pedagogice în rîndul părinţilor. In cadrul lectoratelor s-au prezentat 12 referate care au dezbătut probleme interesante ca „Legătura dintre şcoală şi familie — factor important în buna desfăşurare a procesului de învăţămînt", „Educarea elevilor în spiritul dragostei de adevăr", „Rolul exemplului personal în educaţie", „Educarea elevilor în spiritul disciplinei conştiente — rolul familiei în educarea disciplinei. Recompense şi pedepse în şcoală şi familie", „Cunoaşterea aptitudinilor elevilor, grija pentru orientarea lor profesională", „Autodeservirea şi munca independentă a elevilor — mijloace importante în educarea comunistă" etc.

Lectoratele au fost frecventate cu viu interes de marea masă a părinţilor, ele dovedindu-şi eficacitatea în realizarea unei strînse colaborări cu aceştia, pentru rezolvarea problemelor care s-au ivit în procesul muncii din şcoală.

Comitetul de părinţi a adus o contribuţie însemnată şi în organizarea practicii elevilor de la sfîrşitul anului şcolar. De asemenea, el a contribuit la rezolvarea multor probleme gospodăreşti, la înfrumuseţarea şcolii.

Adunarea generală a ales noul comitet pe şcoală. Întocmindu-şi planul de muncă, noul comitet îşi propune să sprijine şcoala mai departe în menţinerea unei frecvenţe regulate, în organizarea acţiunilor educative, în intensificarea şi îmbunătăţirea muncii de propagandă pedagogică în rîndurile părinţilor în vederea sprijinirii mai active a procesului instructiv-educativ. Noul comitet îşi propune să acorde o atenţie mai mare îmbunătăţirii activităţii extraşcolare a elevilor. Comitetul de părinţi va sprijini mai departe şcoala în rezolvarea unor probleme de ordin material şi sanitar.

Muncind cu dragoste şi spirit de răspundere, noul comitet de părinţi de pe lîngă Şcoala medie din Lipova va deveni şi în acest an un ajutor important în munca de instruire şi educare comunistă a elevilor.

Francisc Wild
inspector şcolar raional
corespondent

Înfăptuim învăţămîntul general de 8 ani

(Urmare din pag. 1-a)

tatea instructiv-educativă vor ocupa un loc însemnat lucrările experimentale şi practice, excursiile şi vizitele, dîndu-se astfel procesului de învăţămînt un caracter mai accesibil şi mai atractiv, ceea ce va duce la însuşirea şi consolidarea temeinică a cunoştinţelor şi deprinderilor elevilor. În acelaşi timp se va acorda o mai mare extindere lucrărilor practice de atelier şi agricole, formîndu-li-se elevilor priceperi şi deprinderi trainice necesare activităţii lor de mai tîrziu.

Şcoala generală de 8 ani va întări şi mai mult educarea elevilor în spiritul dragostei de muncă şi de oamenii muncii, în spiritul dragostei nemărginite faţă de patria noastră socialistă, al devotamentului nemărginit faţă de partid, conducătorul înţelept al poporului muncitor, în spiritul dragostei faţă de toate popoarele care luptă pentru pace şi progres social, le va cultiva recunoştinţa şi admiraţia faţă de gloriosul popor sovietic, constructor al comunismului.

Prin conţinutul obiectelor de învăţămînt şi prin întreaga ei activitate didactică-educativă, şcoala de 8 ani va asigura din plin dezvoltarea multilaterală a personalităţii elevilor, va contribui la formarea lor ca oameni înarmaţi cu ideologia marxist-leninistă, cu înalte convingeri şi deprinderi de conduită morală, sănătoşi fizicește, educaţi în spiritul dragostei pentru frumos, pentru adevăr, pentru progres, apărători neînfricaţi ai cuceririlor poporului muncitor.

Învăţămîntul de 8 ani, aşa cum se subliniază în Decretul Consiliului de Stat al Republicii Populare Romîne, este general, obligatoriu şi gratuit. Aceasta pune şi mai mult în lumină înaltul caracter democratic şi umanist al politicii şcolare pe care o promovează cu consecvenţă partidul şi guvernul nostru.

Măsura luată de Congresul al III-lea al partidului pentru acordarea gratuită a manualelor şcolare elevilor din clasele I—VII, ca şi alte măsuri luate în acest sens exprimă grija permanentă pe care partidul şi guvernul o acordă pregătirii şi educării tinerei generaţii.

Şcoala generală de 8 ani fiind, aşa cum se arată în decret, prima treaptă a învăţămîntului de cultură generală de 12 ani, trebuie să asigure absolvenţilor ei un orizont larg de cultură, o bună pregătire ştiinţifică şi practică, pentru ca aceştia să poată urma cu succes cursurile şcolii medii şi profesionale, să-şi poată însuşi în continuare cuceririle ştiinţei şi tehnicii, pentru a deveni cadrele de nădejde necesare economiei şi culturii socialiste.

Prin trecerea la şcoala generală de 8 ani ţara noastră se situează printre cele mai înaintate ţări din lume în domeniul învăţămîntului, ceea ce constituie o adevărată mîndrie pentru poporul nostru care a realizat şi în această privinţă, în scurt timp, sub conducerea partidului, progrese cu adevărat măreţe.

Aparitia Decretului Consiliului de Stat al R. P. Romîne cu privire la trecerea treptată la învăţămîntul de opt ani general, obligatoriu şi gratuit, care deschide şcolii noastre noi perspective luminoase, constituie pentru cadrele didactice, pentru părinţi, precum şi pentru toţi oamenii muncii din ţara noastră un puternic imbold în munca lor plină de elan creator pentru noi şi tot mai mari realizări în vederea dezvoltării învăţămîntului şi culturii din patria noastră.

Învăţătorii şi profesorii, organele de învăţămînt şi toţi oamenii muncii care lucrează în domeniul învăţămîntului sînt chemaţi să-şi sporească eforturile, să muncească cu tot devotamentul şi priceperea lor, să-şi perfecţioneze măiestria pedagogică, să-şi ridice necontenit pregătirea profesională şi nivelul ideologic pentru a răspunde cerinţelor noi care stau în faţa învăţămîntului nostru, încrederii pe care partidul, guvernul şi întregul popor o acordă şcolii şi slujitorilor ei.

BIBLIOGRAFIE

A APĂRUT REVISTA DE PEDAGOGIE NR. 9/1961

Acest număr cuprinde la rubrica PROBLEME ALE ŞCOLII DE 8 ANI articolele : **Şcoala de 8 ani din R.P.R. şi scopul ei instructiv-educativ** de Ştefan Birsănescu ; **Pregătirea elevilor pentru viaţă — sarcina de bază a şcolii de 8 ani** de Gheorghe Sireteanu.

Rubrica STUDII ŞI CERCETĂRI cuprinde : **Formarea noţiunii de funcţie în şcoala medie de cultură generală** de Ilie Ilasievici ; **Consideraţii asupra verificării curente a cunoştinţelor în şcolile tehnice** de Ion Bontaş şi Cornelia Nacu ; **Pregătirea agricolă a elevilor din şcolile săteşti de cultură generală** de Valentina Vişan şi Ecaterina Csengeri ; **Unele probleme privind formarea deprinderilor de muncă prin orele de lucru manual.** de Iosif Oanţă ; **F. E. Dzerjinski despre educaţia comunistă a tineretului** de Emil Domocoş şi Natalia Tomoioagă.

In cadrul rubricii CONSULTAŢII-DISCUŢII se publică articolele : **Folosirea mijloacelor tehnice în predarea limbilor străine** de Eliza Mihăiescu ; **Despre organizarea şi desfăşurarea lecţiilor din cadrul temei „Obiectul economiei politice"** de Norbert Goldhamer ; **Predarea desenului decorativ la clasele I-a şi a II-a** de Ilie Mirea ; **Unele consideraţii asupra folosirii jocului didactic în grădiniţa de copii** de Maria Sirbu-Taiban.

La rubrica DE PESTE HOTARE se publică articolele : **Brigăzile de producţie ale elevilor — formă importantă de legare a învăţămîntului cu producţia în şcoala sătească sovietică** de Didina Bărbulescu ; **Dezvoltarea învăţămîntului în R.P.D. Coreeană** de Pompiliu Vilcu.

Rubrica CRITICA ŞI BIBLIOGRAFIE cuprinde ; **Organizarea şi educarea colectivului de elevi** de M. Nicolae ; **Lucrări ale Institutului german pentru perfecţionarea profesională** de I. Tomescu şi I. I. Gabrea ; **Cărţi noi primite de Biblioteca centrală pedagogică** de Victoria Popovici.

UCENICIE

Fiece trecere dintr-o clasă în alta este dorită şi aşteptată de elevi cu o anumită înfrigurare şi curiozitate. Nu este vorba numai de dorinţa specifică vîrstei de a fi „mai mare", de mîndria de a adăuga la numărul anilor petrecuţi pe băncile şcolii o unitate în plus. Este vorba şi de faptul că fiecare copil, fiecare tînăr vrea să cunoască mereu mai multe din bogăţia de taine ale ştiinţei. De aceea în vacanţă îi auzi adesea spunînd : „Abia aştept să fiu în clasa a VII-a" sau „într-a VIII-a" sau „într-a IX-a".

Pentru mulţi dintre elevii care au trecut anul acesta „într-a IX-a" şcoala a adăugat un motiv de nerăbdare în plus. Încă din anul trecut profesorul-maistru, profesorul de fizică, cel de matematică sau directorul le-a spus, avînd parcă o anumită solemnitate în voce „Trebuie să înţelegeţi bine aceste probleme. Ştiţi doar că la anul începeţi instruirea în producţie".

Şi la Şcoala medie nr. 10 din Bucureşti li s-a vorbit mult, în anul trecut, elevilor din clasa a VIII-a, despre practica în producţie pe care urmau să o înceapă în această toamnă la uzinele „Electronica". Şi iată, a venit vremea ca proiectele şi visurile din anul trecut să se înfăptuiască. Primele zile de practică au şi avut loc.

Două fete îmbrăcate în halate albastre stau aplecate deasupra unor aparate complicate. Nu le desparte decît o diferenţă de vîrstă de cîţiva ani. Cea mai mică, o elevă, ascultă atentă. Cealaltă, o muncitoare, recent învestită cu noi şi delicate îndatoriri de profesoară, şi-a luat rolul în serios.

— Vezi, totul este să ai răbdare şi să fii atentă.

Cîteva clipe tace şi lucrează concentrată. În sala lungă cu aspect de laborator, în care de curînd au apărut şi băsmăluţele roşii ale elevelor, este linişte. „Profesoara" se gîndeşte. Cum ar putea să-i explice mai bine acestei eleve cîtă atenţie se cere la asamblarea condensatorilor ficşi pentru difuzor ?

— Totul e să-ţi dirijezi foarte precis mişcările degetelor. Şi aici se cere puţină digitaţie. Vezi ? Procedează ca mine. Aşa !

Degetele lungi şi subţiri ale muncitoarei apucă rapid piesele fine. O mişcare, două, trei... Mîinile păstrează o anumită ordine, se mişcă repede şi sigur. Eleva o imită. Este încă stîngace. Dar. după cîteva încercări, muncitoarea zîmbeşte.

— O să meargă !

Într-una din zilele trecute eleva îi spunea unui profesor : „La şcoală ni se vorbea mult despre muncitori. Am vizitat întreprinderi, am participat la întîlniri cu fruntaşi în producţie care ne-au povestit despre munca lor. Dar abia acum, cînd lucrăm cot la cot cu ei, reuşim să înţelegem ce înseamnă cu adevărat să munceşti într-o întreprindere".

O altă imagine. Un grup de elevi stau strînşi în jurul unui muncitor mai în vîrstă, care ţine în mînă o piesă complicată şi priveşte scrutător la unul din noii săi ucenici.

— Ai învăţat în lecţiile de fizică — spune el — principiul pe baza căruia funcţionează această piesă. Nu se poate să nu-ţi aminteşti.

În sfîrşit, tot grupul respiră uşurat. Elevul supus acestui examen neaşteptat a ridicat privirile luminate şi dă explicaţii grăbite.

Muncitorul surîde înveselit.

— Vezi, era imposibil să nu ştii. Acestea sînt lucruri care nu trebuiesc uitate. La şcoală, dacă nu ştii, iei o notă proastă. Dar la noi nu ai voie să nu ştii. Aici poţi să strici o piesă şi acesta este un lucru foarte grav.

Cînd, redeveniţi şcolari cu serviete şi uniforme, noii „muncitori" de la „Electronica" se îndreaptă seara spre casă, elevul cu pricina simte nevoia să stea de vorbă cu colegii lui, să-şi dezvăluie gîndurile care l-au frămîntat mult în ultimele ore.

— La nici o lecţie, la nici o teză n-am fost mai emoţionat ca astăzi. Dar cred că mi-a prins bine. Cîteodată, cînd îmi făceam temele, mă gîndeam „Ce-mi trebuie mie să ştiu legile maşinilor simple ?" sau „La ce-mi foloseşte să cunosc compunerea şi descompunerea forţelor ?" Acum am văzut la ce-mi pot fi de folos.

S-ar părea că elevii ajung la astfel de concluzii în mod spontan, independent. Dar nu este de loc aşa. O mică discuţie purtată în cancelarie cu tovarăşa Maria Constantinescu, directoare adjunctă a şcolii, ne va ajuta să ne edificăm. Vom descoperi atunci că aproape tot ceea ce fac elevii în întreprindere se află sub semnul unei îndrumări atente şi pline de grijă, are un scop precis, bine determinat.

„Instruirea în producţie, spune tov. Constantinescu, ridică numeroase probleme şi fiecare trebuie privită cu atenţie. Elevii trebuie să capete deprinderi de muncă, să ştie să aplice în practică cunoştinţele teoretice însuşite în şcoală. Şi, totodată, să înveţe să preţuiască munca, să-i îndrăgească pe muncitori. Munca în întreprindere poate exercita o influenţă educativă deosebită asupra elevilor. Noi, profesorii, avem datoria să folosim această influenţă cît mai larg. În această privinţă ne ajută muncitorii, organizaţia de partid, sindicală şi U.T.M. din întreprindere, conducerea întreprinderii".

Pe coridoarele Şcolii medii nr. 10 sînt fotomontaje, panouri, tablouri reprezentînd aspecte din activitatea elevilor la „Electronica". Cifre impresionante, piese fine şi complicate vorbesc în mod concludent despre ceea ce au realizat elevii în anii trecuţi. Acum, în acest nou an şcolar, o nouă serie de elevi a început instructajul în producţie.. Pe coridoare vor apărea desigur noi panouri cu cifre impresionante, cu piese fine şi complicate realizate de elevi.

Alături de aceste realizări vor fi însă şi altele, de egală însemnătate, care nu vor putea fi cuprinse şi oglindite în panouri : influenţele educative ale activităţii desfăşurate în întreprindere, sentimentele de stimă faţă de muncitori, de dragoste pentru munca fizică, de preţuire a activităţii din întreprindere.

Octavian Buzescu

In sprijinul gospodăriei colective

În aceste săptămîni de toamnă, elevii Şcolii de 7 ani din comuna Satchinez, raionul Sînnicolaul Mare, au participat plini de însufleţire la strîngerea recoltei de porumb şi cartofi de pe tarlalele gospodăriei agricole colective „Nicolae Bălcescu" din localitate. Alături de elevi au participat învăţătorii şi profesorii din şcoală. Datorită muncii lor pline de însufleţire, gospodăria colectivă a izbutit să strîngă întreaga recoltă la timp şi fără nici un fel de pierderi.

Ca răsplată pentru munca rodnică depusă de elevi, conducerea gospodăriei colective „N. Bălcescu" din comuna Satchinez a organizat în mod special pentru ei, la căminul cultural, prezentarea unui spectacol.

Practica în producţie în secţiile modern utilate ale întreprinderii „Tînăra Gardă".

Practica — pe baze ştiinţifice

Învăţîndu-i pe elevi cum se efectuează prelucrarea manuală a metalelor, profesorul de lucrări practice are datoria să se bazeze permanent pe cunoştinţele lor de fizică şi matematică, pentru ca deprinderile însuşite de elevi să nu fie simple deprinderi meşteşugăreşti, ci să aibă un caracter ştiinţific.

Referirile la aceste cunoştinţe trebuie să înceapă chiar cu organizarea locului de muncă şi să continue de-a lungul întregului an şcolar.

În legătură cu operaţia de îndreptare a materialului, de pildă, trebuie să le arătăm elevilor că uneltele folosite la această operaţie — cleştele lat şi ciocanul — sînt pîrghii şi că deci în mînuirea lor se aplică legea pîrghiilor. Întinderea unei sîrme se execută mai uşor folosind cleştele, deoarece braţul cleştelui (al forţei) fiind mai lung decît falca (braţul rezistenţei), efortul necesar strîngerii este mic. Şi cînd îndreptăm o tablă lovind-o cu ciocanul aplicăm cunoştinţele de fizică. Efectul loviturii (lucrul mecanic) depinde de greutatea ciocanului (forţa) şi de înălţimea loviturii (deplasarea).

La operaţia de trasare vom stărui asupra unor cunoştinţe de geometrie — şi anume asupra cunoştinţelor privind construcţiile cu rigla, compasul şi echerul (trasarea de perpendiculare, paralele, arce etc.).

Mai departe, ajungînd la tăierea materialului, care se execută cu cleştele de tăiat, foarfecele de mînă, foarfecele de banc, dalta şi ferăstrăul, vom reveni asupra celor învăţate la fizică. Vom atrage atenţia elevilor asupra faptului că cleştele de tăiat sîrma, de pildă, este un ansamblu de două pîrghii de genul I, articulate. Fălcile sînt scurte, iar braţul cleştelui este lung, pentru ca efortul necesar tăierii să fie mic. La fel, foarfecele de mînă pentru tăierea tablelor subţiri are braţul mai lung decît lamele tăietoare. Pentru tăierea tablelor groase se foloseşte însă foarfecele de banc. Deoarece în acest caz rezistenţa care trebuie învinsă este mai mare, lama mobilă a foarfecelui este o pîrghie de genul II, care se continuă cu un braţ destul de lung, pentru ca efortul muşchilor să fie cît mai mic. Tot pentru tăierea tablelor groase, precum şi a sîrmelor groase, barelor etc., se foloseşte dalta. Îi facem pe elevi atenţi că lucrînd cu dalta, întîlnesc aceleaşi forţe pe care le-au studiat în legătură cu pana. Datorită forţelor componente perpendiculare pe feţele penei, materialul tăiat este împins în lături. Efectul de pătrundere al penei, deci al dăltiii, este cu atît mai mare cu cît pana este mai lungă şi mai subţire, adică cu cît unghiul de pană este mai mic. Bazîndu-ne pe aceste cunoştinţe de fizică, putem explica elevilor folosirea dăltiilor cu unghi de pană mic pentru tăierea metalelor moi şi a celor cu unghi de pană mare pentru tăierea metalelor dure.

La tăierea cu ferăstrăul apare şi fenomenul de frecare pe care elevii l-au studiat de asemenea la fizică. Amintindu-le că acest fenomen este dăunător, deoarece se opune mişcării, provocînd chiar înţepenirea ferăstrăului şi degajînd totodată căldură, ei vor înţelege mai uşor de ce trebuie ca pînza să nu aibă contact cu pereţii tăieturii şi vor ţine minte că acest lucru se realizează la pînzele simple prin ceprăzuire, iar la cele duble prin ondulare.

La lecţiile de fizică elevii au învăţat că presiunea se măsoară prin forţa care acţionează pe unitatea de suprafaţă. Deci, pentru aceeaşi forţă, presiunea se măreşte dacă suprafaţa pe care acţionează forţa se micşorează. Aceasta le va explica de ce uneltele de tăiat, dalta, ferăstrăul etc., trebuie să fie bine ascuţite. Ei îşi vor explica astfel că prin ascuţire suprafaţa tăişului se micşorează, deci presiunea pentru aceeaşi forţă de apăsare creşte şi, ca urmare, operaţia de tăiere se uşurează.

La trasarea desfăşuratei unui obiect este necesar să aplicăm o serie de cunoştinţe de geometrie. De pildă, pentru un burlan desfăşurata este un dreptunghi. Pentru o pîlnie trebuie construite desfăşuratele a trei piese componente (corpul pîlniei, tubul pîlniei şi mînerul), care reprezintă, în primele două cazuri, un sector de cerc, iar în cel de al treilea un trapez a cărui înălţime este egală cu lungimea mînerului.

La îmbinarea prin lipire folosim ciocanul de lipit. Le arătăm elevilor că acesta trebuie încălzit la cap şi nu la vîrf, deoarece din fizică se ştie că un corp se încălzeşte mai repede dacă suprafaţa de încălzire este mare. Tot fizica ne învaţă că un corp pierde mai încet căldura dacă suprafaţa lui este mică şi lucie. De aceea, vîrful ciocanului este rotunjit, iar feţele sînt netede şi lucioase.

O altă operaţie de lăcătuşărie este pilirea. Scula folosită este pila de diferite forme. Este necesar să arătăm elevilor că pila lucrează, prin dinţii ei, ca o daltă. Apăsarea exercitată asupra lamei face să pătrundă dintele în metal, iar împingerea înainte a pilei provoacă aşchierea. În poziţia de lucru pila se comportă ca o pîrghie de genul I cu braţe neegale.

O altă operaţie de lăcătuşărie este găurirea cu burghiul. Şi în cazul burghiului întîlnim aplicaţia penei — şi anume, la construcţia celor două muchii tăietoare. Unghiul de ascuţire, adică unghiul de pană este, ca şi în cazul dăltii, mai mare pentru metalele dure şi mai mic pentru metalele moi. De asemenea, fenomenul de frecare este întîlnit şi la burghiu. Forţele de frecare fixează trainic coada burghiului în axul principal al maşinii. Vom stărui asupra faptului că în acest caz frecarea este utilă, dar că frecarea dintre sculă şi material este în schimb dăunătoare, producînd încălzire şi consumînd lucru mecanic. Elevii vor înţelege astfel de ce folosim lichidul de răcire pentru a împiedica decălirea şi a micşora frecarea.

Nituirea este folosită pentru îmbinarea nedemontabilă. În calculul lungimii tijei unui nit intervin cunoştinţe de geometrie. Explicarea procedeului de nituire la cald a niturilor de diametru mare o găsim în cunoştinţele de fizică, referitoare la dilataţie şi contracţie. Nituind la cald se realizează o strîngere puternică a pieselor asamblate, datorită contracţiei nitului după răcire.

Tot cunoştinţe de fizică sînt aplicate cînd folosim un contracăpuitor cu masa de 5—6 ori mai mare decît a căpuitorului. Mărind masa contracăpuitorului, mărim inerţia şi împiedicăm astfel deplasarea sa.

Pentru operaţiile de netezire şi ascuţire se foloseşte polizorul. La mişcarea pietrei de polizor se întîlneşte mişcarea de rotaţie studiată la fizică. Asupra pietrei de polizor în rotaţie acţionează o forţă centrifugă a cărei valoare, după cum ştiu elevii de la fizică, creşte o dată cu creşterea razei şi turaţiei pietrei. De aici regula de securitate a muncii : turaţie corespunzătoare diametrului pietrei. De asemenea, pentru securitate, nu trebuie să stăm în faţa pietrei, ci lateral, deoarece de la fizică ştim că direcţia vitezei de aruncare a unei eventuale spărturi este tangentă la traiectorie. În fine, pentru montarea pietrei de polizor, a menghinii, a pieselor componente ale unei maşini se foloseşte şurubul şi piuliţa (îmbinări demontabile). Forţa de strîngere a unui şurub o calculăm pe baza cunoştinţelor de fizică : lucrul mecanic al forţei active este egal cu lucrul mecanic al forţei rezistente.

Exemple de acest fel, de aplicare în lucrările practice a cunoştinţelor teoretice de fizică şi matematică, se întîlnesc în toate operaţiile practice pe care le efectuează elevii. Scoţîndu-le regulat în evidenţă, făcîndu-i pe elevi să înţeleagă că ele stau la baza muncii practice, dezvoltăm interesul lor pentru tehnică, le formăm gîndirea tehnico-ştiinţifică, realizăm o legătură strînsă între teorie şi practică, între şcoală şi viaţă.

Prof. V. Atanasiu
I.P.C.D. — Bucureşti

Predarea propoziţiilor subiective şi predicative

Cunoştinţele de morfologie predate concentric în clasele a V-a şi a VI-a, apoi revăzute şi completate în clasa a VII-a, îi lămuresc pe elevi asupra formelor pe care le iau cuvintele în vorbire pentru a stabili diferite raporturi în vederea exprimării unei judecăţi. În decursul predării morfologiei se pun şi bazele predării sintaxei propoziţiei, care este, în general, mai uşor însuşită de către elevi.

Predarea gramaticii în clasa a VII-a aduce probleme mai grele — probleme de sintaxă a frazei. Se trece la analiza unor construcţii mai dezvoltate, în care elevii au de stabilit raporturile dintre propoziţii. Uneori aceste raporturi sînt destul de greu de analizat. De aceea, predarea sintaxei frazei trebuie pregătită din timp. Această pregătire nu trebuie înţeleasă numai în sensul restrîns, ca pregătire a profesorului pentru predarea unor anumite lecţii din sintaxa frazei, ci considerată şi sub aspectul asigurării bazei de cunoştinţe necesare elevilor pentru înţelegerea şi însuşirea temeinică a sintaxei frazei.

Mă voi referi, în acest articol, la unele din problemele sintaxei frazei considerate de profesori ca fiind mai dificile: propoziţiile subiective şi predicative.

Asigurarea succesului lecţiilor despre aceste propoziţii nu constă numai în buna organizare şi desfăşurare a lecţiilor respective, ci şi în munca dusă cu elevii în timpul revederii cunoştinţelor de morfologie şi de sintaxă a propoziţiei. Predarea concentrică a gramaticii ne oferă din plin această posibilitate, prin cele 31 de ore din programa clasei a VII-a destinate revederii şi completării cunoştinţelor de morfologie şi de sintaxă a propoziţiei. Astfel, în predarea morfologiei şi a sintaxei propoziţiei trebuie să ţinem seama — între altele — şi de următoarele probleme pe care le ridică predarea propoziţiilor subiective şi predicative: a) dificultăţile pe care le întîmpină elevii în recunoaşterea expresiilor verbale impersonale cu verbul „a fi" cînd verbul se află la alte moduri şi timpuri decît indicativul prezent sau cînd adverbul care intră în componenţa expresiei verbale se află la alt grad de comparaţie decît gradul pozitiv; b) confuzia pe care o fac ei între propoziţiile subiective cerute de verbe reflexive impersonale sau expresii verbale impersonale cu verbul „a fi" şi subordonatele completive directe, din cauza întrebării „ce ?" la care răspund aceste propoziţii subiective ca şi unele propoziţii completive directe; c) greutatea elevilor de a sesiza funcţiunea copulativă a verbelor a sta, a rămîne, a ajunge, a se face etc.; d) tendinţa elevilor de a lua ca predicat numai verbul la mod personal, fără numele predicativ, e) tendinţa spre memorizarea mecanică a verbelor care pot avea funcţiune copulativă. De aci, greşeala de a lua drept propoziţii predicative orice propoziţii care urmează după aceste verbe Dacă nu lichidăm aceste greutăţi la predarea morfologiei şi a sintaxei propoziţiei, predarea propoziţiilor subiective şi predicative va fi grea.

Iată cum am procedat pentru a înlătura greutăţile.

La lecţiile despre verbe am dat atenţie deosebită verbelor tranzitive şi expresiilor verbale impersonale cu verbul „a fi", căutînd texte în care aceste expresii verbale să apară în forme cît mai variate, cu verbul la diferite grade de comparaţie. La sintaxa propoziţiei am insistat din nou asupra acestei probleme S-au analizat numeroase propoziţii cu predicatul exprimat prin expresii verbale impersonale cu verbul „a fi", avînd ca subiect un verb la modul infinitiv sau supin, insistîndu-se asupra faptului că subiectul lor răspunde întotdeauna la întrebarea „ce ?" şi că el nu trebuie confundat cu un complement direct, deoarece nu este un determinant al unui verb tranzitiv. Propoziţii cu astfel de predicate au fost analizate şi la lecţia despre complementul direct, pentru a se insista încă o dată asupra deosebirii dintre subiect şi complementul direct.

În ceea ce priveşte greutăţile menţionate la punctele c, d, e, ele trebuie să fie de asemenea înlăturate înainte de a trece la predarea sintaxei frazei. În predarea predicatului nominal, funcţiunea copulativă a verbelor **a fi, a sta, a rămîne, a ajunge, a ieşi, a se face** a fost lămurită prin comparaţia cu exemple în care aceleaşi verbe apar şi ca predicate verbale, insistîndu-se mereu asupra raportării predicatului la subiect. Elevii trebuie să înţeleagă şi să verifice întotdeauna faptul că, pentru a fi singur predicat, verbul trebuie să spună ceva despre subiect: **că există** (se află) ; **stă,** rămîne într-un anumit loc; că **ajunge** într-un loc sau **iese** dintr-un loc. Cînd au funcţiune copulativă, aceste verbe nu pot spune singure ceva despre subiect, ci numai dacă sînt luate împreună cu numele predicativ, pentru că ele atribuie subiectului o caracteristică. Nu trebuie să-i lăsăm niciodată pe elevi să stabilească predicatul unor propoziţii fără a-l raporta la subiect (Ce se spune despre subiect? Ce face? Ce este ? Cum este subiectul ?) Formarea acestei deprinderi, ca şi a deprinderii de a căuta pentru fiecare propoziţie atît predicatul cît şi subiectul, ne va ajuta mult în predarea sintaxei frazei la identificarea propoziţiilor subiective şi predicative.

Grija profesorului pentru asigurarea bazei de cunoştinţe necesare încă din timpul predării morfologiei şi sintaxei propoziţiei va asigura în cea mai mare parte însuşirea conştientă de către elevi a cunoştinţelor despre propoziţiile subiective şi predicative. Succesul deplin al acestor lecţii depinde însă şi de pregătirea profesorului pentru ele, pregătire care constă într-o bună alegere a textelor date elevilor ca şi în căutarea celor mai bune metode şi procedee de desfăşurare a lecţiei.

Condiţia esenţială pe care trebuie s-o îndeplinească textele alese pentru demonstrarea lecţiei este ca propoziţia subiectivă să poată fi redusă la un subiect, iar propoziţia predicativă la un nume predicativ, ca în construcţiile: **„Cine-i vînzător vîndut** să iasă dintre noi" = **vînzătorul (trădătorul)** să iasă dintre noi; „N-ar fi rău, măi Ştefane, **să ştie şi băietul tău oleacă de carte"** = N-ar fi rău **acest lucru;** „Fata Chivului e **cum rar se mai află sub soare"** = (e) **foarte frumoasă;** „Lucrurile au rămas **cum le ştii"** = (au rămas) **neschimbate;** „Casa se făcu **cum e jăraticul"** = (se făcu) **ca jăratecul**. Această condiţie este de cea mai mare importanţă pentru că, dînd posibilitate de verificarea analizei, ajută la însuşirea logică a cunoştinţelor de către elevi. Alegerea în grabă a construcţiilor de analizat duce la formalism şi face ca scopul lecţiei să nu se realizeze.

O atenţie deosebită cere alegerea textelor cu propoziţii predicative, deoarece unele din verbele cunoscute ca avînd şi funcţiune copulativă, pot avea uneori pe lîngă sensurile arătate mai înainte şi sens impersonal şi deci nu vor fi urmate de o propoziţie predicativă, ci de una subiectivă. Iată astfel de construcţii care trebuie să fie evitate: „Şi de **este** să murim, / Lîngă tine o să pierim" = este scris, se va întîmpla. „Dacă **este** să dai peste păcat, dacă-i înainte, te sileşti să-l ajungi = este scris, se întîmplă. **„Nu ajunge...** / Să fii mare cu cel mic, / Căci puterea se adună / Din toţi micii împreună" = nu e de ajuns.

Nici un text să nu fie deci folosit, nici la predarea lecţiei, nici pentru temele date elevilor, fără să fie verificat atent de către profesor sub raportul posibilităţii de a se înlocui propoziţia subiectivă cu un subiect şi propoziţia predicativă cu un nume predicativ.

În ceea ce priveşte metodica lecţiilor despre propoziţiile subiective şi predicative, amintesc că este preţioasă recomandarea făcută de „Metodica predării limbii romîne" (1955) de a se porni de la ceva cunoscut — şi anume, de la subiecte sau nume predicative pe care să le transformăm în propoziţii. Pe lîngă aceasta, este bine ca după analiza textelor cu propoziţii subiective şi predicative să se verifice analiza, aşa cum am arătat mai sus. Este un procedeu care m-a condus la rezultate bune în predarea sintaxei frazei, pentru că astfel elevii se conving prin propria lor judecată dacă analiza a fost bună sau nu.

Pentru a consolida cunoştinţele elevilor despre propoziţiile subiective şi predicative am avut grijă ca de-a lungul predării întregului curs de sintaxă a frazei să dau din cînd în cînd de analizat construcţii care pe lîngă alte feluri de subordonate cuprindeau şi propoziţii subiective şi predicative. De asemenea, am revenit în mod special asupra acestora la lecţiile despre acele propoziţii subordonate cu care elevii confundă subordonatele subiective şi predicative. Astfel, la predarea subordonatei completive directe s-au analizat şi texte cu propoziţii subiective care răspund la întrebarea „Ce?", la predarea subordonatei completive indirecte introduse în frază prin pronumele relativ în cazul dativ s-au analizat şi texte cu subordonate subiective introduse prin pronumele relative în cazul dativ, iar la predarea subordonatei circumstanţiale de mod s-au analizat paralel texte cu subordonate circumstanţiale de mod şi texte cu subordonate predicative, introduse şi unele şi altele prin adverbul relativ „cum".

Am urmărit în mod stăruitor însuşirea temeinică a cunoştinţelor de morfologie şi sintaxă a propoziţiei necesare pentru înţelegerea propoziţiilor subiective şi predicative, alegînd cu cea mai mare grijă textele pentru predarea lecţiilor, ca şi pentru temele date elevilor, formîndu-le acestora deprinderea de a raporta mereu predicatul la subiect şi de a nu stabili felul propoziţiilor dintr-o frază fără a identifica de la început nu numai predicatele, ci şi subiectele fiecărei propoziţii, deprinzîndu-i cu verificarea analizei pe care au făcut-o, prin înlocuirea propoziţiilor subiective sau predicative cu un subiect sau un nume predicativ. Am reuşit astfel să-i ajut să-şi însuşească în mod conştient cunoştinţele despre aceste feluri de subordonare şi să rezolve bine analiza unor fraze destul de dezvoltate care cuprindeau astfel de subordonate.

Ştefania Popescu
profesoară la Şcoala medie nr. 18 „M. Eminescu" din Bucureşti

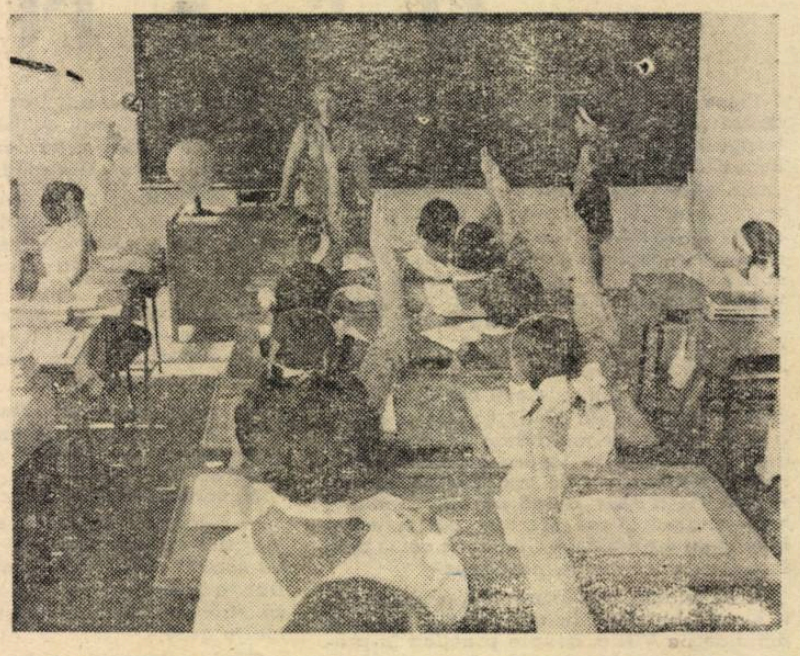

În clasa a IV-a a Şcolii medii din cartierul „Pajura" al Capitalei.

În centrul atenţiei:

frecvenţa

Una din problemele care se află în prezent în centrul atenţiei cadrelor didactice este realizarea şi menţinerea unui procentaj de frecvenţă cît mai ridicat. În şcoli, la secţiile de învăţămînt şi cultură, învăţători şi profesori, inspectori, iau măsuri prompte menite să contribuie la lichidarea absenţelor. Această muncă desfăşurată cu operativitate, peste tot acolo unde se simte nevoia, îmbracă diferite aspecte. Iată cîteva dintre ele :

La secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Moineşti n-am găsit nici un inspector. „Sînt plecaţi pe teren. Urmăresc problema frecvenţei". Secretara secţiei ne-a informat că, în ziua aceea, în tot raionul nu mai era decît un singur elev care nu venise încă la şcoală, dar că şi acesta urma să fie adus în cel mai scurt timp.

Bineînţeles că lucrurile n-au stat de la început atît de bine. În primele zile de şcoală, în comuna Ghimeş au lipsit 26 de elevi, la Coşnea 7, la Apa-Asău 11. În general absenţii erau elevi trimişi încă din timpul verii de părinţii lor la stînile din împrejurimi. În faţa acestei situaţii inspectorii nu au stat mult pe gînduri. Au apelat la cadrele didactice care aveau motociclete şi, împreună cu cîte un director de şcoală, învăţător sau profesor au plecat după copii. În cîteva zile numărul absenţilor a fost redus la limită.

În raionul Topliţa situaţia frecvenţei a fost mai bună de la început. În întreg raionul nu au fost decît 9 elevi care au lipsit în primele zile de şcoală. Dar inspectorii s-au alarmat. La fel ca şi cei din Comăneşti, au plecat ei înşişi în sprijinul cadrelor didactice de la şcolile în care fuseseră semnalaţi absenţii. De la o zi la alta numărul absenţilor a scăzut la 9, la 7, la 5, la 3. „Vor veni toţi" — ne-a asigurat inspectorul Nagy Ioan de la secţia de învăţămînt a raionului Topliţa.

★

Învăţătorii şi profesorii de la Şcoala de 7 ani din comuna Costişea, raionul Buhuşi, menţin în şcoala lor o frecvenţă de sută la sută.

Cum au reuşit cadrele didactice de aici să ajungă la un rezultat atît de frumos? Vom afla răspunsul la această întrebare cunoscînd cîte ceva din activitatea învăţătorilor şi profesorilor de la această şcoală.

Încă înainte de deschiderea noului an şcolar cadrele didactice au început să viziteze familiile elevilor, să le vorbească părinţilor despre necesitatea de a-şi trimite copiii la şcoală, despre însemnătatea frecventării regulate a cursurilor pentru însuşirea sistematică a cunoştinţelor. Aceeaşi problemă a fost tratată în şedinţele cu părinţii, unde li s-a arătat acestora cît de mult poate pierde un elev întrerupînd învăţătura fie şi numai o zi.

Menţinerea unui procentaj de frecvenţă cît mai ridicat a devenit la şcoala din comuna Costişea o adevărată tradiţie. Ori de cîte ori se constată că un copil absentează — şi aceasta se întîmplă în genere din motive bine întemeiate — învăţătorul sau dirigintele clasei în care învaţă el se deplasează la domiciliul elevului pentru a cerceta cauzele absenţei şi a lua măsuri imediate de aducere a copilului respectiv la şcoală.

★

Problema frecvenţei se află şi în atenţia gospodăriei agricole colective. Învăţătorii şi profesorii au apelat la sprijinul ţăranilor colectivişti pentru a crea în sat o opinie puternică, de masă, în favoarea aducerii copiilor la şcoală.

O altă măsură care a contribuit la înlăturarea absenţelor a fost organizarea de întreceri între clase avînd drept obiectiv menţinerea unei frecvenţe ridicate.

Fiind conştienţi de faptul că menţinerea unei frecvenţe ridicate nu se poate realiza numai prin măsuri de ordin organizatoric sau prin munca de lămurire desfăşurată în rîndurile cetăţenilor din sat, învăţătorii şi profesorii de la Şcoala de 7 ani din Costişea acordă o atenţie deosebită calităţii muncii instructiv-educative. Directorul şcolii, tov. Gheorghe Grapă, urmăreşte în permanenţă ca lecţiile ţinute de cadrele didactice să fie cît mai bune, cît mai atractive, cît mai interesante.

Se putea şi mai bine

Fără îndoială că pregătirea unei lecţii cu titlul „Legarea condensatoarelor în paralel“ este o treabă dificilă, datorită caracterului abstract al acestei teme. Dacă însă lecţia cu titlul de mai sus urmează a fi ţinută într-o şcoală serală, pregătirea ei devine pentru profesor o adevărată problemă. Prin ce metode şi cu ce mijloace să faci materialul cît mai uşor accesibil muncitorilor-elevi ? Cum să asiguri o participare conştientă şi cît mai activă a clasei la lecţie şi o fixare temeinică a materialului predat ? Toate aceste întrebări implică o muncă serioasă pentru a le putea da răspunsul cel mai potrivit.

Nu s-ar putea spune că tovarăşa Lucia Jercan, care predă fizica la clasa a X-a a secţiei serale de la Şcoala medie „A. Toma“ din Ploieşti n-a desfăşurat o asemenea muncă.

Cum era şi firesc lecţia ei a început — după clasicul „închideţi vă rog cărţile şi caietele“ — cu verificarea cunoştinţelor.

Întrebările se succed logic : „Ce sînt condensatoarele ?“, „De cîte feluri sînt ?“ „Cum sînt construite condensatoarele variabile ?“, „Ce anume variază ?“, „Cum este construit un condensator plan ?“.

Felul în care s-au succedat întrebările a contribuit ca elevii interogaţi să poată expune clar conţinutul lecţiei precedente, iar faptul că profesoara nu a intervenit în discuţie decît atunci cînd era strict necesar, că a antrenat în lecţie întreaga clasă şi a folosit la verificarea cunoştinţelor şi material didactic demonstrativ (procedeu care din păcate se foloseşte destul de rar) au asigurat acestei părţi a lecţiei o bună desfăşurare.

Şi problema care a urmat imediat şi-a găsit un loc firesc în verificarea cunoştinţelor, deşi rezolvarea acesteia a solicitat un timp mai lung şi, drept urmare, expunerea lecţiei noi a început cu 20 de minute înainte de sfîrşitul orei

În prima parte a expunerii profesoara a enumerat cele trei posibilităţi de legare a condensatoarelor în baterie. Apoi elevii au fost anunţaţi că ei vor studia numai legarea în suprafaţă a condensatoarelor. Desenînd pe tablă schema legării în suprafaţă a trei condensatoare profesoara a cerut unui elev să scrie relaţiile cunoscute din adunarea cărora rezultă formula $C = C_1 + C_2 + C_3$.

Deşi nu mai erau decît patru minute pînă la sfîrşitul orei întrebările ce au urmat, ca şi repetarea de către un elev a demonstraţiei formulei au făcut ca materialul predat să fie fixat destul de bine în memoria muncitorilor-elevi.

Am putea încheia aici relatarea asupra desfăşurării lecţiei afirmînd că aceasta a decurs satisfăcător şi adăugînd doar cîteva aprecieri critice. De exemplu faptul că la verificarea cunoştinţelor unii elevi au dovedit o însuşire mecanică a formulei capacităţii condensatorului plan sau faptul că problema dată ca temă pentru acasă se referea la lecţia precedentă şi nu la cea predată în ziua respectivă.

Dar lecţia n-ar fi putut depăşi oare nivelul „satisfăcător“, nu s-ar fi putut oare desfăşura mai bine ?

Nu ne referim la verificarea cunoştinţelor deşi aceasta a ţinut mult prea mult (de ce oare profesorii se lasă tentaţi atît de uşor, atunci cînd asistă cineva la lecţie, să etaleze larg succesele elevilor lungind verificarea cunoştinţelor mai mult decît este necesar ?), ci la expunerea materialului nou.

Dacă ne-am propus să studiem cu muncitorii-elevi, aşa cum cere programa, numai legarea în suprafaţă, nu trebuie să ne referim inutil la celelalte modalităţi. Dar dacă totuşi ne referim la ele, ţinînd seama de faptul că elevii noştri le întîlnesc în munca lor din producţie, avem datoria să le arătăm, fără lux de amănunte bineînţeles, prin ce se deosebeşte legarea în suprafaţă de cea în cascadă sau mixtă.

În cursul predării profesoara a arătat că la bornele celor trei condensatoare legate în suprafaţă va exista permanent aceeaşi diferenţă de potenţial. S-ar putea ca simpla afirmare a acestui lucru să fie suficientă într-o şcoală de zi. Dar muncitorii-elevi, datorită experienţei lor în producţie, au o mai mare putere de analiză decît elevii şcolilor de zi. Desigur că ei nu vor pune la îndoială afirmaţia de mai sus, dar, neprimind cuvenita justificare (suprafaţa unui corp conducător este o suprafaţă echipotenţială) ei îşi vor însuşi demonstraţia în mod formal, mecanic. Aceasta cu atît mai mult cu cît în lecţia precedentă au învăţat că diferenţa de potenţial la bornele unui condensator depinde de sarcina electrică pe care o poartă. Or, în cazul nostru, cei trei condensatori au sarcini diferite, lucru de altfel folosit în demonstraţie.

Mersul demonstraţiei a fost uşor înţeles de către muncitorii-elevi. Dar o dată obţinut rezultatul căutat profesoara ar fi trebui să generalizeze imediat formula, să arate că, dacă în loc de trei condensatoare ar fi fost două sau douăzeci, demonstraţia ar fi rămas principial aceeaşi şi că, deci, putem scrie că pentru n condensatoare legate în suprafaţă capacitatea totală va fi $C = C_1 + ... + Cn$.

Chiar dacă elevii citesc lecţia acasă şi după manual (dar să nu uităm că este vorba de muncitori-elevi, care dispun de un timp redus pentru studiul individual), iar manualul pune în paranteză, după termenul de legare în suprafaţă, şi pe cel de legare în paralel, ar fi fost necesar ca şi în clasă să se menţioneze acest termen. Normal ar fi fost să fie dat îndată după prezentarea primului. Dar şi în cadrul fixării cunoştinţelor s-ar fi putut sublinia faptul că se foloseşte (în radio-tehnică chiar cu prioritate) şi denumirea de „legare în paralel“ pentru a desemna acelaşi mod de a lega condensatoarele în baterie. Mai ales că, necunoscînd prin ce se deosebeşte legarea în suprafaţă de cea în cascadă sau mixtă, elevii ar putea crede că este vorba de un al patrulea fel de legare a condensatoarelor.

Putea deci lecţia să fie mai bună ? Cu siguranţă că da.

V. Manolache

Jurnal

Un valoros schimb de experienţă

În vederea continuei ridicări a calităţii lecţiilor predate în faţa muncitorilor-elevi, conducerile şcolilor medii serale de pe lîngă uzinele „Gr. Preoteasa“ şi Uzina de utilaj petrolier şi chimic au iniţiat un larg schimb de experienţă.

Pentru buna desfăşurare a acestui schimb de experienţă cele două şcoli au alcătuit un plan amănunţit, în care sînt prevăzute în primul rînd asistenţe reciproce la lecţii ale profesorilor de diferite specialităţi. Organizarea claselor pe schimburi permite unor profesori de fizică, de matematică, de chimie, de istorie, de ştiinţe naturale etc., să asiste la lecţii ale colegilor lor.

Asistînd la lecţii profesorii observă metodele de predare specifice muncii din şcoala serală folosite de colegii lor, modul cum sînt concepute, cum sînt organizate şi cum se desfăşoară lecţiile. Toate observaţiile acumulate de ei cu prilejul acestor asistenţe vor fi apoi discutate în cadrul şedinţelor comune ale comisiilor metodice de la cele două şcoli. Profesorii vor ajunge astfel la concluzii pe care le vor folosi pentru a îmbunătăţi activitatea desfăşurată de ei în învăţămîntul seral.

LA ŞCOALA UZINEI

În anul 1954, cînd a luat fiinţă şcoala serală de pe lîngă Uzina de tractoare din Braşov, cursurile ei erau urmate doar de 54 de muncitori-elevi, cuprinşi în două clase. Astăzi, cursurile şcolii medii serale de la această uzină sînt urmate de peste 800 de tineri muncitori, iar numărul claselor se ridică la 31.

Cadrele didactice din şcoală primesc un important sprijin în activitatea lor de la conducerea uzinei, de la ingineri şi tehnicieni. Pentru lecţiile de fizică şi chimie, de pildă, se folosesc laboratoarele uzinei. De asemenea, uzina înzestrează regulat şcoala cu diverse planşe, hărţi, tablouri, piese şi aparate etc.

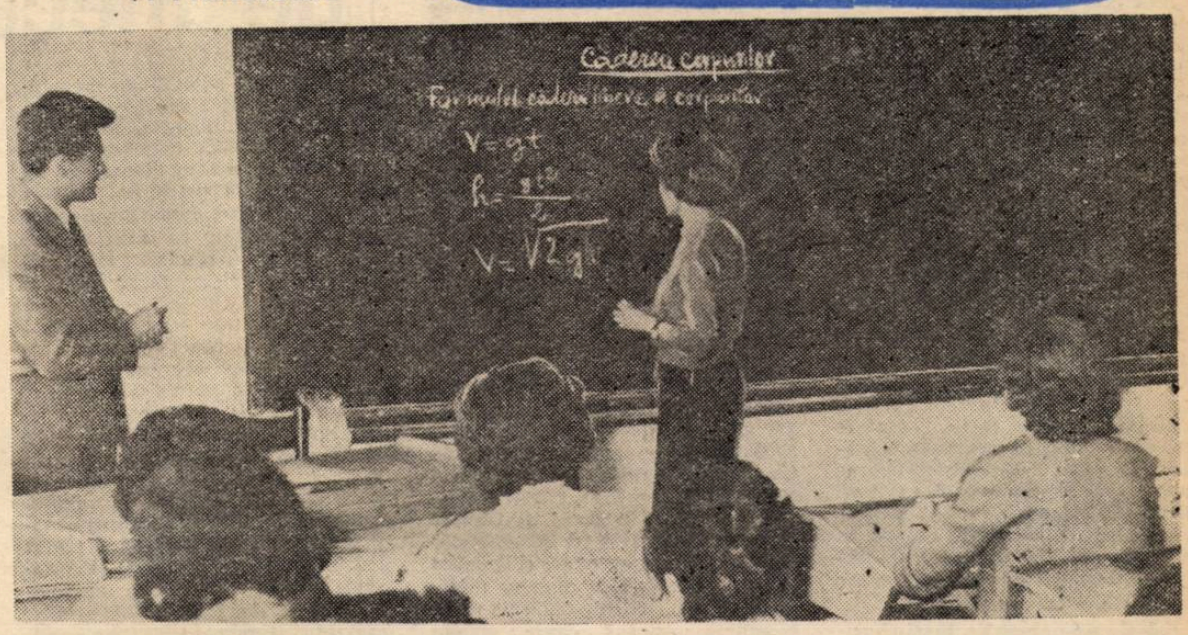

În timpul verificării cunoştinţelor, la o lecţie desfăşurată la Şcoala serală de pe lîngă fabrica de confecţii „Bucureşti“.

Particularităţi care trebuie respectate

Dintre particularităţile care determină specificul muncii în şcoala serală sînt două pe care trebuie să le luăm îndeosebi în considerare. Este vorba, în primul rînd, de maturitatea de gîndire a elevilor cu care lucrăm şi din care decurg consecinţe însemnate pentru predare. Apoi, este vorba de timpul limitat pe care elevii îl pot rezerva studiului individual — fapt care are urmări asupra metodelor ca şi asupra organizării lecţiei. Valabilă pentru orice disciplină, necesitatea respectării acestor particularităţi capătă în cadrul predării fiecărui obiect trăsături distincte.

Iată, bunăoară, cum stau lucrurile în predarea ştiinţelor naturale.

Dacă profesorul va ţine seama că muncitorii-elevi au o anumită maturitate de gîndire, că în cursul activităţii lor în întreprindere ei au căpătat o anumită pregătire ideologică şi că în procesul muncii şi-au dezvoltat deprinderea de a descoperi în mod independent cauzele şi consecinţele unor fenomene, el va putea să folosească larg aceste însuşiri în scopul unei cît mai temeinice înţelegeri a cunoştinţelor predate. În lecţiile de ştiinţe naturale lumea vie este prezentată în lumina principiilor biologiei materialist-dialectice, plantele şi animalele fiind analizate ca un rezultat al procesului de evoluţie a însuşirilor şi particularităţilor de structură formate în procesul dezvoltării lor istorice şi în relaţiile lor reciproce, în lumina interacţiunii dintre organism şi mediu. Lucrul acesta va putea fi mai uşor înţeles de către muncitorii-elevi dacă profesorul se va baza în predare pe capacitatea de înţelegere a legilor materialismului dialectic pe care o au muncitorii-elevi. La fel, dacă în lecţiile de zoologie profesorul va stabili, în descrierea vieţuitoarelor, în primul rînd locul de viaţă al animalului descris şi va scoate în evidenţă condiţiile necesare pentru dezvoltarea acestuia el va putea apoi să-i facă uşor pe elevi să priceapă cunoştinţele privitoare la structura sa şi funcţiile sale vitale. Pornind de la analiza condiţiilor de viaţă elevii vor înţelege uşor structura internă şi externă a vieţuitoarelor, vor putea să găsească mai uşor, de exemplu, legătura dintre forma corpului şi condiţiile de viaţă.

Timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiu individual cere profesorului o grijă deosebită pentru a asigura în clasă înţelegerea deplină a tuturor problemelor, pentru fixarea cunoştinţelor. Aceasta presupune în primul rînd o selectare atentă a materialului predat. Profesorului nu-i este permis să se piardă în amănunte, în fapte neînsemnate şi să neglijeze problemele esenţiale ale lecţiei. Am întîlnit profesori care în predarea lecţiei cu tema „Era mezozoică“, de pildă, au acordat mult prea multă grijă explicării variaţiei liniei suturale ca particularitate ce arată evoluţia amoniţilor în timpul erei mezozoice (particularitate ce putea fi doar enunţată), neglijînd în schimb să amintească răspîndirea depozitelor mezozoice în ţara noastră şi însemnătatea lor economică.

În legătură cu fixarea cunoştinţelor se ridică mai multe probleme. Aş vrea să mă refer însă la una căreia consider că trebuie să i se acorde o grijă deosebită. Este vorba de utilizarea materialului didactic — a planşelor, a mulajelor, a preparatelor, a materialelor naturale care, pe lîngă faptul că înlătură caracterul abstract al predării contribuie într-o măsură foarte însemnată şi la consolidarea şi păstrarea în memorie a celor învăţate. Dacă, de exemplu, la lecţia cu tema „Structura florii la angiosperme“ fiecare elev va putea observa direct structura şi părţile componente ale unei flori, el îşi va putea întipări mai bine în minte problemele acestei lecţii. De asemenea, vom avea certitudinea că elevii îşi vor fixa bine în memorie cunoştinţele dacă la o lecţie de sinteză cum ar fi „Transformarea animalelor în decursul erelor geologice“ sau „Evoluţia vertebratelor“ vom însoţi discuţia purtată în clasă cu prezentarea unui diafilm. La fel, nu putem concepe, de exemplu, o lecţie reuşită de geologie stratigrafică din care au lipsit probele de fosile, rocile caracteristice depozitelor erei respective, harta geologică cu aspectul pămîntului, hărţi economice etc.

Consider că pentru lecţiile de ştiinţe naturale utilizarea materialului didactic constituie una din condiţiile cele mai importante de care depinde reuşita fixării. Folosirea chibzuită a acestuia, însoţită de scheme clare şi sistematice, scrise pe tablă, alcătuieşte una din premizele unei bune fixări, iar în desfăşurarea propriu-zisă a fixării este necesar ca profesorul să ceară elevilor să se refere neapărat şi la materialul didactic prezentat. În felul acesta în memoria lor se vor efectua legături trainice, se vor consolida cunoştinţele dobîndite.

Cunoaşterea şi respectarea particularităţilor muncii în învăţămîntul seral constituie una din principalele îndatoriri ale profesorilor care predau în acest învăţămînt. De aplicarea lor la specificul fiecărei discipline, al fiecărei lecţii depind rezultatele muncii lor.

E. Popovici
cercetător ştiinţific

Cunoştinţele dobîndite în şcoala serală îi ajută pe tinerii muncitori să obţină rezultate tot mai bune în munca din producţie.

Studiul unui important organ de maşină

Predarea organelor de maşini are o mare însemnătate în pregătirea viitorilor muncitori la nivelul cerinţelor puse în dezvoltarea bazei tehnico-materiale a socialismului. Chiar cele mai puţin complexe dintre organele de maşini trebuie studiate în adîncime de către ucenici, pentru că ele stau la baza întregii pregătiri profesionale a acestora. Un asemenea organ de maşină este, bunăoară, şurubul — în aparenţă foarte simplu, dar avînd domenii extrem de largi de aplicare în practică.

După cum se ştie, studierea şurubului se realizează în şapte lecţii în care se cuprind şi aplicaţiile pregătitoare pentru cunoaşterea problemelor generale de mecanică.

În lecţia introductivă se arată variatele modalităţi de utilizare a şurubului şi se subliniază importanţa pe care o are aceasta în tehnică. În următoarele patru lecţii se trece la studierea acestei piese în corelaţie cu cunoştinţele predate la disciplinele tehnice de specialitate ; în lecţia a şasea are loc recapitularea cunoştinţelor predate, în vederea consolidării lor şi a desprinderii concluziilor practice şi a metodelor practice de lucru ; ultima lecţie este consacrată în întregime aplicaţiilor practice.

Iată cîteva elemente pe care le consider esenţiale în „armătura" predării acestei teme şi de care ţin îndeaproape seama în predare.

La început subliniez rolul funcţional al şurubului în ansamblul organelor de maşini mai ales ca organ de maşină dinamic şi ca organ mecanic de reglare. Arăt ucenicilor că, îndeplinind funcţia de organ de maşină dinamic, şurubul apare ca un organ de transmisie a mişcării de rotaţie — reductor sau amplificator de turaţie — ridicînd în acelaş timp calitatea cuplajelor roţilor dinţate de la un cuplaj inferior la un cuplaj superior, căci roţile dinţate elicoidale sînt în realitate şuruburi. În afară de îmbunătăţirea cuplajului, roţile dinţate cu dinţi elicoidali lărgesc practic limitele raportului de transmisiune şi, în interiorul acestor limite, îmbunătăţesc scara de standardizare modulară.

Astfel, ca organ de maşină dinamic, servind la transformarea mişcării de rotaţie în mişcare rectilinie elicea materializată pe care o reprezintă toate tipurile de şuruburi are o gamă de aplicare deosebit de largă. La strunguri ea execută comanda manuală şi automată a mişcării saniei suportului cuţitului, longitudinal şi transversal. În general, la toate maşinile-unelte — la raboteze, morteze, maşini de frezat, de rectificat etc. — şurubul execută comenzile mecanice, de solicitare intensă a mesei de lucru. De asemenea, el efectuează comanda servomotoarelor la instalaţiile hidraulice, ale turbinelor hidraulice, ale macaralelor mecanice. Elicea avionului şi a vaporului este şi ea un şurub, servind ca organ de propulsie.

În continuare, arăt că şurubul este totodată un organ mecanic de reglare de înaltă precizie, utilizat la tacheţii supapelor de distribuţie ale tuturor motoarelor cu piston, la o serie de aparate electrice, relee etc.

Toate aceste date îi pregătesc pe elevi pentru un studiu ştiinţific, temeinic, al şurubului. În predare caut ca accentul principal să cadă asupra studiului filetului, ca element specific al şurubului, prezentîndu-l ca o perfecţionare a planului înclinat. Arăt apoi că filetul este generat de materializarea curbei spaţiale, cunoscută sub denumirea de elice cilindrică (eventual şi a elicei spirale) şi că materializarea se realizează prin diferite procedee tehnologice — filetare cu mîna, la strung, la maşina de frezat, laminare prin rulare, matriţare, turnare etc. a unui material în formă cilindrică sau cu profile triunghiulare, patrate, trapezoidale etc.

După prezentarea metodelor de construire şi a elementelor geometrice ale elicei cilindrice trec la definirea acesteia ca fiind o curbă spaţială în jurul unui cilindru cu pantă constantă sau o curbă spaţială pe periferia laterală a unui cilindru, la care tangenta formează în fiecare punct cu planul de bază al cilindrului un unghi constant care determină panta elicei.

Esenţiale în cadrul predării şurubului sînt studiul condiţiilor de funcţionare a acestuia şi concluziile practice ce se desprind din acest studiu. Pe baza cunoaşterii relaţiei de funcţionare, din care se desprinde concluzia că forţa de frecare a planurilor neparalele ale şurubului este mai mare decît aceea a flancurilor paralele, ucenicii înţeleg că pentru a mări autofrînarea la şuruburile de fixare sau de transmitere a mişcării (în cazul cricului bunăoară) este necesar să se construiască fileturi cu flancurile neparalele. De aici — întrebuinţarea largă a filetelor triunghiulare la şuruburile de frecare. În acelaşi timp, subliniez faptul că pe baza aceloraşi relaţii randamentul şurubului scade o dată cu creşterea coeficientului de frecare, deci că acesta nu trebuie să depăşească cerinţele strict funcţionale.

De mare importanţă pentru pregătirea practică şi pentru formarea orizontului tehnic al viitorilor muncitori este în această lecţie alcătuirea unui tablou care să cuprindă sistemele de filete uzuale şi domeniile în care sînt folosite cu precădere. În acest tablou includ profilele triunghiulare-metric (Stas 611-49) şi Whitworth (Stas 645-49) care se folosesc ca şuruburi de fixare, profilul trapezoidal (Stas 628-48), filetul rotund normal (Stas 668-49) şi filetul ferăstrău (Stas 1090-50), care se folosesc pentru transmiteri de mişcări, filetul pătrat nenormalizat, filetul „Edison", pentru becuri şi filetele speciale (Stas 1450-51-52-53-54-55) pentru piese speciale şi pentru lemn, filete conice sistem Whitworth, care se întrebuinţează la conducte, filetul conic sistem Briggs şi filetul cu mai multe începuturi, care se întrebuinţează pentru transmiterea de mişcări şi sarcini.

Prezint aceste tipuri de filet paralel cu descrierea materialelor din care sînt executate în mod curent precum şi a modului de execuţie — cu ajutorul tarozilor, filierelor, la strung, prin matriţare şi laminare, prin rulare.

Calculul de dimensionare a şuruburilor în funcţie de modul diferit de solicitare al acestora este de asemenea de o mare importanţă în pregătirea tehnică a ucenicilor. De aceea, mă ocup cu atenţie atît de cazurile frecvente cît şi de cele specifice de utilizare a diferitelor şuruburi cu dimensiuni diferite, efectuînd paralel probleme cu date din producţie. De exemplu, arăt că la şuruburile pretensionate supuse la solicitări variabile, cum este cazul celor folosite la capacele de cilindri sub presiune, se interpune între capac şi cilindru o garnitură elastică, după care şuruburile se string puternic. Prin aceasta şuruburile se întind, iar garnitura se comprimă — fiecare proporţional cu modulul de elasticitate respectiv. În dimensionarea acestor şuruburi se foloseşte o formulă simplă de echivalenţă în care se ia drept coeficient de majorare a sarcinii de exploatare K = 2,3 — 2,6. În cazul şuruburilor supuse la sarcini axiale statice, fără strîngere iniţială, arăt ucenicilor că la aceste piese utilizate la construcţia dispozitivelor de prindere şi ridicare a greutăţilor ca şi la maşinile de ridicat, calculul de dimensionare porneşte de la ecuaţia de echilibru între sarcina exterioară şi eforturile unitare interioare care apar în urma acţiunii acestei sarcini. Ca problemă practică le cer să dimensioneze şurubul cîrligului de remorcat al camionului „Steagul roşu" de 4 tone pentru o forţă de tracţiune la cîrlig de 1600 Kgf.

Am putut constata, din rezultatele obţinute de ucenici în uzină, eficienţa unei asemenea predări a cunoştinţelor despre şuruburi. Cei mai mulţi dintre ei au rezolvat corect şi cu uşurinţă problemele de lucru, privind construirea şi utilizarea şuruburilor.

Ing. Petre Negreu
profesor la Grupul şcolar „Gh. Dimitrov" — Arad

În secţia de bobinaj a Uzinei de motoare electrice din Bucureşti ucenicii învaţă multe lucruri importante pentru viitoarea lor profesiune.

Predarea principiilor de mecanică clasică

În programa şcolară de mecanică tehnică pentru şcoala profesională, studiul principiilor mecanicii clasice este inclus în tema „Dinamica". Mă preocupă deosebit de mult pregătirea predării acestor principii, a căror cunoaştere are o mare însemnătate în însuşirea temeinică a bazelor construcţiei şi funcţionării tuturor maşinilor şi agregatelor.

În conformitate cu materialul prevăzut în programă şi cu cerinţele pedagogice ale predării la anul I, care ţin seama de vîrsta şi de cunoştinţele anterioare ale ucenicilor — am socotit potrivită următoarea împărţire pe lecţii : 1) Primul principiu al mecanicii. 2) Masa şi forţa ; al doilea principiu al mecanicii. 3) Relaţia dintre masă şi greutate. Măsurarea maselor şi forţelor. Masa specifică şi greutatea specifică. 4) Forţa centripetă şi forţa centrifugă. 5) Al treilea principiu al mecanicii. Aplicaţii. Legea atracţiei universale.

În predarea primului principiu mă voi baza pe faptul că ucenicii cunosc inerţia corpurilor din lecţiile de fizică studiate în şcoala de 7 ani. Prin întrebări le voi împrospăta aceste cunoştinţe. Le voi cere apoi să dea exemple de fenomene care dovedesc că variaţia vitezei corpurilor are loc numai sub acţiunea altor corpuri. Din aceste exemple, ca şi din acelea pe care le voi da eu însumi va rezulta şi faptul că o dată cu micşorarea frecării, mişcarea corpurilor se menţine timp mai îndelungat. Printre exemple voi folosi, desigur, şi acela al sateliţilor artificiali ai Pămîntului, care îşi menţin mult timp mişcarea din cauză că, la înălţimea la care sînt lansaţi, forţele de rezistenţă întîmpinate sînt foarte mici. După ce le voi arăta ucenicilor că forţa de atracţie a Pămîntului abate satelitul de la mişcarea rectilinie şi îl sileşte să se mişte pe o traiectorie curbilinie, voi trage concluzia că, dacă un corp ar fi pus în condiţii în care să nu sufere acţiunea altor corpuri, el şi-ar păstra viteza constantă. Va reieşi apoi limpede definiţia inerţiei.

O altă concluzie pe care o voi desprinde din exemplele date este că variaţia vitezei unui corp este cauzată de acţiunea altor corpuri asupra lui şi că deci cauza acceleraţiei imprimate unui corp este o forţă.

Deoarece ucenicii au noţiunea vitezei ca mărime vectorială încă din lecţiile anterioare, nu este nevoie, la definirea inerţiei, să vorbim în mod special despre păstrarea vitezei (ca mărime) şi a direcţiei de mişcare. De asemenea, ucenicii au noţiunea acceleraţiei ca variaţie a vitezei încă din lecţiile de cinematică, astfel că definirea forţei nu ne va cere prea mult timp, iar ei nu vor avea dificultăţi în înţelegerea noii noţiuni.

Dat fiind înţelesul pe care îl are cîteodată cuvîntul „inerţie" în vorbirea curentă, socotesc necesar să atrag în mod deosebit atenţia ucenicilor asupra faptului că inerţia nu arată tendinţa corpurilor spre repaus, ci exprimă tendinţa de a-şi conserva viteza pe care o au la un moment dat.

Voi explica apoi ucenicilor că, în condiţiile de pe Pămînt, primul principiu al mecanicii nu poate fi demonstrat direct în mod experimental, deoarece nu putem sustrage în nici un fel un corp în mişcare de la acţiunea pe care o exercită asupra lui alte corpuri.

În continuare le voi arăta că legea inerţiei este confirmată de experienţă şi de numeroase observaţii. Prevederile astronomice atît de precise asupra eclipselor de Soare şi de Lună, de pildă, se bazează pe inerţie şi exactitatea acestor prevederi confirmă legea inerţiei.

La predarea principiului al doilea al mecanicii voi stabili legătura cu lecţia precedentă prin repetarea definiţiei date forţei. Atrăgînd atenţia ucenicilor asupra faptului că forţa constă în acţiunea unui corp asupra altui corp, le voi pune următoarea problemă : „Nu cumva există vreo relaţie cantitativă între mărimea forţei aplicate corpului şi mărimea acceleraţiei primite de corp?"

Din exemplele luate din viaţa de toate zilele va rezulta că există o dependenţă între forţa aplicată corpului şi acceleraţia primită. Voi face următoarea experienţă, bine cunoscută : voi lovi cu o scîndură, în acelaşi timp, mai multe bile de oţel de mărimi diferite, arătînd ucenicilor că în acest fel bilele au fost acţionate de forţe egale. Ucenicii se vor putea convinge că bilele se depărtează cu distanţe diferite de poziţia iniţială, ceea ce înseamnă că acceleraţiile primite au fost diferite. Experienţa aceasta le va demonstra elevilor că inerţia diferitelor corpuri nu este la fel de mare. În legătură cu aceasta voi defini masa corpului ca măsură a inerţiei lui. Voi scrie apoi pe tablă relaţia care arată dependenţa dintre cele trei mărimi — forţă, masă şi acceleraţie : $F = m \times a$.

În continuare voi defini dyna, newtonul şi kilogramul-forţă şi voi încadra aceste unităţi în sistemele de unităţi de măsură pe care ucenicii le cunosc încă de la începutul anului şcolar.

Voi atrage însfîrşit atenţia ucenicilor asupra faptului că primul principiu al mecanicii poate fi considerat ca un caz particular al celui de al doilea principiu : cînd forţa care acţionează asupra corpului este egală cu O, atunci şi acceleraţia este O. Cu alte cuvinte în cazul cînd asupra corpului nu acţionează nici o forţă, viteza lui rămîne constantă.

În predarea principiului al III-lea al mecanicii voi începe prin întrebări asupra primelor două principii pentru a fixa bine în mintea ucenicilor că variaţia vitezei unui corp are loc întotdeauna prin acţiunea altui corp asupra primului. Imediat după aceasta voi întreba dacă nu cumva şi corpul al doilea suferă vreo schimbare în ce priveşte viteza lui atunci cînd acţionează asupra primului. Pentru ca ei să poată răspunde la această întrebare îi voi orienta spre exemple din viaţa de toate zilele. Bunăoară, vagonul care tamponează alte vagoane şi le imprimă o viteză oarecare pierde din propria lui viteză. Voi ciocni apoi cu o bilă o altă bilă aflată în repaus, pentru ca ucenicii să observe ce se întîmplă cu viteza celei dintîi. Din toate acestea se va desprinde concluzia că, deoarece s-au schimbat vitezele ambelor corpuri, rezultă că s-a exercitat cîte o forţă asupra fiecăruia din corpuri în interacţiune.

Formulînd pe această bază principiul al III-lea al mecanicii voi insista asupra faptului că nu se poate pune problema găsirii rezultantei forţelor de interacţiune deoarece ele se aplică la două corpuri diferite. Arătînd ucenicilor fîntîna rotitoare din curtea şcolii le voi explica faptul că mişcarea de rotaţie a ţevilor se datoreşte interacţiunii dintre apa care circulă şi ţeava în care are loc această mişcare.

Toate lecţiile destinate studiului principiilor mecanicii clasice le voi folosi pentru a explica ucenicilor diferite fenomene din tehnică cu care ei vin în contact — motivarea asamblării unor organe de maşini, unele principii de funcţionare ale maşinilor-unelte etc. Am stabilit împreună cu profesorii de tehnologia meseriei ca aceştia să evidenţieze în cele mai semnificative şi mai diverse dintre exemplele pe care le am la dispoziţie aplicaţiile tehnice ale principiilor de bază ale mecanicii.

În felul acesta cunoştinţele privind principiile de bază ale mecanicii nu numai că vor deveni mereu mai trainice şi mai adîncite ci vor constitui temelia înţelegerii ştiinţifice a fenomenelor care condiţionează funcţionarea celor mai variate mijloace tehnice.

Prof. Ing. P. Ştefănescu
Şcoala profesională de ucenici a uzinelor „Ernst Thälmann" din Braşov

Pregătind noul număr al gazetei de perete

Părerea noastră

Pe marginea articolului „Ce părere aveți, tovarăși educatori"? apărut în numărul 627 al „Gazetei învățămîntului"

Am citit cu mult interes articolul „Ce părere aveți, tovarăși educatori ?". Actualitatea problemelor ridicate m-a îndemnat să răspund la întrebarea adresată nouă, tuturor celor ce ostenim pe tărîmul instruirii și educării tinerei generații.

Discuțiile din cancelaria școlii noastre care au urmat lecturii articolului din „Gazeta învățămîntului" s-au axat, în final, pe concluzia că deficiențele constatate la Casa de copii din Blaj au fost generate, în primul rînd, de lipsa de principialitate a colectivului de educatori, de lipsa unității de voință și exigență a acestuia. Ne-am dat seama, o dată mai mult că principiul pedagogic care arată că nu poate exista colectiv de elevi **dacă nu există** un colectiv didactic **închegat are în viață** caracterul unei veritabile legi.

Desigur că închegarea colectivului pedagogic **nu se** realizează de la sine. Desigur că în această acțiune se întîmpină unele greutăți — dar **ele pot fi înlăturate** atunci cînd există o poziție fermă, combativă a întregului colectiv. Știu aceasta și din munca pe care o desfășor în cadrul grupei sindicale din școala noastră.

Poate oare organizația sindicală să stea pasivă față de ceea ce se întîmplă în școală ? Desigur că nu. Iată de ce mi s-a părut de-a dreptul stranie poziția președintelui comitetului sindical tov. Ion Firța, de la Casa de copii din Blaj. („De unde era să știu ? Nu am fost sesizat ! Ce era să fac ?").

A credita o asemenea atitudine de gură-cască mi se pare ceva pueril. Sînt convinsă că tov. I. Firța a cunoscut foarte bine cele ce se petreceau la casa de copii dar, subapreciind importanța și sarcinile organelor sindicale, s-a complăcut în comoda postură de spectator, fără să se gîndească la consecințele pe care le implică o asemenea lipsă de răspundere.

Organizațiile sindicale sînt chemate să aducă o contribuție însemnată la desăvîrșirea construcției socialismului, la educarea maselor largi de oameni ai muncii. Ele își îndeplinesc cu cinste rolul de școală a comunismului, contribuie larg la dezvoltarea conștiinței socialiste a celor ce muncesc.

Sub îndrumarea organizației de bază P.M.R., organizația sindicală din școala noastră s-a preocupat cu seriozitate de crearea unei atitudini combative în rîndul cadrelor didactice.

Iată un exemplu. Profesorul de muzică avea ieșiri neprincipiale față de elevi, care mergeau pînă la jignirea publică a acestora. Fiind aspru criticat într-o ședință sindicală, profesorul respectiv și-a recunoscut greșeala și, ajutat de întregul colectiv, a ajuns să folosească metode pedagogice înaintate. La fel, critica membrilor de sindicat adresată profesoarei de matematici, care nu dădea dovadă de suficient interes pentru activitatea școlii și era lipsită de inițiativă a făcut din acest element tînăr unul din cele mai active cadre didactice din școală.

Spiritul critic s-a manifestat și față de lipsurile membrilor colectivului de conducere al școlii. Astfel, nu o dată în ședințele sindicale s-a arătat că directorul adjunct dă dovadă de pasivitate față de sarcinile încredințate, că asistențele lui la lecții sînt adesea formale, deoarece nu arată lipsurile sesizate în desfășurarea acestora, nu le discută cu profesorii respectivi. Ajutat de colectivul didactic, directorul adjunct a reușit să lichideze o bună parte din lipsurile care i-au fost arătate.

O contribuție însemnată la crearea spiritului de răspundere față de muncă, la dezvoltarea trăsăturilor morale caracteristice unui educator al zilelor noastre au adus-o consfătuirile noastre de producție, care, folosind arma criticii și autocriticii, au pus în discuție o seamă de deficiențe existente în munca instructiv-educativă.

Folosirea criticii și autocriticii nu a dezbinat cîtuși de puțin colectivul, ci a întărit unitatea sa de acțiune. Dar pentru a se obține rezultate a fost necesar ca organele sindicale să cunoască bine toate problemele care frămîntă pe membrii colectivului, să se preocupe de continua creștere a conștiinței lor socialiste.

Știu că la fel stau lucrurile în marea majoritate a școlilor noastre și sînt încredințată că și la Casa de copii din Blaj va fi întronată o nouă atmosferă, o atmosferă de muncă serioasă, care implică spirit de răspundere și relații tovărășești, principiale între membrii colectivului didactic.

E. Constantinescu
președinta grupei sindicale
de la Școala de 7 ani nr. 102
din București

Va veni mîine Maria la școală?

Repetentă. Această realitate dureroasă a zguduit-o pe Maria mai mult decît s-au așteptat toți cei din jurul ei — de acasă și de la școală — mai mult decît ar fi crezut ea însăși. Ceea ce o chinuia nu era atît faptul că a pierdut un an, că a rămas în urma colegilor, că nu va învăța în anul viitor alături de ei lucruri noi, interesante. De toate acestea nu-și dădea încă seama. O frămînta gîndul că va trebui să vină alături de colegi mai mici, care desigur vor rîde de ea, o vor ocoli, îi vor spune mereu că e repetentă.

Tuturor frămîntărilor care au durat zile de-a rîndul le-a pus capăt o hotărîre a sa — nu voi mai merge la școală. Sînt mare acum, am ce să fac în gospodăria părinților. Am să merg și la cinematograf. Am să-mi ondulez părul și am să port rochii colorate.

La orizont deci, în viitor, nu mai apărea școala cu toți colegii care o vor ocoli, cu profesorii care o vor privi mustrător, ci un șir de bucurii care erau deajuns pentru aspirațiile ei prezente.

Una cîte una, zilele de vară au venit și s-au dus legănîndu-i visurile acestea pe undele lor calde. Șirul lor s-a încheiat. Se apropia deschiderea anului școlar. Semnalul a fost dat de școală, care s-a interesat de Maria.

Nu vin. Nu vin și gata. Aceste cuvinte le-a repetat de zeci și zeci de ori Maria, de fiecare dată parcă cu mai multă duritate și enervare. Tabloul de care se temea atîta — colegi și profesori care o vor privi ca pe o repetentă — i-a apărut în minte numai pentru o clipă, destul însă pentru a o îndîrji. Nu vin la școală !

Ca să-și schimbe hotărîrea ar fi trebuit ca cineva să alunge cu totul, dar cu totul îngrijorarea Mariei. Discuțiile repetate cu diriginta, cu directorul, cu profesorii au reușit însfîrșit să estompeze întrucîtva imaginile supărătoare din mintea ei și, cu îndoială, cu strîngere de inimă, bănuitoare, a pornit în cele din urmă spre școală.

Pe stradă nu avea de ce să se teamă. Chiar dacă peste vară a mai crescut și poate e cea mai înaltă din clasă, nimeni nu va ști că e repetentă. Poartă, ca și colegele ei din anul trecut, uniformă bleumarin, peste care a îmbrăcat un jerseu de lînă colorată ca să nu pară uniforma chiar uniformă. În orice caz, nu este îmbrăcată în rochia pepit cu șorțulețul alb. De aceea, pe stradă merge fără grijă. Cînd va veni vremea rece și va purta o haină, uniforma, chiar dacă va fi cea pepit, nu se va mai vedea.

A intrat pe ușă cu atenția încordată. Trebuia să vadă bine dacă într-adevăr, așa cum i-au spus diriginta și directorul, nu va rîde nimeni de ea și nu o va privi nimeni cu reproș. Cine ar fi văzut-o mai atent și-ar fi dat seama foarte ușor de încordarea ei. Privirea și răsuflarea întretăiată o trădau. Ce bine ar fi fost dacă profesorii ar fi știut să citească pe chipul ei neliniștea, frămîntarea ! Ar fi înțeles desigur cauza pentru care Maria privește la ei cu teamă și ar fi înțeles că trebuie, că pot să înlăture această teamă.

Dacă ar fi fost așa, Maria nu ar fi constituit astăzi o problemă pentru școală, pentru colectivul ei pedagogic. Și de fapt așa ar fi trebuit să se întîmple, pentru că asta înseamnă să fii pedagog — să cunoști copilul, să știi cum să-l apropii de școală, cum să-i faci dragă învățătura, cum să-i faci clare cunoștințele pe care i le transmiți. Cum. Cum să procedezi cu fiecare copil, în fiecare caz. Dacă acest „cum" nu ar presupune căi, procedee, mijloace variate și tact, munca de pedagog nu ar presupune o calificare deosebită, o specializare. Pentru că trebuie să răspundă la acest „cum", de aceea munca în școală presupune măiestrie. Și pentru că lucrăm cu omul, cu omul în formare, de aceea această muncă este înălțătoare, nobilă, de răspundere.

Maria a stat în ziua aceea la lecții încordată, atentă la tot. La gesturile și privirile tuturor — de care voia să se apere la nevoie ; la explicațiile profesorilor — pentru că voia cu orice preț să înțeleagă. La lecție, la întrebările puse de profesoară a ridicat și ea de cîteva ori mîna pentru a fi ascultată. N-a fost văzută nici prima, nici a doua, nici a treia, nici a patra, nici a cincea oară. Inima Mariei și-a accelerat bătăile. Poate că dinadins s-a făcut că nu o vede. Nu cumva o disprețuiește ? Nu cumva nu o crede capabilă să răspundă ? Nu cumva nu o va lua în seamă niciodată ? Nu cumva... O năvală de întrebări.

Lecția se desfășura mai departe. Neliniștea se iscase numai în inima și în gîndurile Mariei, nevăzută, neștiută de nimeni. Semnele ei erau prea puțin vizibile. Doar atît că prima oară a ridicat mîna stînd liniștită în bancă, a doua oară a înălțat-o mai sus, a treia oară a întins-o de-a binelea și chiar s-a ridicat puțin de pe bancă, a patra oară parcă a și rostit ceva care sublinia dorința ei de a răspunde, iar a cincea oară nu s-a mai ridicat, a înălțat mîna mai puțin și parcă privirea i s-a înnecat. Dar toate acestea nu s-au observat. Sigur că nu s-au observat.

După aceea mîna Mariei a stat liniștită, în repaus. Nu vrea să mă asculte și pe mine — și-a spus. Mîhnirea își făcuse loc larg în inima ei. Din pricina asta aproape că nu mai putea urmări firul lecției. Deodată se auzi strigată pe nume. I s-a pus o întrebare. Nu se mai aștepta. N-a știut să răspundă.

— Hai Maria, cum de nu știi, doar tu ai mai făcut materia asta, ești repetentă. Vorbele acestea au făcut ca toate capetele să se întoarcă spre banca în care se înălța drept, în picioare, Maria. După încă o clipă de tăcere încordată s-a așezat în bancă, mută. N-a mai spus nimic. A privit în gol pînă a sunat clopoțelul.

Pe culoar cineva a văzut-o abătută. A măsurat-o îndelung cu privirea și a trecut mai departe spunînd unui coleg care ieșea și el de la clasă cu catalogul în mînă : Nu o trage inima pe fata asta pentru școală nici atîtica — și arătă pe vîrful degetului arătător o distanță de numai un centimetru.

— Trebuie dădăcită mult, avem de lucru cu ea — îi răspunse colegul în timp ce se depărta. În cancelarie, la ordinea zilei, discuția obișnuită despre cazul elevei Maria și tot felul de comentarii, de păreri : Credeți că va veni și mîine la școală ? E leneșă și nu o putem schimba cu una cu două. Sînt convinsă că o să ne chinuim mult, că o să avem de dus încă o grea muncă de lămurire cu ea și cu părinții pentru a o putea menține în școală.

Cazul Mariei îi preocupă pe toți, nu se poate spune că nu. Dar lacrimile ei în clipa cînd a ieșit pe poartă nu le-a văzut nimeni. De discutat se discută despre Maria, dar la ea nu se uită nimeni cu ochii mari deschiși, cu înțelegere.

Cînd Maria a ajuns acasă discuția în cancelarie nu se terminase încă. Întrebări grele îi chinuiau pe profesorii ei : Oare va veni mîine Maria la școală ? Dacă nu va veni, ce să ne facem, ce mijloace să mai folosim ?

Din întîmplarea aceasta pot trage concluzii mulți profesori. Pot trage concluzii și profesorii Școlii de 7 ani nr. 3 din Iași, chiar dacă acest caz nu seamănă întru totul cu cel pe care-l au ei de rezolvat. Deosebirile nu sînt esențiale.

E. Mănac

ȘERVEȚELUL CU BUTONIERE

Chiar de la prima lecție practică în atelier ucenicele din anul I au primit o bucată de pînză, fiecare de altă culoare.

— Veți învăța să faceți un șervet de masă cu broderii — le-a spus maistra-instructoare.

Și au învățat curînd să croiască și să-l tivească frumos în cusături egale. Îl și vedeau curînd gata : împodobit cu un motiv decorativ sau chiar avînd aplicată o veveriță năstrușnică ori vreun ursuleț... își spuneau elevele și erau mîndre, foarte mîndre de aceste prime roade ale muncii lor, așteptînd cu nerăbdare clipa cînd vor fi folosite.

Iată însă că într-o dimineață maistra-instructoare le-a anunțat :

— Astăzi vom învăța să coasem butoniere.

Le-a demonstrat întregul procedeu de lucru. Apoi le-a cerut să execute singure operația aceasta.

— Dar pe ce să coasem butonierele ? — au întrebat mirate ucenicele.

— Cum pe ce ? Nu aveți la voi șervețelele acelea ?

A fost tare mirată maistra-instructoare la sfîrșitul zilei de lucru și a comentat problema în cancelarie :

— Nu știu de ce astăzi fetele au lucrat fără tragere de inimă...

Cu sau fără tragere de inimă, fapt este că pe șervețele au apărut un șir de butoniere : orizontale, verticale, oblice, bordate în fel și chip, așa cum scrie la carte. Fiecare în parte erau lucrate cu îngrijire, dar aspectul general al șervețelului decorat cu butoniere trezea doar zîmbete.

Curînd au apărut pe fostul șervețel și alte elemente distonante : tot felul de festoane și cusături, cerculețe și romburi, în sfîrșit, întreaga gamă de operații care trebuie să fie însușite de către ucenice.

Șervețelul a devenit o adevărată piesă de muzeu. Iar unele ucenice au început să considere lucrul lor drept o jucărie... (Faptul se vădește în lipsa de îngrijire cu care au executat primele lucrări care puteau fi încadrate într-un plan de producție.)

Șervețelul cu butoniere mi-a amintit de alte cazuri care reflectă aceeași mentalitate profund dăunătoare care mai dăinuie în rîndul unora dintre maiștrii-instructori. Tot atît de bine, „eroul" însemnărilor noastre ar fi putut fi o sculă de lăcătușărie confecționată din fier moale sau un fotoliu-pat lucrat la dimensiunile unui taburet...

Programarea unor asemenea lucrări este o abatere de la indicațiile metodice, care specifică necesitatea aplicării tuturor operațiilor asupra unor lucruri utile, care să poată fi apoi date în folosință. Ea poate dăuna mult pregătirii viitorilor muncitori, slăbind simțul lor de răspundere pentru calitatea lucrărilor pe care le efectuează și acționînd negativ asupra interesului și dragostei pe care acestia trebuie s-o arate față de meseria aleasă. Să dispară deci definitiv „șervețelele cu butoniere".

Al. C.

Din experiența școlii sovietice

În cinstea CONGRESULUI AL XXII-lea AL P.C.U.S.

Ca în toate compartimentele vieții și în școlile din Uniunea Sovietică apropierea celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. prilejuiește adevărate clipe de sărbătoare. Sărbătoare cinstită prin eforturile susținute pentru îndeplinirea sarcinilor legate de instruirea și educarea tinerei generații de constructori ai comunismului, printr-o muncă plină de devotament pentru școală.

Proiectul de program al P.C.U.S. a însuflețit masele de învățători, profesori și educatoare, care acordă o deosebită atenție cunoașterii lui în profunzime. La Școala de 8 ani din satul Kosmodemianovski, pedagogii, după ce au discutat problemele izvorîte pentru munca lor din acest document, și-au propus să studieze și o serie de alte materiale care să-i ajute în aprofundarea proiectului de program.

La Școala medie din orașul Kerci comuniștii, strînși în adunarea de partid și-au propus să discute în mod aprofundat cuprinsul documentelor istorice ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. cu elevii și chiar cu părinții.

★

Despre entuziasmul nestăvilit al oamenilor muncii din Școala medie nr. 7 din satul Novoalexandrovski ne vorbesc realizările lor deosebite în procesul de învățămînt. Fiecare realizare din școală este închinată Partidului, idealurilor lui minunate. Dina Stepanovna Crivențova — dacă ar fi să ne referim doar la unul din pedagogii acestei școli care au deosebite succese în muncă — nu numai că își cunoaște foarte bine obiectul, dar în predare dă dovadă de multă măiestrie pedagogică. Ea caută să dezvolte la elevi judecata independentă, să le transmită cunoștințe cît mai temeinice. În cei 18 ani de activitate pe tărîmul școlii, Dina Stepanovna a dovedit multă dragoste pentru profesie, pentru copii. Roadele muncii sale de profesor le-a închinat partidului, pe care îl cinstește și îl iubește.

★

Membrii colhozului Mahtumkuli din raionul Bairam-Aliisk din R. S. S. Turkmenia au hotărît ca în cinstea măreței sărbători, în zilele ținerii Congresului P.C.U.S. să toarne fundamentul unei noi școli medii.

A. Z.

Voința co'eclivului — forța colectivului

În Uniunea Sovietică se dezvoltă un nou tip de școală, avînd menirea să educe pe tinerii constructori ai comunismului — oameni activi, plini de voință, multilateral dezvoltați, pregătiți pentru viață și muncă. Această sarcină bazată pe un principiu profund uman este incompatibilă cu atitudinea indiferentă față de tineret, față de soarta sa. Ideea ridicării pe o treaptă mai înaltă a nivelului de cunoștințe al elevilor, a lichidării complete a repetenției stăpînește tot mai mulți profesori din școlile sovietice. Din rîndul lor face parte și colectivul Școlii medii nr. 1 din Rostov pe Don care a obținut succese remarcabile în această privință.

Nu trebuie să ne imaginăm că succesul Școlii nr. 1 din Rostov cu privire la ridicarea nivelului la învățătură și înlăturarea rămînerii în urmă a fost obținut dintr-o dată.

Un element principal care a contribuit la obținerea acestui succes este stabilitatea cadrelor din școală. Directoarea școlii, de pildă, lucrează aci fără întrerupere de 18 ani, iar colectivul de profesori se reînnoiește numai dacă se pensionează cineva. În asemenea condiții se poate duce o muncă de perspectivă, sistematică, temeinică.

Colectivul didactic al școlii privește problema ridicării nivelului la învățătură și a înlăturării rămînerii în urmă nu numai din punct de vedere pedagogic, ci și politic, legînd-o strîns de educația tineretului, de rolul său istoric, de înlăturarea unor trăsături negative proprii unor tineri. Această sarcină poate fi rezolvată numai de un colectiv cu un nivel politic înalt. Iată de ce ridicarea nivelului ideologic al cadrelor didactice este pusă pe primul plan în rezolvarea acestei sarcini. Iată de ce organizația de partid se găsește în fruntea colectivului, în centrul preocupărilor ei aflîndu-se permanent personalitatea, nivelul ideologic și politic al cadrelor didactice, convingerile lor, calificarea în muncă, hărnicia, atitudinea lor față de copii, priceperea de a lucra cu fiecare elev în parte.

Formula „profesorul — un personaj principal în școală" este pusă în această școală pe primul plan: profesorul are un rol hotărîtor în ridicarea nivelului la învățătură și în lichidarea rămînerii în urmă. Fiecărui profesor i se cere să cunoască bine programele, să-și analizeze zi de zi munca, așa ca să-și cunoască lipsurile și să lupte pentru lichidarea lor, să predea în așa fel lecțiile încît elevii să le înțeleagă foarte bine, să se preocupe de relevarea și dezvoltarea capacităților individuale ale copiilor, să completeze golurile în cunoștințele acestora. Colectivul pedagogic al școlii caută și studiază cele mai potrivite metode de stimulare a activității elevilor, procedeele cele mai bune în munca individuală cu elevii, desfășurată atît în cadrul lecțiilor cît și în afara lor.

În școală există preocuparea de a spori răspunderea pedagogului față de instruirea și educarea fiecărui elev în parte. Întregul colectiv de profesori ajută la cunoașterea și studierea personalității elevilor. Directorul școlii, directorul de studii, dirigintele, secretarul organizației de comsomol, instructorul de pionieri, președintele comitetului de părinți, bibliotecarul și instructorii cercurilor studiază, de asemenea, personalitatea elevilor și împărtășesc cadrelor didactice părerile lor cu privire la aceștia.

În ajutorul profesorului sînt concentrate toate forțele: școlarii, părinții și opinia publică. Organizațiile de elevi joacă un rol important în creșterea răspunderii colectivelor de copii pentru succesul la învățătură al tuturor școlarilor. Din inițiativa lor în clase a fost organizat un sistem de ajutor reciproc.

Activitatea comitetului și activului de părinți pe clase s-a intensificat. Mulți dintre părinți, avînd competența necesară, îi meditează pe unii elevi, invită acasă la ei pe cei rămași în urmă ca să-și facă lecțiile împreună cu copiii lor, să citească literatură, să se joace etc. Printre cei ce meditează sînt și mulți pensionari; ei țin o legătură strînsă cu colectivul școlii.

Pentru întărirea eficacității muncii profesorilor, direcția a trecut de la controlul individual la controlul colectiv. La baza acestui control stă același principiu ca și la baza muncii pedagogice a fiecărui profesor: mai multă atenție și stimă față de oameni, ajutorarea fiecăruia la timpul oportun. Principalul scop al controlului este găsirea și răspîndirea celei mai bune experiențe. Pentru aceasta se studiază munca de ansamblu a profesorilor, lecțiile, caietele, planurile, sistemul de lucrări scrise, temele practice efectuate de copii, felul cum se folosește materialul intuitiv etc. Rezultatul studierii muncii cadrelor didactice se dezbate în consfătuirile pedagogice și de producție în care se generalizează experiența celor mai buni, se arată lipsurile tipice ale predării, se recomandă măsuri concrete pentru lichidarea lor.

Direcția școlii se sprijină, în îndrumarea muncii instructiv-educative pe organizația de partid și cea sindicală, pe un larg activ al cadrelor didactice. Toate problemele se rezolvă în colectiv. Astfel, părerea colectivului, voința lui ajută la obținerea tuturor succeselor despre care vorbeam.

O. Petuhova

(din revista sovietică „Narodnoe obrazovanie")

O interesantă lucrare pentru diriginți

Tezaurul nostru de traduceri din literatura pedagogică sovietică s-a îmbogățit cu o nouă lucrare, apărută recent în Editura de stat didactică și pedagogică. Este vorba de cartea cunoscutului pedagog sovietic N. I. Boldîrev, intitulată „Munca dirigintelui (studii)".

Sistemul activității educative a dirigintelui este creionat de autor în primul studiu, întitulat „Dirigintele, educator al elevilor", în care după ce indică sarcinile și conținutul principal al muncii educative, arată necesitatea sistemului în activitatea educativă și expune formele și metodele de lucru ale dirigintelui — munca frontală cu clasa, munca individuală cu elevii, cu profesorii ce predau la clasa respectivă etc. În continuare sînt subliniate condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un diriginte pentru a-și desfășura în bune condiții munca sa plină de răspundere: să fie temeinic pregătit din punct de vedere ideologic, să aibă autoritate morală în fața elevilor, căci numai așa poate exercita o influență educativă asupra lor, să dea dovadă de măiestrie și tact pedagogic, să manifeste dragoste și respect față de copii, să posede deprinderi organizatorice și o atitudine creatoare față de munca educativă etc.

Al doilea studiu este consacrat metodicii studierii personalității elevilor. El scoate în relief faptul că studierea personalității elevilor este o verigă importantă în sistemul de muncă al dirigintelui. Dacă nu-și cunoaște elevii, acesta lucrează la întîmplare, poate comite greșeli în aprecierea lor ca și în stabilirea mijloacelor de influență educativă. Se dă și un exemplu de program cu privire la studierea personalității elevului și, totodată, sînt arătate principalele metode și procedee de cunoaștere a colectivului clasei. Cea mai bună metodă cu ajutorul căreia dirigintele își studiază zi de zi elevii — arată autorul — este aceea a observațiilor pedagogice.

Dirigintele are un rol deosebit de important în dezvoltarea multilaterală, armonioasă și unitară a personalității elevului. Această sarcină poate fi rezolvată cu succes numai într-un colectiv de elevi armonios și unitar, sub a cărui influență copiii devin — după cum spune autorul — mai buni, mai curați, mai desăvîrșiți. Pentru a închega colectivul clasei dirigintele trebuie să se sprijine în orice acțiune pe inițiativa elevilor și pe forța opiniei lor, deoarece autoritatea educatorului, oricît ar fi de mare, nu poate înlocui influența unui colectiv unitar, organizat în mod just.

În capitolul despre organizarea și unirea colectivului de elevi al clasei autorul subliniază rolul acestuia ca bază a colectivului școlii, necesitatea interdependenței dintre aceste colective. De asemenea, sînt arătate căile principale de organizare și unire a colectivului clasei, formele și metodele de influențare cu ajutorul colectivului clasei.

Locul central în activitatea educativă pe care o desfășoară dirigintele este pregătirea elevilor în vederea participării active la munca productivă. Pentru ca în această pregătire să se obțină rezultate bune, arată studiul, trebuie să se folosească acele forme ale muncii care țin seama de vîrsta elevilor și corespund cerințelor pedagogice (elevii să înțeleagă scopurile și însemnătatea muncii, aceasta să capete forme colective, să aibă caracter permanent și sistematic, să fie legată de activitatea de învățătură, să corespundă forțelor fizice și posibilităților elevilor, să se încheie cu rezultate reale și evidente pentru elevi).

Un alt studiu cuprins în carte se referă la îmbunătățirea calității cunoștințelor elevilor. Aici autorul arată că lupta pentru cunoștințe nu este numai o sarcină a muncii instructive, ci și a muncii educative. Educarea dragostei de muncă, a atenției, a perseverenței contribuie la îmbunătățirea calității cunoștințelor elevilor. De aceea dirigintele, în calitatea sa de educator al clasei, trebuie să manifeste o exigență continuă față de elevi, să-i ajute și să-i controleze zilnic. Autorul stabilește sarcinile pe care le are dirigintele în această privință.

Dirigintele are un rol deosebit de important în formarea disciplinei conștiente la elevi. Deoarece o asemenea disciplină este rezultatul efortului întregului colectiv pedagogic e necesar să colaboreze strîns cu profesorii, să se sprijine pe organizațiile de tineret și pe ajutorul părinților.

În studiul referitor la formarea disciplinei conștiente N. I. Boldîrev dezbate și problema educării la elevi a deprinderilor de purtare civilizată, indicînd metodele potrivite care asigură ca acestea să nu aibă un caracter de paradă, ci să se îmbine cu un înalt conținut de idei și cu o profundă umanitate.

În dezvoltarea multilaterală a elevilor o mare importanță o are munca educativă în afara orelor de clasă, care, așa cum menționează autorul, trebuie să fie variată, atrăgătoare, să corespundă nivelului de dezvoltare a elevilor, intereselor și cerințelor lor.

Succesul muncii dirigintelui este condiționat într-o mare măsură de strînsa lui colaborare cu părinții elevilor. În studiul „Organizarea muncii cu părinții elevilor" autorul indică valoroase metode de realizare a unei asemenea colaborări: vizitarea familiei, convocarea părinților în școală, corespondența cu părinții, familiarizarea lor cu literatura pedagogică, munca cu comitetul de părinți etc.

Pentru ca dirigintele să poată obține rezultate bune în colaborarea cu părinții, el trebuie să procedeze cu mult tact în discuțiile cu ei, să-i îndrumeze, așa încît aceștia să facă relatări veridice despre copiii lor. În caz contrar, legătura cu familia va fi formală, se va limita la probleme mărunte, de natură administrativă și nu va constitui o colaborare pedagogică. Autorul arată, de exemplu, că atunci cînd sînt convocați la școală părinții unui elev nedisciplinat, dirigintele nu trebuie să înceapă convorbirea cu aceștia plîngîndu-se de elev, ci să stăruie la început asupra laturilor pozitive ale purtării lui și numai după aceea să se refere la lipsuri.

Ultimul studiu din lucrarea „Munca dirigintelui" se referă la importanța planificării și evidența muncii dirigintelui, condiție esențială pentru asigurarea unui sistem clar și a orientării către un scop bine determinat în activitatea acestuia. De asemenea, sînt arătate condițiile pe care trebuie să le îndeplinească planul dirigintelui. Autorul indică și un tip de schemă pentru un asemenea plan și arată felul în care se întocmește evidența muncii dirigintelui.

Lucrarea pedagogului sovietic N. I. Boldîrev este un prețios îndrumar pentru activitatea pe care diriginții o desfășoară zi de zi în vederea educării tinerei generații în spiritul moralei comuniste pentru ridicarea nivelului la învățătură.

M. Nicolae și I. Stanciu

În școala-internat a colhozului elevii vizionează adesea programele de televiziune

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 631 | vineri 20 octombrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Lucrările celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Ședința din 17 octombrie

Congresul al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care s-a deschis la 17 octombrie la Kremlin, a fost denumit de poporul sovietic Congresul constructorilor societății comuniste. Ziua deschiderii Congresului s-a transformat într-o mare sărbătoare.

Caracterul solemn al acestui eveniment se simte pretutindeni. Moscova este împodobită festiv. Străzile și piețele sînt dominate de pancarte pe care sînt scrise cuvinte exprimînd convingerea că sarcinile grandioase trasate de noul program al partidului vor fi îndeplinite. La Congres au sosit delegați din diferite colțuri ale țării.

Cu mult înainte de deschiderea Congresului, la Palatul Congreselor din Kremlin au început să sosească delegați și oaspeți. Sînt oameni de diferite vîrste și profesii, vechi bolșevici — veterani ai luptelor revoluționare — eroi ai cincinalelor, oameni de știință care asaltează orizonturile neexplorate ale științei, primii cosmonauți. Familia de 10 milioane a comuniștilor din Uniunea Sovietică a trimis la Congresul de la Moscova aproape 5.000 de delegați.

În uriașa sală a Palatului se află, de asemenea, numeroși invitați. Aceștia sînt oameni ai muncii din întreprinderile din Moscova, reprezentanți ai vieții publice din capitala sovietică, conducători din industrie.

La ședință asistă membri ai corpului diplomatic, corespondenți ai presei sovietice, ai presei țărilor socialiste, ai celor mai mari agenții de presă și ziare din statele capitaliste

Delegații și oaspeții au vizitat Palatul Congreselor, minunata construcție din sticlă și marmură, înălțată în 15 luni pe teritoriul străvechiului Kremlin.

La ora 10 (ora Moscovei) își fac apariția în sală conducătorii Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, care sînt întîmpinați cu aplauze furtunoase.

N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., deschide Congresul care urmează să rezolve probleme de cea mai mare însemnătate, să adopte cel mai important document al epocii, al treilea program al partidului, programul construirii comunismului N.S. Hrușciov anunță că la Congres participă reprezentanți a 80 de partide marxist-leniniste frățești.

La propunerea lui N. S. Hrușciov, delegații și oaspeții au cinstit, păstrînd un minut de reculegere, memoria militanților de seamă ai mișcării comuniste și muncitorești internaționale care au decedat în anii de după cel de-al XXI-lea Congres al P.C.U.S.

După alegerea Prezidiului, secretariatului, comisiei de redactare și comisiei de validare a fost adoptată în unanimitate ordinea de zi a Congresului.

Cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. va discuta următoarele probleme :

1. — Raportul de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S. — raportor Nikita Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S. ;

2. — Raportul de activitate al Comisiei centrale de revizie a P.C.U.S. — raportor Aleksandr Gorkin, președintele Comisiei de revizie ;

3. — Proiectul de Program al P.C.U.S. — raportor Nikita Hrușciov ;

4. — Cu privire la modificările în statutul P.C.U.S. — raportor Frol Koziov, secretar al C.C. al P.C.U.S.;

5. — Alegerea organelor centrale ale partidului.

Raportul de activitate al Comitetului Central este prezentat de N. S. Hrușciov. In acest raport, a cărui expunere a durat aproximativ 6 ore și jumătate, se face bilanțul activității partidului pe o perioadă de aproape șase ani, se analizează actuala situație internațională și se trasează sarcinile în lupta pentru cauza oamenilor muncii.

Delegații și oaspeții ascultă cu cea mai mare atenție raportul prezentat de primul secretar al Comitetului Central al P.C.U.S. In sală izbucnesc în repetate rînduri aplauze furtunoase, ca semn de aprobare a liniei generale a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice.

Raportul de activitate a Comisiei centrale de revizie a P.C.U.S. este prezentat de Aleksandr Gorkin, președintele acestei comisii. Comitetul Central al partidului, a declarat el, în conformitate cu Directivele celui de-al XX-lea Congres, a depus o vastă activitate pentru restabilirea normelor leniniste ale vieții de partid încălcate în perioada cultului personalității lui Stalin. Au fost convocate în mod regulat plenare ale C.C. al P.C.U.S., au fost organizate adunări ale activului și conferințe pentru problemele industriale, agricole, culturale. Au fost supuse dezbaterii întregului popor cele mai importante proiecte legislative. Membrii partidului au fost pe larg informați asupra hotărîrilor Comitetului Central cu privire la problemele vieții interne și politicii externe, precum și cu privire la problemele vieții interne de partid. Aceasta a asigurat în rîndurile partidului respectarea principiului conducerii colective și un înalt nivel de activitate a comuniștilor.

Comisia centrală de revizie, a declarat A. Gorkin, a condamnat în unanimitate activitatea scizionistă a grupului antipartinic. Lupta pentru întărirea unității partidului a fost și rămîne datoria principală a fiecărui comunist.

Președintele Comisiei centrale de revizie a raportat Congresului

(Continuare în pag. 2)

Prezidiul Congresului. La tribună tovarășul N. S. Hrușciov

Raportul de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S. prezentat de primul secretar al C.C. al P. C. U. S., tovarășul N, S. Hrușciov

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S., N. S. Hrușciov, a prezentat în fața celui de-al XXII-lea Congres al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice raportul de activitate al Comitetului Central. El a declarat că viața a confirmat întrutotul justețea concluziilor teoretice și orientării politice a partidului, a liniei sale generale, trasată de cel de-al XX-lea Congres al partidului.

N. S. Hrușciov a subliniat că baza dezvoltării lumii în actuala etapă istorică, pivotul ei, a devenit întrecerea între cele două sisteme sociale mondiale — socialist și capitalist. În prezent nu imperialismul, ci socialismul devine factorul hotărîtor al dezvoltării mondiale.

A fost confirmată concluzia că în epoca actuală războaiele dintre state nu sînt inevitabile, că ele pot fi preîntîmpinate.

Tendința generală de putrezire continuă a capitalismului, a arătat în continuare N. S. Hrușciov, acționează mai departe cu o forță implacabilă. Capitalismul nu este în stare să rezolve nici una din problemele actuale care stau în fața omenirii. S.U.A. și-au pierdut superioritatea absolută în producția și comerțul mondial capitalist.

În condițiile actuale, a spus N. S. Hrușciov, a apărut perspectiva de a obține coexistența pașnică în întreaga perioadă, în decursul căreia trebuie să-și găsească rezolvare problemele sociale și politice care despart astăzi lumea.

Caracterizînd situația mondială actuală și situația internațională a Uniunii Sovietice, N. S. Hrușciov a declarat delegaților că anii care au trecut după Congresul al XX-lea al P.C.U.S. au avut pentru întreaga omenire o excepțională însemnătate istorică mondială.

Uniunea Sovietică a pășit în perioada construcției desfășurate a comunismului. Socialismul s-a consolidat în cadrul întregii comunități mondiale socialiste. Evenimentele „cele mai importante din ultimii ani au constituit o expresie a principalei legități a vremurilor noastre : s-a desfășurat impetuos procesul de creștere și întărire a forțelor vitale ale sistemului mondial socialist".

Orientarea partidului nostru, a spus N. S. Hrușciov, a avut o însemnătate uriașă pentru întărirea unității țărilor socialiste, a unității mișcării comuniste și muncitorești internaționale, pentru menținerea păcii generale și pentru preîntîmpinarea unui nou război mondial.

În dezvoltarea socială, a declarat N. S. Hrușciov, au ieșit tot mai mult în evidență două linii, două tendințe istorice. Una — linia progresului social, păcii și creației, a doua — linia reacțiunii, asupririi și războiului.

Socialismul a silit lumea capitalistă să bată în retragere în sfera hotărîtoare a activității — sfera producției materiale.

„Țara noastră, întregul lagăr socialist, dispun acum de o forță atît de puternică, încît este pe deplin suficientă pentru a apăra cu siguranță marile cuceriri ale socialismului de atentatele agresorilor imperialiști" — a adăugat N. S. Hrușciov.

„FAPTUL CĂ RĂZBOIUL A PUTUT FI PREÎNTÎMPINAT ȘI CĂ OAMENII SOVIETICI, POPOARELE CELORLALTE ȚĂRI, S-AU PUTUT BUCURA DE BINEFACERILE VIEȚII PAȘNICE, a spus N. S. Hrușciov, TREBUIE CONSIDERAT DREPT PRINCIPALUL REZULTAT AL ACTIVITĂȚII PARTIDULUI, A COMITETULUI SĂU CENTRAL PE LINIA CREȘTERII FORȚEI STATULUI SOVIETIC, A IN-

(Continuare în pag. 2)

Continuarea raportului prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov

(Urmare din pag. 1)

FĂPTUIRII POLITICII EXTERNE LENINISTE, DREPT UN REZULTAT AL ACTIVITĂȚII PARTIDELOR FRĂȚEȘTI DIN ȚĂRILE SOCIALISTE, AL ACTIVIZĂRII FORȚELOR IUBITOARE DE PACE DIN TOATE ȚĂRILE".

În ultimii ani, imperialiștii au încercat nu o dată să aprindă focul unui nou război, să pună la încercare trăinicia sistemului socialist, dar de fiecare dată Uniunea Sovietică, toate țările socialiste i-au oprit la timp pe agresori.

ÎN CURSUL ÎNTRECERII PAȘNICE ÎNTRE CELE DOUĂ SISTEME, CAPITALISMUL A SUFERIT O PROFUNDĂ ÎNFRÎNGERE MORALĂ ȘI EL NU ESTE ÎN STARE SĂ REZOLVE NICI UNA DIN PROBLEMELE ACTUALE CARE STAU ÎN FAȚA OMENIRII, a subliniat N. S. Hrușciov.

Creșterea continuă a forței sistemului socialist, transformarea lui în factorul hotărîtor al dezvoltării mondiale

N. S. Hrușciov a relevat că în perioada care s-a scurs, s-a încheiat o etapă importantă în dezvoltarea istorică a sistemului mondial socialist. Acest sistem devine factorul decisiv al dezvoltării societății. Economia sistemului mondial socialist continuă să se dezvolte într-un ritm incomparabil mai rapid decît economia capitalistă. În 1960 țările socialiste au sporit volumul producției industriale în comparație cu 1937 de 6,8 ori, în timp ce țările capitaliste cu mai puțin de 2,5 ori. Cota-parte a țărilor socialismului în producția industrială mondială s-a ridicat de la 27 la sută în 1955 la aproximativ 36 la sută în 1960. Dezvoltarea economiei sistemului mondial socialist are o orientare industrială.

„Cu deplin temei se poate afirma că pe arena mondială există o comunitate socialistă trainică a popoarelor libere".

După cum a subliniat N. S. Hrușciov, creșterea puterii statelor socialiste înseamnă o întărire a factorilor materiali și morali ai păcii. Astăzi nu se mai pot aborda problemele fundamentale ale contemporaneității, problemele războiului și păcii, de pildă, numai din punctul de vedere al valabilității legilor capitalismului. „Astăzi, nu imperialismul cu apucăturile sale bestiale, ci socialismul cu idealurile sale de pace și progres, devine factorul hotărîtor al dezvoltării lumii".

Lumea socialistă nu se teme de nici un fel de vicisitudini și zguduiri, a declarat N. S. Hrușciov. Totodată, el a subliniat că reacțiunea mondială se orientează tot mai mult spre lovirea din afară a statelor socialiste.

„Firește, imperialiștii se pot lansa în aventuri periculoase, dar nu au șanse de reușită".

Dacă totuși, sfidînd rațiunea — a declarat N. S. Hrușciov, imperialiștii vor cuteza să atace țările socialiste și să azvîrle omenirea în abisul unui nimicitor război mondial, atunci acest pas nebunesc va fi și ultimul lor pas, va fi sfîrșitul întregului sistem al capitalismului.

N. S. Hrușciov a declarat: „Sîntem convinși că în întrecerea cu capitalismul victoria va fi de partea socialismului. Sîntem convinși că această victorie va fi repurtată în întrecere pașnică, nu pe calea dezlănțuirii unui război. Noi am stat, stăm și vom sta pe pozițiile coexistenței pașnice a statelor cu orînduiri sociale diferite, vom face totul pentru întărirea păcii în lumea întreagă".

Astăzi, a declarat N. S. Hrușciov, S.U.A., care au devenit centrul reacțiunii mondiale, joacă rolul de principal nucleu agresiv. Imperialiștii din S.U.A. acționează în alianță cu militariștii și revanșarzii vest-germani, amenințînd pacea și securitatea popoarelor.

N. S. Hrușciov a spus că anii dintre 1960—1970 sînt anii destrămării totale a sistemului colonial ai imperialismului. Tot mai șubrede devin pozițiile imperialismului în Asia, Africa și în America Latină. În ultimii șase ani, 28 de state și-au cucerit independența politică.

Nu trebuie însă să se uite că deși sistemul colonial s-a prăbușit, rămășițele sale nu au fost lichidate, a spus N. S. Hrușciov. În toți acești ani, a adăugat el, Uniunea Sovietică, îndeplinindu-și neabătut datoria ei internaționalistă, a acordat ajutor popoarelor care luptă împotriva imperialismului și colonialismului. „Unora această poziție nu le este pe plac. Ce să-i faci! Acestea sînt convingerile noastre".

Dorim din tot sufletul succes tuturor acelora care luptă în prezent împotriva imperialismului, pentru libertatea și fericirea lor, a declarat N. S. Hrușciov. Noi considerăm că este un drept inalienabil al popoarelor să pună capăt asupririi străine și vom sprijini lupta lor dreaptă. Colonialismul este condamnat și pe mormîntul său se va înfige un țăruș din lemn de plop. Aceasta este voința popoarelor, acesta este mersul istoriei!

N. S. Hrușciov a relevat totodată că jumătate din numărul statelor care au apărut ca urmare a destrămării sistemului colonial sînt înlănțuite de grele tratate inegale. „În centrul sistemului colonial reînnoit, dar nu mai puțin rușinos, se găsesc Statele Unite ale Americii. În rolul de cei mai apropiați aliați ai lor și totodată de concurenți, apare colonialismul englez, precum și imperialismul vest-german, care înlătură pe față monopolurile engleze și franceze din Africa, Orientul Apropiat și Mijlociu".

Relevînd că țările care s-au eliberat de sub jugul colonial au intrat într-o nouă perioadă a dezvoltării lor, N. S. Hrușciov a spus că în cercurile conducătoare din aceste țări există forțe care se tem de colaborarea în continuare cu cercurile democratice, progresiste, ale națiunii. Aceste forțe se situează pe linia compromisului cu imperialismul din afară și cu feudalismul din interiorul țărilor lor, recurg la metode dictatoriale.

N. S. Hrușciov a arătat totodată că, cu cît este mai trainică unitatea forțelor naționale democratice, cu cît sînt efectuate mai temeinic transformările social-economice necesare, cu atît mai puternic este tînărul stat. În această ordine de idei N. S. Hrușciov a citat exemplul Cubei.

Agentura imperialiștilor, a arătat N. S. Hrușciov, sfătuiește tot mai des popoarele țărilor eliberate să nu se grăbească cu transformările, încearcă să le sugereze ideea că nu vor putea evita calea lungă pe care au parcurs-o țările capitaliste din Europa și America.

Comuniștii socot că popoarele pot lichida înapoierea seculară mergînd pe calea socialismului „Dar noi nu impunem nimănui ideile noastre și sîntem sinceri convinși că, mai devreme sau mai tîrziu, toate popoarele vor înțelege că nu există altă cale spre fericire și bunăstare".

Referindu-se la problemele mișcării muncitorești internaționale, Nikita Hrușciov a spus că, comuniștii, continuînd să demaște netemeinicia ideologică și acțiunile scizioniste ale liderilor de dreapta ai social-democrației, doresc în același timp să colaboreze cu toate forțele sănătoase din rîndurile socialiștilor, să acționeze împreună cu ele în lupta pentru pace, democrație și socialism. „Aceasta nu este o lozincă tactică de moment, aceasta este linia generală a mișcării comuniste, dictată de interesele fundamentale ale clasei muncitoare".

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a subliniat că hotărîrile Congresului al XX-lea, sprijinite de partidele frățești, au sporit puternicele forțe creatoare ale mișcării comuniste, au contribuit la restabilirea spiritului și stilului leninist în viața partidelor frățești, în relațiile dintre ele.

N. S. Hrușciov a spus: „În ultimii ani, consfătuirile reprezentanților partidelor comuniste și muncitorești au fost jaloane importante în dezvoltarea mișcării comuniste mondiale. Consfătuirile internaționale ale

(Continuare în pag. 3)

Ascuțirea contradicțiilor în țările capitalului, creșterea luptei revoluționare și avîntului mișcării de eliberare națională

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a constatat că s-a confirmat concluzia Congresului al XX-lea al partidului că țările capitalismului se îndreaptă neabătut spre noi zguduiri economice și sociale. În ultimii ani, a spus el, a avut loc o nouă ascuțire a contradicțiilor atît în interiorul țărilor capitaliste, cît și a contradicțiilor dintre ele, s-a produs destrămarea imperiilor coloniale, au luat o amploare uriașă lupta clasei muncitoare și mișcarea de eliberare națională a popoarelor.

Tendința generală a putrezirii capitalismului continuă să acționeze cu o forță implacabilă. Principala țară a capitalismului, S.U.A., a resimțit în 5 ani două scăderi de producție cu caracter de criză, iar în total în perioada postbelică s-au înregistrat acolo patru depresiuni de acest fel.

S.U.A. și-au pierdut superioritatea absolută în producția mondială capitalistă și în comerț și astăzi se află printre celelalte țări capitaliste aproximativ la același loc ca înainte de război. S-a produs o slăbire vizibilă a pozițiilor Angliei și Franței. Au înaintat puternic țările învinse, îndeosebi Germania occidentală și Japonia.

Între statele imperialiste au reapărut contradicțiile dinainte de război și au apărut altele noi, a spus N. S. Hrușciov. Tot mai înverșunată devine lupta dintre imperialiștii englezi și vest-germani pentru o situație dominantă în Europa occidentală. În lupta împotriva imperialismului englez, imperialismul francez încearcă să se sprijine pe dușmanul său de ieri — monopolurile vest-germane. Dar această alianță nefirească, ca o căsătorie din calcul, se întoarce tot mai des împotriva Franței înșăși. Puternice contradicții despart S.U.A. de Anglia și de alte state imperialiste, ele se manifestă și în cadrul N.A.T.O. și al celorlalte blocuri agresive.

Devine tot mai evident că statele imperialiste și liderii lor se tem de slăbirea încordării internaționale, deoarece tocmai în condițiile încordării le este mai ușor să înjghebeze blocuri militare, să țină popoarele într-o stare de teamă față de o pretinsă amenințare din partea țărilor socialiste.

Aspect din uriașa sală a Palatului Congreselor în care se desfășoară cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

Lucrările celui de al XXII-lea Congres al P. C. U. S.

(Urmare din pag. 1)

despre controlul asupra felului în care au fost conduse finanțele P.C.U.S. și a fost îndeplinit bugetul partidului.

După Congresul al XX-lea, Comitetul Central al partidului a pus în aplicare măsuri care au contribuit la perfecționarea continuă a aparatului de partid, la reducerea personalului și cheltuielilor pentru întreținerea lui.

Sarcinile întăririi și dezvoltării continue a democrației socialiste sovietice, a declarat A. Gorkin, reclamă o atitudine mai atentă față de examinarea scrisorilor, plîngerilor și petițiilor oamenilor muncii. El a subliniat că Comitetul Central al partidului și N. S. Hrușciov personal acordă acestei probleme o atenție deosebită. Comitetul Central a acordat o deosebită atenție examinării scrisorilor în care se aduceau la cunoștință lipsuri și denaturări serioase în activitatea unor organe de partid și sovietice.

Ședința din 18 octombrie

Miercuri, N. S. Hrușciov, prim-secretar al C.C. al P.C.U.S., a prezentat raportul „Cu privire la Programul Partidului Comunist al Uniunii Sovietice".

Raportul primului secretar al Comitetului Central al partidului a durat în tot cursul ședințelor de dimineață și de seară ale Congresului. În acest timp, delegații și oaspeții, care se aflau în Palatul Congreselor din Kremlin, au săvîrșit un fel de călătorie minunată pe orbita comunismului, în viitorul apropiat, în societatea unde omul va deveni deplinul stăpîn al naturii și al relațiilor sociale, unde va fi atins cel mai înalt nivel de trai al poporului.

În sala în care se aflau 6.000 de persoane au izbucnit aplauze furtunoase prelungite, cînd Nikita Hrușciov a spus în încheierea raportului: „Triumful comunismului a fost întotdeauna țelul final, mult dorit, al partidului leninist. Acum, acest vis — comunismul — devine realitate. Nu numai urmașii noștri, ci și noi, tovarăși, generația noastră de oameni sovietici va trăi în comunism!"

„Să ne consacrăm, tovarăși, toate forțele, întreaga energie pentru a grăbi apropierea zilei cînd soarele comunismului va străluci deasupra pămîntului nostru!"

Ovațiile n-au contenit multă vreme cînd Nikita Hrușciov și-a încheiat raportul. Delegații și oaspeții la Congres, ridicîndu-se în picioare, îl aplaudau pe N. S. Hrușciov, exprimînd aprobarea unanimă față de mărețul program de construire a comunismului. În sală răsunau ovații, urale, saluturi în cinstea Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, în cinstea Comitetului său Central-leninist.

În timpul pauzelor, în toate cele cinci etaje ale Palatului, în foaierele lui vaste puteau fi văzuți delegați care discutau cu însuflețire, care își împărtășeau impresiile despre raportul lui Hrușciov. Și oricine ar fi fost — eminent om de știință sau oțelar, poet sau cultivator de porumb renumit, general, vestit prin faptele sale de vitejie, sau mulgătoare — fiecare din ei, aleși ai armatei de aproape 10 milioane comuniști, exprima părerea: merită să trăiești, să muncești și să lupți pentru aceste țeluri măreț!

La ora 19, ora Moscovei, ședința de seară a Congresului a luat sfîrșit.

(Lucrările Congresului continuă)

Continuarea raportului prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov

(Urmare din pag. 2)

comuniștilor constituie una din formele stabilite de partidele frățești, care asigură în condițiile actuale colaborarea lor de luptă".

N. S. Hrușciov a comunicat că în anii care s-au scurs, familia comuniștilor din toate țările a mai crescut cu încă 12 partide, iar numărul total al comuniștilor cu 7 milioane de oameni.

Relevînd că partidele comuniste și muncitorești respectă cu strictețe unitatea de acțiune, N. S. Hrușciov a spus: Numai conducătorii Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia, care suferă în mod vădit de închistare națională, s-au abătut de pe drumul drept marxist-leninist pe o cărare întortochiată care i-a dus în mlaștina revizionismului. Nu numai activitatea teoretică, ci și practica conducerii Uniunii Comuniștilor din Iugoslavia este pătrunsă de ideile revizioniste.

P.C.U.S. a criticat și va critica concepțiile revizioniste ale conducătorilor iugoslavi, a declarat N. S. Hrușciov.

N. S. Hrușciov a declarat că, comuniștii sînt împotriva exportului de revoluție. „Ideile nu pot fi introduse cu baionete, cum se spunea în trecut, sau cum ar fi mai just să se spună acum — cu rachetele".

Noi nu vom recunoaște însă nimănui, a spus el, dreptul de a exporta contrarevoluția, dreptul de a îndeplini funcții de jandarm internațional.

Încercările imperialiștilor de a se amesteca în treburile popoarelor care s-au ridicat la revoluție nu înseamnă nimic altceva decît agresiune, o amenințare la adresa păcii generale. Trebuie să declarăm fără înconjur, a spus N. S. Hrușciov, că în cazul exportului imperialist de contrarevoluție comuniștii vor chema popoarele tuturor țărilor să se unească strîns, să-și mobilizeze forțele și, sprijinindu-se pe puterea sistemului mondial socialist, să dea o ripostă hotărîtoare dușmanilor libertății, dușmanilor păcii. „Așadar, după faptă și răsplată!".

Principiile coexistenței pașnice — linia generală a politicii externe a Uniunii Sovietice

N. S. Hrușciov a reamintit că în ultimele luni imperialiștii au creat în mod conștient o situație periculoasă în centrul Europei. În condițiile agravării situației internaționale am fost nevoiți să adoptăm măsurile necesare pentru a feri țara noastră de atentatele agresorilor și a salva omenirea de pericolul unui nou război.

N. S. Hrușciov a declarat că principiile coexistenței pașnice rămîn invariabil la baza orientării generale a politicii externe sovietice. Dar pericolul de război poate fi cu greu preîntîmpinat numai în mod unilateral. „Puterile occidentale, care ar trebui să fie nu mai puțin interesate decît noi în evitarea unei catastrofe termonucleare, trebuie, la rîndul lor, să arate că sînt gata să caute căi pentru reglementarea problemelor litigioase pe o bază reciproc acceptabilă".

LUPTA PENTRU DEZARMAREA GENERALĂ ȘI TOTALĂ, a spus N. S. Hrușciov, constituie o parte integrantă, deosebit de importantă, a activității P.C.U.S. în domeniul politicii externe. Este vorba nu despre o dezarmare unilaterală a socialismului în fața imperialismului și invers, ci de renunțarea generală la arme ca mijloc de rezolvare a problemelor interstatale litigioase.

PROBLEMA LICHIDĂRII RĂMĂȘIȚELOR CELUI DE-AL DOILEA RĂZBOI MONDIAL, a declarat el, are cea mai mare importanță pentru menținerea și întărirea păcii. Noi și astăzi sîntem gata să căutăm împreună cu puterile occidentale pe bază de tratative, o soluție reciproc acceptabilă și pusă de acord.

Referindu-se la recentele convorbiri ale ministrului Gromîko cu secretarul de stat și cu președintele S.U.A., precum și cu primul ministru al Angliei, N. S. Hrușciov a spus: După aceste convorbiri, noi am căpătat impresia că puterile occidentale manifestă o anumită înțelegere a situației și că sînt dispuse să caute rezolvarea problemei germane și a problemei Berlinului occidental pe o bază reciproc acceptabilă.

Unii politicieni occidentali ne dau nouă, ca să spunem așa, „un sfat bun", declarînd că semnarea tratatului de pace este periculoasă pentru Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste. Cum trebuie înțeles acest lucru? De cînd se consideră că războiul este periculos doar pentru o singură parte?

Considerăm că în prezent forțele socialismului, toate forțele care stau pe pozițiile luptei pentru pace, sînt mai puternice decît forțele imperialiste agresive. Dar chiar dacă am fi de acord cu președintele Statelor Unite, care a declarat recent că forțele noastre sînt egale, și în acest caz, evident, este nerațional să se amenințe cu războiul. Întrucît se recunoaște egalitatea forțelor, din aceasta să fie trase concluziile necesare. În zilele noastre este periculos să se ducă o politică de pe poziții de forță.

N. S. Hrușciov a declarat: Tratatul de pace cu Germania trebuie să fie și va fi semnat împreună cu puterile occidentale sau fără ele.

N. S. Hrușciov a declarat din nou că pe baza Tratatului de pace cu Germania va fi normalizată și situația Berlinului occidental ca oraș liber, demilitarizat.

Subliniind că U.R.S.S. nu a dat nici un ultimatum propunînd încheierea Tratatului de pace cu Germania, N. S. Hrușciov a spus: „Guvernul sovietic insistă și în prezent asupra soluționării cît se poate de rapide a problemei germane, el este împotriva amînării ei la infinit. Dacă puterile occidentale vor manifesta dorința ca problema germană să fie reglementată, atunci chestiunea termenelor semnării Tratatului de pace cu Germania nu va mai avea atîta importanță; nu vom mai insista atunci ca tratatul de pace să fie semnat în mod obligatoriu pînă la data de 31 decembrie 1961. Principalul este să rezolvăm problema lichidării rămășițelor celui de-al doilea război mondial, să semnăm Tratatul de pace cu Germania. În aceasta rezidă miezul chestiunii".

N. S. Hrușciov a subliniat că de mult a devenit actuală PROBLEMA ÎMBUNĂTĂȚIRII ESENȚIALE A MECANISMULUI O.N.U. care „în anii războiului rece a ruginit și a început să funcționeze defectuos". Este timpul, în sfîrșit, să se restabilească drepturile legitime ale R. P. Chineze în O.N.U. În situația care s-a creat, ar fi cel mai rațional să se încheie Tratatul de pace cu cele două state germane și ele să fie primite în O.N.U. Este timpul ca pentru cele trei grupuri de state care s-au statornicit în lume — socialiste, neutre și imperialiste — să fie instaurată o adevărată egalitate în drepturi în toate organele O.N.U.

N. S. Hrușciov a declarat: Trebuie rezolvată în conformitate cu interesele vitale ale popoarelor PROBLEMA LICHIDĂRII DEFINITIVE A ASUPRIRII COLONIALE ÎN TOATE FORMELE ȘI MANIFESTĂRILE EI.

Un rol destul de important în însănătoșirea întregii situații internaționale poate să-l aibă REZOLVAREA PROBLEMELOR POLITICE REGIONALE CARE AU DEVENIT ACTUALE. El a enumerat în rîndul acestor probleme crearea unor zone denuclearizate, în primul rînd în Europa și în Extremul Orient, încheierea unui pact de neagresiune între țările organizației Tratatului de la Varșovia și țările blocului militar nord-atlantic, crearea unei zone de dezangajare a forțelor armate ale grupărilor militare și reducerea forțelor armate aflate pe teritorii străine.

Drumul spre îmbunătățirea situației internaționale îl vedem în DEZVOLTAREA CONTINUĂ A RELAȚIILOR ECONOMICE CU TOATE ȚĂRILE, a declarat N. S. Hrușciov.

Referindu-se la relațiile cu S.U.A., el a declarat: Principalul este ca S.U.A. să renunțe la rezolvarea problemelor litigioase prin război și să-și întemeieze relațiile internaționale pe principiile întrecerii economice pașnice. Dacă realismul va repurta victoria în politica S.U.A., va fi înlăturat un obstacol serios din calea însănătoșirii întregii situații internaționale. De pe urma unei asemenea abordări a problemelor vor avea de cîștigat nu numai popoarele țărilor noastre, ci și celelalte popoare, cauza păcii în lumea întreagă.

Intenționăm să lărgim și să întărim relațiile economice și culturale normale cu Anglia, Franța, Italia, Germania occidentală și cu alte țări din Europa occidentală, a declarat în continuare N. S. Hrușciov. În ultimii ani, în această direcție s-a realizat un vizibil progres și totul depinde acum de partenerii noștri.

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a subliniat că oamenii sovietici sînt profund satisfăcuți de dezvoltarea colaborării U.R.S.S. cu marile puteri ale Asiei — India și Indonezia precum și cu celelalte țări din Asia și Africa, care s-au eliberat de sub jugul străin — Birmania, Cambodgia, Ceylon, Republica Arabă Unită, Irak, Guineea, Ghana, Mali, Maroc, Tunisia, Somalia și altele. N. S. Hrușciov a declarat că Uniunea Sovietică va dezvolta colaborarea economică cu Republica Arabă Siria.

Relevînd că după îndelungi și chinuitoare încercări, în Congo a fost creat un guvern care s-a declarat succesor al guvernului lui Patrice Lumumba, N. S. Hrușciov a declarat: „Guvernul sovietic este gata să acorde poporului congolez ajutor în rezolvarea problemelor grele, care stau în fața lui în lupta pentru lichidarea urmărilor jugului colonial".

N. S. Hrușciov a declarat: „ÎN CONDIȚIILE ACTUALE A APĂRUT PERSPECTIVA DE A SE REALIZA COEXISTENȚA PAȘNICĂ ÎN ÎNTREAGA PERIOADĂ ÎN CURSUL CĂREIA TREBUIE SĂ-ȘI GĂSEASCĂ REZOLVAREA PROBLEMELE SOCIALE ȘI POLITICE CARE DESPART ÎN PREZENT LUMEA. Este vorba de faptul că, încă înainte de victoria deplină a socialismului pe pămînt, în condițiile menținerii capitalismului într-o parte a lumii, va apărea posibilitatea reală de a exclude războiul mondial din viața societății".

Trebuie să înțelegem, a continuat N. S. Hrușciov, că în primul rînd de popoarele înseși, de hotărîrea lor și de acțiunile lor va depinde: dacă va fi pace pe pămînt sau dacă omenirea va fi atrasă în catastrofa unui nou război mondial.

„Popoarele pot și trebuie să facă inofensivi pe cei ce sînt stăpîniți de ideile nebunești ale militarismului și războiului. În lupta pentru pace, popoarele constituie o forță hotărîtoare".

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a spus că din situația internațională actuală pentru politica externă a Uniunii Sovietice decurg următoarele sarcini:

— să aplicăm cu fermitate și consecvență principiul coexistenței pașnice a statelor cu orînduiri sociale diferite ca linie generală a politicii externe a Uniunii Sovietice;

— să întărim unitatea țărilor socialismului pe bază de colaborare și într-ajutorare frățească, să ne aducem contribuția la întărirea puterii sistemului socialist mondial;

— să dezvoltăm contactele și să colaborăm cu toți luptătorii pentru pace din întreaga lume;

— să întărim solidaritatea proletară cu clasa muncitoare și oamenii muncii din întreaga lume, să acordăm tot sprijinul moral și material popoarelor care luptă pentru eliberarea lor de sub jugul imperialist și colonial, pentru întărirea independenței lor;

— să dezvoltăm în cea mai largă măsură relațiile internaționale, colaborarea economică și comerțul cu toate țările care doresc să întrețină astfel de relații cu Uniunea Sovietică;

— să ducem o politică externă activă și suplă, luptînd pentru reglementarea problemelor internaționale actuale pe calea tratativelor, să demascăm uneltirile și manevrele atîțătorilor la război.

Planul septenal — etapă importantă în crearea bazei tehnico-materiale a comunismului

Trecînd la problemele în legătură cu intrarea Uniunii Sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului, N. S. Hrușciov a declarat că U.R.S.S. a pășit mult înainte în rezolvarea sarcinii economice fundamentale — de a ajunge din urmă și de a întrece cele mai dezvoltate țări capitaliste în producția pe cap de locuitor.

În ultimii ani, U.R.S.S., continuînd să înteacă în mod considerabil S.U.A. în ce privește ritmul creșterii producției, a început să le întreacă și în ce privește sporul absolut la multe produse dintre cele mai importante.

În prezent, Uniunea Sovietică produce aproape o cincime din întreaga producție industrială mondială.

Avem toate posibilitățile nu numai de a îndeplini, ci și a depăși planul septenal.

Pînă la sfîrșitul anului 1965 în U.R.S.S. nu va mai exista nici un fel de impozite percepute de la populație.

În prezent, 40 la sută din muncitori și peste 23 la sută din colhoznici au studii medii și superioare.

RELAȚIILE DINTRE CLASE ÎN U.R.S.S. AU INTRAT ÎNTR-O NOUĂ ETAPĂ A DEZVOLTĂRII LOR. Democrația proletară se transformă într-o democrație socialistă a întregului popor.

Nikita Hrușciov a declarat că factorul principal și determinant în activitatea P.C.U.S. după Congresul al XX-lea a fost lupta pentru îndeplinirea sarcinilor fundamentale ale perioadei construcției desfășurate a comunismului.

Printre aceste sarcini el a enumerat crearea bazei tehnico-materiale a comunismului, întărirea continuă a puterii economice a U.R.S.S., educarea comunistă a oamenilor muncii, satisfacerea tot mai deplină a nevoilor materiale și spirituale crescînde ale poporului.

Toate ramurile economiei naționale sovietice se dezvoltă în ritm accelerat, a spus N. S. Hrușciov.

Crește necontenit bunăstarea poporului. Știința și cultura sovietică au atins culmi noi. Se îndeplinește cu succes planul septenal. U.R.S.S. a făcut un însemnat pas înainte în rezolvarea sarcinii economice fundamentale — a ajunge din urmă și a depăși țările capitaliste cele mai dezvoltate în ceea ce privește producția pe cap de locuitor, ținîndu-se seama că populația a crescut din 1956 cu 20 milioane de oameni și este acum de aproape 220 milioane.

N. S. Hrușciov a mai comunicat că în timp de șase ani producția industrială a crescut cu aproape 80 la sută. Deosebit de semnificative sînt realizările în ramurile principale ale industriei grele, căreia îi revine rolul hotărîtor în crearea bazei tehnice-materiale a comunismului.

N. S. Hrușciov a mai spus că ÎNTRE ANII 1956—1961 INVESTIȚIILE DE STAT ÎN ECONOMIA NAȚIONALĂ AU FOST DE 156 MILIARDE RUBLE. ACEASTA ESTE MAI MULT DECÎT S-A INVESTIT ÎN TOȚI ANII PUTERII SOVIETICE PÎNĂ LA CONGRESUL AL XX-LEA AL PARTIDULUI. Au intrat în funcțiune circa 6.000 de întreprinderi mari de stat.

Anii trecuți se caracterizează prin creșterea rapidă a productivității muncii. În anul 1961 productivitatea muncii va depăși în industrie cu 43 la sută nivelul anului 1955, în construcții cu 60 la sută, în transportul feroviar cu 56 la sută. În total s-a obținut pe această bază un spor de aproape 70 la sută din întregul spor al producției industriale.

N. S. Hrușciov a subliniat că „planurile noastre sînt planuri ale construcției pașnice". Partidul, a adăugat el, se preocupă de ridicarea puterii economice a țării, ținînd seama în permanență de necesitatea întăririi capacității ei de apărare.

„În prezent, dispunem de rachete balistice intercontinentale, de arme-rachetă antiaeriene, de rachete pentru trupele tereste, pentru aviație și pentru forțele maritime militare. Se înfăptuiește cu succes construcția flotei submarine. Ea este înzestrată cu motoare atomice, este înarmată cu rachete balistice, precum și cu rachete de autoghidaj".

(Continuare în pag. 4)

Un grup de delegați la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. îndreptîndu-se spre noua sală a Congreselor

Continuarea raportului prezentat de tovarășul N. S. Hrușciov

(Urmare din pag. 3-a)

REÎNZESTRAREA ARMATEI SOVIETICE CU TEHNICA RACHETO-NUCLEARĂ A FOST ÎNCHEIATĂ ÎN ÎNTREGIME, a declarat N. S. Hrușciov. „În prezent imperialiștii nu vor mai putea să se dedea nepedepsiți șantajului militar împotriva țărilor iubitoare de pace. În mîinile poporului sovietic, care construiește comunismul, arma atomică și cu hidrogen slujește în mod ferm cauza păcii".

În prezent producția industrială a U.R.S.S. reprezintă peste 60 la sută din cea americană. N. S. Hrușciov a amintit că doar cu 10—11 ani în urmă Uniunea Sovietică producea mai puțin de 30 la sută din producția industrială a S.U.A.

În prezent, a comunicat N. S. Hrușciov, Uniunea Sovietică produce aproape o cincime din întreaga producție industrială mondială — mai mult decît Anglia, Franța, Italia, Canada, Japonia, Belgia și Olanda luate laolaltă.

Primul secretar al Comitetului Central al P.C.U.S. a comunicat că în comparație cu perioada anterioară de cinci ani investițiile în agricultură s-au dublat atingînd în perioada 1956—1960 27,2 miliarde ruble. Au fost livrate agriculturii 747.000 tractoare.

El a declarat că VALORIFICAREA PĂMÎNTURILOR ÎNȚELENITE ESTE O MĂREAȚĂ REALIZARE A EROICULUI POPOR SOVIETIC ÎN CONSTRUCȚIA COMUNISMULUI, OPERĂ CARE VA DĂINUI PESTE VEACURI.

Sarcina valorificării pămînturilor înțelenite, a spus el, a fost înfăptuită cu succes. Au fost arate 41,8 milioane ha de noi terenuri. În prezent pămînturile desțelenite dau peste 40 la sută din întreaga cantitate de cereale achiziționate din țară.

În 1961, a comunicat N. S. Hrușciov, statul va achiziționa aproximativ 3.300 milioane puduri de cereale — cu 450 milioane puduri mai mult decît în anul trecut. „Aceasta este o mare victorie a partidului și poporului. Ea este cu atît mai prețioasă cu cît a fost cucerită într-un an care nu este cel mai bun în ceea ce privește condițiile de climă".

Subliniind că „rezervele noastre sînt uriașe", N. S. Hrușciov a declarat că ele permit ca în viitorii cîțiva ani SĂ SPORIM ACHIZIȚIILE DE CEREALE LA 4.200 MILIOANE PUDURI, DE CARNE — LA 13 MILIOANE TONE, DE LAPTE — LA 50 MILIOANE TONE ANUAL.

În anii viitori urmează să se valorifice în U.R.S.S. încă cel puțin 8 milioane de hectare de pămînturi înțelenite.

P.C.U.S. se preocupă de perspectivele dezvoltării agriculturii pe o perioadă de 20 de ani, trasînd sarcina unei mari sporiri a producției agricole.

În Uniunea Sovietică, trei pătrimi din venitul național se folosesc pentru satisfacerea nevoilor personale ale oamenilor muncii, a spus primul secretar al C.C. al P.C.U.S., subliniind că în condițiile socialismului, cu cît este mai mare venitul național, cu atît este mai ridicată bunăstarea poporului. În anul 1960 venitul național al U.R.S.S. a crescut de peste 1,5 ori în comparație cu 1955.

N. S. Hrușciov a declarat că ÎN CEEA CE PRIVEȘTE VOLUMUL ȘI RITMUL CONSTRUCȚIEI DE LOCUINȚE, UNIUNEA SOVIETICĂ OCUPĂ PRIMUL LOC ÎN LUME. ÎN ULTIMII ANI ÎN U.R.S.S. SE CONSTRUIESC DE DOUĂ ORI MAI MULTE LOCUINȚE LA MIA DE LOCUITORI DECÎT ÎN S.U.A. ȘI FRANȚA ȘI MAI MULT DECÎT DUBLU CA ÎN ANGLIA ȘI ITALIA.

Politica partidului nostru este pătrunsă de măreața idee a comunismului: „TOTUL PENTRU OM, PENTRU BINELE OMULUI!"

N. S. Hrușciov a remarcat îndeosebi succesele științei sovietice în cucerirea Cosmosului, subliniind că ele au deschis o nouă epocă strălucită în dezvoltarea cunoștințelor științifice ale omenirii.

Oamenii de știință sovietici desfășoară pe front larg lucrări în domeniul uneia dintre cele mai importante probleme ale contemporaneității — realizarea reacției termonucleare dirijate.

Transformarea relațiilor sociale socialiste în relații comuniste. Dezvoltarea democrației sovietice

Transpunînd în viață hotărîrile Congresului al XX-lea, a spus primul secretar al C.C. al P.C.U.S., partidul a acordat o mare atenție dezvoltării și desăvîrșirii relațiilor socialiste de producție și celorlalte relații sociale.

„Partidul nostru consideră că aceasta este principala cale de trecere la relațiile sociale comuniste — cel mai desăvîrșit tip de relații între oameni liberi, dezvoltați multilateral și cu o înaltă conștiință, la relații care să se bazeze pe prietenie și tovărășie".

N. S. Hrușciov a declarat că relațiile sociale se dezvoltă activ și în sfera repartiției bunurilor materiale și culturale. Aceasta se manifestă în primul rînd, în continua dezvoltare a principiului socialist al repartiției după muncă, ca una din premizele cele mai importante ale trecerii la principiul comunist al repartiției după nevoi.

Pe baza progresului tehnic, a ridicării nivelului cultural și tehnic al oamenilor muncii se desfășoară procesul lichidării deosebirilor esențiale între munca intelectuală și cea fizică, a constatat N. S. Hrușciov.

Democrația proletară se transformă într-o democrație socialistă a întregului popor.

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a demascat afirmațiile adversarilor ideologiei comuniste cum că comunismul ar genera un conflict inevitabil între individ și societate, că comunismul duce la sugrumarea personalității. El a subliniat că „DINTRE TOATE VALORILE CREATE DE ORÎNDUIREA SOCIALISTĂ, VALOAREA CEA MAI MARE ESTE OMUL NOU — CONSTRUCTOR ACTIV AL COMUNISMULUI".

Mai departe N. S. Hrușciov a spus: „Ideologii imperialismului numesc țările capitalismului „societate deschisă", iar Uniunea Sovietică — „societate închisă". Da, sîntem de acord: statul nostru socialist este într-adevăr închis pentru exploatarea și jaful capitalului monopolist, pentru șomaj, tîlhărie, pentru ideologia putredă a decadentismului. Desigur, domnii imperialiști ar dori ca societatea socialistă să fie deschisă pentru activitatea de spionaj. Dar pentru activitatea de subminare împotriva socialismului, societatea sovietică este închisă, este bine zăvorită!"

N. S. Hrușciov a adăugat că societatea sovietică este deschisă pentru oamenii din străinătate care vin la noi cu gînduri curate. Ea este deschisă pentru comerțul cinstit, pentru schimburi de realizări științifice, tehnice și culturale, pentru informarea veridică.

Noi am propus de mult lumii capitaliste să ne întrecem nu în cursa înarmărilor, ci în îmbunătățirea vieții oamenilor muncii, a declarat N. S. Hrușciov. Sîntem convinși că capitalismul nu va face față acestei întreceri. Sîntem convinși că în cele din urmă toate popoarele vor alege în mod just, vor prefera lumea cu adevărat liberă a comunismului și vor întoarce spatele AȘA-NUMITEI „LUMI LIBERE" A CAPITALISMULUI.

Partidul leninist — organizatorul luptei pentru victoria comunismului

Trecînd la capitolul „Partidul leninist — organizatorul luptei pentru victoria comunismului", N. S. Hrușciov a declarat că critica cultului personalității și înlăturarea urmărilor lui au avut o uriașă însemnătate politică și practică.

Lupta împotriva grupului antipartinic fracționist a fost o luptă principială, o luptă politică ascuțită, lupta noului împotriva vechiului.

Restabilirea și dezvoltarea continuă a normelor leniniste ale vieții de partid și a principiilor leniniste de conducere constituie una din laturile cele mai importante ale activității P.C.U.S. în perioada care face obiectul prezentului raport.

N. S. Hrușciov a spus: „Comuniștii sovietici pot spune cu mîndrie: nu am întinat onoarea și demnitatea partidului leninist, autoritatea lui a crescut nemăsurat, mișcarea comunistă internațională a urcat pe o treaptă nouă, mai înaltă. Unitatea de monolit a partidului nostru este astăzi mai puternică decît oricînd!"

La început, linia leninistă, formulată la Congresul al XX-lea, a spus N. S. Hrușciov în continuare, a trebuit să fie aplicată în condițiile unei împotriviri înverșunate din partea elementelor antipartinice, adepte zeloase ale metodelor și rînduielilor dominante în perioada cultului personalității, din partea revizioniștilor și dogmaticilor. Împotriva liniei leniniste a partidului a acționat grupul antipartinic fracționist din care au făcut parte Molotov, Kaganovici, Malenkov, Voroșilov, Bulganin, Pervuhin, Saburov și Șepilov care li s-a alăturat.

N. S. Hrușciov a subliniat că linia Congresului al XX-lea a fost aprobată cu căldură de mișcarea comunistă internațională, de partidele marxist-leniniste frățești. Trebuie relevat totodată, a spus el, că, după cum s-a dovedit mai tîrziu, linia partidului nostru în vederea combaterii urmărilor dăunătoare ale cultului personalității nu a găsit înțelegerea cuvenită în rîndul conducătorilor Partidului Muncii din Albania, ba mai mult, ei au dus o luptă împotriva acestei linii.

„Această poziție a conducătorilor albanezi se explică prin faptul că ei înșiși, spre regretul și mîhnirea noastră, repetă acele metode care au fost folosite în țara noastră în perioada cultului personalității", a spus N. S. Hrușciov.

El a spus: „Linia elaborată de Congresul al XX-lea al P.C.U.S. este o linie leninistă și nu putem ceda într-o problemă atît de principială nici în fața conducătorilor albanezi și nici în fața nimănui".

Conducătorii albanezi „încearcă să tragă partidul nostru înapoi la practicile care le sînt lor pe plac, dar care niciodată nu se vor mai repeta în țara noastră. Partidul nostru va înfăptui și de acum înainte cu hotărîre, neabătut, linia trasată de Congresul al XX-lea, linie care a rezistat în fața verificării timpului. Nimeni nu va reuși să ne abată de la drumul leninist" — a subliniat N. S. Hrușciov.

În ceea ce privește partidul nostru, a spus N. S. Hrușciov, el, în conformitate cu datoria sa internaționalistă, va face tot ce depinde de el pentru ca Albania să păsească în același rînd cu toate țările socialiste.

N. S. Hrușciov a declarat că puritatea învățăturii marxist-leniniste, intransigența față de orice fel de denaturări ale marilor ei principii este lege pentru P.C.U.S.

El a mai arătat că în perioada la care se referă Raportul numărul membrilor P.C.U.S. a crescut aproape cu 2,5 milioane. Dacă la Congresul al XX-lea al partidului în rîndurile lui se numărau 7.215.505 comuniști, la Congresul al XXII-lea, pe data de 1 octombrie 1961, numărul comuniștilor a crescut la 9.716.005.

Primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a spus că în rîndurile partidului există reprezentanți a peste 100 naționalități și naționalități care trăiesc în U.R.S.S.

Primul secretar al P.C.U.S. s-a oprit apoi asupra activității organizatorice a partidului și a educării cadrelor. El a subliniat că în toate problemele alături de partid merg organizațiile de masă ale oamenilor muncii, sovietele, sindicatele, Comsomolul, cooperația.

Referindu-se la problemele teoriei, N. S. Hrușciov a spus: „Vasta muncă teoretică a P.C.U.S. este întruchipată în modul cel mai deplin în noul său program, care constituie fundamentarea filozofică, economică și politică a construirii comunismului în țara noastră".

P.C.U.S., a declarat N. S. Hrușciov, consideră construcția comunistă în U.R.S.S. drept o îndeplinire a datoriei sale internaționaliste față de oamenii muncii din toate țările. P.C.U.S. va lupta și de acum înainte în mod neobosit pentru întărirea sistemului mondial socialist, pentru unitatea întregii mișcări comuniste și muncitorești internaționale. P.C.U.S. va dezvolta legăturile frățești cu toate partidele comuniste și muncitorești; va duce împreună cu ele luptă hotărîtă pentru puritatea marxism-leninismului, împotriva a tot felul de manifestări ale oportunismului, ale revizionismului contemporan, ca primejdie principală, împotriva dogmatismului și sectarismului.

În partea finală a raportului de activitate, primul secretar al C.C. al P.C.U.S. a declarat în mod solemn în numele Partidului Comunist și poporului sovietic că Uniunea Sovietică va înfăptui și pe viitor în mod neabătut politica externă leninistă de pace, tinzînd spre statornicirea încrederii și colaborării reciproce cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială. Uniunea Sovietică va lupta și pe viitor pentru slăbirea încordării internaționale, pentru dezarmarea generală și totală în condițiile unui strict control internațional.

Uniunea Sovietică se adresează din nou guvernelor și popoarelor țărilor care împreună cu ea au luptat împotriva Germaniei hitleriste cu chemarea de a lichida rămășițele celui de-al doilea război mondial, de a înlătura tot ce împiedică consolidarea păcii și prieteniei între popoare, tot ceea ce implică pericolul unui nou război.

„Noi chemăm guvernele tuturor țărilor la înțelegere reciprocă și colaborare, la rezolvarea pe cale pașnică a problemelor internaționale acute — a spus N. S. Hrușciov. Datoria sfîntă a popoarelor este de a duce o luptă perseverentă și activă, cu toate mijloacele accesibile, în vederea menținerii și consolidării păcii pe pămînt".

(Text prescurtat)

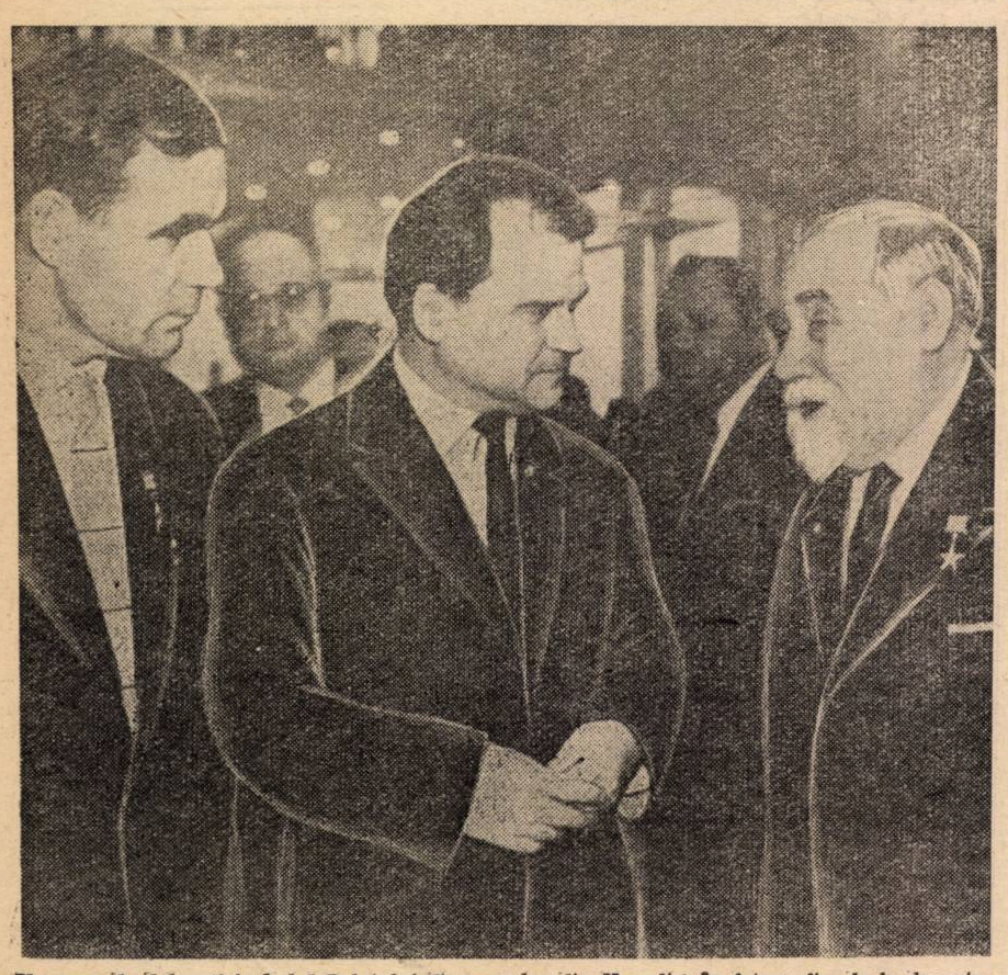

Un grup de delegați în holul Palatului Congreselor din Kremlin. În fotografie, de la dreapta la stînga: *F. Petrov, cel mai vechi membru al partidului, compozitorul T. Hrenikov și V. Erminov, lăcătuș la uzinele „Krasni Proletar" din Moscova, membru al Prezidiului Congresului.*

La lecțiile de geografie din clasa a V-a

Modalități de rezolvare a problemelor predării

Noua programă și noul manual de geografie pentru clasa a V-a, elaborate în lumina sarcinilor școlii de 8 ani, prevăd predarea noțiunilor de geografie fizică pe măsură ce fenomenele la care se referă sînt întîlnite pe parcurs, la studiul geografiei continentelor. Acest nou mod de repartizare a materiei ridică în fața profesorilor, la fiecare lecție, o sumă de probleme concrete de a căror justă rezolvare depind rezultatele predării.

Tocmai acest fapt l-a avut în vedere cercul pedagogic de geografie din raionul N. Bălcescu al Capitalei atunci cînd a pus în discuție, într-o ședință recentă, problemele predării la clasa a V-a. Spre a se asigura discuțiilor un caracter cît mai concret, ele au fost legate de predarea unui anumit capitol din programă — și anume a capitolului „Europa".

Iată cîteva dintre modalitățile de predare propuse cu acest prilej.

Unii dintre profesorii care au luat cuvîntul, pornind de la necesitatea realizării unei legături cît mai strînse între predarea geografiei fizice și a geografiei regionale, au propus ca în planul trimestrial temele acestui capitol să fie repartizate oarecum diferit față de programă. Astfel, în prima lecție din cadrul capitolului ar urma să se predea condițiile geografice matematice (așezarea, întinderea etc.) și să se explice totodată problema oceanelor și mărilor. În cea de a doua lecție s-ar putea preda țărmul de nord al Europei (Oceanul Înghețat de Nord, mările, golfurile, peninsulele, capurile, insulele, arhipelagurile, strîmtorile), noțiuni despre țărm (țărm jos și înalt, drept și crestat), ca și noțiuni despre golf, peninsulă, cap, insulă, arhipelag, strîmtoare. În lecția a treia, destinată predării țărmului de vest — Oceanul Atlantic — se pot studia mișcările apelor oceanice și cauzele acestor mișcări. Țărmul de sud ar urma să fie studiat în lecția a patra, pentru ca în lecția a cincea, o dată cu descrierea generală a reliefului Europei și cu studierea cîmpiilor și podișurilor, să li se explice elevilor cum s-au format cîmpiile și podișurile. În cea de a șasea lecție, rezervată de asemenea predării reliefului, s-ar putea preda munții tineri și bătrîni și munții vulcanici din Europa, noțiuni despre vulcani și despre cutremure. În lecțiile următoare se pot preda, în ordine, clima, apele, vegetația și animalele, populația și statele.

În discuții s-a subliniat că pentru reușita acestor lecții profesorii vor trebui să dea o deosebită atenție utilizării materialului didactic. Harta fizică și politică a Europei, fotografiile, fragmente de lectură, schițe și diagrame — cum ar fi schița zonelor de căldură, diagrame privind statele socialiste și capitaliste etc. — vor trebui să fie nelipsite din orele de geografie.

Planul just întocmit și materialul didactic bogat și variat sînt, fără îndoială, condiții imperios necesare pentru realizarea unor lecții reușite. La acestea însă, s-a observat în cursul discuțiilor, trebuie să se adauge și o atenție deosebită pentru selecționarea materialului care urmează să fie predat în fiecare lecție. Așa, de exemplu, un profesor a propus ca la predarea țărmului de nord — Oceanul Înghețat de Nord — să se vorbească despre golful Dvina, pentru a se da și un exemplu de golf din Oceanul Înghețat de Nord, mai ales că aici se află portul Arhanghelsk, care are o funcție economică și industrială foarte importantă. În schimb, dintre cele două golfuri ale Mării Mediterane prevăzute în manual — golful Genua și golful Lyon — se poate suprima unul, de exemplu golful Genua, deoarece nu are particularități care să-l deosebească de celelalte. La fel, întrucît în manual se dau patru insule din Marea Mediterană și nici una din Oceanul Înghețat, iar programa nu indică în mod expres nici o insulă, s-a propus ca la predarea insulelor să se introducă și Novaia Zemlia, pentru a se da un exemplu de insulă din Oceanul Înghețat de Nord, renunțîndu-se în schimb la predarea insulei Sardinia. De asemenea s-a propus să se predea arhipelagul Franz Iosef, renunțîndu-se eventual la arhipelagul danez.

Atenția acordată selecționării cunoștințelor care urmează să fie predate — s-a subliniat în încheierea discuțiilor — va contribui nu numai la justa cunoaștere de către elevi a Europei, dar și la buna însușire a noțiunilor de geografie fizică, pe care profesorul trebuie să le explice concomitent.

L. R.

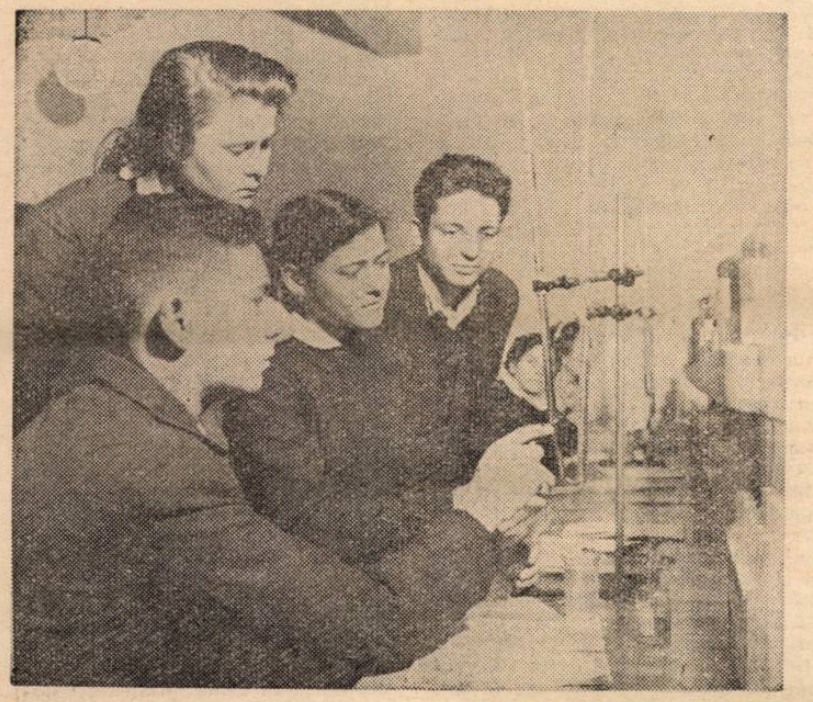

Lecție practică în laboratorul de chimie al școlii

ELOCINȚĂ

Clasa a VIII-a. Ora a treia — teoria literaturii.

Profesorul intră în clasă, notează în tăcere absențele, apoi coboară în mijlocul elevilor și începe să vorbească. Începe — și continuă.

Dar să ascultăm ce spune.

— Pentru astăzi am avut, nu-i așa, despre tema și ideea operei literare. Cine știe ce sînt tema și ideea operei literare? Poftim, Ionescule! Să-mi dai, nu-i așa, definițiile lor.

— Tema operei literare este... începe Ionescu să formuleze definiția.

— Da, nu-i așa, tema este aspectul de viață înfățișat în opera literară — îi ia profesorul cuvintele din gură. Iar ideea, atitudinea autorului față de faptele sau sentimentele exprimate în operă. Nu-i așa?

— Așa este — e de acord Ionescu.

— Poți să-mi dai niște exemple, Ionescule?

Ionescu se bucură. Și-a pregătit cîteva exemple frumoase.

— În opera „Frații Jderi" a lui Mihail Sadoveanu — se grăbește să plaseze unul din ele — tema...

— Da, sigur, în „Frații Jderi"... Dar tema operei „Visul unei nopți de vară" știi care este?

Profesorul a renunțat la interogarea lui Ionescu și acum întreabă curios așa, în general, dacă știe cineva care e tema „Visului unei nopți de vară". De altfel, e o curiozitate simulată, căci e ușor de bănuit că elevii dintr-a opta încă n-au citit piesa lui Shakespeare. Nu-i nimic: are prilejul el să-și arate erudiția. Și o arată. Vorbește pe larg despre piesă, despre tema ei, despre ideea marelui Will atunci cînd a scris-o, despre alte piese din epoca elisabetană...

Dar momentul cînd talentul lui oratoric se poate valorifica din plin este mai ales momentul predării. Aici nimic nu-l mai stăvilește. Valuri de vorbe, întretăiate de expresive „nu-i așa?" — uri se revarsă asupra elevilor. „A propos" de compoziția operei literare, de subiectul și personajele ei, țîșnesc în aer, una după alta, fraze bine închegate, frumos rotunjite, umflate cu artă, strălucitoare ca baloanele de săpun. Nu știi la ce să te oprești mai întîi: La titlurile de opere care se năpustesc în avalanșă? La numele de autori? La cele de eroi? La referirile critice? La termenii atît de sunători ca „trama" unui roman sau „setea inextinguibilă?" Toate abundă în expunerea profesorului. Dar ce nu este, oare, în expunerea lui?

Se pare, totuși, că ceva e prea mult și că altceva, în schimb, lipsește. Altfel cum se explică faptul că elevii au încetat de mult să-i mai urmărească pe profesor? De ce cîțiva răsfoiesc manualul, în speranța că acesta îi va ajuta să învețe acasă ceva despre compoziția operei literare, cîțiva se gîndesc la fazele ultimului meci de fotbal la care au asistat, iar ceilalți, pur și simplu, dorm?

Ce spui, tovarășe profesor care posezi într-un grad atît de înalt arta elocinței? De ce nu pot desprinde elevii, din toate cîte le spui, nici o idee clară, de ce nu pot urmări nici un fir logic?

Ce-o fi prisosind și ce-o fi lipsind din lecția dumitale? Nu e oare o lipsă tocmai prisosul?

De mult au fost părăsite, în școala noastră, metodele învățămîntului burghez. De mult au apus obiceiurile, apucăturile de odinioară. Dar cînd și cînd, din loc în loc, își mai ridică capul cîte o rămășiță din acele triste vremi.

Fii atent, tovarășe profesor! Elocința dumitale nu-i oare soră bună cu găunoasa verbozitate de altă dată? Mă tem că da! Ia grabnic măsuri, că altfel e primejdie!

Elisabeta Roman

Sfaturile dirigintei sînt întotdeauna ascultate cu dragoste și încredere de către elevi

O „LECȚIE" DE ARITMETICĂ

Profesorul intră în clasă cu o mină severă.

Pe rînd se uită la caiete, face observații monosilabice și auzite numai de elevul în cauză (e de mirare că niște copii de 12 ani reușesc să stea tăcuți și liniștiți atîta vreme) și în fine scoate la tablă un elev care rezolvă problema dată ca temă pentru acasă. Pe tablă apar curiozități ca 44x3= 132 km. sau 56—44=12 km. oră, fără ca nimeni să aibă ceva de obiectat. Apoi dictează tema destinată orei din ziua următoare: In clasele a V-a „A" și a V-a „B" de la o școală din localitate există 64 elevi. Într-o pauză 4 elevi din prima clasă trec în cealaltă, rămînînd în prima cu 2 elevi în plus față de a doua. Să se afle cîți elevi au rămas în pauză în fiecare clasă înainte de trecerea lor dintr-o clasă în cealaltă și cîți sînt înscriși în fiecare clasă, știind că de la a V-a „A" au ieșit afară în pauză 21 elevi, iar de la a V-a „B" 19 elevi.

Fără să dea nici un fel de explicații referitoare la problemă, profesorul anunță apoi clasa, care a stat tot timpul pasivă, indiferentă:

— „Facem acum exerciții de adunare a numerelor zecimale". Pe rînd cîțiva elevi se perindă la tablă unde efectuează exerciții ca 0,00009 + 7,030104 sau 2h 17m 10s + 7h 45 m 16s în timp ce clasa se menține în aceeași îngerească lipsă de interes față de lecție ca mai înainte.

Cînd sunetul clopoțelului, însoțit de suspinul de ușurare al elevilor, părea să anunțe că se pune capăt „lecției", profesorul și-a adus aminte că pînă la ora din ziua următoare elevii ar putea fi tentați să se ocupe și de altceva decît de aritmetică și...

— „Mai luați pentru acasă și următoarele exerciții: 3,1001 + 17,001701+101,11045 =, 17,10107+ 18,00007+15,1007 =, 247,0001+ 27,00007+9,0007 = ".

Veți crede poate că cele relatate mai sus sînt rodul imaginației. Sau, poate, că este vorba de un concurs în care cititorii să afle cîte greșeli metodice și pedagogice s-au comis într-o astfel de „lecție". Dar din păcate este un fapt real. Așa s-a desfășurat ora de aritmetică a profesorului P. Hîncu în ziua de 12 octombrie a.c. la clasa a V-a „B" de la Școala de 7 ani nr. 8 din orașul Buzău. Am spus cu intenție „o oră" și nu o lecție căci o lecție trebuie să îndeplinească anumite condiții binecunoscute, dar care nu s-au putut vedea în decursul susamintitei ore.

Multe sînt de spus despre ora profesorului Hîncu. Să ne oprim întîi asupra felului cum înțelege el să aplice noua programă de aritmetică pentru clasa a V-a. Predarea simultană a operațiilor cu numere întregi și zecimale poate fi oare înțeleasă de cineva în sensul că jumătate din oră să fie destinată problemelor cu numere întregi, iar celaltă jumătate exercițiilor cu numere zecimale?

Predarea acestui capitol după sistemul metric și introducerea numerelor zecimale pe baza măsurării unei lungimi nu i-au spus nimic tovarășului Hîncu? Dar poate că el vrea să fie excepția care să confirme faptul că toată lumea știe cum trebuie organizată predarea. În cazul acesta mai bine îl lăsa neconfirmat.

Desigur se pot spune multe lucruri și despre „rigurozitatea științifică" a orei: despre semnul egal dintre numere concrete și numere abstracte, despre sistemul de scriere a datelor problemei pe tablă, despre intervertirea și fragmentarea verigilor lecției, despre probleme artificiale, nelegate de necesitățile vieții, despre... Și, desigur, ar fi de vorbit și despre supraîncărcarea elevilor cu teme pentru acasă.

Iar la urmă un cuvînt și despre modul în care trebuie să se simtă niște copii din clasa a V-a care iau acum pentru prima dată contactul cu predarea pe specialități în fața unui om distant, rigid, fără înțelegere față de vîrsta și posibilitățile lor. Nu este de mirare că după 50 de minute de încordare, fără o umbră de căldură în glasul profesorului, copiii răsuflă ușurați. Dacă și în viitor vor avea parte de astfel de „lecții" nu ar fi de mirare ca la auzul cuvîntului „matematică" să-i vezi zburlindu-se înfricoșați.

A fost oare o „lecție" cea la care am asistat? Să sperăm că va fi. Dar nu pentru elevi ci pentru profesor.

V. Manolache

Numeroşi tineri muncitori din Baia Mare urmează cursurile şcolii medii serale. În fotografie: elevii clasei a IX-a de la şcoala medie serală nr. 1 din localitate urmărind cu atenţie explicaţiile profesorului la o oră de matematică

Metodele noi se studiază în uzină

În înarmarea ucenicilor şi elevilor din şcolile profesionale şi tehnice cu cunoaşterea metodelor noi de muncă utilizate în industrie, elementul cel mai însemnat îl constituie fără îndoială studierea la locul de muncă a acestor metode şi a parametrilor lor economici.

Pentru a da ucenicilor cu care lucrez posibilitatea de a studia în acest fel metodele noi de muncă organizez adesea lecţii recapitulative care se desfăşoară direct în uzină.

La tema „Formarea pieselor", de pildă, după ce am predat în cabinetul de tehnologie cunoştinţele teoretice necesare înţelegerii acestor procedee de muncă, prezentînd dispozitivele şi sculele pentru formare, procesul tehnologic al formării, felul cum se alege poziţia piesei pentru turnarea în forme, ca şi diverse feluri de formare, am organizat o lecţie recapitulativă în uzina „Steagul roşu". La secţia de turnătorie a acesteia ucenicii au studiat felurile ramelor de formare şi caracteristicile lor, bătătorul pneumatic (părţile lui componente şi funcţionarea acestuia) ca şi procesul tehnologic al formării. Cu multă atenţie au urmărit ei metoda turnării în forme semipermanente, metodă de înaltă productivitate şi precizie, utilizată la uzinele „Steagul roşu" pentru executarea cazanelor din fontă destinate industriei chimice, ca şi pentru executarea altor piese cu gabarit mare. De asemenea, ei au urmărit felul cum se efectuează formarea cu şablonul în mişcare de rotaţie sau în mişcare de translaţie, care se aplică la piese cu suprafeţe de revoluţie.

În legătură cu formarea în miezuri le-am arătat ucenicilor unele piese din reperele camionului „Steagul roşu" care înainte, cînd se turnau în rame de formare, ieşeau cu sufluri şi dădeau un procent destul de mare de rebuturi.

În lecţiile pe care le predau direct în uzină relev în mod deosebit munca creatoare a muncitorilor şi tehnicienilor care, prin inovaţiile şi raţionalizările lor, contribuie larg la introducerea tehnicii noi.

Bunăoară, în secţia oţel am atras atenţia ucenicilor asupra unui dispozitiv cu care tocmai se lucra — un arzător special cu şase locuri pentru uscarea formelor — arătîndu-le că reprezintă o inovaţie realizată de un colectiv al secţiei. Ei ştiau că uscarea se făcea pînă acum prin flamare cu furtunul cu gaz, operaţie greoaie, care ţinea în loc munca. Un tehnician din secţie le-a prezentat pe scurt marile avantaje economice ale uscării cu arzător special — asigurarea unei producţii ritmice, reducerea costului manoperei etc.

În acelaşi fel am prezentat importanţa utilizării unei soluţii din lac de bachelită cu spirt pentru vopsirea canalelor de alimentare — soluţie care formează o cruslă solidă ce împiedică intrarea amestecului în piesă în timpul turnării — a formării maselotelor externe pentru piesele mari din oţel — datorită cărora s-au redus consumul de metal pentru maselote, volumul manoperei de tăiere şi combustibilul necesar pentru retopirea lor — precum şi a construirii a două cubilouri cu preîncălzire de aer care, cu un consum mult mai mic de cocs, vor da fontă la o temperatură mai mare.

Pentru ca ucenicii să cunoască anumite procedee de turnare cu ajutorul unor noi agregate sau procesele tehnologice care nu se utilizează în uzina noastră organizez, la sfîrşitul trimestrelor, lecţii care se desfăşoară la alte întreprinderi din oraş.

La Uzinele de tractoare, bunăoară, le-am prezentat ucenicilor mecanizarea completă a procesului tehnologic de turnare, formare şi curăţire, executarea miezurilor prin suflare, utilizarea cubilourilor cu răcire în exterior, la care a crescut productivitatea cu 50 la sută, turnarea pieselor din aliaje de aluminiu în forme permanente metalice — cochilii — cu miezuri din amestec de nisip etc

Pentru ca ucenicii să-şi întregească cunoştinţele dobîndite la temele „Turnarea metalelor neferoase" şi „Metode speciale de turnare", am organizat o vizită la uzinele „Metrom" unde am urmărit cu precădere procesul de turnare semicontinuă a aluminiului cu răcirea lingoului în exterior. În sfîrşit, la Atelierele de automotoare C.F.R. ucenicii şi-au clarificat o serie de probleme legate de turnarea centrifugală a compoziţiei pentru cuzineţii de la vagoane şi de turnarea elementelor pentru calorifer cu grosimi de 3—3,5 mm.

Lecţiile predate direct în secţiile uzinelor au adus o contribuţie de mare importanţă la buna pregătire a ucenicilor. Aceasta se vede nu numai din interesul lor sporit pentru cunoaşterea celor mai noi metode de muncă utilizate în fabrici şi uzine, dar şi din faptul că ei înşişi se străduiesc să desfăşoare o muncă creatoare propunînd adesea modificarea unor forme sau aplicarea unor noi principii de turnare, cu o productivitate mai înaltă.

Ing. Mihai Temian
Grupul şcolar „Steagul roşu" din Braşov

ÎN LABORATOR ŞI LA COLŢUL NATURII VII

Lucrările practice în laboratorul de ştiinţe naturale şi la colţul naturii vii ne dau posibilitatea să le formăm elevilor priceperi şi deprinderi de mînuire a utilajului de laborator, de executare a unor experienţe, de efectuare a lucrărilor necesare pentru întreţinerea animalelor în captivitate. Totodată elevii învaţă cu acest prilej să observe precis şi sistematic caracterele morfologice, fiziologice, ecologice şi fenologice ale plantelor şi animalelor.

Pentru a da elevilor posibilitatea să studieze pe baza unui material concret biologia organismelor animale şi vegetale, în şcoala noastră s-au înfiinţat un cabinet de ştiinţe naturale şi un colţ al naturii vii.

În sala aleasă pentru cabinetul de ştiinţe naturale s-au instalat mese de lucru şi un dulap-vitrină cu materialul primit de la I.M.D. Acest material a fost completat apoi prin contribuţia comitetului de părinţi şi a unor unităţi economice. Astfel, G.A.S. „C.A. Rosetti" ne-a dăruit un acvariu, iar G.A.C. „Înainte" doi stupi pentru albine, un terariu pentru şopîrle şi şerpi şi o instalaţie pentru metamorfoza insectelor (confecţionată de lucrătorii atelierelor-anexă).

La rîndul lor şi elevii s-au preocupat de îmbogăţirea cabinetului de ştiinţe naturale şi a colţului naturii vii. Ei au adus spre împăiere un ciuf de pădure, un pescăruş, o vulpe, un dihor, o cioară de cîmp şi o cioară de semănături, ulii, o pupăză, o bufniţă, o prigorie, un liliac, o stăncuţă, o raţă sălbatică şi un cerb de munte etc. După ce au fost împăiate, acestea au fost aşezate pe stative de perete şi au fost etichetate cu numele ştiinţific şi popular.

Pentru instalarea acvariului, ţinînd seama de faptul că nu am putut realiza încă un circuit de apă continuu, la început am pus la fundul lui nisip şi l-am umplut cu apă din Borcea. Rezultatul a fost că apa s-a turburat, materiile organice din nisipul de rîu s-au descompus, alterîndu-o şi peştii introduşi au murit după cîteva zile. Am cercetat atunci o serie de lucrări de specialitate şi am trecut la amenajarea ştiinţifică a acvariului. Am luat pietriş de carieră pe care l-am spălat cu multă apă, pînă ce am îndepărtat toate impurităţile şi l-am aşezat în acvariu în pantă, spre lumină. Am făcut apoi o excursie la baltă cu cercul tinerilor naturalişti şi am adus plante submerse — Elodea Canna densis şi Valisneria — pe care le-am plantat în nisip. Apoi am turnat apa, dar nu direct pe nisip, pentru a evita turburarea ei, ci scurgînd-o încet şi de la mică înălţime, de pe o farfurioară. Timp de 10 zile nu am introdus nici un fel de animale acvatice. Plantele s-au prins şi au început să degaje bule de oxigen. Am arătat elevilor acest fenomen colectînd gazul degajat într-o eprubetă, cu ajutorul unei pîlnii. Am introdus apoi cîteva animale acvatice mici. Pentru a asigura şi mai bine aerul necesar, la cele două capete ale acvariului am pus două camere de minge umflate cu pompa, din care aerul se scurge încet prin cîte un tub de sticlă ascuţit la cap.

Instalarea acvariului ne-a permis să demonstrăm elevilor felul cum se dezvoltă plantele de apă, înflorirea şi înmulţirea lor, fotosinteza proporţională cu lumina, căldura şi bioxidul de carbon. Elevii au putut de asemenea să observe construcţia hidrodinamică a corpului peştilor, cum se mişcă şi se hrănesc aceştia, sensibilitatea lor faţă de zgomot şi lumină.

În cabinetul de ştiinţe naturale conservăm de asemenea în formol diferite animale — arici, şobolani, batracieni. Pe un stativ am instalat o colecţie de cuiburi de păsări cu ouăle respective.

Un loc important îl ocupă în cabinetul de ştiinţe naturale instalaţiile pentru metamorfoza insectelor, terariul pentru şopîrle, cel pentru şerpi şi furnicarul. Instalaţia pentru metamorfoza insectelor este formată dintr-o cutie-vitrină, prevăzută la bază cu un orificiu în care s-a introdus tulpina unui mic prun, al cărui ghiveci este situat dedesubt. Faptul că lucrăm cu incubarul permite ca prin vitrină să se observe metamorfoza diverselor insecte de la larvă la nimfă şi la adult.

Terariul pentru şerpi este şi el o cutie cu două compartimente şi o vitrină. În partea de jos se află o tavă de tablă cu pămînt în care se pun brazde de iarbă. Cutia pentru apă are geamurile la înălţimea ierbii. Aici ţinem un şarpe pe care îl hrănim cu broaşte din 3 în 3 zile. Pentru şopîrle există o instalaţie asemănătoare, dar deschisă.

Furnicarul este format dintr-o cutie cu două geamuri laterale, în care am pus pămînt. Printr-un tub cutia este alimentată cu apă îndulcită. Furnicile părăsesc furnicarul pentru a se alimenta şi astfel elevii pot urmări întreaga activitate care se desfăşoară într-un furnicar.

Pentru ca elevii să poată urmări diferite fenomene legate de dezvoltarea plantelor le-am recomandat să-şi procure fiecare cîte un ghiveci sau o cutie de lemn. Apoi grupaţi în grupe de cîte cinci, ei au plantat, în aceeaşi zi, cîte o categorie de seminţe — fasole, mazăre, floarea soarelui. Acum urmăresc toate fenomenele legate de creşterea acestor plante şi notează pe caiete speciale datele calendaristice şi observaţiile cu privire la încolţirea seminţelor, răsărirea, stadiul de 1, 2, 3 frunze etc. La sfîrşitul primului trimestru grupele de elevi vor prezenta informări asupra felului cum se prezintă plantele şi cauzele care au făcut ca ele să se dezvolte mai bine sau mai slab.

În trimestrul III vom efectua aceleaşi operaţii dar în condiţii diferite: un elev va folosi îngrăşăminte, altul seminţe selecţionate, al treilea va uda planta la o săptămînă, al patrulea nu va uda planta de loc, al cincilea va deţine planta martor. În felul acesta vom putea trage concluziile necesare asupra condiţiilor în care se dezvoltă plantele în raport cu respectarea sau ignorarea principiilor agrotehnice.

Laboratorul de ştiinţe naturale ne-a permis să efectuăm şi experienţe cu privire la creşterea plantelor în camera heliotropică, pentru ca elevii să poată observa mişcarea plantei spre lumină, demonstrarea geotropismului negativ al tulpinei cu ajutorul ghivecelor cu plante aşezate orizontal sau cu tulpina în jos, creşterea plantelor în prezenţa luminii şi la întuneric, felul cum se dezvoltă planta cînd este lipsită de contactul cu aerul etc.

Ţinînd seama de faptul că marea majoritate a elevilor noştri vor lucra în domeniul agriculturii şi zootehniei, căutăm să îndreptăm toată activitatea lor pe un făgaş riguros ştiinţific. La aceasta ne ajută mult cabinetul de ştiinţe naturale şi colţul naturii vii.

Prof. Dumitru Cojan
comuna Modelu, raionul Călăraşi

Jurnal

O consfătuire a diriginţilor

Secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Petroşeni a organizat recent o consfătuire cu diriginţii de la şcolile din oraş. La această consfătuire au fost discutate numeroase probleme ale muncii educative.

Principala caracteristică a dezbaterilor din consfătuire a constat în caracterul lor concret. Astfel, problema planificării muncii educative a fost discutată pornind de la analiza unui plan de muncă alcătuit de dirigintele clasei a VIII-a de la Şcoala medie din Petroşeni. Observaţiile făcute de participanţii la discuţiile pe marginea acestui plan au sugerat noi metode şi procedee menite să contribuie la închegarea colectivului de elevi, la ridicarea nivelului la învăţătură şi întărirea disciplinei acestora, la educarea lor în spiritul patriotismului şi al internaţionalismului proletar, la colaborarea cu organizaţia U.T.M. etc.

În acelaşi mod concret au fost dezbătute problemele privitoare la rolul dirigintelui în şcolile în care se experimentează predarea pe specialităţi la clasele I—IV. O profesoară de la Şcoala de 7 ani nr. 1 a arătat cum sînt obişnuiţi elevii claselor a IV-a cu sistemul predării fiecărei discipline de către un profesor specialist şi ce s-a făcut pentru ca profesorii să ţină la această clasă lecţii potrivite cu nivelul de înţelegere al elevilor. O bună experienţă au acumulat cadrele didactice de la Şcoala de 7 ani nr. 1 în ceea ce priveşte metodele şi căile utilizate de diriginţii clasei a V-a pentru a cunoaşte pe viitorii lor elevi, actualii elevi ai claselor a IV-a.

În consfătuire au fost tratate şi probleme care privesc munca diriginţilor din şcolile serale. Un profesor de la Şcoala medie serală din Petroşeni a insistat, în legătură cu aceste probleme, îndeosebi asupra faptului că în activitatea dirigintelui de la şcoala serală are o foarte mare însemnătate legătura pe care acesta o ţine cu întreprinderile în care lucrează muncitorii-elevi.

Muncă metodică

Munca metodică are o deosebită importanţă pentru modul în care se desfăşoară activitatea practică a învăţătorilor şi profesorilor dintr-o şcoală. Iată de ce învăţătorii şi profesorii de la şcoala din comuna Banloc, raionul Deta, acordă o foarte mare atenţie acestei munci.

Încă de la deschiderea cursurilor s-au organizat în şcoală comisii metodice pe specialităţi înrudite. Astfel, în momentul de faţă funcţionează o comisie a profesorilor de ştiinţe umaniste, o alta a profesorilor de ştiinţe realist-practice şi o alta a învăţătorilor care predau la clasele I—IV.

Pentru buna desfăşurare a activităţii acestor comisii s-au alcătuit din vreme planuri de muncă amănunţite, cuprinzînd tematica şedinţelor, a lecţiilor deschise şi a celorlalte acţiuni. În deobşte, în planurile de muncă ale comisiilor au fost prevăzute referate pe teme actuale, a căror dezbatere este menită să contribuie la clarificarea unor probleme importante, specifice şcolii şi etapei în care vor avea loc şedinţele. Aşa, de exemplu, întrucît s-a observat că elevii clasei a V-a nu au suficiente deprinderi de exprimare corectă, profesorii de limba română şi-au propus să discute această problemă pe baza unui referat prezentat la una dintre şedinţele comisiei metodice. În etapa încheierii trimestrului se va discuta despre organizarea lecţiilor recapitulative.

Jurnal

ALEGERILE SINDICALE

În sindicatele din instituțiile de învățămînt de pe întreg cuprinsul țării au loc, în această perioadă, adunări generale și conferințe pentru dări de seamă și alegeri. Comitetele sindicatelor, comitetele sindicale de secție și organizatorii de grupă din învățămîntul de cultură generală și din cel profesional și tehnic prezintă, în fața celor ce le-au acordat mandatul de a fi în fruntea organizațiilor sindicale, bilanțul activității pe care au depus-o de la alegeri și pînă în prezent.

Alegerile sindicale constituie un bun prilej pentru întărirea muncii politice și organizatorice, pentru activizarea masei membrilor de sindicat. Ele reprezintă un moment de seamă în viața și activitatea organelor și organizațiilor sindicale, oglindesc înaltul democratism al sindicatelor noastre, grija pentru înfăptuirea consecventă a normelor vieții interne a acestora.

Adunările generale și conferințele de dări de seamă și alegeri în sindicatele din învățămînt se desfășoară anul acesta sub semnul însemnatelor înfăptuiri dobîndite în domeniul învățămîntului prin traducerea în viață a măreților obiective puse de cel de-al III-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn. Sarcina trasată de partid privind generalizarea învățămîntului de 7 ani a fost îndeplinită cu un an mai devreme. Acesta este un moment important al revoluției culturale ce se desfășoară în patria noastră. Pe baza recentului Decret al Consiliului de Stat al R. P. Romîne s-a trecut, începînd din acest an școlar, la învățămîntul general obligatoriu și gratuit de 8 ani care are drept urmare mărirea duratei școlii de cultură generală la 12 ani. Organizațiile sindicale, membrii de sindicat din învățămînt trebuie să militeze cu tărie pentru pregătirea multilaterală a viitoarei generații, pentru înarmarea elevilor cu bogate cunoștințe de cultură generală și de specialitate, pentru educarea lor în spiritul patriotismului socialist, al internaționalismului proletar.

Partidul a încredințat învățătorilor și profesorilor sarcini deosebit de importante. Școala trebuie să asigure pregătirea pentru viață a tineretului, să formeze profilul moral al omului nou, constructor al socialismului, educarea lui comunistă. Cu prilejul alegerilor va trebui să se analizeze în spirit critic și autocritic, în fiecare organizație sindicală, felul cum au muncit organele sindicale, membrii de sindicat pentru traducerea în viață a obiectivelor puse de partid în fața învățămîntului. Dările de seamă trebuie să prezinte participanților la adunările generale și la conferințele pentru alegeri rezultatele muncii din perioada în care și-a exercitat mandatul organul sindical respectiv. Un loc important trebuie să-l ocupe dezbaterile în jurul problemelor vieții interne a organizației sindicale — să se analizeze temeinic cum s-au tradus în viață hotărîrile luate cu prilejul adunărilor generale și al conferințelor anterioare, cum s-a desfășurat munca colectivă din cadrul comitetelor sindicatelor și al celor de secție, cum au respectat acestea democrația muncitorească, cum au organizat și controlat îndeplinirea hotărîrilor partidului și guvernului și a sarcinilor trasate prin Rezoluția celui de-al IV-lea Congres al Sindicatelor.

Pregătirea temeinică și cu simț de răspundere a dărilor de seamă pentru alegeri are o deosebită importanță pentru asigurarea bunei desfășurări a adunărilor generale și a conferințelor. Experiența arată că o dare de seamă concretă, cuprinzătoare, mobilizatoare se realizează numai atunci cînd la întocmirea ei participă, pe lîngă membrii comitetului sindicatului, și cadre didactice cu o bogată experiență în munca profesională. Numai o dare de seamă în care se analizează profund și principial lipsurile, în care realizările și sarcinile de viitor sînt puternic conturate este ascultată cu mare atenție, stîrnește interes, dezbateri vii, combative, asigură o participare activă a maselor atît la relevarea a tot ce s-a dovedit bun în munca sindicală cît și în scoaterea la iveală și combaterea lipsurilor ce s-au manifestat.

În dările de seamă va trebui să se arate pe larg cum s-au ocupat comitetele sindicatelor de ridicarea calității muncii instructiv-educative, cum au stimulat interesul învățătorilor și profesorilor pentru îmbogățirea cunoștințelor lor de specialitate, pentru obținerea gradelor didactice, care a fost contribuția organelor sindicale la asigurarea unor condiții de muncă și de viață din ce în ce mai bune pentru cei ce muncesc în școli.

Concomitent cu întocmirea dărilor de seamă, comitetele sindicatelor și comitetele sindicale de secție au datoria să popularizeze pe cei mai buni învățători și profesori, care dau dovadă de hărnicie și devotament atît în munca profesională cît și în cea sindicală. Alegerea noilor organe cere din partea membrilor de sindicat o înaltă exigență. Aceștia sînt chemați să aleagă în comitetele sindicatelor și în comitetele sindicale de secție oameni care se bucură de stima și de prețuirea colectivului, devotați cauzei partidului, oameni activi, care nu dau înapoi din fața greutăților.

Interesul membrilor de sindicat pentru bunul mers al muncii, pentru continua ei îmbunătățire, pentru lichidarea lipsurilor se concretizează în propunerile judicioase pe care le fac în cadrul dezbaterilor. Iată de ce adunările generale și conferințele vor trebui să acorde toată atenția acestor propuneri și, pe baza lor, să adopte hotărîri concrete, să prevadă măsuri eficace, cu termene de îndeplinire și răspunderi precise, care să oblige organele sindicale nou alese, întreaga masă a membrilor de sindicat să lupte pentru înfăptuirea lor.

Pregătirea și desfășurarea adunărilor generale și a conferințelor pentru dări de seamă și alegeri în sindicatele din învățămînt trebuie să mobilizeze pe toți oamenii muncii din școli la traducerea în viață a sarcinilor de mare răspundere puse de Congresul al III-lea al P.M.R. în fața învățămîntului, să ducă la îmbunătățirea continuă a muncii sindicale.

Tinerii muncitori-elevi de la Uzinele de utilaj petrolier și chimic din București sînt printre cei mai asidui cititori ai literaturii sovietice.

Numeroși elevi ai școlilor medii care fac practica în producție în sectorul agricol au posibilitatea de a lucra în sere modern amenajate. În fotografie: *aspect de la practica de vară a elevilor școlii medii din Turda.*

„Vă rog, tovarășe profesor"...

— Iertați-mă că vă deranjez: caut harta topometrică... (Un coleg).

— Vă deranjez? Nu vă supărați... Cei care merg la Palat... (Un responsabil).

— Vă rog, tov. profesor, sîntem cu înfecțiile... (De la cabinetul medical).

— Îngăduiți-mi în sfîrșit să sper că de acum încolo nu va mai turbura nimeni ora. Continuă așadar lecția și vom vorbi despre...

— Vă rog, tov. profesor... Popescu și-a întins coatele pe banca mea...

Vedeți? chiar despre asta va fi vorba... Nu despre Popescu, firește, nici despre coatele lui, nici măcar despre poziția acestora în bancă. Ci despre condițiile în care o lecție, orice lecție, aceasta chiar, poate să decurgă. Să începem așadar.

Ideea că în timpul lecției lucrul cel mai important este însăși lecția se bucură de o largă răspîndire. În această privință, aproape toată lumea este de acord. Dovadă liniștea desăvîrșită, atenția cu care sînt urmărite lecțiile în zecile de mii de clase. În acest răstimp nu se mai aude decît vocea profesorului de la catedră și mersul mărunt al creioanelor pe caiete. Într-o încordare pe care n-o destramă decît guresul clopoțel cu limba sa de aramă, deschidem împreună o nouă pîrtie spre luminișul științei, înălțăm cărămizi la splendida ei zidire..

Poate că în acele clipe nu se face decît un drum de o șchioapă pe un petic de hîrtie, poate că treapta suită se reduce la o regulă mai simplă decît cea de 3.... simplă. Poate... Cunoștințele se zidesc cărămidă cu cărămidă. Aici singurul mortar este atenția. Nu vom vorbi de cei ce sînt într-adevăr atenți, dar... la vrabia de pe gard, nici de cei care, cu ochii ațintiți la tablă ca la un magic ecran, își proiectează tainic scenariul viitoarelor recreații sau distracții, nici de cei care, în tăcere, rătăcesc pe cărările lăturalnice ale propriei fantezii, încît cînd e vorba, să zicem, despre întinderea și adîncimea Mării Negre ei se și văd în vacanță, înotînd în valurile ei înspumate. Aceștia măcar nu turbură pe nimeni... Fusul cunoștințelor lor nu se încarcă, se învîrte în gol, dar în tăcere...

În această lecție va fi vorba...

— Vă rog, tov. profesor, Ionescu mi-a luat guma...

— Mda... Ionescule, tu nu ai propria ta gumă?

Vedeți dv., dragi tovarăși, nu despre gumă era vorba dar acum, că s-a ridicat această problemă, va trebui să precizăm că e de dorit ca fiecare elev să-și aibă guma sa... Și acum, să revenim la lecția noastră. Așadar, vorbeam despre...

— Vă rog, tov. profesor, Petrescu roade capătul de la creion...

Da, e și aceasta o problemă. Firește, nu în legătură directă — ba chiar indirectă — cu ceea ce vorbeam, dar dacă tot s-a ridicat, trebuie spus că nu e nici frumos și nici igienic să rozi capătul creionului. Aceasta, deoarece suferă — ca să mă exprim așa — ambele... capete. Aăă... așadar despre ce vorbeam?

— Despre Petrescu, tov. profesor.

— Nu. Mulțumesc. Mi-am amintit. Spuneam că pe fusul cunoștințelor firele se adună, că el sporește zi de zi, clipă de clipă, cu fiecare lecție... Imperceptibil poate, dar totuși...

— Vă rog, tov. profesor, Niculescu mă „polecrește"...

Hm. Foarte rău. Poreclele nu sînt potrivite între colegi, după cum nu sînt potrivite în nici o împrejurare. Desigur, putem preciza acest lucru altcîndva, nu acum, în timpul lecției, dar dacă s-a ridicat problema...

— Vă rog tov. profesor... A sunat de ieșire.

Iată că am încurcat firul lecției. — Despre ce vorbeam?

— Vă rog, tov. profesor...

— A, da... Despre atenția risipită de aceste comunicări, întreruperi, reclamații mărunte, fără temei care nu fac decît să foarfece, să ciuntească lecția, să răpească timpul tuturor, să împrăștie în zeci de cioburi energia profesorului și a clasei întregi, într-un cuvînt să irosească acel prețios mortar care leagă toate cunoștințele într-o construcție unitară — atenția... Și vorbeam pentru ca să se isprăvească o dată pentru totdeauna această meteahnă și să vă rog...

— Vă rog, tov. profesor a sunat de intrare..

— Pentru lecția viitoare, voi, dragi elevi, n-aveți nimic de învățat, iar cei care turbură orele cu tot felul de anunțuri ce se pot face în recreații — doar mottoul... Și nu atît de învățat: De dezvățat.

Mircea Sîntimbrianu

Se urmele unei greșeli

Tramvaiul se opri lin în stație. O bătrînă mică, slabă, sprijinită în cîrjă se urcă prin față. Se opri să-și caute un loc între cele patru rezervate. Pe unul era o femeie cu un copil în brațe. În fața ei, un orb. Pe celelalte două stăteau comod, privind distrate pe fereastră, o mamă destul de tînără cu fetița ei, în vîrstă de vreo 10—11 ani.

Bătrînica în cîrjă se rezemă de speteaza scaunului pe care stătea fetița.

Deși tramvaiul era supraaglomerat, se produse o mișcare și începură comentarii în gura mare — așa cum se obișnuiește în astfel de ocazii.

De pe banca de lîngă taxatoare, unde mă aflam, am simțit mișcarea. Urmărind privirile pasagerilor, am tresărit. Recunoscusem în femeia tînără de pe locul rezervat pe una din fostele mele eleve.

Nici nu știu cum am străbătut vagonul aglomerat. Am pus mîna pe umărul Constanței Terente. Văzîndu-mă, aceasta dădu să se ridice. Dar se răsgîndi pe loc. Atinse genunchiul fetiței și spuse: „Vino lîngă mămica". Apoi, cu un zîmbet silit, ca atunci cînd nu găsea răspunsul la lecție, îmi arătă locul liber. I-am semnalat atunci inscripția: „Locuri rezervate pentru invalizi, femei gravide, bolnavi și persoane cu copii în brațe" și am invitat-o pe bătrînică să-și ocupe locul.

M-am gîndit: este greșeala mea, eu am educat-o în școală pe Constanța Terente. Ce n-am făcut oare la timp pentru ea și cum o pot ajuta acum? Acum, cînd greșeala se amplifică prin felul cum își educă fetița?

Și este și greșeala părinților Constanței, m-am gîndit, care n-au vrut să colaboreze cu școala, cu cei cărora le-au încredințat propriul lor copil.

Deodată, vocea caldă a Lenuței limpezei totul:

— Mamă, eu sînt vinovată! Trebuia să mă ridic de la început!

Înseamnă că școala a influențat-o puternic pe Lenuța. Dacă vom reuși s-o influențăm și pe mama ei, greșeala de odinioară va putea fi reparată.

Și, dacă vom ști să muncim mai bine cu elevii și cu părinții lor, asemenea greșeli nu vor mai fi făcute niciodată.

Elena Matei

Răspuns cititorilor

Răspundem pe această cale cadrelor didactice care ne întreabă:

1. — Ce caiete se folosesc în predarea caligrafiei la clasa a V-a?

Răspuns:

Pentru **scrierea cursivă** (în primele două trimestre) se va folosi caietul tip II.

Pentru **scrierea rapidă** (în trimestrul al III-lea) se va folosi caietul tip III.

2. Lecțiile de citire la clasele I—IV se planifică în ordinea dată în manual sau pe teme?

Răspuns:

Lecțiile de citire se vor preda în ordinea dată în manual, așa cum s-au predat și pînă acum, cu excepția textelor cu privire la diferite evenimente, care vor fi planificate în legătură cu datele respective. La clasa a III-a, lecțiile „Cunoștințe despre plante și animale" nu vor mai constitui un capitol separat, ci vor fi legate de conținutul celorlalte lecții de citire și, pe cît posibil, de anotimpuri.

ÎN LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

Răspunzînd Liubovei Kosmodemianskaia

„Intotdeauna vă scriu cu plăcere vouă, dragii mei elevi și tuturor învățătorilor și profesorilor din colectivul didactic al școlii care îmi este atît de apropiată și unde mi se pare că alături de voi, într-o bancă, stă și Zoia mea... Din adîncul inimii mele de mamă și de învățătoare vă doresc noi succese la învățătură vouă, elevilor, noi realizări în activitatea creatoare a cadrelor didactice și multă fericire în viața personală".

Cu cîtă dragoste și cu cîte emoții au fost citite aceste rînduri ! Un crîmpei dintr-o scrisoare venită de atît de departe, de la un prieten atît de apropiat și de drag — de la Liubov Kosmodemianskaia, mama tinerei eroine Zoia al cărei nume îl poartă școala.

Acum cîțiva ani, tot în zilele însorite ale toamnei, Liubov Kosmodemianskaia a vizitat Bucureștiul și a poposit o zi întreagă în mijlocul elevilor și al cadrelor didactice de la Școala medie „Zoia Kosmodemianskaia" din București. Chipul ei blajin, părul alb, vocea înceată și totuși atît de melodioasă, ochii mari, adînci în care deslușeai atîta bunătate și înțelegere, gesturile ei largi și pline de afecțiune față de fiecare — toate s-au întipărit puternic în inimile elevilor și profesorilor școlii. Apoi, după ce a plecat, scrisorile au continuat să păstreze vie prietenia legată în zilele petrecute de mama Zoiei în patria noastră.

Fiecare scrisoare sosită de la Liubov Kosmodemianskaia constituie pentru elevi și cadre didactice, deopotrivă, prilej de nețărmurită bucurie. Din fiecare rînd, de pe fiecare filă a scrisorii se desprind nu numai tăria și sinceritatea prieteniei ce leagă popoarele Uniunii Sovietice de poporul romîn, dar și nestinsa dragoste a unei învățătoare față de copii, dorința ei de a împărtăși prietenilor și colegilor din București din experiența adunată în atîția ani de muncă didactică.

Eroismul nu constă numai în împlinirea unor fapte mari, neobișnuite — scrie Liubov Kosmodemianskaia într-una din scrisorile trimise școlii din București. In zilele noastre eroismul își pune pecetea și pe îndeplinirea entuziastă a celor mai mici obligații zilnice, căci din munca noastră a fiecăruia — profesor și zidar, betonist și om de știință, elev și student — se făurește cea mai eroică epocă din istoria omenirii.

In aceste zile colectivul de elevi și cadre didactice este preocupat de răspunsul pe care îl va trimite Liubovei Kosmodemianskaia. In rîndurile scrise de eleva Ioana Ionescu din clasa a XI-a și-au făcut loc amintirile. „Eram pionieră pe atunci cînd ați fost la noi — scrie ea. Cînd ne-am luat rămas bun, v-am văzut lăcrămînd. Am simțit cît de mult ne iubiți ; iar noi toți ne simțeam copiii Dvs., surorile Zoiei".

Profesoara Victoria Manolescu, îndrumătoarea cercului dramatic din școală, povestește în rîndurile scrise de ea că elevele școlii au pregătit două frumoase spectacole cu piesele „Cale lungă" de Alexei Arbuzov și „Poveste despre dreptate" de Margarita Aligher, piese ce ilustrează viața, preocupările și înaltul patriotism al tineretului sovietic.

Tovarășa Maria Constantinescu, directoarea adjunctă a școlii, scrie că elevii cinstesc mereu numele drag al Zoiei, aflînd în viața ei curată și în eroica ei faptă îndemn de a învăța și a se purta mereu mai bine.

In ultima parte a scrisorii elevii au povestit despre numeroasele acțiuni pe care școala le întreprinde în Luna prieteniei și care constituie minunate ocazii de manifestare a prieteniei de nezdruncinat dintre poporul romîn și popoarele Uniunii Sovietice.

Prof. Ioan N. Chițu

Discuții pline de căldură

La Școala de 7 ani nr. 12 din Brașov, școală în care se experimentează predarea pe specialități la clasele I—IV, diriginta clasei a IV-a , tovarășa Livia Mureșan, a căutat o formă cît mai interesantă pentru ora de dirigenție închinată Lunii prieteniei romîno-sovietice.

La începutul orei ea le-a citit copiilor o povestire din volumul „Băieții" de F. și L. Zalata, apărut în traducere la Editura tineretului.

Elevii au vorbit în continuare despre corespondența pe care o poartă cu pionierii sovietici, au amintit titluri de filme sovietice preferate. Apoi, discuțiile au atacat subiectul predilect al copiilor de azi, cel care corespunde cel mai mult măreției romantismului tinereții — zborul cosmic. Copiii au vorbit pe larg despre cei doi cosmonauți, Iuri Gagarin și Gherman Titov, ca despre niște prieteni apropiați.

— Toate marile cuceriri ale oamenilor sovietici sub a cui îndrumare s-au putut face ? i-a întrebat diriginta pe copii. La această întrebare toată clasa a ridicat mîna să răspundă. Fiecare elev vroia să arate că știe multe despre Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, despre tovarășul Hrușciov.

Diriginta a prezentat apoi o fotografie de la vizita din august a.c. a delegației de partid și guvernamentale a R. P. Romîne în Uniunea Sovietică, subliniind că ceea ce înfățișa fotografia — călduroasa îmbrățișare dintre tovarășul Hrușciov și tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — simbolizează prietenia și alianța de neclintit dintre poporul romîn și popoarele sovietice.

Silvestru Patița

Aspect din timpul vizitei cosmonautului Gherman Stepanovici Titov în țara noastră.

Poșta redacției

TOV. ION DRĂGAN — Timișoara

Articolul dvs. „In pas cu viața", în care se argumentează necesitatea predării psihologiei copilului și a psihologiei pedagogice în cadrul aceluiaș curs la institutele pedagogice de 3 ani, pledează — după cum singur afirmați — pentru o problemă deja rezolvată. Din cea de a doua parte a articolului am reținut ideea că pentru ca acest curs de psihologia copilului și psihologia pedagogică să contribuie într-o măsură și mai mare la pregătirea profesională temeinică a viitoarelor cadre didactice, pentru desfășurarea în bune condiții și cu bune rezultate a activității instructiv-educative, este necesară întroducerea în viitor în planul de învățămînt a unei ore de lucrări practice (alternată de o oră de seminar). Această propunere merită studiată atent. In acest scop am și prezentat-o celor în drept cu argumentele pe care le aduceți, anume că prin introducerea unor ore de lucrări practice (practica psihologică) studenții ar putea urmări „pe viu" modul în care se aplică tezele teoretice ale cursului. Ei vor putea chiar să-și înceapă „ucenicia" în munca de cercetare științifică a fenomenelor psihologice. Și astfel vom putea pregăti un pedagog în persoana căruia se îmbină armonios educatorul temeinic pregătit și entuziast cu psihologul — cercetător pasionat.

TOV. COSTIN LUCIA — COMUNA CORDEȘTI, RAIONUL OLTEȚ.

Potrivit instrucțiunilor M.I.C. prin care se reglementează activitatea metodică și de culturalizare a cadrelor didactice, obligația de muncă a personalului didactic înscris la cursurile serale ale institutiilor de învățămînt superior în vederea ridicării calificării se reduce la activitatea didactică și activitatea metodică.

TOV. ADRIAN HÎNUȚU — BUHUȘI

Potrivit instrucțiunilor M.I.C., timpul cît ați urmat cursurile Institutului pedagogic de învățători nu vi se consideră ca stagiu în învățămînt, întrucît ar fi trebuit să funcționați înainte minimum 3 ani în învățămînt. Vi se consideră ca stagiu numai anul 1957—58, cît ați funcționat efectiv, precum și timpul servit după absolvirea institutului. Prin urmare nu îndepliniți condițiile pentru a trece într-o altă categorie de salarizare și nici nu vă puteți prezenta la examenul de definitivat decît după ce veți îndeplini stagiul respectiv.

TOV. O. MOLDOVEANU — GHERLA, REG. CLUJ.

Incepînd cu anul 1961—62 nu se mai organizează un curs special de 2 ani de calificare. Acesta va funcționa numai cu anul II în lichidare.

TOMA TRAIAN, TG. NEAMȚ.

Facultatea de științe juridice ale cărei cursuri le urmați nu pregătește profesori de matematică. Ca atare nu puteți obține definitivatul la matematică cu studii juridice, indiferent de stagiul în învățămînt.

TOV. FRANȚ IAMȘEK — COMUNA MITOC, REG. SUCEAVA :

Potrivit instrucțiunilor M.I.C. timpul servit în funcții eligibile sau ca secretar al sfatului popular se consideră ca stagiu de activitate în învățămînt numai dacă la promovarea în asemenea funcții cei în cauză au provenit din învățămînt sau aveau studii care le dădea dreptul să intre în învățămînt.

Dvs. sînteți însă învățător necalificat, n-ați trecut din învățămînt în funcția de secretar sau președinte de sfat și nici nu aveați studii pentru învățămînt. Ca atare, timpul servit în aceste funcții nu se consideră ca stagiu în învățămînt.

Recenzie: ANALELE INSTITUTULUI DE ISTORIE A PARTIDULUI DE PE LÎNGĂ C. C. AL P. M. R., Nr. 5/1961

Numărul 5 al revistei „Analele Institutului de istorie a partidului de pe lîngă C.C. al P.M.R." publică articole care tratează, pe baza unei bogate informații științifice și în lumina învățăturii marxist-leniniste, o serie de probleme legate de istoria partidului nostru, de istoria mișcării muncitorești din țara noastră.

Recentul număr al revistei se deschide cu editorialul „Proiectul de progam al P.C.U.S. — un strălucit document al marxism-leninismului creator", **în care se relevă că prin bogăția sa de idei, prin profunzimea sa științifică, prin amploarea cu care analizează cele mai importante probleme ale dezvoltării sociale contemporane, Proiectul de program al P.C.U.S. justifică întrutotul denumirea de „Manifest Comunist al epocii noastre" pe care i-a dat-o opinia publică mondială, apreciind importanța sa istorică. Acest document arată tuturor popoarelor calea concretă de construire a comunismului, societatea care instaurează pe pămînt Pacea, Munca, Libertatea, Egalitatea și Fericirea popoarelor.**

In articolul „Pe marginea tratatului de istorie", **de acad. Ath. Joja președintele Academiei R.P.R., sînt analizate concepțiile care stau la baza tratatului de istorie a Romîniei. Autorul subliniază că această lucrare, unind singura concepție științifică a istoriei, materialismul istoric, cu bogăția și precizia informației, se profilează ca o operă importantă, care lămurește formarea și dezvoltarea poporului romîn, luptele sale împotriva claselor exploatatoare, pentru afirmarea independenței și libertății, pentru clădirea unei vieți fericite și a unei culturi care să oglindească năzuințele maselor populare. Tratatul de istorie a Romîniei, elaborat în lumina învățăturii marxist-leniniste, se înscrie ca o operă de știință, ca o contribuție însemnată la lupta oamenilor muncii, condusă de Partidul Muncitoresc Romîn, pentru construirea socialismului.**

Generalul-maior I. Dincă publică un interesant articol intitulat „Partidul Muncitoresc Romîn — făuritorul și conducătorul armatei populare romîne, apărătoare a intereselor poporului romîn și păcii". **In articol se arată că procesul de făurire a armatei populare a început o dată cu insurecția din august 1944, cînd armata română, răspunzînd chemării partidului, a trecut de partea poporului, participînd la înfăptuirea victorioasă a insurecției și, alături de glorioasa armată sovietică, la războiul antihitlerist, pînă la victoria finală. Prin înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Romîne, țara noastră a intrat în etapa revoluției socialiste, fiind lichidată adînca nepotrivire dintre caracterul nou al puterii de stat și forma de stat. Cu aceasta s-au creat condițiile desăvîrșirii într-un timp relativ scurt a procesului de făurire a armatei de tip nou în țara noastră.**

Perioadei luptei P.C.R. împotriva fascismului și războiului îi este consacrat un grupaj de trei articole. Articolul „Succesele forțelor democratice sub conducerea Partidului Comunist din Romînia în alegerile parțiale din februarie 1936", **de Gh. Ioniță, prezintă aspecte din munca desfășurată de P.C.R. în vederea pregătirii politice a alegerilor parlamentare parțiale în județele Mehedinți și Hunedoara în februarie 1936.**

G. Horja, în articolul „Greva metalurgiștilor de la fabrica „Haug" — București din anul 1935", **vorbește despre lupta dusă de muncitorii de la această întreprindere sub conducerea comuniștilor împotriva ofensivei patronale, luptă cu care s-a solidarizat și marea masă a muncitorilor din Capitală.**

Articolul lui I. Babici „Date noi privind lupta oamenilor muncii din Romînia împotriva procesului de la Leipzig" **prezintă acțiunile desfășurate de masele populare din țara noastră pentru stingerea procesului și eliberarea lui Gheorghi Dimitrov, subliniindu-se faptul că această mișcare a devenit simbolul luptei contra reacțiunii, fascismului și războiului, pentru apărarea drepturilor și libertăților democratice. Lupta oamenilor muncii conduși de partid pentru salvarea lui Gheorghi Dimitrov din ghiarele călăilor hitleriști s-a împletit strîns cu mișcarea pentru eliberarea conducătorilor eroicelor lupte ale muncitorilor ceferiști și petroliști din 1933.**

Revista acordă un loc important problemei internaționalismului proletar. Întocmit pe baza unor materiale documentare din arhivele din U.R.S.S., studiul istoricului sovietic I. Matveev, „Contribuția oamenilor muncii romîni la lupta desfășurată în Siberia pentru apărarea Marii Revoluții Socialiste din Octombrie 1917 — 1920", **contribuie la cunoașterea și cercetarea problemei sprijinirii de către clasa muncitoare, de către masele de oameni ai muncii a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care a deschis o epocă nouă în istoria omenirii. După ce relevă caracterul internațional al Revoluției din Octombrie, ecoul și influența ei în Romînia și în alte țări, autorul arată că masele de prizonieri romîni, alături de cei aparținînd altor naționalități, care s-au aflat în Rusia în timpul revoluției și al războiului civil, și-au manifestat sub diferite forme, inclusiv prin lupta cu arma în mînă, solidaritatea cu puterea sovietică — puterea muncitorilor și a țăranilor. Prizonierii romîni proveniți din armata austro-ungară aflați în Siberia au participat efectiv , alături de prizonieri de alte naționalități, în sprijinul Armatei Roșii pentru înfrîngerea intervenționiștilor și alb-gardiștilor.**

Tot problema internaționalismului proletar o abordează și articolul lui V.A. Kondratiev — „Internaționalistul romîn I. O Dic-Dicescu". **Autorul descrie biografia revoluționarului romîn Dic-Dicescu, insistînd mai mult asupra activității acestuia pe teritoriul Uniunii Sovietice.**

Articolul lui N. Copoiu „Cu privire la trădarea „generoșilor" din 1899" **se ocupă de un moment mai puțin dezbătut în literatura noastră istorică de pînă acum : trădarea elementelor burghezo-liberale. Arătînd cauzele care au determinat atragerea elementelor burghezo-liberale în mișcarea socialistă de pînă la 1900, autorul analizează formarea celor două curente principale din Partidul Social-Democrat al Muncitorilor din Romînia — curentul muncitoresc înaintat și curentul oportunist, burghezo- liberal, precum și lupta dintre ele.**

Prin conținutul său bogat și variat, numărul 5 (1961) al revistei aduce un aport la cunoașterea și aprofundarea unor probleme legate de istoria partidului nostru, de istoria mișcării muncitorești din țara noastră.

Gh. Unc.
Candidat în științe istorice

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I V Stalin" Piața Scînteii București

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 632 | vineri 27 octombrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Roadele unei însemnate acțiuni educative

Acum, după ce anul școlar a început, sînt tot mai vădite roadele excursiilor făcute de elevii școlilor noastre, în vara acestui an, pe meleagurile patriei.

Se știe că excursiile contribuie la educarea politică a elevilor, la dezvoltarea dragostei lor față de regimul democrat-popular, față de cuceririle revoluționare ale poporului muncitor, față de patria noastră socialistă, la legarea mai strînsă a învățămîntului de viață. Prin excursii elevii își îmbogățesc cunoștințele primite în școală, putînd cunoaște nemijlocit frumusețile patriei, marile realizări obținute de regimul nostru în toate domeniile economiei și culturii, mărturiile trecutului de luptă pentru libertate, pentru o viață mai bună a celor ce muncesc. In același timp, excursiile sînt un minunat prilej pentru realizarea odihnei active a tineretului, pentru călirea organismului lor. Ele le dezvoltă spiritul de observație, voința și curajul, combativitatea, perseverența, inițiativa și spiritul de colectiv.

In vara acestui an organizarea excursiilor, a drumeției a avut un caracter mai organizat decît în anii trecuți, ceea ce a făcut ca și rezultatele să fie mult mai bune, constituind o experiență importantă, care trebuie studiată și dezvoltată.

Peste un milion de elevi — adică o treime din școlărimea țării noastre — beneficiind de condițiile minunate create de partid și guvern, au putut cunoaște nemijlocit, în vara acestui an, frumusețile neasemuite ale patriei, bogățiile ei, puse în valoare de către harnicul și talentatul nostru popor.

Spre deosebire de anii trecuți, în anul acesta au luat parte la excursii mai mulți elevi din regiunile îndepărtate — Munții Apuseni, Maramureș etc. De asemenea, au participat la excursii mai mulți elevi din școlile profesionale și tehnice.

Orientarea generală a excursiilor a fost vizitarea centrelor noi industriale și a localităților bogate în monumente istorice care amintesc despre lupta neînfricată dusă de clasa muncitoare sub conducerea partidului. In regiunea Iași, de pildă, excursiile au fost orientate spre Capitală și centrele industriale ale Moldovei — Bicaz, Onești, Borzești, Săvinești, Bîrlad etc. Iașul, vast șantier de construcție, important centru cultural și științific, bogat în monumente istorice, a primit ca oaspeți mii de elevi din raioanele regiunii Iași, precum și din alte regiuni ale țării. In regiunile Maramureș, Crișana, Cluj, Mureș-Autonomă Maghiară, Hunedoara s-au stabilit pentru excursiile interregionale itinerarii care au cuprins localități principale cum ar fi orașele București, Brașov, Galați, Brăila, Reșița, Timișoara, Craiova, Valea Jiului, Hunedoara ș.a. m.d., iar din orașul București cele mai multe excursii au avut ca țintă Ardealul, Moldova, Valea Prahovei și litoralul.

In stabilirea itinerariilor pentru excursii a existat și preocuparea ca elevii raioanelor de șes să cunoască regiunile muntoase și invers. De asemenea, organizatorii excursiilor s-au preocupat să le creeze elevilor posibilitatea de a vizita reședința de raion și de regiune. De exemplu, în regiunea Ploiești s-au organizat în așa fel excursiile încît elevii, după ce au vizitat Muzeul Doftana și au stat 1—2 zile în Sinaia, au poposit o zi în orașul Ploiești, unde au vizitat principalele întreprinderi și instituții.

Au existat însă și unele cazuri cînd itinerariile n-au fost fixate cu destulă chibzuință. Astfel, într-o serie de regiuni obiectivele propuse spre a fi vizitate au fost prea vaste față de numărul de zile afectat. Unele excursii organizate în regiunea Cluj, de exemplu, au prevăzut vizitarea a 10-12 localități în timp de 6-7 zile. Asemenea practici sînt dăunătoare, întrucît nu contribuie la realizarea scopului instructiv-educativ propus și îi obosesc pe copii.

In general însă itinerariile stabilite au fost corespunzătoare, dînd elevilor prilejul să-și cunoască pe îndelete regiunea natală și locali-

(Continuare în pag. 8)

CONGRESUL AL XXII-LEA AL P.C.U.S.

Tovarășul N. S. Hrușciov în mijlocul unui grup de delegați la cel de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S.

La 19 octombrie au început dezbaterile pe marginea Raportului de activitate al Comitetului Central al P.C.U.S. la cel de-al XXII-lea Congres și a Raportului cu privire la proiectul de Program al P.C.U.S., precum și pe marginea Raportului de activitate al Comisiei centrale de revizie.

Au luat cuvîntul *P. N. Demicev*, prim-secretar al Comitetului orășenesc Moscova al P.C.U.S., *Nicolai Podgornîi*, prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Ucraina, *Ivan Spiridonov*, primul secretar al Comitetului regional de partid Leningrad, *K. T. Mazurov*, prim-secretar al C.C. al P. C. din Bielorusia, *Ș. R. Rașidov*, prim-secretar al C.C. al P.C. din Uzbekistan și *D. A. Kunaev*, prim-secretar al C.C. al P.C. din Kazahstan.

În ședința din după amiaza zilei de 19 octombrie delegații și oaspeții la Congres l-au salutat cu căldură pe conducătorul delegației Partidului Comunist Chinez, *Ciu En-lai*, vicepreședinte al C.C. al P.C. Chinez, care a urmat la tribună. În cuvîntul său, vorbitorul a caracterizat Programul P.C.U.S. drept un plan măreț de construire a comunismului, care deschide perspective luminoase și însuflețește popoarele.

Wladislaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P. a cărui apariție la tribună a fost întîmpinată de întreaga asistență cu aplauze furtunoase, a subliniat că înfăptuirea programului de construire a comunismului în U.R.S.S. va deschide o nouă etapă în istoria omenirii, va crea condiții fără precedent pentru victoria socialismului în întreaga lume.

Conducătorii Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și ai statului sovietic, delegații la Congres și invitații au salutat cu aplauze furtunoase, prelungite, pe *Maurice Thorez*, secretar general al Partidului Comunist Francez.

În prezent, în istorie se înscrie o nouă pagină, a spus Maurice Thorez. Farurile măreților construcții ale comunismului luminează întreg pămîntul, răspîndind ideile muncii creatoare.

Au luat apoi cuvîntul *Leonid Brejnev*, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., *Vasili Mjavanadze*, prim-secretar al Comitetului Central al P.C. din Gruzia, *Ghennadi Voronov*, vicepreședinte al Biroului C.C. al P.C.U.S. pentru R.S.F.S.R.

După cuvîntarea rostită de Ghennadi Voronov a luat sfîrșit ședința din după-amiaza zilei de joi.

În ședința din dimineața zilei de 20 octombrie au luat cuvîntul *Veli Iusuf Ahundov*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Azerbaigean, *Ekaterina Furțeva*, membră a Prezidiului C.C. al P.C.U.S., ministrul Culturii al U.R.S.S., *Leonid Efremov*, prim-secretar al Comitetului regional Gorki (R.S.F.S.R.) al P.C.U.S. *Mstislav Keldîș*, președintele Academiei de Științe a U.R.S.S., *Djabar Rasulov*, prim-secretar al C.C. al P.C. din Tadjikistan.

Congresul a aprobat apoi în unanimitate raportul Comisiei de validare, care a fost prezentat de către *Vitali Titov*, președintele comisiei.

Întîmpinat cu aplauze furtunoase de către întreaga asistență, *Antonin Novotny*, șeful delegației Partidului Comunist din Cehoslovacia, a declarat că noul Program al P. C. U. S., a întărit convingerea că și în Cehoslovacia actuala generație va trăi în comunism și a însuflețit la îndeplinirea acestei sarcini.

În ședința din după-amiaza zilei de 20 octombrie a Congresului al XXII-lea al P.C.U.S., au vorbit *Baliș Ovezov*, prim-secretar al C.C. al P.C. din Turkmenia, *Anastas Mikoian*, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim vicepreședinte al Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., *Ivan Kebin*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Estonia.

Apariția lui *Walter Ulbricht*, prim-secretar al C.C. al Partidului Socialist Unit din Germania, la tribuna Congresului a fost salutată de delegați și oaspeți cu aplauze prelungite.

Vorbitorul a declarat că prietenia și alianța dintre R. D. Germană și Uniunea Sovietică reprezintă o pavăză de nădejde a R. D. Germane față de atentatele imperialiștilor.

Delegații și invitații la Congres l-au aplaudat călduros pe *Palmiro Togliatti*, secretarul general al Partidului Comunist Italian, care a luat apoi cuvîntul.

Conducătorul delegației Partidului Comunist Italian a apreciat noul Program al P.C.U.S. ca un do-

(Continuare în pag. 2)

Spre culmi neatinse

Privirile întregii omeniri progresiste sînt aființate cu speranță și încredere spre Moscova, unde se desfășoară în aceste zile Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. care va rămîne fără îndoială consemnat în istorie drept unul dintre cele mai importante evenimente ale contemporaneității.

Am studiat cu atenție proiectul de Program al P.C.U.S. care va fi adoptat de Congres și care reprezintă, așa cum l-a caracterizat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, manifestul comunist al epocii contemporane. Printre sarcinile de frunte expuse în Programul care va fi adoptat de cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. se află, alături de făurirea bazei tehnico-materiale a comunismului și în strînsă legătură cu aceasta, formarea noii generații de constructori ai comunismului. Omul sovietic care va trăi în comunism va fi omul celei mai înalte culturi din istoria omenirii, multilateral dezvoltat, cu o minunată ținută etică.

Școala sovietică, care se situează pe primul loc în lume în ceea ce privește organizarea, conținutul și formele învățămîntului, va crește tînăra generație a constructorilor comunismului la nivelul înaltelor cerințe formulate de cea mai înaintată dintre formațiunile social-economice cunoscute în istoria omenirii. Conform prevederilor Programului P.C.U.S., pînă în anul 1970 învățămîntul de 11 ani se va generaliza în întreaga Uniune Sovietică.

Nobilă și înălțătoare este misiunea pe care Programul P.C.U.S. o va pune în fața profesorilor și învățătorilor sovietici! Ei vor crește generația care va stăpîni cea mai înaintată știință și tehnică mondială, care va ridica arta și cultura pe culmi încă neatinse.

Societatea sovietică pune la dispoziția școlii toate mijloacele pentru a răspunde cu succes acestor sarcini. An de an se construiesc noi școli moderne de cultură generală, școli-internat dotate cu laboratoare și cabinete de studiu, biblioteci și săli de lectură, săli și terenuri de sport.

Devine tot mai strînsă, mai puternică legătura între viața și activitatea școlii și viața marilor colective industriale din fabrici, din uzine, de pe șantiere, din mine, viața sovhozurilor și colhozurilor. Un avînt tot mai mare vor lua în următorii ani învățămîntul tehnic mediu și superior, precum și învățămîntul universitar de toate categoriile, astfel încît Uniunea Sovietică va lăsa cu mult în urmă întreaga lume capitalistă în ceea ce privește numărul specialiștilor care vor absolvi în fiecare an școlile de nivel mediu și superior.

Oamenii școlii, alături de toți oamenii muncii din țara noastră, salută cu căldură frățească cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., convinși că hotărîrile istorice adoptate de acesta vor aduce o contribuție determinantă la triumful cauzei socialismului și păcii în lumea întreagă.

Sofia Anghel
șeful secției de învățămînt
al Sfatului popular
al Capitalei

LUNA PRIETENIEI ROMÎNO-SOVIETICE

„Atenţiune ! Atenţiune ! Transmitem emisiunea specială închinată Lunii prieteniei romîno-sovietice. În cadrul emisiunii de astăzi veţi asculta... ,

Vocea răsuna melodios în difuzoare. Pretutindeni, în clase, elevii stăteau liniştiţi în bănci şi urmăreau cu atenţie transmisia de la staţia de radio-amplificare a şcolii. În cadrul emisiunii au fost prezentate filmele din „Săptămîna filmului sovietic".

Din iniţiativa direcţiei şi a comitetului U.T.M., zilnic au loc la staţia de radio-amplificare a Şcolii medii nr. 19 „Ion Creangă" din Capitală interesante emisiuni închinate Lunii prieteniei romîno-sovietice.

Dar aceasta este numai una din numeroasele manifestări organizate în şcoală în perioada 7 octombrie—7 noiembrie, manifestări menite să exprime toată dragostea şi admiraţia cadrelor didactice şi a elevilor faţă de glorioasa Uniune Sovietică.

Prin holuri şi în sălile de clasă au apărut frumoase fotomontaje cuprinzînd ilustraţii şi grafice ce vorbesc despre măreţele succese ale constructorilor comunismului. Sub conducerea diriginţilor, elevii au vizitat în aceste zile Muzeul Romîno-Rus şi Muzeul de istorie a partidului. Profesoarele diriginte Maria Şoipan şi Jana Văcărel au luat iniţiativa de a organiza vizionarea cu colectivele claselor respective a cîte unui film sovietic, după care, în cadrul orei de dirigenţie, s-au purtat vii şi interesante discuţii în legătură cu tema filmului, cu trăsăturile morale ale omului epocii comuniste etc.

Şi activitatea cercurilor de elevi este dedicată în această perioadă Lunii prieteniei romîno-sovietice şi celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S., eveniment de importanţă istorică mondială. În cadrul cercului ştiinţific, de exemplu, profesorul Emil Gîrlea a prezentat o documentată expunere cu tema : „Prevederile noului program al P.C.U.S. în legătură cu dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii".

Gazetele de perete din şcoală cuprind şi ele articole închinate prieteniei dintre poporul nostru şi marele popor rus. În cuvinte simple şi pline de căldură, izvorîte din adîncul inimii, profesori şi elevi îşi exprimă deopotrivă dragostea fierbinte şi admiraţia faţă de Uniunea Sovietică.

În sala de gimnastică le-am întîlnit pe profesoarele Cristina Ionescu, Elena Tudor şi Laura Ionescu împreună cu un grup de eleve. Au început repetiţiile pentru frumoasa serbare şcolară programată pentru ziua de 7 Noiembrie.

...În Şcoala medie nr. 19 din Capitală, ca şi în celelalte şcoli de pe întreg cuprinsul ţării, Luna prieteniei romîno-sovietice este sărbătorită cu mult entuziasm, prilejuind noi şi frumoase succese în munca educativă.

Alegerile de partid

CU FORŢE UNITE

Cei aproape 30 de comunişti de la şcoala medie „Dr. Petru Groza" din Capitală, au analizat zilele trecute în adunarea pentru darea de seamă şi alegeri activitatea amplă desfăşurată pentru ridicarea nivelului la învăţătură, educarea elevilor, pentru întărirea disciplinei în şcoală şi pregătirea pedagogilor în raport cu sarcinile mari ce le stau în faţă.

O atenţie specială au acordat comuniştii nivelului predării în şcoală, purităţii ideologice şi în general nivelului ştiinţific al lecţiilor. Asistenţele la ore ale comuniştilor din conducerea şcolii şi ale diriginţilor comunişti au arătat că în general lecţiile sînt predate cu multă conştiinciozitate, fără greşeli, fără confuzii de ordin ideologic. Mulţi profesori, predau lecţii frumoase, atractive, legate strîns de realitatea înconjurătoare, care ţin pas cu evenimentele politice, cu realizările ce au loc în patria noastră. Printre aceşti profesori şi învăţători se numără şi mulţi comunişti — Silvia Rădulescu, Artemiza Herescu, Larisa Serdean, Romulus Rebreanu — pentru a nu aminti decît cîţiva din ei.

Grija pentru ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor a fost permanentă. Sub îndrumarea organizaţiei de partid, a comuniştilor din conducerea şcolii, fiecare învăţător, profesor şi diriginte comunist şi fără de partid a urmărit ca în clasele de care răspunde să nu existe elevi rămaşi în urmă la învăţătură. Printr-o muncă susţinută, îndrumată de organizaţia de partid, au fost mobilizaţi alături de cadrele didactice şi ceilalţi factori care pot contribui la ridicarea nivelului la învăţătură al elevilor : părinţii, organizaţiile U.T.M. şi de pionieri.Comuniştii Maria Dorcescu, Constanţa Contescu, Iulian Ionaşcu ş.a. s-au numărat în tot timpul printre aceia care au vădit o preocupare specială pentru temeinica pregătire a elevilor, a fiilor de muncitori şi cu deosebire a tinerilor din clasele a VII-a şi a XI-a.

Strădaniile cadrelor didactice din şcoala medie „Dr. Petru Groza", în frunte cu comuniştii, nu au întîrziat să-şi arate roadele. Dezbaterile din adunarea generală de alegeri au subliniat că la sfîrşitul anului şcolar 1960—1961, ca urmare a acestei munci, 90 la sută din elevii şcolii au fost declaraţi promovaţi.

Cu toate aceste realizări, atît darea de seamă cît şi discuţiile, au arătat că în ceea ce priveşte calitatea lecţiilor, ca şi nivelul de pregătire al elevilor, mai există încă lipsuri. În şcoală mai sînt profesori care predau lecţii seci, îmbîcsite cu date aride. Or, se ştie că o lecţie nu este izbutită dacă ea nu reuşeşte să contribuie la educarea unor oameni activi şi conştienţi, hotărîţi să-şi pună toate forţele în slujba patriei socialiste, dacă ea nu a fost folosită şi ca un mijloc de propagandă combativă, partinică.

Educarea comunistă a elevilor a stat, de asemenea, în atenţia organizaţiei de partid de la şcoala medie „Dr. Petru Groza". O planificare judicioasă a activităţii organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri, a diriginţilor, astfel încît să se evite repetările, pierderile de timp — a făcut să se obţină bune rezultate în această privinţă. Întrecerile între clase pentru obţinerea drapelului de clasă fruntaşă pe şcoală i-au stimulat pe copii să aibă mai multă grijă pentru avutul obştesc, să desfăşoare cu entuziasm munca patriotică. Excursii, vizite la muzee şi expoziţii, vizionări de filme şi piese de teatru, audiţii muzicale şi conferinţe, întîlniri cu artiştii de seamă ai ţării noastre şi atîtea altele au venit să contribuie la formarea celor mai alese trăsături de caracter la elevi.

Pe linia educării comuniste a şcolarilor — a relevat adunarea generală a comuniştilor din şcoala medie „Dr. Petru Groza" — un rol important l-a jucat practica în producţie. Aceasta s-a desfăşurat sistematic, în tot cursul anului, fie în atelierele şcolii (care dispune de două ateliere bine înzestrate), fie la întreprinderile „Termotehnica" şi „Clăbucet". Elevii, însoţiţi de cadrele didactice în frunte cu comuniştii, au reuşit să cunoască nemijlocit viaţa din producţie, pe muncitorii care lucrează cu elan la îndeplinirea şi depăşirea planurilor.

În munca de educare a elevilor — a relevat adunarea generală de alegeri — există şi unele carenţe. Uneori se observă cazuri de indisciplină în rîndul elevilor, faptul că mai sînt copii care vorbesc urît, manifestă indiferenţă faţă de problemele colectivului, nesocotesc avutul obştesc etc. Analizînd cauzele acestor manifestări, comuniştii au ajuns la concluzia că trebuie întărită munca organizaţiilor U.T.M. şi de pionieri. Ei au arătat că este nevoie să se dea mai multă adîncime acestei munci, să se caute mai atent formele cele mai potrivite de activitate, cele care interesează cel mai mult pe copii, că secretarul organizaţiei U.T.M. va trebui să se ocupe cu mai mult simţ de răspundere de întreaga viaţă de organizaţie a elevilor. Vina pentru existenţa unor lipsuri în nivelul de educaţie al elevilor o poartă desigur şi corpul didactic, în rîndurile căruia nu a existat suficientă preocupare pentru formarea unui puternic front comun în vederea cultivării deprinderilor de conduită civilizată, a atitudinii juste faţă de şcoală şi de interesele colectivului etc. Comuniştii s-au arătat îngrijoraţi de faptul că mai sînt în şcoală profesori care trec cu nepăsare pe lîngă abaterile disciplinare ale elevilor sau care pur şi simplu nu-şi pot „stăpîni" clasele — aceleaşi clase care la alţi profesori sînt disciplinate. Ei şi-au propus să-şi sporească preocuparea pentru a atrage în frontul comun pe toţi învăţătorii şi profesorii, subliniind că în munca de educare a copiilor nu trebuie lăsaţi doar diriginţii.

Legat de educarea elevilor şi întărirea spiritului de disciplină în şcoală, adunarea generală de alegeri a discutat şi problema organizării timpului liber al copiilor, de care depinde în bună măsură reuşita în munca educativă. Comuniştii şi-au propus să orienteze şi mai mult activitatea întregului corp didactic în spre găsirea unor forme atractive, tinereşti, plăcute, de petrecere a timpului liber. Există, au arătat comuniştii, destule activităţi care pot atrage pe copii, activităţi care să-i destindă, să-i recreeze şi în acelaşi timp să le aducă maximum de folos. Printre acestea ei au amintit lectoratele muzicale pentru elevi ce au loc la Ateneu (frecventate de circa o sută de copii din această şcoală) şi care sînt urmărite cu interes de copii, în deplină linişte şi disciplină. Dar cîte alte forme de petrecere utilă şi plăcută, recreativă a timpului liber nu se pot găsi ?

În şcoala medie „Dr. Petru Groza", aşa cum au relevat comuniştii, sînt create toate condiţiile materiale pentru o muncă de calitate. Depinde de străduinţele colectivului de învăţători şi profesori, ale comuniştilor din conducerea şcolii, de modul în care organizaţia de partid va şti să mobilizeze toate forţele — ca rezultatele muncii desfăşurate în astfel de condiţii să fie din ce în **ce mai bune.**

CONGRESUL AL XXII-LEA AL P. C. U. S.

(Urmare din pag. 1)

cument fundamental al gîndirii marxiste.

A luat apoi cuvîntul tovarăşul *Gheorghe Gheorghiu-Dej*, conducătorul delegaţiei Partidului Muncitoresc Romîn, care a fost primit cu vii şi îndelungate aplauze de către delegaţii şi invitaţii la Congres. Tov. Gh. Gheorghiu-Dej a transmis în numele Partidului Muncitoresc Romîn, al clasei muncitoare şi al întregului popor romîn, un fierbinte şi frăţesc salut Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, gloriosului partid al lui Lenin, şi eroicului popor sovietic.

Victoriile repurtate de poporul sovietic — a spus tov. Gh. Gheorghiu-Dej — sporesc necontenit prestigiul Uniunii Sovietice şi al întregului lagăr socialist, aducînd un aport considerabil la creşterea continuă a forţei de atracţie pe care o exercită comunismul asupra popoarelor lumii.

Partidul nostru, ca şi întreaga mişcare comunistă şi muncitorească, dă o înaltă preţuire şi manifestă dragoste şi stimă tovărăşească faţă de Partidul Comunist al Uniunii Sovietice, de încercata sa conducere leninistă în frunte cu primul secretar al Comitetului Central, înflăcăratul luptător pentru cauza marxism-leninismului, tovarăşul Nikita Sergheevici Hruşciov, pentru activitatea uriaşă pe care P.C.U.S. o consacră intereselor propriului popor şi cauzei comunismului şi păcii, pentru principialitatea şi intransigenţa cu care apără puritatea măreţei noastre învăţături împotriva oricăror abateri sau denaturări, ţinînd sus steagul marxism-leninismului şi al internaţionalismului proletar.

Partidul nostru vede în proiectul de Program al P.C.U.S. un strălucit document al marxism-leninismului creator — manifestul comunist al epocii contemporane.

Nu există comunist, nu există revoluţionar, nu există om al muncii pe care să nu-l entuziasmeze obiectivele noului Program al P.C.U.S., umplîndu-i inima de mîndrie şi însufleţindu-l şi mai mult în lupta pentru triumful cauzei noastre.

Acestea sînt şi sentimentele cu care au întîmpinat proiectul de Program oamenii muncii din Romînia. Angajat cu toate forţele sale în opera de construire a socialismului, poporul nostru vede în imaginea societăţii comuniste trasată de proiectul de Program imaginea propriului său viitor de înflorire multilaterală, de înaltă bunăstare materială şi culturală.

János Kádár, prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar, primit cu aplauze puternice, a transmis un salut frăţesc Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. şi întregului popor sovietic. Toţi comuniştii unguri, a spus Kádár, toţi ungurii cinstiţi, cărora le sînt scumpe interesele socialismului şi păcii, aprobă în întregime linia Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. şi rapoartele prezentate la Congres.

În şedinţa de sîmbătă 21 octombrie — dimineaţă au luat cuvîntul *Viktor Grişin*, preşedintele C.C.S. din U.R.S.S., *Alexandr Ghitalov*, şeful unei brigăzi de tractorişti din colhozul ucrainean „Congresul al XX-lea al P.C.U.S." şi *Mihail Suslov*, secretar al C.C. al P.C.U.S.

Întîmpinat cu aplauze prelungite, *Todor Jivkov*, conducătorul delegaţiei Partidului Comunist Bulgar, a spus că gîndurile şi simţămintele a milioane de luptători pentru un viitor luminos sînt îndreptate spre Moscova, spre Kremlin.

Conducătorul delegaţiei Partidului Muncii din Coreea, *Kim Ir Sen*, întîmpinat cu vii aplauze, a declarat că proiectul noului Program al P.C.U.S. reprezintă un remarcabil document marxist-leninist în care sînt înfăţişate limpede căile concrete ale construcţiei comuniste în U.R.S.S.

Primit cu puternice aplauze, a luat apoi cuvîntul *Ho Şi Min*, conducătorul delegaţiei Partidului celor ce muncesc din Vietnam. El a vorbit despre lupta poporului vietnamez împotriva colonialiştilor, pentru eliberarea naţională şi socială.

Jumjaghiin Ţedenbal, conducătorul delegaţiei Partidului Popular Revoluţionar Mongol, întîmpinat cu aplauze prelungite, a subliniat uriaşa atenţie cu care sînt urmărite în întreaga lume lucrările Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

În cursul după-amiezii din 21 octombrie, primul a luat cuvîntul *Blas Roca*, membru al conducerii Uniunii Organizaţiilor revoluţionare integrate din Cuba.

În cuvîntul său de salut, Blas Roca a subliniat că revoluţia cubană patriotică, democratică şi socialistă, şi dezvoltarea ei rapidă şi cu succes reprezintă o strălucită aplicare în practică a tezei cuprinse în proiectul de Program al P.C.U.S. cu privire la caracterul epocii actuale, al cărei conţinut îl constituie trecerea de la capitalism la socialism.

În numele celor două milioane de comunişti şi al clasei muncitoare din Indonezia, *D. N. Aidit*, preşedintele C.C. al P.C. din Indonezia, a transmis Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. un salut proletar. El a subliniat că unitatea partidelor marxist-leniniste de pe cele cinci continente se întăreşte zi de zi.

Hotărîrile Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului — vor avea o uriaşă importanţă pentru mişcarea comunistă şi muncitorească internaţională — a declarat *Ajoi Gosh*, secretar general al Consiliului Naţional al Partidului Comunist din India.

În continuare au luat cuvîntul *Maria Rojneva*, ajutor de maistru la fabrica de stofe fine din Kupava de lîngă Moscova, *Alexei Kosighin*, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., prim-vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S., *G. I. Vorobiov*, prim-secretar al Comitetului de partid din ţinutul Krasnodar, *Iakov Zarobian*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Armenia.

La 23 octombrie a luat cuvîntul *Sandzo Nosaka*, preşedintele Prezidiului C.C. al Partidului Comunist din Japonia, care şi-a exprimat convingerea că planul construirii comunismului în Uniunea Sovietică va fi fără îndoială înfăptuit.

În numele delegaţiei americane *Elizabeth Gurley Flynn*, preşedinta Comitetului Naţional al Partidului Comunist din S.U.A., a transmis Congresului un salut din partea lui Gus Hall, secretar general al P.C. din S.U.A., pe care autorităţile americane l-au împiedicat să părăsească ţara.

Salutînd Congresul al XXII-lea în numele delegaţiei C.C. al Partidului Comunist din Germania, *Max Reimann*, prim-secretar al C.C. al P.C. din Germania, a subliniat că noul program al P.C.U.S. îi însufleţeşte pe muncitori şi toate forţele iubitoare de pace la lupta împotriva militarismului şi imperialismului german, pentru încheierea Tratatului de pace cu cele două state germane.

Dolores Ibarruri, preşedinta Partidului Comunist din Spania, a salutat Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. în numele Partidului Comunist din Spania şi al oamenilor muncii spanioli.

Salutînd Congresul în numele Partidului Comunist din Finlanda *Ville Pessi*, secretar general al Partidului, a subliniat că noul Program al P.C.U.S. oglindeşte legităţile căii de dezvoltare pe care păşeşte mişcarea comunistă internaţională.

În continuare au luat cuvîntul *Valentina Gaganova*, şefă de brigadă la Combinatul de bumbac din oraşul Vişni Volociok, *Dmitri Poleanski*, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., preşedintele Consiliului de Miniştri al R.S.F.S.R., *Antanas Snecikus*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Lituania, *Turdakun Usubaliev*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Kirghizia ; *Alekşei Sciticov*, prim-secretar al comitetului de ţinut Habarovsk al P.C.U.S.

În şedinţa de după-amiază Congresul a fost salutat de *Larbi Buhali*, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Algeria, care a vorbit despre lupta pentru libertate a poporului algerian.

Luis Corvalan, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Chile, a subliniat în cuvîntarea sa că istoria a încredinţat Partidului Comunist al Uniunii Sovietice rolul de avangardă care arată tuturor oamenilor muncii calea spre un viitor luminos.

Niciodată încă popoarele nu au avut o perspectivă atît de clară ca în prezent, a declarat *John Gollan*, secretar general al Comitetului Executiv al Partidului Comunist din Marea Britanie. El a subliniat că Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. marchează începutul unei ere noi.

Salam Adil, prim-secretar al C.C. al Partidului Comunist din Irak, a numit Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului.

Adoptarea noului Program al P.C.U.S. marchează începutul unei ere noi, a spus *Alvaro Cunhal*, secretar general al Partidului Comunist din Portugalia. El a subliniat că noţiunile de comunism şi pace sînt indisolubil legate între ele.

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. deschide perspectivele victoriei comunismului în întreaga lume, a spus *Iohann Koplenig*, preşedintele Partidului Comunist din Austria.

S-a dat apoi cuvîntul lui *Vasili Kavun*, preşedintele colhozului „Stalin" din regiunea Vinniţa (Ucraina), lui *Nikolai Ignatov*, membru al Prezidiului C.C. al P.C.U.S., vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri al U.R.S.S. şi mareşalului *Rodion Malinovski*, ministrul Apărării U.R.S.S.

Lucrările Congresului continuă.

Pregătirea lecţiilor de tehnologie

În predarea la un nivel corespunzător a lecţiilor de tehnologie, pregătirea ştiinţifică generală şi pregătirea de specialitate a profesorului ocupă un loc important. Cunoştinţele profesorului nu se pot limita la ceea ce a învăţat el odinioară sau la ceea ce trebuie să ştie elevii săi. Însăşi natura activităţii sale cere ca profesorul să progreseze necontenit, în pas cu dezvoltarea ştiinţei şi tehnicii. Totodată, profesorul are datoria să-şi perfecţioneze mereu pregătirea pedagogică, să caute necontenit cele mai bune metode de predare.

Practic, toate aceste cerinţe trebuie să se realizeze în munca pe care o desfăşoară profesorul pentru pregătirea fiecărei lecţii în parte.

Este necesar să subliniem de la început că pregătirea pentru o lecţie este în strînsă legătură cu pregătirea întregului sistem de lecţii în care se include aceasta. De exemplu, tema „Trasarea plană şi în spaţiu", din programa de tehnologia lăcătuşăriei generale pentru clasa a VIII-a a şcolilor medii cu instruire în producţie, se poate încadra în următorul sistem de lecţii: 1) Scule folosite la trasare; 2) Trasarea plană; 3) Trasarea în spaţiu. Procedîndu-se astfel se asigură o succesiune logică a lecţiilor — condiţie esenţială pentru înţelegerea de către elevi a modului cum sînt construite utilajele folosite în prelucrarea pieselor, a procedeelor de prelucrare etc.

O parte deosebit de însemnată a pregătirii profesorului pentru lecţie o constituie alegerea metodelor prin care urmează să fie transmise cunoştinţele în funcţie de scopul lecţiei, de conţinutul ei, de vîrsta elevilor etc. În predarea lecţiei „Trasarea plană", de exemplu, care urmează să fie predată în cursul săptămînii viitoare, se pot folosi cu bune rezultate metoda conversaţiei, povestirea (explicaţia) profesorului şi demonstrarea modului cum se execută trasarea plană.

Tot în pregătirea pentru lecţie intră şi alegerea materialului intuitiv necesar în lecţia respectivă. În predarea lecţiei despre trasarea plană se pot folosi o planşă privind modul cum se execută această trasare sau o bucată de tablă de oţel pe care se află trasată o piesă oarecare.

După toate acestea, profesorul de tehnologie stabileşte etapele lecţiei, care, în cazul nostru, pot fi verificarea cunoştinţelor studiate în lecţia precedentă, comunicarea cunoştinţelor noi şi fixarea acestora.

O dată stabilită structura lecţiei se trece la stabilirea conţinutului fiecăreia dintre etapele ei.

La verificarea cunoştinţelor se pot formula cîteva întrebări privind lecţia precedentă (despre sculele folosite la trasare), pentru ca elevii să vadă legătura dintre aceasta şi lecţia nouă şi să înţeleagă mai bine cunoştinţele ce urmează a fi predate. Cu acest prilej profesorul constată în ce măsură elevii şi-au însuşit materialul studiat mai înainte şi le dă note.

În cea de a doua etapă a lecţiei — comunicarea — profesorul poate comunica următoarele cunoştinţe: ce este trasarea plană şi cînd se foloseşte aceasta, în ce constă pregătirea suprafeţelor pentru trasare, trasarea liniilor drepte, a liniilor perpendiculare, a liniilor paralele, a unghiurilor şi a pantelor, a cercurilor şi a arcelor de cerc, mînuirea acului de trasat, punctarea. De asemenea, este necesar să se precizeze că trasarea plană se poate executa după desen, după model şi după şablon. Bineînţeles, în planul de lecţie aceste probleme trebuie dezvoltate şi nu prezentate sub formă de întrebări.

În a treia etapă — fixarea cunoştinţelor — este bine ca profesorul să formuleze, pe baza conţinutului lecţiei noi, cîteva întrebări pe care le va adresa elevilor, pentru a verifica în ce măsură au înţeles şi au reţinut ei explicaţiile. Aceasta contribuie, în acelaşi timp, la consolidarea cunoştinţelor predate.

Pregătirea pentru lecţie se concretizează sub forma unui plan scris, obligatoriu, după cum se ştie, pentru fiecare profesor începător. Planul de lecţie orientează activitatea profesorului în procesul complex al instruirii şi educării elevilor. El poate îndeplini însă această funcţie numai dacă este rezultatul unei munci temeinice de pregătire. În caz contrar, el se transformă într-un document formal

În legătură cu întocmirea planului de lecţie se ridică problema: cît de dezvoltat trebuie să fie acest plan? Experienţa de pînă acum a arătat că, cu cît practica didactică a profesorului este mai redusă, cu atît planul de lecţie trebuie să fie mai amănunţit, reprezentînd un adevărat plan-conspect. Pe măsură ce profesorul dobîndeşte mai multă experienţă, planurile pot deveni mai concise, redînd numai ceea ce este esenţial în conţinutul lecţiei şi indicînd căile şi mijloacele de realizare. Avînd în vedere faptul că o bună parte din inginerii şi tehnicienii care predau tehnologia nu au experienţă în învăţămînt, este necesar ca ei să-şi întocmească planuri-conspect amănunţite.

Pînă la apariţia manualelor de tehnologie pentru şcolile de cultură generală profesorii pot folosi ca material bibliografic pentru pregătirea lecţiilor manualele destinate şcolilor profesionale şi tehnice sau alte lucrări de specialitate, legate de temele ce urmează a fi predate.

În predarea lecţiilor profesorul trebuie să asigure o strînsă legătură între cunoştinţele teoretice, tehnice şi tehnologice şi între acestea şi activitatea practică productivă. La lecţia la care ne-am referit mai sus, bunăoară, o asemenea legătură se poate realiza prin reamintirea noţiunilor despre construcţii geometrice studiate la matematică şi desen etc.

Prin îmbinarea cunoştinţelor teoretice cu munca productivă, acestea încetează de a mai avea un caracter abstract, ajutîndu-i pe elevi să înţeleagă bazele ştiinţifice ale producţiei moderne şi să aibă o atitudine conştientă faţă de munca productivă.

În predarea lecţiilor trebuie folosite, de asemenea, materiale concrete, luate din viaţa întreprinderilor unde efectuează elevii practica. Folosirea în lecţii a unor date, exemple, probleme luate din viaţa fabricilor, uzinelor, unităţilor agricole socialiste face ca lecţiile să devină mai vii, mai interesante şi mai atrăgătoare.

Pregătirea sistematică a profesorilor de tehnologie pentru fiecare lecţie le va permite să expună materia clar, la un nivel ştiinţific şi ideologic corespunzător şi să aleagă cele mai potrivite metode şi procedee de predare.

T. Mucica

Noile unităţi de măsură

Rolul măsurării în tehnică şi în ştiinţă este atît de important încît nu se poate concepe activitate tehnică şi ştiinţifico-experimentală fără a se ţine seama de rezultatele măsurării diferiţilor parametri.

În trecut se utilizau măsuri şi unităţi de măsură diferite de la popor la popor. Ceva mai mult, existau chiar în aceeaşi ţară diferite unităţi de măsură pentru aceeaşi mărime. Cînd la sfîrşitul secolului trecut s-a semnat o convenţie între state privind folosirea unui sistem de unităţi de măsură, s-a realizat un mare progres în ceea ce priveşte uniformizarea măsurilor.

Nevoile practice au impus însă completarea mărimilor fundamentale considerate atunci — lungimea, masa şi timpul, pe baza cărora se defineau celelalte mărimi, denumite mărimi derivate — cu alte trei mărimi fundamentale: intensitatea curentului electric, intensitatea luminoasă şi intervalul termodinamic de temperatură.

Sistemul format din unităţile acestor şase mărimi fundamentale — şi anume metrul, kilogramul, secunda, amperul, candela şi gradul kelvin — a fost adoptat de către cea de a XI-a conferinţă internaţională de măsuri şi greutăţi din anul 1960 şi propus pentru a fi adoptat ca unic sistem legal de măsură de către toate ţările semnatare a convenţiei metrului. Şi în ţara noastră s-a stabilit ca unic sistem legal de unităţi de măsură acest sistem, denumit „Sistem internaţional de măsură S.I.".

Noul sistem internaţional de măsură trebuie să fie cunoscut şi de elevi, deoarece el va deveni curînd singurul sistem pe baza căruia se va lucra în toate domeniile de activitate tehnico-ştiinţifică.

Este necesar, astfel, să le facem cunoscută elevilor definiţia metrului.

Atunci cînd metrul a fost definit ca fiind o parte din lungimea meridianului pămîntesc, aceasta s-a făcut pentru a lega unitatea de măsură de ceva existent în natură, pentru a putea fi reprodusă în orice timp şi în orice loc. Cum rezultatele măsurilor diferă între ele, ideea aceasta a fost părăsită, stabilindu-se definiţia pe un etalon realizat şi păstrat în anumite condiţii, metrul de la Sèvres. Tehnica măsurărilor făcînd progrese uriaşe, a dat posibilitatea reluării ideii de a se lega metrul de ceva existent în natură — şi anume, de lungimile de undă ale unor radiaţii spectrale ale unor corpuri. Noua definiţie a metrului adoptată de către cea de a XI-a Conferinţă generală de măsuri şi greutăţi, este actualmente următoarea: Metrul este lungimea egală cu 1650763,63 lungimi de undă în vid ale radiaţiei care corespunde tranziţiei atomului de kripton 86 între nivelele sale 2p10 şi 5d5.

Deşi vechea definiţie a metrului a fost părăsită, vechile etaloane vor trebui să fie păstrate în aceleaşi condiţiuni ca şi pînă acum.

De asemenea, s-a stabilit o nouă definiţie a amperului: Amperul este intensitatea unui curent electric constant care, menţinut în două conductoare paralele, rectilinii de lungime infinită şi de secţiune circulară neglijabilă, aşezate în vid la o distanţă de un metru una de alta, ar produce între aceste două conductoare o forţă egală cu 2.10^{-7} kg. m.s.$^{-2}$ (Newton) pe metru de lungime.

După cum se vede, aceste definiţii sînt foarte abstracte şi nu pot fi uşor înţelese de către nespecialişti. De aceea predarea lor în şcolile de cultură generală va fi destul de dificilă. Este adevărat că se poate folosi pentru explicarea noţiunii de amper coulombul pe secundă. Nu este însă recomandabil ca în predare o unitate fundamentală să fie definită printr-o corelaţie de unităţi derivate. Organele de resort din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii vor trebui să dea cadrelor didactice un ajutor eficient în vederea găsirii unui mod de prezentare cît mai accesibil elevilor.

Nu mai puţin abstractă este şi definiţia candelei, unitatea de măsură pentru intensitatea luminoasă, definită ca fiind intensitatea luminoasă emisă în direcţie normală, la temperatura de solidificare a platinei şi presiune atmosferică normală, de către suprafaţa unui radiator integral (corp negru) cu aria de 1/600.000 m^2.

Faptul că definiţia vorbeşte de suprafaţa unui radiator integral care emite ne face să ne gîndim la „strălucire", care şi ea este o mărime derivată. Rezultă că şi pentru această definiţie este necesar să se găsească explicaţii care să o facă mai uşor accesibilă.

Pentru unitatea de temperatură, gradul kelvin, s-a adoptat următoarea definiţie: gradul kelvin este unitatea de măsură în scara termodinamică, în care pentru punctul triplu al apei s-a atribuit valoarea numerică de 273,16. În practică se va folosi însă gradul Celsius care, ca interval de temperatură, este egal cu gradul kelvin, zero al scării Celsius corespunzînd cu 273,15 al scării termodinamice kelvin. Definiţia gradului kelvin, deşi dată indirect nu va produce greutăţi în predare, noţiunile fiind uşor accesibile.

Pentru măsurarea timpului a fost păstrată ca unitate secunda, dar s-a părăsit vechea definiţie — deşi valoarea ei rămîne tot egală cu a 86.400-a parte din ziua solară medie. Noua definiţie stabileşte că secunda este fracţiunea 1/31556725,9747 din anul tropic pentru 1900, ianuarie 0, la orele 12 ale timpului efemeridelor. Această definiţie corespunde şi necesităţii de stabilire a unei origini, vorbind în sens matematic, a timpului. Explicarea ei nu prezintă nici un fel de dificultate în cadrul cursului de astronomie.

Este de remarcat că singura definiţie care a rămas aceeaşi ca în trecut este definiţia kilogramului, unitatea de măsură pentru masă. Astfel, kilogramul reprezintă masa „kilogramului internaţional" prototip din platină iradiată, adaptat în 1889 de Conferinţa generală de măsuri şi greutăţi şi păstrat la Biroul internaţional de măsuri şi greutăţi de la Sèvres.

Sistemul internaţional S. I. este de o importanţă covîrşitoare pentru unificarea măsurilor din toate ţările. Faptul că unităţile şi subunităţile se pot forma în sistemul zecimal cu ajutorul unor factori de multiplicare, precum şi faptul că se uniformizează denumirile acestora prin utilizarea unor prefixe aşezate înaintea denumirilor unităţilor, duce la înţelegerea mai uşoară a unor valori de măsuri precum şi la eliminarea unor unităţi de măsură — cum ar fi de exemplu Angström (A=10^{-10}m), unitatea X, (1ux=10^{-13} m) etc. — ale căror valori exprimate în sistemul metric sînt mai greu de reţinut.

S-au stabilit ca prefixe pentru formarea multiplilor, tera, giga, mega, kilo, hecto şi deca, cu simbolurile T, G, M, k, h, da şi factorii prin care se multiplica unitatea respectiv 10^{12}, 10^9, 10^6, 10^3, 10^2 şi 10. Ca prefixe pentru formarea subunităţilor au rămas numai deci, centi, mili, micro, nano, pico, avînd ca simbol d, c, m, μ n, şi p, iar ca factori prin care se multiplică unitatea respectiv 10^{-1}, 10^{-2}, 10^{-3}, 10^{-6}, 10^{-9}, şi 10^{-12}.

Ca unităţi suplimentare ale sistemului internaţional de unităţi de măsură S. I. s-au stabilit radianul (rad) pentru unghiul plan şi steradianul (sr) pentru unghiul solid. Definirea lor nu prezintă nici o dificultate

Pentru uşurinţa exprimării diferitelor unităţi de măsură derivate şi pentru uniformizarea lor în folosire, cea de a XI-a Conferinţă generală de măsuri şi greutăţi din 1960 a dat pentru 27 mărimi, cele mai frecvent întîlnite, unităţile de măsură şi simbolurile lor. Astfel, de exemplu, masa de volum (densitatea) se măsoară în kilograme pe metru cub, cu simbolul kg/m^3, presiunea (tensiunea mecanică) în newtoni pe metru pătrat (N/m^2), inducţia magnetică în tesla (T) etc.

Făcînd aceastăcă succintă prezentare a sistemului internaţional de unităţi de măsură, unicul sistem legal adoptat de ţara noastră, este cazul de a sublinia că el trebuie să fie respectat şi în şcoală în predarea cunoştinţelor de matematică şi fizică.

Francisc Vereş
şeful centrului de metrologie nr. I, Bucureşti

Cît mai aproape de producţie

La practică în secţiile uzinei „Griviţa Roşie"

La Şcoala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" din Bucureşti elevii celor 13 clase a IX-a şi a X-a sînt instruiţi în producţie. Băieţii îşi însuşesc meseria de sudor, de lăcătuş mecanic, de strungar, frezor etc. la uzinele „Tudor Vladimirescu", iar fetele învaţă tricotajul şi bobinarea la uzinele textile „Pavel Ţcacenco".

Pentru ca practica desfăşurată de elevi în întreprinderi să fie cît mai eficientă, profesorii şcolii acordă o deosebită atenţie muncii metodice menite să contribuie la soluţionarea problemelor privind legarea învăţămîntului de producţie. Iată de ce într-o şedinţă care a reunit comisiile metodice a profesorilor de matematică, de fizică şi chimie din şcoală şi la care au participat şi instructorii care se ocupă de îndrumarea practicii elevilor în uzină s-au discutat metodele prin care toate cadrele didactice pot contribui la succesul activităţilor desfăşurate de elevi în producţie. În această şedinţă s-au dat indicaţii privitoare la felul cum este bine să se organizeze munca elevilor în întreprinderi astfel încît ea să ţină pasul cu lecţiile predate în şcoală, cu noile cunoştinţe pe care le acumulează elevii în orele de curs. Totodată s-a hotărît ca profesorii de fizică, de matematică şi de chimie să-i însoţească pe elevi în orele de practică în producţie. Aceasta va contribui la întărirea caracterului ştiinţific al muncii practice şi, în acelaşi timp, va da profesorilor prilejul să adune exemple şi date din producţie pe care să le folosească apoi în predare. De asemenea, s-a hotărît ca instructorii să asiste la diferite lecţii.

Roadele acestei strînse colaborări nu au întîrziat să se facă simţite. În momentul de faţă instructorii le cer elevilor să efectueze în producţie lucrări care îi pun în situaţia să utilizeze cunoştinţele teoretice dobîndite în şcoală, iar ceilalţi profesori îşi îmbogăţesc lecţiile cu numeroase exemple luate din producţie. Profesorul de matematică, de exemplu, cere elevilor să rezolve probleme privind condiţiile în care un atelier sau o secţie poate depăşi planul de producţie, le dă spre soluţionare exerciţii necesare pentru alcătuirea unei schiţe tehnice etc. Profesorul de desen tehnic le cere elevilor să alcătuiască nu schiţele unor piese geometrice oarecare, ci schiţele unor piese folosite în întreprindere.

Să aplicăm cu pricepere noile programe şcolare

Apariţia Decretului Consiliului de Stat al R. P. Romine privind trecerea la şcoala generală de 8 ani şi înfăptuirea acestei treceri, începînd din anul şcolar 1961—1962, cu clasele I—V, marchează o nouă etapă, de o însemnătate deosebită, în dezvoltarea învăţămîntului din patria noastră, creează condiţii tot mai bune pentru înfăptuirea sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. cu privire la întărirea muncii de instruire şi educare a tinerei generaţii. Prin scopul şi sarcinile ei, prin unitatea sa organizatorică şi pedagogică, şcoala generală, obligatorie şi gratuită de 8 ani constituie veriga de bază în sistemul nostru de învăţămînt.

Corespunzător cerinţelor mersului înainte al societăţii noastre şi sarcinilor trasate de partid şi guvern, activitatea didactico-educativă a şcolii de 8 ani a fost concepută în aşa fel încît prin întregul său conţinut asigură absolvenţilor un orizont mai larg de cunoştinţe teoretice de cultură generală, realizează o mai strînsă legătură a învăţămîntului cu viaţa, îmbinînd armonios pregătirea lor teoretică şi practică, le dezvoltă dragostea faţă de muncă, faţă de patria socialistă, realizînd astfel o dezvoltare multilaterală a personalităţii elevilor.

Scopul şi sarcinile şcolii de 8 ani se realizează în primul rînd prin planurile de învăţămînt şi programele şcolare, care constituie factorii principali în orientarea activităţii instructiv-educativă a şcolii. Ele au fost elaborate pe baza experienţei pozitive obţinute pînă în prezent de şcoala noastră, pe baza a numeroase şi preţioase propuneri făcute de cadrele didactice în consfătuirile raionale din acest an, care au avut ca obiectiv discutarea propunerilor M.I.C. în legătură cu trecerea la şcoala de 8 ani. Faptul că noile programe şcolare care se aplică în clasele I—V sînt bazate pe experienţa colectivă a cadrelor didactice constituie o garanţie că ele vor fi aplicate cu convingere, cu deosebită grijă, determinînd astfel ridicarea continuă a nivelului muncii didactico-educative.

*

Aflîndu-ne la început de drum, în primul an cînd sarcinile şcolii de 8 ani încep să fie realizate, cunoaşterea temeinică a noilor programe, a concepţiei care stă la baza lor, a conţinutului şi a felului nou în care trebuie aplicate este o cerinţă principală.

Deoarece programele au la bază concepţia şcolii unitare de 8 ani — ceea ce a permis ca volumul de cunoştinţe, priceperi şi deprinderi să fie gradat în mod sistematic pe ansamblul claselor I—VIII — este necesar ca programele fiecărei clase, în cazul de faţă programele claselor I—V, să fie studiate şi privite în cadrul structurii unitare a şcolii de 8 ani, pentru a se cunoaşte astfel locul pe care-l ocupă, la fiecare clasă, fiecare obiect, contribuţia pe care o aduce acesta la realizarea sarcinilor didactico-educative ale şcolii de 8 ani. Acest mod nou de a înţelege programa în ansamblul ei va permite învăţătorilor şi profesorilor să-şi organizeze mai bine întreaga lor activitate, să realizeze în condiţii mai bune principiul continuităţii şi sistematizării, să înfăptuiască o mai judicioasă planificare a materiei, să acorde o mai mare atenţie pregătirii şi predării fiecărei lecţii.

Dat fiind că însuşirea temeinică, corectă a limbii romîne este una din principalele sarcini ale şcolii de 8 ani, întrucît ea stă la baza instruirii şi educării elevilor, programa pentru clasele I—V pune un accent deosebit pe dezvoltarea vorbirii, pe îmbogăţirea vocabularului elevilor, pe formarea deprinderilor de exprimare corectă, indicînd în acest scop multiple şi variate activităţi didactice. Un loc important în realizarea sarcinilor predării limbii romîne îl au citirea şi lectura literară, pentru care programa acordă un număr mai mare de ore, care trebuie folosite din plin şi cu multă pricepere. Începînd chiar din clasa I trebuie să se insiste atent asupra formării deprinderilor de citire, astfel ca, atunci cînd elevii trec la studiul diferitelor obiecte de învăţămînt, ei să stăpînească tehnica cititului în aşa măsură încît atenţia lor să fie îndreptată în special asupra conţinutului. Pentru realizarea acestui scop cadrele didactice găsesc în tematica programei de citire a claselor I—IV, actualizată şi îmbogăţită în lumina sarcinilor şcolii de 8 ani, un material variat prin care, concomitent cu formarea deprinderilor de citire corectă, conştientă şi expresivă, pot face cunoscute elevilor bogăţiile şi frumuseţile patriei, lupta şi cuceririle clasei muncitoare sub conducerea înţeleaptă a partidului, viaţa nouă a poporului nostru, viaţa fericită a copiilor patriei etc. Aceste teme sînt realizate în manuale prin texte literare potrivite vîrstei şi preocupărilor elevilor. Exemplele vii oferite de cele mai multe dintre aceste lecturi, prezentate de către cadrele didactice în mod convingător şi cu însufleţire, vor contribui la dezvoltarea celor mai înalte şi mai nobile sentimente caracteristice omului societăţii noastre socialiste. Cadrele didactice au datoria să folosească în mod creator textele din manuale, urmărind să îmbogăţească sfera de cunoştinţe a elevilor, să le trezească interesul şi dragostea pentru lectură şi pentru limba maternă, să realizeze importantele sarcini ale educaţiei comuniste.

În lumina aceloraşi sarcini vor fi folosite şi lecturile literare din manualul de lectură literară pentru clasa a V-a. Deşi în prezent programa clasei a V-a nu prezintă textele pe teme (aşa cum le va prezenta în anul şcolar 1962—63), lecturile existente în actualul manual răspund totuşi în bună măsură scopului şcolii de 8 ani, întrucît conţinutul celor mai multe dintre ele este legat de teme ca dragostea şi respectul copiilor faţă de patrie, faţă de partid, dragostea pentru creaţiile populare, aspecte din viaţa nouă a patriei, pitorescul unor regiuni din ţară, lupta pentru pace etc. Printr-o lectură expresivă şi emoţionantă, printr-o analiză convingătoare, prin prezentarea realistă a personajelor, prin accentuarea valorilor morale, cadrele didactice vor reuşi să contribuie într-o importantă măsură la realizarea educaţiei comuniste a elevilor. În perioada recapitulării finale, majoritatea textelor pot fi grupate pe temele susmenţionate, ceea ce va da profesorilor posibilitatea să sublinieze în mod deosebit ideile esenţiale, valoarea lor educativă.

În ce priveşte lecţiile cuprinse în capitolul „Cunoştinţe despre plante şi animale" din manualul de citire pentru clasa a III-a, dat fiind faptul că acestea nu mai aparţin unui obiect distinct, vor fi legate de conţinutul celorlalte texte de citire şi se vor preda ţinîndu-se seama pe cît posibil de anotimpuri. În acest scop numărul orelor prevăzute în programă pentru predarea citirii la clasa a III-a a fost sporit.

Deşi formarea exprimării corecte a elevilor se realizează la toate activităţile din cadrul predării limbii romîne (citire, lectură literară, ortografie, dezvoltarea vorbirii, compunere), totuşi ea este legată îndeosebi de studierea gramaticii. Prin studierea gramaticii elevii cunosc logica limbii, bogăţia ei şi se deprind să folosească în mod corect şi conştient, în vorbire şi în scriere, un vocabular colorat şi variat. Programa de gramatică a primelor cinci clase urmăreşte să dea elevilor un sistem de cunoştinţe elementare de fonetică, morfologie şi sintaxă, precum şi un anumit volum de cunoştinţe practice de gramatică privind ortografia şi punctuaţia. Prelungirea duratei în care se studiază gramatica a permis ca în repartizarea acestor cunoştinţe pe ani să se poată respecta în mai mare măsură principiul accesibilităţii şi să se înlăture supraîncărcarea elevilor prin trecerea unor cunoştinţe care erau mai greu înţelese în clasele următoare, unde particularităţile de vîrstă permit studierea mai completă şi, deci, însuşirea mai temeinică. Astfel, studierea subiectului şi predicatului s-a trecut de la clasa II la clasa a III a, studierea atributului, complementului, adjectivului şi pronumelui s-a trecut de la clasa a III-a la clasa a IV-a, studierea articolului, adverbului şi frazei s-a trecut de la clasa a IV-a la clasa a V-a pronumele demonstrativ de la clasa a V-a la a VI-a etc. Acest fapt va duce la înlăturarea fenomenelor de supraîncărcare observate în anii anteriori. De asemenea s-a putut acorda un număr important de ore pentru dictări (de exemplu, numai în clasele a II-a şi a III-a s-au acordat 34 de ore pentru dictare, în afară de orele acordate pentru exerciţii de scriere, compunere, dezvoltarea vorbirii etc., care urmăresc acelaşi scop — formarea deprinderilor de exprimare corectă orală şi scrisă.

În general s-a urmărit ca studiul gramaticii să nu constituie un scop în sine, ci un mijloc de însuşire a regulilor limbii pentru formarea unor deprinderi corecte de exprimare orală şi în scris. De aceea în primele clase sînt prevăzute numeroase exerciţii gramaticale în scopul înţelegerii conştiente a regulilor şi definiţiilor: la început elevii fac numai observaţii asupra limbii, recunosc cuvintele, sunetele, cuvintele care arată nume de lucruri, însuşiri, acţiuni, pentru ca apoi să ajungă la definiţii şi reguli cu privire la fenomenele gramaticale. Cercul cunoştinţelor privitoare la principalele teme din gramatică se lărgeşte pe măsură ce elevii se dezvoltă şi puterea lor de asimilare creşte; în fiecare clasă materialul nou se sprijină pe cunoştinţele însuşite în clasele anterioare.

Programa claselor I—V prevede numeroase exerciţii şi acordă mult mai multe ore decît programa din anii anteriori pentru formarea deprinderilor ortografice.

Cadrele didactice trebuie să-şi organizeze cu grijă lecţiile pentru a traduce în viaţă modul nou de a preda gramatica prin accentuarea laturii practice a acestei discipline, prin folosirea exerciţiilor şi aplicaţiilor practice, folosind în întregime orele acordate în acest scop.

Urmărindu-se aceleaşi importante obiective, s-a sporit numărul de ore pentru compuneri, expuneri şi dezvoltarea vorbirii. Începînd cu clasele I—IV şi continuînd în clasa a V-a, programa prevede ore speciale pentru exerciţii de dezvoltare a vorbirii, copieri, dictări, povestiri după ilustraţii, după plan, reproducerea pe scurt a unor texte citite, scoaterea ideilor principale, alcătuirea unor compuneri etc. La clasa a V-a sînt prevăzute ore speciale pentru alcătuirea unor tipuri de scrisori, articole pentru gazeta de perete. Introducerea acestor activităţi la clasele unde se pot preda mai complet şi pot fi însuşite mai temeinic de către elevi a fost apreciată în consfătuirile cadrelor didactice ca deosebit de utilă. Ţinînd seama de importanţa pe care o au aceste activităţi în pregătirea elevilor pentru viaţă, cadrele didactice vor acorda toată atenţia desfăşurării lor.

*

În şcoala de 8 ani s-au creat condiţii optime pentru predarea istoriei la clasele V—VIII, pentru a mări eficienţa ei instructiv-educativă. Astfel, pe baza planului de învăţămînt, în clasa a V-a se predă, începînd din acest an şcolar, numai istoria antică, în 2 ore pe săptămînă, spre deosebire de şcoala de 7 ani, unde la această clasă se preda în acelaşi număr de ore — pe lîngă istoria antică — şi istoria evului mediu. Noua programă de istoria antică pentru clasa a V-a cuprinde în general acelaşi volum de cunoştinţe ca şi vechea programă, dar numărul de ore acordat principalelor capitole şi lecţii aproape s-a dublat. Aceasta oferă profesorilor posibilităţi efective pentru a respecta particularităţile de vîrstă ale elevilor, puterea lor de înţelegere şi de asimilare a faptelor istorice, le rezervă mai mult timp pentru a folosi un material didactic variat şi diferite lecturi care să vină în sprijinul formării la elevi a unor reprezentări concrete despre viaţa popoarelor din antichitate şi al înţelegerii ideilor fundamentale care se desprind din studiul istoriei.

Tendinţa unor profesori de a transmite elevilor mai multe cunoştinţe decît cele prevăzute de programă constituie una din sursele principale ale supraîncărcării lor. Astfel de practici trebuie definitiv înlăturate. Programa de istorie pentru clasa a V-a, care prezintă îmbunătăţiri sensibile pe linia uşurării muncii elevilor, va putea să prindă viaţă cu adevărat numai în măsura în care profesorii vor respecta cerinţele ei.

*

În ceea ce priveşte predarea ştiinţelor naturale, în planul de învăţămînt al şcolii de 8 ani intervin două aspecte noi — şi anume: începerea studiului cu zoologia, nu cu botanica şi studierea zoologiei în clasa a IV-a. Astfel elevii sînt introduşi treptat începînd cu clasa a IV-a în studiul sistematic al ştiinţelor naturale, care porneşte de la o disciplină mult mai restrînsă ca sferă. Programa de zoologie pentru clasa a IV-a care se aplică în acest an şcolar şi-a propus ca scop să-i familiarizeze pe elevi cu cunoaşterea naturii în aspectele sale cele mai evidente pentru ei — şi anume cunoaşterea elementară a regnului animal. În felul acesta studiul ştiinţelor naturale se bazează pe interesul şi curiozitatea vie a copiilor, care se îndreaptă de preferinţă spre tot ceea ce este viaţă, creştere, dezvoltare şi în legătură imediată cu viaţa şi activitatea omului. În acelaşi timp, pe această cale se dezvoltă spiritul de observaţie al elevilor şi ei sînt conduşi spre înţelegerea legăturilor, a cauzalităţii din natură. Programa este în aşa fel orientată încît lecţiile pornesc de la condiţiile de viaţă în care trăiesc animalele, dînd elevilor posibilitatea ca, pe baza experienţei lor de viaţă, a observaţiilor proprii şi a observaţiilor organizate sub conducerea cadrelor didactice să înţeleagă caracteristicile animalelor, comportamentul lor şi, în linii mari, structura internă şi foloasele pe care le aduc.

În predarea cunoştinţelor de zoologie trebuie să pornească de la materialul viu. Pe cît posibil este bine ca animalele să fie observate în condiţiile lor de viaţă. De asemenea, este necesar să se folosească un material didactic cît mai variat, toate acestea constituind sursa principală pentru însuşirea clară şi temeinică a cunoştinţelor elementare prevăzute în programă.

Ca şi la alte obiecte, cadrele didactice trebuie să acorde toată atenţia îndrumării elevilor în munca cu manualul, cu atît mai mult cu cît la această clasă se predă pentru prima dată această disciplină.

*

Pe principiul unităţii didactice a şcolii de 8 ani şi în consecinţă pe principiul repartizării cunoştinţelor pe ansamblul claselor I—VIII a fost elaborată şi programa de matematică. Cercul de cunoştinţe şi de noţiuni pe care elevii trebuie să le primească în clasele I—VIII a fost mai judicios stabilit pe fiecare clasă, ţinîndu-se seama de experienţa desprinsă din predarea acestui obiect de învăţămînt, de sugestiile şi îndrumările făcute în consfătuirile raionale din acest an de către numeroase cadre didactice.

Caracterul accesibil şi însuşirea temeinică a cunoştinţelor a fost asigurată prin trecerea unor noţiuni mai grele în clasele mai mari, prin acordarea unui număr mai mare de ore pentru exerciţii şi probleme cu caracter practic, printr-o mai bună corelaţie a matematicii cu celelalte discipline.

Obiectivul principal în predarea matematicii la clasele I—IV este formarea deprinderilor de calcul oral şi scris, dezvoltarea gîndirii logice. În acest scop, o serie de noţiuni mai grele, care s-au dovedit mai puţin accesibile vîrstelor respective au fost trecute la clase mai mari. Astfel, de la clasa III-a s-au scos temele privitoare la: numere concrete simple, numere abstracte, transformări, întrucît sînt dificile pentru această clasă. Ele se studiază acum în clasa a V-a. De asemenea, temele privitoare la: noţiunea de pătrat şi la măsurători pe teren pentru aflarea perimetrului s-au trecut la clasa a IV-a, unde împreună cu noţiunile despre triunghi, paralelogram şi trapez vor forma un capitol unitar. În clasa a IV-a nu se mai studiază temele: număr mixt, transformarea numărului mixt în fracţie ordinară, scoaterea întregului dintr-o fracţie, paralelipipedul dreptunghic şi volumul său, care urmează să fie studiate în clasa a V-a. De asemenea, în clasa a IV-a nu se mai predă capitolul despre procente. În vechea şcoală, studiul procentelor în această clasă era justificat, întrucît majoritatea celor ce absolveau patru clase nu-şi mai continuau studiile. În şcoala de 8 ani, acest capitol se va preda în clasa a VIII-a.

Materia predată în clasa a V-a este o continuare firească a noţiunilor predate anterior, care acum se consolidează şi se întregesc. Pentru a realiza această legătură firească cu clasele I—IV, pentru ca noţiunile şi cunoştinţele să se lărgească şi să se întregească, programa de aritmetică pentru clasa a V-a prevede o altă ordine în tratarea materiei. Astfel, în capitolul „Numeraţia", cu care începe studiul aritmeticii, au fost incluse şi numerele zecimale care se studiau mult mai tîrziu. În felul acesta ele se tratează mai organic şi mai legat de modul de predare din clasele anterioare. Această ordine înlesneşte înţelegerea unor proprietăţi referitoare la numere întregi şi zecimale, ca: dacă unui număr îi adăugăm unul, două... zeruri la dreapta, numărul se măreşte cu 10, 100... de ori; dacă mutăm virgula spre stînga peste o cifră, două... valoarea numărului se micşorează de 10. 100... de ori etc. Toate aceste proprietăţi se predau numai pe exemple numerice.

De asemenea, noua programă prevede ca toate noţiunile referitoare la sistemul metric să se predea unitar şi nu disparat, ca pînă acum. În felul acesta se creează o bază mai trainică pentru rezolvarea problemelor cu numere întregi şi zecimale, cu date luate din practică, din viaţa de toate zilele.

Capitolul privind operaţiile cu numere întregi şi zecimale urmăreşte consolidarea şi amplificarea cunoştinţelor căpătate în anii precedenţi. Faptul că operaţiile cu numere zecimale se vor preda o dată cu operaţiile cu numere naturale creează condiţiile unei mai temeinice însuşiri a acestora de către elevi.

Pentru prima dată programa de clasa a V-a prevede un capitol distinct consacrat elementelor de geometrie. Întrucît noua programă a claselor I—IV nu mai cuprinde unele noţiuni de geometrie, introducerea lor în clasa a V-a este necesară pentru a se putea rezolva probleme cu conţinut geometric. Aici se vor preda noţiuni despre perimetrul şi aria cercului, aria trapezului, lungimea şi aria cercului, aria şi volumul paralelipipedului dreptunghic şi a cilindrului, dîndu-se numai formulele respective, fără demonstraţii, în circa 5—6 ore. În restul orelor rezervate acestui capitol se vor efectua numeroase probleme cu conţinut geometric.

Constanţa Muscă
Cornelia Prichea
inspectori în Direcţia metodică din M.I.C.

(Urmare în numărul viitor)

TEME LUATE IN CERCETARE

Studierea problemelor specifice ale predării în şcolile serale devine tot mai mult una dintre preocupările de seamă ale cercetătorilor de la Institutul de ştiinţe pedagogice. Astfel, cercetătorii studiază probleme privind metodica şi structura lecţiilor de literatură romînă, structura şi metodica lecţiilor de matematică, legarea cunoştinţelor de chimie de problemele producţiei, metode şi procedee specifice predării ştiinţelor naturale şi geografiei, folosirea experienţei de viaţă a muncitorilor-elevi în lecţiile de marxism-leninism, verificarea şi fixarea cunoştinţelor în lecţiile de istorie etc.

În legătură cu toate aceste probleme se elaborează lucrări bazate pe observaţiile efectuate asupra muncii desfăşurate la unele şcoli medii din Capitală, cum ar fi şcoala medie serală de pe lîngă uzinele „23 August", secţia serală a şcolii medii „Gh. Lazăr" etc. Multe lucrări se află în momentul de faţă într-o fază înaintată, autorii lor ajungînd la unele concluzii a căror valabilitate urmează să fie verificată în practică. Aşa, de exemplu, lucrarea privind structura şi metodica lecţiilor de matematică preconizează o nouă echilibrare şi repartizare a timpului rezervat fiecărei verigi a lecţiei în parte. Autorul propune ca, ţinîndu-se seama de timpul redus de care dispun muncitorii-elevi pentru studiul individual ora de matematică din şcoala serală să fie repartizată în trei părţi egale pentru verificare, comunicare şi fixare. Astfel, se va da profesorului posibilitatea să insiste mai mult asupra verificării şi fixării şi să contribuie deci într-o mai largă măsură la însuşirea şi consolidarea cunoştinţelor muncitorilor-elevi. În aceeaşi lucrare se propune ca, pentru unele teme mai dificile din programa de matematică, de exemplu pentru „Teorema celor trei perpendiculare" sau „Reducerea la primul cadran", unde se simte nevoia de mai multă concretizare, să se utilizeze orele duble.

În lucrarea care tratează probleme privind metodica şi structura lecţiilor de literatură sînt analizate modalităţile de îmbinare a expunerii cu analiza literară, punîndu-se un accent deosebit pe problemele planului expunerii şi ale analizei pe tipuri de opere literare în condiţiile învăţămîntului seral. În legătură cu structura lecţiilor este abordată chestiunea utilizării unui şir de lecţii rezervate exclusiv comunicării, după care verificarea cunoştinţelor se efectuează în lecţii care au numai acest scop. Acest mod de organizare a predării este justificat în lucrare prin argumente legate de particularităţile şcolii serale. Autorul arată că, lucrînd cu oameni maturi, care au deprinderea muncii conştiente, profesorul din şcoala serală îşi poate permite să nu verifice cunoştinţele în fiecare oră, ci numai la sfîrşitul unui şir de lecţii, atunci cînd muncitorii-elevi au căpătat o vedere de ansamblu asupra problemei studiate.

Luînd în discuţie problema analizei operelor literare, lucrarea insistă asupra metodelor şi procedeelor ce pot fi utilizate pentru înarmarea muncitorilor-elevi cu deprinderi de analiză literară.

Studiul diverselor aspecte ale muncii în şcoala serală pe care l-a întreprins Institutul de ştiinţe pedagogice este foarte bine venit. El îşi va dovedi şi mai mult utilitatea în măsura în care va contribui la rezolvarea problemelor practice care stau în faţa profesorilor din şcolile serale.

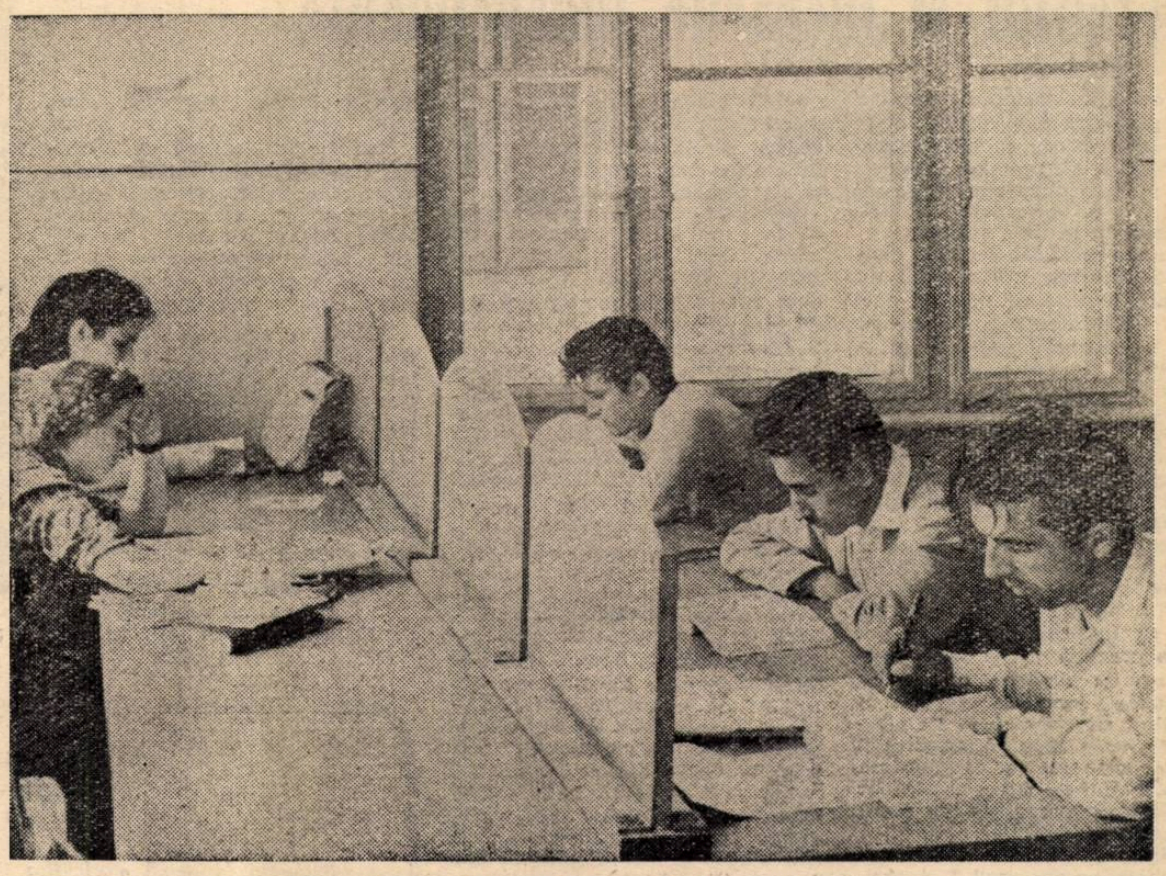

Muncitori-elevi în timpul studiului la biblioteca şcolii

Verificarea cunoştinţelor

Dat fiind că muncitorii-elevi pot rezerva studiului individual un timp redus, toate aspectele activităţii desfăşurate de către profesorii şcolilor serale se concentrează spre însuşirea cunoştinţelor într-o cît mai mare măsură încă din clasă, din timpul lecţiilor. Acest fapt determină şi caracterul deosebit pe care îl capătă verificarea cunoştinţelor în condiţiile învăţămîntului seral. Aici, verificarea cunoştinţelor nu mai poate fi redusă la rolul ei limitat — de a constata în ce măsură elevii sînt pregătiţi sau nu — ci devine un factor menit să contribuie şi la consolidarea şi lărgirea cunoştinţelor predate.

Conştienţi fiind de necesitatea utilizării în acest mod a verificării, profesorii din şcoala noastră folosesc diverse metode şi procedee pentru a o face cît mai eficientă. În rîndurile de faţă voi încerca să prezint cîteva aspecte ale experienţei acumulate de noi pe această linie.

În momentul verificării propriuzise, efectuate la lecţiile obişnuite, profesorii manifestă multă preocupare pentru antrenarea unui număr cît mai mare de elevi la răspunsuri. De asemenea, ei îmbină răspunsurile orale cu efectuarea experienţelor. La verificarea unei lecţii de chimie cu tema „Compuşii oxigenaţi ai sulfului — bioxidul de sulf", de pildă, profesorul a cerut unui elev să arate proprietăţile fizice şi chimice ale bioxidului de sulf, iar altuia să efectueze experienţa menită să demonstreze expunerea.

Într-un mod asemănător s-a procedat la o lecţie de fizică. Verificînd cum au fost însuşite cunoştinţele din lecţia „Generatorul de curent continuu" profesorul a solicitat patru elevi. Unuia din ei i-a cerut să arate ce este un generator de curent continuu, care sînt părţile lui principale, tipul generatorului studiat şi principalele defecţiuni ce le poate avea generatorul de acest tip. Celui de-al doilea — să expună procedeele de verificare a întreruperii bobinajului rotorului şi să calculeze randamentul şi rezistenţa motorului, şi caracteristicile principale ale curentului. Apoi, ceilalţi doi elevi au efectuat operaţia de montare şi demontare a generatorului, punînd în evidenţă principalele lui părţi componente.

Se înţelege că antrenarea unui număr cît mai mare de elevi în activităţile din cadrul verificării duce la consolidarea cunoştinţelor acestora.

La unele materii nu se foloseşte totdeauna verificarea la lecţie. Profesorii din şcoala noastră folosesc şi un tip de lecţie-seminar, rezervată exclusiv verificării. Acest tip de lecţie a fost folosit îndeosebi în orele de economie politică şi socialism ştiinţific. Este ştiut că muncitorii-elevi posedă o anumită pregătire ideologico-politică, dobîndită la locul de muncă. Ei înţeleg şi îşi însuşesc relativ uşor noile noţiuni de economie politică şi socialism ştiinţific. De aceea lecţiile-seminar nu au numai scopul de a consolida aceste noţiuni, ci de a le repeta într-o nouă ordine, de a cere elevilor să facă o prezentare de ansamblu asupra problemelor studiate în cadrul unui capitol, să stabilească legăturile dintre diverse fenomene sociale studiate disparat, să deducă legile generale din aspectele concrete ale fenomenelor şi invers. În acest scop, în lecţiile-seminar se cere unui elev să dezvolte liber o problemă. Este de remarcat că profesorii din şcoala noastră reduc pe cît este posibil întrebările repetate care cer răspunsuri scurte, sumare, şi cer elevilor să expună singuri, în mod independent, un anumit subiect sub toate laturile lui. Aceasta este o particularitate a muncii în şcoala serală unde lucrăm cu oameni maturi.

Procedeele şi metodele de verificare amintite aici permit profesorilor să examineze de mai multe ori în cursul unui semestru pe toţi muncitorii-elevi, astfel încît îşi pot da seama permanent de stadiul cunoştinţelor lor şi pot lua la timp măsurile necesare. Folosindu-le, noi căutăm mereu şi alte căi şi mijloace care să ducă la rezultatele dorite.

Prof. C. Prisecaru

directorul şcolii serale de pe lîngă Uzinele de utilaj petrolier şi chimic din Bucureşti

Probleme însemnate

Activitatea conducătorului unei şcoli sau secţii serale se deosebeşte de cea din şcolile de zi nu atît prin obiectivele ei, cît prin mijloacele şi metodele folosite pentru realizarea acestora.

Desigur că şi în şcolile de zi realizarea planului de şcolarizare, de pildă, constituie o preocupare centrală. În şcoala serală, însă, aceastăpreocupare capătă un aspect diferit şi implică utilizarea unor procedee şi metode cu totul deosebite.

Iată, de pildă, cîteva din procedeele pe care le foloseşte colectivul nostru pedagogic pentru realizarea planului de şcolarizare. Vom începe cu problema recrutării viitorilor elevi, căci experienţa dobîndită în anii trecuţi ne arată că această problemă este actuală tocmai acum, în primele luni ale semestrului I.

Am şi pornit, de aceea, acţiunile legate de recrutarea viitorilor muncitori-elevi pentru cursurile pregătitoare de şase luni în vederea probei de verificare pentru admiterea în clasa a VIII-a, cursuri care se deschid, după cum se ştie, în primele zile ale lunii ianuarie. Acţiunile au început cu popularizarea largă a prospectului înfăţişînd condiţiile de înscriere şi înlesnirile pe care statul nostru le acordă muncitorilor-elevi. Pentru aceasta folosim afişajul în cadrul întreprinderilor, ziarele locale şi staţia de radioficare a oraşului. Ca şi în anii trecuţi, la începutul lunii decembrie, după ce în prealabil comisiile de selecţionare vor fi constituite sau reorganizate, vom organiza adunări în cadrul întreprinderilor. Apoi membrii comisiilor de selecţionare vor sta de vorbă individual cu muncitorii ce urmează a fi cuprinşi la cursuri. Menţionez că în cei trei ani de cînd folosim acest complex de măsuri am realizat de fiecare dată la cursurile de pregătire o cifră medie de 70—80 muncitori, ceea ce reprezintă un rezultat bun faţă de numărul întreprinderilor din oraşul nostru.

Acţiunea de recrutare a viitorilor elevi este reluată şi în perioada iunie-august, înaintea probei de verificare, cînd folosim din nou procedeele utilizate la începutul anului şcolar.

Nu trebuie să se înţeleagă însă că ne limităm doar la „campanii". Acţiunea de recrutare are la noi, în fapt, un caracter permanent continuu. Cadrele didactice stau de vorbă regulat cu muncitorii, cu prilejul vizitelor pe care le fac la locul de producţie. În cele două perioade menţionate mai sus acţiunea doar se intensifică, căpătînd o deosebită intensitate.

Un alt aspect important al muncii desfăşurate în secţia noastră serală îl constituie asigurarea unei frecvenţe ridicate. Printre procedeele folosite în acest scop credem că merită a fi menţionate două. Primul constă în faptul că prezentăm periodic comisiilor de selecţionare situaţia frecvenţei elevilor. Analizînd cele semnalate de noi comisiile de selecţionare iau măsuri pentru remedierea situaţiilor nesatisfăcătoare. Al doilea procedeu constă în organizarea la întreprinderi a unor consfătuiri care au loc la aproximativ zece săptămîni după începerea fiecărui semestru, în care se analizează situaţia frecvenţei. Experienţa ne-a dovedit că termenul de zece săptămîni este cel mai potrivit, căci este suficient pentru a se putea trage concluzii asupra regularităţii cu care frecventează fiecare elev şi totodată mai rămîne o perioadă suficientă pînă la lucrările de control semestriale, aşa încît măsurile luate în urma consfătuirii să poată avea urmările scontate de noi. La aceste consfătuiri participă — pe lîngă muncitorii-elevi şi membrii comisiei de selecţionare — muncitori fruntaşi, şefi de secţii, absolvenţi ai şcolii serale din cadrul întreprinderii etc. Atitudinea colectivului în care lucrează muncitorii-elevi faţă de felul în care aceştia răspund eforturilor făcute pentru a li se crea condiţiile necesare studiului are o înrîurire foarte însemnată asupra lor şi îi stimulează să-şi îndeplinească în mod cît mai conştiincios îndatoririle.

Organizăm consfătuiri de acest fel şi în cadrul şcolii cu muncitorii-elevi care sînt împărţiţi cîte doi-trei la o întreprindere. În asemenea cazuri invităm la şcoală conducerile întreprinderilor, reprezentanţi ai organizaţiilor de partid, sindicale şi U.T.M. şi muncitori fruntaşi.

Am înfăţişat aici cîteva dintre procedeele pe care le folosim noi pentru a asigura îndeplinirea planului de şcolarizare. Ar fi bine dacă prin intermediul gazetei noastre am afla şi alte metode specifice care se folosesc în şcolile sau secţiile serale, atît pentru rezolvarea acestei probleme, cît şi în procesul de învăţămînt. Credem că un schimb de experienţă realizat prin intermediul paginilor „Gazetei învăţămîntului" ne-ar fi de un real folos.

Prof. R. Muşat

directorul secţiei serale de pe lîngă Şcoala medie nr. 1 — Buzău

În materialele publicate în pagina de faţă se ridică diverse probleme în legătură cu verificarea cunoştinţelor în învăţămîntul seral. Pe baza experienţei proprii sau în urma cercetării ştiinţifice, unii tovarăşi au ajuns la concluzia că în anumite condiţii, la anumite discipline, profesorii din şcolile serale pot să nu verifice cunoştinţele în fiecare lecţie, înlocuind această verificare obişnuită cu ore speciale consacrate numai verificării, care au loc la sfîrşitul unui şir de lecţii, după epuizarea unei teme sau a unui întreg capitol.

Întrucît multe din problemele specifice predării în condiţiile învăţămîntului seral se află încă în curs de clarificare, solicităm cadrele didactice din şcolile serale ca, pe baza experienţei lor, să-şi spună părerea în această problemă.

Exerciţiul şi lucrările independente

O condiţie esenţială pentru buna pregătire a viitorilor muncitori este aceea ca ei să efectueze lucrările practice bazîndu-se pe temeinice cunoştinţe de tehnologie. pe priceperi şi deprinderi însuşite în mod ştiinţific.

În unele şcoli din sectorul confecţiilor se foloseau însă, pînă nu de mult, o serie de practici empirice. „Fiţi atenţi şi lucraţi ca mine" — spuneau unii maiştri-instructori Iar atunci cînd vreun ucenic nu lucra ca ei. cînd încurca ordinea operaţiilor, aceşti maiştri afirmau, dînd din umeri : „N-are aplicaţie, nu-i atent". Este clar că. instruiţi prin astfel de metode. era greu ca ucenicii să aibă „aplicaţie".

Sarcina maistrului-instructor care în sectorul confecţiilor, după cum se ştie, predă şi tehnologia meseriei, este de a îndruma pe elevi să înţeleagă că exerciţiul, munca practică. are o bază ştiinţifică, să le explice care sînt principiile teoretice aplicate în exerciţiul ce urmează să fie efectuat şi mai ales să asigure el însuşi, prin instructaj, strînsa corelaţie între cunoştinţele de tehnologie şi operaţiile de lucru efectuate.

Desigur că primele exerciţii ale ucenicilor din anul I, exerciţii care au loc în această perioadă, se efectuează pe baza explicaţiilor primite concomitent din partea profesorului. Ei prelucrează apoi aceste explicaţii fie în caietele de tehnologie sub forma unor schiţe sau grafice, fie sub formă de tipare sau mulaje.

O simplă deprindere mecanică, meşteşugărească, de efectuare a unui tipar. de exemplu, nu poate ajuta pe ucenici într-o situaţie nouă. adică atunci cînd se dau alte măsuri pentru tiparul respectiv. În schimb atunci cînd au deprinderea de a rezolva corect calculele cerute de construcţia tiparelor. ucenicii vor putea folosi această deprindere la măsuri noi.

De aceea. îndată ce ucenicii şi-au însuşit anumite priceperi sau deprinderi legate de tehnologia confecţiilor, le dau să efectueze exerciţii pentru care le indic numai planul, cerîndu-le să aplice ei înşişi cele învăţate. Bineînţeles că munca se desfăşoară sub directa mea supraveghere. De exemplu, după ce s-au efectuat exerciţii privind procesul tehnologic de confecţionare a cusăturii refec lată, cer ucenicilor să execute singuri cusătura refec mai îngustă, aplicată la alt domeniu al confecţiilor.

Caut ca exerciţiile să pornească de la simplu la complex. De aceea întîi cer să se efectueze exerciţii de mînuire corectă şi abia apoi trec la exerciţii pentru diferite operaţii — croit, tivit etc. Pentru a trezi interesul ucenicilor şi pentru a permite în acelaşi timp aplicarea regulilor învăţate anterior caut ca exerciţiile să fie cît mai variate. În felul acesta se dezvoltă şi independenţa în muncă a ucenicilor. Ei încep să devină stăpîni pe meserie şi s-o iubească.

O altă cerinţă importantă este ca exerciţiul nou să se repete la început mai des, iar apoi, pe măsura formării deprinderilor respective, să fie repetat la intervale mai mari de timp. Am raportat întotdeauna această cerinţă la stadiul de calificare al ucenicilor. În perioada de formare a priceperilor le dau exerciţii mai scurte, apoi din ce în ce mai lungi, iar o dată cu fixarea deprinderilor dau exerciţii complexe care să oglindească cît mai corect şi mai amplu nivelul de pregătire profesională caracteristic perioadei respective.

O metodă larg folosită în tehnologia confecţiilor şi foarte importantă pentru formarea unor deprinderi cu caracter creator este executarea lucrărilor independente. Acestea se organizează de obicei la sfîrşitul predării unor teme speciale (cum ar fi temele privind construcţia tiparelor de îmbrăcăminte, a mulajelor respective şi a proceselor tehnologice de confecţionare a produselor de îmbrăcăminte prevăzute în programa şcolară). Mă străduiesc să pregătesc minuţios şi din timp astfel de lucrări, pe care le anunţ dinainte ucenicilor pentru ca ei să-şi aducă materialul necesar (carton, centimetru, instrumente de măsurat la scară redusă. ace cu gămălie, creioane colorate. modele). Înainte ca ucenicii să înceapă lucrul le dau o serie de explicaţii.

Folosind metoda demonstraţiei, le arăt cum trebuie efectuată lucrarea. De asemenea, le recomand să treacă în caietul de tehnologie datele cuprinse în lucrarea respectivă — măsuri, tehnica de lucru, observaţii speciale.

Notările din caietul de tehnologie dezvoltă spiritul de observaţie al elevilor, spiritul critic şi autocritic, precum şi simţul răspunderii. Totodată, notările din caiet constituie un fel de oglindă a gradului de pregătire al elevilor în diferite perioade.

Ţinînd seama de specificul pregătirii viitorilor muncitori din sectorul confecţiilor, în care predarea tehnologiei se întrepătrunde cu orele de lucrări practice, aplicarea unei metodici ştiinţifice în efectuarea exerciţiilor şi lucrărilor practice independente constituie un element primordial în reuşita lecţiilor.

Elena Stoia
Şcoala profesională
a Fabricii de confecţii şi tricotaje
„Bucureşti"

Una din primele şi cele mai importante deprinderi practice o constituie măsurarea corectă şi exactă a pieselor

Maistrul

Excursia în uzină a elevilor din anul I a durat cu aproape o oră mai mult decît se prevăzuse în program. Faptul acesta, oarecum neobişnuit dacă ţii seama că cel ce a condus-o era un pedagog cu experienţă ca maistrul Eugen Săvescu, se datora desigur, într-o măsură, interesului tinerilor de abia intraţi în şcoală pentru tehnica nouă, pentru maşinile şi agregatele moderne. Dar a contribuit la prelungirea ei şi faptul că în multe din secţiile uzinei maistrul-instructor a fost pus în situaţia de a zăbovi mai mult în dreptul unor maşini la care lucrau muncitori tineri, pentru a da unele sfaturi şi explicaţii pe care le cereau aceştia cu privire la reperele mai complicate pe care le primiseră în lucru.

O oră în plus peste timpul planificat pentru excursie. Dar pentru nici unul dintre elevi această depăşire nu a părut obositoare. La plecarea din uzină îl priveau cu alţi ochi pe maistrul-instructor.

Pînă atunci ştiau puţine despre el. Era „tovarăşul care va preda cunoştinţele profesionale în atelier". Nici acum nu le dăduse nimeni amănunte asupra biografiei lui. Şi totuşi aflaseră multe, observaseră multe. Au înţeles din încrederea cu care îl priveau muncitorii, din sfaturile tehnice pe care i le cereau că are o înaltă pregătire profesională şi un adevărat spirit tovărăşesc. Maistrul-instructor nu mai era acum numai „tovarăşul cu care vom învăţa meseria", ci un om apropiat, privit cu căldură. Ştiau că au de la cine învăţa, că nădejdea lor de a deveni muncitori de înaltă calificare se poate baza pe sprijinul de mare preţ al îndrumătorului în tainele meseriei.

Cînd au aflat că maistrul-instructor e comunist, că a lucrat în uzină, numărîndu-se tot timpul printre fruntaşii în producţie, li s-a părut foarte firesc. Au prins şi mai multă dragoste pentru îndrumătorul lor la practică, l-au privit cu şi mai multă încredere, ca pe un sfătuitor de nădejde în toate privinţele.

Tîlcul întîmplării e uşor de desprins pentru majoritatea cititorilor noştri, pedagogi cu experienţă. Oare îl vor înţelege şi acei maiştri care predau insuficient anumite teme de bază pentru că de fapt nu stăpînesc ei înşişi tehnica executării lor ?

Că prestigiul unor asemenea maiştri-instructori care nu cunosc pe deplin toate lucrările legate de meseria pe care o predau iese compromis definitiv după asemenea lecţii, e evident. Mult mai grav e însă faptul că în astfel de condiţii elevii nu învaţă meseria. Deci pretutindeni, un obiectiv central — maistrul-instructor să fie în acelaşi timp fruntaş în meseria pe care o predă.

AL. C.

Atenţie sporită predării matematicii

În învăţămîntul profesional şi tehnic creşte simţitor an de an, nivelul predării disciplinelor de cultură tehnică şi al pregătirii practice în producţie.

Pentru a asigura formarea multilaterală a viitorilor muncitori şi tehnicieni, este necesar să ridicăm la acelaşi nivel predarea cunoştinţelor de cultură generală. Din păcate, în unele şcoli, deşi este cunoscut acest adevăr, nu se iau întotdeauna măsurile corespunzătoare.

De curînd am asistat la o lecţie de geometrie cu tema „Figuri asemenea", predată la anul I „D" al şcolii profesionale din cadrul Grupului şcolar de energie electrică „I. Rangheţ" din Bucureşti.

Profesoara a început prin a reaminti teorema lui Thales şi unele consecinţe ale acesteia. Apoi a anunţat tema lecţiei noi. În continuare, după definirea poligoanelor asemenea profesoara a trecut la triunghiuri asemenea. la demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării şi a primului caz de asemănare a două triunghiuri Dar aceste demonstraţii au suferit de serioase greşeli de ordin ştiinţific care, fără îndoială, au produs confuzii în mintea elevilor. Pe tablă şi în caietele lor au apărut relaţii eronate, din care profesoara a încercat în mod forţat să deducă faptul că demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării a fost bine făcută. Se ştie că ducînd o paralelă la latura unui triunghi, aceasta formează cu celelalte două laturi un triunghi asemenea celuilalt. Profesoara a scris pe tablă proporţia rezultată între segmentele determinate de paralela la o latură prin aplicarea directă a teoremei lui Thales. Rapoartele respective au fost egalate cu raportul dintre segmentul de pe paralelă şi cea de a treia latură a triunghiului, dar în şirul de rapoarte egale astfel obţinute laturile triunghiului format prin ducerea paralelei nu au figurat ca atare. Totuşi, s-a tras concluzia că triunghiurile sînt asemenea.

O greşeală de conţinut s-a evidenţiat şi în demonstrarea cazului I de asemănare : s-a afirmat că prin simpla suprapunere convenabilă a celor două triunghiuri rezultă paralelismul celei de a treia perechi de laturi, adică tocmai faptul care trebuia să fie dovedit.

Desigur că astfel de „demonstraţii" nu pot nici pe departe să contribuie la formarea gîndirii logice a elevilor, ci pot cel mult impune însuşirea formală a unor concluzii fără fundamentul logic necesar

Că profesoara nu a gîndit suficient asupra lecţiei a rezultat şi din faptul că atît în timpul acesteia cît şi ulterior a susţinut că. pentru ca două triunghiuri să fie asemenea sînt necesare 6 condiţii, ignorînd faptul că proporţionalitatea laturilor omoloage se exprimă prin două condiţii.

Tot greşeli de conţinut pot fi considerate şi alte aspecte ale lecţiei. Astfel. profesoara n-a corectat greşeala făcută la tablă de un elev care a notat asemănarea a două triunghiuri cu semnul folosit pentru notarea aproximării. Ca urmare, în maculatoa-ele elevilor a apărut o notaţie care cu drept cuvînt va fi trezit nedumeriri după o confruntare sumară cu manualul. În definirea triunghiurilor asemenea nu s-a precizat că unghiurile trebuie să fie respectiv egale, deşi în planul de lecţie al profesoarei definiţia era notată corect.

O trăsătură cu totul negativă a lecţiei a fost caracterul ei abstract, rupt de viaţă. Principiul legării de practică, de viaţă a lecţiilor trebuie să fie un far călăuzitor şi pentru profesorii care predau obiecte de cultură generală în şcolile profesionale. Viitorii electricieni sau specialiştii în motoare Diesel pe care îi pregăteşte şcoala profesională „I. Rangheţ" trebuie să fie convinşi de necesitatea însuşirii temeinice a cunoştinţelor de matematică văzînd rostul acestora în cadrul aplicaţiilor practice făcute în clasă. Ar fi fost necesar, de aceea. ca profesoara să meargă în atelierul în care elevii fac practică pentru a culege materialul faptic necesar în predare. Ea însă nu numai că n-a făcut aceasta, dar nu a folosit nici material didactic datorită căruia figurile asemenea să devină mai uşor de intuit, ci a trecut direct la definirea a două poligoane asemenea. O astfel de prezentare seacă a cunoştinţelor nu a avut desigur darul să stîrnească interesul elevilor. Ce bine ar fi fost dacă profesoara aducea în clasă hărţi la scări diferite, scheme ale unor motoare desenate la scări diferite. sau poate chiar unele piese lucrate în atelierul şcolii care să permită cunoaşterea din realitate a noţiunii de asemănare !

În acelaşi timp, ea nu a folosit procedee care să poată asigura însuşirea temeinică a cunoştinţelor de către elevi, participarea lor activă la fiecare moment al lecţiei. De pildă, dacă în demonstrarea teoremei fundamentale a asemănării ar fi scris explicit proporţionalitatea laturilor omoloage, elevii ar fi văzut din concluzie necesitatea construcţiei unei paralele ajutătoare. În felul cum a fost prezentată lecţia, însă, această construcţie a apărut ca un artificiu.

O verigă principală în predarea cunoştinţelor noi o constituie fixarea. Dar, deoarece profesoara nu şi-a dozat bine timpul pentru fiecare etapă a lecţiei, fixarea a căpătat un caracter formal, limitîndu-se la cîteva întrebări referitoare la materialul parcurs. Era mult mai util, desigur, dacă se efectuau unele aplicaţii numerice sau unele probleme care să contribuie realmente la fixarea cunoştinţelor predate. Timpul necesar s-ar fi putut obţine prin reducerea timpului pentru verificare, cu atît mai mult cu cît lecţia precedentă de geometrie avuse loc în aceeaşi zi, cu două ore mai devreme. Trebuie să menţionăm cu acest prilej că programarea a 2 ore de geometrie într-o zi contravine instrucţiunilor cu privire la evitarea supraîncărcării elevilor şi dovedeşte că direcţia şcolii nu manifestă suficientă grijă pentru respectarea unor cerinţe pedagogice elementare.

Ce concluzii importante se desprind din felul cum a fost predată această lecţie ? Prima — şi cea mai însemnată : mai multă atenţie pentru nivelul predării disciplinelor de cultură generală. Este evident că pregătirea profesională a viitorilor muncitori cu înaltă calificare este condiţionată de pregătirea lor teoretică. Nu vom putea fi siguri că şcoala profesională „Iosif Rangheţ" dă producţiei buni muncitori dacă în această şcoală predarea matematicii înregistrează atîtea deficienţe. A doua : mai mult ajutor profesorilor care predau aceste discipline. Ne întrebăm, pe bună dreptate : care este activitatea comisiei metodice de specialitate din şcoală, dacă astfel de greşeli grave de conţinut şi de metodă pot apare în lecţiile unui profesor ?

În şcolile profesionale trebuie să se acorde o mai mare grijă predării obiectelor de cultură generală şi îndeosebi matematicii. Progresele continue ale ştiinţei şi tehnicii cer muncitori capabili să stăpînească maşinile, să realizeze inovaţii în procesul de producţie. Astfel de muncitori vor putea fi pregătiţi numai prin acordarea unei egale atenţii instruirii tehnice de specialitate şi celei de cultură generală a elevilor.

Şcoala profesională „I. Rangheţ", care face parte dintr-un grup şcolar fruntaş, dispune de forţe suficiente pentru a realiza din plin acest lucru. Principalul este să fie orientate în această direcţie toate forţele colectivului didactic.

M. Badea
inspector metodist la secţia
de învăţămînt a Sfatului
popular al Capitalei.

Muncă sistematică, de perspectivă

Cînd cei trei factori care realizează educaţia comunistă — şcoala, organizaţiile de copii şi tineret şi familia — îşi unesc eforturile şi se ajută reciproc în atingerea scopului comun, munca fiecăruia dintre ei este mai uşoară şi mai rodnică.

În articolul de faţă ne propunem să abordăm cîteva probleme cu semnificaţie deosebită pentru modul în care se organizează şi se desfăşoară activitatea comună a şcolii cu familia.

O primă categorie de probleme priveşte pe cei prin care se realizează această colaborare: pe de o parte cadrele didactice, pe de alta părinţii. În ce raport stau şcoala şi familia în procesul colaborării lor?

Deşi ambele desfăşoară o activitate unitară, cu scop şi obiective comune, şcoala — ca instituţie organizată, de stat — are rolul conducător în realizarea educaţiei comuniste, deci şi în relaţiile cu părinţii elevilor. Aceasta înseamnă că şcoala stabileşte conţinutul şi metodele activităţii cu familia, că ea îi îndrumează pe părinţi în cunoaşterea ştiinţifică a problemelor educative şi răspunde de pregătirea elevilor în procesul instructiv-educativ.

Pentru a-şi asigura rolul conducător faţă de părinţi, şcoala trebuie să fie constituită ca o forţă educativă puternică, să apară în faţa părinţilor ca un colectiv bine închegat, ai cărui membri acţionează într-o perfectă unitate. Existenţa colectivului pedagogic reprezintă deci o condiţie de bază pentru a organiza şi îndruma în mod eficient activitatea educativă a părinţilor.

O altă condiţie se referă la caracterul de sistem pe care trebuie să-l aibă activitatea comună a şcolii cu familia. Înţelegem prin aceasta că toate măsurile şcolii îndreptate spre realizarea colaborării cu părinţii trebuie să se afle într-o strînsă legătură, completîndu-se reciproc.

Pentru a uni într-o structură sistematică măsurile de colaborare cu părinţii elevilor, cadrele didactice fixează, la începutul anului şcolar, cîteva obiective de bază. Bineînţeles că în stabilirea acestor obiective se porneşte de la scopul educaţiei comuniste, de la sarcinile şcolii în etapa dată, ca şi de la condiţiile concrete ale fiecărei clase. Este necesar ca în fixarea obiectivelor să se ţină seama şi de sugestiile părinţilor.

Unele obiective, prin importanţa şi specificul lor, au un caracter permanent şi de aceea trebuie urmărite pe întreaga perioadă a şcolarizării. Aşa sînt, de pildă, colaborarea cu părinţii pentru organizarea şi consolidarea colectivului de elevi, pentru educarea atitudinii comuniste faţă de muncă şi formarea deprinderilor de muncă etc. Alte obiective sînt caracteristice unei anumite perioade sau sînt determinate de situaţia specifică a clasei. Printre acestea se numără mobilizarea părinţilor pentru desfăşurarea unor acţiuni educative extraşcolare, pentru organizarea muncii de pregătire a examenelor etc.

Avantajele precizării obiectivelor principale ale muncii comune desfăşurate de şcoală şi familie sînt multiple: se asigură o activitate organizată, cu perspectivă, se evită fărîmiţarea eforturilor în acţiuni neesenţiale, sporadice, insuficient urmărite.

Este bine, de asemenea ca obiectivele muncii comune desfăşurate de şcoală şi familie să fie eşalonate pe perioade mari de timp. Am întîlnit într-o serie de şcoli asemenea încercări de a lărgi perspectiva muncii desfăşurate pe cîţiva ani. Bunăoară, la Şcoala medie „G. Enescu" din Sinaia planul lectoratului pentru părinţi este alcătuit pentru 3 ani, urmînd desigur să se facă unele modificări de parcurs.

În funcţie de conţinutul activităţii şcolii în rîndurile părinţilor se stabilesc şi formele de legătură între şcoală şi familie, iar nu invers, cum greşit se procedează uneori. De exemplu, cadrele didactice trebuie să introducă în sistemul de relaţii cu părinţii corespondenţa prin scrisori numai dacă nevoia de a rezolva o anumită sarcină educativă face necesară o asemenea formă. La Şcoala medie nr. 2 „M. Eminescu" din Buzău am întîlnit chiar un mod special de a folosi scrisorile către părinţi. Pentru a cointeresa într-o măsură sporită familiile elevilor în obţinerea unor bune rezultate la învăţătură şi disciplină, cadrele didactice adresează părinţilor elevilor fruntaşi scrisori de felicitare la sfîrşit de trimestru sau de an şcolar. La aceeaşi şcoală, în scopul unei mai bune legături între cadre didactice şi părinţi, a început să se încetăţenească tradiţia „întîlnirilor de joi", cînd părinţii, venind în şcoală, găsesc între anumite ore pe toţi profesorii.

Este interesant de remarcat că, pentru a atinge acelaşi scop, la Şcoala medie „Zoia Kosmodemianskaia" din Bucureşti s-a iniţiat o altă formă de legătură cu familia. În anul şcolar 1960 — 1961, părinţii elevilor din clasa a V-a „B" au participat la două adunări speciale, la care a fost de faţă întregul colectiv didactic al clasei. Discuţiile purtate între părinţi şi profesori au scos în evidenţă fapte semnificative şi importante pentru munca educativă din şcoală şi pentru cea din familie, referitoare atît la anumiţi elevi, cît şi la întreaga clasă. La aceeaşi clasă s-a simţit la un moment dat o scădere a interesului elevilor pentru muncă în general şi pentru activităţile gospodăreşti în special. Trebuia să se intervină, să se învioreze printr-o acţiune nouă, deosebită, ritmul lent în care decurgea viaţa clasei în aceea perioadă. Şi s-a găsit o asemenea acţiune. Diriginta clasei, profesorii, instructoarea detaşamentului, activul de elevi şi părinţi au organizat împreună un concurs pionieresc cu tema „Ce ştim să facem"? Copiii au fost ajutaţi la şcoală şi acasă să se pregătească pentru probele la care urmau să participe (rîndeluit, găurire cu burghiul, cusut şi îmbrăcat nasturi, lustruit ghete, curăţat cartofi etc.) La concurs au asistat şi părinţii, emoţionaţi şi bucuroşi cînd copilul lor executa cu îndemînare proba în timpul măsurat de cronometru şi nemulţumiţi cînd făceau o treabă de proastă calitate. Concursul a determinat o intensificare vădită a preocupărilor întregului colectiv de elevi pentru activităţile practice.

Am dat aceste cîteva exemple spre a demonstra ce variate posibilităţi oferă domeniul colaborării cu familia pentru manifestarea iniţiativei creatoare, pentru găsirea unor soluţii valoroase din punct de vedere educativ. În raport cu aceste posibilităţi apare cu atît mai limitată şi mai departe de spiritul nou al şcolii noastre atitudinea acelor cadre didactice care situează relaţiile lor cu familiile elevilor cu predilecţie sau chiar exclusiv în domeniul activităţii administrativ-gospodăreşti. Au fost cazuri cînd conduceri de şcoli — solicitate să prezinte realizările obţinute pe linia colaborării cu familia — au întocmit un fel de bilanţ contabil, în care se arăta ce fond s-a strîns cu concursul părinţilor şi cum a fost el utilizat. Este desigur bine venit sprijinul material al comitetului de părinţi pe şcoală pentru organizarea excursiilor, procurarea unui televizor sau radioficarea claselor. Noi aşteptăm însă şi un altfel de sprijin din partea părinţilor. Dar, pentru a-l primi, trebuie să ştim cum să-l cerem. În acest scop este necesar ca legătura cu fiecare părinte în parte să fie îndrumată spre obiective de ordin educativ şi tot către asemenea obiective să fie orientată şi activitatea comitetelor de părinţi pe clase şi pe şcoală.

Pentru ca rezultatele muncii comune a şcolii şi familiei să fie bune, cadrele didactice trebuie să se preocupe în permanenţă de pregătirea pedagogică a părinţilor, de înarmarea acestora cu cunoştinţe ştiinţifice privitoare la procesul educaţiei comuniste. Lectoratele pentru părinţi, conferinţele sau referatele prezentate la adunările cu părinţii sînt forme de propagandă pedagogică folosite frecvent în şcoala noastră. Mai puţină răspîndire au gazetele de perete pentru părinţi, vitrinele şi bibliotecile speciale cu cărţi despre educaţia în familie, care ar trebui şi ele generalizate, avînd în vedere rezultatele bune pe care le dau.

Este bine venită iniţiativa unor învăţători şi diriginţi de a antrena părinţii în prezentarea referatelor pe teme educative, după cum constituie un element pozitiv preocuparea presei centrale sau locale pentru problemele de educaţie în şcoală şi familie. Semnalăm, în acest sens, discuţia interesantă purtată în paginile ziarului „Flamura Prahovei" pe tema „Şcoala — familia — organizaţia U.T.M.", discuţie care a prilejuit evidenţierea raporturilor juste, necesare în desfăşurarea colaborării dintre cei trei factori ai educaţiei comuniste.

Iată iniţiative care marchează paşi înainte pe linia clarificării teoretice a problemelor pedagogice şi totodată duc mai departe experienţa pozitivă în rezolvarea practică a acestor probleme.

Luminiţa Ghivirigă
cercetător principal
la Institutul de ştiinţe
pedagogice

Comentarii

Sînt cazuri cînd programul de lucru al părinţilor nu le permite să-şi supravegheze copiii în timpul pregătirii lecţiilor. Dornică de a veni în sprijinul acestor părinţi, conducerea Şcolii nr. 151 din Capitală, situată în noul cvartal de locuinţe din strada Gării de Nord, a amenajat în anul şcolar trecut, cu sprijinul comitetului de părinţi, cîteva încăperi unde copiii îşi puteau pregăti lecţiile, supraveghiaţi fiind de învăţători şi profesori sau, prin rotaţie, de către părinţi cu o pregătire corespunzătoare.

A fost o iniţiativă bună, care şi-a dovedit eficacitatea. E drept, ea a cerut un efort în plus din partea cadrelor didactice, efort ce poate fi redus însă prin antrenarea mai largă a părinţilor.

Pe cînd reluarea acestei iniţiative valoroase?

IOANA PETRESCU

Nu o dată mi-a fost dat să văd în saloanele de coafură eleve de şcoală, însoţite chiar de mamele lor, comandîndu-şi o frizură excentrică.

M-a surprins, de asemenea, neplăcut şi ţinuta cu care se prezintă unele eleve la teatru, sau chiar la reuniunile tovărăşeşti pe care le organizează şcoala — rochii decoltate, tocuri înalte, diverse podoabe ţipătoare etc.

Nu sînt adepta domnişoarei Cucu din piesa „Steaua fără nume" a lui M. Sebastian. Socotesc însă absolut necesar să atragem atenţia părinţilor, să-i facem pe aceştia să înţeleagă că preocuparea excesivă a elevilor pentru modă, înclinaţia pentru podoabe excesive, fără gust, este dăunătoare, că ea distrage atenţia lor de la preocuparea principală — învăţătura, că educaţia estetică a copiilor se realizează şi prin alegerea îmbrăcămintii. În general, să pledăm pentru o ţinută decentă a elevilor, atît la şcoală cît şi în afara ei.

AURORA ARDELEANU

Comitetul de părinţi... „la lucru"

În unele şcoli părinţii sînt solicitaţi să îndeplinească activităţi avînd scopuri educative, care în mod normal trebuie efectuate de elevi.

ELEVII: — Dacă se mai con voacă multe adunări cu părinţii, vom avea cea mai frumoasă clasă...

Opinia colectivului de părinţi

Colaborarea dintre şcoală şi familie este unul dintre factorii ce condiţionează dezvoltarea multilaterală a copiilor, temeinica lor pregătire pentru viaţă, educarea lor comunistă. Dar pentru realizarea unei colaborări care să ducă la rezultatele dorite este necesar să se respecte principiile pedagogiei socialiste şi sarcinile puse în faţa şcolii şi a societăţii de către partid în domeniul formării tinerei generaţii. De aceea şcolii îi revine sarcina de a îndruma pe părinţi asupra felului cum să-şi educe copiii.

Acolo unde învăţătorii şi profesorii acţionează în acest sens principial, folosind ajutorul preţios al opiniei publice, al colectivului de părinţi, se obţine adeziunea de masă şi entuziastă a acestora spre realizarea sarcinilor comune ale şcolii şi familiei.

Experienţa noastră din anii precedenţi ne-a convins de acest fapt. La adunările trimestriale cu părinţii la şcoala noastră participă 300 — 400 părinţi şi se duc discuţii foarte interesante. La aceste consfătuiri directorul şcolii şi unii dintre profesori fac informări asupra rezultatelor obţinute de elevi în diferite sectoare ale activităţii lor şcolare, se susţin referate cu conţinut pedagogic şi se organizează schimbul de experienţă între părinţi privind metodele şi procedeele de educare a copiilor în familie. Astfel, în anul şcolar trecut s-au prezentat în consfătuirile trimestriale cu părinţii informări despre felul în care îşi desfăşoară elevii claselor VIII — XI practica în producţie, despre activitatea extraşcolară etc. Dintre referate menţionăm: „Colaborarea dintre şcoală, familie şi organizaţia de tineret şi copii", „Regulamentul şcolii şi rolul familiei în educarea elevilor pentru respectarea lui", „Munca cu cartea şi cu presa în sînul familiei". Multe dezbateri s-au desfăşurat în anul şcolar trecut pe marginea regimului zilnic al copiilor şi în problema organizării timpului lor liber. Ca urmare în unele cartiere s-au constituit comitete de părinţi care supravegheau felul cum îşi petrec copiii timpul liber şi organizau diferite acţiuni distractive pentru copii. Astfel, consfătuirile n-au constituit numai o şcoală pedagogică pentru părinţi, un bun prilej de schimb de experienţă între ei, ci au dus şi la măsuri practice.

Dar ceea ce este deosebit de important e faptul că aceste consfătuiri contribuie în mare măsură la crearea unei opinii publice în rîndurile părinţilor, opinie ce acţionează puternic în sprijinul şcolii. Voi relata cîteva cazuri concrete care arată cum a fost ajutat colectivul nostru pedagogic de către adunarea generală a părinţilor în clarificarea unor părinţi care nu se situau pe poziţii juste faţă de şcoală.

Se ştie că mai sînt unii părinţi care contestă şcolii dreptul de „a se amesteca" în felul în care sînt educaţi copiii în familie sau care se împotrivesc măsurilor luate de şcoală. Sînt şi unele cazuri, ce-i drept puţine la număr, de părinţi care manifestă dezinteres pentru munca copiilor la şcoală. Astfel, mama unei eleve din clasa a X-a „A" a refuzat să stea de vorbă cu diriginta clasei cînd aceasta făcea vizite la domiciliul elevilor. Mama unui elev din clasa a III-a „D" a pretins învăţătoarei să dea elevului numai note de 9 şi 10, deoarece considera că fiul ei e foarte bine pregătit. În aceeaşi clasă o mamă a pretins învăţătoarei să o primească la lecţie, să vadă ea însăşi dacă copilul ştie sau nu lecţia. Au fost şi cazuri cînd unii părinţi, ca cei ai unei eleve din clasa a IX-a, au protestat vehement împotriva sancţionării fiilor lor pentru încălcarea regulamentului şcolar.

Ce am făcut în astfel de împrejurări? Cum am reuşit să îndreptăm situaţia?

Am pus aceste cazuri în dezbaterea consfătuirilor trimestriale ale părinţilor. Pe noi ne interesa să discutăm o atitudine sau alta, să o adoptăm sau să o respingem. În general, să lămurim părinţii în cauză, fără însă a-i nemulţumi. Şi am reuşit. Caracterul convingător al discuţiilor a determinat în cele din urmă şi pe părinţii care greşiseră să-şi revizuiască atitudinea şi să colaboreze cu şcoala. Ne-am convins astfel în practică că opinia colectivului de părinţi constituie o mare forţă pedagogică ce militează în sprijinul principiilor educaţiei comuniste a elevilor.

În momentul de faţă, în şcoala noastră consfătuirea trimestrială din 29 octombrie a.c. este aşteptată cu interes atît de către profesori şi învăţători cît şi de părinţi. Şi, putem spune, chiar de către elevi. La această consfătuire ne propunem să analizăm rezultatele celorlalte forme de activitate folosite în munca noastră cu părinţii — lectoratul (care a avut preocupări speciale pentru munca educativă şi sprijinirea copiilor la învăţătură), participarea unor părinţi la serviciul de zi organizat de şcoală, emisiunea „Părinţi şi copii" de la Staţia de radioficare ş.a.m.d.

Sîntem siguri că planul de activitate ce va fi aprobat de comitetul de părinţi pe şcoală şi consfătuirea însăşi vor duce mai departe munca comună a şcolii şi familiei în domeniul educării elevilor.

Virgil Radulian
directorul Şcolii medii din Bicaz

Școala sovietică salută cu noi realizări Congresul al XXII-lea al P.C.U.S.

„Noi mergem spre comunism!"

Școala nr. 465 din Moscova nu se deosebește prin nimic de sutele de școli ale Capitalei Uniunii Sovietice. Pedagogii și elevii ei sînt moscoviți dintre cei mai obișnuiți. Dar dacă intri în această școală, dacă o cunoști mai îndeaproape, afli multe lucruri interesante.

Evenimentele zilelor noastre au pus o amprentă luminoasă pe viața profesorilor și elevilor școlii. „Noi mergem spre comunism" — aceasta este lozinca lor. În aceste cuvinte este exprimat întregul țel al vieții oamenilor sovietici, întreaga activitate a școlii. Ele îi însuflețesc pe profesori și elevi în obținerea unor succese tot mai mari.

„Vor trece cîțiva ani — spune directorul școlii, Mihail Ivanovici Lebedev — și acest tineret a cărui educare și instruire ne-a fost încredințată nouă, se va afla în prima linie în munca de construire a noii societăți. Cui nu-i este clar că viitorul acestor copii depinde de noi, pedagogii? Tocmai de aceea noi subordonăm întreaga noastră activitate unui singur scop — să formăm omul nou. În cadrul lecțiilor, în activitatea extrașcolară, căutăm să le formăm elevilor minunatele trăsături de caracter ale viitorului cetățean al societății noastre — societatea comunistă".

Succesele Școlii nr. 465 din Moscova sînt cunoscute și prețuite. De curînd ea a primit pentru a treia oară steagul de școală fruntașă.

Delegați la Congres

În aceste zile istorice în care se desfășoară Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., învățătorii și profesorii din școlile Uniunii Sovietice sînt mîndri de faptul că printre delegații la congres se numără și reprezentanți de ai lor, oameni care muncesc cu devotament pentru instruirea și educarea noilor generații de constructori ai comunismului.

Iat-o, de pildă, pe Muza Mihailovna Șciuka. Nu are o biografie complicată. E o tînără în vîrstă de 30 de ani. S-a născut în Siberia, în familia unui muncitor strungar. Acolo a învățat 7 clase elementare. A terminat apoi Institutul pedagogic și a fost trimisă să-i învețe carte pe copii. Dar oare acest lucru este chiar atît de ușor? Cînd intri în clasă, spre tine privesc 30 de perechi de ochișori curioși. Trebuie să reușești să cunoști caracterul fiecăruia, să-l ajuți pe fiecare să învețe.

Avea 18 ani cînd a devenit învățătoare. A intrat în clasă și a simțit că se pierde. Copiii erau zgomotoși, făceau nebunii, iar ea nu putea să-i stăpînească. Speriată, a voit să-i părăsească și să se întoarcă acasă, în colhoz. I se părea că nu-i potrivită pentru profesiunea de pedagog.

Dar tovarășii de muncă n-au lăsat-o să plece. Au început să asiste la lecțiile ei, s-o cheme la dînșii. Apoi a avut loc o ședință a consiliului pedagogic. Și acum ține minte: s-a înroșit, avea emoții. Tovarășii ei au vorbit însă cu multă bunăvoință. Au sfătuit-o, i-au dat indicații: cum să vorbească cu părinții, cum să caute să înțeleagă pe fiecare elev în parte și prin ce mijloace să-și cunoască clasa în ansamblu. Tovarășii de muncă au ajutat-o să se hotărască: „Aceasta este profesia mea. Alta nici nu doresc".

Mai tîrziu s-a căsătorit. Cînd soțul ei a fost trimis să lucreze ca mașinist electrician în stația Tuapse, a plecat cu el în ținutul de lîngă Marea Neagră, în apropierea munților Caucaz. Locul acesta i-a devenit tot atît de drag ca și locul ei natal. Îndată ce a sosit la Tuapse, s-a prezentat la școala-internat pentru a-și începe munca. De la început a fost avertizată însă că aceasta este o școală deosebită, întrucît copiii pe care îi școlarizează provin din toate satele din sudul Caucazului. Unii sînt din locuri foarte depărtate, alții sînt orfani — într-un cuvînt, sînt elevi foarte diferiți. Munca nu-i ușoară. Dar ea și-o desfășoară, ca întotdeauna, cu drag, cu pasiune. Acum predă limba și literatura rusă la clasele a V-a, a VI-a, a VII-a. Cînd nu are lecții, cînd e acasă, simte adeseori că se plictisește fără elevii ei. Citeodată parcă îi vine să fugă pînă la școală, să vadă ce fac: învață? citesc?

Cunoscînd minunata poveste a vieții acestei tinere profesoare din Tuapse îndrăgostită de școală, de copii, poți înțelege mai bine și mai adînc de ce se află printre delegații la Congres și ai convingerea că va merge hotărîtă alături de constructorii comunismului, mînă în mînă cu ei, că va munci cu înflăcărare pentru a-i crește pe aceia care mîine vor semăna, vor conduce trenurile și vor construi orașe în țara comunismului.

★

Iată și un alt profesor delegat la Congres — Mihail Ilici Romanov, rectorul Institutului pedagogic „N. K. Krupskaia" din Ioșkar-Ola, capitala Republicii Mari.

Orașul acesta, care înainte de revoluție purta numele de Țarevokokșaisk, are o istorie veche, bine cunoscută. Au scris despre el și Gogol, și Herțen, și Turgheniev, și Saltikov-Șcedrin, și Cernîșevski și Gorki.

Astăzi, pe locul vechiului Țarevokokșaisk, a apărut un modern oraș socialist — Ioșkar-Ola. În locul cocioabelor s-au ridicat mari case de piatră. În piața „Sovetskaia" se înalță impunătoare clădirea unui teatru.

★

Fiecare al cincilea locuitor al republicii este elev sau student. Numai la Institutul pedagogic „N. K. Krupskaia" studiază peste 1.300 de tineri.

Mihail Ilici Romanov, directorul acestui institut, și-a închinat viața muncii de instruire și educare a tineretului. Alături de toți slujitorii școlii din marea Uniune Sovietică, el este hotărît să lupte neostenit pentru realizarea măreților sarcini pe care le trasează Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., pentru pregătirea unor oameni capabili, multilateral pregătiți, demni de înaltul nume de cetățeni ai statului în care se construiește comunismul.

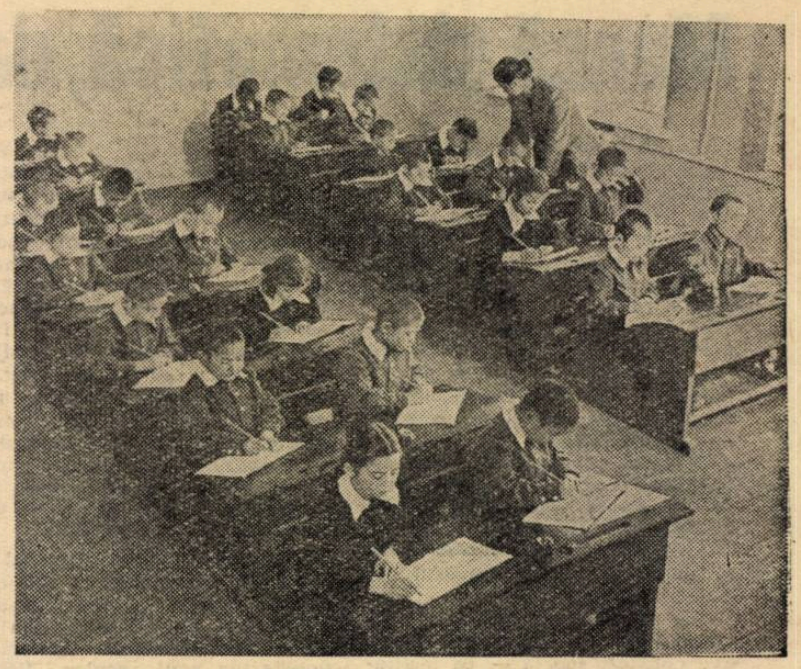

În timpul lecției la o școală-internat colhoznică din U.R.S.S.

În slujba dezvoltării învățămîntului

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a fost întîmpinat cu realizări deosebite și în domeniul învățămîntului.

Numeroase școli noi au fost date în folosință. Colectivele pedagogice se străduiesc să desfășoare o activitate cît mai bogată și calificată, pentru ca roadele procesului de învățămînt din fiecare școală să fie pe măsura măreților sarcini izvorîte din construcția comunismului.

În Ucraina, bunăoară, au fost construite numai în anul trecut aproape 100 de noi școli-internate. În republică se dezvoltă rețeaua școlilor serale, în care în acest an au învățat aproape un milion de oameni.

În Uzbekistan funcționează astăzi mai mult de 6.500 de școli, în care învață carte peste 1.500.000 de copii. Aproape 95 la sută din școlile republicii au început să țină cursurile numai dimineața. În orașele și satele unor regiuni ca Buhara, Darinsk ș.a. procentul acesta este de sută la sută.

În ziua deschiderii lucrărilor Congresului, în multe localități din Uniunea Sovietică au fost inaugurate noi localuri de școli. În satul Kovîliaevsk din raionul Toțki, regiunea Orenburg, de pildă, colhozul „Cikalov" a construit cu mijloacele sale un local nou pentru școala de 8 ani. În vechiul local a fost amenajat un internat.

Tot în cinstea Congresului a fost dat în folosință, în orașul Menzelinsk din R.S.S.A. Tătară, un local de școală cu 520 de locuri. El cuprinde cabinete de fizică, chimie, biologie, ateliere, o sală de sporturi, o sală de festivități etc.

Pretutindeni în țara constructorilor comunismului oamenii școlii au închinat celui de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. rezultatele muncii lor însuflețite, puse în slujba dezvoltării necontenite a învățămîntului.

Roadele unei însemnate acțiuni educative

(Urmare din pag. 1)

tățile însemnate ale țării, să vadă îndeaproape munca oamenilor, minunatele realizări dobîndite de popor sub conducerea partidului.

Multă grijă s-au acordat și alegerii conducătorilor de excursie, a cadrelor care să-i însoțească pe elevi. În această vastă acțiune au fost antrenați cca. 50.000 de învățători și profesori de diferite specialități, instructori de pionieri, activiști U.T.M. — în general oameni cu pregătire, cu prestigiu, drumeți entuziaști.

În majoritatea regiunilor s-a organizat pregătirea temeinică a cadrelor care au condus și însoțit excursiile. La București, Constanța, Iași, Cluj, Hunedoara, Brăila, ca și în alte părți au fost pregătiți pentru a da explicații elevilor-excursioniști un număr mare de profesori de istorie, geografie, limba română, științe sociale. Secția de învățămînt a orașului București a pregătit în acest scop, cu ajutorul Muzeului de istorie a orașului București și a O.N.T.-ului, 40 de profesori-ghizi care au avut la dispoziție material documentar și au vizitat în prealabil obiectivele turistice.

Este necesar ca și pe viitor să se acorde multă atenție alegerii cadrelor care să conducă excursiile și care să-i însoțească pe elevi, recrutîndu-se în acest scop profesori cu o bună pregătire politică și profesională.

O problemă căreia i s-a acordat atenție a fost și aceea a organizării punctelor și bazelor turistice. Asemenea puncte și baze au fost instalate la cabane, în internate, la căminele studențești. Este lăudabilă inițiativa orașului București și a regiunilor Mureș-Autonomă Maghiară și Cluj care au creat baze turistice în locurile pitorești din jurul orașelor, unde au amenajat corturi.

Bazele turistice pot fi încă extinse prin folosirea mai rațională, în timpul vacanțelor, a localurilor de școli și a localurilor destinate taberelor școlare, prin amenajarea de corturi etc.

★

Bilanțul cifric al excursiilor a fost, în general, ușor de stabilit și, după cum vedem, el este pozitiv. Nu mai puțin pozitiv este, desigur, bilanțul rezultatelor educative ale excursiilor școlare, care se vădesc în orizontul mai bogat de cunoștințe al copiilor, în adîncirea sentimentelor lor de dragoste pentru patrie.

Aceste rezultate sînt, în bună parte, o urmare a grijii cu care s-a alcătuit tematica excursiilor. „Să cunoaștem realizările regimului democrat-popular și frumusețile naturale ale regiunii", „Să cunoaștem, locurile, monumentele și muzeele care amintesc de lupta eroică a clasei muncitoare condusă de partid", „Să vizităm locurile unde au trăit și au luptat conducătorii răscoalei de la 1784, Horia, Cloșca și Crișan", „Să cunoaștem locurile cîntate de marii noștri creatori Creangă, Eminescu, Enescu, Ciprian Porumbescu" — iată numai cîteva din temele excursiilor efectuate în vara care a trecut. Pentru o cît mai bună valorificare a temelor obiectivele principale ale excursiilor au fost aduse din timp la cunoștința elevilor și ei au fost îndrumați să studieze materialele legate de aceste obiective.

De un mare efect educativ au fost pentru micii excursioniști care au vizitat Doftana unele acțiuni cum ar fi primirea în rîndurile organizației de pionieri sau U.T.M. chiar în incinta muzeului, interpretarea unor cîntece revoluționare și recitări care preamăreau lupta comuniștilor, depunerea de coroane la cimitirul „Trei pruni" etc.

★

Un important rol educativ au avut întîlnirile cu eroi ai muncii socialiste, cu muncitori fruntași etc. Întîlnirea cu Iosif Tripșa la Hunedoara, sau întîlnirea cu Maria Zidaru la gospodăria agricolă colectivă din Păulești, de exemplu, vor dăinui multă vreme în memoria copiilor.

O inițiativă valoroasă a constituit-o organizarea schimbului de vizite între copiii de la orașe și cei de la sate sau între copiii din școlile cu limbi de predare diferită. Uneori s-a întîmplat și ca elevii de la oraș și de la sat să pornească împreună în drumeție. A fost pentru ei un bun prilej de a se cunoaște, de a se împrieteni.

În timpul desfășurării excursiilor și în special cu ocazia drumeției, elevii au participat la acțiuni patriotice cum ar fi strîngerea de spice, colectarea de plante medicinale, culegerea fructelor de pădure și altele.

În foarte multe cazuri, în timpul popasurilor elevii au participat la unele acțiuni atractive, interesante, cu caracter educativ. Așa, de exemplu, s-au organizat concursuri pentru cel mai frumos buchet de flori, pentru recunoașterea celui mai mare număr de plante, concursuri de cîntece, recitări și dansuri etc., iar pentru a se fixa mai bine cele văzute și auzite s-au organizat mici concursuri „Drumeții veseli" pe tema excursiei respective.

Multe școli și case de pionieri au organizat la terminarea excursiilor adunări în cadrul cărora copiii au trecut în revistă momentele mai importante din timpul acestora și și-au împărtășit impresiile. De asemenea, au fost organizate expoziții care au prezentat materiale culese de elevi în timpul excursiilor: ierbare și insectare, fotografii care înfățișează portul, obiceiurile, arhitectura din regiunile vizitate, material folcloric, fotografii din viața excursioniștilor.

Valorificarea excursiilor nu trebuie să se limiteze însă la atît. Fiecare profesor trebuie să apeleze la cele văzute de școlari în timpul excursiilor, să facă lecții cît mai interesante și atractive folosind bogatul material faptic cunoscut de copii în vizitele lor pe meleagurile țării, să folosească acest material în munca de instruire și educare a elevilor.

Avem toate condițiile pentru a dezvolta pe mai departe excursiile și drumeția. Ele trebuie să intre în tradiția fiecărei școli, să cuprindă un număr cît mai mare de elevi, să aducă o contribuție tot mai importantă la educarea comunistă a copiilor patriei.

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista **NATURA**, seria **GEOLOGIE — GEOGRAFIE**, nr.5, Septembrie — Octombrie 1961.

În cuprins:

E. STOICOVICI: Materii prime ceramice.

AL. ROȘU: Unele metode de cercetare a tectonicii recente. Cu aplicație la sectorul subcarpatic al văii Jiului.

E. MOLNAR: Folosirea schemei legăturilor de producție în predarea geografiei economice.

DOINA RADU: Analiza regimului temperaturii aerului în Cîmpia de vest.

V. MIHĂILESCU: Defileul de la gura văii Cerbului (Bușteni).

V. TRUFAȘ: Descrierea cîtorva tipuri de pornituri de teren actuale din sud-vestul Transilvaniei.

A. BRAEDT, H. VOLLRATH: Cineficarea în predarea geografiei.

V. TUNSOIU: Aparat folosit în predarea geografiei fizice.

IOANA ȘTEFĂNESCU: Îndrumător pentru studiul monografic al unei G.A.S.

B LUNCAN: Caietul de geografie.

V. CUCU: Asia și Oceania (schimbări pe harta politică).

PENTRU TINERII GEOGRAFI ȘI GEOLOGI; RECENZII; INFORMAȚII; CRONICA; DIN ACTIVITATEA S.S.N.G.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 633 | vineri 3 noiembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

7 Noiembrie

Anul acesta întreaga omenire muncitoare sărbătorește cea de a patruzeci și patra aniversare a Marii Revoluții Socialiste din Octombrie în condițiile unui puternic avînt al forțelor socialismului și păcii împotriva capitalismului și atițătorilor la un măcel mondial nuclear. Acum patruzeci și patru de ani proletariatul rus, condus de încercatul și gloriosul partid al genialului gînditor revoluționar Lenin, a rezolvat pentru prima oară în istoria umanității problema puterii în favoarea celor asupriți și exploatați, în favoarea poporului muncitor, oferind astfel o pildă nepieritoare și, cum adesea remarca V. I. Lenin, „molipsitoare". Fiind cea mai profundă și mai umană dintre răsturnările sociale, a devenit o imensă forță transformatoare, care a schimbat radical și irevocabil mersul și direcția evoluției sociale, a accelerat nemăsurat de mult profundele prefaceri în lumea contemporană, a deschis pe toate continentele și meridianele drumul unor evenimente cruciale, furtunoase.

Făcînd să crească nemăsurat de mult procesul dezvoltării progresive a istoriei, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a marcat ireversibil începutul epocii comunismului. Sub steagul atotbiruitor al marxism-leninismului s-au produs transformări epocale, care au dat lumii o nouă înfățișare social-economică și politică. Pe calea deschisă de Revoluția din Octombrie omenirea a obținut o victorie de însemnătate istorică capitală — **făurirea puternicului sistem socialist mondial și schimbarea raportului de forțe în favoarea socialismului, fapt care implică imense consecințe asupra dezvoltării istorice, nesecat izvor de mărețe perspective spre progresul umanității, spre comunism.**

Pătrunse de spiritul marxist-leninist profund creator, documentele Congreselor XX, XXI și XXII ale P.C.U.S., precum și ale consfătuirilor partidelor comuniste și muncitorești ce au avut loc la Moscova în 1957 și 1960 au tras concluzia — de mare însemnătate teoretică și practică — că ceea ce constituie conținutul esențial al epocii noastre este trecerea omenirii de la capitalism la socialism, că în vremurile noastre dezvoltarea istorică este determinată de mersul și rezultatele întrecerii dintre cele două sisteme sociale opuse — socialismul și capitalismul — întrecere în care socialismul își afirmă superioritatea evidentă, sporindu-și necontenit influența asupra mersului lumii. **Epoca noastră este epoca descompunerii imperialismului, epoca revoluțiilor, a trecerii de la capitalism la socialism, epoca formării, întăririi și triumfului sistemului mondial socialist.** Acest factor fundamental al realității contemporane își pune amprenta pe toate domeniile vieții sociale — politic, economic, ideologic.

Priviți în perspectiva competiției istorice dintre sistemul socialist și cel capitalist, dintre nou și vechi în dezvoltarea socială a lumii, cei patruzeci și patru de ani de la victoria Marii Revoluții Socialiste din Octombrie atestă în modul cel mai grăitor superioritatea socialismului. Prefacerile adînci social-economice din Uniunea Sovietică au cunoscut un neîntrerupt proces de maturizare, de înaintare de la inferior la superior; s-au creat premisele obiective și subiective ale păsirii poporului sovietic la construirea desfășurată a comunismului.

„Cuprindeți cu ochii minții țara noastră — a spus N. S. Hrușciov la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. — comparați-o cu ceea ce a fost în trecut și veți vedea cît de uimitor s-a schimbat înfățișarea patriei, ce drum măreț am străbătut noi în acești ani". În adevăr, moștenind o economie distrusă de războiul mondial, o industrie cu totul înapoiată, o agricultură ruinată și părăginită, poporul muncitor, condus cu înțelepciune de partidul comunist, a clădit într-o perioadă relativ scurtă o puternică industrie, o agricultură înfloritoare, a dezvoltat impetuos știința și tehnica. Pe bună dreptate se spune în Raportul prezentat de N. S. Hrușciov la cel de al XXII-lea Congres al P.C.U.S. că astăzi Uniunea Sovietică este țara tehnicii înaintate, a mașinilor supraputernice și a aparatelor de înaltă precizie, a liniilor automate, a mașinilor electronice de calcul și a navelor cosmice. An de an au fost întrecute cifrele care arătau stadiul dezvoltării într-un sector sau altul. Astfel s-a ajuns, de exemplu, ca în anul 1961 industria constructoare de mașini și de prelucrare a metalelor din U.R.S.S. să dea o producție de 350 de ori mai mare decît în anul 1913 și de 650 de ori mai mare decît în 1919.

Progresele uimitoare ce au avut loc în toate compartimentele vieții economice au dus la schimbarea radicală a condițiilor de trai ale oamenilor.

Socialismul — scria Lenin — va deveni o forță „în măsură să aibă o influență hotărîtoare asupra întregii politici mondiale".

Practica social-istorică a confirmat pe deplin previziunea științifică leninistă. Socialismul a cîștigat noi și noi victorii, a învins deplin și definitiv în U.R.S.S. și se construiește cu deplin succes în țările de democrație populară. Devenind stăpînul țării sale, al bogățiilor ei, poporul romîn a desfășurat o muncă uriașă pentru înfăptuirea politicii partidului de construire a socialismului. Partidul Muncitoresc Romîn traduce cu consecvență în viață politica leninistă de industrializare socialistă a țării, de transformare socialistă a agriculturii, de realizare a revoluției culturale. Țara noastră dispune astăzi de puternice forțe de producție.

Congresul al III-lea al P.M.R., făcînd bilanțul măreților succese obținute de oamenii muncii sub conducerea partidului, a consfințit victoria socialismului în R.P.R. Plenara C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie 1961, analizînd felul cum se îndeplinesc directivele Congresului, a constatat că programul grandios al dezvoltării forțelor de producție elaborat de Congres se înfăptuiește cu succes. Prin munca plină de abnegație a muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor se dezvoltă în ritm susținut toate ramurile industriei și în primul rînd ramurile hotărîtoare pentru industrializarea socialistă. În primii doi ani ai planului șesenal sarcinile în domeniul industriei socialiste se realizează cu însemnate depășiri, anul acesta volumul producției industriale fiind cu peste 1/3 superior celui din 1959.

Cu ajutorul clasei muncitoare, al statului democrat-popular pro-

(Continuare în pag. 3)

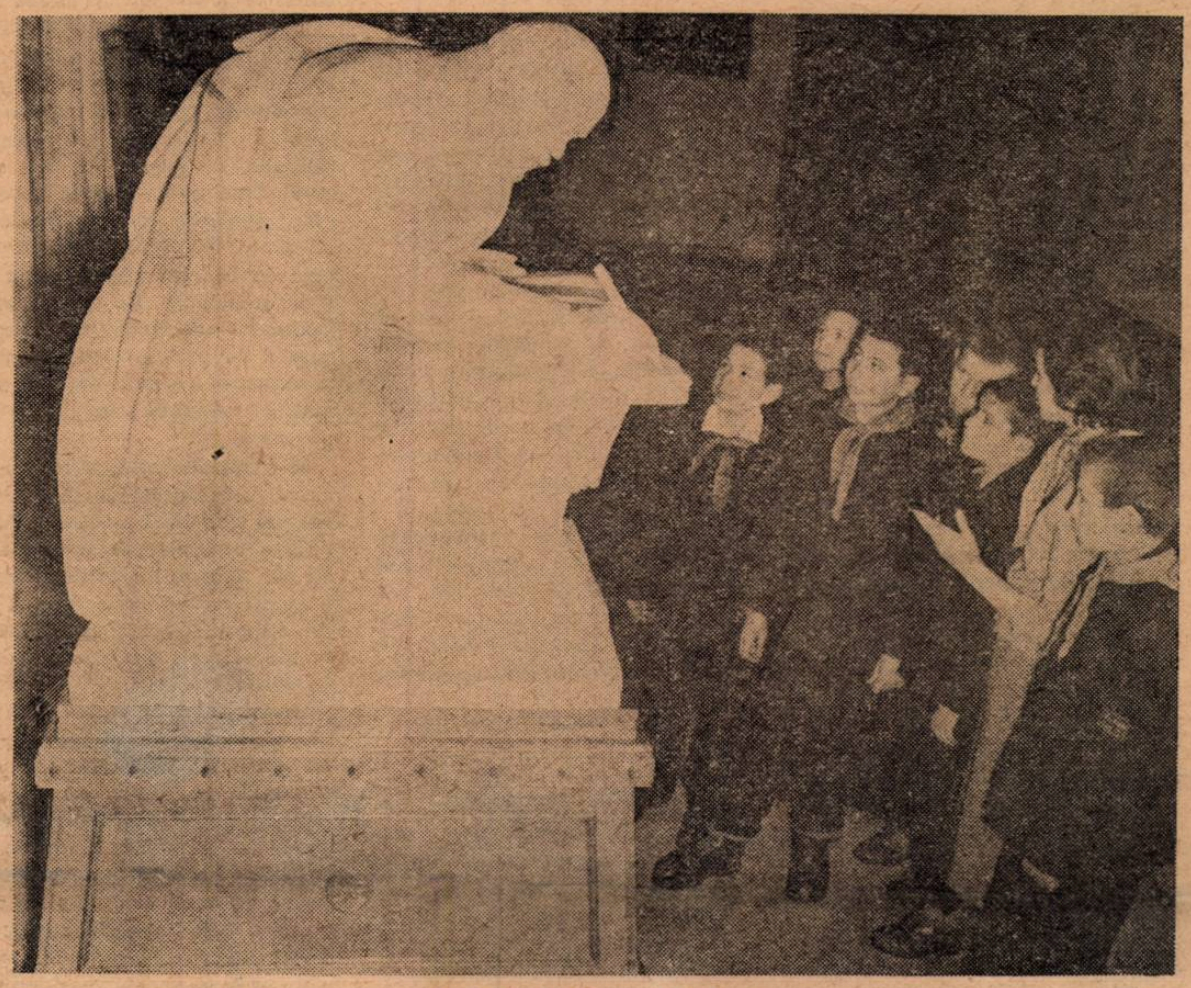

În fața statuii marelui Lenin.

CONGRESUL CONSTRUCTORILOR COMUNISMULUI

Timp de 15 zile, la Moscova s-au desfășurat lucrările Congresului al XXII-lea al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice, eveniment istoric și epocal în viața partidului comunist și a țării sovietice, în istoria întregii mișcări comuniste internaționale. Cinci mii de delegați, reprezentînd armata de zece milioane de comuniști sovietici, împreună cu sute de oaspeți de peste hotare au umplut uriașa sală a Palatului Congreselor din Kremlin. Alături de ei, alături de popoarele Uniunii Sovietice, întreaga omenire muncitoare a urmărit cu profund și legitim interes dezbaterile creatoare din cel mai înalt for al partidului marelui Lenin.

Congresul al XXII-lea ocupă un loc deosebit în istorie: el a adoptat noul Program al P.C.U.S. — Programul făuririi societății comuniste. Expresie teoretică a geniului creator al poporului muncitor, Programul P.C.U.S. pune în lumină căile concrete de realizare a visului milenar al omenirii — comunismul.

Problemele de excepțională importanță dezbătute la Congres pun mai mult ca ori cînd în evidență faptul că, de-a lungul întregii sale istorii glorioase, congresele Partidului Comunist al Uniunii Sovietice s-au transformat întotdeauna în evenimente de mare însemnătate internațională, că P.C.U.S. este o gigantică forță teoretică, ideologică și politică a contemporaneității, că prin întreaga sa activitate constituie un puternic factor de accelerare a procesului de dezvoltare legică a societății omenești spre comunism. Congresul al XXII-lea — așa cum a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — are o uriașă însemnătate internațională, deoarece lui i-a revenit misiunea de a adopta noul Program al P.C.U.S., programul construirii fazei superioare a comunismului. Documentele elaborate de Congres și în special Programul partidului constituie un tezaur de învățăminte nu numai pentru Uniunea Sovietică, ci și pentru întreaga mișcare comunistă internațională, pentru întreaga omenire progresistă și iubitoare de pace. În aceste documente, expresie teoretică a marxism-leninismului creator, se analizează cu profunzimea și perspicacitatea specifică comuniștilor principalele rezultate ale activității și luptei teoretice și practice a Partidului Comunist al Uniunii Sovietice pentru făurirea societății comuniste, pentru pace, împotriva războiului, se pune cu mare claritate în evidență conținutul legităților dezvoltării sociale în epoca contemporană, sînt cuprinse mărețele sarcini ale construirii desfășurate a comunismului. În aceste documente de o covîrșitoare importanță ale timpului nostru este dezvoltată gîndirea marxist-leninistă, este îmbogățit cu noi teze și concluzii științifice tezaurul ideologic al mișcării comuniste și muncitorești.

Prin întreaga sa activitate teoretică și practică creatoare, P.C.U.S. a adus elemente principial noi în rezolvarea problemelor fundamentale ale vieții partidului și societății sovietice, în analiza fenomenelor economice, politice, ideologice și sociale contemporane. În ultimii ani, mai ales de la istoricul Congres al XX-lea, au făcut obiectul preocupărilor rodnice ale P.C.U.S. probleme teoretice privind legile universal valabile ale trecerii diferitelor țări de la capitalism la socialism, ale trecerii de la socialism la comunism, căile creării bazei tehnice materiale a comunismului, varietatea formelor de trecere de la capitalism la socialism, formarea relațiilor sociale comuniste și educarea omului nou, evoluția statului și dezvoltarea pe toate căile a democrației în perioada construirii comunismului, întrarea mai mult sau mai puțin simultană a țărilor socialiste în comunism, coexistența pașnică a țărilor cu sisteme sociale diferite, posibilitatea reală în timpurile noastre de a preîntîmpina războiul mondial și excluderea lui din viața socială, caracterul epocii contemporane, schimbarea hotărîtă și ireversibilă a raportului de forțe pe plan internațional în favoarea socialismului, sistemul socialist mondial ca factor determinant în dezvoltarea social-politică și economică a lumii, mișcarea comunistă ca cea mai influentă forță politică a contemporaneității ș.a.

Tezele și concluziile teoretice și științifice la care a ajuns P.C.U.S. în aceste probleme capitale ale contemporaneității reprezintă un bun de preț, un izvor nesecat de forțe pentru mișcarea comunistă și muncitorească internațională. „Tezele Congreselor al XX-lea și al XXI-lea al P.C.U.S., arată tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în Cuvîntarea de salut rostită la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. au fost o călăuză a partidelor comuniste și muncitorești în elaborarea documentelor programatice ale mișcării comuniste și muncitorești — declarațiile Consfătuirilor de la Moscova din 1957 și 1960". Este regretabil în această lumină că, în discordanță cu linia generală, pătrunsă de spirit internaționalist, a partidelor comuniste și muncitorești, conducătorii Partidului Muncii din Albania au adoptat o linie periculoasă pentru întărirea continuă a lagărului socialist și a mișcării comuniste. Partidele comuniste și muncitorești au condamnat în unanimitate această poziție.

Ampla și vasta muncă teoretică

(Continuare în pag. 3)

Alegerile în grupele sindicale

Dezbateri rodnice

Clopoţelul a sunat. A luat sfîrşit încă o zi de muncă rodnică a cadrelor didactice de la şcoala specială nr. 1 din Capitală. Profesorii şi educatorii se îndreaptă grăbiţi spre cancelarie. Aici, după aspectul sărbătoresc, după lozinca din spatele mesei prezidiului, îţi dai seama că va avea loc un eveniment important: adunarea generală a membrilor de sindicat pentru darea de seamă şi alegeri. „Să alegem pe cei mai buni tovarăşi în conducerea grupei sindicale" — stătea scris pe lozincă. Şi într-adevăr, membrii grupei sindicale au ales în fruntea grupei cadre didactice cu experienţă în munca sindicală, oameni care se bucură de stima şi încrederea colectivului. Acest lucru s-a făcut însă după ce s-a prezentat darea de seamă, după ce s-a analizat amănunţit munca depusă de grupa sindicală şi de cadrele ei de conducere.

Din darea de seamă prezentată în faţa adunării generale au reieşit o seamă de fapte care vorbesc despre realizările colectivului. Pentru sprijinirea procesului instructiv-educativ, activul grupei sindicale s-a preocupat de organizarea interasistenţelor, a schimbului de experienţă şi de sprijinirea cadrelor didactice de la clasele cu rezultate mai slabe în muncă. Referate ca: „Dezvoltarea deprinderilor de scriere" sau „Unele probleme de lingvistică", cursurile de ortofonie şi alte acţiuni au constituit un ajutor preţios pentru cadrele didactice în activitatea lor profesională. Grupa sindicală i-a ajutat pe profesori să organizeze discuţii cu elevii, plimbări în oraş etc. Au fost relatate, de asemenea, o seamă de realizări obţinute în munca de asigurări sociale şi cultural-educativă. Dar, aşa cum au apreciat participanţii la discuţii, darea de seamă n-a analizat cu suficient spirit critic şi autocritic lipsurile ce s-au manifestat.

Multe lucruri interesante au cuprins în cuvîntul lor cei care au luat parte la discuţii. Deşi majoritatea vorbitorilor au arătat realizările obţinute în munca grupei sindicale, ei au subliniat că se putea face mult mai mult, mai ales în domeniul propagandei profesionale.

„Grupa noastră sindicală — a spus tovarăşa Sofia Ivanov — a obţinut o serie de succese în ridicarea nivelului muncii instructiv-educative. Sprijinul grupei s-a făcut simţit în îmbogăţirea experienţei noastre pedagogice prin descoperirea şi popularizarea metodelor bune în munca didactică, în activitatea educativă. De noi toţi depind succesele viitoare. Iată de ce, pentru îmbunătăţirea activităţii sindicale, trebuie să scoatem la iveală şi deficienţele ce au existat, să ne gîndim la folosirea celor mai bune metode de muncă. E drept, noi am participat la consfătuiri de producţie. Dar ele nu s-au ţinut cu regularitate, n-au avut totdeauna teme precise. Acestei probleme va trebui să i se dea în viitor mai multă atenţie. Consider că grupa sindicală va trebui să se preocupe mai mult de unele probleme importante, cum sînt stabilirea judicioasă a orarului şi organizarea orelor de dirigenţie".

„Dării de seamă i-a lipsit spiritul critic şi autocritic" — a spus profesoara Aurora Pastia. Despre calitatea lecţiilor, despre punctualitate s-a vorbit în general. Nu s-a arătat cauza unor deficienţe care mai persistă încă. După părerea mea, activiştii grupei sindicale nu s-au ocupat suficient de popularizarea metodelor bune de muncă ale cadrelor didactice şi, mai ales, n-au luat atitudine hotărîtă faţă de lipsuri".

Profesorul Constantin Popovici s-a ocupat pe larg în cuvîntul său de organizarea consfătuirilor de producţie. El a arătat că această formă de participare directă a maselor la organizarea şi conducerea muncii este foarte rodnică şi în învăţămînt şi că, de aceea, trebuie organizate mai multe consfătuiri de producţie pe teme specifice şcolii. Au fost enumerate cîteva asemenea teme, ca de pildă „Conversaţia vizuală", „Schimbarea vocii la copii" şi altele.

În cuvîntul lor, participanţii la discuţii au subliniat activitatea pozitivă ce s-a desfăşurat în grupa sindicală pe plan cultural-educativ. Au fost organizate recenzii, vizionări de spectacole, s-a asigurat bibliografia necesară celor care studiază în învăţămîntul ideologic. Vorbitorii n-au trecut însă cu vederea nici lipsurile ce s-au manifestat în ce priveşte conţinutul articolelor publicate la gazeta de perete, slaba preocupare pentru organizarea unor manifestări culturale atractive şi interesante.

În grupa sindicală, în munca de zi cu zi, oamenii învaţă ce înseamnă sindicatul ca şcoală de educare, ca şcoală de gospodărire. De aici spiritul lor de răspundere, exigenţa de care dau dovadă ori de cîte ori îşi fac bilanţul muncii, ori de cîte ori îşi aleg activiştii în grupa sindicală.

Grupa sindicală a ales în fruntea ei oameni de nădejde. Spiritul combativ, recomandările preţioase ce s-au făcut au asigurat adunării generale un nivel ridicat. Traducînd în viaţă hotărîrile adoptate de adunarea generală, grupa sindicală va obţine noi succese pe linia îmbunătăţirii muncii instructiv-educative, pe linia unor noi realizări în toate domeniile muncii sindicale.

P. Mărgineanu

Elevii Şcolii medii nr. 38 din Capitală învaţă să execute interesan lucrări complexe în timpul practicii în producţie la Întreprinder „Electroaparataj".

Poşta redacţiei

Tov. Haralambie Romanescu, Buda, raionul Rm. Vîlcea

Materialul dvs., deşi îşi propune să vorbească despre munca celor care predau simultan la mai multe clase, nu aminteşte nimic despre caracterul specific al acestei activităţi. Reţinem în schimb ca justă critica dvs. la adresa învăţătorului care, după ce a corectat greşelile de ortografie ale elevilor din clasa a IV-a, le-a cerut să scrie din nou formele greşite şi în dreptul lor formele corecte. Este adevărat că nu trebuie să cerem elevilor să mai scrie încă o dată în mod greşit un cuvînt, o propoziţie, o frază, întrucît în felul acesta ei pot reţine forma incorectă.

Tov. Laurenţiu Tufă, Spria de sus, raionul Bacău,

Şi pe dvs. vă preocupă problema corectării greşelilor ortografice. Considerăm experienţa dvs. interesantă şi facem loc aici unei scurte relatări asupra ei:

„Am constatat că pentru corectarea greşelilor în clasele a III-a şi a IV-a trebuie să folosesc alte metode decît în clasele mici. În clasele I-a şi a II-a cuvîntul „mergeam" scris incorect „mergiam" l-am corectat tăind litera greşită şi scriind deasupra litera corectă. Acest procedeu nu a dat rezultate satisfăcătoare şi atunci am scris litera corectă cu creionul roşu chiar peste litera greşită, sau am tăiat tot cuvîntul şi l-am scris din nou, corect, la marginea caietului.

La clasele a III-a şi a IV-a a procedat altfel. Aici, întrucît elevii cunosc de cele mai multe ori forma corectă a cuvintelor pe care le-au scris greşit din neatenţie, am efectuat corectura astfel încît să-i determin să găsească singuri, să-şi dea seama singuri în ce constă greşeala lor. Aşa, de exemplu, subliniez cuvîntul greşit, iar la marginea paginei notez atît: „a merge". Sau cînd un elev din clasa a IV-a a scris într-o propoziţie „razile" în loc de „razele", am subliniat cuvîntul greşit, iar la marginea caietului am pus următoarea întrebare „Care este pluralul neaccentuat al acestui cuvînt ?".

Tov. Iuliana Cupcea, Cluj

Experimentul iniţiat de dv pentru a descoperi cum influenţează asupra rezultatelor la învăţătură ale elevilor locul în care sînt plasate în orar orele de educaţie fizică ni se pare interesant. Am reţinut concluzia că locul în care este plasată educaţia fizică în orar are efecte deosebite asupra diferiţi elevi în funcţie de individualitatea acestora. Din păcate nu duceţi acest studiu mai departe şi nu arătaţi cum ar putea fi valorificate în practică rezultatele obţinute de dvs.

ILIE CRISTEA: Articole

De curînd a apărut în Editura politică lucrarea „Articole" (1923—1936) care cuprinde o parte din scrierile profesorului Ilie Cristea (1892—1958), intelectual de seamă legat de poporul muncitor, cunoscut publicist militant.

Cartea, al cărei documentat studiu introductiv este semnat de Titu Georgescu, candidat în ştiinţe istorice, cuprinde 42 materiale publicate de Ilie Cristea în presă între cele două războaie mondiale. Articolele reflectă calea urmată de acest profesor — de la atitudinea de protest împotriva nedreptăţilor sociale la activitatea revoluţionară desfăşurată sub influenţa partidului comunist. Studiul cuprinde aspecte ale multilateralei activităţi publicistice, obşteşti şi didactice a lui Ilie Cristea.

Încă din tinereţe — aşa cum reiese din carte — paralel cu activitatea didactică, Ilie Cristea desfăşoară o rodnică activitate publicistică la „Gazeta Transilvaniei", „Ardealul" etc. O etapă importantă în lupta lui o marchează activitatea pe care a desfăşurat-o în redacţiile organelor legale de presă conduse de P.C.R. Ca director al revistei „Spre stînga", apoi colaborator apropiat al lui Alex. Sahia la „Bluze albastre", colaborator la „Cuvîntul nou", „Cuvîntul liber" ş.a., Ilie Cristea tratează cu multă perspicacitate probleme privind politica internă şi internaţională, criza economică capitalistă, politica de pace a U.R.S.S., pericolul fascist pentru ţară. Scrierile sale dovedesc o solidă cultură marxist-leninistă.

Nici persecuţiile, nici mutările disciplinare, nici procesele şi nici închisorile şi lagărele n-au reuşit să clintească încrederea profesorului Ilie Cristea în viitorul luminos şi fericit al poporului nostru.

Între multiplele aspecte ale vieţii politice şi sociale zugrăvite în articolele cuprinse în culegerea de faţă un loc de seamă îl ocupă problemele învăţămîntului şi şcolii. Deşi n-a scris tratate întinse cu privire la problemele de învăţămînt şi educaţie, totuşi articolele sale constituie o valoroasă moştenire pedagogică, el fiind un reprezentant de seamă al pedagogiei marxist-leniniste din ţara noastră.

Critica şcolii burghezo-moşiereşti din Romînia ocupă un loc central în articolele lui Ilie Cristea. În „Şcoala fără dascăli" (1923), demascînd politica şcolară reacţionară a guvernului, arată că pentru cursul primar nu exista nici o treime din numărul posturilor didactice necesare. În loc de învăţători predau în şcoli preoţi, cîntăreţi de biserică, simpli ţărani. În foarte multe locuri nici nu exista şcoală. În acelaşi timp, Ilie Cristea ia atitudine faţă de teoreticienii burghezi care susţineau că şcoala şi educaţia sînt în afară de politică. În articolul „Dezastrul şcolii romîneşti" (1925) referindu-se la racilele sistemului de educaţie, el arată că, dimpotrivă, „şcoala nu trăieşte o viaţă izolată de restul societăţii, contaminate astăzi de microbii tuturor bolilor morale, ea poate renaşte ca mîine, dar numai dimpreună cu societatea" (pag. 35). Ilie Cristea subliniază în mod deosebit scopul retrograd al învăţămîntului burghezo-moşieresc din Romînia, care nu era altul decît idealul clasei dominante. „Învăţămîntul nostru — spune el — prezintă particularitatea destul de stranie de a pregăti generaţiile viitoare sub semnul idealurilor apuse. Clasa dominantă ţine să-şi vadă ideile şi gusturile perpetuate dincolo de mormînt, ţine să impună urmaşilor, chiar din cimitir, anumite atitudini" (pag. 44). De asemenea, Ilie Cristea menţionează că marele neajuns al şcolii romîneşti din acel timp, cauza care determina frînarea dezvoltării şcolii este „ştiinţa oficială", mai bine zis caracterul de clasă al învăţămîntului burghez, politica şcolară oficială. În articolul „Adevărata reformă şcolară", scris în 1928, arată: „În intenţiile guvernanţilor, şcoala trebuie să asigure dăinuirea stărilor de astăzi, cu actualul raport între forţele sociale. Astfel, de dragul unor instituţii în declin, anumite adevăruri nu pot fi spuse, iar altele, ca să nu devină motive de activitate, trebuie să rămînă simple forme intelectuale". (pag. 43—44).

În locul discriminărilor naţionaliste, profesorul Ilie Cristea luptă pentru o educaţie nouă, democratică, pătrunsă de spiritul umanist. În articolul „Şcoala urii" (1925), demascînd naţionalismul şcolii burgheze el arată scopul şcoli noi, capabile să înlăture ura şi discriminarea naţională în problemele de învăţămînt. La întrebarea cine să ne dea această şcoală? Profesorul Ilie Cristea spune: „Naţionalismul delirant care a pervertit sufletul celei de azi desigur că n-o poate face. Vom avea-o însă cînd mulţimile vor ajunge să se guverneze singure, căci ele n-au interesul să cultive spiritul războinic. Atenţia lor se va îndrepta spre cucerirea şi supunerea forţelor naturii, nu spre robirea omului".

Şi problemelor conţinutului învăţămîntului li se acordă o mare atenţie în scrierile profesorului Ilie Cristea. Criticînd manualele şcolare din trecut el dezvăluie conţinutul naţionalist şi reacţionar al acestora. „Cărţile de citire.., sînt pline de poezii «patriotice» care glorifică adesea chiar şi bestialitatea. Sămînţa urii se inoculează astfel în creerul fraged, iar buruiana veninoasă e adăpată de către autorităţile şcolare cu grija grădinarului care zilnic îşi udă florile. Ajuns prin cursul superior de liceu, pe la serbările şcolare, elevul nostru îşi umflă pieptul răcnind ameninţări şi grele insulte la adresa popoarelor învecinate — ceea ce în limbajul şcolii se cheamă democraţie!" (pag. 29—30). În legătură cu programele şcolare menţionează că nici acestea nu caută să formeze cetăţeni cu dragoste de muncă şi simţ de dreptate, ci nişte fanatici naţionalişti, „care la un semn venit de sus numaidecît să se transforme în fiare cu chip de om" (pag. 30).

Adeseori Ilie Cristea evidenţiază eroismul în muncă al tineretului din Uniunea Sovietică, rod al educaţiei primite în şcoală. În articolul „Omul transformă natura" (1934), referindu-se la o frază din discursul scriitorului Ilia Ehrenburg rostit la Congresul scriitorilor sovietici, în care se afirmă că Uniunea Sovietică provoacă uimirea lumii întregi prin succesele obţinute de eroicii constructori ai socialismului, el scrie: „Pămîntul sovietic oferă însă ceva absolut nou în fiinţa oamenilor... Omul nou nu în cîteva exemplare resfirate pe întinsul nemărginit al noului stat, ci omul nou în masă, multiplicat în milioane de exemplare" (pag. 109). Autorul subliniază ca trăsături ale omului nou crescut în Uniunea Sovietică patriotismul socialist legat de internaţionalismul proletar, dragostea de muncă, disciplina liber consimţită, izvorîtă din conştiinţa datoriei, subordonarea intereselor individuale binelui colectiv, „mai bine zis... solidarizarea interesului particular cu cel general" (pag. 110) ş. pe care le prezintă drept exemp oamenilor muncii din ţara noa tră, tineretului, cadrelor didactic

Articolele privitoare la activit tea cadrelor didactice („Să pia minciuna", „Şcoală fără dascăl „Mişcarea corpului didactic" ş. subliniază rolul important al pr fesorului în societate. Ilie Crist cere profesorului totală dăruir faţă de muncă „Pe profesor şco la îl cere întreg" — scrie el (pa 24). Referindu-se la necesitate pregătirii sistematice şi temeinic a profesorilor, el critică măsuri superficiale luate de guverne de după primul război mondi pentru pregătirea cadrelor dida tice. Autorul dezaprobă slugărn cia şi lipsa de curaj a unor pr fesori faţă de oficialităţile din în văţămîntul burghez şi îi cheam pe dascăli la luptă activă pentr revendicări economice şi polit ce. Militant de seamă, publici neînfricat şi dîrz, profesorul Ili Cristea îndeamnă încă din an 1923 pe învăţători şi profesori l acţiuni hotărîte: „De ameninţă rile guvernanţilor nu avem te mă. Iată, eu unul sînt din ac agitatori pe care oficiosul guve nului îi sperie cu închisoarea. N aştept să fiu denunţat, ci mă d clar singur". (pag. 26).

Fără a epuiza conţinutul boga al articolelor cuprinse în culeg re, subliniem faptul că opera activitatea profesorului Ilie Cris tea constituie o contribuţie valo roasă la dezvoltarea pedagogi marxist-leniniste în ţara noastr Viaţa şi lupta sa consecventă, că lăuzite de ideile partidului comu nist, constituie un exemplu vi pentru cadrele noastre didactic iar lectura articolelor lui o cal de educare a lor în spiritul ma xism-leninismului

Emil Domocoş

...una prieteniei Romîno-Sovietice

Acțiuni ale elevilor și cadrelor didactice

Mai întotdeauna biblioteca școlii medii mixte „dr. Petru Groza" din Capitală este solicitată de un mare număr de elevi dornici să-și completeze cunoștințele căpătate la lecții, să pătrundă și mai profund tainele științei, să călătorească pe aripile fanteziei alături de personajele îndrăgite din literatură. Dar în ultimele săptămîni această bibliotecă a fost pur și simplu asaltată de elevii și elevele din clasele a IX-a și a X-a, care voiau să se pregătească cît mai bine în vederea concursului organizat în cadrul manifestărilor din Luna prieteniei romîno-sovietice, concurs ce are ca temă „Literatura și tehnica sovietică".

Profesorii Ion Pelivan, I. Sablici și N. Ilin, care se ocupă de organizarea acestei interesante și atractive acțiuni, au conceput concursul sub forma unei călătorii de-a lungul anilor. Participanții la concurs vor străbate drumul de la cercetările și genialele previziuni ale lui Tiolkovski la zborurile cosmice ale lui Gagarin și Titov. Concurenții vor fi invitați de asemenea într-un interesant raid în literatura sovietică, raid în care se vor întîlni cu Gorki și Maiakovski, cu Nikolai Ostrovski și Alexandr Fadeev, cu Mihail Șolohov și Maxim Rîlski.

Colectivul de cadre didactice care se ocupă de organizarea concursului a muncit cu multă perseverență și pasiune pentru ca el să se desfășoare cu succes. A fost stabilită din vreme tematica și bibliografia concursului, s-au făcut diferite imprimări pe bandă de magnetofon din poeziile și piesele sovietice și s-a pus la dispoziția elevilor un bogat material documentar.

Această interesantă acțiune va încheia șirul numeroaselor manifestări organizate de cadrele didactice ale școlii medii „dr. Petru Groza" în cadrul Lunii prieteniei romîno-sovietice. Astfel, după reușitul montaj literar în limba rusă, la care a luerat cu o deosebită însuflețire profesoara Ada Osipova și care a fost prezentat în cadrul inaugurării festive a Lunii prieteniei romîno-sovietice, au urmat multe acțiuni. Prezentarea în cadrul școlii a filmului „Cerul Balticei", confecționarea unor reușite fotomontaje cu tema „Tehnica nouă în industria sovietică", audierea conferinței despre realizările U.R.S.S. în domeniul cuceririi Cosmosului ca și vizionarea în colectiv de către elevi a filmului „Cer senin" au constituit un minunat prilej pentru cadrele didactice și pentru elevii școlii de a-și mărturisi sentimentele de dragoste și înaltă prețuire pentru Uniunea Sovietică. În cadrul orelor de dirigenție și al ședințelor cercurilor de elevi s-au prezentat pe larg variatele aspecte ale legăturilor de prietenie dintre poporul romîn și popoarele primului stat socialist din lume.

Manifestările organizate în școală au contribuit la cunoașterea diferitelor aspecte ale vieții noi care pulsează în patria făuritorilor comunismului.

7 Noiembrie

(Urmare din pag. 1)

...cesul de transformare socialistă a agriculturii a cuprins aproape întreaga țărănime. Rezultatele cooperativizării agriculturii se oglindesc în sporirea continuă a producției agricole, vegetale și animale, în satisfacerea în măsură tot mai mare a cerințelor crescînde de aprovizionare a oamenilor muncii cu produse agroalimentare și a industriei cu materii prime.

Succesele mari obținute de poporul nostru în dezvoltarea continuă a economiei naționale au permis ridicarea continuă a bunăstării oamenilor muncii, sporirea veniturilor lor, alocarea unor mijloace tot mai însemnate pentru cheltuielile social-culturale.

O caracteristică esențială a transformărilor ce s-au petrecut în perioada revoluției socialiste o constituie marele avînt al științei și culturii, larga dezvoltare a învățămîntului de toate gradele, răspîndirea amplă a cunoștințelor științifice, a culturii și artei în rîndurile maselor populare. Școli de toate felurile, instituții de artă și cultură stau la îndemîna oamenilor muncii din patria noastră pentru a-i pregăti la nivelul de cultură cerut de înaintarea în socialism. Anul școlar 1961/1962 constituie un moment important în istoria școlii noastre — momentul încheierii procesului de generalizare a învățămîntului de șapte ani. Aceasta înseamnă că sarcina trasată de Congresul al III-lea al P.M.R. privind înfăptuirea învățămîntului de șapte ani general și obligatoriu a fost îndeplinită cu un an mai devreme. Totodată, începînd din acest an școlar se înfăptuiește trecerea la școala generală obligatorie și gratuită de opt ani.

Dezvoltarea continuă a învățămîntului mediu de cultură generală care, potrivit sarcinilor trasate de Congresul al III-lea al partidului, va avea o durată de 12 ani, cuprinderea în acest an în școlile profesionale a peste 115.000 tineri și cuprinderea a peste 100.000 de muncitori elevi la cursurile serale, precum și dublarea, în perspectiva planului șesenal a numărului de studenți care vor intra în învățămîntul superior tehnic sînt fapte care grăiesc de la sine despre importanța acordată învățămîntului de către partidul și statul nostru.

Pentru dezvoltarea învățămîntului în anii noștri sînt elocvente nu numai cifrele care arată lărgirea rețelei de școli, sporirea numărului de posturi în învățămînt, creșterea numărului de elevi etc., dar și schimbările care au avut loc în conținutul instrucției și educației. Un învățămînt profund științific, legat de viață și de cerințele ei, o educație urmărind să formeze cele mai nobile trăsături de caracter, să crească cetățeni devotați patriei și cauzei construcției socialiste — acestea sînt principalele obiective pe care le urmărește cu consecvență — prin conținutul său — întreaga muncă ce se desfășoară pe tărîmul învățămîntului în patria noastră.

Creație măreață a maselor populare conduse de Partidul Comunist, Marea Revoluție Socialistă din Octombrie a zguduit puternic sistemul colonial al imperialismului, trezind la viață și luptă milioane de oameni pe care imperialismul i-a ținut veacuri de-a rîndul departe de civilizație, în lanțurile robiei. Rezultat direct al Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, apariția și consolidarea socialismului a marcat începutul erei eliberării popoarelor de asuprirea națională. Numai în condițiile transformării socialismului într-o forță puternică s-a putut produce un asemenea eveniment istoric ca eliberarea a peste un miliard și jumătate de oameni de sub jugul colonial. După cum s-a subliniat la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., revoluțiile de eliberare națională au dat o lovitură zdrobitoare Bastiliei colonialismului.

Ideile pline de umanism ale comunismului, ideile Marii Revoluții Socialiste din Octombrie, care dau răspuns celor mai profunde probleme ale dezvoltării societății, străbat întreaga lume. Nici o putere reacționară, nici o măsură „forte" a burgheziei imperialiste nu le poate stăvili ascensiunea, puterea de influență și atracție. Adevărul, exprimat de singura ideologie interesată în progresul social al omenirii — marxism-leninismul — își croiește drum în conștiința a noi și noi milioane de oameni. Creșterea influenței socialismului, a ideilor Marelui Octombrie, este o legitate a epocii contemporane.

CONGRESUL CONSTRUCTORILOR COMUNISMULUI

(Urmare din pag. 1)

și practică a P.C.U.S. este întruchipată în modul cel mai deplin în noul său Program, dezbătut și aprobat de Congresul al XXII-lea, program care marchează o nouă etapă în dezvoltarea teoriei revoluționare marxist-leniniste și pune puternic în evidență marele adevăr istoric că din nou, ca de atîtea ori în glorioasa lui istorie, P.C.U.S. mergînd pe căi încă nebătătorite, croiește prin gîndire și faptă drumuri noi, pe care vor merge toate popoarele. Programul constituie fundamentarea filozofică, economică și politică a construirii societății comuniste, dă un răspuns științific și clar problemelor teoretice și practice fundamentale ale luptei pentru comunism, celor mai importante chestiuni ale dezvoltării sociale actuale. În elaborarea lui, P.C.U.S. s-a călăuzit de tezele generale ale lui Marx și Engels despre trecerea la comunism, dezvoltate și îmbogățite ulterior de V. I. Lenin. Toate aceste teze și-au găsit deplina exprimare în noul Program al P.C.U.S., care duce mai departe învățătura marxist-leninistă în domenii importante ale economiei, ideologiei și politicii.

Documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. și în primul rînd Programul sînt pătrunse de spiritul și indicațiile leniniste privind elaborarea planurilor călăuzitoare în activitatea practică a partidului și poporului. V. I. Lenin, lucrînd asupra celui de al doilea Program al partidului, spunea că trebuie să existe un asemenea program care să fie elaborat nu atît pe baza celor citite în cărți, cît pe baza experienței și faptelor acumulate de practica social-istorică, că faptele reale generalizate trebuie să demonstreze posibilitatea, necesitatea și inevitabilitatea victoriei idealurilor comuniste.

Programul P.C.U.S. adoptat de Congresul al XXII-lea a fost elaborat pe puternicul fundament al faptelor, al experienței, al practicii. Congresul a generalizat toate valorile acumulate de mersul legic al construcției socialismului, a stabilit măsurile și căile concrete care să asigure pe deplin dezvoltarea multilaterală a principiilor comunismului în toate domeniile de activitate ale societății. Trăsătura caracteristică și forța irezistibilă a planurilor Partidului Comunist și a întregii sale politici rezidă în faptul că ele sînt fundamentate multilateral și profund științific, că reflectă cerințele vitale ale dezvoltării sociale. În aprecierea situației istorice Partidul Comunist se folosește cu măiestrie de metoda analizei marxist-leniniste și stabilește scopul și mijloacele pentru realizarea lui pe baza luării în considerare a tuturor factorilor economici, politici și ideologici. Aceasta se degajă din întregul Program, precum și din celelalte documente ale Congresului al XXII-lea al P.C.U.S.

Programul P.C.U.S. reprezintă un nou și minunat capitol în dezvoltarea creatoare a științei marxist-leniniste, a teoriei și practicii comunismului științific. Acest Manifest Comunist al epocii noastre constituie o lovitură puternică dată anticomunismului, ideologiei burgheze, revizioniste și reformiste, precum și un puternic antidot al dogmatismului.

Recentul Congres al P.C.U.S., analizînd perioada care s-a scurs de la Congresul al XX-lea, a înfățișat marile schimbări petrecute în lume în favoarea socialismului, profundele transformări prin care trece societatea umană, o dată cu crearea, dezvoltarea și întărirea necontenită a sistemului socialist mondial și creșterea mișcării comuniste și de eliberare națională. Viața, dezvoltarea istorică au confirmat pe deplin justețea liniei generale a concluziilor teoretice și a măsurilor practice elaborate de Congresul al XX-lea al P.C.U.S. După cum s-a subliniat la recentul Congres, astăzi devine tot mai clar chiar și pentru dușmanii comunismului că cel mai important rezultat al dezvoltării ascendente a societății în epoca noastră îl constituie formarea și statornicirea definitivă a sistemului socialist mondial. Marile și remarcabilele succese obținute de Uniunea Sovietică și celelalte țări socialiste în ultimii cinci ani în toate domeniile de activitate au făcut ca sistemul socialist mondial să intre într-o nouă etapă de dezvoltare, caracterizată prin trecerea U.R.S.S. la construcția desfășurată a comunismului, prin victoria relațiilor socialiste în celelalte țări, dintre care unele — între ele și țara noastră — au intrat în perioada desăvîrșirii construcției socialiste. Se poate afirma cu deplin temei că victoria socialismului este asigurată pe scara întregii comunități a lagărului socialist.

Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a arătat că dezvoltarea sistemului socialist și destrămarea rușinosului sistem colonial reprezintă factorii hotărîtori ai adîncirii crizei generale a capitalismului, intrată într-o nouă etapă. Criza capitalismului este un fenomen larg și atotcuprinzător, care se extinde asupra tuturor laturilor societății burgheze contemporane. Capitalismul este prins în cleștele unor contradicții de nerezolvat, care-l macină de la rădăcină, grăbindu-i pieirea. Aceasta demonstrează o dată mai mult că mersul istoriei este ireversibil și că singura cale reală de asigurare a progresului umanității o constituie instaurarea comunismului pe întreg globul pămîntesc. Atît în țările imperialiste, cît și în țările mai înapoiate din punct de vedere economic, politic și social, prin însăși logica dezvoltării sociale și potrivit cu interesele lor vitale popoarele vor păși mai devreme sau mai tîrziu pe făgașul dezvoltării comuniste, sfărîmînd cătușele orînduirii capitaliste. Dezvăluind esența și conținutul proceselor sociale fundamentale ale dezvoltării contemporane, sintetizînd trăsăturile principale ale epocii noastre, N. S. Hrușciov sublinia în Raportul cu privire la Programul P.C.U.S.: „Dacă însumăm principalele rezultate ale dezvoltării lumii, putem spune: istoria evoluează așa cum au prezis Marx și Lenin. Forțele socialismului, toate forțele progresului mondial cresc, popoarele se rup cu tot mai multă hotărîre de imperialism. Pieirea imperialismului și victoria socialismului pe plan mondial sînt inevitabile".

Făcînd o profundă analiză științifică relațiilor internaționale contemporane, Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. a adus o uriașă contribuție la întărirea păcii în lume. Congresul a subliniat din nou cu deosebită forță că principiile coexistenței pașnice rămîn neabătut orientarea fundamentală a politicii externe a U.R.S.S. Teza de uriașă însemnătate pentru viitorul omenirii că războaiele mondiale pot fi preîntîmpinate își demonstrează valabilitatea. Lupta Uniunii Sovietice, a celorlalte țări socialiste și a întregii omeniri iubitoare de pace a dejucat toate planurile și a destrămat toate acțiunile întreprinse în ultimul timp de imperialiști pentru dezlănțuirea unui nou măcel mondial. Documentele prezentate la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. reafirmă cu putere necesitatea luptei perseverente pentru rezolvarea pe calea tratativelor a problemelor fundamentale ale relațiilor internaționale actuale: dezarmarea generală și totală, lichidarea rămășițelor celui de al doilea război mondial prin încheierea Tratatului de pace cu Germania și transformarea Berlinului occidental într-un oraș liber și demilitarizat, desființarea deplină a colonialismului, reorganizarea activității O.N.U. potrivit cu noua situație politică creată în lume.

Congresul a făcut bilanțul dezvoltării interne a Uniunii Sovietice în perioada de după Congresul al XX-lea. În această perioadă Comitetul Central al partidului și guvernul sovietic au adoptat o serie de măsuri de imensă însemnătate pentru dezvoltarea pe mai departe și în ritm rapid a U.R.S.S. pe calea comunismului. Traducerea în viață a măsurilor partidului și guvernului a fost posibilă în măsură hotărîtoare datorită energiei și hotărîrii cu care partidul a demascat și zdrobit ideologic grupul antipartinic și fracționist al lui Molotov, Malenkov, Kaganovici, care a adus mari prejudicii partidului și statului sovietic. Partidul Comunist al Uniunii Sovietice s-a prezentat la Congresul al XXII-lea mai unit și mai puternic decît oricînd.

În răstimpul care a trecut de la Congresul al XX-lea al P.C.U.S. poporul sovietic a obținut succese istorice în domeniul construcției desfășurate a comunismului. Toate ramurile economiei naționale se dezvoltă în ritm accelerat. Știința și tehnica sovietică au atins noi culmi, deschizînd drumul omului în Cosmos. Uniunea Sovietică a înaintat mult pe calea rezolvării cu succes a sarcinii economice fundamentale — de a ajunge și întrece cele mai dezvoltate țări capitaliste în ce privește producția pe locuitor. În prezent U.R.S.S. realizează aproape o cincime din întreaga producție industrială a lumii.

Dezvoltarea industriei, agriculturii, învățămîntului etc., accelerarea ritmului construcției de locuințe a avut ca rezultat continua îmbunătățire a vieții materiale și culturale a oamenilor sovietici. Nu peste mult timp în Uniunea Sovietică va exista cel mai înalt nivel de trai din lume. Întregul popor se va bucura din plin de binefacerile comunismului, cea mai dreaptă și umană orînduire de pe pămînt.

Documentele adoptate la Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. înscriu sarcini a căror înfăptuire va da Uniunii Sovietice posibilitatea să se situeze pe primul loc în lume în ce privește volumul producției materiale și producția calculată pe locuitor. În 1980 valoarea producției globale industriale a U.R.S.S. va depăși de 6,2 — 6,4 ori nivelul anului 1960. Peste douăzeci de ani, în U.R.S.S. se vor obține de aproape două ori mai multe produse industriale decît se obțin în prezent în întreaga lume nesocialistă.

Educarea maselor în spiritul înaltelor virtuți comuniste va face ca munca să devină o necesitate vitală a omului, o sursă de însuflețire, creație și bucurie. Ca rezultat al construirii bazei tehnice materiale a comunismului se va dezvolta puternic producția de bunuri de consum, ceea ce va duce la ridicarea necontenită a nivelului de trai. Ca urmare a înfăptuirii programului P.C.U.S. întreaga populație a U.R.S.S. va fi asigurată cu locuințe, se va bucura de ziua de muncă cu durata cea mai scurtă din lume, învățămîntul va lua o extindere fără precedent.

Construirea în linii mari a comunismului în următorii 20 de ani va aduce transformări profunde nu numai în domeniul economiei și culturii, ci și în domeniul social și politic. Vor fi treptat lichidate rămășițele deosebirilor dintre clasele sociale, deosebirile esențiale dintre oraș și sat, dintre munca fizică și intelectuală, se va consolida și mai mult comunitatea economică și ideologică a națiunilor din U.R.S.S. Toți cetățenii vor participa la conducerea treburilor obștești, pe baza dezvoltării depline a democrației spre autoadministrare obștească comunistă.

„Partidul — a spus N. S. Hrușciov — proclamă solemn: actuala generație a oamenilor sovietici va trăi în comunism!" Această realitate, ca și marile idei, principii și sarcini cuprinse în documentele Congresului al XXII-lea al P.C.U.S. cuprind masele, devin o puternică forță materială, care va duce în mod sigur la victoria idealurilor comunismului.

În patria noastră însuflețitele mitinguri la care au participat mii de muncitori, oameni de știință, cadre didactice și alte categorii de intelectuali au demonstrat larg calda adeziune a maselor muncitoare din R.P. Română la înălțătoarele idei și principii proclamate de Congresul al XXII-lea al P.C.U.S., Congresul constructorilor comunismului.

Ajutor metodic cadrelor tinere

Pretutindeni același. Cu cîteva luni în urmă mai puteai fi văzut luîndu-și sîrguincios notițe în liniștea unui amfiteatru și așteptînd cu nerăbdare clipa cînd pe carnetul dreptunghiular de student va fi înscrisă nota ultimului examen. Acum poate fi văzut în clasă, în cancelarie, pe sălile școlilor, cu un catalog sub braț : e profesor.

Se află la primii pași în această nouă muncă și este încă timid, încă nesigur. La Institutul pedagogic sau la facultate a învățat multe, a asistat la numeroase lecții, a ținut el însuși lecții, a participat la activitățile din școli în cadrul practicii pedagogice. Dar abia acum va da adevărata măsură a pregătirii lui, abia acum rezultatele unei clase vor depinde în primul rînd de el, de competența cu care va ști să muncească. Și această nouă răspundere este un motiv de nenumărate griji, un prilej de emoții nemărturisite și de probleme pe care, uneori, colegi „vechi" în meserie nici nu le observă.

Institutele pedagogice și facultățile au trimis în școli mii de tineri temeinic pregătiți. Dar pentru ca pregătirea lor să-și arate cu adevărat roadele în munca desfășurată de ei la catedră este necesar ca acum, la început, să se acorde îndrumării acestor tineri o grijă și o atenție deosebită.

În multe regiuni și raioane grija față de tinerele cadre s-a manifestat încă de la început. Din primele zile ale sosirii acestora în școală ei au simțit atenția tovărășească, plină de căldură a celor cu care aveau să lucreze.

La secțiile de învățămînt și cultură ale regiunii Iași și regiunii Cluj au avut loc adunări festive cu tinerii învățători și profesori. S-au rostit cîteva cuvinte frumoase, în care s-a răspuns proaspeților absolvenți la problemele care îi frămîntau în pragul noii lor munci.

Inspectorii de la secția de învățămînt și cultură din raionul Zalău au luat, încă înainte de sosirea tinerilor absolvenți, măsuri concrete pentru a le asigura condiții cît mai bune de cazare. Cu ajutorul conducerilor de școli și al organizațiilor sindicale au fost alese și stabilite locurile unde urmau să fie găzduite și să ia masa noile cadre didactice. La fel au procedat și inspectorii de la secțiile de învățămînt și cultură din raioanele Rupea, Roșiorii de Vede, Brașov etc.

Bineînțeles însă că sprijinul pe care trebuie să-l dăm tinerelor cadre nu se poate rezuma la grija pentru felul cum sînt primite, pentru locul unde vor dormi și vor mînca. O latură foarte importantă a sprijinului nostru trebuie să constea în îndrumarea lor științifică și metodică. Fiecare din noi ne amintim cîte frămîntări, cîte probleme ne-au asaltat atunci cînd ne-am ținut primele lecții, cît de dificile ne-au fost primele luni de muncă la catedră, cînd doream ca totul să iasă bine dar se iveau o sumă întreagă de întrebări cărora nu știam singuri să le dăm cel mai bun răspuns. Să nu uităm că și proaspeții noștri colegi își pun probleme asemănătoare și să-i ajutăm. Cît de mîndru poate fi astăzi bătrînul profesor Isac Mocanu de felul cum muncesc tinerii profesori de fizică Viorica Drăgușanu și Ion Opran de la Școala medie nr. 2 din București ! Numai cu cîțiva ani în urmă ei se plîngeau că nu le-a reușit o experiență sau că nu știu cum să-i facă pe elevi să înțeleagă un anumit fenomen. Atunci ei au avut un valoros ajutor în sfaturile profesorului Mocanu, în observațiile pe care acesta le făcea asupra lecțiilor lor, în îndrumările lui. Încet, încet au învățat de la el cum să înlăture greutățile cum să rezolve numeroasele probleme ale activității școlare. Astăzi sînt ei înșiși profesori pricepuți, cadre de nădejde ale școlii. Succesele lor de astăzi se datoresc în mare parte grijii și atenției cu care i-au îndrumat cîndva colegii lor mai vîrstnici, cu mai multă experiență.

Să ne amintim că am găsit „cheia" unor probleme pedagogice după o îndelungată experiență, după multe încercări și, de ce n-am spune-o, după destule ezitări. Experiența noastră este un bun cîștigat. Să-l împărtășim și celor ce acum fac primii pași în munca pedagogică. Vom avea astfel în scurt timp satisfacția de a ne bucura de realizările lor ca de propriile noastre succese.

La școala medie din Urziceni a sosit anul acesta o nouă profesoară de matematică. Este o tînără conștiincioasă, își întoarnește cu regularitate planurile de lecții „pe curat", intră punctual în clasă cînd sună clopoțelul și iese cînd acesta anunță recreația. În cele zece minute din pauză mai privește o dată peste planurile de lecții, mai schimbă o vorbă cu noii ei colegi. Încă din primele zile s-au și ivit cîteva probleme. „Oare schema pe care am făcut-o astăzi la tablă este bună ?", „Dar materialul didactic ales pentru această lecție o fi fost cel mai potrivit?" Ar vrea să întrebe pe cineva. Dar nu îndrăznește. „Or să spună : vai de mine, nici măcar atîta nu știi ?". Cît de bine venit este, într-o astfel de împrejurare, sfatul colegului mai vîrstnic care îți arată prietenos, din proprie inițiativă : „Uite, așa e bine. Așa nu e bine. Procedează așa și așa. Am încercat și eu. Dă rezultate mai bune".

O dată cu primele săptămini de cursuri directorii au început asistențele la lecții. Unii dintre ei ezită însă să intre în clasele unde se află un învățător tînăr, un profesor nou. Trec prin fața ușii, gîndind : „E încă proaspăt. Să-l las să se obișnuiască". E o socoteală greșită. Ce-i drept, tînărul învățător sau profesor o să fie puțin emoționat văzîndu-l pe director în clasa lui, dar o să se bucure. O să poată afla dacă muncește bine, o să-și poată cunoaște mai ușor greșelile, o să fie îndrumat. Prezența inspectorului în școală capătă pentru un tînăr învățător sau profesor semnificația unui eveniment. Aceasta datorită faptului că el își dă seama că are încă multe de învățat pe linia muncii practice la clasă. Inspectorul nu poate pleca din școală pînă ce nu s-a interesat îndeaproape de cel mai nou cadru didactic, pînă ce nu a vorbit cu el și nu l-a ajutat.

La ședințele cercurilor pedagogice și ale comisiilor metodice îi vezi uneori pe tinerii învățători sau profesori stingheri, tăcuți, parcă absenți. Așa se întîmplă acolo unde problemele muncii lor nu sînt luate în seamă, unde nu sînt antrenați la dezbateri, unde nimeni nu se preocupă de activitatea lor. De îndată ce se pun însă în discuție aspecte concrete ale muncii pe care au început s-o desfășoare și sînt chemați să-și spună cuvîntul devin activi, participanți la discuții, se arată dornici să afle cît mai mult, să învețe din experiența colegilor.

Iată de ce avem datoria să studiem problemele pe care le pune în fața învățătorilor și profesorilor munca de predare și să alcătuim în așa fel referatele pe care le prezentăm la cercurile pedagogice sau la comisiile metodice încît ele să-i ajute pe tinerii învățători și profesori să înfrîngă dificultățile inerente începutului.

A ne apropia în mod colegial de fiecare dintre noii învățători și profesori, a-i sprijini cu dragoste, a-i sfătui, a-i îndruma înseamnă a ne manifesta atașamentul față de munca din școală, înseamnă a lupta pentru rezultate cît mai bune în instruirea și educarea copiilor patriei.

Oct. Buzescu

Formarea deprinderilor de calcul matematic constituie una din principalele preocupări ale profesorilor din școlile de cultură generală.

ȘTIRI

Obiectivele planului de muncă al comisiei metodice a învățătorilor de la Școala de 7 ani din comuna Sanț, raionul Năsăud, se referă la unele dintre cele mai importante probleme pe care le ridică activitatea pedagogică a învățătorilor de la această școală. Astfel, membrii comisiei metodice și-au propus să discute în cadrul ședințelor de lucru probleme cum ar fi specificul legării învățămîntului de viață la clasele I—IV, formarea deprinderilor de citire, scriere și exprimare corectă a elevilor, îmbogățirea vocabularului acestora și ridicarea nivelului lor la învățătură.

Dar activitatea comisiei metodice nu se rezumă numai la discutarea și rezolvarea acestor probleme. Munca de zi cu zi din școală pune mereu noi și noi probleme concrete în fața învățătorilor. Și cel mai bun răspuns la aceste probleme se poate obține pe baza dezbaterilor colective. Ținînd seama de acest fapt, comisia metodică a planificat și o serie de lecții deschise pentru fiecare disciplină în parte.

În legătură cu felul cum și-a organizat activitatea comisia metodică a învățătorilor de la Școala de 7 ani din comuna Sanț trebuie să relevăm un fapt deosebit — acela că la activitatea acestei comisii nu participă numai învățători, ci și profesorii care predau la clasa a V-a. Cunoscînd cu acest prilej specificul muncii în clasele I—IV profesorii vor ști să-și orienteze mai bine munca, asigurînd continuitatea procesului instructiv-educativ cu elevii care trec din clasa a IV-a în clasa a V-a.

★

La Școala de 7 ani nr. 1 din Lupeni consiliul pedagogic are un rol de seamă în îndrumarea muncii instructiv-educative. Cadrele didactice din școală, conducerea acesteia au făcut din consiliul pedagogic un organ puternic, care contribuie din plin la rezolvarea problemelor muncii, la îmbunătățirea activității didactice.

În anul școlar trecut învățătorii și profesorii au pus în dezbaterea consiliului pedagogic problema claselor cu situații mai slabe la învățătură. Analiza efectuată într-una din ședințele consiliului i-a ajutat pe pedagogi să descopere cauzele care făceau ca unii elevi să rămînă în urmă la învățătură și să ia măsuri pentru ridicarea tuturor claselor la nivelul celor fruntașe.

Și în acest an școlar pedagogii de la Școala de 7 ani nr. 1 din Lupeni și-au propus să discute în consiliul pedagogic cele mai însemnate probleme ale muncii lor. În prima ședință a consiliului ei au dezbătut multiplele aspecte ale planului de muncă pentru acest an școlar. De asemenea, în cadrul consiliului pedagogic s-au făcut multe propuneri concrete privind realizarea frecvenței regulate, legarea învățămîntului de practică, asigurarea conținutului științific al lecțiilor, formarea disciplinei liber consimțite, întărirea colaborării dintre școală și familie etc.

SĂ APLICĂM CU PRICEPERE

După cum se știe, noul plan de învățămînt al școlii de 8 ani prevede întărirea studiului geografiei și repartizarea mai justă a predării cunoștințelor din cadrul acestui obiect pe parcursul claselor III—VIII.

Numărul de ore pentru predarea geografiei la clasa a III-a s-a dublat față de anii trecuți. Aceasta dă cadrelor didactice posibilitatea să insiste mai mult asupra fenomenelor geografice din mediul înconjurător, asupra frumuseților și bogățiilor din comuna, orașul, raionul și regiunea respectivă, asupra marilor realizări înfăptuite de regimul nostru, asupra muncii oamenilor pentru transformarea raionului și regiunii respective, asupra vieții noi care pulsează la tot pasul. Pentru îndeplinirea acestor sarcini, care constituie obiective principale în predarea geografiei la clasa a III-a, programa îndrumează cadrele didactice să folosească pe scară largă excursiile pentru cunoașterea directă a mediului geografic, materiale ilustrative variate, lecturi care prezintă imaginea vie a naturii patriei și mărețele înfăptuiri ale poporului nostru muncitor, obținute sub conducerea partidului.

De la cunoașterea raionului și a regiunii elevii vor trece astfel treptat și firesc la cunoașterea patriei, care formează conținutul studiului geografiei în clasa a IV-a.

Respectîndu-se principiul predării de la apropiat la îndepărtat, lărgindu-se treptat sfera de cunoștințe a elevilor = de la cunoașterea raionului și regiunii la cunoașterea patriei și de la cunoașterea patriei la cunoașterea continentului — în clasa a V-a se trece la studierea Europei, spre deosebire de anii trecuți, cînd studiul continentelor începea cu Africa. În felul acesta se respectă principiul continuității.

Totodată, programa prevede predarea noțiunilor de geografie fizică nu într-un capitol separat, ci conform principiului studierii fenomenelor geografice în cadrul studiului geografiei regionale. Experiența cadrelor didactice a arătat, de altfel, că pentru o mai temeinică însușire a cunoștințelor de geografie este necesar ca în primii ani ai școlii să se stăruie asupra geografiei descriptive, rămînînd ca problemele mai abstracte ale geografiei fizice, care cer o anumită maturitate de gîndire și o suficientă acumulare de cunoștințe de geografie regională, să nu mai fie studiate ca în trecut, în clasa a V-a, ci abia în clasa a VII-a.

Profesorii vor putea astfel să folosească în predarea lecțiilor de geografie privitoare la țările din Europa și Asia cunoștințele pe care elevii și le-au însușit în anii anteriori, la studiul regiunii și al patriei, ca și cunoștințele pe care ei le obțin, îndeosebi despre țările și popoarele prietene din Europa și Asia, prin variate căi de informare = presă, radio, lecturi, manifestări artistice-culturale.

Cît privește elementele de geografie fizică ce se predau cu ocazia studierii continentelor și țărilor, acestea au fost mult reduse ca număr, urmînd ca profesorii să insiste asupra fenomenelor geografice legate de înțelegerea mediului geografic natural caracteristic unei țări.

★

Legătura cît mai strînsă a școlii cu practica constituie una din sarcinile importante trasate învățămîntului nostru de către Congresul al III-lea al P.M.R. Școala de 8 ani oferă posibilități deosebit de largi pentru întărirea acestei legături, care se realizează prin variate forme și căi.

O cale importantă o constituie lucrările practice de atelier și lucrările agricole.

În elaborarea programelor pentru aceste activități s-a ținut seama de caracterul unitar al școlii de 8 ani și de cerințele de a respecta în mai mare măsură particularitățile de vîrstă ale elevilor.

Actuala programă de lucru manual pentru clasele I—IV se apropie mai mult, prin lucrările practice pe care le prevede, de interesele imediate ale elevilor și totodată îi pregătește treptat pentru lucrările care încep sistematic din clasa a V-a. Astfel, în primele două clase s-a prevăzut și efectuarea unor jucării din diferite materiale, iar la clasele a III-a și a IV-a s-a dat mai mare extindere lucrărilor în lemn (cioplituri și traforaj).

Și programa de lucrări practice și de atelier pentru clasa a V-a cuprinde unele lucrări de traforaj accesibile elevilor. Acestea au fost introduse în scopul asigurării unei treceri mai firești de la lucrul manual efectuat în clasele I—IV la lucrările de tîmplărie și lăcătușărie.

Lucrările de tîmplărie s-au eșalonat pe doi ani, în clasele a V-a și a VI-a, ceea ce a permis ca unele operații sau lucrări mai complexe să fie efectuate în clasa a VI-a, cînd elevii posedă un oarecare bagaj de cunoștințe tehnice și tehnologice și sînt mai bine dezvoltați din punct de vedere fizic.

Materialele prevăzute a fi folosite la lucrările de traforaj se prelucrează destul de ușor, iar uneltele de muncă sînt corespunzătoare particularităților de vîrstă ale elevilor de 11-12 ani.

Întrucît în clasa a V-a se efectuează și unele lucrări simple de tîmplărie, este necesar ca profesorii de lucrări practice să adapteze la posibilitățile elevilor unele unelte de tîmplărie folosite de adulți (ferăstraie, rindele), ca și tejghelele, deoarece mînuirea uneltelor necorespunzătoare ca dimensiuni și greutate nu duce numai la un efort fizic prea mare din partea elevilor, ci și la slăbirea interesului acestora pentru activitatea practică în general.

Lucrările de traforaj se pot desfășura fie în atelierul de tîmplărie, fie într-o sală de clasă, dacă nu se pot amenaja ateliere sau dacă acestea n-au capacitate suficientă.

Pentru buna desfășurare a lucrărilor practice de traforaj și tîmplărie este necesar ca profesorii-maiștri să se pregătească temeinic pentru fiecare lecție, în așa fel ca aceste lucrări să contribuie la lărgirea orizontului politehnic al elevilor. Elevii trebuie să înțeleagă de ce pentru un anumit obiect se folosește un anumit material și nu altul, să aleagă în mod conștient uneltele corespunzătoare operațiilor și să înțeleagă utilitatea lucrării pe care o execută.

O atenție deosebită trebuie acordată alegerii obiectelor care urmează să fie confecționate de elevi. Aceste obiecte trebuie să fie accesibile, să aibă utilitate practică, să necesite un volum mic de muncă și totodată să nu fie prea simple, pentru a nu slăbi interesul elevilor față de activitatea respectivă.

În programă s-au făcut modificări și în ceea ce privește lucrările practice agricole. Acestea au fost gradate mai judicios pe ansamblul claselor I—VIII. În cadrul îndeletnicirilor practice la clasele I—IV s-au prevăzut unele lucrări agricole ușoare, legate de lecțiile de citire cu conținut științific (la clasa a IV-a îndeosebi de cunoștințele de zoologie).

La clasele V—VIII, lucrările practice agricole se împletesc strîns cu cunoștințele agricole, care se studiază ca obiect de învățămînt de sine stătător.

Din programa de cunoștințe agricole pentru clasa a V-a au fost scoase temele privind legumicultura și agrotehnica specială, care vor fi predate în clasele a VI-a și a VII-a, unde elevii le vor putea

**) Continuare din numărul precedent.*

Practica viitorilor profesori

Principala latură a practicii pe care o desfăşoară studenţii anului II de la Institutul pedagogic din Bucureşti o constituie lecţiile. După ce şi-au completat cunoştinţele teoretice căpătate la cursurile de pedagogie generală sau de metodică a specialităţii asistînd la lecţiile unor profesori cu multă experienţă de la diferite şcoli din oraş, au ajuns la faza cea mai importantă a practicii — momentul cînd ei înşişi au început să ţină lecţii.

Alcătuirea planurilor de desfăşurare a acestora, discutarea lor prealabilă cu profesorii, munca efectivă în clasă şi observaţiile ulterioare ale colegilor şi ale celor ce îndrumă practica au ajutat pe studenţi să-şi clarifice numeroase probleme concrete privind predarea.

Dar activitatea practică a celor ce vor părăsi mîine băncile institutului pentru a munci în şcolile de 8 ani din patria noastră nu se rezumă numai la lecţii. Cei ce îndrumă practica se îngrijesc ca încă de pe acum studenţii să fie familiarizaţi şi cu alte aspecte ale muncii care se desfăşoară în şcoală.

O grupă de studenţi care îşi desfăşoară practica la Şcoala de 7 ani nr. 124 din Bucureşti s-a familiarizat cu metodele prin care profesorii pot asigura o strînsă legătură cu familiile elevilor. Astfel, ei au însoţit pe unul dintre diriginţii şcolii în vizitele sale la domiciliul unor elevi. Într-un loc au avut prilejul să vadă cum procedează dirigintele pentru a cerceta condiţiile de viaţă din familia unui elev cu situaţie slabă la învăţătură, pentru a îndruma părinţii acestuia să alcătuiască copilului lor un program de muncă zilnic, într-un alt loc cum atrage dirigintele atenţia părinţilor asupra atitudinii nedisciplinate a copilului lor, ce sfaturi le dă pentru a-l supraveghea mai mult.

Cu deosebit interes au urmărit viitorii profesori munca desfăşurată în orele de dirigenţie, metodele folosite de diriginţi pentru a contribui la educaţia comunistă a elevilor, felul cum colaborează ei cu ceilalţi profesori din şcoală, cum urmăresc ridicarea nivelului la învăţătură şi îmbunătăţirea disciplinei, cum asigură formarea şi închegarea colectivelor de elevi, cum colaborează cu organizaţiile U.T.M.

O altă latură a muncii din şcoală pe care au cunoscut-o studenţii în timpul practicii aici a fost munca metodică. Participînd la şedinţele comisiilor metodice în care au fost dezbătute planurile de muncă pentru acest an şcolar, şi-au dat seama că activitatea acestor comisii cuprinde o întreagă diversitate de forme : referate, interasistenţe, lecţii deschise, schimbul de experienţă etc. Totodată ei au văzut preocuparea profesorilor de a axa activitatea metodică pe cele mai importante şi mai actuale probleme ale muncii.

Munca din şcoală cuprinde o întreagă diversitate de aspecte — de la lecţii şi de la activitatea elevilor în ateliere sau pe lotul şcolar, la activitatea din afara clasei şi din afara şcolii. În viitoarea lor profesiune, studenţii de astăzi ai Institutului pedagogic vor fi puşi în situaţia de a rezolva probleme legate de fiecare dintre aceste aspecte. De aceea se manifestă încă de pe acum o serioasă preocupare pentru ca în cadrul practicii pedagogice ei să cunoască cît mai bine activitatea dintr-o şcoală în toată complexitatea ei, ca şi metodele cele mai indicate pentru a rezolva fiecare problemă în parte.

lector univ. I. LUPU

Predarea cu specialişti la clasele I—IV

Cîteva constatări

În şcoala noastră, la clasele I şi a II-a educaţia fizică şi muzica sînt predate de către profesori specialişti, iar celelalte obiecte de către învăţători. La clasele a III-a „A" şi a IV-a „A", fiecare disciplină este predată de către profesori specialişti. Paralel cu acestea funcţionează clase de control care ne permit să observăm prin comparaţie rezultatele experimentării noului sistem de predare.

Desigur, în momentul de faţă ar fi prematur să tragem concluzii privind eficienţa acestuia. Pe baza observaţiilor efectuate asupra muncii ce se desfăşoară în clasele experimentale putem formula însă unele păreri.

Iată cîteva dintre acestea.

Limba romînă este predată la clasele a III-a şi a IV-a de un profesor care pînă în acest an şcolar a lucrat într-o şcoală medie. Lecţiile lui se caracterizează printr-un conţinut ştiinţific ridicat. Am observat la acest profesor mai multă grijă decît la învăţători pentru explicarea cuvintelor necunoscute, mai multă competenţă în sublinierea ideilor principale ale unei lecturi literare, în utilizarea diferitelor metode şi procedee pentru îmbogăţirea vocabularului copiilor.

Acestea sînt aspectele pozitive ale lecţiilor predate de profesorul de limba romînă la clasele a III-a şi a IV-a. Alături de ele însă asistenţele la lecţii ne-au relevat şi alte aspecte. Am observat că profesorul, deşi se străduieşte să ţină seama de puterea de înţelegere a copiilor cu care lucrează, nu reuşeşte să răspundă întotdeauna cerinţelor care decurg din ea. Există un anumit fel specific de a vorbi cu copiii, care priveşte şi felul cum alcătuieşti fraza, şi intonaţia cu care rosteşti cuvintele, şi chiar expresia feţei, dacă vreţi. Or, în această privinţă cred că profesorul la care mă refer trebuie să mai depună unele eforturi. În al doilea rînd, notele pe care elevii le căpătau, mai ales în primele zile de şcoală la limba romînă, oglindeau o exigenţă exagerată, nepotrivită pentru clasele mici.

În ceea ce priveşte predarea matematicii lucrurile stau foarte bine din toate punctele de vedere. Atît conţinutul lecţiilor cît şi metodele utilizate în predare se caracterizează printr-un nivel ştiinţific ridicat, printr-o bună orientare pedagogică. Dar situaţia profesorului de matematică este deosebită de a celui de limba romînă. Acesta a fost mai multă vreme învăţător şi abia ulterior a căpătat calificarea de profesor de matematică, aşa încît are avantajul unei temeinice pregătiri de specialitate conjugată cu o îndelungată practică a muncii la clasele I—IV.

În aceeaşi situaţie se află şi profesorul de ştiinţe naturale care de asemenea a fost iniţial învăţător şi care ţine lecţii foarte bune.

Întrucît ultimele două exemple nu sînt suficient de concludente pentru experimentul pe care îl urmărim am să mă refer şi la o altă profesoară, care nu a lucrat în prealabil cu clasele mici, şi anume, la profesoara de educaţie fizică. Acesteia i-au reuşit foarte bine exerciţiile de mers în cadenţă. La clasele de control învăţătorii au transformat exerciţiul de mers în cadenţă într-un fel de marş forţat, în vreme ce la clasa experimentală elevii aveau un mers mai suplu, mai degajat. De asemenea, exerciţiul de desfăşurare a coloanei de gimnastică a fost mult mai reuşit.

Comisia metodică pentru clasele I—IV ale Şcolii din comuna Gheorghe Doja, raionul Slobozia, poartă rodnice discuţii în legătură cu aplicarea noilor programe şcolare.

Pe baza felului cum decurge predarea disciplinelor la care m-am referit mai sus cred că pot spune acum (fără a avea însă deocamdată certitudinea că părerea mea va fi confirmată de rezultatele finale ale experimentului) că predarea diferitelor discipline de către profesori specialişti este superioară celei efectuate de un singur învăţător. Deficienţele decurg doar din insuficienţa familiarizare a profesorilor cu specificul muncii la clasele mici. Dar, după cîte am observat, ei se obişnuiesc repede. Pentru a facilita acest proces de familiarizare cu munca la clasele mici, folosim pe scară largă interasistenţele. Indeosebi profesorii au posibilitatea să asiste la lecţiile învăţătorilor în orele cînd nu au program. Ei pot astfel să observe metodele şi procedeele utilizate de învăţători în predarea la clasele I—IV.

O problemă deosebită pe care o ridică predarea cu profesori specialişti este aceea a disciplinei. La clasele de control învăţătorul se află aproape tot timpul în mijlocul copiilor şi în felul acesta el reuşeşte să asigure o disciplină mai bună. La clasele experimentale schimbarea profesorilor după fiecare lecţie, face ca disciplina elevilor să scadă. Cred însă că munca mai atentă şi mai susţinută a profesorului diriginte, căruia în cadrul claselor mici îi revin sarcini noi, poate suplini această carenţă.

Înainte de a încheia aş vrea să vă spun cîteva cuvinte despre ceea ce cred părinţii. La început mulţi părinţi erau neîncrezători. Ei erau obişnuiţi cu un singur învăţător, care îi cunoştea pe copii din toate punctele de vedere. Profesorii de diferite discipline stau, fiecare în parte, mai puţin printre copii. De aceea unii părinţi socoteau că aceştia se vor ocupa mai superficial de elevi. În ultimul timp ei s-au obişnuit însă să vadă în profesorul diriginte pe locţiitorul învăţătorului cu care discutau înainte toate problemele copiilor lor. Şi tot ei spun că elevii învaţă mai mult şi mai bine de la profesorii specialişti.

Elena Rădulescu
directoarea Şcolii de 7 ani nr. 1, Piteşti

NOILE PROGRAME ŞCOLARE *)

asimila mai bine. În felul acesta, la clasa a V-a, unde s-a afectat o oră pe săptămînă pentru predarea cunoştinţelor agricole, rămîne suficient timp pentru predarea cunoştinţelor despre sol şi primele noţiuni de agrotehnică generală, cum ar fi principalele lucrări ale solului, mărirea fertilităţii lui, îngrăşămintele, sămînţa, combaterea buruienelor.

În predarea acestor cunoştinţe cadrele didactice trebuie să pornească de la sarcinile trasate agriculturii în documentele de partid în legătură cu sporirea producţiei de bunuri materiale în scopul ridicării nivelului de trai al poporului. Cunoştinţele agricole vor putea fi temeinic însuşite de elevi în măsura în care cadrele didactice vor folosi pe scară largă exemple din practica agriculturii noastre socialiste, experienţa înaintată a colectiviştilor.

Lucrările agricole pe care trebuie să le execute elevii sînt bazate, în general, pe cunoştinţele însuşite de ei şi ţin seama de posibilităţile lor de muncă.

Dat fiind caracterul muncii în agricultură, care depinde în mare măsură de factori pedo-climatici, şi în organizarea şi desfăşurarea lucrărilor agricole cadrele didactice vor ţine seama de această cerinţă, alegînd la timpul potrivit lucrările cele mai corespunzătoare care se pot efectua în localitatea respectivă.

Sfera deprinderilor practice dobîndite de elevii şcolilor din localităţi cu caracter agricol se lărgeşte, ca urmare a faptului că programa dă o mai mare extindere lucrărilor practice de tîmplărie şi lăcătuşărie, pe care elevii le vor executa în perioada de iarnă.

Totodată, în noile programe se vădeşte o diferenţiere mai accentuată între lucrările practice pentru băieţi şi cele pentru fete. Viaţa însăşi a arătat că fetele trebuie să primească o pregătire practică mai potrivită particularităţilor lor. Începuturile care s-au făcut în această direcţie în anii trecuţi au fost adîncite prin noul plan de învăţămînt şi noile programe. La şcolile din oraşe, pentru lucrările de gospodărie, croitorie şi menaj, specifice fetelor, s-au acordat în noul plan de învăţămînt cîte 2 ore pe săptămînă. La şcolile din localităţile cu caracter agricol fetele vor executa astfel de lucrări în perioada de iarnă, cînd băieţii vor desfăşura lucrări de atelier.

★

Şcoala de 8 ani a dat posibilitatea să se acorde un loc important în planul de învăţămînt şi în programe şi acelor discipline care au ca scop educaţia estetică şi educaţia fizică a elevilor, realizîndu-se astfel într-o mai mare măsură dezvoltarea multilaterală şi armonioasă a tineretului.

S-a prevăzut un număr sporit de ore pentru predarea desenului, caligrafiei, muzicii şi educaţiei fizice şi s-a întărit conţinutul lor educativ, aşa încît elevii să-şi însuşească noi cunoştinţe, să dobîndească şi să-şi dezvolte o serie de deprinderi utile în viaţă, să capete dragoste de frumos şi interes pentru artă.

Programa de desen prevede pentru clasele III — V un număr dublu de ore faţă de programa anilor trecuţi, fapt care a permis să se introducă mai multe şi mai variate exerciţii în vederea formării deprinderilor de a înfăţişa cît mai corect — bineînţeles în imagini simple — diferite aspecte ale realităţii şi pentru a iniţia pe elevi în tehnica creaţiei artistice. În acest fel, începînd chiar din primele clase, lecţiile de desen îi vor pregăti pe elevi să înţeleagă frumosul din viaţă, din natură, din muncă, din operele de artă şi vor stimula înclinaţiile lor creatoare.

Prin introducerea unor elemente de desen liniar la clasa a V-a se va realiza o mai strînsă corelaţie a acestei discipline cu lucrările practice de atelier.

Experienţa şcolii noastre a arătat că problema formării deprinderilor de scriere frumoasă nu poate fi lăsată numai pe seama claselor I—IV, ci că se impune a continua această preocupare şi în clasele mai mari. Ca urmare, începînd din anul acesta caligrafia se predă şi în clasa a V-a, unde se dezvoltă şi se consolidează deprinderile formate în primele patru clase.

În lumina sarcinilor care revin şcolii de 8 ani au fost aduse îmbunătăţiri şi în predarea muzicii. Numărul sporit de ore la clasele I şi II va da cadrelor didactice posibilitatea să insiste mai mult pentru dezvoltarea auzului muzical al copiilor, să-i înveţe mai multe cîntece cu conţinut educativ, care să le dezvolte trăsăturile morale şi să le formeze primele deprinderi muzicale.

Începînd din clasele III—IV elevii sînt introduşi treptat în cunoaşterea scris-cititului muzical, fiind deprinşi cu învăţarea muzicii după note. Aşa cum a rezultat din activitatea unui mare număr de cadre didactice care au experimentat în anii anteriori acest fel de predare, învăţarea muzicii după note în clasele III — IV este pe deplin posibilă. Primele elemente ale limbajului muzical vor fi însuşite de elevi tot pe baza cîntecelor, care constituie principalul mijloc de educaţie muzicală în clasele I — IV.

Organizată judicios, pe baze ştiinţifice, predarea muzicii va putea aduce o contribuţie însemnată la realizarea sarcinilor instructiv-educative ale şcolii de 8 ani.

Este necesar ca numărul de ore acordat desenului, caligrafiei şi muzicii să fie integral folosit de cadrele didactice, punîndu-se cu desăvîrşire capăt practicii la care se recurgea în trecut, cînd aceste obiecte erau înlocuite cu alte activităţi.

★

Aşa cum au subliniat în consfătuirile raionale din iunie a.c. majoritatea cadrelor didactice, noile programe, elaborate pe baza concepţiei unitare a şcolii de 8 ani, îndeplinesc în mai mare măsură decît programele vechi o serie de importante cerinţe pedagogice. Ele prezintă o mai bună sistematizare şi succesiune a cunoştinţelor pe clase şi răspund principiului accesibilităţii. În vederea unei mai temeinice însuşiri a cunoştinţelor, ele prevăd mai multe ore pentru exerciţii, aplicaţii practice, excursii, vizite, ceea ce va contribui la consolidarea cunoştinţelor elevilor şi va dezvolta interesul lor pentru studiu.

Programele lasă mult loc iniţiativei creatoare a cadrelor didactice în organizarea şi desfăşurarea lecţiilor. Orele lăsate la dispoziţia profesorilor le oferă acestora multe posibilităţi pentru a putea rezolva anumite probleme ce se ivesc pe parcursul muncii, în funcţie de condiţiile specifice ale şcolii şi clasei respective.

Pe baza propunerilor făcute de cadrele didactice cu ocazia consfătuirilor raionale, proiectele de programe ale şcolii de 8 ani au putut să fie mult îmbunătăţite. Aceasta a permis valorificarea pe scară largă a experienţei colective a învăţătorilor şi profesorilor.

Aplicînd noile programe cu toată priceperea şi răspunderea, învăţătorii şi profesorii le vor putea verifica în practică valoarea şi vor putea face propuneri judicioase pentru îmbunătăţirea lor pe viitor.

Constanţa Muscă
şi
Cornelia Prichea
inspectori în Direcţia metodică din M.I.C.

O lecție-sinteză despre mașini-unelte

Tema „Așchierea metalelor" este esențială pentru predarea tehnologiei meseriei în toate școlile din sectorul metalurgic. O mare însemnătate pentru buna înțelegere a acestei teme o are organizarea judicioasă a lecției finale, referitoare la determinarea regimurilor optime de așchiere, întrucît ea constituie o sinteză a cunoștințelor acumulate anterior și trebuie să evidențieze clar scopul acestor cunoștințe. De reușita acestei lecții depinde în mare măsură înțelegerea științifică de către elevi a principiilor unor metode inovatoare și a unor raționalizări, ca și posibilitatea însușirii unor deprinderi înaintate de muncă.

În general, în predarea acestei lecții intervin noțiuni cunoscute. Principalul este ca elevii să înțeleagă de la început, pe deplin, noțiunea de regim de tăiere ca un raport între factorii care determină sarcina ce trebuie să o suporte scula așchietoare, sarcină care depinde de mărimea acțiunii așchiei și de viteza de tăiere. De aceea le arăt elevilor componentele acestora și definesc viteza de tăiere drept viteză de deplasare a sculei față de suprafața așchiată a piesei.

După definirea acestor noțiuni trec la demonstrarea felului cum se alege adîncimea de tăiere așa ca timpul de prelucrare a piesei să fie cît mai scurt, permițînd astfel reducerea prețului de cost. Le arăt că în acest scop se caută ca tot surplusul de material să fie luat deodată sau, atunci cînd se cere obținerea unei suprafețe fine, printr-o singură degroșare și finisare.

Trecînd la explicarea alegerii avansului – s – arăt că mărimea acestuia este limitată, la degroșare, de rezistența și stabilitatea piesei așchiate, a sculei și a mașiniiunelte (deoarece la avansuri mari eforturile de tăiere cresc). Aici atrag întotdeauna atenția elevilor asupra faptului că apăsarea specifică de tăiere depinde foarte mult de avans, putîndu-se produce trepidații mari, care merg pînă la smulgerea piesei din dispozitiv sau pînă la ruperea sculei. La finisare, măsurarea avansului e limitată de considerațiile de preciziune și netezime a suprafeței așchiate (cu cît avansul este mai mic, cu atît este mai mică și înălțimea asperităților suprafeței așchiate).

Explic apoi alegerea vitezei de tăiere, ținînd seama de folosirea cît mai rațională a tăișului sculei (la o creștere mică peste limita admisă a vitezei de tăiere, durata tăișului scade apreciabil).

Socotesc că este bine să amintim elevilor că prin durata tăișului unei scule se înțelege numai timpul în care scula lucrează efectiv pe mașină (și nu tot timpul cît scula stă pe mașină). Ei vor înțelege astfel că în calculul duratei tăișului sculei trebuie luat în considerație numai timpul principal de lucru la prelucrarea unei piese.

În ceea ce privește durata tăișului sculei arăt elevilor că aceasta depinde de doi factori – temperatura de tăiere și uzura. Pentru exemplificare evidențiez că la prelucrarea materialelor fragile (de exemplu a fontei), apăsarea specifică de tăiere este relativ mică, astfel încît căldura produsă este și ea mică, iar pe de altă parte așchia este sfărîmicioasă și nu vine în contact cu suprafața de degajare a sculei, transmițînd de asemenea puțină căldură sculei. În schimb însă fonta este dură și uzează repede scula. Astfel elevii își dau seama că, din cauza uzurei, la fontă trebuie folosite viteze de tăiere mai mici.

Le arăt că, pe de altă parte, nu trebuie neglijat nici faptul că așchia de rupere vine în contact cu suprafața de degajare mai aproape de tăișul sculei, deci va solicita mult tăișul, transmițîndu-i căldură, pe cînd așchiile de curgere vin în contact cu suprafața de degajare mai departe de muchia de tăiere, efortul și căldura transmițîndu-se mai departe de muchia tăietoare. Elevii deduc de aici că viteza de tăiere trebuie să fie mai mică la prelucrarea materialelor cu așchie de rupere, mai mare la cele cu așchie de forfecare și mult mai mare la cele cu așchie de curgere.

Explic apoi alegerea vitezei de așchiere în funcție de conductibilitatea materialului prelucrat, subliniind că materialul care transmite mai mult căldura va fi lucrat cu o viteză de tăiere mai mare. De exemplu, cuprul se lucrează cu o viteză mult mai mare decît fonta, deși la ambele apăsarea specifică de tăiere este aproape aceeași.

Este limpede pentru elevi, din lecțiile anterioare, că în alegerea vitezei de tăiere se ține seama și de materialul sculei. Ei au văzut de altfel și în uzină că duritatea la roșu a sculei va mărgini vitezele de tăiere la anumite valori. Rămîne să le explic acum faptul că, cu cît unghiul de tăiere este mai mic, cu atît apăsarea pe suprafața de așchiere va fi mai mică. Le arăt că la un unghi de tăiere mic căldura produsă va fi mică, deci va produce o încălzire mică a muchiei de tăiere a sculei. Le atrag însă imediat atenția că importanța acestui fapt nu trebuie supraestimată, deoarece cînd unghiul de tăiere este mic unghiul de ascuțire este și el mic, deci transmiterea căldurii de la muchia de tăiere prin cuțit se va realiza defectuos, influențînd în rău durata tăișului. Le arăt apoi că viteza de tăiere este influențată, din punct de vedere al căldurii produse, și de mărimea secțiunii așchiei, precum și de forma acestei secțiuni. Cu cît secțiunea așchiei este mai mare crește și temperatura cuțitului, deci în acest caz este necesară micșorarea vitezei de tăiere. Experiența a arătat că ridicarea vitezei de așchiere produce o temperatură mult mai mare decît atunci cînd se mărește secțiunea așchiei.

Demonstrez toate acestea pe strungul din cabinetul-laborator al școlii și conchid că este mai avantajos să se lucreze cu secțiune de așchii mare decît cu viteze de tăiere mari, subliniind că bineînțeles, mărimea secțiunii așchiei este limitată de rezistența sculei, de fixarea și de forma piesei din mașină.

În ceea ce privește influența formei secțiunii așchiei asupra alegerii vitezei de tăiere le arăt elevilor că atunci cînd așchia este groasă nu avem o deplasare considerabilă a materialului (a unei particule față de alta), deci presiunea pe sculă și cantitatea de căldură produsă sînt mici. Subliniez deci că din punct de vedere al presiunii este avantajos să se așchieze cu așchii groase și înguste.

Le arăt în continuare elevilor că și din punctul de vedere al repartizării căldurii între așchii și sculă este mai avantajoasă o așchie groasă, deoarece aceasta absoarbe o cantitate mai mare de căldură, care este eliminată o dată cu așchia.

Referindu-mă apoi la așchia lată arăt că avantajul acesteia constă în faptul că ea transmite căldura la sculă pe o porțiune mai mare, deci mai bine. Din această cauză așchiile mai late (și deci mai subțiri) admit viteze de tăiere mai mari.

În ultima parte a lecției insist asupra influenței răcirii asupra vitezei de tăiere (la o răcire bună viteza de tăiere putîndu-se majora pînă la 25%) și arăt care sînt metodele cele mai eficiente pentru obținerea unei răciri constante, pe întreaga suprafață de contact a sculei așchietoare.

Este de la sine înțeles că succesul lecției depinde în mare măsură de demonstrarea practică, pe strung, a influenței fiecărui factor și a parametrilor respectivi asupra regimurilor de așchiere. De asemenea, consider că este de cea mai mare însemnătate observarea directă de către elevi, în secțiile uzinei, a utilizării regimurilor optime de așchiere, la strungurile fruntașilor în producție. Foarte folositoare pentru fixarea cunoștințelor este de asemenea prezentarea diafilmului privind metodele noi de așchiere a metalelor, care permite observarea în prim plan și în momentele cele mai semnificative a operației de așchiere efectuată asupra pieselor din diferite materiale.

Dacă reușim să prezentăm la un nivel științific și tehnic corespunzător, în strînsă legătură cu practica de producție, această lecție deosebit de însemnată, ea va rămîne gravată în mintea elevilor de-a lungul întregii lor activități ulterioare, contribuind la formarea lor ca muncitori de înaltă calificare.

Ing. Artenie Mihu
Grupul școlar al uzinelor „UNIO" din Satu Mare

În timpul practicii în uzină, ucenicii școlilor profesionale au posibilitatea de a cunoaște funcționarea celor mai moderne mașini-unelte.

Participarea creatoare a elevilor la lecție

După ce au participat la campania de strîngere a recoltei, școlile agricole au intrat într-o nouă etapă de muncă, destinată pregătirii teoretice a elevilor.

Însușirea temeinică a cunoștințelor teoretice de către elevi depinde în cea mai mare parte de felul cum se pregătește profesorul, de priceperea lui în alegerea celei mai accesibile forme de explicare a cunoștințelor, de felul cum își întocmește planul lecției și de felul cum îmbină procedeele și metodele didactice, de măsura în care știe să prevină dificultățile ce pot fi întîmpinate de elevi în studiu, să le stimuleze atenția, să le sporească capacitatea de înțelegere și să le dezvolte interesul pentru materia predată.

Am urmărit această problemă în cadrul unui experiment organizat la Școala viticolă din Valea Călugărească, în cadrul lecțiilor de agrotehnică. De obicei, profesorul aplica în predarea noilor cunoștințe metoda expozitivă. In fiecare oră explica în același mod cunoștințele noi, pe care elevii le înregistrau în caiete aproape cuvînt cu cuvînt. In răspunsurile lor din lecția următoare foloseau apoi aceleași formulări pe care le folosise profesorul. Asistînd la cîteva ore de acest fel din capitolul „Plantele leguminoase", am observat că după 2—3 lecții interesul elevilor față de cunoștințele predate a scăzut mult. Am rugat pe profesor ca la începutul unei lecții noi să ceară elevilor o lucrare de control despre lecția trecută — „Fasolea". Rezultatele au fost următoarele: nota 9 —6% dintre elevi, nota 8 — 18%, nota 7 — 3%, nota 6 — 27%, — nota 5 — 15%, nota 4 — 3%.

Am considerat că aceste rezultate slabe se datoresc dezinteresului elevilor față de lecție, dezinteres provocat de expunerea uniformă a profesorului, de faptul că acesta nu-și adapta metodele de predare la specificul fiecărei lecții în parte.

De aceea l-am ajutat pe profesor să pregătească în alt mod lecția următoare, cu tema „Lintea". I-am propus să aleagă metoda mixtă, accentuînd pe folosirea întrebărilor și răspunsurilor și să se sprijine pe un bogat material intuitiv — plante tinere, luate din cadrul loturilor experimentale ale cercurilor tehnice, un mănunchi de plante mature recoltate în anul trecut și o serie de semințe din diversele soiuri locale.

De data aceasta, expunerea a fost folosită numai la predarea anumitor cunoștințe cu caracter special, privind unele probleme tehnico-economice pe care elevii n-ar fi avut de unde le cunoaște. In cea mai mare parte însă predarea s-a realizat prin întrebări referitoare la observațiile directe făcute în producție de elevi și prin analiza materialului intuitiv existent. Discuția a fost astfel condusă încît ordinea studierii cunoștințelor să apară în mod evident. Schema lecției a fost notată pe tablă și apoi trecută de elevi în caietele lor.

Atitudinea elevilor s-a schimbat total. Ei n-au urmărit doar simpla înregistrare a celor expuse de profesor, ci și-au îndreptat cu toții atenția asupra deducerii unor concluzii din observații făcute anterior. Trecînd de la caracterele botanice ale plantei la condițiile pedoclimatice și la condițiile de cultură, pe care le-au relevat pe baza celor cunoscute dinainte, elevii au notat în caiete doar ceea ce constituie esența lecției, în strînsă legătură cu specificul de dezvoltare a plantei. Pe baza celor însemnate pe tablă și în caiete, sistematizarea cunoștințelor s-a realizat cu ușurință, iar pentru pregătirea lecției acasă elevii au studiat în mai mare măsură manualul și bibliografia recomandată.

In lecția următoare li s-a cerut de asemenea elevilor o lucrare de control, care a fost corectată și notată în aceleași condiții ca și lucrarea precedentă. Iată rezultatele: nota 10 — 9% dintre elevi, nota 9 — 19%, nota 8 — 40%, nota 7 — 20%, nota 6 — 18%.

Din compararea acestor rezultate se deduce cu ușurință superioritatea metodei folosite în cel de al doilea caz, metodă care a favorizat atragerea elevilor într-o activitate independentă, creatoare și a permis observația amănunțită a materialului intuitiv, ajutîndu-i pe elevi să-și formeze noțiuni precise, să descopere legături între fenomenele studiate, să vadă aplicarea acestora în practică.

Pentru ca lecția în care se folosește metoda mixtă să se desfășoare în condiții bune este necesar să se acorde o deosebită atenție întocmirii planului ei, căci altfel există primejdia să se piardă ordinea logică în predarea cunoștințelor. Intocmirea planului lecției nu trebuie să fie considerată niciodată o formalitate, ci un mijloc de autocontrol al profesorului în scopul respectării succesiunii materialului, în scopul relevării elementelor principale. Intocmirea planului lecției impune o atentă chibzuire asupra procedeelor care urmează să fie folosite în vederea unei cît mai largi antrenări în lecție a întregii clase.

Pe această linie este datoria în primul rînd a cadrelor cu experiență să îndrume pas cu pas activitatea metodică a cadrelor tinere din învățămîntul agricol care, datorită specificului calificării lor, nu și-au însușit în mod organizat cunoștințele pedagogice.

Prof. Dimitrie D. Roman
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

Știri — Știri — Știri

Activitate metodică rodnică

Pentru ridicarea nivelului muncii de pregătire profesională a viitorilor muncitori, conducerea Grupului școlar al Trustului minier din Baia Mare a îndrumat comisiile metodice de specialitate către studierea științifică și generalizarea experienței pozitive acumulate în acest domeniu.

Astfel, comisia metodică de tehnologia meseriei și instruire practică a elaborat, pe baza experienței din ultimul an școlar, o metodică a organizării instruirii practice a elevilor. În această lucrare sînt dezbătute formele și metodele de instruire folosite în întreprinderi de către muncitorii, maiștrii-instructori, inginerii și tehnicienii Uzinei mecanice de mașini și utilaj minier din Baia Mare pentru continua ridicare a calificării profesionale a tinerelor cadre.

Printr-o strînsă colaborare

La Școala de meserii din Focșani, întregul proces instructiv-educativ se desfășoară pe baza unei strînse colaborări între profesori și maiștri-instructori.

Profesorii de specialitate, ca și profesorii de cultură generală, participă cu regularitate la instructajele practice în atelierele-școală. Aceasta permite o coordonare strînsă în predarea cunoștințelor teoretice și formarea deprinderilor practice, ca și cunoașterea multilaterală a personalității elevilor, a aptitudinilor și înclinațiilor lor, care se manifestă mult mai larg în cadrul efectuării lucrărilor practice.

În același timp, propunerile făcute maiștrilor-instructori de către profesori duc la îmbunătățirea continuă a conținutului științific și a metodicii instruirii practice în producție.

Excursiile – mijloc important de educaţie patriotică

Ţinînd seama de marea însemnătate educativă a excursiilor, de rolul lor deosebit de important în dezvoltarea sentimentelor de dragoste pentru patrie, pentru muncă şi pentru cei ce muncesc la elevi, în ultimul timp a extins mult această formă de activitate extraşcolară. Se ştie că în vacanţa de vară din acest an au participat la excursiile organizate de-a lungul şi de-a latul ţării aproximativ un milion elevi. In cursul anului şcolar curent se vor organiza de asemenea numeroase excursii, care vor cuprinde un mare număr de elevi.

In scopul unei cît mai bune desfăşurări a excursiilor, aşa încît potenţialul lor educativ să fie valorificat la maximum, Departamentul şcolii din Ministerul Învăţămîntului şi Culturii a organizat de curînd o consfătuire în care, pe baza schimbului de experienţă, s-au formulat o serie de concluzii cu privire la roadele educative ale excursiilor ce au avut loc în decursul vacanţei din vara aceasta.

La consfătuire au participat inspectori din cadrul secţiilor de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare regionale şi raionale, profesori care i-au condus şi însoţit pe elevi în excursii, instructori superiori de pionieri, activişti ai palatelor şi caselor de pionieri, reprezentanţi ai organizaţiilor obşteşti, ai Ministerului Transporturilor şi Telecomunicaţiilor, precum şi ai O.N.T.-ului. In cadrul ei a fost expusă experienţa dobîndită în această direcţie, au fost conturate unele mijloace şi metode educative folosite în excursii, s-a subliniat rolul însemnat pe care-l au acestea în adîncirea muncii de educare comunistă a elevilor.

In cadrul consfătuirii au fost descrise multe excursii, arătîndu-se cum au fost organizate şi cum s-au desfăşurat. S-a relatat bunăoară că 62 de elevi din clasele a VII-a ai Şcolii medii nr. 3 din Braşov au pornit în drumeţie, conform planului de perspectivă al şcolii, pentru a cunoaşte frumuseţile ţinutului natal. In acest scop şi-au fixat următorul itinerariu: Braşov — Warte — Stejăriş — Stînca Măgurele — Cabana Vînătorilor — Poiana Braşov. Cu cîteva zile înainte de plecare ei au primit indicaţii asupra echipamentului necesar în drumeţie. S-a stabilit de asemenea să se ia binocluri, busole, aparate fotografice, ciocane şi dălţi pentru roci, acid clorhidric pentru determinarea rocilor, lupă. N-au fost uitate nici mingile de volei, pentru jocuri în timpul popasurilor.

Bine organizată, drumeţia a constituit nu numai un prilej în care copiii au putut admira panorama oraşului Braşov, frumuseţile Tîmpei, Ţara Bîrsei etc., ci şi un prilej de a se deprinde cu turismul, cu unele greutăţi ale ascensiunilor, de a-şi suda colectivul şi de a se ajuta reciproc, ca şi de a cerceta şi observa nemijlocit fenomenele geografice, flora şi fauna ţinutului natal.

Discuţii interesante s-au purtat în consfătuire în jurul itinerariilor stabilite pentru excursiile regionale şi interregionale. După cum a reieşit din exemplele date în multe locuri itinerariile pentru excursiile interregionale au fost alcătuite judicios. In regiunea Iaşi, de exemplu, una dintre excursii a urmat ruta Iaşi — Suceava — C. Lung — Vatra Dornei, cu vizitarea oraşelor Iacobeni şi Cacica. Altă excursie a avut ruta Iaşi — Paşcani — Valea Prahovei — Braşov — Oneşti — Adjud — Paşcani — Iaşi, iar o a treia, în care s-a folosit ca mijloc de deplasare autobuzul, ruta Bicaz — Piatra Neamţ — Tg. Neamţ — Iaşi. Aceste itinerarii, fără să-i obosească pe elevi, le-au dat prilejul să viziteze întreprinderi, şantiere, unităţi socialiste din agricultură, instituţii culturale, locuri istorice, să admire frumuseţile naturii.

A fost criticată tendinţa unor conducători de excursii care, dorind să dea elevilor prilejul de a vedea cît mai multe, au cuprins în itinerariile excursiilor mult prea multe obiective, parcurgînd uneori peste o sută de km. pe zi. Participanţii la consfătuire au arătat că acesta este un mod superficial de a organiza excursia: copiii nu pot recepţiona tot ceea ce văd, nu-şi pot forma reprezentări durabile, obosesc, ceea ce face ca excursia să nu-şi atingă scopul.

Numeroşi vorbitori au arătat mijloacele pe care le-au folosit pentru a trezi interesul elevilor faţă de excursie, faţă de obiectivul sau obiectivele propuse spre a fi vizitate: discuţii, folosirea literaturii — în special a scrierilor lui Vlahuţă, Calistrat Hogaş, Sadoveanu, Geo Bogza — folosirea albumelor, a ilustratelor, a presei etc. In regiunea Ploieşti, cu sprijinul comitetului regional U.T.M. s-au organizat întreceri între unităţile de pionieri în vederea unei cît mai largi participări la excursii şi drumeţie. De asemenea, au fost organizate discuţii ale utemiştilor şi pionierilor cu teme cum sînt: Cunoşti oraşul tău natal şi împrejurimile lui? Îţi cunoşti patria? Cunoşti realizările regimului democrat-popular din patria noastră? Cunoşti realizările din oraşul şi raionul tău? etc.

O muncă interesantă în vederea pregătirii pionierilor care participă la excursie desfăşoară Palatul pionierilor din Timişoara. După ce arată copiilor importanţa şi tema excursiei, activiştii Palatului le dau indicaţii asupra echipamentului necesar, asupra modului cum trebuie păstrate alimentele, asupra orientării cu busola sau după semnele naturale, asupra folosirii hărţii, asupra descifrării indicatoarelor etc.

A fost combătută practica unor şcoli, a unor cadre didactice care nu i-au antrenat şi pe elevi la pregătirea excursiilor, ci s-au mulţumit să-i convoace cu o zi înainte de acestea, anunţîndu-le doar itinerariul.

Pentru ca drumeţia şi excursiile să devină o acţiune de masă — s-a arătat în consfătuire — trebuiesc lărgite bazele şi punctele turistice, în mod special în locurile mult solicitate — cum ar fi noile centre industriale, litoralul — precum şi în locurile cele mai pitoreşti ale ţării. In acest sens regiunea Bacău s-a orientat bine atunci cînd a amenajat puncte şi baze turistice la Oneşti, la Borzeşti, Bicaz, Moineşti, Piatra Neamţ, pe Valea Trotuşului, pe Valea Bistriţei etc.

In timpul vacanţelor şcolare pot fi folosite mai intens şcolile, internatele, căminele studenţeşti etc. In excursiile de o zi din timpul anului şcolar pot fi folosite localurile taberelor de vară. Delegatul din regiunea Ploieşti a anunţat în consfătuire că săptămînal, în tot cursul anului, pot fi găzduiţi numai la Sinaia, în localurile taberelor de pionieri, 1.000 de excursionişti. De asemenea, poate fi extinsă asigurarea cazării prin folosirea corturilor. Aşa cum au arătat numeroşi participanţi la consfătuire, ea oferă multe avantaje. Poţi poposi ori unde doreşti şi, în acelaşi timp, tabăra în corturi îi atrage pe elevi prin romantismul vieţii ei.

S-a criticat tendinţa unor cadre didactice care aleargă după condiţii excelente, care să nu reclame copiilor nici un efort. In astfel de condiţii însă nu mai poate fi vorba de excursie, ci doar de o simplă vizită lipsită de caracter atractiv, în care copiii nu sînt puşi în faţa neprevăzutului, care să le ceară orientare, stăpînire de sine, care să le dea încredere în forţele lor. Desigur, trebuie manifestată o grijă deosebită pentru copiii care ne-au fost încredinţaţi de către părinţii lor. Trebuie să le asigurăm o hrană raţională, consistentă, odihnă, asistenţă medicală în caz de nevoie. Dar nici nu este bine să le dăm absolut totul de-a gata.

Discuţii interesante s-au purtat şi în jurul contribuţiei pe care trebuie s-o aducă palatele şi casele de pionieri în organizarea drumeţiei şi a excursiilor şcolare. Acestea — s-a spus în consfătuire — nu trebuie să se limiteze doar la organizarea unor excursii, care oricum nu pot cuprinde decît puţini pionieri şi şcolari. Ar fi de dorit însă ca ele să devină adevărate centre metodice, care să ajute şcolile în organizarea acestor acţiuni. In toate palatele şi casele de pionieri trebuie organizate cercuri ale tinerilor turişti, conduse de cadre cu pricepere. Asemenea cercuri pot fi organizate şi în şcoli.

Cele relatate în consfătuire au demonstrat cu prisosinţă marea valoare instructivă şi educativă a excursiilor, a drumeţiei, care pun pe tineri în contact direct cu viaţa, cu contemporaneitatea noastră socialistă, le dau prilejul să vadă cu ochii lor că minunatele planuri constructive trasate de partid se înfăptuiesc pe tot cuprinsul ţării. Aceasta are ca rezultat nemijlocit dezvoltarea la elevi a unor sentimente adînci de dragoste faţă de patrie, de încredere nemărginită în cuvîntul partidului. Mulţi vorbitori au citit în consfătuire pagini din jurnalele de excursii ale elevilor. In cuvinte ce exprimă emoţie, mîndrie, recunoştinţă, aceştia descriu cele văzute, impresiile pe care le-a produs asupra lor vizitarea măreţelor edificii şi construcţii ale socialismului, Capitala, centrele industriale — toate locurile în care au poposit. Impresiile au fost mai puternice, mai emoţionante în măsura în care cadrele didactice, ghizii care-i însoţeau pe excursionişti, au ştiut să prezinte contrastul dintre realizările dobîndite de popor sub conducerea partidului şi situaţia grea din trecut a ţării noastre.

Pe lîngă faptul că au dat elevilor posibilitatea să cunoască transformările petrecute în patria noastră în anii puterii populare, excursiile au făcut în acelaşi timp să crească dorinţa lor de a-şi aduce contribuţia la înfăptuirea măreţelor sarcini puse de partid în faţa poporului. Elocvente în această direcţie sînt cele relatate de profesorul Ion Ungur de la Grupul şcolar din Hunedoara. In vara acestui an el a însoţit prin Hunedoara un grup de elevi din oraşul Craiova, care au vizitat Combinatul siderurgic, s-au întîlnit cu Eroul Muncii Socialiste Ştefan Tripşa şi au ascultat cele spuse de acesta despre frumuseţea muncii de oţelar. Rezultatul: în toamna acestui an, mulţi din elevii craioveni care au vizitat atunci Hunedoara s-au înscris la şcoala profesională siderurgică.

Vizitarea monumentelor luptei pentru libertate a poporului nostru, a monumentelor care vorbesc despre lupta grea dusă în ilegalitate de clasa muncitoare sub conducerea partidului, vizitarea monumentelor naturii a adus de asemenea o importantă contribuţie la educarea patriotică a elevilor.

Toate cele văzute de elevi în timpul excursiilor, al drumeţiei, au contribuit mult şi la completarea cunoştinţelor, la legarea mai strînsă a şcolii de viaţă. Faptul că au văzut cu ochii lor — în uzine, în fabrici şi pe ogoare — cum se aplică multe dintre legile şi fenomenele studiate de ei la lecţii, faptul că au putut cunoaşte „pe viu" o serie de noţiuni învăţate la geografie, geologie, botanică, zoologie etc., faptul că au văzut oraşe şi sate, întreprinderi şi instituţii, locuri şi oameni a dus la lărgirea orizontului copiilor, la îmbogăţirea cunoştinţelor lor, la clarificarea şi fixarea acestora.

Dar excursiile, drumeţia, au avut şi alte efecte îmbucurătoare: i-au călit pe copii fiziceşte, i-au învăţat să învingă obstacole, dezvoltîndu-le astfel voinţa, perseverenţa, curajul, i-au pus în situaţia de a dobîndi multe deprinderi de autodeservire.

Pe marginea celor discutate în consfătuire s-au putut trage numeroase concluzii privind organizarea excursiilor şi a drumeţiei în viitor. A ieşit astfel în evidenţă faptul că, ţinîndu-se seama de multiplele lor efecte educative, excursiile, drumeţia trebuie să intre în viaţa, în obişnuinţa fiecărei şcoli. Este necesar însă ca această acţiune să nu fie limitată numai la vacanţele de vară, ci să se organizeze în mod sistematic în cadrul tuturor vacanţelor. Mai mult chiar, se pot organiza excursii scurte, de o zi, şi în timpul anului şcolar, pe la jumătatea trimestrului, atunci cînd sistemul nervos al copiilor este mai obosit şi solicită o destindere. Asemenea excursii recreative şi instructive pot avea ca obiectiv fie anumite monumente istorice, fie anumite monumente naturale.

Un loc tot mai larg trebuie să-l ocupe, în sistemul muncii instructiv-educative, drumeţia. Deosebit de indicată s-a dovedit mai ales drumeţia locală, care nu necesită cheltuieli bugetare, are o durată relativ scurtă, cuprinde mase mari de elevi şi oferă nenumărate prilejuri de instruire şi educare, constituind în acelaşi timp un bun mijloc de odihnă şi recreere.

În raport cu tema excursiei, itinerariul trebuie să prevadă vizitarea unor întreprinderi industriale, a unor unităţi agricole socialiste, a unor instituţii culturale, în aşa fel încît excursia să dea o imagine cît mai complexă asupra vieţii noastre contemporane.

Totodată, este necesar să fie lărgită munca dusă în şcoală în vederea pregătirii copiilor pentru excursii. Cadrele didactice, în colaborare cu organizaţiile U.T.M. şi de pionieri, îi pot antrena pe elevi să participe şi ei înşişi la organizarea excursiei: la procurarea echipamentului şi a materialului necesar, la rezolvarea treburilor gospodăreşti etc. In acest fel, şi acest moment capătă un caracter educativ — dezvoltă spiritul organizatoric şi gospodăresc al copiilor, simţul lor de răspundere etc.

S-au desprins o serie de concluzii şi în ceea ce priveşte durata excursiilor interregionale, care trebuie stabilită în raport cu vîrsta celor ce participă la ele. Este necesar ca în desfăşurarea excursiilor să se respecte cu mai mare stricteţe particularităţile de vîrstă ale copiilor. Pentru realizarea acestei cerinţe este bine ca grupele de excursionişti să cuprindă copii de vîrstă apropiată, cu rezistenţă fizică egală. Vizita medicală prealabilă este necesară şi obligatorie tocmai pentru a stabili rezistenţa copiilor. In nici un caz durata unei excursii interregionale nu trebuie să depăşească 10 zile.

S-a relevat ca bun procedeul de a folosi în aceeaşi excursie mijloace de transport variate — trenul, maşina etc. — recomandîndu-se generalizarea lui. De asemenea, este bine să se acorde atenţie mersului pe jos şi cicloturismului.

Succesul excursiilor, măsura în care contribuie acestea la înţelegerea de către copii a sensului, a însemnătăţii celor văzute depinde în primul rînd de cadrele care îi conduc şi îi însoţesc. Au fost relatate cazuri cînd unele cadre didactice, vizitînd cu copiii Combinatul „Casa Scînteii" se rezumau să le spună doar atît: „Vedeţi, copii, acolo este combinatul. Are 13 etaje. Utilajul cu care lucrează muncitorii este nou..." Ce interes poate trezi la copii o asemenea informaţie seacă?

Excursiile trebuie conduse de cadre didactice bine pregătite, convinse de măreţia vremurilor pe care le trăim, în stare să-i facă şi pe copii să înţeleagă această măreţie.

Organizarea drumeţiei, a excursiilor şcolare presupune o muncă de perspectivă desfăşurată de şcoală în colaborare cu organizaţiile U.T.M. şi de pionieri şi cu părinţii. Ea presupune antrenarea tuturor forurilor care sînt chemate să contribuie la succesul acestei însemnate forme de activitate instructiv-educativă. Încă de pe acum, în planul comun de activităţi întocmit de şcoală şi organizaţiile de tineret trebuie să se stabilească excursiile care vor fi organizate în cursul anului, tematica lor, mijloacele prin care ele vor fi realizate.

Consfătuirea organizată de Departamentul Şcolilor din M.I.C. a fost rodnică. Participanţii au făcut numeroase propuneri interesante privind organizarea excursiilor şi drumeţiei şcolare, angajîndu-se să ducă şi pe mai departe o muncă susţinută în această direcţie, în aşa fel încît în acest an şcolar numărul participanţilor la această formă eficace de educare comunistă a elevilor să se dubleze faţă de anul şcolar trecut.

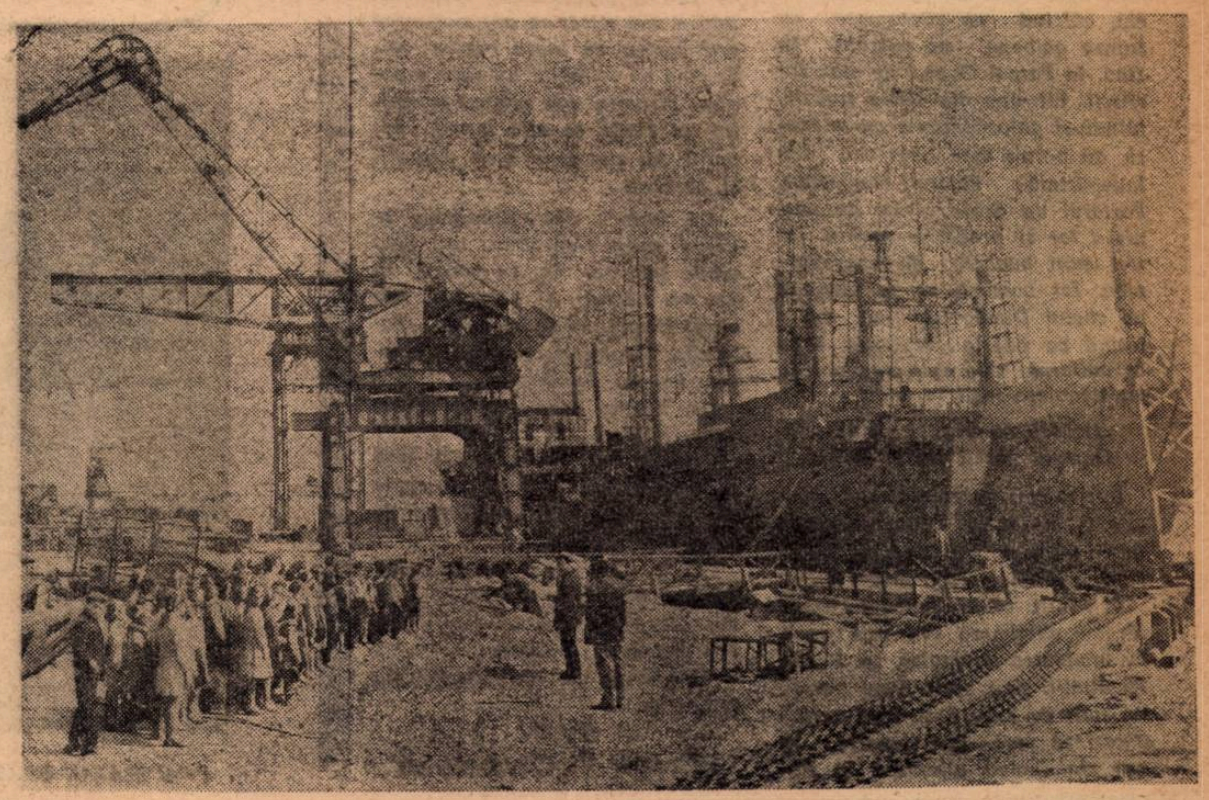

Vizitele elevilor din Galaţi la Şantierul naval din localitate sînt pentru ei un minunat prilej de a cunoaşte succesele fruntaşilor în producţia şi tehnica modernă din domeniul construcţiilor navale.

DIN CREAȚIILE CADRELOR DIDACTICE

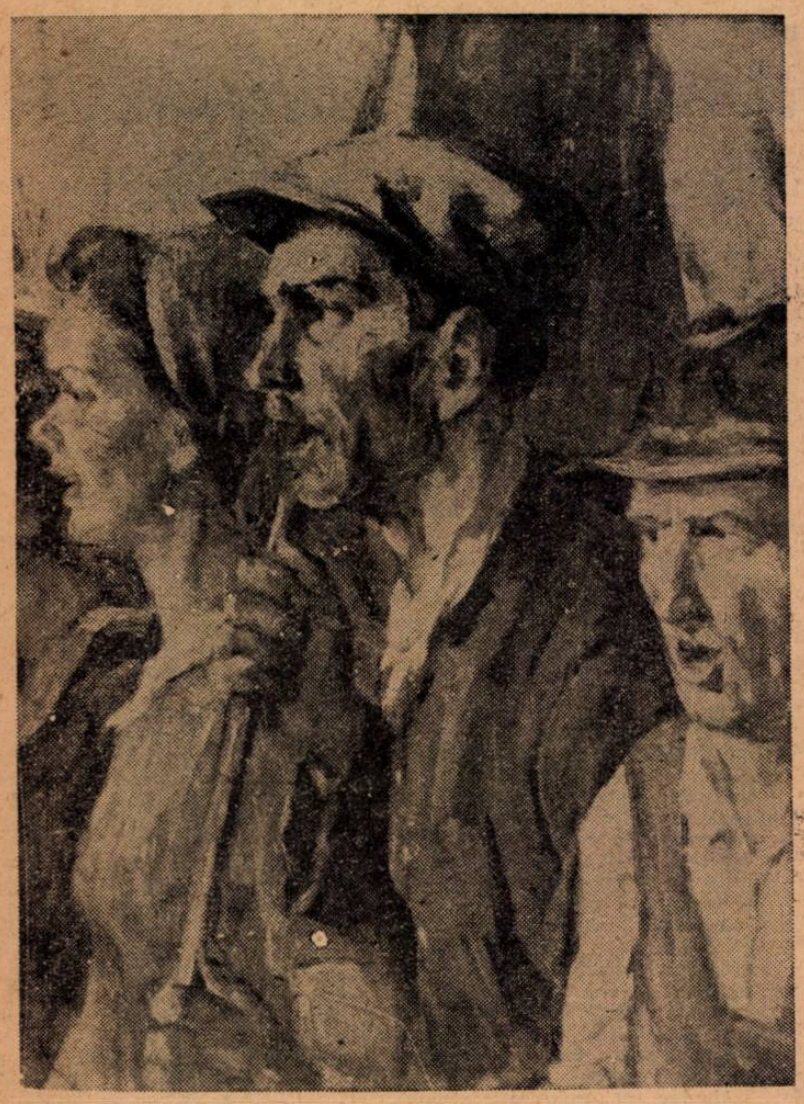

Prof. JEAN NIȚESCU : *La manifestație.*

FLOAREA-N CINCI PETALE

În miez de toamnă, Lenin sădi adînc în glie
Sub strat de brumă rece în sînge cald scăldată
O floare-n cinci petale, o floare rubinie
Cum nu se mai văzuse în lume niciodată.

Și-a pus de strajă Lenin poporul muncitor
Ca nu cumva cucută și spini și ciumăfăi
Înnăbușind corola scăldată în văpăi
Să-ntîrzie o clipă culesul viitor

A ocolit pămîntul hotar după hotar
Mireasma izvorîtă din seva florii, vie
Iar floarea-n cinci petale mijită în brumar
Spre culmile cu soare, de-atuncea, lumea suie

Și-au fost trimis noroade solii după solii
Să ceară de la Lenin răsadă minunată
Iar floarea-n cinci petale, petale sîngerii
În inimi odrăslește, acum, în lumea toată.

Prof. Oliviu Negoiță

Sus catargul!

Timpule, vînt albăstriu,
Călător de cînd te știu
Peste lume veșnic treaz,
Nu dai anilor răgaz!
Pașii tăi cît anii-s lungi,
Nici cu gîndul nu-i ajungi!
Fruntea ta, proptită-n spații,
Peste nori și constelații,
Ceas cu ceas ne-aduce-aminte:
— Țărmul e mereu-nainte!
Comunist! Spre zări ia-ți largul!
Timpul ți-a-nălțat catargul!
Și nici unul dintre noi,
Drumul nu-l mai ia-napoi!

Prof.
Mariana F. Sărățeanu

In clasă e lumină

În clasă e lumină; un soare auriu
Strecoară raze calde prin florile din glastră.
De crengi și-anină cerul seninul străveziu,
Tomnaticul Octombrie se uită pe fereastră.

În bănci, băieți și fete suflarea parcă-și țiu,
Le joacă-n ochii-n lacrimi luminile albastre —
Învățătorul spune de dorurile noastre
Descătușate-n iureș de-Octombrie pururi viu.

Mai cald i-e astăzi glasul, privirea e mai vie,
Prin vorba lui trecutul aievea reînvie
Ce spune, niciodată din suflet n-o să piară.

Făcînd din orice toamnă o nouă primăvară
Cu-alaiul de victorii prin clasă parcă trece
Octombrie, din anul măreț șaptesprezece.

Prof. Teodora Stănescu

Marelui Octombrie

Te-am așteptat de veacuri, de milenii,
Lung strigăt luminos în viitor,
Asemenea cu vulturul în zbor,
Ai izbucnit din inima lui Lenin.

La luptă chemi popor după popor,
Mîndrie-nalți pe vechile bejenii
Ridici din întuneric lumi de genii,
Dezlănțuind elanul creator.

Cînd ți-ai aprins întîia oară zorii,
Acum aproape-o jumătate veac,
În cîntecul de salve-ai Aurorii,

Era norodu-n lanțuri și sărac;
Dar azi se-mbracă în bogate glorii,
Sub faldu-nflăcăratului tău steag.

St. Cucu

Prof. MARIN STATE : *Tineri colectiviști.*

Plimbare

Așa se fac toate plimbările la grădinițe: din ce în ce mai mărite. La început pînă la piața cea mai apropiată, apoi pînă în parcul cel mai apropiat, pe urmă pînă la prima fabrică. Apoi, cînd picioruțele s-au întărit, pînă la cel de al doilea parc, iar mai tîrziu la cea de a doua, a treia și chiar a patra fabrică.

Acum, la o lună și ceva de la deschiderea grădinițelor, cît de departe au ajuns? Mai e în jurul grădiniței vreun parc în care să nu fi zburdat? Iată, copiii de la grădinița nr. 84 din Cotroceni mai au doar unul de vizitat: parcul Palatului Pionierilor. In Grădina Botanică au fost de la început. E cea mai aproape. Au fost și în Parcul de călărie; e peste drum. Se trece doar podul Dîmboviței. In altă zi cu soare au ajuns în Parcul Facultății de medicină, apoi, cînd au început să cadă ghinde și castane pe alei, se aflau în Parcul Eleiterie. Mai tîrziu, călcînd pe covorașele de frunze galbene, au pătruns, în rînd, în Parcul Operei de stat. In sfîrșit, într-una din zilele trecute, luîndu-și ghiozdănașele cu mîncare, au pornit spre ținta cea mai îndepărtată: Palatul Pionierilor. Portarul de acolo aflase de pornirea lor și pregătise pentru ei trei mari buchete de gherghine albe. Iar oamenii ce se plimbau pe cheiul Dîmboviței i-au văzut ieșind pe poarta grădiniței. Erau în uniforme albe și cîntau voioși, cu steguțe roșii în mîini:

„Haideți să vedem, copii,
Oameni veseli mii și mii"...

Intr-adevăr, oamenii erau veseli și le făceau semne prietenești, iar copiii răspundeau fluturînd steguțele roșii făcute de ei.

Și pentru că în dimineața aceea făceau plimbarea cea mai mare, la jumătatea drumului, în Parcul Facultății, s-au oprit. Doar pentru un sfert de oră... Erau însă nerăbdători să plece mai departe, în cea mai lungă plimbare, și fluturau cu toții steguțele, fără să se mai așeze pe bănci.

Atunci, nu se știe cum, parcă din foșnetul frunzelor, parcă din zbaterea steguțelor, s-a înfiripat povestea... Domol, mîngîietor, ca de atîtea ori, în atîtea popasuri, firul ei nevăzut și vrăjit îi adunase roată pe toți 75.

— E mic acest steag roșu din mînuța voastră, dar ce putere are! De nebiruit... Și știți de ce?

— Spuneți, spuneți...

Povestea avea glasul educatoarei. Poate mai emoționat, mai răscolitor, căci deapănă istoria...

— Era acum 44 ani, în ziua Marii Revoluții, cînd însuși Lenin a dăruit un steag mare muncitorilor porniți la luptă pentru o viață nouă. Sub steagul acela roșu au înfruntat ghiulele, gloanțe. Dar steagul lovit și ciuruit, nu a căzut. Căci știți ce se întîmpla?

— Spuneți, spuneți...

— Cu cît mătasea lui roșie rămînea mai mică, cu atît mai mare era oastea ce lupta pentru ea... Și cînd pe sclipătul lui roșu a poposit biruința, sub semnul steagului lui Lenin se afla întreg poporul, iar dușmanii erau doborîți și alungați...

De atunci, sub fluturarea acestui steag s-au strîns tot mai multe popoare. Tot ce vedeți în jur s-a născut și a crescut sub steagul nebiruit al lui Lenin... Fabricile, locuințele, parcurile acestea, Palatul Pionierilor...

Da, Palatul Pionierilor! Ținta excursiei lor...

Portarul i-a așteptat mult timp în acea zi, cu cele trei buchete de gherghine albe și nu știa de ce nu mai sosesc.

Copiii s-au întors la grădiniță. Nu făcuseră decît o sută de pași, dar ei simțeau că se întorc din cea mai mare excursie.

Veneau de pe meleagurile Revoluției...

Prof.
Mircea Sîntimbrianu

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 634 | vineri 10 noiembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Tovarășul Gh. Gheorghiu-Dej a împlinit 60 de ani

Mesajul adresat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej de către Comitetul Central al Partidului Muncitoresc Romîn, Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne și Consiliul de Miniștri al Republicii Populare Romîne

Scumpe tovarășe Gheorghiu-Dej,

Cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei tale de naștere, te felicităm călduros, urîndu-ți din toată inima mulți ani de sănătate și putere de muncă în slujba partidului și a patriei noastre socialiste.

Intreaga ta acțiuvitate revoluționară ca fiu devotat al clasei muncitoare din Romînia, al poporului romîn, este înalt exemplu de fidelitate nestrămutată față de marxism-leninism, de luptă perseverentă și plină de pasiune pentru cauza socialismului și comunismului.

Intrat din fragedă tinerețe în rîndurile mișcării muncitorești, te-ai călit ca revoluționar proletar în mari bătălii de clasă. Insușirile tale de organizator al maselor muncitoare, capacitatea de a înfăptui cu voință neînfrîntă politica partidului s-au manifestat din plin în eroicele lupte ale ceferiștilor și petroliștilor din februarie 1933, care au marcat o cotitură în istoria partidului și a întregii noastre mișcări muncitorești. La procesul intentat de burghezie ca urmare a acestor lupte, a răsunat cu putere glasul tău de acuzare și demascare a politicii claselor stăpînitoare, chemarea la luptă împotriva exploatării și asupririi burghezo-moșierești, împotriva fascismului și războiului.

În anii lungi de temniță și lagăr, prin abnegația și combativitatea ta, prin încrederea neclintită în victoria cauzei celor ce muncesc, ai însuflețit și îmbărbătat pe tovarășii tăi de luptă. Sub conducerea ta, deținuții politici au transformat închisorile și lagărele într-o școală de călire și educare a luptătorilor revoluționari, în universitate comunistă.

Partidul și poporul dau o înaltă apreciere meritelor tale în elaborarea, în anii celui de-al doilea război mondial, a liniei strategice și tactice a partidului, în înfăptuirea măsurilor care au făcut cu putință ca partidul să-și îndeplinească cu cinste rolul de organizator și conducător al luptei unite a tuturor forțelor patriotice ale poporului pentru răsturnarea dictaturii fasciste și întoarcerea armelor împotriva Germaniei hitleriste.

După victoria insurecției armate, în desfășurarea revoluției populare, în munca de întărire a rîndurilor partidului și în înfăptuirea unității politice și organizatorice a clasei muncitoare, în lupta pentru democratizarea țării, refacerea economiei, cucerirea întregii puteri politice de către clasa muncitoare în alianță cu țărănimea și trecerea la construirea socialismului, s-au vădit deosebitele tale însușiri de eminent conducător de partid și de stat.

Victoriile repurtate de poporul nostru în industrializarea socialistă, în transformarea socialistă a agriculturii, în ridicarea nivelului de trai al poporului și înfăptuirea revoluției culturale, în consolidarea continuă a orînduirii democrat-populare sînt strîns legate de activitatea pe care o desfășori cu energie inepuizabilă în fruntea partidului, de marea contribuție pe care o aduci la rezolvarea problemelor complexe ale construcției socialiste, la răspîndirea și aplicarea creatoare a învățăturii marxist-leniniste.

Intreaga ta activitate este străbătută de preocuparea permanentă pentru unitatea de monolit a partidului și întărirea rolului său conducător, pentru aplicarea neabătută a normelor leniniste, a principiului muncii colective în viața partidului, de grijă frățească pentru membrii și cadrele de partid, pentru creșterea și educarea lor, de intransigență față de orice manifestări antipartinice și abateri oportuniste, revizioniste, dogmatice.

Principialitatea ta partinică, caracteristică activistului de tip leninist, înaltul simț de răspundere și de exigență, începînd cu tine însuți, patriotismul fierbinte, legătura strînsă cu masele constituie un nesecat izvor de învățăminte pentru toți activiștii și lucrătorii de partid și de stat, pentru întregul nostru partid.

Exponent al spiritului internaționalist, de care este pătrunsă întreaga activitate a partidului nostru, militant de seamă al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, depui o muncă neobosită pentru întărirea continuă a prieteniei frățești cu Uniunea Sovietică, cu celelalte țări socialiste, pentru întărirea unității lagărului socialist, a unității și coeziunii indisolubile a partidelor marxist-leniniste din întreaga lume, pentru prietenie și colaborare între toate popoarele, pentru triumful cauzei păcii.

Tovarășii tăi de muncă și de luptă, toți membrii partidului, muncitorii, țăranii, intelectualii, care nutresc față de tine sentimente de stimă, prețuire și dragoste, îți doresc, iubite tovarășe Gheorghiu-Dej, fericire și viață lungă, exprimîndu-și convingerea că sub conducerea partidului, a Comitetului său Central în frunte cu tine, poporul și țara noastră vor obține noi victorii în înfăptuirea mărețului program trasat de Congresul al III-lea, în vederea desăvîrșirii construcției socialiste și înfloririi patriei noastre dragi.

8 noiembrie 1961

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI MUNCITORESC ROMÎN
CONSILIUL DE STAT AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE
CONSILIUL DE MINIȘTRI AL REPUBLICII POPULARE ROMÎNE

DECRET

cu privire la conferirea pentru a doua oară a Medaliei de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Romînă, „Secera și Ciocanul" tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Pentru rodnică și îndelungată activitate în mișcarea muncitorească revoluționară, pentru merite deosebite în întărirea partidului și a unității sale, pentru contribuția de seamă în crearea și consolidarea statului democrat-popular și în construcția socialistă din țara noastră — cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la nașterea sa,

Consiliul de Stat al Republicii Populare Romîne,

decretează:

1. Conferă pentru a doua oară tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej Medalia de Erou al Muncii Socialiste din R.P. Romînă, „Secera și Ciocanul".

p. Președintele Consiliului de Stat
ION GHEORGHE MAURER

București, 8 noiembrie 1961

Solemnitatea decorării tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Miercuri dimineața, la Palatul R. P. Romîne a avut loc solemnitatea decorării tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej cu prilejul celei de-a 60-a aniversări a zilei sale de naștere.

La festivitate au luat parte tovarășii Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Ion Gheorghe Maurer, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Ștefan Voitec, Mihai Dalea, membrii și membrii supleanți ai Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, membrii Consiliului de Stat și ai guvernului, conducătorii organizațiilor obștești și ai instituțiilor centrale, delegați ai oamenilor muncii.

Cu acest prilej au înmînat mesaje de felicitări tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej delegații ale tuturor regiunilor țării alcătuite din activiști de partid și de stat, fruntași în muncă din fabrici și uzine, din mine și de pe marile șantiere, de pe ogoarele patriei; ale marilor întreprinderi industriale: Combinatul Siderurgic Hunedoara, Combinatul Metalurgic Reșița, Combinatul Carbonifer Valea Jiului, Uzinele Grivița Roșie și „23 August" București, Uzinele de utilaj petrolier „1 Mai" Ploiești, Uzinele „Electroputere" Craiova, Fabrica de confecții și tricotaje București; ale organizațiilor de masă: Consiliul Central al Sindicatelor, Uniunea Tineretului Muncitor, Uniunea Asociațiilor studenților, organizația de pionieri, Consiliul Național al Femeilor, Comitetul Național pentru Apărarea Păcii, A.R.L.U.S., Uniunea de Cultură Fizică și Sport, Crucea Roșie, A.S.I.T., Societatea pentru Răspîndirea Științei și Culturii; delegația Academiei R. P. Romîne; delegațiile Uniunilor de creație: Uniunea Scriitorilor, Uniunea Compozitorilor, Uniunea Artiștilor Plastici, Asociația Oamenilor de Artă din Instituțiile Teatrale și Muzicale, Uniunea Arhitecților, Uniunea Ziariștilor.

Secretarul Consiliului de Stat al R. P. Romîne, Grigore Geamănu, a dat apoi citire Decretului Consiliului de Stat cu privire la conferirea pentru a doua oară a Medaliei de Erou al Muncii Socialiste din R. P. Romînă „Secera și Ciocanul" tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej pentru rodnică și îndelungată activitate în mișcarea muncitorească revoluționară, pentru merite deosebite în întărirea partidului și a unității sale, pentru contribuția de seamă în crearea și consolidarea statului nostru democrat-popular și în construcția socialistă din țara noastră — cu prilejul împlinirii a 60 de ani de la nașterea sa.

Vicepreședintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne și președintele Consiliului de Miniștri, tovarășul Ion Gheorghe Maurer, a înmînat tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej Medalia de Erou al Muncii Socialiste.

Folosirea discului şi a magnetofonului la lecţii

Folosirea în procesul de învăţămînt a sunetului înregistrat pe disc sau pe bandă de magnetofon, contribuie alături de celelalte mijloace audio-vizuale (aparate de radio, televiziune, aparate de proiecţie etc.) la îmbogăţirea cunoştinţelor elevilor.

Astfel, discul sau banda de magnetofon devin un factor important în predarea limbilor străine şi chiar a limbii materne pentru însuşirea de către elevi a unei pronunţări şi intonaţii corecte. Audiind modelele de pronunţie şi dicţiune date de foneticieni de specialitate, elevii îşi însuşesc mai uşor vorbirea corectă. Cu ajutorul magnetofonului se poate înregistra şi pronunţia elevilor; analizînd-o apoi în colectiv elevii îşi pot da seama de progresele făcute şi de lipsurile pe care le mai au în însuşirea pronunţiei şi intonaţiei.

La lecţiile de literatură, pe lîngă faptul că aduce varietate în mijloacele de studiere a operelor literare, utilizarea sunetului permite şi să se dea exemple de lectură expresivă a unor poezii sau a unor texte literare. De asemenea audierea unui disc poate constitui punctul de pornire a analizei unei lucrări beletristice. În acelaşi timp, analiza personajelor unor opere literare cu ajutorul unor discuri sau al unor benzi de magnetofon care reproduc interpretarea acestor personaje de către actori este deosebit de instructivă, creînd la elevi impresii complexe. De exemplu, audiind discursul lui Caţavencu din piesa „O scrisoare pierdută" de I. L. Caragiale interpretat de unul din actorii de seamă ai teatrului nostru, elevii pot desprinde mai uşor, datorită expresivităţii şi intonaţiei actorului, trăsăturile de demagog ale personajului. La fel, accentele dramatice cuprinse în monologul lui Ştefan cel Mare din piesa „Apus de Soare" de B. Şt. Delavrancea trezesc în sufletul elevilor sentimente de admiraţie pentru marele domnitor care a adus ţării atîtea victorii în lupta pentru independenţă.

Pentru poeziile pe versurile cărora s-au compus melodii se recomandă a se folosi şi înregistrările muzicale, deoarece prin muzica vocală se pot scoate mai bine în evidenţă unele sentimente şi idei.

O disciplină la care folosirea sunetului devine indispensabilă este muzica. A vorbi elevilor despre anumite forme muzicale ca sonata, rondo-ul, simfonia etc. fără exemplificare înseamnă a preda formal. Audierea unor compoziţii muzicale concomitent cu explicaţiile profesorului îi ajută pe elevi să cunoască şi să înţeleagă diferitele instrumente şi forme muzicale, să pătrundă sensul interpretărilor instrumentale şi corale, le dezvoltă simţul ritmului şi face să crească în general interesul lor pentru muzică.

Înregistrările muzicale pot fi folosite şi pentru educaţia estetică a elevilor. De exemplu, în cercurile artistice din şcoli se pot prezenta medalioane ale unor compozitori ca Enescu, Beethoven, Chopin, Ceaikovski etc.

Deosebit de necesară este utilizarea benzilor şi a discurilor ca material didactic în şcolile de muzică, ai căror elevi trebuie să aibă posibilitatea de a audia diferite interpretări ale operelor muzicale.

Dar utilizările sunetului în învăţămînt sînt mult mai variate. Chiar şi la discipline ca fizica, ştiinţe naturale etc. folosirea sunetului poate ajuta la îmbogăţirea cunoştinţelor elevilor şi la o înţelegere mai aprofundată a acestora. În afară de faptul că magnetofonul sau patefonul electric reprezintă în sine un material didactic pentru lecţiile de fizică el poate fi folosit la acustică, pentru demonstrarea calităţii sunetului. Se pot da astfel exemple de sunete muzicale, de zgomote, de sunete cu intensitate, înălţime şi de timbru diferite, se poate demonstra propagarea sunetului, reflecţia lui (ecoul), refracţia etc. Toate aceste noţiuni devin mai accesibile elevilor atunci cînd folosirea aparatelor de laborator de către profesor este întregită cu o înregistrare sonoră. Prezentarea unui disc sau a unei benzi de magnetofon pe care sînt înregistrate glasuri de păsări sau de diferite animale sălbatice face mai vie şi mai atractivă lecţia de ştiinţe naturale, dezvoltă dragostea elevilor pentru natură, îi apropie mai mult de aceasta şi le trezeşte interesul pentru studiul biologiei.

Utilizarea discului şi a benzilor de magnetofon în instituţiile preşcolare, precum şi în primele clase ale şcolii elementare, contribuie în mod direct la dezvoltarea vorbirii, la lichidarea unor deprinderi greşite de exprimare, pune în contact pe copii cu una din calităţile cele mai importante ale citirii şi foneticii — expresivitatea, dezvoltă gustul pentru poveşti şi stimulează interesul pentru învăţarea citirii.

Toate aceste succinte relatări, despre posibilităţile de folosire a sunetului demonstrează importanţa acestui mijloc didactic auditiv.

Trebuie avut în vedere însă faptul că acest mijloc complex de învăţămînt nu exclude folosirea altor materiale didactice şi că, în multe cazuri, le completează. De exemplu, în învăţămîntul preşcolar se poate realiza concomitent vizionarea unor diafilme şi audierea unor discuri care se referă la aceeaşi poveste (Capra cu trei iezi, Cenuşăreasa, Albă ca zăpada şi cei 7 pitici etc.).

Utilizarea sunetului în învăţămînt necesită un aparataj adecvat şi o serie de înregistrări care să corespundă programelor. Ministerul Învăţămîntului şi Culturii a luat măsuri ca şcolile să fie dotate cu patefoane electrice (picupuri) şi magnetofoane, precum şi cu discuri şi benzi de magnetofon. Din anul acesta Casa de discuri „Electrecord" a început înregistrarea pe discuri a unor texte pentru lecţiile de limba romînă şi limba rusă ca şi pentru lecţiile de muzică.

V. Gheorghiu şi M. Adler

Exerciţiile de atletică uşoară şi gimnastică sînt deosebit de preţioase pentru întărirea sănătăţii elevilor.

Conferinţă despre profilaxia şcolară

În ziua de 28 octombrie a.c., în cadrul Consiliului superior al şcolilor, dr. Samoilova Fridlian, şefa catedrei de balneologie şi fizioterapie de la Institutul de perfecţionare a medicilor din Sofia, a ţinut o conferinţă despre „Profilaxia şcolară". Conferinţa a fost audiată de membri ai Consiliului superior al şcolilor, lucrători din direcţiile Departamentului şcolilor din M.I.C. şi de la Institutul de igienă şi sănătate publică al R.P.R., precum şi de un număr mare de medici de la şcolile din Bucureşti.

În conferinţa sa dr. S. Fridlian a subliniat importanţa asigurării sănătăţii tinerei generaţii, a feririi ei de epidemii, a amintit principiile pavloviste care stau la baza profilaxiei şcolare.

Oprindu-se asupra folosirii în terapie şi profilaxie a radiaţiilor ultraviolete, care, avînd acţiune bactericidă profilactică, constituie un mijloc eficace de combatere a epidemiilor gripale şi a complicaţiilor pe care acestea le dau la copii, conferenţiara a arătat necesitatea iradierii generale a organismului copiilor cu raze ultraviolete. Ea a menţionat că în Bulgaria, folosindu-se experienţa sovietică, au căpătat o largă răspîndire fotariile — camere cu instalaţii de iradiere a organismului copiilor cu raze ultraviolete pentru a-i feri de epidemii curente, ca de exemplu gripa. Fotariile sînt instalate în camere de 40-60 m.p., fie în incinta unei şcoli, fie la policlinica centrală care efectuează iradierea cu raze ultraviolete a copiilor din mai multe şcoli. Iradierea se efectuează pe grupe pînă la 30 de elevi, cu ajutorul unor lămpi de iradiaţii ultraviolete, în 20 de şedinţe, de două ori pe an, primăvara şi toamna. Paralel se efectuează şi iradierea intrabucală a amigdalelor.

Fotariile au o importanţă deosebită în profilaxia bolilor copiilor. Iradierea în masă a copiilor cu raze ultraviolete, în cadrul şcolilor, sub supravegherea medicilor şcolari, dă rezultate foarte bune. S-a constatat că în timpul epidemiilor de gripă copiii care au fost iradiaţi cu raze ultraviolete nu s-au îmbolnăvit.

Conferinţa expusă de dr. Samoilova Fridlian a fost urmărită cu un viu interes.

Lucia Anderco

POŞTA REDACŢIEI

Dinu N. David, învăţător la Şcoala de 7 ani din Popeşti, raionul Focşani.

Considerăm că v-aţi pregătit bine pentru examenul de gradul II şi că de aceea aţi obţinut rezultatul aşteptat. Pentru ca şi alţii să vă urmeze exemplul, prezentăm pe scurt conţinutul scrisorii dvs:

„Deşi am o vechime de peste 25 de ani în învăţămînt, m-am înscris la examenul de gradul II din dorinţa de a-mi verifica şi îmbunătăţi pregătirea profesională. În prealabil am urmat cursurile de pregătire organizate la Galaţi, unde mi-am lămurit o serie de probleme de specialitate, de metodică şi filozofie. Pentru a-mi sistematiza materialul asimilat în timpul studiului individual mi-am alcătuit mai multe caiete de conspecte. Un caiet asemănător mi-a slujit pentru studierea materialului bibliografic în vederea elaborării lucrării personale, cu titlul „Cum educ elevii în spiritul patriotismului socialist şi al internaţionalismului proletar prin predarea cunoştinţelor de istorie şi geografie la clasele I-IV".

Articolul privind munca desfăşurată cu elevii din clasa I-a relevă o activitate conştiincioasă, dar nu ridică probleme deosebite.

C. Cheznoiu, învăţător la Şcoala de 4 ani Sănăteşti, raion Tg. Jiu.

Şi dvs. faceţi parte dintre numeroşii învăţători şi profesori care s-au înscris la examenul de gradul II din dorinţa de a-şi îmbunătăţi calificarea profesională. Din scrisoarea dvs. am reţinut propunerile legate de elaborarea lucrării personale şi le citäm: „Rezultatele ar fi mult mai bune dacă subiectele ar fi alese cu unul, doi sau mai mulţi ani înainte, pentru ca autorii lucrărilor să urmărească temeinic problemele într-un timp mai îndelungat. Ar fi bine ca titlul lucrării să fie cunoscut şi de către secţia de învăţămînt, pentru ca inspectorii, în timpul vizitelor lor în şcoală, să-i îndrume pe învăţători şi profesori şi în această direcţie".

Margareta Bologa, profesoară la Şcoala medie nr. 4 Oradea

Preocuparea dvs. pentru ridicarea calităţii muncii instructiv-educative este demnă de laudă. Dar în materialul trimis redacţiei nu faceţi decît afirmaţii de ordin general. Ne-ar fi interesat să ne vorbiţi despre măsurile concrete pe care le iau pedagogii din şcoala dvs. pentru ridicarea calităţii învăţămîntului, despre eforturile lor îndreptate spre îmbunătăţirea activităţii pedagogice şi despre rezultatele pe care le obţin în această direcţie.

Nicolae Rachieru, profesor la Şcoala medie nr. 1 din Făgăraş

Ne bucură că v-aţi hotărît să ne scrieţi despre problemele şcolii serale. Acesta este un domeniu al învăţămîntului despre care am dori să ne scrie cît mai mulţi dintre cititorii noştri. Dar în articolul trimis redacţiei vă opriţi asupra unor aspecte mărunte. Este interesant să ştim ce procedee a folosit un anumit profesor pentru a-i ajuta pe muncitorii-elevi să înveţe cît mai bine, cum a reuşit un altul să ridice nivelul de cunoştinţe al unei clase etc.

Aşteptăm să ne scrieţi şi pe viitor despre şcoala serală. Dar orientaţi-vă către aspectele tipice, analizaţi mai profund activitatea în învăţămîntul seral, modul cum se rezolvă problemele specifice predării în această formă de învăţămînt.

Tudoriţa Marinescu, învăţătoare la Şcoala medie din Ţăndărei.

Sîntem de acord cu aprecierile dvs. asupra lecţiei deschise la care aţi asistat şi, în consecinţă, le reproducem:

„Avînd de predat la clasa I sunetul şi litera „A", învăţătorul a procedat bine utilizînd un tablou care reprezenta un arici, un avion jucărie şi cîteva alune, precum şi manualul, tabla cu stinghii, decupaje ale literelor de mînă şi de tipar, sîrmuliţe şi beţişoare. Aceste materiale, utilizate cu pricepere, i-au ajutat pe elevi să se familiarizeze cu litera predată. Demn de remarcat a fost şi faptul că învăţătorul a purtat discuţii menite să contribuie la îmbogăţirea vocabularului copiilor şi la lărgirea sferei lor de cunoştinţe. Dacă aţi fi relatat pe larg despre toate acestea, materialul dvs. ar fi putut deveni un articol.

Ion Ciurea, profesor la Şcoala de 7 ani nr. 16 din Braşov.

Ceea ce spuneţi în legătură cu trecerea la învăţămîntul general, obligatoriu şi gratuit de 8 ani nu face decît să sublinieze încă o dată cît de bine venită a fost hotărîrea respectivă. Într-adevăr, „acest lucru are o însemnătate deosebită pentru ridicarea nivelului de cultură al întregului popor, pentru pregătirea cadrelor necesare construcţiei socialismului. Elevii vor avea mai mult timp pentru a-şi pregăti lecţiile, vor putea să înveţe mai bine şi mai mult".

Ar fi bine să urmăriţi cum se desfăşoară munca în clasele I—V la care se aplică programul şcolii de 8 ani şi să ne relataţi aspecte concrete în legătură cu aceasta.

BIBLIOGRAFIE

GAZETA MATEMATICĂ ŞI FIZICĂ SERIA A, Nr. 8/1961

În cuprins:

I.M. Iaglom: **Teoria informaţiei.**

Romulus Cristescu: **Introducere în studiul sistemelor automate.**

A. Hollinger şi I. Ilasievici: **Despre predarea fracţiilor zecimale şi ordinare în şcoala de cultură generală.**

Angela Negulescu: **Consideraţii metodice referitoare la formarea unei concepţii juste despre cîmpul material.**

★

REVISTA NATURA, SERIA BIOLOGIE nr. 5/1961

În cuprins:

I. Drăghici: **Aspecte ale cauzalităţii în natura vie;**

A. Hulea: **Combaterea buruienilor din culturile de porumb;**

I. Resmeriţă: **Trifoiul alb (Tr. repens L.) o valoroasă plantă spontană şi de cultură;**

V. Sănduleac: **Botanica apicolă;**

M. A. Ionescu: **Insecte folositoare;**

Gr. Eliescu: **Problema înmulţirii în masă a insectelor forestiere;**

R. Palocsay: **Cum am obţinut noi soiuri de gladiole;**

I. Miron: **Cîteva date asupra unor peşti din Bistriţa şi perspectivele lor de dezvoltare în lacul de acumulare Bicaz;**

M. Moşneaga: **Legătura dintre şcoală şi Muzeul regional de ştiinţele naturii din Ploieşti;**

M. Bejenaru: **Predarea capitolului „Insecte" pe bază de material didactic confecţionat de profesor.**

LIMBA ROMÎNĂ nr. 3 şi 4/1961

Din cuprinsul celor două numere recent apărute atrag atenţia articolele în care se pun unele probleme de ordin general: Dezvoltarea limbii noastre naţionale în anii puterii populare, **de acad. Iorgu Iordan,** Dicţionarul limbii poetice a lui Eminescu, **extrase din partea redactată, precedate de un cuvînt introductiv al acad. Tudor Vianu, conducătorul lucrării,** Observaţii asupra metodelor actuale de cercetare a vocabularului, **de W. Bahner, Leipzig,** Noţiunea de algoritm şi implicaţiile ei lingvistice **de S. Marcus. Alte contribuţii în cunoaşterea unor aspecte ale istoriei culturii şi limbii noastre sînt cuprinse în articolele:** Modelul francez al Gramaticii lui I Eliade Rădulescu, **de N. A. Ursu,** O sută de ani de la apariţia lucrării lui Fr. Miclosich „Elemente slave în limba romînă", **de A. S. Mihăilă,** Despre data primelor traduceri romînesti de cărţi religioase, **de acad. Al. Rosetti,** Textul autentic al „Luceafărului" lui Eminescu, **de Flora Şuteu etc.**

Erată

În recenzia „Ilie Cristea: Articole", din nr. 633 al „Gazetei învăţămîntului", rîndurile 3—6 din par. III-a, coloana întîia, se vor citi corect: Ilie Cristea desfăşoară o rodnică activitate publicistică la „Gazeta Transilvaniei", „Adevărul" etc., iar rîndurile 10—11 din par. I, coloana a patra se vor citi corect: — ceea ce în limbajul şcolii se cheamă declamaţie!

CUNOȘTINȚELE AGRICOLE ȘI LUCRĂRILE PRACTICE

In ultimii ani s-a acumulat o experiență prețioasă în domeniul predării cunoștințelor agricole și al lucrărilor practice agricole în școlile sătești. Rezultatele obținute demonstrează importanța acestor factori pentru educarea elevilor în spiritul dragostei de muncă și pentru instruirea lor în lumina aplicării celor mai înaintate metode agrozootehnice. Articolele pe care le publicăm în această pagină relatează activitatea desfășurată în cîteva școli sătești pe linia predării cunoștințelor agricole și cuprind un material interesant pentru un schimb de experiență mai larg în vederea determinării celor mai bune forme de organizare și metode de predare a cunoștințelor agricole și de efectuare a lucrărilor practice în sectorul agrozootehnic.

Demonstrațiile pe cîmpul experimental

În predarea cunoștințelor agricole are o mare însemnătate lămurirea elevilor asupra necesității de a folosi agrotehnica înaintată, principala cale pentru sporirea continuă a producției agricole. Pentru reliefarea acestui adevăr științific am prevăzut în planul de desfășurare a lucrărilor practice o serie de demonstrații menite să evidențieze superioritatea agrotehnicii înaintate pentru obținerea unei înalte productivități la diferite culturi.

Demonstrațiile organizate în acest scop s-au desfășurat în sectorul legumicol. Urmărind îndeaproape întregul ciclu biologic al fiecărei culturi legumicole și participînd în mod efectiv la aplicarea lucrărilor de pregătire a terenului, de amenajare a răsadnițelor calde, de semănat în răsadnițe și în cîmp, de îngrijire a răsadurilor și a culturilor, elevii au înțeles influența metodelor agrotehnice înaintate asupra sporirii producției. Ei au reușit să cunoască aplicarea unei agrotehnici diferențiate în funcție de cerințele deosebite de la o specie legumicolă la alta, de la un soi la altul (în cadrul speciei), de la o fază de vegetație la alta și de la un stadiu de dezvoltare la altul pentru aceeași plantă.

Demonstrația a cuprins patru variante la cultura tomatelor, dintre care trei variante cu cantități diferite de îngrășăminte organice aplicate la îngrășarea locală (la cuib în momentul plantării) și completate cu îngrășări faziale, precum și o variantă — martor, care nu a primit îngrășăminte. Răsadul s-a produs în mod obișnuit, în răsadnițe calde.

La martor s-a aplicat cultura practicată în regiune — pe biloane la 0,30 m / 0,80 m în cuiburi cu două plante în cuib. La varianta I plantarea s-a făcut pe straturi înalte, la distanța de 0,80 m/0,40 m, cu o singură plantă în cuib. S-au aplicat 10 tone/ha îngrășăminte naturale la cuib. Pentru îngrășări faziale s-au folosit la prima fază 120 kg/ha îngrășăminte sodice, 200 kg/ha fosfați și 80 kg/ha îngrășăminte potasice, iar la a doua fază 180 kg/ha îngrășăminte sodice, 300 kg/ha fosfați, 100 kg/ha potasice. La varianta a II-a sistemul de plantare, suprafața plantată și îngrășările faziale au fost aceleași ca la prima variantă, dar s-a mărit cantitatea de îngrășăminte naturale, aplicîndu-se 20 tone la ha. Și la varianta a III-a sistemul de plantare, distanța de plantare, suprafața plantată și îngrășările faziale au fost aceleași ca la variantele I și II, dar cantitatea de îngrășăminte naturale s-a mărit la 40 tone/ha.

Îngrășarea suplimentară (fazială) a fost aplicată la toate variantele cu scopul de a demonstra că folosirea îngrășămintelor de bază (organice și minerale) este eșalonată în timp, mai ales în cazul culturilor irigate, unde îngrășămintele sînt ușor levigate și că prin aplicarea îngrășării suplimentare se pot administra plantelor cantități mari de substanțe nutritive chiar în momentul cînd au cea mai mare nevoie.

Lucrările de aplicare a îngrășămintelor faziale au fost precedate de calcule privind cantitatea din fiecare fel de îngrășămînt pe plantă sau la metru liniar, pe baza normelor indicate la hectar. Am explicat elevilor metodele de aplicare a îngrășămintelor suplimentare. Apoi s-a efectuat demonstrația, care a fost repetată de un elev. După aceasta au lucrat toți elevii, pe echipe. Echipele au fost formate din cîte 7 elevi, fiecare avînd sarcini precise: 1 elev deschidea rigolele, 2 elevi aplicau îngrășămintele azotoase, alți 2 elevi cele fosfatice, iar un elev acoperea rigola cu pămînt.

Unii elevi, neîncrezători în explicația științifică asupra cantității îngrășămintelor, au considerat că se aplică o cantitate prea mică de îngrășăminte la metrul liniar de rigolă și au propus să se aplice mai mult, de exemplu cîte un pumn la plantă, ca să avem roșii multe și mari. Ei nu-și dădeau seama că este necesar să se stabilească un raport just între cantitățile și concentrațiile îngrășămintelor naturale și îngrășămintele minerale. Ba chiar, trecînd la faptă, un elev a împrăștiat o mare cantitate de îngrășămînt într-un cuib și chiar pe frunze, necrezînd că se vor produce arsuri. Abia a doua zi, cînd plantele respective s-au ofilit și s-au uscat, elevii s-au convins că îngrășămintele trebuie aplicate pe baza unui calcul științific.

Udatul și prășitul s-au efectuat ori de cîte ori a fost nevoie la toate variantele, inclusiv martorul, iar pentru a demonstra posibilitatea de dirijare a proceselor de creștere și dezvoltare, la variantele I, II și III s-au aplicat copilitul și cîrnitul, care au avut drept rezultat coacerea mai timpurie și formarea unor fructe mai mari. Elevii au înțeles, pe parcursul efectuării lucrărilor, că prin copilit obținem plante cu talie înaltă, ușor de stropit, mai luminate de soare, cu fructe mai mari și mai bine colorate.

În ceea ce privește cîrnitul (suprimarea vîrfurilor lăstarilor pentru a grăbi creșterea și coacerea fructelor existente) li s-a atras atenția elevilor că această lucrare este foarte importantă mai ales la tomate, datorită faptului că procesele de creștere și dezvoltare decurg simultan, formarea de noi flori și de noi inflorescențe continuînd pînă la căderea brumei. De aceea dacă nu s-ar aplica cîrnitul ultimele flori n-ar ajunge să lege, iar fructele formate în ultimul timp ar fi distruse de brumă.

Pentru variantele I, II și III plantele au fost susținute pe spalier, sistem nou introdus în cultura tomatelor la noi în țară. Fructele din aceste variante fiind ferite de contactul cu solul umed nu au fost atacate de boli și au fost de o calitate superioară.

În scopul de a ilustra clar, convingător, influența directă a îngrășămintelor de bază și suplimentare am cerut elevilor să noteze date biometrice — la o lună de la plantare și cu două zile înainte de prima recoltare — urmărind aceiași indici. Media datelor a fost calculată din măsurătorile la zece plante din fiecare variantă (I, II și III).

Iată o imagine edificatoare. La o lună de la plantare am obținut în ordinea variantelor (I, II, III) următorii indici: înălțimea — 48,5 cm, 52,6 cm, 61,1 cm; numărul frunzelor — 20,8, 22,3, 23,2; numărul inflorescenței — 4,9, 5,7, 5,8; numărul ramificațiilor — 2, 2, 2; numărul fructelor legate — 2,4, 4,2, 5,2. Cu două zile înainte de recoltare am obținut (în aceeași ordine) indicii următori: înălțimea plantelor — 106,1 cm, 108 cm, 113,6 cm; numărul frunzelor — 30,4, 31,1, 35,4; numărul inflorescențelor — 9,1, 9,7, 11,2; numărul ramificațiilor: 2, 2, 2; numărul fructelor legate: 17,9, 18,5, 21,6.

Numărul de ramificații a rămas constant (două) la toate variantele, deoarece, prin aplicarea copilitului, s-a stabilit de la început ca tuturor plantelor, indiferent de variantă, să li se lase două tulpini.

Analizînd cifrele medii cuprinse în tabel elevii au observat ușor diferența dintre indicii variantelor la care s-a aplicat mai mult îngrășămînt (mraniță) și indicii variantelor la care s-a aplicat mai puțin îngrășămînt. Demonstrația n-ar fi avut întreaga eficacitate dacă nu ar fi fost susținută în continuare de o evidență strictă a producției pe variante, care a avut darul de a-i convinge deplin pe elevi. Astfel, s-au obținut 813 kg de roșii coapte la varianta a III-a, 672 kg la varianta a II-a și 495 kg la varianta I. În plus s-au obținut respectiv 165 kg, 130 kg și 110 kg verzituri. La varianta martor s-au obținut în total 353 kg.

Calculul producției de plante la hectar și al producției relative — exprimată în kg fructe coapte — a dat la varianta a III-a producția pe plantă 1,505 kg, producția la ha 47.708 kg, iar producția relativă față de varianta martor 253,5 la sută. La varianta a II-a s-au înregistrat respectiv 1,217 kg, 38.069 kg și 200,1 la sută, iar la varianta I — 0,896 kg, 28.028 kg și 147 la sută, în timp ce la varianta martor s-au obținut 0,608 kg producție pe plantă și 19.019 kg producție la hectar.

Efectuarea experiențelor cu privire la influența îngrășămintelor organice asupra creșteri producției a determinat aplicarea unui ansamblu de lucrări indicate în programa clasei a V-a în capitolul Agrotehnica și legumicultura. În felul acesta au fost reactualizate, precizate, aprofundate și lărgite numeroase cunoștințe agricole și de botanică prevăzute în programă. Concordanța dintre activitatea practică și studiul teoretic s-a realizat în mod firesc. În fața cifrelor care au rezultat din experiența practică și au fost ilustrate în grafice elevii s-au convins pe deplin de justețea argumentelor științifice.

Demonstrațiile practice sînt absolut necesare pentru fundamentarea științifică a cunoștințelor indicate în programă. Ele impun o muncă migăloasă, stăruitoare, permanentă ale cărei rezultate apar după un timp mai îndelungat, dar care sînt deosebit de valoroase.

Prof. A. Grigore
comuna Călărași,
raionul Corabia

Pe ogoarele colectivei

Programa lucrărilor practice agricole pentru clasa a VI-a prevede și o lecție cu tema „Recoltatul, depozitatul și păstratul porumbului". La școala noastră această lecție a fost predată pe terenul gospodăriei agricole colective. Bazată pe cunoștințele dobîndite la botanică și cu prilejul unei vizite efectuate anterior la gospodăria colectivă, lecția le-a dat elevilor posibilitatea să cunoască metodele folosite de gospodăria colectivă pentru sporirea producției de cereale — încorporarea unei mari cantități de îngrășăminte organice, aplicarea rațională a îngrășămintelor chimice.

Pregătindu-i pe elevi pentru lecție profesorul le-a vorbit despre importanța cultivării porumbului pentru economia națională și pentru ridicarea nivelului de trai al colectiviștilor. Pentru ca lecția să se desfășoare cît mai bine, el a luat din timp legătura cu conducerea gospodăriei agricole colective și a vizitat în prealabil parcela unde trebuia să se desfășoare lucrarea.

Conducîndu-i pe elevi pe teren, profesorul le-a explicat în mod practic cum se efectuează recoltatul porumbului în cadrul gospodăriei colective, prin desfacerea știuleților de foile care trebuie să rămînă pe tulpină. Combătînd obiceiul de a culege porumbul împreună cu foile respective și de a-l depozita în grămezi spre a fi desfăcut mai tîrziu, a arătat elevilor că astfel porumbul se poate încinge, iar foile mucegăite nu mai constituie un nutreț de calitate.

Munca elevilor a fost organizată după modelul activității colectiviștilor. Astfel, cei 40 elevi ai clasei au fost împărțiți mai întîi în două grupe, fiecare grupă reprezentînd o brigadă de muncă. Apoi fiecare brigadă a fost împărțită în cîte două echipe. Fiecărei „brigăzi" i s-au repartizat douăzeci de rînduri, iar echipa a repartizat fiecărui elev cîte două rînduri.

Copiii au fost foarte bucuroși de această organizare a muncii și cînd au pornit la lucru, s-au străduit să muncească în ritm susținut, atît pentru succesul personal, cît și pentru succesul echipei și al brigăzii din care făceau parte. Dacă un știulete nu putea fi rupt de un singur elev sărea vecinul și îi da ajutor. Cînd echipa I a primei brigăzi a rămas în urmă, pentru a salva onoarea brigăzii, echipa a II-a i-a trimis doi elevi în ajutor. Această echipă fruntașă a început să cînte de îndată ce a trecut de jumătatea rîndurilor și curînd voia bună a cuprins amboie brigăzi.

Bucuria a crescut și mai mult o dată cu încărcarea căruțelor și conducerea lor către pătulul gospodăriei. După cîntărirea porumbului, elevii au calculat singuri producția la hectar pe parcela recoltată și numărul procentelor de zi-muncă realizat de fiecare elev.

În cadrul unor asemenea lecții elevii dobîndesc deprinderi de muncă productivă și li se întărește în același timp dragostea pentru gospodăria colectivă.

Inv. Ion Dina
corespondent, comuna Frînceștl
raionul Rm. Vîlcea

Organizarea cabinetelor școlare

S-ar părea că într-o școală sătească nu se ridică probleme deosebite în privința procurării materialului didactic pentru lecțiile de cunoștințe agricole. În realitate, însă, acest material nu se poate procura întotdeauna de pe teren la timp și în cantități suficiente.

Am socotit de aceea că cel mai bun mijloc pentru asigurarea materialului didactic este crearea unui cabinet de cunoștințe agricole dotat cu exemplare din plantele de cultură necesare predării la clasele a V-a, a VI-a și a VII-a.

La instalarea cabinetului au contribuit toți elevii: sala a fost curățată și spoită cu ajutorul elevilor din clasa a V-a, iar cei din clasele a VI-a și a VII-a au construit tăbliile și caprele meselor lungi pe care au fost aranjate apoi exponatele — și acestea aduse în mare parte de elevi. Bunăoară, elevii clasei a VI-a au adus 25 soiuri de fructe, elevii clasei a V-a semințe de cereale, legume și plante întregi cu fructele lor etc. Exponatele aduse de elevi au fost completate cu cele mai frumoase produse obținute pe cîmpul experimental și apoi aranjate frumos pe pereți, pe mese, în cutii și pe planșe din carton. Pe planșe am prins fiole și sticlușe cuprinzînd probe de sol și semințe.

Tot din carton, prinzînd exponatele în cîteva locuri prin coasere, am confecționat și planșe care prezintă diferite plante-cereale, plante cu bulbi, mărul, părul, prunul etc.

Pe mesele lungi au fost puse în cutii aproape 100 de produse agricole — cereale, legume, zarzavaturi, plante medicinale, plante de nutreț, fructe, semințe etc.

Pe una dintre mese s-au expus toate cele 30 de soiuri de fructe existente în comună.

În cîteva lădițe elevii clasei a VI-a au pregătit material pentru încercarea puterii germinative a semințelor.

Pe jos, aranjate frumos pe lîngă pereți, s-au expus plante și seminceri de tot felul, apoi lădițe cu produse agricole de pe cîmpul experimental și din gospodăria anexă a școlii, din G.A.S. și din G.A.C., iar lîngă pereții laterali am înșirat ghivece mari de lemn cu pomi și arbuști scoși din pepiniera școlii.

Multe lecții din programa de cunoștințe agricole care cuprind lucrări de laborator vor putea fi executate de acum înainte în condiții mult mai bune decît în trecut. Elevii au îndrăgit foarte mult cabinetul de cunoștințe agricole. Între ei se desfășoară o permanentă întrecere pentru titlul de fruntaș în munca de îmbogățire și înfrumusețare a cabinetului.

Leon Aldrofean
Școala de 7 ani
din comuna Dumitra,
raionul Năsăud

Elevii îngrijesc cu dragoste plantele, aplicînd cunoștințele agricole pe care și le însușesc în școală.

OPINIA SATULUI

— Cîţi elevi absentează ?

— Nici unul. În toate clasele avem o frecvenţă foarte bună.

(Dintr-o convorbire cu directorul şcolii de 8 ani din Manasia, raionul Urziceni).

Cu ce aş putea începe? Să pornesc de la după amiaza aceea de toamnă, de de mult ? Începuseră ploile. Privind în gol, spre ferestrele pe care şiroiau şuviţe dezolante de apă, un profesor, care pînă atunci răsfoise cataloagele, repeta în gînd, îngrijorat : „La a IV-a cinci, la mine patru, într-a V-a şase, într-a VI-a opt... Dacă mergem tot aşa putem să închidem şcoala".

Dar nu. Nu voi începe astfel. A trecut prea mult timp de atunci. Să încep mai bine cu frumoasa serbare pe care a dat-o şcoala la căminul cultural, să povestesc despre copilul acela îmbujorat, cu cravată de pionier, care recita cu vocea subţire, dar limpede şi răsunătoare, o poezie în faţa zecilor de ţărani din sat, despre dansul vijelios şi plin de graţie al elevilor, despre melodia suavă şi despre sceneta satirică plină de haz pe care a prezentat-o echipa artistică. Să povestesc şi despre emoţionantul concurs „Cine ştie cîştigă" la care au participat pe scenă elevii claselor a VII-a, dar la care cele mai vii emoţii le-au simţit părinţii lor din sală, despre răspunsurile prompte, clare şi bine documentate date de copii.

Şi, mai ales, este necesar să amintesc că aproape de fiecare dată în şedinţele consiliului pedagogic se găsea cineva care să spună :

— Tovarăşi, dacă vom munci bine, dacă elevii noştri vor fi bine pregătiţi, dacă vom ţine lecţii bune, copiii vor veni cu drag la şcoală, părinţii lor îi vor trimite cu mai multă încredere la noi. Frecvenţa nu va mai fi atunci o problemă.

Despre toate acestea vreau să povestesc şi încă despre cîteva întîmplări.

Un ţăran se afla într-o zi la sfat. Erau acolo secretarul organizaţiei de partid, preşedintele sfatului, preşedintele gospodăriei colective şi directorul şcolii. Discuţia a pornit de departe — de la timp, de la recoltă, de la altele. Şi încet-încet, nu ştiu cum, a venit vorba despre şcoală. Directorul, mi se pare, a început :

— Dar băiatul dumitale de ce nu vine la şcoală ? A fost vreo cîteva zile şi acuma gata. A terminat. Lipseşte...

Despre multe s-a vorbit atunci. Despre truda pe moşia boierului Hagianoff, despre cei ce doar cu cîţiva ani în urmă nu ştiau să citească, despre lumina electrică de curînd adusă în sat, despre viaţa căminului cultural, despre cinematograf, despre televizoare, despre viaţa în gospodăria colectivă. A trecut o oră sau două ? Cine a ţinut seama timpului ? Omul începuse să înţeleagă, să-şi dea seama că nu are dreptate, că indiferenţa cu care privise şcoala era un rău îndreptat împotriva propriului său fiu.

Intr-o altă zi — trecuse de mult de ora prînzului — în poarta unui sătean a bătut profesorul Voiculescu.

Omul l-a poftit în casă. Şi a început, ca şi în alte zile, o discuţie despre copil. Nu atunci, nu în ziua aceea s-a hotărît Costache să se îngrijească mai îndeaproape de învăţătura fiicei sale. Dar şi atunci, ca şi în alte dăţi, s-a format cîte puţin din convingerea că fata lui trebuie să înveţe mai mult, mult mai mult decît a învăţat el cîndva.

Vedeţi, aceste fapte par a fi cam disparate, pare greu de găsit firul care le leagă. O serbare sătească, un concurs, o şedinţă a cercului agrotehnic sau a consiliului pedagogic, discuţii cu părinţii copiilor... Dar toate reprezintă cîte un exemplu mărunt, cîte o părticică dintr-o activitate pasionantă în care învăţătorii şi profesorii au pus ceva din sufletele lor, ştiind că ea nu va rămîne fără rezultat.

Răsplata străduinţilor lor se reflectă tot în fapte. La cîteva zile după ce s-a deschis şcoala a avut loc o şedinţă. In sala spaţioasă a căminului cultural se adunaseră o mulţime de ţărani. Spre sfîrşitul şedinţei a luat cuvîntul profesorul Aurel Scaraba şi, printre altele, a adus vorba despre Marin Grigore.

— Oamenii din satul nostru au înţeles ce înseamnă şcoala pentru copiii lor. Unii mai repede, alţii mai încet. Dar acum toţi îşi trimit copiii să înveţe. Numai Grigore nu înţelege că e bine să-l trimită.

Şi atunci din toată sala s-au auzit rîsete, glasuri ironice.

— Să-i facem invitaţii !

— Poate vrea să-l rugăm frumos...

Intreaga sală protesta ca o singură voce Ea exprima opinia satului, convingerea unui colectiv care a înţeles utilitatea şi însemnătatea şcolii. Prin reacţia ei se explică de ce omul cu pricina, care s-a plîns a doua zi („M-am făcut de rîsul satului"), îşi trezeşte acum băiatul în zori, grăbindu-l să nu întîrzie la prima oră şi de ce un profesor care ar urmări astăzi, asemeni altuia dintr-o zi de toamnă ploioasă, rubricile din cataloage ar zîmbi mulţumit, murmurînd. „In clasa a III-a, nici un absent, în clasa V-a, nici unul... Cu frecvenţa nu mai avem griji".

Octavian Buzescu

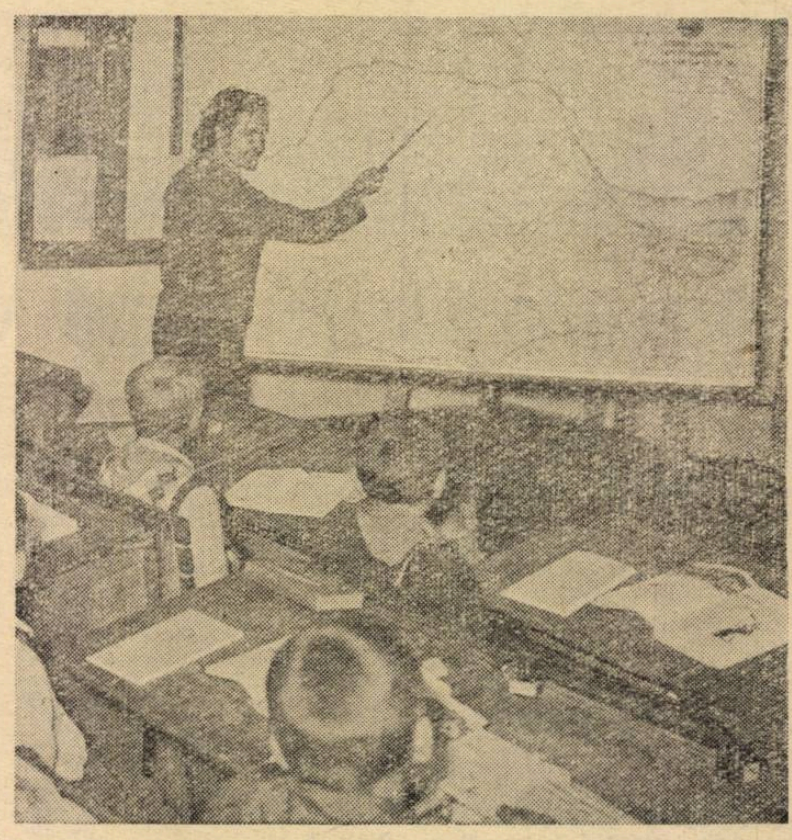

Lecţia de geografie a patriei la şcoala din comuna Crişan, regiunea Dobrogea

Primele aprecieri

In primul trimestru de muncă şcolară cu elevii clasei I, notele în catalog sau în caietele de teme nu pot fi folosite cu rezultate pozitive. Nu numai că elevii abia încep să cunoască valoarea numerelor, dar chiar atunci cînd ştiu ce reprezintă şapte sau nouă ei nu reuşesc încă să înţeleagă semnificaţia unei note.

Am avut prilejul să constat că elevii se bucurau la fel şi cînd primeau nota zece şi cînd erau notaţi cu şase. Ei nu doreau decît să li se dea o notă, de dragul de a vedea că învăţătorul le-a scris ceva în caiete sau în catalog. De aceea, acum, la început, nu consider nota decît ca un mijloc care îmi slujeşte pentru a ţine evidenţa progreselor înregistrate de elevi şi pentru a semnala părinţilor situaţia la învăţătură a copiilor lor.

In schimb, utilizez într-o largă măsură aprecierea verbală asupra activităţii şi purtării elevilor. Mi-am dat seama că acest mod de apreciere este mult mai eficace dar că, pentru a-l folosi cu bune rezultate, trebuie să ţin seama de individualitatea fiecărui elev în parte, de felul în care spusele mele influenţează atitudinea copiilor.

Am observat că, în general, pe elevii clasei I îi stimulează aprecierile pozitive. Învăţînd să scrie cîte trei linioare urmate de punct, o fetiţă din clasa mea trasa linioarele neglijent. În primul moment m-am simţit ispitit să-i spun că scrie urît, incorect. M-am gîndit însă imediat că o astfel de apreciere ar fi dăunătoare, descurajînd-o pe elevă. Atunci m-am apropiat de ea, i-am amintit regulile învăţate pentru trasarea linioarelor şi am scris pe caietul ei un început de rînd corect. I-am spus : „Ai reuşit să scrii cîte trei liniuţe urmate de un punct fără a greşi ordinea lor. Dar ai grijă să faci şi liniuţele frumoase. Incearcă !". După acest îndemn fetiţa a scris mai corect. Pe faţa ei citeam dorinţa de a-mi cunoaşte părerea. I-am spus : „Bine, ai scris frumos. Dacă ai să fii atentă vei scrie şi mai frumos !". Şi-a continuat munca cu multă plăcere şi liniuţele au fost scrise foarte bine.

Astfel de lucruri par mărunte, dar adesea de ele depinde succesul muncii noastre în această perioadă.

Alături de aprecierile individuale folosesc şi aprecieri cu caracter colectiv pentru felul cum îşi îndeplinesc sarcinile grupele de elevi cu anumite răspunderi în clasă — de pildă, grupa care se îngrijeşte de florile din glastre — pentru felul cum cîntă elevii dintr-un şir de bănci etc. Astfel de aprecieri contribuie la închegarea colectivului de elevi, sporesc coeziunea acestuia.

In perioada preabecedară şi la începutul celei abecedare aprecierea verbală constituie o etapă necesară pentru a pregăti trecerea la aprecierea prin note.

Inv. C. Cheznoiu
Şcoala de 4 ani Sănăteşti, raion Tg. Jiu

Probleme şi soluţii

Auzim mereu de muncitori care au făcut inovaţii sau au adus noi perfecţionări în procesul de producţie, de o brigadă dintr-o fabrică, de pe un şantier sau dintr-o unitate agricolă socialistă care a adoptat o nouă metodă de muncă. Pretutindeni, preocupaţi de îmbunătăţirea activităţii lor, oamenii muncii caută cu pasiune noi şi noi soluţii pentru rezolvarea problemelor pe care le ridică practica. Manifestarea acestei atitudini creatoare faţă de muncă, izvorîtă din condiţiile sociale ale orînduirii noastre, o întîlnim din plin şi în rîndul acelora care şi-au consacrat viaţa educării generaţiilor viitoare, în rîndul cadrelor didactice.

Am în faţă un teanc de scrisori. Au sosit pe adresa redacţiei de pretutindeni — dintr-un cătun de munte, dintr-un sat de pe Bărăgan, de la o şcoală medie dintr-un mare oraş sau dintr-o comună oarecare unde abia de curînd s-a introdus lumina electrică. Unele privesc poate un aspect mai mărunt, mai puţin însemnat, altele se referă la lucrări importante. Dar toate sînt scrise de oameni care acolo, la locul lor de muncă, sînt frămîntaţi de întrebări, îşi pun probleme şi încearcă să le dea răspuns, să găsească soluţii, de oameni care doresc să contribuie la îmbunătăţirea muncii de instruire şi educare a tineretului.

★

Elevii din clasele I—IV vor fi mai bine pregătiţi dacă se va menţine sistemul predării tuturor obiectelor de către un învăţător sau dacă fiecare obiect în parte va fi predat de către profesori specialişti ? Este o întrebare pe care în această etapă a dezvoltării învăţămîntului nostru şi-o pun multe cadre didactice. O găsim şi în două din scrisorile sosite zilele trecute la redacţie. Iată ce răspund autorii lor :

„Există numeroase argumente care pledează pentru predarea diferitelor obiecte de către profesori specialişti. Am asistat o dată la o lecţie de geografie ţinută de o învăţătoare la clasa a IV-a. Se vorbea despre lacuri şi bălţi. Elevii au observat că lacurile de cîmpie Potelu, Greaca şi Călăraşi figurau pe harta fizică din manual, ca şi pe harta mare a R.P.R., adusă în clasă, cu denumirea de bălţi. Invăţătoarea, nedumerită şi ea, i-a lăsat să creadă că neconcordanţa dintre cele ce se spuneau în manual şi ceea ce vedeau pe hartă s-ar datora unei greşeli de tipar. Or, nu era de loc aşa şi un profesor de specialitate le-ar fi lămurit copiilor că lacurile de cîmpie se grupează în lacuri de stepă şi lacuri de luncă, iar acestea din urmă în bălţi şi limanuri fluviale şi că bălţile respective sînt lacuri de luncă supuse fluctuaţiilor de nivel ale rîurilor care le alimentează.

Intr-o măsură mai mare am întîlnit situaţii asemănătoare la lecţiile de matematică ţinute de învăţători. Avînd de rezolvat la clasa a IV-a o problemă din capitolul „Arii", un învăţător din Timişul de Jos a descompus-o în cinci probleme simple, complicînd de fapt planul de rezolvare. Dacă ar fi folosit cunoştinţele despre fracţii însuşite de elevi încă din clasa a III-a, putea reduce problema numai la trei probleme simple. S-ar fi evitat astfel o dezlegare anevoioasă şi s-ar fi cîştigat un timp preţios. Un profesor de matematică s-ar fi orientat numaidecît într-o atare situaţie".

(N. Săvuţiu, inspector, Braşov)

„Am asistat, într-o zi, la lecţiile ţinute în clasa a IV-a de patru profesori diferiţi. Am făcut cu acest prilej multe observaţii pe care le socotesc interesante pentru cei ce experimentează predarea cu profesori specialişti. Toţi cei patru profesori au folosit tabla în cursul explicaţiilor, scriind pe ea ideile principale, datele esenţiale din lecţie etc. Fiecare din ei avea un fel personal de a scrie. Unii scriau mai mărunt, alţii mai mare, unii mai drept, alţii mai înclinat. Elevii erau obişnuiţi însă cu scrisul unui singur învăţător, pe care îl imitau. Tendinţa spre imitare s-a făcut vizibilă şi în orele ţinute de profesori. Evident însă că schimbarea repetată a modelului imitat nu a avut rezultate pozitive.

Unii profesori au scris ideile pe tablă în propoziţii simple, alţii sub formă de titluri, alţii sub formă de verbe la infinitiv. Şi aceasta i-a derutat pe elevi, obişnuiţi cu metoda de muncă unitară a unui singur învăţător.

Pentru ca predarea pe obiecte să fie rodnică, este necesar ca între profesori să existe o cît mai strînsă colaborare, să se depună eforturi pentru a da lecţiilor un caracter cît mai unitar. Profesorilor care cunosc foarte bine problemele specialităţii lor le rămîne obligaţia să cunoască tot atît de bine şi problemele pedagogice privind predarea la clasele I-IV".

(Miron Gheorghe, învăţător, Iaşi)

— Iată ce ne scrie un profesor :

„Una dintre principalele îndatoriri ale noastre, ale cadrelor didactice, este aceea de a ne îngriji de drumul pe care îl vor urma în viaţă elevii cu care lucrăm. Ce avem de făcut pentru a da o bună orientare profesională acestor elevi ?

Noi am acordat o susţinută atenţie muncii cu părinţii. Pe lîngă discuţiile purtate de diriginţi în familiile elevilor, şcoala a organizat şedinţe cu părinţii pe tema „Ce profesie îşi vor alege copiii?" unde s-a arătat care sînt aptitudinile şi cunoştinţele copiilor şi cum le-ar putea valorifica mai bine în viaţă. Astfel, unii copii pasionaţi de problemele electricităţii au fost ajutaţi să se îndrepte către şcolile profesionale care pregătesc muncitori în domeniul energiei electrice. Mulţi dintre ei s-au hotărît să se specializeze în domeniul agriculturii şi să se întoarcă acasă pentru a contribui la ridicarea nivelului economic al satului lor".

(Iulian Negrilă, profesor, comuna Mănăştur, raionul Arad)

„Corectarea lucrărilor scrise şi a lucrărilor de control nu constituie pentru pedagog numai o cale de a verifica la un moment dat nivelul de cunoştinţe al elevilor, ci şi un mijloc de a contribui la îmbunătăţirea pregătirii acestora — se afirmă într-o scrisoare.

Dar cum trebuie folosit acest mijloc pentru ca el să fie într-adevăr eficient ? Socotesc că pentru aceasta corectarea lucrărilor scrise trebuie să fie neapărat urmată de discutarea lor în clasă, în faţa elevilor. In prima parte a orei profesorul poate aprecia rezultatele lucrărilor, poate să amintească numele acelor elevi care au tratat cel mai bine subiectul dat şi numele acelora care n-au ajuns la rezultatul aşteptat, poate cita fragmente din lucrările bune şi din lucrările slabe, poate releva greşelile comise, grupîndu-le în greşeli tipice pentru majoritatea elevilor şi în greşeli mai puţin tipice, dar din cercetarea cărora pot învăţa toţi elevii.

In cea de a doua parte a orei li se poate cere elevilor ca, în lumina aprecierilor efectuate de profesor, să arate ei înşişi care sînt greşelile făcute de ei în lucrările scrise şi cum anume trebuiau evitate aceste greşeli. Astfel corectarea lucrărilor scrise nu se va rezuma numai la a oglindi nivelul de pregătire al clasei, ci va reprezenta pentru elevi o sursă de învăţăminte preţioase".

(Lazăr Alexandrescu, profesor, Reghin).

Cum îndrumă directorul

Odn activitatea sa, directorul şcolii sau secţiei serale este chemat să răspundă unor multiple şi variate îndatoriri a căror îndeplinire condiţionează într-o mare măsură buna desfăşurare a muncii din şcoală. Lui îi revine sarcina de a planifica desfăşurarea activităţii instructiv-educative, de a îndruma munca comisiilor metodice şi a fiecărui profesor în parte, de a controla activitatea desfăşurată în toate sectoarele şcolii.

Toate aceste sarcini revin şi directorilor din şcolile de zi. În şcoala serală, însă, ele îmbracă aspecte specifice. Discutării unora dintre aceste aspecte le-a fost consacrată prima şedinţă a cercului pedagogic al directorilor de şcoli şi secţii serale din Capitală.

Un aspect principal al muncii duse de conducătorul şcolii, subliniat în cadrul şedinţei cercului pedagogic, îl constituie asistenţele directorului la lecţii. Ca şi în şcolile de zi, prin intermediul asistenţelor la lecţii directorul şcolii serale îndrumă desfăşurarea procesului de învăţământ, asigură unitatea de cerinţe a colectivului didactic, urmăreşte nivelul ştiinţific şi ideologic al cunoştinţelor transmise elevilor, traducerea în viaţă a sarcinilor trasate prin planurile de muncă ale comisiilor metodice, îndrumă munca profesorilor mai tineri sau cu mai puţină experienţă pedagogică etc. Se vede deci că în privinţa sarcinilor şi a scopului urmărit nu există o deosebire esenţială între şcolile de zi şi cele serale. Elementul specific apare însă atunci cînd cercetăm conţinutul concret al muncii. Dacă am lua în considerare, de pildă, obiectivele asistenţelor la lecţii ale directorului din şcoala serală vom constata în multe cazuri că el se preocupă îndeosebi de asemenea probleme cum sînt utilizarea în predare a cunoştinţelor dobîndite de către muncitorii-elevi în practica lor profesională, repartizarea timpului între diferitele verigi ale lecţiei pentru a favoriza o cît mai temeinică fixare a cunoştinţelor încă din clasă, depistarea celor mai bune procedee de stimulare a muncii independente a muncitorilor-elevi etc.

În referatul prezentat la şedinţă de conducerea secţiei serale de pe lîngă Şcoala medie nr. 12 se arată pe bună dreptate că în unele cazuri, datorită timpului redus destinat studiului individual, ca şi lipsei de preocupare a unor profesori şi diriginţi în această direcţie, unii muncitori-elevi au tendinţa de a subaprecia rolul şi însemnătatea manualului. Constatînd din asistenţele la ore şi prin sondaje că unii elevi nici nu şi-au procurat manualele, iar alţii, deşi au manuale, nu le folosesc în mod judicios, conducerea şcolii a ridicat această problemă într-o şedinţă a consiliului pedagogic. Desigur că ar fi putut face acest lucru în mod direct, prezentînd în faţa cadrelor didactice constatările sale şi arătînd măsurile ce se impun a fi luate pentru remedierea situaţiei. A procedat însă altfel: a desemnat din timp un profesor care să urmărească această problemă şi apoi să prezinte în consiliu un referat pe tema respectivă. Astfel s-a asigurat o mai largă bază de discuţii. Dezbaterile au scos în evidenţă necesitatea unui control riguros din partea diriginţilor şi profesorilor atît în ceea ce priveşte procurarea manualelor de către elevi cît şi pe linia unei judicioase utilizări a acestora. În felul acesta îndrumarea de către director s-a efectuat cu mai multă eficienţă deşi, la prima vedere, s-ar părea că a folosit o cale indirectă. Dar abia după această etapă conducerea şcolii a avut un rol direct, fixîndu-şi ca obiectiv pentru asistenţele la lecţii modul în care muncitorii-elevi folosesc manualul. În cursul asistenţelor directorul a dat îndrumările necesare, a popularizat în discuţiile cu cadrele didactice unele metode care s-au dovedit a fi mai eficiente şi a relevat pe acelea ce nu au dus la rezultatul dorit. Astfel îndrumarea a fost însoţită şi urmată de control, iar rezultatele au fost prezentate colectivului didactic într-o consfătuire de muncă.

Unul din aspectele discutate în cadrul şedinţei la care ne referim l-a constituit rolul directorului în combaterea rutinei, element foarte dăunător în şcoala serală. Uneori, profesorilor obişnuiţi cu metodele de predare din şcoala de zi le vine greu să renunţe la un anumit stil de muncă, la o anumită structură a lecţiei pe care au utilizat-o acolo cu foarte bune rezultate. De aceea, atunci cînd constată că noţiuni a căror predare nu prezenta nici o dificultate în şcoala de zi necesită în şcoala serală explicaţii mai aprofundate, chiar şi profesori dintre cei mai buni se lasă uneori tentaţi cu prea multă uşurinţă să găsească cauza în lipsa studiului individual sau în unele lacune din cunoştinţele anterioare ale elevilor, fără să analizeze suficient propriul lor stil de muncă. Fără a avea cea mai mică intenţie, ei se lasă astfel înşelaţi de faptul că la predarea aceleiaşi lecţii în şcoala de zi au obţinut rezultate foarte bune. Desigur că prevenirea unor astfel de situaţii cade în primul rînd în sarcina fiecărui profesor. Asistînd la lecţie, directorul este însă cel mai în măsură să remarce astfel de aspecte şi să le releve profesorului în cauză. De obicei, aceasta este suficient pentru un profesor cu experienţă, iar rezultatele nu se lasă mult aşteptate. În alte cazuri, este necesar să se ceară concursul comisiei metodice, să se organizeze lecţii deschise, consfătuiri de muncă etc. Indiferent însă de soluţia ce se impune, directorul este cel care poate şi trebuie să depisteze în primul rînd astfel de situaţii şi să urmărească apoi rezolvarea lor.

Desigur că analiza tuturor aspectelor pe care le îmbracă munca directorului de şcoală serală ar depăşi cu mult cadrul unui simplu articol. Chiar în discuţiile cercului pedagogic la care ne-am referit au fost atinse multe alte aspecte, fără să se poată afirma însă că au fost atinse măcar toate aspectele principale.

Trebuie însă combătută practica în care se lasă atraşi unii directori de şcoli şi secţii serale de a se irosi în preocupări de importanţă secundară, de a efectua uneori sarcini ce ar fi revenit de drept diriginţilor sau comisiilor metodice. Poate că fac aceasta pentru ca la un eventual control să poată raporta că toate sarcinile şcolii sînt îndeplinite. Dar aceasta este doar o soluţie de moment. Cu timpul se vor aglomera tot mai multe sarcini pe care vor trebui să le îndeplinească ei în locul celor în cauză şi aceasta îi va face să scape din vedere aspectele majore ale muncii de îndrumare şi control.

Dînd dovadă de exigenţă faţă de el şi faţă de cei din jur, faţă de îndeplinirea cu punctualitate şi conştiinciozitate a tuturor sarcinilor de către fiecare membru al colectivului şcolii, directorul va putea să îndeplinească în bune condiţii multiplele obligaţii ce-i revin.

V. Manolache

ÎN URMA UNOR CERCETĂRI

Consiliul Superior al Şcolilor a organizat un studiu multilateral privind o serie de aspecte psihologice, pedagogice şi igienice ale muncii în învăţămîntul seral. Cercetările au fost efectuate în diferite şcoli din Capitală de către Institutul de psihologie al Academiei R.P.R., în colaborare cu Institutul de ştiinţe pedagogice, Institutul de igienă şi sănătate publică (Secţia Igienă şcolară) şi Institutul de perfecţionare a cadrelor didactice. La efectuarea cercetărilor au participat şi unele cadre didactice din învăţămîntul mediu.

Obiectivul cercetării a constat în căutarea celor mai potrivite metode şi procedee pentru ca muncitorii-elevi să poată valorifica la maximum însuşirile psihologice pozitive care îi caracterizează — o gîndire matură, seriozitate în îndeplinirea sarcinilor şcolare, interes deosebit pentru cunoştinţele ştiinţifice şi dorinţa de a-şi însuşi aceste cunoştinţe, bogată experienţă de viaţă, disciplină liber consimţită, dorinţa de a-şi ridica mereu calificarea profesională, înţelegerea rolului care le revine ca intelectuali proveniţi din rîndurile clasei muncitoare.

Cercetările desfăşurate permit să se afirme că rezolvarea problemei luate în cercetare depinde în mare măsură de unele modificări în organizarea învăţămîntului seral.

În primul rînd ar fi indicat ca toţi cei ce doresc să intre în învăţămîntul seral să urmeze cursul pregătitor, pentru a se realiza o nivelare a pregătirii lor în vederea însuşirii cu mai multă uşurinţă a cunoştinţelor predate în şcoala medie. Acest curs pregătitor ar trebui astfel organizat încît să dea viitorilor elevi — pe lîngă cunoştinţe şi deprinderi esenţiale de matematică şi limba romînă corespunzătoare claselor V-VIII — şi elementele de bază ale tehnicii muncii independente (tehnica studiului individual, munca cu manualul, tehnica luării notiţelor, efectuarea conspectelor etc.)

Deoarece cursul pregătitor ar avea o influenţă pozitivă asupra întregului proces de însuşire a cunoştinţelor în toată perioada de studiu în învăţămîntul seral, ar fi necesar ca durata lui să fie prelungită la un an.

O altă condiţie necesară pentru îmbunătăţirea rezultatelor obţinute în învăţămîntul seral ar fi asigurarea în toate clasele a unui efectiv de elevi care să dea posibilitatea de a fi uşor îndrumaţi şi controlaţi, de a activa mai mult.

Realizarea acestor condiţii ar garanta într-o mare măsură posibilitatea valorificării însuşirilor psihologice pozitive care îi caracterizează pe muncitorii-elevi, ar asigura aplicarea cu succes a metodicilor adaptate acestei forme de învăţămînt, ar uşura şi ar îmbunătăţi munca de pregătire a elevilor.

M. Livezeanu
cercetător ştiinţific la Institutul de psihologie al Academiei R.P.R.

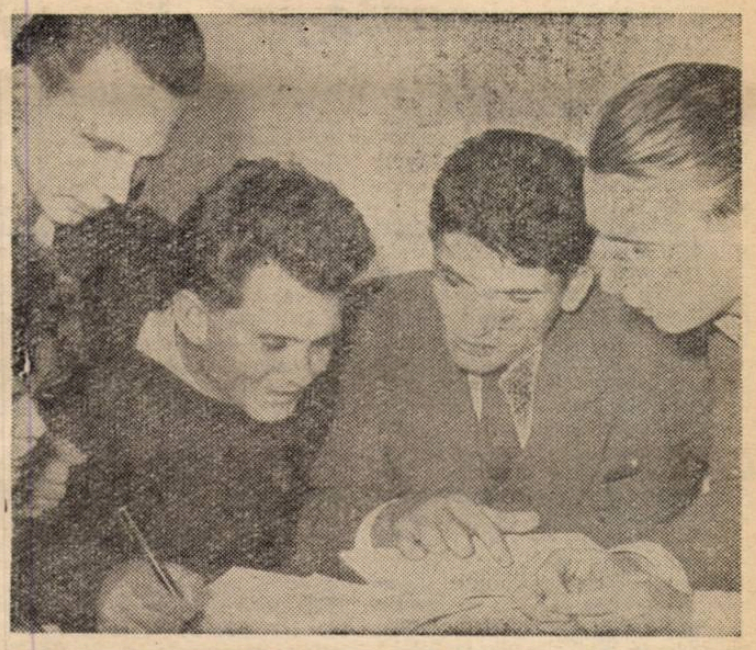

Discuţie într-o pauză la şcoala medie serală nr. 3 din Sibiu

Programa de istorie şi unele probleme ale aplicării ei

În vederea însuşirii cît mai temeinice de către muncitorii-elevi a cunoştinţelor de istorie, programa prevede predarea lor după sistemul concentric. În învăţămîntul seral acest sistem de predare este cu atît mai necesar cu cît elevii, care au terminat şcoala de bază cu ani în urmă, pot studia din nou, datorită lui, întreaga materie, de data aceasta la un nivel superior.

În acelaşi timp, luîndu-se în considerare faptul că muncitorii-elevi au la dispoziţie un timp limitat pentru studiul individual, predarea istoriei în şcoala medie serală a fost eşalonată astfel încît să uşureze însuşirea cît mai temeinică a celor mai importante probleme. De aceea s-a pus un accent deosebit pe istoria modernă şi contemporană şi mai ales pe istoria patriei.

Numărul de ore pentru cursul seral fiind mai restrîns ca la cursul de zi se cere din partea profesorilor folosirea unor metode variate în vederea obţinerii unor rezultate cît mai bune. Ei au datoria să pregătească foarte atent fiecare lecţie în parte, concentrînd şi sistematizînd materia pentru a putea preda principalele evenimente istorice şi a stărui asupra esenţei fenomenelor, înlăturînd faptele neesenţiale, care pot îngreuna înţelegerea şi însuşirea de către elevi a problemelor de bază. Ţinînd seama că tinerii care studiază în învăţămîntul seral au un nivel ideologic mai ridicat şi o mai mare putere de înţelegere decît elevii cursurilor de zi, este necesar ca în predare să se accentueze îndeosebi asupra interpretării evenimentelor în lumina materialismului istoric, subliniindu-se dezvoltarea progresivă a societăţii omeneşti şi rolul hotărîtor al maselor în istorie.

În acest scop este bine să se folosească metoda mixtă, care îi antrenează pe elevi să participe activ la lecţie. Se recomandă, de asemenea, folosirea fixărilor care să sublinieze esenţialul, aşa încît elevii să-şi însuşească chiar în timpul orei planul sistematic al lecţiei şi problemele principale. Foarte importantă este de asemenea cerinţa ca lecţiile să nu le apară elevilor izolate una de alta, ci închegate într-un tot unitar, cu o legătură logică vizibilă

Profesorii care predau istoria în învăţămîntul seral întîmpină unele greutăţi determinate de faptul că, în afară de clasa a VIII-a, unde există un manual special, pentru celelalte clase trebuie să folosească manualele de la cursurile de zi, elaborate pentru un număr mai mare de ore. În aceste condiţii se cere profesorului priceperea de a adopta în mod judicios manualele, luînd în seamă specificul muncii în şcoala serală. Astfel, dacă pentru predarea istoriei antice şi medii la clasa a VIII-a există un manual special care cuprinde 57 de lecţii (restul orelor folosindu-se pentru recapitulare şi lucrări scrise), în clasa a IX-a se lucrează după programa şi manualul clasei a X-a de la cursul de zi. Acestea sînt prevăzute pentru 68 de ore anual, din care 57 ore pentru predare, 3 pentru lucrări scrise şi 8 pentru recapitulare. La cursul seral numărul orelor se va reduce prin împărţirea judicioasă a materiei, ţinîndu-se seama de importanţa evenimentelor istorice. De exemplu, tema „Dezvoltarea lumii de la revoluţia burgheză din Anglia (1642) pînă la revoluţia burgheză din Franţa (1784)“ se poate preda numai în 5 ore, nu în 7, cum prevede programa. La fel se va proceda şi cu alte teme din această perioadă a istoriei. La rîndul lor, lucrările scrise vor lua numai două ore. Este bine însă ca profesorii să nu reducă numărul orelor afectate în programa cursurilor de zi predării istoriei contemporane, a cărei studiere are o deosebită importanţă.

Pentru predarea istoriei Romîniei în clasa a XI-a a şcolilor serale sînt prevăzute 82 ore, faţă de 100 cîte sînt afectate aceleiaşi materii la cursul de zi. Faptul că elevii şcolilor serale au o gîndire mai matură decît cei de la cursul de zi, ca şi faptul că ei au dobîndit, la locul de muncă, o anumită pregătire ideologico-politică, face ca programa să se poată realiza cu succes în aceste condiţii. Profesorii au însă datoria să organizeze cu multă chibzuinţă predarea şi să adîncească fiecare lecţie, deoarece studiul istoriei patriei este menit să contribuie într-o măsură însemnată la educarea patriotică şi internaţionalistă a elevilor, la dezvoltarea concepţiei lor marxist-leniniste despre societate. În acest scop este necesar ca orele să fie repartizate cît mai judicios, ţinîndu-se seama de importanţa şi locul pe care trebuie să-l ocupe în predare diferitele perioade ale istoriei ţării noastre şi acordîndu-se o atenţie deosebită istoriei moderne şi contemporane a patriei. Să nu uităm nici faptul că în clasa a XI-a elevii sînt pregătiţi şi pentru examenul de maturitate, în cadrul căruia istoria Romîniei ocupă un loc important.

Pentru folosirea cît mai raţională a celor 82 de ore repartizate istoriei la clasa a XI-a materia poate fi împărţită, de exemplu, astfel: Introducere — o oră; Orînduirea comunei primitive — 2 ore; Orînduirea sclavagistă — 2 ore; Perioada de trecere la feudalism — 2 ore; Cristalizarea orînduirii feudale — 3 ore; Dezvoltarea feudalismului — 13 ore; Descompunerea feudalismului şi formarea relaţiilor capitaliste — 5 ore; Dezvoltarea Romîniei între 1848-1917 — 17 ore: Dezvoltarea Romîniei de la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie pînă la insurecţia armată din August 1944 — 15 ore; Revoluţia populară în ţara noastră — 6 ore; Orînduirea socialistă — 9 ore.

Împărţirea în acest fel a materiei ţine seama de principiul călăuzitor al programei — studierea cu precădere a istoriei contemporane a patriei — reducerile de ore făcîndu-se numai la perioadele dezvoltării ţării noastre pînă la Marea Revoluţie Socialistă din Octombrie şi menţinîndu-se acelaşi număr de ore pentru perioada contemporană.

Acestea sînt doar cîteva probleme pe care le ridică predarea istoriei în învăţămîntul seral. Pentru îmbunătăţirea muncii în acest domeniu este nevoie de un schimb de păreri între profesorii de istorie care predau în acest învăţămînt. Ar fi bine ca ei să-şi împărtăşească experienţa, să facă sugestii şi propuneri în paginile „Gazetei învăţămîntului“, ceea ce ar contribui la mai buna organizare şi desfăşurare a predării.

Prof. Viorica David

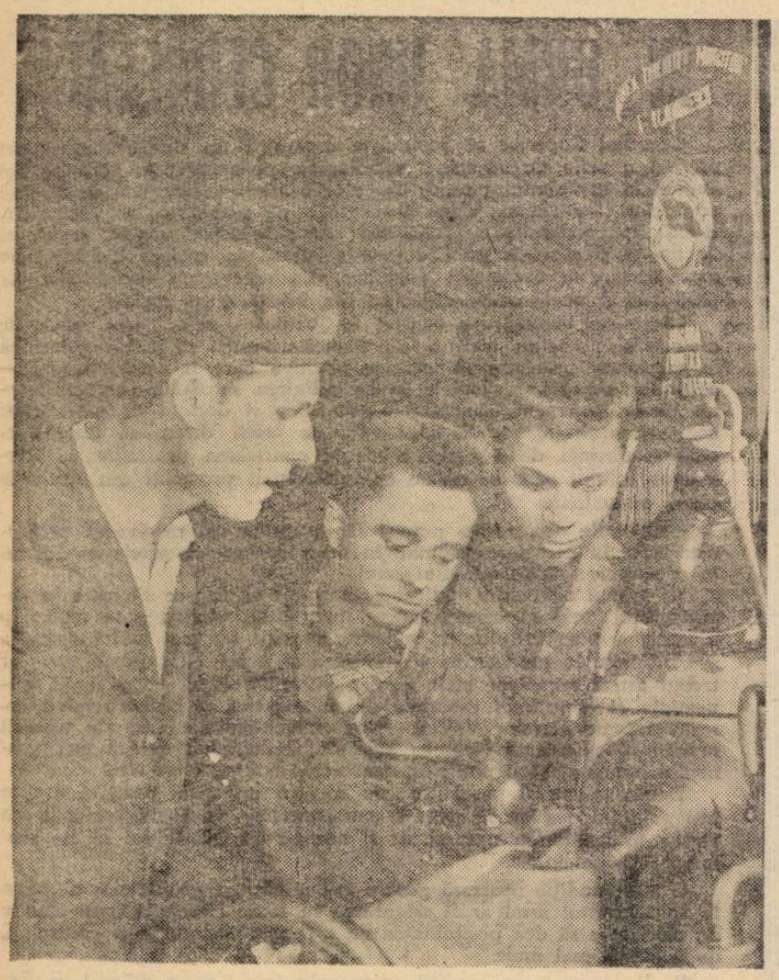

Au de la cine învăţa meseria ! La uzinele „Timpuri noi" ucenicii sînt repartizaţi pe lîngă cei mai renumiţi fruntaşi în producţie. Iată pe doi dintre ei, primind explicaţiile strungarului Marin Mălăeru, membru al brigăzii U.T.M., fruntaşă pe raion.

Predarea noţiunilor de organizare a producţiei

Muncitorul de înaltă calificare, maistrul conducător al unei secţii de producţie trebuie să stăpînească nu numai problemele legate de locul de muncă sau de secţia în care lucrează, ci şi cunoştinţe economice privitoare la producţia modernă, predarea acestor cunoştinţe, esenţiale pentru asigurarea unei participări active a maiştrilor şi muncitorilor la ridicarea continuă a productivităţii muncii şi a calităţii produselor, se înfăptuieşte în şcolile tehnice şi tehnice de maiştri prin intermediul disciplinei „Organizarea producţiei şi planificare".

Ca profesor care predau această disciplină sînt permanent preocupat de găsirea celor mai bune căi pentru a o face cît mai accesibilă, cît mai uşor de înţeles şi reţinut. In predarea cunoştinţelor privind organizarea producţiei şi a muncii, de exemplu, pornesc de la faptul că introducerea tehnicii noi şi a îmbunătăţirii utilajului şi a capacităţilor de producţie în întreprinderile constructoare de maşini, întreprinderi în care vor lucra elevii mei, cere o preocupare permanentă pentru îngrijirea şi reglarea la timp a utilajelor şi pentru respectarea tehnologiei de fabricaţie. Elevii îşi dau astfel seama că realizarea sarcinilor legate de progresul tehnic şi cele privind perfecţionarea organizării producţiei se condiţionează şi se influenţează reciproc, exercitînd o influenţă complexă asupra unui număr important de factori care determină folosirea mai bună a timpului de muncă.

Le arăt apoi elevilor că obiectivul principal al organizării producţiei şi a muncii trebuie să fie îndeplinirea planului de producţie la toţi indicii, prin folosirea deplină a capacităţii maşinilor şi utilajelor şi eliminarea cauzelor care duc la goluri în producţie. Subliniez că în acest scop o atenţie deosebită trebuie acordată îndeplinirii ritmice a planului de producţie, eliminîndu-se munca în asalt de la sfîrşitul perioadelor de plan, care influenţează în mod negativ calitatea produselor, productivitatea muncii, condiţia fizică a muncitorilor şi gradul de uzură al maşinilor, constituind totodată o piedică serioasă în realizarea planului de livrări şi antrenînd prin aceasta şi întreprinderile beneficiare în munca periculoasă de asalt. Pentru elevi devine astfel clar că una din căile principale ale creşterii productivităţii prin îmbunătăţirea organizării producţiei este asigurarea desfăşurării muncii după un grafic ştiinţific de producţie, care face posibilă punerea în valoare a rezervelor interne ale fiecărui atelier, identifică existenţa locurilor înguste sau a plusurilor de maşini şi determină astfel o nouă repartizare a mijloacelor de muncă, în scopul unei mai depline utilizări a lor. Ei înţeleg că un grafic de producţie judicios întocmit permite acordarea proceselor de producţie de bază cu cele auxiliare şi asigură în acest mod o încărcare uniformă a maşinilor-unelte şi o utilizare raţională a forţei de muncă, contribuind la folosirea mai bună a tehnicii şi asigurînd creşterea continuă a productivităţii muncii.

Le explic apoi elevilor că un alt factor al organizării producţiei care contribuie la creşterea productivităţii muncii este regruparea utilajelor în ordinea fluxului tehnologic. Acest lucru cere ca procesul tehnologic să fie descompus în părţile sale componente — operaţii şi faze — iar maşinile să fie aşezate în ordinea operaţiilor de prelucrare sau a fluxului tehnologic, pentru a se elimina pierderile de timp prin trecerea pieselor de la o operaţie tehnologică la alta, de la o maşină la alta. Pentru ca explicaţia să fie cît mai convingătoare, m-am referit la sectorul motoare de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" din Braşov, în care prin gruparea maşinilor în lanţ conform cerinţelor procesului tehnologic şi prin introducerea producţiei pe bandă în toate secţiile s-a obţinut o creştere a productivităţii muncii cu 25—30%. S-au putut organiza astfel linii tehnologice pentru prelucrarea pe bandă a blocului cilindrilor, a cilindrilor, a pistoanelor, a arborelui motor, a arborelui cu came, a bielei, a segmenţilor etc., iar la piesele mici s-au organizat linii pentru grupe de piese similare, cum sînt axele, pinioanele, cuzineţii, supapele etc.

O problemă de mare importanţă şi care priveşte direct pe elevii-maiştri este asigurarea unei bune organizări a locului de muncă. Ei ştiu din experienţă că aceasta scuteşte pe muncitori de o serie de mişcări inutile şi obositoare, fiind deci o cale de creştere a productivităţii muncii. Pe baza experienţei acumulate de ei am desprins şi măsurile ce trebuie luate : maşinile şi uneltele deservite de un muncitor sau o echipă de muncitori să fie aranjate în aşa fel încît produsul în lucru să parcurgă un drum cît mai scurt de la o operaţie la alta, fără ca muncitorul să se deplaseze prea mult de la locul său. De asemenea, în funcţie de specificul lucrărilor ce se execută, locurile de muncă să fie înzestrate cu maşini de ridicat, dispozitive mecanice de prins piesele, scule şi dispozitive, materii şi materiale etc.

Despre avantajele unei bune organizări a locului de muncă vorbesc destul de convingător rezultatele obţinute de o serie de cunoscuţi muncitori fruntaşi, care, folosind metode de lucru avansate, reuşesc să obţină mari depăşiri de norme. Aşa sînt de exemplu strungarii Andrei Condratiev, de la uzinele de tractoare „Ernst Thälmann" din Braşov, C. Vasilache de la uzinele „Gh. Gheorghiu-Dej" din Tîrgovişte etc.

O atenţie deosebită acord în predare problemei specializării întreprinderilor industriale, care creează mari posibilităţi pentru o mai bună organizare a producţiei, contribuind astfel într-o largă măsură la creşterea productivităţii muncii. Le explic elevilor că specializarea este de fapt o aplicare a diviziunii muncii în industrie, în sensul că fiecare întreprindere fabrică un singur produs finit, un grup restrîns de produse finite sau părţi componente ale acestora, piese, ansamble şi subansamble, semifabricate. Prin specializare întreprinderile îşi pot adapta producţia la serie mare, dînd o maximă utilizare maşinilor şi instalaţiilor şi făcînd posibilă folosirea pe scară largă a proceselor tehnologice avansate şi a celor mai moderne mijloace de producţie. De asemenea, prin specializare creşte îndemînarea muncitorilor şi gradul lor de perfecţionare tehnico-profesională, se reduce timpul de lucru pentru fabricarea unei unităţi de produs şi creşte calitatea acestora.

Subliniez că între specializare şi progresul tehnic există o strînsă legătură, în sensul că adîncirea specializării este condiţionată de introducerea în întreprinderile constructoare de maşini a mijloacelor tehnice de înaltă productivitate, în special a liniilor automate construite pe principiul fluxului tehnologic. În economia socialistă, specializarea este indisolubil legată şi de cooperarea întreprinderilor industriale, acestea condiţionîndu-se şi influenţîndu-se reciproc.

Rolul deosebit al specializării în creşterea continuă a productivităţii muncii este constatat de elevi şi din faptul că la întreprinderile specializate indicii de creştere a productivităţii sînt foarte ridicaţi. Este deosebit de concludent pentru ei, bunăoară, exemplul uzinelor „I. C. Frimu" din Sinaia, specializate în producerea pompelor de injecţie pentru motoare, unde productivitatea muncii a crescut între 1955—1958 cu 99,8 la sută. De asemenea, elevii îşi dau seama că specializarea a contribuit în mare măsură la realizarea succeselor obţinute în ridicarea nivelului calitativ al produselor, în scăderea preţului de cost şi în creşterea productivităţii muncii de către uzinele „Steagul Roşu" şi „Ernst Thälmann" Braşov, „Iosif Rangheţ" Arad, „Tudor Vladimirescu" Bucureşti, „Vasile Tudose" Colibaşi şi multe altele.

Prezentîndu-le elevilor perspectivele existente în această privinţă subliniez că, în conformitate cu sarcinile trasate de Congresul al III-lea al P.M.R., problema specializării trebuie să rămînă în centrul atenţiei cadrelor de conducere, a inginerilor şi tehnicienilor din ramura construcţiei de maşini. Concomitent se va întări mai mult cooperarea dintre întreprinderi, organizîndu-se colaborarea între întreprinderile aparţinînd unui minister sau mai multor ministere, după sistemul uzinei constructoare care să răspundă de calitatea şi livrarea la termen a produsului finit. În cadrul fiecărei uzine constructoare se creează un „consiliu coordonator" care va urmări calitatea produselor fabricate şi a materialelor folosite, a prelucrării şi aspectului exterior al produselor, precum şi livrarea la termen a subansamblelor de la uzinele colaboratoare, pe bază de grafic, astfel încît produsul finit să poată fi livrat la termenul planificat.

Înarmarea elevilor cu astfel de cunoştinţe contribuie mult la buna lor pregătire pentru participarea creatoare la întreaga viaţă de producţie.

Prof. Ioan S. Tocitu
Timişoara

Practica în atelierele şcolilor de meserii

Instruirea practică a elevilor din anii II şi III ai şcolilor de meserii se desfăşoară în atelierele de producţie ale acestor şcoli sub conducerea unui maistru-instructor.

În vederea unei cît mai bune pregătiri practice a elevilor, numeroase şcoli de meserii, ca de pildă cele din Iaşi, Brăila, Galaţi, Constanţa etc. şi-au dotat atelierele de producţie cu utilaj corespunzător tehnicii şi tehnologiei meseriei. Multe şcoli de meserii au arătat în acest an o deosebită preocupare şi pentru a asigura comenzi care să corespundă cerinţelor programei şcolare. Trebuie menţionate în special pentru orientarea justă pe care o arată în această privinţă secţiile de confecţii şi tîmplărie. Totodată creşte nivelul de tehnicitate atins de atelierele de producţie ale unor şcoli de meserii. Acesta se vădeşte mai ales în faptul că ele au reuşit să fabrice maşini-unelte de calitate, cum sînt cele care poartă marca şcolilor de meserii din Iaşi, Arad, Bacău etc.

Avantajele metodice şi ştiinţifice pe care le prezintă instruirea practică a elevilor din şcolile de meserii în atelierele de producţie ale acestor şcoli constau mai ales în faptul că aici se poate desfăşura zilnic un instructaj efectuat de un maistru cu pregătire pedagogică, ca şi în folosirea largă a documentaţiei tehnice.

Unii maiştri-instructori însă, neţinînd seama de specificul pregătirii profesionale în şcolile de meserii, au tendinţa de a elimina instructajul în atelierele de producţie ale şcolilor invocînd motivul că instructajul consumă timp în dauna realizării planului de producţie. În realitate cei care susţin acest punct de vedere au alcătuit în mod defectuos planul de producţie al şcolii, fără să prevadă timpul necesar instructajelor practice. Nu-i de mirare, de aceea, că ei susţin un punct de vedere greşit.

Tendinţa de a subestima pregătirea ştiinţifică a elevilor, de a da indiferent ce fel de producţie, în dauna pregătirii profesionale a viitorilor muncitori, este cît se poate de dăunătoare. Linia care trebuie urmată în şcolile de meserii este de a se realiza instruirea practică prin intermediul producţiei. O asemenea orientare nu numai că asigură pregătirea unor muncitori de înaltă calificare, dar răspunde pe deplin însăşi cerinţelor calitative ale producţiei. Este clar că nu-i tot una dacă viitorii muncitori învaţă să fabrice maşini-unelte perfecţionate sau scule simple puţin solicitate, mobilă de artă sau taburete şi cuiere. Or, fără un instructaj ştiinţific, producţia atelierelor din şcolile de meserii nu poate să depăşească nivelul unor lucrări simple, meşteşugăreşti.

Evident însă că instructajele trebuie să ia un minim de timp, dînd posibilitatea ca în cea mai mare parte a timpului rezervat muncii în atelier elevii să lucreze efectiv, pentru a-şi forma şi perfecţiona deprinderile de muncă. Din experienţă rezultă că instructajele pot dura de la 5 minute la 30 de minute, în funcţie de condiţiile date : dacă se execută aceeaşi lucrare cu toţi elevii, dacă lucrarea a fost începută în zilele precedente şi se desfăşoară în continuare sau, în sfîrşit, dacă se execută lucrări diferite, cum se întîmplă cel mai des.

Cînd se execută aceeaşi lucrare cu toţi elevi, instructajul durează ceva mai mult, deoarece este necesar să se insiste asupra operaţiilor şi fazelor procesului tehnologic, asupra materialului întrebuinţat şi asupra documentaţiei tehnice. În special se accentuează acele elemente la care elevii pot întîmpina greutăţi în execuţie, din cauză că intervin aspecte noi ale procesului tehnologic.

Cînd lucrarea se desfăşoară în continuare, instructajul este foarte scurt şi constă în special în controlul organizării locului de muncă şi al utilizării documentaţiei tehnice, mai ales a desenului de execuţie. În mod curent operaţiile şi fazele procesului tehnologic sînt trecute în caietele de practică ale elevilor şi sînt urmărite de maistrul-instructor în procesul realizării lor practice, astfel încît să nu stînjenească munca independentă a elevilor.

Problema apare mai complicată cînd lucrările pe care le au de executat elevii sînt diferite. În acest caz trebuie acordată o deosebită atenţie alcătuirii planului de producţie, astfel ca lucrările care se execută în aceeaşi perioadă să fie asemănătoare şi deci să cuprindă cam aceleaşi operaţiuni. În această formă de instructaj se revăd numai operaţiile comune, ordinea lor, caracteristicile de execuţie, măsurile de protecţie a muncii, felul cum a fost asigurată documentaţia tehnică etc., insistîndu-se în special asupra problemelor mai dificile pe care le vor întîlni elevii în procesul de execuţie.

Caracterul ştiinţific al instruirii practice se realizează în mare măsură prin utilizarea unei documentaţii tehnice complete şi judicios alcătuite. De aceea una dintre principalele sarcini ale directorilor şcolilor de meserii o constituie alcătuirea şi multiplicarea prin sectorul de producţie a documentaţiei tehnice pentru toţi elevii. În multe şcoli însă documentaţia tehnică originală se găseşte numai la sectorul de producţie, fără a se lua măsuri pentru multiplicarea ei. Această deficienţă se datoreşte în special insuficientei colaborări între şeful de producţie şi maiştrii-instructori. În asemenea cazuri se folosesc în mod exclusiv documentaţii executate de elevi, care uneori au greşeli şi a căror alcătuire consumă din timpul destinat pentru lucru. Desigur însă că nu vom renunţa să-i învăţăm pe elevi să alcătuiască documentaţii tehnice. În acest scop este bine să rezervăm timpul necesar la unele instructaje. Alcătuirea fişelor tehnologice, care sînt elementele de bază ale documentaţiei tehnice, poate fi începută în ultima parte a anului I, după ce operaţiile, fazele, materialele şi sculele necesare au fost stabilite printr-o discuţie prealabilă. În anii II şi III elevii vor fi deprinşi să-şi alcătuiască singuri fişa tehnologică. În acest scop maistrul-instructor dă în cadrul instructajului unele indicaţii de bază cu privire la operaţiile respective, la materiale şi scule şi apoi îi lasă pe elevi să alcătuiască fişa tehnologică. După alcătuire o va discuta cu elevii făcîndu-i corectările respective. Astfel îmbunătăţită, fişa poate fi folosită de către elevi pentru executarea lucrării.

Organizarea ştiinţifică a instructajului practic înaintea fiecărei teme sau lucrări solicită din partea profesorilor şi maiştrilor din şcolile de meserii o activitate creatoare pentru asigurarea deplină a condiţiilor care conduc spre obiectivul urmărit — pregătirea unor muncitori de înaltă calificare.

Ing. Eduard Cupfer

BANCA A TREIA, RINDUL DE LA FEREASTRĂ

În clasă, în prima lui zi de muncă la catedră, ca profesor, a trăit o mulțumire pe care nu o cunoscuse cu prilejul pregătirii practice, ca student. Acele lecții erau dominate de preocupările lui pentru predare, pentru metodele folosite, erau stăpînite de emoții care-l împiedicau să vadă tot ceea ce se întîmplă în clasă, să vadă mai ales elevii. Acum, ca profesor, cînd emoțiile studentului erau de mult uitate, și-a dat seama de ceva minunat. A văzut cum el, prin vorbele și gesturile lui, prin atitudinea lui conduce, ca pe o orchestră, gîndurile, sentimentele, trăirile sufletești ale copiilor. Cînd explicațiile cereau concentrare și el, profesorul, era concentrat, elevii căpătau aceeași expresie de concentrare. În momentul cînd s-a îndreptat spre tablă să scrie, creioanele s-au pus în mișcare pe caietele așezate pe bănci în fața fiecăruia. Iar cînd el a făcut o mică glumă și a zîmbit, clasa toată s-a înveselit și ea.

De mine deci depinde totul, sau, în orice caz, foarte mult — și-a spus el. Dacă eu voi ști să conduc bine această orchestră, toate instrumentele vor cînta melodios, corect, bine, așa cum cere „partitura".

La sfîrșitul orei un elev a alergat spre el și, oprindu-l, i-a arătat niște calcule prin care încerca să rezolve o problemă de construcție care îl preocupa pe el personal, în afara temelor date de școală. Cerea un sfat. Profesorul a promis că-l ajută. Acasă s-a documentat, s-a pregătit să poată da un ajutor substanțial elevului său, care, după cîte a înțeles, este îndeaproape preocupat de construcții, de calcule. Nu numai ca profesor de matematică, dar și ca diriginte trebuia să-i fie îndrumător apropiat.

Peste două zile găsește în cancelarie cîțiva profesori admirînd o machetă pe care unul din elevii săi o dăruise școlii. Laudele și admirația i se adresau parcă și lui și asta îl făcea să înțeleagă poate mai bine datoria lui de pedagog. Era însă și puțin surprins. Nu se aștepta să găsească asemenea preocupări aici, într-o școală de sat. Și-a dat seama însă că avea o imagine greșită și că realitatea îl ajută să și-o schimbe.

Peste cîteva zile, încă o surpriză. Vizitînd Muzeul etnografic regional un elev își făcuse unele însemnări și l-a întrebat pe diriginte cîteva lucruri pentru a-și întregi observațiile. L-a bucurat și această nouă cunoaștere despre clasa lui.

Preocupările și înclinațiile elevilor săi au început să-l intereseze și să stimuleze chiar propria lui muncă de pedagog. Zi de zi se gîndea mai mult la ceea ce avea de făcut pentru a-i conduce pe drumul pe care au pornit și merg de pe acum cu interes, cu dragoste. Mai erau cîțiva elevi pe care nu ajunsese să-i cunoască. Și se preocupa să dezlege întrebările pe care și le punea în legătură cu ei. În fiecare zi mai descoperea cîte ceva. Despre unul din elevi, care era în general tăcut, nu ajunsese să știe nimic, decît că se pregătea conștiincios pentru lecții. Dar într-o zi a fost nevoit să facă o observație în clasă. Situația a impus să fie sever și a știut să fie. A doua zi elevul pe care nu ajunsese încă să-l cunoască a scris pentru gazeta de perete un articol în care condamna atitudinea colegului său din ziua precedentă, explica această situație și propunea clasei — colectivului de colegi — unele măsuri ce urmau să fie luate pentru a-l ajuta pe elevul nedisciplinat să se îndrepte. Elevul cel tăcut era deci combativ, ferm. E drept că prin comportarea lui dăduse întotdeauna un bun exemplu.

Într-o după amiază, singur în camera lui, tînărul profesor așternea cîteva rînduri pentru a le trimite acasă părinților. Aceștia l-au rugat insistent să spună dacă are tot ce-i trebuie, dacă nu se plictisește în satul acela, dacă... Îngrijorarea părinților a risipit-o cu cîteva cuvinte numai: „Am tot ce-mi trebuie, nu duceți grijă. Am chiar mai mult decît mă așteptam". Atît despre ceea ce voiau ei cu nerăbdare să afle. Scrisoarea relata acum despre preocupările și întrebările pasionatului constructor, despre înclinațiile altor elevi ai săi. În timp ce scria o bătaie în ușă îi întrerupse firul gîndurilor. Un coleg de facultate, acum profesor într-o comună apropiată, venise să-l vadă. După ce bucuria revederii a fost exprimată cu protocolul obișnuit, musafirul a întrebat, cu zîmbet fin în colțul gurii, ce scrie și mai ales cui scrie.

— Să-ți citesc?

— Știu că n-ai să o faci. Bănuiesc cui scrii și nu vreau să fiu indiscret. Am întrebat așa, ca să întreb.

— Te înșeli. Ascultă. Și a început.

— E foarte interesant ce scrii. Vezi, tu ai avut noroc, ai elevi buni, ai cazuri interesante, copiii tăi au preocupări, sînt inteligenți, educați. Eu însă nu am astfel de cazuri. De aceea, drept să-ți spun, nu m-am prea legat de locul meu de muncă. Abia aștept să plec în vacanță, acasă.. Am niște promisiuni, să vedem, poate nu mă mai întorc aici.

— Ce spui tu nu poate să fie adevărat.

— Ba este așa cum îți spun. Nu exagerez de loc — nici o preocupare mai nu știu cum în clasa mea.

— Uite, aș vrea să-mi povestești ce știi despre preocupările elevului tău care stă în banca a treia, rîndul de la fereastră, șirul din dreapta.

— ?! De ce tocmai despre acesta? Ai un motiv special?

— Da, am un motiv special — i-a răspuns, gîndind că, de fapt, s-ar fi putut tot atît de bine să-i ceară să vorbească despre elevul din banca a șasea, rîndul de la fereastră, șirul din stînga.

— Bine, am să-ți povestesc. Nu plec pînă nu-ți povestesc. Dar pînă atunci vreau să mai vorbim despre băieții noștri, despre ceilalți colegi, pe unde sînt, ce știi despre ei.

Pînă au trecut în revistă șirul lung al colegilor de facultate s-a înnoptat și... a trebuit să plece. Discuția despre elevul din banca a treia, rîndul de la fereastră, șirul din dreapta s-a amînat pentru o vizită ce urma să aibă loc peste două săptămîni.

Peste trei zile colegul a bătut din nou la ușă. Avea în servietă caietul cu compoziția elevului din banca a treia, rîndul... Era entuziasmat. N-a avut răbdare să treacă două săptămîni. Au stat de vorbă ore întregi despre elevii lor, despre ceea ce au de gînd să facă pentru a le dezvolta înclinațiile.

— Ai tu matematicieni, constructori, ai tu elevi fermi și combativi, dar un talent literar ca acesta — a spus mîndru la un moment dat musafirul, nu ai. Recunoști?

—...

— Hai spune o dată — recunoști?

— Nu recunosc. Poate că am dar nu l-am descoperit eu încă.

E. Mănac

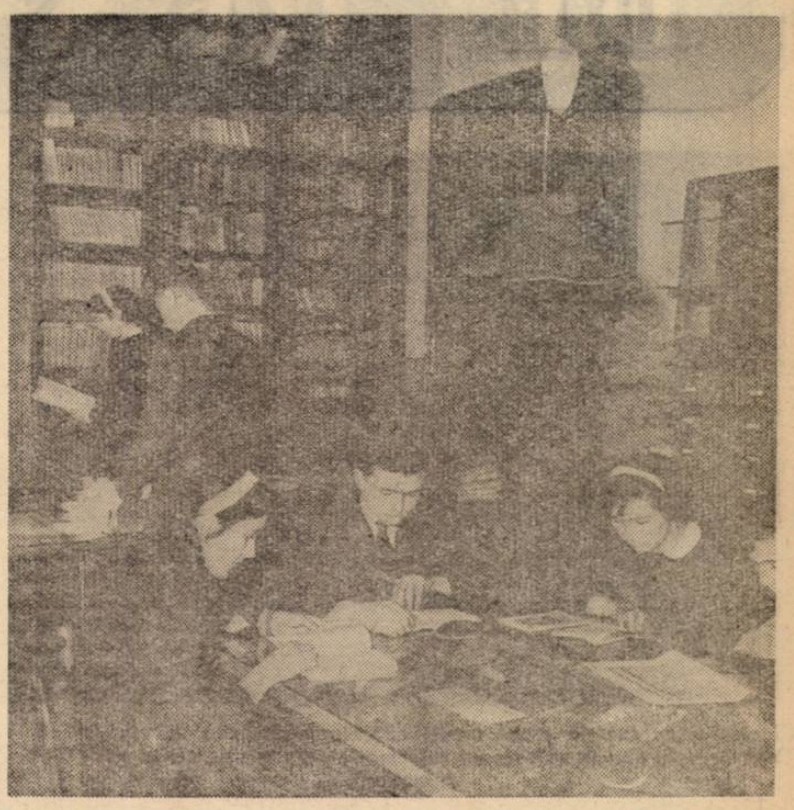

În bibliotecile școlilor, elevii găsesc întotdeauna noi prieteni pe care îi vor îndrăgi: lucrările literare recent apărute

Planificarea orelor de dirigenție

In nenumărate rînduri s-a subliniat importanța muncii diriginților, precizîndu-se complexitatea problemelor de care trebuie să se preocupe pentru a asigura coordonarea activității instructiv-educative a cadrelor didactice care predau la clasa respectivă, pentru organizarea și îndrumarea întregii activități a elevilor în clasă și în afara ei, pentru stabilirea legăturii cu părinții elevilor.

Practica din școlile noastre a dovedit în mod concret că obțin rezultate bune numai acei diriginți care își fixează obiective determinate de o profundă și exactă cunoaștere a colectivului de elevi, obiective care sînt trecute în planul de muncă și a căror realizare este urmărită în mod sistematic. Este cu totul iluzorie convingerea unor diriginți că pot obține rezultate bune și fără să-și fixeze obiective concrete, numai datorită experienței acumulate, datorită „orientării" lor de la o zi la alta în activitatea cu clasa. In realitate numai întocmirea unui plan de muncă judicios, analiza temeinică și competentă a acestui plan de către comisia metodică și directorul școlii, precum și urmărirea realizării fiecărui obiectiv, a fiecărei acțiuni prevăzute este o garanție a bunei desfășurări a muncii dirigintelui, o bază solidă în vederea dobîndirii unor succese reale în activitatea lor educativă.

Pornind de la aceste considerente am analizat de curînd planurile de muncă întocmite de trei diriginți de la Școala medie nr. 1 din Brașov.

Profesorul Sebastian Seidel este considerat de colegii lui ca unul dintre diriginții cu o bogată experiență și o bună pregătire pedagogică. Aceste calități se reflectă și în planul pe care și l-a alcătuit el în vederea muncii cu elevii din clasa a XI-a „E" la care este diriginte. La baza elaborării planului a stat cunoașterea temeinică a particularităților colectivului de elevi. Lucrul acesta se reflectă în felul cum au fost stabilite obiectivele activității educative.

Pornind de la constatarea că în clasă există un număr relativ mare de elevi nedisciplinați și care din cauza aceasta au și o situație precară la învățătură, dirigintele a prevăzut în plan măsuri concrete pentru îmbunătățirea situației: discutarea în colectivul clasei, cu sprijinul activului U.T.M., a oricărei abateri de la disciplină, în vederea creării unui curent de opinie împotriva elevilor care nu-și îndeplinesc îndatoririle școlare, organizarea unor ore de consultații pentru elevii slabi, asigurarea unei legături permanente cu părinții elevilor respectivi. Aceleași scopuri le sînt subordonate și unele teme pentru orele de dirigenție, în care se vor discuta probleme ca „Ce înțeleg prin disciplina liber consimțită", „Comportarea în școală și în afara ei", „Ce meserie să-mi aleg?", „Cum mă pregătesc pentru examenul de maturitate" etc. Astfel planul dovedește grija dirigintelui pentru continua îmbunătățire a situației la disciplină și la învățătură a elevilor lui.

Nu același lucru se poate spune însă despre planul alcătuit de profesorul Spiru Avidas, dirigintele clasei a X-a „B". In prima parte a acestui plan în locul unei caracterizări complexe, multilaterale a clasei întîlnim o simplă și neconcludentă situație statistică referitoare numai la învățătură. Se vede limpede că dirigintele nu-și cunoaște clasa și că de aceea a trecut în tematica orelor de dirigenție probleme nesemnificative sau probleme cu caracter general, fără legătură cu situația concretă a colectivului de elevi.

In același mod superficial și-a întocmit planul și profesoara Eleonora Șerban, diriginta clasei a VIII-a „B". Planul ei prevede cinci ore de dirigenție în care să se discute diferite evenimente curente, trei ore rezervate unor aspecte ale vieții artistice, două ore cu tematică științifică și o oră rezervată instruirii elevilor asupra modului în care trebuie să-și pregătească lecțiile. Nu ar fi fost oare mai indicat, ținînd mai ales seama de faptul că e vorba de clasa a VIII-a, ca dirigintele să-și propună a discuta cu elevii săi, pe lîngă teme menite să contribuie la educarea lor politică și estetică, asemenea probleme cum sînt organizarea regimului zilnic, desfășurarea studiului individual, a lecturii extrașcolare etc.?

In încheiere se cuvine să menționăm faptul că toate planurile la care ne-am referit au fost, în prealabil, analizate și aprobate de comisia metodică și de conducerea școlii. Se vede însă că unele din ele au fost cercetate cu multă ușurință, fără suficientă răspundere, fără a se lua în considerare necesitatea de a îndruma cu seriozitate munca diriginților.

De activitatea importantă și atît de complexă a diriginților răspund și directorii de școli și prima mărturie a seriozității cu care își exercită ei această responsabilitate o constituie modul în care o controlează și o îndrumă.

Prof. Ioan N. Chițu

Știri — Știri — Știri

În timpul vacanței de vară, în lungile drumeții prin țară, pionierii școlii din comuna Leleşti, raionul Tg. Jiu, au poposit și la Combinatul Siderurgic „Gh. Gheorghiu-Dej" din Hunedoara. După ce au vizitat acest gigant al metalurgiei noastre, ei s-au întreținut cu Eroul Muncii Socialiste Ștefan Tripșa. Acesta le-a povestit istoricul combinatului, le-a vorbit despre procesul de producție, despre munca ce se desfășoară la combinat. Elevii s-au angajat atunci să trimită combinatului, pînă la 7 Noiembrie, un vagon de fier vechi.

Întorși acasă, cei 130 de pionieri, cît numără școala, s-au apucat cu hărnicie de strîngerea fierului vechi. Nu de mult, o telegramă trimisă din Tg. Jiu la Hunedoara anunța: „Tovarășe Tripșa, angajamentul luat în fața muncitorilor siderurgiști de pionierii școlii din Leleşti a fost îndeplinit. Am expediat un vagon de fier vechi strîns de noi. Vă rugăm, confirmați primirea".

Prof. ION GRIGORIU

★

Îndrumați de cadrele didactice, elevii școlii din Ocna Sibiului au răspuns cu entuziasm chemării unei gospodării agricole de stat dintr-o comună învecinată, ajutînd la strîngerea porumbului pe o suprafață de 10 ha.

Din munca lor entuziastă, elevii din Ocna Sibiului au făcut o sărbătoare, iar cadrele didactice au văzut în aceasta un rod al activității educative pe care a desfășurat-o școala.

Prof. ANGELA BUHĂESCU

★

Pentru acest an școlar, Casa pionierilor din orașul Roman a prevăzut în planul său de perspectivă organizarea unor interesante excursii.

Planul a și început să prindă viață. La începutul lunii octombrie s-a organizat o excursie la Mircești, cu scopul de a se vizita casa memorială Vasile Alecsandri și lunca mult cîntată de poet. Pentru înțelegerea mai profundă a celor ce urmau să fie văzute de către pionieri, cercul „Prietenii cărții" a organizat un simpozion cu tema „Viața și opera lui Vasile Alecsandri".

D. ANDONE

★

Unitatea de pionieri de pe lîngă școala din Lipova, desfășoară o intensă activitate obștească. Numai în cîteva zile pionierii au cules recolta de porumb de pe 3 ha. aparținînd G.A.S. din Lipova. De asemenea, ei au strîns 300 kg. ghindă, pe care au predat-o ocolului silvic.

FRANCISC WILD

Viața colectivului de elevi ai Școlii medii nr. 7 „I. L. Caragiale" din Capitală este bogată în realizări. Iată una din cele mai importante: toți elevii din clasa a IX-a B de anul trecut au promovat. Dar viața colectivului de elevi mai cunoaște din cînd în cînd și lipsuri. Iată de ce brigada artistică de agitație, atentă la pulsațiile clasei, a alcătuit un text cu numere variate, combativ și plin de humor. Nouă fete și șase băieți pricepuți să cînte, să recite, să se miște cu vioiciune pe scenă s-au decis fără șovăială să-i dea viață.

Și astfel săptămîna trecută, în fața elevilor din toate clasele a X-a precum și a părinților lor, artiștii amatori au prezentat programul care a criticat neajunsurile din activitatea clasei, urzicînd ceea ce e înapoiat în atitudinea unor elevi.

Sensul scenetelor, al recitărilor și cîntecelor prezentate a fost îndemnul cald la învățătură, la spirit colectiv, la grija față de avutul obștesc.

G. VĂRZARU

DE PESTE HOTARE

Clasele şi cabinetele şcolii medii experimentale din Kbely (R. S. Cehoslovacă) sînt înzestrate cu cele mai moderne aparate şi materiale didactice.

R. S. CEHOSLOVACA

O şcoală experimentală

Şcoala medie de 9 ani din Kbely (în apropiere de Praga) deschisă pentru prima oară în septembrie a.c. se poate numi pe drept cuvînt „şcoala bucuriei". Chiar numai privind-o te înseninezi : coridoarele sînt zugrăvite în galben, verde, trandafiriu şi albastru, balustrada scărilor este galbenă, caloriferele albastre, tablele albastre sau cenuşii, podelele, de asemenea, sînt colorate, lămpile moderne. În fiecare clasă trei ferestre mari îndreaptă lumina spre trei rînduri de mesuţe colorate, lîngă care se află scaune cu picioare ce pot fi scurtate sau lungite după nevoie. Elevii din clasele I – V învaţă cîte doi la mese mai mari ; în celelalte clase, fiecare îşi are masa lui.

Această preocupare pentru culoare, pentru mobila interioarelor nu este întîmplătoare : şcoala medie din Kbely are o misiune specială, fiind una din primele şcoli din Cehoslovacia în care pedagogii vor experimenta şi verifica noi metode şi forme de educare, rechizite şcolare noi, moderne, importanţa ambianţei în care învaţă copiii, a mediului interior al şcolii etc.

Şcoala medie de 9 ani din Kbely este de fapt un „laborator" în care se va cerceta mai ales problema predării materiilor din domeniul ştiinţelor naturii şi ale matematicii. Programa predării acestor obiecte este la fel cu aceea a celorlalte şcoli. Metodele şi formele de lucru, însă, ambianţa în care se află copiii au fost alese în aşa fel, încît să se poată constata care sînt condiţiile de lucru cele mai avantajoase pentru copii.

Materialul didactic pentru cabinetele de fizică, chimie şi biologie – de fabricaţie cehoslovacă sau importat – este lucrat cu deosebită îngrijire. Fie că este vorba de trusele pentru mecanică, optică sau electricitate, de tabloul de distribuţie cu siguranţă, de instalaţia de reglaj a intensităţii, de ierbare, de modelele de creier, de corpul omului sau de atîtea alte materiale din cele mai moderne – toate plac copiilor şi sînt privite cu interes.

Fiecare cabinet este înzestrat cu mese special construite. În cabinetul de chimie şi fizică, de exemplu, fiecare loc de muncă al fiecărui elev are robinet de gaz şi contact electric. Tablele – cu foi – se pot acoperi cu draperii, cabinetul putînd fi astfel transformat într-o sală care nu aminteşte şcoala şi care poate servi copiilor pentru şedinţe, şezători etc.

În şcoală există instalaţii de uscat mîinile. La fiecare etaj sînt fontanele cu apă potabilă.

Şcoala medie din Kbely are, bineînţeles, şi un post de radioamplificare, radio şi aparat de televiziune puse la dispoziţia elevilor. Colectivul pedagogic se preocupă şi de studierea eficacităţii programelor de radio-televiziune destinate şcolilor. În procesul de predare se folosesc şi alte aparate ca magnetofonul, aparate de proiecţie ş.a. Cu ajutorul lor profesorii fac să dispară predarea materiei sub formă de prelegere ; ei arată cum tehnica modernă poate fi folosită pentru o însuşire mai profundă şi temeinică a cunoştinţelor.

Lucrătorii Institutului de cercetări pedagogice din R. S. Cehoslovacă vor studia la şcoala din Kbely dacă toate instalaţiile de aici corespund cerinţelor pedagogice şi igienice, dacă îndeplinesc toate condiţiile necesare desfăşurării cu cele mai bune rezultate a procesului de învăţămînt. La unele clase se experimentează şi dispunerea diferită a mobilierului – de exemplu în formă de evantai. Întregul mobilier al şcolii este făcut din materii sintetice şi din metal.

Şcoala are şi săli de gimnastică garderobe, duşuri, ateliere, săli pentru activitatea extraşcolară, un club, o bucătărie cu cantină ; nu lipseşte nici cabinetul medical. În viitor se prevede construirea unui bazin acoperit, a unui teren sportiv, a unei sere de flori şi a unui cabinet special de biologie.

Şcoala din Kbely place de pe acum tuturor. Copiii vin aici bucuroşi şi învaţă cu elan, atraşi de ambianţa plăcută, de buna înzestrare a şcolii.

Treptat se va construi în R. S. Cehoslovacă o reţea întreagă de şcoli experimentale, în scopul de a clarifica unele probleme de bază privind metodele prin care se poate realiza educaţia comunistă şi predarea la nivelul exigenţelor actuale.

Încă din acest an vor începe cercetări la Şcoala medie de 9 ani din Bratislava – Prievoz. Rezultatele la care se va ajunge aici, ca şi cele de la Kbely, vor constitui o bază temeinică pentru folosirea metodelor noi de lucru în învăţămînt.

Dr. Eliska Nováková

Lupta cadrelor didactice din lumea capitalistă

Una dintre marile crime ale capitalismului contemporan constă în permanenta reducere a fondurilor pentru învăţămînt. Investind miliarde pentru înarmări, clasele exploatatoare jefuiesc din punct de vedere material şi spiritual pe oamenii muncii, le închid accesul la învăţătură, la valorile spirituale acumulate de omenire. În Turcia analfabeţii alcătuiesc 70 la sută din populaţie, în Portugalia 44 la sută, în Afganistan 95 la sută, în Irianul de vest (stăpînit de Olanda) — 97 la sută. În ţările Americii Latine există 86.000.000 de analfabeţi, iar în Italia, analfabetismul rămîne mereu o plagă ruşinoasă. Şi acestea sînt doar cîteva exemple.

Împotriva acestei politici retrograde acţionează cu combativitate crescîndă mase tot mai largi de cadre didactice din Occident. Organizaţi în Federaţia Internaţională a Sindicatelor din Învăţămînt, organizaţie profesională afiliată la Federaţia Sindicală Mondială, sute de mii de pedagogi din lumea întreagă desfăşoară o activitate susţinută pentru pace şi colaborare între popoare, împotriva imperialismului şi colonialismului, luptă pentru unitatea de acţiune a educatorilor, pentru democratizarea învăţămîntului.

În întreaga lume, mase tot mai largi de oameni ai muncii din învăţămînt înţeleg că succesul luptei lor depinde în cea mai mare măsură de succesul luptei generale a clasei muncitoare. În ţările capitaliste, pe baricadele luptei de clasă conduse de clasa muncitoare se găsesc tot mai mulţi profesori şi învăţători. În focul acestei lupte se încheagă unitatea naţională şi internaţională a organizaţiilor sindicale din învăţămînt. Peste tot acţiunile de luptă ale educatorilor găsesc un sprijin larg în rîndurile maselor muncitoare, care sprijină activ cauza pentru care militează marea armată a lucrătorilor din învăţămînt.

Anul 1961 a fost marcat de puternice greve şi manifestaţii ale cadrelor didactice din întreaga lume capitalistă pentru mărirea bugetelor destinate învăţămîntului, pentru democratizarea acestuia, pentru ridicarea salariilor şi a pensiilor. Niciodată grevele cadrelor didactice din Franţa, bunăoară n-au avut o mai largă răspîndire ca anul acesta. Ce a determinat această atitudine hotărîtă ? Iată cîteva motive. Salariile cadrelor didactice au rămas cu mult în urma nivelului mereu crescînd al costului vieţii. Sînt cazuri frecvente cînd profesorii nu-şi primesc salariul decît cu o întîrziere variind între două şi şase luni.

În întîmpinarea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

Nici lupta educatorilor din Anglia n-a fost niciodată atît de puternică pînă acum. Cadrele didactice din Glasgow, de exemplu, au declarat o grevă de o săptămînă cerînd mărirea salariilor. La conferinţa Uniunii Naţionale a Educatorilor din Anglia, care s-a declarat totdeauna împotriva acţiunilor greviste, s-a luat în anul acesta hotărîrea de a se declara grevă naţională în cazul cînd guvernul îşi va menţine refuzul de a satisface cerinţele Uniunii.

Combative lupte greviste au desfăşurat şi cadrele didactice din Japonia. Uniunea naţională a învăţătorilor şi profesorilor japonezi a declanşat numai anul acesta 16 greve generale. În pofida represaliilor crîncene, soldate cu arestări, condamnări şi chiar cu uciderea unor învăţători în timpul demonstraţiilor, cadrele didactice din Japonia au hotărît să organizeze în decembrie un nou val de greve şi manifestaţii.

Încadrîndu-se în lupta generală a clasei muncitoare din lumea capitalistă pentru pace, drepturi politice şi economice, cadrele didactice reprezintă un detaşament activ al mişcării muncitoreşti şi sindicale internaţionale.

Învăţătorii şi profesorii progresişti din ţările capitaliste îşi îndreaptă în aceste zile atenţia spre Moscova. Aici, între 4-16 decembrie a.c., va avea loc cel de-al V-lea Congres Sindical Mondial care va analiza învăţămintele luptei duse de oamenii muncii şi de sindicatele lor pe plan naţional şi internaţional pentru apărarea intereselor lor vitale şi va stabili orientarea generală şi programul de acţiune în scopul dezvoltării şi întăririi continue a mişcării sindicale internaţionale. La acest reprezentativ for internaţional, vor participa şi organizaţii ale sindicatelor din învăţămînt.

În preajma acestui eveniment deosebit în viaţa sindicatelor din întreaga lume au loc în numeroase ţări capitaliste mari acţiuni greviste şi manifestaţii ale cadrelor didactice. La 23 octombrie, un grup de profesori englezi greviştii s-au prezentat la parlament pentru a protesta împotriva refuzului continuu al guvernului de a satisface revendicările lor juste cu privire la majorarea salariilor.

În Italia, la 27 octombrie a început greva de două zile declarată de corpul didactic şi studenţii institutiilor de învăţămînt superior. Participanţii la grevă au cerut înfăptuirea unei reforme democratice în domeniul învăţămîntului superior, sporirea alocaţiilor pentru dezvoltarea învăţămîntului superior, adaptarea programului de învăţămînt la nivelul actual al dezvoltării ştiinţei, îmbunătăţirea situaţiei materiale a corpului didactic şi a personalului tehnic.

În Argentina, Chile şi Ecuador au avut loc luna trecută, puternice acţiuni revendicative ale învăţătorilor şi profesorilor, care au fost larg sprijinite de masele oamenilor muncii din toate celelalte ramuri de activitate.

Presa sindicală internaţională anunţă că în rîndurile delegaţilor, invitaţilor şi observatorilor care vor sosi la Moscova pentru a participa la cel de al V-lea Congres Sindical Mondial cadrele didactice vor fi larg reprezentate. Este o nouă dovadă concludentă a faptului că lucrătorii din învăţămînt înţeleg limpede că lupta lor nu poate fi despărţită de lupta generală a clasei muncitoare internaţionale. De altfel, în documentele adoptate de conducerea F.S.M. în scopul supunerii lor spre dezbaterea celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial se prevăd obiective de extremă importanţă şi pentru viaţa şi munca lucrătorilor din învăţămînt. Realizarea acestor obiective va duce la îmbunătăţirea situaţiei generale a oamenilor muncii din ţările capitaliste, inclusiv a cadrelor didactice, va contribui la succesul luptei tuturor forţelor progresiste din lume.

P. Mărgineanu

R. P. BULGARIA

Pentru educarea copiilor

În R. P. Bulgaria tematica pavoazării localurilor de şcoală este subordonată adeseori muncii de educaţie internaţionalistă a elevilor. În unele şcoli din Stara Zagora, Burgas şi Sofia, de pildă, pavoazarea şcolilor se axează pe teme ca „Lupta popoarelor coloniale pentru eliberarea de sub jugul imperialismului", „Lupta desfăşurată de popoarele lumii pentru apărarea păcii", „Succesele obţinute de Uniunea Sovietică şi de celelalte ţări ale lagărului socialist în construirea vieţii noi" ş.a. În holurile şi pe culoarele acestor şcoli se pot vedea panouri şi fotomontaje alcătuite cu grijă, desene executate de elevi pe tema aleasă de şcoală.

Pentru a ajuta la cunoaşterea vieţii oamenilor muncii din alte ţări, în şcoli se găsesc „colţuri ale prieteniei" în care sînt expuse materialele reflectînd viaţa altor popoare — obiecte lucrate de elevi de peste hotare cu care şcoala corespondează, scrisori, insigne etc.

În casele de pionieri poţi afla „săli ale prieteniei" în care se găsesc de asemenea obiecte variate lucrate de copii în cercurile din casele şi palatele pionierilor din alte ţări, iar staţiile de radio din aceste instituţii au legături cu zeci de staţii şcolare de acest fel din ţările vecine şi prietene.

★

„Bodra Smeana", adică „Schimbul vioi" — aşa se numeşte unul din cele mai mari ansambluri corale de copii din R. P. Bulgaria. El funcţionează pe lîngă Palatul pionierilor din Sofia şi numără 300 de pionieri. În repertoriul acestui cor, ca şi în acela al multor alte asemenea formaţii din ţară, figurează numeroase cîntece patriotice şi pionereşti bulgare precum şi cîntece ale diferitelor popoare.

Corul a făcut multe turnee, nu numai în ţară, dar şi peste hotare, bucurîndu-se pretutindeni de o apreciere deosebită. Astfel, este cunoscut în Uniunea Sovietică, R. P. Ungaria, R. S. Cehoslovacia, R. P. Română, R. D. Germană, Austria, Belgia, Italia ş.a.

I. Bîrna

R. P. UNGARA

Filmul în şcoală

Pentru înlesnirea muncii pedagogilor şi pentru a întări legătura dintre învăţătură şi viaţa practică, în R. P. Ungaria se acordă o deosebită atenţie folosirii filmului în şcoală. În peste două mii de şcoli elementare şi în toate şcolile medii există astăzi aparate de proiecţie pentru film îngust. În afară de aceasta, în toate şcolile medii şi în 80 la sută din şcolile elementare există aparate de proiecţie pentru diafilme.

În anul şcolar 1961 — 1962, un număr de 20 filme noi cu conţinut didactic, alături de 18 diafilme noi produse de Institutul de filme şcolare, vor ajuta pe profesori în predarea diferitelor cunoştinţe prevăzute de programele şcolare. Elevii şcolilor de 8 ani vor putea vedea astfel procesul fabricării ghetei, instalaţiile atelierului etc., iar cei din şcolile medii se vor putea informa prin filme despre soiurile de seminţe, despre construcţia diverselor maşini, despre plăcile prefabricate din beton etc.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA : Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 635 | vineri 17 noiembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Muncă, exigență dar și înțelegere

Cum e învățătorul așa e și școala — acesta e un adevăr cunoscut de mult. Uitați-vă în jurul dumneavoastră: clase curate chiar și la sfîrșitul zilei de muncă, băncile păstrînd încă luciul mobilierului nou, elevi deprinși cu munca, ordonați, disciplinați și respectuoși, dornici să afle mereu alte și alte lucruri din cele mai variate domenii ale vieții. Semn bun, semn că dumneavoastră, cei ce munciți laolaltă pentru a crește pe copiii muncitorilor din cartier sau ai țăranilor din satul în care lucrați, nu vă cheltuiți degeaba energia creatoare.

A reuși să dai unitate unui colectiv format din copii cu cele mai diverse trăsături individuale, a izbuti să domolești chiar și pe cei mai neastîmpărați școlari, a-i face prezenți la lecții pînă și pe cei mai absenți și indiferenți dintre ei, ordonați și cu grijă față de avutul școlii pe cei mai neglijenți și mai nepăsători, a face ca exemplul celor mai buni elevi să fie apreciat și urmat, din convingere, de fiecare școlar — nu este o treabă simplă. Știm cu toții că ea presupune o muncă asiduă și exigentă. Dar numai aceasta?

Iată o clasă într-una din școlile noi ale Capitalei. Aici s-a putut vedea chiar de la începutul anului școlar că sînt elevi foarte buni, harnici și conștiincioși, dar și alții foarte slabi la carte, dezordonați și neastîmpărați, care tulburau permanent orele. Situația se explica în primul rînd prin venirea unui mare număr de copii din diverse școli înainte aglomerate ale cartierului. Și cum școlile au căutat să se descotorosească în primul rînd de elevii cu rezultate slabe la învățătură și cu o comportare nesatisfăcătoare, este lesne de înțeles că în această clasă, ca și în altele din școala respectivă, existau atîția copii care ar fi putut trage înapoi nivelul general la învățătură și disciplină.

„Ce-i de făcut?" — s-au întrebat la începutul anului profesorii care au primit sarcina să predea în clasa cu pricina. Și fără ezitare și-au răspuns că trebuie muncit mult cu acest colectiv de elevi, cu fiecare elev în parte, că sînt necesare eforturi maxime atît din partea întregului colectiv de profesori cît și din partea fiecărui pedagog luat separat. S-au pus cu toții pe treabă. Lecții cît mai bune, punctualitate la ore. Și, înainte de toate, exigență.

...Au trecut aproape două luni de la deschiderea anului școlar. Colectivul de elevi cunoaște, ce-i drept, o ameliorare în ce privește atitudinea față de carte, față de obligațiile școlare. O ușoară ameliorare. Dar cîte eforturi nu vor mai fi necesare și poate urmate de aceeași încetă înaintare în ce privește ridicarea nivelului la învățătură și disciplină, dacă colectivul de pedagogi nu va înțelege ceea ce nu a înțeles pînă acum. Și anume — că nu sînt suficiente din partea lui doar munca stăruitoare și exigența aspră, doar temeinica pregătire a lecțiilor și buna lor desfășurare, ascultarea sistematică a școlarilor, atenția ațintită asupra celor deficitari. Pînă nu vor vedea că au scăpat din vedere un element esențial pentru munca pedagogică, un element menit să dea viață, forță, măsurilor pe care le iau cu bună intenție.

Dragoste și apropiere părintească, străduința de a înțelege pe copii, de a găsi căile care duc la sufletele lor — acestea vor face ca întreaga noastră muncă pe tărîmul școlii să rodească. Pe bună dreptate remarca Ion Pop Reteganul: „Învățătorul cu iubire își umple școala cu copii". În adevăr, atunci cînd copiii vor simți că în noi găsesc un sfătuitor sincer și devotat, plin de căldură și înțelegere, animat de dorința de a-i ajuta în orice împrejurare, că sîntem mereu alături de ei, că insuccesele lor ne produc nemulțumire — vor vedea în școală o a doua casă părintească pe care nu vor putea să nu o iubească, vor vedea în învățătorii și profesorii lor tot atîția părinți și frați pe care nu vor putea să nu-i îndrăgească, să nu-i respecte.

Adeseori poți auzi profesori făcînd fel de fel de ironii la adresa elevilor. Mai ales a acelora cu abateri repetate de la disciplină, certați cu învățătura. E drept: sînt necesare și momentele de destindere în cursul lecțiilor. Dar cum le facem? Nu cumva vizează ele de fiecare dată pe aceiași copii? Nu cumva stigmatizează prea de multe ori aceleași defecte ale lor? Nu cumva uităm să discutăm cu școlarii despre lipsurile lor și pe un ton serios și numai după ce le-am arătat cu grijă și părțile bune? Și, la urma urmei, de ce tocmai ironia să fie mereu aceea care să producă destinderea în clasă? Se știe: clasa reacționează la ironii, se amuză, rîde din tot sufletul, se destinde. Dar elevul cu ce se alege? Cîte o dată cu o poreclă. Cel mai adesea însă rămîne cu o mare rezervă față de colectivul care a dovedit lipsă de respect pentru dinsul, de încredere în forțele lui proprii. În același timp cu o rezervă față de profesorul care i-a tratat cu ușurință scăderile și care a înțeles să facă haz de dinsul, „să-l facă de ris" în fața clasei.

Maxim Gorki obișnuia să se adreseze celor mici cu formula „stimați copii". Aceasta nu numai pentru a le întări încrederea în ei înșiși, ci și pentru faptul că marele scriitor respecta cu sinceritate copilul, pe constructorul de mîine al societății. Gorki îndemna întotdeauna pe cei ce lucrau cu copii să-i trateze cu respect, pentru a nu crește oameni cu sufletele schilodite, lipsiți de inițiativă, de conștiința capacității proprii.

Învățătorii și profesorii care trăiesc zi de zi alături de copii și muncesc împreună cu ei trebuie să fie cei dintîi care să-i stimeze, pentru tot ce au ei bun, pentru tot ceea ce ar putea fi cultivat în sufletele lor în folosul societății. Iată un copil inteligent, vioi, care vrea să vadă, să știe multe. Acasă citește fel de fel de cărți, meșterește ba un stilou care „lasă prea multă cerneală", ba un pix al cărui mecanism vrea să-l cunoască. În clasă, adeseori continuă, sub bancă, lucrările începute acasă. Sînt atît de pasionante încît nu poate să nu comunice părerile și colegului de bancă, atrăgîndu-l într-o vie conversație pe teme de... tehnică, în timp ce ora de geografie continuă să trateze despre bogățiile subsolului R.P.R. Profesorul observă ce se petrece în clasă. Se așteptă, de altfel, ca nici de astă dată elevul să nu fie atent. Îi cere lucrăria și-l roagă să urmărească, împreună cu ceilalți, firul lecției. Cîte o dată îl mai și întreabă: despre locul de unde se extrage cutare sau cutare metal, din ce se fabrică cutare sau cutare obiect de care el, „tehnicianul" clasei, se interesează cu atîta pasiune etc. Nu uită să-și arate mulțumirea atunci cînd copilul răspunde bine și să-și exprime încrederea că întotdeauna acesta ar putea răspunde foarte bine, dacă ar fi mai atent la ore. Elevul nu este neglijat nici după lecție. Profesorul discută cu el, caută să și-l apropie, manifestînd tot timpul o mare încredere în capacitățile sale. Cu calm și bunăvoință îi arată de ce trebuie folosite lecțiile, activitățile în cercuri, în scopul pentru care sînt create. O astfel de atitudine față de elevi va spori încrederea celor mici în forțele lor proprii, în capacitățile lor, îi va determina să fie serioși, să aibă o conduită disciplinată și demnă. De aceea, a manifesta nu numai dragoste și pasiune pentru copii în activitatea pe care o desfășurăm, dar și a le arăta toată stima, încrederea și prețuirea — iată o cerință de bază pentru reușita muncii pedagogice. O cerință de care trebuie să țină seama toți cei ce muncesc în școală — începînd cu directorul și terminînd cu salariatul din personalul administrativ. Fiecare om al muncii din școală are datoria să vorbească respectuos cu copiii, să dovedească în toată atitudinea lui că le apreciază meritele, întreg potențialul lor intelectual, că se bizuie în orice împrejurare pe cinstea lor.

Prin urmare, muncă și exigență. Dar nu numai muncă și exigență. Dragoste și stimă față de copii — pentru ca toată munca noastră și toate cerințele față de ei să capete căldură și prin aceasta forță de convingere, viabilitate — și, în definitiv, pentru ca toate strădaniile noastre să găsească ecou profund în sufletele celor mici.

LA CĂMINUL CULTURAL

De la Plopoasa, sat moldovean așezat într-o văioagă, strîns ca-ntr-o centură de dealuri scunde și golașe, am plecat spre comuna Rafaila. Chiar dacă nu ești de prin părțile locului, te poți totuși descurca cu destulă ușurință. O potecuță șerpuitoare te-ndrumă drept într-acolo.

Am mers ce-am mers, am lăsat în urmă dealul cu pieptul ondulat, sfîrtecat de cute, numit de localnici „Scara mițelor" și, cînd întunericul serii cobora alene peste întinderi, am ajuns la marginea comunei. Pe drum, am întîlnit un om între două vîrste. Era tare grăbit. Cînd l-am întrebat unde este căminul cultural mi-a răspuns:

— Acolo merg și eu. Să iuțim puțin pasul, c-am întîrziat. Avem o ședință.

Era o ședință a colectivului brigăzii artistice de agitație. Se discuta textul unui program nou.

În seara aceea ascultînd textul, am desprins multe fapte din munca și viața rafailenilor. Parcă aveam în față o carte voluminoasă — istoria de ieri și de azi a acestei așezări de oameni, care în trecut au știut doar ce-i foamea și împilarea și care acum își împlinesc năzuințele unei vieți însorite, de bunăstare.

Odinioară în Rafaila existau doar cîteva case arătoase, de zid: a primarului, a popii și ale chiaburilor. Încolo cocioabe, dărăpănături. Imaginea aceasta, întunecată ca întunericul nopții, o sugerează la început și noul text al brigăzii. Doinele de jale și revoltă însoțesc tot timpul tabloul trist al vieții din trecut.

Deodată, ritmul versurilor se schimbă. Se deschide un nou capitol: viața liberă și luminoasă pe care o trăiesc azi colectiviștii din Rafaila, Ion Bostan a înălțat anul acesta două case pentru cei doi feciori ai lui, Dumitru și Gheorghe. Casa cea bătrînească și-a schimbat și ea înfățișarea: acoperiș de tablă, dușumele în toate camerele, iar în față un cerdac de toată frumusețea. Nici Vasile Miron nu s-a lăsat mai prejos. Și el a ridicat tot două case pentru feciori. În calendarul din anul acesta al colectivistului Vasile Miron sînt peste 550 zile-muncă. Ziua-muncă — iată izvorul belșugului.

Am desprins din sumedenia de fapte cuprinse în noul text al brigăzii doar cîteva. Ele au fost culese și turnate cu migală în forma versurilor de către membrii colectivului. O mînă de oameni inimoși, entuziaști, pasionați.

Inițiativa creării noului program al brigăzii a avut-o profesorul Aurel Smeu, un om îndrăgostit de munca culturală, așa cum este de științele naturii, pe care le predă copiilor la școală. Vechiul text al brigăzii nu-l prea mulțumea, mai ales pentru că nu oglindea realizările dobîndite de gospodăria colectivă „Unirea" în acest an. Atunci a împărtășit ideea sa și celorlalți colegi. I s-a alăturat imediat profesoara Maria Onofrei, bibliotecarul Voicu Mina, învățătoarea Elena Bobîrnat și profesorul Victor Constantin.

Activitatea culturală din comuna Rafaila, ratonul Negrești, nu se rezumă numai la spectacolele date de brigadă. Am avut prilejul să asist, în cele cîteva zile cît am stat aici, și la alte manifestări, la realizarea cărora și-au dat de asemenea aportul cele 12 cadre didactice.

După seara în care a avut loc ședința am văzut pe învățătoarea Ana Smeu mergînd cu un aparat de radio sub braț. Se îndrepta spre casa Elisabetei Finaru, unde își desfășoară activitatea cercul de citit. Deseori, în afara discuțiilor, lecturilor și scurtelor expuneri, tovarășa Smeu organizează și audiții colective la radio.

Tinerii din comuna Rafaila sînt dornici să afle tot mai multe lucruri despre minunatele realizări ale științei. Profesorii Victor Constantin și Aurel Smeu au organizat un ciclu de seri științifice și un cerc al tinerilor naturaliști. Nu de mult, tinerilor li s-a vorbit despre zborul omului în Cosmos și despre origina și evoluția omului.

Iată doar cîteva aspecte ale contribuției cadrelor didactice la desfășurarea unei cît mai bogate și variate activități culturale pentru colectiviștii din comuna Rafaila.

OVIDIU MARTON

Colectivul didactic al Școlii medii „Mihail Sadoveanu" din Capitală în timpul unei ședințe a consiliului pe dagogic

Problema frecvenței în discuția adunării generale

La Timișoara, ca pe întreg cuprinsul țării, învățămîntul seral a luat o puternică dezvoltare, cuprinzînd în școlile de pe lîngă întreprinderi, ca și în secțiile serale ale școlilor de zi, sute de tineri muncitori din fabricile și uzinele orașului.

Alături de folosirea celor mai eficiente metode de predare și verificare a cunoștințelor, alături de tot mai buna desfășurare a muncii educative, menținerea frecvenței regulate este o problemă care preocupă îndeaproape colectivele didactice din școlile serale, dornice să asigure deplin succes acestei importante forme a învățămîntului nostru de cultură generală. Se știe, într-adevăr ce mare însemnătate are frecvența regulată pentru însușirea ritmică și sistematică a cunoștințelor predate. Fără o asemenea frecvență în pregătirea muncitorilor-elevi se formează goluri care apoi cu greu pot fi lichidate. De aceea, era firesc ca membrii de sindicat din școlile serale să discute această problemă în adunările sindicale de dări de seamă și alegeri.

La adunarea care a avut loc la secția serală a Școlii medii nr. 3, problemelor asigurării frecvenței regulate și modului cum se ocupă organizația sindicală de rezolvarea lor li s-a acordat multă atenție.

La această școală secția serală funcționează cu 15 clase care cuprind un număr de 502 muncitori din diferite întreprinderi ale orașului. În anul școlar trecut, prin munca susținută și entuziastă desfășurată de întregul colectiv didactic sub îndrumarea organizației de bază P.M.R., procentul de promovați s-a ridicat la 93% din totalul elevilor. La obținerea acestui rezultat a contribuit, după cum au arătat în adunare membrii de sindicat și grija conducerii școlii și a profesorilor pentru asigurarea și menținerea unei bune frecvențe. În acest an școlar se folosește din plin experiența acumulată, făcîndu-se totodată pași mai departe. Adunarea generală a grupei sindicale a constituit un bun prilej pentru popularizarea celor mai bune metode de muncă folosite pe această linie, pentru criticarea lipsurilor care mai dăinuie și pentru adoptarea unor măsuri corespunzătoare.

Așa cum s-a arătat și în darea de seamă prezentată de profesoara Eugenia Andrei, organizatorul grupei sindicale, nu toate clasele s-au menținut la același nivel în privința frecvenței. La clasele a IX-a, de exemplu, au fost zile cînd numărul celor prezenți la cursuri nu reprezenta decît circa 80 la sută din totalul de elevi înscriși. Criticînd aceste lipsuri, darea de seamă a cerut membrilor de sindicat să-și sporească atenția față de problema menținerii unei frecvențe regulate.

In cadrul discuțiilor ce au urmat pe marginea dării de seamă, tov. Ion Taban, directorul secției serale, a subliniat că prezența sau lipsa de la cursuri ilustrează și modul cum colaborează cadrele didactice cu comisiile de selecționare și conducerile întreprinderilor.

„Nu trebuie să așteptăm totul de la comisii sau de la conducerile întreprinderilor — a spus tov. Taban. Diriginții, ca și toate cadrele didactice, au datoria să acționeze permanent pentru ridicarea procentajului frecvenței".

Despre experiența căpătată în munca de diriginte, ca și despre metodele folosite pentru asigurarea unei cît mai bune frecvențe au vorbit pe larg profesorii Alex. Rotea și Ion Breazu. Ei au arătat în mod concret că problema frecvenței nu poate fi rezolvată atita timp cît i se acordă doar cîteva minute în cadrul orei de dirigenție. Numai cunoscînd bine pe fiecare elev în parte, numai avînd o permanentă legătură cu comisiile de selecționare și cu maiștrii din întreprinderi și ținînd și evidența exactă a frecvenței, dublată de un control zilnic, se poate ajunge la rezultatele dorite.

Și alți participanți la discuții s-au referit la aspecte concrete legate de necesitatea asigurării unei cît mai bune frecvențe. Astfel, s-a propus ca săptămînal întreprinderile să fie informate în scris asupra prezenței la cursuri și a situației la învățătură a muncitorilor-elevi. Au fost întîmpinate cu aprobare cele spuse de unii dintre participanții la discuții care au subliniat că trebuie întărită munca educativă astfel încît să se creeze un puternic curent de opinie împotriva celor care absentează nemotivat de la cursuri.

Abordarea unei probleme atît de importante ca cea a menținerii unei cît mai bune frecvențe a elevilor la cursuri a constituit o dovadă concretă că discuțiile din adunarea generală a grupei sindicale de la secția serală a Școlii medii nr. 3 din Timișoara au fost puternic ancorate în actualitate și legate de cele mai de seamă aspecte ale activității profesionale. Discuțiile purtate, hotărîrile care s-au adoptat constituie un îndreptar pentru munca ce se va desfășura ulterior pe această linie în școală.

Prof. IOAN N. CHIȚU

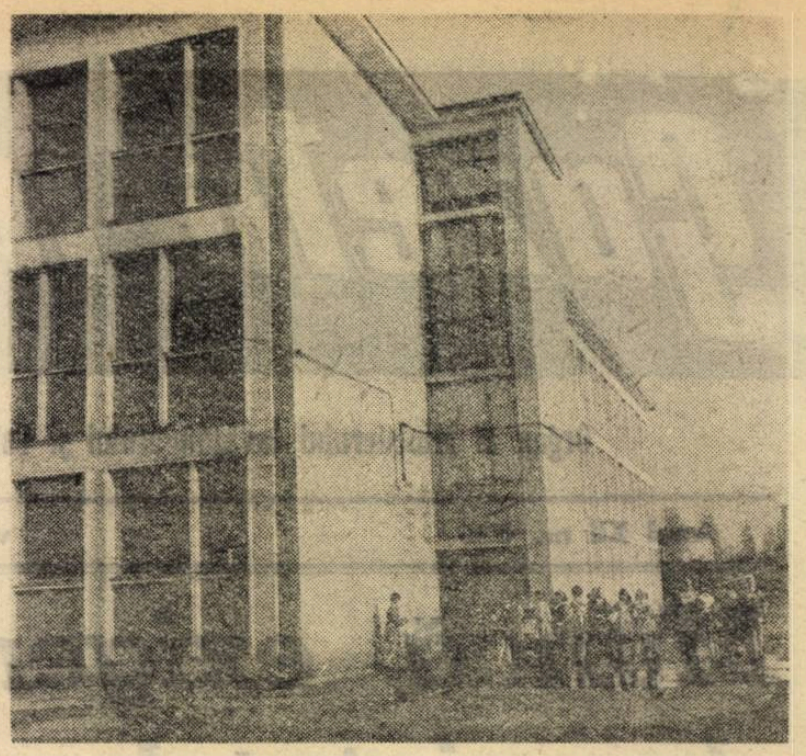

In recreație

Sprijin candidaților la examenul de gradul II

Una dintre preocupările de seamă prin care se caracterizează în momentul de față activitatea institutelor de perfecționare este sprijinirea muncii de pregătire a cadrelor didactice în vederea examenului pentru obținerea gradului II.

Planul de activitate al Institutului de perfecționare a cadrelor didactice din București reflectă grija ca ajutorul ce se acordă în această perioadă pedagogilor înscriși la examen să fie cît mai eficient. În el au fost prevăzute numeroase consultații individuale și colective pentru învățători și educatoare, care vor fi date de lectori la sediul Institutului.

Pentru profesori consultațiile vor avea loc în fiecare zi, începînd de la orele 10, astfel : la limba romînă, în zilele de 17 noiembrie, 1 și 15 decembrie, cu temele : „Metode și procedee privind predarea problemelor de gramatică", „Unele probleme în legătură cu predarea scriitorilor clasici (aplicații pe texte)", „Unele probleme privind predarea literaturii contemporane (aplicații pe texte literare din scriitorii prevăzuți în programele școlare)".

Consultațiile la matematică vor avea loc în zilele de 13 noiembrie, 4 și 11 decembrie, cu temele : „Metodica introducerii noțiunii de limită în școală", „Elemente de algebră modernă", „Metode de rezolvare a problemelor de aritmetică ; metode de rezolvare a problemelor de geometrie ; transformări geometrice", „Metode de cercetare și demonstrare".

La fizică se organizează consultații în zilele de 22 noiembrie, 13 și 20 decembrie, cu temele : „Unele probleme ale predării mecanicii și legarea ei de practică", „Metodica experiențelor demonstrative", „Metodica lucrărilor de laborator".

Pentru profesorii de științe naturale, consultațiile se vor desfășura în zilele de 20 noiembrie, 15 și 29 decembrie, cu temele : „Factorii evoluției în concepția darwinistă", „Principiile biologiei miciuriniste", „Rolul sistemului nervos în adaptarea organismului la mediu".

La geografie consultațiile vor avea loc în zilele de 18 noiembrie 9 și 23 decembrie, cu temele : „Lucrări practice în predarea geografiei fizice generale", „Folosirea hărții în predarea geografiei", „Dezvoltarea geografiei ca știință în R.P.R."

În zilele de 17 noiembrie, 8 și 15 decembrie se vor ține consultații la istorie, cu temele : „Problemele principale de conținut și de metodică a predării lecțiilor privind orînduirea sclavagistă", „Problemele principale de conținut și de metodică a predării lecțiilor privind orînduirea feudală", „Principalele probleme ale educației ideologico-politice a elevilor în cadrul lecțiilor de istorie modernă și contemporană".

La chimie, în zilele de 6 și 13 decembrie vor avea loc consultații cu temele : „Metodica efectuării lucrărilor practice de laborator și tematica acestor lucrări la diferite clase", „Predarea temei „Elemente halogene". (Experiențe demonstrative și lucrări practice de laborator legate de această temă), „Predarea temei „Generalități despre metode" (Experiențe demonstrative și lucrări practice de laborator).

Pentru limba rusă în zilele de 29 noiembrie, 5 și 19 decembrie, se vor ține consultații cu temele : „Organizarea și desfășurarea lecțiilor de limba rusă", „Clasificarea exercițiilor de dezvoltare a vorbirii", „Exprimarea predicatului în limba rusă contemporană".

La limba latină, consultațiile vor avea loc în zilele de 17 noiembrie, 1 și 15 decembrie, cu temele : „Probleme privind metodica predării limbii latine", „Evoluția genurilor literare în literatura latină", „Valoarea educativă a lecțiilor de limba și literatura latină".

Consultațiile la educație fizică se vor da în zilele de 25 noiembrie, 6 și 13 decembrie, cu temele : „Bazele ideologice, teoretice și organizatorice ale sistemului de educație fizică (definirea principalelor noțiuni)", „Bazele științifice ale exercițiului fizic, conținutul, formele și mijloacele educației fizice", „Baza fiziologică, psihologică și pedagogică a deprinderilor de mișcare". „Probleme de metodică a predării educației fizice".

La pedagogie vor avea loc consultații, la orele 8, în zilele de 27 noiembrie, 4 și 11 decembrie, cu temele : „Probleme ale valorificării moștenirii pedagogice", „Principiile procesului de învățămînt", „Probleme ale lecției", iar la defectologie în zilele de 2, 9, și 16 decembrie a.c., orele 18, cu temele : „Cauzele deficiențelor", „Depistarea și orientarea copiilor către școlile speciale", „Particularitățile specifice ale deficiențelor și caracterizarea acestora", „Probleme ale lecției în școlile speciale".

Pentru toți profesorii, indiferent de specialitate, vor avea loc consultații la pedagogie și materialism dialectic și istoric după cum urmează : la 27 noiembrie, între orele 9 și 10, tema „Legarea învățămîntului de viață, de producție", între orele 10,30 și 12 tema „Învățătura marxist-leninistă despre conștiința socială și importanța ei pentru formarea conștiinței socialiste a elevilor", la 4 decembrie între orele 9 și 10, tema „Principiile didactice", între orele 10,30 și 12 tema „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. despre construirea bazei tehnico-materiale a comunismului", la 11 decembrie între orele 9 și 10, tema „Formarea concepției materialist-dialectice la elevi", iar între orele 10,30 și 12 tema „Congresul al XXII-lea al P.C.U.S. despre formarea conștiinței comuniste a oamenilor muncii".

Consultațiile colective pentru învățători și educatoare au următorul program : la 23 noiembrie, între orele 14 și 16, tema „Baza și suprastructura". În aceeași zi, între orele 16 și 18, tema „Critica școlii burghezo-moșierești în operele clasicilor noștri". La 14 noiembrie, între orele 14 și 16 tema „Figura omului de tip nou în literatura de după 23 August 1944" și între orele 16 și 18 tema „Legile fundamentale ale dialecticii materialiste". La 28 noiembrie, între orele 14 și 16, tema „Conștiința socială și formele ei", iar între orele 16 și 18 tema „Literatura pentru copii".

Alături de aceste consultații, I.P.C.D. București urmează să organizeze și consultații colective în regiuni, la datele la care vor fi comunicate de către secțiile de învățămînt și cultură regionale sau raionale. Totodată profesorii, învățătorii și educatoarele vor putea participa la consultațiile individuale care au loc la sediul Institutului începînd de la orele 9 dimineața.

POȘTA REDACȚIEI

Prof. SZIKSAY JENŐ, Brașov.

Sîntem de acord cu acea parte a articolului dv. „Lenea pedagogică" în care pledați pentru necesitatea ca toți pedagogii să-și însușească temeinic și să aplice în practică cunoștințele de pedagogie. Dar multe din afirmațiile cuprinse în articol sînt generale, insuficient argumentate. Pentru ca aprecierile critice să fie într-adevăr eficiente este indicat să porniți de la cazuri concrete, pe care să le analizați relevînd în ce constau greșelile.

Cel de al doilea articol, „Dezvoltarea vorbirii și scrierii corecte a elevilor", păcătuiește de asemenea prin caracterul general al afirmațiilor. Se știe că pedagogii trebuie să acorde atenție dezvoltării vorbirii și scrierii elevilor, că pentru aceasta trebuie să se utilizeze textele literare, lecțiile de compunere etc. Articolul ar fi devenit util dacă v-ați fi referit la propria dv. muncă, sau, eventual, a unuia din colegii dv. și ați fi arătat cu ajutorul unei bogate exemplificări, cum au fost rezolvate practic astfel de probleme.

In articolele dumneavoastră se remarcă și o anumită fragmentare a temei, abordarea unui număr prea mare de probleme. Este bine să vă limitați pe viitor la o singură problemă pe care să o tratați în adîncime. Aceasta va da articolelor dv. un conținut mai bogat și un caracter mai unitar.

Prof. EMIL NOVACOVICI, Lipova.

Punctul de vedere de la care porniți dv. în articolul „Exemple din literatura clasică" ridică o falsă problemă. Nu este vorba de a folosi în analizele gramaticale numai exemple din literatura contemporană sau numai exemple din literatura clasică. Problema care se pune este aceea de a alege acele exemple care contribuie într-adevăr la educația comunistă a elevilor. Așteptăm să ne scrieți despre această problemă sau despre altele care vă preocupă.

ROMULUS ȘICLOVAN, Școala de 7 ani, Ghiorod, raionul Lipova.

Din materialul dv. privind continuitatea în munca educativă cu elevii claselor a V-a reținem ca justă ideea următoare. „Continuitatea în munca educativă presupune o cunoaștere prealabilă a elevilor de către diriginții și profesorii clasei. Cunoașterea individualității viitorilor lor elevi trebuie începută de profesorii claselor a V-a încă din clasa a IV-a. Aceasta îi va scuti la începutul anului școlar, de o lungă perioadă de observații și investigații și le va permite să desfășoare o eficientă muncă educativă chiar din primele săptămîni de școală". Aveți de asemenea dreptate atunci cînd afirmați în articolul despre colaborarea dintre școală și organizația de pionieri că diriginții nu trebuie să se rezume doar la coordonarea activității comune cu pionierii. Soluția pe care ați adoptat-o pentru activizarea diriginților în această direcție este bună dar ea se mai poate îmbogăți și cu alte măsuri.

Prof. TUDOR HARDON, comuna Giurcani, raionul Bîrlad.

Grija manifestată de cadrele didactice din școala dv. pentru pregătirea deschiderii anului școlar este lăudabilă. Am vrea să știm dacă eforturile depuse pentru aducerea tuturor copiilor la școală sînt continuate acum printr-o muncă la fel de atentă pentru păstrarea unui procentaj de frecvență cît mai ridicat. Vă rugăm să ne scrieți despre acest lucru.

Prof. TRAIAN GALERIU, Timișoara.

Din scrisoarea dv. am apreciat ideile pe care le reproducem aici „In calitate de diriginte a unei clase a V-a m-a preocupat mult problema elevilor rămași în urmă la învățătură. De ce unii elevi învață mai puțin decît colegii lor, de ce au rezultate mai slabe? I-am urmărit îndeaproape și am aflat mai multe cauze. In primul rînd elevii respectivi nu s-au obișnuit cu un regim de muncă zilnic. Pe de altă parte acești elevi nu erau îndeajuns de supraveghiați de părinții lor. Dar ceea ce mi s-a părut foarte important a fost faptul că ei nu-și formaseră încă deprinderea de a învăța. Cunoscînd aceste cauze și acționînd pentru înlăturarea lor am reușit în scurt timp să îmbunătățesc situația la învățătură a elevilor rămași în urmă".

BIBLIOGRAFIE

A APĂRUT „INDRUMĂTORUL CULTURAL" NR. 11/1951.

Revista pune la îndemîna activiștilor culturali de la sate, a învățătorilor și profesorilor din consiliile de conducere ale căminelor culturale un material bogat și interesant. „Viața culturală a satului în lumina obiectivelor actuale din agricultură", „Să organizăm manifestări culturale pentru cunoașterea sarcinilor actuale din agricultură", „Cum v-ați pregătit pentru iarnă ?" (raid-anchetă în unele comune din regiunile Suceava, Bacău și Crișana), „Cum organizăm ziua de odihnă și distracție a colectivistului", „Mijloace variate de răspîndire a cunoștințelor științifice" sînt cîteva din titlurile unor articole și grupaje menite să ajute activiștii culturali de la sate în intensificarea muncii culturale de masă în perioada de iarnă.

Revista publică de asemenea schița dramatică într-un act „Baba Dochia și brigadierul", cu care formațiile artistice de teatru de amatori de la sate își pot îmbogăți repertoriul în preajma celui de al III-lea Festival bienal de teatru „I. L. Caragiale".

LECŢIILE DE LUCRU MANUAL

Alături de celelalte obiecte de învățămînt, obiectul „îndeletniciri practice" contribuie activ la dezvoltarea fizică și intelectuală a elevilor, le formează primele deprinderi de muncă practică, îi educă în spiritul atitudinii comuniste față de muncă. Lecțiile predate în cadrul acestui obiect — lecții de lucru manual, de gospodărie și de lucrări agricole — constituie astfel în clasele I—IV o latură importantă a procesului instructiv-educativ, fără de care nu se poate realiza sarcina de bază a școlii noastre de cultură generală — legarea învățămîntului de viață, de practică.

Observațiile asupra unui număr important de lecții de lucru manual ne duc la concluzia că acestea se desfășoară cel mai adesea mulțumitor, izbutind să le formeze elevilor deprinderi de muncă independentă. Nu întotdeauna sînt respectate însă etapele succesive impuse de particularitățile psihice ale copiilor ca și de unele cerințe metodice absolut necesare în formarea acestor deprinderi. Am asistat astfel la o lecție de lucru manual la clasa a IV-a, în care învățătoarea și-a propus să confecționeze cu elevii o copertă pentru un album geografic. La începutul orei ea a prezentat ca model un album gata confecționat a cărui copertă a desprins-o. Le-a arătat elevilor care sînt părțile ei componente, le-a indicat dimensiunile și le-a făcut schița fiecărei părți pe tablă. Apoi le-a cerut să execute singuri, din materialele ce le aveau pregătite, cîte o copertă asemănătoare. Elevii au început lucrul fără întîrziere și cu multă plăcere. Învățătoarea trecea printre bănci și dădea indicații privind modul cum trebuie tăiat cartonul, cum trebuie stabilite dimensiunile și colțurile de 90° cu echerul etc.

La început elevii păreau complet edificați asupra sarcinii pe care o aveau de îndeplinit ; ulterior însă, cînd au văzut că învățătoarea nu era mulțumită de rezultatele unor operații de trasare a liniilor, de dimensionare în conformitate cu indicațiile inițiale, au început să solicite fiecare în parte ajutor. Pînă la sfîrșitul orei abia trei elevi, care primiseră ajutorul efectiv al învățătoarei, au reușit să decupeze corect cele 4 bucăți de carton necesare confecționării copertei.

La o altă lecție, de data aceasta la clasa a III-a, învățătorul și-a propus să confecționeze cu elevii, din lemn de brad, cuiburi pentru păsărele. N-a avut un model, dar le-a desenat pe tablă schița unui asemenea cuib, după care a început să confecționeze el, în fața elevilor, fiecare din laturile cuibului. Tot timpul elevii n-au făcut decît să observe cum lucrează învățătorul. Ei înșiși au confecționat cuiburi în lecțiile următoare. În aceste lecții învățătorul s-a îngrijit de fiecare elev în parte. Pînă la urmă, sub îndrumarea lui, fiecare elev și-a terminat obiectul.

Într-o altă lecție, cînd se trecuse la confecționarea altor obiecte prevăzute în programă, am cerut unui număr de trei elevi, dintre cei care dovediseră că au lucrat cuibul cu mai multă ușurință să confecționeze independent cîte un nou cuib. În timpul lucrului ei aveau permanent tendința să ceară lămuriri asupra dimensionării laturilor, a modului de încheiere etc. În mod independent n-a reușit nici unul să-și ducă la bun sfîrșit sarcina primită.

Aceste rezultate negative se datoresc tocmai nerespectării cerințelor metodicii, ignorării particularităților de vîrstă ale elevilor.

Pentru ca lecțiile de lucru manual să-și atingă pe deplin scopul este necesar ca în cadrul lor să li se transmită elevilor o serie de cunoștințe în legătură cu natura materialelor din care se confecționează obiectul, cu uneltele de lucru și ordinea operațiilor. Înainte de începerea lucrării fiecare elev trebuie să știe clar care este scopul muncii sale și să cunoască ordinea operațiilor pe care urmează să le efectueze. Este recomandabil să nu se treacă la confecționarea obiectului pînă cînd fiecare elev nu cunoaște bine etapele operațiilor în succesiunea lor. O descriere a operațiilor se impune a fi făcută de către elevi și la sfîrșitul lucrului. De aceea în lecția de lucru manual un loc bine determinat trebuie să-și găsească explicația lucrării, cu alte cuvinte instructajul inițial, după care să urmeze exerciții de însușire și memorare conștientă a planului operațiilor.

După această etapă inițială se impune efectuarea unor exerciții parțiale asupra unor operații simple care intră în componența lucrării viitoare. Astfel de exerciții dau elevilor posibilitatea de a învăța să mînuiască anumite unelte și instrumente de măsurat. De exemplu, înainte de confecționarea unei cutii de lemn îi vom deprinde pe elevi să taie cu ferăstrăul de traforaj, să fixeze scîndura pe masă și să folosească echerul în trasarea unor linii și unghiuri. Numai după aceasta putem trece la lucrări complexe, în care toate aceste operații se succed sau alternează într-o anumită ordine.

Etapa în care efectuăm cu elevii exerciții de operații simple nu trebuie să ocupe un timp prea îndelungat. Totuși, trecerea la operații complexe nu poate avea loc înainte de a se fixa suficient de bine deprinderile elementare de muncă pe operații simple, deoarece această fixare asigură în mare măsură succesul formării deprinderilor de muncă independentă.

O dată exercițiile terminate învățătorul poate să dea sarcina confecționării unui obiect care implică o serie de operații simple fără să dea explicații asupra fiecărei operații în parte. Cu alte cuvinte, sprijinindu-se pe cunoștințele și deprinderile inițiale, el face acum un instructaj incomplet, fapt care lasă elevilor mai multă independență în timpul efectuării obiectului. Ei sînt puși în situația să stabilească singuri care anume operații trebuie îndeplinite și să execute tot singuri primul control asupra îndeplinirii corecte a sarcinii date.

Este bine ca învățătorul să stabilească, pentru un întreg sistem de lecții, succesiunea exercițiilor pentru însușirea operațiilor de muncă, folosind astfel instructajul inițial încît să se ajungă la efectuarea independentă a întregului proces de muncă accesibil copiilor la vîrsta respectivă. Cercetările efectuate dovedesc că se obțin rezultate mai bune în formarea deprinderilor de muncă independentă atunci cînd elevii lucrează pe baza unor instructaje incomplete. Acest mod de lucru nu diminuează cu nimic rolul conducător al învățătorului. Chiar și în timpul executării independente de către elevi a unei lucrări învățătorul are sarcina să urmărească îndeplinirea corectă a fiecărei operații. El va interveni însă numai atunci cînd observă anumite greșeli.

MARIN VIȘAN
cercetător principal la Institutul de științe pedagogice

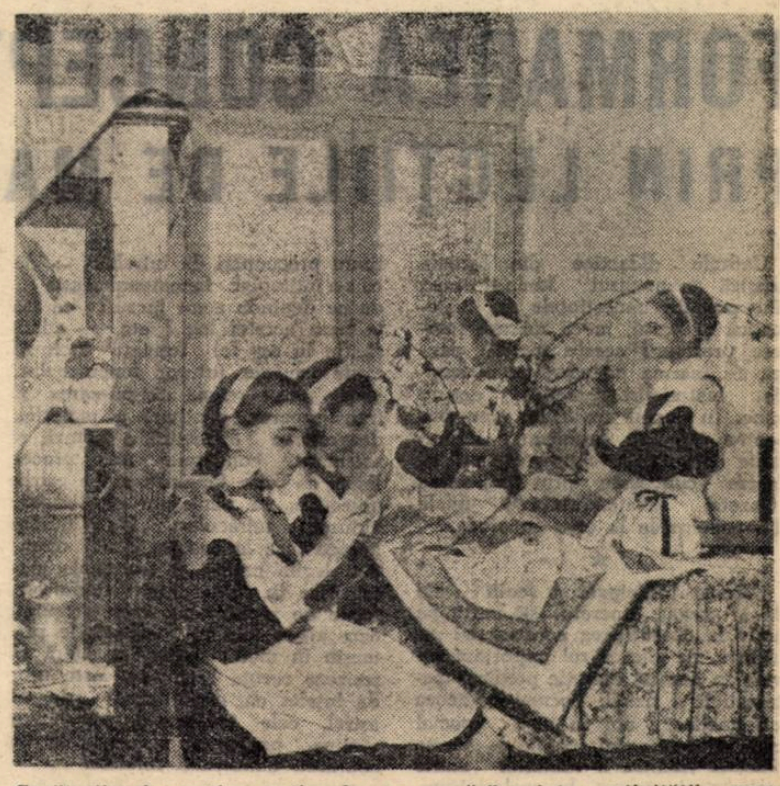

Cusăturile de motive naționale se numără printre activitățile practice cele mai îndrăgite de eleve

Cabinetele tehnice — sprijin prețios în legarea școlii de viață, de practică

Cabinetele tehnice din școli au un rol deosebit de important datorită faptului că oferă profesorilor posibilitatea de a avea la îndemînă și a putea folosi oricînd un bogat material documentar referitor la practică, la producție. Acest material, o dată adunat și selecționat, constituie pentru profesori un ajutor prețios în predare. Prezentarea lui în cadrul lecțiilor ușurează înțelegerea și însușirea de către elevi a cunoștințelor. Ei nu mai sînt puși în situația să memoreze mecanic aceste cunoștințe, nu mai sînt nevoiți să apeleze la imaginație spre a-și putea reprezenta modul în care se prezintă în realitate obiectul despre care li s-a vorbit. Dimpotrivă, dacă profesorul folosește în predare obiectele și materialele pe care i le oferă cabinetul tehnic, dacă le arată elevilor pe măsura parcurgerii lecțiilor, pentru ca ei să le cunoască practic din toate punctele de vedere, însușirea cunoștințelor este incomparabil mai temeinică.

Crearea și dotarea cabinetelor tehnice necesită însă timp și un efort susținut, atît din partea conducerilor școlilor cît și a profesorilor ce predau disciplinele tehnice. În cabinetul tehnic este necesar să existe material documentar în legătură cu predarea tehnologiei materialelor și a tehnologiei meseriei în care sînt instruiți elevii. Dotarea lui trebuie deci să cuprindă diferite mostre de combustibil, mostre de fontă, de oțeluri, de aliaje mai des folosite în practică, piese protejate contra coroziunii prin nichelare, cromare, argintare, brumare etc., unele piese asupra cărora s-au aplicat diverse tratamente termice, mostre de metale laminate, forjate, turnate, trase, mostre de minereuri, de materiale refractare etc.

De asemenea sînt necesare planșe și schițe reprezentînd tipuri de rețele cristaline mai frecvente la metale, amestecuri mecanice de metale, ca și desene reprezentînd furnale, convertizoare, cuptoare Martin, cuptoare electrice, diagrama fier-carbon etc. Pe lîngă acestea cabinetul va cuprinde mostre de lubrefianți, uleiuri, unsori, lichide de răcire, mase plastice, grafit, materiale abrazive naturale și artificiale, mică, mercur, smoală, sticlă și altele.

Multe dintre acestea se pot procura sau executa cu mijloacele existente în școală. De exemplu, materiale deosebit de prețioase putem obține prin demontarea autovehiculelor reformate de care dispune aproape fiecare școală medie. În mod special vom demonstra și vom instala în cabinet cutia de viteze, ambreiajul, un piston cu bielă, bobina de inducție, delcoul, electromotorul, dinamul, acumulatorul etc. Dacă sînt posibilități, motorul poate fi secționat, ca și cutia de viteze, electromotorul, dinamul și bobina de inducție, care vor completa în mod util dotarea cabinetului tehnic al școlii.

Pentru a ușura predarea tehnologiei meseriei cabinetul tehnic trebuie să cuprindă diferite scule, dispozitive, instrumente, verificatoare, precum și mostre din materialele ce se folosesc curent în sectorul respectiv de producție, ca și piese sau produse finite ale aceluiași sector industrial. Acestea se pot procura cu sprijinul întreprinderii unde se desfășoară instruirea în producție, care are asemenea materiale — piese scoase din uz — și le poate transfera școlii.

Materialul adunat la cabinetul tehnic trebuie selecționat cu grijă și etichetat, pentru a putea fi ușor identificat. Unul din cele mai indicate moduri de prezentare a materialelor este așezarea lor pe panouri. Pentru o ușoară identificare se pun etichete sub fiecare mostră sau se numerotează mostrele respective, iar într-unul din colțurile panoului se scrie legenda cu indicațiile necesare. Panoul poate fi completat în continuare și cu alte date, ca de pildă greutatea specifică, compoziția chimică, locul din țara noastră unde se găsește materialul respectiv.

Cu mijloacele școlii se pot confecționa totodată panouri care să redea procesele tehnologice din întreprinderea în care își fac practica elevii. La expoziția lucrărilor executate în timpul practicii de elevii școlilor de cultură generală din Capitală, Școala medie nr. 6 „Ilie Pintilie" și Școala medie nr. 18 „Mihail Eminescu" au prezentat asemenea panouri înfățișînd procesul tehnologic de la Întreprinderea „Dacia" și procesul tehnologic de fabricare a ciorapilor de la Întreprinderea „Pavel Tcacenco". Ele au fost apreciate de toți specialiștii ca instructive, putînd contribui la cunoașterea în bună măsură de către elevi a procesului de producție din întreprinderile respective. Asemenea panouri sau planșe cu material didactic bine sistematizat pot aduce o contribuție foarte însemnată la însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi, la legarea strînsă a învățămîntului de practică.

Prin diversitatea materialului pe care îl cuprinde cabinetul tehnic poate fi în același timp de un real folos și pentru cadrele didactice care predau obiectele de cultură generală.

Ing. N. DINU
inspector la secția învățămînt a sfatului popular al Capitalei

CUM SĂ AMENAJĂM O STUPINĂ

În cuvîntarea rostită la plenara lărgită a C.C. al P.M.R. din 30 iunie—1 iulie a.c., tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, referindu-se la necesitatea de a se dezvolta apicultura în toate gospodăriile de stat și gospodăriile colective, precum și în gospodăriile personale, a arătat printre altele, că Ministerul Învățămîntului și Culturii trebuie să se preocupe ca în școli să se organizeze stupini. Scopul acestor mici stupini școlare este multiplu : aici, în aceste laboratoare vii, elevii își pot lega temeinic și concret cunoștințele dobîndite la lecții cu viața, cu practica, pot desfășura o muncă atractivă, interesantă și cu rezultate frumoase. Stupinile școlare vor contribui la polenizarea livezilor de pomi fructiferi, albinele asigurînd o polenizare completă, cu un spor de fructe de 40—50 la sută. În același timp, stupinile școlare vor spori producția unuia dintre cele mai importante și sănătoase alimente — mierea — precum și producția de ceară, folosită în numeroase sectoare ale industriei noastre.

La sat, realizarea stupinilor nu prezintă dificultăți dacă există spirit de inițiativă. Pentru început e necesar să procurăm inventarul : o ladă, familia de albine etc. Este bine să se facă apel la stupăriile gospodăriilor colective, cerîndu-se un stup cu albine sau o familie de albine cu faguri. În satele și comunele unde nu sînt stupării colective se va cere sprijinul reprezentantului Asociației crescătorilor de albine sau al celui mai iscusit apicultor. Cum în fiecare școală sătească se efectuează acum lucrări de tîmplărie, lada pentru stupi se poate confecționa în cîteva ore de lucrări practice după modelul STAS.

În ceea ce privește inventarul mai mărunt — daltă, mască etc. — se poate procura de la magazine, fiind ieftin.

Locul unde se va instala stupina trebuie să fie mai ridicat, uscat, cît mai în fundul grădinii școlii, departe de curte, de joaca copiilor, spre a se evita eventualele înțepături, ca și spre a asigura albinelor cît mai multă liniște. Pe cît e posibil stupii vor fi așezați cu fața (urdinișul) în spre răsărit, miază-zi sau apus, (în nici un caz în spre nord) pe un piedestal ridicat cu cca. 30 cm de la pămînt. Locul va fi ales în așa fel încît să nu fie nici soare prea mult, nici vînt prea puternic.

Un ajutor însemnat în cunoașterea tuturor problemelor legate de crearea unei stupine a școlii îl poate acorda profesorului de cunoștințe agricole brigadierul stupinei din gospodăria colectivă sau, în cazul cînd satul nu dispune de un asemenea sector de producție, un membru al Asociației crescătorilor de albine din localitate. Vom putea îmbina astfel o activitate cu deosebit caracter instructiv, plăcută elevilor, cu cerințele obținerii unei producții bogate de miere și ceară de albine.

OCTAV STOIA
Sibiu

Activități practice

Cadrele didactice de la Școala din Slănic-Prăjani acordă o deosebită atenție activităților practice desfășurate de elevii școlii.

În această toamnă, elevii claselor V-VII au participat la strîngerea fînului de pe aproape 7 hectare ale fermei zootehnice din localitate și la culesul prunelor din livada gospodăriei agricole de stat. Munca lor nu s-a desfășurat la întîmplare. Profesorii le-au vorbit în prealabil despre însemnătatea activităților la care participă și despre metodele științifice care se impun a fi utilizate în executarea acestora. Elevii au fost organizați pe echipe și repartizați pe diferite loturi de teren.

După terminarea muncii s-a analizat felul cum au lucrat și s-a stabilit ce echipă a lucrat mai bine. Aceasta a dat activității desfășurate de elevi un pronunțat caracter educativ.

Înțelegînd însemnătatea activităților practice, profesorii școlii din Slănic-Prăjani au alcătuit o planificare riguroasă a acestora, ținînd seama de specificul muncilor agricole în diferite etape ale anului. Astfel au fost prevăzute lucrări ca recoltatul porumbului, a verzei, a cartofilor, sădirea puieților, pregătirea terenului pentru anul viitor etc.

Prof. GH. NEDELCU
Școala din Slănic-Prăjani, regiunea Ploiești

FORMAREA CONCEPŢIEI MATERIALIST-DIALECTICE PRIN LECŢIILE DE MATEMATICĂ ŞI FIZICĂ

Cadrele didactice din şcoala noastră au analizat deseori cum sînt predate cunoştinţele de matematică şi fizică, în ce măsură folosesc profesorii aceste materii pentru a-i înarma pe elevi cu concepţia materialist-dialectică despre lume. În cursul analizelor s-au pus pentru noi toţi probleme interesante şi credem că va fi util să facem cunoscute, prin mijlocirea „Gazetei învăţămîntului", unele din concluziile la care au ajuns.

★

Sarcina principală a şcolii este de a pregăti tineretul să participe activ la desăvîrşirea construcţiei socialiste. Se ştie ce rol important revine în această direcţie predării matematicii şi fizicii. Tocmai de aceea am analizat noi în mod special cum se desfăşoară lecţiile la aceste obiecte. Analiza a subliniat multe realizări şi succese. În acelaşi timp, a ieşit la iveală faptul că nu folosim suficient posibilităţile pe care ni le oferă lecţiile de matematică şi fizică pentru a forma şi dezvolta concepţia materialist-dialectică a elevilor.

Mai sînt în şcoala noastră profesori care nu văd clar căile şi metodele prin care se poate realiza această cerinţă esenţială a muncii instructiv-educative. Alţii socotesc, că, învăţînd matematica sau fizica, elevii ajung în mod spontan la cunoaşterea realităţii obiective, la elementele gîndirii dialectice. Mai mult, ei se referă la faptul că de obicei copiii sînt „materialişti spontani", nedîndu-şi seama că materialismul spontan nu este constant, că de pe căile lui este foarte lesne să deviezi spre idealism. Astfel de profesori nu înţeleg că elevii care studiază formele mişcării materiei nu ajung independent, în mod necesar, la concepţia materialistă conştientă, nu ţin seama de faptul că realismul naiv al copiilor îi face pe aceştia să-şi însuşească, fără spirit critic cele observate. Copilul lăsat singur nu observă pădurea din cauza copacilor şi este lesne că, fără îndrumarea şi orientarea necesară, fără cunoştinţe suficiente, să încerce a căuta dincolo de lucruri ceva inexistent.

Iată de ce în timpul instruirii trebuie să acţionăm în mod conştient asupra copilului, să-l ajutăm să prelucreze ceea ce observă, în aşa fel încît să desprindă esenţa lucrurilor sesizate prin simţuri şi să poată înţelege relaţiile dintre ele. Nu este suficientă prezentarea în sine a faptelor şi argumentelor. Trebuie să-i învăţăm pe copii să vadă fenomenele naturii şi teoremele matematicii în interdependenţa lor, în legătura lor cu practica.

Este necesar ca elevii să fie continuu preocupaţi de întrebări — de ce s-a întîmplat fenomenul acesta ?; de ce depinde acest lucru ?; ce stă la baza acestei legi ? etc. — adică să fie în aşa fel formaţi încît să caute cauzele tuturor fenomenelor, să-şi dea seama că mişcarea şi transformarea continuă a materiei, dezvoltarea dialectică a naturii şi societăţii constituie un proces legic, că orice fenomen are o cauză obiectivă, că nimic nu este supranatural, miraculos. Nu putem ajunge însă la aceasta dacă enunţăm legile naturii şi teoremele matematice în forma lor definitivă, rupte de fapte, deoarece copilul, care are o gîndire specifică, le primeşte în mod dogmatic, fără să sesizeze esenţa lucrurilor. Este uşor de înţeles că, dacă vom proceda astfel, cele învăţate de copii vor rămîne pentru ei vorbe goale de conţinut, cunoştinţe formale.

Nu se poate să nu vorbim şi despre faptul că unii profesori — şi aceasta se referă în primul rînd la profesorii de matematică — explică adesea rigid, considerînd că ştiinţa nu cunoaşte sentimente. Dar dezvoltarea concepţiei materialist-dialectice, care este un proces complex şi îndelungat, implicînd formarea unor convingeri ferme, presupune neapărat şi influenţarea sentimentelor elevilor.

A le forma elevilor concepţia materialist-dialectică despre lume nu înseamnă numai a-i face să-şi însuşească o serie de teze. Nu ne putem opri aici, ci avem datoria să-i facem să folosească ei înşişi metoda dialectică în explicarea fenomenelor, a legăturilor lăuntrice dintre fenomene. In felul acesta nu numai că lichidăm gîndirea mecanică, obscurantistă, dar îi şi determinăm pe elevi să cerceteze fără preget natura, să dorească a o transforma.

Dînd explicaţia ştiinţifică a fenomenelor naturii trebuie neapărat să le arătăm elevilor că adevărurile ştiinţifice au un caracter obiectiv dar nu sînt adevăruri definitive, nu sînt dogme, deoarece omul se apropie treptat de cunoaşterea absolută. În această privinţă ne putem servi de multe exemple din istoria matematicii şi fizicii, cu ajutorul cărora să le arătăm elevilor cum s-au dezvoltat concepţiile ştiinţifice. De exemplu, masa corpurilor a fost privită timp îndelungat ca ceva constant, care nu poate fi schimbat prin nici un fel de proces. Astăzi, experienţele efectuate cu electroni accelerati arată că masa poate fi considerată constantă numai în cazul vitezelor mici, în timp ce în cazul vitezelor mari (apropiate de viteza luminii), ea se măreşte. De aceea noţiunea veche, concepţia veche a trebuit să fie schimbată pe temeiul cunoaşterii actuale. La fel, teoria mecanicii clasice a trebuit să fie înlocuită printr-o teorie mai cuprinzătoare — teoria relativităţii — care neagă şi în acelaşi timp include teoria anterioară. Să nu ne fie frică să le arătăm elevilor acest lucru, căci el nu clatină încrederea lor în ştiinţă. Dimpotrivă, îi convinge că trebuie să se lupte împotriva dogmatismului în ştiinţă, deoarece şi aceasta este în veşnică mişcare, dezvoltîndu-se mereu, deoarece şi în cadrul ei se manifestă lupta între nou şi vechi, între ceea ce moare şi ceea ce se naşte şi se dezvoltă. Elevii vor înţelege astfel că acesta este conţinutul lăuntric al procesului de dezvoltare a ştiinţei şi că însăşi această mişcare ascendentă continuă este cea mai sigură chezăşie că lumea poate fi cunoscută din ce în ce mai bine, mai adînc.

Demonstraţiile şi experienţele efectuate în laboratorul de fizică contribuie mult la formarea bazelor concepţiei materialist-dialectice a elevilor

Legătura învăţămîntului cu practica

Dezvoltarea gîndirii materialist-dialectice a elevilor presupune în mod necesar o legătură strînsă a învăţămîntului cu practica. Aceste două aspecte sînt organic legate între ele, completîndu-se unul pe celălalt. Instruirea practică fără dezvoltarea gîndirii materialist-dialectice nu este altceva decît simplă dresare şi poate duce numai la acumularea unor deprinderi absolut meşteşugăreşti. La rîndul său, studiul abstract al unor legi ştiinţifice nu-şi atinge nici el scopul, alunecînd fără scăpare, mai devreme sau mai tîrziu, în formalism.

Pentru ca elevii noştri să nu poată ajunge la un punct de vedere idealist, din care să privească matematica drept o aglomerare de reguli şi teoreme rupte de realitate, pentru ca ei să nu socotească fizica drept o ştiinţă care se mărgineşte la simpla descriere şi explicare a unor fenomene ale naturii, trebuie să le arătăm clar caracterul lor practic, faptul că izvorăsc din necesităţi practice şi îşi găsesc tot în practică aplicarea.

Se consideră că profesorii de fizică au posibilităţi mai mari decît cei de matematică pentru a rezolva probleme legate de practică. Dar şi profesorii de matematică pot face multe în această privinţă: construcţii, măsurători, probleme cu date din industrie şi agricultură etc., care le demonstrează elevilor că exactitatea riguroasă nu este numai o necesitate a matematicii, ci şi a practicii — şi mai mult chiar, că tocmai practica impune exactitatea calculelor, rigoarea maximă în demonstraţiile matematice.

Este necesar în acelaşi timp ca elevii să înţeleagă că în fizică nu se foloseşte o matematică specială, în care orice literă, orice rezultat final reprezintă o mărime concretă a fizicii, spre deosebire de matematica „pură", care lucrează cu numere abstracte. De exemplu, în manualul de geometrie pentru clasa a IX-a problema punctelor armonice este discutată absolut matematic. Pentru ca elevii să-şi poată forma o imagine clară despre această noţiune este necesar să le arătăm acest lucru şi „fizic": să proiectăm imaginea unei luminări aprinse într-o oglindă concavă, cerîndu-le să măsoare distanţele şi să calculeze raportul lor. Locul obiectului şi al imaginii vor apărea atunci ca puncte armonice şi elevii înşişi vor descoperi că stabilirea proprietăţilor punctelor armonice nu este un joc speculativ al minţii, ci o necesitate practică. Din acelaşi punct de vedere este bine să începem predarea derivatelor în clasa a XI-a cu studierea mişcării rectilinii. Viteza şi acceleraţia apar atunci ca nişte derivate şi elevii văd că şi aceste noţiuni slujesc necesităţilor practicii.

În general, trebuie să ne străduim să arătăm elevilor cît mai multe dintre aplicaţiile practice ale celor studiate. Aceasta poate duce, uneori, la apropierea unor ore de matematică de cele de fizică şi invers. Nu trebuie să ne ferim de astfel de cazuri. Dimpotrivă, ele sînt indicate. Bineînţeles însă că pentru aceasta este necesar ca profesorii de matematică să cunoască bine fizica.

Trebuie să-i facem pe elevi să înţeleagă că matematica şi fizica s-au dezvoltat paralel, că, de exemplu, fizica modernă s-a clădit pe baza teoriei relativităţii, că teoria cuantelor a putut lua naştere numai prin acumularea experienţelor ştiinţifice şi prin dezvoltarea enormă a aparaturii matematice etc. Este bine să subliniem că tocmai această dezvoltare a constituit baza activităţii teoretice a unor savanţi ca Newton, Euler, Einstein, Ţiolkovski, Pauli etc., ale căror descoperiri au precedat cu decenii practica. Verificarea teoriilor lor şi aplicaţiile acestora — şi aceasta este extrem de important din punct de vedere al concepţiei materialist-dialectice despre lume — se realizează în zilele noastre, în ştiinţă şi tehnică: în radiotehnică, la maşinile electronice de calcul, în folosirea energiei atomice, în construcţia grandioaselor nave cosmice etc.

Să educăm gîndirea logică a elevilor

Unii profesori consideră că simpla predare a cunoştinţelor îi învaţă pe elevi să gîndească logic. Dar apelul făcut de mulţi profesori către elevi — „gîndiţi-vă" sau „încercaţi să vă gîndiţi puţin" — are prea puţină semnificaţie pentru clasa întreagă. Oare gîndesc toţi elevii clasei ? Şi dacă gîndesc, cum gîndesc ? Nu putem stabili acest lucru dacă elevii urmăresc în tăcere expunerea profesorului. Este necesar să-i punem pe elevi în situaţia să efectueze operaţii de comparaţie, de inducţie şi deducţie, să caute trăsăturile esenţiale comune, să caute căile care duc la rezultatul final, la concluzii. Dar acest lucru îl putem obţine numai dacă conducem în aşa fel firul predării încît să asigurăm o participare activă a tuturor elevilor. Cum stau însă lucrurile în realitate ? Oprindu-se mult la verificarea cunoştinţelor, unii profesori nu mai asigură timp suficient pentru predarea cunoştinţelor noi. Profesorul care se luptă cu lipsa de timp gîndeşte numai el, sau se străduieşte să aleagă întrebări cu caracter restrîns, ca să ajungă cît mai repede şi cu efortul cel mai mic din partea elevilor la scopul propus. Dacă analizăm asemenea lecţii putem observa că numai elevii cei mai buni sînt activi, iar majoritatea clasei — şi pe noi aceasta ne interesează în primul rînd — nu face nici cel mai mic efort, ci copiază mecanic demonstraţia.

Sînt şi cazuri în care nici chiar rezolvarea problemelor nu devine un mijloc de a-i pune pe elevi în situaţia să gîndească. Într-adevăr, unii profesori folosesc foarte intens problemele cu schemă-tip care se rezolvă după exemplul unor probleme anterioare, prin substituirea datelor concrete. Dar aceasta cere elevului numai să aplice o reţetă, nu să-şi folosească judecata. Este adevărat că în predarea matematicii sînt necesare şi problemele cu schemă-tip, dar a te opri numai la asemenea probleme este de neiertat. A-i învăţa pe elevi numai să efectueze mecanic o serie de operaţii matematice şi altceva nimic înseamnă a desfăşura o muncă în cel mai înalt grad formală. Chiar şi reţetele cuprinse în cartea de bucate mai lasă ceva la latitudinea şi imaginaţia gospodinei. Reţetele matematice însă nu-i solicită cu nimic pe tineri.

A-i învăţa pe elevi să gîndească este una din sarcinile noastre cele mai de seamă. De aceea avem datoria să organizăm în aşa fel predarea cunoştinţelor noi şi efectuarea problemelor încît ele să provoace interesul viu şi participarea activă a clasei întregi. Clasa condamnată la însuşirea pasivă a cunoştinţelor copiază numai, dar nu gîndeşte; îşi însuşeşte unele cunoştinţe, dar nu-şi dezvoltă posibilităţile intelectuale. Dacă însă împrospătarea cunoştinţelor anterioare, analiza problemelor noi, tragerea concluziilor şi generalizarea lor se realizează cu efortul comun al colectivului clasei, atunci devine inutil apelul „gîndiţi-vă", fiindcă mersul însuşi al lecţiei îi obligă pe elevi să gîndească, să-şi folosească cunoştinţele în mod activ, să-şi cultive gîndirea. Desigur, aceasta cere o organizare foarte chibzuită a orei, îmbinarea într-un sistem logic a cunoştinţelor vechi cu cele noi. Este de la sine înţeles că este necesar să se asigure şi caracterul riguros ştiinţific, logic, al explicaţiilor profesorului, fără de care nici nu putem vorbi despre formarea gîndirii logice şi asigurarea unei participări active a clasei la lecţie.

La lecţiile de fizică elevii trebuie antrenaţi la pregătirea planului experienţei şi, acolo unde este posibil, solicitaţi să propună ei experienţe. Răspunsurile la întrebarea „ce se întîmplă dacă?..." nu sînt întotdeauna de acelaşi fel şi experienţa contrazice de multe ori închipuirea. Toate acestea provoacă emoţie în rîndurile elevilor şi îi obligă să gîndească. În decursul experienţelor trebuie să ne străduim ca elevii să nu fie simpli observatori. Uneori se dovedeşte bun procedeul ca profesorul să nu dea explicaţii anterioare cu privire la mersul experienţei. În asemenea cazuri, elevii sînt puşi în situaţia cercetătorilor.

Un astfel de procedeu se poate folosi cu succes şi la orele de matematică. Prin utilizarea judicioasă a unor procedee cît mai variate care să-i antreneze pe elevi în participarea activă la lecţie, cunoştinţele noi se desfăşoară în faţa elevilor ca şi cum ar izvorî din descoperiri pe care le fac ei înşişi. Aceasta nu numai că le înlătură eventualele concepţii mistice despre fenomenele naturii, nu numai că întăreşte în conştiinţa lor convingerea asupra posibilităţii cunoaşterii, dar îi şi deprinde să tindă a cerceta natura prin propriile lor forţe, prin folosirea tuturor aptitudinilor lor. Căutarea şi descoperirea unui fapt nou în matematică sau fizică, rezolvarea unei probleme prin forţe proprii dă elevilor o astfel de satisfacţie şi le provoacă o dispoziţie atît de bună, încît primesc cu neplăcere soneria care vesteşte pauza.

Dacă le formăm elevilor posibilitatea de a gîndi logic, predarea matematicii şi a fizicii nu va mai constitui înşiruirea searbădă a unor rezultate care li se impun într-o formă definitivă, ci va deveni un teren de muncă dinamică, un teren care se lărgeşte mereu şi asigură posibilităţi nelimitate pentru însuşirea unor noi cunoştinţe, pentru cunoaşterea din ce în ce mai profundă a lumii. In felul acesta elevii vor ajunge la concluzia că prin cunoaşterea fenomenelor şi legilor matematicii şi fizicii se oglindeşte în conştiinţa noastră realitatea obiectivă, care se află într-o continuă mişcare şi dezvoltare, că omul este capabil să descopere mereu noi şi noi legi ale naturii. Toate acestea sînt deosebit de importante în dezvoltarea concepţiei lor materialist-dialectice despre lume.

Profesorii de matematică şi fizică îşi vor putea duce la bun sfîrşit sarcinile dacă vor fi ei înşişi buni cunoscători ai bazelor materialismului dialectic şi ai specialităţii lor, dacă vor cunoaşte adînc politica partidului şi vor căuta continuu modalităţile prin care, pe terenul muncii lor, pot contribui la transpunerea acestei politici în practică, dacă îşi vor însuşi temeinic cele mai avansate metode de predare.

ARKOSI LASZLO
profesor la Şcoala medie „Bolyai-Farkas"
din Tg. Mureş.

O frecvenţă tot mai bună

În şcolile regiunii Galaţi se înregistrează, în aceste luni de la începutul anului şcolar, o frecvenţă tot mai bună.

În perioada de vară, Comitetul executiv al sfatului popular regional a lansat o chemare la întrecere între raioane avînd drept obiectiv asigurarea unei bune frecvenţe din prima zi de şcoală. Această chemare a însufleţit şi a mobilizat toate cadrele didactice În toate raioanele au răsărit numeroase iniţiative, a fost utilizată o întreagă varietate de forme de muncă. Comitete executive raionale ca cele ale raioanelor Brăila, Tecuci, Galaţi, au trimis în fiecare comună activişti care să sprijine conducerile şcolilor şi sfaturile populare comunale în cuprinderea la cursuri a tuturor şcolarilor.

Rezultatele acestei munci s-au văzut în primele zile de cursuri cînd aproape toţi elevii au fost prezenţi în şcoli. Continuau să lipsească însă unii elevi — e drept, într-un procentaj foarte redus — în special la şcolile din comunele de munte din raionul Focşani şi din unele comune din raionul Tecuci.

Organele învăţămîntului nu s-au împăcat cu această situaţie. ci au luat imediat măsuri pentru rezolvarea pe deplin a problemei frecvenţei. În fiecare din comunele deficitare s-au analizat atent cauzele absenţelor, au fost organizate gazde de comune şi transportul în comun pentru copiii care aveau domiciliul departe de şcoală. Sub conducerea organelor de partid şcolile au fost ajutate în largă măsură de gospodăriile agricole colective, de deputaţi, de organizaţiile sindicale şi U.T.M.

În urma acestor eforturi numărul copiilor care frecventează cursurile cu regularitate a crescut în scurt timp într-un mod simţitor, procentul lor atingînd 99,3 la sută.

O. B.

Cercul pedagogic

De curînd cercul pedagogic al profesorilor de limba şi literatura romînă din raionul Buhuşi s-a întrunit pentru a-şi stabili obiectivele muncii viitoare.

Astfel, vor fi prezentate referate pe teme ca: „Tipuri de lecţii de gramatică", „Transformarea socialistă a agriculturii oglindită în literatura actuală" etc. Lecţiile deschise vor avea ca subiect aplicarea cunoştinţelor gramaticale în analizele orale şi scrise, dezvoltarea posibilităţilor elevilor de a înţelege în ce constă măiestria literară

Şedinţele vor avea loc la diferite şcoli din satele raionului astfel incit membrii cercului să poată efectua un schimb de experienţă cit mai larg şi cit mai rodnic.

GH. VĂRZARU

CONCLUZII CE SE IMPUN

— Pe marginea O. I. M. —

Predarea matematicii în şcoala de cultură generală, nivelul pregătirii elevilor la acest obiect, s-au îmbunătăţit permanent în ultimii ani. Cu toate acestea, faţă de dezvoltarea impetuoasă a ştiinţei şi tehnicii din patria noastră, faţă de măreţele sarcini ce stau în faţa tinerei generaţii, se impune ca predarea matematicii în şcolile noastre să asigure o pregătire mai temeinică şi mai largă a elevilor.

Aceasta o dovedesc de altfel şi rezultatele obţinute de elevii noştri la cea de a treia Olimpiadă internaţională de matematică ce a avut loc în acest an în R. P. Ungară. Cu toate că 6 din cei opt elevi care ne-au reprezentat ţara la această olimpiadă au primit premii şi menţiuni, rezultatele obţinute de ei nu sînt pe deplin mulţumitoare. Din analiza modului cum au efectuat elevii noştri problemele date la olimpiadă putem desprinde unele aspecte cărora profesorii de matematică vor trebui să le acorde o atenţie sporită în munca lor.

Pentru ca profesorii de matematică din şcolile noastre să poată aprecia pe baza unor date concrete cerinţele cărora au trebuit să le facă faţă elevii dăm mai jos enunţurile problemelor pe care au trebuit să le rezolve. Au fost două lucrări scrise, cuprinzînd fiecare cîte trei chestiuni.

Astfel, în prima lucrare, la prima chestiune se cerea să se rezolve sistemul de ecuaţii

$$\begin{cases} x+y+z=a \\ x^2+y^2+z^2=b^2 \\ xy=z^2 \end{cases}$$

unde a şi b sînt numere date. In ce condiţii x, y, z sînt toate trei pozitive şi distincte ?

A doua chestiune avea următoarea formulare: Fie, a b c lungimile laturilor unui triunghi oarecare şi S aria sa. Să se demonstreze că

$$a^2+b^2+c^2 \geqslant 4S\sqrt{3}$$

În ce caz este valabilă egalitatea ?

Cea de a treia chestiune cerea să se rezolve ecuaţia

$$cos^n x - sin^n x = 1$$

unde n este un număr natural oarecare.

Prima chestiune din cea de a doua lucrare scrisă a fost următoarea : Se dă un triunghi oarecare $P_1P_2P_3$ şi un punct arbitrar P interior acestui triunghi. Dreptele P_1P; P_2P; P_3P taie laturile triunghiului respectiv în Q_1, Q_2, Q_3 Să se demonstreze că printre rapoartele $\frac{P_1P}{PQ_1}$, $\frac{P_2P}{PQ_2}$, $\frac{P_3P}{PQ_3}$ există cel puţin unul care nu e mai mare ca 2 şi cel puţin unul care nu e mai mic decît 2.

A doua chestiune cerea să se construiască un triunghi ABC cunoscînd două laturi $AC=b$, $AB=c$ şi unghiul AMB $= \omega$, unde M este mijlocul laturii BC iar $\omega < \frac{\pi}{2}$ şi să se arate că

$$btg\frac{\omega}{2} \leqslant c < b$$

este condiţia necesară şi suficientă pentru ca problema să aibă soluţii ; să se explice prezenţa semnului de egalitate.

În sfîrşit, a treia chestiune era formulată astfel : Fie A, B, C trei puncte situate de aceeaşi parte a unui plan ε, care nu sînt în linie dreaptă, iar planul ABC nu este paralel cu planul ε. Fie apoi A', B', C' trei puncte arbitrare în planul ε. Notăm cu L, M, N respectiv mijloacele segmentelor AA', BB', CC' şi cu G centrul de greutate al triunghiului LMN. (Se exclude cazul cînd punctele L, M, N nu formează un triunghi). Să se afle locul geometric al punctului G atunci cînd punctele A', B', C' se mişcă în planul ε independent unele de altele.

La ambele lucrări scrise s-au acordat 6 puncte pentru prima chestiune şi cîte 7 puncte pentru celelalte două.

După cum s-a observat, la chestiunea întîia din prima lucrare scrisă se cere o discuţie asupra condiţiilor pe care trebuie să le îndeplinească a şi b. În cadrul acestei discuţii trebuia considerat şi cazul $a=0$, $b\neq 0$ (căci altfel x, y, z nu mai pot fi toate reale). De asemenea, trebuiau puse condiţiile $x\neq y$, $x\neq z$, $y\neq z$ Unii dintre elevii noştri au condus destul de bine discuţia, dar au omis cazul $a=0$ (acesta a fost considerat numai de un singur elev). Alţi elevi nu au pus ambele condiţii $x\neq z$, $y\neq z$, (condiţia $x\neq y$ a fost pusă de toţi).

A doua chestiune s-ar fi putut rezolva simplu dacă s-ar fi pornit de la formula cunoscută a ariei în funcţie de laturi $16S^2 = 2a^2b^2 + 2b^2c^2 + 2c^2a^2 - a^4 - b^4 - c^4$.

Unii dintre elevii noştri au făcut însă aici greşeli. Astfel, unul din ei a pornit de la o serie de neegalităţi trigonometrice, care nu erau adevărate şi pe care nu le-a demonstrat. Comisia internaţională nu a acceptat ca punct de plecare relaţii nedemonstrate decît în cazul cînd acestea figurează în manuale. O greşeală şi mai însemnată a comis un alt elev care şi-a întemeiat rezolvarea problemei pe o relaţie inexistentă. ($\Sigma tg\, AtgB = 9$) dar pe care o credea adevărată, fără să controleze dacă este aşa sau nu. Aceasta a însemnat pierderea a 7 puncte şi elevul a obţinut o menţiune în loc de un premiu II.

A treia chestiune din cadrul primei lucrări scrise era şi cea mai dificilă. În soluţia autorului se înlocuieşte 1 prin $sin^2x + cos^2x$ şi ecuaţia devine

$$sin^2x\,(1 + sin^{n-2}x) + cos^2x\,(1 - cos^{n-2}x) = 0.$$

Cum nici una din paranteze nu poate deveni negativă, suma nu se poate anula decît dacă avem simultan.

$$sin^2x\,(1 + sin^{n-2}x) = 0 \text{ şi}$$
$$cos^2x\,(1 - cos^{n-2}x) = 0.$$

De aci se deduc soluţiile pentru $n > 2$. Cazurile $n=1$ şi $n=2$ se discută direct şi nu prezintă nici o greutate.

Un singur elev a ajuns la forma $sin^2x\,(1+sin^{n-2}x) + cos^2x\,(1 - cos^{n-2}x)=0$, dar nu a tras concluziile care să ducă la rezolvare. Ceilalţi elevi nu s-au intimidat de forma mai neobişnuită a ecuaţiei şi, considerînd separat n par şi n impar, au studiat ecuaţia în fiecare cadran găsind soluţiile bune, cu excepţia cadranului IV unde discuţia era mai dificilă. Unul dintre elevii noştri a avut ideea să studieze în cadranul IV extremele funcţiei $\cos^n x - \sin^n x$ însă, din nefericire, nu a fost atent la cazurile $n=1$, $n=2$ şi $n>2$ şi nu a obţinut decît rezultate parţiale.

La a doua lucrare scrisă prima chestiune, deşi mai neobişnuită, era destul de simplă şi se putea rezolva foarte frumos ducînd prin centrul de greutate paralele la laturi. Trebuia arătat că în fiecare din cele 6 regiuni obţinute şi de asemenea pe fiecare din paralelele duse, condiţiile cerute sînt satisfăcute. Unii au lucrat în acest mod, alţii au folosit arii etc. Este curios totuşi că unii dintre cei mai buni elevi nu sînt familiarizaţi cu expresiile „nu mai mare ca" sau „nu mai mic decît", din care cauză nu cercetează cazul cînd punctul se află pe una din paralele sau chiar exclud acest caz. O judecată simplă i-ar fi putut lămuri însă imediat : dacă un raport nu este mai mare ca 2, atunci există încă două posibilităţi — şi anume, să fie egal cu 2 sau mai mic decît 2.

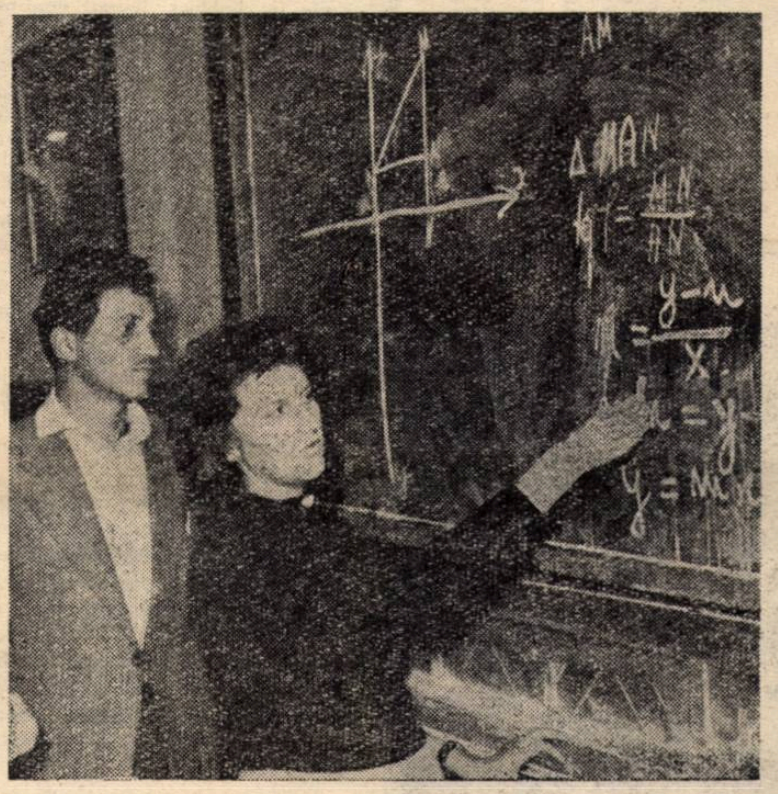

Lecţie de geometrie analitică la secţia serală a Şcolii medii „I. L. Caragiale" din Ploieşti

A doua problemă nu prezenta nici o greutate de construcţie, dar trebuia multă atenţie la discuţie. Cei care au efectuat construcţia cu ajutorul cercului lui Apollonius au omis discuţia, care pe această cale este destul de grea. De observat iarăşi că numai doi elevi au demonstrat că în condiţiile problemei $c < b$; ceilalţi s-au mulţumit numai să afirme. Demonstraţia se putea efectua însă simplu fie observînd că mediana împarte triunghiul dat în două triunghiuri cu cîte două laturi egale şi unghiurile formate de acestea neegale, fie aplicînd teorema cosinusului.

La a treia problemă toţi elevii noştri au aflat care este locul geometric, unii dintre ei determinînd şi distanţa la care se află faţă de planul fix ε, în funcţie de distanţele de la A, B, C la ε. Nici unul însă nu a demonstrat şi reciproca (fiecare punct al planului găsit aparţine locului geometric). Pentru această lipsă li s-au scăzut tuturor cîte două puncte. Faptul este cu atît mai supărător cu cît atît în cantonament, cît şi în ajunul lucrărilor, elevilor li s-a atras atenţia în mod stăruitor asupra unei greşeli asemănătoare din anul trecut şi li s-a cerut să fie atenţi la locurile geometrice, să demonstreze şi proprietatea reciprocă, sau să delimiteze locul atunci cînd este cazul.

Aceasta nu înseamnă că în lucrările elevilor noştri n-au fost şi rezolvări interesante. Astfel, unul din ei a menţionat că prima problemă de geometrie se poate generaliza în spaţiu la tetraedru, înlocuind raportul 2 prin 3. El a afirmat că „demonstraţia este analoagă", dar nu a dat această demonstraţie. În aceeaşi categorie se înscrie şi ideea unui alt elev de a trata ecuaţia trigonometrică în cadranul IV, studiind funcţia $\cos^n x - \sin^n x$, Dar el n-a acordat toată atenţia acestui studiu, aşa cum am arătat mai înainte. De asemenea, la ultima problemă de geometrie un elev a arătat că problema se generalizează şi în cazul cînd punctele A, B, C sînt de o parte şi alta a planului ε, precum şi în cazul cînd sînt coliniare etc. Tot ca fapt pozitiv trebuie să menţionăm diversitatea de metode folosite de elevii noştri : unele directe, altele prin transformarea enunţurilor, altele prin reducere la absurd etc., ceea ce în fond arată un orizont destul de larg în pătrunderea materiei pe care au studiat-o.

Este regretabil că ideile bune ale unora din elevii noştri nu au fost duse pînă la capăt.

Concluzia care se impune din desfăşurarea Olimpiadei este că elevii noştri au posibilităţi destul de mari şi că abordează problemele destul de grele date la olimpiadele internaţionale fără a se intimida. Ei nu sînt însă obişnuiţi să lucreze aşa cum se cere la aceste întreceri.

De aceea socotim că toţi profesorii de matematică, atît la clasă cît şi la cercuri sau la pregătirea pentru olimpiade, trebuie să urmărească permanent şi stăruitor ca elevii să efectueze în toate ocaziile discuţia completă a problemelor de algebră care conţin parametri, a problemelor de geometrie şi a cazurilor particulare ce se pot desprinde din problemele respective. De asemenea este necesar ca profesorii să insiste asupra discuţiei complete pentru problemele de construcţie grafică şi de locuri geometrice şi să ceară în mod special elevilor ca la problemele de loc geometric să demonstreze şi reciproca, adică să arate că punctele curbei sau suprafeţei aflate aparţin locului geometric, satisfac condiţiile impuse de enunţ, iar în cazul cînd există condiţii restrictive, să delimiteze mulţimea de puncte care formează efectiv locul geometric cerut.

Trebuie să-i obişnuim în acelaşi timp ca, atunci cînd folosesc o relaţie sau o teoremă mai puţin obişnuită, să indice precis sursa sau, dacă nu, să demonstreze relaţia utilizată şi în orice caz s-o verifice.

Această preocupare permanentă a profesorilor este necesară deoarece este vorba de a crea anumite deprinderi de lucru care nu se pot dobîndi fără o muncă susţinută.

O lipsă în această direcţie o are şi seria pentru elevi a „Gazetei matematice şi fizice" care, la rubrica „Probleme rezolvate", nu s-a preocupat suficient de educarea elevilor. Astfel unele soluţii ale problemelor au fost date prea schematic, fără să se stăruie deajuns asupra discuţiilor, iar la problemele de loc geometric nu a existat preocuparea de a demonstra şi reciproca (de unde rezultă, în anumite cazuri, şi delimitarea locului).

Este bine ca pe viitor revista să nu mai accepte soluţiile necomplete.

Încheiem aceste rînduri subliniind marea importanţă a olimpiadei internaţionale de matematică. Aceasta înlesneşte schimbul de experienţă între profesori, între elevi, cunoaşterea metodelor de lucru din diferite ţări, schimbul de păreri sub raport pedagogic etc. Este un lucru de mare preţ şi prietenia ce se leagă între tinerii participanţi, viitorii oameni de ştiinţă.

Prof. univ.
GH. D. SIMIONESCU
şi prof. I. ŞT. MUŞAT

Mici amănunte

Pe caietele de notiţe ale tuturor ucenicilor a apărut încă de la începutul anului următoarea frază subliniată: Folosirea în toate ocaziile a denumirilor exacte ale sculelor, maşinilor şi utilajelor cu care lucrăm în atelierul-şcoală şi în uzină este o cerinţă importantă pentru tehnică.

Consecvenţi în respectarea acestei recomandări, ucenicii s-au străduit să utilizeze permanent denumirea corectă a diferitelor utilaje cu care lucrează.

Iată însă că s-a petrecut un fapt, în aparenţă mărunt (dar nu o singură dată, ci repetat) care nu a contribuit, ci dimpotrivă a dăunat, a zdruncinat unele convingeri de abia formate la elevi: inginerul şef al secţiei i-a cerut unuia dintre ucenici să găurească o placă metalică la bormaşină. *Ucenicul a rămas o clipă nedumerit în faţa acestei denumiri necunoscute pentru el. Apoi şi-a amintit că aşa îi spuneau unii muncitori mai vîrstnici maşinii de găurit. Bine, dar tovarăşul inginer ?...*

Am putea încheia această însemnare aici, subliniind că utilizarea, mai ales de către ingineri şi tehnicieni, a unor denumiri neadecuate provoacă confuzii în rîndurile ucenicilor şi ale tinerilor muncitori şi poate chiar dăuna prestigiului tehnic de care se bucură în faţa acestor tineri. Din păcate, însă, nu ne putem mulţumi cu atît. Căci inginerul şef al secţiei este una şi aceeaşi persoană cu profesorul de tehnologie care, în repetate rînduri, le-a cerut ucenicilor să scrie subliniat pe caietele de notiţe: Folosirea în toate ocaziile a denumirilor exacte ale sculelor, maşinilor şi utilajelor cu care lucrăm în atelierul-şcoală şi în uzină este o cerinţă importantă pentru tehnică.

„O scăpare din vedere, un amănunt — vor spune poate unii dintre cititori, mai îngăduitori. Doar inginerul, care este în acelaşi timp şi profesor de tehnologie, cunoaşte foarte bine denumirile tehnice corecte ale tuturor utilajelor".

Oare este vorba într-adevăr de un mic amănunt ? Nu, nu putem fi de acord cu o asemenea concluzie. Mici scăpări, amănunte de acest fel, care în fapt constituie nerespectarea unei cerinţe exprimate în mod special la lecţie de către profesor pot adesea submina încrederea ucenicilor în întregul sistem de exigenţe formulate de profesorul respectiv.

AL. C.

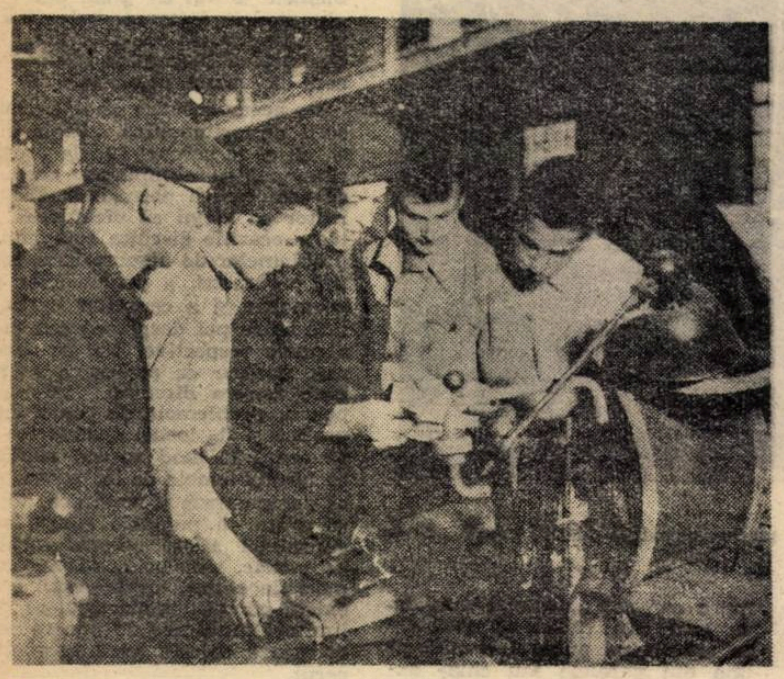

Explicaţiile maiştrilor şi ale muncitorilor cu experienţă dau ucenicilor posibilitatea să efectueze lucrări de tehnicitate tot mai înaltă

Curba formării deprinderilor în instruirea alternativă

După cum se ştie, într-o serie de şcoli profesionale din sectorul industriei uşoare a fost introdusă instruirea practică alternativă în atelierul-şcoală şi în producţie. Rezultatele pe care le-a dat pînă acum acest nou sistem de instruire dovedesc că, datorită lui, se asigură o pregătire bună a ucenicilor.

Iată, ca exemplu, rezultatele instruirii pe această cale a ucenicilor de la şcoala profesională „Kirov" din Capitală asupra temei „Lucrul la maşinile de bobinat" care s-a desfăşurat în cadrul a trei lecţii în atelierul-şcoală şi a trei lecţii în cadrul întreprinderii „Flamura Roşie".

Întrebările de verificare puse cu prilejul instructajului introductiv din atelierul-şcoală s-au axat pe problemele studiate anterior la tehnologia ţesătoriei şi în procesul de instruire practică. La fiecare lecţie din atelierul-şcoală s-a asigurat o practică activă, prin împărţirea clasei în trei grupe. Acestea au executat prin rotaţie, la maşinile de bobinat, lucrări cuprinse în cadrul temei, grupate astfel: A) înnodarea firelor; folosirea nodului simplu, folosirea nodului dublu (al ţesătorului); exerciţii de înnodare în vederea formării deprinderilor practice pentru stabilirea continuităţii firului; B) aşezarea copsului de fus, conducerea firului prin dispozitivele de tensionare şi curăţire a firului, înfăşurarea firului de bobină, cuplarea bobinei prin intermediul furcii în scopul înfăşurării firului, decuplarea bobinei pentru schimbarea ei sau pentru legarea firului; C) organizarea locului de muncă la bobinat, sortarea tuburilor sau mosoarelor, marcarea lor pentru a fi folosite, sortarea bobinelor pline după calitate în vederea operaţiilor următoare din preparaţie-ţesătorie.

Demonstrînd cum se execută nodul, maistrul-instructor a accentuat asupra necesităţii de a se asigura continuitatea firului şi rezistenţa lui în timpul operaţiilor de trecere prin cocleţi şi spată, micşorarea numărului de ruperi la fiecare operaţie, ceea ce contribuie la creşterea productivităţii muncii şi la îmbunătăţirea calităţii ţesăturilor.

Urmărindu-se cum execută ucenicii nodul s-a constatat că la primele exerciţii elevii grupei I executau nodul simplu la mătase explicînd verbal fiecare mişcare efectuată practic: „În cazul nodului simplu ţin capetele celor două fire ce urmează a fi înnodate între degetul mare şi arătătorul de la mîna stîngă. Pe arătătorul de la mîna dreaptă formez o buclă... etc".

După cele trei lecţii din atelierul-şcoală, 96 la sută din elevii clasei experimentale au executat corect nodul simplu fără mişcări de prisos, dar destul de încet, datorită faptului că erau tentaţi să explice în timp ce executau.

Pentru formarea deprinderilor de executare rapidă a nodului s-a simţit nevoia de a repeta operaţia de mai multe ori, fapt care a fost posibil în instructajul din întreprindere unde, după un număr mai mare de exerciţii, elevii au renunţat la controlul verbal. În felul acesta mişcările lor au devenit treptat automate şi în acelaşi timp rapide, sigure, precise. A dispărut încordarea fizică şi psihică şi s-au eliminat timpii morţi în cadrul executării lucrării.

Mai dificil s-a desfăşurat instruirea elevilor asupra efectuării nodului ţesătorului, operaţie mai complexă şi de mai lungă durată, necesitînd pînă la automatizare un timp de exerciţii dublu faţă de cel necesitat de nodul simplu.

După două zile de exerciţii s-a constatat că numai 30 la sută din elevi reuşeau să execute nodul fără să explice verbal, 50 la sută se ajutau cu explicaţiile verbale pe care şi le-au însuşit corect în timpul demonstraţiei maistruhui-instructor, iar 20 la sută, deşi foloseau explicaţia verbală, greşeau. Dintre aceştia majoritatea executau corect mişcările pînă la un punct „critic", care necesita atenţie pentru reuşita operaţiei.

Pentru eliminarea greşelilor constatate, în lecţia următoare s-a organizat un instructaj corectiv cu aceşti elevi, subliniindu-se în ce anume a constat greşeala. S-au luat două fire care urmau să fie înnodate: un capăt cu mîna dreaptă şi celălalt cu mîna stîngă. S-au suprapus cele două capete astfel ca cel din mîna dreaptă să fie sub capătul din stînga. Cu mîna dreaptă s-a trecut firul din dreapta peste degetul mare de la mîna stîngă şi s-a format o buclă, după care maistrul-instructor a subliniat în ce constă greşeala: firul nu trebuia trecut sub cele două capete, aşa cum făceau unii elevi, ci numai pe sub primul capăt, aducîndu-se în unghiul format de cele două capete. Demonstraţia a fost repetată de 3-4 ori, după care li s-a cerut şi elevilor s-o execute o dată cu maistrul-instructor care explica procedeul, ei urmărindu-l prin executarea concomitentă a nodului.

La primul exerciţiu 4 elevi n-au terminat executarea nodului o dată cu instructorul. Ei au fost tentaţi să facă aceeaşi greşeală ca înainte. Sesizînd-o la timpul oportun s-au corectat, dar au rămas în urmă cu mişcările; după „punctul critic", mişcările au fost executate corect. La repetare toţi elevii au eliminat greşeala, iar nodurile au fost executate corect.

În următoarele trei lecţii din practica alternativă, care s-au desfăşurat în cadrul întreprinderii, elevii au fost repartizaţi să lucreze individual la cîte cinci bobine pe lîngă muncitorii fruntaşi din secţie.

Pe măsură ce elevii au repetat operaţiile privind executarea celor două noduri — atît în atelierul-şcoală cît şi în întreprindere, unde au lucrat efectiv la maşinile de bobinat — s-a remarcat o micşorare a timpului de efectuare a fiecărei operaţii. Timpul de executare a nodului simplu a scăzut, în raport cu numărul de exerciţii, de la 14 secunde în prima zi de practică la 5,3 secunde în ziua a 6-a de practică. La clasa de control, care a efectuat practica numai în atelierul-şcoală, timpul de executare a scăzut de la 16,3 secunde în prima zi la 9,3 secunde în ziua a 6-a. Pentru nodul ţesătorului la clasa experimentală timpul de execuţie a scăzut de la 20 secunde în ziua întîia de practică la 9.2 secunde în ziua a 6-a, iar la clasa de control de la 21,3 secunde la 14.6 secunde.

Operaţia de înnodare a firelor nu se încheie o dată cu tema bobinatului. Ea continuă şi în următoarele teme din programa de instruire practică (răsucit, urzit, năvădit, canetat şi ţesut). Acest lucru ajută la dezvoltarea şi consolidarea deprinderilor practice de lucru, mai ales că în întreprindere, la instruirea practică alternativă, elevii lucrează efectiv la maşini, ceea ce contribuie la o scădere a curbei timpului de executare a nodurilor în raport cu numărul execuţiilor efectuate, ajungîndu-se ca în stadiul automatizării mişcărilor timpul de execuţie a nodului ţesătorului să se reducă la 1—1,5 secunde, ceea ce echivalează cu timpul de execuţie a nodului simplu.

În contact cu procesul tehnologic viu elevii îşi formează astfel deprinderi trainice de lucru, se ataşează mai mult de meserie, se formează la şcoala producţiei unor bunuri de înaltă calitate.

ING. MARGARETA BONTAŞ
cercetător principal la
Institutul de ştiinţe pedagogice

Predarea cunoştinţelor economice

În şcolile tehnice din sectoarele comerţ-finanţe-cooperaţie predarea noţiunilor de economie concretă urmăreşte nu numai înarmarea elevilor cu cunoştinţe temeinice despre principiile care conduc activitatea unităţilor economice socialiste, ci şi formarea unor deprinderi care să le permită a efectua diferitele lucrări scriptice legate de activitatea întreprinderilor şi instituţiilor unde vor munci. Această sarcină se realizează prin intermediul practicii care se desfăşoară în cadrul şcolii, în întreprinderi şi instituţii. În articolul de faţă mă voi ocupa exclusiv de modul cum se desfăşoară practica organizată în şcoală.

La lecţiile practice privind analiza activităţii economice a întreprinderilor, materialul didactic de bază îl constituie formularele tip pentru dările de seamă periodice, în special pentru cele anuale pe care le folosesc întreprinderile din ramura economică unde vor munci elevii după absolvire. Întrucît ei întocmesc astfel de dări de seamă la lecţiile de contabilitate, lucrările practice de analiză a activităţii economice a întreprinderilor pornesc de la o dare de seamă gata completată. Pentru a da elevilor posibilitatea să desfăşoare o muncă similară cu aceea pe care o vor efectua în producţie, noi căutăm ca exemplul luat să se bazeze pe situaţia reală dintr-o întreprindere. Ţinem seama întotdeauna de faptul că lucrările practice de analiză a activităţii economice a întreprinderilor dintr-o anumită ramură trebuie să fie neapărat înlănţuite între ele, să aibă un caracter monografic.

O eficacitate deosebită o au lucrările practice care îmbrăţişează toate disciplinele de specialitate. Astfel, dacă la contabilitate s-a întocmit darea de seamă pe baza monografiei contabile şi pe baza planului economic şi financiar care a fost alcătuit la disciplinele „organizarea şi planificarea întreprinderilor" şi „finanţele întreprinderilor" şi dacă elevii dispun de toate aceste monografii pentru aceleaşi întreprinderi, ei îşi vor putea forma deprinderi mult mai temeinice de analiză a activităţii economice.

Lucrările practice urmăresc şi scopuri didactice imediate, care converg în ultima analiză către acelaşi scop. Astfel, ele sînt menite să confirme generalizările la care s-a ajuns în lecţiile de comunicare şi verificare a cunoştinţelor şi să verifice în ce măsură ştiu elevii să folosească documentele, să aplice în practică cunoştinţele teoretice. Realizarea acestor sarcini este favorizată de faptul că elevii întîlnesc acum situaţii noi şi efectuează lucrări care nu reprezintă o simplă reproducere a demonstraţiei profesorului, ci pentru care sînt obligaţi să desprindă în mod independent anumite concluzii.

Iată cum organizez un ciclu de lecţii practice cu caracter monografic privind analiza activităţii economice a întreprinderilor industriale.

Principalul material didactic folosit în timpul acestor lecţii este darea de seamă anuală, care trebuie să cuprindă toate formularele specificate în instrucţiunile de întocmire a dărilor de seamă de acest fel. Şcolile tehnice de specialitate dispun de formulare de dări de seamă în cantităţi corespunzătoare numărului elevilor, aşa încît fiecare elev poate avea asupra lui tot materialul necesar.

Înainte de a începe monografia verific dacă fiecare elev a completat cu cifre toate formularele din darea de seamă. Dacă în şcoală s-a realizat o monografie complexă la celelalte discipline care privesc activitatea economică şi financiară a întreprinderilor („Organizarea şi planificarea întreprinderilor", „Finanţele întreprinderilor", „Contabilitate") analizez cu elevii activitatea economică a întreprinderilor industriale pe baza dării de seamă întocmite anterior, ceea ce lucrăm noi reprezentînd partea finală a monografiei generale. Dacă nu există încă o astfel de monografie pregătesc din timp o dare de seamă avînd la bază activitatea concretă a unei întreprinderi. În acest caz, înainte de începerea monografiei prevăd două-trei ore în care expun în faţa elevilor toate datele necesare orientării lor cu privire la obiectul şi rezultatele muncii desfăşurate în întreprinderea respectivă pe perioada considerată.

Pentru a realiza un tot unitar în cadrul lecţiilor de aplicaţii practice cu caracter monografic, după terminarea tuturor analizelor propuse consacru două ore sau chiar mai mult în scopul întocmirii procesului-verbal de analiză, în care elevii trebuie să treacă toate constatările lor şi să facă propunerile corespunzătoare comportîndu-se ca membrii unui organ de control.

Valabilitatea concluziilor finale desprinse de elevi constituie pentru profesor un indiciu al gradului în care ei şi-au însuşit cunoştinţele. Pentru elevii înşişi ea este un deosebit element stimulativ. Desigur însă că pentru a ajunge la asemenea rezultate pozitive fiecare lecţie practică trebuie pregătită minuţios şi temeinic, în toate momentele ei.

PROF. ELENA BĂRĂNESCU
Şcoala tehnică financiară
din Bucureşti

La Palatul culturii din Brăila funcționează începînd din acest an pentru școlarii mici, o nouă și spațioasă sală de lectură

Să-i educăm pe elevi în spiritul economisirii

În școlile noastre se desfășoară larg munca de educare a elevilor în spiritul grijii față de bunurile obștești și personale, în spiritul economisirii. În această muncă se încadrează și străduința cadrelor didactice de a crea la copii obișnuința de a-și strînge micile lor economii pe librete C.E.C.

Acțiunea de economisire prin C.E.C. desfășurată în școli nu este un scop în sine, ci are o importanță deosebită din punct de vedere educativ, întrucît contribuie la dezvoltarea spiritului de economie și prevedere gospodărească al copiilor, la creșterea simțului lor de răspundere față de familie și societate. Rezultatele ei depind însă de felul cum o organizează și o conduc profesorii, diriginții, învățătorii.

Efectul educativ al acțiunii de economisire în școli crește atunci cînd ea se desfășoară în vederea atingerii unui scop precis, a realizării unei perspective atrăgătoare. Un asemenea scop, o asemenea perspectivă o constituie în multe școli excursiile. Se știe ce amploare au luat în ultimul an excursiile școlare. Multe din ele au fost realizate tocmai cu ajutorul economiilor făcute în tot cursul anului de către elevii care doreau să-și cunoască țara. La școala din comuna Loman, raionul Sebeș, de exemplu, a existat încă din anii trecuți un plan de perspectivă în ceea ce privește organizarea excursiilor Un obiectiv important al planului era și acela de a lărgi sfera depunătorilor pe librete C.E.C., în vederea asigurării unei părți din costul excursiilor. Asemenea planuri au existat și în multe alte școli.

Dar nu numai excursia poate constitui un obiectiv care să mobilizeze masa elevilor la acțiunea de economisire. Procurarea echipamentului sportiv, a abonamentelor pentru spectacole, îndeplinirea unor dorințe personale ca procurarea unei biciclete, a unui instrument muzical, a unui aparat fotografic etc. pot constitui de asemenea obiective care să-i mobilizeze pe elevi în acțiunea de economisire a banilor prin intermediul C.E.C.-ului.

Popularizînd ideea economiilor cadrele didactice trebuie să sublinieze caracterul patriotic al acțiunii de economisire prin C.E.C. explicînd elevilor că, atîta timp cît se află în păstrare la casele de economii, sumele strînse de ei, oricît de mici ar fi, contribuie la dezvoltarea economiei noastre naționale. Astfel de explicații îi fac pe elevi să participe la acțiunea de economisire a banilor din convingere, din dorința de a fi și în acest mod folositori patriei noastre socialiste.

La fel ca în alți ani, și în anul acesta va avea loc între 23 și 30 noiembrie „Săptămîna Economiei", în cadrul căreia se vor organiza diverse acțiuni de popularizare, manifestări artistice, concursuri „Cine știe cîștigă" și „Drumeții veseli", conferințe, consfătuiri etc. Asemenea manifestări vor avea loc și în școli. Este de dorit ca învățătorii și profesorii să le folosească în vederea întăririi muncii lor de educare a elevilor în spiritul economisirii.

După cum se știe, în scopul stimulării acțiunii de educare a elevilor în spiritul economiei și al deprinderii de a economisi prin C.E.C., Casa de Economii și Consemnațiuni a R.P.R. și Ministerul Învățămîntului și Culturii au hotărît să acorde premii școlilor care s-au evidențiat în această acțiune. Premiile vor fi acordate în cadrul „Săptămînii Economiei" acelor școli care au obținut rezultate însemnate în educarea elevilor în spiritul economisirii, în creșterea numărului de depunători activi din rîndurile elevilor în perioada 1 ianuarie-30 noiembrie 1961. Tot în cadrul „Săptămînii Economiei" cadrele didactice fruntașe în această acțiune vor primi distincția „Fruntaș în acțiunea de economisire".

Folosind o gamă variată de mijloace — gazetele de perete, orele de dirigenție, programele artistice, convorbirile etc. cadrele didactice au datoria de a intensifica munca de educare a elevilor în spiritul economisirii banilor prin intermediul C.E.C.-ului. În „Săptămîna economiei" această acțiune va avea un caracter de campanie. Este necesar însă ca ea să se desfășoare permanent, în tot timpul anului școlar, aducînd o contribuție tot mai însemnată la pregătirea elevilor pentru viață.

Pe marginea unor inițiative

Se știe că eficiența orelor de dirigenție depinde nu numai de tematica lor, ci și de mijloacele care se folosesc în tratarea temelor. De aceea, mulți profesori diriginți se străduiesc să dea orelor de dirigenție o formă cît mai atractivă, cît mai variată. Iată cîteva exemple.

Urmărind să vorbească elevilor despre lupta revoluționară a clasei muncitoare, diriginta uneia din clasele a XI-a ale Școlii medii nr. 24 din București le-a prezentat, într-o oră de dirigenție, istoricul unor cîntece revoluționare. Prezentarea plină de conținut a istoriei unor asemenea cîntece a evocat condițiile extrem de grele în care clasa muncitoare și-a desfășurat lupta, a scos în evidență dîrzenia, abnegația, patriotismul și umanismul comuniștilor.

Dirigintele clasei a VIII-a de la Școala medie din Urziceni a căutat să creeze încă de la începutul anului școlar un climat prielnic învățăturii, întăririi disciplinei, formării unei opinii colective a clasei. El n-a recurs însă la simple discuții, ci a căutat o formă mai vie de influențare a elevilor. Anume, a invitat la ora de dirigenție foști elevi ai școlii, în prezent studenți la diverse facultăți, care au împărtășit elevilor din experiența lor, le-au vorbit despre greșelile pe care le-au săvîrșit în școala medie și care i-au împiedicat mai tîrziu în studiu, în muncă, astfel încît colegii lor mai tineri să le poată evita.

Dar nu întotdeauna căutările noastre își găsesc răspunsurile cele mai potrivite. Nu toate inițiativele sînt valoroase, sînt oportune. Iată un exemplu în această privință. Dorința de a da orelor de dirigenție o formă cît mai interesantă, în vederea ridicării eficienței lor, i-a făcut pe diriginții de la Școala medie nr. 3 din Sibiu să organizeze ore de dirigenție la care să participe atît elevii de la cursul de zi cît și cei de la cursul seral.

Cu ajutorul celor relatate de tov. Ilie Gavrilă, directorul secției serale a Școlii medii nr. 3 din Sibiu, să urmărim cum se desfășoară asemenea ore de dirigenție comune și să încercăm să intuim eficiența lor, avantajele și dezavantajele lor.

Iată, de pildă, activitatea la care au participat elevii clasei a VIII-a „E" de la cursul de zi și cei din clasa a XI-a „B" de la cursul seral și care s-a desfășurat în două etape. Tema discutată a fost „Cunoașterea realizărilor regimului democrat-popular". În prima etapă, care a avut loc în incinta școlii, elevii de la cursul de zi au dat exemple privind realizările obținute în anii puterii populare în oraș, iar cei de la cursul seral privind realizările din industrie, din fabrica unde lucrează. În a doua etapă elevii cursului de zi au vizitat pe elevii cursului seral la locul lor de muncă.

Să mai luăm ca exemplu o oră de dirigenție de același fel. De data aceasta, o oră în care a fost tratată o temă privind istoria partidului nostru și la care au participat elevii claselor a IX-a de la cursul de zi și de la cursul seral. Membrii de partid, utemiștii din rîndul muncitorilor-elevi au evocat momente importante din lupta partidului pentru o viață mai bună, au trecut în revistă marile realizări dobîndite în țara noastră, sub conducerea partidului, în opera de construire a socialismului. Un muncitor le-a povestit elevilor aspecte din viața sa de ucenic în regimul trecut, scoțînd în evidență condițiile grele în care a fost nevoit să învețe meseria.

Ore de dirigenție comune se organizează la Școala medie nr. 3 din Sibiu și în scopul popularizării metodelor de muncă folosite de cei mai buni elevi, fruntași la învățătură și în producție. O asemenea oră s-a desfășurat cu elevii claselor a IX-a „C" de la cursul de zi și a IX-a „B" de la cursul seral. Un elev de la zi și un elev de la seral au ținut cîte un referat pe tema „Cum îmi organizez și cum îmi folosesc timpul liber pentru studii". Cu această ocazie au fost criticați aspru acei elevi de la zi care nu-și fac datoria, care dau dovadă de neglijențe.

Din succinta relatare a unor ore de dirigenție la care au participat elevii de la cursul de zi și elevii de la cursul seral ne putem da seama că rezultatele pozitive se rezumă, în fond, la rezultatele pe care le obținem atunci cînd organizăm obișnuitele întîlniri între elevi și muncitori, cu atît mai mult atunci cînd muncitorii sînt și ei elevi. Asemenea acțiuni contribuie la educarea elevilor de la cursurile de zi în spiritul dragostei față de muncă, trezind la ei dorința de a deveni constructori ai vieții noi. Experiența de viață a muncitorilor-elevi îi face pe elevii de la zi să înțeleagă mai bine legătura strînsă între învățătură și muncă. Elevii iau cunoștință de combativitatea, disciplina, perseverența, abnegația, de care dau dovadă tinerii constructori ai socialismului. Și acest lucru este deosebit de educativ.

Pornind probabil de la aceste rezultate pozitive, cadrele didactice ale Școlii medii nr. 3 din Sibiu au hotărît ca în acest an școlar să extindă organizarea orelor de dirigenție comune. Au omis însă un singur lucru : să-și pună întrebarea în ce măsură folosesc ele elevilor de la cursul seral. Punîndu-și o asemenea întrebare și analizînd și rezultatele obținute în acest sens, ar fi ajuns la concluzia că orele comune nu vin, în primul rînd, în ajutorul elevilor de la seral. Ele nu sînt altceva decît întîlniri între elevii de la zi și muncitorii-elevi. Oricît s-ar strădui diriginții, asemenea ore comune, în care se discută cu o masă neomogenă de elevi, cu diferențe mari în ceea ce privește vîrsta, pregătirea și preocupările zilnice, nu pot să-și atingă pe deplin scopul. Nu este oare aceasta o irosire a orelor de dirigenție de la cursul seral ? Fără îndoială că da. În acest fel îi privăm pe muncitorii-elevi de ajutorul pe care-l pot primi la o oră de dirigenție unde, ținînd seama de specificul muncii lor, putem discuta cu ei probleme privind metodele de studiu individual, probleme de viață etc.

Și mai este încă ceva : După cum am văzut, cadrele didactice au pus în discuție și unele probleme legate de organizarea studiului individual al elevilor, de folosirea timpului liber etc. Or, este știut că munca la seral își are particularitățile ei. Metodele folosite atît în predare cît și în însușirea materiei de către elevi sînt mult deosebite. Poate fi eficient un schimb de experiență între două colective cu asemenea deosebiri evidente ? Desigur că nu. Că profesorii nu au ținut seama de particularitățile elevilor rezultă și din faptul că ei au organizat ore comune și între elevii din ani de studiu diferiți.

Desigur, școala poate organiza întîlniri între elevii de la zi și cei de la seral, chiar într-o oră de dirigenție, în care elevii de la zi să afle despre munca entuziastă a colegilor lor din producție. Dar nu este bine ca asemenea întîlniri să se repete periodic, transformîndu-se în ore de dirigenție comune.

Este îmbucurător faptul că diriginții, conducerile școlilor se preocupă să asigure orelor de dirigenție un aspect cît mai atractiv, că dovedesc inițiativă în această direcție. Astfel de căutări trebuiesc susținute, încurajate. În același timp trebuie manifestată multă grijă ca inițiativele să fie îndreptate pe un făgaș bun, așa ca să contribuie la tot mai rodnica desfășurare a muncii instructiv-educative.

B. MOLDOVAN

ELEVUL MEU SCRIE POEZII

Cînd l-a surprins prima oară scriind versuri în ora de gramatică, profesorul de limba română l-a mustrat :

— Foarte frumos că ești poet, dar la ore trebuie să fii atent !

Peste două zile, la gazeta de perete apărea o poezie intitulată „Profesorul nostru" :

Ca un nimb de-nțelepciune
Fruntea lui blajină pare...

Nu mult după aceasta, cînd s-a discutat la o ședință a profesorilor noul program artistic pregătit de pionieri și elevii mai mari, profesorul își scoase ochelarii și, privindu-i pe toate părțile cu un gest care-i plăcea, spuse :

— Elevul meu Andrei Nicolaescu scrie poezii. Cred că ar putea recita la serbare una din lucrările sale...

După discuție îl chemă pe Andrei.

— Cu toate că ai început printr-un act de indisciplină, iar notele tale la limba română nu sînt strălucite, îți ofer prilejul să reciți una din poeziile tale.

Peste două săptămîni, profesorul privea spectacolul din primul rînd de scaune al sălii festive. Deodată, pe scenă urcă Andrei. Încremenind într-o poză agresivă, aștepță să fie liniște. Și atunci făcu să explodeze primele cuvinte ale poeziei sale :

Ca un nimb ! ! !

Profesorului poezia i se păru mult mai desăvîrșită decît data trecută. Aplauzele îi dădură senzația că el însuși se află pe scenă.

A doua zi sosi la școală devreme, cu o expresie de om de acțiune.

— Andrei să vină la mine — ceru el elevului de serviciu.

Cînd poetul se prezentă, profesorul completa pe un plic adresa unei mari reviste literare din Capitală.

— Unde-i poezia ? O trimitem la...

Începură să aștepte răspunsul. Două luni de zile, înainte de a-și începe ora, profesorul întreba :

— Andrei, ai primit ceva ?

— Încă nu, tovarășe profesor.

— Hm... Nu se poate să mai întîrzie. Dar tu nu dezarma. Perseverează !

Andrei persevera. Scria mult, împărțindu-și scrierile colegilor, bombardînd cu ele gazeta de perete și trimițîndule revistelor pentru copii. Curînd observă că, dacă în cursul unei ore de română avea o mină preocupată și visătoare, dacă după o privire vagă în spațiu se apleca asupra caietului cu o expresie cît mai incertă, putea fi sigur că nu va fi ascultat.

La sfîrșitul unei ore, profesorul îi spuse în treacăt :

— Nu ai notă la oral, Andrei. Să știi că data viitoare te ascult...

Într-o seară, la ușa profesorului sună poetul. Arăta descumpănit. Ținea în mînă o scrisoare. Strigă :

— Citiți și dumnevoastră ! Ce-o să mă fac ? Cum mai merg eu la școală ? !

Scrisoarea redacției era severă, nega existența talentului și sublinia destul de numeroase greșeli de limbă

— Perseverează... îngăimă profesorul.

— Am perseverat — se plînse Andrei. Și ce s-a ales din asta ?

După ce-l liniști pe băiat, simțindu-se cît se poate de prost, profesorul luă din nou în mînă poezia pe care tronau sublinieri cu roșu ce nu-i aparțineau. O citi. Și, de data aceasta, observă că e goală de orice vibrație, că n-are nimic din frumusețea interioară a poeziei. Mai mult, văzu cu cîtă stridență era făcut totul ca să-l flateze.

Cînd se discută în consiliul pedagogic cazul elevului Andrei Nicolaescu la care se înregistra o vertiginoasă scădere a interesului pentru învățătură, profesorul se recunoscu vinovat în calitatea lui de educator.

Luă cuvîntul și un coleg.

— Să fiu iertat că simplific — spuse acesta. Dar toate cele petrecute cu Andrei ar fi fost mai puțin dureroase dacă lucrărilor sale li s-ar fi aplicat criteriile de exigență obișnuite față de poezie. Elevii mei aveau obiceiul să trimită spre publicare tot felul de opere rimate sau nu. Cînd mi-am dat seama, am cerut să le văd. Nici una din lucrări nu avea calitățile cerute. A trebuit să-i conving pe copii de aceasta. Am făcut aproape un cenaclu. Dar au înțeles. În momentul de față urmăresc în mod deosebit doi elevi ale căror încercări promit într-adevăr. Rezist însă ispitei de a trimite spre publicare aceste lucrări, semnificative doar pentru viitorul lor. Cred că-mi vor fi recunoscători cîndva că i-am împiedicat să devină niște efemeri copii minune.

Mai ales dacă vor fi poeți...

HORIA ARAMĂ

De peste hotare

Una din brigăzile culturale ale tinerilor din Cuba care a repurtat succese deosebite în acțiunea de lichidare a analfabetismului

Cuba

Alfabetizarea se apropie de sfîrșit

La Melena del Sur (provincia Havana) a avut loc un mare miting cu prilejul încheierii acțiunii de alfabetizare în districtul municipal Melena del Sur, care a devenit prima regiune din Cuba complet alfabetizată.

Luînd cuvîntul cu acest prilej, primul ministru al Cubei, Fidel Castro, a declarat că procesul de alfabetizare a întregii populații a Cubei urmează să se încheie pînă la 20 decembrie.

S. U. A.

„Vrem bani pentru școli"

Zilele trecute, în fața clădirii cancelariei lui Nelson Rockefeller, guvernatorul statului New-York și autorul programului construcției de adăposturi împotriva depunerilor radioactive, a avut loc o demonstrație de protest împotriva psihozei războiului. Demonstranții, care au manifestat timp de două ore, au purtat pancarte pe care sta scris: „În loc de adăposturi vrem bani pentru școli".

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

Abonați-vă la

„Gazeta Învățămîntului"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul seral și din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

R. D. Vietnam

Cursuri serale pentru muncitori

Pe șantierul de construcții al Centrului siderurgic din Thai Nguyen s-au deschis 369 cursuri serale de învățămînt cu ciclurile I, II și III. Cursurile cuprind circa 14.000 de muncitori și salariați.

În același timp, au fost înființate clase speciale în care 3.000 de muncitori urmează studiile pregătitoare pentru intrarea în școlile tehnice de siderurgie, de mineralogie, de electricitate și de construcții mecanice.

Pregătirea multilaterală, culturală, tehnică și științifică a muncitorilor viitorului Combinat Siderurgic din Thai Nguyen constituie o chezășie prețioasă a aplicării pe scară largă a celei mai moderne tehnici și tehnologii de producție în cadrul acestui mare obiectiv al industriei din R. D. Vietnam.

Acțiuni ale oamenilor școlii din țările coloniale și dependente

Pe măsură ce se apropie data celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial, care va avea loc la Moscova între 4 și 16 decembrie 1961, masele largi de membri de sindicat din întreaga lume intensifică lupta pentru drepturi, democrație, pace, independență națională și un trai mai bun.

În țările coloniale și dependente această luptă capătă un caracter tot mai ascuțit, mișcarea sindicală progresistă situîndu-se în primele rînduri ale forțelor patriotice. Un aport esențial îl aduc la această luptă sindicatele lucrătorilor din învățămînt, cadrele didactice progresiste, care se află întotdeauna alături de forțele patriotice naționale antiimperialiste. Ideile nobile ale păcii și progresului atrag ca un magnet conștiința intelectualității progresiste din toate țările coloniale și dependente.

Agenția „France Presse" relata recent că învățătorii și profesorii algerieni se alătură adesea marilor manifestații împotriva colonialismului francez. Într-o declarație oficială guvernul provizoriu al Republicii Algeria a salutat marea demonstrație patriotică a corpului didactic musulman, care ia parte la lupta anticolonialistă a întregului popor.

În Kenya și Uganda, colonii engleze, funcționează în total 1.000 de cadre didactice băștinașe. Cu toții sînt trecuți în evidența poliției coloniale engleze ca fiind vinovați de „convingeri cu totul inadmisibile pentru cei cu funcții de stat", după cum scria alarmat ziarul „Nairobi Times" din Kenya. Pentru acest ziar, ca și pentru poliția colonială engleză, convingerile progresiste sînt „cu totul inadmisibile".

Se întărește necontenit lupta cadrelor didactice progresiste din America Latină. „Sîntem mîndri, că oamenii de cultură din țările Americii Latine n-au lipsit niciodată de pe baricadele luptei antiimperialiste — declara la un miting ținut la Havana învățătorul dominican Sorero Bonifacio. Cînd străzile orașelor latino-americane sînt împînzite de demonstranți, a continuat el, în coloanele compacte manifestează și studenții, învățătorii, profesorii. Noi, intelectualitatea, cadrele didactice latino-americane, înțelegem că adevărata independență națională nu vine de la Washington. Ea poate fi obținută urmînd pilda luptei eroice, luptînd împreună cu întregul popor".

Întors în Republica Dominicană, Sorero Bonifacio a fost prins de zbirii regimului dictatorial și azvîrlit în temniță.

Se știe că în țările latino-americane, guvernate de cozile de topor ale imperialiștilor americani, stăpînirea nu face casă bună cu știința și cultura. Învățătorii și profesorii șomează, iar atunci cînd încearcă să protesteze iau drumul temnițelor. Așa se întîmplă în Guatemala, Honduras, Peru, Chile, Nicaragua, Venezuela, Republica Dominicană, Salvador. Agenția

În întîmpinarea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

„Prensa Latina" comunica că în aceste țări sute și sute de lucrători din învățămînt sînt schingiuiți sălbatic în temnițe și lagăre de concentrare.

Richard Stone, redactor al agenției americane de presă U.P.I., relata un fapt semnificativ văzut la o manifestație antiimperialistă la Buenos Aires (Argentina). „Nu pot să înțeleg — scria Stone — cum profesorii care asaltau ambasada americană în timpul evenimentelor din Cuba (este vorba de eșuata invazie în Cuba pusă la cale de S.U.A. — n.r.) au uitat că și-au luat multe diplome în S.U.A.".

Răspunzînd celor scrise de Stone, profesorul argentinian Alvarez Curadero a declarat la un miting studențesc: „Numai alături de popor este menirea noastră, căci turnul de cristal pe care ni-l vîntură domnii din nord este acum de domeniul trecutului. Știința și cultura trebuie răspîndite în mase și noi nu putem merge decît în pas cu ele, în pas cu conștiința noastră de luptători pentru democrație și progres"....

Zilele trecute, cînd la ordinul Washingtonului guvernul Venezuelei a rupt relațiile cu Cuba, în rîndurile demonstranților care protestau pe străzile din Caracas se numărau mii de cadre didactice și studenți, astfel încît școlile și universitatea au fost închise cîteva zile.

Nenumărate fapte de patriotism se înscriu în istoria luptei duse alături de popor de către tînăra intelectualitate progresistă din țările coloniale și dependente. Iată un alt exemplu: Căpitanul Galvao, temerarul luptător care a capturat nava „Santa Maria", declara recent că în Angola cadrele de instructori din armata de eliberare națională sînt în mare număr studenți și învățători care înțeleg că prima datorie este acum sporirea numărului celor ce luptă cu arma în mînă.

Luna trecută în cadrul unei conferințe sindicale ținute la Bruxelles de către C.I.S.L. (Confederația internațională a sindicatelor așazise libere) unul din rapoarte sublinia că C.I.S.L. își pierde tot mai mult prestigiul în rîndurile sindicatelor lucrătorilor din învățămînt din țările dependente și coloniale. Raportul arăta că în Filipine, Irak, Tailanda, Africa de Sud, America Latină, Pakistan sindicatele de educatori sprijină larg grevele muncitorilor și sînt sprijinite la rîndul lor de aceștia. De pildă, în Iran, după ce 47 de învățători progresiști au fost arestați, muncitorii și funcționarii au declarat mereu, timp de 6 zile, greve de scurtă durată, pînă cînd cei întemnițați au fost puși în libertate. În Filipine șapte profesori au fost arestați pentru că au participat la întocmirea și tipărirea manifestelor pentru o grevă muncitorească națională. Greva a avut loc, iar unul din principalele ei obiective a devenit eliberarea celor șapte profesori.

Liderii C.I.S.L. se văicăresc zadarnic, căci cadrele didactice de formație nouă nu pot sta deoparte atunci cînd sînt în joc idealurile nobile ale progresului, atunci cînd lupta antiimperialistă se identifică cu năzuințele lor propril, cu năzuințele popoarelor din rîndul cărora s-au ridicat și împreună cu care sînt hotărîte să pășească pe căile libertății și independenței naționale depline.

I. MĂRGINEANU

Mihail Vasilievici Lomonosov

Puțini din oamenii mari pe care i-a dat omenirea s-ar putea compara cu Lomonosov în ce privește multilateralitatea preocupărilor: „Reunind o neobișnuită putere de voință cu o neobișnuită putere de înțelegere — scria Pușkin — Lomonosov a îmbrățișat toate ramurile culturii... Istoric, lingvist, fizician, chimist, mineralog, pictor și poet, el a cercetat și a pătruns totul".

Născut la 19 noiembrie 1711, într-o mică localitate din nordul îndepărtat al Rusiei, în casa unui pescar, Lomonosov își însușește primele elemente ale învățăturii în satul său natal. La 19 ani pleacă pe jos la Moscova spre a-și consacra viața științei și culturii. Studiază la Moscova, la Kiev și Petersburg, apoi în străinătate. Întors în patrie devine în anul 1745 primul profesor rus de chimie.

Drumul lui Lomonosov ca pionier al științei și culturii ruse a fost greu. Avînd de înfruntat nenumărate obstacole, atît în sînul Academiei, unde lupta împotriva grupului de profesori străini care frînau progresul științei rusești, ca și împotriva scolasticii și rutinei din știință și învățămînt, el se afirmă curînd ca o personalitate puternică, cu vederi largi și mari posibilități de creație, încălzit de un fierbinte patriotism.

Lui Lomonosov îi revine prioritatea descoperirii legii conservării materiei și mișcării, pe care o fundamentează teoretic și practic. Tot el este întemeietorul atomisticii chimice, care dezvăluie structura atomo-moleculară a materiei. Lomonosov a pus de asemenea bazele unei științe cu totul noi — chimia fizică. Același spirit inovator îl manifestă în lucrările sale de ideologie, mineralogie, meteorologie, astronomie. Originalitatea și profunzimea gîndirii sale științifice i-au permis să îmbogățească ramuri ale cunoașterii umane cu descoperiri care au depășit cu mult epoca sa.

În domeniul filozofiei Lomonosov a fost un materialist militant. Combătînd concepțiile idealiste, el susținea consecvent materialitatea lumii, pe care o considera în permanentă transformare și dezvoltare. El socotea, de asemenea, că izvorul cunoașterii este lumea exterioară, combătînd teoria „ideilor înnăscute", ca și cea a „experienței interne". Ca fiu al secolului său Lomonosov n-a depășit totuși pozițiile materialismului mecanicist. Dar gîndirea sa materialistă reprezintă o piatră de hotar în dezvoltarea filozofiei și științei ruse progresiste.

De numele lui Lomonosov este legată și formarea limbii literare ruse. „Literatura noastră — scria Belinski — începe cu Lomonosov..." Prin poeziile sale, Lomonosov chema la dezvoltarea științei și artei naționale și la răspîndirea culturii în rîndurile poporului. Mare prețuitor al limbii materne, nu numai ca poet, dar și ca filolog, Lomonosov a creat prima gramatică rusă folosind graiul viu al poporului. A devenit proverbială caracterizarea plină de imagini pe care a făcut-o Lomonosov limbii ruse: „Împăratul Carol Quintul spunea că se cuvine a vorbi cu dumnezeu în limba spaniolă, cu prietenii în limba franceză, cu dușmanii în limba germană și cu sexul feminin în limba italiană. Dar dacă el ar fi cunoscut și limba rusă, ar fi adăugat de bunăseamă că ar trebui vorbit în această limbă cu toți cei de mai sus. El ar fi găsit în ea splendoarea limbii spaniole, vioiciunea limbii franceze, tăria limbii germane, duioșia limbii italiene...".

Marele învățat a fost în același timp un reprezentant de seamă al curentului democratic în dezvoltarea învățămîntului și școlii. El considera culturalizarea maselor populare drept o condiție importantă pentru lichidarea înapoierii culturale și economice din Rusia. Subliniind dreptul fiecărui copil la învățătură, indiferent de originea sa socială, marele cărturar a cerut în același timp stăpînirii imperiale să creeze cît mai multe școli în limba rusă, accesibile poporului. Subliniind importanța dezvoltării gîndirii elevilor, Lomonosov a luptat împotriva scolasticii și a formalismului, arătînd necesitatea de a se folosi metodele intuiției, experiențele în procesul de învățămînt. El a acordat o mare atenție problemelor muncii educative, arătînd că școala trebuie să-i formeze pe elevi în spiritul bunelor deprinderi și să-i obișnuiască cu munca.

Un loc important în scrierile lui Lomonosov referitoare la învățămînt îl ocupă educatorul. El arăta că autoritatea acestuia se realizează „...nu numai prin cuvinte de învățătură, dar și prin faptele și exemplul bun dat elevilor".

Activitatea multilaterală a lui M. V. Lomonosov, viața sa de luptă pentru ridicarea poporului prin știință și cultură constituie un exemplu minunat de pasiune pentru știință, de luptă pentru progresul poporului.

IOSIF ANTOHI
și
EMIL DOMOCOȘ

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.00.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 636 | vineri 24 noiembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

EDUCAȚIE PRIN MUNCĂ

Munca! Prin conținutul lui atît de bogat în semnificații, prin rezonanța lui profundă, acest cuvînt trezește respect, dragoste și admirație. În perspectiva marilor cuceriri ale anilor puterii populare, apare ca o amintire din vremi de mult apuse imaginea unei lumi în care munca pentru folosul altora era impusă celor sărmani și asupriți, iar trîndăvia era ridicată la rangul de virtute. Și totuși, o astfel de lume a existat și, din păcate, se mai menține pe o parte a globului.

Viața noastră nouă este așezată pe temelia solidă a muncii eliberate de exploatare. Cuvîntul de ordine al societății noastre socialiste este „de la fiecare după capacitatea sa, fiecăruia după munca sa". Iar în zorii unui viitor apropiat întrezărim cu certitudine ziua în care munca, devenită o chestiune de onoare a fiecărui cetățean, va asigura îndestularea după necesități a întregii societăți. De aceea, pregătirea prin muncă și pentru muncă a tinerei generații este o sarcină de mare importanță a școlii noastre. Aceasta înseamnă a insufla tineretului dragoste și stimă față de muncă, față de cei ce muncesc, a le forma elevilor priceperi și deprinderi practice de muncă, a-i învăța să dea o înaltă apreciere muncii fizice și intelectuale, a le trezi dorința să participe direct la efortul comun al oamenilor muncii din patria noastră, pentru un viitor luminos și fericit.

În activitatea colectivă pe care o desfășoară în clasă și în laborator, în atelier și pe terenul școlar, în întreprinderi și pe ogoarele gospodăriilor agricole socialiste, în acțiunile de autodeservire și în acțiunile de folos social, elevii își formează și își dezvoltă, sub conducerea profesorilor, trăsăturile morale ale omului nou, sînt educați în spiritul colaborării și al ajutorului reciproc tovărășesc. Munca îi învață să prețuiască valorile materiale și spirituale, îi deprinde să urască lenea.

Educația prin muncă și pentru muncă începe bineînțeles încă înainte de intrarea copiilor în școală, atît timp cît se află în familie și la grădiniță. Dar ea capătă un caracter mai sistematic, o dată cu începerea activității școlare. În această etapă, cînd regimul zilnic al copilului devine mult mai ordonat, cînd activitatea în colectiv îi pune probleme noi și îi oferă noi posibilități de rezolvare a acestora, rolul hotărîtor în educarea prin muncă și pentru muncă începe să-l capete pedagogul. Evident că principalul mijloc pe care îl folosește acesta în primele clase este învățătura.

În clasele mai mari ale școlii conținutul educației prin muncă și pentru muncă se îmbogățește mult și în același timp devin tot mai variate formele folosite în acest scop. În munca lor din școală, în vizitele și excursiile pe care le fac în întreprinderi sau în unități agricole socialiste, elevii văd muncitori lucrînd cu pasiune și perseverență, iau contact cu aparate, dispozitive, scule sau mașini-unelte folosite în producție, își dau seama că pînă acum i-au privit pe cei mari numai sub aspectul în care li se înfățișau acasă, în timpul odihnei și, înțelegînd că părinții și frații lor sînt de fapt creatorii bunurilor materiale și spirituale ale societății, devin tot mai interesați de munca pe care o depun aceștia în producție. Totodată ei înșiși trebuie acum să facă față unor cerințe sporite. Iată dar condiții pentru a amplifica, pentru a îmbogăți educația prin muncă și pentru muncă. Dacă noi, profesorii, știm s-o orientăm în mod just, atunci elevii se deprind să muncească susținut, ritmic, să fie mai exigenți față de munca lor și a celor din jur.

O nouă etapă a educației prin muncă și pentru muncă începe o dată cu intrarea elevilor în școlile medii sau profesionale, o dată deci cu participarea lor directă la procesul de producție. Este o etapă hotărîtoare care îi pregătește pe tineri nemijlocit pentru munca în colectivele din fabrici și de pe ogoare, în echipe, în brigăzi etc. Tocmai în această etapă elevii devin maturi din punct de vedere moral, iar elementul de bază în formarea acestei maturități îl formează convingerea că munca este necesară pentru fiecare om în parte și pentru întreaga societate. Învățătura singură nu poate forma această convingere, pentru că ea este mai ales un proces de percepere, de însușire a cunoștințelor. Numai atunci cînd elevii sînt incluși în viața unui adevărat colectiv de muncă, cînd dobîndesc experiența activității constructive, își formează convingeri ferme, care nu se vor clinti niciodată, despre necesitatea muncii pentru satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor, despre frumusețea, despre noblețea muncii puse în slujba societății. Dragostea pentru muncă se naște și se întărește numai în procesul muncii.

Și mai este de relevat aici încă un aspect, cu influențe hotărîtoare pentru viața de mai tîrziu a tinerilor pe care îi educăm azi în școli. Este știută importanța pe care o are, în desfășurarea întregii activități a omului în societate alegerea unei profesiuni corespunzătoare înclinațiilor, vocației sale. Dar aceasta implică în primul rînd o atracție interioară spre muncă. Chemarea, vocația apar și ele numai în procesul muncii.

Munca trebuie să capete în școală o astfel de prețuire încît una din cele mai eficiente și dureroase măsuri de sancționare a unui elev să constea în a-l priva de îndeplinirea unor obligații obștești, în a-i lua dreptul de a participa la diferite munci sociale. Și ea poate ajunge la o asemenea prețuire dacă noi, cei care îndrumăm tineretul, vom ști să folosim cu pricepere, cu măiestrie, mijloacele atît de largi și de variate pe care organizarea de astăzi a școlii, organizarea întregii noastre societăți ni le pun la îndemînă. Căci a munci este legea de bază a societății noastre.

Oaspeți dragi

Grupul școlar de construcții și Școala de meserii-confecții și gospodărie din Capitală au primit recent oaspeți pe care i-au întîmpinat cu multă dragoste. În mijlocul elevilor și cadrelor didactice din aceste școli și-au petrecut cîteva ceasuri membrii delegației de lucrători din sistemul școlilor profesionale și tehnice al Uniunii Sovietice venită să cunoască activitatea școlilor profesionale și tehnice din țara noastră. Delegația e formată din Serghei Konstantinovici Karțev, director general adjunct al Direcției învățămîntului profesional și tehnic din R.S.F.S.R. Nikolai Efimovici Haldin, directorul Direcției învățămîntului profesional și tehnic din R.S.S. Bielorusă și Vasili Afanasievici Cerniak, director al unei școli de mecanizare a agriculturii din R.S.S. Urcaineană.

Oaspeții sovietici au vizitat cabinetele și laboratoarele școlilor, au putut urmări felul cum se desfășoară practica elevilor, s-au întreținut cu profesorii și maiștrii-instructori asupra problemelor muncii instructiv-educative, au relatat unele aspecte ale experienței școlilor profesionale și tehnice din Uniunea Sovietică.

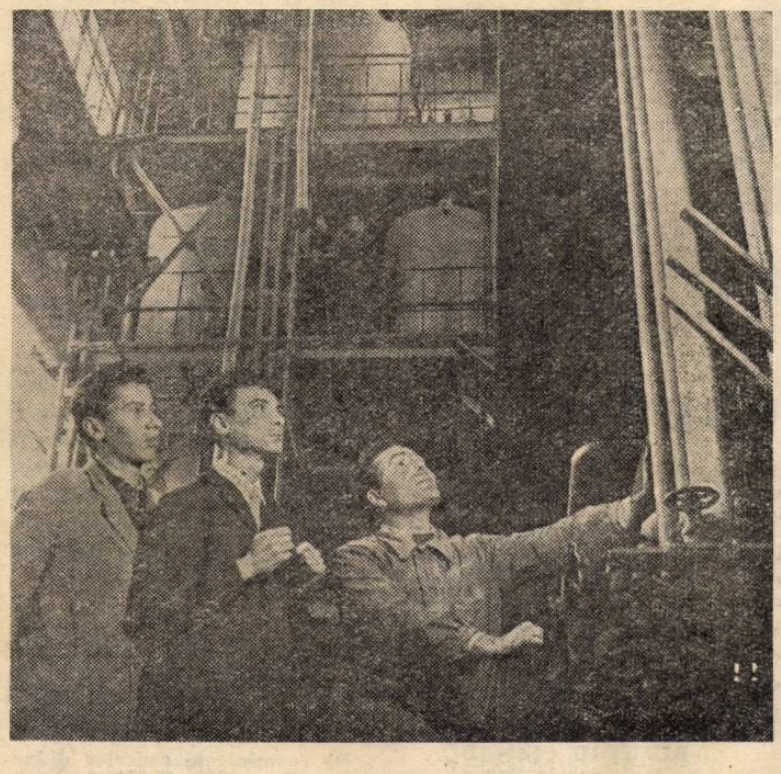

Încă din școală tinerii învață să cunoască cele mai complicate mașini și agregate moderne

Însemnare

In timpul liber

Stau pe ducă și ultimele podoabe din coroana de aur a plopilor, din pletele sălciilor. Cărările înguste au ruginit sub povara tristă a frunzelor căzute cu nemiluita. Soră bună cu tîrziul toamnelor, tăcerea s-a lăsat în parcuri pe alei, pe oglinda aburită a lacurilor. Doar copiii o mai alungă uneori cînd, în timpul liber, vin aci să se joace sau, cum au venit astăzi, să se plimbe și să se „documenteze".

Da, da. Să se documenteze. Iată-i: în această dimineață de duminică, întovărășiți de profesorul cu care învață limba română, se întrec în a găsi locul cel mai frumos din parc în care vor poposi spre a observa natura și a-și nota impresiile în vederea descrierii tabloului de toamnă — tema la compunere pentru ora viitoare. Lectura celor mai îndrăgite versuri închinate acestui anotimp îi va conduce pe nesimțite în găsirea și înțelegerea frumosului:

A trecut întîi o boare
Pe de-asupra viilor,
Și-a furat de prin ponoare
Puful păpădiilor...

Ascultînd versurile atît de frumos citite de către profesor, în ambianța plăcută de toamnă, două ore au trecut ca vîntul și iată-i pe copii întorși acasă, recreați, odihniți.

Două ore pline de folos. De asta profesorul clasei e absolut sigur. Dar ce vor face în continuare copiii după ce vor fi sosit acasă? Vor citi oare? Cît? Ce? Se vor juca? Pe unde? De-a ce? Cu cine? Vor merge la spectacole? La care? — vin să-i asalteze mintea întrebările. Poate că unii din copii — gîndește profesorul — se vor apuca să rezolve problemele de matematică distractivă pe care și le-au ales la cerc, poate că alții vor zburda cu prietenii lor prin curte, umplîndu-și plămînii cu aerul curat al toamnei, poate că alții vor merge cu părinții sau cu frații mai mari să vadă o piesă ce li se adresează. Copiii vor face ce le place. Foarte bine, e duminică și au zi liberă. Pentru recreare și reconfortare.

Dar oare pot face absolut tot ce le place? Iată-l pe Andrei Ionescu din clasa a VI-a. De obicei la ore e absent, căci gîndurile îi zboară. Nu la cine știe ce probleme serioase. Acasă, după ce și-a făcut în silă lecțiile, își pierde vremea cu tot felul de fleacuri sau pur și simplu stînd degeaba.

Într-o scrisoare către pionieri și școlari în care se referă la modul cum trebuie să-și petreacă ei timpul liber, N. K. Krupskaia le atrăgea atenția că a dispune de timp liber nu înseamnă „a sta culcat cu fața în sus și a scuipa în tavan". Krupskaia îndemna pe învățători și profesori să învețe copiii a-și folosi timpul cît mai util atît pentru trup cît și pentru suflet.

Cadrele didactice cunosc o varietate întreagă de activități recreative, educative și instructive în același timp, cu care își pot petrece copiii timpul liber. Adeseori ele organizează cu cei mici asemenea activități. E suficient însă să ducem copiii la teatru ori să-i antrenăm într-un meci de fotbal ca să considerăm că am făcut tot ce e necesar în această privință? Cîte ore rămîn după aceasta elevii fără supravegherea pedagogului și cîteodată chiar fără aceea a părinților? Ce fac ei după ce și-au terminat lecțiile?

Mulți pedagogi se autoliniștesc cu gîndul că la orele de dirigenție au dat sugestii și sfaturi în ceea ce privește folosirea timpului în afară de școală și că, deci, copiilor nu le rămîne decît să aplice aceste sugestii și sfaturi. În consecință, ei nu se mai interesează de ceea ce fac elevii lor în timpul liber. Dar dacă școlarul se duce zi după zi la cinematograf? Doar dirigintele i-a spus că e bine să frecventeze cinematograful, că are multe lucruri bune de văzut acolo și, în același timp, se odihnește, se recreează!

În aceeași scrisoare către pionieri și școlari, tovarășa de viață a lui Lenin le arăta copiilor că nu e de loc indicat să-și petreacă timpul liber numai în distracții nesfîrșite, la cinematograf ori la teatru. Activitățile din timpul liber nu trebuie alese la întîmplare, căci aceasta nu va putea să ducă la armonioasa dezvoltare fizică și intelectuală a celor mici.

Și încă ceva: să-i învățăm pe copii să prețuiască în general timpul, să nu-l piardă. Atunci, preocuparea existentă în școală pentru organizarea minuțioasă a muncii, pentru folosirea la maximum a fiecărui minut, nu va înceta imediat ce elevul a ieșit pe poarta școlii, ci va continua să existe și în restul zilei. Atunci copilul va învăța de mic — și aceasta pentru tot restul vieții — să prețuiască timpul, să-l petreacă în mod util.

Fiecare școlar trebuie să știe că timpul liber nu înseamnă timp pierdut, că a ne recrea și a ne odihni nu înseamnă a nu face absolut nimic, că a face ceva în timpul liber nu înseamnă a face, la întîmplare, absolut numai ceea ce ne place. Să-i ajutăm, deci, pe cei mici să-și organizeze plăcut și cu folos timpul liber.

Pe copii îi așteaptă, după lecții, joaca plină de fantezie și de bucurii, spectacolele, noi și noi cărți care închid între filele lor comori nepieritoare, sporturile, îndeletnicirile cele mai dragi. Să întindem copiilor mîna, și să-i conducem cu folos în lumea plină de frumuseți și de înțeles ce îi așteaptă și în afara orelor de curs.

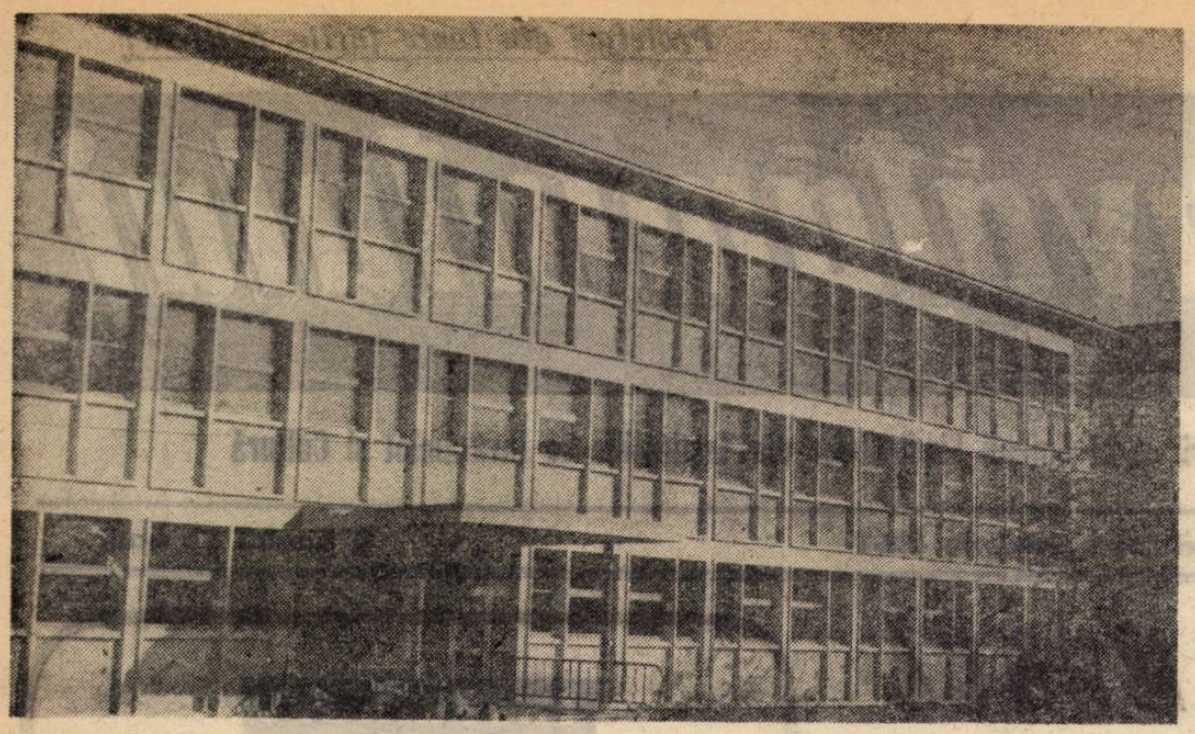

Clădirea noii şcoli medii cu 24 de săli de clasă înălţată recent în oraşul Suceava

Ritm mai susţinut construcţiilor şcolare

Fiecare început de an şcolar aduce pentru sutele de mii de elevi ai patriei noastre noi bucurii. Prin grija partidului, an de an se înalţă în oraşe şi sate şcoli noi, spaţioase, luminoase, unde elevii şi cadrele didactice au minunate condiţii de învăţătură. Numai în anul acesta au fost date în folosinţă fiind construite din fond central şi din contribuţie voluntară pînă la 1 octombrie 3432 săli de clasă, urmînd ca pînă la sfîrşitul anului să se mai dea în folosinţă încă 1581 săli.

Darea la timp în funcţiune a construcţiilor şcolare, calitatea lucrărilor, ritmul muncii pe şantiere au constituit o preocupare principală a sfaturilor populare, a întreprinderilor de construcţii, a deputaţilor. În multe locuri s-au obţinut în această privinţă realizări însemnate. În regiuni ca Dobrogea, Crişana, Banat, Argeş, în oraşe ca Bucureşti sau Constanţa, datorită unei bune gospodăriri, cele mai multe din construcţiile planificate pentru anul acesta au fost date în funcţiune încă înainte de începerea cursurilor. Organele locale au manifestat spirit de răspundere şi multă iniţiativă, asigurînd din timp documentaţia tehnică, stabilind just amplasarea construcţiilor, aprovizionînd şantierele cu materialele de construcţie necesare. În acelaşi timp, a existat o permanentă preocupare pentru ridicarea calităţii lucrărilor, pentru reducerea preţului de cost, pentru grăbirea ritmului în care se lucrează pe şantiere.

În afara şcolilor construite din fond central, în anul acesta s-au ridicat la sate numeroase şcoli prin contribuţii obşteşti. Sute de mii de ţărani dornici de a avea în satul lor o şcoală cum nu puteau visa în anii copilăriei au pus umăr lîngă umăr şi au efectuat sute de ore de muncă patriotică, contribuind la terminarea lucrărilor în termenul stabilit. Statul a sprijinit larg astfel de acţiuni. Pentru construcţiile începute prin contribuţie obştească s-au alocat în acest an credite rambursabile în valoare de 43 milioane lei.

În majoritatea regiunilor ţării, organele de învăţămînt au acordat toată grija bunului mers al construcţiilor şcolare. Un sondaj recent făcut de Direcţia construcţii din M.I.C. a relevat însă că există şi regiuni în care problema construcţiilor şcolare nu s-a bucurat de atenţia cuvenită din partea secţiilor de învăţămînt şi cultură. În aceste regiuni o parte din construcţiile şcolare se efectuează într-un ritm lent, nesatisfăcător.

La şcoala cu 24 de clase din oraşul Iaşi, se execută tencuielile interioare, s-au montat radiatoarele şi, parţial, traseele electrice. Se pare deci că această şcoală nu va putea fi dată în folosinţă pînă la 31 decembrie, aşa cum s-a planificat.

În regiunea Cluj, din cele 52 săli de clasă care se construiesc din fonduri centrale şi care trebuiau date în folosinţă în acest an, au fost realizate în primele 3 trimestre numai 22. În regiunea Hunedoara, din 76 săli de clasă planificate au fost date în folosinţă pînă acum numai 59.

Care sînt cauzele acestor întîrzieri? Unul din motivele principale care au dus la asemenea situaţii este faptul că şantierele construcţiilor respective au fost deschise cu multă întîrziere.

Dar deschiderea şantierelor este condiţionată şi de rezolvarea unor probleme privind documentaţia, amplasarea şi finanţarea. Au făcut oare secţiile de învăţămînt şi cultură tot ce le stătea în putinţă pentru rezolvarea acestor probleme? Noi credem că nu. De multe ori aceste probleme au fost tratate superficial sau chiar neglijate complet. La recenta sesiune a Sfatului popular al regiunii Ploieşti s-a arătat, de pildă, că deşi în regiune s-au obţinut realizări însemnate în acest an în domeniul construcţiilor şcolare, construcţiile planificate pentru trei şcoli săteşti n-au început nici pînă acum, datorită faptului că... nu s-a găsit un loc potrivit de amplasare.

Analizînd în amănunt situaţia construcţiilor şcolare care n-au fost terminate la timp se poate desprinde concluzia că în cazurile respective nu s-au depus eforturi suficiente pentru terminarea şi darea lor la timp în folosinţă. Secţiile de învăţămînt şi cultură ale sfaturilor populare nu au ţinut o permanentă legătură cu şantierele, pentru a cunoaşte situaţia lucrărilor, ritmul de muncă, nu au semnalat la timp neajunsurile ce s-au manifestat. Unele şantiere au fost deschise cu multă întîrziere şi pentru că s-a aminat întocmirea documentaţiei tehnice şi trimiterea spre avizare ministerului. La aceasta contribuie şi faptul că unele comitete executive ale sfaturilor populare regionale nu repartizează secţiilor de învăţămînt şi cultură, tehnicieni cu pregătire de specialitate, care să urmărească şi să îndrume lucrările de construcţii şi uneori nici măcar nu controlează aceste construcţii. De aceea, proiectantul, constructorul şi ceilalţi factori care răspund de realizarea lucrărilor discută între ei, iau diferite măsuri de ordin tehnic sau financiar, fără ca secţiile de învăţămînt şi cultură — beneficiarii lucrărilor — să fie în cunoştinţă de cauză. Mersul lucrărilor ridicate din fond central este urmărit de către o serie de diriginţi ce ţin direct de comitetul executiv sau sfatul popular orăşenesc, fără ca aceştia să comunice sau să ţină legătura cu secţia de învăţămînt şi cultură.

Răspunderea pentru ritmul nesatisfăcător în care se desfăşoară construcţiile în unele regiuni, pentru faptul că o serie de construcţii şcolare nu au fost date la timp în folosinţă o poartă şi Direcţia construcţii din M.I.C. Au existat cazuri cînd ministerul nu a trimis la timp lucrările avizate sau cînd, datorită lipsei unui control sistematic (nu numai la sfîrşit de trimestru sau semestru), nu au fost sesizate la timp unele deficienţe manifestate în construcţiile şcolare.

Se impune ca, în timpul care a mai rămas pînă la sfîrşitul anului, să se ia toate măsurile necesare în vederea terminării tuturor construcţiilor planificate pentru acest an.

În viitorul an şcolar, numărul sălilor de clasă se va înmulţi cu încă 1224 săli construite din fond central, în afara celor care se vor ridica prin contribuţie voluntară.

Experienţa bună dobîndită pînă acum în domeniul construcţiilor şcolare trebuie folosită din plin şi îmbogăţită. Este indicat să se stabilească cît mai grabnic amplasamentele viitoarelor localuri de şcoli, să se întocmească devizele şi proiectele de execuţie, care să fie trimise spre avizare din timp forurilor respective pentru ca lucrările de construire a noilor şcoli să înceapă din vreme. Problema construirii unor şcoli trainice, frumoase, trebuie privită cu multă seriozitate, pentru că pe băncile acestor şcoli se pregăteşte tînăra generaţie de constructori ai socialismului.

MONICA VERDEŞ

La un centru logopedic

Din acest an a început să funcţioneze la Timişoara un centru logopedic frecventat în prezent de 126 de elevi dezvoltaţi normal din punct de vedere psihic şi fizic, dar cu unele defecţiuni de vorbire, — dizlalii, rinolalii, răguşeli accentuate etc. Activitatea centrului este condusă de patru profesori cu specialitatea pedagogie — psihologie şi un defectolog.

Un sprijin deosebit acordă funcţionării acestui centru conducerea Institutului medico-farmaceutic din Timişoara, care a desemnat un specialist otorinolaringolog în vederea stabilirii diagnosticelor şi a efectuării tratamentelor curente.

Zilnic, în cele trei cabinete ale centrului, amenajate în chip deosebit de primitor, în funcţie de specificul de vîrstă al copiilor — preşcolari, şcolari de vîrstă mică şi elevi de şcoală medie — se desfăşoară lecţii individuale cu fiecare dintre cei 126 de copii pe care-i au în grijă metodiştii cabinetului.

În scopul remedierii cît mai depline şi mai grabnice a defectelor fiecărui copil au fost înregistrate încă de la început pe bandă de magnetofon discuţii care au relevat în ce constau defectele de pronunţie ale copiilor. Acum, paralel cu continuarea cursurilor la vechile lor şcoli, copiii urmează după-amiaza o şcoală de vorbire corectă, pe baza unui program individual.

După numai două luni de funcţionare a noului centru logopedic rezultatele sînt deosebit de îmbucurătoare: se constată ameliorări în vorbirea fiecărui copil, iar unii, care sufereau la început de uşoare dizlalii, sînt acum aproape complet vindecaţi.

DUMITRU CIZMARU
inspector la Secţia de învăţămînt a sfatului popular al regiunii Banat

POŞTA redacţiei

În scrisorile primite de la cititorii gazetei se ridică diferite probleme privind încadrarea, salarizarea, concediile etc. În cele ce urmează răspundem la o parte din aceste probleme.

Cum este salarizat personalul didactic care predă disciplinele: cunoştinţe industriale şi lucrări practice şi studiul maşinilor cu aplicaţii practice la şcolile de 8 ani şi medii?

a) Cei care au o vechime de peste 5 ani în învăţămînt şi în producţie sînt încadraţi şi salarizaţi la fel ca maiştrii-instructori de la şcolile profesionale, de meserii, agricole şi tehnice, potrivit studiilor şi vechimii în învăţămînt şi producţie, avînd obligaţia de predare de 24—30 ore săptămînal.

b) Cei care nu au vechimea de 5 ani în învăţămînt şi producţie se asimilează în salarizare cu profesorii, potrivit studiilor şi vechimii în învăţămînt, cu obligaţia de predare de 24—30 ore săptămînal. La împlinirea vechimii de 5 ani vor fi trecuţi în mod obligatoriu la salarizarea prevăzută pentru maiştrii-instructori.

c) Inginerii (cu diplomă de inginer) şi profesorii de matematică-fizică care predau studiul maşinilor cu aplicaţii practice în învăţămîntul mediu şi cursurile teoretice la disciplina de cunoştinţe industriale (în şcolile de 8 ani) sînt încadraţi şi salarizaţi ca profesori, cu obligaţia de predare de 18 ore săptămînal.

Cum sînt salarizate cadrele didactice care predau cunoştinţele agricole şi lucrări practice?

Cadrele didactice care predau cunoştinţe agricole şi lucrări practice sînt încadrate şi salarizate ca profesori potrivit studiilor şi vechimii în învăţămînt, cu obligaţia de predare de 18 ore săptămînal.

Cum sînt încadrate şi salarizate cadrele didactice pensionate şi angajate în continuare în învăţămînt, pe o perioadă determinată?

Cadrele didactice pensionate şi angajate în continuare în învăţămînt sînt salarizate potrivit studiilor ce posedă şi a vechimii pe care au avut-o în învăţămînt la data pensionării. De exemplu, un învăţător pensionat care are la bază şcoala pedagogică cu examen de stat şi peste 20 ani vechime în învăţămînt, angajat pe o perioadă determinată în post de învăţător la clasele I—IV, este salarizat ca învăţător de categ. I după studii, grupa de vechime peste 20 ani.

Cum sînt salarizaţi profesorii care predau în clasele V—XI ale şcolilor de cultură generală, în şcoli pedagogice, profesionale, agricole şi de meserii dar nu îndeplinesc condiţiile de studii pentru funcţia îndeplinită? (sînt absolvenţi ai altor şcoli medii decît şcolile pedagogice sau normale, absolvenţi ai institutelor pedagogice de 2—3 ani fără examen de stat etc.).

Profesorii care predau la clasele V—XI ale şcolilor de cultură generală, în şcolile pedagogice, profesionale, agricole şi de meserii fără a îndeplini condiţiile de studii pentru funcţia îndeplinită şi care la data de 1 august 1959 aveau o vechime mai mică de 5 ani în învăţămînt sînt asimilaţi în salarizare cu învăţătorii de categ. I-a, grupa de vechime de 0—3 ani — stagiar — atît timp cît sînt menţinuţi în învăţămînt sau pînă obţin calificarea corespunzătoare şi gradul definitiv.

În cazul plecării din producţie pentru studii timpul de studii este luat în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt?

Potrivit prevederilor se ia în considerare la stagiul de activitate în învăţămînt timpul de studiu într-o instituţie de învăţămînt superior sau într-o şcoală pedagogică dacă cel în cauză a avut scopul de a se califica pentru învăţămînt, însă numai cu condiţia să fi funcţionat în învăţămînt înainte de începerea studiilor minimum 3 ani, iar după terminarea studiilor să fi revenit în învăţămînt.

Ce obligaţie de predare are personalul didactic care predă disciplinele: cunoştinţe industriale şi lucrări practice şi studiul maşinilor cu aplicaţii practice?

Personalul didactic care predă aceste discipline are obligaţia de predare de 24—30 ore săptămînal

Cum este retribuită activitatea didactică prestată prin cumul?

Munca prestată prin cumul este retribuită după cum urmează: a) Cei care ocupă prin cumul posturi vacante de învăţători la clasele I—IV prestează întreaga activitate didactică a postului respectiv, pentru care vor fi retribuiţi cu 60 la sută din salariul funcţiei îndeplinite, corespunzător studiilor şi vechimii în învăţămînt

Profesorii şi maiştrii-instructori din şcolile de cultură generală, pedagogice, speciale, profesionale, de meserii, agricole, tehnice şi tehnice de maiştri pot cumula, peste funcţia de bază, activităţi didactice pînă la o jumătate de normă. Pentru îndeplinirea unei jumătăţi de normă didactică vor fi retribuiţi cu 40 la sută din salariul funcţiei didactice îndeplinite (de profesor sau maistru-instructor). Activitatea metodică va fi efectuată în măsura în care va fi necesară şi cerută de conducerea şcolii respective. De exemplu, un profesor cu un salariu de 900 lei lunar, căruia i se atribuie 9 ore de predare săptămînal prin cumul, deci 1/3 normă, va fi retribuit cu lei 360 lunar, reprezentînd 40 la sută din salariul lunar respectiv. Dacă sarcina didactică este mai mică, cumulardul este retribuit cu cota corespunzătoare. De exemplu, un profesor cu un salariu de 900 lei lunar căruia i se acordă prin cumul 5 ore de predare săptămînal, va fi retribuit pentru aceste ore cu lei 200 lunar.

c) Specialiştii din întreprinderi, instituţii, din aparatul de stat, de la institute de cercetări ştiinţifice şi instituţii de artă, pot cumula în unităţile şcolare de mai sus pînă la jumătate de normă didactică şi metodică. Ei sînt remuneraţi pentru aceasta cu 50 la sută din salariul funcţiei didactice îndeplinite (de profesor sau maistru-instructor), corespunzător vechimii în învăţămînt sau în producţie. Dacă sarcina didactică şi metodică este mai mică, cumulardul este retribuit cu cote corespunzătoare.

Cadrele didactice repartizate pentru prima dată în învăţămînt beneficiază în vara anului următor de concediu de odihnă?

Deşi nu au împlinit 11 luni de muncă în anul şcolar respectiv (1 septembrie — 30 iunie), cadrele didactice repartizate pentru prima dată în învăţămînt beneficiază de un concediu de odihnă de 2 luni, ca şi celelalte cadre didactice, cu condiţia să fi funcţionat neîntrerupt de la începutul anului şcolar respectiv.

În atenţia cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II

Se reaminteşte cadrelor didactice înscrise la examenul de gradul II pentru sesiunea din ianuarie 1962, că examenele se vor desfăşura după programele aprobate de Ministerul Învăţămîntului şi Culturii pentru anul şcolar 1960/1961.

Păreri privitoare la verificarea cunoştinţelor

Într-unul din numerele trecute ale gazetei noastre am cerut cititorilor să-şi spună părerea asupra unor probleme ridicate de verificarea cunoştinţelor în învăţămîntul seral. Îndemnul nostru a avut ecou. Reproducem aici cîteva din materialele primite de la cititori în legătură cu această problemă.

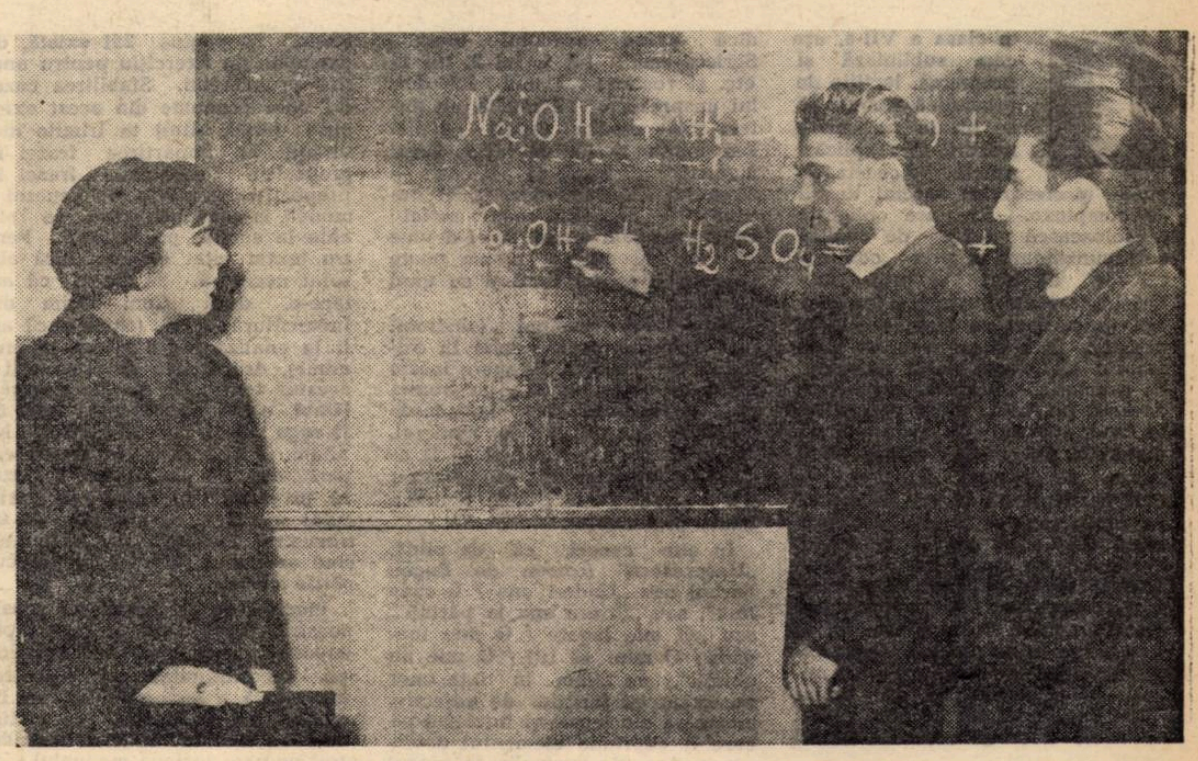

Profesoara e mulţumită. Elevii ei au înţeles bine felul cum se rezolvă ecuaţiile chimice

Ce ne-a arătat experienţa

Problemele privitoare la metodica verificării au constituit şi pentru colectivul pedagogic al şcolii noastre obiectul unei preocupări atente.

Consider că procedeul de a împărţi ora de matematică în trei părţi egale — procedeu amintit în articolul „Teme luate în cercetare", publicat în nr. 632 al „Gazetei învăţămîntului" — corespunde particularităţilor şi sarcinilor învăţămîntului seral. O astfel de structurare a lecţiei, care include trei verigi principale — verificarea cunoştinţelor predate în lecţia anterioară, comunicarea de noi cunoştinţe şi fixarea acestora — se aplică şi în şcoala noastră, atît în predarea matematicii cît şi în predarea altor obiecte de învăţămînt. Noi am apreciat însă că nu este indicată o împărţire a timpului unei ore în mod absolut egal între cele trei verigi şi am rezervat ceva mai mult timp comunicării cunoştinţelor noi. Am procedat astfel deoarece socotim că, dacă expunerea este clară şi sistematică, în cadrul fixării profesorul nu trebuie să mai dea noi explicaţii în legătură cu cunoştinţele predate, ci doar să asigure însuşirea temeinică a elementelor de bază. Aceasta va îngădui ca şi verificarea cunoştinţelor în ora următoare să aibă un caracter viu şi operativ.

Experienţa de pînă acum ne-a arătat că — aşa cum se subliniază în articolul menţionat — este bine să se expună un şir de lecţii legate de un anumit capitol, cărora să li se consacre apoi lecţii speciale de verificare. Acest procedeu nu presupune însă exclusiv lecţii de comunicare. În predarea oricărei lecţii noi profesorul trebuie să facă, printr-o scurtă verificare, legătura cu lecţia anterioară sau cu o serie de cunoştinţe necesare înţelegerii de către elevi a noilor cunoştinţe, deoarece lipsa unei astfel de legături ar dăuna unei vederi de ansamblu asupra problemei studiate. În acest caz verificarea nu are ca obiectiv notarea elevilor, ci stabilirea unor anumite legături în sistemul lor de cunoştinţe şi exercitarea unui control strict necesar. O astfel de verificare cu caracter operativ şi sistematic, care activizează toată clasa, durează aproximativ 5-6 minute.

Considerăm că metoda menţionată de profesorul C. Prisecaru în articolul „Verificarea cunoştinţelor" cu privire la verificarea simultană a mai multor elevi nu este indicată. O astfel de metodă este practicată de obicei la unele examene de absolvire sau de admitere, cînd accentul se pune exclusiv pe controlul nivelului de cunoştinţe al candidaţilor. Acest procedeu a fost experimentat şi în şcoala noastră la unele lecţii de fizică. S-a constatat că, în timp ce un elev vorbeşte despre o anumită problemă, iar un altul efectuează o demonstraţie, atenţia clasei se dispersează. Or, în aceste condiţii, clasa nu mai poate fi solicitată activ la lecţie, iar verificarea cunoştinţelor nu mai poate constitui şi un prilej de fixare a lor, necesitate de care noi nu ne putem dispensa în condiţiile şcolii serale. Considerăm în schimb bună, pe baza experienţei din şcoala noastră, preocuparea de a reduce pe cît posibil numărul întrebărilor care cer răspunsuri scurte şi de a-i îndemna pe elevi să expună singuri un anumit subiect. Utilizarea acestui procedeu în şcoală serală este nu numai posibilă ci şi indicată.

Prof. N. TRUFAŞU
directorul Şcolii serale de pe lîngă Uzinele de utilaj greu şi construcţii metalice — Brăila.

MULTĂ PRUDENŢĂ

Socotesc că problema verificării cunoştinţelor în învăţămîntul seral, pusă în discuţie de „Gazeta învăţămîntului", prezintă o importanţă deosebită.

Condiţiile specifice în care se desfăşoară munca în învăţămîntul seral ne îndeamnă să căutăm şi să experimentăm diferite forme de organizare a lecţiei, diferite metode pentru a asigura cît mai buna însuşire a cunoştinţelor predate. Bunăoară, şi pe mine m-a preocupat ideea de a organiza lecţii speciale de verificare după un şir de lecţii în care se renunţă la veriga propriu-zisă a verificării. Pentru a urmări rezultatele prin comparaţie am experimentat acest procedeu la clasa a VIII-a „A", în timp ce la clasa paralelă a VIII-a „B" am aplicat sistemul obişnuit. (Menţionez că fiind vorba de clasa a VIII-a am efectuat acest experiment după ce au trecut aproximativ trei săptămîni de la începutul anului şcolar. În acest interval de timp am recapitulat unele cunoştinţe din materia claselor V-VII şi am dat muncitorilor-elevi îndrumări în legătură cu munca independentă, cu felul cum să ia notiţe, cum să folosească manualele, cum să înveţe, cum să-şi facă temele etc.) Am predat în continuare, fără a verifica cunoştinţele, lecţiile privitoare la tema, compoziţia şi subiectul operei literare şi la personaje şi mijloacele de caracterizare a acestora. Aceasta mi-a luat două ore. Am rezervat apoi o oră verificării. La fel am predat, în decurs de patru ore, cunoştinţele privind limba literară, stilul, figurile de stil, sintaxa poetică, versificaţia, după care am programat o oră de verificare, şi în decurs de trei ore tema „Creaţia lirică orală" după care a urmat iar o oră de verificare.

Experienţe asemănătoare am făcut şi cu elevii din clasele mai mari — la clasa a IX-a, de exemplu, în predarea capitolelor „Şcoala ardeleană" şi „Opera lui N. Bălcescu" şi la clasa a X-a în predarea lecţiilor „Revolta socială în poezia lui Eminescu" şi „Importanţa operei lui Eminescu".

Rezultatele obţinute pînă acum mă îndreptăţesc să afirm că acest sistem facilitează asimilarea cunoştinţelor, întrucît ne dă posibilitatea să insistăm mai mult asupra verigilor principale ale lecţiei — predarea şi fixarea — şi asigură o mai bună pregătire a muncitorilor-elevi pentru orele în care aceştia ştiu că vor fi ascultaţi.

Experimentul mi-a arătat totodată că lecţiile rezervate exclusiv predării şi fixării cunoştinţelor trebuie planificate cu multă atenţie, în funcţie de conţinutul programei şi că nu trebuie să abuzez de ele, ci să le îmbin în mod judicios cu lecţii care cuprind şi veriga verificării. La clasele a IX-a şi a XI-a, unde pe semestrul I programa de istorie a literaturii prevede numai 2 ore pe săptămînă, numărul lecţiilor fără verificare va fi redus, deoarece există pericolul ca elevii să uite o parte din cunoştinţele predate. În semestrul II, cînd programa prevede trei ore pe săptămînă, există condiţii mai prielnice pentru aplicarea acestui tip de lecţii, mai ales că astfel se pregăteşte şi o mai bună recapitulare finală pe probleme.

Desigur, este necesar să manifestăm multă prudenţă, pentru a nu face experienţe în dauna bunei pregătiri a elevilor. Mai ales trebuie să fim atenţi ca aceştia să nu fie tentaţi de a neglija cu totul studiul individual. Îndrumarea, controlul şi stimularea permanentă a acestuia e o condiţie fără de care organizarea lecţiilor speciale de verificare nu dă rezultate bune.

Prof. CONSTANTIN POPESCU
Şcoala medie din comuna Zlatna, regiunea Hunedoara

Rezultatele nu m-au mulţumit

De la început ţin să-mi afirm părerea că la limba şi literatura română este necesară verificarea cunoştinţelor aproape în fiecare lecţie. Găsesc acest lucru absolut necesar pentru a controla cum şi-au însuşit elevii cunoştinţele, dacă le pot expune logic şi dacă se exprimă corect. Pe lîngă aceasta verificarea la fiecare lecţie dă elevilor posibilitatea să-şi completeze cunoştinţele dobîndite.

Am încercat şi eu (printre multe alte procedee, de altfel) şi procedeul lecţiilor-„prelegeri". Am studiat cu elevii activitatea unui scriitor în 4-6 ore şi apoi am verificat cunoştinţele într-o oră specială, propunîndu-mi să urmăresc cum a fost înţeleasă activitatea scriitorului privită în ansamblu. Rezultatele nu m-au satisfăcut întru totul, deoarece am simţit că n-am reuşit să realizez unele obiective urmărite în verificarea cunoştinţelor, de care aminteam la început.

Prof. S. NICOLAESCU
Şcoala medie nr. 1 Cimpina

Verificare, dar şi consolidare

Articolul „Verificarea cunoştinţelor" apărut în nr. 632 al „Gazetei învăţămîntului" subliniază în mod just că verificarea este un factor menit să contribuie la consolidarea cunoştinţelor predate. Nu sînt însă de acord cu unele procedee pe care le recomandă articolul.

Consider că este greşit să se solicite mai mulţi elevi pentru a răspunde simultan la diferite probleme din lecţia predată anterior. Însăşi experienţa arată că însuşirea şi consolidarea cunoştinţelor se realizează atunci cînd elevii sînt atenţi nu numai la explicaţiile profesorului, ci la tot ce se discută în clasă. În timp ce unii răspund ceilalţi trebuie să fie atenţi, să gîndească asupra răspunsurilor date, să reţină precizările profesorului, să-şi clarifice unele probleme insuficient înţelese. Pentru unii elevi care au absentat, verificarea este chiar un prilej de a-şi însuşi o lecţie nouă. Este limpede însă că în sistemul recomandat a fi folosit în şcoala serală de profesorul C. Prisecaru, autorul articolului citat, se neglijează tocmai acest element esenţial. Deşi procedeul nu este descris suficient de clar, din el se desprinde ideea verificării concomitente a mai multor elevi. Dar dacă în mod concomitent un elev arată ce este un generator de curent continuu, altul expune procedeele de verificare a întreruperii bobinajului motorului şi calculează randamentul şi rezistenţa motorului, iar alţii doi efectuează operaţii de montare şi demontare a generatorului, punînd în evidenţă principalele lui părţi componente, aşa cum lasă să se înţeleagă articolul, desigur că elevii din bancă nu mai pot urmări răspunsurile şi activitatea celor ascultaţi.

În ceea ce priveşte rezervarea unui număr de lecţii numai pentru predarea noilor cunoştinţe, consider că un astfel de procedeu trebuie pus în legătură cu nivelul clasei, cu specificul disciplinei, al lecţiei predate. În ceea ce mă priveşte cred că verificarea cunoştinţelor nu trebuie să lipsească de la nici o oră, deoarece reprezintă, în acelaşi timp, şi o recapitulare, şi un sondaj continuu orientativ pentru profesori. Mi se pare însă foarte importantă stabilirea unui timp limitat pentru verificare, în raport cu timpul necesar predării noilor cunoştinţe. Procedeele şi metodele folosite de colectivul didactic al secţiei noastre serale merg pe această linie.

Prof. S. RABINOVICI
director adjunct al Secţiei serale de la Şcoala medie nr. 8 „Emil Racoviţă"-Bucureşti

O părere care mi se pare întemeiată

Este cunoscut faptul că învăţămîntul seral prezintă o serie de particularităţi care implică folosirea unor metode şi procedee specifice. Una din aceste particularităţi o constituie timpul limitat pentru studiul individual de care dispun muncitorii-elevi. Din ea decurg o serie de consecinţe, dintre care necesitatea de a se folosi intensiv cele 50 de minute ale orei, de a repartiza cît mai judicios timpul pentru realizarea tuturor sarcinilor lecţiei, grijă deosebită pentru verificarea cunoştinţelor şi fixarea lor etc.

Ţinînd seama de toate acestea, propunerea de a organiza lecţii speciale pentru verificarea cunoştinţelor la unele lecţii şi la unele discipline mi se pare întemeiată.

Verificînd cunoştinţele a fiecare lecţie profesorul constată uneori lipsa de pregătire a elevilor pentru lecţie tocmai datorită faptului că aceştia nu dispun totdeauna de timpul necesar pentru a se pregăti. Folosirea unor lecţii speciale destinate verificării, care să fie programate cu precădere după ziua cînd elevii şcolii serale nu au cursuri, ar înlătura această deficienţă, ar permite o însuşire mai temeinică a cunoştinţelor şi ar duce implicit la îmbunătăţirea situaţiei la învăţătură a elevilor. În acest sens mi se pare potrivit ca ziua cînd nu sînt cursuri să fie programată la mijlocul săptămînii, miercuri sau joi, pentru ca în această zi muncitorii-elevi să se pregătească în vederea lecţiilor de verificare programate pentru următoarele 2 sau 3 zile.

În şcoala noastră se folosesc uneori asemenea lecţii la istorie, limba română, economie politică, ştiinţe naturale. Cadrele didactice ştiu că reuşita lor este asigurată numai dacă la lecţiile precedente s-au făcut expuneri sistematice asupra noilor cunoştinţe şi s-a efectuat fixarea temeinică a acestora. Dînd elevilor cunoştinţe sistematizate, bine fixate în clasă, profesorii uşurează munca lor individuală. De asemenea, cadrele didactice se preocupă ca muncitorii-elevi să fie ascultaţi şi notaţi cît mai des, astfel ca media trimestrială să nu fie încheiată numai pe baza unei singure note obţinute la oral, ci pe baza unui număr cît mai mare de note, care să reflecte volumul real de cunoştinţe al elevilor.

Prof. V. FETESCU
directorul Şcolii medii serale din Bîrlad

Opinii despre un manual

În clasa a VII-a, așa cum subliniază și programa, lecțiile de gramatică trebuie să se bizuie în mare măsură pe aplicări practice. Aceasta impune profesorului sarcini destul de complexe. El are obligația să folosească texte de analiză corespunzătoare și prin conținutul lor de idei și prin modul în care ele ilustrează fenomenul gramatical ce trebuie pus în discuție. Este firesc deci ca profesorul să aștepte de la manualul de gramatică un ajutor prețios în această privință. Căci pentru el, în fond, ajutorul pe care i-l dă manualul nu constă atît în înșiruirea de definiții, teorii și „cazuri particulare", ci mai cu seamă în cantitatea și în calitatea textelor care i se pun la îndemînă.

Nimeni nu spune că profesorul trebuie să se sprijine numai pe textele cuprinse în manual, dar folosirea unor texte alese de el însuși nu e totdeauna recomandabilă, chiar dacă ne-am opri numai la impedimentul că textul găsit de profesor trebuie dictat elevilor, ceea ce consumă destul timp.

Dacă autorii manualului de limbă romînă pentru clasa a VII-a ar fi ținut seama de prevederile și de recomandările programei și ar fi avut intenția să vină efectiv în ajutorul profesorilor și al elevilor, ar fi trebuit să pună la îndemîna acestora cît mai multe texte de analiză. Cît mai multe și cît mai variate, cît mai reprezentative pentru studierea fenomenelor gramaticale. Texte vii, care să aibă un conținut educativ, să-i atragă și să-i intereseze pe elevi, să facă din orele de gramatică prilej fericit de activizare a gîndirii lor logice. Din păcate, însă, asemenea texte se găsesc rar în manual.

Mai mult chiar. Uneori textele existente aici constituie o piedică pentru profesori: ori nu sînt prea bine alese, ori sînt analizate discutabil. Așa, de exemplu, la pag. 214, ca ilustrare la funcțiile substantivului în propoziție, se dă, printre alte exemple, și următorul fragment.

...Suflă bruma **din fereastră**
Și zăpada de pe coastă.

Exemplul este însă confuz, deoarece elevii pot socoti că **din fereastră** și **de pe coastă** sînt nu atribute, cum afirmă manualul, ci complemente ale verbului „a sufla". Textele de studiu aplicativ trebuie alese astfel încît să ducă, fără ocolișuri și poticneli, la țintă. Ele trebuie să fie adevărate mostre de limpezime în ceea ce privește aplicarea unor reguli învățate, să servească întru totul teoria gramaticală pe care voim să o ilustrăm.

De fapt, socotim că în general versurile nu oferă material prea potrivit cînd e vorba de analiză gramaticală. (Ele sînt înțelese și trăite pe cale emoțională la analiza literară. La cea gramaticală, produc încurcături din cauza abaterilor de la obișnuit). Ritmul, rima, uneori tropii impun inversiuni de topică și acestea nu prea au ce căuta la analiza gramaticală cu elevii. Cel puțin la lecțiile de introducere în problemă. Aici nu excepțiile, nu cazurile particulare trebuie analizate. Versurile cuprind uneori chiar greșeli de acord, așa cum se constată și în cele menționate chiar și în noua ediție a manualului (pag. 360):

...Ne bucurăm că numai în muzee
Cătușele și armele **o** să stea...

(În ediția anterioară se mersese mai departe cu greșelile de acord. Ne-ar place să credem că pentru evitarea acestora s-a renunțat la celelalte versuri ale poeziei citate).

Unele probleme serioase se ridică în capitolul rezervat numeralului. Bunăoară, ni se pare stranie declinarea numeralului „unu", așa cum este dată în manual. Mai întîi, un numeral **unul** (pe care manualul îl ia paralel cu **unu**), nu există: **Unul** nu poate fi decît numai pronume nehotărît. Apoi, numeralele hotărîte abstracte nici nu există sub forma **un(u)**, **doi**, **trei**, cum le întîlnim ca numerale cu funcție de adjectiv, ci sub forma 1, 2, 3 etc. Acestea se declină ca și cînd ar fi substantive proprii masculine, nume de persoane, adică avînd articolul înainte. Scriem deci: **lui 1, lui 2, lui 11** etc. și rostim: lui unu, lui doi, lui unsprezece. Niciodată nu putem rosti pentru cazuri ca mai sus **unuia** în loc de lui **1.** După manual, o frază ca aceasta: — Dacă lui 1 îi adăugăm 9, el devine 10 — ar trebui rostită astfel: Dacă adăugăm **unuia** 9, el devine 10. De asemenea nu se poate spune sau scrie: **Unul** și cu **unul** fac doi.

Numeralul cardinal (abstract) este frecvent deci numai în calculele matematice. El apare foarte rar în vorbirea uzuală, iar atunci cînd îl întîlnim aci își pierde calitatea exclusivă de numeral. Ca în exemplele: „**Cinci** — îl aleargă / **Doi** îl prind", sau „**Doi** cu **doi** / Mergem noi", unde îmbracă haina pronumelui.

În alte cazuri, ca de pildă, „Unsprezece" (roman de Eugen Barbu) sau „Unde-i una / Îi cade lîna", sau „Și era **una** la părinți", sau „**O mie** legate / **O mie** înodate / **O mie** să fiți / **O mie** nu ghiciți", ne aflăm în fața unor numerale cu funcție de adjectiv, incluzînd ele însele și înțelesul pe care îl cuprinde elementul determinat. Așa, de exemplu, în versul citat din Eminescu se subînțelege: unica, singura copilă. (În asemenea cazuri el se declină cu ajutorul articolului adjectival: **celor doi, pe cei cincisprezece** etc. etc.).

Și la sintaxă textele și exemplele ne pun în fața unor dificultăți. De pildă, la pag. 365 se dă, ca model de analiză, fraza: „Și dacă vei avea cîndva nevoie de mine, atunci să știi că mă cheamă Făt-frumos și să mă cauți..." Propozițiile sînt delimitate greșit în analiza model, iar identitatea lor este falsă. Iată cum este analizată fraza în manual: Propoziția regentă — „și atunci să știi". Propoziția: „dacă vei avea cîndva nevoie de mine" — subordonata condițională a regentei citate, subordonată introdusă prin conjuncția „dacă".

La o analiză atentă se poate găsi ușor firul conducător în conținutul de idei al frazei. Din contextul poveștii se vede că femeia află (știe) **acum,** în sfîrșit, cum îl cheamă pe soțul ei și că i se spune de către acesta să se ducă să-l caute **atunci** cînd va avea nevoie de el. Pe de altă parte, dacă desfășurăm fraza în forma: „Și dacă vei avea nevoie de mine, atunci să mă cauți și să știi că mă cheamă Făt-frumos", cele două principale ies bine în evidență (ca și raportul lor de coordonare) și tot atît de bine se vede și pe cine deservește fiecare subordonată: cu ce condiție să mă cauți? dacă vei avea nevoie de mine; ce să știi? că mă cheamă Făt-frumos. În manual, încorporîndu-se **atunci** în propoziția **să știi** se comite o eroare evidentă. De asemenea, dependența subordonatei în discuție este greșit stabilită.

Confuzia pe care o face în acest caz manualul este cu atît mai gravă, cu cît este vorba de un **model** de analiză.

Ca și atunci cînd s-au dat versuri ca texte de analiză și aci explicația confuziilor stă tot în faptul că se caută rarități. Este știut, de altfel, că fraza lui Creangă ne pune adesea în încurcătură. La acest mare artist al limbii sînt destule cazuri la a căror analiză rămînem pur și simplu descoperiți și neputincioși chiar noi, profesorii. Manualul însă n-ar trebui să cuprindă texte pentru care gramatica nu a dibăcit încă nici o regulă, nici o cheie. În treacăt fie spus, este destul de discutabil aci însuși faptul că propoziția „dacă vei avea nevoie de mine" ar fi condițională. E mult mai probabil că ne aflăm în fața unei temporale. Și atunci? De ce să venim în fața elevilor cu asemenea texte-problemă, unde necunoscuta nu e nici măcar clar determinată? Nu e mult mai firesc, mai pedagogic, mai util și mai puțin riscant ca la gramatică, cel puțin la clasele V—VII, să se dea texte simple, legate de viață, de producție, de relațiile dintre oameni?

Pe de altă parte, textele din manuale nu trebuie să te oblige la paranteze, căci acestea încurcă lecția. La pagina 251 există, de exemplu, un exercițiu pentru analiza pronumelui. Stabilirea cazului unor pronume din acest exercițiu **(unul, altul)** te trimite inevitabil la împărțirea frazei în propoziții. Despărțirea frazei în propoziții consituie în general o muncă inoportună cînd te afli abia la analiza pronumelui. Pentru textul citat ea este însă absolut necesară. Să zicem că am face-o, deci. Cum ieșim din încurcătură cînd, (chiar dacă am fi la analiza frazei și nu la pronume), despărțirea în propoziții a acestui text nu-i de loc ușoară? **(Unul, altul** sînt legate întîi de **îl ruga**; apoi de **să-i dele).** Ne aflăm, în adevăr, în fața unui caz particular de despărțire a frazei în propoziții. Și acest caz particular se ivește cu mai bine de un trimestru, înainte de momentul cînd ar trebui să intre în preocupările clasei.

Plecînd de la faptul că școala noastră pune atîta preț pe lupta împotriva supraîncărcării elevilor, pe accesibilitatea și însușirea conștientă a cunoștințelor, ne întrebăm, de asemenea, ce justificare să aibă tot noianul de trimiteri pe care le face manualul cînd e vorba de subordonata subiectivă? Cît folosește elevul din toate cîte se spun în manual la acest capitol? Cum putem să pretindem unui copil de clasa a VII-a atîta erudiție și atîta efort?

La fel sînt inutile, pedante, discutabile și uneori șubrede cele ce se spun în legătură cu locul propozițiilor în frază (pag. 371—374).

Și în ce privește definițiile folosite în manual sînt unele lucruri de spus. Așa, de pildă, uneori, pentru ca nu cumva definiția să depășească întinderea unei propoziții sau fraze, s-a recurs la gerunzii sau infinitive forțate, artificiale. Sînt folosiți termeni care, cel puțin pentru niște elevi de clasa a VII-a, par bombastici și ne la locul lor. (Definiția consoanelor — pag. 200, a adjectivului — pag. 224, a silabei — pag. 204—ș. a.).

O abundență de excepții și cazuri particulare vine să fărîmițeze obiectivul urmărit și să lărgească mai mult sfera teoriei. Uneori, în ciuda preocupării de amănunt, se ajunge la o definiție ca aceea a substantivului, care este incompletă. (Dacă autorii au pornit să enumere categoriile de obiecte denumite de substantiv, ar fi trebuit ori să le termine — ceea ce ar fi constituit o imposibilitate practică — ori să fi lăsat să se înțeleagă că mai sînt și alte asemenea categorii).

Sînt și unele definiții echivoce. De pildă, adjectivul ar arăta „...o însușire a unei ființe, lucru etc. — denumite de substantiv..." Aici, cuvîntul **însușire** are evident înțeles verbal (infinitiv lung). Prin urmare, elevii ar putea crede că e vorba de **a-ți însuși** obiectul respectiv (ființa sau lucrul), adică a-l lua pentru tine, a face din el proprietatea ta. (Definiția n-ar fi suferit de un asemenea echivoc dacă s-ar fi menționat că e vorba de însușirea pe care o are obiectul).

Din cele expuse mai sus se vede cît de dificilă e uneori poziția în care este pus profesorul care predă gramatica la clasa a VII-a: să atragă atenția elevilor asupra erorilor din manual sau să le treacă mai bine cu vederea?

Se înțelege, n-a fost în intenția noastră să dăm îndrumări și sfaturi autorilor. Le cerem însă ca în viitoarele ediții să ajute mai mult profesorilor.

Manualul, prin calitatea lui, poate să facă gramatica nu numai accesibilă, dar chiar atrăgătoare și pasionantă. Aceasta depinde de o sumedenie de lucruri, ce-i drept, Amintesc două dintre ele: eliberarea de sub rigidul regulilor și definițiilor șablon; texte clare și pline de prospețime. În felul acesta profesorul poate mai bine să sublinieze utilitatea gramaticii. Să înlăturăm pentru totdeauna greșita concepție, încă existentă pe alocuri, că studiul gramaticii ar fi un scop în sine și nu un mijloc de cunoaștere adîncită a limbii poporului.

Prof. OLIVIU NEGOIȚĂ

În biblioteca școlii

NEDUMERIRE

Au terminat de studiat balada „Peneș Curcanul" și acum întreaga clasă, îndrumată de profesor, privește cu atenție planșa de la sfîrșitul manualului ce reproduce vestitul tablou al lui N. Grigorescu, „Atacul de la Smîrdan".

Atmosfera luptei eroice duse pentru independența patriei în care i-a introdus pe nesimțite balada lui V. Alecsandri capătă contururi noi, de astă dată prin folosirea efectelor create de arta penelului. Copiii văd încă mai limpede înaintarea furtunoasă, plină de curaj a bravilor ostași români, citesc pe chipuri îndîrjirea și hotărîrea de a învinge.

Profesorul le cere ca în ora viitoare să prezinte o compunere după tabloul pe care îl au în față. Spre a-i orienta mai bine în alcătuirea lucrării, le pune și cîteva întrebări ajutătoare, care înlesnesc înțelegerea tabloului și fac ca tema pentru acasă să li se pară copiilor tot mai ușoară și mai frumoasă. Dar deodată, lucrurile se încurcă:

— Tovarășe profesor — se ridică din bancă nedumerit un elev după ce a parcurs în fugă indicațiile date în carte la pagina 29 în legătură cu compunerea. Ce vrea să spună autorul manualului nostru cînd scrie: „Deosebiți încleștarea grupurilor din fundul cetos al tabloului"? Eu nu văd așa ceva în locul indicat de manual.

Ca la comandă toată clasa și, bineînțeles, profesorul examinează mai atent tabloul.

— Da, copii. Să vedeți, tabloul original, în care sînt redate personajele în mărime naturală, este mult mai clar. În adevăr, pe pînza mare a lui Grigorescu se poate desluși în fundul tabloului ceea ce vă cere vouă cartea.

— Dar, tovarășe profesor, cum să înțelegem ceea ce ne spune mai departe: „Arătați ce mișcări fac soldații în lupta piept la piept". Nu vedem nici un dorobanț luptîndu-se piept la piept.

— Să vedeți — încearcă profesorul să scoată cu față curată pe autorii manualului — în tabloul original...

— Bine, dar noi vom lucra acasă după planșa din carte, nu după tabloul original. Cum să descriem ceea ce nu vedem?

— Săriți peste partea aceasta și ocupați-vă de celelalte aspecte asupra cărora vă atrage atenția cartea — hotărăște în sfîrșit profesorul.

Copiii nu mai spun nimic. În sinea lor se întreabă însă — și pe bună dreptate — de ce autorii cărții, sau mai degrabă cei ce s-au îngrijit de redactarea și prezentarea ei grafică nu au fost mai atenți în munca lor.

A. C.

O excursie plină de învățăminte

Nu de mult, pionierii și elevii Școlii de 8 ani din comuna Ghioroc, raionul Lipova, au participat, sub conducerea diriginților și a instructorilor de pionieri și însoțiți de profesorii de specialitate, la o acțiune plăcută și instructivă. În cadrul complexului de măsuri pentru cunoașterea ținutului natal și a împrejurimilor, ei au participat la o excursie în localitatea Șiria, unde au vizitat casa memorială „Ion Slavici" și au urcat la ruinele vechii cetăți care a străjuit veacuri de-a rîndul pe o culme din imediata apropiere a comunei.

Fiecare din cele două obiective vizitate i-a impresionat profund pe elevi. Vizitînd casa memorială „I. Slavici" ei au urmărit cu interes exponatele, au ascultat emoționați lectura din „Budulea taichii" și evocarea unor momente din viața marelui povestitor ardelean născut aici și au plecat hotărîți să citească minunatele lui povestiri.

Vizitarea ruinelor cetății a constituit un bun prilej de educație patriotică. Profesorul de istorie le-a vorbit elevilor despre trecutul de luptă al poporului nostru pentru apărarea independenței naționale și, prezentîndu-le istoricul cetății, le-a dat lămuriri privind formele de apărare utilizate în epoca feudală.

De asemenea, poziția geografică a cetății a prilejuit clarificarea și fixarea unor noțiuni geografice în legătură cu cele 4 forme de relief care pot fi văzute din acest punct: ultimele ramificații ale munților Zărandului, dealurile acoperite cu vii și pomi fructiferi gospodărite de G.A.S., întinsele ogoare ale colectivei și lunca Mureșului, care se zărește în depărtare. Folosind harta, busola și binoclul, elevii au efectuat interesante exerciții de orientare.

Varietatea, bogăția impresiilor culese, dirijarea atentă a observațiilor asupra obiectivelor vizitate, atmosfera de voioșie, organizarea comună a acțiunii de către școală și organizația de pionieri au imprimat și un pronunțat caracter educativ acestei excursii. În sufletele pionierilor și elevilor s-a întărit sentimentul de dragoste pentru trecutul de luptă al poporului nostru, pentru valorile sale culturale, mîndria pentru varietatea și pitorescul pămîntului patriei noastre, care își îmbogățește peisajul prin mărețele înfăptuiri ale socialismului.

Prof. ROMULUS ȘICLOVAN
comuna Ghioroc,
raionul Lipova

Metoda citirii explicative sau metoda narativă ?

Ca obiect de învăţămînt de sine stătător, istoria începe să fie predată în clasa a IV-a. Dar elevii primesc cunoştinţe cu caracter istoric încă din clasa I. Aceste cunoştinţe formează prima etapă în predarea istoriei, o etapă pregătitoare, care îi familiarizează cu unele episoade izolate din istoria patriei prin lecţiile de citire, prin vizite la muzee, prin excursii la locurile istorice, cu prilejul diferitelor serbări ca cele de la 23 August, 7 Noiembrie, 30 Decembrie, 1 Mai etc.

In clasele II-III, lecţiile de citire cu conţinut istoric au mai mult un caracter educativ, urmărind să trezească interesul copiilor pentru cunoaşterea trecutului patriei şi dragostea faţă de lupta poporului pentru libertate. Totodată, prin aceste lecturi se pun bazele formării unor noţiuni de istorie ca noţiunea de muncă, de proprietate, de oameni ai muncii şi oameni care exploatează munca altora, de patrie şi patriotism, de libertate etc.

In manualul de limba romînă pentru clasa a II-a există cîteva legende. Ele oglindesc momente glorioase din trecutul de luptă al poporului nostru, fapte de vitejie şi eroism care au caracterizat lupta pentru apărarea libertăţii şi independenţei. In clasa a III-a lecturile istorice se apropie mai mult, prin conţinutul lor, de lecţiile de istorie ce se vor preda în clasa a IV-a. Ele au un conţinut mai bogat, fenomenele istorice sînt mai bine precizate şi sînt prezentate în succesiune cronologică. Aici găsim mai multe elemente pentru înţelegerea noţiunilor de libertate socială şi naţională, de luptă de clasă etc. Astfel, de la o clasă la alta elevii mici se apropie din ce în ce mai mult de problemele de istorie care le vor fi predate sistematic în cadrul istoriei ca obiect de sine stătător.

Ceea ce îi preocupă îndeosebi pe învăţători în perioada ce precede predarea istoriei ca disciplină aparte este găsirea şi utilizarea metodelor menite să asigure nu numai însuşirea temeinică a cunoştinţelor elementare de istorie, ci şi trezirea interesului şi a dragostei elevilor pentru această disciplină.

Am avut prilejul să asist la două lecţii deschise ţinute de un învăţător de la şcoala din comuna Galeş, raionul Curtea de Argeş. Prima lecţie avea drept temă legenda „Condeiele lui vodă". Învăţătorul a început lecţia cu o conversaţie pe tema apărării patriei. Apoi a anunţat că se va citi o lecţie în care este vorba de apărarea patriei — şi anume „Condeiele lui vodă". După aceasta învăţătorul a trecut la citirea integrală a legendei. Apoi a cerut elevilor să citească pe rînd cîte un fragment. După fiecare fragment se oprea pentru a efectua analiza logică şi a explica expresiile şi cuvintele necunoscute. Cînd s-a sfîrşit citirea fragmentară, lecţia a mai fost citită o dată în întregime şi, cu ajutorul învăţătorului, au fost extrase ideile principale.

Din discuţiile purtate de învăţătorii care au asistat la această lecţie deschisă a reieşit că rezultatele ei nu au fost dintre cele mai bune. Lecţia nu a reuşit să-i emoţioneze pe elevi, să-i facă să trăiască stări afective corespunzătoare. Efectul emoţional redus al lecţiei se explică în primul rînd prin faptul că s-a folosit metoda citirii explicative. Absorbiţi de tehnica citirii, elevii au pierdut legătura dintre idei. Totodată, schimbarea cititorilor, felul lor diferit de a citi, lipsa de continuitate în citire, datorită pauzelor impuse de analiza fiecărui fragment, au întrerupt starea afectivă trezită o dată cu lectura primului fragment. Pe de altă parte, citirea fragmentară a limitat explicarea cuvintelor şi a expresiilor necunoscute, deoarece caracterul citirii nu permite să se introducă în cuprinsul textului cuvinte noi sau imagini plastice care să-i ajute pe elevi să înţeleagă ce au citit şi să-i facă să-şi imagineze desfăşurarea acţiunii.

Citirea textului este desigur necesară pentru a dezvolta deprinderile de citire ale elevilor dar ea trebuie să aibă loc după ce elevii au cunoscut bine conţinutul lecţiei, după ce au urmărit evenimentele în întregime şi au trăit stările emotive corespunzătoare.

Acelaşi învăţător a utilizat la o altă lectură istorică — „Mama lui Ştefan cel Mare" — o altă metodă. El a adus în clasă un tablou care reprezintă chipul domnitorului şi, printr-o convorbire caldă şi emoţionantă, a pus în evidenţă calităţile lui Ştefan cel Mare, a subliniat dîrzenia, curajul, patriotismul acestuia. Trecînd la povestirea legendei învăţătorul a prezentat pe scurt împrejurările în care au avut loc evenimentele la care se referă legenda şi a descris starea de neliniştе a mamei şi soţiei lui Ştefan în aşteptarea întoarcerii acestuia de la luptă. Sosirea lui Ştefan la cetate a fost povestită pe un ton reţinut, dar vibrant. Cu ajutorul unui alt tablou învăţătorul a comparat starea sufletească a domnitorului învins, rănit şi înconjurat de duşmani cu cadrul natural în care se desfăşoară acţiunea (noapte, vînt, ploaie etc.) şi a reuşit să redea atmosfera legendei, trezind astfel în sufletul elevilor puternice stări emotive : dragoste pentru Ştefan şi ură faţă de duşmani. In reproducerea discuţiei dintre voevod şi mama sa învăţătorul a schimbat tonul povestirii, care a devenit categoric, poruncitor. Au fost folosite şi versurile acolo unde a fost necesar pentru exprimarea cît mai plastică a ideilor. Astfel, învăţătorul a reuşit să reliefeze patriotismul mamei lui Ştefan, să arate că pentru ea dragostea de patrie era mai presus decît dragostea pentru propriul ei fiu. Expunerea ultimei părţi a legendei — victoria poporului sub conducerea marelui voevod — a vibrat de entuziasm. Elevii au simţit bucuria şi satisfacţia victoriei obţinute de moldoveni. Lecţia a luat sfîrşit după ce elevii au expus şi ei conţinutul legendei şi au citit-o de două ori.

Rezultatele acestei lecţii au fost mult superioare primei. Redînd integral conţinutul legendei învăţătorul a favorizat înţelegerea ei deplină. Povestirea i-a permis totodată să introducă în expunere explicaţiile necesare înţelegerii unor expresii şi cuvinte necunoscute din text, fără să facă pauze care ar fi dus la întreruperea trăirii emotive. Metoda folosită i-a îngăduit în acelaşi timp să utilizeze de fiecare dată tonul adecvat pentru zugrăvirea vie a evenimentelor, să îmbine timbrul vocii cu expresivitatea mimică. Trecerea de la o stare emotivă la alta a dat coloratură evenimentului istoric, a fixat în conştiinţa elevilor imaginea eroilor.

Analiza acestor două exemple este concludentă. Majoritatea legendelor şi a lecturilor cu conţinut istoric care se predau în clasele a II-a şi a III-a au caracter narativ, apropiindu-se într-un fel de poveşti. In predarea lor nu putem să nu ţinem seama de această caracteristică, după cum nu putem să nu ţinem seamă de faptul că, la această vîrstă, copiii gîndesc bazîndu-se pe imagini concrete, au o imaginaţie activă şi plastică, sînt deosebit de emotivi. De aceea, în predarea lecţiilor de acest gen, este indicată utilizarea metodei narative şi nu a metodei citirii explicative pe fragmente, care urmăreşte în primul rînd dezvoltarea deprinderilor de citire, de sintetizare şi abstractizare.

Inv. FLOREA STATE
comuna Brăduleţ
raionul Curtea de Argeş

Pentru ca în catalog să nu mai fie note mici

Ce avem de făcut pentru ca toţi elevii noştri să aibă o pregătire cît mai bună, pentru ca într-o clasă sau alta să nu mai existe elevi rămaşi în urmă la învăţătură, elevi cu note mici ? Este o întrebare pe care şi-o pun deseori învăţătorii şi profesorii preocupaţi de rezultatele muncii lor. Şi-au pus-o, în aceste zile, şi cadrele didactice de la Şcoala de 8 ani nr. 13 din Craiova.

Pentru a găsi soluţii practice de rezolvare a acestor probleme ei au studiat îndeaproape încă acum, înainte de încheierea primului trimestru, cauzele rămînerii în urmă la învăţătură ale elevilor cu note mici. Diriginţii au cercetat cataloagele, au stat de vorbă cu profesorii, cu elevii, cu părinţii acestora, au adunat o sumă de observaţii care au fost puse în discuţia consiliului pedagogic.

Şi-au dat seama că rămînerea în urmă a fost provocată de cauze cum ar fi lipsa unei legături suficient de strînse cu familia, neglijarea regimului zilnic al elevilor etc.

În raport cu cauzele relevate în cadrul discuţiilor s-au făcut propuneri şi s-au stabilit măsuri concrete în vederea îmbunătăţirii situaţiei la învăţătură. Printre altele, profesorii au arătat că, în etapa actuală, pregătirea elevilor în vederea lucrărilor scrise constituie un bun prilej pentru a înlătura lacunele din cunoştinţele lor. De asemenea, au hotărît să acorde ajutor individual elevilor rămaşi în urmă la învăţătură, să poarte discuţii cu părinţii lor etc.

Toate acestea vor contribui, desigur, la îmbunătăţirea situaţiei la învăţătură a elevilor rămaşi în urmă, la înlăturarea notelor mici din catalog.

Prof. GH. TUDOR
Craiova

Experienţe practice în laboratorul Şcolii medii „Gh. Lazăr" din Bucureşti

M I M O Z E

„Pe unii pedagogi să nu-i atingi nici cu o floare" — s-ar putea parafraza cunoscuta zicere. Într-adevăr, există pedagogi susceptibili. Cea mai blîndă adiere critică îa pentru ei proporţiile unui uragan. Cînd critica este „ierarhică", cînd vine de la un „for", cînd de pildă un inspector (brigada !) le analizează o lecţie, tot ce depăşeşte sugestia e respins de la primele cuvinte :

— Ştiu... Să vedeţi... Păi, da... Păi, nu...

Circumstanţele se înalţă ca nişte metereze în faţa celei mai palide observaţii, analiza critică este contestată pe toate laturile.

Aşteptaţi ca în paradisiaca lor grădină — nu lipsită totuşi de buruiană — să încolţească vreun firicel de autocritică ? Dacă tot sînteţi puşi pe aşteptare, e preferabil să aşteptaţi expresul de Curtici la ceasul de la Universitate...

Poate e vorba de o sfială oratorică ? Poate că se simt mai în largul lor în dările de seamă ? Căutaţi... De la prima frază — „Planul de învăţămînt a fost parcurs conform planificării calendaristice" — pînă la ultima — „Am realizat educaţia comunistă" — nici o îndoială, nici o umbră, nici un minus. Ce-i drept, nici o analiză. Ba da, să nu exagerăm. Omul are de răspuns la un punctaj. Iar dacă punctajul prevede „lipsuri şi greutăţi", scrie şi el : „N-am făcut vizite părinţilor elevului X, deoarece sînt decedaţi"...

Sensibilitatea acestor mimoze atinge însă uneori paroxismul : atunci cînd cel care mînuieşte critica, oricît de precaut, este un... coleg. Vanitos şi infailibil, senzitivul nostru nu poate înţelege că o observaţie cel mai adesea moderată şi profund judicioasă privind munca personală e cu totul altceva decît atac, imixtiune, insultă. Jignit, cu promptitudinea sepiei, îşi varsă în întreg colectivul fierea. — „Ce se vîră ? Ce-i pasă ? Îl credeam coleg..." Şi cum nu poate exprima făţiş aceste „idei", răspunde cu ţiină şi bîrlă. De acum încolo principalul său sfetnic va fi ranchiuna. O ranchiună de durată, care are toate şansele să lase la pensie o dată cu martirul nostru. Omul devine surd la salut, mut la întrebări. Nu simulează supărarea. E supărat de-a binelea. Şi dacă îşi îngroaşă supărarea, dacă o lungeşte fără noimă e pentru a preveni pe oricine că există un risc în a-l critica. Riscul e îmbulnarea sa. Trebuie spus că, deşi absolut neglijabil, este din păcate, uneori, luat în seamă. Se găsesc surori de caritate care oblojesc cum pot mai blînd rana amorului său propriu. „Sîntem un colectiv mic... De ce să producem suferinţă, şi încă una atît de considerabilă ? Lumina blîndă a colegialităţii să străbată prin toate ferestrele cancelariei. De ce să oblonim una din ele ? La ce bun un Miază-Noapte între noi ?".

Funcţionează în acest caz criteriul comodităţii personale. căci altminteri... Altminteri, cu cea mai înflăcărată colegialitate am lua parte la dezbaterea cazului. Şi, fără îndoială, am spune :

— Omul care te-a criticat te ajută din toate punctele de vedere, inclusiv din punctul de vedere al amorului propriu, căci încearcă să te elibereze de o deficienţă. Mîndria profesională a fiecăruia e pe deplin legitimă, dar se legitimează printr-o muncă adevărată, nu printr-una ciuruită de lipsuri. De abia a te „lăsa în pace" presupune desconsiderare, lipsă de stimă. Cît de necesară este critica în munca noastră, ca şi în orice muncă cu oamenii, ca şi în literatură, de exemplu ! Lucrăm întotdeauna cu exigenţa unor ingineri ai sufletului omenesc ? Nu ne tîrăşte uneori, măcar o oră, măcar cîteodată, valul pertid al rutinei ? Să ne supărăm că cineva sună alarma asupra primejdiei de împotmolire ? Te-ai obişnuit, de pildă, să întîrzii la oră. Cineva s-a uitat ostentativ la ceas şi... te-ai supărat. Eşti gata să intri într-un potop de recriminări şi nici prin minte nu-ţi trece că elevii au şi ei un ceas, chiar dacă nu la mînă, că de fapt ei sînt de mult judecătorii întîrzierilor tale. De ce pudoarea de a fi judecat nu funcţionează şi faţă de ei ? Te-ai obişnuit să mitraliezi cataloagele cu trei. Cineva s-a mirat (era vecin de rubrică, cu o recoltă bogată de note mari) de această colecţie de cioburi... Te-ai proclamat nu ştiu ce fel de „suveran", amintind că dispui de nu ştiu ce fel de autoritate. Din nou potop de lamentări şi din nou nici prin gînd nu-ţi trece că autoritatea pedagogică nu e de partea unui profesor înfrînt de nişte copii din clasa a V-a... Şi că, în general, autoritatea se cîştigă printr-o trudă îndelungată, prin autocontrol permanent, printr-un nemărginit elan de a-ţi perfecţiona propria muncă. Aici nu au ce căuta dramele „autorităţii", aici orice ajutor e preţios. Iar dacă, indiscutabil, există anumite moduri de a ne într-ajutora, acestea nu constau în nici un caz în a înveli critica în celofan şi în a aşterne buchetul ei, petală cu petală, la picioarele vanităţilor...

Mimozele găsesc din ce în ce mai greu condiţiile de seră care le-ar conveni şi încep să se obişnuiască cu climatul riguros dar tonic al vieţii. Colectivele fac front şi în această privinţă şi amorul propriu al mimozelor nu mai găseşte aliaţi.

Ici colo îi mai vezi, întunecaţi, ca atinşi de brumă. Semn bun : sera a fost spartă...

MIRCEA SÎNTIMBRIANU

A III-a sesiune de lecturi pedagogice

De curînd s-a desfăşurat la Iaşi şi Galaţi cea de a III-a sesiune de lecturi pedagogice a cadrelor didactice care lucrează în şcolile profesionale şi tehnice din regiunile Suceava, Iaşi, Bacău, Galaţi, Dobrogea, Bucureşti, Oltenia, Ploieşti şi Argeş.

Lucrările sesiunii au prilejuit un larg schimb de experienţă metodică şi ştiinţifică şi vor contribui fără îndoială la îmbunătăţirea muncii în şcolile respective.

Preocupîndu-se de cît mai buna pregătire a sesiunii, Cabinetul metodic pentru învăţămîntul profesional şi tehnic din Bucureşti a alcătuit din vreme propunerile de teme pentru lucrările ce urmau a fi prezentate în cadrul ei, astfel încît cadrele didactice să le poată elabora în condiţii bune. De asemenea, cabinetul a acordat consultaţiile necesare celor care au elaborat asemenea lucrări.

La şedinţa din Iaşi a sesiunii au fost prezentate 13 lucrări, iar la cea de la Galaţi — 22. In general lucrările s-au referit la probleme de organizare a învăţămîntului teoretic şi practic, la probleme de metodică, la probleme educative şi la probleme privind munca de îndrumare şi control a directorilor de şcoli.

Prin conţinutul lor majoritatea lucrărilor prezentate au dovedit preocuparea cadrelor didactice pentru continua perfecţionare a pregătirii lor pedagogice, dorinţa de a contribui la îmbunătăţirea procesului instructiv-educativ.

În şedinţele plenare ale sesiunii s-au remarcat în mod deosebit prin calitatea lor ridicată lucrările „Din experienţa confecţionării şi folosirii dulapului metodic al maistrului-instructor" elaborată de ing. Eugen Rîpă, inspector metodist, „Organizarea muncii diriginţilor în şcoala profesională şi tehnică", elaborată de tov. Pelaghia Popescu de la I.P.C.D. Iaşi (o lucrare de cercetare ştiinţifică foarte interesantă, dar al cărei conţinut mai urmează să fie studiat ulterior în special în ceea ce priveşte modul de aplicare a procedeelor propuse) şi „Metode şi procedee folosite de director în îndrumarea şi controlul învăţămîntului teoretic în şcolile profesionale şi tehnice" elaborată de Gheorghe Leontescu, director adjunct la Şcoala profesională de construcţii din Brăila

Sînt multe lucrări valoroase şi printre acelea care nu au putut fi prezentate în sesiune, din cauza timpului limitat. Astfel sînt, de exemplu, lucrările „Rolul excursiilor cu temă în ridicarea nivelului de cunoştinţe al elevilor la botanică", elaborată de prof. Silvia Lăpuşcă şi prof. Valeria Movilescu de la Grupul şcolar agricol din Iaşi, „Desfăşurarea predării în producţie la întreprinderea „Steaua Roşie" de prof. M. Hopincă etc.

S-a constatat însă că, din păcate, o parte din lucrările prezentate pentru sesiune au fost de calitate slabă tratînd problemele superficial şi neîmpărtăşind nimic din experienţa proprie. Astfel de lucrări nemulţumitoare au fost, de exemplu, „Cum realizăm legătura dintre teorie şi practică la obiectul legumicultură", elaborată de prof. Gh. Doborgeanu de la Centrul şcolar horticol din Fălticeni, „Legătura dirigintelui cu familia", elaborată de prof. Toma Traian de la Şcoala profesională de mecanici agricoli din Tg. Neamţ etc.

Lucrările prezentate în plenară şi în secţii, discuţiile şi propunerile făcute pe marginea lor au permis să se desprindă o serie de concluzii care trebuie să constituie un îndrumar pentru activitatea de viitor a cadrelor didactice din învăţămîntul profesional, de meserii şi tehnic.

Multe din aceste concluzii privesc educaţia comunistă a elevilor. Participanţii la sesiune au subliniat necesitatea întăririi caracterului sistematic al activităţii diriginţilor şi a întregului colectiv de cadre didactice ca şi necesitatea de a se folosi în cadrul orelor de dirigenţie forme mai variate—scurte expuneri prezentate de elevi, discuţii, mici simpozioane etc. De asemenea s-a evidenţiat necesitatea de a se asigura continuitatea muncii diriginţilor la aceeaşi clasă, astfel ca aceştia să aibă posibilitatea de a-şi urmări elevii pînă la absolvirea şcolii, pentru a-i putea cunoaşte în mod adîncit şi pentru a putea exercita asupra lor o influenţă mai puternică. S-a subliniat totodată importanţa folosirii pe o scară mai largă în procesul educaţiei comuniste a diverselor forme ale activităţii în afara clasei — prezentarea de medalioane literare, seratele ştiinţifice etc., care completează şi lărgesc orizontul elevilor şi au asupra lor o însemnată influenţă pozitivă.

În legătură cu munca de îndrumare şi control a directorului de şcoală participanţii la lucrările sesiunii s-au referit îndeosebi la problemele pe care le ridică pregătirea acestuia pentru analizarea lecţiilor la care asistă în vederea acordării unui ajutor efectiv cadrelor didactice. Directorul trebuie să se preocupe în primul rînd de conţinutul ideologic şi politic al lecţiei, de exactitatea ştiinţifică a noţiunilor transmise, de justeţea metodelor folosite de profesori — au arătat cei care luau cuvîntul. Ei au subliniat de asemenea că pentru a-şi îndeplini cît mai bine sarcina de a controla şi îndruma munca instructiv-educativă directorul trebuie să folosească mai larg sprijinul comisiilor metodice şi al cadrelor didactice cu experienţă în specialitatea respectivă.

În referatele cu privire la instruirea practică în atelierele-şcoală şi în întreprinderi, şi în discuţiile care au avut loc pe marginea lor s-au scos în evidenţă rezultatele obţinute pe această linie la Grupul şcolar de petrolchimie din Iaşi, datorită utilizării dulapului metodic al maistrului şi s-a propus generalizarea acestei experienţe. În vederea sprijinirii colectivelor din şcoli pentru realizarea unor astfel de dulapuri s-a cerut Cabinetului metodic din Bucureşti să ia măsuri pentru multiplicarea documentaţiei tehnice necesare.

Instructajul zilnic al maistrului ajută ucenicilor să se orienteze mai bine în efectuarea noilor lucrări

De asemenea, s-a arătat că trebuie popularizată experienţa şcolii profesionale de pe lîngă fabrica de rulmenţi din Bîrlad cu privire la realizarea unor secţii speciale pentru elevi în atelierele întreprinderii.

Au fost subliniate în mod deosebit o serie de sarcini a căror îndeplinire va contribui în mare măsură la ridicarea nivelului instruirii practice a ucenicilor şi elevilor. Astfel de sarcini sînt, de exemplu, asigurarea de către conducerile şcolilor a unor comenzi care să corespundă programei şcolare şi indicatorului tarifar pentru fiecare an de studiu, efectuarea de către maiştri a instructajelor pe baza documentaţiei tehnice de producţie, multiplicarea pe cît posibil a acestei documentaţii în fiecare şcoală etc.

Lucrările desfăşurate la Iaşi şi Galaţi în cadrul celei de a III-a sesiuni a lecturilor pedagogice au relevat în acelaşi timp faptul că sînt necesare o serie de măsuri care să contribuie la ridicarea nivelului pregătirii pedagogice a cadrelor didactice din învăţămîntul profesional şi tehnic. Printre aceste măsuri se numără, de exemplu, organizarea de cursuri pentru perfecţionarea maiştrilor-instructori şi a profesorilor de cultură tehnică (în special a acelora care predau desenul tehnic), publicarea unor lucrări cu caracter metodic, sprijinirea largă a celor ce elaborează asemenea lucrări etc. S-a propus ca în viitor sesiunile lecturilor pedagogice să aibă loc în timpul vacanţelor şcolare, pentru a antrena să participe la lucrările lor un număr cît mai mare de cadre didactice.

Cea de a III-a sesiune a lecturilor pedagogice din învăţămîntul profesional şi tehnic a reprezentat prin valoarea de ansamblu a lucrărilor prezentate şi prin discuţiile rodnice care au avut loc în cadrul ei, o mărturie elocventă a creşterii pregătirii ştiinţifice şi metodice a profesorilor şi maiştrilor-instructori.

De ce totul într-o singură zi?

Ora 7,30 dimineaţa. Pe porţile celor mai multe din marile spitale bucureştene — la „Vasile Roaită", la „Carol Davilla", la „Fundeni", la „Gh. Marinescu" etc. — intră, o dată cu personalul medical şi sanitar, sute de elevi ai Şcolii tehnice sanitare din Capitală. Să urmărim activitatea cîtorva din cele 115 clase ale acestei şcoli în care se pregătesc cadre medii sanitare pentru 18 specialităţi, începînd cu asistenţa medicală şi pediatria şi terminînd cu radiologia, laboratorul clinic şi farmacia. Să luăm bunăoară anul III — medicină generală. Cinci zile sînt dedicate exclusiv practicii, timp în care elevii lucrează în spital la patul bolnavilor sau în cabinetele de consultaţii. Rezultatele acestei activităţi sînt consemnate în numeroasele scrisori trimise de conducerile clinicilor şi spitalelor care felicită conducerea şcolii pentru buna pregătire, pentru conştiinţa profesională şi răspunderea în muncă de care dau dovadă elevii.

Totuşi, o privire atentă indică la majoritatea elevilor o oarecare scădere a ritmului activităţii în zilele care preced şi care urmează ziua consacrată în special cursurilor teoretice. De ce? Simpla cercetare a programului de activitate din această zi este în mare măsură edificatoare: programul ei prevede 9 ore de curs teoretic,

„Ţinînd seama de specificul de vîrstă al elevilor, de dezvoltarea lor psihică şi fizică — ne spune tovarăşul doctor Ion Pironcov, directorul Şcolii tehnice sanitare — socotim, ca specialişti, că în mod excepţional, o dată pe săptămînă, o asemenea activitate şcolară nu-i oboseşte peste măsură pe elevi".

„În ansamblu — ţine să sublinieze şi tovarăşul dr. Nicolae Manolescu, directorul adjunct al şcolii — incluzînd şi diferitele munci social-obşteşti, cercurile de studiu ideologic, şedinţele organizaţiilor de masă din care fac parte elevii, precum şi pregătirea lor pentru lecţii — programul de activitate zilnică al elevilor nu este supraîncărcat. Raportat la posibilităţile fizice şi intelectuale ale acestora, un astfel de regim zilnic de lucru poate fi considerat raţional".

Sîntem de acord. Numai că există un punct nevralgic în întreaga această argumentare: de ce orele de curs teoretic sînt programate toate într-o singură zi? Majoritatea lor se referă la discipline grele — anatomia, igiena etc. — care solicită într-o măsură deosebită atît puterea de raţionament cît şi memoria elevilor. Oare pot participa ei cu aceeaşi atenţie la lecţii timp de 9 ore? Dar pregătirea pentru aceste lecţii, care în mare măsură se efectuează în ziua ce precede lecţiile teoretice, nu solicită şi ea prea mult capacităţile fizice şi psihice ale elevilor?

La aceste întrebări răspunsul a fost evaziv. Totuşi, ca specialişti, conducătorii şcolii au trebuit să recunoască faptul că programul zilei de curs teoretic este departe de a fi alcătuit în mod ştiinţific, raţional.

În fapt el are repercusiuni care nu se limitează la activitatea de studiu din ziua cu program încărcat, ci influenţează şi activitatea elevilor din perioada care precede programul de curs teoretic (elevii caută să folosească la maximum timpul de practică pentru studiul teoretic), ca şi din perioada următoare cînd, la cei mai mulţi, oboseala îşi spune un cuvînt greu.

De ce se menţine o asemenea zi nesfîrşită de lecţii teoretice?

La prima vedere motivul pare a fi de ordin obiectiv: repartizarea sălilor de curs, nu pe deplin suficiente în condiţiile existente, cînd în şcoală sînt 115 clase din anii I, II şi III. Socotim că organele de resort ale Ministerului Sănătăţii şi Prevederilor Sociale trebuie să acorde un sprijin efectiv şcolii în această privinţă, prin mărirea spaţiului actual la nivelul cerinţelor planului de şcolarizare. Dar chiar în actualele condiţii se poate alcătui mai raţional programul zilnic al elevilor. Căci numărul orelor de curs pe ansamblul şcolii rămîne acelaşi, chiar dacă la anul III lecţiile teoretice se eşalonează în două zile, respectiv cîte 4 şi 5 ore în fiecare zi. Desigur, aceasta impune dificultăţi mai mari în alternarea claselor în sălile de cursuri. Credem însă că rezultatele, concretizate în pregătirea superioară a elevilor pe baza stabilirii unei curbe a efortului repartizat într-un mod mai judicios pe zile, cer cu insistenţă o asemenea alternare.

AL. C.

Predare intuitivă

În perioada activităţii din timpul iernii, în şcolile profesionale agricole capătă o mare importanţă studierea diferitelor discipline de specialitate — agricultura generală, fitotehnia, horticultura etc. În vederea unei cît mai bune pregătiri a ucenicilor la aceste discipline este indicată folosirea pe scară largă a materialului didactic (plante, seminţe, organe de plante atacate de boli, diferite insecte dăunătoare, planşe, mulaje etc.). Acest material este necesar atît în predarea propriu-zisă cît şi pentru lucrările practice de laborator la obiectele de specialitate, lucrări care se efectuează de obicei frontal.

În scopul procurării materialului intuitiv pentru lecţiile din timpul iernii noi am folosit în cea mai mare măsură cîmpul de experienţă şi grădina botanică a şcolii. Astfel, de pe cîmpul de experienţă ne-am procurat soiurile cele mai productive, precum şi plante adaptate condiţiilor de climă şi sol din regiune. Anul acesta, de pildă, pe cîmpul de experienţă s-au efectuat experienţe în culturi comparative cu 2-3 soiuri de grîu de toamnă, 9 soiuri de orzoaică, 6 soiuri de orz de toamnă, 10 soiuri de porumb, 36 soiuri de ovăz şi de cartofi.

Din grădina botanică s-au obţinut numeroase specii de plante din diferite familii, plante anuale şi perene necesare pentru predarea botanicii şi a fitotehniei.

Acum, mostre din toate aceste plante presate în ierbare sau legate în mănunchiuri, putînd fi oricînd folosite în cadrul experienţelor, au fost aduse în cabinetul-laborator şi constituie principalul material intuitiv folosit la lecţiile de specialitate.

Ing. ION RADU
Centrul şcolar agricol din Dumbrăveni, raionul Sighişoara

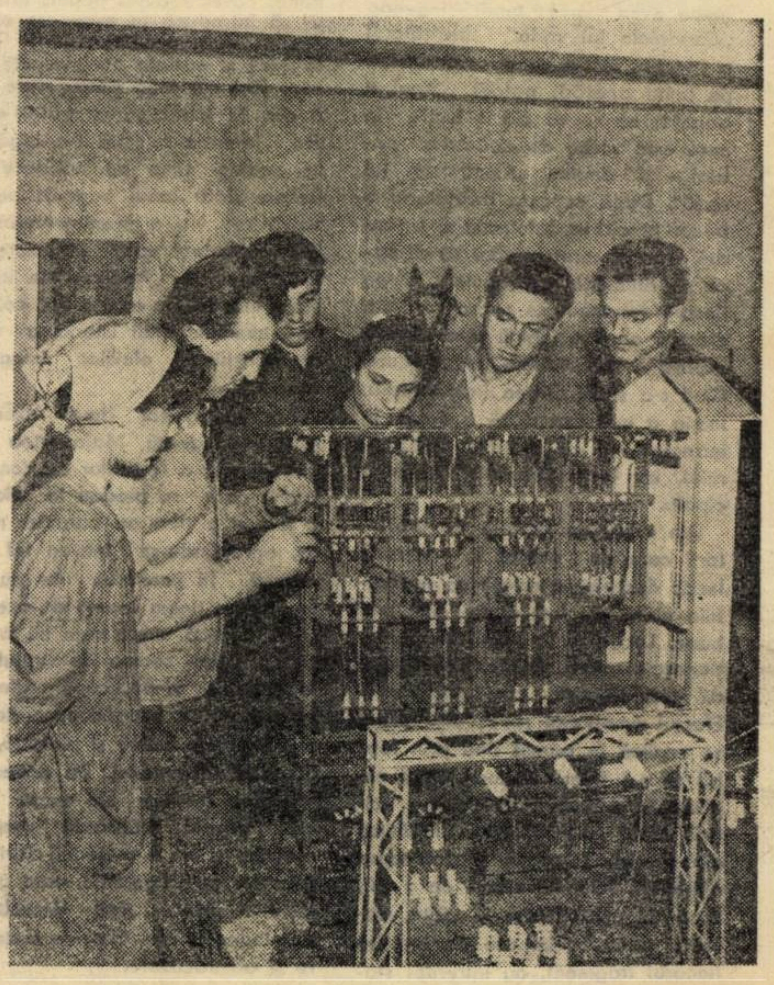

Lecţie despre staţiile de transformare a curentului, în cabinetul de tehnologie al Grupului şcolar „Iosif Rangheţ" din Capitală

De la corespondenți și cititori

Preocupări științifice și metodice

Este caracteristică învățătorilor și profesorilor din zilele noastre dorința de a ridica în permanență calitatea muncii lor, de a ține lecții mai bune, de a asigura tuturor elevilor o pregătire cît mai temeinică. Și ei înțeleg că pentru aceasta trebuie să învețe, să învețe necontenit. Nimeni nu mai socotește astăzi că pregătirea sa a luat sfîrșit o dată cu absolvirea unei universități sau a unui institut. În școală, paralel cu munca practică depusă zi de zi la catedră, cadrele didactice desfășoară o intensă activitate menită să contribuie la ridicarea calificării lor profesionale. Cercurile pedagogice, comisiile metodice, referatele, interasistențele la lecții, schimbul de experiență, numeroasele forme ale activității metodice și științifice pe care le întîlnim în fiecare școală sînt tot atîtea mijloace folosite de pedagogi pentru a-și îmbogăți cunoștințele științifice de specialitate și experiența metodică.

Numeroase corespondențe relevă preocuparea cadrelor didactice de a utiliza în cît mai largă măsură aceste mijloace. Iată cîteva din ele.

Varietate în tematică

Cercul pedagogic al profesorilor de limba romînă din raionul Slatina manifestă o grijă deosebită pentru a cuprinde în planul său de activitate teme cît mai variate.

Acest aspect, al varietății muncii desfășurate în cerc, a constituit de altfel una din principalele probleme de la care au pornit discuțiile la prima ședință ținută în acest an școlar. Membrii cercului au criticat faptul că în anul școlar trecut au lipsit din planul de activitate al cercului teme privind limba literară, metodica lecțiilor de compunere, a lecțiilor excursie etc.

În consecință, în tematica din acest an a cercului au fost incluse referate ca „Limba literară — aspectul cel mai îngrijit al limbii întregului popor", „Metode folosite în predarea lecțiilor de compunere", „Metodica desfășurării lecțiilor-excursie" etc. Totodată în planul de activitate al cercului au fost prevăzute lecții deschise de gramatică și literatură, interasistențe la lecții în cadrul școlii experimentale de 8 ani din comuna Piatra, sprijinirea cadrelor didactice care se pregătesc pentru examenul de definitivat și gradul II, observații asupra programelor și manualelor școlare.

Prof. PAUL NIȚOIU
comuna Doba, regiunea Argeș

Interasistențe la lecții

Pentru a asigura continuitatea muncii cu elevii care trec din clasa a IV-a în clasa a V-a profesorii care vor preda în anul viitor la clasa a V-a a școlii noastre asistă la lecțiile învățătorilor sau, uneori, țin ei înșiși lecții la aceste clase. De curînd a asistat la una din lecțiile mele de zoologie profesorul de științe naturale Ilie Tudor, care este și directorul școlii. După lecție am discutat împreună despre metodele folosite în lecție, despre modul cum pot contribui cunoștințele de zoologie la formarea bazelor concepției materialist-dialectice a elevilor, despre cum pot contribui acestea la trezirea interesului elevilor pentru a cerceta fauna patriei etc. La scurt timp după aceasta am avut prilejul să asist eu la o lecție de zoologie ținută de profesorul Ilie Tudor, tot la clasa a IV-a.

Din aceste asistențe am avut de învățat atît eu cît și tovarășul profesor. Eu am putut vedea cum expune în fața elevilor un profesor specialist unele probleme de științe naturale, iar el, la rîndul său, a avut posibilitatea să observe cum trebuie să se desfășoare predarea cînd se lucrează cu copii de vîrstă mică.

Înv. V. RĂDULESCU
Școala de 7 ani „23 August"
din Slatina

Cercetări de specialitate

Alături de numeroase lucrări cu caracter metodic, cum ar fi „Problemele educative ale predării gramaticii limbii romîne la clasele III-VIII", „Despre metodica predării geografiei la clasa a III-a", „Utilizarea metodei comparative în predarea limbii latine" etc. cadrele didactice din școala noastră, școala medie „Aurel Vlaicu" din Orăștie, elaborează și unele lucrări de strictă specialitate pentru care depun o adevărată muncă de cercetare științifică.

Astfel profesorii de limba romînă efectuează cercetări în domeniul limbii și literaturii avînd în vedere teme ca „Folclorul tradițional la muncitorii mineri", „Contribuții la cunoașterea operei lui Alexandru Sahia", „Particularități ale limbii vorbite pe valea Beriului". La fel, profesorii care predau științele naturii pregătesc lucrări ca „Geomorfologia regiunii", „Studiul fînețelor din Orăștie" etc.

Pe lîngă faptul că ridică nivelul pregătirii lor de specialitate, munca depusă de profesori pentru elaborarea unor astfel de lucrări îi ajută să culeagă și anumite date pe care le vor folosi apoi în lecții.

Prof. ION ILIESCU
Orăștie

În comisiile metodice

Una dintre preocupările comisiilor metodice de la școala medie „Al. Vlahuță" din Rm. Sărat o constitue îmbogățirea experienței profesorilor în legarea învățămîntului de viață. În cadrul comisiilor metodice profesorii de matematici au discutat modul cum pot folosi în problemele de aritmetică date despre producție luate din întreprinderi, de la gospodăriile agricole de stat, de la gospodăriile agricole colective, din ziare și reviste etc. Cu prilejul unei ședințe în care s-au purtat discuții pe marginea unui referat privind problemele educației tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internaționalismului proletar cadrele didactice au arătat cum pot fi folosite în munca educativă materialele din presă privind evenimentele interne și externe.

Prof. UȚĂ N. VASILE
Rm. Sărat

Pentru preșcolari — procedee variate

Mi-am pus adesea întrebarea ce procedee sînt mai indicate pentru a transmite copiilor din grupa mare cunoștințele și deprinderile de numărat și socotit pînă la zece.

Căutînd să găsesc răspunsul cel mai bun la această întrebare am studiat cu atenție programa pentru învățămîntul preșcolar și m-am străduit să pregătesc cu cît mai multă atenție activitățile de numărat și socotit. Am confecționat în acest scop și materialul didactic și ajutător adecvat. Pentru jocurile didactice din cadrul număratului și socotitului, de exemplu, am pregătit desene viu colorate : Iepurașii și vînătorul, Albă ca zăpada și cei șapte pitici, Albinele și stupul, Scara animalelor, Fluturașii etc. Am confecționat de asemenea bețișoare colorate, mingi și am ales materiale din natură : ghindă, castane etc. Am pregătit coșulețe și plicuri în care am adunat materialele respective, pentru a economisi timp la împărțirea lor.

Bazîndu-mă pe materialul confecționat încerc ca pe neobservate, prin joc, dar în mod sistematic, să formez gîndirea logică a copiilor și astfel să-i ajut să înțeleagă cunoștințele de numărat și socotit. Datorită folosirii acestor mijloace variate și atrăgătoare copiii manifestă mult interes pentru însușirea cunoștințelor care-i vor sprijini în munca lor de mîine, la școală.

ZENAIDA STREZA
Grădinița de copii nr. 3
— Odorhei

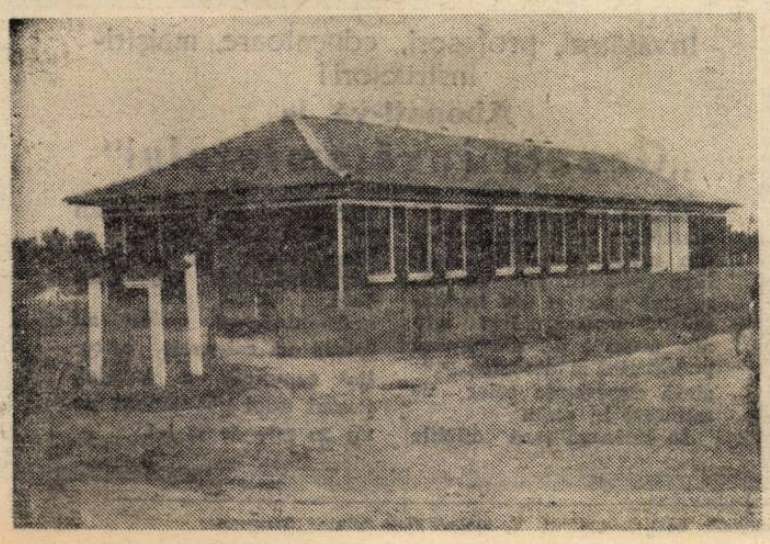

Pînă nu de mult copiii țăranilor muncitori din comuna Țuțulești, raionul Costești, regiunea Argeș, învățau într-un local vechi și necorespunzător.

Începînd cu acest an școlar ei învață într-un local nou, așa cum se ridică acum cu miile în țara noastră. El a fost construit cu sprijinul organelor locale de partid și de stat, ca și cu sprijinul cetățenilor din comună.

În clișeu : Noul local al școlii din comuna Țuțulești.

Oră de modelaj în secția de plastică a unei școli de artă

În „Săptămîna economiei"

Datorită muncii de convingere asupra însemnătății de a economisi prin C.E.C. pe care au desfășurat-o în rîndurile lor cadrele didactice, 90% din elevii Școlii de 8 ani din Tufeni, raionul Drăgănești sînt depunători la C.E.C. avînd la data de 5 noiembrie un sold de 12.000 lei.

Elevii s-au angajat ca în „Săptămîna Economiei" numărul depunătorilor să crească, ajungîndu-se la un procent de 100%.

I. IONESCU

Spiritul economisirii este sădit la elevii școlii din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, încă din primele clase. Drept urmare, marea majoritate a pionierilor sînt posesori de librete C.E.C.

În fruntea acțiunii de economisire a banilor pe librete C.E.C. se află pionierii claselor a V-a „B" și a VII-a „A".

Prof. I. TRIFU

VIITORII ARTIȘTI

Cînd vii de la gară spre centrul orașului Turnu Severin, pe strada Cicero, o firmă mică îți arată că te afli în fața școlii de muzică și arte plastice. Dimineața ori după-amiaza vezi ieșind de aici copii între 6 și 14 ani, cu caiete de muzică ori cu partituri sub braț, cu vioară, cu clarinete și trompete, cu violoncele, sau cu planșete de desen. Sînt mulți copii — aproape 260, fete și băieți.

Pe fețele tuturor vezi înflorind voioșia, sănătatea, fericirea de a crește în grădina minunată a patriei socialiste.

Fiecare zi le aduce noi bucurii : micul Matei Cocsi a învățat un cîntec nou la secția de preșcolari, Ștefan Dan a izbutit să pună corect degetele pe corzi, Marcel Dincă a primit nota 10 la educația muzicală. Voinea Marin, de la Casa de copii, a modelat frumos un ciocan, iar Teodora Mateescu a fost lăudată pentru izbutitul ei tablou în pastel, înfățișînd un aspect de muncă de la uzinele mecanice. În fiecare zi noi și noi bucurii de acest fel.

Cum era oare înainte ? Cine dintr-un asemenea orășel din provincie putea să-și dezvolte talentul artistic ? Copilul boierului, al negustorului, al patronului, al unuia sau altuia cu nume sunătoare... Cît despre copiii strungarului, ai mecanicului, ai țesătoarei și ai plugarului nici vorbă nu putea fi pentru ei de așa ceva.

Astăzi, în anii regimului democrat-popular, copiilor oamenilor muncii li s-au deschis toate drumurile spre înfăptuirea celor mai îndrăznețe visuri. Ei au acum posibilitatea să-și aleagă cele mai variate căi în viață, fiind pregătiți în școli cu profiluri care mai înainte nici nu existau la noi.

Copiii sînt conștienți de marea datorie pe care o au față de patria lor nouă și liberă și învață, învață cu seriozitate, cu sîrguință, hotărîți să urce tot mai sus pe minunatul drum al artei.

Orchestra și corul, recitatorii și soliștii instrumentiști ai școlii se întîlnesc adesea, în noua și frumoasa sală a teatrului severinean, cu oamenii muncii din oraș care-i apreciază și îi încurajează cu dragoste. De asemenea, elevii școlii prezintă montaje literar-muzicale la stația locală de radioficare. În toate aceste manifestări ei pun în primul rînd recunoștința fierbinte pentru făuritorul minunatei lor vieți de astăzi = partidul.

Acompaniate de acordurile instrumentelor zeci și zeci de glasuri cristaline fac să răsune versurile cîntecului lor îndrăgit :

Am pornit cu-nflăcărare
Pe-un drum presărat cu primăveri
Mulțumim din inimă partidului
Că-ntr-o zi de sărbătoare
Ne-a croit drum nou de pionieri.

MARIA POPESCU
Turnu-Severin

Spectacole date de elevi

Sub îndrumarea cadrelor didactice, elevii de la Școala medie din Tg. Ocna, regiunea Bacău, desfășoară o bogată activitate culturală. Majoritatea elevilor sînt cuprinși în corul școlii, în echipele de dansuri ori în cele de recitatori.

Avînd un repertoriu bogat, aceste formații artistice ale școlii medii din Tg Ocna au dat izbutite spectacole atît în școală cît și la Casa de cultură din oraș, bucurîndu-se de succes.

Inv. GEORGETA NOURAȘ

Demonstrație a învățătorilor și profesorilor englezi împotriva înghețării salariilor

SPECTACOL PENTRU COPII

În timpul relativ scurt care a trecut de la înființarea sa, Teatrul pentru tineret și copii și-a și format un public entuziast, care participă din tot sufletul la întîmplările de pe scenă. Aceasta e o urmare a străduințelor teatrului de a se apropia de copii, de a-i atrage. Toate spectacolele încep cu o mică uvertură, o melodie vioaie și antrenantă pe care copiii au și învățat-o și o fredonează. Actorii sînt în mare majoritate aceiași; ei li se adresează copiilor direct de pe scenă sau uneori chiar din sală. În programul fiecărui spectacol, copiii găsesc probleme amuzante, iar dezlegarea lor... în programul spectacolului următor.

Recenta premieră a Teatrului pentru tineret și copii — comedia Nataliei Klikova „2 la aritmetică" — este primită cu viu interes de copii. Ea aduce în scenă întîmplări verosimile, ai căror eroi sînt pionierii sovietici din zilele noastre. Un profesor — autorul manualului de aritmetică — și doi pionieri intră în posesia unui caiet pe filele căruia a fost pusă nota 2. Al cui este caietul? Toți pornesc în căutarea posesorului caietului despre care știu puține lucruri. Dar, de fapt, la urmărire nu participă decît cei mici. Profesorul Teplițin îi stimulează numai, le dă — cum s-ar spune — coordonatele și-i urmărește, cu dragostea lui de pedagog, pe tot parcursul acțiunii. Intriga devine și mai interesantă din momentul în care grupului de „detectivi" i se alătură și alți elevi, printre care chiar Șurka, posesorul faimosului 2, care se dă drept un excelent matematician.

Natalia Klikova, autoarea piesei, a intenționat să satirizeze din plin lăudăroșenia. Textul, regia și interpretarea au reușit să ridiculizeze un lăudăros, un îngîmfat așa cum este Șurka Medvedev, eroul principal al piesei. Interesant că, deși eroul este agreat de public — pentru că Șurka este simpatic și inteligent, — nici un copil din sală nu înghite „gogoșile sale umflate". Micii spectatori se arată pe deplin satisfăcuți cînd, rînd pe rînd, toate minciunile lui se spulberă și sînt bucuroși că lecția pe care i-au dat-o colegii îi va fi de învățătură. Căci în finalul piesei Șurka va deveni, cu ajutorul prietenilor săi, un școlar disciplinat, conștiincios și — evident — mai puțin înfumurat.

Dar îngîmfarea nu este singurul obiectiv spre care țintește satira Nataliei Klikova. Comedia ei satirizează și atitudinea nedisciplinată la lecții, suflatul etc. Cu deosebit talent este tratată în piesă problema lecturii excesive a romanelor de aventuri și a efectelor ei dăunătoare. Școlărița Leolea, cu capul îmbuibat de literatură captivantă, vede peste tot numai suspecți, numai hoți și spioni. La fiecare apariție, la fiecare nouă teorie detectivistă a Leolei sala izbucnește în hohote de rîs și rîsul este cea mai bună mărturie că scopul pe care și l-au propus realizatorii spectacolului a fost atins.

Există în piesă doi profesori. Ei sînt creionați cu deosebită căldură de autoare, sînt chipuri de adevărați pedagogi. Ei cunosc bine sufletul copiilor, știu cum să le vorbească și cum să-i îndrume.

Trebuie subliniată absența din piesă a acelui „ton didacticist" care nu o dată se face simțit în piesele de teatru adresate școlarilor. Învățămintele ce se desprind din întîmplările de pe scenă nu sînt enunțate prin replici sentențioase, ci reies în chip firesc din întreaga acțiune.

Vizionînd împreună cu elevii noul spectacol al Teatrului pentru tineret și copii, ne vom afla nu numai în fața unei piese bune, pline de învățăminte, ci și în fața unei talentate interpretări. Sub conducerea lui Tudorel Popa, tinerii actori au dat viață unor adevărate figuri de pionieri.

AL. I. VLADIMIR

Pregătiri intense în întreaga lume

Oamenii muncii din toate țările văd în apropiatul Congres Sindical Mondial, care va avea loc la Moscova între 4-16 decembrie, o nouă și puternică manifestare pe plan internațional a voinței de unitate, pace și progres social care animă întreaga omenire muncitoare.

Pentru a ilustra progresul vădit al unității mișcării sindicale progresiste internaționale este suficient să amintim cum au crescut rîndurile F.S.M. de la un Congres la altul. Astfel, la primul Congres Sindical Mondial (Paris 1945), cînd s-a constituit Federația Sindicală Mondială, au fost reprezentați 66 milioane de oameni ai muncii din 56 de țări. În 1949, la cel de al doilea Congres Sindical Mondial, care a avut loc la Milano, deși capitalul monopolist a asmuțit pe liderii sindicali de dreapta din S.U.A., Anglia, Franța, Italia, Belgia și Olanda să scindeze mișcarea sindicală, delegații au luat hotăriri în numele a 72 de milioane de oameni ai muncii din 63 de țări — un număr sporit față de 1945.

La cel de al treilea Congres Sindical Mondial, întrunit la Viena în 1953, au participat delegați a 88.600.000 de oameni ai muncii din 79 de țări. În sfîrșit, în 1957, la Leipzig, la cel de al patrulea Congres Sindical Mondial, au trimis delegați 106 milioane de oameni ai muncii din 81 de țări.

De pe acum apare cert că al cincilea Congres Sindical Mondial, care va concretiza programul viitor de luptă pentru împlinirea aspirațiilor arzătoare de pace și progres social ale oamenilor muncii din toate continentele, va fi și mai reprezentativ. Informațiile provenite pînă acum arată că numai din Africa și Orientul Arab și-au anunțat participarea la Congres aproape 40 de țări. Printre participanți se va număra și Uniunea Sindicală Pan-Africană (Federația Sindicatelor din întreaga Africă) constituită anul acesta, care cuprinde marea majoritate a clasei muncitoare africane. La Congres vor participa de asemenea soli a numeroase organizații sindicale naționale din Africa. Sindicate ca cele din Angola și din Algeria vor reprezenta pe oamenii muncii din țările care luptă împotriva crudului regim colonialist. Vor fi de asemenea prezente centralele sindicale din Maroc, Congo (Leopoldville), Nigeria, Dahomey, R.A.U., Liban etc. În scrisoarea prin care își anunță participarea la Congres Uniunea Națională a Muncitorilor din Mali afirmă: „Ținînd seama de rolul de prim ordin jucat de F.S.M. în lupta antiimperialistă și anticolonialistă, în lupta de eliberare a popoarelor coloniale, ținînd seama de eforturile neobosite pe care le-a făcut ea pentru unitatea și solidaritatea oamenilor muncii din întreaga lume, va fi pentru noi o adevărată bucurie să participăm la Congres".

În întîmpinarea celui de al V-lea Congres Sindical Mondial

Un alt aspect al pregătirii Congresului este constituirea unor largi comitete de pregătire pe scară națională. Astfel de comitete au fost organizate de exemplu în Finlanda, în Argentina, în Japonia, cu toate că sindicatele din aceste țări nu sînt afiliate la F.S.M. Faptul că, deși lucrurile stau astfel, oamenii muncii finlandezi, argentinieni și japonezi se pregătesc intens pentru Congresul Sindical Mondial de la Moscova dovedește că ei văd tot mai limpede că liderii sindicatelor scizioniste se află în slujba patronatului, acționînd împotriva intereselor celor ce muncesc, că F.S.M. reprezintă tot mai mult centrul care polarizează toate forțele progresiste ale mișcării sindicale internaționale, indiferent de afilierea lor.

La pregătirile în vederea participării la cel de al V-lea Congres Sindical Mondial participă activ și lucrătorii din instituțiile de învățămînt. În țările socialiste sindicatele lucrătorilor din învățămînt iau parte la mitingurile și adunările organizate în întîmpinarea Congresului, popularizează larg în rîndul maselor obiectivele acestuia, țin referate privitoare la documentele pregătite de F.S.M. spre a fi supuse dezbaterii. Și sindicatele cadrelor didactice din țările capitaliste dau un aport prețios la difuzarea largă în rîndurile maselor muncitoare a țelurilor Congresului. În 30 de țări capitaliste cadrele didactice au făcut parte din comitetele naționale organizate în scopul de a se asigura participarea delegaților la Congres. De asemenea, pedagogii din țările capitaliste contribuie la intensificarea propagandei sindicale. Datele publicate de organizațiile sindicale din aceste țări anunță că peste 20.000 de învățători și profesori au vorbit la adunările muncitorești despre însemnătatea celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial, eveniment menit să însufletească puternic lupta unitară a mișcării sindicale mondiale progresiste.

Prin largul său caracter reprezentativ, prin entuziasmul care l-a stîrnit în rîndul celor ce muncesc de pe întregul glob, cel de al V-lea Congres Sindical Mondial va constitui evenimentul sindical internațional cel mai important din ultimii ani.

M. PAVEL

Abonați-vă la publicațiile editate de Academia R.P.R.

CERCETĂRI FILOZOFICE
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 18 lei; pe 12 luni 36 lei

STUDII-REVISTĂ DE ISTORIE
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 24 lei; pe 12 luni 48 lei

LIMBA ROMÎNĂ
(apare de 6 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 9 lei; pe 12 luni 18 lei

REVISTA DE PSIHOLOGIE
(apare de 4 ori pe an)
Abonamentul pe 6 luni 12 lei; pe 12 luni 24 lei

Abonamentele se primesc la oficiile poștale, agențiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții.

Decada cărții tehnico-științifice

18—28 noiembrie 1961

Librăria Noastră nr. 50, cu autodeservire din bd. 6 Martie nr. 17 este bogat aprovizionată cu lucrările editate de Editura Didactică și Pedagogică

Excursii pentru elevi

O.N.T. „CARPAȚI", Agenția București, organizează următoarele excursii:

Circuitul orașului București cu autocare, vizitîndu-se cele mai importante obiective (case memoriale și locuri ce evocă lupta comuniștilor pentru libertatea și fericirea poporului, monumente istorice și monumente ale naturii, noile construcții etc.).

Excursii instructive — cu trenul și autocarul — în regiunea București și în țară.

Informații și inscrieri la sediul Agenției din Calea Victoriei, nr. 100 și la filialele din b-dul. Republicii nr. 68, din Călărași, Alexandria și Giurgiu.

BIBLIOGRAFIE

A apărut:

Revista de pedagogie

nr. 10/1961

Acest număr se deschide cu articolul Școala de 8 ani **de ANGHEL MANOLACHE.**

La rubrica STUDII ȘI CERCETĂRI **apar următoarele articole:** Formarea deprinderilor de muncă intelectuală la elevii școlilor serale **de VASILE POPEANGĂ,** Excursia, ajutor prețios în predarea geografiei **de GHEORGHE TEODORESCU,** Cîteva date în legătură cu perceperea pe cale auditivă a sunetelor limbii de către hipoacuzicii din categoria a II-a **de LUCIA STĂNICĂ,** Școala de la Sf. Sava la sfîrșitul sec. al XVII-lea și în sec. al XVIII-lea **de GHEORGHE PÎRNUȚA.**

În cadrul rubricii CONSULTAȚII-DISCUȚII **sînt cuprinse articolele:** Contribuția școlii serale la legarea cunoștințelor teoretice de activitatea profesională a muncitorilor-elevi **de CONSTANTIN PRISECARU,** Aspecte din predarea chimiei în învățămîntul seral **de BOJENA MEDIANU,** Stimularea muncii independente în clasă ,mijloc important de însușire temeinică a materiei în școala serală de **ILIE GAVRILĂ,** Organizarea și desfășurarea lecțiilor de expunere-compunere la clasele I—IV **de MILITINA MIHĂILESCU,** Aspecte din activitatea productivă a viitorilor învățători în unitățile agricole socialiste **de GHEORGHE CREP.**

Rubrica DE PESTE HOTARE **prezintă:** Unele aspecte privind munca de educație comunistă a tineretului școlar din R.P. Bulgaria **de ION BÎRNA și** Învățămîntul seral în țările socialiste: R.P. Bulgaria, R.P. Chineză, R.P. Ungară **de ECATERINA CSENGERI, MAGDALENA BANTO și DINA SOARE.**

La CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE **se publică recenziile:** O importantă lucrare monografică despre problemele tipologiei umane **de VASILE V. POPESCU și NICOLAE RADU,** Vecerniaia Sredniaia Școla **de SIDONIA IACOB și indexul bibliografic selectiv cu titlul** Noi lucrări pedagogice.

CONCURS

Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) Profesor, poziția VII/3, disciplina Entomologie, catedra de Protecția plantelor, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.

2) Profesor, poziția XXVII/1, disciplina Parazitologie, catedra de Parazitologie și zoologie, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

3) Conferențiar, poziția XXVIII/5, disciplina Fiziopatologie, catedra de Medicală și expertiză sanitar-veterinară, pendinte de Facultatea de medicină veterinară.

4) Conferențiar, poziția VI/3, disciplina Fitotehnie, catedra de Fitotehnie, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.

5) Șef de lucrări, poziția III/4, disciplina Tractoare, catedra de Tractoare, unelte și mașini agricole, pendinte de Facultatea de agricultură și zootehnie.

6) Lector, poziția XXIII/1, disciplina Limba rusă, catedra de Limbi străine, pendinte de Facultatea de horticultură.

Cei care doresc să participe la concurs vor depune, în termen de o lună de la apariția prezentului anunț, la rectoratul institutului, următoarele acte: 1) copie legalizată de pe actele de studii; 2) copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe (pentru posturile de profesori și conferențiari); 3) copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar (pentru posturile de profesori sau conferențiari); 4) lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar; 5) certificatul de caracterizare a activității profesionale și sociale a candidatului, eliberat de instituția (întreprinderea) în care acesta își are funcția de bază; 6) certificat de vechime în muncă, eliberat de unitatea în care lucrează (pentru posturile de șef de lucrări și lector); 7) memoriu de activitatea didactico-științifică, semnat de candidat; 8) autobiografie.

Concursul va avea loc după două luni de la apariția anunțului, la Institutul agronomic „Nicolae Bălcescu" din București, b-dul Mărăști nr. 59, de la rectoratul căruia se pot obține zilnic, între orele 9-14, informații suplimentare.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

Abonați-vă la „Gazeta Învățămîntului"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul seral și din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

În întreaga țară oficiile P.T.T.R. și factorii poștali au început primirea de abonamente la „Gazeta Învățămîntului" pe anul 1962.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București. Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 637 | vineri 1 decembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

Folosirea timpului în școală

Nu o dată statisticienii au evaluat un minut raportîndu-l la volumul de valori materiale ce pot fi create în răstimpul celor 60 de secunde. Calculul valorii clipelor ne-a uimit întotdeauna prin imensa importanță a consecințelor aplicării lui în practică. Folosind rațional fiecare minut, economisind cu chibzuință clipele, muncitorii sporesc randamentul mașinilor, înmulțesc numărul pieselor produse într-o oră sau într-o zi, contribuie la îmbogățirea patriei. Utilizarea cu conștiinciozitate riguroasă a fiecărui minut de muncă a devenit un atribut al eticii zilelor noastre.

În școală, unde muncim noi, la fel ca și în sfera producției bunurilor materiale, timpul este o neprețuită comoară. Timpul nostru, al învățătorilor și profesorilor, timpul elevilor reprezintă un bun de a cărui chibzuită folosire este indisolubil legată eficiența tuturor strădaniilor noastre.

Să începem cu ceea ce reprezintă principalul conținut al muncii noastre — cu lecțiile. Pentru fiecare din ele ne este rezervat un timp în care sîntem chemați să sădim în mintea elevilor noi cunoștințe, să le descoperim treptat tainele științelor, să le cultivăm cele mai frumoase sentimente și convingeri. Dacă meditățm puțin la cît de mari și de importante sînt sarcinile ce ne revin în răstimpul unei ore de clasă înțelegem cu adevărat valoarea fiecărui minut pe care-l cuprinde.

Doi profesori, cu cataloagele sub braț, antrenați într-o discuție în cancelarie, nici nu au observat că au trecut cîteva minute de cînd s-a sunat „de intrare". Cîteva minute... — veți spune. Nu se dărîmă cerul pentru ele. Dar din cauza celor cîteva minute profesorii au trecut desigur mai superficial peste o problemă a lecției, au lăsat de o parte un exemplu care ar fi contribuit la clarificarea ei, au evitat să chestioneze în momentul fixării un elev care „gîndește mai încet" sau au renunțat la un citat care i-ar fi emoționat pe copii, i-ar fi ajutat să înțeleagă mai bine semnificația unui eveniment. Și astfel de „mici neglijențe" adunate de-a lungul a mai multor ore alcătuiesc, la sfîrșitul trimestrului sau al anului, un debit care contrabalansează rezultatele bune și pe care pedagogul nu și-l poate explica. „Din ce cauză? Doar am folosit metode științifice și m-am străduit..."

Orele de curs sînt destinate în exclusivitate lecțiilor. Minutele lor sînt cîntărite, împărțite pe verigi, în funcție de specificul disciplinei și al temei predate. Dar fiecare oră aduce și elementele ei neprevăzute. Astăzi, de pildă, Grigorescu nu este atent, Marinescu se joacă, Popescu vorbește. Și iată-l atunci pe profesor întrerupînd lecția pentru „scurte" digresiuni moralizatoare. Cum timpul nu poate fi oprit în loc, recreația îl surprinde pe profesor explicînd lui Grigorescu de ce trebuie să fie atent.

Așa nu e bine — veți spune. Sîntem de acord cu dumneavoastră. Nu e bine. Ce este însă de făcut în asemenea cazuri? Putem să continuăm lecția indiferenți cînd constatăm astfel de fenomene? Bineînțeles că nu. Dar ele pot fi înlăturate nu întrerupînd expunerea, nu renunțînd la ceea ce constituie obiectivul fiecărei ore de curs. La îndemîna învățătorului sau profesorului stau întotdeauna o sumă de mijloace și procedee ce pot înlocui foarte bine logosurile moralizatoare care, în treacăt fie spus, nu sînt de loc eficiente. (Ba, ar mai putea fi elevi care prinzînd slăbiciunea profesorului, să încerce în mod conștient să-l determine la astfel de digresiuni, socotindu-le mai amuzante decît teorema lui Pitagora sau bogățiile Americii Centrale.) Adesea obții rezultate mai bune numai clătinînd din cap, dezaprobator, spre elevul care se joacă sau introducînd într-o întorsătură de frază a expunerii o glumă pentru a stimula atenția elevului neatent. Lecția continuă atunci în condiții normale și nici un minut din ea nu se pierde.

Lecțiile sînt urmate de recreații. Și nu există pedagog care să nu fi regretat măcar o dată lucrul acesta. Uneori simțim nevoia să furăm măcar cîteva clipe din recreație și nu ne gîndim că, după ce clopoțelul a sunat, nu mai avem în clasă condiții normale pentru a încheia ora, că răpim din timpul rezervat, pe baza unor principii psihologice și pedagogice bine determinate, destinderii copiilor, că gestul nostru este și un act de indisciplină care își are influența lui asupra educației elevilor. Alteori prelungim recreația și efectele ei sînt asemănătoare. Față de recreație sîntem obligați la o singură atitudine: să o respectăm, să o respectăm cu strictețe.

Pentru a-și îmbunătăți în permanență stilul de muncă, pentru a-și îmbogăți experiența, pentru a soluționa diverse probleme ale activității școlare cadrele didactice desfășoară o intensă muncă în comisiile metodice, în cercurile pedagogice, în consiliile pedagogice. Și la aceste forme de activitate sîntem ținuți să asigurăm o utilizare rațională a timpului. Dar procedăm oare întotdeauna așa? De cîte ori nu auzim la ședințele cercurilor noastre pedagogice referate plate, neinteresante, alcătuite din fragmente extrase din diverse lucrări metodice și puse cap la cap? În loc să prezinte date luate din propria lor muncă, în loc să arate cum au rezolvat problemele practice, concrete ale predării, în ce măsură și în ce condiții un procedeu și-a dovedit sau nu eficiența, unii referenți înșiră nesfîrșite locuri comune, de mult cunoscute de toată lumea. Nu este aceasta oare o inutilă pierdere de vreme, o irosire a timpului care ar putea fi utilizat altfel cu mai mult folos? Situații similare se mai întîlnesc și la unele ședințe ale consiliilor pedagogice. Se discută ore în șir alături de problema pusă în discuție, apoi totul se încheie cu cîteva concluzii de ordin general ca: „Se vor lua măsuri pentru a îmbunătăți situația la învățătură" sau „Se va da mai multă atenție muncii de educație". Și activitatea cadrelor didactice continuă fără nici o schimbare. Desigur că în astfel de cazuri conducerea școlii manifestă o neglijență condamnabilă nu numai față de felul cum este folosit timpul cadrelor

(Continuare în pag. 6-a)

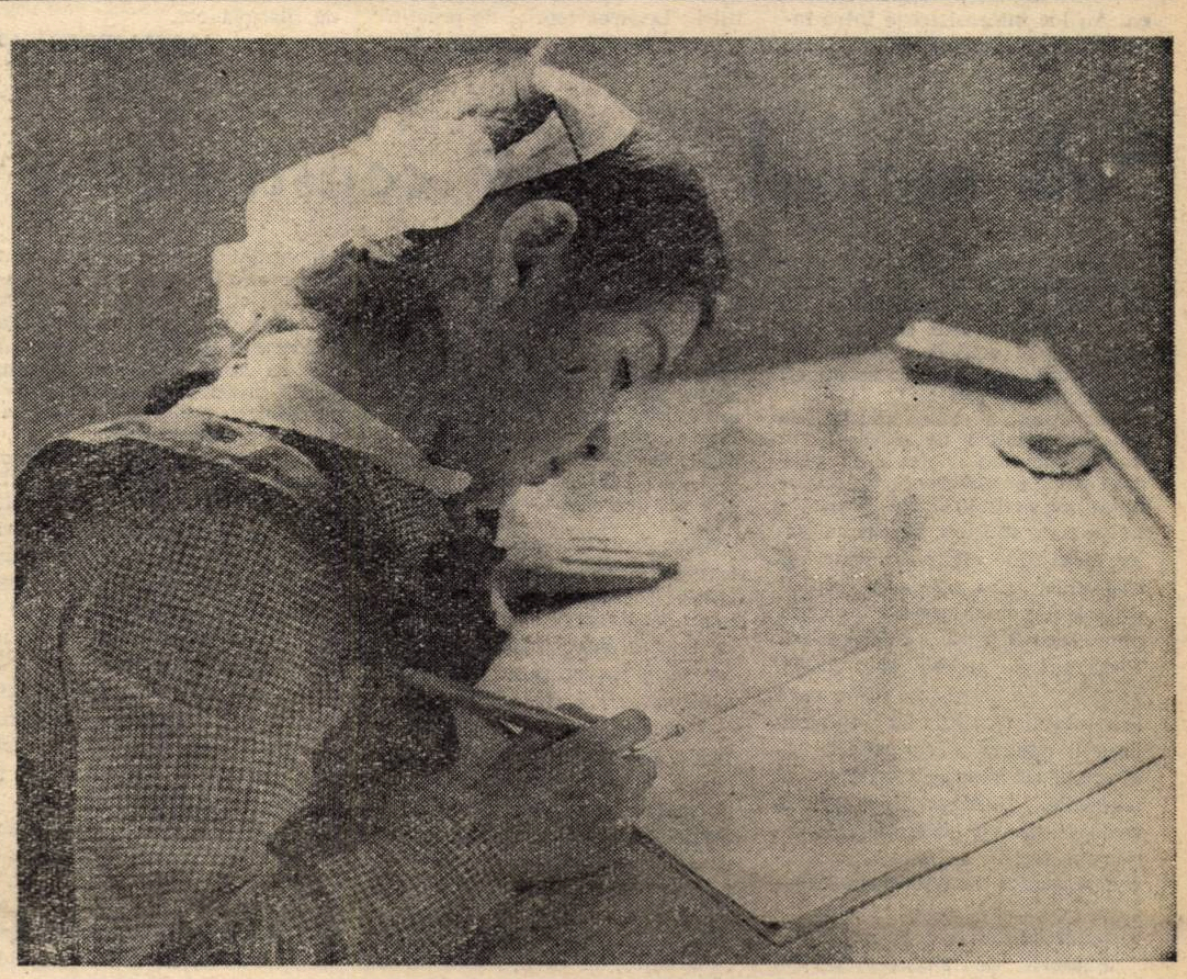

„Vreau să scriu cît mai frumos, să fie mulțumită tovarășa profesoară".

Al V-lea Congres Sindical Mondial

Pretutindeni se fac ultimele pregătiri pentru al V-lea Congres Sindical Mondial — forumul reprezentativ al oamenilor muncii organizați în sindicate din întreaga lume. Datele preliminare publicate de F.S.M. anunță că la Moscova, unde va avea loc, între 4—16 decembrie Congresul, vor sosi peste 1.000 de delegați și observatori din aproape 100 de țări.

Convocarea celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial în Capitala U.R.S.S., unde s-au încheiat de curînd lucrările celui de-al XXII-lea Congres al P.C.U.S. — Congresul constructorilor comunismului — are o mare însemnătate pe plan politic internațional. Organizațiile sindicale din întreaga lume văd în dezvoltarea multilaterală a economiei, științei, tehnicii și culturii sovietice, în ridicarea necontenită a nivelului de trai al popoarelor Uniunii Sovietice și al celorlalte state ale sistemului mondial socialist, singura cale către îndeplinirea înaltelor idealuri pentru care luptă clasa muncitoare — bunăstare, libertate, fericire, progres social, pace.

Ca și cele patru congrese de pînă acum, cel de al V-lea Congres Sindical Mondial este larg deschis nu numai organizațiilor afiliate la F.S.M., care numără peste 107.000.000 de membri, ci tuturor sindicatelor, fără deosebire de afilierea lor națională sau internațională. Participanții la această adunare sindicală internațională cu adevărat reprezentativă vor analiza experiența și învățămintele luptei dîrze duse în ultimii ani de oamenii muncii pentru apărarea intereselor lor vitale și vor stabili de comun acord orientarea generală și programul de acțiune în scopul dezvoltării și întăririi continue a unității mișcării sindicale mondiale.

Pe ordinea de zi a Congresului sînt înscrise următoarele puncte: 1) Activitatea F.S.M. și sarcinile actuale ale organizațiilor sindicale în lupta pentru pace, împotriva imperialismului, pentru coexistență pașnică, pentru dezarmarea generală și totală, pentru satisfacerea revendicărilor economice și sociale ale celor ce muncesc; 2) Dezvoltarea activității și solidarității organizațiilor sindicale în lupta pentru lichidarea colonialismului; 3) Raportul comisiei de cenzori; 4) Alegerea organelor conducătoare. Dezbaterea acestor probleme de mare actualitate va avea o importanță covîrșitoare pentru intensificarea pe mai departe a activității sindicatelor și a luptei tuturor celor ce muncesc în scopul triumfului cauzei păcii și progresului social general. Ordinea de zi propusă de către F.S.M. Congresului arată elocvent că această mare și puternică organizație sindicală internațională este consecvent credincioasă principiilor fundamentale înscrise încă din 1945 în statutul ei și militează neobosit pentru pace, pentru bunăstarea celor ce muncesc, pentru lichidarea colonialismului, pentru drepturi și libertăți democratice.

În centrul lucrărilor Congresului de la Moscova va sta problema consolidării și dezvoltării unității organizatorice și de acțiune pe plan național și internațional a oamenilor muncii. F.S.M. pornește de la premisa că, dacă oamenii muncii — făuritorii tuturor bunurilor materiale și culturale ale societății — sînt uniți, monopolurile nu vor mai fi în stare să lovească în interesele maselor muncitoare. Căutînd să dea o bază cît mai concretă luptei pentru unitate, Federația Sindicală Mondială a elaborat două documente importante — „Proiectul Programului de acțiune sindicală în etapa actuală pentru apărarea drepturilor și intereselor vitale ale celor ce muncesc", în care sînt cuprinse principalele revendicări ale oamenilor muncii din țările capitaliste, din statele care și-au cucerit recent independența, precum și din țările dependente și coloniale, aspirațiile de pace ale întregii omeniri muncitoare, și „Proiectul Cartei Securității Sociale". Aceste două documente au fost larg difuzate în toate continentele. Oamenii muncii și sindicatele le-au primit cu viu interes, apreciindu-le unanim ca baze concrete pentru făurirea unității de acțiune în lupta pentru o viață mai bună a celor ce muncesc din lumea capitalistă, în lupta comună a omenirii muncitoare pentru pace și progres, împotriva imperialismului.

Oamenii muncii și sindicatele din Republica Populară Romînă întîmpină cel de-al V-lea Congres Sindical Mondial într-o atmosferă de mare avînt patriotic pe frontul construcției socialiste. Considerînd că sucesele muncii pașnice pentru înflorirea patriei reprezintă principala lor contribuție internaționalistă la izbînda țelurilor înaintate pentru care militează F.S.M., oamenii muncii din patria noastră înfăptuiesc cu entuziasm mărețele obiective ale planului șesenal de desăvîrșire a construirii socialismului în R. P. Romînă.

Pregătindu-se pentru Congres,

T. PAVEL

(Continuare în pag. 8-a)

Acțiuni eficiente

Pregătirea și desfășurarea alegerilor sindicale constituie pentru oamenii muncii din învățămînt un prilej minunat de mobilizare a tuturor forțelor pentru traducerea în viață a sarcinilor de mare răspundere puse de Congresul al III-lea al P.M.R. în fața învățămîntului, în fața școlii.

În cinstea alegerilor sindicale, educatoarele, învățătorii și profesorii din orașul Sibiu se străduiesc să-și îmbunătățească munca. Au loc interasistențe între învățătorii de la aceeași clasă, între profesorii de a și specialitate ca și între pr sori cu specialități înrudite. Se acordă multă atenție schimbului de experiență între profesorii care predau în clasele V—VII și învățătorii clasei a IV-a.

Un mijloc larg folosit de către grupele sindicale în vederea ridicării nivelului activității desfășurate de cadrele didactice îl reprezintă consfătuirile de muncă. Iată cîteva din temele acestor consfătuiri : Legarea teoriei de practică (Școala medie nr. 2). Cum muncim în vederea închegării colectivului clasei (Școala medie nr. 1 și Școala de 8 ani nr. 11). Educarea elevilor în spiritul păstrării avutului obștesc, (Școala de 8 ani nr. 2), Predarea istoriei la clasele a III-a și a IV-a (Școala de 8 ani nr. 10) etc.

Activiștii grupelor sindicale au organizat și alte acțiuni în întîmpinarea alegerilor sindicale ca, de pildă, o excursie la Hidrocentrala Sadu, vizionări de filme urmate de discuții etc.

MARIA POPOVICI

Sub semnul criticii constructive

În adunarea de alegeri a grupei sindicale de la Școala medie din Bușteni, regiunea Ploiești, au fost dezbătute, sub semnul exigenței și al criticii constructive, probleme de bază ale muncii membrilor de sindicat.

Așa cum a arătat darea de seamă, membrii de sindicat, în marea lor majoritate, s-au preocupat cu perseverență de îmbunătățirea activității lor profesionale; s-au străduit să dea elevilor cunoștințe cît mai bogate, cît mai utile, să-i educe în spiritul dragostei pentru patrie, pentru munca pusă în slujba poporului. Procentul de promovați a fost în anul școlar trecut de 97 la sută din totalul elevilor. La obținerea acestui rezultat o contribuție însemnată au adus activiștii grupei sindicale. Îndrumați de organizația de bază P.M.R., ei au acordat un sprijin substanțial cadrelor didactice în ridicarea nivelului calitativ al procesului instructiv-educativ.

Membrii de sindicat de la școala medie din Bușteni nu s-au declarat însă mulțumiți întru totul de felul cum a decurs activitatea sindicală în anul care a trecut. Ei au arătat, de pildă, că grupa sindicală n-a acordat suficientă atenție muncii desfășurate în cadrul secției serale. Deși numărul muncitorilor înscriși la secția serală a crescut, deși pe ansamblul claselor frecvența este mai regulată, se vădește încă o serie de deficiențe. Unii profesori diriginți, cum sînt Gh. Manea, Marin Căpraru și Ion Stanciu nu țin o legătură strînsă cu întreprinderile unde lucrează elevii lor. Participanții la discuții le-au cerut, pe bună dreptate, să meargă mai des în aceste întreprinderi, să stea de vorbă cu organele sindicale și administrative din cadrul lor.

O critică severă, dar îndreptățită, a fost adusă activiștilor grupei sindicale pentru modul nesatisfăcător în care s-au ocupat de munca comisiilor metodice din cadrul secției serale. Ei n-au acordat nici un sprijin acestei munci, care are o importanță deosebită pentru îmbunătățirea procesului de învățămînt. În afară de organizarea unor interasistențe sporadice, nu s-a făcut nimic în acest domeniu. Tovarășii Mihai Tudor și Ana Ghișe, responsabili de comisii, nu s-au achitat cu suficient simț de răspundere de sarcinile încredințate. Adunarea grupei sindicale a cerut ca noua conducere a grupei să se preocupe îndeaproape de sprijinirea activității metodice în cadrul secției serale.

În cuvîntul său, profesorul Aurel Sicoe, secretarul organizației de bază P.M.R. din școală, a dat indicații prețioase privind munca de viitor a grupei sindicale. El a arătat că este necesar îndeosebi să se organizeze cu regularitate consfătuiri de muncă și interasistențe la lecții.

Înfăptuind cu competență și operativitate obiectivele cuprinse în hotărîrea adoptată de adunarea generală — hotărîre care ține seama de toate propunerile ce s-au făcut — noua conducere a grupei va putea înlătura deficiențele ce s-au manifestat, va putea aduce o contribuție de seamă la ridicarea nivelului muncii profesionale a cadrelor didactice, la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

M. PAUL

CLUBUL SPORTIV ȘCOLAR

În numărul mare de sportivi care participă la aproape toate competițiile cu caracter mai larg din Capitală întîlnim adesea tineri și tinere ce poartă pe tricouri și treninguri inițialele C.S.S. Aceștia sînt reprezentanții Clubului sportiv școlar și nu o dată ei s-au remarcat prin valoroase recorduri. În puținii ani care au trecut de la înființarea lui, clubul a reușit să aducă o contribuție reală la creșterea prestigiului activității sportive de performanță din țara noastră. Printre membrii clubului școlar se numără astăzi un maistru al sportului și 59 de campioni republicani, precum și 67 de elevi și eleve care fac parte din loturile reprezentative ale țării.

În afară de îndrumarea celor 14 secții proprii pe ramură de sport, clubul școlar din București se ocupă și de îndrumarea a 42 de asociații sportive școlare de pe lîngă școlile medii, școlile sportive de elevi și școlile pedagogice din Capitală.

Recenta conferință de dare de seamă și alegeri a organelor conducătoare ale clubului sportiv școlar din București a prilejuit o profundă analiză a activității sportive de performanță desfășurată în cadrul lui, ca și a muncii pe care o duc profesorii de educație fizică în școlile medii din Capitală. Analiza a relevat faptul că datorită îndrumărilor date de Ministerul Învățămîntului și Culturii, precum și de Secția de învățămînt a Sfatului popular al Capitalei, educația fizică a elevilor s-a îmbunătățit simțitor. Marea majoritate a directorilor de școli medii au înlăturat atitudinea de subapreciere a activității sportive și, sub îndrumarea organizațiilor de partid și în colaborare cu organizațiile U.T.M., se preocupă de ridicarea continuă a pregătirii fizice a elevilor. Așa se explică faptul că în momentul de față Clubul sportiv școlar are 19.672 membri și că la competițiile tradiționale — campionatele școlare, spartachiada tineretului și crosurile de primăvară și toamnă — au participat circa 17.000 de elevi și eleve.

Lucrările conferinței clubului sportiv școlar din București au scos în același timp la iveală o serie de neajunsuri care mai dăinuiesc în acest domeniu. Astfel, s-a arătat că mai sînt unele școli, ca de pildă școlile medii nr. 1, nr. 7, nr. 9 și nr. 31 în care educația fizică mai este considerată încă drept o „dexteritate", drept un obiect de învățămînt lipsit de importanță. În aceste școli activitatea sportivă are un nivel scăzut, nu există preocuparea de a se descoperi elementele talentate, de a le îndruma către secțiile pe ramură de sport ale clubului.

E foarte adevărat că reprezentanții clubului sportiv școlar din București au dobîndit numeroase succese în campionatele și competițiile la care au participat. Dar tot atît de adevărat este și faptul că, din lipsa de preocupare a clubului sportiv școlar, nici pînă în prezent nu s-a reușit să se organizeze o largă activitate competițională școlărească, specifică elevilor. Prin formula lor nepotrivită de disputare, prin slaba organizare a primelor etape, prin numeroasele modificări ce se aduc, ca și prin insuficienta lor popularizare, campionatele școlare nu au reușit să stîrnească în măsură suficientă interesul elevilor. În plus, ele nu pot asigura o activitate competițională de durată. De aceea se impune și organizarea unor competiții cu caracter mai restrîns și cu alte date de desfășurare decît campionatele școlare, competiții care să fie patronate de diferite școli (de exemplu „Cupa școlii medii Ion Creangă" la tenis de masă, „Cupa școlii medii Mihai Viteazul" la baschet etc.).

Un aspect esențial în munca Clubului sportiv școlar, și în general a asociațiilor sportive de elevi, dezbătut amplu la conferință, a fost cel privitor la situația la învățătură și comportarea elevilor angrenați în activitatea sportivă de performanță. S-a relevat astfel că, din păcate, printre elevii care au ajuns în rîndurile sportivilor fruntași mai sînt încă unii care neglijează învățătura sau dau dovadă de acte de indisciplină, de o comportare necorespunzătoare. Lucrul acesta se explică atît prin faptul că unii antrenori din cadrul clubului se limitează, de cele mai multe ori, numai la îndeplinirea obligațiilor stricte de tehnicieni, cît și prin faptul că o serie de profesori de educație fizică nu lucrează în strînsă legătură cu diriginții claselor respective pentru a stimula eforturile la învățătură ale elevilor sportivi.

Noua conducere a clubului sportiv școlar din București va trebui să acorde mai multă importanță muncii educative în rîndurile elevilor sportivi, să fie intransigentă în respectarea acelei prevederi regulamentare, după care culorile clubului pot să fie reprezentate numai de elevi fruntași la învățătură. Orice excepție făcută în direcția aceasta, constituie o gravă greșeală față de care va trebui să se ia o atitudine hotărîtă.

Sîntem convinși că, ajutat permanent în munca sa de către cei aproape 600 de profesori de educație fizică, Clubul sportiv va înregistra noi și frumoase succese în realizarea unor performanțe atît pe terenul de sport cît și în ceea ce privește educarea zecilor de mii de elevi din Capitală care îndrăgesc atît de mult sportul.

L. ȘERBAN

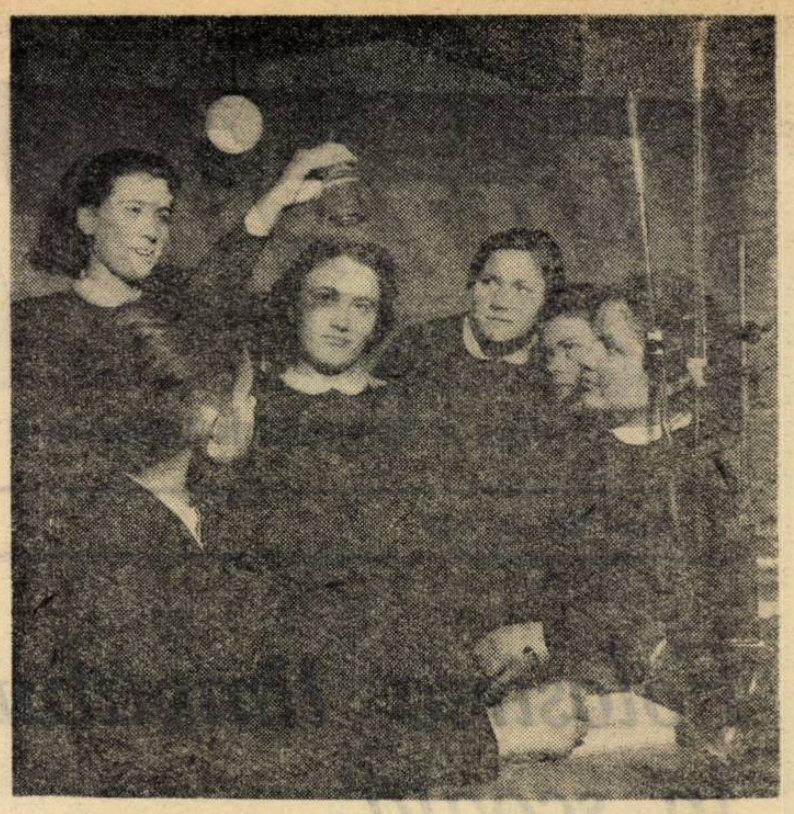

Verificarea experimentală a reacției cu acizi în timpul unei ore de chimie la clasa a IX-a.

POȘTA redacției

GH. NEDELCU, Prajani-Slănic, raionul Teleajen.

Ne bucură vestea înființării lectoratului pentru părinții elevilor. Cele cîteva teme incluse în planul lectoratului, ca de pildă „Sarcinile școlii în lumina hotărîrilor Congresului al III-lea al P.M.R.", „Programul școlii de 8 ani" etc. dovedesc orientarea spre discutarea problemelor generale ale școlii. V-am recomanda ca, pe lîngă acestea, să includeți în planul lectoratului — în urma unei consultări prealabile a părinților copiilor — dezbaterea unor probleme concrete de educație izvorîte din procesul muncii educative în școală și în familie.

In general vă recomandăm să alegeți pentru discuțiile din cadrul lectoratului teme legate mai strîns de sarcinile părinților.

Dorim noului lectorat succese în munca de răspîndire a cunoștințelor pedagogice în rîndurile părinților.

MARIA MUNTEANU — Lupeni.

Materialul dv. „Organizația de pionieri din școala noastră își desfășoară în bune condițiuni activitatea" nu a putut fi publicat, deoarece tratați problema în mod general. Am fi dorit să publicăm partea referitoare la programul de activități al unității de pionieri, dar nu am putut deoarece ne-am izbit și aci de formulări generale, care nu pot scoate la iveală specificul unității de pionieri nr. 27 din Lupeni.

Iată, de pildă, în material ne scrieți că unitatea și-a propus să organizeze săptămînal informări politice în care să se trateze principalele evenimente politice interne și internaționale, întîlniri cu activiști de partid și de stat, vizite în întreprinderile din oraș etc. Toate aceste prevederi sînt bune, necesare. Din articolul dv. nu reiese însă felul cum veți organiza aceste acțiuni. De asemenea, ne scrieți că veți organiza adunări cu teme, cu subiecte adecvate. Dar care sînt aceste subiecte? Care este criteriul în alegerea subiectelor? Nici acest lucru nu l-ar putea afla cititorii din articolul dv.

Vă rugăm să ne scrieți materiale care să ridice probleme și să arate părerea dv. cu privire la soluționarea lor sau materiale în care să vă împărtășiți în mod concret experiența dobîndită în calitate de instructoare superioară de pionieri.

Prof. DACIA TROCAN, Școala medie nr. 1 din Reșița.

Împărtășind părerea dv. cu privire la necesitatea popularizării rezultatelor diverselor concursuri la care participă pionierii și școlarii noștri, am sesizat această problemă organelor în drept. Am tras concluzii și în ceea ce ne privește.

Cu privire la cele două informații pe care ni le solicitați, vă răspundem:

1. — La concursul de material didactic se pot trimite și planșe pentru predarea limbii latine.

2. — La concursul internațional de desen pentru copii inițiat de radiodifuziunea poloneză țara noastră a obținut 6 mențiuni. Iată lista celor menționați:

Dorina Tudose — 6 ani, grădinița de copii nr. 2 Reșița; Florica Vardeu — 7 ani, grădinița din Beliu-București; Uyy László — 6 ani, grădinița de copii din Călușeri, Regiunea Mureș-Autonomă Maghiară; Gabriel Dinu — 7 ani, Școala de 7 ani nr. 4 București; Doina Ioanovici — 6 ani, grădinița nr. 9 din Timișoara; Lucia Cavin, Școala medie nr. 21 București.

Țara noastră a participat și la tradiționalul concurs de desene pentru copii din India, la care am primit patru premii și anume: Ion Dănilă — Pitești; Grety Rothman — Piatra Neamț; Dan Agășanu — Curtea de Argeș și Adrian Neghină — R. Vîlcea.

Răspuns unor întrebări

Dacă indemnizația de director și director adjunct, indemnizația de diriginte de clasă și indemnizația pentru învățătorii care predau în același timp la 2-4 clase, se plătește și pe timpul vacanțelor de iarnă, primăvară și vară?

Potrivit prevederilor legale, indemnizațiile respective fac parte integrantă din salariile tarifare. Pe timpul vacanței de iarnă și primăvară cadrele didactice sînt remunerate cu salariul tarifar corespunzător obligației didactice atribuite, în care au fost incluse și sumele reprezentînd indemnizațiile respective.

În timpul vacanței de vară (1 iulie—31 august), cadrele didactice au concediu de odihnă și sînt remunerate cu indemnizație de concediu (aceasta numai la funcția de bază, nu și la orele cumulate). La calculul indemnizației de concediu se cuprind și indemnizațiile specificate întrucît, după cum s-a arătat mai sus, fac parte integrantă din salariul tarifar.

Dacă indemnizația de 100 lei acordată cadrelor didactice care funcționează în localitățile izolate, de munte face parte integrantă din salariul tarifar și se plătește și pe timpul vacanțelor?

Indemnizația de 100 de lei acordată cadrelor didactice care funcționează în localități izolate nu face parte integrantă din salariul tarifar. În consecință, această indemnizație nu se ia în considerare la stabilirea plafonului pentru acordarea alocației de stat pentru copii, la calculul pensiilor etc. În schimb, ea reprezentînd de fapt un spor de salariu ce se acordă cadrelor didactice care funcționează în localități izolate, se plătește și pe timpul vacanțelor de iarnă și primăvară și se include și în calculul indemnizației de concediu.

Păreri despre predarea cu profesori specialişti la clasele I-IV

Problema eficienţei predării cu profesori specialişti la clasele I—IV preocupă astăzi numeroase cadre didactice. Dar cei ce văd primii roadele acestui sistem de predare, modul cum influenţează el asupra pregătirii elevilor, sînt cei care participă direct în şcoli la efectuarea acestui experiment. Părerile şi aprecierile lor sînt interesante şi demne de luat în seamă, pentru că ele sînt determinate de observaţiile imediate la care obligă practica muncii de zi cu zi în şcoală.

Iată cîteva observaţii de acest fel:

Munca profesorilor

Nivelul de cunoştinţe şi disciplina

Încă în luna septembrie, la scurt timp după ce a început noul an şcolar, am cerut cadrelor didactice care predau la clasele experimentale şi la clasele de control să cerceteze cu atenţie nivelul de cunoştinţe al elevilor lor, pentru ca la sfîrşitul anului să putem aprecia, prin comparaţie, felul cum au evoluat, pe de o parte clasele în care predau profesori specialişti şi pe de altă parte clasele în care predă cîte un singur învăţător.

În acest scop învăţătorii şi profesorii au folosit larg lucrările de control. Totodată, am introdus fişe individuale şi colective, pentru fiecare elev şi pentru fiecare clasă în parte, în care învăţătorii şi profesorii îşi notează observaţiile cu privire la pregătirea elevilor lor. Astfel de elemente, ca şi asistenţele la lecţii, discuţiile cu părinţii sau chiar cu elevii, ne permit să facem unele observaţii preliminare asupra calităţii sistemului predării cu profesori specialişti aşa cum se prezintă el acum în şcoala noastră.

S-au înregistrat rezultate bune la lecţiile de istorie, de ştiinţe naturale, de matematică, de educaţie fizică. Cunoştinţele acumulate de elevii clasei a IV-a la care aceste obiecte sînt predate de profesori specialişti sînt mai exacte, mai profunde. Profesorii folosesc un material didactic mai bogat, mai adecvat şi mai interesant, ceea ce face ca şi cunoştinţele elevilor să fie mai temeinice.

Mai puţin îmbucurătoare sînt rezultatele la limba română şi geografie. Deocamdată credem că aceasta se datoreşte lipsei de adaptare a profesorilor la specificul predării în clasele III-IV.

O problemă care a rămas încă nerezolvată şi o direcţie în care experimentul nu dă rezultate bune este aceea a disciplinei. La clasele experimentale disciplina este mai scăzută decît la clasele de control, unde prezenţa permanentă printre elevi a învăţătorului contribuie la păstrarea disciplinei. Acolo însă unde profesorii se schimbă de la o oră la alta, elevii nu simt în aceeaşi măsură prezenţa unui pedagog care să se îngrijească de comportarea lor. Deocamdată încercăm să înlăturăm această deficienţă printr-o intensificare a muncii diriginţilor.

FLORICA MUŞTEAN
directoarea Şcolii de 7 ani nr. 1 Petroşeni

Succesul e condiţionat de însuşirea metodelor specifice

Am urmărit experimentul predării cu profesori specialişti la clasa a IV-a a Şcolii de 7 ani nr. 111 din Bucureşti, unde sînt profesor.

La început am observat că acest nou sistem de predare avea efecte cu totul contrare celor scontate. În loc ca nivelul de pregătire al elevilor să crească, profesorii se plîngeau că răspunsurile la lecţii sînt din ce în ce mai slabe. Am studiat îndeaproape cauzele acestui fenomen şi am constatat că el se datora nu sistemului de predare în sine, ci metodelor folosite de fiecare profesor în parte, în cadrul fiecărei discipline. Necunoscînd suficient particularităţile de vîrstă ale elevilor din clasele a III-a şi a IV-a, ei utilizau îndeobşte procedee potrivite elevilor din clasa a V-a sau chiar a VI-a. De aceea elevii dădeau deseori semne de oboseală.

Pentru a remedia această situaţie profesorii au iniţiat un intens schimb de experienţă cu învăţătorii de la clasele de control. Totodată ei au studiat încă o dată, cu atenţie, programa de învăţămînt, pentru a menţine cu stricteţe volumul cunoştinţelor predate în limitele programei.

Schimbul de experienţă, studierea metodicilor şi programei pentru clasele I—IV, cunoaşterea particularităţilor de vîrstă ale elevilor mici, i-au ajutat pe profesori să utilizeze metode şi procedee de predare adecvate claselor cu care lucrau. Astfel, lecţiile lor au devenit mai bune, semnele de oboseală pe care le dădeau copiii au dispărut. Răspunsurile lor la lecţii s-au îmbunătăţit. Am constatat astfel că succesul predării cu profesori specialişti la clasele I—IV este condiţionat de măsura în care aceştia reuşesc să-şi adapteze metodele de predare la particularităţile de vîrstă ale elevilor.

Prof. I. V. GOROŞ
Şcoala de 7 ani nr. 111 din Bucureşti

Cred că rezultatele vor fi bune

Cred că sistemul predării cu profesori specialişti la clasele I—IV va da rezultate mai bune decît vechiul sistem. Îmi bazez această afirmaţie pe cele ce am văzut în şcoala noastră asistînd la lecţiile ţinute de profesori la clasele I—IV.

Am observat astfel că profesorul de matematică reuşeşte să dezvolte cu mai multă pricepere deprinderile de calcul oral şi scris. Profesorul de limba română a reuşit, într-un timp relativ scurt, să determine o creştere simţitoare a nivelului exprimării orale şi scrise a elevilor.

Discipline ca educaţia fizică şi muzica, oarecum neglijate în condiţiile predării de către un singur învăţător, sînt predate acum la un nivel superior. Orele de educaţie fizică au devenit mai interesante şi mai atractive. Iar cîntecele învăţate de copii în orele de muzică sînt executate mai frumos şi mai corect.

HARALAMBIE DINA
directorul Şcolii de 7 ani din comuna Baia de Fier, raion Gilort

Activitatea de cercetare

Urmărirea experimentului privind predarea cu profesori specialişti la clasele I—IV este unul dintre obiectivele de seamă ale muncii de cercetare întreprinse de Institutul de ştiinţe pedagogice. Conducerea institutului a încredinţat unui colectiv format din şapte cercetători sarcina de a se ocupa în special de această problemă, urmărind experienţa acumulată la şcolile experimentale din Capitală — şcolile de 8 ani nr. 5, nr. 50 şi nr. 141 şi Şcoala medie nr. 32.

Primele luni ale acestui an şcolar au constituit o perioadă de studiu comparativ asupra felului cum se desfăşoară munca profesorilor specialişti la clasele III—IV în şcolile în care se aplică experimentul. În urma constatărilor făcute, colectivul de cercetători a convocat de curînd o consfătuire a tuturor profesorilor care predau la clasele a III-a ale şcolilor experimentale din Capitală. Consfătuirea a prilejuit un larg schimb de experienţă între participanţi şi a dat cercetătorilor institutului posibilitatea de a afla punctul de vedere al celor care lucrează la catedră în noile condiţii.

În vederea cunoaşterii cît mai adînci a activităţilor şcolare şi extraşcolare desfăşurate în şcolile în care se efectuează experimentul şi a comparării lor cu activităţile similare din şcolile în care toate disciplinele sînt predate la fiecare clasă de către un singur învăţător, cercetătorii Institutului de ştiinţe pedagogice studiază îndeaproape o serie de documente didactice — cataloage, planuri de lecţii, caiete de observaţii ale directorilor şi diriginţilor, caiete de însemnări ale profesorilor, lucrări de control efectuate de elevi. De asemenea, la începutul trimestrului II cercetătorii institutului vor da elevilor din şcolile experimentale ale Capitalei o serie de probe de verificare a cunoştinţelor.

Pe baza tuturor constatărilor culese, cercetătorii alcătuiesc un plan de măsuri care va fi recomandat spre aplicare şcolilor experimentale. La elaborarea lui participă şi o serie de profesori specialişti. De asemenea, planul va fi dat spre consultare unor cadre didactice fruntaşe care predau în şcolile experimentale. Apoi el va fi difuzat în toate şcolile în care predarea în clasele I—IV se realizează cu ajutorul unor profesori de specialitate.

Colectivul de cercetători ai Institutului de ştiinţe pedagogice urmăreşte ca prin aplicarea acestui plan de măsuri să acorde un sprijin concret şcolilor în activitatea pe care o vor desfăşura în viitor. În acelaşi timp, studierea rezultatelor aplicării planului în şcolile experimentale din întreaga ţară va da Institutului posibilitatea să tragă la sfîrşitul anului şcolar concluzii cu caracter amplu, generalizator privind avantajele şi dezavantajele sistemului de predare cu profesori specialişti la clasele I—IV.

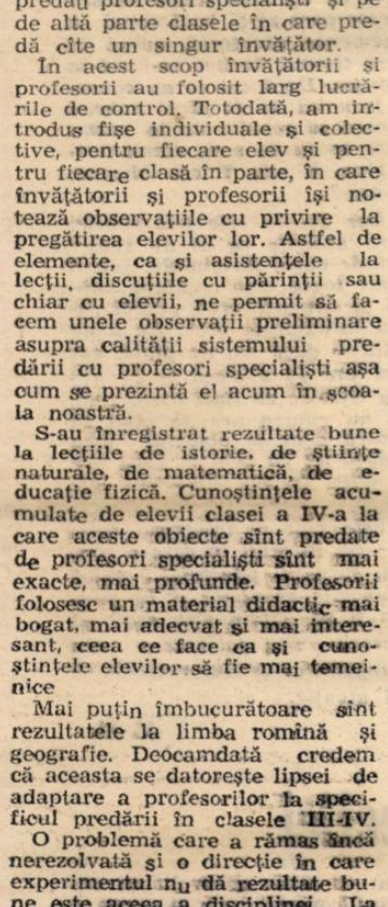

Eleva de la tablă ţine să dea un bun exemplu.

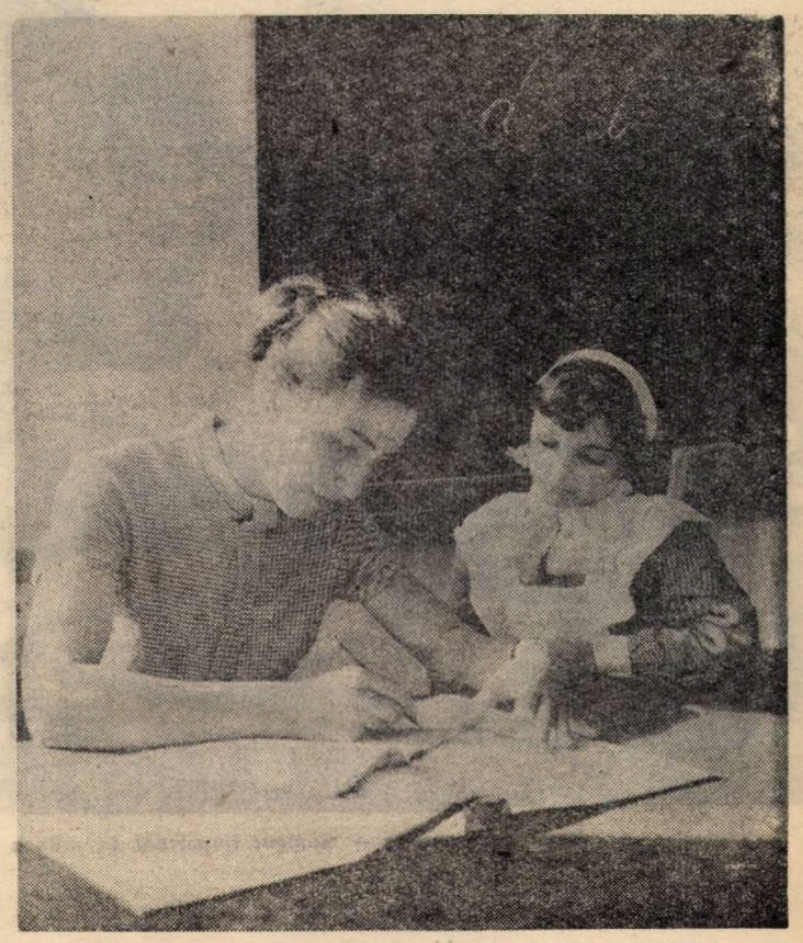

In aşteptarea notei.

Munca diriginţilor

Ne este cunoscută tuturora complexitatea muncii diriginţilor şi răspunderea pe care o au aceştia în realizarea educaţiei comuniste a elevilor. Dar sarcina diriginţilor claselor a III-a şi a IV-a în noile condiţii create la şcolile experimentale prin predarea de către profesori specialişti pare a fi încă mai complexă, de mai mare răspundere. Mai complexă, deoarece în prezent lipseşte o literatură metodică referitoare la specificul muncii dirigintelui la clasele a III-a şi a IV-a, şi de mai mare răspundere pentru că rezultatele acestei munci vor contribui la formularea concluziilor referitoare la experimentul predării cu profesori specialişti în clasele mici ale şcolilor de 8 ani.

Conştientă de această răspundere, conducerea Şcolii de 8 ani nr. 1 din Fălticeni se preocupă cu stăruinţă de îndrumarea muncii diriginţilor de la clasele a III-a şi a IV-a. Aceştia au fost îndrumaţi să-şi cunoască în mod temeinic elevii, să studieze particularităţile lor de vîrstă.

Mergînd pe această linie, dirigintele clasei a IV-a depune eforturi deosebite pentru a-şi cunoaşte elevii. El a asistat la lecţiile predate la clasa lui de către ceilalţi profesori, spre a vedea cum răspund elevii, s-a aflat mereu în mijlocul acestora în recreaţie, în activităţile obşteşti şi de autodeservire, în excursii, i-a vizitat acasă, a stat de vorbă cu părinţii spre a putea stabili ceea ce caracterizează clasa şi pe fiecare elev în parte. De un real folos i-au fost discuţiile purtate cu profesorii ce predau la clasa lui şi cu învăţătorul care a lucrat cu elevii în anul precedent, precum şi folosirea caracterizărilor făcute de acesta clasei, elevilor.

Controlul şi îndrumarea muncii dirigintelui a arătat că acesta izbuteşte să realizeze unele lucruri mai bine decît în condiţiile predării de către un singur învăţător. Bunăoară, dirigintele îi învaţă în mod sistematic pe copii cum să-şi pregătească lecţiile, cum să lucreze în general pentru şcoală. Una din orele de dirigenţie a fost dedicată tocmai acestei probleme. Dirigintele le-a făcut cunoscută copiilor din vreme tema orei, cerîndu-le să se pregătească pentru a arăta cum îşi fac lecţiile, cum învaţă. După ce s-au discutat relatările lor, dirigintele le-a citit un text în legătură cu felul în care învăţa Lenin şi le-a arătat material ilustrativ pe aceeaşi temă. Apoi le-a vorbit despre necesitatea unui regim al zilei şi le-a dat indicaţiile necesare. Faptul că dirigintele nu s-a limitat la îndrumări seci, ci a ştiut să folosească mijloace care se adresează emoţiei, sentimentelor copiilor — povestirea, tabloul etc. — a avut un rezultat pozitiv, a făcut să crească influenţa educativă a orei de dirigenţie.

Rezultate bune obţine dirigentele şi pe linia formării convingerilor la elevii lui. Ştiind că la copiii de vîrstă mică formarea convingerilor trebuie să se realizeze paralel cu formarea deprinderilor şi pe baza acestora, el a pus mult preţ pe exerciţii, pe folosirea exemplului, a utilizat la timp şi cu pricepere aprobarea şi dezaprobarea acţiunilor întreprinse.

Mai puţin a izbutit dirigintele să asigure unitatea de cerinţe a tuturor profesorilor clasei faţă de elevi, deşi aici, unde este vorba de copii de vîrstă mică, are o mare însemnătate unitatea de cerinţe extinsă pînă la cele mai mici amănunte, ca şi antrenarea întregului colectiv didactic şi a activului pionieresc în respectarea şi aplicarea lor cu stricteţe.

Nu se poate afirma încă dacă lipsa existentă pe această linie se datoreşte felului cum a muncit pînă acum dirigintele sau sistemului experimentat. Desigur că observaţiile care se vor face în cursul anului vor permite şi elucidarea acestei probleme.

În general nu a trecut încă suficient timp, nu s-au putut face încă suficiente observaţii pentru a se putea trage concluzii cu caracter definitiv asupra superiorităţii unui sistem de predare sau a altuia. Numai munca ce se va desfăşura în continuare, acumularea observaţiilor ne vor ajuta să ne dăm seama cu claritate de rezultatele experimentului. Observaţiile făcute pe parcurs contribuie însă la înlăturarea unor deficienţe într-un sector sau altul, ceea ce asigură crearea condiţiilor ca, prin remedierea lor, să se elimine tot ce este accidental şi să se poată aprecia esenţialul.

DUMITRU GRIGORIU
lector la I.I.P.C.D. Iaşi

Controlul temelor — moment important în munca scolară.

INSEMNĂRI DE LA LECŢII

Celebrul roman al lui Tolstoi „Război şi pace", cunoscutul tablou al lui Goya „Războiul popular din Spania", monografiile academicianului E. Tarle, uvertura lui Ceaikovski „1812", filmele închinate zbuciumatei istorii a Europei din perioada încrucişării veacurilor XVIII şi XIX — tot ceea ce ştiu elevii din artă şi literatură despre furtunoasele decenii ale dominaţiei napoleoniene — îi fac să aştepte întotdeauna cu nerăbdare lecţiile de istorie închinate acestei epoci.

A-i face să înţeleagă semnificaţia evenimentelor ei, a le demonstra că, de-a lungul întregii sale activităţi, Napoleon a avut rolul de „sabie" în mîna marii burghezii comerciale şi industriale — iată sarcina principală a profesorului în predarea lecţiilor dedicate analizării istoriei Europei de la începutul secolului al XIX-lea.

Dintru început trebuie să subliniem faptul că, în ansamblu, lecţia cu tema „Imperiul lui Napoleon între anii 1808—1815", ţinută întruna din zilele trecute de profesoara Eugenia Iordache în faţa elevilor clasei a X-a „A" de la Şcoala medie nr. 26 din Capitală, a reuşit să reliefeze clar complexele probleme ridicate de studiul fenomenelor istorice din epoca imperiului napoleonian, a reuşit să dea elevilor coordonatele necesare înţelegerii multiplelor evenimente care au urmat revoluţiei din 1789. Dirijarea tuturor exemplificărilor spre caracterizarea situaţiei social-economice, a factorilor care au determinat întreaga evoluţie a istoriei Franţei şi Europei de la începutul secolului al XIX-lea a fost prima caracteristică a acestei lecţii.

Problemele ridicate de evenimentele ce au urmat anului 1808 — eşecul blocadei continentale, campania din Rusia, războaiele anilor 1812—1814, căderea imperiului napoleonian, reinstaurarea Bourbonilor în Franţa, Congresul de la Viena — nu puteau fi însă elucidate fără o recapitulare sintetică a evoluţiei evenimentelor din epoca anterioară. Tocmai de aceea sînt pe deplin meritorii strădaniile tovarăşei Iordache de a sublinia, cu prilejul verificării cunoştinţelor, caracteristicile esenţiale ale campaniilor napoleoniene în Italia, Egipt, Siria, ale loviturii de stat de la 18 Brumar, ale politicii interne şi externe a consulatului şi imperiului napoleonian, a mişcărilor naţionale din ţările cucerite.

După această succintă repetare, explicaţiile profesoarei au reuşit să contureze cu claritate caracterul războaielor din ultimul deceniu al domniei napoleoniene, catastrofala campanie din anul 1812, rolul pe care l-a avut înfrîngerea armatelor franceze pe meleagurile Rusiei în prăbuşirea dominaţiei napoleoniene în întreaga Europă. Interesant este din acest punct de vedere faptul că, paralel cu analiza situaţiei interne şi externe a imperiului francez, explicaţiile profesoarei au tins spre demonstrarea faptului că dintre toate războaiele napoleoniene cel din 1812 a avut cel mai pronunţat caracter imperialist, scopul său principal fiind de a constrînge Rusia să se supună economiceşte intereselor marii burghezii franceze. A fost relevată astfel caracteristica subliniată de Lenin, care scria că „războaiele imperialiste ale lui Napoleon ... au cuprins o întreagă epocă şi au vădit o neobişnuit de complicată reţea de raporturi imperialiste care se împleteau cu mişcări de eliberare naţională".

După cum vedem, analiza istorică a fost amănunţită, a fixat clar jaloanele necesare înţelegerii epocii napoleoniene. Lecţia a reuşit să cuprindă datele necesare pentru a-i duce pe elevi la concluzii generalizatoare privind însemnătatea tezelor materialismului istoric despre rolul maselor populare şi al personalităţii în istorie, să le demonstreze că Napoleon a fost înfrînt cu tot geniul său militar cu toată bogata sa experienţă militară, deoarece lupta popoarelor pentru apărarea intereselor lor vitale s-a dovedit a fi o forţă mai puternică decît geniul lui Napoleon, decît armata condusă de el. Dar considerăm, că pentru succesul deplin al lecţiei era necesar ca profesoara să reia această idee la sfîrşitul orei şi s-o adîncească, astfel încît să se asigure că elevii au înţeles clar cum victoria poporului rus în marea încleştare a anului 1812 — moment hotărîtor în distrugerea imperiului napoleonian — a devenit posibilă datorită faptului că întregul popor rus s-a ridicat în apărarea patriei, ştiind că de lupta sa depinde viaţa, viitorul ţării.

In sfîrşit, trebuie să subliniem faptul că o lecţie închinată unuia din cele mai pasionante subiecte ale istoriei moderne cere din partea profesorului nu numai o analiză profundă a Europei de la începutul veacului al XIX-lea, a factorilor care au condus la înflorirea şi decăderea imperiului napoleonian, ci şi o grijă deosebită pentru cursivitatea expunerii, pentru modalitatea de prezentare a subiectului, pentru referiri la operele literare şi artistice.

Or, din păcate, tov. Iordache nu a procedat în felul acesta.

In ansamblu, însă, lecţia poate fi considerată drept izbutită — îndeosebi prin strădania profesoarei de a clarifica firul conducător al evoluţiei evenimentelor, cauzele adînci care le-au determinat.

I. SAVA

IDEE BUNĂ, DAR...

— Bună ideea cu jurnalul clasei — gîndeşte dirigintele, parcurgînd încă o dată notaţiile de la rubrica „Observaţii" din jurnalul clasei de care răspunde. Iată — continuă el cu voce tare, de astădată, adresîndu-se profesorului care tocmai îi cere voie să ocupe scaunul liber de lîngă el — de Ionescu Ion se plînge mereu profesorul de geografie. Este indisciplinat, este obraznic la ore — spun însemnările profesorului de la această rubrică. Ştiu ce am de făcut. Să stau mai îndeaproape de vorbă cu Ionescu. Aşa am să pot găsi cauzele pentru care, mai ales la geografie, nu-şi găseşte astîmpărul şi încalcă normele elementare de disciplină.

— Foarte bine — încuviinţează spusele dirigintelui profesorul de alături, pe care a început să-l intereseze problema. Poate că lui Ionescu îi displace obiectul. De ce? Poate e obosit şi nu mai reuşeşte să se concentreze, i se face observaţie şi atunci ripostează, socotind că e nedreptăţit.

— Bună ideea cu jurnalul clasei — îşi reafirmă dirigintele — de astă dată cu voce tare — părerea cu privire la acest document. Un document — după cum se menţionează şi în instrucţiunile cu privire la folosirea lui — în care să se consemneze zilnic activitatea elevilor, a cadrelor didactice.

— Ideea e bună, nimic de zis — intervine colegul — dar...

— Dar?

— Ce mai întrebi? Parcă dumneata, ca profesor şi diriginte, nu ştii cîte neajunsuri are acest document în felul în care a fost conceput? Gîndeşte-te numai la rubricile privind temele pentru acasă...

Dirigintele se opreşte la o pagină din jurnal, examinînd — pentru a cîta oară? — rubricile cu pricina: Obiectul; Subiectul temei pentru acasă (în care trebuie trecut ce li s-a dat elevilor de scris); Timpul necesar pentru efectuare; Data pentru care se pregăteşte tema.

— Aceste rubrici au fost introduse pentru a ajuta la evitarea supraîncărcării elevilor. Trebuie să recunoaştem, intenţia e foarte bună. Instrucţiunile menţionează chiar: „La dozarea şi formularea temelor pentru acasă profesorii vor ţine seama şi de temele pe care elevii le-au primit deja pentru aceeaşi dată", îi cheamă pe profesori să facă o apreciere „cît mai judicioasă a timpului necesar efectuării". Să presupunem că astăzi, luni, 27 noiembrie, voi da o temă scrisă la limba romînă pentru joi, 30 noiembrie. Pentru a îndeplini ceea ce îmi cere jurnalul de clasă eu trebuie să văd — în cele cîteva minute care îmi stau la dispoziţie la începutul lecţiei pentru trecerea absenţelor în catalog, pentru completarea jurnalului şi rezolvarea altor probleme ale „momentului organizatoric" — ce au primit de scris elevii pentru ziua de joi la diverse date, la obiectele prevăzute în orar pentru această zi, să notez numărul minutelor necesare pentru scrierea temei la fiecare obiect, să fac totalul lor şi să văd cam cît mai rămîne pentru disciplina mea, avînd în vedere necesitatea de a nu-i supraîncărca pe elevi. Cît timp se risipeşte cu treaba asta? De aceea nu e de mirare că aproape n-am întîlnit profesor care să-şi bată capul cu o asemenea socoteală, avînd în vedere timpul limitat ce-i stă la dispoziţie. Dacă cei ce au conceput jurnalul ar fi făcut rubrici din care să rezulte de la prima vedere ce au de scris elevii pentru ziua X sau Y era altceva, dar aşa?...

— Dar despre cele trei rubrici pentru absenţe ce ai de spus? — prinde curaj dirigintele. „Elevi absenţi toată ziua", „Elevi absenţi la anumite ore", „Elevi care au întîrziat la ore". De unde să ştiu — dacă eu, de pildă, am prima oră la o clasă — că Popescu Nicolae va lipsi toată ziua, dacă nu cumva are de gînd să lipsească doar la obiectul meu sau dacă nu va veni la două minute după ce am completat jurnalul?

— Este clar — intervine colegul — că, în felul în care e conceput, jurnalul păcătuieşte chiar în punctele esenţiale şi că pentru a fi pe deplin util, aşa ca profesorii să-l folosească din convingere, ar trebui revizuit cu toată atenţia.

V. M.

Cu îndrumarea direcţiei

Printre multiplele sarcini pe care le are de rezolvat directorul şcolii, îndrumarea şi controlul activităţii comisiilor metodice ocupă un loc central, constituind o verigă esenţială în asigurarea desfăşurării cu succes a procesului instructiv-educativ.

Înţelegînd acest lucru, conducerea Şcolii medii nr. 2 „A. Toma" din Ploieşti acordă o deosebită atenţie îndrumării comisiilor metodice.

Cu sprijinul organizaţiei de bază P.M.R., tov. Olimpia Iavorschi, directoarea şcolii, s-a preocupat să selecţioneze în munca de responsabili ai comisiilor metodice cele mai bune cadre didactice. În şcoală funcţionează nouă comisii metodice — pentru clasele I—IV, pentru limba şi literatura romînă, pentru limba rusă, pentru celelalte limbi străine, pentru ştiinţe sociale şi istorie, pentru matematică, pentru fizică şi chimie, pentru ştiinţele naturale şi geografie, pentru educaţia fizică. De asemenea, există o comisie a diriginţilor.

O dată fixaţi responsabilii, s-au alcătuit, sub îndrumarea direcţiei şcolii, planurile de activitate ale comisiilor şi s-au stabilit temele şedinţelor. În alcătuirea tematicii şedinţelor pe care le vor ţine comisiile metodice s-au urmărit obiective cum sînt: elucidarea unor capitole sau a unor probleme mai dificile din programele şcolare, intensificarea schimbului de experienţă, generalizarea metodelor şi procedeelor bune în predarea şi verificarea cunoştinţelor etc. Pornind de la aceste obiective, comisia metodică a învăţătorilor de la clasele I—IV, de exemplu, a prevăzut printre altele, în planul său, un referat cu tema „Dezvoltarea exprimării corecte orale şi scrise a elevilor". Comisia metodică a profesorilor de limba şi literatura romînă şi-a propus să discute despre rolul compunerilor la clasele V—VII, comisia profesorilor de matematică, despre predarea capitolului privitor la calculele aproximative, comisia profesorilor de fizică şi chimie, despre conţinutul şi metodele recapitulării etc.

Conform cu îndrumările date de conducerea şcolii, în tematica şedinţelor consiliului pedagogic sînt incluse şi referate ca „Măsuri necesare pentru lichidarea rămînerii în urmă la învăţătură a elevilor", sau „Contribuţia activităţii extraşcolare la educaţia comunistă a elevilor" menite să permită o generalizare a aspectelor pozitive din activitatea tuturor comisiilor metodice din şcoală.

Direcţia şcolii antrenează în asistenţele sale la lecţii, în măsura posibilităţilor şi pe responsabilii comisiilor metodice şi, ori de cîte ori o lecţie ridică probleme deosebite, discutarea ei are loc în cadrul comisiei metodice de specialitate.

Foarte îndeaproape se ocupă direcţia Şcolii medii nr. 2 din Ploieşti şi de îndrumarea activităţii celor 34 de diriginţi din şcoală. Sprijinită de direcţia şcolii, comisia diriginţilor s-a orientat spre acele teme care să-i permită realizarea unui larg schimb de experienţă. Astfel, în cadrul şedinţelor comisiei se vor discuta rezultatele obţinute în orele de dirigenţie la clasa a V-a, „Căile de realizare a educaţiei comuniste în activitatea extraşcolară a elevilor" etc.

C. ION

Incurcături

In Abecedarul editat anul acesta, pag. 42 ne pune în situaţia de a preda deodată trei sunete noi: s, ş, şi l, deşi obiectul propriu-zis al paginei este predarea sunetului s. Răsfoind în continuare cartea, însă, poţi găsi în josul paginii 58, la care se predă sunetul ş — după ce, la pagina 46 copiii au învăţat pe l—acelaşi clişeu care ne-a încurcat la pagina 42. Este vorba, prin urmare, de o eroare de tehnoredactare: în loc ca la pagina 42 să se pună cliseul care trebuia, s-a pus cel de la pagina 58.

Ar fi bine ca la întocmirea viitoarelor ediţii ale Abecedarului să se aibă în vedere acest lucru, căci ne pune în situaţii nedorite.

L. ŞTEFAN
învăţător, comuna Purcăreni, raionul Sf. Gheorghe

Discuţii pe marginea experienţei şcolilor

Secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Braşov a organizat de curînd o consfătuire la care au participat cadrele didactice din învăţămîntul seral şi reprezentanţi ai comisiilor de selecţionare din întreprinderi. Cu acest prilej au fost puse în discuţie o serie de probleme privitoare la instruirea şi educarea muncitorilor-elevi, aşa cum au reieşit acestea din controlul desfăşurat recent de inspectorii secţiei.

Una dintre aceste probleme o constituie, de exemplu, legarea strînsă a predării de munca dusă de elevi în întreprinderi. În consfătuire s-a subliniat că majoritatea profesorilor se străduiesc să îndeplinească în condiţii cît mai bune această sarcină importantă. Numeroşi profesori de matematică, bunăoară, dau elevilor spre rezolvare probleme ale căror date concrete se referă la sectorul industrial cunoscut de ei. Astfel de probleme stimulează interesul muncitorilor-elevi pentru studiul matematicii, subliniind importanţa acestuia pentru industria modernă şi deci, pentru pregătirea lor profesională. La lecţiile de fizică şi chimie se acordă o atenţie deosebită folosirii materialului didactic din întreprinderi — piese, aparate, substanţe etc. Bune rezultate obţin de pildă cadre didactice ca Angela Barbu, M. Puia şi alţii care folosesc larg la lecţii lucrările de laborator, experienţele demonstrative şi rezolvarea de probleme.

Lucrurile nu stau însă pretutindeni astfel. O serie de profesori, printre care Maria Nedeţki (fizică), Vera Niţu (biologie-geografie) şi alţii lucrează superficial, nu folosesc materialul didactic, nu organizează lucrări de laborator şi experienţe demonstrative.

Concluziile consfătuirii au subliniat cu tărie necesitatea de a se realiza la toate lecţiile o legătură strînsă cu munca pe care o desfăşoară elevii în întreprinderi, astfel încît însuşirea bazelor ştiinţei să se întemeieze în cît mai mare măsură pe experienţa dobîndită de ei în producţie.

În dezbaterile consfătuirii s-a acordat un loc important problemelor privitoare la verificarea cunoştinţelor elevilor în condiţiile învăţămîntului seral. În legătură cu această problemă a fost discutată pe larg experienţa profesorului Florea Salvan de la Şcoala medie serală nr. 2, care a înlocuit verificarea zilnică a cunoştinţelor prin colocvii care au loc după un ciclu de lecţii. S-a subliniat că acest procedeu de verificare poate da rezultate bune numai dacă nu este privit formal, ci se bazează pe o organizare corespunzătoare atît a predării cît şi a muncii elevilor. Într-adevăr, este ştiut faptul că interogarea elevilor în sistemul colocviilor se referă la un material destul de vast. De aceea, s-a arătat în consfătuire, ea trebuie să fie precedată de repetarea acestui material şi de organizarea temeinică a unor consultaţii care să vină în ajutorul elevilor. Colocviul trebuie să se îmbine cu lecţiile şi nu să se transforme în examen, deoarece aceasta nu ar corespunde scopului urmărit şi ar crea o atmosferă puţin favorabilă de lucru. De asemenea, în consfătuire s-a arătat că nu este bine ca profesorul să se limiteze la verificarea cunoştinţelor exclusiv prin sistemul colocviilor, ci să le alterneze pe acestea cu alte forme eficiente de control, ca de pildă, întrebările, problemele, convorbirile, lucrările practice şi experienţele, lucrările de control curent etc.

S-a propus ca, pentru a se obţine rezultate cît mai ample şi mai exacte în experimentarea procedeului de verificare a cunoştinţelor elevilor prin sistemul colocviilor, să se treacă la o cercetare pedagogică sistematică în şcoală, la care să-şi aducă aportul comisiile metodice ale profesorilor de specialitate, luînd în considerare faptul că acest experiment impune o programare judicioasă a lecţiilor şi colocviilor, predarea lecţiilor prin procedee variate, asigurarea unei înalte calităţi a expunerilor profesorilor şi o atenţie deosebită fixării cunoştinţelor, executarea unor lucrări şi demonstraţii practice menite să contribuie la însuşirea temeinică a celor predate şi la creşterea capacităţii elevilor de a le aplica în practică, în producţie.

Consfătuirea s-a oprit şi asupra unor probleme ale muncii educative. A fost relevată cu acest prilej preocuparea conducerilor şcolilor medii serale nr. 1 şi 3 de a organiza cît mai temeinic munca educativă în şcoală, de a îndruma comisiile metodice ale profesorilor diriginţi spre îmbinarea activităţii lor educative cu activitatea care se desfăşoară pe aceeaşi linie în cadrul întreprinderilor. De asemenea a fost menţionată ca pozitivă preocuparea unor diriginţi ca Vasile Chela Aurora Popa şi alţii care au planificat pentru orele educative teme cu un conţinut bogat, legate de specificul clasei pe care o conduc şi axate pe problemele actuale ale învăţămîntului seral. Astfel de teme au fost, de exemplu „Ajutorul reciproc în producţie şi la şcoală", „Să ne pregătim temeinic pentru a fi specialişti buni, folositori patriei noastre socialiste" etc.

Au fost criticate în acelaşi timp unele comisii metodice ale diriginţilor şi unii diriginţi care nu se ocupă suficient de intens de problemele muncii educative din şcoală, de îmbunătăţirea pregătirii politico-ideologice a tinerilor muncitori.

Ţinînd seama de faptul că învăţămîntul seral are menirea să pregătească pe scară tot mai largă cadre cu înaltă calificare şi cu un nivel de cultură ridicat din rîndurile oamenilor muncii care lucrează direct în producţie, secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Braşov se străduieşte să îmbunătăţească necontenit activitatea instructiv-educativă din şcolile serale, să ajute cadrele didactice în îndeplinirea cu cinste a sarcinilor puse de partid şi de stat în faţa acestor şcoli.

NICOLAE ILIE
inspector metodist la Secţia de învăţămînt şi cultură a regiunii Braşov

Muncitorii-elevi din şcolile serale acordă deosebită importanţă notiţelor luate în orele de curs.

O lecţie de teorie a literaturii

Profesorii sînt unanimi în a socoti clasa a VIII-a din învăţămîntul seral ca o clasă ce ridică, cel puţin în primul semestru, numeroase probleme. Aceasta se datoreşte faptului că elevii clasei respective nu au o pregătire omogenă, ei reluîndu-şi studiile după o întrerupere mai scurtă sau mai îndelungată. Formarea şi consolidarea deprinderilor de a studia solicită, din partea cadrelor didactice care predau la clasa a VIII-a, o deosebită atenţie, măiestrie pedagogică, perfectă unitate de exigenţe.

Mai mult decît la celelalte clase se pune aici cu tărie problema reîmprospătării şi completării cunoştinţelor din clasele V-VII în scopul înţelegerii şi însuşirii conştiente a noilor cunoştinţe, al sistematizării celor predate în cadrul fiecărei lecţii, al unei atente şi eficiente fixări a cunoştinţelor la orele de curs. Acestea pledează pentru un anumit specific al lecţiilor ţinute la clasa a VIII-a nu însă pe baza unei diferenţieri faţă de metodele folosite în alte clase ci, dimpotrivă, prin aprofundarea celor mai avansate şi mai eficiente metode de predare şi verificare a cunoştinţelor.

Toate acestea ne-au apărut cu multă claritate în timp ce urmăream predarea unei lecţii de teorie a literaturii la clasa a VIII-a — a secţiei serale de la Şcoala medie nr. 6 din Ploieşti. Profesoara Elena Buzilă a dovedit cu prilejul acestei lecţii preocuparea atentă de a folosi metode şi procedee cît mai variate în scopul de a-i ajuta pe elevi să nu înveţe mecanic cîteva definiţii de genuri şi specii literare care să se refere exclusiv la exemplificările din manual, nu întotdeauna — suficient de concludente, ci să-şi formeze bazele unei adevărate culturi literare.

După parcurgerea primei etape a lecţiei — verificarea cunoştinţelor — profesoara a anunţat titlul lecţiei noi: „Oda ca specie a creaţiei lirice cetăţeneşti". Intemeindu-se pe cunoştinţele mai vechi şi pe lectura literară a elevilor, ea a purtat cu ei discuţii pe marginea cîtorva creaţii din această specie, creaţii aparţinînd lui Vasile Alecsandri, Mihail Eminescu, Victor Tulbure, Mihai Beniuc etc. Abia după aceasta a trecut la poezia din manual — „Închinare" de Mihai Beniuc, căutînd să pună în valoare, să sublinieze conţinutul de idei al acesteia. Urmărind concomitent conţinutul de idei al creaţiei lui Mihai Beniuc şi trăsăturile caracteristice odei reflectate în poezia respectivă, profesoara a subordonat în mod just analiza literară pe text sublinierii trăsăturilor specifice creaţiei lirice cetăţeneşti în general şi odei în particular. Datorită acestui procedeu elevii au ajuns să definească singuri oda, să sintetizeze trăsăturile ei caracteristice.

În continuare profesoara s-a oprit, pe scurt, asupra celor mai importante creaţii ale literaturii romîne din această specie a liricii cetăţeneşti, trezind astfel interesul elevilor pentru a le citi, pentru a desprinde şi din poeziile respective caracteristicile odei. Tovarăşa Buzilă a dovedit astfel în chip concret că a înţeles menirea predării noţiunilor de teorie a literaturii ca o contribuţie serioasă la formarea unei culturi literare a elevilor şi nu doar ca un mijloc de a-i face să-şi însuşească numai definiţii. De asemenea ea a reuşit să evite greşeala întîlnită în lecţiile altor profesori care, predînd una sau alta dintre speciile literare, se pierdeau în analiza poeziei sau textului literar respectiv, uitînd esenţialul, adică evidenţierea trăsăturilor specifice teoriei literaturii.

În ultima parte a lecţiei profesoara a stăruit în mod special, ţinînd seama de faptul că lucrează cu elevi care dispun de puţin timp pentru studiul individual, asupra fixării cunoştinţelor, pornind de data aceasta de la definiţia odei şi stabilind apoi, împreună cu elevii, cum se desprind caracteristicile speciei din poezia studiată. Participarea însufleţită a elevilor la discuţiile din cadrul fixării, ca şi răspunsurile exacte şi complete pe care le-au dat au constituit o dovadă că scopul lecţiei a fost atins şi o confirmare a eficienţei metodelor folosite.

Trebuie subliniat şi faptul — deosebit de important pentru desfăşurarea lecţiilor în general şi a celor de la secţia serală în mod special — că profesoara a folosit tabla pentru prezentarea sistematică a ideilor principale ale lecţiei, ca şi pentru consemnarea exactă a numelor de scriitori şi a titlurilor de opere literare.

Prof. IOAN N. CHIŢU

ŞTIRI ŞTIRI ŞTIRI

Atenţie deosebită cursurilor de pregătire

Secţia de învăţămînt şi cultură a oraşului Sibiu acordă o atenţie deosebită asigurării condiţiilor necesare bunei desfăşurări a cursurilor de pregătire pentru tinerii muncitori care vor urma în anul şcolar viitor clasa a VIII-a a şcolii serale.

De curînd a fost convocată în acest scop o consfătuire la care au participat profesorii secţiilor serale ale şcolilor medii nr. 1 şi nr. 3 din localitate. In cadrul consfătuirii s-a subliniat încă o dată că buna organizare şi desfăşurare a cursurilor de pregătire constituie un factor esenţial pentru asigurarea unui nivel corespunzător de pregătire viitorilor muncitori-elevi. Profesorii participanţi la consfătuire au arătat că este necesar să se realizeze o mai strînsă legătură cu comisiile de recrutare din întreprinderi şi să se discute la locul de muncă cu tinerii care doresc să urmeze, începînd din anul şcolar viitor, cursurile şcolii medii serale.

Ca urmare a celor stabilite în consfătuire profesorii secţiei serale a Şcolii medii nr. 3 au vizitat uzinele „Independenţa", fabrica „Electromontaj", fabrica de pielărie „13 Decembrie" şi complexul C.F.R., întocmind apoi, împreună cu comisiile de recrutare, tabelul nominal al viitorilor muncitori-elevi. Profesorii Şcolii medii nr. 1 au vizitat în aceeaşi perioadă fabricile „Metalurgica", „Flamura roşie" şi „Drapelul roşu".

Un deosebit ajutor la buna desfăşurare a muncii în cadrul cursurilor de pregătire acordă comitetele sindicale ale întreprinderilor mai sus citate care, prin staţiile de radio amplificare, popularizează permanent această acţiune.

În orele de dirigenţie

Muncitorii-elevi din clasa a XI-a „B" a Şcolii medii serale de pe lîngă Uzinele „Gh. Dimitrov" din Arad participă întotdeauna cu mult interes la orele de dirigenţie, căci de fiecare dată, în cadrul acestor ore, se discută probleme noi şi interesante.

Astfel, în ultimul timp ei au discutat despre profilul intelectual şi etic al omului societăţii socialiste. În discuţiile purtate elevii au dovedit o înţelegere profundă a caracteristicilor societăţii socialiste, a perspectivelor ei de dezvoltare, şi-au exprimat dorinţa fierbinte de a-şi însuşi toate trăsăturile omului nou.

Deseori orele de dirigenţie reprezintă pentru muncitorii-elevi de la Uzinele „Gh. Dimitrov" un prilej deosebit de potrivit pentru a discuta diferite probleme de viaţă sau probleme privind munca desfăşurată de ei în şcoală. De curînd, în cadrul unei asemenea ore ei au discutat cu mult spirit de răspundere o serie de probleme legate de activitatea pe care au desfăşurat-o în primele luni de şcoală. În centrul discuţiilor a stat problema frecvenţei la cursuri, ca unul din elementele determinante în asigurarea unei bune situaţii la învăţătură. Au fost evidenţiaţi pe această linie muncitori-elevi ca Elena Ponţiu, Teodor Supărare şi Tereza Holtzinger care, datorită unei frecvenţe regulate, au reuşit să-şi îmbunătăţească în mod simţitor situaţia la învăţătură, obţinînd note de la 8 în sus. Colectivul clasei a manifestat o atitudine intransigentă faţă de absenţele şi întîrzierile nemotivate.

În alte ore de dirigenţie muncitorii-elevi au primit preţioase îndrumări privind felul cum să-şi aleagă cărţile pentru lectura individuală, cum să citească pentru a putea desprinde cît mai bine valoarea conţinutului şi a formei artistice a cărţilor citite.

Astfel, alături de lecţii, orele de dirigenţie constituie un mijloc important de pregătire multilaterală a elevilor şcolii serale.

Prof. OVIDIU V. OLARIU
Arad

Noi sortimente de material didactic

De curînd, la Intreprinderea de material didactic s-a recepționat primul lot de truse pentru experiențe de electronică, de aparate pentru demonstrarea legii Boyle-Mariotte și de colecții de discuri pentru compunerea culorilor.

Trusa pentru experiențe de electronică este difuzată în școlile medii de cultură generală și în școlile tehnice și profesionale cu profil de specialitate. Ea cuprinde două plăci din material izolant, în spatele cărora se găsește o serie de legături electrice ce asigură efectuarea a 66 experiențe. Pe aceste plăci se pot fixa 20 de planșe pe care s-au imprimat diferite scheme electrice și semnele convenționale ale pieselor ce intervin în circuit, cu valorile respective.

Montîndu-se piesele trusei (tuburi electronice, bobine, rezistențe, condensatoare, potențiometre etc.) în conformitate cu indicațiile schemelor de pe planșe, se pot efectua numeroase experiențe demonstrative și lucrări practice: punerea în evidență a curentului continuu și alternativ, încărcarea și descărcarea condensatoarelor, determinarea valorii echivalente a condensatoarelor legate în paralel și în serie, variația fluxului magnetic al unei bobine, emisiunea electronică, caracteristica diodei și triodei, tubul electronic ca generator de oscilații, punerea în evidență a tensiunii unei antene de emisie, receptoare pe unde scurte și medii urmate de un etaj de amplificare, indicarea reacțiilor chimice cu ajutorul celulei fotoelectrice, principiul cinematografului sonor etc.

Pentru efectuarea experiențelor trusa are un difuzor și un alimentator. Alimentatorul este un aparat auxiliar de laborator destinat a fi folosit ca sursă de curent continuu și alternativ și pentru alte experiențe sau lucrări practice. Alimentatorul furnizează curent continuu sau alternativ pentru un domeniu cuprins între 2V/3A și 250V/0,1A, în trepte.

Efectuarea experiențelor cere să se utilizeze, în afară de piesele trusei, un voltmetru și un galvanometru de uz didactic, o lampă de proiecție și un comutator — aparate ce s-au difuzat școlilor în anii trecuți.

Aparatul pentru demonstrarea legii Boyle-Mariotte este format din două tuburi de sticlă cu pereți groși, puse în legătură cu un manovacumetru și fixate pe un stativ cu o scară gradată.

Cu ajutorul pompei pneumatice, trimisă școlilor în anii trecuți, se creează, în tuburile de sticlă umplute cu o anumită cantitate de apă, variații ale presiunii. Modificările volumului de aer, citite pe scara gradată, ca și indicațiile manovacumetrului, dovedesc că la temperatură constantă produsul dintre presiunea la care este supusă o anumită masă de gaz perfect și volumul ocupat de ea este constant.

Colecția de discuri pentru compunerea culorilor cuprinde 3 discuri — unul pentru sinteza luminii albe prin compunerea culorilor spectrului solar, altul pentru sinteza luminii albe prin compunerea a două culori complementare, iar altul pentru obținerea unei „scări de gri".

Experiențele cu aceste discuri se realizează cu ajutorul mașinii centrifuge care se află în școli.

M. ADLER

Folosirea timpului în școală

(Urmare din pag. 1)

didactice ci, evident, și față de problemele muncii pedagogice.

Grija învățătorilor și profesorilor pentru utilizarea rațională a propriului lor timp trebuie să se împletească cu grija pentru felul cum își întrebuințează timpul elevii lor. Care este volumul de teme pe care îl vor lucra copiii? Cît au învățat pentru fiecare disciplină? Cînd vor învăța? Cît timp le rămîne pentru recreare, pentru joacă, pentru alte activități? Toate aceste întrebări trebuie să-i frămînte pe pedagogi. Ei vor putea astfel nu numai să-și învețe copiii cum să-și folosească timpul mai bine, dar vor avea și posibilitatea să le dea, practic, un sprijin efectiv în utilizarea lui rațională.

Buna organizare și folosire a timpului este legată de planificarea muncii din școală. De măsura în care planul de activitate este judicios întocmit depinde și modul cum este folosit timpul. Planul de muncă al fiecărei școli a fost întocmit încă de la începutul anului școlar. Dar el poate fi încă îmbunătățit, cu atît mai mult cu cît pe parcurs apar probleme noi. Luînd măsuri pentru a-l îmbunătăți trebuie să ne gîndim la ceea ce este de făcut pentru ca fiecare oră, fiecare minut de muncă să fie folosit cu maximum de eficiență.

Să ne gîndim că timpul este o adevărată comoară, că trebuie să-i smulgem toate bogățiile, să nu irosim nici o clipă în zadar.

Aplicații practice în laboratorul de fizică al școlii.

De la corespondenți și cititori

Școală nouă pentru copiii din Tg. Neamț

În ultimii ani, bătrînul orășel al Moldovei — Tîrgu Neamț — a căpătat o înfățișare nouă, tinerească. În locul caselor pitice, dărăpănate de vreme, au răsărit blocuri suple, luminoase. S-au amenajat străzi drepte, curate, spații verzi.

Una din construcțiile cu care se mîndresc îndeosebi locuitorii orașului și mai ales elevii este noua clădire a școlii medii, o construcție modernă cu două etaje. Ea cuprinde săli de clasă spațioase, o sală de sport, laboratoare, o bibliotecă cu săli de lectură.

Noua construcție este încă o dovadă a grijii permanente pe care o poartă partidul tinerei generații.

Prof. M. ZIZI
Tg. Neamț

În sprijinul tinerelor cadre didactice

Și anul acesta, ca în fiecare an de altfel, în școlile raionului Drăgășani, regiunea Argeș, și-au început munca numeroase cadre didactice tinere, proaspeți absolvenți ai universităților sau ai institutelor pedagogice.

Atît secția raională de învățămînt și cultură cît și conducerile școlilor manifestă o deosebită atenție față de tinerii învățători și profesori dîndu-le îndrumări metodice, ajutîndu-i să-și organizeze munca. În tematicele lecțiilor ținute la cercurile pedagogice sînt prevăzute o serie de lecții deschise, referate și expuneri, menite să vină direct în ajutorul cadrelor tinere. De pildă, luna trecută, la ședința cercului pedagogic al profesorilor de matematică și fizică ce a avut loc la Școala de 7 ani din comuna Străjeștii de Jos s-a expus un referat și s-a ținut o lecție deschisă cu tema „Metodica predării capitolului „Figuri asemenea". Ambele au ajutat pe tinerii profesori de matematică din școlile raionului să organizeze în condiții bune predarea acestui capitol.

M. MARINESCU
Școala Zlătărei, Drăgășani, regiunea Pitești

Înainte de a scrie, să gîndim bine asupra temei.

Roadele activității științifice a profesorilor

Luna aceasta, cu sprijinul organelor de partid, conducerea filialei Societății de științe istorice și filologice din Banat a organizat a doua Sesiune științifică de comunicări, la care au participat numeroși profesori de istorie și limba română din raioanele Lugoj, Făget, Caransebeș și Timișoara.

La sesiune s-au prezentat 8 comunicări privind probleme de istorie și filologie specifice regiunii. S-au remarcat în special comunicările „Aspecte din lupta clasei muncitoare conduse de P.C.R. între anii 1917—1926 în fostul județ Severin" de prof. Dan Popescu și „Greva de la fabrica „Muchong" din anul 1918" de prof. Iuliu Gero, care au adus cîteva prețioase contribuții la studiul mișcării muncitorești din regiunea Banat și au scos în evidență exploatarea sîngeroasă a proletariatului din regiunea Banat în anii de guvernare burghezo - moșierească.

La secția filologie s-au remarcat comunicarea profesorului G. Manolescu în care se vorbește despre tradițiile înaintate cultural-artistice din orașul Lugoj, ca și comunicarea tov. N. Dumitrescu intitulată „Viața nouă cîntată în folclorul satelor bănățene".

Sesiunea științifică a filialei Societății de științe istorice și filologice dovedește că în regiunea Banat se dezvoltă continuu interesul cadrelor didactice pentru munca științifică.

Prof. D. GHEORGHE

Tematica unui cerc pedagogic

Cercul pedagogic al profesorilor de științe naturale din Ploiești și-a alcătuit în acest an școlar o tematică menită să asigure muncii metodice un caracter eficient.

În cadrul ședințelor cercului se vor prezenta referate ca „Pregătirea și discutarea tezelor — mijloc de prevenire a rămînerii în urmă la învățătură", „Prepararea coarcervatelor în laborator", „Originea și evoluția vertebratelor", „Asigurarea interdependenței între discipline în cadrul predării biologiei", „Recapitularea finală — baza consolidării și completării cunoștințelor acumulate de elevi" etc.

Pentru îndrumarea cadrelor didactice care predau cunoștințele agricole în școlile din comunele ce aparțin orașului Ploiești s-a prevăzut în tematica cercului referatul „Legarea învățămîntului de practică prin predarea lecțiilor de științele naturale și cunoștințe agricole", referat ce va fi prezentat la Școala de 8 ani din Romînești. Prezentarea și discutarea referatului vor fi urmate de vizitarea gospodăriei agricole colective „Viața Nouă" din Bărcănești.

Cercul își propune să organizeze și alte activități. Bunăoară, membrii lui vor pregăti la muzeul regional de științe naturale material didactic necesar lecțiilor — preparate microscopice, preparate formolizate, mulaje. Tot la muzeu va avea loc o lecție practică privind împăierea păsărilor. De asemenea, cercul va colabora îndeaproape cu Societatea pentru răspîndirea științei și culturii. Profesorii de științe naturale vor prezenta în întreprinderi și la sate conferințe privind cele mai recente descoperiri în domeniul științelor naturale.

Spre a da posibilitate profesorilor de științe naturale să studieze flora și fauna diferitelor regiuni ale țării noastre, în programul cercului au fost introduse excursii pe itinerarii mai lungi. Astfel, de pildă, a fost programată o excursie pentru studierea florei și faunei complexului lacustru Snagov.

Prof. ȘERBAN CRISTEA

Prima inițiere în tainele portativului, primii pași pe drumul minunat al muzicii.

La casele pionierilor

Vrînd să întărească aportul său la legarea cît mai strînsă a cunoștințelor copiilor de practică, de munca în producție, Casa pionierilor din raionul Alexandria se preocupă îndeaproape de îmbunătățirea activității în cercurile tehnice.

In cadrul casei funcționează un cerc al micilor tehnicieni și fizicieni, un cerc al micilor naturaliști, cercuri de radiotehnică și foto. Ele dispun de un utilaj bogat, dînd pionierilor posibilitatea să efectueze demonstrații și experiențe variate, să-și dezvolte spiritul creator.

Ținînd seama de faptul că eficiența activității în cercuri depinde în mare măsură de tematica lucrărilor programate, cadrele didactice care conduc munca în cercuri se străduiesc să aleagă teme accesibile, variate și care, în același timp, să-i țină la curent pe copii cu ceea ce apare nou în știință și în tehnică. De exemplu, cercul micilor fizicieni și tehnicieni va discuta în acest an — desigur, la nivelul de înțelegere al elevilor — noțiunile de masă, greutate, imponderabilitate, puse la ordinea zilei de zborurile cosmice. Remediindu-se o lipsă din anii trecuți, în tematica cercului micilor naturaliști, s-au inclus teme legate de mecanizarea agriculturii, de folosirea motoarelor termice în agricultură, de cunoașterea principalelor mașini și unelte agricole, a principalelor culturi de cereale din raionul Alexandria, unde agricultura este complet colectivizată.

Tematicile sînt astfel întocmite încît activitatea din cadrul cercurilor să nu se rezume la a da pionierilor anumite deprinderi pur meșteșugărești, ci să-i antreneze în lucrări care să-i pună în situația de a apela la cunoștințele căpătate în școală. In acest scop tematicile prevăd construirea unor piese, a unor aparate etc. In cadrul cercului de radio și foto, de pildă, se confecționează receptori cu cristal, bobine, iar mai apoi se va trece la construirea unei stații de emisie. In cadrul cercului micilor fizicieni și tehnicieni se vor construi periscoape, motorașe electrice, un pirometru etc.

Munca desfășurată de pionieri în cercurile tehnice aduce o contribuție de seamă nu numai la instruirea, ci și la educarea lor, la dezvoltarea spiritului de inovație, la stimularea gîndirii lor creatoare. Aci copiii află numeroase lucruri interesante despre dezvoltarea industriei noastre socialiste, despre mărețele realizări dobîndite de oamenii muncii din țara noastră sub conducerea partidului, despre realizările Uniunii Sovietice și ale celorlalte țări socialiste. Un însemnat caracter educativ au și vizitele pe care le fac membrii cercurilor în întreprinderi, întîlnirile lor cu fruntașii din producție etc.

Prin toate mijloacele pe care le au la dispoziție cadrele didactice de la Casa pionierilor din Alexandria se străduiesc să aducă o contribuție cît mai largă la pregătirea copiilor pentru viață, pentru activitatea în producție.

I. BORTUN
Alexandria

★

Literatura — operele scriitorilor noștri clasici și contemporani, ca și folclorul — oferă un bogat material care dezvăluie copiilor, prin imagini artistice, trecutul de luptă al poporului, năzuințele sale, imaginea luminoasă a vieții noastre de astăzi, frumusețea și bogăția sufletească a oamenilor muncii, frumusețile neasemuite ale patriei noastre. Iată de ce conducerea Casei pionierilor din Oradea caută să folosească larg în cadrul cercului „Prietenii cărții" forme cît mai variate de răspîndire a literaturii în rîndurile copiilor, să le dezvolte, cu ajutorul ei, convingeri și sentimente patriotice, să le formeze deprinderi și obișnuințe conforme acestor convingeri și sentimente.

Pentru pionierii de vîrstă mică sînt foarte atrăgătoare lecturile sau povestirea unor basme populare românești, recitarea sau dramatizarea unor balade, concursurile de ghicitori și proverbe. Astfel de activități îi ajută pe micii prieteni ai cărții să pătrundă înțelepciunea și frumusețea creațiilor populare și să cunoască mai bine, prin mijlocirea lor, minunatele trăsături ale poporului nostru. Așa, de pildă, lectura baladei „Miorița" i-a fermecat pe pionieri prin frumusețea imaginilor artistice, prin forma perfectă a versului, prin adîncimea cu care înfățișează bogăția sufletească a omului din popor. La fel, discutarea unor proverbe i-a ajutat să vadă înțelepciunea poporului, concepțiile lui morale.

Deosebit de mult iubesc copiii operele lui Mihail Sadoveanu. Descriind frumusețile naturii, înfățișînd în imagini artistice lupta poporului pentru o viață dreaptă și fericită, aceste opere fac să crească mai puternic în sufletele copiilor dragostea față de patrie, față de oamenii simpli, față de natură. Cei mai mici au început prin a citi, în cadrul cercului, „Dumbrava minunată", iar cei mai mari au discutat cu însuflețire pe marginea romanelor istorice, a lui „Mitrea Cocor" etc. Foarte atractive au fost pentru aceștia din urmă și discuțiile în jurul unor lucrări ale lui Marin Preda, V. Em. Galan și Titus Popovici.

O preocupare permanentă a conducerii cercului a fost aceea de a găsi forme de activitate cît mai atractive, cît mai variate, care să nu repete formele folosite în școală. S-au organizat matinee literare, serate, simpozioane, medalioane literare, concursuri de recitări, concursuri „Cine știe răspunde", s-au prezentat fragmente dramatizate din scrieri în proză etc.

Multe simpozioane au fost închinate luptei clasei muncitoare. „Așa a fost la Doftana" s-a intitulat, de exemplu, un asemenea simpozion. Cu acest prilej copiii au văzut un diafilm despre Doftana, s-a prezentat recenzia cărții „Povestiri din Doftana" și dramatizarea poemului „Cîntecul de leagăn al Doncăi" de Marcel Breslașu și s-au recitat versuri.

La sărbătorile clasei muncitoare, cercul „Prietenii cărții" organizează numeroase manifestări cu un conținut adecvat. Deosebit de îndrăgite de copii sînt concursurile de recitări pe teme cum ar fi „Partidul ne este far", „Te slăvim, pămînt părintesc" etc.

Matineele și medalioanele literare sînt organizate în special cu prilejul aniversărilor. Așa au fost, de pildă, matineele intitulate „Mihail Eminescu, luceafărul poeziei românești", „Creangă povestește...", „Pe vremea lui Caragiale", „Nuvelistul Sahia", „Bunicul Sadoveanu" etc. Acum se pregătesc medalioane despre B. St. Delavrancea și Cezar Petrescu.

In cadrul activităților cercului se folosesc adesea diafilme, filme documentare, discuri etc. La matineul închinat lui Mihail Eminescu, de exemplu, copiii au putut asculta minunatele lui poezii înregistrate pe disc în interpretarea artistului poporului G. Vraca. Sau, atunci cînd a fost evocată figura marelui nostru rapsod Mihail Sadoveanu, pionierii au vizionat diafilmele „Omagiu lui Sadoveanu" și „Mitrea Cocor" și au ascultat un disc care prezintă o povestire citită de Sadoveanu însuși.

Unii dintre membrii cercului scriu și ei versuri, înfățișînd sentimentele lor puternice de dragoste și recunoștință față de partid pentru copilăria fericită pe care le-a creat-o. Discuțiile pe marginea acestor versuri îi ajută pe copii să înțeleagă mai în adîncime unele probleme de literatură adecvate vîrstei lor, să-și formeze o limbă frumoasă, expresivă, după exemplul maiștrilor literaturii, să înlăture regionalismele din vorbirea lor.

Desigur, există multiple mijloace prin care se poate realiza educația patriotică a pionierilor în cadrul cercului „Prietenii cărții". In articolul de față am căutat să prezentăm doar cîteva forme pe care noi le-am folosit mai mult și care au dat rezultate bune.

Prof. AURORA ARDELEANU
Oradea

Ora sanitară

S-a sunat de intrare. Mișcarea și zgomotul recreației au contenit. Numai în încăperea din capătul coridorului, acolo unde pe tăbliță prinsă de ușă scrie „Clasa a V-a „C", lecția n-a început încă.

În sfîrșit, adusă de diriginta clasei, și-a făcut apariția sora sanitară care trebuia să conducă lecția din ora respectivă — ora sanitară. Ținea în mînă o carte. De îndată ce se instală la catedră le-o arătă elevilor și spuse:

— Fiind în clasa a V-a, sînteți obligați să faceți cursuri sanitare. Veți fi notați, examinați și notele sînt foarte importante, deoarece se adună la media anuală și puteți rămîne repetenți. Veți învăța după această carte. Să v-o procurați și voi. Eu mai am cîteva exemplare, dar nu vi le dau, că mi le pierdeți. Astăzi am să vă spun ce este „Crucea Roșie". Fiți atenți și luați notițe.

Și sora începu să citească din carte, din misterioasa carte al cărui titlu elevii nu-l aflaseră, dar pe care trebuiau să și-o procure. Se opri după cîteva pagini, la sfîrșitul primului capitol.

Or fi înțeles ceva elevii? Nu știm și, ceea ce-i mai grav, n-o știe nici sora, fiindcă n-a avut curiozitatea să-i întrebe nimic.

A urmat partea aplicativă.

— Trebuie să organizăm un post sanitar pe clasă — a spus sora — format din cinci copii care să aibă grijă de curățenia clasei și să țină o mică farmacie. Dulăpior n-aveți. Am eu unul în plus la cabinetul medical, dar nu vi-l dau, pentru că elevii mari au să umble în el. Și fără dulăpior tot post sanitar rămîneți. Aveți grijă de clasă. Cînd vine în control de la „Saniped", pe voi vă trag la răspundere, fiindcă eu mi-am făcut datoria. Și dacă treaba nu merge, mă duc la director și... afară cu voi!

Copiii ascultau înlemniți.

Președintele detașamentului și alți cîțiva elevi din activ se uitau întrebător la diriginți, care stătea în ultima bancă. Unul dintre ei, mai curajos, îndrăzni cu voce scăzută:

— Și cine face parte din postul sanitar?

Diriginta îi liniști, anunțîndu-i că membrii postului vor fi numiți în curînd. Sorei îi veni o idee:

— Alegeți-i acum, tovarășe diriginți, că eu tot am treabă la cabinet.

Așa s-a terminat prima oră sanitară la clasa a V-a „C".

Dar iată o oră sanitară ținută chiar de diriginți, de data aceasta la clasa a X-a.

S-a discutat cu o rapiditate uimitoare „numai" despre: ora la care să se scoale elevii dimineața, exercițiile de înviorare, spălatul, necesitatea de a lua mesele la ore fixe, de a consuma fructe, direcția din care e bine să vină lumina în timpul scrisului, aerisirea încăperii, buna pregătire a lecțiilor, folosirea piepteniului personal, igiena mîinilor, respectarea regulilor de circulație, ținuta în tramvai, înființarea cabinetului medical al școlii, emanciparea sanitară a sătencelor, grija statului pentru asigurarea odihnei oamenilor muncii, sport, ținuta elevilor în timpul practicii în întreprinderi, lecția de gimnastică de la radio, curățenia clasei.

Cum s-a ajuns la discutarea lor? Foarte simplu: prin metoda conversației. Și cum orienta diriginta răspunsurile elevilor? Tot foarte simplu: acordîndu-le „o largă inițiativă". Îi îndemna mereu: „La mai spuneți!" Și elevii, activi și binevoitori, spuneau mereu, încurcați de atitudinea dirigintei, care aproba totul, convinsă probabil că toate aceste chestiuni se încadrează în tema orei sanitare din ziua respectivă: „Regimul de viață".

Din fericire, lucrurile nu se întîmplă așa peste tot. Dar vedeți că pe alocuri se mai întîmplă.

Tovarăși directori, nu credeți că ar trebui să vă dea mai mult de gîndit desășurarea orelor sanitare?

F. L.

Școli fruntașe în acțiunea de economisire prin C.E.C.

În școlile din raionul Bistrița se desfășoară o intensă activitate pe linia educării la elevi a deprinderii de a economisi bani prin intermediul C.E.C.-ului.

În această acțiune s-au obținut realizări deosebite la Școala nr. 1 din Bistrița, precum și la școlile din comunele Prundul Bîrgăului, Bistrița Bîrgăului-sat, Tagu, Lechnița și altele. Cadrele didactice din aceste școli au dus o muncă susținută în rîndurile elevilor și ale părinților, arătînd importanța acțiunii de economisire prin intermediul CEC-ului, ținînd conferințe etc.

VALENTIN LEUCA
corespondent

Majoritatea elevilor de la Școala de 8 ani din comuna Leleşti, raionul Tg. Jiu, s-au obișnuit să-și depună banii economisiți la C.E.C. Fără ajutorul C.E.C.-ului poate nici n-ar fi putut întreprinde frumoasele excursii prin țară la care au participat în anul școlar trecut. Capitala, litoralul, Bicazul — iată numai cîteva din locurile minunate pe care le-au vizitat ei în vacanța de vară.

Pentru vacanța de iarnă, ca și pentru cea din vara viitoare, sînt proiectate noi excursii. Elevii școlii vor vizita Galațiul, Reșița, Hunedoara, Brașovul. Se proiectează și o excursie în Bulgaria. Pentru toate aceste excursii elevii depun de pe acum la C.E.C. micile lor economii.

ION GRIGORIU
Leleşti

În cadrul „Săptămînii Economiei" la Școala medie nr. 2 din Bîrlad a avut loc o acțiune interesantă și cu un bogat conținut educativ. Este vorba de un concurs „Drumeții veseli" pe tema economiilor, concurs desfășurat între elevii claselor a VIII-a „A" și a VIII-a „C" de la școala amintită.

În fața microfonului s-au prezentat pe rînd concurenții. Cei mai mulți dintre ei au răspuns cu promptitudine la cele 10 întrebări despre rolul și importanța C.E.C.-ului, despre avantajele și drepturile depunătorilor, despre caracterul operațiunilor C.E.C. și altele.

Cîștigătorii au primit drept premiu carnete C.E.C. cu depuneri inițiale de 150 și 75 lei.

VASILE FETESCU
Bîrlad

Intr-o şcoală-internat colhoznică din Uniunea Sovietică.

RECENZIE

V. A. SUHOMLINSCHI: Educarea elevilor în spiritul patriotismului sovietic*)

Editura de stat didactică şi pedagogică prezintă pentru a doua oară în acest an învăţătorilor şi profesorilor din ţara noastră, interesanta şi bogata experienţă a pedagogului sovietic V. A. Suhomlinski în domeniul educaţiei elevilor.

Tema principală a cărţii, aşa cum o menţionează de altfel şi titlul, constă în tratarea uneia dintre laturile cele mai importante ale educaţiei comuniste — şi anume, educarea tineretului în spiritul patriotismului socialist.

In capitolul introductiv, pornind de la prezentarea adevăratelor izvoare ale patriotismului sovietic, V. A. Suhomlinski îl defineşte ca pe o noţiune complexă, legată indisolubil de ideile politice dominante în societatea socialistă, de convingerile morale comuniste, de sentimentele noi, proprii oamenilor sovietici, de faptele şi acţiunile lor eroice, pline de bărbăţie. Cartea este străbătută de la un capăt la celălalt de ideea caracterului activ al patriotismului socialist, specific oamenilor sovietici. Pe coordonatele acestei definiţii, V. A. Suhomlinski înfăţişează prin exemple vii, culese din viaţa şcolii sovietice, munca concretă desfăşurată de pedagogi în scopul educării tineretului în spiritul patriotismului sovietic.

Un accent deosebit se pune în lucrare pe ideea asigurării unităţii între conştiinţă şi conduită şi a modului cum poate fi realizată această unitate cu ajutorul mijloacelor educative de care dispune şcoala.

Educarea elevilor în spiritul patriotismului sovietic este concepută de autor ca o acţiune complexă, care trebuie începută din prima zi de şcoală şi continuată zi de zi, prin toate mijloacele, de către cadrele didactice şi organizaţiile de tineret, pînă cînd elevul intră în viaţă ca absolvent al şcolii de cultură generală.

Desigur că autorul nu exclude de la această importantă operă de formare a omului nou ceilalţi factori — familia, societatea. Şcoala şi organizaţia de tineret continuă opera de educaţie începută în familia sovietică, o completează pe un plan mai larg, mai complex, şi împreună dau societăţii tineri capabili să se integreze în marea familie a oamenilor sovietici, gata să participe cu trup şi suflet la construirea comunismului.

Educarea dragostei faţă de patria socialistă începe prin formarea primelor reprezentări şi noţiuni despre aceasta. În procesul de învăţămînt, în activitatea în afară de clasă şi de şcoală, copiii îşi formează reprezentări şi îşi însuşesc noţiuni despre casa părintească, despre satul sau oraşul natal, despre raion, regiune; apoi despre munca părinţilor, a oamenilor din fabrici, uzine şi ogoare, despre realizările poporului sovietic, despre trecutul lui eroic şi despre superioritatea orînduirii socialiste faţă de cea capitalistă.

V. A. Suhomlinski citează numeroase exemple din activitatea unor şcoli din Uniunea Sovietică în care a urmărit îndeaproape modul cum se realizează educaţia patriotică a elevilor. El se referă, de pildă, la o serie de lecţii ţinute în clasa I a unei şcoli sătesti. La prima din aceste lecţii, cu tema „Satul nostru", elevii au primit cunoştinţe în legătură cu satul natal, cu bogăţiile lui, cu fruntaşii în producţie. La o lecţie următoare, învăţătoarea le-a arătat că, dacă fiecare elev al clasei I de pe întreg cuprinsul ţării ar sădi cîte un copăcel, ar putea creşte o pădure atît de mare, încît ei n-ar putea s-o parcurgă în cursul unei zile întregi. Entuziasmaţi de cuvintele învăţătoarei, elevii din clasa I au exclamat: „Haideţi să sădim fiecare cîte un copăcel".

Se înţelege că trecerea de la însuşirea noţiunilor la formarea convingerilor şi apoi la activitatea practică se realizează prin mijloace şi metode diferite de la o clasă la alta, în funcţie de particularităţile de vîrstă.

Principalul factor în educaţia patriotică a elevilor, subliniază autorul, este participarea elevilor la munca productivă. Pe măsură ce se dezvoltă fiziceşte, elevii pot să participe mai activ la munca în folosul societăţii. E important însă ca elevii să înţeleagă semnificaţia muncii pe care o depun.

In capitolul consacrat acestei probleme, V. A. Suhomlinski înfăţişează mijloacele variate prin care cei mai buni pedagogi sovietici din regiunea în care se află satul Pavlişskoe au obţinut rezultate remarcabile în munca de educaţie patriotică. Alături de povestiri, convorbiri, lecţii, autorul subliniază îndeosebi rolul participării elevilor la construcţia comunismului. „In societatea socialistă munca a devenit un mijloc de slujire patriotică a patriei; în activitatea socială, omul îşi manifestă capacităţile şi înclinaţiile, îşi afirmă calităţile morale înalte ale personalităţii sale". De aceea, subliniază el, şcoala trebuie să folosească munca drept mijloc principal de formare a convingerilor şi sentimentelor patriotice.

Un capitol special al lucrării tratează despre educarea elevilor în spiritul prieteniei între popoare, ca una dintre componentele importante ale activităţii menite să le formeze convingeri şi sentimente patriotice. Prin conţinutul lecţiilor, prin organizarea şi stimularea corespondenţei cu elevii din şcolile celorlalte republici unionale sau cu elevii din celelalte ţări, pedagogii sovietici educă elevii în spiritul prieteniei între popoare.

În ultima parte a lucrării, V. A. Suhomlinski se referă la exemplul pozitiv al pedagogului ca una din condiţiile de bază pentru educarea elevilor în spiritul patriotismului.

Valoroasă prin conţinutul său, cartea prezintă figuri luminoase de învăţători şi profesori sovietici, care şi-au consacrat întreaga lor activitate muncii nobile de educare a oamenilor sovietici în spiritul înaltelor idei ale patriotismului socialist şi internaţionalismului proletar.

SILVIA CONSTANTINESCU

*) Editura de stat didactică şi pedagogică, Bucureşti, 1961.

Difuzarea cărţii în şcoli

Pentru o mai bună deservire a elevilor şi a cadrelor didactice cu cărţile necesare în procesul de învăţămînt, C.L.D.C. reg. Bucureşti, în colaborare cu secţia de Învăţămînt a Capitalei, a înfiinţat numeroase puncte de difuzare a cărţii în şcolile de toate gradele.

Prin aceste puncte de difuzare se pune la îndemîna cadrelor didactice şi a elevilor un bogat sortiment de literatură politică, beletristică originală şi traduceri din literatura universală, literatură ştiinţifică şi tehnică, lucrări de popularizare a ştiinţei. Pedagogii pot găsi la aceste puncte de difuzare cărţile necesare muncii lor de educare a tineretului cum ar fi „Bazele educaţiei comuniste", „Din istoria gîndirii pedagogice universale", Komensky — „Texte alese", Uşinski — „Opere pedagogice alese" şi multe altele.

În prezent funcţionează în Capitală 47 puncte de difuzare, la care îşi dau aportul numeroase cadre didactice şi bibliotecari din şcoli.

Buna difuzare a cărţii în unităţile de învăţămînt depinde în primul rînd de sprijinul pe care-l acordă acestei activităţi directorii şcolilor, precum şi de strînsa colaborare dintre difuzori, diriginţi şi profesori. Cu ajutorul cadrelor didactice, difuzorul poate stabili şi procura cărţile necesare, ţinînd seama de programa analitică şi de sarcinile muncii şcolare în general, lucrările care contribuie la educarea şi ridicarea nivelului cultural al elevilor

La şcoala medie „N. Bălcescu" din Capitală, cu sprijinul organizaţiei de partid şi U.T.M., s-a organizat, de pildă, o frumoasă acţiune de difuzare pe clase cu prilejul Zilei Mondiale a Tineretului. Au fost alcătuite cu această ocazie 170 de tipuri de biblioteci şcolare din colecţia Biblioteca şcolarului. Ştiinţa învinge, Biblioteca pentru toţi, broşuri editate de S.R.S.C., precum şi o serie de lucrări mult solicitate de elevi ca V. I. Lenin: „Sarcinile Uniunii Tineretului", I. Gagarin: „Drumul spre Cosmos", G. Titov: „700.000 km în Cosmos" ş.a.

În şcoala medie „Gh. Şincai" bibliotecara, una din cele mai active difuzoare ale cărţii, a expus într-o vitrină în holul şcolii şi pe mesele bibliotecii sub lozinca „Arta în slujba poporului" pliante de artă: Ciucurencu, Corneliu Medrea, Marius Bunescu, Ion Jalea, Constantin Baraschi ş.a.m.d. care s-au bucurat de mult interes din partea elevilor. Acest punct de difuzare realizează lunar o difuzare de 4—7.000 lei. Tot astfel, Şcoala medie „Gh. Lazăr" difuzează în medie lunar 4—500 volume în valoare de circa 2.000 lei.

La Şcoala medie nr. 4 difuzorul de cărţi, un profesor din şcoală, a reuşit să facă toate cadrele didactice şi personalul administrativ, cumpărători permanenţi ai standului de cărţi. La grupul şcolar „Iosif Rangheţ" se afişează cu regularitate lista noilor cărţi sosite la standuri.

V. B.

Al V-lea Congres Sindical Mondial

(Urmare din pag. 1-a)

oamenii muncii şi sindicatele de la noi din ţară au discutat cele două documente elaborate de F.S.M., apreciindu-le ca un program concret de acţiune al mişcării sindicale mondiale progresiste, un program concret de acţiune împotriva exploatării şi asupririi capitaliste, pentru pace şi progres social, pentru bunăstarea şi liniştea tuturor popoarelor de pe glob. Pornind de la sentimentele internaţionaliste pe care le nutresc faţă de masele muncitoare din ţările lumii nesocialiste, oamenii muncii şi sindicatele din R. P. Română susţin cu căldură proiectul Cartei Securităţii Sociale, deşi aceasta cuprinde revendicări care au fost de mult rezolvate şi depăşite în statul nostru socialist.

Organizaţiile sindicale din învăţămînt din ţara noastră şi-au ales, într-o atmosferă de puternică însufleţire, delegaţii care le vor reprezenta la cel de-al V-lea Congres Sindical Mondial. Primind acest mandat, delegaţii s-au angajat să popularizeze de la tribuna Congresului marile noastre înfăptuiri în domeniul ştiinţei şi culturii, să reafirme nestăvilitul ataşament al muncitorilor din învăţămînt faţă de cauza păcii, a colaborării şi prieteniei cu toate popoarele.

Oamenii muncii şi sindicatele din R. P. Română îşi exprimă convingerea că cel de al V-lea Congres Sindical Mondial va fi o nouă manifestare puternică a voinţei de unitate a oamenilor muncii din întreaga lume şi că, prin hotărîrile ce le va adopta, va marca un nou pas înainte în dezvoltarea şi întărirea mişcării sindicale internaţionale spre binele păcii, al progresului omenirii.

Învăţători şi profesori!

O. N. T. Carpaţi

organizează tabere şi excursii:

la locurile istorice legate de lupta poporului nostru, precum şi la marile obiective înfăptuite sub conducerea partidului, în anii puterii populare;

în staţiuni de sporturi de iarnă;

în staţiuni balneo-climaterice cu sezon permanent;

la Bucureşti, pentru vizitarea oraşului, muzeelor şi vizionarea de spectacole.

La cerere se organizează excursii cu teme legate de planul de învăţămînt, pentru aprofundarea cunoştinţelor teoretice.

Vă puteţi petrece concediul la Sinaia, Buşteni, Predeal, Pîrîul Rece, Timiş şi alte staţiuni cu profil permanent.

Oficiul naţional de turism organizează pentru elevi şi studenţi următoarele excursii:

Cu trenul şi autocare în toate staţiunile de pe Valea Prahovei.

Cu autocarele pe frumoasa Vale a Oltului.

Circuitul oraşului Bucureşti — cu autocare, vizitîndu-se cele mai importante obiective, case memoriale, locuri ce evocă lupta comuniştilor, monumente istorice şi ale naturii, noile construcţii.

Excursii instructive legate de procesul de învăţămînt, în regiunea Bucureşti şi în ţară, cu trenul şi autocarul.

În vacanţa de iarnă se organizează tabere în diferite staţiuni şi cabane din masivii muntoşi. Preţuri avantajoase.

Informaţii şi înscrieri la sediul Agenţiei din Calea Victoriei nr. 100, filiala din bd. Republicii nr. 68 şi la filialele din Alexandria, Călăraşi şi Giurgiu.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!

abonaţi-vă la

„Revista de pedagogie"

Făcînd abonamente pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a revistei.

Costul unui abonament pe un an este de 60 lei.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!

Abonaţi-vă la

„Gazeta învăţămîntului"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul seral şi din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

În întreaga ţară oficiile P.T.T.R. şi factorii poştali au început primirea de abonamente la „Gazeta învăţămîntului" pe anul 1962.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XII nr. 639 — vineri 15 decembrie 1961 — 8 pagini 25 bani

„Și atunci Aripioară de argint..." Prezentarea noilor cărți de povești de către bibliotecara Casei de cultură a sindicatelor din Craiova atrage întotdeauna noi cititori din rîndul micilor școlari.

Grija pentru bunul obștesc

În fiecare dimineață, înainte de a intra în școală, cîteva sute de elevi se opresc în fața scărilor și, cu multă răbdare, își curăță încălțămintea. Nu i-a obligat nimeni să facă acest lucru și nici nu-i controlează nimeni dacă-l fac sau nu. Fiecare elev a fost însă educat în școală, de către învățători și profesori, acasă, de părinți să păstreze bunurile obștești și de aceea curățirea cu regularitate a ghetelor înainte de a intra în școală o socotește ca pe o cerință firească.

Școala despre care vorbesc a fost dată în folosință în toamna aceasta. Este o clădire frumoasă, cu trei etaje, cu clase spațioase, a treia școală nouă din orașul Onești. În școala aceasta totul este nou. Și băncile comode, vopsite frumos, și tabla și scaunele, și catedra, și covoarele de pe jos.

Cînd au venit prima zi la școală, pe lîngă bucuria că învață într-o școală atît de frumoasă, elevii s-au simțit mîndri pentru ca astă-vară cînd se construia școala însoțiți de cadrele didactice, au dat și ei ajutor la construirea școlii, cărînd cărămizi, scînduri. Conduși de profesori au vizitat fiecare clasă, laboratoarele, toată școala. Atunci au aflat de la profesori cu cîtă dragoste au muncit constructorii — părinții și frații lor — pentru ca ei să învețe într-o asemenea școală, cu cîtă grijă au fost făcute băncile, tabla, scaunele, dulapurile, toate obiectele din școală.

Și fiecare elev a înțeles atunci mai bine că are datoria să păstreze cu sfințenie aceste bunuri ale școlii, să participe la înfrumusețarea școlii, la menținerea ei cît mai curată, mai îngrijită. Așa a început în școală o pasionantă întrecere între elevi pentru cea mai frumoasă clasă. Ajutați de diriginți, de profesori, unii au aranjat perdelițe la ferestre, au adus ghivece cu flori. Alții au ajutat la pavoazarea clasei cu tablouri, cu lozinci.

Rezultatul întrecerii se discută la sfîrșitul fiecărei săptămîni. Clasa fruntașă este dată exemplu pe școală, este felicitată de conducerea școlii, de profesori. La titlul de clasă fruntașă în întrecerea pentru curățenie, pentru păstrarea bunurilor obștești, rîvnește fiecare clasă.

M. ROBEA

INSTRUCTOR ARTISTIC — ÎNVĂȚĂTORUL...

De cîte ori figurează aceste cuvinte în programele de concursuri, de cîte ori răsună ele în sălile cele mari ale căminelor culturale, cînd prezentatorul anunță că pe scenă va urca un cor, o echipă de dansuri sau de teatru, o brigadă artistică de agitație! Iată-i, de pildă, pe doi dintre oamenii școlii de la Dăbuleni: pe Titu Păsculescu și pe Ștefan Petrescu. Dacă cel dintîi e obligat — prin natura sarcinii sale de dirijor — să apară pe scenă, munca celui de al doilea se desfășoară numai în sala de repetiții și în culise. Și într-un caz și în celălalt — și în multe mii de alte cazuri — învățătorul nu urmărește să-și etaleze talentul propriu, ci să ajute afirmarea talentelor sutelor de mii — ale acelora care peste zi lucrează în brigada de cîmp, îngrijesc vacile, dau zor la prașile, la vie, făuresc belșugul colectivei și al țării întregi. Și este o mare mulțumire a instructorului de dans din Dăbuleni, aceea de a fi condus formația sa la primul loc pe țară în recentul Concurs, ajutînd-o să întruchipeze în ritmul furtunoaselor jocuri oltenești munca de zi cu zi a colectiviștilor. Așa cum te satisface o lecție bună, pe care școlarii au ascultat-o cu ochii mari, atenți să nu le scape nici una din spusele învățătorului, tot astfel biruințele artistice de pe scena căminului, menite să ajute înfăptuirea deplină a colectivizării și sporul neîncetat al roadelor, sînt un izvor de bucurie pentru învățător.

Căci și scena căminului e o catedră. Au înțeles-o bine și iubitorii de teatru din Călărași — ziua învățători, seara interpreți ai eroilor contemporani pe care-i recomandă la cursuri copiilor. Și la această echipă a sindicatului învățămînt din orașul de pe Dunăre se observă aceeași pasiune de a comunica și altora priceperea de a face artă. De ani de zile, colectiviștii din satele înșirate de-a lungul Borcei văd piese ca „Nila", „De-o vîrstă cu furtuna" sau „Gara mică", dar în același timp artiștii amatori din aceste sate sînt ajutați de profesorii și învățătorii călărășeni să joace ei înșiși teatru, pentru bucuria și învățătura consătenilor lor. La Roseți, la Ștefan Vodă, la Radu Negru, seri la rînd ei poposesc în calitate de regizori amatori.

Poate că nu mulți au auzit de satul Inuc de prin părțile Huedinului. Patru formații înmănunchează 150 artiști amatori. Iar case sînt în tot satul 100. La școală sînt doar doi învățători: Elisabeta Görög și Iosif Nagy. Ei se mîndresc cu activitatea lor la două școli: aceea cu catedră și bănci și aceea cu scenă și scaune.

Și cîți alți oameni ca aceștia, modești și harnici, n-ar mai putea fi amintiți! În timp ce într-un sat din Bărăgan, la Fierbinți, profesorul Petre Smărăndescu dă glas, cu corul cel nou al colectiviștilor pe care-l conduce, „Baladei Bărăganului" — cîn-

T. GHEORGHIU

(Continuare în pag. 2-a)

ÎN PREAJMA VACANȚEI DE IARNĂ

Am primit de curînd la redacție, din partea conducerii unei școli medii, invitația de a participa la o discuție interesantă.

— Analizați rezultatele primului trimestru? — am întrebat noi. — Nu este prea devreme?

— Analiza o vom face mai tîrziu, peste vreo două săptămîni, în cadrul consiliului pedagogic — ne-a răspuns directoarea școlii. În ședința de astăzi discutăm în primul rînd pregătirile pentru vacanța de iarnă a elevilor.

Răspunsul ni s-a părut deosebit de semnificativ. Iată că, alături de probleme cum sînt deschiderea anului școlar, organizarea recapitulării materiei, analiza situației la învățătură a elevilor — se discută acum de către colectivele pedagogice și felul cum va fi organizată vacanța. Înseamnă că pe graficul pregătirii școlare a noii generații, vacanțele nu mai sînt socotite „zone albe". Ele au acum un rol determinat, bine definit, în refacerea forțelor fizice și intelectuale ale elevilor, în dezvoltarea educației lor comuniste, în îmbogățirea orizontului lor cultural.

Vacanța de iarnă cu tradiționalul alai vesel de fulgi de zăpadă, de săniuțe lunecînd în chiote pe pantele repezi ale dealușului, cu bucuriile jocului în aer liber și farmecul serbării pomului de Anul Nou poate căpăta o deosebită valoare educativă. O știm cu toții, dar în trecut am discutat prea puțin despre acest lucru. De aceea se întîmpla adesea să pregătim pentru copii, în aceste zile, doar activități monotone care-i țineau închiși între patru pereți și repetau mai mult sau mai puțin lecțiile ținute în cursul trimestrului. Iar unii dintre noi, profesorii, anunțau cu chipul sever și impenetrabil o listă nesfîrșită de exerciții și teme — „că doar e vacanță și tot n-aveți ce face".

Așa dar să stăm acum, în preajma acestei noi vacanțe de iarnă și să discutăm. Să-i lăsăm și pe tineri să viseze la ceea ce ar vrea să facă în zilele vacanței și să ajutăm ca aceste visuri să devină faptă.

Nu vom dezvălui în articolul acesta nici un secret deosebit. Știe fiecare profesor cît de mult doresc adolescenții să urce, în zilele vacanței de iarnă, culmile înzăpezite ale munților, către cabane, în alternarea de lumini și umbre ale înserării care face ca pe întinderile de alb imaculat să sclipească luciri de diamant. Apoi, în zori, după ce un îndrăznet deschide primul pîrtia coborîrii pe schiuri, săgetînd prin aerul rece, ozonat, șirul lung al elevilor va porni după el, încercînd minunata senzație de forță, curaj și abilitate pe care ți-o dă sportul nesfîrșitelor întinderi de zăpadă. Către prînz desenul întrețesut pe nea de vîrfurile sutelor de schiuri va fi acoperit de liniatura mai robustă a săniilor în lunecarea lor pe pantă.

Veseli, purtînd în suflet bucuria sărbătorească a înălțimilor, grupurile de elevi vor coborî apoi în orașe pe potecile care deschid în fiecare clipă perspectivele unui peisaj de neuitat. Aici, vizitînd marile cetăți industriale, ei vor pătrunde în atmosfera unei alte sărbători, mai sobră și mai profundă: sărbătoarea colectivelor muncitorești care și-au îndeplinit cu succes planurile de producție, și-au realizat și și-au depășit angajamentele.

Traduse în limbaj precis, pedagogic, toate acestea înseamnă educație patriotică, fizică și estetică.

Celor mici, gîndul la vacanță le trezește în primul rînd imaginea jocurilor în aer liber, a patinelor cu care pot zbura pe gheață, imaginea pomului de iarnă, a ambianței de basm care îl învăluie, a „poveștilor adevărate" pe care le spun cu acest prilej fruntașii în producție, oamenii de știință, scriitorii. Copiii le sorb cu aviditate cuvintele și vor să afle cît mai multe: cum e în uzină și cum se toarnă oțelul, cum se prelucrează firele sintetice, ce se face din stuf, ce face în vacanță Tic Pitic, dar mai ales cum va zbura omul spre alte planete.

O carte bună este întotdeauna un prieten de neprețuit al după amiezelor și serilor de vacanță. (Dacă este foarte bună chiar și al dimineților...). De aceea recomandările noastre în această privință vor fi primite întotdeauna cu bucurie, cu recunoștință de către elevi. Totul este ca ele să nu apară drept o temă obligatorie pentru vacanță, ci drept un sfat, un îndemn de la un tovarăș apropiat care cunoaște mai multe.

Întreceri sportive, carnavaluri, serate artistice și literare, concursuri „cine știe cîștigă", concursuri de șah — toate lăsate la alegere, după preferințele elevilor — vor completa bogatul program al vacanței.

O dată cu sunetul clopoțelului care va anunța sfîrșitul ultimei ore de curs a zilei de 23 decembrie și pînă la prima oră de curs din ziua de 11 ianuarie 1962 elevii vor fi în vacanță.

Nenumăratele bucurii ale copiilor în timpul vacanței de iarnă stau în puterile noastre. Să le dăruim cu dragoste aceste bucurii căci ele îi vor face să îndrăgească și mai mult școala, învățătura, munca.

M. HERIVAN

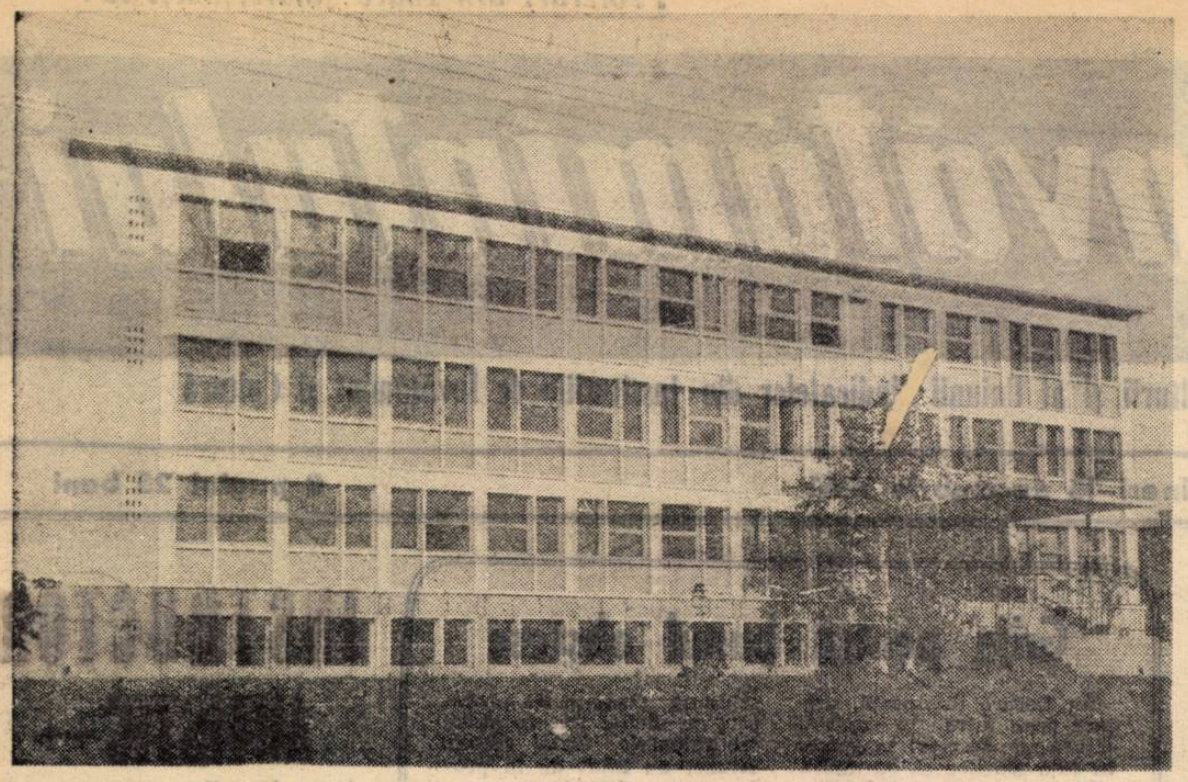

Clădirea noii școli construită în acest an în cartierul Giulești

Alegerile sindicale în școli

Sprijin activ procesului instructiv-educativ

„Comitetul sindical de secție s-a preocupat în mod deosebit de ridicarea nivelului profesional al membrilor de sindicat, obținînd pe această linie rezultate frumoase". Această apreciere cuprinsă în hotărîrea adoptată cu prilejul adunării de dare de seamă și alegeri la școala medie „I. L. Caragiale" din Capitală reflectă cu exactitate calitatea muncii desfășurate de comitetul sindical de secție.

In darea de seamă prezentată la adunare și în discuțiile ce au avut loc pe marginea ei s-a vorbit pe larg despre activitatea rodnică desfășurată de comitetul sindical de secție în vederea creșterii procentului de elevi promovați, în vederea combaterii mediocrității. Față de anii anteriori, anul acesta s-a obținut un procent mai mare de promovați ridicîndu-se totodată calitatea cunoștințelor elevilor. O dovadă concludentă în acest sens este raportul între numărul elevilor cu medii de 8,9 și 10 (870 de elevi) și cel al elevilor cu situație mediocră la învățătură (390 de elevi). Procentul de promovați a crescut simțitor și la școala serală.

Numeroase au fost acțiunile prin care comitetul sindical de secție a contribuit la dobîndirea acestor rezultate. Pentru ca experiența profesorilor și învățătorilor fruntași să fie cunoscută de toate cadrele didactice, au fost organizate schimburi de experiență, lecții deschise și consfătuiri de muncă pe diferite teme. S-a acordat multă atenție sprijinirii tinerelor cadre didactice. Așa, de pildă, învățătoarele Ioana Ghiță și Maria Corlan și-au îmbunătățit munca datorită sprijinului primit de la tovarășele Calita Borcea și Elvira Moraru, cadre didactice cu experiență, care obțin bune rezultate la clasele lor.

Realizările dobîndite în școală în anul care a trecut se datoresc și sprijinului permanent dat elevilor mai slabi. In acest sens un rol important l-au avut consfătuirile de muncă organizate de către comitetul de secție, în care s-a discutat despre metodele ce trebuie folosite pentru ridicarea claselor rămase în urmă, despre măsurile ce trebuie luate în vederea îmbunătățirii frecvenței și despre căile menite să asigure disciplina conștientă a elevilor.

Așa cum s-a subliniat în cadrul dezbaterilor, comitetul sindical de secție a pus în centrul preocupărilor sale organizarea unor acțiuni care să ducă la întărirea legăturii între activitatea desfășurată în școală și munca din producție. Pentru a da cadrelor didactice posibilitatea să îmbine mai strîns cunoștințele științifice pe care le predau elevilor cu problemele practice s-au organizat periodic vizite ale acestora la diferite întreprinderi și instituții științifice. Bunăoară, s-au făcut vizite la Institutul de fizică nucleară, la I.O.R., la fabrica de coloranți „Dr. Istrate".

Atît darea de seamă cît și discuțiile au scos în evidență și alte aspecte ale muncii comitetului sindical de secție în direcția ridicării permanente a nivelului muncii cadrelor didactice. Totodată în cuvîntul lor participanții la discuții au vorbit despre lipsurile care mai dăinuie încă și care vor trebui să fie lichidate cît mai grabnic.

De exemplu, apreciind ca pozitivă activitatea desfășurată de comitetul sindical de secție, profesoara Paraschiva Vereș a subliniat și unele deficiențe privind organizarea lecțiilor deschise. Ea a arătat că la una din cele mai bune lecții deschise, cu tema: „Măsurile caracteristice ale curentului electric", nu s-a asigurat prezența tuturor profesorilor de specialitate.

Profesoara Matilda Vîrșe s-a ocupat în cuvîntul ei de sprijinul pe care-l dă comitetul sindical de secție muncii cadrelor tinere și a cerut să se acorde în viitor mai multă atenție acestei probleme.

Adunarea generală a dezbătut cu simț de răspundere aspectele cele mai însemnate ale muncii comitetului sindical de secție scoțînd în evidență contribuția adusă de acesta la îmbunătățirea procesului de învățămînt ca și deficiențele care au existat. Hotărîrea adoptată de adunarea generală a pus în fața noului comitet al sindicatului (la această școală, datorită creșterii numărului de cadre didactice, a luat ființă un sindicat) o serie de sarcini importante cum sînt atragerea și instruirea unui larg activ sindical, organizarea temeinică a consfătuirilor de muncă, întărirea muncii culturale și a celei financiare etc. Sub conducerea organizației de partid comitetul sindicatului va trebui să mobilizeze întregul colectiv al școlii în vederea îndeplinirii acestor sarcini, în vederea îmbunătățirii continue a instruirii și educării elevilor.

P. MĂRGINEANU

POȘTA redacției

Prof. MIRCEA ANDRIOAIE — raionul Iași

Întrucît nu aveați studiile terminate la 1 august 1959 nu puteți primi gradul definitiv fără examen.

Deoarece aveați însă peste 5 ani vechime la acea dată puteți fi încadrat și salarizat cu salariul prevăzut pentru gradul definitiv în categoria la care vă dau dreptul studiile, cu obligația de a vă prezenta la examenul de definitivat și a obține gradul definitiv în cel mult 3 ani de la susținerea examenului de stat.

I. BELCIUG — Directorul școlii din comuna Satu-Mare, raionul Rădăuți

Un învățător atestat și care a obținut ulterior calificarea de profesor, poate cere rectificarea atestării trimițînd la M.I.C. în acest scop o cerere însoțită de copia legalizată a ultimului act de studii și de vechiul atestat.

MANOLE BALAIS — directorul școlii din com. Mălușteni, raionul Bîrlad

1. Învățătorii care nu aveau cel puțin 5 ani vechime la 1 august 1959 și n-au primit gradul definitiv fără examen, rămîn în continuare în categoria stagiar, grupa de vechime 0-3 ani, pînă la trecerea examenului de definitivat, chiar dacă între timp au depășit stagiul de 5 ani.

2. Absolvenții școlii medii care nu aveau cel puțin 5 ani vechime la 1 august 1959, sînt încadrați și salarizați în continuare ca învățători stagiari în categoria II-a de salarizare, chiar dacă ulterior au depășit stagiul de 5 ani.

3. Profesorii proveniți din învățători sau cu studii echivalente care urmează cursurile institutelor de învățămînt superior pregătitoare de cadre didactice pentru învățămînt, după promovarea anului III se încadrează ca profesorii de categoria II-a cu obligația de a continua studiile pînă la terminarea acestora. Deoarece facultatea de chimie industrială nu pregătește cadre didactice pentru învățămîntul de cultură generală cel la care vă referiți nu poate fi încadrat ca profesor în categoria a II-a de salarizare.

COLECTIVUL DIDACTIC al Școlii de 8 ani — Pașcani

Potrivit dispozițiilor în vigoare, sumele primite pentru orele cumulate nu intră în calcularea drepturilor. Pentru concediul de odihnă se iau în considerație, pe lîngă salariul de bază, sporurile care fac parte integrantă din salariu (indemnizații pentru diriginți, directori, indemnizații pentru predarea la două-patru clase sau la seral, indemnizații pentru anumite localități), precum și premiile.

Tov. GHIȚĂ BACIU — Tulnici, raionul Focșani

Absolvenții școlilor medii care predau la clasele V — VII sînt încadrați și salarizați ca învățători în categoria I-a de salarizare. Dacă aveau peste 5 ani vechime la 1 august 1959, sînt încadrați ca învățători definitivi din grupa 5 — 10 ani. Cei care nu aveau 5 ani vechime la 1 august 1959 sînt încadrați ca învățători stagiari, grupa 3 ani, cît timp funcționează în învățămînt sau pînă se califică și trec în altă categorie.

In cazul la care vă referiți, salariul este de 900 lei.

Prof. MARGARETA CÎRNAȚIU — Cubleșu-Someșan, raionul Gherla

Cine este în anul V de facultate este încadrat ca profesor în categoria a II-a de salarizare, dacă a fost înainte de a termina facultatea tot în învățămînt. Dacă nu avea 5 ani vechime la 1 august 1959, pentru a beneficia de acordarea gradului definitiv fără examen, rămîne în continuare ca stagiar în grupa 0 — 3 ani, pînă la trecerea examenului de definitivat.

Prof. NICULINA TEODORESCU — Văsieștl, raionul Moinești

Absolvenții școlilor medii care predau la clasele V — VII sînt încadrați și salarizați la fel cu învățătorii din categoria I-a de salarizare.

Cine are peste 5 ani vechime ca suplinitor la 1 august 1959, dacă predă și în prezent la clasele V — VII, are dreptul la un salariu de 900 lei, prevăzut pentru învățători de gradul I cu gradul definitiv, grupa de vechime 5 — 10 ani.

J. POPOVICI — Tulcea

Pensionarii care continuă să funcționeze în învățămînt în posturi vacante sau ca suplinitori ai unor cadre didactice, au dreptul să primească salariul prevăzut pentru gradul definitiv, în grupa corespunzătoare de vechime și studii.

În cazul cînd aveți peste 20 ani vechime și studii corespunzătoare (școala pedagogică sau școala normală) aveți dreptul la un salariu de 1.100 lei. Rectificarea salarizării cade în sarcina secției raionale, pe baza actelor prezentate.

TOADER VIȘAN — Bălțărești, raionul Panciu

Cadrele necalificate care au împlinit după 1 august 1959 stagiul de 5 ani sînt salarizate în continuare ca cei stagiari, pînă la terminarea calificării și trecerea examenului de definitivat.

Cheltuielile de transport se acordă numai pentru sesiunile legale de examene.

INSTRUCTOR ARTISTIC — ÎNVĂȚĂTORUL...

(Urmare din pag. 1)

tare a vremurilor noi — în altă parte a țării, la Buteni — Gurahonț, profesorul Romulus Botto, contribuie cu activitatea formației corale, ce numără o sută de ani, să capete tot mai mult o strălucire nouă: cei 124 colectiviști înalță cîntare partidului, gospodăriei, satului luminat de soarele socialismului.

Alături de miile de învățători care conferențiază la cămin, care dau sprijin desfășurării învățămîntului agricol de masă, care pregătesc — cu tactul și minuțiozitatea caracteristice omului școlii — serile de calcul ce dovedesc cu cît e mai cîștigat colectivistul decît întovărășitul, învățătorii — instructori artistici își dau aportul la educarea socialistă a țărănimii, la înflorirea atîtor și atîtor talente din popor, cărora scena căminului le este larg deschisă.

În satele țării sînt mii de scene — și pe toate pulsează viață nouă, gînduri inspirate, hotărîrea de a înfăptui țelurile stabilite de partid agriculturii. Nenumărați învățători contribuie în zilele de iarnă ca, și prin programele artistice, masa de milioane a oamenilor muncii de pe ogoare să capete noi cunoștințe, să-și dezvolte conștiința socialistă pentru ca satul să facă noi pași înainte pe drumul socialismului, al belșugului. În strădania și succesele fiecărei formații de artiști amatori de la sate, care în serile de iarnă se va manifesta pe scena căminului, va fi prezentă și apreciată, ca o contribuție prețioasă, munca modestă și devotată a instructorului artistic — învățătorul...

INFORMAȚII

Sesiune științifică a Institutului de științe pedagogice

Institutul de științe pedagogice organizează în zilele de 16—17 decembrie a.c. cea de a IV-a sesiune științifică.

Ședința festivă de deschidere a sesiunii va avea loc simbătă, 16 decembrie, orele 10 dimineața, în aula Universității „C. I. Parhon".

La sesiune se vor prezenta comunicări în legătură cu următoarele probleme: educația comunistă, școala de 8 ani, instruirea practică a elevilor în producție, probleme de metodică, probleme ale învățămîntului special și probleme privind istoria pedagogiei românești.

Cadrele didactice sînt invitate să participe la lucrările sesiunii.

Cadre didactice, studenți, elevi!

Abonați-vă din timp la periodicele Societății de Științe Matematice și Fizice din R.P.R. pe anul 1962, pentru a vă asigura obținerea lor în tot cursul anului. Prețul abonamentelor:

— „Gazeta matematică și fizică" seria A lei 36 anual.

— „Gazeta matematică și fizică" seria B lei 18 anual.

— „Matematikai és fizikai lapok" lei 18 anual.

Abonamentele se pot face individual sau colectiv prin oficiile poștale locale sau prin factorii poștali.

PENTRU VACANȚĂ DE IARNĂ

LA DRUM!

Filele cad repede din calendar. O zi... încă una... Peste cîteva zile vom fi din nou în pragul vacanței. Pe măsură ce se apropie, simțim vacanța în atmosfera clasei, în freamătul și nerăbdarea cu care copiii așteaptă momentul cînd va sosi această binevenită perioadă de reconfortare.

„Dar ce vor face copiii noștri în vacanță? Cum își vor petrece timpul?" Aceasta este o întrebare pe care și-o pune acum orice pedagog. Și mulți își vor aminti, poate, cu acest prilej de zilele încă apropiate ale vacanței de vară, se vor gîndi cu plăcere la minunatele excursii în care și-au însoțit elevii. „Ei, dar atunci era vară. Era altceva!" va spune poate cineva, socotind că zilele de iarnă nu sînt tot atît de potrivite pentru excursii. Nimic mai greșit! Iarna conferă excursiilor o bogăție de frumuseți cel puțin egală cu aceea din timpul verii. Pe copii îi așteaptă pădurile verzi de cetină, drumurile prin defilee și pe culmi, cu zăpadă proaspătă, aerul ozonat, cerul înalt și albastru spre care se înalță crestele munților. Ce neîntrecut prilej pentru a le îmbogăți sufletul, pentru a sădi în ei capacitatea de a fi sensibili la frumusețile naturii, pentru a le călii voința și dîrzenia, pentru a le dezvolta sentimentul dragostei față de patrie, pentru a-i face mai robuști, mai veseli, mai comunicativi, mai buni!

Drumul urcă în pantă, bocancii de schi sînt destul de grei, iar rucsacul te apasă în spate. Pînă sus, pe culme, mai sînt trei sau patru sute de metri. Băiatul din coada coloanei, cu fruntea aburită de sudoare, s-ar așeza pe-o piatră în marginea drumului. Dar pînă acum nimeni n-a dat vreun semn de oboseală și în sufletul lui se trezește hotărîrea de a nu fi el acela. E greu urcușul. Trei... două... o sută de metri trec tare încet. Dar la capătul lor se află satisfacția de a fi rămas dîrz, de a nu fi cedat unei slăbiciuni de moment.

Și apoi, de-acolo, de sus, se deschide panorama splendidă a culmilor înzăpezite, pierdute din măgură în măgură pînă hăt departe, în pînzele albăstrii ale zării. Pînă jos, în vale, se întinde o pantă dulce pe care schiurile șerpuiesc fîșnind lin pe zăpada albă care țîșnește de sub tălpicile prelungi de lemn, răsucite în cristiane cu sclipiri argintii. Și aerul dens, rece, curat, mîngîie în pale de vînt obrajii tinerești îmbujorați, ochii strălucitori, chipurile pline de zîmbet. Fuga lungă, ametitoare trece pe sub poala unei păduri fermecate cu brazi înalți și tăcuți, îmbrăcați în blănuri grele de zăpadă, pe lîngă un crîng cu ramuri de cristal. Cineva a căzut și a lunecat tîrîș, rîzînd, cu brațele întinse pe covorul alb și moale. Goana se întrerupe, se oprește în curbe scurte și bruște. Fețele îngrijorate se pleacă spre un coleg, un prieten apropiat, un tovarăș de drum. Nu e nimic grav. Îngrijorarea de-o clipă se topește în rîsete, în strigăte și glume, într-o minunată voie bună. Unde este băiatul acela timid, retras, care stă tot timpul tăcut în banca din fund? Dar celălalt, acela slab și egoist, care părea încredințat că lumea toată a fost creată numai pentru propriul lui confort? Și timiditatea și egoismul s-au pierdut, au rămas agățate pe undeva, pe vreun colț de stîncă, lîngă șuvoiul unui pîrîu zgomotos, au dispărut în sentimentul voioșiei și al solidarității colective.

Sprijinit în rachetele lungi, cu mănușile boante agățate în buzunarul larg al hanoracului, profesorul explică ceva mîngîind parcă zările cu mîna întinsă. O lecție? Cum vreți! Nici un elev n-o socotește ca atare. „Vedeți întinderile acelea cu pulberi? Sînt sădiți abia de un an. Acolo au fost cîndva păduri nesfîrșite, jefuite fără milă în alte vremi. Și mai la stînga, sus... Drumul acela care șerpuiește printre stînci... Pe-acolo s-au dat luptele despre care v-am vorbit..." O lecție de geografie? De istorie? De economie politică? E din toate cîte puțin. Cîte nu poți învăța dintr-o excursie?

Pe itinerariul ei se află un gigant industrial, o hidrocentrală, stîlpii de înaltă tensiune ai unei magistrale electrice, o gospodărie agricolă de stat.

Chiar dacă nu putem pleca prea departe, o călătorie de o zi sau două pînă la pădurea de fag din apropiere sau pînă la gospodăria agricolă colectivă din satul vecin, pînă la un loc care le este încă necunoscut copiilor, va fi totuși un prilej de a le îmbogăți sufletul și mintea cu imaginea unui colț de țară. Pretutindeni elevii pot vedea ceva din noul peisaj al patriei noastre, pot întîlni și cunoaște oameni, minunații constructori ai vremurilor pe care le trăim. Dintr-o excursie se adună un noian de amintiri și, alături de imaginile care vor tămîne în memorie, elevii vor cîștiga un bun alcătuit din bogăția noilor idei, simțăminte și convingeri ce se vor înfiripa o dată cu ele.

Poate că locul schiurilor va fi luat de săniuțe. (Mai ales că o anumită vîrstă reclamă indiscutabil acest „material sportiv"). Sau poate că iarna, care anul acesta nu prea se dovedește înclinată spre gratitudine, ne va împiedica să ne bucurăm de schiuri și săniuțe. Dar nu aceasta este esențialul. Trebuie să-i ajutăm pe copii să-și petreacă vacanța într-un chip frumos, recreativ, plăcut, să le dăm posibilitatea să înlocuiască plictiseala unor zile de sterilă trîndăveală petrecute în casă, cu bogatele și multiplele satisfacții ale drumeției.

Bineînțeles că nu numai aceasta este singura modalitate în care elevii își pot petrece vacanța. Bineînțeles că nu numai excursiile vor putea umple timpul liber al elevilor. Profesori și învățători grijulii vor ști să alcătuiască un frumos program de club, să organizeze acțiuni locale, carnavaluri, vizionări de filme și spectacole, jocuri, să pună la dispoziția copiilor mijloace variate și interesante pentru a-și petrece timpul într-un chip inteligent. Totuși, printre ele, excursiile, drumeția, plimbarea și jocul în aer liber, în natură rămîn cele mai frumoase, mai plăcute și mai interesante. Să scoatem rucsacurile părăsite de astă vară, hanoracele, bocancii... Să ne pregătim de drum! Cu siguranță că elevii abia așteaptă să pornim.

O. BUZESCU

A căzut prima zăpadă. Și o dată cu ea au început și bucuriile săniușului

Pregătiri la club

Deși mai este destul timp pînă la sărbătoarea pomului de iarnă, la Clubul sindicatelor din învățămînt București se fac pregătiri intense. Ca și în alți ani, întregul club va fi la dispoziția copiilor cadrelor didactice din Capitală.

Peste 40 de brazi și 300 m. de ghirlandă de brad vor împodobi culoarele și sălile clubului. Vor fi amenajate săli speciale în care copiii se vor juca, vor asculta povești, vor citi cărțile și revistele care le sînt destinate. În sala de festivități va fi instalat pomul de iarnă. Aici, darnicul Moș Gerilă se va întîlni cu cei mici.

Anul acesta comitetele raionale ale sindicatelor din învățămînt din Capitală au rezervat fonduri importante pentru sărbătoarea pomului de iarnă. Toți copiii membrilor sindicatelor din învățămînt vor primi daruri: haine, încălțăminte, cărți, jucării și, bineînțeles, dulciuri. Sărbătorirea pomului de iarnă va fi organizată la club de către fiecare comitet raional în parte în zilele vacanței de iarnă.

Cercurile și formațiile artistice ale clubului au pregătit de pe acum frumoase programe artistice. Astfel, teatrul de marionete, pe lîngă cele 4 piese pe care le are în repertoriu, va prezenta premiera piesei „Peștișorul de aur" după basmul cu același nume de Puşkin. La buna reușită a programelor artistice își vor da concursul și formațiile de balet, corul de copii și ansamblul de operetă format din copii. De asemenea, vor fi invitați în mijlocul copiilor membrilor sindicatelor din învățămînt scriitori pentru copii, artiști de la teatrele pentru copii, precum și formații artistice ale copiilor de la alte cluburi și din școli.

Judecînd după pregătirile care se fac, după bogatul program întocmit, sărbătorirea pomului de iarnă va fi plină de bucurii.

A. S.

O vie activitate sportivă

Practicarea sporturilor de iarnă se numără printre cele mai mari bucurii ale vacanței care va începe în curînd. De aceea atît pentru elevii care-și petrec vacanța în familie cît și pentru cei ce vor pleca în excursii sau tabere nu trebuie omisă organizarea activităților sportive — concursuri de schi, de volei, de șah, de tenis de masă — sporturi ce sînt prevăzute în regulamentul spartachiadei de iarnă a tineretului la care mii și mii de reprezentanți ai tineretului studios își vor disputa întîietatea. Vacanța de iarnă este un minunat prilej pentru elevi de a participa la această competiție, precum și la probele celei mai mari competiții școlărești — campionatele republicane școlare — care conform regulamentului și calendarului competițional sînt în plină desfășurare.

Demne de urmat sînt exemplele școlilor care de pe acum au trecut la asigurarea celor mai bune condiții pentru ca elevii să petreacă zile minunate de vacanță. Astfel, școlile din regiunea Mureș — Autonomă Maghiară, vor dispune la Toplița de un centru al activităților sportive de iarnă. Școlile sportive de elevi din Brașov, Predeal și Rîșnov organizează în comun o tabără a sporturilor de iarnă la Predeal. Cele două școli sportive de elevi din București vor fi și ele prezente în această acțiune, organizînd tabere și centre de antrenament pe Valea Prahovei, în Făgăraș și la Ciucaș.

La Muntele Mic se va organiza un centru de schi la care vor participa elevii cei mai priceputi din școlile sportive de elevi din întreaga țară, precum și elevii școlilor medii cu program special de educație fizică.

Succesul excursiilor și taberelor turistice în care sînt alese trasee mai dificile depinde în cea mai mare măsură de pregătirile care se fac de pe acum. Fixarea unei conduceri pricepute, verificarea echipamentului, înzestrarea elevilor cu material sportiv, îmbinarea armonioasă a organizării cu ordinea, disciplina și inițiativa vor duce la realizarea scopului propus.

În sălile de educație fizică se vor organiza concursuri de gimnastică, jocuri sportive, vor fi pregătiți elevii în vederea participării lor în cele mai bune condiții la spartachiada de iarnă a tineretului și la campionatele republicane școlare.

Acolo unde condițiile climaterice permit este necesar încă de pe acum să se treacă la amenajarea unei baze necesare desfășurării activității sportive în aer liber — pante pentru schi, trambuline pentru sărituri, patinoare etc.

În vederea amenajării acestor baze vom ține seama de o serie de condiții privind alegerea locului și amplasarea lor.

Astfel, la urcușul pe schi se va alege un teren neted unde, pe grupe, elevii își vor putea desăvîrși tehnica mersului pe schi. Pentru elevii avansați traseul va trece prin poieni, drumuri de pădure, rîpe. Se recomandă alegerea unui traseu prin pădure, ferit de vînt.

Pentru coborîre pe schiuri se va ține de asemenea seama de nivelul de pregătire al elevilor. În funcție de această pregătire va fi aleasă și panta de schi. Cu cît colectivul cu care se va lucra va fi mai avansat, cu atît lungimea și unghiul de înclinare al pantei va fi mai mare. Pentru a se lucra în bune condițiuni și pentru a evita accidentele panta va fi în prealabil bătătorită cu schiurile.

Orice schior care și-a însușit tehnica schiului poate să învețe ușor să sară de pe trambulină. Aceste sărituri se vor învăța la început pe teren variat, sărind de pe movile și de pe trambuline mici înălțate cu mijloace proprii. Trambulinele mici pentru începători se pot construi foarte ușor pe panta naturală a dealului. La amenajare se va ține seamă de locul de plecare, panta elanului, parabola, panta de aterizare, curba de ieșire și platoul de oprire. La alegerea locului pentru amenajarea trambulinei se va ține seama, de asemenea, ca ea să fie dispusă pe creasta pantei, pentru a nu fi întroienită de zăpadă.

Amenajarea patinoarelor se poate face pe rîuri, eleștee, lacuri, precum și pe uscat. Locul pentru amenajarea patinoarelor naturale îl vom alege cît mai aproape de sat, de școală, ferit de vînt, deci, de preferință, lîngă un mai înalt sau lîngă o pădure. Dacă alegem un rîu pentru amenajarea patinoarului ne vom orienta către o porțiune fără curenți rapizi, căci altfel vor exista ochiuri care multă vreme nu vor prinde decît o poighiță subțire de gheață, fiind foarte primejdioase pentru patinatori.

Pe uscat se pot amenaja patinoare fără a fi nevoie de investiții. În curtea școlii, pe o porțiune netedă, terenul va fi stropit cu apă, în așa fel încît să înghețe. Acolo unde sînt guri de apă, patinoarul poate fi inundat cu apă de la extremități spre mijloc. (Se va evita inundarea cu apă în timpul gerurilor mari). Acolo unde nu există guri de apă, patinoarul va fi inundat cu apă din butoaie așezate pe sănii.

O dată terminate amenajările sportive de iarnă se trece la întocmirea unui plan de antrenare a elevilor în practicarea activităților sportive.

Succesul cel mare îl asigură în această privință concursurile. La schi se vor organiza ștafete pe distanțe scurte și concursuri pentru trecerea normelor Complexului G.M.A.

Măsurile care au fost luate și se vor mai lua pe plan local vor trebui să ducă în primul rînd la recrearea tinerilor și vor fi orientate în strînsă legătură cu interesul pe care diferitele activități sportive îl stîrnesc în mijlocul elevilor.

Prof. MIHAIL TÎRNOVEAN
șeful serviciului de cultură fizică din M.I.C.

Iarna ca și în miezul verii cercul sportiv al Palatului pionierilor din București desfășoară o vie activitate. Iată-i pe cîțiva membri ai acestui cerc în timpul unui antrenament la baschet.

LA SFÎRȘIT DE TRIMESTRU

Zilele trecute am întrebat un elev silitor din clasa a IX-a a unei școli medii cum se simte acum la sfîrșitul trimestrului, în preajma vacanței de iarnă. Mi-a răspuns că nici n-are cînd să se gîndească la vacanță, atît e de ocupat. „La istorie avem de pregătit toată materia de pînă acum pentru un extemporal pe care-l vom da luni; la franceză și naturale am cîte o singură notă și oricînd pot fi ascultat; pregătesc un referat pentru ora educativă; fac parte din brigada artistică și repetăm de două ori pe săptămînă pentru programul pomului de iarnă; să vedem ce surprize îmi vor aduce tezele de la romînă, istorie și științele naturale".

Toate acestea se întîmplau cu 10 zile înaintea încheierii celui mai lung trimestru al anului școlar. Din păcate, nu se întîmplau numai în școala unde învață elevul cu care am stat de vorbă. Am avut impresia, mergînd acum în unele școli din raion, că mă găsesc într-un atelier codaș care, la sfîrșitul trimestrului, depune eforturi pentru realizarea planului.

Desigur, încheierea trimestrului cere eforturi deosebite atît din partea cadrelor didactice cît și din partea elevilor. Este însă sarcina directorului, a diriginților și a tuturor cadrelor didactice de a lua toate măsurile ca elevii să nu fie supraîncărcați, să lucreze într-un ritm care să le permită asimilarea și consolidarea cunoștințelor.

Grija cea mai de seamă trebuie să fie aceea a parcurgerii în întregime a materiei planificate pe trimestrul I. Bineînțeles, nu în orice condiții. Acolo unde profesorii sau învățătorii au simțit nevoia unor recapitulări mai temeinice sau acolo unde a trebuit să se revină asupra materiei din clasele anterioare și, ca urmare, materia planificată nu poate fi parcursă în întregime, am dat cadrelor didactice indicația ca lecțiile ce nu au putut fi predate să fie planificate în trimestrul următor, avîndu-se în vedere faptul că, în orice caz, întreaga materie prevăzută în programă trebuie predată pînă la sfîrșitul anului.

Am pus acum în fața școlilor o serie de cerințe și în privința încheierii situației la învățătură a elevilor. În primul rînd, cerința ca examinarea să se facă din lecția la zi. Este cu desăvîrșire neindicat să se examineze din întreaga materie sau din cîteva capitole ca și să se anunțe extemporale, care cer, de asemenea, pregătirea mai multor lecții.

Par lipsite de importanță — mai bine-zis se dă puțină importanță unor măsuri organizatorice legate de încheierea trimestrului. In anul trecut au fost, de pildă în raionul nostru, numeroase cazuri în care profesorii au întîrziat cu încheierea mediilor sau nu le-au trecut în situația de la sfîrșitul catalogului; alții au lăsat mediile unor elevi neîncheiate și i-au examinat din toată materia în afara orelor de clasă. Unii diriginți au întîrziat cu centralizarea situației și întocmirea raportului, n-au trecut mediile trimestriale în carnetele de note. Iată o serie de fapte din cauza cărora dările de seamă de la sfîrșitul trimestrului n-au putut fi lucrate așa cum trebuie, n-au oglindit situația reală din școală. De aceea am atras atenția școlilor din raion asupra măsurilor necesare pentru evitarea unor asemenea greșeli, pentru ca din analiza activității pe primul trimestru să putem trage toate învățămintele necesare îmbunătățirii muncii pe viitor.

Nu numai încheierea trimestrului trebuie pregătită cu grijă, ci și vacanța de iarnă. Hotărît, vacanța este în primul rînd un mijloc de odihnă și recreere a elevilor. De aceea am atras din nou atenția cadrelor didactice să nu dea elevilor nici un fel de teme pentru această perioadă. În schimb, ne vom îngriji să organizăm pentru ei excursii, tabere, competiții sportive, carnavaluri, reuniuni tovărășești, seri literare, le vom recomanda cărți potrivite vîrstei și preocupărilor lor, spectacole etc. Desigur, nu-i vom aduce pe toți copiii la școală pentru asemenea acțiuni în fiecare zi, ci le vom lăsa posibilitatea să-și aleagă ei acțiunile preferate.

Perioada de odihnă trebuie folosită și de cadrele didactice. Unii învățători și profesori nu și-au efectuat concediul în timpul vacanței de vară. Le-am arătat că este bine să și-l îndeplinească acum. Cei care rămîn în școală vor primi sarcini pentru îndeplinirea programului de activitate cu elevii și își vor continua activitatea social-obștească în cadrul S.R.S.C., al căminelor culturale, al cercurilor de citit, al bibliotecilor etc.

Dar pentru pedagogi vacanța este și o bună perioadă de pregătire a muncii din trimestrul II ca și pentru ridicarea generală a nivelului lor. Numai în ultimul timp au apărut cîteva cărți al căror conținut trebuie neapărat cunoscut de cadrele didactice. — „Munca profesorului diriginte", „Munca dirigintelui", de N. T. Boldîrev, „Bazele educației comuniste", „Organizarea colectivului de elevi" etc.

Activitatea din etapa următoare va începe astfel în condiții mai bune și pentru elevi și pentru profesori, va putea fi tot mai plină de roade.

MIRCEA CUCU
șeful secției de învățămînt
a raionului Stalin —
București

O consfătuire cu directorii școlilor

Secția de învățămînt și cultură a raionului Rm. Vîlcea a organizat nu de mult o consfătuire cu directorii școlilor de 8 ani și medii, pentru a analiza desfășurarea procesului de învățămînt în prima perioadă a anului școlar și pentru a stabili unele măsuri concrete cu privire la încheierea cu succes a trimestrului I. Participanții au asistat totodată la două lecții deschise și au audiat două referate cu temele „Pentru realizarea unui învățămînt de calitate" și „Aportul părinților în educarea și instruirea elevilor".

În această consfătuire, pe lîngă numeroasele realizări obținute de cadrele didactice din școlile raionului, au fost arătate și unele lipsuri. Astfel au fost criticate o serie de cadre didactice care țin lecții rupte de problemele practicii. Au fost citați în această privință o serie de învățători care nu dau elevilor lor spre rezolvare probleme cu date din producție. De asemenea, s-a arătat că unele cadre didactice încalcă dispozițiile cu privire la evitarea supraîncărcării, dînd de exemplu elevilor din clasa a V-a să rezolve o dată cîte 10-12 probleme.

Consfătuirea a scos la iveală și unele lipsuri în ceea ce privește munca în rîndurile părinților. S-a subliniat astfel că unele școli au înțeles greșit contribuția pe care trebuie s-o aducă familia la munca instructiv-educativă. La aceste școli li s-au ținut părinților lecții și conferințe despre felul cum se predau anumite obiecte de învățămînt. Dar părinții nu au sarcina să predea lecții. Lectoratul pedagogic are datoria să-i înarmeze pe părinți cu unele cunoștințe despre educarea copiilor, nu despre predarea lecțiilor.

În încheierea consfătuirii s-au dat indicații privind felul cum trebuie să-și îndeplinească directorii școlilor și cadrele didactice sarcinile legate de sfîrșitul trimestrului.

Inv. ION DINA
corespondent, comuna
Frînceşti

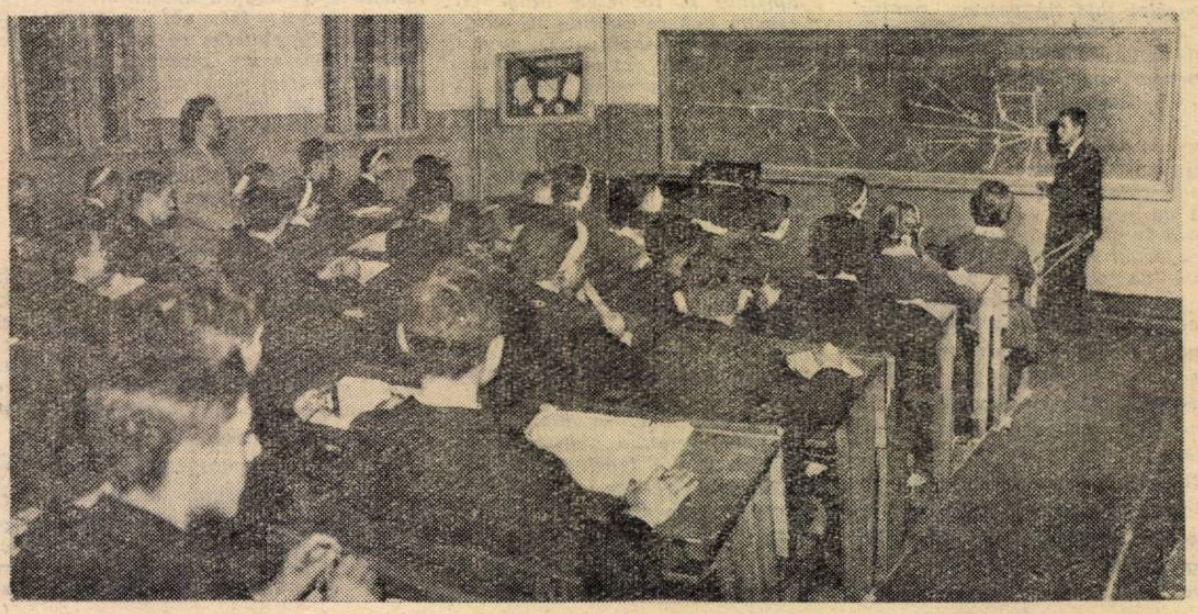

Lecție de geometrie la Școala medie „Mihai Viteazul" din Capitală

Formulări exacte — cunoștințe exacte

— Ionescule, dacă aduni cifra 9 cu cifra 7, ce număr capeți drept rezultat?

Vi s-a întîmplat desigur nu o dată să auziți învățători care formulează astfel exercițiile date elevilor lor.

Dar noțiunea de număr ca rezultat al unei măsurători nu poate fi identificată în nici un caz cu noțiunea de cifră. Cifrele nu sînt decît semne, simboluri grafice ale numerelor.

Din păcate, însă, avem dese ori prilejul să constatăm că, așa cum sunetele sînt identificate cu semnele grafice corespunzătoare — literele — numerele sînt confundate cu cifrele. Poate că la prima vedere nu pare atît de grav faptul că auzim vorbindu-se de numere „cu optsprezece cifre", deși numărul tuturor cifrelor la un loc este doar de zece căci, „toată lumea înțelege despre ce este vorba". O astfel de formulare are cel puțin avantajul de a pune în evidență faptul că numerele se scriu cu cifre și deci arată implicit că numărul și cifra sînt noțiuni deosebite.

Puțin mai complicate devin lucrurile atunci cînd analizăm, de pildă, regula divizibilității cu trei dată în manualul de aritmetică pentru clasa a V-a (ed. 1960 pag. 93): Un număr este divizibil cu trei dacă suma cifrelor sale luate ca simple unități este divizibilă prin trei. Aceasta ar însemna că toate numerele de telefon din Capitală, bunăoară, sînt divizibile cu trei, căci se scriu cu șase cifre, iar a lua o cifră oarecare, de pildă 7, ca simplă unitate înseamnă a neglija faptul că ea reprezintă numărul 7 și a ține seama doar de faptul că ea este „o" cifră, deci o unitate. Și aici însă se poate obiecta că în general toată lumea înțelege despre ce este vorba, că în fond comunicarea între oameni se face pe baza unor convenții general acceptate și că o formulare riguroasă este mai greoaie și deci ar fi mai greu însușită de elevi.

Este discutabil dacă lipsa de rigurozitate poate fi motivată de ușurința priceperii de către elevi a unei anumite reguli sau noțiuni. Fără a intra în amănunte, nu ne putem împiedica să ne gîndim că pe baza unui astfel de raționament ar trebui, de pildă, să nu mai predăm în școală teoria electro-magnetică asupra naturii luminii, deoarece teoria corpusculară este mai ușor însușită de elevi.

Este adevărat că în clasele mici prezentarea riguroasă a noțiunilor nu poate fi întotdeauna respectată. Dar acest fapt nu poate justifica neglijarea completă a deosebirilor dintre diferite noțiuni și folosirea unor termeni în locul altora. Rezultatul unui astfel de procedeu este că elevii se deprind cu un limbaj incorect, a cărui corijare necesită mai tîrziu nenumărate eforturi.

În realitate este mult mai ușor să-i obișnuim pe elevi cu o exprimare corectă chiar de la început. Dacă în perioada în care nu cunoaște încă regulile gramaticale un elev spune „caietul este a meu", învățătorul îl corectează fără să i se pară de loc grav faptul că nu-i poate explica regula gramaticală respectivă. De cele mai multe ori, însă, același învățător trece cu vederea o formulare ca „numerele formate din mai multe cifre" (manualul de aritmetică pentru clasa a III-a, ed. 1961, pag. 49 și altele) deși numerele nu sînt formate din cifre, ci doar se scriu cu cifre.

Nu pretindem să li se explice elevilor din clasa a III-a motivul pentru care trebuie să spunem „numere scrise cu mai multe cifre" în loc de „numere formate din mai multe cifre". Dar nu vedem nici un motiv care să împiedice folosirea unei formulări corecte. Desigur însă că începutul trebuie să-l facă manualele.

Se ripostează adesea că multe cuvinte sînt improprii și totuși oamenii înțeleg foarte bine despre ce este vorba. Dacă exemplul privitor la regula divizibilității cu trei nu a fost suficient pentru a arăta netemeinicia unor astfel de afirmații, să urmărim și alte efecte pe care le are lipsa unei preocupări atente pentru a evita formulările confuze, incorecte sau nesemnificative.

Am asistat deunăzi la două lecții de aritmetică — una la clasa a III-a și alta la clasa a IV-a. Nu intenționăm să analizăm aceste lecții, căci nu acesta este obiectul articolului de față. Ne vom referi doar la cîteva aspecte ivite în cursul lor, care ilustrează modul cum se reflectă în predare lipsa de preocupare pentru o exprimare clară și logică.

Lecția de la clasa a III-a avea drept scop consolidarea deprinderilor de citire și scriere a numerelor pînă la un miliard. (Formularea din manual a acestui capitol este „Numerația orală și în scris a numerelor de mai multe cifre"). Neglijînd diferența dintre noțiunea de număr și reprezentarea grafică a acestuia, învățătoarea a acceptat, la întrebarea „Ce sînt ordinele?", răspunsul „locul pe care îl ocupă fiecare număr", deși corect ar fi fost „locurile pe care le ocupă fiecare dintre unitățile cu ajutorul cărora formăm numărul" sau, măcar, „Locurile ocupate de fiecare dintre cifrele cu ajutorul cărora scriem numărul". Luînd ca exemplu numărul 791 de milioane, învățătoarea a afirmat ea însăși că „în clasa miilor nu avem nici un număr". Greșeala comisă nu a făcut decît să întărească și mai mult convingerea elevilor că număr, cifră sau unitate sînt de fapt unul și același lucru.

În clasa a IV-a, greșelile de exprimare, deși mai flagrante, au trecut tot atît de nebăgate în seamă — lucru firesc atîta vreme cît exprimarea precisă și corectă nu constituie o preocupare anume. Avînd de rezolvat un exercițiu în care era vorba de o scădere (exercițiul nr. 93 din manualul de aritmetică pentru clasa a IV-a, ed. 1961, pag. 92), elevul de la tablă a spus la un moment dat „Celălalt termen al sumei este..." fără ca învățătoarea să-l corecteze. Ceva mai tîrziu, în cadrul aceleiași lecții, învățătoarea, vorbind despre numerele mixte a simțit nevoia să justifice operațiile de introducere a întregilor în fracție și a afirmat: — „Introducem întregii în fracție pentru ca să lucrăm mai ușor". După numai cîteva minute, vorbind despre fracțiile cu numărătorul mai mare decît numitorul, a simțit din nou necesitatea de a justifica operația — de data aceasta o operație de scoatere a întregilor din fracție — și a dat clasei explicația: — „Transformăm fracțiile în întregi pentru ca să lucrăm mai ușor cu ele".

Lăsînd la o parte faptul că nu era vorba de a „transforma" o fracție în întregi — lucru de altfel nu întotdeauna posibil — caracterul contradictoriu al explicațiilor date, aspectul lor neconvingător, cu totul formal, au fost cu atît mai negative cu cît învățătoarea însăși simțise că este necesară justificarea operațiilor.

La vîrsta de 7—10 ani elevii nu pot sesiza astfel de lucruri. Dar tocmai aceasta impune deprinderea lor de la început, chiar dacă este vorba de o deprindere mecanică, cu un limbaj cît mai corect și precis. Știm doar cu toții că este mult mai ușor să formezi de la început o deprindere corectă decît să corectezi mai tîrziu una greșită.

V. MANOLACHE

PLANIFICAREA... PE TEME

Au trecut trei luni de la începutul anului şcolar. Trimestrul I se apropie de sfîrşit. Pentru ora de citire de astăzi elevii clasei a II-a au textul de la pagina 10 — „Tatăl şi feciorii".

Sînt nedumerit. De ce oare după aproape şaptezeci de lecţii de citire, cîte s-au scurs pînă acum, se predă astăzi abia a şasea lecţie din manual ? Să fi fost ea atît de dificilă încît învăţătorul a lăsat-o în mod intenţionat pentru sfîrşitul trimestrului ? Nicidecum. Povestirea e foarte simplă şi uşoară, iar ca întindere nu depăşeşte treisprezece rînduri

Privesc cu atenţie cărţile elevilor, cu filele răsucite şi răvăşite de la un cap la altul şi încep a mă lămuri. Aici trebuie să fie ceva în legătură cu planificarea. De aceea îl las în pace pe învăţător şi încerc să pătrund în tainele planificării.

Şase exemplare aidoma, ca şase surori gemene, bătute cu îngrijire la maşină pe foiţă subţire, îmi înfăţişează planificarea lecţiilor de citire pentru cele şase clase a II-a, cîte are şcoala. Lecţiile sînt grupate pe teme : şcoala, toamna, satul şi oraşul, pădurea, familia — aşezate corect, în ordine cronologică, de la 15 septembrie la 23 decembrie. Lecţia de astăzi, deşi la începutul cărţii, a căzut tocmai acum pentru că tema „familia", în care şi-a găsit locul cuvenit, a fost prevăzută în plan pentru luna decembrie. Privesc dezorientat şi întrebător foaia de hîrtie. Şi îmi pare că aud „planificarea" însăşi povestindu-mi cum s-a ajuns aici. Ascultaţi şi dvs. ce spune :

„După ce am stabilit cîteva „teme" (şcoala, toamna, satul şi oraşul, pădurea, familia), am început să cercetez pe rînd lecturile din manual şi să le repartizez pe fiecare, la tema respectivă. Astfel, lecturile în care se spunea ceva despre învăţătură, despre carte, sau în care măcar o singură dată era scris cuvîntul „şcoală", treceau automat la tema „şcoala". Un text în care am întîlnit cumva o frunză galbenă, o floare ofilită, o barză sau puţină brumă, trecea fără drept de apel la tema „toamna". Orice întîmplare cu fraţi, surori, părinţi, bunici şi alte rudenii şi-a găsit locul în tema „familia". Aşa am procedat cu toate textele din manual, pe care le-am împărţit în dreapta şi-n stînga, după nevoile temelor. Uneori citeam, citeam, şi mă întrebam nedumerită: „Asta merge la „pădure" sau e mai potrivită pentru toamnă"? Sau ceastălaltă, care se potriveşte şi pentru „sat" şi pentru „familie", unde e mai nimerit s-o trec ?" Cînd lecţia se potrivea tot aşa de bine la toate temele o dirijam obligatoriu spre compartimentul rămas în urmă.

Mai greu a fost pentru fiecare temă ca, la rîndul ei, să se regăsească în labirintul manualului. De pildă, „şcoala", ca să dea de rostul celor 18 lecţii cu care am înzestrat-o, era cît pe ce să-şi dea duhul, alergînd năucă de la un cap la altul al cărţii de citire şi făcînd salturi ameţitoare, peste zeci de pagini. Nu i-a fost de loc uşor s-o ţină tot într-o fugă, de la pag. 26 la 36, apoi la 45, de acolo la 62 şi mai departe la 75 şi, fără să aibă cînd să-şi tragă sufletul, să se trezească tocmai la pag. 111, ca apoi să nu-şi găsească linişte nici la pagina 155.

Dar nici cu asta n-am terminat. A început pentru mine şi, la fel pentru cartea de citire, o grijă şi mai mare : Cu care temă să pornesc şi în ce ordine să urmeze celelalte ? A fost nevoie să utilizez toată energia şi autoritatea mea de „planificare" pentru a pune ordine. M-am legat la ochi şi am început să mă joc cu temele de-a baba oarba. Pe care cum o prindeam, o şi „planificam". Astfel am reuşit să fac această bună orînduială : şcoala, toamna, satul şi oraşul, pădurea, familia. Le-am ursit apoi cît să trăiască fiecare, în bună înţelegere cu calendarul, de la 15 septembrie şi pînă la 23 decembrie.

„Şcoala" a căpătat locul întîi, cu cele 19 lecţii ale ei, pe care le-am înşirat zilnic, de la 15 septembrie pînă la 6 octombrie. În acest timp ea a rămas atotstăpînitoare pe mintea şi pe inima şcolarilor. Era necesar şi folositor să fac acest lucru la început, pentru că după aproape trei luni de vacanţă elevii trebuiau să-şi dea bine seama că a început şcoala, că ei se află la şcoală şi mai ales că sînt şcolari.

Cînd cartea a fost cutreierată de la un cap la altul şi golită de tot ce era în legătură cu şcoala, am trecut la cele 7 lecţii despre „orientare în natură", începînd de la 7 octombrie şi pînă la 17 octombrie. După ce i-am orientat mai bine de o săptămînă, elevii s-au convins că unul dintre aspectele principale ale vieţii este „orientarea în natură".

Se sfîrşea luna octombrie şi toamna bătea nerăbdătoare la uşă. I-am dat şi ei fără discuţie rîndul : 6 lecţii, una după alta, de la 20, la 26 octombrie. Frumos, bine şi folositor : O săptămînă încheiată elevii au trăit numai şi numai sentimente de toamnă.

Cînd toamna şi-a încheiat sorocul, iar elevii au fost bine „tomnificaţi", i-am introdus douăzeci de zile într-un regim sever de „sat şi oraş", administrîndu-le 15 lecţii cu această temă

Sătui de atîta sat şi oraş, aveau nevoie să se recreeze undeva într-un loc liniştit. De aceea i-am trimis să trăiască în „pădure", de la 20 noiembrie şi pînă la 4 decembrie.

Pentru că se apropia luna decembrie şi copiii nu mai puteau fi lăsaţi în pădure pe vreme de iarnă, am dat rîndul temei „Familia". I-am adus, deci, în sînul familiei şi, de la 5 la 23 decembrie, într-un şir de 15 lecţii, într-o atmosferă familială, le vorbesc despre viaţa în familie.

Cu aceasta mi-am încheiat activitatea pe trimestrul I şi abia aştept trimestrul II, ca să mă ocup — cu acelaşi elan — de planificarea temelor care au mai rămas rătăcite printre filele cărţii de citire: „iarnă"; „grădina de legume şi livada", „animalele domestice" etc. deşi mulţi spun că aş face cam acelaşi lucru pe care l-a mai făcut pe vremuri răposata „metodă a centrelor de interes".

★

Planul pe care ne-am îngăduit să-l înfăţişăm mai sus în această formă alegorică, din dorinţa de a sublinia consecinţele negative la care poate să ducă o orientare greşită în planificarea lecţiilor, arată clar că gruparea textelor din cartea de citire pe teme şi predarea lor în bloc nu este justificată din nici un punct de vedere.

Textele de lectură din manualul de citire satisfac cerinţele unei tematici fixate prin programa şcolară, prezentînd elevilor — într-o formă literară accesibilă — numeroasele şi variatele aspecte ale lumii înconjurătoare, în complexitatea, multilateralitatea şi interdependenţa lor. Studiindu-le aşa cum ni le înfăţişează realitatea, îi ajutăm pe elevi să le cunoască temeinic, să înţeleagă legăturile lor firesti. Prezentarea vieţii pe compartimente izolate şi artificiale, încadrate în perioade deosebite de timp, dă elevilor o imagine greşită asupra lumii şi vieţii.

Practic, o grupare iniţială pe teme nici nu se poate efectua, întrucît într-un text literar mai ales nu se prezintă obiecte şi fenomene cu desăvîrşire izolate. Conţinutul unei lucrări înfăţişează numeroase şi variate aspecte, idei, sentimente. O grupare a lecţiilor pe idei şi pe teme, oarecum relativă, este posibilă numai în lecţiile de recapitulare, după ce întreaga materie a fost parcursă.

Planificarea trimestrială trebuie să se orienteze după manual, în care lecţiile de lectură sînt orînduite într-o succesiune gradată, cu respectarea legăturilor logice, firesti dintre idei şi fapte. Bineînţeles că unele corecturi de detaliu se pot face, în cazul cînd ordinea stabilită de manual nu corespunde cu unele situaţii specifice, cînd survin diferite evenimente, cînd ea nu se află în pas cu desfăşurarea anotimpurilor, cu activitatea oamenilor, cu unele acţiuni ale şcolii şi ale clasei etc. Aceasta înseamnă că manualul poate fi adaptat şi actualizat, dar nu răsturnat şi restructurat după concepţii cu totul deosebite.

În cazul la care ne-am referit necesitatea de a planifica lecţiile după indicaţiile programei a fost greşit înţeleasă. Programa şcolară nu cuprinde subiectele sau titlurile textelor de lectură şi nici nu stabileşte succesiunea lor în ordinea predării. În programă este fixat doar conţinutul obiectului, cu indicarea temelor mari, a problemelor şi ideilor generale care trebuie să satisfacă cerinţele predării în fiecare clasă.

Învăţătorii care n-au ţinut seama de ordinea stabilită în manual au ajuns într-o situaţie foarte dificilă. Astfel, unii din ei n-au ţinut în trimestrul I nici o lecţie despre trecutul patriei, despre frumuseţile şi bogăţiile ei, n-au predat nici o lecţie despre plantele şi animalele din mediul înconjurător etc. Toate aceste texte au fost lăsate deoparte, întrucît nu se încadrau în temele planificate de ei. Urmează ca ele să fie predate în trimestrele II şi III, în cadrul altor teme, continuîndu-se aceeaşi greşeală.

Credem că planificarea lecţiilor de citire pe teme şi predarea în bloc a acestora a pornit dintr-o greşită inspiraţie. Cei care au adoptat această orientare pot să mai îndrepte în parte lucrurile, renunţînd la ea în trimestrele următoare.

Prof. HARALAMBIE SEPEŢEANU

Lucrări frontale în laboratorul de chimie

Opinii despre manuale

Încă ceva despre abecedar

În cele ce urmează nu intenţionez să arăt importanţa pe care o au manualele pentru elevii de toate vîrstele şi clasele şi nici succesele importante obţinute în elaborarea acestora. Doresc doar să semnalez, în calitate de învăţător la clasa I-a, şi alte lipsuri pe care le-am constatat în ediţia din 1961 a Abecedarului şi care nu au fost menţionate în nota apărută sub titlul „Incurcături" în numărul 637/1961

Răsfoind manualul pot să constat că autorii lui nu ţin seama de faptul că repetarea este o condiţie importantă a consolidării cunoştinţelor predate. Astfel, litera „u" (de tipar), a doua literă cu care fac cunoştinţă elevii, nu mai poate fi întîlnită decît la şapte lecţii după ce a fost predată, în cuvîntul mure. Mă îndoiesc că memoria elevilor din clasa I-a îi va putea ajuta s-o mai recunoască după atîtea lecţii.

Există în carte şi o lipsă de concordanţă între ilustraţii şi texte. La pag. 52, de pildă, „bunica" din text este, în ilustraţie, o tînără îngrijitoare de păsări. La pag. 20, după text Ana trebuie să aibă în coş mure, dar în ilustraţie nu se vede nici o mură. La pag. 28 în text se spune „Maria ia cana", dar ilustraţia nu reprezintă de fapt o cană.

La pag. 16, unde se predau literele „R" şi „r" (de tipar), ilustraţia principală reprezintă o fetiţă care aleargă să alunge un cîine ce „se ceartă" cu o pisică urcată într-un pom. Celelalte două ilustraţii, secundare, reprezintă, una un ardei, iar alta o căruţă. Nici un cuvînt care să înceapă cu „r" mic.

Uneori nu se păstrează cît de cît proporţiile dintre diferitele obiecte cu care sînt ilustrate textele. Iată de pildă, la pag. 31 nuca este la fel de mare cu cana şi cu rama prezentate în aceeaşi pagină, iar mărul este chiar mai mare decît ele ; la pag. 67, porcul este cam la fel de mare cu ursul ş.a.m.d. Acest lucru nu este recomandabil, căci alterează simţul proporţiilor şi le poate da elevilor o imagine deformată asupra realităţii.

Lecţia „Moş Martin" de la pag. 81 vorbeşte despre urs, dar cuvîntul „urs" nu este amintit niciodată în text. Cred că nu e indicat să-i punem pe elevi în faţa unor asemenea... şarade.

Mă întreb dacă din lecţia „Chiţ, chiţ !" de la pag. 76 nu cumva băieţii vor trage concluzia că este bine să se ascundă seara în camera fetelor şi să le sperie ? !

B. NICOLAE

Ajutor pe jumătate

Lui Petruţ îi place cu deosebire limba romînă. Îl atrag mai ales orele de lectură literară. Acasă, după ce şi-a terminat de învăţat şi de scris, mai zăboveşte pe carte, recitind bucăţile studiate sau făcînd lectura celor pe care urmează să le înveţe în cursul acestui an. Se simte bine în universul de haz şi voioşie al poveştilor lui Creangă, e nerăbdător să afle noi întîmplări — triste sau vesele — spuse cu măiestrie inegalabilă de Sadoveanu. Vrea să ştie cît mai multe, să pătrundă cît mai adînc sensul celor citite în carte, al fiecărei expresii, al fiecărui cuvînt. De aceea, adeseori, îl poţi auzi în clasă întrebîndu-l pe profesor ce înseamnă cutare sau cutare cuvînt găsit în lecturile cu care se delectează. E drept, şi cartea îl ajută. Aproape fiecare bucată din manual are trimiteri la subsol pentru explicarea cuvintelor necunoscute. Dar pentru el, elev în clasa a VI-a, ajutorul pe care îl dă cartea nu e suficient, căci iată, multe cuvinte sau expresii pe care elevul nu le cunoaşte nu sînt lămurite în carte. De pildă, la lecţia „Peneş Curcanul", **parapete, spăngi, liftă** ; la fragmentul din biografia lui I. Creangă expresiile „a învăţa cruce — ajută", „a umbla huciu — marginea" etc.

De fapt, nici nu e suficient de clar criteriul după care sînt selecţionate cuvintele de explicat în manualul pentru clasa a VI-a. Nu atît elevii, cît profesorii se întreabă pe bună dreptate de ce autorii cărţii au socotit, bunăoară, că un copil de 12—13 ani ar cunoaşte ce este **antimoniul**, dar nu ştie ce este **cobaltul** sau **telurul** (vezi bucata „Ardealul"), ştie ce este **sucală**, dar nu ştie ce este **pieptănuş** (pag. 32), ştie ce înseamnă **a zăpsi**, dar nu cunoaşte cuvîntul **iarmaroc** (pag. 33-34).

Şi în ce priveşte explicaţiile de la subsolul paginilor ar fi cîte ceva de spus. Bunăoară, nu o dată profesorul este pus în situaţia să dea explicaţii la aceste explicaţii ! La pag. 26 de exemplu, lămuririle de la subsolul paginii cu privire la noţiunea **redută**, introduc un termen nou, **meterez**, pe care cartea îl explică de abia la pag. 40 (într-un fel discutabil) ; la pag. 30, explicaţiile date la cuvîntul **vornic** introduc noţiunea de **„primar la sat"**, necunoscută de cei mici şi lămurită în carte de abia peste cîteva lecţii, la pag. 101 (şi aci — după părerea noastră — într-o formă inaccesibilă : „primar — şeful unei administraţii comunale din trecut"). Tot astfel, necesită explicaţii suplimentare precizările de la pag. 58 în legătură cu „şleahta pospolită", nume dat nobilimii poloneze, „organizate **în corp** de armată" de la pag. 115 în legătură cu pergolă — construcţie din **„cadre de lemn"**... ş.a.m.d.

Este foarte bună ideea de a se atrage atenţia copiilor asupra cuvintelor care apar în forme incorecte în unele texte. Dar de ce nu se foloseşte procedeul acesta în toate cazurile unde este necesar ?

Fără îndoială, în munca lor la clasă, profesorii au datoria şi se străduiesc să explice copiilor cît mai clar, mai pe înţelesul lor, toate cuvintele şi expresiile ce le sînt necunoscute.

Dar copiii, după cum bine ştim, trebuie să lucreze şi independent cu cartea. In această muncă, ea, cartea, trebuie să-l suplinească pe profesor şi să-l ajute pe elev. Cu asemenea scăpări, însă...

A. G.

O viitoare naturalistă ? Poate... In orice caz o elevă la care se formează temeinice deprinderi de ordine și dragoste pentru frumos.

Pe urmele materialelor publicate

În nr. 627 din 22. IX. a.c. al „Gazetei învățământului" a apărut articolul „Ce părere aveți, tovarăși educatori ?", în care erau criticate abaterile unor cadre didactice de la Casa de copii din Blaj. Articolul critica, de asemenea, secția de învățământ și cultură a regiunii Brașov, care nu a controlat și nu a ajutat suficient nici Casa de copii din Blaj, nici celelalte case de copii din regiune.

În numerele următoare ale gazetei au fost publicate o serie de scrisori trimise redacției de educatori din alte case de copii, de profesori, diriginți și directori de școli care au luat o fermă atitudine critică față de lipsurile de la Casa de copii din Blaj.

Însușindu-și critica adusă prin paginile gazetei, secția de învățământ și cultură a regiunii Brașov a adoptat o serie de măsuri privind îmbunătățirea muncii în cadrul Casei de copii din Blaj — măsuri ce sînt în curs de realizare. Statul popular regional a organizat o brigadă care a controlat cu multă seriozitate, sub toate aspectele, activitatea ce se desfășoară în casele de copii.

La începutul lunii decembrie a avut loc o consfătuire la care au participat directorii caselor de copii din regiunea Brașov, instructorii superiori de pionieri din aceste case, precum și inspectorii secțiilor de învățămînt și cultură raionale. În cadrul consfătuirii s-au prezentat referate privind diverse laturi ale muncii în cadrul caselor de copii, precum și concluziile brigăzii statului popular regional. Materialele prezentate, discuțiile purtate au avut menirea de a scoate în evidență experiența pozitivă dobîndită de unele case de copii, ca cele din Făgăraș, Mediaș, Sibiu, de a combate neajunsurile care se manifestă, de a releva problemele ce se cer a fi soluționate de către organele învățămîntului.

Controlul efectuat, consfătuirea organizată, au fost deosebit de rodnice. Eficiența lor depinde de perseverența cu care vor fi înlăturate lipsurile semnalate, de atenția cu care vor fi aplicate indicațiile date, precum și de ajutorul pe care secțiile de învățămînt și cultură le vor acorda pe mai departe caselor de copii.

Cu fiecare în parte

Succesul activității educative este în bună măsură determinat de munca dirigintelui cu fiecare elev în parte. Înțelegînd acest lucru profesorii-diriginți de la Școala de 7 ani din comuna Firtănești, raionul Bujor, acordă o deosebită atenție particularităților individuale ale fiecărui copil, studierii personalității acestora și nu trec la măsuri de ordin educativ fără să cunoască mai întîi bine tot ceea ce caracterizează pe elevii respectivi.

Așa, de exemplu, diriginta clasei a VI-a „B" a constatat că o elevă a absentat foarte mult de la școală. Pentru a vedea ce are de făcut diriginta s-a hotărît să afle mai întîi cauzele acestor absențe. Astfel ea a constatat că eleva, care reluase școala după un an de întrerupere și repetă clasa, era deseori reținută de părinți pentru că aceștia își pierduseră încrederea în capacitatea de a învăța a copilului lor. De asemenea, eleva, descurajată de insuccesele firești din primele zile de școală, nu se mai simțea prea atrasă de învățătură.. Cunoașterea acestor date i-au servit dirigintei pentru a lua măsurile cele mai potrivite menite să ducă atît la lichidarea absențelor elevei respective cît și la îndreptarea situației ei la învățătură.

Un alt exemplu. În clasa a VII-a „A", unul din elevi era socotit unul dintre copiii slabi la învățătură. Observîndu-l îndeaproape diriginta a constatat însă că acest elev era disciplinat, inteligent și sîrguincios. Dar la lecții vorbea greoi și nu îndrăznea să ridice niciodată mîna pentru a răspunde la întrebări. Această comportare se explica prin aceea că elevul respectiv era excesiv de timid. În consecință diriginta a început să se ocupe mai temeinic de el pentru a-i insufla încrederea în propriile lui forțe, pentru a-l ajuta să devină mai îndrăzneț. Totodată a discutat cu ceilalți profesori îndemnîndu-i să-l solicite mai mult pe acest elev la lecții.

Munca atentă a profesorilor diriginți de la Școala de 7 ani din comuna Firtănești, raionul Bujor le dă satisfacția unor succese din zi în zi mai bogate.

Prof. M. RADU
Galați

PROBLEMELE ȘCOLII IN DEZBATEREA SESIUNII SFATULUI POPULAR AL ORAȘULUI SIBIU

SUB SEMNUL UNEI ÎNALTE EXIGENȚE

În anii puterii populare educația comunistă a tineretului — cauza pentru care militează școala, sub conducerea partidului — a devenit cu adevărat o cauză a întregului popor. Și este firesc să fie așa, deoarece educația comunistă a tinerei generații este o parte integrantă a operei de desăvîrșire a construcției socialismului.

M-am convins încă o dată de adevărul acestui fapt asistînd la recenta sesiune a sfatului popular al orașului Sibiu. Cu căldură, cu dragoste, cu spirit de răspundere au fost discutate aici, de către deputații oamenilor muncii din oraș, problemele muncii de educare a tinerei generații în spiritul comunismului.

Sesiunea a apreciat că în munca educativă s-au obținut numeroase succese ca urmare a folosirii unor metode și procedee variate, a unei strînse colaborări între școală, organizația de tineret și familie, ca urmare a creșterii nivelului ideologic, politic și profesional al cadrelor didactice. În mod special s-au scos în evidență succesele obținute în înarmarea elevilor cu concepția științifică despre lume — concepția materialist-dialectică. Elevii cunosc tot mai adînc — au spus participanții la discuții — cauzele fenomenelor din natură și societate, înțeleg tot mai bine lipsa de temei a concepțiilor mistice, a superstițiilor.

Rezultate însemnate s-au obținut pe linia educării patriotice a elevilor, pe linia educării lor politice. Marea majoritate a elevilor reușesc să înțeleagă sensul vremurilor pe care le trăim și în raport cu aceasta să se comporte ca atare. Așa cum s-a subliniat în sesiune aceasta este un rezultat al faptului că școlile și organizațiile de tineret din orașul Sibiu fac cunoscută elevilor lupta grea dusă în trecut de popor pentru independență și progres social și îndeosebi lupta nobilă și plină de jertfe a clasei muncitoare, în frunte cu partidul ei revoluționar, pentru o viață fericită și luminoasă a poporului. Cunoscînd, alături de aceasta, mărețele realizări, dobîndite de popor în anii puterii populare, frumusețile de nedescris ale patriei noastre, bogățiile ei, pe cei ce valorifică aceste bogății și creează, cu mîinile lor, noi și noi bunuri materiale și spirituale în folosul societății, elevii înțeleg tot mai adînc semnificația istoriei din trecut și de astăzi a țării noastre, minunatele ei perspective de dezvoltare. În această direcție excursiile școlare și-au dovedit din plin eficiența. Prin grija partidului și guvernului au participat în anul acesta la excursii peste 10.000 de elevi din orașul Sibiu, în afara celor 1300 de elevi care și-au petrecut vacanța în tabere. Ei au vizitat marile centre industriale de la Hunedoara, Reșița, Onești, Săvinești, Brașov, Făgăraș, Ploiești, au vizitat Bicazul, litoralul, monumentele istorice legate de lupta clasei muncitoare, monumente ale naturii.

Introducerea lucrărilor practice în școlile de 8 ani și medii, practica în producție a elevilor — toate i-au făcut pe elevi să îndrăgească și să prețuiască munca, să dobîndească valoroase cunoștințe și deprinderi practice, să iubească și să respecte pe cei ce muncesc și să dorească a participa și ei înșiși, chiar de acum, de pe băncile școlii, la munca comună a întregului popor. Așa se explică însuflețirea, elanul cu care au lucrat în cadrul brigăzilor de muncă patriotică organizate în timpul verii la gospodăriile agricole de stat din raionul Sibiu și Sighișoara, ca și în celelalte acțiuni obștești la care au participat. Așa se explică și faptul că tot mai mulți tineri sînt atrași spre producție, spre sectoare direct productive.

Făcîndu-se ecoul oamenilor muncii pe care-i reprezintă, deputații au scos în evidență și unele lipsuri care mai dăinuie în munca educativă. Ei au arătat că există încă neajunsuri în educația morală, că felul cum se desfășoară aceasta în unele școli din orașul Sibiu nu satisface întru totul cerințele zilelor noastre. Unii profesori se limitează la a-și preda lecțiile lor, interesîndu-se prea puțin de ceea ce fac elevii lor în afara orelor de curs, nu cercetează cauzele abaterilor săvîrșite de unii elevi în vederea înlăturării lor. De multe ori rădăcinile unor trăsături negative semnalate la elevi se găsesc în comportarea părinților acestora, dar unii diriginți și profesori, neavînd o legătură permanentă cu părinții, necunoscîndu-i, nefolosind importantul sprijin pe care-l pot primi în această direcție din partea deputaților, adoptă măsuri unilaterale, care nu duc la rezultate.

În cuvîntul lor o serie de deputați au arătat că este necesar nu numai de a intensifica munca în vederea formării unor trăsături noi la elevi, dar și de a lupta împotriva pătrunderii în rîndurile lor a rămășițelor mentalității și moralei burgheze. Desigur că aceste rămășițe nu apar din senin. Ele pătrund pe nevăzute, prin diverse porțile, acolo unde munca școlii este mai slabă, acolo unde lipsesc vigilența și combativitatea. Dar porțile de intrare a vechii mentalități pot și trebuie să fie depistate, lichidate, întrucît ele creează greutăți în munca de educare a omului nou.

Majoritatea deputaților au vorbit cu multă căldură și stimă despre munca plină de abnegație a profesorilor și învățătorilor.

— Nouă părinții încredințăm educatorilor — a spus tovarășa Elfriede Scînteie — ce avem mai de preț, copiii noștri, cu încrederea deplină că sub atenta îngrijire a lor ei vor crește adevărați oameni — oameni cu pregătire multilaterală, harnici și devotați patriei noastre socialiste. Și trebuie să spun că această încredere pe care o am nu mi-a fost niciodată dezamăgită. Mă gîndesc la copiii mei, la copiii pe care-i cunosc.

Asemenea cuvinte de laudă, de respect și încredere față de școală și față de slujitorii ei au fost rostite de toți vorbitorii. Au fost citate numele unor profesori ca Ilie Manițiu, Eugenia Balaș, Lili Harmoth de la Școala de 8 ani nr. 15, Septimie Iacob, Elena Albescu de la Școala de 8 ani nr. 1, Vasile Vasu și Carol Gollner de la Școala medie nr. 1, Aurora Demetrescu și Melania Creangă de la Școala medie nr. 3 pentru seriozitatea cu care se pregătesc și pregătesc copiii. A fost apreciată activitatea rodnică depusă de mulți profesori în anul trecut la centrele de meditații ce au funcționat în orașul Sibiu.

În sesiune a fost combătută însă cu tărie practica unor profesori ca Ion Bucur de la Școala nr. 15, Constantin Receanu de la Școala medie nr. 3, Iuliu Frățici de la Școala de 8 ani nr. 10, de a ajuta elevii în schimbul unor recompense materiale sub diverse forme, în special în perioada examenelor de admitere. S-ar părea poate că acesta este un lucru neînsemnat. Dar cîte laturi negative cuprinde el, cît rău produce în educarea copiilor ! Se știe că adesea părinții care plătesc astfel de meditații contează mai puțin pe pregătirea elevilor, cît pe faptul că profesorul meditator ar putea fi numit în comisia de admitere ori, cine știe, ar avea relații cu membrii comisiei și astfel va ușura introducerea elevului în școală.

Incurajînd astfel de mentalități retrograde ale unor părinți, acești profesori lipsiți de răspundere, neînțelegînd rosturile vremurilor noastre, n-au renunțat ei înșiși la mentalități și practici cu totul condamnabile. Sesiunea a criticat cu asprime atitudinea acestora propunînd în același timp comitetului executiv să ceară școlilor să organizeze cu cea mai mare atenție meditații pentru elevii rămași în urmă la învățătură, precum și pentru acei ce urmează să se înscrie în școli de grad superior.

Relatînd fapte din viața unor familii pe care le cunosc, o serie de deputați au semnalat preocuparea excesivă a unor elevi pentru lux, pentru o ținută extravagantă, lipsa de respect față de uniforma școlară, predilecția pentru manifestări așa-zis „artistice", dar care nu au nimic comun cu arta adevărată. În parte acest fapt se datorește și părinților care, considerînd că trebuie să se dea copiilor lor posibilitatea de a avea haine frumoase, de a merge la spectacole — într-un cuvînt, de a se bucura de tot ceea ce ei înșiși nu s-au putut bucura în timpurile negre ale stăpînirii burghezo-moșierești — pierd măsura și nu mai țin seama de ceea ce este în folosul copiilor și de ceea ce dăunează educației lor. Este însă, aici, într-o măsură poate și mai mare, vina cadrelor didactice, care au posibilitatea de a-i influența atît pe copii cît și pe părinți. Pe de o parte — au spus deputații — profesorii, diriginții sînt chemați să întărească munca lor de educație estetică a elevilor. Prin lecțiile de literatură, vizite la muzee, prin participarea organizată la spectacole, cadrele didactice pot să dezvolte gustul elevilor pentru frumos, să le formeze priceperea de a discerne ceea ce este valoros din punct de vedere artistic de cea ce este lipsit de valoare. De asemenea, în colaborare cu organizațiile U.T.M., școala trebuie să se îngrijească mai mult de felul cum își petrec elevii timpul liber, să organizeze astfel de activități care să îmbogățească mintea și inima elevilor cu noi cunoștințe despre viață, cu sentimente înalte, nobile. Și tot profesorilor, diriginților, le revine sarcina de a-i îndruma în această privință pe părinți. S-a relevat în sesiune necesitatea unei mai strînse legături între școală și familie, realizarea unei conlucrări permanente între ele. Subliniind că propaganda pedagogică, lectoratele pentru părinți și-au adus aportul la elucidarea multor probleme privind educarea comunistă a copiilor în familie, deputații au arătat totodată că în activitatea unor lectorate mai dăinuie formalismul. Ei au chemat pe directori, pe diriginți, pe profesori să lege mai strîns munca de propagandă pedagogică de problemele concrete ale școlii și ale educației elevilor în familie.

Cei care au luat cuvîntul au scos în evidență necesitatea de a se lucra mai mult cu părinții care dau dovadă de indiferență față de educarea propriilor lor copii și au arătat că în această privință cadrele didactice pot găsi un sprijin larg în persoana deputaților — oameni cu prestigiu în rîndurile populației, cu multă experiență de viață, care pot exercita o mare influență asupra părinților.

Desfășurîndu-se sub semnul exigenței, al înaltei griji pentru problemele școlii, pentru problemele educației comuniste a copiilor, recenta sesiune a Sfatului popular al orașului Sibiu, în care s-au discutat probleme ale muncii educative a școlilor, a arătat o dată mai mult grija care se acordă în statul nostru democrat-popular tinerelor vlăstare. Deputați ca Victor Moldoveanu, Eugenia Sigmireanu, Elfriede Scînteie, Ion Lupea și alții — oameni cu ocupații diferite, cu o pregătire diferită, dar pătrunși cu toții de sentimente puternice de dragoste față de patrie, față de viitorul ei au dezbătut cu spirit de răspundere și cu multă competență problemele puse în discuție. Oamenii școlii prezenți la sesiune au ascultat cu un deosebit interes propunerile lor, care le vor fi, fără îndoială, de mare ajutor în munca lor de instruire și educare a elevilor

B. MOLDOVANU

DE LA CORESPONDENȚI ȘI CITITORI

Excursia, o tradiție în școala noastră

In școala noastră excursia a devenit o metodă frecvent folosită de către cadrele didactice pentru instruirea și educarea elevilor.

In anul școlar trecut s-au organizat excursii în orașele Piatra Neamț și Bacău, la barajul și hidrocentrala „V. I. Lenin" de la Bicaz etc. In timpul vacanței de vară s-a desfășurat o excursie deosebit de interesantă, cu o durată de 14 zile, care a dat elevilor prilejul să viziteze marile centre industriale din patria noastră.

Și în anul acesta școala noastră s-a preocupat de organizarea excursiilor. Pentru a lămuri elevilor din clasa a XI-a unele probleme din domeniul geografiei R.P.R. și al geologiei, de exemplu, s-a organizat pentru ei o excursie la dealul Repedea. Aici s-au desfășurat două lecții: una de geografie, în cadrul căreia li s-a prezentat elevilor așezarea geografică a acestei regiuni în raport cu unitățile morfogeografice mari, iar cealaltă de geologie, în care li s-a făcut cunoscut trecutul geologic agitat al acestor locuri. Apoi elevii au trecut la cercetarea regiunii din punct de vedere petrografic și paleontologic. Trecutul îndepărtat al Repedei s-a putut stabili prin prezența unor roci sedimentare.

Foarte instructivă a fost și excursia făcută la noile centre industriale din Moldova, ridicate în anii puterii populare. Cu această ocazie elevii au vizitat importantele obiective industriale din Onești și Borzești, unde au urmărit cu atenție fazele tehnologice ale procesului de obținere a sodei și de distilare a petrolului.

Excursiile organizate de școală au contribuit la educarea elevilor în spiritul dragostei față de patrie, față de oamenii muncii, le-au dat prilejul să vadă cum se traduce în viață linia partidului de dezvoltare impetuoasă a economiei. Ei au avut posibilitatea să cunoască noul oraș apărut pe harta țării — Onești — să vadă noile construcții din orașul Bacău etc. Pe lîngă bogatul lor caracter educativ, excursiile organizate cu elevii claselor a XI-a contribuie la mai buna pregătire a acestora în vederea examenului de maturitate.

In timpul vacanței de iarnă elevii școlii noastre vor face o excursie la Vatra Dornei. Aceasta îi va odihni și recrea, îmbogățindu-i în același timp cu noi cunoștințe, cu noi impresii de neuitat.

Prof. MARIA TIBA
Iași

O ȘCOALĂ NOUĂ

La Fălcău, în imediata apropiere a șantierelor de exploatare Hîrla-Ursăria, în Munții Bistriței, s-a înființat de curînd o școală care cuprinde două cursuri: unul de zi, pentru fiii muncitorilor forestieri, și unul seral, pentru pregătirea muncitorilor forestieri.

Un sprijin larg pentru buna desfășurare a muncii instructiv-educative acordă școlii Intreprinderea forestieră Roznov. Aceasta a construit o parte din mobilierul necesar claselor, a pus la dispoziția elevilor o serie de rechizite etc.

La rîndul lor, cadrele didactice, pe lîngă munca pe care o desfășoară în școală, duc o bogată activitate culturală la clubul șantierului. Ele prezintă aici informări asupra celor mai importante evenimente interne și internaționale, organizează programe artistice etc. De asemenea, cadrele didactice organizează audiții radiofonice pe șantiere, la locul de muncă al muncitorilor.

V. MOLDOVAN
corespondent

Intensă activitate obștească

Cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 2 din Piatra Neamț desfășoară o intensă activitate obștească. Ele țin conferințe, prezintă spectacole etc.

In cadrul lectoratului pentru părinți, de pildă, profesorii școlii au ținut în ultimul timp conferințe cu temele: „Școala de 8 ani", „Regimul zilnic al elevilor și îndatoririle părinților", „Relațiile de prietenie, tovărășie și ajutor reciproc dintre elevi". Este de remarcat faptul că la aceste conferințe participă un număr din ce în ce mai mare de părinți.

În același timp, cadrele didactice de la Școala de 8 ani nr. 2 din Piatra Neamț desfășoară o bogată activitate culturală și în rîndurile țăranilor muncitori. Bunăoară, ele au prezentat nu de mult, în satul Vînători, două conferințe urmate de programe artistice. Li s-a vorbit sătenilor, cu acest prilej, despre viața nouă din satele noastre și despre realizările dobîndite în regiunea Bacău în anii regimului democrat-popular.

TEOFAN MACOVEI
corespondent Piatra Neamț

Concerte-lecții pentru elevi

Filarmonica de stat din Sibiu organizează pentru elevii școlilor de 8 ani concerte-lecții menite să-i familiarizeze cu o serie de noțiuni despre muzică. Aceste lecții-concert se țin o dată pe lună, duminica — la sediul filarmonicii.

De curînd s-a ținut prima lecție, care a avut ca subiect cunoașterea instrumentelor unei orchestre simfonice. Lectorul s-a străduit să prezinte fiecare instrument cît mai pe înțelesul copiilor. Pentru ilustrarea celor expuse s-a trecut la exemplificări pe grupe de instrumente și s-au executat două dansuri populare.

Pentru a atrage un număr cît mai mare de auditori și pentru descoperirea copiilor talentați filarmonica a instituit la sfîrșitul acestei lecții și un concurs-ghicitoare cu premii.

O. STOIA
corespondent

Cărți noi în bibliotecile școlare

Secția de învățămînt și cultură a raionului Lipova acordă o atenție deosebită completării bibliotecilor școlilor elementare din raion cu cărțile necesare copiilor, precum și cu volume de literatură ideologică, politică, pedagogică și beletristică necesare cadrelor didactice. Numai în anul 1961 au fost distribuite școlilor elementare din raion, în mod gratuit, peste 3.000 de volume. Printre cărțile distribuite recent se numără, de pildă, „40 de ani de luptă a partidului", „Articole și cuvîntări" de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, „Lenin, scurtă schiță biografică", „Filozofia marxistă", „Cîntecul Bistriței" de Elena Mătasă, „Întîlnirea din pămînturi" de Marin Preda etc.

Înzestrarea regulată a bibliotecilor școlare cu cărți contribuie în mod simțitor la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

FRANCISC WILD
corespondent
Lipova

Pentru ridicarea nivelului de pregătire al profesorilor

Comitetul Sindicatului învățămînt din Satu Mare acordă multă atenție ridicării continue a nivelului de pregătire al cadrelor didactice.

Bunăoară, biblioteca sindicatului numără 7.500 de volume. Aici stă la îndemîna cadrelor didactice un bogat material bibliografic care-i ajută să se pregătească temeinic pentru seminariile din cadrul învățămîntului ideologic.

Tot în acest scop în sala „A. S. Makarenko" se organizează lunar pentru învățători și profesori, cu ajutorul cabinetului orășenesc de partid, consultații și conferințe. Recent au fost date aici, de exemplu, consultații cu temele: „Politica P.M.R. în domeniul învățămîntului" și „Marxism-leninismul și problema național. colonială".

Cu ajutorul comitetului orășenesc de partid a avut loc și o consfătuire pe tema „Cum aplic în lecții cele însușite în învățămîntul politic". Referatele și discuțiile au contribuit la popularizarea experienței bune obținute în această privință de cadrele didactice.

N. BURCEA

PROPUNERI

Discutînd pe marginea articolului „Opinii despre un manual" semnat de O. Negoiță în nr. 637 al gazetei noastre, profesorul **Florentin Cațan** de la Școala elementară din Calomfirești, raionul Alexandria, ne scrie că ar fi necesar să se încerce soluții practice de îmbunătățire a exprimării elevilor, să se dea îndrumări concrete pentru profesori în ceea ce privește metodica lecțiilor de compunere, să se includă în manualul de gramatică compuneri model, să se afecteze în programă ore speciale pentru fixarea deprinderilor de scriere ortografică.

Lector univ. D. Vrabie — Galați, scriindu-ne despre practica pedagogică a studenților de la Institutul pedagogic de 3 ani din Galați, este de părere că practica pedagogică pe care studenții au făcut-o și continuă s-o facă la școlile elementare din oraș nu le oferă posibilitatea familiarizării cu o serie de aspecte ale muncii pedagogice, politice și culturale din mediul rural în care vor lucra, nu-i introduce în problemele muncii de culturalizare a maselor în cadrul căminului cultural, al caselor de citit, în problemele privind rolul intelectualului în transformările economico-sociale din mediul sătesc, ale legării școlii de producție prin posibilitățile pe care le oferă realitățile rurale etc.

Plecînd de la premisa că un contact viu, direct cu aceste probleme — spune tov. Vrabie — ar contribui la o pregătire mai temeinică a viitorilor profesori, considerăm că practica pedagogică continuă de două săptămîni, efectuată pe lîngă diferite școli elementare din regiune ar fi mult mai eficientă.

Pentru aceasta, institutele pedagogice și-ar putea alege anumite școli sătești din diferite raioane ale regiunii în cadrul cărora studenții și cadrele didactice să desfășoare, pe lîngă o activitate pedagogică propriu-zisă, potrivită particularităților școlilor sătești și o activitate obștească la căminul cultural, în circumscripții, la casele de citit sau în G.A.C. Toate acestea ar pune în fața studenților un cîmp larg de activitate creatoare.

Practica pedagogică poate fi întregită vara în taberele pentru pionieri și școlari unde studenții pot îndeplini sarcina de instructori superiori.

Profesori, învățători, educatoare!

O. N. T. CARPAȚI

AGENȚIA BUCUREȘTI

organizează pentru elevi și studenți următoarele excursii:

— Pe Valea Prahovei la sfîrșit de săptămînă, cu plecarea simbătă d.a., înapoierea duminică seara.
— La Doftana, cu vizitarea Muzeului.
— La Predeal, cu prilejul acestei excursii se vizitează și Doftana și Muzeul Peleș din Sinaia.
— În toate stațiunile din Valea Prahovei, cu vizitarea celor mai importante și interesante obiective turistice.
— La Brașov și Bran, cu vizitarea orașului, a noilor construcții și a Muzeului Bran.
— Cu autocarele la Giurgiu, avînd în program vizitarea Podului Prieteniei, plimbare cu vaporașul pe Dunăre și vizitarea Muzeului raional.
— Cu autocarele pe Valea Oltului și la Curtea de Argeș, avînd ca obiective vizitarea de monumente ale naturii, monumente istorice, stațiuni și orașele de pe traseu.

IN VACANȚA DE IARNA se organizează TABERE ȘCOLARE în cabanele de pe Valea Prahovei și în stațiunile: Sinaia, Bușteni, Timiș, Tușnad, Călimănești și Govora.

Pentru colectivele de elevi și studenți se acordă unele reduceri de prețuri.

Informații și înscrieri la Agențiile din Calea Victoriei nr. 100 și b-dul Republicii nr. 68.

În curînd, o dată cu începerea vacanței de iarnă, mii de elevi ai școlilor noastre vor porni, cu schiurile pe umăr, asemeni acestor elevi ai Complexului școlar din Predeal, către culmile înzăpezite ale munților.

Învățători și profesori!

O. N. T. Carpați

organizează tabere și excursii:

la locurile istorice legate de lupta poporului nostru, precum și la marile obiective înfăptuite sub conducerea partidului, în anii puterii populare;

în stațiuni de sporturi de iarnă;

în stațiuni balneo-climaterice cu sezon permanent;

la București, pentru vizitarea orașului, muzeelor și vizionarea de spectacole.

La cerere se organizează excursii cu teme legate de planul de învățămînt, pentru aprofundarea cunoștințelor teoretice.

Vă puteți petrece concediul la Sinaia, Bușteni, Predeal, Pîrîul Rece, Timiș și alte stațiuni cu profil permanent.

CONCURS

INSTITUTUL AGRONOMIC TIMIȘOARA, anunță scoaterea la concurs a postului de conferențiar la disciplina Zootehnie specială, catedra de Zootehnie specială, poziția X/4 din statul de funcțiuni.

Doritorii vor înainta în termen de o lună de la data publicării concursului o cerere către Rectoratul Institutului agronomic Timișoara, Piața Unirii nr. 1 A, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii, lucrări științifice într-un exemplar, certificat de caracterizare a activității profesionale eliberat de instituția unde își are funcția de bază, sau recomandarea șefului de catedră dacă funcționează în învățămîntul superior, certificat de vechime în muncă eliberat de instituția unde lucrează, memoriu de activitate didactico-științifică.

Data concursului se va anunța ulterior.

Informații suplimentare se primesc la Rectoratul Institutului. Telefon 49—53.

Din experiența școlii sovietice

Elevii școlilor sovietice se ocupă mult de înfrumusețarea internatelor, creînd prin aceasta o ambianță cît mai caldă, mai plăcută.

Din munca profesorilor care predau în școlile serale

Profesorii din școlile serale ale Uniunii Sovietice caută să folosească în munca lor metode cît mai potrivite cu particularitățile de vîrstă și psihologice ale elevilor adulți. Colectivele pedagogice din aceste școli sînt convinse că procesul de învățămînt poate fi eficient numai prin legarea sistematică și organică a predării cu producția.

Pentru a reuși să obțină asemenea rezultate, profesorii pleacă de la premisa că este necesar ca ei înșiși să se familiarizeze cu producția. Lucrul acesta le dă posibilitatea să explice legile științelor servindu-se de exemple concrete din practica elevilor.

Antrenarea elevilor înșiși în exemplificarea materialului predat în clasă are o mare importanță instructivă și educativă. Așa cum relatează revistele sovietice de specialitate unii profesori, explicînd lecția nouă, le cer elevilor să ilustreze cele expuse prin fapte cunoscute din munca lor ; alții le dau, cu cîteva zile înainte, teme speciale pentru observații în producție, pentru a putea fi folosite la lecție. O extindere tot mai mare capătă metoda referatelor alcătuite și prezentate de elevi la ore. La o lecție de chimie cu tema „Producția oțelului", bunăoară, un elev care lucrează în această ramură este solicitat să facă o scurtă descriere a cuptoarelor Martin și a muncii la acestea. La lecția de fizică în care se studiază legea conservării energiei, unui elev, operator cinematografic, i se cere să vorbească despre transformarea energiei luminoase în energie electrică și a energiei electrice în energie sonoră.

Foarte mulți profesori de matematică, fizică, chimie, biologie folosesc metoda alcătuirii și rezolvării de către elevi a problemelor cu conținut tehnic legat de producție. Această metodă menține interesul elevilor pentru studiul disciplinei respective, le dezvoltă spiritul de observație și gîndirea creatoare, ajută la însușirea materialului nou încă în cursul lecției

Profesorii sovietici sînt preocupați ca elevii să acumuleze cît mai mult din cunoștințele predate. Pentru a le dezvolta interesul, pentru a le atrage atenția asupra problemelor ce se discută în clasă, profesorii de la una din școlile pentru tineretul muncitoresc din Moscova, de exemplu, formulează cîteva întrebări la care elevii vor trebui să răspundă după ce au ascultat expunerea noului material. Însăși formularea acestora îi determină pe elevi să folosească cunoștințele însușite anterior, să facă legătura cu experiența pe care au dobîndit-o în producție, să se ridice la generalizări, să tragă independent concluzii. Profesorii care predau disciplinele umaniste cer elevilor să-și noteze în caiete planul expunerii noului material concomitent cu desfășurarea lecției. Acest procedeu asigură mai buna fixare a cunoștințelor. La școala tineretului muncitoresc nr. 16 din Ciurbai Nurinsk, regiunea Karaganda, profesorii folosesc cu eficiență așa-numita metodă a „citirii înainte" : înainte de predarea lecției noi profesorul propune elevilor ca timp de 3-5 minute să parcurgă în manual paragrafele ce urmează a fi explicate. Această primă familiarizare cu materialul ușurează în bună măsură urmărirea expunerii și înțelegerea materialului. Unii profesori de literatură și istorie îi îndeamnă pe elevi să alcătuiască tabele cronologice, cerîndule să-și rezerve în caiete pagini anume pentru notarea unor evenimente istorice. Luînd ca punct de plecare un moment important din istorie sau din istoria literaturii, pe măsură ce studiază aceste discipline elevii își notează în caiete, pe filele rezervate diverșilor ani, cele mai importante evenimente social-politice, date biografice ale scriitorilor, date legate de apariția unor opere literare importante etc. În felul acesta ei învață să lege evenimentele literare de cele social-politice. În unele școli li se cere elevilor să aibă caiete de cuvinte necunoscute și cu ortografie complicată, pe care să le folosească la toate lecțiile. La școala pentru tineretul muncitoresc din localitatea Gvardeiskaia, raionul Simferopol, se folosește și metoda recenzării răspunsurilor date de elevii ascultați. În timp ce tinerii chemați la tablă răspund la întrebările profesorului, alții doi din bancă au sarcina de a-și nota observații pe marginea răspunsurilor pentru a le putea prezenta în fața clasei, avînd în vedere că vor fi notați pe baza lor. Această metodă ține concentrată atenția întregii clase

Pentru a-i învăța pe elevi să lucreze eficient cu manualul mulți profesori sovietici citesc în fața clasei textul ce a fost dat spre studiere, comentează unele idei sau paragrafe și le cer să dea din experiența lor exemple concrete care să ilustreze cele citite. Urmează apoi lectura independentă a textului, însoțită de sublinierea ideilor esențiale, după care se trece la aplicarea cunoștințelor — alcătuirea diagramelor, a schemelor, rezolvarea problemelor,

Pentru însușirea cît mai lesnicioasă a cunoștințelor se folosește mult material didactic și chiar unele elemente de joc (de exemplu „excursiile imaginare" în predarea geografiei, „călătoriile în trecut" în predarea istoriei etc.). De asemenea, în munca cu elevii adulți se dovedesc eficiente materialele didactice generalizatoare — tabelele, graficele. Adeseori aceste materiale sînt confecționate chiar de elevi ceea ce ajută la îmbogățirea și fixarea cunoștințelor.

Profesorii sovietici din școlile serale se preocupă mereu de găsirea unor metode eficiente, care să asigure însușirea profundă a materialului predat,

VALENTINA OPREANU

FORMAREA CONCEPȚIEI ATEISTE LA LECȚIILE DE ISTORIE ÎN CLASA A VI-a

Formarea concepției științifico-ateiste a tinerei generații este una din cele mai importante sarcini ale predării istoriei. Cursul de istorie a evului mediu oferă în acest sens condiții deosebit de favorabile, deoarece cuprinde teme privind istoria bisericii creștine și material despre apariția și istoria islamismului și a protestantismului. De asemenea, evul mediu se distinge printr-o religiozitate pregnantă, concepția religioasă despre lume fiind în această epocă concepția dominantă și constituind o încununare a orînduirii feudale. Așa cum arată Engels, dogma bisericească a constituit atunci punctul de plecare și baza oricăror idei și a jucat un rol mult mai mare de cît în orice altă epocă. De aceea, viciile bisericii, ipocrizia, cruzimea și rezistența ei față de tot ce era progresist s-au manifestat în această epocă cu o deosebită acuitate. Metodele de influențare ale religiei asupra oamenilor ignoranți au fost mai brutale și mai primitive decît în timpurile mai tîrzii și de aceea pot fi mai ușor demascate. Această demascare este necesară, deoarece copiilor le vine greu să înțeleagă șiretlicurile folosite astăzi de cler, iar profesorul poate să-i conducă mult mai ușor spre înțelegerea lor ,explicîndu-le fățărnicia și metodele de influențare folosite de biserica evului mediu, metode care au fost cu atît mai elementare cu cît masele erau mai ignorante.

A expune materialul din manual referitor la istoria religiei, a demasca esența ei reacționară nu este o sarcină atît de grea; pentru aceasta, profesorul de istorie nu trebuie decît să fie la curent cu literatura ateistă. Mult mai complicat, dar și mai important este ca profesorul să-și închege într-un sistem totalitatea ideilor ateiste pe care urmează să le expună, deoarece ateismul constă nu numai în negarea lui dumnezeu și în recunoașterea răului pe care-l aduce biserica, ci și în priceperea de a aprecia critic lanțul complicat de idei proprii sistemelor religioase. De aceea, în fața profesorului stă sarcina metodică de a lămuri elevilor conținutul ideilor ateiste într-o formă sistematizată, consecventă din punct de vedere logic, plecînd de la simplu la complex, astfel încît cunoștințele predate să le fie accesibile elevilor, să corespundă vîrstei și nivelului lor de dezvoltare.

Educarea unui ateism conștient constituie una din sarcinile principale ale procesului de educare ideologică și politică a tinerei generații, ale formării concepției marxist-leniniste, comuniste despre lume.

Pentru educarea științifico-ateistă a elevilor este foarte important ca în predarea istoriei să se dea fiecărui eveniment și fapt din trecutul îndepărtat o explicație materialistă. Pe această cale elevii sînt învățați să caute cauzele fenomenelor istorice în realitatea obiectivă, ceea ce capătă un caracter tot mai conștient pe măsură ce deprinderile de explicare materialistă a istoriei devin mai temeinice.

Propaganda ateistă desfășurată de profesor cu prilejul parcurgerii cursului de istorie a evului mediu nu începe pe loc gol. În anul anterior elevii au studiat istoria antică și și-au format o anumită idee despre religia din antichitate. De aceea, studiind cursul nou profesorul are posibilitatea să facă analogii cu istoria antică, legături asociative cu materialul studiat mai înainte. De pildă, în clasa a V-a elevul află despre caracterul istoric al oricărei religii, despre teama pe care o avea omul în fața forțelor necunoscute ale naturii ca una din rădăcinile gnoseologice ale apariției religiei, despre personificarea forțelor naturii, atribuirea unor însușiri umane lucrurilor din mediul înconjurător — cu alte cuvinte copiii au deja o idee asupra faptului că religia este reflectarea fantastică în conștiința oamenilor, a realității înconjurătoare, necunoscute.

Pe de altă parte, printr-o serie de teme prevăzute în programa pentru clasa a V-a elevii capătă o imagine clară despre caracterul de clasă al religiei în societatea împărțită în clase antagoniste și despre neputința, din acea epocă, a maselor populare în fața nedreptății sociale. Tot în clasa a V-a spre sfîrșitul anului școlar elevul întîlnește pentru prima dată problema apariției creștinismului, a cărui istorie confirmă caracterul istoric al religiei, caracterul ei de clasă, reacționar.

Toate acestea trebuie avute în vedere atunci cînd se începe studierea cursului de istorie a evului mediu, care îi oferă profesorului un bogat material pentru propaganda ateistă.

În acest curs problemele religiei sînt analizate aproape la fiecare temă. În mod special sînt studiate cu prilejul predării cunoștințelor privitoare la politica lui Clovis la aservirea țăranilor, în temele despre islam, despre biserica creștină, despre cruciade, în povestirea despre Jeanne d'Arc, în temele despre războaiele hussite, despre cultura evului mediu, reformă, revoluția din Țările de Jos și cultura din secolele XVI-XVII.

Este important să li se explice elevilor că biserica, ca instituție, nu apare decît în societatea împărțită în clase antagoniste, pentru menținerea puterii clasei dominante și că, în raport cu necesitățile, formele de organizare a bisericii devin treptat tot mai complicate. Astfel, în condițiile orînduirii sclavagiste în care puterea asupra sclavilor se menținea cu precădere cu ajutorul forței brutale, organizarea bisericii a fost mai puțin complicată decît în orînduirea feudală. În condițiile feudalismului, cînd existau orășeni liberi și s-a menținut o oarecare stratificare a țăranilor liberi, iar iobagii se bucurau de o oarecare libertate, forța brutală nu a mai fost suficientă. Clasa dominantă a fost nevoită să apeleze la o organizație bisericească mai complicată, pentru a influența mai eficace masele asuprite în scopul menținerii și consolidării puterii. E vorba de o complicare a procesului de organizare a bisericii manifestat și în structura ei ierarhică, în unirea instituțiilor bisericești sub conducerea papei, în crearea mînăstirilor și a ordinelor.

O deosebită importanță capătă explicarea materialistă a apariției islamismului. Trebuie arătat că acesta s-a format ca un sistem religios de idei în strînsă dependență de relațiile sociale ale arabilor, mai precis, în urma descompunerii orînduirii gentilice, a apariției aristocrației și a necesității unirii triburilor arabe. Monoteismul care a înlocuit divinitățile păgîne a constituit mijlocul ideologic de reunire a arabilor și de formare a statului arab unit. Prin urmare, se dezvăluie că și această religie are un caracter istoric și totodată se arată rolul ei de slujitoare a clasei dominante. Profesorul va atrage atenția elevilor asupra ritualurilor reacționare proprii islamismului și care încă se mai mențin acolo unde această religie este răspîndită.

Este util să se arate că islamismul a menținut elemente ale altor religii și, prin aceasta, să se sublinieze caracterul comun, rolul de clasă al diferitelor sisteme religioase.

Atunci cînd se vorbește despre nivelul înalt al culturii dintr-o serie de țări ale Califatului Arab, acest fenomen nu trebuie legat de islamism, ci este important să se sublinieze că dezvoltarea culturii nu este legată de religia musulmanilor, ci de dezvoltarea socială a acestor țări. În multe din țările în care biserica musulmană a fost dominantă, cultura se dezvolta încet, în funcție de condițiile locale ale dezvoltării sociale.

I. I. LERNER

(Extrase din articolul publicat în „Propodavanie istorii v škole", 1961).

Vocea și dicțiunea pedagogului

Există profesori a căror voce sună liber, pasionant, cald cu o sinceritate care cucerește. Elevii îi ascultă cu respirația taiată, căci acești profesori știu să le transmită cu o intonație deosebită sentimentele, convingerile lor, să le trezească dragostea față de tot ce este minunat.

Dar, din păcate, un număr destul de însemnat de profesori nu acordă atenția cuvenită vocii lor și nu se străduiesc să-și desăvîrșească această prețioasă armă, care are o influență atît de însemnată asupra elevilor. Cîteodată ritmul vocii profesorului este atît de accelerat, încît elevii nu mai pot urmări ideile expuse în timpul lecțiilor. Altădată pedagogul pronunță cuvintele nedeslușit, vorbește atît de încet încît elevii din ultimele bănci nu aud mai nimic.

Unii profesori consideră că este necesar să ridice vocea prea mult, uneori pînă la strigăt. Această ridicare artificială a vocii, lipsa de timbru oboseste atenția copilului, pe care îl enervează. Școala trebuie să îndrumeze astfel pe profesori încît copiii să le înțeleagă vocea ușor, fără efort. Profesorul este obligat să predea materialul cît mai frumos, cît mai emoționant.

Poate că nu ar strica să se organizeze cursuri pentru cititul artistic și cercuri unde se poate învăța tehnica vorbirii.

Profesorul trebuie să manifeste o permanentă grijă pentru păstrarea și perfecționarea propriei sale voci care, ca și lecția, trebuie să fie frumoasă.

G. MIHEEV
inspector școlar din R.S.S. Tătară

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20, Tiparul : Combinatul Poligrafic Casa Scînteii. Piața Scînteii București.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 640 — vineri 22 decembrie 1961 — 8 pagini 25 bani

Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști

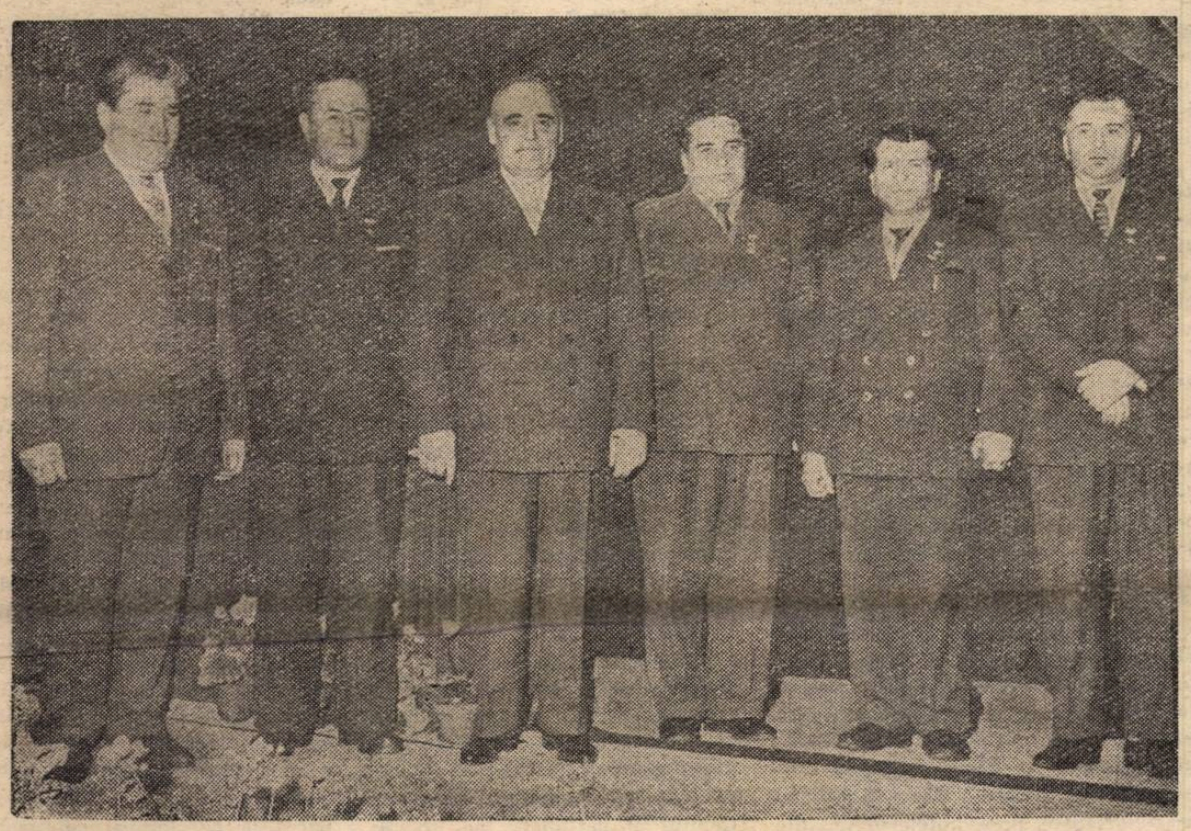

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej împreună cu noii Eroi ai Muncii Socialiste — Gheorghe Maltei, Teodor Maghiar, Dumitru Tudose, Ilie Crăciun și Viorel Uibaru

Cuvîntarea tovarășului Gheorghe Gheorghiu-Dej

Tovarăși,

Consfătuirea fruntașilor din gospodăriile agricole colective are un caracter de lucru, dar ea nu este lipsită de momente emoționante ca acesta, prilejuit de solemnitatea înmînării unor titluri, ordine și medalii celor care s-au distins prin munca lor plină de abnegație pentru dezvoltarea agriculturii noastre socialiste. S-a acordat titlul de Erou al Muncii Socialiste la 5 președinți de gospodării colective, s-a decernat „Steaua Republicii Populare Romîne" regiunii București, s-au înmînat ordine și medalii la 5 gospodării de stat, 4 S.M.T.-uri, 5 gospodării colective, unui număr de 58 de cadre de răspundere din agricultură și de peste 3.700 fruntași în producția agricolă vegetală și animală, președinți de gospodării agricole colective, conducători ai unor gospodării de stat.

Felicităm pe toți acești tovarăși și împărtășim în întregime bucuria lor, care este și a noastră.

Distincțiunile pe care le-ați primit, dragi tovarăși, reprezintă un semn al înaltei prețuiri pe care Partidul Muncitoresc Romîn, Consiliul de Stat și guvernul Republicii Populare Romîne, întregul nostru popor o manifestă față de rezultatele remarcabile obținute de dv. în dezvoltarea și consolidarea agriculturii socialiste. Munca dv. bazată pe aplicarea științei, tehnicii și experienței înaintate, aduce o contribuție însemnată la creșterea producției agricole și la introducerea metodelor avansate de muncă și de organizare a producției.

Cu acest prilej au fost înmînate distincții la 3 întreprinderi de construcții de mașini agricole și unui număr însemnat de muncitori, tehnicieni, ingineri și cadre de conducere tehnică și administrativă din industria construcțiilor de mașini agricole.

Succesele obținute în agricultură sînt indisolubil legate de realizările însemnate ale industriei noastre socialiste și îndeosebi ale industriei constructoare de mașini, de eforturile susținute ale muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor în organizarea producției de serie și la un înalt nivel tehnic a tractoarelor, combinelor, semănătorilor și altor mașini, de perfecționarea continuă a calității și performanței mijloacelor necesare mecanizării agriculturii. Rezultatele frumoase, experiența dv. pe care le-ați prezentat în cadrul consfătuirii nu ar fi fost posibile fără ajutorul neprecupețit al industriei noastre socialiste, al siderurgiei, al chimiei și mai ales al industriei constructoare de mașini, cărora partidul nostru le-a acordat și le va acorda și în continuare cea mai mare atenție. Mașinile, îngrășămintele și alte produse chimice pe care industria le furnizează, în cantități din ce în ce mai mari, unităților socialiste din agricultură reprezintă expresia sprijinului neprecupețit pe care clasa muncitoare îl acordă aliatului său de nădejde — țărănimea muncitoare, pentru asigurarea unei înalte productivități în agricultură, pentru o viață fericită și îmbelșugată a țărănimii și a întregului nostru popor.

Distincțiunile pe care le-ați primit constituie un îndemn pentru a obține în viitor rezultate și mai frumoase, pentru ca toate gospodăriile agricole colective și gospodăriile de stat să se ridice la nivelul unităților înaintate, pentru ca lucrătorii din agricultură să-și însușească în timpul cel mai scurt cunoștințele și metodele fruntașilor recoltelor bogate, pentru ca lucrătorii din industria constructoare de mașini să realizeze utilaje din ce în ce mai perfecționate.

Permiteți-mi ca, în numele Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Romîn, al Consiliului de Stat și al guvernului, să vă felicit din toată inima pentru distincțiunile care v-au fost acordate în semn de prețuire pentru meritele dv. și să vă urez noi succese în dezvoltarea continuă și înflorirea agriculturii noastre socialiste, în însușirea de mașini, utilaje și produse chimice la un nivel tehnic și calitativ din ce în ce mai ridicat, pentru satisfacerea nevoilor tuturor ramurilor agriculturii.

Să ne trăiți, dragi tovarăși!

Citiți în pag. II-a relatarea desfășurării lucrărilor consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști

Jurnal

Plec cu elevii la munte

2. XI. Astăzi tovarășul director mi-a comunicat că voi face parte din colectivul de profesori care îi va însoți pe elevi în excursia organizată de școală în vacanța de iarnă. M-am bucurat. Ce-i drept, n-am mai fost cu elevii într-o excursie mai lungă. Dar am fost acum trei ani într-o tabără la mare, anul trecut am însoțit elevii în cîteva excursii de o zi organizate în împrejurimi, așa încît cred că mă voi descurca bine.

4. XI. Nu credeam că stabilirea itinerariului să fie o treabă atît de complicată. Pînă la urmă, ruta Ploiești—Brașov — Bran ne-a împăcat pe toți. Mie, ca profesor de fizică, îmi convine de minune. Dar cred că fiecare dintre noi în parte gîndește la fel. Cel puțin de colegul de istorie sînt sigur. În orice caz, „dezbaterile" ne-au luat aproape toată dimineața. Luni vom stabili și programul desfășurat al excursiei.

16. XI. Cred că va fi o excursie frumoasă. Și Rafinăria, și Uzinele „1 Mai" și Uzinele „Steagul Roșu" și Complexul sportiv din Poiana Brașov, și Muzeul de la Bran, și... Elevii vor avea de învățat mai multe decît în tot trimestrul. Nu cumva prea multe? Și toate numai în trei zile...

18. XI. Am avut dreptate. Secția de învățămînt nu a aprobat planul excursiei, întrucît este prea încărcat. E vorba doar de o excursie organizată în timpul vacanței. Am fi putut de altfel să ne dăm și noi seama de aceasta. Pînă una alta, discuții...

25. XI. Entuziasmul copiilor, cînd le-am prezentat programul excursiei, a confirmat, în aceeași măsură cu aprobarea secției, faptul că noul program este mai reușit. Au acum și un concurs „Cine știe cîștigă", și o seară de ghicitori, și un concurs de orientare turistică, și altele. De fapt, la Uzinele „1 Mai" au atîtea de văzut, pe care acum le vor putea observa cu atenție, temeinic. Sînt sigur că astfel vor fi mai cîștigați decît vizitînd în fugă multe întreprinderi. În vacanța viitoare vom vedea una din întreprinderile la a cărei vizitare am renunțat acum.

27. XI. Dan, responsabilul cercului de fotoamatori din școală, m-a oprit pe sală și mi-a propus să organizăm, cu ocazia excursiei, și un concurs de fotografii. Nu pot să-mi explic cum de nu m-am gîndit pînă acum la așa ceva. Cu siguranță că vom organiza concursul. Numai vremea să fie de partea noastră. Va trebui să citesc cîte ceva pentru a putea explica elevilor din acest cerc ce fel de film să folosească pentru peisajele de iarnă, cum să determine deschiderea diafragmei și timpul de expunere în aceste condiții etc. Bineînțeles, toate acestea în ipoteza că vom avea zăpadă. Dar munte fără zăpadă în luna ianuarie mi se pare de neconceput.

5. XII. Astăzi, Radu și-a uitat bascul la școală. Ce mă fac dacă în excursie își uită căciula pe undeva? Va trebui să-l dau în grija unui elev mai mare. Și încă o idee: voi discuta neapărat cu părinții celor care pleacă în excursie. Să le dea toate lucrurile călduroase necesare. Dar să nu-i încarce, dintr-o grijă exagerată, cu tot felul de lucruri inutile, care-i împovărează la drum și pe care le pot pierde.

11. XII. Am analizat la clasa a VII-a lucrările scrise. Se pare că nu au înțeles destul de bine cum se determină anumite distanțe cu ajutorul reflexiei sunetului. Cred că pe munte or să mă întrebe singuri ceva despre ecou și atunci voi putea să le cîștig și mai mult interesul...

18. XII. Iată și zăpada. Pregătirile micilor fotografi sînt în toi. Dar, o dată cu zăpada, probleme noi. Parcă acum și-au adus aminte deodată toți părinții să întrebe cum vor dormi copiii, dacă încăperile sînt bine încălzite, dacă în autocare n-au să le înghețe picioarele, dacă... La drept vorbind, am cam improvizat răspunsurile. Nici eu nu prea știu cum stau lucrurile.

21. XII. Cred că totul este organizat în cele mai bune condițiuni. Dar noi, pedagogii, sîntem incorigibili. Verificăm de zeci de ori amănuntele, să nu fi uitat nimic. Și e bine așa. Astfel putem fi siguri că nimic nu va pune stavilă în calea entuziasmului din excursie al celor mici.

Astăzi am avut o consfătuire cu toți elevii care vor participa la excursie. Cu entuziasmul lor sînt obișnuit. Totuși mă surprinde impresia pe care o am că pentru ei nu există noțiunea de vreme rea sau de oboseală. Cert este un singur lucru: că peste cîteva zile pornim la drum. Nu mă pot împiedica să mă întreb în ce măsură înțeleg ei fericirea pe care o trăiesc astăzi. Știu oare acești prichindei că eu am făcut prima excursie la vîrsta de 24 de ani și abia acum, o dată cu ei, voi vizita pentru prima oară castelul de la Bran?

M. VICTOR

Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști

Luni dimineața, la București, în sala Palatului R. P. Romîne s-au deschis lucrările Consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști.

La consfătuire participă 1.800 țărani colectiviști, fruntași ai agriculturii noastre socialiste, desemnați de consfătuirile raionale ale colectiviștilor și peste 1.300 invitați din rîndurile lucrătorilor din stațiunile de mașini și tractoare și gospodăriile agricole de stat, oameni de știință, ingineri și tehnicieni, activiști de partid, de stat și ai organizațiilor obștești, scriitori, ziariști.

În prezidiu au luat loc tovarășii: Gheorghe Gheorghiu-Dej, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Moghioroș, Mihai Dalea, Ion Cozma, ministrul Agriculturii, Vasile Vîlcu, prim-secretar al Comitetului regional Dobrogea al P.M.R., Gheorghe Necula, prim-secretar al Comitetului regional București al P.M.R., Vasile Vaida, prim-secretar al Comitetului regional Cluj al P.M.R., Constantin Drăgan, prim-secretar al Comitetului regional Oltenia al P.M.R., Virgil Cazacu, prim-secretar al Comitetului regional Iași al P.M.R., Nicolae Giosan, directorul Institutului de cercetări agricole, Vasile Daju, președintele Sfatului popular regional Banat, Nicolae Gănet, președintele Sfatului popular regional Galați, Gheorghe Pop, președintele Sfatului popular regional Maramureș, acad. Gh. Ionescu-Sisești, vicepreședinte al Academiei R. P. Romîne, Dumitru Tudose, președintele G.A.C. din comuna Stoicănești, regiunea Argeș, Traian Andea, președintele G.A.C. din comuna Macea, regiunea Banat, Andrei Barta, președintele G.A.C. din comuna Uriu, regiunea Cluj, Maria Nistor, președinta G.A.C. din comuna Plopeni, regiunea Dobrogea, Ion Popa, președintele G.A.C. din satul Pricaz, regiunea Hunedoara, Ștefan Codreanu, președintele G.A.C. din comuna Sîrbi, regiunea Iași, Maria Zidaru, președinta G.A.C. din comuna Păulești, regiunea Maramureș, Mihai Nagy, președintele G.A.C. din satul Goreni, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Marin Segărceanu, președintele G.A.C. din comuna Rastu, regiunea Oltenia, Constantin Alexei, președintele G.A.C. din comuna Calafindești, regiunea Suceava, Teodor Maghiar, președintele G.A.C. din comuna Mădăraș, regiunea Crișana, Gheorghe Goina, președintele G.A.C. din comuna Sîntana, regiunea Crișana, Ion Negoiță, președintele G.A.C. din comuna Pechea, regiunea Galați, Iordache Șerbănescu, directorul G.A.S. „Ion Roată", regiunea București, Ștefan Cecenco, directorul G.A.S. Brateș, regiunea Galați, Ion Năstase, directorul S.M.T. Ciocănești, regiunea București, Floarea Macan, colectivistă din satul Pilu, regiunea Crișana, Emilia Radu, colectivistă din comuna Voetinu, regiunea Ploiești, Gheorghe Stoica, brigadier zootehnist în G.A.C. din comuna Vulcan, regiunea Brașov și Pantelimon Savu, brigadier de cîmp în G.A.C. din satul Davideni, regiunea Bacău.

Lucrările consfătuirii au fost deschise de tovarășul Alexandru Moghioroș, membru al Biroului Politic al C.C. al P.M.R., vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Au fost constituite 6 comisii de lucru ale consfătuirii pentru probleme privind: producția de cereale și plante tehnice; producția pomi-viticolă; producția legumicolă; creșterea animalelor; mecanizarea agriculturii; problemele economice și organizatorice ale gospodăriilor agricole colective. Consfătuirea a desemnat o comisie de redactare a proiectului Chemării către toți oamenii muncii din agricultură.

În ședința de dimineață au luat cuvîntul tovarășii Gheorghe Necula, prim-secretar al Comitetului regional București al P.M.R., Petre Ionescu, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Dobrogea, Vasile Vaida, prim-secretar al Comitetului regional Cluj al P.M.R., Emil Bobu, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Suceava, Ion Cozma, ministrul Agriculturii, Dumitru Tudose, președintele G.A.C. din comuna Stoicănești, regiunea Argeș, Nicolae Munteanu, inginer agronom la G.A.C. Plopu, regiunea Galați.

În ședința de după amiază au luat cuvîntul tovarășii Ana Sincu, brigadieră la G.A.C. din comuna Tia Mare, regiunea Oltenia, Petre Blajovici, prim secretar al Comitetului regional Banat al P.M.R., Frederic Cotea, președintele G.A.C. din comuna Pribești, regiunea Iași, Ladislau Lucacs, președintele Comitetului executiv al Sfatului popular al regiunii Mureș-Autonomă Maghiară, Zaharia Ganea, președintele G.A.C. din comuna Viișoara, regiunea Dobrogea, Gheorghe Maftei, președintele G.A.C. din comuna Țibucani, regiunea Bacău, Simion Uscat, mulgător la G.A.C. din comuna Cîlnic, regiunea Hunedoara, Virgil Cazacu, prim-secretar al Comitetului regional Iași al P.M.R., Eleonora Ștefanschi, inginer zootehnist, comuna Gîrbovi, regiunea București, Ion Pintea, președintele G.A.C. din comuna Mădăraș, regiunea Maramureș, Ion Vineș, directorul G.A.S. Scînteia, regiunea Crișana, Traian Andea, președintele G.A.C. din comuna Macea, regiunea Banat, Gheorghe Hiotu, directorul G.A.S. Andrășești, regiunea București, Mihai Bejan, președintele G.A.C. din comuna Bod, regiunea Brașov.

Marți, în cea de-a doua zi a Consfătuirii pe țară a țăranilor colectiviști, s-au întrunit cele 6 comisii de lucru. De asemenea, s-a întrunit comisia de redactare a proiectului Chemării către toți oamenii muncii din agricultură.

La lucrările comisiilor au participat peste 600 de reprezentanți din toate regiunile țării, care au dezbătut amănunțit problemele puse în discuție și au făcut numeroase propuneri.

Ședința de miercuri dimineață a fost condusă de tovarășul Chivu Stoica.

În cadrul lucrărilor au continuat discuțiile. Au luat cuvîntul tovarășii: Traian Girba, președintele Sfatului Popular al regiunii Crișana, Mircea Anghel, președintele G.A.C. din comuna Grindu, regiunea București, Isaia Negruț, mulgător la G.A.S. Șandra, regiunea Banat, Gheorghe Dindere, secretar al Comitetului regional Oltenia al P.M.R., Aurel Antohi, directorul S.M.T. Toprasar, regiunea Dobrogea, Petru Mihalache, președintele G.A.C. din comuna Tîrzii, regiunea Iași, Maria Zidaru, Erou al Muncii Socialiste, președintele G.A.C. din Păulești, regiunea Maramureș, Nicolae Gănet, președintele Sfatului popular al regiunii Galați, Ion Mănescu, directorul uzinelor „Semănătoarea" — București, Gheorghe Ciobănescu, brigadier la G.A.C. din comuna Lunguleț, regiunea București, și Ilie Luca, directorul G.A.S. Variaș, regiunea Banat.

Partea a doua a ședinței de dimineață a fost condusă de tovarășul Mihai Dalea.

În continuarea discuțiilor au luat cuvîntul tovarășii: Dumitru Balalia, prim secretar al Comitetului regional Ploiești al P.M.R., acad. Gh. Ionescu-Sisești, vicepreședinte al Academiei R.P. Romîne, Aurel Cioc, brigadier la G.A.C. din comuna Miloșești, regiunea București, Anghelina Argint, brigadieră la G.A.C. din comuna Vîrteșcoiu, regiunea Galați, Eugen Alexe, adjunct al ministrului Agriculturii, care a prezentat referatul comisiei pentru problemele privind creșterea animalelor, Ion Mărcuș, președintele Sfatului popular al regiunii Brașov, Emil Oniga, directorul uzinelor de tractoare din Brașov, Gheorghe Goina, președintele G.A.C. din comuna Sîntana, regiunea Crișana.

Într-o atmosferă de puternic entuziasm a avut loc apoi solemnitatea înmînării unor titluri, ordine și medalii acordate de Consiliul de Stat al R.P. Romîne celor ce s-au distins prin munca lor plină de abnegație pentru dezvoltarea agriculturii socialiste a patriei noastre.

Tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, președintele Consiliului de Stat al R. P. Romîne, a înmînat înaltele distincții.

După înmînarea distincțiilor, tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej a felicitat călduros pe cei decorați. Cuvîntarea a fost subliniată prin puternice aplauze. Întreaga asistență, în picioare, a ovaționat îndelung pentru Partidul Muncitoresc Romîn și Comitetul său Central.

Au luat apoi cuvîntul tovarășii Viorel Uibaru, Dumitru Dumitru și Andrei Popa care, în numele celor decorați, au mulțumit călduros pentru distincțiile acordate și au asigurat Comitetul Central al partidului, pe tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej personal, că vor munci cu entuziasm pentru a îndreptăți înalta prețuire ce le-o acordă partidul și guvernul, îndeplinind cu cinste mărețele sarcini trasate de cel de-al III-lea Congres a P.M.R. pentru dezvoltarea și înflorirea agriculturii noastre socialiste.

În ședința de după-amiază au luat cuvîntul, în cadrul discuțiilor, tovarășii: Petre Moldovan, director general în Ministerul Agriculturii, care a prezentat referatul Comisiei pentru mecanizarea agriculturii, Sandu Constantin, președintele Sfatului popular al regiunii Argeș, Gheorghe Stan, președintele G.A.C. din comuna Dochia, regiunea Bacău, Emil Negruțiu, rectorul Institutului agronomic din Cluj, Maria Pantel, îngrijitoare de păsări la G.A.C. din satul Balda, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Nicolae Ștefan, director al Institutului de Cercetări Horti-Viticole, care a prezentat referatul Comisiei pentru producția pomi-viticolă, Ion Bănică, președintele G.A.C. din comuna Smeeni, regiunea Ploiești, Mihai Dobîrtă, președintele G.A.C. din satul Cistei, regiunea Hunedoara, Jean Keis, director general în Ministerul Agriculturii, care a prezentat referatul Comisiei pentru producția legumicolă, inginer Alexandru Ilyeș, președintele G.A.C. din comuna Salonta, regiunea Crișana, Mihai Segărceanu, președintele G.A.C. din comuna Rastu, regiunea Oltenia, Mihai Nagy, președintele G.A.C. din satul Goreni, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Gheorghe Pop, președintele Sfatului popular al regiunii Maramureș, Gheorghe Irimia, președintele G.A.C. din comuna Bucecea, regiunea Suceava, Victor Novac, președintele întovărășirii agricole din comuna Păunești, regiunea Bacău, Alice Săvulescu, membru corespondent al Academiei R. P. Romîne, Nicolae Lobonțiu, vicepreședinte al Sfatului popular al raionului Reghin, regiunea Mureș-Autonomă Maghiară, Nicolae Gaidagiu, președintele G.A.C. din comuna Topalu, regiunea Dobrogea.

Lucrările consfătuirii continuă.

Despre munca profesorului diriginte

Recent a apărut în Editura de stat didactică și pedagogică lucrarea „Munca profesorului diriginte" elaborată de un colectiv de profesori, lucrători ai Departamentului școlilor din M.I.C. și ai Institutului de științe pedagogice.

Urmărind scopul de a veni în sprijinul cadrelor didactice și în special al diriginților în realizarea educației comuniste a tinerelor generații de elevi, lucrarea a fost concepută sub forma unor recomandări metodice. Ea pornește de la generalizarea experienței pozitive acumulate de școala noastră în domeniul muncii educative și de la aplicarea creatoare a experienței școlii sovietice în condițiile specifice de la noi, lăsînd în același timp diriginților latitudinea de a alege acele căi și mijloace de realizare a sarcinilor ce le revin care corespund mai bine situației concrete din fiecare clasă sau școală.

Capitolul I — „Importanța și specificul muncii dirigintelui" — are menirea de a lămuri principial și practic o serie de probleme importante cum sînt rolul dirigintelui în școală, coordonarea influenței educative exercitate de diferiții factori asupra elevului, în asigurarea rolului conducător al educației comuniste date de școală și a unității de cerințe manifestate față de elevi.

Tot în primul capitol este abordată și problema sarcinilor și a conținutului activității dirigintelui, subliniindu-se mai ales sarcinile privitoare la formarea bazelor concepției științifice despre lume și a trăsăturilor morale comuniste și de caracter ale elevilor; la educarea social-politică a elevilor; la legarea învățămîntului de munca productivă; la ridicarea nivelului la învățătură și lărgirea orizontului cultural al elevilor; la grija pentru dezvoltarea fizică a elevilor și la educarea lor estetică.

În lucrare se arată că, realizînd aceste sarcini educative împreună cu ceilalți factori care influențează asupra elevilor, dirigintele va asigura o dezvoltare multilaterală a tineretului școlar, a cetățenilor de mîine ai patriei. Totodată se fac unele sublinieri cu privire la procesul educării înaltelor calități morale în rîndul elevilor, proces care parcurge o evoluție firească de la reprezentări și noțiuni etice la convingeri comuniste și sentimente sociale, iar de aici la deprinderi și obișnuințe de conduită morală.

Lucrarea precizează de la început că, în vederea înfăptuirii cu succes a sarcinilor importante și de răspundere ce-i stau în față, dirigintele trebuie să-și desfășoare întreaga activitate după un sistem stabilit. Coordonatele principale ale acestui sistem sînt, după cum se menționează, organizarea și educarea colectivului de elevi, studierea și cunoașterea multilaterală a elevilor, activitatea dusă cu scopul ridicării nivelului la învățătură și disciplină, realizarea activității în afara lecțiilor și colaborarea dirigintelui cu organizațiile U.T.M. ori de pionieri și cu familia.

În concluzie, primul capitol remarcă varietatea formelor de muncă pe care le poate folosi dirigintele și în același timp unitatea acestora, determinată de scopul general urmărit de școală: educația comunistă a elevilor.

Indicații concrete cu privire la pregătirea, organizarea și desfășurarea orelor de dirigenție se găsesc în capitolul al II-lea al lucrării.

Pornindu-se de la faptul că ora de dirigenție este o formă organizată, stabilă și sistematică de lucru a dirigintelui cu clasa, că

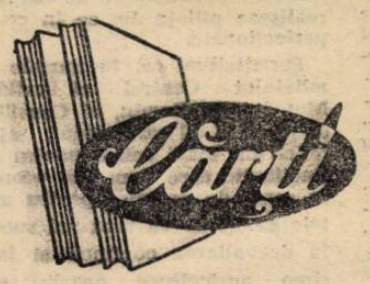

ea poate fi corelată cu toate celelalte forme de activitate a dirigintelui, în lucrare se subliniază importanța ei deosebită și locul central pe care îl ocupă în sistemul muncii dirigintelui.

Pentru ca orele de dirigenție să aducă o contribuție serioasă la munca de educare comunistă a elevilor este indicat să se procedeze cu atenție la stabilirea tematicii lor. În alegerea temelor trebuie să se aibă în vedere necesitatea de a da o justă orientare ideologico-politică conținutului orelor de dirigenție, de a contribui, prin mijlocirea lor, la legarea școlii de viață, să se ia în considerare particularitățile clasei, să se asigure varietatea și accesibilitatea temelor. Rezultatul fiecărei ore de dirigenție depinde în mare măsură de modul în care aceasta este pregătită, de metodele și procedeele ce se folosesc în cadrul ei (povestirea sau prelegerea școlară, lectura, referatele, convorbirea etică, demonstrația, exercițiul, exemplul, întîlnirile și vizitele, aprobarea și dezaprobarea).

Caracterului variat al sarcinilor care revin orei de dirigenție, se subliniază în lucrare, trebuie să-i răspundă tipuri variate de desfășurare a acestei ore. Practica școlii a dovedit că, după scopul și conținutul lor, orele de dirigenție se pot prezenta sub diferite tipuri: ore de educație morală, cu caracter social-politic (aniversări, comemorări etc), de educație sanitară, organizatorice și de analiză a muncii, mixte.

Indiferent însă de tipul și de conținutul orei de dirigenție, este absolut necesar ca rezultatele acestei ore să fie consolidate prin celelalte activități educative inițiate și desfășurate în școală și în afară de școală. În capitolul al III-lea al lucrării se fac recomandări cu privire la rolul și sarcinile diriginților în desfășurarea activității elevilor în afara lecțiilor ca și a activității lor extrașcolare. Astfel, se subliniază că în organizarea acestor activități este deosebit de important să se țină seama de anumite cerințe pedagogice ca orientarea lor politico-ideologică, respectarea particularităților de vîrstă și individuale ale elevilor, stimularea spiritului lor de inițiativă și independență, îmbinarea muncii colective cu cea personală, valorificarea rezultatelor pozitive ale activității elevilor, evitarea supraîncărcării lor cu sarcini ș.a.

Pentru o strictă reglementare a tuturor activităților desfășurate de elevi în decursul unei zile este necesară stabilirea unui regim adecvat vîrstei și particularităților acestora. Referirile la regimul zilnic al elevilor atrag atenția diriginților asupra faptului că diferitele activități ale elevilor trebuie să fie rațional alternate și îmbinate cu odihna, în scopul menținerii capacității lor de muncă și pentru păstrarea sănătății.

Capitolul IV al lucrării, intitulat „Sistemul relațiilor dirigintelui cu alți factori educativi" se referă la importanța deosebită a colaborării dirigintelui cu ceilalți profesori, cu unitățile productive, cu organizațiile U.T.M. și de pionieri și cu părinții elevilor. De asemenea, în acest capitol sînt subliniate diversele forme prin care dirigintele poate realiza colaborarea cu fiecare din factorii amintiți.

Lucrarea se publică sub forma unui proiect experimental, care urmează să fie verificat în activitatea practică din școlile patriei. Cadrele didactice cărora li s-a încredințat importanta sarcină de a fi diriginți sînt chemate să contribuie la îmbunătățirea ei prin sugestii, completări și observații critice, astfel încît în forma sa definitivă lucrarea să constituie un îndrumar și un sprijin de cît mai mare folos pentru școală.

GHEORGHIȚA FLEANCU

Sfîrșit de trimestru

Acum, cînd apreciem roadele

Elevii noștri se duc în vacanță — vesel popas în drumul unui an de muncă încordată. Clasele rămîn goale, școala mai tăcută. Dar chipurile celor mici ne vor însoți chiar și atunci cînd nu-i vom avea în preajmă, într-o activitate de vacanță. În ședința consiliului pedagogic în care vom aprecia rezultatele trimestrului, de pildă, ne vom gîndi desigur la toți elevii școlii, pentru că scopul muncii noastre este de a-i instrui, de a-i educa pe ei. Cu cît mai mulți de zece în catalog, cu cît mai multe note bune la purtare, cu atît mai multe note bune pentru propria noastră muncă. Înseamnă că am știut să găsim metodele cele mai potrivite pentru a face pe un elev să învețe la istorie, pe altul să vină la școală cu regularitate, să nu mai întîrzie, să fie atent, să... E drept că răstimpul unui trimestru nu e întotdeauna deajuns pentru a constata rezultatele, efectul unei metode. Uneori de abia după un anumit timp observăm că trebuie încercată o altă metodă, că cea pe care am folosit-o (și care a putut să dea rezultate bune într-un alt caz) nu s-a dovedit acum, în condiții schimbate, la fel de eficace. Instruirea și educarea copiilor nu ne pune în față numai probleme simple, care să se poată rezolva ca un exercițiu matematic.

Iată, bunăoară, doi elevi: amîndoi extrem de neastîmpărați la ore, nu iau notițe decît după ce li se atrage atenția, își deranjează colegii cu fel de fel de reflexii pe marginea răspunsurilor date în clasă etc. La orele de dirigenție și ori de cîte ori întîlnesc pe dirigintă sau pe alți profesori pe coridoare, în curtea școlii, cer cu insistență să fie mutați în alte bănci. Susțin că nu le plac elevii cu care stau în bancă fiindcă în timp ce scriu, aceștia obișnuiesc fie să pronunțe tare cuvintele, fie să citească cu voce înceată după profesori ș.a. De aceea, ei, cei nedespărțiți, nu pot fi atenți la ore, de aceea nu pot lucra, de aceea nu vin cu drag la școală!

Diriginta nu cedează multă vreme. Stă de vorbă cu elevii nemulțumiți, le arată că există o disciplină care nu ne permite să acționăm în funcție de capricii, de impresiile noastre de moment, că va sta de vorbă cu elevii în cauză și le va cere să se autocontroleze mai bine. Degeaba toate. Cei doi elevi rămîn în continuare neastîmpărați nemulțumiți de colegii lor de bancă și insistă mereu să fie mutați, „Unde o fi".

Văzînd că din aceasta începe să se creeze „o problemă", profesoara hotărăște să schimbe metoda. Trebuind să facă unele modificări în așezarea elevilor în bănci (constatase că unii au vederea slabă, deci trebuiau trecuți mai în față; voia să aducă pe alți cițiva, care luau mereu note proaste, din ultimele bănci în primele și trebuia să treacă în locul acestora alți elevi), diriginta profită de aceasta și îi mută și pe cei doi nemulțumiți, fără să le dea impresia că a abdicat de la principiile pe care le susținuse cu cîtva timp în urmă. Un oarecare timp copiii s-au liniștit, spre marea bucurie a dirigintei. Dar bucuria i-a fost scurtă, căci unul din ei a început și în noua lui bancă să se comporte ca înainte. Cu alte cuvinte, procedeul folosit nu a dat aceleași roade în ambele cazuri. Și aceasta fiindcă diriginta de fapt nu reușise să găsească adevăratele cauze ale indisciplinei unuia din școlari. Va trebui să mai caute, să mai reflecteze, să încerce cu el și alte metode. Dar aceasta cere timp și iată că se încheie trimestrul, iar elevul în cauză va trebui probabil să aibă nota scăzută la purtare.

Faptul că unii elevi își încheie trimestrul cu rezultate slabe este, desigur, o notă proastă pentru noi. El trebuie să ne fie un semnal de alarmă, să ne determine să lucrăm mai bine în trimestrul următor.

Și, mai ales, aceste rezultate nu trebuie ascunse în fața colectivului de pedagogi, nu trebuie ascunse de noi înșine. Ridicăm această problemă deoarece mai există cadre didactice care, pentru a nu avea mulți corigenți, „închid ochii", se fac că nu văd nivelul scăzut al unor elevi la obiectul lor; găsesc un moment cînd aceștia știu ceva — de obicei pe la sfîrșitul trimestrului — și le dau o notă mai bună „ca să le iasă media"; și astfel elevul, fără să aibă cunoștințele necesare, trece clasa, iar profesorul „este în regulă". Are puțini corigenți sau poate nu are de loc, iar colectivul pedagogic nu se poate declara decît mulțumit.

E bine așa? Firește că nu. Notele trebuie date pe merit, așa ca mediile să reflecte nivelul real de cunoștințe. Altfel, cînd mai tîrziu elevul nostru de astăzi va avea de dat examene în fața vieții, și nu le va putea trece, noi vom purta răspunderea. „Bunăvoința" noastră de astăzi se va dovedi astfel drept o mare, o fundamentală greșeală.

Acum, cînd ne analizăm munca din prima etapă a anului școlar, să ne gîndim bine la toate acestea: la metodele pe care le-am folosit în muncă, la atitudinea noastră față de elevi, la felul cum am apreciat pregătirea lor.

Numai astfel vom putea stabili coordonatele muncii noastre pentru trimestrul pe care, încă din această vacanță, începem să-l pregătim — trimestrul II. Numai astfel elevii noștri nu vor avea surprize în fața examenelor la care îi va supune viața de atîtea ori.

I. PETRESCU

Consfătuirea unității de pionieri dezbate două importante probleme: rezultatele primului trimestru și pregătirile pentru desfășurarea vacanței de iarnă

REZULTATE

„Cu ce s-au soldat eforturile depuse de noi de-a lungul a mai mult de trei luni de cursuri? Care sînt rezultatele pe care le putem vedea la sfîrșitul acestei perioade?".

Astfel de întrebări își pun acum, ca de obicei, în preajma încheierii unui trimestru, cadrele didactice din școlile noastre. Și, acolo unde munca s-a desfășurat în condiții bune, acolo unde învățătorii și profesorii s-au ocupat cu seriozitate, cu spirit de răspundere de problemele educării și instruirii elevilor lor, răspunsul la aceste întrebări le dă satisfacția de a constata că strădaniile lor n-au fost lipsite de roade.

Să trecem prin cîteva școli din țară și să vedem ce vom afla.

La Școala medie nr. 1 din Constanța

Să răsfoim mai întîi cataloagele, să vedem cum stăm cu frecvența. Numai pentru clasele I—IV sînt 14 cataloage. Dar nu vom avea prea multă vreme de căutat, pentru că rubricile rezervate absențelor sînt aproape goale. În cele 14 clase nu vom găsi nici o absență nemotivată. Frecvența la orele de curs, în timpul acestui trimestru, a fost de sută la sută.

Dar poate că există vreun elev care nu a fost școlarizat? Un alt registru de evidență ne va răspunde prompt. Nu! Toți elevii de vîrstă școlară din raza școlii au fost cuprinși la cursuri.

Să ne întoarcem la cataloage, să vedem și notele.

Să nu ne oprim numai la notele de 9 și 10, pentru că nu e totul ca un număr de elevi să aibă note bune, iar alături de ei să existe alții care nu au căpătat nici cel puțin note de trecere. De aceea, să facem o cercetare mai amănunțită. Nu vom fi dezamăgiți, căci iată — în 12 clase din 14 toți elevii sînt promovați.

Rezultatele sînt mulțumitoare, așa că putem să părăsim cataloagele și să ne îndreptăm atenția și către alte aspecte.

Elevii din clasa a IX-a și a X-a fac practică la Șantierul naval și la atelierul „23 August" din portul Constanța. Lucrările de lăcătușărie, de mecanică pe care le desfășoară ei aici au menirea să le cultive deprinderi de muncă practică, să le dezvolte dragostea pentru munca din producție. Rezultatele obținute pe această linie sînt mai greu de văzut din documente. Dar de curînd a avut loc în școală o ședință la care au participat șefii secțiilor în care lucrează elevii și cu acest prilej ei și-au exprimat mulțumirea pentru felul cum se comportă aceștia în întreprindere.

Frecvența regulată, clase cu toți elevii promovați, rîvnă și interes pentru munca în producție — iată cîteva rezultate cu care pe drept cuvînt se poate mîndri acum, la încheierea primului trimestru, Școala medie nr. 1 din Constanța.

În orașul Brașov

Clasa învățătorului Marin Velicu de la Școala de 8 ani nr. 4 din orașul Brașov avea la începutul acestui trimestru un caracter foarte eterogen. Existau aici elevi cu note foarte bune și elevi cu note foarte slabe. A fost necesară o muncă îndelungată, migăloasă, plină de răbdare.

La început rezultatele întîrziau să se arate, dar încet-încet elevii mai puțin pregătiți s-au ridicat la nivelul elevilor cu note bune. Astfel că acum, la sfîrșitul trimestrului, învățătorul Velicu se poate lăuda cu o clasă omogenă.

La Școala de 8 ani nr. 12 în care se experimentează predarea cu profesori specialiști la clasele I—IV, profesorii și învățătorii au considerat interasistențele drept unul dintre cele mai bune mijloace pentru a ridica nivelul lecțiilor ținute de ei. Astfel că în cadrul acestui trimestru la școala respectivă s-au organizat o serie de interasistențe în urma cărora au avut loc convorbiri între cadrele didactice pentru a aprecia eficiența metodelor folosite în predare. Roadele interasistențelor se vădesc acum, la sfîrșitul trimestrului, în rezultatele bune pe care le-au obținut elevii la învățătură.

Și la alte școli din Brașov se înregistrează în aceste zile de sfîrșit de trimestru rezultate pozitive. Ele sînt un îndemn la o muncă tot mai rodnică, mai susținută în viitoarele etape ale anului școlar.

La Școala medie nr. 20 din București

La cîteva săptămîni după ce începuse anul școlar, în clasele a VIII-a „A" și a VIII-a „C" de la Școala medie nr. 20 din București erau mulți elevi ale căror note îi puneau în situația de corigenți și repetenți. Cunoscînd această situație, conducerea școlii a convocat o ședință a consiliului pedagogic în care s-au analizat temeinic cauzele care făceau ca în clasele respective să fie mulți elevi rămași în urmă la învățătură.

Analiza efectuată i-a ajutat pe profesori să ia măsuri pentru a ridica nivelul de pregătire al claselor respective: au organizat consultații, au întărit legătura cu părinții elevilor etc.

În urma unor eforturi susținute, notele elevilor din clasele a VIII-a „A" și „C" s-au îmbunătățit într-un mod simțitor. În momentul de față în aceste clase nu mai există nici un elev cu situația de repetent.

Strădaniile cadrelor didactice se oglindesc de altfel și în rezultatele obținute de alte clase, cum ar fi, de exemplu, clasa a XI-a „E" în care acum, la sfîrșitul trimestrului, nu există nici un elev corigent.

Am trecut doar prin cîteva școli din țară. Dar pretutindeni trimestrul se încheie cu multe rezultate pozitive — rod al eforturilor celor ce muncesc în școli.

În zilele vacanței de iarnă

Pregătirile minuțioase făcute în toate școlile din țară vor asigura elevilor o vacanță bogată, de neuitat.

Știrile care sosesc în aceste zile la redacție privind pregătirea vacanței vin să dea o imagine a felului cum se vor desfășura activitățile cultural-sportive și recreative din perioada vacanței.

La Bacău: Chiar din prima zi a vacanței de iarnă, peste 200 de elevi vor pleca în taberele turistice din regiunile Brașov și Ploiești. Aici, sub îndrumarea unor instructori sportivi competenți, vor învăța să schieze sau își vor îmbunătăți pregătirea la schi, urmînd ca cei mai buni dintre ei să reprezinte școlile din regiune în cadrul Spartachiadei de iarnă.

Tot în primele zile ale vacanței grupuri numeroase de elevi din Bacău vor vizita cu autocarele Capitala țării, vor face excursii avînd ca obiectiv principalele centre industriale din regiunea natală — Bicaz, Onești, Săvinești, Roman, vor vizita unități socialiste agricole fruntașe.

Elevii care vor rămîne în oraș vor putea să participe, la alegere, la un bogat program cultural-artistic — jurnale vorbite, discuții pe teme științifice și literare etc. — organizat special pentru ei la cluburile de pe lîngă fabrici și uzine, la casele de cultură, la căminele culturale.

În zilele de 31 decembrie, 1 și 2 ianuarie la casele pionierilor din principalele orașe ale regiunii vor fi organizate carnavaluri ale școlarilor.

La Timișoara: În aceste zile taberele de iarnă din Poneasca, Babda și de pe muntele Semenic termină pregătirile pentru primirea oaspeților.

Spre ele se vor îndrepta, cu rucsacurile și schiurile în spate, peste 500 de elevi din întreaga regiune Banat. Alte sute și sute de elevi vor străbate drumurile regiunii către Reșița. Băile Herculane, Văliug, avînd posibilitatea de a cunoaște și a îndrăgi mai mult ținutul natal.

În cele 12 case ale pionierilor din regiune se vor organiza serbări ale pomului de iarnă și seri de carnaval. Pe lîngă cluburile muncitorești și bazele sportive vor fi deschise cluburi ale elevilor, unde se vor organiza concursuri de șah, de tenis de masă etc.

Acțiuni interesante, atractive

În dorința de a le asigura elevilor o vacanță cît mai plăcută, conducerea Școlii medii; „I. L. Caragiale" din Capitală, îndrumată de organizația de partid din școală, a pregătit pentru ei, cu multă grijă, un program atractiv și variat. La alcătuirea acestui program au adus o contribuție importantă organizațiile U.T.M. și de pionieri, comitetul sindical și asociația sportivă din școală.

Pe primul plan al activităților de vacanță stau excursiile, sportul, jocurile în aer liber. Astfel, 150 dintre cei mai buni elevi ai școlii vor pleca pentru o săptămînă la Tușnad. Ei vor vizita cu acest prilej obiective industriale, monumente ale naturii, vor participa la întreceri de schi și patinaj și la un concurs „Cine știe cîștigă" cu tema „Munții noștri".

Deoarece zăpada mult așteptată de cei mici a căzut din belșug, se vor organiza pentru ei cîteva plimbări cu săniuțele la păduricea de la Bordei și întreceri de patinaj pe lacurile Herăstrău și Floreasca. Pentru echipele de gimnastică, volei și baschet și pentru amatorii de tenis de masă vacanța va fi un bun prilej de intensificare a antrenamentului în vederea campionatelor școlare și a Spartachiadei de iarnă.

Programul activităților de vacanță prevede și alte acțiuni interesante pentru copii: vizite la întreprinderi, o excursie-circuit în Capitală, vizite la Muzeul de istorie al orașului București, la Muzeul de istorie naturală „Gr. Antipa", vizionări de filme și spectacole, audiții muzicale, seri de basm, șezători, zile de lectură și jocuri distractive etc. Cu multă nerăbdare se pregătesc elevii din clasele mari pentru reuniunile tovărășești cu tinerii muncitori de la Atelierele Centrale I.T.B. și de la întreprinderea „Tehnica textilă", unde își efectuează practica în producție.

Așteptîndu-i pe elevi cu zile pline de farmec și bucurie, vacanța va fi pentru ei un minunat mijloc de odihnă și reconfortare, de îmbogățire a impresiilor, de întărire a sănătății.

Început de vacanță

Cum îi învăţăm pe elevi să citească

Formarea deprinderilor de citire constituie un proces complex, în cadrul căruia elevii sînt puşi în situaţia ca, pe baza recunoaşterii literelor, să realizeze unirea sunetelor respective în silabe ,a silabelor în cuvinte şi mai ales să sesizeze sensul celor citite, să le înţeleagă. Învăţătorii cu experienţă înaintată în această direcţie urmăresc ca încă din clasa I, în perioada abecedarului, să le formeze elevilor deprinderi care să întrunească toate cerinţele unei bune citiri.

O primă cerinţă se referă la corectitudinea citirii. Pentru realizarea acestei cerinţe, de un real folos în perioada abecedară este activitatea de compunere a cuvintelor cu ajutorul alfabetului decupat, care îi ajută pe elevi să cunoască temeinic structura fonetică a cuvintelor.

Mulţi elevi din clasa I întîmpină însă greutăţi în alcătuirea cuvintelor din literele alfabetului decupat. Chiar dacă cunosc bine literele luate separat, atunci cînd le aşează în cuvînt greşesc, omiţînd pe unele din ele, înlocuindu-le sau schimbîndu-le locul firesc. Dificultăţile pe care le întîmpină aici copiii se datoresc faptului că sunetul pronunţat izolat diferă ca sonoritate de pronunţarea lui în cuvinte. Pentru a-i ajuta să învingă această piedică e necesar să acordăm importanţă, în toată perioada abecedarului, exerciţiilor de analiză fonetică. Este greşită părerea că locul acestor exerciţii e limitat numai la perioada preabecedară şi la prima parte a perioadei abecedare. Cunoaşterea temeinică a structurii fonetice a cuvintelor în vederea compunerii lor din literele alfabetului decupat şi a citirii corecte se asigură numai prin exerciţii sistematice, făcute zilnic. Dacă ne referim la faptul că, pe măsura parcurgerii abecedarului, se întîlnesc cuvinte cu structură fonetică din ce în ce mai complexă, necesitatea unor exerciţii de analiză fonetică este şi mai evidentă.

Elevii din clasa I întîmpină mari dificultăţi în compunerea şi citirea unor cuvinte în cuprinsul cărora se întîlnesc diftongi sau triftongi. Bunăoară, în lecţia „În oraş" (pag. 59) se întîlnesc de mai multe ori cuvintele „Mioara", „creioane", care nu sînt incluse în coloanele de cuvinte de la aceeaşi pagină. Citirea acestor cuvinte fără o prealabilă analiză fonetică, în cadrul căreia să se stabilească precis numărul sunetelor şi locul fiecăruia în cuvintele respective, creează mai greutăţi în realizarea unei citiri corecte.

Atunci cînd elevii sînt puşi în situaţia să compună singuri cuvinte cu ajutorul alfabetului decupat, sau să scrie aceste cuvinte, nu este suficientă numai simpla pronunţare şi analiza sumară înainte de a compune sau scrie cuvîntul. Ne dovedeşte aceasta şi faptul că elevii din clasa I pronunţă de obicei tare sau în şoaptă fiecare cuvînt în timp ce-l compun din literele alfabetului decupat sau îl scriu. Într-adevăr, lor nu le este suficient numai să audă cuvîntul, ci simt nevoia să-l şi pronunţe, pentru a-şi fixa fiecare sunet al lui. Cunoscînd această particularitate a copiilor, numeroşi învăţători îi îndrumă pe elevi să pronunţe cuvîntul pe silabe, legat, atunci cînd îl compun din alfabetul decupat sau îl scriu. Compunerea cuvîntului sau a unui text din alfabetul decupat, însoţită de pronunţarea lui de către elevi, pe silabe, contribuie în mare măsură la înlăturarea unor omisiuni, înlocuiri sau inversiuni de litere şi ajută, desigur, la realizarea unei citiri corecte a textului. Rostirea pe silabe a cuvîntului sau textului închegat, cu prilejul compunerii sau scrierii lui îi ajută pe elevi să stabilească precis structura fonetică a cuvintelor şi locul sunetelor în cuvînt şi prin urmare ordinea firească a literelor. Astfel de exerciţii sînt cu atît mai necesare cu cît de multe ori elevii reproduc în prealabil în mod just ordinea sunetelor, însă atunci cînd compun cuvîntul cu alfabetul decupat sau îl scriu, de multe ori greşesc.

Un alt procedeu folosit de învăţători pentru evitarea omiterii sau inversiunii mai ales a unor consoane cu o sonoritate apropiată este compararea acestor consoane prin rostirea lor în silabe sau cuvinte, pentru a se putea stabili deosebirile dintre ele. Asemenea diferenţieri sînt necesare, de exemplu, în cazul unor consoane ca s-ş, s-j, s-z, f-v ş. a.

Întreg procesul citirii şi al scrierii fiind în foarte strînsă legătură, e necesar ca diferitele forme de activitate menite să-i ajute pe copii în însuşirea deprinderilor de scriere să contribuie şi la formarea unor deprinderi corecte de citire şi invers. Însuşirea deprinderilor de citire corectă poate fi favorizată de multe activităţi care au în primul rînd scopul de a forma deprinderile de scris. Aşa sînt copierile după modelul de pe tablă sau din abecedar, transcrierea unor cuvinte sau texte tipărite, scrierea după dictare. Ştiind că atunci cînd transcriu după un model de tipar elevii au tendinţa să-şi fixeze privirile pe fiecare literă a textului respectiv în parte, ceea ce ar frîna formarea cîmpului vizual de citire de o silabă, învăţătorii cu experienţă le cer ca înainte de a începe să scrie un cuvînt să-l citească pe silabe, legat, prelungind silabele şi numai după aceea să-l scrie. Dacă acest procedeu e folosit încă de la primele încercări de transcriere, cînd textele sînt formate din cuvinte scurte, elevii şi le vor însuşi şi le vor aplica şi în cazul unor texte mai grele. Astfel transcrierea unui text de tipar devine în cele din urmă, o scriere pe bază de autodictare. Aceasta favorizează cititul corect şi în acelaşi timp asigură o pregătire treptată a elevilor pentru scrierea după dictare, care este destul de dificilă pentru elevii din clasa I.

Mulţi învăţători folosesc la primele dictări cuvinte izolate, trecînd apoi treptat la texte scurte, logic închegate.

Succesul dictărilor depinde în mare măsură de analiza fonetică prealabilă asupra textului respectiv. După o analiză fonetică minuţioasă, în cadrul căreia se insistă în mod deosebit asupra cuvintelor mai grele, se poate trece la dictarea propoziţiei respective rostind-o rar, legat, chiar pe silabe. După ce doi sau trei elevi repetă şi ei propoziţia, se poate trece la scris, căci întreaga clasă este familiarizată cu structura fonetică a cuvintelor pe care urmează să le scrie.

Analiza fonetică a textului realizată în cadrul dictării asigură şi înţelegerea lui temeinică şi favorizează, în acelaşi timp, procesul citirii.

Scopul principal al formării deprinderilor de citire îl constituie înţelegerea celor citite, asigurarea caracterului conştient al citirii. Cu cît elevii citesc mai corect şi mai curgător înţeleg mai uşor sensul celor citite. În cazul cînd cuvintele ce urmează a fi citite sînt cunoscute de către elevi, sensul lor de multe ori e anticipat încă de la citirea primei silabe. Înţelegînd aceasta, numeroşi învăţători acordă o atenţie deosebită dezvoltării vocabularului elevilor. În acest scop ei organizează convorbiri cu elevii în legătură cu ilustraţiile din abecedar, introducînd treptat în vorbire cuvinte noi, care vor fi întîlnite în text, le spun scurte povestiri în legătură cu conţinutul textului ce urmează a fi citit etc.

Înţelegerea conţinutului celor citite nu poate să se limiteze însă numai la sesizarea sensului unor cuvinte, sau chiar al unor texte, îndată după ce acestea au fost citite. Garanţia deplină a realizării unei citiri conştiente o constituie reproducerea de către elevi, cu cuvintele lor, a ideilor din textul citit, oricît de mic ar fi el. Este recomandabil în această privinţă procedeul folosit de acei învăţători care pentru a se convinge că elevii au înţeles într-adevăr sensul cuvintelor le cer să formeze propoziţii în care să fie folosite acestea.

Citirea corectă şi conştientă asigură în acelaşi timp şi expresivitatea ei. La rîndul ei, citirea expresivă e o garanţie a unei citiri corecte şi mai ales a înţelegerii sensului celor citite. Această importantă calitate a citirii trebuie urmărită încă în perioada abecedarului, de la primele texte citite. Trebuie combătută părerea că, deoarece textele din abecedar sînt în general de mică întindere şi alcătuite în majoritatea lor numai din propoziţii, aceasta n-ar permite realizarea unei citiri expresive. Dar în abecedar se întîlnesc propoziţii exclamative şi interogative, propoziţii eliptice etc. A neglija citirea lor expresivă înseamnă a nu realiza înţelegerea deplină a sensului lor. Iată de ce este necesar să ne preocupăm îndeaproape de asigurarea intonaţiei adecvate înţelesului, explicîndu-le copiilor rolul semnelor de punctuaţie, pe măsură ce ele apar în text. Pentru a-i familiariza cît mai bine cu intonaţia cea mai potrivită este bine să le cerem exemple de propoziţii care cer aceeaşi intonaţie ca propoziţiile din text. O grijă deosebită trebuie să acordăm lămuriri copiilor asupra rostului liniuţelor de dialog. Unii învăţători folosesc cu succes în acest scop procedeul citirii pe roluri.

Folosind încă din perioada abecedarului toate mijloacele care asigură formarea bazelor unor bune deprinderi de citire, vom putea perfecţiona apoi cu uşurinţă aceste deprinderi în perioada postabecedară şi în clasele mai mari.

ION ŞERDEANU
lector la I.P.C.D. Bucureşti

Încă ceva despre abecedar

Din dorinţa de a avea la îndemînă un manual cît mai complet şi mai bine editat, pentru a fi un ajutor preţios în munca de instruire şi educare a celor mici, cadrele didactice continuă să ne trimită observaţii şi propuneri cu privire la abecedar.

Învăţătoarea Valentina Bucur, din comuna Sudiţi, raionul Feteşti *arată pe bună dreptate că din abecedar lipsesc unele semne grafice ce pregătesc şi uşurează scrierea literelor d, t, p, g, j, f. La pagina 57, în propoziţia scrisă cu litere de mînă „Tata este colectivist", litera v se prezintă altfel de cît la lecţia de la pag. 32 despre V şi v (este cu noduleţ peste spaţiu). lucru observat de elevi, care au şi întrebat cum este corect.*

Tov. Bucur menţionează că literele, cuvintele şi propoziţiile scrise în abecedar de mînă fiind tipărite cu albastru pe liniatură de aceeaşi culoare, sînt destul de greu de citit, de observat, deoarece particularităţile lor nu sînt suficient evidenţiate. „M-am convins şi mai mult de acest lucru — scrie tov. V. Bucur — cînd am observat că un elev de-al meu aduce zilnic şi abecedarul fratelui său din anul trecut, pentru a citi de aici textele care nu se schimbaseră. Pe acest abecedar, unde literele sînt scrise cu negru, ele pot fi citite mai bine".

„Citiţi şi voi cartea aceasta. Mie mi-a plăcut foarte mult" — le spune o pionieră din clasa a treia colegilor săi mai mici dintr-a doua

DE CE?

Zi de cerc pedagogic pentru învăţătorii claselor I—IV. La Şcoala de 8 ani din Telega-Centru, raionul Cîmpina, s-au adunat aproape 30 de cadre didactice pentru a asculta referatul „Gramatica — mijloc important pentru dezvoltarea gîndirii şi vorbirii elevilor" şi a urmări o lecţie deschisă de gramatică la clasa a III-a.

În clasă e linişte. Cei care asistă îşi pregătesc carnetele de notiţe. Lecţia începe. Propunătoarea, tov. Maria Georgescu, secretara şcolii din Telega, are desigur o strîngere de inimă şi pe bună dreptate: e absolventă de şcoală medie şi nu a predat decît cu 10 ani în urmă cîteva lecţii, iar în acest an — pînă la 10 noiembrie — alte cîteva. Cum va reuşi s-o scoată la capăt?

Încurcată, sau poate nepricepută, intră direct în lecţia nouă fără să se mai oprească la atît de necesara verificare a cunoştinţelor.

Lecţia se desfăşoară şchiopătînd — după cum era şi de aşteptat. Se dau definiţii fără să se insiste asupra exemplelor, fără să se explice cuvintele din text. Copiii găsesc cu mare greutate substantivele, recunosc anevoie pe cele proprii. Şi nu e de mirare, cînd propunătoarea i-a informat că „substantivele se deosebesc de celelalte cuvinte prin numărarea unu-doi, unu-doi", iar „substantivele proprii sînt cele care se scriu cu literă mare". Bine că şcolarii aproape că nu au întrebuinţat caietele de clasă. Mai scriau acolo toate năzbîtiile ce li s-au spus...

Şi mai bine că „ora" nu a durat decît... 22 de minute! Nepricepera „învăţătoarei" i-a scutit pe elevi, într-un fel, de alte şi alte cunoştinţe eronate.

Dar pe asistenţi? Pe asistenţi lecţia i-a învăţat totuşi ceva: cum nu trebuie ţinută o lecţie de gramatică.

Numai că nu asta este menirea unei lecţii deschise ţinută în cadrul cercului pedagogic. Aici trebuie să înveţi cum să ţii o lecţie bine, nu cum să n-o ţii.

De ce ora la care au asistat învăţătorii din Centrul Telega a fost atît de slabă din punct de vedere pedagogic? Oare din vina tovarăşei M. Georgescu? N-am crede, mai ales că dînsa nu este învăţătoare şi că, aşa cum a arătat la discuţii, a fost forţată de împrejurări a ţine lecţia cu pricina. Din ce cauză? Cauze se găsesc uşor. Dar cei ce au venit de la cine ştie ce distanţă să vadă o lecţie bună, să o confrunte cu propriile lor lecţii, pentru a trage învăţăminte, nu au nevoie de scuze, de motivări, oricît de verosimile şi de bine ticluite ar fi.

Vinovaţii pentru inconsistenţa şedinţei la care ne-am referit se pot lesne găsi dacă ne gîndim şi la alte situaţii întîlnite în activitatea cercurilor pedagogice din centrul Telega. Iată, învăţătorii care predau la clasa I-a au putut asculta la recenta şedinţă a cercului lor pedagogic un referat („Folosirea materialului didactic în formarea deprinderii de citit-scris") întocmit de o învăţătoare care lucrează în prezent cu clasa a IV-a şi care nu a mai predat de 6 ani la clasa I-a. La cercul învăţătorilor de la clasa a III-a referatul a fost susţinut de o învăţătoare care predă la clasa a II-a. De aceea nici nu e de mirare că deşi lucrat cu conştiinciozitate referatul nu s-a bazat pe exemple din munca practică de la clasa a III-a. În ceea ce priveşte lecţiile-model, cine are curiozitatea să le urmărească va putea constata că acestea sînt de obicei slabe ţinute nu o dată de cadre didactice cu pregătire pedagogică nesatisfăcătoare.

Ca urmare, dezbaterile ce au loc pe marginea referatelor şi a lecţiilor practice sînt sărace, formale, vădind lipsa de interes faţă de problemele respective. De multe ori învăţătorii nu-şi iau notiţe în cursul dezbaterilor (fiindcă probabil nici nu au ce nota), se ocupă cu altceva în timpul şedinţelor. Nimeni nu se înghesuie la discuţii. De pildă, la şedinţa cercului învăţătorilor care predau la clasele a III-a, din aproape 30 de cadre didactice doar 4 au luat cuvîntul. Foarte rareori cei care vorbesc se referă şi la propria lor muncă, împărtăşindu-şi experienţa celorlalţi colegi.

Socotim că vina cea mai mare pentru existenţa acestei stări de lucruri nu o poartă totuşi învăţătorii, ci responsabilii cercurilor în care sînt chemaţi să activeze (Ana Şeuleanu, A. Spulber, Drăgan Mocanu, Aurelia Radu, Rada Mizof). Printr-o superficială pregătire a şedinţelor de cerc ei fac ca acestea să însemne de fapt o pierdere de vreme. La urma urmei, fac ca pedagogii să-şi piardă încrederea în utilitatea unor asemenea activităţi.

Ce are de spus Secţia de învăţămînt şi cultură a raionului Cîmpina faţă de o asemenea stare de lucruri? Pe tovarăşul Boboc, şeful secţiei, şi pe inspectorul care răspunde de acest centru nu-i interesează şi conţinutul muncii în cercurile pedagogice? Şi dacă nu, de ce?

B. P.

Lecțiile de gramatică la clasa a VIII-a

Predarea unor lecții de gramatică a limbii romîne în școala serală este riguros impusă de necesitatea de a-i înarma pe elevi cu cunoștințe științifice despre raportul dintre limbă și gîndire și dintre conținutul și forma cuvîntului, despre căile de îmbogățire a vocabularului etc., ca și de necesitatea consolidării deprinderilor lor ortografice și de punctuație. Lecțiile de gramatică îi ajută pe muncitorii-elevi să înțeleagă mai bine faptul că limba este în continuă dezvoltare, că dezvoltarea ei este strîns legată de progresul social.

În predarea lecțiilor de gramatică la clasele a VIII-a am ținut seama de faptul că, datorită întreruperii mai mult sau mai puțin îndelungate a învățăturii, muncitorii-elevi au nevoie de un sprijin mai larg în special în ceea ce privește îmbunătățirea exprimării lor orale și scrise. Pe baza cunoașterii situației concrete a fiecărei clase am acordat o atenție deosebită înlăturării greșelilor tipice de ortografie și punctuație și greșelilor de acord, îmbogățirii vocabularului și lămuririi elevilor asupra tehnicii compoziției.

Pornind de aici am stabilit pentru orele de gramatică la clasele a VIII-a o serie de teme cu privire la scrierea articulată a unor categorii de substantive, la schimbarea valorii morfologice a unor cuvinte, la punctuația propoziției. Alte teme au avut în vedere legătura unor noțiuni de teorie a literaturii cu unele cunoștințe de gramatică (de exemplu, despre silabe accentuate și neaccentuate, despre locuțiuni și expresii verbale etc.).

Astfel de lecții de gramatică au un caracter aplicativ și sînt îndeosebi lecții de reîmprospătare și consolidare a unor cunoștințe anterioare. Din punct de vedere metodic ele nu prezintă aspecte deosebite. Nou este însă faptul că temele, ca și ordinea predării lor, sînt stabilite de către profesor, în funcție de nivelul claselor.

Experiența mi-a arătat, de exemplu, că e bine ca toate cele 15 ore de gramatică prevăzute de programa școlară pentru clasa a VIII-a să fie planificate în cursul semestrului I. O astfel de planificare dă posibilitatea asigurării continuității și a unei legături mai evidente între orele de gramatică. Pe de altă parte, în acest fel asigurăm încă din prima jumătate a anului școlar înlăturarea unor neajunsuri în exprimarea orală și scrisă a elevilor. Înarmîndu-i pe elevi în primul semestru cu un sistem de cunoștințe de gramatică, profesorul de limba romînă capătă posibilitatea ca în cursul celui de al II-lea semestru, cu prilejul analizei textelor literare, să consolideze cunoștințele predate. În sfîrșit, o astfel de planificare a orelor de gramatică la clasa a VIII-a asigură și predarea ritmică a noțiunilor de teorie a literaturii, pentru care planul de învățămînt prevede trei ore pe semestrul I și două ore pe semestrul II.

La clasele a IX-a și a X-a mi se pare indicat ca toate cele 9 ore de gramatică prevăzute de programă să fie planificate în primele săptămîni de școală.

Din punct de vedere metodic este necesar ca lecțiile de gramatică să se bazeze îndeosebi pe exerciții, pe texte cît mai variate și mai ilustrative, alese cu grijă din operele scriitorilor noștri. În munca pe care am desfășurat-o pînă acum m-am străduit permanent să aleg tocmai asemenea texte. Bunăoară, la lecția despre tehnica compoziției am folosit primele patru aliniate din nuvela „Uzina vie" de Al. Sahia. După introducerea corespunzătoare în lecție, după dictarea textului și controlul caietelor le-am cerut elevilor să privească textul respectiv din manual, forma în care se prezintă el.

Astfel de exerciții repetate au dus la rezultatele dorite. Verificînd de exemplu recent, din acest punct de vedere, lucrările de control efectuate de elevii clasei a VIII-a „B", am constatat că aproape 90% din ei au respectat cu conștiinciozitate cerințele de formă ale compoziției.

În esență, metodele și procedeele predării gramaticii în școala serală nu se deosebesc de cele folosite în mod obișnuit, dar ele sînt indisolubil legate de situația concretă a claselor respective, raportată la condițiile specifice învățămîntului seral și la sarcinile școlii serale. Aceste metode și procedee sînt în mod deosebit legate de orientarea și stilul de muncă al profesorului, care rămîne în ultima instanță factorul hotărîtor în dezvoltarea interesului și dragostei muncitorilor-elevi pentru studiul limbii romîne.

N. TRUFAȘU
profesor la Școala serală „Progresul", Brăila

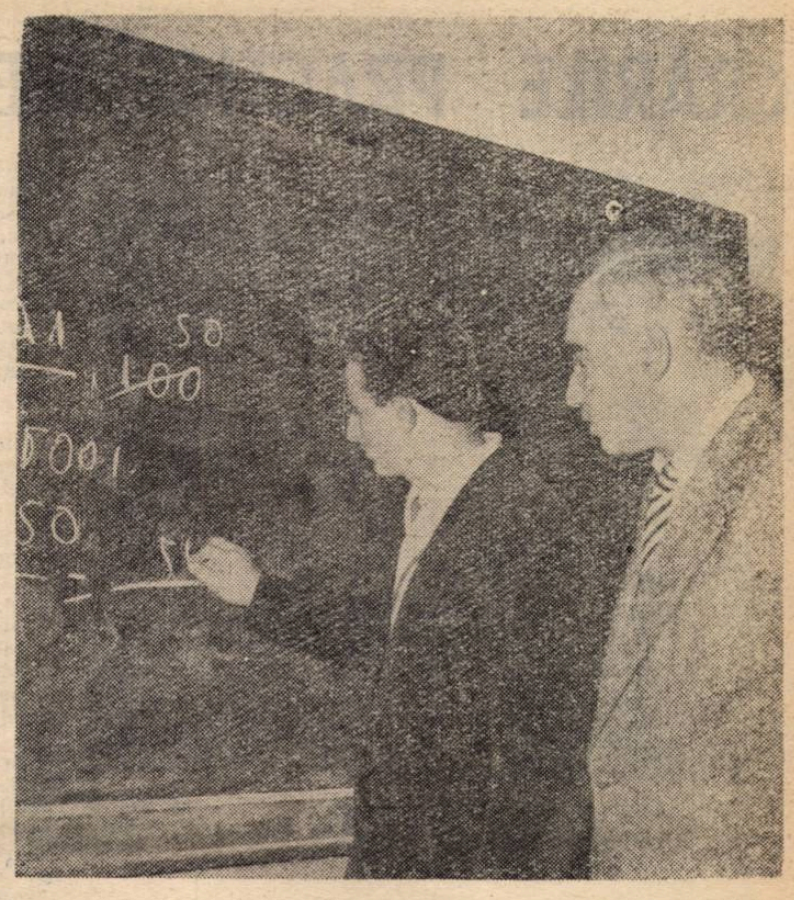

Verificarea cunoștințelor în timpul unei ore de matematică la Școala medie serală din Buzău

O oră deschisă de dirigenție

Nu de mult, la secția serală a Școlii medii „Al. Sahia" din Tîrnăveni a avut loc o oră de dirigenție deschisă cu tema „Situația la învățătură, frecvența și disciplina elevilor din clasa a XI-a „B". După cum era de așteptat, ora a stîrnit un viu interes în rîndul diriginților din școală și a prilejuit discuții rodnice.

Ea a început printr-un cuvînt al dirigintelui clasei, care a scos în evidență grija partidului pentru formarea noii intelectualități și pentru dezvoltarea învățămîntului seral ca mijloc de pregătire a acesteia, a făcut o scurtă caracterizare a clasei, a arătat cum își îndeplinesc muncitorii-elevi sarcinile școlare, analizînd situația fiecăruia în parte și scoțînd în evidență laturile pozitive și lipsurile existente în activitatea clasei. În încheiere dirigintele și-a exprimat încrederea în capacitatea clasei de a înlătura neajunsurile din activitatea ei, de a obține noi și noi succese.

Au luat apoi cuvîntul elevii, care au discutat aspecte din munca lor în școală.

După terminarea orei, conținutul și desfășurarea ei au fost amănunțit analizate de către cadrele didactice care au asistat. Acestea și-au exprimat părerea că, în general, cuvîntul dirigintelui a înfățișat situația exactă a clasei. A fost criticat însă faptul că s-au dat prea multe date statistice, prea multe amănunte care au consumat inutil timpul; de asemenea, la începutul orei s-a pierdut timp cu apelul elevilor, care nu-și avea rostul.

Diriginții participanți la ora deschisă au criticat și unele aspecte privitoare la conținutul celor spuse de colegul lor. Astfel, ei au menționat că analiza a fost făcută mai mult pe baza notelor din catalog, fără să se fi arătat efectele practice, rezultatele obținute în producție de către elevii care obțin succese la învățătură. Nu li s-au arătat elevilor perspectivele ce le sînt deschise prin însușirea temeinică a cunoștințelor, prin aplicarea acestora la locul de muncă. S-a arătat de asemenea că dirigintele n-a spus nimic despre felul cum folosesc elevii timpul pentru învățat, de faptul că unii din ei irosesc acest timp. A fost criticat și faptul că dirigintele nu a condus discuțiile, ceea ce a făcut ca ele să decurgă la întîmplare. Atitudinea de spectator, de figurant a dirigintelui în partea a doua a orei a avut ca rezultat tratarea superficială a unor probleme, ignorarea cu totul a altora. Cadrele didactice care au asistat la ora deschisă au arătat de asemenea că, dacă discuțiile ar fi fost limitate în timp, s-ar fi creat posibilitatea ca un număr mai mare de elevi să participe la ele.

Subliniind concluziile care reies din analiza felului cum a decurs ora, cei care au asistat la ea au arătat că dirigintele va trebui să-și adîncească munca pentru cunoașterea fiecărui elev, a condițiilor lui de muncă, de trai și de învățătură, să participe mai larg la viața de zi cu zi a clasei, să colaboreze mai strîns cu organizațiile obștești din întreprinderile unde lucrează elevii. Toate acestea îi vor permite să contribuie mai mult la ridicarea nivelului lui la învățătură al muncitorilor-elevi, la îmbunătățirea frecvenței lor și la întărirea disciplinei.

ȘTEFAN COVRIG
Tîrnăveni

Legătura cu producția

Un obiectiv central în munca școlii

În școala noastră, asigurarea legăturii între instruirea teoretică a elevilor și munca pe care o desfășoară ei în producție a constituit un obiectiv permanent, trecut la loc de frunte în planul anual de muncă. S-au luat, în primul rînd, o serie de măsuri care să sprijine realizarea acestui obiectiv: vizitarea de către profesori a secțiilor unde lucrează elevii și cunoașterea lor amănunțită, întocmirea unei culegeri de probleme și exemple din întreprinderi care să fie folosite în lecții de toți profesorii de specialitate, organizarea unei discuții pe tema „Legătura dintre fizică și chimie, ținînd seama de experiența din producție a elevilor", în comisia metodică pentru partea științifică etc. Toate acestea i-au ajutat pe profesori să pornească, în lecțiile lor, de la fapte cunoscute de elevi din munca de zi cu zi, ceea ce ușurează mult înțelegerea celor predate.

Discutarea cu elevii, la locul lor de muncă, a unor probleme cuprinse în lecțiile ce urmau să fie predate mai tîrziu și care erau legate de procesul de producție din întreprindere s-a dovedit de asemenea un procedeu eficient. Profesorii le-au indicat să se pregătească pentru ca, atunci cînd se va preda lecția respectivă, ei să aducă exemple de la locul lor de muncă. În felul acesta s-a procedat la F.A.T. — Fabrica de ace de tricotat — unde cîțiva elevi din clasa a X-a au primit indicația de a aduce exemple pentru lecția de chimie „Aliaje", arătînd componența și calitățile oțelului cu care lucrează, la „Electronica", unde un elev din secția difuzoare a pregătit pentru lecția de fizică „Interferența sunetului" exemple privind avantajele noilor difuzoare eliptice care se folosesc astăzi din ce în ce mai mult în construcția aparatelor de radio. Muncitorii-elevi de la uzinele „7 Noiembrie" au fost stimulați să aducă exemple pentru lecțiile de chimie în legătură cu colorarea și albirea materialelor și pentru lecțiile de științe naturale referitoare la plantele industriale, iar elevii de la întreprinderile „Mătăsea Populară" și „Ilie Pintilie" au adunat exemple pentru lecțiile „Fluturele de mătase" (științe naturale) și „Prelucrarea celulozei" (chimie).

Cu bune rezultate se folosesc la lecții problemele alcătuite de profesori pe baza datelor din întreprinderi. Bunăoară, la lecția de matematică privind aplicațiile teoremei lui Thales profesoara a lucrat cu elevii o problemă în care se cerea să se afle cîte kilograme de cupru, zinc, plumb, conține o piesă de 58 kg, cunoscînd procentele în care intră în aliaj, respectiv 64 la sută, 17 la sută și 19 la sută. Problema a fost rezolvată prin metoda grafică, folosindu-se teorema lui Thales. La tema „Asemănarea triunghiurilor", după predarea teoremei fundamentale a asemănării, s-a arătat importanța ei practică pentru diferite măsurători și s-a vorbit despre compasul reductor și importanța lui. La clasa a X-a, la o lecție despre teorema celor trei perpendiculare, profesoara a folosit o problemă în care era prezentat un stîlp susținut de trei cabluri ancorate în sol.

S-au elaborat probleme cu date din producție și pentru lecțiile privitoare la relațiile metrice în triunghiul dreptunghic (din care una realizată la sugestia unui elev din clasa a IX-a, muncitor la F.A.T.), la sferă, prismă, cilindru, precum și la funcțiile trigonometrice — luate din activitatea întreprinderii I.O.R. Pentru trigonometrie s-au întocmit și probleme referitoare la stabilirea înălțimii unui filet cilindric, la stabilirea diametrului mediu al unui filet cilindric etc.

La unele lecții de fizică se folosesc chiar piese lucrate de elevi în producție. De exemplu, la o lecție despre rezistența conductorilor, la care s-a arătat importanța acestora pentru aparatele de radio, s-au folosit în demonstrație rezistențe lucrate de elevi. Apoi aceștia au vorbit despre folosirea reostatelor cu manetă la tramvaie, la strung etc. În clasa a X-a, cu prilejul predării legii lui Joule-Lenz, elevii au arătat cum se aplică această lege la cuptoarele electrice și au comunicat date privind tensiunea și intensitatea curentului, date ce au fost folosite la o problemă pentru determinarea puterii, a energiei, ca și a cantității de căldură degajată de cuptor în timp de o oră.

La una din clasele a XI-a, la o lecție despre circuitul oscilant deschis și închis și despre cîmpul magnetic, elevii care lucrează în domeniul radiofoniei au dat exemple privind antena și condensatoarele și au efectuat desene la tablă.

Străduințele profesorilor pe această linie duc nu numai la înțelegerea mai adîncă de către elevi a cunoștințelor teoretice, ci și la ridicarea nivelului muncii lor din producție. De exemplu, un elev care montează ampermetre, voltmetre, watmetre a arătat că înainte de a cunoaște legile lui Ohm și ale lui Kirkhoff, el efectua operația aceasta mecanic. Acum, cunoscînd baza științifică a funcționării acestor aparate el își desfășoară munca mult mai bine.

Profesorii din școala noastră știu că mai au multe de făcut în ce privește cunoașterea problemelor de producție și a noilor realizări ale științei și tehnicii. De aceea ei vor continua să viziteze regulat întreprinderile, pentru a se pune la curent cu tot ceea ce le este necesar în munca cu elevii. Ei vor continua de asemenea să culeagă date pentru probleme, exemple etc.

Fără îndoială că folosirea continuă la lecții a experienței dobîndite de elevi în producție va contribui la ridicarea calității predării, la obținerea unor rezultate tot mai bune în pregătirea muncitorilor-elevi.

Prof. S. BOGDAN
directoarea Școlii medii serale de pe lîngă uzinele „7 Noiembrie" — București

LUCRĂRILE PRACTICE DE DESEN

Înainte de începerea unei noi lucrări practice de desen, profesorul face un scurt instructaj prealabil grupei de elevi care urmează să o execute

Se întîmplă uneori ca profesorul de desen să fie nemulţumit de rezultatul unei lecţii, deşi atît expunerea noilor cunoştinţe cît şi demonstraţia au respectat toate cerinţele ştiinţifice şi metodice.

Iată, de pildă, una dintre lecţiile de bază în desenul tehnic — „Schiţa unei piese". Pornind de la definirea schiţei şi indicarea utilităţii acesteia — întocmirea desenului la scară, exprimarea unei idei tehnice etc. — profesorul a expus în continuare cerinţele alcătuirii unei schiţe corecte: respectarea tuturor normelor generale privind prezentarea unei lucrări cu caracter tehnic şi cuprinderea tuturor datelor necesare întocmirii desenului de execuţie. Apoi, în cadrul demonstraţiei privind executarea schiţelor, a folosit o planşă cu denumirile operaţiunilor succesive utilizate în executarea schiţei. Cu ajutorul ei a analizat operaţiile în ordinea în care ele sînt utilizate în executarea schiţei — identificarea piesei, numele, rolul piesei în ansamblul din care face parte, poziţia de funcţionare, funcţionarea, modul de îmbinare în ansamblu etc. S-a ocupat şi de studiul tehnologic al piesei: determinarea materialului din care e confecţionată ea, modul de fabricaţie, poziţia de prelucrare, fazele de prelucrare etc. şi i-a analizat forma, descompunînd-o în forme geometrice simple, pentru cotarea fiecăreia şi pentru stabilirea poziţiei de reprezentare a piesei. Le-a arătat după aceea elevilor poziţia de reprezentare a piesei, adică felul cum trebuie aşezată în proiecţie, a subliniat criteriile ce trebuie respectate la stabilirea poziţiei de reprezentare şi la determinarea traseelor de secţionare. A acordat atenţie stabilirii formatului de desen (trasarea dreptunghiurilor minime de încadrare), pentru a asigura utilizarea raţională a hîrtiei, dispoziţia proiecţiilor, ca şi proporţionarea dimensiunilor de gabarit ale piesei, în limita aproximaţiei vizuale. Dreptunghiurile minime de încadrare pentru piesa aleasă au fost trasate pe tablă cu linii subţiri.

La fel a demonstrat apoi, pe rînd, cum se execută trasarea axelor de simetrie, a conturului exterior şi interior, a muchiilor de legături, de suprapunere de intersecţie şi a filetelor exterioare şi interioare, trasarea liniilor ajutătoare şi a liniilor de cotă, măsurarea şi înscrierea cotelor, reprezentarea prin semne convenţionale a calităţii suprafeţelor, haşurarea secţiilor propriu-zise şi completarea indicatorului.

Cum toate explicaţiile şi demonstraţiile s-au desfăşurat corect, profesorul a considerat că lucrările practice pe care urmau să le efectueze elevii nu mai ridică nici o problemă. A formulat tema lucrării practice şi le-a cerut s-o efectueze. Cîteva indicaţii sumare prealabile, cîteva priviri fugare aruncate pe planşete în timpul lucrărilor... „Corectura de bază o fac la sfîrşit — îşi spune profesorul. Astfel voi putea remarca greşelile tipice, voi putea trage concluzii cu caracter general".

Surpriza de la sfîrşitul lecţiei, cînd a cercetat planşele, a fost din cele mai neplăcute. Alături de cîteva lucrări bune existau un mare număr de planşe slabe. Şi mai supărător era faptul că majoritatea greşelilor nu se refereau la tema propriu-zisă ci la unele deficienţe de plasare în format, de alegere defectuoasă a poziţiei vederilor etc.

Fără îndoială profesorul greşise. Căci oricît de judicios ar fi efectuate expunerea şi demonstraţia, lecţia de desen tehnic nu-şi poate atinge scopul decît dacă ne preocupăm stăruitor şi de conducerea lucrărilor practice ale elevilor. Din păcate o serie de profesori continuă să considere partea din lecţie consacrată muncii elevilor la planşetă drept o perioadă de relaxare. Nimic mai greşit. Controlul şi îndrumarea activităţii practice a elevilor la planşetă reprezintă o condiţie principală a înarmării lor cu cunoştinţe şi deprinderi trainice de desen tehnic.

Lucrările pe care le execută elevii în clasă constituie în general fie aplicaţii la construcţiile geometrice, fie epure şi aplicaţii la desenul de proiecţie, schiţe după piese model, sau desene la scară în creion sau tuş.

Ca să asigurăm buna lor îndeplinire trebuie să ne preocupăm la început de unele amănunte de organizare: să controlăm dacă elevii şi-au pregătit rechizitele şi instrumentele de desen, precum şi instrumentele de măsurat, în cazul cînd lucrarea de executat este o schiţă după piese model. S-ar părea că acestea sînt lucruri mărunte, dar dacă nu le îndeplinim riscăm să se piardă un timp preţios de lucru, să se întrerupă şi să se turbure munca.

Este bine să efectuăm un instructaj de 10—15 minute, reamintindu-le elevilor unele cunoştinţe şi reguli studiate anterior şi care trebuie aplicate şi ele acum, ca şi eventualele derogări ce pot fi admise la lucrarea ce urmează să se execute. Astfel de explicaţii preliminare permit evitarea multor greşeli de execuţie. De aceea nu trebuie neglijate nici un fel de amănunte care ar putea să-i lămurească pe elevi. Să ţinem seama că lucrările de aplicaţii nu se confundă cu lucrările de control, ci urmăresc fixarea cît mai clară în mintea elevilor a cunoştinţelor predate.

În cazul cînd se efectuează, de exemplu aplicaţii la construcţii geometrice, vom urmări dacă elevii au înţeles cum se tratează fiecare din problemele date la lecţii. De asemenea, vom insista asupra formatului de desen, asupra tipului de indicator, asupra împărţirii suprafeţei libere din interiorul chenarului şi asupra ordinei de aşezare a figurilor. Dacă lucrarea se face în creion, vom propune elevilor să lucreze întîi cu linii subţiri, limitînd liniile ajutătoare, ca număr şi lungime, la strictul necesar şi să îngroaşe liniile de contur abia după terminarea construcţiilor geometrice. Este bine să le cerem să noteze fără linii ajutătoare denumirile care trebuie trecute în tabela de componenţă a pieselor, întrucît după scriere aceste linii nu mai pot fi şterse.

O atenţie deosebită trebuie acordată exactităţii construirii figurilor, factor determinant pentru calitatea lucrării. Pentru a-i orienta pe elevi în această privinţă este util să le arătăm cîteva planşe executate de elevii din anii precedenţi pentru aceleaşi probleme sau pentru probleme asemănătoare.

Este necesar să atragem atenţia elevilor şi asupra greşelilor pe care le fac în mod curent unii din ei atunci cînd efectuează lucrări practice. De exemplu, sînt elevi care nu ştiu să folosească teul, rigla sau echerele pentru tras linii, deşi la curs li s-au dat explicaţiile cuvenite. Alţii trag liniile orizontale de la dreapta la stînga (de-a-ndoaselea), nu respectă regulile de împărţire a foii după numărul vederilor sau greşesc chiar dispoziţia acestora. Unii elevi desenează greşit conturul secţiunii propriu-zise şi nu completează celelalte linii. Destul de des se pot constata de asemenea greşeli de reprezentare a găurilor filetate şi a cotării lor. Toate acestea pot fi evitate atrăgînd atenţia elevilor asupra lor în instructajul introductiv sau în cadrul unei discuţii cu întreaga clasă de îndată ce apar în timpul lucrărilor.

Îndrumarea atentă a lucrărilor aplicative efectuate de elevi asigură formarea unor deprinderi trainice de schiţare şi citire a desenelor tehnice — element de bază în pregătirea muncitorilor de înaltă calificare pentru industria modernă automatizată.

Ing. TH. NIŢULESCU
şi
Ing. DUMITRU FLORESCU

CĂMINUL UCENICILOR ÎNĂLŢAT CU MÎINILE LOR

Proiectul iniţial concepea internatul cu o capacitate de 180 de locuri. Dar, printr-o modificare a proiectului — şi fără a necesita un spor de material — capacitatea s-a dublat.

Demisolul spaţios adăposteşte sala maşinilor şi vestiarele. Parterul şi cele două etaje cuprind dormitoarele.

Să urcăm pe scară largă, cu balustradă din fier forjat, artistic executată. Coridoarele primesc lumină naturală prin casa scării, în întregime din sticlă Nevada. Pe jos sînt aşternute covoare lucioase, din policlorură de vinil. Dormitoarele, de cîte 8—10 paturi, strălucesc de curăţenie. Mesele din plăci aglomerate, scăunaşe comode — totul e confortabil, plăcut ochiului.

Internatul are încălzire centrală, este în întregime radioficat şi dispune de o sală de audiţie muzicală înzestrată cu magnetofon.

Veţi spune: iată încă una dintre noile construcţii şcolare înălţate în ultimul an. Dar mai este un fapt plin de importanţă: întreaga construcţie este opera elevilor din cele cinci secţii ale Şcolii profesionale de construcţii din Timişoara. Elevii şi-au înălţat singuri propriul lor internat.

Instalaţia de încălzire centrală, complicată şi pretenţioasă, reţeaua de instalaţii electrice şi radioficare, lucrările de dulgherie şi, bineînţeles, lucrările de zidărie — sînt tot atîtea victorii ale tinerilor constructori în munca pentru însuşirea meseriei.

Impresionant este înaltul nivel tehnic al lucrării şi faptul că ea corespunde în aceeaşi măsură cerinţelor igienei ca şi exigenţelor esteticii. Aproape nu-ţi vine să crezi că totul este opera unor elevi atît de tineri. Este evident faptul că aceşti constructori sînt de pe acum bine pregătiţi pentru muncă.

„De altfel, ne informează tovarăşul I. Nichita, directorul şcolii, acesta este scopul urmărit prin reprofilarea şcolilor de construcţii. Prin faptul că ucenicii trec direct din atelier pe şantierele de construcţii se realizează o mai bună şi mai rapidă calificare a lor. În plus, activitatea alături de fruntaşii în producţie este o garanţie pentru promovarea unor cadre cît mai bine pregătite".

...Sîntem din nou în curte. De-abia s-au terminat lucrările şi urmele şantierului au dispărut. Curtea e asfaltată. Tovarăşul director pare să ne citească gîndul şi ne arată, de jur împrejur, locul rezervat florilor. Apoi adaugă: „La primăvară vom sădi şi plopi".

La despărţire, directorul şcolii ne arată un teren alăturat şi ne spune: „Aci proiectăm construirea unui bloc şcoală cu 5 etaje. Va avea săli de clasă, laboratoare, ateliere".

Un proiect ce se va realiza, desigur, într-un viitor apropiat.

MARIA CORNELIA CONTICI
Timişoara

UN BILANŢ RODNIC

De curînd a avut loc la Centrul şcolar agricol din Alexandria, regiunea Bucureşti, o consfătuire la care au participat directori ai şcolilor agricole şi inspectorii teritoriali ai Direcţiei generale a învăţămîntului din Ministerul Agriculturii.

Darea de seamă prezentată la această consfătuire, care s-a bazat pe inspecţiile efectuate în 52 de şcoli şi 66 unităţi productive unde au efectuat elevii practica de toamnă, a constituit un cuprinzător bilanţ al primului trimestru al acestui an şcolar.

După cum s-a subliniat în darea de seamă numeroase şcoli s-au preocupat cu stăruinţă, în primele luni ale anului şcolar, de buna desfăşurare a procesului de învăţămînt. Printre acestea se numără îndeosebi şcolile din Calafat, Salonta, Bistriţa, Tecuci, Blaj, Miniş, Sînnicolaul Mare, Pietroasele, Dobrogostea. În mai mică măsură s-au preocupat de acest lucru conducătorii şcolilor din Găieşti, Baia Mare, Valea lui Mihai şi Huedin, fapt oglindit şi în rezultatele mai slabe obţinute de elevi în cursul primului trimestru.

Inspecţiile efectuate în şcoli au arătat că majoritatea cadrelor didactice se străduiesc să folosească cele mai potrivite metode de predare în concordanţă cu nivelul de pregătire al elevilor, expun cunoştinţe ştiinţifice, care ţin seama de nivelul dezvoltării tehnice a agriculturii noastre.

Cele mai bune rezultate în pregătirea profesională a elevilor le-au obţinut şcolile care au ştiut să îmbletească în mod armonios predarea cunoştinţelor teoretice cu pregătirea practică a elevilor. Aşa sînt şcolile din Sînnicolaul Mare, Miniş, Lipova, Buzău, Ciumbrud, Iaşi etc. În mod deosebit s-au ocupat de buna pregătire a elevilor tovarăşii Vasile Vişan, directorul Şcolii profesionale agrozootehnice din Poiana Mare şi Ion Balog, directorul Centrului şcolar agricol din Salonta.

O latură foarte importantă a procesului instructiv-educativ care a fost amplu dezbătută în cadrul consfătuirii o constituie munca de educaţie comunistă a tineretului şcolar. S-a arătat că în majoritatea şcolilor directorii, diriginţii, coordonatorii de practică ai claselor şi celelalte cadre didactice au dus o activitate multilaterală pentru a-i educa pe elevi în spiritul dragostei faţă de patrie, de partid, al dragostei faţă de muncă. Preocupările lor în această direcţie se reflectă în primul rînd în conţinutul lecţiilor, care dau numeroase exemple concrete din practica construcţiei socialismului în ţara noastră. Ele se reflectă de asemenea în conţinutul orelor de dirigenţie, ca şi în activitatea din cadrul cercurilor de elevi în activitatea sportivă şi artistică. În multe şcoli s-au organizat excursii la marile unităţi industriale ale ţării, la gospodăriile agricole de stat şi gospodăriile agricole colective fruntaşe la locuri istorice. Mobilizaţi de organizaţiile U.T.M., elevii au participat cu însufleţire la diferite acţiuni patriotice. Majoritatea şcolilor s-au preocupat de amenajarea şi funcţionarea în bune condiţiuni a cluburilor şi bibliotecilor, organizează permanent vizionări de filme, audiţii la radio etc.

Datorită acţiunilor educative organizate de conducerile şcolilor, de diriginţi şi cadre didactice s-a îmbunătăţit mult disciplina elevilor, ceea ce a avut o influenţă pozitivă şi asupra rezultatelor la învăţătură. Rezultate foarte bune pe această linie au obţinut centrele şcolare agricole din Lipova, Blaj, Buzău, Valea Călugărească, Timişoara.

Consfătuirea a scos însă la iveală şi faptul că mai există şcoli în care unele aspecte importante ale muncii educative au fost neglijate. Astfel la Centrul şcolar agricol din Brăila, deşi s-au prevăzut o serie de activităţi pentru timpul liber al elevilor, ele nu au putut fi desfăşurate decît în mică măsură pentru că nu a fost antrenat la aceste acţiuni întregul colectiv de profesori, maiştri şi pedagogi. Din această cauză, în special la şcoala tehnică a centrului şcolar, elevii au o comportare nedisciplinată în internat şi constituie un exemplu negativ pentru colegii lor de la şcoala profesională.

Analizînd activitatea desfăşurată în primul trimestru de către cadrele didactice din şcolile profesionale şi tehnice agricole, scoţînd în evidenţă realizările şi lipsurile ei, consfătuirea de la Alexandria a ajutat colectivelor pedagogice din aceste şcoli să-şi înţeleagă mai bine sarcinile din trimestrul viitor, să-şi îmbunătăţească munca.

Ing. VALERIU BÎTĂ
Direcţia generală a învăţămîntului din Ministerul Agriculturii

Dezbateri ştiinţifice

Cea de a IV-a sesiune a Institutului de ştiinţe pedagogice

La recenta sesiune ştiinţifică a Institutului de ştiinţe pedagogice, desfăşurată în zilele de 16 şi 17 decembrie, au participat numeroase cadre didactice din învăţământul de cultură generală şi superior, cercetători ştiinţifici, membri ai institutelor de perfecţionare a cadrelor didactice.

Sesiunea a fost deschisă de tov. Paul Popescu-Neveanu, director adjunct al Institutului de ştiinţe pedagogice. În continuare acad. Ilie Murgulescu, ministrul Învăţământului şi Culturii, a relevat însemnătatea acestei sesiuni pentru rezolvarea prin dezbateri cu caracter ştiinţific a importantelor probleme care stau în faţa dezvoltării învăţământului din patria noastră

După o dare de seamă în care a fost prezentată multilateral activitatea Institutului de ştiinţe pedagogice din ultimii zece ani şi contribuţia sa la rezolvarea principalelor probleme ale învăţământului din ţara noastră, a fost prezentat referatul „Cu privire la metodica studierii procesului de instruire practică în producţie a elevilor", elaborat de Anatolie Chircev şi Ion Radu.

În continuare, lucrările sesiunii s-au desfăşurat în 5 secţii, în care au fost dezbătute probleme privind educaţia comunistă, instruirea practică a elevilor în producţie, metodele de predare, istoria pedagogiei şi învăţământul special. În fiecare secţie s-au prezentat referate cu o tematică variată, elaborate, în general, pe baza unei îndelungate munci de cercetare, de observare şi de experimentare practică.

Astfel, în secţia „Problemele educaţiei comuniste", unde s-au prezentat referatele „Unele probleme ale atitudinii comuniste faţă de muncă la elevi în condiţiile instruirii practice în producţie", (A. Coman, Dora Gitlan, Rea-Silvia Constantinescu), „Orientarea profesională a elevilor în şcoala medie" (D. Salade şi R. Codreanu) „Sistemul activităţii comune a şcolii cu familiile elevilor" (Luminiţa Ghivirigă) s-au purtat discuţii rodnice în jurul metodelor menite să contribuie la trezirea dragostei elevilor faţă de muncă, la orientarea lor către sectoarele productive. În secţia „Problemele instruirii practice a elevilor în producţie", unele referate, cum ar fi „Cu privire la formarea deprinderilor de muncă agricolă la elevii din clasa a V-a" (Valentina Vişan, Ecaterina Csengeri), „Instruirea practică a elevilor în secţiile de pielărie" (Margareta Berniţki) „Modele experimentale pentru înlesnirea formării unor deprinderi de muncă productivă" (Gheorghe Zapan) „Instruirea practică a elevilor în şcoala profesională şi tehnică cu caracter hortiviticol" (Dimitrie Roman), „Probleme de metodică a instruirii practice a elevilor din şcolile profesionale cu profil textil ale M. I. U. (Margareta Bontaş, Paul Precupeţu) au abordat diferite aspecte concrete ale activităţii desfăşurate în scopul înarmării elevilor cu deprinderi de muncă productivă. Bineînţeles că nu au fost neglijate nici problemele teoretice ale legării învăţământului de practică, care au fost abordate în referatul elaborat de Mihai Ghivirigă, Valeriu Rusescu, Emilia Constantinescu, Gh. Ene, Valeriu Maxim şi Emil Botez.

Lucrările din secţia „Metode de predare" s-au caracterizat prin preocuparea de a clarifica unele probleme importante privind munca desfăşurată de învăţători şi profesori la catedră. Această preocupare s-a făcut vizibilă în referatele „Variantele lecţiei de comunicare în sistemul studiului literaturii" (Clara Chiosa), „Corelaţia dintre citire şi scriere" (Ion Berca), „Noţiunea de funcţie în sistemul de predare a disciplinei matematice în şcoala de cultură generală" (Ilie Ilasievici), „Unele căi de dezvoltare a exprimării orale a elevilor în procesul de însuşire a limbii străine" (Viorica Demetrescu), „Problemele manualului de limbă rusă pentru clasa a V-a" (Eugen Novicicov), „Probleme ale metodicii lecţiei în învăţământul seral" (Olga Oprea, George Beldescu, Dinu Constantin şi Elena Popovici) şi „Principalele probleme ale şcolii de 8 ani" (Marin Vişan).

În secţia „Istoria pedagogiei" s-au prezentat rezultatele unor cercetări efectuate asupra cîtorva momente ale dezvoltării gîndirii pedagogice din patria noastră. Aici au fost prezentate referatele „Locul lui Theodor Diamant în istoria gîndirii pedagogice romîneşti" (Stanciu Stoian), „Reforma învăţămîntului din 1948" (Anghel Manolache), „Noi documente privind activitatea revoluţionară a învăţătorilor la anul 1848" (Gh. Pârnuţă) „Esenţa de clasă a dezbaterilor legii din 1864" (Ilie Teiuşan-Popescu), „Contribuţie la studiul educaţiei în comuna primitivă şi orînduirea sclavagistă pe teritoriul ţării noastre" (I. Antohi şi I. Cerghit), „Şcoala greacă şi latină din Tîrgovişte" (Ştefan Bîrsănescu) „Tendinţa de orientare ştiinţifică a învăţămîntului din Transilvania în prima jumătate a secolului al XIX-lea" (Vasile Popeangă).

Lucrările prezentate în secţia „Învăţămîntul special", de pildă „Date în legătură cu defectele de vorbire la copiii orbi" (Walter Roth, Emilia Neagu), „Unele particularităţi ale vorbirii elevilor oligofreni" (Magda Farcaş), „Date noi în legătură cu relaţia dintre cuvînt, gest şi imagine la elevii surzi" (Dumitru Ciumăgeanu), „Unele date privind perceperea sunetelor limbajului de către elevii hipoacuzici de categoria a II-a" (Ion Popa, Dumitru Latiş), „Contribuţii la aplicarea învăţăturii pavloviste în defectologie" (Constantin Păunescu), „Unele caracteristici ale dezvoltării neuropsihice la copii cu dificultăţi şcolare" (Margareta Ştefan, Ana Murguleţ, Ana Zamfirescu) au ridicat o serie de probleme de ordin ştiinţific în legătură cu reeducarea copiilor cu defecte fizice, psihice şi fiziologice.

Multitudinea aspectelor cuprinse în referate, seriozitatea şi ţinuta ştiinţifică prin care s-au caracterizat discuţiile purtate de cadrele didactice pe marginea acestora vor stimula desigur munca viitoare de cercetare pedagogică.

Profesori, învăţători, educatoare!

O. N. T. CARPAŢI

AGENŢIA BUCUREŞTI

organizează pentru elevi şi studenţi următoarele excursii:

— Pe Valea Prahovei la sfîrşit de săptămînă, cu plecarea sîmbătă d.a., înapoierea duminică seara.
— La Doftana, cu vizitarea Muzeului.
— La Predeal, cu prilejul acestei excursii se vizitează şi Doftana şi Muzeul Peleş din Sinaia.
— În toate staţiunile din Valea Prahovei, cu vizitarea celor mai importante şi interesante obiective turistice.
— La Braşov şi Bran, cu vizitarea oraşului, a noilor construcţii şi a Muzeului Bran.
— Cu autocarele la Giurgiu, avînd în program vizitarea Podului Prieteniei, plimbare cu vaporaşul pe Dunăre şi vizitarea Muzeului raional.
— Cu autocarele pe Valea Oltului şi la Curtea de Argeş, avînd ca obiective vizitarea de monumente ale naturii, monumente istorice, staţiuni şi oraşele de pe traseu.

ÎN VACANŢA DE IARNĂ se organizează TABERE ŞCOLARE în cabanele de pe Valea Prahovei şi în staţiunile: Sinaia, Buşteni, Timiş, Tuşnad, Călimăneşti şi Govora.

O săptămînă la Diham unde sub îndrumarea unor instructori calificaţi se poate învăţa şi practica schiul.

Pentru colectivele de elevi şi studenţi se acordă unele reduceri de preţuri.

Informaţii şi înscrieri la Agenţiile din Calea Victoriei nr. 100 şi b-dul Republicii nr. 68.

CONCURS

Institutul agronomic din Timişoara anunţă scoaterea la concurs a postului de conferenţiar la disciplina Zootehnie specială, catedra de Zootehnie specială, poziţia X/4 din statul de funcţiuni.

Doritorii vor înainta în termen de o lună de la data publicării prezentului anunţ o cerere către rectoratul Institutului agronomic din Timişoara, Piaţa Unirii nr. 1 a, însoţită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii, lucrări ştiinţifice într-un exemplar, certificat de caracterizare a activităţii profesionale, eliberat de instituţia unde îşi au funcţia de bază, sau recomandarea şefului de catedră dacă funcţionează în învăţămîntul superior, certificat de vechime în muncă eliberat de instituţia unde lucrează, memoriu de activitate didactico-ştiinţifică.

Data concursului se va anunţa ulterior.

Informaţii suplimentare se primesc la rectoratul Institutului, telefon 49-53.

ÎN ATENŢIA PROFESORILOR

Centrul de lectură a presei sovietice primeşte ziare şi reviste care apar în U.R.S.S., din toate domeniile de specialitate.

Materialele pot fi consultate zilnic la sediul din str. Batiştei nr. 14, între orele 10—21, duminica între orele 10—14.

Informaţii suplimentare se pot obţine la telefon, nr. 11.65.76.

BIBLIOGRAFIE

A apărut revista „NATURA", seria Geografie-Geologie nr. 6-1961

În numărul acesta se publică în continuare materialele Conferinţei pe ţară a Societăţii de ştiinţe naturale şi geografie din R.P.R. Aceste materiale — rapoarte, discuţii şi rezoluţia conferinţei — prezintă un deosbit interes pentru profesorii de ştiinţe naturale şi geografie.

De asemenea, revista publică articolele: Etapa actuală a întrecerii economice între U.R.S.S. şi principalele ţări capitaliste, **de A. Notkin,** Consideraţii asupra lucrărilor de amenajări pentru irigaţii, **de C. Beloiu,** Repartiţia geografică a legumiculturii în R.P.R., **de I. Iordan, Gh. Iacob, I. Velcea,** Asupra cursului actual al Dunării în avale de T. Severin, **de D. Paraschiv,** Importanţa practică şi teoretică a şisturilor disodilice din oligocen **de C. Stoica,** Note asupra manualului de geografie a lui I. Iorgovici, **de V. Popeangă,** Cîteva lucrări de topografie efectuate la clasa a VIII-a şi la cercul de geografie, **de B. Vulcu,** Unele completări la predarea lecţiei „Presiunea atmosferică şi naşterea vînturilor", **de Z. Benedek,** Cabinetul geografic de la Şcoala medie mixtă nr. 1 din Turnu Severin, **de D. S. Ionescu,** Metode de cercetare microclimatică, **de E. Grigercsik** şi Excursii geografice în orizontul local de **A. Braedt, A. Schiau, C. C. Anoaica.**

Revista cuprinde de asemenea rubricile Recenzii, Calendar, Cronica, **precum şi cuprinsul revistei „Natura", seria Geografie-Geologie, pe anul 1961.**

În dorinţa de a îmbunătăţi conţinutul revistei, redacţia acesteia a anexat la numărul de faţă un chestionar la care cititorii sînt solicitaţi să răspundă. Propunerile lor vor contribui desigur la ridicarea nivelului revistei, la mai strînsa ei legare de problemele predării.

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr 11-1961

Sumarul începe cu editorialul „Grandiosul Program al construcţiei comunismului".

Rubrica PROBLEME ALE ŞCOLII DE 8 ANI cuprinde articolul: „Şcoala de 8 ani şi problemele educaţiei estetice" de George Văideanu.

Rubrica STUDII ŞI CERCETARI cuprinde articolele: „Unele probleme ale studierii psihologice a personalităţii elevului" de Ana Tucicov-Bogdan; **„Studiul psihologic al unor dificultăţi ce intervin în însuşirea cunoştinţelor de botanică la clasa a V-a" de** P. Popescu-Neveanu, D. Macadziob şi M. Golu; **„Participarea activă a elevilor în procesul de învăţămînt" de** Victor Ţircovnicu; **„Educaţia artistică a elevilor prin audiţii muzicale" de** Patiţa Silvestru şi **„Activitatea ştiinţifică şi ideile pedagogice ale marelui iluminist rus M. V. Lomonosov", de** Mioara Cimpoieş.

La CONSULTAŢII - DISCUŢII - CRONICĂ sînt incluse articolele: „Formarea gustului estetic la şcolarii mici" de Ioana Diaconescu; **„Excursia şi drumeţia, mijloace importante de educaţie comunistă a elevilor" de** Vintilă Panduru şi **„O iniţiativă valoroasă" de** T. Mihai.

La rubrica CRITICĂ ŞI BIBLIOGRAFIE sînt recenzate următoarele lucrări: „Articole" de Ilie Cristea (Tiberiu Truţer); **„Probleme de defectologie şi psihopatologie"** (Lucia şi Ilie Stănică); **„Munca diriginţelui" de** N. A. Boldîrev (O. Şafran) **şi Note bibliografice privind probleme de educaţie estetică** (Victoria Popovici).

Învăţători şi profesori!

O. N. T. Carpaţi

organizează tabere şi excursii:

la locurile istorice legate de lupta poporului nostru, precum şi la marile obiective înfăptuite sub conducerea partidului, în anii puterii populare;

în staţiuni de sporturi de iarnă;

în staţiuni balneo-climaterice cu sezon permanent;

la Bucureşti, pentru vizitarea oraşului, muzeelor şi vizionarea de spectacole.

La cerere se organizează excursii cu teme legate de planul de învăţămînt, pentru aprofundarea cunoştinţelor teoretice.

Vă puteţi petrece concediul la Sinaia, Buşteni, Predeal, Pîrîul Rece, Timiş şi alte staţiuni cu profil permanent.

Învăţători, profesori, educatoare, maiştri-instructori!

Abonaţi-vă la

„Gazeta învăţămîntului"

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învăţămîntul de cultură generală, din învăţămîntul seral şi din învăţămîntul profesional şi tehnic, articole de îndrumare pedagogică şi metodică, prezintă experienţa celor ce muncesc în şcoli.

În întreaga ţară oficiile P.T.T.R. şi factorii poştali au început primirea de abonamente la „Gazeta învăţămîntului" pe anul 1962.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asiguraţi colecţia completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

De peste hotare

Cel mai reprezentativ Congres Sindical Mondial

După aproape două săptămîni de dezbateri, la Moscova şi-a încheiat lucrările cel de-al V-lea Congres Sindical Mondial. Opinia publică progresistă din întreaga lume numeşte pe drept cuvînt Congresul de la Moscova cel mai larg şi reprezentativ forum a zeci şi zeci de milioane de oameni ai muncii din toate continentele, Congresul unităţii şi solidarităţii muncitoreşti internaţionale.

Într-adevăr, datorită faptului că la Congres au participat aproape 1.000 de delegaţi, observatori şi invitaţi din 97 de ţări, reprezentînd peste 143.000.000 de oameni ai muncii organizaţi în sindicate, se poate afirma că al V-lea Congres Sindical Mondial a fost un eveniment de o amploare nemaiîntîlnită în mişcarea sindicală internaţională. Faptul că noi centrale sindicale naţionale, din diverse ţări, s-au afiliat Federaţiei Sindicale Mondiale dovedeşte creşterea voinţei de unitate şi a maturităţii politice a maselor largi muncitoare din lumea capitalistă, dovedeşte creşterea influenţei şi prestigiului F.S.M.

La Congresul de la Moscova fiecare participant la discuţii a arătat importanţa deosebită a noului raport de forţe pe arena internaţională, raport schimbat datorită creşterii şi întăririi impetuoase a sistemului socialist mondial, care a devenit factorul determinant al dezvoltării societăţii umane.

Primirea călduroasă făcută de delegaţii la Congres şefului guvernului sovietic, N. S. Hruşciov, constituie o expresie vie a recunoaşterii rolului de stea călăuzitoare pe care îl are Uniunea Sovietică pentru mişcarea muncitorească internaţională „În politica ţărilor socialiste — a declarat la Congres Ibrahim Zakaria, secretar al F.S.M. — îşi găsesc exprimarea interesele vitale ale oamenilor muncii din toate ţările".

Lucrările celui de-al V-lea Congres Sindical Mondial s-au desfăşurat în condiţiile creşterii puternice a forţelor socialismului, păcii şi progresului, în condiţiile avîntului puternic al luptei de clasă şi de eliberare naţională din ţările capitaliste şi din colonii, ale slăbirii continue a poziţiilor imperialismului. Toate aceste schimbări profunde nu au putut să nu aibă influenţă asupra mişcării sindicale mondiale. **„În perioada care a trecut de la cel de-al IV-lea Congres Sindical Mondial** — a arătat în cuvîntarea rostită la Congres V. V. Grişin, preşedintele C.C.S. din U.R.S.S. — **mişcarea sindicală mondială s-a dezvoltat şi s-a întărit şi mai mult, s-a îmbogăţit cu noi experienţe de organizare a luptei maselor. În această luptă s-au dezvoltat şi întărit maturitatea politică şi spiritul de organizare al clasei muncitoare, s-a făurit unitatea de acţiune a sindicatelor, au crescut puternic influenţa şi prestigiul forţelor progresiste ale mişcării sindicale mondiale".**

Al V-lea Congres Sindical Mondial a reafirmat că F.S.M. îşi pune activitatea în slujba intereselor fundamentale ale oamenilor muncii de pretutindeni, că ea militează neabătut pentru întărirea unităţii şi combativităţii de clasă a oamenilor muncii din lumea capitalistă, că ea unifică forţele mişcării sindicale internaţionale progresiste în lupta anticolonialistă, pentru pace şi progres social general.

Ordinea de zi a Congresului este o ilustrare grăitoare în acest sens. La primul punct al ordinei de zi Louis Saillant, secretar general al F.S.M., a prezentat Raportul de activitate al acestei organizaţii, subliniind sarcinile actuale ale mişcării sindicale internaţionale în lupta pentru pace, împotriva imperialismului, pentru coexistenţă paşnică, pentru dezarmare generală şi totală, pentru satisfacerea revendicărilor economice şi sociale ale oamenilor muncii. La punctul al II-lea, Ibrahim Zakaria, secretar al F.S.M., a prezentat Raportul privind dezvoltarea activităţii şi solidarităţii organizaţiilor sindicale în lupta pentru lichidarea colonialismului. De asemenea, F.S.M. a supus Congresului, spre dezbatere şi aprobare, două importante documente: Programul de acţiune sindicală în etapa actuală şi Carta Asigurărilor Sociale.

Aceste documente de stringentă actualitate au fost apreciate drept o bază trainică pentru unirea oamenilor muncii de pretutindeni în lupta pentru triumful năzuinţelor lor arzătoare. De aceea, Congresul a aprobat cele două rapoarte şi a adoptat ca documente de linie pentru activitatea pe mai departe a F.S.M. Programul de acţiune sindicală în etapa actuală pentru apărarea intereselor şi drepturilor oamenilor muncii, precum şi Carta Asigurărilor Sociale. Au mai fost adoptate şi o serie de mesaje şi rezoluţii pe marginea unor probleme de actualitate în diverse domenii ale vieţii politice, economice şi sociale.

Apelul adresat de Congres către muncitorii şi muncitoarele din întreaga lume cheamă pe oamenii muncii din toate ţările să se unească, să realizeze un front unit de luptă pentru interesele lor vitale, pentru democraţie şi progres social, pentru cauza păcii mondiale.

Hotărîrea de a lupta cu tot avîntul pentru îndeplinirea acestor ţeluri a reieşit pregnant din cuvîntul fiecărui participant la Congres. Cuvîntările delegaţilor din ţările Africii, Asiei, Americii Latine, Europei etc. au contribuit activ la demascarea activităţii nefaste a imperialismului internaţional, în frunte cu cel al Statelor Unite. În cuvîntările delegaţilor la Congres a fost subliniată dezvoltarea impetuoasă a luptei de clasă în numeroase ţări. Delegaţii au condamnat acţiunile scizioniste ale conducerii C.I.S.L. şi politica ei de „colaborare între clase".

Congresul a considerat în unanimitate că războiul nu este inevitabil şi că lupta pentru pace este sarcina de căpetenie a mişcării sindicale. Participanţii la discuţii s-au pronunţat cu hotărîre în favoarea tratativelor pentru dezarmarea generală şi totală, pentru semnarea Tratatului de pace cu ambele state germane, pentru lichidarea bazelor militare aflate pe teritorii străine.

Făcînd bilanţul dezbaterilor Congresului, Renato Bitossi, preşedintele nou ales al F.S.M., a declarat că unitatea clasei muncitoare, a mişcării sindicale internaţionale, este o condiţie obligatorie pentru dezvoltarea luptei antiimperialiste şi anticolonialiste, o armă puternică pentru obţinerea victoriei în lupta pentru apărarea păcii, pentru progres social.

O vie activitate a desfăşurat la Congresul de la Moscova delegaţia sindicatelor din R. P. Română, delegaţie ce a avut în frunte pe tovarăşul Martin Isac, preşedintele Consiliului Central al Sindicatelor. În cuvîntarea rostită de la tribuna Congresului, tov. Martin Isac a relevat că oamenii muncii din R. P. Română văd în Congresul de la Moscova o puternică manifestare a voinţei de unitate care animă pe cei ce muncesc din întreaga lume în lupta pentru menţinerea şi consolidarea păcii, pentru dezarmare generală şi totală, independenţă naţională, democraţie, bunăstare şi progres social. El a subliniat că oamenii muncii, sindicatele din Republica Populară Română vor milita şi de acum înainte pentru unitatea rîndurilor clasei muncitoare, că vor lupta cu toată energia pentru înfăptuirea sarcinilor construcţiei socialiste în ţara noastră, îndeplinindu-şi astfel principala îndatorire internaţionalistă faţă de clasa muncitoare şi oamenii muncii din întreaga lume şi aducîndu-şi contribuţia la întărirea sistemului mondial socialist — bastionul de neclintit al păcii şi progresului social.

Aprecierea înaltă dată de Congres activităţii sindicatelor noastre este confirmată de faptul că în organele conducătoare ale F.S.M., au fost aleşi şi reprezentanţi ai sindicatelor din R. P. Română.

Congresul de la Moscova a fost o nouă şi puternică manifestare a voinţei de unitate a oamenilor muncii din întreaga lume. Prin hotărîrile ce le-a adoptat, el a marcat un nou şi însemnat pas înainte în dezvoltarea, unirea şi întărirea mişcării sindicale internaţionale în lupta pentru drepturile şi interesele vitale ale celor ce muncesc, în apărarea păcii, pentru progresul întregii umanităţi.

M. PAVEL

Cosmonautul numărul 2, Gherman Titov, în mijlocul unui grup de delegaţi la Congresul Mondial Sindical

FORMAREA CONCEPŢIEI ATEISTE LA LECŢIILE DE ISTORIE ÎN CLASA A VI-A

II

Una din principalele sarcini ale educaţiei ştiinţifico-ateiste a elevilor este explicarea rolului de clasă al religiei şi bisericii.

Această idee trebuie să străbată ca un fir conducător toate capitolele cursului consacrate religiei. Este important ca ea să fie dezvăluită în mod edificator, convingător. Vorbind de exemplu despre aservirea ţăranilor, profesorul va sublinia că biserica a jucat un rol activ în acest proces, ea însăşi folosind munca ţăranilor şi fiind, de aceea, cointeresată în exploatarea lor.

Pentru sublinierea caracterului de clasă al bisericii, profesorul va atrage atenţia elevilor asupra alianţei dintre clasa dominantă şi biserică; în mod concret acest fapt s-a exprimat, de exemplu, în sprijinul acordat de biserică lui Clovis, cu toată necredinţa lui şi cu toate crimele pe care le-a săvîrşit; în justificarea cruzimii sălbatice a lui Carol cel Mare faţă de saxoni, în sprijinul dat de papă cavalerilor care jefuiau cu nerusinare poporul etc. La rîndul lor, regii şi feudalii împărţeau mănăstirilor pămînturile ţăranilor, privilegii bănoase, iar feudalii împreună cu biserica au aservit popoarele libere, ca de exemplu, popoarele ţărilor baltice.

Cînd se vorbeşte despre caracterul de clasă al bisericii este important să se explice, într-o formă accesibilă elevilor, că ea a fost o armă spirituală, ideologică a clasei dominante. Promiţînd recompense şi ameninţînd cu pedepse după moarte, biserica se străduieşte să menţină masele ignorante în robia economică şi socială.

Manualul conţine un vast material despre cruzimea şi ipocrizia bisericii: povestiri despre cruciade, despre închiziţie şi autodafeuri, despre exterminarea ereticilor, despre noaptea sfîntului Bartholomeu, despre activitatea iezuiţilor, despre bogăţiile nemaivăzute ale membrilor ordinelor în ciuda legămîntului de a fi săraci.

O latură esenţială a propagandei ştiinţifico-ateiste este explicarea faptului că biserica a persecutat întotdeauna cultura şi ştiinţa. Acest lucru se poate demonstra uşor atunci cînd se vorbeşte despre Copernic, Giordano Bruno, Galileu. În expunerea materialului despre dezvoltarea culturii şi ştiinţei este neapărat necesar să se marcheze opoziţia dintre religie şi ştiinţa înaintată, arătîndu-se incompatibilitatea acesteia din urmă cu concepţia religioasă asupra lumii.

Expunerea capitolului cu privire la reforma din Germania şi din alte ţări ridică unele probleme complexe.

Pe lîngă faptul că exemplul luteranismului şi al calvinismului trebuie folosit pentru a se sublinia caracterul istoric al religiei, duşmănia reciprocă dintre religii etc., este important să se arate felul în care s-au schimbat sarcinile de clasă ale religiei o dată cu schimbarea condiţiilor istorice. Elevii trebuie ajutaţi să înţeleagă că luteranismul a fost o consecinţă a luptei burgheziei împotriva feudalilor, un protest al burgheziei împotriva bisericii feudale, care se sprijinea pe baza socială îngustă a clasei feudalilor, că burghezia avea nevoie de un creştinism modificat, care să justifice năzuinţa ei spre putere şi să exercite totodată o influenţă asupra maselor muncitoare de la oraşe, pe care vechile metode nu le mai puteau constrînge la supunere. Totodată servindu-ne de exemplul apariţiei protestantismului, putem sublinia încă o dată ideea originii pămîntene a religiei, în funcţie de condiţiile dezvoltării sociale. Această idee le va părea elevilor cu atît mai convingătoare cu cît profesorul se va baza mai mult pe cunoştinţele despre cultura oraşelor, despre noul avînt al forţelor de producţie în secolele XV—XVI, despre lărgirea orizontului în legătură cu descoperirile geografice.

Atunci cînd se studiază aceste probleme este important să se sublinieze că dezvoltarea producţiei meşteşugăreşti, extinderea legăturilor comerciale şi acumularea experienţei practice a maselor muncitoare, la fel ca şi protestul împotriva jugului social tot mai intens, au slăbit încrederea „gloatei" în ceea ce propovăduiau slujitorii bisericii catolice. Tocmai de aceea în oraşe s-a născut cultura antibisericească, care exprima în literatură, sculptură şi în tratate filozofice atitudinea ironică şi, uneori, chiar indignarea maselor împotriva viciilor şi a făţărniciei bisericii catolice.

De cele mai multe ori copiii nu înţeleg sensul social al ceremoniilor religioase. De aceea, profesorul are sarcina de a le explica rolul lor în îndobitocirea oamenilor, în distragerea lor de la problemele importante ale realităţii nu numai în trecut, ci şi în timpurile noastre.

Trebuie totuşi să lămurim despre ce ritualuri este necesar să le vorbească profesorul elevilor şi cum să facă acest lucru. Nu e necesară o expunere generală sistematică privind problema ceremoniilor, ci trebuie să se vorbească despre ele pe măsură ce se studiază problemele legate de istoria religiei şi a rolului ei. Astfel, în legătură cu apariţia creştinismului se poate vorbi despre originea crucii, în legătură cu islamul este util să se amintească despre obligaţia credincioşilor de a vizita Mecca etc. Este bine să se vorbească despre ritualurile care sînt cunoscute în localitatea respectivă, adică despre acelea pe care le observă copiii: botezul, închinarea la icoane, rugăciunile etc.

Referindu-se la credinţa în minuni, la rugăciunile adresate lui dumnezeu, la indulgenţe, rai şi iad, profesorul va dezvălui elevilor în mod viu şi concret esenţa credinţei în supranatural pe care noi am expus-o într-o formă generală.

Trebuie totuşi să subliniem în mod hotărît că aceste idei nu vor avea răsunetul necesar dacă profesorul nu va lega pe cît posibil materialul istoric cu actualitatea. De pildă, expunerea despre cruciade poate fi legată de sprijinul pe care Vaticanul îl acordă astăzi atiţătorilor la război. Legătura dintre trecut şi prezent găseşte un larg ecou în rîndurile elevilor.

Însuşirea ideilor şi noţiunilor expuse mai sus este, după părerea noastră, pe deplin accesibilă elevilor din clasa a VI-a şi trebuie să constituie o etapă importantă în înarmarea tinerei generaţii cu concepţia ştiinţifică despre lume. Esenţial este ca elevii să reţină ideea că religia reprezintă o reflectare fantastică a realităţii şi să înţeleagă temeinic rolul de clasă al religiei şi al bisericii. În conştiinţa lor trebuie să pătrundă înţelegerea clară a faptului că istoria bisericii este istoria înşelării şi înrobirii spirituale a maselor populare, istoria cruzimii şi a ipocriziei clerului, istoria persecutării ideilor politice şi ştiinţifice progresiste şi a oprimării sălbatice a purtătorilor acestor idei.

de I. I. LERNER

(Extrase din articolul publicat în „Prepodavanie istorii v şkole" 1961).

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA: Bucureşti, Piaţa Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.20, Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piaţa Scînteii Bucureşti.

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Gazeta învățământului

Organ al Ministerului Învățământului și Culturii și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățământ și Cultură

Anul XII nr. 641 | vineri 29 decembrie 1961 | 8 pagini 25 bani

SĂRBĂTORIM REPUBLICA

Sfîrșitul anului 1947 a adus poporului nostru o nouă biruință în aprîga sa luptă condusă de către partid. La orele serii, în penultima zi a anului, edițiile speciale ale ziarelor au vestit poporului o victorie istorică: înlăturarea monarhiei și proclamarea Republicii Populare Romîne.

Actul de la 30 decembrie 1947 este o urmare a hotărîrii cu care partidul a condus poporul nostru pe drumul măreților victorii. Unind în jurul său toate forțele patriotice ale țării, Partidul Comunist Romîn a organizat și condus insurecția armată de la 23 August 1944, doborînd dictatura militaro-fascistă. Sub conducerea partidului, masele s-au ridicat cu o forță nestăvilită la lupta pentru înfăptuirea reformelor democratice, pentru cucerirea puterii, zdrobind uneltirile reacțiunii interne și ale imperialiștilor. Sub presiunea maselor populare, la 6 martie 1945 a fost adus la cîrma țării primul guvern democratic din istoria patriei noastre. La sfîrșitul anului 1947 au fost eliminați din guvern ultimii reprezentanți ai burgheziei, s-a instaurat puterea muncitorilor și țăranilor, trecîndu-se la construirea socialismului. În toate aceste succese ale poporului nostru s-a vădit justețea liniei politice a partidului, fermitatea sa marxist-leninistă.

Anii care au trecut de la instaurarea Republicii Populare Romîne au fost ani de importante succese pe drumul construirii socialismului în patria noastră. Energia descătușată a milioanelor de oameni ai muncii, sub conducerea partidului, a schimbat chipul țării. Forțele de producție ale țării au crescut continuu, relațiile socialiste de producție s-au lărgit și s-au consolidat în toate ramurile economiei naționale, clasele exploatatoare au fost lichidate, punîndu-se capăt pentru totdeauna exploatării omului de către om, a fost construită baza economică a socialismului. Patria noastră a intrat în etapa desăvîrșirii construirii socialismului.

Ne-am obișnuit ca în zilele marilor sărbători să facem bilanțul drumului parcurs. Privind în urmă avem un sentiment de legitimă mîndrie patriotică și de profundă recunoștință față de partidul clasei muncitoare — Partidul Muncitoresc Romîn, față de Comitetul său Central leninist în frunte cu tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej. Ne aflăm pe o culme de unde se deschide clar perspectiva zilei de mîine a patriei. Ce drum minunat am parcurs în anii aceștia — ani de muncă și de luptă, de victorii însuflețitoare! Odinioară, Romînia era socotită o țară înapoiată, o țară a recordurilor de analfabeți și a mortalității infantile, o țară ale cărei bogății umpleau buzunarele stăpînilor de trusturi din Occident. Imaginea acelei Romînii a rămas îngropată pentru totdeauna în amintirile triste ale trecutului. În puțini ani Romînia a devenit o țară cu o industrie înfloritoare, cu o agricultură în continuă dezvoltarea și cu o cultură înaintată. Poporul romîn stăpîn pe soarta sa muncește pentru propria lui fericire, pentru împlinirea celor mai fierbinți năzuințe ale sale. În lumea întreagă Romînia populară se bucură de un imens prestigiu. El este rodul politicii de coexistență pașnică a țării noastre, al fermității cu care țara noastră, ca și celelalte țări ale lagărului socialist, luptă pentru apărarea păcii mondiale, pentru soluționarea pașnică a celor mai importante probleme internaționale. Astăzi chiar și cei mai înverșunați dușmani ai țării noastre sînt nevoiți să vorbească despre noi cu respect; ei nu pot să nege marile victorii ale poporului romîn, realizările sale cu adevărat uimitoare. Citești deseori în ziarele burgheze ale Apusului articole ale unor ziariști ce ne-au vizitat țara și remarci recunoașterea silită a faptului că Romînia populară este o țară înfloritoare, în plină dezvoltare.

Poporul nostru muncește, sub conducerea partidului, pentru îndeplinirea hotărîrilor de însemnătate istorică ale celui de al III-lea Congres al P.M.R. în această direcție el obține succese din ce în ce mai mari. Cu un sentiment de puternică mîndrie oamenii muncii din patria noastră au aflat din cuvîntarea rostită de tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej la Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști că planul producției globale industriale pe 1961 a fost îndeplinit încă de la 19 decembrie, adică cu 12 zile înainte de sfîrșitul anului. După cum arăta tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej, se îndeplinesc an de an și se depășesc sarcinile prevăzute în Directivele

(Continuare în pag. 2-a)

Desen de GH. BOȚAN

Sesiunea Marii Adunări Naționale

Marți, 26 decembrie a.c., la Palatul Marii Adunări Naționale, s-au deschis lucrările celei de-a doua sesiuni ordinare a celei de-a patra legislaturi a Marii Adunări Naționale.

Deputații au primit cu puternice aplauze pe conducătorii partidului și statului.

În loja din dreapta incintei au luat loc tovarășii Gheorghe Gheorghiu-Dej, Ion Gheorghe Maurer, Gheorghe Apostol, Emil Bodnăraș, Petre Borilă, Nicolae Ceaușescu, Chivu Stoica, Alexandru Drăghici, Alexandru Moghioroș, Dumitru Coliu, Leonte Răutu, Leontin Sălăjan, Mihai Dalea, Alexandru Bîrlădeanu.

În loja din stînga incintei au luat loc tovarășii Avram Bunaciu, vicepreședinte al Consiliului de Stat, Grigore Geamănu, secretar al Consiliului de Stat, și membrii Consiliului de Stat.

La sesiune participă conducători ai instituțiilor centrale, ai organizațiilor obștești, fruntași în muncă din întreprinderile Capitalei, oameni de știință și cultură, ziariști romîni și corespondenți ai presei străine.

La deschiderea sesiunii au asistat șefi ai misiunilor diplomatice acreditați la București.

Președintele Marii Adunări Naționale, tovarășul Ștefan Voitec, a deschis lucrările sesiunii.

Marea Adunare Națională a aprobat în unanimitate următoarea ordine de zi:

1. Validarea alegerii de deputați în Marea Adunare Națională pentru circumscripțiile electorale Caransebeș, regiunea Banat și Băneasa, regiunea Dobrogea.

(Continuare în pag. 2)

PE DRUMUL DEZVOLTĂRII CONTINUE A AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE

Consfătuirea pe țară a țăranilor colectiviști s-a desfășurat într-o etapă de mari realizări ale poporului nostru pe toate tărîmurile de activitate, etapă în care economia noastră națională se dezvoltă în ritm susținut, în care cultura cunoaște un avînt continuu.

Reunind peste 3000 de participanți veniți din toate colțurile țării, Consfătuirea a făcut bilanțul succeselor mari dobîndite de poporul nostru în transformarea socialistă a agriculturii, și, în genere, în realizarea principalelor sarcini trasate de Congresul al III-lea al P.M.R. — încheierea colectivizării, consolidarea economico-organizatorică a gospodăriilor agricole colective, sporirea producției de cereale, dezvoltarea sectorului zootehnic, creșterea producției pomiviticole și legumicole, extinderea mecanizării pe ogoare.

Așa cum a arătat tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej în cuvîntarea rostită cu prilejul închiderii lucrărilor Consfătuirii, în cei 4 ani care au trecut de cînd a avut loc Consfătuirea de la Constanța, viața satelor noastre a cunoscut mari prefaceri.

În prezent gospodăriile agricole colective constituie factorul preponderent în sectorul agricol, cuprinzînd 67 la sută din suprafața arabilă colectivizabilă, fără localitățile de munte, și numărînd aproape două milioane de familii. Gospodăriile agricole colective, împreună cu întovărășirile și cu gospodăriile agricole ale statului reprezintă peste 90 la sută din totalul suprafeței arabile a țării noastre. „Toate acestea — a spus tovarășul Gheorghe Gheorghiu-Dej — confirmă pe deplin justețea aprecierii făcute de Plenara C. C. al P.M.R. din 30 iunie — 1 iulie a.c., că țărănimea noastră trece în masă spre gospodăria colectivă, urmează cu încredere linia trasată de partid".

Consfătuirea a relevat și alte realizări ale țărănimii noastre colectiviste — creșterea producției de cereale, sporirea șeptelului, a subliniat meritele muncitorilor, inginerilor și tehnicienilor din industria constructoare de mașini, care asigură, prin muncă pricepută, dotarea tot mai deplină a agriculturii cu tractoare, mașini și utilaje moderne la nivelul tehnicii mondiale. În prezent, pe ogoarele patriei noastre lucrează 52.000 tractoare fizice, peste 23.000 combine pentru cereale păioase, 48.000 semănători și alte mașini. Totodată, a fost subliniat rolul însemnat pe care l-au avut stațiunile de mașini și tractoare în obținerea de producții mai mari și constante de către gospodăriile colective, în creșterea producției agricole.

(Continuare în pag. 2-a)

Străveche și minunată tradiție!

Serbăm anul care a trecut și anul care vine. În vreme ce secundarele aleargă grăbite pe cadrane, apropiind ora cînd vor suna 12 lovituri de gong ne gîndim o clipă la zilele care s-au scurs, la tot ceea ce s-a împlinit în anii Republicii noastre.

Noi, cei cărora patria ne-a încredințat copiii ei, ne-am străduit să-i învățăm ce-i dragostea de muncă, de adevăr și de frumos, să le deschidem larg orizonturile minții, să-i facem demni de viitorul în care vor trăi.

De aceea petrecem anul care a trecut cu voioșia îndatoririlor îndeplinite. Îl întîmpinăm pe cel ce vine cu proiecte noi, cu certitudinea că le vom îndeplini.

Dragi tovarăși din toate școlile patriei

La mulți ani!

235.059 P

Cadrele didactice cîntă marea sărbătoare

Patria mea

Glasul meu frîntură de cînt vrea să fie
Spre zbor să îmbie
Frunţile netede şi bluzele albe
Şi ochii ce-n salbe de mine se prind
Şi ochii ce vreau să-i aprind
De jarul iubirii de oameni.
Şi-n juru-mi plutesc rotocol
Stol după stol, stol după stol,
Spre harta vie a ţării de mîine:
Lan de frumos, dreptate şi pîine.
S-o stinge cîndva
Flacăra vie ce-n pieptu-mi se zbate.
Dar eu voi trăi pretutindeni
Pe harta vie a ţării mele
Unde luci-vor elevii mei: stele,
Stele pe cerul patriei mele,
Pe harta vie a ţării de mîine:
Lan de frumos, dreptate şi pîine!

Prof. GH. ŞTEFANIA

Grădina mea, florile mele

Grădina mea e toată numai floare
Vlăstare tinere şi avîntate
Mi-o-ncredinţă Partidul şi cum oare
Să nu-ndrăgesc aceste flori curate?

Şi mîine florile grădinii mele
Sui-vor treapta muncii lor înaltă.
Şi construi-vor ţării mîndre schele
Cu cartea, cu ciocanul sau cu daltă.

Iar eu noi valuri vii de flori voi creşte
Le-oi dărui cu-aceeaşi dragoste lumina
Că-n munca mea nimic nu mă opreşte
Cu patimă să-mi îndrăgesc grădina.

Prof. MARIA FRÎNCULESCU

Sesiunea Marii Adunări Naţionale

(Urmare din pag. 1)

2. Proiectul de lege pentru aprobarea bugetului de stat pe anul 1962.

3. Darea de seamă asupra îndeplinirii planului de stat pe anul 1961 şi cu privire la planul de stat pe anul 1962.

4. Proiectul de lege privind reglementarea regimului vamal al Republicii Populare Romîne.

5. Proiectul de lege pentru ratificarea decretelor normative emise de Consiliul de Stat al R.P.R în perioada de la 23 martie pînă la 26 decembrie 1961.

Tovarăşul Aurel Vijoli, ministrul Finanţelor, din însărcinarea Consiliului de Miniştri, a prezentat proiectul bugetului de stat pe anul 1962.

Tovarăşul Ion Gheorghe Maurer preşedintele Consiliului de Miniştri, a prezentat apoi Darea de seamă asupra îndeplinirii planului de stat pe anul 1961 şi cu privire la planul de stat pe anul 1962.

După-amiază comisiile economico-financiară şi juridică s-au întrunit în şedinţe pentru a examina problemele de pe ordinea de zi.

Miercuri au continuat lucrările sesiunii ordinare a Marii Adunări Naţionale a Republicii Populare Romîne.

Deputatul Manea Mănescu a prezentat raportul Comisiei economico-financiare cu privire la proiectul de lege pentru aprobarea bugetului de stat pe anul 1962.

A început apoi discuţia generală la proiectul de lege pentru aprobarea bugetului de stat pe anul 1962 şi la darea de seamă asupra îndeplinirii planului de stat pe anul 1961 şi cu privire la planul de stat pe anul 1962.

Au luat cuvîntul deputaţii Gheorghe Roşu, circumscripţia electorală Roznov, regiunea Bacău, Ştefan Tripşa, circumscripţia electorală Hunedoara Vest, regiunea Hunedoara, Constantin Nistor, circumscripţia electorală Ghermăneşti, regiunea Iaşi, Nicolae Armencoiu, circumscripţia electorală 6 Martie, oraşul Bucureşti, Szabo Emeric, circumscripţia electorală Săcueni, regiunea Crişana, Dumitru Lupşe, circumscripţia electorală Vişeu de Sus, regiunea Maramureş, ministrul Minelor şi Energiei Electrice Bujor Almăşan, Isac Martin, circumscripţia electorală Galaţi Vest, regiunea Galaţi, Alexandru Boabă, circumscripţia electorală Brazi, regiunea Ploieşti, Clement Rusu, circumscripţia electorală Năsăud, regiunea Cluj, Gherghina Cojocaru, circumscripţia electorală Ciocăneşti, regiunea Bucureşti, şi Dumitru Simulescu, circumscripţia electorală Tg. Ocna, regiunea Bacău, ministrul Transporturilor şi Telecomunicaţiilor.

În şedinţa de după-amiază, în continuarea discuţiilor au luat cuvîntul deputaţii: Ştefan Matei, circumscripţia electorală Slatina, regiunea Argeş, Mihai Suder, circumscripţia electorală Brodina, regiunea Suceava, ministrul Economiei Forestiere, Marin Rădoi, circumscripţia electorală Timişoara Sud-Est, regiunea Banat, Alexandru Sencovici, circumscripţia electorală Marghita, regiunea Crişana, ministrul Industriei Uşoare, Vasile Mateescu, circumscripţia electorală Vîrtoapele, regiunea Bucureşti, Gheorghe Dogaru, circumscripţia electorală Şchei, regiunea Braşov, Paraschiva Frîncu, circumscripţia electorală Solca, regiunea Suceava, Gogu Rădulescu, circumscripţia electorală Timişoara Sud, regiunea Banat, ministrul Comerţului, Ion Constantin, circumscripţia electorală 13 Septembrie, oraşul Bucureşti, Cornel Burtică, circumscripţia electorală Ilie Pintilie, oraşul Bucureşti, Ion Cozma, circumscripţia electorală Miercurea Niraj, regiunea Mureş-Autonomă Maghiară, ministrul Agriculturii.

Lucrările sesiunii au continuat joi 29 decembrie a.c.

Aspecţ de la lucrările Sesiunii Marii Adunări Naţionale

Sărbătorim Republica

(Urmare din pag. 1)

celui de-al III-lea Congres al P.M.R., toate ramurile economiei naţionale dezvoltîndu-se într-un ritm susţinut, ascendent, lărgindu-se continuu potenţialul economic al ţării noastre. În siderurgie, construcţii de maşini, în industria chimică, adică în ramurile principale ale industriei grele, care sînt hotărîtoare pentru dezvoltarea întregii economii, producţia anului 1961 este aproximativ cu 50 la sută mai mare decît cea realizată în 1959. Mari succese s-au obţinut în transformarea socialistă a agriculturii. Gospodăriile colective şi întovărăşirile, laolaltă cu gospodăriile agricole ale statului, deţin peste 90 la sută din totalul suprafeţei arabile.

Priveşti mîndrele oraşe ale patriei noastre şi remarci întinerirea lor continuă. Pretutindeni te întîmpină zîmbetul cald al noilor construcţii, linia lor elegantă, modernă. În anii 1960-1961 statul a alocat pentru construcţiile de locuinţe suma de 3,5 miliarde lei, adică cu 750 de milioane mai mult decît prevedeau pentru această perioadă Directivele Congresului al III-lea al P.M.R.

Impresionantă este dezvoltarea învăţămîntului de toate gradele în ţara noastră. Sumele alocate pentru nevoile învăţămîntului cresc an de an. Peisajul ţării se îmbogăţeşte permanent cu imaginea optimistă a noilor clădiri pentru şcoli, a cantinelor şi complexelor de locuit pentru studenţi etc. Compari situaţia înfloritoare a învăţămîntului din ţara noastră cu cea a învăţămîntului în ţări capitaliste mari ca Franţa, Italia etc., şi poţi desprinde concluzii deosebit de semnificative. În timp ce în aceste ţări există o permanentă criză a şcolii, zeci de mii de profesori şomează deşi şcolile duc lipsă de cadre didactice, milioane de copii rămîn în afara procesului de învăţămînt deoarece lipsurile materiale le barează drumul spre învăţătură şi nu se întrevede nici o speranţă de remediere a acestor situaţii, în ţara noastră învăţămîntul de toate gradele se dezvoltă cu sprijinul larg al statului, porţile şcolilor fiind larg deschise pentru toţi copiii celor ce muncesc.

Intrăm într-un an nou de muncă şi luptă. Sub conducerea partidului păşim înainte pe drumul marilor victorii ale socialismului. Este greu de exprimat în cuvinte fericirea de a fi contemporanul unor asemenea momente istorice, de a fi părtaş la marea bătălie pentru viitorul luminos al ţării noastre.

În aceste clipe sărbătoreşti, gîndurile noastre de adîncă recunoştinţă se îndreaptă către partidul iubit, care cu înţelepciune conduce poporul nostru pe drumul desăvîrşirii construcţiei socialiste.

PE DRUMUL DEZVOLTĂRII CONTINUE A AGRICULTURII NOASTRE SOCIALISTE

(Urmare din pag. 1)

Consfătuirea pe ţară a ţăranilor colectivişti a arătat cu claritate necesitatea — pe care o ridică stadiul actual de dezvoltare a agriculturii noastre — de a fi concentrate sistematic şi perseverent toate forţele pentru continua dezvoltare organizatorică şi economică a gospodăriilor colective. „Aceasta este o sarcină — a spus tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej — care trebuie să stea permanent în centrul atenţiei noastre în vederea desăvîrşirii construcţiei socialiste la sate şi creşterii neîncetate a producţiei globale şi marfă în fiecare gospodărie".

Consfătuirea a relevat că pentru îndeplinirea cu succes a sarcinilor care stau în faţa agriculturii noastre este necesar să se dea o deosebită atenţie cadrelor, muncii pe care o desfăşoară acestea, felului cum sînt folosite şi nivelului pregătirii lor. Cu mare satisfacţie au aflat participanţii la Consfătuire că în anii puterii populare numărul inginerilor, tehnicienilor agronomi, zootehnicienilor şi medicilor veterinari a sporit de aproape 9 ori faţă de 1938. Aceste cadre lucrează cu dragoste şi devotament pe ogoarele înfrăţite, dobîndesc zi de zi o experienţă tot mai preţioasă, valorificîndu-şi din plin cunoştinţele acumulate în anii de studiu. A izvorît ca o sarcină de mare importanţă, folosirea cît mai justă a cadrelor de specialişti din agricultură, dirijarea majorităţii lor covîrşitoare spre munca nemijlocită în unităţile agricole socialiste — „acolo unde se hotărăşte soarta recoltei".

Paralel cu grija pentru judicioasa folosire a cadrelor agricole, sînt necesare eforturi serioase pentru a spori numărul specialiştilor agricoli şi a îmbunătăţi pregătirea lor. Din cuvîntarea tovarăşului Gheorghe Gheorghiu-Dej rostită în faţa participanţilor la Consfătuire, a reieşit că este în curs de elaborare un plan de măsuri privind organizarea învăţămîntului agricol de toate gradele. Paralel cu aceasta, se prevede sporirea numărului de studenţi din instituţiile de învăţămînt superior şi extinderea reţelei şcolare destinate formării cadrelor medii. Procesul de studiu în învăţămîntul agricol superior va fi îmbunătăţit avîndu-se în vedere necesitatea ca acesta să realizeze o mai strînsă legătură cu producţia agricolă. Pentru a veni mai substanţial în ajutorul agriculturii noastre ce progresează mereu, programele de studiu din învăţămîntul agricol vor fi revizuite, astfel încît ele să corespundă nivelului celor mai noi cuceriri ale ştiinţei şi practicii agricole. Îmbunătăţiri serioase se vor aduce şi sistemului de pregătire a cadrelor medii — întregul proces de predare a cunoştinţelor teoretice urmînd să fie legat mai organic de munca practică în unităţile agricole socialiste. Aceasta va crea condiţii pentru temeinica pregătire atît teoretică cît şi practică a elevilor.

Măsura de a fi mutate treptat şcolile tehnice agricole şi institutele de învăţămînt agricol superior în cele mai bune gospodării agricole de stat sau staţiuni agricole este cît se poate de propice desfăşurării procesului de învăţămînt, bunei pregătiri a viitorilor muncitori şi tehnicieni agricoli. „Sîntem încredinţaţi — a spus tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej — că această măsură va ridica la un nivel înalt învăţămîntul agricol şi va fi primită cu satisfacţie de tineret, ca şi de corpul nostru didactic".

Ritmul rapid de mecanizare a agriculturii necesită pregătirea a peste 60.000 de mecanizatori agricoli. În acest scop, Ministerul Agriculturii va organiza pe lîngă staţiunile de maşini şi tractoare şi gospodăriile de stat, numărul necesar de şcoli profesionale care să pregătească tractorişti mecanizatori.

Sarcinile pe care le are învăţămîntul agricol în vederea pregătirii unor cadre pe deplin corespunzătoare nevoilor agriculturii noastre socialiste reclamă din partea tuturor celor ce lucrează în şcoli eforturi susţinute în munca lor. Este necesar ca învăţămîntul agricol să fie mereu în pas cu noile realizări ale tehnicii şi ştiinţei agricole, să desfăşoare o activitate didactică de calitate. Numai astfel tinerii absolvenţi intraţi în producţie vor şti să lucreze după noile cerinţe, vor folosi ca nişte adevăraţi cunoscători, tipurile de maşini agricole existente în prezent pe ogoarele patriei noastre, ca şi cele ce se vor introduce an de an.

O problemă de cea mai mare importanţă ridicată în cadrul Consfătuirii a fost şi aceea a răspîndirii în masă a cunoştinţelor agricole — acţiune care trebuie să capete o largă amploare, ajungînd să cuprindă practic întreaga masă de colectivişti. Specialiştii din agricultură au fost chemaţi să dea un sprijin activ cercurilor de învăţămînt agrozootehnic de masă, precum şi altor forme de răspîndire a cunoştinţelor agricole în rîndurile ţărănimii.

Învăţătorii şi profesorii care lucrează în mediul sătesc pot aduce şi ei un însemnat aport în această mare muncă de răspîndire a cunoştinţelor agricole în masa ţărănimii, de ridicare a nivelului cultural al ţăranilor. Directorii şcolilor, cadrele didactice care răspund de activitatea căminelor culturale, învăţătorii şi profesorii trebuie, atunci cînd stabilesc planul de activitate al acestor aşezăminte culturale, a cercurilor de lectură, tematica conferinţelor, a serbărilor ce se organizează etc., să aibă mereu în vedere sarcina pregătirii teoretice a ţăranilor pentru o muncă de calitate pe ogoare.

Sîntem în plină perioadă de iarnă, cînd activitatea culturală la sate capătă mai multă intensitate. Pornind de la studierea temeinică a documentelor acestei Consfătuiri, să ne axăm tot mai accentuat activitatea noastră culturală de la sat pe sarcinile izvorîte pentru ţărănime din documentele de partid. Şi înainte de toate, să ne străduim a ridica nivelul muncii de predare în şcolile profesionale şi tehnice cu specific agricol, ca şi în cele de cultură generală. Învăţătorii şi profesorii vor îndeplini prin aceasta o înaltă datorie patriotică.

VACANȚA DE IARNĂ

NE PARE FIRESC

Ne pare firesc. Trenuri, coloși negri, masivi, plini de promoroacă și brumă, sosiți de departe, așteaptă docili pe șine, suflînd greoi, în aerul înghețat, suluri învolburate de aburi. În jurul lor, un furnicar de copii mai mari sau mai mici, grăbiți, încărcați cu schiuri și rucsacuri. Sub bolțile largi ale peronului se întretaie ecouri de voci, glume, strigăte.

Un șuierat scurt. Peronul s-a golit. Colosul alunecă la început încet, apoi repede, din ce în ce mai repede. Au rămas în urmă fluturări de mîini și batiste. În vagoanele încălzite se scot fulare, se deschid fermoarele treningurilor, se încing discuțiile și, iarăși, rîsetele și glumele. Copiii sînt plini de nerăbdare și bucurie. La capătul călătoriei se află localități al căror nume e de ajuns să-l rostești pentru a-ți evoca o întreagă lume de vacanță cu toate frumusețile și plăcerile ei: Sinaia, Timiș, Bran, Lacul Roșu...

În memoria celor mai vîrstnici dintre noi rostirea acestor nume mai păstrează parcă ceva din amintirea unui iz de snobism burghez. Ne-am obișnuit din alte vremi ca ele să fie simbolul privilegiilor rezervate unei anumite clase.

Totuși, acum ne pare firesc. Din vagoanele oprite la Sinaia sau la Predeal vedem acum, în vacanța de iarnă, îngrămădindu-se în gările montane sute și mii de copii. Sînt fii ai petroliștilor, ai minerilor, ai strungarilor și colectiviștilor, ai constructorilor socialismului din patria noastră. Sînt nerăbdători să pornească în excursii, să umble, să cunoască, să vadă, să se joace cu bulgării de zăpadă, să alerge pe schiuri.

Pentru ei, în ultimele zile, s-au făcut pregătiri intense: au zbîrnîit telefoane, s-au calculat fonduri, s-au reținut locuri la cabane și vile. Și tot pentru ei în multe săli se întind ghirlandele bogate de cetină. Sub bradul uriaș ridicat într-un colț, înpodobit cu globuri colorate și strălucitoare, cu fulgi albi, se îngrămădesc pachete cu surprize și daruri, cu jucării, cu dulciuri, cu cărți pe potriva vîrstei și preferinței fiecăruia.

Pînă la mult așteptata întîlnire cu Moș Gerilă mai sînt doar cîteva ore... Vor trece repede. Dar pînă atunci micii turiști acaparează împrejurimile înzăpezite ale munților, se strecoară în șir indian pe cărări abrupte, coboară în fugă pante repezi, organizează bătălii în miniatură cu proiectile de nea sau întreceri cu săniuțele.

Întotdeauna în preajma lor se află un profesor, un instructor de pionieri, ce pare doar un prieten mai mare, dar care într-un chip neobservat este sufletul tuturor jocurilor, al tuturor întrecerilor și excursiilor. Și cînd cei mici se vor întoarce cu chipurile bronzate de soare, cînd vor povesti fără a izbuti să termine ce au văzut și cum au petrecut, cum funcționează mașinile-unelte din întreprinderile pe care le-au vizitat și ce au discutat cu muncitorii din aceste întreprinderi, cu țărani colectiviști din gospodăriile agricole în care s-au oprit, cum arătau Omul sau Ceahlăul, cînd s-au dat la o parte norii de ceață, cum a fost cînd s-a făcut focul pe zăpadă, cum au învățat să schieze și că, de fapt, acesta nu este un sport prea greu, — vom ști că profesorul, instructorul de pionieri și-au făcut cum trebuie datoria.

Ni se pare firesc să aflăm că elevi oarecare, fii de oameni simpli, petrec o vacanță minunată. Ne-am obișnuit acum să fie așa.

V. O.

ZILE DE BUCURII

Revelionul cadrelor didactice

Parcă văd cum a pornit din mijlocul cadrelor didactice ideea organizării în comun a sărbătoririi Anului Nou. Comitetul raional sindical și clubul sindicatelor din învățămînt a primit cu bucurie aceste propuneri și a făcut totul pentru ca noaptea tradiționalei sărbători să fie cît mai plăcută, să lase amintiri frumoase celor care au participat la ea.

Acum, în preajma sărbătoririi Anului Nou 1962, multe din cadrele didactice ale școlilor din raionul V. I. Lenin ne întreabă cum va fi organizat anul acesta revelionul și dacă el va fi la fel de frumos ca anul trecut. Mulți vin cu noi propuneri și sugestii exprimîndu-și de asemenea dorința de a fi însoțiți de un număr mai mare de membri ai familiei.

Cum ne propunem să organizăm sărbătorirea revelionului ? Aproape întregul program va fi susținut de artiști amatori din rîndul cadrelor didactice ale raionului nostru și de membrii cercurilor și formațiilor artistice ale clubului. Nelipsitul Moș Gerilă va împărți celor 150 de invitați cîte un cadou însoțit de o urare, un răvaș sau o glumă. Vom organiza „Poșta revelionului" care s-a bucurat de asemenea de mult succes anul trecut. Prin intermediul poștașului — costumat ca atare — invitații își vor putea trimite reciproc epigrame, răvașe, urări, care vor fi apoi citite cu voce tare.

Programul va fi bineînțeles, completat cu cîntece și scurte scenete susținute de artiști profesioniști.

Ce să vă spunem în plus despre programul artistic ? Membrii formațiilor artistice țin deocamdată în secret surprizele pe care le pregătesc pentru noaptea Anului Nou...

Sala clubului sindicatelor din învățămînt a fost împodobită sărbătorește și așteaptă apropiatul eveniment. Ca și în anii trecuți la revelionul organizat de comitetul nostru sindical, care a devenit de acum o tradiție, vom întîlni cadre didactice fruntașe ca, de pildă, Elena Popescu de la Școala serală „Grigore Preoteasa", Constantin Teișanu, de la Școala elementară nr. 139, Maria Niți, de la Școala medie nr. 27, Ana Crăciun, de la Școala elementară nr. 146.

Ei și alți 150 membrii ai sindicatului nostru, cu paharele pline, vor toasta la răscrucea dintre ani și își vor ura „La mulți ani !".

Prof. LIGIA MARCU
membru în Comitetul sindicatului — învățămînt din raionul „V. I. Lenin"

Profesori și învățători în concediu

Vacanța aceasta de iarnă, constituie un plăcut prilej de odihnă, de destindere și distracție și pentru cadrele didactice. Mai sînt încă învățători și profesori care nu și-au efectuat concediul de odihnă în timpul vacanței de vară. Comitetele sindicatelor din învățămînt s-au îngrijit să creeze condiții pentru ca aceștia să-și poată petrece concediul de odihnă, organizînd o serie de tabere în stațiunile de munte. Astfel, Comitetul sindicatelor de învățămînt din raionul Stalin, în colaborare cu O.N.T. și cu asociația sportivă „Olimpia"-M.I.C., au organizat tabere de odihnă la Sinaia și Predeal unde, timp de șase zile, își vor petrece concediul un număr de 30 de cadre didactice din raion.

La casa pionierilor din Sinaia

Parcă știind că vine vacanța, în Valea Prahovei — ca și în întreaga țară — natura a îmbrăcat mantaua albă a zăpezii. A nins abundent. Aici la munte zăpada groasă a dăruit peisajului frumuseți noi, de nebănuit. Sub povara albă, în lumina soarelui care se strecoară printre nori, brazii, casele, munții imenși capătă sclipiri ireale, de basm. Sinaia pare un astfel de orășel de basm. Cele cîteva sute de elevi veniți aici să-și petreacă vacanța de iarnă și elevii școlilor din Sinaia se bucură din plin de toate aceste minunății.

De luni, la Casa pionierilor din Sinaia a început o activitate intensă, specifică vacanței. Pe lîngă cei 500 membrii permanenți ai diferitelor cercuri, în aceste zile de vacanță vin numeroși alți pionieri și elevi oaspeți ai stațiunii, pentru a participa la activitățile instructiv-educative și la manifestările cultural-artistice organizate aici. Mai mult decît în alți ani colectivul de profesori și instructori ai Casei pionierilor a pus un accent deosebit pe organizarea unor activități diferențiate, pe vîrste, reușind astfel să le facă mai numeroase, mai interesante și mai accesibile. Cum este și firesc, pe timpul vacanței au întîietate activitățile recreative și în deosebi cele care se desfășoară în aer liber. Schiurile, săniuțele și patinele au devenit prieteni nedespărțiți ai elevilor. Deocamdată temerarii schiori, sub conducerea profesorilor de educație fizică, nu s-au încumetat să se avînte prea sus pe Bucegi, ci s-au mărginit la împrejurimile orașului. Curînd însă ei vor deschide primele pîrtii spre cota 1400 și mai sus. În cele 18 zile de vacanță vor fi organizate de către Casa pionierilor numeroase concursuri de săniuțe, schiuri și patine pentru pionierii de toate vîrstele.

În timpul vacanței, de un mare succes se bucură excursiile și vizitele care se fac la întreprinderile din Sinaia, Azuga, Bușteni, Comarnic etc. Primii înscriși au fost membrii cercurilor tehnice care vor avea astfel încă o dată prilejul să se familiarizeze cu procesele tehnologice, cu mașinile, să facă cunoștință cu muncitorii.

Numeroase activități au loc și la sediul Casei pionierilor. Săptămîna aceasta principala preocupare a membrilor cercurilor de artă dramatică și muzică au fost repetițiile cu spectacolul închinat zilei de 30 Decembrie. Au fost pregătite, coruri, poezii, piese instrumentale și vocale, cîteva scenete.

Un alt eveniment important al vacanței va fi serbarea pomului de iarnă și mult așteptatul carnaval al pionierilor.

Și, un ultim eveniment : spre sfîrșitul vacanței este așteptată vizita micilor artiști amatori ai Casei pionierilor din Sighișoara care vor prezenta la Sinaia un spectacol muzical-coregrafic.

Programul zilnic bogat este completat cu adunări interesante, seri literare, seri de povești, întîlniri cu tineri muncitori, vizionări de spectacole și filme etc.

...O vacanță plăcută și plină de bucurii.

VLAD I. MIRCEA

TABĂRA DE SCHI DE LA MUNTELE MIC

Să poposim, la unul din complexele sportive așezate în locurile pitorești ale patriei noastre care, în aceste zile atît de bogate în zăpadă, s-au transformat în adevărate castele de basme în care stăpîni sînt copiii. De pildă, la Muntele Mic. Însoțiți de profesori, peste 260 de elevi din Timișoara, București, Rm. Vîlcea, Craiova, Iași, Galați și din alte orașe ale țării au pus stăpînire pe acest complex turistic.

Ce le oferă tabăra de la Muntele Mic ? În afară de condițiile excelente de odihnă și reconfortare, multă, multă zăpadă. Se pare că mai multă ca în oricare localitate. Și acest lucru nu-i deloc lipsit de importanță, deoarece tabăra de la Muntele Mic este destinată elevilor din școlile medii cu program special de educație fizică.

Zilnic, împărțiți pe grupe, acești elevi petrec cel puțin trei ore afară, în tovărășia schiurilor, însușindu-și tehnica acestui sport sub supravegherea unor maeștri ai schiului ca Matei Dedu din Sinaia, Petre Gotea din Vatra Dornei, sau Ladislau Kovacs din Brașov. Dar desigur activitatea sportivă nu se rezumă doar la schi. Clubul oferă și el multiple condiții pentru desfășurarea unor pasionante întreceri de șah, tenis de masă etc.

Firește, organizatorii taberei au avut grijă și de hrana spirituală a elevilor în aceste zile ale vacanței. Ei au la dispoziție o bibliotecă cu cărți interesante, vor participa la concursuri de recitări, seri literare, serbări culturale din care satira și umorul nu vor lipsi. Și dansul va face parte din programul reuniunilor tovărășești organizate în cadrul taberei de la Muntele Mic.

Să nu uităm cele două evenimente pe care le vor sărbători stăpînii din aceste zile de vacanță ai Complexului sportiv de la Muntele Mic : cea de-a 14-a aniversare a proclamării Republicii Populare Romîne și revelionul. Încă de pe acum pregătirile sînt în toi. Fantezia, priceperea tuturor este solicitată.

Să ne imaginăm cum cei 275 de elevi și profesori bine echipați, iau cu asalt munții ori se întrec în concursuri de schi sau săniuțe. Să ne imaginăm cum cei 275 de elevi și profesori în costume care de care mai pitorești, întîmpină noul an în cîntece și bucurie.

Nu putem atunci să nu exclamăm, parafrazînd răspunsul dat de un gazetar sovietic la întrebarea ce i s-a pus în Occident — „care este clasa privilegiată în socialism ?".

„Dacă ar exista în socialism o „clasă privilegiată" aceasta ar forma-o, fără îndoială, copiii".

B. IEȘEANU

Prima lecție de schi

Oră de botanică în cabinetul de ştiinţe naturale

ÎN SPRIJINUL PROFESORILOR DE ŞTIINŢE NATURALE ŞI GEOGRAFIE

Din activitatea S. S. N. G.

Societatea de ştiinţe naturale şi geografie din R.P.R. acordă un sprijin larg şi permanent muncii desfăşurate de către profesorii de ştiinţe naturale şi geografie din şcolile noastre de cultură generală.

De un real ajutor le sînt, de pildă, cadrelor didactice ciclurile de conferinţe şi referate organizate în mod frecvent de către societate pentru membrii ei. În cadrul ciclurilor de conferinţe şi referate organizate în ultima vreme, bunăoară, s-au dezbătut probleme ca: „Date noi pentru geografia patriei rezultate din colaborarea romîno-sovietică pentru întocmirea monografiei geografice a R.P.R.", „Harta economică a patriei noastre în lumina directivelor Congresului al III-lea al P.M.R.", „Date noi privind economia ţărilor socialiste", „Probleme actuale în biologie" etc.

De un deosebit interes şi de o mare utilitate sînt ciclurile de lucrări practice organizate de societate la Bucureşti, pe probleme de fiziologie animală, fiziologie vegetală, mineralogie şi petrografie, sau aplicaţiile practice de geomorfologie şi hidrografie (la Cluj şi la Iaşi) şi de geologie şi geomorfologie (la Timişoara) etc.

În ultimii ani societatea a organizat în centre cu specific geografic şi biologic deosebit, tabere-curs cu o durată de 15—20 de zile, la care au participat numeroşi profesori de ştiinţe naturale şi geografie şi unde, cu sprijinul cercetătorilor ştiinţifici şi al cadrelor didactice universitare, s-au prezentat lecţii-prelegeri urmate de seminarii, s-au efectuat aplicaţii practice pe teren, vizite în întreprinderi şi unităţi socialiste ale agriculturii locale, excursii de studiu în regiune, lucrări practice de laborator etc. În acest fel profesorii au acumulat noi cunoştinţe de un nivel ştiinţific ridicat, au cunoscut mai bine şi mai concret natura şi economia patriei, particularităţile geologice, geografice şi biologice ale unor regiuni şi centre.

Asemenea cursuri au avut loc, de pildă, la Braşov, la Cluj, la Vişeul de Sus, la staţiunea „Stejarul" de la Bicaz, la staţiunea „dr. I. Borcea" de la Agigea, la Pîngăraţi etc. Avînd în vedere interesul crescînd al profesorilor pentru această formă de activitate, SSNG îi va da pe viitor o atenţie din ce în ce mai mare.

Demnă de menţionat este şi preocuparea societăţii pentru îndrumarea şi antrenarea cadrelor didactice în munca de cercetare ştiinţifică pe probleme de strictă specialitate cît şi pe probleme de ordin metodic. Cu prilejul conferinţei pe ţară care a avut loc la Bucureşti în aprilie a.c. societatea a organizat şi o sesiune ştiinţifică de comunicări şi referate. La secţia pedagogică a acestei sesiuni s-au prezentat numeroase comunicări şi referate metodice oglindind activitatea şi experienţa înaintată a multor pedagogi care predau ştiinţele naturale şi geografia. Participarea la această sesiune a peste 200 de naturalişti şi geografi din învăţămîntul de cultură generală a prilejuit un larg şi rodnic schimb de experienţă, a contribuit la informarea ştiinţifică a pedagogilor, la cunoaşterea reciprocă a muncii acestora. Multe din materialele publicate în revista „Natura" la rubricile „Studii" şi „Metodică" aparţin profesorilor din învăţămîntul de cultură generală. Totodată în revistă au fost publicate materiale în care cadrele didactice găsesc îndrumări cu privire la felul cum se efectuează munca de cercetare ştiinţifică asupra unui oraş sau raion, asupra unei gospodării agricole colective, a unei gospodării agricole de stat etc.

Revista „Natura" — care din anul 1962 apare în două serii, „Seria biologie" şi „Seria geografie-geologie" — se străduieşte să contribuie la orientarea ideologică a profesorilor, informarea şi documentarea lor ştiinţifică şi metodică, la generalizarea metodelor şi procedeelor bune de predare a ştiinţelor naturale, a cunoştinţelor agricole, a geografiei şi geologiei, publicînd studii şi cercetări, note, materiale de metodică, informaţii, noutăţi ştiinţifice din domeniul geografiei, al geologiei, al zoologiei şi cunoştinţelor agricole.

Pentru viitor societatea îşi propune să-şi intensifice, să-şi extindă şi mai mult activitatea, mai ales în raioanele unde nu are filiale, dar unde există posibilitatea strîngerii legăturilor cu cercurile pedagogice ale profesorilor care predau geografia, ştiinţele naturale şi cunoştinţele agricole.

Colaborînd cît mai mult cu Societatea de ştiinţe naturale şi geografie, folosind într-o măsură şi mai mare întreaga diversitate de mijloace şi posibilităţi pe care aceasta le are la îndemînă, cadrele didactice vor fi ajutate desigur să-şi lărgească orizontul ştiinţific, să-şi îmbunătăţească munca desfăşurată la catedră, să obţină rezultate din ce în ce mai bune în activitatea şcolară.

Conf. univ. OCTAV MUNTEANU
secretar al Societăţii de ştiinţe naturale şi geografie din R.P.R.

Preocupări ale directorilor

Printre sarcinile care revin directorilor de şcoli se află pe prim plan aceea de a urmări îndeaproape buna desfăşurare a procesului innstructiv-educativ. În realizarea acestui obiectiv asistenţele la lecţii constituie una din principalele forme şi mijloace de muncă ce stau la îndemîna directorilor. Iată de ce de felul cum îşi îndeplineşte planul de asistenţe la lecţii, de seriozitatea cu care tratează acest aspect al muncii sale depind în bună măsură rezultatele activităţii unui director şi, bineînţeles, ale şcolii pe care o conduce.

Să apreciem din acest punct de vedere activitatea cîtorva şcoli şi a cîtorva directori din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară. La şcoala medie din Tîrnăveni directorii îşi desfăşoară activitatea de îndrumare şi control pe baza unui plan de muncă bine întocmit, în care sînt prevăzute obiective determinate de specificul perioadei din anul şcolar în care se află procesul instructiv-educativ, de problemele specifice şcolii. Aşa, de exemplu, la începutul acestui an şcolar conducerea şcolii din Tîrnăveni s-a ocupat de îndrumarea cadrelor didactice tinere şi a asistat mai ales la lecţiile acestora. Orientîndu-se totodată după constatările din anul şcolar trecut şi care indicau existenţa unor deficienţe în ceea ce priveşte exprimarea corectă a elevilor, conducerea şcolii a urmărit, în cadrul asistenţelor din trimestrul I, felul în care profesorii se ocupă de exprimarea corectă a elevilor, de măsura în care ei s-au integrat în frontul comun creat pentru înlăturarea carenţelor înregistrate pe această linie. În perioada recapitulării materiei conducerea şcolii a urmărit prin asistenţe nivelul de cunoştinţe al elevilor, felul în care profesorii şi-au organizat lecţiile recapitulative, calitatea metodelor şi procedeelor utilizate de ei la aceste lecţii.

Este de la sine înţeles că un director nu poate face aprecierile cele mai competente asupra lecţiilor ţinute la toate disciplinele. Există probleme de strictă specialitate pe care directorul, nefiind şi el decît tot un profesor pregătit numai pentru predarea unei anumite discipline, nu le poate cunoaşte. Pentru a rezolva totuşi cu competenţă problemele fiecărei lecţii la care asistă, directorii de la Şcoala medie din Tîrnăveni, recurg la sprijinul responsabililor comisiilor metodice sau al unor profesori cu experienţă de aceeaşi specialitate cu profesorul la lecţiile căruia urmează să se efectueze asistenţa. Astfel, discuţiile care au loc după lecţii capătă o ţinută cu adevărat ştiinţifică şi constituie un ajutor preţios pentru îmbunătăţirea predării. Deseori observaţiile adunate în timpul asistenţelor sînt discutate în colectiv, în şedinţe la care sînt chemate cît mai multe cadre didactice. Pe de altă parte se organizează periodic lecţii deschise la a căror discutare sînt utilizate şi exemplele din lecţiile la care directorii au asistat.

Preocupări asemănătoare pentru utilizarea asistenţelor în vederea unei bune îndrumări a procesului instructiv-educativ, pentru eficienţa acestora putem găsi la multe şcoli din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară. Ea este vizibilă la directorii şcolilor de 8 ani din Praid, din Ogari, din Acetari, din Lechinţa etc.

Mai sînt însă, din păcate, şi unii directori care neglijează acest aspect al muncii lor. Astfel, la şcolile medii din Jidvei, la şcolile de 8 ani din Cristeşti, Berghia şi Crăieşti directorii, antrenaţi mai mult de munca organizatorică şi administrativă, sînt tentaţi uneori să nu acorde atenţia cuvenită îndrumării cadrelor didactice prin intermediul asistenţelor. Desigur este bine ca directorul în calitatea sa de conducător al unei unităţi şcolare să se ocupe de buna ei gospodărire. Dar să nu uităm niciodată că principala îndatorire a unui director este îndrumarea muncii instructiv-educative. Altfel putem avea surprize ca cea pe care a avut-o conducerea Şcolii medii din Jidvei care a constatat abia după două luni de la începutul anului şcolar că mai erau mulţi elevi care nu fuseseră notaţi la o serie de obiecte şi că notarea nu fusese utilizată în suficientă măsură ca un instrument de apreciere a nivelului de cunoştinţe şi de stimulare a interesului pentru învăţătură.

În legătură cu felul cum sînt organizate şi se desfăşoară asistenţele am observat că la unele şcoli cum sînt, de pildă, şcolile medii din Iernuţ şi Luduş nu li se acordă încă orelor de dirigenţie atenţia pe care o impune însemnătatea acestora. Numărul de asistenţe pe care le efectuează directorii la orele de dirigenţie este insuficient. Considerăm că pe viitor directorii vor trebui să-şi îndrepte mai mult atenţia spre îndrumarea desfăşurării acestor ore.

Pentru ca asistenţele efectuate de către toţi directorii din regiunea Mureş-Autonomă Maghiară să se ridice la nivelul cerinţelor, va fi bine ca în viitor secţiile raionale de învăţămînt şi cultură, mai ales cele din raioanele Mureş şi Luduş, să se ocupe mai mult de îndrumarea directorilor, şi cu precădere a directorilor tineri, în legătură cu felul cum să-şi alcătuiască planul de asistenţe şi cum să facă din ele un mijloc puternic şi eficient de ridicare a calităţii muncii desfăşurate în şcoală.

FRANCISC URMENYI
inspector general în M.I.C.

Şcoala şi producţia

Din experienţa primului trimestru

La intrarea mea în învăţămînt, în anul 1959, cunoştinţele pe care le aveam în domeniul predării în şcoală, mai ales în ceea ce priveşte legarea acesteia de producţie, erau destul de reduse. De aceea prima mea grijă a fost de a studia cît mai multe lucrări de specialitate. Am constatat astfel că pe lîngă pregătirea de specialitate pe care trebuie să o aibă un profesor-maistru, el trebuie să dispună şi de un bogat bagaj de cunoştinţe pedagogice, fără de care nu poate să-şi desfăşoare în bune condiţiuni activitatea didactică, nu poate obţine o bună pregătire practică a elevilor săi. Şcoala unde lucram, colectivul de profesori în mijlocul căruia mă găseam, m-au ajutat să-mi completez cunoştinţele pedagogice şi să-mi însuşesc o metodă ştiinţifică de predare. Un rol foarte important pentru pregătirea mea l-au avut de asemenea cursurile de perfecţionare pe care le-am urmat în vara anului 1960 la Timişoara în cadrul I.I.P.C.D.

O altă problemă importantă căreia a trebuit să-i aflu rezolvarea a fost aceea a asigurării mijloacelor tehnico-materiale necesare desfăşurării lucrărilor practice, întrucît inventarul de scule şi utilajul existent în şcoală nu puteau satisface în bune condiţii cerinţele programei şcolare. Desigur aceasta nu a fost o problemă tocmai uşoară. Am luat în primul rînd legătura cu întreprinderile din oraş, ca şi cu cele din localităţile apropiate, solicitîndu-le sprijinul. Astfel de la Şcoala profesională de ucenici a Şantierelor navale din Turnu Severin, ca şi din partea Direcţiei regionale C.F.R. şi a Depoului de locomotive C.F.R. Craiova am primit, prin transfer, unelte de lăcătuşărie cu ajutorul cărora am completat inventarul atelierului în aşa fel încît orele de lucrări practice să se poată desfăşura în bune condiţiuni.

Cu clasele a VIII-a am lucrat exclusiv în atelier, iar în întreprinderile şi atelierele metalurgice din oraş am efectuat numai periodic vizite, pentru ca ei să poată vedea desfăşurarea unor procese tehnologice de la cele mai simple pînă la cele mai complexe. Cu clasele a IX-a am căutat, datorită specificului studiului maşinilor-unelte ca orele să se desfăşoare mai mult în producţie, în întreprinderile care dispuneau de maşinile-unelte prevăzute de programa clasei a IX-a (strung, freză, raboteză, maşini de mortezat etc.).

Am instalat totuşi un strung, în scopul de a ţine lecţii de tehnologie şi demonstraţii pentru cunoaşterea mai amănunţită din partea elevilor a complexului de mecanisme ale acestei maşini-unelte de bază. Consider că este avantajos să se facă în şcoală predarea cunoştinţelor de tehnologie şi abia după cunoaşterea modului de funcţionare şi a caracteristicilor maşinii respective să mergem cu elevii în atelierele întreprinderilor. Cu ajutorul muncitorilor, ei pot lua parte în acest fel la procesul de producţie prin executarea la început a unor operaţiuni simple, pentru ca treptat, după un număr mai mare de ore, să execute operaţiuni mai complexe. Tot cu privire la desfăşurarea orelor de lucrări practice vreau să mai adaug şi faptul că de un ajutor preţios în înţelegerea principiilor ce stau la baza construcţiei maşinilor-unelte au fost planşele şi schemele cinematice ale fiecărei maşini în parte.

O problemă care m-a preocupat şi preocupă, cred, la ora actuală, pe mulţi profesori-maiştri, este aceea a procurării materialelor necesare confecţionării pieselor şi executarea lucrărilor prevăzute de nomenclatorul programei de la clasa respectivă. Ceea ce vreau să remarc de la început este faptul că acest nomenclator nu trebuie privit rigid — adică să executăm tipurile de piese sau lucrări prevăzute de nomenclator chiar dacă nu avem materiale corespunzătoare — ci trebuie să aplicăm operaţiunile din programă la alte tipuri de piese şi lucrări pe care le putem executa din materialele de care dispunem sau pe care le putem procura mai uşor şi mai repede. Astfel am putut procura pe plan local 400 kg fier lat care se preta foarte bine la confecţionarea unor bănci de curte, foarte utile şcolii. Lucrînd aceste bănci elevii au executat operaţiuni de trasare, debitare, ajustare cu pila, îndoire, găurire, apoi asamblarea cu nituri şi şuruburi. În felul acesta am realizat prevederile programei şi o dată cu aceasta, elevii au executat şi o lucrare utilă pentru şcoală.

Am prezentat aici cîteva aspecte din activitatea mea, în dorinţa de a cunoaşte părerea unui cerc mai larg de profesori-maiştri şi de a realiza astfel un schimb de experienţă preţios pentru fiecare dintre noi.

ION TUDORACHE
profesor-maistru
Şcoala medie numărul 1
„T. Vladimirescu"-Tg. Jiu

PROBLEME ALE ŞCOLII DE 8 ANI

PREDAREA CU PROFESORI SPECIALIŞTI LA CLASELE I-IV

Rezultate concludente la muzică

Am asistat în cursul trimestrului care a trecut, la mai multe ore de muzică ţinute la clasele I—IV ale şcolii medii din comuna Nădrag, raionul Lugoj, unde se experimentează predarea cu profesori specialişti.

Clasele în care muzica este predată de către o profesoară aveau la începutul anului şcolar, acelaşi nivel ca şi clasele de control în care toate disciplinele — inclusiv muzica — sînt predate de către un singur învăţător.

Spre sfîrşitul lunii octombrie nivelul de cunoştinţe muzicale al elevilor rămăsese egal. Nu se înregistraseră încă diferenţe simţitoare între clasele experimentale şi clasele de control. În luna noiembrie situaţia a început însă să se schimbe într-un chip vizibil în favoarea claselor experimentale. Deşi printr-o muncă intensă învăţătorii au ridicat mult calitatea pregătirii elevilor la această disciplină, rezultatele obţinute de ei au rămas totuşi în urma celor dobîndite de profesoară.

Cauzele unui astfel de fenomen nu sînt greu de aflat. Ele au mai fost deseori discutate şi cu alte prilejuri, iar ceea ce s-a întîmplat la şcoala din Nădrag nu constituie decît un caz particular concret, care vine să confirme justeţea acelor observaţii. Este evident că la clasa în care muzica a fost predată de un specialist succesele se datoresc pregătirii sale superioare, cunoştinţelor sale teoretice mai multilaterale şi mai adîncite şi cunoaşterii mai aprofundate a metodicii predării acestui obiect.

Dar dacă lucrurile stau aşa, cum se explică faptul că rezultatele mai bune obţinute la clasele experimentale nu s-au făcut simţite de la început şi a fost nevoie de un interval de două luni pentru ca să începem să observăm aceasta. Analiza atentă a faptelor ne-a dezvăluit explicaţia. Profesoara, deşi dispunea de o pregătire de specialitate superioară, se afla în inferioritate faţă de învăţător în ceea ce priveşte metodica predării în clasele I—IV. A fost nevoie de o anumită perioadă de acomodare, de cunoaşterea particularităţilor de vîrstă specifice copiilor din aceste clase. Din momentul în care dificultăţile determinate de aceste cauze au fost lichidate, în calea bunei pregătiri a elevilor nu a mai stat nici o piedică.

Am considerat necesar şi interesant să vorbesc despre acest exemplu de la şcoala din Nădrag pentru că din el putem trage o concluzie importantă. Un profesor specializat în predarea muzicii va obţine rezultate mai bune la această disciplină decît un învăţător, iar greutăţile legate de necunoaşterea particularităţilor de vîrstă se pot rezolva, după cum am văzut, într-un răstimp relativ scurt.

În încheiere, deşi nu este în obiectul articolului de faţă, aş vrea să formulez şi o doleanţă a numeroşi învăţători şi profesori care predau muzica: lipsesc manualele şi metodicele necesare pentru predarea muzicii la clasele I—IV. Forurile în drept ar trebui să ia măsuri pentru a suplini cît mai grabnic această lipsă, întrucît ea influenţează asupra pregătirii elevilor.

TEODOR CONSTANTIN
Lugoj

Orele de educaţie fizică

În acest an, în şcoala noastră se experimentează predarea la clasele I-IV a unor discipline de către profesori specialişti. În cadrul acestui experiment am primit sarcina să predau la clasele mici educaţia fizică.

Pentru a-mi putea îndeplini în condiţii bune munca am studiat temeinic programa de educaţie fizică, precum şi metodica predării la clasele I-IV, am întocmit apoi o planificare minuţioasă, în care am prevăzut mai multe lecţii de verificare pentru a-mi da seama care este nivelul de pregătire fizică al copiilor, ce cunoştinţe şi ce deprinderi motrice de bază au. Cu concursul personalului medico-sanitar din şcoală am făcut o serie de măsurători antropometrice pentru a cunoaşte dezvoltarea fizică a elevilor, starea sănătăţii lor. Interpretarea acestor date mi-a servit apoi la orientarea lecţiilor de educaţie fizică.

Accentul principal în munca cu copiii l-am pus pe exerciţiile de extensie ca şi pe exerciţiile pentru întărirea musculaturii spatelui şi a centurii scapulo-umerale, pentru ridicarea şi întărirea bolţii plantare.

Predarea educaţiei fizice în clasele I-IV cere folosirea unor mijloace şi metode care să corespundă particularităţilor anatomo-fiziologice şi psihice ale copiilor. La clasele I-II, jocurile de mişcare constituie mijlocul principal pe care-l utilizez pentru a satisface nevoia firească de mişcare a copiilor, şi a contribui la dezvoltarea fizică a acestora. În acelaşi timp, jocurile dau lecţiilor de educaţie fizică un caracter atractiv. Pentru a-i interesa şi stimula pe copii aleg exerciţii şi jocuri alcătuite din mişcări împletite pe un fir de poveste, exerciţii cu caracter imitativ care reproduc întîmplări cu animale, lucruri şi obiecte cunoscute lor şi în care tema serveşte doar ca un simplu pretext pentru mişcare.

Unul din obiectivele urmărite prin lecţiile de educaţie fizică este îmbunătăţirea disciplinei elevilor. În acest scop acord o deosebită atenţie respectării regulilor de joc. Aceasta le formează în bună măsură elevilor deprinderea de a merge ordonat pe coridoare, la intrarea şi ieşirea din clasă, pe stradă etc.

Elevii au învăţat să-şi aşeze în ordine în vestiare lucrurile personale, să pună la loc cu grijă materialele sportive folosite la lecţii, să aerisească sala etc.

Prof. AURORA SOCINĂ
Şcoala de 7 ani nr. 1
Bistriţa, regiunea Cluj

La tablă ca şi în caietele de teme să urmărim cu atenţie şi aspectul estetic al scrisului elevilor

Despre estetica scrisului

Se pare că aspectul estetic al scrisului în sine este socotit de unii învăţători şi profesori ca o problemă secundară. Interesează în primul rînd în ce măsură elevii scriu corect din punct de vedere gramatical, în ce măsură în scrisul lor există sau nu greşeli de ortografie. Aceasta este într-adevăr problema principală care se ridică în legătură cu felul cum scriu elevii. Dar alături de ea problema scrierii corecte, frumoase, ordonate din punct de vedere strict grafic îşi are locul şi însemnătatea ei. Scrisul este unul din principalele mijloace pe care le foloseşte cel ce învaţă. El serveşte de asemenea în societate ca mijloc însemnat de comunicare între oameni. Nu ne poate fi indiferent dacă o scrisoare este ilizibilă sau dacă un elev îşi ia astfel de notiţe încît nici el nu poate citi ce a scris, dacă în locul temelor pe care am vrea să le găsim în caietul lui descoperim nişte hieroglife cu totul indescifrabile. De aceea, este foarte bine cînd printre multiplele lor preocupări învăţătorii şi profesorii acordă atenţia cuvenită şi acestui aspect al instruirii elevilor.

Pentru a ne asigura că elevii noştri vor scrie frumos cred că, printre altele, este foarte important să urmărim şi să sesizăm momentul în care în scrierea lor apar primele deformări şi primele neglijenţe.

În ultimii ani am observat felul cum scriu unii elevi din clasele a III-a şi a IV-a din mai multe şcoli. Deşi în clasa II-a elevii respectivi avuseseră un scris mai mult sau mai puţin caligrafic, în clasele următoare se observa în scrisul lor o tendinţă evidentă spre deformare. La prima vedere fenomenul era cu totul inexplicabil. O analiză mai profundă ne dezvăluie însă deîndată fenomenul care s-a petrecut. După o îndelungată perioadă de exerciţii, în clasa I-a şi a II-a (în care elevii fuseseră obişnuiţi să scrie pe caiete tip I şi tip II (a căror liniatură dă posibilitatea respectării fără dificultăţi a unei anumite forme, lăţime, înălţime şi înclinare a literelor) în clasa a III-a au trecut la folosirea caietului tip III (aşa-numitul caiet „dictando"). Scrisul scăpat din zăgazurile liniaturii, scrisul curent a început să-şi piardă aspectul caligrafic.

Am studiat cu atenţie cauzele acestei schimbări şi am ajuns la concluzia că ea este determinată de insuficienta atenţie care se dă acestui moment de tranziţie, moment în care elevii trec de la scrierea caligrafică la scrierea curentă al cărei principal scop nu mai este trasarea corectă, frumoasă, cu linii groase şi subţiri a literelor, ci notarea cît mai rapidă a cuvintelor, a propoziţiunilor, a ideilor. Acum scrisul îşi pierde caracterul lent şi migălos, devine mai precipitat, mai rapid şi dacă învăţătorul nu este destul de grijuliu pentru ca să-i înveţe pe elevi cum să scrie astfel menţinîndu-şi totuşi regularitatea şi corectitudinea caligrafică, toate exerciţiile anterioare rămîn fără efect. Socotesc că pentru a ne asigura că elevii noştri vor scrie frumos şi atunci cînd se vor grăbi, trebuie să ne ocupăm cu toată seriozitatea de acest moment de tranziţie.

Această preocupare, alături de menţinerea orelor de caligrafie pînă în clasa a VI-a, prevăzută de planul şcolii de 8 ani, ne va ajuta desigur să-i obişnuim pe elevii noştri să scrie mai clar, mai frumos, mai ordonat.

MARIN BICIULESCU

Formarea primelor noţiuni de zoologie

Însuşirea temeinică a cunoştinţelor de zoologie contribuie la formarea bazelor concepţiei materialiste despre lume a elevilor, la trezirea interesului pentru cercetarea faunei patriei şi la formarea unor deprinderi practice de muncă. Datorită acestor importante trăsături ale zoologiei, planul de învăţămînt al şcolii de 8 ani prevede predarea acestei discipline, ca obiect de sine stătător, încă din clasa a IV-a.

În această problemă s-au purtat largi discuţii în legătură cu metodele de predare ce trebuie folosite pentru a asigura însuşirea deplină, în funcţie de posibilităţile elevilor, a tuturor cunoştinţelor predate.

Cu ocazia asistenţelor făcute la orele de zoologie predate de unii învăţători din Capitală am constatat că acolo unde învăţătorii explică aceste noţiuni de zoologie cu exemple din realitatea înconjurătoare, acolo unde elevii au posibilitatea să vadă şi să cerceteze natura ce-i înconjoară, noţiunile ştiinţifice sînt asimilate de elevi fără eforturi deosebite.

Aşa de exemplu, la lecţia „Fluturele de mătase" învăţătoarea E. Cristescu, de la Şcoala medie nr. 32, a reuşit să-i facă pe elevi să înţeleagă înfăţişarea exterioară a fluturelui de mătase, pentru că a prezentat elevilor fluturele, îndu-le posibilitatea să vadă concret care este abdomenul, cum sînt construite aripile şi pe ce parte a corpului sînt prinse, care este trompa, ce este chitina etc.

Cu ocazia vizitei făcute la „Staţiunea de sericicultură" de la Băneasa, aceiaşi elevi au avut prilejul să vadă ouăle, larva, pupa şi fluturele de mătasă, adică etapele prin care trece fluturele de mătase. Aceasta a uşurat foarte mult înţelegerea de către ei a noţiunii de metamorfoză. Desigur că ar fi fost mult mai greu ca elevii să înţeleagă modul cum larva produce firul de mătase, dacă ei n-ar fi observat acest lucru tot la Staţiunea de sericicultură.

De asemenea, la lecţia despre porcine, tov. Nicolae Nemţeanu învăţător la Şcoala de 7 ani nr. 1, a explicat rasele de porci bazîndu-se pe observaţiile făcute de elevi cu ocazia vizitării unei gospodării agricole colective şi, în acelaşi timp, a folosit proiecţia unui diafilm cu tema respectivă.

Din exemplele date reiese clar că predarea zoologiei la clasa a IV-a nu constituie o greutate în ceea ce priveşte asimilarea noţiunilor ştiinţifice de către elevi dacă lecţiile au caracter practic, dacă sînt legate direct de viaţă, de natura înconjurătoare, dacă copiii sînt puşi în faţa unor realităţi de care să se convingă prin simţurile lor.

Predarea abstractă a zoologiei duce la o înţelegere superficială a cunoştinţelor predate. Iată, bunăoară, lecţia cu subiectul „Mistreţul" ţinută de învăţătoarea M. Veliu de la Şcoala de 4 ani nr. 30, în care a fost folosit doar desenul din carte. Desigur că pe baza acestuia nu s-a putut face o intuire care să ducă la însuşirea conştientă a cunoştinţelor predate. Învăţătoarea a vorbit elevilor despre asemănarea şi deosebirea dintre mistreţ şi porcul domestic, arătînd că mistreţul are păr aspru, negricios şi în formă de coamă pe spinare, picioarele mai scurte şi terminate cu 4 degete, dintre care cele două dinapoi îl ajută să nu se scufunde în mlaştini. Toate aceste elemente s-ar fi putut înţelege şi însuşi mult mai uşor dacă învăţătoarea ar fi organizat o excursie la parcul zoologic Băneasa. Elevii aveau posibilitatea să vadă porcul mistreţ şi să perceapă cu propriile lor simţuri toate cunoştinţele care au fost predate în clasă în mod abstract.

Lecţiile de zoologie au ca scop transmiterea de cunoştinţe despre viaţa şi înfăţişarea animalelor legate în mod nemijlocit de practica construirii socialismului în patria noastră. Foarte bine a procedat în această privinţă învăţătorul Nicolae Neamţu care a arătat elevilor grija pe care o are statul nostru pentru sporirea şeptelului şi îmbunătăţirea raselor de animale, argumentînd acest lucru cu cîteva cifre din documentele Congresului al III-lea al P.M.R.

Din asistenţele la lecţiile de zoologie la clasa a IV-a se desprinde necesitatea aplicării neabătute a principiului intuiţiei în studierea animalelor şi a fenomenelor ce se petrec în viaţa lor, precum şi ilustrarea conţinutului lecţiilor de zoologie cu date şi exemple concrete luate din experienţa unităţilor noastre socialiste. De mare folos s-a dovedit a fi organizarea de vizite şi excursii la muzee, expoziţii, parcuri zoologice. Executarea diferitelor lucrări de îngrijire a animalelor, precum şi participarea în masă a elevilor la acţiunile organizaţiei de pionieri privind ocrotirea păsărilor şi distrugerea dăunătorilor constituie de asemenea mijloace valoroase pentru a înlesni însuşirea cunoştinţelor de zoologie.

Prezentînd elevilor fapte interesante prin care ei să înţeleagă folosirea cunoştinţelor de zoologie în viaţă, antrenîndu-i în activităţi cu caracter practic, îi familiarizăm pe copii cu unele aspecte importante ale dezvoltării ştiinţelor agricole în strînsă legătură cu sarcinile desăvîrşirii construirii socialismului.

PETRE COSOROABĂ
inspector metodist

Însemnare

DESPRE TALENT

În acest an predau pictura la o grupă din clasa a VII-a, pe care o lăudam mereu pentru lucrările realizate. La începutul lunii mai, a apărut un elev nou. Venea dintr-un sat, de la vreo șase kilometri. Se așeza în fundul atelierului la un șevalet izolat și migălea cu un ciot de creion fără să scoată o vorbă. Nici nu știu cum a venit prima dată, cine l-a adus — mi se pare că un învățător de la el din sat. Și mărturisesc că un timp nu i-am dat prea multă atenție — interesul meu fiind orientat mai ales asupra elevilor care frecventau regulat, a celor din oraș, care prinseseră cîte ceva — să pună desenul în pagină, să facă o construcție, să rezolve cît de cît umbra și lumina și care își procuraseră materialele și sculele necesare.

Explicasem modelul. Am atras atenția asupra celor cîtorva probleme de-nceput și cînd au ajuns la culoare, nu i-am mai stingherit. M-am retras în fundul clasei, în spatele tuturor, pe un scaun de unde să-i urmăresc. Am stat așa un timp. Toată lumea lucra. Dar deodată o elevă se ridică și privi insistent spre noul venit. Apoi se așeză, se aplecă spre vecina din dreapta, spre vecinul din stînga și prinseră să vorbească din ce în ce mai tare, ca și cum ar fi fost singuri. Se ridicară unul cîte unul lăsînd lucrul și se așezară buluc în spatele elevului cel nou privind și urmărind cu interes ce și cum lucrează. M-am ridicat și m-am apropiat și eu.

Am privit lucrarea noului elev; am privit mult. N-am mai fost în stare să rostesc vreun cuvînt, deși privirea întregii clase mi-l cerea.

Lucrarea era slab construită, nu era pusă în pagină și nici echilibrată. Desenul reprezenta numai cu aproximație elementele caracteristice naturii moarte ce forma modelul. Imaginea creată de el era fără îndoială disproporționată, însă de o disproporție aparte, aș putea spune armonică, din care înțelegeai că numai el o putea face, iar culoarea era așa de subtilă, de îndrăzneț combinată ca opera unui artist deosebit de dotat și experimentat. Fiecare centimetru pătrat scînteia în zeci de nuanțe.

Elevul urmărea modelul cu atîta încordare, era așa de adîncit încît am simțit că-l stăpînește o adevărată chemare, am înțeles că nu știe ce se petrece în jur, că nu vede decît peticul lui de hîrtie pe care așternea culoarea cu grijă, tușă lîngă tușă, cu o pensulă veche, din care rămăseseră numai cîteva fire de păr ca un pămătuf. Mă gîndeam să-l întreb dacă a mai luat lecții de la cineva, așa cum obișnuim noi profesorii cînd un elev depășește printr-o lucrare așteptările noastre. Dar ce să-l mai întreb? Erau destule indicii că nu învățase încă de la nimeni. Mi-am amintit că învățătorul care-l adusese, îmi spusese despre copilul acesta că este excepțional la învățătură, că mergea adesea la cîmp cu tatăl său care se îngrijește de oile colectivei și cît era ziulica de mare desena tot ce vedea și ce-i trecea prin minte.

Parcă-l înconjura o vrajă pe care aveam senzația că o sparg și o împrăștii dacă-i pun vreo întrebare. L-am lăsat să lucreze înainte și m-am retras spre locul meu din fundul atelierului, în vîrful picioarelor, cu grijă, cum mă retrag de la patul copiilor mei cînd au adormit.

Mă urmărea privirea întregii clase care punea insistent una și aceeași întrebare: de ce lucrările noastre sînt mai șterse, mai lipsite de viață, de ce asupra lor nu rămîn atît de mult privirile?

Întrebare căreia atunci, acolo, n-am știut să-i dau răspuns.

Prof. CONSTANTIN PETRE
Școala de artă din Tîrgoviște

Eroul acestor însemnări se numește Ion Gh. Mihai, fiu de țăran colectivist din comuna Ulmi — raionul Tîrgoviște. Urmează cursurile școlii de cultură generală la școala din satul său unde este un elev excepțional și vine regulat la cursurile de desen, pictură și modelaj la Școala de artă din Tîrgoviște.

Descoperindu-i talentul deosebit caut să-l stimulez pe diferite căi să lucreze acasă în timpul liber și mai ales acum, în vacanță. Lui și colegilor lui le-am indicat să facă schițe după natură și acuarele în care să reprezinte aspecte din activitatea desfășurată de gospodăria colectivă în această perioadă, jocuri de copii în vacanță, aspecte din viața de familie etc.

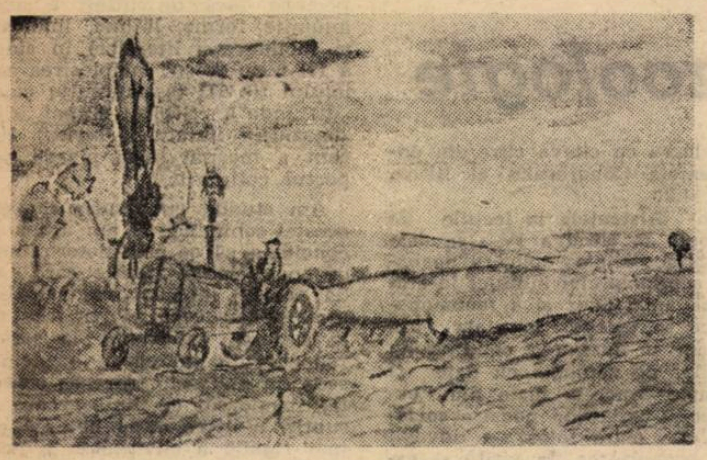

Ion Gh. Mihai: Arătură adîncă

PE MARGINEA PROGRAMEI PENTRU ÎNVĂȚĂMÎNTUL PREȘCOLAR

De curînd, la M.I.C. a fost elaborat un proiect de programă a activităților obligatorii pentru învățămîntul preșcolar. Ținînd seama de cerințele pedagogice care se pun în fața învățămîntului preșcolar, bazîndu-se pe propunerile venite de la educatoarele din toate colțurile țării, proiectul de programă constituie un îndrumar prețios în munca de educare în spirit comunist a celor mai tineri cetățeni ai patriei noastre. De aceea el a fost primit în instituțiile preșcolare cu un justificat interes. Proiectul își propune să rezolve o seamă de probleme privitoare la desfășurarea unitară a muncii în unitățile preșcolare, la tipul și conținutul activităților obligatorii și la temele acestora, la realizarea continuității între activitatea din grădiniță și cea din școală și la pregătirea copiilor pentru școală.

Ținînd seama de necesitatea legării educației copiilor preșcolari de viață, de practică, proiectul de programă prevede lărgirea cunoștințelor copiilor despre viața socială și munca depusă de adulți, introducerea activităților practice la grupa mică, introducerea cusutului, împletitului și țesutului la grupa mare etc.

Acordînd o grijă deosebită pregătirii copiilor pentru școală, proiectul de programă prevede creșterea orelor de activități obligatorii la grupa mare de la 12 la 14 pe săptămînă, astfel că în două zile ale săptămînii se vor efectua trei activități obligatorii în loc de două. Aceste activități, dezvoltînd vorbirea și deprinderile practice, vor contribui la mai buna pregătire a copiilor pentru școală.

Se pune de asemenea mai mult accent pe instruirea copiilor precizîndu-se ce cunoștințe, priceperi și deprinderi vor trebui să-și însușească ei la diferite vîrste. Potrivit cerințelor psihologiei copilului, proiectul de programă eșalonează temele potrivit particularităților de vîrstă ale copilului și le amplifică treptat, tinzînd către dezvoltarea gîndirii lor.

O atenție deosebită dă proiectul de programă jocului, care este activitatea de bază a preșcolarului. Se dau indicații privind folosirea jocului didactic în predarea, fixarea și sistematizarea cunoștințelor copiilor.

În vederea organizării cît mai raționale a muncii din instituțiile preșcolare proiectul de programă cere educatoarelor să respecte particularitățile de vîrstă ale copiilor, să realizeze un echilibru între activități. În acest sens, se recomandă ca activitățile din cadrul educației intelectuale să alterneze cu activitățile de educație estetică, activitățile cu material cu activitățile fără material etc. Pentru respectarea curbei de efort se indică planificarea activităților mai ușoare la începutul și sfîrșitul săptămînii și a celor mai complicate la mijlocul săptămînii.

În vederea definitivării proiectului de programă aș dori să fac unele propuneri. De exemplu, cred că ar trebui să se acorde atenție organizării activității în grupele combinate. Din proiect reiese clar că preșcolarii se împart în patru grupe: de 3—4 ani, de 4—5 ani, de 5—6 ani și de 6—7 ani. Acolo unde se vor forma grupe mixte este necesară o planificare mai atentă a activităților, așa încît ele să fie potrivite posibilităților fiecărei vîrste. Cred că ar fi bine ca acolo unde sînt grupe de acest fel să se desfășoare cu ambele grupe simultan activități potrivit vîrstei respective.

Consider că, în unele cazuri, tematica activităților cerute de programă este prea încărcată. De aceea propun fie ca ea să fie revizuită, fie să se fixeze un minimum de teme obligatorii, celelalte căpătînd un caracter facultativ în funcție de particularitățile și posibilitățile copiilor.

Mi se pare bine venită introducerea jocurilor muzicale. Mai puțin justificată este, după părerea mea, introducerea picturii începînd de la grupa mijlocie. Socotesc că pentru copiii de 5 ani este prea greu să mînuiască pensula, că ei nu vor putea învăța încă să folosească acuarelele, să nu amestece culorile. Cred că pictura ar fi oportună începînd de la grupa mare.

Definitivarea programei va elucida o serie de probleme rămase încă neclare. Ea se va realiza de bună seamă cu sprijinul educatoarelor, care pot aduce o contribuție importantă în această privință.

TRENCA BANCIU
lector la I.I.P.C.D. Brașov

POȘTA redacției

DIACONESCU VERONICA — Călugăreni, raionul Mizil.

Întrucît nu aveați calificarea corespunzătoare la 1 august 1959, chiar dacă la acea dată aveați peste 5 ani stagiu în învățămînt, nu puteți primi gradul definitiv fără examen. Potrivit dispozițiilor în vigoare trebuie să vă prezentați la examenul de definitivat în termen de 3 ani de la terminarea calificării.

IOLANDA PERTZA — regiunea Maramureș.

Absolvenții școlilor medii fără examen de maturitate care predau la clasele V-VII sau îndeplinesc funcția de profesori vor fi salarizați ca învățători de categoria a II-a.

Neavînd studiile corespunzătoare, cei în situația de mai sus nu pot să primească nici gradul definitiv, chiar dacă aveau peste 5 ani vechime la 1 august 1959. Ei sînt încadrați temporar în învățămînt.

ION RUSU — regiunea Maramureș.

Dacă ați fost atestat ca învățător înainte de 1959 și aveați în învățămînt un stagiu de cel puțin 5 ani la data de 1 august 1959, aveți dreptul să primiți gradul definitiv fără examen dacă îndepliniți și celelalte condiții prevăzute.

GRUIA STELIAN, com. Islaz, raionul Turnu Măgurele.

Învățătorii care cumulează posturi la clasele I—IV au dreptul la o retribuire egală cu 60 la sută din salariul funcției îndeplinite, corespunzător studiilor și vechimii ce o au în învățămînt. În aceste condiții aveți dreptul la o retribuire de 60 la sută din salariul de 1.100 lei, iar nu din salariul minim sau al persoanei care a deținut postul anterior.

TABACOIU ȘTEFAN — satul Bistrița, raionul Piatra Neamț.

Profesorii care predau la clasele V—VII și au ca studii o școală medie completă (sau echivalentă — respectiv școala medie tehnică de construcții) sînt salarizați ca învățători de categoria I. Aceștia pot fi încadrați ca profesori de categoria a II-a numai după promovarea anului III al unei facultăți, cu obligația continuării studiilor.

Aveți dreptul la un salariu de 750 lei, întrucît la 1 august 1959 nu aveați un stagiu în învățămînt de cel puțin 5 ani pentru a putea fi trecut într-o altă grupă de vechime.

Suplinitorii din învățămînt au dreptul la concediul de odihnă de 2 luni dacă au funcționat de la începutul anului școlar.

Un nou local de școală

În orașul Dej a fost ridicat de curînd, din fond central, un nou local de școală. El are 16 săli de clasă, două laboratoare, bibliotecă etc.

O dată cu începerea cursurilor în trimestrul al II-lea, elevii Școlii de 8 ani nr. 3, fii ai oamenilor muncii din orașul Dej, vor învăța în sălile spațioase, luminoase și bine înzestrate ale noului local, avînd posibilitatea să-și însușească în cele mai bune condiții cunoștințele teoretice și practice.

V. POP

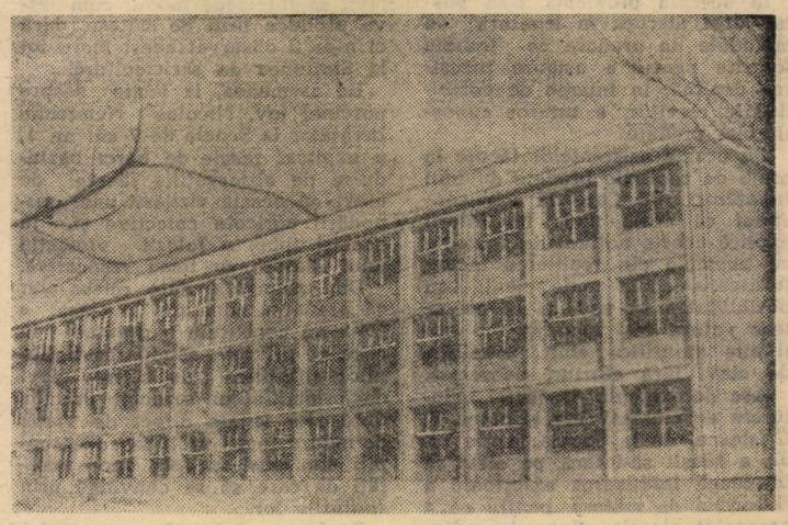

Noua școală din Dej

Necazuri cu cerneala

Elevii încep să scrie cu toc și cerneală din clasa I după aproximativ 2—3 săptămîni de școală. Din punct de vedere metodic utilizarea acestora este binevenită căci contribuie la însușirea scrisului corect. Din păcate această activitate este legată de transportul cernelii... Un veșnic prilej de mici catastrofe. Călimara este purtată de obicei de copii în ghiozdane. Dar acolo se varsă și toate cărțile capătă în scurt timp o culoare bălțată. În timpul orelor, cînd călimările sînt toate deschise, primejdiile sînt și mai mari. O mișcare de cot greșită o față de pupitru prea înclinată și numaidecît încep necazurile, lacrimile.

Cred că toată povestea se poate soluționa într-un chip foarte simplu. De fapt a și fost rezolvată în unele școli care folosesc un sistem anume pentru ca cerneala să fie păstrată în permanență în clase, înlăturînd toate necazurile legate de transportul ei cotidian de acasă la școală și înapoi. Fiecare bancă are la mijloc un orificiu în care este instalată o călimară din metal sau porțelan de forma unui trunchi de con peste care se poate trece un căpăcel.

Și astfel, dispar toate neplăcerile și cauzele micilor „catastrofe albastre".

Prof. GR. SCURTU
Horezu

Cronica dramatică

„Băiatul din banca a doua...“

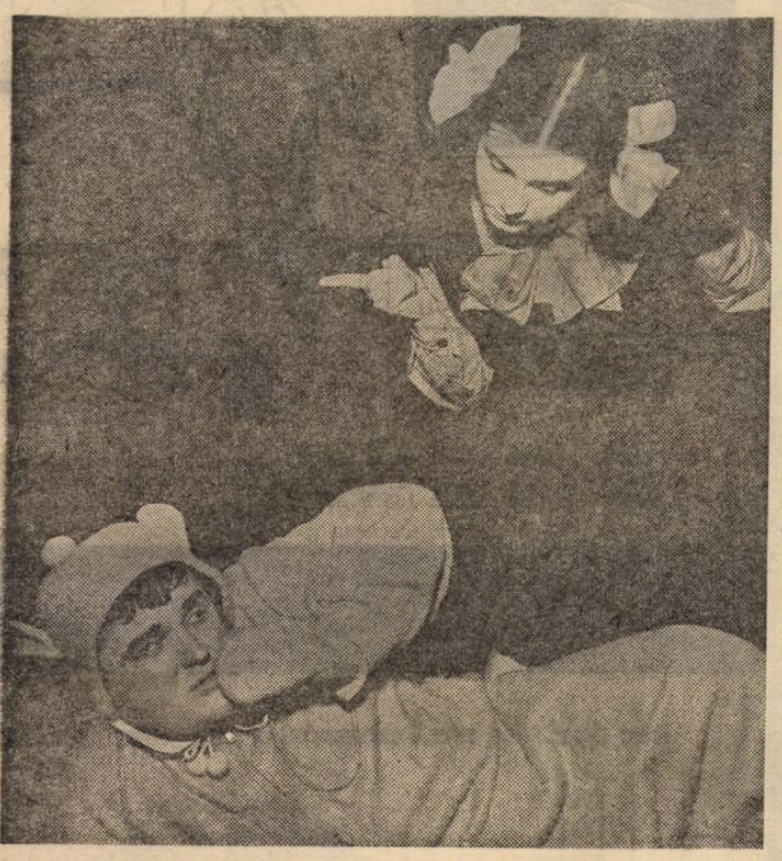

Moment din spectacol

La un interval de timp foarte scurt Teatrul pentru tineret ne prezintă o nouă premieră: „Băiatul din banca a doua“ — piesă cu multe tablouri pentru copii și părinți — de Al. Popovici. Premiera ne-a bucurat cu atît mai mult cu cît este vorba de o piesă originală. În ultimii ani piesele originale pentru copii au constituit adevărate evenimente căci, deși dramaturgia originală a cunoscut un mare avînt, piesele scrise special pentru copii pot fi numărate pe degetele de la o singură mînă.

Al. Popovici este cunoscut și din alte lucrări adresate celor mici. Dramaturgul îi cunoaște pe micii spectatori, știe ce le place, care este forma scenică cea mai apropiată lor. Lucrul acesta îl confirmă din plin și acțiunea piesei, construcția ei. Faptul că actorii se adresează cît mai mult copiilor din sală, că îi antrenează și îi fac să participe la acțiunea de pe scenă, este o dovadă că experiența spectacolelor anterioare ale teatrului a fost folosită cu pricepere. „Băiatul din banca a doua...“ arată din nou că acest procedeu este bun și poate fi folosit cu succes în dramaturgia pentru copii. Cele mai izbutite scene, cele mai vii, mai antrenante — și deci și cele care reușesc să transmită un puternic mesaj educativ — sînt cele în care eroii se adresează direct micilor spectatori.

Al Popovici a căutat să transmită prin intermediul personajelor din piesa sa numeroase învățăminte, deprinderi bune, să dezvolte la copii spiritul datoriei și al colegialității. Mai mult, el s-a străduit să transpună în scenă și să aducă la cunoștința micilor spectatori — prin mijloace adecuate vîrstei lor — marile transformări din patria noastră, activitatea creatoare a întregului popor muncitor. În bună parte intențiile autorului au fost fericit redate de colectivul care a realizat spectacolul de la Teatrul pentru copii și tineret.

Întreaga piesă este o fabulă de mari proporții în care — ca în orice fabulă — animalele pădurii acționează aidoma oamenilor. În fiecare din personaje este creionat un anumit caracter. Marinică — ursulețul este cam leneș, îi place mai mult să doarmă decît să muncească; Anița — veverița este foarte expeditivă, foarte vrednică; Beton — castorul este un muncitor priceput, un constructor de nădejde; Mitică — lupul este hapsîn, rău; Gică — porcul mistreț este prost și vulgar și așa mai departe. Deși nu are un conflict dramatic puternic în jurul căruia să se țească acțiunea, „multele tablouri“ ale piesei se înlănțuiesc datorită regizorului — factotum-ul în spectacol. Pentru ca să-i facă plăcerea fiului său Radu, regizorul îi pune pe eroii de mai sus să acționeze în diferite ipostaze. În forma aceasta se depănă rînd pe rînd toate peripețiile. Evident, în piesă există personaje pozitive — veverița, ciocănitoarea, ariciul, rîndunica, castorul etc. — personaje care formează un colectiv puternic unit, pus pe fapte bune și personaje negative — lupul, vulpea, mistrețul — dușmănoși, gata să distrugă orice. Bineînțeles din înfruntarea celor două grupuri primii, spre marea bucurie a spectatorilor, ies totdeauna victorioși.

Autorul și colectivul care a dat viață piesei au căutat să dăruiască maximum de surprize și satisfacții micilor spectatori. Această „dărnicie“ încarcă însă spectacolul. Sînt prea multe învățămintele pe care realizatorii vor să le transmită, prea multe mijloace prin care se încearcă acest lucru. În spectacol sînt scene cu replici scînteietoare, pline de umor, sînt cuplete și cîntece frumoase, sînt numere de circ cu clovni muzicali, dresură de animale și pantomimă, rulează de multe ori secvente dintr-un film de desene animate. Într-adevăr acestea sînt lucruri care plac copiilor, dar îngrămădirea lor într-un spectacol de o oră și jumătate este — credem — mult prea mult. Spectacolul ar fi cîștigat dacă nu ar fi făcut atîta risipă de mijloace scenice. Sînt în spectacol întîmplări care ar putea constitui singure, sîmburele altor piese...

Fără îndoială însă că plecînd de la „Băiatul din banca a doua...“, micii spectatori vor reține din bogăția de învățăminte pe care le oferă spectacolul multe lucruri bune, pe care le vor aplica în viața de fiecare zi acasă, pe stradă, la grădiniță sau la școală. Noi, pedagogii, ne vom convinge de aceasta însoțindu-i la spectacol și discutînd apoi cu ei, ajutîndu-i să înțeleagă, contribuind astfel și la formarea primelor noțiuni despre universul teatral.

AL. I. VLADIMIR

ACTIVITĂȚI CULTURAL-ARTISTICE

Cadrele didactice din raionul Grivița Roșie din Capitală au format nu de mult cîteva echipe artistice de amatori: cor, dansuri populare și brigadă artistică de agitație. Prin grija comitetului sindical raional au fost puse la dispoziția artiștilor amatori săli de repetiții, instructori voluntari, costume pentru echipa de dansuri etc.

De curînd au fost prezentate primele programe artistice; unul, la Clubul sindicatelor din învățămînt-București, pentru cadrele didactice din Capitală și altul pentru cadrele didactice din raionul Grivița Roșie. De un deosebit succes s-a bucurat brigada artistică de agitație care, printre altele, a satirizat unele apucături învechite ale pedagogilor de la școlile din raion.

★

Cercul de teatru al Clubului sindicatelor din învățămînt se pregătește intens pentru cel de-al III-lea festival bienal „I. L. Caragiale“. Ca și în celelalte ediții ale marii întreceri a artiștilor amatori — întrecere în care echipa de teatru a cadrelor didactice din București s-a prezentat cu regularitate și s-a calificat pînă în finala pe țară — și la prezenta ediție membrii cercului vor să obțină rezultate frumoase. Un prim colectiv al cercului a început repetițiile la piesa „Patru sub un acoperiș“ de M. Smirnova și M. Kraindel.

Personajele comediei sovietice vor fi interpretate de cadre didactice de la mai multe școli din Capitală, în mare parte noi membri ai cercului de teatru al clubului. Regia a fost încredințată artistului emerit George Mărutză de la Teatrul „Lucia Sturdza-Bulandra“.

★

La cel de-al III-lea Festival bienal „I. L. Caragiale“ participă cu echipele lor de teatru și multe din comitetele raionale ale sindicatelor de învățămînt din Capitală.

Astfel cadrele didactice din raionul 23 August au pregătit un spectacol intitulat „Medalion Caragiale“. În cadrul unui ingenios și original montaj vor apare pe rînd personajele cunoscute dintr-o serie de momente și schițe cum ar fi „Vizită“, „D-l Goe“, „Arendașul romîn“, „Lanțul slăbiciunilor“, „Pedagog de școală nouă“ etc. precum și eroi din piesele marelui nostru dramaturg.

Echipa de teatru a Comitetului sindical din raionul V. I. Lenin a început repetițiile la piesa „Partea leului“ de C. Teodoru.

Vacanța de iarnă constituie un bun prilej pentru cadrele didactice să desfășoare o intensă activitate cultural-artistică.

I. M.

Brigada cadrelor didactice

Ne aflăm în comuna Băcălești, raionul Drăgănești-Olt, regiunea Argeș... Duminică pe seară. Pe scena luminată: 5 fete, 3 băieți și un acordeonist — toată „brigada învățămîntului“.

A început programul. Tema: transformarea socialistă a agriculturii. Melodii frumoase, recitări vioaie, scenete spirituale, interpretarea bună. Hohotele de rîs și aplauzele „la scenă deschisă“ arată că sala a fost pe de-a întregul prinsă.

S-a terminat programul. Spectatorii aplaudă furtunos și cheamă actorii la rampă.

„Actorii — învățători și profesori, coboară în sală. Acordeonul începe să cînte și hora s-a încins, cuprinzînd pe spectatori și actori la un loc.

Secretul succesului brigăzii? Iată-l: cunoașterea realității din sat și din colectivă. Aceasta a dat textului prospețime și actualitate, l-a făcut viu, concret și deci interesant și mobilizator. Al doilea ... „secret“ al succesului: conștiința fiecărui membru al brigăzii că își aduce pe această cale contribuția la opera transformării socialiste a agriculturii.

Brigada artistică de agitație a cadrelor didactice din Pitești a dat spectacole și în comunele Crîngași, Șerbănești și Crîmpoaia din raionul Drăgănești-Olt.

Prof. A. FLORIN
Pitești

Profesori, învățători, educatoare!

O. N. T. CARPAȚI

AGENȚIA BUCUREȘTI

Vă invită să participați la excursiile organizate în cursul lunii ianuarie 1962 la:

Predeal, în zilele de 6 și 7 ianuarie 1962.

Cabana Bran, în zilele de 6 și 7 ianuarie 1962.

Brașov, cu vizitarea castelului Bran, în zilele de 6 și 7 ianuarie 1962.

Excursii de agrement pe Valea Prahovei în ziua de 7 ianuarie 1962. Plecarea la orele 6,35, întoarcerea în seara aceleiași zile.

În zilele de 23—25 ianuarie 1962, cu ocazia aniversării Unirii Țărilor Romîne în colaborare cu S.R.S.C. se organizează o excursie la Iași cu vizitarea locurilor și monumentelor istorice legate de viața și activitatea lui Alexandru Ion Cuza și Mihail Kogălniceanu.

Informații și înscrieri la Agenția din Calea Victoriei nr. 100, filiala din bd. Republicii nr. 65 și filialele O.N.T. Carpați din orașele Alexandria, Călărași și Giurgiu.

A APĂRUT

„Îndrumătorul cultural“ nr. 12|1961

Revista publică un ciclu de materiale pe tema „Republică, patrie dragă!“ în care se dau indicații și sugestii cu privire la organizarea unor acțiuni cultural-educative de masă ce se pot organiza cu prilejul aniversării Republicii.

În cadrul grupajului „Iarna la sate“ directorii căminelor culturale, învățătorii și profesorii satelor noastre, activiști culturali obștești în consiliile de conducere ale căminelor culturale au la îndemînă materiale de îndrumare referitoare la: organizarea ciclurilor de conferințe științifice, rolul responsabilului brigăzii științifice etc.

Semnalăm de asemenea grupajul „Să intensificăm activitatea culturală în sprijinul educării colectiviste a țărănimii“, în care se relatează unele aspecte din experiența căminelor culturale din regiunea Bacău pentru legarea mai strînsă a activității lor de cerințele satului nou socialist.

Revista mai cuprinde articole cu privire la Festivalul filmului pentru sate, consultația „În pragul serbării pomului de iarnă“, piesa de teatru într-un act „Flori ce nu se vestejesc“, de Alexandru Adrian, un ciclu de versuri, „Țară nouă, viață nouă“, din creațiile amatorilor și cîntecul „Imn țării mele“, de D. Cuclin pe versuri de Cicerone Theodorescu.

CONCURS

INSTITUTUL DE CONSTRUCȚII BUCUREȘTI, anunță scoaterea la concurs a următoarelor posturi didactice:

1) Preparator la catedra de Construcții beton armat, poziția 6 din statul de funcțiuni.

2) Preparator la catedra de Fizică, poziția 8 din statul de funcțiuni.

3) Șef laborator, la catedra de Topografie, poziția 11 din statul de funcțiuni.

4) Șef laborator, la catedra de Chimie, poziția 12 din statul de funcțiuni.

5) Șef laborator, la Centrul de Cercetări nr. 4 Geotehnică.

6) Șef laborator, la catedra de Geodezie, poziția 12 din statul de funcțiuni.

7) Preparator, la catedra de Geotehnică și Fundații, poziția 9 din statul de funcțiuni.

La concurs se pot prezenta persoanele care funcționează în posturi de șef de laborator și preparator, care au diplomă de examen de stat, de licență, de inginer etc. în specialitatea corespunzătoare postului.

Persoanele care doresc să participe la concurs, vor înainta în decurs de o lună de la publicarea prezentei, o cerere adresată rectoratului Institutului de Construcții București, b-dul Tolbuhin nr. 80 raion 23 August, însoțită de următoarele acte:

1) Copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare.

2) Lucrările științifice ale candidatului, într-un exemplar.

3) Certificatul de caracterizarea activității profesionale și sociale a candidatului eliberat de instituția în care își are funcția de bază, din care să rezulte și vechimea în cîmpul muncii.

4) Memoriu de activitate didactică-științifică, semnat de candidat.

5) Autobiografie.

Concursul pentru ocuparea posturilor de șef de laborator și preparator constă din următoarele probe:

— o probă scrisă și orală la disciplina de specialitate.

— o probă practică la disciplinele care au prevăzute lucrări practice.

Locul și data concursului, vor fi anunțate direct candidaților admiși la concurs pentru postul respectiv.

Învățători, profesori, educatoare, maiștri-instructori!

Abonați-vă la

„Gazeta învățămîntului“

Gazeta publică regulat materiale privind munca din învățămîntul de cultură generală, din învățămîntul seral și din învățămîntul profesional și tehnic, articole de îndrumare pedagogică și metodică, prezintă experiența celor ce muncesc în școli.

În întreaga țară oficiile P.T.T.R. și factorii poștali primesc abonamente la „Gazeta învățămîntului“ pe anul 1962.

Abonîndu-vă pe un an întreg vă asigurați colecția completă a gazetei. Costul unui abonament pe un an este de 13 lei.

PROFESORUL ÎN FAMILIE

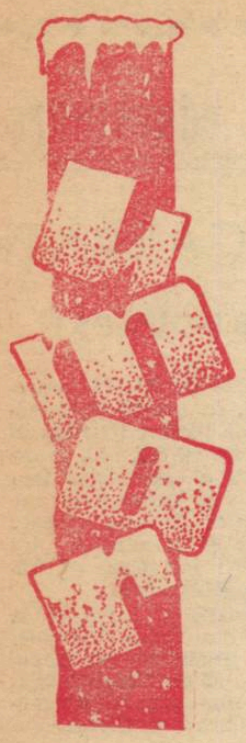

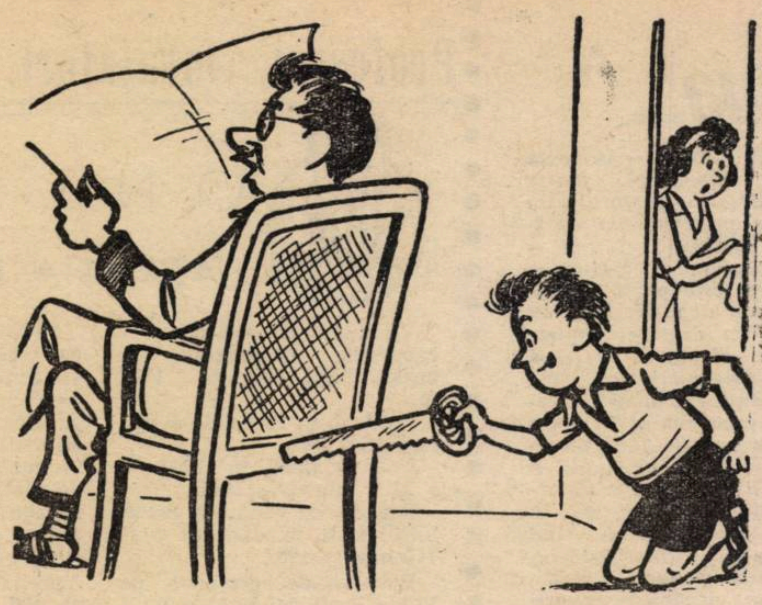

— *Vezi că Ionel face iar o poznă. Nu sta așa indiferent!*
— *Adu-mi aminte după vacanță să-l spun dirigintelui.*

PLUGUȘORUL

Aho, aho, profesori frați
Situația-ncheiați
Cataloagele lăsați
Și cuvîntul mi-ascultați:
Azi trimestrul se-nnoiește
Anul nou la drum pornește
Mînați mări colegi, mînați
Glia minții semănați
Boaba vorbei să rodească
În gîndire omenească,
Și din țînci să-mi ridicați
Uriași adevărați,
Ca să fie cu statura
Și făptura
pe măsura
Zilelor ce de pe-acum
Și-au croit prin vreme drum,
Mînați mări! Hăi, hăi!

Mînați mări
cu grabă mare
Cînd se sună de intrare
Cancelaria în școală
S-o facem să fie goală
Imediat după ce sună...
Știu... țigara-i tare bună,
Și-i plăcută — te-nțeleg —
Flecăreala c-un coleg...
Un minut din oră, ce-i?
Pentru ei,
cei
mititei
Pierderea e serioasă!
Dacă sînt 30 în clasă,
Ia să înmulțesc puțin —
1×30, obțin,
Fix o jumătate ceas
Consumată în taifas,
Deci spre clase mînați mări!
Hăi, hăi!

Mînați mări flăcăi, mînați
Poate identificați
Undeva întîmplător
Că există profesor
Care pare a uita
Că a fost elev cîndva.
Vino Ene și pe gene
Să-i presari noian de vise
Să viseze că e iar
El, profesorul, școlar,
Că în bancă s-ar afla
Și-n schimb pe catedra sa
Un elev de-al său ar sta
Care, cum s-ar supăra
Încruntat i-ar adresa

Mereu doar cuvintele:
„Chem eu dirigintele!"
Atunci poate că ar sta
Și pe loc ar rezolva
Cazul cu pricina, bine
Ca un pedagog, în fine.
Mînați mări
Hăi, hăi!

Mînați către-amurgul zilii
Spre prelungile consilii,
Neoperative care
Țin cinci ore-n continuare,
Cu o ordine de zi
Și discuții, să te ții...
Manole, Manole
Profesor-Manole
Vorba n-o lua
Și nu cuvînta
Cearcă-a ne ierta
De voroava ta.
Dar Manole sta
Nici că auzea
Vorba o cerea
Si mi se-așternea
Mări-a cuvînta:
Întîi apă bea
Si-apoi începea:
Ideea schița
Ideea trata
Și o dezvolta
Apă iară bea
Forțe noi lua
Și continua
Și adăuga
Și nu mai sfîrșea
Și etcetera
„Manole, Manole,
Prinde unu-a plînge,
Ora rău mă strînge"!
Dar Manole sta
Nici că auzea
Și continua
Și iar apă bea...
. . . . . .
Dă doamne o ploaie
Să curgă șiroaie
Vorba de-ar putea
A i-o îneca
Căci cu hidropiua
Ne apucă ziua
Mînați mări
Hăi, hăi.

Mînați mări flăcăi, mînați
Și urări acum urați
Și corespondenților
Precum și prezenților
Din gazeta noastră, care
Își au dreptul la urare,
Deci și-acelor cititori
Care foarte deseori
Ne sînt colaboratori.
Și mai urați acum cu spor
La profesori — tuturor
Să le fie masa, masă
Să le fie clasa, clasă
Ziceți mări cu plugușorul
Ca să-nceapă profesorul
Anul nou cu veselie
Munca mai cu bucurie
În trimestrul ce-o să fie
Mînați, mări!
Hăi, hăi.

CONSTANTIN OTTESCU

UNII PROFESORI „EXPLICĂ" CITIND DIN MANUAL

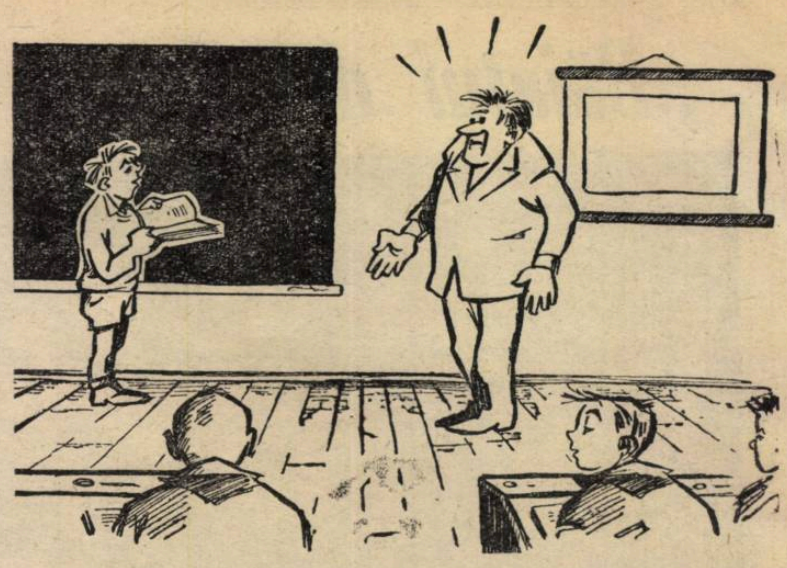

— *Cum, Ionescule, te scot la tablă și tu citești lecția din carte??!*
— *Păi n-ați spus dvs. ora trecută că pentru astăzi avem de citit de la pagina 127 la pagina 135?...*

MOȘ GERILĂ LA FIUL PROFESORULUI DE MATEMATICA

— *Uite, asta e pentru tine!*
— *Pentru mine? Ce să fac cu ea? Dă-i-o lui tăticu, că el îmi face problemele.*

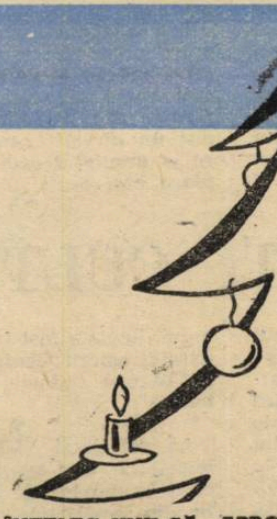

CUM ÎNȚELEG UNII SĂ „APROPIE" ȘCOALA DE PRODUCȚIE

— *Să fi luat un telescop mai puternic!*
— *De ce?*
— *Cu unul mai puternic ne apropiam mai mult de uzină.*

de anul nou

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: București, Piața Scînteii nr. 1, Telefon 17.60.20. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii, Piața Scînteii București.